MARTYROLOGIVM
ROMANVM.

GLORIA HAEC EST OMNIBUS SANCTIS EIUS

MARTYROLOGIVM ROMANVM

AD NOVAM KALENDARII RATIONEM, & Eccleſiaſticæ hiſtoriæ veritatem reſtitutum.

GREGORII XIII. PONT. MAX. IVSSV EDITVM.

ACCESSERVNT NOTATIONES atque Tractatio de Martyrologiô Romano.

AVCTORE CAESARE BARONIO SORANO Congregationis Oratorij Presbytero.

VENETIIS,

Apud Petrum Duſinellum, M D LXXXVII.

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EMENDATO iam Kalendario, curauimus (quod antea quoque decreueramus) Romanum Martyrologium nonnullis in locis librariorum, typographorumque negligentia mendoſum, per viros eruditos ad fidem hiſtoriæ, quæ rerum geſtarum, perſonarum, locorum, temporum veritate continetur, adhibitis etiam codicibus vetuſtioribus atque emendatioribus, corrigi, correctumque, & multis in locis auctum, propoſita etiam atque explicata Epactarum, Lunæque ſingulis diebus numerandæ ratione, edi, vetuſtiſſimoq. Eccleſiæ more in Choro legendum proponi, ad Dei gloriam, ad Sanctorum ipſorum, quorum memoria celebratur, laudem; ad eorum, qui legunt, quiq. audiunt fructum. Habet enim Sanctorum innocentiæ, charitatis, fortitudinis, ceterarumque virtutum commemoratio ſtimulos quoſdam acerrimos, quibus tum maximè incitamur, cùm illorum propoſitis exemplis, noſtram deſidiam agnoſcimus; quamq. procul ab illorum laude & perfectione abſumus, cogitamus. Mandamus igitur omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, ceteriſq. Eccleſijs, Monaſterijs, Conuentibus, Ordinibus ſiue ſecularibus, ſiue regularibus quibuſcunque præfectis, vt in peragendo diuino in Choro officio, omni alio Martyrologio amoto, hoc tantùm noſtro vtantur, nulla re addita, mutata, adempta. Si quos alios habuerint Sanctos in ſuis Eccleſijs aut locis celebrari ſolitos, eos in hunc librum ne inſerant, ſed ſeparatim deſcriptos habeant, eumque illis locum atque ordinem tribuant, qui regulis hic deſcriptis traditur. Eadem etiam ijs, qui in Horis Eccleſiaſticis priuatim Martyrologio vti voluerint (quod quidem magnopere cuperemus vt omnes facere vellent) mandamus; omnibusq. aliorum Martyrologiorum omnium publice priuatimq; in Eccleſiaſticis Horis vſu interdicimus. Typographis etiam prohibemus, ne in poſterum hoc noſtrum vlla in re minutum, auctum, mutatum edere audeant. Siquis aliter quàm hoc noſtro decreto comprehenſum eſt, fecerit; nouerit ſe in Dei omnipotentis, beatorumq. Apoſtolorum Petri & Pauli indignationem incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum ſub anno Piſcatoris, die xiiij. Ianuarij. M D L X X X I I I I.

Ant. Buccapadulius.

SANCTISSIMO
ET BEATISSIMO PATRI ET D. N. SIXTO V. PONT. MAX.

CAESAR BARONIVS
Congregationis Oratorij Preſbyter S.

CONFECI, Pater Beatiſſime, non mediocri ſanè labore ac diligentia, in Martyrologium Romanum, annis proximis reſtitutum, Notationes ad omnem Eccleſiaſticę antiquitatis hiſtoriam illuſtrandam accommodatas; quibus multiplices difficultates, multiſq; interdum obſcuritatibus inuolutas, explicare, pro mea ingenij mediocritate ſum conatus. Id mihi, vt facerem, mandauerat vir ſingulari pietate, ſumma eruditione, piæ recordationis Gulielmus Sirletus Cardinalis & Bibliothecarius Apoſtolicus, qui Martyrologio iam Romę edito, cùm à pleriſq; viris bonis & ſtudioſis, multarum quæſtionum, vt fit, explicationem requiri, vberioremq; rerum notitiam deſiderari animaduerteret; eorum ſiue dubitationibus, ſiue deſiderio ſatisfieri, ſiue commodo atq. vtilitati cõſuli, hac potiſſimum ratione cupiebat. Illius ergo ampliſſimi Cardinalis auctoritate permotus, plus fortaſſe oneris ſuſcepi, quàm ferre poſſem; ſuſcepi tamen, diuinæ gratię præſidio fretus. Tametſi ad hanc ſcriptionem non omnino imparatus acceſſerim; qui multos iam annos, in tota Eccleſiaſtica hiſtoria tractanda, & accurata in primis temporum diſtinctione diſponenda, ita verſor, vt non ſolum per-

uulgatis hiſtoricis legendis, ſed ſanctorum Patrum ſcriptis & monimentis peruoluendis & perſcrutandis, ijs præſertim, quę in optimis codicibus refertiſſima, & toto terrarum orbe nobiliſſima Sanctitatis V. Vaticana Bibliotheca, recondita ſunt, magnam ætatis partem contriuerim. cuius rei (vt ſpero) teſtes aliquando erunt Annales noſtri eccleſiaſtici, quos ad Dei gloriam, pro ea exigua talenti portione, quæ mihi à Domino credita eſt, Sanctitatis veſtræ auſpicijs, & patrocinio optimi & doctiſſimi Cardinalis Antonij Carafæ Bibliothecarij Apoſtolici, diligentius pertexere, & perpolire non deſiſtimus. Verè enim hoc mihi dicere liceat, Pater Sancte, ſemper quidem Sanctitas Veſtra, cùm Cardinalem gereret, & mihi ad hæc currenti adderet calcaria, ſtudioſis hominibus ſuffragata eſt; nunc autem maximè illorum induſtriam excitat ſua iſta Pontificia ſolitudine & animi magnitudine, cuius proprium eſt magna & præclara ſemper agere; alijs item boni aliquid ad communem vtilitatem molientibus benignè admodum fauere. Interea verò Pater Beatiſſime noſtras haſce in Martyrologium Rom. Notationes, atq. hoc quicquid eſt diligentiæ & lucubrationis tuis ſanctiſſimis pedibus offero atque ſubijcio; non quod Sanctitati Veſtrę tantùm à grauiſſimis publicis curis otij ſupereſſe putem, vt hæc poſſit legere; ſed vt ſua paterna & ſalutari benedictione communitæ, ſuoq. beatiſſimo nomine ornatæ Notationes noſtræ vtiliores & commendatiores ad eorum manus perueniant, qui otio abundantes, eiuſmodi rerum cognitione, religioſis hominibus planè digna, delectantur. Hanc igitur benedictionem Pater Sanctiſſime omni animi demiſſione poſtulo; & Sanctitati Veſtræ pro Eccleſiæ catholicæ pace & amplificatione dies noctéſq. laboranti, vnà cum fratribus meis Congregationis Oratorij, ſeruis veſtris à ſummo Deo diuturnam vitam, & fauſta omnia ac fœlicia precor.

PIO AC VERITATIS STVDIOSISSIMO LECTORI.

CAESAR BARONIVS. S.

QVID præſtiterim in his meis ad Romanum reſtitutum Martyrologium notationibus, tuum erit amice & erudite lector iudicium. Elaboraui certè, ne multa de hoc genere deſideres: nam alia Martyrologia Latinorum, & Gręcorum Menologium cum hoc Romano accuratè contuli, res geſtas, & actiones ſanctorum ex omni antiquitatis memoria collegi; ac pro inſtitutæ ſcriptionis ratione, ita quidem breuiter attigi, vt fontes vnde vberius hauriri poſſint, indicarem. qui ſcriptores, quævè narrationes probatiores & fideliores ſint admonui, certa ab incertis diſtinxi, difficultates, dubitationes & controuerſias complures, ſiue quæ iam à nonnullis afferebantur, ſiue quæ oriri poſſent, explicare, diſſoluere, ſedare ſtudui, ac certis argumentis oſtendere, nihil temerè, nihil parum conſideratè actum. tum etiam plurimarum dictionum ſanè obſcuram notionem & vim declaraui, eorum præſertim, quæ ea inſtrumenta & machinas deſignant, quibus teterrimi fidei oppugnatores fortiſſimos martyres miris modis cruciarunt diuexaruntque; in quorum inſtrumentorum, aliarumque nonnullarum rerum explicatione aliqui interdum à veritate fortaſſe aberrarunt; homines enim ſumus omnes: nec nobis ipſis tantùm tribuimus, vt nuſquam putemus offendiſſe; ſed quæ diuturno ſtudio & labore nobis comparauimus, nunc quando ita ijs viſum eſt, quibus non obtemperare, nefas erat, in medio proponimus ad Dei gloriam & communem vtilitatem, doctorumque iudicio examinanda peruulgamus. Præfiximus operi, ne quid in hoc genere haberes, quod vlterius cuperes, de Romano Martyrologio ſcriptionem. Hæc tu beneuole lector boni conſule, dumque ſacra Martyrologij lectione te crebro oblectas, & ſanctorum, in quibus admirabilis eſt Deus, gloriam & triumphos miraris, eorum quoque virtutem & pietatem imitari, diuina adiutrice gratia ne pigeat.

CANDIDO LECTORI CHRISTIANO, antiquitatis eccleſiaſticæ ſtudioſo. S.

COMMENTARII venerabilis Chriſti Sacerdotis D. Cæſarij Sorani in Martyrologium Romanum à nobis locis omnibus, ex iuſſione Sanctiſſimi Domini noſtri Sixti Papæ quinti, recogniti, nobis quidem nihil obiecerunt, quod iuſtam cenſuram mereri æquis lectoribus videatur, quòd ad orthodoxam quidem fidem, doctrinamque Catholicam pertinet. Si quæ paradoxa quibuſdam fortè videi untur, illa equidem eo eſſe loco habenda arbitror, vt auidius expetantur, & cùm ſolida firmaque veritate conſiſtant, libentius accipiantur: quòd in iis inſunt, vt & in aliis huius auctoris lucubrationibus, eruditæ in primis, præclara, & incredibili Chriſtianæ antiquitatis ſtudio in lucem eruta; quæ admirandam ſcriptoris arguunt in Eccleſiaſticis hiſtoriis, aut corrigendis, aut conciliandis, aut de caligine morſuque blattarum eruendis induſtriam, ſicuti & rarum eiuſdem, idq; argutum variis de hiſtoricis æquò minus exactis, aut fide dignis iudicium; & elaboratiſſimum antiquitatis eccleſiaſticæ inter tot ſalebroſa & ſpinoſa veluti dumeta inueſtigandæ ſtudium. Ad cognoſcendam enim venerandam illam Religionis Chriſtianæ non modò antiquitatem, ſed ſanctorum etiam Patrum & ſynodorum, actarumque in Chriſti eccleſia ab vſque ſui exordio rerum veritatem, certam annorum ſeriem, liquidamq; temporum intricatiſſimorum ſupputationem faciant eximiè, potiſſimum iis, qui ſeriò hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ex vero cognoſcendæ ſtudio tenentur, vanas, apocryphas, & aniles, ne dicam ſuperſtitioſas execrati fabellas; quæ longum poſt ſomnum ſcriptis, imò doctis alioqui ſcriptoribus ſenſim irrepentes eccleſiaſticis non leuiter ſacras contaminauerunt SS. Martyrum hiſtorias. Denique vt finem faciam, Incomparabile tibi adferant momentum ad ſolidam rerum in Eccleſia dubiarum in poſterum conſtituendarum confirmationem aduerſus vertiginoſa, ne dicam ſemidelira, quorundam huius ſeculi ardelionum, leuiſſimorumq; nouatorum (quorum hodie, proh dolor, magna eſt natio) ingenia; quæ ſurſum deorſum omnia voluentes, illas iam pridem à SS. noſtræ Religionis Catholicæ patribus definitas conantur in dubium reuocare. Manifeſtam enim in his agnoſcas Romani Pontificis in Apoſtolica S. Petri Chriſti Ieſu Vicarii paſtoris cathedra ſucceſſionem. quod nunc tempeſtatis contra vnam Dei ſupra Petrum fundatam Eccleſiam infeſtiſſimæ tot inter fidei vndique oppugnatiſſimæ controuerſias caput eſt: quo vno euicto & conſtabilito, faceſſat, concidat facilè, imò ſuos in fumos vaniſſimos euaneſcat oportet omnis infeſtiſſimorum Chriſti hoſtium, & cæleſtem illam Sion odientium inanis molitio, vereque Theomachica coniuratio, & futiliſſima exagitatio, vt ad illuſtrem ſolis ſplendorem nebuloſa diffluit caligo. Vale Chriſtiane lector & his commentariis fœlix fruere, breui Annalibus eccleſiaſticis eiuſdem Scriptoris maiori ſtudiorum tuorum emolumento & fructu incomparabili perfruiturus.

Romæ XIV. Kal. Septemb. anno M. D. LXXXV.

Tuis piis ſtudiis adiuuandis atque ad Dei gloriam promouendis in Chriſto Ieſu deditiſſimus ex animo.

Vuillhelm. Damaſi Lindanus Epiſcopus Ruremundenſis.

DE MARTYROLOGIO ROMANO.

Præcapitulatio dicendorum.

DE exacta diligentia adhibita à S. Romana Eccleſia in conſcribendis rebus geſtis ſanctorum Martyrum. cap. 1.
Quæ de ſanctorum hiſtoriis ab hæreticis, vel aliis falſa ſcripta ſunt. cap. 2.
De immenſa iactura, quam paſſa ſunt acta ſanctorum Martyrum. cap. 3.
De antiquo cultu ſanctorum Martyrum, vnde Martyrologium ſcribendi occaſio manauit. cap. 4.
A quibus primùm ſcripta ſunt Martyrologia. cap. 5.
De Euſebii libro de Martyribus & verſione Hieronymi. cap. 6.
De fide epiſtolarum, quæ Chromatii, Heliodori, & Hieronymi nomine inſcriptæ ſunt. cap. 7.
De antiquo Martyrologio Romano ſępius aucto. cap. 8.
De cęteris antiquis Martyrologiis. cap. 9.
De falſis martyribus & pſeudomartyrologiis hęreticorum. cap. 10.
De immenſa Martyrum multitudine elogium Cypriani lib. de exhort. ad Martyrium. cap. 11.

DE EXACTA DILIGENTIA ADHIBITA à S. R. Eccleſia in conſcribendis rebus geſtis ſanctorum Martyrum. Cap. I.

NIHIL antiquitùs apud S. R. Eccleſię Pręſules fuiſſe videtur, quàm vt Chriſtianorum acta fortia, ipſa ſanctorũ Martyrum res præclariſſimè geſtę, perpetuæ memoriæ monimẽtis conſignarentur. Cui rei egregiã nauatam operã primùm fuiſſe à S. Clemente Romano Pontifice, teſtatũ habetur in libro de Rom. Pontific. qui à quibuſdam recẽtioribus citari conſueuit nomine Damaſi, vbi hęc in Clemente leguntur: Hic fecit ſeptẽ regiones diuidi notarijs fidelibus eccleſię, qui geſta Martyrũ ſolicitè & curiosè, vnuſquiſque p regionem ſuã perquirerẽt hęc ibi. Licet verò teſtimonio antiquorũ ſcriptorũ Taciti, Plinij, Sex. Rufi, Publij Victoris, & aliorũ exploratiſſimũ ſit, Romanã Vrbẽ, illis tẽporibus in regiones quatuordecim fuiſſe diuiſam: tñ olim à Romanis Pontificibus in ſeptẽ tantùm regiones fuiſſe partitam, ſecundum numerũ ſeptem diaconorũ, qui Regionarij dicebantur, docẽt vetera Romanæ Eccleſiæ monumẽta. perſeueraſſe diutius, vt in Romana Eccleſia non niſi ſeptẽ diaconi ordinarentur, auctor eſt Sozom. hiſt. lib. 7. c. 19. His ergo ſeptẽ cùm diuiſæ dicantur à Fabiano Papa regiones Vrbis; quatuordecim illas in ſeptẽ fuiſſe cõflatas, fatendũ neceſſariò vſ. Porrò ſicut ſeptẽ erant diaconi, ſic & totidẽ ſubdiaconi, & his par numerus notariorũ, qui iiſdẽ ſubdiaconis & diaconis ſubiecti erant. vnde in eodẽ lib. de Rom. Pont. hæc legũtur in Fabiano. Hic regiones diuiſit diaconibus, & fecit ſeptẽ ſubdiacones, qui ſeptẽ notarijs imminerẽt, qui geſta Martyrũ in integrũ colligerent. habetur de his recẽtius exẽplum ex Paulino S. Ambroſij notario, qui & vitã eius conſcripſit, in qua ait, ſe fuiſſe ſub cura Caſti diaconi, ad quẽ cuncta referret. Ex his perpende, quàm diligens ſtudiũ olim adhibitũ fuerit, vt acta ſanctorũ Martyrũ purè ac ſyncerè conſcriberentur; cùm non modò notarij in id opus gnaliter incũberent, ſed & qui prærerãt notarijs ſubdiaconi, ac diaconi, iidẽq; iure dicti, oculi epiſcopi, quorũ eſſet munus, cuncta exactè peruestigare, ac Pontifici nota facere; qui à notarijs ſcripta, qualia ea demũ eſſent, probaret, atq; inter Eccleſiaſtica monumẽta recõderet. id eſt. n. quod de Antero Papa ſcriptũ habes in hũc modũ: Hic geſta martyrũ diligenter à notarijs exquiſiuit, & in Eccleſia recõdidit. hæc ille. Ad hec, nõ tãtùm acta Martyrũ ſcribere, ſed & cætera quæ ad Eccleſiã pertinerent, eorũ muneris fuiſſe, expreſſũ eſt in eodẽ libro de Rom. Pont. in Iulio. Atqui nõ ſolùm Romana Eccleſia in perquirẽdis atq; ſcribẽdis ſanctorũ Martyrũ actis ſedulã curã impendit: ſed & aliæ nobiles eccleſiæ in iiſdẽ haud ſegniter laboraſſe, noſcuntur. extant de his clariſſima antiquitatis monumẽta, vt Smirnẽſis eccleſię epiſtola de Martyrib. illic paſſis ſub

Marco

Marco Aurelio & Lucio Vero Impp. apud Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. Viennenſis, & Lugdunenſis Eccleſiarū litteræ ab eodem Euſebio ex parte recitatæ lib. 5. c. 1. & 3. Dionyſij Alexandrinæ eccleſiæ epiſcopi complures epiſtolæ ad diuerſos conſcriptæ, apud eundē Euſeb. lib. 6. c. 33. & 34. & lib. 7. c. 10. Scimus in Eccleſia Carthaginenſi S. Cyprianum fuiſſe ſolicitū, vt dies, quibus Martyres eſſent martyrio coronati, exactè adnotarentur, prout cōſtat ex eius epiſtola, quam dedit ad presbyteros & diaconos eccleſiæ Carthaginenſis, ponitur ordine 37. edit. Pamel. Quin & lōgè ante Cypriani tēpora à maioribus eidem rei egregiam cōſtat nauatā eſſe operam. Audi quid de antiquioribus Pontius diaconus ſcribat: Maiores noſtri (inquit) plebeis & catechumenis martyrium conſecutis, tantum honoris pro martyrij ipſius veneratione dederūt, vt de paſſionibus eorum multa, aut, propè dixerim, penè cuncta conſcripſerint, vt ad noſtrā quoq; notitiam, qui nondū nati fuimus, peruenirent: hæc in Cypriano Pontius eius diaconus. Erant & illa acta Martyrum pura atq; ſyncera: quę (cùm de illis coram iudicibus quæſtio haberetur) à notarijs publicis exceptoribus excepta, in acta publica, quę Proconſularia ſæpe dicta inuenimus, inferebantur, atque inter alia publica monumenta aſſeruabantur: horum extant adhuc nonnulla, eorumq; in notationibus mentionem facimus, citat aliquando eadem Pontius diaconus in Cypriano, dum ait: Et quid Sacerdos Dei Procōſule interrogante, reſpōderit, taceam? ſunt acta, quæ referant. hæc ille.

QVAE DE SANCTORVM Hiſtoriis ab hæreticis vel aliis falſa ſcripta ſunt. Cap. II.

SED quid? Quāuis optimi patres familias (vt habet parabola Euāgelica) bonum ſemē ſeminaſſent in agro: nihilominus inimicus homo, q. fuit homicida ab initio, veritatis aduerſarius ipſe ſatan ſuperſeminauit zizania: ipſoq; penè initio exurgentis Eccleſiæ falſa veris, inania ac incerta, certis ac ſolida firmitate conſtantibus admiſcēda curauit: idq; non tantùm per hęreticos catholicæ fidei perduelles, ſed & per catholicos ipſos, eos tñ, qui quæſtū pietatem putarent, vel qui zelū quidē haberent, ſed nō ſecūdum ſcientiā. Satis modò ſit de his vnū tantùm in exemplū adducere Aſianū presbyterum, de quo Tertullianus hęc ſcribit in libr. de baptiſmo: Si quæ Pauli perperàm ſcripta legunt, exēplum Theclæ ad licentiā mulierū docendi, tingendiq; defendūt: ſciāt in Aſia presbyterū, qui eam ſcripturā conſtruxit, quaſi titulo Pauli de ſuo cumulans, conuictū atq; cōfeſſum, id ſe amore Pauli feciſſe; loco excidiſſe. hæc Tertul. inſcriptus erat liber ille περίοδος Pauli & Theclæ, continens & baptizati Leonis fabulā, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Luca. Eiuſdē generis illa erāt inſomnia, nimirū circuitus Petri, circuitus Ioannis, circuitus Thomæ, actus Andreæ, actus Ioānis, actus Philippi, actus Petri, actus Pauli, itinerariū Clementis; quę omnia damnant Athanaſius in ſynopſi, Philaſter de hæreſibus, & Gelaſius in conc. Rom. Hęc. n. & alia huiuſcemodi ab hęreticis eſſe excogitata, certiſſimū eſt. ab Ebione in primis hæc factitata, ab coq; falſa acta Apoſtolorū inuenta, & circuitus Petri eſſe corruptos, & Pauli acta referta blaſphemijs introducta, tradit Epiphan. in Panar. hæreſ. 30. à Gnoſticis de S. Dei genitricis Maria portētoſum librū eſſe cōſcriptū, teſtatur idē Epiphan. in panar. hęreſ. 26. Encratitas in mediū adduxiſſe ad ſtabiliendā ſuam ipſorū hæreſim, actus Andreæ, Ioannis, & Thomæ, & alia huiuſcemodi, idē auctor narrat hęreſ. 47. Manichæos id generis cōmenta excogitaſſe, Apoſtolorumq; nomine cōſcripſiſſe falſas hiſtorias, fidē facit Auguſtinus lib. de fide cōtra Manichęos, alijs que in locis, idemq; Philaſter, Cyrillus Hieroſolymitanus, & alij. Priſcillianiſtas & ipſos alios ad inueniſſe actus Apoſtolorū, Oroſius affirmat. i epiſt. ad Auguſtinū de error. Priſcil. exempla alia cōplura hìc omittimus. Sanè quidē qui talia pręſumpſerunt de ſanctis Apoſtolis, nequaquam putandum erga ſanctorū Martyrum acta fuiſſe modeſtiores: q̄ ſic corruperunt, deprauaruntque, vt eorundem quāplurima in ſuſpicionē adduxerint, adeò; vt S. R. Eccleſia, ab illis abſtinere, conſultius aliquando eſſe putarit. vnde Gelaſius in Rom. Cōcilio: Geſta (inquit) ſanctorū martyrum, ſecundū antiquā conſuetudinē, ſingulari cautela in S. R. Eccleſia non leguntur: quia eorum qui conſcripſere, nomina penitus ignorantur, & ab infidelibus, aut idiotis ſuperflua, & minus apta, quàm rei ordo fuerit, ſcripta eſſe putantur, ſicut cuiuſdā Quirici & Iulittę, ſicut Georgij, aliorumq; huiuſmodi paſſiones, quæ ab hæreticis perhibentur compoſitę: propter quod (vt dictum eſt) ne vel leuis ſubſannandi oriretur occaſio, in S. Romana Eccleſia non leguntur. hæc Gelaſius de Romanæ Eccleſię in recipiendis ac promulgandis actis martyrū diſciplina. Cæterùm non tantùm cautelę adhibitū in alijs fuiſſe videtur eccleſijs: quādoquidem in eccleſia Africana in ſacris conuentibus poſſe legi acta martyrum, decretum eſt in concilio Carthaginenſi celebrato poſt cōſulatū Stiliconis, anno Domini quadringenteſimoprimo, vt habet eius canon 13. his verbis: Liceat etiā legi Paſſiones martyrū, cùm anniuerſarij dies eorum celebrantur. hæc canon. Apud Hadrianum Rom. Pont. in epiſtola ad Carolū Magnum hæc in eandem ſententiam leguntur: Vitę enim patrum ſine probabilibus auctoribus minimè in Eccleſia leguntur: nam ab orthodoxis titulatæ ſuſcipiūtur, & leguntur. magis autem paſſiones ſanctorū Martyrum ſancti canones cenſuerunt, vt liceat eas etiā in eccleſia legi, cùm anniuerſarij dies eorum celebrantur. hæc ibi. In eccleſia Gallicana eadē viguiſ

ſe de

ſe de legendis actis ſanctorum Martyrum in Eccleſia conſuetudinem, ſatis ſignificant ea, quę Gregorius Turonenſis lib. de gloria Mart. c. 86. teſtatur his verbis: Dies paſſionis erat Polycarpi martyris magni; & in Ricomagenſi vico ciuitatis Aruernę eius ſolemnia celebrabantur. Lecta igitur paſſione cum reliquis lectionibus, quas canon ſacerdotalis inuexit, &c. Sed vt de actis martyrum per hæreticos deprauatis cœptam ſequamur narrationem, eſt de his canon 63. Sextæ ſynodi his verbis conſcriptus: Quæ à veritatis hoſtibus falsò confictæ ſunt Martyrum hiſtoriæ, vt Dei Martyres ignominia afficerent, & qui eas audituri eſſent, ad infidelitatem deducerent: in Eccleſia non publicari, iubemus, ſed eas igni tradi: qui autem eas admittũt, vel tanquam veris, his mentem adhibent, anathematizamus. hæc S. Synodus, cuius auctoritate Gręci epiſcopi exactiorem curam adhibere conſueuerunt, vt dum ſuas eccleſias viſitarent, de ſanctorum Martyrum actis conſcriptis ſubtilius inquirerent. vnde Theodorus Balſ. eo in loco hęc de Nicolao Muzalo patriarcha teſtatur: Cùm ille (inquit) vitam S. Paraſceues, quæ in quodam Callicratiæ vico colebatur, à quodam vicano ineptè ac indoctè, & ſancta angelica viuendi ratione indignè compoſitam inueniſſet: eam igni mandari iuſſit, & diacono illi Baſilico mandauit, Deo gratam & acceptam eius vitam conſcribere. hęc ille.

DE IMMENSA IACTVRA, quam paſſa ſunt acta ſanctorum Martyrum. Cap. III.

SED, vt de rebus, quę ad Romanam Eccleſiam ſpectant, de cuius agimus Martyrologio, cœptum proſequamur inſtitutum: ex his quę nuper ex Gelaſio recitauimus, ſatis declarari videntur acta illa SS. Martyrum tanta cura ac diligentia perquiſita, per notarios S.R. Eccleſię conſcripta, per ſubdiaconos & diaconos cognita, ac demum per ipſos Romanos Pontifices probata, atq; recondita, eſſe collapſa, deperdita, vel ſaltem adulterata. nam ſi integra remanſiſſent, qua ratione (quod ait Gelaſius) ſecundum conſuetudinē in Rom. Eccleſia non legebantur, cũ præſertim, à quibus eſſent ſcripta, probata, ac cõſignata, & vnde accepta, ſic exploratũ eſſet, vt nullus penitus de eorum integritate dubitandi ſcrupulus ſupereſſet? Nec. n. adduci poſſumus, vt credamus eadē ab hæreticis eſſe ſublata, vel ſaltē in omnib. adulterata: Romæ ſiquidē catholici ſemper vixere Põtifices, nec alterius ſectę illic aliquando ſedit epiſcopus. quòd ſi vel ſub Conſtãtio Auguſto Ariano, vel ſub Odoacre Herulo, Theodorico, aliiſq; Gothorũ regibus itidē Arianis Rom. Eccleſiæ negotium factum eſt: non tamen fuit huiuſmodi, vt illi ſanctorũ memoriis vim inferrent (de ſanctis enim eorumq; cultu æquè cũ catholicis ſentiebant) adeò vt nec cùm Vrbs obſideretur, his, quæ foris extra mœnia erant, baſilicis irrogarent iniuriam; nec Vrbe capta, in eas, quę intus erant, more barbarorum ſæuirent, profanarent, vel ad ſua ſacra peragēda ſibi vendicarent: ſed tanquã ſacra ſepta, atq; aſyla diuinitus inſtituta ab illis eſſe exiſtimata, adeò vt & iis etiã (licet hoſtes haberētur) qui ad ea confugiſſent, pepercerint. ſunt de his fideles teſtes ſcriptores illorũ temporum Oroſius lib. 7. Auguſt. de ciuit. Dei, & Procop. de bello Gothico. Vnam illam, quam ſub Gothis Regibus Ariani ſibi vendicarunt eccleſiolã, dictam S. Agatham in Suburra, vix credi poteſt, quã ſumptuosè, ac piè, licet impij, ornauerint liberalitate Gothi hominis Ricimeri V.C. vt ſuo loco plurib. in Notationibus dicemus inferius. Omnis ergo ſuſpicio de Arianorum perfidia tollitur, vt ab eis vis aliqua in acta Martyrũ ſit illata. Ad alios potius tanta eſt referenda clades: quam quidē non aliunde manaſſe credimus; quàm ex iniquiſſimis illis atque ſæuiſſimis Diocletiani Imper. edictis, quibus omnes Chriſtianæ religionis codices incendio damnati ſunt. meminit eiuſmodi feralis ſanctionis Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 2. & 3. quando (inquit) diuinas & ſanctas ſcripturas medio foro in rogũ impoſitas oculis noſtris aſpeximus. De eodē edicto plura habet Arnobius, Optatus, & S. Auguſtinus, quoties agit de ſchiſmate Donatiſtarum, occaſione traditionis ſacrorũ librorum conflato: noſq; de eodem pluribus inferius in Notationibus agimus. Tunc temporis in tanto Chriſtianarum ſcripturarũ naufragio factam eſſe lachrymabilem illã actorum Martyrũ iacturam, nulla eſt penes nos dubitatio; tuncque ſublata illa nobiliſſima rerum geſtarũ monumenta, tanto labore collecta, tot cognitoribus comprobata, ac tanto deniq; ſtudio cuſtodita: vixq; ex tã immenſo naufragio perpaucas tabulas remanſiſſe putamus; tabulas, inquam, quoniam haud integra atq; perfecta & omnib. numeris abſoluta illa eſſe putamus, quæ titulo notariorũ Rom. Eccleſiæ acta Martyrum à quibuſdã edita habentur: cùm ſi vel ad exactã cenſuram rerum ac temporũ eas adducas; vix perpauca reperias, quæ aliqua ſaltē ex parte non arguãtur erroris, vt perinde ſit aliqua ex his reperiri, quę emēdatione non indigeãt, vt poſt vindemiam eſſe ſolet racemus vnus vel alter, & ſicut (quod eſt apud Iſai. c. 7.) excuſſio oleæ duarũ vel triũ oliuarum in ſummitate rami, ſiue quatuor vel quinque in cacuminib. eius. Periiſſe ea funditus, nũquam dixerimus, ſed diminuta. vnde Greg. Turon. de glor. Mart. c. 40. hæc ait: Multi quidē ſunt Martyres apud Vrbem Romam, quorum hiſtorię paſſionum nobis integræ non ſunt delatę. hęc ille, qui & inferius cap. 51. & 64. teſtatur iterum, acta Gallicanorũ Martyrum in Italia à Gallis eſſe quęſita & inuenta, miſſa eſſe in Gallias: vt ex his poſſis intelligere magnum olim à noſtris adhibitum eſſe ſtudium in colligendis actis ſanctorũ Martyrum,

& qui

& qui collegerunt aliarum prouinciarum Martyrum commentarios, ſuorum acta minimè prætermiſſe. Obiiciet fortaſſe prudens lector: Quidnam cauſæ fuit, vt cùm edicto Diocletiani Chriſtianorum libri damnati ſunt igni; ſacræ ſcripturæ codices, vtriuſque teſtamenti volumina remanſerint illibata: ea etenim integra atque ſyncera, vt patres noſtri olim ante Diocletiani tempora, poſſidemus. Ad hæc perfacilis eſt reſponſio, ſi vtriuſque ſcripturæ diuerſa ratio attendatur. Sacra enim volumina non tantùm penes vnam vel alteram erant eccleſiam, ſed præter quàm plurima illa, quæ priuato vſui epiſcoporum, presbyterorum, cæterorumque miniſtrorum, vel aliorum ex populo inſeruiebant, apud cunctas orbis eccleſias, ob neceſſitatem ſacrarum functionũ in cuſtodiri ſolita, certum eſt. eſſe enim conſueuerant in eccleſia duo ſecretaria à dextro, ſiniſtroq; latere apſidis poſita, in quorum altero ſacra Euchariſtia, in altero diuinæ ſcripturæ ſacri codices aſſeruabantur. De vtrìſque S. Paulinus epiſt. 12. ad Seuerum, cùm de Nolana à ſe erecta baſilica agit, meminit his verſibus in frontibus eorum affixis. atque in primis: In ſecretariis verò duobus, quæ ſupra dixi, circa apſidem eſſe, hi verſus indicant officia ſingulorum.

A dextera apſidis.

Hic locus eſt veneranda penus qua conditur, & qua
Ponitur alma ſacri pompa miniſterij.

A ſiniſtra eiuſdem.

Si quem ſancta tenet meditanda in lege voluntas.
Hìc poterit reſidens ſacris intendere libris.

hæc de ſecretario ſacrorum librorum Paulinus; quorũm voluminum ſicut erat frequentior vſus, ita abſq; dubio numerus multiplicior atque ob id non mirum ſi non omnes ſimul diuinæ ſcripturæ codices periere. Non ſic quidem de cæteris libris, licet eccleſiaſticis, licet perneceſſariis: nã immenſam raritatem illorum fuiſſe conſtat. exemplo ſit vulgatus ille per orbem liber Euſebij Cæſarienſis de temporibus, vnicus eo argumẽto conſcriptus, quem Alipius vir eruditus epiſcopus Tagaſtenſis in Africa non inuentum à prædicto Paulino apud Nolam commorante quæſiuit: qui cùm non tantũ apud ſe non haberet, ſed nec nomẽ auctoris agnòſcèret (appellat enim eum Euſebium epiſcopum Conſtantinopolitanum) Romæ quæſitum, ac tandem apud Domnionem inuentum ad eum miſit, vt conſtat ex epiſtola eiuſdem tunc ad Alipium ſcriptam apud Auguſt. epiſt. 35. His itaq; in exemplum de raritate aliorum librorum adductis, hæc inferimus. ſi liber ad ſupputanda rerum ſacratum tempora, quæ in diuina ſcriptura continẽtur, vnicus, atque adeò Eccleſiæ perneceſſarius, eaque de cauſa à S. Hieronymo latinitati donatus, tanto labore quæſitus, vix tandem repertus fuit: quid de ſcriptis aliis dicendum, quæ alicuius eccleſiæ viderentur eſſe peculiaria, quæ nec vno vel paruo codice continebantur, ſed per multis, iiſdemq; prægrandibus, vt par eſt credere (acta enim vnius tantùm Martyris multas impleſſe chartas, ſi accuratè ſcripta eſſent, certiſſimum eſt) quorum nec facilis eſſet deſcribendi facultas, vt videmus accidere in his quæ in archiuis ſumma diligentia aſſeruantur, itemque impenſæ nimiæ deterrerent & labor immenſus auerteret? Quid ergo mirum ſi talium perpauca, quæ erant exemplaria, tanto terræmotu orbis Chriſtiani fuerint obruta, vniuerſalique incendio concremata; ita vt ex buſto perpaucæ vix reliquiæ ſuperfuerint? At quis numerare ſufficiet aliorum Eccleſiaſticorum librorum funera, qui licet vbique gentium ſparſi (vt taceam de aliarum eccleſiarum peculiaribus actis martyrum) tamen eadem ſunt conflagratione conſumpti? Sed de his hactenus: iam cætera proſequamur.

DE ANTIQVO CVLTV Sanctorum Martyrum, vnde ſcribendi Martyrologium manauit occaſio. Cap. IIII.

SICVT olim Romæ notarijs de conſcribendis ſanctorum Martyrum actis, ita & in alijs eccleſiis, etiam tranſmarinis alicui ex clero negotium fuiſſe videtur impoſitum qui cuiuſque martyris natalem diem (ſic enim appellare conſueuerunt ex hac vita ad cælũ tranſitum) conſcriberet, vt per ſingulos annos, eodem recurrente die, in eiuſdẽ ſancti Martyris memoriam Deo offerretur ſacrificium. hoc ipſum eſt quòd Tertullianus lib. de corona militis ait: Pro natalitiis annua die facimus. facere enim idẽ eſſe penes antiquos, quod ſacrificare, opportuniori loco inferius, cùm agimus de Pontificis voce, monſtramus. Porrò illic agi à Tertulliano non de natalitiis more gentilium, vt perperam interpretatur infelix Rhenanus, ſed de die, quo ſancti martyres victores in cælum à Deo recepti ſunt; conſule in eum locum pientiſſimi & eruditiſſimi viri Pamelij adnotationem. Habes de eodẽ priſtino vſu epiſtolam S. Cypriani ad presbyteros & diaconos eccleſiæ Carthaginẽſis, eſt in edit. Pamel. 37. in qua hæc verba deſcripta habentur: Denique & dies eorũ, quibus excedunt, adnotate; vt commemorationes eorum inter memorias Martyrũ celebrare poſſimus. quãquam Tertullus fideliſſimus & deuotiſſimus frater noſter pro cætera ſollicitudine & cura ſua, quam fratribus in omni obſequio operationis impertit, qui nec illic circa curam corporũ deeſt, ſcripſerit, & ſcribat, ac ſignificet mihi dies quibus in carcere beati fratres noſtri ad immortalitatem glorioſæ mortis exitu tranſeunt, & celebrantur à nobis hìc oblationes & ſacrificia ob cõmemorationes eorum, quæ cito vobiſcum, Domino protegente, celebrabimus. hæc Cyprian. qui & ad Cle-

rum &

rum & plebẽ ſcribens epiſt. 34. ſic in eandẽ ſentẽtiã: Sacrificia pro eis ſemper, vt meminiſtis, offerrimus, quoties martyrũ paſſiones & dies anniuerſaria cõmemoratione celebramus. hæc ille. Quòd porrò ait: ſacrificia pro illis offerre: nemo putet pro peccatis illorum expiandis id fieri ſolitum, cũ omnia mundẽtur in ſanguine: maioremq; (teſte ipſomet Dño) hac charitatẽ nemo habeat; ut animã ſuã ponat quis pro amicis ſuis. Si. n. flenti mulieri peccatrici dimiſſa ſunt, ex ſententia Saluatoris, peccata multa, qm̃ dilexit multũ; quis dicere audeat poſt imbrẽ ſanguinis, cõſũmato martyrio, adhuc ſupereſſe expiandas ſordes? ſed ſic accipiẽdum, ſacrificia pro eis offerre, ac ſi diceret, in eorum cõmemorationẽ illud facere, prout ea, quæ ponuntur inferius, uerba declarant, & quæ ex dicta epiſt. 37. ex eodem auctore ſuperius recitauimus. vnde S. Auguſtinus tractat. 84. in Ioannẽ hæc habet: Ideo quippe ad ipſam menſam non ſic eos cõmemoramus, quẽadmodũ alios, qui in pace requieſcunt, vt ẽt pro eis oremus; ſed magis vt orẽt ipſi pro nobis, & eorum veſtigijs inhæreamus. hęc ibi. & de verb. Apoſt. ſer. 17. c. 1. in eandẽ ſentẽtiã ſic ait: Hẽt eccleſiaſtica diſciplina (quod fideles norunt) cũ Martyres eo loco recitantur ad altare Dei, ibi non pro ipſis oretur; pro cæteris aũt commemoratis defunctis oratur. Iniuria eſt. n. pro Martyre orare, cuius nos debemus orationib. cõmendare. hæc Auguſtinus, ex quib. omnib. dilucidius intelligere potes, quid ſit offerre pro martyre. ſi hæc vberius cupis, conſule in citata loca Tertulliani ac Cypriani notationes Pamelij. Recitabantur poſt Apoſtolos nomina ſanctorũ Martyrum prout ẽt docet ſacræ Miſſæ canon, qui hẽt: Cõmunicantes & memoriã venerantes in primis, &c. recitabantur ex ſcripto ſecundum prærogatiuã ſtatus & meritorũ, nec tantũm nomina Martyrum, ſed & aliorum ſanctorum; vnde & Auguſt. li. de ſancta virgin. c. 45. hæc ait: Perhibet eccleſiaſtica auctoritas, in qua fidelib. notum eſt, quo loco martyres, & quo loco defunctæ ſanctimoniales recitantur. hæc ille. Ex prædicta igitur nota dierũ natalũ ſanctorũ Martyrum pro commemorationib. faciendis, Martyrologij cõſcribendi prouenit occaſio. cũ etenim frequẽs eſſet Martyrum numerus (decem. n. illis, quas numerant, perſecutionib. in vnaquaq; prouincia necatos fuiſſe quãplurimos, nemo poterit dubitare) atq; in chartis Eccleſiæ ſingulorum nomina & dies quib. Martyrium cõſummaſſent, notata haberentur: ex ijſdẽ eccleſiaſticis monumẽtis pridie diei natalis (vt hodie fit in Martyrologio) annunciabantur nomina in eccleſia, quorũ natalitia recenſenda eſſent die ſequẽti, eorumdẽq; vnà cum ſacrificio foret cõmemoratio facienda. Eiuſmodi eccleſiaſticas tabulas, quibus ſingulorum Martyrum natalitia conſcripta haberentur, à Tertulliano Faſtos fuiſſe appellatas, optimè eruditeq; notat Pamel. in dicta, epiſt. 37. Cypr. ille. n. in libro de coron. milit. hæc ait: Habes tuos cenſus, tuos Faſtos, nihil tibi cũ gaudijs ſeculi, &c. hæc Tertullianus idcirco, ꝙ in dictis ſanctorũ Martyrum natalitijs ſolebant Chriſtiani mutua inter ſe charitate gaudere, qñ & conuiuium, quod Agapen dicebãt, celebrare in ipſa Memoria, in Eccleſia inquã martyris conſueuerant: licet, quod ad locum ſpectat, vſum illum conciliũ Laodicenũ can. 38. reſtrinxerit. Reperimus apud Gregorium Nazianzenũ in carm. de vitæ differentijs eiuſmodi Agapas dici alio nomine, ſacrũ epulum natalitiũ. idemq; in orat. in laud. Cypriani hæc de cõmemoratione Martyrũ: Omnium quidẽ Martyrũ memoria lęta ſolẽnitate colẽda eſt. in eãdẽ ſentẽtiã Theodoretus li. 8. de Euangelica verit. in fine hæc ait: Illos (deos gentium ſcilicet) caſſos gloria, vanoſq; Deus reddidit, ſuis aũt Martyrib. honorem illorũ dedit: pro Pandijs, Daſijſq;, ac Dionyſijs, hoc eſt Iouis, Liberiq; patris ſolemnitatib. Petro, Paulo, Thomæ, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio, alijſq; ſanctis Martyrib. ſolẽnitate populari epulo peraguntur: proq; illa veteri põpa, pro turpi obſcœnitate & impudentia, fiunt modeſtæ, caſtę, ac tẽperantiæ plenæ feſtiuitates: nõ illæ quidẽ mero delibutæ, non cõmeſſationib. leues, non cachinnis ſolutæ, ſed diuinis canticis perſonãtes, ſacris ſermonib. audiendis intentæ, quib. ad Deũ preces non ſine ſanctis lachrymis & ſuſpiriis ſummittuntur. hęc ille. Similiter Gregorius Nyſſenus in vita magni illius Gregorii cognomento Thaumathurgi, qui vixit tẽporib. Decij, hęc de populari lætitia in natalitijs Martyrũ ab illo inſtituta. Deſcendit (inquit) rurſus in vrbem, & omni circa regione vndiq; peragrata ac perluſtrata, additamẽtum, & quaſi corollarium ſtudij ſui erga nomẽ diuinũ inſtituebat: apud omnes vbiq; populos ſanciens, vt nomine eorũ, qui pro fide certaſſent, dies feſti, atq; ſolẽnes cõuentus celebrarentur: cumq; alius in alium locũ corpora martyrũ diduxiſſent, per anniuerſarij circuli ambitum cõgregati lætabantur, in honorem Martyrum ferias agentes, &c. & paulò inferius: Cùm animaduertiſſet, n. quòd propter corporis voluptates ſimplex & imperitũ vulgus in errore ſimulachrorum cultus permaneret, quò maximè id quod pręcipuum eſt, interim in eis aſſequeretur; nempe vt vanis ſuperſtitionibus relictis, ad Deum conuerterentur, permiſit, vt in memoriam ſanctorum ſeſe exhilararent & oblectarẽt, atq; in lætitiã effunderentur. hæc Nyſſ. tranſlat. Sifan. quæ cuncta voluimus recitaſſe, ob exactam prædictæ Tertulliani ſentẽtiæ explicationem, ꝙ ſcilicet Chriſtiani ſuos haberent cenſus & Faſtos: nec eſſe videlicet, ꝙ vana illorum gaudia inuiderent: per Faſtos nimirum intelligens Eccleſiaſticas tabulas, in quib. Chriſtianorum ſolemnitates, ipſaq; natalitia Martyrum certis dieb. notata haberentur. è quibus (vt diximus) Martyrologij conſcribẽdi profluxit origo. hæc de his ſatis.

A QVIBVS PRIMVM SCRIPTA ſint Martyrologia. Cap. v.

PRIMVS omniũ, qui ſcribendo Martyrologio operam dedit, ab omnibus prędicatur. Euſebius Pamphili epiſcopus Cæſarienſis. id etenim in primis teſtatum habetur in epiſtola, quæ fertur nomine S. Hieronymi ad Heliodorum, de cuius fide inferius diſputabimus; id profitetur Beda in tractat. in Act. Apoſto. c. 1. hoc ipſum etiam Vualfridus Strabo lib. de reb. eccleſ. c. 28. in fine. id deniq; recentiores omnes, ac noniſſimè Molanus in libello, quẽ ſcripſit de Martyrologijs cap. 2. Poſt Euſebium, id ipſum pręſtitiſſe S. Hieronymum, ijdẽ omnes affirmãt; non quòd ipſe auctor illius fuerit, ſed quòd Martyrologium ab Euſebio Græcè ſcriptum, à ſe tranſlatum Latinis tradiderit. id enim Beda vbi ſupra his verbis: Aſtipulatur (inquit) & liber Martyrologij, qui beati Hieronymi nomine ac præfatione attitulatur; quamuis idem Hieronymus illius libri nõ auctor, ſed intepres, Euſebius autem auctor extitiſſe narretur. hæc Beda. Viuardus itẽ in eandẽ ſententiam hęc ait: Hieronymus Martyrologium, ſecutus Euſebium Cæſarienſem, per anni circulum cõſcripſit, ea occaſione ab epiſcopis Chromatio & Heliodoro illud opus rogatus cõponere, quia Theodoſius religioſus Imperator in cõcilio epiſcoporum laudauit Gregorium Cordubenſem epiſcopum, ꝙ omni die Miſſas explicans, eorum martyrum, quorum natalitia eſſent, nomina plurima commemoraret. hactenus ille, nec aliunde, quàm ex dictis epiſtolis, quæ in hanc diem editis Martyrologijs præfigi conſueuerunt, quas & nos (quò de rei veritate exactior certiorque cognitio habeatur) ſuis titulis hic deſcribimus; ſunt autem huiuſmodi.

Epiſtola Chromatij & Heliodori epiſcoporum ad beatum Hieronymum de opere Martyrologii colligendo.

Domino ſancto Patri Hieronymo Chromatius, & Heliodorus Epiſcopi in Domino ſalutem.

CVM religioſiſſimus Auguſtus Theodoſius Mediolani vrbẽ eſſet ingreſſus, vniuerſosq; Italiæ epiſcopos ad ſe inuitaſſet: & ob cauſam aliquantulorum epiſcoporũ, qui ex Ariana fece ſuas animas inquinaſſent, inquireret: contigit, & noſtram paruitatem in eodem adeſſe concilio: in quo, cum dicenda dicta eſſent, & diffinienda diffinita: Cœpit Chriſtianiſſimus princeps ſanctum Gregorium Cordubenſis eccleſiæ in eo præferre antiſtitem, ꝙ omni die, ſiue non ieiunans, matutinas ſiue ieiunas, veſpertinas explicans Miſſas, eorum Martyrum, quorum natalitia eſſent, plurima nomina memoraret. Factumq; eſt, vt omnes ſtatueremus, ad tuam ſcribere charitatem, vt famoſiſſimos Feriales de archiuio ſancti Euſebij Cæſareæ Palaſtinæ epiſcopi inquirens Martyrum ad nos dirigas feſta, vt poſſimus hoc officium per tuam ſanctam induſtriã melius, perfectiusq; ad honorem Dei Martyribus exhibere. hactenus illi. Sequitur Hieronymi nomine epiſtola huiuſmodi inſcriptionis titulo conſignata.

Beati Hieronymi ſuper ipſo ad eoſdem reſponſio.

CHromatio, & Heliodoro ſanctis epiſcopis Hieronymus presbyter. Conſtat Dominum noſtrum IESVM CRISTVM *omni die Martyrum ſuorum triumphos excipere, quorum paſſiones à ſancto Euſebio Cæſarienſi epiſcopo ſcriptas reperimus. Nam Conſtantinus Auguſtus, cum Cæſaream fuiſſet ingreſſus, & diceret memorato antiſtiti, vt peteret aliqua beneficia Cæſarienſi Eccleſiæ profutura: legitur, reſpondiſſe Euſebium: Opibus ſuis eccleſiam ditatam, nulla petendi beneficia neceſſitate compelli: ſibi tamen deſiderium immobile extitiſſe, vt quicquid in Republica Romana geſtum ſit erga ſanctos Dei, iudices iudicibus ſuccedentes in vniuerſo orbe Romano, ſollicita perſcrutatione, monumenta publica diſcutiendo, perquirerent; & qui Martyrum, à quo iudice, in qua prouincia vel ciuitate, qua die, qualiꝫ perſeuerantia paſſionis ſuæ obtinuerunt palmam, de ipſis archiuijs ſublata; ipſi Euſebio, regio iuſſu dirigerent. Vnde factum eſt, vt idoneus relator exiſtens, & Eccleſiaſticam hiſtoriam texeret, et omnium penè Martyrum prouinciarum omnium Romanarum triphæa diligens hiſtoriographus declararet. quatenus omni die ſacrificium Deo offerentes, eorum nomina meminiſſent: ſtudentes qui die ipſo, quo ſacrificium offeretur, victores diaboli extitiſſent, & martyrij ſui triumpho pollentes atque ouantes ad regem ſuum perueniſſent Chriſtum. Hac de cauſa ſingulorum menſium & ſingulorumq; dierum feſta conſcripſimus, vt iubere dignabamini, perennem noſtræ paruitatis memoriam fore credentes, cùm diebus omnibus per tot annorum ſpatia ſancta ſanctorum nomina fuerint feſtiuè celebrata. Et quoniam per ſingulos dies diuerſarum prouinciarum, diuerſarumq; vrbium pluſquam octingentorum, & nongentorum Martyrum ſunt nomina nominata: vt nullus dies ſit, qui non intra quingentorum numerum reperiri poſſit adſcriptus, exempto die Kalendarum Ianuariarum: conſiderans inter innumerabiles turbas lectoris animum intra vnum menſem poſſe laſſeſcere: ne id eueniat, breuiter, & ſuccincte eorum, qui ſunt in ampliſſima feſtiuitate in ſuis locis tantum præ omnibus memoratus ſum, vt amputato faſtidio, vnus de omnibus ſufficiat libellus adſcriptus. Sanè in prima parte libelli, omnium beatorum Apoſtolorum feſta conſcripſimus vt dies varij non videantur diuidere, quos vna dignitas Apoſtolatus in cæleſti gloria fecit eſſe ſublimes.*

Hucuſq;

Hucuſque epiſtola Hieronymi nomine ſcripta. Cui quidem primo aſpectu aſtipulari videtur & Caſſiodorus, omnibus prædictis auctoribus antiquior; in libro enim de inſtitu. diuinarũ lect. c. 32. hæc ait: Et ideo futuræ beatitudinis mores, vitas patrum, confeſſiones fidelium, paſſiones Martyrũ legite conſtanter, quas inter alia in epiſtola S. Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum deſtinata, proculdubio reperitis, qui per totum Orbem terrarum floruere; vt ſancta imitatio vos prouocans, ad cæleſtia regna perducat. hæc ille. Ioannes Molanus vir quidẽ pius & eruditus in ſua tractatione, quã ſcripſit de Martyrologiis, quamq; auctam poſuit in appẽdice ſui Vſuardi ſecũdò editi; ſicut prædictas nuper recitatas epiſtolas non eſſe memoratorum antiſtitum, nec Hieronymi putat, ſed illorũ nomine eſſe ſuppoſitas; ita nec Caſſiodorũ de prædicta Hieronymi nomine ſcripta epiſtola exiſtimat intellexiſſe. Certè quidẽ Molani ſentẽtiæ haud inuitus aſtipulor: ſed quoniam prædictæ epiſtolę iam antiquitus videntur receptæ, ac penè tẽporum diuturnitate præſcriptę, habentq; grauẽ aſſertorẽ Vualfridum Strabonem, quẽ ante annos octingentos claruiſſe cõſtat, cuius de prædictis epiſtolis graue teſtimoniũ recitauimus: non perfunctoriè tanta res tractanda videtur, ſed de illarũ fide accuratius agendum, ac ſollicitius perſcrutandũ; ipſaſq; ad lapidem Lydium, ad ipſam, inquã, rerum ac temporũ exactam hiſtoricã rationẽ afferre, atq; conferre operæpretium fuerit: vt quid verum, quiduè adulterinum ſit, perfacilè dignoſci queat. Agemus ergo de ſingulis, ac in primis quidnam, qualeuè fuerit Euſebij, quod dicũt, Martyrologiũ, ſimulq; tractabimus de Hieronymi verſione, ac denique de fide prædictarum epiſtolarum.

DE EVSEBII LIBRO DE MARtyribus ac verſione Hieronymi. Cap. VI.

ERRARE omnino certum eſt, qui exiſtimarunt Euſebii librũ de Martyribus, non aliũ fuiſſe, quam cõpendioſam omnium ſanctorum Martyrum collectionẽ, ea breuitate contextam, qua Martyrologia noſcuntur eſſe conſcripta; hacq; de cauſa illum ab eo ſcriptum librum de Martyribus, eſſe à pluribus Martyrologium appellatum. Sed quàm mendaciter hæc dicantur, non aliunde, nec ab alio, quàm ab ipſomet libri auctore Euſebio teſtimonium petamus. Ipſe enim in ſuis hiſtoriarum libris de eo frequentius meminit, & qualis fuerit, non obſcurè deſcribit. Ac primùm quidem lib. 4. c. 14. cùm agit de Pionio martyre perilluſtri, hæc ait: Qualẽ denique, & quàm inſignem mortem, præter alias omnes res tanta cum admiratione geſtas, eos, quibus libitum eſt cognoſcere, ad libellum à nobis de veterũ ſanctorum martyrũ in vnum redactis editũ, qui quidem omnia facta illius pleniſſimè complectitur, amandamus. Idem lib. 5. c. 1. de eodem commentario agit his verbis: Tota illa epiſtola, ſ. Lugdunẽſis Eccleſiæ, quæ accuratiſſimam iſtarum rerũ explanationem cõplectitur, in libro de Martyribus à nobis cõpoſito, qui non ſolum veram rerum geſtarum narrationẽ, ſed etiam illuſtria virtutum exempla, ad vitam piè degendã accommodata cõtinet, poſita eſt: tamen quęcunque ad hoc inſtitutũ ſpectare videantur, ea in præſentia ex eodẽ repetens, in hunc hiſtoriæ noſtræ locũ colligabo. & inferius eodẽ lib. c. 4. in hunc modum: Perfacile (inquit) ſi cui viſum fuerit, licet iſta pleniſſimè cognoſcere: modo illam epiſtolã, quam in libro noſtro de Martyribus (vt dictum eſt) poſuimus, accuratè voluerit euoluere. hæc ille. ex quibus planè colligitur, tantũ abeſſe, vt ille Euſebii liber de Martyrib. fuerit ex actis Martyrũ in compendiũ reducta narratio: vt potius reſpectu prolixitatis eius, ipſi eiuſdẽ auctoris hiſtoriarũ libri videãtur fuiſſe in his, quæ ad Martyres ſpectãt, illius epitome. Sed audiamus cætera, quibus eadẽ certiora redduntur. Idẽ Euſebius eodẽ lib. 5. c. 20. cùm agit de Apollonio Senatore martyre, hæc habet ad calcẽ: Iſtius verò corã iudice verba, & reſponſa, quę ad Perennij iudicis rogata dabat, & orationẽ apologeticam apud Senatum habitã, ſi cui libitũ fuit accuratè cognoſcere, ex libro noſtro, quẽ de veteribus martyrib. cõpoſuimus, manifeſtò intelliget. hactenus de eo libro Euſebius. Quantũ ergo putandũ eſt illud fuiſſe volumen, quo nõ tantùm ipſa acta Martyrũ, rogata, & reſponſa, ac cętera ad eorũ martyriũ ſpectãtia continebat, ſed etiã ipſorum apologias, etſi non aliorũ, certè Apollonii deſcriptas habebat? de Apollonio verba faciens S. Hieron. lib. de ſcript. Eccleſ. hæc ait: Impetrato, vt rationem fidei ſuæ redderet; inſigne volumẽ cõpoſuit, quod in Senatu legit. &c. ex his itaq; plus ſatis cõſpicuò poteſt intelligi, qualis quãtuſuè fuerit Euſebii de Martyribus liber. quibus quidẽ in primis erroris redarguũtur, qui putarunt illũ non aliud fuiſſe, quã breue Martyrologiũ, idemq; à S. Hieronymo in Latinũ cõuerſum, Latinis Eccleſiis legendũ traditum. Rurſum ex ipſis impoſtura detegitur eius epiſtolę, quæ Hieronymi nomine ſcripta, ſuperius eſt recitata, qua dr̃ Euſebius opera Conſtantini Imp. collegiſſe totius Chriſtiani Orbis Martyres, eoq; libro illorũ certamina conſcripſiſſe. Quonã pacto, quæſo, vnus liber, volumen vnũ, tot Martyrũ acta cõtinere potuiſſet, ad quorũ tãtùm nomina recenſenda vix ſufficere potuiſſet? Equidẽ, ſi tã prolixè, vt fecit in aliis, totius Eccleſiæ catholicæ ab ipſo ſcribẽdę fuiſſent rę geſtę ſanctorum Martyrum, non vnus liber, non centũ, audacter dicam, nõ deniq; mille fuiſſent ſatis, imò (vſurpare liceat & illam Euangelicam hyperbolen) nec ipſum mundũ capere potuiſſe eos, qui de ea re ſcribendi fuiſſent, libros. Quòd autẽ ad Hieronymum ſpectat: nequaquã cum illis dixerimus, ipſum in Latinum

tranſtuliſſe librum illũ Euſebii de Martyribus. qui
enim fieri potuit, vt vna epiſtola, quã de ea re con
ſcripſiſſe, teſtatur Caſſiodorus, prçgrande volumẽ
cõprehendere potuiſſet? quin potius exiſtimãdum
eſt, Hieronymum breui ſumma librũ illum Euſe-
bii in compendiũ redegiſſe, ipſumq; opus poſtea,
Martyrologium eſſe dictũ, ac Hieronymi nomine
nuncupatum. Hæc autẽ, etſi ſatis eſſe videantur ad
prædictarum litterarũ impoſturam arguendã: ta-
men quò nullus remaneat dubitãdi locus, & cũcta
ſint toto cęlo lucis veritate perſpicua, agè de reb.
ſingulis in eis contentis paulò fuſius diſſeramus.

DE FIDE EPISTOLARVM, *quæ Chromatij, Heliodori & Hieronymi nomine inſcriptæ ſunt. Cap. VII.*

QVOD pertinet ad epiſtolam Chroma-
tii & Heliodori epiſcoporũ nomine ad
Hieronymum ſcriptã, in primis ex eiuſ-
dem inſcriptione impoſturã facilè dete
ges; ſi illorũ temporum loquendi generis habue-
ris rationem: dũ in ea prædicti epiſcopi, imò ipſa
ſynodus (ſynodi enim, quam prætexunt, nomine
ſcribere profitentur) ipſum Hieronymum presby
terum appellant Patrem; cuius quidẽ nomencla-
turæ nullum prorſus penes illorũ temporum ſcri-
ptores exemplũ inuenies, vt in inſcriptione litte-
rarum, epiſcopi, vel ipſa ſynodus presbyterũ cu-
iuſuis meriti dicant Patrem, cùm alioqui & am-
pliſſimarum ſedium epiſcopos & patriarchas non
niſi fratres conſueuerint appellare. Habetur mẽ-
tio in eadem epiſtola de quodam concilio totius
Italię epiſcopis Mediolani Theodoſio Imp. præ-
ſente coacto. verùm iſtud commentũ eſſe, nõ du-
bites. qui enim fieri potuit, vt tam celebris ſyno-
dus ſic è ſcriptorũ monumentis exciderit, ſic ſilen
tio fuerit obuoluta, vt nullus illorum temporũ ſcri
ptorũ, quorum ſanè haud exiguus fuit numerus,
nec nominetenus eius meminerit? Sed hæc mani-
feſtiora reddentur, ſi lucubrationem Hieronymi
tẽporis exacta ratio habeatur. Quando, rogo, vo-
lunt illã ſynodum corã Theodoſio Mediolani con
gregatam? num cũ primùm, aduerſus Maximum
tyrannũ pugnaturus, Conſtantinopoli anno deci-
mo ſui Imperii in Italiam venit? certè id dici non
poſſe, quæ S. Hieronymus ſcribit, vehementer re-
pugnant: dum enim in lib. de ſcriptorib. Eccleſiaſt.
ad calcẽ, cunctas, quas hactenus vſq; ad annũ deci
mumquartum eiuſdẽ Theodoſii Imp. elaboraſſet
lucubrationes recenſet; nec verbum quidẽ de con
ſcripto, vel à ſe tranſlato libro illo de Martyribus
habet, quẽ ſtatim poſt illam ſynodum ſcriptũ eſſe,
illæ ipſæ recitatæ epiſtolæ indicant: ex quibus ſa-
tis apparet, dictam ſynodum commentitiã ad pri-
mũ Theodoſii Mediolanum aduentũ nõ poſſe re-
ferri. Quòd ſi ad ſecundũ aduentum eius (bis tan-
tùm poſt adeptũ Imperium in Italiam veniſſe cer-
tum eſt) quando iterum ad expugnandum Euge-
nium tyrannũ ex Oriente in Italiam deſcẽdit, eã-
dem ſynodum Mediolani celebratã eſſe dixerint:
certè ratio tẽporum contradicit. Deſcẽdit Theo-
doſius in Italiã cum exercitu, anno decimo ſexto,
eodemq; vltimo ſui Imperii. decernensque cum
Eugenio, ſexta die Septẽbris, illum obtinuit, inde
Mediolanum ſe contulit; quæ autẽ tunc ab eo illic
ſunt facta vſq; ad diem decimamſeptimã Ianua-
rii, qua ex hac vita migrauit, Ambroſ. ea oratione,
quã habuit in eius funere, & alii illorũ temporum
ſcriptores exactè deſcribunt, adeò vt nullum eiuſ-
modi cogendi conciliũ reliquum fuiſſe tẽpus, ap-
pareat. Ex his itaq; totum illud cõmentum de lit-
teris ex prædicta ſynodo datis, aliiſq; rebus, quæ
iiſdẽ continentur epiſtolis, planè clara luce detegi
tur: vt quod in illis habetur de Gregorio epiſcopo
Cordubẽſi, matutinas ac veſpertinas Miſſas agen-
te: Auguſtinus etenim, qui iiſdem tẽporibus vixit,
id tãtùm quinta feria maioris hebdomadę in Cœ
na Domini in Eccleſia catholica fieri conſueuiſſe,
teſtari videtur, ſcribens ad Ianuariũ epiſt. 118. c. 5.
licet ſciamus, olim tẽporibus Cypriani, matutinũ
ac veſpertinũ ſacrificium in Africa offerri, in vſu
fuiſſe, vt idem Cypr. teſtatur ad Cæcilium ſcribẽs
epiſt. 63. edit. Pam quem morem apud Ægyptios
tantùm perſeueraſſe, auctor eſt Sozom. hiſt. lib. 7.
c. 19. Deprehẽditur & in eo de Gregorio impoſtu
ra, dũ dicitur, ipſum etiã ieiunii tẽpore celebraſſe
natalitia martyrum: diuerſam quippe ab his fuiſſe
Eccleſię conſuetudinẽ, teſtantur antiqui canones,
vt Concil. Laodic. c. 51. apud Mart. collec. c. 48. &
33. q. 1. non licet in quadrag. Quòd inſuper tã in
dicta epiſcoporũ epiſtola, quàm in ea, quę ad eoſ-
dẽ Hieronymi nomine reddita habetur, Euſebius
epiſcopus Cæſareæ ſanctitatis elogio cõmẽdatur:
pro monſtro quidẽ habetur. Etenim etſi olim ſan-
ctitatis titulus cõmunior eſſe videretur, vt nõ ſolũ
(vt hodie) illis tribueretur Chriſtianis, qui vita fun
cti in cælo regnant cũ Chriſto, ſed & quibuſcunq;
laudabilioris vitæ fidelibus: datũ tamen aliquãdo
homini hæretico, nemo dicere iure poterit. At ve
rò quibus titulis idẽ Hieronymus Euſebiũ ipſum
nominare conſueuerit, ab ipſo audiamus: qui ad
Pammachium ſcribens epiſt. 65. hæc de eo: Impie
tatis Arii apertiſſimus propugnator eſt, &c. in fine
etiam plura habet in eandem ſententiam. in Apo-
logia aduerſus Rufin. lib. 1. hæc de eodem: Euſe-
bius epiſcopus Cæſarienſis Arianæ quondã ſigni-
fer factionis. & lib. 2. eundem principem Ariano-
rum appellat. idem ad Cteſiphontẽ agens de ſcri-
ptis ipſius: Eum (inquit) fuiſſe Arianum, nemo eſt
qui neſciat. & ad Mineruium epiſt. 152. ipſum er-
raſſe in dogmatũ veritate, apertè teſtatur. Ecce ti-
bi quibus titulis; & quàm diuerſis à pręconio ſan-
ctitatis Euſebius à Hieronymo nuncupetur; vt ex
his ſaltẽ liquidò cognoſcas, aliũ longè diuerſum à
Hieronymo fuiſſe epiſtolæ illius auctorem: quem

(etiã

etſi aliud non eſſet, ac cætera de eodem conſentirent) ab eo eſſe longè diuerſum, ex dicendi ſtylo, non eſt qui eam epiſtolam legens, facillimè nõ cognoſcat. hæc de verbis. Quòd ſi res ipſas in ea conſcriptas diſquiras, magis magisq; impoſturã intelliges. ſi enim vera ſunt, quę inter Conſtantinũ Auguſtum & Euſebium acta idẽ auctor enarrat; quæ tanta modeſtia in Euſebio, qui ſuarum laudũ egregius prædicator ſemper eſt viſus, vt illa ſilentio præterierit, cùm eadem ſæpius repetendi, quoties agit de libro à ſe de Martyribus ſcripto, opportuna ſe daret occaſio? conſueuit enim ipſe res à ſe cũ Conſtantino geſtas, narrare, extollere, eademque ſæpius inculcare, vt de vit. Conſtantini lib. 2. c. 44. & 45. lib. 3. cap. 57. 58. 59. & 60. & lib. 4. c. 33. 34. & 35. Quòd demum auctor (quiſquis ille fuerit) in eadem epiſtola excipit de Kalendis Ianuariis, quaſi ea die nullus paſſus ſit Martyr: quàm mẽdax ac friuola ea ſit de kalendis exceptio, conſule quæ inferius notantur die 1. Ianu. B. Hæc iam ſatis (etſi alia quoque ſupereſſent) ad coarguendam prædictarum epiſtolarũ falſitatẽ ſufficere exiſtimamus.

DE ANTIQVO MARTYROLOGIO Romano ſæpius aucto. Cap. VIII.

PVTARVNT nonnulli (vt vidimus) primum omnium Martyrologij ſcriptorem Euſebium fuiſſe: quem quidem nec Martyrologium ſcripſiſſe, ex eiuſdẽ auctoris ſępe iterata atque teſtata ſententia ſuperius demõſtrauimus; ab ipſo enim acta ſanctorum Martyrum copioſiſſimè fuiſſe conſcripta, & non compendioſam de illis narrationem, vt communi loquendi vſu Martyrologium dici poſſit, ſatis eſt ſuperius declaratum. Quòd ſi ob id tantùm, quòd ſcripſerit res geſtas Martyrum, Martyrologij auctor dicendus eſt: cur non potius eadem ex cauſa in eo genere. S. R. E. Protonotarijs primæ ſunt deferendæ, iidemque dicendi, conſcribendi Martyrologij primi auctores? ipſi enim (vt in noſtrę narrationis exordio dictum eſt) initio naſcentis Eccleſiæ ſub Clemente Romano Pontifice id locupletius ac diligentius præſtiterunt: quorum etſi exciderint commentarij, nomina ſaltem Martyrũ, quæ in Romano Martyrologio hactenus recenſita reperiuntur, integra remanſiſſe, nemo negarit, vnde merito, iureq; dicere poſſimus, non à Hieronymo, non ab Euſebio, ſed ab ipſis S. R. E. Protonotariis, iam inde à temporibus S. Clementis Papæ Romanum Martyrologium originem ducere, & initium auſpicari: quod diuerſis tẽporibus (vt auctus eſt ſubinde Martyrum atque aliorum ſanctorum numerus) incrementum accepit; ac in primis ex ſcriptione illa Hieronymi, quam Caſſiodo. vbi ſupra cap. 32. appellat epiſtolam; perbreuẽ certè fuiſſe libellum, Vſuardus in ſui Martyrologij præfatione teſtatur: putamus etenim, etſi non antea, tunc ſaltem Orientalis Eccleſię Martyres eidẽ acceſſiſſe: quos enim ex Euſebio Martyres Hieronymus ſummatim collegit, maiori ex parte fuiſſe Orientalis Eccleſiæ, facilè poteſt intelligi. Quodnam verò, qualeuè fuerit Martyrologium Romanum ſic auctũ, S. Gregorius Papa, ſcribens ad Eulogium epiſcopũ Alexandrinum epi. 29 lib. 7. ind. 1. exactam in hęc verba reddidit rationem: Nos (inquit) penè omnium Martyrum, diſtinctis per dies ſingulos paſſionibus, collecta in vno codice nomina habemus: atq; quotidianis diebus in eorũ veneratione Miſſarum ſolemnia agimus. non tamen eodẽ volumine, quis qualiter ſit paſſus, indicatur; ſed tantùm locus, & dies paſſionis ponitur. vnde fit, vt multi ex diuerſis terris atque prouinciis per dies (vt prędixi) ſingulos, cognoſcantur martyrio coronati. Sed hæc habere vos beatiſſimos, credimus hactenus Gregorius; qui dum ait, ſe exiſtimare eandem collectionẽ Martyrum, quam nos Martyrologium dicimus, ęquè ac Romę reperiri apud Eulogium epiſcopum Alexandrinũ, & alios collegas, ſatis inſinuare videtur, fuiſſe in vniuerſali Eccleſia hac etiã ex parte declaratã communionem ſanctorum, vt quos Romana coleret, eoſdem & cæteræ longè poſitæ venerarentur Eccleſiæ. Hoc ipſum ſimplex abſque alio additamento Romanũ Martyrologium, idemq; perbreue, in quo tantùm nomina Martyrũ, locus, ac dies paſſionis poſiti haberẽtur, eſt illud ipſum, cuius meminit Ado in ſui Martyrologij præfatione his verbis: Huic operi, vt dies Martyrum veriſſimè notarentur, qui confuſi in kalendariis ſatis inueniri ſolẽt, adiuuit nos venerabile & perantiquũ Martyrologium ab vrbe Aquileia cuidam ſancto epiſcopo à Pontifice Romano directum. & mihi poſtmodum à quodam religioſo fratre, aliquot diebus, præſtitum: quod ego diligenti cura tranſcriptum, poſitus apud Rauennam, in capite huius operis ponendum putaui. hæc Ado. porrò in omnibus, quæ viderim Martyrologiis Adonis impreſſis, illud ipſum Roma acceptum deſideratur. Egregiam certè, ac viris eruditis dignam optatamq; nauaſſet operam Moſander, ſi eiuſmodi illuſtre vetuſtatis monumentũ, quod in ſuo manuſcripto Adone haberi teſtatur, vnà cum ipſo Martyrologio Adonis, quod poſt Surium ad ſeptimum tomũ vitarum Sanctorum adiecit, edidiſſet. Cæterum poſthæc Romani Martyrologij diuerſa eſſe cęperunt exẽplaria, quorum alia abſque additamento, in eadem, qua ſunt ſcripta, ſimplicitate, remanſerunt; alia autem alias ac diuerſas in dies acceſſiones acceperunt; ac in primis, vt nõ tantùm (quod habet Gregorius) ipſa nomina Martyrum, diem, locaq; paſſionum contineret: ſed (quod deſiderari videbatur) quid quis ſit paſſus, ſæpe perbreuiter narraretur. auctumq; inſuper eſt ſanctorum numero, aliis ſuperadditis martyribus & cõfeſſoribus, cùm diuerſarum Eccleſiarum particulares Martyres, quorum annua

celebritate natalitia agerentur, Martyrologio illi antiquo coniungerentur. Cùm autem non æquè omnes ab omnibus adderentur Eccleſijs (de omnibus enim omnium Eccleſiarũ Martyribus ſimul agere, viſum eſt nimis prolixum atq; laborioſum) inde accidit, vt quot eſſent Eccleſiæ, totidem ferè haberẽtur Romani Martyrologij exemplaria, eademq́ue inter ſe diuerſa. nam (quod ſatis ſit in exemplum adduxiſſe) Eccleſia principis Apoſtolorum in Vaticano, diuerſo à cæteris Vrbis Eccleſijs, prędicta ex cauſa, vtebatur Martyrologio, quod manuſcriptum in eiuſdem Eccleſiæ bibliotheca hactenus aſſeruatur. Verùm cùm non tantũ eſſent inter ſe diuerſa, ſed mirum in modũ deprauata: optimè conſultũ eſt, vt ſicut catholicę fidei vnitate omnes eccleſię vnum corpus ſunt in Chriſto ſub vno viſibili capite coagmentatæ; ita etiam vno eodemq; emendato, ex aliisq; aucto vtentes Martyrologio, eadem communione ſanctorum, vno eodemque ritu, ac vno ſpiritu pariter omnes in ſanctis ſuis Deum collaudarent. Scimus in eo reſtituendo piorum ac eruditorũ virorum ſudaſſe ingenia, ſummaque adhibita diligentia, antiquorum multiplicium exemplariorum collatione, qui irrepſiſſent errores ac menda, eſſe emaculata atq; purgata: ita tamen, vt ab illo antiquo ſimplici ac minus affectato dicendi genere (quantùm licuit) recedere non placuerit: tantum etenim venerandę antiquitati noueris eſſe tributum; vt non verba, ſed errores diſplicuiſſe cognoſcas. Habentur in eo ex omnibus Chriſtiani orbis prouinciis collecti Martyres. ipſa etenim Romana Eccleſia, quæ Apoſtolica auctoritate cæteris præeſt, & materna charitate fideles omnes ſuos filios eſſe nouit; non tantùm Romæ paſſos Martyres cenſuit eſſe ſuos; ſed omnes vbique gentium ſe cum dolore pepeꝛiſſe congaudens, materno fouet amplexu, & quos ſcit coronis triumphalibus auctos, in cæleſti gloria collocatos, debito religionis obſequio veneratur. Verùm non datur ſingillatim ſingulorum nomina recenſere, quòd (vt ait S. Greg. homil. 27. in Euang.) ipſi ſancti Martyres Deo numerabiles, nobis ſuper arenam multiplicati ſunt: quia quot ſint, à nobis comprehendi non poſſunt: nouit enim eos tantùm ille, qui (vt habet pſal. 146.) numerat multitudinem ſtellarum, & omnibus eis nomina uocat; tum etiam quòd ex inſtituto antiqui ritus Eccleſiæ, breuitati eſſet conſulendum. Nec eſt prætereà, quod quis miretur, ſi in eodem ipſo, de quo agimus Romano Martyrologio, clariſſimos illos Martyres videat prætermiſſos, quos noſtro ſeculo ob tuendam, propagandamq; catholicam fidẽ pœnas atrociſſimas, ſi qui alij olim Martyres, in Anglia potiſſimum atque in Galliis ab hæreticis paſſos, & in cœlum (vt par eſt credere) inter alios Martyres æquali ſcimus triumphi gloria cooptatos: nec inſuper illos inuenias recenſitos, qui velut tonitrui filij, in ſimilitudinem fulguris coruſcantis nouo Orbi Euangelico lumine illuxerunt, ac fidei cauſa martyrium ſubiere. Non enim (vt apparet) fuit in pręſens Romanæ Eccleſię inſtitutum, nouũ conſcribere Martyrologium, ſed vetus (vt diximus) ex veteribus exẽplaribus reſtituere. De quo etiam illud neceſſariò lectorem monendum putamus, Romani Martyrologii triplicem hactenus in Vrbe eſſe factam editionem, eiusq; primam & ſecundam eſſe mendoſam, nec ſatis dignam, quę iterum pręlo tradatur: quod, cuius culpâ acciderit, libentius ſilentio prætermus. Tertia editio purior eſt atque ſyncerior, facta anno Domini Milleſimo quingenteſimo octogeſimo quarto: illi enim tantùm, vt legitimæ atque germanæ, acceſſerunt litterę Apoſtolicæ, datæ die decimaquarta Ianuarij, eodem anno: cui & ſi ex noſtris Notationibus leuis certè aliqua acceſſit emendatio, vel ſi quid additũ reperitur (quod ſemel tãtùm, vel iterũ factum, inuenies) id nos eius, cuius ſumma eſt in Eccleſia auctoritas, conſtanti voluntate feciſſe, intelligas.

DE CAETERIS ANTIQVIS Martyrologiis. Cap. IX.

ET ſi hac in re noſtrum præcipuum inſtitutum ſit de Romano duntaxat Martyrologio agere: tamen ab eo alienum non putamus, ſi ſummatim & reliquorum meminerimus. cùm præſertim eadem omnia ab ipſo ducant originem, ab eoque, veluti è fonte riui, dimanent. Habet (ſi quis plura quęrat) eius argumenti luculentam, piamq; valde ac eruditam lucubrationem R. D. Ioannis Molani Theologi Louanienſis, quam in ſecunda ſui Vſuardi editione poſuit appendicem, De Martyrologiis titulo prænotatam; de qua illud, quod dignum admiratione uidetur, lectorem commonendum putamus. Cur nempe ille de cunctis Martyrologijs eruditam inſtituens tractationem, de Romano tamen Martyrologio agere prætermiſerit? Id quidem non iniuria, vel (quod procul abeſt à uiro pientiſſimo dolo malo factum noueris: ſed quòd exiſtimanit Romanam Eccleſiam non alio, quàm Vſuardi uti Martyrologio: id enim ipſe teſtatur eodem libello cap. 4. ſicq; agens de Martyrologio Vſuardi, ea ratione & Romano ſatisfactum putauit. credidit enim nullum aliud reperiri Romanum Martyrologium ab eo, quod typis excuſum Venetiis, ſcriptum, emendatum, editumq; habetur, auctore Alexandro de Peregrinis presbytero Brixienſi. Prætererunt enim Molanum quamplurima antiqua man. ſcripta Romani Martyrologij exemplaria, ex quibus, quodnam, qualeuè eſſet germanum ipſum Romanum Martyrologium intelligere certius potuiſſet. tolerabilis quidem & uenia dignus error; cùm ipſe tam longe poſitus ea neſciuerit, quę illi, qui Romæ agunt, uix magno labore, peruigili diligentia, & ſumma ſunt induſtria conſecuti.

Sed de

Sed de his hactenus. iam ad inſtitutum redeamus. Poſt Martyrologium Romanũ, quod ęquè & Hieronymi nomine olim editum reperimus, illud Bedæ primo loco ponitur, de quo auctor catalogi ſcriptorũ eius, qui habetur excuſus poſt præfationẽ eiuſdem Bedæ lib. de temp. hæc ait. Martyrologium ſcripſit de natalitijs ſanctorũ diebus, in quo omnes, quos inuenire potuit, non ſolùm qua die, verùm quo genere certaminis, vel ſub quo iudice vicerint, diligenter adnotare ſtuduit. hæc ibi. Mea quidẽ ſententia nihil aliud Beda feciſſe videtur, niſi ꝙ Romanum Martyrologiũ, cuius (vt vidimus) S. Gregorius meminit, in Angliam p Auguſtinum vel ſucceſſores allatum aliquibus additionibus auxit, quas aliquanto prolixiores fuiſſe, argumento ſunt ea, q̃ ex eodem recitat Amalarius de offic. Eccleſ. lib. 2. c. 24. & de ord. Antiph. c. 28. aliquot tñ dies nominibus Martyrũ vacuos reliquiſſe (cauſa aũt ignoratur) eosq́; Flori additamẽtis ſuppletos, Ado in ſui Martyrologij p̃fatione teſtatur. meminit eiuſdẽ Flori Vſuardus, necnon & Sigebert. de vir. illuſtr. c. 94. fuit monachus ordinis S. Benedicti in monaſterio S. Trudonis Leodienſis diœceſis, vt teſtatur Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. c. 44. Poſt Bedam, ac Florũ, poſt annos circiter ſeptuaginta, temporibus Caroli Magni, Vſuardus, & ipſe monachus ordinis S. Benedicti, natione Gallus (vt de eodẽ tradit Tritthemius) ſcripſit Martyrologium, & quod ab alijs prętermiſſum vidiſſet, adiecit: id. n. ipſe ſua præfatione teſtatur, dũ ait: Venerabiliũ, Hieronymi ſcilicet & Bedę preſbyterorum pijs quàuis & ſuccinctis ſuper hoc prouocabar deſcriptis, quorũ prior breuitati ſtudẽs, alter verò quamplures calendarij dies intactos relinquens, multa inueniuntur huius operis p̃terijſſe neceſſaria: quos tñ ſecutus, cenſui & Flori memorabilis viri latiora iam in eo ipſo negotio ſequi veſtigia, p̃ſertim in ſecundo eiuſdem libro; ibi. n. multa, quæ in priori omiſerat, & correxit, & addidit. & ſi quid præter quod ab illis accepi, hoc tempore auctum, vel mutatum eſt, ſagaci à me indagine id perquiſitum, agnoſci poterit. hęc Vſuardus, quibus conſtat non tantùm cæterorum antiquorum Martyrologia ab eo fuiſſe per ſuum aucta, ſed etiã emendata. Poſt annos ab his circiter quinquaginta Vuandelbertus diaconus & monachus Prumienſis Cœnobij, qui claruit ſub Lothario Imp. anno Domini 850 inter illorum temporum poetas non ignobilis, heroico carmine Martyrologium ſcripſit, cuius meminit Sigebert. de vir. illuſtr. c. 130. & Tritthem. pluribus lib. de vir. illuſtr ord. ſanct. Bened. c. 36. putatur illud ipſum eſſe, quod apud Bedæ tomum primum legitur ſub titulo Ephemeridum Bedę: ſed cùm in eo nonnulla recenſeantur, quæ poſt Bedę tempora contigerunt, certè Bedæ non eſſe, exploratum habetur. Poſt prędictos Ado epiſcopus Treuerenſis vir laudatiſſimus, qui claruit temporibus Gregorij Papę ſeptimi, & ipſe locupletius ſcribens Martyrologium, nõ tantùm, quæ ab alijs viderentur prætermiſſa, ſuperaddidit; ſed & quæ à cęteris breuius dicta eſſent de paſſionibus martyrum, fuſius enarrauit. Qui autem poſt hæc diuerſis temporibus in eodem ſcribendi genere verſati ſint (quoniam de antiquioribus tantùm agere animus eſt) qui ſcire cupit, conſulat prędictum Molani libellum. Ceterùm ſi quis horum omnium, quæ à nobis ſunt recenſita Martyrologia, & quæ poſtea acceſſerunt, originem petat, & ad ſuum principium reducere velit: omnia è Romano, velut ex trunco ramos, producta eſſe, cognoſcet. quæ etiam ſi (vt de fluminibus accidit, quę cùm è ſuo fonte modica ſcaturigine fluant, licet maiorum fluminum acceſſione turgeſcant, tamen nomen, quod ab eo acceperant, non tantùm non amittunt, ſed communicant cæteris) ſic à ſuo principio nomen ſumerent: prædicta omnia, non Hieronymi, non Bedæ, vel Flori, non Vſuardi, Adonis, aliorumvè nomine eſſent inſcribenda, ſed Romani Martyrologij ab hoc, vel illo aucti, eſſent potius titulo conſignanda.

DE FALSIS HAERETICORVM Martyribus, eorundemq́; Pſeudomartyrologiis. Cap. X.

HIS iam de Romano Martyrologio enarratis, & è claris puriſq́; Eccleſiæ catholicę fontibus ductis, ac quæ quiſque pius ſequi debet, oſtenſis: non ab re fore exiſtimamus, imò operepretium ducimus, ſi & de falſis martyribus, atque pſeudomartyrologijs ab hæreticis ſcriptis agamus. ac primum oſtendamus, nuſquam gentium niſi in Eccleſia catholica eſſe cum corona martyrium. Haud longior, vel ambigua de huiuſmodi quęſtione diſputatio eſſe poteſt, quam Apoſtolus, iam prolata ſententia, definiuit, dum ad Corinthios ſcribens 1. cap. 13. hæc de ſe ipſo (ne cuiuſuis meriti ſibi homo blandiatur) ait: Si tradidero corpus meum ita vt ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt. ſic ille, & non aliunde, quàm ex lege Chriſti, apud Lucam aientis cap. 11. Qui non eſt mecum, contra me eſt, & qui non colligit mecum, diſpergit. In eandem ſententiam plura in conſtit. Clement. lib. 1. cap. 9. ſed audiamus quid de his ſcribat S. Cyprianus ad Antonianum epiſt. 52 edit. Pam. Si (inquit) ab Eccleſia durè & crudeliter ſegregatus, ad gentiles ſe vias & ſecularia opera conuertat, vel ad hæreticos & ſchiſmaticos. reiectus ab Eccleſia, tranſeat, vbi & ſi occiſus propter nomen poſtmodum fuerit extra Eccleſiã conſtitutus, & ab vnitate atque charitate diuiſus, coronari in morte non poterit.) & in fine: Apoſtatæ verò & deſertores, vel aduerſarij, & hoſtes, & Chriſti Eccleſiam diſſipantes, nec ſi occiſi pro nomine foris fuerint, admitti, ſecundum Apoſtolum

poſſunt ad Eccleſiæ pacem, qñ nec ſpiritus, nec Eccleſiæ tenuerunt vnitatẽ. hęc ibi. idem ad Corneliũ Papam epiſt. 54. Idoneus (inquit) eſſe nõ poteſt ad martyriũ, qui ab Eccleſia non armatur ad prælium. &c. & ad eundem epiſt. 57. Non eſt, q sibi in confeſſione nominis blandiatur, cùm conſtet, ſi occiſi huiuſmodi extra Eccleſiam fuerint, fidei coronam non eſſe, ſed pœnã potius eſſe perfidię, nec in domo Dei inter vnanimes habituros eſſe, quos videmus de pacifica & diuina domo furore diſcordię receſſiſſe. hæc & alia in eandem ſententiam ad Iubaianũ epiſt. 73. de orat. Dominica, & de vnit. Eccleſię ſæpius ingerit. vt cùm ait: Eſſe Martyr nõ poteſt, qui in Eccleſia non eſt: ad regnum peruenire non poterit, qui eam, quæ regnatura eſt, derelinquit. & paulò poſt: Cum Deo manere nõ poſſunt, qui eſſe in Eccleſia Dei vnanimes noluerunt: ardeãt licet flãmis, vel ignibus traditi, vel obiecti beſtijs animas ſuas ponant; non erit illa fidei corona, ſed pęna perfidiæ, nec religioſę virtutis exitus glorioſus, ſed deſperationis interitus: occidi talis põt, coronari non poteſt. hæc Cyprianus, & alia plura eodẽ argumento. eadẽ Optatus Mileuit. cõtra Parmenian. lib. 3. cùm ait: Si ſupra memoratos videri Martyres vultis, probare illos amaſſe pacẽ; in qua prima ſunt fundamẽta martyrij, aut dilexiſſe Deo placitã vnitatem, aut habuiſſe cum fratribus vnitatem, ſine qua nullum, vel nomine poteſt, vel re eſſe martyrium &c. hæc ipſa S. Auguſtinus agẽs cõtra Donatiſtas ſexcentis ferè locis inculcat, quos breuitatis cauſa enumerare prætermittimus. hæc Ioãnes Chryſoſt. & Hieronymus dixerẽ, ac omnes quotquot fuerunt in Eccleſia catholici Patres. Sed quid amplius? Dei Eccleſia ſicut omnes reſpuit hęreticos pſeudo martyres, ſic non omnes recipit cõmunionis catholicę qui videntur Martyres, ſed eos tantum, quos ſicut fide, ita & charitate nouit eſſe probatos. nã & in his multę ſubeſſe poſſunt cauſę ſubeũdi martyriũ, quæ Deo diſplicẽt, quales erant illi, quorũ meminit S. Auguſtinus ĩ Breuic. collat. diei 3. c. 13. in eandem ſententiã S. Hieronymus in cõment. in epiſt. ad Galat. lib. 3. c. 5. hæc ait: Vide quantũ bonũ ſit charitatis: ſi ita martyrium fecerimus, vt noſtra velimus ab hominibus reliquias venerari: ſi opinionẽ vulgi ſectãtes intrepidi ſanguinẽ fuderimus, & ſubſtantiã noſtram vſq; ad mẽdicitatẽ propriã dederimus huic operi non tam præmium, q̃ pœna debetur, & perfidiæ magis tormenta ſunt, q̃ corona victorię. hæc ibi, & eadẽ ferè infra c. 4. A cultu taliũ pſeudomartyrum auocat fideles conciliũ Laodicenũ can. 34. itemq; conciliũ Carthaginenſe primũ can. 2. his verbis: Martyrũ dignitatẽ nemo profanus infamet, neq; ad paſſiua corpora, q̃ ſepulturę tantùm propter miſericordiã eccleſiaſticã cõmendari mandatum eſt, redigat, vt aut inſania præcipitatos, aut aliquo tali pacto, aut alia rõne peccati diſcretos, non rõne vel tempore cõpetenti, quo martyria celebrantur, Martyrũ nomine appellet. At ſi quis ad iniuriam Martyrũ, claritati eorũ adiungat infamiã: placet eos, ſi laici ſint ad pœnitẽtiã redigi, aut ſi ſunt clerici, poſt cõmonitionẽ, & poſt cognitionẽ honore priuari. Vniuerſi dixerunt: Rectè ſtatuit ſanctitas veſtra. hoc & ſingulis concilijs ſtatutũ eſt. hactenus concil. Carth. temp. Cõſtantis filij Conſtantini Imp. Docuerunt hoc ipſum exemplo & ipſi ſancti Martyres, qui ad vltimũ vſq; ſpiritũ cũ hæreticis, qui Chriſtianę fidei cauſa eodem detinebãtur incluſi carcere, licet breui ſuppliciũ ſubituri martyrij, cõmunicare vel ſaltẽ verbo recuſabant, vt teſtatur Apollinaris Hierapolis epiſcopus antiquus Theologus apud Euſeb. hiſtor. lib. 5. c. 15. in fin. Cùm autẽ viderent hæretici Catholicã Dei Eccleſiã ſpiritualibus chariſmatibus affluentẽ, innumeriſq; ſanctorũ Martyrũ trophæis nobilitatã: eius gloriã æmulantes, & ipſi Martyres fingere, pſeudomartyres habere, & falſa Martyrologia conſcribere ſtuduerũt. Qui eiuſmodi laborarũt inſania, fuerũt in primis Mercionitę, ac ſubinde Cataphrygæ, qui & Mõtaniſtæ ſunt appellati; de quibus idẽ qui ſupra Apollinaris hæc ſcribit: Cùm iam omnia illorum argumenta, quæ ſupra poſuimus, ſint penitus confutata, & nihil habeant, quod dicant amplius; ad Martyres confugiunt; ſeq; affirmant complures habere Martyres; atq; hoc certum argumentum eſſe virtutis & potentiæ, q̃ eſt in prophetico illorũ ſpiritu. Cæterum iſtud (vt videtur) à veritate alieniſſimũ eſt: etenim nõ pauci aliarũ hæreſum propugnatores permultos venditant ſe habere Martyres; non tñ proptereà illis cõſentiemus; neq; illos veritatem penes ſe habere, fatebimur. Qui primi ex Marcionis hęreſi Marcionatæ uocati ſunt, per multis ſe Chriſti martyribus abũdare p̃dicant: ſed tamẽ Chriſtũ ipſum (vti veritas poſtulat) minimè confitentur. hæc ille apud Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 15. Porrò ijdem aduerſus quos ſcribit, Cataphrygæ, quò maiorem martyrũ numerũ coagmentarent, quaſi ex Paracleto iactabant, non eſſe fugiendum tempore ingruentis perſecutionis, vt habes non tantùm expreſſum, ſed & defenſum à Tertulliano, dũ & ipſe ijſdẽ mali ſpiritus agitaretur furoribus, eo libro, cuius eſt titulus, De fuga in perſecutione. Cæterùm quales fuerint eiuſmodi nebulones, qui martyrij gloriã venabãtur, ſatis ſit in p̃ſentiarum in exemplum adducere Alexandrũ pſeudomartyrẽ, de quo Apollonius clarus inter antiquos ſcriptores eccleſiaſticos, hæc ſcribit apud Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 17. Vt nõ de pluribus verba faciamus, dicat nobis ipſa propheteſſa de Alexãdri facinoribus, qui ſe Martyrem p̃dicat, & quẽ ipſa conuiuio excepit familiariter. quẽ etiã alij cõplures adorant, cuius latrocinia & alia flagitiorũ genera, pro quibus debitas pœnas perſoluerit, nihil noſtra intereſt cõmemorare, p̃ſertim cùm in ipſas tabulas publicas ſatis accuratè relata ſint. &c. proſequitur ſcelerum eius lõgiorem hiſtoriã. Eiuſmodi erant & pſeudomartyres Nouatiani, in

quos

quos ſæpè Cyprianus inuehitur. Quid memorem Euphemitas hæreticos, qui ob multitudinem ſuorum pſeudomartyrũ, Martyrianos ſeipſos cognominarunt? agit de his Epiphan. in panar. hæreſ. 80. Norunt omnes & Donatiſtas, quibus etſi tempore pacis Eccleſię deficeret perſecutor, adeò inſani martyrii gloria capti erant, vt ſpontanea deligerent præcipitia, vel mille modis aliunde ex induſtria neces voluntarias comparatas oppeterẽt, de quibus Optatus Mileuitanus, Auguſt. ſæpiſſimè, ac etiam Theodoretus ſcripſerunt. Habuerunt & Ariani pſeudomartyres, inter quos excelluit execrandus ille carnifex Georgius pſeudoepiſcopus Alexandrinus, de quo ſcribit Epipha. in panar. hæreſ. 76. contra Anomæos. nec hiſce monſtris caruere Priſcillianiſtæ. at omnes recenſere, longum nimis eſſet. Sed diſſimulare non poſſumus dicere de hæreticis noſtrorum temporum, qui (proh dolor) apoſtatarum, ſacrilegorum, ſicariorum, flagitioſorum, turpiſſimorum, ac deniq; omnibus ſordibus inquinatorum hominum catalogum texentes, & ipſi pſeudomartyrologia conſcripſere, Augiæ planè ſtabulum. Sed quid mirum? habent veſpæ ſicut & apes, fauos ſuos, etſi in cellularũ conſtructione illas omnino imitari videntur; tamen non ſicut illæ in vnam eandemq; domum conueniũt, carent enim alueario, quia neſciunt vnitatẽ, nec inſuper mel, quod illuc inferant, habent; ac licet fauum ſummo labore cõfecerint; cellulas cellulis intexendo, tamen inanis, aridus, ac melle vacuus ſemper eſſe conſpicitur. Porrò fauus mellis in Eccleſiæ alueario tãtummodo reperitur, quem vnà cum parte piſcis aſſi poſt reſurrectionẽ Chriſto obtulerunt Apoſtoli, de quo & ſcriptum eſt in Cant. c. 4 Comedi fauum cum melle meo: quem & à ſanctis Martyrib. in perſecutorũ rabie coagmentãdum (quod habet Iud. c. 14.) fauus ille mellis ex ore leonis à Samſone depromptus, typicè præmõſtrauit. Sic etenim fauus Eccleſiæ eſt melle plenus, vt ſcateat, ſic ſacris chariſmatibus affluens ac redũdans, vt effluat. Audi quid vertex ille theologorum S. Gregorius Naziana. de catholicæ Eccleſię Martyribus dicat, ſcribens in Iulianum apoſtatam: Ab his dęmones pelluntur, & morbi curantur, quorũ apparitiones & prædictiones, quorum vel ſola corpora idẽ poſſunt, quod animę, ſiue manibus contrectẽtur, ſiue honorentur, quorũ vel ſolæ ſanguinis guttę, atq; exigua paſſionis ſigna idem poſſunt, quod corpora. hæc ille in Iul. orat. 1. ſed eodem argumento hæc locupletius in Cygneis carm. dum ait: Orbẽ igitur hunc penè totum, inſtar ſyderum ſerenis ſplendoribus, ſublimibus thronis, doctrinis, cœtibus, concurſibus integrarum familiarũ, hymnis conuenientibus colluſtrãt hi, qui iugulati, Chriſti glorioſi ſunt victores. eſtq; adeò frequens horũ luctæ certaminumq; veneratio, vt exiguus puluis, aut reliquię veterũ oſſium, totius ad honorẽ ſufficiat; & nonnullorum ſaltem appellationem reliquiarum omnẽ expertem ſcio locis certis inditã eſſe pro toto Martyre, quæ tamẽ eandẽ vim obtinuerit. ò rem prodigioſam? ſalutẽ affert ſola recordatio. quid ſi commemorem morborũ, malorumq; dæmonum purgationem incredibilem à ſepulchris profectam, quę meruerunt aliquando recipere, ſpirituum illorum incurſionibus reſiſtentia? talia ſunt meorũ athletarum miracula. hæc Greg. vbi ſupra de ſummiſſ. animi, caſtitate, & tẽp. edit. Leuencl. Magna ſunt hæc. ſed quòd ad reliquias ſpectat, maiora his addimus: vt nõ tantùm tenuis puluis ex oſſibus martyrũ, capillus, vel pannus vilis, aliaq; tenuiora eorũdem Martyrum monumenta talia præſtent; ſed etſi ſuper illorũ ſepulchra flores, vel alia huiuſmodi admoueantur, tantã ex his quæ intus ſunt ſacræ reliquię, virtutẽ auriant, vt ad animarum, corporumq; ſalutem conſequendã, ac inſuper ad mortuos excitandos poteſtatẽ accipiant. eſt de his omnibus locuples teſtis S. Auguſtinus, qui de ciuit. Dei lib. 22. c. 8. aliiſq; in locis hęc fuſius eſt proſequutus. Sed adhuc maiora his accipe. Puluis ipſe, qui ſitu ſepulchrũ obducit, vel circa ipſum iacens pedibus teritur, virtute Martyrum miracula ingentia edere conſueuit. quam ob cauſam Chriſtiani peregrinantes ad veneranda Martyrũ ſepulchra, pro magno munere ſanctum illum colligere puluerẽ, vt magni pretij margaritas recondere, ſecũm ferre, & ad conciliandã ſibi ſanctorum martyrũ gratiam domi aſſeruare conſueuerunt. habes de his egregiũ teſtimonium Gregorij Nyſſeni in orat. in laudẽ magni Martyris Theodori, in hunc modũ dicentis: Si quis pulũerem, quo conditoriũ, vbi Martyris corpus quieſcit, obſitum eſt, auferre permittat: pro munere puluis accipitur, atq; tanquã res magni pretij cõdẽda terra colligitur, &c. porrò quot quãtauè miracula ex puluere è tumulis ſanctorum collecto Deus operari cõſueuit, conſule eũ, qui hæc eſt ſæpè expertus, fidũ teſtẽ Greg. Turon. lib. 2. de mirac. S. Mart. c. 1. lib. 3. c. 12. lib. 4. c. 32. & 33. & ſeq. de glo. Mart. lib. 1. c. 62. & li. 2. c. 24. 33. & 45. vbi admiranda reperies. Sed quod adhuc prædicta omnia ſuperare vſ: ipſum oleũ, quod nec ſepulchra Martyrũ tangit, ſed circa vel deſuper ipſa in lãpadib. ardet, eandẽ omnino, quę ex ſacro Martyris corpore manare cõſueuit, gratiã miraculorũ nanciſci ſolitũ: iam plurima de ea re edita tã apud Gręcos, q̃ Latinos exempla declarant. Habes id in primis egregiè teſtatũ à Theodoreto in hiſto. SS. Patrũ, Theophilis appellata c. 21. in Iacobo, vbi admiranda leges de lecytho olei ex lychnis ad Martyrũ ſepulchra appẽſis collecti. Venantius Fortunat. & ipſe, quã ex eodẽ oleo ſit gratiã conſecutus, egregiè carmine cecinit lib. 4. vit. S. Mart. in fin. cui & aſtipulatur Paul. diac. de geſt. Lõgob. lib. 2. c. 9. id generis cõplura narrat Greg. Turon. q̃ ſuis tpibus acciderũt, vt lib. de glo. cõfeſſ. c. 3. & 9. id ipsũ de cera c. 10. & 69. aliiſq; in locis.

Hæc ſunt, quæ obiter, prædictorum occaſione, ex catholicæ Eccleſiæ fauis mella deprompſimus. Sed premant hæretici ſcilicet atque contorqueãt veſparum ſuarum fauos aridos & inanes: non eſt quod vel ſaltem guttulam vnam diuinę virtutis in operatione miraculorum elicere valeant: ad ſtabiliendam enim fidei veritatem eiuſmodi ſigna atque prodigia ex ſacris Martyrum reliquiis Deus oſtendi voluit, vt pluribus docet S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. cap. 9. & 10. à qua cùm illi ſemel exciderint, his carere neceſſe eſſe, quis dubitat? Ad hęc mox illi, ex diuina ſcriptura comparata tergiuerſatione, vel potius honeſta fuga: Signa (inquiunt) non fidelibus, ſed infidelibus. Sic olim & Vigilantius, in quem Hieronymus: Nolo (ait) mihi dicas, ſigna infidelium ſunt: ſed reſponde: quomodo in viliſſimo puluere & fauilla neſcio qua tanta ſit ſignorum virtutumq; præſentia. Sentio infœliciſſime mortalium, quid doleas, quid timeas ſpiritus eſt immundus, qui hæc te cogit ſcribere, ſæpe hoc viliſſimo tortus eſt puluere. hæc ille, & alia plura id generis. Eſto, ſigna ſint infidelium, quales nos eſſe iactatis: certè nobis illa debentur, qui falſis dogmatibus veſtris non credentes, adeò aduerſamur, veſtroſq; pſeudomartyres execramur. exhibeantur ab illis illa diuina miracula, quę olim à ſanctis Martyribus, Gentilibus non credentibus, deteſtantibus, ac perſequentibus, vt crederent, benedicerent, atque adorarent ſunt exhibita. Si tantopere conamini, vt vobis aſſentiamur: vel vnum ſaltem ex tanta pſeudomartyrum turba diuinum miraculum editum demonſtrate. Sed quid? numquid colligere poterunt ex ſpinis vuas, aut de tribulis ficus? certè ex ſententia Domini, non poteſt arbor mala bonos fructus facere. Sed habent non tantùm quod de ſuis ſic excuſent, ſed & de noſtris accuſent. cùm etenim ex ſanctis Martyribus prodimus certa fide teſtata miracula; quid ad hoc illi, niſi quæ ipſorũ patriarchæ dixerunt in Chriſtum Dominum Scribæ & Phariſæi: In Beelzebub principe dæmoniorũ eiicit dæmonia? vt habet Matt. 9. Marc. 3. & Luc. 11. hæc eadem olim (vt auctor eſt S. Hieronymus in Vigilant.) impius Porphyrius, Iulianus apoſtata in Chriſtianos, hęc Eunomius hæreſiarcha, Vigilantius, Euſtatius Sebaſtenus, & Claudius Taurinenſis in catholicos, hęc denique noſtrorum temporum Agiomachi, feces hæreticorum vnà cum prædictis effutiunt. ſed ago gratias Chriſto meo, qui has & ipſe calumnias paſſus, pro ſe ſuiſque Martyribus in ſacro Euang. apud Marcum c. 3. & Lucam c. 11. luculentam defenſionem inſtituere, & ad curandam tantam mentis inſaniã præſentaneum antidotum pręparare dignatus eſt, quo vtinam miſelli iſti vterentur, vt aliquãdo tandem, licet ſerò, ſed feriò reſipiſcerent. Verùm de his ſatis, ac fortaſſe pluſquam inſtituti ratio patiatur: cùm non ſit meum conſilium in pręſentiarum de dogmatibus diſputare: id etenim cùm præſtiterint complures diſertiſſimi viri, tum pręſertim R. D. Alanus Copus Anglicanæ Eccleſię ornamentum in hoc ſcribendi genere magna cũ laude verſatus eſt, qui aduerſus huiuſcemodi Pſeudomartyrologos, piè admodum, diſertè valde, ac luculenter noſtris temporibus ſcripſit.

DE IMMENSA MARTYRUM multitudine elogium Cypriani lib. de exhort. ad martyrium. Cap. XI.

SI igitur & nos dicati ac deuoti Deo viuimus, ſi ſupra iuſtorum antiqua & ſancta veſtigia iter facimus: per eadem documenta pœnarum, per eadem paſſionum martyria pergamus; hoc ampliorem gloriã computantes temporis noſtri, quòd cum vetera exempla numerentur, exuberante poſtmodum copia virtutis & fidei, numerari non poſſunt Martyres Chriſtiani, teſtante Apocalypſi & dicente: Poſthæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, &c.

De eadem S. Gregorij Papæ elogium in homil. 27. in Euang.

Totum mundum, fratres, aſpicite: Martyribus plenus eſt. Iam penè tot, qui videamus, non ſumus quot veritatis teſtes habemus. Deo ergo numerabiles, nobis ſuper arenam multiplicati ſunt: quia, quanti ſint, à nobis comprẽhendi non poſſunt.

De Chriſtiana fide tot Martyrum paſſione teſtata in controuerſiam amplius non deducenda S. Ambroſii elogium in ſerm. de SS. Nazario & Celſo.

Magni periculi res eſt, ſi poſt Prophetarũ oracula, poſt Apoſtolorum teſtimonia, poſt Martyrũ vulnera veterem fidem quaſi nouellam diſcutere præſumas, & poſt tam manifeſtos duces, in errore permaneas; & poſt morientium ſudores, otioſa diſputatione contendas. Veneremur ergo in ſanctorum Martyrum gloria fidem noſtram, &c.

EXPLICATIO EORVM,

QVAE IN MARTYROLOGIO ROMANO ad pronunciationem Lunæ pertinent.

IN hoc Martyrologio litterę, quæ ordinatim ſupra Sanctorum hiſtorias ſunt diſpoſitæ, indicant ſingulis diebus totius anni, quota Luna ſit pronuncianda, ſuntque numero 30. quot nimirum ſunt Epactæ, ex quibus cyclus Epactarum compoſitus eſt; quarum hæc eſt ſignificatio. Littera a, ſignificat Epactam j, b, Epactam ij, c, Epactam iij, d, Epactam iiij. & ſic deinceps aliæ litteræ alias Epactas ſignificant; vt in appoſita tabella perſpicuum eſt, in qua ſingulis Epactarum numeris ſingulæ quoque litteræ reſpondent, modo maiuſculæ, & modo minuſculæ. Vltima tamen Epacta non eſt ſignata nu-

a j	b ij	c iij	d iiij	e v	f vj	g vij	h viij	i ix	k x	l xj
m xij	n xiij	p xiiij	q xv	r xvj	ſ xvij	t xviij	u xix	A xx	B xxj	
C xxij	D xxiij	E xxiiij	F xxv	f 25	G xxvj	H xxvij	M xxviij	N xxix	P *	

mero arithmetico, ſed hac nota * cui reſpondet littera P, maiuſcula. Subſtituuntur autem huiuſmodi triginta litteræ in locum 30. numerorum Epactarum, ſecundum antiquam Eccleſiæ conſuetudinem; quæ loco Aureorum numerorum litteras ponebat, ne forte in Luna pronuncianda fiat error, & confuſio inter numeros cycli Epactarum, & numeros deſignantes, quot dies habeat Luna. Cęterum quamuis Martyrologium ſit conſtructum ex triginta litteris ſignificantibus triginta numeros cycli Epactarum; ad inueniendum tamen Lunę coniunctiones, & dies Lunares,

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius decem diebus, vſque ad finem anni 1699.

Aur. num.	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt. Mart.	G	g	t	N	k	B	b	n	E	e
Aur. num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	
Epactæ.	xvj	xxvij	viij	xix	j	xij	xxiij	iiij	xv	
Litt. Mart.	r	H	h	u	a	m	D	d	q	

non vtimur omnibus triginta, ſed tantum decem & nouem adhibemus, quot nimirum ſunt Aurei numeri, per quos huiuſmodi triginta litterę & Epactę ęquantur, progrediunturque, & in quorum locum, ad oſtendendum quota ſit Luna, nouemdecim Epactę ſuccedunt, quemadmodum in propoſita tabella apparet, in qua decem & nouem Aureis numeris reſpondent totidem Epactę & litterę, quę ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius decem diebus) vſque ad annum 1699. incluſiuè, pro quo tempore tabella hęc compoſita eſt, aſſumendę ſunt, donec

ad aliud tempus perueniatur, in quo alia tabella accipienda erit, in qua eiſdem decem & nouem Aureis numeris aliæ Epactæ & litteræ reſpondebunt. Diuerſis enim modis inuicem diſponuntur & coniugantur Aurei numeri cum Epactis & litteris Martyrologij, prout Solaris & Lunaris anni magnitudo expoſcit, vt in libro nouæ rationis reſtituendi Kalendarii Romani explicatur; atq; exemplum habes in ſequentibus duabus tabellis, quarũ prioris vſus incipit ab anno 1700. incluſiue, duratq; vſque ad finem anni 1899. Poſterior autem vſum habet ab anno 1900. incluſiue, vſque ad finem anni 2199. Reliquæ verò litteræ, quę in margine exteriore Martyrologij recta deſcendunt,

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1700. incluſiue, vſque ad finem anni 1899.

Aur. num.	10	11	12	13	14	15	16
Epactæ.	ix	xx	j	xij	xxiij	iiij	xv
Litt. Mart.	i	A	a	m	D	d	q
Aur. num.	17	18	19	1	2	3	4
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	*	xj	xxij	iij
Litt. Mart.	G	g	t	P	l	C	c
Aur. num.	5	6	7	8	9		
Epactæ.	xxiij	xxv	vj	xvij	xxviij		
Litt. Mart.	P	F	f	ſ	M		

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1900. vſque ad finem anni 2199.

Aur. num.	1	2	3	4	5	6	7
Epactæ.	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt. Mart.	N	k	B	b	n	E	e
Aur. num.	8	9	10	11	12	13	
Epactæ.	xv	xxvij	viij	xix	*	xj	
Litt. Mart.	r	H	h	u	P	l	
Aur. num.	14	15	16	17	18	19	
Epactæ.	xxij	iij	xiiij	25	vj	xvi	
Litt. Mart.	C	c	P	F	f	ſ	

ſunt litterę Dominicales, quibus hebdomadę, dies Dominicæ, atq; hebdomadarum feriæ denotãtur. Numeri item, qui prope litteras Dominicales antiquis numerorum notis ſunt deſcripti, ſpectãt ad cyclum Epactarum, è regione quorum ſemper inuenies ſingulis diebus totius anni Lunæ coniunctionem, ſeu Lunam primã ſub littera ipſius Epactę ſignificatiua. In margine deniq; interiore dies menſiũ vulgaribus numerorũ notis ſunt expreſſi.

Ad pronunciandum itaque, quota ſit Luna, ſumendus eſt primum Aureus numerus anni currentis in ſuperiori ordine proximæ tabellæ, vel Epacta currens in medio ordine tabellæ: deinde littera, quæ in tertio & inferiori ordine eiuſdẽ tabellę illi Aureo numero vel Epactæ reſpondet. Hæc enim littera per numerum, qui in Martyrologio ſub ea reperitur, oſtendet quota Luna ſit pronuncianda ſingulis diebus totius anni currentis.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus currẽs eſt 6. & Epacta xxvj. ſub quo Aureo numero, vel Epacta in ſupraſcripta tabella inueniens litteram G, maiuſculam. Hęc ergo ab Idibus Octobris, detractis prius decẽ diebus, indicabit quot dierum ſit pronũcianda Luna in Martyrologio Romano ſingulis diebus vſq; ad vltimam diem Decembris prędicti anni correctionis 1582.

Item

Item anno 1583. iam emendato tam Aureus numerus, quã Epacta erit vij. ſub quo Aureo numero, vel Epacta in eadem tabella reperitur littera g. minuſcula, quę toto eo anno oſtendet in prædicto Martyrologio, quota ſit Luna pronuncianda. Ita vides Lunam primo die Ianuarij pronunciandam eſſe octauam, ſecundo die nonam, tertio decimam, &c. Lunam autem eſſe primam nono kalẽdas Febr. hoc eſt, die 24. Ianua. & ita de cęteris.

Quemadmodum autem ſingulis annis mutatur Aureus numerus & Epacta in Kalendis Ianuarij, ita & cum Aureo numero & Epacta mutatur littera Martyrologij: Vt quemadmodum anno 1587. Aureus numerus eſt 11. & Epacta xxj. anno vero 1588. in Kalendis Ianuarij Aureus numerus eſt 12. & Epacta ij. Ita quoq; anno 1587. littera Martyrologij eſt B. maiuſc. reſpõdens Aureo numero 11. & Epactæ xxj. Anno vero 1588. in Kalẽdis Ianuarij aſſumenda eſt littera Martyrologij b, minuſc. reſpõdens Aureo numero 12. & Epactæ ij. adeo vt vltima die Decẽbris anni 1587. pronuncietur Luna ſecunda ſub littera B, maiuſcula: in kalendis vero Ianuarij ſequentis anni 1588. dicatur Luna tertia ſub littera b, minuſcula.

Notandum autem eſt, in anno, quo currit Aureus numerus 1. Lunam in Kalendis Ianuarij ſemper pronunciandam eſſe vna die minorẽ, quàm in Martyrologio adnotatur, & ſic deinceps in alijs diebus vſque ad finem illius Lunationis tantum. Exemplum. Anno Domini 1595. tam Aureus numerus, quàm Epacta erit xix. littera vero Martyrologij eo anno currens erit u. ſub qua pronunciabis pridie Kalendas Ianuarij, ſiue vltima die Decembris, Lunam trigeſimam: poſtridie vero in Kalendis Ianuarij anni 1596. in quo curret tam Aureus numerus, quàm Epacta j. pronunciabis Lunam primam ſub littera A, maiuſcula; quamuis ſub ea inuenias annotatam Lunã ſecundam: & ita proſequeris quotidie pronũciando Lunã vna die minorem, quouſq; perũenias ad finem illius Lunationis, hoc eſt, vſq; ad quartum Kalendas Febr. à quo die excluſiue vſque ad finẽ illius anni pronũciabis Lunam, vti ſub eadem littera annotatum inuenies. Idem in futurum faciendum erit, quotieſcunque dicto Aureo numero 1. eadem, vel aliqua alia littera reſpõdebit, excepta tamen littera P, maiuſc. ſub qua ſemper. Luna pronũciãda eſt vt numerus indicat, quemadmodum & in alijs annis fieri ſolet, in quib. nõ currit Aureus numerus 1. ſed alij Aurei numeri: in his enim Luna pronuncianda eſt, vt indicat numerus ſub littera deſcriptus.

Vt aũt intelligas, vnde precedentes tres tabellę depromptæ ſint, & qua arte aliæ conſtrui poſſint, addidimus ſequentem tabellam litterarum Martyrologij reſpõdentiũ cyclo Epactarũ perpetuã, vna cum tabula æquationis cycli Epactarũ, ex qua cuiuſq; anni Epacta, & littera Martyrologij reſpondens perpetuo inuenietur, hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologij reſpondentium Cyclo Epactarum perpetua.

P *	l xj	C xxij	c iij	P xiiij	F xxv f 25	f vj	ſ xvij	M xxviij	i ix	
A xx	a j	m xij	D xxiij	d iiij	q xv	G xxvj	g vij	t xviij	N xxix	k x
B xxj	b ij	n xiij	E xxiiij	e v	r xxj	H xxvij	h viij	u xix		

Tabula æquationis Cycli Epactarum perpetui.

Anno Domini.			Anno Domini.			Anno Domini.	
N	1		D	1582		A	2200
p	320 Biſ.		D	1600 Biſ.		u	2300
P	500 Biſ.		C	1700		A	2400 Biſ.
a	800 Biſ.		C	1800		u	2500
b	1100 Biſ.		B	2000		t	2600
c	1400 Biſ.		B	2100 Biſ.		t	2700
Detractis x. diebus			B	2900		t	2800 Biſ.

Quæratur

Anno Domini.		Anno Domini.		Anno Domini.	
f	2900	q	3600 Biſs.	l	4300
f	3000	p	3700	l	4400 Biſs.
r	3100	n	3800	k	4500
r	3200 Biſs.	n	3900	k	4600
r	3300	n	4000 Biſs.	i	4700
q	3400	m	4100	i	4800 Biſs.
p	3500	l	4200	i	4900

Quæratur in tabula æquationis annus propoſitus, vel, ſi is in tabula non inuenitur, annus proximè minor, noteturque littera alphabeti ſiue maiuſcula, ſiue minuſcula ad ſiniſtram ipſius collocata: inueſtigetur quoq; Aureus numerus propoſiti anni. Deinde in tabella litterarum Martyrologij perpetua ſimilis littera notetur, & cellulæ quæ ab illa littera incluſiue tertia eſt verſus ſiniſtram, Aureus numerus 1. tribuatur, & ſequenti cellulæ ad dexteram ſubſequens Aureus numerus 2. & ita deinceps, donec ad Aureum numerũ propoſiti anni perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quando eam percurreris; computatis quoq; duabus litteris F, f, quarum vnà maiuſcula, & altera minuſcula, & ſub quibus Epacta xxv. huius generis numeri, & 25. huius notæ collocatur, pro vna cellula. His enim rite peractis, ſtatim in cellula, in quam propoſiti anni Aureus numerus cadit, Epacta & littera Martyrologij illius anni reperietur. Vnum tamen diligẽter obſeruandum eſt, nimirum vt quãdo Aureus numerus anni propoſiti maior fuerit, quã 11. nempe vnus ex poſterioribus octo Aureis numeris à 12. vſq; ad 19. cecideritq; in cellulam litterarum F, f, quarum prior maiuſcula eſt, & poſterior minuſcula, ſumatur Epacta 25. huius notæ, & reſpõdens littera f, minuſcula; Epacta vero xxv. antiquæ notæ, & littera F, maiuſcula, ſi in eãdem cellulã aliquis ex prioribus vndecim Aureis numeris ab 1. vſque ad 11. qui omnes minores ſunt quàm 12. ceciderit.

Exemplorum appoſitione res planior fiet. Anno Domini 1582. qui eſt annus correctionis, reſpondet in tabula ęquationis littera D, maiuſcula, eſtq; Aureus numerus 6. Si igitur in tabella litterarum Martyrologij perpetua tribuas cellulæ litteræ a, minuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ D, maiuſculæ, Aureum numerum 1. & ſequenti cellulæ ad dexteram Aureũ numerum 2. & ita deinceps, cadet Aureus numerus 6. anni 1582. in cellulam Epactæ xxvj. & litteræ G, maiuſculæ, Epacta igitur xxvj. in kalendario Nouilunia eo anno, & littera G, maiuſcula, in Martyrologio ætatem Lunæ indicabit. Item anno 1911. reſpondet in tabula æquationis prope annum proxime minorẽ 1900. littera B, maiuſcula, eſtq; Aureus numerus 12. Quare ſi in tabella litterarum Martyrologij perpetua Aureus numerus 1. tribuatur cellulæ litteræ N maiuſculæ, quæ tertia eſt à cellula litteræ B, maiuſculæ, & Aureus numerus 2. ſequenti cellulę ad dexteram, & ita deinceps, cadet Aureus numerus 12. anni 1911. in primã cellulam tabellę, cum Aureus numerus 11. cadat in vltimam, ac proinde ad principium tabellæ redeundum ſit. Erit ergo tunc Epacta * & littera Martyrologij P, maiuſcula. Rurſus anno 1715. in tabula æquationis reſpondet littera maiuſcula C, eſtq; Aureus numerus 6. Tribuendo ergo Aureum numerum 1. cellulæ litteræ P, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litterę C, maiuſculæ, in tabella litterarum Martyrologij perpetua, & Aureum numerum 2. ſequenti cellulę ad dexteram, & ſic deinceps, cadet Aureus numerus 6. anni propoſiti 1715. in ſextã cellulã. Quare, cũ Aureus numerus 6 minor ſit, quàm 12. erit tunc Epacta huius generis numeri xxv. & littera Martyrologij F, maiuſcula. Præterea anno 1916. reſpondet in tabula æquationis littera B, maiuſcula, eſtque Aureus numerus 17. Quocirca ſi Aureus numerus 1. detur cellulæ litterę N, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litterę B, maiuſculæ, ĩ tabella perpetua litterarum Martyrologij, & Aureus numerus 2. cellulę ſequẽti ad dexterã, & ita deinceps, redeũdo ad principiũ tabellæ cũ Aureo numero 12. cadet Aureus numerus 17. anni 1916. in ſextã cellulã. Cum ergo Aureus numerus 17. maior ſit quàm 11. erit eo anno Epacta 25. huius notę, & littera Martyrologij f, minuſc. Poſtremo an. 4218. reſpondet in tabula æquationis littera l, eſtq; Aureus numerus 1. Quamobrem ſi tribuamus Aureum numerũ 1. cellulæ litterę u, in tabella perpetua litterarum Martyrologij, quæ tertia eſt a cellula litteræ l, verſus ſiniſtram, inuenietur Epacta anni 4218. propoſiti xix. & littera Marty-

tyro-

tyrologij u, atq; eodem modo Epactam & litterã Martyrologij cuiuſlibet anni inuenies in perpetuum, ſi tabula æquationis extẽdatur vſq; ad annum propoſitum.

Id autẽ, quod dictum eſt, currente Epacta xxv. cum Aureo numero maiore, quàm 11. accipiendam eſſe Epactam 25. hoc numeri genere expreſſam, & litteram f, minuſculam, ita intelligendum eſt, vt tunc ad pronunciandam Lunam in diebus menſium accipiatur littera f, minuſcula prope litteram F, maiuſculam, non autem illa, quę inter litteras e, & g, minuſculas collocata eſt. Atque hoc diligenter memoriæ mandetur.

Conſtructionem tam tabellæ litterarum Martyrologij perpetuæ, quã tabulę æquationis, quia breuiter explicari nequit, & litteræ Alphabeti, q̃ et ſunt litteræ Martyrologij, deſumuntur ex tabula cycli Epactarum expanſa, dedita opera in librũ nouę rationis reſtituendi kalendarij Romani reijcimus, vbi tabula illa expãſa Epactarũ cõtinetur.

Ex his facile quis tabellam componere poterit ſimilem trib. ſuperiorib. ſi velit, in qua nimirum cõtineãtur Aurei numeri, Epactæ, & litteræ Martyrologij certis quibuſdã annis inſeruiẽtes, vt quoniam vſus tertię tabellę extenditur vſq; ad annũ 2200. excluſiue, ſi quis aliam cõdere velit, cuius vſus incipiat ab anno 2200, quęrenda erit Epacta & littera Martyrologij, vt iam docuimus, anni 2200. Nam ſi omnes Aurei numeri deponãtur ordine, initio facto ab Aureo numero anni 2200. qui eſt 16. & ſub Aureo numero dicti anni collocetur Epacta eiuſdem anni, & littera Martyrologij inuenta, nempe xiij. n, minuſcula: deinde reliquæ Epactæ ordine ſub alijs Aureis numeris progrediantur per continuam additionem numeri 11. ad præcedentem Epactam, ita tamen, vt Epactæ ſub Aureo numero 19. addantur 12. non autẽ 11. denique ſi Epactis reſpondentes litteræ Martyrologij ſupponantur, prout in prima tabella huius canonis, vel certe in tabella perpetua litterarũ Martyrologij ſunt deſcriptæ, compoſita erit tabella Aureorum numerorum, Epactarum, & litterarum Martyrologij, cuius vſus incipiet ab anno 2200. durabitq; vſque ad finem anni 2299. quandoquidẽ anno 2300. alia tabella cõdenda eſt, cũ illi anno in tabula æquationis alia littera rñdeat, nẽpe u, Exẽpli gratia. Anno dicto 2200. reſpõ let in tabula ęquationis littera A, maiuſcula, eſtq; Aureus numerus 16. Si igitur tribuatur Aureus numerus 1. cellulæ litteræ M, maiuſculæ, quę tertia eſt a cellula litteræ A, maiuſc. in tabella litterarum Martyrologij perpetua, & Aureus numerus 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, &c. cadet Aureus numerus 16. propoſiti anni in cellulam Epactę xiij. & litteræ n, minuſculæ, a quibus tabella initium ſumet, progredieturq; hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologii reſpondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 2200. incluſiue, vſque ad finem anni 2299.

Aur.num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6
Epactę.	xiij	xxiiij	v	xvj	xxviij	ix	xx	j	xij	xxiij
Litt.Mart.	n	E	e	t	M	i	A	a	m	D

Aur.num.	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Epactę.	iiij	xv	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij
Litt.Mart.	d	q	G	g	t	N	k	B	b

Verum eędem hę Epactæ, & litteræ Martyrologij facilius ex tabella perpetua litterarum Martyrologij extrahentur. Cũ n. Aureus numerus 3. tribuai cellulę litterę A, maiuſculę, & Aureus numerus 4. ſequenti cellulę ad dexteram, &c. Aureus autem numerus 2. detur cellulę illi, quæ cellulam litterę A, ad ſiniſtram prȩcedit, & Aureus numerus 1. alteri cellulæ pręcedenti, ſcribendę erunt Epactę & litterę Martyrologij ſub Aureis numeris huius tabellę temporarię, quemadmodum in tabella illa perpetua litterarum Martyrologij Aureis numeris reſpondent, vt in exẽplo factum eſſe cernis. Hinc facile etiam apparet, qua ratione ſuperiores tres tabellę temporarię ſint cõſtructę. Porro faciliores adhuc vias inueniendę tã Epactę, quàm litterę Martyrologij quolibet anno, reperies in libro nouę rationis reſtituendi Kalendarij Romani, quarum vna ex tabula Epactarum expanſa, duę vero alię ex rota mobili deſumuntur: quas, quoniam maius ſpatium expoſcũt, & non tam facile imprimi poſſunt, conſulto hic omittimus.

Ceterum quotieſcunq; poſt aliquam tabellã litterarũ Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis alia ſubſequens aſſumitur, prout litterę in tabula ęquationis indicabunt, pronunciabitur Luna in kalendis Ianuarij eadem quę vltimo die Decembris pręteriti. Quoniã enim Aureis numeris reſpondent Epactę vna [illegible] minores, quàm in pręcedenti tabell[illegible], fit, v[illegible] uilunia in kalendario contingant vno die [illegible] quàm ante. Quare mirum non eſt, quòd in

dis Ianuarij eadem Luna pronuncietur, quę vltimo die Decẽbris præteriti, vt fiat quaſi ſtatus Lunæ: quia hac ratione poſtponentur omnia Nouilunia in kalendario vno die, vt ęquatio Lunæ exigit. Exemplum. Anno 1699. in quo vſum habet adhuc prima tabella litterarum Martyrologij, eſt Aureus numerus 9. ac propterea Epacta xxix. & littera Martyrologij N, maiuſcula, ſub qua vltimo die Decembris inuenietur Luna eſſe decima. Deinde anno ſequenti 1700. aſſumitur ſequens tabella, eſtque Aureus numerus 10. ac propterea Epacta ix. & littera Martyrologij i, ſub qua in Kalendis Ianuarij reperietur Luna iterum eſſe decima, quemadmodum vltimo die Decembris inuenta fuit: quia tunc propter ęquationem Lunæ fit Nouilunium die 22. Ianuarij, vbi ponitur Epacta ix. cum alioquin fieri debuiſſet, ſi æquatio Lunę non fuiſſet facta, die 21. Ianuarij, vbi ponitur Epacta x. quę ſequi debuiſſet Epactam xxix. pręcedentis anni 1699. cum additis 11. ad 29. fiant 40. a quib. ſi reijciantur 30. remanent x. pro Epacta ſequentis anni 1700. quę tamen propter Lunę æquationem relinquitur, & aſſumitur Epacta ix. vna vnitate minor. Rurſus an. 1899. in quo vſum adhuc habet ſecunda tabella litterarum Martyrologij, eſt Aureus numerus 19. ac propterea Epacta xviij. & littera Martyrologij r, ſub qua vltimo die Decembris reperietur Luna eſſe vigeſimanona. Deinde anno ſequenti 1900. aſſumitur ſequens tabella, eſtque Aureus numerus 1. ac proinde Epacta xxix. & littera Martyrologij N, maiuſcula, ſub qua in kalendis Ianuarij inuenietur Luna eſſe trigeſima. Sed quoniam, vt ſupra diximus, quando Aureus numerus currit 1. pronuncianda eſt Luna in Ianuario vna die minor, quàm annotatum eſt, vſque ad proximum Nouilunium, pronunciabitur tunc Luna iterum vigeſimanona, quemadmodũ vltimo die Decembris.

Quando vero poſt aliquam tabellam litterarũ Martyrologij reſpondentium Aureis numeris & Epactis, iterum proxime antecedens tabella aſſumitur, quando nimirum in tabula æquationis ea littera reaſſumitur, quæ in præcedenti centeſimo poſita fuerat, pronunciabitur Luna in kalendis Ianuarij duob. diebus maior, quàm vltimo die Decembris pręteriti. Quoniam enim tũc Aureis numeris reſpõdent Epactæ vna vnitate maiores, quã prius, cum nõdum æquatione indigeret Luna, fit, vt Nouilunia in kalendario contingant vno die citius, quàm ante. Quare mirum non eſt, quòd in Kalendis Ianuarij Luna pronuncietur duobus dieb. maior, quàm vltimo die Decembris præteriti, vt fiat quaſi ſaltus Lunæ: quia hac ratione omnia Nouilunia in Kalendario anteuertent ſedes ſuas vno die, vt æquatio Lunæ poſtulat. Exemplum. Anno 2399. reſpondet in tabula æquationis littera u, eſtque Aureus numerus 6. Epacta xxij. & littera Martyrologij C, maiuſcula, ſub qua vltimo die Decembris deprehendetur Luna eſſe tertia. Deinde anno ſequenti 2400. reſpondet in tabula æquationis alia littera, nempe A, maiuſcula, eadem quę reſpondebat centeſimo 2200. ante centeſimum 2300. eſtque Aureus numerus 7. Epacta iiij. & littera Martyrologii d, minuſcula, ſub qua in kalendis Ianuarij reperietur Luna eſſe quinta, nimirum duobus diebus maior, quàm vltimo die Decembris: quia tunc propter æquationem Lunæ fit Nouilunium die 27 Ianuarij, vbi ponitur Epacta iiij. cũ alioquin fieri debuiſſet, ſi æquatio Lunæ non eſſet adhibita, die 28. Ianuarij, vbi ponitur Epacta iij. quæ ſequi debuiſſet Epactam xxij. præcedentis anni 2399. cũ additis 11. ad 22. fiant 33. a quib. ſi reijciantur 30. remanent iij. pro Epacta ſequentis anni 2400. quæ tamen propter æquationem Lunæ non aſſumitur, ſed in eius locum ſuccedit Epacta iiij. vna vnitate maior, vt dictum eſt.

F I N I S.

Tabella temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur.num.	Epactæ.	Litt.Mart.
1584	8	xviij	t
1585	9	xxix	N
1586	10	x	K
1587	11	xxj	B
1588	12	ij	b
1589	13	xiij	n
1590	14	xxiiij	E
1591	15	v	e
1592	16	xvj	r
1593	17	xxvij	H
1594	18	viij	h
1595	19	xix	u
1596	1	j	a
1597	2	xij	m
1598	3	xxiij	D
1599	4	iiij	d
1600	5	xv	q
1601	6	xxvj	G
1602	7	vij	g
1603	8	xviij	t
1604	9	xxix	N
1605	10	x	K
1606	11	xxj	B
1607	12	ij	b
1608	13	xiij	n
1609	14	xxiiij	E
1610	15	v	e
1611	16	xvj	r
1612	17	xxvij	H
1613	18	viij	h
1614	19	xix	u
1615	1	j	a
1616	2	xij	m
1617	3	xxiij	D
1618	4	iiij	d

Tabella temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur.num.	Epactæ.	Litt.Mart.
1619	5	xv	q
1620	6	xxvj	G
1621	7	vij	g
1622	8	xviij	t
1623	9	xxix	N
1624	10	x	K
1625	11	xxj	B
1626	12	ij	b
1627	13	xiij	n
1628	14	xxiiij	E
1629	15	v	e
1630	16	xvj	r
1631	17	xxvij	H
1632	18	viij	h
1633	19	xix	u
1634	1	j	a
1635	2	xij	m
1636	3	xxiij	D
1637	4	iiij	d
1638	5	xv	q
1639	6	xxvj	G
1640	7	vij	g
1641	8	xviij	t
1642	9	xix	N
1643	10	x	K
1644	11	xxj	B
1645	12	ij	b
1646	13	xiij	n
1647	14	xxiiij	E
1648	15	v	e
1649	16	xvj	r
1650	17	xxvij	H
1651	18	viij	h
1652	19	xix	u
1653	1	j	a

RVBRICAE MARTYROLOGII.

LEctio Martyrologij recitatur quotidie in Choro ad Primam ante Verſ. Pretioſa. excepto triduò ante Paſcha, quibus diebus omittitur.

Legitur autem ſemper præcedenti die lectio illa, quæ memorias Sanctorum ſequentis diei continet, præponendo Kalendas, nonas, vel idus, & quantitatem Lunæ eiuſdem ſequentis diei.

Lector non petit benedictionem, ſed abſolute incipit à Kalendis, vt ſupra, qui etiam in fine leget lectionem breuem ad abſolutionem Capituli.

Feſta, de quibus eo die fit officium, ſemper primo loco ponuntur, quod etiam ſeruandum erit & in Feſtis mobilibus, quæ pronuncianda ſunt vt infra dicetur; & in Sanctis proprijs particularium Eccleſiarum in hoc Martyrologio non appoſitis, qui in ijs tantum Eccleſijs & locis, vbi præcipue memoria eorum celebris habetur, legi poterunt etiam primo loco, ſi de illis ibidem agatur officium; ſi vero non agatur, poſt Sanctos in hoc Martyrologio deſcriptos, ordine ſuo, videlicet Martyres poſt Martyres, Confeſſores poſt Confeſſores, & Virgines poſt Virgines.

In fine cuiuſlibet diei ſemper additur; Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atq. ſanctarum Virginum. Et reſpondetur à Choro, Deo gratias.

Feſta mobilia cum ſingulis annis mutentur, non potuerunt in Martyrologio adſcribi; ſed hoc loco poſita ſunt, vt vnũquodque poſt Kalendarum & Lunæ pronunciationem immediate præponatur lectioni Martyrologij illius diei, in qua eo anno celebrabitur, hoc modo.

Sabbato ante Dominicam Septuageſimæ.

Dominica Septuageſimæ, in qua deponitur canticum Domini, Alleluia.

Feria tertia poſt Dominicam Quinquageſimæ.

Dies Cinerũ,& initium ieiunij ſacratiſſimæ Quadrageſimę.

Sabbato ante Dominicam Palmarum.

Dominica Palmarum, quando Dominus noſter IESVS CHRISTVS iuxta Zacharię prophetiam ſedens ſuper pullum aſinę Hieroſolymam intrauit; cui turba cum ramis palmarum obuiam venit.

Feria quarta maioris hebdomadæ.

Cœna Dominica, quando CHRISTVS IESVS pridie quàm pro noſtra ſalute crucifigeretur, myſteria corporis & ſanguinis ſui diſcipulis tradidit celebranda.

In die ſancto Paſchæ, antequam legantur Kalendæ.

Hac die quam fecit Dominus, Solemnitas ſolemnitatum; & Paſcha noſtrum; Reſurrectio Saluatoris noſtri IESV CHRISTI ſecundum carnem.

Deinde pronunciantur Kalendæ, & Martyrologium ſequentis diei.

In Vigilia Aſcenſionis.

In Monte Olíueti Aſcenſio Domini noſtri IESV Chriſti,

In Vigilia Pentecoſtes.

Dies Pentecoſtes, quando Spiritus ſanctus Hieroſolymis ſuper diſcipulos igneis linguis aduenit.

Sabbato infra Octauam Pentecoſtes.

Feſtum ſanctiſſimæ & indiuiduæ Trinitatis.

Feria quarta poſt Octauam Pentecoſtes.

Feſtum ſacratiſſimi Corporis Chriſti.

FINIS.

MARTYROLOGIVM ROMANVM

Singulis anni diebus, iuxta nouam Kalendarij rationem accommodatum.

IANVARIVS.

Kalendis [a] Ianuarij. Luna. [b] A *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

CIRCVMCISIO [c] Domini noſtri IESV Chriſti, & Octaua Natiuitatis eiuſdem. Romæ ſancti Almachij [d] martyris, qui iubente Alipio Vrbis præfecto, cum diceret: Hodie Octauæ Dominici diei ſunt, ceſſate à ſuperſtitionibus idolorum, & à ſacrificijs pollutis; à gladiatoribus occiſus eſt. Ibidem via Appia coronæ [e] ſanctorum Militum triginta martyrum ſub Diocletiano Imperatore. Item Romæ ſanctæ Martinæ [f] virginis, quæ ſub Alexandro [g] Imperatore diuerſis tormentorum generibus cruciata, tandem gladio martyrij palmam [h] adepta eſt. Apud Spoletum ſancti Concordij presbyteri [i] & martyris, temporibus Antonini [k] Imperatoris: qui primo fuſtibus cæſus, dehinc equuleo ſuſpenſus, ac poſtea in carcere maceratus, ibiq. angelica viſitatione conſolatus, demum gladio vitam finiuit. Eodem die ſancti Magni [l] martyris. Cæſareæ in Cappadocia depoſitio ſancti Baſilij [m] epiſcopi cuius celebritas decimooctauo kalendas Iulij, qua die ordinatus fuit epiſcopus, potiſſimum recolitur. In Africa beati Fulgentij [n] eccleſiæ Ruſpenſis epiſcopi, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis, ob catholicam fidem, eximiamq. doctrinam ab Arianis multa perpeſſus, & in Sardiniam relegatus; tandem ad propriam eccleſiam redire permiſſus, vita & verbo clarus, ſancto fine quieuit. In territorio Lugdunenſi, monaſterio Iurenſium, ſancti Eugendi [o] abbatis, cuius vita virtutibus & miraculis plena refulſit. Apud Siluiniacum ſancti Odilonis [p] abbatis Cluniacenſis, qui primus commemorationem omnium fidelium defunctorum prima die poſt feſtum omnium Sanctorum in ſuis monaſterijs fieri præcepit: quem ritum poſtea vniuerſalis Eccleſia recipiens comprobauit.

bauit.

baptit. Alexandriæ depoſitio ſanctæ Euphroſynæ virginis, quæ in monaſte-rio virtute abſtinentiæ, ac miraculis claruit.

¶ Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atq; ſanctarum Virginum. R. Deo gratias.

Sic ſemper terminatur lectio Martyrologij.

IANVARII I.

a KALENDIS Ianuarij.] Dies hęc olim celeberrima fuit Romanis, nouis. ſ. conſulib. magiſtratũ ineũtibus, nouus etiam annus inchoabatur. Id etenim (vt omnes tam ſcriptores ethnici, quam Chriſtiani et authores teſtantur. extat de his in primis Valentiniani & Valentis Imperatorũ reſcriptũ l. 1. de quib. publ. tęt. C. Theo. & nouel. cõſt. Maioriani Imp. ti. 3. de titul Imperij. idẽ Saluianus Maſſilieſis de vero iudicio & prou. Dei li. 6. Sidonius Apollinaris li. j epi. 9. Caſſiod. Varia. li. 2. epi. 1. & li. 6 epi. 1. ideq, plures alij tradũt. ſiquidẽ Chriſtiani et acta publica nominibus conſulum perpetuæ memoriæ cõmendabant. Primus omnium (vt auctor eſt Beda de ratione temp. c. 45.) Dionyſius cognomento Exiguus ſcribens Paſchales circulos, ab Incarnatione Domini noſtri Ieſu Chriſti maluit tempora numerare: qualis autẽ quantusve hic fuerit, Caſſiodorus illi çquã lis lib. 1. inſtit. diuin. lect. pluribus docet. Porro ipſę kalendæ Ianuarij primitus Chriſti Redemptoris noſtri ſanguinis conſecratæ, & multò præclarioribus miraculis illuſtratæ, nobis ſacroſanctæ ſunt redditæ. At verò ſicut huius diei celebrandi diuerſa fuit cauſa Gentilibus, ac Chriſtianis: ita & diuerſus atq; adeò contrarius fuit colendi modus vtriſque, vt enim illi multiplicatis victimis, auctis ſuperſtitionibus, indecoris corporis motibus choreas ducentes, dapiũ publicarum ingluuie, nefandis criminibuſque ſpectaculis fœdabant potiùs diem, quàm colebant: ſic iſti contrà ſumma illum ſanctitate ac puritate tranſigere ſtudebant; atque vt illorum ſuperarent impietates; & in Deum iniurias quodammodo vindicarent, propenſiori ſtudio, additis ieiunijs & litanijs, quibuſdam velut expiationis hoſtijs, diuinum offenſum numen placare ſatagebant. Vnde S. Ambroſ. de kal. Ian. ſer. 11. edit. Roma. Tunc (inquit) nos ſimus ſobrij, atque ieiuni, quo intelligant lætitiam ſuam noſtra abſtinentia condemnari &c. In quam etiam ſententiam hæc ait ſanctus Auguſtin. in pſal. 98. Per iſtos dies ad hoc ieiunamus, vt quando ipſi lętantur, nos pro illis gemamus. hæc ipſe. De ieiunio prætereà eius diei ab eccleſia olim celebrari ſolito agit Ordo Rom. c. 20. & Albinus Flac. de diuin. offic. c. 4. Litanias etiam eadem ex cauſa ea die celebrandas, ſanctos patres ſtatuiſſe, teſtatur ſecunda ſynodus Turonenſis can. 18. ne prætereà ea die lætitiæ canticum caneretur Alleluia, vetus ſynodus Toletana cap. 10. Perdurauit eiuſmodi religioſus ritus in eccleſia, quouſque Gentilium ſuperſtitio permanſit, qua demum ſpoliata, & ea veluti triumphans ſancta Dei Eccleſia ſpirituali gaudio exultans (ſecundum illud propheticum Iſai. c. 61.) coronam pro cinere, oleũ gaudij pro luctu, & pallium laudis pro ſpiritu mœroris accepit. At quoniam praui frutices, quãuis ſemel excisi, iterum pullulare non deſinunt: vix credi poteſt, quantum laboris inſumpſerint ſancti patres, vt infauſtos palmites iterũ exurgentes non tantum verbi falce præciderent, ſed & radicitus prorſus euellerent. Hinc illæ ipſorum de kalendis Ianuarij ad populum declamationes, vt in dicto S. Ambroſij ſer. 11. itemque S. Auguſtini, cuius ſermonis multum habetur fragmentum in edit. Louan. tom. 10. S. Maximi Taurinenſis, & S. Petri Chryſologi ſer. 155. qui & perbellè deſcribit turpes illos Gentilium ritus nondum planè ea ætate extinctos, quibus quales eſſent dij Gentium, ipſi cultores eorum ſua ſponte facilè demonſtrabant: è Græcis S. Ioannes Chryſoſtomus idipſum præſtitit homilia in kalendis habita, idemque homilia prima de Lazaro commẽdat auditorum pietatem, qui diem kalendarum ſpiritualibus officijs tranſegiſſent, atque: Heſternum diem, cùm eſſet feſtum ſatanæ, feciſtis feſtum ſpiritus &c. Nec tantùm patres pro concione; ſed & in ſacris concilijs, ea die fieri ſolitas ſuperſtitiones, ſancitis ſanctis legibus vetuerunt, vt in ſynodo Turonenſi 2. c. 23. in Antiſiodoren. c. 1. quo præſertim ſtrenæ adhuc vſu retentæ ſunt prohibitę, quas etiam à Tiberio Imperatore olim eſſe moderatas, ſcribit Suetonius cap. 34. ac demum à Maioriano Imp. vetitas eſſe, nouella conſtit. de curialib. edita mõſtrat. quæ nã fuerint ſtrenæ, & cur ſic dictæ, declarat Feſtus verb. ſtrenæ. ex Græcorum ſynodis Martinus Bracaren. collect. c. 73. recitat vetitum eſſe Chriſtianis, ea kalendarum die, vel idi lauro, vel alijs virentibus arborũ ramis ornare domos ead. 26. q. 5. ca. non liceat iniquas. Romæ Gregorius tertius inueteratam in ceteris abuſionem tollendam curauit, eiuſq; ſucceſſor Zacharias malæ arboris ramos vſque in Gallias propagatos Apoſtolica falce ſuccidit, vt apparet ex epiſtola S. Bonifacij epiſcopi

Mogun-

Moguntini ſcripta ad Zachariā Papā, aliaq; eiuſdē Pontificis ad eundē Bonifaciũ eſt canō pęnitentia lis.88.de obſeruantib. kalendas Ianuarij, vt annis tribus pęnitētiā agant. Porrò non tātùm Ianuarij, ſed & Martij kalendas iiſdē Gētiliũ ritib. labefactatas, Sexta ſynodus can.62. reſtituit, purgauitque.

b Luna.] Luna in Martyrologio pro die ponitur; idque à diuerſis nationibus olim vſurpatum conſtat; vnde S. Ambroſius in epiſt. ad epiſc. per Aemiliam conſtitutos: Naturalis (inquit) vſus nationum exterarum Lunam pro diebus appellat. hęc ipſe. Sanè quidem Varro de re ruſt. lib.1.c.37. Lunam primam & Lunam extremam diem primum & nouiſſimum menſis dicit; in hanc ſententiam Plinius lib.2.c.97. hæc ait: Aeſtus tribus diebus conſiſtit, ſeptima, octaua, & nona Luna. hæc Plin. ſunt & alia de his exempla. In diuinis autem ſcripturis nũquam poſita inuenitur Luna pro die, niſi in 3. Eſdr. c.1. ſed ille liber eſt extra canonem. Quòd autem antiqui patres, ac ipſa deniq; Eccleſia Catholica menſis Lunaris dies, Lunas potius, q̄ dies dixerit: ea de cauſa id factũ apparet, vt diſtinguerentur dies menſiũ Lunarium à dieb. menſium Solarium, vt ſicut ſunt inter ſe diuerſi, ita, ne confuſio nominum fieret, eſſet & diſtincta vtriuſq; nomenclatura. Cur autem in Martyrologio antequā Sanctorum Martyrum natalitia receſeantur, ponitur tabella duplicis numeri, ac duplicis litterarum ordinis reſpondentiũ Aureo numero & Epactis, quam Beda de temporum rat. c.21. appellat Libellum annalē, qua vnà cũ die menſis Solaris dies etiā menſis Lunaris pronunciatur. Id quidem conſtat factum more maiorum, vt ex diebus menſium anni Lunaris, cognoſci poſſit tempus feſti Paſchalis, aliarumque ſolemnitatum mobilium: ex diebus autem anni Solaris, quibus ſunt deſcriptæ feſtiuitates immobiles, conferendo eos cum diebus anni Lunaris poſſit intelligi, quota Luna ſint pronunciandæ ipſæ feſtiuitates immobiles. Antiquitus etenim ante obſeruationē anni Solaris, cùm apud Hebræos, Aegyptios, Romanos, atque alias nationes, obſeruarentur anni Lunares: eam conſuetudinem, occaſione diei Paſchatis cuiuſque anni peruestigandi, vnà cum obſeruatione anni Solaris Catholica recepit Eccleſia, & tranſmiſit ad poſteros, vt in kalendarijs ſimul iungerentur Lunaris annus atque Solaris. cùm igitur olim in Faſtis (de quibus diximus) Chriſtianorum, exactiſſima diligentia natales dies Martyrum adnotari iuberentur: eos tam Lunaris, quàm Solaris menſis diebus conſignari conſueuiſſe, putandum eſt: Sic itaque vt olim deſcripta ſunt natalitia Martyrum; ita idem recitandi vſus in Eccleſia laudabiliter perſeuerat. Agit de prædictis pluribus vir eruditus Aloyſius Lilius in lib. quem ſcripſit de noua ratione reſtituendi kalēdarij Romani, quem proximè edendum putamus.

c Circunciſio.] Duplex reperitur huius diei inſcriptio. Nam & Circũciſio Domini, & Natiuitatis Octaua dicitur. In antiquis man. ſcript. nonnunquàm titulo tantùm Octauæ Natalis Domini pręnotatus hic dies legitur: idque & can. 1. de conſecr. diſt.3. & homiliç patrum eo die habitæ, ſua inſcriptione ſignificant. Sed cùm eodem die Circunciſio Domini noſtri præcipuè coleretur, inde factum eſt, vt etiam Circunciſioni Dominicæ nomine inſignitus reperiatur. In præfatione huius ſacri diei, quam legimus in Sacramentario S. Gregorij Papæ, hæc habentur: Per Chriſtum Dominum noſtrum, cuius hodie Circunciſionis diem & Natiuitatis Octauam celebrantes &c. ſic habet vetus codex Vaticanus, ſecundum quod vetuſtatis monumentum in huius diei inſcriptione primùm quidem Circunciſio, deinde Octaua poni videtur: cùm alioqui hi, qui egerunt de diuinis officijs, tantùm de octauis Domini tractatus inſcribāt, prout habet Ordo Rom. Albinus. Flac. c.3. Amalarius l.4.c.32. Mycrolog. c.30. idque etiam in conc. Mogunt. c.36. cętera de huius ſolemnitatis myſterio conſule Ord. Rom.

d Almachij mart.] De eodem hac die Bedæ; Vſuardi, & Adonis Martyrologia; Albinus Flaccus eiuſdē meminit de diuin. offic. c.4. Hic quidē nō tēporibus Diocletiani paſſus eſt (vt putarunt aliqui, nullius quidē veterũ teſtimonio ducti) ſed imperante Honorio Auguſto, cuius tēpore Alipius, de quo hic agitur, Vrbanā præfecturā adminiſtrauit. Hic ille eſt Alipius Gētilis homo, ad quē extāt ſcriptæ plures epiſtolæ Symmachi cōſularis lib.6. Dictuſq; reperitur Faltonius Probus Alipius, frater vterinus Q. Clodij Hermogeniani Olybrij, qui cũ Auſonio Gallo geſſit cōſulatũ, cuius hæc inſcriptio legitur Romæ in baſi cuiuſdā ſtatuæ in vico, qui ducit ad Gręcorũ collegium poſita: Q. CLODIO HERMOGENIANO OLYBRIO V. C. FRATRI ADMIRANDÆ PIETATIS FALTONIVS PROBVS ALIPIVS V. C. Hic itaq; Almachius de quo agitur, ille eſſe videtur, quē Theodoretus lib.5. hiſt. c.26. Telemachũ vocat, ſic etiam appellat eum Paulus diac. ſeu potius Ioannes diac. in miſcel. hiſtor. Nec quenquā moueat, ſi aliquātum diuerſa videātur nomina, cùm facile ſit in his errare; nam quem Almachiũ dicimus, Otho lib.4.c.19. Dirimachiũ appellat, fortaſſe q̄ dirimat bellum. Nec illud cuiquam dubitationem faciat, quòd ille, quem ponit Theodoretus, lapidibus obrutus; hic autem à gladiatoribus necatus dicatur; cùm etiam in ſacris hiſtorijs reperiatur frequēter aliquid ab alio enarrari, quod alius omiſerit. Verùm cùm locus, perſona præfecti, tempus, & necis cauſa conueniant, videtur ſuperfluũ de alijs dubitare. Quòd autē idem auctor hunc, quem nominat Telemachum, dicat adſcriptum ab Honorio Imperatore in numerum martyrũ: id ſic accipias, vt quod Catholica Eccleſia ſtatuit, ipſe ſanctione munierit, ſicut videmus cęteras Chriſtianorũ ferias Imper. legib. ſtabilitas:

quod quidem tam in Codice Theodoſiano, quàm Iuſtinianeo ſanctiones ſub titulo de ferijs poſitæ indicant. Iam reliquum eſſe videtur, vt dubitationi illi occurramus, quæ ex Conſtantini Imp. lata lege de gladiatorib. manare videtur, quę in Codice Theodoſiano atq; Iuſtinianeo tit. de gladiat. habetur, qua gladiatorum ſpectacula ſunt vetita. ſi enim ea munera iā Conſtantini ſunt legib. antiquata, quomodo accidere potuit, quod ſcribit Theodoretus, ſub Honorio Imp. hunc ea de cauſa, quòd gladiatorum ſpectacula impedire voluerit, martyrium ſubijſſe? Ad hęc dicimus, eam Conſtantini legem cum ipſo auctore eſſe extinctam: nā ſub Conſtantio eius filio, eadem gladiatorū munera edebātur, vt apparet ex l. ij. de glad. C. Theod. qua conſtat Conſtantium ea reſtrinxiſſe, nō tamen omnino, ne fierent, prohibuiſſe. quinetiam Honorij tēporib. eiuſmodi editiones fieri ſolitas ex l. iij. eiuſdē tituli ſatis conſtat. hęc prætereа teſtatur S. Auguſt. lib. vj. cōfeſſ. c. viij. qui ea ſe ſpectacula Romæ vidiſſe doluit, ingemuitque. eadem frequētiſſima fuiſſe illis tēporibus Prudentius ſatis docet, dum agens aduerſus Symmachum, in fine operis ad Valentinianum Auguſtum conuerſus, vehementer rogat, vt iubeat ea funeſta ſpectacula aboleri. Symmachus etiā de exhibitione gladiatorum in conſulatu Flauiani, ad ipſum ſcribens lib. ij epiſt. xlvj. pluribus agit. Hęc itaq; tā dira ſpectacula edi cùm videret S. Almachius, de quo agimus, diuino afflatus ſpiritu, ſanguinē ſanguine abſtergendū putauit; nec eum fefellit opinio: quid enim cruori martyris inconceſſum, cum omnia mundentur in ſanguine? Ecce etenim quod Imperator leges ſanciēdo non valuit perficere, Almachius effundēdo ſanguinem impetrauit. vnde appoſitè ea de cauſa fortaſſe idem à Gręcis Telemachus appellatur, paululùm immutato nomine, q̃ finem pugnę illi gladiatorię impoſuerit ἀπὸ τοῦ τηλοῦ καὶ μαχῆς.

e Coronæ ſanctorum Militum triginta.] De ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Hìc animaduertere libet, ſanctam Dei Eccleſiam, quæ Spiritu ſancto docente, veram verborū ac rerum proprietatē didicit, acerbiſſimas martyrū paſſiones, coronas; ac vitæ exitum, natalem diē appellare conſueuiſſe. Fuit nonnullorum ſentētia, ipſis kalendis Ianuarij temperatum eſſe à cęde martyrum, eò quòd Gentiles mira celebritate eam diem colerent; quodq; in quadam epiſtola, quæ fertur nomine S. Hieronymi ad Chromatium, hæc ſcripta habeantur: Nullus ſit dies, qui non intra quingentorum martyrum numerum reperiri poſſit aſcriptus, excepto die kalēdarum Ianuarij: hęc ibi. His quidē cùm in primis refragentur omnia Martyrologia, ac etiam S. Gregorius lib. vij. indict. j. epiſt. xxix. dum ibi nullum excipit diem, quo non celebrentur natalitia martyrum: repugnant etiam quę ſcribit Suet. in Tiberio cap. lxj. his verbis: Nullus à pœna hominum ceſſauit dies, ne religioſus quidem & ſacer. animaduerſum in quoſdā ineunte anno nouo. hæc ibi. idem in Claudio c. xxix. hęc verba: Syllanus abdicare ſe prętura ante quartum kalend. Ianuarij, moriq; initio anni coactus. hæc Suetonius de ſæuiſſimis Principibus, quibus certè non fuerunt mitiores, qui in Chriſtianos, promulgatis edictis, acerbiſſimè ſæuierunt. Cæterùm ſcimus iure antiquo Romanorum non tantùm ipſis kalendis Ianuarij, ſed etiam reliquorum menſium kalendis, & Idibus, ac cæteris eorum ferijs, non tantùm à cæde, ſed à quacunque læſione Romanos magiſtratus ceſſaſſe; ipſis enim ferijs vim alicui, licet ex lege, inferre, piaculare erat, vt pluribus docet Macrob. Saturnal. lib. j. cap. xv. & tamen innumeros ferè martyres, illis ipſis diebus paſſos eſſe, exploratiſſimum eſt: nec tantùm id Imperatorum voluntate, ſed & furentiū Pręſidum iuſſu. habes de his Philonis Iudęi teſtimonium in libro, quem ſcripſit in Flaccum Aegypti præſidem, vbi hęc leguntur: Mos eſt in neminem damnatū animaduertere, donec ſolemnes celebritates, natalitiaq; Auguſtorum feſta pretereant. At ille per eos ipſos dies iniuſtis pœnis affligebat homines innoxios. & paulò poſt: Noui (inquit) quoſdā cruci affixos, inſtante tali feſto de cruce depoſitos, & ad ſepulturā cognatis ex more redditos: quandoquidē decebat vel ad mortuos redire aliquē fructū ex Imperatorijs natalibus: at iſte, nō mortuos deponi de crucib. ſed viuos crucifigi iubebat, &c. hęc Philo.

f Martinę.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Habentur res geſtæ ipſius, quas retulit Surius in tom. j. In cod. man. ſcrip. noſtræ biblioth. legimus eam paſſam anno quarto Alexandri Imperatoris: necnon & milites ſeptemdecim martyrum carnificinæ pręfectos, & ſanctę Martinę opera ad Chriſtum conuerſos, ad decimumſeptimum kalend. Nouembris, truncato capite martyrij corona donatos. Extant in hunc diem veſtigia celebrioris memorię ſanctę Martinę Romę, ad radices Capitolij, apud arcum Seueri; meminit oratorij ſanctę Martinæ Ioannes diaconus in vita S. Greg. lib. iiij. cap. xcij.

g Sub Alexandro Imp.] Hìc non leui quidem obiectioni occurrendum mihi videtur. Quonam pacto S. Martina, & alij martyres, quorum non eſt exiguus numerus, ſub Alexādro Imperatore paſſi dicantur, cùm veterum hiſtoricorum auctoritate probetur, ipſum fuiſſe Chriſtianorum ſtudioſiſſimum, multaque in eos beneficia & officia contuliſſe, vtpote Mammeæ filium; quæ, vt ſcribit Euſebius hiſt. lib. vj. c. xv. erat Chriſtianorum cupidiſſima: quamobrem non tantùm Chriſtianos ſuo iure viuere permiſit; ſed (vt ſcribit Lamprid. in Alexandro) in Larario, vbi matutinis horis rem diuinam facere conſueuit, inter ſuperſtitioſas deorum imagines, Chriſti etiam noſtri Redemptoris poſuit effigiem; habuitq; in animo Chriſto, ſicut & dijs, templum erigere, ſed ab idolorum ſacerdo-

tibus

tibus eſt impeditus; cùm ex illorum reſponſis affirmarent, omnes futuros Chriſtianos, ſi quod moliebatur effeciſſet, ac reliqua iam templa deſerenda. addit etiam, eundem imperatorem in curãdis prouincijs, ac præficiendis præſidibus, laudatiſſimos Chriſtianorum mores fuiſſe ſectatum: ac denique de eodem refert, in iudiciaria controuerſia reſcripſiſſe pro Chriſtianis aduerſus Gentiles. qđ autem dubitationem auget, eſt illud, quòd ſcribit Herodianus lib. 6. eundem Alexandrum, quatuordecim annis, quibus regnauit, inter alia eius humanitatis officia, ſine ſanguine Imperium gubernaſſe. Non leuis quidem difficultas; ſed tamen quæ facilè tolli poſſit, ſi ex Lampridio Herodianus declaretur, qui ait, Imperium Alexandri ſic dictum eſſe *ἀναίματον*, hoc eſt incruentũ, vel ſine ſanguine, eò quòd nulli ſenatorũ necẽ intulerit, quod alij fecerant ante ipſum Imperatores; cùm alioqui, vt idem ait, dirus, tetricus, & ſeuerus admodũ habitus fuerit, & ob id cognomẽto Seuerus ſit appellatus, quòd plurimos iuſtis, vt ſibi videbatur, ex cauſis occidi mandauerit; imò propter nimiam ſeueritatem, quam in milites exercuit, ab iiſdem tãdem occiſum fuiſſe tradit. hęc ex Lãpridio, quib. ex Herodiano obiectio diluitur. Illa autem q̃ ſpectant ad Chriſtianos, in quos multa ab eo collata beneficia idem auctor commemorat, ſic accipias; ipſum nullum aduerſus Chriſtianos perſecutionis edictum promulgaſſe; non tamen erga ipſos ita affectum fuiſſe, vt antiqua iura Romanorum, & prędeceſſorum edicta, quibus Chriſtiani plecterentur, ſilere iuſſerit. Antiquo etenim Romanorũ iure peregrinos deos, eorumq; cultũ in Vrbem introduci vetitũ eſſe, nemo ignorat: id enim cùm Ethnicorum complures teſtãtur, tum etiã Tertullianus ſcribit in apologet. recitat eã legem Cic. lib. 2. de legibus, q̃ eſt huiuſmodi: Separatim nemo habeſſit deos, neve nouos: ſed ne aduenas, niſi publicè aſcitos, priuatim colũto. hæc lex xij. tab. Quin & Mecœnas (vt Dio eſt auctor lib. 52.) non tantùm deos peregrinos non inferendos in Vrbẽ, verùm etiam exteros homines alienę religionis cultores, ad Romanorum deorũ cultũ diris etiã ſupplicijs adigendos, Auguſto perſuaſit, eã potiſſimum rationem obtexens, vt ſecuritati Reipublicę cõſultum eſſet. at nec Imperatori liberum erat abſque ſenatuſconſulto deos in Vrbem adſciſcere alienos, vt de Tiberio Auguſto teſtatur Tertullianus in apologet. His autem in ſuo robore manentibus iuribus; multas deinde aduerſus Chriſtianos ab Imperatoribus leges ſuperadditas fuiſſe, nullus dubitat: quas quidem omnes ſub Alexandro Imperatore vim ac robur obtinuiſſe, quamplurima vetera monumenta, ipſa martyrum acta teſtantur. Alexander enim optimè Reipublicæ conſultum cupiens, bellicis ipſe negotijs occupatus, prętoriam prefecturam credidit Domitio Vlpiano, illiq; cum Paulo, vt prędtantiſſimis illius ętatis iureconſultis, rerum ſummam delegauit, vt Lamprid. ſcribit in Alexandro, illisq; relicta Reip. adminiſtratione, in expeditionibus militaribus totus erat. Iam verò quonam modo in Chriſtianos affecti eſſent ij, quibus Reipub. adminiſtrandę cura demãdata erat; ex eo conſtare ſatis poteſt, quòd idẽ Paulus I.C. aduerſus Chriſtianos, ſuppreſſo religionis nomine lib. 5. ſent. tit. 21. ita reſpondiſſe legitur: Qui nouas & vſu, & rõne incognitas religiones inducũt, ex quibus animi hominũ moueãtur, honeſtiores deportẽtur, humiliores capite puniãtur. hęc Paulus: ſed parua hæc ſunt, ſi ijs cõferantur, q̃ cùm alios illius temporis iureconſultos, tum pręſertim Domitiũ Vlpianorum illorum omnium coryphęum, penes quem pfecturę munus & ſumma rerum erat, Chriſtianis infenſiſſimum. Lactantius feciſſe deplorat lib. 5. c. 11. cùm ait: Quinetiam ſceleratiſſimi homicidę contra pios impia iura condiderunt: nã & conſtitutiones ſacrilegę, & diſputationes iuriſperitorum leguntur iniuſtę: Domitius de officio proconſulis libro ſeptimo reſcripta principum nefaria collegit, vt doceret quibus pœnis affici opporteret eos, qui ſe cultores Dei confiterentur. hęc Lactant. Excidit liber ille Vlpiani de officio proconſulis, à Chriſtianis (vt putamus) Imperatoribus ex albo cęterarum legum expunctus; remanſerunt tamen quędam fragmenta eiuſdem, ex quibus poſſimus cętera facilè iudicare, vt l. congruit. ff. de officio pręſidis: qua agitur, vt pręſes cùm ingreditur prouinciam, primùm omnium inquirat de ſacrilegis. porrò ſacrilegos à Gentilibus dici conſueuiſſe Chriſtianos, Iuſtinus martyr, Tertullianus, Arnobius ac cæteri qui ſcripſerunt apologias, planè demonſtrant. ad hoc ipſum ſpectat illud, vt proconſul prouinciam ingreſſus, templa luſtret, & circumeat. l. ſi in aliam. ff. de off. proc. eiuſdem etiam eſt illud reſponſum, vt improbatę religionis libri tollerentur. l. 4. ff. famil. hercíſc. Ex his omnibus quiſque facilè poterit exiſtimare, quo ſtatu eſſet Chriſtianorũ cauſa ſub talibus Orbis iudicibus: ne habeat quid amplius miretur, cùm audierit, ſub Alexandro Imperatore complures martyres eſſe paſſos. Verùm ipſe Domitius, penes quem ſumma rerum erat, ſuę ſæuitię meritas pœnas dedit, ſęuiſſimè cęſus à militibus ptorianis, vt Lampridius ſcribit. Egimus de his plurib. in Annal. eccleſiaſt. vnde & hęc deſcripſimus. Illud poſtremò lectorẽ monendum putamus, vt cùm in vita S. Martinę vel alijs legerit, Chriſtianos cauſam dixiſſe coràm Alexandro Imperatore: ſciat illa non eſſe puriſſima ipſa martyrum acta publica excepta à notarijs actuarijs coram præſide, ſed potius eſſe actorum paraphraſes ſuperadditas, prout quiuis prudens facilè poterit iudicare.

h Martyrij palmam.] Non tantùm apud Iudæos (vt ex pleriſq; diuinæ ſcripturę locis apparet) erant palmæ victoriæ inſignia; ſed & apud Græcos, ex quibus ad Romanos eadẽ prouenit cõ-

ſuetudo, vt victoribus palmæ darentur: ſed id non ante debellatos Samnites, vt habet Liui. lib. 10. in fin. decad. 1. Quòd ſit in palma victoriæ ſymbolū, habes ex Plutarch. 7. Sympoſiac. narratum à Gellio lib. 7. c. 6. Certè his inſignibus nobilitatos ſanctos Martyres vidit S. Ioãnes Apocalyp. c. 7. vt nō mireris ſi in Martyrologio ſæpius leges ſanctos Martyres palmam accepiſſe Martyrij: eſt enim ea dicendi phraſis ex diuinis ſcripturis comparata, atque antiquitus vſurpata.

i Concordij epiſcopi.] De ipſo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, hiſq; conſentiūt vet. man. ſcrip. Eius res geſtas deſcripſit Sur. tom 1. ſed aliqua in eis inſunt corrigenda, iiſdemq; nonnulla addenda, vt vidimus in amplioribus eiuſdem Concordij actis man. ſcrip. Si Deus conceſſerit, in omnes ſanctorum vitas, quę hactenus editę reperiuntur, ſcholia elaborabimus, quibus quid in eis veri certique, quid item ambigui, vel falſi reperiatur, aperiemus. Plura de Concordio habentur in vita S. Conſtantij epiſcopi Peruſini, quam man. ſcrip. accepimus ab illa eccleſia. Habet & Mombrit. deſcriptum martyrium S. Concordij tom. 1. vit. ſanct.

k Antonini Imp.] Perſecutio ſub Antonino ponitur quarta à S. Auguſt. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52. & ab Oroſio lib. 7. c. 15. à Seuero autem lib. 2. quinta numeratur; vbi quartã dicit fuiſſe ſub Hadriano. His autem qui decem tantùm numerant perſecutiones eccleſię ſub typico numero decem plagarum Ægypti idem S. Auguſtin. minus aſſentire videtur eod. lib. 18. c. 52. de ciui. Dei. Hęc autem perſecutio ab Antonino excitata, non quidē ab illo Antonino, qui dictus eſt Pius, facta eſt, cuius tempore fuiſſe pacē in eccleſia, ſcribit Seuer. lib. 2. (Tertullianus enim in apologetico recenſet Antoninum Pium inter illos Romanos Imperatores, qui Chriſtianis nihil negotij per leges fecerint) ſed ab illo Antonino, qui dictus Verus, cognomento Philoſophus, ab Antonino Pio adoptatus, in imperium illi ſucceſſit, perſecutionem excitatam eſſe, omnes prædicti auctores affirmant. & licet Tertul. in apologet. dicat, nullas ab eo aduerſus Chriſtianos leges fuiſſe ſcriptas: tñ abſq; promulgatis edictis, eo tēpore, furēte populo, grauiſſimã in Chriſtianos perſecutionē cõflatam eſſe, Euſebius hiſt. lib. 5. c. 1. declarat his verbis: Ad decimũſeptimũ annũ Imperij Antonini Veri grauis & acerba in nõnullis terrę partib. perſecutionis procella ex temerario populi impetu p ſingulas vrbes excitata contra nos ingraueſcere cępit, in qua (ſicut in illis martyrijs, quę in vna natione confecta erant coniectura planè licet aſſequi) infiniti propè martyres in reliquis etiam terrarum regionibus, generoſa cæde pro Chriſto tolerata, nobilitati ſunt. hęc Euſebius de perſecutione ſub Antonino Philoſopho. Cęterùm conſtat, nec Antonini Pij Imperium cęde Chriſtianorum fuiſſe vacuũ, vt apparebit inferius ſuis locis.

l Magni martyris.] Plures eiuſdem nominis reperiuntur martyres; hic autem, qui in veteri Romano Martyrologio, ſicut & in manuſcriptis hac die poſitus habetur, quando vel vbi ſit paſſus, nuſquàm inuenimus.

m Depoſitio S. Baſilij epiſcopi.] Non tantùm Latina omnia Martyrologia, ſed & Græci de eodē hac die agunt, vt cõſtat ex eorum Menologijs. Moritur S. Baſilius, vt ſcribit S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. Gratiano Imperante, cùm videlicet, extincto Valente, ſolus imperaret, nondũ creato Theodoſio: quod planè conſtat ex actis concilij Conſtantinopolitani, habiti ipſo exordio Theodoſij Imp. quibus habetur, illic interfuiſſe Helladium Baſilij ſucceſſorem. Gregorius Nyſſenus eius germanus in epiſt. ad Olympiũ monachũ de vita S. Macrinæ, teſtatur, S. Baſiliũ ex humanis ſublatũ nouē menſibus ante conciliũ Antiochenũ, quod celebratũ eſt poſt Valentis Imp. obitũ. ſedit, vt idem ait, annis octo, nono inchoato; totidem annos ſedi illius tribuit Grego. Nazian. in epitaph. Laudes Baſilij poſt eius obitum dixerunt prętantiſſimi theologorum & oratorum clariſſimi S. Gregorius Nazianzenus, & ipſius Baſilij germanus S. Gregorius Nyſſenus. Extat Amphilochij nomine ſcripta vita Baſilij, quę tamen prudentiorum omnium ſententia, alterius cuiuſpiã potius, quàm Amphilochij ęqualis Baſilio eſſe putatur; cùm aliqua illic habeãtur, quę illi minus conuenire videntur. dedit eam latinitati Vrſus S.R.E. ſubdiaconus, cuius pręfationē, quæ deſideratur in cęteris, legimus in vet. man. ſcrip. codice noſtrę bibliothecę, quã poſſidemus liberalitate pię memorię optimi ac eruditiſſimi viri Achillis Statij Luſitani: in iiſdem pręterea quędam miracula eiuſdē S. Baſilij, Helladio auctore, ſcripta habentur, in latinum verſa ab Anaſtaſio bibliothecario temporibus Nicolai primi Romani Pontificis, cuius ibidem habetur pręfatio ad prędictum Vrſum conſcripta. S. Ioannes Damaſc. teſtatur in orat. 1. de imag. vitam S. Baſilij fuiſſe ſcriptã à prædicto Helladio eius diſcipulo & ſucceſſore. Porrò eiuſdem Baſilij res geſtas tã à Gręcis, quàm à Latinis auctoribus acceptas, in Annal. eccleſiaſt. iuxta ordinem temporum, per annos ſingulos diſpoſuimus: ibiq; exactius quæ de S. Baſilio germana, quęve ſpuria habeantur, expendimus. Omittimus hic coaceruare innumera patrũ elogia de S. Baſilio, quę vix volumine comprehendi poſſent.

n Fulgentij epiſcopi.] De eo cętera etiã Martyrologia. Habetur eius res geſtę fideliter ſcriptę à quodã ex diſcipulis eius ad Felicianũ epiſcopũ illius ſucceſſorē. extant apud Sur. tom. 1. Claruit S. Fulgentius doctrina & ſanctitate notiſſimus ſub Symmacho Rom. Pont. Anaſtaſio Imperatore, & Traſamũdo rege Vuandalorũ in Africa. fuit vnus ex numero illorum ducentorum viginti epiſcoporum, quos idem rex in Sardiniã relegauit, quibus

beatus

beatus Symmachus Papa quotidiana ſubſidia miniſtranda curauit, vt conſtat ex lib. de Rom. Pont. qui fertur nomine Damaſi, in Symmacho, & hiſtor. miſcel. lib. 15. Eius ingenij monumenta recenſet S. Iſidorus de vir. illuſtr. c. 14. & alij poſteriores, qui ab eo acceperũt. Fuit alius eiuſdem nominis Fulgentius eps Vriculanus, qui celebris ſanctitate vixit tẽporibus Vigilij Papæ, & Totilæ regis Gothorũ, imperãte Iuſtiniano; de eo ſcribit S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. cap. 12. Rurſus alius eiuſdẽ nominis fuit in Hiſpania eps, qui claruit temp. Iuuigij reg. Goth. de quo in theſ. concion. tom. 2.

o Eugendi abb.] De eo hac nẽ die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Huius acta ab eius diſcipulo conſcripta recitat Sur. tom. 1. & dũ in eis legitur Eugendus fuiſſe diſcipulus ſanctorum monachorum Lupicini & Romani, apparet quibus temporibus vixit: cùm conſtet pdictos floruiſſe ſub Chilperico rege Clotharij filio, cùm imperaret Iuſtinus, ac poſt eum Tiber. ſic Greg. Turon. vit. patr. lib. 1. c. 1.

p Odilonis abb.] Alij de eo die ſequẽti, verùm hæc eſt ipſa dies natalis eius: nam Petrus Damian. qui eius res geſtas conſcripſit, hæc de eius tranſitu habet: Ea nocte, quę Dominicæ Circumciſionis ſolemnia præcedebat, ſalutaris Euchariſtiæ ſacramẽta percepit, & ſic beatum Deo reddidit ſpiritum &c. Migrauit ex hac vita ſub Clemente ſecundo Rom. Pont. imperante Henrico ſecundo anno, à Chriſto Dom. 1048. ętatis ſuę anno 87. ita Petrus Dam. in vita ipſius, & Sigeb. in chron. Meminit de S. Odilone S. Bernardus in apolog. ad Guilhel. abb. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 75. & lib. 3. c. 235. & alij plures. de eo inferius iterum quarto Non. Nouemb. agemus.

q Euphroſynæ virg.] De ea tam Latinorũ Martyrologia, quàm etiam Grçcorum Menologia agunt hac die. Eius res geſtas edidit Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis acceptas. Confundunt aliqui Euphroſynam cum Euphraſia, de qua agitur tertio idus Martij: de Euphraſia enim & non de Euphroſyna ſcribit Ioan. Damaſc. orat. 3. de imag. quem citant.

2 xi Quarto nonas Ianuarij. Luna. B xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

OCTAVA [a] ſancti Stephani protomartyris. Romæ commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui ſpreto Diocletiani Imperatoris edicto, quo tradi ſacri codices iubebantur, potius corpora carnificibus, quàm ſancta dare canibus maluerunt. Antiochiæ paſſio beati Iſidori [c] epiſcopi. Tomis in Ponto ſanctorum trium fratrum Argei, [d] Narciſſi, & Marcellini pueri, [e] qui ſub Licinio principe inter tyrones cõprehenſus, cum nollet militare, cæſus ad mortem, & diu in carcere maceratus, demum in mare merſus, martyrium conſummauit: fratres verò eius gladio perempti ſunt. Mediolani ſancti Martiniani [f] epiſcopi. Nitriæ in Aegypto beati Iſidori [g] epiſcopi & confeſſoris. [h] Ipſo die ſancti Siridonis [i] epiſcopi. In Thebaide ſancti Macarij [k] Alexandrini, abbatis.

IANVARII 2.

a OCTAVA ſancti Stephani.] De ea etiam Amalar. lib. 4. c. 37. De ratione celebrandi diem octauam, pluribus agũt hi, qui tractatus ſcripſerũt de diuinis officijs: & vt omittamus diei octauę myſteriũ, eam ſanctiſſimã ac celeberrimã eſſe debere, diuina lex ſanxit. leuit. c. 13. vnde S. Eccleſia tẽpore Euangelicę gratię eſt mutuata exemplum, vt celebriores quaſdã ſolẽnitates, etiam octauarũ additione illuſtraret: ſanctè etenim pieq; Dei Eccleſiã ex antiquis illis ritib. quędã accepiſſe, teſtatẽ S. Leo Papa ſerm. 7. de ieiunio ſeptimi menſis.

b Plurimorum ſanctorum martyrum.] Sunt hi ex veteribus monumentis reſtituti. Quòd ſpectat ad edictum Diocletiani Imperatoris de tradendis, cremandisque religioſis Chriſtianorum codicibus ſcribit S. Auguſtin. lib. 7. de baptiſ. c. 2. promulgatum illud fuiſſe poſt paſſionem beati Cypriani annis quadraginta, COSS. (vt apparet) Conſtantio quartùm & Galerio. concordant his ea, quæ idem Auguſtin. ſcribit lib. 3. contra Creſcon. cap. 27. vbi agit de Cirthēſi ſynodo habita, vt ait, anno ſequenti à prædicto edicto de libris comburendis, Diocletiano octauum, & Maximiano ſeptimùm COSS. numeratur is annus promulgati edicti decimus nonus Imperij Diocletiani: quando, inquit Euſebius hiſt. lib. 8. c. 3. menſe Martij Diocletianus & Maximianus Impp. de diruendis cunctis Chriſtianorum eccleſijs, ſacrisque codicibus igne cremandis promulgarunt edictum. Deplorat eiuſmodi ſacrorum librorum conflagrationem Arnobius aduerſus Gentes lib. 4. Optatus Mileuit. in libris ſuis contra Parmenianum frequenter meminit eiuſdem edicti, ſicut & S. Auguſtin. in epiſtolis & alijs commentarijs aduerſus Donatiſtas conſcriptis. acta præterea publica ſanctorum martyrum, de quibus agemus inferius, de eodem edicto ſæpius agunt. Porrò etſi Imperatorum edicta de abolitione librorum Chriſtianorum non præceſſerunt tempora Diocletiani; ſanè quidem reſponſa prudentum de ea re iam ante fuiſſe prolata, conſtat ex Vlpiani ſententia l. 4. ff. fam. herciſcun. nam cùm Chriſtiani à Gentilibus magi haberentur, eorum libri eiuſdem artis ſunt exiſtimati, aduerſus quos extat reſponſum Pauli lib. 5. ſent. tit. 23. Sed quis miretur, hæc illos ſtatuiſſe de libris Chriſtianorum, cùm & Ciceronis libros illos de natur. deorum, ac quos ſcripſit de diuinat. eo quòd ex illis idolorum ſuperſtitio impugnari videretur, abolendos eſſe ex ſenatuſconſulto, nonnullorum fuiſſe conſilium, ſcribit Arnobius lib. 3. aduerſus Gentes? Hæc perſecutio ſub Diocletiano & Maximiano cenſetur decima ab Auguſtin. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52. & ab Oroſio lib. 7. c. 27. à Seuero autem lib. 2. nona numeratur. Ante promulgatas in Chriſtianos prædictas leges à Dioclet. & Maxim. AA. quibuſdam præludijs perſecutionis complures cæſi ſunt Chriſtiani milites, vt ſcribit Euſeb. in chron. anno 14. Diocletiani Imp. & hiſt. lib. 8. cap. 4.

c Iſidori epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus & vet. man. ſcript. cuius autem fuerit ciuitatis epiſcopus, nullus prodit: qui etſi Antiochiæ ponatur, nequaquam tamen videtur fuiſſe Antiochenus epiſcopus. Euſebius enim, qui tam in chronico, quàm etiam in hiſtoria recenſet omnes Antiochenos epiſcopos, nullum eius nominis ponit, ſicut nec Nicephorus epiſcopus Conſtantinop. in ſerie, quam texit, Antiochenorum antiſtitum.

d Argei, Narciſſi.] Agunt de ijſdem hic Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. omnesq; ſub Licinio Imperatore hos paſſos eſſe confirmant, de quo hæc Seuer. ſacr. hiſt. lib. 2. Tunc Licinius, quia aduerſus Conſtantinum de Imperio certauit, milites ſuos litare præceperat, abnuentes à militia reijciebat: ſed inter perſecutiones non computatur, adeò res leuioris negotij fuit, quàm vt ad eccleſiarū vulnera perueniret. hæc Seuerus, qui etiam noluit perſecutionem appellare, quia toto orbe terrarū contra Chriſtianos nō erat indicta, ſed in Oriēte tantùm, vbi idem Licinius imperabat. Euſebius qui illis tēporibus vixit in vit. Conſtantini lib. 1. c. 44. plures à Licinio editas leges aduerſus Chriſtianos teſtatur. S. Baſilius etiam in oratione habita in quadraginta martyres ſub eodem Licinio paſſos, ſcribit ipſum per præconium & edictum omnib. denunciaſſe, ne quis Chriſtum profiteretur: in profeſſores autem fidei Chriſtianæ omnia tormentorum genera ab eodem fuiſſe propoſita. Porrò quā plurimos martyres ſub Licinio martyrio coronatos, tam Latinorum Martyrologia, quàm Græcorum Menologia atteſtantur. Huius autem excitandæ perſecutionis in Chriſtianos cauſam Gregorius Nyſſen. orat. ſecunda de ſanctis quadraginta Martyribus ſcribit his verbis: Primùm quidē improbus dæmō exercitus duci, ſimulacrorū inſano cultui dedito perſuadere conatur, nō aliter eū de barbaris victoria potiturum eſſe, niſi prius mactaret eos, qui Chriſtum adorarent. hæc Greg. Nyſ.

e Marcellini pueri.] De eodem prædicti. Quòd autē hic inter tyrones recenſendus, puer dicatur; ſic accipe puerum, vt ſaltem eſſet annorum decē & ſeptem, ea enim ætate tyrones adſcribebantur militiæ, vt auctor eſt Gellius lib. 10. c. 18. Quòd item hic dicitur peremptus ob eam cauſam, quòd nollet militare; id non odio militię, vt de C. Vettieno Valer. Max. ſcribit lib. 6. c. 3. de ſeuerit. qui ſibi manus digitos amputauit, ne militaret; ſed quòd (vt ex Seuero nuper diximus) Licinius ſuos milites litare pręcepiſſet. quanto autem cum periculo impietatis Chriſtiani militarent in caſtris Gentilium, pluribus docet Tertullian. lib. de corona milit.

f Martiniani epiſcopi, aliàs Materniani.] De eo tabulæ Mediolanenſis eccleſiæ, quas R. D. Petrus Galeſinus Protonotarius Apoſtolicus, doctus in primis ac diſertus nobiliſſimi ingenij hac ætate ſcriptor, quique in hoc argumenti genere magna cum laude verſatus eſt, luculentiſſimè illuſtrauit. De Materniano, ſeu Martiniano epiſcopo Mediolan. extat epigramma Ennodij epiſcopi Ticinenſis. eſt eius exordium: Mens niuei &c. claruit temporibus Papę Zoſimi.

g Iſidori epiſc.] Ex man. ſcrip. ita ponitur: quem putamus eſſe illum ſanctitate clarum, cuius meminit S. Hieron. in epitaphio Paulæ ad Euſtoch. epiſt. 27. his verbis: Occurrente ſibi ſancto & venerabili

nerabili

nerabili epiſcopo Iſidoro confeſſore, & turbis innumerabilibus monachorum &c. Scias tamen longè aliũ hunc eſſe ab illo Iſidoro Ægypti monacho, qui magna aliquando fama ijſdem temporibus vixit, ſed factus Origeniſtarum propugnator & ductor, priſtinam laudem obſcurauit. ſcribit de eo S. Hieron. epiſtola 61. ad Pammachium, & ad Cteſiphontem aduerſus Pelagianos.

h Et cõfeſſoris.] Cùm ſanctus Hieronymus hũc Confeſſorem appellet; ne quid lateat, ſciendum eſt, diuerſa admodum ſignificatione à præſentis temporis vſu hanc vocem à maioribus vſurpatã: illi enim neminem eo nomine appellabant niſi eum, qui Chriſti fidem interpellatus, coram fidei hoſtibus confeſſus eſſet. Si verò aliquod genus tormentorum eſſet expertus, nec tamen martyrio occubuiſſet, tunc & Martyr vocatus, idemq; aliquando etiã dictus reperitur Confeſſor, ꝙ ſcilicet nondum martyrium conſummaſſet. Licet ſi vim harũ vocum expendas, eędem ſint; nihilominus tam apud Tertullianum, quàm etiam Cyprianum, & alios pleroſque antiquorum eo ſenſu quo diximus eas voces accipi conſueuiſſe, perſpectum ſatis, exploratumq; habetur. Cõſule ſi hæc exactius ſcire, cupis, in primis Cypriani epi. 7. 9. 10. 15. 30. 37. 52. & 81. edit. Pamelij, qui eadem adnotauit in ſchol. epiſt. 9. vir quidem etſi facie mihi incognitus, eruditione tamen ſatis perſpectus. Iuxta eiuſdem Cypriani ſententiam, qui non interpellatus ſe martyrio ingerebat, hic dicebatur Profeſſor; ſi adhuc autem quis timore correptus, ne fidem proderet, ſua ſuoſq; relinquens, exilio ſpontaneo procul à patria vitam ageret, hic appellabatur Extorris, cuius non erat deſpicienda conditio; nam & numero martyrum recenſendus erat, ſi ea de cauſa mortẽ oppetijſſet. hæc oĩa more maiorum, atq; vetuſto loquendi genere. Obtinuit poſtmodum vſus, vt omnes qui ſancta & laudabili vita vixiſſent, ſanctoque demum ac probato fine in domino quieuiſſent, Confeſſores appellarentur.

i Siridonis epiſcopi.] De quo etiam hac die vetera man. ſcript. ſed cuius fuerit ciuitatis epiſcopus, hactenus obſcurum remanet. Fuit & alius Siridon, aliàs Seridon dictus, qui inter ſanctos anachoretas clarũit, de quo in vit. patr.

k Macarij Alex. abb.] De eodem hac die Beda, Ado, & man. ſcript. Conſtat duos fuiſſe Macarios, ſanctitate celebres, Ægyptios ambos; quorũ alter Alexandrinus dictus eſt, eo ꝙ (vt ſcribit Palladius) in eccleſia Alexandrina functus eſſet preſbyterio; alter autem ſimpliciter Ægyptius eſt appellatus. Agũt de his pluribus veteres hiſtorici Socrat. lib. 4. hiſt. c. 18. Sozom. lib. 6. c. 29. Rufin. lib. 2. c. 4. Hieron. epiſt. 27. Caſſian. collat. 5. c. 12. & collat. 24. c. 13. in vitas patr. par. j. Pallad. Galata. c. 8. Suidas & alij. Fuerunt & alij Macarij fama cõſpicui, ſed de duobus tantùm agitur in Martyrologio. vixit enim eodem ſeculo Macarius cæteris iunior, ad quem Rufinus tranſlationem Periarchon Origenis inſcripſit, necnon etiam apologiam pro Origene, qui & eiuſdem Rufini diſcipulus fuit; de quo tacito nomine hæc S. Hieron. epiſt. 16. Tunc diſcipulus ὄλβιος, & verè nominis ſui, ſi in talem magiſtrum non impegiſſet &c. hæc idcirco Hieronymus, quoniam in Origeniſmum ipſum lapſum deplorat. At nequis aliqua forte ſuſpicione ſaltem leui pulſetur, hunc de quo ſcribit S. Hiero. fuiſſe alterũ ex duob. illis, quos colimus; ſatis rei veritas perſpicua redditur, dum conſtat Macariũ Ægyptium magiſtrum fuiſſe Euagrij, vt ſcribit Socrat. li. 4. c. 18. & Gennad. de vir. illuſtr. c. 10. & 11. qui quidem Euagrius habuit diſcipulum Rufinũ, vt S. Hier. ſcribit ad Cteſiphontem; Rufinus autẽ, vt vidimus, Macarium iuniorem Origeniſtã erudiuit. ſi itaque Macarius Ægyptius fuit magiſter Euagrij, cuius Rufinus fuit diſcipulus, quõ Macarius Rufini diſcipulus vnus idemq; erit cum Macario Ægyptio? Nec eſt etiam quòd quis exiſtimet ſanctum Hieronymum de Macario altero, Alexãdrino videlicet, eſſe locutum: quem etſi aliquanto iuniorem Aegyptio ſcribat Palladius cap. 8. tamẽ illius temporibus claruiſſe, prædicti auctores teſtãtur. Socrat. lib. 4. c. 18. Sozom. lib. 6. c. 29. & Rufin. lib. 2. c. 4. ſicq; Macario Rufini diſcipulo ſeniorem fuiſſe apparet. ad hæc addimus; illum Macarium, quem Hieronymus inſimulat hæreſis Origenis, fuiſſe aliquando Romæ, idem inſinuare videtur; at Alexandrinum, de quo eſt quæſtio, nunquàm Romam venire voluiſſe, Palladius ipſe teſtatur. Claruit ijſdem temporibus alius virtutibus inſignis, qui ob homicidium inuoluntarium olim perpetratum, dictus eſt cognomento Homicida, de ipſo ſcribit Sozom. lib. 6. c. 29. & Pallad. ad Lauſ. c. 6. Alius etiam reperitur Macarius Romanus, qui ex Vicaria præfectura monaſticam vitam amplexus eſt, de quo idem Pallad. c. 36. in fi. Romani huius res geſtæ habentur in vit. patrum, auctore Theophilo quodam, ſed quæ minus probentur. Ex his omnibus Macarijs duos tantùm, quos diximus, Dei Eccleſia recenſet inter ſanctos, de quib. & Græci agunt vna eademq; die, 14. Kal. Februarij. Ex his itẽ omnib. duo adnumerantur inter ſcriptores eccleſiaſticos, Macarius ille ſenior, dictus Ægyptius, de quo agit Gennad. de vir. illuſtr. c. 10. & ille iunior Rufini diſcipulus, de quo idem Gennad. cap. 28.

xxviij. C Tertio nonas Ianuarij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

OCTAVA [a] ſancti Ioannis Apoſtoli & Euangeliſtæ. Romę via Appia natalis [b] ſancti Anteri [c] Papæ, qui ſub Iulio Maximino [d] paſſus eſt, & in cœmeterio Calliſti [e] ſepultus. Eodem die S. Petri, [f] qui apud ciuitatem Aulonam crucis ſupplicio eſt interemptus. In Helleſponto ſanctorum martyrum Cyrini, [g] Primi, & Theogenis. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Gordij [h] centurionis; de cuius laudibus extat præclara Baſilij magni oratio in eius die feſto habita. In Cilicia ſanctorum martyrum Zoſimi, [i] Athanaſij commẽtarienſis, Theopempti, & Theonæ, qui in perſecutione Diocletiani illuſtre martyrium obierunt. Patauij ſancti Danielis [k] martyris. Viennæ in Gallijs ſancti Florentij [l] epiſcopi, qui tempore Gallieni Imperatoris in exilium relegatus, illic martyrium conſummauit. Lutetiæ Pariſiorum S. Genouefæ [m] virginis, quæ à beato Germano Antiſiodorenſi epiſcopo Chriſto dicata, admirandis virtutibus & miraculis claruit.

IANVARII 3.

OCTAVA S. Ioannis.] Meminit eiuſdem octauæ Amalar. de eccleſ. offic. lib. 4. cap. 37. in fi. agit de eadẽ Ado in Martyrolog.

b Natalis ſancti &c.] Vetus loquendi vſus, vt dies migrationis ex hac vita appelletur dies Natalis: cuius quidẽ rei exactè rationem reddit Origenes lib. 2. comment. in Iob. & Albin. Flac. de diuin. offic. cap. de ſexta feria pag. 60. Præterea dies natalis etiam dici reperitur, quo quis ordinatur epiſcopus, vt apparet ex S. Ambroſ. lib. 8. epiſt. 60. ad Felicem edit. Rom. ex S. Paulin. epiſ. 16. ad Delphinum. & ex Hilarij Papæ epiſt. ad Aſcanium.

c Anteri Papæ.] Succeſſit hic Pontiano, vt conſtat ex lib. de Rom. Pontific. qui fertur nomine Damaſi. & indicibus Vaticanis, quos exſcripſimus; idipſum teſtatur Optatus Mileuit. lib. 2. cõtra Parmenian. Auguſt. epiſt. 165. ad Generoſum, Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 22. Niceph. epiſc. in chron. & alij: qui omnes poſt Pontianum ponunt Anterum. In actis quibuſdam S. Vrſulę poſt Pontianum Cyriacus quidam Rom. Pontifex perperam fingitur. conſule ea, quæ habẽtur adnotata inferius, die 21. Octob. vbi de actis illis pluribus egimus.

d Sub Iulio Maximino.] Quod ſpectat ad perſecutionem Maximini, ſub quo Anterus paſſus dicitur, ſextam eam ponunt ordine Auguſt. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. & Oroſ. hiſt. lib. 7. c. 19. Seuer. autem hanc inter perſecutiones non numerat, quam tamen fuiſſe per grauem conſtat. De ea ita Euſeb. lib. 6. c. 21. Maximinus propter grauem inuidiam, qua contra Alexandri familiam, in qua complures fideles & Chriſtiani verſabantur, flagrabat; acerbam perſecutionis tempeſtatẽ concitauit; iuſſitq; ſolos eccleſiarũ præſides, tanquã auctores doctrinæ Euangelicæ neci dari. hæc Euſeb. Porrò qualis quantáve fuerit hæc perſecutio, ex eo ſaltẽ opinari licet, quod Iulius Capitolinus de ipſo teſtatũ reliquit, cùm ait: Tam crudelis fuit Maximinus, vt alij illum Cyclopem, alij Buſyridẽ, alij Scironem, nonnulli Phalarim, multi Tiphonem, vel Gygem vocarẽt. Senatus eum tantum timuit, vt vota templis publicè, priuatimq; mulieres cum ſuis liberis facerent, ne ille vnquã vrbẽ Romã videret: audiebat. n. alios in cruce ſublatos, alios animalibus nuper occiſis incluſos, alios feris obiectos, alios fuſtibus cæſos &c. quæ quidẽ cũ in ſuos milites exercuiſſet, quantò his maiora in Chriſtianos, aduerſus quos immenſo flagrabat odio, ſæuus barbarus fit molitus, quiſque poterit exiſtimare.

e In Cœmeterio Calliſti.] Vox notiſſima, Cœmeterium, qua Chriſtiani illum locum dicere cõſueuerunt, in quem fidelium defunctorum corpora ſepelienda inferuntur; inde deducto vocabulo, quòd ſicut diuina ſcriptura obitum iuſtorum, ſomnum dicere ſolita eſt; eadem ſignificatione locũ il-

lum,

lum, vbi ſepelirentur, Cœmeterium, hoc eſt dormitorium à κοιμάω, quod eſt dormio, voluit appellari; quæ etiam loca, modò Concilia ſanctorũ, de qua voce agemus inferius, modò èt à natura loci denominatione deducta, Arenaria, Cryptæ, Catacumbæ ſeu Catatumbæ in veteribus Martyrologijs appellata inueniuntur. penes Afros eadē loca Areæ dictæ reperiuntur; vnde Tertullian. ad Scapulā, ex verbis perſecutorum: Non ſint Areæ, hoc eſt loca ſepulturarũ Chriſtianorũ deſtruãtur, ne ad ea vlterius conuenirent, &c. In ea enim loca cùm precum cauſa conuenire conſueuiſſent frequenti cœtu Chriſtiani, magis magiſq; Gētilium furor ſæuire atque graſſari ſolitus eſt, vt ſcribit Tertul. in apologet. & Minutius Felix in Octauio. vſurpata reperitur eadem vox à Pontio diacono in actis martyrij S. Cypriani, vbi in fine dicit, illũ fuiſſe ſepultum in Area Candidi procuratoris. Erant Romæ complura Cœmeteria, quórum tantùm quadraginta tria ex tabulis Vaticanis deſcripſi, de quibus vberius agit Onuphrius. Deſiderantur adhuc aliqua, de quib. egi in Annal. eccleſiaſt. Erãt autem Cœmeteria omnia, vel Areæ extra ciuitatem poſitæ: vigentibus etenim Gentilium legibus, ex leg. xij. tabularum nefas erat intra mœnia mortuum ſepelire. ſed omnia illa iura Gentilium, cùm per contrarium vſum, tum etiam per pientiſſimam Leonis Imp. nouell. conſtit. 53. quæ incipit: Mea quidem ſententia &c. ſunt antiquata, ac prorſus abrogata. Ex Cœmeterio Calliſti de quo agimus, effoſſum corpus S. Anteri Papæ trãſlatum eſt intra Vrbem in eccleſiam S. Siluestri in Campo Martio, vbi in lapidea tabula eiuſmodi vetus inſcriptio legitur: Hæc notitia Natalitiorũ Sanctorum hic requieſcentium: Menſe Ianuario, die tertia Natalis S. Anteri Papæ, &c.

f Petri.] De eo etiam Beda, Vſuard. & vet. manſcrip. Extant eius paſſionis acta, & quidem germana, ab Anaſtaſio S. R. E. bibliothecario latinitati donata, retulit ea Sur. in tom. 1.

g Cyrini, Primi, & Theogenis.] Beda de Theogene tantũ hic agit, cuius acta recitat Mombrit. to. 2. vit. ſanct. Petrus in cat. lib. 2. c. 41. breui compēdio perſtringit Theogenis martyriũ, qui paſſus eſt ſub Licinio Imp. vt prædicta acta teſtantur. Vſuard. de iiſdem tribus omnibus hic agit.

h Gordij.] Extat de ipſo præclarum encomiũ S. Baſilij, agunt de eodem hac die Græci. Paſſus reperitur ſub Licinio Imp. vt legimus in peruetuſto Menologio, quod aſſeruatur in bibliotheca Ill. ac Reuerendiſ. Guillelmi Sirleti Card. ampliſſ. illudque ab ipſo latinitati donatũ, propriaq; manu maiori ex parte conſcriptum, velut ingentem theſaurum eius liberalitate poſſideo, & (vt Hieronymi verbis vtar de codice Pamphili martyris) tanto amplector & ſeruo gaudio, vt Crœſi opes habere me credam. Meminiſſe itaque lector debet, cùm in his ſcriptis allegatur Menologium, me de eo ſemper intelligere.

i Zoſimi & ſoc.] Græci itidem de iiſdem hac die agunt, vt conſtat ex Menologio, vbi de Zoſimo & Athanaſio ſeorſum ab alijs agitur, paſſiq; ponuntur ſub Domitiano Imp. Theopemptus autem, & Theonas ſub Diocletiano.

k Danielis.] Hæc eſt dies inuentionis eius corporis, vt accepimus ex tabulis eccleſiæ Patauinæ: de eadem inuentione agit Petrus in catal. libro 2. c. 40. & Scard. in Annal. Patau.

l Florentij epi.] De ipſo hac item die Beda, & Ado Treuer. necnõ vet. man. ſcri. Ado Viennen. in chro. an. 241. Hæc de eo: Florentius quoque epſ Viennen. vita & doctrina emicuit; manſit ad Gallieni, & Voluſiani imperiũ, exiliatuſq; martyrium cõpleuit. hæc Ado. An aũt ſub Gallieno aliqua fuerit excitata pſecutio, dicemus inferius 13. Ianua.

m Genoueſæ.] De eadem agunt hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij oẽs. Scribit de ea Gregorius Turon. de gloria confeſſ. c. 91. & de geſtis Franc. l. 4. c. 1. extant præclara eius vitæ acta, quæ recitat Sur. tom. 1. plura etiam de ipſa reperies in vita S. Germani epi Antiſiodorenſis, quam ſcripſit Conſtantius Sigebert. item in chron. an. 457. claruit temporib. Valentiniani tertij Imp. ac peruenit vſque ad Clodoueum regem Franc.

4 Pridie nonas Ianuarij. Luna. D xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

OCTAVA [a] ſanctorum Innocentium. In Creta natalis S. Titi, [b] qui ab Apoſtolo Paulo Cretenſium epiſcopus ordinatus, poſt prædicationis officium fideliſſimè conſummatum, beatum finem adeptus, ſepultus eſt in eccleſia, vbi à beato Apoſtolo dignus miniſter fuerat conſtitutus. Romæ ſanctorum martyrum Priſci [c] presbyteri, & Priſcil-

liani

liani clerici, ac Benedictæ religioſæ fœminæ: qui tempore impijſſimi Iuliani gladio martyrium compleuerunt. Itē B. Dafroſæ [d] vxoris S. Fabiani martyris, quæ poſt interfectionem viri ſui primum exilio relegata, deinde ſub præfato principe capite plexa eſt. Bononiæ ſanctorum Hermetis, [e] Aggæi, & Caij martyrum, qui ſub Maximiano Imperatore paſſi ſunt. Adrumeti in Africa commemoratio S. Mauili [f] martyris, qui in perſecutione Seueri Imperatoris à Scapula ſæuiſſimo præſide damnatus ad beſtias, martyrij coronam accepit. Item in Africa præclariſſimorum martyrum Aquilini, [g] Gemini, Eugenij, Marciani, Quincti, Theodoti, & Thryphonis. Apud Lingonas S. Gregorij [h] epiſcopi; miraculis clari. Rhemis in Gallia S. Rigoberti [i] epiſcopi & confeſſoris.

IANVARII 4.

a OCTAVA ſanctorum Innocentium.] Scribit Poſſidius in indiculo, S. Auguſtinum duos ſermones habuiſſe in die Octauarum Infantium. de eadem Octaua Amalarius de eccleſ. offi. li. 4. c. 37. Microlog. c. 36. Ado item hac die in Martyrolog.

b Titi.] Agunt de eodem Beda hac die, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio 25. Auguſti. de Tito frequenter Paulus Apoſt. meminit, ad quem & ſcripſit epiſtolam. Sanctus Ignatius ēt in epiſtola ad Philadelph. Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 4. Hiero. Io. Chryſoſt. & Theodoret. in commentarijs in epiſt. ad Titum, Sophronius apud Hieron. de ſcrip. eccleſ. Iſidorus, ſiue alius ſit auctor, de vita & morte ſanct. c. 88. Doroth. in ſynopſi, & alij de eodem agunt. habet Menologium, eũ natũ annos nonagintaquatuor in pace quieuiſſe.

c Priſci & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri, horũ res geſtæ narrantur in actis S. Bibianæ: quæ tamen aliqua cenſura indigēt, & in ijs præſertim, quæ de Iuliano Apoſtata narrantur, eũ Romæ vixiſſe, deq; martyribus habuiſſe qōnē; quod. n. per Vrbis pręfectũ in martyres geſtũ eſt, id ipſi Iuliano tribuitur; quē nunquã Romã aduentaſſe, certũ eſt; idq; omnes qui antiquas callent hiſtorias norunt, ac ea ſciunt, quę Ammianus Marcel. conſcripſit facilè intelligent. idem lib. 26. ſcribit, Vrbanam præfecturam à Iuliano creditam fuiſſe Aproniano: quē cũ idem auctor etnichus dicat, aduerſus magos ſæuiſſimas qōnes exercuiſſe, Chriſtianos per magos, more Gentiliũ, intelligere, haud obſcurum eſt illis, qui apologias, quas patres aduerſus Gentiles pro Chriſtianis ſcripſerunt, aliquãdo legerunt. At qũo Iulianus magos iuberet impugnari, qui eoſdē honorificentiſſimè habuit, eoſq; longè poſitos accerſiuit? vt teſtantur Eunapius Sardianus de vit. philoſ. in Maximo, Ammia. Marcellin. lib. 22. & Socr. lib. 3. c. 1. extant & de his eiuſdem Iuliani litteræ.

d Dafroſæ.] De qua etiam ijdē qui ſupra agũt hac die eius res geſtæ legũtur in ijſdem actis S. Bibianæ eius filiæ. Errare admodum conſtat Petrum in catal. lib. 2. c. 43. dum citans Adonem, (apud quem nihil tale reperi) dicit hanc Dafroſam vxorē fuiſſe Fabiani Papæ, deceptus nimirũ nomine Fabiani Expræfecti, parentis ſanctarũ virginum Bibianæ atq; Demetriæ, qui vixit temporibus Conſtantij, & Iulianj Impp. cũ tamen Fabianũ Papam conſtet martyrio coronatum eſſe ſub Decio Imp.

e Hermetis & ſoc.] Vſuardus ēt de his hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip. Hos autem ſub Maximiano Imperatore paſſos eſſe, teſtantur etiam tabulæ Bononienſis Eccleſiæ.

f Mauili.] Præclaro elogio hunc martyrē Tertullianus exornat, ſcribens ad Scapulã præſidē; cui ēt exprobrat cladem diuinitus immiſſam in Africã in martyris vltionē. Scapulã aũt præſidem, cuius cũ hic, tum apud Tertullianũ mentio hr̃, illum reor Tertyllum Scapulã, ad quē extat reſcriptum Commodi Imp. l. diuus Marcus, ff. de offi. præſ. nam paulò poſt Commodũ, Seuerus imperat, ſub quo Scapula in Africa exercuit ſanctorũ carnificinã, inter quos Mauilus, de quo agit, martyrio coronatus eſt.

g Aquilini & ſoc.] De his ēt Beda hac die: qui fatetur horum acta ſuis temporibus extare; quæ poſtmodum excidiſſe videntur. Agunt de ijſdem Vſuardus, Ado & alij. paſſos hos eſſe in perſecutione Vuandalica, tradit Petrus in catal. lib. 2. cap. 44. ex Adone, quem citat.

h Gregorij epiſcopi.] De eodem vet. man. ſcri. huius res geſtas ſcripſit Gregorius Turon. in vit. ſanct. patrũ c. 7. qui de eodē agit de geſt. Franc. li. 3. 15. & 19. ex quib. apparet eũ claruiſſe t̃pib. Theodorici filij Clodouei regis Fran. Interfuiſſe reperit Gregorius Lingon. epiſcopus tribus Galliarum concilijs, Epaunenſi, Aruernenſi, necnon etiam tertio Aurelianenſi, ſed huic per legatos tantũm. In tabulis epiſcoporum Lingonien. quas deſcripſit Democh. decimusſextus hic eius ſedis numeratur epiſcopus; Mombrit. etiam de ipſo agit tomo 1. vit. ſanct.

i Rigoberti epiſcopi.] Extãt eius pręclara acta, quæ

quę recitat Sur.tom.j. floruit ijs temporibus, cùm Pipinus & Carolus Martellus regnum Francorum adminiſtrarent pro Childerico Rege; peruenitq́; vſque ad tempora Hadriani Papę; qui ipſo defuncto, reiecto Milone, in locum eius ſubrogauit Turpinum, vt eius acta teſtantur. de ipſo item Sigeb. in chron. anno 723. ponitur hic in tabulis Democh. xxviij. eius ſedis epiſcopus.

5 Nonis Ianuarij. Luna. E xvi

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5			

VIGILIA [a] Epiphaniæ Domini. Romæ ſancti Teleſphori [b] Papæ, qui ſub Antonino [c] Pio poſt multos labores pro Chriſti confeſſione illuſtre martyrium duxit. In Aegypto commemoratio plurimorum [d] ſanctorum Martyrum, qui in Thebaide ſub perſecutione Diocletiani diuerſo tormentorum genere cæſi ſunt. Antiochię ſancti Symeonis [e] monachi, qui in columna [f] ſtans multos annos vixit, vnde & Stylitæ cognomen accepit: cuius vita & conuerſatio extitit admirabilis. In Anglia ſancti Eduardi [g] Regis, virtute caſtitatis, & gratia miraculorum inſignis. Alexandriæ ſanctæ Syncleticæ, [h] cuius res præclarè geſtas ſanctus Athanaſius litterarum monumentis commendauit. Romæ ſanctæ Aemilianæ [i] virginis, amitæ ſancti Gregorij Papę, quæ vocante Tharſilla ſorore, quæ ad Deum pręceſſerat, hac ipſa die migrauit ad Dominum. Eodem die ſanctæ Apollinaris [k] virginis.

IANVARII 5

a VIGILIA Epiphanię.] De qua Ordo Rom. Gregorius Turon. de geſt. Fran. lib. x. c. xxxj. in Perpetuo Epiſc. Microlog. & alij qui agunt de diuinis offic. Celebrabatur etiam in Eccleſia Africana Vigilia Epiphanię, in qua ſanctus Eugenius Epiſcopus Carthaginenſis Felicem cæcũ Dei virtute illuminauit, vt ſcribit Vict. de perſec. Vuandal. lib. ij. Egimus ſatis de Vigilijs eccleſiæ in Annalibus eccl. Hîc autem illud vnum nequaquam diſſimulandum videtur, nonnullos affirmare, ſanctum Ambroſium perſuaſione ſanctę Monicę, vſum vigiliarum ea de cauſa ab Eccleſia proſcripſiſſe, quòd Chriſtianorũ pluimi illud noctis tempus ludendo, ac choreas ducẽdo tranſigerent: quod firmant auctoritate ſermonis, qui S. Auguſtini nomine ſcriptus reperitur ad fratres de eremo, eſt ordine vigeſimus quintus. Hoc autem quid magis à veritate alienum poteſt excogitari, cùm eo tempore, quo ſancta Monica fuit Mediolani, occaſione perſecutionis Arianorum, ibidem vigilię vigilantius, ſanctius, purius, ac propenſiori ſtudio, quàm vnquã antea, fuerint celebratę? Nam pręter longiores excubias, frequentiorem cœtum, conciones ad populum, ſanctus Ambroſius addidit vigilijs ſacros hymnos. Pręſto illis erat vnà cum cęteris ſancta Monica, & in eis, (vt S. Auguſt. ſcribit lib. ix. cõfeſ. c. vij.) primas partes tenebat. Quàm ſolerti ſtudio Mediolanẽſis eccleſia ſacras vigilias ageret, accedat auctoritas ipſius S. Ambroſij, qui in ſermone in pſal. cix. edit. Rom. de feſto Pentecoſtes, commendans exactam vigiliarum obſeruationem, ait: Ieiunauimus Sabbato, vigilias celebrauimus, orationib. pernoctantes inſtitimus &c. In eccleſia verò Africana tantũ abeſt (quod pręſefert ſermo ille) vt ea occaſione demptę fuerint nocturnę ſacrę vigilię, vt eædem maius, tunc temporis, acceperint incremẽtum, & in exactiorem purioremq́; religionis cultum fuerint reſtitutæ. Nam vſus citharæ qui ea occaſione irrepſerat, quòd ſcriptum eſſet in pſal. lxx. Pſallam tibi in cithara ſanctus Iſrael, Auguſtini opera fuit ablatus, vt ipſe ſcribit concione j. ſuper pſal. xxxij. erant igitur in vſu vigilię nocturnę, illæq́; purę, & Chriſtiana obſeruatione digniſſimę, vt idem teſtatur in concione ad Catechumenos contra Iudęos tom. vj. Ad quas etiã frequẽtandas ſuos conſueuit hortari, vt apparet ex ſermone ccl. de temp. Inſuper addimus, tãtum abeſſe, vt occaſione chorearũ

vel

vel alioꝝ abuſuũ, ſacræ Vigiliæ fuerint abolitæ; vt in omnib. cõtrariũ prorſus acciderit: nimirum vt ex ſacro religioſoq; vſu vigiliarum ſublati fuerint perditiſſimi illius temporis mores, qui antea irrepſiſſent. Eſt de his locus egregius ſancti Auguſtini in ſermone habito in die Natali ſancti Cypriani, eſt ordine 115. de diuerſis, vbi hęc legũtur cap. 5. to. 10. pag. 593. edit. Louan. Aliquando ante annos non valde multos iſtum locũ inuaſerat petulantia ſaltatorum. Iſtum tam ſanctum locum, vbi iacet ſancti martyris corpus (ſicut meminerũt multi qui ætatem habent) locum, inquam, tam ſanctum inuaſerat peſtilentia & petulantia ſaltatorum. Per totam noctem hic cantabantur nefaria, & cantantibus ſaltabatur. Quando voluit Dominus per ſanctum fratrem noſtrum Epiſcopum veſtrum, ex quo hic cœperunt ſanctæ vigiliæ celebrari, illa peſtis aliquãtulum reluctata, poſtea ceſſit diligentiæ, erubuit ſapientiæ &c. Ex his omnibus luce clarius cognoſces, cuius fidei ſit ſermo ille, qui nomine Auguſtini ad fratres de eremo circunfertur, quem cum alijs ſchola Louanienſis in hac recentiori editione reiecit in angulum. Non itaq; Ambroſius, non Auguſtinus, nec quiuis alius Orthodoxorum his temporib. vigilias nocturnas eccleſiaſticas abogauit, vel minuit: ſed impuriſſimus hæreſiarcha Vigilãtius vigilias, ſui nominis hoſtis, impugnauit, ſicq; minuere conatus eſt, vt non niſi ſemel in anno, in Paſchali ſolemnitate vigilias peragendas eſſe iactaret. Hieron. aduerſ. Vigil.

b Teleſphori Papæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac vet. man. ſcrip. In Romanis Pontificibus ea tãtùm quæ ſpectant ad ſucceſſionem, hic annotare viſum eſt, in Annal. eccleſiaſticis cætera vberius explicaturis. Quòd itaque attinet ad ſucceſſionem Teleſphori, agit in primis Irenęus aduerſus hæreſ. lib. 3. c. 3. Epiphan. hæreſ. 27. Euſeb. in cron. & hiſtor. lib. 4. c. 5. Optatus lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. ad Gener. Niceph. epiſcop. in chron. & alij complures recentiores.

c Sub Antonino Pio.] Hoc loco fortaſſe erit, qui dubitet, quomodo ſub Antonino Pio Teleſphorus vel alij paſſi dicantur, cùm ſub eo pacem fuiſſe in eccleſia, teſtetur Tertulianus in Apologet. Seuerus lib. 2. Oroſ. lib. 7. c. 14. & alij? conſtat etiam Antoninũ pro Chriſtianis edictum ampliſſimum propoſuiſſe, vt ſcribit Euſeb. in chron. & hiſto. lib. 4. c. 12. quod apud Iuſtinum martyrẽ leges in appendice Apologiæ. Reſpondemus, martyrium Teleſphori vel aliorum contigiſſe ante ſcriptam à Iuſtino Apologiam, & promulgatum pro Chriſtianis edictum prout idem teſtatur Euſebius hiſto. lib. 4. c. 11. & 12. Porrò ex eadem Iuſtini Apologia ſatis apparet, ante illud tempus, cùm idem imperaret Antoninus, non eſſet temperatum omnino à cęde Chriſtianorum, non quidem Imperatoris mandato, ſed ex ſententia Præſidum, & furore Gentilium, conclamantibus illis contra fideles, ad quorum coercendum furorem Iuſtinus (vt apparet) nobiliſſimam illam elaborauit Apologiã Chriſtiano philoſopho dignam. Suppetunt & aliæ rationes, cur tempore pacis Eccleſiæ, vel ſub iuſtiſſimis principibus multi reperiantur martyres paſſi; ſed ea quæ ſuprà diximus de temporibus Alexandri Imperatoris, & quæ paulò inferius dicturi ſumus de Traiano, ſatis ad hanc rem explicandã eſſe poterunt.

d Plurimorum ſanctorum martyrum.] Horum ſingulorum certamina Euſebius digeſſit in libro, quem ſcripſit de Martyribus, qui non extat. Omnium autem ſimul agonem ſummatim complexus eſt hiſt. lib. 8. c. 9. Cùm autem innumera ferè Aegyptiorum martyrum multitudo paſſa habeatur tam ex monumentis Græcorum, quàm Latinorum ſcriptorum; de ea gente illud ad memoriã reuocaui, quod ſcribit Cicero lib. 5. Tuſcul. his verbis. Aegyptiorum morem quis ignorat? quorum imbutæ mentes prauitatis erroribus quamuis carnificinã prius ſubierint, quàm Ibim aut Apidem, aut Felẽ, aut Crocodilum violent, quorum ſi imprudenter quippiam fecerint, nullam pœnam recuſent. hęc Cicero. Porrò ſi olim Aegyptij tanti virum, quanti illos margaritum (vt habet paremia) feciſſe putandum eſt, corroborante eos præſertim diuina gratia?

e Symeonis.] De eodem hac etiam die cæteri Latinorum, Græci autem 24. Maij, vt apparet ex Menologio. Huius adhuc viuentis quaſdam res geſtas cõſcripſit Theodoretus Epiſcopus Cyri libro ſanctorũ patrum Deum amãtiũ c. 26. Euagrius ẽt nonnulla hiſt. li. 1. c. 13. & 14. Niceph. lib. 14. c. 51. qui ẽt teſtatur, Metaphraſtẽ vberius eius acta fuiſſe proſecutum, ſed non extant. de eo præterea cæteri Græcorum, vt Suidas, Cedrenus, Michael Glicas, plura de eo in vita Danielis Stylitæ, & in actis S. Theodoſij Cœnobiarchę: ex Latinis Gregorius Turonen. de gloria confeſſ. c. 26. & alij recentiores. In Vitis patrũ par. j. c. 48. eiuſdẽ Symeonis, incerto auctore, vita ſcripta reperitur. Huius egregia ſanctitas, admirandumq; vitæ genus quod excoluit, non tantũ in Syria vbi agebat, ſed toto innotuit orbi; Romæ etenim, vt præſens, adeo notus fuit, vt opifices in omniũ officinarũ veſtibulis, alij in porticib. (vt ſcribit Theodoretus) imaginẽ eius affigerent; hinc vnuſquiſq; (vt ait) ſibi auxiliũ ac tutelã parantes. In Gallijs ẽt notiſſima extitit eius fama, prædicante eius admirabilẽ ſanctitatẽ ſancta Genouefa. quæ licet longè abſens, eũ tamẽ velut præſentẽ diuinitus nouerat, vt cõſtat ex eiuſdẽ S. Genouefæ actis. Plurimi eũ fecerunt Imperatores catholici, vt Theodoſius Iunior, cuius adhuc legitur epiſtola ad illũ ſcripta, inſerta, in actis Concilij Epheſini tom. 5. c. 15. edit. Pet. ſcripſiſſe ẽt ad ipſum reperitur Leo magnus Imp. vt

ſcribit

ſcribit Euag.hiſt.lib.2. c.9. De tempore quo vixit, ex Theodoreto eius primordia colligi poſſunt: dũ ait columnam iam incoluiſſe temporibus Meletij Epiſcopi Antiocheni, qui ſub Valente Imp. vixit deſijtq́; ab humanis eo anno, quo celebrata eſt magna Synodus Conſtantinopolitana, Syagrio & Euchario Conſſ. qui numeratur annus à Chriſto, iuxta veriores Chronographos trecenteſimus octogeſimus primus. Superuixit autem Symeon, vt ait Cedrenus, vſque ad quartum annum Leonis Magni Imp. quod etiam colligitur ex actis Danielis Stylitæ: eſt annus is, à Chriſto 460. qua ratione, iã centenario maior obdormiſſe dignoſcitur. De tranſlatione reliquiarum eius facta Cõſtantinopolim, & eccleſia in eius honorem erecta ab eodem Leone Imperatore, habetur mentio in actis eiuſdem Danielis Stylitæ. Non omittendum illud videtur, quoſdam ex eodem nomine deceptos, ex duobus vnum conflaſſe Symeonem. Nam duos fuiſſe Symeones, ſeniorem, ac iuniorem, exploratum habetur. præter ſeniorem de quo agimus, fuit etiam alius eiuſdem nominis & exercitationis, idemque dictus Stylita, quem à prædicto eſſe diuerſum, tempora, loca, maiorumq́; teſtimonia declarant. Quo nam tẽpore vixerit Symeon ſenior, iam vidimus. Iunior autem (vt auctor eſt Euagrius lib. 6. c.22. qui cum nouit & viſus eſt familiariſſimè) claruit temporibus Iuſtini Imperatoris, vſque ad Mauritium. Extant eiuſdem Symeonis litteræ, ad Iuſtinum Aug. recitatæ poſtmodum in actione quinta Nicenæ ſecundæ ſynodi, vt eius teſtantur acta; vbi & cognominatus eſt hic, Symeon Stylita admirandi montis, iiſdemq́; notis nũcupatur à Ioanne Damaſceno in oratione 3. de imag. circa finem. ſic.n. eſt dictus, qđ (vt idem ſcribit Euagrius lib.6.c.22.) vixit in columna ſeorſum in ſummo montis vertice poſita. Vixerunt prædicti ambo in Syria. Fuit & tertius Symeon Stylita in Cilicia, quadraginta ferè milliaribus ab Ægis ciuitate: huius meminit Sophronij Pratum ſpirit. c. 57. hic percuſſus fulmine interijt: ex quo quidem genere mortis, diuerſum hunc eſſe à prædictis duobus Symeonib. nulla eſt dubitatio. De prędictis duobus Gręci agunt in Menologio, de ſeniori, vt diximus, 24. Maij, de iuniori autem prima Septemb.

f In columna.] Super vnam columnam cellulã ex tabulis ſtruere, primus omnium docuit C. Mænius Rom. qui cum ad ædificandam baſilicam domum ſuam venderet, excepit ſibi ius vnius columnæ, ſuper quam tectum proijceret compactum ex tabulis; vnde ipſe & poſteri eius munus gladiatoriũ ſpectare poſſent, quod tum edebatur in Foro. hæc Aſcon. Ab eodem Mænio dicta eſt Mæniana ſtructura, cuius poſtea fuit frequentior vſus, cuius meminit Feſtus in verb. Mæniana.

g Eduardi Regis.] Cuius egregia facta cõſcripſit Alredus abbas, quæ retulit Surius in tom. 1. Hunc Alexãder Papa tertius adſcripſit ſanctorum numero, cuius rei geſtę extãt monumẽta in appendice ad vitã eius. Habẽtur & in Bibl. Vatica. literæ Innocen. quarti Rom. Pont. de celebratione diei feſti S. Eduardi regis. in Regiſt. an. 2. nu. 255. p. 527. obijt idem ſanctus an. Domini 1066.

h Syncleticæ.] Græci &̃ de eadẽ hac die agunt, vt vidimus in Menologio. Tradit Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 4. ſanctum Athanaſium ſcripſiſſe vitã Syncleticæ, eadem, inquit, ratione, qua ſcripſerat vitã Antonij, vt ſicut in hoc viri, ita in illa haberẽt mulieres, quod imitari aſſiduè poſſent, hæc ille. Vtinã extaret, deperijt.n. nõ ſine graui totius Orbis Chriſtiani iactura; quã expendimus ex ingenti emolumento, quod Eccleſia eſt cõſecuta ex Antonij vita ab eodẽ auctore conſcripta. Eiuſdẽ nominis virginẽ Sedulius presbyter in epiſtola ad Macedoniũ, quæ eſt præfatio paſchalis operis, ſummis laudib. celebrat, necnõ eius ſororẽ Perpetuã coniugij vinculo aſtrictam. Extant ſenioris Syncleticæ grauiſſimæ ſententiæ recitatæ atq; deſcriptæ in Vitas patrũ. Vixit Syncletica iunior iiſdẽ cũ Sedulio tpib. ſenior aũt temporibus Conſtantini Imperatoris.

i Æmilianæ.] Agit de S. Æmiliana S. Gregorius Papa homilia 38. quam refert, poſt multa præclarè geſta, hac die quieuiſſe in pace. Fuit altera S. Æmiliana, cuius nomine Romæ titulus erat: quæ & vixit longè ante huius tempora: nam eius tituli habetur mentio in Concilio ſecundo Romano ſub Symmacho Papa.

k Apollinaris virg.] Eius res geſtas edidit Metaphraſtes, de quib. lectorẽ monitum velim, ineſſe ibi errorem, dum filia Anthemij Imperatoris dicitur, qui poſt Seuerum imperauit in Occidente. Sciat potius hanc fuiſſe genitã Anthemio Cõſulari viro religioſiſſimo, qui ſub Arcadio Imperatore geſſit Conſulatũ, ad quem extat Ioan. Chryſoſtomi epiſt. 147. de quo & Theodoretus meminit lib. Sanct. patr. c. 8. Habitus eſt autem hic velut Imperator, dum defuncto Arcadio, pro Theodoſio impubere adminiſtrauit Imperium.

6 Octauo idus Ianuarij. Luna. F xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	I	K	L	M	N	P
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	1	1	2	3	4	5	6

EPIPHANIA [a] Domini. In territorio Rhemenſi paſſio ſanctę Macræ [b] virginis, quæ in perſecutione Diocletiani iubente Rictiouaro Præſide cum in ignem eſſet præcipitata, & permanſiſſet illæſa, dehinc mamillis abſciſſis, & ſqualore carceris afflicta, ſuper teſtas etiã acutiſſimas ac prunas volutata, orans migrauit ad Dominum. In Africa commemoratio plurimorum [c] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Seueri ad palum [d] ligati, igne conſumpti ſunt. Rhedonis in Gallia ſancti Melanij [e] epiſcopi & confeſſoris, qui poſt innumerabilium ſigna virtutum, iugiter cœlo intentus, glorioſus migrauit à ſæculo. Geris [f] in Aegypto ſancti Nilammonis recluſi, qui dum ad epiſcopatum traheretur inuitus, in oratione ſpiritum Deo reddidit.

IANVARII 6

a EPIPHANIA Domini.] Gręci etiam hac die eandem celebrant ſolemnitatem, quam aliqui & Theophaniam dicunt: licet Gregorius Nazianzenus Theophaniam appellet diem, quo Dominus Ieſus Chriſtus eſt natus, hanc autem diem, qua non tantum aduentus Magorum, ſed etiam inter alia myſteria Baptiſmatis Chriſti ſolemnitas agitur, vocat Feſtum ſanctorum luminum, eo quòd baptiſmus etiam illuſtratio diceretur, vt apparet ex eiuſdem oratione In ſancta lumina: quo etiam nomine appellat eã Cyrillus monachus in actis, quę de ſancto Euthymio exactè conſcripſit. Apud Aegyptios autẽ vna eademq; die Natalis Chriſti, atq; baptiſmus agi cõſueuit, vt conſtat ex homilia Ioannis Chryſoſtomi in Luc. c. ij. in Nat. Domini, tom. ij. & Ioanne Caſſiano collat. x. de oratione cap. j. Epiphanius in Panar. hęreſ. 51. paulò diuerſus ab Aegyptijs, dicit, hac die, vel (vt habent alij Codices) quinta huius, natum eſſe Dominum, baptizatum autẽ ante ſextum Iduum Nouemb. hac autẽ die, qua & Aegyptij Natalem Domini celebrant, primum illud à Domino miraculum eſſe factum, cùm aquam mutauit in vinum. At S. Hieronymus in commentario ſuper Ezechielem, c. j. hac ipſa die baptizatum tantùm fuiſſe Dominum, non autem natum affirmat. Conſultiùs itaque Occidentalis Eccleſia vna eademq; die, quam Epiphaniam appellat, aduentum Magorum, Chriſti baptiſmum, & primum illud inſigne miraculum recolit. His diuinis myſterijs S. Auguſtinus ſerm. xxxij. de temp. qui eſt quartus Epiphanię; addit & quartum, nimirum excellens illud ſignũ, quando quinque panibus quinque hominum millia Chriſtus pauit in deſerto. Paulinus in Natali ix. ſancti Felicis nõ niſi prędicta tria myſteria ea die habita recenſet, ſicut & S. Maximus Taurinenſis. Celeberrimã fuiſſe ſemper Chriſtianis eiuſmodi ſolemnitatem, declarat Cęſarum pręſentia, adeo vt ne impij quidem principes ab ea celebritate abeſſent. Siquidem Iulianus Apoſtata, qui pallio Chriſtianę ſimulatę religionis latentem impietatem ſtudebat contegere, cùm eſſet in Gallijs, voluit ea die cum cęteris Chriſtianis ſacris intereſſe myſterijs, vt ſcribit Ammian. Marcellin. lib. xxj. idipſum pręſtitit Valens Imperator Arianus, vt de eo ſcribit S. Greg. Nazian. oration. in laudem Baſilij. Viſus enim fuiſſet à Chriſtiana fide prorſus extorris, qui tantis ſolemnibus non adeſſet. Theodoſius Imp. ſic huius diei celebritatẽ coli iuſſit, vt ſeptem diebus, qui pręcedunt, ac totidem qui ſubſequuntur, iudicialem ſtrepitum conticeſcere iuſſerit, vt l. ij. Cod. de ferijs.

b Macræ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; manuſcripta, Petrus item in catal. lib. ij. c. 50. Additum hic eſt, eam paſſam ſub Diocletiano Imperatore: nam Rictiouarum Præſidem, qui eam ſub titulo Chriſtianitatis damnauit, ſub eodem Imperatore exercuiſſe præfecturam, declarant acta ſanctorum Criſpini & Criſpiniani, & aliorum Gallicanorum martyrum. Quòd autem ad nomen Præſidis ſpectat, Rictiouarum in aliquibus antiquis codicibus in duas dictiones diſtinctum inuenimus in hunc modum, Rictius Varus, quæ lectio mihi magis arridet.

c Plurimorum martyrum.] Reſtituti ſunt hi ex veteribus monumentis, quibus perbellè aſtipulatur Tertullianus in Apologetico, vbi hęc circa finem habet, cùm in Gentiles inuehitur: Licèt nũc Sarmenticios & Semiſſarios appelletis: quia ad ſtipem dimidij aſſis reuincti exurimur. Is eſt habitus victorię noſtrę, hęc palmata veſtis, tali curru triumphamus &c.

d Ad palum ligati.] Ad palum ligabantur rei aliquando ad cõburendum, vt hic habes; aliquando verò ad torquendum, vt legitur apud Suetonium in Claudio c. 34. De vtroque plura ſuppetunt exempla in actis martyrum. Illi etiam qui ſecuri plectendi eſſent, ligabantur ad palum, vt Valer. lib. v. c. viij. dum ait: Virgis cęſos, & ad palum religatos ſecuri percuti iuſſit, eadẽ ſupra lib. 3. c. 8.

Rurſus

Rurſus etiam palus adigebatur per medium hominem, vſq; ad ſummũ oris, ac ſic miſerè mori cogebatur, de quo ſupplicio Seneca lib. 2. ep. 14. ait: Cogita adactum per medium hominem, qui per os emergebat, ſtipitem &c. De quo genere mortis Procop. lib. 1. de bello Vuandalic. & alij.

c Melanij Epiſ.] De eo & Vſuardus. Hic reperit interfuiſſe conci'io primo Aurelianẽſi, tẽporibus Clodouei celebrato, vt eius acta teſtantur. Scribit de Melanio Greg. Turon. de gloria confeſ. c. 55. & Petrus in catal. lib. 2. c. 49. Fuit & eiuſdẽ nominis Melanius alter Viromãdẽſis Eps, qui eadem vixit ętate, eidẽq; Concilio præſens fuit. Alius inſuper Melanius Epiſcopus Rothomagenſis, de quo ſcribit Gregorius Turonẽ. de geſtis Franc. lib. 7. c. 19.

f Geris in Ægypto S. Nilammonis.] Geris ciuitas eſt in Ægypto, diſtans à Peluſio ferè quinquaginta ſtadijs, cui præficiendus cùm eſſet à Theophilo Alexandrino Nilammon, antequam res ageretur, vt optauit & precibus impetrauit, in eadem cellula, qua clauſus tenebatur, diem obijt; vbi in eius memoriam templum eſt erectum, annuaque ſtatuta Commemoratio, vt ſcribit Sozom. hiſt. li. 8. c. 19. & Niceph. lib. 13. c. 17.

7 Septimo idus Ianuarij Luna. G xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

RELATIO [a] pueri IESV de Aegypto. Eodem die natalis beati Luciani [b] Antiochenæ eccleſiæ presbyteri & martyris, qui ſatis clarus doctrina & eloquentia, paſſus eſt Nicomediæ ob Chriſti cõfeſſionem in perſecutione Maximini, ſepultusq; eſt Helenopoli in Bithynia: cuius laudes ſanctus Ioannes Chryſoſtomus celebrauit. Antiochiæ ſancti Cleri [c] diaconi, qui pro confeſſionis gloria ſepties tortus, ac diu in carcere maceratus, ad vltimum decollatus, martyrium conſummauit. In ciuitate Heraclea ſanctorum martyrum Felicis [d] & Ianuarij. Eodem die ſancti Iuliani [e] martyris. In Dantia ſancti Canuti [f] Regis & martyris. Papiæ ſancti Criſpini [g] epiſcopi & confeſſoris. In Dacia ſancti Nicetæ [h] epiſcopi, qui feras & barbaras gentes Euangelij prædicatione reddidit ac manſuetas. In Aegypto beati Theodori [i] monachi, qui tempore Conſtantini magni floruit ſanctitate, cuius Sanctus Athanaſius meminit in vita ſancti Antonij.

IANVARII. 7.

a RELATIO pueri Ieſu de Ægypto.] Agit de eadẽ Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij, quibus omnibus aſtipulantur vet. man. ſcrip.

b Luciani.] De eodem Latini omnes hac die Græci autem agunt decimaquinta Octobris. Hunc ſub Maximino paſſum, Euſebius tunc viuens, ac geſta martyrum ſcribens, teſtatur lib. 9. cap. 5. idipſum Hieron. de ſcript. eccleſ. in Luciano. Errore factum uidetur, ut tam Metaphraſtes, quàm Suidas eum ſub Maximiano martyrio occubuiſſe dicant. Pręclariſſima hic ſui ingenij reliquit monumenta, quæ a maioribus Lucianea sũt appellata, cuius etiam nomine dicta eſt Diuinę ſcripturæ verſio ab ipſo elaborata, quam Græci communem, ſeu Vulgatá dixere, eaque, vt ſępius teſtatur S. Hieronymus ad Chromatium ep. 107. & ad Suniam. 131. Orientales omnes qui interiacent a Conſtantinopoli Antiochiam vſque, ſunt vſi. Nouiſſimè demum, ea vrgente perſecutione grauiſſima, cùm Apologiam pro Chriſtiana religione ſcripſiſſet, nobili corona martyrij eſt inſignitus. Non ſic tamen felix in diſcipulis fuit: nam præter Pelagiam Antiochenam, quæ eum ſectata, pręclarũ pro fide certamen ſubijt: cęteri in apoſtaſiam primùm eo tempore perſecutionis sũt prolapſi; poſtmodum reddita pace eccleſiæ, ſe Ario cõiunxere, vt ſcribit Niceph. lib. 8. c. 31. Porrò ijdem, quò illu

ſtriori gloriārentur auctore; nō erubuerunt & ſanctiſſimum martyrem, quaſi auctorem hæreſis in crimen adducere, ſeſeq; ab eodem Collucianiſtas appellare: eo etenim nomine Arius ſuos dicebat, ad quos ſcribebat epiſtolas: extat adhuc exemplū literarum Arij ad Collucianiſtas apud Epiphan. in Panar. hæreſ. 69. & Theodoret. lib. 1. c. 5. Id aliquādo, primis illis rerum exordijs, catholici verum rati, in eundem Lucianum declamarunt, vt feciſſe videtur ſanctus Alexander Epiſcopus Alexandrinus, ſcribens ad æquè ſanctum Alexandrum Conſtantinopolitanum antiſtitem, cuius epiſtola recitatur à Theodoreto lib. 1. hiſt. c. 4. Tranſijt idem nomen ad poſteros, nam & Marius Victorinus lib. 1. aduerſus Arianos, eoſdem Lucianiſtas appellat. Ne quid autem de tanto martyre leuis ſuſpicionis in alicuius animum irrepat, ex ipſis etiam Arianorū actis, quàm pura, ſynceraque eſſet Luciani fides, apparet. Siquidem Antiochiæ ijdem Conſtantij Imper. tempore conuenientes, vt abolerent nomen illud Conſubſtantialitatis, fidei profeſſionem ediderunt Luciani martyris: quam recitat Sozom. hiſtor. lib. 3. c. 5. Et Niceph. lib. 9. c. 5. In qua communis Filij cum Patre ſubſtantia, potentia, gloria, imago, & alia demum omnia inſunt, quæ Catholicæ Eccleſiæ filij profitentur: niſi tantum quòd Conſubſtantialitatis verbum illic non reperitur expreſſum, cuius occaſione, & à Nicæno ſymbolo illud adimere conabantur. ſed nulla quidē in eo eſſe poterat culpa, eam vocem omittendo; quam ſcimus ad eludēdos omnes Arianorum cauillos (vt pulchrè docet S. Athanaſius in decretis contra Arian. col. 381.) à ſacroſancta Nicæna Synodo primùm fuiſſe ſapiēter appoſitam. Quod itaque religioſè, vereq; ante Nicænum concilium Lucianus profiteri potuit, eo ipſo in damnationem eiuſdem vocis abuſi ſunt Ariani, ſicut & ipſam ſcripturam etiam in prauū ſenſum ſæpius torquere non erubuerunt. Satis vel illud ſit ad S. Luciani defenſionem teſtimoniū Athanaſij, qui dum in Synopſi, quam ad Conſtantē Auguſtum ſcripſit, de Diuinis ſcripturis agit, appellat Lucianū ſanctum, magnum religioſumq; martyrē. Eius venerandū corpus poſt martyrium, delphinorū obſequio Drepanū in Bithyniā delatū, egregia baſilica ab Helena Conſtantini matre fuit ornatū, quę & locum illum Imperialibus munificentijs auctum, Helenopolim appellauit, vt ſcribit Niceph. hiſt. lib. 8. c. 31. Quod hic habetur, ſanctum Ioānē Chryſoſtomum præclara oratione laudaſſe Lucianum: ſcias eam, vt rem pretioſiſſimam, aſſeruari in Bibliotheca eruditiſſimi Card. Sirleti, prout ipſe mecum, vt de pretioſo margarito gloriatus eſt. Agit & de Luciano Suidas in hiſtoricis, & alij.

c Cleri diaconi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, man. ſcrip. ac cæteri, Petrus item in catalog. lib. 2. c. 54.

d Felicis, & Ianuarij.] Agit de his item hac diē Vſuardus, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

e Iuliani.] Sicut in veteri Rom. Martyrologio, ita & in man. ſcrip. idem reperitur; quando autem, vel vbi paſſus ſit, latet.

f Canuti regis.] De eo plura Saxo Grāmat. hiſt. Dan. li. 13. Ioannes Magnus hiſt. Goth. lib. 18. c. 11. 12. & 13. Floruit tēporibus Gregorij ſeptimi Rom. Pont. circa an. Domini 1080. Fuit alius eiuſdē nominis Danorum Dux, qui & ipſe innocentiſſimè necatus eſt, & inter ſanctos relatus, de quo idem Sax. Gram. & Ioan. Mag. lib. 18. c. 14. & lib. 19. c. 7.

g Criſpini Epiſcopi.] Claruit hic temporibus S. Leonis Papæ, interfuitq; Mediolanenſi Cōcilio tunc congregato, vt conſtat ex ſynodica eiuſdē ad ſanctum Leonem ſcripta. Succeſſit huic ſāctus Epiphanius ſanctitate & eruditione non impar. Ennodius Ticinenſis epiſcopus de eo in vita ſancti Epiphanij epiſcopi, & in carmine quod ſcripſit, hæc habet de ſancto Criſpino.

Salue ſancte parens, ſaluete & ſemper recepti
Criſpini cineres, ad cuius vita redundat.
Quicquid in hoc Chriſti miramur dogmate digni & c.

Eiuſdē nominis fuit epiſcopus Patauinus, qui vixit temporibus Conſtantij, cuius meminit Athan. in Apolog. ad Conſtantium col. 316. d.

h Nicetæ Epiſcopi.] Hic, licet Dacorum eſſet Epiſcopus, optimè tamen notus fuit Romanis, quē ſanctus Paulinus in 10. epiſtola ad Seuer. doctiſſimum etiam ac Romanis admirandum prædicat; peregrinari enim in Italiam ad loca ſancta conſueuit, de cuius reditu idem Paulinus carmen ſaphicum perelegans ſcripſit, quo eius præclara geſta cecinit; & inter alia de Beſſis populis ad Chriſtū conuerſis meminit. Gens præ cæteris fera, nam (vt Strabo teſtatur) ob conſuetudinem latrocinandi, ijdem omnes proprio vocabulo ſunt appellati Latrones, de quorum ad Chriſtum conuerſione hæc ibi Paulinus.

Nam ſimul terris, animiſq; duri,
Et ſua Beſſi niue duriores,
Nunc oues facti, duce te gregantur
Pacis in aulam.

De his etiam ſanctus Hieronymus Epiſt. 3. ad Heliodorum: Beſſorum (inquit) feritas, & pellitorum turba populorū, qui mortuorum quondam inferijs homines immolabant ſtridorem ſuum in dulce Chriſti fregerūt melos. Hæc Hieron. De Beſſis monachis præterea habetur mentio ſancti Theodoſij Cœnobiarchę. Porrò de Niceta idem Paulinus rurſus in Natali nono ſancti Felicis agit.

i. Theodori.] Duo reperiuntur fuiſſe Theodori, quorum alter de quo hic agitur in Martyrologio, diſcipulus fuit Sancti Antonij, cuius ſanctus Athanaſius in vita eiuſdem Antonij meminit: alter verò etiam ſanctitate celebris fuit, cuius geſta narrātur in vita ſancti Pachomij, cuius diſcipulus extitit, de quo etiam mentio habetur in lib. Vitaspatrū par. 1. agit de eo & S. Nilus abb. in libro de oratione. Infra quinto Kal. Ianuarij eius dies natalis agitur.

8 Sexto idus Ianuarij. Luna. A x iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

BELLOVACI in Gallijs ſanctorum martyrum Luciani [a] presbyteri, Maximiani, & Iuliani: quorum duo vltimi a perſecutoribus gladio perempti ſunt: beatus autem Lucianus, qui cum ſanct. Dionyſio in Galliam venerat, poſt nimiam cædem cum Chriſti nomen viua voce confiteri non timuiſſet, priorum ſententiam & ipſe excepit. Itē ſancti Eugeniani [b] martyris. In Libya ſanctorum martyrum Theophili [c] diaconi, & Heladij, qui primo laniati, ac teſtulis peracutis compuncti, demum in ignē coniecti, animas Deo reddiderunt. Hieropoli in Aſia ſancti Apollinaris [d] epiſcopi, qui ſub Marco Antonino Vero ſanctitate, atque doctrina floruit. Neapoli in Campania natalis ſancti Seuerini [e] epiſcopi, fratris beati Victorini martyris: qui poſt multarum virtutum perpetrationem, plenus ſanctitate quieuit. Papiæ ſancti Maximi [f] epiſcopi & confeſſoris. Metis ſancti Patientis [g] epiſcopi. Eodem die apud Noricos ſancti [h] Seuerini abbatis, qui apud eamgentem Euangelium propagauit, & Noricorum dictus eſt Apoſtolus. Eius corpus ad Lucullanum [i] prope Neapolim diuinitus delatum, inde poſtea ad monaſterium S. Seuerini tranſlatum eſt.

IANVARII. 8.

a LVCIANI & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, quibus & manuſcrip. aſſentiuntur. meminit Luciani Petrus Cluniacenſis lib. 1. epiſ. 2 Vincent. in ſpc. Antonin. prim. par. ti. 6. c. 26. §. 3. Petrus in catal. lib. 2. c. 55. & alij. Agitur de Luciano Bellouacenſi in actis ſancti Quintini, quæ extant apud Sur. tom. 5. die 31. Octob. in actis ſanctorum Criſpini, & Criſpiniani, hī mētio de Luciano vnà cū Quintino, ſed cū ad tempora Diocletiani referatur, alius eſſe videtur ab hoc, de quo hic agitur, quem Petri Apoſtoli diſcipulum eſſe tradunt.

b Eugeniani.] Vſuardus item de ipſo agit hac die, necnō Vuandelbertus, qui exametro carmine Martyrologium ſcripſit ante ſexcentos annos.

c Theophili & Helladij.] Græci etiā de ijſdem agunt hac die, vt ex Menologio ipſorum conſtat, vbi etiam crudele ipſorum martyrium enarratur.

d Apollinaris epiſ.] Huius celebris memoria ē apud Euſebium lib. 4. c. 6. & lib. 5. cap. 15. & 18. de eodem ſanctus Hieron. de ſcript eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum. Recitantur ab Euſebio aliqua ſcriptionum eius fragmenta, in quibus, ex eo prætæteris animi ipſius candor effulget, dum nihil proprio ingenio ſe in rebus ſacris velle ſcribere, vel definire profitetur. Longè hic alius ab illo Laodiceno Apollinari, à quo Apollinariani ſeu Apollinariſtę ſunt hæretici nuncupati, qui vixit temporibus Theodoſij ſenioris.

e Seuerini epiſcopi.] De quo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. Seuerini ac Victorini germanorum res geſtas pluribus ſcribit Ado ſub Non. Septemb. vbi & nos fuſius agimus, deque veritate hiſtoriæ diſſerimus. Conſidera, quæ etiam notamus in Seuerino Septempedano infra ad ſextum Idus Iunij.

f Maximi epiſcopi.] De quo etiam tabulæ Papienſis eccleſiæ, quas inde miſſas accepimus. feruntur eius acta fuiſſe ſcripta à Paulo Diacono. Succeſſit hic ſancto Epiphanio eiuſdem ciuitatis

Epiſcopo, interfuit quarto & ſexto Concilio Romano pro Symmacho Papa aduerſus Laurẽtium, vt eorumdem acta teſtantur. Eſt dictio Ennodij Ticinenſis in laudem eiuſdẽ Maximi, cuius eſt exordium: Prodit religioſæ votum conſcientiæ &c.

g Patientis epiſcopi.] Agitur item de eo in vet. man. ſcrip. In tabulis Metenſium Epiſcoporum, quas deſcripſit Demochares, recenſetur hic quartus ordine eius ciuitatis antiſtes. Fuit eiuſdem nominis alius Lugdunenſis epiſcopus, de quo plura inferius 3. Id. Septemb.

h Seuerini ab.] hic ipſe eſt dies natalis eius, vt eius teſtantur acta, quæ ſynceriſſimè ſcripta ſunt ab Eugipio abbate ad Paſchaſium, ut auctor eſt Iſidorus de vir. illuſtr. cap. 31. deſcripſit eadem Surius tom. 1. habemus in noſtra Bibliotheca eadem acta manu ſcrip. vnà cum epiſtola Paſchalis diaconi ad Eugipium, cum accepiſſet ab eo vitam eiuſdem ſancti Seuerini. Obijt temporibus Odoacri Regis Italiæ, circa annum Domini 480. corpus autem ipſius translatum fuiſſe in Lucullanum prope Neapolim, idem auctor affirmat. De eius eccleſia in Lucullano poſita, ſacriſque ipſius reliquijs frequens mentio habetur in epiſtolis ſancti Gregorij Papę, ut libr. 7. epiſtol. 85. ad Fortunatum, libr. 8. epiſtol. 18. ad Anthemium. Idem Pontifex dedicaturus Romæ Eccleſiam eiuſdem ſancti nomine dictam, inde ſibi reliquias mitti poſtulauit, ſcribens ad Petrum Diaconum epiſt. 19. lib. 2.

i Ad Lucullanum prope Neapolim.] Sic dicta Villa à Lucio Lucullo. Appoſitè hic dictum: prope Neapolim: nam duo Luculli vixerè eodem tẽpore: M. Lucullus, & L. Lucullus: ab illo in Tuſculano, ab iſto prope Neapolim extructæ ſunt ſumptuoſiſſimæ Villæ, de vtriſq; meminit Varro. li. 3. de re ruſtica, cum de vtriuſq; piſcinis agit, additq; ea ex cauſa a L. Lucullo montem eſſe perforatum; ſignans quidem famoſiſſimam criptam Neapolitanam, quam Seneca lib. 7. epiſt. 58. deſcribens, ſic incipit: Nihil illo carcere longius, nihil illis faucibus obſcurius &c. ſi hæc cupis, conſule eum. De obitu vtriuſque Luculli meminit idem Seneca li. de conſolat. ad Polyb. cap. 33.

xiij. B Quinto idus Ianuarij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

ANTIOCHIAE ſub Diocletiano & Maximiano natalis ſanctorum Iuliani[a] martyris, & Baſiliſſæ virginis vxoris eius; quæ cum viro ſuo uirginitate ſeruata, in pace uitam finiuit: Iulianus uerò (poſtquam multitudo ſacerdotum, & miniſtrorum Eccleſiæ Chriſti, quæ propter immunitatem perſecutionis ad eos confugerat, igne cremata eſt) Marciani præſidis iuſſu plurimis tormentis cruciatus, capitalem ſententiam accepit: cum quo etiam Antonius presbyter, & Anaſtaſius, quem ipſe Iulianus à morte ſuſcitatum, gratiæ Chriſti participem fecerat; & Celſus puer unà cum matre ſua Marcionilla, ac ſeptem fratres, alijque plurimi paſſi ſunt. In Mauritania Cæſarienſi ſanctæ Marcianæ[b] virginis, quæ beſtijs tradita, martyrium conſummauit. Smyrnæ ſanctorum martyrum Vitalis,[c] Reuocati, & Fortunati. In Africa ſanctorum martyrum Epicteti[d], Iucundi, Secundi, Vitalis, Felicis, & aliorum ſeptem. Sebaſtæ in Armenia ſancti Petri[e] epiſcopi, fratris ſancti Baſilij. Anconæ ſancti Marcellini[f] epiſcopi, qui vrbem illam, vt ſanctus Gregorius ſcribit, diuina virtute ab incendio liberauit.

IANVARII. 9.

a IVLIANI & Baſiliſſæ.] De his hac ēt die Beda, Vſuardus, Ado, ac demū cæteri omnes recentiores. Horū acta ex veteribus monumentis edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 7. Mombrit. to. 2. & Sur. tom. 1. Habemus eadem in vet. man. ſcript. Extat in Breuiario Toletano S. Iſidori ſacer hymnus, quo horum acta egregiè deſcribuntur. Baſiliſſa autem licet martyrium non obierit, tamen quia multa grauiaq; paſſa eſt, & dux martyrum extitit, cenſita etiā inter martyres reperitur, præſertim à Venantio Fortunato in carmine quod ſcripſit de gaudijs & ſpe vitæ æternæ. Horū omniū meminit S. Eulogius Corduben. lib. 1. Memor. ſanct. ducens eoſdē cæteris in exemplū. Erat apud Antiochiā celeberrima Eccleſia nomine Iuliani, ď qua Procop. lib. 2. de bello Perſic. adiunctum erat eidem monaſterium, cuius presbyter fuit impius Neſtorius.

b Marcianæ.] Vſuardus, Ado, & alij de eadem hac die. Habet eius acta Mombritius to. 2. Vincen. in ſpecul. lib. 13. c. 36. 37. Petrus in Catal. lib. 2. ca. 58. Hæc etenim ob fractum ſimulacrum Dianæ tertiò lenonibus data eſt proſtituenda; ſed diuino fulta præſidio ſemper intacta permanſit. Reſpondent his omnibus quæ Tertullianus in Apologetico in Gentiles exprobrat his verbis: Proximè ad lenonē damnando Chriſtianam potius quàm ad leonē, cōfeſſi eſtis labem pudicitiæ apud nos atrociorē omni pœna & omni morte reputari. Nec quicquam tamen profuit. Exquiſitior quæque crudelitas veſtra, illecebra eſt magis ſectæ &c. Agitur de eadem, die 12. Iulij, qua nimirum reliquiæ eius trāſlatæ putantur.

c Vitalis, Reuocati, & Fort.] De his præterea Vſuardus, Vuandelbertus agunt, aſſentiūturq; vet. man. ſcrip. ac recentiores omnes.

d Epicteti, Iocundi, & ſoc.] Ita vet. man. ſcrip ex quibus reſtituti ſunt. Fuit Epictetus epiſcopus Aſſurianus in Africa, ad quem extat ſancti Cypriani epiſt. 64. edit. Pam. paſſus eſt cum ſocijs ſub Decio Imperatore. Quanta autem præditus eſſet animi manſuetudine, ſatis docet in ea epiſtola teſtimonium Cypriani.

e Petri Epiſcopi.] Græci de eodem. Eius res geſtas nonnullas ſcribit Gregorius Nyſſenus eius germanus in epiſt. ad Leontium de S. Macrina, legitur apud Lipom. tom. 2. De eodem Theodoret. hiſt. li. 4. c. 28. Niceph. lib. 11. c. 19. Migrauit ex hac vita temporibus Valentis Imper. De anniuerſaria die natalis eius meminit idem Gregorius in epiſt. ad Flauianum epiſcopum.

f Marcellini Epiſc.] De ipſo agit S. Gregorius lib. 1. dialog. c. 6. Legimus eius acta atque miracula poſt obitum facta, in man. ſcript. quæ accepimus ab Eccleſia Anconitana, de eo etiam Petrus in catal. lib. 2. c. 59.

10 Quarto idus Ianuarij. Luna. C xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10

IN Cypro beati Nicanoris [a] diaconi de ſeptem primis, qui gratia fidei & virtute admirandus, glorioſiſſimè coronatus eſt. Romæ ſancti Agathonis [b] Papæ [c], qui ſanctitate & doctrina conſpicuus quieuit in pace. Mediolani ſancti Ioānis [d] Boni epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide natalis beati Pauli [e] primi eremitæ, qui à ſextodecimo ætatis ſuæ anno vſque ad centeſimum decimumtertium ſolus in eremo permanſit: cuius animam inter Apoſtolorum & prophetarum choros ad cælum ferri ab angelis ſanctus Antonius vidit. Eius autem dies feſtus decimooctauo Kalendas Februarij celebratur. Conſtantinopoli ſancti Marciani [f] presbyteri.

IANVARII. 10.

a NICANORIS.] De eodem hac die cæteri Latinorū, Græci aūt de ipſo agunt ad 5. Kal. Aug. vnà cum Procoro, Timone, & Parmena. De eo in Actis Apoſt. c. 6. Doroth. in Synopſi ſcribit, hunc eodē die, quo S. Sthephanus Protomartyr vnà cū multis occubuiſſe martyrio.

b Agathonis.] Eius res geſtas per lectiones di-

functas habemus man.ſcrip. In aliqua Eccleſia eas legi conſueuiſſe, ex iiſdem ſatis liquet. De eius ſucceſſione, tam ex lib. de Rom. Pont. quàm ex Indicibus Vaticanis, aliiſq; recentioribus ſcriptorib. certa habetur ratio: cetera de ipſo cumulatè ſatis in Annalibus eccleſiaſticis diximus.

c Papæ.] Putarunt nonnulli hanc vocē, Papa, cōplexam eſſe ex duabus dictionibus, vt idem ſit Papa, ꝙ pater Patrum, meritoq; Romano tm̄ Pōtifici tribui ſolitam. Pa, pro patre poſitū in Saliari carmine, teſtatur Feſtus. Ne in his refellendis multū immorer, ſciendum eſt, ꝙ etſi eiuſmodi titulus, Pater Patrum, tribui conſueuit Romano Pont. vt totius Catholicæ Eccleſiæ Epō, nihilominus Papę nomen diuerſum ab eo eſſe, & accipi ſolitū à maioribus, exēpla antiquarū inſcriptionum facilè mōſtrant, quorū vnum tm̄ ſatis ſit hic recitare. Extat ex Concilio prouinciali Epiri ad Hormiſdam Papam ſynodalis epiſtola ſcripta, cuius eiuſmodi eſt inſcriptio: Synodus veteris Epiri, Ioannes, Matthæus, Cōſtātinus &c. Domino noſtro per cuncta ſanctiſ. & Beatiſs. Patri Patrū, Cōminiſtro, ac Principi epōrum Hormiſdæ Papæ. Incipit epiſtola: Si dignis præmiis &c. exſcripſimus eā ex codic. manuſcrip. Vaticano, integramq; exhibemus in Annal. Eccl. ſimulq; alias, in quibus eadem hr̄ nomenclatura: cùm itaq; idem Hormiſda, & Pater Patrum, & Papa, vna eademq; inſcriptione dictus reperiatur, planè cōſtat diuerſæ ſignificationis eſſe vtrāq; vocem. Porrò germana eſt eius interpretatio, vt à Græca voce πάππας i. pater deſcendat. Licet alij deducant à πάππα. ideſt auus. At verò in prima ſignificatione accipi conſueuiſſe vidimus: eoque ſenſu accepta, vt ſcribit Vualfridus Strabo de reb. eccl. c. 7. tranſiit in dignitatis nomen, vt cleri venerandi eodē nomine appellarētur. poſtea tñ nomen illud cœpit eſſe peculiare epōrum, vt iidē Papæ dicerentur. Sunt de his innumera exempla apud Cyprianum, Hieronymū, Auguſtinum, Rufinum, Prudentiū, Sulpitium Seuerū, Sidonium Apollinarē, Venantiū Fortunatum, & nouiſſimè apud S. Eulogium Cordubenſem, qui floruit an. Domini 850. vſq; n. ad illud tp̄s id nomen cōe fuit omnib. Epis, licet frequentius ac peculiarius tribui conſueuiſſet Romano Pontifici: idq; quiſq; facilè obſeruare poterit ex epiſtolis Caſſiodori. Ex his itaq; erroris arguitur Niceph. lib. 14. c. 34. dum ait Cæleſtinum Romanū Pontificem, conceſſiſſe ex priuilegio Cyrillo epō Alexandrino à ſe conſtituto Legato in S. S. Concilio oecumenico Epheſino, vt Papa diceretur, ac vteretur mitra. Nā, ſi papæ nomē tunc tp̄is, vt patet, cōe erat omnibus epīs, quidnā eo nomine contulit Cæleſtinus Cyrillo? Non ſic. quid Theodorus Balſ. in Nomocā. Photij tit. 8. c. j. vbi ait à Cæleſtino conceſſum eſſe Cyrillo, vt in ſacris ſolemnibus, more Romani Pontificis, phrygio vteretur, quo quidem (vt ait) ex eo tempore ſemper vſi ſunt epiſcopi Alexandrini: idem erat phrygium, quod alio nomine dicimus pallium, vt alibi fuſius explicauimus; quibus inſignibus plenitudinem poteſtatis ſolitam conferri à Romanis Pontific. eccleſiaſtici canones tradunt. Cùm autē futuris temporibus obtinuiſſet communis vſus, vt Papæ nomen tantummodo Romano tribueretur Pontifici, & ſchiſmatici illud ſibi in odium eiuſdem Romani Præſulis faſtu ſuperbo vindicarent, aliaque non conceſſa præſumerent: Gregorius ſeptimus Papa an. à Chriſto Domino 1073. ſui verò pontificatus anno tertio, ſext. Kalen. Martij Indict. 13. habuit Romæ Synodum aduerſus ſchiſmaticos, vbi ſtatuit inter alia plura, vt PAPÆ nomen vnicum eſſet in vniuerſo Orbe Chriſtiano, ne liceret alicui ſe ipſum vel alium eo nomine appellare. hæc in regiſtro epiſtolarum Gregorij ſeptimi, quod aſſeruatur in Biblioth. Vaticana, vbi canones eius Synodi ſcripti habentur. Seruant idipſum Græci, vt nomine Papæ Romanum Pontificem intelligāt, vt ex Nicetæ Choniatę ſcriptis apparet.

d Ioannis Boni.] De quo tabulæ eccleſ. Mediolanenſis, & Boſſius in Annal. Mediol. agunt.

e Pauli primi eremitę.] Eius vitam ſcripſit ſanctus Hieronymus. Solutus eſt vinculis carnis annò ſexto Conſtantij Imp. agens iam ætatis annum decimum tertium ſupra centeſimum: nam Antonius qui poſt eius obitum vixit annos quindecim: vt idē Hieronymus ſcribit in Chron. migrauit ex hac vita anno vigeſimo primo Conſtantij, cùm iam antea nonagenarius Paulum proximè moriturum inuiſiſſet, ac poſt vixiſſet vſque ad annum centeſimum quintum. Meminit eiuſdem Pauli idem Hieronymus ad Euſtochium epiſt. 22. porrò vitā eius, quam ſcripſit, miſit ad Paulum Concordienſem, vt teſtatur in epiſt. 21. in fi.

f Marciani.] Græci de eodem pluribus in Menologio hac die. Hic ille qui opulentiſſimum patrimonium Chriſti amore profudit in pauperes, erexit Eccleſias, & inter alia ædiculam illam Anaſtaſiæ, in qua Gregorius Nazianzenus collapſam fidem excitarat, in ampliſſimam Baſilicam, ſecundum propheticum illius oraculum, auxit ornauitque. Huius præclara geſta deſcripſit Metaphraſtes, habet eadem Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 1. Alius Marcianus hic ab illo Nouatiano qui vixit temporibus Valentis Imp. cuius etiam filias erudiuit. Hic autem claruit ſub Leone Imp. qui & ipſe Nouatianis aliquando fauit: tamen extemplo referens pedem, ob ſynceram fidem catholicam & egregiam ſanctitatem factus eſt oeconomus Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Alius inſuper eadē ætate vixit Marcianus in Syria apud Cyrū ciuitatem, profeſſione Monachus, meritis clariſſimus, cuius res geſtas ſcripſit Theodoret. lib. ſanct. patr. c. 3.

11 Tertio idus Ianuarij. Luna. D x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11

ROMAE natalis ſancti Hygini[a] Papæ, qui in perſecutione Antonini glorioſe martyrium conſummauit. In Africa beati Saluij[b] martyris, in cuius die natali ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit ad populum Carthaginenſem. Alexandriæ ſanctorum martyrum Petri,[c] Seueri, & Leucij. Firmi in Piceno ſancti Alexandrini[d] epiſcopi & martyris. Ambiani ſancti Saluij[e] epiſcopi & martyris. Brunduſij ſancti Leucij[f] epiſcopi & Confeſſoris. In Cappadocia in vico Magariaſſo ſancti Theodoſij[g] cœnobiarchę, qui multa pro fide catholica paſſus, in pace tandem quieuit. In Thebaide ſancti Palæmonis[h] abbatis, magiſtri ſancti Pachomij. Suppentoniæ[i] apud montem Soractem ſancti Anaſtaſij[k] monachi, & ſociorum, qui diuinitus vocati, migrauerunt ad Dominum. Papiæ ſanctæ Honoratæ[l] virginis.

IANVARII 11.

a HYGINI Papæ.] De eo Beda pridie huius diei, Ado, & alij hac die. De eius ſucceſſione agit liber de Rom. Pontificibus Damaſi nomine inſcriptus, Irenæus lib. 3. c. 3. Epiphan. in panar. hæreſ. 27. Euſebius in chron. & hiſt. lib. 4. c. 10. Optatus lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Meminit eiuſdem Cyprianus in epiſt. 74. ad Pompeium. ſub perſecutione Antonini coronatum eſſe martyrio, idem lib. Rom. Pont. Euſebius in chron. & alij omnes teſtantur. Cætera de ipſo dixi in Annal. eccl.

b Saluij.] De eodem hic Beda, ac cęteri Latinorum, necnon vet. man. ſcript. Meminit Poſſidius in Indiculo c. 3. de ſermone S. Auguſtini habito de S. Saluio, & c. 9. agit de alio eiuſdem auctoris tractatu in eiuſdem die natali habito. Ne quis autem aliqua occaſione in errorę ducatur, noſſe debet fuiſſe item in Africa alium Saluium ſed pſeudomartyrem, ipſumque Donatiſtam ex parte Maximianiſtarum: quem alij Donatiſtarum, ſed ex factione Parmeniani poſt multas illatas contumelias occiderunt, in cuius honorem ſuarum partium homines Baſilicam erexerunt, aſcriptumque in ſuorum martyrum numerum coluerunt, vt ſcribit S. Auguſt. aduerſus Parmen. lib. 3. cap. vlt. & cōtra Creſ. lib. 4. c. 48. & 49.

c Petri, Seueri, & Leucij.] De his etiam hac die Beda, Vſuar. Ado, ac reliqui omnes.

d Alexandri epiſc.] De eo etiam tabulę Firmanæ eccleſiæ, quas Romam allatas accepimus, licet in eis paſſionis tempus deſideretur.

e Saluij Epiſcopi.] Alij Saluinum appellant. Hunc Sigibert. in chron. Saluum pro Saluio dicit, occiſumq; tradit ann. 33. Caroli Magni Imp. anno domini 801. de eodem Petrus in catal. lib. 2. c. 65. in tabulis epiſcoporum Ambianenſium ponitur Saluius quinto loco, vt conſtat ex Demochare, qui eas deſcripſit. Confundunt hunc nonnulli cum Saluio Epiſcopo Albigenſi, qui ſub Chilperico Francorum Rege doctrina claruit & ſanctitate, de quo Greg. Turon hiſt. lib. 5. c. 44.

f Leucij Epiſcopi.] Reſtitutus eſt ex vet. man. ſcrip. Licet enim Brunduſinus eſſet Epiſcopus, Romæ etiam colebatur. Erat enim quinto ab Vrbe lapide Eccleſia S. Leucij, cuius meminit S. Gregorius lib. 9. Regiſt. epiſt. 73. cumq; inde fuiſſent ablatæ eius reliquię, idem Pontifex alias eiuſdem ſancti ad ſe reliquias mitti iuſſit. Legimus acta eius ab eadem Eccleſia accepta, erroribus quidem ſcatentia, ob maximam tum in perſonis, tum etiam in tempore diſcrepantiam. ponitur hic confeſſor, ſicut in propria eccleſia colitur: cum alioqui ſanctus Gregorius appellet eum martyrem beatiſſimum.

g Theodoſij.] Agunt præterea de eodem Græci hac die in Menologio. Spectatiſſimus fuit non tantum ob exactam vitæ monaſticæ exercitationem, verùm etiam ob egregios labores pro fide Catholica aduerſus Acephalos hæreticos exantlatos.

tos. Florere cœpit temporibus Leonis Imp. peruenitq; vſque ad tempora Iuſtiniani, cum Hieroſolymitanæ eccleſiæ pręeſſet Petrus, qui eius funus curauit. Extant eius res geſtæ omni acceptatione digniſſimæ à Metaphraſte ex antiquioribus monumẽtis deſcriptæ, quas habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodem mentio habetur in vita S. Sabę abb. necnon apud Suidam in Anaſtaſio, & infra in Theod. Monemus lectorem fuiſſe eiuſdem nominis, eodem ſeculo, ſub Marciano Auguſto alium Theodoſium item Cœnobiarcham in eadem regione Palestinæ verſatum, qui fuit hereticus Eutychianus, homo nequiſſimus & inuaſor ſedis Hieroſolymitanæ, tempore Iuuenalis eius ſedis Antiſtitis, quem S. Leo Papa pellendum curauit; quem etiam conſtat ex actis ſancti Euthymij à Cyrillo conſcriptis, fuiſſe ex humanis ſublatum eiuſdem Marciani Imp. temporibus.

h Palemonis.] Huius res geſtæ habentur intextę in vita ſancti Pachomij, quam habes apud Lipoman. tom. 6. & Sur. tom. 3.

i Suppentoniæ ad montem Soractem.] De loco Suppentonię diu multumq; laboraui; cumque non inuenirem quid certi afferrem; conſului tandem accolas regionis, qui ex veteribus monumentis locum ipſum optimè norunt, à quibus illud accipi: Monaſterium S. Anaſtaſij fuiſſe iuxta locum qui hodie dicitur, Caſtellum ſancti Elię, à Nepeſine ciuitate duobus milliarijs diſtans, vbi eſt adhuc nobilis ac vetus Eccleſia nomine ſancti Elię atque ſancti Anaſtaſij Deo dicata, non longè à mõte Soracte; illudque ipſum olim Suppentoniam, appellatum eſſe.

k Anaſtaſij & ſoc.] Iidem ex manuſcrip. reſtituti ſunt, quorum felicem exitum ſcribit ſanctus Greg. in Dialog. lib. 1. c. 7. & 8. & in Regiſt. lib. 2. epiſt. 50. c. 89. ind. 11. appellaturque ibi Anaſtaſius de Pentumis.

l Honoratæ.] De ipſa etiam hac die tabulæ eccleſiæ Papienſis. Fuit hæc ſoror S. Epiphanij epiſcopi Ticinenſis, ab eodem Deo conſecrata, eo anno, quo reuerſus eſt Roma à legatione Anthemij Imp. Ticinũ. Fuit is annus Dñi 471. vt habent acta eiuſdẽ Epiphanij ab Ennodio fuſius ſcripta.

xix. E Pridie idus Ianuarij. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

ROMAE ſanctæ Tatianæ [a] martyris, quæ ſub Alexandro Imperatore vncis atque pectinibus laniata, beſtijs expoſita, & in ignem proiecta, ſed nil læſa, gladio demum percuſſa migrauit in cælum. In Achaia ſancti Satyri [b] martyris, qui ante quoddam idolum tranſiens, cum exſufflaſſet in illud, ſignans ſibi frontem, ſtatim idolum corruit; ob quam cauſam decollatus eſt. Eodem die ſancti Arcadij [c] martyris, genere & miraculis clari. In Africa ſanctorum martyrum Zotici, [d] Rogati, Modeſti, Caſtuli, & coronæ militum quadraginta. Conſtantinopoli ſanctorum Tigrij [e] presbyteri, & Eutropij lectoris, qui Arcadij Imperatoris tempore paſſi ſunt. Tibure ſancti Zotici [f] martyris. Epheſi paſſio ſanctorum quadragintaduorum [g] Monachorum, qui ob cultum ſanctarum imaginum ſub Conſtantino Copronymo ſæuiſſime cruciati, martyrium compleuerunt. Rauennæ ſancti Ioannis [h] epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Probi [i] epiſcopi. In Anglia ſancti Benedicti [k] abbatis & confeſſoris.

IANVARII. 12.

a TATIANÆ.] Græci etiam de eadem hac die agunt in ipſorum Menologio, vbi eius martyrium his paucis narratur: Certamen S. martyris Tatianæ ex antiqua Roma: quæ Alexandro imperante, oblata præſidi, ingreſſa templum, precibus ſimulacra euertit, ac in terram colliſit. Quam ob cauſam verberatur, eiusque palpebræ vncis dilacerantur; inde ſuſpenſa, pectinibus laniatur, abraſo capite, decaluatur, igne & feris probatur, & illęſa permanens, percuſſa gladio, euolauit in cęlum. hęc ibi de Tatiana.

b Satyri.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 2. cap. 66. ac reliqui recentiores.

c Arcadij.] De eo etiam Beda & alij, quos nuper recenſuimus auctores: vberius autem ſanctus Zeno Epiſcopus Veronenſis, qui luculenta oratione eius acta percurrit. eſt ſerm. 4. inuenies eundem etiam ſeorſum à cæteris apud Lipom. tom. 2. Alius eſt Arcadius, qui in Africa paſſus eſt in perſecutione Vuandelica, de quo inferius erit ſermo.

d Zotici & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vet. man. ſcript. porrò horum acta habemus in noſtra Bibliotheca, eſt illorum exordium: Iam quaſi &c.

e Tygrij & Eutropij.] De his etiam man. ſcrip. Paſſi ſunt hi Conſtantinopoli ſub Arcadio Imp. cùm, pulſo in exilium S. Ioanne Chryſoſtomo, noluiſſent cum Arſacio intruſo communicare, ac de incendio Baſilicæ paſſi eſſent calumniam. Horum certamina ſcribit Palladius in Dialog. Sozom. lib. 8. c. 24. Metaphraſtes, Leo Imp. & Georgius Alex. in vita S. Ioan. Chryſoſt. Vide de his in primis eiuſdem S. Ioannis Chryſoſt. epiſt. 118. & 125. Extant hactenus duo impia Arcadij edicta, quorum altero cogebat pios cum Arſacio communicare; altero verò in eos, qui Baſilicam incendiſſent, inquirendum præcepit. Conſule Codicem Theodoſ. tit. de Epiſc. & cleric. l. 37. & tit. de his qui pro religione contendunt. l. 6.

f Zotici.] De eodem tabulę eccleſiæ Tiburtinæ, ex quibus hęc exſcripſimus: Tiburi S. Zotici martyris à pueris cum arundinibus percuſſi, & ſic palmam martyrij conſecuti, cuius corpus conditum eſt ſub maiori altari, caput verò ſeorſum poſitum in vaſe, decenti honore colitur. Quòd autem arundinibus percuſſus martyrium conſummaſſe dixerimus, emendamus; haud enim fidelem nacti ſumus teſtem, qui ea ſe ex actis eius deſcripſiſſe per litteras ad me datas, teſtatus eſt. accepi ego poſt hęc acta martyris, & nihil tale in eis reperi. Tu verò conſule quę inferius notantur 10. Iunij in Getulio, cùm de eodem ſub Getulij nomine iterum agitur, de vno eodemque martyre diuerſis diebus agi, ſępe contigit, quòd altera die natalem, altera verò tranſlationem celebrare Eccleſia conſueuerit.

g Quadraginta duorum monachorum.] Græci eoſdem pręcipuo honore habent. Inuenies horum acta iuncta ſimul cum paſſione ſancti Stephani iunioris, tam inter Ioannis Damaſceni opera edit. Bil. quàm etiam apud Sur. tom. 6. ad diem 28. Nouemb.

h Ioannis epiſcopi.] De eodem tabulę Rauennatis eccleſię. Hic ſucceſſit Neoni, ad quem extat epiſt. 27. S. Leonis Papæ, licet in aliquibus exemplaribus pro Neone Leo ponatur: Succeſſit Neon S. Petro Chryſologo. Hic de quo agitur Ioannes, ſecundus dictus eſt, qui liberauit Rauennam à furore Attilæ, vt ſcribit Ricobald. in Pomerio & Hiero. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. Ferunt eius acta ſcripta eſſe à Deſiderio Rauennate: quę nondum vidimus. Extat Simplicij Papę epiſtola ad Ioannem Rauen. epiſcopum, data Conſule Seuerino, eſt is annus, iuxta recentiores Chronographos, à Chriſto Domino 482. Itemque eiuſdem Ioannis meminit Gelaſius Papa in epiſtola ad epiſcopos per Lucaniam & alios per diuerſas prouincias conſtitutos cap. 1. ex qua redarguitur Hieron. Rub. dum lib. 3. hiſt. Rauen. pag. 110. ante Gelaſij creationem mortuum iam fuiſſe Ioannem ſcribit, data eſt ea Gelaſij epiſtola, Aſterio & Præſidio Conſſ. an. Domini 494. vt ſcias ad quæ tempora Ioannes ſecundus peruenerit.

i Probi Epiſcopi.] De ipſo etiam tabulę Eccleſię Veronenſis, quas illuſtrauit auxitque Reuerendiſſimus Epiſcopus Veronēſis Auguſtinus Valerius, nunc verò ob præclara virtutum merita auctus ampliſſima Cardinalatus dignitate.

k Benedicti.] Beda eius diſcipulus ſe eius res geſtas ſcripſiſſe fatetur hiſt. Angl. lib. 5. in fine. Huic enim ipſe natus annos ſeptem eſt traditus educandus in monaſterio, vt ipſe ſcribit in epitom. hiſt. in fin. Vixit Benedictus aliquandiu Romę vſque ad tempora Agathonis Papę, à quo iuſſus eſt reuerti in Angliam cum Ioanne Archicantore ad imbuendum populum illum Romanę eccleſię diſciplinis, vt idem auctor ſcribit de geſt. Angl. lib. 4. c. 18. & lib. 5. c. 20. quantum autem in patriam rediens laboris impenderit, idem narrat in ſermone habito in die natali eiuſdem S. Benedicti, qui habetur tom. 7. eiuſdem Bedę oper.

xviij. F Idibus Ianuarij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

OCTAVA [a] Epiphaniæ Domini. Romę via Lauicana coronæ ſanctorum Militum quadraginta, [b] quas ſub Gallieno Imperatore pro confeſſione veræ fidei percipere meruerunt. In Sardinia ſancti Potiti [c] martyris, qui ſub Antonino Imperatore & Gelaſio Præſide multa paſſus, demum gladio martyrium conſecutus eſt. Singidoni in Myſia ſuperiori ſanctorum martyrum Hermyli [d] & Stratonici, qui poſt ſæua tormenta ſub Licinio Imperatore in Iſtrum flumen demerſi ſunt. Cordubæ ſanctorum martyrum Gumeſindi [e] presbyteri, & Seruidei monachi. Pictauis in Gallia natalis ſancti Hilarij [f] epiſcopi & confeſſoris, qui ob catholicam fidem, quā ſtrenuè propugnauit, quadrienno apud Phrygiam relegatus, inter alia miracula mortuum ſuſcitauit. Eius autem feſtiuitas ſequenti die celebratur. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Leontij [g] epiſcopi, qui ſub Licinio aduerſus gētiles, & ſub Conſtantino aduerſus Arianos plurimum decertauit. Treueris S. Agritij [h] epiſcopi. In Verſiaco monaſterio ſancti Viuentij [i] confeſsoris. Amaſeæ in Ponto ſanctæ Glaphyræ [k] virginis.

IANVARII 13.

a OCTAVA Epiphaniæ.] De ea Ordo Rom. de offic. Miſſę. Amalar. lib. 4. c. 34. Microlog. c. 40. Ado & alij; qui agunt de diuinis offic. Ante hos omnes Capitul. Regum Franc. lib. 1. c. 164.

b Militum quadraginta.] Agunt de iiſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Quòd autem tam hi, quàm plerique alij martyres paſſi habentur, Gallieno Imperatore; nō ita quis accipiat, vt exiſtimet aliquam ab eo eſſe excitatam perſecutionem: nam idem Auguſtus (vt ſcribit Oroſius, lib. 7. c. 22.) parente Valeriano ab hoſtibus capto, pacē Eccleſiæ trepida ſatisfactione reſtituit, id ipſum affirmat Dionyſius Alexādrinus in epiſt. ad Ægyptios, extat apud Euſebiū lib. 7. c. 18. Habetur præterea eiuſdem Gallieni reſcriptū ad Epiſcopos, quo omnia loca religioſa Chriſtianis olim adempta, illis mandauit reſtitui; vetuitque ne quis Chriſtianis negotium faceret; addidit aliud item reſcriptum, quo iiſdem cœmeteria, more maiorum, adeundi tribuit facultatem. Hæc omnia habes apud Euſebium hiſt. lib. 7. c. 12. Sed quòd aliqui ſub Gallieno paſſi dicātur, id quidem præter ſententiam principis, vt etiam factum videmus ſub Antonino Pio & Alexandro Impp. de quibus ſuperius egimus.

c Potiti.] Accepimus eius acta man. ſcript. è Sardinia Romam miſſa. de eo etiam Fara de reb. Sardois. In Sardinia autem & Piſis agitur de Potito & Ephiſio Idibus Nouēb. ſed illa eſt tranſlatio.

d Hermyli & Stratonici.] De iiſdem hac die Grȩci etiam in Menologio, vbi eorum martyriū paucis complexum deſcribitur: porrò fuſius Metaphraſtes apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1.

e Gumeſindi & Seruidei.] Horum agonem & coronam ſcripſit ſanctus Eulogius in Memoriali ſanctorū lib. 2. c. 9. paſſi ſunt hi hac die, æra 890. à Chriſto autem anno 852.

f Hilarij Epiſcopi.] Hac etiam die de ipſo cæteri Latinorum. Scribit de eodem in primis ſanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. in Apologia aduerſus Rufin. in epiſt. 6. ad Florentium, in epiſt. 7. ad Lętam, ad Magnum epiſt. 84. aduerſus Luciferianos, aliiſque in locis: Seuerus lib. 2. Sacr. hiſt. Rufinus lib. 1. c. 30. 31. Socrat. lib. 3. c. 8. Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 5. c. 12. Fortunatus res geſtas Hilarij duobus libris conſcripſit, ſed ex multis vix pauca perſtrinxit: habet & Venantius Fortunatus de eodem

dem epigramma lib. 2. de eius miraculis Greg. Turon. de gloria confeſſ. c. 2. Porrò de S. Hilario quis non miretur Centuriatorum inſcitiam, vel potius dolum, quorum illud pręcipuum ſtudium eſt, vt tã quam emortuę muſcę perdant odorem vnguenti: dum vt ſanctiſſimo ac eruditiſſimo viro Galliarum ornamento, cuius ſcriptionibus, ac vitæ moribus omnes ipſorum hæreſes confutantur notam inurant, hunc q; eundem eſſe dicunt cum Hilario diacono, quem S. Hieron. agẽs aduerſus Luciferianos, ob anabaptiſmum, in quod miſer lapſus inciderat, orbis Deucalionem appellat, cum quo quidem hic noſter non niſi nomen commune habet; Erat hic iam Epiſcopus Pictauienſis, multaq; ob catholicã fidem obierat certamina, iamque exul miſſus erat in Phrygiam, cum ille diaconus eſſet, & in hereſim lapſus, excidit gradu ordinis. Collegimus vberius egregia tanti patris acta; & prout geſta ſunt, ſecundum ordinem temporum diſpoſuimus in Annalibus Eccleſiaſticis.

g Leontij Epiſc.] Hic ille Leontius, de quo ſcribit S. Gregorius Nazian. in oratione habita in funere patris, quòd iturus ad Nicenum SS. Concilium, Nazianzum diuertens, ſuum patrem baptizauit. Ab hoc etiam celebris ille ſanctus Gregorius Armenus fuit Epiſcopus ordinatus, vt eius acta teſtãtur, quæ recitat Metaphraſtes die 30. Septembr. Eiuſdem Leontij meminit ſanctus Athanaſius in oratione prima contra Arianos, recenſetq; inter cęteros catholicæ fidei vertices. Gregorius presbyter Cæſarienſis in oratione habita de ſanctis patribus Nicenę ſynodi his laudibus eũ exornat, cũ ait: Angeli pacis Leontij Cæſarienſis Eccleſię ſanctiſſimi pręſulis antequàm veniret in Nicenã ſynodũ, multi quidem emanarunt ſudores propter fidem: multi autem per ipſum martyres & victores athletæ proſtrauerũt aduerſarium, multiq; vſi vitę eius doctrina, euaſere ciues cœleſtes &c. habet & Africa ſuũ ſanctum Leontium Epiſcopum Tagaſtenſem, de quo ſanctus Auguſtinus ſerm. 13. de diuer. ibidẽ & de Baſilica Leontina ab ipſo ſic dicta.

h Agritij Epiſcopi.] De eo etiam hac die Beda, Ado, & alij claruit hic temporibus Conſtantini Magni Imp. Interfuiſſeq; reperitur Cõcilio Arelatenſi ſecundo, vt eiuſdem acta demonſtrant. ponitur hic vigeſimusquartus Treuerẽſis Epiſcopus in tabulis Epiſcoporum eius eccleſię, quas recitat Demochares de ſacrif. Miſſ.

i Vincentij.] Vixit hic ſanctitate celebris tẽporibus Conſtantij Imp. vt eius indicant acta, quę ſummatim reſtricta refert Petr. in catal. lib. 2. c. 71.

K Glaphyræ.] Eius res geſtas ſcripſit Ioãnes presbyter eccleſię Nicomedienſis, qui illis ipſis temporibus vixit, intexuitq; in actis ſancti Baſilei Epiſcopi Amaſeę; quæ habet Metaphraſtes ad diem 26. Aprilis; qui quidem vt Glaphyrę virginitatem tueretur, comparauit ſibi coronam martyrij ſub Licinij Imp. cuius petulantiam atq; procaciã eadẽ virgo, vt Dauid olim coràm Abimelech mutans ora, mira arte deluſit.

14 Decimonono Kal. Februarij. Luna. G xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

NOLAE in Campania natalis ſancti Felicis [a] presbyteri, qui, ut ſanctus Paulinus epiſcopus ſcribit, cum a perſecutoribus poſt tormenta in carcerem mitteretur, & cochleis ac teſtulis vinctus ſuperpoſitus iaceret, nocte ab angelo ſolutus atque eductus fuit: poſtmodum verò ceſſante perſecutione, cum uitæ exemplo ac doctrina multos ad fidem Chriſti conuertiſſet, clarus miraculis in pace quieuit. In Iudæa ſancti Malachiæ [b] prophetę. In monte Sina ſanctorum trigintaocto Monachorum [c] a Saracenis ob Chriſti fidem interfectorum. In Aegypto .n. Raithi regione ſanctorum quadragintatrium Monachorum [d], qui pro Chriſtiana religione a Blemmijs occiſi ſunt. Mediolani ſancti Datij [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In Africa ſancti Euphraſij [f] epiſcopi. In Syria ſancti Iuliani [g] Sabæ ſenioris, qui Valentis Imperatoris tempore, fidem catholicam Antiochiæ penè collapſam, uirtute miraculorum erexit.

Neocæ-

Neocæſariæ in Ponto ſanctæ Macrinæ diſcipulæ beati Gregorij Thaumaturgi, auiæ ſancti Baſilij, quæ eundem educauit in fide.

IANVARII. 14.

a FELICIS.] De eodem hac die Beda, ac cęteri Latinorum. Huius cùm acta, tum miracula ſcripſit carmine ſanctus Paulinus eiuſdē ciuitatis Epiſcopus, celebrans eundem decem natalibus, ex quibus Beda ſoluta oratione eiuſdem vitam deſcripſit, vt ipſe in fine operis profitetur. Scripſit & Marcellus presbyter res geſtas ſancti Felicis ad Leonem Epiſcopum. habemus eas in vet. man. ſcrip. quę in quibuſdam eccleſijs legi conſueuerunt. Vix credi poteſt (ſuperat enim humanum captum) quot Deus per S. Felicem miracula ſit operatus: adeò etenim increbuit fama virtutum eius, vt ab extremis Orbis finibus ad ſacrum eius ſepulchrum fideles ſupplices aduentarent. Obſtupuit hoc ipſum ſanctus Auguſtinus epiſt. 137. qui & de eodem agit lib. de cura agenda pro mort. c. 16. Itemq; S. Damaſus in carmine, quod de eo ſcripſit, vota perſoluens, hęc inter cętera:

Qui ad te ſollicitè venientibus omnia pręſtas,
Nec quemquā pateris triſtem repedare viantē,
Te duce ſeruatus, mortis quòd vincula rupi.

Habentur cętera in Collectaneis Poetarum Chriſtianorum. Scribit adhuc de eo Gregor. Turon. lib. de gloria marty. c. 104. Erat & Romę celebris ſolemnitas S. Felicis confeſſoris, in cuius die nątali in eius baſilica S. Gregorius Papa habuit homiliam 13. in Euangel.

b Malachię prophetę.] Gręci autem in Menologio agunt de eodem ad tertium Non. Ianuar. Putant Hebręi, Malachiam eſſe eundem cum Eſdra; de his Hieron. in Malach. proph. procem. & in pręfat. 121. refellitur ab eodem de Malachia Origenis opinio, qui cum eſſe Angelum humana carne indutum putauit, cur autem à Iudęis Malachi (hoc eſt Angelus) ſit appellatus, ſcribit ſanctus Epiphanius lib. de Proph. vita & interit. c. 22. de eodem Iſid. de vita & mort. ſanct. cap. 51. Et Doroth. in Synopſi cap. 12.

c Trigintaocto Monachorum.] Gręci etiam de iiſdem agunt in Menologio. Sanctus Nilus Abbas, qui dictorum martyrum ſuo tempore coronatorum res geſtas conſcripſit; cùm de his agit: mortui ſunt (inquit) poſt ſeptimum diem Epiphaniæ Domini, qui eſt decimusquartus menſis Ianuarij; ac paulo inferius: Interempti ſunt quoq; alij, multis ante temporibus, quorum quoque commemorationem, propter vię lōgitudinem, & eorum qui congregantur multitudinem, eodem die peragūt &c. Extat is ſancti Nili abbatis cōmentarius apud Sur. tom. 1. cui adſtipulatur Niceph. lib. 14. c. 54. cum de lucubrationibus ipſius agit. Contigit eiuſmodi grauiſſima incurſio Barbarorum in monaſteria Syrię, Paleſtinæ, & Ægypti anno nono Anaſtaſij Imp. indictione ſecunda, vt colligitur ex actis ſancti Ioannis Silentiarij, & Euthymij abbatis. Cedrenus autem eam reponit anno decimo eiuſdem Imp. De eadem grasſatione Saracenorū mentio habetur in vita ſancti Sabę abb. & in Prato ſpiritual. c. 4. & c. 21.

d Quadraginta trium Monachorum.] Agunt de his etiam hac die Gręci, vt conſtat ex ipſorum Menologio. Cęſi ſunt ijdem ſub incurſione Saracenorum, qui dicti ſunt Blemmij, de quibus Nicephorus lib. 14. capit. 54. De Blemmijs meminit Strab. lib. 17. Flauius Vopiſc. in Valeriano, de iiſdem Procop. lib. 1. de bello Perſico: quos Chriſtianam fidem ſuſcepiſſe temporibus Iuſtiniani Imp. affirmat: De iiſdem autem ſcripſit fabuloſa Plinius nat. hiſt. lib. 5. c. 8. in fine, ſed ex prædictis arguitur.

e Datij epiſcopi.] Scribit de eo ſanctus Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 4. Interfuit hic ſynodo habitæ Conſtantinopoli à Vigilio Papa, in qua depoſitus eſt Theodorus epiſcopus Cęſareę Cappadociæ, cuius acta habentur inter decreta eiuſdem Vigilij Papæ edita Iuſtiniani Imperatoris anno vigeſimoquinto, poſt conſulatum Baſilij anno decimo, numeratur is annus à Chriſti tempore 551. celebrior redditur Datius, dum (vt ibidem S. Gregorius ſcribit) cauſa fidei eſt exactus, & confeſſor egregius Conſtantinopolim ſe contulit. Extat ad eundem egregia Caſſiod. Var. epiſt. 27. lib. 12. de eo etiam Procop. de bello Gothi. lib. 2. iterum. Peruenit Datius ad ea tantum tempora, quibus Narſes in Italiam venit aduerſus Totilam c. non vos 23. q. 5. in fin. eſt is annus Domini 552 ex his errare conuincuntur hi, qui eius obitum ponunt anno Domini quingenteſimo ſexageſimo primo.

f Euphraſij epiſcopi.] vel Eucrathij, de quo etiā Vſuardus hac die. Fortaſſe hic ille Eucrathius, ad quem extat Cypriani epiſt. 61. qui etiam interfuiſſe reperitur Concilio Carthaginenſi ſub eodem Cypriano celebrato.

g Iuliani Sabę.] Græci itidem. Scribit plura de eo Theodoret. lib. ſanct. patr. c. 2. & hiſt. lib. 3. c. 19. & lib. 4. c. 25. Hic ille Iulianus, quem ſanctus Ioannes Chryſoſtomus dignis laudibus exornat homil. 21. in epiſt. Pauli ad Epheſ. Alius ille eſt Saba de quo inferius agitur Non. Nouemb.

h Macrinæ.] Hæc Senior dicta eſt reſpectu eius neptis, ſororis Baſilij Magni; hæc etenim auia fuit eiuſdem Baſilij, mater nimirum eius patris.

ris. Hæc eſt enim illa, quæ temporib. Decij Imp. & ſucceſſorũ vixit Neocęſariæ in Pōto, erudita à Magno illo Gregorio Thaumaturgo, vt idē Baſilius ſcribit epiſt. 64. ad Neocæſarieſes. Hæc itē ipſa ſanctũ Baſiliũ nepotē infantulũ ſacris imbuit diſciplinis: quā ob cauſam ipſe eā ſuam in fide nutricē appellat, gloriaturq; ſe eandē retinere fidem, quam velut lac purum è pectore S. Macrinę olim ebibiſſet, vt idē ſcribit Baſilius epiſt. 64. 75. & 79. Meminit eiuſdē nepos alter, ipſe Gregorius Nyſſenus in epiſt. ad Leontium monachum de vita S. Macrinę iunioris, de qua ſuo loco agemus iferius.

15 **Decimooctauo Kal. Febr. Luna.** A xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

IN territorio Andegauenſi beati [a] Mauri abbatis, diſcipuli ſancti Benedicti, cuius diſciplinis ab infantia eruditus, quantum in eis profecerit, inter alia quę apud eum poſitus geſſit (res noua, & poſt Petrum inuſitata) pedibus ſuper aquas incedens patefecit: In Gallias inde ab eo directus, constructo ibi celebri monaſterio, cui quadraginta annis præfuit, miraculorum gloria clarus in pace quieuit. In Iudæa ſanctorum Habacuc [b] & Michææ prophetarum, quorum corpora ſub Theodoſio ſeniore diuina reuelatione reperta ſunt. Anagniæ ſanctæ Secundinæ [c] virginis & martyris, quæ ſub Decio Imperatore paſſa eſt. Caralis in Sardinia ſancti Ephiſij [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Flauiano iudice plurimis tormētis diuina virtute ſuperatis, demum abſciſſis ceruicibus victor migrauit in cælum. Nolæ in Campania ſancti Maximi [e] epiſcopi, Aruernis in Gallia ſancti Boniti [f] epiſcopi & confeſſoris. In Aegypto ſancti Macarij [g] abbatis, diſcipuli beati Antonij, vita & miraculis celeberrimi. Item beati Iſidori, [h] ſanctitate vitæ, fide & miraculis clari. Romæ ſancti Ioannis [i] Calybitæ, qui aliquandiu in angulo domus paternæ, deinde in tugurio in inſula Tyberina ignotus parentibus habitauit, à quibus in morte agnitus, clarus miraculis in eodem loco ſepultus eſt: vbi poſtea in eius honorem eccleſia constructa fuit.

IANVARII. 15.

a MAVRI abb.] De eodem hac die Beda, & cęteri omnes. Huius in monachiſmo tyrocinium ſcribit S. Gregorius Papa lib. 2. dialog. cap. 3. Fauſtus monachus cętera eſt proſecutus, ſcribens rerũ geſtarum ipſius commentarium, temporibus Bonifacij tertij Roman. Pontificis, qui ſucceſſit Sabiniano. de eodem Fauſto ſcriptore agit Sigibertus de vir. illuſtr. c. 32. Habemus in noſtra Bibliotheca eandem Fauſti ſcriptionem, alia tamen præfatione prępoſita, cuius eſt exordium. Poſtquàm Diuinitas &c. Quod ſpectat ad Mauri tēpora, oblatus eſt hic à patre Eutychio ſancto Benedicto, anno à Chriſto Domino quingenteſimo uigeſimoſecundo, manſitque apud eum annos quindecim, deinde ab eo eſt miſſus in Gallias: vbi cùm annũ quadrageſimumprimum ageret, qui & erat annus quadrageſimusprimus ab obitu ſancti Benedicti, migrauit ad Dominũ, eſt autem is annus Chriſti quingenteſimusoctuageſimus tertius. Hæc ex eius vitę actis, ex vita S. Placidi, & ex Leone Oſtiē. ſi collegimus: licet acta Placidi nonnulla indigeāt caſtigatione.

b Habacuc & Michęæ.] Agunt de eiſdem hac die cæteri Latinorum, Græci autem ſeorſum ab inuicem. de Abacuc 2. Decembris. de Michęa 14. Auguſti, vt vidimus in eorum Menologio. De eorum corporum inuentione, cuius hic habetur mē

tio,

tio, ſcribit Sozom. hiſt. lib. 7. c. vlt. Caſſiod. in Tripart. lib. 1. c. 49. Niceph. lib. 12. c. 48. De eorum ſepultura Epiphan. de vita & interit. proph. c. 13. & 18. Iſidorus de vir. & mort. ſanct. c. 17. licet alterius potius quàm Iſidori illud ſit opus. Dorotheus in ſynopſi c. 3. S. Hieron. epiſt. 27. ſcribit ſepulchrũ quondam Michçæ Moraſthi poſitum, mutatũ fuiſſe in eccleſiam, quam ſancta Paula (vt ait) inuiſit religionis ergò.

c Secundinę.] Eius res geſtas, præter illas, quæ miſſę ſunt Romam ab eccleſia Anagnina, reperimus etiam in vet. cod. man. ſcript. noſtræ Bibliothecæ, quarum pręfatio ſic exorditur: Martyrum Triumphos &c. Ex iiſdem actis apparet, præfuiſſe eidem eccleſiæ, illis temporibus, S. Magnum Epiſcopum, de quo ſuo loco inferius.

d Ephiſij.] Huius martyrij acta è Sardinia miſſa accepimus. Agit de eodem Fara de rebus Sardois.

e Maximi Epiſcopi.] Agit de eodem ſanctus Paulinus in natali S. Felicis quarto & quinto. Beda etiam plurib. in vita eiuſdem S. Felicis, & Marcellus presbyter in vita eiuſdem.

f Boniti Epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus. Extant res geſtę ipſius, quas Sur. retulit in tomum primum. In tabulis epiſcoporum Aruernenſis eccleſiæ hic ponitur quadrageſimus ſeptimus eius ſedis antiſtes. Claruit temporibus Theodorici quarti Francorum Regis.

g Macarij abb.] Tam de Macario Ægyptio, quàm de eo, qui Alexandrinus dictus eſt, ſatis ſupra dictum ad quartum Nonas Ianuarij.

h Iſidori.] Longè alium hunc exiſtimato ab illo Iſidoro, quem laudibus proſequitur Socrates lib. 6. c. 9. Sozom. lib. 8. c. 12. & 13. Rufinus lib. 2. c. 4. & Euagrius Ponticus in Vitas patrum: nam ille ad Origeniſtas defecit, illorumq; dux inſtitutus eſt, vt S. Hieron. de illo ſcribit epiſt. 61. ad Pãmachiũ, & ad Cteſiphontem contra Pelagianos. hic autẽ alibi potius quàm in Ægypto vixiſſe videtur, nam de alio Iſidoro Ægyptio ſuperius actum eſt, quarto Non. Ianuarij.

i Ioannis Calybitæ.] Gręci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. Habet eius acta Metaphraſtes, quæ recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 1. Legimus alia manuſcripta ab illis paulò diuerſa. De eo meminit Niceph. hiſt. lib. 15. cap. 23. claruit, ſecundum eundem auctorem, Leonis Imperatoris temporibus, licet man. ſcrip. ſub Theodoſio eũ vixiſſe dicant. Extat perueruſta ac nobilis memoria eiuſdem Romæ in Inſula Tyberina, de qua hic mentio habetur.

xv. B Decimoſeptimo Kal. Febr. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

ROMAE via Salaria natalis ſancti Marcelli [a] Papæ & martyris, qui ob catholicæ fidei confeſſionem, iubente Maxentio [b] tyranno, primo fuſtibus cæſus, deinde ad ſeruitium [c] animalium cum cuſtodia publica deputatus, ibidem ſeruiẽdo amictu indutus cilicino, defunctus eſt. Marrochij in Africa paſſio ſanctorum martyrum ordinis Minorum, Berardi, [d] Petri, Accurſij, Adiuti, & Othonis. Arelate ſancti Honorati [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita, doctrina, & miraculis fuit illuſtris. Opitergij ſancti Titiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Rhinocoluræ [g] in Aegypto ſancti Melæ epiſcopi, [h] qui ſub Valente exilium & alia grauia pro fide catholica paſſus, in pace quieuit. Fundis in Campania ſancti Honorati [i] abbatis, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In monaſterio Peronæ ſancti Furſei [k] confeſſoris. Romæ ſanctæ Priſcillæ, [l] quæ ſe, ſuaque martyrum obſequio mancipauit.

I A N V A R I I. 16.

a MARCELLI Papæ.] De eodem hac die Beda, ac cęteri omnes. In Marcello Gręci prorſus errare cõuincuntur, dum eundem eum putant cum Marcellino, vt Euſeb. in chron. Niceph. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 34. ſicut & feciſſe noſcuntur de Cleto & Anacleto. Porrò longè diuerſum eſſe Marcellum à Marcellino, Latini omnes, qui res Romanæ Eccleſiæ prę alijs calluerunt, abſque aliqua ambiguitate profitentur. Poſt librum de Roman. Pontific. & Vaticanos indices, idipſum Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. & Auguſti. epiſt. 165. ad Generoſum confirmant.

b Sub Maxentio.] Non autem ſub Maximiano, vt mendosè legitur in aliquibus codicibus: ſed inde videtur irrepſiſſe error, dũ totum illud decẽnium, quod ſecutũ eſt ab indicta perſecutione per Diocletianum & Maximianum, licet alij poſt eos ſucceſſerint in Imperium, illis tribuitur, atque ab eis perſecutio eſt denominata, de quo quidem innumera ſunt exẽpla. Quod autem ad Maxentium ſpectat, ſciendũ eſt, ipſum primis illis tẽporibus, quibus inuaſit Imperium, quò etiam Chriſtianos ad ſui deuotionẽ alliceret, non tantùm pręterita edicta aduerſus eos promulgata ſilere iuſſiſſe, verùm etiam quibus valuit officijs de ijſdem optimè meritum eſſe, ſeque eandem religionem amplexatũ eſſe ſimulauit, prout ſcribit Euſeb. hiſt. l. 8. c. 26. & Optatus contra Parmen. lib. 1. His conſentiunt quę S. Auguſtinus refert in Breui. poſt collat. diei 3. cap. 13. ex actis Donatiſtarũ, his verbis: Melchiades tũc Romanus presbyter miſit Diaconos cum litteris Maxentij, atque etiam litteris Pręfecti prętorio ad Præfectum Vrbis, vt eccleſię venſilia reciperent, quę tempore perſecutionis ablatã fuerãt &c. Poſt hęc aũt (vt ſcribit Oroſius, Victor, Eutropius, & alij) extinctis tyrãnis Seuero, & Alexandro, qui Maxentio negotiũ fecerãt; omnia ſibi tuta ratus, cũctos deſpiciens, nõ tantùm in Chriſtianos, ſed & in quoſcunq; Romanos ciues, ac pręcipue Senatores ſe crudeliſſimũ præbuit, erga milites tantùm benignũ, ad quos ſibi cõciliandos, his pro concione vſus eſt vocibus: Fruimini, diſſipate, & prodigite. Qualis autem quãtave fuerit eius ſęuitia, ſcribit Euſebius, in vita Conſtantini lib. 1. c. 27. 28. & ſeq. & in hiſt. lib. 8. cap. 26. 27. Non tantùm enim Italiam, ſed & Africã immani feritate vexaſſe, cõſtat ex panegyrico dicto in Cõſtantini laudem poſt debellatum Maxentium.

c Ad ſeruitium animalium.] Hic opportunè interpretamur locum illum, qui legitur in Marcello Papa in libro de Roman. Pontific. qui fertur nomine Damaſi: vbi hęc de Marcello Papa: Dãnatus eſt in Catabulum: cumque diebus multis ſeruiret in Catabulo &c. & paulò poſt: Iuſſit Maxentius in eadẽ eccleſia interim plancas externi, vt ibidẽ animalia Catabuli cõgregata ſtarent, & ipſis beatus Marcellus deſeruiret. hęc ibi. Primùm autẽ quod ad plancas pertinet, appellat Feſtus plancas tabulas planas. Quòd verò ſpectat ad Catabulũ, quantùm ex pdictis licet aſſequi, erat ſtabulum animalium, non quidem Syluestrium (loca enim illis deputata dicebantur Viuaria, quę erant in angulo Vrbis, in regione quinta, prope portam Præneſtinam, longè ab his ædibus Lucinę, vt ſcribit Procop. lib. 1. de bello Goth.) ſed iumentorum, quę publicæ vtilitati ad vehenda onera deſeruirent, vnde & Catabulenſes hi dicti eſſe reperiuntur, qui pdicta onераria iumenta ductabant. Id intelliges ex epiſtola Theodorici regis ad Feſtum, apud Caſſiod. Var. lib. 3. epiſt. 16. in qua hęc verba; Præſenti admonitione declaramus, vt marmora, quę de domo Pinciana conſtat eſſe depoſita, ad Rauennatẽ vrbem p Catabulenſes veſtra ordinatione dirigantur; Ruſuſq; de Catabulenſibus lib. 4. epiſt. 47. idem Rex: Et ideo (inquit) quinquaginta ſolidorũ mulctã nõ iam Veredarius, ſed Catabulenſis incurrat, quiſq; vltra centum libras Parhippum crediderit onerãdum. Eſt titulus de Piſtoribus & Catabulenſibus Cod. Theod. lib. 14. vbi & l. 9. agitur de illis: erat enim Romæ corpus Catabulenſium ex vili genere hominum eidem planè muneri adſcriptorum.

d Berardi & ſoc.] Relati ſunt hi à Sixto quarto Rom. Pont. inter ſanctos martyres: Extatq; de ea re diploma datum anno Domini 1481. Horum certamen deſcriptum habetur apud Surium, hac die, tom. 1. De ijſdem chron. Franciſcan. part. 1. lib. 4. per tot. & Theſ. Conc. tom. 2.

e Honorati epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Scribit S. Iſidorus de vir. illuſtr. c. 16. S. Hilariũ epiſcopum Arelatenſem Honorati ſucceſſorẽ ſcripſiſſe eius vitam; quã quidem deperijſſe dolemus. Illa etenim quę tribus libris ſcripta reperitur, alterius potius, quàm Hilarij eſſe conſtat: multa etenim habent, quæ indigẽt correctione, nec tanto eſt ſcriptore digna. Habuit idem Hilarius ſermonem luculẽtum in natali die ſancti Honorati. Succeſſit Honoratus, de quo agimus, Patroclo, qui ſancti Herotis diſcipuli ſancti Martini ſedẽ inuaſit, vt ſcribit S. Proſper ĩ chron: Præfuit Arelatenſi eccleſiæ S. Honoratus, temporibus Theodoſij iunioris & Valentiniani tertij Impp. cũm Romanam eccleſiam regeret Cęleſtinus, ac poſt eum Sixtus. S. Eucherius in præfatione lib. 1. inſtruct. ad Salonium, hęc de Honorato: Enutritus (inquit) es ab Honorato patre, illo; inquam, primò Inſularum, poſtea Eccleſiarum magiſtro. Hęc idcirco Eucherius, quoniam ſanctus Honoratus antequam præficeretur Eccleſiæ Arelatenſi,

latenſi, celebri illi cœnobio inſulæ Lirinenſis præfuerat abbas. Meminit eiuſdem Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtũ, in fine.

f Titiani epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus vet. man. ſcrip. & Petrus in Catal. lib. 2. c. 99.

g Rhinocoluræ.] Poſita eſt in Ægypto Rhinocolura cuius S. Melas fuit epiſcopus; meminit eiuſdem ciuitatis Ioſeph Antiqui lib. 14. c. 25. & alijs in locis. Meminit de eadem Epiphan. in Panar. hæreſ. 66. contra Manichæos; eandemque alio nomine Neel dictam eſſe teſtatur à ſortibus, quòd illic Noe ſortibus diuiſit terram tribus filijs ſuis. Eiuſdem nominis in Syria etiam ciuitas fuit, cuius mẽtionem facit Senec. lib. 3. de ira cap. 20. & Strabo lib. 16. qui & cur ſic dicta ſit, hiſtoriam narrant. meminit eiuſdem etiam quę eſt in Syria Ioſeph Antiquit. lib. 13. c. 24. edit. Gelen.

h Melæ epiſcopi.] Scribit de eo Sozom. hiſt. l. 6. c. 31. Caſſiod. lib. 8. c. 1. qui certamen eius pro fide Catholica aduerſus Valentem Imp. Arianum ſuſceptum narrant.

i Honorati abbatis.] Huius acta ſcripſit ſanctus Gregorius Papa lib. 1. Dialog. Fundanam eccleſiã nobiliorẽ reddidit S. Paulinus, qui poſtea fuit Nolanus epiſcopus. Ipſe etenim agro Fundano diues, paruam illic poſitam eccleſiolam ac iam collabentem in auguſtiorem formam erexit, picturis ornauit, muneribus auxit, & ſacris reliquijs poſitis, dedicandam curauit, vt idem ipſe ſcribit Paulinus in epiſt. 12. ad Seuerum. Quod quidẽ egregium ſanctiſſimi viri monumentum tempore Longobardorum protſus dirutum fuit, adeoq́ue ea eſt eccleſia deſolata, vt opus fuerit, Agnellum eius ciuitatis Epiſcopum, iubente Gregorio Rom. Pont. Tarracinam migrare, vt conſtat ex Regiſtr. lib. 2. epiſt. 13.

k Furſei.] De ipſo etiam hac die, Beda, Vſuardus, & alij. Agit de eodem item Beda de geſtis Angl. lib. 3. c. 19. Aimo. de geſt. Fran. lib. 1. cap. 18. Trithem. de vir. illuſt. Ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 86. & alij. Claruit circa annum Domini 650.

l Priſcillæ.] Plures fuerunt huius nominis ſanctæ mulieres, quarum illa antiquior, cuius mentio habetur in actis Apoſt. cap. 18. & Paul. ad Corint. 1. cap. 16. de qua alia agitur die. Rurſus autem alia reperitur Priſcilla, de qua mentio fit in actis ſanctarum Pudentianę & Praxedis, cuius Cœmeterij etiam Paſtor meminit in actis ſanctæ Praxedis. Alia item Priſcilla reperitur in lib. de Rom. Pont. in S. Marcello Papa; licet complures codices non habeant ea quæ de Cœmeterio nomine ſanctæ Priſcillæ via Salaria illic ponuntur; quod quidem Priſcillæ ſeniori Paſtor tribuit in dictis actis S. Praxedis. Hic itaq; agitur de ſeniori Priſcilla cuius Paſtor meminit, quę & fuit Apoſtolorum diſcipula, mater verò Pudentis ſenatoris, vt acta Pudentianæ, quę habemus man. ſcrip. quæ & paulo diuerſa recitat Mombrit. tom. 2. teſtantur.

xiiij C Sextodecimo Kal. Febr. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

EN Thebaide [a] ſancti Antonij [b] abbatis, qui multorum monachorum pater, vita & miraculis pręclariſſimus vixit: cuius geſta ſanctus Athanaſius inſigni volumine proſecutus eſt. Eius autem ſacrum corpus [c] ſub Iuſtiniano Imperatore diuina reuelatione repertum, atque Alexandriam delatum, in eccleſia ſancti Ioannis Baptiſtæ humatum fuit. Apud Lingonas ſanctorum tergeminorum, [d] Speuſippi, Eleuſippi, & Meleuſippi, qui cum auia ſua Leonilla martyrio coronati ſunt, tempore M. Aurelij Imperatoris. Romæ Inuentio ſanctorum [e] martyrum Diodori presbyteri, Mariani diaconi, & ſociorum, qui ſub ſancto Stephano Papa, cum in Arenario natalitia martyrum agerent, obſtructa perſecutoribus ianua cryptæ, & dirupta deſuper mole, ipſi quoque martyrium ſunt aſſecuti. Apud Bituricas depoſitio ſancti Sulpicij [f] epiſcopi, cognomento Pij, cuius vita &

mors

mors pretioſa glorioſis miraculis commendatur. Romæ in monaſterio ſancti Andreæ, beatorum monachorum Antonij, & Meruli, & Ioannis, de quibus ſcribit ſanctus Gregorius Papa.

IANVARII. 17.

a IN Thebaide.] Hieronymus lib. de Hebraic. quęſt. Thebaidem eam putat eſſe regionem, quæ olim dicta eſſet Geſſen, in qua habitauit Iacob Patriarcha cum filijs ſuis, cùm veniſſet in Ægyptũ. Geneſ. cap. 45 & 46.

b Antonij abb.] Tam Latini, quàm Græci de Antonio agunt hac die. Eſt vetus memoria in actis ſancti Euthymij, quæ ſcripſit Cyrillus monachus eius diſcipulus ante annos ferè mille & ducentos, hac eadem die ſanctos illos monachos natalem diem ſancti Antonij celebrare conſueuiſſe. Obijt diem humanæ vitę, anno 21. Conſtantij Imp. vt S. Hieron. teſtatum reliquit in chron. Scripſit egregia illius acta S. Athanaſius; quę quidem Euagrius, non ille Ponticus Origeniſta, ſed qui poſtea præfuit eccleſię Antiochenæ, in Latinum ſermonem conuertit, vt auctor eſt S. Hierony. de ſcrip. eccleſ. in Euagrio. Pręſtitit hoc ipſum idem Hieron. poſtulante Pammachio, vt ipſe profitetur, ad eundem ſcribens, epiſt. 101. de opt. gen. interpret. quam illam eſſe putamus, quæ habetur ꝑ manibus: Cumque, vt ipſe ait, in ea vertenda, more ſuo, non verba verbis, ſed ſententias reddiderit ſententijs, inde fortaſſe factum eſt, vt Gelaſius Papa eum non tam vertiſſe, quàm ſcripſiſſe Antonij vitam teſtetur, cùm ait: Vitas patrum Pauli, Antonij, Hilationis, & omnium eremitarũ, quas tamen vir beatiſſimus deſcripſit Hieronymus, cum omni honore ſuſcipimus. Ea eſt vſus cautela Gelaſius, quoniam & Euagrius Ponticus, ſcripſit Vitas patrum, & miſcuit Origeniſtas nónullos, quos idem Hieronymus notat ſcribens ad Cteſiphontem. Miror eoſdem quos ipſe reſpuit, hactenus ſub Hieronymi auctoris nomine latitare. Indicabimus eos, cùm, ſi Deo placuerit, ea de cauſa in Vitas patrum ſcholia peruneceſſaria elaborauerimus. Quòd autẽ ad Antonium ſpectat, primus omnium acta eius adhuc viuentis S. Athanaſius ab Arianis pulſus, Romam profugus attulit: quantùm autem nobiles Romani ex illis profecerint, declarat idem Hieronymus ſcribens ad Principiam epiſt. 16. & ad Euſtochium 27. Quantùm præterea cæteris attulerint adiumenti, locuples teſtis eſt S. Auguſtinus lib. 8. confeſſ. c. p. 6. Scripſerunt de Antonio Græcorum veteres hiſtorici Socrates, Sozomenus, & Theodoretus. meminit eiuſdem Chryſoſtomus homilia 8. in Matth. Latinorum Rufinus, ac plurimi ex recentioribus.

c Eius ſacrum corpus.] De inuentione corporis eius atque tranſlatione Alexandriam, idipſum Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri profitentur: quam anno Domini 529. factam eſſe, ſcribit Sigiber. in chron. Marian. Scot. poſt Conſ. Lampadij & Oreſtus. eſt an. Domini 531. Cuſpinian. anno 541. eandem tranſlationem poſuit: quod & verius putamus: nam hoc tempore Alexandrinæ eccleſiæ præerant epiſcopi Catholici; prędictis autem temporibus hæretici eandem occupabant.

d Tergeminorum.] De his etiam cęteri Latinorum. Res geſtas eorum à Neone conſcriptas recitat Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 1. habent tamen quod indiget caſtigatione, vt quod ibidem fertur, hos ſub Aureliano Imp. paſſos eſſe temporibus Polycarpi epiſcopi. Nulla eſt prorſus cohærentia Polycarpi Smyrnę Epiſcopi temporum cum Aureliano Imp. loco cuius Marcus Aurelius reſtituendus eſt, cuius tempore, ex Quarto Præſide, qui illic ponitur, hi paſſi noſcuntur. Quartus enim Conſularis temporibus Marci Aurelij, & Lucij Veri in Vrbe claruit; geſſit & Conſulatum vnà cum Lucio Vero: eſt frequens de Quarto mentio apud Herodianum & Iulium Capitolinum in Marco Aurelio. De horum ſanctorum martyrum tranſlatione agitur in vita ſancti Annonis Epiſcopi Colonienſis. lib. 1. cap. 38.

e Inuẽtio ſanctorum.] Hac die de ipſorum agitur inuentione, dies natalis autem kalend. Decẽb. Hiſtoriam inuentionis ex antiquis man. ſcrip. recitat Sur. tom. 1. Legimus eandem in veteribus exẽplaribus per ſex lectiones diſtinctam, vt olim in eccleſijs quibuſdam legi conſueuit. Inuenta ſunt horum corpora ſub Stephano Papa ſexto, tẽporibus Caroli Craſſi. Porrò Chryſanti & Dariæ corpora, quæ in eadem crypta erant ſepulta, lõgè ante reperta ſunt, quæ ſanctus Damaſus Papa verſib. ad eorum tumulum poſitis exornauit, vt ſcribit Gregorius Turon. lib. de gloria martyr. c. 38.

f Sulpitij.] De eodem Vſuardus, Ado, & alij. Dictus hic eſt Sulpitius Pius, reſpectu alterius Sulpitij eiuſdem ciuitatis Epiſcopi, cognomentò Seueri. De Sulpitio Pio ſcribit Gregor. Turon. in proœm. hiſt. Dormientium, & Guibertus in Apologia pro Seuero. Hic ſucceſſit Remigio Epiſcopo temporibus Gunthramni regis Franc. anno Domini quingenteſimooctogeſimo ſeptimo, vt idem teſtatur Greg. hiſtor. Franc. lib. 6. c. 39. licet in vita eius, quam deſcripſit Sur. tom. 1. habeatur ſucceſſiſſe Auſtregiſilo temporibus Clotarij Regis. ſed in his plus tribuimus Gregorio Turonen. cuius ſententiã

certiſſimam reddunt acta concilij ſecundi Matiſconẽſis, quod celebratum eſt anno vigeſimo quarto eiuſdẽ regis Gunthramni, cui quidẽ ſynodo Sulpitius interfuit atq; ſubſcripſit. Temporibus enim Clotarij regis, non Sulpitius, aut Auſtregiſilus, ſed Probatianus, Felix, Honoratus, & Arcadius Bituricenſi eccleſiæ præfuerunt, prout Cõcilia, quæ illis temporibus celebrata ſunt, indicãt. Eadẽ cenſura caſtigãdæ ſunt tabulæ epiſcoporũ Bituricenſium Demochar. in quibus & ille grauior error appareret, dum Sulpitius Seuerus putatur ille, qui interfuit Concilio ſecundo Matiſconenſi ſub Gunthrãno rege, cùm certum atq; perſpicuum habeatur, illum Seuerum vixiſſe temporibus Theodoſij ſenioris & eius filij Honorij Imper. Secundum acta S. Auſtregiſilij, quę recitat Sur. tom. 3. adhuc tertiũ eiuſdem nominis ei eccleſię pręfuiſſe epiſcopum, dicere oportet. Sed ſatis de his. Sulpitius autem Pius de quo agimus, vt ſcribit Aimo. lib. 4. c. 16. & alij, migrauit ex hac vita anno Domini quingentesimo nonageſimoquarto, ipſe eſt annus decimusſextus Childeberti regis, quo eum obijſſe, auctor eſt Greg. Tur. hiſt. Franc. lib. 10. c. 26. habuit ſucceſſorem Euſtaſium.

g Antonij & ſoc.] De quibus pluribus agit ſanctus Gregorius Papa lib. 4. Dialog. cap. 47.

xiij. D Quintodecimò Kal. Febr. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

CATHEDRA [a] ſancti Petri Apoſtoli, qua primum Romæ ſedit. Ibidem paſſio ſanctæ Priſcæ [b] virginis & martyris, quæ ſub Claudio iuniore poſt multa tormenta martyrio coronata eſt. In Ponto natalis ſanctorum martyrum Moſei [c] & Ammonij, qui cum eſſent milites, primò ad metalla damnati, nouiſſime igni traditi ſunt. Ibidem ſancti Athenogenis [d] antiqui Theologi, qui per ignem conſummaturus martyrium, hymnum lætus cecinit, quem & diſcipulis ſcriptum reliquit. Turonis in Gallia ſancti Voluſiani [e] epiſcopi, qui à Gothis captus, in exilio ſpiritum Deo reddidit. Ibidem ſancti Leobardi [f] recluſi, qui mira abſtinentia & humilitate refulſit. In Britannia ſancti Deicolæ [g] abbatis, diſcipuli beati Columbani. Nouocomi ſanctæ Liberatæ [h] virginis.

IANVARII. 18.

a CATHEDRA ſancti Petri.] De eadẽ ſolemnitate Beda, ac cæteri vt Vſuardus, Ado, & antiquũ Romanũ Martyrologiũ man. ſcrip. In aliquibus antiquorib. breuiarijs de Romanę Cathedræ celebritate, hac die, poſitũ habetur officiũ Eccleſiaſticũ, vbi & hæc oratio deſcripta legitur: (Omnipotens ſempiterne Deus, qui ineffabili ſacramẽto Apoſtolo tuo Petro principatũ Romanæ Vrbis tribuiſti, vñ ſe Euãgelica veritas p tota mũdi regna diffunderet: pſta q̃ſumus, vt qđ in Orbẽ terrarũ eius pdicatione manauit, vniuerſitas Chriſtianę deuotionis ſequatur.) hęc ex peruetuſto breuiario qđ erat apud Ill. & R. D. Card. Syrletum. S.R.E. Bibliothecariũ. Cęterùm hãc ipſam ſacrã ſolẽnitatẽ, q̃ iã in aliquib. Eccleſijs exoleuerat, Sãctiſſ. memorię Paulus Papa quartus reſtituit, datis de ea re litteris Apoſtolicis anno Dñi. Mill. D. LVII. Octauo Idus Ianuar. eſt illarũ exordiũ: Ineffabilis diuinę prouidẽtiæ altitudo. &c. De Cathedra Petri Romæ poſita adeò notiſſima ac oĩbi cõſpicua res eſt, vt nec hæreticus homo poſſit diſſimulare. Vnde grauiſſimus auctor Optatus Mileuitanus Parmenianũ Donatiſtã cõpellat his verbis lib. 2. Negare nõ potes, ſcire in Vrbe Roma à Petro primò Cathedrã epiſcopalẽ eſſe collocatã &c. Omittimus hic oĩum tã Latinorũ, q̃ Græcorũ patrũ referre teſtimonia, cũ non ſit pſentis inſtituti, ac de his locupletiſſimè egerimus in Annalib. eccleſiaſticis. Quod aũt ad pſentẽ ſolemnitatẽ ſpectat, laudabilis in eccleſia viguit antiquus vſus, vt dies anniuerſaria ageretur, qua quis alicui ſedi pfectus eſſet eps. Id etenim tã in Occidentali eccleſia, q̃ in Orientali etiã obſeruatũ, innumera ferè docent exempla. De cõſuetudine Ro

manæ

manæ eccleſię ſcribit S. Paulinus epiſt. 16. ad Seuerum: extant de ea re ſermones ſancti Leonis Papæ ea die habiti. Conuenire .n. vndiq; ex Italia Epiſcopi tunc Romam conſueuerunt ad celebrãdum natalem diem Romani Pontificis, vt pulchrè demonſtrat epiſtola Hilari Papæ ad Aſcanium ac cęteros epiſcopos prouinciæ Tarraconenſis, dũ in ea hæc leguntur. Lectis ergo in conuentu fratrũ, quos natalis mei feſtiuitas congregauerat, litteris veſtris &c. qui nam aũt hi fuerint, ex quibuſve Italię ciuitatibus Romam confluxerint, indicant ipſę ſynodi, ac tabulę illic ſuperius recitatę. Accipe & de vſu aliarũ eccleſiarũ exempla, vt illud, quod S. Ambroſius ſcribit de Felice Comenſi epõ lib. 8. epiſt. 60. Edit. Rom. itẽ quod ſanctus Auguſtinus habet de die natali Aurelij epiſcopi Carthaginenſis ſer. 32. de verbis Domini in fine; deque ſuæ ipſius etiã anniuerſaria die ordinationis homil. 24. & 25. De cõſuetudine Orientalis eccleſię ſatis monẽt Grecorũ Menologia, in quibus S. Baſilij, Ioannis Chryſoſtomi, & aliorum agitur ſedis eorum natalis dies. Quo etiã vſu & rõne Romana eccleſia eam diem ſolẽniter agere conſueuit, quo Romanę natalis eſt Cathedrę, quã (in qua) S. Petrus Romę diuino conſilio primũm ſedere cœpit, tranſlata illuc ſede, quã ſeptem annos tenuit Antiochię. Porrò, tantò celebrior hęc eſt ſolemnitas illa, qua Antiochię ſedit, ꝙ mobilis illa, vel ad tempus tantũm, ac quaſi per tranſitum ſita eſt, Romę verò ſtabiliuit firmauitq; Deus eandẽ in ęternũ Petri ſucceſſorib. permanſuram; quam vt tradit Irenęus lib. 3. cap. 3. doctrina muniтam, traditionib. locupletatam, meritis illuſtratam, dotibus auctam, idem Apoſtolus vnà cũ Paulo etiã ſanguine conſecrauit. Verũm hac die, non iſta tantum ſolẽnitas agi videtur, qua Petrus Romę ſedere cœpit, ſed etiam ſacroſancta illa recolitur inſtitutio, qua à Dño Petrus, petra fundamentalis eccleſiæ conſtitutus, perpetuæ ſtabilitatis promiſſionẽ, & claues regni cœleſtis accepit; quod in omnibus præſefert ſacrum officiũ eccleſiaſticum, ac p̃ſertim in antiqua præfatione, quæ ſcripta reperitur in Sacramẽtario S. Gregorij, qđ vetuſtiſſimum habetur in Vaticano, vnde hæc deſcripſimus:
,, Verè dignum &c. te laudare mirabilẽ
,, in ſanctis tuis, in quibus glorificatus es vehemen-
,, ter, per quos vnigeniti tui ſacrũ corpus exornas,
,, & in quibus eccleſiæ tuæ fundamenta conſtituis;
,, quam in Patriarchis mundaſti, in Prophetis p̃pa-
,, raſti, & in Apoſtolis condidiſti, ex quibus beatum
,, Petrum Apoſtolorum Principem ob confeſſionẽ
,, vnigeniti filij tui, per os eiuſdem Verbi tui confir-
,, matũ in fundamento domus tuę, mutato nomine,
,, cæleſtium clauſtrorum Præſulẽ, cuſtodemq; feci-
,, ſti, diuino ei iure conceſſo, vt q̃ ſtatuiſſet in terris
,, ſeruarẽtur in cælis. In cuius veneratione hodierna
,, die maieſtati tuæ hæc feſta perſoluimus, ac gratiã
,, rũ & laudis hoſtiã immolamus per Chriſtũ dñm
,, noſtrum &c. hæc ibi. At quoniam Petrus non Vr-

bis tantùm, ſed totius catholicæ Eccleſiæ à Chriſto eſt inſtitutus epiſcopus; meritò vniuerſalis eccleſia eandẽ in vniuerſo Chriſtiano orbe agit ſolẽnitatẽ. Extant de ea ſermones duo ſancti Auguſtini 15. & 16. de ſanctis, quorum priorẽ miramur reiectũ in appendicem à ſchola Louanienſi, cũ nihil habeat, quòd Auguſtini eſſe impediat, ſed multa q̃ perſuadeant, vt vetuſta exemplaria, ipſa dicẽdi phraſis non diſſimilis, & q̃ ibi tractantur de praua conſuetudine inferendi ad ſepulchra defunctorum cibum & potum, à qua populum auocare conatur. porrò abuſum illũ inoleuiſſe in Africa, idẽ auctor teſtatur lib. de morib. eccleſię aduerſus Manichæos c. 32. ſerm. de diuerſ. 120. & epiſt. 64. ad Aurelium, ante ipſum Tertul. lib. de reſurrect. carn. Idem prauus vſus etiam irrepſit in Gallias, vt in ſolemnitate Cathedræ S. Petri ad ſepulchra mortuorum cibos inferrent, quem canon. 34. ſecũdę Synodi Turonenſis antiquauit, prorſusq; abrogauit. habes de his & canones 68. & 69. Græc. ſynod. à Martino Bracharẽſi collectos, recitatos à Gratiano de conſecrat. diſtin. 1. c. non oportet. Aſſeruatur hactenus in Baſilica Vaticana ipſa cathedra lignea, in qua olim Romæ Petrus ſediſſe perhibetur: Nec quis hoc miretur, ſi .n. ſedes ipſa lignea, cathedra Iacobi Apoſtoli Hieroſolymitani epi poſt tot tantaq; Iudaici populi naufragia, poſt illud patiendum Hieroſolymorum excidium, ſeruata nihilominus eſt integra vſq; ad tempora Conſtantini Magni Imp. vt ſcribit Euſebius hiſt. lib. 7. c. 14. quam & ſucceſſores epiſcopi decenti honore cuſtoditam ſunt venerati: quid tam mirum, Apoſtolorum verticis cathedram pari ſaltem fuiſſe diligentia conſeruatã? ipſa etenim, quis ſuper ſe ſederit, virtute miraculorum p̃dicat, in ligno arido viridem gratiam curationum conſecuta, cùm per eam Deus diuinã opẽ implorantibus, beneficia præſtare non deſinat. Cõſeruatam nouimus etiam Alexandriæ cathedram Marci Petri diſcipuli, in qua ſucceſſores ob cæleſtem in ea ſplendorem diuinitus oſtenſum, inſidere in poſterum non ſunt auſi. Conſueuerunt maiores noſtri cathedras, ſedes ipſas epiſcoporum, vt diuinum quoddam tribunal velis ornare. Vnde Pontius diac. in actis S. Cyprian in fine hæc habet: Sedile autem erat fortuitò linteo tectum, vt & ſub ictu paſſionis epiſcopatus honore frueretur. hæc ille. Auguſtinus epiſt. 203. ad Maximinum hæc de cathedris velatis: In futuro iudicio non abſides gradatæ, nec cathedræ velatæ, nec ſanctimonialiũ occurſantiũ greges adhibebũtur ad defenſionẽ. &c.

b Priſcæ.] De eadem hac die cęteri Latinorũ. Hic, primũm ea opinio refellẽda eſt quæ affirmat, hanc illam eſſe Priſcã, cui Paulus Apoſtolus ſcribens ad Romanos c. 16. ſalutem dicit: quam opinionem qui aſtruunt, addunt etiam hanc ſub illo Claudio Imperatore eſſe paſſam, qui imperio Neronẽ præceſſit, ſed hæc falſa omnino eſſe, ex ipſis Apoſtoli Actis arguuntur: quibus oſtenditur, Priſcam

illam fuiſſe ſuperſtitem poſt obitum Claudij, vixiſſeq; etiam Neronis temporibus. Ea etenim epiſtola Pauli ad Romanos ſcripta eſt, vt planè conſtet, eo tempore quo (vt ipſe ait) receſſurus Corintho, Hieroſolymam verſus parabat iter: quando (vt pluribus monſtrauimus in Annalibus) defuncto Claudio, Nero adminiſtrabat Imperium. Idē Paulus Romæ cum eſſet, vt omnibus liquet, temporibus Neronis (ſicut in epiſtola ad Romanos fecerat, mandans ſalutari Priſcam & Aquilam) ſcribens ſecūdam epiſtolam ad Timotheum, in eius cap. 4. eiſdem Priſcę & Aquilæ ſalutem impartitur. Ex his itaque prædictus error arguitur: quiquidem inde prouenisse videtur, quod in actis S. Priſcę, de qua agimus, eius corpus ſepultum feratur in eccleſia Aquilę & Priſcillę ſeu Priſcæ ab Eutychiano Papa. Verùm Priſcam illam ipſe Pōtifex ſepulturę mandauit, quæ nuper, Claudio Iuniore imperante, necata eſt, de qua hic agitur, vt Petrus in catal. lib. 2. c. 96. in fin. Sed licet hanc aliam dicerent ab illa, quæ Pauli epiſtolis cōmendatur, nihilominus paſsā eſſe ſub illo primo Claudio, nemo poterit, affirmare: nam eius acta teſtātur coronatam eſſe martyrio anno tertio Claudij Imp. quo item anno ipſum defunctum eſſe confirmant: quæ quidem nequaquam accommodari poſſunt primo Claudio, quem annos quatuordecim imperaſſe conſtat; ſed ſatis conueniunt ſecūdo Claudio, quem licet Eutropius & Victor dicāt imperaſſe duobus tantùm annis, tamen ſecūdum Trebellium, & veriorem per Conſules deductam annorum rationem, conſtat eundem anno quoque tertio in Imperio vixiſſe, quod etiam ex Porphyrio in vita Plotini teſtatum inuenies. Si præterea anno tertio Claudij ſenioris dixerimus S. Priſcam conſummaſſe martyriū, ipſi certè & nō Theclæ eſſent primę deferendę: Cùm alioqui omnium tam Latinorum, quàm Gręcorum ſententia, Thecla prima Martyrum ex fœminis dicatur. Qui autem Priſcam paſſam ſcribit, Aſiatico & Cornelio Conſſ. id quidem proprio ingenio abſque alicuius teſtimonio. Legi enim ſanctæ Priſcæ acta tam manuſcrip. quæ habemus, quàm typis excuſa, & nihil eiuſmodi potui reperire. Sed de his ſatis. Extat hactenus vetus titulus Romæ ſanctæ Priſcæ, cuius mentio habetur in ſecunda Synodo Romana ſub Symmacho Papa. Quod autem ad Claudium iuniorem ſpectat, complures martyres ſub eo paſſi reperiuntur: occiſo etenim Gallieno, cui ſucceſſit, protinus illius edicta pro Chriſtianis antea promulgata, fuerunt abrogata, atque perſecutio illa à Gallieni parente excitata, ſua ſponte reuixit: quam idem Claudius, legibus contra Chriſtianos latis, auxit. In actibus etenim ſanctorum Marij & Marthæ legitur eius reſcriptum, quo iuſſit non tantùm Chriſtianos carceribus detentos, ſed etiam qui inuenti, eſſent in vulgo, capite puniri. Sed eius impietati obſtitit Deus; nam, vt ſcribit Trebellius, tyrannorum factione compreſſus, à Chriſtianorum perſecutione, quā cœperat, reuocatur.

c Moſei & Ammon.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catalog. lib. 2. c. 97.

d Athenogenis.] De quo extat egregium S. Baſilij elogium in lib. de Spiritu ſancto ad Amphilochium cap. 29. qui eum & in teſtimonium citat de Diuinitate Spiritus ſancti. Fuit & alius eiuſdem nominis Sebaſtenus epiſcopus, de quo ſuo loco inferius. Huius Athenogenis, de quo hìc agitur, eſſe commentarium illum pereruditum aduerſus Gentiles ſcriptum, quod fertur nomine Athenagoræ, aliquando ſum opinatus: cùm de Athenagora nulla penes Græcos vel Latinos mētio habeatur, Athenogenes verò Græcis notiſſimus fuerit tum doctrina, tum martyrij corona celebris, facilè potuit error irrepſiſſe, vt pro Athenogene Athenagoræ nomine, librariorum uitio, ille commentarius ſit inſcriptus, quod tamen affirmare non auderem.

e Voluſiani epiſc.] De ipſo Gregorius Turonen. in hiſt. Franc. lib. 2. c. 26. & lib. 10. c. 31. vbi auctor agens de epiſcopis Turonenſibus ſuis prædeceſſoribus, hunc ſeptimum ordine numerat. vixit temporibus Childerici filij Clodouei regis Francorum.

f Leobardi ſit.] Huius res geſtas conſcrip. Gregor. Turonen. in lib. ſanct. patr. c. vlt. Floruit circa annum Domini 583. cùm iam ipſe auctor præſideret Eccleſiæ Turonenſi.

g Deicolæ.] De eo Petrus in catal. lib. 2. c. 98. & Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedict. lib. 3. cap. 61.

h Liberatæ.] De ipſa tab. eccleſ. Comenſis, ibique eius acta aſſeruari dicuntur.

xij. E Quartodecimo Kal. Febr. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

ROMÆ

ROMAE via Cornelia ſanctorum martyrum Marij [a] & Marthæ coniugum, & filiorum Audifacis & Abachum nobilium Perſarũ, qui Romam temporibus Claudij principis ad orationem venerãt: è quibus poſt toleratos fuſtes, equuleum, ignes, vngues ferreos, manuumq; præciſionem, Martha in Nympha [b] necata eſt, cæteri ſunt decollati, & corpora eorum incenſa. Smyrnæ natalis beati Germanici [c] martyris, qui cũ primæuæ ætatis venuſtate floreret, ſub Marco Antonino & Lucio Aurelio per gratiam virtutis Dei metum corporeæ fragilitatis excludens, ſponte præparatam ſibi beſtiam damnatus à iudice prouocauit; cuius dentibus comminutus, vero pani Domino IESV Chriſto, pro ipſo moriens, meruit incorporari. In Africa ſanctorum martyrum Pauli, [d] Gerontij, Ianuarij, Saturnini, Succeſſi, Iulij, Cati, Piæ, & Germanæ. Apud Spoletum paſſio S. Pontiani [e] martyris, tẽpore Antonini Imperatoris: quem Fabianus iudex pro Chriſto vehementiſſime virgis [f] cæſum iuſſit ſuper carbones nudis pedibus ambulare; à quibus nil læſus, equuleo & vncinis [g] ferreis iuſſus eſt ſuſpendi, & ſic in carcerem trudi, vbi angelica viſitatione meruit confortari: poſt quæ leonibus expoſitus, & plumbo feruenti perfuſus, tandem gladio percuſſus eſt. Laude ſancti Baſſiani [h] epiſcopi & confeſſoris, qui aduerſus hæreticos vnà cum ſancto Ambroſio ſtrenue decertauit.

IANVARII. 19.

a MARII, Marthæ & ſoc.] Agit de his itẽ hac die Beda, Vſuardus die ſequenti. Extant ipſorum acta, quæ habet Sur. tom. 1. die 14. Februar. Mombrit. tom. 2. & alij. Sunt eadem apud nos in vet. cod. man. ſcript. De reliquijs S. Marthę martyris meminit ſanctus Gregorius lib. 3. dialog. cap. 30. Porrò horum omnium corpora Romę poſita habentur in inſula Tyberina, in eccleſia S. Ioannis Calybitę nomine dicta, vt eiuſdem eccleſiæ vetera monumenta reſtantur.

b In Nympha.] Quis autem ſit locus ad Nymphas dictus, vbi hi, alijque nonnulli martyres paſſi reperiuntur, indicant eorundem martyrum acta, in fine: feruntq; fuiſſe locum via Cornelia milliario 13. ab Vrbe. erat ea via inter Aureliam & Triũphalem. Longæ diuerſę Nymphę à Nymphęo, qui eſt fluuius in Latio de quo Plin. lib. 3. c. 5. eſt & cœmeterium ad Nymphas dictum, via Nomentana, de quo Pan. de cœmet. c. 3.

c Germanici marty.] Beda item ac cæteri Latinorum hac die. Eius nobile certamen ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. ex quo Nicephor. ac cæteri deſcripſerunt.

d Pauli, Gerontij & ſoc.] Hi omnes reſtituti ſunt ex vetuſtiſſimo Martyrologio manu. ſcript. quo i Romæ in monaſterio ſancti Cyriaci in Thermis vſui erat. Habemus illud apud nos. Cumq; vetus man ſcrip. Martyrologium citamus, illud præcipue intelligimus, quod cętera, quæ vidimus, Martyrologia vetuſtate antecedit.

e Pontiani.] De eodem præterea Beda, ac reliqui omnes. Habentur eius res geſtæ, quas Sur. recitat tom. 1. die 14. Ianuar. mentio de eodem habetur in actis ſancti Conſtantij epiſcopi Peruſini.

f Virgis cęſum.] Licet ignominioſum ſit genus animaduerſionis cędere virgis, leuius tamen cæteris fuiſſe, argumento eſt l. vn. C. de emendat. ſeruor. & l. 2. de public. curſu. Cod. Theod. Diuerſorum generum reperiuntur animaduerſionis virgæ. erant virgæ vlmeæ, quibus ſerui corripiebantur, vt apud Plautum frequens eſt inuenire, qui in milit. glorioſ.

Niſi mihi ſupplicium vlmeum de te datur. & in
Aſinaria act. 2.
Ipſos qui tibi ſubuectabant rure virgas vlmeas.
& act. 3.
Vbi ſępe ad languorem tua duritia dederis octo
Validiores lictores vlmeis affectos lętis virgis. hęc
de virgis vlmeis.

Virgas autẽ magiſtratuũ ex betulla eſſe confectas, auctor eſt Plinius nat. hiſt. lib. 16. c. 18. cum ait: Gallica hæc arbor mirabili cãdore atq; tenuitate, terribilis magiſtratuũ virgis, eadẽ circulis flexilis, itẽ corbium ſportis. hęc Plin. Vbi nõ eſſet betulla, ſalix has ſuppeditabat. Vnde Prudentius hym. 10. in Romano, cùm puer torqueretur iuſſu pręſidis.

Impacta quoties corpus attigerat ſalix,
Tenui rubebant ſanguine vda vimina. Habes & virgas ſanguineas,quibus parricida,antequam cul leo inſueretur, verberandus erat. ſed de his vberius,cum agemus de culleo.Arbores ex quibus dictę virgæ ſumebantur, ab illis dicebantur infelices. Plin. lib. 16.c. 16. illas dicit arbores infelices ac religione damnatas, quæ neque ſeruntur vnquam,neque fructum ferunt. eadem lib. 24.cap.9. Lex Porcia virgas ab omnium ciuium Romanorum corpore amouit.ſic Cic.orat.pro Rabir.at lōgè ante Valerius Publicola legem tulerat de non verberando ciue Romano. Valer. lib. 4.cap. 1.de animi moderatione, verùm de Porciæ & Valeriæ legum differentia agit Liuius lib.10.deca. 1. Hæc fuit iuſta querela Pauli Apoſtoli cùm virgis cæſus iuſſu magiſtratuum Philippenſium:Cæſos(inquit) nos publicè indemnatos homines Romanos &c. Act.16.Verberādus iterum, excepit ſe Romanum ciuem eſſe,dicens: Si hominem Romanum & indemnatum licet vobis flagellare? Act.c.22. Ioſeph de bello Iud lib. 2.c. 14. in fin. quaſi pro monſtro habuit,vt Ceſtius Florus Iudæos Romana ciuitate donatos virgis cęderit,atq; patibulo affixerit.

g Vncinis ferreis.] Erant vnci ad torquendum parati.de his Prudent.in periſteph.hym.5.Stridentibus laniatur vncis.&c.Ammian.Marcel.lib.7.intendebantur equulei,vncosq; parabat carnifex.& lib. 26. Vnci & cruentæ quęſtiones &c. Erat adhuc vncus non tantùm ad torquendum, ſed ad trahendum reum ad pœnas inſtrumentum, vnde Iuuen.ſat.10.impactus Seianus ducitur vnco. Cicer. in prima Philippica: Vncus impactus eſt fugitiuo illi.Suet. in Tiber.c.54.cùm ei carnifex quaſi ex Senatus auctoritate laqueos & vncos oſtentaret &c. Sidon.Apollin.epiſt.7.lib.1.in fin.Vncū,inquit, & gemonias & laqueum per horas turbulenti carnificis perhorreſcens &c. Inſuper vnco trahebantur aliquando corpora damnatorū. Seneca lib. 3. de ira:cadauera quoq; vncus trahens, & Lamprid. in Commodo Imper.acclamatum dicit in Commodum: Carnifex vnco trahatur,more maiorum,cadauer vnco trahatur. dictum pluries. habes & dę his exemplum in actis ſancti Sebaſtiani,vbi in fine hæc leguntur:In cloaca,quæ eſt iuxta Circum,quęre & ibi inuenies corpus meum pendens in vnco. hæc ſanctus Sebaſtianus de corpore ſuo,quod vnco protractum fuerat in cloacam Maximam. Sūt & de his complura alia exempla, quę breuitatis cauſa referre omittimus.

h Baſſiani epiſcopi.]De ſancto Baſſiano agitur in concilio Aquileienſi celebrato ſub Gratiano Imper.cui vnà cū ſancto Ambroſio interfuit, quocum etiam collaborauit aduerſus Iouinianum nouum hæreſiarcham; ſubſcriptus enim reperitur epiſtolæ ſancti Ambroſij ad Syricium Papam aduerſus illius ac ſociorum portentoſas hęreſes lib. 1.epiſt. 7. edit.Rom. Meminit eiuſdem Baſſiani S. Ambroſius in epiſtola quinta ad Felicem lib. 8. epiſt.60.edit.Rom. Itemq; Paulinus in vita S.Ambroſij. Habet eius res geſtas fuſius ſcriptas Mombrit.tom.1.Petrus in catal.lib.2.c.101.& alij.

xj. F. Tertiodecimo Kal.Febr.Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

ROMAE natalis ſancti Fabiani[a] Papæ, qui tempore Decij martyriū paſſus,in cœmeterio Calliſti ſepultus eſt. Ibidem ad Catacumbas[b] ſancti Sebaſtiani[c] martyris, qui Diocletiano Imperatore cum haberet principatum primæ cohortis, ſub titulo Chriſtianitatis[d] iuſſus eſt ligari in medio campo, & ſagittari à militibus, atq; ad vltimum fuſtibus cędi, donec deficeret. Nicæę in Bithynia ſancti Neophyti[e] martyris, qui quintumdecimum annum ætatis agens, flagris cæſus, in fornacem immiſſus, feris obiectus,cum permaneret illæſus, & Chriſti fidem conſtanter profiteretur,gladio tandem occiſus eſt.Ceſenæ ſancti Mauri[f] epiſcopi, virtutibus & miraculis clari.In Palęſtina natalis ſancti Euthymij[g] abbatis, qui zelo catholicę diſciplinę,& virtute miraculorum tempore Marciani Imperatoris in Eccleſia floruit.

IANVARII. 20.

a FABIANI Papę.] Beda ac cęteri antiquorum, necnon recẽtiorum de eodem agunt hac die. De cuius ſucceſſione præter librum de Rom. Pont. agit etiam Euſebius in chron. & hiſt. lib. 6. c. 22. Optat. Mileuit. lib. 2. cõtrà Parmenian. Aug. ad Generoſum epiſt. 165. Niceph. epiſc. in chron. & alij. Hunc ſub Decio martyrio vita functum conſtat ex epiſt. Cleri Romani ad Cyprianum, quæ recenſetur 31. inter Cypriani epiſtolas edit. Pamel. ac etiam ex S. Epiphanio in lib. de menſuris & pond. & S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Origene. Cętera de ipſo præſtitimus in Annal. eccleſ. corpus autem eius tranſlatũ eſſe à Sergio iuniori in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio, quæ in eadem eccleſia aſſeruatur.

b Ad Catacumbas.] Loquendi obtinuit vſus, vt Catacumbæ pro Catatumbis dicerentur: ex græca enim & latina dictione compoſitum eſt nomen. κατὰ, iuxta, & tumbas, vt ſic locus ille, qui ad fores eſt cœmeterij Calliſti, diceretur, Catacumbę, hoc eſt iuxta tumbas eiuſdem cœmeterij, vbi eſt vetus ac nobilis memoria ſancti Sebaſtiani martyris, quæ numeratur inter ſeptem Vrbis eccleſias, Innocentij Papę & Honorij Imp. temporibus illuſtrata, vt docet illic poſita vetus inſcriptio marmori inciſa. In act. ſanct. Cornelij Papę catacumbæ, non catatumbę dictus reperitur ille locus, ſic & in rebus geſtis ſancti Sebaſtiani, ſicut in compluribus veteribus Martyrologijs: at verò apud S. Gregorium in regiſtr. lib. 3. epiſt. 30. ad Catacumbas ſcriptum reperitur.

c Sebaſtiani.] De eodem hac die ijdem qui ſupra auctores, Græci autem de ipſo agunt 18. Decembris. Deſcripſit ex antiquioribus monumẽtis eius res geſtas Metaphraſtes: quas habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. habemus latina exemplaria in veteribus codicibus. De eo prætereà S. Amb. in pſal. 118. S. Auguſt. in die natali ſanctorum Fabiani & Sebaſtiani tractatum habuit, eſt 100. de diuerſis. In Breuiario Toletano extat ſacer hymnus, quo Sebaſtiani ac ſociorum acta canuntur. De ſacris eius reliquijs agit S. Gregorius in dialog. lib. 1. cap. 10. qui idem ſanctus Pontifex in eius eccleſia habuit homiliam trigeſimam ſeptimam. eſt ipſa (vt diximus) via Appia ad cœmeterium Calliſti, vna ex ſeptem Eccleſijs, non tantum Vrbi, ſed & Orbi Chriſtiano notiſſima. Egregium etiã ſancti martyris monumentum, veneranda eius imago opere muſiuo expreſſa atque hactenus integra extat in titulo Eudoxię ad vincula ſancti Petri, ſimilis aſpectu & barba, quod pictores admoneat, qui eum iuuenem palo alligatum perperam pingunt: diuino monitu etiam altare ibidem ad luem propulſandam erectum eſt temporibus Papę Agathonis, cuius rei veritati aſtipulatur etiam Paulus diac. hiſt. de geſtis Longob. lib. 6. cap. 3. vnde etiam prouenisse videtur, vt poſteri fideles eundem ſanctum ad euitandam imminentem peſtis cladem, conſueuerint habere patronum. De eiuſdem martyris reliquijs tranſlatis in Galliam ſcribit Ado Viennen. in chronic. anno 815. Sigibertus itẽ an. 825. in chron. & Marian. Scot. an. 828.

d Sub titulo Chriſtianitatis.] Qualis eſſe conſueuiſſet eiuſmodi titulus Chriſtianitatis, habes exemplum in epiſtola eccleſiæ Lugdunenſis, quam recitat Euſebius hiſt. lib. 5. c. 1. his verbis: Cum vndique per amphitheatrum circumduceretur Attalus martyr, tabula, in qua latinis litteris hæc erat inſcriptio, pręcedente: Hic eſt Attalus Chriſtianus &c. hęc ibi. Sunt de his alia in alijs actis martyrum exempla. præcedere conſueuit eiuſmodi titulus, vt Suet. in Caio. c. 32. monſtrat his verbis: Manibus abſciſſis atque ante pectus à collo pendentibus, pręcedente titulo, qui cauſam pœnæ indicaret, per cætus epulantium circumduceretur &c.

e Neophyti martyris.] De eodem agunt etiam Gręci hac die, in quorum Menologio eius paſſio deſcribitur, & ad tempora Diocletiani refertur.

f Mauri epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Petrus Damian. Legimus ea in cod. manuſcri. Card. Sirlet. Accepimus à Ceſenate eccleſia acta ſanctorum Mauri & Seueri eius ciuitatis epiſcoporum. Antiqua eſt eccleſia Ceſenas, cuius epiſcopus nomine Florianus (vt ſcribit Optatus Mileuit.) tempore Melchiadis Papæ interfuit Romano concilio celebrato in cauſa Cæciliani epiſcopi Carthaginen. alius dictus Florus pręſens fuit Romanæ ſynodo habitę ſub Agathone Papa, vt eius acta declarant, quę ſunt inſerta in Sexta ſynodo. Hic aũt de quo agimus, Maurus Epiſcopus reperitur interfuiſſe Romano cõcilio à ſancto Martino Papa & martyre celebrato, tenuiſſeq; in eo locũ Archiepiſcopi Rauennatis, vt eiuſdem ſynodi acta ſignificãt. De Ceſenate furno habes lepidos iocos Sidonij Apollinaris lib. 1. epiſt. 8. ad Candidianũ.

g Euthymij abb.] Hæc dies natalis eius, quum ſanctus agens nonageſimum nonum ętatis annũ, ſub Leone Magno, anno decimoſexto eius Imperij, migrauit in cœlum, eſt enim is annus à Chriſto, iuxta recentiores chronographos 472. ſcripſit eius acta fideliſſimè quidem Cyrillus monachus eius diſcipulus. habet ea Metaphraſtes recenſita hac die, Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodem idem auctor in vita S. Sabæ, vbi & de natali eius hac die celebrari ſolito. De eodem Niceph. hiſt. lib. 14. cap. 30. 34. & 52. ſpectatiſſimi ſunt ſancti huius labores, quos pro S. S. ſynodo Chalcedo-

nenſi aduerſus hæreticos Eutychianos impendit. hæc de ſancto Euthymio. Tu verò caue, ne ſ altero fallaris eiuſdem nominis monacho; qui clarus habitus eſt in Ægypto temporib. Arcadij Imp. ſed in veritate non ſtetit, nam Origeniſmum profeſſus, factus eſt ſcādalum & ruina multorum. Scribit de ipſo S. Hieronymus ad Cteſiphontem, & Theophilus in epiſt. ad Epiphanium 67. apud Hieron.

2. G Duodecimo Kal. Febr. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21

ROMAE paſſio ſanctæ Agnetis[a] virginis, quæ ſub præfecto Vrbis Symphronio ignibus iniecta, ſed ijs per orationem eius extinctis, gladio percuſſa eſt. De ea beatus Hieronymus hæc ſcribit: Omnium gentium litteris atque linguis præcipue in eccleſijs Agnes vita laudata eſt, quæ & ætatem vicit & tyrannum, & titulum caſtitatis martyrio conſecrauit. Athenis natale ſancti Publij[b] epiſcopi, qui poſt ſanctum Dionyſium Areopagitam Athenienſium eccleſiam nobiliter rexit, & præclarus virtutibus, ac doctrina præfulgens, ob Chriſti martyrium glorioſe coronatur. Tarraconæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Fructuoſi[c] epiſcopi, Augurij & Eulogij diaconorum, qui tempore Gallieni, primo in carcerem truſi, deinde flammis iniecti, exuſtis vinculis, manibus in modum crucis expanſis, orantes martyrium compleuerunt: in quorum die natali ſanctus Auguſtinus ſermonem ad populum habuit. Trecis ſancti Patrocli[d] martyris, qui ſub Aureliano[e] Imperatore martyrij coronam promeruit. In Gallijs in monaſterio Augienſi ſancti Meinardi[f] eremitæ à latronibus cæſi. Papię ſancti Epiphanij[g] epiſcopi & confeſſoris.

IANVARII. 21.

a AGNETIS.] De eadem hac die cæteri Latinorum agūt. Locus S. Hieronymi, qui hic citatur, eſt in epiſt. 8. ad Demetriadē, iunctis ſimul quæ circa principium & in fine eiuſdem habentur epiſtolę. Frequenter de ea S. Ambroſius, qui de eadem ſermonem habens, eundē fuſius productū in tres libros digeſſit ſub titulo de Virginibus; de ea rurſus lib. 1. offic. c. 41. fertur & epiſtola ad Virgines S. Ambroſij nomine lib. 4. epiſt. 34. edit. Rom. de cuius fide alibi pluribus egimus. S. Auguſtinus de ea etiā ſer. 101. de diuerſ. vbi hęc de eius nomine: Virgo (inquit) quæ vocabatur erat; Agnes latinè agnā ſignificat, Gręcè caſtam. Prudentius ſacro hymno cecinit eius triumphū, S. Damaſus de eadē, & baſilicā ipſius duo ſcripſit epigrāmata, quæ habentur in collectaneis Chriſtianorum Poetarum. Habuit S. Gregorius Papa in eadem eccleſia homiliā 11. & 12. Meminit eiuſdem Fortunatus in vita S. Martini ex Seuero. De reliquijs eius tranſlatis Conſtātinopolim ſub Pulcheria Auguſta temporib. Marciani Imp. ſcribit Theodorus lector lib. 2. collect. & Niceph. lib 14. c. 10. De tempore autem paſſionis eius, & ſi nullibi inueniatur expreſſum, ex his tamen, quæ in prædicta epiſt. 3. ſcripta habentur, ſatis apparet ipſam in vltima eccleſiæ perſecutione fuiſſe martyrio coronatā: nam adhuc ſuperſtites aliquos auctor fuiſſe teſtaē, qui ea, q̃ de Agnete narrantur, oculis vidiſſent, eademq; Conſtātiæ filiæ Conſtantini retuliſſent. Extat non tātum eius inſignis baſilica via Nomentana; ſed & ille locus, vbi eſt producta, vt eius virginitas violareē, ſacroſanctus habetur, Fornices ipſi nimirum circi Agonalis. Sat conſtat auctoritate S. Hieronymi, in Iſa. c. 2. (vt prætermittam Gentilium poetarum teſtimonia) in fornicibus ſpectaculorum manere conſueuiſſe

ſueuiſſe publica ſcorta & alias publicæ libidinis illecebras, donec (inquit) ſub Constantino Imperat. Chriſti Euangelio coruſcante, & infidelitas vniuerſarum gentium, & turpitudo deleta eſt. hæc Hieron. loquens de his turpiſſimis locis Cyprianus lib. de ſpectaculis hæc ait: Si ruſſum perrogem, quo ad illud ſpectaculum itinere peruenerit: confitebitur, per Lupanarium, per proſtitutarum nuda corpora, per publicam libidinem, per dedecus publicum, per vulgarem laſciuiam, per communem omnium contumeliam. hæc Cyprianus & alia plura de fornicibus theatrorum, & in eam ſententiam Vibius apud Senecam in controu. 2. libr. 2. Redoles, inquit, adhuc fuliginem fornicis. Ex eadem controuerſia, quàm infelix & miſeranda eſſet conditio virginis à lenone proſtitutæ, pluribus demonſtratur: Miſera includebatur cellula, in cuius fronte titulus ſuperpoſitus nomen virginis proſtitutæ & precium conſtitutum indicabat; moxque fiebat concurſus libidinoſorum ad meretricem nouam. hęc omnia habes apud Seneca in citato nuper loco libr. 1. controu. 2. Ex his omnibus diſce virtutem Chriſti, qui in tali diſcrimine poſitas virgines nouit ſępiſſimè liberare. teſtantur hæc ipſa acta martyrum, aſtipulatur his ſanctus Baſilius, dum ait: Cum fer ur et perſecutionis immanitas electę virgines propter ſponſæ fidem, ad illudendum impijs hominibus traditę, corporibus inuiolatæ durarunt; eo ſcilicet cuius gratia id perferebant, impiorum conatus in earum carne irritos arguente, & integra earum corpora non ſine prodigio & virtute cuſtodiente &c. hęc Baſil. libr. de vera virgin.

b Publij Epiſcopi.] De ipſo hac eadem die Vſuardus, & Ado. Scribit Dionyſius Corinthiorũ Epiſcopus Publium hunc ſucceſſiſſe Dionyſio Areopagitę in eccleſia Athenienſi, Publio autem ſuffectum Quadratum. apud Euſeb. hiſtor. lib. 4. c. 22. & Hieron. de ſcript. eccleſ. in Quadrato. Fuit aliquorum ſententia hunc illum eſſe Publium, quem Melitæ Paulus (vt habet Act. Apoſt. cap. 28.) curauit dyſenteria, quod etiam hic Ado profitetur in Martyrolog.

c Fructuoſi epiſc. & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die, qua etiam antiquitus agi conſueuiſſe, demonſtrat ſancti Auguſtini ſermo 101. de diuerſ. edit. Louan. ſcripſit eius & ſociorũ res geſtas Prudentius hymno 4. periſteph. alia prę terea habentur eorum acta ſoluta oratione cõſcripta apud Sur. tom. 1.

d Patrocli.] De eodẽ Beda & cæteri. Eius acta ſyncera quidem recitat Sur. tom. primo. de ipſo etiam Gregor. Turon. lib. de gloria mart. cap. 64. Morel. Idem addit, huius acta martyris ex Italia petita, collata fuiſſe cum his, quæ in Gallijs apud clericum quendam habebantur, eademque fidelia eſſe inuenta. Clarus etiam in Gallijs habitus Patroclus alius, qui temporibus Childeberti regis Franc. eminuit ſanctitate, de quo idem Gregor. de geſt. Franc lib. 5. c. 10.

e Sub Aureliano Imp. per.] Nona ordine ponitur hæc perſecutio ab Oroſio lib. 7. ca. 23. & Auguſt. de ciuitat. Dei lib. 18. cap. 52. à Seuero autem octaua numeratur. Aurelianus itaque cùm aliquandiu in pace agere eccleſiam permiſiſſet, imò de eadem eſſet optimè meritus (nam aduerſus execrandum Paulum Samoſatenſem hæreſiarchã Antiochiæ damnatum, ſecundum ſancita Patrũ reſcripſit, vt tradit Euſebius hiſtor. libr. 7. cap. 23. & 24.) tandem velut quodam inſano furore correptus, vltimo ſui Imperij anno, ſęuiſſimam in Chriſtianos perſecutionem concitauit. Legitur adhuc eius edictum in Chriſtianos promulgatũ, in actis ſancti Symphoriani martyris. De eadem perſecutione idem Euſebius in chron. hincque licet dicat terrore vindictæ ab inſtituto reuocatũ, cùm ſcribens edictum eius brachium debilitaretur: tamen eundem in ſententia perſtitiſſe adhuc, nec fulmine cælitus immiſſo reſiluiſſe, ac tandem in itinere occiſum eſſe, tradit Oroſius lib. 7. ca. 23. Quàm autem ſæua, licet breuis, fuerit hęc perſecutio, ex immanibus crudelibusq; ſupplicijs, quibus in ſuos milites Gentiles homines animaduertit, coniectare licet. Nam Flauius Vopiſcus in eius uita ſcribit, militem quendam ob uiolata iura hoſpitij, duobus duris arborum ramis deorſum inflexis, manibus pedibusque ligatum, relaxato mox illorum naturalis roboris impetu, ſcidiſſe mediũ. Si hæc in ſuos de republica aliàs optimè meritos pœnarum genera commentus eſt; quid in Chriſtianos, quos Deorum hoſtes, & Imperij perduelles exiſtimabat, feciſſe putandum? Sed de his fuſius in Annal. eccleſ.

f Meinardi.] Habentur eius acta apud Suri tom. primo. Meginradum hunc appellat Sigilbert. in chronic. eumque martyrio uita functum teſtatur. Necatus eſt ſub Ludouico quarto Imper. anno à Chriſto Domino 860. licet Sigilbertus opinetur id contigiſſe anno 856. De eodem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. libr. 3. cap. 209.

g Epiphanij Epiſcop.] Hac item die tabulę Ticinenſes. Scripſit eius res geſtas Ennodius eiuſdẽ ciuitatis Epiſcopus ſucceſſor ipſius, habet eas Sur. tom. prim. ſed non integras, prolixiores enim legi in bibliotheca Vatic. in codice man. ſcript. eiuſdem Ennodij etiam extat ibidem ſermo dictus in die natali ipſius, carmen inſuper de eodem. Claruit temporibus Anthemij & ſucceſſorum Impp. atque Odoacri regis Italię.

Vudeci-

ix. A Vndecimo Kal. Febr. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

VALENTIAE in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Vincentij [a] leuitæ & martyris, qui ſub Daciano impijſſimo præſide carceres, famem, equuleum[b], diſtorſiones membrorum, laminas candentes, cratem ferream ignitam, aliaque tormentorum genera perpeſſus, ad martyrij præmium euolauit in cælum: cuius paſſionis nobilem triumphum Prudẽtius luculenter verſibus exequitur, & beatus Auguſtinus, ac ſanctus Leo Papa ſummis laudibus commẽdant. Romę ad Aquas Saluias ſancti Anaſtaſij [c] Perſę monachi, qui poſt plurima tormenta carceris, verberum, & vinculorum, quæ in Cæſarea Palæſtinæ perpeſſus fuerat, à Choſroe [d] Perſarum rege multis pœnis affectus, ad vltimum decollatus eſt, cum prius ſeptuaginta ſocios in fluenta demerſos ad martyrium præmiſiſſet. eius caput Romam delatum eſt, vnà cum veneranda eius imagine, cuius aſpectu fugari dęmones, morboſq; curari, acta ſecundi Concilij Nicęni teſtantur. Ebreduni in Gallia ſanctorum martyrum Vincentij [e], Orontij, & Victoris, qui in perſecutione Diocletiani martyrio coronati ſunt. Nouariæ ſancti Gaudentij [f] epiſcopi & confeſſoris. Soræ ſancti Dominici [g] abbatis, miraculis clari.

IANVARII. 22.

a VINCENTII.] De eodem hac itẽ die cęteta Latinorũ Martyrologia. Putatur mendũ eſſe in codice, dũ Gre. Turon. de Glor. mart. c. 90. ait celebrari ſolitã ſolemnitatẽ S. Vincentij, duodecimo Kal. vndecimi mẽſis, vt textus ſit reſtituendus xj. Kalẽ. ut hic habetur. Huius acta non tantũ Latinis, ſed & Gręcis ob ſuã excellentiã ſunt facta conſpicua. à Latinis ea mutuatus deſcripſit Metaphraſtes, quæ latinitati iterũ reſtituta hẽt Sur. to. 1. Ipſa autẽ origina liter latina legimus in vet. man. ſcrip. quæ publico vſui erãt quibuſdã eccleſijs, & inter alia in codice S. Mariæ ad Martyres: Prudentius eadẽ ſacro hymno cõplexus eſt in periſteph. hym. 5. meminitq; eiuſdẽ, cũ agit de martyrib. Cęſarauguſtanis hym. 4. Habuit S. Auguſtinus in natali die ipſius (vt auctor eſt Poſſidius in indiculo) tractatus quatuor, quorũ duo habentur inter ſer. de ſanctis 12. & 13. cæteri duo ſuperadditi a Pariſienſibus ſer. 8. & 9. rurſus autẽ in eiuſdẽ natali habuit prolixum illum tractatũ de Iacob & Eſau, vt apparet in fine ipſius, eſt de diuer. ſer. 44. aliũ adhuc exhibuit editio Louã. habitũ in baſilica Reſtitutæ ſer. de diuerſ. 102. extat de eodẽ ſer. S. Leonis Papę. Meminit eiuſdẽ martyris Fortunatus li. 7. ad Bod. ducẽ. ſcripſit idẽ epigramma de eius baſilica li. 1. S. Bernar. de ipſo ſerm. paru. 66. De tunica ſancti Martyris tranſlata & miraculis illuſtrata agit Greg. Turon. hiſ. de geſ. Franc. li. 3. ca. 29. Ado Vien. in chron. anno 527. & Sigibert. an. 542. Alia de eiuſdẽ Vincentij miraculis agit idẽ auctor Greg. de gloria mart. c. 89. & 90. De eiuſdem martyris capite in eccleſia Cenomanenſi collocato a S. Domnolo epiſcopo, eiuſdem acta ſignificant, quæ habes apud Sur. die 16. Maij to. 3. Fuerunt alij eiuſdem nominis illuſtres martyres in Hiſpania, de quibus ſuis locis inferius.

b Equuleum.] Fuiſſe equuleũ tortoriũ lignum, omnes conſentiunt: eundemq; fuiſſe cocleatũ ad extendendum & remittendum compoſitũ, ijdem ex Nonio affirmant, cum hęc dicat ille:

Et vbi inſilui in cocleatum equuleum
Ibi tollutim tortor, ideſt volubiliter torqueor.

Iſido-

Iſidorus lib. 5. orig. equuleũ ab extendendo dictũ putat. Cypr. lib. de lapſis: Nũc equuleus extẽderet. Cũ etenim equuleus intenderetur, corpora ſimul extendi neceſſe erat, vnde Ammian. Marc. lib. 14. Intendebantur equulei, & Hier. epiſt. 49. ad Inno. Cùm equuleus (inquit) corpus extenderet. Sigonius, & ſi vir ſanè eruditus ſit, tamẽ cùm de equuleo egit, tam de eo, quàm de fidiculis, rem parũ feliciter videtur aſſecutus lib. 3. de Iudicijs cap. 18. Confundit.n. nõ tantũ equuleũ cũ cataſta, de qua plura nos 16. Martij, ſed etiã cum genere illo compedũ, quo rei in carcere poſiti, inuectus ad quartũ vel quintum foramen pedibus ad iugem cruciatũ ſic vincti detinerentur. Id habes ex epiſtola eccleſiæ Lugdunen. apud Euſeb. lib. 5. c. 1. quod genus torquendi Rufinus lib. 5. c. 2. non impropriè, loco compedum, dixit neruum; Chriſtophorſonus autẽ propriùs craſſam compedem appellauit. De eodẽ genere cõpedum, quibus martyres in carcere poſiti diſtinebantur, eleganter Prudentius periſteph. hymno 4. de ſancto Vincentio ait.

In hoc baratrum conijcit
Truculentus hoſtis martyrem
Lignoq; plantas inſerit
Diuaricatis cruribus.

De ijſdem cõpedibus Euſeb. li. 6. c. 32. cum agit de Origene: Multas (inquit) diebus pedes in cõpedes ligneos intruſi, diſtractione quadam ad quartũ foramen diſtẽti fuerunt, & li. 8. c. 11. Poſt verbera in compedibus ligneis poſiti erant, & pedes alter ab altero ad quartum foramen diſtenti diſtrictiq; adeò, vt neceſſariò ſupini iacerent, nec poſſent propter plagarum vulnera recẽs toti corpori inflicta ſe vllo modo cõmouere, & inferiùs ca. 14. de Apphiano martyre: In carcerem concluditur, in quo vnum diem noctemq; vtroq; pede compedibus ad cruciatũ paratis, longe a ſe mutuo diſtento diuexatus &c. agit de ijſdẽ cõpedibus Metaphraſtes in Trophymo martyre. Ex his omnibus cõpedes ab equuleo eſſe longè diuerſos, qui non in carcere tenũ, nec eius tantum diſtendebat pedes, ſed totum corpus ad foſſionem vngularum, quiſq; poteſt facile intelligere; cùm idem Euſebius diuersè admodũ a cõpedibus deſcribat equuleum lib. 8. c. 11. cum ait: Quidam enim primùm manibus a tergo religati, ligno appenſi & machinis quibuſdam mẽbra eorum vniuerſa diſtenta, diſtractaq; &c. hęc de equuleo eſſe intelligenda, ea quæ S. Hieronymus ep. 49. ad Innocentium ſcribit, planè indicant. cũ ait: Cùm equuleus corpus extenderet, & ſordidas fœtore carceris manus poſt tergum vincula cohiberent &c. Prudentius item ſic.

Vinctum retortis brachijs
Surſum ac deorſum extendite
Compago donec oſſium
Diuulſa membratim crepet.

Idem in Romano Martyre hym. 10.

Miſerum putatis quòd retortis pendeo
Extentus vlnis, quòd reuelluntur pedes
Compago neruis quòd ſonat crepantibus.

Sunt hęc Romani martyris verba pendentis in equuleo. Quàm autem erret Sigonius dicto loco, cum putet corpus in equuleo alligari fidiculis idẽque eſſe torquere fidiculis, quod equuleo diſtendi, dicemus paulò inferius.

Quęnam eſſet equulei forma, haud facilè deſcribi poſſe videtur: & cùm multi in his laborauerint, neminem adhuc eam aſſecutum fuiſſe cognoui, at nec ego id mihi arrogo. Deſcribam hic tantùm quę ex veteribus accepi, cęteriſq; rem ipſam exactius examinandam relinquam. Stipitem quẽdam in equuleo fuiſſe, tradit S. Hieronymus dicta epiſt. 49. cum ait: Crines ligantur ad ſtipitem, & toto corpore ad equuleum fortius alligato, vicinus pedibus ignis apponitur, vtrumque latus carnifex fodit &c. Ex eodem ſtipite totam illam machinam Prudentius in Romano, hym. appellat noxialem ſtipitem, cùm ait.

Iubet amoueri noxialem ſtipitem
Plebeia clarum pœna ne damnet virum.

Si adhuc fidem integram pręſtas actis S. Dorotheæ virginis & martyris, quę extãt apud Sur. to. 1. die 6. Februarij, habes ex illis, equuleum formã quodammodo expreſſiſſe crucis: ſunt ibi hæc verba Theophili pendentis in equuleo: Ecce modo Chriſtianus ſum, quia in cruce ſuſpenſus ſũ: equuleus enim crucis quandam ſimilitudinẽ gerit. hæc ibi. Secundũ autẽ prędicta haud difficile eſſet deſcribere formam equulei, nimirum erectũ ſtipitẽ validum & cocleatum, qui tranſuerſum habeat lignũ, quod intendatur ac remittatur, ad quod ligata membra diſtendantur tortoris arbitrio. Sed ab hac equulei imagine, vel alia huic perſimili cogit me diſſentire Ammianus Marcellinus, cũ hominẽ non rectum in equuleo extenſum docet, ſed curuum, ſic enim ait lib. 16. prope finem: Innocentes tortoribus expoſuit multos, aut ſub equuleo cępit incuruos &c. Clarius autẽ li. 18. his verbis: Quãquam incuruus ſub equuleo ſtaret, pertinaci negabat inſtãtia. hęc Ammiã. quibuſquidẽ alia à prędictis planè diuerſa equulei forma pſcribitur, quã quidẽ & vocis etymologiã poſſumus intelligere, ut equuleus ab equulo, ꝙ homo ad eũ alligatus atq; diſteſus & accuruus quodammodo equuli formam pſeferret, ſic dictus. Verũ aduertas, ſic curuũ ſub equuleo diſtendi hominẽ, vt tamen cęlũ verſus facies cõuerſa eſſet, liberũq; illi fuiſſe rurſum oculos tollere, ac cęlum aſpicere. hæc habes ex S. Hieron. dicta ep. 49. Ex his itaq; omnibus quę diximus, tibi formam equulei (vt lubet) effingito.

De fidiculis iam agamus. Increbuit hactenus cõplurium error, vt fidiculas à fidibus deriuatas putarent, nihilq; aliud eſſe fidiculas, quàm vincula neruea, quibus ad equuleum manus pedeſque hominis ligarẽtur, ſicq; torquere fidiculis reũ, idem eſſe quòd ligatum in equuleo fidiculis hominem

intera-

intendendo, oſſium commiſſuras cum immenſo dolore diſtrahere. Senſit hęc Sigonius lib. 3. de Iudic. c. 18. ſic etiam errauit in his & Valla li. 1. dum ait, fidiculas eſſe inſtrumẽtum ex duobus obliquatis lignis compactum, ita dictum, vel ab extorquẽda fide, vel à neruicis funibus, quibus torquendi alligantur. Omittimus alias hic referre complurium Iureconſultorum de fidiculis à veritate prorſus remotas ſententias. Miratus ſum vehementer; cùm ſanctus Iſidorus libr. 3. origin. exactè monſtrarit, quid ſint fidiculæ; eruditos viros, eo prætermiſſo, in perquirendo de illis adeò laboraſſe, ac a rei veritate tantopere aberraſſe. Fidiculas enim idem eſſe quòd vngulas teſtatur, cum ait: Vngulæ dictę, q̃d effodicãt, hæ & fidiculæ, quia ijs rei in equuleo torquentur, vt fides inueniatur. hæc Iſid. Cùm itaque fidiculis æquè ac vngulis finderentur latera hominis in equuleo diſtenſi, eaſdem vngulas ea de cauſa dictas eſſe puto fidiculas, quòd reorum latera finderent, ſicque a findendo dictas fidiculas eſſe, quaſi findiculas, vel a fodicando, quòd illis latera reorum fodicarentur, dictasque eſſe fidiculas quaſi fodiculas; fodicare latera fidiculis vſurpatũ apparet ab Ammiano, vt dicemus paulò inferius. His in primis aſtipulatur Prudentius hymn. 10. periſteph. in Romano, cùm quas vocat fidiculas eaſdem vngulas dicat. Sunt hæc verba Aſclepiadis iudicis.

Vertat ictum carnifex
In os loquentis, inq; maxillas manum,
Sulcosq; acutos & fidiculas transferat
Verboſitatis vt rumpatur locus.

Et paulò poſt, per fidiculas Aſclepiadẽ intellexiſſe vngulas, quæ mox auctor ſubdit, declarat his verſibus.

Implet iubentis dicta lictor improbus
Charaxat ambas, vngulis ſcribentibus,
Genas, cruentis & ſecat faciem rotis.
Hirſuta barbis ſoluitur carptim cutis
Et mẽtum adusq; vultus omnis ſcinditur.

Hæc Prudentius. Eodem ſenſu fidiculæ accipiuntur l. Decuriones C. de quæſt. nam fidiculis torqueri, Imperator appellat cruentam conditionem, ſic apud Ammianum lib. 29. qui hæc genera cruciamẽtorum recenſens, ait: Intercluduntur equulei, expediuntur pondera plumbea, cum fidiculis & verberibus. Cumque paulò inferius reorum maieſtatis latera dictis tormentis fodicata dicat, fidiculis id factum apparet. In hac eadem ſententia fidiculas accipere, tam apud Seneca lib. 3 de ira, quã apud Valer. de patientia lib. 3. c. 3. 4. 5. vel alios, nihil vetat. Tantùm apud Suetonium in Tiberio aliud genus cruciamenti inuenies dictas eſſe fidiculas, dum ait: Excogitauerat inter genera cruciatus etiam, vt larga meri potione per fallaciam oneratos, repentè veretris deligatis, fidicularũ ſimul vrinæque tormento diſtenderet. hæc Suet. ſed remotiſſimum eſt eiuſmodi genus tormenti, ab eo quod in actis ſanctorum martyrum, alijſque citatis locis per fidiculas teſtatum apparet. Inuenies frequenter equuleo iunctas eſſe fidiculas vel vngulas; ea nimirum ex cauſa, quòd extento corpore in equuleo, fidiculis vel vngulis à tortoribus membra ſulcarentur, quibus aliquãdo ſuccederet ignis tormentum. hæc cùm habeas in nonnullis actis ſanctorum martyrum, S. Cyprianus demonſtrat dum ait lib. de lapſis: Nunc equuleus extenderet, nunc vngula effoderet, nunc flamma torreret. & Auguſt. epiſtol. 59. ad Marcellin. non extendente equuleo, non ſulcantibus vngulis non vrentibus flãmis &c. eadem Hieronym. epiſt. 49. Prudentius ſæpe, & alij. ante hos ó nes Seneca libr. 3. controuerſ. 14. pluribus.

c Anaſtaſij Perſæ.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem decimaquinta huius. Metaphraſtes eius ac ſociorum acta deſcripſit, habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Habemus in noſtra Bibliotheca eiuſdem res geſtas a Gregorio quodam clerico è Græcis latinè redditas, quibus præmittitur præfatio, cuius eſt exordium: Vnigenitus filius, &c. fortaſſe illa, quæ malè tranſlata Beda, vt ipſe ait, emendauit. Habentur illic inſuper poſt eadem acta elegãs hiſtoria de arreptitia puella virtute martyris liberata Romę in eccleſia Sanctæ Mariæ ad Aquas Saluias: eo nomine olim ea eccleſia dicebatur, quæ poſtea ob illata illuc ſanctorum pignora Vincentij & Anaſtaſij, illorum nomine dicta eſt. Habet eadem hiſtoria miram conſenſionem cum his, quæ Legati Apoſtolici Hadriani Papæ in Concilio Nicæno ſecundo, actio. quarta. teſtati ſunt de capite eiuſdẽ martyris vnà cum eius vultus imagine Romam tranſlato. Aſſeruatur eadem hactenus religioſè in eadem eccleſia, licèt ſacræ imagini ab aliquo rei ignaro ſit inſcriptum nomen Pauli Apoſtoli, qui eodem in loco capite truncatus eſt. De paſſione ſancti Anaſtaſij eiuſque reliquijs Romam tranſlatis agit Beda de ſex. ætat. ſub Heraclio Imper. Ado Vien. in chron. anno 604. Sigeb. anno 620. Marian. Scot. martyrium refert anno 617. & translationem in Vrbem anno 626. reponit. Porrò conſtat S. Anaſtaſium conſummaſſe martyrium (vt eius acta teſtantur) anno 17. Heraclij Imp. eſt is annus a Chriſto Domino 627. Quòd autem alij laqueo, alij verò gladio vitam finijſſe dicant: placent quę in Gręcorum Menologio de ea re ſcripta ſunt his verbis: Ipſius collo ita laqueo aſtricto, vt reſpirandi facultatem non haberet, poſtremò ſecuri percutitur, capite pro Chriſti fide abſciſſo. hęc Græc. Menol. die 15. Ianuar.

d Choſroe Perſarum rege.] Ne de Choſroe ambiguitas oriatur: noſſe debemus, duos eiuſdem nominis fuiſſe reges Perſarum, quorum ſenior regnauit temporibus Iuſtiniani Imp. & Iuſtini Iunioris, peruenitque vſque ad Tiberium, ac vita functus eſt anno Domini 579. vt ex Agath. colligitur lib. 4. pag. 538. regnauitq; annos 48. Huic autem Choſ-

roi

roi ſucceſſit Horſmida eius filius, quo extincto, ipſius filius nomine Choſroes regnum capeſſit, vt Niceph. hiſt. lib. 18. c. 18. 21. & 22. Porrò de Choſroe de quo agimus, eſt ille iunior, ſenioris nepos.

e Vicentij, Orontij, & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij, plurib. autem Petrus in catal. lib. 2. cap. 112.

f Gaudentij.] Nouarienſes hac item die celebrant natalem ipſius, translationem autem iterũ factam, menſe Auguſti, & Octobris, vt conſtat ex tabulis eiuſdem eccleſiæ. Acta eius, tempore Leonis epiſcopi ſucceſſoris, qui ſedit temporib. Pauli Papæ, ut teſtâtur eiuſdem eccleſiæ tabulæ, conſcripta habet Mombrit. tom. 1. Claruit temporibus Theodoſij ſenioris & filiorum Impp. optimè notus Ambroſio, ut ex ijſdem actis accipitur.

g Dominici abbatis.] De eo hæc Leo Cardinalis Oſtienſis in chron. Caſin. lib. 2. cap. 62. Hoc anno 1031. beatus Dominicus innumerabilium patrator miraculorum, multorumque Cœnobiorum fundator apud Soram Campaniæ ciuitatem iam ferè octogenarius migrauit ad Dominum, ſepultusque eſt in monaſterio Soræ vicino, quod nunc eiuſdem vocatur ex nomine. hactenus Leo. In Vaticana bibiliotheca in codice qui inſcribitur, Liber cenſuum, tam de eodem Cœnobio, quàm de immunitate Sorani epiſcopi, vt Romano tantùm Pontifici ſubditus ſit, habetur narratio.

23 Decimo Kal. Febr. Luna. B viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23

ROMÆ S. Emerentianæ [a] virginis & martyris, quæ adhuc cathecumena, dum oraret ad ſepulchrum S. Agnetis, cuius fuerat collactanea, à gentilibus lapidata eſt. Philippis in Macedonia S. Parmenæ, [b] qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis. Hic tràditus gratiæ Dei, iniunctum ſibi à fratribus officium prædicationis plena fide conſummans, ſub Traiano [c] martyrij gloriam eſt adeptus. Cæſareæ in Mauritania ſanctorum martyrum Seueriani, [d] & Aquilæ vxoris eius ignibus combuſtorum. Apud Antinoum Ægypti vrbem ſancti Aſclæ [e] martyris, qui poſt diuerſa tormenta pretioſam Deo animam, in flumen præcipitatus, reddidit. Ancyræ in Galatia S. Clementis [f] epiſcopi, qui ſæpius cruciatus, tandem ſub Diocletiano martyrium conſummauit. Ibidem S. Agathangeli, [g] qui eodem die ſub Lucio præſide paſſus eſt. Alexandriæ S. Ioannis [h] Eleemoſynarii, eiuſdem vrbis epiſcopi, miſericordia in pauperes celeberrimi. Toleti S. Ildefonſi [i] epiſcopi, qui ob ſingularem vitæ integritatem, ſuſceptamque defenſionem aduerſus hæreticos, Dei genitricis virginitatem impugnantes, ab eadem candidiſſima veſte donatus eſt, ac demum ſanctitate celebris in cœlum vocatus. In prouincia Valeriæ [k] S. Martyrij [l] monachi, cuius meminit B. Gregorius Papa.

IANVARII. 23.

a EMERENTIANÆ.] De ipſa hac eadem die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Acta paſſionis eius narrantur apud Ambroſ. libro quarto, epiſto. 34. edit. Rom.

b Parmenæ.] De quo Act. Apoſt. c. 6. Beda ac ceteri Latinorum de eodem hac die, Græci autẽ vndecima Martij, ac iterum tertia Maij, vt apparet ex eorum Menologio.

c Sub Traiano.] Perſecutio ſub Traiano tertia recẽſetur ab Auguſtino de ciuit. Dei lib 18. c. 52. Oroſ. li. 7. c. 12. & Seuer. li. 2. Quæ quidẽ nõ ex edictis

dictis Traiani ſumpſit exordiũ; ſed (vt ſcribit Euſe. hiſt. lib. 3. c. 26.) ſigillatim in vnaquaque ciuitate ſub eius Imperio ex ſeditione populi excitata eſt: cui tamen ex eiuſdem Imperatoris edictis magnũ acceſſit additamẽtum. ſed poſtea litteris Plinij iunioris, illo perſuaſo, ſic temperata eſt, vt prohiberet inquiri Chriſtianos, delatos tamen puniri, vt Tertullianus ſcribit in Apologet. Poſſet fortaſſe alicui dubitationẽ facere, quid eſt quod laudatiſſimus principum idemque æquiſſimus (ſic etenim Gentilium omnium teſtimonio habetur) in Chriſtianos tantùm ſe iniquiſſimum, atq; ſæuiſſimum exhibuerit? Ad hoc primùm dicimus, quod quidẽ patres in Apologijs ſunt proſequuti: complures hæreticos ac præcipuè Gnoſticos nomine Chriſtiano cenſitos, turpibus execrandisq; facinoribus impollutæ Chriſtianæ religioni ignominiam irrogaſſe, ſuisq; impuriſſimis obſcœnitatibus effeciſſe, vt genus, fides, nomen ipſum denique Chriſtianum blaſphemaretur inter gentes; adcò vt (ſecundum Domini futura prædicentis ſententiam) obſequium ſe Deo præſtare exiſtimarent, ſi Chriſtianos, vt nequiſſimum genus hominum, internicioni traderent, inuidioſumq; nomen prorſus abolerent. Erant & aliæ mẽtitæ vel ſimulatæ cauſæ, quas in Annalibus ſigillatim recenſuimus, quibus principes perſuaſi, illi ipſi, qui apud Gẽtiles habiti ſunt æquiores, iidem ſæuiores in Chriſtianos ſe exhiberent, illis in hoc non diſſimiles, qui etiam Gentiliũ iudicio peſſimi fuerunt, vt Nero, Domitianus, & alij. Sed quòd in primis Traiani animum in eoſdẽ vehementiſſimè incendit, illud fuit, quod ex litteris Plinij ſecundi, quæ habentur lib. 10. epiſt. 103. accepit, nimirum Chriſtianum genus adeò inualuiſſe, ſicq; illorum numerum auctũ, vt Idolorum templa deſerta deſolataq; remanerent; & nedum in ciuitatibus, ſed & in vicis & agris ſacra deorũ eſſent intermiſſa; & (vt ait) rariſſimus victimarũ emptor inueniretur. Quibus ille acceptis, vt collabenti idolorum cultui conſuleret, ac dijs, quib. Imperium acceptũ ferebat, rependeret gratias; Chriſtianos, vt impios, deorumq; contemptores è medio tollendos edixit; & quò magis erga deos pius, & reipublicæ ſtudioſus, eò amplius in Chriſtianos ſeuerus videri cupiebat. ſed explorata demum per eundem præſidem illorum innocentia, non vltra inquirendos, ſed oblatos tantũ puniendos eſſe reſcripſit: de cuius adeò iniqua ſententia inquit Tertullianus in Apologetico: O ſententiã neceſſitate confuſam, negat inquirendos, vt innocentes: mandat puniri, vt nocentes: parcit, & ſæuit; diſſimulat, & animaduertit &c. Sed quonã pacto alij prædicant Traianum æquiſſimum & optimum omniũ principem, qui erga ſeipſum impuriſſimus, ac ob eam cauſam & iniquiſſimus fuit? id quidem ijdem ſcriptores Ethnici, qui eum laudib. tollunt, ſcriptis teſtatum reddunt, adcò vt ex eorum cenſura, non tantum ex optimorum albo eum expũgendum eſſe, ſed nec boni viri laudem mereri, imò inter turpes eſſe adnumerandum, quiſq; æquo iure cẽſeret. Dio etenim & Spartianus grauiſſimi ſcriptores, quod verum eſt non diſſimulantes, eundem adeò impurum fuiſſe narrant, vt & in ſenectute in maſculos inſaniiſſe teſtetur. Iam ergo tam abductum in præceps hominem, datũ in reprobum ſenſum, in ignominiam paſſionum, quis miretur Chriſtianis fuiſſe aduerſum? Hominem certè indigniſſimum, quem ab inferis eductum precib. S. Gregorij Papæ quidam ſcribant: quam opinionẽ fuſius in Annalib. eccleſiaſticis confutauimus, & friuolas rationes illorum, qui eam aſtruunt, & quoquomodo firmare conantur, exactè firmiterq; hiſtoriæ veritate refellimus.

d Seueriani, & Aquilæ.] De his etiam hac die Beda, Vſuar. Ado, Petrus in catal. li. 3. c. 16. & alij.

e Aſclæ.] Vſuardus de eodem hac die. Eius res geſtas recitat Metaphraſtes in actis Tyrſi martyris 14. Decembr. quę habentur apud Lipom. tom. 3. De eo item Petrus in Catal. lib. 3. c. 15.

f Clementis epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio. Huius ſępius iterata certamina deſcripſit ex antiquis monumẽtis Metaphraſtes, quę recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. de ipſo etiam Niceph. lib. 7. c. 14. quem ait, annis vigintiocto cõtinuis vexationibus ob Chriſti fidem a Gentilibus agitatum.

g Agathangeli.] Gręci ẽt de eodem hac die in Menologio. Huius acta habentur in texta cum rebus geſtis S. Clementis, de quo modo egimus. De eodem Nicephorus lib. 7. & 14. qui de vtriſq; hęc ait: Eos omnes martyres, meo quidẽ iudicio, Clemens & cum ipſo Agathangelus ſuperauit.

h Ioannis eleemoſynarij.] Agũt itidem de eodem hac die Gręci, licet natalis dies ſit tertia Februarij: puta hanc ipſam eſſe diem ordinationis eius, quam & natalem dici conſueuiſſe, & ſolemniter etiam celebrari, ſuprà diximus, dum egimus de Cathedra S. Petri. Scripſit admirandas eius res geſtas Leõtius epũs Neapolis Cypri, cuius fidei ſubſcribunt patres in S. Synodo Nicæna ſecũda, act. 4. & Ioannes Damaſcen. de imag. orat. 3. dum eũ producunt teſtem aduerſus Iconoclaſtas. Eadem Ioannis acta à Leontio ſcripta Anaſtaſius Bibliothecarius, iuſſu Nicolai Romani Pontificis latinitati donauit, vt auctor eſt Sigib. de vir. illuſt. c. 57. in Leontio, & c. 104. in Anaſtaſio. Eorum duplex reperitur editio atque translatio inter ſe diuerſa, in quarum altera aliqua habentur, quę in altera deſiderantur. vide apud Lipom. tom. 2. & Sur. to. 1. Sedere cœpit ſub Heraclio Imp. vt eius acta teſtantur, & non ſub Phoca, vt aliquis putauit, ſub quo ſedit Eulogius notiſſimus ſancto Gregorio Rom. Pont. Pręfuit hic illi ſedi annos decẽ, vt ſcribit Niceph. in chro. Corpus eius Venetias tranſlatum eſſe tradunt.

i Ildefonſi epiſc.] Hunc alij Illefonſum, Alfon

ſum

ſum alij appellant. Succeſſit Eugenio ſecũdo eiuſdē ſedis antiſtiti, Imperante Heraclio, ſub Vitaliano Rom. Pont. & Receſuintho Hiſpaniarum rege, anno à Chriſto Domino 662. ſeditq; annos nouem & menſes duos, habuitq; ſucceſſorem Quiricum, qui præfuit ſynodo Toletanæ vndecimæ, anno quarto Bambę regis. Habentur Ildefonſi res geſtæ conſcriptæ à Iuliano eiuſdē vrbis epõ, quas refert Sur. tom. 1. Porrò nõ tantùm inter ſanctos, ſed ēt inter celebres ſcriptores eccleſiaſticos adnumeratur. Libuit hic referre quæ in appendice operis illius, quod idem ſcripſit Ildefonſus de vir. illuſt. legi in vet. man. ſcrip. Vaticanæ Bibliothecæ. ſunt hæc ad verbum deſcripta: Scripſit Ildefonſus quamplurimos libros luculento ſermone potiſſimos, quos inde in tot partib. cēſuit diuidendos. id eſt librum proſopopeiæ imbecillitatis propriæ, libellum de Virginitate S. Mariæ contra Infideles, opuſculum de proprietate perſonarum Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, opuſculum annotationis de viris illuſtrib. opuſculum annotationis in ſacris, librũ de cognitione baptiſmi; & de progreſſu ſpiritualium. Partis quoq; ſecundæ liber epiſtolarũ eſt, in quo ad diuerſos ſcribens enigmaticis formulis egit, perſonaſq; interdum induxit, in quo ēt à quibuſdam lucidentiora ſcriptorũ reſponſa promeruit. Partem ſanè tertiam Miſſarum eſſe voluit hymnorum, & ſermonum. Altioris deniq; partis liber quartus verſib. proſaq; cõtextus, in quo epitaphia, & quędam ſunt epigrammata adnotata. Scripſit & alia multa, quorũ varijs moleſtiarum occupationib. impeditus, aliqua cępta, aliqua ſemiplena reliquit. Accitus aũt in Pontificatũ nono glorioſi Receſuinthi principis anno, nouē annis & duob. ferè menſib. clarus habitus ſuit vitæ meritis, & recto regendi modo, expleto decimooctauo prędicti principis anno. ſequente die x. kal. Februarij domicilio carnis exuitur, atq; in eccleſia beatę Leocadiæ tumulatur, ad pedes ſui conditus deceſſoris, cum quo creditur ęterno frui receptaculo. hactenus ibi. Quæ licet pręter inſtitutum, tamē cum nondum apud aliquem ea edita inuenerimus, hic deſcribere operę pretium duximus. Reperimus eũdem ob ſolidam fidei conſtantiã, ancoram fidei, & ob dicendi facundiam, Chryſoſtomum appellatum aliquando, cùm citatur. Plura de eodem in Flor. ſanct. vberius in Theſaur. concio. tom. 2. Quòd autem ſanctus Ildefonſus perſtringi admodum videatur in cõcilio Francofordienſi, q̄ dixerit Chriſtum filium Dei adoptiuum ſecundum carnem; non ita accipiendum eſt, vt more Neſtorianorum duas in Chriſto perſonas voluerit cõſtituere, ſed duas diſtinguere naturas: impropriè licet per perſonam naturam ſignificans; ſicut econtra Cyrillus Alexandrinus aliquando feciſſe videtur, cùm in Chriſto vnam tantum dixerit eſſe naturam, nimirum naturam pro perſona accipiens, qua loquendi licentia Euthychiani abuſi, hęreſim de vna in Chriſto natura cõfirmare conati ſunt. Condonandũ eſt patrib. ſi aliquando impropria vſi ſunt voce, cùm ex eorundem ſcriptis, q̄ de fide catholica rectè ſenſerint, mille locis probari poſſit. Hęc eadem dicta ſunt de ſanctis epiſcopis Toletanis, Eugenio, & Iuliano: qui in eadē ſynodo eadē dictione notãtur.

k In prouincia Valeriæ.] De hac prouincia ne alicui errandi tribuatur occaſio, ſicut accidiſſe vidimus; ſciendum eſt duas fuiſſe eiuſdem nominis prouincias, quarũ alteram in Pannonia ita appellatam eſſe à Valeria filia Diocletiani Imp. auctor eſt Ammianus Marcellinus lib. 19. cuius meminit ēt S. Ambroſius de fide lib. 2. c. 4. in fi. & Zoſi. hiſt. lib. 2. Erat & Valeria ciuitas ſic dicta ad ripã Danubij, cuius meminit Ennodius Ticin. in actis ſancti Antonij monachi. Ea itaq; Valeria Pãnoniæ dicitur ad differentiam Valerię prouinciæ in Italia, quæ dicta eſt à via Valeria, quæ à Tiburtinis incipiens per Marſos tranſiens, Corfinium vſq; ducebat, eratq; eadem via ciuitas Valeria nomine, de his Strabo lib. 5. p. 159. de hac ipſa hic agitur in Martyrologio, deq; ea ſcribit S. Greg. Papa lib. 1. dialog. c. 11. hanc quidem prouinciam & Veſtini populi habitabant, cuius metropolis erat Amiternum, hodie Aquila. Amiterno autem diruto, loci illius epiſcopi is erat titulus. N. epiſcopus Caſtrorũ Amiterninæ Ciuitatis, vt apud S. Gregorium reperies lib. 1. dialog. c. 4. Conſtat autem tum ex locis ipſis eorumq; limitib. tum ex ſanctorũ memorijs, quæ illic hactenus aſſeruãtur, S. Gregoriũ Papam, dum de Valeria prouincia mentionem habet, de hac vtiq; noſtra, quæ in Italia ſita eſt, & nõ de Pannonica locutum fuiſſe. De eadem Valeria prouincia mentio habetur l. 5. tit. 30. quib. equorum vſus. Cod. Theodoſ. lib. 9. planius Paul. diac. de geſtis Longobard. lib. 2. c. 11.

l Martyrij monachi.] Scribit de eo S. Greg. li. j. dialog. c. xj. Fuit & alius eiuſdem nominis ſanctus monachus, cuius idē meminit hom. 39. in Euang.

24 Nono Kal. Febr. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r̃	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24

NATALIS

NATALIS ſancti Timothei, [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli; qui ab eodem Epheſi ordinatus epiſcopus, poſt multos pro Chriſto agones, cum Dianæ immolantes argueret, lapidibus obrutus, paulopòſt obdormiuit in Domino. Antiochiæ ſancti Babylæ [b] epiſcopi, qui in perſecutione Decij, poſteàquam frequenter paſſionibus ſuis, ac cruciatibus glorificauerat Deum, glorioſæ vitæ finem ſortitus eſt in vinculis ferreis, cum quibus & ſuum corpus ſepeliri mandauit. Referuntur etiam paſſi cum eo tres pueri, Vrbanus, Prilidianus, & Epolonius, quos ille in fide Chriſti inſtruxerat. Ibidem ſanctæ Xynoridis [c] martyris. Neocçſareę ſanctorum martyrum Mardonij, [d] Muſonij, Eugenij, & Metelli, qui omnes igni traditi ſunt, & eorum reliquiæ in flumen diſperſæ. Fulginei ſancti Feliciani, [e] qui à Victore Papa eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus, poſt multos labores, in vltima ſenectute ſub Decio martyrio coronatur. Item ſanctorum martyrum Thyrſi [f] & Proiecti. Bononiæ ſancti Zamæ [g] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui à ſancto Dionyſio Romano Pontifice ordinatus illic Chriſtianam fidē mirificę propagauit. Item beati Surani [h] abbatis, qui tempore Longobardorum ſanctitate floruit.

IANVARII. 24.

a TIMOTHEI.] Agūt de eodē hac die cæteri Latinorum, Græci autem vigeſimaſecunda huius, vt apparet ex eorum Menologio, & ex Euſtachio presbyt. in vita S. Eutychij epiſcopi Conſtantinopolitani. Notiſſimus hic eſt Pauli Apoſtoli diſcipulus, cuius tū in eius epiſtolis, tum etiam in Actibus Apoſtolorum eſt frequens mentio. Commentarius rerum geſtarū, martyrij, atque tranſlationis eius habetur apud Metaph. 22. Ianuarij. eadem omnia Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Paſſionem Timothei à Polycrate ſcriptam fuiſſe, auctor eſt Sigeb. de vir. illuſtr. cap. 3. ſed ignotum id prorſus Euſebio, atque Hieronymo, qui agunt de Polycrate. Dictus eſt Timotheus primus epiſcopus Epheſi, vt tradit Euſeb. hiſt. li. 3. c. 4. cui Oneſimum ſubrogatum eſſe, ſcribit Ignatius ad Epheſios. Conſtat tamen ante Timotheum eccleſiam Epheſinam à Paulo atque à Ioanne Apoſtolis fuiſſe collectam & eruditā, vnde ad eos S. Ignatius: Cum Apoſtolis (inquit) in virtute Chriſti ſemper cōuerſati eſtis, Paulo, Ioanne, & fideliſſimo Timotheo. idem ſcribens ad Philadelphos, adnumerat eundem Timotheum inter ſanctiſſimos viros, qui in virginitate vitam puram trāſigerunt. De eius tranſlatione agemus ſuo loco inferius.

b Babylæ epiſc.] Beda ac cęteri omnes de eodem hac item die, Græci autem agunt 4. Septembris. De tempore paſſionis Babylę, conſtat maiorum auctoritate, eſſe paſſum ſub Decio. id in primis Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. cap. 32. confirmat hoc ipſum S. Epiph. in lib. de mēſuris & pōd. & S. Hieron. lib. de ſcriptoribus eccleſ. in Origene. His meritò maiorem adhibemus fidem, quam Nicephoro Calliſto, & Metaph. qui dicunt ipſum paſſum ſub Numeriano Imp. qui ijdem certi arguuntur erroris, dum conſtat temporibus Numeriani, nullum eius nominis Antiochenæ eccleſiæ prçfuiſſe epiſcopum, prout apparet ex ſucceſſione Antiochènorum epiſcoporū, quā Euſebius in primis, inde Nicephorus Conſtantinopolitanus epiſcopus texuit; Ex quibus etiam & hi errare conuincuntur, qui eiuſdem ciuitatis duos Babylas excogitarunt. Alij autem, inter quos Nicephorus, cùm ponunt duos Babylas, alterum eorū Antiochenæ ſub Numeriano Imp. præfuiſſe eccleſiæ, alterum verò Nicomediæ dicunt fuiſſe epiſcopum. Rurſus in Menologio eadem die 4. Septembr. de duobus agunt Babylis, de ipſo in primis Antiocheno epiſcopo, atq; de alio eius nominis ludimagiſtro, eodemque vnà cùm octoginta tribus pueris obtruncato. Non eſt hæc recēs quęſtio, Suidas planè teſtatur diuerſas de Babyla fuiſſe ſententias, dicentibus alijs, eum ſub Decio, alijs verò paſſum ſub Numeriano: ad quas conciliandas, duos Babylas à prædictis eſſe excogitatos. In his autem, ſi meum licet interponere iudicium, antiquioribus tam Latinorum quàm Græcorum inhærens, vnum tantum fuiſſe Babylam, eūdemque epiſcopum Antiochenum ſubſcribo. Quis enim ſibi perſuadeat, vt cum penes Græcorum antiquos hiſtoricos tam frequens de Babyla Antiocheno ſit facta mentio, nullo vnquam in loco

vel

vel per occaſionem ſaltem de altero Babyla ęque illuſtri, itemq; cum pueris martyrio coronato ſit facta mentio? De certaminib. Babylæ, & triū puerorum, quorum hic recitantur nōmina, S. Ioannes Chryſoſtomus ſæpius agit: nimirum in oratione contra Gentiles, in homilia de martyribus Iuuentino & Maximo, homil. 4. de Lazaro, & homil. 9. in epiſt. Pauli ad Epheſios. de eodem item Theodoret. de Euangelica verit. lib. 10. de ipſo item & tribus pueris extat ſacer hymnus in breuiario Toletano, Aldelmus et de laudib. virginit. de eodem agit. At verò non ſimul cum ipſa morte finis fuit certaminis Babylæ; quin velut rediuiuus, grauiores cō tra Gentiles eſt aggreſſus pugnas, tū & more Sampſonis oſſib. pugnans, in fugam vertit Philiſtæos. Huius enim illuſtris martyris oſſa Gallus Cæſar in Daphnem ad Antiochena ſuburbia tranſtulit, quò tanti martyris reuerentia inolitæ ibi Græcorū ſuperſtitiones ceſſarent, & effuſus delitiarum luxus contineretur. Res accidit ex ſentētia: nam præſentia ſacrorum pignorum mox loquax illud Apollinis oraculum obmutuit, nec vltra reſponſa dedit, prout ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 18. Cùm autem Imperium impius Iulianus apoſtata accepiſſet, vt ſilentis Apollinis linguam ſolueret, inde tollendū Babylæ corpus Chriſtianis imperauit; quo tandē ſublato, & in locum priſtinum reſtituto, mox mutum idolum, & nō niſi ſui ſilentij cauſam fari permiſſum, illapſo de cælo fulmine contritum eſt, ingensq; eius ædes cæleſti illo igne conflagrauit. Huius triumphi Babylæ extant antiquorum ſcriptiones, velut egregiæ columnæ victorijs illius inſculptæ in monumentum ſempiternum erectæ. Tantę enim rei oculatus teſtis Ioānes Chryſoſtomus, tūc adoleſcens interfuit. & vt ipſe teſtatur, vidit, eademq; ſcripſit pclara illa oratione contra Gētiles, & homil. 4. de laudib. Pauli. id etiam & cæteri antiqui hiſtorici pſtiterunt, Rufinus lib. 1. cap. 35. 36. Sozom. lib. 5. c. 19. Socrat. lib. 3. c. 16. Theodoret. lib. 3. c. 10 Euagrius lib. j. c. 16. & alij. Id factum eſſe 11. kal. Nouembr. Ammianus Marcel. Gentilis hiſtoricus lib. 22. teſtatur, licet homò Chriſtianis infenſus cauſam profiteri erubuerit.

c Xynoridis, aliàs Synoridis.] De ea ſcribit ſanctus Ioannes Chryſoſtomus homilia 4. de Lazaro. De alia iuniori, nobilitate & pietate clara fœmina Synoride ſanctus Hieronymus epiſto. 8. ad Demetriadem ſcribit in hæc verba: Fertur, & omnium Chriſtianorum laude celebratur, quicquid fuerat nuptijs pparatum à ſancta Chriſti Synoride virgini traditum, ne ſponſo fieret iniuria, imò & dotata priſtinis opib. veniret ad ſponſum, & quod in rebus mundi periturum erat, domeſticorū Dei ſuſtentauit inopiam. hæc Hieron.

d Mardonij & ſoc.] De ijſdem Beda etiā, Vſuardus, Ado & alij, conſentiuntque vet. man. ſcri. Petrus in catal. lib. 3. c. 19. apud Zenocæſareā Mauritaniæ hos paſſos dicit, ſed mendosè ita illic legi putatur, cùm veteres omnes ab illa lectione diſſentiant.

e Feliciani epiſcopi.] Huius res geſtas accepimus ab eccleſia Fulginate, ſed quę caſtigatione aliqua indigeant. Scribit Sigebert. in chron. an. Chriſti 969. huius ſancti reliquias per Theodoricū Metenſem epiſcopū ſub Othone Imp. in Gallias fuiſſe translatas, de ijſdem Cranth. in Saxon. li. 1. c. 9.

f Thyrſi, & Proiecti.] Agitur de his pluribus in breuiario Toletano S. Iſidori, vbi etiam ſacer hymnus habetur, quo Thyrſi egregia facta deſcribuntur.

g Zamæ epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Bononienſis. Legi commentarium nondum typis excuſum de Eccleſia Bononienſi, quo ſeries epiſcoporum eius atque ipſorum res geſtæ narrātur, quem Sigonius vir quidē diſertus conſcripſit hortatu ampliſſimi Cardinalis Paleoti Archiepiſcopi Bononienſis.

h Surani abb.] De quo ſanctus Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 22. locus ille, quem Suram dictum, fuiſſe, idem auctor ſcribit, hodie vulgo dicitur Suriano. De Suriatibus non longè ab vrbe poſitis ſcribit Plin. libro 3. cap. 14.

25 Octauo Kal. Febr. Luna. D vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

CONVERSIO [a] ſancti Pauli Apoſtoli, quæ fuit [b] ſecundo ab Aſcenſione Dominī anno. Apud Damaſcum natalis ſancti Ananiæ, [c] qui eundem Apoſtolum baptizauit. Hic cum Damaſci, & Eleutheropoli, alibique Euangelium prędicaſſet, ſub Licinio iudice neruis cæſus & laniatus, demum lapidibus oppreſſus martyrium conſum-

mauit. Antiochiæ ſanctorum martyrum Iuuentini [d] & Maximi, qui ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronati ſunt: in quorum die natali ſanctus Ioannes Chryſoſtomus ſermonem ad populum habuit. Aruernis ſanctorum Proiecti [e] epiſcopi, & Marini viri Dei, qui à proceribus eiuſdem vrbis paſſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Donati, [f] Sabini, & Agapis. Tomis in Scythia ſancti Bretannionis [g] epiſcopi, qui mira ſanctitate, & zelo catholicæ fidei ſub Valente Imperatore Ariano, cui fortiter reſtitit, in Eccleſia floruit. Atrebati in Gallijs ſancti Popponis [h] abbatis, miraculis clari.

IANVARII. 25.

a CONVERSIO ſancti Pauli.] De ea Act. Apoſt. c. 9. & 22. agunt de eadem ſolemnitate hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij, aſtipulanturque vet. man. ſcrip. Auguſt. qui in ea ſermones plures habuit 14. de ſanctis & de diuerſis 34. 35. 36. edit. Louan.

b Quæ fuit ſecũdo ab Aſcenſione Domini anno.] Eadem verba, non tantum in veteri Romano Martyrologio ſcripta reperiuntur, ſed etiam apud Vſuardum, atque antiquiora manuſcripta exẽplaria leguntur. De tempore conuerſionis Apoſtoli diuerſæ admodum inter ſe ſententiæ reperiuntur. fuit enim quorundam opinio, ſanctum Paulũ poſt ſeptennium ab Aſcenſione Domini Chriſto nomẽ dediſſe: idq; ex Hippolyto Thebano Michael Glicas in tertia Annalium parte & Niceph. lib. 2. c. 3. Euodij auctoritate confirmare nituntur; cenſentque omnes ij, poſt ſeptem annos ab Aſcẽſione Domini ſanctum Stephanum lapidatum eſſe. Euſeb. contrà, eã factam recenſet anno à natiuitate Chriſti 34. & 19 Imperij Tiberij Cæſaris, id .n. profitetur in chronico. Sed ſicut illa opinio falſa arguitur, ita & hæc etiam non ſubſiſtit. Prior cõfutatur, cùm tempus martyrij S. Stephani eodem anno Aſcenſionis Domini contigiſſe certum ſit, vt ſuo loco dicemus inferius. Poſterior autem certiſſimis rationib. refellitur. Cùm enim à lapidatione Stephani (quam, vt celebrat eccleſia, 26. die Decembris contigiſſe ſuo loco infra monſtrabimus) vſq; ad Pauli conuerſionem non amplius quàm triginta dierum ſpatium intercedat: quomodo tot tantaque à nece Stephani vſque ad conuerſionẽ Pauli tam breui tempore accidere potuerunt? Poſt .n. eius martyriũ (vt habent Acta c. 8.) Saulus vaſtabat eccleſiam, intrans per domos, & trahens viros & mulieres, ducebat in cuſtodiam: eo etiam tempore facta eſt diſperſio diſcipulorũ per regiones, quãdo & Ananias Damaſcum profectus, ibi Euangelium ꝑdicauit, conuertenſque ad fidem nonnullos, collegit eccleſiã, deque ea re perlatus eſt nuncius Hieroſolymam: quem cùm accepiſſet Saulus (vt habent Act. c. 9.) acceſſit ad principem ſacerdotum & petijt ab eo epiſtolas in Damaſcum ad ſynagogas; acceptas deferens & appropinquãs Damaſco, admirabili modo ad Chriſtum conuertitur. hæc quidem omnia ſi accuratè conſiderentur, non menſis vnius, ſed vix integri anni ſpatio impleri potuiſſe, perſpicuum eſt. Verior itaq; eſt de anno ſecundo opinio ꝑdicta, cui etiam ſubſcribit Oecumenius in Act. Apoſ. c. vlt. Locus ille prope Damaſcum, ob tantæ rei memoriam, nobili eſt illuſtratus baſilica, cui alludere videtur ſanctus Auguſtinus, cùm in dicto ſerm. 34. hæc ait: Hodie in illis regionib. etiam ipſa loca teſtantur, quod tunc geſtum eſt, & nunc legitur & creditur. Extat egregium carmen S. Damaſi Papę de conuerſione ſancti Pauli, in collect. Chriſtianorum poetarum.

c Ananiæ,] De eodem die Beda ac cæteri. Græci autem ad kal. Octobr. in Menologio, vbi habetur, eum non tantum Damaſci Euangelium annunciaſſe, ſed etiam Eleutheropoli in Palęſtina (prout hic ſcribitur) ac demum egregium martyriũ conſummaſſe.

d Iuuentini & Maximi.] Poſt natalem diem ſancti Babylę in Antiochena eccleſia de his martyribus agebatur, vt auctor eſt S. Ioannes Chryſoſtomus in homilia habita in ipſorum die natali, quæ habetur tom. 3. in fin. Fuerunt hi Romani milites, quorum certamen ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 3. cap. 14. vbi in fi. hæc habet verba: Iſtos Antiochia velut ſtrenuos pietatis athletas venerata, magnifico tumulo mandauit, & ad hodiernum vſq; diem quotannis feſto publico eos honorificè celebrat. hæc ille. de hi etiam Niceph. lib. 10. c. 12. in fi.

e Proiecti epiſcopi, & Marini.] De Proiecto hac die etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum res geſtas habet Sur. tom. 1. Petrus in catal. lib. 3. c. 22. paſſum Proiectum refert Sigebert. in chron. anno Domini 670. ſub Childerico ſecundo Francorum rege.

f Donati & ſoc.] De eis vet. man. ſcrip. ex quibus etiam recentiores hac die.

g Bretannionis epiſc.] Huius egregia certamina aduerſus Valentem Arianum Imper. ſcribit Sozomenus hiſt. lib. 6. c. 21. Niceph. libro 11. cap. 39.

Huic

Huic ſucceſſit Gerōtius, q interfuit œcumenicæ ſynodo Conſtātinopolitanę ſub Theodoſio Imp. tom. 1. De eodem Sigeb. in chron. anno Domini 1048. Trithem. in chron. Hirſaugienſi, & de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 242. claruit ſub Henrico Imp. & Chunardo eius ſucceſſore.

h Popponis abb.] Extant acta eius, quæ fideliſſimè ſcripſit Euerhelmus abbas, quę habet Sur.

26 Septimo Kal. Febr. Luna. E

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

SMYRNÆ natalis ſancti Polycarpi, [a] qui beati Ioannis Apoſtoli diſcipulus, & ab eo eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus, totius Aſiæ princeps fuit: poſtea ſub Marco Antonino & Lucio Aurelio Commodo, ſedente Procōſule, & vniuerſo populo in amphitheatro aduerſus eū perſonante, igni traditus eſt, & cum ab eo minime lęderetur, gladio confoſſus, martyrij coronam accepit: cum quo etiam alij duodecim ex Philadelphia venientes, in præfata vrbe martyrio conſummati ſunt. Hippone regio in Africa ſanctorum Theogenis [b] epiſcopi, & aliorum triginta ſex, qui in perſecutione Valeriani contemnentes temporalem mortem, coronam vitæ æternæ adepti ſunt. Apud Bethlehem Iudæ dormitio ſanctę Paulæ [c] viduæ, matris Euſtochij virginis Chriſti: quæ cum eſſet è nobiliſſimo Senatorum genere, renuntians ſæculo, & facultates ſuas pauperibus diſtribuens, ad Præſepe Domini ſe recepit: vbi multis virtutibus prædita, & longo coronata martyrio, ad cæleſtia regna tranſiuit: cuius vitam virtutibus admirandam ſanctus Hieronymus ſcripſit. In territorio Pariſienſi ſanctæ Bathildis [d] reginæ, ſanctitate & miraculorum gloria illuſtris.

IANVARII. 26.

a POLYCARPI.] De eodem hac die cęteri Latinorum, Gręci autem 23. Februa. vt conſtat ex Menologio. Quæ verò hic habentur, accepta no ſcuntur à S. Hieronymo de ſcrip. Eccleſ. in Polycarpo. Paſſus eſt, vt ſcribit Euſeb. in chron. anno ſeptimo Imperij Marci Aurelij Antonini, & Lucij veri. Conſſ. Luc. Aure. tertiūm & Quadrato. Eius nobile certamen & ſociorum eius à Smyrnenſi eccleſia exactè deſcriptum, idem Euſebius recitat hiſt. lib. 4. cap. 14. Qualis autem, quantuſne fuerit Polycarpus, S. Ignatij epiſtola ad ipſum ſcripta facilè ſignificat. Eius aduentum Romam & congreſſum cum Aniceto ſcribit ſanctus Irenęus aduerſus hæreſ. lib. 2. cap. 3. & Euſeb. ex eodem auctore lib. 5. cap. 24. Extat inſignis epiſtola Polycarpi ad Philippenſes, cuius meminit S. Hieronymus, quam pię memorię vir doctiſſimus pariter & religioſiſſimus Frāciſcus Turrianus Societatis Ieſu longè prolixiorem illa, quę habetur typis excuſa, apud ſe eſſe Græcè ſcriptam, cùm viueret, teſtatus eſt: ſperamus eam vnà cum cæteris egregijs vetuſtatis monumentis, quę ſummo labore collegit, propediem eſſe edendam. De celebrando die natali S. Polycarpi, hæc vbi ſupra Smyrnenſis eccleſia: Nobis in vnum aliquando coactis, Dominus præbebit, vt celebrem eius martyrij diem inſtar natalis feſti, cum exultatione & gaudio, quantum fieri poteſt, maximo recolamus &c. conſueuiſſe legi in eccleſia paſſionem S. Polycarpi, teſtatur Greg. Turonen. de glo. mar. cap. 86.

b Theogenis epiſcopi.] De ipſo ac ſocijs itē Beda, Vſuardus, ac cęteri hac die. Hic ille Theo-

genes Hipponenſis epiſcopus eſſe cognoſcitur, qui vnà cum S. Cypriano interfuit concilio Carthaginenſi, vt ex eius actis apparet, quę habentur apud Cyprianum, & Auguſtinum in lib. 6. de baptiſmo contra Donatiſtas. Erat Hippone baſilica nomine S. Theogenis, cuius meminit S. Auguſtinus ſerm. 101. de diuerſ. vbi ait: Qñ audiſtis apud memoriam ſancti Theogenis: Offero tibi Petre, offero tibi Paule? nunquam audiſtis &c.

c Paulæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij die ſequenti. Porrò hac die, ſeptima Kal. Febr. tertia ſabbati, ex hac vita migraſſe, S. Hieronymus, qui ad filiam eius Euſtochium epiſt. 27. eius vitam pclarè conſcripſit, apertè teſtatur: qui & Conſules recitat anni obitus, Honorium ſextò, & Ariſtenetum; numeratur is annus, ſecundum recentiores chronographos, à Chriſto 404. cùm S. Innocentius Romanæ pęſſet eccleſię. Ne quis erret in Paulę nomine; ſciendum eſt, fuiſſe aliam Paulam, iuniorem dictam, huius ſenioris neptem ex Toxotio filio, & Lęta genitam (vt ibidem Hieron. ait) ex repromiſſione martyris: vouerunt n. eam parentes antequam conciperetur, Domino. ad eam adhuc infantulam inſtituendam S. Hieronymus paręneticam epiſtolam ſcripſit ad Lętam eius matrem, eamq; Hieroſolymam mitti quamprimum, eadem epiſtola vehementer rogauit. eo tandem perlata, in monaſterio Bethlehemitico apud Euſtochium educata, cum eadem ſemper vixit poſt obitum Paulæ auię. Hęc illa, cuius meminit idem Hieronymus in epi. ad Auguſt. 79. & 94. nam quo tempore eas dedit litteras, iam multò ante S. Paula ſenior ex humanis exceſſerat, vt pluribus docuimus in Annalibus eccleſiaſt.

d Bathildis.] De ipſa etiam Vſuardus, Vuandelbertus & alij. Fuit hęc vxor Clodouei ſecundi Francorum regis, mater Clotarij, Childerici, & Theodorici regū, vt ſcribit Aim. de geſt. Frāc. lib. 4. c. 42. & 43. Quæ eò ſanctior, quò viro impuriſſimo iuncta non tantùm illius non eſt inquinata ſordib. ſed & virtutib. aucta. ſoluta viro, monaſterium petijt, vbi miniſtrans ceteris, reliquū tempus vitę tranſegit. Plura de ipſa leguntur in vita ſancti Vuandregiſili epiſcopi. Agit de ea Sigeb. in chron. anno 662. Petrus in catal. lib. 3. c. 59. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedicti cap. 112. Teſtatur Molanus eius acta integra reperiri in monaſterio Rubrę vallis.

iiij. F Sexto Kal. Febr. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

CONSTANTINOPOLI ſancti Ioannis [a] epiſcopi, propter aureum eloquentiæ flumen cognomento Chryſoſtomi, qui verbo & exemplo Chriſtianæ religioni plurimum profuit, & poſt multos labores, in exilio vitam finiuit. Eius ſacrum corpus ſub Theodoſio iuniore hac die Conſtantinopolim, indepoſtea Romam translatum, in Baſilica principis Apoſtolorum conditum fuit. Soror ſancti Iuliani [b] martyris, qui in perſecutione Antonini comprehenſus, cum idolorum templum, dum torqueretur, corruiſſet, truncato capite martyrij coronam accepit. In Africa ſancti Auiti [c] martyris. Ibidem ſanctorum martyrum Datij, [d] Reatri, & ſociorum, qui in perſecutione Vuandalica paſſi ſunt. Item ſanctorum Datiui, [e] Iuliani, Vincentij, atque aliorum vigintiſeptem martyrum. Romæ Vitaliani [f] Papæ. Apud Cenomanos depoſitio ſancti Iuliani, [g] primi eiuſdem vrbis epiſcopi, quem ſanctus Petrus illuc ad prædicandum Euangelium miſit. In monaſterio Bobacenſi ſancti Mauri [h] abbatis.

a IOANNIS Chryſoſtomi.] Tam Latini, quàm Græci de eodem agũt hac die, licet apud nonnullos Latinorum natalis hic dicatur dies; Græci tamẽ, vt vidimus in Menologio, translationem eius hac die celebrant, quãdo ſub Theodoſio iuniore & S. Proclo epiſcopo Conſtantinopolitano Commanis corpus eius relatũ eſt Conſtantinopolim. ibi enim hæc leguntur: Relatio reliquiarum S. Ioannis Chryſoſtomi in vrbem Conſtantinopolitanã, in templum ſanctorum Apoſtolorum tempore Procli Patriarchæ, & Theodoſij minoris: celebratur autem dies feſtus, ſicut in decima tertia Nouembris. hæc ibi. in eã etenim diem Græci transferunt natalem ipſius, quòd feſto exaltationis ſanctæ Crucis impediatur, quo die eum obijſſe, omnes teſtãtur; hanc etenim rationem ijdem in Menologio reddunt. errat omnino, niſi ſit mendum in codice, Theodorus lect. dum libro 2. collectan. in fin. dicit, die ſequenti, quinto Kalend. Februar. corpus ſancti Ioannis Chryſoſtomi eſſe depoſitũ ad ſanctos Apoſtolos: nam hac die & non ſequenti id factum eſſe, omnes teſtantur. niſi velit dicere, hac die eſſe perlatum Conſtantinopolim, ſequenti verò in dicto loco reconditum: ſed translationis & non depoſitionis agitur feſta dies. Facta eſt huiuſmodi ſolemnis translatio, vt ſcribit Marcellinus in chronico, Theodoſio xij. & Fauſto Conſſ. eſt is annus à Chriſto, ſecundum veriores chronograph. 438. cùm Xyſtus Papa Romanæ præeſſet eccleſiæ. eius rei geſtę hiſtoriam ſcribit Theodoretus libro 5. cap. 36. Niceph. libro 14. cap. 36. & 43. Theodorus lector in collectaneis libro 2. circa finem, & Suidas. vberius cæteris eam rem proſequutus eſt Coſmas Veſtiarius ſermone, quem habuit in eadem ſolemnitate. habemus eum in noſtra bibliothecę manuſcriptum, vbi etiam egregiam ſancti Procli epiſcopi concionem nacti ſumus, quam habuit cùm populum Conſtantinopolitanum hortaretur, vt venerandum corpus Ioãnis Chryſoſtomi ab Imperatore reſtituendum expoſceret. eſt eius orationis exordium: Certè gratias ago Deo &c. exſcripſimus eam in Annalibus. Hæc ſunt quæ ad translationem ſpectant, cętera autem ſuo loco opportunius.

b Iuliani.] Reſtituitur ex Martyrologio baſilicę Vaticanæ. Viget in Sorana ciuitate eius Martyris memoria eo in loco poſita, vbi martyriũ paſſus dicitur. habentur illic & eiuſdem martyris acta man. ſcrip.

c Auiti.] De eo Vſuardus hac die & alij. Confunditur alicubi Auitus cum Adiuto, ſed longè diuerſi ſunt inter ſe: nam hic martyr in Africa paſſus dicitur; ille autem abbas cõfeſſor in pago Carnotenſi claruit ſanctitate, de quo tamen hac ẽt die agit Petrus in catal. lib. 3. c. 32.

d Datij & ſoc.] De his vet. man. ſcrip. ex quibus etiam recentiores hac die.

e Datiui & ſoc.] Beda etiam de his agit, ſed mendosè pro Datiuo Dotum, vt exemplaria antiqua docent.

f Vitaliam Papæ.] De eodem vet. man. ſcript. liber de Ro. Pont. Beda de geſtis Anglor. li. 4. c. 12. cętera in Annal. eccleſ. diximus.

g Iuliani epiſc.] Habentur eius acta ſcripta à Lethaldo monacho, vt teſtatur Molanus; meminit eiuſdem Petrus Cluniac. lib. 1. epiſto. 2. Petrus in catal. lib. 3. c. 35. & alij.

h Mauri abb.] Alij Marium pro Mauro legunt. eius vitã ſcriptã eſſe à Dinamio, teſtatur Sigeb. li. de vir. illuſt. c. 115. & Petrus in catal. li. 3. c. 32.

28 Quinto Kal. Febr. Luna. G iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

ROMÆ ſanctæ Agneris [a] ſecundo. Ibidem ſancti Flauiani [b] martyris qui ſub Diocletiano paſſus eſt. Apolloniæ ſanctorum martyrum Thyrſi, [c] Leucij, & Callinici, qui tempore Decij Imperatoris varijs tormentorum generibus cruciati, primus & vltimus abſciſſione capitis, medius cæleſti voce euocatus ſpiritum reddens, martyrium conſummarunt. In Thebaide ſanctorum martyrum Leonidis, [d] & ſociorum, qui tempore Diocletiani palmam martyrij ſunt aſſecuti. Alexandriæ commemo-

memoratio [e] plurimorum ſanctorum Martyrum, qui hac ipſa die factione Syriani ducis Ariani, dum in eccleſia ſynaxim agerent, diuerſo mortis genere ſunt interempti. Item ſancti Cyrilli [f] eiuſdem vrbis epiſcopi, qui catholicæ fidei præclariſſimus propugnator, doctrina & ſanctitate illuſtris quieuit in pace. Cæſarauguſtæ ſancti Valerij [g] epiſcopi. In monaſterio Rhemenſi depoſitio ſancti Ioannis [h] presbyteri, viri Dei. In Palæſtina ſancti Iacobi [i] eremitę, qui poſt lapſum diu in ſepulchro pœnitentiæ cauſa latuit, & clarus miraculis migrauit ad Dominum.

IANVARII. 28.

a AGNETIS ſecundò.] Eſt hęc vetus huius diei inſcriptio: idq; ob eam cauſam, quoniam non de octaua primę diei agitur, vt octaua dicatur; ſed quæ die octaua oſtenſa eſt cęlitus viſio, celebratur. Recolitur enim hac die memoria, quando patentibus ad ſepulchrum eius vigilantibus, choro ſanctarum virginum comitata apparuit, & gloriã ſempiternam ſibi à Deo largitam teſtata, conſolata eſt eos. prout continent eius res geſtæ, quæ habentur apud S. Ambroſium lib. 4. epiſt. 34. edi. Rom. De eadē hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Vide præterea quę Duran. ſcribit lib. 7. cap. 3.

b Flauiani.] De eodem vet. man. ſcript. Petrus autem in catal. lib. 3. c. 41. Hic etenim cùm Romæ adminiſtraret Vicariam præfecturam, ad Chriſtum conuerſus, ad Centumcellas vnà cum cæteris martyrio coronatur. extant eius res geſtę, quæ aliqua indigent caſtigatione.

c Thyrſi, Leucij, & Callinici.] Agũt de his Beda ac cęteri Latinorum hac die, Græci autem 14. Decembris, prout teſtatur Menologium, vbi etiã eorum martyrium deſcribitur. Integra autem ipſorum acta recitat Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. penes Gręcos Lucius pro Leucio ponitur, & aliqui legunt Gallenicum pro Callinico, ſed Martyrologij lectio magis arridet. Iuſtinianus Imp. in honorem S. Thyrſi martyris erexit eccleſiam, de qua Procop. lib. j. de ędif. Iuſtinian. Imp. de alia olim erecta à Cæſario V. C. agit Sozom. hiſt. lib. 9. c. 2.

d Leonidis & ſoc.] De ijſdem hac die Gręci, adnumerantq; inter eos Aſclam martyrē, de quo ſeorſum Latini ad x. kalen. Februar. Habentur eorundem martyrum acta recenſita à Metaphraſte poſt res geſtas prædictorum ſanctorum Thyrſi & ſociorum: quas habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. De cęteris autem martyribus, qui ijſdem actis continentur, infra certis diebus agemus.

e Commemoratio plurimorum &c.] Scripſit horum miſerandam ſtragem eccleſia Alexandrina circulari epiſtola ad omnes Chriſti fideles, vbi hęc leguntur: Acta ſunt hęc poſt conſulatum Arbetionis & Lolliani, quinto Kal. vel (vt habent alij codices) pridie kal. Febru. eſt is annus à Chriſto (ſecundum Chronographos recētiores) 356. De his Athanaſius in epiſtola ad Solit. in fi. in Apologia ad Conſtantium, ac etiam in Apologia de fuga ſua: Suidas etiam, & alij.

f Cyrilli epiſcopi.] De eodem hac die cęteri Latinorum, Gręci autem in Menologio 9. Iunij, his verbis: Natalis S. Cyrilli viri eruditiſſimi, & catholicæ fidei propugnatoris egregij: quē Summus Pontifex Cęleſtinus idoneum iudicauit, cui ſuas vices in Epheſino concilio delegaret. hęc ibi. Sedere cœpit S. Cyrillus poſt Theophilum (vt ſcribit Sozom. li. 7. c. 7. Honorio nonum & Theodoſio quintum Conſſ. kalend. Nouembr. ſeditque annis 32. prout habent acta S. S. concilij Chalcedonenſis act. 3. in libellis Athanaſij presbyteri, & Theodori diaconi. eadem Liberatus diaco. in Breuia. c. 10. & Niceph. in chro. ex quib. oſb. luce clarius apparet, ſedere cœpiſſe Cyrillum an. Chriſti 412. ac ſediſſe vſq; ad an. 444. Hęc tam exacta annorũ Cyrilli ſupputatio, tam ad errores aliorũ arguẽdos, quàm ne ipſe arguerer ab his qui aliter ſenſerunt, ſit poſita. De legatione Cyrilli extant adhuc litterę Cęleſtini Papę. de pallio eidem tũc ab eodem Cęleſtino conceſſo, miminit Theodor. in nomoc. Photij titu. 8. c. 1. de alijs inſignib. Niceph. lib. 14. c. 34. quem tamen ſuperiori cenſuræ ſubijcimus. Pręclara eius certamina tam aduerſum Neſtorium, quàm ſchiſmaticos Orientales exercita produnt acta Epheſina: Cætera autē aduerſus Anthropomorphitas, aduerſus Gentiles & alios eccleſiæ hoſtes ab eo geſta, per annos ſingulos ordine temporum digeſſimus in Annalib. Hic tamen admonitum velim lectorem, ne Socrati de Cyrillo ſæpius obloquenti lib. 7. cap. 13 14. 15. incaıтè nimis fidem adhibeat: nam Nouatianę ſectę addictus homo, erga Cyrillum idcirco parum ęquus fuit, quòd ille ſtatim vt eſt creatus epiſcopus, acre bellum aduerſus Nouatianos excitauit, qui tolerati ad eam diem fuerant: prout idem auctor queritur lib. 7. c. 8. Porrò tanti patris ſcomnia

nia non vnius tantùm, vel alterius inueniuntur teſtimonio comprobata, ſed duorum œcumenicorum conciliorum Epheſini & Chalcedonenſis actibus celebrata, atque firmata.

g Valerij epiſc.] De eodem alij die ſequenti, vt in Breuiario Toletano, & Flore ſanct. Cùm autem reperiatur ſanctus Valerius epiſcopus Cæſarauguſtanus. interfuiſſe cōcilio Eliberino, ſuborta eſt mihi dubitandi occaſio, num duo fuerint eiuſdem nominis epiſcopi Cæſarauguſtani, quorum prior ſederit temporib. Daciani, qui ſub Maximiano & Diocletiano Impp. rexit Hiſpanias, quando & eius diaconus S. Vincentius nobili martyrio triumphauit; poſterior autē vixerit temporib. Cōſtantini ſub cuius Imperio dicta ſynodus Eliberina eſt celebrata; nam interfuit illi Oſius eps Cordubenſis, qui præſens fuit ſacroſancto cōcilio Nicæno. Auxit mihi Prudentius dubitandi occaſionem, dū periſteph. hymn. 4. agens de eiuſdem eccleſiæ martyribus, hæc de Vincentio & Valerijs pluribus.

Inde Vincenti tua palma nata eſt,
Clerus hinc tantum peperit triumphum,
Hinc ſacerdotum domus infulata
Valeriorum.

Hęc autē cùm optimo iure dicī poſſe videantur: tñ quia (vt accepi) eccleſia Cæſarauguſtana non niſi vnum cognoſcit Valerium epiſcopum; ipſi conſideranda relinquimus.

h Ioannis presbyt.] De eodem Beda ac cęteri. Scribit Greg. Turon. li. de gloria confeſ. c. 25. res geſtas cuiuſdam Ioannis presbyteri, non Rhemis (vt hic hř) ſed Turoni ſepulti, qua ratione alius ille eſſe videtur ab hoc, de quo agimus. De alio Ioanne idem Greg. Turon. de gloria confeſ. c. 87.

i Iacobi eremitę.] Scripſit eius acta Metaphraſtes, quę Lipom. recitat tom. 7. & Sur. tom. 1.

29 Quarto Kal. Febr. Luna. A ij:

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

ROMÆ via Nomentana natalis ſanctorum martyrum Papiæ[a] & Mauri militum, tempore Diocletiani Imperatoris: quorum ora iuſſit Laodicius Vrbis præfectus ad primam Chriſti confeſſionem lapidibus contundi, & ſic eos in carcerem trudi, ac poſtea fuſtibus cædi,[b] atque ad vltimum plumbatis percuti donec expirarent. Peruſiæ ſancti Conſtantij[c] epiſcopi & martyris, qui vnà cum ſocijs ſub Marco Aurelio Imperatore ob fidei defenſionem martyrij coronam accepit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Sarbelij,[d] & Barbeæ ſororis eius, qui à beato Barſimæo epiſcopo baptizati in perſecutione Traiani ſub Lyſia præſide martyrio coronati ſunt. In territorio Tricaſſino ſancti Sabiniani[e] martyris, qui iubente Aureliano Imperatore, pro fide Chriſti decollatus eſt. Mediolani ſancti Aquilini[f] presbyteri, qui ab Arianis gladio in gutture tranſuerberatus, martyrio coronatur. Treuiris depoſitio beati Valerij[g] epiſcopi, diſcipuli ſancti Petri Apoſtoli. Apud Bituricas ſancti Sulpicij Seueri[h] epiſcopi, diſcipuli ſancti Martini, virtutibus & eruditione conſpicui.

IANVARII. 29.

a PAPIÆ & Mauri.] de his hac die Beda, Vſuar. & vberius Ado ex actis ſancti Marcelli Papæ, in quibus horum certamina intexta habentur. ipſorum corpora translata ſunt à Sergio iuniori in titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio in marmore ſculpta, eodem in loco poſita.

b Fuſtibus cædi.] Hi cum ſint milites, fuſtibus cæduntur. Polybius auctor eſt lib. de tribus politijs, duo in primis ſuppliciorum genera fuiſſe in

militiæ diſciplina, decimationem, & fuſtuarium. de decimatione agemus inferius in not. die 22. Septembris in Mauritio. Modeſtinus quoque Iureconſultus, inter pœnas militares fuſtium caſtigationem recenſet. id ſupplicium eſt huiuſmodi. Accepto fuſte tribunus vix tantùm attingit damnatum: quod vbi factum eſt; oẽs qui in caſtris ſunt, cædentes fuſtibus, lapidibusque, plerunque in ipſis caſtris conficiunt. at ſi qui euaſerint, nec ſic quidem ſeruari poſſunt. & quonam pacto, quib. nec in patriam redire licet, neq; aliqui ex neceſſarijs domi eos excipere auderent? Fuſte autem cædebatur, qui furto quidpiã ex caſtris ſuſtulerit, quiq; falſum teſtimonium dixerit, & ſi quis ætatis flore abuteretur. Marcellus ſentire videtur liberum cædi fuſtibus, flagellis ſeruum &c. hæc & alia de fuſtuario notat Cælius Rodig. lect. antiq. lib. 10. c. 5. Erat etiam illud militare ſupplicium, cùm delinquenti militi ad dimittendum ſanguinem ſoluebatur vena, tam de eo, quàm etiam de pane ordeaceo, quo ignaui milites veſci cogebantur, Gellius lib. 10. c. 8. Quòd autem ad fuſtes pertinet, cõſtat non tantùm milites Chriſtianos, ſed & cæteros fideles ea pœna affici ſolitos, quòd legibus Romanorum & Prudentum reſponſis cautum eſſet, vt qui ſe Deo plenos ſimularent, fuſtibus cæderẽtur, Pau. lib. 5. ſent. tit. 21. de vaticin. De fuſtib. quib. ſæpe initiari conſueuit quæſtio Chriſtianorũ, pulchrè Cyprian. epiſt. 77. ad Nemeſianum, Felicem, & alios.

c Conſtantij epiſcopi.] Accepimus acta ſancti Conſtantij man. ſcrip. ab eccleſia Peruſina, eadẽque apud nos aſſeruantur, ex quibus erroris arguitur qui Conſtantium Herculani diſcipulũ & ſucceſſorem fuiſſe dicit: quis nam autem fuerit ſucceſſor Herculani, vide inferius in nota diei 7. Nouembris vbi agitur de Herculano.

d Sarbelij & Barbeæ.] De his Græci etiã, licet in aliquibus Menologijs hac die agatur, in aliquibus autem ad xv. kalen. Octob. vbi & ipſorum martyrium ſic deſcribitur: Sarbelius idolorum ſacerdos, vnà cum ſorore Barbea conuerſus eſt ad fidem Chriſti per Barſimæum Edeſſæ epiſcopũ, & ambo tenti, poſt grauiſſima tormẽta Sarbelius inter duo ligna ligatus, ſectus eſt; ſoror autem capite truncata. hęc ibi.

e Sabiniani.] De quo item Vſuardus & Petr. in catalog. lib. 3. cap. 42. Vincent. in ſpec. libro x. c. 165. Recitat eius res geſtas Mõbr. to. 2. vit. ſanct.

f Aquilini.] Tabulæ etiam eccleſiæ Mediolanenſis de eodem. Huius vitam ad Breuiarij Ambroſiani vſum accommodatam, Galeſinus ex antiquis monumentis conſcripſit.

g Valerij epiſcopi.] Beda Vſuardus, Ado, ac demum cæteri de eodem agunt hac die. Pauca quædam ex veteribus codicib. de actis ipſius edidit Sur. tom. 1. Petrus Cluniac. lib. 1. epiſto. 2. dum recenſet epiſcopos à ſancto Petro in Gallias miſſos: Miſit (inquit) in Galliam, Treuerim, & Coloniam Maternum, Eucharium, & Valerium. De his etiam hęc Mari. Scot. lib. 2. ſex. ęt. Anno Dominicæ Incarnationis 54. Claudij anno 12. epiſcopatus Petri Romæ anno 8. Eucharius cum ſocijs Valerio atque Materno ad prædicãdum Gallicis gentibus miſſi ſunt, &c. Inferius autem, anno Domini 75. Valerium Euchario ſucceſſiſſe. In tabulis autem epiſcoporum Treuerenſium, quas Democ. edidit, Eucharius primo loco ponitur, deinde Maternus, tertius autem Valerius numeratur.

h. Sulpitij Seueri epiſc.] De eodem vet. man. ſcript. ex quibus etiam Molanus in addition. ad Vſuardi Martyrologium, quod non tantum reſtituit, & additionibus auxit, ſed & doctiſſimis annotationibus locupletauit, vir quidem, in tot tantiſque hæreſeum tenebris, pietate ac eruditione fulgentiſſimus. Memini me legiſſe huius Sulpitij Seueri vitam in Vaticana Bibliotheca plut. 4. numero 234. Hic diſcipulus fuit ſancti Martini epiſcopi Turonen. Admiratus eſt vehementer ſanctus Paulinus ſuſceptum à Seuero vitæ inſtitutum, cum primam ordine poſitam ad eum ſcripſit epiſtolam; adiecit poſtmodum alias ſubſequentes, quibus qualis quantusve Seuerus eſſet, quaſi ex vnguibus leonem facilè quis intelliget. Gennadius de vir. illuſt. cap. 19. dum ſcribit de Seuero, ait, eum in ſenectute fuiſſe deceptum à Pelagianis, ſed facti mox pœnituiſſe, atque vt crimen expiaret, arctiſſimis ſe ſilentij vinculis coarctaſſe, ex eoque lapſu ad altiora virtutum culmina per pœnitẽtiam ſibi iter aperuiſſe. ſic enim diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, etiam mala. Fertur pro Seuero ſcriſiſſe apologiã Guibertus abbas fundator monaſterij Genblacenſis, ſanctitate clarus, cuius vitam ſcripſit Sigebertus eiuſdem monaſterij monachus, prout ipſe fatetur lib. de vir. illuſtr. c. 169.

j B Tertio Kald. Febr. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

ANTIO-

ANTIOCHIAE paſſio beati Hippolyti [a] presbyteri, qui Nouati ſchiſmate aliquantulum deceptus, ſed operante gratia Chriſti correctus, ad vnitatem Eccleſiæ redijt, pro qua, & in qua poſtea illuſtre martyrium conſummauit. Hic rogatus à ſuis, quænam ſecta verior eſſet; execratus dogma Nouati, eam fidem dicens eſſe ſeruandam, quam Petri cathedra cuſtodiret, iugulum præbuit. In Africa paſſio ſanctorum martyrum Feliciani, [b] Philappiani, & aliorum centum vigintiquattuor. Edeſſę in Syria ſancti Barſimæi [c] epiſcopi, qui cum gentiles plurimos conuertiſſet ad fidem, & præmiſiſſet ad coronam, eos ſecutus eſt ſub Traiano cum palma martyrij. Ibidem ſancti Barſem [d] epiſcopi, gratia curationum illuſtris, qui à Valente Imperatore Ariano in extremas illius regionis oras ob fidem catholicam relegatus vitam finiuit. Item beati Alexandri, [e] qui in perſecutione Decij comprehenſus, longæuæ ætatis veneranda canicie & confeſſione iterata reſplendens, inter carnificum tormenta reddidit ſpiritum. Hieroſolymis natalis ſancti Matthiæ [f] epiſcopi, de quo mira & plena fide geſta narrantur: qui ſub Hadriano [g] multa pro Chriſto perpeſſus, demum in pace quieuit. Romæ ſancti Felicis [h] Papæ tertij, qui pro fide catholica plurimum laborauit. Papiæ ſancti Armentarij [i] epiſcopi & confeſſoris. In Malbodio Hannoniæ monaſterio ſanctæ Aldegundis [k] virginis, tempore Dagoberti Regis. Mediolani ſanctæ Sauinæ [l] fœminæ religioſiſſimæ, quæ ad ſepulchra ſanctorum Naboris & Felicis martyrum orans, obdormiuit in Domino.

IANVARII. 30.

a HIPPOLYTI presbyt.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. aſtipulãturq; vet. man. ſcrip. Quę hic de ipſo habentur, fuſius ſcribit carmine Prudentius in periſteph. hym. 11. Ne tamen alicui errandi detur occaſio, ſciendum eſt eundem auctorem tres Hippolytos conflaſſe in vnum, videlicet militem, presbyterum, & epiſcopum; eorumque res geſtas, quaſi vnius tantum narraſſe: Hippolyti enim militis, quem S. Laurentius baptizauit, Hippolyti presbyteri Antiocheni de quo agimus, atque Hippolyti epiſcopi Portuenſis facta coniunxit. hi cùm nomine tantum conueniãt, locis, temporibus, vitę ſtudijs, ac denique martyrij genere diſtinguuntur. miles etenim paſſus eſt apud Vrbem, via Tiburtina, ſub Valeriano Imp. die 13. Auguſti, raptatus atq; diſcerptus ab indomitis equis. Hippolytus hic, de quo agimus, presbyter fuit Antiochenus ſub Fabio epiſcopo, qui vixit tẽporibus Decij, vt conſtat ex Euſeb. chron. qui etiam in hiſt. lib. 6. cap. 35. 36. & 37. recitat epiſtolas Cornelij Rom. Pont. & Dionyſij epiſcopi Alexandrini ad Fabium Antiochenum in dogma Nouati propenſiorem. Hippolytus autem epiſcopus Portuenſis doctrina clariſſimus ſub Alexãdro Imp. merſus aquis in Portu Romano, die 22. Auguſti, martyrij coronam accepit. Vberius agemus de duobus reliquis infra ſuis locis.

b Feliciani & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vet. Martyrologio Romę in eccleſia legi ſolito, cuius ſupra meminimus.

c Barſimęi epiſc.] De eodem Grecorum Menologium, vbi tam huius, quàm Sarbelij & Barbeæ martyrum, quorum memoria pridie huius diei agitur, habentur acta ſummatim expreſſa.

d Barſen epiſc.] Græci iidem. Huius res geſtas ſcribit Theodoretus. hiſt. lib. 4. cap. 15. & Niceph. lib. 11. c. 22. huic ſucceſſit Eulogius, qui interfuit concilio œcumenico Conſtantinop. ſub Theod. Imp.

e Alexandri.] De quo hac die Beda pluribus agit, ac etiam Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Longè alius autem eſt Alexander hic ab illo Hieroſolymitano epiſcopo, de quo ijdem 18. Martij.

f Matthiæ epiſc.] Beda item, Vſuardus, Ado, ac cęteri. Ponitur hic octauus Hieroſolymorum epiſcopus, ſeditque temporibus Hadriani Imp. & non Traiani, vt quidam voluerunt. de eo Euſeb. in chron. & hiſt. l. 4. c. 5. & Niceph. in chron. de ſucceſſione ſedis Hieroſolymitanę.

g Sub Hadriano.] Numeratur hæc quarta ordine perſecutio à Seuero lib. 2. at verò Oroſ. l. 7. cap.

cap.27.& Auguſt.de Ciuit.Dei libro 18.cap.52. nullam ſub Hadriano numerant perſecutionem, quartam etenim ponunt ſub Antonino, fortaſſe ea de cauſa, quòd Tertullianus in Apologetico, nullum edictum dicat ab Hadriano aduerſus Chriſtianos promulgatum: tamen ex iam ſancitis Traiani legibus, quibus Chriſtianos delatos pœnæ ſubijciendos iuſſerat, adhuc ſub Hadriano gladium in Chriſtianos ſęuiſſe, par eſt credere. Non deerant enim ex Chriſtianorum hoſtibus Iudęis atque Gentilibus, qui abſque ſubtili aliqua inquiſitione, quam Traianus edicto abrogarat, eos quotidie puniendos deferrent. Porrò vehementem ſub Hadriano factam fuiſſe aduerſus Chriſtianos perſecutionem, ſatis docent grauiſſimę illę tunc à ſanctis patribus ſcriptę apologię, quibus ſanè gladium perſecutionis à ceruicibus Chriſtianorum arcere conati ſunt, vt Quadratus & Ariſtides Philoſophi, quorum ſanctus Hieronymus lib. de ſcript. eccleſ. ſumma cum laude meminit. Quis enim dubitet Hadrianum minime ceſſaſſe à vexatione Chriſtianorum, qui ipſorum loca, quę præ cęteris ſacroſancta Hieroſolymis erant, abominationibus idolorum prophanauit atque fœdauit? vt ſcribit Seuer. lib. 2. Paulinus ad Seuer. epiſt. 11. Hieron. epiſt. 13. & Ambroſ. in pſal. 47. Aut quonam pacto ſe temperarit à gladio, qui Chriſtianos Alexandrię degentes, datis litteris ad Seuerianum Ægypti proconſulem, innumeris calumnijs proſciderit? habentur illæ apud Spartianum in Saturnino tyranno. Quę omnia ſi deeſſent, ſufficerent ſaltem litteræ vnę Sereni Granij, quorum Euſeb. meminit. in chron. anno 9. Hadriani, & lib. 4. hiſt. cap. 8. ex quibus ſatis apparet, quòd & ſi de Chriſtianis inſequendis ſilerent Imperatoris edicta; prętereperent tamen vulgi clamores, quibus Chriſtiani paſſim petebantur ad necem; atque adeò, vt opus fuerit pręſides prouinciarum miſeratos illorum cladem, ea de re ſcribere ad Hadrianum; ipſum verò Imperatorem de compeſcendo populorum furore reſcribere ad rectores prouinciarum. eiuſmodi generis reſcriptum datum ad Minutium Fundanum Aſiæ proconſulem extat apud Iuſtinum in fine Apologię ad Antoninum, & apud Euſebium lib. 4. cap. 8. Non imus inficias, Hadrianum in melius eſſe mutatum, adeoq; profeciſſe Chriſtianorum philoſophorum apologijs, vt templum Chriſto erigere, eumque inter Deos recipere, & (quod mireris) templa in omnibus ciuitatibus abſque ſimulacris erigere, animo conceperit, vt de eo ſcribit Lampridius in Alexandro.

h Felicis Papę.] Præter ea, quæ de ipſo habentur in lib. de Rom. Pont. geſtiſque ſynodicis, com plura collegimus ex vet. man. ſcrip. deſcripſimuſque in Annal. eccleſiaſt.

i Armentarij epiſc.] De eodem tabulæ Ticinēſis eccleſiæ, & Gual. qui eas locupletauit.

k Aldegundis.] De eadem, Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de ipſa ſcripta reperies in vita ſancti Gilleni, quam habet Sur. tom. 5. vide & Molan. in indic. SS. Belgij, vbi etiam ponit aliam Aldegundem virginem & martyrem, de qua agitur 10. Iunij. Hęc autem, de qua præſens eſt ſermo, floruit, ſub Dagoberto rege Francorum circa an. Domini ſexcenteſimum quadrageſimum.

l Sauinæ aliàs Sabinæ.] De ea etiam tabulę eccleſ. Mediolan. à Galeſino egregiè illuſtratæ.

* C Pridie Kal. Febr. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

ROMAE via Portuenſi ſanctorum martyrum Cyri & Ioannis, [a] qui poſt multa tormenta pro confeſſione Chriſti capite truncati ſunt. Alexandriæ natalis ſancti Metrani [b] martyris, qui ſub Decio [c] Imperatore cum ad iuſſionem paganorum [d] nollet impia verba proferre, illi totum eius corpus fuſtibus colliſerunt; vultumque & oculos præacutis calamis terebrantes, ipſum extra vrbem cum cruciatibus expulerunt, ibique lapidibus oppreſſum interemerunt. Ibidem ſanctorum martyrum Saturnini, [e] Thyrſi, & Victoris. In eadem ciuitate ſanctorum martyrum

Tharciſij,

Tharſicij,[f] Zotici, Cyriaci, & ſociorum. Cyzici in Helleſponto ſanctæ Triphenis[g] martyris, quæ plurimis tormentis ſuperatis, à tauro demum necata martyrij palmam promeruit. Mutinæ ſancti Geminiani[h] epiſcopi, miraculorum gloria illuſtris. Mediolani ſancti Iulij[i] presbyteri, & confeſſoris, tempore Imperatoris Theodoſij. Romæ ſanctæ Marcellæ[k] viduæ, cuius præclaras laudes beatus Hieronymus ſcripſit. Eodem die Translatio[l] ſancti Marci Euãgeliſtæ, cum ſacrum eius corpus ex Alexandria Aegypti vrbe à barbaris tunc occupata, Venetias allatum, ibidem in maiori eccleſia eius nomine conſecrata honorificentiſſime conditum fuit.

IANVARII. 31.

a ROMÆ via Portuenſi ſanctorũ martyrum Cyri & Ioannis.] Sic etiam aliquot man. ſcrip. habent. Hęc autem non ita accipias velim, vt Romę hos paſſos exiſtimes; ſed quoniam prædictorum martyrum corpora Alexandria Romam trãſlata, illic ſunt poſita. Eſt enim via Portuenſi è regione baſilicæ ſancti Pauli trans Tyberim vetus eccleſia vulgò dicta ſancta Paſſara, ſed in antiquis codic. S. Praxedis nomine appellata reperitur, in qua de prędictis ſancti Cyri & Ioannis corporib. inciſa in marmore hęc leguntur carmina:

Corpora ſancta Cyri renitent hìc, atq; Ioannis:
Quos quondam Romę dedit Alexandria magna.

Tranſlationis hiſtoriam extare ferunt in codice peruetuſto Diaconię S. Mariæ in Via lata. De eadem eccleſia prope Tyberim poſita, meminit Ioãnes diac. in vit. S. Greg. Papę lib. 4. cap. 91. Nõ eſt itaque, ut quis aliquam fidem præſtet Petro, dum in catal. lib. 3. c. 63. ait, hos Romæ paſſos eſſe; licet tempus, iudicem, & genera tormentorum, quib. afflicti fuerint, ſe ignorare profiteatur. miramur profectò hominem non incidiſſe aliquando in acta ipſorum, quæ tam Græcis, quàm Latinis fuere notiſſima: habemus & nos ea in quinto, ſeptimo, ac decimo tomo antiquorum codicum manu. ſcrip. qui aliquibus eccleſijs Romæ vſui erãt, vbi ſecundum ordinem menſium ſcriptæ habentur ſanctorum vitæ. in his ergo acta prædictorũ martyrum nacti ſumus auctore Petro quodam, qui ea ſcripſit, expoſcente Gregorio Ioannis Conſularis filio. rurſus eadem inuenimus in man. ſcrip. codice S. Marię ad martyres; in quibus omnibus habetur expreſſim, hos paſſos eſſe Alexandriæ, anno nono perſecutionis Diocletiani Imper. tuncque etiam martyrium ſubijſſe tres ſanctas virgines Theodotam, Theotiſtam, & Eudoxiam cum matre Athanaſia eadem omnia habentur Grecè edita penes Metaphraſt. hac die 31. Ianuar. quæ Latinè reddita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. in quibus deſideratur tempus martyrij; habent tamen quędam ſuperaddita miracula, quæ apud dictos Latinos codices non inuenimus. Habuit Sophronius epiſcopus Hieroſolymitanus præclarã orationem de ijſdem martyribus, quæ citatur in concilio Nicæno ſecundo act. 4. & à ſancto Ioanne Damaſ. orat. 3. de imaginibus.

b Metrani, aliàs Metræ.] Agunt de ipſo hac die Beda, ac cæteri Latinorum, ſcripſit egregium certamen eius S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus. extat eius epiſtola de ea re ſcripta apud Euſeb. hiſtor. lib. 6. c. 34. & Niceph. lib. 5. c. 30.

c Sub Decio.] Cæſis Philippis patre ſimul ac filio principibus Chriſtianis, Æmiliano & Aquilino Conſſ. Decius accipiens Imperium, acerbiſſimam aduerſus Chriſtianos perſecutionem concitauit, quam ſeptimam ponunt ordine Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Alexandro, Seuerus lib. 2. Oroſ. l. 7. cap. 21. & Aug. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. ſeueriſſimo enim edicto promulgato, vbique locorũ Romani Imperij in eos ſæuiri voluit. Quale autem fuerit eiuſmodi edictum, Dionyſius epiſcopus Alexandrinus qui tunc viuebat, hæc ſcribit: Decij edictum erat iam vulgatum, illudque tale profecto videbatur, quale Dominus prędixerat futurum, in quo terribiliſſima illa iam propemodum expectabatur ſententia: nimirum electos, ſi poſſibile eſſet, in errorem inducendos. Hinc omnes certè metu periculi obſtrepuerunt. hæc Dionyſ. apud Euſeb. hiſt. lib. 6. cap. 34. De huius perſecutionis acerbitate, cùm alij plures, tùm S. Hieron. ſcribit in vita Pauli primi eremitę, & de ſcript. eccleſ. in Origene, itemque S. Gregor. Nyſſen. in vita Gregorij Thaumaturgi. Perdurauit hæc perſecutio quouſque Decius vixit. de cuius Imperij tempore licet diuerſę reperiantur ſententiæ, verior tamen videtur Aurelij Victoris, quia ſcribit, eum imperaſſe menſibus triginta. adeò vt illi etiã quodammodo prophetia Danielis cap. 7. ea ex parte videretur aptari, qua dicitur de homine peccati: Regnabit tempus & tempora, & dimidium temporis; & rurſum illa Saluatoris: Niſi ab-

breuiati

breuiati fuiſſent dies illi, non fieret ſalua omnis caro. Sed eo tandem elapſo tempore, mox crudeliſſimus tyrannus meritas dedit pœnas impietatis; dum prælians aduerſus barbaros, in paludem incidens, cęno abſorptus, vltra viſus non fuit, ita vt nec eius cadauer potuerit reperiri, eo prælio & eius filius Decius minor occiſus eſt. horum omnium integer teſtis eſt Aurelius Victor. Vnde autem acciderit, vt martyres paſſi poſt Decium, in perſecutione Decij paſſi dicantur; vel cur nonnunquam ſub nomine Decij & Valeriani vna eademque perſecutio cenſeatur, dicemus inferius ad quartum Idus Auguſti, in Laurentio martyre.

d Ad iuſſionem Paganorum.] Eadem verba non tantùm in antiquo Martyrologio, ſed etiam apud Vſuardum ſunt ſcripta; eademque vox etiam vſurpatur à Beda, & Adone hac die in eodem Metrano martyre, licet Dionyſius apud Euſeb. lib. 6. cap. 34. eoſdem non Paganos, ſed Gentiles appellet. At quoniam diuerſo ſenſu hoc vocabulum accipitur ab Ethnicis, quàm à Chriſtianis ſumatur: non ab re fore exiſtimo, ſi originem nominis & cauſam varietatis adducam in medium, cum frequens ſit vſus eius vocis; nec alicubi eam, mea quidem ſententia, ſatis explicatam inuenerim. Vt autem eius nominis origo petatur, ſciendum eſt, Paganos à pago dictos, pagosque à fontibus eſſe appellatos, quòd eadem aqua vterentur, aquas enim lingua Dorica παγὰς dictas eſſe, ſcribit Feſtus. Vnde & eleganter Perrot. Fons græcè παγὴ dicitur, vnde ſimul plures domus ruſticæ, hoc eſt plures villæ, pagus vocatur, quòd circa fontes condi huiuſmodi villę conſueuerint; hinc Pagani dicti, quaſi eodem fonte potantes: hæc ille. At verò poſtea vſu receptum eſt, vt non tantum in pago degentes à Gentilibus dicerentur Pagani, ſed & omnes qui non eſſent aſcripti militiæ; atque in Paganico eſſe dicerentur, qui nondum inter milites cenſiti eſſent, vt cõſtat ex l. 1. C. de milit. teſt. & alijs. In eodem ſenſu etiam accipienda ſunt verba Tertulliani lib. de coron. milit. dum ait: Chriſtianum hominem militiæ aſcriptum eadem pro Chriſti nomine præſtare debere, quę (inquit) fides Pagana condixit: ac ſi diceret: Eadem eſt lex Chriſtiani hominis militantis cum illa, quę fuerat illi pręſcripta, cùm adhuc Paganus, nondum inter milites eſſet adnumeratus. ſubdit & hæc verba in eandem ſententiam: Nec enim delictorum impunitatem, martyriorum immunitatem militia promittit. & paulò poſt: Apud hunc (Chriſtum ſcilicet) tam miles eſt Paganus fidelis, quàm paganus eſt miles infidelis &c. quæ verba male à Rhenano eſſe interpretata, quiſque facile intelliget: miramurq; Pamelium virum eruditum eum eſſe ſecutum: nullo enim pacto Paganus illic pro Ethnico, ſed pro eo tantùm qui non eſt miles, ſumitur. Quòd autẽ Pagani poſtea appellati ſunt & ij, qui non ſunt Chriſtiani ſed gentiles: non quidem antiqua ſed recẽs fuit ea locis ſignificatio: quę licet reperiatur in eo ſenſu poſita in nonnullis vitis ſanctorum martyrum; eam tamen non ex illorum actis olim conſcriptis, ſed ab illis qui poſtmodum eadem paraphraſticè deſcripſerunt, vel è Gręco fortaſſe tranſtulerunt, vſurpatam ſcias, vt apparet hic in Metrano, de quo hac die agitur in Martyrologijs: quod & Prudentius feciſſe videtur hymno 10. de S. Romano. Primum quem inuenerim antiquorum, qui Paganum pro Ethnico acceperit, eſt Optatus Mileuitanus, qui lib. 3. contra Parmen. ſic ait: Paganum vocas eum, qui Deum Patrem per Filium eius ante omnia rogauerit? Quicunque enim credidit, in nomine Patris & Filij & Spiritus ſancti credidit: & tu eum Paganum vocas poſt profeſſionem fidei? Si aliquid Chriſtianus (quod abſit) vnuſquiſque deliquerit, peccator dici poteſt, Paganus iterum eſſe non poteſt. hæc Optat. & ſanctus Auguſtin. lib. 2. retract. cap. 43. Deorum falſorum cultores (inquit) vſitato nomine Paganos vocamus. hæc ille. & Honorius Imp. eandem vocem quaſi nouiter eo ſenſu vſurpatam declarat, cùm ait: Qui profano Pagani ritus errore, ſeu crimine polluuntur, hoc eſt Gentiles, nec ad militiam admittantur &c. lib. 21. de Pagan. C. Theod. eodem ſenſu accepta ea vox reperitur in alijs reſcriptis Imperatorum Chriſtianorum, vt conſtat Cod. Theod. & Iuſtin. tit. de Paganis.

Vnde autem Pagani appellati ſint cultores idolorum, diuerſorum antiquorum ac recentiorum ſententias recenſebimus. Philaſtrius lib. de hęreſibus cap. 3. ex Heſiodo Gręco poeta, quem citat, ait fuiſſe Deucalionis & Pyrrę filium, Paganum nomine, eũdemque regem, quem poſteri, vt Deũ coluerunt, atque ab eo Pagani ſunt denominati. Iſidorus lib. 8. origin. ſic ait: Pagani ex Pagis Athenienſibus dicti, vbi exorti ſunt, ibi enim in locis agreſtibus & Pagis Gentiles lucos idolaque ſtatuerunt, & à tali initio Pagani vocabulum ſortiti ſunt. hęc Iſidorus. Eſt aliorum eiuſdem vocis tropologicus ſenſus, Beda enim pluries, vt in Cantic. lib. 6. c. 30. & in Marc. c. 15. in Luc. lib. 6. cap. 23. & homilia in fer. 3. palm. Pagani (inquit) à villis ſunt dicti, eo quòd ſint longè à ſupernę ciuitatis habitatione. Rurſum Alciatus & alij, Paganos, aiunt, dictos eſſe Gentiles eo, quod non ſint aſcripti Chriſtianę militiæ, qua quis aduerſus diabolũ certaturus, a[illegible]a capeſſit. hæ ſunt aliorum de eius nominis ſignificatione ac deriuatione ſententiæ. Quod autem me magnopere reddit ancipitem, atque à Philaſtrij & Iſidori opinione maximè diſtrahit, illud eſt. Quid ergo, ſit an vetus eſt in eo ſenſu eius nominis interpretatio, vt idolorum cultores Pagani dicti ſint, quòd nec in diuinis ſcripturis, neq; apud auctores Ethnicos ante tempora Conſtantini, vel Conſtantij eius filij alicubi ea

vox

vox eo ſenſu vſurpata reperitur? id quidem, vt à prędictis diſſentiam, cogit. At nec illis acquieſco, qui eius nominis interpretationem per tropologiam & non proprium germanumq́; ſenſum deducunt. Dicam quid in re ambigua ſentiam. Opinor quidem à temporibus Chriſtianorum Imperatorum eam vocem in eam tranſiſſe ſignificationem, vt Pagani dicerentur Gentiles, ea nimirũ ex cauſa, quòd legibus Imperatorum clauſis idolorũ delubris, ſacrisq; vetitis; Gentiles ſic ſua ipſorum ſuperſtitione excluſi, Pagos adirent, illicque ſuos deos colerent, ac clandeſtina ſacra peragerent. In Pagis enim & villis illorum ſuperſtitionis cultum fuiſſe frequentem, docet Cicer lib. 2. de legib. erãt enim illic celebria feſta, Paganalia dicta, feriæq; Paganicæ, quorum omnium meminit Varro l. 5. de lingua Latin. Vnumquemque Gẽtilium in ſuo agro habuiſſe partem aliquam dijs ſacratam, in qua eos colerent, auctor eſt Cenſorinus lib. de die natali cap. 1. prędictis his omnibus ea conſentiũt, quæ ſcribit Plinius in epiſt. ad Traianum, dũ queritur, iam ob cultum Chriſtianæ religionis nõ tãtum (vt ait) in ciuitatibus, ſed & in vicis & agris ſacra deorum eſſe intermiſſa. ſicque accidiſſe, vt Ethnicus homo, quòd in Pagis deos coleret, diceretur Paganus: in hac ſententia Romanus martyr apud Prudentium ſic ait:

Non erubeſcis, ſtulte, pago dedite? Idemq́; aduerſus Symmachum lib. 1. in fine hæc habet.

Nec Pago implicitos per debita culmina mundi
Ire viros prohibet. &c.

Sicque Pago deditos, Pagosq́; implicitos Gentiles ipſos vocat. Vſque etenim ad tempora Honorij Imp. quæ erat in Pagis idololatria, adhuc reſidua fuiſſe videtur. vnde S. Auguſtinus, qui iiſdem temporibus vixit, ſerm. 6. de verbis Dom. hæc de idolis: Multi Pagani habent iſtas abominationes in fundis ſuis. Nunquid accedimus & conſtringimus? prius enim agimus, vt idola in eorum cordibus conſtringamus &c. hęc Auguſt. his conſentiunt ea, quæ decreta ſunt in concilio quinto Carthaginenſi, eodem tempore celebrato; nimirum, ut peterent ab Imper. vt quæcunque reſiduę eſſent ſuperſtitiones Gentilium ſiue in ſimulacris, vel in lucis, vel arboribus, omnino delerentur. can. 15. conc. 5. Carthag. ſicque ex his omnib. iure dici poſſe uidetur, Paganos Gentiles homines à Pago eſſe dictos, quòd excluſi ciuitatibus, in Pagis adhuc idola colerent. Vel etiam poſſumus affirmare, alia adhuc ratione Gẽtiles ipſos dictos eſſe Paganos more maiorum, hoc eſt non milites; ea nimirum occaſione, quòd Conſtantius Imperator pugnaturus difficillimo prelio aduerſu Maxentium tyrannum, milites omnes, ſic voluit parari ad bellum, ut ſacro omnes initiarentur baptiſmate. Gentiles autem qui id facere renuiſſent. dimiſſos, domum redire iuſſit, Theodoret. hiſt. lib. 3. c. 3. Tunc etenim ipſos extra militiam poſitos, à militibus ac cæteris Chriſtianis Paganos eſſe dictos, ſicque in poſterum eodem cenſitos eſſe nomine, facilè contingere potuit. Hęc eſt noſtra de nominis Pagani ſententia, quam ſic proponimus, vt cęteris meliora afferentibus parati ſimus libenter aſſentiri.

e Saturnini & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus. Ado, ac cęteri, tempus autem martyrij incertum habetur.

f Tharſicij & ſoc.] Reſtituti ſunt iidem ex vetuſtiſſimo Martyrologio monaſterij S. Cyriaci in Thermis, cuius ſupra meminimus.

g Triphenis.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio.

h Geminiani epiſcopi.] Vide eius res geſtas apud Mombrit. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 3. c. 57. quas eiuſmodi eſſe comperies, vt emendatione vehementer indigeant: quod nuper pręſtitiſſe videtur Ioãnes Vareſanius, qui adiecit nõnulla miracula eiuſdẽ ſancti uirtute patrata. Interfuiſſe reperitur Geminianus eps Synodo habitę Mediolani aduerſus Iouinianũ hęreſiarcham, cui (ſe præſens) ſubſcripſit per Aprũ presbyterũ, vt apparet ex ſynodica epiſtola tunc ad Syricium Papã directa. extat apud S. Ambr. epiſt. 7. lib. 1. edit. Rom. licet ibi, cuius fuerit ciuitatis eps, non exprimatur. Fuit & alius Geminianus eps, qui vixit temporib. S. Leonis Papæ, quem vnà cum Domitiano epiſcopo idem Rom. Pont. legatum miſit Conſtantinopolim ad Leonem Imp. qui redeuntes, Gennadij epiſcopi Conſtantinopolitani litteras eidem Pontifici Romano reddiderũt, vt apparet ex eiuſdem Leonis epiſt. 100. ad Gẽnadium. quarum autem ciuitatũ hi fuerint epiſcopi, non inuenimus. Si autem hunc Geminianum, qui uixit ſub Leone Papa, quis putauerit eſſe epiſcopũ Mutinenſem, optimè illi conuenirent res geſtę cum Attila. Sed de his prolixior eſſet habenda diſputatio.

i Iulij presbyteri.] De eodem tabulę eccleſiæ Mediolanenſis. Eius acta, vtcunq; ſint, recitat Mõbrit. tom. 2. Nouarienſes eundem ſibi Iulium uendicant; qui etiam hac die de ipſo agunt ac eius ſocio Iuliano, habẽtq́; de his priuatum officium eccleſiaſticum publicè recitari ſolitum.

k Marcellę viduę.] De clariſſimæ fœminę ſanctitate & eruditione extat egregia epiſtola S. Hieronymi 16. ad Principiam: in alijs epiſtolis cæterisq́; eius ſcriptionibus Marcella eſt ſemp in ore, ſemper in calamo: nunquam tamen ſatis laudata. Ipſa etenim prima in Vrbe monaſticam vitã ab Athanaſio Alexandrino epiſcopo ſibi traditam, ingentibus animis calcãs faſtum nobilitatis, exercuit. Ipſa itidem prima hæreſes Origenis, vnà cũ libro Periarchon à Rufino trãſlato Romam inuectas, ac in animas plurimorum illapſas, in ipſumque Apoſtolicum thronum quodãmodo irrepere prę ſumentęs, incredibili fidei zelo & animi cõſtantia detexit, atque damnandas curauit. hęc &

alia

alia de ipſa S. Hieronym. cuius etiam auctoritate obiiſſe conſtat paulò poſt Vrbem ab Athalarico expugnatam, anno à Chriſto quadringenteſimo decimo.

l Tranſlatio S. Marci.] Quonam tempore eiuſmodi tranſlatio facta ſit, diuerſa à diuerſis ſcripta reperimus. Referemus primo loco illorum, quos non probamus, ſententiam. Sigebertus in chron. anno Domini 471. ſub Simplicio Rom. Pont. factam refert, quam quidem ſententiam à veritate nimium diſcrepare, cùm euidẽs ratio, tum etiam cæterorũ omnium auctoritates facilè monſtrant. Id ipſum ferè Petrus in catal. lib. 2. c. 61. qui rei geſtæ texens hiſtoriam (niſi legatur mendosè) ait, eam tranſlationem factam, anno Domini 465. ſub Iuſtiniano Duce & Vrſo epiſcopo, quorum tempora poſt multa ſęcula inciderunt. Nactus ſum aliquando codicem man. ſcript. in biblioth. Vatic. ſub num. 44. plut. 1. ibiq; ſcriptum legi, eã tranſlationem factam eſſe, anno à Chriſto 800. ibidem & de eccleſia ſancti Marci, quam abſolutam ſcribit auctor anno 1071. Sabellicus autem, qui res Venetorum plus cæteris calluiſſe videtur, id contigiſſe ſcribit ſub Iuſtiniano Venetorum Duce, cuius magiſtratus incidit in annum 831. nã anno 809. pater eius Angelus, Particiacus dictus, Dux creatus adminiſtrauit Rempublicam anno 22. His conſentire videtur Platina, dum ait, eiuſmodi tranſlationem factam ſub Gregorio quarto Rom. Pont. qui ſedere cœpit anno 828. ſeditque annos 16. at cùm prædictum Iuſtinianum duobus tantum annis fuiſſe in magiſtratu dicant, neceſſe eſt affirmare eius Pontificis anno quarto, vel quinto eam tranſlationem eſſe factam. Conſtat autem longè à veritatis ſcopo aberrare omnes, qui eam ante quingenteſimum, vel ſexenteſimum Chriſti annum referunt; cùm nunquàm, illis temporibus, Alexandrina ciuitas fuerit ſub Saracenorum dominio, quando ea accidiſſe, omnes fatentur.

FEBRVARIVS.

1 Kalendis Februarij. Luna. D xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

NATALIS ſancti Ignatij[a] epiſcopi & martyris, qui tertius[b] poſt beatum Apoſtolum Petrum Antiochenam rexit eccleſiam, atque in perſecutione Traiani damnatus ad beſtias,[c] Romam vinctus mittitur, vbi præſente Traiano, circumſedente Senatu, immaniſſimis pœnarum ſupplicijs primo affectus, leonibus dehinc obijcitur; quorum dentibus præfocatus, hoſtia Chriſti efficitur. Smyrnæ ſancti Pionij[d] presbyteri & martyris, qui in perſecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, poſt apologias pro fide Chriſtiana conſcriptas, poſt ſqualorem carceris, vbi multos fratrum ad martyrij tolerantiam ſuis exhortationibus roborauit, cruciatibus multis vexatus, clauis confixus, & ardenti rogo ſuperpoſitus, beatum pro Chriſto finem ſortitus eſt: cum quo & alij quindecim paſſi ſunt. Rauennę ſancti Seueri[e] epiſcopi, qui ob præclara merita ſigno columbæ fuit electus. Trecis ſancti Pauli[f] epiſcopi, cuius vita virtutibus claruit, & mors pretioſa miraculis commendatur. Eodem die ſancti Ephrem[g] Edeſſenæ eccleſiæ diaconi, qui poſt multos labores pro fide Chriſti ſuſceptos, ſub Valente Imperatore ſanctitate & doctrina conſpicuus quieuit in Domino. In Scotia ſanctæ Brigidę[h] virginis, quæ cum lignum altaris tetigiſſet, in teſtimonium virginitatis ſuæ, ſtatim viride factum eſt.

FEBRVARII. I.

IGNATII.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem ad 20. menſis Decembris, vt conſtat ex Menologio. Contigit eius martyrium vndecimo anno Traiani Imp. vt ſcribit Euſeb. in chron. & S. Hier. de ſcrip. eccleſ. in Ignatio. quibus erroris arguuntur, qui dicunt paſſum anno tertio Traiani, vt inter alios Zonaras, vel anno nono eiuſdē, vt Michael Syncellus in Dionyſio. Ado Vien. licet dicat, eum martyrium obijſſe anno vndecimo Traiani, tamen cùm addit, ſub conſulatu Attici & Marcelli, & ipſe errat; nam prędicti Marcelli conſulatus anno ſeptimo Traiani faſtis adſcribitur, vndecimo autem eius Imperatoris anno Gallus & Bradua adierunt conſulatum. Martyrium ſancti Ignatij deſcripſit ex antiquioribus monumentis Metaphraſtes. porrò Ignatij effigiem ipſæ eius epiſtolæ viuam ac germanam exprimũt, quæ omnium ſanctorum patrum, & ſacrorum conciliorum auctoritate probantur. Reperimus inter

vetuſta monumenta Vaticanæ bibliothecæ per breuem ſermonem S. Heronis eiuſdem S. Ignatij diſcipuli ac ſucceſſoris, quo etiam enixius eũdem interpellat, vt quem in fide erudierat, protegere ſuis precibus non deſineret. Intexuimus eum in Annalibus eccleſiaſticis: prolixiores nimis fuiſſemus, ſi hic exſcribere, vel pręclara omnia de Ignatio patrum elogia recenſere voluiſſemus. De trãſlatione corporis eius iterum facta, ſuo loco inferius. hic autem de ſucceſſione ipſius modò reſtat ſoluenda ambiguitas, quæ ſequitur.

b Qui tertius poſt beatum Apoſt. Petrum Antiochenam rexit eccleſiam.] Primus etenim Petrus, ſecundus Euodius, tertius Ignatius eſt ſubſtitutus eps Antiochenus; Id etenim nõ obſcurè Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 16. & S. Hieron lib. de ſcrip. eccleſ. in Ignatio, & alij hos ſecuti profitentur: quod ipſe Ignatius abſq; vlla ambiguitate teſtari videtur in epiſt. 12. ad Antiochenos, cùm ait: Mementote Euodij beatiſſimi patris veſtri, q primus poſt Apoſtolos gubernacula eccleſiæ veſtrę ſortitus eſt. Hęc cùm ita ſe habeãt, quid eſt ꝙ S. Ioannes Chryſoſtomus, eiuſdem eccleſiæ olim presbyter in præclara illa oratione, quam habuit de tranſlatione corporis eius Roma Antiochiam, abſq; vlla hæſitatione aſſeuerat, Ignatium immediatè ſucceſſiſſe Petro? quod & confirmare videtur Felix Rom. Pontifex in epiſtola, quam ſcripſit ad Zenonem Imp. quæ recitatur in Quinta ſynodo Conſtantinop. act. 1. vbi ait, S. Ignatiũ dextera Petri fuiſſe ordinatum epiſcopũ eccleſiæ Antiochenę. Inſuper & Theodoretus in Immutabili dialog. 1. hæc ait: De illo enim Ignatio omnino audiſti, qui per magni Petri dexteram Pontificatũ ſuſcepit &c. Quid ad hæc dicimus? Non aliud ſanè, niſi quod coniectura nobis perſuademus; vt ſicut olim Clemens Romanus, quãuis ordinatus à Petro, ceſſit tamẽ Lino, & Cleto; ſic & Ignatius Euodio locum dare voluerit. Nec verò inanis hęc cuiquam eſſe fictio videatur: nam ex libris Conſtitutionum Clementis, quas non omnino deſpexiſſe viſi ſunt Patres, hæc quæ dicimus, ſatis probari poſſunt: in libro enim ſeptimo cap. 46. duo dicuntur electi eſſe Antiochiæ epiſcopi, Ignatius à Paulo, & Euodius à Petro. Nec hoc quidem adeò mirandum: nam propter exortum ibi diſſidium, alterum ijs qui ex Gentibus ad Chriſtum veniſſent, alterum verò ijs qui ex Circunciſione crediſſent epm præfici oportuit, quod optimè ex ijs conijcere licet, quæ S. Paulus ſcribit ad Galatas cap. 2. Compoſita autem diſſenſione, cùm in vnum lapidem angularem Iudæi ſimul & Gentiles conueniſſent, non vltra duobus, ſed vno tantum epiſcopo opus erat: ſicque Ignatius ceſſit Euodio, atque ita in ſerie epiſcoporum Antiochenorum, primo loco Petrus, ſecundo Euodius, tertio verò poneretur Ignatius, quia iterum ſedit poſt Euodium. Puto tamen irrepſiſſe errorem in citatum locum Clementis; dum Euodius à Petro, & Ignatius à Paulo dicantur ſubſtituti epiſcopi, cùm potius ſecundum prædictorum auctoritatem, Petrus Ignatium ordinauerit. Vtcunque ſit optima ratione Ignatius, & ſecundus, & tertius dici poteſt epiſcopus Antiochenus; ſecundus nimirum, quia ab Apoſtolo ordinatus, eius loco ſedit: tertius quia ea ratione qua diximus, cedens Euodio, poſt ipſum iterum ſedit.

c Dãnatus ad beſtias.] Quòd Chriſtianos frequenter reperias damnatos ad beſtias, id ea de cauſa contigiſſe putamus, quòd eiuſmodi ſupplicium vilioribus in primis perſonis à legibus irrogabatur, vt l. 3. ff. ad leg. Corn. de ſicar. Cumque Chriſtiani apud Gentiles talis eſſent æſtimationis, vt habes pluribu apud Tertullian. in apolog. idcirco frequens erat illa aduerſus eos vulgi conclamatio: CHRISTIANI AD LEONEM: id ipſe in apologet. vel ſic: CHRISTIANI AD BESTIAS, ita idem in exhortat. ad caſtitat. Nec quis putet aduerſus vulgares perſonas tãtummodo ſic à Gentilibus conclamatum, ſed & aduerſus epiſcopos: vnde Cyprianus in epiſt. 55. ad Cornelium Papam hęc de ſe ipſo: Toties ad Leonem petitus in Circo, eadem de eodem Cypriano Pontius diac. in vita ipſius; vt ſcias ea verba Cypriani in dicta epiſtola, non ad Cornelium, uel alium eſſe referenda, ſed ad ipſum, ab eo de ſe ipſo dicta. & paulò poſt item: Clamore popularium ad Leonẽ denuo poſtulatus in Circo, &c. ſunt de his alia innumera ferè exempla.

d Pionij.] De eodem Beda hac die, ac cæteri Latinorum, Gręci autem, vt apparet ex Menologio, agunt vndecima Martij. Smyrnenſis eccleſia tam ipſius, quàm ſociorum pręclare certamen cõſcripſit, extat eius epiſtola apud Euſebiũ hiſt. lib. 4. cap. 14. in ſin. licet ille Polycarpo in primis intẽtus, perpauca habeat de Pionio, fuſius de eo dixerat in lib. de martyr. qui non videtur extare. Putarunt tamen aliqui, ea quæ per Metaphraſtem ex antiquioribus monumentis ſunt exſcripta, ad xij. diẽ Martij. quæ & Latinè reddita habet Lipom. tom. 7. & Sur. recitat tom. 1. eadem ex illis Euſebij ſcriptionibus prouenire. Verùm illum eam hiſtoriam aliunde traxiſſe, vel ex eo facilè conijcitur, quòd cùm Pionium ſub Marco Aurelio & Lucio Vero paſſum eſſe ex eadem epiſtola Euſebius atteſtetur, Metaphraſtes autem, pręter omnẽ veritatem, ſub Decio Imperatore, eodemque vnà cũ Grato conſ. eum martyrio coronatum ſcribit. Agens iterum exactius de tempore martyrij Polycarpi & Pionij Euſebius in chronico, eos anno ſeptimo prædictorum Auguſtorum martyrio uita functos affirmat, Lucio Vero quartùm & Quadrato conſſ. numeratur is annus Domini à recentioribus chronographis 168. Præterea perijſſe viſus eſt iam lõgè ante Metaphraſtis tempora liber ille Euſebij de martyrio, ſeu de martyribus: nam

magna

magna diligentia perquiſitus, ab Eulogio epiſcopo Alexandrino, nec in Oriente, nec in Occidēte potuit reperiri, vt conſtat ex Gregorij Papæ epiſtola ad prædictum Eulogiū in regiſtr. lib. 7. epiſt. 39. Indict. 1. Eadem de Pionio apud Nicephor. hiſt. lib. 3. c. 36. & alios.

e Seueri epiſcopi.] Beda etiā de eo hac die, tabulæq; Rauennates. De Seueri ſucceſſione ambigua nimis & incerta ſcripta reperiuntur. Nam primùm in actis ipſius, quę Sur. recitat tom. 1. habeī, eum vixiſſe eodem tēpore, quo Geminianus epiſcopus Mutinēſis. Rurſus autem Hieron. Rub. qui ſcripſit res eccleſię Rauennatis, agens lib. 2. de obitu Seueri, confutat illam hiſtoriam de Seuero & Geminiano, at verò ſcribens de eiuſdem Seueri ordinatione, creatum dicit epiſ. temporibus Aureliani Imperatoris, cùm Gaius Pontifex Romanæ præeſſet eccleſię: quod quidem nullatenus mihi probatur; nam reperitur Seuerus epſ Rauennas interfuiſſe atq; ſubſcripſiſſe concilio Sardicenſi, habito Rufino & Euſebio conſſ. vt indicant eius ſynodi acta, & Athanaſius in Apologia 2. vbi etiā recenſentur nomina epiſcoporum, qui illi ſynodo interfuerunt. Porrò ſi dixerimus Seuerum ordinatum temporibus Aureliani Imp. & Gaij Pontificis, ſediſſeque vſq; ad Sardicenſe concilium; neceſſe eſſet affirmare eundem vixiſſe in epiſcopatu annos ad minus ſexaginta quatuor: nam Gaius Papa ſub Aureliano creatur, anno Chriſti 283. concilium autem Sardicenſe celebratum eſt an. 347. quiquidem annorū numerus diuturnus videtur, cùm præſertim grauiſſimarum eccleſiæ perſecutionum tempora annis illis includantur. Rurſus autem non ſatis video, quonam pacto idem auctor ſub eiuſdem Aureliani temporibus eundem Seuerum ſcribit ſucceſſiſſe Marcellino, ſi paulò ante concilium Sardicenſe ſedebat Agapitus: id etenim non hic, vel ille abſq; auctore ſcriptus codex, ſed ſynodica acta teſtantur; nam concilio Romano habito anno quarto Conſtantij & Conſtantis Auguſtorum ſub Iulio Papa, inter alios epiſcopos Agapitus Rauēnas legitur interfuiſſe: poſt verò ſeptē annos ab eo tēpore celebratum eſt concilium Sardicenſe, cui reperitur (vt diximus) interfuiſſe ac ſubſcripſiſſe Seuerus Rauēnas epiſcopus, de quo agimus. Ex his itaq; quo tēpore Seuerus ſedere cœperit, cuive ſucceſſerit, ſatis compertū habetur. hęcq; licet ſynodicis actis ſatis certa habeantur, aliquid adhuc tamen firmitatis nanciſcūtur ex ea vita Seueri, quam Mōbrit. recitat tom. 2. vbi exactè ponitur tempus creationis Seueri, Conſtantio quartùm & Conſtante tertiùm conſſ. quorum conſulatū ponit Caſſiodorus ante Amātium & Albinum conſules, cùm prædicti Auguſti agerent in Imperio annum octauum, licet alibi ponatur idem conſulatus Conſtantij & Cōſtantis, poſt prædictorū Amantij & Albini cōſulatum, qui eſt annus decimus eorūdem Auguſtorum, ante concilium Sardicēſe anno vno, quod vndecimo ipſorum anno eſt celebratum. Si itaq; adhuc cōtenderint, Seuerum ſucceſſiſſe Marcellino, dicant neceſſe eſt, alium ab iſto illū fuiſſe Seuerū, vel poſt Agapitum alium ſediſſe Marcellinum, quod nec ipſi admittunt. de his ſatis. De eodem S. Seuero extat ſermo Petri Damiani. De tranſlatione reliquiarum eius, ac vxoris Vincentiæ, & filiæ Innocentię Moguntiam, ſcribit Sigeb. in chron. an. Domini 824.

f Pauli epiſc.] Agūt etiam de ipſo Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. cap. 71. & alij. In tabulis epiſcoporum Trecenſium ponitur hic trigeſimus quartus, habes eas apud Democ. de ſacrific. Miſſæ.

g Ephrem.] De eodem hic Beda & alij, Græci autem 28. Ianuarij, vt apparet ex Menologio. Huius celebris ſanctitas & eruditio non tantum Syris, atq; Meſopotamis, penes quos vixit, fuit cōſpicua, ſed fines ſuos egreſſa, longè lateq; diffuſa, tū Græcis, tum Latinis optimè nota atque perſpecta euaſit, tantęq; eum exiſtimationis eſſe habitū, & ad tantam veniſſe claritudinem ſcribit S. Hieron. vt poſt lectionem ſcripturarum publicè in nōnullis eccleſijs eius ſcripta recitarētur. Huius primordia ſi quis repetat, vnde eum magis admiretur, inueniet: Niſibi enim natus (vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 3. c. 15.) admirabilis illius Iacobi epiſcopi fuit alumnus, eruditionis diſcipulus, & ſanctitatis hæres. Habuit de eo egregium encomium S. Gregorius Nyſſen. quod recitat Lipom. tom. 2. Symeon Metaph. ex antiquis monumentis deſcripſit eius acta. Mentio habetur de ipſo in vita S. Baſilij, quæ fertur nomine Amphilochij; itemq; in vita Abrahę eremitę, ſed nuſquā ibi mea ſententia; felicius, q̃ in ſuis ipſius ſcriptis, tum doctrinæ, tum ſanctitatis elucet eius imago. S. Hieronymus de ipſo agēs in lib. de ſcrip. eccleſ. cum ex hac vita deceſſiſſe ſcribit ſub Valente Imper. quando pręclarū illum ſcripſit commentarium, qui dicitur, Teſtamentū Ephrem. habet eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 1. quo inter alia Vitalianos hæreticos cauendos monet, iſti à Vitale Antiocheno ſunt dicti, cuius meminit ſanctus Hieron. ſcribens ad Damaſum: porrò Vitaliani Apollinarianis manus dederunt, vltimis eiuſdem Valentis temporibus. Conſtat Ephrem reliquiſſe poſt ſe complures diſcipulos doctrinę & ſanctitatis alumnos, pręter Paulinū, quem ſcribit Gennad. de vir. illuſt. c. 3. primatus amore lapſum eſſe in hęreſim, reclamante licet ac reſiſtente magiſtro. Eſt verò de hoc quod gratulemur ætati noſtrę: ſiquidem eruditus vir Gerardus Voſſius Belga, quo cum magna mihi intercedit familiaritas, ſcripta ſancti Ephrem ſumma cū diligentia perquiſita, & ex præcipuis Italiæ bibliothecis collecta, Latinitati daturus eſt: reddetq; noſtris temporibus Syrum theologum Latinè loquētem, cui Græcè dicendi S. Baſilius olim tribuiſſe facultatem traditur.

h Brigidæ virginis.] De eadem item Beda, Vſuardus, Ado,& alij. Habentur quædã eius acta apud Sur. tom. 1. Verùm longè prolixiora legi in vet.cod.man.ſcrip.monaſterij S.Cæcilię trans Tiberim viginti quatuor diſtincta capitibus, ſcripta à quodam nomine Cogitoſo. Incipit: Me cogitis fratres &c.habet de eadẽ in fine verſus quoſdam. De tempore obitus eius Marianus Scotus ſcribit in chron.clauſiſſe diem extremum anno tertio Iuſtini ſenioris Imp.eſt is annus à Chriſto, ſecũdum recentiores chron. 521. Sigebertus autẽ in chron. diem obijſſe ſcribit anno Domini 518.

xviij. E **Quarto nonas Febr. Luna.** 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

PVRIFICATIO [a] beatæ Mariæ virginis, quæ à Græcis Hypapante Domini appellatur. Romæ via Salaria paſſio ſancti Aproniani [b] commentarienſis, qui adhuc gentilis, cum ſanctum Siſinnium è carcere educeret, vt Laodicio pręfecto pręſentaret, vocem que è cælo factam audiret, Venite benedicti patris mei, percipite regnum, quod vobis paratum eſt a conſtitutione mundi; credens baptizatur, & poſtea in confeſſione Domini finem vitæ capitali ſententia accepit. Item Romæ ſanctorum martyrum Fortunati, [c] Feliciani, Firmi, & Candidi. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Cornelij [d] centurionis, quem beatus Petrus Apoſtolus baptizauit, & apud præfatam vrbem epiſcopali honore ſublimauit. Aurelianis ſancti Floſculi [e] epiſcopi. Cantuariæ in Anglia natalis ſancti Laurentij [f] epiſcopi, qui poſt ſanctum Auguſtinum eam eccleſiam gubernauit, & Regem ipſum ad fidem conuertit.

FEBRVARII. 2.

a PVRIFICATIO.] De eadẽ ſolẽnitate Beda, ac cæteri Latinorũ, Græci etiam hac die. vt cõſtat ex Menologio & nouel.cõſt.1. Emmanuelis Imp. de ferijs. In vetuſtis codicibus inuenimus multifariam appellatã eſſe eius diei celebritatem: nimirũ dici feſtũ Symeonis & Annæ, Pręſentationis, Occurſus, & quod vſu receptum magis eſt, Purificatio, à Græcis autẽ Hypapante, ſeu Hypante ὑπαπάντη vel ὑπάντη. eſt enim ἀπαντᾷ obuiam ire officij gratia, & occurrere, quo verbo vtitur eccleſia, & rem quoque ipſam ſatis explicat in Inuitatorio nocturni officij, cùm ait: Ecce venit ad templum ſanctum ſuũ dominator Dominus: Gaude & lætare Siõ, occurrens Deo tuo. Humilis autem occurſus adhuc magis exprimitur voce ὑπαπάντη. Sub Iuſtiniano Imp. ſolẽnitatem hanc Conſtantinopoli celebrari cœptam eſſe, tam Græci, quàm Latini teſtantur auctores, Niceph. hiſt. lib 17. c. 28. Paulus diac. ſeu potius (vt aliàs diximus) Ioãnes diac. ĩ hiſt. miſcel. anno 15. Iuſtiniani Imp. licet Georg. Cedren. in comp. anno 9. Iuſtini Imp. ſub eodẽ Iuſtino ſeniore Imp. eandẽ celebritatem inſtitutã fuiſſe dicat. Sigeb. in chron. anno Chriſti 542. occaſionẽ huius diei celebrandæ declarat his verbis: Conſtantinopoli, mortalitate magna inſurgente, ſtatuta eſt ſolemnitas beatę Mariæ, quę græce ὑπαπαντὴ, id eſt obuiatio dicitur &c. Eſt qui putet nullã Nicephoro tribuendam eſſe fidem de tẽpore ſolẽnitatis huius, ea potiſſimum ratione perſuaſus, ꝙ dicat reperiri, tum Gregorij Nazianzeni, tũ aliorũ patrũ homilias in eadẽ ſolẽnitate dictas; affirmans homiliã S. Gregorij Nazianzeni tam celebrem, inſcriptã, Ad ſancta lumina, in huiuſmodi feſto die Occurſus Domini eſſe habitã: at verò eã die Epiphanię, quo etiã Gręci celebrare conſueuerunt Chriſti baptiſmũ, habitam eſſe, ſuperius, dũ egimus de Epiphania Domini, apertè demõſtrauimus. Ego ſanè illud aſſeuerare nõ dubito, nullũ vel Latinorũ vel Græcorum patrũ, qui ante Iuſtinianum Imp. vixerunt,

runt, ſermonẽ in feſto die Occurſus Domini ſcriptum reliquiſſe; niſi quis accipiat patrum commẽtarios in ſecundum caput Lucæ Euang. quo rei geſtę hiſtoria enarratur, quę vel ab illis explicata eſt in ſuis ipſorũ commentarijs, vel certè de ea ad populum verba fecerunt; vt apud Latinos S. Auguſt. feciſſe videtur, qui in ſermone quodam habito in die Natalis Domini, multa de Symeone Domino occurrente recenſet: eſt hic ſermo de temp. 13. quem laudabiliter Dei eccleſia huic aptauit ſolemnitati: eiuſmodi generis ferè ſunt homiliæ patrum, quas Surius deſcripſit to. 1. ſed aliud prorſus eſt Chriſti Domini facta laudibus prædicare, aliud eorum cauſa feſtos dies indicere & celebrare. Cõſtat autem Gelaſium Romanum Pontificẽ, qui annis triginta ante Iuſtiniani tẽpora Romanæ eccleſiæ pręfuit, huius diei celebrandæ in Occidẽtali eccleſia aperuiſſe viam, dum Lupercalia, menſe Februario agi ſolita (vt ſcribit Varro lib. 5. de ling. Lat.) Romę ad ea tempora permanentia legibus eccleſiaſticis abrogauit. Extat eiuſdem Pontificis de ea re eruditiſſimus commentarius aduerſus Andromachum ſenatorẽ ac cęteros Romanorum ſtudioſos Lupercalium. habemus illũ manuſcriptum in noſtra bibliotheca, quem & exſcripſimus integrũ in Annalibus eccleſ. eſt eius exordiũ: Sedent quidam in domibus ſuis neſcientes, neque quæ loquantur &c. Iure itaq; opinamur, abrogatis Lupercalibus, Romæ (ſicut in multis accidit) eiuſmodi fuiſſe ſolemnitatem introductam, quam paulò poſt, Iuſtiniani temporibus (vt vidimus) Orientalis eccleſia ea occaſione recepit. Miſſa eá die dici ſolita, in ſacramentario S. Gregorij, quòd man. ſcrip. legimus in Vaticano, inſcribitur: AD COLLECTAM. eo quòd eleemoſynæ publicè colligerentur, quas indici conſueuiſſe ab ipſo Rom. Pont. indicant ſermones quinque S. Leonis Papę de collectis habiti, in quorum tertio, alludẽs idem Pontifex ad prędictas Gentilium ſuperſtitiones ea die magis magiſque exerceri ſolitas, ait: Quoties cęcitas paganorũ in ſuperſtitionibus ſuis eſt intentior, tunc præcipuè populus Dei orationibus & operibus pietatis inſtaret, &c. Addidit huic ſolemnitati Sergius Papa (vt habet Ordo Rom.) Litanias ſic inſtitutas, vt exeũte cloro cum populo ab eccleſia S. Hadriani, procederet cũ cereis ad talem vſum benedictis ad baſilicam S. Mariæ Maioris. Nec quis putet eundem etiam cereorum vſum ab eodẽ Sergio eſſe inſtitutũ: nã S. Eligius eps Nouiomenſis, qui ante Sergij tempora vixit, obijtq; (vt ſcribit Sigeb. in chron.) anno Domini 665. in ſermone, quem in ea ſolemnitate habuit, pluribus diſſerit de eo myſterio cereorum. Porrò ante Chriſti aduentũ cereorũ in ſingulos diſtributionẽ Gentibus fieri conſueuiſſe in Saturnalibus, quæ agebantur menſe Decẽbri, vt tradit Macrob. lib. 1. Satur. Putamus (ſicut & de multis alijs contigit) vſum illum ſuperſtitionis Gentilium ſacris ritibus expiatum, ac ſacroſanctum redditum, in Dei eccleſiam eſſe laudabiliter introductum. Olim autem (vt auctor eſt Beda lib. de temp. ratione cap. 10.) non tantùm in celebritate Purificationis beatiſſimæ virginis, ſed & in cæteris eiuſdem Dei genitricis feſtiuitatibus eiuſmodi diſtributio cereorũ fieri conſueuit. reddimus verba eius, quò hęc certiora habeantur. ſunt hęc ipſa: Sed hęc luſtrandi conſuetudinem bene mutauit Chriſtiana religio, cùm in menſe eodem, die S. Mariæ plebs vniuerſa cum ſacerdotibus ac miniſtris, hymnis modulatæ vocis per Eccleſias, perque cõgrua Vrbis loca procedit, datoſq; à Pontifice cunctis cereos in manibus geſtat ardentes: & augeſcente bona conſuetudine, idipſum in cęteris quoq; eiuſdẽ beatę matris & perpetuæ virginis feſtiuitatibus agere didicit &c. hęc Beda. Scripſit de eadẽ celebritate ſermonẽ Authbertus abb. Caſinẽſis, alium itẽ S. Bruno eps Signiæ, ut teſtat Petrus diac. lib. de vir. illuſtr. mon. Caſin. c. 13. & 34. extãt prętera de eadẽ re tres ſermones S. Bernardi, totidẽq; Abſalonis abb. & ſex Guerrici abb. Agũt de eiuſdẽ ſolẽnitatis myſterio Albin. de diuin. offic. Amal. lib. 3. c. 43. Microlog. c. 48. Rupert. abb. de diuin. offic. lib. 3. c. 25. & alij oẽs, qui de eiuſmodi ſacris eccleſiæ functionib. libros ſcripſerunt: conciliũ Moguntinum, quod celebratũ eſt ſub Carolo Magno, eiuſdẽ ſolemnitatis meminit cap. 36. itẽq; capitul. regum Frãc. lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. c. 186.

b Aproniani.] De eodem hic Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habentur eius res geſtæ adnexæ actis S. Marcelli Papę, quæ recitat Sur. tom. 1. Cõmentarienſis hic fuiſſe dicitur. Erat Commentarienſis carcerum cuſtos, qui in commentariolo cõiectos in carcerem ſcribere ſolitus erat, de quo ordine tam militiæ palatinæ, quàm caſtrenſis vide quæ inferius notata habentur die 27. Martij.

c Fortunati & Felicis.] Agit de his etiã Vſuardus, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

d Cornelij centur.] De eodem Beda ac cæterĩ Latinorũ hac die, Græci aũt in Menologio ad 13. Septẽbris. De functione aũt ępatus eccleſiæ Cęſarienſis de quo hic agitur, mẽtio habetur etiã apud Clement. conſtit. lib. 7. c. 46. licet Metaph. ſerm. in natali Apoſtolorũ 29. Iunij dicat Cornelium factũ eſſe epm Ilij, ſed id nullius auctoritate probatur. Acta Cornelij ex vetuſtiorib. monumentis deſcripſit Metaphraſtes ad 13. Septẽb. Quòd ſpectat ad ſedẽ Cęſarienſem, ea occaſiõe, qđ ex conuerſione Cornelij (Deo monẽte) illic primum apertum eſt oſtium fidei Gentibus, meruit ſingulari progatiua exaltari, vt nõ Hieroſolymitana, ſed ipſa fieret metropolis Palęſtinæ: quod non tantum conſtat ex cõcilij Niceni ca. 7. ſed etiã auctoritate S. Hieron. epiſt. 61. ad Pãmach. & ex actis Porphyrij Gazẽſis epiſcopi, quę recitat ex Marco diac. Metaph. die 26. Februarij. Iuuenalem Hieroſolymitanæ ſedis epiſcopũ hæc iura mutare conatũ S. Leo Papa

repreſſit epiſt. 62. Non omittimus, quod adhuc ætate ſancti Hieronymi, Cæſareæ domus Cornelij centurionis in eccleſiam iam mutata, ſuperſtes erat; quam pietatis ergò S. Paula Roma veniens Hieroſolymam, in itinere inuiſit, vt idem ſcribit Hieron. epiſt. 27.

e Floſculi epiſcopi.] De quo etiam hac die Vſuardus, Ado, & alij, Petrus in catal. lib. 11. c. 47. In tabulis epiſcoporum Aurelianenſis eccleſiæ, quas deſcripſit Democ. de ſacr. Miſſæ. hic ponitur decimus tertius eius ciuitatis epiſcopus, Proſperi ſucceſſor, ad quem extat epiſtola Sidonij Appollinaris 15. lib. 9.

f Laurentij epiſcopi.] Huius egregia facta proſecutus eſt Beda in hiſtoria de geſt. Angl. lib. 2. c. 4. 6. & 7. vbi, hac illum die ex vita migraſſe, teſtatur. Narratur autem in catal. ſcriptorū Britanniæ, ſcriptam fuiſſe vitam eius à Gothzelino monacho S. Bertini. Agit de eodē Trith. de vir. illuſtr. ord. S. Benedic. lib. 4. c. 49. claruit circa an. Domini 620.

xxvij. F Tertio nonas Febr. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

SEBASTAE in Armenia paſſio ſancti Blaſij [a] epiſcopi & martyris, qui multorum patrator miraculorum, ſub Agricolao præſide, poſt diutinam cæſionem, atque in ligno ſuſpenſionem, vbi ferreis pectinibus carnes eius diruptæ ſunt, poſt teterrimum carcerem, & in lacum demerſionem, vnde ſaluus exiuit, iubente eodem iudice vnà cum duobus pueris capite truncatur. Ante eum verò ſeptem mulieres, quæ guttas ſanguinis eius defluentes, dum torqueretur, colligebant, deprehenſæ quòd eſſent Chriſtianæ, poſt dira tormenta gladio percuſſæ ſunt. In Africa ſancti Celerini [b] diaconi, qui decem & nouem dies cuſtodia carceris ſeptus, in neruo [c] & ferro, varijsque pœnis glorioſus fuit Chriſti confeſſor: & dum inexpugnabili firmitate certaminis ſui aduerſarium vicit, vincendi cæteris viam fecit. Item ſanctorum martyrum Laurentini, [d] eius patrui, Ignatij auunculi, & Celerinæ [e] auiæ, qui antea martyrio coronati fuerant: de quorum omnium glorioſis laudibus extat beati Cypriani epiſtola. Ibidem ſanctorum martyrum Felicis, [f] Symphronij, Hippolyti, & ſociorum. In oppido Vapingo ſanctorum Tigidis [g] & Remedij epiſcoporum. Lugduni ſanctorum Lupicini [h] & Felicis itidem epiſcoporum. Eodem die ſancti Anſcharij [i] Bremenſis epiſcopi, qui Sueuos & Danos ad fidem Chriſti conuertit.

FEBRVARII. 3.

a BLASII epiſc.] Agunt de eodem hac die Beda & alij, Græci autem vndecima huius menſis. Huius martyrij ac ſociorū eius acta Metaphraſtes paraphraſticè proſecutus eſt: quæ etiā deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Habemus eorūdem Latina exēplaria peruetuſta, quæ in quibuſdam eccleſijs legi cōſueuerunt, quibus ipſorū res geſtæ fuſius explicantur; tempusq; perſecutionis deſcribitur, videlicet ſub Diocletiano Imper. quodquidem in Metaphraſte deſideratur. Mombrit. præterea recitat eorundem acta tom. 1. & alij plerique. Mentio habetur de eodem S. Blaſio epiſcopo in actis ſanctorum martyrum Euſtratij, Auxentij, & ſociorum in fine. habes ea ex Metaphraſte apud Sur. tom. 6.

b Celerini.] De eodē Beda, ac cæteri Latinorū hac die. Pluribus de ipſo Cyprianus epiſt. 16. 23. & 34. Cenſetur hic idem Celerinus cum eo, de quo ſcribit Cornelius Papa ad Fabium Antiochenum.

num epm. extat epiſtola apud Euſebium hiſt. lib. 6. c. 35. vbi eum præclaro hoc ornat elogio: Celerinus vir, qui Dei clementia adiutus, omnia tormentorum genera maxima tolerãtia pertulerat, & corporis imbecillitate vi ac robore fidei cõfirmata, ſtrenuè ac viriliter de aduerſario victoriam reportauerat &c. erat hic. n. optimè notus Cornelio Papę: nã ei Cyprianus ad ipſum dabat Romã litteras, vt conſtat ex libro de Rom. Pontific. in Cornelio, & ex Cyprian. epiſto. 16. Fungebatur etenim Celerinus apud Cyprianum munere tabellarij, vel potius dicam legati. Moris. n. erat, cùm epiſcopus ad epiſcopum ſcriberet, non cuilibet ignoto homini litteras credere, ſed tantùm alicui eccleſiæ miniſtro, cuius fides & probitas eſſet in omnibus explorata. Huius quidẽ rei cùm innumera exẽpla ſuppetant, ſatis ſit allegare teſtimonium eiuſdem Cypriani in epiſtola 24. cũ ait: Vrgente cauſa, Clero in Vrbe conſiſtenti litteras me miſiſſe ſciatis: & quoniam oportuit me per clericos ſcribere (ſcio autẽ aliquos noſtros plurimos abſentes eſſe, paucos verò, qui illic ſunt, vix ad miniſteriũ quotidiani operis ſufficere) neceſſe fuit nouos aliquos cõſtituere, qui mitterẽtur. Feciſſe me autẽ ſciatis lectorẽ Saturum, & hypodiaconum Optatum confeſſorẽ &c. Extat egregia huius Celerini epiſtola ad Lucianũ apud Cyprian. 21. edit. Pamel. rurſus alia Luciani ad ipsũ ſcripta 22.

c In neruo.] Eſt neruus ferreum vinculũ, quo pedes impedirentur, quo etiam & ceruices implicarentur, vt Feſtus eſt auctor: ſunt de his apud Plautum nonnulla exempla. item & Iſidorus lib. 9. origin. Neruus eſt (inquit) vinculũ ferreum, quo pedes vel ceruices impediũtur. eſt de neruo apud Gellium lib. 11. cap. vlt. feſtiua Catonis ſententia, qua dicere ſolebat: Priuatorum fures in neruo & compedibus ętatem agunt: publici in auro & purpura viſuntur.

d Laurentini & ſociorum.] De his etiam Beda ac cæteri. Horũ meminit S. Cyprianus epiſtola 34. atque, ſe horum annuam agere cõmemorationem, ſicut & cęterorum martyrum. ſunt hæc eius verba: Sacrificia pro eis ſemper (vt meminiſtis) offerimus, quoties martyrum paſſiones & dies anniuerſaria commemoratione celebramus.

e Celerinę auiæ.] Erat in Africa illuſtris memoria S. Celerinæ, de cuius baſilica habetur mentio in titulo ſermonis 136. S. Auguſt. de temp.

f Felicis & ſoc.] Reſtituti ſunt hi omnes ex vetuſtiſſimo cod. man. ſcrip. monaſterij ſancti Cyriaci in Thermis.

g Tigidis & Remedij epiſcoporum.] Agit de his Vſuardus etiam, aſtipulantur vet. man. ſcrip.

h Lupicini & Felicis epiſcoporum.] Beda de Lupicino tantùm, de quo etiã Vuandelbertus. Ponitur hic Lugdunenſis eccleſiæ epiſcopus 24. vel 28. ſecũdum diuerſas tabulas, quas deſcripſit Democh. Felix autem cùm in illis non inueniatur, alterius ciuitatis epiſcopus exiſtimatur.

i Anſcharij epiſcopi.] Scripſit eius inſignia facta Rempertus eius diſcipulus, ac in eandem ſedẽ epiſcopus ſucceſſor. Plura etiam de eo habentur in vita eiuſdem Remperti, quã habet Sur. tom. 1. die 4. Februar. itẽ Albert. Chrant. in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 20. & in Sax. lib. 2. c. 25. & 29. & Trithe. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 4. c. 84. Ordinatus hic fuit epiſcopus Bremenſis anno à Chriſto domino 833. tẽporibus Gregorij quarti Rom. Pont. qui ad eundem miſit pallium; & (vt Trithemius ait) à Sergio Papa ſecundo in Archiepiſcopũ ſublimatus eſt Bremenſis eccleſię, cùm antea Hamburgenſis fuiſſet conſecratus epiſcopus.

4 Pridie nonas Febr. Luna. C xxvi. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5

ROMAE ſancti Eutychij [a] martyris, qui illuſtre martyrium conſummauit, ſepultusq; eſt in cœmeterio Calliſti: cuius ſepulchrum ſanctus Damaſus Papa verſibus exornauit. Foro ſempronij ſanctorum martyrum Aquili, [b] Gemini, Gelaſij, Magni, & Donati. Thmuis in Aegypto paſſio beati Philææ [c] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, & Philoromi tribuni militum, qui in perſecutione Diocletiani cum à cognatis & amicis ſuaderi non poſſent vt ſibi parcerent, ambo datis ceruicibus palmas à Do

mino meruerunt: cum quibus etiam innumera multitudo fidelium ex eadem vrbe, paſtoris ſui ſequens exemplum, martyrio coronata eſt. Eodem die ſancti Remberti[d] Bremenſis epiſcopi. Trecis ſancti Auentini[e] confeſſoris. Peluſij in Aegypto ſancti Iſidori[f] monachi, meritis & doctrina conſpicui. Eodem die ſancti Gilberti[g] confeſſoris.

FEBRVARII. 4.

a EVTYCHII.] Reſtitutus eſt ex antiquis monumétis. Huius cùm acta exciderint, libuit ſaltem eius epitaphium, cuius hic habetur mentio, à Damaſo Papa ſcriptum, recitare, quo martyrij eius cognitio habeatur. extat inciſum in tabula marmorea in eccleſia ſancti Sebaſtiani ad cœmeterium Calliſti, via Appia. eſt huiuſmodi.

Eutychius martyr crudelia iuſſa tyranni,
Carnificumq; vias pariter tunc mille nocendi
Vincere quòd potuit, monſtrantis gloria Chriſti;
Carceris inluuiem ſequitur noua pęna per artus,
Teſtarum fragmenta parant, ne ſomnus adiret.
Bis ſex tranſiuere dies, alimenta negantur.
Mittitur in barathrum ſanctus, lauat omnia ſanguis
Vulnera quæ intulerat mortis metuéda poteſtas.
Nocte ſoporifera turbant inſomnia mentem.
Oſtendit latebra inſontis quæ membra teneret.
Quæritur, inuentus colitur, fouet, omnia præſtat.
Expreſſit Damaſus meritum; venerare ſepulchrú.

Corpus ſancti Eutychij è dicto cœmeterio Calliſti tranſlatum eſt ad baſilicam ſancti Laurentij, in Damaſo dictam, ad Theatrum Pompeij.

b Aquilini & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, & vet. man. ſcrip. ex quibus in veriorē lectionem textus eſt reſtitutus, qui dicebat: Romæ in Foro Sempronij &c. Nam ex Foris Romæ poſitis, quę decem & nouem numerantur, nullum ex illis Sempronij dicebatur. Cùm itaque in vetuſtioribus codicibus abſque Romæ nomine ſic tantùm legeretur: In Foro Sempronij; cumque & Beda etiam ita legeret: in hunc modum eſt germana lectio reſtituta. Optime nota eſt ciuitas in vmbria Foroſempronium dicta, cuius & meminit Plin. lib. 3. c. 14. & alij. Agit de iiſdem martyribus Vuandelbertus in ephemeridis, & Petrus in catal. lib. 3. cap. 82.

c Philæę & Philor.] Beda item hac die, ac cæteri omnes. Porrò martyrij acta Philææ & Philoromi ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 10. & 11. Paſſi ſunt hi anno primo perſecutionis Diocletiani Imper. vt idem auctor teſtatur lib. 8. c. 12. in fin. De iiſdem alij cōplures agunt, quos omittimus referre, cùm oēs eadē ex eodem auctore deſcripſerint.

d Remberti epiſcopi.] Huius res geſtas ex antiquis eius eccleſiæ monumentis edidit Sur. tom. 1. hac die. S. Bauo abb. Corbeienſis ſcripſit ſancti viri inſigne miraculum, quod inuenies apud Albert. Crath. qui plura habet de Remberto in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 2. c. 2. 10. & 11. Succeſſit hic ſancto Anſchario, de quo pridie huius diei. Claruit ſub Ludouico Pio Imp. & eius filijs. Accepit hic pallium à Nicolao primo Romano Pont. exceſſit ex hac vita anno Domini 888. vt idem auctor teſtatur.

e Auentini.] Irrepſerat huic nomen epiſcopi, ſicut etiam apud Vſuardū in prima editione Molani; qui in ſecunda id emendauit, auctoritate (vt apparet) Gregorij Turonenſis, qui in lib. de gloria confeſſ. c. 68. non dicit ipſum fuiſſe Trecenſem epiſcopum, ſed miniſtrum ſancti Lupi Trecenſis epiſcopi. cui veritati aſtipulantur etiam tabulæ epiſcoporum eius Eccleſiæ; quas Democ. edidit lib. de ſacrif. Miſſ. In quibus ſanè nullus eius nominis legitur Trecenſis epiſcopus.

f Iſidori.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio. Scribit de Iſidoro Peluſiota Euagrius ſcholaſt. lib. 2. c. 15. Suidas, Photius in bibl. & Niceph. hiſt. lib. 14. c. 28. 30. & 53. Fuit hic S. Ioannis Chryſoſtomi diſcipulus, & celebris inter eccleſiaſticos ſcriptores Grǽcos. Huius mille centum & quadraginta octo epiſtolas ſe vidiſſe Venetijs in bibliotheca S. Marci, teſtatur Xyſtus Senēſis: quas iam eſſe ſub pręlo audiuimus, eaſque auidius expectamus; perpaucę enim epiſtolæ ipſius ad Cyrillum Alexādrinum epiſcopum ſcriptę, quæ iam editæ reperiuntur, mirum in modum deſiderium auxerunt habendi cæteras. Claruit temporibus Theodoſij iunioris, multa nobilia relinquens poſteris & ſanctitatis & ſcriptorum monumenta. Huius Iſidori eſt aurea illa ſententia prædicata in concilio 2. Nicæno, act. 1. qua dicitur: Templi nulla ratio, quod non ornatur imagine, eandem etiam S. Ioannes Damaſcenus exſcripſit lib. 3. de imaginibus.

g Gilberti, aliàs Giliberti.] Fuit is fundator nobilis monaſterij Gemblacenſis. Vuicbertum hunc uocat Sigeb. quem è vita migraſſe ait, anno Domini 962. de eodem Petrus in catal. lib. 3 c. 83.

Nonis

5 Nonis Febr. Luna. A xxiiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6

CATANÆ in Sicilia natalis ſanctæ Agathæ [a] virginis & martyris, quæ temporibus Decij Imperatoris ſub Quinctiano iudice poſt alapas & carcerem, poſt equuleum & torſiones, poſt mamillarum abſciſſionem, poſt volutationem in teſtulis & carbonibus, tandem in carcere Deum precando conſummata eſt. In Ponto commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, quorum alij in perſecutione Maximiani plumbo liquenti perfuſi, alij acutis arundinibus in vnguibus cruciati, ac multis horrendis tormentis vexati, iiſdemque ſæpius iteratis, palmas à Domino & coronas illuſtri paſſione meruerunt. Alexandriæ ſancti Iſidori [c] martyris, qui in perſecutione Decij à Numeriano exercitus duce pro fide Chriſti capite cæſus eſt. Viennæ beati Auiti [d] epiſcopi & confeſſoris, cuius fide, induſtria, atque admirabili doctrina ab infeſtatione Arianæ hæreſis Galliæ defenſæ ſunt. Brixinone ſanctorum epiſcoporum † Genuini [e] & Albini, quorum vita miraculis extitit glorioſa. † Ingenuini.

FEBRVARII. 5.

AGATHÆ.] Beda ac cęteri Latinorũ, nec nõ & Græci in Menologio de eadẽ agunt hac die. Eius pclara acta tã Latinis, ꝗ Græcis fuere notiſſima; ea etenim Græcis edidit Metaphraſtes, ꝗ latina reddita habet Lipom. to. 5. & Sur. tom. 1. Ipſa autẽ Latina exẽplaria repeniũtur i vetuſtis codicibus, qui vſui erãt eccleſijs, quos & Paſſionaria, ſeu Sãctoralia vulgò appellabãt. habemus in noſtra bibliotheca in vno eorum eiuſdẽ Agathæ acta cũ die & conſſ. annotata. paſſa nimirũ fertur hac die, Decio tertiũm conſule. numeratur à recentiorib. chronographis hic annus à Chriſto 252. cũm Cornelius Papa Romanæ eccleſiæ præeſſet: ex quibus ſanè Beda & alij emẽdãdi ſunt, qui eã dicũt paſſam tẽporibus Diocletiani Imp. Scripſit pterea de eius die natali ſacrũ hymnũ ſanctus Damaſus Papa. incipit: Martyris ecce dies &c. habetur in collectaneis poetarum Chriſtianorũ. duo inſuper hymni ſcripti legũtur in breuiario Toletano S. Iſidori, quibus canuntur eius triũphi: meminit eiuſdem Venant. Fortun. in carm. de gaudijs vit. ętern. & liber 8. in carm. de virginitate; itẽq; Aldelmus in lib. de laude virginit. In Vrbe natalis eius ſolẽniter agi cõſueuit: nã in ſacramẽtario ſancti Gregorij ſpecialis eius diei pfatio legitur. Erat in Vrbe, & hactenus permanet celebris memoria ſãctę Agathę in Suburra dicta, cuius meminit S. Gregorius in regiſtro lib. 3. epiſ. 19. quã olim ab Arianis vindicatã idẽ S. Gregorius catholico cultui mancipauit, vt ipſe ſcribit lib. 3. dialog. c. 30. Hadrianus Papa in epiſtola ad Carolũ Magnũ Imp. de imagin. affirmat, eandẽ fuiſſe à sãcto Gregorio picturis ſacris ornatã, diuerſis (ut ait) hiſtorijs tã in muſiuo, ꝗ in coloribus. Porrò illis tẽporibus, quibus Gothorũ illuſtres viri ciuitate Romana donati, ibidẽ conſulatus, & pfecturas geſſerũt: ea eccleſia peculiari vſui Gothorũ ceſſit, quorũ Ricimer cõſularis vir potẽtiſſimus, gener Anthemij Auguſt. illũ locũ marmorũ cruſtis, & nobilibus picturis muſiuo opere intextis, quibus ſacroſanctę Saluatoris & duodecim Apoſtolorũ imagines exprimũtur, magnificẽtiſſimè ornauit. declarat id.n. vetus inſcriptio, ꝗ ibidem in abſide his verbis legitur: FL. RICIMER V.I. MAGISTER VTRIVSQVE MILITIÆ PATRICIVS ET EXCONS. ORD. PRO VOTO SVO ADORNAVIT.

Poſt hæc aūtē cùm reges Gothi, ijdemq; Ariani Romę regnarent, illorū ſacerdotes eandem ſibi, vt propriam, quaſi hæreditario iure vindicarunt, tenueruntq; donec Roma & Italia pulſi ſunt.

b Plurimorum ſanctorum martyrum.] Horū certamina egregia ſummatim complexus eſt Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 24. narrans paucis illorum ſæuiſſimos cruciatus; paſſoſq; refert, anno nono perſecutionis Dioclet. & Maxim. Impp.

c Iſidori mart.] Agunt de eo hac item die Gręci in Menologio, paſſus traditur ſub Decio Imp. extant eius acta apud Metaphraſtem, quæ & deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. hac die.

d Auiti epiſc.] De eo etiā Beda, ac ceteri hac die. hic Alcimus Auitus dictus eſt: pluribus agit de ipſo Ado eiuſdem Viennenſis ſedis epiſc. in chron. an. 492. Iſidorus de vir. illuſt. c. 23. Grego. Turonen. de geſtis Fran. lib. 2. c. 34. & alij. Interfuit Auitus, ſubſcripſitq; concilio Epaunenſi, citatur in conc. Turonen. ſecundo cano. 21. & 22. meminit eiuſdem Sidon. lib. 8. epiſt. 11. ad Lupū. nec non Ennodius in uita ſancti Epiphanij epiſcopi Ticinenſis fuſius ſcripta. Extat eius ſepulchri epitaphium carmine ſcriptum. vbi in fine hęc leguntur ſoluta oratione: Claruit ſub Zenone & Anaſtaſio Impp. ſepultus in monaſterio ſanctorū Petri & Pauli apud ſenatoriam Viennenſium vrbem. Extant eiuſdem egregij auctoris quinque libri carmine, quibus ſacram Geneſim verſu heroico cecinit, liber inſuper de laude caſtitatis ad Fuſcinam ſororem; nec non etiam homilia de inſtitutione Rogationū. Habemus inſuper nobile monumentū ſanctiſſimi viri, epiſtolam man. ſcrip. ad Hormiſdā Papā, datā tertio kalēd. Februarij, conſule Agapito. eſt eius exordiū: Dū religionis ſtatū &c. itemq; eiuſdē Hormiſdę ad eundē redditam epiſtolam ſub eodē conſulatu xv. kalēnd. Mart. incipit: Qui de his, quæ ad diſciplinam catholicam pertinēt &c. intexuimus eas integras in Annalib. eccleſ. Eiuſdem nominis Auitus eps Aruernorum doctrina pariter & pietate inſignis claruit circa annos Domini 580. ſub Chilperico rege Frāc. qui vt ſcribit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 11. oēs Iudęos Aruernis cōſiſtentes ſupra quingentos cōuerterit ad fidē Chriſti: ad hūc extant duo epigrammata Venantij Fortunati lib. 3. quibus auctor immenſas eius laudes celebrat. ſępius de eo Grego. Turonen. tā libro de gloria martyrum, quàm de glor. cōfeſ. meminit de eo cùm de Aruernenſi eccleſia habet ſermonem, quod frequenter accidit.

e Genuini, & Albini epiſcoporum.] Aliqui codices pro Genuino legunt Ingenuinum, cuius meminit Paul. diac. de geſtis Longob. lib. 3. c. 12. ſcripſit eius uitam Barthol. Tridentinus. de Genuino & Albino ſimul Petrus in catal. lib. 3. cap. 85. fuit prior epiſcopus Sabionenſis, qui cùm temporibus Longobardorum in exilium pulſus eſſet, ibi mortuus eſt; corpus autem eius Brixiam tranſlatum eſſe, aſſociatumq; ſancto Albino epiſcopo Brixiano, ut idem auctor teſtatur.

xiij. B Octauo idus Febr. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

CAESAREAE in Cappadocia natalis ſanctæ Dorotheæ [a] virginis & martyris, quæ ſub Sapricio illius prouincię Pręſide primū equulei extēſione vexata, dehinc palmis diutiſſime cæſa, ad vltimū capitali ſententia punita eſt: in cuius confeſſione Theophilus quidam ſcholaſticus [b] ad Chriſti fidē cōuerſus, & mox equuleo acerrime tortus, nouiſſime gladio cęſus eſt. Eodem die ſanctorum martyrum Saturnini, [c] Theophili, & Reuocatæ. Emeſſæ in Phœnicia ſancti Siluani [d] epiſcopi; qui cum eidem eccleſiæ annis quadraginta pręfuiſſet, ſub Maximino Imper. vnà cum duobus alijs obiectus feris, membratimq; diſcerptus, martyrij palmā accepit. Aruernis in Gallia ſancti Antholiani [e] martyris. Eodem die ſanctorum epiſcoporū Vedaſti [f] & Amandi [g] quorū vita & mors plurimis miraculis extitit glorioſa: e quibus prior Atrebatenſiū, alter verò Traiectenſium rexit eccleſiam. Bononiæ ſancti Guarini [h] epiſcopi Cardinalis Prænestini, vitę ſanctitate cōſpicui.

DORO-

a DOROTHEÆ.] De ipſa etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, Beda addit Chriſtianã, ſeu Chriſtetã & Calliſtam martyres, quas cùm excidiſſent à fide, Dorotheæ monitis, audaciorib, animis iterato certamine, igne fortiores inuentas co rona martyrij decorauit. Porrò Dorotheæ res geſtas & ſociarum ſacer hymnus celebrat, qui extat in breuiario Toletano: deſcribit etiam eius acta Aldelmus lib. de laude virginit. Thomas de Chempis de eadem martyre ſermonẽ habuit, Mombrit. inſuper tom. 1. recitat eius res geſtas, itẽ Sur. tom. 1. Aliã ab iſta Dorotheam fuiſſe conſtat eam, cuius Rufinus meminit libro 8. ſuę paraphraſis ad Eſeub. cap. 17. licet Euſebius ſcribens eius hiſtoriam lib. 8. c. 27. nomen non exprimat.

b Scholaſticus.] Qui dicti ſunt Scholaſtici, habes ex Tacit. lib. de orat. & alijs. Eo nomine nuncupati ſunt rhetores, & declamatores litium fictarum, qui deinde trãſeunt ad tractandas veras: in eadem ſententia Plin. lib. 4. epiſto. 3. ad Nepotem; vbi ait eoſdem à fictis litib. tranſire ad cauſas centumuirales, quas in baſilicis orabant, ſpectante populo: de iiſdem eod. lib. epiſto. 14. ad Maximum, & epiſt. 18. ad Mauricum. ante ipſum Seneca in lib. declamat. & lib. de controuerſ. Talis erat ſanctus Hieronymus, dum adhuc iunior Romę eſſet; vt ipſe teſtatur his verbis: Aliquoties cùm adoleſcentulus Romę cõtrouerſias declamarem, & ad vera certamina fictis in litibus exercerer, currebam ad tribunalia iudicum &c. hęc ipſe in comment. in epiſto. ad Galat. cap. 2. Scholaſtici etiam ipſi Aduocati dicti reperiuntur, ſic in concil. Sardic. cap. 13. & l. 2. C. de lucris aduoc. lib. 12. & lib. 1. de concuſſion. aduocat. Cod. Theod. & Syneſ. epiſto. 1. & 2. ad Domitianum Scholaſt. Dicere ſcholaſticè, idem eſt quòd rem aliquam rhetoricè pertractare, ſic Gennad. de vir. illuſt. in Saluiano. & Greg. in regiſtr. lib. 7. epiſto. 63. Verùm hodie ſcholaſticè dicere idẽ eſt, quod rem per controuerſiam diſputare, vnde & Theologi ſcholaſtici illi ſunt dicti, qui res diuinas logicè diſputando perquirunt, idq; non impropriè; nam ſcholas prò controuerſijs, ſeu diſputationibus Cicer. libro 1. Tuſcul. vſurpaſſe videtur, cùm ait: Dierum quinque ſcholas (vt Græci appellãt) in totidem libros contuli. Scholares autem etſi à ſcholis dicti ſint, non tamen iidem quòd Scholaſtici: dicebantur enim ſcholæ cuiuſque ordinis claſſes: erant ſcholæ militiæ caſtrenſis, & militię palatinæ, quarũ eſt frequens mẽtio in Cod. Theodor. & (vt mittamus dicere de ſcholis ludi litterarij) erant & ſcholę eccleſiaſticæ diuerſi ordinis, vt ſchola cantorum, cuius frequens eſt mentio apud veteres, qui agũt de diuinis officijs, ſchola notariorum, ſchola ſubdiaconorum, quarum meminit S. Greg. in regiſt. lib. 7. epiſt. 17. & aliæ diuerſorum ordinum, à quibus & ſcholares dicti, non ſcholaſtici: ſicque intelligas locum illum in actis martyrij S. Cypriani in fine, cùm hæc habet: Inde cum cereis & ſcholaribus in Area cuiuſdam Candidi procuratoris cum magno triumpho ſepultũ eſt &c. ſcholares enim appellat auctor diuerſarum claſſium clericos.

c Saturnini & ſoc.] De his etiam vet. man. ſcr. atque recentiores.

d Siluani epiſcopi.] Græci etiam de eodem Siluano agunt hac die in Menologio. Eius res geſtas habet Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 25. & libro 9. c. 5. & Niceph. lib. 9. cap. 16. & 27. ex quibus cæteri.

e Antholiani.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. De eius corporis inuentione Gregor. Turon. de glor. mart. c. 65. & hiſt. Franc. lib. 1. c. 33. Acta tam ipſius, quàm aliorum martyrum Aruernenſium ſcripta eſſe à ſancto Proiecto epiſcopo Aruernenſi, Molanus teſtatur: ea nondum vidi.

f Vedaſti.] Beda item ac cæteri. Huius egregia facinora ſcripſit Albinus Flaccus, quæ deſcripta habentur apud Sur. tom. 1. miracula ipſius feruntur ſcripta ab Aimone. Fuit hic ordinatus epiſcopus à S. Remigio Rhemẽſi epiſcopo, anno Domini 542. ſedit vſque ad annum 570. quo ex hac vita migrauit, vt ſcribit Sigeber. in chron. Celebris eſt memoria monaſterij S. Vedaſti Atrebatenſis multorum ſcriptorum monumentis conſignata.

g Amandi.] De eodem etiam iidem qui ſupra, Beda ac cæteri. Huius vitæ acta (vt auctor eſt Sigeb. de vir. illuſt. cap. 106.) ſcripſit metro Milo monachus monaſterij ſancti Amandi ſcientia clarus, ſed non apparent: extant autem eadem ſoluta oratione, quæ eidẽ Miloni tribuuntur, habet ea Sur. tom. 1. hac die. Plura de eodem ſcripta ſunt à Nothgero epiſcopo Leodienſi in vita S. Lãdoaldi, quam recitat Sur. tom. 1. die 19. Martij. ibi de acceſſu eius ad S. Martinum Rom. Pont. & alijs: pluribus item de eo in vita S. Bauonis apud Sur. tom. 5. 1. Octobr. in actis ſancti Giſleni, ibi de eius obitu, & de viſione tunc oſtenſa ſancti Aldegundi. de eadem apud eundem Suri. tom. 5. die 9. Octobr. Sigeber. in chron. eum natum ſcribit anno Domini 571. obiiſſe verò anno 661. nonageſimum ſuæ ętatis annum agentem. de eo Trithem. item de vir. illuſtr. ordi. ſancti Benedicti, libro tertio, cap. 4. & libro 4. cap. 135. & Molan. in indic. ſanctorum Belg. Ad hunc Amandum extat ſancti Martini Papę epiſtola, quam inuenies tom. 2. conciliorum.

h Guarini epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Bononienſis. Vitam eius ſcripſit Auguſtinus Ticinenſis, quæ extat apud Suri. tom. 7. vbi legitur, eum eſſe creatum epiſcopum Præneſtinum à Lucio ſecundo Romano Pontifice.

xxij. C Septimo Idus Febr. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

AVGVSTÆ in Britannia natalis beati Auguli [a] epiſcopi, qui ætatis curſum per martyrium explens, æterna præmia ſuſcipere meruit. In Phrygia ſancti Adauci [b] martyris, qui ex Italia genere clarus, & omni fere dignitatum gradu ab Imperatoribus honoratus, dum adhuc Quæſtoris officio fungeretur, martyrij corona pro fidei defenſione dignatus eſt. Item plurimorum [c] ſanctorum martyrum vrbis vnius ciuium, quorum dux erat idem Adaucus; qui cum omnes Chriſtiani eſſent, & conſtanter in fidei confeſſione perſiſterent, à Maximino Imperatore igne conſumpti ſunt. Heracleæ ſancti Theodori [d] ductoris militum, qui Licinio imperante, poſt multa tormenta truncatus capite, victor migrauit in cœlum. In Ægypto ſancti Moyſis [e] epiſcopi venerabilis, qui primum in eremo vitam ſolitariam duxit; deinde petente Mauuia regina Saracenorum epiſcopus factus, gentem illam ferociſſimam magna ex parte ad fidem conuertit, & glorioſus meritis quieuit in pace. Lucæ in Tuſcia depoſitio ſancti Richardi [f] regis Anglorum. Bononiæ ſanctæ Iulianæ [g] viduæ.

FEBRVARII. 7.

a AVGVLI epiſcopi.] De eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuádelbertus, & Petrus in catal. li. 3. cap. 105. quo autem tempore paſſus ſit, hactenus mihi obſcurum.

b Adauci.] Fuit hic genere Italus, apud Imperatorem inter primos adnumeratus, paſſusq; eſt anno octauo perſecutionis Diocletiani Imp. ſcribit eius res geſtas Euſeb. hiſtor. lib. 8. cap. 23. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 10. qui eum Adauctum appellat.

c Plurimorum ſanctorum martyrum.] Eorundem certamen deſcribit Euſeb. lib. 8. c. 23. & Niceph. lib. 7. cap. 10. Horum meminit Lactantius libro 5. cap. 11. dum Gentilibus ſuam ipſorum exprobrat ſæuitiam, aitq́ue: Vnus in Phrygia vniuerſum populum cum ipſo pariter conuenticulo concremauit &c.

d Theodori duct.] Græci etiam de ipſo agũt hac die in Menologio, feſtumq́ue diem celebrãt, vt conſtat ex Nouel. conſtit. Emmanuelis Imper. quam habes apud Theod. Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. Alius eſt item Theodorus, qui ad differentiam huius, cognomento dictus eſt Tyro, de quo pluribus acturi ad diem 9. Nouembr. ob nominis tamen conuenientiam alter pro altero acceptus aliquando reperitur. Huius res geſtas ab Augaro quodam, qui ſpectaculo præſens fuit, conſcriptas recitat hac die Metaphraſtes, quę retulit Lipom. in tom. 5. & Sur. in tom. 1.

e Moyſis epiſcopi.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum. Proſecuti ſunt autem res geſtas ipſius in primis Rufin. hiſtor. lib. 2. cap. 6. Socrat. lib. 4. cap. 29. Sozom. hiſt. lib. 6. cap. 38. Theodoretus lib. 4. cap. 2. Huius Moyſis alumni fuerunt Chriſtiani illi, qui ſub eadem Mauuia regina Conſtantinopolitanam ciuitatem poſt Valentis Imp. interitum à Gothis obſeſſam, quaſi diuinitus miſſi, liberauere, vt ſcribit Socrat. hiſt. lib. 5. cap. 1. & Sozom. lib. 7. cap. 1. fuit & alius Moyſes anachorita, Ethyops dictus, de quo Gręci in Menologio 28. Auguſti.

f Richardi regis.] Huius res geſtas deſcripſit Sur. tom. 1. hac die. V ixit temporibus Zachariæ

Papæ;

Papæ; qui ſedere cœpit anno Domini ſeptingenteſimo quadrageſimoprimo.

g Iulianæ.] De eadem tabulæ eccleſiæ Bononienſis. Iulianam viduam laudibus cumulat S. Ambroſius in exhortat. ad virgines; ſed illa (vt apparet) Florentię nobiliſſima fœmina claruit, quæ erexit illic illuſtrem baſilicam, quam S. Ambroſius dedicauit, locupletauitq́; ſacris reliquijs S. Agricolæ martyris, quas Bononia ſecum tulerat. Floruit iiſdem ferè temporibus Iuliana Romana clariſſima fœmina, filia S. Probæ, & mater S. Demetriadis ex illuſtri Aniciorum familia; ipſaque non minus ſanctorum patrum pconio commendata; laudat enim eam S. Hieronymus ſcribens ad Demetriadem epiſto. 8. Innocentius Roma. Pont. ad eundem epiſto. 13. S. Auguſtinus epiſt. 43. & 179. ac denique Ioannes Chryſoſtomus ſcribens ad eam ipſam epiſto. 169. qua legatos à ſe Romam ad Innocentium Papam miſſos commendat. dicta eſt hæc Tyrannia Anicia Iuliana, vxor Q. Clodij Hermogeniani Olybrij V.C. vt produnt antiquæ inſcriptiones marmoribus inciſæ, quas deſcripſimus in Annal. eccleſ. eiuſdem familiæ & nominis claruit Cōſtātinopoli Iuliana, inſigni pietate mulier, temporibus Iuſtini ſenioris Imp. cuius habemus man. ſcrip. epiſtolam ad Hormiſdam Romanum Pontificem, quam etiam intexuimus in Annal. eccleſ.

8 Sexto idus Febr. Luna. Dxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

ROMÆ ſanctorum martyrum Pauli, [a] Lucij, & Cyriaci. In Armenia minori natalis ſanctorum martyrum Dionyſij, [b] Aemiliani, & Sebaſtiani. Alexandriæ paſſio ſanctæ Cointhæ [c] † martyris, tempore Decij Imperatoris: quam pagani correptam, ad idola perducentes adorare cogebant; quod cum illa execrans recuſaret, pedes eius vinculis innectentes, & eam per plateas ciuitatis trahentes, horrēdo ſupplicio diſcerpſerunt. Conſtantinopoli natalis ſanctorum martyrum Monachorum [d] monaſterij Dij, [e] qui ob defenſionem fidei catholicæ, cum ferrent litteras ſancti Felicis Papæ aduerſus Acacium, diriſſime cæſi ſunt. In Perſide commemoratio [f] ſanctorum martyrum, qui ſub Cabade rege Perſarum ob Chriſtianam fidem diuerſis ſupplicijs necati ſunt. Papiæ ſancti Inuentij epiſcopi, [g] qui ſtrenue in Euangelio laborauit. Mediolani depoſitio ſancti Honorati [h] epiſcopi & confeſſoris. Viroduni in Gallia ſancti Pauli [i] epiſcopi, miraculorum gloria illuſtris.

† Quintæ.

F E B R V A R I I. 8.

a PAVLI & ſoc.] Reſtituuntur ijdem ex ſæpius citato vet. man. ſcrip. Martyrologio monaſterij S. Cyriaci. Vbi cùm nec tempus, quo paſſi ſunt hi, vel alij, qui ibidem habentur martyres, exprimatur; quis mirari non debet: nam S. Greg. Papa ad Eulogium ſcribens epiſt. 29. li. 7. indict. 1. dum de Romano Martyrologio, quod vſui erat, meminit; ait, nomina, loca, & diem paſſionis, in eo poſita haberi; de tempore autem nihil teſtatur.

b Dionyſij & ſoc.] Agunt de his hac die, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, conſentiuntq́; vet. man. ſcript.

c Cointhæ, aliàs Quintę.] De eadē Beda hac die, ac cæteri Latinorum. Scribit certamen eius Dionyſius Alexandrinus ad Fabium epiſcopum Antiochenum, apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. ex eodem auctore lib. 5. cap. 30.

d Mar-

d Martyrum monachorum.] De his Niceph. hiſt.li.16.cap.17.in fi.ex Baſilio Cilice.Extant Felicis Papæ litteræ de anathemate Acatij epiſcopi Conſtantinopolitani, poſt legationem Vitalis & Miſſeni epiſcoporum miſſam Conſtantinopolim, quas dicti ſancti martyres vulgauere, quã ob cauſam ſubiere martyriũ. Erãt hi monaſterij Acœmetorũ; quorum, illis calamitoſiſſimis temporibus quibus Alexandrina, Anthiochena, & Conſtantinopolitana, ac demum ferè omnes Orientis eccleſiæ deſciuerunt à catholica vnitate, ſyncera fides & zelus enituit. incipit epiſtola Felicis Papæ ad Acatium: Multarum tranſgreſſionum reperiris obnoxius &c.data v.Kalend.Auguſt.Venantio V.C.conſule. eſt annus à Chriſto (ſecundum recẽtiores chronographos) 484. quo & prędicti forti occubuere martyrio, quòd dictas litteras per Tutum Defenſorem allatas publicare, & eidem Acatio mira cõſtãtia atque arte porrigere, non ſint veriti. at pluribus de his in Annal.eccleſ.egimus.

e Monaſterij Dij.] Fuit Dius nõie archimandrita ſanctitate celebris, cuius diem natalẽ Græci celebrant 19.Iulij, vt conſtat ex eorum Menologio: huiuſque nomine appellatum eſt monaſterium Dij, de quo agitur. Sicque illum locum intelligas Quintæ ſynodi act. 1. vbi mentio habetur de atrio Dijtico, ſicut enim monaſterium, ita & atrium ab eodem ſic eſt nuncupatum.

f Sanctorum martyrum.] De his etiam Georgius Cedren.anno 22.Anaſtaſij Imp.qui ait: Perſecutus eſt Cabades qui fuit rex Saracenorũ aliquando Chriſtianos: tuncque ingens in eis virtus miraculorum effulſit: nam cùm quoſdam vncis gladijs concidiſſet, illi nihiloſecius poſtea ambulauerunt. hæc ipſe. de his Niceph.hiſt.libro 16. c.36.in fine.& hiſt.miſcel. ex Theophane lib. 15. addit Nicepho. eundem regem poſthæc fauiſſe Chriſtianis.

g Inuentij.] Confunditur Inuentius & Euentius aliquando. Agitur de Inuentio iterum pridie idus Septembris. Accepi, ex litteris eccleſiæ Ticinenſis, ante annos quinque fuiſſe inuentũ Euentij venerandũ corpus cum huiuſmodi inſcriptione: HIC IACET CLARVS MIRACVLIS EVENTIVS. Opinatus ſum aliquãdo Euentium alium eſſe ab Inuentio, amboſq; epiſcopos Ticinenſes, diuerſiſque temporibus claruiſſe: & quem dicunt Euentium, vixiſſe temporib. Theodoſij Imp. reperitur enim Euentius ſubſcriptus epiſtolæ ſynodicæ S. Ambroſij de damnatione hæreſis Iouiniani ad Syricium Papam libro 1.epiſt.9.edit.Rom. quem & illum eſſe exiſtimaui, qui in conc.Aquileienſi, mendosè ſcriptus reperitur: Euentius epiſcopus Citinenſis: vt reſtituendus textus eſſet. Ticinenſis. ſed quoniam in recentiori editione S. Ambroſij Romę facta, Cetenenſis, pro Citinenſi poſitum habetur, amplius non laboro.

h Honorati epiſcopi.] Tabulæ Mediolanenſes nuper diligentia viri eruditi Galeſini reſtitutę de eodem agunt; meminit eiuſdem Honorati Paulus diac. de geſtis Longob.lib.2.c.12.

i Pauli epiſcopi.] Huius acta in primis Bertharius mira breuitate ſcripſit: alia ſuperaddita habet Sur.tom.1.hac die: ſummatim verò Trithem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c.258. Claruit temporibus Dagoberti regis Francorum: ordinatuſq; eſt Virodunẽſis epiſcopus anno Domini 621. recenſeturque decimustertius eius ſedis antiſtes vt Democ.de ſacrif. Miſſ.ex tabul. eccleſ. Virodunenſis teſtatur.

xx. E Quinto idus Febr. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

ALEXANDRIÆ natalis ſanctæ Apolloniæ a virginis, cui perſecutores tempore Decij dentes omnes primum excuſſerunt, deinde conſtructo ac ſuccenſo rogo, cum comminarentur viuam ſe eam incenſuros, niſi cum eis impia verba proferret; illa paululum intra ſemetipſam deliberans, repente ſe de manibus impiorum proripuit, & in ignem quem parauerant, maiori ſancti Spiritus flamma intus accenſa, ſponte proſiliuit, ita vt perterrerentur etiam ipſi crudelitatis auctores,

quòd

quòd promptior inuenta eſſet ad mortem fœmina, quàm perſecutor ad pœnam. Romæ paſſió ſanctorum martyrum Alexandri, [b] & aliorum triginta octo Coronatorum. Soli † in Cypro ſanctorum martyrum Ammonij [c] & Alexandri. Antiochiæ ſancti Nicephori [d] martyris, qui ſub Valeriano Imperatore capite cæſus, martyrij coronam accepit. In Africa in caſtello Lemelenſe ſanctorum martyrum Primi [e] & Donati diaconorum, qui cùm altare in eccleſia tutarentur, à Donatiſtis occiſi ſunt. In monaſterio Fontanella ſancti Ansberti [f] Rhotomagenſis epiſcopi. Canuſij in Apulia ſancti Sabini [g] epiſcopi & confeſſoris.

† Sueui.

FEBRVARII. 9.

a APOLLONIÆ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac Latinorum cæteri. Egregium certamẽ eius ſcribit Dionyſius Alexandrinus in epiſtola ad Fabium epiſcopum Antiochenum, apud Euſeb. lib. 6. c. 44. & Niceph. lib. 5. c. 30.

b Alexandri & ſoc.] Reſtituuntur ijdem ex vet. cod. man. ſcrip. monaſt. ſancti Cyriaci.

c Ammonij & Alexandri.] Agunt de iiſdem Beda, Vſuar. & alij omnes hac die, cõſentiuntque vet. man. ſcri. licet alia Ægyptum loco Cypri ponant, & alia habeant Soli, loco Sueui, eſtque mea ſententia verior lectio, Soli dicta eſt ciuitas in Cypro de qua Strab. & alij.

d Nicephori.] Græci etiam de eodem in Menologio hac die. extant res geſtę eius à Metaphraſte deſcriptę, quas Lipom. retulit in tom. 5. & Sur. tom. 1.

e Primi & Donati.] De his martyribus, locoque vbi paſſi fuerunt, Optatus Mileuitanus lib. 2. contra Parmenianum ſcribit, aitque: Cùm altare defenderent diaconi catholici, tegulis plurimi cruentati ſunt, duo occiſi ſunt, Primus filius Ianuarij, & Donatus filius Nini, vrgẽtibus & pręſentibus coepiſcopis veſtris ſuperius memoratis &c. Ferè innumera fuit multitudo catholicorum in Africa, quam abſtulit furor Donatiſtarũ, & rabies Circuncellionum, de quibus ſæpiſſimè Auguſtinus meminit, eosq; vt martyres honore dignos monſtrat epiſt. 158. ad Marcellinum. Erat etiam Carthagine illuſtris martyr, Prima dicta, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. nobilem erexit baſilicam, cuius meminit Procop. lib. 6. de ædif. Iuſtinian. Imp.

f Ansberti Epiſc.] Huius vitam ſcripſit Anſgardus monachus, quam deſcripſit Suri. tom. 1. hac die. plura de ipſo in vita S. Audoeni eius prędeceſſoris ſcribit Odo diaconus, quam recitat Sur. tom. 4. die 24. Auguſt. vbi cùm dicit cap. 29. ſanctum Audoenum ex hac vita migraſſe anno à Chriſto Domino 677. ſatis poteſt intelligi quo tempore eius ſucceſſor Ansbertus ſedere cœpit; nam, vt habent acta ipſius, mox in locum Audoeni ſubrogatus eſt: aſſentiuntur ijs ea, quæ ſcribit Odo, dum narrat, anno Domini 682. indictione 10. Ansbertum in epiſcopatu egiſſe annum 5. Obijt autem anno Domini ſexcenteſimo nonageſimoquinto, vt eadem acta teſtantur. De eodem Trithem. de vir. illuſtr. ordin. S. Bened. lib. 4. cap. 52. Molan. in indic. SS. Belg. Petrus in catal. lib. 3. c. 108. & alij. Ex prædictis corrigendus eſt Sigeber. in chron. dum ait, prædeceſſorem Ansberti Audoenum ex hac vita migraſſe anno Domini 690. adſcribitur Ansbertus eius ciuitatis epiſcopus vigeſimus ſecundus in tabulis Democ.

g Sabini epiſc.] Agit pluribus de Sabino epiſcopo Canuſino S. Gregorius Papa lib. 2. dialog. cap. 15. & lib. 3. cap. 5. Porrò integra acta eius habemus in antiquis man. ſcrip. codic. noſtræ bibliothecæ, ac in fine eorum plura ſubduntur miracula ab eo facta poſt obitum: eſt vitæ exordium: Volũtati tuæ ſummæ Pontifex &c. habetur ibidem, eum ſediſſe annis quinquaginta duobus, atq; hac die ex hac vita migraſſe. conſentiunt his, quæ de longæua ætate eius ibidem leguntur ea, quæ ſcribit ſanctus Gregorius, cùm ait, eundem ob longum ſenium oculorum lumine orbatum eſſe. Fuit quidem non tantùm vitæ ſanctitate ſpectatiſſimus, ac barbaris ipſis hoſtibus reuerendus; ſed in obeundis muneribus eccleſiaſticis vigilantiſſimus: ſiquidem functus eſt legatione Apoſtolica Conſtantinopoli aduerſus Anthimum hæreticum patriarcham Conſtantinopolitanum, poſt cõſulatum Beliſarij indict. 14. anno Domini 536. vt apparet ex actione prima Quintæ œcumenicę ſynodi. mentio habetur de eodem S. Sabino in actis S. Placidi martyris, quæ ſcripta à Gordiano feruntur.

xix. F Quarto Idus Febr. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ROMÆ ſanctorum martyrum Zotici,[a] Irenæi, Hyacinthi, & Amantij. Ibidem via Lauicana ſanctorum decem Militum[b] martyrum. Item Romæ via Appia ſanctæ Soteris[c] virginis & martyris, quę vt ſcribit ſanctus Ambroſius, nobili genere nata, parẽtum conſulatus & præfecturas ob Chriſtum contempſit; iuſſaque immolare non acquieſcens, & grauiter & diutiſſimè alapis cæſa eſt: & cum cætera quoq; pœnarum genera viciſſet, percuſſa gladio læta migrauit ad ſponſum. In Campania ſancti Siluiani[d] epiſcopi & confeſſoris. In Stabulo Rhodis[e] in territorio † Senenſi ſancti Guilielmi[f] eremitæ. Apud montem Caſinum ſanctæ Scholaſticæ[g] virginis, ſororis ſancti Benedicti abbatis, qui eius animam inſtar columbæ migrantem è corpore in cœlum aſcendere vidit. In pago Rhotomagenſi ſanctę Auſtrebertæ[h] virginis, miraculis celebris.

† Pariſienſi.

FEBRVARII. 10.

a ZOTICI & ſoc.] Agit de iiſdem Vſuardus, Ado, & alij. Non quidem ſub Decio paſſi ſunt, vt nonnulli perperam opinantur: habemus etenim in noſtra bibliotheca eorum acta peruetuſta, in quibus martyrio coronati dicuntur ſub Hadriano Imp. & Licinio, aliàs Iunio conſulari, in fundo Capreoli, via Lauicana, decimo ab Vrbe lapide. In Auentino in vinea Capranicorum è regione hortorum Farneſiorum ſupereſt adhuc ædes in memoriam S. Zotici erecta, in cuius parietibus, more maiorum, eius martyrij hiſtoria depicta cernitur, adeſt & Cõfeſſio, vbi aliquando S. martyris corpus aſſeruatũ fuiſſe, conijci poteſt.

b Decem militum.] De his item Beda, Vſuardus, Ado & alij, paſſi ijdem dicuntur in via Lauicana.

c Via Lauicana, aliàs Labicana.] Incipiebat, vt auctor eſt Strabo, via Labicana à porta Eſquilina, ex qua etiam & via Prҫneſtina: illa enim Labicos, hęc autem Prҫneſte ducebat. Extra portam Eſquilinam de ſontibus olim ſupplicia ſumi conſueuiſſe, auctor eſt Tacitus lib. 2. hiſt. cùm ait: In P. Martium cõſules extra portam Eſquilinam, cùm claſſicum canere iuſſiſſent, more priſco aduertere. & Suetonius in Claudio c. 25. hæc ipſa: Ciuitatem Romanam vſurpantes in campo Eſquilino ſecuri percuſſit. ad hæc alludit Orat. 5. Epod. cùm ait: Poſt inſepulta membra different lupi, & Eſquilini alites. Notat illic Porphyrio in regione aggeris extra portam Eſquilinam ſolita fuiſſe pauperũ corpora comburi, vel proijci. De eadem re Cic. orat. pro Cluentio hæc ait: Extra portam Eſquilinam in arenarias quaſdam perductus occiditur. Cęl. Rhodig. antiq. lect. libro 10. cap. 17. tum ex Varrone, tum ex alijs demonſtrat extra portam Eſquilinam fuiſſe publicum locum, quem dicebant Puticulos: quoniam illic eſſent ſepulchra, in quæ plebeiorum cadauera inferebantur: ſic dicti puticuli, vel puticulæ (vt idem Varro auctor eſt) quòd putreſcebant ibi cadauera proiecta. Feſtus item agit de puticulis: vetuſtiſſimumq; genus eſſe ait, ſepulturæ in puteis fieri ſolitum. extant eiuſmodi ſepulchrorum ſpecies in arenarijs criptis cœmeteriorum extra vrbem poſitis: lege etenim duodecim tabul. intra Vrbem mortuos ſepeliri, vetitum erat. Cic. li. 2. de legib. & L. 5. de ſepulc. violat. licet olim in domo ſua quiſq; ſepeliretur, vt teſtatur Iſid. orig. lib. 15. c. 11. Eam autem legem duodecim tab. de non ſepeliendo mortuum intra Vrbem contrario vſu penè abolitam reſtituit Theodoricus rex Italiæ. eſt c. 111. at ea omnia iura Leo Imp. nouel. conſt. 53. irrita prorſus reddidit. Quòd autem pertinet ad viam

Labicanam de qua agimus; complures martyres extra portam Eſquilinam, more maiorum, cùm paſſi eſſent; eorum corpora à Chriſtianis ſublata inferebātur in cœmeterium, quod ea via erat nobile, ſanctorum Marcellini & Petri nomine dedicatum. verùm ea omnia intra eandem portam Eſquilinam in vicum ad Vrſum pileatum dictum, in cœmeterium, quod ſancti Anaſtaſij Papæ nomine appellatum eſt, putantur illata; qui locus hodie dicitur ſancta Bibiana. Panuin. de cœmet. 22.

d Soteris.] De eadem Beda ad diem 6. Februarij, Vſuardus autem & Ado hac die: ſed quòd habent paſſam in Oriente, mendum irrepſiſſe, certū eſt. Vetus illud exemplum Martyrologij monaſt. ſancti Cyriaci ſic habet: Romæ via Appia paſſio S. Soteris virginis. aſſentitur huic lectioni antiquum Martyrologium Caſinenſe, & alia; roborantúrque hæc auctoritate ſancti Ambroſij, qui dum de ea agit in exhortatione ad virgines prope finem, & libro tertio de virg. Romanā fuiſſe genere, ortamque parentibus conſularibus, nec alibi quàm Romæ paſſam eſſe ſignificat. Quòd autem ſpectat ad tempus martyrij, in actis ſancti Pancratij martyris, quæ deſcribit Suri. tom. 3. die xij. Maij, hæc verba leguntur: Eodem tempore paſſa eſt ſacratiſſima virgo Soteris nobili genere orta, Diocletiano nono, & Maximiano octauo, conſſ. vt manifeſtum eſt. hæc ibi. is annus à Chriſto Domino ſecundum recētiores chronog. 304. Quòd autem ſpectat ad nomen ipſum Soteris; ipſum inditum compluribus Romanis fœminis, cognoſcere potes ex antiquis inſcriptionibus ab Aldo editis libro de orthogr. rat. pag. 350. 366. & alijs locis. Erat cœmeterium nomine ſanctæ Soteris, quod reſtaurauit Stephanus Papa ſecundus, vt auctor eſt Anaſtaſius in actis eiuſdem Stephani Papæ. habemus ea apud nos man. ſcripta. Corpus autem eiuſdem S. Soteris tranſlatum eſt à Sergio iuniori Papa in titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio marmori inciſa, illic poſita.

e Siluiani epiſcopi.] Agit de eodem Beda hac die: varia lectio reperitur in man. ſcrip. dum alia Siluianum, Saluanum, ſiue Siluinum alia habet: Quòd autē hic fuiſſe ponatur epiſcopus in Campania, nec cuius fuerit ciuitatis epiſcopus declaretur: in re ambigua quid dicamus, nō habemus, niſi quòd inuenimus claruiſſe temporibus Symmachi Papę Siluianum, ſiue Siluinum epiſcopum Veliternum, qui interfuit Romanis concilijs tunc aduerſus ſchiſmaticos habitis. Sciendum pręterea, quòd licet ea ciuitas in Volſcis ponatur ab antiquis, vt Liui. libro ſecundo, & Dionyſ. lib. 7. & alijs: obtinuit tamen loquendi vſus, vt eadem prouincia & Campania diceretur; probant hęc acta ſynodica Romani concilij ſub Agathone, in quibus ſubſcriptus reperitur Placentius epiſcopus Veliternus prouinciæ Campaniæ, Extat ea ſynodus deſcripta in actione quarta Sextæ ſynodi œcumenicæ: id & de pleriſque alijs accidit.

f In Stabulo Rhodis in territorio Senenſi.] Error irrepſerat, vt pro Senenſi, Pariſienſe territorium in nonnullis codicibus ſcriptum haberetur. Porrò ex actis eiuſdem ſancti Guilielmi, quæ fideliſſimè ſcripta ſunt à Theobaldo epiſcopo, prædictus error manifeſtus apparet, dum deſcribuntur finitima loca. Idem enim auctor cap. 18. & 21. cùm agit de eius vltimo aduentu in Tuſciam, meminit de Sylua Liuallis, de Caſtellione, Caſtro Burianenſi, monte Petritio, & Stabulo Rhodis, quod hodie dicitur Malauallis, poſita in agro Senenſi, quo in loco extat vetus memoria ſancti, nimirum eccleſia, ac monaſterium, ibique venerabile ſepulchrum eiuſdem habetur, vbi ſacrum corpus eius conditum fuit, licet pars eius tranſlata fuerit Caſtellionem, quod à prædicto loco tribus millibus diſtat, ibique condita in eccleſia ſancti Ioannis Baptiſtæ. Hæc accepimus fida relatione, atque certa atteſtatione religioſorum fratrum Auguſtinianorum, qui prędicto monaſterio, in Stabulo Rhodis poſito præſunt, eadem nobis ſuggerente optimo & erudito viro R. D. Auguſtino Fiuizano Apoſtolicę ſedis Sacriſta.

g Guilelmi.] Hic ille, quem ſpirantem minarum & cædis, tanquàm alterum Saulum, in diſcipulos Domini catholica vnitate coniunctos, & ſęuo ſchiſmate perturbantem eccleſiam ſanctus Bernardus abb. Claraualenſis ad eccleſię coniunctionem reduxit; induxitque ad ſeculi contemptum, & CHRISTI humilitatem amplexandam, prout conſtat ex Bernar. abb. Boneuallis in vita ſancti Bernardi. Eius autem rés geſtas locupletius proſecutus eſt Theobaldus epiſcopus, quas exſcripſit Suri. tomo primo. ſcripſit eaſdem Albertus eius diſcipulus: quas & Cornelius Grapheus carmine cecinit. Migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo cēteſimo quinquageſimoſexto. ſepultus, vt dictum eſt, in Stabulo Rhodis, in agro Senenſi.

h Scholaſticę.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijque omnes. Huius acta ſcripſit ſanctus Gregorius Papa libro ſecundo, dialog. cap. 33. & 34. extant apud Bedam tomo ſeptimo, ſermo de ſancta Scholaſtica, carmenque additum in laudem eius: quæ quidem alterius eſſe auctoris reperimus in noſtra bibliotheca in antiquis manu ſcriptis nimirum Berharij abbatis Caſinenſis: confirmat hoc ipſum Petrus diaco. biblio. Caſinen. in libro de virg. illuſtr. monaſt. Caſinen. cap. 12. vbi agens de ſancto Berthario, ſcripſiſſe eum dicit homiliam de ſancta Scholaſtica: teſtatur idem auctor cap. 34. ſanctum Brunum epiſcopum Signienſem de eadem ſcripſiſſe ſermonem. Aldelmus epiſcopus etiam tam ſoluta oratione, quàm

carmine

carmine laudauit S. Scholaſticam lib. de virginit. ¶ Auſtrebertæ.] Vſuardus item de ea agit hac die. Habentur eius vitæ acta, quæ refert Sur. tom. 1. Floruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini 640. errare autem conuincitur Petrus in catal. lib. 3. cap. 111. dum putat hanc ſororem fuiſſe Ansberti epiſcopi, vt eius acta planè demonſtrant.

xviij. G Tertio idus Febr. Luna. 11.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

IN Africa natalis ſanctorum martyrum Saturnini [a] presbyteri, Datiui, Felicis, Ampelij, & ſociorum, qui conuenientes ad Dominicum ex more celebrandum, in perſecutione Diocletiani à militibus comprehenſi, ſub Anolino proconſule paſſi ſunt. In Numidia commemoratio plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui in eadem perſecutione comprehenſi, cum iuxta Imperatoris edictum diuinas ſcripturas tradere noluiſſent, grauiſſimis excruciati ſupplicijs, occiſi ſunt. Hadrianopoli ſanctorum martyrum Lucij [c] epiſcopi, & ſociorum eius: qui ſub Conſtantio ab Arianis multa perpeſſus, in vinculis martyrium conſummauit: cæteri verò nobiliores ciuium, cum Arianos in Sardicenſi Concilio tūc damnatos recipere noluiſſent, à Philagrio Comite capitalem ſententiam exceperunt. Lugduni ſancti Deſiderij [d] epiſcopi Viennenſis & martyris. Rauennæ ſancti Caloceri [e] epiſcopi & confeſſoris. Mediolani ſancti Lazari [f] epiſcopi. Capuæ ſancti Caſtrenſis [g] epiſcopi. In caſtro Nantonienſi ſancti Seuerini [h] abbatis monaſterij Agaunenſis, cuius precibus cultor Dei rex Clodoueus à diutina infirmitate liberatus eſt. In Aegypto S. Ionæ [i] monachi virtutibus clari.

FEBRVARII. 11.

a SATVRNINI & ſoc.] De his non tantùm vetus Rom. Martyrolog. ſed & alia pleraq. man. ſcript. agunt hac die, Vſuardus autem iuxta ritum eccleſiæ Africanæ agit die ſequenti. Horum autem omnium martyrum acta, prout excepta ſunt à notarijs, & relata in proconſularia geſta, integra habentur. Deſcripſit ea Sur. tom. 1. hac die. Porrò ſciendum eſt, hæc illa ipſa eſſe, quorum S. Auguſtinus meminit ex geſtis cum Donatiſtis in Breuic. collat. diei 3. cap. 17. his verbis: Geſta martyrum, quibus oſtendebatur tempus perſecutionis, conſ. lib. facta ſunt Diocletiano nonies, & Maximiano octies, pridie Idus Februar. &c. & paulò poſt: Sicut in geſtis martyrum monſtrabatur, qui confitebantur in paſſionibus ſuis, ſe collectam ac Dominicum egiſſe &c. Si quis autem hæc & alia quæ ibidem ſanctus Auguſtinus ſcribit, attentè legat conferatque cum prędictis martyrum actis, eadem omnino eſſe conſpiciet. Hæc autem acta Donatiſtæ in ea collatione certā ob cauſam, quæ ibi expreſſa eſt, produxerunt, & quidem germana & vera, ita vt catholici epiſcopi nihil exciperent. Scito tamen eadem poſtea ab ipſiſdem Donatiſtis additione & appendice eſſe deprauata, mentientibus ea de Menſurio epiſcopo Carthaginēſi, quę hactenus ibi in fine leguntur. Intelliges autem calumnias Donatiſtarum de Menſurio laudatiſſimo epiſcopo Carthaginenſi, ſi conſulas ea, quę de eodem ſcribit Optatus Milenitanus lib. 1. contra Parmenianum, & quæ Auguſtinus in breuic. diei 3. c. 13. & de vnico Baptiſ. contra Petil. cap. 16. Tu interea

cerea lector ea acta martyrum germana atq; ſyncera percurras inoffenſo pede; ea inquam, quę de quæſtionibus publicis excepta ſunt à notarijs: cętera autem quæ prope finem de Menſurio alijsq; habentur, vt commentum Donatiſtarum euita.

b Commemoratio plurim.] Hos ipſos martyres abſq, dubio ſignare S. Auguſtinus videtur in geſtis cum Donatiſtis, in breuic. collat. die tertiæ c. 13. cùm ait: Recitátur etiam ſcripta Secundini Tigiſitani ad eundem Menſurium pacificè data: vbi ipſe narrauit ī Numidia perſecutores quid egerint. & qui comprehenſi ſcripturas ſanctas tradere nolentes, & multa mala paſſi, & grauiſſimis ſupplicijs excruciati, & occiſi ſunt, eosq; onerandos pro martyrij ſui merito commendauit, &c. hæc Auguſtinus.

c Lucij epiſcopi & ſoc.] Horum nobiliſſimū certamen pro fide catholica exantlatum deſcriptum inuenies à S. Anaſtaſio in epiſtola ad ſolitariam vitam agentes col. 459. meritoque tanto auctore tanta martyrum conſtantia meruit monimentis perpetuis commendari.

d Deſiderij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Lugduni ſcias poni, non quòd fuerit epiſcopus Lugdunēſis, ſed quia apud Lugdunum occiſus eſt, vt hic optimè notat Ado. agit de eodem Beda 23. Maij, qua die martyrio occubuit: nam hac die Viennam in ſuam ſedem priſtinam venerandum corpus eius tranſlatū eſt. Hic iubetur occidi iuſſu Brunichildis reginę Francorum: cauſam iniquiſſimam narrat Ado eiuſdē ſedis epiſcopus in chron. an. Domini 583. recenſet eius exilium Sigiber. in chron. an. 608. necem verò an. 612. Vixit temporib. ſancti Gregorij Papæ, qui ad eum ſæpius dediſſe litteras reperitur, quæ habentur in regiſt. lib. 5. epiſt. 54. libro 7. epiſto. 116. lib. 9. epiſt. 58. & li. 12. epiſt. 5. de eodem præterea fit mētio in actis ſancti Columbani abb. vbi cap. 26. de exilio & nece eius agitur.

e Caloceri epiſc.] De eodem tabulæ Rauennates, quæ tradunt hūc fuiſſe diſcipulum S. Apollonaris, eoq; abſente, illam eccleſiā adminiſtraſſe; deinde poſt alios quintū ordine ſubrogatum, ac demum tēporib. Antonini Pij quieuiſſe in pace. Rub. hiſt. Rauen. li. 1. eadem apud Sur. tom. 7.

f Lazari epiſcopi.] De eo item tabulæ Mediolanenſis eccleſiæ. extat de eodem egregium epigramma ab Ennodio Ticinenſi epiſcopo in laudem eius conſcriptum.

g Caſtrēſis epiſc.] De eodem tabulæ eius eccleſiæ. extant eius acta, quorū eſt exordium; Textus ſacræ hiſtoriæ edocet &c. ſunt ibi nonnulla, quæ cenſura indigent. Vide quæ notauimus inferius ad kal. Septemb. in Priſco. S. Caſtrēſis venerandum corpus extat in metropolitana eccleſia Montisregalis in Sicilia, vbi & hi verſus inſcripti ſunt.

Conſeruat nautas, & dęmonis eripit irę,
Quem prius obſeſſo de corpore fecit abire.

Eſt in eadem ciuitate antiqua eccleſia ſub eiuſdem ſancti inuocatione, aliaq; ibidē extant eiuſdē vetera monumenta. Petrus diac. in lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. c. 6. teſtatur Laurētiū monac. Caſin. ſcripſiſſe verſib. vitam S. Caſtrenſis epiſc.

h Seuerini abb.] Vſuardus de eodem hac die. Scripſit eius res geſtas Fauſtus eius diſcipulus, quas in compendium redactas edidit Sur. tom. 1. de eodem Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 257. & Petrus in catal. li. 3. c. 115.

i Ionæ abb.] Cuius acta deſcripta inuenies in vita S. Pachomij abb. apud Lipom. tom. 6. Græci de Iona abbate agunt in Menolog. die 21. Septēb. ſed diuerſus omnino hic eſt ab illo: nam Sabaita ille dictus, quòd in Palæſtina in monaſterio S. Sabæ exercuit vitā monaſticā: hic autem Ægyptius, quòd in Ægypto vixit ſub diſciplina S. Pachomij.

12 Pridie Idus Febr. Luna. A xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

BARCINONE in Hiſpania ſanctæ Eulaliæ [a] virginis, quæ tempore Diocletiani Imperatoris equuleum, vngulas flammaſque perpeſſa, demum cruci affixa glorioſam martyrij coronam accepit. In Africa ſancti Damiani [b] militis & martyris. Carthagine ſanctorum martyrum Modeſti [c] & Iuliani. Apud Beneuentum ſancti Modeſti [d] leuitæ & martyris. Alexandriæ ſanctorum Modeſti [e] & Ammonij infantum.

Antiochiæ ſancti Meletij [f] epiſcopi, qui pro fide catholica ſæpe exilium paſſus, demum Conſtantinopoli migrauit ad Dominum: cuius virtutes ſanctus Ioãnes Chryſoſtomus & Gregorius Nyſſenus ſummis laudibus celebrarunt. Conſtantinopoli ſancti Antonij [g] epiſcopi tempore Leonis ſexti Imperatoris. Veronæ ſancti Gaudentij [h] epiſcopi & confeſſoris.

a FEBRVARII. 12.

EVLALIÆ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eadem hac die. Duę eiuſdem nominis traduntur Eulaliæ in Hiſpania clariſſimæ virgines, eædemq; martyres, ac ijſdem perſecutionis temporibus paſſæ, ſub vno eodemq; præſide Datiano, Imperatoribus Diocletiano & Maximiano; ſed diuerſis locis, diebus, ac diſpari pœnarum genere, prout earundem diuerſa acta ſignificant. Hęc etenim de qua agimus, Barcinone cruci affixa, nobile certamen exegit. Illa autem Emeritæ igni tradita, martyrij coronam accepit, cuius agonem Prudentius in periſteph. egregio carmine cecinit. De vtraq; illud æquè legitur, ad inſtar columbæ animam viſam è corpore egredientem, cœlum conſcendere. Huius de qua agimus acta, ſacro hymno in breuiario Toletano S. Iſidori inuenimus celebrata. de hac eadem Eulalia Barcinonẽſi ſanctus Eulogius meminit in memor. ſanct. li. j. Flos ſanct. Hiſpan. pluribus, & Theſar. concio. tom. 2.

b Damiani.] De eodem hac die Beda, Vſuar. Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcript.

c Modeſti & Iuliani.] Reſtituti ſunt ijdem ex prædicto antiquo exemplari.

d Modeſti leuitæ.] Petrus diac. Caſinen. in lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſinen. c. 21. teſtatur vitam ſancti Modeſti ſcriptam eſſe ab Alberico eiuſdem monaſterij diacono.

e Modeſti & Ammonij.] Vſuardus ac cæteri omnes agunt de ijſdem. Tot ſanctorum eiuſdem nominis ſub vna die coaceruationem ea de cauſa à maioribus aliquando factam animaduertimus, quòd natalis alicuius martyris dies incertus eſſet; vt eſt exemplum de Columba Cordubenſi, cuius quandiu natalis dies latuit, eadem die, qua agitur ſolẽnitas Columbæ Senonen. eius cõmemoratio celebrari conſueuit, vt ſuo loco dicetur inferius.

f Meletij epiſc.] Græci etiam de Meletio agũt in Menologio hac die. Encomium ſancti Ioannis Chryſoſtomi de Meletio, quod hîc citatur, habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. quod germanum eſſe, nouit ſynodus Nicæna ſecunda, in cuius actione 4. ex eo fragmẽtum recitatur. Extat etiam egregia oratio Gregorij Nyſſeni dicta Conſtantinopoli in conuentu patrum, in eius funere. Eundẽ ſanctus Gregorius Nazîãzenus mirificè laudat in carmine de vita ſua, agitq; de eius aduentu Cõſtantinopolim, de obitu, funere, & reductione corporis Antiochiam; alludensq; ad nomen eius, hæc ait his iambicis.

Qui erat reapſe quòd audiebat nomine.
Mores habebat, atque nomen melleum, &c.

Sequitur recenſere egregios labores eius prò catholica fide exantlatos. Obijt idem Conſtantinopoli poſt œcumenicam ſynodum celebratam, cui ſubſcripſit. de eius item obitu, atq; tranſlatione tunc Antiochiam facta, agit Socrat. lib. 5. c. 8. & 9. & Sozom. lib. 7. c. 10. Illud autem hoc loco neceſſariò admonendum duximus, ne de eius ſanctitate dubitatio aliqua vel ſuſpicio poſſit oriri, eo quòd ſederit in ſchiſmate aduerſus Paulinum epiſcopum Antiochenum; cùm præſertim, conſulente Hieronymo Damaſum epi. 57. & 58. cui potius inhærere deberet, Meletio, Paulinove, an Vitali, quem ſibi delegerãt Apollinariſtæ epiſcopum Antiochenum; de Paulino reſpondiſſe Damaſum, certum eſt, eo quòd ab eo idem Hieronymus ordinatus eſt presbyter. Sed ſciendum eſt, cõſtare ſancti Baſilij teſtimonio, ſanctum Damaſum (vt accidere ſolet) falſis quibuſdam relationibus fuiſſe deceptum: quem excuſans, hæc ait idem Baſilius: Non admiror illud: quidam enim ignorant ea, quæ in iſtis partib. fiunt: quidam autem & ſi videantur ſcire, certando magis, quàm veritatem dicendo, eis referunt; & illos quidem nihil mirum eſt ignorare veritatem, aut occultare cauſam, propter quam ad ſcribẽdum Paulino perductus eſt beatiſſ. epiſcopus Athanaſius &c. hæc & alia ſanctus Baſilius de cauſa adiudicata Paulino à Romano Pontifice, cuius ſententiam ſecutus Athanaſius, eidem plus detulit. extat hęc Baſilij epiſtola ad Terentium, quam in edit. Nuntiana inuenies pag. 764. Quidquid ſit, conſtat etiam inter Meletium & Paulinum fuiſſe tranſactum, vt ſcribit Socr. lib. 5. c. 5. & Sozom. lib. 7. c. 3. ac ita in vnitate totius eccleſiæ, abſoluta ſynodo œcumenica, in Domino quieuiſſe.

g Antonij epiſc.] Scripſit eius res geſtas Nicepho. philoſophus quas retulit Sur. in tomo 1. De eius electione & obitu agit etiam in compendio. migrauit è vita an. à Chriſto Domino 901.

h Gaudẽtij epiſc.] De eodẽ tabulę eccleſię Veronen. illuſtratę cõmentario R. D. Augu. Valerij eius ſedis epiſc. S. R. E. Card. vbi de eo p. 7. & 39.

Idibus

13 Idibus Febr. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14

ANTIOCHIÆ natalis ſancti Agabi [a] prophetæ, de quo beatus Lucas in Actibus Apoſtolicis ſcribit. Rauennæ ſanctarum Fuſcæ [b] virginis, & Mauræ nutricis eius, quæ Decio imperante multa ſub Quinctiano præſide perpeſſæ, demum gladio transfixæ martyrium conſummarunt. Melitinæ in Armenia ſancti Polyeucti [c] martyris, qui in perſecutione eiuſdem Decij multa paſſus, martyrij coronam adeptus eſt. Lugduni ſancti Iuliani [d] martyris. Tuderti ſancti Benigni [e] martyris. Romæ ſancti Gregorij [f] Papæ ſecundi, qui Leonis Iſaurici impietati acerrime reſtitit, & ſanctum Bonifacium ad prædicandum Euangelium in Germaniam miſit. Andegaui depoſitio ſancti Lucinij [g] epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri. Lugduni ſancti Stephani [h] epiſcopi & confeſſoris. Reate ſancti Stephani [i] abbatis, miræ patientiæ viri: in cuius tranſitu, vt refert beatus Gregorius Papa, ſancti Angeli, cæteris etiam videntibus, adfuerunt.

FEBRVARII. 13.

a AGABI.] De quo Act. Apoſt. cap. 11. & 21. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij.

b Fuſcæ & Mauræ.] Agitur de his etiam hac die in tabulis eccleſiæ Rauen. quarum martyrij acta ſummatim collecta recitat Petrus in catal. lib. 3. c. 119. & Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. in fi. eadem apud Sur. tom. 7.

c Polyeucti.] De eodem hac die Beda, Vſuardus & alij, Græci autem in Menologio 9. Ianuarij. porrò ex actis eius, quæ Metaphraſtes deſcripſit, quæ habet Lipom. tomo quinto, & Suri. tomo primo, martyrio occubuiſſe 10. Ianuarij conſtat. hic fortaſſe translatio celebratur. Mentio habetur de eo in actis ſancti Euthymij, quem eius martyris repromiſſione procreatum ſcribit Cyrillus monachus. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis ſcribit Grego. Turonen. de gloria martyrum cap. 103. meminit eiuſdem & in hiſt. libro 7. cap. 6.

d Iuliani.] De eodem vet. man. ſcript. & monimenta eccle. Lugdun. quæ citat Galeſin. in Martyrologio.

e Benigni.] De eo etiam vetera monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ vidimus, impartita nobis à Reuerendiſſimo Domino Angelo Cæſio eius ciuitatis epiſcopo, quibus etiam teſtatum habetur, eius martyris corpus religiosè aſſeruatum haberi in monaſterio monialium, quod dicitur, de Militijs.

f Gregorij ſecundi.] Beda, Ado & alij de eodem hac die. De rebus geſtis eius aduerſus Leonem Iſauricum, de quibus hic agitur, inter alia multa, ſatis eſſe poteſt hic recenſere teſtimonium Hadriani Rom. Pont. in epiſtola ad Carolum Magnum de imaginibus, his verbis: Dominus Gregorius Papa ſecundus, iunior, vnà cum ſeptuagintanouem ſanctiſſimis epiſcopis ante confeſſionem beati Petri Apoſtolorum principis præſidens, vnà ſimul multorum ſanctorum Petrum teſtimonia roborantes, venerari ac adorare ſacras imagines cenſuerunt &c. inferius item plura de eodem id generis. Extat inſuper eiuſdem epiſtola de cultu ſanctarum imaginum ad Germanum epiſcopum Conſtantinopolitanum, quæ recitata habetur in act. 4. Nicæni ſecundi concilij. De rebus geſtis eius, cum Bonifacio epiſcopo Moguntino, cuius hic etiam mentio habetur, in-

uenire eſt in actis eiuſdem Bonifacij, quę habet Suri.tomo 3. die 5.Iunij. Cætera autem de Gregorio fuſius egimus in Annal. eccleſiaſt. quę per ſingulos annos digeſſimus.

g Lucinij, aliàs Licinij.] De eodem hac die Vſuardus, Andegaui cùm hic ponatur, ſcias non fuiſſe epiſcopum Andegauenſem, ſed vt ſcribit Greg. Turonen. lib. 2. Franc. hiſt. c. 39. patria Andegauenſis, prçfuit eccleſię Turonen. idem Greg. lib. 10. cap. 31. vbi texit catalogum Turonēſium epiſcoporum, recenſet eum nonum ordine, eiuſque res geſtas paucis perſtringit. Claruit temporibus Clodouei regis Francorum, atque vndecimo ſuę ſedis anno ex hac vita migrauit, vt idem ſcribit, vbi ſupra lib. 2. c. 43.

h Stephani epiſc.] Agit de eodem Beda hac die. Succeſſit hic S. Ruſtico, recenſeturq́; vigeſimus ſextus, vel ſeptimus Lugdunēſis eccleſię epiſcopus, ſecundum diuerſas tabulas, quas Democ. de ſacr. Miſ. deſcripſit.

i Stephani abb.] Agit de ipſo ſanctus Gregorius Papa lib. 4. dialog. c. 19. & homil. in Euange. 35. vbi eundem virum valde ſanctum, & virtute ſingularem appellat.

xv. C Sextodecimo Kal. Martij. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ via Flaminia natalis beati Valentini [a] presbyteri & martyris, qui poſt multa ſanitatum & doctrinæ inſignia, fuſtibus cæſus & decollatus eſt ſub Claudio Cæſare. Item Romæ ſanctorum martyrum Vitalis, [b] Feliculæ, & Zenonis. Interamnæ ſancti Valentini [c] epiſcopi, & martyris, qui poſt diutinam cædem cuſtodię mancipatus, cum ſuperari non poſſet, medię noctis ſilentio eiectus de carcere, decollatus eſt iuſſu Placidi Vrbis præfecti. Ibidem ſanctorum Proculi, [d] Ephebi, & Apollonij martyrum, qui cum ad corpus ſancti Valentini vigilias agerent, iuſſu Leontij conſularis comprehenſi, gladio cęſi ſunt. Alexandrię ſanctorum martyrum Baſſi, [e] Antonij, & Protolici, qui demerſi ſunt in mare. Item ſanctorum martyrum Cyrionis [f] presbyteri, Baſſiani lectoris, Agathonis exorciſtę, & Moyſis, qui omnes igne combuſti euolauerunt ad cœlum. Ibidem ſanctorum Dionyſij [g] & Ammonij decollatorum. Rauennæ ſancti Eleuchadij [h] epiſcopi & confeſſoris. In Bithynia ſancti Auxentij [i] abbatis. Apud Surrentum ſancti Antonini [k] abbatis, qui è monaſterio Caſinenſi à Longobardis deuaſtato in ſolitudinem eiuſdem vrbis ſecedens, ibidem ſanctitate celebris obdormiuit in Domino: cuius corpus multis quotidie miraculis, & præſertim in liberandis energumenis effulget.

FEBRVARII. 14.

a VALENTINI.] Beda item, Vſuardus, Ado & alij hac eadem die. Extāt eius acta ac ſociorum, quę Surius recitat tom. 1. vnde & cęteri accepiſſe noſcuntur. agitur de eodem in Sacramētario ſancti Gregorij Papę. In huius martyris honorem Theodorus Papa erexit eccleſiam via Flaminia, vt cōſtat ex lib. de Rom. Pōtificibus in Theodoro.

b Vitalis,

b Vitalis, Feliculę & Zenonis.] De ijs etiam Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, & alij eadem die.

c Valentini epiſcopi.] De eo etiam Beda, Vſuardus, & alij. Habentur eius acta, quæ retulit Mombrit. in tomo ſecundo, vit. Sanct. & Sur. tomo primo. Habemus eorundem vetuſtiora exemplaria manu ſcripta in noſtra bibliot. Paſſus hic videtur temporibus perſecutionis Gentilium Romanorum Imperatorum, vt eius acta ſignificant. Porrò de alio Valentino eiuſdem ciuitatis epiſcopo meminit Petrus in catal. lib. 1. c. 15. qui, vt ait, vixit temporibus Iuſtini Imp.

d Proculi & ſoc.] De ijs etiam ijdem qui ſupra auctores. Horum paſſionis acta intexta habentur cum rebus geſtis ſancti Valentini, quorũ modò meminimus; licet in eis non vna eademque die cum eo paſſi habeantur. Alius ab hoc eſſe videtur Proculus Interamnenſis epiſcopus, de quo infra ad xviij. Kal. Maij.

e Baſſi & ſoc.] De his item Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Petrus in catal. libro tertio, cap. 124. alios plures addit, quorum & recenſet nomina.

f Cyrionis & ſoc.] De his omnibus ijdem qui ſupra auctores agunt hac eadem die.

g Dionyſij & Ammonij.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado & alij, conſentiuntque vet. manu ſcripta.

h Eleuchadij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Rauennatis. Petrus Damiani in die natalis ſancti Eleuchadij ſermonem habuit, quem inuenies apud Sur tomo ſeptimo, hac die. Fuit hic vnus ex diſcipulis ſancti Apollinaris, ab ipſo ad fidem conuerſus, de quo etiam Hieron. Rub. hiſto. Rauen. libro primo, vbi eum migraſſe ex hac vita ſcribit, anno Domini 112.

i Auxentij abbatis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Huius res geſtas purè, germaneque conſcriptas habet Metaphraſtes hac die, ex quo Lipom. deſcripſit tomo quinto, & Sur. tomo primo. Meminit eiuſdem Nicepho. hiſto. libro decimoquarto, cap. 52. in fine. De eius tyrocinio ſcribit Sozom. hiſto. libro 7. cap. 21. in fi. peruenit ætate vſque ad Zenonem Imp. vt eius acta teſtantur.

k Antonini abb.] Plura de ipſo in monumentis eccleſię Surrentinæ, quibus tam eius res geſtę, quàm miracula poſt obitum facta intexuntur: edidit eadem Paulus Reg. Migrauit ex hac vita (vt ferunt) anno Domini 625. Honorio Roma. Pont. & Probaiano conſ. Quæ autẽ noſtra ætate ad ſepulchrum eius admiranda fiunt, eademque crebrius iterantur, percepi non à quibuſuis narrata, ſed à ſynceriſſimis, prudentiſſimisque ſacerdotibus, qui interfuerunt.

15 Quintodecimo Kal. Martij. Luna. Dxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

BRIXIÆ natalis ſanctorum martyrum Fauſtini [a] & Iouitæ, qui ſub Hadriano Imperatore poſt multa præclara pro Chriſti fide ſuſcepta certamina, victricem martyrij coronam acceperunt. Romæ ſancti Cratonis [b] martyris, qui cum vxore ſua & vniuerſa domo à beato Valentino epiſcopo baptizatus, non multo poſt vnà cum illis martyrio conſummatus eſt. Interamnæ ſanctæ Agapis [c] virginis & martyris. Item natalis ſanctorum martyrum Saturnini, [d] Caſtuli, Magni, & Lucij. Vaſione in Gallijs ſancti Quinidij [e] epiſcopi, cuius mortem in conſpectu Domini pretioſam miracula crebra teſtantur. Capuæ ſancti Decoroſi [f] epiſcopi & confeſſoris. In prouincia Valeriæ ſancti Seueri [g] presbyteri, de quo beatus Gregorius ſcribit, quòd fuſis lacrymis defunctum reuocauit ad vitam. Antiochiæ ſancti Ioſeph [h] diaconi. Aruernis ſanctæ Georgiæ [i] virginis.

[a] SANCTI Fauſtini, & Iouitæ.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, ac cæteri. Habentur eorum res geſtę vberius enarratæ, edidit eas Mombrit. tomo primo, & Suri. tomo primo. Paſſi dicuntur ſub Imperatore Hadriano, ac coràm ipſo: quod nos tunc accidiſſe putamus, cùm ille anno ſecundo ſui Imperij, tertium gerens conſulatum, ex Vrbe in Gallias profectus eſt, vt ſcribit Spartianus in Hadriano. Agitur de iiſdem martyribus in actis ſancti Martiani epiſcopi Dertonenſis, quem recitat Mombrit. tomo ſecundo. Non eſt quòd mireris, ſi Hadrianus porrectus in Gallias, ad carnificinas martyrum conſtiterit Brixiæ, cùm ſemel enim monſtra illa ferinos animos imbuiſſent, auidiſſimi erant illorum ſpectaculorum, in quibus miſeri homines excogitatis artibus torquerentur. Sit tibi ſatis in exemplum, quæ Suetonius ſcribit in Claudio cap. 34. cùm ait: Tormenta quæſtionum, pœnasque parricidarum repræſentabat, exigebatque coràm. Cùm ſpectare antiqui moris ſupplicium Tiburi concupiſſet; & deligatis ad palum noxijs, carnifex deeſſet, accitum ab Vrbe[c] ad veſperam vſque opperiri perſeuerauit. hæc Suet. de Claudio, quo quidem longè moleſtior nobis fuit Hadrianus, de quo agitur.

b Cratonis.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra Beda, ac cęteri. Eius acta adnexa ſunt vitæ ſancti Valentini epiſcopi Interamnenſis, à quo etiam ad fidem perductus & baptizatus fertur. [c]

c Agapis.] De qua hac item die Beda, Vſuardus, Vuandelbertus, & alij recentiores agunt.

d Saturnini & ſoc.] Beda hic agit de Saturnino Caſtulo: cæteri autem redditi ſunt ex prædicto Martyrologio man. ſcrip.

e Quinidij epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, aſſentiunturque vet. manu ſcripta.

f Decoroſi epiſcopi.] Claruit hic temporibus Agathonis Romani Pontificis, reperiturq; interfuiſſe, ac ſubſcripſiſſe Romano concilio ſub eodem Pontifice celebrato, an. à Chriſto nato 680. vt apparet ex eiuſdem concilij actis; quæ intexta habentur in Sexta ſynodo act. 4.

g Seueri presbyt.] Agit de eodem hac die Ado. Admiratur eius ſanctitatē ſanctus Gregorius lib. 1. dialog. c. 12.

h Ioſeph diaconi.] Beda, Vſuardus ac cæteri de eodem hac die. Gręci autem 3. Aprilis, vt appareret ex eorum Menologio. Fuit hic ſacrorum hymnorum ſcriptor, qui temporibus Theophili Imp. ob cultum ſanctarum imaginum factus eſt confeſſor illuſtris. De eo egit Niceph. lib. 21. cuius libri tantùm habetur ſummarium.

i Georgiæ virg.] De ea ſcribit Gregor. Turonen. lib. de glor. confeſſ. c. 34.

xiij. E Quartodecimo Kal. Martij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

NATALIS beati Oneſimi, [a] de quo ſanctus Paulus Apoſtolus ad Philemonem ſcribit; quem etiam poſt ſanctum Timotheum Epheſiorum epiſcopum ordinauit, prædicationisque verbum illi commiſit. Hic vinctus Romam perductus, ac pro fide CHRISTI lapidatus, primo ibidem ſepultus fuit; inde ad locum vbi epiſcopus fuerat ordinatus, corpus eius delatum eſt. Cumis in Campania Tranſlatio ſanctæ Julianæ [b] virginis & martyris, quæ Nicomediæ ſub Maximiano Imperatore primum à patre ſuo Africano grauiter cæſa, deinde ab Euilaſio præfecto, cui nubere recuſarat, varie cruciata, & poſtmodum in carcerem detruſa, vbi palam cum diabolo conflixit; demum flammas ignium, & ollam [c] feruentem ſuperans, capitis decollatione martyrium conſummauit. In Ægypto ſancti Iuliani [d] martyris, cum alijs quinque millibus. Cæſareæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Aegyptiorum Eliæ, Hieremiæ, Eſaiæ, Samuelis, & Danielis,

qui

qui cum ſpontanee miniſtraſſent confeſſoribus in Cilicia ad metalla damnatis, inde reuertentes, comprehenſi, & à Firmiliano præſide ſub Maximino Imperatore ſæuiſſimè torti, gladio demum percuſſi ſunt. Poſt quos ſanctus Porphyrius [f] Pamphili martyris famulus, & ſanctus Seleucus [g] Cappadox, qui iteratis certaminibus ſæpe vicerant, rurſus cruciati, alter incendio, gladio alter martyrij coronam acceperunt. Brixiæ ſancti Fauſtini [h] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII. 16.

a ONESIMI.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij omnes, Græci autem pridie huius diei in Menologio. Laudatur egregiè ab Apoſtolo ſcribẽte ad Philemonẽ. S. Ignatius epiſt. 14. ad Epheſios eundem præclaro elogio cõmendat: meminitq; eiuſdem in epiſ. 11. ad Antiochenos. Habentur eius acta, quæ ex veteribus monumẽtis Metaphraſtes in lucẽ prodidit, & Lipom. recitat tom. [illegible]r. autem tom. 1. Paſſus reperitur ſub Traiano Imper. & Tertullio Vrbis præfecto. Nicepho. lib. 3. c. 11. prorſus conuincitur errare, dum ſcribit eum ſub Domitiano cõſummaſſe martyrium. ſi enim conſtat poſt ſanctum Ignatium fuiſſe ſuperſtitem, certumq; habetur, eundem Ignatium anno Traiani imperatoris vndecimo martyrio coronatum, quonam pacto effici poteſt, vt ſub Domitiano Oneſimus martyrio occubuerit? errat planè in Oneſimo, ſicut in Dionyſio Areopagita, de quo ſuo loco inferius. Vixit iiſdem ferè temporibus Oneſimus epiſcopus Bizantinus, tertius ordine, de quo Nicephor. epiſc. in chron & Niceph. Calliſt. lib 8. cap. Alius adhuc extitit eius nominis epiſcopus Sueſſionenſis ſanctitate celebris, cuius meminit Molanus in indic. ſanctorũ Belg. cuius natalis agitur 13. Maij.

b Iulianæ.] Beda item, ac cæteri Latinorũ hac die, Græci autem in Menologio die 21. Decembris. Extant eius acta apud Metaphraſtem, ex quo Lipom. tom. 5. & Suri. tom. 1. habemus eadem in vet. codi. ſcrip. è Græco Latinè reddita à Petro quodam, qui ea ad Petrum Neapolitanum epiſcopum direxit, vt docet eius præfatio. ponitur ibidẽ paſſa anno à Chriſto nato 290. De reliquijs eius meminit S. Gregorius Papa in epiſtola ad Fortunatum epiſcopum Neapolit. 84. & 85. lib. 7. ſub eius diœceſi enim ſanctę martyris corpus quieſcebat.

c Ollam feruentem.] De huiuſmodi genere tormenti mentio habetur lib. 2. Machab. c. 7. recenſet Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. Ollam æneam inter exquiſita tormenta, quam & his verbis deſcribit: Carnificum manibus Ollę æneę imponitur (hoc pœnali ſupplicio nomen eſt) pręlo gyrato, ſanctum caput ad genua pellitur: ſicque corpore deorſum redacto, pugilem eam, quam dixit, proximus Ollam miſerrimè delituit. hęc ibi.

d Iuliani.] De eodem iidem qui ſupra Latinorum auctores; at Græci in Menologio de ipſo agunt die vigeſimoprimo Iunij, ibi & breui compendio certamen eius deſcribunt; paſſumque eſſe in perſecutione Diocletiani, ſub Marciano præſide, eundemque à ſancto Ioanne Chryſoſtomo celebri oratione laudatum; ibidem teſtantur. Fuit clarus item in Ægypto Iulianus epiſcopus Alexandrinus, qui primo anno Commodi Imper. ſedere cœpit, de quo Euſeb. hiſto. libro 5. c. 9. & alij.

e Eliæ, Hieremiæ, & ſoc.] Scripſit horum certamen Euſebius hiſto. libro octauo, cap. 21. Hi etenim, vt ad CHRISTVM conuerſi ſunt, profana ſibi indita à parentibus nomina reſpuentes, ſanctorum Prophetarum ſibi imponi nomina cupierunt. Scribit Dionyſius Alexandrinus, peculiare olim fuiſſe nuper conuerſis ad fidem, vt Apoſtolorum aliorumque ſanctorum, quorum fidem eſſent amplexi, etiam ſibi nomina ſumerent. apud Euſeb. lib. ſeptimo, cap. 20. in eandem ſententiam plura diſſerit S. Ioannes Chryſoſtomus homilia 21. Geneſ. multiſque inculcat, non nomina gentilium, & auorum eſſe filijs imponenda, ſed ſanctorum, qui virtutibus effulſerunt, & Dei amicitia digni fuerunt.

f Ad metalla damnatis.] Differentiam ponit Iureconſultus l. aut damnum, ff. de pœ. inter damnatos ad metalla, & ad opus metalli. grauioribus n. premebantur vinculis qui ad metalla damnati erant. De ærumnis Chriſtianorum, qui ea pœna damnati eſſent, habes egregiam epiſtolã Cypriani 77. ad Nemeſianum, Felicẽ, & collegas epiſcopos. Damnabantur Chriſtiani etiam ad alia opera publica, vt ad fodiẽda arenam, ad lapidicinas, & alia, vt eorũ acta teſtantur. Illa tantũ pęna immunes fuiſſe videtur, quæ dicebatur, ad ludũ de qua Vlpianus l. aut damnum, §. qui ad ludum, ff. de pœn. & Pau. li. 5. ſent. tit. 17. & l. 2. de aboli. Cod. Theod. Id enim accidiſſe arbitror non humanitate Gentilium, ſed potius verecundia Chriſtianorum; vt qui mallent quæque duriora ſupplicia pperi, quã inter gladiatores, ferarũ venatores, comœdos, & tragœdos, pyrrhicharios, & ſaltatores in

etiam perſecutionis anno ſeptimo martyrio coronatum teſtatur.

f Exoſculans necatorum martyrum corpora.] Conſueuiſſe Chriſtianos oſculari ſacra martyrum vulnera, habes etiam ex Prudentio in periſt. hym. 5. de ſancto Vincent. his verſibus.

Ille vngularum duplices.
Sulcos pererrat oſculis. & in fine.
Per quam trementes properi
Exoſculamur lectulum.

Admouit & Conſtantinus Magnus Imper. labra cicatricibus ſanctorum martyrum, Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 11. Datum eſt crimini à Cæciliano diacono Carthaginenſi Lucillæ fœminę apud Optatum, non quòd os martyris ori admoueret, ſed quòd importuno tempore, quod os illud non eſſet martyris vindicati, hoc eſt recepti. Optat. lib. 1. contra Parmen. Deoſculationē pro adoratione poni in antiquis ſacris litteris, notatum habes à S. Hieron. ad Pammachium in apolog. aduerſus Rufin. id ipſum fuiſſe in vſu apud Gentiles, ex Plinio & Apuleio obſeruat Cæl. Rhodig. lect. antiq. lib. 10. c. 8. in fin.

g Siluini epiſcopi.] De eo etiam Vſuardus hac die. Eius acta haberi teſtatur Molanus in indiculo ſanctorum Belgij, vbi plura de ipſo; redditque rationem cur hunc Vſuardus appellet epiſcopum Taruanenſem, prout etiam à nonnullis eſt creditus, eo quòd in Morinis mirāda religione enituit, & virtute miraculorum claruit, apud quos etiam diem obijt, anno, vt ait, à Chriſto nato ſeptingenteſimo decimoquinto.

h Fintani presbyt.] Vſuardus item de eo hic agit, conſentiuntq; man. ſcrip.

18 Duodecimo Kal. Martij. Luna. G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

HIEROSOLYMIS natalis beati Symeonis [a] epiſcopi & martyris, qui filius Cleophę, & propinquus Saluatoris ſecundum carnē fuiſſe traditur. Hic Hieroſolymorum epiſcopus poſt Iacobum fratrem Domini ordinatus, in perſecutione Traiani multis ſupplicijs affectus, martyrio conſummatus eſt, omnibus qui aderant, & iudice ipſo mirantibus, vt centum viginti annorum ſenex crucis ſupplicium fortiter conſtanterque pertuliſſet. Apud Oſtia Tyberina ſanctorum martyrum Maximi [b] & Claudij fratrum, & Præpedignæ vxoris Claudij, cum duobus filijs Alexandro & Cutia: qui cum eſſent præclariſſimi generis, iubēte Diocletiano tenti ſunt, atq; in exilium deportati, deinde incendio concremati, odoriferum martyrij ſacrificium Deo ipſi obtulerunt: quorum reliquiæ in flumen proiectæ, & à Chriſtianis perquiſitę, iuxta eandem ciuitatem ſepultę ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Lucij, [c] Siluani, Rutuli, Claſſici, Secundini, Fructuli, & Maximi. Conſtantinopoli ſancti Flauiani [d] epiſcopi, qui cum fidem catholicam Epheſi propugnaret, ab impij Dioſcori factione pugnis & calcibus percuſſus, poſt triduum vitam finiuit. Toleti ſancti Helladij [e] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII. 18.

a SYMEONIS epiſc.] Beda, Vſuardus, ac cęteri Latinorum de eodem agunt hac die, Gręci autē in Menologio 27. Aprilis. Eius martyrium ab Hegeſippo egregiè conſcriptum Euſebius recitat lib. 3. c. 26. ex quo etiam cæteri complures eadem deſcripſere: eundem conſobrinum Domini, natum ex Cleopha fratre Ioſeph, idem auctor affirmat lib. 3. cap. 10.

qui & in chronico tradit, eundem conſummaſſe martyrium anno decimo Traiani Imp.

b Maximi, Claudij & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, atque alij omnes. Habentur horũ res geſtæ iunctæ ſimul actis S. Suſannæ, apud Sur. tom. 4. die 11. Auguſti. ex quibus & cæteri, qui de his ſcribunt, quos recenſere omittimus, accepiſſe noſcuntur.

c Lucij & ſoc.] Hos omnes reſtitutos ſcias ex eodem codice peruetuſto, cuius ſæpe meminimus. prętermiſſi ſunt aliàs fortaſſe, quòd nec ciuitas vbi paſſi, nec tempus, ibidem haberetur expreſſum.

d Flauiani epiſcopi.] De eodem Gręci agunt ĩ Menologio hac die. Irrepſit error apud aliquos, vt putent Flauianum actum in exilium, & confectum erumnis obijſſe, quod & Græci profitentur in dicto eorum Menologio, idq; ex ſententia Marcellini comitis in chron. ſub Protogene, & Aſterio conſſ. vbi ait, eum exulaſſe factione Dioſcori & Saturnini. Sed hæc quidem omnia repugnant actis ſacroſancti conc. Chalcedonen. In actione etenim prima, & tertia Euſebius epiſcopus Dorylæi, & in actione quarta archimandritę catholici, oblato S. ſynodo libello, conclamarunt aduerſus Dioſcorum, ſanctum Flauianum violentis impulſionibus, pugnis, & calcibus impetitum, factione Dioſcori necatum eſſe: id ipſum etiam Liberatus diaconus in breuiar. hereſ. Neſtor. & Eutich. exactè deſcribit c. 12. factumque refert, antequã Epheſo receſſiſſent epiſcopi: id etiam Euagrius ſcholaſt. hiſt. lib. 2. c. 2. id denique Nicephorus (vt præteream recentiores) pluribus teſtatur lib. 14. c. 47. Contigit obitus Flauiani Epheſi, ſub conſulatu Aſterij, & Protogenis, menſe Auguſti, poſtquam Hilarus diaconus legatus Apoſtolicus inde clàm aufugiens, Romam redijt ad S. Leonem Papam. Ne quis ergo miretur ſi idem Pontifex in litteris, quas dedit ad Theodoſium & Pulcheriã Auguſtos, & quas etiam ad alios tertio idus Octobris iiſdem conſſ. dedit, nihil de Flauiani nece meminerit; nam, quod poſt diſceſſum Hilari fuit factum, ignorans, putans adhuc viuere Flauianum, ad eum etiam eadem die ſcripſit epiſtolam. Celebratur hac die ſolemnis tranſlatio, quando venerandum corpus eius per Martianum Auguſtum & S. Pulcheriam coniugem ſummo cum honore Conſtantinopolim tranſlatum eſt, cuius tranſlationis meminit S. Leo Papa in epiſtola 44. ad Martianum Auguſt. ſub conſulatu Adelphij data, eſt is annus, ſecundum recentiores chronographos, à Chriſto nato 451. ex quibus planè conuincitur errare Nicephorus lib. 14. c. 49. dum eam tranſlationem factam dicit ſub Theodoſio minore Imp. extant præterea de ea re literæ S. Pulcheriæ ad S. Leonem Papam: quæ recitantur in præambulis concilij Chalcedonenſis. Mirificis laudibus ſanctum Flauianum proſecuti ſunt patres, hi præſertim, qui Chalcedonem ad concilium conuenerunt, vbi inter alia eius præconia, hęc in actione vndecima ſunt acclamata: Flauiano æterna memoria, ecce vltio, ecce veritas, Flauianus poſt mortem viuit, martyr pro nobis exorat, Flauianus poſt mortem fidem expoſuit &c. Accedat ad eius laudem conſtitutio Marciani Imp. quæ habetur in l. quoniam C. de epiſc. & cleric. cuius de Flauiano promulgatę ſanctionis habes integrum exemplar in actione tertia eiuſdem conc. Chalcedonen. prope finem. Secundus Abel appellatur à Sebaſteno epiſcopo in epiſt. ad Leonem Imp. extat tom. 2. conc. recent. edit. De reſtituendo nomine eius in diptycha, & abolenda memoria Eutychij, extat l. quoniam C. de epiſc. & cleric. Cæteras autem eius res geſtas tam ſynodicas, quàm priuatas intexuimus in Annalibus eccleſ. per annos ſingulos, ſeruata temporum ratione.

e Helladij epiſcopi.] Huius acta ſummatim complexus eſt ſanctus Ildefonſus in libro quẽ ſcripſit de vir. illuſt. quem nacti in Vaticana bibliotheca diligenter exſcripſimus: at quoniam eundẽ nõdum editum ſcimus, operæpretium viſum eſt, hic ea recitare, quæ de ſancto ſanctus ſuis ſcriptis teſtatum reliquit his verbis: Helladius epiſcopus poſt Auraſium ſedis eius adeptus eſt locum. Hic cùm regiæ aulæ illuſtriſſimus, publicarumque rector exiſteret rerum, ſub ſeculari habitu uotum monachi explebat & opus. nam ad monaſterium meum illud Agalienſe, cuius me ſuſceptio monachum tenuit; quod munere Dei, perennisque ac patentis ſanctitatis decore & opinabile cunctis & palam eſt totis: cùm ſępe diſcurſantium negotiorum ductus itinere perueniret, remota clientũ ſecularisque pompa decoris, adeò monachorum peculiaritatibus inhærebat, vt turmis iunctus eorum, ſtipularum faſciculos ad clibanum deportaret. cumque inter decorem inſolentiamque ſeculi, ſolitudinis & amaret, & ſectaretur arcana celeri fuga, relictus omnibus, quæ eſſe nouerat mundi, adijt ſanctum monaſterium, quod frequentauerat voto, venit permanſurus optati voti vſu. Ibi factus monachus pariter meritis & ſtudijs ſanctus vitam monachorum debitè rexit; & ſtatum monaſterij totius rei communis diuitijs cumulauit. Ex hoc, feſſis penè ſenio artubus, ad Pontificatus apicem euocatur: & quia vocaretur victus pariter & inuitus, illic maiorum virtutum exempla, quàm monachus dedit: quia ſtatum mundi, quem contempſit virtute, magna perhibetur rexiſſe diſcretione; miſerationes eleemoſynarumque copias tam largiter egenis contuliſſe probatur, ac ſi illius ſtomacho putares inopum & artus pendere & viſcera cõfoueri. Scribere renuit, quia quod ſcribendum erat, quotidianæ operationis pagina demonſtrauit. Me ad monaſterium rediens memoratum, vltimo vitę tempore leuitam fecit: ſenex obijt, decem & octo annos ſacrum regimen tenuit,

tenuit, temporibus Siſibuti, Suntillani, & exordijs Siſenandi regum. Beatus habitus fuit, & poſt bea tã gloriã cęleſtis regni bona plenus ſenectute pro meruit. Hactenus de S. Helladio S. Ildefonſus, qui mox ad eius ſucceſſorẽ Iuſtũ calamũ vertit. De eo dẽ Rodoric. Tolet. lib. 2. c. 17. & alij recentiores.

19 Vndecimo Kal. Martij. Luna. A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMAE natalis ſancti Gabini [a] presbyteri & martyris, fratris beati Caij Papæ, qui à Diocletiano diu in cuſtodiã vinculis afflictus, pretioſa morte cęli gaudia comparauit. In Africa ſanctorum martyrum Publij, [b] Iuliani, Marcelli, & aliorum. In Palæſtina commemoratio ſanctorum Monachorum, [c] & aliorum martyrum, qui a Saracenis ſub duce Alamundaro ob fidem Chriſti ſæuiſſime cæſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Zambdæ [d] epiſcopi. Solijs † ſancti Auxibij [e] epiſcopi. Apud Beneuentum ſancti Barbati [f] epiſcopi, qui ſanctitate celebris, Longobardos, & eorum ducem ad Chriſtum conuertit. Mediolani ſancti Manſueti [g] epiſcopi & confeſſoris. †Solis.

FEBRVARII. 19.

a GABINI, vel Gabinij.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alij. Iuncta ſunt eius acta rebus geſtis ſanctæ Suſannæ, habebeas Sur. tom. 4. die 11. Auguſti. paſſus eſt Diocletiano ſextũm & Conſtantio ſecundùm conſſ. vnà cum Caio Papa eius germano, vt legitur in libro de Roman. Pontific. In prædictis autem rebus geſtis S. Suſannę, de domo Gabini in eccleſiam conuerſa hæc leguntur: Caij epiſcopi domus beati Gabini domui iuncta erat, atque ex illo tempore Chriſtianorum ſtatio deputata eſt in duabus ædibus vſque ad hodiernum diem. Factum eſt hoc Romæ in regione ſexta apud vicum Mamuri, ante Saluſtij forum. hæc ibi. ex qua loci deſcriptione facilè apparet, eam fuiſſe domum Gabini, quę nunc dicitur eccleſia ſanctę Suſannę, ac domum Caij eccleſiam illi propinquam, cuius dumtaxat ſuperſunt veſtigia ex aduerſo poſita.

b Publij & ſoc.] Agit de his etiam Beda, Vſuardus & alij recentiores hac die.

c Sanctorum Monachorum.] Iiſdem cęſi ſunt hi Saracenorum incurſionibus, quarum mentio habetur in rebus geſtis ſancti Ioannis Silentiarij, quas refert Metaphraſtes die 13. Maij. itemque in vita S. Sabæ abb. apud eundem die 5 Decemb. ac in actis etiam ſancti Euthymij abb. quæ idem recitat die 20. Ianuarij. conſentiunt iiſdem, quæ habentur in prato ſpirituali c. 21. & 99. Vna eademque perſecutio Saracenorum ſanctos monachos diuerſis in locis poſitos vexauit, diuerſiſque diebus occidit, vt non mireris, ſi ſuperius iterum de monachis cæſis à Saracenis ſit actum. Scias autẽ ipſum Saracenorum principem Alamundarum ad Chriſti fidem tandem eſſe conuerſum, vt ſcribit Niceph. hiſtor. lib. 17. c. 35. hiſt. Miſcel. ex Theophane lib. 15. & alij.

d Zambdæ epiſcopi.] De eo ſcribit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt in fine, Epiphanius in panar. hæreſ. 66. licet in mendoſo codice Baza legatur. De eo item Niceph. epiſcopus in chron. de epiſc. eccleſ. Hieroſol. & Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. adſcribitur hic trigeſimusnonus eius ſedis epiſcopus, ſucceſſit Hymenæo, ſeditque temporibus Diocletiani Imp.

e Auxibij epiſcopi.] Agunt de eodem Gręci in Menolog. hac die. eius acta habet Metaphraſtes, quę Lipom. retulit in tomo quinto, & Sur. tom 1. Fuit proximus Apoſtolorum temporibus; nam à ſancto Marco Euangeliſta baptizatus fertur.

f Barbati epiſc.] De eo vet. man. ſcrip. & inter alia Martyrologium Caſinenſe. Habemus eius acta ſyncerè ſcripta, eſt eorũ exordiũ: Sicut euidentiſſimè &c. Interfuit ſynodo Romæ celebratæ temporibus Papę Agathonis, anno Domini 680. eidemq; ſubſcripſit, prout eius cõcilij acta indicãt,

quę

quæ inſerta ſunt in actione quarta Sextæ ſynodi œcumenicæ Conſtantinopolitanæ.

g Manſueti epiſcopi.] De eodem tabulæ Mediolanenſis eccleſiæ. Claruit idem temporib. Agathonis Rom. Pontificis: nam ipſe etiam interfuit pręfatæ ſynodo Romanæ, eidemq; ſubſcripſit, vt eiuſdem ſynodi indicant acta inſerta in act. quarta Sextę ſynodi. Habemus manuſcriptam epiſtolam eruditiſſimam eiuſdem Manſueti epiſcopi ad Conſtantinum Imperatorem Conſtantinopolitanum, dignam tanto viro, tantęq; ſedis epiſcopo, incipit: Si apicem Imperialis faſtigij &c.

ix. B Decimo Kalen. Martij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

TYRI in Phœnicia commemoratio beatorum Martyrum,[a] quorum numerum ſolius Dei ſcientia colligit: qui ſub Diocletiano Imperatore à Veturio militum magiſtro multis tormentorum generibus ſibi inuicem ſuccedentibus occiſi ſunt; primo quidem flagris toto corpore dilaniati, inde diuerſis beſtiarum generibus traditi, ſed ab illis diuina virtute nil læſi, pòſt addita feritate ignis ac ferri, martyrium conſummarunt. Horum glorioſam multitudinem ad victoriam incitabant Tyrannio,[b] Siluanus, Peleus, & Nilus epiſcopi, ac Zenobius presbyter, qui fælici agone vnà cum illis martyrij palmam adepti ſunt. In Cypro inſula ſanctorum martyrum Pothamij[c] & Nemeſij. Conſtantinopoli ſancti Eleutherij[d] epiſcopi & martyris. In Perſide natalis ſancti Sadoth[e] epiſcopi, & aliorum centum vigintiocto, qui ſub Sapore rege Perſarum cum ſolem adorare renuiſſent, crudeli nece præclaras ſibi coronas compararunt. Catanæ in Sicilia ſancti Leonis[f] epiſcopi, qui virtutibus atque miraculis coruſcauit. Eodem die ſancti Eucherij[g] epiſcopi Aurelianenſis, qui eò magis miraculis claruit, quò pluribus inuidorum calumnijs fuit oppreſſus. Tornaci in Gallijs ſancti Eleutherij[h] epiſcopi & confeſſoris.

FEBRVARII. 20.

a COMMEMORATIO beat. mart.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horũ acta ſummatim complexus eſt Euſeb. lib. 8. c. 7. ex eodẽ Niceph. hiſt. lib. 7. c. 7. ac cæteri.

b Tyrannio Siluanus &c.] De his item Euſebius hiſt. lib. 8. cap. 25. & Niceph. lib. 7. c. 16. de ſingulis agitur certis diebus natalis dies.

c Pothamij & Nemeſij.] Beda, itẽ de his agit, additque Dydimum; Vſuardus autem & martyrius de duobus tantùm.

d Eleutherij epiſc.] De eodem & Græci ponitur hic octauo ordine Byzãtinus epiſcopus, ſeditque annis ſeptem, ut tradit Niceph eius ſedis epiſc. in chron. De eo etiam Niceph. Calliſt. lib. 8. c. 6. narrat idem auctor lib. 15. c. 23. pauendum iudicium eiuſdem ſancti aduerſus clericum impuriſſimum, editum temporibus S. Gennadij epiſcopi Conſtantinopolitani, & Leonis Imp. indeq; penes nonnullos excommunicatio ſancti Eleutherij in ore verſatur vſque hodie.

e Sadoth & ſoc.] Alibi, Sadhoc, vel Saduch, legitur. De iiſdem Græci in Menologio hac die. horum omnium acta ex antiquis codicibus edidit

ſit Metaphraſtes: habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. paſſi ſunt hi ſub Sapore rege Perſarũ, qui vixit temporibus Conſtantini, ac eius ſucceſſoris Conſtantij, peruenitque vſque ad tempora Valentiniani & Gratiani eius filij Impp. vt auctor eſt Ammian. Marcellin. lib. 27. qui illum eam ob cauſam Saporem longęuum appellat. Succeſſit Sadoth, de quo agimus, Symeoni, qui ſub Conſtantino martyrio vita functus eſt, ipſe autem Sadoth paſſus eſt temporibus Conſtantij. de his etiã ſcribit Sozom. lib. 2. c. 8. 9. & 10.

f Leonis epiſc.] Agunt etiam de eodem Græci in Menologio, magnorumque miraculorum effectorem prædicant.

g Eucherij epiſc.] Extant eius acta, quę deſcripſit Sur. tom. 1. claruit temporibus Caroli Martelli princ. Francorum, à quo multa & grauia paſſus eſt: ſed quas pœnas dederit apud inferos eius anima, & quàm terribile iudicium de humano cadauere Deus oſtenderit, vide ibidem c. 6. quę & nuper in Decretorum libro ſunt deſcripta 16. q. 1. De eo Sigib. in chron. an. Domini 723. Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 192. & lib. 4. c. 186. Paul. Aemil. lib. 2. de geſt. Franc. Ioann. Placentius in catal. epiſc. Leodienſium, & Molan. in indic. SS. Belgij. Adſcribitur hic in tabulis Democ. trigeſimustertius ſedis Aurelianenſis epiſcopus: migrauit ex hac vita, anno Domini 727.

h Eleutherij epiſcopi.] De eo autem Beda die ſequenti. Huius res geſtas breui compendio ſcribit Molan. in indic. ſanctorum Belg. eumque ordinatum dicit epiſcopum anno Domini 484. Sediſſeque annos 45. tranſlatum verò corpus eius anno 881. De Eleutherij pueritia, ordinatione, & obitu habes in vita S. Medardi à Fortunato conſcripta c. 2. & 18.

21 Nono Kalen. Martij. Luna C viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

IN Sicilia natalis ſanctorum Martyrum [a] ſeptuagintanouem, qui ſub Diocletiano per diuerſa tormenta confeſſionis ſuæ coronam percipere meruerunt. Adrumeti in Africa ſanctorum martyrum Veruli, [b] Secundini, Syricij, Felicis, Seruuli, Saturnini, Fortunati, & aliorum ſexdecim, qui in perſecutione Vuandalica ob catholicæ fidei confeſſionem martyrio coronati ſunt. Scythopoli in Palæſtina ſancti Seueriani [c] epiſcopi & martyris. Damaſci ſancti Petri Mauimeni, [d] qui cum diceret Arabis quibuſdam ad ſe ægrotum venientibus: Omnis qui fidem Chriſtianam catholicam non amplectitur, damnatus eſt, ſicut & Mahomet pſeudo propheta veſter; ab illis necatus eſt. Rauennę ſancti Maximiani [e] epiſcopi & confeſſoris. Metis ſancti Felicis [f] epiſcopi. Brixiæ ſancti Paterij [g] epiſcopi.

FEBRVARII. 21.

a MARTYRVM 79.] Agit de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. cap. 138. & alij recentiores.

b Veruli & ſoc.] De his etiam Beda & Vſuardus. Quod hic additum eſt, hos paſſos eſſe in perſecutione Vuãdalica, ex dicto vet. man. ſcrip. ſcias præſtiturum.

c Seueriani epiſcopi.] Scribit de eius nece per hęreticos Eutychianos illata Niceph. lib. 15. c. 9. de eadem hæreticorum perſecutione tunc in catholicos in Palęſtina graſſante, agit Euag. lib. 2. c. 5. Cyrillus monachus in Euthymio, apud Metaphr. die 20. Ianuar. Habetur mentio etiam de Seueriani epiſcopi nece in litteris Marciani Imp. datis tunc temporis ad monachos Palæſtinæ, habentur

tur tom. 2. concil. recent. edit. eſt ſecunda ordine epiſtolarum illuſtrium virorum pro S. ſynodo Chalcedonenſi. S. Leo Papa eo tempore ad ſedandam eam ſeditionem, & ad comprimendum furorem hereticorum ſcripſit ad Marcianum Imp. & ad Pulcheriam, & Eudociam. AA. necnon etiã ad monachos Palęſtinę, quò illorum turbatos animos conciliaret.

d Petri Mauimeni.] Greci etiam de eodem agunt. De eius martyrio habes ex Theophane in hiſt. miſcel. lib. 22. anno ſecundo Conſtantini ſexti Imp. vbi hæc etiam recitantur: Hunc declamationibus ſermonum honorauit ſanctus pater noſter Ioannes, qui cognominatus eſt Chryſooras propter auream & fulgidam Spiritus ſancti gratiam, quę in ipſo tam in verbo, quàm in vitæ actu effloruit: quem videlicet Conſtantinus Imp. impius propter eminentem orthodoxiam eius anathemati ſubijciebat, & pro Manſur, quod eius auitum nomen eſt, quodque redemptus interpretatur, ſenſu Iudaico, nouum eccleſiæ magiſtrũ, Manſeron, mutato nomine, vocitabat. hęc ibi. per quæ planè conſtat intelligi ſanctum Ioannem Damaſcenum, iuxta ea, quæ de eodem ſcribit Suidas. Paſſus eſt hic anno Domini 742. ſecundum recentiores chronog. ſecundum verò Græcorum ſupputationem an. 734. Sigib. tamen in chron. recenſet eius martyrium an. 745.

e Maximiani epiſc.] De eodem hac die tabulæ eccleſiæ Rauennatis. cõſecratus hic eſt epiſcopus ſub conſulatu Baſilij quinto, anno Domini 546. De eo plura Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 3.

f Felicis epiſc.] De eodem ex tabulis Metenſis eccleſiæ Molan. in addit. ad Vſuard. ponitur hic tertius Metenſis ſedis epiſcopus, ſeditque annos 42. vt habent tabulę Democh.

g Paterij epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Brixian. numeratur 23. eius ſedis epiſcopus, poſt S. Philaſtrium autem 16. prout Rampert. in ſermon. de ſanct. Philaſt. affirmat.

vij. D Octauo Kalen. Martij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ANTIOCHIAE Cathedra [a] ſancti Petri Apoſtoli, vbi primum diſcipuli cognominati [b] ſunt Chriſtiani. Hieropoli in Phrygia beati Papiæ [c] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſancti Ioannis Apoſtoli auditor, Polycarpi autem condiſcipulus & ſodalis fuit. Salaminæ in Cypro ſancti Ariſtionis, [d] qui vt idem Papias teſtatur, fuit vnus de ſeptuagintaduobus Chriſti diſcipulis. In Arabia commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui ſub Maximino Imperatore ſæuiſſime cæſi ſunt. Alexandriæ ſancti Abilij [f] epiſcopi, qui ſecundus poſt beatum Marcum eiuſdem ciuitatis epiſcopus, ſacerdotium virtute conſpicuus miniſtrauit. Viennæ ſancti Paſchaſij [g] epiſcopi, eruditione & morum ſanctitate præclari.

FEBRVARII. 22.

a ANTIOCHIÆ Cathedra.] Sedere cœpit Petrus Antiochiæ vltimo Tiberij Imp. anno, & à Chriſto nato, trigeſimo octauo, prout exactè Euſeb. ſcribit in chron. De vſu priſtino Celebrandæ diei cathedrę, cùm ſcilicet aliquis epiſcopus alicui pręficeretur eccleſiæ, ſatis diximus ſupra in feſta die Romanę Cathedræ. Quod autem attinet ad Cathedram Antiochenã, miratus ſum vehementer R. P. Onufrium Panuinum virum alioqui eruditum, ſed cito nimis ex humanis præreptum, ut non potuerit ſuas lucubrationes emendare, nouam quandam, hactenus inauditam, nec ab aliquo excogitatam opinionẽ de Cathedra Antiochena aſtruere conatum eſſe: dum in ſuis ad Platinam additionibus, abſque vl-

ſius antiquorum vel recentiorum teſtimonio affirmat, Petrum Romę primùm, ac demum ſediſſe Antiochię. Quę quidem opinio quàm ſit falſa; quàm aduerſa ſyncerę veritati, quàm denique faueat nouantibus qualemcunque occaſionem captantibus, quotque ex ea ſequantur abſurda, vix credi poteſt. legi aduerſus huiuſcemodi nouam opinionem eruditiſſimum commentariolum R.D. Siluij Antoniani, pientiſſimi, ac diſertiſſimi viri; cuius cenſuræ ſcriptiones meas ſubijcere conſueui: expectamus ſi aliquando ab inuito poterimus extorquere eius editionem; ſimulque è latebris Chriſtianæ modeſtię ipſius cætera feraciſſimi ingenij monumenta in publicum vindicare. Tu interim lector accipe de ea re hęc teſtimonia ſanctorum patrum, poſt Anacletum, Antherum & Marcellū, & alios, ſatis tibi inſtar omnium poteſt eſſe ſancti Hieronymi auctoritas in comment. epiſt. ad Galat. c. 2. & de ſcriptoribus eccleſiaſt. in Petro. Si ex hiſtoricis hęc cupis, habes Euſebium, qui primum in ea facultate locum tenet, quique in chronico hæc ait: Petrus natione Galilæus Chriſtianorum Pontifex primus, cùm primùm Antiochenā eccleſiam fundaſſet, Romā proficiſcitur, ibi Euangelium prędicans, viginti quinque annis eiuſdē Vrbis epiſcopus perſeuerat. hęc Euſebius, quem cęteri Gręcorum (ne laborem omnes enumerando) abſque aliqua controuerſia ſecuti ſunt, à quibus nec Latinorum aliquis diſſentit. hæc etiam ſanctus Leo in ſermone 1. in natali Apoſtolorum, Gelaſius Papa in Romano concilio, vbi actum eſt de libris apocryphis, eadē profeſſus eſt, id Pelagius Papa in epiſtola ad Benignum, & Gregorius Papa ad Eulogium lib. 6. epiſt. 37. id denique alij omnes qui de ea re egerunt, abſque aliqua dubitatione teſtati ſunt.

b Cognominati ſunt Chriſtiani.] Id Luc. act. c. 11. Qua autem ratione id acciderit, S. Athanaſius in diſputatione cōtra Arium eiuſmodi affert cauſam: Omnes, inquit, qui credebant in Domino noſtro Ieſu Chriſto, non Chriſtiani, ſed diſcipuli tantummodo vocabantur: & quia multi nouorū dogmatum auctores extiterant, doctrinæ obuiantes Apoſtolicę, omnes ſectatores ſuos diſcipulos nominabāt; nec vlla erat nominis diſcretio inter veros falſosq; diſcipulos, ſiue Chriſti, Doſithei, ſiue Iudę cuiuſdam, ſiue Ioānis ſectatores, qui ſe quaſi Chriſti eccleſię confitebantur; quin potius vno diſcipulorum nomine cenſebantur: tunc Apoſtoli conuenientes (ſicut, Luca narrante, Acta teſtantur) omnes diſcipulos vno nomine Chriſtianos appellant, diſcernentes à communi diſcipulorū uocabulo; & vt diuini per Eſaiam oraculi ſermo cōpleretur, quo ait c. 62. Seruientibus mihi vocabitur nomen nouum &c. hęc Athanaſ. Porrò & hoc ipſum nomen non poſt multum temporis hæretici æmulati ſunt, Carpocratianique primùm vſurparunt, vt ſcribit S. Epiphan. hæreſ. 27. hos ſecuti ſunt cęteri, irrogantes contumelias tanto nomini falſa doctrina, ac morum prauitate: quam ob cauſam (vt conqueſti ſunt ſæpe Patres apologijs) execrandum factum eſt aliquando Gentilibus nomē Chriſtianum, adeo vt ipſum ſolum abſque aliqua noxa (vt ſcribit pluribus Tertullianus in apologetico) eſſet in crimen.

c Papiæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De Papia ſcribit ſanctus Irenęus, quę recitat Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 33. idem Euſeb. c. 30. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Papia. extabant eius ſcripta uſque ad eiuſdem Hieronymi tempora, vt ipſe ſcribit epiſt. 28. ad Lucinium. eadem de eo Niceph. lib. 3. c. 18. & 20. Hic monitum velim lectorem, ne qua ſuſpicio de Papia in mentem irrepat, eo quòd aſſertor fuerit improbatę ſententiæ de mille annis, vnde dicti ſunt hæretici Millenarij: Nam S. Dei eccleſia catholica aliquandiu de ea re ſuperſedit, iudiciumque ſuſpendit, nec aliquid de his, qui ea ſentiebant, definiuit; cùm pſertim non vulgares homines, ſed ſanctiſſimi atque doctiſſimi viri id affirmarent, vt poſt Papiam Irenęus, Iuſtinus martyr (mittimus Tertullianum & Nepotem extra claſſem catholicorum vagantes) Lactantius, Victorinus, Seuerus & alij, prout teſtatur S. Hieron. in comment. ſuper Ezech. cap. 36. lib. 11. & in procem. lib. 18. in Iſaiam: de quorum ſententia idem auctor in Hierem. cap. 19. lib. 4. hæc habet: Quę, licet non ſequamur, tamen damnare non poſſumus, quia multi eccleſiaſticorum virorum & martyrum iſta dixerunt: & vnuſquiſque in ſuo ſenſu abundet, & Domini cuncta iudicio referuentur. hæc S. Hieron. quo tempore nihil adhuc ab Eccleſ. de ea re fuiſſe definitum apparet. Paulò poſt autem cùm Apollinaris hęreſiarcha hanc de Millenario ſententiā niteretur aſtruere, totisque neruis defendere conaretur, atque ut dogma catholicum ſtabilire, ſcriberetq; (vt ait S. Hieron. in procem lib. 18. in Iſaiam) duo volumina aduerſus Dionyſium Alexandrinum, qui de ea re contra Irenæum librum ediderat: mox in eum atque alios Millenarios zelus ſanctorum patrum exarſit, ita ut in hęreſim ac patronum eius liberius inueherentur: cùm præſertim ille adderet alias ad eam opinionem impietates, diceretq; homines reſurrecturos eſſe ad legem, circuncisionē, & ſabbata ſeruanda, ad cibos electos, ut olim, & templum materiale conſtructuros: id de eo ſcribit ſanctus Baſilius in epiſtola 74. ad Occidentales. Tunc autem, ſicut cæteræ prauæ opiniones Apollinaris, ita hęc de Millenario à Damaſo Papa Romæ putatur eſſe damnata.

d Ariſtionis.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Meminit de Ariſtione Papias, quem refert Irenęus apud Euſebium lib. 3. c. 33. & Hieron. de ſcript. eccleſ. in Papia.

e Plurimorum ſanct. mart.] Horum agonis Euſebius hiſt. lib. 8. c. 24. meminit.

f Abilij

f Abilij epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit de Abilio Euſebius in chron. cũ ſedere cœpiſſe anno quarto Domitiani Imp. & cùm ſediſſet annos tredecim, ſub Nerua Imp. ex hac uita migraſſe. ex his reſtituendus eſt locus eiuſdem Euſebij in editione Chriſtophorſoni lib. 3. c. 12. cùm ait: Quarto anno Domitiani Anianus primus eccleſię Alexandrinę pręfuit: qui cùm annos viginti duos in eo munere compleuiſſet, exijt è vita; in cuius locum ſuffectus eſt Abilius. hæc ibi. ſed ſic reſtituenda, vna tantum mutata dictione, vt dicat: Quarto anno Domitiani, Anianus, qui primus eccleſię Alexandrinę præfuit, cum annos viginti duos &c. quam lectionem confirmant etiam ea, quę idem Euſeb. ſcribit lib. 2. c. 23. vbi ait, octauo anno Neronis Imperij Anianum poſt Marcum ſedere cœpiſſe.

g Paſchaſij epiſcopi.] Beda item, & Ado de eo hac die. De Paſchaſio epiſcopo Viennen. ſcribit Ado in chron. floruiſſe videlicet temporibus Conſtantini, cùm Melchiades Romanę prçeſſet eccleſiæ. Succeſſiſſe huic videtur ſanctus Verus, qui reperitur interfuiſſe concilio Arelatenſi 2. ſub. Conſtantino Imp. & Silueſtro Rom. Pontifice celebrato, vt apparet ex actis eiuſdem ſynodi. ex his redduntur ambigua, quæ idem ſcribit Ado, Verum ſediſſe temporibus Traiani, & quòd ait, Paſchaſio fuiſſe ſuffectum Claudium. ſed de his in Vero pluribus infra ad kal. Aug.

vij. E Septimo Kalen. Martij. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

In Anno Biſſextili omittitur, Vigilia ſancti Matthiæ Apoſtoli. *quia transfertur in ſequentem diem, quæ eſt 24.*

VIGILIA [a] ſancti Matthiæ Apoſtoli. Apud Sirmium beati Sireni [b] monachi & martyris, qui iubente Maximiano Imperatore tentus, cum ſe Chriſtianum eſſe confiteretur, capite cæſus eſt. Ibidem natalis ſanctorum ſeptuagintaduorum Martyrum, [c] qui martyrij certamen in præfata vrbe conſummantes, regna manſura perceperunt. Romæ ſancti Polycarpi [d] presbyteri, qui cum beato Sebaſtiano plurimos ad fidem Chriſti conuertit, atque ad martyrij gloriam exhortando perduxit. In ciuitate Aſturicenſi ſanctæ Marthæ [e] virginis & martyris, ſub Decio Imperatore, & Paterno proconſule. Conſtantinopoli ſancti Lazari [f] monachi, qui cum ſacras imagines pingeret, Theophili Imperatoris Iconoclaſtæ iuſſu diris ſupplicijs excruciatur, & manus ei candenti ferro comburitur: ſed Dei virtute ſanatus, abraſas imagines ſanctas pingendo reſtituit ac demum in pace quieuit. Brixiæ ſancti Felicis [g] epiſcopi. Hiſpali in Hiſpania ſancti Florentij [h] confeſſoris. Tuderti ſanctæ Romanæ [i] virginis, quæ a ſancto Silueſtro Papa baptizata, in antris & ſpeluncis cæleſtem vitam duxit, & miraculorum gloria claruit. In Anglia ſanctæ Milburgis [k] virginis, filiæ Regis Merciorum. Et alibi aliorum &c.

¶ *In anno Biſſextili bis pronuntiatur,* Sexto Kalendas Martij, *& eadem Luna, ſcilicet die 24. & 25. Prima die, id eſt 24. hoc modo.* Sexto Kalen. Martij. Luna, *quota fuerit, deinde*

Vigilia

Vigilia ſancti Matthiæ Apoſtoli. Item commemoratio plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atque ſanctarum Virginum. ℟. Deo gratias. *Secunda die, ideſt 25. Sexto Kalen. Martij. Luna... In Iudæa &c. ut in ſequenti lect.*

FEBRVARII. 23.

a VIGILIA S. Matthię.] De eadem Beda, & Microlog. cap. 47. atque alij recentiores.

b Sireni.] De ipſo etiam Beda, ac cęteri. Hic cùm dicatur fuiſſe monachus: ſatis apparet ex Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 22. Maximiani temporibus fuiſſe monachos, & ex eis quamplurimos coronatos eſſe martyrio, ut & Seleucus de quo ſupra egimus. quin & ipſe ſanctus Antonius martyrij cupidus, conuolauit Alexandriam, ſed conſequi non potuit, ut ſcribit S. Athanaſius in vita ipſius. Agit etiam de Sireno Petrus in catal. lib. 3. c. 147. licet eum etiam epiſcopum fuiſſe dicat.

c Septuaginta duorum martyrum.] Alij legũt, ſexaginta duos tantùm; ſed ex pluribus man. ſcrip. prędictus numerus habetur certior, prout etiam Petrus in catal. lib. 3. c. 150.

d Polycarpi.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. Habentur eius acta iuncta rebus geſtis S. Sebaſtiani apud Sur. tom. 1. die 20. Ianuarij.

e Marthæ.] Tabulæ eius eccleſiæ. Eius acta paucis enarrantur in theſau. concio. tom. 2. die 23. Februar.

f Lazari monachi.] Agunt autem Gręci de eo die 17. Octob. quando ex Cithienſi urbe translatum eſt corpus eius Conſtantinopolim, ut teſtatũ habetur in dicto Menologio, eo die. Scribunt de Lazaro Zonaras in tertia parte Annal. in Theophilo Imp. Cedrenus in eodem & alij.

g Felicis epiſcopi.] De quo tabulę eccleſ. Brixian. recenſetur hic vigeſimus à tempore Philaſtrij eius ſedis epiſcopi, ſucceſſitque Dominico, ut ſcribit Rãpertus eius ciuitatis epiſcopus, cùm agit de tranſlatione S. Philaſtrij.

h Florentij.] Agitur de eo in flore ſanctorum Hiſpan. ubi & ſepulturæ eius epitaphium recitatur. itemque in theſau. concio. tom. 2. die 23. Februar.

i Romanę.] De ea tabulę eccleſię Tudertinæ, unde etiam eius acta accepimus, claruit temporibus Conſtantini, cùm S. Silueſter prężeſſet Romanę eccleſiæ.

k Milburgis.] Fertur eius uita ſcripta eſſe à Gothzelino monacho S. Bertini, deque ea re teſtimonium eſt in catal. ſcript. Britan. Agit de ea etiam Molan in addit. ad Vſuard.

24 Sexto Kalen. Martij. Luna. F v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25

IN Iudæa natalis ſancti Matthiæ Apoſtoli, [a] qui poſt Aſcenſionem Domini ab Apoſtolis in locum Iudæ proditoris ſorte electus, pro Euangelij prædicatione martyrium paſſus eſt. Romæ ſanctæ Primitiuæ [b] martyris. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Sergij [c] martyris, cuius geſta præclara habentur. In Africa ſanctorum martyrum Montani, [d] Lucij, Iuliani, Victorici, Flauiani, & ſociorum, qui fuerunt ſancti Cypriani diſcipuli, & ſub Valeriano Imperatore martyrium conſummarunt. Rhotomagi paſſio ſancti Prætextati [e] epiſcopi & martyris. Treuiris ſancti Modeſti [f] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Edilberti [g] regis Cantiorum, quem ſanctus Auguſtinus Anglorum epiſcopus ad fidem Chriſti conuertit. Hieroſolymis prima inuentio [h] capitis Præcurſoris Domini.

a MATTHIÆ Apoſt.] Latini omnes de eo agũt hac die, Gręci autem 9. Auguſti, vt conſtat ex Menologio, & ex conſtitutione Emmanuelis Imp. tit. de ferijs. Præter illa quæ de ipſo legũtur in actis Apoſt. c. 1. Scribunt eum non tantùm in Iudęa, ſed etiam in vlteriori Æthiopia Euangelium prędicaſſe, vt Sophron. apud Hieron. de ſcrip. eccleſ. Niceph. lib. 2. tom. 40. Doroth. In ſynop. De prædicatione in Iudæa meminit Iſid. de vir. & obit. ſanct. c. 81. Matthię nomine ferebatur Euangelium, quod à Gelaſio in Romano concilio eſt reiectum inter apocrypha c. ſancta Rom. diſt. 15. eadem æſtimatione iam ante habitum ab Origene homil. 1. in Luc. & ab Euſeb. lib. 3. c. 25. eiuſdem item claſſis exiſtimatæ ſunt traditiones nomine Matthię editæ, ex quibus Marcion ſuam ipſius hæreſim aſtruebat, vt ſcribit Clemens Alexand. lib. 2. ſtrom. c. 7. qui ex eis quædam recitat fragmenta, & Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 23. Acta etiam Matthiæ quę ſcripta feruntur ab Abdia, vt ſpuria reijciuntur. Habetur mentio de Matthia apud Dionyſium Areopagitam de eccleſ. hierarch. c. 5. part. 3. Fertur ſermo de S. Matthia, quem alij Auguſtino, Bedæ autem alij tribuunt. ſcribit Petrus diac. Caſinen. ſcriptũ fuiſſe ab Authperto abbate Caſin. ſermonem de eodem Apoſtolo, quem legimus in codice man. ſcript. S. Marię ad martyres. incipit: Inclitam gloriam &c. habemus & nos eundem charactere Lõgob. conſcriptum.

b Primitiuæ.] De ea cõſentiunt vet. man. ſcrip. quorum ſupra meminimus.

c Sergij.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Alius cenſetur hic ab illo Sergio, qui vnà cum S. Baccho pro Chriſti fide certauit, de quo ſuo loco inferius.

d Montani, Lucij, & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex vet. man. ſcrip. Habentur eorum acta germana, quæ recenſet Sur. tom. 1. hac die. De Montano, Lucio, Iuliano, & Victorico mentio habetur ſeparatim in diuerſis epiſtolis S. Cypriani. De Montano in epiſtola Celerini, apud eundem epiſt. 21. De Victorico in inſcriptione epiſtolæ 54. De Lucio & Iuliano ſæpe, & in concil. Carthag. ſub eodem Cypriano. An autem hi noſtri ijdem ſint cum illis, nõ auderem affirmare; licet ijſdem paſſi reperiantur temporibus, ac in eadem regione.

e Prætextati.] Recẽſetur hic decimusſeptimus eius ſedis epiſcopus ſecundum tabulas Democ. Reperitur interfuiſſe concilio Turonen. 2. Pariſiẽſi 1. & Aurelianenſi 5. quibus & ſubſcripſit. Claruit ſub Childeberto rege circa an. Domini 580. de quo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. c. 13. lib. 7. c. 16. & lib. 8. c. 20. & 31. vbi de nece ipſius, itemq; lib. 9. c. 20. Quod pertinet ad antiquam familiam & nomen Prętextati, conſule Macrob. lib. 1. ſaturnal. cap. 6.

f Modeſti epiſc.] De eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. ſecundæ editionis.

g Edilberti regis.] De quo plura Beda de geſt. Frãc. lib. 1. c. 25. 32. 33. & lib. 2. c. 3. 4. & 5. ad hũc S. Gregorius Papa ſcripſit epiſt. 60. lib. 9. regiſt. extat eadẽ apud Bedam lib. 1. c. 32. migrauit ex hac uita, anno Domini ſexcenteſimo decimotertio, vt idem teſtatur Beda lib. 2. c. 5. in epitome autem mendosè legitur ſexcenteſimus decimusſextus.

h Prima inuentio capitis Præcurſ.] De eadem capitis inuentione hac die Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Græci etiã in Menologio hac item die agunt de eadem. rurſusq; viij. kal. Iunij aliam celebrant inuentionem, quando Comanis, ubi in aureo vaſe latebat, iterum repertum, Conſtantinopolim tranſlatum eſt. conſule ea quæ notantur infra ad quartum kalen. Septẽb.

iiij. G Quinto Kal. Martij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

IN Aegypto natalis ſanctorum martyrum Victorini,[a] Victoris, Nicephori, Claudiani, Dioſcori, Serapionis, & Papiæ, ſub Numeriano Imperatore: quorum duo primi pro confeſſione fidei exquiſita ſuppliciorum genera conſtanter tolerantes, capite plectuntur; Nicephorus poſt craticulas candentes, igneſq; ſuperatos, minutatim cõciſus eſt; Claudianus & Dioſcorus flammis incenſi: Serapion verò & Papias gladio cæſi ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Donati,[b] Iuſti, Herenæ, & ſociorũ.

Romæ

Romæ natalis ſancti Felicis [c] Papæ † quarti, qui ſancti Gregorij Papæ atauus fuit, de quo is refert, quòd ſanctæ Tharſillæ nepti apparens, illam ad cæleſtia regna vocauit. Conſtantinopoli ſancti Tharaſij [d] epiſcopi, eruditione & pietate inſignis, ad quem extat Hadriani Papæ primi epiſtola pro defenſione ſanctarum imaginum. Nazianzi ſancti Cæſarij, [e] fratris beati Gregorij Theologi, quem idem Gregorius inter agmina beatorum ſe vidiſſe teſtatur.

FEBRVARII. 25.

a VICTORINI, Victoris & ſoc.] De his hac item die Beda, Vſuardus, & Ado pluribus. Petrus etiam in catal. lib. 3. c. 151. Græci autẽ in Menologio ad diem 31. Ianuarij.

b Donati, Iuſti & ſoc.] Beda de iiſdẽ hac die, qui & cæterorum recẽſet ſingula nomina. In vet. Martyrol. monaſterij S. Cyriaci præter hos recenſitos, ſuperadduntur & alij quadragintaquatuor. Videntur hi illi eſſe, quos Lucianus in epiſtola 22. apud Cyprian. refert, & inter alios nominat Donatum & Herenem; licet Pamelius in annot. eiuſdẽ epiſtolę, auctoritate cuiuſdam alterius man. ſcrip. bibliothecę Guilhelmitarum Brugenſium diuerſis diebus illos eſſe paſſos affirmet, nos autem Romano plus deferimus.

c Felicis Papæ.] Cùm hic Felix, de quo hac die agitur, dicatur atauus S. Gregorij Papę, cuius idẽ S. Gregorius meminit homil. 38. in Euangel. & lib. 4. dialog. c. 16. exiſtimauit Ioannes diacon. in vit. S. Gregorij lib. 1. c. 1. & Leo Oſtienſ. in chron. Caſinenſ. lib. 1. c. 1. in fin. hunc eſſe quartum eius nominis Romanum Pontificem. Ego autem in eã ſententiam ſum propenſior, vt opiner, non Felicẽ quartum, ſed tertium fuiſſe atauum S. Gregorij; idq; non leuibus rationibus perſuaſus: nam Felix tertius Romanus fuit, quartus autem Samnis natione, & patria Beneuentanus: at perſpicuum eſt omnibus, S. Gregorium non ex Samnitibus originem ducere, ſed ab antiquis Romanis ſenatoribus; quod & ipſe Ioannes diaconus abſque vlla dubitatione confirmat. Ad hęc addimus: ſi quis numerat annos, menſes, & dies, quibus ſedit Felix tertius, inueniet ipſum ex hac vita migraſſe hac ipſa die, quinto Kal. Martij, quod & diligenter obſeruauit Panuin. in faſtis: Felix autem quartus obijſſe dicitur quarto idus Octobris: licet fortaſſe ob tranſlationem agatur commemoratio natalis eius 30. Ianuarij. Ad poſtremum ſi tempora attendamus, quibus uixit vterq; Felix, magis congruit, vt Felix tertius, quàm quartus atauus S. Gregorij dici debeat: ſi enim numeres annos ab obitu Felicis tertij vſq; ad electionem S. Gregorij Papę iam ſenis; intercurriſſe inuenies annos centum & vnum: ſi autem recẽſeas annos ab eo tempore, quo Felix quartus ex hac vita deceſſit, vſque ad eiuſdẽ S. Gregorij Pontificatum, annos tantum ſexaginta numerabis. hac itaq; habita vtriuſq; Felicis tẽporis ratione, æquius eſſe videtur, vt Felix tertius potius dicatur eius atauus, quàm quartus; qui eodem S. Gregorio iam nato, geſſit Pontificatum.

d Tharaſij epiſcopi.] Agũt de eodem hac die Græci etiam. Acta autem eius ſcripſit Ignatius diaconus cuſtos vaſorum, vt Suidas teſtatur in Ignatio. habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De eodem præterea ſæpius habetur mentio in actis ſecundę Nicęnę ſynodi. Obijt humanę vitę diem, anno à Chriſto Domino 806. multis pro fide catholica laboribus exantlatis.

e Cæſarij.] Huius egregia facta eius germanus ſanctus Gregorius Nazianzenus in ea oratione, quã habuit in funere ipſius, fœliciter explicat. De eodẽ plura in carmine de rebus ſuis. locus hic citatus habetur in fine eius orationis his verbis: Te Cęſarium ipſum videbo nõ iam peregrinantẽ, nõ iam ab alijs funere elatum, non iam hominum animos mœrore ac miſeratione permouentẽ, ſed clarum, inſignem, & ſublimem; qualis ſæpe mihi in ſomnis viſus es, ò fratrum chariſſime & fratrum amantiſſime, ſiue cupiditate mea, ſiue ipſa ueritate hanc mihi formam repręſentante: hęc Greg. citat eundem locum S. Ioan. Damaſc. in oratione de his, qui in fide migr. Extant eiuſdem Cęſarij dialogorũ libri quatuor eruditiſſimi nuper editi:

26 Quarto Kalen. Martij. Luna. A iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

PERGE in Pamphilia natalis beati Neſtoris [a] epiſcopi, qui in perſecutione Decij cum die noctuque orationi inſiſteret, poſtulans vt grex Chriſti cuſtodiretur, comprehenſus, ac nomen Domini mira libertate & alacritate cōfeſſus, iuſſu prǽſidis Pollionis equuleo crudeliſſimè tortus eſt, ac demum cum ſe Chriſto ſemper adhǽſurum conſtanter profiteretur, crucis ſuſpendio victor migrauit in cælum. Ibidem paſſio ſanctorum Papiæ,[b] Diodori, Cononis, & Claudiani, qui ſanctum Neſtorē martyrio præceſſerunt. Item ſanctorum martyrum Fortunati,[c] Felicis, & aliorum viginti ſeptem. Alexandriæ ſancti Alexandri [d] epiſcopi, glorioſi ſenis, qui poſt beatum Petrum eiuſdem ciuitatis epiſcopum, Arium presbyterum ſuum hæretica impietate deprauatum, & diuina veritate conuictum, de Eccleſia eiecit, ac poſtea inter trecentos decem & octo Patres in Nicæno Concilio eundem damnauit. Bononiæ ſancti Fauſtiniani [e] epiſcopi, qui eam eccleſiam Diocletiani perſecutione vexatam verbo prædicationis firmauit & auxit. Gazæ in Palæſtina ſancti Porphyrij [f] epiſcopi, qui tempore Arcadij Imperatoris Marnam [g] idolum, eiuſque templum euertit, ac multa paſſus quieuit in Domino. Florentiæ ſancti Andreę [h] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Archiacenſi ſancti Victoris [i] confeſſoris, cuius laudes S. Bernardus cōſcripſit.

FEBRVARII. 26.

a NESTORIS epiſcopi.] De eo etiam Beda, Vſuardus, & Ado. Ipſius acta extant apud Sur. tom. 1. Alius hic ab eo, de quo Niceph. lib. 7. cap. 15. & Metaphraſtes in Demetrio.

b Papiæ & ſoc.] Eadem acta ſancti Neſtoris continent horum certamina. paſſi ſunt hi ſub eadem Decij perſecutione ante Neſtorem conſummatum.

c Fortunati & Felicis.] Redditi ſunt ij ex prædictis vet. man. ſcrip. diuerſi prorſus cenſentur ab illis, quorum natalis eſt dies 11 Iunij; quod ſaltem ex ſociorum numero potes intelligere.

d Alexandri epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri de eodem hac die. Meminit huius ſæpius ſanctus Athanaſius, qui inter alia, in oratione ſecūda contra Arianos hæc in eos: Noſtis (inquit) quomodo beatus Alexander uſq; ad mortem contra hanc hęreſim depugnauit, & quot tribulationes, quantos labores, quanquam iam ſenex in decrepita ętate ſuſtinuerit, qui & ipſe ad patres appoſitus eſt. hæc Athanaſius eius in epiſcopatu ſucceſſor: de eo etiam Epiphanius in panar. hæreſ. 69. pluribus Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 2. Socrat. hiſt. lib. 1. c. 3. Sozom. lib. 1. c. 14. & Caſſiodor. ex eiſdem. extat huius egregia epiſtola ſcripta ad Alexandrum epiſcopum Conſtantinopolitanum cōtra Arium, ex qua ipſe qualis, quantuſve fuerit, poteſt exiſtimari. recitat eam Theodoret. hiſtor. lib. 1. c. 6. interfuit S.S. Nicęno concilio, atq; ſequenti anno, qui numeratur à Chriſto nato 326. ex hac uita migrauit. Claruerunt iiſdem temporibus eiuſdem nominis duo alij illuſtres ſanctitate epiſcopi, Alexander Conſtantinopolitanus, quem diximus, de quo agūt Gręci in Menologio 30. Auguſti, & Alexander epiſcopus Theſſalonicēſis, cuius extat epiſtola ad Athanaſium deſcripta in apologia ſecunda eiuſdem Athanaſij, de hoc Græci in Menologio ad ſeptimum diem Nouembr.

e Fauſtiniani epiſc.] De eo prętereà tabulæ eccleſiæ Bononienſis: recenſetur eiuſdem ſedis ſecundus epiſcopus, ſcripſit de eodem Sigonius in hiſtoria de eccleſia Bononienſi.

f Porphyrij epiſcopi.] De eodem Gręci iterū agunt in Menologio, hac nimirum die, & ſecunda Martij. extāt eius acta fideliſſimè ſcripta à Marco diacono, quæ deſcripſit Metaphraſtes, eadem Latinè reddita habet Lipoman. tom. 5. & Sur. tom. 1. Interfuiſſe hic reperitur ſynodo Theopolitanæ habitę in cauſa Pelagij, vbi tantus hæreſiarcha ſubdolè recātauit palinodiam, de quo S. Aug. de pecca. orig. lib. 1. c. 10.

g Marnam idolum.] Famoſiſſimum erat Gazæ in Palæſtina idolum, Marnas dictum, celeberrimumque templum eius. Marnam Gazenſes Iouē appellabant, ut auctor eſt Marcus diac. in actis S. Porphyrij. qui etiam teſtatur non ſolùm Marnę templum Gazæ fuiſſe, ſed & Apollinis, & aliorum Gētiliū deorum; de Apollinis templo Gazæ poſito meminit Ioſeph antiq. lib. 13. c. 21. edit. Gelen.

len. Porrò Marnæ templum erat omnium celeberrimum, quod egregiè ab eodem Marco diacono deſcribitur: de eo ſępe S. Hieronymus meminit, in vita S. Hilarionis, in epiſt. 7. ad Lætam, cùm ait: Marnas luget incluſus, & euerſionem templi iugiter pertimeſcit. & in Iſai. cap. 7. cùm inquit: Serapium Alexandriæ & Marnæ templum Gazæ in eccleſias Domini ſurrexerunt hæc Hieron. Adſcribenda ſunt hæc S. Porphyrio, prout eius acta teſtantur.

h Andreæ episc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Florentinæ. plura de ipſo in uita ſancti Zenobij, cui in epiſcopatu ſucceſſit. extat apud Sur. tom. 3. die 25. Maij.

i Victoris.] De eo ſcripſit officium eccleſiaſticum ſanctus Bernardus, vt ipſe teſtatur in epiſtola 312. ad Guidonem abbatem, continens ſermones duos, quibus eiuſdem ſancti laudes & res geſtas complexus eſt, item hymnum & reſponſoria duodecim cum antiphonis uigintiſeptem & alia, iuxta conſuetos ſacri ordinis ritus. Id præſtitit S. Bernardus expoſcente eodem Guidone abb. Habes dictos ſermones in editione Niuell. pag. 55. & 56.

27 Tertio Kalen. Martij. Luna. B ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

ROMAE natalis ſanctorum martyrum Alexandri,[a] Abundij, Antigoni, & Fortunati. Alexandrię paſſio ſancti Iuliani [b] martyris, qui cum ita podagra [c] conſtrictus eſſet, vt neque incedere, neque ſtare poſſet; vna cum duobus famulis, qui eum in ſella geſtabant, iudici offertur; quorum alter fidem negauit, alter nomine Eunus cum Iuliano in confeſſione Christi perdurans, ambo ſimul camelis impoſiti, per totam vrbem circumduci iubentur, & flagris laniari, ac tandem incenſo rogo, [d] hinc inde ſpectante populo, comburi. Ibidem ſancti Beſæ [e] militis, qui cum inſultantes in prædictos martyres cohiberet, delatus ad iudicem, pro fide conſtanter agens, capite truncatus eſt. Hiſpali in Hiſpania natalis ſancti Leandri [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, cuius prædicatione, & induſtria Viſigothorum gens, adiuuante Recharedo eorum rege, ab Ariana impietate ad catholicam fidem conuerſa eſt. Conſtantinopoli ſanctorum confeſſorum Baſilij [g] & Procopij, qui tempore Leonis Imperatoris pro cultu ſanctarum imaginum ſtrenue decertarunt. Lugduni ſancti Baldomeri [h] viri Dei, cuius ſepulchrum crebris miraculis illuſtratur.

FEBRVARII. 27.

a ALEXANDRI & ſoc.] De his etiam hac die Beda, licet Theſſalonicæ mendosè, loco Romæ, & deprauatè pro Antigono, Androgoni in eo legatur: quę omnia ex uet. man. ſcrip. ſunt emendata, in quibus additur & Ianuarius.

b Iuliani.] De Iuliano & Euno agunt etiã hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Horum martyrũ conſcripſit Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſtola ad Fabium Antiochenum. quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. lib. 5. c. 30. paſſi ſunt temporibus Decij Imp.

c Podagra conſtrictus eſſet.] De ſiſtendo iudicio ęgroto homine, vide quę de lege duodecim tabularum lepidè diſputat Phauorinus cum Sexto Cęcilio iureconſulto apud Gellium. lib. 20. c. 1.

 d Incenſo

d Incenſó rogo comburi.] Quòd tam frequenter legas in Martyrologio, vel in ipſis actis martyrum Chriſtianos poſt multa tormenta, igni traditos; eam puto ob cauſam eſſe factum, quòd cùm penes Gentiles Chriſtiani haberentur magica arte imbuti; eos vt magos puniebat Gentilitas: ea enim pœna afficiendos eſſe magos, eorum legibus ſtatutũm erat. Paul. lib. 5. ſentent. tit. 23. pro Chriſtianis hiſce calumnijs impetitis, complures antiquorum patrum ſcripſere apologias.

e Beſæ.] Agit de eo idem Dionyſius in epiſtola ad Fabium epm Antiochenum, habetur apud Euſeb. lib. 5. c. 30. ex quo alij eadem referunt.

f Leandri epiſc.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. S. Gregorius de eo ſæpius, vt qui vſus eſt eo familiariſſimè, ante etiam quàm Pontifex eſſet; prout declarat in præfatione Moraliũ. De eodem inſuper lib. 3. dialog. c. 31. extant præterea eius epiſtolæ ad eum ſcriptæ, in regiſt. lib. 1. epiſt. 41. lib. 4. epiſt. 46. & lib. 7. epiſt. 125. Iſidor. de vir. illuſtr. cap. 28. recenſet eius ſcripta. Reperitur idem S. Leander interfuiſſe primo concilio Hiſpalenſi, habito anno 5. Reccaredi regis, æra. 628. à Chriſto autem nato anno 590. Idem S. Leãder habuit luculentam orationem de laude eccleſiæ, & conuerſione gentis Gothorum ad fidem catholicam, quã exſcripſimus ex codic. manu. ſcrip. quod reperimus in bibliotheca Sfortiana, vbi habentur & aliæ ſynodi Toletanæ nondum typis excuſæ. adnumerat Trithem. S. Leandrum inter profeſſores regulæ S. Benedicti lib. 2. c. 9. & lib. 4. c. 130. de vir. illuſt. ord. S. Bened. obijſſe ferunt anno Domini 603. De eodem in theſaur. concionat. tom. 2. die 12. Martij.

g Baſilij & Procopij.] Græci etiam de his agũt hac die, vt apparet ex eorum Menologio, vbi eorum acta paucis enarrantur.

h Balcomeri.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip.

j. C Pridie Kalen. Martij. Luna. 28

a	b	c	d.	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

ROMAE natalis ſanctorum martyrum Macarij[a] Rufini, Iuſti, & Theophili. Alexandriæ paſſio ſanctorum Cærealis, [b] Pupuli, Caij, & Serapionis. Ibidem commemoratio [c] ſanctorum Presbyterorum, Diaconorum, & aliorum plurimorum, qui tempore Valeriani Imperatoris cum peſtis ſæuiſſima graſſaretur, morbo laborantibus miniſtrantes libentiſſime mortem oppetiere, quos velut martyres religioſa piorũ fides venerari conſueuit. In territorio Lugdunenſi, locis Iurenſibus, depoſitio ſancti Romani[d] abbatis, qui primus illic eremiticam vitam duxit, & multis virtutibus ac miraculis clarus, plurimorum poſtea pater extitit monachorũ. Papiæ Tranſlatio corporis ſancti Auguſtini[e] epiſcopi ex Sardinia inſula, opera Luithprandi regis Longobardorum.

FEBRVARII. 28.

a MACARII & ſoc.] De his agitur in vet. manu. ſcrip. præcipueq́; in vet. Martyrol. monaſt. Caſinen.

b Cærealis & ſoc.] Beda etiam de his hac die, conſentiuntq́; vet. man. ſcrip. monaſt. S. Cyriaci, in quo adduntur Claudianus & Iuſtus.

c Commemoratio ſanct. presbyt.] Horum res geſtas multis laudibus proſecutus eſt S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſtola, quam ſcripſit ad Hieracem epiſcop. extat apud Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 16. & 17. vbi in fine hæc leguntur: Ex patribus

qui

qui uirtute erant preſtantiſſimi in hunc modum mortem oppetierunt, quorum nonnulli erant presbyteri, alij diaconi, quidam è populo virtutis ergò multum laudati. adeò vt iſtud mortis genus, quod propter incredibilem pietatem & robuſtã fidem ſuſcipiebatur, nihil à martyrij ſplendore abeſſe videretur. hæc Dionyſ.

d Romani abb.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alij hac die. Non hic ille Romanus eſt, qui S. Benedictum in ſpecu aluit, de quo agitur natalis dies 22. Maij: ſed eſt Romanus germanus ſancti Lupicini, quorum acta Gregorius Turonenſis ſcribit in uit. ſanct. patr. c. 1. De eodem Romano & Lupicino plura in vita S. Eugẽdi apud Sur. tom. 1. die 1. Ian. Loca Iurenſia, quorum hic habetur mentio ſic dicta ſunt fortaſſe à Iura monte Cæſaris commentarijs illuſtrato, qui diuidit Sequanos ab Heluetijs. ſed ſunt eius textus aliæ lectiones; vt quæ dicit, locis virentibus, prout legunt Beda, Vſuardus, & Ado: alia quæ habet, locis Lorenſibus, eaque ex hiſtoria prædictorum ſanctorum; Lorenſis enim dicta eſt eremus (vt ibidem ſcribit Gregor. Turonen.) vbi ſanctus Romanus vnà cum Lupicino fratre excoluit monaſticam vitam temporibus Childerici regis Francorum, circa annũ Domini 565. porrò Lorenſis eremus (inquit Gregorius) inter Burgundiam & Alemaniam ſita, Auenticæ adiacet ciuitati. Vſitatior tamen ea reperitur lectio, vt dicat (vt hic habetur) locis Iurenſibus, nam & S. Eugendus horum diſcipulus, in actis eius, quæ extant apud Sur. tom. 1. Iurenſis monachus appellatus reperitur.

e Tranſlatio corp. S. Auguſtini.] Huius tranſlationis meminit Paulus diac. de geſt. Longob. lib. 6. c. 14. & Beda, qui illis temporibus vixit, lib. de ſex. ætat. in fine, vbi ait: Luithprandus audiens quod Saraceni, depopulata Sardinia, etiam loca fœdarent illa, vbi oſſa ſancti Auguſtini epiſcopi propter vaſtationem barbarorum olim tranſlata, & honorificè fuerant condita, miſit; & dato magno pretio accepit, & tranſtulit ea in Ticinum, ibique cum debito tanto patri honore recondidit. hæc Beda. porrò ea olim in Sardiniam ex Hipponeregio delata fuerunt, cùm à Traſamundo Vuandalorum rege Ariano, Africani epiſcopi relegati eſſent in eam inſulam, temporibus Symmachi Papæ, id in primis operante ſancto Fulgentio epiſcopo Ruſpenſi, anno à Chriſto Domino ſecundum Marian. Scot. quadringenteſimo nonageſimonono. At verò eo tempore non tantùm corpus, ſed mitram eiuſdem & baculum paſtoralem, aliaſq; ſanctorum reliquias ab eiſdem epiſcopis illuc trãſlatas fuiſſe, auctor eſt Fara de rebus Sardois. Ticinum autem tranſlatum eſſe venerandum eius corpus tradit idem Marian. Scot. anno Domini 734. Ado verò in chron. anno 718. & Sigeb. an. 721. extat de hac tranſlatione Ticinum facta Petri Oldradi Archiepiſcopi Mediolanenſis epiſtola ad Carolum Magnum, data anno Domini ſeptingẽteſimo nonageſimoſexto. eſt eius exordium: Opus quod celſitudo ueſtra, dum in Vrbe Mediolanenſi moraretur. &c. Habetur illic in fine epiſtolæ factam eſſe hanc tranſlationem, cùm Gregorius Papa ſecundus Romanæ eccleſiæ præſideret.

MARTIVS.

* D Kalendis Martij. Luna. I

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

ROMAE ſanctorum Martyrum ducentorum [a] ſexaginta, quos iuſſit primo Claudius pro Chriſti nomine damnatos extra portam Salariam arenam fodere, deinde in amphitheatro militum ſagittis interfici. Item natalis ſanctorum martyrum Leonis, [b] Donati, Abundantij, Nicephori, & aliorum nouem. Carthagine ſancti Donati [c] martyris, qui in perſecutione Vuandalica ſub Vrſatio duce paſſus eſt. Maſſiliæ ſanctorum martyrum Hermetis [d] & Hadriani. Heliopoli ſanctæ Eudociæ [e] martyris, quę in perſecutione Traiani à Theodoto epiſcopo baptizata, & ad certamen munita, Vincentij pręſidis iuſſu percuſſa gladio, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctæ Antoninæ [f] martyris, quæ in perſecutione Diocletiani cum gentilium deos irriſiſſet, poſt varios cruciatus in vaſe quodam incluſa, in paludem vrbis Ceæ demerſa eſt. Apud ciuitatem Vuerdam ſancti Suitberti [g] epiſcopi, qui tempore Sergij Papæ apud Friſones, Batauos, & alios Germaniæ populos Euangelium prædicauit. Andegaui ſancti Albini [h] epiſcopi & confeſſoris, viri præclariſſimæ virtutis & ſanctitatis. Apud Cenomanos ſancti Siuiardi [i] abbatis. Peruſię Translatio ſancti Herculani [k] epiſcopi & martyris.

MARTII. 1.

a MARTYRVM ducentorū &c.] De his itē Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habemus horum res geſtas vnà cū actis S. Valentini presbyteri, apud Sur. die 14. Februarij. De quibus monemus lectorem, ne cùm nomen Calliſti in illis poſitum legerit, putet illum eſſe Romanum Pontificem ita appellatum: qui non ſub Claudio iuniore Imp. ſed longè ante ſub Macrino Aug. ſedit.

b Leonis, Datiui & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdē ex dicto uetuſto Martyrologio monaſterij ſancti Cyriaci.

c Donati.] Cùm hic ex ueterib. monumentis paſſus inueniatur in perſecutione Vuādalica, non miretur aliquis, ſi apud Victorē ep̄m Vticenſem, qui tres libros ſcripſit de perſecutione Vuandalica, nulla de hoc mentio habeatur: nam ille proſecutus eſt tantùm tempora Genſerici & Hunerici eius filij regum. Porrò Vuandalica perſecutio annis nonagintaquinque perdurauit, quouſq;, Vuandalis ſubactis, Iuſtinianus Imperator Africā ſub Romanorū redegit Imperium, vt idem Imperator teſtatur in Cod. titul. de offic. pręfect. præto. Africę. Ex Vſuardo error irrepſerat, hunc paſſum fuiſſe ſub Marcello Tribuno: quod iure expūctū eſt: Quid enim Marcellino Tribuno laudatiſſimo uiro commune cum Vuandalis? qui & ab Honorio Imp. in Africam aduerſus Donatiſtas eſt miſſus, vt conſtat ex l. 55. de hęretic. Cod Theod. & S. Auguſtini epiſt. 159. atque à ſchiſmaticis &

hęre-

hæreticis Donatiſtis occiſus eſt, & inter martyres adnumeratus, de quo agitur infra 8. Idus Aprilis. Nec quis poteſt dicere aliū hunc eſſe ab illo. nam nullum tribunitiæ dignitatis nomen erat apud Vuandalos.

d Hermetis & Hadriani.] Vſuardus de iiſdem hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

e Eudociæ.] Græci itidem de ipſa hac die in Menologio, vbi etiam iiſdem ferè verbis eius paſſio habetur expreſſa.

f Antoninæ.] Agunt de ea etiam hac die Græci in Menolog. vbi eius certamen paucis deſcribitur. De Cea inſula; vnde & ciuitas eſt dicta, agit Plin. Antonin. & alij. Quodnam illud fuerit vas, quo Antonina ob id, quòd Deos Gentilium irriſiſſet, incluſa eſt; conſule ea, quę notata habentur inferius de ſupplicio decreto aduerſus irriſores legum, die 28. Iulij.

g Suitberti epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Extant eius acta à Marcellino presbytero fideliſſimè ſcripta. Agit de eo item Beda hiſt. Anglor. lib. 5. c. 12. obijt diem anno Domini 717. de eodem etiam Trithe. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 165.

h Albini epiſc.] De ipſo etiam Beda, & Vſuar. Scripſit eius vitam Fortunatus presbyter, vt teſtatur Greg. Turo. de glor. confeſ. c. 96. vbi de ſanctis Albino atq; Martino agit, recenſet eam Sur. tom. 2. Reperitur hic interfuiſſe concilio Aurelianenſi tertio, habito anno 26. Childeberti regis Francorum, anno à Chriſto (ſecundum recentiores chronog.) 540. hinc errare conuincitur Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 103. dum ait eum vixiſſe anno Domini 720. Alius hoc vetuſtior fuit S. Albinus, cui S. Maximus epiſcopus Regienſis erexit baſilicam, vt ſcribit Dinamius in vita S. Maximi; eſt fortaſſe ille ſanctitate celebris epiſcopus Catalaunenſis diſcipulus S. Lupi Trecenſis epiſcopi, de quo habetur mentio in actis eiuſdem S. Lupi in fine apud Sur. tomo 4. die 29. Iulij. Alius inſuper fuit S. Albinus epiſcopus Lugdunenſis, de quo inferius, xvij. Kal. Octobr.

i Siuiardi abb.] Huius acta recitat Sur. tom. 2. claruit temporibus Theodori regis Francorum, cuius regni anno octauo ex hac vita migrauit.

k Translatio S. Herculani.] Plura de ipſo vide inferius ſeptima Nouembris, qua die natalis ipſius celebritas agitur.

2 Sexto nonas Martij. Luna E xxix

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2			

ROMÆ via Latina ſanctorum martyrum Iouini [a] & Baſilei, qui paſſi ſunt ſub Valeriano & Gallieno Imperatoribus. Item Romæ plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, qui ſub Alexandro Imperatore & Vlpiano præfecto diu cruciati, ad extremum capitali ſententia damnati ſunt. In Portu Romano ſanctorum martyrum Pauli, [c] Heraclij, Secundillæ, & Ianuariæ. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum martyrum Lucij [d] epiſcopi, Abſalonis, & Lorgij. In Campania commemoratio ſanctorum octuaginta [e] Martyrum, qui cum nollent carnes immolatas comedere, nec caput capræ adorare, à Longobardis [f] ſæuiſſimè cæſi ſunt. Romæ ſancti Simplicij [g] Papæ & confeſſoris. In Anglia ſancti Ceaddæ [h] epiſcopi Merciorum & Lindisfarnorum, cuius præclaras uirtutes Beda commemorat.

MARTII. 2.

a IOVINI & Baſilei.] De his Beda, Vſuar. Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 169. & alij recentiores.

b Plurimorum ſanctorum.] Additum eſt nomen Vlpiani præfecti ex vet. man. ſcript. conſtat etenim, eum crudeliſſimū fuiſſe in perſequendis Chriſtianis, vt diximus ſupra, dum egimus de temporibus Alexandri Imperatoris. Agunt de

his martyribus hac item die Beda, Vſuard. Ado, & alij.

c Pauli, & Heraclij.] Beda de Paulo tantùm agit. & Heraclium omittit, ſed reſtituitur ex dictis vet.man.ſc rip.

d Lucij & ſoc.] Beda legit Lucam, pro Lucio; ponitq; ſeorſum ſocios, nominibusq; eorum deprauatis. ſed, vt ſic poneretur, vetuſta dicta exemplaria monuerunt.

e Octuaginta martyrum.] Horum hiſtoriam ſcribit S.Gregorius Papa lib.3. dialog. c. 27. 28. Conſtat hos martyres paſſos eſſe an.Domini quingenteſimo ſeptuageſimonono: quem quidem præfixum annorum numerum hac ratione ſupputamus. Affirmat enim dicto loco S Gregorius, hos paſſos eſſe ante annos fermè quindecim ab eo tempore quo hæc ſcribebat in ſuis dialogis, cùm videlicet ageret in Pontificatu annos quatuor, quod conſtat ex li.4.dialog.c.36.vbi agens de peſtilentia, quæ primo ſui Pontificatus anno contigit, ante triennium ab eo tempore contigiſſe reſtatur. Si igitur à prædicto an.579. vſq; ad quartū annum Gregorij Pontificatus enumeres interlapſos illos annos quindecim, dicto tēpore eos martyrium conſummaſſe comperies.

f A Longobardis ſæuiſſimè cæſi.] Obtinuit vſus, vt Longobardi pro Langobardis dicantur; Langobardos.n.à maiorib. eſſe dictos, compluriū auctoritate probatur: ſic appellat eos Cornel.Tacit.li 2.Annal.& lib.de morib. German. Velleius Paterculus itidem in hiſt.lib.poſter.p.131.noſtrorum autem S.Proſper in chron.ſub conſulatu Auſonij & Olybrij.ſic & Pau.diac.de geſt Longob. ſed in his non immoror. Quòd autem ad Longobardorum Chriſtianitatem pertinet, Procopius clariſſimus hiſtoricus, qui vixit temporibus Iuſtiniani Imp.li.2.de bello Gothico, cùm agit de Lōgobardis, eos nō Gētiles fuiſſe & idololatras, ſed Chriſtianæ fidei profeſſores abſq; dubietate teſtatur. Quo autem tempore ad fidem Chriſtianam venerint, nulla quidem apud Paulum diaconum, qui eorum geſta eſt proſecutus, reperitur mētio. Ex his autē, quæ in dialogis Gregorius Papa ſcribit, colligitur, Longobardorum alios fuiſſe idololatras, vt hi de quibus hic agitur, quos caput capræ immolaſſe, auctor eſt idem S.Greg.dial.lib.3. c.28. (Baccho enim hyrcos Gentiles conſueuiſſe immolare, teſtatur Varro lib.1.de re Ruſtic.redditq; cauſam) alios Chriſtianos fuiſſe, ſed Arianos, conſtat ex his, quæ idem narrat lib. 3. dial.c. 29.in regiſt.lib.2.epiſt.2.alios autem Chriſtianos catholicos extitiſſe, colligitur ex lib.3.regiſt.epiſto.2.& 4.

g Simplicij Papæ.] De quo eodem die Beda, Ado, & alij. Tiburi præſertim eius natalis ſolemnitas agitur, ibiq; eius ſacras reliquias haberi accepimus. Sunt apud nos nonnullæ eius epiſtolæ, quas deſcripſimus in Annalibus eccleſiaſticis, vbi de ipſo pluribus egimus.

h Ceaddę epiſc.] De eo ſcribit Beda hiſto. de geſt.Angl.lib.3.c.28.& lib.4.c.3. vbi agit de eius obitu. Idem in Epitome recenſet eius ordinationem anno Domini 664. claruit, vt idem ſcribit, temporibus Vitaliani Pontificis.

xxviij. F Quinto nonas Martij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

CÆSAREÆ in Palæſtina ſanctorum martyrum Marini [a] militis, & Aſterij Senatoris, in perſecutione Valeriani: quorum prior accuſatus à commilitonibus quòd eſſet Chriſtianus, & interrogatus à iudice Chriſtianum ſe eſſe voce clariſſima teſtaretur, martyrij coronam capitis abſciſſione ſuſcepit: cumque Aſterius corpus martyris capite truncatum, ſubiectis humeris & ſubſtrata veſte, qua induebatur, exciperet, honorem quem martyri detulit, continuo ipſe martyr accepit. In Hiſpania natalis ſanctorum martyrum Hemiterij [b] & Cheledonij, qui cum apud Legionem Gallæciæ vrbem in caſtris militarent, exurgente perſecutionis procella, pro confeſſione nominis CHRISTI plurimis tormentis afflicti, Calagurrim vſque perducti, atque ibi martyrio coronati ſunt. Eodem die

die paſſio ſanctorum Felicis,[c] Lucioli, Fortunati, Martiæ, & ſociorum. Item ſanctorum militum Cleonici,[d] Eutropij, & Baſiliſci, qui in perſecutione Maximiani ſub Aſclepiade præſide crucis ſuplicio feliciter triumpharunt. Brixiæ ſancti Titiani[e] epiſcopi & confeſſoris. Bambergæ ſanctæ Chunegundis[f] Auguſtæ, quę Henrico primo Imperatori nupta, cum virginitatem ipſo annuente ſeruaſſet, bonorum operum meritis cumulata, ſancto fine quieuit, & poſt mortem miraculis claruit.

M A R T I I. 3.

a MARINI & Aſterij.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Horum certamina, quæ Cæſareæ Palæſtinæ ſubiere, Euſebius eiuſdem ciuitatis epiſcopus exactè deſcribit lib. 7. c. 14. à quo etiam Niceph. lib. 6. c. 13. & 14. & alij eundē ſecuti auctorem. De reliquijs S. Marini martyris meminit Ioan. Damaſc. orat. 3. de imagin.

b Hemiterij, & Chelidonij.] De his etiam ijdem qui ſupra, Beda & alij. Horū paſſionis triumphos Prudentius ſacro hymno cecinit; deq; pio fidelium cultu eis exhiberi ſolito, hæc ibi eleganter pangit.

Illitas cruore ſancto
 Nunc arenas incolæ
Frequentant obſecrantes
 Voce, votis, munere.
Exteri necnon & orbis
 Huc colonus aduenit, &c.

In breuiario Toletano inſtitutionis S. Iſidori duo præterea habentur ſacri hymni, quibus eorūdem martyrum acta & laudes canuntur. Agit de ijſdem Grego. Turonen. lib. de gloria martyr. c. 93. Meminitq; eorundem S. Eulogius lib. 1 mem. ſanct. martyr. nouiſſimè de ijſdem in flore ſanct. Hiſpan. & in theſau. concio. tom. 2.

c Felicis, Lucioli, & ſoc.] Beda de his hac die; aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

d Cleonici & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. hac die, eorumque acta ſummatim complexa referunt.

e Titiani epiſcopi.] De quo tabulæ eccleſiæ Brixianæ, Rampertus epiſc. in ſerm. de tranſlat. S. Philaſtrij huius meminit, nonumq; ponit ordine ab ipſo Philaſtrio, à primo autē eius ciuitatis epiſcopo, hic numeratur decimusquintus.

f Chunegundis Auguſtæ.] Extant eius acta, quæ Sur. retulit in tom. 2. De eadem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 159. Albert. Granch. in Saxon Metrop. libro 5. c. 5. & alij plures res Germanorum proſecuti. claruit ſanctitate circa an. Domini 1030.

4 Quarto nonas Martij. Luna. G xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMÆ via Appia natalis ſancti Lucij[a] Papæ, & martyris, qui primo in perſecutione Valeriani ob Chriſti fidem exilio relegatus, & poſtmodum diuino nutu ad eccleſiam ſuam redire permiſſus, cum plurimum aduerſus Nouatianos laboraſſet, martyrium capitis obtruncatione compleuit: quem ſanctus Cyprianus ſummis laudibus celebrauit. Romæ item via Appia ſanctorum Martyrum nongentorum,[b] qui poſiti ſunt in cœmeterio, ad ſanctam Cæciliam. Eodem die ſancti Caij[c] palatini[d] in mare demerſi, & aliorum vigintiſeptem. Nicomediæ ſancti

Hadria-

Hadriani [e] martyris, cum alijs vigintitribus, qui omnes ſub Diocletiano Imperatore martyrium crurifragio conſummarunt: cuius memoria ſexto idus Septembris, quando eius corpus Romam tranſlatum fuit, potiſſimum agitur. Item paſſio ſanctorum Archelai, [f] Cyrilli, & Photij. Apud Cherſoneſum paſſio ſanctorum epiſcoporum Baſilij, [g] Eugenij, Agathodori, Elpidij, Aetherij, Capitonis, Ephrem, Neſtoris, & Arcadij. Vilnæ in Lituania ſancti Caſimiri [h] filij Caſimiri Regis, quem Leo decimus Romanus Pontifex in ſanctorum numerum [i] retulit.

MARTII. 4.

a LVCII Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De huius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. 2. Optat. li. 2. contra Parmen. & Auguſt. epiſt. 165. extat ad Lucium Papam epiſt. Cypriani, tanto viro digna 58. edit. Pam. eiuſdem meminit ſcribens ad Stephanum Rom. Pont. epiſto. Huius exilium contigit ſub Decio; qui occiſo S. Cornelio prædeceſſore, mox in eum turbinē perſecutionis conuertit. porrò Decio ex humanis ſublato, Lucius poſtliminio reuerſus, ſub Valeriano Imp. martyrij coronā accepit, & nō ſub Gallo & Voluſiano, vt alij referunt, de his plurib. diſſeruimus in Annal. eccl. Cur autem exilium quod cōtigit ſub Decio, hic dicatur in perſecutione Valeriani, dicemus infra x. Aug.

b Martyrum nongentorum.] De his ijdē qui ſupra, Beda, Vſuardus, & alij. Quòd autem hic habetur, hos poſitos eſſe in cœmeterio ad S. Cæciliam, non ſic accipias, vt fuerit aliquod cœmeterium ita dictum: ſed quod in ipſo cœmeterio Calliſti locus erat, dictus S. Cæciliæ, cuius ibidem adhuc memoria perſeuerat in marmore ſcripta, iuxta quem locum hi ſepulti erant martyres. De tempore paſſionis eorum nihil prorſus penes antiquos: ſi quis autem tempus deſcribit, additq; conſules; id coniectura tantùm ſua facere videtur.

c Caij & ſoc.] De his itē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij.

d Palatini.] Et ſi commune id ſit nomen omnibus, qui militant in Palatio ex familia Imp. tamen erat peculiaris ordo militiæ Palatinæ, vt apparet ex tit. de Palatinis Cod. li. xij. & Cod. Theo. lib. 6. tit. 30. minores hi erant Comitibus, atque his, qui dicebantur Agentes in rebus: Hi in diuerſas prouincias ad diuerſa negotia mittebantur; aliquando etiam ad exigendum cenſum, vt conſtat ex conſtit. nouella Theodoſij & Valentiani Impp. tit. 43. de Palatin. in his, quæ nuper à Petro Pith. ſunt editæ. & pag. 36.

e Hadriani & ſoc.] Agit de his item Beda, extant eorum acta & quidem germana, quę habes apud Sur. tom. j. die 8. Septembr. & Mombr. tomo 1. porrò de Hadriano & ſocijs Gręci agunt in Menologio 26. Augu. Illuſtriſſimus ſanè martyr Hadrianus, qui licet paſſus ſit Nicomediæ in Bithynia, Romæ etiam clariſſimus eſt habitus, cuius peruetuſta memoria extat apud arcum Seueri, de qua mentio habetur in Ordine Romano, ibi ſacrum corpus eius Nicomedia translatum, reconditum eſt; eademq; inter veteres Cardinalium diaconias cōnumeratur. eſt ſermo Honorij Auguſtudunenſis de ſancto Hadriano. cętera autem de tranſlatione eius, inferius ad ſextum Idus Septembris, dicentur.

f Archelai & ſoc.] Græci etiam de his agūt hac die in Menologio.

g Baſilij & ſoc.] De his itidem Græci in Menologio hac die.

h Caſimiri.] Extant eius acta ſcripta accuratè à Zacharia Ferrerio Vicentino, epiſcopo Gardenſi, legato Apoſtolico in Polonia. Qui etiā auctoritate Romani Pontificis diuinas preces, ſacros hymnos, ac denique integrum officium eccleſiaſticum in eius honorem recitandum conſcripſit. Obijt hic ſanctus anno à Christo Domino milleſimo quadrigenteſimo octogeſimonono.

i In ſanctorum numerum retulit.] Conſtat quidem, peruetuſtum fuiſſe morem in Eccleſia catholica, vt nullus nec martyr quidem, abſque aliqua præuia diſcuſſione & approbatione, inter ſanctos recenſeretur, quos pietas Chriſtiana, more maiorū, colere conſueuit. Quòd enim ad martyres ſpectat; eſt de ea re egregius locus Optati Mileuitani lib. 1. aduerſus Parmenianum, cùm de Lucilla potenti ac factioſa fœmina Donatiſtarum patrona, hæc ait: Cùm correctionē archidiaconi Cæciliani ferre nō poſſet, quæ ante ſpiritualem cibum & potum os neſcio cuius martyris, ſi tamen martyris, libare dicebatur: & cùm pponeret & calici ſalutari os neſcio cuius hominis mortui, etſi martyris, ſed nondum vindicati; correpta, cū cōfuſione irata diſceſſit. &c.

quibus

quibus planè Optatus ſignificat, nefas fuiſſe venerari reliquias martyris alicuius non vindicati, hoc eſt nondum probati & recepti, prout etiam optimè obſeruat Balduinus in ſchol. ad Optatum. Moris enim erat, vt cùm aliquis martyrio occubuiſſet, epiſcopus ſub cuius ditione id accidiſſet, rem geſtam ſcriberet ad Primatem epiſcopum; à quo maturè, adhibitis in conſilium collegis epiſcopis, an inter martyres eſſet recipiendus, decernebatur. Cuius rei ritum & ordinem ſatis monſtrant ea, quæ S. Auguſtinus ſcribit in breuic. collat. diei 3. c. 13. dum habet, quòd Secundus Tigiſitanus epiſcopus in Numidia ſcripſit ad Menſurium epiſcopum Carthaginenſem de his, qui in ea prouincia tunc fœliciter martyrio occubuiſſent, eo quòd ſacros codices, iuxta Diocletiani edictum, tradere noluiſſent, quos omnes martyrum honore & cultu eſſe dignos, ille reſcripſit. Qui idem Menſurius alijs quibuſdam paſſis, nomen martyris & venerationem deferendam eſſe, certis ex cauſis negauit, vt ibidem c. 13. idem teſtatur; quinam autem hi eſſent, ſubdit his verbis: Quidam etiam in ea epiſtola facinoroſi arguebātur & fiſci debitores, qui occaſione perſecutionis vel carere vellent onero ſa multis debitis vita; vel purgare ſe putarent, & quaſi abluere facinora ſua; vel certè acquirere pecuniā, & in cuſtodia delitijs perfrui de obſequio Chriſtianorum, &c. Hi etenim (vt paulò ſuperius ibidem dicitur) his ex cauſis ſe offerebant perſecutoribus non rogati, vltroque dicebant, ſe habere ſacras ac diuinas ſcripturas, quas tradituri non eſſent: quos ipſos Menſurius inter martyres recenſeri vetuit. quod quidem Donatiſtas offendit: qui in eundem Africæ primatem, ac etiam in eius archidiaconum inuidiam & odium cōcitarunt. ſed de his aliàs. Erat autem perneceſſaria huiuſmodi de martyribus inquiſitio, non tantùm ob prædictas cauſas: ſed quoniam & hæretici atque ſchiſmatici aliquando pro Chriſti nomine à perſecutoribus tormenta pati videbantur, & mortem, & quidem ipſis ferè naſcētis fidei exordijs, cum omnia martyrum ſanguine redundarent, vt ſcribit Euſeb. hiſto. lib. 4. cap. 14. prope finem. lib. 5. c. 15. & lib. 8. c. 20. in fi. & S. Auguſtinus de Donatiſtis ſæpe teſtatur: quos omnes, vt alienos à fide & cōmunione catholica Dei eccleſia reſpuere conſueuit; cùm ex ſententia Cypriani, & Auguſtini, omniumque orthodoxorum, quicquid aliquis extra eccleſiam patitur, non martyrium cēſendum, ſed dicenda ſit pœna perfidiæ. hęc de his quæ ſpectāt ad martyres. Poſſumus ex his inferre: ſi de illis, qui pro Chriſto occidebantur, tamen de eorum fide & charitate, ſine qua nihil prodeſt, etiam ſi det quis corpus ſuum ita vt ardeat, tam exquiſitā peruestigationem haberi, moris fuit; ſanè mirum videri non debet, ſanctam Dei Eccleſiam veritatis columnam, maius ſtudium, multoque exactiorem diligentiam adhibere ſolitam in adſcribendo cæteros ſanctorum numero: vt & meritò tanti pōderis negotium non Primati, vel Patriarchę alicui, ſed ipſi tantùm Romano Pontifici, pro ſumma ei à CHRISTO Domino in beatiſſimo Petro Apoſtolo tradita poteſtate, ſit creditum.
De his ſatis: nam de canonizatione ſanctorum ſcimus commentarios eſſe editos, aliosque complures, tam ſacros Theologos, quàm canonici iuris conſultos de his agere: quos conſulat qui cætera auidius cupit.

5 Tertio nonas Martij. Luna. A xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

ANTIOCHIAE natalis ſancti Phocæ [a] martyris, qui poſt multas, quas pro nomine redemptoris paſſus eſt iniurias, qualiter de antiquo illo ſerpente triumphauerit, hodie quoque populis eo miraculo declaratur, quòd ſi quiſpiam à ſerpente morſus fuerit, vt ianuam baſilicæ Martyris credens attigerit, confeſtim euacuata virtute veneni ſanatur. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Hadriani [b] martyris, qui primo in perſecutione Diocletiani iuſſu Firmiliani præſidis ob Chriſti fidem leoni obiectus, deinde gladio iugulatus, martyrij coronam accepit. Eodem die

paſſio

paſſio ſanctorum Euſebij [c] palatini, & aliorum nouem martyrum. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Theophili [d] epiſcopi, qui ſub Seuero principe ſapientia & vitæ integritate conſpicuus emicuit. Item in Palæſtina ad Ripam Iordanis ſancti Geraſimi [e] anachoretæ, qui tempore Zenonis Imperatoris floruit.

M A R T I I. 5.

a PHOCÆ.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio 22. Septembr. Alius hic eſt ab illo eiuſdem nominis epiſcopo, qui paſſus eſt ſub Traiano, de quo inferius 14. Iulij. Quæ hic de Phoca martyre habentur, in Gregorio Turonenſi etiam leguntur lib. de gloria martyr. c. 99. Extat autem de eodem Phoca præclara oratio S. Aſterij epiſcopi Amaſeæ, cuius quidem mentio habetur in Nicęna ſecunda ſynodo, ex eaq́ue hęc ibi leguntur: In regia ciuitate Italiæ, principe & totius mundi regina celebratur Phocas martyr, & extructa eſt ei ædes inſigni pulchritudine: non minus autem colunt Romani Phocam, quàm Petrum & Paulum. hæc S. Aſterius hyperbolicè. Eidem martyri Baſilius Imper. ingentem baſilicam erexit Conſtantinopoli, quã etiam celebri monaſterio auxit, vt ſcribit Cedren. in Baſilio Imp.

b Hadriani.] Agũt Græci de hoc Hadriano Palęſtino 4. Februarij: ſed malè ſub Decio paſſum ferunt: ſiquidem eius gentilis Euſebius libro 8. c. 21. in fine, coronatum eſſe martyrio, teſtatur in perſecutione Diocletiani, & Maximiani Impp.

c Euſebij, & ſoc.] De his item Beda, Vſuar. & alij, quibus aſſentiuntur vet. man. ſcri.

d Theophili epiſc.] De eo. Euſeb. hiſto. lib. 5. cap. 21. & 26. & Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. & alij. Hic inter Oriẽtales epiſcopos, ſub Victore Romano Pontifice aduerſus Quartodecimanos magis magiſq́; inualeſcentes ſtrenuè ſe geſſit. Ad hũc potius ſcripta videtur Victoris Papę epiſtola, quæ mẽdosè inſcripta eſt ad Theophilum epiſcopum Alexandrinum, quem conſtat vixiſſe temporibus Theodoſij iunioris Imp.

e Geraſimi.] Græci in Menologio agũt de Geraſimo pridie huius diei. Conſtat tamen ex Cyrillo monacho, qui iiſdem cum Geraſimo vixit temporibus, in actis ſancti Euthymij, quæ ſcripſit, ipſum deceſſiſſe, quinta Martij, indic. decimatertia, ſub conſulatu ſecundo Zenonis Aug. qui annus, ex ſupputatione recentiorum, ponitur à Chriſto nato quadringenteſimus ſeptuageſimusquintus. multa ibi de Geraſimo habet idem auctor; necnõ in vita S. Sabæ abb. apud Lipom. tomo 5. & Suri. tom. 6. in actis item S. Quiriaci anachoretæ agitur de eius obitu, habentur apud Sur. tomo 5. De alijs admirandis eiuſdem reb. geſtis habes in Prato ſpirituali c. 107. Cedrenus in compend. ſub Zenone, & alij. ex illis aliqua ſcriptor ille vitæ S. Hieronymi, de quo agemus inferius, & quis fuerit, oſtendemus, eidem S. Hieronymo falsò adſcripſit.

xxv. B Pridie nonas Martij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6

NICOMEDIÆ natalis ſanctorum martyrum Victoris [a] & Victorini, qui per triennium cum Claudiano & Baſſa vxore eius tormentis multis afflicti, & retruſi in carcerem, ibidem vitæ ſuæ curſum impleuerunt. Terdonæ ſancti Marciani [b] epiſcopi & martyris, qui ſub Traiano pro Chriſti gloria occiſus coronatur. Conſtantinopoli ſancti Euagrij, [c] qui tempore Valentis à catholicis electus epiſcopus, ab eodem Imperatore in exilium miſſus, migrauit ad Dominum. In Cypro ſancti

cti Cononis [d] martyris, qui ſub Decio Imperatore pedibus clauis confixis, ante currum iuſſus currere, in genua procumbens, in oratione reddidit ſpiritum. Item paſſio ſanctorum quadragintaduorum [e] Martyrum, qui in Amorio comprehenſi, & in Syriam perducti, illic egregio peracto certamine, victores palmam martyrij perceperunt. Bononiæ ſancti Baſilij [f] epiſcopi, qui à ſancto Silueſtro Papa ordinatus, verbo & exemplo creditam ſibi eccleſiam ſanctiſſimè gubernauit.

M A R T I I. 6.

a VICTORIS, & Victorini.] De his Beda, Vſuar. Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 180. agūt item Græci de Victore & Victorino 31. Ianuarij, quos tamen nō Nicomediæ, ſed Corinthi ſub Decio Imp. paſſos affirmant: ſed fortaſſe illi ab his ſunt diuerſi.

b Marciani epiſcopi.] Extant eius acta, quæ ex antiquioribus monumentis Mombrit. recitat tomo 2. breui autem compendio Petrus in catal. libro 3. c. 189. paſſus eſt, vt eadem acta teſtātur, ſub Hadriano Imp.

c Euagrij epiſc.] Græci itidem. Porrò de eo ſcribit Socrates hiſto. lib. 4. c. 13. Adſcribitur hic trigeſimus epiſcopus Conſtantinopolitanus à Nicephoro epi. in chronico. Vixit eodem ſeculo Euagrius S. Hieronymi perneceſſarius; qui defuncto Paulino, ſubrogatus eſt Antiochenus epiſcopus; alius item Euagrius natione Ponticus, aliquando clarus eodem ſeculo vixit, ſed Origenis labe conſperſus, extra claſſem catholicorum eſt eiectus, in quem ſæpe inuehitur idem S Hieronymus.

d Cononis.] De eo etiam Græci in Menolog. hac die agunt; quem Nazareth oriundum præclaris certaminib. pro fide ſusceptis nobilitatū ferūt, dū breui compendio martyrium eius deſcribunt.

e Quadragintaduorum martyrum.] Græci etiam de his hac die in Menologio recenſentque inter ipſos Theodorum, Conſtantium, Theophilum, & Baſſum.

f Baſilij epiſcopi.] De eo item tabulæ Bononienſis eccleſiæ, & Sigon. lib. de eccleſ. Bonon. de quo ſupra.

7 Nonas Martij. Luna. C xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

IN monaſterio Foſſæ nouæ prope Tarracinam ſancti Thomæ [a] Aquinatis confeſſoris & doctoris, ordinis Prædicatorum, vitæ ſanctitate & Theologiæ ſcientia illuſtris. Tuburbi in Mauritania natalis ſanctarum martyrum Perpetuæ [b] & Felicitatis: quæ cum eſſet prægnans (vt ſanctus Auguſtinus ait) expectata, iuxta leges, vt pareret, dum parturiebat, dolebat; obiecta feris gaudebat: paſſique ſunt cum eis Reuocatus, [c] Saturninus, Secundolus; quorum vltimus quieuit in carcere, reliqui omnes beſtijs traditi ſunt, ſub Seuero principe. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſancti Eubuli, [d] qui cum eſſet ſocius ſancti Hadriani, biduo poſt illū laniatus à leonibus, & gladio trucidatus, vltimus omnium in ea ciuitate martyrij coronam accepit. Nicomediæ ſancti Theophili [e] epiſcopi, qui ob cul-

tum

tum ſanctarum imaginum in exilium pulſus, illic defunctus eſt. Peluſij in Aegypto ſancti Pauli [f] epiſcopi, qui eadem ex cauſa exul occubuit. Brixiæ ſancti Gaudioſi [g] epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide ſancti Pauli [h] cognomento Simplicis.

MARTII. 7.

SANCTI Thomæ Aquinatis.] Celeberrimi doctoris acta ſcripta fuſius habentur à Dauid Romeo, Paulo Regio, & Suri tomo. 2. plura S. Antoninus in 3. parte tit. 23. c. 27. & ſeq. Extare dicuntur in bibliotheca Vaticana Apoſtolicæ litteræ Gregorij decimi Rom. Pontificis ad ipſum ſcriptæ, quibus eum vocauit ad Lugdunenſe concilium. illas autem Clementis quarti ad ipſum datas legi in illius regiſtro. Relatus eſt inter ſanctos à Ioanne xxij. Papa, cuius canonizationis extāt litteræ Apoſtolicæ. Vix quiſquam enarrare ſufficeret, quot vir ſanctiſſimus atq; eruditiſſimus Theologorum præconijs celebretur; quantumq; eius illibatæ doctrinæ à ſanctis patribus in S.S. œcumenico Tridentino concilio conſidentibus fuerit acclamatum; iureq; ob eã cauſam à ſanctiſſimæ memoriæ Pio quinto Romano Pontifice inter celebriores Doctores eccleſiæ ſit adnumeratus, dum huius diei celebritas iiſdem ſacris ſolemnib. peragi voluit, quibus Bonifacius octauus Papa ſanctorum quatuor Doctorum Gregorij, Ambroſij, Auguſtini & Hieronymi feſtiuitates celebrandas cõſtituit. extat de his ſacrum diploma datum anno Domini 1567. tertio idus Aprilis, Pontificatus eius anno ſecundo.

b Perpetuæ, & Felicitatis.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Harũ frequenter meminit S. Auguſtinus, digniſq; laudib. celebrat, vt in tractatu habito de tempore barbarico, eſt quintus de diuer. ibiq; c. 5. item in pſalmum 47. ac de origine animæ ad Vincentium lib. 3. c. 9. & li. 4. c. 18. rurſus etiam ad Renatum lib. 1. c. 10. ac denique ſerm. de cultura agri. c. 4. tomo 9. pag. 318. edit. Louan. Scribit Poſſidius in indiculo, S. Auguſtinum tres tractatus habuiſſe in harũ martyrum die natali, quos excidiſſe dolemus. In ſacro canone miſſæ Perpetuæ & Felicitatis nomina recenſentur. Meminit Tertullianus de ipſarũ altera, Perpetua ſcilicet, libro de anima, ex quo errare conuincuntur hi, qui has paſſas referunt temporibus Gallieni: nam Tertullianus qui de ea ſcribit, vixit ſub Seuero Imp. Expectata eſt Felicitas, vt pareret, iuxta l. prægnantis, ff. de pœn. cui S. Auguſtinus videtur alludere. Poſita erant harũ ſacra corpora Carthagine in maiori baſilica, vt auctor eſt Victor epiſc. Vtic. lib. 1. de perſecut. Vuãdal. eandem puto eſſe baſilicam, ab eademque Perpetua martyre denominatam, de qua in præfatione ſecũdi concilij Carthaginẽſis mentio habetur, ibi enim Perpetua Reſtituta appellatur Eccleſia, in qua dicta ſynodus eſt celebrata. Eſt præterea altera Felicitas inſignis martyr, de qua inferius ſexto idus Iulij.

c Reuocatus & ſoc.] Ex eorundem actis Vſuardus, Ado, & Petrus in catalo. lib. 3. cap. 182. agunt hac die.

d Eubuli.] Græci etiam. Scribit de Eubulo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 21. in fine, paſſumq; refert anno ſeptimo perſecutionis Diocletiani Imp.

e Theophili epiſcopi.] Agunt de eo item Græci in Menolog. hac die, eiuſq; pro fide catholica certamen paucis deſcribunt.

f Pauli epiſc.] Iidem de eo Græci hac die in Menologio agunt, eademque referunt, quæ hic ponuntur.

g Gaudioſi epiſcopi.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Brixianæ. ponitur in tabulis Democh. duodecimus eius eccleſiæ epiſcopus, à Philaſtrij autẽ tempore, qui numeratur eius ſedis epiſcopus ordine ſeptimus, ſextus numeratus à Ramperto epiſcopo Brixiano in ſerm. de transla. S. Philaſtrij.

h Pauli Simpl.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Fuit diſcipulus Antonij Magni, vixitque temporibus Conſtantini Imp. plura de ipſo in vitas patrum part. 1.

xxii. D Octauo idus Martij. Luna 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

APVD

APVD Antinoum Ægypti vrbem natalis ſanctorum martyrum Philemonis,[a] & Apollonij diaconi, qui tenti, & ad iudicem adducti, cum conſtanter idolis ſacrificare renuiſſent, perforatis calcaneis per ciuitatem horribiliter tracti, nouiſſimè gladio cæſi martyrium compleuerunt. Item ibidem paſſio ſanctorum Ariani[b] præſidis, Theotici, & aliorum trium, quos iudex ſubmerſos in mare necauit; ſed delphinorum obſequio corpora eorum ad littus delata ſunt. Nicomediæ ſancti Quinctilis[c] epiſcopi & martyris. Carthagine ſancti Pontij[d] diaconi beati Cypriani epiſcopi, qui vſque ad diem mortis illius cum ipſo exilium ſuſtinens, vitæ & paſſionis eius egregium volumen reliquit, atque in ſuis paſſionibus Dominum ſemper glorificans, coronam vitæ promeruit. Item in Africa ſanctorum Cyrilli[e] epiſcopi, Rogati, Felicis, item Rogati, Beatæ, Hereniæ, Felicitatis, Vrbani, Siluani, & Mamilli. Toleti in Hiſpania depoſitio beati Iuliani[f] epiſcopi & confeſſoris, ſanctitate & doctrina celeberrimi. In Anglia ſancti Felicis[g] epiſcopi, qui Orientales Anglos ad fidem conuertit.

MARTII 8.

a PHILEMONIS, & Apollonij.] De his Vſuardus hac die, Græci autem in Menologio ad xviij. kalen. Decembris vnà cum Thyrſo, Lucio, & Callinico, & ſocijs; quorum omnium acta ſcripſit Metaphraſtes ex vetuſtioribus monumentis; retulit ea Lipom. in tomo 5. & Sur. in tomo 6. de his etiam in vitas patrum par. j. c. 19.

b Ariani præſidis, & ſoc.] Agit de his omnibus Vſuardus, Græci autem in Menologio quinta Iunij. erat Arianus ferociſſimus omnium perſecutor, prout prædicta acta martyrum Thyrſi & ſociorum indicant: res geſtę etiam Paphnutij martyris, quas recitat Metaphraſtes ad 29. Aprilis, necnon acta Sabini martyris, de quo Lipom. tomo ſexto, & Sur. tomo ſecundo, die 13. Martij, perſecutiones ab eo excitatas referunt. de eius autem conuerſione atque martyrio agitur in actis prædictorum martyrum Thyrſi, Lucij, Callinici, & ſociorum, apud Metaphraſ. die 14. Decembris.

c Quinctilis epiſcopi.] Beda de eo hac die, additque Capitolinum, ſed Quinctilium, pro Quinctili, aſtipulantur item vet. man. ſcrip.

d Pontij diac.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Agit de Pontio Hieron. de ſcriptoribus eccleſiaſt. Confundunt hunc nonnulli cum Pontio, qui paſſus eſt in Gallijs; ſed alius ille à Pontio Carthaginenſi diacono, qui & Carthagine quieuit, nouiſſimuſque ob ſcripta à ſe acta ſancti martyris Cypriani. de Pontio autem in Gallia martyre inferius agitur pridie id. Maij.

e Cyrilli epiſcopi, & ſociorum.] Agit de his Beda & alij eum ſecuti, conſentiuntque vet. manuſcrip.

f Iuliani epiſcopi.] De eo hac die in breuiario Toletano, Vſuardus autem 6. huius. Succeſſit hic Quirico epiſcopo, quem præceſſit S. Ildefonſus ſucceſſor S. Eugenij: interfuit concilio Toletano duodecimo, celebrato anno primo Eringij regis, à Chriſto autem 680. vt ex eius actis conſtat, licet mendoſus codex Iulium pro Iuliano dicat in ſubſcriptione epiſcoporum, ſed rectè cap. 1. ſedit autem annos decem, menſem vnum, & dies ſeptem; migrauit ex hac vita anno Domini 691. Mirum quidem dictu, communi omnium penè errore irrepſit, vt omnes hunc appellent Iulianum cognomento Pomerium, eiuſque ſcriptiones eodem inſcribantur cognomine. Quàm autem diuerſus ſit à Iuliano Pomerio hic, de quo agimus: longum quod extat inter vtrumque temporis interuallum, facilè perſuadet; nam Iulianus Pomerius vixit temporibus Gelaſij Papæ; quod ex eo cognoſces, dum Gennadius ſcribens ad eundem Pontificem librum illum de vir. illuſtr. (vt ipſe teſtatur cap. 100.) cùm agit de Pomerio c. 98. illum adhuc viuere teſtatur. & ne quis exiſtimet Pomerium illum de quo ſcribit Gennadius alium eſſe à Iuliano Pomerio de quo vertitur cōtrouerſia, conſulat Iſidorum de vir. illuſtr. cap. 12. & Honorium Auguſtud. cap. 12. & intelliget vnum eundemque eſſe; quem, vt diximus, conſtat floruiſſe temporibus Gelaſij Papę circa annum Domini 495. At verò Iulianus epiſ Toletanus

Ietanus, de quo hic agitur, poſt annos ferè ducentos vixit. Præterea Iulianus ille Pomerius, natione Maurus, presbyter tantùm, in Gallijs vixiſſe dicitur, vt tam Gennadius, quàm Honorius atteſtantur, nec reperitur fuiſſe eccleſiæ alicuius epiſcopus. Accedit etiam, quòd eundem Iulianum Pomerium Iſidorus inſimulat hæreſis Tertulliani, cùm in libris quos ſcripſit de natura animæ, illam conatus eſt affirmare eſſe corpoream: quæ quidem indigna ſunt, quæ tribuantur Iuliano epiſcopo Toletano fidei catholicæ integritate probatiſſimo. Certè in vita huius antiquitus ſcripta, quam citat Vaſæus in Annal. Hiſpan. nullam prorſus de huiuſmodi cognomine fieri mentionem affirmat. Trithem. cùm agit de ſcrip. eccleſ. in eundem errorem lapſus eſt, vt vnum eundemque putarit Iulianum Pomerium cùm Iuliano epiſcopo Toletano. Cautius quidem Sigiber. qui in libro de viris illuſtr. cap. 54. & 56. alium eſſe Iulianum Pomerium ab epiſcopo Toletano demonſtrat. Vnde autem errandi occaſio prouenerit, inueſtigemus. Conueniunt nomine, atque ſacrarum litterarum profeſſione dum vterque inter ſcriptores eccleſiaſticos adnumeratur; &, quod maius eſt, eiuſdem facultatis & nominis commentarios ediderunt. ſcripſit enim ille Pomerius, vt teſtatur ſanctus Iſidorus de vir. illuſtr. cap. 12. itemque Honorius. commentarium tribus libris diſtinctũ, quem Prognoſticon appellauit, de vitæ futuræ contemplatione: elaborauit idem opus ſanctus Iulianus epiſcopus Toletanus totidem libris diſtinctum, eodemque nomine Prognoſticon nuncupatum, vnde (vt diximus) accepta eſt erroris occaſio. Porrò ſi quis legerit Prognoſticon Iuliani epiſcopi Toletani, longè aliud eſſe illud opus ab eo inueniet, quod Pomerius elaborauit: nam ſæpius citat in eo ſanctum Gregorium Papam, quem conſtat longè poſt illius Pomerij tempora vixiſſe. at quod omnem prorſus aufert difficultatem: in eodem opere idem Toletanus epiſcopus allegat plus decies Iulianum Pomerium. Ad poſtremum, cùm in eo commentario idem profiteatur ſe habuiſſe præceptorem S. Eugenium; quis ſit auctor, & quo vixerit tempore, apertè ſignificat. Huius etiam, & non Iuliani Pomerij, vt falsò inſcribitur, eſt ille egregius commentarius contra Iudæos ad Eringium regem; vbi in fine auctor, cùm numeret ab incarnatione Domini vſque ad illud tempus, quo librum abſoluit, annos ſexcentos octuaginta ſex, longè alium ſe eſſe ab illo declarat.

g Felicis epiſco.] De eo ſcribit Beda hiſto. de geſt. Angl. libro 2. cap. 15. floruit circa annum Domini ſexcenteſimum triceſimum.

xxij. E Septimo idus Martij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

APVD Sebaſten Armeniæ natalis ſanctorum Quadraginta[a] militum Cappadocum, qui tempore Licinij Imperatoris ſub præſide Agricolano poſt vincula & carceres teterrimos, poſt cæſas lapidibus[b] facies, † in rigens ſtagnum[c] miſſi ſunt, vbi gelu constricta eorum corpora diſrumpebantur, ac demum crurifragio martyrium conſummarunt. Erant autem inter eos nobiliores Cyrion & Candidus: quorum omnium præclaras glorias ſanctus Baſilius, alijque Patres ſcriptis ſuis celebrarunt. Nyſſæ depoſitio ſancti Gregorij[d] epiſcopi, fratris beati Baſilij magni, vita & eruditione clariſſimi, qui ob fidei catholicæ defenſionem ſub Valente Imperatore Ariano ciuitate ſua pulſus eſt. Barcinone in Hiſpania ſancti Paciani[e] epiſcopi, tam vita quàm ſermone conſpicui, qui tempore Theodoſij principis in vltima ſenectute finem vitæ ſortitus eſt. In Morauia ſanctorum epiſcoporum Cyrilli[f] & Methodij, qui multas illarum regionum

† Nudi ſub dio expoſiti ſunt.

gentes

gentes cum eorum Regibus ad fidem Chriſti perduxerũt. Romæ beatæ Franciſcæ viduæ, nobilitate generis, vitæ ſanctitate, & miraculorum gratia celebris.

M A R T I I 9.

a QVADRAGINTA militum.] Tam Latini, quã Grȩci de iiſdem agunt hac die: Extat de his egregius ſermo S. Baſilij; duȩ inſuper ornatiſſimȩ orationes ſancti Gregorij Nyſſeni, ſeu potius vna, duobus diebus vix abſoluta ob frequentiſſimum cœtum, quo impediente, eam prima die abſoluere minus licuit. Eorum acta ex vetuſtiorib. monumentis accepta edidit Metaphraſtes, eaq́; habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Fuerunt omnes (vt ſcribit ſanctus Baſilius) natione Cappadoces, ex diuerſis ciuitatibus oriundi. De inuentione reliquiarum ipſorum opera S. Pulcherię Auguſtæ, ſcribit Sozom. lib. 9 c. 2. Niceph. lib. 14. cap. 10. & Beda de ſex ætat. aliæ autem eorundem ſanctorum reliquiæ, quȩ aſſeruabantur Cæſareæ Cappadociæ in monaſterio ſanctarum virginum, à nepte S. Baſilij, diuino monitu, conceſſæ ſunt ſancto Gaudentio epiſcopo Brixiano, dum in regiones illas Dei nutu peregrinaretur: qui tanquã ingentem adeptus theſaurum, ſummo perfuſus gaudio, illas detulit in Italiam, quas in baſilica à ſe erecta honorificentiſſimè collocauit: & in eius dedicatione habuit homiliam, qua non ſolum rei geſtȩ hiſtoriam retexit; verùm etiam occurens tacitȩ de ſanctis reliquijs obiectioni, hæc ait: Licet enim cineres exuſtorum corporum mãdato perſecutoris in fluuium iacerentur; non defuerunt religioſȩ manus, quȩ partem cineris vel furto eriperent, vel pretio cõpararent. hęc Gaudẽtius. præter hæc etiam conſtat ex prędictis eorundẽ martyrum actis, ipſas reliquias, in profluentem proiectas, diuina operante virtute, ad fluminis ripam eſſe delatas, & ab epiſcopo Petro ſumma cum diligentia collectas. De loco martyrij idem S. Gaudentius affirmat, paſſos eſſe Sebaſte ciuitate metropolitana minoris Armeniæ. Erexit baſilicam Conſtantinopoli in honorem prędictorum martyrum Tiberius Imp. quam Mauritius eius Succeſſor abſoluit. hiſto. miſcel. lib. 17. anno quinto Mauritij Imp.

b Caſæ lapidibus facies.] Polybius li. 6. dum recenſet ſupplicia militaria; non tantum illos cædi fuſtibus, ſed etiam contundi lapidibus ſolitos narrat. prout etiam in hos milites factum apparet: de cæteris autem militaribus pœnis notauimus ſupra die 29. Ianuarij; dicturi & inferius ſuo loco de decimatione in Mauritio martyre die 22. Septembris.

c In rigens ſtagnum miſſi ſunt.] Eadem ferè ſanctus Baſilius in oratione de quadraginta martyr. his verbis: Igitur ſancti Dei ſub dio pernoctare in ſtagno quodam iuſſi ſunt, quod pro mœnibus ciuitatis erat, &c. eadem videtur affirmare Grego. Nyſſen. orat. ſecunda de iiſdem martyr. vbi hæc verba: Imperat tyrannus, vt gelu athletę excruciari extinguantur, &c. certè niſi vitium ſit in tranſlatione, cum gelu ſit concretio aquæ ex frigore: prędictos in aquam poſitos eſſe, quiſque intelligit. confirmare hæc videntur, quæ paulò poſt ſequuntur, his verbis: Vnanimiter vniuerſi hoc occupato loco, qui publicis tunc balneis vacabat, quaſi & ipſi lauacro corpora curaturi & exterſuri, haud cunctanter tunicarum amictum deponebant. Paulò poſt item ſic: Elementorum quidem natura cõgelationi ſuccumbebat: martyrum verò natura quaſi indomita & inuicta erat. itemq́ue inferius: Defluebant digiti gelu paulatim, carptimq́ue exciſi. hæc omnia autem multò pleniora apud Metaphraſtem, ac vetera Martyrologia habentur expreſſa. Quȩ tamen redduntur ambigua ex his, quæ inferius de iiſdem ſanctis martyribus idem ſanctus Baſilius eadem oratione, vitioſa tranſlatione confuſa ſcribit his verbis: In terra primum exerciti, deinde in aere ſub dio, poſtremo igne crematos aqua excepit &c. Significare volens hiſce quatuor elementis eo ordine ſic eſſe probatos, vt poſtremò eos igne crematos tunc aqua exceperit, & non prius; ſed ſub nudo aere nudos expoſitos, fuiſſe frigore cruciatos. In eandem ſententiam ſanctus Gaudentius epiſcopus Brix. in ſermone, quem habuit de dedic. baſil. illorum deſcribens certamen, hęc habet: Iudex proſpiciens regionis naturam nimijs rigentem frigoribus, tempus etiam, quo maxima hyemis aſperitas, aquilone flante, violentius incumbebat, montes niuibus, pruinis arua tegebantur: ſtagnum quoque vrbi, in qua iſta gerebantur, ſubiacens longè lateque diffuſum, validiſſimo gelu durante, iter ſolidum plauſtris gementibus accommodabat. hac ergo vi loci, & temporis immanitate perſpecta, ſacr. legij Gentilis exactor illud ſupplicij genus ſanctis adhiberi imperat, vt nudati corporibus, religati in aperti aeris pruinoſa duritie pernoctarent, balneis non longè ſub conſpectu eorum fumantibus, vbi velox remedium victis callidus perſecutor animis eorũ magis intercipere geſtiens, promittebat. &c.

hęc Gaudentius, qui in eas, vt diximus nuper, regiones peregrinatus, eorundem ſanctorum martyrum ſacras reliquias à ſancti Baſilij nepte accipere meruit. Secundum itaque ſanctum Baſilium, & ſanctum Gaudentium poſita eſt hic in margine alia diuerſa lectio. Quòd autem abſque eo, quòd dimitterentur in ſtagnum, plus ſatis eſſet ad cruciatum, nudos eos exponi ſub dio; docent ea quę de immanitate frigoris & algoris illarum regionum ex his, quæ paſſi ſunt Romani milites illic agentes in expeditione ſub Corbulone, ſcribit Cornel. Tacit. libro decimotertio. his verbis: Ambuſti multorum artus vi frigoris, & quidam inter excubias exanimati ſunt; annotatuſque miles, qui faſcem lignorum geſtabar, ita pręriguiſſe, ut manus oneri adhęrentes truncis brachijs deciderent. hęc Tacit. nec pręteritur quòd ſanctus Ioannes Chryſoſtomus qui in Armenia exulauit, pluries ſuis in epiſtolis queritur de eius regionis frigoris immanitate, præſertim ad Olympiadem ſcribens epi. 4. & 6.

d Gregorij epiſcopi.] Vſuardus item hac die de eo, Græci autem in Menologio quarto idus Ianuarij. Plura de ipſo ſanctus Gregorius Nazian. in oratione dicta in laudem Baſilij, ſcripſitque ad eum egregiam epiſtolam, qua ipſum è rhetoricis ſtudijs ad ſacros perſcrutandos libros reuocauit. eſt epiſtola 43. ſunt & aliæ ab eodem ad ipſum ſcriptæ, videlicet 34. 35. 36. 37. 42. 95. & 142. Quomodo autem in exilium actus ſit ab Arianis ob fidei catholicæ defenſionem, meminit ſanctus Baſilius epiſtola decima, idemque ipſe Gregorius de re ipſa in epiſtola ad Olympium monachum de vita ſanctæ Macrinæ ſororis. Poſt Valentis Imperator. Ariani obitum, ab Antiochena ſynodo ad reparandas Orientales eccleſias iam collapſas deſtinatus eſt, vt idem ipſe in eadem epiſtola teſtatur. Alia inſuper honorificentiſſima legatione functus eſt, cùm à S. S. œcumenico concilio Conſtantinopolitano ſub Theodoſio habito ad viſitandas eccleſias Arabiæ miſſus eſt, vt ipſe ſcribit in epiſtola ad Flauianum. Tãtus denique fuit, vt inter præcipuos catholicæ fidei patronos adnumerari, & ſanctione Imperiali laudari mereretur. eſt conſtitutio Theodoſij Imper. libro tertio, de fide catholi. Cod. Theod. de eodem ſanctus Hieronymus, tamquam de homine ſatis ſibi cognito cùm eſſet Conſtantinopoli, ſcribit libro de ſcrip. eccleſ. Vixit autem vſque ad vltimam ſenectutem: conſtat enim eum interfuiſſe alij ſynodo Conſtantinopolitanæ habitæ anno decimo ſexto Theodoſij Imper. qui eſt annus Domini trecenteſimus nonageſimus quartus, vt apparet ex illius ſynodi actis apud Theodorum Bal. in nomoc. Photij pagina 390. & 391. Hunc etiam plurimum celebrat Suidas, eique inter illuſtres illius temporis oratores primas defert Vincentius Lirinenſis in libro aduerſus hæreſ. eundem eiuſmodi exornat elogio: ſanctus Gregorius Nyſſenus fidei, conuerſationis, integritatis, & ſapientiæ merito frater Baſilio digniſſimus. Niceta in ſchol. 19. ad orat. Gregorij Nazian. in funere Baſilij dicit hunc fuiſſe aliquando coniugio obligatum, idque teſtatur Nicephorus hiſto. libro vndecimo, capi. decimonono, annuit hoc ipſemet in libro de laude virgin. eam appellatam eſſe Theoſebiam inſignemque fuiſſe ſanctitate mulierem, teſtatur ſanctus Gregorius Nazianzenus epiſtola nonageſimaquinta, ad ipſum Gregorium ſcripta, cùm eum de obitu illius conſolatur.

e Paciani epiſcopi.] De eo item Vſuardus hac die, aſſentiunturque vet. manu ſcripta. Agit de Paciano ſanctus Hieronymus libro de ſcript. eccleſ. in ipſo, & in Dextero eius filio: qui in ſeculo etiam clarus, pręfectura Prætorij fuit decoratus, ad quem idem ſanctus Hieronymus inſcripſit librum de ſcriptoribus eccleſiaſticis: porrò Dexter eruditione inſignis ſcripſit hiſtoriã ad ſanctum Hieronymum, prout ipſe teſtatur de ſcript. eccleſiaſt. in Dextero, & in apologia aduerſus Rufinum libro ſecundo, extant Paciani opuſcula ad Symphorianum de catholico nomine, & paræneſis de pœnitentia, atque etiam de baptiſmo opuſculum.

f Cyrilli, & Methodij epiſcoporum.] Habentur horum res geſtæ in breuiario religioſiſſimæ Polonorum eccleſiæ, ſex lectionibus, ſecundum ritum eccleſiaſticum diſtinctæ. Dicti ſunt ambo Morauorum & Slauorum Apoſtoli; & licet Methodio Morauia tantùm tribuatur, tamen ex regiſtro Ioannis octaui Papę. ſatis apparet etiam Methodium fuiſſe Slauorum epiſcopum: qui ordinatus ab Adriano ſecundo Romano Pontifice prædeceſſore eiuſdem Ioannis octaui, ab eo ad Slauorum populum miſſus fuit, prout eiuſdem Ioannis Papæ indicant litteræ ad ipſum regem datæ decima Iunij, indict. 12. anno Domini octingenteſimo ſeptuageſimonono, qui item ad eundem Methodium ſcripſit epiſtolam ducenteſimã ſecundã, datam eadem die & anno, quo ſuperior ad regem, qua eum vocat Romam, vt de fide, quam illis gentibus prędicaret, redderet rationem: falſis enim quibuſdam calumnijs fuerat accuſatus, aliter eum docere, quàm accepiſſet à Romana eccleſia: qui anno ſequenti indict. decimatertia, menſe Iunij Romam venit, & in ſynodo cauſam dixit: probataque ſua fide, obtinuit quod optabat à Romano Pontifice; nimirum vt Slauorum lingua laudes Deo dicere, & ſacra peragere licitè poſſet; ita tamen, vt prius Latina lingua Euangelium coràm populo legeretur. extat de his omnib. epiſtola eiuſdem Ioannis Papę ducenteſima quinquageſimaſecunda, data 12. Iunij indict. 13. ad Slauorum principem. Reuerſus ſanctus Methodius ad Slauos, cùm vberes fru-

fructus de Euangelica prædicatione colliget, grauiſſima fuit perſecutione vexatus: quem idẽ Pontifex, datis ad eum litteris, eſt conſolatus, epiſtola 178. dat. kalen. April. indict. 14. Habetur in dictis eorũdem actis, ipſorum opera corpus S. Clementis Romani Pont. Romam fuiſſe delatum, & in baſilica S. Clementis reconditum. vbi etiam ijdem Romæ morientes, miraculis clari ſepulti ſunt, quorum ſacras reliquias nuper ſub altari in eiuſdem eccleſiæ ſacello peruetuſto repertas eſſe accepi.

Agit de ijſdem Martin. Polon. in ſupput. temporũ anno Domini 859. Æneas Siluius hiſto. Boem. lib. 1. cap. 13. Mart. Chromer. de reb. Polon. libro 3. & alij plures.

g Franciſcæ viduæ.] Legi ex archiuio eius monaſterij duos mau. ſcrip. codices, quibus eius præclariſſima acta, & miracula quidem inſignia, quibus tam viuens adhuc, quàm etiam poſt obitum claruit, teſtibus examinatis, ſunt ſcriptorum monumentis perpetuis conſignata.

10 Sexto idus Martij. Luna. F xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

APAMEÆ in Phrygia natalis ſanctorum martyrum Caij[a] & Alexandri, qui, vt ſcribit Apollinaris Hierapolitanus epiſcopus in libro aduerſus Cataphrygas hæreticos, in perſecutione Marci Antonini & Lucij Veri, glorioſo martyrio coronati ſunt. In Perſide paſſio ſanctorũ quadraginta duorum[b] Martyrũ. Corinthi ſanctorum martyrum Codrati,[c] Dionyſij, Cypriani, Anecti, Pauli, & Creſcentis, qui in perſecutione Decij & Valeriani, ſub Iaſone præſide, gladio cæſi ſunt. In Africa ſancti Victoris[d] martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus ad populum tractatum habuit. Hieroſolymis ſancti Macarij[e] epiſcopi & confeſſoris, cuius hortatu loca ſancta à Conſtantino & Helena expurgata, & ſacris baſilicis illuſtrata ſunt. Lutetiæ Pariſiorum depoſitio ſancti Droctouei[f] abbatis, diſcipuli beati Germani epiſcopi. In monaſterio Luxouienſi ſancti Attalæ[g] abbatis, miraculis clari.

MARTII. 10.

a CAII & Alexandri.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcript. Eorum martyrium ſcripſit ſanctus Dionyſius epiſcopus Alexandrinus, erat apud Euſeb. hiſto. lib. 5. c. 15. in fine.

b Quadraginta duorum martyrum.] Agunt de his etiam ijdem, qui ſupra, Beda ac cæteri.

c Codrati, & ſoc.] Græci item de his hac die in Menologio, quorum egregium martyrium ex veterib. monumentis ſcripſit Metaphraſtes, quod & recitat Lipom tom. 7. & Sur. tom. 2.

d Victoris.] Scribit Poſſidius in indiculo c. vlt. S. Auguſtinũ in eius die natali tractatum habuiſſe. Plures reperiuntur eiuſdem nominis in Africa martyres, vt ille inter alios, quẽ ſcribit Lucianus in epiſtola ad Celerinum, vnà cum ſocijs in carcere fame occubuiſſe. eſt 12. apud Cypri. edit. Pamel.

e Macarij epiſcopi.] Interfuit hic magno Nicæno concilio aduerſus Ariũ, cui ſemper ab exordio naſcentis hæreſis accerrimè reſtitit, vt eiuſdem Arij literæ atteſtantur, quas recitat S. Epiphanius in panar. hæres 69. & Niceph. lib. 8. c. 9. Extat ad hunc ipſum Conſtantini Imper. epiſtola apud Socrat. lib. 1. c. plura de eo Rufin. lib. 1. c. 2. Sozom. lib. c. 3. & alij, qui ab ijſdem acceperũt.

Ne quis autem Macarij nominè decipiatur; ſcire debet, fuiſſe eiuſdem nominis, eiuſdemq; ſedis epiſcopum temporibus Iuſtiniani Imp. qui ob hæreſim Origeniſtarum ſede excidit, de quo ſcribit Euagrius hiſtor. lib. 4. c. 36. licet tandem cantans palinodiam, fuerit reſtitutus.

f Droctonei abba.] De eo etiam Vſuardus, & Aimo de geſt. Franc. libro tertio, cap. 16. claruit circa annum Domini quingenteſimum ſeptuageſimum.

g Attalæ abb.] Beda item, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Scripſit eius vitam fideliſſimè Ionas abbas, quæ habetur apud Bedam tom. 3. quam & Sur. retulit in tomo 2. Eſt autem de eodem mentio in vita S. Vualerici apud Sur. tomo 2. die 1. April. Sigeber. in chron. anno 624. Petrus in catal. libro 3. cap. 190. & Trithem. de vir. illuſtr. ordi. ſancti Bened. lib. 3. c. 71.

xx. G **Quinto idus Martij. Luna.** 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

CARTHAGINE ſanctorum martyrum Heraclij [a] & Zoſimi. Alexandriæ paſſio ſanctorum Candidi, [b] Piperionis, & aliorum viginti. Laodiceæ in Syria ſanctorum martyrum Trophimi [c] & Thali, qui in perſecutione Diocletiani poſt multa ſæuaque tormenta coronas gloriæ ſunt aſſecuti. Antiochiæ commemoratio plurimorum [d] ſanctorum Martyrum, quorum alij Maximini Imperatoris mandato candentibus craticulis ſuperpoſiti, non ad mortem, ſed ad diuturnum cruciatum aſſati, alij alijs ſæuiſſimis affecti ſupplicijs ad palmam martyrij peruenerunt. Item ſanctorum Gorgonij [e] & Firmi. Cordubæ ſancti Eulogij [f] presbyteri, qui eiuſdem vrbis Martyribus in perſecutione Saracenorum adiungi meruit, quorum pro fide certamina ſcribendo fuerat æmulatus. Sardis ſancti Euthymij [g] epiſcopi, qui ob cultum ſanctarum imaginum à Michaele Imperatore Iconoclaſta in exilium miſſus, demum Theophilo imperante martyrium conſummauit. Hieroſolymis ſancti Sophronij [h] epiſcopi. Mediolani ſancti Benedicti [i] epiſcopi. In finibus Ambianenſium ſancti Firmini [k] abbatis. Carthagine ſancti Conſtantini [l] confeſſoris. Babuci in Hernicis ſancti Petri [m] confeſſoris, miraculorum gloria inſignis.

M A R T I I 12.

a SANCT. Heraclij & Zoſimi.] Agit de his Beda hac die, additq; Alexandrum. Petrus in catal. lib. 3. c. 191. Hiradú pro Heraclio legit, additq; tres alios martyres, ſed ſeorſum eos eſſe ponendos, docent antiqua man. ſcrip.

b Candidi & Piperionis.] De his item Petrus in catal. libro tertio, cap. 191. vnà cum prædictis, alijque recentiores.

c Trophimi & Thali, aliàs Thalei.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die; paſſique dicuntur ſub Diocletiano Imp. & Aſclepiade præſide Laodiceæ.

d Plurimorum ſanctorum.] Scribit horũ martyrium Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 24. ex quo Niceph. libro 7. cap. 11. & alij.

e Gorgonij, & Firmi.] De his etiam Vſuar. in 2. editione Molani, conſentiuntq; man. ſcri.

f Eulo-

f Eulogij.] Vſuardus de eo 20. Septemb. porrò hæc dies natalis eius: nam martyrio coronatus habetur, quinto idus Martij, die ſabbati, hora nona, vt teſtantur acta ipſius, quæ ſcribit Aluarus Cordubenſis eius ſodalis: ſed fœlicius mea ſententia, ſua ipſius ſcripta viuam ipſius imaginẽ reddunt. Hic ille præclarus Chriſti athleta; qui, cedentibus cæteris, vexillum confeſſionis aduerſus Arabum impietates erexit, ac plurimos ad martyrij coronam perduxit; quorum triumphos ipſe in carcere poſitus ſcripſit. extant, hac noſtra ætate, à latebris antiquitatis eruta pręclariſſima ſcriptorum ipſius monumenta, quæ Apoſtolicum ſcriptum redolẽt, & puriſſimam priſtinam illam ſynceritatem pręſeferunt: edidit eadem, ac ſcholijs illuſtrauit eruditus vir Ambroſius Morales hiſtoricus regius. S. Eulogij corporis translatio contigit æra 898. anno à Chriſto Domino 860.

g Euthymij epiſcopi.] Gręci etiam de hoc agunt in Menologio hac die, pleraque de eo Georgius Cedren. in compend. in Michaele Balbo, & Zonar. Annal. in eodem Imp.

h Sophronij epiſc.] Græci itidem in Menologio hac die, his verbis: Sãcti patris noſtri Sophronij Patriarchæ Hieroſolymitani ex ciuitate Damaſco, multiplici eruditione, diuinarum litterarum ſcientia & pietate inſignis. hæc ibi. Floruit hic temporibus Heraclij Imp. ſucceſſitq; Modeſto epiſcopo temporib. Honorij Papę, an. Domini 634. Errare conſtat eos, qui dicunt eum ſediſſe tantùm annos duos; nam peruenit vſque ad tempora Ioãnis quarti Rom. Pont. quãdo habuit Hieroſolymis ſynodum aduerſus Monothelitas, & ſynodicam ſcripſit ad eundem Ioannem Papam, vt habetur in hiſt. miſcel. li. 18. an. 2. Heraclij Imper. & lib. 19. anno 26. eiuſdem Imper. Cedren. in comp. in anno 20. eiuſdem Imper. & Zonar. in 3. par. ann. l. in Heraclio. illa ipſa ſynodica recognita eſt in Sexta ſynod. act. 13. atque patrum omniũ conſenſu probata fuit. Citatur eiuſdem Sophronij titulo Pratum ſpirituale à ſecunda ſynodo Nicæna act. 4. & à S. Ioanne Damaſceno orat. prima de imaginib. Alius ab hoc ille Sophronius, dé quo agit S. Hieronymus lib. de ſcript. eccleſiaſt. qui (inquit) apprimè eruditus nonnulla conſcripſit, & opuſcula mea in Græcum ſermonem elegantiſſimè tranſtulit. &c.

i Benedicti epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Mediolanen. & Paulus diac. de geſt. Long. li. 6. c. 10. his verbis: Fuit autem idem venerabilis epiſcopus Benedictus vir egregię ſanctitatis, de quo per vniuerſam Italiam bonæ opinionis fama flagrauit. Floruit temporibus Heraclij Iuſtiniani Imp. & Ariperti iunioris regis Longobardorum, qui regnare cœpit anno Domini 76.

k Firmini abb.] De eo kalendarium Ambianenſis eccleſiæ, aliaq; vet. monumenta eiuſdem.

l Conſtantini.] Molanus in addit. ad Vſuar. de eodem agit hac die.

m Petri.] Hujus res geſtas accepimus à Reuerendiſſimo Flaminio Philonardo epiſcopo Aquinate, viro optimo & erudito.

12 Quarto idus Martij. Luna. A xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

ROMÆ ſancti Gregorij [a] Papę, & Eccleſię Doctoris eximij, qui ob res pręclare geſtas, atque Anglos ad Chriſti fidem conuerſos, magnus eſt dictus, & Anglorum Apoſtolus appellatus. Item Romę ſancti Mamiliani [b] martyris. Nicomedię paſſio beati Petri [c] martyris, qui cum eſſet cubicularius Diocletiani Imperatoris, & liberius de immenſis Martyrum ſupplicijs quęreretur, iubẽte eodem in medium adducitur, ac primo ſuſpenſus diutiſſimè flagris torquetur, deinde aceto ac ſale perfuſus, ad vltimum in craticula lento igne aſſatur, ſicq; ue vere Petri extit & fidei hęres & nominis. Ibidem ſanctorum Egdunij [d] presbyteri, & aliorum ſeptem, qui ſinguli diebus ſingulis ſuffocati ſunt, vt cęteris metus incuteretur.

teretur. Conſtantinopoli ſancti Theophanis, [e] qui ex ditiſſimo pauper monachus effectus, ab impio Leone Armeno pro cultu ſacrarum imaginum biennio detentus in carcere, inde in Samothraciam deportatus, ibidem ærumnis confectus reddidit ſpiritum, multiſque miraculis claruit. Capuæ ſancti Bernardi [f] epiſcopi & confeſſoris.

MARTII 12.

GREGORII Papę.] De eo Beda, ac cęteri Latinorum; Græci etiã in Menologio hac die: qui habent eius res geſtas, ſed perpaucas ex multis, quas Metaphraſtes deſcripſit, eas recitat Lipom. tomo ſeptimo, Latinorum autem ſcripſit eius acta Paulus monachus Caſinẽſis, tempore Caroli Imp. vt auctor eſt Sigeber. lib. de vir. illuſtr. cap. 80. poſt eum Ioannes diaconus temporibus Ioannis octaui Papæ, & Caroli Calui Imp. habet ea Lipom. tomo 4. & Sur. tomo ſecundo, ſed in nõnullis corrigendus, vt patefecimus in Annalibus eccleſiaſt. De Gregorij creatione agit Gregorius Turonen. qui illis temporibus vixit libro 10. de geſt. Franc. cap. 1. Iſidorus prętcrea de eo lib. de vir. illuſtr. c. 27. & S. Ildefonſus de vir. illuſtr. cap. 2. qui his laudibus eum exornat: Ita, inquit, cunctorum meritorum claruit perfectione ſublimis, vt excluſis omnium virorum illuſtrium comparationibus, nihil ille ſimile demonſtraret antiquitas, vicit enim ſanctitate Antonium, eloquentia Cyprianum, ſapientia Auguſtinum, &c. enumerat poſthęc eius ſcripta. Conſtat quidem teſtimonio ſynodi Toletanę octauę c. 2. eum in ethicis aſſertionibus cunctis eccleſiæ doctoribus pręferendum eſſe. De eo pręterea ſcribit Beda hiſt. de geſt. Angel. lib. 2. c. 13. Pau. diac. de geſt. Long. lib. 3. c. 11. & 12. Prat. ſpirit. c. 192. Ioan. Damaſc. orat. de fid. defunct. Leo Oſtienſ. in chron. Caſin. lib. 1. & alij ferè innumeri. Olim autem, cùm tempore Quadrageſimæ ſanctorum natalitia minime celebrarentur, tranſlata erat ea ſolemnitas in diem, qua fuerat ordinatus, vt ſcribit Radulph. de obſeru. can. cap. 16.

b Mamiliani.] Beda de eo hac die, ſed Maximilianum appellat. Agitur de ipſo in actis ſancti Vrbani Papę, & S. Cæciliæ apud Sur. die 22. Nouembr. tomo 6.

c Petri.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. ſcripſit eius egregium certamen Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 6. & ex eo Niceph. lib. 7. c. 5. & alij acceperunt.

d Egdunij, aliàs Migdonij.] De quo idem qui ſupra Beda & alij. Paſſus reperitur Migdonius vnà cũ Petro, de quo egimus, in perſecutione Diocletiani, & vt teſtitur acta Indes & Domnæ apud Metaphraſtem 26. Decembr. quæ refert, Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. & Niceph. lib. c. 5. ex quib. hos illos ipſos eſſe, locus, tempus, & perſonæ demonſtrant, licet hiſtoria de ipſis diuerſa feratur.

e Theophanis.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. cuius acta deſcribit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 7. & Suri. tom. 2. Cedrenus de ipſo agit in compen. in Leone Armeno. Alius hic ab illo Theophane, qui eadẽ ex cauſa multa ac grauia paſſus eſt ſub Theophilo Imp. vt idẽ auctor teſtatur in Theophilo, & Zonar. in 3. par. Annal. in Leone, & Theophilo.

f Bernardi epiſcopi.] De eodem tabulę eccleſię Capuanę.

xviij. B — Tertio idus Martij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

NICOMEDIAE natalis ſanctorum martyrum Macedonij, [a] Patriciæ vxoris eius, & Modeſtæ filiæ. Nicææ ſanctorum martyrum Theuſetæ, [b] & Horris filij eius, Theodoræ, Nymphodorę, Marci, & Arabiæ, qui omnes pro Chriſto igni traditi ſunt. Hermopoli in Aegypto S. Sabini [c] martyris, qui multa paſſus, tandem proiectus in flumen

marty-

martyrium conſummauit. In Perſide ſanctæ Chriſtinæ [d] virginis & martyris. Cordubæ ſanctorum Ruderici [e] presbyteri, & Salomonis martyrum. Conſtantinopoli ſancti Nicephori [f] epiſcopi, qui paternarum traditionum propugnator acerrimus, Leoni Armeno Imperatori Iconoclaſtæ pro cultu ſanctarum imaginum ſe conſtanter oppoſuit, à quo mulctatus exilio, ibidem quatuordecim annis longum ducens martyrium migrauit ad Dominum. Apud Camerinum ſancti Anſouini [g] epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide depoſitio ſanctæ Euphraſiæ [h] virginis.

M A R T I I 13.

a MACEDONII & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die, Petrus item in catal. lib. 3. cap. 198. quo autẽ tempore paſſi ſint, nullus antiquorum prodit: ponant qui uelint ad libitum annos & conſules; nobis certè niſi ex certis auctoribus quicquam affirmare, religio eſt.

b Theuſetæ & ſoc.] Agunt de his etiam ijdem qui ſupra, Beda, ac cęteri recentiores.

c Sabini.] De eo item hac die Gręci in Menologio. Huius res geſtas ex antiquis monumentis recitat Metaphraſtes, quas & deſcripſit Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. paſſus eſt in perſecutione Diocletiani ſub Ariano pręfecto, de quo ſupra 8. Martij.

d Chriſtinę.] Gręci itidem de ea in Menologio hac die.

e Ruderici, & Salomonis.] Scribit de his S. Eulogius in apologetico, paſſosq; refert hac die, anno Domini 857. ęra, vt numerat, 895.

f Nicephori epiſc.] Agunt de eo hac die Gręci in Menologio. Metaph. habet eius acta, quæ retulit Lipom. in tom. 7. & Sur. tom. 2. De eo Zonar. & Georg. Cedr. in Leone Armeno Imp. & hiſtoria miſcel. ex Theophane lib. 24. meminit eiuſdẽ Theoſterictus in oratione, quam habuit de S. Niceta, quæ extat apud Metaphr. die. 3. Aprilis. Scripſit hic, de quo agimus, Nicephorus nonnulla, & inter alia chronographiam, quam citare conſueuimus, ſynodicam inſuper ad Leonem Papam tertium, ad quem prouocauit, cùm iniuſtè accuſaretur. legi eiuſdem aliam inſignem epiſtolam man. ſcrip. ad eundem Leonem Pontificem in bibliotheca S. Mariæ ſuper Mineruam, quam poſtea reperi typis excuſam, ac poſt acta concilij Epheſini edit. Contianæ poſitam.

g Anſouini epiſcopi.] De eo tabulę eccleſiæ Camerin. quas inde miſſas accepimus.

h Euphraſiæ.] Vſuardus de eadem hac die, Gręci autem in Menologio. 25. Iulij. Eius res geſtas ex man. ſcrip. codice Sur. deſcripſit tom. 2. Ioannes Damaſcenus ex eius actis, vt legitimè ſcriptis, petit auctoritatem orat. 3. de imag. Claruit temporibus Theodoſij Imp. Alia ab iſta eſt Euphraſia Nicomedienſis, quę mira arte eluſit procaciam laſciuientis iuuenis, de qua Niceph. lib. 7. c. 13.

14 Pridie idus. Martij. Luna. C xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

ROMAE natalis ſanctorum quadragintaſeptem [a] Martyrum, qui baptizati ſunt à beato Apoſtolo Petro, cum teneretur in cuſtodia Mamertini [b] cum coapoſtolo ſuo Paulo, vbi nouem menſes detenti ſunt: qui omnes ſub deuotiſſima fidei confeſſione Neroniano gladio conſumpti ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Petri [c] & Aphrodiſij, qui in perſecutione Vuandalica martyrij coronam perceperunt. Carrhis in Me-

ſopotamia

ſopotamia ſancti Eutychij [d] patricij, & ſociorum, qui ab Euelid Arabum rege ob fidei confeſſionem interempti ſunt. In prouincia Valeriæ ſanctorum duorum [e] Monachorum, quos Longobardi ſuſpendio necauerunt in arbore: in qua licet defuncti, ab hoſtibus ipſis audiri ſunt pſallere. In ea etiam perſecutione Diaconus eccleſiæ Marſicanæ in confeſſione fidei capite truncatus eſt. Halberſtatti in Germania dormitio beatæ Mathildis [f] Reginæ, matris Othonis primi Imperatoris, humilitate & patientia celebris.

MARTII 14.

a QVADRAGINTASEPTEM martyr.] De his Beda, Viuardus, & Ado hac die. Agitur de horum agone in actis ſanctorum martyrum Proceſſi & Martiniani; quæ habet Sur. tom. 4. die 2. Iulij. De his item Petrus in catal. lib. 3. c. 199.

b In cuſtodia Mamertini.] Sic appellatus reperitur carcer ille, qui nobilitatus vinculis ſanctorũ Apoſtolorum Petri & Pauli, aliorumq́; ſanctorũ martyrum, ad radices Capitolij ſupra locum, quẽ hodie Forum dicunt, poſitus, ſubterraneos habẽs deſcenſus, à Chriſtianis ſtatutis diebus, religionis ergò, frequenti cœtu inuiſitur, atque honore habetur, præſefert illius carceris ſpeciem, qui à Salluſtio in Catil. ſic deſcribitur: Eſt locus in carcere, quod Tullianum appellatur, vbi paulatim deſcendens ad lęuam circiter duodecim pedes humi depreſſus, eum muniunt undique parietes, atque inſuper camera lapideis fornicibus iuncta, & inculta tenebris, odore fœda, atque terribilis eius eſt facies. hæc Salluſtius de loco carceris Tulliani, de eodem & Varro lib. 4. de lingua Lat. his verbis: Carcer à coercendo, quòd exire prohibentur. In hoc pars quę ſub terra, Tullianum; ideo quòd additũ à Tullio rege, quòd Syracuſis, vbi ſimili de cauſa cuſtodiuntur, uocantur Latomiæ, & de Latomia translatum, quòd hic quoque Lapidicinæ fuerũt. hęc Varro, & vt ex noſtris aliquid afferamus: in actis ſanctorum Chryſanti & Darię hæc ſcripta habentur de carcere Tulliano: Coniectus eſt igitur in carcerem Tullianum profundiſſimum ac teterrimum atque fœdiſſimum &c. Ex his autem multi in eam ſententiam ducti ſunt, vt opinati ſint Tullianum carcerem illum ipſum eſſe, quem dicimus Mamertinum; de quo eſt præſens ſermo. Certè ſunt complura, quę me à prædictorum ſententia diſtrahunt, coguntq́; vt exiſtimem Tullianum carcerem in alia parte Capitolij fuiſſe poſitum, iuxta locum, quem & maiores noſtri carcerem Tullianum dixiſſe reperiuntur; vbi & eſt eccleſia, antiquus titulus, dictus S. Nicolaus in Carcere Tulliano, quod nomen hactenus perſeuerat. In ea Capitolij regione fuiſſe antiquum carcerem, in primis demonſtrat Plinius, dum lib. 7. c. 36. affirmat partem carceris, quo capitalium criminum rei tenebantur, ad locum vſque, vbi poſtea Theatrũ Marcelli erectum eſt, perueniſſe. porrò Theatrum Marcelli inter rupem Tarpeiam ac Tyberim eſſe conſtructum, nullus eſt qui dubitet. Rurſus idem Plinius ex antiquo Romanorum horologio, qua parte Capitolij fuerit carcer, declarat his verbis: A Columna Mænia ad carcerem inclinato ſydere, ſupremam pronunciabat. hæc Plin. lib. 7. c. vlt. quibus ſignificatur, occidentem verſus poſitum eſſe antiquum carcerem: nam Solis occaſum fuiſſe ſupremam diei tempeſtatem dictam ex lege xij. tab. auctor eſt Macrob. Saturnal. lib. 1. c. 3. refertq́; verba legis, quæ hæc ſunt: Solis occaſus ſuprema tempeſtas eſt. hęc ille. de his & Cenſorin. de die natali cap. 19. Cùm itaq; Sol in Occidentem declinãs carcerem (vt ſcribit Plinius) haberet aduerſum; procul dubio alius ille fuiſſe videtur ab illo, quem dicimus Mamertinum, de quo agimus, qui ſpectat ad Orientem. Ad hæc inſuper planè conſtat, ꝙ ex loco carceris abſq; dubio intelligitur ſitus carceris: at cùm dicat Feſtus fuiſſe locum in carcere dictum Robur, ex quo præcipitarentur malefactorũ genus, illumq́; item dictum eſſe Saxum Tarpeiũ, quod eſſet in rupe Tarpeia, quę vergebat ad Tyberim, idq; Liuius, Plutarchus, Dio, atq; alij demum omnes teſtentur; reliquum eſt vt dicamus illorſum fuiſſe antiquum carcerem, vbi & erat rupes Tarpeia. conſentiunt his quæ nuper ex Varrone recitauimus, dum ait, in ſimilitudinem Latomiarum Syracuſanarum à Tullio rege additũ eſſe carcerem ſubterrãneum in lapidicinis; cùm nulla Capitolij pars illi operi magis apta videatur: nam partes reliquę, vt depreſſæ, mœnibus fultæ erant, vt videmus in carcere Mamertino, alijsq; locis, quos ſaxo quadrato extructos fuiſſe conſtat. At nec his repugnant quę ſcribit Liuius, Foro imminentem fuiſſe conſtructum carcerem: imò & prædicta confirmant, cùm & Dionyſ. etiam dicat, rupem Tarpeiam Foro ſupereminentem fuiſſe, ſunt hæc uerba eius: Decij enim iuſſit in ſuperſtante Foro collem eſt enim is collis rupes uaſta, unde mos eſt eis, deijcere aduerſarios. hæc ille de ſitu Fori, & rupe Tarpeia. vetus inſuper tabula deſcriptio-

nis

nis antiquę Vrbis è ruderibus paucos ante annos effoſſa, ea parte contra rupem Tarpeiam poſitum, eſſe Forum Romanum, aperte demonſtrat. His etiam conſentiunt, quæ Cic. in 7. Verrin. ſcribit de triumphantibus his verbis: Cùm de foro in Capitolium currum flectere incipiunt; illos adduci in carcerem iubet, captiuos ſcilicet, qui ducebantur in triumphum. ex prædictis itaque apparet antiquum carcerem apud rupem Tarpeiam fuiſſe, eiuſque locum, ſeu partem carceris dictam Robur, in ipſa rupe fuiſſe. Erat loci illius, quod Saxū Tarpeium dictum eſt, quo præcipitabantur criminoſi, eiuſmodi facies, quam apud Senecam lib. 1. controu. 3. Aurelius Fuſcus deſcribit his verbis: Erat prçruptus locus, & immenſæ altitudinis. ſtat moles abſciſſa in profundum, frequentibus exaſperata ſaxis: quæ aut elidant corpus, aut de integro grauius impellant, inhorrent ſcopulis enaſcentibus latera, & immenſæ altitudinis triſtis aſpectus. electus potiſſimum locus, ne damnati ſæpius deijciantur. hęc ille. & apud eundem, Cornelius Hiſpan. in declam. 3. lib. 1. Erat, inquit, altitudo montis etiam ſecurè aſpicientibus horrenda. &c. lege duodecim. tab. id cautum erat: Qui falſum teſtimonium dixerit, Saxo Tarpeio deijcitor, id Gellius lib. 20. cap. 1. in fine. Scribit Tacitus lib. 2. Lucium Pituanium magum Saxo Tarpeio deiectū. itemque Apuleius in ea oratione, qua magię crimen à ſe alienum defendit, hæc ait: O mirum commentum. ò ſubtilitas digna carcere & Robore. Cùm autem conſtet magos è Robore præcipitari ſolitos: quis dubitet complures Chriſtianorum (cùm à Gentilibus malefici haberentur) eo mortis genere accepiſſe coronam martyrij? Quod itē ad præcipitationem reorum pertinet, nec illud prætermittimus, è ſaxo reum criminis pręcipitare, non tantùm Romę in vſu fuit, ſed & penes Gręcos eadem viguit conſuetudo, vt habes apud Valer. Max. lib. 1. c. 8. exter. 8. Quod autem ſpectat ad Romanum antiquum carcerem, in ea ſumus ſentētia (quod & ex prædictis colligi poteſt) fuiſſe illum ampliſſimum; cùm non niſi vnus in tanta Vrbe, ad detinēdos capitalium criminum reos, fuiſſe olim carcer reperiatur: nam carcer ille, qui dicebatur Centum uirorum in regione nonā poſitus, cuius meminit Publius Victor, & Sextus Rufus. & alij complures antiquorum, illos tantum continebat, qui litigarent, & obnoxij eſſent ære alieno: Centū virorum tribunal tantummodò lites iudicabat, nec habebat ius gladij, vt auctor eſt Cicer. lib. 3. de leg. & lib. 1. de orat. & alij. His itaque de antiquo Romæ carcere ad rupem Tarpeiam poſito dictis, iā de Mamertino carcere, de quo hìc agitur, diſſeramus. De eo non tantùm mentio habetur in actis ſanctorum martyrum Proceſſi & Martiniani; ſed & in alijs, vt S. Laurentij, in quibus tamen priuatus carcer appellatur; in actis ſanctorū Abundij & Abundantij, in rebus geſtis ſanctorum martyrū Euſebij presbyteri, Marcelli diaconi, & ſoc. in actis inſuper S. Calliſti Papæ, necnon S. Stephani Romani Pont. & alijs. Cur autem dictus ſit carcer ille Mamertinus, haud facilè erit aſſequi. Potuit namque ſic dici à Mamerte, qui (vt docet Varro lib. 4. de lingua Latin.) idem quod Mars, ſignificat, & Mamertinus idem quod Martius, & à Mamerte Mamercus, & Mamerca familia. cùm alioqui reperiantur nōnulli Romanorum nobiliſſimi ex alijs familijs nomine Mamertini. Temporibus Traiani Mamertinus adminiſtrauit præfecturam Vrbanam, vt patet ex actis S. Clemētis Papæ apud Sur. tom. 6. Rurſus meminit Lampridius in Commodo de Mamertino, qui eiuſdem Imp. anno tertio, vnà cum Rufo geſſit conſulatum. alius adhuc fuit Mamertinus ex Flauia familia, qui tempore Iuliani Apoſtatæ vnà cum Neuitta creatus eſt cōſul, de quo Symmachus lib. 10. epiſt. 53. Si ab aliquo prædictorum nomen accepiſſe illum carcerē velis: non tamen putes à quopiam prædictorum fuiſſe extructū. ſi quidem vetus inſcriptio in eius fronte poſita auctores demonſtrat, qui erexerunt. eſt huiuſmodi C. VIBIVS C. F. M. COCCEIVS NERVA EX S. C. Geſſerunt ijdē vnà ſimul conſulatum, vt & alia vetus docet inſcriptio, quæ ab Aldo in lib. de orthograph. ratione ex antiquis monumentis deſcripta reperitur his verbis.

M. COCCEIO NERVA.
C. VIBIO RVFINO. COSS.
IVLIA PRIMA PATRONO SVO.

Creati ſunt hi conſſ. an. 718. ab Vrb. cond. Imp. Aug. an. 7. ex qua quidem inſcriptione Dio in primis, itemq; Faſti cōſulares Caſſiodori, penes quos ponitur collega Coccei Neruæ Publicola, ſunt ſupplendi. Auctor eſt Tacitus lib. 3. Annal. Auguſtum ſub ſuo conſulatu ſexto, ad correctionē perditiſſimorum, qui inoleuerant, morum, acriora paraſſe uincula, atque indidiſſe cuſtodes. Ex his videmus regum ac Imperatorum temporibus Romæ carcerem auctum, ac nouiter extructum eſſe; contrà verò, Chriſtianis imperantibus: nam Conſtantino ac ſucceſſoribus Auguſtis vſque ad Phocam ſummę laudi datum eſt, quòd cùm ampliſſima erexerint ædificia, carcerem tamen (vt olim erat) humilem reliquerint ac debilem, ut auctor eſt Glic. Annal. lib. 4. Carcer itaque Mamertinus ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli aliorumque ſanctorum martyrum vinculis cōſecratus, ex quo deſiere ſuperſtitioſæ Gentilitatis Imperatores, deſijt etiam eſſe criminoſorum ergaſtulum, ac mutatus eſt in eccleſiam. Nam ex quo Chriſtiani homines ſumpſerunt habenas Imperij, non amplius quempiam inuenies detruſum in carcerem Mamertinum, ſed atrocium criminum rei in Tyberinam inſulam conijciebantur. Habes de his exemplum apud Sidonium Apollinarem lib. 1. epiſt. 7. cùm agit de Aruando illo Galliarum præfecto,

maie-

maieſtatis reo; qui conuictus crimine, in eam inſulam cõiectus eſt; illic, vt ait, vncum, & gemonias, & laqueum expectans. Hactenus de carcere Mamertino. Monemus adhuc lectorem; Chriſtianos perſecutionis tempore, non tantum in prędictum carcerem Tullianum, & Mamertinum mancipatos eſſe; ſed ſępe etiam apud priuatorum domos militari cuſtodia eſſe detentos: Suppetunt de his ex actis martyrum plurima exempla; nam in rebus geſtis S. Stephani Papę & martyris inuenies Lucillam datam Maximo, & Sempronium traditum Tertullo cuſtodiendum. In actis S. Calliſti Papæ reperies Dalmatium Simplicij ſenatoris curæ commiſſum, & in actis S. Alexandri Papæ habes Hermetem traditum Quirino tribuno. ſunt & alia de his exempla Dicebatur eiuſmodi cuſtodia, liber carcer, quo etiam capitalium criminum rei detinebantur, vt habes expreſſum à Salluſtio in Catilinario, dum agit de coniurationis ſocijs traditis ſingulis ſenatoribus cuſtodiendis, his verbis: Decreuit ſenatus, ut abdicato magiſtratu Lentulus, itemq; cęteri in liberis cuſtodijs habeantur. Itaq; Lentulus P. Lentulo Spintheri, qui tūc ædilis erat, Cethegus Q. Cornificio, Statilius C. Cæſari, Gabinius M. Craſſo, Ceparius Cn. Terentio ſenatori traditur. &c. Libero carcere, & S. Paulum Apoſtolum Romę detentum habent Act. Apoſt. cap. 28. habes de eodem carcere libero not. in l. 1. & l. diuus Pius ff. de cuſt. reorum. Conſtat etiã priuatum carcerem legibus uetitum, de quo l. vn. C. de priuat. carc. & Cic. in Verr. 7. meminit. Chriſtianos experiri eſſe coactos; eſt de his inter alia perſpicuum exemplum de S. Anaſtaſia à Publio viro priuato carcere afflictata. At de his ſatis.

c Petri & Aphrodiſij.] Agit de his etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores.

d Eutychij & ſoc.] Quorum martyrium narratur in miſcell. hiſt. ex Theophane lib. 21. his verbis. Eodem anno, quo Euelid interfecit Chriſtianos captiuos in omni ciuitate, inter quos & Eutychius filius Mariani Patricij martyr verus oſtenſus eſt in Carrhis Meſopotamiæ, vbi & reliquię eius ſanitates per Dei gratiam operantur: multi alij per ſanguinem conſummati ſunt. hęc ibi eo anno, quo obijt Leo tertius Imp. & regnare cępit Conſtantinus ſextus: is annus à Gręcis ponitur, à Chriſto 733. à Latinis autem recentioribus ſeptingenteſimus quadrageſimusprimus numeratur.

e Duorum monachorũ.] De his ſcribit S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 21. item de diacono eccleſię Marſicanę, de quo hic item agitur, eodem lib. cap. 21.

f Mathildis reginę.] De ea pluribus Luithprãd. Ticin. lib. 4. c. 7. Vuitich. Sax. lib. 3. Albert. Cranth. in Metrop. Saxon. lib. 3. mirę q; ſanctitatis fuiſſe fœminam ferunt. Fuit eiuſdem nominis alia Mathildis virgo de qua Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 222. hęc ait: Mathildis filia regis Henrici Imp. primi, ſoror beati Brunonis Colonienſis Archiepiſcopi, virgo ſanctę conuerſationis, multis effulſit clara uirtutibus, ad hanc Vuitichindus monachus Corbeienſis hiſtoriam & geſta Saxonum ſcripſit: claruit anno Domini 930. hæc ille. Extitit etiam alia Mathildis clariſſima fœmina, Comitiſſa, eccleſię propugnaculum, & uindex eccleſiaſticę libertatis aduerſus ſchiſmaticos principes, ad quam ſcriptæ extant egregiæ epiſtolæ Gregorij ſeptimi Romani Pontificis.

xvj. D Idibus Martij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

CAESAREAE in Cappadocia paſſio ſancti Longini [a] militis, qui latus Domini lancea perforaſſe perhibetur. Eodem die natalis ſancti Ariſtobuli [b] Apoſtolorum diſcipuli, qui curſu prædicationis peracto, martyrium conſummauit. Theſſalonicæ ſanctæ Matronæ [c] ancillæ cuiuſdam Iudææ, quę cum occulte Chriſtum coleret, & furtiuis orationibus quotidie eccleſiam frequentaret, à domina ſua deprehenſa, & multipliciter afflicta, nouiſſime robuſtis fuſtibus vſque ad mortem cæſa, in confeſſione Chriſti incorruptum Deo ſpiritum reddidit. Eodem die ſancti Menigni [d] fullonis, qui ſub Decio paſſus eſt. In Aegypto ſancti Nicandri [e] martyris,

tyris, qui cum ſanctorum Martyrum reliquias ſtudioſe perquireret, & ipſe martyr effici meruit ſub Diocletiano Imperatore. Cordubæ ſanctæ Leocritiæ [f] virginis & martyris. Romæ natalis ſancti Zachariæ [g] Papę, qui Dei Eccleſiam ſumma vigilantia gubernauit, & clarus meritis quieuit in pace. Reate ſancti Probi [h] epiſcopi, cui morienti Iuuenalis & Eleutherius martyres adfuerunt. Romæ ſancti Specioſi [i] monachi, cuius animam germanus eius ferri vidit in cælum.

MARTII 15.

a LONGINI.] De eo etiam hac die Vſuardus, Græci autem 16. Octob. in Menologio; adduntque natalem diem duorum militum, qui cum eodem pro Chriſti nomine paſſi ſunt. Longini res geſtas habet Metaphraſtes eadem die 16. Octob. ex quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. aliqua de eo Petrus in catal. lib. 3. cap. 202. S. Longini uenerandum corpus Romæ aſſeruari percepi in eccleſia ſancti Auguſtini.

b Ariſtobuli.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Meminit huius Paulus ad Rom. cap. 16. Dorotheus in ſynopſi ſcribit, hunc eſſe miſſum ad Britannos prędicationis Euangelicę cauſa, quod & Gręci profitentur in dicto Menologio.

c Matronę.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agunt Gręci de eadem 27. huius menſis in Menolog. Fuit & alia Matrona, Pergenſis dicta, de qua Metaphraſtes agit 8. Nouembris, & Sozom. hiſt. lib. 7. c. 21.

d Menigni.] Gręci etiam hac die de eo in Menologio, ubi ſummatim complexa eius acta referunt.

e Nicandri.] Gręci itidem de eo hac die in Menologio, resque ipſius geſtas compendio ibidem narrant.

f Leocritiæ, aliàs Locritiæ.] De hac ſcribit Aluarus in uita S. Eulogij preſbyteri & martyris: vbi legitur, S. Eulogium quinto idus Martias conſummaſſe martyrium, & quarta poſt die Locritiam, de qua agimus, eſſe decollatam, corpusque eius proiectum in flumen Betim. Habetur ibidem ſacer hymnus de ſanctis Eulogio & Locritia.

g Zacharię Papæ.] De eo Ado pridie huius diei: ſed hic eſt dies natalis eius, cuius res præclariſſimè geſtas p annos ſingulos intexuimus in Annalib. eccleſ. ſucceſſit hic Gregorio Papę tertio, anno Domini ſeptingẽteſimo quadrageſimo primo.

h Probi epiſc.] Scribit de eo S. Greg. lib. 4. dialog. c. 21. fuit & alius Probus, de quo ibidem S. Gregorius, ac etiam c. 17. & 19.

i Specioſi.] De eo ſcribit idem S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 8. ex quo cæteri accepere.

16 Decimoſeptimo Kal. April. Luna. E xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

ROMAE paſſio ſancti Cyriaci [a] diaconi, qui poſt longam carceris macerationem liquata pice perfuſus, & in cataſta [b] extenſus, attractus etiam neruis, & fuſtibus cæſus, ad vltimum cum Largo & Smaragdo, & alijs viginti, iubente Maximiano, capite truncatus eſt. Horum tamen feſtiuitas ſexto idus Auguſti recolitur, quo die à beato Marcello Papa eorum corpora ſunt leuata, ac venerabiliter tumulata. Aquileiæ natalis beati Hilarij [c] epiſcopi, & Tatiani diaconi, qui ſub Numeriano Imperatore & Beronio præſide, poſt equuleum atq; alia tormenta, vnà cum Fe

lice, Largo, & Dionyſio martyrium terminarunt. In Lycaonia ſancti Papæ[d] martyris, qui ob Chriſti fidem verberibus cæſus, vngulis ferreis[e] laceratus, clauatis calceis incedere iuſſus eſt; deinde arbori alligatus, migrans ad Dominum, eandem arborem ex ſterili reddidit fructuoſam. Anazarbi in Cilicia ſancti Iuliani[f] martyris, qui ſub Marciano præſide diutiſſime cruciatus, demum in ſacco vnà cum ſerpentibus incluſus, in mare demerſus eſt. Rauennæ ſancti Agapiti[g] epiſcopi & confeſſoris. Coloniæ ſancti Heriberti[h] epiſcopi, ſanctitate celebris. Aruernis depoſitio ſancti Patricij[i] epiſcopi. In Syria ſancti Abrahæ[k] eremitæ, cuius res geſtas beatus Ephrem diaconus conſcripſit.

MARTII 16.

a CYRIACI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius ſimulque ſociorum acta iuncta rebus geſtis S. Marcelli Papæ apud Sur. 16. Januar. Erat Romę titulus ſancti Cyriaci in Thermis, penes quem & monaſterium monialium erat, quod ipſum etiam excidit, cuius loci Martyrologium peruetuſtum habemus in noſtra bibliotheca, ex quo nonnulla vetuſtatis monumenta hic deſcripta habentur. eſt mentio tituli S. Cyriaci in ſynodo ſecunda Romana ſub Symmacho Papa, & in regiſtro ſancti Gregorij lib. 9. epiſt. 22. qui cùm vetuſtate collapſus eſſet, à Sixto Papa quarto ad eccleſiam ſanctorum Quiriaci & Iulittæ tranſlatus eſt.

b In cataſta extenſus.] Diuerſa ſignificatione cataſta tam apud Gentiles ſcriptores, quàm etiam Chriſtianos, ac penes ipſa acta martyrum accepta reperitur. Aliquando pro machina longę ac magnæ compedis formam habente, qua ſerui detenti, venales exponebantur. ſic apud Plin. libro 35. cap. vlt. Stati. 2. ſylu. Perſ. ſaty. 6. Mart. lib. 6. & 10. & alios. Erat & cataſta inſtrumentum torquędi, diuerſum tamen à equuleo, de quo habes in actis S. Dorotheę, & in actis S. Marcelli Papæ & martyris, & alijs. in eo ſenſu Saluianus Maſſil. de recto iudic. lib. 3. Scalas (inquit) ſibi quodammodo de equuleis, cataſtiſque fecerunt, martyres videlicet. & Gilda ſapiens in orat. inuect. in ord. eccleſ. ait: Multò dignius profectò, vt ad carcerem, aut cataſtam pœnalem, quàm ad ſacerdotium traheremini. Cataſta inſuper aliquando ſuggeſtum ſignificat lignis compactum, quem vulgò dicimus tabulatum. in hoc ſenſu in actis ſanctorum martyrum Mariani lectoris & Iacobi, quę quidem germana eſſe noſcuntur, hæc habentur: Erat illic cataſta non vno tantum, ſed multis diſtincta gradibus & ſublimi aſcenſu &c. apud Sur. tom. 2. die 3. Aprilis. Si per eiuſmodi cataſtam eleuabantur cruciandi martyres, quò illorum tormenta poſſent ab aſtantibus conſpici: ſicque intelligas locũ Prudentij in Romano martyre hymno 10. cùm ille ſuſpenſus equuleo ſuper cataſtam concionabatur ad Populum dicens.

Audite cuncti, clamo longè, prædico,
Emitto vocem de cataſta celſior.

Erat etiam cataſta cratis ferrea ad comburendum parata, de qua idem Prudent. periſteph. in Laurentio, hymno 2. ſic canit.

Poſtquam vapor diutius
Decoxit exuſtum latus:
Vltrò è cataſta iudicem
Compellat affatu breui:
Conuerte partem corporis
Satis crematus iugiter.

Idem periſteph. hym. 1.

Verbera poſt vim crepantum
Poſt cataſtas igneas. &c.

De iiſdem Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. his verbis de eadem cataſta: Exhibentur lebetes, cataſtę, fixoriæ. &c. paulò inferius ſic: Igni in cataſta martyr obijcitur. hęc iam ſatis de cataſta.

c Hilarij, & Titiani.] Agit de his item hàc die Vſuardus, Petrus in catal. lib. 3. c. 203. & hiſt. eccleſię Aquileienſ. lib. 2.

d Papę martyris.] De eo etiàm Græci in Menologio, vbi & pluribus eius martyrij cruciatus narrantur.

e Vngulis ferreis.] Erant vngulæ biſulcæ; ſic Prudentius eas frequenter appellat, ut periſteph. hym. 1.

Illa virgas & ſecures,
Et biſulcas vngulas
Vltrò fortis expectabat,

Idemque hym. 5.

Ille vngularum duplices
Sulcos pererrat oſculis.

Et hym. 10.

Coſtas biſulcis exarandas vngulis.

Dictæ ſunt autem vngulæ, quòd ea inſtrumenta ferarum imitarentur veſtigia; quarum cùm referrent exemplum, eodem etiam dicta nomine inuenies l. 1. C. de emendatione ſeruorum: Ferarum (inquit) vngubus

guibus latera perſecando. ſed in Cod. Theod. eod. tit. ſic: Ferarum veſtigijs latera perſecando.

f Iuliani.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, vbi & certamen eius deſcribitur.

g Agapiti epiſcopi.] De eo tabulę eccleſiæ Rauennatis. Reperitur hic interfuiſſe Romano concilio ſub Iulio Papa habito, anno quarto Conſtantij & Conſtantis AA. qua ratione ſupra diximus, hunc præceſſiſſe Seuerum, & non ei ſucceſſiſſe: nam anno undecimo prędictorum Imperatorum habita eſt ſynodus Sardicenſis, cui præſens fuit Seuerus, atque ſubſcripſit.

h Heriberti epiſc.] Scripſit eius res præclarè geſtas Rupertus abbas Tuitienſis, quas retulit Sur. tom. 2. Porrò egregia ſanctiſſimi viri miracula Lambertus Leodienſis ſcriptis mandauit. Sigebert. de eo agens in chron. ordinatum eum refert epiſcopum anno à Chriſto Domino 997. ex humanis autem deceſſiſſe anno 1021.

i Patricij epiſcopi.] De eo Vſuardus hac die. Miratus ſum hunc non recenſeri in tabulis Democharis inter epiſcopos Aruernenſes; puto errore prætermiſſum; niſi alterius fortaſſe fuerit ciuitatis epiſcopus.

k Abrahę eremitæ.] Gręci autẽ in Menologio 29. Octobris. Scripſit ſanctus Ephrem eius acta, quæ extant apud Lipom. tom. 2. meminitq; eiuſdẽ in libello, qui, Teſtamentum Ephrem, inſcribitur. recitat & Metaphraſtes eius res geſtas fuſius enarratas: habet eaſdẽ Lipom. tom. 6 & Sur. tom. 2. hac die. Sozom. meminit de Abrahã S. Ephrem diſcipulo lib. 3. c. 15. & Niceph. lib. 9. c. 16.

17 Sextodecimo Kal. April. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

HIEROSOLYMIS ſancti Ioſeph [a] ab Arimathia nobilis decurionis, diſcipuli Domini; qui eius corpus de cruce depoſitum in monumento ſuo nouo ſepeliuit. Romę ſanctorum Alexandri [b] & Theodori martyrum. Alexandriæ commemoratio plurimorum ſanctorum Martyrum, [c] qui à Serapidis cultoribus comprehenſi, cum idolum adorare conſtanter renuiſſent, ſæuiſſime cæſi ſunt, tempore Theodoſij Imperatoris: qui mox reſcriptum dedit, ut Serapidis templum deſtrueretur. Conſtantinopoli ſancti Pauli [d] martyris, qui ſub Conſtantino Copronymo cum ſanctarum imaginum cultum defenderet, igne combuſtus eſt. In Hibernia natalis ſancti Patricij [e] epiſcopi & confeſſoris, qui primus ibidem Chriſtum euangelizauit, & maximis miraculis & virtutibus claruit. Cabilone in Gallijs ſancti Agricolæ [f] epiſcopi. Niuigellæ in Brabantia ſanctæ Gertrudis [g] virginis, quæ clariſſimo genere orta, deſpiciens mundum, & toto vitæ ſuæ curſu in omnibus ſanctitatis officijs ſe exercens, Chriſtum ſponſum in cœlis habere meruit.

MARTII 17.

a IOSEPH ab Arimath.] De quo Matth. c. 27. Marc. 15. Luc. c. 23. & Ioannes c. 19.

b Alexandri, alias Nicandri, & Theodori.] Reſtituti ſunt hi ex eo, quod diximus vet. man. ſcrip. exemplari. Nicandri & Theodori martyrum corpora tranſlata ſunt à Sergio iuniori Papa in titulum Equitij, vt vetus inſcriptio marmori inciſa

ſa illic poſita teſtatur.

c Plurimorum ſanctorum mart.] Agit de his Rufin.hiſt.lib. 2.c.22. Socrat. lib.5.cap.16.& 17. Sozom lib.7.c.15.& 16.Niceph.lib. 12. c. 25. & 26.De ſubuerſione Serapidis ſcripſit Sophronius ęqualis S. Hieronymo inſignem librum, vt ipſe Hieron.teſtatur lib.de ſcript.eccleſ.in Sophronio. meminit S. Auguſtinus de Serapidis ruina lib. de diuinat. dæmonum; de eius verò cultu, & vana Ægyptiorum ſuperſtitione latè de ciuit. Dei lib. 18. c. 5. & 6. de eiuſdem templi ruina S Hieron. ad Lætam epiſt.7.& ex externis Eunapius Sardianus. Sciendum præterea, in locū deiecti Serapidis extructam fuiſſe baſilicam nomine S. Ioannis Baptiſtæ, in quam illatæ ſunt eiuſdem ſancti reliquiæ, vt ſcribit Rufinus vbi ſupra; eam Theophilus dedicauit quarto kalen. Septembris, vt ſcribit Beda de ſex ætat. in Iuliano; idem acta de inuent.capitis eiuſdem S.Ioannis in princ. De origine autem eius templi conſule Tacitum annal. lib.20.

d Pauli martyris.] Agunt de eodem hac die Gręci in Menologio. paſſus reperitur circa annū Domini octingenteſimum.

e Patricij epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Huius res geſtas ſcripſit Probus Hibernus, vt apparet in fine eius vitę, quæ extat apud Bed.tom.3. de puteo ſancti Patricij hiſtoriam recenſet Mombrit. tom. 2. Cùm autem in prædictis auctoribus, quos citauimus legatur ſanctus Patricius primus omnium Scotis prædicaſſe Euangelium, & ad Chriſti fidem eoſdem perduxiſſe: nos maiorem fidem adhibere cogimur S. Proſpero Aquitano, qui illis ipſis temporibus vixit, ac rem geſtam ob oculos penè habuit: ipſe in chronico in conſulatu Dionyſij & Florentij, & iterum in conſulatu Baſſi & Antiochi teſtatur, Scotos, antequam ſanctus Patricius prędicationem Euangelij aggrederetur, conuerſos ad fidem fuiſſe per Palladium, quem Rom.eccleſię diaconum ſanctus Cęleſtinus Papa illuc ad prædicandum Euangelium miſerat. agit de hoc etiam idem Proſper lib.aduerſus Collatorem in fin.Beda hiſt.de geſt.Angl. lib. 1.cap.13. & lib.de ſex ætat.& Marian. Scot.lib. 2. ſext.ætat. anno Domini 432. Ex his itaque erroris arguitur Probus, dum ait, Palladium, intactis rebus Scotorum, ab illis fuiſſe repulſum, ac in munere quo fungebatur archidiaconatus, eſſe defunctum; cùm prædicti omnes affirment, illum ordinatum eſſe à Cęleſtino primum Scotorum epiſcopum, cui ſucceſſit ſanctus Patricius conſecratus ab eodem Cæleſtino Papa; qui & ad Hibernos miſſus, ibi per annos quadraginta in ſignis atq; mirabilibus prędicans, totam inſulam Hibernam conuertit ad fidem. hæc etiam teſtatur Mar. Scot. vbi ſupra. Scribit Sigeb.in chron. ſanctum Patricium obijſſe anno Domini 491. annos natū 122. De eodem S. Patricio habetur mentio in actis S. Vuinuualoci abbatis; extant apud Sur. tom.2. die 3.Martij; fuit enim illi ęqualis.

f Agricolæ epiſc.] Scribit de eo Greg.Turon. hiſt.de geſt. Franc. lib. 5.cap.20. & 45. interfuit, ſubſcripſitque quarto, & quinto concilio Aurelianenſi, vt eorum acta indicant: celebratum eſt autē quintum illud concilium anno 38. Childeberti regis Franc.qui numeratur anno Domini 552. hæc ponimus, ut tempora quibus vixit Agricola cognoſcantur. Scribit de eodem elegans epigramma Venant.Fortunat.lib.3. meminit eiuſdem Fortunat. in actis S. Germani epiſcopi Pariſiorum c. 7.Aim.de geſt.Franc.lib.3.cap.41.ſedit (vt ſcribit Gregorius Turonen.vbi ſupra) annos 48. vixitq; annos 83. reperitur interfuiſſe etiam primo Lugdunenſi concilio vnà cum ſancto Nicetio epiſcopo Lugdunenſi, quæ ſynodus celebrata eſt temporibus Gunthramni regis, & Ioannis Papæ tertij.

g Gertrudis.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recitat eius acta Sur. tom.2.ſed per pauca quidem, & longè breuiora his, quæ teſtatur Molanus reperiri tribus libris digeſta Niuellę Brabātiæ oppidi. plura de eadem idem auctor in indiculo SS.Belg.vbi refert eam ex hac uita migraſſe anno 664. quod etiam teſtatur Sigeb. in chron. & Trithem. de vir.illuſt.ord.ſanct.Bened. lib.3.c.113. Relata eſt in ſanctorum claſſem ex decreto Honorij Papę tertij.

xiij. G Quintodecimo Kal. April. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

CÆSA.

CAESAREAE in Palæſtina natalis beati Alexandri [a] epiſcopi, qui de Cappadocia ex propria ciuitate, vbi erat epiſcopus, ſanctorum locorum deſiderio Hieroſolymam veniens, cum Narciſſus eiuſdem vrbis epiſcopus iam ſenex eccleſiam regeret, diuina reuelatione eius gubernacula ſuſcepit: poſtmodum verò in perſecutione Decij cum iam longæuæ ætatis veneranda canicie præfulgeret, ductus Cæſaream, & clauſus in carcere, ob confeſſionem Chriſti martyrium compleuit. Auguſtæ ſancti Narciſſi [b] epiſcopi, qui primus in Rhætia Euangelium prædicauit, deinde in Hiſpaniam profectus, cum Gerundę multos ad Chriſti fidem conuertiſſet, ibidem in perſecutione Aureliani cum Felice diacono martyrij palmam accepit. Nicomediæ ſanctorum decem millium [c] Martyrum, qui pro Chriſti confeſſione gladio percuſſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Trophimi [d] & Eucarpij. In Britannia ſancti Eduardi [e] Regis, qui dolis nouercæ necatus, multis miraculis claruit. Hieroſolymis ſancti Cyrilli [f] epiſcopi, qui ab Arianis multas fidei cauſa perpeſſus iniurias, & ab eccleſia ſua ſæpe pulſus, tandem ſanctitatis gloria clarus in pace quieuit; cuius intemeratæ fidei Synodus œcumenica Damaſo ſcribens, præclarum teſtimonium dedit. Lucæ in Tuſcia natalis ſancti Frigdiani [g] epiſcopi, virtute miraculorum illuſtris: cuius feſtiuitas quartodecimo Kalendas Decembris, quando eius corpus tranſlatum fuit, potiſſimum recolitur. Mantuæ ſancti Auſelmi [h] epiſcopi & confeſſoris.

MARTII. 18.

a ALEXANDRI epiſc.] Beda item, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem in Menologio 15. Maij. Res geſtas ipſius ſcribit Euſebius hiſtor. lib. 6. cap. 7. 8. & 32. Hieronymus de ſcript. eccleſiaſt. in Alexandro, Niceph. ex prædictis lib. 5. cap 9. & 10. & alij recentiores.

b Narciſſi epiſcopi.] Auguſtæ autem agitur 29. Octobris. Nec mirum, ſi (quod ſæpe accidit) alio die in Romano Martyrologio, alio verò alibi de eodem agitur ſancto: ſi quidem alicubi tranſlatio, vel eius eccleſiæ dedicatio, vel quod de epiſcopis accidit, ordinatio celebratur. Porrò ea die vigeſimaoctaua Octobris agitur de Narciſſo epiſcopo Hieroſolymitano, hic autem de Auguſtano epiſcopo, quem eius gentis appellant Apoſtolum. Scimus autem aliquos confundere hos duos Narciſſos ſimul, vt videtur feciſſe Petrus in catal. libro ſeptimo, cap. vigeſimooctauo. dum Hieroſolymitano tribuit Afræ martyris conuerſionem: alios econtra diſtinguere hunc à Narciſſo Gerundenſe, qui vnà cum Felice illic martyrium paſſus eſt. porrò tam in actis S. Afræ martyris, quàm in flore ſanct. Hiſp. vnus idemque eſſe fertur, quibus & aſtipulantur qui ſcripſerunt Annales Hiſp. vt Ant. Beuter, & Ioan. Vaſæus. Illuſtratur tumulus eius multis miraculis, quorum illud eſt celeberrimũ ſub Petro Rege Aragonum, quãdo capta Gerunda per Carolum Siciliæ & Philippum Francorum Reges, ex ſepulchro ſancti Narciſſi, quod violare attentarunt milites, muſcarum examen egreſſum in exercitum infeſto agmine irruens, ingentem cladem intulit, & in fugam egit, à cœptiſque deſiſtere coegit. contigerũt hęc 8. Septembris anno Domini 1286. ex his apud eos in prouerbium abierunt muſcę S. Narciſſi. De Felice diacono, cuius hic habetur mentio, meminit etiam S. Eulogius in mem. ſanct. ſed de eo plura inf. 1. Aug.

c Decem millium martyrum.] Græci de his etiam in Menologio hac die. Nec ſanè mirandum eſt, non tantùm eos de quibus hoc loco agitur, ſed alia multa præterea martyrum millia pro Chriſti nomine Nicomediæ fortiſſimè occubuiſſe, in quorum certamina ſæpè incurrimus: nam Diocletianus Imperator ſæuiſſimam illam perſecutionem excitans, Nicomediæ reſedit, illicque de Chriſtianis immaniſſimam carnificinam exercuit, vt produnt acta martyrum, Euſeb. lib. 8. & alij.

d Trophimi, & Eucarpij.] Græci item de his hac die in Menologio agunt.

e Eduardi Regis.] Extant eius res geſtæ, quas ex antiquis man.ſcrip. edidit Sur. tom. 2. de eodē plura in vita S. Duſtanni epiſcopi, & in actis ſanctæ Edithę virginis, eius germanę. Necatus eſt anno à Chriſto Domino 981. cum regnaſſet an. quatuor. De celebratione diei feſti S. Eduardi Regis extat epiſtola Innocentij Papæ quarti in Vaticanā bibliotheca in regiſtro ipſius anno 2. pag. 527.

f Cyrilli epiſcopi.] Agunt de eo Gręci etiam hac die in Menologio. Meritò pro S. Cyrillo teſtimonium œcumenicæ Synodi hic citatur: quod ſatis eſſe videtur ad apologiam aduerſus eos, qui fidem catholicam ipſius ſuſpectam habuere. extat eiuſmodi ſanctæ ſynodi elogium de Cyrillo in ſynodica, apud Theodoret. lib. 5. cap. 9. ad Damaſum Papam his verbis: Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, quæ eſt omnium mater, reuerendiſſimum ac ſanctiſſimum Cyrillum epiſcopum vobis oſtendimus, tū ab epiſcopis prouinciæ (vt canon vult) iampridem eſſe creatum, tum plurima prælia aduerſus Arianos varijs in locis confeciſſe. hæc patres. Plures eiuſdem nominis, aliumq; poſt alium Hieroſolymis temporibus Conſtantij Imper. ſediſſe, refert S. Hieron. in chronico, anno vndecimo eiuſdem Conſtantij Imper. cùm autem idem de ſcript. eccleſ. in Cyrillo dicat, eum ab Arianis principibus ſępe pulſum exilio, ſatis inſinuat fidem ipſius catholicam probatam atque teſtatam. Vixit vſque ad annum octauum Theodoſij maioris, vt idem Hieron. eſt auctor, recenſetur hic annus (ſecundùm recentiores chronog.) Chriſti Domini 386. Habentur eius acta nuper collecta opera Ioannis Grodecij, cuius etiam diligentia catecheſes, aureum planè opus, diu occultatę prodiere in lucem.

g Frigdiani, aliàs Frigidiani.] De eo legimus Lucenſes tabulas Romam allatas. Scribit de ipſo S. Greg. Papa lib. 3. dialog. cap. 9. & alij ex eodem auctore.

h Anſelmi epiſc.] De eo etiam tabulę eccleſiæ Mantuanæ, eiuſdemq; vet. monumenta à Galeſinio ad vſum breuiarij accommodata.

ij. A Quartodecimo Kalendas Aprilis, Luna 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11.	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

IN Iudæa natalis ſancti Ioſeph [a] ſponſi beatiſſimæ virginis Mariæ. Surrenti ſanctorum martyrum Quincti, [b] Quinctillæ, Quartillæ, & Marci cum alijs nouem. Nicomedię ſancti Pancharij [c] Romani, qui ſub Diocletiano truncatus capite, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctorum Apollonij [d] & Leontij epiſcoporum. Gandaui ſanctorum Landoaldi [e] presbyteri Romani, & Amantij diaconi: qui à ſancto Martino Papa ad prædicandum Euangelium miſſi, multis poſt obitum ſunt illuſtrati miraculis. Apud Pinnenſem ciuitatem natalis beati Ioannis, [f] magnæ ſanctitatis viri, qui de Syria ad Italiam veniens, & conſtructo illic monaſterio, multorum ſeruorum Dei per quatuor & quadraginta annos pater exiſtens, clarus virtutibus quieuit in pace.

MARTII. 19.

a IOSEPH.] De eo hac die Ado, & alij; Gręci autem 26. Decembris in Menologio. Huius res geſtas non ab alijs, quàm à teſtibus pręordinatis à Deo, ab ipſis (inquam) ſanctis Euangeliſtis conſcribi meruerunt. Omittimus hic de ſanctiſſimo viro innumera ſanctorum patrum elogia, ſilemus & miracula recenſere. De eius ętate, virginitate, & obitu pluribus diſſeruimus in Annalib. eccleſ. Erat eius nobile ſepulchrū in valle Ioſaphat, prope tumulum S. Symeonis ſenis, vt legitur apud Bedam lib. de locis ſanctis c. 6. S. Ioſeph vitam ex

diuerſis

diuerſis auctoribus collecta habetur in theſaur. concio.tom.2. Iſidorus Iſolanus ſcripſit de donis S.Ioſeph commentarium ad Hadrianum ſextum Rom.Pont. extat de eodem carmen Bonad.lib.3. monod. 16.

b Quincti & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de iiſdem hac die agunt.

c Pancharij.] Græci etiam hac die in Menolog. agunt de eodem.

d Apollonij, & Leontij.] De his vetus Martyrologium Rom. cui aſtipulantur man.ſcrip. nuſſibi tamen, cuius eccleſiæ epiſcopi fuerint, habetur expreſſum.

e Landoaldi, & Amantij.] Scripſit horum res geſtas Nodgerus epiſcopus Leodienſis, quas habet Sur. tom.2. plura Molanus in indic. SS.Belg.

f Ioannis.] De eo pluribus Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habet eius acta Mombrit.tom.2.vit. ſanct. Petrus in catalog.lib.3.c.207. Trithem de vir.illuſt.ord.ſanc. Bened.lib.3.cap.283. vbi eum virum ſanctum & doctum prædicat. De ciuitate cuius hic mentio habetur, varia admodum lectio reperitur, cùm alij habeant Pennarenſem, alij Pinnarienſem, Pinnenſem alij, ſeu Pennenſem, vel Pennatenſem, vt Trithemius: porrò magis germana lectio probatur, vt Pennenſem dicat, eſt.n. Pennenſis ciuitas apud Veſtinos, vt ſcribit Ptol. lib.3.tab.6.& Plin.lib.3.c.12. In lib.enim de Pontificibus Romanis in Zacharia Papa hæc legũtur: eidem Tranſamundo ſe ſubdiderunt Marſicani Furconenſes, atque Valuenſes, ſeu Pennenſes, aliàs Pinnenſes &c. vulgò dicitur, Ciuita de penna.

20 Tertiodecimo Kalen. Aprilis. Luna. B

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

IN Iudæa ſancti Ioachim [a] patris beatiſſimę virginis genitricis Dei Mariæ. In Aſia natalis ſancti Archippi [b] commilitonis beati Pauli Apoſtoli, cuius ipſe in epiſtola ad Philemonem, & ad Coloſſenſes meminit. In Syria ſanctorum martyrum Pauli, [c] Cyrilli, Eugenij, & aliorum quatuor. Eodem die ſanctorum Photinæ [d] Samaritanæ, Ioſeph, & Victoris filiorum, itemq. Sebaſtiani ducis, Anatolij, Photij, Photidis, Paraſceues, & Cyriacæ germanarum: qui omnes Chriſtum confeſſi, martyriũ ſunt aſſecuti. Amiſi in Paphlagonia ſanctarum ſeptem mulierum, [e] Alexandræ, Claudiæ, Euphraſiæ, Matronæ, Iulianæ, Euphemiæ, & Theodoſiæ, quæ in confeſſione fidei cæſæ ſunt; eaſq. ſecutæ ſunt Derphuta, & ſoror ipſius. Apolloniæ ſancti Nicetę [f] epiſcopi, qui pro ſanctarum imaginum cultu ejectus in exilium, reddidit ſpiritum. In monaſterio Fontanellæ ſancti Vulfranni [g] epiſcopi Senonenſis, qui relicto epiſcopatu, ibidem clarus miraculis deceſſit è vita. In Britannia depoſitio ſancti Cuthberti [h] epiſcopi Lindisfarnenſis, qui à pueritia ad obitum vſque ſanctis operibus & miraculorum ſignis effulſit.

MARTII. 20.

a SANCTI Ioachim.] De eo autem Græci agunt 9. Septemb. in Menologio. De ſancto Ioachim, & ſi nihil expreſſũ habeatur in diuinis ſcripturis, tamen patrẽ fuiſſe Dei genetricis Marię, ex certis probatiſq; maiorũ traditionibus ſancti patres tã Latini, quàm Gręci abſq; aliqua difficultate affirmarunt, id in primis S.Epiph. qui res Hebræorum

præcæteris calluiſſe videtur, in panar. hęreſ. 79. & in orat. de laudibus ſanctæ Mariæ Deiparæ. item S. Ioannes Damaſc. qui pluribus agit de laudibus S. Annę & Ioachim tribus illis orationibus habitis in die natali Dei genetricis Mariæ. S. Auguſtinus agens contra Fauſtum Manichęum libro 23. c. 9. & ſi negetin libris canonicis genealogiā Dei genetricis recenſeri; Ioachim autem, quem ille ex tribu Leui ſacerdotem fuiſſe dicebat, eundem ex tribu Iudæ potius prouenisse, contendit. Non prętermittimus dicere, Gnoſticos hęreticos excogitaſſe portentoſum quendam librum inſcriptum, Stirps Mariæ: quem vt alienum ab eccleſia catholica S. Epiphanius procul reijcit in panar. hęreſ. 26. at nihil ex illo patres accepiſſe certum eſt, idq; loca Epiphanij nuper citata ſatis indicant.

b Archippi.] De eo Paulus Apoſtolus ad Coloſſ. cap. 4. & ad Philem. Agit de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij.

c Pauli & ſoc.] De his item Vſuardus, & alij eum ſequuti.

d Photinæ Samaritanę.] Agunt de ea itē Gręci hac die in Menologio, feruntq; eandem fuiſſe mulierem Samaritanam. de qua Ioan. Euang. c. 4. In vet. Martyrol. Caſin. de eadē agitur, eademque fuiſſe, affirmatur. Eius caput Romę apud S. Paulum à monachis Caſinenſibus aſſeruatur.

e Septem mulierum.] De his etiam Græci in Menolog. hac die: ibiq; earundem nomina recitantur, inter quas & Paraſceue recenſetur. Agunt Græci de Paraſceue ſeorſum itidem in Menologio ad ſext. kalend. Auguſti, paſſamq; tradunt temporibus Antonini Imp. Romanamq; genere fuiſſe ſcribunt; quam diuerſam eſſe ab hac, de qua hic cum cæteris agitur, facile exiſtimo. Theod. Balſ. in ſexta Syn. Conſtantinop. can. 63. hæc ait: Nicolaus Muzalon Patriarcha, cùm vitam S. Paraſceues, quæ in quodam Callicratiæ vico colebatur, à quodam vicario ineptè & indoctè, ac ſancta angelica viuendi ratione indignè compoſitam inueniſſet, eam igni mandari iuſſit, & diacono Baſilico mandauit, Deo gratam & acceptam eius vitam conſcribere. hæc Theodorus, qui & de Metaphraſte, quem conſtat in eo genere plurimum laboris inſumpſiſſe, hæc ait: Magna itaque beato Metaphraſti agenda eſt gratia, qui martyricas pro veritate foſſas non ſine multis laboribus & ſudoribus repurgauit & exornauit ad Dei laudem, & ſanctorum martyrum perennem gloriam. hæc Theodorus.

f Nicetæ epiſcopi.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio agunt.

g Vulfranni epiſc.] Scripſit eius res geſtas Ionas abb. habet eas Sur. tom. 2. plura de eo in vita S. Vuilebordi apud Sur. tom. 6. Molan. in indic. SS. Belg. Trithem. de vir. illuſtrib. ord. S. Bened. lib. 3. c. 168. Petrus in catal. lib. 3. c. 213. & alij. migrauit ex hac vita anno Domini 720.

h Cuthberti epiſcopi.] De eo Beda, Vſuardus, Ado. Eius acta Beda exactè conſcripſit, habentur tom. 3. qui & in præfatione hiſt. de geſt. Angl. fatetur ſe ſcripſiſſe vitam ipſius, non tantùm ſoluta oratione, ſed etiam verſu heroico. idē de eo lib. 4. hiſt. Angl. c. 27. 28. & 29. ſedere cœpit anno Domini 685. migrauit è vita anno 688. Sigebertus autem an. 687. diem obiiſſe affirmat.

x. C Duodecimo Kalen. Aprilis. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

IN monte Caſino natalis ſancti Benedicti [a] abbatis, qui monachorum diſciplinam in Occidente penè collapſam reſtituit, ac mirificè propagauit: cuius vitam virtutibus & miraculis glorioſam beatus Gregorius Papa conſcripſit. Alexandriæ commemoratio ſanctorum Martyrum, [b] qui ſub Conſtantio Imperatore & præfecto Philagrio, irruentibus Arianis & gentilibus, in eccleſia in die Paraſceues cæſi ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Philemonis [c] & Domnini. Catanę ſancti Birilli, [d] qui à beato Petro ordinatus epiſcopus, cum multos gentilium conuertiſſet ad fidem, in vltima ſenectute quieuit in pace. Alexandriæ beati Serapionis [e] anachoretæ, & epiſcopi Thmueos, [f] magnarum virtutum viri,

qui

qui Arianorum furore in exilium actus, migrauit ad Dominum. In territorio Lugdunenſi ſancti Lupicini[g] abbatis, cuius vita ſanctitatis & miraculorum gloria fuit illuſtris.

MARTII. 21.

a BENEDICTI abbatis.] Beda ac cæteri Latinorum de eo hac die, Græci autem in Menologio 14. huius. his verbis: Sancti patris noſtri Benedicti multorum monaſteriorum patris celeberrimi, pietate & miraculorum multitudine illuſtris. hęc ibi. Huius pręclariſſimas res geſtas complexus eſt toto ſecundo libro dialogorum S. Gregorius Papa. plurima item de eo in vita ſancti Mauri, necnon in vita ſancti Placidi. Marcus monachus S. Bened. (vt ſcribit Sigebert. de vir. illuſt. c. 35.) acta S. Benedicti ex Greg. lib. 2. dialog. ſcripſit heroico carmine, Adalbertus autem monachus Floriacen. (vt idem auctor teſtatur cap. 101. & 102.) ſcriptis mandauit volumen miraculorum eius, quæ ad eius ſepulchrum ſunt facta: quod opus Annonius monachus eſt proſecutus. Bertharius abbas Caſinenſis etiam ſcripſit de vita, obitu, & miraculis S. Benedicti volumen, vt teſtatur Petrus diaconus Caſinen. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. c. 12. Idemq; eodē lib. c. 18. refert Victorē Rom. Pontif. ex abbate Caſinen. ſcripſiſſe quatuor libros de miraculis S. Benedicti, quæ facta ſunt in cœnobio Caſinenſi. Vitam eius carmine fuiſſe ſcriptam etiam à Rainaldo monacho Caſinen. idem Petrus affirmat ibidem c. 17. Paulus diaconus Aquileienſis ſcripſit ſacros hymnos de eodem, vt idem refert cap. 8. Bruno autem epiſcopus Signienſis ex monacho Caſinenſi ſcripſit homiliam de eodem legi ſolitam in ea eccleſia die natali eiuſdem, quod teſtatur idem Petrus c. 34. addidit & Guerricus abb. Igniacenſis ſermones tres, Odo abb. Floriacen. ſermonem vnum de eadem ſolemnitate. De eodem præterea Paulus diacō. de geſt. Longob. lib. 1. c. 17. Leo Oſtienſis lib. 1. chron. Caſinen. & alij plures. Petiit eremum S. Benedictus (vt ex prædictis auctorib. collegimus) anno à Chriſto Domino 519. vel ad ſummum 20. Obdormiuit autem in Domino anno 542. vel ſecundum Leonem Oſtienſem, 543.

b Sanctorum martyrum.] Scribit de his ſanctus Athanaſius epiſtolam ad Orthodoxos omnes, quò cunctis innoteſceret catholicorum conſtantia, & Arianorum ſæuitia; agit & de his in apologia ſecunda: Socrates etiam lib. 2. cap. 8. Sozom. lib. 3. c. 5. Theodoret. lib. 2. cap. 4. Cæſi ſunt hi Conſtantio tertiùm & Conſtante ſecundùm conſſ. anno à Chriſto Domino (iuxta ſupputationem recentiorum) 342.

c Philemonis, & Domnini.] De his item Græci hac die in Menologio agunt.

d Birilli epiſcopi.] Græci etiam de eo hac die in Menolog. Diuerſus planè hic Birillus à Berillo, de quo agit ſanctus Hieron. de ſcrip. eccleſ. quem vixiſſe dicit temporibus Alexandri Imper. & ſucceſſorum eius.

e Serapionis anachoretæ & epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. licet eum tantùm dicāt anachoretam: verùm inſignem illum Serapionē ab Athanaſio fuiſſe ordinatum epiſcopum, conſtat ex epiſtola eiuſdem Athanaſij ad Dracontiū. Extat de eo Alexandri epiſcopi Theſſalonicæ ad Athanaſium epiſtola, quam intexuit idem Athanaſ. in apolog. 2. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de ſcript. eccleſ. & in epiſtola ad Magnum 84. Ad hunc Serapionem extat epiſtola inſignis eiuſdem ſancti Athanaſij aduerſus eos qui muſſitare incipiebant, Spiritum ſanctum eſſe creaturam. item commentarius de blaſphemia in Spiritum ſanctum, & epiſtola alia de morte Arij, & ſtatu illius temporis. Eiuſdem nominis Serapio cognomento Syndonius claruit ſanctitate, de quo plura Pallad. in Lauſiacis.

f Thmueos.] Sic dicta ciuitas in Aegypto ab hirco, vt teſtatur ſanctus Hieronymus contra Iouinianum, lib. 2. Thmuis, inquit, interpretatur hircus. meminit eiuſdem ciuitatis Caſſian. collat. 14. cap. 5. & collat. 16. c. 1. Poſita hæc ciuitas erat in ea prouincia Aegypti, dicta Scethi; quæ & à Scythis Orientalibus Scythia appellata ſæpius reperitur: à Scythis enim Aegyptios fuiſſe debellatos, auctor eſt Iuſtinus hiſtor. lib. 2. De eremo Scethi, qui & Scythiæ dicitur, frequens eſt mentio apud Pallad. in Lauſiac. Euagr. Caſſian. Sozom. Niceph. & alios. de vrbe Scethi, & Scythiaca regione meminit Ptolomæus lib. 4. quòd dicta ciuitas Thmueos in Scethi fuerit, conſtat ex epiſt. S. Germani epiſcopi Capuani, & aliorum legatorum ad Hormiſdam Papam, quam habemus apud nos man. ſcrip. in qua hæc leguntur de monachis Scethi, ſeu Scythiæ: Iſti de ſua prouincia epiſcopos accuſant, inter quos eſt Paternus Thmuitanæ ciuitatis antiſtes, &c.

g Lupicini.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit res geſtas ipſius Gregorius Turonen. in vit. ſanct. patr. cap. 1. fuit & alius Lupicinus recluſus ſanctitate conſpicuus, de quo idem auctor eod. lib. cap. 13. De eodem Lupicino, de quo agimus, plura habes in actis S. Eugendi, apud Sur. tom 1. die 1. Ianuar.

ix. D Vndecimo Kalen. Aprilis. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

NARBONAE in Gallia natalis ſancti Pauli [a] epiſcopi, Apoſtolorum diſcipuli, quem tradunt fuiſſe Sergium Paulum procõſulem, qui à beato Apoſtolo baptizatus, & cum in Hiſpaniam [b] pergeret, apud Narbonam relictus, ibidem epiſcopali dignitate donatus eſt: vbi prædicationis officio non ſegniter expleto, clarus miraculis migrauit in cœlum. Tarracinæ ſancti Epaphroditi [c] Apoſtolorum diſcipuli, qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus illius ciuitatis ordinatus fuit. In Africa ſanctorum martyrum Saturnini, [d] & aliorum nouem. Eodem die natalis ſanctarum martyrum Callinicæ [e] & Baſiliſſæ. Ancyræ ſancti Baſilij [f] presbyteri & martyris, qui ſub Iuliano apoſtata grauiſſimis cruciatibus affectus, animam Deo reddidit. Carthagine ſancti Octauiani [g] archidiaconi, & multorum millium martyrum, qui ob fidem catholicam à Vuandalis cæſi ſunt. Ibidem ſancti Deogratias [h] epiſcopi Carthaginienſis, qui plurimos à Vuandalis captiuos ab Vrbe ductos redemit, alijsq. ſanctis operibus celebris quieuit in Domino. Auximi in Piceno ſancti Benuenuti [i] epiſcopi. In Suetia ſanctæ Catherinæ [k] virginis, filiæ ſanctæ Brigittæ. Romæ ſanctæ Leæ [l] viduæ, cuius virtutes, & ad Deum tranſitum ſanctus Hieronymus ſcribit.

MARTII. 22.

a PAVLI epiſcopi.] Agit de eo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; licet diuerſis diebus: nam Vſuard. prid. id. Decembr. Ado verò ad 11. kal. Febr. Meminit huius Prudentius in periſteph. hymno 4. cum ait. Surget & Paulo ſpecioſa Narbo. Item Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1, cap. 50. vbi tamen manifeſtè errat, dum eum vnà cum alijs, quos illic recitat, tempore Decij Imp. in Gallias perueniſſe teſtatur: de eodem Petrus Clun. lib. 1. epiſt. 2. & alij plures ex recentioribus.

b Cùm in Hiſpaniam pergeret.] Eadem quæ hic habentur de profectione S. Pauli in Hiſpanias, prædicta omnia Martyrologia atteſtantur: id ipſum tam Latini, quàm Græci patres affirmant, à quibus diſſentire videtur Gelaſius Papa, cuius ſententia recitata habetur 22. q. 2. c. beatus Paulus. ſunt ea verba Gelaſij prolata in ſynodo Romæ habita, in qua actum eſt de abſolutione Miſeni epiſcopi antea damnati: habemus eã apud nos manuſcript. Sed reuera eò tendit ſententia eius, vt Paulus, Deo aliter diſponente, quod tunc ſe facturum pollicitus eſt, minus implere potuerit: non autem, vt neget omnino, nunquam Paulum in Hiſpanias aduenisse. De profectu autem eius in Hiſpanias, vt de re certa, ſcribit ſanctus Athanaſius in epiſtola ad Dracontium, id ipſum ſanctus Hieronymus, qui apocryphis non facile adhibere fidem conſueuit, in Iſaiam c. 11. & in Amos c. 5. & epiſto. 28. ad Lucinium Beticum. hoc & profitetur S. Cyrillus Hieroſ. catecheſi 17. Sanctus Epiphanius in panar. hæreſ. 27. S. Ioannes Chryſoſtomus in proœm. comment. in epiſt. Pauli ad Hebræos, & homilia 7. de laudibus Pauli: Theodoretus in comment. epiſt. 2. Pauli ad Timoth. c. 4. in epiſt. ad Philip. cap. 1. & ſuper pſalm. 116. S. Gregorius Papa lib. 31. moralium, cap. 22. in fin. S. Iſidorus de vit. & obit. ſanct. cap. 71. licet non putetur eius illud opus. Extat in bibliotheca Cardinalis Syrleti libellus Hippolyti martyris de duodecim Apo

ſtolis

ſtolis, quo firmiter auctor aſſerit, ſanctum Paulum prædicaſſe Euangelium in Hiſpania: profitetur idipſum Sophronius epiſcopus Hieroſol. in ſermone in natali Apoſtolor. Ado Vienn. in chroni. Michael Glic. & alij ex recentioribus plurimi, quos præterimus; ſatis eſſe arbitrati tot tantorumq́; patrum vnam omnium de eadem re ſententiam retuliſſe.

c Epaphroditi.] De quo Paulus ad Philippen. c. 2. & 4. Præfectum hunc fuiſſe eccleſiæ Tarracinenſi, eſt auctor Metaphraſt. in ſerm. in natal. Apoſt. die 29. Iunij: Dorotheus autem in Synopſi ait, Adriæ eum datum epiſcopum.

d Saturnini & ſoc.] De his etiam Beda agit hac die. Multi eius nominis paſſi habentur in Africa, quorum nec illum prætereamus, de quo eſt tā nobile teſtimonium ſancti Celerini martyris in epiſtola ad Lucianum, his verbis: Salutat te Macarius cum ſororibus &c. paulò poſt; Saturninus, qui & ipſe luctatus eſt cum diabolo, qui & Chriſti nomen eſt fortiter confeſſus: qui & in pœna vngularum fortiter eſt confeſſus &c. eſt epiſt. 21. apud S. Cyprian. edit. Pamel.

e Callinicæ & Baſiliſſæ.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio.

f Baſilij presbyteri.] De eodem hac die Græci in Menologio his verbis: Sancti martyris Baſilij presbyteri Ancyranæ eccleſiæ, qui cùm in Chriſtiana confeſſione conſtanter perſiſteret, Iuliano Apoſtata Imperat. & Saturnino præſide Ancyræ, poſt multos cruciatus Chriſti martyr volauit in cœlum. hæc ibi. Ne autem alicui errandi daretur occaſio, vt quis exiſtimaret hunc illum eſſe Baſilium item Ancyranum, ſed epiſcopum Arianum, qui iiſdem temporibus vixit; idcirco hic presbyteri nomen, & quæ ſequuntur, videntur expreſſa. Ad omnem autem prorſus tollendam ambiguitatem de Baſilio epiſcopo: ſciendum eſt, illum non occubuiſſe martyrio ſub Iuliano, ſed poſt illum fuiſſe ſuperſtitem; nam interfuit concilio Antiocheno celebrato tempore Iouiniani Imp. vbi vnà cum pluribus Arianis epiſcopis, cantauit palinodiam, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. cap. 10. Quòd autem ſpectat ad Iuliani Apoſtatæ perſecutionē, in qua Baſilius presbyter, de quo agimus, paſſus eſt: exploratum habetur, ipſum potius dolis egiſſe, quàm armis ſæuiſſe: tamen vt de eo ſcribit S. Gregorius Nazianz. oratione prima in Iulianum, ita ſe ille comparauit, vt vtriſque uteretur ad libitum; & licet nullo promulgato in Chriſtianos edicto, tamen tum populo, tum etiam magiſtratibus, ipſiſq; prouinciarum rectoribus non obſcurè ſignificaret, ſibi fore grauiſſimum, ſi omnes vbique Chriſtianæ religionis delerentur cultores. Quanta inde in Chriſtianos clades euenerit, ex his etiā quæ ab hiſtoricis eccleſiaſticis, & patribus ſcripta ſunt, opinari cuique facilè eſt. verùm eius perſecutionis maiora ea fuere certamina, quæ non ferro, ſed auro; non vulneribus, ſed muneribus; nec ſæuitiis, ſed blanditiis ſunt illata: ſed ea fuerunt quædam tantùm præludia atrocioris certaminis, ſi licuiſſet: nam profecturus in expeditionem contra Perſas, vouit ſe, cùm rediret victor, diis ſuis Chriſtianorum ſanguine litaturum; inſuper etiam in cunctis Chriſtianorum eccleſiis Veneris ſimulachrum collocaturum. hæc Gregor. Nazianz. oratione 2. in Iulianum, Ioan. Chryſoſt. orat. aduerſus Gentiles & Theodoret. hiſt. lib. 3. cap. 18. hæc ſummatim de perſecutione Iuliani, ſed longè pluribus in Annalibus eccleſiaſticis egimus.

g Octauiani archidiac.] Greg. Turonen. hiſt. de geſtis Franc lib. 2. c. 3. in fin. tam de ipſo, quàm cæteris in Africa tunc paſſis meminit.

h Deogratias epiſc.] Victor Vtic. de ipſo plura lib. 1. de perſecutione Vuandal. Succeſſit hic Capreolo, qui per legatum interfuit S.S. concil. Epheſino, ipſe autem Capreolus in locum Aurelij fuerat ſubrogatus. Sedit Deogratias annis tribus, inde verò ſanctus Eugenius ſubſtituitur. hęc ex Vict. & Vinc. Lir.

i Benuenuti epiſc.] De eo tabulæ eccleſię Auximanæ, quas inde allatas vidimus. claruit viuens, & poſt obitum plurimis miraculis. vixit circa an. Domini 1260. Extitit & alius eiuſdem nominis fama celebris, de cuius miraculis inquirendis Gregorius Papa nonus mandatum dedit. eſt de his epiſtola in eius regiſtro an. octauo ſui Pontificatus, à Chriſto Domino 1234.

k Catherinę.] Huius res geſtę extant apud Sur. tom. 2. migrauit ex hac vita anno Domini 1381.

l Leæ.] De hac S. Hieronymus epiſtola 24. ad Marcellam. fuit hæc vidua & non virgo, vt putauit aliquis: idq́; ſatis docet epiſtola eiuſdem Hieron. 15. de laudibus Aſellæ ad Marcellam.

23 Decimo Kalen. Aprilis. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23

IN Africa ſanctorum martyrum Victoriani [a] proconſulis Carthaginis, & duorum germanorum Aquiſregienſium, item Frumentij, & alterius Frumentij mercatorum, qui in perſecutione Vuandalica, vt ſcribit Victor Africanus Epiſcopus, ſub Hunnerico Rege Ariano pro conſtantia catholicæ confeſſionis immaniſſimis ſupplicijs cruciati, egregiè coronati ſunt. Item in Africa ſancti Fidelis [b] martyris. Ibidem ſancti Felicis, [c] & aliorum viginti. Cæſareæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Niconis, [d] & aliorum nonagintanouem. Item coronæ ſanctorum martyrum Domitij, [e] Pelagiæ, Aquilæ, Eparchij, & Theodoſię. Antiochię ſancti Theoduli [f] presbyteri. Cęſareæ ſancti Iuliani [g] confeſſoris. In Campania ſancti Benedicti [h] monachi, qui à Gothis in ardenti clibano incluſus, ſequenti die inuentus eſt illæſus.

M A R T I I. 23.

a VICTORIANI & ſoc.] De eo hac die Beda, Ado, Vſuard. ac cæteri. ſcribit autem horum omnium ſanctorum certamina Victor de perſecutione Vuandal. lib. 3.

b Fidelis martyris.] De quo etiam vet. man. ſcript. ex quibus reſtituitur.

c Felicis & ſoc.] Beda item, & Vuandelber. de his hac die, alijq; recentiores.

d Niconis & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio.

e Domitij & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die.

f Theoduli.] De eo item Vſuardus, Ado, & Vuandelbertus, licet pro Theodulo Theodorum nonnulli legant: ſed huic lectioni aſtipulantur vetuſtiora exemplaria ſuperius citata.

g Iuliani.] De eo etiam Vſuardus, Vuandelbertus, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

h Benedicti.] Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 18. Sigeber. in chron. an. 538.

vij B Nono Kalen. Aprilis. Luna. 24.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	24	25	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24

ROMAE ſanctorum martyrum Marci [a] & Timothei, qui ſub Antonino Imperatore martyrio coronati ſunt. Ibidem ſancti Epigmenij [b] presbyteri, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpio iudice gladio cæſus, martyrium conſummauit. Item Romæ paſſio beati Pigmenij [c] presbyteri, qui ſub Iuliano apoſtata pro fide Chriſti pręcipitatus in Tyberim, necatus eſt. Cęſareę in Palęſtina natalis ſanctorum martyrum Timolai, [d] Dionyſij, Pauſidis, Romuli, Alexandri, alterius Alexandri, Agapij, & alterius Dionyſij, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide ſecuri percuſſi, vitę coronas meruerunt. In Mauritania natalis ſanctorum Romuli [e] & Secundi fratrum, qui pro Chriſti fide paſſi ſunt. Tridenti paſſio ſancti Symeonis [f] pueri, à Iudęis ſęuiſſimè trucidati, qui

multis poſtea miraculis coruſcauit. Synnadę in Phrygia ſancti Agapiti [g] epiſcopi. Brixiæ ſancti Latini [h] epiſcopi. In Syria ſancti Seleuci [i] confeſſoris.

M A R T I I. 24.

a MARCI, & Timot.] Reſtituti ſunt ij ex vet. man. ſcrip. monaſterij ſancti Cyriaci, de quo ſupra.

b Epigmenij.] Mentio de eo habetur in actis ſancti Creſcentij martyris, quem idem Epigmenius baptizauit. accepimus ea ab eccleſia Peruſina.

c Pigmenij.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius res geſtæ in actis S. Bibianæ, licet ea admodum ſint deprauata. dicturi ſumus de his inferius ſuo loco.

d Timolai, & ſoc.] Agit de his Euſeb. hiſtor. lib. 8. cap. 15. vbi hos omnes hac die martyrium conſummaſſe, anno ſecundo perſecutionis Diocletiani, affirmat. Securi percuſſi cùm hi omnes dicantur, errare conuincuntur, qui ſecuris vſum intermiſſum fuiſſe tradunt. ſed quid dicam de temporibus Diocletiani, cùm etiam ſub Theodorico Rege Italiæ eiuſmodi animaduerſionem perſeueraſſe, conſtet ex Caſſiodoro variar. libro vndecimo, cap. 40. vbi hæc verba: Abſtine noxiam lictor ſecurim &c. Prudentius etiam in periſt. hym. 1. ſic.

Præbenda ceruix ad bipennem publicam.

e Romuli, & Secundi.] De his Vſuardus, & Vuandelbert. licet alicubi Secundolus pro Secundo legatur.

f Symeonis pueri.] Huius martyrium ſcripſit Ioan. Tiberinus eodem quo paſſus eſt anno, habet eum Sur. tom. 2. necatus eſt anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimoquinto. de eo etiam Molan. in addit. ad Vſuardum.

g Agapiti.] De eodem Beda, Vſuardus, licet mēdosè Agabus, vel Agabius legatur alicubi. De eodem Agapito epiſcopo Synnadorum agit Suidas his verbis: Hunc Euſebius Pamphili multùm celebrat, mentionem faciens ingentium eius miraculorum, vt ſunt tranſlationes montium & fluminum, & mortuorum reſuſcitationes, quę dum eſſet miles, Maximinus occidere voluit, quòd multos eius facta ſupra modum mirari videret. hæc Suid. Ex quibus apparet librum nonum Euſebij, vbi de Maximino agitur, apud nos non haberi integrum, cùm hæc & alia multa ibi deſiderentur, niſi velis hæc ſcripſiſſe Euſebium non eo lib. hiſt. ſed in commentarijs, quos de martyribus ſe ſcripſiſſe, teſtatur.

h Latini epiſcopi.] Tabulæ Brixianæ eccleſiæ de eodem. Ibidem nobile vetuſtatis monumentū extat, quo euidē Latini eccleſiaſticæ functiones ſic deſcriptę habentur: FL. LATINO EPISCOPO AN. III. M. VII. PRESB. AN. XV. EXORC. AN. XII. ET LATINILLAE, ET FL. MACRIANO LECTORI. FL. PAVLINA NEPTIS B. M. P. habes illud deſcriptum ab Aldo lib. de orthogra. rat. pag. 589.

i Seleuci.] De eodem Beda, & Vſuardus hac die: licet Beda ſimul iungat Seleucum & Agapitum, vel (vt mendosè legitur) Agabum. habet alia lectio ſic: Seleuciæ S. Agapiti: in quam lectionem cum incidiſſem, in mentem venit Agapitus alius Agapetus epiſcopus Seleuciæ, qui interfuit S. S. Nicæno concilio, cui & ſubſcripſit. Verùm omnes ferè codices diſtinctos ponunt Agapitum à Seleuco, vt hic legitur.

25 Octauo Kalen. Aprilis. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

ANNVNCIATIO [a] beatiſſimę Virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ ſancti Quirini [b] martyris, qui ſub Claudio Imperatore poſt facultatum amiſſionem, poſt carceris ſqualorem, poſt multorum verberum afflictionem, gladio interfectus eſt, & in Tyrim proiectus: quem Chriſtiani in inſula Lycaonia inuenientes, in cœ-

meterio Pontiani condiderunt. Ibidem ſanctorum ducentorum [c] ſexaginta-duorum Martyrum. Sirmij [d] paſſio ſancti Irenæi [e] epiſcopi & martyris, qui tempore Maximiani Imperatoris ſub præſide Probo primum tormentis acerrimis vexatus, deinde diebus plurimis in carcere cruciatus, nouiſſimè abſciſſo capite conſummatus eſt. Nicomediæ ſanctę Dulæ [f] ancillæ cuiuſdam militis, quæ pro caſtitate ſeruanda occiſa, martyrij coronam promeruit. Hieroſolymis commemoratio ſancti Latronis, [g] qui in cruce Chriſtum confeſſus, ab eo meruit audire: Hodie mecum eris in Paradiſo. Laodiceæ ſancti Pelagij [h] epiſcopi, qui ob fidem catholicam tempore Valentis exilium & alia paſſus, quieuit in Domino. Piſtorij ſanctorum confeſſorum Barontij [i] & Deſiderij. In Antro inſula Ligeris fluminis ſancti Hermelandi [k] abbatis, cuius glorioſa conuerſatio miraculorum præconio commendatur.

MARTII 25.

a ANNVNCIATIO.] Tam Latini, quàm Græci de eadem ſolemnitate hac die agunt, vt conſtat ex omnibus Martyrologiis ac Menologiis. S. Auguſtinus libro 4. de Trinit. c. 5. hæc ait: Sicut à maioribus traditum, ſuſcipiens eccleſiæ cuſtodit auctoritas, octauo kalen. Aprilis conceptus creditur, quo & paſſus &c. De eius diei celebritate, vt de re antiqua mentio habetur in ſexta Synodo c. 22. apud Theod. Balſ. pag. 228. extat inſignis oratio in ea ſolemnitate habita, quæ aſcribitur ſancto Athanaſio, quam tamen aliquando Cyrillo potius tribuendam putaui: cùm ibidem auctor tam acriter pugnet contra dogma Neſtorij, quem longè poſt Athanaſium vixiſſe conſtat; in eius orationis exordio hæc de ea celebritate leguntur: Primùm hoc memorię ſubijciendum, feſtum hoc vnum eſſe ex Dominicis feſtis, atque adeò primarium & prorſus venerandum, vtpote quod pro ordine & digeſtione rerum, quæ in Euangelijs de Chriſto prædicantur, ſacroſanctum habeatur: quippe in quo de filij Dei è cœlis deſcenſu agatur &c. extant inſuper de Annunciatione Dominica duo ſermones ſancti Auguſtini, licet ipſorum poſterior ab aliquibus tribuatur ſancto Fulgentio; alij inſuper extant S. Petri Chryſologi. ſcripſit ſanctus Ioannes Damaſcenus de eodem myſterio & ſolemnitate ſacrū hymnum. extant & aliæ luculentæ orationes Heſychij presbyteri, Andreæ Hieroſolymitani, tres Abſalonis abbatis, & totidem Guerrici abb. Igniacenſis, & aliorum tam Græcorum, quàm Latinorum, quos omittimus recenſere. his omnibus longè antiquiorem prodidit ex ſuo antiquitatū promptuario Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Cardinalis Syrletus conſcriptam à S. Gregorio Thaumaturgo, quam eruditiſſimus R. D. Vuilielmus Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, Romę dum eſſet, ab eo acceptam Latinitati donauit, eſt eius exordium: Hodie Angelica acie hilariores ſplendeſcunt Dei laudes, &c. Agebatur olim in multis eccleſijs ea ſolemnitas ad xv. kalendas Ianuarij, ea nimirum ex cauſa, quòd Quadrageſimæ tempus luctui potius & mœrori deberetur, vt apparet ex concilio Laodicen. cap. 51. idque Toletana decima ſynodus in Hiſpania faciendum indixit can. 1. quod etiam in alijs eccleſiis agi conſueuiſſe, teſtatur. De eadem ſolemnitate Ordo Rom. Sacramentarium S. Gregorij, aliique plures, qui agunt de diuinis officiis, vt Microlog. cap. 48. Radulf. cap. 16. ac cæteri.

b Quirini.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius res geſtæ in actis ſancti Valentini presbyteri apud Sur. tomo primo, die decimoquarto Februar. Petrus item in catal. libro tertio, cap. 232.

c Ducentorum ſexagintaduorum martyrum.] De his in vete. man. ſcrip. quibus aſſentitur Vincent. libro decimo, cap. nonageſimooctauo, ſpecu. hiſt.

d Sirmij.] Erat Sirmium metropolis totius Illyrici, vt conſtat ex concilio Aquileienſi, tempore Gratiani Imperatoris celebrato: ſed deuaſtata ab Attila Hunnorum rege illa regione, tranſlatum eſt ius metropolis in eccleſiam Theſſalonicenſem, ac demum à Iuſtiniano Imp. redacta eſt ſub prima Iuſtinianea. hæc habes in authen. conſt. eiuſdem Iuſtiniani Imper. tit. de priuileg. primæ Iuſtinian. in addit. nouel. collat. 10. tit. 12. Olim autem lege Vatinia prouincia Illyrici iungebatur Galliç Ciſalpinæ, vt auctor eſt Suet. in C. Iulio cap. 22. perſeueraſſe aliquandiu eam prouinciarum aggregationē, ex eo poteſt intelligi, quòd ſanctus Ambroſius electionem Sirmienſis epiſcopi ſedulò curans

illuc

Illuc profectus, ea in re his præcipuum ſibi debitum vindicauit, vt conſtat ex Paulino in vita ſancti Ambroſij.

e Irenæi epiſc.] De eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem x. Kalend. Septemb. in Menologio, vbi & certamen eius paucis deſcribitur, conſentiens Latinis in omnibus, Petrus item in catal. lib. 3. c. 229. de eo agit.

f Dulæ.] Beda item, Vſuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 2. c. 230. & alij recentiores.

g S. Latronis.] Dimam hunc pleriq; appellant; ſed quoniam id ex apocryphis proditur, ea de cauſa hic nomen proprium conſultò prætermiſſum videtur. De cruce & Latrone extat homilia ſancti Ioannis Chryſoſtomi, & ſancti Ambroſij ſermones duo 49. & 50. edit. Rom. Reperiuntur autem S. Dimæ Latronis nomine nonnulla ſacella dicata, & memoriæ erectæ eodem titulo.

h Pelagij epiſc.] De eo plura Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 12. & Niceph. ex eo lib. 11. cap. 21. præſens fuit S. concilio Antiocheno pro ſtabilienda Nicęnæ fide, vt ſcribit Sozom. lib. 6. cap. 4. & Niceph. lib. 10. c. 40. Interfuit etiam S. S. concilio œcumenico Conſtantinopolitano ſub Theodoſio Imper. cui & ſubſcripſit, vt eius ſynodi acta demonſtrãt, & Niceph. lib. 12. cap. 11. Eius ſpectatiſſima fides Theodoſij Imper. ſanctione laudatur, & imitanda proponitur l. 3. de fide cathol. Cod. Theod.

i Barontij, & Deſiderij.] Horum acta è Piſtorienſi eccleſia Romam miſſa accepimus.

k Hermelandi.] De eo Vſuardus hac die. Sigebert. in chron. recenſet eius obitum anno Domini 690. extant rès geſtæ ipſius, quas recitat Sur. tomo 2.

26 Septimo Kalendas Aprilis. Luna A v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

ROMAE via Lauicana ſancti Caſtuli [a] martyris, qui cum eſſet Zetarius palatij, & hoſpes ſanctorum, à perſecutoribus tertio appenſus, tertio auditus, in confeſſione Domini perſeuerans, miſſus eſt in foueam, & dimiſſa ſuper eum maſſa arenaria, martyrio coronatus eſt. Ibidem coronæ ſanctorum martyrum Petri, [b] Marciani, Iouini, Theclæ, Caſſiani, & aliorum. Pentapoli in Libya natalis ſanctorum martyrum Theodori [c] epiſcopi, Irenæi diaconi, Serapionis & Ammonij lectorum. Sirmij ſanctorum martyrum Montani [d] presbyteri, & Maximæ, qui ob Chriſti fidem in flumen demerſi ſunt. Item ſanctorum martyrum Quadrati, [e] Theodoſij, Emmanuelis, & aliorum quadraginta. Alexandriæ ſanctorum martyrum Eutychij, [f] & aliorum, qui Conſtantij tempore ſub Georgio epiſcopo Ariano pro fide catholica gladio cæſi ſunt. Eodem die ſancti Ludgeri [g] epiſcopi Monaſterienſis, qui Saxonibus Euangelium prædicauit. Cæſarauguſtæ in Hiſpania ſancti Braulij [h] epiſcopi & confeſſoris. Treuiris ſancti Felicis [i] epiſcopi.

M A R T I I. 26.

a CASTVLI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Paſſus eſt tempore Diocletiani Imper. cuius palatij Zetarius erat. Quid ſit Zeta, vnde Zetarius dicitur, ex Plinij epiſtolis explicat hic Molanus: erat enim locus capax vnius lecti cum duabus ſellis: qui velis obductis & reductis modò adijciebatur cubiculo, modo auferebatur. mentio habetur de Caſtulo Zetario in actis ſancti Sebaſtiani martyris in fine.

b Petri & ſoc.] Reſtituti ſunt ex vete. man. agit & de his etiam Galeſinus hac die.

c Theodori epiſcopi & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, & alij. Pentapolitana prouincia, cuius hic mentio habetur, dicta eſt, ſecundum Plinium, etiam Cyrenaica, cuius frequens eſt mentio in epiſtolis Syneſij Epiſcopi, & in litteris Dionyſij Alexandrini apud Euſebium.

d Montani, & Maximæ.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbert. & Petrus in catal. lib. 3. cap. 233. Cùm autem Montanum & Maximam audis, ne quid tibi ſubrepat ob ſimilitudinem nominum, de Montano illo & Maximilla, qui fuerunt hæreſiarchæ Cataphrygarum dogmatis: qui nec martyres occubuere; ſed, vt ſcribit Apollinaris Hierapolitanus epiſcopus apud Euſebium lib. 5. cap. 15. arrepti malo ſpiritu, ſibi ipſis laqueo mortem conſciuere: hi autem pro Chriſti fide certantes, in mare merſi ſunt.

e Quadrati & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio.

f Eutychij, & ſoc.] Agit de his martyribus ſanctus Athanaſius in epiſt. ad ſolit. col. 479. necnon in apolog. 2. col. 335. & 336. vbi Aegyptiorum Arianorum ſæuitiam, & conſtantiam, qua catholici atrocia paſſi ſunt, pluribus ſcribit. Aegyptios interfirendum crudeliſſimos fuiſſe, ſcribit Polyb. lib. 15.

g Lugderi epiſc.] De eodem Beda, & Ado. Extant eius res geſtæ ſcriptæ à monachis Verdenenſibus, quas recitat Sur. tom. 2. Trithemius de vir. illuſt. ord. ſanc. Bened. lib. 3. cap. 196. & lib. 4. cap. 187. Albertus Chrant. in Metrop. Saxon. lib. 2. cap. 16. & hiſt. Saxon. lib. 1. c. 5. dictumq. tradit Apoſtolum Saxonum: claruit temporibus Caroli Magni Imp. obijt autem anno Domini octingenteſimonono.

h Braulij epiſcopi.] Hic ſucceſſit Ioanni ſuo germano, editque fermè annis viginti temporibus Seſinandi, Chintillæ, Tulgani, & Chindaſunti Regum, vt de eo ſcribit S. Ildefonſus lib. de viris illuſtrib. Interfuit concilijs Toletanis, quarto, quinto, & ſexto, vt ex eorum actis apparet. Extant duæ eius epiſtolæ ad ſanctum Iſidorum; quatuor autem Iſidori ad ipſum ſcriptæ. Inuentum eſt venerandum corpus eius, reuelante ſancto Valerio epiſcopo, anno Domini 1270. translatum, reconditumque ſolemniter fuit in eccleſia ſanctæ Mariæ maioris. hæc ex antiquis monumentis eiuſdem eccleſiæ Cæſaraugustanę, quæ Romam miſſa accepimus. De eo inſuper in flor. ſanct. & in theſaur. conc. tom. 2.

i Felicis epiſcopi.] Plures eius nominis recenſet Marianus Scotus epiſcopos Treuerenſes; Felicem primum, qui ſucceſſit Sereno, quem & martyrem fuiſſe ſcribit; alium item, qui tertius poſt ſanctum Paulinum ſedit, qui & temporibus Maximi tyranni adhæſit ſchiſmaticis: hi quidem, atq; plerique alij, quos idem auctor recenſet, deſiderantur in tabulis Democharis, in quibus vnus tantùm recenſetur Felix, qui ſucceſſit Celſo; de quo hic agi exiſtimamus.

iiij. B Sexto Kalendas Aprilis. Luna 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

PRIZIPARAE in Pannonia ſancti Alexandri [a] militis, qui ſub Maximiano Imperatore poſt multos pro Chriſto agones ſuperatos, multaque miracula edita, martyrium capitis abſciſſione compleuit. Eodem die ſanctorum Phileti [b] ſenatoris, Lydiæ vxoris, & filiorum Macedonis & Theoprepidis: itemq. Amphilochij ducis, & Cronidæ Commentarienſis, [c] qui pro Chriſti confeſſione cæſi ſunt. In Perſide ſanctorum martyrum Zanitæ, [d] Lazari, Marotæ, Narſetis, & aliorum quinque, qui ſub Sapore Rege Perſarum ſæuiſſimè trucidati, martyrij palmam meruerunt. Saliſburgi ſancti Ruperti [e] epiſcopi & confeſſoris, qui apud Bauaros & Noricos Euangelium mirificè propagauit. In Aegypto ſancti Ioannis [f] eremitæ, magnæ ſanctitatis viri, qui inter cętera virtutum inſignia

etiam

etiam prophetico ſpiritu plenus, Theodoſio Imperatori victorias de tyrannis Maximo & Eugenio prædixit.

MARTII. 27.

a ALEXANDRI.] De eo Vſuardus. De eius ſepulchro à Chaiano profanato, & terribili vltione, quia vltus eſt Deus ſceleſti hominis impietatem, lege hiſt. miſcellam, quę fertur nomine Pauli diaco. lib. 17. in anno duodecimo & decimooctauo Mauritij Imp.

b Phileti, & ſoc.] Agunt de his Græci hac die in Menologio, paſſique feruntur ſub Hadriano Imperatore.

c Commentarienſis.] Qui ſint Commentarienſes, in l. de his, C. de cuſtodia reorum, declaratur his verbis: Niſi intra triceſimum diem ſemper Commentarienſis ingeſſerit numerum perſonarum, varietatem delictorum, clauſorum ordinem, ætatemque vinctorum: officium viginti auri libras ærario noſtro iubemus inferre. &c. Spectabat ad eundem vinctorum cuſtodia, vt l. Commentarienſem, C. eod. Eſt inſuper & aliud genus Commentarienſium; vt illi quibus commentarij Imp. committebantur, eorum etenim manu acta apud Fiſcum ſubſcribi ſolebant, vt Paulus l. in fraudem, §. à debitore, ff. de iure fiſci, reperitur etiam Commentarienſis nomen eſſe ordinis & promotionis in militia Caſtrenſi, ſicut Princeps, Accenſus, & Cornicularius. de quo Aſcon. in orat. 3. in Verrē, eoque ſenſu accipitur in l. 1. C. ad leg. Iul. de ambi. de eodem & Cœlius Rhodig. antiq. lect. lib. 17. cap. 10. dicti reperiuntur in Caſtrenſis militiæ ordine Commentarienſes Actarij, ſeu Actuarij, quorum pitacijs & ſchedulis erogabatur militaris annona. de quibus eſt mentio l. 11. 13. & 16. C. de erog. milit. annon. & l. 15. de numerarijs Cod. Theodo. de Actariis in antiqua inſcriptione ſic: ACTARIVS LEG. VII. &c. apud Ald. de orthograph. pag. 339.

d Zanitæ & ſoc.] Item Græci. Porrò horum martyrij acta, iuncta habentur rebus geſtis ſanctorum Ionæ & Barachiſij apud Metaphraſt. quæ recitat Lipom. tom. 7.

e Ruperti epiſc.] Extant eius præclaræ res geſtæ, quas retulit Sur. in tom. 2 Floruit temporibus Childeberti ſecundi Regis Francorum & Theodoberti eius filij. hic Bauariæ Apoſtolus dici meruit: de eodem plura in Annalibus Boiorum. Fuit & ſanctitate conſpicua eius neptis nomine Erentrudis abbatiſſa, de qua Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 206. cuius dies natalis agitur prid. kal. Iulij.

f Ioannis eremitæ.] Agunt de eo die hac Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem idib. Decembris. Egregia eius ſanctitas meruit clariſſimorum virorum ſcriptionibus illuſtrari: ſcribit enim de eo ſanctus Hieronymus ad Cteſiphontem contra Pelagianos. Sanctus Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 5. cap. 26. & de cura agend. pro mort. cap. 17. Rufin. hiſtor. lib. 2. cap. 32. Theodoret. hiſtor. libro quinto, cap. 24 Sozom. lib. 7. cap. 22. Euagrius in vitas patrum cap. 1. Niceph. lib. 12. cap. 29. Proſper Aquit. in chron. Arcadio tertium, & Honorio ſecundum conſſ. Caſſiod. trip. lib. 9. cap. 55. hiſtor. miſcell. lib. 13. in Theodoſio, & Palladius in Lauſiacis cap. 22. qui eum vidit, & familiariter vſus eſt.

28 Quinto Kalendas Aprilis. Luna

C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

CAESAREAE in Palæſtina natalis ſanctorum martyrum Priſci, Malchi, & Alexandri, qui in perſecutione Valeriani cum in ſuburbano agello ſupradictæ vrbis habitarent, atque in ea cœleſtes martyrij proponerentur coronę, diuino fidei calore ſuccenſi, vltro iudicem adeuntes, cur tantum in ſanguinem piorum deſæuiret, obiurgant: quos ille continuo pro Christi nomine beſtijs tradidit deuorādos. Tharſi in a

Cilicia

Cilicia ſanctorum martyrum Caſtoris,[b] & Dorothei:[c] Item ſanctorum Phileti, & ſociorum, qui ſub Hadriano Imperatore martyrium ſuſceperunt. In Africa ſanctorum martyrum Rogati,[c] Succeſſi, & aliorum ſexdecim. Romæ ſancti Xyſti[d] tertij Papæ & confeſſoris. Apud Nurſiam ſancti Spei[e] abbatis, miræ patientiæ viri, cuius anima cum ex hac vita migraret, in columbæ ſpecie à cunctis fratribus viſa eſt in cœlum aſcendere. Cabilone in Gallijs depoſitio ſancti Gunthramni[f] Regis Francorum, qui ſpiritalibus actionibus ita ſe mancipauit, vt relictis ſæculi pompis, theſauros ſuos eccleſijs & pauperibus erogaret.

MARTII. 28.

a PRISCI, Malchi, & Alexandri.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de his Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 11. Niceph. lib. 6. c. 11. atque ex eodem Euſeb. cæteri recentiores.

b Caſtoris & Dorothei.] Vſuardus etiam de his hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

c Rogati, & Succeſſi.] Agit de his Beda hac die. Leguntur in ſynodica ad Cornelium Papam eorundem nominum epiſcopi Africani apud Cyprianum epiſt. 54. extat & epiſt. 82. Cypriani ad Succeſſum de perſecutione nuper excitata per Valerianum Imper. An autem ijdem ſint, non audeo affirmare.

d Xyſti tertij.] De eo hac die Beda, Ado, & alij. Præter ea quæ de ipſo habetur in lib. de Rom. Pont. alia plurima hinc inde expiſcati digeſſimus in Annalibus eccl. idcirco ex inſtituto noſtro hic breuiores ſumus: cùm alioqui eius res geſtæ ſint ampliſſimæ, quæ volumine prægrandi potius, quàm breui annotatione indigeant.

e Spei abbatis.] Scribit eius inſignes virtutes S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. cap. 10. vnde accepta hæc ſunt, quæ hic de eo ſunt poſita.

f Gunthramni Regis.] De eo hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij. Scribit de eo Greg. Turon. de glor. mart. c. 76. & in hiſt. de geſt. Fran. lib. 4. c. 24. & ſeq. Paulus diac. de geſt. Lõgob. lib. 3. c. 17. Pet. in catal. lib. 4. c. 8. Obijt idem, vt ſcribit Sigebert. in chron. anno Domini 597. De eius miraculis, cùm adhuc viueret, agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 9. c. 21. Moritur anno 33. ſui regni, ſepultusq; fuit in baſilica S. Marcelli, quam in ſuburbano Cabilonenſi erexit.

ij. D Quarto Kalen. Aprilis. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

IN Perſia ſanctorum martyrum Ionæ[a] & Barachiſij, ſub Sapore Rege Perſarum: quorum Ionas preſſus in cochlea, confractis oſſibus medius diſſectus eſt, alter oppletis faucibus pice ardenti ſuffocatus. Heliopoli apud Libanum ſancti Cyrilli[b] diaconi & martyris, cuius iecur diſciſſo ventre auulſum gentiles ſub Iuliano Apoſtata feraliter depaſti ſunt. Nicomediæ paſſio ſanctorum martyrum Paſtoris,[c] Victorini, & ſociorum. In Africa ſanctorum confeſſorum Armogaſtis[d] comitis, Maſculæ[e] archimimi, & Saturi regiæ domus procuratoris, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico Rege Ariano pro confeſſione veritatis

multa

multa & grauia perpeſſi ſupplicia atque opprobria, curſum glorioſi certaminis impleuerunt. In vrbe Aſtenſi ſancti Secundi [f] martyris. In monaſterio Luxouienſi depoſitio ſancti Euſtaſij [g] abbatis, diſcipuli ſancti Columbani, qui ferme ſexcentorum monachorum pater fuit, & vitæ ſanctitate conſpicuus, etiam miraculis claruit.

MARTII. 29.

a SANCTORVM mart. Ionæ & Barachiſij.] Habentur eorum acta ſyncerissima, ſcripta ab Iſaia Adami filio, qui præſto fuit; deſcripſit eadē Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 2.

b Cyrilli diac.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio. Scribit eius certamen Theodoret, hiſt. lib. 3. cap. 6. item & Suidas in hiſt. addunt Græci & Marcum epiſcopum Arethuſium, quem ſub eodem Iuliano Apoſtata multa, grauia q; paſſum tradunt Gregor. Nazian. orat. prima in Iulianum, Theodore. vbi ſupra c. 6. Caſſiod. trip. lib. 6. c. 12. & alij. At Romana Eccleſia non recipit Marcum illum inter ſanctos, quem conſtat Arianum fuiſſe, & Arianorum antesignanum. Decepit nōnullos Gregorij Nazianzeni de ipſo elogium; porrò cum laudandi alia fuit eius ratio: ipſe enim aduerſus Apoſtatam duabus illis orationibus acerrimè inuectus; illorum omnium Chriſtianorum virtutes obijcit, & exprobrat, quos ille fuerat inſecutus adeò, vt eadem ex cauſa etiam Conſtantium Auguſtum Arianum in cœlum ferè illius comparatione viſus ſit. An autem Marcus Arethuſius ad catholicam Eccleſiam ſit reuerſus, nullum eſt teſtimonium: imò contrarium potius videtur; nam in concilio Antiocheno poſt interitum Iuliani factum, temporibus Iouiniani Auguſti, in quo Arianorum anteſignani, more ſuo cum principe mutantes & fidem, cantarunt palinodiam; nulla prorſus de Marco Arethuſio mentio habetur in illa ſerie epiſcoporum, quam receſet Socrat. lib. 3. c. 21. & Sozom. lib. 6. c. 4. Quòd autem ſpectat ad ſæuiſſimā rabiem Heliopolitanorum aduerſus Chriſtianos exercitam; idem Iulianus Apoſtata, in cuius gratiam hæc omnia agebantur, hæc habet in Miſopogone: Hi Deorum templa quamprimum reſtituerunt, ſepulchra verò Atheorum omnia, ſigno à me nuper dato, euerterūt, ita elati & erecti animis, vt ſcelera eorum, qui deos violarunt, acrius etiam, quàm mea ferebat voluntas, vindicarint. hæc Iulianus Apoſtata Imp.

c Paſtoris & ſoc.] Agunt de his etiam Maurolicus, & Galeſinus: aſtipulantur & vete. manſcript.

d Armogaſti comitis] De eo item Beda, Vſuardus & Ado. Scripſit eius acta Victor. lib. 1. de perſecut. Vuandal. in fine.

e Maſculæ archimimi.] Alia lectio ex vetuſto Victoris exemplari ſic habet Archimimi Maſculani, quaſi ex Maſcula ciuitate nobiliſſima in Africa: quæ lectio magis arridet Molano in annot. ad Vſuardum ſecundæ editi.: probarem eandem; ſi perſuadere mihi aliquis poſſet, Archimimū fuiſſe aliquando nomen proprium Chriſtiani alicuius: nam ſi ſcenici, & hiſtriones, & alij id generis non admittebantur ad ſacrum baptiſma, niſi prius eadem ludicra exercitia abdicaſſent; quomodo inſignis obſcœnitatis nomen cum baptiſmate non ablutum fuiſſet atque mutatum? Itaque magis placet, vt ſecundum magis communem lectionem, hic Maſcula dictus ſit proprio nomine, cognomento Archimimus. fortaſſe ea de cauſa, quod eam artem aliquando exercuiſſet, & nomen inde acceptum (vt accidit in his, quæ aliorum pendent arbitrio) nunquam potuerit aboleri, agit de Maſcula & Saturo idem Victor. lib. 1. in fine.

f Secundi.] In actis ſancti Marciani epiſcopi Dertonenſis plura habētur de eo, recitat ea Mōb. tom. 2. vit. ſanct. Petrus in catal. lib. 4. c. 12. Fuit & alius item Secundus, qui paſſus eſt temporibus Diocletiani, quinto Kal. Septemb. cuius res geſtas habet idem Mombrit. tom. 2. agitque de tranſlatione corporis eius Taurinum facta.

g Euſtaſij abb. aliàs Euſtatij, vel Euſtachij.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit vitam eius Ionas abbas, quā habes apud Bedam tom. 3. & Sur. tom. 2. licet eam nonnulli Bedæ aſcripſerint; ſed auctorem eſſe Ionam, teſtatur Sigebert. de vir. illuſt. c. 61. qui agit de eodem in chron. anno Domini 624. & Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 70.

30 Tertio Kalen. Aprilis. Luna. E j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t u

t u A B C D E f F G H M N P
18 19 20 21 22 23 24 25 25 26 27 28 29 30

ROMAE via Appia paſſio beati Quirini[a] tribuni, qui à ſancto Alexandro Papa, quem habebat in cuſtodia, cum omni domo ſua baptizatus eſt, & ſub Traiano Imperatore traditus Aureliano iudici, cum in confeſſione fidei perſiſteret, poſt linguæ abſciſſionem, equulei ſuſpenſionem, manuumque ac pedum detruncationem, agonem martyrij gladio conſummauit. Theſſalonicæ natalis ſanctorum martyrũ Domnini,[b] Victoris, & ſociorum. Conſtantinopoli commemoratio ſanctorum plurimorum[c] Martyrum catholicæ communionis, quos Conſtantij tempore Macedonius hæreſiarcha inauditis tormentorum generibus cruciatos occidit: nam inter cætera, fidelium mulierum vbera inter labra arcarum compreſſa diſſecuit, & candenti ferro combuſſit. In caſtro Siluanectenſi depoſitio ſancti Reguli[d] Arelatenſis epiſcopi. Aurelianis in Gallia ſancti Paſtoris[e] epiſcopi. Syracuſis ſancti Zoſimi[f] epiſcopi & confeſſoris. In monte Sina ſancti Ioannis[g] Climaci abbatis. Apud Aquinum ſancti Clinij[h] confeſſoris.

MARTII. 30.

a QVIRINI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado & alij. Habentur eius res geſtę in actis S. Alexandri Rom. Pont. apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. ex quibus cęteri acceperunt. Cùm autem paſſus dicatur vltimo Traiani anno, iam patet, non ſub conſulatu Meſſalę & Pedonis (vt alij putarunt) ſed potius Nigro & Aproniano conſſ. quo anno Traianus obijt, vel ſecundum Caſſiodori chron. Seruilio & Fuluio, aliàs Seuero & Fuluo conſſ. eſſe martyrio coronatum.

b Domnini & Vict.] Vſuardus de his etiam: Beda autem de Domnino & alijs ab his diuerſis. De Domnino Theſſalonicenſi, de quo hîc agitur, Gręci habent ad kal. Octobr. in Menologio, vbi eius acta ſummatim complexa narrantur; paſſumque ferunt in perſecutione Maximiani Imp. Agunt iidem de Domnino Theſſalo, qui Nicomedię primùm, inde in Meſopotamia grauiſſima paſſus eſt.

c Sanctorum plurimorum marty.] Crudeliſſimas carnificinas Macedonij hęreſiarchę in Catholicos ſcribit Socrat. hiſt. lib. 2. cap. 12. vbi ait ad ter mille & centum quinquaginta eius factione necatos eſſe: idem cap. 30. Sozom. lib. 3. cap. 8. Metaphraſtes in Pauto epiſcopo Conſtantinopolitano 6. Nouemb. apud Lipom. tomo 6. Appoſitè hic additum uidetur: Communionis catholicę, quoniam & Nouatiani hæretici, cùm & ipſi ſanctiſſimę Trinitatis in diſtinctione perſonarum conſubſtantialem Deitatem profiterentur, ab eodem Macedonio grauia paſſi ſunt. agit de his martyribus etiam Suidas in hiſtoricis, verb. Macedonius.

d Reguli.] De eo Vſuardus. Ferunt hunc fuiſſe diſcipulum S. Ioannis Apoſtoli. habet eius res geſtas Mombrit. tom. 2. Antonin. prim. part. tit. 28. §. 2. Petrus in catal. lib. 4. c. 15. adſcribitur hic ſecundus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus S. Trophino.

e Paſtoris epiſcopi.] De eo apud Adonem. agit de eodem Petrus in catal. lib. 15. nu. 104. & Maurol. hac die.

f Zoſimi epiſcopi.] Agũt de eodem Græci hac die in Menologio.

g Ioannis Climac.] Græci item de eo in Menologio hac die. ſcripſit res geſtas eius Daniel monachus, quas recenſet Sur. tom. 2. porrò animæ illius diuina quædam effigies multò clarius peripicitur in eius ſcriptis. Vixit non longè poſt tempora Iuſtiniani Imp. ac poſt S. Sabã abbatem, cuius ea quæ ſcribit, aliquando confirmat auctoritate.

h Clinij.] De eo antiqua monumenta eccleſiæ Aquinatis, nobis communicata à R. D. Flaminio Philonardo eius ſedis epiſcopo.

Pridie

31 Pridie Kal. Aprilis Luna. F *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

THECVE in Palæſtina ſancti Amos [a] prophetæ, quem Amaſias ſacerdos ſrequenter plagis afflixit, & filius eius Ozias vecte per tempora transfixit: qui poſtea ſemiuiuus in patriam deuectus, ibidem expirauit, ſepultusque eſt cum patribus ſuis. In Africa ſanctorum martyrum Theoduli, [b] Aneſij, Felicis, Corneliæ, & ſociorum. In Perſide ſancti Beniamin [c] diaconi, qui cum Dei verbum non deſiſteret prædicare, ſub Iſdegerde Rege vnguibus arundinibus acutis confixis, & ſpinoſa ſude per aluum tranſmiſſa, martyrium conſummauit. Romæ ſanctæ Balbinæ [d] virginis, filiæ beati Quirini martyris, quæ à ſancto Alexandro Papa baptizata, poſt deuictum huius ſæculi curſum ſepelitur via Appia iuxta patrem ſuum.

MARTII 31.

a AMOS prophetæ.] Vſuardus etiam de eo agit hac die. Vitam eius ſcribit S. Epiphan. lib. de vit. & interit. prophet. c. 12. De eo item Hieron. in procem. in Amos, & in Iſai. cap. 1. vbi ait alium hunc fuiſſe ab eo, quem Iſaiæ prophetę patrem fuiſſe, ipſe ſcribit c. 1. cùm (vt ait) nec nomen idem ſit apud Hebręos. de eodem apud S. Iſid. de vit. & mort. ſanct. c. 43. & Doroth. in ſynopſi c. 2.

b Theoduli, & ſoc.] Vſuardus mendosè legit Diodolum, Beda agit tantùm de Aneſio. de his etiam Vuandelbertus, aſtipulanturque vet. manu. ſcript.

c Beniamin diac.] Gręci de eodem hac die in Menologio, celebrantque ſimul natalem S. Abdæ epiſcopi & ſociorum Perſarũ. ſcribit de his Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 38. & ex eo Niceph. lib. 4. cap. 20. concitata eſt hæc perſecutio ab Iſdegerde rege Perſarum in fine regni ipſius, vt idem Theodoretus ſcribit lib. 5. c. 38. licèt dicat Socrat. lib. 7. c. 18. hanc perſecutionem factam eſſe ſub Bararane eius filio. ſed certum eſt, coeptam eſſe ſub Iſdegerde rege, & ſub eius filio auctam, vt ſcribit Cyrillus mon. in Euthymio: Marcellinus in chron. inchoatam hanc refert Theodoſio nonùm & Conſtantino tertiùm conſſ. eſt is annus à Christo quadringenteſimus vigeſimus, eamq́ue annis triginta perduraſſe, ſcribit Theodoret. lib. 5. c. 38. meminit eiuſdem perſecutionis S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 18. cap. 12.

d Balbinę.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes de ea, hac item die. Acta eius intexta ſunt in rebus geſtis S. Alexandri Papæ, apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. ex quibus plures, qui de eadem ſcripſere, quos non numeramus, acceperunt. Antiquus eſt Romæ titulus S. Balbinæ, cuius mentio eſt in Romana ſynodo ſub Gregorio Papa, in eius regiſtro lib. 4. epiſt. 44. indict. 13.

APRILIS.

xix. G Kalendis Aprilis. Luna. 1

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMAE paſſio ſanctæ Theodorę[a] ſororis illuſtriſſimi martyris Hermetis, quæ ſub Hadriano Imperatore ab Aureliano iudice affecta martyrio, ſepulta eſt iuxta fratrem ſuum via Salaria non longe ab Vrbe. Eodem die ſancti Venantij[b] epiſcopi & martyris. In Aegypto ſanctorum martyrum Victoris[c] & Stephani. In Armenia ſanctorum martyrum Quinctiani[d] & Irenęi. Conſtantinopoli ſancti Macarij[e] confeſſoris, qui ſub Leone Imperatore pro aſſertione ſanctarum imaginum in exilio vitam finiuit. Gratianopoli ſancti Hugonis[f] epiſcopi, qui multis annis in ſolitudine vitam exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Dominum. Apud Ambianum ſancti Vualerici[g] abbatis, cuius ſepulchrum crebris miraculis illuſtratur.

APRILIS 1.

a THEODORÆ.] De ea itē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Certamē eius habetur in actis S. Alexādri Papę apud Sur. tom. 3. die 3. Maij.

b. Venantij epiſcopi.] Beda etiam Vſuardus, Ado, ac cęteri, licet nullus dicat, cuius fuerit ciuitatis epiſcopus, vel quo tempore paſſus ſit. Corpus eius aſſeruatur in oratorio, quod dici ſ. Venantij apud Baptiſterium Conſtantini, vnà cum corporibus S. Domnionis epiſcopi & aliorū ſanctorum martyrum, quorum omnium dies anniuerſaria agitur hoc eodem mēſe, tertio idus Aprilis. cùm autem ea omnia tranſlata fuerint è Dalmatia & Iſtria à Ioanne Papa quarto; par eſt credere, S. Venantium alicuius illarum prouinciarum ciuitatis fuiſſe epiſcopum. Extant ibidem in abſide, ſicut & cęterorum, imago eiuſdem ſancti Venantij muſiuo opere compacta. hęc in monumentis S.S. eccleſię Lateranen. Claruit in Africa alius Venantius Thyniſæ epiſcopus titulo confeſſionis illuſtris, qui interfuit concilio Carthaginenſi ſub Cypriano, vt conſtat ex illius ſynodi actis.

c Victoris, & Stephani.] Vſuardus de ijſdem hac die. Licet hi conueniant nomine, cenſentur tamen diuerſi à Victore & Corona, de quibus idē Vſuardus agit prid. idus Maij. nam hi in Aegypto, illi in Syria paſſi leguntur.

d Quinctiani, & Irenęi.] Agunt de his hac die Græci etiam in Menologio.

e Macarij.] Gręci itē de eo in Menologio hac die, ibiq; illius tū fortia certamina pro fide orthodoxa ſuſcepta, tum etiā miracula paucis narrātur.

f Vgonis epiſcopi.] Hunc egregium ſanctitate virū Innocentius Papa ſecundus retulit inter ſanctos, mādauitq; Guidoni Carthuſiæ priori, ut eius res geſtas conſcriberet, habentur ipſę apud Sur: tomo. 2. eſt autem hic ille Guido, ad quem extant ſcriptę duę epiſtolę S. Bernardi 11. & 12. vbi plura de laudibus Carthuſianorum. Inuiſit aliquando idem Bernardus Vgonem, quo ſicut familiariſſimè, ita etiam honorificentiſſimè vſus eſt, vt cōſtat ex uita S. Bernar. lib. 3. cap. 1. Plura de eodem in vi

ta

ta ſancti Brunonis apud Sur. tom. 5. die 8. Octob. Petrus Cluniac. lib. 2. c. 28. Vincent. lib. 27. c. 8. & 12. Petrus Sur. de vita Carthuſ. & alij.

g Vualerici abb.] De eo hac itẽ die Beda, Vſuardus autem tertio id. Decẽb. extãt acta ipſius apud Sur. tom. 2. Scriptam fuiſſe vitã eius à Rangiberto abb. tradit Molanus in annot. ad Vſuard. idẽ inſup ab incerti nominis ſcriptore eius res geſtas narratas, teſtatur. De eo itẽ Vincẽt. lib. 23. c. 23. & 24. Petrus in catal. lib. 4. c. 26. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 78. Fuit hic diſcipulus S. Columbani, vixitq; circa annum Domini 620.

2 Quarto nonas Aprilis. Luna. A xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

CAESAREAE in Palæſtina natalis ſancti Amphiani[a] martyris, qui in perſecutione Maximini cum Vrbanum prǣſidem idolis immolantem arguiſſet, ſæue dilaniatus, ac pedibus lino in oleum intincto, eoq; incenſo obuolutis[b] acerbiſſime cruciatus, demum in mare demerſus, tranſiens per ignem & aquam eductus eſt in refrigerium. Ibidem paſſio ſanctæ Theodoſiæ[c] virginis Tyriæ, quæ in eadem perſecutione cum ſanctos confeſſores ante tribunal ſtantes publice ſalutaſſet, atque rogaſſet, vt cum ad Dominum perueniſſent, ſui recordarentur, à militibus tenta, & ad Vrbanum prǣſidem ducta, eius iuſſu lateribus & mammis ad interiora vſque dilaniatis, in mare tandem proijcitur. Lugduni ſancti Nicetij[d] eiuſdem vrbis epiſcopi, vita & miraculis clari. Apud Comum ſancti Abundij[e] epiſcopi & confeſſoris. Apud Lingones ſancti Vrbani[f] epiſcopi. Eodem die ſancti Franciſci[g] de Paula, ordinis Minimorum inſtitutoris, quem virtutibus & miraculis clarum Leo decimus Sanctorum numero adſcripſit. In Palǣſtina depoſitio ſanctæ Mariæ[h] Aegyptiacæ, quæ peccatrix appellatur.

APRILIS 2.

a AMPHIANI.] Beda de eodẽ hac die, ſed tamen perperam hunc iungit cum alijs, quos ponit in Africa, niſi fortaſſe ille de quo agit, ſit alius ab iſto. Vſuardus & Ado de eodem nonis Aprilis: apud quos etiam mendoſè legitur apud Cæſaream Liciæ, cùm potius apud Cæſaream [illegible] illius metropolim, atque hac die martyrem effectum teſtetur Euſebius eiuſdem ciuitatis epiſcopus lib. 8. c. 14. & 15. recenſeatq; inter eos martyres, qui paſſi ſunt anno tertio perſecutionis Diocletiani ſuper. Græci autem de eodẽ in Menologio hac die, & Metaphraſtes, licet de Licia & ipſe (vt diximus) errare videatur.

b Obuolutis.] Hoc genus cruciamenti ſpeciem quandam prǣfert tormenti illius acerbiſſimi, quod veteres dicebant Tunicam moleſtam: quæ ignium alimentis illita & intexta (vt Seneca docet lib. 2. epiſt. 14.) ac mox ſuccenſa, cruciabiliter obuolutos nocentes, qui ſceleris comperti grauioris forent, amburebat.

c Theodoſiǣ.] De eadem tam Latini, quàm Græci hac die; apud aliquos autem mẽdosè Theodora pro Theodoſia legitur. Irrepſit error apud nonnulla Martyrologia, vt loco Cǣſareæ Palǣſtinǣ ponatur Cæſarea Cappadociǣ, rati auctores illorum, diuerſam eſſe Theodoſiam Cappadocem à Theodoſia Palæſtina; eò quòd illa capite truncata, hǣc autem in mare demerſa dicatur. ſed prǣter illa, quǣ de Theodoſia ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 17. habemus in noſtra bibliotheca eius uitam

vbi eius ſcriptam antiquo charactere, cuius eſt exordium: In illis diebus &c. vbi præſes ſub quo paſſa eſt, ponitur, Vrbanus ſcilicet; quem conſtat, eodem Euſebio auctore, illis temporibus perſecutionis Diocletiani vſque ad ſuum obitum adminiſtraſſe præfecturam Palæſtinæ. Ex Imperatore itaque, atque præſide non duas, ſed vnam tantùmodo fuiſſe Theodoſiam, compertum habemus; eandemque eſſe Palæſtinam, & non Cappadocem. nam & cùm in mare conſtet eſſe demerſam; quonam pacto hæc Cęſareæ Cappadocię fieri potuerunt, quæ à mari longiſſimè, in meditullio eius prouinciæ ſita eſt? idque etiam (vt modò coſmographos citare prętermittamus) teſtatur Gregorius Nazianz. orat. in laudem Baſilij, cùm ait: Nos procul à mari degimus. Cùm itaque nomen, ętas, ſpontanea fidei profeſſio, tempus perſecutionis, dies martyrij, nomen pręfecti, ac loci ſimul conueniant, una tantùm dicenda eſt Theodoſia; hæcque illa Cęſareæ Palæſtinę ſub Vrbano pręſide paſſa, de qua agimus; quam etiam Gręci celebrare in Menologio, ex ipſorum verbis exploratum habetur, quæ ſunt huiuſmodi: Die ſecunda Aprilis S. virginis Theodoſiæ, quę ex urbe Tyro originē ducens cùm decimumoctauum annum ageret, Vrbano præſidi Palæſtinę oblata, & Chriſti fidem liberè profeſſa, ac flagris cęſa, in mare deiecta, Deo ipſi ſpiritum reddidit. hęc in dicto Menologio peruetuſto Cardin. Syrleti. De ea ibidem iterum ad ſext. kalen. Iunij, ijſdem ferè verbis, & de Vrbano pręſide Palęſtinæ, & de merſione in mare habetur mentio; de Cæſarea autem Cappadociæ nec verbum quidem, quemadmodum nec de capitis abſciſſione. Quòd autem de eadem iterum agant; contingit, vt in alijs multis ſanctis, quòd non tantùm dies natalis, ſed tranſlationis ſacrarum reliquiarum, uel dedicationis eccleſię, ab ijſdem ſolemnitas celebretur.

d Nicetij epiſc.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Plura de Nicetio Lugdunenſi Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 5. c. 5. & 20. in vit. ſanct. patr. c. 8. & lib. de glor. confeſſ. c. 61. 62. & 63. Claruit temporibus Iuſtini iunioris Imp. cùm Romanę eccleſię pręſideret Ioannes Papa tertius circa annum Domini 570. Interfuit primo cōcilio Lugdunenſi, vt eius acta teſtantur. Vixit eodem ſeculo alius eiuſdem nominis ſanctus Nicetius epiſcopus Treuerenſis, de quo Beda, & Vſuardus ſecunda edit. Mol. Kal. Octobris, qui reperitur interfuiſſe concilio Aruernenſi, habito poſt conſulatum Paulini iunioris, qui numeratur annus à Chriſto quingenteſimus trigeſimuſquintus. Narrat eius egregia opera Gregor. Turonen. in uit. ſanct. patr. cap. 17. Scribit de eo elegans epitaphium Venantius Fortunatus lib. 3.

e Abūdij epiſcopi.] Celebris hic quidem, tum ſanctitate, tum eruditione epiſcopus. Reperitur interfuiſſe ſynodo Mediolanenſi ſub Euſebio epiſcopo, tempore ſancti Leonis Papę, licet alicubi, errore librarij, Abundantius pro Abundio ſubſcriptus inueniatur. Huic etiam ad reparandas acerbiſſimas clades Orientalis eccleſiæ ex illo latrocinio Epheſino nuper illatas S. Leo Papa maximi pōderis credidit legationem, ut teſtantur eiuſdem Pontificis litterę ad Theodoſium Imperatorem 34. & ad Pulcheriam Aug. 36. Qui quidem vnà cum eiuſdem legationis collegis, ex ſententia, fœliciſſimeque negotium confecit: habita enim tunc ſynodo, in primis Conſtantinopolitanum epiſcopum Anatolium, Maximum Antiochenum, aliosque lapſos epiſcopos ad catholicam fidem & eccleſiæ unitatem redeuntes ſuſcepit, eoſdemque ſedibus reſtituit. legi fragmenta eius ſynodi, necnō epiſtolam Theodoreti Cyri epiſcopi tunc ad eundem Abundium ſcriptam. habet ea omnia Mombrit. tom. primo de vit. ſanct. egi de his pluribus in Annalibus eccleſiaſt.

f Vrbani epiſcopi.] De eo Molan. in addit. ad Vſuardus hac die. ponitur hic eius ſedis epiſcopus ordine ſextus in tab. Democh. de ſacrif. Miſſæ.

g Franciſci de Paula.] Huius præclaræ res geſtę expreſſę habentur in bulla canonizationis eius data à Leone X. Rom. Pont. quam retulit Sur. tom. 2. Porrò ſingula eius acta, miraculaq; à Dauid Romeo Neapolitano Latino ſermone copioſiſſimè ſunt conſcripta, & Italicè à R.P. Paſſarino ordinis Minim. Generali. Migrauit vir ſanctus ex hac vita anno Domini 1507. nonnulla de ipſo habes in theſ. conc. tomo. 2. Hoc autem anno Domini 1586. auctoritate Sanctiſſ. D. N. Syxti Papę quinti, idem ſanctus illatus eſt in kalendarium Romanum cum officio duplici. extant de his litterę Apoſtolicę.

h Marię Ægypt.] Vſuardus item hac die; Gręci autem in Menologio pridie huius diei. Eius res geſtas ſcriptas eſſe à ſancto Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, teſtatur Niceph. hiſt. lib. 7. c. 5. citātur eædem in Nicæna ſecunda ſynodo act. 4. & à S. Ioan. Damaſceno in orat. 3. de imagin. in fin. Latinè eas reddidit Paulus diaconus, non ille Aquileienſis hiſtoricus, ſed Neapolitanus, cuius meminit Sigebert. de vir. illuſt. c. 69. habentur in Vit. patrum. Porrò Hildebrandus epiſcopus Cenomanenſis eadem acta metro cecinit, ut de eo refert Henricus de vir. illuſt. c. 8. Claruit Maria Ægyptiaca temporibus Iuſtini ſenioris Imp. circa annum Domini quingenteſimum atque uigeſimum. extat de eadem carmen Bonad. Santon. lib. 3. Monod. 29. Vixit ijſdem ferè temporibus alia item ex meretrice pœnitens, Maria dicta, Tarſenſis patria, quæ in monaſterio apud Aegas poſito, exercuit uitam monaſticam, de qua mentio habetur in Prato ſpirituali cap. 31.

3 Tertio nonas Aprilis. Luna. B xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

TAVROMENII in Sicilia ſancti Pancratij [a] epiſcopi, qui Chriſti Euangelium, quod à ſancto Petro Apoſtolo illuc miſſus prędicauerat, martyrij ſanguine conſignauit. Tomis in Scythia natalis ſanctorum martyrum Euagrij [b] & Benigni. Theſſalonicę paſſio ſanctarum virginum Agapis [c] & Chionię ſub Diocletiano Imperatore, quę cum Chriſtum negare nollent, primo in carcere maceratę, poſtea in ignem miſſę, ſed à flammis intactę, ibi oratione ad Dominum fuſa animas reddiderunt. Tyri ſancti Vlpiani [d] martyris, qui in perſecutione Maximiani cum aſpide & cane inſutus culleo, [e] in mare demerſus fuit. In monaſterio Meditij in Oriente ſancti Nicetę [f] abbatis, qui ob cultum ſanctarum imaginum ſub Leone Armeno multa paſſus eſt. In Anglia ſancti Richardi [g] epiſcopi Ciceſtrenſis, ſanctitate & miraculorum gloria conſpicui. Ibidem ſanctę Burgundoforę [h] abbatiſſę & virginis.

APRILIS 3.

a PANCRATII epiſcopi.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; Græci autem in Menologio quinto idus Iunij. vbi legitur, hunc Antiochenum genere ſanctum Petrum ſecutum, ab eo Siculis eſſe præfectum epiſcopum. Agit de eodem Niceph. hiſt. lib. 2. cap. 35. Metaphraſtes in ſerm. in die natali Apoſt. de eodem in actis ſancti Marciani epiſcopi, quæ accepimus ab eccleſia Caietana.

b Euagrij, & Benigni.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

c Agapis, & Chioniæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt, de his hac die. de Irene autem harum ſorore, nonis Aprilis; Græci autem de tribus ſororibus ſimul ſextodecimo kalend. Maias. Diſcrepare videntur à Græcis Latini, dum hi virgines, illi verò mulieres tantùm has dicunt, licet Tertul. lib. de velan. virg. mulieris nomine virgines etiam comprehendi, pluribus diſputet. Cur autem Latini his diebus agant, Græci autem diuerſo, nobis hactenus incompertum, cùm præſertim nulla ipſarum illis paſſa diebus reperiatur. extant etenim ipſarum acta ſyncera & pura, prout à notarijs exceptoribus ad verbum ſcripta ſunt, in quibus de Irene, quæ nouiſſima omnium paſſa eſt, hęc in fine leguntur: Conſummata eſt in conſulatu Diocletiani nono, Maximiani autem octauo, kalendis Aprilis &c. Recitat ea integra Metaphraſtes, quę Latinè reddita habet Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 2. prima die Aprilis. agit de iiſdem Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 14. necnon Aldelm. lib. 2. de virg.

d Vlpiani.] Huius martyris ſæuiſſimum ſupplicium, parricidis tantùm ſolitum irrogari, deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 15. ex quo & cæteri deſcripſerunt.

e Inſutus culleo.] Saccus is erat ex corio factus, quo cum cane, gallo, ſerpente, & ſimia incluſus parricida mergebatur in mare, ex pręſcripto legis Romanorum, quam tulit Pompeius in ſuo conſulatu, de qua Modeſtinus ff. ad leg. Pompeiam de parricidis. Non tamen Pōpeius fuit cullei ſupplicij primus inuentor: Cicero enim, qui ante latam legem Pompeiam de parricidis habuit orationem illam pro Roſcio Amerino, cùm de cullei ſupplicio agit, à maioribus dicit illud fuiſſe excogitatum; at dum ibidem de cullei pœna eleganter diſputat, rationemq; reddit, cur maiores viuum hominem culleo inſutum in flumen deijci præceperint; cùm nullam habeat mentionem de gallo,

ſerpente,& cane; ſatis apparet, illud ipſum cullei ſupplicium à maioribus inuentum & à Pompeio illis pœnis auctum, & in necatores etiam propinquorum ac patronorum fuiſſe extenſum; cùm alio qui olim omne homicidium diceretur parricidiũ, vt auctor eſt Feſtus verb. Paricidij qſtores. Quinetiam temporibus Tarquinij regis conſtat M. Tullium. aliàs Atilium Duumuirum inſutum culleo & in mare proiectum, non quidem ob parricidiũ, ſed quòd ſacros libros deſcribendos dediſſet, vt recitat Valer. Max. lib. 1. cap. 1. r 3. decretum poſtea ſupplicium cullei in parricidas, Publicium Malleolum, matre occiſa, primum fuiſſe expertum, tradit Liu. lib. 18. In rhet. ad Heren. verba antiquæ legis recitantur, quæ ſunt huiuſcemodi: Siquis parentes occiderit, vel verberarit, ei damnato obuoluatur os folliculo lupino, ſoleæ ligneæ pedibus inducantur, & in carcerem ductus, ibi ſit tãtiſper, dum paretur culleus, in quem coniectus in profluentem præcipitetur. hęc ibi. Colligit & Cuiac. lib. 9. parathlit. tit. 17. ex ſententia Hadriani damnatum culleo, illo incluſum, ſupra plauſtrum imponi ſolitum, quod traherent boues nigri, ac ſic ad mare deferri. Porrò tam acerbum ſupplicium ob nimiam ſui atrocitatem vſu deſierat, vt ſcribit Paulus I.C. lib. 5. ſentent. tit. 24. ad leg. Pomp. de parric. his verbis: etſi antea inſuti culleo in mare præcipitabantur, hodie tamen viui exuruntur, uel ad beſtias dantur. hæc Paul. Sic etiam exhorruit pœnam cullei Auguſtus Imp. (vt auctor eſt Suetonius in Octauio cap. 33.) quòd ne ex lege cogeretur irrogare pœnam cullei, reum parricidij à confeſſione diſtraheret; ita reum compellans: Certè patrem tuum non occidiſti. hęc Suet. Ex his perpende immanitatem & furorem Gentilium in Chriſtianos, quos ſęuiora parricidis cogebant ſubire ſupplicia: vt pœna cullei in parricidas abolita, in Chriſtianos innocentiſſimos tantùm ſui atrocitate vigeret. At Conſtantinus Imp. reſcribens ad Verinum Vicarium Africæ eandem legem in vſum priſtinum, nempe in parricidas reuocauit l. 1. tit. de parric. Cod. Theod. Non prętermittimus, quòd apud Senecam lib. 7. declam. 1. inuenies & culleum ligneum. ſic dicta nauis exarmata, in quã reus impoſitus, maris diſcrimini committeretur, quo ſupplicio ſæpe damnatos eſſe Chriſtianos, inuenimus.

f Nicetæ abb.] Gręci etiam de eo hac die in Menologio. Res geſtas ipſius Theoſterictus eius diſcipulus ſcripſit luculenta oratione. recitat eam Metaphraſtes, Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Vixit temporibus Tharaſij epiſcopi Conſtantinopolitani, à quo presbyter ordinatus fuit circa annum Domini 780.

g Ricardi epiſc.] Huius acta duobus libris complexus eſt Radulphus Ciceſtrenſis, quę deſcripſit Sur. tom. 2 hunc Vrbanus Papa quartus (vt idem teſtatur auctor lib. 2. c. 15.) adſcripſit ſanctorum numero. Habemus in noſtra bibliotheca exemplaria plurimarum litterarum Vrbani quarti, vbi etiã litterę de canonizatione eiuſdem Richardi ſcriptę leguntur. eſt ipſarum exordium: In cęleſti &c. num. 268. Claruit ſub Innocentio quarto Rom. Pont. ad quem confugit vexatus perſecutione regis Anglorum.

h Burgundoforę.] Eius præclaras res geſtas ſcripſit Ionas abb. licet Bedę aliqui tribuant, extant apud Bedam. tom. 3. habetur de eadem mentio in vita S. Columbani cap. 12. claruit circa annum Domini 610.

25. xxvj. C Pridie nonas Aprilis. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5

THESSALONICAE ſanctorum martyrum Agathopodis [a] diaconi, & Theoduli lectoris, qui ſub Maximiano Imperatore & Fauſtino præſide ob Chriſtianæ fidei confeſſionem, alligato ad collũ ſaxo in mare demerſi ſunt. Mediolani depoſitio [b] ſancti Ambroſij epiſcopi & confeſſoris, cuius ſtudio, inter cætera doctrinæ & miraculorum inſignia, tempore Arianæ perfidiæ tota fere Italia ad catholicam fidem conuerſa [c] eſt. Hiſpali in Hiſpania ſancti Iſidori [d] epiſcopi, ſanctitate & doctrina conſpicui, qui zelo catholicæ fidei, & obſeruantia eccleſiaſticę diſciplinæ

Hiſpanias

Hiſpanias illuſtrauit. Conſtantinopoli ſancti Platonis [c] monachi, qui pluribus annis aduerſus hęreticos ſanctarum imaginum effractores inuicto animo decertauit. In Palæſtina ſancti Zoſimi [f] anachoretæ, qui funus ſanctę Marię Aegyptiacę curauit.

APRILIS 4.

a AGATHOPODIS, & Theoduli.] Gręci etiam de his agũt hac die in Menologio. Horum acta ex antiquis monumentis eruta edidit Metaphraſtes, habet ea Lipom. tomo. 7. & Sur. tom. 2.

b Depoſitio ſancti Ambroſij.] De eadem Beda hac die, & pridie Kalend. Aprilis. cęteri omnes hac item die. De tempore obitus ſancti Ambroſij Paulinus in vita ipſius teſtatur, non interceſſiſſe triennij ſpatium ab obitu Theodoſij Imper. ad mortẽ S. Ambroſij; rurſus etiam exploratum habetur ex concilio Carthaginen. tertio, can. 48. S. Ambroſium non uixiſſe ultra annum conſulatus Attici & Cęſarij: nam eodem anno ex eadem ſynodo ſcripta eſt conſultatio ad Syricium Papam, & ſanctũ Simplicianum S. Ambroſij ſucceſſorem, menſe Septembris. Nec eſt quòd quis dicat, errorem eſſe in conſulibus, videlicet vt canon ille ſit alterius cõcilij ſequenti anno celebrati, & ſub canonibus prędicti concilij recenſitus: nam ſequenti anno, eo menſe Syricius Papa, ad quem ea ſcripta eſt conſultatio, non erat amplius in humanis; ſiquidem eo anno, conſſ. Honorio quartùm & Eutychiano, octauo kalend. Martij ex hac vita migrauit. contradicit his etiam Paulini auctoritas, dum ait, ferè triennio, & non poſt triennium à morte Theodoſij ſuperuixiſſe Ambroſium. Hęc de tempore eius obitus, quibus ſi aduerſari videas Gregorium Turonenſem, nihil vltra habemus dicere; niſi, quod non plus illi tribuo, quàm illi concedat Hilduinus vir eruditus in Areopagiticis ad Ludouicum Piũ Imp. tu interim conſule quę inferius ſcripta ſunt die vndecima Nouembris in ſancto Martino. De ætate autem, collegimus ex ſcriptis eius, habita diligenti ratione temporum, vixiſſe annos ſexaginta quatuor, quod pluribus monſtrauimus in Annal. eccleſ. & in vita eiuſdem ſancti Ambroſij, quam contexuimus ex antiquis patribus, ipſiusque ſcriptis, cęteriſque vetuſtatis monumentis, id nobis præcipiente Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo D. Felice à Montealto tituli S. Hieronymi Cardinale ampliſſimo: qui ad ſummum Catholicę eccleſiæ Pontificatum euectus, eandem typis excuſam in fronte tomi quinti operum S. Ambroſij, in quibus reſtituendis & illuſtrandis fęliciſſimè laborauit, collocari præcepit.

c Tota fere Italia ad catholicam fidem conuerſa eſt.] Habent Beda, Vſuardus, Ado & alij, totam Italiam ſtudio ſancti Ambroſij ad fidem catholicam eſſe conuerſam. Scias autem hęc verba non aliunde mutuata, quàm à S. Hieronymo, qui dum in chronico anno vndecimo Valentiniani Imper. agit de obitu Auxentij & electione ſancti Ambroſij, hęc ait: Poſt Auxentij ſeram mortem, Mediolani Ambroſio conſtituto, omnis ad fidem rectam Italia conuertitur: Hęc Hiernoymus. quę (ſi conſulas hiſtoriæ veritatem) intelliges hyperbolicè dicta eſſe, vt interdum fieri ſolet. Nam Damaſo Papa ſedente, cęterę partes Italię, excepta Gallia Ciſalpina, vbi Auxentius vixerat, & Iuſtina Auguſta Arianorum patrona hęreſim illam fouebat, catholicam fidem, Nicęnumque ipſum ſymbolum profitentes, pacificè agebant. Iampridem enim ex eo tempore, quo Conſtantius Imperator è vita exceſſerat (vt idem ipſe teſtatur Hieronymus contra Luciferianos) catholici epiſcopi ab exilio reuocati fuerunt, quando & S. Euſebius epiſcopus Vercellenſis, reſtituta fide catholica, rediens, in eius aduentu Italia (vt ait idem Hieronymus) lugubres veſtes mutauit. Tunc etiam, vt idẽ auctor teſtatur, epiſcopi Occidentales, qui in conciliabulo Ariminenſi lapſi fuerant, perpetrati erroris ſtatim pœnitentes, vnà cum fide catholica, etiam ſedes, indulgente Romano Pontifice, receperunt: nec alicubi ſub catholico principe Valentiniano in Occidentali eccleſia vexatio contigit, pręterquam in Gallia Ciſalpina, vbi Iuſtina Auxentio cęteriſque Arianis ibi degentibus, quibus poterat, ſtudijs fauebat; ſed defuncto Auxentio Ambroſius creatus epiſcopus, illi fortiter reſtitit, mulieriſque inſaniam paſtorali zelo coercuit, ac denique collapſam catholicam fidem ibidem, vel in finitimis locis reſtituit; ſicque intelligas Hieronymi verba; vt dicere velit, opera Ambroſij actum eſſe, vt ſic tota Italia ad catholicam fidem conuerſa diceretur, quòd pars illa quę remanſerat, quę ab hęreticis erat occupata, ab eo reſtituta, nulla iã ex parte eſſet heretica.

d Iſidori epiſc.] De eo Vſuardus & alij hac die. Pluribus de ipſo ſcribit ſanctus Braulius epiſcopus Cæſarauguſtanus, qui & eius, ſcripta recenſuit, ex quo cæteri. habes ea apud Sur. tomo. 2. In cod. manu. ſcript. operum S. Iſidori legi eundem eſſe natum patre Seueriano præfecto vrbis Carthaginis, habuiſſe fratres Leandrum epiſc. Hiſpal.

& Fulgentium epiſc. Carthagin. ac ſororem Florentiam virginem, omnes ſanctitate claros. Floruerunt in Hiſpania eiuſdem nominis plures, doctrina & probitate nobiles viri: quos omnes præceſſit tempore Iſidorus epiſcopus Cordubenſis, ob idque ſenior appellatus. uixit enim temporib. Honorij Imp. nouit eum ſanctus Auguſtinus, atq; Paulus Oroſius illi æqualis, ad quem Iſidorus ipſe ſcripſit commentarios in quatuor libros regum, ut ſcribit Trithem. lib. de ſcrip. eccleſ. poſt illum eſt Iſidorus, iunior dictus, de quo hic agimus, qui ſucceſſit S. Leandro; interfuiſſeque reperitur Hiſpalenſi ſecundo concilio, & Toletano quarto; de eo etiam agit S. Ildefonſus in lib. de vir. illuſtr. què & ſediſſe ait annis ferè quadraginta. Hunc patres, qui conuenerunt ad concilium Toletanum octauum can. 2. eiuſmodi encomio celebrant: Noſtri ſeculi doctor egregius, eccleſiæ catholicæ nouiſſimum decus, præcedentibus ętate poſtremus, doctrinę comparatione non infimus, atque, quod maius eſt, ſeculorum finitorum doctiſſimus cum reuerentia nominandus Iſidorus in libro ſentẽtiarum &c. Fuit & tertius Iſidorus Pacenſis epiſcopus, qui & chronicon barbaricè admodum ſcripſiſſe reperitur, de quo Vaſęus meminit in chron. Hiſpan. his ipſis verbis: Iſidorus Pacenſis epiſcopus etiam ſcripſit chronicon Hiſpaniæ cuius ſi eſt chronicon illud, quod eius titulo prænotatum uidi, portentum potius dixerim, quàm chronicõ, adeò prodigioſè ſcribit, & Gothicè potius, quam Latinè. hæc ille. ex quibus certè erraſſe arguitur, qui hunc illum eſſe putauit Iſidorum, qui collegit epiſtolas Romanorum Pontificum atque concilia, qui & in eius voluminis exordio commentariolum edidit de ordine celebrandi concilij. Errat & Hingmarus Rhemenſis epiſcopus, Trithemius, & alij qui illam collectionem tribuunt Iſidoro Hiſpalẽſi. Id quidem in primis refellitur, quòd Braulius, & Ildefonſus, qui illis vixere temporibus, cathalogum texentes ſcriptorum ipſius, nullam prorſus mentionem de eo opere habuerunt. Inſuper omnis de ea re dubitatio tollitur, dum auctor operis, ibidem agens de ordine celebrandi concilij, recitat verba primi canonis vndecimi concilij Toletani, atque etiam in præfatione meminit Agathonis Papę. porrò longè ante eius Synodi, ac Papæ Agathonis tempora Iſidorus Hiſpalenſis ex humanis deſierat. In antiquis man. ſcrip. codic. hunc Iſidorum collectorem conciliorum Mercatorem cognomento dictum inuenimus, vt in his, quos in noſtra bibliotheca habemus: at in nuper impreſſis, non Mercator, ſed Peccator inſcriptus reperitur, ſecundum morem nonnullorum antiquorum patrum, qui humilitatis ergò, ſe ſic inſcribere & ſubſcribere conſueuerunt; irrepſit puto error, vt Mercator, pro Peccator, ſit ſcriptus; Cùm autem eiuſdem collectionis auctor recenſendo in ſua pręfatione ſynodos uniuerſales Sextam ultimo loco ponat, manifeſtum eſt poſt dictam Sextam ſynodum vixiſſe, nec ad ſeptimæ tempora perueniſſe; quam ob cauſam, cùm collectores ſacrorum canonum recenſemus, quintum hunc ordine numeramus: primoque loco ponimus Dionyſium Exiguum, inde Ferdinandum diaconum, tertio Martinum Bracarenſem epiſcopum, quarto Creſconium, ac demum poſt hos omnes Iſidorum. hæc de Latinis collectoribus, habita exactè cuiusque eorum temporis ratione. Græcorum autem collectorum alia eſt cauſa. De Iſidoro de quo hic agitur uide quæ collecta ſunt in theſauro concion.

e Platonis monachi.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menolog. Scripſit eius acta Theodorus Studita luculenta oratione, quam recitat Lipom. tom. 7.

f Zoſimi.] Agunt itidem de eo Græci hac die in Menolog. porrò eius res geſtas ſcriptas eſſe à Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, eſt auctor Nicephorus lib. 17. cap. 5. De eo etiam Euagr. Scholaſt. hiſt. lib. 2. c. 7. claruit temporibus Iuſtini, & Iuſtiniani Impp. Fuit eadem circa tempora alius Zoſimus Cilix, de quo in Prat. ſpiritual. cap. 123. eſt præclarum elogium de Zoſimo Iuſtiniani Imp. authen. de monach. collat. 1. tit. 5.

25. xxiiij. D Nonis Aprilis. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6

THESSALONICAE ſanctę Irenes [a] virginis, quę cum ſacros libros contra Diocletiani edictum occultaſſet, poſt tolerantiam carceris, ſagitta percuſſa eſt, & igne cremata, iuſſu Dulcetii preſidis, ſub quo & ſorores eius ſimul Agape & Chionia paſſæ antea fuerant.

rant. In Leſbo inſula paſſio quinque [b] ſanctorum Martyrum. Eodem die ſancti Zenonis [c] martyris, qui detracta pelle, pice illitus, in ignem coniectus eſt. In Africa ſanctorum Martyrum, [d] qui in perſecutione Geiſeri regis Ariani in die Paſchæ in eccleſia cæſi ſunt: quorum lector dum in pulpito Alleluia [e] cantaret, ſagitta in gutture transfixus eſt. Venetiæ in Britannia minori ſancti Vincentij [f] confeſſoris, cognomento Ferrerij, ordinis Prædicatorum, qui potens opere & ſermone, multa millia infidelium conuertit ad Chriſtum.

A P R I L I S 5.

a IRENES.] De ea, hac etiam die, Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri, Græci autem decimo kalend. Maias, licet eius acta, quæ habet Lipom. tomo ſeptimo, manifeſtè teſtentur ipſam obijſſe martyrium, kalend. Aprilis, Diocletiano nonùm & Maximiano octauùm conſſ. qui numeratur annus Domini (ſecundum recentiores chronograph.) 304. De ea inſuper ac ſororibus plura in actis S. Anaſtaſiæ, quæ extant apud Sur. 25. Decembr. tomo ſexto. Nicepho. de eadem libro quarto, capi. 14. Quæ autem hic habentur, quòd ſagitta percuſſa eſt, ac igni inde tradita, in prædictis quidem actis de ſagitta nulla fit mentio, quod tamen Latini omnes profitentur. Vide ſuperius notata tertio non. April. in Agape & Chionia. In honorem S. Irenes martyris Iuſtinianus Imp. excitauit nobilem eccleſiam, vt tradit Procop. lib. primo de ædific. Iuſtiniani Imp. ante ipſum Marcianus Imper. vt ſcribit Nicet. Choni. lib. 7. Annal. id ipſum præſtitit.

b Quinque martyrum.] Græci item hac die in Menologio de iiſdem agunt.

c Zenonis.] Agunt etiam de eo Græci hac die in Menologio, vbi & paſſio eius paucis narratur.

d Sanctorum martyrum.] De his agit Victor Vticenſis epiſcopus de perſecut. Vuandal. lib. 1. prope finem.

e Alleluia cantaret.] Victor ibidem hæc verba: Lector vnus pulpito ſiſtens, Alleluiaticum melos canebat &c. Vſum canendi hanc vocem in eccleſia ex Aggæo propheta prouenire, qui primus omnium cantauit Alleluia, cùm nouam templi ſtructuram vidit, teſtatur S. Epiphanius libro de prophet. vit. & intent. capi. 20. idque ſecundùm Tobiæ prophetiam capi. 23. cum alioqui multi pſalmi Alleluiæ titulo inſcripti ante illorum tempora haberentur. Hanc quidem vocem peculiarem eccleſiæ Hieroſolymitanæ Romanam eccleſiam ab ea eſſe mutuatam opera ſancti Hieronymi, temporibus Damaſi, ſcribit ſanctus Gregorius in regiſt. libro ſeptimo, indict. ſecunda, epiſt. 63. licet S. Auguſt. in pſal. 106. teſtetur antiquam eam eſſe eccleſiæ traditionem. In eccleſia Africana, tantùm tempore Quinquaſimæ cantari Alleluia moris eſſe, idem affirmat, additque de tempore diuerſas fuiſſe eccleſiarum diuerſarum conſuetudines. ad Ianuar. epiſto. 109. cap. 17. homil. 16. & in pſalm. 110. Quòd autem narrat Sozom. libro ſeptimo, cap. 19. ſemel tantùm in anno eam vocem Romæ ſolitam decantari, omnino errare videtur: eiuſmodi vſum non Romanæ eccleſiæ, ſed Vigilantij hæreſiarchæ dogma fuiſſe teſtatur ſanctus Hieronymus in Vigilant. cuius etiam auctoritate exploratum habetur, in ſacris etiam officijs defunctorum Romæ eiuſdē vocem cani conſueuiſſe: ſic in epiſtola 30. ad Oceanum de funere Fabiolæ: Sonabant pſalmi, & aurata tecta templorum reboans in ſublime quatiebat Alleluia. In eccleſia Gallicana eundem vſum viguiſſe affirmare videntur acta S. Radegundis li. 2. Romæ itidem cum primis elementis ea etiam voce infantes imbui ſolitos, idem S. Hierony. ſcribit epiſtola 7. & 27. In Palæſtina autem eadem voce ſymbolica excitari ac vocari ſolitos monachos ac monachas ad diuinas preces, idem refert epi. 27. erat & Alleluia carmen muſicum ruſticorum; cū etenim illi ruſticum opus agerent, Alleluia cantabant, vt idem teſtatur epiſtola 17. De ſignificatione autem vocis huius idem pluribus agit ſcribens ad Marcellam epiſt. 137. cętera autem de eius vſu in eccleſiaſticis officijs, ſi cupis ſcire, eos conſule, qui commentarios conſcripſere de offi. eccleſiaſt.

f Vincentij.] Huius res geſtas quatuor libris digeſtas conſcripſit Petrus Ran. ordinis Prędica. plura de eodem ſanctus Antoninus in tertia par. titu. 23. cap. 8. obijt anno Domini 1418. annumeratusque eſt inter ſanctos Callisto tertio Papa. Vide quæ de eo nuper collecta in theſaur. concio. tomo ſecundo.

E Octauo idus Aprilis. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

ROMÆ natalis beati Xyſti [a] Papæ & martyris, qui tempore Hadriani Imperatoris, vt ſibi CHRISTVM lucrifaceret, libenter mortem ſuſtinuit temporalem. In Macedonia ſanctorum martyrum Timothei [b] & Diogenis. In Perſide ſanctorum centum viginti [c] Martyrum. Aſcalone paſſio ſanctorum Platonidis, [d] & aliorum duorum martyrum. Carthagine ſancti Marcellini [e] martyris, qui ob catholicæ fidei defenſionem ab hæreticis occiſus eſt. Romæ ſancti Cæleſtini [f] Papæ, qui Neſtorium Conſtantinopolitanum epiſcopum damnauit, Pelagiumque fugauit: cuius etiam auctoritate ſancta vniuerſalis Synodus Epheſina aduerſus eundem Neſtorium celebrata eſt. In Hybernia ſancti Celſi [g] epiſcopi, qui beatum Malachiam in epiſcopatu præceſſit. In Dania ſancti Gulielmi [h] abbatis, vita & miraculis clari.

APRILIS 6.

a NATALIS B. Xyſti Papæ.] De eo hac etiam die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Fuit huius nominis primus, de cuius ſucceſſione agit liber de Romanis Pōtificibus, qui inſcribitur nomine Damaſi, Irenæus hæreſ. libro tertio, cap. 3. Euſebius in chron. & hiſto. libro quarto, cap. 4. & 5. Optat. libro ſecundo, contra Parmen. Epiphan. hæreſ. 27. Auguſtinus epiſto. 165. Nicepho. in chron. & alij recentiores. De rebus autem ab eo ſumma cum laude geſtis diximus in Annal. eccleſiaſt. per ſingulos annos.

b Timothei & Diogenis.] Vſuardus item de his agit hac die, aſtipulanturque vet. man. ſcrip.

c Centum viginti martyrum.] Agūt de his etiam Græci hac die in Menologio, paſſi feruntur in Adiabenorum regione. de his etiam Sozom. libro 2. c. 11. in fine.

d Platonidis & ſoc.] de his etiā Græci in Menologio hac die agunt.

e Marcellini.] Vir fuit fama notiſſimus, hic Tribunus notariorum, ab Honorio Imp. in Africā miſſus eſt ad coercendam rabiem Donatiſtarum, quorum opera tandem innocens occiſus eſt, vt ſcribit S. Hieronymus cōtra Pelagianos lib. 3. in fine. procurarunt enim necem eius per Marinū ducem, qui meritas pœnas dedit, vt ſcribit Oroſ. libro 7. cap. 42. & Ado in chron. anno 420. digna habetur viri memoria in reſcripto Honorij Imp. quo cuncta ab eo contra Donatiſtas peracta in perpetuum confirmauit, extat l. 55. Cod. Theo. de hęret. ad hunc ſunt ſcriptæ plurimæ ſancti Auguſtini epiſtolæ, eo etenim vſus eſt familiariſſimè, ad quem etiam ſcripſit præclaros libros de ciui. Dei. Quòd autem ſpectat ad Tribunatus muneris functionem, erant Tribuni notarij primi pibus à ſecretis, deligebantur que ad hoc integerrimę vitę viri. de his, hæc Caſſiod. var. libro primo, epiſto. quarta. Honor, qui dabatur egregijs, dum ad Imperiale ſecretum tales conſtet eligi, in quibus reprehēſionis vitium nequeat inueniri, apud eundem Caſſiod. lib. 6. form. 16. idem Primicerius notariorum appellatus videtur.

f Cæleſtini.] De eo hac die Beda, & Vſuardus, ſed Ado die ſequenti. de eius ſucceſſione agit liber de Roma. Pontificibus, Proſper Aquit. in chron. Marcellin. comes, Socrat. hiſto. libro 7. c. 11. Euagr. lib. 1. c. 4. Niceplio. epiſc. in chron. Nicepho. Calliſt. lib. 14. c. 30. res autem ab eo geſtas digeſſimus per annos ſingulos in Annal. eccleſ.

g Celſi epiſcopi.] [illegible] ra de ipſo ſcribit S. Bernardus in vita S. Malachiæ epiſcopi c. 7. migrans [illegible]

ex hac vita, anno Domini 1128. cùm nõnulla ſuæ ſanctitatis & doctrinæ monumenta reliquiſſet.

h Gulielmi abb.] Habentur eius acta fideliter conſcripta ab eius diſcipulo, quæ recitat Sur tomo 2. obijt diẽ anno Domini 122. ſuæ verò ætatis anno nonageſimooctauo. Claruit eiuſdem nominis miræque ſanctitatis Gulielmu, ſiue Vuilelmus epiſcopus in Dania temporibus Suenonis Daniæ regis, de quo plura ſcribit Saxo Grammaticus. Daniæ libro vndecimo.

7 Septimo idus Aprilis. Luna. Fxxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

IN Africa natalis ſanctorum martyrum Epiphanij [a] epiſcopi, Donati, Rufini, & aliorum tredecim. Sinope in Ponto ſanctorum ducentorum [b] Martyrum. In Cilicia ſancti Calliopij [c] martyris, qui ſub Maximo præfecto poſt alia tormenta verſo in terram capite [d] cruci affixus, nobili corona martyrij decoratus eſt. Nicomediæ ſancti Cyriaci, [e] & aliorum decem martyrum. Alexandriæ ſancti Peleuſij [f] preſbyteri & martyris. Romæ ſancti Hegeſippi, [g] qui vicinus Apoſtolorum temporibus Romam venit ad Anicetum Pontificem, ibique manſit vſq; ad Eleutherium, & Eccleſiaſticorum actuum à paſſione Domini vſque ad ſuam ætatem ſermone ſimplici texuit hiſtoriam: vt quorum vitam ſectabatur, dicendi quoq; exprimeret characterem. Veronæ ſancti Saturnini [h] epiſcopi & confeſſoris. In Syria ſancti Aphraatis [i] anachoretæ, qui Valentis tempore catholicam fidem virtute miraculorum aduerſus Arianos defendit.

APRILIS 7.

a EPIPHANII & ſoc.] De eo Vſuardus hac die: cuius autẽ hic fuerit ciuitatis epiſcopus, vel quando ſit paſſus, nuſquam potui inuenire.

b Ducentorum martyr.] Græci etiam de his hac die in Menologio agunt.

c Calliopij.] De quo item Græci. porrò eius acta deſcripſit Metaphraſtes, quæ recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

d Verſo capite cruci affixus.] Non tantum coryphæus Apoſtolorum Petrus eo modo crucifixus eſt, ſed & complures Chriſtianorum maioris ignominiæ cauſa, & inter alios illi, quorum Euſebius meminit lib. 8. cap. 8. in fi. non enim vno eodẽ modo omnes cruci addicti crucifigebantur ſed diuerſo, vt culpa delinquentis poſcebat, vel ſeueritas iudicis imperabat: de his Seneca his verbis: Video, inquit, illic cruces non vnius quidem generis, ſed aliter ab alijs fabricatas. ſunt qui capite in terram verſo ſuſpẽdant, alij per obſcœna ſtipitem agũt; alij brachia patibulo explicuerunt &c. hęc Seneca in libro de conſolat. ad Marciam. quòd autem ait: Alij per obſcœna ſtipitem agunt; quodnam genus crucis eiuſmodi fuerit, idem Seneca declarat libro decimoſeptimo, epiſto. 102. crucem enim eam acutam appellat, dum inuehitur in Mecœnatem voluptuoſum. Apud antiquos crux, patibulum, & furca erat idem ferè ſupplicium, ſicut enim cruci, ita furcæ affigebantur, vt habes ex Calliſtrato l. capitalibus, §. famoſos, ff. de pœnis, famoſos enim latrones furcæ affigendos eſſe, reſpondit Iureconſultus; patibulum crucem eſſe; docet Nonius; furcam etiam dictam eſſe patibulum, habet Iſido. libro quinto, orig. ſcriptores gentiles etiam, vt l. in. libro ſecundo Lactan. lib. 2. c. 8. conſentiunt & ſacræ litterę, Geneſ. 40. Deuteron. 21. Ioſue 8. Heſter. 5. 6. 7. Erat & nota quędã infamiæ, ipſam furcam ferre, nec vltimum ſupplicium

plici‿um conſummabatur per eam. vt Suet. in Nerone cap. 49. his verbis: A Senatu iudicatum, & quæri, vt puniatur more maiorum. Interrogauit quale eſſet id genus pœnæ: & cùm comperiſſet, nudi hominis ceruicem inſeri furcę, corpus virgis ad necem cędi, & (vt legit Eutropius) è ſaxo pręcipitari &c. Cùm enim ſerui etiam quid grauius deliquiſſent, furca eorum collo apponebatur, ſicque verberati per viciniam ducebantur. Plaut. in Menœc. Cęſum virgis ſub furca ſcio. Cicer. lib. primo, de diuinat. ſic: Seruus per Circum, cùm virgis cæderetur, furcam ferens, ductus eſt. Plutar. etiam in Coriolan. & problem. c. 70. inde dicti furciferi. Valer. Maxim. lib. 1. cap. 7. 4. habes aliqua de his notata per Alciat. lib. 9. parerg. c. 24. Cęli. Rhodig. antiq. li. x. cap. 8. & nuperà Couar. lib. 4 var. reſol. Infame fuiſſe, ac humilib. tantùm perſonis irrogari ſolitum ſupplicium crucis, conſentiunt omnes ex l. aut damnum, §. ſed enim, ff. de pœnis. Itemq; e ſummum omnium ſuppliciū fuiſſe crucem, habes ex Pau. i. C. lib. 5. ſentent. tit. 21. cùm ait: Sūmo ſupplicio, ideſt cruce afficiuntur &c. Hoc eſt, quod exaggerat de Domino noſtro Ieſu Chriſto Paulus Apoſt. ſcribens ad Philippenſ. 2. dicens: Factus pro nobis obediens vſque ad mortem, mortem autem crucis. Si quando autem accidiſſet, vt eminentioris ſtatus perſona crucis ſupplicio necandus eſſe; id illi prę cæteris conſecuti eſſe reperiuntur, vt altiorem crucē naciſcerentur: ſunt de his complura exempla, vt ex diuinis ſcripturis Eſther. c. 6. & 7. de patibulo Aman. Iuſtinus hiſto. lib. 18. de cruce Cartali, Suetonius in Galba c. 9. de ciuis Romani cruce; itemque ad crucem Polycratis tyranni delectum fuiſſe altiſſimum omnium montium, recitat Valer. Max lib. 6. cap. 9. exter. 5. Errant qui putant crucis ſupplicium ſublatum fuiſſe à Conſtantino Magno Imp. ſtatim poſt debellatum Maxentiū: quandoquidem nec poſt biennium ſublatum neſcitur: extat. n. lex eius lata Voluſiano & Aniano conſſ. qua reum maieſtatis patibulo affigendum ſanciuit l. j. lib. 9. titu. 5. ad legem Iuliam maieſtatis, Cod. Theod. ſed de his fuſius diximus in Annalib. eccleſiaſt. Quòd autem pertinet ad crucifixorum corpora nec illud ſilentio prętereundum; quòd etſi Iudæi lege præciperentur eadem die corpora in patibulo ſuffixa deponere. Deut. c. 21. Gentiles autem vſque ad putrefactionem eadem in cruce pendere ſinebant, vnde Theodorus ille Cyreneus hęc ad Lyſimachum regem: Mea quidem nihil intereſt humi ne, an ſublimè putreſcam. Valer. Max. lib. 6. cap. 3. exter. 3. & libro 6. cap. 9. exter. 5. porrò Chriſtianos conſueuiſſe redimere corpora ſanctorum martyrum ad ſepeliendum ea, acta diuerſorum martyrum ſæpe teſtantur.

e Cyriaci ac ſoc.] Agit de his item hac die Beda, conſentiuntque vet. man. ſcrip.

f Peleuſij presby.] De eo item Beda, Vſuar. & alij recentiores.

g Hegeſippi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum de eo hac die. Scribit res geſtas ipſius Euſeb. hiſto. libro quarto, c. 8. & 21, S. Hieronym. de ſcrip. eccleſ. Niceph. ho. libro ſecundo, c. 18. & lib. 4. cap. 7. Recitat Euſebius nonnulla fragmenta ſcriptorum eius, quæ maximo cum detrimento veritatis hiſtoricæ primorum illorum temporum periere.

h Saturnini epiſc.] De eo tabulę eccleſiæ Veronenſis, & commentarius, cuius ſupra meminimus R. D. Auguſt. Valerij eiuſdem ciuit. epiſcopi Cardinal.

i Aphraatis.] Græci item, inter quos Theodoretus pluribus de ipſo agit hiſto. lib. 4. cap. 24. ex quo & Nicepho. hiſto. libro vndecimo, c. 25. quantùm autem hic catholicę fidei fuerit adiumento, cùm furor Arianorum magis magiſque inualeſceret, idem Theodoretus teſtatur pluribus.

xxj. G Sexto idus Aprilis. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

ALEXANDRIÆ ſancti Aedeſij [a] martyris, fratris beati Apphiani; qui cum impium iudicem, quòd Deo dicatas virgines lenonibus traderet, palam argueret, à militibus tentus, ſæuiſſimiſque affectus ſupplicijs, in mare demerſus eſt pro CHRISTO Domino. In Africa ſanctorum martyrum Ianuarij, [b] Maximæ, & Macariæ. Carthagine

thagine

thagine ſanctæ Cōceſſæ [c] martyris. Eodem die commemoratio ſanctorum Herodionis, [d] Aſyncriti, & Phlegontis, de quibus ſcribit beatus Paulus Apoſtolus in epiſtola ad Romanos. Apud Corinthum beati Dionyſij [e] epiſcopi, qui eruditione & gratia quam habuit in verbo Dei, non ſolum ſuę ciuitatis & prouinciæ populos, ſed & aliarum prouinciarum & vrbium epiſcopos epiſtolis erudiuit; Romanoſq; Pontifices adeo coluit, vt eorum epiſtolas publice legere in Eccleſia diebus Dominicis conſueuerit. Claruit autē temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. Turonis ſancti Perpetui [f] epiſcopi, admirandæ ſanctitatis viri. Ferentini ſancti Redempti [g] epiſcopi; cuius meminit beatus Gregorius Papa. Apud Comum ſancti Amantij [h] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 8.

SANCTI Ædeſij.] De eo item Gręci. porrò eius egregium certamē pro Chriſtiana fide exantlatum deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 15. De Amphiano eius germano ſuperius quarto nonis April.

b Ianuarij & ſoc.] Beda agit de his hac die, cui etiam aſſentiuntur man. ſcrip.

c Conceſſæ.] De qua etiam hac die Beda, quē & alij ſunt ſecuti.

d Herodionis, & ſoc.] De his hac die Gręci in Menologio. Sūt hi, quorum meminit ſanctus Paulus in epiſt. ad Rom. c. 16. de ſingulis Dorotheus in ſynopſi, vbi ait: Herodionem Patrarum pręfectum epiſcopum, Rufum Thebarum, Aſyncritum Hyrcanię, Phlegontem autem Maratonię. At verò Hippolytus libel. de 72. diſt. de Herodione teſtatur, fuiſſe epiſcopum Tarſi.

e Dionyſij epiſcopi Corinth.] Agit de eodem Vſuardus hac die, ſcribit de eo Euſeb. in chroni. & hiſto. lib. 4. cap. 22. Hieron. de ſcrip. & epiſto. 84. ad Magnum. De clemētis epiſtola ad Corinthios ſcripta teſtatur Euſeb. ſua memoria in plurimis eccleſijs legi ſolitam hiſt. lib. 3. c. 12. id ipſum non de vna tantùm, ſed ceteris Encyclicis eiuſdem Clementis affirmat S. Epiphan. in panahęreſ. 30. contra Ebionęos. Quòd autem ſpectat ad epiſtolas Romanorum Pontificum, Gelaſius in Rom. conc. hęc eſt locutus: Decretales epiſtolas, quas beatiſſimi Papę diuerſis temporibus ab Vrbe Romana pro diuerſorum patrum conſolatione dederunt, venerabiliter recipiendas. habentur eadem etiam diſtinct. 15. cap. ſancta Romana.

f Perpetui epiſc.] De eo item Beda hac die, Vſuar. Ado, ac recentiores. Plura de eo ſcribit Greg. Turon. hiſt. lib. 2 c. 14. lib. 10. c. 31. & lib. 1. mirac. ſancti Martini, ſextumq; hunc numerat illius ſedis epiſcopum. Extat Sidonij Apollin. ad hunc epiſtola 9. lib. 7. laudat eundem ſcribens ad Lucentium epiſt. 18. li. 4. vbi meminit de baſilica ab eo conſtructa, de qua etiam Greg. Turo. li. 10. in fine. Interfuit S. Perpetuus primo conci. Turon. celebrato ſub conſulatu Seuerini, anno Domini 487. ſeditque, vt idem Grgo. ſcribit an. 30. agit de eodem Sigeb. in chron. an. 473.

g Redempti epiſc.] De eo S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 38. Claruit temporib. Iuſtiniani, atq; Iuſtini iunioris Impp. Præuidit cladem Longobardorum, quæ mox ſecuta eſt, anno à Chriſto Domino 568. indic. 1. vt in hiſt. miſcel. lib. 16. in fine, Paul. diac. & alij.

h Amantij epiſc.] Pręceſſit hic S. Abundium eius ciuitatis epiſcopum, ſucceſſit autem S. Felici, qui vixit temporibus ſancti Ambroſij, cuius ad eum extat epiſtola. Meminit de Amantio epiſcopo Mombrit. in vita S. Abundij.

9 Quinto idus Aprilis. Luna. A x x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

ANTIO-

ANTIOCHIÆ ſancti Prochori,[a] qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis, & fide ac miraculis clarus martyrio coronatus eſt. Romæ natalis ſanctorum martyrum Demetrij,[b] Conceſſi, Hilarij, & ſociorum. Sirmij paſſio ſanctarum ſeptem Virginum[c] & maryrum, quæ dato ſimul pretio ſanguinis, vitam mercatæ ſunt æternam. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Eupſychij[d] martyris, qui ob euerſum Fortunæ fanum ſub Iuliano Apoſtata martyrium conſummauit. In Africa ſanctorum martyrum Maſſylitanorum,[e] in quorum die natali ſanctus Auguſtinus tractatum habuit. Amidiæ in Meſopotamia ſancti Acatij[f] epiſcopi, qui pro redimendis captiuis, etiam eccleſiæ vaſa conflauit ac vendidit. Rhotomagi ſancti Hugonis[g] epiſcopi & confeſſoris. In ciuitate Dienſi ſancti Marcelli[h] epiſcopi miraculis clari. In Iudæa ſanctæ Mariæ Cleophæ,[i] ſororis ſanctiſſimæ Dei genitricis MARIÆ. Romæ Translatio[k] corporis ſanctæ Monicæ matris beati Auguſtini epiſcopi, quod ex Oſtijs Tyberinis Martino quinto ſummo Pontifice[l] in Vrbem delatum, in eccleſia eiuſdem beati Auguſtini honorifice reconditum fuit.

APRILIS 9.

a SANCTI Prochori.] De quo Act. Apoſt. cap. 6. Agit de eodem, hac die, Beda, Vſuardus, Ado & alij. Metaphraſtes eiuſdem meminit in ſerm. in Natali Apoſt. die 29. Iunij. Dorotheus in ſynopſi, qui eum primum Nicomediæ epiſcopum fuiſſe teſtatur, id etiam Petrus in catal. libro quarto, cap. 39. legi idipſum apud Hippolyt. mart. in libello de 72. deſcrip. qui habetur Græcè ſcriptus in biblioth. Card. Syrleti.

b Demetrij & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex prædicto vet. man. ſcrip. ſancti Cyriaci.

c Septem virgin.] De quibus hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, conſentiuntque vet. manuſcrip.

d Eupſychij.] Græci etiam de eo hac die in Menologio. De delubro Fortunæ euerſo, cuius hic habetur mentio, ſcribit Gregorius Nazianze. orat. in funere patris, & orat. prima in Iulianum, quem irridens ob dirutum templum illud, eleganter Fortunam infortunatam appellat. Scribit de Eupſychio Sozome. hiſto. lib. quinto, cap. 10. narratque eius martyrium, itemque Niceph. libro decimo, cap. 10. Quòd autem hunc dicunt eadem cauſa martyrium paſſum eſſe, quòd Fortunæ templum celeberrimi in Cæſarea Cappadociæ euertendum curauit temporibus Iuliani Apoſtatæ; ſanè aliquis exiſtimare poſſet hunc eam ob cauſam martyris nomine non fuiſſe decorandum, propterea quòd repugnare videatur canon 60. concilij Eliberini, quo cautum reperitur, vt ſi idcirco occidatur à Gentilibus, quòd idolum fregerit, non habeatur inter martyres. quod tamen ita intelligendum eſt, cùm quis ſpõte, citra Chriſtianam manſuetudinem, ex nullo legis præſcripto, ſed furore quodam percitus inſilierit in idolum. At verò Eupſychium conſtat id perpetraſſe auctoritate legum Conſtantini Magni, atq; Conſtantij Impp. Chriſtianorum, quibus Iuliani Apoſtatæ tyrannis aduerſabatur: illorum enim iteratis ſanctionibus templa clauſa, idola proſtrata, illorumque ſacra prorſus fuerant antiquata: quę omnia Iuliani impietas reſtituere conabatur. Eſt & de his etiam ſancti Auguſtini doctrina in epiſtola 50. ad Bonifacium comitem, qua ſignificat, à martyris titulo illum non eſſe explodẽdum, qui ex reſcripto Imp. Chriſtiani idola frangens, occiſus ſit. Quòd ſi iuſtè quis id facit cum princeps iubet, meretur laudem: multo magis licebit, cũ Deus iubet, & priuato quodam diuini ſpiritus inſtinctu quis ad id faciendum impellitur, vt multos fecisse conſtat. Alia multa eſſent in eandem ſententiam dicenda, quæ prętermus. Meminit Gregorius Nazienzenus de eccleſia ſancti Eupſychij martyris, in eamque epiſcoporum ſynodum factam ſcribit epiſtola vigeſimaſexta, quæ eſt 33. apud Baſilium. fuit inſuper alius eiuſdem nominis Eupſychius martyr in eadem prouincia Cappadociæ, quem paſſum Gręci tradunt temporibus Hadriani Imp. de quo ijdem agunt in Menologio ſeptimo idus Septembris. Itemq; alius Eupſychius epiſcopus Tianenſis in Cappadocia, qui

qui interfuit concilio Nicæno, quem & ſanctus Athanaſius in oratione prima cõtra Arianos adnumerat inter præcipuos catholicæ fidei defenſores.

e Martyrum Maſſylitanorum.] Extat de his martyribus tractatus ſancti Auguſtini 42. de diuerſ. cuius etiam Poſſidius meminit in indiculo.

f Acatij epiſc.] Græci itidem. At verò eius res geſtæ ſcriptæ ſunt à Socrate lib. 7. c. 21. ex eo Caſſiod. trip. lib. vndecimo, cap. 16. & Niceph. li. 14. c. 22. claruit temporibus Theodoſij iunioris, hoſtibus etiam ob egregiam virtutum præſtantiam venerandus.

g Hugonis epiſcopi.] De quo etiam Molanus in additione ad Vſuardum, his verbis. In Gallijs ciuitate Rhotomagenſi beati Hugonis præfatæ vrbis Archiepiſcopi & confeſſoris, cuius corpus magna reuerentia aſſeruatur, & fulget in præpoſitura S. Vedaſti, Haſpris dicta, in Diœceſi Cameracenſi. hæc Molanus. In tabulis epiſcoporũ Rhotomag. quas deſcripſit Demochares, ponitur vigeſimusquintus eius ſedis epiſcopus, claruit circa annum Domini ſeptingenteſimum vigeſimũ.

h Marcelli epiſcopi.] Scribit de eo Greg. Turon. li. de glo. confeſſ. c. 70.

i Mariæ Cleophæ.] de qua Ioannes Euangeliſta c. 19. & in eum locum interpretes.

k Tranſlatio S. Monicæ.] Facta eſt ſub Martino Papa quinto, extatque diploma in regiſtro an. 13. ſui Pontificatus. legimus & ſermonem eiuſdem Pontificis ad Fratres Auguſtinianos quo etiam hiſtoria texitur de eadem tum facta tranſlatione, inſuper & de miraculis, quæ tunc etiam contigerunt. eſt eius exordiũ. Gaudeo mihi quoque fratres religioſiſſimi, &c. facta eſt hęc tranſtio an. Domini 1430.

l Pontifice.] Duplex huius nominis penes antiquos interpretatio reperitur, altera Sceuolæ, Varonis altera. refert vtramque idem Varro de ling. Lat. lib. 4. his verbis: Pontifices, vt Q. Scęuola Pont. Max. dicebat, à poſſe, & facere. Pontifices, ego à ponte arbitror: nam ab his Sublicius factus eſt primùm. hæc Varro. Cùm plures autem inhæreant Varronis ſententiæ: ego autem Sceuolæ magis aſſentior. Nam antequam Sublicius pons intexeretur ab Anco Martio, vt Liuius & alij tradunt, iàm à Numa Pompilio Pontifices quatuor, ac Pontifex Maximus creati fuerant; atque adeò prius eſt nomen Pontificis, quam pons Sublicius. Quod autem ad Sceuolæ interpretationem pertinet: ea quidem verba · Poſſe facere duobus, modis poſſunt accipi; primo namq;, vt idem ſit facere quod ſacrificare, eo enim ſenſu hæc vox ab antiquis vſurpata ſæpius reperitur. vt Varro lib. 5. de ling. Latin. cùm ait: Agnam Ioui facit. & illud Plauti Aul. 18 Faciam tibi fidelam. Cicer. pro Murena: Nolite a ſacris patriæ Iunonis ſoſpitæ, cui omnes cõſules facere neceſſe eſt, domeſticum & ſuum conſulem potiſſimũ auellere. Cenſori. in die nat. c. 1. Quid cauſæ ſit, vt merum fundendum Genio, non hoſtia faciendum putauerit. & Virg. buc. egl. 3. Cùm faciam vitula, pro frugibus ipſa venito. At non tantùm penes Ethnicos, ac profanos auctores frequens eſt, eam vocem tali ſignificatione poſitam reperiri, ſed etiam in diuinis ſcripturis: vt Regum 3. c. 18. Ego Faciam bouem alterum & imponam ſuper ligna &c. & paulo inferius ſic: Eligite vobis bouem vnum & facite primi; rurſumque in nouo teſtamento Luc. 22. hoc facite in meã commorationem: eadem Pau. 1. ad Corinth. c. 11. ſacrificium ſanctiſſimæ Euchariſtiæ per eadem verba eſſe mandatum, communis conſenſio patrum confirmat. Rurſus autem eadem Sceuolæ verba: A poſſe facere, ius quoddam & facultatem quandam ampliſſimam faciendi ſignificant. qualis autem quantave eſſet in Pontificibus auctoritas etiam ſupra conſules, pluribus explicat Cic. lib. 2. de nat. Deorum, & libro 2. de leg. eodem quoque ſenſu Pontificium dictum eſt ius ac facultas quędam aliquid agendi: hanc etenim propriam eſſe eius vocis ſignificationem, compluribus antiquarum ſcriptionum monumentis, facilè demonſtratur vt l. 3. de bonis maternis Cod. Theod. vbi hæc leguntur verba: Sint in parẽtum poteſtate ac dominio, vt fruendi pontificium habeant, alienandi eis licẽtia denegetur ſic & in l. 3. C. quę res export. non deb. ſecundùm antiquam lectionem legit Cęlius Rhodig. li. 6. c. 6. Ad Barbarieum trãſferendi vini, olei, & liquaminis nullum quiſquam habeat pontificium. Arnob. in pſal. 68. Hi, inquit, accipiunt pontificium iudicandi & corripiendi, Gelaſius Papa ad epiſcopos Dardanię: ſatis, inquit, conſtat, Acatium nullum habuiſſe pontificium ſententiam ſedis Apoſtolicæ ſine eius notione ſoluendi. Complura alia loca, cùm ex epiſtolis Symmachi, tum etiam ex alijs diuerſiſque Impp. reſcriptis colligit Iuretus in notis ad epiſto. Symmach. 27. lib 7. eadem etiam ſignificatione Dei eccleſia in precibus illis recitari ſolitis in ſolemnitate Cathedrę ſancti Petri vtitur illis verbis: Deus qui beato Petro Apoſtolo tuo collatis clauibus regni cęleſtis animas ligandi atque ſoluendi pontificiũ tradidiſti, &c. congruit his omnibus ergo, vt Pontifex à poſſe facere, & Pontificium ab agendi facultate ius ipſum ſit appellatum. Tranſijt cum proprietate ſui ſenſus vtrumque nomen in vſum Chriſtianę religionis, vt epiſcopi ſint dicti Pontifices, iuſq; ipſum diuinis cõceſſum, Pontificium appelletur. Fuit olim vetus ille vſus in eccleſia, vt epiſcopi omnes non tantũ Pontifices, ſed & ſummi Pontifices dicerentur. eo quòd epiſcopatus ſummum ſacerdotium appellaretur, vnde Ambroſ. ad Felicem epiſc. Comenſ. lib. 8. epiſt. 60. edit. Rom. Suſcepiſti (inquit) gubernacula ſummi ſacerdotij, &c. vnde & epiſcopi,

ſcopi, appellati inueniuntur (vt diximus) ſummi Pontifices. Supperunt de his quamplurima exempla, quorum pauca referimus. Habes in epiſtola Zoſimi Papę ad Heſychium epiſcopum Salonitanum de clerico qui gradatim per ſingulos ordines eccleſiaſticos meruerit, hęc verba. Iure inde ſummi Pontificis locum ſperare debebit. Gelaſius in epiſtola ad epiſcopos Lucaniæ c. 8. Nec ſibi, inquit, meminerit vlla ratione concedi, ſine ſummo Pontifice ſubdiaconum vel acolytũ ius habere faciendi, &c. per ſummum Pontificem epiſcopum quemlibet intelligẽs, Sidonius Apollinaris item lib 5. epiſt. 14. lib. 6. epi. 10. lib. 0 epi. 15. & Gaudentius Brixianus ſerm. de ſui ordinatione. habent hęc etiam ſynodica teſtimonia, vt in concil. j. Aurelian. c. 3. his verbis: Cùm auctore Deo in Aurelianẽſi vrbe fuiſſet cõcilium ſummorum Antiſtitum congregatum, &c. concil. Agathen. c. 6. ſic Pontifices verò, quibus in ſummo ſacerdotio conſtitutis &c. & can. 35. Si Metropolitanus epiſcopus ad cõprouinciales epiſcopos epiſtolas direxerit, in quibus eos, aut ad ordinationem ſummi Pontificis, aut ad ſynodum inuitet &c. in præfatione concilij Toletani ſexti, ſic: Conuenientibus nobis Hiſpaniarum, Galliciçq; Pontificibus ſummis &c. In hoc ſenſu ſunt & illa verba Hieronymi ad Aſellam epiſt. 99. Omniũ penè iudicio dignus ſummo ſacerdotio decernebar. &c. quæ quidem uerba, qui antiquum illum loquendi vſum minus callent, ad Pontificatum Romanę eccleſię referunt. Cur autem epiſcopi dicantur ſummi ſacerdotes, hęc habes ex Auguſtino in quæſt. decima, ex vtroque mixt. Quid, inquit, eſt epiſcopus, niſi primus presbyter, hoc eſt ſummus ſacerdos? denique non aliter quàm compresbyteros hic vocat & conſacerdotes ſuos. hæc Aug. Poſterior autem laudabilior, & magis propria obtinuit loquendi conſuetudo, vt ſummus, uel maximus is Pontifex diceretur, qui cęteris prçeſt epiſcopis, & vniuerſalis eccleſię moderatur habenas. hic eſt CHRISTI prçcipuus Vicarius, & ſucceſſor Petri, Romanus epiſcopus, vt qui non tantùm Vrbi, ſed & Orbi prçeſt, de cuius ſede hęc S. Proſper libro de ingrat.

Sedes Roma Petri: quę paſtoralis honoris
Facta caput mundo: quicquid nõ poſſidet armis
Religione tenet. &c.

xix. B Quarto idus Aprilis. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11

EZECHIELIS [a] Prophetæ, qui à iudice populi Iſrael, quòd cum de cultu idolorum argueret, apud Babyloniam interfectus, in ſepulchro Sem & Arphaxad Abrahæ progenitorum ſepultus eſt: ad quod orationis cauſa multi confluere conſueuerunt. Romæ natalis plurimorum [b] ſanctorum Martyrum, quos ſanctus Alexander Papa cum detineretur in carcere, baptizauit. Hos autem omnes Aurelianus præfectus naui vetuſtæ impoſitos, in altum mare deduci, & illic ligatis ad colla lapidibus mergi præcepit. Alexandriæ ſanctorum martyrum Apollonij [c] presbyteri, & aliorum quinque, qui in perſecutione Maximini in mare demerſi ſunt. In Africa ſanctorum martyrum Terentij, [d] Africani, Pompeij, & ſociorum, qui ſub Decio Imperatore & Fortuniano præfecto virgis cæſi, equuleis torti, alijſque ſupplicijs cruciari, demum capitis obtruncatione martyrium compleuerunt. Eodem die ſancti Macarij [e] epiſcopi Antiocheni, virtutibus & miraculis clari.

EZECHIE-

a EZECHIELIS prophetæ.] Agũt Beda, ac cæteri Latinorum de eodem hac die: Græci autẽ xij. kal. Aug. in Menol. Vltra ea quę in diuinis ſcripturis de eo teſtata habentur, ſcribunt Ioſeph Antiq. lib. 4. c. 8. Epiphan. de prophet. vit. & interit. c. 9. Iſidor. de vit. & obit. ſanct. c. 39. Dorotheus in ſynopſi c. 16. de tempore autem eius prophetiæ agit S. Hieron. in Ezech. c. 1. & c. 14. De frequenti cœtu populi concurrentis ad ſepulchrum eius, hæc ſanctus Epiphanius vbi ſupra: Multi ad monumentum eius cõfluunt ad precationem, & obſequium; ſanè quando tanta cũ frequentia vnà ad monumentum eius conueniunt, formidant Chaldæi ac metunt, ne illũ auferant; quapropter egredientes comitantur & deducunt. hæc Epiphan.

b Plurimorum ſanc. Marty.] De his item Beda, Vſuar. Ado, & alij; omniſq; ex actis S. Alexandri Papæ, quæ extãt ex antiquis monumẽtis apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. habemus eadem manuſcript.

c Apollonij & ſoc.] Vſuardus de his item hac die, Petrus in catalo. lib. 4. c. 44. habentur horum res geſtæ in Vitas patr. par. 1. c. 19.

d Terentij & ſoc.] Græci etiã de his agunt hac die in Menolo. quorum acta recitat Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Scribit Theodor. lector in collectaneis lib. 2. horum ſanctorum martyrum reliquias tranſlatas eſſe Conſtantinopolim x. kal. Octobr. Theodoſio minore imperante.

e Macharij epiſcopi.] Extant eius acta relata à Sur. in tom. 2. Migrauit è vita anno Domini Duodecimo ſupra milleſimum.

11 Tertio idus Aprilis. Luna. C xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

ROMÆ ſancti Leonis [a] Papæ & confeſſoris, qui virtutum excellẽs meritis dictus eſt Magnus. Eius temporibus celebrata fuit ſancta Synodus Chalcedonẽſis, in qua ipſe per legatos Eutychem damnauit; cuius etiam Synodi decreta auctoritate ſua confirmauit: cumque multa ſanxiſſet, & luculenter ſcripſiſſet, de ſancta Dei eccleſia & vniuerſo grege Dominico paſtor bonus optimè meritus, in pace quieuit. Pergami in Aſia ſancti Antipæ [b] teſtis fidelis, cuius meminit ſanctus Ioannes in Apocalypſi. Is ſub Domitiano Imperatore in bouem æneum [c] candentem coniectus, martyrium conſummauit. Salonæ in Dalmatia ſanctorum martyrum Domnionis [d] epiſcopi, cum militibus octo. In Gracouia natalis ſancti Staniſlai [e] epiſcopi, & martyris, qui à Boleſlao impiò rege necatus eſt. Cortinæ in Creta ſancti Philippi [f] epiſcopi, vita & doctrina clariſſimi; qui temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi eccleſiam ſibi creditam regens, à furore gentilium, & hæreticorum inſidijs eandem tutatus eſt. Nicomediæ ſancti Euſtorgij [g] presbyteri. Spoleti ſancti Iſaac [h] monachi & confeſſoris, cuius virtutes S. Gregorius Papa commemorat. Apud Gazam Palæſtinę S. Barſanuphij [i] anachoretæ, ſub Iuſtiniano Imperatore.

APRILIS 11.

a SANCTI Leonis Papæ.] De eodem hac die Beda, & alij nõnulli. Habetur eius vita in principio operum eius, ſed longè breuior, quàm tot tãtaq; præclara geſta ſpatio vnius & viginti annorũ patrata expoſcere videantur, quæ ſingula, vt contigerunt per annos ſingu-

ſingulos digeſſimus in Annal.eccleſ.

b Antipæ.] Teſtem fidelem hûc appellat S.Ioã nes in Apocalyp.cap.2. Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Acta autem eius edidit Metaphraſtes,quæ & refert Lipom.tom.7.& Sur.tom. ſecundo.

c In bouem ęneum candentem.] Decantata oīe omnium antiquorũ eſt hiſtoria de huius cruciaméti inuentione & vſu,de Perillo auctore, qui primus illud experiri coactus eſt à Phalaride tyranno Agrigentino; vnde illud. de artam.
Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit: infœlix imbuit auctor opus.

Gentiles autem ea furoris rabie inſiluerunt in Chriſtianos, vt vetera quęque ac antiquata genera tormentorum in illorum interitum excitarent. Non tantùm enim aduerſus Antipam teſtem fidelem,de quo agimus; ſed aduerſus Euſtachium Romanum nobiliſſimum ciuem ac ſocios id generis exercuit cruenta ſæuitia impiorum tormenta.ſed quid noſtri? in bouem candentem (inquiunt acta ipſorum) omnes ſimul alacri animo inſilierunt. plus etenim præſtitiſſe noſtri noſcuntur, quàm de ſuis potuit animo fingere, non autem polliceri,ipſa Gentilitas. Nam Cicero libro ſecundo Tuſcul. quęſt.cùm hæc ait de ſapiente: Talis in Phalaridis tauro,ſi erit, dicet: quàm ſuaue hoc eſt,quàm hoc non curo: mox ſubdit: Ego tantùm non tribuo ſapienti contra dolorem,ſi fortis in perferendo, officij ſatis eſt: vt lętetur,non poſtulo. hęc ille.porrò Antipas noſter gratias immenſas Deo agens, Euſtachius cum ſuis exultans candentem ingreſſus eſt taurum, & Pelagia virgo Tarſenſis illic cecinit hymnum Deo.

d Domnionis epiſcopi & ſoc.] De his etiam Vſuardus hac die; conſentiuntque vet.man. ſcri. ſociorum nomina hęc ſunt: Paulinianus, Telius, Aſterius Anaſtaſius, Maurus, Septimius, Antiochianus,& Caianus.quorum corpora Ioannes Papa quartus Dalmata tranſlata è Dalmatia, propè baptiſterium Conſtantini recondidit in oratorio à ſe decentiſſimè exornato. aſſeruatur illic etiam corpus S.Venantij. Hęc eiuſdem eccleſiæ Lateranenſis vetera monumenta teſtantur.

e Staniſlai epiſc.] Hic eſt dies natalis eius,quãdo corona martyrij redimitus cęlum conſcendit. eſt & celebris ea dies, qua ſacrum eius corpus inuentum eſt,octauo idus Maij.item quando tranſlatum fuit quint.Kalend. Octob. ſolemniori celebratur officio. Scripſit ſanctiſſimi viri res præclariſſimè geſtas Ioannes Longinus canonicus Cracouienſis,quę Sur.retulit in tomo 2. addiditq; fragmenta quædam deſumpta ab Albert.Chrant.plura de eodem in vet.chron.Polon.& quæ nuper egregiè conſcripſit Mart.Chrom. lib.4. Paſſus eſt anno ſeptimo Gregorij ſeptimi Romani Pontif. à quo rex impius eius interfector regno, ſolemni ritu priuatus eſt, regnumq; ipſum ſacris eſt interdictum. Accepimus alia nonnulla de eodem ſancto ex veteribus monumentis eccleſiæ Polonorũ nobis in Vrbe commodata à R. D. Staniſlao Reſchio S.R.E. Protonotario optimi illius ac doctiſſimi Staniſlai Cardinalis alumno,quem ob morum egregiam integritatem & inſignem eruditionem plurimi facio.

f Philippi epiſc.] De eo item Beda, Vſuard. Ado,& alij hac die. Agit de eodem Euſebius hiſt. lib.4.c.24. Hieronymus de ſcript. eccleſiaſt. & alij,qui ex eiſdem acceperunt.

g Euſtorgij presb.] Vſuardus item de eo hac die, & alij recentiores.

h Iſaac monach.] De quo ſcribit ſanctus Gregorius libro tertio, dialog. cap. 14. Viget adhuc Spoleti vbi claruit ſanctitate, eius illuſtris memoria.

i Barſanuphij.] Agit de eo Euag.hiſt.lib. 4 c. 32.& Niceph.hiſt. lib.17. cap.22. floruit tempor. Iuſtiniani Imper.

xvij. D Pridie idus April. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P	
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	

VERONAE paſſio ſancti Zenonis [a] epiſcopi, qui inter procellas perſecutionis eam eccleſiam mira conſtantia gubernauit,& Gallieni tempore martyrio coronatus eſt. In Cappadocia ſancti Sabæ [b] Gothi, qui ſub Valente Imperatore, cum Athalaricus Gothorum rex Chriſtianos inſequeretur, poſt dira tormenta in flumen proiectus eſt:

quo

quo etiam tempore (vt ſanctus Auguſtinus ſcribit) quamplurimi ex Gothis orthodoxis martyrij corona ſunt inſigniti. Bracari in Luſitania ſancti Victoris [c] martyris, qui adhuc cathecumenus, cum idolum adorare noluiſſet, & CHRISTVM IESVM magna conſtantia confeſſus fuiſſet, poſt multa tormẽta capite abſciſſo meruit proprio ſanguine baptizari. Firmi in Piceno ſanctæ Viſſiæ [d] virginis & martyris. Romæ via Aurelia natalis ſancti Iulij [e] Papæ, qui aduerſus Arianos pro fide catholica plurimum laborauit, ac multis præclare geſtis, ſanctitate celebris quieuit in pace. Apud Vapigum oppidum ſancti Conſtantini [f] epiſcopi confeſſoris. Papiæ ſancti Damiani [g] epiſcopi.

APRILIS 12.

a SANCTI Zenonis epiſc.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores. S. Gregorius Papa, dum agit de inſigni illo miraculo inundantis Atheſis in eius eccleſia edito, martyrem atq; Pontificẽ eundem appellat lib. 3. dialo. c. 19. Audiui aliquando nonnullos dubitare, an fuerint duo Zenones, vel vnus tantùm. hanc controuerſiam, mea ſententia, dirimit epiſtola ſancti Ambroſij epiſc. Mediolan. ad Syagrium epiſcopum Veronenſem, eſt 46. li. 6. edit. Rom. in qua mentio de alio Zenone, cuius iudicio probata fuit, ac Deo dicata indicia virgo, de qua illic agitur: eiuſdemq; Zenonis ſuſpicari quis fortaſſe poſſet eſſe ſermones illos, qui nomine Zenonis martyres editi ſunt; quod quidem ex eo quoque probabilius efficitur, quòd ille auctor libro tertio, ſerm. 5. de Natiuitate Chriſti egregiè ſugillat hæreſim Arij, cùm agit de hæreticis illis, qui dicerent Dei filium eſſe Deum, ſed nõ Patri coæternum, & tempus fuiſſe, quando non fuit. Erant hęc enim Arij pręcipua dogmata, quæ illis Zenonis iunioris temporibus, Auxentius Mediolani cùm eſſet, ſtuduit roborare. Euiuſmodi portentoſas voces atque ſentẽtias nunquam antea auditas, quàm poſt Arij emergẽtem hęreſim, nemo eſt qui neſciat, qui illorum temporum res geſtas calleat. Nam etſi Cherinthus, Artemon, Ebion, Carpocras, ac Paulus Samoſatenus Chriſtum tantum hominem, nec Deum Patri ęqualem impiè dixerunt: nullus tamen, qualem Arius doctrinam docuit, ut pluribus differit Athan. in decret. contra Arian. & aliis locis. Sed ut ad Zenonem de quo agitur reuertamur; ipſum tantùm inter ſanctos epiſcopos recenſet eccleſia Veronenſis: quæ & iuniorem Zenonem agnoſcit, ac inter cęteros eius eccleſię epiſcopos numerat; obijſſeque temporibus ſancti Ambroſij, qui ſanctæ memorię Zenonem Syagrij epiſcopi prędeceſſorem appellat, optimè nouit.

b Sabę Goth.] Agunt de eodem Gręci decimoquarto kal. Maij in Menologio. Extant eius acta, quę Metaphraſtes ex antiquioribus exemplaribus deſcripſit, refert eadem Lipom. tom. 7. & Suri. tomo ſecundo hac die: meminit de ea perſecutione S. Aug. de ciuit. Dei libro decimooctauo, c. 52. cuius locus hic conſultò citatur: ne videatur hic ex numero illorum eſſe, quos in Arianam hęreſim lapſos tradunt hiſtorici. Paſſus eſt Saba, ut eius acta teſtantur, Modeſto & Arintheo conſſ. qui eſt annus Domini, ſecundùm recentiores chronogr. treceenteſimus ſeptuageſimusſecundus.

c Victoris.] De eodem hac die agitur in breuiario Toletano ſancti Iſidori. recenſet hunc Vaſęus in chron. Hiſpan. anno Domini 306. inter eos, qui paſſi ſunt ſub Diocletiano Imper. eadem in Flor. ſanct. Hiſp.

d Viſſiæ.] De qua etiam tabulę Firmanæ, quas Romam allatas vidimus.

e Iulij Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, in quibus omnibus corrigenda ſunt, quę de exilijs ipſius habent: Nam tantum abeſt, vt Iulius ſedis ſuę tempore exilia paſſus ſit, vt ipſa in tranquilliſſima pace agens, exturbatos ab Arianis, Conſtantij tempore, epiſcopos Romę benignè acceperit, optimeque de illis meritus ſit, vt inter alios ſanctum Athanaſium epiſcopum Alexandrinum, & Paulum epiſcopum Conſtantinopolitanum. Licet autem Oriens vniuerſis Arianorum procellis eo tempore agitaretur, Occidentalis tamẽ eccleſia ſumma fruebatur tranquillitate: nam Conſtans orthodoxus imperator tunc regnabat in Occidente, cuius ope, agente eodem ſancto Iulio Papa, coacta eſt aduerſus Arianos ſynodus Sardicenſis, ex qua extorres & exules catholici epiſcopi poſtliminio ad propria redierunt. At hæc quidem, cùm ex Græcis hiſtoricis atque Latinis, tum etiam ex Athanaſio in apologia ſecunda, & in epiſtola ad ſolitarios probata quiſque cognoſcet.

f Conſtantini epiſcopi.] De eo etiam Vſuardus hac die. Hic interfuit concilio Arauſicano habito ſub Cyro conſule anno Domini 441. eſt men

tio item de Conſtantino epiſcopo in ſynodo Gallicana celebrata tempore Leonis Papę, ut cōſtat ex eius ſynodica ad eundem ſanctum Leonem tunc ſcripta.

g Damiani epiſc.] Tabulę eccleſię Papienſis de eodem agunt hac die. Laudat hūc mirificè Paulus Diacon. de geſt. Longobard. lib. 5. c. 15. atque huius dicit eſſe epiſtolam ſcriptam nomine Manſueti epiſcopi Mediolanenſis lib. 6. c. 3. ſed miror quidem nam non Damianus, ſed Magnus epiſcopus Ticinenſis interfuit vnà cum Manſueto illi Romanæ ſynodo ſub Agathone Rom. Pont. vt apparet ex ſubſcriptione ſynodicę tunc ſcriptę, quę recitatur in actione quarta Sextæ ſynodi.

xvj. E Idibus April. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
[illegible]	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

PERGAMI in Aſia natalis ſanctorum martyrum Carpi [a] epiſcopi Thyatirenſis, Papyli diaconi, & Agathonicæ, ſororis eius optimæ fœminæ, Agathodori quoque eorum famuli, aliorumque multorum, qui poſt varios cruciatus, pro beatis confeſſionibus martyrio coronati ſunt in perſecutione Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. In qua etiam perſecutione Romæ paſſus eſt vir mirabilis Iuſtinus [b] philoſophus, qui cum ſecundum librum pro religionis noſtræ defenſione præfatis Imperatoribus porrexiſſet, eamque ibidem diſputando ſtrenue propugnaſſet, Creſcentis Cynici, cuius vitam & mores nefarios redarguerat, inſidijs accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, remunerationem linguæ fidelis, martyrij munus accepit. Hiſpali in Hiſpania ſancti Hermenigildi [c] filij Leduigildi regis Vuiſigothorum Ariani, qui ob catholicæ fidei confeſſionem in carcerem coniectus, cum in ſolemnitate Paſchali communionem ab epiſcopo Ariano accipere noluiſſet, iuſſu perfidi patris ſecuri percuſſus, regnū cęleſte pro terreno rex & martyr intrauit. Eodem die paſſio ſanctorum Maximi, [d] Quintiliani, & Dadę, in perſecutione Diocletiani. Rauennæ ſancti Vrſi [e] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 13.

a CARPI epiſcopi & ſoc.] Agunt de his item hac die Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad iiij idus Octob. ſcribit de his Euſeb. hiſto. lib. 4. c. 14. & Niceph. lib. 3. c. 36. plurib. autem Metaphraſtes horum acta perſecutus eſt: quæ recitat Lipom. tom. ſexto, & Sur. tomo ſecundo, hac die.

b Iuſtinus philoſophus.] De quo ijdem qui ſupra, Latini auctores, licet malè eum iungant prędictis martyribus, qui paſſi ſunt Pergami, cùm nihil ſit inter eos commune pręter tempus perſecutionis: conſultius de Iuſtino martyre Gręci, qui in Menologio de eo agentes Kal. Iunij, Romæ paſſum affirmant, vt ſe res habet. Narrant ibidem paſſum eſſe S. Iuſtinum ſub Ruſtico pręſide vnà cum Caritone, Caritina, Euelpiſto, Hierace, Peone, & Valeriano, ſeu Liberiano, quorum omnium acta habet Metaphraſtes iij. idus Iunij, relata à Lipom. tomo ſeptimo, & Sur. tomo tertio, ea die: qui tamen

men incertum ſibi eſſe dicit, an ſit ille ipſe Iuſtinus philoſophus, de quo hac die agitur; ſeq; in cōtrariam ſententiam procliuiorem eſſe fatetur. At verò S. Epiphanij auctoritate omnis de Iuſtino philoſopho & martyre tollitur difficultas: dum enim in panario, agens contra Tatianum, hæreſ. 46. narrat eūdem S. Iuſtinum philoſophum paſſum eſſe ſub Ruſtico præſide: planè demonſtrat hunc, de quo agimus, vnum eundemq; eſſe cum illo, cuius acta ex antiquioribus monumentis Metaphraſtes deſcripſit, quibus expreſſum habetur, eum cum ſocijs eſſe paſſum ſub præſide Ruſtico: optimè enim nota S. Epiphanio ea acta fuiſſe videntur, dum eadem de ſancto Iuſtino ipſe teſtatur. Sunt ſanè germana atque ſyncera, nulliſq; paraphraſibus circunducta, ſed prout deſcripta fuerunt ex actis publicis. errore tamē librariorum factum ſcias, vt apud eundem Epiphanium legatur idem ſanctus Iuſtinus paſſus ſub Hadriano Imp. cùm ipſe probè nouerit, ab eodē Iuſtino ſcriptā fuiſſe apologiam ad Antoninum Pium, qui poſt Hadrianum imperauit. irrepſit error, vt pro Antonino, Hadrianus poſitus habeatur. Habes itaq; lector ipſiſſima Iuſtini philoſophi & martyris acta, relata apud Metaphraſt. Lipom. & Sur. ad tertium id. Iunij, qua die, vt diximus, de eo Græci agunt in Menolog. Scribit etiam de eius martyrio Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 15. & S. Hieron. de ſcrip. eccl. in Iuſtino. Si autem primordia eius ſcire cupis, habes ipſa optimè ab ipſomet deſcripta in dialogo cum Triphone. De ſua ad Chriſti fidem cōuerſione meminit in oratione, quā habuit in ſenatu. De tēpore, quo vixit, idē agit in apologia, quam obtulit Antonino Pio, dū ſupputat annos à Chriſto Domino cētum & quinquaginta, eſt is annus duodecimus Antonini Pij, conſulib. antē Orfito & Priſco, licet Euſeb. in chro. dicat ipſum eandē dediſſe apologiam an. Domini 143. Agit de eodem Iuſtino S. Irenæus lib. j. c. 31. qui ex illius ſcriptis (vt idem ſcribit Euſeb. lib. 4. c. 17.) ſæpe ſæpius teſtimoniū petere conſueuit, de eodē Theodoret. li. de hæret. fabul. in Menandro, & alij antiquorum patrum. Nouiſſimè verò Perionius ex eius commentarijs texuit uitam eius, quam recitat Sur. tom. 2. ſed quæ maioris erant ponderis, acta publica eius martyrij prætermiſit.

c Hermenigildi.] De quo hac item die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Scripſit martyrium eius S. Greg. lib. 3. dialog. c. 31. Quæ autem præceſſerūt necem eius, narrat Greg. Turon. hiſt. Franc. li. 5. c. 38. lib. 6. c. 43. & lib. 8. c. 28. Martyrio coronatur anno Domini 583. ſequenti uerò anno (ut habet Iſidori chronicon) Leuuigildus pater deceſſit, Vaſæus item dicto anno Hermenigildum occiſum tradit. Ado autem in chron. an. 483. Marian. Scot. & Sigeb. an. 586. qui omnes in his quæ ſunt temporis, errare noſcuntur; ac plus cæteris Gregorius Turon. dum lib. 8. c. 28. de eius cæde agēs, recenſet eam factam anno x. Childeberti regis, qui eſt annus Chriſti 588. miror admodum hominem in his quæ ſuis temporibus facta ſunt, erraſſe, atq; res geſtas eiuſdem Hemenig. ldi adeò parum calluiſſe. Priori ſententiæ de annis 584. aſtipulantur acta Synodica concilij Toletani tertij, quibus dicitur illud celebratum eſſe anno 4. Rheccaredi regis ſucceſſoris Leuuigildi, æra (vt habent) ſexcenteſima uigeſimaſeptima, qui eſt annus à Chriſto 589. ex quibus patet prædictum regem regnare cœpiſſe anno Domini 585. quo extinctus eſt Leuuigildus, qui (vt etiam Gregorius Turon. aſſirmat) poſt annum à cæde filij Hermenigildi ex hac vita deceſſit.

d Maximi, & ſoc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio.

e Vrſi epiſc.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Rauen. plurib. Hieron. Rub. hiſto Rauen. lib. 2. Succeſſit (vt ait) Liberio, claruit temp. Theodoſij Imper. eiuſq; nomine dicta eſt baſilica Vrſiana.

14 Decimooctauo Kal. Maij. Luna. F. x v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMÆ via Appia natalis ſanctorū martyrum Tiburtij, [a] Valeriani, & Maximi ſub Alexandro Imperatore, & Almachio præfecto: quorum primi beatæ Cæciliæ exhortatione ad Chriſtum conuerſi, & à ſancto Vrbano Papa baptizati, ob fidei confeſſionem fuſtibus cæſi, gladio percuſſi ſunt: Maximus verò Præfecti cubicularius, horum permotus conſtantia, & angelica viſione firmatus, in Chriſtum credens,

tandiu plumbatis verberatus eſt, donec ſpiritum exhalaret. Interamnæ ſancti Proculi[b] epiſcopi & martyris. Item ſanctæ Dominæ[c] virginis & martyris, cum ſocijs virginibus coronatis. Alexandriæ ſanctæ Thomaidis[d] martyris. Eodem die ſancti Ardalionis[e] mimi, qui cum ſacris Chriſtianorum in theatro illuderet, derepente mutatus, ea non ſolum verbis, ſed & teſtimonio ſui ſanguinis comprobauit. Lugduni ſancti Lamberti[f] epiſcopi & confeſſoris. Alexandriæ ſancti Frontonis[g] abbatis, cuius vita ſanctitate & miraculis claruit. Romæ ſancti Abundij[h] Manſionarij eccleſiæ ſancti Petri.

APRILIS 14.

a TIBVRTII, Valeriani, & Maximi.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, atque alij Latinorũ, Græci autem vna cum S. Cæcilia ad decimum Kalend. Decembr. in Menolo. habentur horum martyrum acta in vita S. Cæciliç In cœmeterio Calliſti, vbi cõditi ſunt, nota ſunt loca eorum, vbi hactenus lapide inſculptus eſt locus Maximi, dictaque eſt ea pars cœmeterij à maioribus, Ad S. Cæciliam, vt etiam ſupra notauimus. De tẽpore quo paſſi ſunt plura infertus in natali S. Cæciliæ.

b Proculi epiſc.] De eodem etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Diuerſus hic videtur ab illo Proculo, de quo ſupra xvj. kalen. Martij, de quo in rebus geſtis S. Valentini mart. epiſcopi Interamnen. extant apud Sur. tomo 1. 14. Februarij de hoc autem vide Petrum in catal. libro primo, capi. 15. vbi ponitur paſſus ſub Totila, quod ſi verum eſt; duos Valentinos epiſcopos Interamnenſes, duos itidem Proculos dare oportet: nam alter Valentinus paſſus reperitur temporibus Gentilium Impp. vt ex eius actis cõſtat, in quibus de Proculo & ſocijs mentio habetur.

c Domninæ.] De eadem ijdem qui ſupra, Beda, & alij. Habentur eius acta iuncta ſimul cum rebus geſtis S. Proculi, de quo modo egimus.

d Thomaidis.] Agunt de eadem hac item die Græci in Menologio, plura de ea in actis ſanctæ Febroniç.

e Ardalionis.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, vbi etiam paucis magna hiſtoria texitur quomodo hic, ſicut olim Geneſius ille, ex hiſtrione factus eſt martyr. Conſueuerunt Gentiles in deriſum Chriſtianæ religionis, perſonas in theatrum introducere, quç acta Chriſtianorum reprçſentarent, ſed Deus qui illuſores irridet, iocos in rem ſeriam, fabulam in hiſtoriam, & mimum conuertebat in martyrem. legimus huius generis celebre exemplũ de Dioſcoro architheatro apud ſanctum Auguſtinum epiſt. 67. ad A ipium.

f Lamberti epiſc.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. & in annotat. recentioris editionis. De eius electione alijsque pluribus ſcribit Angradus monach. in vita ſancti Ansberti, quam recitat Sur. tomo 1. die 9. Februar. Succeſſit hic S. Geneſio eiuſdem ciuitatis epiſcopo. Dicitur hic alio modo, Landebertus, numeraturque quadrageſimus tertius epiſcopus Lugdu. ſecundum diuerſas tabulas, quas deſcripſit Demochares de ſacrif. Miſſæ. Scripſit & eius vitam idem Angradus monachus, vt ipſe teſtatur in Ansberto. claruit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

g Frontonis abbatis.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Habentur eius res geſtæ in Vitas patrum parte prima, cap. quadrageſimoſeptimo.

h Abundij.] Agit de Abundio Manſionario S. Greg. libro tertio, dialog. cap. 25.

xiiij. G Decimoſeptimo Kalen. Maij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
															t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

ROMÆ ſanctarum Baſiliſſæ[a] & Anaſtaſiæ nobilium fœminarum, quæ cum eſſent Apoſtolorũ diſcipulæ, & conſtantes in fidei cõfeſſione perſiſterent, ſub Nerone Imperatore lingua pedibusq; præciſis, percuſſæ gladio martyrij coronam adeptæ ſunt. Eodem die ſanctorum martyrum Maronis,[b] Eutychetis, & Victorini, qui primo cum beata Flauia Domitilla apud inſulam Pontiam in Chriſti confeſſione longum ducentes exilium, poſtmodum ſub principe Nerua[c] liberati, cum plurimos ad fidem conuertiſſent, in perſecutione Traiani à Valeriano iudice varijs pœnis iuſſi ſunt interfici. In Perſide ſanctorum martyrum Maximi[d] & Olympiadis, qui ſub Decio Imperatore fuſtibus & plumbatis cæſi ſunt, & ad vltimum capita eorum ſecuribus tunſa, donec emitterent ſpiritum. Ferentini in Hernicis ſancti Eutychij[e] martyris. Myræ in Lycia ſancti Creſcentis,[f] qui per ignem martyrium conſummauit. Item ſanctorum martyrum Theodori[g] & Pauſilippi, qui ſub Hadriano Imperatore paſſi ſunt.

APRILIS 15.

a BASILISSÆ, & Anaſtaſiæ.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menologio earumque res geſtas, prout hic narratur, pluribus referunt: adduntque ab ipſis curata eſſe corpora ſanctorum Apoſtolorũ Petri & Pauli, cùm martyrio occubuiſſent, ob eamque cauſam comprehenſas, atque interemptas fuiſſe.

b Maronis & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, licet Beda Maronem prætereat. Quorum omnium paſſionis acta recenſita habentur in vita ſanctorum martyrum Nerei & Achillei apud Surium tomo tertio, die vigeſimo ſecundo Maij.

c Sub principe Nerua liberati.] Conſultò hæc addita videntur, ex quibus etiam illorum acta ſunt corrigenda, vbi legitur illos ſub Nerua redactos eſſe in ſeruitutem: conſtat etenim Neruam Imperator. non tantùm Chriſtianos non vinxiſſe, ſed vinctos potius è cuſtodia eduxiſſe, & exules, proſcriptosque reſtituiſſe, promulgato de ea re edicto, vt teſtatur Euſebius in chron. & hiſto. libro 3. cap. 15. cuius edicti vigore etiam ſanctus Ioannes Euangeliſta ex inſula Pathmos, vbi à Domitiano fuerat relegatus, liber eo tempore Epheſum redijt, vt idem Euſebius ſcribit, & S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Ioanne. Irrepſit error in illa acta, vt loco Neruæ Traiani, Nerua, ſimpliciter poſitus habeatur.

d Maximi, & Olympiadis.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant horum acta in exordio vitæ S. Laurentij apud Sur. tom. 4. vbi legitur, hos paſſos eſſe Cordubę in Perſide. Interdum ſuſpicatus ſum, pro Corduba, Corduena eſſe reſtituendũ. Eſt Corduena ciuitas in Perſide, cuius meminit Ammian. Marcellinus libro 23. circa med. & lib. 24. in fi. Meminit & Plinius de Corduenis populis ad Tigrem poſitis. de his plenius infra 22. huius menſis, in Parmenio.

e Eutychij.] Quando hic paſſus ſit, non inuenimus: meminit eius eccleſiæ S. Grego. Papa li. 3. dial. c. 38. in Redempto epiſcopo.

f Creſcentis.] De eodem hac die Græci etiam in Menolog.

g Theodori & Pauſilippi.] Græci itidem de his in Menolog. agunt hac die.

16 Sexto idus Kal. Aprilis. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
													1	4	t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

CORINTHI natalis ſanctorum martyrum Calliſti [a] & Chariſij, cum alijs ſeptem, qui omnes in mare demerſi ſunt. Cæſarauguſtæ in Hiſpania natalis ſanctorum decem & octo martyrum, Optati, [b] Luperci, Succeſſi, Martialis, Vrbani, Iuliæ, Quinctiliani, Publij, Frontonis, Felicis, Cæciliani, Euentij, Primitiui, Apodemij, & aliorum quatuor, qui Saturnini vocati eſſe referuntur. Hi omnes ſub Daciano Hiſpaniarum præſide ſimul pœnis affecti, atque interempti ſunt: quorum illuſtre martyrium Prudentius verſibus exornauit. Ibidem ſanctæ Encratidis [c] virginis & martyris, quæ laniato corpore, mamilla abſciſſa, & iecore auulſo adhuc ſuperſtes, in carcere incluſa eſt, donec vlceratum corpus putreſceret. In eadem ciuitate ſanctorum Caij [d] & Crementij, qui ſecundo confeſſi, & in fide CHRISTI perſeuerantes, martyrij calicem guſtauerunt. Item ibidem, ſancti Lamberti [e] martyris. Palentiæ ſancti Turibij [f] epiſcopi Aſturicenſis, qui ope ſancti Leonis Papæ hæreſim Priſcilliani ex Hiſpania penitus profligauit, clarusque miraculis in pace quieuit. Bracari in Luſitania ſancti Fructuoſi [g] epiſcopi. Eodem die ſancti Paterni [h] epiſcopi Abricenſis. In Belgis apud Valencenas ſancti Drogonis [i] confeſſoris.

APRILIS. 16.

a CALLISTI & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catalog. lib. 4. cap. 55.

b Optati & ſoc.] Agunt de de his etiam ijdem qui ſupra. Scripſit de his ſacrum hymnum Prudentius in periſteph. paſſi feruntur in perſecutione Diocletiani Imperatoris, vt Vaſæus in chron. Hiſpan. teſtatur.

c Encratidis.] Vulgò Engratia. De ea etiam Prudentius eodem hymno, his verſibus.

Hic & Encrati recubant tuarum
Oſſa virtutum, quibus efferati
Spiritum mundi violenta virgo
dedecoraſti.

Pluribus de eadem in flore ſanct. Hiſp. ac in theſau. concion. tom. 2. vbi plura de eius ſacris reliquijs.

d Caij, & Crementij.] Agit de his etiam idem Prudentius eodem hym. 4. periſteph. his verſib.

Additis Caio, nec enim ſilendi,
Teq; Crementi, quibus incrementum
Ferre prouenit decus & ſecundo
laudis agone.
Ambo confeſſi Dominum ſteterunt
Acriter contra fremitum latronum,
Ambo guſtarunt leniter ſaporem
martyriorum.

e Lamberti.] De eodem Vaſæ. in chron. Hiſpan. an. 306. plurib. autem in flore ſanct. Hiſpa.

f Turibij epiſc.] Extat inſignis S. Leonis Papæ epiſt. 93. ad Turibium epiſcopum Aſturicenſem conſcripta aduerſus hæreſim Priſcilliani iterum pullulantem, qua etiã idem agit de cogẽda ſynodo in Hiſpania: quod nauiter impletũ eſt, nam tunc temporis ea de re coacta eſt ſynodus Toletana, qua omnes Priſcilliani errores reciſi ſunt. extat eiuſdem ſynodi aſſertio fidei recenſita, errore quodã ſub primo cõci. Toletano, quod celebratum fuit Stilicone iterum conſule, an. à Chriſto Domino 405. Porrò ſi quis eam conferat cum dicta epiſto. Leonis Papæ, facilè intelliget, ea omnia excerpta eſſe ex illa epiſt. quæ ſcripta reperitur, Alipio & Ardaburio conſſ. anno Domi-

Domini 447. quo etiam dicta ſynodus coacta eſt, dicenda iure ſecunda Toletana, & quæ ſecunda dicta reperitur, tertia eſt appellanda. Mentio habetur eius ſynodi in præfatione primi concilij Bracarenſis, ex qua conſtat Turibium fuiſſe etiam notarium ſedis Apoſtolicæ. plura de eodem in theſaur. concio. tom. 2. hac die.

g Fructuoſi epiſcopi.] De eodem in breuiario Toletano quinto idus Aprilis. Hũc S. ſynodus Toletana, decima dicta, tranſtulit à ſede Dumienſi in Bracarenſem, vt metropolim Gallitiæ gubernaret, vt conſtat ex dicto concilio in decreto de Potamio. De eo item pluribus in flore Sanct. Hiſpan. & in theſaur. concion. tomo. 2. hac die. Habent & Segobienſes ſuum Fructuoſum, quem ut patronum colunt, de quo in theſau. concio. tom. 2. die 25. Octobris.

h Paterni epiſc.] Huius acta ex antiquis monumentis eruta habet Sur. tomo. 2. Ad hunc ipſum olim abbatem extat carmen Venantij Fortunati de emẽdatione codicis. numeratur quartus Abricenſis ſedis epiſcopus in tab. Democh. claruit circa ann. Domini quingenteſimum nonageſimum, temporibus Childeberti regis Francorum.

i Drogonis.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuardũ: pluribus autem in indic. ſanct. Belg. quem obijſſe ait, anno Domini milleſimo centeſimo octogeſimoſexto.

17 Quintodecimo Kal. Maij. Luna. B xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMÆ ſancti Aniceti [a] Papæ & martyris, qui in perſecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, martyrij palmam accepit. In Africa natalis beati Mappalici [b] martyris, qui vt ſcribit ſanctus Cyprianus in epiſtola ad martyres & confeſſores, cum alijs pluribus martyrio coronatus eſt. Ibidem ſanctorum martyrum Fortunati [c] & Marciani. Antiochiæ ſanctorum martyrum Petri diaconi, [d] & Hermogenis eius miniſtri. Cordubæ ſanctorum martyrum Eliæ [e] presbyteri, Pauli, & Iſidori monachorum. Viennæ ſancti Pantagathi [f] epiſcopi. Terdonæ ſancti Innocentij [g] epiſcopi & confeſſoris. Ciſtertij in Gallia ſancti Stephani [h] abbatis, qui primus eremum Ciſtertienſem incoluit, & ſanctum Bernardum cum ſocijs ad ſe venientem lætus excepit.

APRILIS 17.

a ANICETI Papę.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. de eius ſucceſſione Irenæus lib. 3. c. 3. Optat. lib. 2. contra Parmen. Epiphan. in panar. hæreſ. 27. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 13. & 21. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij recentiores. Cætera de ipſo in Annal. eccleſ. diximus.

b Mappalici.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra. Crebrò de eo S. Cyprianus epiſt. 9. 22. & 23. edit. Pamel.

c Fortunati, & Marciani.] De his item hac die Beda, & alij recentiores agunt.

d Petri, & Hermogenis.] Beda etiam, Vſuardus, & Ado, hac die de ijſdem.

e Eliç, & ſoc.] De his agit hac die Vſuard. Scribit horũ martyrium S. Eulogius lib. 3. in memor. ſanct. cap. 15. vbi, hac die, hos paſſos affirmat, æra octingenteſima nonageſimaquarta, à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimo ſexto. vnde miror cur Vaſęus hos adnumeret inter martyres paſſos in perſecutione Diocletiani.

f Pantagathi epiſc.] Agit de eodem hac die Beda. Ado eiuſdem ſedis, epiſcopus hęc de ipſo in chron.

chron.an.564.Hic conſularibus faſcibus primùm ſublimis,ſed Chriſti humilitate primus, poſtmodum quinque annis epiſcopalem ſedem fideliſſimè rexit,ſub conſulatu Paulini iunioris & Baſilij vita functus eſt.hęc Ado: recenſetur hic vigeſimus eius ſedis epiſcopus, interfuitq; concilio Aurelianenſi tertio,ut eius acta teſtantur.

g Innocentij epiſcopi.] Huius res geſtas, eaſdemq; germanas ex ueteribus monumentis edidit Mombritius tom.2.vixit ſub Diocletiano Imper.multiſq; afflictationibus agitatus, demũ ſub Conſtantino Imp.quieuit in pace.

h Stephani abb.] Plura de ipſo habentur in uita ſancti Bernardi lib. 1.c. 3.4.5.& in uita ſancti Roberti primi abb.Ciſterſienſ. quam recitat Sur. tom.2.die 29.April.de eo Sigebert. in chron. anno Domini 1107.Ad hunc ſanctus Bernardus auſpicaturus tyrocinium monaſticæ exercitationis acceſſit,anno Domini milleſimo centeſimo decimotertio.

xj. C Quartodecimo Kal.Maij.Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

ROMAE beati Apollonij[a] ſenatoris, qui ſub Commodo[b] principe,& Perennio[c] præfecto,à ſeruo proditus quòd Chriſtianus eſſet,iuſſus vt rationem fidei ſuę redderet, inſigne volumen compoſuit; quod in Senatu legit, & nihilominus ſententia Senatus pro Chriſto capite truncatus eſt. Meſſanæ natalis ſanctorum martyrum Eleutherij[d] epiſcopi Illyrici, & Anthiæ matris eius:qui cum eſſet vitæ ſanctimonia & miraculorum virtute illuſtris,ſub Hadriano principe lectum ferreum ignitum,craticulam,& ſartaginem[e] oleo,pice,ac reſina feruentem ſuperans, leonibus quoque proiectus,ſed ab illis nil læſus,nouiſſime vnà cum matre iugulatur.Ibidem ſancti Corebi[f] præfecti,qui per Eleutherium conuerſus ad fidem, gladio percuſſus eſt. Brixiæ ſancti Caloceri[g] martyris,qui à ſanctis Fauſtino & Iouita conuerſus ad Chriſtum,ſub eodem Hadriano glorioſum confeſſionis certamen compleuit. Cordubæ ſancti Perfecti[h] presbyteri & martyris, à Mauris quòd in Mahometis ſectam inueheretur, perempti. Mediolani ſancti Galdini[i] epiſcopi, qui concione aduerſus hæreticos expleta, ſpiritum Deo reddidit.

APRILIS 18.

a APOLLONII.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Scribit de eo Euſeb.hiſtor.lib.5.c.20.& in chron.anno octauo Commodi Imp.S.Hieron.de ſcript.eccleſ.Niceph.hiſt.lib.4.c.26.& alij recentiores.

b Sub Commodo.] Conſtat ex Euſeb. hiſt. lib. 5.c.20.non tantùm à Commodo nullam fuiſſe in Chriſtianos excitatam perſecutionem, ſed etiam pœnas in delatores ipſorum decretas, irrogataſque,ita vt ſeruus nebulo delator Apollonij crurifragio peremptus ſit.Ipſe autem,delata ſemel cauſa in ſenatum, dum Chriſtianam religionem defendendam ſuſcipit, volumenque de ea re conſcriptum ibidem recitat,ex ſenatuſconſulto ſubijt ſententiam capitis.Mirabitur fortaſſe aliquis, Dei eccleſiam ſub Commodo quieuiſſe,homine reipub. perincommodo: quem & publico populi clamore appellatum eſſe Nerone crudeliorem, & Domitiano impuriorem, ſcribit Lampridius ex Mario Maximo antiquo hiſtorico.Id etenim non clemen

tię vel pietatis ergò, ſed commodi ſui cauſa Commodum feciſſe conſtat, vt ex Lampridio, ſimulq; Tertulliano elicitur. Lampridius quidem hæc de Commodo: Vendidit ſuppliciorum diuerſitates & ſepulturas &c. quæ clariora redduntur ex ijs, quę Tertullianus ſcribit lib. de fug. temp. perſecut. dum ait, his temporibus Dei eccleſiam pacē redemiſſe, cùm eccleſię tributum Fiſco penderēt, vt tutò agerent Chriſtiani: quemquidem vſum non uiter inuentum, ipſe Tertullianus, qui iam Montani ebiberat venenum, & cum ipſo docebat, non eſſe fugiendum tempore perſecutionis, ſcriptis editis improbabat. his ad pacem Chriſtianorum acceſſit, quod ſcribit Dio in Commodo, Martiam quę præ cæteris fuit Commodo in delitijs, fuiſſe Chriſtianorum ſtudioſiſſimam, multaque in illos contuliſſe beneficia.

c Perennio.] Dictus aliàs Perennis reperitur, ita eum appellat Lampridius, de quo ait: Perennis cuncta ſibi vendicauit, quos voluit interemit, ſpoliauit plurimos, omnia iura ſubuertit &c. Dedit Chriſtianorum hoſtis mox debitas pœnas: nam (vt idem auctor ſcribit) cum exercitui redditus eſſet infenſus, datus eſt militibus lacerandus. Miranda contigerūt prodigia, & illatę ſunt Vrbi clades poſt necem Apollonij ſenatoris: nam ut ſcribit Euſeb. in chron. anno octauo eiuſdem Imper. percuſſum eſt fulmine Capitolium, magnoq́ue ab eo incendio, concremata eſt bibliotheca, & propinquę ędes exuſtę. addit Herodianus ex leui terrę motu, vomente terra ignem, ſubito Pacis templum conflagraſſe. item Dio ait, etiam palatium igne conſumptum, famem, luemq; eſſe ſubſecutam. His itaque immenſis cladibus vltus eſt Deus nobiliſſimi ſenatoris occubitum; cuius opera, niſi inuidia nominis Chriſtiani pertinacibus ſtudijs teſtitiſſet, omnis ſenatus in Chriſtum credere potuiſſet.

d Eleutherij epiſcopi.] De eodem hoc die Beda ac cęteri Latinorum, Gręci autem de eo & matre Anthia in Menologio xviij. kal. Ianuar. Deſcripſit horum acta Metaphraſtes, quæ & Lipom recitat tom. 5. & Sur. tom. 2. & Mombrit. tom. 1. Agit de eodem Niceph. hiſt. lib. 3. c. 29. qui dum ait ex Metaphraſte, Eleutherium Romę eruditum ab Aniceto Rom. Pont. idemq́ue teſtetur, illum paſſum eſſe ſub Hadriano Imp. manifeſti erroris redarguitur; nam Anicetus ſedit poſt obitum Hadriani: puto irrepſiſſe mendum, & Anicetum pro Anacleto poſuiſſe, qui deſcripſerūt. Quòd autem Beda hìc dicit, Eleutherium ordinatum eſſe epiſcopum Aquileiæ, vnde acceperit nō inuenimus, nec in tabulis ipſis Aquileienſis eccleſiæ aliquid huiuſmodi legitur. Agitur tamen in illis xv. kalen. Aprilis de Eleutherio & Lucia, ſed planè ille diuerſus eſt, ab hoc de quo agimus.

e Sartaginem.] Cruciamentum Sartaginis vetus eſſe reperitur. de eo Machab. lib. 2. c. 7. Rex iuſſit Sartagines & ollas ęneas ſuccendi. & paulò poſt: Iuſſit ignem admoueri, & adhuc ſpontè torreri in Sartagine. hęc ibi. Ioſeph item lib. de Machab. de Sartagine frequenter meminit, ut cum ait: Stabat flammiuomis ignibus ſuccenſa Sartago ad torrēdū prępararata paſſuros &c. inferius autem ſic: Ignitiuomam Sartaginem ſpōte conſcēdit, ac iterum Flammiuomę addicta Sartagini: &c. frequens eſt mētio in actis martyrum de Sartagine.

f Corebi.] Hunc Correum Beda appellat, dum de eo agit hac die. De eius martyrio agitur in actis S. Eleutherij, quorum nuper meminimus.

g Calocerij.] Habentur eius res geſtę adnexę actis ſanctorum martyrū Fauſtini & Iouitę apud Sur. tom. 1. die 15. Februar. itemq; in uita S. Marciani epiſcopi Derton. apud Mombrit. tomo. 2. ac denique in uita S. Secundi martyris Aſtenſis, apud Petrum in catal. lib. 4. c. 12.

h Perfecti.] De eo etiā hac die Vſuardus. Scribit eius martyrium S. Eulogius lib. 1. & lib. 2. memor. ſanct. c. 1. paſſumq́ue tradit hac die, ęra 888. à Chriſto Domino anno 850. uide illic ſchol. Ambroſ. Moral.

i Galdini epiſcopi.] De eo etiam tabulę eccleſiæ Mediolanēſis. Habet eius res geſtas Mombrit. tomo. 1. vit. ſanct. Claruit temporibus Alexandri Papæ tertij, cui, ſchiſmaticos reſpuēs, cōſtātiſſimè adhæſit, eligens potius in ærumnis exulē uitā agere, quàm habitare in tabernaculis peccatorum.

19 Tertiodecimo Kal. Maij. Luna. D x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

NATALIS ſancti Timonis [a] diaconi de ſeptem primis, qui primo apud Beroeam doctor reſedit, ac deinde verbum Domini diſſeminans venit Corinthum, ibiq́ue à Iudæis & Græcis, vt traditur, flammis iniectus, ſed nihil læſus, demum cruci affixus martyrium

ſuum

ſuum impleuit. Melitinæ in Armenia ſanctorum martyrum Hermogenis,[b] Caij, Expediti, Ariſtonici, Rufi, & Galatæ vna die coronatorum. Caucoliberi[c] in Hiſpania Tarraconenſi paſſio ſancti Vincentij martyris. Eodem die ſanctorum martyrum Socratis[d] & Dionyſij, qui lanceis confoſſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Paphnutij[e] martyris. Cantuariæ in Anglia ſancti Elphegi[f] epiſcopi & martyris. Antiochiæ Piſidiæ ſancti Georgij[g] epiſcopi, qui ob cultum ſanctarum imaginum exul occubuit. Romæ ſancti Leonis[h] Papæ noni, virtutum & miraculorum laude inſignis. In cœnobio Laubienſi ſancti Vrſmari[i] epiſcopi. Florentiæ ſancti Creſcentij[k] confeſſoris, diſcipuli beati Zenobij epiſcopi.

APRILIS 19.

a TIMONIS diac.] Agunt de eo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. De eo Act. Apoſt. c. 6. licet Petrus in catal. lib. 4. cap. 67. alium hûc putet ab illo diacono ex ſeptem. erroris arguitur & Dorotheus, dum in ſynopſi hunc non Beroenſem, ſed Boſtrenſem fuiſſe epiſcopum ſcribit.

b Hermogenis, & ſoc.] De his item hac die ijdem qui ſupra, Beda, Vſuardus, & alij.

c Caucoliberi in Hiſpan. Tarrac. paſ. S. Vincentij.] Loci nomen compoſitum ex duobus nominibus, dictum quaſi Cauco Celtiberi. Scribit enim Plin. lib. 3. c. 3. Caucenſes populos eſſe in Celtiberis. Hodie dicitur vulgò Colibre, eſt in Catalonia prouincia Tarraconenſi iuxta Perpinianum & Helenam. De eodem Vincentio hac item die agunt, Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, conſentiuntque vet. man. ſcript. Plures eiuſdem nominis reperiuntur inſignes martyres in Hiſpania, Vincētius diaconus Cæſaraugustanus, cuius acta Prudētius cecinit hymno ſacro. alius qui patria Eborenſis, Abulæ vnà cum Sabina & Chriſteide ſororibus paſſus eſt, de quo pluribus in breuiar. Eborenſi. Tertius de quo hic agitur. Quartus qui cum Orontio & Victore diacono paſſus eſt, cuius corpus Ebredunum delatum ferunt, de quo Vaſæ. in chron. Hiſpan. & Flos ſanct. Hiſpan. Quintus etiā abbas monaſterij S. Claudij temporibus Gothorum martyrio uitam concluſit, cuius dies natalis agitur tertio id. Septemb. de quo narratur in Flor. ſanct. Hiſpan.

d Socratis & Dionyſij.] Græci item in Menologio hac die agunt.

e Paphnutij.] De ipſo etiam hac die Græci in Menologio.

f Elphegi epiſcopi.] Scripſit res geſtas ipſius Oſbertus abbas, quas deſcripſit Sur. tom. 2. plura item Edmerus in vita S. Anſelmi. Mouit aliquando Lanfranci epiſcopi animum, cur Angli venerarentur S. Elphegum, & martyrem reputarēt; cùm non fidei confeſſionis cauſa, vel teſtandæ veritatis, ſed tantùm cæſus ſit, eo quòd barbari aurum, quod poſcebant, apud ipſum non inueniſſent: de hac re ille ſollicitus, conſuluit S. Anſelmum; qui reſpondit, ſe firma ratione nouiſſe, Elphegum eſſe martyrem, eò quòd pro iuſtitia occubuiſſet. hæc Edmerus in vita S. Anſelmi. Quòd autem maiorē affert admirationem, non ſolùm illos, quos tyrannorum ſæuitia, ſeu hoſtium rabies iniuſtè occidiſſet, ſed quos etiam Romanorum magiſtratus iniuſtè damnaſſet, aliqua eccleſia olim uenerabatur vt martyres. Patent hæc, ſi fidem adhibemus his, quæ ſcribit Ammian. Marcellin. lib. 27. dum Eupraxij ad Imper. Valentinianum uerba refert, quæ hæc ſunt: Parcius agito, piiſſimè principum, hos enim, quos interfici tanquam noxios iubes; vt martyres, id eſt Diuinitati acceptos, colit religio Chriſtiana. hæc ille: qui etiam tradit de Diodoro & Diocletiane iniuſtè necatis: quorum, inquit, memoriam apud Mediolanum colentes, nunc vſq; Chriſtiani locum, ubi ſepulti ſunt, ad Innocentes vocant. hactenus de his Marcellinus. Tentauit aliquādo Phocas Imp. illos etiam adſcribendos in numerū martyrum, qui in bello ab infidelibus hoſtibus fideì cæſi eſſent, ſed huic eius ſtudio reſtiterunt Orientales epiſcopi, nixi authoritate canonis 13. S. Baſilij, ut in commentario ſuper eo ſcribit Theodorus Balſ. decreuit enim S. Baſilius, ut annis tribus abſtinerent à communione, qui in bello occidiſſent homines, quamuis (vt ait) hi inter homicidas non eſſent adnumerandi: diuina etenim lege (vt habet lib. Numer. c. 31.) iubentur die tertio & ſeptimo luſtrari homines, qui hoſtes occidiſſent, licet iuſſu Domini. canon pœnitentialis autem quadraginta dies præcipit eiuſmodi interfectores hoſtium abſtinere. Eadē cauſa Theodoſius Imp. poſt ingentem illam hoſtium ſtragē, qua Eugenius tyrannus ſublatus eſt, ſponte abſtinuit à perceptione ſacramētorum, ut ſcribit, laudatq; S. Ambroſius ea oratione;

tione; quam habuit in funere eiuſdem Imperatoris, cùm ait: Præclaram adeptus victoriam, tamen quia hoſtes in acie ſtrati ſunt, abſtinuit à conſortio ſacramentorum, donec &c. ex quibus omnibus ſatis liquet, quàm temerè Phocas Imp. prędicta tentaret. Vt autem eò, vnde diſceſſimus, reuertamur; quæ ſuperius ex Ammiano Marcellino (ſi qua fides ethnico homini res noſtras tractanti eſt adhibenda) narrauimus; non ſic poſuimus, vt in omnibus comprobemus; ſed nequid rerum antiquarum lectorem prætereat. Tu autem ſi hæc plenius noſſe cupis, & quænam requirantur, vt quis martyr verè dici poſſit, conſule ſanctum Thomam 2. 2. quæſt. 24. art. 5. ad 2. & in quod. 49. q. 5. artic. 3. quæſt. 2. ad 3. & ſuper epiſtolam Pauli ad Epheſ. cap. 1. lect. 1. in princ. conſule & quæ ſuperius diximus die 4. Martij de canonizatione ſanctorum.

g Gregorij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. vbi & acta eius paucis referunt.

h Leonis Papæ noni.] De eodem hac die item Molan. in addit. ad Vſuard. Petrus in catal. lib. 4. c. 65. & alij recentiores. Huius res prǽclarè geſtas duobus libris comprehenſas extare in monaſterio S. Hadriani in Geraldi monte, idem Molanus teſtatur. Porrò itinerarium ejus ſcriptum eſſe ab Anſelmo monacho Rhemenſi, tradit Sigeber. lib. de vir. illuſt. c. 153. Deſiderius abb. Caſinenſis de eodem Pontifice plura ſcripſit libro 3. dialog. quos manuſcrip. legimus. Plura de eo aliunde accepta digeſſimus in Annal. eccleſ.

i Vrſinari epiſcopi.] Vſuardus autem agit de eo pridie huius diei, quo etiam ex hac vita migraſſe, acta eius ferunt, quæ ſcripſit Ratherius epiſcopus Veronenſis, recitat ea Sur. tom. 2. hac die, Herigerus autem abbas Lobienſis eadem metrico ſtylo cecinit, de vtroque Sigeber. de viris illuſtrib. cap. 118. & 138. Anſo item Lobijs abb. & ipſe ſcripſit libellum vitæ eiuſdem, itemque ſanctus Erminus, vt teſtatur Fulquinus abb. in chron. anno 776. ipſe autem Fulquinus litteris conſignauit eiuſdem ſancti miracula, Trithem. de eodem libro 3. de vir. illuſtr. ordinis S. Bened. cap. 157. & lib. 4. cap. 174. Molanus item plurib. in indic. ſanc. Belgij, & in annotat. ad Vſuard. ſecundæ edit. traditque migraſſe ex hac vita, anno Domini 713. agit ibidem de eius tranſlatione facta anno 1409. ad Binchium Hannoniæ oppidum, poſt eleuationem, quæ facta eſt anno octingenteſimo vigeſimotertio.

k Creſcentij.] Habetur mentio de Creſcentio in vita S. Zenobij epiſcopi Florentini, quam habet Sur. tom. 3. die 25. Maij.

20 Duodecimo Kal. Maij. Luna. E ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21

ROMAE ſanctorum martyrum Sulpicij [a] & Seruiliani, qui prędicatione & miraculis beatæ Domitillę virginis ad Chriſti fidem conuerſi, cum nollent idolis immolare, in perſecutione Traiani à prǽfecto Vrbis Aniano capite cęſi ſunt. Eodem die ſanctorũ martyrũ Victoris, [b] Zotici, Zenonis, Acindini, Cęſarij, Seueriani, Chryſophori, Theonę, & Antonini, qui ſub Diocletiano variè tentati maryrium cõpleuerunt. Tomis in Scythia ſancti Theotimi [c] epiſcopi, quem ob inſignem eius ſanctitatem, atq. miracula etiam infideles barbari venerati ſunt. Ebreduni in Galliis ſancti Marcellini [d] primi eiuſdem vrbis epiſcopi, qui Dei monitu cum ſanctis ſociis Vincentio & Domnino ex Africa veniens, maximam partem Alpium maritimarum verbo & ſignis admirandis, quibus vſque hodie refulget, ad fidem Chriſti conuertit. Antiſiodori ſancti Marciani [e] presbyteri. Eodem die ſancti Theodori [f] confeſſoris, ab aſpera cilicij veſte qua tegebatur, cognomento Trichinas, qui

multis

multis virtutibus, præſertim aduerſus dæmones, claruit: ex cuius corpore vnguentum ſcaturiens, ægrotis ſanitatem impertit. In Montepolitiano ſanctæ Agnetis [g] virginis miraculis claræ.

APRILIS 20.

a SVLPITII, & Seruiliani.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extât eorum acta intexta cum geſtis ſanctorum martyrum Nerei & Achillei apud Sur. tom. 3. 12. Maij. Nos autem nõ ſub Nerua, ſed ſub Traiano eſſe paſſos, diximus ſupra in Marone, decimoſeptimo Kal. Maij.

b Victoris & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. eorumque martyrium referunt.

c Theotimi epiſc.] De eo itẽ Græci, inter quos Sozomenus lib. 7. c. 25. & lib. 8. c. 14. & Socra. lib. 6. cap. 11. floruit temporibus Archadij Imperatoris, interfuitque ſynodo Conſtantinopolitanæ, ſtetitque pro S. Ioanne Chryſoſtomo, in qua actum fuit de abolendis operibus Origenis; fuitque de ea re eius ſententia, vt ea tantum illius ſcripta tollerentur, quæ ſanæ fidei aduerſarentur, cætera autem, vt Chriſtianis proficua, legerentur. in eãdem ſententiam ſcripſit S. Hieronymus epiſt. 75. ad Tranquillinum, & S. Auguſt. epiſt. 9. ac deniq; Gelaſius Rom. Pont. in canone de ſcript. auct. apud Grat. diſtinct. 15. c. ſancta Romana.

d Marcellini epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Extant eius res geſtæ recitatæ à Mombrit. tomo. 2. agit de eodem Gregorius Turonenſis lib. de glor. confeſ. cap. 69. Petrus in catal. lib. 4. c. 69. claruit temporibus Cõſtantij Imp. vt eius acta ſignificant.

e Marciani.] De eo item Maurol. qui addit & Mamertinũ, de eo itẽ Molan. in addit. ad Vſuard.

f Theodori.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, vbi eius res geſtas ſummatim explicant.

g Agnetis.] Eius acta conſcripta eſſe à beato Raimundo ord. prædi. teſtatur Andreas Piſanus in appendice eiuſdem uitæ, quam ex Latino ſermone in linguam Italicam tranſtulit. Qualis autem, quantave hæc fuerit, exinde diſces; quòd (vt auctor eſt idem beat. Raimundus in uita S. Catherinæ Senenſis lib. 3. c. 14.) eadem S. Catherina exleſti nuncio monita, ſe illi parem fore in gloria beatorum accepit: quæ & ſumma cum laude in ſuis epiſtolis eiuſdem ſæpè meminit. Aſſeruatur venerandum corpus eius in ciuitate Montepolitiano in Hetruria, illudq; iugi illuſtratur miraculo, dum rore quodam mirifico aſſiduè perfuſum conſpicitur. Extat diploma Clementis ſeptimi, quo eius celebritatem illic agi debere, & eccleſiaſticũ officiũ ad eam accommodatũ publicè recitari præcepit.

viij. F Vndecimo Kal. Maij Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

IN Perſide natalis ſancti Symeonis [a] epiſcopi Seleuciæ & Cteſiphontis, qui iubente Sapore Perſarum rege comprehenſus, ferroque onuſtus, iniquis tribunalibus exhibitus, cum Solem ipſum adorare nollet, & de IESV CHRISTO voce libera & conſtantiſſima teſtaretur; primum carcerali ergaſtulo cum alijs centum (ex quibus alij epiſcopi, alij erant presbyteri, alij diuerſorum ordinum clerici) longo tempore maceratus eſt: deinde cum Vſthazanes Regis nutricius, qui ante iam lapſus à fide, ſed per eum ad pœnitentiam fuerat reuocatus, martyrium cõſtanter ſubijſſet; poſtridie, qui erat annuus Dominicæ paſſionis dies, omnibus ante Symeonis oculos, qui vnumquemque eorum ſtrenue exhortabatur,

tur, gladio iugularis, nouiſſime & ipſe decollatus eſt. Paſſi ſunt etiam cum eo clariſſimi viri Abdecchalas & Ananias eius presbyteri: Puſicius quoq; præfectus Regis artificum, eo quod Ananiam titubantem corroboraſſet, collo circa tendinem perforato, & lingua exinde extracta, crudeli morte occubuit, poſt quem & filia eius, quæ erat ſacra virgo, necata eſt. Alexandriæ ſanctorum martyrum Aratoris [b] presbyteri, Fortunati, Felicis, Siluij, & Vitalis, qui in carcere quieuerunt. Item ſanctorum Apollinis, [c] Iſacij, & Crotatis, qui ſub Diocletiano paſſi ſunt. Cantuariæ in Anglia ſancti Anſelmi [d] epiſcopi, ſanctitate & doctrina conſpicui. Antiochiæ ſancti Anaſtaſij [e] Sinaitæ epiſcopi.

A P R I L I S 21.

a SYMEONIS epiſcopi, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac denique cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio ad xv. Maij: qui & præter hos, qui hic narrantur, addunt mille alios ac centum quinquaginta martyres. Horum omnium probatum ac nobile certamen deſcribit Sozom. hiſt. lib. 2. c. 8. ex eoque cæteri, vt Caſſiod. & Niceph. Paſſi ſunt hi temporibus Conſtantij Imperatoris, non Conſtantini, vt affirmare videtur Sozomenus: nam S. Hieron. in chron. anno 7. Conſtantij Auguſti eiuſmodi perſecutionem in Perſide aduerſus Chriſtianos excitatam eſſe teſtatur.

b Aratoris, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 4. c. 72. & alij. Fuit eiuſdem nominis Arator ſubdiaconus Romanæ eccleſiæ, poeta non obſcurus, qui Acta Apoſtolorum ſcripſit heroico verſu, obtulitq; Vigilio Romano Pontifici, vt docet eius epigramma ante exordium operis poſitum.

c Apollinis, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, paſſoſque ferunt ſub Diocletiano Imperatore.

d Anſelmi epiſcopi.] Huius egregia facta conſcripſit Edinerus eius contubernalis: quæ retulit Sur. in tom. 2. mandauit ſcriptis eadem Edmundus monachus Cantuarienſis: qui etiam alium addidit commentarium de diſcordia orta inter ipſum & regem Anglorum, ut auctor eſt Henric. de vir. illuſt. c. 7. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1109. vt idem Edinerus, & Sigebert. in chron. atteſtantur; de eo item Trithem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 2. cap. 101. ibique recenſet eius ſcripta, lib. 3. cap 327. lib. 4. cap. 122. & lib. de ſcrip. eccleſ. item auctor catal. ſcrip. Britan. & alij plures.

e Anaſtaſij Sinaitæ.] De eodem agunt & Græci hac die in Menologio. Sinaita hic dictus eſt, quod antequam Antiochenæ præficeretur eccleſiæ, in Sina monte exercuit monaſticam diſciplinam, vt tradit Niceph. lib. 17. c. 29. prope finem. Claruit temporibus Iuſtiniani Imper. & Iuſtini iunioris, à quo ob fidem catholicam in exilium pulſus eſt. reſtitutus eſt autem tempore Mauritij Imp. cum Romanæ eccleſiæ præeſſet S. Gregorius Papa: qui ad eundem plures ſcripſit epiſtolas, quæ extant in eius regiſtro lib. primo epiſt. 24. 25. lib. 4. epiſt. 36. 37. lib. 6. epiſtola 24. 31. & lib. 7. ind. 1. epiſt. 3. quæ eſt ultima ad eum ſcripta: nam & eodem anno diem obijt, qui numeratur annus Domini 598. Sequente autem ſecunda indictione ſcribit idem ſanctus Gregorius ad eius ſucceſſorem Anaſtaſium item dictum, cùm ab eo, ex more, fidei ipſius profeſſionem accepiſſet. eſt epiſt. 47. lib. 7 indict. 2. Duo etenim eiuſdem nominis epiſcopi alter poſt alterum ſucceſſiuè præfuerunt eccleſiæ Antiochenæ temporibus Mauricij, & Phocæ eius ſucceſſoris Impp vt apparet ex ſerie Antiochenorum epiſcoporum, quam ſcribit Niceph. epiſcopus in chron. & Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 18. c. 44. qui tamen in eo reperitur erraſſe; dum Anaſtaſium primum, Sinaitam dictum, necatum ſcribit à Iudæis: quod quidem ſecundo contigit Anaſtaſio: nam, vt idem ipſe teſtatur, id ſub Phoca Imp. factum eſt, quod & exploratum habetur; anno etenim ſeptimo Phocæ à Iudæis excitatam eam ſeditionem teſtatur hiſtoria miſcella, Cedrenus, & Zonaras; quo quidem tempore, non Anaſtaſius Sinaita, ſed eius ſucceſſor ſedebat: ille etenim biennio ante Phocæ Imperium ſub Mauricio Imperatore ex humanis deceſſit. agitur de ſecundo Anaſtaſio ad decimum kalen. Ianuarij. errore lapſus eſt idem Niceph. lib. 18. cap. 44. dum nomen Sinaitæ tribuens ſecundo, eidem prioris Anaſtaſij lucubrationes adſcribit; Sinaitæ etenim eſſe omnes illas ſcriptiones, nullus eſt qui dubitet: nam cùm (vt dictum eſt) ſedere cœpiſſet temporibus Iuſtiniani Imper. ſub quo multa paſſus, ac etiam ſede pulſus eſt, in eius locum Gregorius ſuffectus eſt; ſed tandem Mauritij Imper. tempore reſtitutus, ut ſcribit Euagrius hiſt. lib. 4. cap. 38. 39. 40. & libro 5. cap. 1.

c. 1. & 5. Niceph. lib. 17. c. 29. 30. & 36. Optauit ſanctus Gregorius hunc cum honore ſuo Romæ ſecum viuere, ſi ad ſedem ſuam illum reuerti minimè licuiſſet. extat de his epiſtola 27. lib. 1. regiſt. Reſtituto autem, eidem litteris gratulatur lib. 4. epiſt. 37. ind. 13 editum reperitur eiuſdem auctoris nobile opus de rectis dogmatibus, & ſermones nonnulli, quos olim monachus in Sina poſitus ſcripſerat, quorum aliquot Latinè reddidit, ediditq; noſter Achilles Statius dignę memorię. Habemus & in eiuſdem bibliotheca librum Paſtoralem S. Gregorij Papę, quem idem Anaſtaſius in Græcum ſermonem tranſtulit: quod & teſtatur Sigeber. de vir. illuſtr. c. 42.

vij. G Decimo Kal. Maij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ROMÆ via Appia natalis ſancti Soteris [a] Papę & martyris. Ibidem ſancti Caij [b] Papæ, qui ſub Diocletiano principe martyrio coronatus eſt. Smyrnæ ſanctorum Apellis [c] & Lucij ex primis Chriſti diſcipulis. Eodem die ſanctorum plurimorum [d] Martyrum, qui ſequenti anno poſt obitum Symeonis, annuo item die, quo paſſionis Dominicæ memoria celebrabatur, per totam Perſidis regionem pro Chriſti nomine ſub rege Sapore gladio cæſi ſunt. In quo fidei certamine paſſus eſt Azades eunuchus Regi cariſſimus: Milles [e] epiſcopus, ſanctitate & miraculorum gloria inſignis: Acepſimas epiſcopus, cum presbytero ſuo Iacobo, item Aithala & Ioſepho presbyteris, Azadane & Abdieſo diaconis, & compluribus alijs clericis: Mareas quoque & Bicor epiſcopi, cum alijs viginti epiſcopis, & clericis ferè ducentis quinquaginta; monachis etiam, & ſacris virginibus plurimis; inter quas & ſancti Symeonis epiſcopi ſoror nomine Tarbula, cum pediſequa ſua, quæ ſtipitibus alligatę, ſerraque ſciſſæ, crudeliſſime necatæ ſunt. Cordubæ † in Perſia ſanctorum Parmenij, [f] Helimenæ, & Chryſoteli presbyterorum, Lucæ & Mucii diaconorum: quorum triumphus martyrii in paſſione ſanctorum Abdon & Sennen habetur. Alexandriæ natalis ſancti Leonidis [g] martyris, qui ſub Seuero paſſus eſt. Lugduni ſancti Epipodii, [h] qui in perſecutione Antonini Veri, cum Alexandro collega tentus, poſt dira tormenta martyrium capitis abſciſſione compleuit. Apud Senonas ſancti Leonis [i] epiſcopi & confeſſoris. Anaſtaſiopoli ſancti Theodori [k] epiſcopi, miraculis clari.

† Corduenę

APRILIS 22.

a SOTERIS Papę. Beda autem, & Ado de eo pridie huius diei: ſed hãc eſſe diẽ natalis eius, habet liber de Rom. Pontificibus. De eius ſucceſſione Irenęus lib. 3. c. 3 Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 22. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. & alij. cætera in Annal. eccleſ. diximus. Soteris Papę corpus tranſlatum eſſe à Sergio Iuniori Papa in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio ibidem apud tranſennam poſita.

b Caij Papæ.]De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione Euſeb. chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt. Optat. lib. 2. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. extant nonnullę res eius geſtę inter acta ſanctę Suſannę, & in actis S. Sebaſtiani. cętera de eo in Annal. eccl. diximus.

c Apellis, & Lucij.] Agunt de his Gręci etiam hac die in Menolog. qui item optima ratione affirmant, Lucium hunc alium eſſe à Luca Euangeliſta, adduntq́ue hunc fuiſſe prȩfectum eccleſię Laodicenſi, Apellem autem Smyrnenſi. aſſentiturq́ue his etiam Dorotheus in ſynopſi. Sunt hi, quorum S. Paulus Apoſtolus meminit ad Romanos c. 16. de Apelle conſentit Hippolytus libel. de 72. diſcip. de Lucio autem ſecus, quem dicit Olympiadis fuiſſe epiſcopum.

d Plurimorum martyrum.] Agunt de his hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Scribit horum certamina glorioſa Sozom. hiſto. lib. 2. c. 11. 12. & 13. ex quo Caſſiod. hiſt. trip. lib. 3. c. 2. Niceph. lib. 8. c. 37. & 38. Metaphraſtes autem cęteris locupletius. recitat ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 2.

e Milles epiſcopi.]Hunc Beda, & alij ſupra dicti appellant Mileſium. de eodem Sozom. vbi ſupra, & alij ex ipſo. peregrinatum tradunt Hieroſolymam ad ſancta loca, necnon in Aegyptum ad inuiſendos ſanctos patres eremi cultores.

f Parmenij, & ſoc.]Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri hac die. Agitur de his in præambulis actorũ S. Laurentij martyris, extant apud Sur. tom. 4. die 10. Auguſti. Errore librariorum accidiſſe puto, ut alicubi Cordulæ in Perſia hi paſſi habeantur. Nihil n. habet commune Cordula, ſiue Cordyla cũ Perſide: nam in prouincia Cappadocię ponitur à Ptolomęo in tab. 1. Aſię, ſicut & à Plinio lib. 6. c. 3. quę Cappadocia Themyſcirena appellatur. Itaque magis placet, vt hi Cordubę in Perſia (vt habent ea acta martyrum qualiacunque ſint) ponantur: vel pro Corduba reſtituendum potius erit, Corduena, quę eſt ciuitas prope Tigrim, cuius meminit Ammianus Marcellinus lib. 23. & 24. Aethicus autem in coſmograph. appellat Cordubennã: nec adeò mirãdum ſi eiuſdem nominis ciuitas reperitur in Hiſpania ac in Perſide: nam ſicut ex Varrone docet Plinius lib. 3. c. 1. Perſę & Iberi in Hiſpaniam peruenerunt cum ſuis colonijs. licet Socrates hiſt. lib. 1. c. 16. dicat Iberos Hiſpanorum eſſe coloniam, ſed ex prædictis errare cõuincitur.

g Leonidis.]Fuit hic pater Origenis, ſcribit de eius martyrio Euſebius hiſt. lib. 6. c. 11. S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Origene, & Niceph. hiſt. lib. 5. c. 2. De eodẽ agens Suidas in hiſt. in uerbo Origenes, ait, eundem fuiſſe epiſcopum & martyrem.

h Epipodij.]De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant acta Epipodij & Alexandri eius in martyrio collegæ: quę recitat Sur. tom. 2. De eodem habetur homilia nomine quidem Euſebij Emiſſeni, ſed re uera S. Eucherij epiſcopi Lugdunenſis, vt alibi pluribus diſſeruimus. De calciamento Epipodij martyris Greg. Turon. de glor. confeſſ. cap. 64.

i Leonis epiſc.]Vet. man. ſcrip. & alij. hac die. Interfuit hic concilijs Aurelianenſi ſecundo per vicarium, & tertio, obijtq́; anno Domini 591. numeratur decimusſeptimus eius ſedis epiſcopus, cui præfuit anno 23. hæc tradunt Democh. tabulę. ſed cùm tot tantùm annis eum ſediſſe tradant, reperiaturq́; interfuiſſe per vicarium ſecundo cõcilio Aurelianenſi, quod celebratum reperitur anno Domini 525. vt rectè ſupputant recentiores chronographi, impoſſibile videtur ad prædictum annorum numerum perueniſſe.

k Theodori epiſc.] De eo item hac die Græci in Menolog. Hic ille celebris Archimandrita cognomento Sicęota, cuius acta ſynceriſſimè ſcripta à Georgio eius diſcipulo recitat Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. hac die. migrauit ex hac vita anno Domini 613. Heraclij Imp. anno tertio. prout eius acta teſtantur.

23 Nono Kal. Maij. Luna. A vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

NATALIS S. Georgij [a] martyris, cuius illuſtre martyrium inter coronas Martyrum Eccleſia Dei veneratur. Valentiæ in Gallia paſſio ſanctorũ martyrũ Felicis [b] presbyteri, Fortunati, & Achillei diaconorũ, qui a B. Irenæo Lugdunenſi epiſcopo ad prædicandum

Dei verbum miſſi, cum maximam partem illius ciuitatis ad fidem Chriſti conuertiſſent, à Cornelio duce in carcerem truſi ſunt, deinde diutiſſime verberati, cruribusque confractis, circa rotarum [c] vertiginem ſtricti, fumum quoque in equulei ſuſpenſione perpeſſi, ad extremum gladio conſummati ſunt. In Pruſia natalis ſancti Adalberti [d] Pragenſis epiſcopi & martyris, qui Polonis & Hungaris Euangelium prædicauit. Mediolani ſancti Maroli [e] epiſcopi & confeſſoris. Tulli in Gallia ſancti Gerardi [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

APRILIS 23.

GEORGII.] De eodem hac itẽ die
a Latini omnes, Græci item in Menologio his verbis: Memoria ſancti & glorioſi & magni martyris Georgij cognomento Tropeoſphori: Fuit Cappadox genere, paſſus ſub Diocletiano Imperatore. hęc ibi. De actis S. Georgij martyris eſt cẽſura Gelaſij in decreto de libris apocryph. apud Grat. diſt. 15. cap. ſancta Romana. ea etenim quæ ab hæreticis eſſe compoſita dicuntur, in Eccleſia Romana non legi teſtatur. Sexta ſynod. etiam cano. 63. profitetur quaſdam martyrum hiſtorias ab hæreticis eſſe conſcriptas, eo nimirum (vt ait) cõſilio, vt Dei martyres afficerent ignominia, & qui illas audirent, ad incredulitatem deducerent: quas omnes eadem S. Synodus vetuit publicari, igniq; tradi mandauit. Id etiam à Manicheis hęreticis factitatum S. Auguſtinus teſtatur, ſcribens contra Adimantum, alijsque in locis, agens aduerſus Manicheos. Quęnam autem eſſent acta Georgij à Gelaſio improbata atque reiecta, exquirendi ſtudio fatigatus, ea me tandem inueniſſe arbitror. In noſtra bibliotheca, tertio tom. vit. ſanct. antiquiſſimo, ac penè vetuſtate conſumpto codice, ibi pag. 159. inueni acta quędam S. Georgij multis haud dubium referta mendacijs, ibi portentoſa quædã ab omni miraculorum ratione aliena feruntur; quęquidem (vt prędictę ſynodi utar verbis) nõ ad pietatem legentes, ſed ad infidelitatem adducant. Inſunt prætera illic quędam accepta ab hęreticis atque Gentilibus, vt conflictus ille Georgij cũ Athanaſio mago: alludit nimirum auctor impius ad Georgium Arianum epiſcopum inuaſorem ſedis Alexandrinę, & magni Athanaſij eius ſedis epiſcopi pugnaciſſimum perſecutorem: Athanaſium enim ab Arianis eſſe magum appellatum, acta Tyri conciliabuli ſatis docent; apud Gentiles etiam eandem de eo ſparſam eſſe calumniam, conſtat ex Ammiano Marcellino lib. 15. At Georgium Arianum epiſcopum, defuncto Conſtantio Imper. occiſum eſſe ob eius ſcelera Alexandriæ, relatumq; à ſuis inter martyres, liquet; teſtante id etiam Marcellino lib. 22. Ex quibus ſanè apparet totam illã de actis Georgij fabulam fuiſſe commentum Arianorum. Leguntur in ijſdem alia nonnulla indigna martyre: vt phanatica quædam & portentoſa, ſuſpectum contubernium viduę, ars doloſa eiuſdem ad perdendos Gentilium magos, atque enecãdos Gentiles quosque, innumera prętera tormentorum genera, quibus agitatus Georgius, nec mori potuit, ut pręter equuleos, vngulas, crates ferreas ignitas, rotamque mucronibus vndique præfixã, calceosque armatos clauis, quę & in alijs leguntur actis; etiam arca ferrea clauorum cuſpidibus intus ad feriendum aptata, pręcipitium, contuſiones malleis ferreis iteratę, columna ingentis ponderis ſuper eum poſita, ingentisq; molis ſaxum ſuper caput reuolutum, ferreum ignitum ſtratum, liquẽs plumbum ſuper effuſum, quadraginta igniti claui, quibus eſt confoſſus, ęneus bos candens, merſio in puteum ingentis ponderis ſaxo ad collum ligato, quibus nec quidem occidi martyrem potuiſſe tradunt. Ad hęc inſuper fingitur ibi Datinnus quidam Imper. qui Perſis dominetur & ſeptuagintaquinque regibus imperet, ſub quo Georgius paſſus ſit, & alia multa quæ potius delirantium ſomnia, quàm ſynceram hiſtoriam martyris pręſeferant, quę Gelaſij cenſura proſcripta eſſe, abſque aliqua difficultate quiſque ſibi ſuadere poteſt. Quibus reiectis, quęnam germana, quæ item dubia de tanto martyre ſcripta reperiantur, in medium adducamus. Extant acta Georgij à Metaphraſte edita, ſed in iiſdem diſplicent quę de Athanaſio mago feruntur. Alia ruſus acta habentur nomine Paſicratis Georgij ſerui ſcripta: quæ omnia Lipomanus Latinè reddidit, habet ea Sur. tom. 2. quę alienę potius quàm meæ cenſuræ ſubijcio. Vidi ea etiam quę Iacobus de Vorag. habet in Legend. ſanct. quæ quidem non mediocri indigent caſtigatione. Legi & in vet. man. ſcript. quę in quibuſdam eccleſijs recitari conſueuerũt, acta Georgij, vbi & annus paſſionis deſcribitur ducenteſimus nonageſimus; ibique hęc ſolummodo tormenta Georgius paſſus narratur, verbera, rotam, igniſ amęne ſartaginem, ac demum gladio capite truncatus legitur; quę licet ob longiores paraphraſes, & carmina quæ in eis habentur intexta, minime referant priſtinum illum candorem

ac ſine

ac ſine fuco dicendi ſtylum, tamen cæteris probabiliora videntur. habemus ea in noſtra bibliotheca. tom. 9. vit. ſanct. pag. 74. His enarratis, iam accipe quæ ex certis probatisq; auctoribus de egregio martyre ſcripta reperiuntur.

Non tantùm in Oriente, vbi paſſus eſt, ſed & in occiduis oris clariſſimus fuit. extat epigramma Venantij Fortunati de baſilica eiuſdem nomine erecta in Gallijs, in quo hi verſus de eius martyrio leguntur.

Carcere, cęde, ſiti, vinclis, fame frigore, flãmis
Confeſſus Chriſtum, duxit ad aſtra caput.
Qui virtute potens Orientis in arce ſepultus,
Ecce ſub occiduo cardine præbet opem.

De reliquijs eius Pariſiis poſitis Aim. lib. ſecundo de geſt. Fran. cap. 20. S. Germanus Pariſiorum epiſcopus cùm Hieroſolymam peregrinatus eſſet, rediens diuertit Conſtantinopolim, vbi à Iuſtiniano Imperatore inter alias nobiles reliquias donatus eſt brachio Sancti Georgij martyris, quod cõdidit Pariſiis in baſilica S. Vincentij. id Aim. de geſt. Franc. lib. 3. cap. 9. Fuit & Romæ, quę adhuc perſeuerat, illuſtris memoria ſancti Georgij ad Velum aureum, vbi & caput eius venerandum aſſeruatur, quod Zacharias Papa in theca repertum cũ inſcriptione Græcis litteris exarata, ibidem recõdidit, vt teſtatur liber de Romanis Pontificibus in Zacharia. S. Gregorius Papa item eccleſiam eiuſdem martyris vetuſtate labefactatam reſtituit, eſt de his epiſtola ipſius 68. lib. 4. indict. 4. Brachium eiuſdem martyris Coloniam Agrippinam delatũ, & multis miraculis illuſtratum, indicant acta ſancti Annonis epiſcopi Colonien. De reliquiis eiuſdem atque miraculis editis ſcribit Grego. Turon. de gloria mart. cap. 101. In Galatia præterea celebris fuit eiuſdem Sancti memoria, de cuius miraculis ibidem ſepius iteratis multa narrantur in vita ſancti Theodori Sicæotæ, cujus nuper meminimus, habet eam Lipom. tomo ſeptimo, & Sur. tomo ſecundo. Procopius ſcribit lib. 1. ędif. Iuſtin. ipſum Iuſtinianum Imperatorem eidem martyri baſilicam erexiſſe. Reges enim in militari conflictu ſanctum Georgium martyrem inuocare ſolitos, eundemque propitium nactos eſſe, ſatis ſignificant ea quæ de Nicephoro Imp. ſcribit Cedren. in compend. hiſt. & quæ Paulus diaconus de geſt. Longob. lib. 6. cap. 5. tradit de Chuniperto Rege: hi enim ob ingentem de hoſtibus adeptam victoriam, baſilicam & monaſterium in honorẽ eiuſdem martyris erexerunt. Romanam ipſam eccleſiam ad expugnandos fidei hoſtes, hos præcipuè martyres inuocare conſueuiſſe, Mauritium, Sebaſtianum, & Georgium, teſtatur Ordo Roman. de diuin. offic. in fine. eſt in Sacramentario S. Gregorij in natali S. Georgij ſpecialis de eodem ſancto Præfatio. Pictura illa S. Georgij qua effingitur eques armatus, qui haſtæ cuſpide draconem interficit, iuxta quem etiã virgo poſita manus ſupplices tendens, imploret auxilium; ſymboli potius quàm hiſtoriæ alicuius, opinor, eſſe expreſsi imaginem. in nullis enim, quæ recenſuimus, S. Georgij actis antiquis, quicquam eiuſmodi legitur: ſed à Iacobo de Voragine abſque aliqua maiorum auctoritate ea ad hiſtoriam referuntur: quæ potius in virgine illa typum exprimunt (more maiorum) prouinciæ, uel ciuitatis alicuius, quæ aduerſus diaboli vires tanti martyris imploret auxilium. Symbolicas eiuſmodi picturas pingi à Chriſtianis olim conſueuiſſe, ſatis docet Euſebius in vita Conſtantini Imper. lib 3. cap. 3. vbi agit de pictura Conſtantini, deq; dracone ab eo medio ventre transfixo, & in mare proiecto. Non imus inficias ſanctum Georgium vt equeſtris militiæ militem, equeſtri imagine referri conſueuiſſe: nam & de equo picto S. Georgium geſtante, hinnitumque edente, mira habes deſcripta à Nicephoro Gregora hiſt. lib. 8. pag. 31. & 32. De imagine S. Georgij ex qua ſanguis fluxit, vide Georg. Pachimer. hiſt. lib. 7. pag. 61.

b Felicis, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, & Ado. Recitat Sur. horum acta tom. 2.

c Circa rotarum vertiginem ſtricti.] Perantiquum fuiſſe rotarum ſupplicium, docet Cęl. Rhodig. lect. antiquarum lib. 10. cap. 5. meminit S. Baſilius hom. in quadrag. martyr. de rotę tormento. Frequens reperitur in actis martyrum rotę cruciamentum, de eodem Ioſeph. lib. de Machab. ad Polyb. his verbis: Decretum dat, vt ſi quis eorum in patria conſiſtens, ad ſacrificia migrare noluiſſet, diſtrictus rotæ impetu rumperetur. hæc ibi, & inferius de eiuſdem cruciameti exhibitione his verbis: Illi igitur mole pedibus appenſa, atque innecti rotæ iubetur Machabæus: ita etiam in gyrum circuli porrectus, vt ſolutis hinc inde viſceribus, venisque diſtentis, dolores ipſius & pœnæ creſcerent. & infra: Vt erat affixus rotæ ignis in Cataſta obijcitur. atque ita tendentibus corpus radijs & contrahentibus flammis, coſtis deinde patentibus laterum vitalia rumpuntur, &c. ac deinde hæc de alio tormentis exquiſito: Rotæ, inquit, poſtmodum affigitur: nec tendi magis iam poterat, &c. Ex his quidem ſatis accipi poſſe videtur, rotæ tormentum non ad incidendum corpus, ſed extendendum & diſſoluendum eſſe compoſitum; idque Apuleius lib. 3. de aſino aureo. cum agit de paratis tormentorum generibus ad torquendum, hæc ait: Nec mora, cum ritu Gręcienſi, ignis, & rota, tum omne flagrorum genus inferuntur. & libro 10. nec rota, nec equuleus deerat. hæc ille. Verùm non vnius tantùm, ſed multiplicis generis rotæ inueniuntur in actis ſanctorum martyrum.

d Adalberti epiſc.] De eodem hac die agitur apud Bedam & Adonẽ. Habet eius res geſtas Sur. tom. 2. alias ab his diuerſas legimus in cod. manuſcrip. Monaſt. S. Cæciliæ Transtyberim: quarũ eſt

exordium: Eſt locus &c. Plura de eodem in breuiario Polonico, in epiſtola Petri Damiani de renunciando epiſcop. de eodem in actis ſancti Stephani Regis Hungariæ. Sigebert. in chron. anno 994. Aeneas Siluius hiſtor. Boem. cap. 16. item chron. vet. Polon. & nouiſſimè Mart. Chrom de rebus Polon. libro tertio, qui eum martyrio occubuiſſe refert anno Domini 997. Dies tranſlationis eius agitur tertiodecimo kalendas Nouembris; cuius etiam rei geſtæ hiſtoriam ſub Othone Imp. legi in vete. man. ſcript. vbi agitur etiam de tranſlatione ſanctorũ Abundij & Abundantij.

e Maroli epiſcopi.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis. Extat Ennodij epiſcopi Ticinenſis de eodem elegans epigramma. incipien. Marolus extremæ &c. Succeſſit hic Sancto Venerio.

f Gerardi epiſcopi.] De eo Sigeb. in chron. anno Domini 1052. hæc ſcribit: Leo Papa Gerardum Leucorum ſupra ſe quintum epiſcopum ſanctitate vitæ mirabilem, habita ſynodo, per auctoritatem Apoſtolicam decreuit in numero ſanctorum confeſſorum in eccleſia ſolenniter habendum. hæc ille.

v. B Octauo Kalendas Maij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25

ROMAE ſancti Sabæ[a] ductoris militum, qui accuſatus quòd Chriſtianos in carcere detentos viſitaret, coram iudice Chriſtum liberè confeſſus eſt; à quo facibus aduſtus, & in lebetem[b] picis feruentis iniectus, cum euaſiſſet illæſus, eo miraculo ſeptuaginta viros ad Chriſtum conuertit; qui omnes in confeſſione fidei conſtanter permanẽtes, gladio cæſi ſunt: poſtremo ipſe demerſus in flumen, martyrium conſummauit. Lugduni in Gallia natalis ſancti Alexandri[c] martyris, qui in perſecutione Antonini Veri poſt carceris cuſtodiam primo ita laniatus eſt crudelitate verberantiũ, vt crate ſoluta coſtarum, patefactis viſceribus, interiora corporis panderentur: deinde crucis affixus patibulo, beatum ſpiritum exanimatus emiſit. Paſſi ſunt cum eo & alij numero trigintaquatuor, quorum memoria aliis diebus agitur. Eodem die ſanctorum martyrum Euſebij,[d] Neonis, Leontij, Longini, & aliorum quatuor, qui in perſecutione Diocletiani poſt diros cruciatus gladio percuſſi ſunt. In Anglia depoſitio ſancti Melliti[e] epiſcopi, qui à ſancto Gregorio in Angliam miſſus, Orientales Saxones, & Regem ipſorum ad fidem conuertit. Iliberi in Hiſpania ſancti Gregorij[f] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Honorij[g] epiſcopi. In Hibernia ſancti Egberti[h] presbyteri & monachi, admirandæ humilitatis & continentiæ viri. Rhemis ſanctarum virginum Bonæ[i] & Dodæ.

A P R I L I S 24.

a SABÆ martyr.] Agunt de eodẽ hac die Græci in Menol. Romęq; paſſum tradunt temporibus Aureliani Imp.

b In Lebetem.] De Lebete, ſic dicto cruciamenti genere, habes Machab. lib. 2. cap. 7. & Ioſeph lib. de Machab. ad Polyb. frequens eſt mentio de eiuſmodi tormento in actis ſanctorum martyrum.

c Alexan-

c Alexādri,& ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Refert eorum acta Sur. tomo. 2. extat de ſanctis Alexandro, & Epipodio ſermo ſancti Eucherij Lugdunenſis falsò aſcriptus Euſebio Emiſeno. Diuerſus planè ab hoc eſt Alexander ille medicus & martyr, qui cum Attalo poſt diuerſa pœnarum genera, gladio cæſus occubuit, cuius & cineres in Rhodani fluenta merſi fuerunt, vt conſtat ex epiſtola eccleſię Lugdunenſis, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 5. cap. 1. meminit & ſanctus Auguſtinus lib. de cura agenda pro mort. cap. 6. de cineribus martyrum Lugdunenſium in flumen iniectis: Alexander autem, de quo agimus (ne quis exiſtimet eundem eſſe cum illo) ſupplicio crucis martyrium conſummauit, eiuſque corpus inter dumeta abſconditum, poſtea ſepulturę mandatum fuit, vt eius acta teſtantur.

d Euſebij, & ſoc.] Agunt de his item Gręci hac die in Menologio, paſſoſque ſub Diocletiano referunt.

e Melliti epiſcopi.] De eo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scripſit Beda eius res geſtas in hiſt. de geſt. Angl. lib. 1. c. 20. 30. lib. 2. cap. 3. & ſequen. eiuſdem meminit S. Gregorius Papa in regiſtr. lib. 9. epiſt. 48. 52. 56. & 71. Ioãnes diac. in vit. ſanct. Gregor. lib. 1. cap. 31. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino ſexcenteſimo vigeſimoquarto, ut ſcribit Beda lib. 2. de geſt. Angl. c. 7. in fin.

f Gregorij epiſcopi.] Vſuardus item de eo hac die. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de ſcript. eccleſiaſt. Iſidor. de vir. illuſtr. c. 1. in Oſio, Honorius Auguſtud. c. 105. pluribus autem Marcellinus presbyter in libello oblato Theodoſio Imperatori. Huius Gregorij commentarios carie obſitos, obliuione obrutos, mendiſque labefactatos purgauit, ediditque noſter Achilles Statius laudabilis memoriæ.

g Honorij epiſcopi.] De quo etiam tabulæ Brixianę eccleſiæ. Ponitur hic decimuſnonus eius eccleſię epiſcopus, à Philaſtrij autem tempore, qui eius ſedis epiſcopus adſcribitur ſeptimus, hic numeratur ordine duodecimus, vt ſcribit Rampertus epiſcopus Brixianus in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij.

h Egberti.] De eo plura ſcribit Beda de geſt. Angl. lib. 3. cap. 4. 27. lib. 4. cap. 3. & lib. 5. cap. 10. & 23. ubi ait, eum ex hac uita exceſſiſſe anno ab Incarnat. Domini ſeptingenteſimo vigeſimooctauo. Fuit & Egbertus epiſcopus, cuius natalis dies agitur prid. non. Maias, licet eum Eadbertum alij dicant.

i Bonę, & Dodæ.] Agit de his Molanus in addit. ad Vſuard. De alia Bona Petrus in catal. lib. 8. cap. 71.

25 Septimo Kal. Maij. Luna. C iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ALEXANDRIÆ natalis beati Marci [a] Euangeliſtæ. Hic diſcipulus & interpres Apoſtoli Petri, rogatus Romæ à fratribus ſcripſit Euangelium, quo aſſumpto perrexit in Aegyptum, primuſque Alexandriæ Chriſtum annuntians, conſtituit eccleſiam: ac poſtea pro fide Chriſti tentus, funibus vinctus, & per ſaxa raptatus, grauiter afflictus eſt: deinde recluſus in carcere, primo angelica viſitatione confortatus, & demum ipſo Domino ſibi apparente, ad cæleſtia regna vocatus eſt octauo Neronis anno. Romæ Litaniæ [b] maiores ad ſanctum Petrum. Syracuſis ſanctorum martyrum Euodij, [c] Hermogenis, & Calliſti. Antiochiæ ſancti Stephani [d] epiſcopi & martyris, qui ab hæreticis Synodum Chalcedonenſem impugnantibus multa paſſus, in Orontem fluuium præcipitatus eſt, tempore Zenonis Imperatoris. Ibidem ſanctorum Phi-

Ionis [c] & Agathopolis diaconorum. Alexandriæ ſancti Aniani [f] epiſcopi, qui beati Marci diſcipulus, eiusque in epiſcopatu ſucceſſor, clarus virtutibus quieuit in Domino. Laubiis natalis ſancti Ermini [g] epiſcopi & confeſſoris.

APRILIS 25.

MARCI Euangeliſtæ.] De eodem hac die Beda, ac cæteri omnes Latinorum, ac Grecorum, qui eũdem etiã martyrem dicũt, deſcribuntq; eius paſſionis acta in Menologio. Agit de eo item Euſebius hiſt. lib. 2. cap. 14. 15. & lib 3. cap. vlt. Hieronymus de ſcript. eccleſ. Iſido. de vit. & obit. ſancto. quorum cùm nullus dicat eum occubuiſſe martyrio, ab aliquibus dubitatũ fuit, an reuera martyrium conſummauit. At Gelaſius, cuius præcipua eſt in eccleſia Dei auctoritas, de eius martyrio expreſſè teſtatur, cùm ait: Marcus à Petro Apoſtolo in Aegyptum directus, verbum veritatis prædicauit, & glorioſè conſummauit martyrium. hæc Gelaſ. in Rom. concil. in decret. de lib. authen. & apocryph. hoc ipſum Niceph. hiſt. lib. 2. c. 43. Metaphraſtes hac die, Procopius diaconus in encomio de eodem, quod recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Cętera autem de ſancto Marco, an idem ſit cum conſobrino Barnabæ, qui Ioannes Marcus dictus, & an Latinè, vel Græcè Euangelium ſcripſerit, quoniam non ſunt huiuſmodi, quæ paucis abſolui queant, ſatis de his diſſeruiſſe ſufficiat in noſtris Annalibus eccleſiaſt. vbi & de alijs, quæ ad Marcum pertinent pluribus egimus.

b Litaniæ maiores.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; quorum nõnulli cùm dicant inſtitutas à S. Gregorio, ſic intelligas, non vt ipſas maiores Litanias ſanctus Gregorius primus inuenerit, ſed quòd ad ſanctum Petrum eas indixit. extat decretum eiuſdem Pontificis de Litaniarum maiorum annua celebritate in princ. lib. 2. regiſtri his verbis: Solemnitas annuæ deuotionis nos fratres dilectiſſimi admonet, vt Litaniam, quæ Maior ab omnibus appellatur ſollicitis ac deuotis debeamus (auxiliante Deo) mentibus celebrare &c. Idẽ S. Pontifex occaſione ingruentis peſtilentiæ, illam Litaniam inſtituit, quam ſeptiformem appellauit. extat de ea re eius conſtitutio data 4. Kal. Septemb. lib. 11. c. 2. cuius etiam meminit Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 1. Paul. diac. de geſtis Longobard. lib. 3. c. 11. & alij. idem S. Gregorius, vrgente aliqua neceſſitate, nõ tantùm Romanis, ſed etiam externis Litanias indicebat; vt apparet ex lib. 9. regiſt. epiſt. 45. ind. 4. Cur autem hæ, de quibus hic agimus, Litàniæ maiores dictæ fuerint: conſtat ad minorum Litaniarum differentiam ſic appellatas eſſe. Non enim vnæ tantum in anno. ſed plures ſolitæ erant fieri Litaniæ pro conſuetudine cuiuſque eccleſiæ, vt apparet ex epiſt. S. Greg. 76. lib. 7. indic. 2. ad Caſtorium, vbi habetur mentio de quatuor, vel quinque ſolemnibus Litaniis in Rauennate eccleſia celebrari ſolitis. A quo autem Litaniæ primùm fuerint inſtitutę, adhuc mihi eſt inexploratum; vetuſtiſſimum ſanè morem fuiſſe in eccleſia Litanias peragere, certiſſimum eſt. nam quòd ſpectat ad eccleſiam Orientalem S. Baſilius in epiſt. ad Neocęſarienſes tradit, in ea eccleſia in vſu fuiſſe Litanias etiam temporibus S. Gregorij cognomento Thaumaturgi eius ciuitatis epiſcopi, qui vixit tẽporibus Decij Imperatoris, quas poſtmodum in cęteris Orientis eccleſiis conſtat fuiſſe frequentatas, adeò vt eas ſolemniori pompa etiam Ariani fuerint æmulati, vt ſcribit Socrat. lib. 6. c. 8. & Sozom. lib. 8. cap. 8. quas tamen Arcadius Imp. edicto promulgato, illis inhibuit. l. 30. de heret. Cod. Theod. Litaniæ etiam reperiuntur dictę Proceſſiones. c. 17. concil. Laodic. edi. 2. conſtat autem penes Latinos vetuſtiorem fuiſſe vſum procedẽdi ad loca martyrum, vt Tertul. lib. 2. ad vxorem, & Hieron. epiſt. 12. ad Euſtoch. Eaſdem itaque ſiue Litanias ſiue Proceſſiones dicere velimus, vnuſquiſque epiſcopus in ſuis eccleſijs ſtudioſè agere conſueuit, vnde de S. Honorato epiſcopo Maſſilienſi hęc pro magna laude Gennadius c. 99. Hic Litanias ad ſupplicandum Dei clementiam cum plebe ſibi credita pro viribus agit. hæc ille. Porrò percelebres, & ab vniuerſa penè eccleſia receptæ ſunt illæ, quas S. Mamertus epiſcopus Viennenſis reſtituit in Gallijs, temporibus Valentiniani tertij Imp. anno circiter 452. vt ſcribit Ado epiſcopus Vien. in chron. quę & Rogationes appellatę ſunt, cuius piæ inſtitutionis occaſionem ſcribit in ſermone quodam Alcimus Auitus eiuſdem eccleſiæ epiſcopus, ſucceſſorq; Eſichij, quem præceſſit S. Mamertus; extat præterea de iiſdem epiſtola Sidonij Apollinaris ad eundem S. Mamertum ſcripta lib. 7. epiſt. 1. alia ad Aprum 14. lib. 5. Vbi (vt mittamus cętera) hæc inter alia de priſtina Litaniarum obſeruatione iam negligentia torpeſcente: Erant, inquit, quidem prius (quod ſalua fidei pace dictum ſit) vagæ, tepentes, infrequentesque, &, vt ſic dixerim, oſcitabundę ſupplicationes quę ſemper interpellantium prandiorum obicib. hebetabantur: ad quas, vt nihil amplius dicam, figulo pariter & hortulano non oportuit conuenire. In

his

his autem, quas ſuprafatus ſummus ſacerdos & protulit, pariter & contulit, ieiunatur, oratur, pſallitur, & fletur, &c. hæc Sidon. Ex his quidem Sidonij verbis apparet, S. Mamertum epiſcopum non tam inſtituiſſe, quàm reſtituiſſe, & in meliorem formam reduxiſſe ſacras Rogationes. Sanè quidem S. Auguſtinus, qui tempore præceſſit S. Mamertum, de iiſdem Rogationibus, quę præcedunt celebritatem Aſcenſionis Dominicę non obſcurè meminit ſerm. 173. de temp. in vigilia Aſcenſ. tom. 10. pag. 338. edit. Louanien. eſt eius exordiũ huiuſmodi: Scire debemus, & intelligere fratres chariſſimi, quia dies compunctionis & pœnitentię celebramus &c. circa finem autem ſic: Nullus ſibi de induſtria aliquas occupationes inquirat, per quas ſe de ecclesię conuentu ſubducat. ſine dubio peccatorum ſuorum vulnera diligit, qui in iſtis tribus diebus, ieiunando, orando, & pſallendo, medicamenta ſibi ſpiritualia nõ inquirit, &c. quibus quidem eundem de ſacris Rogationibus verba facere, nullum eſt dubium. extat de Rogationibus canon. 29. primi concilij Aurelianenſis, item c. Rogationes, de conſecrat. diſtinc. 3. & in capitular. Franc. lib. 5. cap. 85. de iiſdem Cęſarius epiſcopus Arelat. hom. 33. hęc habet: Tribus iſtis diebus, quos regulariter in toto mundo celebrat eccleſia, nullus ſe à ſancto conuentu ſubducat &c. Reliqua autem de Rogationibus vide apud eos, qui ſcripſerunt de diuin. offic. Aliæ inſuper Rogationes ab his ſunt, quas inſtituit S. Gallus epiſcopus Aruernenſis, quæ media Quadrageſima agi ſolitæ erant, de quibus Greg. Turonen. lib. 4. c. 5. Celebrabantur olim in eccleſia Gallicana etiam Litaniæ noni menſis, de quibus agitur in concil. primo Lugdunenſi c. 6.

c Euodij, & ſoc.] De his item hac die Vſuard. Maurolyc. & alij recentiores.

d Stephani epiſcopi.] Agit de huius martyrio Euagr. hiſt. lib. 3. c. 10. & Niceph. lib. 15. cap. 28. ex Ioanne Rhetore. porrò non tantùm Stephanũ, ſed & alios orthodoxos epiſcopos ab hęreticis tunc Antiochiæ occiſos eſſe, indicant litteræ ſancti Simplicij Papę ad Zenonem Imp qui de ſacrilegis pœnas ſumpſerat. habemus eam epiſtolam manuſcriptam, datam decimo Kal. Iulias poſt conſulatum Illi. eſt eius exordium: De eccleſia Antiochena venerandos, &c.

e Philonis, & Agathop.] Hi eſſe videntur, qui ex Syria Romam comitati ſunt S. Ignatium epiſcopum Antiochenum, eiuſque reliquias Antiochiam retulerunt, vt conſtat ex actis ipſius martyrij. Fuit Philo Tarſenſis eccleſiæ, Agathopos Antiochenę diaconus. meminit eorundem frequenter S. Ignatius ſcribens ad Tarſenſes, ad Philadelphos, & ad Antiochenos.

f Aniani epiſcopi.] De eo Euſebius in chron. & hiſtor. lib. 2. cap. 23. & lib. 3. cap. 12. Hierony. de ſcript. eccleſ. in Marco, Niceph. hiſt. lib. 3. c. 2. Niceph. epiſc. in chron. & alij; multa habet de eo Petrus in catal. lib. 9. cap. 19. ſed quæ videntur apocryph. Erat Alexandrię eccleſia nomine ſancti Aniani, cuius meminit Epiphan. in panar. hęreſ. 69. eius autem ſacrum corpus Venetias eſſe tra ſlatum accepimus. Fuit alius eiuſdem nominis Anianus Aurelianenſis epiſcopus, alius item Meldenſis, de quo agitur in actis S. Genouefæ, ijdemq; ſanctitate nobiles.

g Ermini epiſcopi.] De eo etiam Molan. in addit. ad Vſuard. pluribus autem in indic. ſanc. Belg. Succeſſit hic Sancto Vrſmaro anno Domini 713. extare de eius actis librum ſcriptum, idem auctor affirmat.

26 Sexto Kalendas Maij. Luna. D iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

ROMAE natalis beati Cleti [a] Papę, qui ſecundus poſt Apoſtolum Petrum rexit Eccleſiam, & in perſecutione Domitiani martyrio coronatus eſt. Ibidem ſancti Marcellini [b] Papæ & martyris, qui ſub Diocletiano pro fide Chriſti vnà cum Claudio, Cyrino, & Antonino capite truncatus eſt: quo tempore magna fuit perſecutio, ita vt intra vnum menſem, decem & ſeptem millia Chriſtianorum martyrio coronarentur. Amaſeæ in Ponto ſancti Baſilei [c] epiſcopi & martyris, qui ſub Licinio Imperatore illuſtre martyrium conſummauit: cuius corpus in mare proiectũ,

& ab Elpidiphoro angeli monitu repertum, honorificè tumulatum fuit. Bracari in Luſitania ſancti Petri [d] martyris, primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Viennæ ſancti Clarentij [e] epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Lucidij [f] epiſcopi. In monaſterio Centula ſancti Richarij [g] presbyteri & confeſſoris. Trecis ſanctæ Exuperantiæ [h] virginis.

APRILIS 26.

a CLETI Papę.] De eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij, Beda autē hic de Anacleto, de Cleto autem ad 3. non. Maij. Ob nominis ſimilitudinem magna, tum apud Latinos, tū etiam apud Gręcos facta eſt de Cleto & Anacleto confuſio: vt niſi vitium ſit in codice, librariorum oſcitantia, non leues quidem, imò grauiſſimi ſcriptores in his nominibus erraſſe noſcantur. S. Ignatius in primis in epiſt. ad Mariam Caſſabolitem pro Cleto habet Anacletum. id ipſum S. Irenæus feciſſe videtur, aduerſus hæreſ. lib. 3. c. 3. Euſebius etiam in chron. & hiſt. lib. 3. c. 12. Nicephorus item hiſt. lib. 3. cap. 2. & Niceph. epiſc. in chron. Ex Latinis itidem Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. & Auguſt. epiſt. 165. putantes, credo, Cletum eundem cum Anacleto, illum prætericrunt. econtra autē plerique, qui nouerunt Cletum, neſciuerunt Anacletum, vt inter alios S. Epiphanius, qui in panar. hæreſ. 27. ponens Cletum, prætermittit Anacletum. Sed in his quæ ſunt Romanæ eccleſiæ, maior eſt adhibenda fides eius alumnis, quàm cæteris. Poſt librum de Romanis Pontificibus, S. Hieronymus de ſcrip. eccleſ. in Clemente, poſt Linum recenſet Cletum. poſitum habetur nomen Cleti in canone Miſſæ antiquitus ſcripto. de eodem præterea indices Vaticani, quos exſcripſimus. Quòd autem Cletus ante Clementem ſederit, aliaque plura de eo egimus in Annal. eccleſ.

b Marcellini Papæ.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Ecce tibi iterum penes Græcos in nominibus facta confuſio, putantes itidem, eundem eſſe Marcellinum cum Marcello; vnde Euſebius præteriens Marcellum, Marcellinum tantùm numerat in chron. & hiſt. lib. 7. cap. 26. quem errorem & cæteri ſequuti eſſe videntur, vt Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 6. cap. 34. & Niceph. epiſc. in chron. Non ſic quidem Latini, vt Optatus lib. 2. contra Parmen. & Aug. epiſt. 165. ac cæteri omnes recentiores. Ipſa eorum acta inter ſe diuerſa, diuerſos prorſus eſſe, planè declarant. ſucceſſit Marcellinus Caio, vt omnes tam Græci, quàm Latini citati auctores teſtantur. Cętera de ipſo in Annal. eccleſ.

c Baſilei epiſcopi.] Agunt de eodem item hac die Græci in Menologio, vbi & martyrium, corporis inuentio, atque translatio narrantur. Metaphraſtes ex antiquioribus monumētis edidit eius acta; quæ recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. ex quibus omnibus erroris arguitur Nicephorus, dū lib. 8. cap. 14. adnumerat S. Baſileum inter epiſcopos, qui interfuerunt Nicęno concilio, cùm conſtet eundem ſub Licinio Imp. martyrio coronatum obijſſe diem.

d Petri.] De eodem Vaſæus in chron. Hiſp. Flos. ſanct. Hiſp. & Theſau. cōcio. tom. 2. hac die.

e Clarentij epiſc.] De eo item hac die Beda, Ado Vien. in chron. anno 641. ponitur hic trigeſimus eius ſedis epiſcopus ſub Vitaliano Papa in tabul. Democh.

f Lucidij epiſc.] In tabulis eccleſiæ Verōn. & in ſępius citato codice pag. 8. & 39. eſt & Lucillus nomine eiuſdem ciuitatis epiſcopus, de quo in dictis tabulis agitur pridie Kalen. Nouembris: quem illū ipſum puto, qui interfuit concilio Sardicenſi, vbi loco Lucilli, Lucius ſubſcriptus reperitur tomo 1. concilior. nam apud Athanaſium in apologia ſecunda inter epiſcopos Italiæ, qui illi ſynodo interfuerunt, Lucillus ponitur poſt Seuerum Rauennatem epiſcopum. Vocat eundem cum cæteris in teſtimonium Athanaſ. in apologia ad Conſtantium col. 416. d.

g Richarij.] Agit de eodem Vſuardus hac die. Eius res geſtas ſcripſit Albinus Flaccus ad Carolum Magnum Imper. habet ea Sur. tom. 2. Agit de eo item Vincent. lib. 23. c. 96. 97. & 81. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanc. Bened. lib. 3. c. 98. & 295. claruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa annum Domini ſexcenteſimum atq; trigeſimum.

h Exuperantiæ.] Maurol. & Molan. in addit. ad Vſuard. hac die de eadem agunt.

ij. E Quinto Kalendas Maij. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

NICOMEDIAE natalis ſancti Anthimi [a] epiſcopi & martyris: qui in perſecutione Diocletiani ob confeſſionem Chriſti, martyrij gloriam capitis obtruncatione ſuſcepit. Sequuta eſt quoque illum vniuerſa penè gregis ſui multitudo, quorum alios iudex gladio obtruncari, alios ignibus conflagrari, alios nauiculis impoſitos pelago immergi fecit. Tharſi in Cilicia ſanctorum Caſtoris [b] & Stephani martyrum. Romæ depoſitio beati Anaſtaſij [c] Papæ, viri ditiſſimæ paupertatis, & Apoſtolicæ ſolicitudinis: quem (vt ait ſanctus Hieronymus) diu Roma habere non meruit, ne orbis caput ſub tali epiſcopo truncaretur: nam haud multo poſt eius obitum Roma à Gothis capta fuit. Bononiæ ſancti Tertulliani [d] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Theophili [e] epiſcopi. Conſtantinopoli ſancti Ioannis [f] abbatis, qui pro cultu ſacrarum imaginum ſub Leone Iſaurico plurimum decertauit.

APRILIS 27.

a ANTHIMI epiſcopi.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio tertio non. Septemb. ſcribit de Anthimo Euſeb. hiſtor. lib. 8. cap. 6. & Niceph. hiſt. lib. 7. c. 6. & 16. Extant eius acta à Metaphraſte deſcripta, retulit eadem Lipom. tom. 6. & Sur. tomo ſecundo. ſucceſſit hic ſancto Cyrillo eiuſdem ciuitatis epiſcopo, vt teſtantur acta ſanctorum martyrum Indes & Domnæ, quæ recitat Metaphraſ. ſeptimo Kalendas Iannar. ex quo Lipom. tomo 5. & Sur. tomo 6. In honorem S. Anthimi Iuſtinianus Imper. nobilem memoriam excitauit, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtiniani Imp.

b Caſtoris, & Stephani.] Vſuardus de Caſtore tantùm, Maurolycus de vtroque, cui aſtipulantur vet. man. ſcript.

c Anaſtaſij Papæ.] Agunt de eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Locus ſancti Hieronymi hic citatus extat in epiſtola 16. ad Principiam. De eius ſucceſſione Auguſt. epiſt. 165. Proſp. in chron. Socrat. lib. ſeptimo, cap. 9. Theodoret. libro quinto, cap. 23. Sozom. lib. 8. cap. vigeſimoquarto. eius acta in Annal. eccl. ſcripſimus: De Vrbe capta à Gothis, cuius hic mentio habetur, conſtat id contigiſſe Varari & Tertullo conſſ. vt ſcribit Caſſiod. & Proſp. in chron. quod & omnes profitentur, numeratur is annus (ſecundum recentiores chronogr.) à Chriſto 410. ſedis autem Innocentij decimus. Corpus ſancti Anaſtaſij Papæ à Sergio iuniori tranſlatum eſt in titulum Equitij, vt vetus inſcriptio in eadem eccleſia poſita docet.

d Tertulliani epiſc.] Succeſſit hic Paterniano, poniturq; octauus eius ſedis epiſcopus.

e Theophili epiſcopi.] Numeratur hic decimus eius ſedis epiſcopus, tertiusq; poſt ſanctum Philaſtrium, de eo Rampert. in ſerm. de tranſlat. S. Philaſtrij.

f Ioannis abbatis.] De eo item Græci hac die in Menolog. vbi etiam paucis eius res geſtæ deſcribuntur.

28 Quarto Kalen. Maij. Luna. F

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

RAVEN-

RAVENNAE natalis ſancti Vitalis [a] martyris, patris ſanctorum Geruaſij & Protaſij, qui cum beati Vrſicini corpus ſublatum honeſtate debita ſepeliſſet, tentus à Paulino conſulari, poſt equulei tormenta iuſſus eſt deponi in profundam foueam, & terra ac lapidibus obrui; taliq. martyrio migrauit ad Chriſtum. Mediolani ſanctæ Valeriæ [b] martyris, coniugis ſancti Vitalis. Atinæ ſancti Marci, [c] qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, Aequicolis primus Euangelium prædicauit, & in perſecutione Domitiani ſub Maximo præſide martyrij coronam accepit. Alexandriæ paſſio ſanctæ Theodoræ [d] virginis, quæ idolis ſacrificare cõtemnens, cum eſſet in lupanar tradita, repente quidam ex fratribus nomine Didymus miro Dei fauore commutatis veſtibus illam eripuit, qui poſtea in perſecutione Diocletiani ſub Euſtratio præſide ſimul cum eadem percuſſus, ſimul coronatus eſt. Eodem die ſanctorum Aphrodiſij, [e] Caralippi, Agapij, & Euſebij martyrum. In Pannonia ſancti Pollionis [f] martyris, ſub Diocletiano Imperatore. Pruſæ in Bithynia ſanctorum martyrum Patricij [g] epiſcopi, Acatij, Menandri, & Polyæni. Turiaſone in Hiſpania ſancti Prudentij [h] epiſcopi & confeſſoris. Corfinij in Pelignis ſancti Pamphili [i] Valuenſis epiſcopi, charitate in pauperes, & gratia miraculorum illuſtris: cuius corpus Sulmonæ conditum eſt.

APRILIS 28.

a VITALIS.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius res geſtæ iunctæ actis ſanctorum Geruaſij & Protaſij ex epiſtola nomine S. Ambroſij, quam recitat Sur. tom. 3. 19. Iunij, Mombritius item recenſet huius acta tom. 2. De eius veneratione ſepulchro Venantius Fortun. lib. 4. in vit. S. Martini meminit his verſibus:

Inde Rauennatum placitam pete dulcius vrbẽ,
Pulpita ſanctorum per relligioſa recurres
Martyris egregij tumulum Vitalis adora. &c.
& alibi.
Vitalẽ, & reliquos tot chara Rauenna ſepultat.

lib. 7. ad Bod. ducem. extat de eodem ſermo Petri Damiani apud Sur. tom. 2. pluribus Hier. Rub. hiſtor. Rauen. lib. 1. qui & de veteri inſcriptione ad eius ædem agit lib. 3. Fuit eiuſdem nominis Vitalis epiſcopus eiuſdem eccleſiæ Rauennatis: quem miror admodum prætermiſſum ab iis, qui res Rauennates tractarunt, præcipuè verò nouiſſimè à Hieronymo Rubeo. Ad hunc Vitalem epiſcopum ſcripſit Venant. Fortunatus duo epigrammata, fuit enim illi æqualis, agitque de baſilica ſancti Andreæ ab ipſo erecta, quam idem Rubeus horum inſcius tribuit ſancto Petro Chryſologo, redarguens eos etiam, qui eandem adſcribunt Maximiano: porrò Vitalem epiſcopum, eam erexiſſe, ex duobus illis epigrammatibus, luce clarius apparet, habentur eadem lib. prim. in princ. Vixit hic Vitalis epiſcopus circa annos Domini quingentos ſeptuaginta, quibus etiam temporibus claruit Venantius Fortunatus, qui Rauennæ nutritus, ibidem etiam liberales didicit diſciplinas, vt ſcribit Paul. diac. de geſtis Longobard. lib. 2. cap. 9.

b Valeriæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Huius martyrij acta intexta habentur cum rebus geſtis ſancti Vitalis, quę nuper citauimus.

c Marci epiſc.] Legimus eius acta, tam ſoluta oratione, quam metro conſcripta Atina Romam tranſmiſſa; in quibus licet auctorum nomina deſiderentur, compertum tamen habemus ex Petro diacono bibliothecario Caſinate in lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſinen. c. 45. ſcriptam eſſe paſſionem eiuſdem S. Marci à Petro diac. Chartulario eiuſdem monaſterij ad Odeſirium abbatem; qui quidem auctor narrat, additum ab eodem etiam tractatũ de excidio & reſtauratione eiuſdem ci-

uitatis Atinæ, necnon libellum de eiuſdem ſancti tranſlatione atque miraculis, compoſitumq́; canticum eccleſiaſticum in eius ſolemnitate canendum, ac demum de eadem celebritate ſermones octo; hæc Petrus diac. quem illum ipſum puto Petrum, qui ea ſcribens de ſeipſo, tanquam de alio extraneo modeſtiæ cauſa locutus eſt. Quòd ad opus metricum ſpectat idem ſcriptor eodem libello c. 43. refert, Petrum Romanæ eccleſiæ ſubdiaconum ſcripſiſſe verſibus res geſtas eiuſdem S. Marci epiſcopi.

d Theodoræ.] Beda, ac cæteri qui ſupra auctores hac die, Græci autem nonis Aprilis. Cenſetur hæc eadem cum ea, de qua ſcribit ſanctus Ambroſius lib. 2. de virgin. licet pro Alexandria ibi Antiochia legatur, quod librariorum potius vitio accidiſſe exiſtimamus. Græci etenim ac Latini omnes vno ore illam Alexandriæ paſſam eſſe teſtantur. Idq́ue etiam eius acta profitentur, quæ ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes, extant apud Lipom. tom. 7. & tomo ſecundo. conſule annotationem inferius poſitam die 3. Maij in Alexandro & Antonina.

e Aphrodiſij, & ſoc.] Agunt præterea hac item die de his Beda, Vſuardus, Ado, cæterique recentiores.

f Pollionis.] De eodem Beda, ac cæteri qui ſupra. Huius acta ſummatim complexa recitat Petrus in catal. lib 4. c. 94. licet in mendoſo codice, pro Pollione, Pullio; pro Cibali Ciualis, & pro Sirmio Firmus legatur.

g Patricij epiſcopi.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, vbi pluribus eius res geſtas referunt.

h Prudentij epiſcopi.] De eo Vaſęus in chron. Hiſpan. qui ſcribit fuiſſe epiſcopum Tarraconenſem, vixiſſeq́ue temporibus Diocletiani. plura de eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. concio. tom. 2.

i Pamphili epiſcopi.] Huius acta Romam allata accepimus à D. Federico Ranaldo Vaticanæ bibliothecæ præcipuo cuſtode viro integerrimo, cui me plura debere profiteor; eius etenim officio & propenſiori erga me beneuolentia ac ſtudio eiuſdem bibliothecę ſępè penetralia patuere, ex quibus magna facta eſt rebus noſtris acceſſio.

29 Tertio Kalen. Maij. Luna. G *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

APVD Paphum in Cypro ſancti Tychici [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, quem idem Apoſtolus in ſuis epiſtolis cariſſimum fratrem, miniſtrum fidelem, & conſeruum ſuum in Domino appellat. Cirthæ in Numidia natalis ſanctorum martyrum Agapii [b] & Secundini epiſcoporum, qui poſt longum apud præfatam vrbem exilium, in perſecutione Valeriani, in qua tunc maxime gentilium rabies ad tentandam iuſtorum fidem inhiabat, ex illuſtri ſacerdotio effecti ſunt martyres glorioſi. Paſſi ſunt in eorum collegio Aemilianus miles, Tertulla & Antonia ſacræ virgines, & quædam mulier cum ſuis geminis. Mediolani ſancti Petri [c] martyris, ordinis Prædicatorum, ab hæreticis ob fidem catholicam intercempti. Eodem die ſanctorum ſeptem Latronum, [d] qui à ſancto Iaſone ad Chriſtum conuerſi, martyrio vitam adepti ſunt ſempiternam. Brixiæ ſancti Paulini [e] epiſcopi & confeſſoris. In cœnobio Cluniacenſi ſancti Hugonis [f] abbatis. In monaſterio Moliſmenſi ſancti Roberti [g] primi abbatis Ciſtertij. Romæ ſanctæ Catharinæ [h] virginis Senenſis, ordinis ſancti Dominici, vita & miraculis claræ, quam Pius ſecundus in ſanctarum Virginum numero adſcripſit.

TYCHICI

a TYCHICI diſcipuli.] Scribit de eo Paulus Apoſtolus ad Epheſios ſexto, ad Coloſſenſes quarto, & 2. ad Timotheum cap. 4. Lucas etiam in Act. Apoſt. cap. 20. Agit de eodem, hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Tradit Dorotheus in ſynop. hunc fuiſſe primum Chalcedonenſis eccleſiæ epiſcopum.

b Agapij, & Secundi.] De his item hac die Vſuardus, Ado, & alij, Beda autem tertio kalen. April. extant horum res geſtæ vnà cum actis ſanctorum Mariani, & Iacobi, quæ recitat Sur. tomo 2. & 3. in princ.

c Petri martyris.] Huius res præclarè geſtas ſcripſit Thomas Lentinus Patriarcha Hieroſolymitanus, quæ Sur. deſcripſit tomo ſecundo. Plura de eodem Vinc. libro trigeſimoprimo, c. 103. & Antoninus in tertia parte, tit. vigeſimotertio, cap. ſexto. martyrium ſubiit anno Domini 1252. ſequenti verò anno ab Innocentio Papa quarto adſcriptus eſt in numero Sanctorum, vt de eo ſcribit Bernardus in chron. cætera collecta habes ſimul in Theſau. concion. tomo ſecundo. hac die porrò officium ei duplex perſolui, Syxtus quintus Pont. Max. datis de ea re Apoſtolicis litteris præcepit hoc anno Domini 1586.

d Septem Latronum.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, à quibus etiam recenſentur eorum nomina, videlicet Saturninus, Iaciſcolus, Fauſtianus, Ianuarius, Marſalius, Euphraſius, & Mammius; quos omnes Iaſon, & Soſipater Chriſti confeſſores eodem cum illis incluſi carcere, primùm ad Chriſti fidem, inde ad confeſſionem eius nominis, ac tandem ad promerendam martyrij coronam incitarunt. hęc ipſa in dicto Menologio recitantur.

e Paulini epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Brixianæ, ex quibus etiam alij acceperunt.

f Hugonis abbatis.] Scripſit eius acta monachus Cluniacenſis Hugo item nomine, habet ea Surius tomo ſecundo. eadem item monumentis mandata à Gilone, atque Reinaldo tradit Molan. recenſet eundem ſanctus Bernardus, cùm meminit de ſanctis abbatibus cœnobij Cluniacenſis in apologia ad Gulielmum. de eodem Petrus Cluniac. libro primo & ſecundo miracul. Vſus eſt eo familiariſſimè Gregorius ſeptimus Rom. Pontifex, cuius ad illum extat epiſtola data anno Chriſti 1078. kalendas Iulij primæ indict. qua ærumnas deplorat, quibus aſſiduè angebatur. obijt (vt auctor eſt Sigeber. in chron.) anno Domini 1109. De eo item alij plerique ſcriptores, ac nouiſſimè Trith. de vir. illuſtr. ordinis Sancti Bened. lib. 3. cap. 328.

g Roberti abbatis.] Extat eius vita ſcripta ab Odone abbate Moliſmenſe, quam retulit Sur. in tomo ſecundo, hac die. Exceſsit ex hac vita anno Domini milleſimo nonageſimo octauo, vt teſtatur Sigebert. in chron. huic ſucceſsit Albericus, cui ſubrogatus eſt Stephanus, de quo ſuperius actum eſt.

h Catharinæ.] Acta eius nobiliſsima ſcripſit beatus Raimundus Capuanus, ordinis Prædicatorum magiſter: multa præterea ex dialogorum libris, ac eius epiſtolis colligi poſſunt de eius rebus geſtis. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino milleſimo trecenteſimo octogeſimo: quam Pius Papa ſecundus anno 1461. adſcripſit in ſanctorum numero. plura de eadem S. Antoninus in tertia parte, tit. vigeſimotertio, cap. decimoquarto. Legimus in cod. man. ſcrip. luculentam orationem, quam idem Pontifex Pius habuit in publico Conſiſtorio ea die, qua eam relaturus erat in numerum ſanctorum. eſt eius exordium: Catherinam Senenſem in catalogum hodie ſanctarum Chriſti virginum relaturi &cæt. leguntur ibidem litteræ Apoſtolicę de canonizatione eiuſdem, datę xj. kal. Nouemb. anno iij. Pontificatus eius: quæ ſic incipiunt: Ezechielis prophetę magna eſt ſententia &c.

xix. A Pridie Kalen. Maij. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

LAMBESE in Numidia natalis ſanctorũ martyrum Mariani a lectoris, & Iacobi diaconi: quorum prior, cùm iam pridem infeſtationes Decianæ perſecutionis in confeſſione Chriſti viciſſet, iterũ cum clariſſimo collega tentus eſt, & ambo mirabiliter poſt

dira

dira & exquiſita ſupplicia diuinis reuelationibus ſecundo confortati, nouiſſimè cum multis alijs gladio conſummati ſunt. Apud Santonas beati Eutropij[b] epiſcopi & martyris, quem ſanctus Clemens Pontificalis ordinis gratia conſecratum direxit in Galliam, peractaque diu prædicatione, ob Chriſti teſtimonium colliſo capite victor occubuit. Cordubæ ſanctorum martyrum Amatoris[c] presbyteri, Petri monachi, & Ludouici. Nouariæ ſancti Laurentij[d] presbyteri, & puerorum martyrum, quos ille ſuſceperat educandos. Alexandriæ ſanctorum martyrum Aphrodiſij[e] presbyteri, & aliorum triginta. Epheſi ſancti Maximi[f] martyris, qui in perſecutione Decij coronatus eſt. Firmi in Piceno ſanctæ Sophiæ[g] virginis & martyris. Neapoli in Campania ſancti Seueri[h] epiſcopi, qui inter alia admiranda, mortuum de ſepulchro excitauit ad tempus, vt mendacem creditorem viduæ & pupillorum falſitatis argueret. Euoreæ in Epiro ſancti Donati[i] epiſcopi, qui tempore Theodoſij Imperatoris eximia ſanctitate refulſit. Londonij in Anglia ſancti Erconualdi[k] epiſcopi, qui multis miraculis claruit.

APRILIS 30.

a MARIANI, & Iac.] De his item hac die Vſuardus, & Ado pluribus; Petrus item in catalog. libro quarto, cap. centeſimoquarto, extant horum acta, quæ recitat Sur. tomo ſecundo.

b Eutropij epiſcopi.] Vſuardus item, Ado, & alij hac die, Petrus in catal. lib. quarto, cap. 105. Meminit eiuſdem Greg. Turon. de glor. martyr. cap. 56. Petrus Cluniac. epiſto. 2. extat epigramma Venantij Fortunati de baſilica S. Eutropij per Leontium epiſcopum reſtituta De eodem Eutropio ſcripſit carmen laudis Franc. Bonad. ſanctor. lib. 2. Monod.

c Amatoris, & ſociorum.] Horum martyrij res geſtas ſcripſit ſanctus Eulogius in Memoriali ſanct. libro tertio, cap. decimotertio, paſſos teſtatur hac die, æra octingenteſima nonageſimatertia, à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimoquinto.

d Laurentij, & ſociorum.] De his etiam tabulæ eccleſiæ Nouarienſis, quas vnà cum rebus geſtis prædictorum ſanctorum martyrum Romam miſſas accepimus. Plura de ijſdem in vita ſancti Gaudentij eiuſdem ſedis epiſcopi, quam recitat Mombritius tomo primo vit. ſanct. Paſſi ſunt hi temporibus Valentiniani Imp. ſubita graſſatione Gentilium in eoſdem irrumpente, vt factum eſt etiam eodem ſeculo in martyres Anaunenſes. Placuit hic deſcribere antiquum epigramma exſculptum in marmoreo ſepulchro, quod dictorum ſanctorum martyrum ſacris oſſibus eſt refertum, ex quibus medicus liquor manare conſueuit. Eſt enim huiuſmodi.

Aſpicis hoc marmor tumuli de more cauatum?
Id ſolidum eſt intus, rima nec vlla patet,
Vnde queat tellus occultas mittere lymphas.
Manat ab ingeſtis oſſibus iſte liquor,
Si dubitas. medio ſudantes tolle ſepulchro
Relliquias. dices: Vnda ſalubris vbi eſt?

e Aphrodiſij, & ſociorum.] Agit de his item hac die Beda, ac recentiores, aſſentiunturq; vet. man. ſcrip.

f Maximi.] De eo etiam hac die Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius acta; quæ quò breuiora, eò fideliora eſſe noſcuntur. habet ea Sur. tom. 2. Accepta videntur ex actis publicis, quæ proconſularia dicebantur: ſic enim ea apud Auguſtinum contra Donatiſtas appellata reperiuntur.

g Sophiæ.] De qua etiam tabulæ Firmanæ eccleſiæ, vbi & ſacra eiuſdem pignora condita debito honore coluntur.

h Seueri epiſcopi.] Huius acta ex antiquis monumentis nuper edidit Paul. Regius. Claruit temporibus Valentiniani iunioris. Hunc illum ipſum puto Seuerum, ad quem extat S. Ambroſij epiſtola. Irrepſit error in eius acta, dum Valentinianus iunior, ſenior eſt exiſtimatus. Paulò ante Seuerũ ſedit ibi Maximus epiſcopus catholica fide præſtãtiſſimus, qui cùm reſiſteret Arianorũ perfidiæ, poſt conciliabulum Ariminenſe actus eſt in exiliũ. de eo mira ſcribit Marcellinus presbyter in libello,

bello, quem obtulit Theodoſio Imperat. Extat Neapoli Sancti Seueri epiſcopi nomine vetus eccleſia, quæ annis præteritis conceſſa eſt Fratribus Prædicat. qui ibidem ſub piæ memoriæ, ac ſpectatiſſimæ noſtrorum temporum ſanctitatis viro R. Magiſtro Paulino Luceɴſi reſtitutore priſtinæ obſeruãtiæ regulæ S. Dominici ſumma cum laude ſanctiſſimæ vitæ inſtitutum, ſicut in aliis pleriſque locis, in ea vrbe primùm aggreſſi, fœliciſſimè propagarunt.

i Donati epiſcopi.] Græci etiam de eodem hac die in Menolog. ſcribit eius res geſtas Sozom. hiſtor. lib. 7. cap. 25. Nicepho lib. 12. cap. 45. Ado Vien. in chron. anno 396. Mombrit. tomo primo vit. ſanct.

k Erconualdi epiſcopi.] Scribit res ab eo geſtas Gothzelinus Morimnenſis, vt conſtat ex catalog. ſcript. Brtan. de eo præterea Beda de geſt. Angl. libro quarto, cap. ſexto. item Tritthem. de vir. illuſtr. ordinis ſancti Bened. libro 4. cap. 163. Vixit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

M A I V S.

I Kalendis Maij. Luna E xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

NATALIS beatorum Apoſtolorum Philippi [a] & Iacobi: [b] ex quibus Philippus poſtquam omnem penè Scythiam ad fidem Chriſti conuertiſſet, apud Hierapolim Aſiæ ciuitatē cruci affixus,& lapidibus obrutus,glorioſo fine quieuit: Iacobus verò,qui & frater Domini legitur,& primus Hieroſolymorum epiſcopus,è pinna templi pręcipitatus,confractis cruribus,ac fullonis fuſte in cerebro percuſſus interijt, ibiq. non longè à templo ſepultus eſt. In Aegypto ſancti Hieremiæ [c] prophetæ, qui à populo lapidibus obrutus,apud Taphnas occubuit, ibiq. ſepultus eſt: ad cuius ſepulchrū fideles (vt refert ſanctus Epiphanius) ſupplicare conſueuerunt, indeq. ſumpto puluere, aſpidum morſibus medentur. In Gallijs, territorio Viuarienſi, beati Andeoli [d] ſubdiaconi,quem ſanctus Polycarpus vnà cum alijs ab Oriente miſit in Galliam ad prædicandum verbum Dei. Hic ſub Seuero Imperatore ſpinoſis fuſtibus cæſus demum enſe ligneo capite in quatuor partes in modum crucis conſciſſo,martyrium conſummauit. Oſcæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Orentij [e] & Patientiæ. Seduni in Gallia paſſio ſancti Sigiſmundi [f] Regis Burgundionum,qui in puteum demerſus occubuit,ac poſtea miraculis claruit. Antiſiodori ſancti Amatoris [g] epiſcopi & confeſſoris. Auſcij ſancti Orientij [h] epiſcopi. In Anglia ſanctorum Aſaphi [i] epiſcopi, & Vualburgæ virginis. Bergomi ſanctæ Gratæ [k] virginis.

M A I I I.

a PHILIPPI, & Iacobi.] Vetus autē inſcriptio aliter ſe habebat, quæ ex antiquis man. ſcrip. Martyrologiis, & ex ſacramentariis apud Micrologi.cap.55. ponitur in hunc modum: Feſtiuitas ſanctorum Iacobi & Philippi, & omnium Apoſtolorum,&c. huius inſcriptionis ratio ibidem ponitur. De Philippo, & Iacobo Beda,ac cæteri Latinorum hac die agunt, Gręci autem in Menologio 18. kalen. Decemb. de Philippo,de Iacobo autem ſeorſum 13. Kal. Iulij. Pręter ea, quæ de Philippo in ſacro leguntur Euangelio, Clemens Alex. lib. 3. Stromat. hunc illum fuiſſe ſcribit,cui Dominus dixit: Sine mortuos ſepelire mortuos ſuos,tu me ſequere. Luc.9. ob cōuenientiam nominis cum Philippo diacono vno ex ſeptem ab Apoſtolis ordinatis factum reperitur, vt confuſis ipſorum rebus geſtis quod vnius eſt, alteri tribuatur; vt inter cætera, filiæ . quæ ex Act. Apoſt. c.6. & 21. Philippi diaconi eſſe noſcuntur, ipſæ à nonnullis Philippo Apoſtolo tribuuntur, vt de eo feciſſe videtur Clemens Alex. quem citat Euſeb. hiſt. lib. 3. cap. 24. idemq́; Polycrates apud Hier. de ſcrip. eccleſ. in Polycrate. licet ex eodem aliter legat Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 25. qui & ipſe aliquando eaſdem Apoſtoli eſſe filias ſcribit lib. 3. c. 33. quamuis ſuperius diaconi filias eſſe dixiſſet. filias item tribuit ei Iſidor. lib. de vit. & mor. ſanc. c. 75. licet alterius cuiuſpiam potius quàm Iſidori ſit illud opus. ſed cùm hæc longiori indigeant examine,

examine, in Annal. opportuniori loco, de his egimus. Quòd autem hic dicitur, omnem penè Scythiam ad fidem Chriſti conuertiſſe: Philippum Apoſtolum in Aſia ſuperiori Euangelium prædicaſſe, Scythiam inſuper peragraſſe, ac demum reuerſum in Phrygiá, martyrio occubuiſſe, tradunt Niceph. hiſt. lib. 2. cap. 39. Metaphraſt. in actis ipſius, quæ recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 3. Iſid. de vit. & obit. ſanct. cap. 75 qui addit & Gallis Euangelium prædicaſſe, ſed puto, Galatis, pro Gallis eſſe reſtituendum. Galatæ enim Gallorum coloni Phrygię partem incoluere Plin. lib. 5. c. vlt. De Hierapoli in Phrygia vbi paſſus, & honorifica ſepultura conditus eſt, hæc S. Ioan. Chryſoſt. in hom. in duodecim Apoſtolos: Philippus miraculis conſeruat Hierapolim. De mortis genere ſcribit Euſeb. in chron. anno duodecimo Claudij Philippum Apoſtolum cruci affixum ac lapidibus inſuper obrutum: diuerſa tamen refert Metaphraſ. vbi ſupra, & Niceph. lib. 2. cap. 39. apud Hippolytum in commentariolo Græcè ſcripto legi Philippum tempore Domitiani Imper. eſſe crucifixum capite inuerſo: accepimus illum è biblioth. Cardinalis Syrleti. Feruntur pleraque de Philippo ſub incerto auctore lib. de paſſionibus Apoſtolorum, & alia ſub nomine Abdiæ, quæ licèt apocrypha cenſeantur, vera tamen nonnulla ibi eſſe, mihi facilè perſuadeo. Eſt celebris Romæ memoria ſanctorum Apoſtolorum Philippi & Iacobi; vbi ſacra eorum corpora requieſcunt, de qua hæc Hadrianus Papa in epiſt. ad Carolum Magnum Imp. de imaginib. Pelagius Papa, atque ſucceſſor eius Ioannes miræ magnitudinis eccleſiam Apoſtolorum ædificantes, hiſtorias diuerſas, tam in muſiuo, quàm in variis coloribus cum ſacris pingentes imaginibus, & à tunc vſque hactenus à nobis venerantur. hæc Hadrianus. rurſus autem in lib. de Rom. Pontificibus in Pelagio Papa primo hęc leguntur: Eodem tempore initiata eſt baſilica Apoſtolorum Philippi & Iacobi: quæ dum initiaretur fabricari, mortuus eſt. hæc ibi, & in Ioanne eius ſucceſſore: Hic, inquit auctor, perfecit eccleſiam ſanctorum Philippi & Iacobi, & dedicauit eam. Porrò titulus ſanctorum Apoſtolorum nomine longè ante prædictorum Pontificum tempora Romæ erat, cuius frequens eſt mentio in concilio ſecundo Romano ſub Symmacho Papa, & in concilio Romano ſub S. Gregorio Pontifice.

b Iacobus.] Hic frater Domini, Iuſtus, idemq; Minor eſt appellatus, quem à S. Petro ordinatum fuiſſe epiſcopum Hieroſolymorum ex Clemente Alex. refert Euſeb. hiſtor. libro ſecundo, cap. 26. Ioannes Chryſoſt. in Ioan. homil. 84. & alij. De eius cathedra epiſcopali adhuc ſuperſtite temporibus Conſtantini, ſcribit Euſeb. hiſtor. lib. ſeptimo, cap. 14. De lamina aurea, quam, vt ſummus ſacerdos eius eccleſiæ, geſtare conſueuit, ſcribit auctor de excid. Hieroſ. qui dicitur Hegeſippus, Euſeb. lib. ſecundo, cap. 21. Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. in Iacobo. & Epiphan. in panar. hereſ. 78. qui omnes & eiuſdem inſtitutum vitę deſcribũt: Illam verò quorundam ſententiam de tribus Iacobis, qua Iacobus Alphæi à Iacobo Iuſto diſtinguitur, in Annal. eccleſ. pluribus confutauimus. Huius martyrium ex Hegeſippo deſcribit Euſeb. hiſtor. libro ſecundo, cap. 22. perpauca verò Ioſeph Antiquit. libro 20. cap. 8. Origenes lib. primo contra Celſum, Metaphraſtes, & alij de eodem pluribus.

c Hieremiæ prophetæ.] De eodem non tantùm Latini omnes, ſed & Græci hac die agunt in Menologio. Præter ea, quæ de Hieremia in diuinis ſcripturis leguntur, ſcribit de eo Ioſeph Antiquitat. libro decimo, cap. 6. 7. 10. & vndecimo. Epiphan. de vit. & inter proph. cap. 8. Hieron. c. 1. in Hierem. & capit. 23. & in præfat. 118. Iſidor. capit. 38. Hieremiæ foueam Conſtantinus miro exornauit ædificio, vt ſcribit Niceph. hiſtor. libro octauo, cap. 30. Cur autem in diuinis ſcripturis non ſint ſcriptæ neces prophetarum, quos à Iudæis occiſos eſſe Chriſti teſtimonio comprobatur: vide quę ſcribit Origenes ad Africanum, cùm agit de Suſannæ hiſtoria. De oſſibus Hieremiæ prophetę tranſlatis ad Tetraphylum, vide in Prat. ſpiritual. cap. 77.

d Andeoli.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij pluribus agunt. Quòd pertinet ad territorium Viuarienſe, eiuſdem nominis Caſſiodorus erexit nobiliſſimum monaſterium, quod illuſtrius reddidit præclara bibliotheca, quam cum magno labore & impenſa collegit, quam deſcriptam habes in duobus illis libris, quos ſcripſit eruditiſſimè de inſtit. diuin. lect. De ipſo autem monaſterio Viuarienſi habes ibid. libro ſecundo, cap. 39. An autem in eodem territorio Viuarienſi fuerit monaſterium Caſſiodori, non auderem affirmare, cùm præſertim, ſecundum deſcriptionem Caſſiodori, alio in loco potius eſſe poſitum videatur.

e Orentij, & Patientiæ.] In Flore ſanc. Hiſpa. ex vete. monumentis Oſcenſis eccleſiæ leguntur hi parentes fuiſſe S. Laurentij martyris.

f Sigiſmundi.] De quo Beda, Vſuard. Ado, & alij. Scribit de eo Greg. Turonen. hiſt. Fran. lib. 3. c. 5 & 6. & exactius de gloria mart. cap. 75. Aim. lib. 2. c. 4. Ado Vien. in chron. anno Domini 492. Sigeb. refert eius necem anno Chriſti 525. & alij plures, nouiſſimè verò Papirius Maſo, qui etſi breuius, diligentius tamen cæteris (mea ſententia) res Francorum conſcripſit.

g Amatoris epiſc.] Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Huius vitam eruditè conſcriptam extare dicit Molanus, ſed nobis hactenus incognita eſt, ea tãtùm legimus de S. Amatore epiſcopo; quæ Conſtantius ſcripſit in actis S. Germani epiſcopi Antiſiodor. lib. 1. c. 2. 3. 4. & quę Sur. refert tom. 7.

tom.7. hac die. Mentio de eodem habetur in uita S. Patritij epiſcopi Hibernorum. Huius opera delata eſſe in Gallias corpora ſanctorum Quirici & Iulittæ, habent acta eorundem martyrum, quę recitat Mombrit. tom. 2. de eodem Vinc. lib. 20. c. 6. Métio habetur de ipſo etiam in uita S. Mamert. apud Mombrit. tomo. 2. vit. ſanct. pag. 70. agit de eodem Petrus in catal. lib. 4. c. 113. & alij. Vixit temporibus Honorij Imp. ſedit an. 30. obijt anno Domini 421. numeratur ſextus eius ciuitatis epiſcopus in tab. Democh.

h Orientij epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus, Ado item, ſed eum Toloſæ ponit.

i Aſaphi epiſc. & Vualburg.] In Anglicana eccleſia de his vnà ſimul agi, percepi. Beda autẽ hac die tantùm de Vualburga, cuius acta, atq; miracula recitat Sur. tomo. 7. ſcriptam eſſe uitam eius à Vuilibaldo epiſcopo, tradit Molan. in annot. ad Vſuard. de ea itẽ Truthem. de vir. illuſtr. ord. ſanc. Bened. lib. 3. c. 250. claruit circa annum 750.

k Gratę.] De ipſa etiam tabulæ eccleſię Bergomens. ex quibus etiam alij.

2 Sexto nonas Maij. Luna. C xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4				

ALEXANDRIAE natalis ſancti Athanaſij [a] eiuſdem vrbis epiſcopi, ſanctitate & doctrina clariſſimi, in cuius perſecutionem vniuerſus pene orbis coniurauerat: ipſe tamen catholicam fidem à tempore Conſtantini vſque ad Valentem, aduerſus Imperatores, præſides, & innumeros epiſcopos Arianos ſtrenue propugnauit; à quibus pluri mas perpeſſus inſidias, profugus toto orbe actus eſt, nec vllus ei tutus ad latendum ſupererat locus: tandem ad ſuam eccleſiam reuerſus, poſt multos agones, multaſque patientiæ coronas, quadrageſimoſexto ſui ſacerdotij anno migrauit ad Dominum, tempore Valentiniani & Valentis Imperatorum. Romę ſanctorum martyrum Saturnini, [b] Neopoli, Germani, & Cæleſtini, qui multa paſſi, in carcerem demum coniecti, ibi in Domino quieuerunt. Item ſanctorum martyrum Exuperij, [c] & Zoes vxoris eius, Cyriaci & Theoduli filiorum, qui ſub Hadriano Imperatore paſſi ſunt. Hiſpali ſancti Felicis [d] diaconi & martyris. Eodem die ſancti Vindemialis [e] epiſcopi & martyris, qui vnà cum ſanctis epiſcopis Eugenio & Longino, doctrina & miraculis aduerſus Arianos decertans, ab Hunnerico rege capite obtruncari iubetur. Abulæ in Hiſpania ſancti Secundi [f] epiſcopi, de quo etiam infra Idibus Maij cum alijs agitur. Florentiæ ſancti Antonini [g] epiſcopi ordinis Prædicatorum, ſanctitate ac doctrina celebris.

M A I I 2.

a ATHANASII epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, Gręci etiam eadem die in Menologio; qui & de eodem item agunt xv. Kal. Februar. ut conſtat ex conſtit. Emmanuelis Imper. puto illa die agi, more maiorum, de eius ordinatione. Habuit S. Gregorius Nazianzenus in eius celebritate luculentam orationem;

N

tionem; plurima in laudem eiuſdem in oratione ad epiſcopos Aegypti, & alijs in locis, S. Baſilius etiam de eo præclara, cuius extant ad ipſum ſcriptę epiſtolę 47. & ſequen. vſque ad 52. Habentur eius acta in vnum collecta ex Socrate, Theodoreto, & Sozomeno, alia inſuper, quæ edidit Metaphraſtes: quæ etſi multa, magnaque videatur, breuiſſima tamen & quaſi ieiuna mihi videntur, ſi cõferuntur cum amplioribus, quæ cùm ex ipſius ſcriptionibus, tum ex priſcis auctoribus tam Græcis, quàm Latinis colliguntur: quę & nos, pro virili, ſummo cum labore per annos ſingulos digeſta deſcripſimus in Annal. eccleſ. ſatis tibi ſit lector ex Gregorij Nazian. elogio hic tantùm libaſſe tanti patris excellentiam, qui in ea oratione, quam in laudem Heronis ſcripſit, hunc ipſum poſt alias laudes, oculum orbis, ſacerdotum Antiſtitem, vocem ſublimem, Fidei columen, Chriſti lucernam, & ſecundum Præcurſorem appellat. Migrauit autem ex hac vita, Gratiano ſecundùm & Probo conſſ. cùm ſediſſet annos ſex ſupra quadrageſimum, numeratur hic annus Domini (ſecundum rationem recentiorum) 371. Venerandum corpus eius Venetias tandem tranſlatum, illić honorificentiſſimè aſſeruari audiuimus. Porrò cùm olim Vrbs Romana Petri Apoſtoli ſedes Athanaſio magnis oppugnationum procellis agitato tutiſſimus portus fuerit, & tanquam aſylum & perfugium calamitatum omnium ſanctiſſimi viri; non ſine diuino conſilio factum videtur, vt fortiſſimus fidei defenſor religionis in Oriente propagandæ, & eccleſiaſticę vnionis conciliandæ cauſa iterum quodammodo poſt annos mille ducentos & amplius ad Vrbem redierit, præclaro ei conſtituto domicilio. Nam Gregorius xiij. Pont. Max. ſtudioſiſſimus catholicę fidei propagator, cupidiſſimusque Orientalis eccleſię vnionis & pacis, Romæ templum egregium S. Athanaſij nomine conſtruxit, collegiumq; Græcorum inſtituit, ubi complures adoleſcentes bonis moribus & orthodoxæ fidei doctrina erudiuntur, ex quo Seminario vberes aliquando pietatis fructus ad Orientalem eccleſiam venturos Dei benignitate, & S. Athanaſij patrocinio ſperare licet.

b Saturnini, & ſoc.] Agunt de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

c Exuperij, & Zoes.] De his etiam hac die Grǫci in Menologio. Erexit Iuſtinianus Imp. nobilem eccleſiam nomine S. Zoæ martyris, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp.

d Felicis diac.] De eo item in breuiario Toletano, vbi plura in eius officio eccleſiaſtico.

e Vindemialis epiſc.] Meminit Vindemialis epiſcopi Victor Vticenſis in appendice ad tertium librum, vbi agit de martyrio ſeptem fratrum; Fuit, vt ait, epiſcopus Capſenſis ciuitatis, de cuius martyrio agit Greg. Turonen. hiſt. Fran. lib. 2. c. 3. licet diuerſè Petrus in catal. lib. 4. c. 126. ſed perperã, vt apparet.

f Secundi epiſc.] Fuit hic vnus ex illis primis epiſcopis, qui à ſancto Petro ordinati, ab eodẽ in Hiſpaniã miſſi ſunt. Porrò in breuiario Toletano nõ tantùm de Secũdo, ſed & de cęteris hac die agitur, hymnusq; ſacer de omnibus ibidẽ legitur, de quibus omnibus chron. Hiſpan. & alij ſcripſere.

g Antonini epiſcopi.] Huius res geſtę iuſſu Clementis ſeptimi Roman. Pont. à F. Vincentio Mainardo ord. Prædic. exactè conſcriptæ ſunt. De eodem plura Franc. Caſtel. lib. 3. de vir. illuſtr. ord. Prędic. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1459. relatus autem in numerum ſanctorũ ab Hadriano ſexto Papa anno 1523.

xxvj. D **Quinto nonas Maij. Luna.** 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

HIEROSOLYMIS Inuentio [a] ſacroſanctæ Crucis Dominicæ, ſub Conſtantino Imperatore. Romæ via Numentana paſſio ſanctorum martyrum Alexandri [b] Papæ, Euentij & Theoduli preſbyterorum: ex quibus Alexander ſub Hadriano † principe & Aureliano iudice poſt vincula, carceres, equuleum, vngulas, & ignes punctis [c] creberrimis per tota membra confoſſus, ac peremptus eſt: Euẽtius verò & Theodulus

† Traiano.

dulus poſt longos carceres ignibus examinati, ad vltimum decollati ſunt. Narniæ ſancti Iuuenalis [d] epiſcopi & confeſſoris. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Alexandri [e] militis, & Antoninæ virginis, quæ in perſecutione Maximiani ſub præſide Feſto ad lupanar damnata, & ab Alexandro, qui pro ea ibi remanſerat, mutato habitu clam educta, cum eo poſtmodum iuſſa eſt torqueri: & ambo ſimul præciſis manibus in ignem pro Chriſto iniecti, egregio peracto certamine coronantur. In Thebaide ſanctorum martyrū Timothei, [f] & Mauræ coniugis, quos Arianus præfectus poſt multa tormenta cruci iuſſit affigi, in qua nouem diebus viui pendentes, ac ſe ipſos in fide roborantes, martyrium conſummarunt. Aphrodiſiæ in Caria ſanctorum martyrum Diodori [g] & Rodopiani, qui in perſecutione Diocletiani à ciuibus ſuis lapidati ſunt.

M A I I 3.

a INVENTIO ſanctæ Crucis.] Beda, ac cęteri Latinorū hac die, Gręci tātūm de Exaltatione xviij. Kal. Octobris, tam ex vet. Menolog. quàm ex conſtit. Em. anuelis Imper. item Niceph. lib. 13. c. 37. & Metaphraſt. in vita S. Ioannis Chryſoſtomi in fine. Inuentionem Crucis cum Græci non habeant in Menologijs, ea eſſe cauſa videtur, quòd inter mobilia feſta eadem adnumerabatur. tertia enim dię à Reſurrectione Domini celebrabatur Crucis reſurrectio, cum nimirum ſurſum emergens, miraculis coruſcauit. id.n. habes, ex oratione in ſanctam Crucem habita à Sophronio epiſcopo Hieroſolymitano, quam in Latinum à ſe tranſlatam edidit noſter Achilles Statius. Quoniam autem Gelaſius in decreto de libris apocryphis apud Grat. diſt. 15. c. ſancta Romana, non ita probat ſcripturam de inuentione S. Crucis: ſanè putādum eſt illam quidem diuerſam eſſe ab ea hiſtoria, quæ à ſancto Ambroſio narratur, ac probatur in ea oratione quam habuit in funere Theodoſij Imperatoris, & à ſancto Paulino in epiſt. 11. ad Seuerum, ab ipſo inſuper Sulpitio Seuero hiſt. lib. 2. Rufin. lib. 1. cap. 8. Socrat. lib. 1. cap. 13. Sozom. lib. 1. c. 1. ac deniq; à Theodoreto lib. 1. c. 18. & alijs, qui ab his accepiſſe videntur. In inuentione S. Crucis mortuum reſtitutum ad vitam Paulinus atque Seuerus affirmant: Græcorum autem aliquī ægrotantem potius conualuiſſe teſtantur. verūm vtrumque factum eſſe Niceph. tradit lib. 8. c. 29. Teſtatur idem Paulinus ſtupendum planè ac perēne miraculum de ligno ſanctę Crucis toti orbi notiſſimum; nam cūm vndique è remotiſſimis etiā regionibus Hieroſolymam religionis ergò Chriſtiani confluere conſueuiſſent, acciperentque de ligno eiuſdem S. Crucis particulam, illud diuina quadam virtute operante, nullam ſentiebat ex diminutione iacturam, S. Cyrillus etiam cath. 10. affirmat totum terrarum orbem ligno ſanctę Crucis Hieroſolymis accepto eſſe locupletatum. Erat cuſtodia Crucis demandata vni ex ſanctioribus cleri Hieroſolymitani, cuius muneris mentio habetur in conc. Chalcedonenſi, at Paſchatis tempore ex adytis templi eadem populo adoranda producebatur, vt in eadem epiſtola teſtatur S. Paulinus. Illud non omittimus, Græcos aliam etiam de ſancta Cruce celebrare conſueuiſſe ſolemnitatem ad xvj. kal. Iunij, qua recolitur memoria admirandę illius apparitionis Crucis ſigni ſupra Hieroſolymam meridie factæ, cuius rei geſtę hiſtoriam S. Cyrillus tunc eiuſdem ecclęſię epiſcopus exactè deſcribit poſt catecheſes, teſtantur hęc ipſa eorū Menologia, & Metaphraſtes.

b Alexandri Papę.] De eo hac die Beda, & alij Latinorum. Extant eius acta, quæ retulit Sur. in tom. 3. De eius ſucceſſione ſcribit Irenęus lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. c. 4. Epiph. in panar. hæreſ. 27. Auguſt. epiſtola 165. & alij, vnus Optatus recenſens ſeriem Romanorum Pontificum lib. 2. contra Parmen. Alexandrum præteriſſe videtur, quod vitio librariorū potius accidiſſe credimus: nam in tabulis eccleſię Africanę, quas recenſet S. Auguſtinus, Alexander adnumeratur poſt Euariſtum. Emendatum hic fuit, quòd quadā incuria irrepſerat, hūc paſſum ſub Aureliano principe: quiquidem longè poſt Alexandri tempora imperauit; pro principe, iudex eſt poſitus, qui hiſce Hadriani temporibus in Chriſtianos gladium poteſtatis acuerat, vt conſtat ex actis aliorum ſanctorū martyrū, qui paſſi ſunt ſub Hadriano Imp. irrepſit item mendum, vt loco Hadriani, Traianus poſitus haberetur: porrò Hadrianus adoptatus à Traiano, dictus eſt Traianus Hadrianus. At

verò ſub Hadriano Imp. Alexandrum Rom. Pont. conſummaſſe martyrium, in noſtris Annalib. eccleſ. pluribus demonſtrauimus; idipſum eius acta ſat oſtentur.

c Punctis creberrimis.] Non ad cruciandum tantummodo, ſed & ad inferendam necem eiuſmodi ſupplicium excogitatum eſt à Caio Caligula ſæuiſſimo principe, de quo hæc Suetonius in Caio cap. 30. Non temerè in quenquam, niſi crebris & minutis ictibus animaduerti paſſus eſt, perpetuo notoque præcepto ita fieri, vt ſe mori ſentiant. hæc Suet. qui & in Galba cap. 17. minutiſſimis ictibus ipſum Galbam fuiſſe excarnificatum, teſtatur. Porrò diuerſum erat hoc ſupplicium ab illo, quod ad excruciandum tantùm, non autem ad occidendum inferri ſolitum erat, quod Stimuleum dictum, furibus ſeruis admoneri conſueuit, de quo ſæpius Plautus, vt in Milite glorioſo his verbis: Neq; niſi ſupplicium ſtimuleum de te datur. In Aſin. Vtinam ſtimulus in manu mihi ſit. & in Menæcl. At ego te pendentem fodiam ſtimulis triginta dies. Stimulis latera ſanctorum martyrum eſſe ſæpe confoſſa, eorum acta teſtantur. De Hippolyto Prudent. hym. 11.

Itaque infeſtis perfodiunt ſtimulis.

d Iuuenalis epiſcopi.] De ipſo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. extāt eius acta, quę in compendium redacta Sur. recitat tomo 7. hac die. Cùm autem tam eius geſta, quàm etiam cuncta Martyrologia, tum edita, tum man. ſcrip. teſtentur, hunc abſque martyrio in pace quieuiſſe, planè conſtat hunc alium eſſe ab eo, quē S. Greg. hom. 27. in Euang. appellat martyrem, eundemq; Narniæ ſepultum dicit. Duos potius eiuſdē eccleſiæ fuiſſe Iuuenales, ſicut Veronæ Zenones, & Rauennæ Vitales, verius exiſtimamus, quàm erraſſe S. Gregorium. His accedit, quòd nonis Maij, tam in Romano Martyrologio, quàm apud Bedam, Vſuardum, Adonem ac cæteros, de alio agitur Iuuenale, eodemq; martyre, quem illum eſſe putamus Narnienſem martyrem, cuius meminit ſanctus Gregorius in dicta homilia. Non tantùm Narnij, ſed Foſſani in Taurinis etiam, vbi eius venerandum corpus tranſlatum haberi dicitur, eſt ſolemniſſima memoria ſancti Iuuenalis, in cuius officio eccleſiaſtico vtroſque Iuuenales confuſos reperi, dum in oratione eademq; peruetuſta, vt apparet, appellant martyrem, in lectionibus autem confeſſorem. In honorem ſancti Iuuenalis Beliſarius monaſterium apud Hortas erexit, vt in lib. de Rom. Pont. in Vigilio legitur.

e Alexandri, & Antoninæ.] Agunt de his Græci etiam in dicto Menologio ad ſextum idus Iunij; vbi rei geſtæ hiſtoria fuſius enarratur. iidem teſtantur ibidem eorum corpora Conſtantinopoli aſſeruari. Scribit & de his Niceph. hiſtor. libro ſeptimo, cap. decimotertio, licet nomina eorum reticeat. Nec quis exiſtimet ob ſimile certaminis genus eoſdem hos eſſe cum Theodora & Didymo, de quibus ſupra quarto kalendas Maij. cùm etenim frequenter Chriſtianæ fœminæ ad proſtibulum damnarentur, ſæpius ſimilis caſus potuit accidiſſe; quinetiam Palladius in Lauſiacis idipſum de alia virgine Corinthi accidiſſe ex Hippolyto deſcribit c. 54. porrò eiuſmodi fallaciæ artem eludendi cuſtodes mutatione habitus, primæ omnium ſuo exemplo docuerunt fœminę Lacedęmoniorum, quæ iiſdem technis maritos ſuos, à nece ſubduxerunt, ſeipſas loco illorum trahentes, hæc apud Valer. de amore coniug. lib. 4. c. 6. exter. cap. 3. Horum acta, quæ hic compendio deſcribuntur, longè vberiùs Metaphraſtes deſcripſit, extāt Latinè reddita à Lipom. tom. 7. & apud Sur. tom. 3. Qualis autem eſſet harum virginum conditio, quæ lenonibus tradebantur, conſule dicta ſuperius in Agnete:

f Timothei, & Mauræ.] Græci item de his agunt hac die in Menolog. vbiq; eorum acta fuſius explicantur.

g Diodori, & Rodop.] De his item hac die Græci in Menolog. vbi & quæ paſſi ſunt tormenta numerantur.

25. xxv. E Quarto Nonas Maij. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

APVD Oſtia Tyberina natalis ſanctæ Monicæ [a] matris beati Auguſtini, cuius ille præclaram vitam in libro nono Confeſſionum teſtatam reliquit. In metallo Phennenſi Palæſtinæ natalis beati Siluani [b] Gazæ epiſcopi, qui in Diocletiani perſecutione, Maximini Cæſaris mandato cum plurimis ſuis clericis martyrio coronatus eſt

Item

Item ſanctorum vndequadraginta [c] Martyrum, qui ibidem ad metalla damnati, poſt ferri candentis aduſtionem, & alia tormenta, ſimul capite cæſi ſunt. Hieroſolymis ſancti Cyriaci [d] epiſcopi, qui cum loca ſancta [e] viſitaret, ſub Iuliano Apoſtata cæſus eſt. In Piceno ſancti Porphyrij [f] martyris. Nicomediæ natalis ſanctæ Antoniæ [g] martyris, quæ nimium torta, & varijs afflicta cruciatibus, altero brachio tribus diebus ſuſpenſa, & in carcere biennio detenta, ad vltimum a Priſcilliano præſide in confeſſione Domini flammis exuſta eſt. Lauriaci in Norico Ripenſi ſancti Floriani [h] martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore, Aquilini præſidis iuſſu, ligato ad collum ſaxo in flumen Aniſum præcipitatus eſt. Tarſi ſanctæ Pelagiæ [i] virginis, quæ ſub Diocletiano in bouem æneum candentem incluſa, martyrium compleuit. Coloniæ ſancti Paulini [k] martyris. Mediolani ſancti Venerij [l] epiſcopi, cuius virtutes ſanctus Ioannes Chryſoſtomus in epiſtola ad eum ſcripta, teſtatas reliquit. In territorio Petragoricenſi ſancti Sacerdotis [m] epiſcopi Lemouicenſis. Antiſiodori ſancti Curcodomi [n] diaconi.

M A I I 4.

a MONICÆ.] Huius præclaras res geſtas inde à pueritia ſcripſit S. Auguſtinus beatæ Matris glorioſus filius lib. 9. confeſ. à cap. 3. vſque ad 13. cætera autem ſupra lib. 5. cap. 8. & lib. 6. c. 12. Quo autẽ potiſſimum anno ex hac vita migrauit, inde etiam colligi poteſt, quòd ſanctus Auguſtinus eius obitũ contigiſſe narrat, cũm eſſet reuerſurus Carthaginem vnà cum ea. Porrò idem ipſe lib. 4. c. 25. contra Petilianum, ait ſe ex Italia rediſſe in Africam occiſo Maximo tyrãno: quem conſtat necatum eſſe Theodoſio ſecundũm & Cynegio conſulibus, menſe Auguſti. ſequenti itaque anno, Tatiaſio & Promoto conſſ. qui ſecũdũm recentiores chronogr. ponitur annus à Chriſto Domino 389. S. Auguſtinus vnà cum matre nauigaturus in Africam, cùm ad Oſtia Tyberina conſediſſet, menſe Maij, hac ipſa die, poſt ſuauiſſima de regno cæleſti colloquia, ſanctiſſimam matrem ad cælos abeuntem præmiſit, annum ætatis agentem quinquageſimumſextum, vt ipſe ſcribit lib. 9. confeſſion. c. 11. in fin.

b Siluani epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius martyrio, & ſociorum, ac de loco, vbi ſunt paſſi, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 17. 22. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 16. & 27. & alij.

c Vndequadraginta mart.] De his item Beda, Vſuard. & Ado. His autem, quæ hic emẽdata ſunt, conſentiunt Græcorum hiſtorici, Euſeb. lib. 8. cap. 22. & Niceph. lib. 7. vbi ſupra. longè verò grauior error illius eſt, qui putat hos illos eſſe martyres, qui paſſi ſunt temporibus Valentis Imperatoris, quando defuncto S. Athanaſio, Petrus electus fuit epiſcopus Alexandrinus, aduerſante Lucio Arianorum epiſcopo, cuius rei geſtæ hiſtoriam monumentis mandauit Theodoretus hiſt. libro 2. cap. 20. hi etenim, de quibus nunc agimus, paſſi ſunt anno octauo perſecutionis Diocletiani Imperatoris vt exactè deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 22. & Niceph. lib. 7. c. 16. nec hi cum illis aliquid commune habent, præter locum Phænenſium metallorum, nam alioqui nec numero, nec mortis genere conueniunt; non enim illi, vt iſti, capite truncati ſunt.

d Cyriaci epiſcopi.] De hoc item Beda, Vſuardus, Ado, & alij; à quibus omnibus cum paſſus dicatur Hieroſolymis temporibus Iuliani Apoſtatæ, non tamen quòd fuerit epiſcopus Hieroſolymorum: eo etenim tempore ſanctus Cyrillus illic ſedebat, qui ſuperuixit vſque ad Theodoſij tempora, interfuitque concilio œcumenico Conſtantinopolitano. hic verò, de quo agitur, fuit epiſcopus Anconitanus, cuius & acta accepimus ab eius eccleſia, ſed quæ aliqua indigeant caſtigatione. celebratur eiuſdem tranſlatio nonis Octobris.

e Cùm loca ſancta viſitaret.] Quàm frequens, ea tempeſtate, ex toto orbe fuerit peregrinatio fidelium ad loca ſancta; teſtis eſt S. Hieronymus, qui ea quæ vidit, ſcriptis conſignauit. In proœm. enim lib. 7. in Ezech. ad Euſtoch. habet hæc ver-

ba: Fateor me explanationem in Ezechielem mul to ante tempore promiſiſſe, & occupatione de to to orbe huc venientium, implere non poſſe: dum nulla hora, nullumque momentum eſt, in quo non fratrum occurramus turbis, & monaſterij ſolitudinem hoſpitum frequentia commutemus; tantùm, vt claudendum ſit nobis oſtium, aut ſcripturarum, per quas aperiendę ſunt fores, ſtudia relinquenda. & ad Paulin. epiſt. 13. De toto, inquit, huc orbe concurritur; plena eſt ciuitas vniuerſi generis hominum, & tanta vtriuſque ſexus conſtipatio, vt quod alibi ex parte fugiebas, hic totum ſuſtinere cogaris &c. ex vniuerſo inſuper orbe Chriſtiano Hieroſolymas mitti eleemoſynas conſueuiſſe, idem teſtatur, ſcribens aduerſus Vigilantium. Sicut autem S. Hieronymus Paulinum tyrocinium monaſticę vitę auſpicantem à peregrinatione eiuſcemodi reuocat, ita & S. Gregorius Nyſſen. monachos, ac ſacras Virgines eiſdem teneri ſtudijs ęgrè tulit; cùm ea occaſione illi ſolitudinis, illæ verecundię, ſanctique pudoris diſpendiũ pati ob nimiam hominum frequentiam cogerentur; in eamque ſententiam, vt apparet, libellum illum ſcripſit, de his qui adeunt Hieroſolymam, quem recitat Lipom. tomo. 2. His exceptis, quàm laudanda, vtilis & fructuoſa ſit eiuſmodi peregrinatio, pluribus docet, S. Hieronymus epiſt. 17. ad Marcellam.

f Porphyrij.] Habetur mentio de eo in actis ſancti Venantij, qui paſſus eſt Camerini, legimus ea man. ſcrip. ſed in nonnullis emendanda.

g Antonię.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Gręci autem in Menologio, pridie id. Iunij. Diuerſa hęc eſt ab Antonina, de quâ ijdem agunt pridie huius diei.

h Floriani.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur eius acta relata à Surio in tom. 3. Mombrit. tom. 1. Petr. in catal. lib. 4. c. 121. Plura de eodem in breuiario Polon. & Cuſpin. in Auſtria. Legimus inſuper eius res geſtas. man. ſcript. Extat de eodem elegans epigramma Bonad. Santon. lib. 2. monod. 59.

i Pelagię.] De Pelagia Tarſenſi agunt hac die Græci etiam in Menologio. Pluribus deſcripta eius acta ex Metaphraſte recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3.

k Paulini.] De eo Molan. in addit. ad Vſuardum, & Galeſin. ex tabulis eccleſiæ Colon.

l Venerij epiſcopi.] Meminit ſancti Venerij Paulinus in uita ſancti Ambroſij. Anaſtaſius Papa in epiſtola ad Ioannem epiſcopum Hieroſolymit. S. Hieronymus in apologia 2. aduerſus Ruffin. S. Paulinus Nolanus epiſtola 16. ad Seuerum. extat de eodem elegans epigramma S. Ennodij epiſcopi Ticinenſis. incipit: Forma pudicitiæ. &c. Sedit temporibus Anaſtaſij Papæ, vt habent acta concilij Carthaginenſis, quod celebratum eſt poſt conſulatum Stiliconis, anno Domini, ſecundum recentiores chronographos, quadringenteſimoprimo. Extat in bibliotheca Card. Syrleti ſancti Ioannis Chryſoſtomi epiſtola ad Venerium ſcripta.

m Sacerdotis epiſcopi.] De quo etiam Molanus in addit. ad Vſuard. Succeſſit hic Aggerico, numeraturq; trigeſimus Lemonicenſis epiſcopus in tab. Demochar. claruitq; circa annum Domini quingenteſimum decimumquintum.

n Curcodomi.] De eo etiam Vſuard. hac die: De eius miraculis agit Conſtantius in vita S. Germani epiſcopi Antiſiod. lib. 1. c. 16.

F Tertio nonas Maij. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

ROMAE ſanctæ Creſcētianæ [a] martyris. Ibidē ſancti Siluani [b] martyris. Alexandrię ſancti Euthymij [c] diaconi, ob Chriſtum in carcere quieſcentis. Theſſalonicæ natalis ſanctorum martyrum Irenæi, [d] Peregrini, & Irenes, ignibus combuſtorum. Antiſiodori paſſio ſancti Iouiniani [e] lectoris. Panormi in Sicilia ſancti Angeli [f] presbyteri, ordinis Carmelitarũ, qui ab hæreticis ob defenſionē catholicæ fidei trucidatus eſt. Hieroſolymis S. Maximi [g] epiſcopi & confeſſoris, quem Maximinus

Cæſar

Cæſar poſt effoſſum oculum, pedemq. ignito ferro aduſtum, ad mētalla damnauit. Edeſſæ in Syria ſancti Eulogij [h] epiſcopi & confeſſoris. Arelate in Gallia ſancti Hilarij [i] epiſcopi, doctrinā & ſanctitate conſpicui. Viennæ ſancti Nicetij [k] epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri. Bononię ſancti Theodori [l] epiſcopi, meritis clari. Eodem die ſancti Sacerdotis [m] epiſcopi Saguntini. Mediolani ſancti Geruntij [n] epiſcopi. Ibidem conuerſio [o] ſancti Auguſtini epiſcopi & Eccleſiæ doctoris, quem beatus Ambroſius epiſcopus fidei catholicę veritatem docuit, & hac die baptizauit.

M A I I 5.

a CRESCENTIANÆ.] De ea vet. man. ſcrip. erat olim titulus Romæ ſanctæ Creſcentianæ, cuius mentio habetur in conc. 1. Romano ſub Symmacho Papa.

b Siluani.] Vete. man. ſcrip. legitur in lib. de Rom. Pontificibus Bonifacium Papam primum ornaſſe ſepulchrum S. Siluani martyris.

c Euthymij.] De quo item Beda, Vſuard. Ado, Petrus in catal. lib. 4. c. 132. & alij recentiores.

d Irenęi, & ſoc.] De his ijdem qui ſupra hac die. Gręci autem in Menologio tantū de Irenæo.

e Iouiniani.] De ipſo etiam Vſuardus hac die. Eius acta deſcripta habentur in rebus geſtis ſancti Peregrini epiſcopi & martyris, qui à Sixto Papa in Gallias miſſus eſt.

f Angeli presbyteri.] Scripſit eius res geſtas Enoch Hieroſolymitanus, de eodem etiam Molan. in addit. ad Vſuard. hac die. habes eaſdem in compendium redactas in Theſau. concio. tom. 2. hac die.

g Maximi epiſc.] Gręci itidem. De eo Sozom. hiſt. lib. 2. c. 19. & lib. 3. c. 20. 21. Theodoret. lib. 2. c. 27. Hieronymus in chron. Niceph. lib. 11. c. 26. & Niceph. epiſc. in chron. Hic eſt tertius eiuſdem nominis epiſcopus Hieroſolymitanus: nam primus Publio, ſecundus Capitoni. hic autem ſucceſſit Macario, ſedit temporibus Conſtantij, cuius Imp. anno vndecimo moritur.

h Eulogij epiſcopi.] Plura de eo ſcribit Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 16. Hic etiam reperitur interfuiſſe S. S. concilio Conſtantinopolitano œcumenico, vt ex eius ſubſcriptione apparet.

i Hilarij epiſcopi Arelaten.] De eodem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq; omnes, ac etiam vet. man. ſcrip. Fateor me de hoc Hilario magna aliquandiu fuiſſe dubitatione perplexum; cum legiſſem aduerſus eum ſcriptas acerrimas litteras ſancti Leonis Papæ ad epiſcopos Galliarum prouinciæ Viennenſis, ſunt autem inter eius epiſtolas num. 89. quibus quidem conſentit conſtitutio Valentiniani Imper. aduerſus eundem Hilarium promulgata, extat inter nouel. Theodoſ. & Valentiniani titu. de ordinat. epiſcoporum poſt Codicem Theodoſianum deſcripta. Arguebatur enim Hilarius, quòd inconſulto, atque contradicente Romano Pontifice, ſibi ſumpſiſſet ordinationes epiſcoporum ad alios Metropolitanos ſpectantium. Vt autem hiſtoriæ veritas eluceſcat, in primis dicimus id ipſum non ab Hilario primùm eſſe tentatum; Patroclus enim Arelatenſis ſedis inuaſor, qui pulſo Herote illic ſedit, eiuſmodi facinus aggreſſus eſt, vt conſtat ex Proſpero in chronic. anno quinto Honorij Imperatoris, & ex litteris Bonifacij Romani Pontificis, quas aduerſus eum ſcripſit ad Hilarium epiſcopum Narbonenſem, cuius decretum Cæleſtinus Papa etiam ratum habuit, ſcribens ad epiſcopos Viennenſis & Narbonenſis prouinciæ epiſtola ſecunda, capit. quarto. De eadem re actum apparet in concilio Taurinenſi c. 2. vbi demum contentioni is finis impoſitus eſt: vt qui ex duobus epiſcopis Arelatenſi & Viennenſi ſuam ciuitatem Metropolim comprobaſſet, is totius prouinciæ obtineret primatū. Quæ ſanè controuerſia agitata fuit vſque ad tempora Hilarij, de quo agimus, qui ſucceſſit ſancto Honorato. Viſus eſt autem Hilarius paulò ardentius (quaſi Arelatenſi eccleſiæ competerent iura primatus) eam cauſam Sancti Leonis Papę tempore pertractaſſe, & in alios ſibi plus æquo vſurpaſſe, vnde eiuſdem S. Leonis indignationem incurrit. Studioſior enim, quàm par erat, amplianđę eccleſiæ Arelatenſis aliquantò fuiſſe videtur; de quo & ſanctus Proſper, qui eum mirificè laudat in lib. 2. c. 9. de vita contemplatiua, hęc ait: Quid S. Hilarius? nonne & ipſe omnia bona ſua, aut parentibus reliquit, aut vendita pauperibus erogauit? Is cùm merito perfectionis ſuæ fieret epiſcopus Arelatenſis, quod illa tunc habebat eccleſia, non ſolùm poſſedit, ſed etiam acceptis fideliū numeroſis hæreditatibus ampliauit &c. Conſtat tamen eundem pęnitentia emendaſſe, quidquid zelo tuendæ eccleſiæ ſuæ iuris, tam in S. Leonem, quàm in Gallicanos epiſcopos deliquiſſet. Abdicauit enim ſe epiſcopatu, & ad eremum inſulæ Lirinenſis, vnde ad epiſcopatū aſſumptus fuerat, re-

meauit. Quòd autem ſedi ceſſerit, argumento eſt epiſtola 90. S. Leonis ad Rauennium in eius locũ mox ſubrogatum: at de reditu ad inſulam Lirinenſem, hoc docet Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtum, vbi agens de ſanctis monachis eius inſulæ, hæc de illo:

Iter redeuntis Hilari. Id etiam perſuadet S. Iſidorus, dum in lib. de vir. illuſt. c. 15. agens de S. Eucherio, hæc ait: Eucherius epiſcopus edidit ad Hilarium Arelatenſem epiſcopum eremi deſerta petentem, vnum opuſculum de laude eiuſdẽ eremi luculentiſſimè & dulci ſermone dictatum. hæc Iſid. Porrò Hilarij ſanctitas nõ eiuſmodi fuit, vt in angulis tantùm paucis innotuerit: nam ſanctus Honoratus epiſcopus Maſſilienſis, qui iiſdem temporibus vixit, eam toto orbe vulgauit; dũ (vt ait Gennadius de vir. illuſt. c. 99.) illius præclaras res geſtas ſcriptorum monumentis æterna memoria conſignauit. Hunc ipſum S. Proſper (vt vidimus) exornat laudibus: hunc etiam S. Eucherius tollit præconijs, ſcribens ad Salonium eius diſcipulum in præfat. libri quæſtionum vet. & nou. teſt. Conſtantius deniq; non mediocris inter eruditos ac pios eius ætatis viros auctoritatis, cuius ſumma laus eſt apud Sidonium Apollinarem in vita, quã ſcripſit S. Germani epiſcopi Antiſiod. lib. 1. c. 33. hæc habet: Aduenientem beatiſſimum virũ vrbis Arelatenſis epiſcopum religioſa gratulatione ſuſcepit, Apoſtolicum inſtar ſui temporis ſacerdotẽ ſuſcipiens. Illuſtrabatur eo tempore ciuitas Hilario ſacerdote multimoda virtute precioſo. erat n. fidei igneus torrens, cæleſtis eloquij, & præceptionis diuinę operarius indeſeſſus, qui venerabilem ſanctum virum Pontificem affatu, vt patrem, reuerentia, vt Apoſtolum ſublimabat. hæc Conſtãtius; Gennadius inſuper de vir. illuſt. c. 69. mirificis eundem laudibus cumulat. Ado epiſcopus Viennẽſis, quamuis ei ob controuerſias inter Arelatenſem & Viennenſem eccleſiam fortaſſe parum gratus eſſe poſſet; illum tamen, vt cæteri, miris laudibus extollit, dum de eo agit in chron. an. Domini 458. hæc autem omnia recitata de S. Hilario patrum elogia poſt eius obitum prolata videntur. Si quis verò eius primordia, immenſoſq; labores illos ab eo vnà cum ſancto Proſpero pro tuenda fide catholica aduerſus Pelagianos ſuſceptos, cùm illi ſancti Auguſtini ſcripta maculis aſpergere, calumnijs labefactare, & canino dente corrodere nitebantur, ſcire cupiat: habetur hac de re teſtimonium S. Cæleſtini Papæ in ea epiſtola, quam pro illis ipſis ſcriptis S. Auguſtini dedit ad epiſcopos Gallicanos. Fuerat enim idem Hilarius olim S. Auguſtini diſcipulus, vt ipſe profitetur in epiſtola ad Aug. ſcripta, quę habetur apud illum tom. 7. pag. 546. edit. Louan. Auguſtinus autem, tã ad ipſum, quàm ad S. Proſperum Aquitanum inſcripſit admirandos libros illos de prædeſtinatione ſanctorum, & de bono perſeuerantiæ, necnon & epiſtolam, quę extat in fine tomi ſeptimi, eod. tit. pag. 542. Hæc ſatis, vt omnis prorſus legentibus ſcrupulus & ambiguitas tollatur de tanti antiſtitis fama & ſanctitate. Deprompſimus hæc ex noſtris Annalibus eccleſiaſticis, atq; huc in lectoris gratiam tranſtulimus. quibus nos laboribus liberaſſet vita S. Hilarij à S Honorato conſcripta, ſi non excidiſſet.

k Nicetij epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij. Nicetum hunc appellat Ado, in chron. ann. 379. Hic interfuit concilio Valentino in Gallijs celebrato, Gratiano tertiùm & Equitio conſſ. anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimoquinto, numeratur hic decimusquartus eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

l Theodori epiſcopi.] Succeſſit hic Laurentio eius ciuitatis epiſcopo, circa annum Domini quingenteſimum trigeſimum, vt in eiuſdem Bonon. eccleſ. tabulis vidimus.

m Sacerdotis epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſiæ Saguntinę, & Flos ſanct. Hiſpan.

n Geruntij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſię Mediolan. extat de eodem epigramma Ennodij epiſcopi Ticinenſis. ſucceſſit Euſebio, vixitque temporibus Valentiniani tertij Imperatoris.

o Conuerſio S. Auguſtini.] Tanti facit Auguſtinum Eccleſia, vt eius conuerſionem hilari commemoratione celebret, quod (haud ſcio) an de vllo alio, Paulo Apoſtolo excepto, factum ſit. De ea ipſe lib. 5. confeſſ. cap. 13. & ſequen. & lib. 9. c. 6. Poſſidius in vita S. Auguſt. cap. 1. Ea contigiſſe uidetur anno à Chriſto Domino trecenteſimo octogeſimoquinto. Vt autem hæc certa ratione firmentur, noſſe debemus, S. Auguſtinum veniſſe Mediolanum anno, qui præceſſit conſulatum Bautonis, vt ipſe teſtatur libro tertio contra Petilian. cap. 25. quiquidem annus (ſecundum recentiorum veriorem ſupputationem) numeratur annus Domini trecenteſimus octogeſimusquartus. ſequenti autem anno, cum Bauto iniret conſulatũ, ipſe (vt ibidem refert) encomiaſticam habuit orationem, quæ haberi conſueuit, more maiorum, in auſpicando conſulatu, de qua item agit lib. 6. confeſſ. cap. 6. ponitur is annus Domini 385. quo Chriſtianam fidem eſt amplexatus, ſeque à rhetoricis ſcholis ſubducens, Caſſiaci ruri plurimum temporis impendit; inde ſequenti anno Paſchatis tempore (vt Poſſidius ſcribit) initiatur à ſancto Ambroſio ſacro baptiſmate, annus is (vt apparet) deſcribitur trecenteſimus octogeſimus ſextus: ex his errare conuincitur Sigebert. qui eum baptizatum ſcribit anno trecenteſimo octogeſimonono. Erat ſanctus Auguſtinus, cùm reliquit errores, quibus ad illud vſque tempus inuolutus fuerat, annum agens vigeſimumoctauum: quod idem ipſe lib. 4. confeſſ. c. 1. teſtatur his verbis: Ab vnde vigeſimo anno ætatis meæ, vſque ad duo de trigeſimum ſeducebamur, & ſeducebamus. &c. licet reuera non continuò, vt hęreſim Manichęorũ deſeruit, Chriſti fidem

ſti fidem ſectatus eſt, vt ipſe ſcribit lib. 6. c. 1. itaq; dicere poſſumus eo anno nuncium remiſiſſe Manichęis, vigeſimo autem nono ſuę ætatis ad Chriſtum conuerſum eſſe, trigeſimo autem baptizatum: quod quidem conſentit his, quæ idem Auguſtinus ſcribit lib. 6. conf. c. xj. inde autem anno trigeſimo tertio ſuę ætatis, reuerſus eſt in Africam, vt conſtat ex lib. 9. confeſſion. cap. xj. in fin. Si quis autem noſſe adhuc cupiat natalem diem eius ſecundum carnem, ipſum cõſulat in libro de beata vita, vbi hęc verba leguntur: Idib. Nouembris mihi natalis dies erat &c.

6 Pridie nonas Maij. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8

ROMÆ ſancti Ioannis ante [a] portam Latinam, qui ab Epheſo iuſſu Domitiani vinctus Romam perductus, & iudicante Senatu ante eandem portam in olei feruentis dolium miſſus, purior & vegetior inde exijt, quàm intrauit. Antiochiæ ſancti Euodij, [b] qui vt beatus Ignatius ad Antiochenſes ſcribit, primus ibidem à ſancto Petro Apoſtolo ordinatus epiſcopus, glorioſo martyrio vitam finiuit. Cyrene ſancti Lucij [c] epiſcopi, quem in Actibus Apoſtolorum ſanctus Lucas commemorat. In Africa ſanctorum Heliodori [d] & Venuſti, cum alijs ſeptuaginta quinque. In Cypro ſancti Theodoti [e] epiſcopi Cyriniæ, qui ſub Licinio Imperatore grauiſſima paſſus, in pace tandem Eccleſię ſpiritum Deo reddidit. Damaſci natalis beati Ioannis Damaſceni, [f] ſanctitate & doctrina celebris, qui pro cultu ſanctarum imaginum verbo & ſcriptis aduerſus Leonem Iſauricum ſtrenue decertauit: cuius iuſſu cum ei dextera manus amputata fuiſſet, imagini Beatæ Mariæ virginis, quam defenderat, ſeipſum commendans, protinus dexteram integram ſanamque recepit. Carrhis in Meſopotamia ſancti Protogenis [g] epiſcopi. In Anglia ſancti Eadberti [h] epiſcopi Lindisfarnenſis, doctrina & pietate inſignis. Romę ſanctæ Benedictæ [i] virginis. Salerni Trãſlatio ſancti Matthæi [k] Apoſtoli, cuius ſacrum corpus olim ex Aethiopia ad diuerſas regiones, & demum ad eam vrbem delatum, ibidem in eccleſia eius nomine dedicata ſummo honore conditum fuit, tempore Gregorij Papæ ſeptimi,

M A I I 6.

a IOANNIS ante portam Latinam.] De eadem ſolemnitate hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hiſtoriam hãc ſcribit Tertullian. lib. de proſcrip. aduerſus heret. eandem Hieron. libro primo, contra Iouinian. & in Matth. cap. 20. Euſeb. de demonſtr. Euangel. lib. 3. c. 7. item acta S. Ioannis qualiacũque ſint, quę Prochori nomine inſcribuntur, eam & alij recentiores, qui ab eiſdem acceperunt auctoribus.

b Euodij epiſc.] De eodem hac die Beda, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologio ad

ſeptimum

ſeptimum id.Setembr. eiuſdem meminit S.Ignatius epiſt.12.ad Antiochenos,& in epiſt.9.ad Philadelph. recenſet eundem inter illos ſanctos, qui virgines permaſerunt. Scripſiſſe videtur Euodius nonnulla,quę exciderunt,ex quib.Niceph.fragmẽtum recitat li.2.c.3.Peruenit vſq; ad Galbę & Othonis Imperium, vt Euſeb. in chronico teſtatur. Vide notata ſuperius kal.Febr. in Ignatio.

c Lucij epiſcopi.] De quo Act.Apoſt.c.13. alius hic putatur ab eo,cuius Paul.Apoſt.meminit ad Rom.c.16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus,Ado,ac cęteri.

d Heliodori, & Venuſti.] Vſuardus de ijs agit hac die,& alij recentiores.

e Theodoti epiſc.] Gręci etiam de Theodoto hac die in Menologio; ibique eius acta narrantur,ac iterum ſuperius ad xiij.kalen. Febr. in eodem Menolog.

f Ioannis Damaſceni.] De quo alij alia agunt die; Gręci etiam diuerſis diebus, nimirum tertio kal.Decembr.vel pridie nonas eiuſdem.Extant eius res geſtæ conſcriptæ à Ioanne epiſcopo Hieroſolymitano,quæ habentur in apparatu operum eius Billianæ edit.& apud Lipom.tom.5.& Sur.tomo 3.de ipſo hiſto.miſcel lib.22.in an.2.Conſtantini Copronymi,Cedren.in comp.hiſto.in Leone Iſaurico, Suidas,& alij. Arbitrati ſunt aliqui Ioannem Damaſcenum vixiſſe temporibus Theodoſij iunioris, putantes fortaſſe hunc illum eſſe Ioannẽ ſanctitate nobilem, qui Theodoſio multa prædixit. de quo & ſuperius actum, ſed ille fuit Aegyptius,hic autem Syrus.Alij autem rurſus eundem Ioannem de quo agitur, ſecant in duos, quorum alterius,qui vixit ſub Theodoſio, ſint libri de fide orthodoxa, alterius autem, qui vixit temporibus Leonis Iſaurici,ſint orationes illæ de imaginib.laborarem pluribus in confutando de duobus Damaſcenis commentum, niſi eruditus Billius præripuiſſet laborem, cuius ſententiæ non inuitus ſubſcribo.

g Protogenis epiſcopi.] Scribit de eo Theodoretus lib.4.c.16.& Niceph.lib.11.c.23. & li.12. c.5.claruit temporibus Valentis Imper. aduerſus quem catholicam fidem ſtrenuè defendit; peruenit vſque ad tempora Theodoſij, quando ex humanis ſublatus, in locum eius ſuffectus eſt Vitus, qui interfuit conc.œcumenico Conſtantinopolitano.Ex his itaq; corrigendus Sozom.lib.6.c.33. dum ait, Protogenem ſucceſſiſſe Vito, cùm contrarium appareat: Subſcripſit enim Vitus Carrarum epiſcopus dicto conci. Conſtantinopolitano ſub Theodoſio, Protogenes autem floruit ſub Valente.ea autem quæ de Conſtantino refert Sozomenus Theodoſio ſunt aptanda. Alius eiuſdem nominis Protogenes epiſcopus Sardicenſis vixit temporibus Conſtantini Magni, qui præſens fuit magno conc. Nicæno, & ipſe clarus meritis, & ſanctitate nobilis, de quo & Athanaſ.orat.j.in Arianos,ad eum extat Conſtantini Magni reſcriptum l.1.C.de his qui in eccleſ.manum.

h Eadberti epiſc.] De huius ordinatione,& obitu ſcribit Beda hiſt.de geſt.Anglor. lib.4.c.29. in fi.& c.30.& in vita S. Cudberti eius prædeceſſoris,cap.42.& 43.qui quidem creatus eſt epiſcopus eo anno,quo Egfridus rex obijt, vt idem ſcribit li.4.c.27.& in epit.anno 685.& cùm duos tantùm annos ſediſſet,redijt in monaſterium; tertio autem anno ſuffectus eſt Cudberto Eadertus, de quo agitur, qui ſedit annos vndecim, ut ex eodẽ auctore colligitur lib.4.c.30.

i Benedictæ.] De ea S.Gregorius lib. 4. dialo. c.13. ubi agit de S. Gallę obitu, quàm Benedicta poſt diem trigeſimum, vt ſanctus Petrus Apoſtolus prędixerat,ſecuta eſt ad coronam.

k Tranſlatio S. Matthæi.] Extat de ea Gregorij Papę ſeptimi epiſtola ad Alfanum epiſcopum Salernitanũ, in qua primùm illi gratulatur de inuento ſacro Apoſtoli corpore, monetque vt digno honore ſacras reliquias proſequatur; agatq; cum Roberto principe & eius coniuge, ut pia religione colant ſacra pignora. Scripſit hęc Grego. Papa,vt apparet in eius regiſtro, an.8. ſui Pontificatus,tertia indic.viij.kal.Maij an.Domini 1080. Conſtat autem eundem Robertum peramplam baſilicã eidem S.Apoſtolo erexiſſe, vt ſcribit Leo Oſtien.in chron.Caſin.lib.3.cap.44. Reuerendiſſimus M.Antonius Marſilius Columna Archiepiſco.Salernit.vir morum honeſtate & doctrina clarus,de uita, tranſlatione, & miraculis S.Matthæi Apoſtoli egregium volumen edidit.

xxij. A Nonis Maij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

TARRACINÆ in Campania natalis beatæ Flauiæ Domitillæ [a] virginis & martyris, quæ cum eſſet Flauij Clementis conſulis ſororis filia, & à ſancto Clemente ſacro velamine [b] conſecrata, in perſecutione Domitiani ob teſtimonium CHRISTI cum alijs plurimis in inſulam Pontiam exilio deportata, longum ibi martyrium duxit: nouiſſimè vero Tarracinam deducta, cum doctrina & miraculis plurimos ad fidem CHRISTI conuertiſſet, iuſſu iudicis incenſo cubiculo, in quo ſimul cum ſuis virginibus Euphroſyna & Theodora morabatur, curſum glorioſi martyrij conſummauit. Eodem die ſanctj Iuuenalis [c] martyris. Nicomediæ ſanctorum martyrum Flauij, [d] Auguſti, & Auguſtini fratrum. Ibidem ſancti Quadrati [e] martyris, qui in perſecutione Decij ſæpius ad tormenta repetitus, demum capite truncatus eſt. Romæ ſancti Benedicti [f] Papæ & confeſſoris. Eboraci in Anglia ſancti Ioannis [g] epiſcopi, vita & miraculis clari. Papiæ ſancti Petri [h] epiſcopi. Romæ Tranſlatio [i] corporis ſancti Stephani Protomartyris, quod Pelagio ſummo Pontifice è Conſtantinopoli ad Vrbem allatum, atque in ſepulchro ſancti Laurentij martyris in agro Verano poſitum, ibidem magna piorum religione colitur.

M A I I 7.

a BEATÆ Flauiæ Domitillæ.] De eadē Beda, hac die Vſuar. Ado, & alij. Extant eius acta intexta vnà cum reb geſtis ſanctorum Nerei & Archilei. Proſcripta eſt, & in Pontiam inſulam relegata, anno decimoquinto Imp. Domitiani, vt ſcribit Euſeb. hiſto. lib. 3. c. 14. & in chron. anno 15. Domitiani, & Niceph. lib. 3. c. 9. Eius autem acta non tantùm à Chriſtianis, ſed etiam à Gentilibus ſcriptorib. ob præclariſſimum eius genus commendata ſunt monumentis hiſtoriarum. Brutius enim illorum temporum nobilis hiſtoricus deſcripſit, vt idem Euſebius teſtatur. Tantæ enim virginis conſtātia non tantùm ſunt illuſtratæ Ethnicorum hiſtoriæ, ſed ipſa quoque loca exilij, eius præſentia, ſunt reddita clariora, de quibus S. Hiron. epiſt. 27. cùm nauigationē ſanctę Paulę Hieroſolymam deſcribit, hæc ait: Delata ad inſulam Pontiam, quā clariſſimę quondam fœminarū ſub Domitiano principe pro confeſſione nominis Chriſtiani Flauiæ Domitillę nobilitauit exilium: videnſq; cellulas, in quib. illa longum martyrium duxerat, ſumptis fidei alis, &c. Fuit Flauia Domitilla, de qua agimus, filia ſororis Flauij Clementis conſulis, vt ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 2. c. 14. Clemens hic autem, vt auctor eſt Dio Caſſius in Domitiano, cùm gereret conſulatum, relictis Romanorum dijs ad Iudæorum religionem ſe contulit (eo etenim nomine ſcriptores Gētiles fidem Chriſtianam olim appellare conſueuerunt, eo quòd à Iudæis illata videretur, congeſſimus de his plurima teſtimonia in Annal. eccl.) qui idē Clemens eadē ex cauſa à Domitiano iuſſus eſt occidi; additq; eiuſdē vxorem Flauiam Domitillam ēt appellatam, eiuſdemq; Imperatoris propinquam, in inſulam Pandateriam fuiſſe relegatā, Glabrionemq; conſularē virum, qui nuper cum Traiano cōſul fuerat, ob eandē religionis cauſam, aliaſq; res obiectas iuſſum interfici. Ex his autē Dionis verbis (niſi in accuratiſſimo hiſtorico inſit error) euidenter apparet, duas fuiſſe Flauias Domitillas, ambaſq; tū genere, tum ēt fide Chriſtianas pręſtantes, quarum altera (teſte Dione) vxor fuit Flauij Clemētis cōſulis, Domitiani Imp. neptis, quā ille in Pādateriā inſulam Chriſtianę religionis cauſa relegauit: altera verò de qua nunc agitur, virgo, eiuſdemque Flauij Clementis conſulis ex ſorore neptis, quę in inſulā Pontiā (vt uidimus) relegata fuit: Cū itaque illa nupta, hęc uirgo; illa uxor Clementis, hęc ex ſorore neptis; illa deniq; in inſulam Pandateriam relegata fuerit: non vnam, eandemq; eſſe, luce clarius conſtat. Agit de his inſulis Plin. lib. 6. c. 3. atq;: Aduerſus Formias Pontiæ, in Puteolano autem ſinu Pandateria. Extat illuſtris memoria S. Flauiæ Domitillę virginis Tarracinę, ubi vnà cū ſocijs martyrium cōſummauit. Omittimus dicere de alijs Domitillis Gentilib. fœminis clariſſ. ut de Flauia Domitilla matre Titi & Domitiani Impp. aliaq; eius filia atq; horū relata ſorore, de qua Sue. in Domitiano, & Philoſtratus li. 8. ha

rũ altera fuit inter diuos relata, erátq́; ſacerdotes
duæ Domitillæ, vt docet verus inſcriptio, quam
recitat Panuinius in Rom. ciuit. pag. 360. erat gen
tis Flauiæ templum in Regione ſexta, de quo Sue.
in Domitiano.

b Sacro velamine conſecrata.] De ſacro ve-
lamine, quo virgo Deo conſecratur, hæc S. Hiero
ny. epiſ. 8. ad Demetriadem: Scio ad imprecatio-
nem Pontificis flamen virginale ſanctum operire
caput. &c de eodem etiam meminit epiſt. 48. ad
Sabinianum. Ambroſ. li. ad virg. lapſ. plurib. agit
de ſacro ritu ſeruari ſolito, cũ virgini Deo dican-
dæ ſacrum velamen imponitur, S. Auguſtinus de
eodem epiſt. 179. ad Probam, & Iulianam in fin.
Quibus diebus ſolemnibus id eſſet faciẽdum, Ge
laſius monuit epiſt ad epiſc. Lucan. & alios c. 14.
eadem 20. q. 1. c. deuotis cuius auctoritate viduæ
velari prohibentur. eadem epiſt. c. 15. virgines. n.
quòd ſpiritualiter nubant, idcirco (vt in nuben-
tibus olim fieri conſueuerat) à ſacerdote velan-
tur, id Innocent. Papa epiſt. ad Victricium ſcribit
c. 12. eadem 27. q. 1. c. quę Chriſto. ſunt de velan-
dis ſacris virginibus alia Rom. Pontificum decre-
ta, & diuerſorum canones conciliorum. hæc mo-
dò ſatis ſint de iis quæ ad ſacrum velamen perti-
nent, cuius hic habetur mentio. Cæterùm Chri-
ſtiana modeſtia optimè conſuluit fœmineo pudo
ri. agens nimirum, vt omnes virgines à puberta-
tis annis, nuptæ etiam, ac viduæ velatæ incederẽt,
non quidem ſacro, ſed communi tectæ velamine.
eſt de his in primis Apoſtolica inſtitutio, Paulo
id decernente, & ſcribente ad Corinth. 1. cap. xj.
quod retinuit conſuetudo, atque probauit vſus, vt
de his fuſius diſputat Tertullian. li. de velandis vir
ginibus; vſq́; adeò, vt vel nocte velum dimiſiſſe,
piaculum fuerit; quod idem auctor ibidem exem
plo docet. Porrò non tantùm velamine caput te-
gere, ſed & vultum adumbrare, Chriſtianis mulie
ribus per Apoſtolum iuſſum eſſe, contẽdit Clem.
Alex. lib. 2 pædag. cap. x. in fin. ſanè quidem id in
primis exemplo S. Soteris martyris ſanctus Am-
broſius confirmat in exhor. ad virg. his verbis: At
illa, vbi audiuit hanc vocem, vultum aperit, ſoli
inuelata & intecta martyrio, & volens, iniuriæ oc
currit, vt ibi martyrij fieret ſacrificium, vbi ſolet
eſſe tentamentum pudoris, &c. Hieron. ad Eusto
ch. epiſt. 22. hæc in eandem ſententiam: Excuſes
licet, atque cauſeris, obducto velamine ora con-
texi. & paulò inferius. Dimittunt, inquit, ſuperci-
lium, & operta facie, vix vnum oculum liberãt ad
videndum. hæc ille. Verùm enimuerò nõ omnes
velamine, ſed cõplures palliolo, vt virgines illæ pręſ
ſertim, quæ eſſent Deo dicandæ caput tegebant.
de his Hieron. epiſt. 12. ad Gaudentium, in hunc
modum: Solent quædam, cùm futuram virginẽ
ſpoponderint, pulla tunica eam induere, & furuo
operire pallio, auferre linteamina. idem ad Deme
triadem epiſt. 8. ſic: Vili tunica induitur, viliori
tegitur pallio, &c. His itaque aſſuetæ Chriſtianæ
mulieres, grauiſſimum diſpendium ſe pati pudo-
ris exiſtimabant, ſi capitis velamine nudarentur.
vnde hæc ſentiens aliquando perſecutor, ea igno
minia, vt graui ſupplicio Chriſtianas mulieres af-
ficiendas eſſe mandabat; prout acta Aretæ marty
ris, & quidem germana his verbis demonſtrant:
Cùm ille audiuiſſet, iam corde ſuccenſus aſpexit
eos, qui aderant, & cùm dixiſſet: Quàm impuden
ter ſe gerit aduerſus nos hęc execranda mulier, iu
bet eius capitis auferri tegumentum & eius filia-
rum, & ſic eas nudo capite, & promiſſa coma in
caſtra deduci per ignominiam, &c. hęc ibi: Por-
rò etſi velandi capitis legem Chriſtinæ fœminæ
tam piè, ac ſanctè ſeruarint; nõ tamen exiſtimes,
illis tantummodo eam fuiſſe pręſcriptam; ſiqui-
dem ante Chriſti Redemptoris noſtri aduentum
eidem Iudęi, Romani, Græci, ac Barbari paruere.
De Iudæis Tertullian. lib. de coron. milit. ſic hẽt:
Apud Iudęos tam ſolemne eſt fœminis eorum ve
lamen capitis, vt inde dignoſcantur, &c. De Ro-
manis ſatis eſſe poteſt exemplum, quod Valer. Ma
xi. lib. 6. c. 3. de ſeueritate 13. ſic deſcribit: Horri
dum C. quoque Sulpitij Galli maritale ſupercilium:
nam vxorem demiſit, quòd eam capite aperto fo
ris verſatam cognouerat. in hanc ſententiam Ta-
cit. lib. 14. de Poppea Sabina ſic ait: Rari in publi
cum egreſſus, idque velata parte oris, ne ſatiaret
aſpectum, vel quia ſic decebat. hæc ille. docent
hęc etiam antiqua numiſmata, vt quæ, Liuiã, Fau
ſtinam, Martiam Auguſtas, & alia velatas expri-
munt. De Gręcis autem Apuleius de aſin. aur. lib.
7. ſic, Mitella textili contecto capite. & lib. xj. Mu-
lieres candido ſplendentes amicimine. Porrò La
cęnæ virgines aperta facie, vxores autem velatæ
in publicum prodire conſueuerũt, illę vt ſic mari
tos inuenirent, iſtæ verò quòd haberent; non iam
alteri, quàm viro placere ſtuderent. hęc Plutarch.
apoph. Lacon. in Charillo. Quòd autem ad Bar-
baros pertinet, de Arabiæ ethnicis mulierib. hæc
ſcribit Tertullianus lib. de virg. veland. Iudicabũt
(inquit) nos Arabię fœminæ ethnicę, quæ nõ ca
put, ſed faciem quoque ita totam tegunt, vt vno
oculo liberato, contentæ ſint dimidia frui luce,
quàm totam faciem proſtituere. hæc Tertul. eiuſ-
modi velamen ſeu pallium, theriſtrum eſſe appel-
latum, auctor eſt Iſidor. lib. 19. orig. c. 24. de pallijs
fœm. Quo, inquit, vſque hodie Arabię, & Meſo-
potamię mulieres velantur, quibus in æſtu tutiſſi-
mo teguntur vmbraculo, de quo in Iſaia legitur.
hęc ille, qui & aliorum velaminum recenſet, atq́;
declarat nomina, vt regillum, quod reginarum a-
miculum, pallam, ſtolam ſic dictam, quia inquit,
cooperto capite & ſcapula, à dextro latere in læ-
uum humerum mittitur, ſtola enim Gręcè voca-
tur, quòd ſuper emittatur; eadem & ricinium La
tino nomine appellatur, eo quòd dimidia eius
pars retro reijcitur, quod vulgò maiortem di-
cunt.

ſunt. hæc ille. habes id appellatum, maphortem in actis martyrij ſancti Pauli Apoſtoli, quæ feruntur Lini nomine, cùm agitur de Plautillæ velamine, maphorte dicto, Paulo exhibito, in actis inſuper ſanctorum martyrum Fauſtæ & Eulaſij, quorum fragmentum recitat Beda in Martyrologio 20. Setembr. hæc de maphorte: Iuſſit Fauſtam nudam & ſine maphorte flagellatam, incarceratam, caput terebrari, &c. habes apud eundem Iſid. & anaboladium, ſic dictum, inquit, amictorium lineum fœminarum, quo humeri operiuntur, quod Græci & Latini ſyndonem vocant: amiculum autem dictum eſſe pallium lineum, quod vſui erat meretricibus, quo & amiciebantur matronæ deprehenſæ in adulterio, idem teſtatur: verùm amiculum pro omni velaminis genere frequentius vſurpatum reperi.

c Iuuenalis mart.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Huius meminiſſe opinor ſanctum Gregorium homil. 27. in Euang. Vide quæ notata ſunt ſuperius, quinto nonas Maij, in Iuuenale epiſcopo.

d Flauij, & ſoc.] De his idem qui ſupra, Beda, Vſuardus, Ado ac ceteri.

e Quadrati, aliàs, Codrati.] De eo agunt hac item die Græci in Menologio, vbi eius cruciatus narrantur.

f Benedicti Papæ.] Beda item, & Ado hac die. Hic ſecundus huius nominis fuit, iunior dictus, ſucceſſitque Leoni ſecundo Romano Pontifici, cuius tanta fuit opinio ſanctitatis, vt Heraclius Conſtantinus Imper. vſurpatam à prædeceſſoribus ſuis in Romanorum Pontificum electione, pecunia impartiri ſolitam aſſenſionem, omnino remiſerit. ſanctus Gregorius Papa eiuſmodi temeritatem (ſic enim ipſe appellat) acerbiſſimè deplorat, vocatque Dei eccleſiæ captiuitatem; atque inuehitur in Imperatorem talia ſibi illicitè vindicantem. in explan. pſalm. 4. pœnit. verſ. Tota die exprobrabant mihi inimici mei. Id primus excogitauit Odoacer Herulus Arianus rex Italiæ, cuius conatib. Gelaſius reſtitit. ſed de his pluribus in Annal. eccleſ. egimus.

g Ioannis epiſcopi.] Scribit eius res geſtas Beda hiſto. de geſt. Angl. libro quinto, capi. ſecundo, & ſequen. porrò integrã vitam eius, ac poſt mortem miracula edita Folcardus Doroberenſis monachus ſcriptis illuſtrauit: vt habetur in catalo. ſcript. Britan. de eodem Trithem. de vir. illuſtr. ordi. ſancti Benedicti, libro quarto, cap. 68. migrauit ex hac vita anno Domini ſeptingenteſimo vigeſimoprimo.

h Petri epiſcopi.] De quo etiam hac die tabulæ eccleſiæ Ticinẽſis. De eodem ſumma cum laude ſcribit Paul. diac. lib. 6. cap. 18. vixit temporib. Luithprandi regis Longobardorum.

i Tranſlatio corporis S. Stephani.] Habentur rei geſtę uetera monumenta ſcriptis mandata à Lucio archidiacono, ſed quæ non modica caſtigatione indigeant. Legimus in cod. man. ſcrip. monaſterij S. Cæciliç Tranſtyberim. Petrus diac. Caſin. in li. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. c. 35. teſtatur, ſanctum Brunonem epiſcopum Signinum de ea translatione ſcripſiſſe ſermonem; idemque capi. quadrageſimoquinto. addit, alium inſuper ſermonem eſſe à Petro eiuſdem monaſterij bibliothecario de eadem translatione Conſtantinopoli facta Romam.

8 Octauo idus Maij. Luna. G xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

IN monte Gargano Apparitio [a] ſancti Michaelis archangeli. Mediolani natalis ſancti Victoris [b] martyris, qui natione Maurus, & a primæua ætate Chriſtianus, cum eſſet in caſtris imperialibus miles, compellente Maximiano vt idolis ſacrificaret, in confeſſione Domini fortiſſime perſeuerans, primo grauiter fuſtibus cæſus, ſed Deo protegente doloris expers; deinde liquenti plumbo perfuſus, ſed nihil penitus læſus, nouiſſime glorioſi martyrij curſum capitis abſciſſione compleuit. Conſtantinopoli S. Acathij [c] centurionis, qui in perſecutione Diocletiani & Maximia-

ximia-

ximiani a Firmo tribuno delatus quòd Chriſtianus eſſet, & à Bibiano iudice Perinthi ſæuiſſime tortus Byzātij demum a Flaccino proconſule capitis damnatus eſt: cuius corpus ad Scyllacium littus diuinitus poſtea delatum, ibi honorifice aſſeruatur. Viennæ ſancti Dionyſij [d] epiſcopi & confeſſoris. Antiſiodori ſancti Helladij [e] epiſcopi. In territorio Biſuntino ſancti Petri [f] epiſcopi. In Scotia ſancti Vuironis [g] epiſcopi.

M A I I 8.

a APPARITIO S. Michaelis Archangeli.] Hanc factā eſſe ſub Gelaſio Romano Pontifice, anno Domini 488. ſcribit Sigebert. in chron. ſed in numero annorū decipitur, Gelaſius enim ſedere cœpit anno 492. Habemus in noſtra biblioth. vet. man. ſcrip. eiuſdē rei geſtæ hiſtoriam, qua quidem traditur, eam factam eſſe anno Domini 536. indict. 14. aliam recitat Sur. tom. 5. die 29. Septembris. Conſtat quidem fuiſſe olim frequentiſſimam, ea ex cauſa, ad montem Garganum peregrinationem: nam (vt cętera prætereamus) narrat Petrus Damian. ſcriptorum integerrimus, Othonem Imp. Roma ad montem Garganum nudis pedibus perrexiſſe, idq; monitu S. Romualdi, vt crimen paulo ante cōmiſſum ea corporis afflictatione expiaret. hæc ſcribit idē auctor in vita S. Romualdi. inuenies eam apud Lipom. tom. 8. Huic ſimilis facta eſt in Gallijs apparitio S. Michaelis Archāgeli, anno à Chriſto Domino ſeptingēteſimonono, vbi ad ſimilitudinem mōtis Gargani erecta eſt inſignis eccleſia, curante S. Authberto epiſcopo, vt ſcribit Sigebert. in chron. dicto anno. cuius rei geſtę hiſtoriam refert Petrus in catal. lib. 9. c. 71. Porrò longè ante dictas apparitiones agi conſueuiſſe Romæ ſolemnitatem S. Michaelis Archangeli, alterius cuiuſdam apparitionis occaſione, Drepanius Florus vetuſtiſſimus poetarum Chriſtianorum ſcribit his verſibus.

Clarent Angelici ſublimia feſta diei
Allatura piæ dona beata animæ.
Hunc etenim Michaęl aulæ cæleſtis alumnus
Conſpicuo nobis conſecrat ore diem:
Dignatus Petri, Pauliq; inuiſere ſedem,
Imperiumq; fouens inclyta Roma tuum.
Qui proceres inter mœnia luce coruſcos
Egregio vultu ſplenduit ore nouo:
Cùm Deus expulſis lucem depromeret vmbris,
Conderet, & ſtabilem, nocte ruente, diem. &c.

Drepanius poeta, qui hæc ſcripſit, ille eſſe videtur, cuius meminit Sidonius lib. 8 epiſt. 11. ad Lupum, cuius ingenij extant pauca quædam monumenta in collectione poetarum Chriſtianorum. Fuit alter Pacatus Drepanius clarus orator, qui panegyricum dixit Romę Theodoſio ſeniori. legitur in Codice Theod. reſcriptum Theodoſij Imper. ad Drepanium l. 4. de exhibēdis reis. Sed quòd ad præſentis diei ſolemnitatem ſpectat, in bibliotheca Vaticana plut. x. numero 221. ineſt codex, qui inſcribitur: Sermones S. Auguſtini & aliorum; ibidem legitur ſermo nomine S. Gregorij Papę in feſtiuitate S. Michaelis Archangeli, eſt eius exordium: Angelorum & hominum natura, &c. Non præterimus, inter alias nobiles Romæ erectas eccleſias in honorem S. Michaelis Archangeli, fuiſſe illam, quæ in ſummitate molis Hadriani olim à Bonifacio Papa excitata eſt, de qua plura inferius dicturi ſumus ad tertium Kal. Octo. illam quoque eſſe nobilem, ac perantiquam, quæ poſita eſt in Foro piſcario: itemq; illam eſſe celebrem, quam Leo quartus Papa ob Saracenos deuictos atq; fugatos apud Vaticanum erexit, vt docet vetus inſcriptio in marmore inciſa, quæ in eadem eccleſia hactenus aſſeruatur, licet ſcriptoris vitio Carolus pro Ludouico ponatur. Sicut in Occidentali Eccleſia, ita & in Orientali frequens fuit Michaelis Archangeli apparitio: nam qui vniuerſalis Eccleſiæ à Deo patronus atque protector eſt inſtitutus, idē virtute miraculorum vbiq; voluit innoteſcere. Facta eſt enim alia eius apparitio prope Bizantiū, in cuius memoriam ampliſſima illic baſilica eſt erecta, quæ & multis eſt miraculis illuſtrata, vt ſcribit Sozom. hiſt. lib. 2. c. 3. & Niceph. li. 8. c. 32. ea eccleſia Soſtenium eſt appellata: quam vetuſtate collapſam reſtituit Baſilius Imp. vt auctor eſt Geor Cedren. in compen. hiſt. in Baſilio. Alia rurſus, & ęquè celebris fuit illa apparitio facta i Chonis apud ciuitatem Coloſſenſium; cuius rei geſtæ hiſtoriam deſcripſit Metaphraſtes, quam & recitat Lipom. tom. 6. agunt de ea Græci in Menologio octauo id. Septembris anniuerſariam celebritatem, cuius & meminit Emmanuel Imp. in conſtit. de ferijs. Frequentes olim erectas fuiſſe eccleſias in honorem S. Michaelis Archangeli, vetera monumenta teſtantur. Porrò nobiliſſimam & antiquiſſimam illam memoriam S. Michaelis in Chonis profanauit Alexius pſeudo Imp. qui meritas de ſacrilegio pœnas dedit, de his Nicæta Chomata hiſt. lib. 3. pag. 48. Temporibus etiam Diocletiani Imp. iam extaſſe S. Michaelis nomine eccleſiam in Bithynia, fidem faciunt acta S. Euronomi

epiſcopi, quæ recitat Sur. tom. 5. Procop. lib. de ædif. Iuſtiniani Imp. ſex numerat baſilicas ab eodem Imp. in honorem ſancti Michaelis excitatas. frequentes fuiſſe eccleſias S. Michaelis, & aliorũ Angelorum, argumento eſt l. quoniam. Cod. de ſacroſanct. eccleſ.

b Victoris Mauri.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelb. & alij recentiores. Meminit eiuſdem Victoris S. Ambroſ. in Lucam lib. 7. c. 13. recenſetque eum inter martyres Mediolanenſis eccleſiæ. De eodem hæc Ennodius Ticin. de ſe ipſo: Continuò me ad beati Victoris martyris præſidia ſæpe experta trãſuexi, &c. eius acta refert Sur. tom. 3. ante eum Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 4. ca. 113. de eo etiam miraculum recitat Gregor. Turon. lib. de glor. mart. c. 45.

c Acathij.] Græci autem de Acathio in Menolog. pridie huius diei. Deſcripſit eius acta Metaphraſt. quæ Latinè à ſe trãſlata refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. Hiſtoriam de tranſlatione ipſius Scyllacium facta, cuius hic habetur mentio, legimus ab eius eccleſia Romam miſſam. Meminit Niceph. de eccleſia erecta Conſtantinopoli in honorem ſancti Acathij mart. lib. 13. c. 38. quam vetuſtate labefactatam à Iuſtiniano Imp. in auguſtiorem formam excitatam eſſe, ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. quam ipſam rurſus à Baſilio Imp. reſtitutam refert Georg. Cedrẽ. in comp. hiſt. in Baſilio. Non prætermittimus hic referre, quòd ſcribit Niceph. hiſt. lib. 13. c. 38. adhuc temporibus Arcadij Imp. ſuperſtitem fuiſſe arborem illam nucis Conſtantinopoli, in qua martyr Dei Acathius appenſus, tormentis fuerat excruciatus, licet Socrat. lib. 6. c. 21. dicat fuiſſe caſtaneam. Effecerunt planè dicti hiſtorici ſcriptis ſuis, vt arbor illa fœliciſſima ſanguine tanti martyris irrigata, adhuc virens in memoria hominum perſeueret, & ſit in poſterum permanſura, longè beatior, mea ſententia, ficu Romulea, Athenarum olea, Deli palma, vel Mariana quercu, quam clariſſimus orator ſcriptorum ſuorum monumentis perpetuitati cõſecrandam putauit lib. 1. de legib. Eſt nobilis ſententia S. Gregorij Nazianzeni iterum repetita, quòd quæuis tenuia monimenta martyrum, eandem vim aduerſus dæmones, & ad virtutes ſanitatum præſtandas, quam & eorum corpora, quã & animæ in cælo exiſtentes, obtineant. id ille orat. 2. in Iulianũ, & in carm. de humilitate, caſtitate, & temperantia. Quare eodem conſilio non indignũ fore ſum arbitratus, ſi ſanctorum martyrũ memorias, quas cõſtat, non fuiſſe erectas, niſi vbi aliqua ipſorum martyriorum eſſent antiqua veſtigia, vel eorundem reliquiæ poſitę eſſent; id præcipientib. ſacris regulis eccleſiaſticis. cõcil. African. c. 50. eaſdem ipſas iam temporis diuturnitate collapſas, atque hominum impiorum iniuria planè dirutas, his meis annotationibus aliquando commemorem. Hac enim arte abſq; ſumptu aliquo fore ſperamus, vt templa collapſa reſtituantur, collabẽtia farciãtur, fulcianturq;, & quæ manent, integra aduerſus omnem iniuriam temporum conſeruẽtur.

d Dionyſij epiſc.] De eo Beda, hac die. Scribit Ado eiuſdem ciuitatis epiſcopus hunc claruiſſe tẽporib. Ælij Pertinacis. ſucceſſit hic ſancto Iuſto, numeraturq; ſextus eius eccleſię epiſcopus in tab. Democh. ex eodem Adone collectis.

e Helladij epiſcopi.] De eo Molan. in addit. ad Vſuard. Succeſſit S. Valeriano, ſeditq; temporibus Conſtantini Imp. poniturq; quintus ordine eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

f Petri epiſco.] Fuit hic Archiepiſc. Tarentaſij, cuius vitam Gaufridus abb. iubente Lucio Papa, ſcripſit. extat apud Sur. tom. 3. hac die. migrauit ex hac vita, anno Domini milleſimo centeſimo ſeptuageſimoprimo, cùm ſediſſet annis triginta tribus.

g Vuironis epiſ.] Deſcripſit eius acta Sur. tom. 3. hac die. Floruit circa annum Domini ſeptingẽteſimum quinquageſimum. De eodem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 263.

9 Septimo idus Maij. Luna. C xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

NAZIANZI natalis beati Gregorij [a] epiſcopi, ob ſingularem diuinarum rerum doctrinam cognomento Theologi: qui collapſam Conſtantinopoli catholicam fidem reſtituit, hæreſeſque inſurgentes compreſſit. Romæ ſancti Hermæ [b], cuius Apoſtolus Paulus in epiſtola ad Romanos meminit. Hic digne ſemetipſum ſacrificans, accepta-

ceptabiliſque Deo hoſtia factus, virtutibus clarus cæleſtia regna petiuit. In Perſide ſanctorum Martyrum trecentorum & decem [c]. Callij via Flaminia paſſio ſancti Gerontij [d] epiſcopi Ficodenſis. In caſtro Vindecino depoſitio ſancti Beati [e] confeſſoris. Conſtantinopoli Tranſlatio [f] ſanctorum Andreæ Apoſtoli, & Lucæ Euangeliſtæ de Achaia, & Timothei diſcipuli beati Pauli Apoſtoli ab Epheſo: corpus autem ſancti Andreæ longo poſt tempore Amalphim delatum, ibi pio fidelium concurſu honoratur, ex cuius ſepulchro liquor ad anguores curandos iugiter manat. Romæ item Tranſlatio ſancti Hieronymi [g] presbyteri & Eccleſię doctoris, ex Bethleem Iudæ ad baſilicam ſanctæ Mariæ ad Præſepe. Barij quoque in Apulia Tranſlatio ſancti Nicolai [h] epiſcopi ex Myra ciuitate Lyciæ.

MAII 9.

a GREGORII epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac denique cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio 14. kalen. Februarij, qua die (vt aiunt) exaltationem corporis Gregorij Theologi celebrant. rurſus autem 8. kalen. Febr. de eodem ſolemniorem agunt diem, vt apparet ex conſtit. Emmanuel. Imp. titu. de ferijs. Suas res geſtas carminibus ipſemet ex parte digeſſit, vnde & Gregorius presbyter, quæ in encomio de Gregorio Nazianzeno ſcripſit, accepiſſe videtur. Addidimus nos quamplurima ex auctorib. vetuſtis atque probatis petita, quę per annos ſingulos in Annal. eccleſ. digeſſimus, vnde etiam vitam ipſius, amicis efflagitantibus, deſcripſimus: quam Summo Pont. Sanctiſſimo D. N. Gregorio XIII. tanti patris ſtudioſiſſimo obtulimus, eo potiſſimum tempore, quo ille totius Vrbis exultatione celeberrimam corporis eius à ſacrarum virginum ordinis ſancti Benedicti monaſterio in campo Martio ad Gregorianum ſacellum præclariſſimo opere, ac maxima impenſa in Vaticana baſilica principis Apoſtolorum extructum, tranſlationem peregit, de qua inferius ſuo loco dicemus.

b Hermæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio non. Martij. Hic auctor eſt illius voluminis, quod titulo Paſtoris inſcribitur, ut teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſiaſt. in Herma. putarunt aliqui de hoc agere Paulum ad Roman. ſcribentem c. 16.

c Martyrum trecentorum & decem.] Sic Vſuardus, Ado, & vet. man. ſcrip. Beda autem quadringentos numerat, quando autem hi paſſi ſint, nullus prodit.

d Gerontij epiſcopi.] Putatur hic ille Gerontius, qui affuit Symmacho Papæ in cōcilio quarto Rom. conſſ. Magno & Auieno, anno à Chriſto Domino 501. Alius eiuſdem nominis eodem ſeculo uixit epiſcopus Camerinen. interfuitq; Romano concil. ſub Hilaro Papa. Rurſus alius in Gallijs, temporibus ſancti Leonis Rom. Pont. numeraturque inter eos Galliarum epiſcopos, ad quos S. Leo ſcripſit epiſto. quinquageſimamſecundam, quo etiam tempore claruit S. Gregorius epiſcopus Mediolanenſis, de quo ſupra iiij non. Maij. Legimus huius, de quo hic agitur, res geſtas, quę incipiunt: Ab exordio naturæ &c. ſunt eiuſmodi tamen, vt indigeant exacta eruditorum cenſura, ut expurgentur.

e Beati.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus; & alii recentiores.

f Tranſlatio ſanctorum Andreæ, Lucæ, & Timothei.] De eadem Vſuardus, Beda autem, & Ado hic tantùm de tranſlatione Timothei, ea de cauſa puto, quoniam ſeorſum ab his trãſlatæ ſunt reliquię ſancti Timothei, anno vigeſimoprimo Conſtantij Imper. vt ſcribit S. Hieron. in chron. Porrò Andreæ, & Lucæ reliquias tranſlatas eſſe anno vigeſimotertio eiuſdem Imp. idem auctor affirmat; licet in libro de ſcriptoribus eccleſiaſticis in Luca dicat tam ſancti Andreæ, quàm ſancti Lucę reliquias Conſtantinopolim eſſe tranſlatas anno vigeſimo Conſtantini, vel (vt alij codices habent) Conſtantij. Agens idem auctor aduerſus Vigilantium, eaſdem ſub Conſtantino profitetur eſſe translatas, dum hęc ait per ironiam: Sacrilegus fuit Conſtantinus Imperator, qui ſanctas reliquias Andreæ, & Lucę, & Timohei tranſtulit Cōſtantinopolim, apud quas & dęmones rugiunt, & inhabitatores Vigilantij illorum ſe ſentire pręſentiam confitentur? Hęc Hierony. quę quidem verba conuenire Conſtantio non poſſe,

com-

compertum eſt; quem Arianum fuiſſe, omnes norunt. Mirum ſanè in vnius eiuſdemque auctoris ſcriptis tantam reperiri diſcrepantiam. Verùm ſi fides adhibenda eſt Artemij martyris actis, quæ recitat Metaphraſtes die 28. Octob. quibus & aſtipulatur Niceph. hiſto. libro decimo, cap. 11. Conſtantij & non Conſtantini temporibus id factum eſſe, fatendum eſt. ſi quidem ipſe Artemius Auguſtali præfectura nobilitatus, eiuſmodi tranſlationis negotium ſibi tanquam viro religioſiſſimo traditum à Conſtantio Imper. curauit. Theodorus lector lib. 2. collectan. id etiam ſub Conſtantio factum affirmat: additque Andreæ & Lucæ reliquias tranſlatas quint. non. Martij, Timothei autem ad octauum kalend. Iulij, hiſque diebus locatas eſſe Conſtantinopoli, in magno templo ſanctorum Apoſtolorum. Procopius libro primo, de ædif. Iuſtinian. Imp. de reſtitutione eiuſdem baſilicæ, deque iterum adinuentis tunc ibi dictorum Apoſtolorum ſacris corporibus hæc ait: Erat antiqua apud Bizantium ędes Apoſtolis conſecrata, longitudine temporis iam emota, & quæ (vt ſuſpicabatur) amplius ſtare non poterat: hanc inſtaurauit Iuſtinianus Imp. pro dignitate. Vbi latomi & artifices, effoſſo fundamento, inuenerunt ligneas arcas tres inſculptis litteris indicantes, triũ ſcilicet Apoſtolorum eſſe corpora, Andreæ, Lucæ, & Timothei, quæ rex ipſe & omnes Chriſtiani maximo cum honore conſpexerunt, &c. De ijſdẽ in vita ſancti Eutychij epiſcopi Conſtantinopolitani Euſtachius presbyter agit. Fuerat olim templum illud à Conſtantino Magno erectum, ut teſtatur Euſebius in vita Conſtantini libro 4. capi. 50. & 60. Socrat. libro primo, capi 12. & 26. in fi. vbi hæc ait: Quamquidem eccleſiam eam ob cauſam Conſtantinus ædificauerat, ne Imperatores & ſacerdotes Apoſtolorum reliquijs aliquãdo deſtituerentur &c. quibus profecto annuit, aliquas Apoſtolorum reliquias illuc tempore Conſtantini eſſe tranſlatas. In re autem ambigua ita animo affectus ſum, vt definire controuerſiam, certamque de ea referre ſentẽtiam, non præſumam. De tranſlatione S. Andreæ iterum facta Amalphim, in archiuijs illius eccleſię rei geſtæ monumenta continentur. Dę perenni miraculo ſcaturientis inde liquoris medici ad curãdos morbos, totus penè Chriſtianus orbis eſt teſtis: in omnes enim regiones ex eo fonte fluxere riui. et ſi de his quæris teſtimonium antiquorum, habes Gregorium Turonen. lib. de gloria mart. cap. 31. Ad hęc addimus, quòd in bibliotheca Vaticana plut. 3. numero 153. eſt codex peruetuſtus dialogorum ſancti Gregorij Papæ, ante cuius exordiũ prima pag. deſcribitur hiſtoria de legatione eiuſdem Gregorij Conſtantinopolim, cùm eſſet diaconus, ad Tiberium Imp. à quo obtinuit brachium S. Andreæ Apoſtoli, necnon & brachium S. Lucæ Euangeliſtæ, quæ ſacra pignora ſecum detulit Romam. eſt quidem ea pagina præ nimia antiquitate penè cõſumpta. Ibidem autem poſt libros dialocorũ mentio habetur de eodem Gregorio, q anno ſecundo ſui Pontificatus dedicauit eccleſiã S. Andreæ ad Cliuum Scauri, vbi adhuc eiuſdem S. Apoſtoli brachium aſſeruatur. Caput autem eiuſdem ſanctiſſimi Apoſtoli ad ædes ſacras eius germani Romam in Vaticanum à Pio ſecundo delatum, decentiſſimè aſſeruatur; cuius rei geſtæ hiſtoriam tunc editam in manu ſcrip. codice legimus. eſt eius exordium: Si qua ſunt memoriæ commendanda: &c. vbi & pientiſſima oratio legitur, qua ſanctiſſ. Papa trans pontem Miluium flexis genibus, madidis oculis, excepturus venerandum caput, ſi effari cœpit: Adueniſti tandem, ò ſanctiſſimum &c. legitur ibidem & ſacer hymnus de eadem re editus eiuſdem Pontificis iuſſu ab Agabito epiſcopo Anconitano; itemq́ue luculentiſſima oratio Beſſarionis Cardinalis ampliſſimi, necnon & Rom. Pontificis ad eum reſponſio, aliaq́ue ſolemnia ſacroſanctè peracta narrantur.

g Tranſlatio ſancti Hieronymi.] Agit hic Petrus in catalog. libro quarto, cap. 145. de duplici tranſlatione corporis ſancti Hieronymi; quarum prima, quam recẽſet factã ſub Cyrillo epiſc. Hieroſolymitano nullius auctoris teſtimonio conteſtatam, veluti falſam reſpuimus: obijt enim ſanctus Cyrillus ante Hieronymum, ut ipſius Hieronymi auctoritate probatur; dum ait, eum tantùm perueniſſe, ad octauum annum Theodoſij Imperat. qui fuit ann. à Chriſto tricenteſimus octuageſimusſeptimus, ſanctus Hieronymus autem ex humanis deſijt Theodoſio iuniore nonùm & Valentiniano tertiùm conſſ. qui eſt annus à Chriſto 420. Secundam autem tranſlationem, quam factam aſſerit, cùm Saraceni Palęſtinam inuaſiſſent, ut veram libenti animo ſuſcipimus atque probamus, in cuius memoriam præſens celebritas annis ſingulis agi conſueuit.

h Tranſlatio ſancti Nicolai epiſcopi.] Huius rei geſtæ hiſtoriam ſcripſit Ioannes archidiaconus ad Vrſonem Barenſem epiſcopum, ut teſtatur Vincen. libro vigeſimoquinto, cap. 83. recenſet eam Sur. tomo ſeptimo, hac die. Scripſiſſe inſuper eandem hiſtoriam Nicephorum Barenſem, adhucq́ue in manu ſcrip. latitare, tradit Molanus. Sigebert. in chron. de ea agens, factam ſcribit anno Domini centeſimo octuageſimoſeptimo, idipſum idem Ioannes teſtatur. Ex eiuſdem ſancti antiſtitis corpore, vt è perenni quodam chariſmatum fonte, ſtillat liquor ſalubris, ſicut olim cùm eſſet Myræ: quambrem Emmanuel Imper. dum de eo agit in conſtit. nouella de ferijs, his titulis eum exornat: Nicolaus miraculis inſignis, vnguentorum fragrantia ſcatens, &cæt. extat apud Theod. Balſam. in nomoc. Photij titu. 7. capi. primo, Deus Opt. Maximus cùm multis modis ſanctorum ſuorum cineres illuſtrarit, eo etiam ho-

nore dignatus eſt ut ex aridis oſſib. (vt olim ex aſini maxilla qua Samſon Philiſtæos deleuit, aquæ fontem manare fecit. Iudic c. 15.) liquorē medicamenti vim habentem ad curandas malas valetudines & impios agiomaches cōuincendos iugiter fluere voluit. Idq; non tm̄ Andreæ Apoſtoli, ac Nicolai, ſed aliorum complurium ſanctorum ſacris reliquijs præſtiiit, de quib. ſuis locis dicei inferius.

xix. D Sexto idus Maij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12				

ROMÆ via Latina natalis ſanctorum martyrum Gordiani [a] & Epimachi, quorum prior pro confeſſione nominis Chriſti tempore Iuliani Apoſtatæ diu plumbatis cæſus, & ad vltimum capite truncatus, noctu a Chriſtianis ſepultus fuit eadem via in crypta, in quam beati Epimachi martyris reliquiæ paulo ante translatæ fuerant ab Alexandria, vbi ille pro Chriſti fide martyrium compleuerat. In terra Hus ſancti Iob [b] prophetæ, admirandæ patientiæ viri. Romę beati Calepodij [c] preſbyteri & martyris, quem Alexander Imperator gladio fecit occidi, & corpus eius per ciuitatem trahi, atque in Tyberim iactari: quod inuentum Calliſtus Papa ſepeliuit. Decollatus eſt etiam Palmatius [d] conſul cum vxore & filijs, & alijs promiſcui ſexus quadragintaduobus de domo ſua; Simplicius quoque ſenator, cum vxore, & ſexagintaocto de familia ſua: item & Felix cum vxore ſua Blanda: quorum capita ſuſpenſa ſunt per diuerſas portas Vrbis ad exemplum Chriſtianorum. Item Romæ via Latina ad Centum aulas natalis ſanctorum martyrum Quarti [e] & Quincti, quorum corpora Capuam translata ſunt. Meſopoli in Sicilia ſanctorum martyrum Alphij, [f] Philadelphi, & Cyrini. Smyrnæ ſancti Dioſcoridis [g] martyris. Apud Tarentum ſancti Cataldi [h] epiſcopi, miraculis clari. Mediolani Inuentio [i] ſanctorum martyrum Nazari & Celſi, quando beatus Ambroſius epiſcopus ſancti Nazarij corpus recenti adhuc ſanguine conſperſum reperit, atque ad baſilicam Apoſtolorum tranſtulit, vnà cum corpore beati Celſi pueri, quem idem ipſe nutrierat, & Anolinus in Neronis perſecutione ſimul cum eo gladio feriri iuſſerat quarto Kalendas Auguſti, quo die feſtiuitas eorum martyrij celebratur.

M A I I 10.

a GORDIANI, & Epimachi.] De his item Beda, Vſuardus, & alij; Græci autem in Menologio pridie huius diei. Horū acta recitat Sur. tomo 3. Mombrit. tomo primo. Qua quidem in re admonemus iterū lectorem; carnificinas illas, quas Romæ in Chriſtianos exerceri ſolitas temporibus Iuliani ferunt, non ab ipſo Iuliano, ſed ab Aproniano Præfecto Vrbis inſtitutas. Quæ, vt dilucidiora fiant, ſcire oportet, Iulianum antequam inuaderet Imperium,

cùm

cùm in Galliis moraretur cum exercitu, ne cordis impietatem eo tempore conſilijs ſuis nondum opportuno proderet, ſe Chriſtianum profeſſum eſſe, atque ad Chriſtianorum ſynaxes etiam conuenire conſueuiſſe, vt ex Ammian. Marcellino ſatis liquet. Inſuper (vt auctor eſt S. Hilarius libell. aduerſus Conſtantium) idem Iulianus fuit catholicis, deque orthodoxa fide tunc ab Arianis vexata, eſt optimè meritus. Poſtquàm verò ab exercitu acclamatus eſt Imperator, è veſtigio recedens è Gallijs, in Orientem aduerſus Conſtantium duxit exercitum; quo interim defuncto, cùm eſſet Antiochiæ, tacitã aduerſus Chriſtianos exercuit perſecutionem, delectis ad hoc ijs prouinciarum prę ſidibus, quos infeſtiſſimos eſſe nouerat Chriſtianis, & inter alios, vt idem Marcellus teſtatur, Romanæ Vrbis præfecturam delegauit Aproniano, qui in Chriſtianos, non Chriſtianitatis titulo, ſed quaſi in maleficos, hoc eſt veneficijs & magicis cantionibus deditos, exercuit quæſtiones, grauiſſimaque inſontibus ſupplicia irrogauit. Acceſſit ad ſæuitiam hominis exacuẽdam, quòd eo tempore Diuino iudicio orbatus altero oculo, id acceptum tulit maleficijs Chriſtianorum: concitarũt etiam peſſimi hominis impetum infideles, dum eodem tempore Romæ Apollinis templum incendio conflagrauit. hæc habes ex eodem auctore li. 21. 23. & 26. ex quibus omnibus tam horum martyrum acta, quàm cæterorum, potiùs ſub Iuliano, quàm coràm Iuliano Romæ agitata intelligas. Illum enim Romæ aliquando fuiſſe, præſertim poſt adeptum Imperium, nullus probatorum antiquorum auctorum teſtimonio poterit affirmare. Horum ſanctorum martyrum (de quibus agitur) ſacras reliquias tranſlatas eſſe in Gallias, ſcribit Herman. in chron. anno Domino 770. de ijſdem martyribus extat nobile epigramma Bonad. libro 2. mon. 62.

b Iob prophetæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio, octauo idus Maij. ijdemque eundem prophetam appellant, ob multa præuiſa atq; prænunciata vſq; ad ſeculi conſummationẽ diuina cõſilia: quæ tum S. Gregorius in moralib. tum alij plerique, qui in ipſum commentarios ſcripſerunt, communi omnium ſententia profitentur.

c Calepodij.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri. eius res geſtæ habetur in actis S. Calliſti Papæ, apud Sur. tom. 5. 14. Octobr. Fuit nomine Calepodij nomine cœmeterium via Aurelia, extra portam Ianiculẽſem, & oſtenditur adhuc (vt ferunt) in eccleſia S. Pãcratij. Habetur de eo frequens mentio in Martyrologijs. extat de eodem Calepodio carmen Bonad. lib. 2. mono. 61.

d Palmatius conſul.] In ijſdem actis S. Calliſti de eodem agitur. Cùm hic conſul dicatur, nõ puto ordinarium, cùm non receſeatur in Faſtis, ſed ex ſuffectis, ſeu allectis opinor, de quib. quidẽ Auſonius in oratione habita in ſuo conſulatu ait, ſub quib. conſulib. hi conſulatũ geſſiſſent, quærere opus fuiſſe. De Simplicio ſenatore ac cęteris, quorũ hic mentio habetur, conſule eadem Calliſti acta.

e Quarti, & Quincti.] De his item hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij. Horum nomine cœmeterium eſt appellatum, de quo Pauin. lib. de cœme. ex tabul. Vatic.

f Alphij, & ſoc.] Gręci etiam de his agunt hac die in Menologio. Legimus horum acta è Græcis Latinè reddita, excuſaq;. Paſſi leguntur ſub Licinio Imp. & Tertullo pręſide, vt eadẽ acta ab eccleſia Leontina accepta teſtantur. At ne mihi alienos labores ſumere videar, hæc ipſa acta, aliaq; penè omnia ex diuerſis extra Vrbem eccleſiarum archiuijs accepta, quorum in his annotationib. frequenter meminimus, in vnum colligere, fuit operis & induſtriæ R. P. Antonij Talpę Seuerinatis noſtrę congregationis bibliothecę pręfecti, qui in his colligendis diligens ſtudium, officiumq; laudabiliter impendit.

g Dioſcoridis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. in ubi etiam eius certamen paucis narratur.

h Cataldi epiſc.] De eo Petr. in catal. lib. 4. c. 143. Agitur hac die venerandi corporis eius inuẽtio, natalis autem dies octauo id. Maij, legimus eius acta in officio eccleſiaſtico eiuſdem ſancti nuper reſtituto iuxta ritum S. R. E.

i Inuentio ſanct. mart. Nazarij, & Celſi.] De quib etiam tabulę eccleſię Mediolan. Rei geſtæ hiſtoriam ſcribit Paulinus in Ambroſio, Pręfatio eiuſdem, aliaq; vetera monumenta. Plura de his dicturi ſumus inferius in natali die ipſorum.

11 Quinto idus Maij. Luna. E xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13

ROMÆ via Salaria natalis beati Anthimi [a] presbyteri, qui poſt virtutum & prædicationis inſignia, in perſecutione Diocletiani in Tiberim præcipitatus, & ab angelo exinde ereptus, ad oratorio proprio reſtitutus eſt: deinde capite punitus, victor migrauit ad cœlos. Eodem die ſancti Euellij [b] martyris, qui cum eſſet de familia Neronis, ad paſſionem ſancti Torpetis in Chriſtum credidit, pro quo & decollatus eſt. Item Romæ ſanctorum martyrum Maximi, [c] Baſſi, & Fabij, qui ſub Diocletiano via Salaria cæſi ſunt. Camerini ſanctorum martyrum Anaſtaſij, [d] & ſociorum, qui in perſecutione Decij ſub Antiocho præſide cæſi ſunt. Auximi in Piceno ſanctorum martyrum Siſinij [e] diaconi, Diocletij & Florentij diſcipulorum ſancti Anthimi presbyteri, qui ſub Diocletiano lapidibus obruti, martyrium compleuerunt. Varennis ſancti Gangulphi [f] martyris. Viennæ ſancti Mamerti [g] epiſcopi, qui ob imminentem cladem ſolemnes ante Aſcenſionem Domini triduanas Litanias in ea vrbe [h] reſtituit †: quem ritum poſtea vniuerſalis Eccleſia recipiens comprobauit. Apud Siluiniacum depoſitio ſancti Maioli [i] abbatis Cluniacenſis, cuius vita ſanctis meritis fuit præclara. In Piceno ſancti Illuminati confeſſoris.

M A I I 11.

a ANTHIMI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijque recentiores. Extant eius acta, quæ retulit Sur. tom. 3. vbi etiam recitat ſermonem Petri Damiani de eodem martyre.

b Euelli.] Beda de eo item agit hac die. Eius res geſtæ iunctæ ſunt actis ſancti Torpetis martyris; quæ legimus in manu ſcrip. edidit ea Mombrit. tomo ſecundo. meminit, & Petr. in catal. lib. 5. cap. 8.

c Maximi & ſoc.] Agitur de his etiam in actis ſancti Anthimi martyris, cuius nuper meminimus.

d Anaſtaſij, & ſoc.] Legimus Horum acta in geſtis ſancti Venantij martyris, acceptis ab eccleſia Camerinenſi, ſed cenſura aliqua caſtiganda.

e Siſinij & ſoc.] Horum res geſtæ intextæ habentur in prædictis actis S. Anthimi.

f Gangulfi.] Extant eius acta, quæ recitat Sur. tomo tertio. Plura habentur de eo in breuiario & miſſali eccleſiæ Auguſtanæ Henric. de Erfoſd. cap. 67. Vincent. libro tertio, cap. 159. Martin. Polon. in chron. anno Domini ſeptingenteſimo quinquageſimo ſexto. & alij plures.

g Mamerti epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Qualis autem quantusve hic fuerit, indicant epiſtolæ Sidonij Apollinaris, qui eum nouit, & familiariſſimè vſus epiſto. vndecima, libro quarto, & libro ſeptimo, epiſtola prima. De eo præterea Alcimus Auitus, qui ſecundus poſt eum factus eſt Viennenſis epiſcopus, in homilia quam de rogationibus habuit, Gregorius Turonen. hiſt. Franc. libro ſecundo, cap. 34. Ado Vien. in chron. anno Domini 396. & 452. quæ & Surius collegit in vnum tom. 3. hac die. Hi etiam qui agunt de diuin. offic. eiuſdem meminerunt, vt Albin. Flac. cap. 67. Annal. c. 137. & alij, vt Sigebert. in chron. anno 468. Regino anno 421. Fuit alius eiuſdem nominis epiſcopus Lingonienſis, de cuius corporis inuentione agitur in vita S. Annonis epiſcopi Colonien. li. 2. c. 38. apud Sur. tomo 6. die 6. Decembr. quem Martinum ab alijs dictum reperi.

h In ea vrbe reſtituit.] Sic poſitum, vt intelligas longè ante ſanctum Mamertum Rogationes illas ante Aſcenſionem Domini fuiſſe ſolitas celebrari, vt ex Auguſtino, & Sidonio Apollinari ſuperius demonſtrauimus in not. diei 25. Aprilis. Porrò ſanctus Mamertus ſolertiori cultu eaſdem in Viennenſi eccleſia celebrandas induxit. quem ritum (vt hic habet Martyrologium) vniuerſalis eccleſia recipiens, comprobauit. Conſule quæ de Rogationibus, dicta die, ſuperius ſunt notata.

i Maioli abb.] Suffectus eſt hic Ademaro an. Domini nongenteſimo quadrageſimo quarto,

perue-

peruenitq; vſque ad annum 993. vt ſcribit Sigebert. in chron. numeraturq; tertius ordine eiuſdē cœnob. Cluniac. abbas. Meminit eiuſdem S. Bernardus in apolog. ad Gulielm. abbat. pluribus Petrus Cluniac. lib. 2. mirac. c. 31. Lambert. in chro. anno 995. Trithe. de vir. illuſtr. ordi. ſancti Bened. lib. 3. c. 230. porrò eius res geſtas vberius cumulatas Surius habet tomo 3. hac die.

k Illuminati.] Eius ſacrum corpus religioſè ſeruatur, & colitur apud Sanctoſeuerinates, qui olim Septempedani dicebantur, in monaſterio ſancti Mariani.

12 Quarto idus Maij. Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

ROMÆ via Ardeatina SS. martyrū Nerei [a] & Achillei fratrum, qui primo cum Flauia Domitilla, cuius erant eunuchi, in inſula Pontia longum pro Chriſto duxerunt exilium; poſtmodum grauiſſimis verberibus attrectati ſunt, deinde cum à Memmio Rufo conſulari equuleo & flammis ad immolandum compellerentur, dicerentque ſe à beato Petro Apoſtolo baptizatos, nulla ratione poſſe idolis immolare, capite cæſi ſunt. Ibidem via Aurelia [b] ſancti Pancratij [c] martyris, qui cum eſſet annorum quatuordecim, ſub Diocletiano martyrium capitis obtrūcatione compleuit. Item Romæ ſancti Dionyſij [d] patrui eiuſdem beati Pancratij. In Sicilia ſancti Philippi [e] Argyrionis, qui à Romano Pontifice ad eam inſulam miſſus, magnam illius partem ad Chriſtum conuertit, cuius ſanctitas in liberandis energumenis maxime declaratur. Salaminæ in Cypro ſancti Epiphanij [f] epiſcopi, qui multiplici eruditione, & ſacrarum literarum ſcientia excellens, vitæ quoque ſanctitate, zelo catholicæ fidei, munificentia in pauperes, & virtute miraculorum extitit admirandus. Conſtantinopoli ſancti Germani [g] epiſcopi, virtutibus & doctrina inſignis, qui Leonem Iſauricum aduerſus ſacras imagines edictum promulgantem, magna fiducia redarguit. Treuiris ſancti Modoaldi [h] epiſcopi. In ciuitate Calciatenſi ſancti Dominici [i] confeſſoris.

MAII 12.

a NEREI, & Achillei, alias Archillei.] De his hac itē die Beda, Viuar. Ado, & alij. Eorum acta recitat Surius tomo 3. Fuit vetus Romæ titulus nomine horū martyrum, cuius habetur mentio in regiſtr. S. Gregorij Papæ libro quarto, epiſt. 44. vbi idem Gregorius habuit homiliam 28. in Euange. erant ibidem ſepulta eorundem martyrum corpora, quibus alludit; cùm ait; Sancti iſti ad quorum tumbam cōſiſtimus, florentem mundum mentis deſpectu calcauerūt, &c. Horum item nomine appellatum eſt cœmeterium via Ardeatina, quod reſtituit Ioannes Papa, ut legitur in lib. de Romanis Pontificibus in Ioanne Papa primo.

b Item via Aurelia.] De duplici via Aurelia veteri & noua conſule, ea quæ Panuinius libro de Vrbe Roma pag. 107. 109. & 122. pluribus ſcribit.

c Pancratij.] Hidem qui ſupra de eodem agūt hac item die. Extant eius acta, quæ ſyncera in aliquibus eccleſijs legi conſuerunt. habet ea Sur. tomo 3. De miraculis ad ſepulchrum eius aduerſus periuros fieri ſolitis agit Greg. Turo. de glor. mar. c. 39. Extat vetus memoria eiuſdem via Aurelia, vbi S. Gregorius Papa habuit homil. 27. in Euan. ibidem & venerandum corpus eius ſepultum eſt. vnde hic ibi in fine: Ad martyris tumbam conſiſtimus, qui ad celeſte regnum ex qua morte peruenerit ſcimus &c. Abſtulit olim eam eccleſiam idem S. Gregorius à presbyteris negligenter curantibus, deditque monachis: qui (vt ait) ad ſanctiſſimū martyris corpus quotidie opus Dei peragerent. extat de his epiſt. 18. lib. 3. regiſtr. de eiuſdem reliquijs idem lib. 3. epiſt. 86. & lib. 8. epiſto. 63. Porta Ianiculenſis, ſeu Aurelia antiquitus dicta, ex eiuſdem ſancti nomine appellata eſt porta ſancti Pancratij; nec nouiter, ſed antiquitus, vt cōſtat ex Procop. li. 1. de bello Gothico. De reliquijs eiuſdem S. in Gallias tranſlatis, agit Greg. Turo. libro de glor. mar. c. 83. ſcripſit de ſancto Pancratio epigramma Bonad in monod. 63. lib. 2.

d Dionyſij.] De quo plura ſcribit Fazel. de rebus Siculis decad. 1. lib. 10. accepimus eius res geſtas man. ſcrip. quarum eſt exordium: In diebus Arcadij Imperatoris &c.

e Philippi.] De quo plura ſcribit Fazel. de reb. Siculis decad. 1 lib. 10. accepimus eius res geſtas man. ſcrip. quarum eſt exordium: in diebus Arcadij Imperatoris &c.

f Epiphanij.] De eodem hac die Latini omnes, & Græci in Menologio, vbi ijdem teſtantur, eum vixiſſe annos centum, & quindecim, minus menſibus tribus. Pluribus de eo S. Hieron. lib. de ſcrip. eccleſ. in epi. 61. ad Ioannem epiſcopum Hieroſolymitanum, & in apolog. 2. aduerſus Rufinum. Adeò ſpectatæ ſanctitatis vir fuit, vt licet aduerſus Arianos ſemper ſtrenuè decertaſſet, ipſi tamen Ariani & eorum patronus Valens Imperator eū reueriti, quicquam moleſtiæ ei inferre auſi non ſunt, vt idem S. Hieron. ſcribit epi. 61. his verbis: Epiphanius epiſcopus Cypri à Valente non tangebatur: tantæ enim venerationis ſemper fuit, vt regnantes hæretici ignominiam ſuam putarent, ſi talem virum perſequerentur hæc S. Hiero. Cùm autem alicubi Salaminæ, alicubi verò Conſtantię epiſcopus dictus reperiatur, nō exiſtimes hæc inter ſe pugnare; nam Salamina etiam Conſtantia dict. eſt: quod & expreſſe teſtatur S. Hieronymus in epiſt. 27. in Epitaphio S. Paulæ ad Euſtochium. extat Theophili epiſcopi Alexandrini ad eū epiſt. 67. apud Hieron. tomo 2. eumq; ſummopere laudat. De eo plura Socra. hiſt. lib. 6. c. 11. & ſequen. Sozom. lib. 7. c. 26. & lib. 8. c. 14. & 15. & Niceph. lib. 2. c. 46. lib. 13. c. 13. & 14. & illi omnes etiam qui ſcripſerunt res geſtas Ioannis Chryſoſtomi, vt Leo Imp. Greg. Alexand. Metaphraſtes, Suidas, & alij. pluribus autem eius acta conſcripta edidit Metaphraſtes, de quorum parum fida integritate egimus in Annal. eccleſ. Mentio habetur de eodē in Nicæna ſynodo ſecunda; & quē prætericrā, meminit eiuſdē S. Auguſtinus li. de hæreſ. ad Quoduultd. Longæuam ætatem Epiphanij ex eo conſiderare poſſumus, quòd ab ineunte ætate verſatus eſt cum ſancto Hilarione, vt ſcribit S. Hiero. in Hilarione, & Sozom. lib. 6. c. 32. eratq; adhuc iuuenis S. Hilarion quando S. Epiphanius iam adoleſcens monaſticam amplexatus eſt diſciplinam, vt eius acta teſtantur; qui quidem Hilarion octoginta annos natus vita functus eſt, anno Domini trecenteſimo ſeptuageſimoſecundo, vt oſtendemus inferius in natali die ipſius; S. Epiphanium autem conſtat ſuperſtitem adhuc fuiſſe ſeptimo anno Arcadij Imp. Vincentio & Frauitta conſſ. qui adſcribitur à recentiorib. annus à Chriſto Domino quadringenteſimusprimus. Sepulchrum S. Epiphanij pluribus eſſe nobilitatum miraculis, ſcribunt Soz. lib. 7. c. 26. & Niceph. li. 12. c. 46. Fuit eidem poſt obitum erecta baſilica, eademq; ſacris imaginibus exornata, vt apparet ex act. 6. ſanct. ſynod. Nicæn. ſecundæ.

g Germani epiſcopi.] Agunt de eo item Græci hac die in Menolog. vbi eius natalis, genus, & acta narrantur. De eo Niceph. epiſcopus in chro. Zonaras in Leone Iſaurico, & Cedren. in comp. hiſt. in miſcel. an. 14. eiuſdem Imp. lib. de Ro. Pontificibus in Gregorio ſecundo Papa, Conſtantius epiſc. in encomio de tranſlatione reliquiarum ſanctæ Euphemiæ, quod recitat Lipom. tom. 6. Exceſſit ex hac vita annum agens ſuæ ætatis nonageſimum, vt in Græcorum Menolog. legitur reliquit inter alia ſui ingenij monumenta, theoriam rerū eccleſiaſt.

h Modoaldi epiſcopi.] Huius acta recitat Sur. tom. 3. ſcripta à Stephano abbate Leodien. apud quem lib. 3. agitur de miraculis eius. vixit circa annum Domini 720.

i Dominici.] De eodem etiam Molanus in addit. ad Vſuardum edit. ſecundæ. pluribus in Flore ſanct. Hiſpan. de ipſo agitur & in Theſaur. concion. tomo ſecundo, migraſſe ferunt ex hac vita circa annum Domini milleſimum & ſexageſimum.

xvj. G Tertio idus Maij. Luna. 13

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ.
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 1 2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

ROMÆ Dedicatio [a] eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad Martyres, quam beatus Bonifacius Papa quartus, expurgato deorum omnium veteri fano, quod Pantheon vocabatur, in honorem beatæ ſemper virginis Mariæ & omnium Martyrum dedicauit, tempore Phocæ Imperatoris. Conſtantinopoli beati Mucij [b] presbyteri & martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore, & Laodicio proconſule, primo Amphipoli multis pœnis atque cruciatibus ob Chriſti confeſſionem afflictus, poſtea Byzantiū vſque perductus, capitali ſententia occubuit. Heracleæ ſanctæ Glyceriæ [c] martyris Romanę, quæ ſub Antonino Imperatore, & Sabino præſide paſſa eſt. Alexandriæ commemoratio [d] plurimorum ſanctorum Martyrum, qui ob fidem catholicam ab Arianis in eccleſia Theonæ occiſi ſunt. Apud Traiectum ſancti Seruatij [e] Tungrenſis eccleſiæ epiſcopi, ad cuius meritum omnibus demonſtrandum, cùm tempore hyemis omnia in circuitu nix repleret, ſepulchrum eius nunquam operuit, donec induſtria ciuium baſilica ſuper illud ædificata eſt. In Palæſtina ſancti Ioannis [f] Silentiarij.

MAII 13.

a DEDIC. eccleſ. S. Mariæ ad Martyres.] Agit de eadem ſolēnitate Beda, hac die. Quantùm obſeruare potui, vſque ad S. Gregorij Papæ tempora idolorum templa à Chriſtianis, vt plurimum, vel fuiſſe deiecta, vel ſi qua intacta remanſerunt, eadem, velutiq; dæmonum, indigna exiſtimata eſſe, in quibus Deo vero religionis cultus exhiberetur, ſecundùm illud Apoſtoli 2. ad Corinth. c. 6. Qui conſenſus templo Dei cum idolo? Vnde idem S. Gregorius Papa, qui Bonifacium quartum, qui Pantheon in Dei eccleſiam mutauit, vix ſpatio trium annorum præceſſit, ſcribens ad regem Anglorum nuper ad Chriſtum conuerſum epiſt. 60. li. 9. indict. 4. monuit vt idolorum templa euerteret. Inde autem conſiderans, infirmis adhuc in fide concedendum aliquid, ſcribens ad Mellitum epiſc. epiſt. 71. li. 9. indict. 4. præcipit ne idolorum templa deſtruerentur, ſed iuxta ritum ibi præſcriptum expurgarentur primùm, indeq; ſanctorum illatis reliquijs, ſanctificarentur: quod & poſteris deductum eſt in exemplum. Si enim optaſſent Chriſtiani idolorum templa in eccleſiarū vſum conuertere, nullatenus mirifica illa templa Serapidis Alexandriæ, Marnæ Gazæ, Iouis Apameæ, Cœleſtis Carthaginis, & alia innumerabilia, quæ ob ingentem ſtructuram viſa ſunt miracula mundi, ſolo æquaſſent. Qui quidē zelus ſi vſquā incaluit, Romæ in primis Chriſtianorum corda ſuccēderat, vt S. Hieronymi auctoritate probatur, dum in prooem. libri ſecundi, comment. epiſto. ad Galat. hæc ait: Vbi alibi tanto ſtudio & frequentia ad eccleſias, & martyrum ſepulchra concurritur? vbi ſic ad ſimilitudinem cœleſtis tonitrui, Amen, reboat, & vacua idolorum tēpla quatiuntur? hæc ibi, & alibi ad Lætam epiſt. 7. de oppignorata fide Gracchi in demoliēdis Romæ deorum delubris, pluribus agit. Illud etiam famoſiſſimum Iouis Capitolini templum iam exciſum eſſe, teſtatur li. 2. in Iouinian. In Oriente etiā Theodoſius iunior ſanctionem de his ipſis promulgauit, in qua hæc inter alia legitur: Cuncta deorū fana, templa, delubra, ſi qua etiam nunc reſtant integra, præcepto magiſtratuum deſtrui, collatione que venerandæ Chriſtianæ religionis ſigni expiari præcipimus, &c. l. vlt. de pagan. Cod. Theod. Cur autem Pantheon templum intactum remanſerit, ea fuit cauſa; quòd dum prædicta Romæ, tēporibus Hieronymi, aduerſus idolorum ædes agerentur, Honorius Imp. lege ſancita, eiuſmodi impetum Chriſtianorum compeſcuit, hęc reſcribēs: Sicut ſacrificia prohibemus, ita volumus publicorum operum ornamenta ſeruari, &c. l. 15 de pagan. Cod. Theod. Puto diuina diſpenſatione factum, vt inter tot idolorum fana proſtrata, & in anathema obliuionis euerſa, Pantheon velut inſigne quoddam ac perenne trophęum de expugna-

natis hoſtibus permaneret, cederetque triumpho omnium martyrum, qui omnes Gentilium deos Chriſti cruce ſubegerãt. De eius dedicatione per Bonifacium facta ſcribit Beda de geſt. Angl. libro 2. c. 4. & de ſex ætat. in Phoca Imp. Ado Vien. in chron. anno 604. Paul. diac. de geſt. Longob. lib. 4. cap. 11. Marian. Scot. in chron. an 610. Sigeber. an. 609. & alij. Legi in eius eccleſiæ codice manu ſcripto templum illud dicatum in primis in honorem Dei genitricis Mariæ, omnium ſanctorũ martyrum, & confeſſorum: illataque illuc eſſe reperi duobus detriginta curribus oſſa ſanctorum martyrum è diuerſis Vrbis cœmeterijs effoſſa, ſolemniterque comportata, ac decentiſſimè collocata. Cætera autem de ea ſolemnitate, inferius ad kal. Nouemb.

b Mutij.] Græci Mocium appellant, de quo etiam hac die Vſuardus; Græci autem in Menolo. ad ſext. id. Maij, vbi etiam narrant in honorem huius martyris à Conſtantino Imp. fuiſſe templum erectum, quò eiuſdem martyris ſacras reliquias inferri mandauit. Iuſtinianus Imp. etiam ædem ampliſſimam eidem martyri erigendam curauit, de qua Procop. libro 1. ædif. Iuſtin. Imp. his verbis: Præterea tẽplum Mocio martyri conſecratũ, magnitudine ſua cætera ſuperans, poſuit. Cedren. in Baſilio Imp. addit, eiuſmodi templum vetuſtate collapſum ab eodem Baſilio Imperatore à fundamentis fuiſſe reſtitutum. De S. Mocij baſilica mentio habetur etiam in actis concil. Epheſ. edit. Peltan. tomo 2. c. 19. & 20.

c Glyceriæ, aliàs Glycerij.] De eadem hac die Græci agunt in Menologio, ubi & eius martyriũ deſcribitur. Metaphraſtes recenſet eius res geſtas, agitq; de ea ſcribit (niſi error ſit in nota numeri) ſex. id. Maias, habet eas Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. ea die. Percelebre fuit Heracleę templum S. Glyceriæ, ibique ſacrum eius corpus poſitum, pluribus eſt miraculis illuſtratum. ex eius enim oſſibus iugiter vnguentum curandi vi præditum emanare ſolebat, vt auctor eſt Niceph. hiſto. lib. 18. c. 28. & 32. De reliquijs eiuſdem martyris habetur mẽtio in encomio Conſtantini epiſcopi de inuentione reliquiarum S. Euphemiæ, apud Lipom. tom. 6.

d Commemoratio plurimorum ſanct. marty.] Horum martyrium ſcripſit Petrus epiſcopus Alexandrinus, qui fuga lapſus, dedit de his epiſtolam ad vniuerſos Chriſti fideles: quam recenſet Theodoret. hiſt. lib. 4. c. 20. De clade eo tempore illata catholicis per Lucium pſeudoepiſcopum Arianum agit S. Greg. Nazianz. in orat in laudem Heronis. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 2. 3. & 4. Socrat. lib. 4. c. 16. 17. 18. & 19. Sozom. li. 6. c. 19. 20. & Niceph. hiſto. lib. 11. c. 29. eandem catholicorum ſtragem non tantùm ſcriptis, ſed & voce præfatus Petrus Romæ, cùm illuc confugiſſet, prędicauit, oſtẽdẽs ibidem occiſorum veſtes ſanguine cruentatas: ad quod miſerandum ſpectaculum Vrbs cõuerſa eſt ad lachrymas. De eccleſia Theonæ, cuius hic habetur mentio, agit S. Epiphanius in panar. hæreſ. 69. Eodem tempore Lucij pſeudoepiſcopi, complures ſanctorum monachorũ ex Ægypto & Thebaide ob fidem catholicã fuiſſe relegatos ac damnatos ad metalla Ponti, & Armeniæ, auctor eſt Ioan. Caſſian. collat. 18. c. 7. in fi.

e Seruatij epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Seruationem hunc appellat Sulpitius Seuerus lib. 2. hiſto. ſacr. Quę hic de eo ſcripta ſunt, inuenies etiam apud Grego. Turo. de glor. confeſſ. c. 72. qui item agit de eodem lib. 2. c. 5. de geſt. Fran. ante omnes S. Athanaſius in apologia ad Conſtantium, & in apologia ſecunda, cùm agit de patribus, qui interfuerunt concilio Sardicenſi, cui etiam pręſens fuit Seruatius, anno Domini trecenteſimo quadrageſimo ſeptimo, Rufino & Euſebio conſulibus. interfuit etiam concilio Agrippinenſi celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, anno 346. ex prædictis concilijs ſatis liquet quibus temporibus hic vixerit. Hæc idcirco inculcamus, quoniam nonnulli ſcribunt, eũ functum eſſe legatione ad limina Apoſtolorum poſt centum ferè annos ab eo tempore, quo vixit. itaque ea legatio ſynodalis Seruatij non debet referri ad tempora Attilæ regis Hunnorum, ſed potius ad illas atrociſſimas clades, quibus tota ferè Gallia à barbaris deuaſtata eſt, illis ipſis Seruatij temporibus. meminit illarum omnium ſanctus Hieronymus epiſto. 11. ſcribens ad Ageruchiam. Portentoſa quædam de Seruatio ſcribit Sigeb. in chron. anno Domini 399. eum nimirum conſanguineum ſecundum carnem fuiſſe Domini noſtri Ieſu Chriſti, eiuſque patrem fuiſſe filiũ Eliud fratrem S. Elizabeth matris S. Ioannis Baptiſtę, eundemque pluſquam trecentis annis vixiſſe. id etiam Petrus in catal. refert lib. 4. cap. 162. quæ etiam firmare nituntur teſtimonio Cœleſtini tertij Papę, quaſi ea acta fuerint eius auctoritate firmata. De his quid ſentiendum ſit, nemo non intelligit. Agit de eodem nouiſſimè Molan. in indicu. ſanctorum Belgij. In tabulis epiſcoporum Tungrenſium numeratur Seruatius decimus eius ſedis epiſcopus, apud Demochar. de ſacrif. Miſſę, vbi etiam plura de Seruatio leguntur.

f Ioannis Silentiarij.] Huius vitam fideliſſimè ſcripſit Cyrillus monachus; qui etiam geſta ſanctorum Sabę, & Euthymij litteris commendauit, ſuorum temporum texens hiſtoriam. Deſcripſit eam Lipom. tom. 6. & Suri. tomo tertio, hac die. De eo etiam idem auctor in vita ſancti Sabę. Floruit temporibus Zenonis Imper. agenſque iam tunc quartum ſupra centeſimum annum, adhucque erat in humanis, cùm idem auctor ſcriberet eius res geſtas.

Pridie

14 Pridie idus Maij. Luna. A xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

NATALIS ſancti Bonifacij [a] martyris, qui ſub Diocletiano & Maximiano apud Tarſum Ciliciæ paſſus, Romam deinde tranſlatus, via Latina ſepultus eſt. In Gallia ſancti Pontij [b] martyris, cuius prędicatione & induſtria poſtquam duo Philippi Cæſares ad fidem Chriſti conuerſi ſunt, ipſe ſub Valeriano & Gallieno principibus martyrij palmam adeptus eſt. In Syria ſanctorum martyrum Victoris [c] & Coronæ, ſub Antonino Imperatore: ex quibus Victor à Sebaſtiano iudice varijs & horrendis affectus eſt cruciatibus: quem Corona vxor cuiuſdam militis cum cœpiſſet beatum prædicare ob martyrij conſtantiam, vidit duas coronas de cælo lapſas, vnam Victori, & alteram ſibi miſſam: cumq́ue hoc audientibus cunctis teſtaretur, ipſa quidem inter arbores ſciſſa, [d] Victor vero decollatus eſt. In Sardinia ſanctarum martyrum Iuſtæ, [e] Iuſtinæ, & Hebedinæ. Romæ ſancti Paſchalis [f] Papæ, qui plurima ſanctorum Martyrum corpora è cryptis leuanit, & in diuerſis eccleſijs honorificè collocauit. Ferenti in Tuſcia ſancti Bonifacij [g] epiſcopi, qui vt refert beatus Gregorius Papa, à pueritia ſanctitate & miraculis claruit. Neapoli in Campania ſancti Pomponij [h] epiſcopi. In Aegypto ſancti Pachomij [i] abbatis, qui plurima in ea regione monaſteria crexit, & regulam [k] monachorum ſcripſit, quam angelo dictante didicerat.

M A I I 14.

a BONIFACII martyris.] De eodē hac die Vſuardus, Ado autem nonis Iunij, Gręci vero in Menologio ad quartum decimum kal. Ianuarij, qua item die eum ponit Metaphraſtes, qui eius acta deſcripſit; refert eadem Lipom. tom. 5. & Sur. tomo. 3. nonis Iunij. Legimus in vet. man. ſcrip. monaſterij S. Cęcilię Transtyberim acta eiuſdem martyris, in quibus aliqua habentur, quæ in Gręcis exemplaribus deſiderantur. Eſt illuſtris ac vetus memoria Romæ eiuſdem Bonifacij, quę ob ſepultum in ea ſanctum Alexium, eius etiam nomine nuncupatur; numeraturq́ue in antiquo Romano cęremoniali vna ex viginti duabus abbatijs, quę Romæ erant. extat de eodem Bonifacio epigramma Bonad. lib. 2. monod. 64.

b Pontij.] Agit de eodem item hac die Vſuardus. Edita eius acta ex man. ſcript. habentur apud Sur. tom. 7. hac die Mombrit. ante eum tom. 2. ſed aliquantò diuersè. De duobus Philippis Cęſaribus ad Chriſtum conuerſis, quorum hic mentio fit, pluribus in Annal. eccleſ. egimus. eſt de eodem Pontio elegans epigramma Bonad. libro 2. monod. 67.

c Victoris, & Coronę.] De quibus item hac die Beda, Vſuardus Ado, & alij Latinorum; Gręci autem in Menologio ad iij. id. Nouemb. Eorundē acta edidit Metaphraſtes. refert eadem Lipom. tomo. 7. & Sur. tom. 3. Mombrit. tom. 2. & alij. licet non nihil inter ſe diuersè.

d Inter arbores ſciſſa.] Plutarchus vocat eiuſmodi ſupplicij genus, Diaſphendonem, cùm arborum duarum incuruatis cacuminibus obligatum hominis corpus emittitur. Ab Aureliano Imper. idipſum mortis genus eſſe exhibitum aduerſus militem violantem torum hoſpitis, auctor eſt Flau. Vopiſcus in Aureliano, cùm ait. Solus denique omnium militem, qui adulterium cum hoſpitis vxore commiſerat, ita puniuit, vt duarum arborum capita inflecteret, quas ad pedes militis deligaret, eaſdemq; ſubitò dimitteret, vt ſciſſus ille vtrinq; penderet. hæc Vopiſc.

e Inſtæ, & ſoc.] Agit de his item qui nunc eſt proſecutus res Sardoas Franc. Fara.

f Paſchalis Papæ.] Extant acta eius in vet. cod. man. ſcript. monaſt. S. Cæciliæ Transtyberim, deſcripta per lectiones, ſicut in eccleſia legi conſueuerant. ſucceſſit hic Stephano Papæ quarto, huius nominis. cętera de eo in Annal. eccleſ. egimus.

g Bonifacij epiſcopi.] Scribit de eo S. Gregorius lib. 1. dialog. claruit circa tempora Iuſtini Imper. nomen clari ra ſimilitudine facile quis poteſt decipi, eſt enim Ferentis, ſeu Ferentum in Tuſcia, de quo Plin. lib. 3. c. 5. cuius adhuc veſtigia in agro Viterbienſi extare dicuntur. eſt & Ferentinum apud Hernicos ciuitas nobilis, à qua Ferentinates, & aliquando Ferentini, ſicut à Ferento Ferentani, vel à Ferente Ferentes; licèt aliquando hæc inter ſe nomina confuſa reperiantur: erant & Ferentani populi inter Samnites & Pelignos poſiti, de quibus Ptolom. lib. 3. tab. 6. Strab. lib. 5. & Plin. lib. 3. cap. 11. Eſt mentio vtriuſq; ſedis in concilio Roman. ſub Gregorio primo Papa in lib. 4. regiſt. cap. 88. quarum epiſcopi eidem ſynodo ſubſcripti habentur. Porrò de Ferenti in Tuſcia, & non de Ferentino apud Hernicos, ſiue in Latio poſito agere ſanctum Gregoriū, ex eius verbis apparet.

h Pomponij epiſcopi.] De eodem tab. eccleſiæ Neapolitan.

i Pachomij abb.] Agunt de eodem hac die Beda, Viuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci etiam hac die in Menologio. Huius præclaras res geſtas Grecè conſcriptas Dionyſius abb. Rom. Exiguus cognomento Latinè conuertit ante annos plus mille ac centum, extat eius præfatio ante vitam ſancti Pachomij, habes eā in prima part. vit. ſanct. patr. c. 54. miramur eam à Lipomano & Surio prætermiſſam: quę vt tanti viri, ingenij laudatiſſimi monimentum prętereunda non fuit, qualis enim quantusvè ſanctitate, & eruditione fuerit, conſule Caſſiodorum illi ęqualem lib. inſtit. ad lect. diuin. Habet acta Pachomij Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. de eo prætera Sozom. lib. 3. cap. 13. Pallad. in Lauſiacis, Caſſiod. trip. Niceph. lib. 4. c. 14. & alij. Nomen Pachomij, monaſteriorumq; ab illo inſtitutorum diſciplinam Athanaſius primus in Vrbem aduexit, vt auctor eſt S. Hieronymus epiſt. 16. ad Principiam. de tempore eius obitus Sigeb. in chron. anno Domini 406.

k Regulam monachorum ſcripſit] De regulis S. Pachomij, quas ipſe, Angelo dictante, excepit, meminit Gennad. de vir. illuſtr. c. 7. qui etiam teſtatur ab eodem eſſe ſcriptas nonnullas epiſtolas, quarum titulum recenſet. Ipſas Pachomij regulas Aegyptiacè ſcriptas tranſlatas in Græcum Latinè reddidit S. Hieronymus, rogante Siluano monacho, eo tempore, quo ſancta Paula ex hac luce migrauit, Honorio vj. & Ariſtencto conſſ. anno Domini, iuxta recentiores chronog. 404. Eaſdem temporis vetuſtate penè abolitas, mendis purgatas, ac reſtitutas edidit noſter Achilles Statius vir probitate & eruditione inſignis; quas, vt nobile vetuſtatis monumentum, poſuit in appendice ſui Caſſiani, quem ſummo cum labore reſtituit, illuſtrauitq; eruditis annotationibus D. Petrus Ciacconius Toletanus presbyter, vir quidem frugi, atque diſertus, quem ſcimus in reſtituendo Arnobium, Tertullianum, ac S. Hilarium laboris plurimum inſumpſiſſe; hiſce lucubrationibus in dies magis magiſque catholicę Eccleſiæ profuturum, niſi cito nimis, dolore omnium, ex humanis ſublatus eſſet.

xiiij. B Idibus Maij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

IN Hiſpania ſanctorum Torquati, [a] Cteſiphontis, Secundi, Indaletij, Cæcilij, Heſychij, & Eſiphaſij, qui Romæ à ſanctis Apoſtolis epiſcopi ordinati, & ad prædicandum verbum Dei in Hiſpanias directi ſunt: cumque varijs vrbibus euangelizaſſent, & innumeras multu-

multitudines Chriſti fidei ſubiugaſſent, in ea prouincia diuerſis locis quieuerunt, Torquatus Acci, Cteſiphon Vergij, Secundus Abulæ, Indaletius Vrci, Cæcilius Iliberi, Heſychius Carteiæ, & Euphraſius Illiturgi. Eboræ in Luſitania ſancti Mancij [b] martyris. In inſula Chio natalis beati Iſidori [c] martyris, in cuius baſilica extat puteus, in quem fertur fuiſſe iniectus, de cuius aqua infirmi ſæpius potati ſanantur. Lampſaci in Helleſponto paſſio ſanctorum Petri, [d] Andreæ, Pauli, & Dionyſiæ. Fauſinæ in Sardinia ſancti Simplicij [e] epiſcopi & martyris, qui Diocletiani tempore ſub Barbaro præſide perfoſſus lancea martyrium conſummauit. Aruernis ſanctorum martyrum Caſſij, [f] Victorini, Maximi, & ſociorum. In Brabantia ſanctæ Dympnæ [g] virginis & martyris, filiæ Regis Hiberniæ, quæ pro fide Chriſti & virginitate ſeruanda à patre iuſſa eſt decollari.

MAII 15.

a TORQVATI, & ſoc.] Agunt de omnibus hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. In breu. Toletan. ad kalen. Maias de his ſacer hymnus conſcriptus habetur, alia que plura; quæ antiquitatem illam puriſſimam redolent. Horum meminit Gregorius ſeptimus Papa in epiſtola ad Alphonſum, ſeu Adelphonſum regem, ſcripta xiij. Kalen April. indict. 12. his verbis: Septem epiſcopos ab vrbe Roma ad inſtruendum Hiſpaniæ populos à Petro & Paulo Apoſtolis directos fuiſſe, qui deſtructa idololatria, Chriſtianitatem fundauere, & religionem plantauere, ordinem & officium in diuinis cultibus oſtendere, & ſanguine ſuo eccleſias dedicauere. &c. De his præterea cæteri auctores, qui res Hiſpanicas ſunt proſecuti, quos mittimus enumerare. Horum autem ſingulorum in proprijs ipſorum eccleſijs certis diebus ſolemnitas agitur. Cùm autem ex his aliquot inueniantur dicti martyres à nonnullis, licet eorum martyrij acta non habeantur, antiquæ tamen traditioni eccleſiarum in quibus, vt patroni coluntur, acquieſcendum putamus. de his omnibus in Theſ. concion. tomo. 2. & Flor. ſanct. Hiſpan. agitur.

b Mancij.] De quo plura in breuiario Eborenſi, & Burgenſi, ex quibus etiam Flos ſanct. Hiſpan. texitur eius hiſtoria in Theſ. concion. tomo. 2. hac die, & Vaſæus in chron. anno 100. Molan. ad xij. kalen. Iunij agit de eodem.

c Iſidori.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio pridie huius diei, vbi & eius martyrium paucis deſcribunt. De miraculis eius, quorum hic habetur mentio, agit etiam Gregor. Turonen. lib. de glor. martyr. cap. 102. Legimus acta eius in vet. cod. man. ſcrip. monaſt. S. Cæciliæ Tranſtyberim, vbi & ſcribitur paſſus, Gallo & Voluſiano conſſ. ſub Numerio ſeu Numeriano magiſtro militum. pauca de eo Petrus in catal. lib. 5. c. 2.

d Petri, & ſoc.] Agunt Bedam, textu deprauato, legitur Damaſci, loco Lampſaci: agit de his etiam hic die Vſuardus, Ado, & alij Latinorum: necnon & Græci in Menologio, qui his addunt & Chriſtianam virginem, Lampſacique eos eſſe paſſos affirmant.

e Simplicij epiſcopi.] Accepimus eius martyrij acta & ſociorum ex Sardinia inſula Romam delata; meminit horum etiam Fara lib. 1. de reb. Sard.

f Caſſij, & ſoc.] De his Gregor. Turon. hiſto. Franc. lib. 1. cap. 33. & Molan. in addit. ad Vſuard. aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

g Dympnæ.] Cuius acta conſcripta à Petro Cameracenſi recitat Sur. tom. 3. hac die. pluribus item de ea Molan. in indic. ſanctorum Belgij, & in addit. ad Vſuard. claruit circa ann. Domini ſexcenteſimum.

16 Decimoſeptimo Kal. Iunii. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

IN Iſauria natalis ſanctorum martyrum Aquilini & [a] Victoriani. Antiſiodori paſſio ſancti Peregrini [b] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui a beato Xyſto Papa in Gallias cum alijs clericis miſſus, euangelicæ prædicationis munere expleto, capitali ſententia damnatus, coronam meruit ſempiternam. Vzali in Africa ſanctorum martyrum Felicis [c] & Gennadij. In Palæſtina paſſio ſanctorum Monachorum [d] à Saracenis in Laura ſancti Sabæ interfectorum. In Perſide ſanctorum martyrum Audæ [e] epiſcopi, ſeptem presbyterorum, nouem diaconorum, & ſeptem virginum, qui ſub Iſdegerde Rege varijs tormentorum generibus cruciati, glorioſum martyrium compleuerunt. Eugubij ſancti Vbaldi [f] epiſcopi, miraculis clari. Ambiani in Gallia ſancti Honorati [g] epiſcopi. Apud Cenomanos ſancti Domnoli [h] epiſcopi. Trecis ſancti Fidoli [i] confeſſoris. In Scotia ſancti Brādani abbatis. [k] Apud Forum Iulii ſanctæ Maximæ virginis, [l] quæ multis clara virtutibus in pace quieuit.

MAII 16.

a AQVILINI, & Victoriani.] Agunt de his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores.

b Peregrini epiſcopi.] De eo ijdem qui ſupra Beda, ac cęteri. Vincentius lib. 10. c. 119. Antonin. part. 1. tit. 7. c. 5. & Petrus in catal. lib. 5. c. 5. eius res geſtas referunt.

c Felicis, & Gennadij.] Meminit horum ſanctorum martyrum Euodius epiſcopus Vzalitanus in eo commentario, quem ſcripſit de miraculis ſancti Stephani proto martyris lib. 1. cap. 2. extat apud ſanctũ Auguſtini opera, tom. 10. in appendice edit. Louan.

d Sanctorum monach.] Actum eſt ſuperius de Monachis cęſis in monte Sina; deq; alijs, qui in Aegypto à Saracenis trucidati ſunt, hic autem de his qui occiſi ſunt in Palæſtina in Laura S. Sabæ tempore Heraclij Imp. Agunt de his item hac die Græci in Menologio. Quę autem edita ſint miracula, cùm Saraceni in prędictum monaſterium S. Sabæ olim irruerunt, vide in Prat. ſpirit. c. 4. 22. & 99. de his & Cyrillus mon. in actis eiuſdem Sabę, & in Euthymio, cùm refert quandam graſſationē Saracenorum factam in ſanctos monachos, temporibus Anaſtaſij Imp. Porrò Antiochus monachus in epiſtol. quam ſcripſit ad Euſtathium, qua agit de quadraginta quatuor monachis à Saracenis itidem in eodem monaſterio occiſis, eorū natalem diem celebrari ſolitum, ait, xv. Maij, vnde hos eoſdem eſſe cum alijs errato; errore q; typographi uel librarij diem interceptum eſſe illic exiſtimo. necati ſunt hi tempore, quo Modeſtus prę fuit eccleſiæ Hieroſolymitanę, temporibus Heraclij Imp. ut idem Antiochus eadem epiſtola ſignificat, quę intexta eſt tom. 9. bibli. ſanct. pat. De eodē Antiocho, qui ea ſcribit, habes in actis S. Theodori Sicæotę apud Metaphraſt. die 22. April. & Lipom. tom. 7. extant eiuſdem patris complures homiliæ.

e Audæ epiſcopi & ſoc.] Hic & Abda dicitur. Agunt de his hac item die Græci in Menologio, necnon & prid. kal. April. De Abda epiſcopo ſcribit hiſtoriam Theodoretus lib. 5. cap. 38. cauſamque martyrii eam fuiſſe tradit, quòd dirutum à ſe templum, Magorum iuſſu noluerit reſtituere. Hic licet de exciſo fano non laudetur, tamen abſtinuiſſe à templi excitatione, eaq; de cauſa ſubijſſe martyrium, plurimum commendatur: quam quidem cauſam ad martyrij coronam promerendam, ſatis eſſe idoneam, in caſu ſimili ſcribit S. Ambroſ. ad Theodoſ. Imp. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom.

f Vbaldi epiſcopi.] Habes res eius pręclarè geſtas apud Sur. editas tomo. 4. hac die. Agit de eo item Petr. in catal. lib. 5. cap. 6. vixit in epiſcopatu vſque ad Alexandri Papę quarti tempora, ut ex eius actis colligitur. ſcripſit eius res geſtas Stephan. Cremonenſ. Molan. de eo item hac die in addit. ad Vſuard.

g Honorati epiſc.) Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuardū. numeratur hic quartus

eius

eius ſedis epiſcopus. De eo Petrus in catal. lib. 2. cap. 87. Democh. in tabulis Ambianenſium epiſcop. lib. de ſacrif. Miſſæ.

h Domnoli epiſcopi.] De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. Hic interfuit ſecundæ ſynodo Turonenſi, cui ſubſcripſit. alius hic ab illo, de quo agit Sidonius Apol. epiſto. vlt. lib. 4. De hoc item Greg. Turonen. de geſt. Franc. lib. 6. c. 9. eius acta recitat Surius tom. 3. hac die. ſucceſſit hic S. Innocentio, numeraturq; nonus eius ſedis epiſcopus, ſedit an. 46. menſ. 11. die 19. ſecundùm tabul. Democh. claruit temporibus Clotarij filij Clodouei reg. Franc. & eius filij Childeberti, ac ſucceſſoris eius Chilperici circa annum Domini 571. quo tépore prędictæ ſynodo interfuit. Meminit eiuſdem Fortunatus in carm. ad Felicem epiſcopum, cùm interfuit dedicationi baſilicę, licet ibi mendosè Domnitus pro, Domnolus, legatur.

i Brandani, aliàs Brendani.] Iſtura de eo Sigeb. in chron. an. 561. & in actis S. Maclouij. quæ idem Sigeb. ſcripſit. recitat ea Sur. tomo. 6. die 15. Nouemb. Vincēt. lib. 22. c. 81. Petr. in catal. lib. 5. cap. 117. cum dicit epiſcopum, multaq; apocrypha cumulauit. De eodem Trith. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 31. clarniſſe eum dicit anno Domini 570. Habemus eiuſdem acta manuſcrip. in noſtra bibliotheca, quorum eſt exordium: Beatus Brandanus natus eſt &c.

k Fidoli.] De eodem hac die Beda, & Ado, qui eum presbyterum, & non epiſcopum dicunt. Sanè quidem in tabulis Trecenſium epiſcoporum nullus eius nominis recenſet epiſc. à Demochare.

l Maximę.] Agunt de eadē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij, Petrus item in catal. lib. 5. c. 7.

17 Sextodecimo Kal. Iunij. Luna. D xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

PISIS in Tuſcia ſancti Torpetis [a] martyris, qui magnus in officio Neronis primum fuit, vnuſque ex his, de quibus Paulus Apoſtolus ab vrbe Roma ad Philippenſes ſcribit: Salutant vos omnes ſancti, maxime autem qui de Cæſaris domo ſunt: ſed poſtea pro fide Chriſti iubente Satellico alapis cęditur, verberibus duriſſime afficitur, ac beſtijs deuorandus traditur, ſed minime lęditur; tandem martyrium ſuum decollatione compleuit tertio Kalendas Maij: ſed tamen feſtiuitas eius celebrius hac die recolitur ob ſui corporis tranſlationem. Neapoli in Campania ſanctæ Reſtitutæ [b] virginis & martyris, quæ Valeriano imperāte, à Proculo iudice in Africa varie torta, & in nauicula pice & ſtupa referta, vt in mari combureretur, impoſita, immiſſo igne, cum in incenſores flamma conuerteretur, ipſa in oratione ſpiritum Deo reddidit: cuius corpus cum eadem nauicula Dei nutu ad Aenariam [c] inſulam prope Neapolim deuectum à Chriſtianis magna veneratione ſuſceptum eſt, & in eius honorem Conſtantinus Magnus baſilicam poſtea Neapoli erigendam curauit. Nouioduni ſanctorum martyrum Heradij, [d] Pauli, & Aquilini, cum duobus alijs. Chalcedone ſanctorum martyrum Solochani, [e] & ſociorum militum ſub Maximiano Imperatore. Alexandriæ ſanctorum martyrum Adrionis, [f] Victoris, & Baſillæ. Herbipoli ſancti Brunonis [g] epiſcopi & confeſſoris.

a TORPETIS.] De eo hac item die Beda, Vſuard. Ado, ac cęteri. Huius geſta tunc temporis ab Arcemio dictata Audax exceptor ſcripſit: habet ea Mombrit. tomo. 2. Legimus eadem man. ſcrip. ex vet. monumentis Piſanæ eccleſiæ, quorum exemplaria Romam ſunt miſſa. agit de eodem ſummatim Petrus in catal. lib. 5. c. 8. extat carmē laudis Torpete mart. quod ſcripſit Franc. Bonad. Sancton. lib. 2. monod. 72.

b Reſtitutæ.] Extant eius acta, ex eiuſdem eccleſiæ antiquis tabulis edita. Non tantum Neapoli celebris fuit, quò tranſlatū eſt venerandum corpus eius, ſed & Carthagine ī Africa vbi paſſa eſt; eius etenim nomine cenſetur illa baſilica Reſtitutę dicta, in qua nonnulla concilia celebrata habentur. Sed de his vide quę ſuperius notata ſunt die 12. Martij. b. Hæc cùm dicatur paſſa ſub Valeriano Imperatore, ſciēdum tamen, quod in eiuſdem officio eccleſiaſtico paſſa legitur ſub Numeriano, quod errore librariorum factum putatur. Claruit ibidem in Africa temporibus Maximiani Imper. alia Reſtituta inſignis nobilitate & pietate matrona ad Chriſtū conuerſa per Felicem & Donatum martyres, cuius res geſtæ narrantur in actis ſanctorum duodecim fratrum. Extat adhuc Neapoli vetus eccleſia in huius, de qua hìc agimus Reſtitutæ, honorem erecta, vt ferunt, à Conſtantino Imper. quæ amplioribus ſpatijs ſic aucta eſt, vt tamē egregium priſtinum illud vetuſtatis monumentum in ſuo ſtatu integrum perſeueret.

c Ad Acnariam inſulam.] Eandem Græci dicunt Pithecuſam, de qua Ptolom. tab. 6. Italię, & Plin. lib. 3. c. 6. qui & cur ita dicta ſit, declarat; Ouidiusq; corrigitur, dum lib. 14. Metamorph. eam à Pithecis dictam putat in fabula Cercropum. ex eodem Plinio corrigitur & Pomp. Mela de ſitu orb. lib. 2. dum Pithecuſam diſtinguit ab Aenaria, ſicut & Solinus in Polyſth. c. 8. qui Ithaceſiam appellat. accepit Aenariam inſulam olim Reſp. Neapolitana à Tiberio, loco inſulę Capreæ, vt tradit Sueton. in Tiberio cap. 92. Nobilitata eſt eadem inſula dictis ſacris reliquijs ſanctæ Reſtitutæ, ibiq; illuſtris memoria eius hactenus clara habetur.

d Heradij, & ſoc.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, & Græci etiam in Menologio hac die, vbi pluribus ipſorum martyrij acta referunt; paſſosq; tradūt in perſecutione Diocletiani Imp.

e Solochani, & ſoc.] De his item hac die Gręci in Menologio, ibiq; fuſiùs Solochani geſta conſcribuntur.

f Adrionis, & ſoc.] Beda item de his agit hac die, conſentiuntque vet. man. ſcript.

g Brunonis epiſc.] Multa ſanè de hoc mentitus eſt Auentinus lib. 5. Annalium Boiórum: Tu autem ne illius nugacitate decipiaris, conſule in Vaticana bibliotheca regiſtra Gregorij noni; atque Innocentij quarti Romanorum Pōtificum, in quibus extant litteræ de teſtimonijs miraculorū eius. Numeratur hic eius ſedis epiſcopus decimusnonus, electus anno à Chriſto Domino 1033. prefuit an. vndecim, vno menſe, & diebus quatuordecim, vt habent tabulę Democharis, in quibus egregiæ eius virtutes ſummatim narrantur. Libuit hic fragmenta ex litteris tam Gregorij noni, quàm etiam Innocentij quarti, ex eorum regiſtris accepta deſcribere quò agiomachi impietas ac temeritas retundatur. Gregorius nonus anno duodecimo ſui Pontificatus xj. kalen. Maij, de miraculis S. Brunonis Apoſtolicas litteras dedit: quarum eſt exordium: Mirabilis Deus in ſanctis ſuis: & infra: Sicut enim venerabilis frater noſter epiſcopus Herman & dilectus filius N. Decanus & Capitulū ac populus Herbipolenſis nobis per nuncios ſuos & litteras intimarunt, Dominus tantam piæ memorię Brunonis epiſcopi Herbipolenſis concedit gloriam, quòd ſepulchrum eius tot & tantis dat coruſcare miraculis, vt inter alios ſanctos eius non inuocari ſuffragia, ſit indignum &c. Innocentius Papa quartus anno quinto ſui Pontificatus, nonis Nouemb. Lugduni ſcripſit ad eundē epiſcopum & Capitulum Herbipolenſe; eſt eiuſmodi earum litterarum initium: Dudum venerabili fratri noſtro epiſcopo, & dilecto filio N. & Capitulo Herbipolenſi. & infra: Quod ſanctę memorię Bruno Herbipolenſis epiſcopus, qui olim degens in mundo, magnis pollebat meritis: nunc viuens in cœlo tot coruſcat miraculis, vt eius ſanctitas apertis indicijs comprobetur: & eius inter alios ſanctos non inuocari ſuffragia, eſt indignum &c.

xj. E Quintodecimo Kal. Iunij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

IN Aegypto ſancti Dioſcori [a] lectoris, in quem Præſes multa & varia tormenta exercuit, ita vt vngues eius effoderet, & lampadibus latera inflammaret; ſed cæleſtis luminis fulgore perterriti ceciderunt miniſtri: nouiſſime laminis [b] ardentibus aduſtus, martyrium conſummauit. Camerini ſancti Venantij martyris, qui annos quindecim natus, ſub Decio Imperatore & Antiocho præſide, vnà cum alijs decem glorioſi certaminis curſum ceruicibus abſciſſis impleuit. Spoleti ſancti Felicis [d] epiſcopi, qui ſub Maximiano Imperatore martyrij palmam adeptus eſt. In Aegypto ſancti Potamionis [e] epiſcopi, qui primo ſub Maximino confeſſor, deinde ſub Conſtãtio Imperatore & Philagrio præſide Ariano, martyrio coronatus eſt. Ancyræ in Galatia ſancti Theodoti [f] martyris, & ſanctarum Thecuſę eius amitæ, Alexandræ, Claudiæ, Fainæ, Euphraſiæ, Matronę, & Iulittæ virginum, quæ a Præſide primum proſtitutæ, ſed Dei virtute ſeruatę, lapidibus ad colla ligatis in paludem merſę ſunt: quarum reliquias collectas cum Theodotus honorifice ſepeliſſet, comprehenſus à Prꝗſide, ſæuiſſime dilaniatus eſt, ac demum enſe percuſſus martyrij coronam accepit. Vpſali in Suetia ſancti Erici [g] Regis & martyris.

MAII 18.

DIOSCORI.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, & alij; vberius Petrus in catal. lib. 5. c. 11.

b Laminis ardentibus.] Vetus eſt genus cruciamenti. Plautus in aſin. Stimulos, laminas crucesque act. 3. Cic. in Verr. 7. Quid, inquit, cùm ardentes laminæ, cæteriquè cruciatus admouebantur? de iiſdem Gellius meminit. Cypri. lib. de laude martyrij ſic: Corpus extentum candentes ſtridet ad laminas, & Pruden. hymn. 5. de S. Vincentiô.

Stridensque flammis lamina. &c. & in Romano hym. 10.

Nec inuſta laminis ardet cutis,

Hiſce tormentis acta martyrum ſunt referta, meminitque de his frequenter Euſeb. recenſentur aduſtiones laterum ignibus inter pœnas publicas l. 1. C. de emend. ſeruorum.

c Venantij.] Vidimus tab. eccleſię Camerin. necnon eius acta & ſociorum martyrum, quæ tamen ob nimiam temporis uetuſtatem ſuperinducta mendis, cenſura indigent & caſtigatione non modica.

d Felicis epiſcopi.] Vſuardus de eodem hac die. Petrus in catal. lib. 5. c. 13. licet pro Spoletino, Spalatenſem dicat epiſcopum.

e Potamionis epiſcopi.] De eo item hac die Beda. Fuit hic epiſcopus Heracleæ in Aegypto, interfuit atque ſubſcripſit S. S. magno Nicæno concilio: fuitque vnus ex eorum Confeſſorum numero, quibus perſecutionis tempore effoſſus eſt oculus. Hic licet aliquando Miletio in ſchiſmate adhæſiſſet, inde tamen referens pedem, pro catholica fide aduerſus Arianos egregiè decertauit, & contra Euſebium Ceſarienſem in conciliabulo Tyrio ab hereticis aduerſus ſanctum Athanaſium coacto, agens pro eodem Athanaſio, magna conſtantia ſtetit. hęc omnia ſcribit S. Epiphanius in panar. hęreſ. 68. ſanctus Athanaſius in epiſtola ad ſolitarios huius martyrij acta generatim complexus eſt his verbis: Potamonem quoque & ipſum confeſſorem, qui oculum in perſecutione perdiderat, ita conciderunt plagis in ceruicem, non ante deſinentes, quàm ibi illum pro mortuo abijcerent, adeò vt vix poſt aliquas horas curationibus fomentiſque ſpiritum collegerit, Deo quidem illi concedente vitam, ſed admodum breuem: paulò enim poſt ex dolore & plagis ex hac vita deceſſit adeptus in Chriſto gloriam iterati martyrij. Hęc ſanctus Athanaſius de Potamione, quem & Potamonem dicit.

f Theodoti, & ſoc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, vbi & acta dictorum martyrum narrantur, prout etiam hic poſita habentur.

g Erici regis.] De eodem etiam hac die Molan.

in

in addit. ad Vſuardum, itemq; Saxo Grāmat. lib. 14. de rebus Danic. & Ioan. Olaus de reb. Got. lib. 19. c. 1. Necatus eſt anno à Chriſto Domino milleſimo centeſimo quinquageſimoprimo.

✝ F Quartodecimo Kal. Iunij. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

ROMÆ ſanctæ Pudentianæ [a] virginis, quæ poſt innumeros agones, poſt multorum Martyrum venerabiliter exhibitas ſepulturas, poſt omnes facultates ſuas pauperibus pro Chriſto erogatas, tandem de terris ad cælos migrauit. Ibidem ſancti Pudentis [b] ſenatoris, patris ſupradictæ virginis, qui ab Apoſtolis Chriſto in baptiſmo veſtitus, innocentem tunicam vſque ad vitæ coronam immaculatè cuſtodiuit. Item Romæ via Appia natalis ſanctorum Caloceri [c] & Parthenij eunuchorum, quorum prior cum eſſet præpoſitus cubiculi vxoris Decij Imperatoris, alter verò alterius muneris primicerius, [d] nolentes idolis ſacrificare, ab eodem occiſi ſunt. Nicomediæ ſancti Philoteri [e] martyris, filij Paciani proconſulis, qui ſub Diocletiano Imperatore multa paſſus, martyrij coronam accepit. Ibidem ſanctarum ſex Virginum [f] & martyrum, quarum præcipua erat Cyriaca, quæ cum libere Maximianum impietatis obiurgaſſet, diriſſime cæſa & dilaniata, ad vltimum igne cremata eſt. Eodem die ſancti Petri de Morono, [g] qui ex anachoreta ſummus Pontifex creatus, dictus eſt Cęleſtinus quintus: ſed Pontificatu ſe abdicans, & in ſolitudine religioſam vitam agens, virtutibus & miraculis clarus migrauit ad Dominum. Cantuariæ ſancti Dunſtani [h] epiſcopi. In Britannia minori ſancti Iuonis [i] presbyteri & confeſſoris, qui pro Chriſti amore cauſas pupillorum, viduarum, ac pauperum defendebat.

MAII 19.

[a] PVDENTIANÆ.] De ea item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de Pudentiana leguntur in actis S. Praxedis, & Nouati, quę à Paſtore presbytero ſcripta dicuntur. recitat ea Ado Treueren. ad xij. Kalen. Iulij. Habet Mombrit. acta Pudentianę tom. 2. habemus eadē paulo diuerſa man. ſcrip. in noſtra bibliotheca. Meminit S. Greg. de eccleſia S. Pudētianę erecta in Numidia lib. 2. regiſtr. epiſt. 33. an aūt huius fuerit, nō audeo affirmare: cùm pſertim ſciā Pudentis, Pudentillę, & alia huiuſcemodi nomina fuiſſe in Africa, vt conſtat ex Apuleij apologijs.

b Pudentis.] Agit etiam de S. Pudente non tantùm Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, & Gręci in Menolog. ad xviij. kal. Maij. Putatur hic ille, cuius meminit S. Paulus epiſt. 2. ad Timoth. cap. 4. in fine, quę quidem epiſtola, vt conſtat, ſcripta eſt Romæ, vbi aderat Pudēs ſenator. Maiorum firma traditione prçſcriptum eſt, domum Pudentis Romæ fuiſſe primū hoſpitium S. Petri pŕincipis Apoſtolorum, illicq; primùm Chriſtianos conueniſſe ad ſynaxim, coactā eccleſiam, vetuſtiſſimumque

omnium

omnium titulum Pudentis nomine appellatum, qui item & Paſtoris nomine dictus reperitur, hodie vulgò eccleſia S.Pontentianæ nuncupatur. De Pudentis domo & titulo, in prædictis actis Nouati, Pudentianæ & Praxedis pluribus agitur, mentioque de eo habetur in Romanis concilijs, ac in his præſertim quæ Romæ ſub Symmacho Papa ſunt acta.

c Caloceri, & Parthenij.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; à quibus etiam eorum martyrium paucis comprehenſum narratur.

d Primicerius.] Dictum ferunt Primicerium, primum Notariorum, ſic appellatum à cera, cum in ceratis tabulis eſſet olim ſcribendi vſus; ſic & ſecundicerius; ſecundus Notariorum ſit dictus. Fuit hæc ſententia Alciati in annot. in tres poſter. libros Codicis lib. xij. tomo 2.B. pag. 124. recitat eadem Coel. Rhodig. antiq. lect. lib. 11. c. 6. in fine. hanc etiam ſententiam hîc ſequitur Molanus in not. ad Vſuard. hac die. Diſcrepat ab his Briſſor. lib. 14. de verb. ſignif. atque Primicerius non eſt, vt quibuſdam videtur, iunctum verbum. nō enim aliud in eo verbo notandum eſt, quàm primus; reliquum extenſionis loco additum eſt. Itaque bene Suidas πριμικήριον interpretatur τὸν πρῶτον τῆς τάξεως, nam qui in quocunque ordine primum locum obtinet, Primicerius vocatur, &c. probat hoc ipſum ex multis. Tu ipſum conſulas, cui ego libentius aſtipulor, his addens ſanctum Auguſtinum, vel ſanctum Fulgentium (vtriuſuis eſſe dicas ſerm. de S. Stephano) eadem ratione appellare ſanctum Stephanum Primicerium martyrum, hoc eſt primum martyrum. Quòd autem ſpectat ad Primicerium Notariorum, ille tantùm, qui factus Notarius Principis, poſt emeritam militiam in eo ordine dignè adminiſtratam ad Primiceriatus dignitatem euehebatur, ac inter ſenatores adnumerabatur. habes id expreſſum apud Caſſiod. Variar. libro ſexto, form. 16. præſcribitur enim ibi forma Notariorum, cùm videlicet illud officium ab Imperatore alicui deferretur, vbi hæc inter alia leguntur: Sed quoniam te probatis moribus inſtitutum venatrix bonæ conuerſationis ſolicitudo noſtra reſpexit: ab illa indictione Notarium te noſtrum eſſe cenſemus, vt ordine decurſo militiæ, ad Primiceriatus fœliciter peruenias ſummitatem; honor qui efficit ſenatorem, cui patrum aula reſeratur, &c. Præter multos diuerſi ordinis Primicerios à prędictis enumeratos, notatos alios habes in vetuſto illo monumento Notitiæ prouinciarum Romani Imperij, in qua ſub officio Comitis ſacrarum largitionum hi magiſtratus poſiti deſcribuntur: Habet, inquit, Primicerium totius officij, Primicerium ſcrinij canonum, Primicerium ſcrinij tabulariorum, Primicerium ſcrinij numerariorum, Primicerium ſcrinij aureæ maſſæ, Primicerium ſcrinij auri ad reſponſum, Primicerium ſcrinij veſtiarij ſacri, Primicerium ſcrinij argenti, Primicerium ſcrinij a nu[illegible]enſis, Primicerium ſcrinii à pecuniis, Secundocerium officii, qui Primicerius eſt exceptorū, Tertiocerium officii, &c.

e Philoteri.] Agunt de eo Græci etiam in Menologio, ibiq; eius acta narrantur.

f Sex virginum.] De his item hac die Græci in Menologio ex actis ſancti Philoteri, ibiq; harum vnius tantùm nomen recenſetur, ſcilicet Cyriacæ ſororis S.Theotimi.

g Petri de Morono.] Extant eius res geſtæ conſcriptæ à Petro de Aliaco Cardina. Cameracen. deſcripſit eaſdem Sur. tomo 3. hac die. plura Antonin. in tertia part. titu. 20. cap. 8. Ac nouiſſimè Paulus Regius vberius eſt proſequutus. Relatus eſt in numerū ſanctorum à Clemente Papa quinto, anno Domini 1313. vt conſtat ex Bernard. chron.

h Dunſtani epiſcopi.] Scripſit eius acta Osbertus monachus, eaque retulit Sur. tomo 3. agitur de eodem in rebus geſtis ſanctæ Editæ virginis. de eodem Trithem. de vir. illuſtrib. ordin. S.Bened. lib. 3. cap 121. & lib. 4. cap. 100. migrauit ex hac vita anno Domini 988. anno ſuæ ætatis ſeptuageſimo, cùm ſediſſet annis trigintatribus, vt idem auctor teſtatur.

i Iuonis presbyteri.] Huius acta recitat Sur. tomo 3. & Petrus in catal. libro quinto, cap. 21. Huno Clèmens Papa ſextus anno Domini milleſimò trecēteſimo quadrageſimoſeptimò, hac ipſa die, recenſuit inter ſanctos, vt conſtat ex ipſius diplomate.

20	Tertiodecimo Kal. Iunij. Lūna.	G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22
										P		ROMÆ	

ROMAE via Salaria natalis ſanctæ Baſillæ [a] virginis, quæ cum eſſet ex regio genere, & illuſtriſſimum ſponſum haberet, illumq. dimiſiſſet, accuſata ab eo quòd eſſet Chriſtiana, decretum eſt à Gallieno Auguſto, vt aut ſponſum reciperet, aut gladio interiret: quæ conuenta de hoc, cum reſpondiſſet Regem regum ſe habere ſponſum, gladio tranſuerberata eſt. Nemauſi in Gallijs ſancti Baudelij [b] martyris, qui comprehenſus, cum ſacrificare nollet, & in fide Chriſti immobilis inter verbera & tormenta perſiſteret, martyrij palmam pretioſa morte ſuſcepit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Thalalæi, [c] Aſterij, Alexandri, & ſociorum, qui ſub Numeriano Imperatore paſſi ſunt. In Thebaide ſancti Aquilæ [d] martyris, qui pectinibus pro Chriſto dilaniatus fuit. Apud Bituricas in Gallia ſancti Auſtregiſili [e] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Anaſtaſij [f] epiſcopi. Papiæ ſancti Theodori [g] epiſcopi. Aquilæ in Veſtinis ſancti Bernardini [h] Senenſis, ordinis Minorum, qui verbo & exemplo Italiam illuſtrauit. Romæ ſanctæ Plautillæ [i] fœminæ conſularis, matris beatæ Flauię Domitillæ, quæ à ſancto Petro Apoſtolo baptizata, omnium virtutum laude refulgens quieuit in pace.

M A I I 20.

a BASILLÆ.] De eadem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habentur res geſtæ ipſius ſimul coniunctæ cum actis S. Eugeniæ, quæ recitat Lipom. tomo 5. & Sur. tomo 6. eadem ſummatim collecta habet Petrus in catal. lib. 5. cap. 23.

b Baudelii.] Agunt de eo iidem qui ſupra, Beda, & alii. Eius acta breui compendio recitat Pet. in catal. lib. 5. c. 24. De miraculis ad ſepulchrum eius editis agit Greg. Turon. de glor. mart. c. 78.

c Thalalæi, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, vbi & eorum martyrii acta paucis narrantur. De Martyrio, eccleſia videlicet S. Thalalæi habetur mentio in actis ſancti Auxentii, quæ deſcripſit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. die 14. Februar. Procop. lib. 5. in fin. de ædif. Iuſtinian. Imp. ſcribit inſtauratum à Iuſtiniano Imper. templum S. Thalalæi poſitum in Palæſtina.

d Aquilę.] Gręci etiam de Aquila in Menologio hac die; traduntque ibidem, hunc paſſum in Aegypto temporibus Diocletiani ſub Arriano pręſide, qui & ipſe (vt ſuperius dictum eſt) in Chriſtum credens, libentiſſimo animo martyrium ſubiit pro Chriſti glorioſa confeſſione.

e Auſtregiſili epiſc.] Agit de eodem hac die Vſuardus. Edidit eius vitam ex manuſcript. Sur. tomo 3. Vincentius item de eo lib. 23. c. 26. & Sigebert. in chron. qui eum floruiſſe ſcribit temporibus Heraclii Imper. anno Domini 627. ſucceſſit hic (vt eius acta teſtantur) Apollinari, ſeditque annos duodecim, numeraturq; in tab. Democh. triceſimus eius ſedis epiſcopus.

f Anaſtaſii epiſcopi.] De eodem tabulę eccleſię Brixianę, meminit & Rampertus eiuſdem ſedis epiſcopus in ſermone de translatione S. Philaſtrii epiſcopi.

g Theodori epiſc.] De quo etiam hac die tabulæ eccleſię Papienſis, quas accepimus.

h Bernardini.] Huius egregia facta recitat Sur. tomo 3. hac die. & tomo 7. Marcus Vlixiponenſis Minorita collector chronicorum ordinis Minorum lib. 2. part. 3. c. 19. affirmat Aquilę in eccleſia ſancti Bernardini nomine Deo dicata ſuper arcũ maioris altaris hanc poſitam eſſe inſcriptionem: Sanctus Bernardinus Senenſis obiit in ciuitate Aquilę die xx. Maii, anno Domini 1444. ſedente Eugenio iiij. &c. addit etiam, eius corpus primùm ſepultum eſſe in eccleſia monaſterii ſancti Franciſci, deinde cùm adſcriptus eſſet ſanctorum numero à Nicolao Papa quinto, anno 1450. dedicato eius templo, anno ſequenti x. kalend. Octobr. illuc translatum eſſe. In eodem libro ſunt litterę Apoſtolicę prędicti Nicolai de canonizatione eiuſdem ſancti, datæ nono Kal. Iunii, anno quarto Pontificatus ſui. Hæc præter ea, quę de eodem ſancto teſtata reliquit ſanctus Antoninus in 3. par. tit. 22. & tit. 24. cap. 7. & alii. extant eiuſdem ſanctiſſimi viri ſermones man. ſcripti, aliaq; ſcriptorum eius egregia monumenta, quę omnia proximè excudenda, accepimus.

i Plautil-

i Plautillæ.] De ea agitur in actis ſanctorũ martyrum Nerei, & Archilei. extant apud Sur. tom. 3. die 12. Maij. mẽtio habetur & de Plautilla in Paſſione S. Pauli Apoſtoli, quæ fertur nomine Lini.

21 Duodecimo Kalendas Iunij. Luna. A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23

IN Mauritania Cæſarienſi natalis ſanctorum martyrum Timothei,[a] Polij, & Eutychii diaconorum, qui in eadem regione verbum Dei diſſeminantes, pariter coronari meruerunt. Cæſareæ in Cappadocia natalis ſanctorum martyrum Polyeucti,[b] Victorii, & Donati. Cordubæ ſancti Secundini[c] martyris. Eodem die ſanctorum martyrum Syneſii[d] & Theopompi. Cæſareæ Philippi natalis ſanctorum martyrum Nicoſtrati[e] & Antiochi tribunorum, cum aliis militibus. Eodem die ſancti Valentis[f] epiſcopi, qui cum tribus pueris necatus eſt. Alexandriæ commemoratio ſanctorum martyrum Secundi[g] presbyteri, & aliorum, quos ſacris diebus Pentecoſtes ſub Conſtantio Imperatore Georgius epiſcopus Arianus ſæuiſſimè occidi præcepit. Item ſanctorum Epiſcoporum[h] & Presbyterorum, qui ab Arianis exilio relegati, ſanctis confeſſoribus ſociari meruerunt. Niciæ in Gallia ſancti[i] Hoſpitii confeſſoris, virtute abſtinentiæ, & prophetiæ ſpiritu inſignis.

M A I I 21.

a TIMOTHEI, & ſociorum.] De his item hac die Beda. Vſuardus, Ado, & Petrus in catalogo lib. 5. cap. 28.

b Polyeucti.] Iidem qui ſupra hac die, Græci autem in Menolog. quinto idus Ianuarij; paſſumque tradunt ſub Decij perſecutione. Extant eius martyrij acta apud Metaphraſtem ea die, eadem & Lipo in. tomo 5. & Sur. tomo 1. recenſuit. Eſt diſcrepantia de loco, vbi paſſus eſt, inter Græcos & Latinos: nam illi Meliteṇę in Armenia, Latini autem Cæſareæ in Cappadocia ponunt. celebris fuit olim eius memoria in Oriente; notatione dignum eſt quod ſcribit Cyrillus monachus in Sancto Euthymio, huius martyris precibus Euthymium tantum virum à Deo obtentum eſſe. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Gregor. Turon. de gloria mart. c. 103. vbi de Iuliana Anicia muliere conſulari, quæ illius confeſſionem mirificè exornauit. hæc eſt illa Iuliana, cuius extant complures litteræ ad Hormiſdam Papam, de qua alibi.

c Secundini.] De eodem hac die Vſuardus. Recenſet hunc Vaſæus in chron. cum ſanctis martyribus, qui paſſi ſunt in perſecutione Diocletiani, anno 306. agitur de eodem in Flore ſanctorum Hiſpan.

d Sineſij, & ſoc.] Recenſet eorum res geſtas Petrus in catal. lib. 5. c. 33. paſſosq; refert in perſecutione Diocletiani: ſed dum ait Theopompum tunc temporis præfuiſſe eccleſię Nicomedienſi, temporum ratio parum conſentire videtur: nam illis Diocletiani temporibus, primò Cyrillum, deinde Antimum ſediſſe conſtat, prout etiam ſupra diximus. De Theopompo eſt epigramma Bonad. lib. 2. monod. 76.

e Nicoſtrati, & ſoc.] Habentur horum acta intexta in Procopio martyre apud Metaphraſt. 8. Iulij, vbi & hac ipſa die paſſi leguntur in perſecutione Diocletiani.

f Valentis epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alii, conſentiuntque man. ſcrip.

g Secundi, & ſociorum.] Horum omnium agonem exactè deſcribit ſanctus Athanaſius in epiſtola ad ſolitarios. col. 481. Quot autem tunc ceſi ſint martyres, idem refert in apologia, quam ſcripſit de fuga ſua. col. 335. & 336.

h Sanctorum epiſc.] Agit de his item S. Athanaſius in eadem apologia de fuga ſua. col. 335. his verbis: Illi autem ex Aegypto & Africa hos epiſcopos ad fugam, exiliumque compulerunt, Ammonium, Muum, Gaium, Philonem, Hermen, Plinium, Phinoſium, Palemonem, Agathonem, Anagamphon, Marcum, Ammoniũ, & alterum eiuſdem nominis Marcum, Dracontium, Adelphium, Athenodorum, presbyteros verò Hieracem, & Dioſcorum. quos tanta acerbitate rapuerunt, vt quidam in via, quidam in exilio mortem oppetierint, &c. hæc Athanaſius.

i Hoſpitij.] De eo plura Greg. Turon. hiſtor. Franc. lib. 6. c. 6. & 9. & de gloria confeſſ. cap. 97. Paul. diac. de geſt. Longobard. lib. 3. cap. 1. Sigebert. in chron an. Domini 581. Petr. in catal. lib. 5. cap. 27. & alij.

xij. B Vndecimo Kalendas Iunij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMAE ſanctorum martyrum Fauſtini,[a] Timothei, & Venuſti. In Africa ſanctorum martyrum Caſti[b] & Aemilij, qui per ignem, paſſionis martyrium conſummarunt. Hos, vt beatus Cyprianus ſcribit, in prima congreſſione deuictos, Dominus victores in ſecundo prælio reddidit; vt fortiores ignibus fierent, qui ignibus ante ceſſiſſent. In Corſica ſanctæ Iuliæ[c] virginis, quæ crucis ſupplicio coronata eſt. Comanæ in Ponto ſancti Baſiliſci[d] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore & Agrippa præſide ferreas crepidas ignitis clauis confixas calceatus, multaq. alia paſſus, demum capite obtruncatus, & in flumen proiectus, martyrij gloriam conſecutus eſt. In Hiſpania ſanctæ Quiteriæ[e] virginis & martyris. Rauennæ ſancti Marciani[f] epiſcopi & confeſſoris. In pago Antiſiodorenſi beati Romani[g] abbatis, qui ſancto Benedicto miniſtrauit in ſpecu: inde in Gallias proficiſcens, ædificato monaſterio, relictisq. multis ſanctitatis alumnis, quieuit in Domino. Apud Aquinum ſancti Fulci[h] confeſſoris. Antiſiodori ſanctæ Helenæ[i] virginis.

MAII 22.

a FAVSTINI, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

b Caſti, & Aemilij.] Agunt de his hac die Vſuardus, Ado, & alij: Beda autem pridie huius diei. Scribit de his S. Cyprianus in lib. de lapſis. habuit in eorum die natali tractatum S. Auguſtinus, vt teſtatur Poſſid. in indiculo.

c Iuliæ.] De eadem hac die Vſuardus, & Ado; Beda autem prid. huius diei, Petrus in catal. lib. 5. c. 29. paſſamq; ferunt eo tempore, quo à Vuandalis Carthago capta eſt: quod contigit (vt ſcribit Proſper in chron.) Theodoſio xvij. & Feſto conſſ. eſt hic annus à Chriſto Domino (ſecundùm recentiorum veriorem ſupputationem) 439. Illud verò minimè mirandum eſt, ſi temporib. illis Chriſtianorum pientiſſimorum Auguſtorum Chriſtiana ancilla homini à fide Chriſti alieno vendita, ob

fidei

fidei confeſſionem martyrio occubuerit, vt eius acta à dicto Petro relata teſtantur: conſtat enim tunc temporis Ethnicorum ſuperſtitionem quodammodo reuixiſſe: & vt prætereamus quæ ſcribit Saluianus Maſſilienſis in libris de Prouidentia Dei, & alij; ſatis eſſe poteſt ad id demonſtrandum nouella conſtitutio Theodoſij, eodem anno, quo capta eſt Carthago, iiſdemq; conſulibus promulgata. habetur inter nouellas conſtit. tit. 3. ex qua quis facilè intelliget illorum temporum ſtatum infœliciſſimum.

d Baſiliſci.] De eo præterea Græci in Menologio hac ipſa die; ibique eius acta compendio conſcribuntur. Pallad. in dialogo de rebus geſtis ſancti Ioannis Chryſoſtomi ſcribit hunc Commanæ ciuitatis in Ponto fuiſſe epiſcopum, paſſumq; eſſe temporibus Maximiani Imperatoris: meminerunt eiuſdem, qui acta ſancti Ioan. Chryſoſt. conſcripſerunt, vt Theodoret. hiſtor. lib. 5. c. 34. Nicephor. lib. 13. cap. 37. Metaphraſt. Georgius Alex. & alij.

e Quiteriæ.] De qua ex antiquis monumentis in Flore ſanct. Hiſpan. plura habes, necnon in Theſaur. concion. tomo ſecundo, hac die.

f Marciani epiſcopi.] Habet Beda loco Marciani: Rauennæ natalis Sanctæ Martyrię. ſed puto eſſe mendum in codice: nam nec in tabulis eccleſiæ Rauennatis, nec in hiſtorijs Rauenn. aliqua prorſus eſt mentio de Martyria. Marcianum autem temporibus Hadriani Imperatoris martyrium ſubiiſſe, ſcribit Hieron. Rub. hiſtor. Rauen. lib. 1. & alij, qui ante ipſum res eiuſdem eccleſiæ ſunt proſecuti.

g Romani abb.] Alius hic ab illo, de quo ſuprà prid. kal. Martij. De hoc ſcribit S. Gregorius lib. 2. dialog. cap. 1. In actis item S. Mauri abb. agitur de eius acceſſu ad Gallias, longè antequam illuc proficiſceretur Maurus, vt eadem acta ſignificant, apud Sur die 15. Ian.

h Fulci.] De eo vet. monumenta eccleſię Aquinatis, vbi de eo natalis dies agitur.

i Helenæ virg.] De eadem item hac die Beda, Vſuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 11. Mentio habetur de eadem in rebus geſtis S. Amatoris. vixit temporibus Theodoſij ſenioris, & Honorij eius filij, vt ex iiſdem actis colligitur.

23 Decimo Kalendas Iunij. Luna. C

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

APVD Lingonas in Gallia paſſio ſancti Deſiderij [a] epiſcopi, qui cum plebem ſuam ab exercitu Vuandalorum vexari cerneret, ad Regem eorum pro ea ſupplicaturus acceſſit: à quo ſtatim iugulari iuſſus, pro ouibus ſibi creditis ceruicem libenter extendit, & percuſſus gladio migrauit ad Chriſtum. Paſſi ſunt autem cum eo & alij plures de numero gregis ſui, qui apud eandem vrbem conditi ſunt. In Hiſpania ſanctorum martyrum Epitacij [b] epiſcopi, & Baſilei. In Africa ſanctorum martyrum Quinctiani, [c] Lucij, & Iuliani, qui in perſecutione Vuandalica paſſi, æternas coronas meruerunt. In Cappadocia commemoratio [d] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Maximini confractis [e] cruribus necati ſunt: item eorum, qui eodem tempore in Meſopotamia [f] appenſi pedibus in ſublime, capite verſo deorſum, ſuffocati fumo, & lento igne conſumpti, martyrium compleuerunt. In territorio Lugdunenſi ſancti Deſiderij [g] epiſcopi Viennenſis, qui Theodorici regis iuſſu lapidibus obrutus martyrio coronatur. Synnadæ in Phrygia ſancti Michaelis [h] epiſcopi. Ipſo die ſancti Mercurialis [i] epiſcopi. Neapoli in Campania ſancti Euphebij [k] epiſcopi.

DESIDERII epiſcopi, & ſoc.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 5. cap. 31. & alij recentiores. Sigeb. in chron. recenſet eius martyrium anno Domini quadringenteſimo vndecimo, eúq; paſſum refert vnà cum Vincentio eiuſdem eccleſiæ archidiacono: verùm cùm Deſiderius Lingonienſis epiſcopus reperiatur interfuiſſe concilio Agrippinenſi, celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, qui numeratur annus Domini (iuxta recentiores chronogr.) trecenteſimus quadrageſimusſextus, propter tam longam temporis diſtantiam huius martyrium non referendum ad ea tempora arbitrantur Valentiniani Imp. quando Vuandali longè lateque effuſi ſunt per Gallias, Hiſpanias, & in Africam vſque venerunt; ſed quando primùm illa gens iuncta alijs barbaris nationibus, Gallias inuaſit, de qua illata clade meminit S. Hieron. epiſt. 11. ad Ageruchiam. Ponitur hic in tabulis Democharis tertius ordine eius ciuitatis epiſcopus, nec alter eius nominis ibi epiſcopus reperitur. de eodem extat epigramma Bonad. Sanct. lib. 2. monod. 75.

b Epiracij, & Baſilei.] De his etiam vete. man. ſcript. & recentiores, necnon & Floſ. ſanct. Hiſpan.

c Quinctiani, & ſoc.] Fuit Quinctianus Siccenſis epiſcopus in Africa tempore Hunnerici Vuand. Reg. de quo Vict. de perſec. Vuand. libro ſecundo.

d Commemoratio ſanct. mart.] De his videtur ſcripſiſſe Euſeb. hiſtor. lib. 8. c. 24. ex quo Niceph. & alij recentiores.

e Confractis cruribus.] Errant qui putant ſupplicium crurifragij non aliud fuiſſe, quàm cùm cruci affixis crura ſuffringerentur: nam crucifixorum crura frangere, vt citius morerentur, apud Iudæos tantummodo erat in vſu, quibus lege præcipiebatur, vt eadem die corpora illorum deponerentur de cruce, atque ſepelirentur. Deuter. c. 21. Gentiles autem vſque ad putrefactionem ea ſinebant permanere, vt diximus ſupra. Cæterùm quòd legerim in actis martyrum, ac libris Gentilium, crurifragium erat ſupplicium à cæteris diſtinctum; quod deſcriptum habetur in actis S. Hadriani martyris, quæ quidem germana eſſe noſcuntur. Incus enim parabatur vnà cum vecte ac malleo ferreo: iubebantur miſeri tibias imponere ſuper incudem, quas ferus carnifex vecte vel malleo validis ictibus ſuffringebat. Meminit huius ſupplicij Plautus in Penu. dum ait: Ex Syncerasto crurifragum fecit. Cicero pro Roſc. Amer. Opinor, inquit, ijs crura ſuffringantur. Polybius hiſt. lib. 1. de eadem ſæuiſſima pœna pluribus. Irrogari ſolitum erat eiuſmodi ſupplicium vilioribus tantum perſonis, vel ob aliquod immane ſcelus. Seruus Apollonij ſenatoris, de quo ſuperius, domini ſui delator ex ſenatus ſententia crurifragio peremptus eſt. Cæterùm complures nobiliũ, quòd Chriſtiani eſſent, & ob hanc cauſam vilioris conditionis habiti, crurifragio necati reperiũtur, vt de Hadriano martyre accidit, cuius nuper meminimus. crurifragium hodie eſſe in vſu apud barbaras nationes accepimus.

f In Meſopot.] Agunt de his item Euſeb. & Niceph. vbi ſupra. porrò eiuſmodi immenſi ſupplicij genus fertur excogitatum eſſe primùm ab Auidio Caſſio tyranno, qui ad ſtipitem octoginta, vel centum pedum à ſummo ad imum vſque damnatos cùm obligaret, ad ima igne ſubiecto, fiebat vt alijs ardentibus, alij fumo præfocarentur, aut terrore exanimarentur. Vulc. Gal. in Auidio Caſſio.

g Deſiderij epiſcopi.] De eodem Beda, & Ado hac die. Hic quippe agitur natalis dies eius: tranſlatio autem tertio idus Februarij, vt teſtatur idem Ado, dictis diebus. Tu vide quæ ſuperius ea die notata ſunt de S. Deſiderio.

h Michaelis epiſcopi.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio his verbis: Memoria S. Patris noſtri Michaelis confeſſoris, epiſcopi Synnadarum. Hic primùm monachus, poſtea eſt factus epiſcopus; qui cùm eſſet rectæ fidei obſeruantiſſimus, Leonis Iſaurici hæreſim redarguens, propter ſanctarum imaginum venerationem, quam libera voce profitebatur, in exilium miſſus; cùm bonum certamen & curſum conſummaſſet, migrauit ad Dominum. hæc ibi.

i Mercurialis epiſcopi.] De eo item vet. man. ſcript. Agit de Mercuriali epiſcopo Lunenſi Petrus in catal. lib. 10. c. 107.

k Euphebij.] De eo tab. eccleſiæ Neapolitanæ. Eius res geſtæ habentur deſcriptæ ex vetuſtis codicibus à Paulo Regio. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 713. legi & libellum miraculorum eius.

D Nono Kalen. Iunij. Luna. 42

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

ANTIOCHIAE natalis ſancti Manahen, [a] Herodis tetrarchæ collactanei, doctoris & prophetæ ſub gratia noui teſtamenti, in eadem vrbe quieſcentis. Item beatæ Ioannæ [b] vxoris Chuzę procuratoris Herodis, quam Lucas Euangeliſta commemorat. In Portu Romano natalis ſancti Vincentij [c] martyris. Brixiæ ſanctæ Afræ [d] martyris, quæ ſub Hadriano Imperatore paſſa eſt. Nannete in Britannia minori beatorum martyrum Donatiani [e] & Rogatiani fratrum, qui ſub Diocletiano Imperatore pro conſtantia fidei in carcerem miſſi, & in equuleo ſuſpenſi ac laniati, deinde lancea militari confoſſi, nouiſſime capita eorum præciſa ſunt. In Iſtria ſanctorum martyrum Zoelli, [f] Seruilij, Felicis, Siluani, & Dioclis. Eodem die ſanctorum martyrum Meletij [g] ducis exercitus, ac ſociorum eius ducentorum & quinquagintaduorum, qui diuerſo mortis genere martyrium compleuerunt. Item ſanctarum martyrum Suſannæ, [h] Marcianæ, & Palladiæ prædictorum militum coniugum, quæ vnà cum paruulis ſuis confractæ ſunt. Mediolani ſancti Robuſtiani [i] martyris. In monaſterio Lirinenſi ſancti Vincentij [k] presbyteri, doctrina & ſanctitate conſpicui. Bononiæ Translatio [l] ſancti Dominici confeſſoris, tempore Gregorij Papæ noni.

MAII 24.

a MANAHEN.] De quo Act. Apoſtol. cap. decimotertio. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petr. in catal. lib. 5. c. 34.

b Ioannæ.] De ea Lucas Euangeliſta cap. octauo, & vigeſimoquarto. Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die.

c Vincentij.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

d Afræ.] De ipſa item tab. eccleſiæ Brixianæ. Eius acta à Sancto Philaſtrio fuiſſe ſcriptis mandata, teſtatur Galeſinus, quæ nos nondum vidimus. diuerſa eſt hæc ab illa, quæ paſſa eſt Auguſtę Vindelicorum.

e Donatiani, & Rogatiani.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Petr. in catal. lib. 5. cap. trigeſimoſeptimo, & alij recentiores. Recitat horum res geſtas Sur. tomo tertio. meminit eorundem Greg. Turonen. de gloria mart. cap. ſexageſimo.

f Zoelli, & ſoc.] De his ijdem qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

g Meletij, & ſoc.] Græci iidem de his agunt in Menologio hac die, vbi & eorum acta pluribus referunt.

h Suſannæ, & ſoc.] Agunt de his item Græci in Menologio, recenſentq; harum res geſtas iunctas actus prædictorum Meletij & ſociorum.

i Robuſtiani.] De quo & tab. eccleſ. Mediolanenſis, ex quibus etiam Galeſinus hac die in ſuo Martyrologio.

k Vincentij.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. De Vincentio Lirinenſi plura Gennadius de vir. illuſtr. cap. ſexageſimoquarto. Non eſt hoc loco prętermittendum, errare eos, qui Vincentianas (ſic enim appellant) obiectiones illas aduerſus S. Proſperum Sancti Auguſtini ſcripta defendentem, Vincentij huius exiſtimant fuiſſe, eo quòd illis temporibus vixerit: ſed huius rei falſitas ex hoc cognoſci poteſt, quòd hic non tantùm non impugnauit defenſores Sancti Auguſtini, ſed magnoperè laudauit; nam eo libro, quem ſcripſit aduerſus hæreſes cap. 43. vehementer commendauit Cęleſtini Romani Pontificis epiſtolam in defenſionem ſcriptorum Sancti Auguſtini datam ad epiſcopos Galliarum aduerſus eos, qui tanti Patris doctrinam auſi fuerant impugnare. Sed vt intelligamus quiſnam ille fuerit Vincentius, qui pugnaciſſimas illas conſcripſit obiectiones: ſciendum eſt, eodem ſeculo alterum Vincentium claruiſſe in Gallia, de quo idem Gennadius ſcribit eodem lib. cap. octuageſimo; cui potius opus illud tribuendum putarem. Quicquid ſit, conſtat quidem lucubrationes illas eſſe Pelagiani hominis, nec dignas quæ tribuantur Vincentio Lirinenſi, qui aureo planè illo opuſculo fidem catholicam egregiè teſtatam reliquit, quo cùm omnes

hæreſes, tum maximè hęreſim Pelagianam eum auctoribus ſuis impugnat, vt conſtat ex eodem libro, cap. ſecundo, & decimoquarto. hęc modò de Vincentij fide ſatis. Claruit temporibus Honorij Imp. magnamq; ſui nominis in Eccleſia catholica laudem reliquit.

l Tranſlatio S. Dominici.] De eadem ijdem qui ſcripſerunt eius acta, de quibus ſuo loco inferius prid. non. Aug. facta eſt eiuſmodi tranſlatio anno ſexto Gregorij noni Rom. Pont. anno Domini 1233. indict. ſexta, ab obitu eius anno 13. de qua & videas Antonin. in tert. part. tit. 9. c. 4.

iiij. E Octauo Kalendas Iunij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

ROMAE via Nomentana natalis beati Vrbani Papæ [a] & martyris, cuius exhortatione & doctrina multi (in quibus fuere Tiburtius & Valerianus) Chriſti fidem ſuſceperunt, & pro ea martyrium ſubierunt: ipſe quoque pro Eccleſia Dei multa paſſus, tandem ceruicibus abſciſſis martyrio coronatus eſt. Doroſtori in Myſia natalis ſanctorum martyrum Paſicratis, [b] Valentionis, & aliorum duorum ſimul coronatorum. Mediolani ſancti Dionyſij [c] epiſcopi, qui ab Imperatore Conſtantio Ariano in Cappadociam pro fide catholica relegatus, ibidem propiore martyribus titulo ſpiritum Deo reddidit. Eius ſacrum corpus ab Aurelio epiſcopo Mediolanum tranſmiſſum eſt ad beatum Ambroſium epiſcopum: cui piæ actioni officium quoque ſancti Baſilij magni acceſſiſſe traditur. Romæ ſancti Bonifacij Papæ [d] quarti, qui Pantheon in honorem beatæ Mariæ ad Martyres dedicauit. Salerni depoſitio beati Gregorij Papæ, [e] ſeptimi, eccleſiaſticæ libertatis propugnatoris ac defenſoris acerrimi. Florentiæ natalis ſancti Zenobij [f] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, vitæ ſanctitate, ac miraculorum gloria conſpicui. In Britannia ſancti Aldelmi [g] epiſcopi Schireburgenſis. In territorio Tricaſſino ſancti Leonis [h] confeſſoris. Aſſiſij in Vmbria Tranſlatio [i] ſancti Franciſci confeſſoris, tempore Gregorij Papæ noni. Verulis in Hernicis Tranſlatio ſanctæ [k] Mariæ Iacobi, cuius ſacrum corpus plurimis miraculis illuſtratur.

M A I I 25.

a VRBANI Papæ.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De huius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſtor. lib. 6. cap. 15. & 22. Optat. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. Eius acta, quæ extant intexta rebus geſtis Sanctæ Cæciliæ, recitat Metaphraſtes. pluribus nos de eo in Annal. eccleſ.

b Paſicratis, & Valentionis.] Agunt de his ijdẽ, qui ſupra Beda, ac cæteri. Habetur de his mentio in actis. S. Iulij martyris apud Bedam, & alios ad vj. kal. Iunij. Doroſtorum in Myſia, de quo hic habetur mentio, alij Doroſtolũ dicunt, & in Thracia ſitum volunt, vt Theodoretus hiſtor. lib. 3. c. 6. alio nomine hunc locum dictum Diſtram tradit Ceden. in compend. in Ioanne Imp.

c Dionyſij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Huius meminit S. Athanaſ. in epiſt. ad ſolitar. & in lib. de ſynodis, ſanctus Hilarius ad Conſtantium, S. Ambroſ. concione 1. de baſil. non trad. & ſerm. 15. de ſanct. edit. Rom. Seuerus hiſt. ſacr. lib. 2. Lucif. Calarit. lib. 2. pro Athanaſio. Socrat. hiſt. lib. 2. c. 29. mentio de eodem habetur in actis S. Euſebij epiſcopi Vercellenſis. recitat eius res geſtas Mombr. tom. 1. vit. ſanct. De eius tranſlatione ex Cappadocia Mediolanum, antiqua Mediolanenſis eccleſiæ monumenta à Galeſino expurgata atq; illuſtrata teſtantur.

d Bonifacij Papæ.] Succeſſit hic Bonifacio eius nominis tertio, anno Domini 606. plura de ipſo in Annal. eccleſiaſt. diximus.

e Gregorij Papę ſept.] Sanctiſſimi Pontificis gloria nunquam valuit ſchiſmaticorum ſcriptorũ ſchiſmaticis Regibus fauentium calumnijs obſcurari, vel aliqua ex parte labefactari; quin potius longè clarior eſt ſemper reddita atque illuſtrior; ſicut olim ſancto magno illi Athanaſio fidei propugnatori contigit, cùm & ipſe circumuentus, ac penè obrutus eſſet falſis obiectionibus Arianorũ. Qui enim ab Eccleſia catholica non deſciuerunt, resq; huius ſanctiſſimi Pontificis præclariſſimè geſtas ſyncerae mentis oculis ſunt contemplati, immenſis eum pręconiis, ſi quem alium antiquorum ſanctorum Patrum, ſunt proſecuti: & vt omittamus hic referre teſtes penè innumeros; ſatis ſit tibi modò Lambertus, qui ſui temporis per annos ſingulos puram ac germanam degeſſit hiſtoriam, eiusq; acta conſcripſit. hìc inter cętera tanti Pontificis ornamenta recenſet, eum dum vixit, miraculis claruiſſe: conſule, ſi libet, & Marianum Scotum, qui illis ipſis etiam temporib. claruit, candideque res eius per annos ſingulos conſcripſit, ac quales fuerint calumniæ ſchiſmaticorum, & qualia tanti Pontificis merita æqua lance librat. Multa hìc eſſent addenda; vt quę Deſiderius abb. Caſinenſ. lib. 3. dialog. quæ etiam Petrus Dam. alijq; de eo ſcripſerunt. Porrò qualis quantusve fuerit, qui zelus ipſius, quæ animi conſtantia, paſtoralis vigilantia, vigor, & diſciplina, ac denique cæteræ virtutes tanto culmine dignæ in eo Pontifice enituerint, regiſtrum ſuarum epiſtolarum, quod aſſeruatur in Vaticana bibliotheca facile indicat.

f Zenobij epiſcopi] De eo Paulinus in vita ſancti Ambroſii: porrò eius vitam ex ant quis collectam monumentis Ioannes Aretinus conſcripſit. Agit de eodem S. Antonin. in ſecunda par. tit. 10. cap. 12. Petrus in catal. libro quinto, c. 41. & alii recentiores.

g Aldelmi epiſcopi.] Scribit de eo Beda de geſt. Angl. lib. 5. c. 19. Feruntur eius acta eſſe conſcripta à S. Eguino, necnon etiam à S. Oſmundo, de quibus agitur in catal. ſcriptorum Britanniæ. Epitome autem rerum ipſius recitat Sur. tomo 3. exceſſit ex hac vita, anno Domini 719. extãt eiuſdem auctoris plurima ſcriptorum monumenta.

h Leonis.] Agit de eoſdem Vſuardus hac die, atque recentiores.

i Translatio S. Franciſci.] De qua S. Bonauentura in vit. ipſius c. 15. & Marcus Vlixpon. Minorita in chron. ord Minor. lib. 2. cap. 75. egregiè meminerunt.

k Translatio S. Mariæ Iacobi.] Eius rei geſtæ hiſtoriam accepimus editam à Verulana eccleſia, vbi eius corpus decentiſſimè aſſeruatur. Habentur ibidem complura de ea re ſcripta miracula, alia inſuper de his manuſcripta accepimus ab eccleſia Piſtorienſi prædictis conſentientia.

26 Septimo Kalen. Iunij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28

ROMAE ſancti Eleutherij Papæ [a] & martyris, qui multos nobiles Romanorum ad fidem Chriſti perduxit, & ſanctos Damianum & Fugatium in Britanniam miſit, qui Lucium Regem vnà cum vxore, ac toto fere populo baptizarunt. Item Romæ ſanctorum martyrum Simitrij [b] presbyteri, & aliorum viginti duorũ, qui ſub Antonino Pio paſſi ſunt. Athenis natale beati Quadrati [c] Apoſtolorum diſcipuli, qui perſecutione Hadriani Eccleſiam grandi terrore diſperſam, fide & induſtria ſua

congregans, librum pro Chriſtianæ religionis defenſione valde vtilem, & Apoſtolica doctrina dignum, eidem porrexit. Viennæ ſancti Zachariæ [d] epiſcopi & martyris, qui ſub Traiano paſſus eſt. In Africa ſancti Quadrati [e] martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit. Tuderti natalis ſanctorum martyrum Feliciſſimi, [f] Heraclij, & Paulini. In territorio Antiſiodorenſi paſſio ſancti Priſci [g] martyris, cum ingenti multitudine Chriſti fidelium. Cantuariæ in Anglia ſancti Auguſtini [h] epiſcopi, qui illuc vnà cum alijs à beato Gregorio Papa miſſus, genti Anglorum Chriſti Euangelium prædicauit, ibique virtutibus & miraculis glorioſus obdormiuit in Domino.

MAII 26.

a ELEVTHERII Papæ.] De quo Beda priſce huius diei. De eius ſucceſſione ſcribit S. Irenæus libro 3. cap. 3. Optat Mileuit. lib. 2. Auguſt. epiſto. 165. Euſebius in chron. & hiſto. lib. 5. cap. 21. Niceph. epiſc. in chron. & alij. Delegatione miſſa ad Britannos, de qua hic agitur, ſcribit Beda de geſt. Angl. lib. primo. cap. 4. & lib. de ſex ætat. in Antonino Vero. Ado in chron. ſub Commodo, Marian. Scot in ſex. ætat. anno Domini 177. quibus item aſtipulantur cuncta vete. Martyrologia. Nec mireris, ſi redacta iam Britannia in prouinciam, Regibus extinctis (vt auctor eſt Suetonius in Claudio cap. 17. & Tacitus lib. 12.) iterum in Britannia Lucium regnare audias. Nam & alijs ſæpè prouincijs id fuiſſe conceſſum inuenies. Iudæa enim poſtquam redacta eſt in prouinciam, habuit Reges ac Tetrarchas, Armenia etiam conceſſione Hadriani Imper. Regem habuit, vt tradit Spartian. in Hadriano. ſunt & de his alia exempla, quę breuitatis cauſa pręterimus. Quin & ipſam Britanniam, redactam iam in prouinciam, inuenies tempore Neronis habuiſſe Regulum, is erat Pręſutagus, de quo Tacit. Annal. lib. 14.

b Simitij.] De ipſo item hac die Beda. Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. libro quinto, cap. 58. Agitur de eodem in actis Sanctę Praxedis apud Mombr tom. 2.

c Quadrati.] Beda, ac cęteri alij hac die, Gręci autem xj. kalen. Octobr. in Menolog. ſcribit de eodem Euſeb. hiſtor. lib. 3. cap. 31. & lib. 4. cap. 3. & 22. Hieron. de ſcriptor. eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum, Niceph. hiſt. lib. 3. cap. 21. & alij.

d Zachariæ epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado epiſcopus Vienn. in chron. anno Domini 101. ſucceſſit hic Creſcenti, numeraturque ſecundus eius ſedis epiſcopus in tabul. epiſcoporum Vienn. quas deſcripſit Demochares libro de ſacrif. Miſſ.

e Quadrati.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De ſermone, quem in die natali ipſius habuit ſanctus Auguſtinus, mentionem facit Poſſidius in indiculo.

f Feliciſſimi, & ſoc.] Beda item ac cæteri, quibus etiam conſentiunt man. ſcrip. necnon & tabulæ eccleſiæ Tudertinæ.

g Priſci, & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Vſuardus. Summatim horum res geſtas complexus eſt Petrus in catal. lib. 5. c. 50. plura de his in breuiar. Antiſiodorenſi inuenies.

h Auguſtini epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. De legatione Auguſtini & ſociorum, eorumq; prædicatione, miraculis, & Anglorum conuerſione agit in primis S. Gregorius in regiſt. lib. 5. epiſt. 53. vſque ad 59. lib. 7. epiſt. 112. lib. 9. epiſt. 48. vſque ad 60. & epiſt. 71. & lib. 12. in fin. Beda autem pluribus de geſt. Anglor. lib. primo, cap. 23. 24. & ſequentibus, & lib. 2. cap. 2. & 3. in epitome, & de ſex ætat. Ioannes diac. in vit. Sancti Greg. Papæ, Marian. Scot. in chron. anno 600. Sigeber. item in chronico per annos ſingulos eius acta digeſſit, idemque refert migraſſe ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo nono. De eodem præterea recentiores, vt Polid. Virg. Tritthemius, catalog. ſcrip. Britan. & alij.

ij. G Sexto Kalendas Iunij. Luna 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
															t	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P	
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29	

NATALIS ſancti Ioannis Papæ [a] & martyris, quem Theodoricus Italiæ rex Arianus Rauennam euocauit: ibique propter orthodoxam fidem in carcere diu maceratus vitam finiuit. Doroſtori in Myſia paſſio beati Iulij, [b] qui tempore Alexandri Imperatoris cum eſſet veteranus & emeritæ militiæ, comprehenſus ab officialibus, [c] Maximo præſidi offertur: quo præſente cum idola execraretur, & Chriſti nomen conſtantiſſime confiteretur, capitali ſententia punitus eſt. Soræ ſanctæ Reſtitutæ [d] virginis & martyris, quæ ſub Aureliano Imperatore & Agathio proconſule, [e] fidei certamine ſuſcepto, dæmonum impetus, parentum blandicias, & tortorum ſæuitiam ſuperauit: demum cum alijs Chriſtianis capite truncata, martyrio decorata eſt. In pago Atrebatenſi ſancti Ranulphi [f] martyris. Arauſicæ in Gallijs ſancti Eutropij [g] epiſcopi, virtutibus atque miraculis illuſtris. Eodem die depoſitio venerabilis Bedæ [h] presbyteri, ſanctitate & eruditione celeberrimi.

M A I I 27.

a IOANNIS Papæ.] Vſuardus de eo hac die, Beda autem, & Ado die ſequẽti. Commemoratur hac die eius tranſlatio; quando Rauenna, vbi glorioſo martyrio occubuit, corpus eius Romã delatũ eſt: natalis autem dies, quo exceſſit ex hac vita, eſt ad xij. kal. Iunij. De hoc ſanctiſſimo Pontifice, quàm mendaciter dicant aliqui, ipſum functum eſſe legatione apud Imperatorem pro reſtituendis eccleſijs Arianis: cùm multa alia, tum etiam eius epiſtola ſcripta ad epiſcopos Italię apertè declarant. Plura autem de eo ex vet. monumentis accepta digeſſimus in Annal. eccleſiaſt. extat de eodem epigramma Bonad. lib. 2. monod. 79.

b Iulij.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: certamen autem eius compendio deſcribit Petrus in catal. lib. 5. c. 56.

c Ab Officialibus.] Officiales ab officijs dicti ſunt. Quę eſſent officia, Ambroſius in epiſtola ad Marcellinam declarat his verbis: Palatina omnia officia, hoc eſt Memoriales, Agentes in rebus, & Apparitores diuerſorũ Comitum. hæc Ambroſ. At in actis martyrum, alijsq; antiquioribus monumentis, per officium pręſidis Apparituram, & per officiales ipſos Apparitores intelligere debes l. 1. §. ſi quis ultro ff. de quęſtion. l. 5. in fin. ff. de aduoc. fiſci, ſic & l. 1. de filijs offic. lib. xj. Cod. Accipitur & pro alijs miniſtris magiſtratuum, vel. 6. §. ne tenuis ff. de offic. præſi l eſt & tit. de diuerſis officijs lib. xj. Cod. clarius id habes in Notitia prouinc. ex preſſum, nomine officij contineri omnes, qui ſub quolibet magiſtratu militię Palatinę militãt. erãt & lictores qui & Viatores dicti reperiuntur à Valer. Max. lib. 9. cap. 5. 2. eò quòd è collegio Viatorũ deligerẽtur, vt auctor eſt Gellius lib. 12. c. 3. Sic dicti lictores q; officiũ ligandi haberẽt: porrò officij nomine nõ includi carnifices habes ex Auguſtino epiſt. 50. ad Bonif. Comit. cùm ait: Nonnunquã & à iudicibus tranſeuntibus extorquebant uiolẽter, vt à carnificibus, vel ab officio ferirentur. Apparitores autem erant infimæ militię milites iudicib. ſeruientes, quibus nec ad altiorẽ militiam aſpirare licebat. eſt de his lib. 19. & 20. de diuerſ. offic. Cod. Theod. Brutianos eidẽ muneri fuiſſe mancipatos ex ſenatuſconſulto, eò q; ipſi primi ſe tradidiſſent Hãnibali, auctor eſt Feſtus. verb. Brutiam.

d Reſtitutæ.] Aſſeruantur eius martyrij acta in eccleſia Sorana: quę licet ſine auctoris nomine ferantur, poſt multum tandem laboris inueniſſe opinamur auctorem. Petrus etenim chartularius diac. monaſterij Caſin. in lib. quem ſcripſit de viris illuſtribus monaſt. Caſinen. cap. 32. cùm agit de Gregorio olim monacho. Caſinen. inde autem epiſcopo Tarracinenſi, recenſetq; commentarios ab eo conſcriptos, hęc inter alia: Scripſit paſſionem ſanctę virginis Reſtitutæ, necnon acta ſanctorum martyrum Caſti & Caſſij. hæc ille. Extat adhuc memoria in inſula Fibreni fluminis, ubi martyrio coronata eſt, illicq; putatur locus, quem Tullius lib. 2. de legibus deſcribit his verbis: Ventum

ininſu-

in inſula eſt; hac verò nihil eſt amœnius, vt enim quaſi roſtro finditur Fibrenus, & diuiſus æqualiter in duas partes, latera hæc alluit, rapideq; dilapſus, cito in vnum confluit, & tantum complectitur, quod ſit modicæ palæſtræ loci, &c. Verè factus eſt palæſtræ locus, vbi poſtea Chriſti virgo nobile certamen pro Chriſto ſubijt, victrixq; eſt coronata martyrio vnà cum ſocijs. Putatur ex carnuficina ſanctorum martyrum illic exerceri ſolita, ipſum Fibrenum flumen hodie vulgò dici Carnellum, quaſi carnarium. In actis S. Placidi martyris, quæ ſcripſit Gordianus idem flumen, Carnellus, reperitur appellatum, vt ſcias non eſſe recentem nomenclaturam.

c Agathio Proconſule.] Auguſtus Imp. ex Mecœnatis ſententia dedit Italię ciuitatibus Conſulares cum iure gladij; ſunt ijdem & Proconſules appellati, de his agit pluribus Dio lib. 52. & 53. ab eodem datum eſſe Proconſulem Soræ, haud dubium eſt; nam vna ex trigintaocto colonijs numeratur à Frontino lib. de colon. quas Auguſtum in Italiam duxiſſe, ſcribit Sueton. in Octau. Aug. c. 46. vbi & de iure colon. plura. ante etiam L. Genucio, & Seruio Cornelio conſſ. an. ab Vrb. cond. 451. nobilitata fuit ea ciuitas colonia Romanorũ, vt auctor eſt Liu. lib. 10. Patercul. lib. 1. & vetus marmori inciſa, quæ in eadem ciuitate habetur, docet inſcriptio. Cic. in orat. pro Planc. recenſere videtur eandem ciuitatem inter municipia, quæ in quibuſdam præſtare colonijs, demonſtrat Gellius lib. 16. cap. 13. Quòd item ad Conſulares iudices ſpectat, quorum eſt frequens mentio in actis ſanctorum martyrum, Iuſtinianus Imperator recenſet eos inter illos, qui medias adminiſtrationes gerunt. authen. coll. 3. tit. 4. de mand. princ. circa princ. Dabantur olim etiam aliquibus Italię ciuitatibus Præfecti, quorum duplex genus erat: alij enim eorum Populi Rom. ſuffragijs: alij verò à Prætore Vrbano quotannis mittebantur. De his omnibus Feſtus his verbis: Præfecturæ eæ appellabantur in Italia, in quibus & ius dicebatur, & nundinæ agebantur: & erat quædam earum Reſpublica, neque tamẽ magiſtratus ſuos habebant, in quas legibus Præfecti mittebantur quotannis, qui ius dicerent. quorum genera fuerunt duo: alterum in quas ſolebant ire Præfecti quatuor, qui auctore vigintiſex virum numero, populi ſuffragio creati erant in hæc oppida, Capuam, Cumas, Caſilinum, Vulturnum, Linternũ, Puteolos, Acerras, Sueſſulam, Atellam, Calatium: alterum in quas ibant, quos prætor Vrbanus quotannis in quęque loca miſerat legibus, vt Fundos, Formias, Cære, Venafrum, Alliphas, Priuernũ, Anagniam, Fruſinonem, Reate, Saturniam, Nurſiam, Arpinum, aliaque complura. hæc Feſtus verb. Præfecturæ. At verò Præſides non dabantur niſi prouinciis: ſi quando tamen in Martyrologio inuenis alicuius ciuitatis Italiæ Præſidem, impropriè ſcias dictum, loco Præfecti. Hæc autem ea potiſſimum ex cauſa hic deſcripſimus, quòd in Martyrologijs, & Menologijs ſub Conſularibus, Proconſulibus, Præfectis, atque Præſidibus martyres paſſi reperiuntur, vt ex his harum vocum proprietatem intelligas.

f Ranulphi.] De eodem Vſuard. hac die, alijq; recentiores agunt.

g Eutropij epiſc.] Beda de ipſo hac die, & alij. Acta eius conſcripta eſſe à Vero epiſcopo, teſtantur Vſuardus, Ado, & Sigebert. de ſcript. eccleſ. cap. 73. agit de eo item Petrus in catalogo lib. 5. cap. 57. floruiſſeque eum ſcribit, temporibus Valentiniani ſecundi Imp.

h Bedæ.] De eo in dicto vet. man. ſcrip. codice monaſt. S. Cyriaci. Hunc ab aliquibus inconſultè nimis putatur ob id, quòd venerabilis dictus reperitur à nonnullis, ſanctum dici non debere. ſanè quidem ſanctitatis titulo ornauerunt eũ maiores. ab Ilduino clariſſimo viro in Areopagiticis Beda ſanctus presbyter dictus habetur, Marianus Scotus ſcriptor non ignobilis, qui ante quingentos annos vixit lib. de ſex. ætat. anno Domini 678, hæc ait: Sanctus Beda presbyter Anglicus, computator, his temporibus clarus habetur. hęc ille. Bedæ res geſtas conſcriptas eſſe ab Cuthberto monacho illi æquali, teſtatur Molanus; nos nondum vidimus: illa autem per breuis narratio, quę in fronte operum ſuorum edita habetur, alia omnino cenſetur ab illis; quemadmodum & ea quæ in fine poſita ſunt tomi octaui operum ipſius, accepta (vt apparet) ex Petro in catal. libro quinto, cap. 55. epiſtolam autem illam de obitu Bedę illic poſitam, & à Surio relatam in tomo 7. die 10. Maij, germanam atque ſynceram eſſe, nullus qui eam legerit, iure poterit dubitare. De Beda illud etiam vulgatum conſtat eſſe figmẽtum; fuiſſe nimirum oculis orbum, nemo id veterum teſtatur, quod ſanè tacendum non fuiſſet ob viri eximiam doctrinam, & inexhauſtum in ſcribẽdo laborem. Traditur & fabella quædam de ſepulchri ipſius epitaphio, quam his uerbis idem Petrus refert in catalogo: Cùm, inquit, diſcipulus eius, ipſo defuncto, titulum ſepulchro ponere diſpoſuiſſet unico carmine Leonino ſic incipiẽs: Hac ſunt in foſſa . Velletq; finire: Bedæ ſancti vel presbyteri oſſa. nec metrum ſtare poſſet, nec vllum ei vocabulum aliunde occurreret, tædio affectus, tandem iuit dormitum: & ecce mane in tumulo Angelicis manibus reperitur inſculptum.

Hac ſunt in foſſa Bedæ venerabilis oſſa.

hæc Petrus, & alij; quos iure irridet, atque redarguit falſitatis Trithem. lib. 2. de vir. illuſtrib. ord. S. Bened. cap. 21. aliter enim ſe habere dicit epitaphium ad eius ſepulchrum inſcriptum, quod recitat lib. 3. cap. 155. eſtq; huiuſmodi.

Presbyter hic Beda requieſcit carne ſepultus.
Dona Chriſte, animã in cœlis gaudere per æuum:

Daque

Daque ſophiæ illum debriari fonte, cui iam
Suſpirauit ouans intento ſemper amore.

Hæc ibi, ex quibus irritum prorſus redditur de Leonino verſu commentum. hæc fortaſſe pluribus: ſed mea ſententia perneceſſaria, cùm ea de Bedæ ſepulchro penes complures fidem inuenerint. De tempore autem eius obitus, diuerſæ feruntur ſententię. auctor catalogi ſcriptorum eius, qui habetur excuſus poſt præfationem libri de têporibus, teſtatur Bedam obiiſſe diem anno Domini 734. ſcribit Sigebertus in chron. Bedam ex hàc vita migraſſe, anno Domini ſeptingenteſimo triceſimoprimo: ea puto ratione id eum exiſtimaſſe, quòd ad illud vſque tempus perduxit gentis Anglorum hiſtoriam: ſed cùm idem Beda opus epitomes perducat vſque ad ſeptingenteſimum ſexageſimumſextum Chriſti annum; profiteaturque ibidem in fine, ſe anno ſuæ ætatis quinquageſimonono Anglorum hiſtoriam, aliaq; ſuper diuinam ſcripturam opera abſoluiſſe: planè conſtat diutius vixiſſe. Sed nec illis facile aſſentimur, qui tradunt, eum diem obiiſſe annos natum ſeptuaginta, vel duos amplius: qui item, cùm tradant, oculos eius præ longæua ætate caligaſſe, ad diuturniorem ætatem perueniſſe, fatendum eſt: ipſe etenim (vt ex dicta epiſtola conſtat) iam migraturus, multum vixiſſe temporis teſtatus eſt. Quantùm autem ex ſcriptis ipſius elicere licuit, reperimus eum vſque ad nonageſimumquartum ſuæ ætatis vixiſſe annum, quorum octogintaſeptem exègit in monaſterio, ſeptennis enim (vt ipſe ſcribit) traditus eſt Sancto Benedicto abbati in monaſterium ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli poſitũ in Anglia ad Viurimundam & Ingiruum. Horum omnium rationem; quoniam longiorem exigit narrationem, hic ſubtrahimus: in Annal. autem eccleſ. fuſius proſecuti ſumus.

28 Quinto Kalendas Iunij. Luna A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

IN Sardinia ſanctorum martyrum Aemilij,[a] Felicis, Priami, & Luciani, qui pro Chriſto certantes, coronati ſunt. Carnoti in Gallia ſancti Carauni[b] martyris, qui ſub Domitiano Imperatore capite amputato martyrium ſumpſit. Corinthi ſanctæ Helconidis[c] martyris, quæ primum Gordiano Imperatore ſub Perennio præſide multis tormentis afflicta, deinde ſub Iuſtino eius ſucceſſore iterum cruciata, ſed ab angelo liberata, demum diſſectis mammis, feriſq. obiecta, atq. igne probata, capitis obtruncatione martyrium compleuit. Item paſſio ſanctorum Creſcentis,[d] Dioſcoridis, Pauli, & Helladij. Thecue in Palæſtina ſanctorum Monachorum[e] martyrum, qui tempore Theodoſii iunioris à Saracenis occiſi ſunt: quorum ſacras reliquias accolæ colligentes, ſumma veneratione illas habuerunt. Lutetiæ Pariſiorum ſancti Germani[f] epiſcopi & confeſſoris, qui quantæ ſanctitatis, quantiq. meriti fuerit, quibus etiam miraculis claruerit, Fortunatus epiſcopus litterarum monimentis conſignauit. Mediolani ſancti Senatoris[g] epiſcopi, virtutibus & eruditione clariſſimi. Vrgellæ in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Iuſti[h] epiſcopi. Florentiæ ſancti Podij[i] epiſcopi & confeſſoris.

ÆMI-

a AEMILII, & ſoc.] De his hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. nuper autẽ Fara de rebus Sardois.

b Carauni.] Agit de eodem Vſuardus hac die. Eius autem acta ex antiq. man.ſcrip. edidit Mombrit.tom.1. vit.ſanc. paucis autem Petrus in catal.lib.5. cap.60. ſcripſit de eodem epigramma Bonad. in lib. 2. monod.81.

c Helconidis.] De ea item agunt Græci in Menologio hac die:ibi & eius martyrij acta compendio habentur deſcripta.

d Creſcentis,& ſoc.] De his præterea Græci in dicto eorum Menologio hac item die agunt.

e Sanctorum monachorum.] Hi illi eſſe videntur, de quibus agit Ioannes Caſſianus in collatione ſexta de nece ſanctorum cap.1.2.& ſequentibus.

f Germani epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, alijque omnes hac die.Scripſit eius res geſtas Fortunatus epiſcopus Pictauienſis,quas recẽſuit Sur. tom.3. hac d e. de eodem Greg.Turon.hiſt.Fran. lib.4. cap.51. & lib.5. cap.8. & de gloria confeſſ. cap.92. ſæpius idem Fortunatus, vt in carmine ad clerum Pariſienſem, vbi oſtendit, quàm florens eſſet illa eccleſia eius tempore. idem in vit.ſanct. Martini carmine ſcripta lib.4.& in vita ſanctæ Radegundis. Epitaphium ad eius ſepulchrum inditum recitat Aimon. lib.3.de geſt.Fran.c.9.& 16. de eo etiam Ado in chron. in actis ſancti Vrſicini epiſcopi Bituricenſis, quæ extant apud Greg. Turonen. de glor. confeſſ. cap.80. plura de eodem. itemque in actis S. Domnoli epiſcopi Cenomanen.apud Sur.tom.3.die 16.Maij. Vincen.lib.21. cap.63.64.Antonin.part.2.titu.22. c.6. & nouiſſimè Papir.Maſ.Annal.Fran.lib.1. in Chereberto. Migrauit ex hac vita anno Domini 578. vt tradit Sigebert.in chron. quod etiam colligitur ex Gregor.Turon.lib.5.cap.8.numeratur decimusnonus eius ſedis epiſcopus in tabulis Democharis.hiſtoria trãſlationis eius extat apud Sur.tom.7. die 25. Iulij. Aimo. ſcripſit duos libros de miraculis ipſius,qui ibidem editi habentur.de eius item miraculis poſt mortem factis agit Greg.Turon. hiſtor. Franc.lib.8.c.33.

g Senatoris epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſiæ Mediolanen. extat de eodem egregium epigramma Ennodij Ticinenſis, cuius eſt exordium: Qui vicit trabeas &c.

h Iuſti epiſc.] Hac die natalem eius celebrari, conſtat ex tab.eius eccleſiæ, & ex Flor.ſanc.Hiſp. Agit de eodem S.Iſidorus de vir.illuſtr. cap.21.& ex eo Honorius, & alij. Interfuit S. Iuſtus concilio Toletano ſecundo, vt eius acta indicant. claruit temporibus Iuſtiniani Imperatoris.

i Podij epiſcopi] Hic ſucceſſit Ioanni, anno Domini milleſimo & tertio; vt conſtat ex actis ſancti Zenobij, quæ à Ioanne archipresbytero Aretino edita extant apud Sur. tom.3.

* B Quarto Kalendas Iunij. Luna 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P	
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1	

ROMAE via Aurelia natalis S. Reſtituti [a] martyris. Apud Iconium Iſauriæ ciuitatem paſſio ſanctorum Cononis, [b] & filij eius annorum duodecim; qui ſub Aureliano Imperatore craticulæ prunis ſuppoſitis, & oleo ſuperinfuſo, ſuſpenſionis in equuleo, atq. ignis pœnam conſtanter paſſi, malleo ad extremum ligneo manibus eorum cõtritis ſpiritum emiſerunt. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Siſinij, [c] Martyrij, & Alexandri, qui tempore Honorij Imperatoris in Anauniæ partibus (vt ſcribit beatus Paulinus) perſequentibus Gentilibus martyrij coronam adepti ſunt. Cæſareæ Philippi ſanctarum martyrum Theodoſiæ [d] matris ſancti Procopij martyris, & aliarum duodecim nobilium matronarum, quæ in perſecutione Diocletiani capitis obtruncatione conſummatæ ſunt. In Piceno paſſio ſan-

ctorum

ctorum mille [c] quingentorum & vigintiquinque martyrum. Treuiris beati Maximini [f] epiſcopi & confeſſoris, à quo ſanctus Athanaſius epiſcopus perſecutionem Conſtantij fugiens, honorificè ſuſceptus fuit. Veronæ ſancti Maximi [g] epiſcopi. Arcani in Latio ſancti Eleutherij [h] confeſſoris.

M A I I 29.

a RESTITVTI] Agit etiam de eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri deníque recentiores.

b Cononis, & filij.] De his item ijdem qui ſupra. Eorum paſſionis acta paucis refert Petrus in catal. lib. 5. c. 62.

c Siſinij, Martyrij, & Alexandri.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Horum martyrium ſcripſit S. Vigilius epiſcopus Tridentinus ad Sanctum Simplicianum epiſcopum Mediolanenſem; recitat eum commentariolum Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 3. Dicti ſunt hi martyres Anaunenſes, eò quòd in valle Anauniæ paſſi ſint. Horum etiam meminit S. Auguſtinus ſcribens ad Marcellinum epiſt. 158. Paulinus in vita S. Ambroſij, ſanctus Gaudentius epiſcopus Brixianus in ſermone habito in dedicatione baſilicæ dictę, Concilium ſanctorum. Habet horum acta Mombrit. tomo 1. vit. ſanct. Sur. tom. 3. in catal. lib. 5. c. 63. idem mentionem facit de ijſdem in vita ſancti Vigilij epiſcopi lib. 6. c. 10. In his autem actis, quæ Mombrit. recitat; paſſi hi habentur, hoc menſe, & die, Stilicone conſule; numeratur is annus (ſecundùm recentiores chronographos) quadringenteſimus, quo Romanæ Eccleſiæ præerat S. Anaſtaſius, Mediolanenſi autem ſanctus Simplicianus, Imperatoris Honorij anno vj. quo etiam conſulatu S. Vigilium ab eiſdem Gentilibus occiſum eſſe, Vſuardus auctor eſt die 26. Iunij. Horum veneranda corpora ante triennium tranſtulit Illuſtriſs. ac R. D. ſanctæ memoriæ Card. Borromæus.

d Theodoſiæ.] Agunt hac item die Græci in Menologio de Theodoſia, ſed ea quæ Bizantij paſſa eſt. De hac autem Cæſarienſi acta habentur in vita S. Procopij martyris, quam refert Metaphraſtes octauo id. Iulij, extat apud Lipo. tom. 6. & Sur. tomo 4. Agitur ibidem de martyrio aliarum nobilium matronarum, quarum hìc item mentio habetur.

e Mille quingentorum, &c.] De his agitur in actis martyrij S. Venantij: paſſiq; habentur in perſecutione Decii Imp. ſub Antiocho præfecto.

f Maximini epiſcopi.] De eo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Huius res geſtas à Lupo quodam conſcriptas recitat Sur. tomo 3. hac die. Interfuit hic concilio Agrippinenſi, celebrato poſt conſulatum Amantii & Albini anno Domini, ſecundum recentiores chronographos, trecenteſimo quadrageſimoſexto. De eodem Hieron. in chron. aitque ab eo ſuſceptum hoſpitio S. Athanaſium, cùm Treueris exularet; qui ibidem manſit integro biennio & menſibus quatuor, vt ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 2. cap. 1. præſens fuit idem Maximinus concilio Sardiceno: S. Athanaſius cùm recenſet epiſcopos Galliarum, qui illuc conuenerunt, primo loco ponit Maximinum. in apologia 2. col. 423. licet alicubi, deprauato codice, Maximianus pro Maximino legatur. Mortuus eſt eiuſdem Conſtantij Imp. temporibus, vt conſtat ex eodem Athan. in apolog. ad Conſtant. col. 316. d. paſſus & ipſe grauia ab eodem Imp. Ariano, eò quòd faueret catholicis, & impugnaret hęreticos, vt diffusè ſcribit Nicephorus hiſtor. lib. 9. cap. 11. De eo præterea recentiorum plures, quos mittimus numerare. In tabulis epiſcoporum Treuerenſium adſcribitur Maximinus viceſimusſextus epiſcopus apud Democh. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 93.

g Maximi epiſcopi.] De eo item tabulę eccleſię Veronen. & ſępius citatus commentarius de epiſ. Veron. pag. 9. & 40.

h Eleutherij.] De quo vetera monumenta eccleſ. Aquinatis.

30 Tertio Kalen. Iunij. Luna. C xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

ROMÆ

ROMAE via Aurelia natalis ſancti Felicis [a] Papæ & martyris, qui ſub Aureliano principe martyrio coronatus eſt. Turribus in Sardinia ſanctorum martyrum Gabini [b] & Criſpuli. Antiochiæ ſanctorum Syci [c] & Palatini, qui pro Chriſti nomine multa tormenta paſſi ſunt. Rauennæ ſancti Exuperantij [d] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Anaſtaſij [e] epiſcopi. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum Baſilij, [f] & Emmeliæ coniugis eius, parentum ſancti Baſilij magni: qui tempore Maximini extorres facti, Ponticas ſolitudines incoluere, & poſt perſecutionem, filijs ſuarum virtutum relictis hæredibus, in pace quieuerunt.

MAII 30.

a SANCTI Felicis Papę.] De eo item hac die agunt Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione ſcribit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. 24. Optat. lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Huius eſt epiſtola, quę citatur à S. Cyrillo contra Neſtoriũ, & in apologia, atq; in actis concilij Epheſini, necnon à Vincent. Lirinen. lib. aduerſus hæreſes: nam Maximianus epiſcopus Alexandrinus, ad quẽ ſcripſit, eius tempore ſedit; ſuffectus nimirum S. Dionyſio. Quòd autem hic paſſus ſit ſub Aureliano, & non ſub Claudio, vt alij tradunt, pluribus diximus in Annal. eccleſ. vbi & de ipſo locupletius.

b Gabini, & Criſpuli.] De quibus Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Fara etiam lib. de reb. Sardois. extant prędictorum acta, quæ in eccleſia ipſorum leguntur. Porrò putatur hęc eſſe dies trãſlationis: nam dies natalis agitur 25. Octobris mira celebritate, vnde & Sardi mẽſem Octobris Gabinum appellant. eſt etiam celebris apud eos dies dedicationis eius eccleſię, quæ eſt cathedralis, factæ 4. Maij anno Domini quingenteſimo decimoſeptimo, vt eiuſdem eccleſię uetera monumenta teſtantur. S. Gregorius in regiſtr. lib. 7. meminit de monaſterio nomine SS. Gabini & Luxorij in Sardinia.

c Syci, & Palatini.] Beda & Vſuardus, & alij de iiſdem agunt hac die.

d Exuperantij epiſc.] De eo tabulæ eccleſię Rauen. & Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. claruiſſe cũ ferunt temporibus Honorij Imp. Eſt & alius eiuſdem nominis Exuperantius epiſcopus Dertonenſis, qui interfuit vnà cum ſancto Ambroſio concilio Aquileienſi. Fuit eiuſdem nominis Exuperantius, aliàs Superantius epiſcopus in Lucania ſanctitate inſignis, cuius meminit Vranius in tranſitu ſancti Paulini epiſcopi Nolani apud Sur. tom. 3.

e Anaſtaſij epiſcopi.] De ipſo etiam tab. eccleſię Papiẽſis. Hic ex Ariano factus catholicus, egregia claruit ſanctitate, uixitq; temporibus Rotharis regis Longobardorum, ſcribit de eo Paulus diac. hiſt. Longobard. lib. 4. c. 15.

f Baſilij, & Emmelię.] Agit de his S. Gregorius Nazianzenus in luculenta illa encomiaſtica oratione habita in funere S. Baſilij, circa principium: idemq; de Emmelia meminit in epiſt. 8. ad Baſilium edit. Billianæ. Gregorius Nyſſenus etiam in epiſt. ad Olympiũ monachũ de actis S. Macrinæ.

xxviij. D Pridie Kalendas Iunij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

ROMAE ſanctæ Petronillæ [a] virginis, filiæ beati Petri Apoſtoli, quæ Flacci [b] nobilis viri coniugium ſpernens, acceptis triduanis ad deliberandum inducijs, interim ieiunijs & orationibus vacans, tertia die mox ut Chriſti ſacramentum accepit, emiſit ſpiritum. Aquileiæ ſanctorum martyrum Cantij, [c] Cantiani, & Cantianillæ fratrum, qui cum eſſent ex illuſtri Aniciorum [d] progenie, ſub Diocletiano, & Maximiano Imperatoribus ob

Chriſtianæ fidei conſtantiam vnà cum pædagogo ſuo Protò capite plexi ſunt. Turribus in Sardinia ſancti Creſcentiani [c] martyris. Apud Comanos in Ponto ſancti Hermiæ [f] militis, qui ſub Antonino Imperatore ab innumeris & ſæuiſſimis tormentis ope diuina liberatus, carnificem ad Chriſtum conuertit, & eiuſdem martyrij coronæ participem fecit, quam tamen ipſe primus gladio obtruncatus accepit. Veronæ ſancti Lupicini [g] epiſcopi. Romæ ſancti Paſchaſij [h] diaconi & confeſſoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

M A I I 31.

a PETRONILLÆ.] De eadem, Beda, Vſuardus, Ado, & Vuandel. his verſib.

Tum pridie Petronilla Petri de germine ſancto
Fulgida virgo micat Chriſti trabeata decore.

De eius obitu agitur in actis ſanctorum Nerei & Achillei. De eius corporis inuentione vide in libro de Roma. Pontificibus in Paulo primo. cuius autem fidei ſit eius hiſtoria, conſule ſanctum Auguſtinum lib. contra Adimantum cap. 17. nonnullas de ea dubitationes diſſeruimus in Annal. eccleſ. Erat olim Romę nomine ſanctę Petronillę cœmeterium nobile, in quo Gregorius tertius Papa anniuerſariam ſtatuit ſtationem, vt conſtat ex eodem lib. de Roman. Pontif. in Gregorio tertio. Non prætermittendum hic (quando ſeſe offert occaſio) etiam de ſancti Petri vxore mentionem habere: quã martyrio occubuiſſe, Clemens Alexãdrinus vetuſtiſſimus theologorum lib. 7. ſtromat. ſcribit his verbis: Aiunt certè beatum Petrũ, cùm vidiſſet uxorem ſuam duci ad mortem, lętatum quidem eſſe propter uocationem, & quod domũ reuerteretur. Valde autem exhortando & conſolando, proprio nomine eam compellantem, dixiſſe: Heus tu, memento Domini. hęc Clemens.

b Flacci nobilis viri.] In prędictis actis SS. Nerei & Achillei legitur: Flacci Comitis, quã lectionem non improbamus. Porrò vt huius vocis clarior notitia habeatur, ſciendum in primis, pro diuerſitate temporum, diuerſi generis Comites fuiſſe. Ante Conſtantini Imp. tempora hi dicti erant Comites, qui Proconſules, Præſideſq; prouinciarum comitantes, erant in negotijs publicis obeundis illorum adminiſtri, & adiutores; ijdemq; aſſeſſores eorũdem cùm eſſent, ius dicebant, vt declarant complures leges, l. 16. de off. pręſid. l. 4. ff. de offic. aſſeſ. l. 41. §. 1. de excuſ. tut. l. 6. §. ſi quos comit. ff. de pœn. l. 5. ff. ad leg. Iul. repet. & l. 1. §. ſed ff. de extra. cognition. de ijſdem Sueton. in Iulio, & in Tyberio, & Plin. lib. 9. c. 30. ex his unus erat Flaccus, de quo agimus, cęterique omnes, qui in antiquis actis martyrum Comites dicti reperiuntur. A temporibus autem Conſtantini Imp. & nõ Hadriani (vt putauit Gelenius) ea uox alio ſenſu accipi conſueuit. Idem etenim Imperator Chriſtiana quadam humanitate, quoſdam è magiſtratibus ſibi ſubditis Comites dici voluit, quaſi conſocios in adminiſtratione Imperij: erantque hi triplicis ordinis, nempe primi, ſecundi, & tertij, ut ſcribit Euſeb. in vit. Conſtantini lib. 4. cap. 1. mutationem magiſtratuum à Conſtantino factam eſſe, Zoſimus etiam aſſeuerat lib. 2. plura de his Alciat. lib. de magiſtrat. In not. prouinc. habentur Comitiuarum diuerſarum deſcripta inſignia; ſunt de ijſdem Comitibus complures tit. in Cod. libro xij. itemque formulas eorumdem magiſtratuum habes apud Caſſiod. variar. libro 6. & 7.

c Cantij, Cantiani, & Cantianillæ.] De his itẽ hac die Beda, ac cęteri omnes. Extat de his ſermo ſancti Maximi epiſcopi Taurinenſis, qui & adſcribitur S. Ambroſio. Feruntur eorumdem acta eiuſdem ſancti Ambroſij nomine. eſt illorum exordiũ: Seruus Chriſti Ambroſius. &c. deſcripſit ea Mombrit. tom. 1. ſummatim autem Petrus in catal. lib. 5. c. 70. Fuerunt condita eorum veneranda corpora Aquileiæ. De quibus & Venantius Fortunatus his verſibus.

Aut Aquileienſem ſi forte acceſſeris vrbem,
Cãtianos Domini nimium venereris amicos. &c.

d Ex illuſtri Aniciorum proſapia.] Habes apud Liui. lib. 45. Lucium Anicium de Illyrijs, ac rege Gentio triumphaſſe. De ea familia meminit Prudentius lib. 1. aduerſus Symmachum, atque primum omnium ſenatorum Anicium nomen dediſſe Chriſtianę militiæ, quod his verſibus explicat.

Fertur enim ante alios generoſus Anicius Vrbis
Illuſtraſſe caput, ſic ſe Roma inclyta iactat. &c.

De Aniciorum nomine, & ſignificatione, ac per illuſtri ſtemmate ſcribit ſanctus Gaudentius Brixianus in ſermone de Machabęis, & S. Hieron. epiſt. 8. ad Demetriadem his verbis: Illuſtris, inquit, Aniciorum ſanguinis, genus, in quo aut nullus, aut rarus non meruit conſulatum. &c. de eadem Caſſiodorus vari. lib. 10. epiſtola 11. & 12. Erant iam in prouerbio, opes, ędificiorum moles, & ſplẽ

dor ædiũ familiæ Anicianæ, hinc Secundinus ad Augustinum: Ego itaq; fateor, non tali diligentia, nec tãta induſtria Anicianæ domus micare marmora, quãta tua ſcripta prælucent eloquentia hæc ipſe apud Aug. tom. 6. at hæc pro huius loci rõne ſatis. Fuit aũt ea familia illuſtrata nõ tãtùm conſulibus, & Imperatoribus, ſed & nobilitata martyribus, & cõfeſſoribus: nã præter martyres, de quib. hìc agitur, ex ea & proſapia clariſſimæ illæ ſanctitate mulieres, Probæ, Iulianæ, & Demetriades prodiere, ille item pietate atq; doctrina celeberrimus conſul ordinarius & confeſſor illuſtris Anicius Manlius Seuerinus Boetius, & alij, de quibus pluribus in Annal. eccleſ.

e Creſcentiani.] Beda, Vſuardus, Ado de eodẽ agunt hac die, aſtipulantur vetera manuſcript. & recentiores omnes, itemq; Fara de rebus Sard.

f Hermiæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, vbi & ſummatim eius acta referunt, conſentientia his, quæ hìc leguntur de Hermia.

g Lupicini epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Veronẽſis, & Aug. Valer. eius eps, & Card. in commẽt. de antiq. mon eccleſ. Veron. pag. 3. & 39.

h Paſchaſij diac.] Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. c. 40. & 41. Vixit iiſdẽ temporib. alius Paſchaſius presbyter Romanus tituli ſancti Euſebij; qui ſtetiſſe reperitur pro Symmacho aduerſus Laurentiũ ſchiſmaticũ, vt docent acta ſecũdæ ſynodi tunc Romæ celebratæ. Quòd aũt pertinet ad Paſchaſiũ, de quo agimus, de ſchiſmate ſic excuſat eũ S. Gregorius, cùm ait: Quia. n. nõ malitiæ, ſed ignorãtiæ errore peccauerat, purgari poſt mortẽ à peccato potuit. hæc Gregorius excuſans eũ. Vnde quod idẽ ſanctus Gregorius paulò ſuperius ait, ipſum in ſua ſentẽtia vſq; ad diẽ ſui exitus perſtitiſſe; ea verba vel ſunt excluſiuè intelligẽda, quaſi ſic perſtiterit in ſententia, ut tandẽ die obitus pœnituerit: vel dicere neceſſe eſt, Paſchaſium diaconũ, vertente adhuc illa de electione Symmachi cõtrouerſia, ex hac vita migraſſe. cæterũ peracta ſynodo illa, Palmari dicta (cuius nominis rationẽ reddidimus in Annalium tomo 6.) qua totius catholicæ Eccleſiæ calculo adiudicata eſt cauſa Symmacho: nulla certè eũ excuſare potuiſſet facti vel iuris ignorantia, quin anima eius ſuppliciũ ſubijſſet æternum. prædictorũ itaq; alterũ præceſſiſſe neceſſe eſt; cùm eius ſanctitati egregij virtute miraculi aſtipulari viſus ſit Deus: nam (vt inquit S. Gregorius) eius dalmaticam feretro ſuperpoſitam dæmoniacus tetigit, ſtatimq; ſanatus eſt. Quòd ãt ad dalmaticã pertinet, vt & hãc vocẽ explicemus. Fuit dalmatica vetus genus indumenti; ſic dictum (inquit, Iſidorus lib. 19. orig.) q primùm in Dalmatia texta eſt, habens clauos ex purpura. vſi ſunt aliquando ea reges, vnde de Cõmodo ſcribit Lãpridius, q dalmaticatus proceſſit in publicum. meminit & Iulius Capitolinus de dalmaticis chirodatis [illegible] Pertinax Imp. vtebatur. Trebellius Pollio in Claudio nominat ſingillonẽs Dalmatenſes. tunicam ſenatoriam, dalmaticam appellat Ioannes diaconus, dum agit de Gordiano patre S. Greg. lib. 4. c. 83. habes in actis paſſionis S. Cypriani epiſc. Carthag. eundem induitũ eſſe dalmatica. ſunt hęc verba ibi deſcripta: Cùm ſe dalmatica expoliaſſet, & diaconibus tradidiſſet, in linea ſtetit. &c. extant ea in prologomen. in S. Cyprian. edit. Pamel. eademq; ibidem legũtur in alijs eiuſdem actis ex Paulo diac. licet alia loco dalmaticæ, habeant tunicam. Siluestri Papæ fuit inſtitutio, ut diaconi Romanæ eccleſiæ uterentur dalmaticis in eccleſia, ſed tãtùm diebus ſolẽnibus in ſignum lętitiæ. diſt. 76. c. de ieiunio: exteris autẽ non niſi ex priuilegio à Rom. Pont. cõceſſo vti dalmaticis fas erat, vt Greg. in regiſtr. lib. 7. epiſtola 111. ad Aregium epiſc. & diſtinc. 23. c. communis filius. Symmachus Papa S. Cęſario epiſcopo Arelatenſi Romam aduenienti, quò tantum virum digno proſequeretur honore, inter alia tribuit, ut diaconi eccleſiæ Arelatenſis, ſicut & Romani diaconi, dalmaticis vterentur, vt auctor eſt Cypri. in actis ſancti Cæſarij, quæ habes apud Sur. tomo 4. Qualis fuerit olim forma dalmaticarum, quibus vtebantur diaconi, egregiè expreſſam habes ab Ammiano Marcellino lib. 14. his verbis: Pectoralem tunicam ſine manicis textam Maras quidam nomine (vt appellant Chriſtiani) diaconus, per latera ſcripta Græco ſermone. &c. perſimilem enim fuiſſe clamydi Imperiali demonſtrat. retinet & nunc idem nomen, vt quam ille tunicalam dicit, Italicè appelletur tonicella; licet ipſa non eandem prorſus formam retineat: nam vſq; ad cubitũ manicata hodie fit. Ex his perpende quãtò auguſtius, atq; magnificentius legali veteri cultu Noui teſtamenti miniſterium apparetur: cùm olim leuitis nec linea vti ſtola conceſſum eſſet, quam tandem illi contra leges ſacras ab Agrippa rege precario obtinuerunt, vt auctor eſt Ioſeph. Antiqu. lib. 20. c 8. edit. Gelen. Quòd autem hodie non tantùm diaconi, ſed & ſubdiaconi in ſacris dalmaticati miniſtrent, id quidem non ex ueteri inſtituto: nam S. Gregorius Papa antiquum eſſe vſum Romanæ eccleſiæ dicit, ut ſubdiaconi tunicis induti lineis procederent lib. 7. regiſtr. epiſt. 63. ad Ioannẽ epiſcopum Syracuſ. ſed vt tandem eò vnde deflexímus, reuertamur, ad ipſum ſcilicet vſum dalmaticarum, quibus corpora defunctorum tegebãtur: ſciendum, non tantùm diaconorum feretrum tegi dalmatica, moris fuiſſe, ſed ſummorum Rom. Pontificum, vt auctor eſt idem Greg. in regiſtr. lib. 12. ex ſynodo Rom. cap. 4. quod certa ex cauſa fieri vlterius vetuit, ne honor, qui olim ſanctis martyribus tantùm impendi conſueuiſſet, cuiuſq; vitæ meritis hominib. impartiretur: Eutychianus enim Papa ſtatuiſſe reperitur, ne quis martyrẽ ſine dalmatica, vel purpurato collobio ſepeliret. lib. de Rom. Pontif. in Eutychiano.

IVNIVS.

1 Kalendis Iunij. Luna E xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

ROMAE ſancti Iuuentij [a] martyris. Cæſareæ in Palæſtina beati Pamphili [b] presbyteri & martyris, viri admirandę ſanctitatis & doctrinæ, atq; in pauperes munifici, qui ob Chriſti fidem in perſecutione Maximini, primo ſub Vrbano præſide cruciatus, & in carcerem truſus, deinde ſub Firmiliano iterum reuocatus ad pœnas, vnà cum alijs martyrium conſummauit. Paſſi ſunt etiam tunc Valens diaconus, & Paulus, alijq; nouem, quorum memoria alijs diebus celebratur. Auguſtoduni ſanctorum Reueriani [c] epiſcopi, & Pauli presbyteri, cum alijs decem, qui ſub Aureliano principe martyrio coronati ſunt. In Cappadocia ſancti Theſpeſij [d] martyris, qui ſub Alexandro Imperatore & Simplicio præfecto, poſt alia tormenta decollatus eſt. In Aegypto ſanctorum martyrum Iſchyrionis [e] ductoris militum, & aliorum quinque militum, qui ſub Diocletiano Imperatore pro fide Chriſti diuerſo mortis genere perempti ſunt. Item ſancti Firmi [f] martyris, qui in perſecutione Maximiani acerbiſſimis plagis affectus, lapidibus percuſſus, ac demum capite cæſus eſt. Peruſiæ ſanctorum martyrum Felini [g] & Gratiniani militum, qui ſub Decio varijs tormentis cruciati, martyrij palmam glorioſa morte perceperunt. Bononiæ ſancti Proculi [h] epiſcopi & martyris, qui ſub Maximiano Imperatore paſſus eſt. Ameriæ ſancti Secundi [i] martyris, qui ſub Diocletiano in Tyberim proiectus, martyrium conſummauit. Apud Tiphernum in Vmbria ſancti Creſcentiani [k] militis Romani, ſub eodem Imperatore martyrio coronati. In Vmbria ſancti Fortunati [l] presbyteri, virtutibus & miraculiſis clari. In monaſterio Lerinenſi ſancti Capraſij [m] abbatis. Treuiris ſancti Symeonis [n] monachi, qui à Benedicto Papa nono in Sanctorum numerum relatus eſt.

IVNII 1.

a IVVENTII.] De eo vet. manu. ſcript. ex quib. Molanus hac die.

b Pamphili, & ſoc.] De Pāphilo hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, Græci autē in Menologio ad nonas Nouemb. Horum acta cōſcripſit Euſebius hiſt. lib. 8. c. 17. porrò eius vitam tribus fermè voluminibus ab eodem explicatam, auctor eſt S. Hieronym. ad Marcellam epiſt. 191. & Metaphraſtes, quę recitat Sur. tom. 3. De Pamphilo

philo item agit ſanctus Hieronymus lib. de ſcriptorib. eccleſ. epiſtola ſexageſimaquinta ad Pammachium contra Rufinum, & epiſto. 83. ad Magnum oratorem, eum ſummis laudibus celebrat. De eius inſigni bibliotheca idem Hieronymus ſæpe meminit. Ab eo Euſebius cognomentum accepit.

c Reueriani epiſcopi.& ſociorum.] Vſuardus item hac die, Petrus libro quinto, cap. 73. & alii recentiores.

d Theſpeſij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, vbi & eius martyrium pluribus deſcribitur.

e Iſchyrionis,& ſoc.] De iiſdem apud Græcos; alius hic ab illo, cuius meminit Dionyſius Alex. apud Euſebium hiſt.lib. 6.c.34.

f Firmi.] Itidem Græci in Menologio de eodem hac die agunt.

g Felini, & Grat.] De his vet.monumenta eccleſię Peruſinæ, quæ man.ſcrip. accepimus.

h Proculi.] De quo & tab. eccleſ. Bononien. Percrebuit hucuſq; de S.Proculo martyre ea opinio, quòd paſſus ſit temporibus Theodorici Arianorum Regis, ea de cauſa, quòd zelo fidei in Arianum præfectum catholicis infeſtiſſimum inſiliés, occidiſſet; vt habent quædam acta, quæ tomo 7. Surius recitat. ſed hæc omnia redduntur irrita ex his, quæ ſcribit ſanctus Paulinus Nolanus epiſcopus, qui longè præceſſit tempora Theodorici Regis, agensq; in Natali nono ſancti Felicis de nonnullis Italiæ martyribus, ac de his etiam, qui Bononię in perſecutione Diocletiani & Maximiani paſſi ſunt, hos ſcribit verſus:

His ſocijs pietate, fide, virtute, corona,
Vitalē, Agricolam, Proculumq; Bononia condit:
Quos iurata fides pietatis in arma vocauit.

Huius tanti viri auctoritate Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Gabriel Paleottus Cardinalis ampliſſimus Archiepiſcopus Bononien. emendauit tabulas priſtinas eius eccleſiæ. De Natali die S. Proculi martyris ſolemniter celebrari ſolito, ſcribit S. Gregorius libro 1. dialog. cap.9. in Bonifacio, circa medium. De illo etenim, & non alio, vt de martyre celeberrimo, cunctis notiſſimo, ibi agi, perſuademur.

i Secundi.] De quo tabulæ eccleſię Amerinæ, & vet.monumenta eius eccleſiæ, quibus eius acta deſcripta habentur.

k Creſcentiani.] Eius eccleſiæ antiquę memoriæ de eius martyrio fidem faciunt.

l Fortunati.] Eius res geſtas ex man.ſcrip. Spoletinæ eccleſiæ acceptas legimus. eſt earum exordium: Fuit quidam vir venerabilis, &c.

m Capraſij.] De quo etiā hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Eius acta ex vet. man. ſcrip. recitat Sur. tomo 7. Meminit eiuſdem Sidonius Apollinaris in carmine Euchariſtico ad Fauſtum; vbi dum relegit inſulæ Lerinenſis ſanctos, hęc de Capraſio:

Quantos illa inſula plana
Miſerit ad cœlum montes: quę ſancta Capraſij
Vita ſenis, &c.

De eo item in vita S. Honorati lib. 1. Vixit temporibus Theodoſij Imp. & Honorij eius filij.

n Symeonis.] Apud Bedam, & alios de eo hac die. Eius acta ab Eueruino conſcripta recitat Sur. tomo 3. De eius canonizatione agitur in chron. Hirſaugien. ſcribit de eodem Sigebert. in chron. anno Domini 1015. & Tritthem. de vir. illuſtrib. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 238.

23.xxvj. F Quarto nonas Iunij. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ROMAE natalis ſanctorum martyrum Marcellini [a] presbyteri, & Petri exorciſtæ, qui multos in carcere ad fidem erudientes, ſub Diocletiano poſt dira vincula & plurima tormenta à Sereno iudice decollati in loco qui dicebatur Silua nigra, quæ poſtea in honorem Sanctorum commutato nomine Silua candida appellata eſt. Horum corpora in crypta iuxta ſanctum Tiburtium ſepulta ſunt, eorumq. ſepulchrum ſanctus Damaſus Papa verſibus poſtea exornauit. In Campania ſancti Eraſmi [b] epiſcopi & martyris, qui ſub Diocletiano Auguſto primū plumba-

tis cæſus,

tis cæſus,deinde fuſtibus grauiter mactatus,poſt reſina,ſulphure, plumbo,pice,cæra,oleoque perfuſus,illæſus apparuit:deinde Formijs ſub Maximiano diuerſis atque immaniſſimis ſupplicijs iterum cruciatus, ſed ad confirmandum cæteros a Deo ſeruatus:tandem vocante Domino,martyrio clarus, ſancto fine quieuit: cuius corpus Caietam poſtea tranſlatum eſt. Lugduni ſanctorum martyrum Photini [c] epiſcopi,Sancti diaconi,Vetij,Epagathi,Maturi,Pontici, Biblidis,Attali,Alexandri,& Blandinæ, cum alijs multis,quorum fortia & iterata certamina tempore M. Aurelij Antonini,& Lucij Veri,eccleſiæ Lugdunenſis epiſtola ad eccleſias Aſiæ & Phrygiæ ſcripta recenſet. In his ſancta Blandina ſexu infirmior,corpore imbecillior,conditione deiectior,diuturniora & acerbiora certamina ſubiens, & fortis adhuc permanens, gladio iugulata cæteros ſecuta eſt, quos hortabatur ad palmam, Romæ ſancti Eugenij Papæ [d] & confeſſoris.

IVNII 2.

a MARCELLINI, & Petri.] De his hac item die Beda,Vſuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta,quæ retulit Sur.tom.3.& Petr.in catal.lib. 5. cap. 74. qui hos paſſos hac die, tradit. Olim autem,menſe Decembris horum ſolemnitas agebatur, vt conſtat ex inſcriptione homiliæ ſextæ ſancti Greg.in Euang.habita ad populum in baſilica ſanctorum Marcellini & Petri,Dominica tertia Aduentus,die natali ipſorum,niſi ſit mendum in codice. Horum illuſtri martyrio nobilitatus eſt locus, vbi ſunt paſſi. Siquidem ſylua olim Nigra dicta, Candida eſt appellata,accepitque epiſcopalis cathedræ ornamentum, vt conſtat ex veterum Romanorum conciliorum monumentis; ſed poſtmodum à Calliſto ſecundo vnita eſt eccleſiæ Portuenſi.Epitaphium S. Damaſi,cuius hic habetur mentio, intextum habetur in prædictis horum martyrum actis. In honorem prætera eorumdem Conſtantinus Imp.erexit baſilicam via Lauicana,quam & muneribus exornauit, ac redditibus locupletauit,ibique S.Helenæ martyris corpus ſepeliendum curauit. extat de munificentia Conſtantini libellus in libro de Romanis Pontificibus in Silueſtro,vbi de his agitur. Eſt Romæ antiquus titulus nomine ipſorum martyrum, cuius mentio habetur in regiſtr. S. Greg.lib.4.c. 88. in ſynodo tunc Romæ habita. De horum tranſlatione in Gallias agit Sigebert. in chron. anno 826. Aim. de geſt. Franc.lib. 4.cap.115.factam refert ſub Gregorio quarto Rom. Pont. cuius rei geſtæ hiſtoriam Einardus libris quatuor illuſtrauit. extant prædicta acta apud Sur. tomo.7. putatur eiuſdem quoque auctoris eſſe vita eorumdem martyrum verſibus ſcripta,quæ ibidem recitatur.de his & Marian.Scot.in chron.anno Domini 828. nouiſſimè autem Molan. in indic. ſanct. Belg.

b Eraſmi epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus,ac recentiores, Ado autem ſequēti die. Huius acta reperimus in nonnullis vet.man.ſcrip. habemuſque eadem charactere Longobardo cōſcripta,eadem ferè Mombr.tom.1.vit.ſanct. Quæ cuncta, etſi auctore careant; nihilominus Petrus diac.Caſ.in lib.de vir.illuſtr.monaſt. Caſin.c. 46. teſtatur,Gelaſium ſecundum Rom.Pont. cùm adhuc eſſet Caſinenſis cœnobij monachus, ſcripſiſſe vitam S. Eraſmi epiſcopi & martyris,aliorumque ſanctorum. De memoria eius apud montem Soract.regiſt. lib.1.epiſt.23. Fuit S. Benedictus eiuſdem martyris ſtudioſiſſimus, nam in eius honorem duas nobiles erigendas curauit eccleſias, Verulis alteram, alteram verò Romæ, ut habent acta S.Placidi à Gordiano ſcripta. Erat olim corpus S. Eraſmi Formijs, vt ſcribit S. Gregorius in regiſtr. lib.1.epiſt. 8. eratq; Formiana eccleſia ſedes epiſcopalis, cui idem S. Gregorius vniuit eccleſiam Minturnenſem;ſed vtraque in propinquum locū, Caietam, vnà cum corpore eiuſdem ſancti martyris, quod ibi decentiſſimè aſſeruatur, & colitur, tranſlata ☞ Adnumeratam legimus Caietanam eccleſiam inter illas ſedes,quæ ſub nullo Metropolitano poſitæ, immediatè ſubiectæ ſunt Romano Pontifici,quarum epiſcopi, ſuffraganei dicebātur Papæ Vrbis Romæ. hæc ex libro cenſuum, qui aſſeruatur in Vaticana bibliotheca.

c Photini epiſc.& ſoc.] De ijſdem hac die Beda,Vſuardus,Ado,ac cæteri.Horum omnium acta ſcripta habentur ab eccleſia Lugdunenſi tūc temporis, quando ijdem paſſi ſunt, in epiſtola, quæ

extat apud Euſebium hiſt. lib. 5. c. 2. & 3. Horum martyrum, quorum cineres in fluenta Rhodani merſi ſunt; meminit ſanctus Auguſtinus lib. de cur. agend. pro mort. item Eucherius Lugdun. in ſermone de S. Blandina, qui falſo titulo Euſebij Emeſeni inſcribi hactenus conſueuit. Recenſet Greg. Turon. de glor. mart. c. 49. itemque hic Ado nomina quadraginta octo martyrum, qui tunc Lugduni paſſi ſunt. Agunt de his prætereà quam plurimi recentiorum, quos mittimus hic referre; cùm omnes non aliunde, quàm ex prædicta epiſtola acceperint.

d Eugenij Papæ.] Vet. man. ſcript. hac die; quidam verò die ſequenti, ſed reuera hic eſt dies natalis eius, vt conſtat ex libro de Roman. Pontificibus. Hic ſuffectus eſt S. Martino Papæ & martyri, eiusque non tantùm ſedis, ſed & ſanctitatis ſucceſſor extitit.

25. xxiiij. G Tertio nonas Iunij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

ARETII in Tuſcia ſanctorum martyrum Pergentini [a] & Laurentini fratrum, qui in perſecutione Decij, ſub Tiburtio præſide, cum eſſent pueri, poſt dira ſupplicia tolerata, & magna miracula oſtenſa, gladio cæſi ſunt. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Lucilliani, [b] & quatuor puerorum Claudij, Hypatij, Pauli, & Dionyſij: cum quibus Lucillianus ex ſacerdote idolorum Chriſtianus factus, poſt varia tormenta in fornacem iniectus eſt; ſed flamma imbre extincta, omnes illæſi euaſerunt: denique ipſe cruci affixus, pueri autem gladio obtruncati, ſub Siluano præſide conſummati ſunt. Ibidem ſanctæ Paulæ [c] virginis & martyris, quæ cum prædictorum martyrum ſanguinem colligeret, comprehenſa, virgis cæſa, & in ignem coniecta, ſed liberata, demum & ipſa eodem loco vbi ſanctus Lucillianus crucifixus fuerat, decollata eſt. Cordubæ in Hiſpania beati Iſaac [d] monachi, qui pro fide Chriſti gladio necatus eſt. Carthagine ſancti Cæcilij [e] presbyteri, qui ſanctum Cyprianum ad Chriſti fidem perduxit. In territorio Aurelianenſi ſancti Liphardi [f] presbyteri & confeſſoris. Lucæ in Tuſcia ſancti Dauini [g] cõfeſſoris. Pariſijs ſanctæ Crotildis [h] reginæ, cuius precibus vir eius Clodoueus rex fidem Chriſti ſuſcepit. Anagniæ ſanctæ Oliuæ [i] virginis.

I V N I I 3.

a PERGENTINI, & Laurentini.] Agit de his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. Horum paſſionis acta recitat Sur. tom. 3. Petrus in catalog. lib. 5. cap. 80. accepimus eadem ab eccleſia Aretina.

b Lucilliani, & ſoc.] De his item Græci hac die in Menologio, vbi eorum res geſtas fuſius referunt.

c Paulæ.] Græci itidem hac die in Menolog. ibique eius præclarum certamen deſcribitur.

d Iſaac mon.] De eo etiam Vſuard. de eius nece ſcribit ſanctus Eulog. lib. 2. memor. ſanct. cap. 2. narratque hac die paſſum, feria ſexta, æra octingenteſima octogeſimanona, à Chriſto Domino anno 851.

e Cæcilij presbyteri.] De quo item man. ſcrip. Agit de eo Pontius diac. in vit. S. Cypriani, & S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in Cypriano. Quantum licet

tet opinari, hunc exiſtimo fuiſſe Cæcilium clarum oratorem, magiſtrum olim Diadumeni Cęſaris pueri laudatiſſimi, de quo Aelius Lampridius in Diadumeno: fuit etenim Afer, rhetor, & optimis moribus imbutus. Ab eo S. Cyprianus Cęcilij cognomentum accepit, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ.

f Liphardi.] De quo hac die Vſuardus; Beda autem ſequenti. huius vitam ex man. ſcript. acceptã retulit Sur. in tom. 3. Petrus in catal. lib. 5. cap. 58. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 164. Floruit temporibus Clodouei regis.

g Dauini.] Huius acta man. ſcript. ab eccleſia Lucenſi accepta vidimus.

h Crotildis.] Scribit de ea plura Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 2. 3. & 4. Aimon. lib. 1. c. 14. & Sigeb. in chron. anno Domini 499. & 554. Molan. in addit. ad Vſuard. edit. primę. Fuit eiuſdem nominis & religione non impar eius filia, quæ iuncta coniugio Amalarico regi Ariano, grauia multa ob fidẽ catholicam paſſa eſt, vt idẽ ſcribit Gregor. Turonen. de geſt. Franc. lib. 3. c. 10. De obitu ſanctę Crotildis, de qua agimus, deq; eius funere meminit Gregor. Turon. hiſt. lib. 4. c. 1. deceſſiſſeque ait, eo tẽpore, quo ſanctus Iniurioſus præerat eccleſię Turonenſi, qui (vt ex eodem Gregorio colligitur, ſedere cœpit anno Domini 542. ſeditque annos 17. ex quibus redarguitur Sigebertus, dum in chron. ann. 554. recenſet obitum Crotildis.

i Oliuę.] Eius uitæ acta, itemq; venerandũ ipſius corpus Anagniæ aſſeruari, firma aſſertione epiſcopi eius ſedis accepimus. Alia rurſus eſt Oliua, cuius his verbis meminit Thomas Fazellus de rebus Siculis, decad. 1. lib. 8. Panormus, inquit, maximè inſignis facta ortu Oliuę, & Nymphę virginum, quarum clara geſta habentur. hæc ipſe.

4 Pridie nonas Iunij. Luna. A 25. xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

ROMAE ſanctorum martyrum Aretij [a] & Daciani. Siſciæ in Illyrico ſancti Quirini [b] epiſcopi, qui ſub Galerio præſide pro fide Chriſti, vt Prudentius ſcribit, molari ſaxo ad collum ligato, in flumen præcipitatus eſt; ſed lapide ſupernatante, cum circumſtantes Chriſtianos ne eius terrerentur ſupplicio, ne ve titubarent in fide, diu fuiſſet hortatus, ipſe vt martyrij gloriam aſſequeretur, precibus a Deo vt mergeretur, obtinuit. Brixiæ ſancti Clatei [c] epiſcopi & martyris ſub Nerone Imperatore. In Pannonia ſanctorum martyrum Rutili, [d] & ſociorum. Atrebati ſanctę Saturninæ [e] virginis & martyris. Tiburc ſancti Quirini [f] martyris. Conſtantinopoli ſancti Metrophanis [g] epiſcopi & confeſſoris inſignis. Mileui in Numidia ſancti Optati [h] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. Veronæ ſancti Alexandri [i] epiſcopi.

I V N I I 4.

a ARETII, & Daciani.] Rom. Martyrol. vetus, & vet. man. ſcript. ex quibus cæteri recentiores.

b Quirini.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri omnes. Eius nobile martyrium Prudentius cecinit hymno ſacro. Meminit eiuſdem Venantius Fortunatus libro 7. cum ait:

Afra Cyprianum dat, Siſcia clara Quirinum.

Extant eiuſdem acta fuſius ſcripta apud Mombrit. tom. 2. quibus fertur paſſus in perſecutione Diocletiani ſub Maximo, aliàs, Maximino præſi-

de:quem Prudentius Galerinm appellat: nulla tamen eſt diſcrepantia:nam & Galerius ipſe, Maximinus dictus eſt, qui poſtea ab eodem Imperatore Cęſar eſt appellatus. Cęterum fuit alius Galerius Maximinus, qui vixit temporibus Valeriani Imp. & proconſulatum gerens in Africa, in S. Cyprianum epiſcopum Carthag. vltimi ſupplicij ſententiam tulit, & paulò poſt infœlix obijt. hęc habes in actis paſſionis S. Cypriani poſitis in prolegom. operum eius edit. Pamel. Eiuſdem S. Quirini corpus, cùm barbari Pannonias deuaſtarent, Rómam tranſlatum eſt, atque reconditum ad S. Sebaſtiani ad Catatumbas, vt Beda, & Ado hic item profitentur. inde autem per Angilbertum Mediolanenſem epiſcopum Mediolanum fuiſſe delatum, prędicta acta teſtantur. verùm Molanus in notis ad Vſuard. ſecund. edit. & Cuſpinianus in Auſtria dicunt tranſlatum fuiſſe Bauariam, temporibus Pipini regis; idque certis teſtimonijs Molanus comprobat.

c Clatei epiſcopi.] De quo & tabulę eccleſiæ Brixianę cęteraque vet. monumenta eiuſdem.

d Rutili, & ſoc.] De eo vet. man. ſcript. ex quibus & Molànus in priori additione ad Vſuardum.

e Saturninę.] De qua etiam prædicta vet. man. ſcript. ex quibus recentiores accepere.

f Quirini.] Alius hic ab illo Siſcienſi, de quo ſupra. Huius corpus (vt accepimus ex veteribus monumentis eccleſię Tiburtinę) reconditum ibi habetur in baſilica S. Laurentij ſub altari ſanctiſſimi Saluatoris.

g Metrophanis.] Agunt de eodem hac item die Gręci in Menologio, vbi & eius acta ſummatim comprehenſa narrantur: quibus aſſentiuntur ea, quę ſcribit Niceph. hiſtor. lib. 8. c. 6. & Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. Habetur mentio de eodem in oratione de ſanctis patribus Nicęnę ſynodi, quam recitat Metaphraſtes ſexto idus Iulij, & Lipom. Latinè redditam tom. 6.

h Optati epiſc.] Confundunt hunc aliqui cum Optato epiſcopo Antiſiodori, vt Petrus in catal. lib. 7. c. vlt. qui ea die de hoc agit, qua à cęteris celebratur dies natalis Optati Antiſiodorenſis. De hoc S. Hieron. lib. de ſcrip. eccleſ. Honorius Auguſtud. & alij. Claruit temporibus Valentis & Valentiniani Impp. quando (vt idem teſtatur S. Hieronymus) aduerſus Parmenianum eruditos illos ſcripſit commentarios. At cùm in eius lib. 2. retexitur ab eo ſeries Romanorum Pontificum, eaq; perducitur vſque ad Syricium Papam, neceſſe erit affirmare, eum vſque ad Syricij tempora perueniſſe, qui ſedit temporibus Theodoſij. Putauit autem, & iure quidem, Balduinus in annot. ad Optat. ea verba: Damaſo Syricius, non eſſe eiuſdem auctoris, ſed ſuperaddita: quod quidem duplici ratione firmamus. primo quidem, quòd S. Auguſtinus, cùm de eo ſæpius agit, non tanquam de homine ſui temporis & ęquali, ſed, vt de eo, qui ipſum longè pręceſſerit, meminiſſe videtur, pręſertim de doctrina Chriſtiana lib. 2. cap. 40. præerat enim his temporibus Auguſtini ſedi Mileuitanæ Seuerus, vt idem S. Auguſtinus teſtatur, cùm agit de ordinatione Eradij ſucceſſoris epiſt. 110. & ſerm. 50. de diuerſ. tom. 10. pag. 521. edit. Louan. Præterea ipſe Optatus lib. 1. & iterum lib. 3. ab indicta perſecutione Diocletiani vſque ad illud tempus, quo ea ſcribebat, numerat annos 60. & (vt ait) quod excurrit. cùm autem conſtet ex publicis edictis, eam perſecutionem indictam eſſe anno Domini trecenteſimoſecundo. ſatis liquet primis temporibus Valentis & Valentiniani (iuxta ſententiam Hieronymi) Optatum ea ſcripſiſſe; nec ad tempora Theodoſij & Syricij perueniſſe; niſi illud: Et quod excurrit: præter morem, laxatis habenis, longius nimis quis ad libitum ſinat excurrere. Qualis autem, quantusve fuerit S. Optatus, ex eo reputa, quòd aduerſus Donatiſtarum erumpentem eluuionem, totamq; Africam inundantem, ſolus ipſe (eo tempore) ſcriptorum ſuorum oppoſuit aggerem. De Mileuio, cuius Optatus erat epiſcopus, frequens eſt mentio in concilijs Africanis, & epiſtolis S. Auguſtini. ibi & celebratum eſt concilium Mileuitanum dictum, quod inconſultè nimis, dixit aliquis celebratum in inſula Melite: eius enim ſynodica ad Innocentium Papam, litteræq; Auguſtini & aliorum ad eundem Pontificem, & alię ad Hilarium ſcriptæ, illud Mileuij in Numidia actum eſſe, luce clarius manifeſtant.

i Alexandri epiſcopi.] De quo & tabulę eccleſię Veronenſis, ex quibus R. D. Aug. Valerius eius eccleſiæ epiſcopus, & Card. in libello, quem ſcripſit de eius ſedis epiſcopis agit.

x xij. B Nonis Iunij. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

IN Ægypto natalis ſanctorum martyrum Marciani, [a] Niconoris, Apollonij, & aliorum, qui in perſecutione Maximini illuſtre martyrium conſummarunt. Peruſiæ ſanctorum martyrum Florentij, [b] Iuliani, Cyriaci, Marcellini, & Fauſtini, qui in perſecutione Decij capite cæſi ſunt. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſanctarum Zenaidis, [c] Cyriæ, Valeriæ, & Marciæ, quæ per multa tormenta gaudentes ad martyrium peruenerunt. Tyri ſancti Dorothei [d] presbyteri, qui ſub Diocletiano multa paſſus, & vſque ad Iuliani tempora ſuperſtes, ſub eo annum agēs ſeptimum ſupra centeſimum, venerandam ſenectam martyrio honeſtauit. Eodem die ſancti Bonifacij [e] epiſcopi Moguntini, qui de Anglia Romam veniens, & à Gregorio ſecundo in Germaniam miſſus, vt fidem Chriſti illis gentibus euangelizaret; cum maximam multitudinem, præſertim Friſonum, Chriſtianę religioni ſubiugaſſet, Germanorum apoſtolus meruit appellari: nouiſſimè in Friſia à furentibus gentilibus gladio peremptus, martyrium conſummauit cum Eobano & quibuſdam alijs ſeruis Dei. Cordubæ in Hiſpania beati Sancij [f] adoloſcentis, qui etſi in aula regia educatus, pro Chriſti tamen fide in perſecutione Arabica martyrium ſubire non dubitauit.

IVNII 5.

a MARCIANI, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alij recentiores, hac die, & nonas Aprilis, Græci autem hac die in Menologio, ibiq; & ſociorum nomina exprimuntur.

b Florentij, & ſoc.] De quib. & antiqua man. ſcript. eius eccleſ.

c Zenaidis, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, vbi & earum martyrij acta pluribus deſcribuntur.

d Dorothei,] De eo etiam Græci in Menolog. hac die, & iterum ad ſeptimum idus Octobris. Errore lapſi videntur nonnulli, qui hunc fuiſſe Tyri epiſcopum dixerunt: nam licet patria Tyrius fuerit; tamen Euſebius, qui de ipſo agit lib. 7. c. 26. c. 47. illum presbyterum tantum fuiſſe tradit: exploratum enim habetur, quinam epiſcopi, illis Dorothei temporibus, Tyriæ eccleſiæ præfuerint. Siquidē, vt rem altius repetamus, ſedit illic Methodius tempore nouiſſimæ perſecutionis, vt ſcribit S. Hiero. de ſcrip. eccleſ. in Methodio, poſtea ſubrogatus eſt Paulinus temporibus Conſtantini, vt conſtat ex Euſebio hiſt. lib. 10. c. 4. eoq; ex humanis ſublato, regimen eius eccleſiæ capeſſit Zeno, qui interfuit, ſubſcripſitq; Niceno concilio, quiq; longæuus ætate peruenit vſq; ad tempora Theodoſij, præſensque fuit concilio œcumenico Conſtantinopolitano, vt apparet ex ſubſcriptione epiſcoporum; at Dorotheum, de quo agimus, conſtat temporibus Iuliani Apoſtatæ martyrio eſſe vita functum. Rurſum de Dorotheo alius increbuit error, vt putarint nonnulli, hunc ipſum auctorem eſſe libelli illius, qui Dorothei ſynopſis inſcribitur. Gręci in eo, quod citare conſueuimus, Menologio, xviij. Kalend. Maij, cùm de quibuſdam Pauli Apoſtoli diſcipulis agunt, quorum meminit Dorotheus, hęc de ipſo auctore habent, his verbis: Hæc beatiſſimus Dorotheus cùm eſſet Romæ, Romana lingua ſcripta reliquit: nō ſolùm autem de his, ſed & de reliquis Apoſtolis, & alijs ſanctis viris, & ſacris prophetis hiſtoriam accuratè conſcripſit. fuit enim vir ille & multarum rerū peritia inſignis, vt quiuis alius. hęc ibi. Quæ quidem nulla ratio patitur, vt de illo Tyrio hæc dicantur, cuius nulla eſt memoria, quòd aliquando fuerit Romę; & S. Hieron. qui omnes, quos nouit, collegit, ſcriptores eccleſiaſticos, nullam prorſus de eo habuit mentionē. In bibliotheca Vaticana eūdem Dorotheum, abbatem, inſcriptum inuenimus: quod nec ignorauit Petrus in catal. qui dum eum allegat, abbatē appellat. Porrò quòd ad ſynopſim ſpectat, quam ſcripſit: nonnulla in ea habet, quę caſtigatione ſunt digna. Nō omittimus dicere, claruiſſe temporib. Leonis Imp. alterum Dorotheum reuera epiſcopum Tyri, cuius ſimul & aliorum epiſcoporū extat egregia epiſtola ad ipſum Leonem Auguſtum cōſcripta de fide catholica. habetur tom. 2. concil. re-

centio-

çemioris editionis pag. 244. De Dorotheo preſbytero & martyre, de quo hic agitur, eadem ferè quæ in Romano Martyrologio recitantur, fuſius ſcripta legimus in chronico Anaſtaſij bibliothecarij, quod manuſcriptum accommodatum nobis ab Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Cardinale Syrleto. vbi Edeſſæ in Syria eum ſub Iuliano Apoſtata martyrium conſummaſſe, cẽteſimum quintum annum agentem, idem teſtatur.

c Bonifacij epiſc.] De quo hac die etiam Beda, Viuardus, Ado, & alij. Scripſit eius vitam Vuilibaldus eius diſcipulus, quam exſcripſit Vicellius in agiolog. contexta eſt etiam de epiſtolari hiſtoria, quàm retulit Sur. in tom. 3. Rurſus autem Ruthardus Rabani diſcipulus eius martyriũ ſcripſit heroico metro, vt teſtatur Trith. in chron. Hirſaug. plures epiſtolæ Romanorum Pontificum ad eum ſcriptæ extant cod. man. ſcript. quas & deſcripſimus in Annal. eccleſ. de eo item agitur in actis S. Burcardi epiſcopi. Paſſus eſt, vt ſcribit Beda in epitome, anno Domini 754. id ipſum profitetur Sigebert. in chron. Tritthem. autem de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 24. ſequenti anno 755. martyrio obijſſe ſcribit: ſed prioribus citatis auctoribus inhæremus. eiuſdem Bonifacij ſcitè dictum de ſacerdotibus ligneis, & aureis recitatum habes in concilio Triburienſi c. 18. eadem de conſecrat. diſtinct. 1. c. vaſa quibus.

f Sancij.] Scripſit eius martyrium S. Eulogius lib. 2. Mem. ſanct. c. 3. paſſumq; tradit, æra octingenteſima octogeſimanona, à Chriſto Domino anno octingenteſimo quinquageſimoprimo.

xxj. C Octauo idus Iunij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

CÆSAREÆ in Palæſtina natalis beati Philippi, [a] qui fuit vnus de ſeptem primis diaconis. Hic ſignis & prodigijs clarus, Samariam ad fidem Chriſti conuertit, & Candacis Æthiopum reginę eunuchum [b] baptizauit, ac demum apud Cæſaream requieuit: iuxta quem tres virgines eius filiæ propheteſſæ tumulatæ iacent: nam quarta filia eius plena Spiritu ſancto Epheſi occubuit. Romæ ſancti Artemij, [c] cum vxore ſua Candida, & filia Paulina: qui Artemius ad prędicationem & miracula S. Petri exorciſtæ in Chriſtum credens, & cum omni domo ſua à ſancto Marcellino presbytero baptizatus, iuſſu Sereni iudicis plumbatis cæſus, [d] & gladio percuſſus eſt: vxor verò eius & filia in cryptam impulſæ, lapidibus ruderibuſq; ſunt obrutæ. Tharſi in Cilicia ſanctorum Martyrũ viginti, [e] qui temporibus Diocletiani & Maximiani ſub Simplicio iudice per diuerſa tormenta glorificauerunt Deum in corporibus ſuis. Nouioduni in Gallijs ſanctorum martyrum Amantij, [f] Alexandri, & ſociorum. Feſulis in Tuſcia ſancti Alexandri [g] epiſcopi & martyris. Mediolani depoſitio ſancti Eſtorgij [h] ſecundi, epiſcopi & confeſſoris. Veronæ ſancti Ioannis epiſcopi. [i] Veſontione in Gallijs ſancti Claudij [k] epiſcopi. Eodem die ſancti Norberti [l] epiſcopi Magdeburgenſis, fundatoris ordinis Præmonſtratenſis.

I V N I I 6.

a PHILIPPI.] De quo Act. Apoſt. c. 6. & 8. Beda, ac cęteri Latinorum de eodẽ agunt hac die, Gręci autem in Menolo. quinto id. Octobr. Hunc autem ob Apoſtolicum munus ſuſceptũ, nonnulli Apoſtolum appellarũt vnde non modica exorta eſt ambiguitas ex confuſione geſtorum, dum quod eſt huius, Philippo Apoſtolo tribuitur. quæ quidem longiori indiget examine,

examine, hic præterimus. Recens adhuc erat memoria Cæſareæ in Palæſtina, temporibus S. Hieronymi, Philippi diaconi & filiarum eius: nam ædicula Philippi, & illarum cellulæ adhuc integræ permanebant, quas omnes S. Paula profectura Hieroſolymam, inuiſit, vt idem S. Hieronymus ſcribit epiſt. 27. ad Euſtochium.

b Eunuchum baptizauit.] De quo hæc Dorotheus in ſynopſi in fine: Eunuchus Candacis reginæ Æthiopum in Arabia fœlici, & in inſula Taprobana, inq; vniuerſa Erithra Euangelium Domini noſtri Ieſu Chriſti prædicauit. Fertur etiam martyrium glorioſè tuliſſe, ibiq; ſepultus eſſe: & cœmeterium ipſius monumentum inſuperabile eſt fidelibus, barbaros ſceleſtos fugans, morbos pellens, & ſanationes operans vſque in hodiernum diem. hæc Doroth. Hieron. in Iſai. c. 53. appellat eum Apoſtolum Æthiopum, agit de eodem epiſt. 103. ad Paulinum. ante eum S. Irenæus meminit de eius Apoſtolatu ad Æthiopas lib. 4. c. 12. & Cyrillus Hieroſol. in catecheſ. 17. Euſeb. lib. 2. c. 1. Niceph. lib. 2. c. 6. & alij. De fonte in quo baptizatus eſt, agit S. Hieron. de locis Hebraicis. Si autem Æthiopum religionem altius repetas; habes ex Herodoto, quem citat Ioſeph. Antiqui. lib. 8. c. 4. illos circumciſionem ab Ægyptijs didiciſſe, ſic vocans Hebræos, qui in Ægypto aliquando vixerunt.

c Artemij, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum res geſtæ connexæ habentur cum actis ſanctorum Marcellini, & Petri, apud Sur. tom. 3. ſecunda Iunij. corpora Artemij & Paulinæ translata reperiuntur à Sergio iuniori in titulum Equitij, vt vetus illic poſita teſtatur inſcriptio in marmore inciſa.

d Plumbatis cæſus.] Erat id genus tormentorum, quaſi flagellum ex funiculis, in quorum ſummitatibus glandes plumbeæ erant impactæ, his terga, ac collum damnati hominis verberabantur. de his Prudentius periſteph. hym. 10. in Romano, his verſibus.

Tundatur, inquit, tergum crebris ictibus,
Plumboq; ceruix verberata extuberet.

Et paulo poſt.

Pulſatus ergo martyr illa grandine, &c.

Porrò plumbatarum verberibus viliores tantùm perſonas torqueri conſueuiſſe, leges indicant. nam l. 2. de quæſt. Cod. Theod. hæc habet: Plumbatarum verò ictus, quos in ingenuis corporibus non probamus, ſed decem primos tantùm ordines curiales ab immanitate huiuſmodi verberum ſegregamus, & l. 80. de decur. Cod. Theod. Omnis ordo curialis ab ictibus plumbatarum habeantur immunes. Conſtantinus Magnus, ac filij ab huiuſmodi ſupplicij genere exemerunt debitores, qui olim his affici conſueuerunt l. 4. & 7. de exat. Cod. Theod. Viguit eius genus ſupplicij etiam temporibus Honorij Impe. qui turpiſſimum Iouinianum hæreſiarcham contuſum primum plumbo, vnà cum ſuis gregalib. damnauit exilio. vt conſtat ex l. 14. de hære. Cod. Theod. Porrò etſi huiuſmodi Plumbatarum verbera non eſſent ad inferendum mortem (nam ciuilium legum præſcripto cędere reum vſque ad mortem vetitum erat) tamen complures inter ictus plumbatarum efflaſſe ſpiritum repetiũtur, vt teſtatur Ammian. Marcellin. lib. 28 Ambroſ. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom. cùm ait: Quid reſpondebo poſtea, ſi compertum fuerit data hinc auctoritate, aliquos Chriſtianorum aut gladio, aut fuſtibus, aut plumbis necatos? hæc ille. prætermittimus recenſere innumeros fere martyres, qui ad obitum vſq; plumbatarum verberib. ſunt affecti. Erant & plumbata ſpicula bellica, de quibus Veget. de re milit. lib. 1. c. 17. lib. 2. c. 15. ſed de his nihil in præſentiarum. Erant & pondera plumbea, non ad cædẽdum, ſed ad diſtrahendas iuncturarũ compagines, cùm damnatis ſublimè ſuſpenſis reuolutis brachijs eiuſmodi pondera deorſum ad pedes alligarentur. de his Ammianus lib. 29. Expediuntur, inquit, pondera plumbea &c. Erat & pœna liquentis plumbi, cuius eſt frequens mentio in Martyrologio, de qua & Horat.

Nec ſeuerus vncus abeſt, liquidumve plumbum.

Conſtãtius ad Populum reſcripſit vt eius meatus oris & faucium, qui nefaria hortamenta prodendę caſtitatis pertulerit, liquentis plumbi ingeſtione claudatur l. j. de rapt. vir. lib. 9. tit. 24. Cod. Theod.

e Martyrum viginti.] Ado de his hac die, & Petrus in catal. lib. 5. c. 93. Paſſi ſunt Tarſi Ciliciæ ſub eodem Imp. & iudice, quibus paſſus legitur S. Bonifacius, de quo ſupra pridie id. Maij. Cùm autem ibi (vt eius acta teſtantur) corpora martyrum diſtraherentur pretio, eadem prædictorũ viginti martyrum corpora coempta, translata ſunt in Africam. illuc etiam eadem ex cauſa, vt emeret corpora ſanctorum martyrum profectus eſt S. Bonifacius, qui & ipſe eadem eſt donatus corona martyrij: miram itaque habent confeſſionem quæ de his martyribus ſcribuntur, cum rebus geſtis S. Bonifacij. Erat Hippone regio celebris memoria horum martyrum; ibiq; editum eſt præclarum illud miraculum deſcriptum à S. Auguſtino de Ciuit. Dei lib. 22. c. 8. Occiſorum corpora à militibus vẽdebãtur aliquando: quod etiam & de Gentilium cadaueribus factum reperitur, vt de Piſonis & Galbæ corporibus tradit Tacitus lib. 17. de alijs Valer. Max. lib. 9. c. 4. 3.

f Amantij, & Alexandri.] Agit de his Vſuardus hac die, Beda autem ſequenti de Amantio: mẽdosè autem loco Alexandri ponit, Alexãdriæ.

g Alexãdri epiſc.] Extant eius res geſtæ ex antiquis monumentis nuper editæ à Reuerendiſſimo Franciſco Cattano epiſcopo Feſulano.

h Euſtorgij

h Euſtorgij ſecundi.] De eo etiam tabulæ eccleſię Mediolanen. Extat adhunc Theodorici regis apud Caſſiod. variar. li. j. epiſt. 9. idem ſcribēs ad Agilam Comitem, meminit eiuſdem Euſtorgij, ac beatiſſimum virum appellat lib. 2. epi. 29. ſpectatę ſanè ſanctitatis hominem etiam rex Gothus & Arianus plurimi fecit.

i Ioannis epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſię Veronen. Eius acta, ſicut & aliorum Veronenſium epiſcoporum, Reuerendiſſimus Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. nunc S. R. E. Cardinalis, paucis complexus eſt.

k Claudij epiſc.] De eo Beda die ſequēti. Eius res geſtas ex vet. monumentis edidit Sur. to. 7. extant alię vberiores, quarū Molan. meminit. Reperitur hic interfuiſſe cōcil. Epaunenſi, cui & ſubſcripſit, vt eius ſynodi acta demōſtrāt: migrauit ex hac vita an. 4. Childeberti tertij regis Frā.

l Norberti epiſc.] Huius acta ſynceriſſimè ſcripta extant apud Sur. tom. 3. Diem obijt an. Domini 1134. vt eius acta teſtantur, ac etiam Sigeber. in chro. eo anno, ubi & hęc de ipſo: Norbertus archiepiſcopus, vir potens opere & ſermone, multorum monaſteriorum fundator, & ſanctę religionis eximius propagator, Innocen. Papę catholici ęquiſſimus fautor, Petri verò ſchiſmatici iuſtiſſimus execrator, &c. addit & plura de progreſſu ordinis Pręmonſtratenſium. Adſcribitur in tabulis epiſcoporum Magdeburgenſium decimusquintus eius ſedis epiſcopus.

xx D Septimo idus Iunij Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

CONSTANTINOPOLI natalis ſancti Pauli [a] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſæpe ab Arianis ob fidem catholicam pulſus, & à ſancto Iulio Romano Pontifice reſtitutus, demum à Conſtantio Imperatore Ariano ad Cucuſum oppidulum Cappadociæ relegatus, ibidem Arianorum inſidijs crudeliter ſtrangulatus, ad cœleſtia regna migrauit: cuius corpus Theodoſio Imperatore Conſtantinopolim ſummo honore tranſlatum [b] fuit. In Aegypto ſancti Lycarionis [c] martyris, qui laniatus, virgis ferreis ignitis cæſus, aliaque ſæuiſſima paſſus, gladio demum percuſſus martyrium conſummauit. Cordubæ ſanctorum martyrum Petri [d] presbyteri, Vualabonſi diaconi, Sabiniani, Vuiſtremundi, Habentij, & Hieremiæ monachorum. In Anglia ſancti Roberti [e] abbatis ordinis Ciſtercienſis.

IVNII 7.

a SANCTI Pauli epiſc.] De eodem hac die Beda, Vſuar. Ado, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologio octauo id. Septembr. Eius acta ex antiquis monumentis collegit Metaphraſtes, recitat ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. De eius electione ex pręcedentibus prophetijs habetur mentio in actis S. Metrophanis. de tempore quo ſubrogatus eſt in locum Alexandri, ſcribit Socra. lib. 2. c. 3. Sozom. lib. 3. c. 3. & alij poſt eos. In Annalib. refutauimus errorem aſſerentium S. Alexandri iudicio pręlatum eſſe Macedonium Paulo in futura ſucceſſione. De huius rebus geſtis, ac his præſertim, quas ob tuendam fidem catholicam paſſus eſt, ſcribit S. Athanaſius in apologia ſecūda, & in epi. ad ſoli. vbi eū non ſemel, ſed quater pro fide exulaſſe tradit, primò in Pontum. inde in Meſopotamiā, tertiò Edeſſam, quartò demū

Cucu-

Cucuſum. De eius perfugio ad Iulium Rom. Pontificem ſcribit Socrat. lib. 2. c. 9. & 10. De acceſſu ad Gallias ad ſanctum Maximinum epiſc. Treuerẽſem agit Niceph. lib. 9 c. 12. De nece ſæuiſſima illi ab Arianis illata, ſcribit idem S. Athanaſius in apologia de fuga ſua, & in epiſt. ad ſolit. Theodoret. hiſt. lib. 2. c. 5. Socrat. lib. 2. c. 12. & Sozom. lib. 3. cap. 8 Martyrium ſubijt Arbetione & Lolliano conſſ. anno Domini trecenteſimo quinquageſimoquinto.

b Tranſlatum fuit.] Facta eſt eiuſmodi ſolennis translatio tempore concilij œcumenici Conſtantinopolitani, tantaq; clariſſimorum epiſcoporum frequẽtia reconditum fuit in eccleſia nuper ablata Macedonianis, quorum ſæuitia ſepius pulſus, & grauia paſſus erat. de his Socra. hiſt. lib. 5. c. 9. Sozom. lib. 5. c. 8. & Niceph. lib. 9. c. 29. & li. 12. c. 14. ijdemq; tradunt, poſteros rei geſtæ ignaros, exiſtumaſſe ex nomine Pauli, illic conditum eſſe corpus S. Pauli Apoſtoli: quę quidem res apud aliquos ex vulgo fidem inueniens, etiam trãſmiſſa videtur ad ſucceſſores. Inde accidit, ut tẽporib. Clementis Papę quarti à Gręcis in Gallias ad reginam Francorum deferretur pro egregio munere caput, quod dicebatur eſſe Pauli Apoſtoli; rei nouitatem admirata regina, conſuluit de his prædictum Pontificem; qui ad eam reſcripſit epiſtolã, quę in eius regiſtr. extat nu. 477. qua quidem errorem redarguit, nec alibi quàm Romę, ubi eſt paſſus. reperiri caput Apoſtoli, plurib. docet.

c Lycarionis] De eo itẽ Græci hac die in Menologio, ubi etiam eius cruciatus narrantur.

d Petri, & ſoc.] Vſuar. de his hac die. Horum martyrij acta deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanctor. lib. 2. c. 4. paſſi ſunt, vt ait, ęra 889. anno Domini octingenteſimo quinquageſimoprimo.

e Roberti abb.] De eo item hac die Molan. in addit. ad Vſuar. Extant eius acta apud Sur. tomo 3. quibus habetur, eum migraſſe ex ha vita, anno Domini 1159.

8 Sexto idus Iunij Luna. E xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11

AQVIS in Gallia ſancti Maximini [a] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, quem Domini diſcipulum fuiſſe tradunt. Eodem die ſanctæ Calliopæ [b] martyris, quę ob Chriſti fidem mammis abſciſſis, atque aduſtis carnibus, ſuper teſtulas volutata, capite demũ truncata martyrij palmam accepit. Apud Sueſſiones in Gallijs natalis ſancti Medardi [c] epiſcopi Nouiomenſis, cuius vita & mors pretioſa glorioſis miraculis commendatur. Rhotomagi ſancti Gildardi [d] epiſcopi, fratris eiuſdem ſancti Medardi, qui eodem die nati, eodemq; epiſcopi conſecrati, vno quoque die de hac vita ſubtracti, ſimul in cœlum migrarunt. Apud Senonas ſancti Heraclij [e] epiſcopi. Metis ſancti Clodulphi [f] epiſcopi. In Piceno ſancti Seuerini [g] epiſcopi Septempedani. In Sardinia ſancti Salluſtiani [h] confeſſoris. Camerini ſancti Victorini [i] confeſſoris.

I V N I I 8.

a MAXIMINI epiſcopi.] Hunc vnum ex ſeptuaginta duobus diſcipulis fuiſſe, tradunt; cuius res geſtę intextæ habẽtur cum actis ſanctæ Marthę, & Mariæ Magdalenæ. De eo item Petrus in catal. lib. 5. c. 101. & Democ. in tab. epiſc. Aquenſis eccleſię.

b Calliopæ.] Agunt de eadem hac die Gręci in Menolog. eiuſq; martyrij acta referunt.

c Medardi epiſc.] De eodem hac die Beda Vſuar. Ado, & alij omnes. Eius acta ſcripta à Fortunato tunc presbytero poſtea epiſcopo Pictauienſi recitat Sur. to. 3. De eius obitu, atq; miraculis poſt mortẽ editis extat item Fortunati carmen li. 2. idemq; agit de ipſo etiam lib. 4. vit. ſanct. Martini,

tini, & in vita S. Radegundis Greg. Turon. de glo. confeſſ. cap. 95. & de geſt. Franc. lib. 4. cap. 19. ſcribit Sigebert. in chro. eum ex hac vita migraſſe an. Domini 556. Præ excellentia meritorum tanti viri S. Gregorius Papa indulſit, vt eius monaſterium caput eſſet omnium monaſteriorũ totius Galliç, aliaq; ſuperaddidit priuilegia, & quæ olim à ſancto Ioanne Papa eidem fuerãt elargita, confirmauit, ſtabiliuitque; extant de his eiuſdem S. Gregorij litteræ Apoſtolicæ in regiſtr. lib. 12. indict. 7. cap. 32. Erat eiuſmodi monaſterium in ſuburbio Sueſſionenſi ſub nomine S. Medardi & S. Sebaſtiani, vt conſtat ex actis ſynodicis concilij illic habiti, anno 13. Ludouici Pij Imp. ſub Hincmaro epiſcopo Rhemenſi, qui ſynodo præfuit. In tabulis Democharis in ſacrificio Miſſæ adſcribitur hic decimusquartus eius ſedis epiſcopus, agit & de eo Molan. in indic. ſanct. Belgij.

d Gildardi epiſc.] De ipſo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores. Extat de eodem carmẽ ſancti Andoeni, & antiphona Gregorij Turonen. quç cuncta recitat Sur. tom. 3. De Gildardo, & Medardo fratribus hæc Sigeb. in chron. an. Domini 535. Clarent (inquit) in Gallijs fratres vterini, vno eodemque die nati, & Pontifices conſecrati, Medardus ad titulum Nouiomenſem, Gildardus ad Rhotomagenſem, & vno die abſoluti à ſeculo, aſſumpti ſunt à Chriſto. hæc ille. Molanus teſtatur Gildardi vitam manuſcriptam haberi; agit de eodem Petr. in catal. li. 5. c. 97. & 98. Reperitur interfuiſſe Gildardus concilio primo Aurelianenſi celebrato temporibus Clodouei regis Francorum, vt ex eius actis apparet; numeraturque eiuſdem ſedis Rhotomagenſis epiſcopus decimusquintus in tab. Demochar.

e Heraclij epiſc.] De eodem hac die Vſuard. atque recentiores. Migrauit ex ha vita anno quingenteſimo ſeptimo, numeraturque eius ſedis epiſcopus decimusquintus in tabulis epiſcoporum Senonenſium, quas recitat Demochar. lib. de ſacriſ. Miſſæ.

f Clodulphi epiſc.] Extant acta epiſcoporum Metenſium, vbi plura de Clodulpho, de quo etiã in vita S. Trudonis, apud Sur. tom. 6. die 23. Nouembr. Sigeber. in chron. anno Domini 640. Fuit hic patre Arnulpho & matre Doda progenitus, ſanctis ambobus, & in ſeculo clariſſimis. ponitur in tab. Eccleſ. Metenſium triceſimusſecundus eius epiſcopus.

g Seuerini epiſc.] Celebris fuit memoria ſancti Seuerini apud Septempedanos, adeo vt etiam ſuam ipſorum ciuitatem eius nomine appellari voluerint. Ambigua adhuc & ſub obſcura remanet de S. Seuerino narratio, ob omnimodam ferè ſimilitudinem, quam in omnibus habere videtur cum ſancto Seuerino epiſco. Neapolitano, quo cũ non tantum nomine & dignitate epiſcopatus conuenit, ſed (quod mirandum ſit) vterq; fratrem habuit nomine Victorinum; vnde faciliimè contingere potuit, vt quod eſſet alterius, tribueretur alteri: quod quidem Ado, ſexto id. Ianuarij, & nonis Septembris feciſſe videtur; dum Victorinum illum, qui in eremo perarduam vitam duxit, germanum exiſtimauit Seuerini Neapolitani, cuius quidem frater eremum minimè coluit, ſed longè ante martyr factus eſt. Nec mirandum eſt duos Seuerinos duos fratres Victorinos habuiſſe, cùm moris Chriſtianorum fuiſſe conſtet, ſuis filiis nomina ſanctorum imponere, quò illorum ſectantes veſtigia, etiam patrocinio fulcirentur. Dionyſ. Alex. apud Euſeb. lib. 7. c. 20. Horum autem fratrum Seuerini & Victorini acta legimus accepta ab ipſorum eccleſia, ex quib. nouimus hos fratres fuiſſe vterinos, eremiticamq; vitam excoluiſſe, quorum Victorinus cùm aliquando lapſus fuiſſet, auctoribus ſe diſciplinæ vinculis mancipauit, ac ſancto fine quieuit. Seuerinus autem ad regimẽ epiſcopatus aſſumptus, ſanctitate clarus migrauit è vita, cuius venerandum corpus ante quadriennium repertum, honorificentius reconditum eſt. Floruerunt ambo temporibus Iuſtiniani Imp. cùm Vigilius Romanæ Eccleſiæ, vt ipſorum acta teſtantur, præſideret.

h Saluſtiani.] Agit de eo item hac die Vſuard. meminit eiuſdem Fara de rebus Sardois.

i Victorini.] Hic ille germanus ſancti Seuerini, de quo modò egimus, cuius & acta iuncta habentur vitæ ſancti Seuerini.

xviij. F — Quinto idus Iunij. Luna. — 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

ROMÆ in monte Cælio natalis ſanctorum martyrum Primi [a] & Feliciani, ſub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus. Hi glorioſi martyres longæuam in Domino vitam ducentes, & nunc ſimul paria, nunc ſingillatim diuerſa & exquiſita [b] perferentes tormenta, tandem felicis pugnæ curſum, à Promoto præſide Nomentano gladio animaduerſi, conſummauerunt. Agenni in Gallia paſſio ſancti Vincentij [c] leuitæ & martyris. Apud Antiochiam ſanctæ Pelagiæ [d] virginis & martyris, quam ſancti Ambroſius & Ioannes Chryſoſtomus magnis efferunt laudibus. Syracuſis ſancti Maximiani [e] epiſcopi, cuius ſanctus Gregorius Papa ſæpius meminit. In Scotia ſancti Columbi [f] presbyteri & confeſſoris. Edeſſæ in Syria ſancti Iuliani [g] monachi, cuius præclara geſta ſanctus Ephræm diaconus ſcripſit.

I V N I I 9.

a PRIMI & Feliciani.] De his item hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij oēs. Horū acta ex Adone fuſius ſcripta recitat Su. to. 3. itemq; Mombr. to. 2. & Petr. in catal. li. 5. c. 99. ſunt tamen in eis pauca quædam, quæ corrigantur. Theodorus Papa prædictorum martyrum corpora, quæ erant in arenario via Nomentanea eleuauit, & in Vrbem tranſtulit, recondiditq; in baſilica S. Stephani protomartyris, multaq; dona obtulit. hæc in li. de Rom. Pont. in Theodoro. In eadem antiqua S. Stephani protomartyris memoria in monte Cælio poſita, adhuc extant vetuſtiſſimæ ipſorum ſacræ imagines muſiuo opere intextæ, vbi & eorū corpora fuerunt recōdita. Reperiūtur duo alij iiſdē nominib. appellati, Primus, & Felicianus germani, de quorū martyrio agitur in actis S. Fidei apud Sur. to. 7. die 6. Octobr.

b Exquiſita perferentes tormenta.] Cyprianus ad Demetrianum: Admouet, inquit, in laniandis corporib. noua tormenta, excogitat nouas pœnas ingenioſa crudelitas, &c. Euſeb. hiſt. li. 8. c. 24. Has quidem (inquit) pœnas ingenioſi illi, & æqui ſcilicet iudices, quò ſuam ſolertem indolem, & ingeniorum acumen oſtenderent, & perinde ac ſi ſingulare quoddam ſapiētiæ ſpecimen in ea reluxiſſet, attentius excogitarūt: atq; in nouis ſuppliciorum generib. adinueniendis, non aliter atq; in certamine, præmia aſſequi laborabant, ſeq; inter ipſos ſuperare obnixè contendebant, hæc Euſe. ſed quid de Chriſtianis ad illos Tertullianus i apolog. in fine? Exquiſitior (ait) quæq; crudelitas veſtra, illecebra eſt magis ſectæ. plures efficimur, quoties metimur à vobis: ſemen eſt ſanguis Chriſtianorū, hæc ille. Inuehitur & Seneca in exquiſitam tormētorum inuentionem eo libro, quē de Clementia ſcripſit ad Neronem c. 25. Multiplicia exquiſitorum tormentorum genera recenſet Ioſeph. li. de Machab. ad Polyb. cuius hæc ſunt verba: Singula proferri in medium tormenta mandauit. exhibentur itaq; rotæ, radij, vngulæ, rotabula, catapultæ, lebetes, cataſtæ, frixoria, digitaria, pugillaria, manus ferreæ, ſubulæ, ſuccenſoria, ollæ æneæ, ſartago. hæc illis nomina eſſe reperimus, &c, hæc Ioſephus de his quæ ſpectant ad exquiſita tormentorum genera.

c Vincentij.] Agunt de eodem hac die iidem qui ſupra Beda, Vſuar. Ado, & alij. De cuius actis, atq; miraculis ad eius ſepulchrum editis, agit Grego. Turo. lib. de glo. mart. c. 105. & hiſto. de geſt. Franc. lib. 7. c. 35. Huic ſancto martyri patres in conci. Cabilonenſi congregati pro vita Clodouei regis preces obtulerunt, vt conſtat ex eius ſynodi actis c. 1. De huius baſilica, & miraculis ibi factis, ſcripſit Venātius Fortunatus elegans epigrā ma. extat lib. 1. carm.

d Pelagiæ.] De hac S. Ambroſius lib. 3. de virgin. & ad Simplicianum. Hanc & S. Ioānes Chryſoſtomus duab. laudauit orationib. quas habet i. 5 tom. to. 7. & Sur. to. 3. qui & in oratione de trāſlatione S. Ignatij eiuſdem meminit, atq; eius memoriam celebrari ſolitam pridie eius diei, qua agi conſueuit ſolemnitas tranſlationis S. Ignatij; Græci autem in Menologio de ea agunt ad quar. id. Iunij, iidem etiam eius actus referunt, mentionemq; faciunt de prædictis encomiaſticis orationib. à S. Ioāne Chryſoſtomo de ea dictis; in eodemque Menologio, octauo id. Octobr. agunt de alia Pelagia Antiochena, quæ antequam teneretur à perſecutorib. orans ne diſpendium pateretur virginitatis, in pace quieuit. Cùm in Martyrologio de vna eademq; Pelagia Ambroſius & Chryſoſtomus eque citentur: conueniunt prædicti in martyris

tyris

tyris nomine, & loco; nimirum quòd Pelagia nomine, & patria fuerit Antiochena, quòd inſuper, ne iacturam pateretur virginitatis, mortẽ voluntariam oppetierit. verùm inter ſe diſcrepant, dum Ambroſius eam vnà cùm matre & ſorore flumio merſam teſtatur; Chryſoſtomus autem è ſublimi tecto ſe dediſſe præcipitem dicit. quid ad hæc dicamus, non habemus. Cæterum Ambroſio aſtipulari videtur Auguſtinus de Ciui. Dei lib. 1. c. 26. vbi eiuſdem Pelagiæ ac ſociarum martyria in Eccleſia Catholica veneratione celeberrima frequentari teſtatur: excuſatq́ue eas, quod priuato quodam Dei conſilio ſibi ipſis necem intuliſſent. ſcribit & Athan. in apolog. quòd nonnullæ virgines Alexandrinæ, dum graſſarentur in eas Ariani, ſeſe in puteos præcipites egerint. ſunt alia complura de his exempla admiranda quidem, ſed non imitanda. Fuit non tantùm Antiochiæ, ſed & Conſtantinopoli celebris memoria ſanctæ Pelagiæ, cuius egregiam baſilicam impius Conſtantinus Copronymus demolitus eſt, vt teſtatur Cedrẽ. in compen.

e Maximiani epiſcopi.] De quo ſcribit ſanctus Gregorius homil. 34. in Euangel. & dialog. libro 3. capi. 36. Huic ſuas vices delegauit in omnibus eccleſijs Siciliæ, vt apparet in regiſtr. libro 2. epiſto. 13. agit de eius obitu, ſcribens ad Cyprianũ dialog. lib. 4. epiſto. 19. ex qua apparet, eum migraſſe ex hac vita indictione decimatertia, anno Domini 596. commendat plurimum eius vigilantiam in cura paſtorali lib. 12. epiſt. 13. Agit de eodem Ioannes diaco. in vit. ſancti Grego. lib. 1. c. 6. & 33.

f Columbi, aliàs Columbæ, vel Columbani.] De eo hac die Beda, & alij recentiores; pluribus de eo idem Beda hiſt. de geſt. Angl. li. 3. c. 4. & 25. vbi eum appellat Columbanum, Columbam autem in epitome anno Domini 565. quo anno ex Hybernia ſe contulit in Britanniam, vixitq́ue ibi annis triginta duobus, vt idẽ teſtatur auctor: ſicq́; perueniſſe videtur vſque ad annum Domini 597. de quo & Sigebert. in chron. an. 596. & 598. vbi ſemper Columbanum appellat. ſcripſit eius vitã Adamandus eidem æqualis, de quo, Sigebert. de vir. illuſtr. cap. 64. Nec moueat quemquam, quòd Columba hic præter morem Eccleſiæ Paſcha celebrat decimaquarta luna. excuſat enim eum Beda hiſt. Angl. lib. 3. c. 4. in fine, & Valfridus apud eundem eod. lib. 3. cap. 25. Alius ab hoc eſt S. Columbanus abb. Luxouienſis, de quo inferius ad xi. Kalend. Decembr.

g Iuliani.] Agunt de eo item Sozom. hiſto. li. 3. c. 13. & Niceph. hiſto. lib. 9. c. 15. quorum teſtimonio conſtat eius res geſtas ſcriptis mandatas à S. Ephræm diacono eccleſiæ Edeſſenæ.

vij. G Quarto idus Iunij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

ROMAE via Salaria paſſio beati Getulij [a] clariſſimi & doctiſſimi viri, ſociorumq́ue eius Cærealis, Amantij, & Primitiui: qui iuſſu Hadriani Imperatoris à Licinio conſulari tenti, primo cæſi, deinde in carcerem truſi, poſtremo incendio traditi, cum nullo modo ab igne læſi fuiſſent, fuſtibus illiſo capite martyrium compleuerunt: quorum corpora Symphoroſa beati Getulij vxor collegit, & in arenario prędij ſui honorifice ſepeliuit. Item Romæ via Aurelia natalis ſanctorum Baſilidis, [b] Tripodis, Mandalis, & aliorum viginti martyrum, ſub Aureliano Imperatore & Platone Vrbis præfecto. Nicomediæ ſancti Zachariæ [c] martyris. Pruſiade in Bithynia ſancti Timothei [d] epiſcopi & martyris ſub Iuliano Apoſtata. In Hiſpania ſanctorum martyrum Criſpuli [e] & Reſtituti. In Africa ſanctorum martyrum Areſij, [f] Rogati & aliorum quindecim. Coloniæ ſancti Maurini [g] abbatis & martyris. Petræ in Arabia ſancti Aſterij [h] epiſcopi, qui ob fi-

dem

tem catholicam ab Arianis multa paſſus, & à Conſtantio Imperatore in Africam relegatus, confeſſor glorioſus occubuit. Antiſiodori ſancti Cenſurij [i] epiſcopi. In Scotia ſanctæ Margaritæ [k] Reginæ, amore in pauperes, & voluntaria paupertate celebris.

IVNII 10.

a GETVLII, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Horum acta ex antiquis Codicibus eruta edidit Sur. tomo 3. hac die. In agro Tiburtino extat horum vetus memoria iam vetuſtate collapſa: cenſeturque ille locus, Arenarum, vbi ſancta Symphoroſa prædictos martyres ſepeliuit. Habemus in vet. Cod. man. ſcrip. horum martyrij acta, quorum eſt eiuſmodi exordiũ. Iam quaſi tempeſtate, &c. In his enim Getulius item & Zoticus dictus reperitur maritus ſanctæ Symphoroſæ, de quo item ſuperius die 12. Ianuarij, quo idem Zoticus vnà cum Amantio poſt ignem ſuperatum, à militibus eradicatis (vt eadem habent acta) vinearũ fuſtibus, occiſus eſt. Vulgò fertur prædictos martyres acutis arundinibus (quod accidit etiam de pleriſque alijs martyribus) eſſe confoſſos: quod & nos ſuperius diximus. Verùm nihil huiuſmodi in prędictis actis man. ſcript. inuenimus.

b Baſilidis, & ſoc.] Agunt de his ijdem qui ſupra, Beda, ac cęteri. Eorum acta recitat Mombrit. tom. 1. Petr. in catal. lib. 5. c. 103.

c Zachariæ.] De eo præterea hac die Beda, Vſuardus, ac recentiores.

d Timothei epiſcopi. Agunt de eodem hac die Gręci in Menologio. his verbis: Apud Pruſiam ſacroſancti martyris Timothei eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſub Iuliano Imper. Apoſtata, cùm eccleſiam ſuam bene regeret, & multorum miraculorum fama eſſet illuſtris, à Iuliano Chriſtianæ fidei deſertore obtruncatus eſt, cuius dies feſtus in ſanctiſſimo eius Martyrio celebratur. hęc ibi.

e Criſpuli, & Reſtituti.] Agit de his item Beda hac die; Ado autem die ſequenti.

f Aretij, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, aſtipulanturque vet. man. ſcript.

g Martini.] Molanus de eodem ha die ex tab. eccleſię Colon. ſcribit de eodem Tritthe. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 134. Inuentionis eius hiſtoriam habet Sur. tom. 3. hac die. Claruit (vt idem Tritthem. auctor eſt) anno Domini ſexcenteſimo ſeptuageſimo.

h Aſterij.] De quo & Græci. Huius egregiã confeſſionem ſcribit S. Athanaſius in epiſtola ad ſolitarios col. 459. Receſſit hic ab Arianis venturus ad ſynodum Sardicenſem, vt conſtat ex ſynodica eiuſdem concilij, quam recitat Athan. in apolog. 2. itemq; interfuit concilio Alexandrino ab Athanaſio celebrato temporibus Iuliani, functusq; eſt legatione ex eadẽ ſynodo ad Antiochenos, vt patet ex epiſtola ſynodica eius cõcilij, quę extat apud Athanaſium col. 87. longè hic alius à perditiſſimo illo Aſterio, cuius item auctor meminit lib. de ſynodis.

i Cenſurij, aliàs Cenſorij.] De quo hac item die Beda, Vſuardus, & alij. Extat Sidonij Apollinaris adhuc epiſtola 10. lib. 6. ad quem etiam Cõſtantius de vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiodorenſis aliam dedit epiſt. quę extat apud Sur. to. 4. die 31. Iulij. in tabulis epiſcoporum Antiſiodorenſium hic adſcribitur decimus ordine eius ſedis epiſcopus, vbi & hæc ponuntur: Cenſurius ſedit annos 38. menſ. 3. dies 6. obijt quarto id. Iunij, ſepultus in eccleſia S. Germani. hæc ibi apud Democh. de ſacrif. Miſſæ.

k Margaritæ reginę.] Scripſit eius nobilia facta Deidonatus li. 12. hiſt. Scotorũ, Turgotus etiã prior Dunelmenſis id ipſum præſtitit: eadem in compendium redacta Surius habet tomo 3. Vide Molan. in annot. ad Vſuardum die 16. Nouembr. edit. ſecundæ.

11 Tertio idus Iunij. Luna A xvi.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14

NATALIS ſancti Barnabæ [a] Apoſtoli, qui natione Cyprius, à diſcipulis cum Paulo Gentium Apoſtolus ordinatus, multas regiones cum eo peragrauit, Euangelicæ prædicationis iniunctum ſibi opus exercens: poſtremo Cyprum profectus, ibi Apoſtolatum ſuum glorioſo martyrio decorauit: cuius corpus [b] tempore Zenonis Imperatoris ipſo reuelante repertum eſt, vnà cum codice Euangelij Matthæi ſua manu deſcripto. Aquileiæ paſſio ſanctorum Felicis [c] & Fortunati fratrum, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani equuleo ſuſpenſi, atque ardentibus lapidibus circa eorum latera appoſitis, & mox diuina virtute extinctis, per ventrem feruenti oleo ſunt perfuſi, & ad vltimum cum in cõfeſſione Chriſti perſiſterent, capite truncati. Bononiæ ſancti Pariſij [d] confeſſoris, monachi ordinis Camaldulenſis. Romæ Tranſlatio [e] ſancti Gregorij Nazianzeni: cuius ſacrum corpus è Conſtantinopoli ad Vrbem antea delatum, atque in eccleſia Dei genitricis ad Campum Martium diu aſſeruatum, Gregorius XIII. Pontifex Maximus in Cappellam [f] à ſe in Baſilica ſancti Petri magnificentiſſimè exornatam, ſumma celebritate tranſtulit, ac poſtridie ſub altari digno honore condidit.

IVNII 11.

BARNABÆ Apoſt.] Tã Latini, quàm Græci de eodem agunt hac die. De eius Apoſtolatu Act. Apoſt. c. 13. Erat autem vnus ex ſeptuaginta duobus diſcipulis, vt ſcribit Euſeb. lib. 2. c. 1. Epiphan. in pan. libro 1. prope finem, Beda Act. Apoſt. c. 4. Alexand. monac. in encom. de S. Barnaba, & Hippolytus mar. libell. de 72. deſcript. vbi & de aduentu Barnabæ Mediolanum, de quo item Doroth. in ſynopſi, & alij. Fertur nomine Ioannis cognomento Marci, cuius eſt mentio in Actis Apoſt. c. 12. paſſio Barnabæ, quæ cùm multa habeat falſa, & quæ repugnent iiſdem Actis Apoſtolicis à Luca conſcriptis, indigna prorſus eſt, quæ illi tribuatur, vt in Annal. eccleſ. diſſerimus. Rurſus ea, quæ in illo apocrypho, Clementis nomine, Itenerario ſcripta habentur de Barnaba, quòd primus Romæ Euangelium prædicauit; à veritate prorſus aliena eſſe noſcuntur, licet illis nonnulli fidem præſtiterint, vt prædictus Alexander, Dorotheus, & ſi qui alij: affirmantes illum tunc veniſſe Romam, cùm (vt legitur in Actis c. 15.) Barnabas aſſumpto Marco, à Paulo diuiſus eſt. Sed hæc non conſiſtere, manifeſtum eſt, ſi temporum certa ratio habeatur. Cõſtat enim tum Euſebij, tum cæterorum omnium auctoritate, S. Petrum Romam veniſſe anno ſecũdo Claudij Imp. cùm tamen Barnabas quarto adhuc anno eiuſdem Imperatoris, cùm nondum eſſet ſegregatus in Euangelium, & Apoſtolatũ accepiſſet ad gentes (quod poſtea contigit) vnà cũ Paulo Antiochiæ moraretur, quando adueniente fame illa ab Agabo prędicta, facta collecta Antiochiæ, ipſe vnà cum Paulo detulit eam Hieroſolymam. vt Acta Apoſt. declarant c. 11. in fine. Porrò famem illam validam factam eſſe an. quarto Claudij, abſque aliqua difficultate omnes teſtantur, vt Euſeb. in chron. Oroſius lib. 7. Beda in Act. Apoſt. c. 11. & lib. de ſex ætat. & alij omnes. Cæterùm de his egimus fuſius in Annal. eccleſ. vbi ſatis demonſtrauimus, non fuiſſe facultatem Barnabæ in Italiam aduentandi, niſi decimo anno Claudij, quando diuiſus à Paulo, aſſumpto Marco (vt habent Acta c. 15.) receſſit iterũ Antiochia: neque enim ad illud vſq; tempus ſemel iunctus Paulo, ab eo receſſit. Nec eſt, quod quis dicat, ante coniunctionem cum Paulo Barnabã Romam eſſe profectum: nam nec dum apertum erat oſtium Gentibus, quod Petrus, & non Barnabas, primus reſerauit Act. c. 10. & 11. nec vlla patitur ratio, vt antea Barnabas ſit profectus, quã per Spiritum ſanctum ſegregatus in Euangeliũ, miſſus fuerit. Cętera de S. Barnaba vberius vbi ſupra in Annal. eccleſ. diximus.

b Cuius corpus tempore Zenonis.] Cætera Martyrologia Bedæ, Vſuardi, & Adonis, & aliorum eadem de inuentione corporis eius teſtantur. Huius rei geſtę hiſtoriam prolixius ſcribit Alexan. monach. in Barnab. apud Sur. to. 3. hac die, Theodorus lector lib. 2. collectan. Nicepho. libro 16. c. 37. Cedren. in compen. an. 4. Zonar. Sigeb. an. 489.

an. 489. Marian. Scot. an. 483. & alij plures.

c Felicis, & Fortunati.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij. Venantius Fortunatus de his agit lib. 7. his verſibus.

Felicem meritis Vincentia læta refundit.
Et Fornatunatum fert Aquileia ſuum. & in vita S. Martini li. 4. poſt alios recenſitos ſanctos ait:
Et Fortunati benedicti martyris vrnam.

Horum acta ex antiquioribus codicibus man. ſcript. edidit Mombr. tom. 2. Petrus item in catal. lib. 5. cap. 167.

d Pariſij.] De quo tabulæ eccleſ. Bonon. Habentur eius acta ſummatim expreſſa apud Suriũ tom. 5. hac die. migrauit ex hac vita anno Domini 1267. annum ætatis agens circiter ſextumdecimum ſupra centeſimum, ut eadem acta declarãt.

e Tranſlatio S. Gregorij Nazianz.] Primam eius tranſlationem Conſtantipoli Romam factam firma certaq; traditione didicimus, eam ob cauſam; quòd graſſantibus barbaris in eas regiones, ſanctimoniales fœminæ, in quarum eccleſia tantus theſaurus erat conditus, fuga ſuæ pudicitiæ cõſulentes, acceptum venerandum corpus, impoſitumq; nauigio ad tutum pietatis Aſylum, Romã confugientes detulerunt, atque in templo ſanctæ Mariæ in Campo Martio ſibi ab Apoſtolica ſede conceſſo condiderunt, ibiq; in adiacente domo, in qua habitabant, more patrio diuinas laudes per dies ſingulos perſoluebant: quibus iam vita functis, ceſſit locus Romanis virginibus: quæ ibidem non ſub regula S. Baſilij (vt illæ olim) ſed ſub inſtitutis S. Benedicti hactenus perſeuerant. Eadem etiam exigente occaſione, aliæ ſanctimoniales ex Oriente profugæ deferentes & ipſæ ſecum eccleſiæ ſuæ ſacra pignora, reliquias venerandas, & inter alias ſacrum caput S. Gregorij Armeni epiſcopi, cùm appuliſſent ad litus Campanum, à Neapolitanis honorificentiſſimè exceptæ ſunt, erectoq; templo in honorem tanti epiſcopi, ac monaſterio ſuper addito, ibidem ſanctè pieq; vixerunt; ſuccedentes illis Neapolitanæ virgines, vſque ad pr ſens ſeculum ſub habitu & regulis ſancti Baſilij vixerunt, licet poſtmodum Latinas ſub Latinorũ monachorum regulis monaſticam vitam colere congruere magis eſſet viſum, & ipſę ſe S. Benedicti regulis ſubdiderunt. hæc autẽ Neapoli cùm eſſem, ex antiquis eiuſdem eccleſiæ monumentis didici. Sed ut ad noſtri Gregorij Theologi tranſlationem redeamus. Sicut illa prima tranſlatio ob fugam celerem fuit ſuboſcura; ita ſecunda, de qua hac die ſolemnis memoria agitur, clariſſima planè extitit, ac celeberrima. Merui licèt indignus, tanti patris, quem præcipuè veneror, triumphum hiſce oculis cominus intueri. cũ ampliſſimæ gloriæ cauſam mente reuoluens: Ecce tibi (mecum dicebam) ſol Oriẽtis occaſum neſciẽs, nebulis & denſa caligine inuidiæ obfuſus aliquando, quib. modò coruſcat fulgoris radijs? En ſacer vertex Orientalis eccleſiæ, fortiſſimus fidei propugnator & propagator, qui collapſam penitus Conſtantinopoli catholicam fidem reſtituit, auxit, in tutoq; re collocauit: victiſque ac profligatis gladio verbi hæreticorum turmis, vrgente vehementi Catholicorum ex inuidia cõcitata procella, vt paci Eccleſiæ vniuerſalis conſuleret, non quæ ſua ſunt quærens, ceſſit ſedi, & receſſit inglorius. ſed quid tandem? Ecce pro Byzãtio Deus rependit Romam, pro noua antiquam, pro illa exigua Anaſtaſia, auguſtiſſimam Baſilicam Vaticanam, Vrbis ornamẽtum, Orbis miraculum, pro tenui denique ſepulchro, fornicem triumphalem, ampliſſimum inquam Sacellum, quod in honorem ſui Gregorij Gregorius noſter Põtifex conſtruxit, magnificentiſſimè exornauit, atque illuſtrauit. Non eſt meæ facultatis nec pręſentis inſtituti, mirificum illud opus deſcribere. cùm præſertim id eruditi complures viri, ac præſertim noſter D Laurentius Frizolius poeticis literis bene excultus, præclaro poemate id egregiè præſtiterit. Tranſlationis hiſtoriam nobili commentario teſtatam reliquit R.D. Franciſcus Mocantius Magiſter cęremoniarum.

f In Cappellam.] Putarunt aliqui dictam eſſe Capellam à capiendo, ſicq; ex Latina, & Græca voce nomen eſſe compoſitum, quaſi capiẽs λαὸν. ſed planè errant: Francum vocabulum potius eſſe putatur à cappa deriuatum, quæ tegumen ſignificat, quod veluti tentorium factum ſecum veherent reges, cùm eſſent in expeditione, ad vſum rerum ſacrarum; vel (quòd ſcribit Durand. libro 2. c. 10. nume. 8.) dicta Cappella à Cappà ſancti Martini, quam religionis ergò Francorum reges procedẽtes ad prælia ſecum portarent. Sanè quidem conſueuiſſe reges Francorum in expeditione ſecum ferre ſanctorum reliquias, ſacerdoteſq; eidẽ muneri mancipatos dictos eſſe Cappellanos teſtatur epiſtola Carlomanni ducis Francorum, data anno Domini 742. quę deſcripta habetur in Capitular. Franc. lib. 5. c. 2. pag. 214. in qua hęc leguntur: Seruis Dei per omnia omnibus armaturam portare, aut in exercitum, aut in hoſtem pergere, omnino prohibemus: niſi illis tantummodo, qui propter diuinum myſterium, Miſſarum ſcilicet ſolemnia adimplenda, & ſanctorum patrocinia portanda ad hoc electis, ideſt vnum, vel duos presbyteros cum Cappellanis presbyteris princeps ſecũ habeat. hęc ibi. Equitate conſueuiſſe reges Francorum ſacris reliquijs pręcedentibus, demonſtrat Grego. Turonen. hiſto. Franc. lib. 6. c. 27. vbi ait de Chilperico rege: Reliquijs multorum ſanctorum pręcedentibus, vrbem ingreſſus eſt. Pro Oratorijs Cappellas accipi, item habes in Capitular. lib. 5. c. 182. vbi hęc leguntur verba: Ne Cappellæ in noſtro palatio vel albi ſine permiſſu epiſcopi cuius eſt parochia, fiant. ſic & in conc. I. Tribur. c. cõcedimus. de conſecr. diſtinc. 1. Veteres enim loca illa,

quę nos Cappellas dicimus, Oratoria dicere, conſueuere; antiquiores verò cõſtat eadem appellaſſe Cubicula, ſecundum ea quę Saluator noſter apud Matthęum 6. ait: Intra cubiculum tuum, & clauſo oſtio, ora patrem tuum, &c. Habes hanc vocem eo ſenſu vſurpatam à S. Paulino in epiſto. 12. ad Seuerum, in qua, dum deſcribitur extructũ templum, hęc habet verba: Cubicula intra porticus quaterna longis baſilicę lateribus inſerta, ſecretis orantium, vel in lege Domini meditantiũ. & paulò poſt: Omne Cubiculum binis per liminum frontes verſib. prenotatur, &c. Sic intelligas quod liber de Roman. Pont. habet in Marcellino: Hic ſepultus eſt in cœmeterio Priſcillæ in Cubiculo claro. Itemq; in Symmacho Papa, appellantur ipſa Oratoria Cubicula cùm dicitur: Fecit autem Oratoria duo S. Ioannis Euangeliſtæ. & S. Ioannis Baptiſtę, infra quorum confeſſiones fecit arcus argenteos penſantes lib. 30. quæ Cubicula omnia à fundamento perfecta conſtruxit. hęc ibi. in veteri Pœnitentiali, quod apud nos extat manſcrip. hęc ẽt leguntur: Cùm venerit aliquis ad ſacerdotem confiteri peccata ſua: mandat ei ſacerdos, ut expectet modicũ donec intret in Cubiculũ ad orationẽ, &c. eodẽ ſenſu ẽt à Cubiculo dicti ſunt Cubicolarij ijdem, quos nos modo dicimus Cappellanos, ſicq; accipias illa uerba ĩ Leone Roma. Pont. quib. dicitur: Hic ẽt conſtituit, & addidit ſuper ſepulchra Apoſtolorum ex Clero Romano cuſtodes, qui dicuntur Cubicularij. Hodie tñ diuerſo ſenſu ea vox accipitur. eſt. n. ordo familię palatinę laicis etiam cõmunis. Scias etiam eiuſmodi Cubicula, uel Oratoria ſecundum antiquiorem illum loquendi uſum impropriè dici Sacella: Nam ſi priſcam eius vocis repetas ſignificationem, inuenies apud Feſtum, Sacella dici loca diis ſacrata ſine tecto: verùm recentior vſus obtinuit, vt eadem etiam Sacella dicantur.

xv. B Pridie idus Iunij. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMAE via Aurelia natalis ſanctorum martyrum Baſilidis,[a] Cyrini, Naboris, & Nazarij militum, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani ſub Aurelio præfecto ob Chriſtiani nominis cõfeſſionem detruſi in carcerem, & Scorpionib.[b] lacerati, capite truncati ſunt. Nicæę in Bithynia ſanctæ Antoninæ[c] martyris, quæ in eadem perſecutione à Priſcilliano præſide iuſſa eſt fuſtibus cędi, ſuſpendi in equuleo, laceribus laniari, in flammis incendi, ac demum gladio necari. In Thracia ſancti Olympij[d] epiſcopi, qui ab Arianis ſede pulſus, confeſſor occubuit. In Cilicia ſancti Amphionis[e] epiſcopi, qui tempore Maximini confeſſor fuit egregius. In Aegypto ſancti Onuphrij[f] anachoretæ, qui in vaſta[g] eremo ſexaginta annis vitam religioſe peregit, & magnis virtutibus ac meritis clarus migrauit in cœlum: cuius inſignia geſta Paphnutius abbas conſcripſit.

I V N I I 12.

BASILIDIS, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. De horum trãslatione in Gallias, cuius meminit hic Beda, agit etiam Sigebert. in chron. an. Domini 764. Qui hic ponuntur Nabor & Nazarius, diuerſi ſunt à Nabore & Nazario, qui paſſi ſunt Mediolani. Ille etenim Nabor vnà cum Felice ibi paſſus eſt, Nazarius alio tempore vnà cum Celſo; hi autem Romæ cum Baſilide, & Cyrino. Alius adhuc reperitur Nabor martyr in Africa, de quo inferius vnà cum ſocijs, ad ſextum id. Iunii.

b Scor-

b Scorpionibus lacerati.] De eiuſmodi genere tormentorum habetur mentio etiam in libro 3. reg. cap. 12. & 2. paralip. c. x. cùm dicitur: Pater meus cædit vos flagellis, ego autem cędā vos Scorpionibus. Quid autem per Scorpionem intelligas, habes ex Iſidoro lib. 5. orig. cùm ait: Virga ſi eſt nodoſa vel aculeata, Scorpio recentiſſimo nomine vocatur, quia arcuato vulnere in corpus infigitur. Cęterum eſt & Scorpio telum militare quod à Cretenſibus eſſe adinuentum, auctor eſt Plinius nat. hiſt. lib. 7. c. 56.

c Antoninæ.] Gręci etiam de eadem agunt hac die in Menologio, ubi eius paſſionis acta deſcripta habentur.

d Olympij epiſcopi.] Fuit hic epiſcopus Ænos in Thracia, meminit eius ciuitatis Plin. libro 4. capi. xi. Huius glorioſum pro fide certamen & graues ærumnas, quas tam ipſe, quàm Theodulus epiſc. Traianopolis paſſi ſunt ab Arianis, ſcribit S. Athanaſius epiſtola ad ſolit. & in apolog. de fuga col. 334. & 335.

e Amphionis epiſcopi.] Hic fuit epiſcopus Epiphanię in Cilicia, cuius ciuitatis itē Plinius meminit lib. 5. cap. 27. & Iuſtinus hiſto. ſępe. Agunt de eodem Gręci; interfuit magno Nicęno Concilio, à quo ob ſpectatam eius virtutē ſuffectus eſt in ſedē Nicomedienſem loco Euſebij Arianorū anteſignani, ùt auctor eſt S. Athanaſius in apolog. 2. col. 397. Theodoret. hiſt. lib. j. cap. 20. in fin. & Sozom. lib. 1. c. 10.

f Onuphrij.] Gręci etiam hac die de eodem agunt in Menologio his verbis: Sancti patris noſtri Onuphrii Ægyptij: qui cùm eſſet in cœnobio in vrbe Hermopoli Thebarum, & audiret de Elię prophetę, & Ioannis pręcurſoris vita, egreſſus ex cœnobio, habitauit eremū annos ſexaginta, hominem omnino non videns. Vbi poſt admirabilem monaſticæ vitæ conuerſationem in cœlum migrauit, quem magnus Paphnutius ſepeliuit, cuius dies natalis celebratur 12. Iunij in ſanctiſſimo eius oratorio in monaſterio S. Alipij. hęc ibi: Extant eius acta ab eodem S. Paphnutio ſcriptis conſignata in Vit. patr. c. 52. Alia autem ab his diuerſa habet Metaphr. quæ recitat Sur. tom. 3. die 11. Iunij. habemus item in noſtra biblioth. vitam eiuſdem ſancti peruetuſto charactere Longobard. conſcriptam. Alius item fuit Onuphrius, qui vixit tempore, quo Gentilium in Chriſtianos perſecutio ſæuibat, de quo eſt mentio in actis ſanctorum Galationis & Epiſtemis, quę recitat Metaphr. nonis Nouemb. habet eadem Lipo. tom. 5.

g In vaſta eremo.] Inter immenſas Ægypti ſolitudines primum locum obtinet illa, quę appellata eſt Oaſis, eademq; duplex eſt, maior, & minor. de his Ptolom. li. 4 vtraq; in Notit. prouinc. Imperii Rom. ponitur ſub duce Thebaidos. Erat planè Zonar. qui in 3. parte Annal. in fine ponit Oaſium in Arabia. Mentio eiuſdem Oſis habetur in Prat. ſpirit. c. 112. & 113. dicta videtur eadem ſolitudo ab Oaſi ciuitate illi proxima. meminit Procop. lib. 1. de bello Perſico de Oaſi ciuitate in extremis Ægypti finibus poſita. In magnā Oaſis ſolitudinem relegabantur facinoroſiſſimi homines, aliquando etiam ſanctiſſimi viri à perſecutorib. in eādē Oaſim deportabantur. Meminit eiuſdē Oaſis Athan. apolog. de fuga ſua col. 336. & S. Hieron. epiſt. 3. cùm agit de Timaſio excōſule in Oaſim relegato. deſcribitur is locus à Zoſimo lib. quinto, pag. 90. (licet pro Oaſi Aſſe, mendosè legatur) Is, inquit, erat locus inſigniter ſterilis, à quo nemo poſſet euadere, qui deportaretur, nam terra in medio arenoſa & vaſta prorſus & inhabitata notitiam tēdentibus huc omnem adimit, partim, quòd venti arena veſtigia compleant & aboleant; partim, quòd nec abor vlla, nec domiciliū ſit, quæ indicium aliquod iter facientibus ad coniecturā relinquere poſſint. hęc Zoſimus de Oaſi. Locus quidem complurium ſanctorum exilio illuſtratus olim fuit, vt S. Athanaſius ſcribit in apolog. de fuga ſua, eadem ſolitudo ſancti Hilarionis pręſentia, qui tempore Iuliani Apoſtatę illic annum egit (ut S. Hieronymus ſcribit in Hilarione) eſt clarior reddita: ſed poſtea exilio impij Neſtorij, qui illuc eſt relegatus, ut tradit Euagri. lib. 1. c. 7. eſt īfamis effecta. Nota legibus fuit huiuſmodi relegatio, dicta enim fuit deportatio Oaſena, ſic appellatam inuenies in l. 1. tit. de Nili aggeribus Cod. Theod. quod quidem nomen nondum plenè germaneq; explicatum hactenus reperi penes interpretes iuriſconſultiſſimos.

13 Idibus Iunij. Luna. C xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

ROMÆ via Ardeatina natalis ſanctæ Feliculæ [a] virginis & martyris, quæ Flacco nolens nubere, nec idolis immolare, tradita eſt cuidam iudici, qui eam in confeſſione Chriſti perſeuerantem, poſt tenebricoſam cuſtodiam, & famis inediam, tamdiu fecit in equuleo torqueri, donec emitteret ſpiritum; & ſic demum deponi, & in cloacam præcipitari: quam ſanctus Nicomedes eadem via ſepeliuit. In Africa ſanctorum martyrum Fortunati [b] & Luciani. Bybli in Palæſtina ſanctæ Aquilinæ [c] virginis & martyris, quę annos duodecim nata, ſub Diocletiano Imperatore & Voluſiano iudice ob fidei confeſſionem colaphis & verberibus cæſa, & ſubulis [d] candentibus perforata, demum percuſſa gladio virginitatem martyrio cõſecrauit. In Pelignis ſancti Peregrini [e] epiſcopi & martyris, qui à Longobardis pro fide catholica in Aternum flumen demerſus eſt. Cordubæ ſancti Fandilæ [f] presbyteri & monachi, qui in perſecutione Arabica amputato capite pro fide Chriſti martyrium ſubijt. In Cypro ſancti Tryphillij [g] epiſcopi. Patauij ſancti Antonij [h] Luſitani cõfeſſoris, ordinis Minorum, vita & miraculis, ac prædicatione illuſtris.

IVNII 13.

a SANCTÆ Feliculæ.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Eius martyrij acta continentur in rebus geſtis ſanctorum martyrũ Nerei & Archilei, apud Sur. tom. 3. 12. Maij. Petrus in catal. lib. 5. c. 12. de ea agit.

b Fortunati, & Luciani.] De his item Beda hac die, necnon & recentiores, aſtipulanturque vet. man. ſcript.

c Aquilinæ.] De eadem agunt etiam Græci in Menologio hac die; eiusq; martyrium cõpendio explicant, ſed fuſius Metaphraſtes ex vetuſtioribus codicibus eius acta deſcripſit, quæ refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. hac die.

d Subulis candẽtibus.] De huiuſmodi tormenti genere Ioſephus lib. de Macab. ad Polyb. his verbis meminit: Subulis etiam ferire pendentis latera ad viſcera iubet, vt per eas, quæ his ductæ erant in lõgum tramitem rimas, ad intimas fibras flamma perueniret. hæc Ioſeph. reperitur in actis Martyrum complures illorum eiuſmodi cruciamento eſſe vexatos.

e Peregrini epiſc.] Extant eius acta man. ſcri. ex quibus Petrus in catal. lib. 5. c. 113. Claruit temporibus S. Gregorij Papæ, vt eadem acta ſignificant.

f Fandilæ.] De hoc item Vſuardus, Petrus in catal. in libro quinto, cap. 114. & alij recentiores. Acta verò martyrij eius ſcripſit ſanctus Eulogius in Memor. ſanct. libro tertio, cap. 7. paſſus eſtque traditur anno octingenteſimo nonageſimo primo. à Chriſto autem anno octingenteſimo quinquageſimo tertio.

g Tryphillij epiſcopi.] Agunt de eodem Græci hac die, necnon recentiores Latinorum. Fuit hic epiſcopus Ledrenſis in Cypro, vt ſcribit Sozom. hiſt. libro 5. cap. 10. & Nicepho. libro 8. capi. 42. Agit de eodem S. Hieronymus de ſcript. eccleſ. eumque Conſtantij Imper. temporibus claruiſſe, teſtatur, meminit eiuſdem, vt de viro celebri inter ſcriptores eccleſiaſticos in epiſto. 84. ad Magnum oratorem. Vnus tantùm Metaphraſtes refert eum fuiſſe epiſcopum Callinicenſem; pluraque de ipſo refert in vita S. Spiridionis epiſcopi. Interfuit Tryphillius vnà cum Spiridione concilio Sardicenſi, vt teſtatur Athanaſ. in apolog. 2. col. 424. agit de eodem Suidas in hiſtoricis.

h Antonij Luſitani.] Extant eius egregia facta apud Sur. tom. 3. de eo plura S. Antonin. in 4 part. titu. 14. cap. 3. & alij plures. nouiſſimè verò collecta habes eius acta in chron. Franciſcanorum tomo 1. libro quinto, per totum. Migrauit ex hac vita anno Domini 1231. ſequenti verò anno à Gregorio nono Roma. Pont. receptus eſt in Sanctorum numerum. Ex præcepto Sanctiſſimi D. noſtri Sixti Papæ quinti, iuſſum eſt hac die in eius ſolemnitate recitari Officium eccleſiaſticum, quod dicitur Duplex.

Decima

14 Decimooctauo Kalen. Iulij. Luna. D xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

CÆSAREAE in Cappadocia ordinatio ſancti Baſilij [a] epiſcopi, qui tempore Valentis Imperatoris doctrina & ſapientia inſignis, omnibusque virtutibus ornatus mirabiliter effulſit, & Eccleſiam aduerſus Arianos & Macedonianos mira conſtantia defendit. Samariæ in Palæſtina ſancti Eliſæi [b] prophetæ, cuius ſepulchrum dæmones perhorreſcere ſanctus Hieronymus ſcribit: vbi & Abdias propheta quieſcit. Syracuſis ſancti Marciani [c] epiſcopi, qui à beato Petro ordinatus epiſcopus, poſt Euangelij prædicationem à Iudæis occiſus eſt. Apud Sueſſiones ſanctorum martyrum Valerij [d] & Rufini, qui in perſecutione Diocletiani à præſide Rictiouaro poſt multa tormenta iuſſi ſunt decollari. Cordubæ ſanctorum martyrum Anaſtaſij [e] presbyteri, Felicis monachi, & Dignæ virginis. Conſtantinopoli ſancti Methodij [f] epiſcopi. Viennæ ſancti Aetherij [g] epiſcopi. Apud Ruthenos ſancti Quinctiani [h] epiſcopi.

I V N I I 14.

a BASILII.] Hæc eſt dies ordinationis eius. Natalis aūt, cùm ex hac vita migrauit, ſupra kal. Ianuar. Agunt de eodē hac die Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri Latinorum. Contigit autem Baſilij ordinatio poſt Euſebij prædeceſſoris obitum, Valentiniano & Victore conſulib. eſt annus Domini ſecundùm veriorem ſupputationem, 369. Agit de eiuſ ordinatione S. Greg. Nazian. in oratione de laudibus Baſil. & in ea, quā habuit in funere patris, inſuper epiſt. 22. 23. 24. ad diuerſos, & 29. ad S. Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, cùm conueniſſet ad electionem Baſilium. Luculentiſſimum encomium in ſanctum & magnum Baſilium inſigni oratione deſcripſit beatus Ephræm Syrus, illuſtris & antiquus Eccleſiæ ſcriptor S. Baſilio σύγχρονος, & amiciſſimus, eſt inter nondum impreſſa, quæ à ſe è Græco cōuerſa, & ſcholijs, vbi opus eſt illuſtrata, propediem vnà cum alijs eiuſdē auctoris operib. quotquot hactenus Græcè reperiri potuerunt, in lucē editurus eſt. R. D. Gerardus Voſſius S. Theol. Doctor Germ. mihi Romę longè amiciſſimus. Encomium aūt illud in magnū Baſilium eſſe S. Ephræm Syri, vel ex ipſa inſcriptione conijcitur, vel quòd ſeipſum non ſemel in eadē oratione encomiſtica nominet, & quæ ipſi cū Baſilio acciderint, inter alia commemoret. eſt eius exordium: Κλίνατέ μοι τὰς ἀκοάς, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ διηγουμένῳ ὑμῖν καλλίστην διήγησιν. hoc eſt: Præbete mihi aures fratres chariſſimi & pulcherrimā vobis hiſtoriam enarrabo. &c. quin idem Ephrem eiuſdē ſui ipſius encomij meminit in oratione in quadraginta martyres, quā & præclaris laudibus exornat eundem S. Baſiliū, referens eius certamē aduerſus Arianos ſuſceptum. Reperitur & pereleg ans quædam ſub nomine incerti, ſed antiqui auctoris Græci σύγκρισις, aut ſi malis ὁμοίωσις antehac non edita ſanctorum Baſilij, & Ephræm, copioſam laudationē vtriuſq; cōtinens, quā ex vetuſtorum man. ſcrip. codicum Græcorum collatione, licet anonymā, ſimul cum operib. S. Ephræm, idē auctor breui eſt editurus: qui illā ex probabilib. coniecturis tribuit Amphilochio ep̄o, tantorum ſanctorū ſtudioſiſſimo. Incipit autē σύγκρισις illa: Ἀδελφοί, διήγησιν βούλομαι ποιήσασθαι ὠφέλιμον, φημὶ δὴ Βασιλείου τοῦ ἀοιδίμου, καὶ Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου hoc eſt: Fratres, vtilem vobis narrationem inſtitui facere de celebri Baſilio & Ephræm Sy-

IN Lucania apud Silarum flumen natalis ſanctorum martyrum Viti,[a] Modeſti, atque Creſcentiæ, qui ſub Diocletiano Imperatore è Sicilia illuc delati, ibidem poſt ollam feruentis plumbi, poſt beſtias, & cataſtas diuina virtute ſuperatas,[b] curſum glorioſi certaminis peregerunt. Doroſtori in Myſia ſancti Heſychij[c] militis, qui cum beato Iulio comprehenſus, ſub Maximo præſide poſt eum martyrio coronatus eſt. Cordubæ in Hiſpania ſanctæ Benildis[d] martyris. Zephyrij in Cilicia ſancti Dulæ[e] martyris, qui ſub præſide Maximo ob Chriſti nomen virgis cæſus, in craticulà poſitus, feruenti oleo incenſus, aliaq. paſſus, martyrij palmam victor accepit. Palmyræ in Syria ſanctarum martyrum Libyę[f] & Leonidis ſororum, & Eutropiæ puellæ annorum duodecim, quæ per diuerſa tormenta ad coronam martyrij peruenerunt. Apud Valencenas depoſitio ſancti Landelini[g] abbatis. Aruernis ſancti Abrahæ[h] confeſſoris, ſanctitate ac miraculis illuſtris.

IVNII 15.

[a] VITI, Modeſti, & Creſcentię.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta ex antiquis codicibus man. ſcript. primùm edidit Mombr. tomo 2. Petrus in catalog. lib. 5. cap. 118. in compendium redegit, fuſius eadem Sur. tom. 3. habemus eadem manuſcript. vetuſto charactere Longob. Corpus venerandum S. Viti tranſlatum eſſe Roma Pariſios, ſcribit Sigeb. in chron. an. Domini 755. Inde verò, vt idem ait, in Saxoniam delatum eſt anno à Chriſto 836. vnde, inquit, Franchi teſtati ſunt, quòd ab illo tempore gloria Francorum in Saxones tranſlata eſt. De eadem tranſlatione, & religioſo cultu ſancti Viti apud Saxones, plura ſcribit Vuitichind. lib. 1. geſt. Saxon. Saxo Grammat. hiſto. Dani. lib. 14. Martin. Polon. Albertus Cranth. in Metrop. Saxon. lib. 3. cap. 6. nouiſſimè Sur. tomo 7. ex auctore recitat, qui præſens interfuit, factamq; refert dicto anno Domini 836. indict. 14. Ludouici Imp. an. xxiij. Quòd pertinet ad tranſlationem aliorum ſanctorum martyrum corporum Roma in Gallias, vel in alias Tráſalpinas prouincias ſæpe factas; noſſe debemus id agi cœptum eo tempore, quo Franchi Romanã Eccleſiam à Longobardis alijsq; tyrannis vindicantes, multis officijs de eadem ſunt optimè meriti; quod enim olim aliàs fuerat intentatum; tunc à Romanis Pontificibus conſequi cœperunt. Nam vetus Romanæ Eccleſiæ conſuetudo non tantùm abhorruit, vt corpora ſanctorum Roma tráſferri pateretur; verùm nec tenues reliquias ex eis detrahi quoquomodo permitteret. In hac ſententia S. Gregorius in regiſt. lib. 3. epiſt. 30. ad Conſtantiam Aug. hæc ait: In Romanis namq; vel totius Occidentis partibus omnino intolerabile eſt, & ſacrilegum, ſi ſanctorum corpora tangere quis fortaſſe voluerit: quod ſi præſumpſerit certum eſt, quia hęc temeritas impunita nullo modo remanebit. Pro qua re de Græcorum conſuetudine, qui oſſa leuare ſanctorum ſe aſſerunt, vehementer miramur, & vix credimus, &c. His conſentiunt, imò & planius declarant ea, quæ S. Germanus ac eius collegę legati Apoſtolici reſcripſerunt ad Hormiſdam Papam ſub conſulatu Ruſtici, anno Domini 520. Conſtantinopoli cùm eſſent; & inter alia hęc verba: Iuſtinianus filius veſter magnificus res conuenientes fidei ſuæ faciens baſilicam Apoſtolorum, in qua deſiderat ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli, & beati Laurentij reliquias eſſe, conſtituit: Sperat per paruitatem noſtram, vt prædictorum ſanctorum reliquias celeriter concedatis. Habuit quidem petitio prædicti viri ſecundum morem Gręcorum. Et nos contrà, conſuetudinem ſedis Apoſtolicę expoſuimus. accepit rationem. Et quia talis eſt eius feruor fidei, qui meretur quicquid de ſede Apoſtolica depoſcerit; & talis eſt, qui ſperat vnde & ſalus animę & fidei accreſcat, talibus deſiderijs poſtulata competit non negare. Vnde ſi beatitudini veſtrę videtur: Sanctuaria beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ſecundum morem, ei largiri pręcipite; & ſi fieri poteſt, ad ſecundam cataractã ipſa Sanctuaria deponere, veſtrũ eſt deliberare, &c. Extant ad eoſdem legatos Hormiſdę Papę de eadem re ſcriptę litterę, alię itidem ad Iuſtinianum, ſignificãtis ſe tantùm Sanctuaria mittere. Extant dictę litterę apud nos man. ſcrip. ex codice Vaticano acceptę. Per Sanctuarium antè velum intelligere debemus, quod S. Gregorius

innuper

in nuper citata epiſt. ad Conſtantiam epiſtola Brã deum appellat, ex quo ſanguis effluxit, cùm à ſancto Leone Papa (vt ait) forcipibus incideretur; alibi autem idem appellat velamen, quod admoueri ſolitum erat ſanctis martyrum corporibus, vt lib. 4. epiſt. 44. ex ſynodo Romana, & lib. 12. decret. 4. Brandeum item appellat velum illud Ioannes diac. in vit. S. Gregor. lib. 2. c. 42. cùm ingens de ea re miraculum narrat. Ex quibus omnibus liquet, non corpora, non fragmina oſſium, vel tenuem raſuram illorum, ſed tantùm velum ſacris admotum reliquijs, pro magno munere, conſueuiſſe Romanos Pōtifices ad clariſſimas perſonas, illas cupientes, tranſmittere. Græcorum autem ab his fuiſſe diuerſam conſuetudinem, ex prædictorũ aſſertionibus vidimus.

b Superatas.] Beda, & Ado in ſuis Martyrologijs inter alia tormenta addunt, ſanctum Vitum à Valeriano iudice cathonis cęſum. alij Codices habent: Cathomo cęſum. Molanus multum laborat circa huius uocis intelligentiam; multaq; ne erudité cùm dicat, nec tamen rem aſſecutus ſibi ipſi viſus eſt. Arbitratus ſum aliquando textum eſſe deprauatum, vt pro cathomis, latomijs, ſit reſtituendum. de eo etiam genere tormentorum hæc Iſidorus lib. 5. origin. Latomia (licèt alij plerique codices habeāt lautumna) eſt ſupplicij genus ad verberandum aptum, inuentum à Tarquinio ſuperbo ad pœnas ſceleratorum. Iſte enim prior latomia ſeu lautumias, tormenta, fuſtes, metalla, atq; exilia adinuenit. &c. acquieſcerem prædictę Iſidori interpretationi, niſi Feſtus, Liuius, Plautus, alijque antiquiores latomias, ſeu latumias, vel lautumias (vt legitur apud Plautum in penul.) lapidicinas intelligerent, vel ipſa loca cæſis lapidibus excecta, quo ſenſu & carcer Syracuſanus, de quo Cic. in Ver. lib. 7. latomia eſt appellatus, ſic & omnis carcer, vt l. 9. ff. ex quibus cauſis maior: Incluſos veluti latomijs, vinctorum numero haberi placet, quia nihil intererſit parietibus an; compedibus teneantur. habent eandem uocem, cathomum, Beda, & Ado die 18. Nouembris in Romano mart. ſed in alio ſenſu, cùm dicant: Cathomo ſuſpendi eum, ac verberari iuſſit; per cathomum vinculum quoddam intelligentes, quo martyr ad uerbera ſuſpenſus eſſet. arrideret mihi quod Molanus è Græca voce deducit, ut κάτωμος; idem quod dimiſſis armis, quod pedibus uidelicet in altum ſuſpenſis, ſic martyr ad uerbera expoſitus fuerit: ſed quoniam eiuſmodi non legĩtur in actis eiuſdem martyris, neque apud Prudentium in Romano, neque apud alios, qui paſſionem eius retexerunt, ſicut ipſe, ita & ego his minus aſſentior. Remaneat itaque adhuc integra quęſtio de Cathomo.

c Heſychij.] De quo item Beda, Vſuardus, Petrus in catal. lib. 5. c. 56. & in Iulio martyre eod. lib. cap. 119. & alij recentiores.

d Benildis.] Scripſit nobile certamē eius S. Eulogius in memor. ſanct. lib. 3. c. 9. paſſamque tradit, æra octingenteſima nonageſimaprima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimotertio.

e Dulæ.] Agunt de eodem Græci in Menologio, vbi de eo pluribus; fuſius autem Metaphraſtes, quem Latinè à ſe redditum recitat Lipom. tom. 7. ex quo Sur. tom. 3. De Zephyrio ciuitate, de qua hic habetur mentio, agit Plin. lib. 5. c. 27. & alij.

f Libyę, & Leonidis.] Harum martyrium narrat S. Brienna in actis S. Febronię, quę extant apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. his verbis: Recordare Libyam & Leonidem ſorores illas duas, quæ martyrium glorioſè pertulerunt, è quibus Libya ipſa gladio percuſſa, capite priuata eſt; Leonis verò in ignem coniecta fuit. Recordare quemadmodum puella Eutropia duodecim annos nata martyrium ſuſtinuerit. &c.

g Landelini.] Huius acta retulit Sur. in tom. 3. diuerſa ab his ſcripta fuiſſe à Philippo abb. teſtatur Molan. in addit. ad Vſuard. qui & de eo pluribus agit in indiculo SS. Belg. Tritthem. etiam de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 100. cumque claruiſſe ait, anno Domini 660. conſtat quidē uixiſſe temporibus S. Martini Papæ & martyris, à quo & munus prędicandi ſuſcepit, nauiterq; impleuit.

h Abrahę.] Scripſit eius res geſtas Gregor. Turon. lib. ſanctor. patrum cap. 3. Agit de eodem in hiſt. de geſt. Franc. lib. 2. cap. 21. in fin. De hoc ipſo ſcripſit egregium epitaphiū Sidonius Apol. quod vnà cum epiſtola dedit ad Voluſianum epiſcopū. lib. 7. epiſt. 18. claruit circa ann. Domini quadringenteſimum ſexageſimum.

xj. F Sextodecimo Kal. Iulij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

VESONTIONE in Gallijs ſanctorum martyrum Ferreoli [a] preſbyteri, & Ferrutionis diaconi, qui a beato Irenæo epiſcopo ad prædicandum verbum Dei miſſi, poſtea ſub Claudio iudice diuerſis pœnis excruciati, gladio feriuntur. Tarſi in Cilicia ſanctorum martyrũ Quirici [b] & Iulittæ matris eius, ſub Diocletiano Imperatore: quorum Quiricus triennis puellus, cum matrem, quę ante Alexandrum præſidem neruis diriſſime cędebatur, implacabili luctu lugeret, ad gradus tribunalis illiſus interijt: Iulitta verò poſt dira verbera & grauia tormenta, martyrij ſui curſum obtruncatione capitis impleuit. Moguntiæ paſſio ſanctorum Aurei, [c] & Iuſtinæ ſororis eius, & cæterorum martyrum, qui ſynaxim in eccleſia agentes, ab Hunnis Germaniam diripientibus trucidati ſunt. Amathuntæ in Cypro ſancti Tychonis [d] epiſcopi, tempore Theodoſij iunioris. Lugduni depoſitio beati Aureliani [e] epiſcopi Arelatenſis. Nannete in Britannia minori ſancti Similiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Miſnæ in Germania ſancti Bennonis [g] epiſcopi. In Brabantia ſanctæ Lutgardis [h] virginis.

IVNII 16.

a FERREOLI, & Ferrutionis.] De his item Beda hac die, Vſuardus, Ado, & alij. Horum martyrum de ſcriptum habetur in actis ſanctorũ Felicis & Fortunati, apud Sur. tomo 2. die 23. April. & tom. 7. De miraculis ad ipſorum ſepulchrum agit Greg. Turon. lib. de gloria marty. c. 71. Fuit præterea Ferreolus alius martyr & epiſc. Vienneñſis, de quo ſuo loco plura inferius, ad xiiij. Kalen. Octobris.

b Quirici, & Iulittę.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & cęteri Latinorum, Græci autem in Menologio idibus Iulij, vbi Tarſi Ciliciæ eos occubuiſſe martyrio tradunt: quod verum eſſe, legitima eorumdem acta teſtantur. ex his pleriq; Latinorum ſunt corrigendi, qui Antiochię eos paſſos referunt. Exciderunt proculdubio ea acta Quirici & Iulittę, quę S. Gelaſius Papa, vt commentum hæreticorum, ex quibus & ſubſannandi tribueretur occaſio, procul reiecit in decret. de ſcript. apocryph. apud Gratian. diſt. 15. cap. ſancta Rom. Diuerſa omnino ab illis cenſentur ea, quę recitat Metaphraſtes, quæ & retulit Lipom. in tom. ſextum, & Sur. in tom. tertium, necnon Mombrit. licet paulò diuersè in tomum 2. quorum ſummam. Græci referunt in Menologio, & hic breuius comprehẽſa narrantur. Molanus in addit. ad Vſuard. 2. edit. poſt Lipomani & aliorum eruditorum ſententiã, dum probat eadem à Metaphraſte edita acta prędictorum martyrum; addit, Gelaſium non intellexiſſe de illis ipſis actis Grecè conſcriptis, ſed quæ Latinè edita in vet. man. ſcript. habentur: ea videlicet, quorũ eſt exordium: Domino Fratri & coëpiſcopo Zoſimo Theodorus. &c. De erudito ac prudẽtiſſimo uiro, quid iam iure dicam, nihil habeo, niſi hoc vnum, quod inciderit in eadem acta deprauata: Siquidem illa acta Quirici & Iulittę, quę ſcripſit Theodorus epiſcopus ad Zenonem coëpiſcopum; quæ & in vetuſtiſſimo codice habemus in noſtra bibliotheca, ſunt ſanè eiuſmodi, vt in omnibus conueniant cum ijs, quę vel Metaphraſtes edidit, vel in Græcorum Menologio, vel hic ſummatim collecta narrantur: ſed & eò fideliora exiſtimanda ſunt, quòd certus inſcribitur auctor, qui (ut ipſe profitetur) in id preſertim incumbit; vt vera, certaq; de ijſdem ſanctis martyribus acta ex antiquis monimentis edendo; falſa illa, vt ait, inſulsè, mendaciter, ac denique hereticè à Manichæis de ijſdem ſanctis conſcripta, abolenda, & ab eccleſia catholica prorſus proſcribenda curaret. ex huiuſmodi Theodori epiſcopi prefatione, ſatis notatur, quænam illa fuerunt horum martyrum acta à Gelaſio improbata. de eo enim actorum libello, hæc ibidem Theodorus: Tali, inquit, erat execratione digeſtus, vt meritò huic coaptetur illa ſententia, quam quidam contulit patrum: Verè (inquiens) ranæ & culices digni ſunt iſta ſcriptura. Nã (quia textus ille ſatis declarat) datur conijci (Deo amabilis) vt Manichæorum ſit iſta deſcriptio, qui crucem Chriſti ſcandalum & ſtultitiam putant. hęc & alia ibi Theodorus; qui & ſynceriſſima illorum acta edidit, accepta (vt ait) à Martiano Tribuno Notario, qui eadem nactus fuerat à Zenone Iſaurię epiſcopo. Exſcripſiſſe ex Theodorus videtur tempo-

temporibus Iuſtiniani Imper.longè ante tempora Metaphraſtes. Tranſlata fuiſſe horum ſanctorum martyrum corpora in Gallias per ſanctum Amatorem epiſcopum Antiſiodorenſem, prædeceſſorē ſancti Germani,cùm in Orientem peregrinatus eſſet,tradit Mombrit.vbi ſupra.

c Aurei,& Iuſtinæ.] Agunt de his hac item die Beda,Ado,& recentiores. De graſſatione Barbarorum in Moguntinam eccleſiam, ſcribit in primis Ammianus Marcellinus lib.27.itemq; S.Hieron.epiſt.11. ad Ageruchiam. An autem illarum cladium tempore hi paſſi ſint, vel quando poſtea Attila irrupit in Gallias, nobis non ſatis eſt exploratum. Sanè quidem tam S.Hieron.quàm Ammianus teſtantur,tunc temporis multa millia hominū fuiſſe Moguntiæ in eccleſia trucidata.De miraculis S.Aurei cōſcriptum eſſe libellum,teſtatur Molan.in annot.ad Vſuardum.

d Tychonis epiſc.] De eo item hac die Græci in Menologio, vbi tradunt hunc à S. Epiphanio epiſcopo Salaminę Cypri fuiſſe ordinatum epiſcopum temporibus Arcadij Imp.

e Aureliani epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus,Ado,& alij.Nonnulli hunc Aurelium dicunt, atque ita ſubſcribitur concilio Aurelianenſi quinto.cui lectioni conſentit S.Gregorij Papę epiſtola ad Vigilium epiſcopum Arelat.115.lib. 7. regiſtri ind.2.at verò Aurelianus, & non Aurelius dictus habetur in actis Quintę ſynodi. Ad hunc ipſum Aurelianum epiſcopum Arelatenſem extat epiſt. Vigilij Papæ:quę recitatur in Quinta ſynodo collat. 7. Dicta ſynodus Aurelianenſis, cui interfuit Aurelianus, celebrata eſt anno triceſimo octauo Childeberti filij Clodouei regis Francorum; eſt annus Domini quingenteſimus quinquageſimusſecundus.

f Simliani epiſcopi.]Vſuardus de eodem hac die,aſtipulanturq; vet.man.ſcript.

g Bennonis epiſcopi.] Hunc Hadrianus ſextus Rom. Pont. numero ſanctorum adſcripſit, ut ex eius actis apparet:idque in eiuſdem Hadriani Itinerario teſtatum habetur. Scripſerat idem olim Tritthemius abb.ad Iulium Papam epiſtolam 64. id expoſcente Georgio duce pro canonizatione S.Bennonis, in qua hæc inter alia de eius uita atque miraculis: Vita Bennonis ſanctiſsima, plena uirtutibus à vetuſtioribus ſuisque contemporaneis luculenter habetur deſcripta: & multa quotidie in eccleſia Miſnenſi ad eius tumulum fiunt miracula.hæc ille. De eodem Cochlęus in commēt. de act. & ſcript. Luth. anno Domini 1524. Extat de eius canonizatione Pōtificium diploma, quod hactenus aſſeruatur Romę in eccleſia S. Marię de Anima nationis Teutonicorum, quo quidem ſignificatur,anno Domini 1523.die Dominico, in die feſto ſanctiſſimæ Trinitatis, qui fuit 31. Maij. à dicto Pontifice canonizatos eſſe S.Bennonem epiſcopum Miſnenſem, & S.Antoninum archiepiſcopum Florentinum, ſolemnitatemq; S.Bennonis relatam eſſe ad decimam ſextam diem menſis Iunij, atque ab eodem Pontifice conceſſam plenariam indulgentiam,eandem Eccleſiam, ea die, viſitantibus. Huius autem prę clariſſimas res geſtas Hieronymus Emſer ſcriptis mandauit, recitantur apud Sur.tom. 7.ibidem auctoris carmen, & ſacer hymn. Bartholom. Steni. Migrauit ex hac uita anno à Chriſto Domino 1106. ætatis ſuę nonageſimo ſexto, ſedis autem quadrageſimo.

h Luthgardis.] Eius acta conſcripſit Thomas Cantipatrenſis;deſcripſit uerò Sur. tom.3. De ea item agit Molan.in indic.ſanct.Belgij, & in addit. ad Vſuard.hac die.defuncta eſt anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimoſexto.

G Quintodecimo Kal.Iulij.Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

ROMAE natalis ſanctorum ducentorum [a] & ſexagintaduorum Martyrum,qui in perſecutione Diocletiani pro fide Chriſti necati,poſiti ſunt via Salaria veteri ad Cliuum cucumeris. Tarracinę ſancti Montani [b] militis, qui ſub Hadriano Imperatore & Leontio conſulari,poſt multa tormenta martyrij coronam accepit. Apud Venafrum ſanctorum martyrum Nicandri [c] & Marciani,qui in perſecutione Maxi-

miani capite cæſi ſunt. Chalcedone ſanctorum martyrum Manuelis, [d] Sabelis, & Iſmaelis, qui pacis cauſa apud Iulianum Apoſtatam pro rege Perſarum legatione fungentes, cum Imperatoris iuſſu idola venerari compellerentur, idq́; conſtanti animo recuſarent, gladio feriuntur. Apolloniæ in Macedonia ſanctorum martyrum Iſauri [e] diaconi, Innocentij, Felicis, Hieremiæ, & Peregrini Athenienſium, qui à Tripontio Tribuno varie torti, capite obtruncati ſunt. Ameriæ in Vmbria ſancti Himerij [f] epiſcopi, cuius corpus Cremonam tranſlatum eſt. In pago Bituricenſi ſancti Gundulphi [g] epiſcopi. Aureliani ſancti Auiti [h] presbyteri & confeſſoris. In Phrygia ſancti Hypatij [i] confeſſoris. Item ſancti Beſſarionis [k] anachoretæ. Piſis in Tuſcia ſancti Rainetij [l] confeſſoris.

I V N I I 17.

a DVCENTORVM ſexag. duorũ martyrum.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. Poſiti dicũtur ad Cluũ cucumeris: eo enim nomine erat appellatum vetus cœmeterium via Salaria, ut conſtat ex indice cœmeteriorum Vrbis, quem excripſimus ex man. ſcrip. Vatican. lib. Cenſuum.

b Montani.] Cuius uitæ acta accepimus ab eccleſia Caietana. eſt illorum exordium: Montanus miles, & ciuis Romanus. &c.

c Nicandri, & Marciani.] Horum illuſtre martyrium etiam in Orientali eccleſia anniuerſaria die recolitur: agunt etenim de his Græci in Menologio ſexto idus Iunij, vbi paſſionis ipſorum cruciamenta his verbis narrantur: Certamen ſanctorum martyrum Nicãdri & Marciani, qui propter Chriſtianæ fidei confeſſionem ſub præſide Maximo in carcerem coniecti, cùm ad negationem adigi non poſſent, ferreis vngulis lacerantur, & in excelſis trabibus ſuſpenſi, atque detracti, ſuper carbones ignis extenſi, virgis deſuper verberantur, ſalſoque aceto perfuſis plagis, teſtis acutis perfricantur, lapidibus ora contuſa, & facies confractæ, poſtremò linguæ gladio exciſæ, & enſe percuſſi migrauerunt ad Dominum. hactenus ibi. Petrus in catal. lib. 5. c. 90. non niſi vltimum horum ſupplicium refert: additque paſſos eſſe prid. non. Iunij. inter Atinam & Venafrum, corpusque Nicandri Venafrum, Marciani uero Atinam, ait, delatũ: porrò Nicandri vxorem, quæ uirum ad martyriũ roborauerat, poſt triduum capitalem ſubijſſe ſententiam, tradit. Vigent hactenus in Aequicolis horum martyrum priſcæ memoriæ. Sancti Nicandri eccleſiam apud Vrbem poſitam, uia Lauicana, Gelaſius Papa dedicauit, ut apparet ex libro de Rom. Pontific. Petrus diac. bibliothec. Caſin. in lib. de vir. illuſtr. eiuſdem monaſterij c. 45. teſtatur à Petro eiuſdem cœnobij diacono ſcriptum eſſe ſermonem legendum in vigilijs prædictorum martyrum, additumq́; ab eodem officium eccleſiaſticũ, recitandum in die eorum celebritatis.

d Manuelis, Sabelis, & Iſmaelis.] Græci etiam de his in Menologio hac die; ibique eorum certamen referunt, vberius autem Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis, eadem & Lipom. tom. 6. & Sur. recitat tom. 3.

e Iſauri diac. & ſoc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, ibiq́; eorum martyrium explicant.

f Himerij epiſcopi.] De quo Petr. in catal. lib. 5. c. 122. & Molan. in addit. ad Vſuardum.

g Gundulphi epiſcopi.] De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & Galeſinus ĩ ſuo Martyrologio.

h Auiti presbyteri.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Licet apud Bedã Vitus pro Auito mendosè legatur. Scribit de eo Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 3. c. 6. idemq́; de alio Auito abbate lib. de glor. confeſſ. c. 99. De eodem Auito presbytero de quo agimus, ſcribit Ado Vien in chron. & Sigebert. in chron. an. 495. Eius verò res geſtæ, atque miracula edita fuſius ſcripta refert Sur. tom. 3. Fuit eiuſdem nominis epiſcopus Viennenſis, qui ſecundus ſedit poſt ſanctum Mamertum, de quo plura Ado Vien. in chron. Vixit & alius eiuſdem nominis in Oriente, Auitus monachus, cuius meminit Suidas.

i Hypatij.] De quo item Græci agunt in Menolog. eiusq́; acta ibidem paucis referunt.

k Beſſarionis.] Græci itidem de eo in Menologio, eiusq́; vitam breui compendio comprehenſam referunt. Eſt frequens mentio de Beſſarione, eiusq́; diſciplina in Vit. patr. part. 2.

l Rainetij.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. edit. 2. teſtaturq́; eũ ex hac vita migraſſe ann. Dñi milleſimo centeſimo ſexageſimoprimo.

in tergo epiſtolę annotationem epiſtolarum, quas meas eſſe indicatis: nam verè prope earum omnium immemor eram, vt meas eſſe non recognoſcere, niſi veſtris litteris credidiſſem. Vnde maius accepi documentum charitatis veſtræ: quia plus me vobis, quàm mihi notum eſſe perſpexi. hymnos, quos deſiderabam, accepiſſe gaudeo. &c. extat hæc Paulini citata epiſtola man. ſcript. in Archiuio Nolano, quam inde deſcriptam ab erudito viro mei ſtudioſiſſimo R.D. Antonio Agellio clerico regulari pro magno accepi munere.

g Elizabeth virg.] De ea & Molanus in addit. ad Vſuardū, aitq; eius acta ſcriptis mandata p Ecbertū monachū.itē q; Einichodē abb. ipſius laudes ſcripſiſſe, tradit Tritthem. lib. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib 2.c.120. pluribus aūt lib.3.c.325. obijt q ue, vt ait, anno Domini milleſimo centeſimo ſexageſimoquinto, ſuę ætatis trigeſimoſexto

19 Tertiodecimo Kal. Iulij. Luna. B xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

MEDIOLANI ſanctorum martyrū Geruaſij [a] & Prothaſij fratrū: ex quibus priorem tamdiu iuſſit Aſtaſius iudex plumbatis cædi, quouſque ſpiritum exhalaret; ſequentem vero fuſtibus cæſum capite truncari. Horum corpora [b] Domino reuelante beatus Ambroſius ſanguine conſperſa & ita incorrupta repperit, ac ſi eo die fuiſſent interempti: in quorum tranſlatione cæcus feretri tactu lumen recepit, & plurimi vexati a dæmonibus liberati ſunt. Rauennæ ſancti Vrſicini [c] martyris, qui ſub Paulino iudice poſt plurima tormenta in confeſſione Domini immobilis permanens, capitis abſciſſione martyrium compleuit. Sozopoli ſancti Zoſimi [d] martyris, qui in perſecutione Traiani ſub Domitiano præſide poſt acerbos cruciatus capite amputato victor migrauit ad Dominum. Aretij in Tuſcia ſanctorum martyrum Gaudentij [e] epiſcopi, & Culmatij diaconi, qui tempore Valentiniani furore gentilium cæſi ſunt. Eodem die ſancti Bonifacij [f] martyris, diſcipuli beati Romualdi, qui à Romano Pontifice ad prędicandum Euangelium in Ruſſiam miſſus, cum per ignem tranſiſſet illæſus, Regemq́ue ac populum baptizaſſet, a furente Regis fratre necatus, optatam martyrij coronam accepit. Rauennæ ſancti Romualdi [g] anachoretæ, monachorum Camaldulenſium patris, qui collapſam in Italia eremiticam diſciplinam reſtituit, ac mirifice propagauit.

I V N I I 19.

a GERVASII, & Prothaſij.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio prid. idus Octobr. Feruntur horū res geſtæ ſcriptę à ſancto Ambroſio, ex libello Philippi: eas refert Mombrit. tom. 1. Lipom. tomo 1. ac demum Sur. tom. 3. Deſcripſit autem & alia horū acta Metaphraſtes, quę Lipomanus ſuper diuerſitate narrationum, vtcunque concordare conatus eſt, recitat eadem Sur. tomo. 3. his non diſſimilia ſunt ea, quæ actis ſanctorum Syri & Euentij intexta habentur, deſcripſit eadem Sur. tom. 7. die 12. Septembr.

Septembr. ex man.ſcript. At non tantùm me reddit ancipitem, quòd in prædictis actis nomine ſancti Ambroſij editis, nulla de Nazario & Celſo habeatur mentio, vel quod ſub diuerſo præſide paſſi habeantur, quæ & Lipom. excuſat: ſed quod me maiori difficultate inuoluit, eſt illud in primis; quòd non tantùm in prædictis nulla habeatur de Nerone mentio, vel alterius cuiuſpiam Imperatoris, ſed Auguſtorum plurium tunc ſimul regnantium idem auctor meminerit; adeò vt ad alia tempora potius quàm Neronis illorũ martyrium referre videatur. Huc accedit, quòd dum de bello Marcommannico ibi mentio fit; nihil ſanè eſt, vt ea ad Neronis tempora poſſint accommodari; ſi quidem nullum tale bellum tunc geſtum eſſe, perſpicuum eſt. Cùm itaque ex illis actis exploratum habeatur, plures Auguſtos tunc ſimul imperaſſe, inſuper & Marcommannicum bellum excitatum eſſe; cogimur vel inuiti in eam ire ſententiam (ſi tamen ea acta certa, firmaque, & Ambroſij eſſe dixerimus) vt credamus hos paſſos eſſe temporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucij Veri Auguſtorum, quorum Imperij anno decimoquarto (vt ſcribit Euſeb. in chronico, & Iulius Capitolinus, ac cæteri omnes affirmant) Marcommannicum bellum exortum eſt. Sanè quidem nec Beda, nec Vſuardus, vel Ado, aut antiquorum aliquis, vel vetera man. ſcrip. cùm de his martyribus agunt, vel de eorum parente Vitali ad 4. Kalend. Maij, vllam de Nerone faciunt mentionem. Hæc tamen alijs expedienda relinquimus. Meminit eorundem martyrum Sanctus Ambroſ. in Lucam lib. 7. cap. 13.

b Horum corpora.] De horum inuentione extat ſermo S. Ambroſij 5. de ſanc. & lib. 7. epiſt. 53. 54. edit. Rom. Agit de eadem S. Auguſt. ſæpius, vt in lib. 9. confeſſ. cap. 7. ſer. 39. de diuerſ. cap. 5. & de ciuit. Dei lib. 22. cap. 8. Paulinus in vit. ſancti Ambroſij, auctor libri de vita perfecta apud Hieron. tomo 9. Gregor. Turon. de glor. martyr. cap. 47. legi & de ea hymnum in breuiar. Tolet. Conſtat autem prædictorum ſanctorum martyrum reliquijs quamplurimas eccleſias eſſe locupletatas, eorumq; nomine erectas eſſe memorias. Romæ etenim Veſtina illuſtris fœmina in ipſorum honorem baſilicam conſtruxit, quam S. Innocentius Papa dicauit, & titulo exornauit, Veſtinæque titulus, vel ſanctorum Geruaſij & Prothaſij dictus reperitur. de his in lib. de Rom. Pontificibus in Innocentio Papa, & in regiſtr. S. Greg. lib. 9. epiſt. 22. dicitur hodie titulus S. Vitalis, cuius ornamento inſignitus eſt presbyter Cardinalis Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Donatus Ceſius de noſtra Congregatione optimè meritus. ſanctus Paulinus eorundem reliquias in Fundana baſilica à ſe erecta collocauit, vt ipſe ſcribit ad Seuerum epiſt. 12. S. Gaudentius eadem ſacra pignora condidit in baſilica ad Concilium ſanctorum dicta, vt ipſe refert in ſerm. de eius dedicatione habito: Gallia etiam ferè tota iiſdem reliquijs ditata eſt. teſtis eſt de his Gregor. Turon. vbi ſupra cap. 47. cùm de his agens, ait: Per totum Galliarum ambitum, Deo propitio, ſunt delatæ. & paulò poſt: Ex hoc enim eorum reliquiæ affatim collectæ, per vniuerſam Italiam & Galliam ſunt diuiſæ, idemque lib. 10. cap. trigeſimoprimo hiſto. Franc. agens de eccleſia erecta Turoni, ibi horum reliquias poſitas, eorumque nomine eam appellatam eſſe teſtatur. Pariſijs etiam in baſilica ſancti Vincentij eas eſſe poſitas teſtatur Aim. libro 2. cap. 20. ad Noricos vſque eaſdem eſſe delatas, ſcribit Eugipius abb. in vita Sancti Seuerini Noricorum Apoſtoli. Conſtat inſuper tranſmarinas Africanæ eccleſiæ oras tantis fuiſſe muneribus exornatas. cùm etenim ſcribat S. Auguſtinus de ciuitate Dei lib. 22. c. 8. in Victoriana villa nomine prædictorum martyrum erectam eſſe memoriam, conſequens eſt, vt eorum martyrum reliquijs minimè caruerit. nam abſque reliquijs martyrum in eorum honorem eccleſias erigi, prohibuerat concilium Africanum, can. 50.

c Vrſicini.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recenſet eius acta Petrus Damiani in ſermone de S. Vitale & Valeria; refert eum Sur. tomo 2. 28. Aprilis, & Mombrit. in ſancto Vitale tomo 2. Hieron. Rub. hiſtor. Rauenn. lib. 1. Venantius Fortun. in vita S. Martini libro 4. agens de ſanctis Rauennatis eccleſiæ, hos ſcribit verſus.

Inde Rauennatum placitam pete dulcius vrbem,
Pulpita ſanctorum per religioſa recurres,
Martyris egregij tumulum Vitalis adora
Mitis & Vrſicini, Pauli ſub ſorte beati,
Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe,
Fuſus humi ſupplex, & templa per omnia curre.

d Zoſimi.] De eodem item Græci hac die in Menologio. Deſcripſit eius acta Metaphraſtes, quæ retulit Lipom. in tomo 7. & Sur. tomo tertio, hac die.

e Gaudentij, & Culmatij.] Horum acta man. ſcript. accepimus ab eccleſia Aretina.

f Bonifacij.] Huius egregia facta Petrus Damiani conſcripſit in vita S. Romualdi, quæ extat apud Lipom. tom. 8. & Sur. tom. 3. hac die. Vixit temporibus Othonis Imp. cuius erat affinis, circa annum Domini milleſimum.

g Romualdi.] Scripſit (vt nuper diximus) eius præclara acta Petrus Damiani, qui cum affirmat vixiſſe annos centum viginti, quorum viginti in ſeculo, tres in cœnobio, reliquos verò exegit in ſolitudine. Tranſlatum tradunt eius corpus Fabrianum oppidum in Piceno, vbi magna veneratione colitur, trãſlationis hiſtoriam man. ſcrip. accepimus.

20 Duodecimo Kal.Iulij.Luna. C vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

NATALIS ſancti Siluerij [a] Papæ & martyris, qui cum Anthimum epiſcopum hæreticum ab Agapito prædeceſſore ſuo depoſitum re ſtituere noluiſſet, agente impia Theodora Auguſta à Beliſario in exilium pulſus ad inſulam Pontiam, [b] ibidem pro fide catholica multis ærumnis confectus defecit. Romæ depoſitio ſancti Nouati, [c] filij beati Pudentis ſenatoris & fratris ſancti Timothei presbyteri, & ſanctarum Chriſti virginum Pudentianæ & Praxedis, qui ab Apoſtolis eruditi ſunt in fide. Horum domus in eccleſiam commutata, Paſtoris titulus appellatur. Tomis in Ponto ſanctorum martyrum Pauli & [d] Cyriaci. Petræ in Palæſtina ſancti Macarij [e] epiſcopi, qui ab Arianis multa paſſus, in Africam relegatus quieuit in Domino. Hiſpali in Hiſpania ſanctæ Florentiæ [f] virginis, ſororis ſanctorum Leandri & Iſidori epiſcoporum.

I V N I I 20.

a SILVERII Papę.] De quo itē hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui. Succeſſit hic Agapeto, anno Domini 535. Egimus de eo cumulatè in Annal. eccleſ. illic de Beliſario, cuius hìc habetur mentio, locupletiùs; ubi & de mendicitate eius commētum refellimus.

b Ad inſulam Pontiam.] Licet hæc de inſula Pontia in libro de Romanis Pontificib. ſcripta habeantur: tamen Liberatus diaconus, qui eodē ſeculo claruit, in breuiar. hæreſ. Neſtorianæ & Eutych. cap. 22. apertè teſtatur S. Siluerium miſſum fuiſſe in exilium Pateram Liciæ: ſed loci illius epiſcopo apud Iuſtinianum agēte, Romam reuerti iuſſum, ab aduerſarijs in Palmaria inſula eſſe detentum; ilicq; cuſtoditum, inedia defeciſſe. hęc cùm ſcribat Liberatus, ac de Pontia inſula verbum nullū faciat, exiſtimamus (niſi ſit error in codice) ipſum erraſſe in nomine inſulę, cùm ſint ſibi proximæ, ac Palmariam, loco Pontię poſuiſſe.

c Nouati.] Agunt de eodē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius acta à Paſtore presbytero ſcripta, quę recitat Ado. Copioſius deſcriptæ habentur in rebus geſtis ſanctarum Pudentianæ & Praxedis, quarum ſupra meminimus: Erant Romæ thermę Nouati in Viminali, q̄ patuerunt olim Chriſtianis ad ſacras ſynaxes, quę & Timothinæ dictę reperiuntur, à fratre eius Timotheo: erant enim hi filij Pudentis ſenatoris, fratres verò prædictarum ſanctarum virginum, vt ex prędictis actis apparet. Habetur mentio de thermis Timothinis in actis martyrij S. Iuſtini Philoſophi, quæ legitima, germanaq; eſſe, ſuperius demōſtrauimus. extant apud Sur. tom. 3. die 12. Iunij. Paſtoris titulus, de quo hic agitur, etiā Pudentis dictus reperitur, vt eſt exēplū in cōcil. Roman. 2. ſub Symmacho, Pudentis idcirco appellatus, q cùm eius domus prius fuiſſet, ad titulum erigendum inde Paſtori conceſſa eſt. Non ignobile uel obſcurum erat Romæ Nouati nomen temporibus Neronis. ad Nouatum enim extant tres libri Senecæ, de Ira, conſcripti; meminit idem auctor & de Nouatilla in lib. de conſolat. ad Martiam.

d Pauli, & Cyriaci.] De his hac item die Vſuardus, & alij recentiores.

e Macarij epiſc.] Hic & Arius in Græcorum codice dictus reperitur; Ariusque mutatus eſt in Macarium, ob odiū ſcilicet infauſti nominis. Scribit de eo S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitar. col. 459. legiturq; inter epiſcopos, qui ſubſcripſerunt concilio Sardicenſi, tam apud Athan. in Apolog. 2. quàm etiam in tom. 1. concil.

f Florentiæ.] De eadem hac die Beda, & breuiar. Toletan. plura, & Floſ. ſanct. Hiſpan. Ad hanc

ſcripſit S. Iſidorus eius germanus libros duos contra nequitiam Iudæorum, vt teſtatur S. Ildefonſus lib. de vir. illuſtr. in Iſidoro. Idipſum Braulio in vita S. Iſidori, additq; ad eandem ſcripſiſſe libros duos de virginitate. agitur de eadem in Theſaur. concion. tom. 2. die 14. Martij.

vj. D Vndecimo Kal. Iulij. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

ROMAE ſanctæ Demetriæ [a] virginis, quæ ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronata eſt. Syracuſis in Sicilia natalis ſanctorum martyrum Rufini [b] & Martiæ. In Africa ſanctorum martyrum Cyriaci [c] & Apollinaris. Moguntiæ ſancti Albani [d] martyris, qui ob Chriſti fidem poſt longos labores & dura certamina factus eſt dignus corona vitæ. Eodem die ſancti Euſebij [e] epiſcopi Samoſateni, qui tempore Conſtantij Imperatoris Ariani ſub habitu militari incognitus eccleſias Dei viſitabat, vt in fide catholica illas confirmaret: deinde ſub Valente in Thraciam relegatur: ſed reddita pace Eccleſiæ tempore Theodoſii ab exilio reuocatus, cum iterum eccleſias viſitaret, tegula ab Ariana muliere deſuper immiſſa, confracto capite martyr tandem occubuit. Iconij in Lycaonia ſancti Terentij [f] epiſcopi & martyris. Papiæ ſancti Vrciſceni [g] epiſcopi & confeſſoris. Apud Tungrenſes ſancti Martini [h] epiſcopi. In pago Ebroicenſi ſancti Leutfridi [i] abbatis.

IVNII 21.

a DEMETRIÆ virginis.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Res geſtæ ipſius continentur in actis S. Bibianæ, de qua inferius; de ea item Petrus in catal. lib. 5. cap. 135.

b Rufini, & Martiæ.] De his ijdem qui ſupra agunt, necnon & Vuandelbertus, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

c Cyriaci, & Apollinaris.] Vſuardus item, & recentiores de his hac die agunt.

d Albani.] De eodem hac die Beda agit pluribus, quem & ſecuti ſunt nonnulli. Huius res geſtas metricè ſcripſit Rubertus monachus monaſterij Sancti Albani, vt teſtatur Trithem. in chronic. Hirſaug. idemque in epiſt. ad Albertum epiſcopũ Moguntinum refert acta eius ſcriptis mandata à Sigeardo monacho eiuſdem monaſterij. De tempore martyrij huius magna inter ſcriptores varietas reperitur; ſiquidem Beda, & alii eum ſecuti, paſſum referunt temporibus Diocletiani; contra verò alii, vt Petrus in catal. libro decimo, cap. 97. & Galeſ. dum agunt de Theoneſto eius martyrii ſocio, die 30. Octobris, temporibus Damaſi ab Arianis necatum affirmant, profitetur idipſum Molan. in addit. ad Vſuard. edit. 2. hac die. Diuersè ab his omnibus Sigebert. in chron. dum Albani, & ſociorum martyrium refert contigiſſe anno Domini 425. Habemus in vet. cod. man. ſcript. vitam S. Albani. cuius eſt exordium: Erat olim in partibus Aquilonis, &c. ſed quæ videatur apocrypha, nullamq; ſibi veriſimilem ſaltem vers dicet auctoritatem.

e Euſebii epiſcopi.] Nonnulli neſcientes Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, de quo hic agitur, perperam addiderunt nomen Cæſareæ Palęſtinæ, falsò putantes, de illo hac die agi. Hi quidem ſicut Euſebium Samoſatenſem ignorarunt, & nomen Samoſatenſe ob Paulum hęreſiarcham fortaſſe exhorruerunt; ita etiam res Euſebii Cæſarienſis parum perſpectas habuiſſe videtur: nam

etſi

etſi in S.S. Nicæno concilio, ad tempus morem gerens Conſtantino, palinodiam cecinit; tamen poſteà in conciliabulo Tyrio, alijsque eorum conuenticulis ſtetiſſe pro Arianis, omnibusq; ſtudijs fauiſſe Ario, apparet;quam ob cauſam S. Hieronymus ſæpius eum appellat anteſignanum Arianorum, S. Epiphanius alijq; veteres eandem illi notam inurunt. quo loco autem poſteriores eum habuerint, conſule patres qui inter fuerunt ſynodo ſecundę Nicęnę, act. quinta, & ſexta; videbisq; eundem ab omni orthodoxorum claſſe ſeparatū, execratumque. Agitur hic itaque de S. Euſebio epiſcopo Samoſatenſi, de quo & Græci agunt in Menologio die ſequenti; his verbis: Sancti martyris Euſebij epiſcopi Samoſatenſis, qui fuit ſub Conſtantio Imperatore feruentiſſimus orthodoxæ fidei æmulator. nam tantum fortitudinis & rerum terrenarum contemptus in ipſius animo inerat, vt in id tantùm ſtuderet, quo pacto pietas ipſa, & orthodoxa fides incrementum acciperet, licet Imperator ipſe tam contrariæ eſſet opinionis, quàm nemo alius vnquam fuerat. Itaq; cùm Imperator Conſtantius comminatus illi aliquando fuiſſet, ſe illius manum abſciſſurum, niſi diuerſum ſentiret, ipſe vtranque manum extendit; vt ſignificaret libentius ſe illarum abſciſſionem paſſurū, quàm quòd proponebatur, facturum, aut pietatem proditurum. Hunc beatum virum poſt Conſtantium & Iulianum, Valens Imperator Ariana perfidia corruptus, ab epiſcopali ſede deiecit, & ad Iſtrum fluuium exulare coegit. Verùm defuncto Valente, ad eccleſiam ſuam reuerſus, poſt multa certamina & victorias, palmam etiam martyrij hoc pacto aſſecutus eſt. Fęmina quędam Arianæ perfidiæ ſectatrix, è tecto quodam tegulam in viri ſancti tranſeuntis caput demiſit; cui tamen mulieri beatus martyr veniam largitus, & benè precatus eſt; neminem in illam permittens vlciſci, Chriſtum Dominum, & Stephanum imitatus. hæc ibi in Menologio, quæ quidem omnia à probatis Græcis auctoribus ſibi vendicant teſtimonium. Eadem etenim, aliaque plura deſcribit Theodoretus hiſtor. lib. 2. c. 31. lib. 4. c. 12. 13. 14. & de eius obitu lib. 5. cap. 14. S. Gregor. Nazianz. hunc mirificè coluit, cuius ad eundem quatuor reperiuntur datæ epiſtolę in editione Billiana, quarum prima, tertia, & quarta num. 27. 28. & 30. cum pro fide exulem conſolatur, ſecunda autem, quæ eſt 29. agit de eccleſia Cæſarienſi deſtituta paſtore, cùm eius ſuffragio ſubſtitutus eſt Sanctus Baſilius. Quantus hic fuerit, vt ex eiuſdem Theologi præclaro elogio intelligas, hæc accipe: Vnde, inquit, tuarum laudum exordium ducam, & quo nomine te propriè appellabo? an columnam, & firmamentum eccleſiæ te vocabo, aut luminare in mundo, aut glorificationis coronam, aut Dei donum, patriæ adminiculum, an fidei regulam, aut veritatis legatum; aut hæc omnia ſimul, & his plura? at hanc laudum exuberantiam, fidem propè excedentem, per ea quæ vidimus confirmabo, &c. hæc Gregorius. Voluimus hæc omnia retuliſſe, vt inſignem martyrem in Martyrologium, quaſi poſtliminio redeuntem, meritis illum preconijs venerantes digno etiam ſuſciperemus honore.

f Terentij epiſcopi.] Agunt de eo etiam Gręci hac die in Menologio.

g Vrciſceni epiſ.] De eodem agunt tabulę eccleſię Papiēſis, ex quibus etiam Galeſinus hac die.

h Martini epiſc.] De quo & Molanus hac die in additio. ad Vſuard. pluribus autem in indiculo ſanct. Belgij. In tabulis epiſcoporum Tungrenſiū ſeptimus hic ponitur ordine, Hasbanorumq; Apoſtolus appellatur: eumq; obiiſſe tradunt, anno Domini 276. Plures eiuſdem nominis reperiuntur epiſcopi ſanctitate nobiles, vel eruditione conſpicui. & vt prætereamus Mart. Turonenſem, & Martinum Romanum Pontificem fama notiſſimos; fuit & Martinus epiſcopus Mogūtinus, qui interfuit cōcilio Agrippinenſi anno Domini 346. itemq; concilio Sardicenſi, vt apparet ex Athanaſij apologia ſecunda, Martinus epiſcopus Tholoſanus, qui interfuit concilio ſecundo Arelatenſi temporibus Conſtantini, Martinus Viēnenſis, de quo Ado in chron. an. 101. Martinus Treuerenſis, qui vixit tēporibus Gratiani, de quo Seuer. hiſt. lib. 2. Martinus Galliciēſis de quo Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 5. cap 37. & ad quem extat carmen Venantij Fortunati, Martinus Bracharenſis, qui interfuit ſecundo concilio Hiſpalenſi, & pręfuit Bracharenſi, Martinus Dumienſis de quo Iſid. de vir. illuſtri. ac denique Martinus epiſcopus Aquinas, quem Tritthem. multum commendat libro 4. de vir. illuſtr. ord. ſancti Bened. cap. 262.

i Leuthfridi.] Agit de eodē hac die Vſuar. Pet. in catal. lib. 5. c. 136. & alij recētiores. claruit tēporibus Iuſtiniani Imper. & ſucceſſorum. agit de eo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 136.

22 Decimo Kalendas Iulij. Luna. E r.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

APVD Nolam Campaniæ vrbem natalis beati Paulini [a] epiſcopi & confeſſoris, qui ex nobiliſſimo & opulentiſſimo factus eſt pro Chriſto pauper & humilis, & quod ſupererat, ſe ipſum pro redimendo viduæ filio, quem Vuandali [b] Campania deuaſtata captiuum in Africam abduxerant, in ſeruitutem dedit. Claruit autem non ſolum eruditione, & copioſa vitæ ſanctitate, ſed etiam potentia aduerſus dęmones: cuius præclaras laudes ſancti Ambroſius, Hieronymus, Auguſtinus, & Gregorius ſcriptis ſuis celebrarunt. Eius corpus Romam tranſlatum, in eccleſia ſancti Bartholomæi in Inſula vnà cum corpore eiuſdem Apoſtoli honorificè aſſeruatur. In monte Ararath paſſio ſanctorum martyrum decem millium [c] Crucifixorum. Verolamij in Britannia ſancti Albani [d] martyris, qui tempore Diocletiani pro clerico hoſpite, quem ſuſceperat, ſe ipſum tradens, poſt verbera & acerba tormenta capite plexus eſt. Paſſus eſt etiam cum illo vnus de militibus, qui eum ducebat ad ſupplicium, qui in via conuerſus ad Chriſtum, proprio ſanguine meruit baptizari. Samariæ ſanctorum mille [e] quadringentorum octoginta Martyrum, ſub Coſrhoe Rege Perſarum. Eodem die ſancti Nicææ [f] Romatianæ ciuitatis epiſcopi, doctrina, ſanctiſq. moribus clari. Neapoli in Campania ſancti Ioannis [g] epiſcopi, quem beatus Paulinus epiſcopus Nolanus ad cœleſtia regna vocauit. In monaſterio Cluniacenſi ſanctæ Conſortiæ [h] virginis.

I V N I I 22.

a PAVLINI epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Eius obitum ſcripſit Vranius ipſi Paulino optimè notus, meminit enim eius epiſtola decimaſeptima. Recitat eam Vranij inſcriptionem Sur. tom. 3. hac die. De primordijs Paulini complura ſcripſit Auſonius Gallus, qui eum humanioribus litteris erudiuit. de eius migratione è Senatu ad eremum, agit Sanctus Ambroſius ad Sabinum epiſtola trigeſima edit. Rom. & Hieronymus epiſtola decimatertia. Quanti autem hunc fecerit Sanctus Auguſtinus, eius ad ipſum ſcriptæ epiſtolæ declarant, videlicet epiſtola 32. 34. 65. & 260. meminit eiuſdem de ciuitate Dei lib. primo, cap. decimo. & lib. ad ipſum ſcriptum, de cura agenda pro mortuis, ſcribit de eodem Sanctus Gregorius libro tertio dialog. cap. primo & ſecundo. Sanctus Proſper de vit. contempl. cap. 9. Venantius Fortunatus in vit. Sancti Martini libro ſecundo. Seuer. in dialog. Gregor. Turon. de glor. confeſſ. cap. centeſimoſeptimo. S. Eulog. in martyr. docum. ad Floram & alij recentiores. Legimus in veter. monumentis bibliothecæ Vaticanæ Honorij Imperatoris epiſtolam rogantis Paulinum, vt adeſſe dignaretur indictæ ſynodo cauſa ſchiſmatis Eulalij aduerſus Bonifacium Papam, ex qua quidem, quantæ Paulinus fuerit æſtimationis, ſatis apparet. Paratus vir illuſtris acta ſancti Paulini verſibus ſcribere inſtituit, vt teſtatur prædictus Vranius vbi ſupra. Carmen Euchariſticum, quod ephemerides Paulini inſcribitur, non huius quidem, vt præſefert falſa inſcriptio, ſed Paulini conſularis, cuius extant alia monimenta in collectione Chriſtianorum Poetarum eſſe conſtat. Paulinus de quo agimus (vt de eo ſcribit Vranius) ex humanis exceſſit, Baſſo & Antiocho conſulibus, anno Domini quatricenteſimotrigeſimoprimo. De eius corpore Romam tranſlato, hæc legimus in cod. man. ſcrip. vit. ſanc. quem apud nos habemus: Eius corpus nunc videtur eſſe coniunctum corpori S. Bartholomæi in inſula Lycaonia in eccleſia S. Adalberti, quę nunc vocatur S. Bartholomæi, quorum trium ſanctorum meritis ibi præſtantur beneficia plurima. hęc ibi. Porrò horum ſanctorum Confeſſio inſtaurata ac nobiliter illuſtrata eſt hiſce diebus ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo Iulio Sanctorio eius eccleſiæ Cardinali.

b Quem Vuandali.] Ingreſſi ſunt Vuandali in Africam (vt auctor eſt S. Proſper in chron. Hierio, aliàs, Hierone & Ardaburio conſſ. eſt is annus Domini, ſecundum veriorem ſupputationem, 427.

ante

ante Paulini obitum annus quintus, quo tempore Vuandali, comparata claſſe, orã Campaniȩ infeſtãtes, inde abduxere captiuos, quibus cum & Paulinus volens abductus eſt. vbi cùm eſſet, vt idẽ Paulinus prȩdixerat, rex Vuandalorum defunctus eſt, vt auctor eſt S. Gregorius dialog. lib. 3. c. 1. Porrò ſi hȩc ad Genſericum regem referas, falſa eſſe, neceſſe eſt affirmare: nam longè poſt Paulini tẽpora deceſſit Genſericus, qui regnauit in Africa annis 37. peruenitq; vſq; ad annum Domini 464. ſentiẽs hãc difficultatẽ Balduinus in ſchol. ad Optat. ea quæ ſcribuntur de Paulino captiuo, ad Alarici tempora referre conatur, ſecundum ea, quȩ de eodem Paulino ſcribit S. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 1. c. 10. Verùm eo tempore, Paulinum permanſiſſe Nolȩ, nec ductũ fuiſſe captiuum, ſatis demonſtrat liber eiuſdem Auguſtini ad ipſum Paulinum ſcriptus de cura agenda pro mortuis. prætereà nullo modo fieri potuit, ut eo tempore Paulinus duceretur captiuus in Africam, nam Italia ab Alarico deuaſtata, Africa libera remanſerat, illucq; complures Romanorum nobilium confugerant, ut tradit S. Hieronymus in epiſt. 8. ad Demetriadem, & alij. Reliquum eſt ergo, vt ea quȩ ſcribit S. Gregorius de obitu regis Vuandalorum, non ad Genſericum, vel alium, ſed ad Guntharium eius germanum regnantem in Africa referamus. Fuit enim Guntharius germanus Genſerici, ambo filij Modogiſchli regis Vuandalorum, qui diem obijt in Hiſpania, ambo hæredes in regno, amboque traiecerunt in Africam, ſed Guntharius quamprimum deceſſit, ſummaque rerum tandem potitus eſt Gẽſericus. Agit de Gunthario Procop. de bello Vuandal. lib. 1. pag. 185. & hiſt. Miſcell. lib. 14. pag. 431. Paulinus itaque ſub genero Guntharij manſit captiuus, quo ſublato de medio, Gẽſericus ſolus potitus eſt regno.

c Decem millium crucifixorum.] De his hac die Beda, cui aſtipulantur & vet. man. ſcript. recẽtiores etiam, vt Petrus in catal. lib. 5. c. 137. Mombri. tom. 1. Maurolycus, atq; eruditus Petrus Galeſ. Grȩci etiam de ijſdem agunt in Menologio hac die. Licet autem tam Latinorum, quàm Grȩcorum aſſertione ijdem martyres comprobentur: tamen Radulphus Tungrẽſ. de canon. obſeru. propoſ. 11. hæc de his ait: De decem millibus martyrum, quȩ fabuloſè (dicam donec aliud videro.) finguntur omni genere paſſionis Chriſti perpeſſi fuiſſe in monte Ararath, prope Alexandriam; nec eorum paſſio in aliquo Martyrologio authentico annotatur, nec ipſorum diem Romȩ in aliquo Kalendario antiquo potui reperire. &c. Miramur uirum alioqui eruditum & grauem, tam feſtinam de his martyribus protuliſſe ſententiam, qui Romani ſaltem Martyrologij auctoritate contineri debuiſſet; nec fruſtra excipere de kalendario Romano, cùm alia ſit ratio Martyrologij, alia Kalendarij, vbi tantùm illi ſancti ſcribi conſueuerunt, quorum recitatur officium eccleſiaſticũ. ſed etſi rei veritas tam Latinorum, quàm Græcorum teſtimonio ſatis firma videri poſſit: tamen operæpretiũ ducimus hìc de his agere, illaq; ſtabilire, q̃ alicui fabuloſa & minus credibilia videri poſſunt. Ignoſcat interim lector, ſi menſuram notationis videamur excedere. Quòd autẽ habetur in primis in eorum actis, hos paſſos eſſe in monte Ararath prope Alexandriam, conſtat quidem diuinȩ ſcripturæ auctoritate, regionem ſic dictam eſſe in maiori Armenia, vt patet ex Iſaia c. 37. in fine, iunctis his, quȩ leguntur lib. 4. reg. c. 19. in fine. & quȩ S. Hieronymus ſcribit in Iſai. lib. 11. c. 37. Quòd verò in dictis actis ponitur idem mons prope Alexandriam, data eſt ex eo aliquibus occaſio ſubſannandi, exiſtimantibus intelligi Alexandriam, quȩ eſt in Aegypto, quȩ longè admodum diſtat à monte Ararath, qui in maiori Armenia ſitus eſt. ſed non eſt dubitandum plures eius nominis fuiſſe ciuitates, & inter alias Alexandriã iuxta Tigrim poſitã, cuius meminit Plinius lib. 6. c. 27. & alij: qui quidẽ amnis interluit maiorem Armeniã, ut idem auctor tradit lib. 6. c. 9. & de hac loqui illa acta, ſatis apparet ex eo, q̃ ibi de Eufrateñſibus agitur. hæc de loci ambiguitate ſatis. Quòd autem ad tã ingentem numerum crucifixorum ſpectat, ex quo huiuſmodi hiſtoria uiſa eſt alicui eſſe commentum: ſanè quidem neque id nouum, aut portentoſum videri poterit, ſi quis legerit ea, quȩ ſcribit Ioſephus de bello Iudaico lib. 6. c. 12. vbi dum Iudȩorum cladem recenſet, inter alia miſeratione digna refert, Iudȩos omnes è muris lapſos, à Romanis comprehenſos, in dies ſingulos quingentos, & aliquando plures contra Hieroſolymorum mœnia cruci eſſe affixos; adeo vt cruces ſegetibus denſiores eſſe viderentur, atque (vt ait idem Ioſephus) propter multitudinem, quam cepiſſent, iam ſpatium crucibus deeſſet, & corporibus cruces, hæc Ioſephus, & auctor, qui fertur nomine Hegeſippi de excid. Hieroſol. lib. 5. Si hȩc ſcribunt hi de Tito natura clementiſſimo, & de loco vbi ingens erat lignorum penuria; quid de Hadriano inhumaniori, & de loco, vbi denſiſſimæ eſſent arborum ſyluȩ, quis non poterit vera exiſtimare? at ſi vetuſtius de his quæris exemplum, Q. Curtius lib. 4. hiſtor. de rebus geſtis Alexandri Magni, vbi de Tyri expugnatione agit, hȩc ait: Triſte deinde ſpectaculum victoribus ira præbuit regis: duo millia in quibus occidendi defecerat rabies, crucibus affixi, per ingens littoris ſpatium pependerunt. hæc ille. de ingẽti etiam numero crucifixorum Iudæorum rebellantium ab Alexandro eiuſdem gentis rege, meminit Ioſeph. Antiquit. lib. 13. cap. 22. Rurſus aũt idem auctor lib. 17. cap. 18. antiquit. tradit à Syriæ præſide Varo ad duo millia Iudæorum ſeditioſorũ ſupplicio crucis extinctos. Poſſet adhuc quis dubitare, dum in ijſdem actis mentio habetur de Sapore vel Sabore, cuius conſilio ijdẽ mar-

tyris crucis ſupplicium ſubiere. at conſtat ibi non agi de Sapore Rege Perſarum, qui vixit temporibus Conſtantini, ſed de alio (vt habent acta) qui tunc erat Rex Armeniæ. eam enim prouinciam Romano ſubiectam Imperio Traianus Imper. per legatos adminiſtrauit: Hadrianus autem (vt auctor eſt Spartianus in Hadriano) permiſit Armenis Regem habere: nec quemquam moueat, ſi coràm Hadriano iſthæc facta dicantur. Eſto quod nõ fuerit præſens Hadrianus: ſcimus tamen (quod & ſuperius admonuimus) commune eſſe multis martyrum actis, vt quæ ſub aliquo Imperatore à præfectis ſunt facta, coràm ipſo facta eſſe dicantur. Accedit ad hæc omnia auctoritas laudatiſſimi viri, qui eadem acta à Græcis accepta dedit latinitati. Anaſtaſius enim bibliothecarius vir quidem diſertiſſimus id egregiè præſtitit, cuius adhuc extat præfatio ad Petrum epiſcopum Gabinenſem, eiuſmodi inſcriptione, atque principio: Anaſtaſius bibliothecarius Petro epiſcopo Gabinenſis eccleſiæ. Poſt tranſlatam à me paſſionem Petri Alexandrini epiſcopi, &c. Actorum autẽ eſt eiuſmodi exordium: Saluatore noſtro apparente, &c. Legimus hæc omnia in peruetuſto cod. ce man. ſcript. monaſterij S. Cæciliæ Tranſtyberim poſiti, à quibus non ſunt valde diſſimilia, quæ Mombrit. edit. tom. 1. Non negamus tamen in his (quod in alijs ferè omnibus contigit) ineſſe aliqua, quæ leui quadam indigeant emendatione. hæc de his ſatis; quæ quidem ſi Radulpho innotuiſſent, nequaquam ea ſcripſiſſet, ſed in contrariam ſententiam potius abiiſſe, facilè exiſtimamus.

d Albani.] De quo & Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes hac die. Agit de eius martyrio Gildas Sapiens de excidio Britanniæ circa princip. Beda de geſtis Anglor. lib. 1. c. 6. & 7. Venantius Fortunatus hoc verſu meminit de eodem S. Albano.

Egregium Albanum fœcunda Britannia profert.

Eius acta fuſius ſcripta eſſe ab Vnuone, teſtatur Molanus. De eccleſia S. Albani, quam S. Germanus epiſcopus Antiſiodorenſis inuiſit; cùm Apoſtolica legatione fungeretur in Britãnia; meminit Conſtantius in vita ipſius Germani lib. 1. c. 16.

e Mille quadringentorum.] Extant horum acta in nuper citato codice ſanctæ Cæciliæ monaſterij Tranſtyberim poſiti. habemus eadem apud nos breuius enarrata.

f Nicæ Romatianæ ciuitatis epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Alicubi Nicęta pro Nicęa legitur, ſed vſitatior prima lectio. diuerſa lectio item diuerſorum codicum reperitur de ciuitatis nomine: dum apud aliquos Romatiana, vt hic ponitur, apud aliquos autem Romanæ, vel Romaniciæ ciuitatis epiſcopus dicitur. Agit de eo Gennadius de vir. illuſtr. cap. 22. & Honorius Auguſt. c. 27. Quænam fuerit iſta ciuitas cuius Nicæas fuit epiſcopus: diu multumque, fateor, quærens laboraui; ac tandem (ni fallor) rem mihi videor aſſecutus. Cenſeo enim illam eſſe Aquileiam, Nicæamq; vel Nicetam eſſe eius ciuitatis epiſcopum, ad quem extat S. Leonis Papæ epiſto. 79. ſucceſſit hic S. Chromatio, de quo frequenter meminit S. Hieronymus, cuius tempore Nicæas ipſe erat eiuſdem eccleſiæ ſubdiaconus, vir quidem eruditione & morum probitate nobilis, ad quẽ extat S. Hieronymi epiſt. 42. eiuſmodi antiqua inſcriptione: Hieronymus ad Nicæam hypodiaconum Aquileiæ. Hic (vt diximus ex hiſt. Aquileienſi lib. 1.) ſucceſſit S. Chromatio, ſuperſteſq; fuit poſt exciſam Aquileiam ab Hunnis, vt ex dicta S. Leonis epiſtola apparet, data ſub conſulatu Maioriani, anno Domini (ſecundum ſupputationem veriorem) 458. Cur autem Aquileienſis epiſcopus, Romatianæ, ſiue Romanæ, vel Romaniciæ inueniatur ſcriptus epiſcopus, ea ratio eſſe videtur, quam ex prædicta hiſtoria Aquileienſi deprompſimus. nam ex eo, quòd Aquileia fuiſſet nobiliſſima Romanorum colonia, Romana ſeu Romatiana dicta ciuitas reperitur. Suffragatur maximoperè huic veritati, dum S. Chromatius prædeceſſor S. Nicæ, de quo agimus, in egregio commentario, quem ſcripſit de octo beatitudinibus, in eius titulo inſcriptus reperitur: Chromatius epiſcopus Romanus. edidit eum ex antiquis codicibus Margarin. in tomo 7. bibliothecæ ſuæ. Leander recens coſmographus dum agit de Aquileienſi ciuitate, eam ſecundam Romam vocatam dicit pag. 459.

g Ioannis epiſcopi.] Conſtat eum die Sabbati, quod præcedit ſanctũ Paſcha, ex hac vita migraſſe; cur autem in hanc diem tranſlatus ſit natalis eius, me latet. Scribit eius ad Deum tranſitum Vranius in vita S. Paulini epiſc. Nolani in fine. extat apud Sur. tomo 3. die 22. Iunij, vbi poſt alia hęc ait: Sabbato autem, ſecunda hora diei Ieſus ad eccleſiam proceſſit, & aſcenſo tribunali ex more populum ſalutauit, reſalutatusq; à populo orationem dedit, & collecta oratione, ſpiritum exhalauit &c. Quorum verborum hic videtur eſſe ſenſus. Cùm enim ait: Ex more populum ſalutauit. indicat illud, cùm epiſcopus ante orationem dicere conſueuit, Pax vobis. cùm ſubdit: Reſalutatus à populo. ſignificat quod populus reſpondere ſolet: Et cum ſpiritu tuo. Cùm autem addit: Orationem dedit. eſt illud quod ante orationem præmittitur: Oremus. & quod ſequitur: Collecta oratione. idem eſt, quod recitata oratione: quando (vt ait) ſpiritum exhalauit. Ex his autem cur collecta oratio dicatur, videtur explicari. Nam cùm ſalutato populo, & reſalutatus à populo epiſcopus dat, hoc eſt indicit orationem, dicendo: Oremus, tunc cùm populus aliquantulum orauit in ſilentio: epiſcopus populi communes preces vnica ſua voce recitabat, & vt ſacerdos Deo offerebat; vnde vt populi preces à Deo exaudiantur, ſæpe collectæ continet. hoc etiam ſenſu accipit collectam

orationem

orationem. Micrologus cap. 3, plura de his eſſent dicenda, ſed ſatis ad antiqui vſus explicationem. Iam ad Ioannem epiſcopum redeamus. Scimus Neapoli nobiliſſimas eccleſias S. Ioannis nomine Deo dicatas eſſe, quod autem nulla illarum Ioannis epiſcopi, ſed Ioannis Baptiſtę nomine nuncupetur; id iniuria temporum factum puto, & veterum monimentorum inopia, vt huius eccleſia dicta ſancti Ioannis, tranſierit in nomen ſancti Ioannis Baptiſtę, cuius quidem rei & in alijs locis aliq inuenimus exempla.

h Conſortię virginis.] De eadem hac die Beda. Fuerunt Conſortia, & Tullia duę filię S. Eucherij poſtea epiſcopi Lugdunēſis, meminit de his Ado, ad xvj. kal. Decembris, cùm agit de S. Eucherio. An autem Conſortia de qua agimus, eadem ſit, cōdita poſtmodum in Cluniacenſi cœnobio: nobis hactenus incompertum habetur.

23 Nono Kalendas Iulij. Luna. F iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25	26

VIGILIA [a] ſancti Ioannis Baptiſtæ. Romæ ſancti Ioannis [b] presbyteri, qui ſub Iuliano Apoſtata via Salaria veteri ante ſimulacrum Solis decollatus eſt, & corpus eius a beato Concordio presbytero iuxta Martyrum Concilia [c] ſepultum. Item Romæ ſanctæ [d] Agrippinæ virginis & martyris ſub Valeriano Imp. cuius corpus in Siciliam translatū multis miraculis coruſcat. Sutrij in Tuſcia ſancti Felicis [e] presbyteri, cuius os tam diu iuſſit Turcius [f] præfectus lapide contundi, donec emitteret ſpiritum. Nicomediæ commemoratio plurimorum [g] ſanctorum Martyrum, qui in montibus & ſpeluncis tempore Diocletiani latentes, pro Chriſti nomine martyrium læto animo ſubierunt. Philadelphiæ in Arabia ſanctorum martyrum Zenonis, [h] & Zenæ ſerui eius, qui catenas domini ſui vincti exoſculans, eumq; rogans vt ſe in tormentis participem dignaretur habere, à militibus tentus, parem cum domino martyrij coronam accepit. In Britannia ſanctæ Ediltrudis [i] Reginæ & virginis, quæ ſanctitate & miraculis clara migrauit ad Dominum: cuius corpus vndecim poſt annis inuentum eſt incorruptum.

I V N I I 23.

a VIGILIA S. Ioannis Bapt.] De ea etiā Beda, Viuardus, Ado, & alij. meminit eiuſdem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. in Perpetuo epiſcopo.

b Ioannis presb.] Agunt de eodem ijdem qui ſupra Beda, ac cęteri, ſimulq; recentiores.

c Iuxta martyrum Concilia ſepultum.] Huius vocis interpretationem Molanus mihi videtur fœliciter aſſecutus, vt concilij martyrum nomine locus ille intelligatur, vbi multorum martyrum corpora requieſcant: quemadmodum & Eccleſię nomen quę ſui natura importat conuentum fideliū, pro loco ipſo, quo ijdem conueniunt, accipi conſueuit, habes apud Ambroſium aduerſus Symmachum eandem uocem in eundem ſenſum vſurpatam, dum ſanctarum uirginum collegium appellat concilium virginitatis. ſic & locus ubi multi collecti ſunt martyres, meritò martyrum concilium ſit appellatum. in hanc ſententiam Molanus citat in primis Gaudentium Brixianum in ſermone habito in dedicatione Concilij martyrum, addit Librum de Romanis Pontificibus in Damaſo, necnon & acta ſancti Stephani Papæ & martyris. Tu inſuper egregium de hoc locum uide in ſancti

Hieronymi epiſtola ad Heliodorum 3. in epitaphio Nepoſiani, vbi ait: Hoc idem poſſumus & de iſto dicere; qui baſilicas eccleſiæ, & martyrum Conciliabula diuerſis floribus & arborum comis, vitiumq; pampinis adumbrauit, &c. Sicq; locum illum in lib. de Rom. Pontificibus in Damaſo, vbi hæc ſcribuntur de Damaſo: Hic multa ſanctorum corpora requiſiuit & inuenit, quorum etiam conchylia, atque ſepulchra verſibus declarauit, & adornauit, pro conchylia, Concilia, reſtituendum eſſe, prædicta ſuadent.

d Agrippinę.] Agunt de ea item Gręci hac die 23. Iunij eiuſmodi elogio: Sanctę martyris Agrippinæ, quæ in illuſtri Vrbe Roma orta, & educata, virginitate & fortitudine decorata, & Deo ipſi deſponſata, forti & alacri animo ad martyrij palmam cucurrit, & propter amorem & charitatem ſponſi ſui Chriſti multis cruciatibus ſe ipſam tradidit. Itaque virgis cæſa, vinculis, carceribus & torturis afflicta, in tormentis ipſis animam Deo commendans, martyr exceſſit. Eius corpus Baſſa, Paula, & Agathonices clam ſuſceptum ex Vrbe Roma in Siciliam transferentes, repoſuerunt. Cum primùm verò Sicilia illud accepit, tenebricoſis dæmonum erroribus liberata eſt. Cumque Agareni auſi fuiſſent caſtrum diripere, in quo beatæ martyris corpus ſeruabatur, repentino interitu perierunt. ex eo tempore ad hanc vſque diem, leproſi cum fide illuc accedentes purgantur, & reliqui morbi, Sanctę Agrippinæ interceſſione, abiguntur. hæc in dicto Menologio. extant eius acta, quibus eius martyrium vberius deſcribitur.

e Felicis presbyteri.] De eo itē hac die Vſuardus. Extant eius acta iuncta illis S. Muſtiolæ, quæ leguntur apud Sur. tomo 4. die 3. Iulij, & Petr. in catal. lib. 5. cap. vlt.

f Turcius præfectus.] In veteribus inſcriptionibus in marmoribus inciſis de Turcio præfecto mentio habetur, vt Romæ ad ſanctos Apoſtolos his verbis: EX AVCTORITATE TVRCII APRONIANI V. C. PRAEFECTI VRBIS, &c. Et in ædibus Capraiicis L. TVRCIO APRONIANO V. C. FILIO LVCII TVRCII APRONIANI, &c. Habes has integrè deſcriptas ab Aldo Manutio in libro de orthographia.

g Plurimorum ſanctorum martyrum.] Quantùm in Chriſtianos ſæuitum ſit Nicomediæ temporibus Diocletiani Imp. qui illic diutiùs conſedit, ſcribit Euſeb. lib. 8. cap. 1. 2. 3. & 4. & geſta ſanctorum Indes & Domnæ apud Metaphraſt. die 26. Decemb.

h Zenonis, & Zenæ.] Agunt de his item hac die Gręci, in quorum Menologio ipſorum acta habentur expreſſa: paſſique feruntur ſub Maximiano Imper.

i Edilitridis.] De ea hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, huius res præclarè geſtas ſcribit Beda de Geſt. Angl. lib. 4. c. 19. & 20. ibique deſcribitur eius epitaphium. Agit de eadem Tritthe. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 22. floruit circa an. Domini. 680.

iij. G Octauo Kalendas Iulij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

NATIVITAS [a] ſancti Ioannis Baptiſtæ præcurſoris Domini, Zachariæ & Elizabeth filij, qui Spiritu ſancto repletus eſt adhuc in vtero matris ſuæ. Romæ commemoratio ſanctorum plurimorum [b] Martyrum, qui ſub Nerone Imperatore de Vrbis incendio per calumniam accuſati diuerſo mortis genere ab eodem iuſſi ſunt ſæuiſſimè interfici; quorum alij ferarum tergis contecti, laniatibus canum expoſiti ſunt: alij crucibus affixi, alijq. incendio traditi, vt vbi defeciſſet dies, in vſum nocturni luminis deſeruirent. Erant hi omnes Apoſtolorum diſcipuli, & primitiæ Martyrum, quas Romana Eccleſia, fertilis ager Martyrum, ante Apoſtolorum necem tranſmiſit ad Dominum. Ibidem ſanctorum martyrum Fauſti, [c] & aliorum vigintitrium. Satalis in Armenia ſanctorum mar-

tyrum

tyrum ſeptem fratrum Orentij, [d] Herois, Pharnacij, Firmini, Firmi, Cyriaci, & Longini militum, qui à Maximiano Imperatore eo quòd Chriſtiani eſſent, cingulo militari priuati ſunt, & abinuicem ſeparati, atque in diuerſa loca abducti, in doloribus & ærumnis poſiti quieuerunt in Domino. In territorio Pariſienſi, in vico Chriſtolio, paſſio ſanctorum martyrum Agoardi [e] & Acliberti, cum alijs innumeris promiſcui ſexus. Auguſtoduni depoſitio ſancti Simplicij [f] epiſcopi & confeſſoris. Laubijs Theodulphi [g] epiſcopi. Apud Stylum in Calabria ſancti Ioannis [h] cognomento Thereſti, monaſticæ vitæ laude & ſanctitate inſignis.

I V N I I 24.

a NATIVITAS Sancti Ioannis Baptiſtæ.] De qua tam Latini, quàm Græci hac die. Latini olim tribus Miſſis eiuſmodi celebritatem agere conſueuerunt, vt ordo Rom. Albinus Flac. & Amalarius teſtantur; redduntque rationem vſus priſtini. Homilias ſanctorum patrum tam Latinorum, quàm Græcorum eo die dictas in vnum collectas deſcripſit Lipom. tomo 8. & Sur. tomo 3. quibus accedunt aliæ eiuſdem generis Sanctorum Ambroſij, Auguſtini, Petri Chryſologi, & aliorum. Cur autem non alicuius alterius martyris, aut prophetæ, patriarchæ, vel Apoſtoli ortus dies celebretur, docet Sanctus Auguſtinus ſermone ſecundo de natal. Ioan. Bapt. eſt 23. de ſanctis. Extat de eodem natali die egregium carmen Paulini conſularis, quod intextum habetur in collect. Chriſtianorum Poetarum.

b Plurimorum martyrum.] De his martyribus, & Vrbis incendio, falsò à Nerone illis adſcripto, ipſi etiam Chriſtiani nominis hoſtes, Gentiles hiſtorici ſunt teſtes, è quibus Cornelius Tacitus lib. 15. Annalium, hiſtoriæ veritate compulſus, falſas Neronis in Chriſtianos calumnias in ipſum retorquet. id ipſum Suetonius, Dio, & alij omnes ingenuè profitentur: imò id etiam Sabinus Flauius eidem Neroni palàm exprobrare non timuit, vt idem Tacitus ſcribit. De eadem Vrbis conflagratione, & Chriſtianorum afflictatione extat epiſtola Senecæ nomine ad Paulum, de cuius fide in Annalibus egimus pluribus. Neronis ſæuitia tunc in Chriſtianos exhibita ab eodem Tacito breui compendio deſcribitur. Cœpta eſt eiuſmodi tam dira Vrbis incenſio xiiij kal. Sextilis, ſexque diebus durauit, Baſſo ac Frugi conſſ. qui annus à recentioribus numeratur à Chriſto Domino ſexageſimusquintus: contigitq; horum martyrium triennio ante paſſionem Apoſtolorum; meritoque primitiæ nobiles Romanorum martyrum eſſe dicuntur.

c Fauſti, & ſoc.] Agit etiam de his Beda, licet in mendoſo codice Fiſcus pro Fauſto legatur, Ado de his item, ac recentiores.

d Orentij, & ſociorum.] De his item Græci hac die in Menologio, vbi pluribus eorum paſſio recenſetur. De eccleſia Satalorum in Armenia, cuius hic mentio habetur Sanctus Baſilius agit in epiſtola ſexta ad Terentium. in addit. cuius fidei conſtantia ſpectatiſſima temporibus perſecutionis Arianorum eadem epiſtola commendatur.

e Agoardi, & ſoc.] De his item hac die Vſuardus, & man. ſcript.

f Simplicij epiſcopi.] De quo etiam Beda, & Vſuardus hac die; pluribus Gregor. Turonen. de glor. confeſſ. cap. 74. 76. & 77. Floruit hic temporibus Conſtantij Imper. interfuitque vnà cum S. Seruatio concilio Agrippinēſi celebrato poſt conſulatum Amantij & Albini, anno Domini 346. Fuit eiuſdem nominis inſignis meritis Simplicius epiſcopus Bituricenſis, cuius egregias laudes ſcribit Sidon. lib. 7. epiſt. 10. eſt decimusquintus eius ſedis epiſcopus.

g Theodulphi epiſcopi.] De eo plura Molan. in addit. ad Vſuardum, & vberius in indiculo ſanctorum Belgij, eiusque acta conſcripta fuiſſe à Fulquino abbate teſtatur. Agit de eo Tritthem. de viris illuſtrib. ordinis Sancti Benedicti lib. tertio, cap. ducenteſimo nonageſimoſexto. qui eum Rhemenſem archiepiſcopum fuiſſe dicit: at in tabulis Rhemenſium epiſcoporum, quas deſcripſit Demochares, nulla prorſus de Theodulpho mentio habetur.

h Ioannis.] Extant eius acta fideliter conſcripta; quæ & mihi enarrata fuerunt ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo Cardinale Syrleto, qui & de eius cognomento, cur à metendo Thereſti fuerit appellatus, reddidit ex actis eius certam rationem. Diuerſus ab hoc eſt Ioānes Syreſti monach. qui claruit temporibus Agapeti Papæ, de quo eſt mentio in actione prima Quintæ ſynodi.

ij. A Septimo Kalendas Iulij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

APVD Beroeam natalis ſancti Soſipatri [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Romæ ſanctæ Luciæ [b] virginis & martyris, cum aliis viginti-duobus. Alexandriæ ſancti Gallicani [c] martyris, viri conſularis, qui triumphalibus infulis ſublimatus, & Conſtantino Auguſto carus, à ſanctis Ioanne & Paulo ad fidem Chriſti conuerſus eſt: qua ſuſcepta, cũ ſancto Hilarino ad Oſtia Tyberina ſecedens, hoſpitalitati & infirmorum ſeruitio totum ſe dedit: cuius rei fama in toto orbe diuulgata, multi vndiq. illuc venientes videbant virum ex patricio & conſule lauantem pauperum pedes, ponentem menſam, aquam manibus effundentem, languentibus ſolicitè miniſtrantem, & cętera pietatis officia exhibentem. Qui poſtmodum ſub Iuliano Apoſtata inde expulſus, Alexandriam perrexit: vbi cum à Rauciano iudice ſacrificare cogeretur, & contemneret, percuſſus gladio Chriſti martyr effectus eſt. Sibapoli in Syria ſanctę Febroniæ [d] virginis & martyris, quę in perſecutione Diocletiani ſub Lyſimacho præſide ob fidem & pudicitiam ſeruandam, primo virgis cæſa, & equuleo torta, deinde pectinibus laniata, atq. igne ſuccenſa, demum excuſſis dentibus, mammisq. abſciſſis, capitis damnata, tot paſſionum ornata [e] monilibus migrauit ad ſponſum. Veſontione in Gallijs ſancti Antidij [f] epiſcopi & martyris, qui ob fidem Chriſti à Vuandalis occiſus fuit. Apud Rhegium ſancti Proſperi [g] Aquitani, eiuſdem vrbis epiſcopi, eruditione ac pietate inſignis, qui aduerſus Pelagianos pro fide catholica ſtrenuè decertauit. Taurini natalis ſancti Maximi [h] epiſcopi & confeſſoris, doctrina & ſanctitate celeberrimi. In Hollandia ſancti Adelberti [i] confeſſoris, diſcipuli ſancti Vuillibrordi epiſcopi. In territorio Guleti prope Nuſcum ſancti Gulielmi [k] confeſſoris, patris eremitarum Montis Virginis.

IVNII 25.

a SOSIPATRI.] De quo Act. Apoſt. c. 10. & Paul. ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc Origenes in epiſt. ad Rom. ait ordinatum fuiſſe Theſſalonicenſem epiſcopum, licet Dorot. in ſynop. eum ſediſſe Iconij aſſeueret. Hippolyt. etiam libel. de 72. diſcip. Iconij eum fuiſſe epiſcopum teſtatur. Extat epiſtola Dionyſij ad Soſipatrum.

b Luciæ, alias Lucceię, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catalog. libro ſexto, cap. quarto, eorum acta deſcribit.

c Gallicani.] De quo Vſuard. & Ado pluribus, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Huius res præclarè geſtæ in actis ſanctorũ Ioannis & Pauli continentur, recitatq; eas Sur. tom. 3. die ſequen. Geſſit cõſulatum Ouinius Gallicanus anno 25. Conſtantini Imp. qui adſcribitur à recentioribus chronogr. annus à Chriſto Domino 330. De perarduo illo & difficili bello aduerſus Sauromatas, quòd per Gallicanum confecit Conſtantinus, ſcribit Euſeb. in vit. Conſtant. lib. 4. c. 5. 6. & 7. quo bello fœliciter

geſto,

geſto, ſecundum meruit conſulatum, poſt quem ſeculo renuncians, humillimũ vitæ genus ob Chriſti amorem ſectatus eſt, orbe toto mirante. habetur de Gallicano mentio in lib. de Rom. Pontif. in Silueſtro, cùm agitur de munificentia Conſtantini. pluribus de eo egimus in Annal. eccleſiaſt.

d Febroniæ.] De qua etiam Græci hac die in Menologio. Porrò eius acta recitat Metaphraſtes, quæ olim Thomais ſanctimonialis fideliſſimè ſcripſerat, habet eadem Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. die 15. Iunij. Mombrit. tom. 1. & alij, qui ex prædictis eius actis accepere.

e Tot paſſionum ornata monilibus.] Vetus Chriſtiana locutio; vnde & Cypria. de habit. virg. hæc verba. Si in carne ſit glorandum, tunc planè, quando in nominis confeſſione cruciatur, quãdo fortior fœmina viris torquentib. inuenitur, quando ignes, aut cruces, aut ferrum, vel beſtias patetur, vt coronetur: illa ſunt carnis pretioſa monilia, illa corporis ornamenta meliora. hęc Cypria.

f Antidij epiſc.] De eo item Molan. in addit. ad Vſuard. Sigebert. in chron. anno Domini 411. ſed quædam admiſcet apocrypha, & à veritate aliena; quæ cùm magiam magis, quàm pietatem redoleant, meritò reijcienda ſunt. Agit de eodem Petrus in catal. lib. 8. c. 32. ſed errore conuincitur, dum ait fuiſſe epiſcopum Turonenſem: quinam ſederint Turonis vſq; ad annum Domini ferè ſexcenteſimum, ſatis explicat Grego. Turon. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31.

g Proſperi epiſcopi.] De quo Gennadius de vir. illuſtr. cap. 84. Honorius Auguſtud. & alij, qui agunt de ſcript. eccl. Extat de eo epiſtola Cęleſtini Papę ad epiſcopos Galliarum. Eius ſcripta comprobat, commendatq; Gelaſius Papa in can. ſanc. Rom. diſt. 15. Ado Vien. & alij tradunt hunc fuiſſe ab epiſtolis S. Leoni Papæ, ab eoq; ſcripta fertur famoſiſſima illa epiſtola S. Leonis ad Flauianum de Incarnatione Verbi, quod non tantùm Gennadius, Honorius, & alij Latinorum, ſed & Marcellinus comes teſtatur in chronico ſub conſulatu Olybrij & Ruſtici. Eius res geſtas collectas à Ioãne Anton. Flamin. recitat Sur. tom. 3. hac d.e. De eius actis aduerſus Pelagianos, & laboribus pro ſcriptis S. Auguſtini ſuſceptis, pluribus egimus in Annal. meminit de eodem Caſsiod. lib. 1. inſt. diuin. lect. Ne cui autem errandi detur occaſio, aduertendum eſt, vixiſſe iiſdem temporibus in Gallijs alium eiuſdem nominis Proſperum epiſcopũ Aurelianenſem, ſucceſſorem S. Aniani, ad quem extat ſcripta epiſtola Sidonij Apollinaris 15. lib. 6. quem illum eſſe opinamur, qui ſubſcriptus habetur concilio Vaſenſi, atque Carpentoratenſi. Migrauit S. Proſper, de quo hic agitur, ex hac vita anno Domini 466. ex Flaminij ſententia, vel 65. vt ſcribit Petrus in catal. lib. 6. c. 7.

h Maximi epiſc.] Plura de eodem Gennad. de vir. illuſtr. cap. 40. qui tamen dum ait, eum diem obijſſe Honorio & Theodoſio Impp. omnino errare videtur; nam conſtat perueniſſe ad tempora Valentiniani & Marciani Augg. reperitur enim interfuiſſe ſynodo Mediolanenſi ſub Euſebio eius ciuitatis epiſcopo, cuius ſ, nodica extat ad S. Leonem Papam conſcripta. præſens fuit etiã ſynodo Romanæ habitę ſub Hilaro Papa. conſ. Baſilico & Herminerico, anno Domini 465.

i Adelberti.] De eodem Molanus in addit. ad Vſuardum his verbis: In Egmunda partium Hollandiæ ſancti Adelberti confeſſoris & leuitæ, regalis ſtirpis Anglicanæ, diſcipuli ſancti pręſulis Vuilbrordi. hæc ibi. pluribus tamen de eius rebus nobiliter geſtis in indiculo ſanctorum Belgij; idem extare teſtatur eius vitam conſcriptam à cœnobitis Medolacenſibus iuſſu Egberti epiſcopi Treuerenſis; aliam rurſus man. ſcrip. per monachum Egmundæ.

k Gulielmi.] Habentur eius acta nuper edita à R. P. Felice Renda priore monaſterij montis Virginis. Migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo quadrageſimoſecundo.

26 Sexto Kalendas Iulij. Luna B j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

ROMAE in monte Cælio ſanctorum martyrum Ioannis [a] & Pauli fratrum, quorum primus erat prępoſitus domus, ſecundus primicerius Conſtantiæ virginis filiæ Conſtantini Imperatoris: qui poſtea ſub Iuliano Apoſtata martyrij palmam gladio cædente perceperunt. Apud Tridentum ſancti Vigilij [b] epiſcopi, qui cum reliquias

idololatriæ

idololatriæ penitus extirpare conaretur, à feris & barbaris hominibus lapidum imbre percuſſus, pro Chriſti nomine martyrium impleuit. Cordubæ in Hiſpania natalis ſancti Pelagii [c] adoleſcentuli, qui ob confeſſionem fidei iuſſu Abdarameni Saracenorum regis forcipibus [d] ferreis membratim præciſus, martyrium ſuum glorioſè conſummauit. Apud Valencenas paſſio ſanctorum Saluij [e] epiſcopi Engoliſmenſis, & Superij [f] martyrum. Item memoria ſancti Anthelmi [g] epiſcopi Bellicenſis. In pago Pictauienſi ſancti Maxentii [h] presbyteri & confeſſoris, qui miraculis claruit. Theſſalonicæ ſancti Dauid [i] eremitæ. Eodem die ſanctæ Perſeuerandæ [k] virginis.

IVNII 15.

a IOANNIS, & Pauli.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Feruntur horum acta à Terentiano conſcripta, quæ retulit Sur. in tom. 3. Mombrit. tomo 2. & Petrus in catalogo lib. 6. cap. 9. Vetus eſt Romæ titulus ipſorum nomine, qui & Pammachij dictus reperitur, cuius mentio habetur in concilio ſecundo Romano ſub Symmacho Papa de eo & Gregor. in regiſtr. lib. 4. cap. 88. in fine. habuit ibidem Sanctus Gregorius homiliam trigeſimamquartam, qui de eadem eccleſia optimè meritus eſt, multaq; eſt illi largitus, vt apparet ex antiquis monumentis eius eccleſiæ in marmorea tabula inciſis. præeſt hodie huic Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Antonius Carrafa eiuſdem tituli Cardinalis ampliſſimus, S. R. E. Bibliothecarius, cuius egregia eruditio, ſpectariſſima morum integritas, atque pro Chriſtiana religione ardentiſſimum ſtudium non tantùm titulum illum, ipſamque Romanam Eccleſiam, ſed totum Chriſtianum orbem illuſtrat. De horum martyrum reliquijs in Gallias tranſlatis tempore Pelagij Papæ, meminit Gregor. Turon. de glor. martyr. capit. 83. De Baſilica eorundem martyrum nomine Rauennæ poſita, deque egregio miraculo illic edito, meminit Paulus diac. de geſt. Longobard. lib. 2. cap. 9. & Fortunatus lib. 4. de vit. S. Martini in fine.

b Vigilij epiſcopi.] Vſuardus de eo agens, paſſum refert ſub conſulatu Stiliconis. Ponitur primus conſulatus Stiliconis, anno Domini quadringenteſimo, ſecundum veriorem ſupputationem. Ad hunc, cùm creatus eſt epiſcopus, ſanctus Ambroſius ſcripſit epiſtolam de inſtitutione epiſcopi. eſt 24. lib. 3. edit. Rom. qua illud in primis monuit, ne eius eccleſia (vt ait) fieret corpus commune, Gentiles Chriſtianis admiſcendo. Hoc Vigilium conſtat totis neruis curaſſe, ac nauiter impleſſe, atque ob eam cauſam etiam martyrium ſubiyſſe, incumbentibus in id ipſum vnà cum eo Alexandro, Siſinio, & Martyrio, qui ante, & ipſi martyrio coronati ſunt; quos idem S. Vigilius ſepeliuit, atque eorum acta conſcripſit ad Simplicianum epiſcopum Mediolanen. vt teſtatur Gennadius de vir. illuſtr. c. 33. extant ea apud Lipom. tom. 2. Mombri. tom. 1. & Sur. tom. 3. legi res geſtas S. Vigilij, quæ extant ante eius commentarios contra Eutychen, quorum eſt exordium: Cùm verò tanti viri, &c. ibidem præfixa eſt præfatio Curterij, qui eos commentarios edidit. inibi autem inconſultò nimis fertur ille Vigilius vnus idemq; eſſe cum hoc, de quo agimus, martyre; qui (vt vidimus) vixit temporibus S. Ambroſij, & Simpliciani, & martyr occubuit ſub conſulatu Stiliconis primo, vel ſaltem ſecundo, qui incidit in annum Domini quadringenteſimumquintum: quando non tantùm Eutychis hæreſis, ſed nec Neſtorij exorta erat. Quomodo ergo potuit hic ſcripſiſſe aduerſus Eutychen, qui diu ante illum martyr ex hac vita migrauit? Legi illos quinque libros Vigilij aduerſus Eutychen ſcriptos, ex quibus facile poteſt intelligi, auctorem vixiſſe temporibus Zenonis, & Anaſtaſij Impp. quando aduerſus ſacroſanctum concilium Chalcedonenſe, & epiſtolam S. Leonis Papæ ad Flauianum grauiſſimę concitatæ ſunt turbæ, poſt annos circiter ſeptuaginta à martyrio ſancti Vigilij Tridentini. Si alius fuit illis temporibus eiuſdem eccleſiæ Tridentinę epiſcopus eiuſdem nominis, qui & martyrio coronatus ſit, vt habent alia quædam eiuſdem Vigilij acta breuius incerto auctore conſcripta, quæ ſic incipiunt: Vigilius patria Romanus, &c. extantq; ante libros eius affixa tom. 5. biblioth. ſanc. dicendum eſſet, duos diuerſis temporibus, ſed eiuſdem nominis fuiſſe illius ciuitatis epiſcopos, eoſdemque viros eruditos, & ex eadem cauſa martyres: quod non facile quis admiſſurus erit. Compertum tamen habemus eiuſdem nominis epiſcopū interfuiſſe concilio Agathenſi in Gallia celebrato ſub conſulatu Meſſalæ, anno Domini quingenteſimoſexto, atque eadem circa tempora vixiſſe ſanctum Vigilium epiſcopum Brixianū, qui poſt

ſanctum Philaſtrium, qui ſedit temporibus ſancti Ambroſij, ſeptimus ordine numeratur, quorum tempore illas agitatas eſſe contentiones in Eccleſia, certum eſt: meminit & Caſſiodorus de alio Vigilio epiſcopo Africano, claro inter ſcriptores eccleſiaſticos. de inſtit. diuin. lect. cap. 9. An autem ipſorum aliquis ea ſcripſerit, nihil audeo temerè affirmare. Sanè quidem Gennadius de vir. illuſtr. cap. trigeſimoſeptimo. necnon Honorius Auguſtud. cùm agunt de Vigilio Tridentino, qui ad ſanctum Simplicianum de martyribus libellum ſcripſit, recenſentq; eius ſcripta: nullam prorſus faciunt mentionem de libris contra Eutychen ſcriptis, recenſentq; eum inter illos ſcriptores eccleſiaſticos, qui vixerunt temporib. Honorij Imp. ponuntq; etiam ante S. Auguſtinum, vt quibus temporibus vixerit, ex his ſaltem poſſit intelligi.

c Pelagij.] Paſſus eſt Sanctus Pelagius anno Domini nongenteſimo vigeſimoquinto ſexto kalendas Iulij die Dominico, vt tradit Ambroſius Moral. in addit. ad Sanctum Eulogium ex codice eccleſiæ Toletanæ, Sanctorali ſmaragdino, & antiquis monumentis Tudenſis eccleſiæ. Teſtatur idem auctor, Roſuintham virginem heroico carmine nobile eius certamen ſcripſiſſe; additq; plura de eius ſacri corporis tranſlatione Ouetum facta, æra milleſima ſexageſima prima, anno Domini milleſimo vigeſimotertio vj. id. Nouembr. De eodem Vaſæus in chron. Hiſpan. in Flore ſanct. Hiſpan. recenſetur eius martyrij hiſtoria ſcripta à Raguele presbytero illi æquali, de eodem agitur in Theſ. concion. tom. 2. hac die.

d Forcipibus ferreis.] Triplicis generis erant forcipes, quæ adhibebantur in carnificinis ſanctorum martyrum. Harum aliæ erant ad incidendum, vt hæ de quibus agimus. Aliæ autem ad comprimendum & contorquendum compoſitę; harum meminit Syneſius epiſcopus epiſtola quinquageſimaoctaua, cùm agit de Andronici præſidis feritate, aitque: Naſi forcipe auribus apprehendendis, & labijs obtorquendis parato inſtrumento, &c. agit illic item auctor de digitali, & pedali tormento, ac de prælo. Tertij generis erant forcipes dentatæ, quæ quidem tribus ferreis aculeis cutem martyris perforabant, cùm ſtringerentur; quæ crudeliter nimis membra carpentes, vellebãt. aſſeruatur hactenus eiuſmodi genus inſtrumenti in baſilica Vaticana inter ſanctorum reliquias, licet ſcorpiones à quibuſdam falsò eſſe credantur, ſed qui verè fuerint ſcorpiones tortorij, diximus ſuperius 12. huius menſis: meminit & Ioſeph lib. de Machab. de forcipe dentata, cùm ait: His dictis, ignea forcipe eius lingua cauteriatur, &c. huic ſimile erat genus illud cruciamenti, quod Victor lib. 2. de perſecutione Vuandalica appellat palos dentatos, dum ait: Illico palis minoribus dentatis iactis in capite, crinibusq; in eiſdem colligatis, ac vehementius ſtringentes, ſimul cum capillis omnem pelliculam capitis auferebant. hæc Vict.

e Saluij epiſcopi.] De eo hac die Vſuardus in edit. 2. Molan. in prima autem, ad Kalen. Iulij. eius martyrium contigit anno Domini octingenteſimoprimo, vt auctor eſt Sigeber. in chro. qui illud recenſet, Vincentius item lib. 24. c. 24. Antonin. part. 2. tit. 14. c. 4. §. 11. licet Ambianenſem dicat fuiſſe epiſcopum. pluribus autem Molan. in indiculo SS. Belgij. Fuit eiuſdem nominis Saluius epiſcopus Albigenſis, & ipſe ſanctitate celebris, de quo plura Grego. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. cap. 50. lib. 6. c. 29. lib. 7. c. 1.

f Superij.] De eo Molan. in indic. ſanctorum Belgij hæc ait: Sanctus Superius coniungitur Sancto Saluio, cum quo martyr occubuit apud Valencenas.

g Anthelmi epiſc.] Extant eius res geſtæ, quas ex priſcorum memorijs recitat Surius tom. 3. hac die. Vixit temporibus Alexandri tertij Rom. Ponti. circa annum Domini milleſimum centeſimum. ſexageſimum.

h Maxentij.] Agit de eodem hac die Vſuard. plura de eo Gregor. Turon. in hiſtor. Franc. lib. 2. cap. 37. Sigeber. in chron. an. 506. Petrus in catal. lib. 6. cap. 14. floruit temporibus Clodouei Regis Francorum.

i Dauid eremitæ.] De quo etiam hac die Græci agunt in Menologio, & multis quidem narrant eius res geſtas: in eoq; præcipuè magnam ſibi apud Deum & homines laudẽ comparaſſe ferunt, quòd frequentem populum ad tuguriolum ſuum aduentantem ſalutaribus imbuens diſciplinis, à peccatis liberos, & ſynceritati Chriſtianæ diſciplinæ reſtituit.

k Perſeuerandæ.] Agit de eadẽ hac die Vſuardus, atque recentiores.

27 Quinto Kalendas Iulij. Luna. C*

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

I Gala-

IN Galatia ſancti Creſcentis [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, qui in Gallias tranſitum faciens, verbo prædicationis multos ad fidem Chriſti conuertit: rediens vero ad gentem, cui ſpecialiter datus erat epiſcopus, cum Galatas ipſos vſque ad finem vitæ ſuæ in opere Domini confirmaſſet, demum ſub Traiano martyrium conſummauit. Cordubæ ſanctorum martyrum Zoili, [b] & aliorum decem & nouem. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Anecti [c] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide cum alios ad martyrium hortatus eſſet, & oratione ſua idola proſtraſſet, à decem militibus verberari iuſſus, manibus [d] pedibuſque præciſis, truncatus capite martyrij coronam accepit. Conſtantinopoli ſancti Sampſonis [e] presbyteri, pauperum exceptoris. In pago Turonico ſancti Ioannis [f] preſbyteri & confeſſoris. Varadini in Hungaria ſancti Ladiſlai [g] Regis, qui clariſſimis miraculis vſque ad diem hodiernum coruſcat.

IVNII 27.

a CRESCENTIS diſcipuli.] De eo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; qui omnes teſtantur Creſcentem non tantùm in Galatia, ſed etiam in Gallijs Euãgelium prędicaſſe, & Viennenſem, necnon & Moguntinam ſedem erexiſſe, reuerſumq; in Galatiã martyrij corona donatum eſſe. id enim abſq; aliqua ambiguitate profitetur Ado epiſc. Viennen. in chron. de inſtitutione ſedis Viennen. de ſede Moguntina tradit Petrus Cluniac. lib. 2. epiſtola 1. Tritthem. in uita ſancti Maximi epiſc. Mogunt. & ipſę integrę tabulę epiſcoporum Mogunt: norum, quas recitat Demochares, aliaque eiuſdẽ nobiliſſimæ eccleſię antiqua monumenta. De prædicatione Creſcentis in Gallijs aſtipulatur S. Epiphanius in panar. hęreſ. 51. vbi dum agit de textu epiſtolæ ſecundæ Pauli ad Timotheum c. 4. vbi legit Vulgata: Creſcens in Galatiam. legendum eſſe cõtendit: Creſcens in Galliam. ſunt hęc verba eius: In epiſtolis ſuis idem Apoſtolus dicit: Creſcens in Galliam, non enim in Galatiam, vt quidam decepti putant, ſed: In Galliam. legendum eſt. hęc S. Epiphanius. Porrò vulgata lectio ab antiquis etiã probata reperitur: In Galatiam, legit Euſebius hiſtor. lib. 3. c. 4. Ioannes Chryſoſtomus, Theodoretus, & alij poſteriores: at Theodoretus licet Galatiam legat: Sic, inquit, Gallias appellauit; ita enim appellabatur antiquitus: quod tamen nuſquam reperi; quin potius contrarium, Galatas videlicet Gallorum nomine appellatos eſſe. Scire debemus, Gallos & Galatas ſicut nomine, ſic re coniunctos fuiſſe: Galataſque coloniam fuiſſe Gallorum, quod pluribus docet Iuſtinus hiſt. lib. 24. & 25. item S. Hieronymus in procemio lib. 2. commentarij in epiſtolam ad Galat. Galatiamq; Gallogręciam olim dictam fuiſſe cõfirmat. De colonijs Gallorum per Brennum in Oriẽtem deductis agit poſt Iuſtinum Suidas, & alij, vt Clitophor. lib. 1. rerum Galat. Creſcens itaq; cùm accepiſſet Apoſtolatum in Gallias, Galatas quaſi eiuſdem generis populos ſibi erudiendos exiſtimauit: ſicq; ſecundum prædictorum auctoritatem, eiusq. res geſtas, Gallos primùm, ac Galatas demum imbuit Euangelio. Neſcio quid ſibi uelit Dorotheus in ſynopſi, cùm ait: Creſcentem Chalcedonis, quæ eſt in Gallijs factum eſſe epiſcopum. puto textum eſſe deprauatum, vt pro Vienna, habeat Chalcedonem.

b Zoili, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de ijſdem hac die. Zoellum, uel potiùs Zoillum metri cauſa, hunc Prudentius hymn. 4. appellat. Eius acta, & inuentionem corporis deſcribit Sur. ex hiſt. Lucij tom. 7. De eccleſia ab eo denominata, ubi & corpus eius aſſeruatur, ſcribit S. Eulog. in memor. ſanct. lib. 2. c. 6. quem ibi functum munere clericatus teſtatur Aluar. in vita S. Eulogij. In breuiario Toletano eſt ſacer hymnus de S. Zoilo, qui incipit: Martyris geſta Zoili &c. De eo etiam Vaſę. in chron. Hiſp. Floſ. ſanct. Hiſpan. paſſumq; ferunt temporibus perſecutionis Diocletiani & Maximiani Impp. eadem in Theſaur. concion. tomo 2. hac die habentur.

c Anecti.] Agunt de eodem Gręci diffusè in Menolog. hac die. De præfectura Vrbani, de qua hìc habetur mentio, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. ibi &c, de his quæ dignè paſſus eſt ſæuiſſimus martyrum carnifex,

d Manibus

d Manibus pedibusq; præciſis.] Auidius Caſſius tyrannus eiuſmodi genus pœnæ excogitauit aduerſus milites deſertores; alijs manus excidēs; alijs crura, atque poplites, dicens: Maius exemplum eſſe viuentis miſerabiliter criminoſi, quàm occiſi. hæc Volcatius Gal. in Auidio Caſſio. Sed hæc Chriſtianis non erant ignominiæ notæ, ſed monumenta victoriæ.

e Sampſonis presbyt.] Græci item de Sampſone hac die in Menologio pluribus: eius autem acta à Metaphraſte deſcripta refert Lipom..tom.6. & Sur.tom.3. numeratur ſolemnitas S. Sampſonis inter eas, quibus Græci vacarent à iudicijs cæteriſque negotijs, vt conſtat ex conſtitutione nouella Emmanuelis Imp. de ferijs recitat eā Theod. Balſ. in nomoc. Phot. tit.7.c.1. De celebri hoſpitali S. Sampſonis agit Procop. lib.1. ædificiorum Iuſtinia. Imp. qui illi multa contulit priuilegia, dicebaturq́ue hoſpitale S. Mariæ Sampſon, de quo idem Imp. in Auth. de eccleſiaſt. titu. §. vlt. & Authent. ſi quicquid de impenſ. quæ fie. opor. nouell. coll.10. conſtit.59. Ex his quæ ſcribit Procop. dicto lib.1. de ædif. Iuſtinian. Imp. redarguuntur erroris prædicta acta Sampſonis à Metaphraſte relata, quibus fertur Sampſo vixiſſe temporibus Iuſtiniani Imp. eiuſdemq; hortatione eundem Imp. erexiſſe Xenodochium Sampſonis nomine appellatum. nam Procopius, qui illis vixit temporibus, eaq́ue ob oculos habuit. teſtatur hoſpitale Sampſonis nomine ab eodē Sampſone erectum, olim incendio conflagraſſe; cumq; vix quædam remanſiſſent veſtigia, illud ipſum hoſpitale ab eodem Iuſtiniano Imp. munificentius inſtauratum fuiſſe, cenſuq; annuo ingentis pecuniæ locupletatū. cùm autem dicta acta teſtentur dictum incendiū contigiſſe poſt obitum Sampſonis, quando & Sophiæ nobile templum exuſtum eſt; cumq́ue prædictum incendium factum reperiatur temporibus Anaſtaſij Imp vt auctor eſt Marcellinus in chronico, neceſſe eſt affirmare, longè ante Iuſtinianū Imp. Sampſonem diem obijſſe. ex eodem Procopio multò magis redarguitur Cedrenus, dum ait conflagraſſe domum Sampſoniam anno penultimo Iuſtiniani Imper. De miraculis S. Sampſonis idem Metaph. vbi ſupra pluribus agit.

f Ioannis.] Scribit de eo Gregor. Turonen. de gloria confeſſ. cap.23. ex quo cęteri acceperunt, qui de eo agunt.

g Ladiſlai Regis.] Hunc Cæleſtinus Papa tertius recenſuit inter ſanctos. Plura de eo legimus in breuiario Polonorum, & apud Bonfin. de rebus Hungaric. lib.4. dec.2.

28 Quarto Kal. Iulij. Luna. D xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2

VIGILIA [a] ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Romæ ſancti Leonis [b] Papæ ſecundi. Lugduni in Gallia ſancti Irenæi [c] epiſcopi & martyris, qui, vt ſcribit ſanctus Hieronymus, beati Polycarpi Smyrnenſis epiſcopi diſcipulus fuit, & Apoſtolicorum temporum vicinus. Is cum aduerſus hæreticos verbis ac ſcriptis plurimum decertaſſet, in perſecutione Seueri cum omni fere ciuitatis ſuæ populo coronatus eſt glorioſo martyrio. Alexandriæ in eadem Seueri perſecutione ſanctorum martyrum Plutarchi, [d] Sereni, Heraclidis catechumeni, Heronis neophyti, & alterius Sereni, Rhaidis catechumenæ, Potamiœnæ, [e] & Marcellæ eius matris, inter quos præcipuè enituit Potamiœna virgo, quæ primo immenſos innumeroſque agones pro virginitate deſudans, deinde etiam exquiſita, & inaudita tormenta pro fide perpeſſa, ad vltimum vnà cum matre igne conſumpta eſt. Eodem die ſancti Papij [f] martyris, qui in perſecutione Diocletiani flagris cæſus, & in lebetem oleo & adipe ferventi

plenum

plenum iniectus, aliaq. horrenda ſupplicia perpeſſus, demum datis ceruicibus coronatur. Traiecti ſancti Benigni [g] epiſcopi & martyris. Cordubæ ſancti Argymiri [h] monachi & martyris, qui in perſecutione Arabica pro fide Chriſti necatus eſt. Romæ ſancti Pauli [i] Papæ & confeſſoris.

IVNII 28.

a VIGILIA ſanctorum Apoſtolorum.] De qua & Beda, Vſuard. Ado, Gregor. Turon. hiſtor. Franc. lib. 10. cap. 31. Amalarius de ord. antiphon. cap. 50. Radulf. de obſer. can. cap. 19. & 21. & alij recentiores, qui agunt de diuin. offic. Venerabilem illam noctem Vigiliarum Apoſtolorum appellat Valentinianus Imper. in epiſt. ad Theodoſium Aug. De iiſdem Vigiliis, præter antiqua monumenta Romanę eccleſiæ, legimus vetus atque ſolemne officium eccleſiaſticum in breuiario Toletano.

b Leonis Papæ ſecundi.] De quo hic Beda, Vſuardus, Ado, ac recentiores. ſucceſſit hic ſancto Agathoni, anno Domini ſexcenteſimo octogeſimoſecundo. Egimus de eo fuſius in Annal. eccleſiaſtic. vbi eius acta per annos ſingulos digeſſimus.

c Irenæi epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, ac cæteri, qui ſupra, hac die. ſubrogatus eſt hic in locum Sancti Photini eiuſdem ciuitatis epiſcopi, vt teſtatur ſanctus Hieronymus in epiſtola 84. ad Magnum, agit de eo etiam in lib. de ſcript. eccleſiaſt. & in epiſtola ad Theodorum 29. appellat eum virum Apoſtolicorum temporum, Papię auditoris Ioannis Euangeliſtę diſcipulum. Tertullianus lib. contra Valentinum vocat eum omnium doctrinarum accuratiſſimum exploratorem; commendatur etiam à ſancto Epiphan. in panar. hæreſ. 24. & 31. cumque appellat ſanctiſſimum, priſcumq; Theologum, ſucceſſorem Apoſtolorum. Pluribus de eo Euſeb. hiſtor. lib. 5. cap. 4. 7. 8. Gregor. Turon. hiſtor. Franc. lib. 1. cap. 29. & alij recentiores, vt Finardentius in apparatu operum Irenæi, quæ nuper edidit. Latuerunt aliquandiu tam acta, quam etiam ſcripta S. Irenæi; adeò vt neque in Galliis, nec in Italia, licet multum quęſita, potuerint inueniri, vt ſcribit S. Gregorius in regiſtr. lib. 9. epiſto. 50. ad Aeterium epiſcopum. Habemus in noſtra bibliotheca tom. 9. acta martyrij S. Irenæi ac ſociorum eius. eſt illorum exordium: Quamquam nonnullis inuicta & cæt. ſed (quod non mediocriter dolemus) vna ſublata pagina, ſunt imperfecta.

d Plutarchi, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum res geſtas ſcribit Euſebius libro 6. cap. 4. Niceph. libro quinto, cap. 4. & 5.

e Potamiœnæ.] De qua Euſeb. & Niceph vbi ſupra: paſſa hęc eſt temporibus Seueri Imp. Alia ab hac diuerſa eiuſdem ferè nominis eſt Potamœnia dicta, quæ ſubiit martyrium ęquè illuſtre temporibus Maximiani Imp. quod referente Iſidoro presbytero, deſcribit Palladius Galata c. 2. de vit. ſanct. patrum ad Lauſum.

f Papij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio; ac pluribus eius acta referunt.

g Benigni epiſc.] De ipſo Molanus item agit in addit. ad Vſuard. & Galeſinus ex tabul. eccleſię Traiectenſ. Fortaſſe hic ille S. Benignus epiſcopus, de quo ſcribit Gregor. Turon. de gloria confeſſ. cap. 17. extat epiſt. decretalis Pelagij Papę ſecundi ad Benignum epiſcopum ſedem mutare cupientem, ac de ea re ſedem Apoſtolicam conſulentem.

h Argymiri.] De eo ſcribit S. Eulogius lib. 3. memor. ſanct. cap. 16. paſſumq; tradit ęra octingenteſima nonageſimaquarta, anno à Chriſto octingenteſimo quinquageſimoſexto, vt idem auctor teſtatur.

i Pauli Papę.] Succeſſit hic Stephano tertio, anno Domini ſeptingenteſimo quinquageſimoſeptimo, cętera de eodem in Annal. eccl. diximus.

xxviij. E Tertio Kal. Iulij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

ROMÆ

ROMAE natalis ſanctorum Apoſtolorum Petri [a] & Pauli, qui eodem anno, eodemq; die paſſi ſunt ſub Nerone Imperatore: quorum prior in eadem vrbe capite ad terram verſo cruci affixus, & in Vaticano iuxta viam triumphalem ſepultus, totius orbis veneratione celebratur: alter vero gladio animaduerſus, & via Oſtienſi ſepultus, pari habetur honore. In caſtro Argentomacho ſancti Marcelli [b] martyris, qui pro fide Chriſti vnà cum Anaſtaſio viro militari capite plexus eſt. Genuæ natalis ſancti Syri [c] epiſcopi. Narniæ ſancti Caſſij [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, de quo ſanctus Gregorius refert, quòd nullus pene dies vitæ eius abſcedebat, quo omnipotenti Deo hoſtias placationis non offerret: cui & concordabat vita, quia cuncta quæ habebat, in eleemoſynis tribuens in hora ſacrificij totus in lacrymis diffluebat: demum natalitio Apoſtolorum die, quo ſingulis annis Romam venire conſueuerat, cum Miſſarum ſolemnia celebraſſet, & corpus Dominicum, pacemque omnibus dediſſet, migrauit ad Dominum. In Cypro ſanctæ Mariæ [e] matris Ioannis, qui cognominatus eſt Marcus. In territorio Senonenſi ſanctæ Benedictæ [f] virginis.

I V N I I 29.

a PETRI, & Pauli.] De eadem ſolemnitate tam Latini, quàm Græci etiã hac die agunt: qui tamen, cùm in ea peragenda celebritate aliquãtulum tepuiſſent; Feſtus ſenator Romanus, cùm legatum ageret apud Anaſtaſium Imp. indigno id ferens animo, totis viribus operatus eſt, vt frequentiſſimo populo ac ſplendidiſſimo cultu eadem ſolemnitas ageretur, vt auctor eſt Theodorus lector lib. 2. collectaneorum. Biſfeſta dies hęc dicitur à Prudẽtio hymno 12. atq; in ea duplicare ſacra vota conſueuiſſe Romanum Pontificem teſtatur cùm ait.

Tranſtiberina prius ſoluit ſacra peruigil ſacerdos,
Mox huc recurrit, duplicatq; vota.

Ipſum populum frequentiſſimo cœtu vtramque baſilicam tam Petri in Vaticano, quàm Pauli via Oſtienſi ea die inuiſere ſolitum, idem auctor eodem hymno profitẽtur. Sanctus Ambroſius in hymno huius diei non duabus tantùm (vt ait Prudentius) ſed tribus vijs huiuſmodi feſtum diem Romę celebrari ſolitum, quaſi tria loca à populo ea die viſitarentur, teſtatur his verſibus.

Tantę per Vrbis ambitum
Stipata tendunt agmina
Trinis celebratur vijs
Feſtum ſanctorum martyrum.

Exiſtimamus etenim non ſolum ipſas baſilicas Apoſtolorum, hac die, populum frequentaſſe; ſed vel locum, vbi Petrus Cruci affixus eſt, vel vbi Paulus capite truncatus, aut ipſum carcerem ſacroſanctum redditum, vbi vterque diu detentus eſt (vt hodie videmus) adijſſe; prædictæ enim omnes antiquę memoriæ non ſolum in ipſo natali die Apoſtolorum, ſed & per octauas à cœtu fidelium in hanc diem ardenti pietatis ſtudio viſitantur. Conſtat etiam ad eandem ſolemnem diem ex diuerſis Orbis regionibus innumerabilem hominum multitudinẽ, religionis ergò, Romam confluere conſueuiſſe. Hinc Galla Placidia Auguſta ſcribens ad Pulcheriam Imperatricem; cùm reddit cauſam ſui Romam aduentus, hęc ait: Vt Romam frequentibus concurſionibus adęquè deſideremus inſpicere, cauſa nobis eſt amplectendę religionis, vt terminis ſanctorum noſtram exhiberemus præſentiã: quos certum eſt pro ſua virtute in cęleſtibus conſtitutos, neque inferiora deſpicere. Nos itaque ſacrilegum eſſe credimus, ſi ſolemnium ordinem denegemus. &c. epiſcopos etiam hincinde ad eandem ſolemnitatem olim confluere conſueuiſſe, ex epiſtola 13. Paulini ad Seuerum, & 16. ad Delphinum, vbi ſolemnem hanc appellat conſuetudinem ſatis exploratum habetur. Vt autem ſemel in anno omnes epiſcopi limina adirent Apoſtolorum, Anacleti & Zachariæ Papę decretis ſtatutum eſt, de quo diſtinct. 93. c. iuxta ſanctorum. exigiſſe hoc ab epiſcopis Siculis videtur ſanctus Gregorius ſcribens ad Petrum ſubdiac. lib. 1. regiſt. epiſt. 70. De iugi protectione Apoſtolorum, qua Vrbs fulciri conſueuit, cùm innumera ſint exempla, ſatis modò ſit locum ſancti Gregorij Papæ in

epiſt. 22. ad Ruſticianam patriciam l.b. 7. regiſt. prǫnotaſſe; & quod pulchrè Venant, Fortunatus his verſibus docet.

A facie hoſtili duo propugnacula prǫſunt,
Quos ſidei turres, Vrbs caput orbis habet.

Quàm autem barbaris Romani Imperij hoſtibus, & catholicæ ſidei aduerſarijs Petri & Pauli baſilicæ Romę in ſuburbijs poſitę fuerint venerabiles; quamámque erga eas obſeruantiam præſtiterint, dicemus inferius in Dedicatione ipſarum. Plura hic etiam dicenda eſſent aduerſus quorumdam ſententiam, qui licet una die, non tamen eodem anno eoſdem ſanctos Apoſtolos paſſos ferunt, aliaque differenda de eorum rebus geſtis, quę vulgo circumferuntur, quibusnam fides, vt veris, adhibenda ſit, & quę tanquam apocryphæ refellendę: ſed cùm non ſint eiuſmodi, vt hìc paucis perſtringi poſſint; contenti erimus, eas vberius explicuiſſe in Annalibus eccleſiaſt. ubi etiam pluribus demonſtrauimus eoſdem ſanctos Apoſtolos ſubijſſe martyrium Lucio Fonteio Capitone, & Caio Iul. Rufo conſſ. tertio Kal. Iulij, anno à Chriſto Domino, ſecundùm veriorem ſupputationem, ſexageſimooctauo. De horum martyrio Hegeſippus iunior de excid. Hieroſ. lib. 3. c. 3. & Acta paſſionis ipſorum, quæ feruntur Lini nomine, agunt.

b Marcelli.] De eodem Vſuardus, Petrus in catal. lib. 6. c. 24. & alij recentiores. Alius adhuc fuit Marcellus martyr Cabilonenſis clarus in Gallijs, de quo Greg. Turon. de glor. mart. c. 52.

c Syri epiſcopi.] Hunc ſanctus Gregorius lib. 4. dialog. cap. 53. appellat martyrem, dum agit de eius eccleſia, quam vetuſtate collapſam, his diebus, Clerici regulares in auguſtiorem amplitudinem reſtituerunt, addideruntque nobile cœnobium; vbi, ſicut & in alijs præcipuis Italię ciuitatibus, priſtinam illam Apoſtolicam viuendi formam ex integro redditam, ſanctè, pieque colunt. Ab eorum Prępoſito R. D. Marco Paraſc. uiro ſingulari eruditione & vitę integritate ſpectatiſſimo de ſancto Syro & alijs ſanctis eius ciuitatis epiſcopis hęc antiquitatum digna monumenta inde miſſa percepimus, eademque teſtata publici Notarij fide, cuius authentica ſcriptura expreſſum habetur, anno Domini 1283. die 8. Ianuarij, cùm ab Ogerio abb. eiuſdem eccleſię primarium reſtitueretur altare, quòd eius menſa lapidea perfracta eſſet, tres loculi diſtincti reperti ſunt, in quibus tria ſanctorum corpora recondita erant. In eorum primo plumbea lamina quid intus lateret, his deſcripta litteris, ſignificabat.

✠ M. S. HIC REQVIESCIT CORPVS SANCTI SYRI EPISCOPI IANVENSIS. OBIIT III. KAL. IVLII. FILIVS ÆMILIANI. In ſecundo autem loculo alia plumbi lamina ſic ſcripta inuenta eſt.

✠ M. S. HIC REQVIESCIT SANCTVS FOELIX EPISC. IANVENS. QVI VIXIT AN. LXX. REXIT EPISCOP. XX. RECESSIT VII. ID. IVLII. In tertio autem loculo nulla erat inſcriptio, ſed (vt habent eadem publica acta) corpus illic poſitum exiſtimatur eſſe S. Romuli eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Accepimus ab eodem eiuſdem ſancti Syri acta quędam man. ſcrip. ſed perpauca ex multis, quæ deſiderantur.

d Caſſij epiſcopi.] Agit de eo S. Gregor. in homilia 37. in Euangel. & dialog. lib. 3. c. 6. & lib. 4. c. 56. Claruit temporibus Iuſtiniani Imp. ſedere enim cœpit anno eius decimo, migrauitque ex hac uita, eiuſdem anno trigeſimoprimo, prout cõſtat ex eiuſdem ſepulturæ epitaphio, quod extat Narniæ in eccleſia cathedrali ſupra ianuam cryptę S. Iuliani, vbi & corpus S. Caſſij requieſcere creditur. Eſt inſcriptio inciſa in marmore oblongo, in cuius medio crucis forma expreſſa eſt, itémque duo agni exculpti, qui ſe è regione aſpiciunt. Creditur S. Caſſius, cùm de ſuo obitu diuinitus eſſet admonitus (vt eſt apud S. Gregorium) ſibi viuenti ſepulchrum poſuiſſe, atq; ſuum epitaphium ſex hiſce verſibus conſcripſiſſe.

Caſſius immeritò Præſul de munere Chriſti,
Hìc ſua reſtituo terræ mihi credita membra.
Quem fato anticipans conſors dulciſſima uitæ,
Ante meum in pacem requieſcit Fauſta ſepulchrum.
Tu, rogo, quiſquis ades, prece nos memorare benigna:
Cuncta recepturum te noſcens congrua factis.

SD. ANN. XXI. M. IX. D. X. RQ. IN PACE. PRID. KAL. IVL. P. C. BASILII. V. C. ANN. XVII. numeratur hic annus Domini quingenteſimus quinquageſimusoctauus, Iuſtiniani Imp. ann. XXXI. porrò illa verba poſt carmina poſita: Sedit. &c. eo mortuo fuiſſe addita, certum eſt.

e Marię.] De qua Act. Apoſt. c. 12. Pluribus in actis Barnabę deſcriptis ab Alexandro mon. apud Sur. tom. 3. die Iunij.

f Benedictæ.] De eadem Vſuard. hac die. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 264. agit de S. Benedicta abbatiſſa, cuius ſolemnitas agitur xvj. kal. Decembr. quæ uidetur ab hac eſſe diuerſa.

Pridie

30 Pridie Kal. Iulij. Luna. F xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4

COMMEMORATIO ſancti Pauli [a] Apoſtoli. Lemouicis in Gallia ſancti Martialis [b] epiſcopi, cum duobus presbyteris Alpiniano & Auſtricliniano, quorum vita miraculorum ſignis admodum effulſit. Ipſo die ſanctorum Caij [c] presbyteri, & Leonis ſubdiaconi. Alexandriæ paſſio ſancti Baſilidis [d] ſub Seuero Imperatore, qui cum ſanctam Potamiœnam virginem, quam ad ſupplicium ducebat, ab impudicorum hominum petulantia tutatus eſſet, religioſi officij mercedem ab ea recepit: nam ipſa poſt triduum illi apparens, & eius capiti coronam imponens, non ſolum eum conuertit ad Chriſtum, ſed etiam breui agone certantem, ſuis precibus martyrem glorioſum effecit. Romæ ſanctæ Lucinæ [e] Apoſtolorum diſcipulæ, quæ facultatibus ſuis ſanctorum neceſſitatibus communicans, Chriſtianos in carcere detentos viſitabat, ac Martyrum ſepulturæ inſeruiebat, iuxta quos & in crypta à ſe conſtructa ſepulta eſt. Ibidem ſanctæ Aemilianæ [f] martyris. In territorio Viuarienſi ſancti Oſtiani [g] presbyteri & confeſſoris.

I V N I I 30.

a COMMEMORATIO S. Pauli.] De ipſa hac item die Beda, Vſuard. Ado, & alij omnes. Græci autem in Menologio agũt hac die commemorationem omnium Apoſtolorum. porrò Latini totam hanc octauam in laudibus Apoſtolorum Petri & Pauli impendunt. At licet pridie huius diei tam Petri, quàm Pauli agatur ſolemnis celebritas: tamen hac potiſſimum die ſolius Pauli commemorationem fieri debere, ex ſancti Gregorij Papæ inſtitutione docet Microlog. capit. quadrageſimoſecundo. idemq; recentiores, qui agunt de diuinis officiis. Cuius quidem rei gerendæ illa mihi magis probatur cauſa, quæ ex hymno Prudentij 12. ſatis poſſe colligi videtur, dum antiqui vſus meminit; conſueuiſſe nimirum Romanum Pontificem vna eademque die Pontificias functiones in vtraque baſilica exercere. cùm hoc autem propter nimiã locorum inter ſe diſtantiam non ſine nimio ac intolerabili ferè labore perfici poſſe videretur; conſultius viſum eſt, prima die in baſilica Vaticana vtriuſq; celebrare ſolemnitatem, ſequenti autem die in baſilica Pauli ſacra peragere, vberiusque perſoluere, quod pridie ea de cauſa ibidem loci videretur omiſſum.

b Martialis epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta circumferuntur ſcripta ab Aureliano eius ſucceſſore; citantur autem tacito auctoris nomine ab Innocentio tertio extra de ſacra vnctione in fin. vbi & gloſ. Meminit eiuſdem Martialis. Greg. Turon. lib. 1. hiſto. c. 30. & de glor. confeſſ. c. 27. qui tamen inſigniter errat, dum tempore Decij Imp. eum cum alijs, qui illic deſcribuntur, in Gallias veniſſe teſtatur, meminit eiuſdem Martialis Petrus Cluniac. libro 1. epiſt. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 29. qui tradit eum diem obiiſſe anno tertio Veſpaſiani Imp. De duabus eius epiſtolis nuper inuentis egimus in Annal. eccleſiaſt. ibi etiam de Cephæ nomine, quod tribuunt Martiali. Hunc autem non tantùm Lemouicenſis ſedis auctorem, ſed & Anicienſis, Rhutenenſis, Aruernenſis; & Mimmatenſis erectorem fuiſſe tradunt; de his Demochares in tabul. epiſcoporum Lemouicenſium.

c Corſici, & Leonis.] De his item hac die Vſuardus, & recentiores omnes.

d Baſilidis.] Scribit de eo Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 4. & Niceph. lib. 5. c. 7.

e Lucinæ.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: mentio habetur de ipſa in actis ſanctorum martyrum Proceſſi, & Martiniani. Alia inſuper vixit Lucina Romana temporibus Diocletiani Imp. quę non minus quàm iſta pietatis operibus addicta, celebris fuit, de qua ſępius in actis S. Sebaſtiani, atque in rebus geſtis S. Marcell. Papæ agitur.

f Aemilianæ] Erat Romę titulus S. Aemilianæ, de quo in concilio primo Romano ſub Symmacho habetur mentio.

g Oſtiani.] Agit de eo etiam Vſuardus hac die; extare eius acta, teſtatur Molan. in addit. ad Vſuardum.

IVLIVS.

1 **Kalendis Iulij. Luna.** G xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

OCTAVA [a] ſancti Ioannis Baptiſtæ. In monte Hor depoſitio ſancti Aaron [b] primi ſacerdotis ordinis Leuitici. In Britannia ſanctorum martyrum Iulij [c] & Aaron, qui poſt ſanctum Albanum in perſecutione Diocletiani paſſi ſunt: quo tempore ibidem quamplurimi diuerſis cruciatibus torti, & ſæuiſſime lacerati, ad ſupernæ ciuitatis gaudia conſummato agone peruenerunt. Machliniæ paſſio ſancti Rumoldi [d] martyris, Scotorum Regis filij, & epiſcopi Dublinenſis. Sinueſſæ ſanctorum martyrum Caſti [e] & Secundini epiſcoporum. Viennæ ſancti Martini [f] epiſcopi, Apoſtolorum diſcipuli. Aruernis ſancti Galli [g] epiſcopi. In territorio Lugdunenſi depoſitio ſancti Domitiani [h] abbatis, qui primus illic eremiticam uitam exercuit, & cum plurimos ibi in Dei ſeruitio congregaſſet, magnis virtutibus & glorioſis miraculis ualde clarus, collectus eſt ad patres in ſenectute bona. In territorio Rhemenſi ſancti Theodorici [i] presbyteri, diſcipuli beati Remigij epiſcopi. Engoliſmæ ſancti Eparchij [k] abbatis. Apud Emeſam ſancti Symeonis [l] confeſſoris, cognomento Sali, qui ſtultus propter Chriſtum factus eſt: ſed altam eius ſapientiam Deus magnis miraculis declarauit.

IVLII I.

a OCTAVA S. Ioannis Bapt.] De ea Beda, Ado, & Rudulph. de obſer. canon. c. 19. vbi agit de differentia maiorum ac minorum octauarum. numeratur hec autem inter maiores octauas.

b Aaron ſacerdotis.] Agunt item de eo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Præter quæ in diuinis ſcripturis de eo ſcripta habentur; Ioſephus de ipſo ſcribit lib. 2. antiquit. cap. 6. & ſequen. & de eius obitu lib. 4, cap. 4.

c Iulij, & Aaron.] De his vet. man. ſcript. Eorũdem meminit Gilda Sapiens lib. de excidio Britan. Beda de geſt. Angl. lib. 1. c. 7. in fin. Petrus in catal. lib. 5. c. 53. & alij.

d Rumoldi.] Eius acta ſcriptis mandauit Theodoricus abb. S. Trudonis, vt teſtatur Sigeb. de uir. illuſtr. c. penult. deſcripſit eadem Sur. tomo 7. hac die. plura de eodem in uita S. Gummari. apud Sur. tom. 5. die 11. Octobris, & Molan. in indiculo ſanctorum Belgij, aitq; huius ſolemnitatem agi hac die, auctoritate Alexandri quarti Romani Pontificis; coronatumq; martyrio refert, anno Domini ſeptingẽteſimo ſeptuageſimoquinto, octauo Kal. Iulij. Fuit & alius Reinoldus dictus, monachus, & ipſe corona martyrij donatus, cuius natalis dies agitur ſeptimo idus Ianuarij. de quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 249.

e Caſti, & Secundini epiſcoporum.] Petrus diac. biblioth. monaſt. Caſinen. in lib. de vir illuſtr. c. 19. hæc ait: Benedictus, qui & Guaipherus, ſan-

ctitate, & religione conſpicuus, ſuauis eloquio, ingenio magnus, & ſermone facundus, ſcripſit ad Troianum epiſcopum vitam ſancti Secundini, & cantum eius, ſermonem & hymnos de eodē. Rurſum etiam c. 32. hæc ait: Gregorius Tarracinenſis epiſcopus, paruulus & ipſe in Caſino oblatus, memoria tenax, ingenio viuax, tantę fuit grauitatis, ſuauitatis, & eloquentię, vt à nonnullis columna diceretur Eccleſię, ſcripſit paſſionem ſanctorum Caſti & Caſſij. &c. Habemus acta eorumdem martyrum incerto auctore, quæ accepimus ab Eccleſia Caietana. eſt illorum exordium: Poſtquam beatiſſimi. &c.

f Martini epiſcopi.] De quo etiam Beda hac die. Ado Vien. in chron. an. 101. tertium hunc ponit eius ſedis epiſcopum, ſucceſſoremq; S. Zacharię, ac prędeceſſorem S. Veri.

g Galli epiſcopi.] Scribit de S. Gallo epiſcopo Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 4. c. 5. & 6. vberius in vit. ſanct. patr. c. 6. eius epitaphium, & virtutes egregias ſcripſit carmine Venantius Fortun. lib. 4 Interfuit per legatum tertio concilio Aurelianēſi, pręſens autem quarto, & quinto ſubſcripſit, vt ex illorum monumentis apparet, ex quibus facilè poteſt intelligi quibus temporibus vixit: quinta enim ſynodus Aurelianenſis celebrata eſt anno triceſimo octauo regis Childeberti, qui numeratur annus Domini 552. Interfuit etiam concilio Aruernenſi celebrato poſt conſulatum Paulini iunioris, vt eius acta teſtantur. Ponitur hic in tabulis epiſcoporum Aruernenſiū vigeſimusſeptimus ordine apud Demochar. de ſacrif. Miſſę.

h Domitiani abb.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta extare, teſtantur Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 5. c. 296. fuit eiuſdem nominis epiſcopus Tungrenſis, de quo agitur 7. Maij. vbi Molan. de eo, & in indic. ſanct. Belg. interfuitq; quinto conc. Aurelianenſi; agit etiam de ipſo Sigebert. in chron. an. 528.

i Theodorici.] Agit de eo Vſuardus hac die; eius autem geſta deſcribit Sur. tom. 4. hac die; claruit temporibus Clodouei regis Francorum, circa annum Domini quingenteſimum vigeſimum.

k Eparchij abb.] De eo item hac die Vſuardus. Acta ipſius etſi incerti auctoris, tamen veritatem profitentis refert Sur. tomo 4. hac die. De eo pluribus etiam Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 6. c. 9. Migrauit ex hac vita, anno Domini 583. vt ex dicto auctore colligitur. Fuit eiuſdem nominis, ſed longè antę Eparchius epiſcopus Aruernenſis ſanctitate inſignis, cui ſucceſſit Sidonius Apollinaris, vt ſcribit idem Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 21.

l Symeonis Sali.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scripſit eius res geſtas humanum captum excedētes probatiſſimus auctor Leōtius epiſcopus in Cypro, quas deſcripſerunt Metaphr. Lipom. & Sur. hac die: id etiam teſtantur acta ſynodi ſecundę Nicęnæ ubi act. 4. de eodem auctore, hęc leguntur: Pater, qui lectus eſt, in vna ex ciuitatibus Cypri, decenter, & ſanctè conuerſatus eſt, multaque encomia & panegyricas illius orationes etiam habemus, inter quas extat oratio de transfiguratione Domini; ſcripſit & Ioannis, Miſericordis appellati, epiſcopi Alexandrini uitam, pręterea beati Symeonis. &c. De eodem Symeone agit Euagr. hiſt. lib. 4. cap. 33. & alij plures.

25. xxv. A — Sexto nonas Iulij. Luna. — 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

VISITATIO [a] beatæ Mariæ virginis ad Elizabeth. Romæ via Aurelia natalis ſanctorum martyrum Proceſſi [b] & Martiniani, qui à beato Petro Apoſtolo in cuſtodia Mamertini baptizati, ſub Nerone, oris contuſionem, equuleum, neruos, fuſtes, flammas, ſcorpioneſque perpeſſi, nouiſſime gladio cæſi, martyrio coronati ſunt. Item Romæ paſſio ſanctorum trium [c] Militum, qui in martyrio beati Pauli Apoſtoli ad Chriſtum conuerſi, cum eo cæleſtis gloriæ participes fieri meruerunt. Eodem die ſanctorum martyrum Ariſtonis, [d] Creſcentiani, Eutychiani, Vrbani, Vitalis, Iuſti, Feliciſſimi, Felicis, Marciæ, & Symphoroſæ, qui omnes apud Campaniam, cum

Diocle-

Diocletiani Imperatoris perſecutio deſæuiret, martyrio coronati ſunt. Vuintoniæ in Anglia ſancti Suuithuni [e] epiſcopi, cuius ſanctitas gratia miraculorum effulſit. Bambergæ ſancti Othonis [f] epiſcopi, qui Pomeranis Euangelium prædicans, eoſdem conuertit ad fidem. Turonis depoſitio ſanctæ Monegundis [g] religioſę feminæ.

I V L I I 2.

a VISITATIO beatæ Marię.] Hæc quidem ſolemnitas ab Vrbano Papa ſexto inſtituta, & à Bonifacio nono confirmata, vel potius publicata eſt; idq́ue occaſione vrgentis ſchiſmatis, ad quod componẽdum eiuſdem Dei genitricis opem Dei Eccleſia propenſius (ea aucta celebritate) ſtuduit implorare, idq́, anno Domini 1389. extantq́; de ea re diplomata excuſa in 2. parte legend. In bibliotheca Vaticana plut. 4. nu 226. nactus ſum tractatũ man. ſcript. Ioannis Pragenſis contra Adalbertum eius ſolẽnitatis impugnatorem; in quo, cùm plura eruditè differat, texit etiã nonnulla diuina miracula, & certas reuelationes, quibus Deus dictam ſacratiſſimam ſolemnitatẽ manifeſtiſſimè cõprobauit.

b Proceſſi, & Martiniani.] De quibus etiam Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores. Horum paſſionis acta ex antiquis codicibus deſcripſit Mõbrit. tom. 2. & Sur. tom. 4. hac die. Erat olim Romæ in prædictorum ſanctorum martyrum honorem erecta baſilica, in qua ſanctus Gregorius Papa habuit homiliam 32. in Euangel. vbi & de miraculis ad eorum ſepulchrum fieri conſuetis meminit. Diruta autem prędicta eccleſia, tranſlata ſunt eorum corpora in baſilicam Vaticanam S. Petri Apoſtoli, vbi hactenus aſſeruantur.

c Trium militum.] Agit de his item hac die Vſuardus, Ado, & alij, aſtipulanturq́ue vet. man. ſcript. ex quibus etiam nomina ſingulorum produntur. ſunt autem hęc Longinus, Aceſtus, & Megiſtus. Mentio prædictorum habetur etiam in paſſionibus Apoſtolorum Petri, & Pauli, quibus adſtipulari videtur præclara illa encomiaſtica oratio S. Ioannis Chryſoſtomi de Principibus Apoſtolorum. habetur tomo 5. col. 1533. edit. Niuel. vlt. vbi tamen non tantùm tres, ſed triginta quinque vnà ſimul coronatos martyrio, refert his verbis: Qualis locus tuum, Paule, ſanguinem excepit, qui lacteus apparuit in eius veſte, qui te percuſſit: quiquidem ſanguis barbaricum illius animum reddens melle dulciorem, vt ipſe vnà cum ſocijs ad fidem traduceretur, ita effecit; Sit mihi inſtar coronæ gladius ille, qui triginta & quinque viros ſumma ad ſeruiendum alacritate Deo Domino mancipauit. &c. hęc ibi.

d Ariſtonis, & ſoc.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij; omnesq́; ex actis ſancti Sebaſtiani martyris, quæ refert Sur. tom 1. 20. Ianuar. ibi horum paſſiones deſcribuntur.

e Suuithuni epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Gothzelinus, quas retulit Sur. in tomo 4. eas autem ſcriptis mandatas à Lanfrido monacho, prodit catal. ſcript. Britan. exceſſit ex humanis, anno à Chriſto Domino octingenteſimo ſexageſimo-ſecundo.

f Othonis epiſcopi.] Acta ipſius recitat Sur. tom. 4. hac die; ſed alia longè prolixiora eſſe videntur, quę duobus libris ſcripta dicuntur. De eodem plura Albert. Cranth. in hiſt. eccleſ. Sax. lib. 6. cap. 5. & in Metrop. lib. 5. cap. 44. & 45. ubi de eius Apoſtolatu ad Pomeranos ei credito à Caliſto Romano Pontifice, in chron. item Bambergenſ. & hiſt. Pomer. lib. 4. cap. 17. & ſequen. Extat epiſtola ipſius ad Paſchalem ſecundum Rom. Pont. qua ſe excuſat, inuitum per manum laicam accepiſſe inueſtituram, petens (ſi placeat) ab eo confirmari. &c. profitetur in ea ingenuè Apoſtolicę ſedis auctoritatem. Interfuit hic concilio Moguntino anno Domini 1131. vt teſtatur de eo chron. Hirſaug. Aſcriptus fuit in ſanctorum numerum à Clemente Papa tertio, anno Domini 1189. vt habetur in chron. Bambergen. tunc etiam venerandum corpus eius tranſlatum eſt. migrauit autem ex hac uita anno Domini milleſimo centeſimo triceſimonono.

g Monegundis.] De qua etiam Vſuardus, hac die. Scripſit eius res geſtas Gregorius Turon. in vit. ſanct. patr. c. 19. & de glor. confeſſ. c. 24.

3 Quinto nonas Iulij. Luna. B

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

ALEXANDRIAE ſanctorum martyrum Tryphonis,[a] & aliorum duodecim. Conſtantinopoli ſanctorum Eulogij,[b] & ſociorum martyrum. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Hyacinthi[c] cubicularij Traiani Imperatoris, qui accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, plagis variè afflictus, & in carcerem truſus, ibi conſumptus fame expirauit. Cluſij in Etruria ſanctorum martyrum Irenæi[d] diaconi, & Muſtiolę matronę, qui ſub Aureliano Imperatore diuerſis, atrocibusq; ſupplicijs cruciati, coronam martyrij meruerunt. Eodem die ſanctorum martyrum Marci[e] & Muciani, qui pro Chriſto gladio cæſi ſunt: quos cum puer paruulus ne immolarent idolis, alta voce moneret, verberibus iuſſus eſt cædi: cumque vehementius Chriſtum confiteretur, vnà cum quodam Paulo martyres exhortante necatus eſt. Laodiceæ in Syria ſancti Anatolij[f] epiſcopi, qui non ſolum religioſis viris, ſed & philoſophis admiranda ſcripta reliquit. Altini ſancti Heliodori[g] epiſcopi, doctrina & ſanctitate inſignis. Rauennæ ſancti Dathi[h] epiſcopi & cōfeſſoris. Edeſſæ in Meſopotamia Tranſlatio[i] ſancti Thomæ Apoſtoli ex India: cuius reliquiæ Orthonam in Apulia poſtea tranſlatæ ſunt.

IVLII 3.

a TRYPHONIS, & ſoc.] De quib. Vſuardus hac die, & manu. ſcripta agunt.

b Eulogij, & ſoc.] Agunt de his etiam hac die Grçci in Menologio. Paſſi ſunt autem ſub Valente Imp. ob fidem catholicam, quam ſtrenuè profeſſi ſunt.

c Hyacinthi.] Grçci itidem de eo in Menologio; ibique eius paſſionis acta compendio deſcribuntur.

d Irençi, & Muſtiolę.] De his hac die Vſuardus. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Sur. tomo 4. hac die, Petrus in catal. lib. 6. c. 48. & alij ex ijſdem.

e Marci, & Muciani.] De ijſdem etiam Græci hac die in Menologio, ubi pluribus deſcribunt eorum martyrium.

f Anatolij.] De eo Vſuardus, & alij, Euſebius pluribus libro 7. hiſt. cap. 26. Hierony. de ſcript. eccleſiaſt. & in epiſtola ad Magnum orat. 84. Niceph. hiſt. lib. 6. c. 36. & ex ijſdē alij deſcripſerūt.

g Heliodori epiſcopi.] Agit etiam de eo Molan. in addit. ad Vſuard. 2. edit. Hic ille, cuius frequenter meminit S. Hieronymus, ad quem etiam ſcripſit epiſt. 1. de laude vitæ ſolitariæ, & de obitu Nepotiani epitaphium epiſt. 3. mentionem facit eiuſdem in epiſt. 2. ad Nepot. & ad Iulianum 37. & prçfat. 110. & 115. Repeuitur interfuiſſe cōcilio Aquileienſi, ubi aduerſus ingruentes Arianos vnà cum S. Ambroſio, coniunctis viribus, ſtrenuè decertauit.

h Dathi epiſcopi.] De eodem hac die tabulę eccleſię Rauennatis, pluribus Agnellus & Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. claruiſſe eum tradunt temporibus Commodi Imp.

i Tranſlatio S. Thomæ.] De qua item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. S. Thomę Apoſtoli uenerandum corpus trāſlatum olim fuit Edeſſam in Syria, atque in eius honorem amplíſſima eſt erecta baſilica, ad quam ex longinquis remotisque orbis regionibus Chriſtiani religionis cauſa confluebant, vt ſcribit Socrat. hiſt. lib. 4. cap. 14. & Sozom. lib. 6. c. 18. de eadem tranſlatione Rufin. lib. 2. c. 5. Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 31. & Venant. Fortun. hoc verſu.

Producens Thomam munus Edeſſa pium.

His alludit S. Ioannes Chryſoſtomus, cùm in homilia 26. in epiſt. Pauli ad Hebræos, notum eſſe ait, & ueneratione habitum ſepulchrum S. Thomę, ſicut & Petri, & Pauli Apoſtolorū. Non omittimus dicere, quod Hieronymus Oſorius epiſcopus Siluenſis Luſitanię lib. 3. res Indicas proſecu-

tus,

mis, teſtatur Indos nuper recipientes Euangelium affirmare, penes ſe eſſe corpus S. Thomę Apoſtoli à quo olim acceperunt Euangelium; illudq; vſq; hodie multis fulgere miraculis. ſed cùm de tranſlatione Edeſſam factam luce clarius conſtet; dicere de hoc cogimur, quod frequenter de alijs reperitur: nempe variis corporis partes in diuerſa loca diſtributas, occaſioně dediſſe multis opinandi, vel hic, vel alibi contineri vnum idemq; corpus. De tranſlatione S. Thomę reliquiarum Orthonæ facta, cuius hic mentio habetur, nondum aliquid ad me perlatum eſt. De perenni miraculo Edeſſę fieri ſolito ad corpus S. Thomę, conſule Petrum in catal. lib. 6. c. 44.

4 Quarto nonas Iulij. Luna. C xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8

OSEÆ [a] & Aggæi prophetarum. In Africa natalis ſancti Iucundiani [b] martyris, pro Chriſto in mare merſi. In territorio Bituricenſi ſancti Lauriani [c] epiſcopi Hiſpalenſis & martyris, cuius caput Hiſpalim in Hiſpania delatum eſt. Sirmij ſanctorum martyrum Innocentij [d] & Sebaſtiæ, cum alijs triginta. Madauri in Africa ſancti Namphanionis [e] martyris, & ſociorum, quos ille roborauit ad pugnam, & ad coronam prouexit. Cyrene in Libya ſancti Theodori [f] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani ſub Digniano prǽſide plumbatis cæſus, & lingua abſciſſa, in pace tandem confeſſor occubuit. Eodem die natalis ſanctorum Flauiani [g] ſecundi epiſcopi Antiocheni, & Eliæ epiſcopi Hieroſolymorum; qui pro ſynodo Chalcedonenſi ab Anaſtaſio Imperatore in exilium acti, victores migrarunt ad Dominum. Auguſtæ in Rhætia ſancti Vldarici [h] epiſcopi, miræ abſtinentiæ, largitatis, & vigilantiæ, ac miraculorum gratia illuſtris. Turonis Translatio ſancti Martini [i] epiſcopi & confeſſoris, & dedicatio eius baſilicæ hoc ipſo die, quo etiam is ante aliquot annos in epiſcopum fuerat ordinatus.

IVLII 4.

a OSEÆ, Aggæi prophe.] De his hac die Beda, & Ado, Vſuardus de Oſea tantùm, Græci autem ſeorſum abinuicē, agunt enim de Oſea xvj. Kalen. Octobr. de Aggęo xvij. kalen. Ianuarij in Menolog. Prę ter illa quæ de Oſea in diuinis ſcripturis legitur. agit de eo S. Epipha. lib. de vita & interit. proph. c. 11. Hiero. in præfat. 1 11. & in procem. in Oſeam. apud Iſidor. de vit. & mor. ſanct. c. 41. Doroth. in ſynop. c. 1. & 10. De Aggęo Ioſeph. antiquit. libro 11. c. 4. Epiphan. vbi ſupra c. 20. Hieron. in proœ. in Aggęum. & apud Iſidor. c. 59.

b Iucūdiani.] De quo Beda, Vſuar. Ado, & alij omnes, Petrus item in catal. lib. 6. c. 54.

c Lauriani epiſc. De eodem ijdem qui ſupra, Vaſæus in chro Hiſp. 544. paſſum refert ſub Totila Gothorū rege. Plurib. agitur de eo in Flore S. Hiſp. & in Theſau. concion. tom. 2. hac die.

d Innocentij, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

e Namphanionis, & ſoc.] Sunt hęc ſociorum nomina, Migdon, Sanaen, Lucitas, cæterorum autem ignorantur. ſunt hæ Punicæ voces. Porrò Namphanion idē quod apud nos, Bonus euētus.

Fuit

Fuit hic præclariſſimus martyr in Africa, adeoq; celebris, vt Archimartyris titulo fuerat inſignitus: in quem præ cæteris Maduarenſes Apulæi cõciues idololatræ omne genus blaſphemiæ & contumeliarum iactabant. extant de his litteris Maximini Maduarenſis ad Auguſtinum 43. & rurſus Auguſtini epiſt. 44. ad ipſum reſcripta.

f Theodori epiſc.] Agunt de his hac die Græci in Menolog. vbi & eius paſſio recitatur.

g Flauiani, & Eliæ epiſcoporũ.] Agitur hic de ſecundo Flauiano; primus enim ſedit temporibus Theodoſij in ſchiſmate aduerſus Euagrium; hic autem præfuit eccleſiæ Antiochenæ ſub Anaſtaſio Imp. à quo & diriſſima paſſus eſt; habuitq; in eo pro fide catholica ſuſcepto certamine ſortem commilitonem Eliam epiſcopum Hieroſolymorum: horũ ſpectatiſſima virtus etiã teſtimonio S. Sabæ laudata, in Septima ſynodo act. 5. repetita eſt. Plura de ijſdem Cyrillus monac. in Ioan. Silentiario, in Euthymio, & in actis S. Sabæ abb. Nicepho. hiſt. li. 16. c. 32. 34. 38. hiſt. Miſcel. li. 15. Cedr. in Anaſtaſio, & alij. De ipſorum autẽ obitu admiranda ſcribuntur in Prat. ſpirit. c. 53. vbi hr̃, poſt duos dies ab obitu Anaſtaſij Imp. prædictos Flauianum & Eliam migraſſe ad Dominum. in actis autem S. Sabæ decem dies ponuntur interceſſiſſe ab eiuſdem Imp. morte, vſq; ad prædictorum exitum, ibidemq; hr̃, nono die menſis Iulij Anaſtaſium ex hac vita exceſſiſſe: idemq; ex Euagrio hiſto. lib. 4. c. 1. exploratum habetur, dum ait, eadem die nona menſis Iulij Iuſtinum ſeniorem ex ſenatuſconſulto Imperiũ cœpiſſe. cur itaq; hac potiſſimum die de his agatur, nulla mihi certa ſuppetit ratio, cùm multæ eſſe poſſint, nempe trãſlatio, vel baſilicæ dedicatio, vt de alijs factum vidimus. Iã reliquum eſt vt Flauianũ ab hæreticorum calumnijs vindicemus. recitat Euagrius lib. 3. c. 31. & ex Niceph. lib. 19. c. 18. literas quaſdam monachorũ Palæſtinę ad Alciſonem de Flauiani lapſu, quaſi ex parte damnaſſet concilium Chalcedonẽſe. rurſus autem in actis S. Sabæ, quæ ex Metaphraſte deſcripſit Lipom. tom. 6. habetur, quòd coactus ab hæreticis damnarit ſynodum Chalcedonenſem. Quòd ad litteras monachorum ab Euagrio recitatas ſpectat, ſciãs falſatas eſſe ab hæreticis; quod quiſque, licet cæcutiens, diſſimulare non poterit. Quid eſt, quod ibi dicitur, Flauianũ ingenuè profeſſum eſſe concilium Chalcedonenſe in his quę ſpectant ad dãnationem Neſtorij & Eutychi), in his autem quæ eſſent fidei non item? hæc quidem inter ſe inuicem pugnant, vt ſimul vera eſſe non poſſint; nam vtriuſq; hæreſiarchę damnationem recipere, nõ aliud eſt, quàm rectæ fidei normæ ab eodem concilio contra prædictos editæ conſentire. quid inſuper eſt, quòd idem Euagrius ibidem in fine dicit, Flauianum ab hæreticis in exilium eſſe pulſum; niſi ipſum illis aduerſarium demonſtraſſet? Quæ item ſequenti c. 32. ſcribit Euagrius de conſtantia Flauiani pro Chalcedonenſi, prædicta omnia aduerſus illũ cõficta mendacij arguũt. Quòd item ex vita Sabę lapſus Flauiani comprobari videatur, locum illum ab aliquo nebulone deprauatum, ac mutilatum eſſe, acta Nicænæ ſecundæ ſynodi manifeſtè declarant. In actione .n. prima eius ſynodi idẽ locus hiſce verbis deſcriptus habetur. Itaq; varijs modis Flauianum afflixerunt & vexarunt; cogentesq; interim & obtorto collo huc trahentes, vt acta Chalcedonenſis concilij anathemate proſequeretur: quo nolente, epiſcopatu ſuo priuatus in exiliũ quoq; damnatus eſt. hæc ibi. quibus quidem Seuerianorum impoſtura de Flauiani lapſu detegitur. Marcellinus comes in chron. exilium Flauiani nulla alia ex cauſa contigiſſe teſtatur, niſi quod Seuerianorum procellę, qui Sydone cõuenerant, ſe viriliter oppoſuiſſet. Qua autem æſtimatione poſt mortem ab orthodoxis habitus ſit Flauianus, cõſule acta ſynodi Cõſtantinopolitanæ, quæ celebrata eſt Iuſtino Aug. & Eutherio conſſ. ubi totius populi feſtiuas acclamationes de S. Flauiano reperies: quib. vt eius nomen ab hæreticis erasũ reſtitueretur in diptycha, eiuſq; venerãdæ reliquiæ transferrentur, petitum ſæpius eſſe, cognoſces. Non tantùm Flauianus, ſed & Elias, de quo agimus, ijſdem aſperſus calumnijs ab hæreticis reperitur; quib. inconſultè nimis fidem adhibens Theodorus lector. lib. 2. collectaneorum, hæc ſcribit: Ipſe ſolus Neſtorium, Eutychen, Diodorum, & Theodorum, & Synodũ Chalcedonenſem anathemate condemnauit. hæc ille. Sed quæ hæc aduerſantium ſibi rerum conſarcinatio? ſi damnauit Euthychen & Neſtorium; damnantem illos ſynodum Chalcedonẽſem ſuſcepiſſe oportuit. At literæ eius ad Anaſtaſium Imp. cæteræque res geſtæ ipſius à Cyrillo monacho in actis ſancti Sabę relatæ, acta ſynodica ac cæterorũ teſtimonia, non tantùm ab omni hæreſeos ſordis labe purgatum reddunt; ſed adeò illi fauent, vt cognoſcas perditiſſimis illis temporibus, inter naufragia epiſcoporum, ipſum ſolum cum Flauiano Antiocheno, & Ioãne epiſcopo Palti ſtetiſſe intrepidum aduerſus innumeras hæreticorum phalanges. Hęc autem pluribus in Annalibus Eccleſiaſticis pertractauimus.

h Vldarici epiſc.] De eodem Beda, licet pro Vlderico legat, Valricũ, Ado de eodẽ & alij. Scripta ſunt eius acta à Bernone abbate, quę Sur. tom. 4. hac die De eo item Sigeb. in chro. an. 976. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 22. & li. 4. c. 222. Diem obiit anno Domini 973. ſuæ ætatis octuageſimo, ordinationis quinquageſimo.

i Tranſlatio S. Martini.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Rei geſtæ hiſtoriam deſcribit Gregor. Turonen. hiſtor. de geſt. Franc. lib. 2. cap. 14. & lib. 10. c. 31. in Perpetuo epiſcopo Turon. Hæc eſt enim illa tranſlatio, quæ à præfato Perpetuo epiſcopo facta eſt; qui in nouam auguſtioremq;

baſ-

baſilicam à ſe ædificatam beatiſſimi Martini corpus tranſtulit, quarto nonas Iulij. Nam & alias, irruentibus in Galliam Danis, ſancti epiſcopi corpus in Burgundiam ad tempus tranſlatum fuit, atque inde poſtmodum, ceſſantibus illorum incurſionibus, Turonos relatum eſt. eius rei geſtæ hiſtoriam narrat S. Odo Cluniacenſis abb. ſcribens ad Fulconem.

5 Tertio nonas Iulij. Luna. D xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

ROMAE ſanctæ Zoæ[a] martyris, vxoris beati Nicoſtrati martyris, quæ dum ad Confeſſionem beati Petri Apoſtoli oraret, ſub Diocletiano Imperatore à perſecutorib. arctata, & in cuſtodiam obſcuriſſimam truſa, deinde collo & capillis in arbore ſuſpenſa, adhibito ſubter horribili fumo, in confeſſione Domini emiſit ſpiritum. In Syria natalis ſancti Domitij[b] martyris, qui virtutibus ſuis multa incolis præſtat beneficia. Cyrene in Libya ſanctæ Cyrillæ[c] martyris, quæ in perſecutione Diocletiani ardentes carbones cum thure ſuper manum poſitos diu tenuit, ne prunas excutiendo thus obtuliſſe videretur: deinde ſæuiſſime laniata, proprio ſanguine decorata migrauit ad ſponſum. Hieroſolymis ſancti Athanaſij[d] diaconi, qui pro ſancta ſynodo Chalcedonenſi ab hæreticis comprehẽſus, & omnium cruciatuum genera expertus, ferro tandem necatus eſt. In Sicilia ſanctorum martyrum Agathonis[e] & Triphinæ. Tomis in Scythia ſanctorum martyrum Marini,[f] Theodoti, & Sedophæ. Treuiris ſancti Numeriani[g] epiſcopi & confeſſoris. Apud Septempedanos in Piceno ſanctæ Philumenæ[h] virginis.

IVLII 5.

a SANCTÆ Zoæ.] De ea etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. Eius acta intexta habentur martyrio ſancti Sebaſtiani apud Sur. tom. 1. 20. Ianuar. De Confeſſione ſancti Petri Apoſtoli, de qua hic habetur mẽtio, vide quæ habentur notata die ſequenti in Tranquillino, cũ agitur de Confeſſione ſancti Pauli Apoſtoli, ibi de vtriuſque Confeſſionibus plura.

b Domitij.] Agunt de eodem hac die ijdem, qui ſupra, auctores. Alius hic videtur ab illo, de quo Gregor. Turon. de glor. mar. c. 100. agit.

c Cyrillæ.] De qua & Græci in Menologio, hac die; ibique eius paſſionis acta ſummatim referunt his conſentia, quæ hic narrantur.

d Athanaſij diac.] Huius initum pro catholica fide certamen, conſummatumque martyrium deſcribit Nicepho. hiſt. lib. 15. c. 9. Agunt Græci hac die de alio Athanaſio abbate.

e Agathonis, & Triphinæ.] De his etiam hac die Beda, & alij recentiores.

f Marini, & ſoc.] Agit de his item Beda, & alij, qui ſupra, auctores.

g Numeriani epiſcopi.] Recenſet eundem hac die Molan. in addit. ad Vſuar. ſucceſſit hic S. Rodoaldo. claruit circa annum Domini 640.

h Philumenæ.] Huius corpus honorificè aſſeruatur, & colitur apud Septempedanos, nunc Seuerina-

nerinates dictos, in eccleſia S. Laurẽtij, vbi Totilæ regis Gothorum tẽpore conditum fuit à S. Seuerino epiſc. vt vetus inſcriptio docet, quæ vnà cũ corpore reperta eſt ſub maiori altare an. Domini 1527. cũ illud in elegãtiorẽ formã reſtitueretur, procurante Antonio S.R.E. Card. de Monte.

xxj. E **Pridie nonas Iulij. Luna.** 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

OCTAVA [a] ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. In Iudæa ſancti Eſaiæ [b] prophetæ, qui ſub Manaſſe Rege ſectus [c] in duas partes occubuit, ſepultusq; eſt ſub quercu Rogel iuxta tranſitum aquarum. Romæ natalis ſancti Tranquillini [d] martyris, patris ſanctorum Marci, & Marcelliani, qui ad prædicationem ſancti Sebaſtiani martyris conuerſus ad Chriſtum, à beato Polycarpo presbytero baptizatus, & à ſancto Caio Papa presbyter ordinatus eſt. Is cum ad Confeſſionem [e] beati Pauli die Octauarum Apoſtolorum oraret, ſub Diocletiano Imperatore à paganis tentus & lapidatus, martyrium conſummauit. Feſulis in Tuſcia ſancti Romuli, [f] epiſcopi & martyris, diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui ab eodem miſſus ad prædicandum Euangelium, cum in multis Italiæ locis Chriſtum annuntiaſſet, rediens Feſulas, ſub Domitiano principe martyrio coronatus eſt cum alijs ſocijs. In Campania ſanctæ Dominicæ [g] virginis & martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore cum fregiſſet idola, ad beſtias damnata, ſed ab illis nil læſa, demum capite obtruncata migrauit ad Dominum: corpus Tropeæ in Calabria ſumma veneratione aſſeruatur. Eodem die ſanctæ Luciæ [h] martyris, quę natione Campana, à Rixio † vicario tenta, & acriter cruciata, eundem conuertit ad Chriſtum: quibus adiuncti ſunt Antoninus, Seuerinus, Diodorus, Dion, & alij decem & ſeptem, qui in paſſione collegæ, & in corona fuere conſortes. In pago Treuirenſi ſancti Goaris [i] presbyteri & confeſſoris.

† Varo

IVLII 6.

OCTAVA ſanct. Apoſto.] De qua Beda, Ado & alij recentiores, vt inter alios Radulph. Tung. de obſer. can. c. 49. eſt de eadem antiqua mentio in actis ſancti Tranquillini martyris in martyrio ſancti Sebaſtiani. extat ſermo S. Leonis Papę eadem die habitus, qui demonſtrat, ea octauarum die anniuerſaria repetita, populũ conuenire conſueuiſſe ad perſoluẽdas gratias pro liberata Vrbe à furore: quod ibi S. Leo nõ obſcurè ſignificaret.

b Eſaię prophe.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum hac die; Gręci autẽ ad ſeptimũ id. Maias in Menolog. Pręter illa, quæ de Eſaia leguntur in diuinis ſcripturis, Ioſephus et inquit. lib.

lib. 10. de eodem agit, S. Zeno Veron. epiſc. ſermonem habuit 29. de Eſaia, ac ſæuiſſima eius cæde. Cur autem in diuinis ſcripturis nulla mentio habeatur de nece prophetarum, quam Dominus Iudæis exprobrat apud Matth. c. 23. conſule Origenem, cùmq; de Suſannæ hiſtoria agit ſcribens ad Africanum. De eodem Eſaia Epiph. lib. de vit. & obit. prophet. c. 7. Doroth. c. 14. de reliquijs eiuſdem prophetæ aduectis Paneadem, collocatisq; in baſilica S. Laurentij, an. triceſimoquinto Theodoſij iuni. Imper. ſcribit Cedren. in compend. eo anno.

c Sectus in duas partes.] Peremptos eſſe eiuſmodi ſæuiſſimo ſupplicij genere non tantùm ſanctos antiquæ legis teſtimonio S. Pauli in epiſt. ad Hebræos c. 11. exploratum habetur; ſed & quamplurimos martyres eodem affectos eſſe, certiſſimum eſt. Hoc ſuppliciū licet irrogatum lege xij. tabularum conſtet: tamen aliquem ſectum fuiſſe, nec ſe legiſſe, vel audiſſe, teſtatur Gellius libro 12. c. 2. barbaricam potiùs quàm Romanam eā fuiſſe ſæuitiam, Valer. Maxi. monſtrare videtur lib. 9. c. 2. exter. 4. primus qui hoc tam immane ſpectaculum oculis Romanorum ingeſſit, reperitur fuiſſe, Caius Caligula, de quo Suet. c. 27. in Caio.

d Tranquillini.] Agunt de eodem Beda Vſuardus, Ado, & alij omnes. habentur eius res geſtæ in actis S. Sebaſtiani.

e Cum ad Confeſſionem.] De Confeſſionibus Apoſtolorum hæc Caſſiodorus Vari. lib. 10. epiſt. 2. Tenemus aliquid Apoſtolorum propriū, ſi peccatis diuidentib. non reddatur alienum: quando Confeſſiones illas, quas videre vniuerſitas appetit, Roma fœlicior in ſuis finibus habere promeruit. hęc Caſſiod. Quòd autem ad ipſum nomen ſpectat. Confeſſio apud nos idem eſt, quod apud Græcos Martyrium: quamuis non idem prorſus apud illos, qui apud nos earum vocum ſenſus ſit. Nam Gręci Martyrij nomine nonnūquam totam baſilicam martyribus dicatam appellant, vt videre eſt ex Chalcedonenſi concilio, vbi ſæpe de Martyrio ſanctæ Euphemiæ fit mentio, & apud alios ſæpiſſimè. Martyrium enim appellandum eſſe locum, in quo martyr ſepultus ſit, habetur ex l. vlt. de ſepulchris violatis Cod. Theod. Latini verò (quod viderim) partem tantùm illam in eccleſia, vbi conditæ ſunt reliquiæ ſub altari, non ipſam integram eccleſiam appellāt Confeſſionem. Factum eſt aliquando interpretis errore vim Latinę vocis minimè aſſecuti, ut quod Gręci pro eccleſia martyrū, Martyrium dixerunt, ille eandem vocem Latinè dixerit Confeſſionem, vt apparet in can. 20. concilij Gangrēſis, prioris editionis, in quo cum Gręcè legatur τὰς συνάξεις τῶν μαρτύρων, hoc eſt martyrum conuentus, interpres Confeſſiones martyrum tranſtulit, pro eccleſijs martyrum. Nō igitur Latini baſilicam, Cōfeſſionis nomine, aliquando intellexerunt, ut falsò ex illo canone nonnulli ſunt arbitrati; ſed magis ea ſignificatione ea vox dicta reperitur, vt locus ille intelligeretur ſub maiori altari poſitus, quo reliquiæ ſanctorum martyrum, ſeu integra ipſorum corpora conderentur, idque ex antiquo vſu Eccleſię, & Apoſtolica traditione, ſecundum illud Apocalyp. capi. 6. Vidi ſubtus altare animas interfectorum propter Verbum Dei, & propter teſtimonium quod habebāt. &c. Hoc itaque ſenſu liber de Romanis Pontificibus in Hilaro Papa ait: In oratorio ſanctę Crucis fecit Confeſſionem, ibi poſuit lignum Domini: in Confeſſione fecit argenteas ianuas, &c. pluribus ibidem de Confeſſione facta in oratorio ſancti Io. Baptiſtę, & alia in oratorio S. Ioan. Euangeliſtæ. in eodem ſenſu idem liber in Sixto, his verbis: Fec. Confeſſionem beati Laurentij martyris cum columnis porphyreticis, & ornauit tranſennam, & altare, & Confeſſionē ſancti martyris Laurentij de argento puriſſimo, &c. Sunt & alia de his innumera loca, quæ breuitatis cauſa referre omittimus. In hoc itaque ſenſu illa verba hic poſita accipienda ſunt, quibus dicitur: Cùm oraret ad Confeſſionem beati Pauli, ad locum ipſum videlicet, vbi ſacrum corpus eius eſſet poſitum. Latini eccleſiis in honorem ſanctorum martyrum erectas, non Martyria, nec templa, ſed magis proprio vocabulo memorias dicere conſueuerunt. vnde ſanctus Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. capi. decimo. Nos (inquit) martyribus noſtris non templa, ſicut dijs, ſed Memorias, ſicut hominib. mortuis, quorum apud Deum viuunt ſpiritus, fabricamus. hæc Auguſtin. qui eo nomine frequenter eſt vſus. Caius antiquus theologus ipſas, quas dicimus Confeſſiones Petri, & Pauli, Apoſtolorum Trophæa appellat apud Euſeb. hiſt. libro tertio, capi. vigeſimoquarto.

f Romuli epiſcopi.] Huius acta ex antiquiſſimis monumentis nuper edidit R. D. Franciſcus Cattanius epiſcopus Feſulanus. De eodem S. Antoninus plura in prima parte tit. 6. c. 26. §. 4. Volaterranus, & alij

g Dominicæ virg.] De qua hac etiam die Maurolycus, & Galeſinus pariter agunt.

h Luciæ, & ſoc.] Agunt de his item Græci in Menologio hac die, vbi pluribus horum acta deſcribunt.

i Goaris.] Beda de eodem agit hac die. Huius res geſtæ à Vuandelberto diacono ſcriptis mandatę extant apud Sur. tomo 4. hac die ſcrib. de eodem Sigeb. in chro. anno 600. Regino in chro. in Maurino, Vincent. ſpec. lib. 22. c. 13. & Petr. in catal. lib. 6. c. 62.

xx. F Nonis Iulij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

ROMAE ſanctorum martyrum Claudij [a] commentarienſi, Nicoſtrati primiſcrinij, [b] Caſtorij, Victorini, & Symphoriani, quos ſanctus Sebaſtianus ad fidem Chriſti perduxit, & beatus Polycarpus presbyter baptizauit. Eoſdem perquirendis ſanctorum Martyrum corporibus occupatos Fabianus iudex comprehendi iuſſit, & per decem dies minis & blandicijs exagitans, cum in nullo penitus poſſet commouere, iuſſit tertio torqueri, ac poſtea in mare præcipites dari. Dyrrachij in Macedonia ſanctorum martyrum Peregrini, [c] Luciani, Pompeij, Heſychij, Papij, Saturnini, & Germani, qui natione Itali, in perſecutione Traiani ad eam vrbem confugientes, cum ſanctum Aſtium epiſcopum ibi pro fide Chriſti in cruce pendentem viderent, Chriſtianos ſe eſſe palam confeſſi, iuſſu Præſidis tenti, atque in mare demerſi ſunt. Alexandriæ natalis ſancti Pantæni, [d] viri apoſtolici, & omni ſapientia adornati: cui tantum ſtudij & amoris erga verbum Dei fuit, vt etiam ad prædicandum Chriſti Euangelium gentibus, quæ in Orientis vltimis receſſibus reconduntur, fidei & deuotionis calore ſuccenſus profectus ſit: ac demum Alexandriam reuerſus, ſub Antonino Caracalla in pace quieuit. Brixiæ ſancti Apollonij [e] epiſcopi & confeſſoris. In Saxonia Vuillebaldi [f] primi Eiſtetenſis epiſcopi, qui vnà cum ſancto Bonifacio laborans in Euangelio, multas gentes conuertit ad Chriſtum. Aruernis ſancti Illidij [g] epiſcopi. Vrgellæ in Hiſpania Tarraconẽſi ſancti Odonis [h] epiſcopi. In Anglia ſancti Heddæ [i] epiſcopi Saxonum occidentalium. Ibidem ſanctæ Edilburgæ [k] virginis, Anglorum Regis.

I V L I I 7.

a CLAVDII, Nicoſtrati, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Horum pro fide Chriſti agones narrantur in actis ſancti Sebaſtiani, apud Sur. tomo 1. Diuerſi omnino ſunt hi ab illis martyribus, qui iiſdem nominibus ſunt appellati, agiturq; natalis eorum inferius ad ſex. id. Nouembr. prout diuerſa ipſorum acta declarant.

b Primiſcrinij.] Diuerſi ordinis Primiſcrinios poſitos habes in Notitia Prouinciarũ Imp. Rom. omnes militabant ſub officio Comitis rerum priuatarũ, ſunt hi: Primiſcrinius beneficiorũ, Primiſcrinius canonum, ſeu rationum, Primiſcrinius ſecuritatum, ac Primiſcrinius largitionum priuatarũ. Erat & Magiſter Scriniorum memoriæ, epiſtolarũ & libellorum. Erant & Primiſcrinij diuerſorũ magiſtratuũ tũ Palatinæ, tum & Caſtrenſis militiæ. Erat & ſchola Scriniariorũ, eorum ſcilicet, qui ſcriniis, hoc eſt actis publicis ſcripturarum perãt. Primiſcrinij emeriti promouebantur inter

Nota-

Notarios & Tribunos: id habes ex Caſſiod. Var. lib. 11. c. 20. & 21. ibi de forma Primiſcrinij, qui accedit, deq; eo qui egreditur. Horum magiſtratuum frequens eſt mentio in Cod. Theod. & Iuſtiniano, necnon in nouellis eiuſdem.

c Peregrini, Luciani, & ſoc.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, vbi eadem acta pluribus deſcribuntur.

d Panteni.] De quo & Beda, Vſuar. Ado, ac cęteri Latinorum. Plura de Panteno Euſeb. hiſtor. lib. 4. c. 10. & 11. ante eum Clemens Alex. eius diſcipulus lib. 1. Strom. circa principium. licet eum expreſsè non nominet, Hiero de ſcript. eccle. & in epiſt. ad Magnum orat. 84. Niceph. hiſt. lib. 4. c. 32. li. 5. c. 10. 13. & 18. & alij recentiores. nos quoq; de eo pluribus egimus in Annal. Eccleſ.

e Apollonii epiſcopi] De quo tabu. eccleſ. Brixianę, vnde & Galeſinus hac die. numeratur hic quintus ordine eius eccleſię epiſcopus.

f Vuillebaldi epiſc.] De eodem hac die, Ado, & alij. Scripſit pręclaras res geſtas ipſius Reginoldus epiſcopus: ipſe verò vitam S. Bonifacij epiſcopi Moguntini, cui acceſſit ſocius prędicationis, ſcriptis mandauit. De eo Tritem. de vir. illuſtr. ordi. S. Bened. lib. 3. c. 187. Vixit temporibus Gregorij tertij, & Zacharię Romanorum Pontificum, circa annum Domini ſeptingenteſimum trigeſimumquintum.

g Illidij epiſc.] Agit de eo Greg. Turo. qui eũ mirificè laudat lib. 1. Franc. c. 45. pluribus tamen in vit. ſanct. patr. capi. 2. numeratur hic quartus eius ſedis epiſcopus in tabulis à Demochare deſcriptis.

h Odonis epiſc.] De eo mentio habetur in Flore ſanct. Hiſpan. ibique agi hac die natalem eius, auctor teſtatur.

i Heddæ, aliàs Heddi, epiſcopi.] De eo Beda de geſt. Angl. li. 3. c. 7. & lib. 5. c. 19. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct Bened. lib. 1. c. 164. migrauit ex hac vita anno Domini 705.

k Edilburgę.] De ea etiam Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 8. & lib. 4. c. 9. Tritthem. vbi ſupra libro 3. c. 74. Alia rurſus fuit Edilburga ſoror S. Erchonualdi epiſcop. de qua idem Tritthem. eodem lib. c. 220. eamque claruiſſe refert anno Domini ſexcenteſimo octogeſimo.

8 Octauo idus Iulij. Luna. G xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12

IN Aſia minori ſanctorum Aquilæ, [a] & Priſcillæ vxoris eius, de quibus in Actibus Apoſtolorum ſcribitur. In Portu Romano ſanctorum quinquaginta [b] Militum martyrum, qui in confeſſione ſanctę Bonoſæ ad fidem adducti, & à beato Felice Papa baptizati, in perſecutione Aureliani occiſi ſunt. In Palæſtina ſancti Procopij [c] martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore ab Scythopoli ductus Cæſaream, ad primam reſponſionum eius confidentiam à iudice Fabiano capite cæſus eſt. Conſtantinopoli paſſio ſanctorum monachorum [d] Abrahamidarum, qui ob cultum ſanctarum imaginum reſiſtentes Theophilo Imperatori, martyrium conſummarunt. Herbipoli in Germania ſancti Chyliani [e] epiſcopi, qui à Romano Pontifice ad prædicandum Euangelium miſſus, cum multos ad Chriſtum perduxiſſet, vnà cum ſocijs Colomanno presbytero & Totnano diacono trucidatus eſt. Treuiris ſancti Auſpicij [f] epiſcopi & confeſſoris.

ROMAE ad Guttam iugiter manantem, natalis ſanctorum martyrum Zenonis,[a] & aliorum decem millium ducentorum trium. Gortyne in Creta ſancti Cyrilli[b] epiſcopi, qui in perſecutione Decij ſub Lucio præſide flammis iniectus, cum incenſis vinculis euaſiſſet illæſus, ac ſtupore tanti miraculi à iudice dimiſſus eſſet, rurſus pro inſtanti & alacri fidei prædicatione facta de Chriſto, ab eodem capite plexus eſt. In ciuitate Thora[c] apud lacum Velinum paſſio ſanctorum Anatoliæ[d] & Audacis, ſub Decio Imperatore: quorum Anatolia Chriſti virgo, poſtquam plurimos per totam Piceni prouinciam varijs languoribus affectos curaſſet, & in Chriſtum credentes feciſſet, iubente Fauſtiniano iudice diuerſis pœnarum generibus vexata, cum ab immiſſo ſerpente liberata Audacem conuertiſſet ad fidem, nouiſſime extenſis manibus orans gladio tranſuerberata eſt: Audax quoque in cuſtodiam datus, ſine mora capitali ſententia coronatur. Alexandriæ ſanctorum martyrum Patermuthij,[e] Copretis, & Alexandri, qui ſub Iuliano Apoſtata cæſi ſunt. Martulæ ſancti Bricij[f] epiſcopi, qui ſub Marciano iudice pro confeſſione Domini multa paſſus cum magnam populi multitudinem ad Chriſtum conuertiſſet, confeſſor in pace quieuit.

IVLII 9.

a ZENONIS, & ſoc.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De loco ubi ſunt paſſi, qui hic ponitur: Ad Guttam iugiter manantẽ. in ſecunda editione Molani hęc adduntur: Quę aliàs dicitur eccleſia ſanctæ Marię fontis olei Tranſtiberim. Mirati ſumus hęc in textum Vſuardi ex alicuius interpretatione perperam facta irrepſiſſe. Locus etenim vbi prædicti martyres paſſi ſunt, eſt dictus ad Aquas ſaluias, tertio vel amplius ab Vrbe lapide, ubi & prædictorum martyrum ſacrę reliquię aſſeruantur. Ipſa traditio, veteraque monumenta prędictos martyres ibi coronatos eſſe teſtantur; vt nullus remaneat de hoc ambigendi locus; alia prorſus ac diuerſa eſt ratio de fonte olei Tranſtiberim poſito.

b Cyrilli epiſcopi.] De eo Vſuardus, & alij, Gręci etiam in Menologio hac die, vbi pluribus martyrium eius deſcribitur ſub Diocletiano conſummatum. Acta autem eius, quæ recitat Sur. tom. 4. ſub Decio paſſum eſſe teſtantur, quod & verius exiſtimamus. Celeberrimi habiti ſunt Cretenſes martyres vel ex ea cauſa, quòd illorum meritis ea inſula cuſtodiens ſemper catholicam fidẽ, illęſa permanſerit ab omni hæreſum labe, prout Martyrius epiſcopus Gortynę in Creta vnà cũ collegis epiſcopis ſcribens ad Leonem Magnũ Imp. recenſet his verbis: Dicimus tranquillitati tuę, quia ab initio totius hæreticæ blaſphemię inexperta eſt veſtra Creta, decem martyribus paſſionis tẽpore deprecantibus, vt libera à tentationibus hæreticis, ſemper ab ęſtu eorum prouincia ſeruaretur. &c. extat ea epiſt. tom. 2. cõcil. edit. 2. Colon. pag. 275. 276.

c In ciuitate Thora apud lacũ Velinum.] Legebatur in alijs Martyrologijs: Tyri ad lacũ Vulſinũ, ſed pro Thyro, ſeu Thurio, vel Thyre, Thora, & pro lacu Vulſino, Velinus eſt poſitus. In martyrũ actis, Thurenſis, pro Thorẽſis, ſeu Thorana mẽdosè legitur. Vetera enim monumenta eius eccleſiæ, firmaque traditio populi, hos de quibus hic agitur martyres ibi paſſos eſſe, abſq; aliqua ambignitate teſtãtur. Non ignoramus tamẽ lacum Vulſinũ, Tirẽſem eſſe appellatũ, cuius mentio habetur in decreto Deſiderij regis Longobard. quod ex tabulis Viterbienſ. exſcripſit Aldus Manut. in libr. de ortograph. ſed nulla (vt accepimus) in eius loci oppidis de his martyrib. extat memoria; q̃ virens, recẽſque in pdicta Thorana eccleſia perſeuerat, quę eſt (vt accepi) in diœceſi Reatina. Hæc accepimus à R.D. Curtio Frãco canonico S. Petri in Vaticano, qui in his perquirendis plurimum laborauit.

d Anatolię, & Audacis.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta ex antiquis codicibus Surius edidit tom. 4. De iiſdem Aldelmus in lib. de laud. virginitatis pluribus agit. De ſancta Victoria, quæ eodem tempore paſſa eſt in Tribulano, agemus ſuo loco inferius. Petrus diac.

Caſin. in lib. de vir. illuſtr. cœnob. Caſin. c. 46. teſtatur vitam S. Anatoliæ ſcriptam eſſe à Gelaſio ſecundo Rom. Pont.

e Patermuthij, & ſoc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, ac eorum acta ſummatim comprehenſa referunt. legi horum acta in vet. cod. baſilicæ S. Petri in Vaticano, ſed quæ cē ſura & emendatione indigeant.

f Bricłij epiſc.] De eodem Vſuar. & Ado plurib. Petr. in catal. lib. 6. c. 47. quos & ſecuti ſunt recentiores. in actis ſanctorum Abundij, & Carpophori (qualiacunq; ſint) multa de Brictio ſcripta hñr de his quæ paſſus eſt ſub Marciano procōſule, temporib. Diocletiani Imp. apud Mōbr. to. 1.

xvij. B Sexto idus Iulij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

ROMÆ paſſio ſanctorum ſeptem Fratrum,[a] filiorum ſanctæ Felicitatis martyris, id eſt, Ianuarij, Felicis, Philippi, Siluani, Alexādri, Vitalis, & Martialis, tempore Antonini Pij Imperatoris, ſub præfecto Vrbis Publio: ex quibus Ianuarius poſt verbera virgarum, & carceris macerationem, plumbatis occiſus: Felix & Philippus fuſtibus mactati: Siluanus præcipitio interemptus: Alexander, Vitalis, & Martialis capitali ſententia puniti ſunt. Item Romę ſanctarum virginum & martyrum Ruffinæ[b] & Secundæ ſororum, quæ in perſecutione Valeriani & Gallieni tormētis ſubactæ, ad vltimum altera gladio capite illiſo, altera cæſa ceruice migrauit in cœlum: quarum corpora in baſilica Lateranenſi prope Baptiſterium debito honore ſeruantur. In Africa ſanctorum martyrum Ianuarij,[c] Marini, Naboris, & Felicis decollatorum. Nicopoli in Armenia ſanctorum martyrum Leontij,[d] Mauritij, Danielis, & ſociorum, qui ſub Licinio Imperatore & Lyſia præſide varie excruciati, tandem in ignem coniecti, martyrij curſum confecerunt. In Piſidia ſanctorum martyrum Bianoris[e] & Siluani, qui ſæuiſſima pro Chriſti nomine paſſi, demum ceruicibus abſciſſis coronantur. Iconij ſancti Apollonij[f] martyris, qui per crucem inſigne martyriū conſummauit. Apud Gandauum ſanctæ Amelbergæ[g] virginis.

IVLII 10.

a SEPTEM fratrum.] Agit de his Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri. Deſcribitur horum nobile certamen in actis ſanctæ Felicitatis eorum matris, quæ breuius enarrata recitat Mombrit. tom. 1. & Sur. tomo 4. Meminit horum martyrum ac matris ipſorum S. Gregor. in homil. 3. in Euangelium, quā habuit in eccleſia eiuſdem S. Felicitatis. Habemus prædictorum acta fuſius ſcripta in noſtra bibliotheca.

b Ruffinæ, & Secundæ.] De his item Vſuard. hac die, Ado autem longè vberius. Extant harum ſanctarū virginum acta martyrij, quæ Mombrit. tom. 2. Petr. in catal. lib. 6. c. 78. & Sur. deſcripſit to. 4. habemus eadē & man ſcrip. Agit de his plurib. S. Aldelm. in li. de virginit. extat Romæ in regione Transtyberina vetus memoria prędictarū ſanctarum. locus vbi ſunt paſſę, via Aurelia, decimo ab Vrbe lapide, auctus eſt ſede epali, quā & titulo Syluæ cādidæ, inuenimus ſæpius appellatā.

c Ianua-

e Ianuarij, & ſoc.] De quibus hac die etiã Beda, Ado, & alij recentiores. Nabor & Felix, quorum hic recitantur nomina, diuerſi ſunt ab illis, de quibus inferius ad quart. id. Iulij: nam illi in Italia, hi autem de quibus agimus, in Africa paſſi ſunt.

d Leontij, & epiſco.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menolog. De Nicopoli in Armenia à Pompeo Magno condita ob Mithridatē ibi deuictum habes auctorem Dionē Caſſ.lib 36. hiſt. De Nicopolitana eccleſia in Armenia eiuſq; laudib. q̃ tēporib. Valētis Imp. incuſſa ſtetit aduerſus Arianorũ procellas, plurib. meminit S. Baſilius in epiſt. addit. 6. 9. 10. 11. & 12. edit. Nut. eã enim, vt par eſt, mirificè prædicat.

e Bianoris, & Siluani. De his itidem Græci agunt hac die in Menologio; eorumq; res geſtas copioſè deſcribunt.

f Apollonij.] De quo & Græci agunt hac die, in eorumq; Menologio eius acta narrantur.

g Amelbergæ.] De ea item Molanus in addit. ad Vſuar. ſum, pluribus autem in indiculo ſanctorum Belgij, refertq; eius res geſtas eſſe ſcriptas à S. Trudone, necnon à S. Radbodo. de ipſa etiam Trithem. de vir. illuſtr. ordin. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 190. qui teſtatur eam ex hac vita emigraſſe anno Domini 772. Fuit præterea & alia eiuſdem nominis Amelberga vidua, & ipſa ſanctitate celebris, cuius acta deſcribit Sur. to. 5. hac die porrò feſta dies eius non ſexto idus Iulii, ſed Iunij agitur, ut teſtatur Molanus, de ipſa agens in indic. ſanctorum Belgij.

11. Quinto idus Iulij. Luna. C xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

ROMAE beati Pij [a] Papæ & martyris, qui in perſecutione Antonini martyrio coronatus eſt. Nicopoli in Armenia natalis ſanctorũ martyrum Ianuarij [b] & Pelagiæ, qui equuleo, vngulis, & teſtarum fragmentis diebus quattuor cruciati, martyrium impleuerunt. In territorio Senonenſi ſancti Sidronij [c] martyris. Iconij ſancti Marciani [d] martyris, qui ſub Perennio præſide per multa tormenta peruenit ad palmam. Sidæ in Pamphylia ſancti Cindei [e] presbyteri, qui ſub Diocletiano Imperatore & Stratonico præſide poſt multa tormenta in ignem iniectus, & nil læſus, demum in oratione reddidit ſpiritum. Brixiæ ſanctorum martyrum Sauini [f] & Cypriani. Bergomi ſancti Ioannis [g] epiſcopi, qui ob tuendam catholicam fidem ab Arianis occiſus eſt. Cordubæ ſancti Abũdij [h] presbyteri, qui cum in Mahumetis ſectam inueheretur, martyrio coronatus eſt. In territorio Pictauienſi ſancti Sabini [i] confeſſoris.

I V L I I 11.

a PII Papæ.] Beda, Vſuar. Ado, & alij omnes hac die. De eius ſucceſſione agit S. Irenæus lib. 3. c. 3. Euſeb. in chro. & hiſt. lib. 4. c. 10. Epipha. in Panar. hæreſ. 27. Optatus Mileuit. l. 2. contra Parm. Auguſtin. ad Generoſum epiſt. 165. licet tam ipſe, quã Optatus Pium numerent poſt Anicetum, quem ſucceſſiſſe Pio, cæteri omnes teſtantur. de eodem Niceph. hiſt. lib. 3. c. 25. & Niceph. epiſ. in chron. cætera de ipſo fuſius in Annal. eccleſiaſt. diximus. Quòd autem ſpectat ad eius martyrium, reuera ipſum martyrem vita functum, vetera quæq; ec-

clesiaſtica monumenta teſtantur, Miſſales, Breuiaria, ac Martyrologia cūcta. At licet ab Antonino Pio nulla in Chriſtianos fuerit indicta perſecutio; vigentibus tamen adhuc priorum Auguſtorū edictis, illorum vigore complures Chriſtianos ſub prædicto Antonino neçi traditos eſſe, Apologia Iuſtini philoſophi certam fidem facit. Porrò etſi ſub Antonino Pio Pius noſter vixit, tamen ſi fidem adhibemus lib. de Rom. Pont. qui fertur nomine Damaſi, eum ſub Marc. Aurel. Antonino, & Lucio Vero finem viuendi feciſſe, conſtat; quo tempore ſæua perſecutio vaſtauit eccleſias.

b Ianuarij, & Pelagiæ.] De his ijdem qui ſupra Beda, & alij. Petrus in catal. libro 5. c. 85. hos paſſos eſſe ſub Licinio refert.

c Sidronij.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores; aſtipulanturq; dicta vetera manu ſcripta, quæ his addunt Lucianum, Sabinum, & Cyprianum; ſed hi duo Brixiæ ponuntur.

d Marciani.] Gręci etiam de eo hac die in Menologio, pluribusq; eius certamen deſcribunt.

e Cinderi.] De quo item hac die Græci in Menologio, eiusq; acta his, quæ hìc ponuntur, cōſentientia, referunt.

f Sabini, & Cypriani.] De his tabulæ eius eccleſiæ, quibus aſtipulantur prędicta vet. man. ſcri.

g Ioannis epiſco.] De quo Paul. diac. de geſt. Longobard. lib. 6. c. 3. interfuit hic ſynodo Romanæ ſub Agathone Papa, vt conſtat ex eius actis, quæ recitantur in Sexta ſynodo œcumenica act. 4. hadita eſt ea ſynodus Romæ an. à Chriſto Domino 680. Agunt pręterea de dicto Ianne quamplures recentiorum, ut Platina, Sabellicus, ac nouiſſimè Sigonius de reg. Ital.

h Abundij.] De cuius martyrio agit S. Eulog. in Memor. ſanct. lib. 3. c. 12. paſſumque refert æra 892. an. à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoquarto.

i Sabini.] De quo etiam hac die Vſuardus, & recentiores omnes agunt.

xv. D **Quarto idus Iulij. Luna.** 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

MEDIOLANI ſanctorum martyrum Narbonis[a] & Felicis, qui in perſecutione Maximiani paſſi ſunt. In Cypro beati Iaſonis[b] antiqui Chriſti diſcipuli. Aquileiæ natalis ſancti Hermagoræ,[c] diſcipuli beati Marci Euangeliſtæ, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi; qui inter miracula ſanitatum, & prędicationis inſtantiam, ac populorum conuerſionem, plurima pœnarum genera expertus, tandem vnà cum Fortunato diacono ſuo, capitali ſupplicio perpetuum meruit triumphum. Lucæ in Tuſcia beati Paulini,[d] qui à ſancto Petro primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus, ſub Nerone ad radices montis Piſani poſt multos agones martyrium ſuum cum alijs ſocijs conſummauit. Eodem die paſſio ſanctorum Procli[e] & Hilarionis, qui ſub Traiano Imperatore & Maximo præſide per acerbiſſima tormenta ad palmam martyrij peruenerunt. Apud Salentinos ſanctæ Epiphanæ,[f] quæ ſub Diocletiano Imperatore & Tartyllo præſide vberibus præciſis reddidit ſpiritum. Toleti ſanctæ Marcianæ[g] virginis & martyris, quæ pro fide Chriſti beſtijs obiecta, atq; à tauro diſcerpta, martyrio coronatur. Lugduni ſancti Viuentioli[h] epiſcopi. Bononię ſancti Paterniani[i] epiſcopi. In monaſterio Paſſiniano prope Florentiam ſancti Ioannis[k] Gualberti abbatis, inſtitutoris ordinis Vallisumbroſę.

NABO-

a NARBONIS, & Felicis.] De his itē Ado, ac alii recentiores hac die. Horum acta ex antiquis monumentis edidit Mombr. tomo 2. habemus eadē man. ſcript. eſt eorum exordium: Regnante impio Maximiano, &c. De eorum venerandis corporibus Mediolani poſitis & frequenter viſitari ſolitis, agit Paulinus in vita S. Ambroſij. De iiſdem martyribus ſanctus Ambroſ. in Luc. lib. 7. c. 13. deque eorum baſilica idem Ambroſ. meminit ſcribens ad Marcellinam de inuentione corporum ſanctorum Geruaſij & Prothaſij. De ipſorum reliquijs tranſlatis in Gallias anno Domini 765. ſcribit Sigeb. in chron. licet more ſuo corpora translata dicat; cùm eorum pars aliqua tantùm conceſſa eſt.

b Iaſonis.] De eo Act. Apoſt. c. 17. & 21. Paulus ad Rom. c. 16. Agūt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio quart. kal. Maij, ubi & plura habentur de ipſo: referunt enim præfectum fuiſſe Tarſenſi eccleſiæ epiſcopum; quod etiam teſtatur Dorotheus in ſynopſi; in Syria autē fuiſſe epiſcopum, auctor eſt Hippolyt. mar. lib. de 72. diſcipulis.

c Hermagoræ.] Agūt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Feruntur eius acta conſcripta à Gregorio, cuius filia obſeſſa à dęmone ab eodē ſancto fuit incolumitati reſtituta; recitat ea Mōbrit. tomo 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 86. eadem ſummatim refert, idemque in actis ſanctæ Euphemiæ & Dorotheæ lib. 8. c. 29. & alii recentiores, vt Vincentius, Antoninus, Sabellicus, Volateranus, Hieron. Rub. & edita nuper hiſtoria Aquileiæ.

d Paulini epiſc.] Huius acta manuſcripta accepimus ab eccleſia Lucenſ. Incip. Multi fuerunt reges &c.

e Procli, & Hilarionis.] De his item hac die Græci agunt in Menologio, eorumq; martyrium pluribus narrant.

f Epiphanæ.] Huius agones deſcripti habentur in actis ſanctorum martyrum Leontinorum, Adelphij, & ſoc. quæ è Græcorum priſcis monumētis in Latinum reddita, ſunt typis excuſa. paſſa cum cæteris fertur, anno Domini 308.

g Marcianæ.] De qua hac die etiam in breuiari Toletano, vbi ſacer hymnus de eius martyrio conſcriptus habetur, & capitula, quibus eius martyrium egregiè deſcribitur. Agitur de eadem die 9. Ianuarij; ſed altera eſt dies natalis, altera vero translationis.

h Viuentioli epiſc.] Agit de eodem Beda, & alii eum ſecuti. Interfuit hic cum aliis epiſcopis concilio Epaunenſi temporibus Gelaſij Papæ habito. numeratur vigeſimusnonus eius ſedis epiſcopus in tabu. epiſcop Lugdunenſ. apud Demochar.

i Paterniani epiſc.] De quo tab. eccleſiæ Bononien. Succeſſit hic S. Petronio, aſcribiturque ſeptimus ordine eius eccleſiæ epiſcopus. Plura de eo Sigon. in comment. quem ſcripſit de eccl. Bononien. quem nondum editum nobis legendum tradidit.

k Ioannis Gualberti.] Extant eius res geſtæ fideliſſimè ſcriptæ, quas retulit Sur. in tomo 4. hac die. De eius cauſa cum epiſcopo Florentino, multa collegimus ex epiſtolis Petri Damiani. migrauit ex hac vita anno 1073. vt eius acta teſtantūr. Agit de eodem Anton. in 2. part. in titu. 15. c. 17. Citantur de eius approbatione litteræ Cœleſtini Papæ tertij.

13 Tertio idus Iulij. Luna. E xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17

ROMAE ſancti Anacleti[a] Papæ & martyris, qui poſt ſanctum Clementem Eccleſiam Dei regens, eam glorioſo martyrio decorauit. Eodem die ſanctorum Ioelis[b] & Eſdræ[c] prophetarum. In Macedonia beati Silæ,[d] qui cū eſſet de primis fratrib. & ab Apoſtolis ad eccleſias gentiū vnà cum Paulo & Barnaba deſtinatus, prædicationis

officium gratia Dei plenius inſtanter coſummauit, atque in paſſionibus ſuis Chriſtum clarificans, poſtmodum requieuit. Item ſancti Serapionis [e] martyris; qui ſub Seuero Imperatore & Aquila præſide per ignem peruenit ad coronam martyrij. In inſula Chio ſanctæ Myropis martyris, [f] quæ ſub Decio Imperatore & Numeriano pręſide vectibus contuſa migrauit ad Dominum. In Africa ſanctorum confeſſorum Eugenij [g] Carthaginenſis epiſcopi, fide ac virtutibus glorioſi, & vniuerſi cleri eiuſdem eccleſiæ, qui fere quingenti, vel eo amplius, in perſecutione ſub Hunnerico rege Ariano cæde ineadiaque macerati (inter quos plurimi erant lectores [h] † infantuli) gaudentes in Domino procul exilio crudeli extruſi ſunt. Erant etiam in eis nobiliſſimi archidiaconus nomine Salutaris, & Muritta ſecundus in officio miniſtrorum, qui tertiò confeſſores effecti, glorioſæ in Chriſto perſeuerantiæ titulo illuſtrati ſunt. In Britannia minori ſancti Turiani [i] epiſcopi & confeſſoris, miræ ſimplicitatis & innocentiæ viri,

† infan tuli.

IVLII 13.

a ANACLETI Papę.] De quo item Viuardus, & alij recẽtiores, & Gręci omnes, licet pro Cleto eum ponere videantur, quem prætereunt. Agit de eo ſanctus Ignatius in epiſtola ad Mariam Caſſobolitem, Irenę. lib. 3. c. 3. Euſeb. in chron. & hiſto. libro 3. c. 2. & Nicepho. epiſcop. in chron. & alij Græcorum, Latinorum autem, pręter librum de Rom. Pont. Optatus contra Parmen. libro ſecundo. Auguſt. epiſt. 185. Cætera autem de geſtis ipſius pluribus egimus in Annal. eccleſ.

b Ioelis.] De Ioele præter ea, quæ leguntur in diuinis ſcripturis, ſcribit S. Epiphan. libro de vit. & interit. prophet. cap. 14. Doroth. in ſynop. cap. 4. S. Hieron. in præfat. in Ioelem. Alius eiuſdem nominis fuit filius Samuelis prophetæ, de quo & Ioſeph. antiquit. lib. 6. c. 3.

c Eſdræ.] Eſdra Propheta extra numerũ duodecimum ponitur ab omnib. exceptis ab his, qui Hebræis conſentientes, eundem putant eſſe cum Malachia, prout ſcribit ſanctus Hieronymus in procemio in Malachiã, qui de eodem agit in pręfat. libri primi, reg. 106. & 109. Epiphan. in pan. libro primo, in octaua Iudæorum ſecta. Ioſeph. Antiquit. lib. 11. c. 5. & recenter Xyſtus in bibliotheca ſua.

d Silæ.] De eo Act. Apoſt. cap. 15. 16. 17. & 18. Sanctus Hieronymus in epiſto, 143. in fine ſcribẽs ad Damaſum, hinc ait, eundem eſſe cum Siluano, qui ponitur in inſcriptione Pauli epiſtolę ad Theſſalon. Sunt hæc verba Hieronymi: Sciendũ Silam collegam Pauli lingua Hebræa Apoſtolorum dici, qui cum eo nonnullas epiſtolas ſcribit: & vitioſè Siluanus legitur pro Sila, cum Siluanũ in Apoſtolorum Actis non legamus. hæc S. Hiero. Gręci autem Silam & Siluanum non vnum, ſed duos putant, aguntque de ambobus ſimul in Menologio tertio kalend. Auguſti. diuerſos item inter ſe conſtituit Dorotheus, dum Silam epiſcopũ Corinthiorum, Siluanum verò Theſſalonicenſiũ tradit, ſicque magis vulgatæ ſacrorum librorum editioni conſentiunt. eadem & Hippoly. mart. libel. de 72. diſcip.

e Serapionis.] De quo & Gręci hac die in Menologio, vbi eius martyrij acta explicant.

f Myropis.] Græci itidem hac die, ac iterum ad tertium nonas Decembris, & fuſius referunt eius acta.

g Eugenij epiſcopi.] De quo item Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Huius præclaras res geſtas ſcripſit Victor Vticenſis de perſecut. Vuand. libro 2. & 3. pluraque de eodem Greg. Turonen. de geſt. Franc. libro 2. cap. 3. licet inconſultè dicat Hunnericum ſucceſſiſſe Traſamundo; cùm certum, firmumque ſit, Hunnericum ſucceſſiſſe Genſerico patri: quod Victor, Procopius, Marcellinus & cæteri, qui proſecuti ſunt res Vuandalicas, atteſtantur. Succeſſit Eugenius Deogratias epiſcopo, claruitque Zenonis temporibus. Agit de eodẽ Sigeber. in chron. anno Domini 483. & 484. traditque eum reuocatum ab exilio anno 391. De reliquis autem, quorum hic mentio habetur, idem Victor pluribus agit lib. 3. Laudatur ſummoperè ſanctus Eugenius à S. Gelaſio Papa in epiſtola, quã ſcribit ad epiſcopos Dardaniæ: quam integram

habemus

habemus apud nos man.ſcrip.quæ enim typis excuſa legitur,mutilata eſt.

h Lectores, & infantuli.] Dũ infantulos puerulos legis, non eo ſenſu accipias, vt loqui neſcirent, cùm eodem Victore teſte, ijdem ad canẽdos modulos eccleſiaſticos eſſent inſtructi. Vetus.n. mos fuit,& in pſens viget vſus,vt impuberes pueri ob vocis elegantiam ad canendas res eccleſiaſticas modulis muſicis imbuerentur; quod quidẽ non tantùm hic expreſſum habetur, ſed & Venantius Fortunatus lib. 2. in carm. ad Clerum Pariſiacum, quo deſcribit florentiſſimum ſtatum & pulcherrimam effigiem eius eccleſiæ ſub ſancto Germano epiſcopo, hęc agit:

Hinc puer exiguis attemperat organa cannis
Inde ſenex largam ructat ab ore tubam.
Cymbalicę voces calamis miſcentur acutis,
Diſparibusq́; tropis fiſtula dulce ſonat.
Timpana rauca ſenum, puerilis fiſtula mulcet,
Atq; hominum reparant verba canora lyram.

& in fine iterum idem Venant.

Pontificis monitis, clerus, plebs, pſallit & infans,&c. Quòd autem ijdem pueruli tam hic, quàm etiã ab Vſuardo (ſi magis placet ea lectio) dicãtur lectores; nõ eo ſenſu accipias velim, ut ijdẽ eo ordine eccleſiaſtico fuerint initiati, qui inter inferiores acolythũ præcedit. Is etenim ordo in eccleſia Africana non-niſi prouectæ ætatis, meritis inſignib. & eruditione claris dabatur perſonis, vt in primis cõſtat ex Cypriano de Celerino, & Aurelio epiſt. 33. & 34. edit. Pam. & de Saturo epiſt. 24. & 32. qui, vt apparet ex epiſt. 55. poſtea ordinatus Acolythus. de lectoris. n. miniſterio in eadem Africana eccleſia eſt canon octauus concilij quarti Carthaginenſis. Qui autem cantorum munere fungebantur, erant infimæ claſſis: qui nõ dicebantur propriè lectores, ſed pſalmiſtæ, vt aparet ex eodem quarto conc. Carthag. can. 10. Itaq; magis probatur ea lectio, ut dicat: lectores, & infantuli, quã lectores infantuli, vt legit Vſuar. cùm præſertim apud Victorem nulla ſit mentio, quòd hi fuerint lectores, niſi lata quadam ſignificatione lectoris dictionem accipiamus pro pſalmiſtis atq; cantorib. Erãt hi numero duodecim, qui nec blanditijs, nec nimis cedentes, ne à catholica diuellerentur Eccleſia, fortiter viriliterq̀ue agentes, martyrij ſunt adepti coronam; quos (inquit Victor lib. 3) nunc Carthago miro colit affectu, & quaſi duodecim Apoſtolorum chorum ſuſcipit puerorum.

i Turiani epiſcopi.] De quo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores agunt.

14 Pridie idus Iulij. Luna. F xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

LVGDVNI depoſitio ſancti Bonauenturæ[a] Cardinalis & epiſcopi Albanenſis, ordinis Minorum, doctrina & vitæ ſanctitate celeberrimi. Romæ ſancti Iuſti[b] militis ſub Claudio tribuno, qui apparente ſibi diuinitus cruce credidit in Chriſtum, & mox baptizatus, omnia ſua pauperibus erogauit: tentus deinde à Magnetio præfecto, verberari in neruis, galea ignita contegi, & in rogum immitti iuſſus, nec in capillo quidem læſus, in confeſſionem Domini reddidit ſpiritum. Synope in Ponto ſancti Phocæ[c] martyris, eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ſub Traiano Imperatore carcerem, vincula, ferrum, ignemq́; pro Chriſto ſuperans, euolauit in cœlum: cuius reliquiæ Viennam in Gallia delatæ, in baſilica ſanctorum Apoſtolorum conditæ ſunt. Alexandriæ ſancti Heraclæ[d] ob cuius celeberrimam opinionem Africanus hiſtoriographus memorat ſe Alexandriam ad eum viſen-

pellet reſpectu Henrici alterius, qui anno Domini 919. ſucceſſit Conrhado Imp. ſed ille pientiſſimus, præ humilitate dici noluit Imperator, vt ſcribit Vuitichindus mon. in Annal. Sax. lib. 1. Albert. Chrant. in Metropoli Saxon. lib. 3. c. 2. & hiſt. eccleſ. Sax. lib. 3. c. 14. & alij omnes, ex quibus apparet, Henricum hunc, de quo agimus, primum eius nominis fuiſſe Imperatorem, licet plerique reſpectu illius hunc ſecundum appellent. Huius præclariſſimas res geſtas ſcriptas fuiſſe ab Adelbodo epiſcopo Vltraiectenſi, tradit Sigebert. de vir. illuſtr. cap. 139. preter ipſum Vuithichindum, & alios, qui res Saxonum ſunt proſecuti, plura de eodem in diuerſorum ſanctorum actis ſcriptis mandata reperiuntur, vt in vita S. Hereberti epiſcopi Colonienſ. in actis S. Cunegundis Auguſtę eius vxoris, in rebus geſtis S. Stephani regis Hungarorũ, in uita ſancti Romualdi, S. Popponis abbatis Stabulẽſis, & alijs innumeris penè locis diuerſorum auctorum.

15 Idibus Iulij. Luna. G xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

IN Portu Romano natalis ſanctorum martyrum Eutropij, [a] Zoſimæ, & Bonoſæ ſororum. Carthagine beati Catulini [b] diaconi, de cuius laudibus ſanctus Auguſtinus ſermonem ad populum habuit; & ſanctorum Ianuarij, Florentij, Iuliæ, & Iuſtæ martyrum, qui poſiti ſunt in baſilica Fauſti. Alexandriæ ſanctorum martyrum Philippi, [c] Zenonis, Narſæi, & decem infantum. In inſula Tenedo ſancti Abudemij [d] martyris, qui ſub Diocletiano paſſus eſt. Sebaſtę ſancti Antiochi [e] medici, qui ſub Hadriano præſide capite obtruncatus eſt: cumque ex eo lac pro ſanguine manaret, Cyriacus carnifex conuerſus ad Chriſtum, & ipſe martyrium ſubijt. Papiæ ſancti Felicis [f] epiſcopi & martyris. Niſibi natalis ſancti Iacobi [g] eiuſdem vrbis epiſcopi, magnæ ſanctitatis viri. Hic miraculis & eruditione clarus, vnus fuit ex numero confeſſorum ſub perſecutione Maximini, qui in Nicæna ſynodo peruerſitatem Arij, homouſij oppoſitione damnarunt: cuius, & Alexandri epiſcopi oratione ipſe Arius condignam ſuæ iniquitatis mercedem effuſis viſceribus Conſtantinopoli recepit. Neapoli in Campania ſancti Athanaſij [h] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui ab impio nepote Sergio multa paſſus, ac ſede pulſus, Verulis confectus ærumnis migrauit in cęlum, tempore Caroli Calui.

I V L I I 15.

a EVTROPII, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habemus horum acta tomo 7. uit. ſanct. man. ſcript. in noſtra bibliotheca, eſt eorum exordium: Ab incarnatione Domini &c. alia autem prolixiora uidimus accepta ab eccleſia S. Bonoſæ trans Tiberim poſita.

b Catulini, & ſoc.] De quibus etiam Petrus in catal. lib. 6. c. 103. Hic ille Catulinus, in cuius laudem S. Auguſtinum tractatum habuiſſe, ſcribit Poſſid.

Poſſid. in indiculo capit. nono.

c Philippi,& ſoc.] Agit de his etiam Beda hac die,cæteriſque Latinorum.

d Abudemij.]De quo & Græci hac die in Menologio agunt,pluribusq́; eius acta cōmemorant.

e Antiochi.]Græci item de Antiocho hac die, eiusq́ue martyrium in dicto Menologio referũt; ibi etiã & de Cyriaco ex carnifice martyre. olim autem poſt diem ſequentem agebatur natalis S. Antiochi martyris,vt conſtat ex actis S. Theodori Siceotę apud Lipom.tom.7.pag.96.2.

f Felicis epiſcopi.]De quo tabulæ eccleſię Papienſis,ex quibus & Galeſinus hac die.

g Iacobi.]De eo Beda,Vſuardus, Ado,cæteriq́ue Latinorum, Græci autem pridie kal.Nouẽb. in Menologio. Scribit eius res geſtas Theodoretus in Theophilo c.1. & hiſt. lib.1.c.7. & lib.2.c. 30.Gennad. de vir. illuſtr.c.1.ex quo Caſſiod. & Niceph.hiſt.lib.8.c.14.& lib.9.c.28.Interfuit hic non tantùm magno Nicæno concilio, ſed etiam Antiocheno pro catholicis contra Arianos. Mentio de eo habetur in actis S. Alexandri epiſcopi Conſtantinopolitani.

h Athanaſij epiſcopi. De eo tabulæ eccleſiæ Neapolitanę. Eius res geſtę nuper editę habentur à Paulo Reg. Vidimus in regiſtro Ioannis octaui Romani Pontif. quod man. ſcriptum extat in Vaticana bibliotheca, nonnullas eius epiſtolas ſcriptas ad Athanaſium hunc epiſcopum Neapolitanum, videlicet epiſtola 76. qua ſummus Pontifex commendat eiuſdem zelum fidei in his quę geſſerat aduerſus Sergium magiſtrum militum excommunicatum; cuius audacię & temeritati, vt fortiter reſiſteret, antea fuerat hortatus epiſtolą 42. extant pręterea eiuſdem Pontificis ad eundem epiſtola 251. 281. & 307. agit de eodem etiam, ſcribens ad Landulphum epiſcopum Capuanum epiſtola 77. Cùm autem conſtet vixiſſe temporibus Ioannis octaui; habeantq́ue eius acta ex humanis exceſſiſſe quinta indictione, ſatis liquet, cum nequaquam diem obijſſe (vt tradunt) anno Domini 835.ſed potius anno octingenteſimo octogeſimoſeptimo, quintæ indictionis.

xj. A Decimoſeptimo Kal.Auguſti.Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

NATALIS ſancti Fauſti [a] martyris,qui ſub Decio cruci affixus, quinque diebus in ea vixit,ac demum ſagittis confoſſus migrauit in cælum. Sebaſte in Armenia ſanctorum martyrum Athenogenis [b] epiſcopi, & decem diſcipulorum eius, ſub Diocletiano Imperatore. Antiochiæ in Syria natalis beati Euſtathij [c] epiſcopi & confeſſoris, doctrina & ſanctitate celebris, qui ſub Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defenſionem Traianopolim Thraciæ pulſus exilio, ibidem in Domino requieuit. Eodem die ſancti Hilarini [d] monachi,qui vnà cum ſancto Donato in perſecutione Iuliani comprehenſus, cum nollet ſacrificare, fuſtibus cæſus, Aretij in Tuſcia martyrium ſumpſit: cuius corpus ad Oſtia Tyberina tranſlatum eſt. Treuiris ſancti Valentini [e] epiſcopi & martyris. Cordubæ in Hiſpania ſancti Siſenandi [f] leuitæ & martyris, qui pro fide Chriſti à Saracenis iugulatus eſt. Santis in Gallia ſanctorum martyrum Raineldis [g] virginis, & ſociorum eius, qui à Barbaris pro fide Chriſti cæſi ſunt. Bergomi ſancti Domnionis [h] martyris. Capuæ ſancti Vitaliani [i] epiſcopi & confeſſoris.

Fauſti.]

a FAVSTI.] De eo etiam hac die Greci agũt in Menologio, vbi pluribus martyrium eius deſcribunt.
b Athenogenis epiſcopi ac ſociorũ.] Agunt de iiſdem hac die Greci in Menolog. Metaphraſtes autem deſcripſit horum acta, refertq́; die ſequenti, diſſentitq́; à ceteris, dũ ait, eum in pace abſque gladio quieuiſſe in Domino: cùm tamen poſt multa tormenta vnà cum cæteris capite truncatus, in dicto Menologio conſcribatur. Diuerſus planè hic ab illo Athenogene, quem conſtat S. Baſilij auctoritate, per ignem martyrium conſummaſſe, de quo & ſuperius actum eſt.

c Euſtathij epiſc.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac ceteri Latinorum; Græci verò in Menologio nono kal. Martij; ac iterum nonis Iunij agunt de eius tranſlatione quando temporibus Zenonis Augusti venerandum corpus eius delatum eſt Antiochiam, de qua tranſlatione ſcribit etiam Theodorus lector in collectaneis lib. 1. S. Athanaſius in epiſt. ad ſolitarios col. 453. eiuſmodi de Euſtathio profert eulogium: Fuit Euſtathius epiſcopus Antiochiæ vir confeſſione clarus, religione pius, què magno ſtudio pro veritate ſtantem, & Arianam hæreſim odio proſequentem, aduerſantes homines Arianę opinionis, apud Conſtantium accuſarunt. &c. Hic quidem prę meritorum excellentia inter tot tantosque ſanctiſſimos epiſcopos, qui magno concilio Nicęno interfuerunt, delectus fuit, qui in eo ſacra perageret, vt ſcribit Theodoretus hiſt. lib. 1. c. 7. & 8. & Greg. presbyt in encomio de ſanctis patribus eiuſdem concilij, id etiam quędam acta eius S. ſynodi, quæ extant, ſatis declarant. Agit prętera de eo S. Hieron. in chron. & de ſcript. eccleſ. in epiſtola 84 ad Magnum, in Apologia aduerſus Rufinum, & ad Euagrium epiſtola 126. vbi hæc de eo: Primus Antiochenæ eccleſiæ epiſcopus contra Arium clariſſima tuba belli cum cecinit. hęc ibi. Citatur in dicto Gręcorum Menologio de eo eiuſdem S. Hieronymi teſtimonium, necnon & S. Ioannis Chryſoſtomi: cùm dicitur: Extat beati Ioannis Chryſoſtomi in hunc uirum ſanctum nobiliſſima laudatio: hunc & beatuſ Hieronymus ſuo teſtimonio inſigni commendauit. hęc illi. Errare verò de Euſtathio omnino videntur Sozomenus, Socrates, Theodoretus, & alij hos ſecuti, dum dicunt ipſum à Conſtantino Auguſto in exilium eſſe amandatum: maioris ſanè fidei penes nos eſt vel vnus Athanaſius, qui ea omnia ob oculos habuit: nam a Conſtantio, non à Cõſtantino in eum decretum exilium eſſe, apertè teſtatur dicta epiſtola ad ſolit. col. 453. & 454. ſed de his fuſius egimus in apologia pro Conſtantino conſcripta, in Annalibus eccleſiaſticis intexta, ubi etiam diximus, quonam modo hic dicatur præfuiſſe Nicęno concilio.

d Hilarini.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Habetur mentio de Hilarino in actis ſanctorum martyrum Ioannis & Pauli, necnon in uita ſancti Donati epiſc. Aretini, licet admodum deprauata.

e Valentini epiſc.] Succeſſit hic ſancto Maximino, ponitur viceſimuſſeptimus eius ciuitatis epiſcopus in tabulis Democh. agitq́; de eo hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

f Seſinandi.] Deſcribit eius martyrij acta S. Eulog. in Memor. ſanct. lib. 2. c. 5. aitq́; eum eſſe paſſum feria quinta, æra 889. anno autem Domini octingenteſimo quinquageſimo primo

g Raineldis, & ſoc.] Habentur eius acta apud Sur. tom. 4. Iura de ea in uita S. Gudilę eius ſororis atque alumnę S. Gertrudis, apud eundem tom. 1. Acceperunt ambæ ſacrum uelamen à S. Authberto epiſcopo Cameracenſi, qui vixit vſq; ad annum Domini 650. vt ſcribit Sigeb. in chron. Molanus item de ea agit in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanctorum Belgij.

h Domnionis.] De quo tabulę eccleſiæ Bergomenſis, & Galeſinus hac die.

i Vitaliani epiſcopi.] De eo in breuiario eccleſię Capuanæ.

17 Sextodecimo Kal. Auguſti. Luna. Bx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

ROMAE ſancti Alexij [a] confeſſoris, filij Euphemiani ſenatoris, qui prima nocte nuptiarum ſponſa intacta è domo ſua abſcedens, ac poſt longam peregrinationem ad Vrbem rediens, decem & ſeptem annos tanquam egenus in domo paterna receptus hoſpitio,

noua

noua mundum arte deludens,incognitus manſit: ſed poſt obitum & voce per Vrbis eccleſias audita,& ſcripto ſuo agnitus,Innocentio primo Pontifice maximo ad eccleſiam ſancti Bonifacij ſummo honore delatus eſt, vbi multis miraculis claruit.Carthagine natalis ſanctorum martyrum Scillitanorum,[b] Sperati,Nartali,Cythini,Beturij,Felicis,Aquili,Letarij,Ianuariæ,Generoſæ, Beſſiæ,Donatæ,& Secundę:qui iuſſu Saturnini prǽfecti poſt primam Chriſti confeſſionem in carcerem miſſi, & in ligno confixi, deinde gladio decollati ſunt. Sperati reliquiæ [c] cum oſſibus beati Cypriani, & capite ſancti Pantaleonis martyris ex Africa in Gallias tranſlatæ,Lugduni in baſilica ſancti Ioannis Baptiſtæ religioſe conditę fuerunt.Amaſtride in Paphlagonia ſancti Hyacinthi[d] martyris, qui ſub Caſtritio præſide multa paſſus quieuit in carcere. Tibure ſancti Generoſi[e] martyris.Conſtantinopoli ſanctæ Theodotæ[f] martyris,ſub Leone Iconoclaſta.Romæ depoſitio ſancti Leonis[g] Papæ quarti.Papiæ ſancti Ennodij[h] epiſcopi & confeſſoris. Antiſiodori ſancti Theodoſij[i] epiſcopi. Mediolani ſanctæ Marcellinę[k] virginis,ſororis beati Ambroſij epiſcopi, quæ Romæ in Baſilica ſancti Petri a Liberio Papa velum conſecrationis accepit: cuius etiam ſanctitatem idem beatus Ambroſius ſcriptis ſuis teſtatam facit. Venetijs Tranſlatio ſanctæ[l] Mariæ virginis.

IVLII 17.

ALEXII.] De eodem hac die Beda, alijque recentiores. Extant eius res geſtę Latinis,& Græcis notiſſimę. recitat eas Mombrit.tom.1.Petrus in catal.lib. 6.c. 107.& alij complures; Græcis autem edidit eadé acta Metaphraſtes,quas retulit Lipom.tomo. 7.& Sur.tom.4.in nonnullis tamen corrigenda. Vixit item Romę ijſdem temporibus Innocentij Papæ, & Honorij Imp.eiuſdem ferè nominis Aletius nobilitate generis,& virtutũ meritis ſpectatiſſimus: fuit gener S.Paulę, uxorem enim duxit eius filiam Rufinam,quæ cũm deceſſiſſet ex hac vita,S.Paulinus Nolanus epiſcopus ſcripſit ad eum egregiam epiſtolam de illius funere, ubi hęc in fine de illa: Eſt enim coniunx fidei,ſoror virginitatis, filia perfectionis, cui Paula mater, ſoror Euſtochium, tu maritus.hęc Paulinus.

b Scillitanorum,Sperati,& ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. In horum laudem tractatum habuiſſe S.Auguſtinum, teſtatur Poſſidius in indiculo cap.9.Habemus horum ſanctorum martyrum acta, prout excepta fuerunt à notarijs & relata in acta Proconſularia, abſque vllo aliquo fuco vel additamento inde deſcripta, nobis quidem quouis theſauro chariora; eſt illorum eiuſmodi exordium: Pręſente Claudiano Conſulari, aliàs Proconſule: &c. hallucinantur prorſus hi, qui hos Carthagine in Hiſpania paſſos dicunt, nam ex prædictis ipſorum actis erroris coarguuntur,& alijs antiquorum monumentis,nam in breuiario Toletano ſecundum regulam S. Iſidori, dum de S.Sperato agitur, hæc in hymno ſacro de eodem ſcribuntur.

Hunc vrbs præpollens Africe
Carthago ſeruat martyrem.&c.

c Sperati reliquię.] De tranſlatione S.Sperati agit hic Beda,ſed Ado Treuer. decimooctauo Kalen.Octobr.Ado Viennen. in chron. ann. 806.& Sigebert.ann. 802. Itemque de tranſlatione reliquiarum S.Sperati,Cypriani,& Pantaleonis martyrum eſt carmen Abogardi epiſcopi Lugdunenſis, quod Pamelius deſcripſit in apparatu editionis ſui Cypriani:ubi & alia de eadem re ex archiuijs deprompta ſubnectit.Cæterorum autem reliquię Romam tranſlatæ ſunt, atque reconditę in titulo Pammachij, in eccleſia ſcilicet ſanctorum Ioannis & Pauli, vt vetera eiuſdem eccleſię monumenta indicant, vbi & eius tranſlationis vetus pictura ipſam hiſtoriam repręſentans, uſque ad noſtros dies illęſa permanſit.

d Hyacinthi.] De quo etiam Græci hac die in Menologio,ubi & eius paſſio deſcribitur.

e Gene-

e Generoſi.] De eo tabulæ, ac vet. monumenta eccleſiæ Tiburtinæ, quæ accepimus. Huius venerandum corpus aſſeruari ſub maiori altari eccleſię S. Laurentij, ex iiſdem didicimus.

f Theodotæ.] Agunt de eadem hac die Gręci in Menologio, vbi plura, & inter alia hęc de cauſa necis eius: Hæc cùm ex facultatibus ſuis tres ſanctas imagines fieri procuraſſet, vnam Chriſti Domini, Dei genitricis alteram, tertiam verò ſanctę Anaſtaſiæ, reliquis opibus erogatis in pauperes, vnà cum alijs religioſis fœminis, iuſſu Leonis Imperatoris gladio percuſſa, martyrium conſummauit. hæc ibi.

g Leonis Papæ quarti.] Succeſſit hic Sergio ſecundo. Res ab eo præclarè geſtas, quas conſcripſit Anaſtaſius bibliothecarius, qui his temporibus claruit, aliaque de ipſo ex antiquis codicibus accepta digeſſimus in Annal. eccl. agit de eodem hac die Petrus in catal. lib. 6. c. 106.

h Ennodij epiſc.] De eodem hac die tabulæ Ticinenſes. Succeſſit hic ſancto Epiphanio, cuius etiam acta conſcripſit; ſedit temporibus Hormiſdæ Papæ, à quo iterum miſſus eſt Legatus Conſtantinopolim ad Anaſtaſium Imperatorem. legimus harum legationum cõmonitoria eiuſdem Hormiſdæ Pontificis. Geſta Ennodij ad illud vſq; tempus, quo diaconus ordinatus eſt, à ſe ipſo deſcripta ſunt: imitatus nimirum ſanctum Auguſtinum in libris confeſſionum. incipiunt: Oraculum eſt, &c. Extant eruditiſſimi viri præclariſſima ſcriptorum monumenta, quæ Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus Cardin. Syrletus in ſua bibliotheca, nobiliſſimo antiquitatum promptuario, recondita habet.

i Theodoſij epiſcopi.] De eo tabulæ epiſcoporum eccleſiæ Antiſſodorenſis. Legitur enim in eis, hunc ſucceſſiſſe S. Vrſo, ſediſſe annos octo & dies viginti octo, hacque die ex hac vita ad Deum migraſſe. Claruit temporibus Clodouei Regis Francorum, interfuitq; primo concilio Aurelianenſi, eius tempore celebrato, vt eius ſynodi acta indicant.

k Marcellinæ.] De ſacro velamine à Liberio Papa Romæ ſuſcepto, cuius hìc mentio habetur ſcribit ſanctus Ambroſius libro tertio de Virgin. vbi idem recitat eiuſdem Liberij ſermonem eo die in illis ſolemnibus habito. Idem ſanctus plura de ipſa in ſermone habito in funere fratris, & in epiſtola ad Siagrium 47. libro 6. edit. Rom. in fine, vbi meminit domus paternæ, Romæ poſitę, in qua ſancta Marcellina degebat vnà cum aliis ſanctis virginibus: quæ quidem ſemel eidem vſui dicata, hactenus perſeuerat. eſt enim ibi eccleſia, & monaſterium monialium nomine ſancti Ambroſij non longè à Capitolio prope Forum Piſcarium. ſuperuixit ſancta Marcellina poſt obitum ſancti Ambroſij, vt ex Paulino in vita ſancti Ambroſij colligi poteſt. quanti verò eam fecerit ſanctus Ambroſius, ex citatis locis ipſius, & epiſt. 13. lib. 2. edit. Roman. quam ad ipſam ſcripſit, ſatis accipitur.

l Tranſlatio S. Marinæ.] De eius geſtis, atque tranſlatione facta Venetias agit Petrus in catalogo lib. 6. c. 108. De ea item in Vitas patrum par. 1. cap. 44. Græci autem in Menologio hac die agunt de alia Marina martyre Antiochiæ Piſidiæ filia Aedeſij ſacerdotis idolorum, quam plerique Latinorum Margaritam appellant.

18 Quintodecimo Kal. Auguſti Luna. C ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

TIBVRE ſanctæ Symphoroſæ a vxoris ſancti Getulij martyris, cum ſeptem filiis ſuis, Creſcente, Iuliano, Nemeſio, Primitiuo, Iuſtino, Stacteo, & Eugenio: quorum mater ſub Hadriano Principe ob inſuperabilem conſtantiam primo palmis diu cęſa, deinde crinibus ſuſpenſa, nouiſſimè ſaxo alligata in flumen præcipitata eſt: Filij autem ſtipitibus ad trochleas extenſi, diuerſo mortis exitu martyrium complerunt. Eorum corpora poſtea Romam tranſlata, Pio III. ſummo Pontifice in Diaconia S. Angeli in Piſcina inuenta fuerunt. Carthagine ſanctę Gunde-

nis [b] virginis, quæ iuſſu Ruffini proconſulis ob Chriſti confeſſionem, quater diuerſis temporibus equulei extenſione vexata, & vngularum horrenda laceratione cruciata, carceris ſqualore diu afflicta, nouiſſime gladio cæſa eſt. Doroſtori in Myſia ſancti Aemiliani [c] martyris, qui tempore Iuliani Apoſtatæ ſub Capitolino præſide in fornacem iniectus, martyrij palmam accepit. Traiecti ſancti Friderici [d] epiſcopi & martyris. Gallæciæ in Hiſpania ſanctæ Marinæ [e] virginis & martyris. Mediolani ſancti Materni [f] epiſcopi, qui ſub Maximiano Imperatore pro fide Chriſti, & pro eccleſia ſibi commiſſa in carcerem detruſus, & ſæpe verberibus cæſus, tandem multis confeſſionibus clarus obdormiuit in Domino. Brixiæ natalis ſancti Philaſtrij [g] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui aduerſus hæreticos, præſertim Arianos, a quibus multa paſſus eſt, plurimum verbis ſcriptiſque pugnauit, demum clarus miraculis confeſſor in pace quieuit. Metis in Gallia ſancti Arnulphi [h] epiſcopi, qui ſanctitate & miraculorum gratia illuſtris, eremiticam uitam deligens, beato fine quieuit. Signiæ ſancti Brunonis [i] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 18.

a SYMPHOROSÆ, & filiorum.] De his hac item die Vſuardus; Beda autem, & Ado ad quintum kalen. Iulij. Habemus eorum acta manuſcripta. edidit ea Mombrit. tom. 2. ſcripta (vt præfefert titulus) ab Africano nobili illo antiquo ſcriptore, qui uixit temporibus Decij Imp. recitat eadem compendio deſcripta Petrus in catal. lib. 6. cap. 111. extat adhuc Tiburi ciſterna ſicca, vbi illis perſecutionis temporibus ſancta Symphoroſa cum filijs aliquando delituit, via etiam Tiburtina habetur nobilis ac peruetuſta S. Symphoroſæ memoria. Horum reliquiæ Romam tranſlatæ, noſtris temporibus inuentę ſunt in Diaconia ſancti Angeli in Foro Piſcario, ac vnà cum eis plumbi lamina his verbis deſcripta. HIC REQVIESCVNT CORPORA SANCTORVM MARTYRVM SYMPHOROSÆ. VIRI SVI ZOTICI. ET FILIORVM EIVS A STEPHANO PAPA TRANSLATA. mentio habetur de Symphoroſa in actis S. Getulij in fine apud Sur. tom. 3. die 10. Iunij. Getulius enim Zoticus idem dictus reperitur, de eo ſuperius pluribus egimus.

b Gundenis.] De qua etiam hac die Beda, Ado, & alij; habentque conſules, ſub quibus prędicta virgo paſſa eſt, licet pro Zeta, Geta, ſit reſtituendus. Geſſit enim conſulatum Septimius Geta vnà cum Septimio Planciano temporibus Seueri Imp. anno Domini (ſecundum recentiores chronographos) ducenteſimo quarto. de his etiam tabulæ Caſſiodori.

c Aemiliani.] De eo item Vſuardus, ac Græci etiam in Menologio, hac die, his verbis: Sancti martyris Aemiliani, hic fuit ex Doroſtoro vrbe Myſiæ, ſeruus Gręci cuiuſdam temporibus Iuliani Apoſtatę, & Capitolini pręſidis. cùm verò Chriſtum coleret, & idola execraretur; nactus opportunum tempus, arrepto malleo, ingreſſus in templum, idolorum ſimulachra omnia contriuit, & ſacrificia diſperſit, adiensque pręſidem, ſeipſum denunciauit: quocirca verberatus, & in fornacem iniectus, ſpiritum Deo commendauit. hęc ibi. In eandem ſententiam ſanctus Hieronymus in chron. anno primo Iuliani apoſtatę hæc ait: Aemilianus ob ararum ſubuerſionem Doroſtori à Vicario incenditur. de eodem Theodoretus lib. 3. c. 6. & Caſſiodor. lib. 6. c. 16 Ex legibus Conſtantini & Conſtantij eius filij Auguſtorum templa, araſque ſubuerti, & idola frangi, legitimum fuit. Reſtituit eccleſiam Aemiliani martyris Baſilius Imp. vt ſcribit Cedren. in compend. in Baſilio.

d Friderici epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſię Traiectenſis, Molan. in addit. ad Vſuard. ac pluribus in indiculo ſanctorum Belgij. Geſta autem eius fuſius ſcripta recitat Sur. tomo 4. ex quibus alij plures, qui de ipſo ſcripſere, accepiſſe noſcuntur. martyrio occubuit, anno Domini 838. ea de cauſa quòd, ſicut & ſanctus Ioannes Baptiſta, hic coarguit regem ob introductam pellicem conſangui-

ſanguineam, cuius artibus, miſſis ſicarijs, occiſus eſt.

e Marinę.] De qua pluribus in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. concionat. tomo 2. die ſequenti.

f Materni epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, ſimulque tab eccleſ. Mediolanen. eius acta recitat Mombrit. tom. 2. extatq; de eo præfatio Ambroſiana.

g Philaſtrij epiſcopi.] Extat ſermo S. Gaudentij epiſcopi eius ſucceſſoris, quo deſcribitur vita ipſius. De tranſlatione autem eſt ſermo Ramperti eiuſdem eccleſię epiſcopi. habet ea omnia Lipom. tom. 2. & Sur. tomo 4. Vixit Philaſtrius ſub Theodoſio ſeniore, interfuitque vnà cum ſancto Ambroſio cęterisque ſanctis epiſcopis concilio Aquileienſi aduerſus Arianos, vt apparet ex actis eiuſdem concilij. Meminit eiuſdem S. Auguſtinus lib. de hęreſibus ad Quod uult deum, ſeque eum nouiſſe teſtatur: obijt autem diem, cùm adhuc ſuperſtes eſſet ſanctus Ambroſius, vt apparet ex ſermone S. Gaudentij eius ſucceſſoris habito in ordinatione ſua. Vnde conſtat vel mendoſum eſſe codicem, vel ab aliquo ſuper additum, quod habetur apud Philaſtr. de hęreſib. c. 112. à Chriſto Domino vſque ad illud tempus, cùm ea ſcriberet, intercurriſſe annos quadringentos triginta: cùm liquidò appareat S. Ambroſium qui ei ſuperuixit, longè ante ea tempora ex humanis deſijſſe, Cęſario & Attico Conſſ. anno Domini trecenteſimo nonageſimoſeptimo.

h Arnulphi epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus autem & Ado ad xvij. Kalend. Septembris, quo die eius venerandum corpus tranſlatum eſt. extant eius acta apud Bedam tom. 3. incerto auctore. Paulus diacon. de geſt. Longobar lib. 6. c. 5. meminit de libro geſtorum ac miraculorum eius quem aſſeruari dicit in Metenſi eccleſia, hæcque ſubdit: De hoc ſanctiſſimo viro Arnulpho quędam miranda ſcripſi, quæ ſuperfluum duxi modo replicare. de eo Otho Friſigen. epiſcop. lib. 5. c. 9. Vincentius in ſpecul. lib. 23. c. 72. & ſequen. & alij plures ex recentioribus. Migrauit ex hac vita (vt tradit Sigebert. in chron. anno Domini 640. Mirati ſumus viros alioqui eruditos cōfundere hunc Arnulphum Metenſem epiſcopum cum Arnulpho Sueſſionenſi antiſtite, cuius acta habet Sur. tomo 4. die 15. Auguſt. nam etſi nulla alia differentia alterum ab altero diſtingueret, temporum ſaltem diſtantia diuerſitatem ſignificaret: ſi quidem (vt diximus) hic Metenſis, de quo agimus, migrauit ex hac vita anno Domini 640. ille autem Sueſſionenſis anno 1087. vt tradit Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 326. & Molanus in indic. ſanctorum Belgij: quod quidem & eius acta apertè teſtantur. Confuſio autem de duobus Arnulphis non tantùm ex nomine eodem eueniſſe videtur, ſed etiam quoniā vtriuſque natalis incidit in eundem diem: in fine enim vitæ ſancti Arnulphi Sueſſionenſis hæc leguntur: Quo die S. Arnulphi Metenſis epiſcopi feriæ celebrantur, eodem huius ſancti viri Arnulphi Sueſſionenſis in eccleſia beati Petri Apoſtoli corpus conditum fuit.

i Brunonis epiſcopi.] Huius acta typis excuſa ab eccleſia Signina accepimus. Plura de eo Leo Oſtienſis in chron. Caſin. lib. 4. c. 33. & in litteris Paſchalis Papę; item Petrus diac. Caſin. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. cap. 34. Migrauit ex hac vita ſub Calliſto ſecundo Rom. Pont.

19 Quartodecimo Kal. Auguſti Luna. D viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

NATALIS ſancti Epaphræ, [a] quem ſanctus Paulus Apoſtolus cō captiuum appellat. Hic ab eodem Apoſtolo Coloſſis epiſcopus ordinatus, clarus virtutibus ibidem martyrij palmam pro ouibus ſibi commendatis virili agone percepit: cuius corpus Romæ in Baſilica ſanctæ Mariæ maioris conditum eſt. Hiſpali in Hiſpania paſſio ſanctarum virginum Iuſtæ [b] & Ruffinæ, quæ à præſide Diogeniano comprehenſæ, primo equulei extenſione, & vngularum laniatione vexatæ, poſt carcerē, inedia, & varijs torſionibus afflictæ, tandem Iuſta in carcere ſpiritum exhalauit, Ruffinæ

vero ceruix in confeſſione Domini confracta eſt. Cordubæ ſanctæ Aureæ [c] virginis, quæ aliquando lapſa, ſed facti pœnitens, iterato certamine hoſtem effuſo ſanguine ſuperauit. Treuiris ſancti Martini [d] epiſcopi & martyris. Romæ ſancti Symmachi [e] Papæ, qui ſchiſmaticorum factione diutius fatigatus, demum ſanctitate conſpicuus migrauit ad Dominum. Veronæ ſancti Felicis [f] epiſcopi. Apud Scetim Aegypti montem ſancti Arſenij [g] Romanæ Eccleſiæ diaconi, qui Theodoſij tempore in ſolitudinem ſecedens, virtutibus omnibus conſummatus, & iugi lacrymarum imbre perfuſus, ſpiritum Deo reddidit. In Cappadocia ſanctæ Macrinæ [h] virginis, ſororis ſanctorum Baſilij magni & Gregorij Nyſſeni.

IVLII 19.

a EPAPHRÆ.] De eo Paulus ad Coloſ. cap. 1. & 4. & in epiſt. ad Philem. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus Ado, & Petrus in catalog. lib. 6. cap. 116. eius venerandum corpus aſſeruari Romę in baſilica S. Mariæ Maioris, ex certis eiuſdem eccleſiæ veteribus monumentis accepimus.

b Iuſtinæ, & Ruffinę.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 6. c. 117. In breuiario Toletano extat uetus ſacer hymnus, quo ipſarum res geſtæ narrantur. incipit.
Adſint Punicea floſcula virginum. &c.
Ioannes Maldonatus uir quidem diſertiſſimus inter alia multa pręclariſſima ingenij ſui monumenta reliquit harum acta à ſe paucis deſcripta, magis conſulens hiſtoriæ veritati, quam ſtudio eloquentię. Pluribus de eiſdem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. conc. tom. 2. hac die.

c Aureę.] Huius certamen exactè deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 3. c. 17. aitque eam paſſam eſſe æra octingenteſima nonageſima quarta, à Domino autem anno octingenteſimo quinquageſimo ſexto.

d Martini epiſcopi.] Agit de eo item Molan. in addit. ad Vſuard. 2. edit. diuerſus hic ab illo, qui ſucceſſit ſancto Agritio, qui interfuit concilio ſecundo Arelatenſi, præceſſitque S. Maximinum, qui reperitur inter patres, qui præſentes fuerunt concilio Agrippinenſi, & ſedit circa vltima tempora Conſtantini, numeraturque vigeſimus quintus eius ſedis epiſcopus in tabulis à Democh. deſcriptis. hic autem decimus ponitur.

e Symmachi Papę.] Hic ſucceſſit Anaſtaſio ſecundo, magnamque adeptus eſt laudem & titulum ſanctitatis, quod aduerſus ſchiſmaticos ſtetit intrepidus, quo quidem tempore ob eam cauſam complures [illegible] ſunt, ut inter alios Dignißimus, & Gordianus Romani presbyteri. Hic mihi occurrit aurea illa ſancti Dionyſij Alexandrini epiſcopi ſententia, qua, ſcribens ad Nouatum ſchiſmaticum, ait his verbis: Oportuerat omnia incommoda pati potius, quàm Eccleſiæ Dei diſcidiſſe concordiam. At illud martyrium, quod quis patitur ne dirimatur eccleſiæ conſenſio nō minus certè, ſed multò plus, meo quidem iudicio, habet commendationis, quàm illud, quod ſuſcipitur, ne idolis omnino immoletur. hęc Dionyſ. apud Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 37. Nouimus ea de cauſa inter celebres martyres eos adnumeratos, qui adhærentes S. Ioanni Chryſoſtomo tunc exulanti, occiſi ſunt Conſtantinopoli, cùm nollent communicare cum Arſatio intruſo atq; ſchiſmatico, quorum dies natalis agitur 12. Ianuarij.

f Felicis epiſcopi, dictus aliàs Felicinus.] De eo ex antiquis monumentis epiſcoporum Veronenſium, Aug. Valerius epiſcopus Veronen. & Card. pag. 6. & 38.

g Arſenij.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Grçci autem in Menologio octauo idus Maij. Collegit eius acta ex antiquis codicibus Metaphraſtes: quæ refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. De cæteris actis, ſcitisq; eiuſdem ſententijs confertus eſt liber, qui inſcribitur Vitas patrum in 2. & 3. parte. Adnumeratur inter præcipuos eremi cultores; vide S. Hieron. epiſt. 27. Quid, inquit, narrem Macarios, Arſenios, Serapionas, & reliqua colūnarum Chriſti nomina? &c.

h Macrinę.] Hęc reſpectu S. Macrinæ auiæ, de qua ſupra actum eſt, iunior, ſeu minor Macrina dicta eſt. Huius præclariſſima geſta in epiſtola ad Olympium vertex ille eloquentium Theologorū Gregorius Nyſſenus germanus eius conſcripſit, quam Latinè redditam recitat Lipom. tomo. 2 & Sur. tom. 4. hac die. Qualis autē, quantaue fuerit uirgo hęc, & quo ſāctitatis & doctrinę faſtigio ſublimata, ex his, quę idē Gregor. frater in libris de anima ſcribit, faciliimè poteſt intelligi: dū ſe illius

eſſe

eſſe diſcipulum, illam verò magiſtram ſæpe ingenuè profitetur: ab ipſa enim abdita quæque Chriſtianę Theologiæ, purgatis tantùm moribus peruia, ſe accepiſſe teſtatur.

20 Tertiodecimo Kal. Auguſti Luna. E vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ANTIOCHIAE paſſio ſanctæ Margaritæ [a] virginis & martyris. In monte Carmelo ſancti Eliæ [b] prophetæ. Eodem die natalis beati Ioſeph, [c] qui cognominatus eſt Iuſtus, quem Apoſtoli cum beato Matthia ſtatuerunt, vt locum apoſtolatus Iudæ proditoris impleret: ſed cum ſors cecidiſſet ſuper Matthiam, ipſe nihilominus prædicationis & ſanctitatis officio inſeruiens, multamq. pro fide Chriſti à Iudæis perſecutionem ſuſtinens, in Iudæa victorioſo fine quieuit: de quo etiam refertur quòd venenum biberit, & nihil ex hoc triſte propter Domini fidem pertulerit. Damaſci ſanctorum martyrum Sabini, [d] Iuliani, Maximi, Macrobij, Caſſiæ, & Paulæ, cum alijs decem. Cordubæ ſancti Pauli [e] diaconi & martyris, qui cum infideles principes Mahumeticæ impietatis ac ſæuitiæ argueret, & Chriſtum conſtantiſſimè prædicaret, eorum iuſſu necatus, ad præmia euolauit in cœlum. In Luſitania ſanctæ Vuilgefortis [f] virginis & martyris, quæ pro Chriſtiana fide ac pudicitia decertans, in cruce meruit glorioſum obtinere triumphum. In pago Boloniensi in Gallia ſancti Vulmari [g] abbatis, admirandæ ſanctitatis viri. Treuiris ſanctæ Seueræ [h] virginis.

I V L I I 20.

a SANCTÆ Margaritæ.] Hanc, aliter, Marinam dicit Beda, & Vſuard. xiiij. kal. Iulij. Græci autem, qui eam Marinam etiam dicunt, agunt de ea in Menolog. xvj. Kalend. Auguſti. in veteri autem Romano Martyrologio, cui aſtipulantur antiqua man. ſcrip. atque recentiora Martyrologia, hac die agitur. Errare noſcuntur, hi qui ipſam Alexandriæ paſſam referunt, cùm conſtet Antiochiæ Piſidię id factum, quod & Græci tradunt. Vetus fuit in Eccleſia Occidentali etiam huius ſanctæ martyris cultus, in antiquis enim litanijs Romanę eccleſiæ; quæ & poſitæ habentur in Ordine Romano, inter alias ſanctas virgines & martyres hæc recenſetur. de eiuſdem celebri feſta die habetur mentio in concilio Oxonienſi. Quòd autem ſpectat ad acta ipſius, hæc Rodolphus Tung. de obſer. can. cap. vndecimo. Paſſionem (inquit) beatæ Margaritæ vidi Romæ apud Lateranum in dicto canone beati Gelaſij apocryphis adnumeratam. hæc ipſe. quæ vehementer miramur, cùm nec in antiquis man. ſcript. quorum plurima ſuppetunt exemplaria è diuerſis, quæ Romæ extant, bibliothecis, nec in his quæ typis excuſi ſunt codices, aliquid tale in decreto Gelaſij potuerimus inuenire. Non tamen imus inficias in actis eius, quæ edidit Metaphraſtes, & recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tom. quarto. quæ etiam è Latinis codicibus accepta deſcripſit Mombritius tomo 2. quæ denique legimus in pluribus manu ſcriptis peruetuſtis codicibus, vt inter alios ſanctæ Marię ad martyres, & ſanctæ Ceciliæ trans Tyberim, non inquam negamus, in eis nonnulla reperiri, quæ indigeant emendatione non leui. Cùm autem omnes tradant hanc fuiſſe filiam Aedeſij idolorum ſacerdotis, in mentem ſubijt ille Aedeſius addictiſſimus idolorum

X cultui

cului, rerum Chriſtianarum hoſtis acerbiſſimus, de quo plura ſcribit Eunapius Sardianus in vitis philoſophorum. extat de eadem Margarita epigramma Bonad. Sant. lib. 3. monod. 31. Cecinit & eius martyrium egregiè Hiero. Vida Alben. epiſcopus, addiditque epigrammata de eius eccleſia reſtituta. itidem Baptiſta Mantuanus Carmelita pręclarus poeta S. Margaritæ agonem heroico poemate pulcherrimo decantauit.

b Eliæ prophetæ.] Agunt & Gręci de eodem hac die in Menologio; ſicque colunt, vt abſtineāt à ſeruilibus operibus, vt apparet ex Emmanuelis Imp. conſtitutione apud Theodorum Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 11. Præter ea, quę in diuinis ſcripturis de Elia leguntur, Ioſephus etiam de eo ſcribit lib. 8. Antiquit. c. 7. & ſequen. Epiphan. de vit. & interit. proph. cap. 5. & Metaphraſtes, quem recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 4. De æde Eliæ nomine, Dominicum, nuncupata, extat epigramma S. Gregorij Nazianzeni in edit. Leuuencl. Rurſus autem de templo Eliæ per Baſilium Imper. reſtituto, meminit Cedren. in comp. hiſt. in Baſilio.

c Ioſeph Iuſti.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij ex Act. Apoſt. cap. 1. Fuiſſe hunc ex numero ſeptuaginta duorū diſcipulorum, ſcribit Clemens Alexand. quem citat Beda in retract. in Act. Apoſt. qui cùm etiam Barſabas cognominatus legatur; hinc factum eſt, vt errore ducti aliqui exiſtimarent illum eundem eſſe cum Barnaba, qui & ipſe dictus eſt Ioſeph, vt teſtantur Acta Apoſtolorum c. 4. ſecundum editionem vulgatā. Eſt prætereà mentio in ijſdem Actis c. 15. de alio diſcipulo, qui Iudas nomine, & ipſe cognominatus eſt Barſabas: quos omnes inter ſe diuerſos fuiſſe, ipſa Actorum hiſtoria patefacit. Quę autem hic habentur de Ioſeph, accepta ſunt ea Papia; ea que recenſet Euſeb. hiſt. lib. 3. c. 33. Tradit Dorotheus in ſynopſi, hūc factum eſſe epiſcopum Eleutheropolis in Palæſtina.

d Sabini, & ſoc.] De quibus Beda, Vſuardus, Ado, & alij denique recentiores.

e Pauli.] Agit de eodē Vſuardus hac die. Martyrium autem eius deſcribit S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 2. cap. 6. paſſumq; dicit, hac die, ęra octingenteſima octogeſimanona, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoprimo.

f Vuilgefortis.] Eadem ipſa, quæ de ea hic habentur, recitat Molanus in addit. ad Vſuardum.

g Vulmari abbatis.] De eo item Vſuardus in recentiori editione, Ado, & alij. Res geſtas eius habet Sur. tom. 3. die 17. Iun. & tom. 7. hac die Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 293. & Molan. in indic. ſanct. Belg. Vixit circa ann. Domini ſexcenteſimum octogeſimum.

h Seuerę.] De ea tabulæ eccleſię Treuerenſis, ex quibus Molanus in addit. ad Vſuardum hac die. Fuit hęc ſoror S. Modoaldi epiſc. Treuerēſis, & Itteę coniugis Pipini Ducis. plura de ea in uita S. Modoaldi, quam recitat Sur. tomo 3. die 12. Maij, ibiq; lib. 2. c. 14. agitur de S. Seuerę obitu, de eadem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 156. Claruit circa ann. Domini ſexcenteſimum ſexageſimum.

vj. F **Duodecimo Kal. Auguſti. Luna.** 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

ROMAE ſanctæ Praxedis [a] virginis, quæ in omni caſtitate & lege diuina erudita, vigilijs & orationibus atque ieiunijs aſſidue vacans, quieuit in Chriſto; ſepultaque eſt iuxta ſororem ſuam Pudentianam via Salaria. Babylone ſancti Danielis [b] prophetæ. Maſſiliæ natalis ſancti Victoris, [c] qui cum eſſet miles, & nec militare, nec idolis ſacrificare vellet, primo in carcerem truſus, ibiq; ab angelo viſitatus, deinde varijs cruciatibus punitus, nouiſſime contritus in mola piſtoria martyrium conſummauit. Paſſi ſunt cum eo & tres milites, Alexander, Felicianus, & Longinus. Trecis ſanctæ Iuliæ [d] virginis & martyris. Ibidem paſſio ſanctorum

ctorum Claudij, [e] Iuſti, Iucundini, & ſociorum quinque ſub Aureliano Imperatore. Comanæ in Armenia ſancti Zotici [f] epiſcopi & martyris, qui ſub Seuero coronatus eſt. Argentorati ſancti Arbogaſti [g] epiſcopi, miraculis clari. In Syria ſancti Ioannis [h] monachi, collegæ ſancti Symeonis.

I V L I I 21.

a PRAXEDIS.] De eadem hac die Beda, Viuardus, Ado, cæterique omnes. Plura de ipſa ex Paſtore presbytero in actis eius, Nouati, & Pudentianæ, quorum ſupra meminimus: habemusque eadem man. ſcripta vnà cum epiſtola Timothei fratris earundem ſanctarum Praxedis, & Pudentianæ, ibique de erectione tituli S. Praxedis. eſt horum exordium: Virgo venerabilis &c. tomo decimo vit. ſanctorum pag. 129. non longè ab his diuerſa ſunt ea, quæ Mombrit. deſcrip. tom. 2. vit. ſanct.

b Danielis Prophetæ.] Agunt de eodem hac die Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem vnà cum tribus pueris ad xvj. Kalend. Ianuarij in Menolog. Præter multa, quæ de Daniele in libris diuinarum ſcripturarum leguntur, ſcribit de eo Ioſephus antiquit. lib. 10. cap. 14. Epiphan. de vit. & interit. prophet. cap. 10. vbi hęc habet in fine: Humatus eſt in anguſta cauerna honoribus, extatq; monumentum eius vſque ad hoc ſeculum noſtrũ in Babylone cunctis notiſſimum. hæc Epiphanius. de eodem Daniele Doroth. in ſynop. cap. 17. & apud Iſid. de vit. & obit. ſanct. cap. 40 Extat inſuper commentariolus Metaphraſtis de Daniele & tribus pueris apud Surium tomo 4. tranſlatas eorum reliquias Babylone Alexandriam, & in eccleſia ſanctorum Ioannis & Cyri poſitas, acta eorundem ſignificant, eaſdemque Venetias tranſlatas accepimus; inſuper & Vercellis crus S. Danielis aſſeruari percepimus, theſaurum planè incomparabilem. Ne quid prætereamus: eiuſdem Danielis ſtatuam inter leones poſitam ære conflatam, auro ornatam Conſtantinus Magnus Imperator Conſtantinopoli in medio Foro poſuit, vt auctor eſt Euſebius in vit. Conſtantini lib. tertio, cap. 48. Antiquus mos Chriſtianorum fuiſſe reperitur, vt in ſuis ſepulchris inter alia reſurrectionis ſymbola, Danielem in lacu inter leones liberum ſtantem ſculperent. extant eius rei in veteribus lapideis ſepulchris complura exempla.

c Victoris.] De quo Beda, Ado, Petrus in catalogo lib. 6. cap. 122. & alij recentiores hac die. Scribit de eo Gregor. Turon. lib. de glor. martyr. cap. 77. Venant. Fortunat. hoc verſu lib. 7. ad Bod. ducem. Maſſilia Victor martyr ab vrbe venit. Reperimus in Vaticana bibliotheca huius martyris acta metro conſcripta in codice notato numero centeſimo trigeſimoſeptimo, cuius exterior inſcriptio eſt: Sancti Ambroſij opera. Paſſus hic traditur in perſecutione Diocletiani & Maximiani AA. Fuit inſuper alius Victor, ſeu Victorinus Maſſilienſis, qui eruditione clarus vixit temporibus Theodoſij iunioris & Valentiniani Imperatoris, de quo Gennad. de vir. illuſtrib. cap. 6. Ado in chron. & alij.

d Iuliæ.] De ea etiam Vſuardus hac die, ibi & Molan. de translatione eiuſdem.

e Claudij, & ſoc.] Agit & de his Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

f Zotici epiſcopi.] Meminit huius magna cum laude Apollinaris epiſcopus Hierapolit. apud Euſebium lib. 5. cap. 15. vbi legitur, hunc adnumeratum inter epiſcopos fuiſſe ex vico Comana; licet Nicephorus dicat eum presbyterum Oſtreuum lib. 4. cap. 23.

g Arbogaſti epiſc.] Huius acta eſſe conſcripta ab Vthone eiuſdem eccleſiæ epiſcopo, teſtatur Guglielmus Einſengren. Suffectus eſt hic Sancto Amando, anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimoſexto, ſeditq; annos duodecim, vt habent tabulę epiſcoporum eius eccleſiæ deſcriptæ à Demochare in lib. de ſacrif. Miſſæ.

h Ioannis.] De eodem item Gręci agunt hac die in Menologio. Huius res geſtæ intextę ſimul ſunt cum actis ſancti Symeonis, quę (vt diximus cùm de eo ſupra egimus) ſcripſit Leontius epiſcopus in Cypro, citatque ea Septima ſynodus; habent eadem Lipom. tom. 6. & Sur. tomo 4.

22 Vndecimo Kal. Auguſti. Luna. G r.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
													x	a	c	u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

APVD Maſſiliam natalis ſanctæ Mariæ [a] Magdalenæ, de qua Dominus eiecit ſeptem dæmonia, & quæ ipſum Saluatorem à mortuis reſurgentem prima videre meruit. Philippis ſanctæ Syntyches, [b] cuius beatus Paulus Apoſtolus meminit. Ancyræ in Gallatia natalis ſancti Platonis [c] martyris, qui ſub Agrippino vicario verberibus cæſus, vncis ferreis laniatus, alijſque immaniſſimis tormentorum generibus cruciatus, demum abſciſſo capite, inuictam animam Deo reddidit: cuius miracula in ſubueniendis captiuis, acta ſecundæ ſynodi Nicænæ teſtantur. In Cypro ſancti Theophili [d] prætoris, qui ab Arabibus tentus, cum nec donis nec minis flecti poſſet vt Chriſtum negaret, gladio cæſus eſt. Antiochiæ ſancti Cyrilli [e] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. In territorio Aruernenſi ſancti Menelei [f] abbatis. In Blandinio monaſterio ſancti Vuandregiſili [g] abbatis, miraculis clari. Scythopoli in Palæſtina ſancti Ioſeph [h] comitis.

IVLII 22.

a MARIÆ Magdalenæ.] De eadē hac die Beda, ac cæteri omnes Latinorum, Græci etiam in Menologio. De famoſiſſima & antiquitus diſputata quæſtione, an vna, vel plures fuerint Magdalenæ, diſſeruimus pluribus in Annalibus eccleſiaſticis; ibique vnam tantùm fuiſſe Magdalenam, profeſſi ſumus. Multa quidem de eadem apocrypha legimus, vt hiſtoriam quandam Ioſeph nomine, cuius eſt principium: In diebus Claudij. &c. libellum inſuper de eius acceſſu ad ſenatum Romanum, vt Pilatum de nece Chriſti poſtularet iudicio, & alia eiuſmodi, nobis quidem inſulſa viſa. De acceſſu autem eius cum Marta & Maximino in Gallias, cùm vetus traditio, tum etiam antiqui man. ſcript. codices edocent, quibus adde ea, quæ nouiſſimè ſcripta ſunt à Silueſtro Prierate Dominicano in Aurea roſa in expoſitione Euangelij feriæ quintæ infra octauas Paſchæ quæ recitat Sur. tom. 4. hac die. Lege & ea quæ Petrus in catal. ſcribit lib. 6. c. 124. & alia id genus: in omnibus ſeruans Apoſtoli regulam, ut cuncta probans, quod bonum eſt teneas. Sigebert. agens de eius tranſlatione anno Domini 745. hæc compendio deſcribit: Perſecutione poſt lapidationem Stephani protomartyris mota, Maximinus vnus de ſeptuaginta-duobus diſcipulis ad Gallias tranſiens, Mariam Magdalenam ſecum adduxit, & eam apud Aquenſem vrbem, cui præſidebat, ſepeliuit defunctam. Aquenſi verò vrbe à Saracenis deſolata, corpus eius à Gerardo comite Burgundiæ ad cœnobium Viceliacum à ſe conſtructum transfertur. Quamquam aliqui ſcribant, quod illud apud Epheſum quieſcat, nullum ſuper ſe tegumen habens. hæc Sigebert. fuit etenim Græcorum opinio, quòd corpora Mariæ Magdalenæ, & Lazari quieſcerent Epheſi: vnde Cedrenus in comp. hiſt. in Leone Imp. Baſilij filio hæc ait. Condidit templum ſancto Lazaro ſacrum, inque eo Lazari & Magdalenæ reliquias Epheſo allatas depoſuit. hæc Cedrenus in compend. hiſt. in Leone Philoſopho. Inſuper Zonaras lib. 3. Annal. teſtatur S. Lazari corpus è Cypro inſula tranſlatum Conſtantinopolim, necnon & S. Mariæ Magdalenæ ſimul condita eſſe à Leone Imp. cognomento Philoſopho in baſilica à ſe erecta: ſed Latinis magis aſſentimur. Inter alia de ſancta Maria Magdalena patrum encomia, celebrior habetur oratio ab Origene conſcripta, quanquam Latinum ſcriptorem potius redoleat.

b Syntyches.] De qua Paul. ad Philippen. cap. 4. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

c Platonis.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; Græci autem in Menologio xv. kalen. Ianuarij. Extant res geſtæ ipſius à Metaphraſte editæ, quas retulit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 4. De miraculis uirtute ſancti Platonis editis ſcripſit S. Nilus hiſtoriam ad Heliodorum, quæ recitata eſt in Septima ſynodo, actione quarta: Iuſtinianus Imp. in honorem S. Platonis ampliſſimum

mum erexit monumentum, vt ſcribit Procopius agens de ædific. Iuſtinian. Imp. de quo Cedren. in Baſilio Imp. Platonis (inquit) templum, quod cor ruerat, excitauit.

d Theophili.] Eius certamen deſcribitur in hiſtoria Miſcella. Martyrij coronâ adeptus eſt Conſtantino & Hirene imperantibus, anno Domini ſeptingenteſimo octogeſimoquarto.

e Cyrilli epiſcopi.] De eo hac die Beda. Adſcribitur hic decimus nonus eius ſedis epiſcopus. agit de eo Euſebius in chron. & hiſtor. libro ſeptimo, cap. 26. Niceph. Calliſt. hiſto. lib. 6. cap. 34. ac etiam Niceph. epiſc Conſtantinop. in chron. Habentur eius acta inacta Alis ſanctorum Claudij & Nicoſtrati, quæ ex antiquis codicibus edidit Mōbrit. tomo primo, vbi ſcribitur, ipſum ob Chriſti fidem paſſum, ac tandem in carcere Deo ſpiritum reddidiſſe.

f Menelei.] De eo item hac die Vſuardus, & alij recentiores.

g Vandregiſili.] Eius acta ſyncerè conſcripta refert Surius tomo 4. ex quibus conſtat, migraſſe ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo ſexageſimoquinto, indic. octaua, temporibus Vitaliani Papæ, licet malè Sigebert. referat ad annum 692. ſicut & Tritthem. de vir. illuſtrib. ordin. S. Benedic. lib. 3. cap. 96. Scribit de eodem Petrus in catalo. libro 6. cap. 127. & nouiſſimè Molan. in indiculo ſanct. Belg.

h Ioſeph.] De quo & Græci. Eius verò admirabilem ad Chriſtum conuerſionem, & fidei cōſtantiam aduerſus Arianos pluribus deſcribit S. Epiphanius in panar. hæreſ. 30. contra Hebionitas. Apud hunc hoſpitio ſuſceptus eſt S. Euſebius epiſcopus Vercellenſis pro fide catholica exul, quando eum inuiſit idem Epiphanius, qui hæc refert.

23 Decimo Kal. Auguſti. Luna. A iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

NATALIS ſancti Apollinaris [a] epiſcopi, qui ab Apoſtolo Petro Romæ ordinatus, & Rauennam miſſus, pro fide Chriſti diuerſas & multiplices pœnas perpeſſus eſt: poſtea in Aemilia Euangelium prædicans, plurimos ab idolorum cultu reuocauit: tandem Rauennam reuerſus, ſub Veſpaſiano [b] Cæſare glorioſum martyrium conſummauit. Romæ ſancti Raſyphi [c] martyris. Ibidem paſſio ſanctæ Primitiuæ [d] virginis & martyris. Item ſanctorum martyrum Apollonij [e] & Eugenij. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Trophimi [f] & Theophili, qui ſub Diocletiano Imperatore lapidibus cæſi, & igne incenſi, demum gladio percuſſi, martyrio coronantur. In Bulgaria ſanctorum plurimorum [g] Martyrum, quos Nicephorus impius Imperator eccleſias Dei deuaſtans, diuerſo mortis genere, enſe, laqueo, ſagittis, diutino carcere, & fame necari fecit. Cenomanis in Gallia ſancti Liborij [h] epiſcopi & confeſſoris. Romæ ſanctarum virginum Romulæ, Redemptæ & Herundinis, de quibus ſcribit ſanctus Gregorius Papa. Eodem die tranſitus Birgittæ viduæ, [k] quæ poſt multas ſanctorum locorum peregrinationes, diuino afflata ſpiritu Romæ quicuit: cuius corpus in Sueciam poſtea translatum fuit.

a APOLLINARIS epiſcopi.] De quo etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui omnes, necnon & Græci in Menologio. Huius geſta, quæ in antiquis manu ſcriptis codicibus latitabant, edidit Mombritius tomo primo, & Surius tomo quarto. Petrus item in catalogo libro ſexto, cap. 128. & alij. qui res eccleſiæ Rauennatis ſunt proſecuti. extat de eodem ſermo ſancti Petri Chryſologi, alij etiam Petri Damiani. De eius eccleſia religioſè adeunda, hæc Venant. Fortunatus.

Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe.

De ſepulchro eiuſdem, & iuramento illic præſtari ſolito, agit ſanctus Gregorius in regiſtro lib. 5. epiſt. 33.

b Sub Veſpaſiano Cæſ.] Non ſic quidem, vt aliqua illius tempore fuerit in Chriſtianos excitata perſecutio: ſed quod ait Suet. in vita ipſius cap. 15. his verbis: Non temerè quis punitus inſons reperitur, niſi abſente eo, & ignaro, aut certè inuito, atque decepto. hęc Suet. de eo.

c Raſyphi.] De quo vet. man. ſcript. ex quibus & alij recentiores.

d Primitiuæ.] Agit de eadem Petrus in catal. lib. 11. num. 200. & alij.

e Apollonij, & Eugenij.] De his etiam hęc die Græci in Menologio agunt.

f Trophimi, & Theophili.] Græci item in eorum dem Menologio hac die, ibique pluribus eorum martyrium referunt.

g Plurimorum martyrum.] Agunt itidem de his Græci in Menologio his verbis: Commemoratio eorum, qui ſunt apud Bulgariam interfecti ſub Nicephoro Stauratio Imp. anno nono Imperij eius. Quorum alij lætalibus plagis acceptis, cùm Chriſtum negare non paterentur, multiplicibus & acerbiſſimis tormentis ſubiecti, è vita deceſſerunt. aliiq; enſe obtruncati, alij funibus vincti, & ſuffocati, alij ſagittis confoſſi, alij deniq; carceribus & fame conſumpti, expirarunt, & corona martyrij donati ſunt. hęc ibi. Erat autē prędictus Imperator ſecta Manicheus, de cuius immani crudelitate meminit Theodorus Studita in panegyrico S. Platonis. De his etiam hiſt. Miſcel. in anno octauo eiuſdem Imp. Cedrenus etiam in compendio anno nono. Facta hęc tradunt anno Chriſti 804. ind. 5. ſed ſecundum veriorem ſupputationē anno Domini octingenteſimo vndecimo.

h Liberij epiſc.] Agit de eodem hac die Ado. Res geſtas ipſius retulit Sur. In tomum 4. ponitur quintus eius ſedis epiſcopus, ſedit anno 49. temporibus Valentiniani, Gratiani, & Theodoſij Auguſtorum. Facta eſt autem corporis eius tranſlatio anno Domini 836. indictione 14. Ludouici Imp. anno 23.

i Romulæ, & ſoc.] Agit de his S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. cap. 15. ibi & de eccleſia Sanctæ Mariæ, apud quam manebant. Porrò eiuſdem Romulæ & Redemptæ veneranda corpora aſſeruari Romę in baſilica ſanctę Mariæ Maioris, inſcriptio muſiuo opere in apſide poſita his verbis declarat: IN HAC SACRA BASILICA CORPORA SANCTORVM MATTHIÆ APOSTOLI, HIERONYMI DOCTORIS, ROMVLÆ ET REDEMPTÆ VIRGINVM RECONDVNTVR. hæc ibi, licet & Tiburtini eadem ſibi vendicent, de iiſdemque hac die ſolemnitatem agant. Verùm aliquam partem, non ipſa integra corpora eos accepiſſe, putamus.

k Birgittę, aliàs Brigittę.] Hanc Bonifacius nonus Romanus Pontifex aſcripſit in ſanctorum numerum. Vitam eius ſyncerè conſcriptam habet Sur. tom. 4. Moritur anno Domini milleſimo treceteſimo ſeptuageſimotertio.

iij. B Nono Kal. Auguſti. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28

VIGILIA ſancti Iacobi [a] Apoſtoli. Tyri in Tuſcia apud lacum Vulſinium ſanctæ Chriſtinæ [b] virginis & martyris, quæ in Chriſtum credens, cum patris idola aurea & argentea comminuiſſet, ac pauperibus erogaſſet, eius iuſſu verberibus dilaniata, aliiſq. ſupplicijs diriſſimè cruciata, & cum magno ſaxi pondere in lacum proiecta, ſed ab angelo liberata: deinde ſub alio iudice patris ſui ſucceſſore acerbiora

tormenta

tormenta conſtanter perferens, nouiſſimè à Iuliano præſide poſt fornacem ardentem, vbi quinque diebus illæſa permanſit; poſt ſerpentes Chriſti virtute ſuperatos, abſciſſione linguæ, & ſagittarum infixione martyrij ſui curſum compleuit. Romæ via Tiburtina ſancti Vincentij [c] martyris. Amiterni in Veſtinis paſſio ſanctorum Militum [d] octoginta trium. Emeritæ in Hiſpania ſancti Victoris, [e] viri militaris, qui cum duobus fratribus Stercatio & Antinogene in perſecutione Diocletiani per diuerſa ſupplicia martyrium conſummauit. In Lycia ſanctarum martyrum Nicetæ [f] & Aquilinæ, quæ beati Chriſtophori martyris prædicatione ad Chriſtum conuerſæ, martyrij palmam capitis obtruncatione ſumpſerunt. Item ſanctorum martyrum Menei [g] & Capitonis. Apud Senonas ſancti Vrſicini [h] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 24.

a VIGILIA S.Iacobi.] De ea etiam Beda, & alij recentiores.

b Chriſtinę.] Ponitur hic paſſa Tyri apud lacum Vulſinium, qui ab eadem ciuitate nomen accipiens, dictus eſt (vt iterum diximus) lacus Tyrenſis: ſic enim appellatus reperitur in edicto Deſiderij Regis Longobardorum, quod extat Viterbij inciſum in marmore. Tyri enim ſanctam Chriſtinam paſſam eſſe, cùm vetera illorum locorum monumenta, firma certaque à maioribus accepta traditio, tum etiam veteres man. ſcrip. codices confirmant. Porrò Tyrus ciuitas illic olim poſita à lacus excreſcentia abſorpta eſt, vt Vulſinenſes oppidani olim illi vrbi vicini teſtantur. hęc de loco ſatis ſint dicta. Agit etiam de eadem Chriſtina hac die Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum, ac Græcorum, in quorum Menologio eius acta narrantur conſentientia iis, quę à Latinis ſcribuntur; quæ poſt Mombrit. tomo primo. & Petr. in catalogo libro ſexto, cap. 130. Sur. ex Martyrologio Adonis ſummatim deſcribit tomo 4. Vincent. libro duodecimo, capit. 86. Antonin. part. 1. tit. 8. & alij. Habemus in noſtra bibliotheca eius acta fuſius ſcripta, aliaque legimus in veteri codice ſanctæ Cæcilię trans Tyberim. eſt priorum eiuſmodi exordium: Erat quędam ſancta & ſacra puella ex Aniciorum perilluſtri familia, &c. Illa autem quę extant in dicto codice Sanctę Cęcilię, ſic incipiunt: Beatiſſima, &c. Putarunt aliqui de hac agere Sanctum Auguſtinum in pſalmo 120. Fefellit fortaſſe eos mendoſus codex: non enim de Chriſtina, ſed de Criſpina agit, perilluſtri martyre in Africa, de qua idem Auguſtinus ſepius meminit, vt loco ſuo dicemus inferius: Criſpinam, & non Chriſtinam legit editio Louanienſis. Corpus ſanctæ Chriſtinæ Panormi in Sicilia ſumma veneratione aſſeruari, percepimus; nec aliam ab iſta eſſe tradunt. Meminit ſanctę Chriſtinæ Aldelmus epiſcopus de laud. virginit. & alij recentiores.

c Vincentij.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Eſt quidem Tibure eccleſia ſancti Vincentii. huius quidem & non alterius Vincentii, vt multi credunt, dicta nomine, atque dicata.

d Militum octoginta.] Ponuntur hi paſſi Amiterni, quę fuit olim nobiliſſima ciuitas in Veſtinis, licet in alia editione errore Typographi, Amiternum in Sabinis ſit poſitum: nam Furconium, & Aquila, loca illi proxima, in Veſtinis ponuntur inferius. Amiternum eſſe in Veſtinis, ſcribit Cato lib. orig. Ptolomęus libro 3. tabula ſexta Europæ id apertè docet, Strabo idipſum lib. 5. à Varrone melius diſces vbi ſit Amiternum, & cur ita dictū; nam libro quarto de lingua Latina ſic ait: Qui circum Aternum habitant amnem, Amiternini ſunt appellati. porrò de Aterno flumine Veſtinos alluente meminit Strabo lib. 5. & Vibius Sequeſtr. lib. de flum. & alii. Vnus tantùm Plinius libro 3. cap. 12. ponit Amiternum in Sabinis, ea (vt puto) occaſione deceptus, quòd dicti reperirentur Amiternini Sabinorum, ea nimirum ex cauſa, quòd Amiternini à Sabinis venirent, vt auctor eſt Varro lib. 5. de lingua Latina. dicta eſt alio nomine illa regio Prouincia Valeriæ, de qua ſuperius locuti ſumus. Fuerunt huius cohortis pręcipui Florentius, & Felix. vt ex man. ſcript. Aquila tranſmiſſis accepimus.

e Victoris, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alii recentiores, alii pro Stercatio habent Eſtertium. De his Vaſæus in chron. Hiſpan. Item Flos ſanct. Hiſpan.

f Nicetæ, & Aquilinæ.] Agunt de his etiam hac die Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 6. cap. 132. & alii recentiores. Habentur earum acta iuncta illis S. Chriſtophori martyris; de his etiam Vincē. in ſpec. lib. 13. c. 25.

g Menei, & Capitonis.] De his item hac die Græci in Menologio agunt.

h Vrſini epiſc.] Succeſſit hic ſancto Polycarpo,

adſcribitur q; in ſerie epiſcoporum Senonenſium decimus ordine, claruit circa annũ Domini 310. vt apparet ex tab. Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ

ij. C Octauo Kal. Auguſti. Luna. e5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

SANCTI Iacobi [a] Apoſtoli, fratris beati Ioannis Euangeliſtæ, qui prope feſtum Paſchæ ab Herode Agrippa decollatus eſt. Eius ſacra oſſa ab Hieroſolymis ad Hiſpanias tranſlata, & in vltimis earum finibus apud Gallæciam recondita, celeberrima illarum gentium veneratione, & frequenti Chriſtianorum concurſu religionis & voti cauſa illuc adeuntium, piè coluntur. In Lycia ſancti Chriſtophori [b] martyris, qui ſub Decio virgis ferreis attritus, & à flammæ æſtuantis incendio Chriſti virtute ſeruatus, ad vltimum ſagittarum ictibus confoſſus, martyrium capitis obtruncatione compleuit. Barcinone in Hiſpania natale beati Cucuphatis [c] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide plurimis tormentis ſuperatis, percuſſus gladio victor migrauit in cœlum. In Palæſtina ſancti Pauli [d] martyris, qui in perſecutione Maximini ſub Firmiliano præſide capitis damnatus, exiguo orandi ſpatio impetrato, primum pro contribulibus ſuis, deinde pro Iudæis & Gentilibus, vt fidei veritatem agnoſcerent, poſtea pro circumſtantium multitudine; demum pro iudice, qui ipſum damnauerat, & pro carnifice, à quo feriendus erat, Deum toto corde precatus, abſciſſis ceruicibus martyrij coronam accepit. Ibidem ſanctæ Valentinæ [e] virginis, quæ ad aram vt immolaret adducta, cum eam calcibus euertiſſet, diriſſimè cruciata, vnà cum ſocia virgine in ignem coniecta cucurrit ad ſponſum. Furconij in Veſtinis ſanctorum martyrum Florentij [f] & Felicis Sipontinorum. Cordubę ſancti Theodemiri [g] monachi & martyris. Treuiris ſancti Magnerici [h] epiſcopi & confeſſoris.

IVLII 25

a IACOBI Apoſtoli.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio agunt pridie kalendas Maij, in quem diem natalem eius, quando ab Herode occidi iuſſus eſt, transferunt: Latini verò hac die agunt, quando eius venerandum corpus ex Iria Flauia Compoſtellam tranſlatum eſt; vbi hactenus celeberrimo totius Chriſtiani Orbis officio colitur, vt cõſtat ex Apoſtolicis litteris Calliſti Papę ſecundi, quibus etiam expreſſum

expreſſum habetur, vt tertio Kalen. Ianuarij celebretur eius tranſlatio Hieroſolymis facta Gallæciam, itemque electio: rurſus autem vt quinto nonas Octobris ſolemnitas agatur, qua recolantur eiuſdem S. Iacobi miracula. Kalendis verò Iunij agitur Compoſtellanæ eccleſiæ dedicatio facta à Turpino, epiſcopo Rhemenſi & aliis ſexaginta epiſcopis, id curante Carolo Magno Imp. vt idem Turpinus teſtatur. De eius acceſſu & prędicatione in Hiſpanias, hæc liber, qui inſcribitur nomine ſancti Iſidori de vit. & mort. ſanct. cap. 73. Hiſpaniæ atque Occidentalium locorum populis Euangelium prędicationis infundit, &c. hæc ibi, licet ille an ſit Iſidori, non immeritò adducatur in controuerſiam, cùm complura in eo indigna Iſidoro reperiantur coagmentata mendacia. Rurſus autem in breuiario Toletano inſtitutionis S. Iſidori, habetur ſacer hymnus, quo de eius acceſſu in Hiſpaniam agitur. vbi etiam inter alios hi verſus deſcripti habentur.

Magni deinde filij tonitrui,
Adepti fulgent preces matris inclytæ,
Vtrique vitæ culminis inſignia.
Regens Ioannes dextra ſolus Aſiam,
Et ſęua frater poſitus Hiſpaniam, &c.

Beda etiam in collectaneis agens de diuiſione Apoſtolorum; Iacobum hunc in Hiſpanias eſſe profectum, teſtatur: id ipſum Turpinus in libro de rebus geſtis Caroli Magni Imperatoris. id denique Calliſtus Papa ſecundus (eius enim nomine litteræ Apoſtolicę ſcriptę reperiuntur) affirmare videtur. Sed cùm omnium Apoſtolorum primus ſanctus Iacobus martyrio ex hac vita migrarit, idque etiam ante diuiſionem Apoſtolorum: inde nonnullis de ea re dubitandi occaſio orta eſt. Verùm Iacobi in Hiſpaniam profectio tunc potiſſimum potuit contigiſſe: cùm poſt necem Stephani protomartyris, ſecuta eſt ſtatim diſperſio omnium diſcipulorum; & licet dicat ſanctus Lucas in Actis, omnes diſperſos eſſe præter Apoſtolos, intelligendum ex maiori parte; ſicut cùm ibidem ait, omnes diſcipulos diſperſos eſſe per regiones Iudææ, atque Samarię: cùm tamen conſtet, inter alios Ananiam tunc temporis profectum eſſe Damaſcum Syrię, illicque Euangelium prędicaſſe. Sanè quidem & horum matrem, vxorem Zebedæi, Mariam eadem diſperſione fugatam, in Italiam aduenaſſe, & apud Hernicos, itinere fatigatam in pace quieuiſſe, produnt vetera monumenta eccleſiæ Verulanæ, vbi eius venerandum corpus religioſè aſſeruatur. Hæc autem de acceſſu Iacobi in Hiſpanias nuper dicta non ſic accipias, vt illic prędicauerit Gentibus Euangelium (nondum enim decreto Apoſtolorum illis fuerat oſtium reſeratum) ſed Iudęis tantùm, ſuis gentilibus Chriſtum annuntiarit: nec ſiquidem, vt aliquam illic fundarit eccleſiam: eoque ſenſu ſunt accipienda verba Innocentij Papæ in epiſtola ad Decentium, quòd nullus Apoſtolorum in Hiſpania vel Gallia populum Gentilem docuerit, ſed illi tantùm quos in eas regiones miſiſſet Petrus Apoſtolus. Prędicta autem non ſic mordicus defendimus, vt his inuitos aſtipulari cogamus; ſed potius vt oſtenderemus quę dicuntur de profectione eius in Hiſpaniam, non eſſe adeo impoſſibilia, vel haberi pro monſtro, vt putant aliqui. Addimus & illud de eodem Apoſtolo; ipſum nimirum, ſicut Ioannem, virginem permanſiſſe: id etenim teſtatur ſanctus Epiphanius in panar. hęreſ. quinquageſimaoctaua his verbis: Qui nam igitur hi fuerint, quàm generoſi Apoſtoli, ac monaſticam vitam degentes, ac deinceps virgines? Ioannes quidem, & Iacobus filij Zebedæi, qui manſerunt in virginitate. hæc Epiphanius. Agit de eodem Suidas in Herode, recitatque hiſtoriam de martyrio illius, qui illum accuſauerat, & quomodo veniam precatus, martyrium ſubijt. Tritthemius de viris illuſtrib. dum recenſet Calliſti Papæ commentarios, ait illum copioſo ſermone & maxima diligentia tractatum ſcripſiſſe de miraculis ſancti Iacobi. Legimus eiuſdem Calliſti nomine de ea re quinque libros digeſtos, quibus continentur miracula eiuſdem Apoſtoli virtute edita, licet (vt conſtat ex ratione annorum numeri) aliqua fuerint ſuperaddita, ac illis admiſta. habentur & eiuſdem Calliſti ſermones de tranſlatione S. Iacobi, itemque de ea re epiſtolæ; necnon & litterę Leonis Papę tertij de tranſlatione S. Iacobi in Hiſpaniam facta tertio kal. Ianua. eſt earum exordium: Noſcat fraternitas veſtra, &c. itemq; litterę Innocentij Papæ ſecundi habentes ſubſcriptionem S. R. E. Cardinalium, qui illis vixere temporibus, quibus eiuſdem Calliſti commentarius comprobatur. recitatur in eo & epigramma Fortunati de martyrio ſancti Iacobi.

b Chriſtophori.] Martyr eſt tam Latinis, quàm Græcis notiſſimus, de quo hac item die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes recentiores; Gręci autem de eo agunt in Menologio ad ſeptimum idus Maias. Huius quidem acta deprauata ac inter ſe diuerſa admodum reperiuntur. edidit ea primùm Mombrit. tomo primo vit. ſanct. Petrus in catal. libro 6. cap. centeſimotrigeſimoquinto. Vicellius in Agiolog. ex Ruggero Fuldenſi paucis contraxit. Legimus eadem in nonnullis antiquis codicibus, quæ & Sur. retulit in tomum quartum: ſed omnia quæ cenſura indigeant. Irrepſit inter alia, vt pro Decio Imp. Dagnus quidam ſit poſitus; ſub Decio etenim eſſe paſſum vnà cum cęteris Chriſtianis commilitonibus, conſtat ex veteri hymno ſacro, qui legitur in breuiario Toletano ſecundum regulam S. Iſidori, quo etiam eiuſdem martyris acta deſcribuntur: quæ quidem præ cęteris omnibus nobis arrident. Aſſeruantur ibidem (vt in eodem breuiario legimus) eiuſdem martyris veneràdę reliquiæ. Frequens erat ac religioſus

in Hiſpa-

in Hiſpanijs Chriſtophori martyris cultus. Erat etiam Cordubæ nobilis ac vetus memoria ſancti Chriſtophori, eccleſia & monaſterium ab eo denominatum, cuius meminit ſanctus Eulogius, dum agit de alio Chriſtophoro eiuſdem monaſterij alumno; qui ſicut & nomen, ita etiam eum imitatus, martyrij coronam eſt conſecutus tempore perſecutionis Saracenorum: de alio monaſterio nomine eiuſdem ſancti Chriſtophori dedicato, meminit ſanctus Grego. in regiſtr. lib. 8. epiſt. 33. hęc de antiquis eius memorijs. Quòd pertinet ad gigantæam ſtaturam, qua pingi conſueuit, quid dicam, non habeo. referam hic tantùm ex hymno præfato hos verſus, quibus eius imago deſcribitur, imò potius tantummodo adumbratur.

Elegansq; ſtatura, mente elegantior,
Viſu fulgens, corde vibrans, & capillis rutilans,
Ore Chriſtum, corde Chriſtum Chriſtophorus inſonat.

Et in capitulo ſic dicitur.

De minimo grandis, vt ex milite dux fieret fideliſſi populorum. &c. Porrò ea cuncta quę de ſancto Chriſtophoro feruntur, de palma, flumine, ſtatura procera; ea, inquam, omnia Hieronymus Vida epiſcopus Albę allegorico ſenſu interpretata egregio cecinit epigrammate. De ſymbolicis picturis Chriſtianis antiquitus pingi ſolitis, diximus ſuperius 23. April. in Georgio.

c Cucuphatis.] De quo & Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Prudentius hymno quarto de eo hoc verſu meminit.

Barchinon claro Cucuphate freta
Surget. &c.

Huius acta ex Anonymo deſcripſit Sur. tom. 4. Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 6. cap. 136. ſed eadem fœliciùs canuntur Saphico carmine, hymno ſacro, qui legitur in breui. Tolet. plura de eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſ. concionat. tom. 2. Kalen. Auguſti. ibi & de Felice agitur.

d Pauli.] Agit de eo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 18. paſſumq; tradit, anno ſexto perſecutionis Diocletiani Imp. qui eſt annus Dñi trecenteſimus octauus.

e Valentinę.] Eadem ipſa eo paſſa eſt tempore, quo & Paulus, de quo modò actum eſt. Scribit de ea idem Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 18.

f Florētij, & Felicis.] Sunt hi duo ex numero illorū octoginta trium militū, de quibus agitur pridie huius diei, ibi & de his diximus. Furconij cùm hi ponãtur, ſciendū eſt, nobilem fuiſſe eccleſiã Furconienſem in Veſtinis, cuius mētio habetur in cōcilio Romano ſub Agathone, quod recitatur in Sexta ſynodo act. 4. adnumeratam eandem inueni inter eas, quarum epiſcopi dicebantur olim ſuffraganei Romani Pontificis, nec erant ſub [illegible]ione alicuius archiepiſcopi, ſed tantùm immediatè ſubiectū Romano Pōtifici, ut habet cod. man. ſcript. bibliothecę Vaticanæ, qui inſcribitur, Liber cēſuū.

g Theodomiri.] De quo agit S. Eulogius in memor. ſanct. lib. 2. cap. 6. atq; eundem 25. Iulij, die Sabbati, martyrij coronam eſſe adeptum, æra octingenteſima nonageſima nona, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoprimo.

h Magnerici epiſcopi.] Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuardum. Acta eius ſcripſit Ebruinus abbas. habetur de eo mentio in actis ſancti Gauderici, quæ recitat Sur. tom. 4. 11. Auguſt. Gregorius Turon. de geſt. Franc. lib. 8. c. 37. lib. 9. c. 10. & in tabulis epiſcoporum Treuerenſiū poſt Nicetium. De hoc extare carmen Fortunati, tradit Molanus: uerum in libris Fortunati nuper editis Calari, non de Magnerico Treuerenſi, ſed de Agerico Virdunenſi carmen extat lib. 3. vixit circa annum Domini quingenteſimum quintum.

5. D Septimo Kalendas Auguſti. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

DORMITIO ſanctæ Annæ [a] matris genitricis Dei Mariæ. Philippis in Macedonia natalis ſancti Eraſti, [b] qui illic à beato Paulo Apoſtolo relictus epiſcopus, ibidem martyrio coronatus eſt. Romæ via Latina ſanctorum martyrum Symphronij, [c] Olympij, Theoduli, & Exuperiæ, qui, ut in geſtis ſancti Stephani Papæ legitur, ignibus

bus combuſti, martyrij palmam adepti ſunt. In Portu Romano ſancti Hyacinthi [d] martyris, qui primo in ignem iniectus, deinde in profluentem præcipitatus, illæſus euaſit: poſt hæc à Leontio conſulari ſub Traiano Imperatore gladio percuſſus vitam finiuit: cuius corpus Iulia matrona in prędio ſuo iuxta Vrbem ſepeliuit. Item Romæ ſancti Paſtoris [e] presbyteri, cuius nomine titulus [f] extat in Viminali apud ſanctam Pudentianam. Veronæ ſancti Valentis [g] epiſcopi & confeſſoris. In monaſterio ſancti Benedicti in agro Mantuano ſancti Symeonis [h] monachi & eremitę, qui multis miraculis clarus, in ſenectute bona quieuit.

I V L I I 26.

a ANNÆ.] Græci autem de ea pridie huius diei agunt in Menologio: in conſtitutione Emmanuelis Imperat. ponitur inter eas ſolemnitates, quibus vacandum eſt religionis gratia. De eadem Dei genitricis matre meminit ſanctus Epiphanius in panar. hęreſ. 78. & 79. itemq; in commẽtariolo de laudibus Deiparæ. Antiochus monachus, qui doctrina & ſanctitate claruit temporibus Heraclij Imperatoris de eadem agit in homilia decima. Ioannes Damaſcenus de fide orthodoxa libro quarto, cap. 15. in actione prima de dormitione beatæ Marię, & oration. 1. & 2. in natiuitate eiuſdem. Andreas Cretenſis plura in Natali Deiparæ, & in ſacris hymnis; Multa præterea, de ea apud Cyrum Prodromum. Eſt de eadem ſermo Fulperti epiſcopi Carnotenſis. in breuiario Toletano ineſt de ea vetus officium eccleſiaſticum cum ſacro hymno eodẽ die canendo. Habemus in noſtra bibliotheca tomo 7. de eadem ſermonem, cuius eſt initium Beatiſſimæ & multiplici, &c. ibiq; carmina quædam in laudem ipſius ſcripta ſunt, in aliqua eccleſia cani ſolita. Fertur de eadem apocryphum quoddã, nomine ſancti Hieronymi: quod incipit: Poſtulaſtis filiæ &c. De miraculis ſanctæ Annæ Tritthemius ſcripſit. Eius venerandum caput aſſeruari Duræ, quod eſt oppidum Iuliacenſe, teſtatur Molan. in additio. ad Vſuard. edit. 2. Annulus autem eius Romæ in eius eccleſia cuſtoditur. Iuſtinianus Imperator eidem erexit Conſtantinopoli auguſtiſſimam baſilicam, vt auctor eſt Procop. lib. 1. ædif. Iuſtiniani Imperatoris, de qua habetur mentio in actis Sancti Stephani iunioris: eandem tandem vetuſtate collabentem Baſilius Imperator reſtituit, vt ſcribit Cedren. in Baſilio. plura in laudem ſanctæ Annæ tam carmine, quàm ſoluta oratione à recentioribus ſcripta ſunt, vt à Vicelio, & alijs. Conſtat ex prædictis tam in Orientali, quàm Occidẽtali Eccleſia peruetuſtum fuiſſe ſanctæ Annæ cultum. Sanctiſſimus Dominus noſter Gregorius xiij. Papa diuino afflatus ſpiritu, Apoſtolicis litteris datis hoc anno Domini 1584. kalendis Maij, eius Pontificatus anno 12. firmauit, auxitque, præcipiens nimirum, vt perpetuis futuris temporibus beatæ Annæ dies feſtus ſeptimo kal. Auguſti per totius Orbis eccleſias duplici officio quotannis recolatur; Romanisq; ac aliarum eccleſiarum Kalendariis addatur, & Duplex ei adſcribatur.

b Eraſti.] De quo Act. Apoſtolorum c. 19. Paulus ad Romanos cap. 16. & ad Timot. c. 4. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc creatum fuiſſe epiſcopum Paneadis, ſcribit Dorotheus in ſynopſi; licet cæteri omnes, quibus magis aſſentimur, Philippenſem eum dicant factum epiſcopum.

c Symphronij, & ſoc.] De his hac die Vſuardus, & alij. res geſtæ ipſorum deſcriptæ habentur in actis ſancti Stephani Papę apud Sur. tomo 4. die 2. Auguſti.

d Hyacinthi.] Agit de eo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Acta verò ipſius recitat Sur. tom. 4. hac die.

e Paſtoris.] Non tantùm in vet. Romano Martyrologio, ſed & in antiquis man. ſcrip. de eo agitur hac die. Plura de ipſo ſcripta habentur in actis ſanctarum Pudentianæ, Praxedis, Nouati, & Timothei, quorum ſupra meminimus. Mentio de eodem habetur in libro de Romanis Pontificibus in Pio Papa. De eius obitu agitur in litteris eiuſdem Pontificis ad Iuſtum epiſcopum Vienenſem, quas eſſe germanas, monſtrauimus in Annalibus eccleſiaſt. in eis hæc de Paſtore ſcripta habentur: Paſtor titulum condidit, & dignè in Domino obiit. hæc ibi. Habemus in noſtra bibliotheca res geſtas ſancti Paſtoris, ſeu potius panegyrim in die natali eius alicubi in eccleſia legi ſolitam. eſt eius exordium: Sanctorũ veſtigia, &c. ibi etiam, eadie de alio Paſtore agitur diſcipulo ſancti Eraſmi epiſcopi, qui paſſus eſt Romæ via Salaria, temporibus Diocletiani, atque ſepultus ad Cliuum cucumeris. De ſcriptis ſancti Paſtoris,

quorum

quorum penes Græcos vſitatior fuit lectio, in Annalibus pluribus egimus.

f Titulus.] Idem Titulus, quod Memoria, ſeu Eccleſia; ſic dictus, quòd in loco vbi erat eccleſia erigenda, crux poneretur in titulum. ſic l. vlt. de pagan. Cod. Theod. & l decernimus C. de epiſcopo. & cleric. Nouel. 117. c. 7. ex Iulian. & conſt. 4. c. 1. Auth. coll. 5. tit. 17. vt nullus fabric. cap. nemo eccleſiam, de conſecrat. diſtinct. 1. ex concil. Aurelian. & in capitularib. Franc. lib. 5. cap. 239. ord. Rom. de diuin. offic. c. de ædif. eccleſ. pag. 107. habes de Titulo hęc ex Prudentio hym. 5. periſteph. de ſancto Vincentio.

Iam nunc & oſſa extinxero
Ne ſit ſepulchrum funeris
Quod plebs gregalis excolat,
Titulumq; figat martyris.

& hymno 12. de paſſionibus Apoſtolorum, in hunc modum: Parte alia Titulum Pauli uia ſeruat Oſtienſis. Romæ autem obtinuit vetus loquendi vſus, vt non omnis Eccleſia, martyrumve Memoria Titulus diceretur, ſed tantùm inſigniores Eccleſiæ, quibus pręficerentur presbyteri Cardinales.

g Valentis epiſcopi.] De eo tabulę eccleſię Veronenſis, & in antiquis monumentis epiſcoporũ Veronenſium: quæ collegit Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſimus, hodie Cardinalis, Auguſtin. Valer. eiuſdẽ ciuitatis epiſcopus.

h Symeonis.] Huius res geſtas ſcripſiſſe fertur Hilarion monachus ordin. ſancti Benedicti; eas nos non uidimus, niſi ſint illæ, quæ in bibliotheca Vaticana man. ſcript. leguntur abſque auctoris nomine in codice, qui habet numeri notam 709. ubi traditur, hunc Armenum fuiſſe genere ordine leuitam, profeſſione monachum, uenisse in Italiam, ac multis egregijs operibus illuſtratum quieuiſſe in Domino, anno à Chriſto milleſimo decimo ſexto indict. 14. ſeptimo kal. Auguſt. Henrico Imp. Quibus temporibus etiam Treueris in G... js claruit alius eiuſdem nom:nis, & profeſſionis, ordinisq; ſancti Benedicti; qui in turri incluſus, ibidem vſq; ad obitum vixit, de quo igebert. in chron. anno Domini 1015. & Tritthem. de vir.i Illuſtr. ordin. ſanct. Benedict. lib. 3. c. 238.

E Sexto Kalendas Auguſti. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q'	r	ſ	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1				

NICOMEDIAE paſſio ſancti Pantaleonis [a] medici, qui à Maximiano Imperatore pro fide Chriſti tentus, & equulei pœna, ac lampadarum exuſtione cruciatus, ſed inter hæc Domino ſibi apparente refrigeratus, tandem ictu gladij martyrium conſummauit. Ibidem ſancti Hermolai [b] presbyteri, cuius doctrina beatus Pantaleon ad fidem conuerſus eſt, ſanctorum quoque Hermippi & Hermocratis fratrum, qui poſt multas pœnas ſibi illatas, ab eodem Maximiano capitali ſententia ob confeſſionem Chriſti puniti ſunt. Nolæ ſanctorum martyrum Felicis, [c] Iuliæ, & Iucundæ. Vigilijs in Apulia ſanctorum martyrum Mauri epiſcopi, Pantaleemonis, & Sergij, qui paſſi ſunt ſub Traiano. Apud Homeritas commemoratio [d] ſanctorum Martyrum, qui ſub Dunaan tyranno ob Chriſti fidem incendio traditi ſunt. Cordubæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Georgij [e] diaconi, Felicis, Aurelij, Nataliæ, & Lilioſæ, in perſecutione Arabica. Epheſi natalis ſanctorum ſeptem [f] dormientium, Maximiani, Malchi, Martiniani, Dionyſij, Ioannis, Serapionis, & Conſtantini. Antiſiodori depo-

depoſitio beati Aetherij [g] epiſcopi & confeſſoris. Conſtantinopoli beatæ Anthuſæ [h] virginis, quæ ſub Conſtantino Copronymo ob cultum ſanctarum imaginum verberibus cæſa, & exilio relegata quieuit in Domino.

I V L I I 27.

a PANTALEONIS, aliàs, Pantaleemonis.] De quo hac item die Beda, Vſuardus die ſequenti, Græci in Menologio hac item die agunt, feſtumq́ue colunt, vt apparet ex Emmanuelis conſtitutione tit. de ferijs. Huius acta ex antiquioribus monumentis edidit Metaphraſtes, quæ Latinè à ſe reddita deſcripſit Lipoman.tom.6. & Sur.tom.4. legimus eadẽ in vet.man.ſcrip. codic. ex quibus etiam Mombr. tom.2.& Petr.in catal.lib.6.cap.146. Agit de eodem Niceph.lib.7.cap.14. Huius templum Conſtantinopoli vetuſtate collapſum in ampliorem formam Iuſtinianus Imp. reſtituit, vt ſcribit Procop. de ædif. Iuſtinian. Imper. lib.1. excitauit & aliud in honorem eiuſdem martyris in Palęſtina, vt idem refert lib.5. Caput eius ex Africa in Galbas translatum eſſe anno Domini 802. ſcribit Sigeber. in chron. extat de eadem translatione carmen Abogardi epiſcopi Lugdunenſis. Conſtantinopoli etiam eius ſacræ reliquiæ condirę erant in loco, qui dictus eſt Concordia, vbi ſacroſancta ſynodus œcumenica eſt celebrata, quæ ex quatuor ſecunda ordine poſita eſt. de his Ioan. Damaſcen. lib.3. de imaginibus.

b Hermolai, & ſociorũ.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio pridie huius diei. horum omnium acta intexta habentur cum illis ſancti Pantaleemonis. ſcribit de eodem Niceph. hiſtor. lib. ſeptimo, cap.14.

c Felicis, & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Beda, aſtipulanturq́; vet. man. ſcript.

d Commemoratio ſanct. martyr.] De his Niceph. hiſt. lib.17. cap.6. vberius autem horum acta deſcripſit Metaphraſtes; quæ recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tom.5. die 24. Octobr.

e Georgij, & ſoc.] De his Vſuard. ſexto kal. Septembris; ſed hic eſt dies natalis ipſorum, vt apparet ex ſancto Eulogio, qui de his multis agit in Memor. ſanct. lib.2. c.10. paſſoſque tradit æra 890. à Christo autem anno octingenteſimo quinquageſimo ſecundo, ibi idem Eulogius recitat Georgij epiſtolam ad vniuerſos Chriſtianos in Hiſpania conſiſtentes, qua ad ſubeundum martyrium roborauit. eſt eius exordium: Cognoſcite ò fratres chariſſimi meum introitum in Hiſpaniam, &c.

f Septem Dormientium.] De his hac item die Vſuardus, ac recentiores omnes; Græci autem in Menologio prid. non. Auguſti, & xj. Kal. Nouẽbr. nimirum quando incluſi ſunt in ſpecu, & quando demum ſunt inuenti. Cur autem hi dicti ſint dormientes, duplex affertur ratio. Altera quòd hi martyres temporibus Decij conſummarint martyriũ intra ſpeluncam clauſi, ac demum ſpecus oſtio reſerato, inuentis eorum corporibus, velut rediuiui, iterum apparuiſſent; dictiq́; dormientes conſuetudo diuinæ ſcripturæ loquendi vſu, quo eos, qui piè religioſeq́ue vita functi ſunt, dormientes conſueuit appellare. Altera verò, quòd ijdem temporibus Decij vſque ad vltima tempora Theodoſij iunioris intra ſpecum clauſi, ſomno capti ad ducentos ferè annos reuera dormierint. Qui hęc putarint, ſunt in primis ex Græcis Metaphraſtes, qui rei geſtæ hiſtoriã texuit, quam recitat Sur. tom.4. hac die. Niceph. lib.14. cap.45. Cedren. in compend. an.23. Theodoſij. ex Latinis Greg. Turon. de glor. confeſſ. cap.95. Sigebert. in chro. an.447. Quid ſimile de alijs ſeptem dormientibus in Germania ſcribit Paul. diaconus de geſt. Longobard. lib. primo, cap.3. quos illos eſſe putamus, de quibus Gregorius Turon. epiſtolam ſcripſit ad Sulpitium epiſcopum Bituricenſem, qua illorum recenſet originem, quos tamen reuera obijſſe diem, expreſsè teſtatur, recitatq́ue eorum nomina: quæ ſunt iſta, Clemens, Primus, Lætus, Theodorus, Gaudens, Cyriacus, & Innocentius: ſi & ex Gentilibus de longo tempore dormiente exemplum cupis, habes Plin. qui lib.7. cap.52. puerum quendam annos ſeptem & quinquaginta dormiſſe, tradit. ſed hæc credat, qui volet. Iam vt ad eos, de quibus agimus, reuertamur; ſententiæ illorũ, qui putant hos non ob mortem dictos eſſe dormientes, ſed quod verè eo temporis ſpatio ſomno fuerint oppreſſi, magnopere refragatur, quod ipſi aiunt, id miraculum diuinitus factum ob eam cauſam, quòd eo tempore de reſurrectione carnis hæreſis eſſet orta cùm reuera nihil tale temporibus Theodoſij iunioris contigiſſe reperiatur. nam nec in ſacroſancto concilio Epheſino, quod ſub eodem Theodoſio celebratum eſt, neq; in ſacroſancta ſynodo Chalcedonenſi poſt illud proximè habita, vlla vnquam mentio de eiuſmodi hęreſi facta inuenitur, quę prima omnium patrum ſententia dãnari debuiſſet. Præterea ſi ad aſtruendam fidem reſurrectionis, voluit Dominus hos martyres excitare: manifeſtum eſt eos reuera fuiſſe mortuos, alioqui enim dormientium quidem à ſomno excitatorum, ſed non mortuorum reſurgentiũ, quæ

fidem

fidem reſurrectionis facerent, fuiſſent teſtimonia. His accedit, quòd nullus illorum ſcriptorum, qui illis vixere temporibus, rem tam inſignem, miraculum adeò grande, ſcriptorum monumentis commendarunt: quę omnia illos latuiſſe, veriſimile non eſt: puta ſanctum Proſperum, qui illorum temporum res geſtas per annos ſingulos digeſſit, aut Marcellinum, vel alium ex illorum temporum ſcriptoribus. Addimus etiam, quòd Stephanus epiſcopus Epheſinus, cuius ſedis tempore id eueniſſe, refertur in actis, quæ ſcribit Metaphraſtes, intruſus fuit armorum vi in eam ſedem, pollutusq; communione Eutychetis atque Dioſcori in latrocinio Epheſino, vt habent acta ipſa, quæ recitantur in Sacroſ. concilio Chalced. act. prima. & vndecima; cuius quidem communionem prædicti Dormientes meritò execrari ac vitare debuiſſent. Hæc ſunt quæ his obſtare videntur. Quid autem in hac re ſentiendum ſit: ego minimè decerno, nec mihi tantum ſumo, vt hæc audeam definire, quamuis in priorem ſententiam ſim procliuior. Quicquid ſit, optimo iure dicimus, tam Latinos, quàm Gręcos religioſè ac piè colere, ac celebrare horum ſanctorum anniuerſariam ſolemnitatem, cùm grauia paſſi ſint temporibus Decij, atque reuera in Domino obdormierint.

g Aetherei epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, & alij. adnumeratur decimus octauus eius ſedis epiſcopus, cui præfuit annos ſex, hacque die obijt, ſepultus in eccleſia ſancti Germani, vt habent tab. Democharis lib. de ſacrific. Miſſ.

h Anthuſę.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi eius acta breui compendio deſcribuntur.

xxix. F Quinto Kal. Auguſti. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2

ROMAE paſſio ſancti Victoris [a] Papæ & martyris. Item Romæ ſancti Innocentij [b] Papæ & confeſſoris. Mediolani natalis ſanctorum martyrum Nazarij, [c] & Celſi pueri, quos Anolinus [d] ſub rabie perſecutionis, quæ per Neronem excitata eſt, diu maceratos & afflictos in carcere, gladio feriri iuſſit. Thebaide in Aegypto commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Decij & Valeriani paſſi ſunt, quando Chriſtianis optantibus pro Chriſti nomine gladio percuti, callidus hoſtis tarda ad mortem ſupplicia conquirens, animas cupiebat iugulare, non corpora: ex quorum numero vnus poſt equuleos, laminas, ac ſartagines ſuperatas, melle perunctus, ligatis manibus poſt tergum, ſub ardentiſſimo Sole fucorum ac muſcarum [f] aculeis expoſitus fuit: alius inter flores molliter vinctus, cum ad eum impudiciſſimum ſcortum veniſſet, vt in libidinẽ concitaret, præciſam morſu linguam in blandientis faciem expuit. Ancyræ in Galatia ſancti Euſtathij [g] martyris, qui varijs tormentorum generibus excruciatus, atque in flumen demerſus, ſed inde ab Angelo ereptus, demum columba è cœlo adueniente, ad præmia æterna vocatus eſt. Mileti ſancti Acatij [h] martyris, qui ſub Licinio Imperatore poſt diuerſas pœnas in fornacem iniectus, ac Dei ope ſeruatus illæſus, martyrium capitis abſciſſione compleuit. In Britannia minori ſancti Sampſonis [i] epiſcopi &

confeſſoris.

confeſſoris. Lugduni ſancti Peregrini [k] presbyteri, cuius beatitudinem miraculorum gloria teſtatur.

I V L I I 28

a VICTORIS Papæ.] Succeſſit hic S. Eleutherio, vt patet ex libro de Romanis Pontificibus, Euſebius in chron. & hiſt. lib. 5. cap. 22. & ſequen. Optat. Mileuit. lib. 2. contra Parmen. Auguſtinus epiſto. 165. & alijs. noſque de eo egimus in Annalibus eccleſ. vbi & pro eodem ſcripſimus Apologiam aduerſus eos, qui nimiæ ſeueritatis, ob res ab eo geſtas aduerſus hæreticos Quartodecimanos, redarguunt.

b Innocentij Papæ.] Hic ſuffectus eſt in locum ſancti Anaſtaſij, vt conſtat ex lib. de Romanis Pontificibus, Proſpero, Marcellino, & Nicepho. epiſc. in chron. eius autem acta per annos ſingulos digeſſimus in Annal. vindicauimusq; eum à calumnijs Zoſimi ethnici ſcriptoris Chriſtianis infenſiſſimi. Eius corpus tranſlatum eſſe à Sergio iuniori in titulum Equitij, docet vetus inſcriptio ibidem poſita.

c Nazarij, & Celſi.] De his hac die Vſuardus, & alij: nonnulli autem ad pridie idus Iunij, qua ſanè die inuentarum reliquiarum per ſanctū Ambroſium ſolemnis dies celebrabatur: hodie autem illorum dies natalis colitur, de quo extat ſermo ſancti Ambroſij 14. de ſanct. edit. Roma. quem etiam habet Lip. tomo 6. & Sur. tom. 3. 19. Iunij. meminit idem de Nazario in comment. in Luc libro ſeptimo, cap. decimotertio. Deſcribit eorundem acta Metaphraſtes, quæ & Lipom. & Sur. in iiſdem locis referunt. alia inſuper fuſius ſcripta recitat Mombr. tomo 2. narrantur inſuper horum martyrum res geſtę in actis ſanctorum Syri, & Iuuentij, quæ extant apud Sur. tomo 7. die duodecimo Septembris. Agunt etiam Græci horum martyrum annuam commemorationem pridie idus Octobr. vt conſtat ex dicto ipſorum Menologio. De adinuentione ipſorum corporum ſcribit Paulinus in vita ſancti Ambroſij, cuius liberalitate eorundem ſacræ reliquiæ in diuerſas Orbis Chriſtiani regiones diuiſæ ſunt. accepit eas ſanctus Paulinus, qui in Fundana, atque Nolana baſilica collocauit, vt ipſe ſcribit ad Seuer. epiſt. 12. & in Natali 9. S. Felicis. Sanctus Gaudentius Brixianus epiſcopus eaſdem ab eodem acceptas condidit in baſilica, quam dedicauit, vt ipſe ſcribit in ſermone in eius dedicatione habito. miſit Nazarij reliquias ad epiſcopos Africanos eas expoſcentes Ennodius Ticinenſis, cuius ad eoſdem extat epiſtola. translatæ ſunt etiam in Gallias Ebredunum: ſed ob frequentes barbarorum incurſus iam obliuione ſepultæ, ac iterum inuentæ, occaſionem dederunt, vt Gregorius Turonenſis de gloria martyr. c. 47. rerum geſtarum inſcius, exiſtimaret dictos martyres Ebredūni in Gallia eſſe paſſos, ſecutus fidem cuiuſdam apocryphi. De baſilica ſancti Nazarij in Gallijs, quam in auguſtiorem formam reſtituit Leontius epiſcopus, ſcribit epigramma Venantius Fortun. libro primo. De alijs eorundem reliquijs Pariſiis collocatis Aim. libro 2. de geſtis Franc. cap. 20. erat & Conſtantinopoli memoria ſancti Nazarij, cuius baſilicā vetuſtate collapſam reſtituit Baſilius Imperator, vt ſcribit Cedren. in compend. in Baſil. Imperat. Naboris item & Nazarij ſacras reliquias rurſus translatas in Gallias anno ſeptingenteſimo ſexageſimo tradit Herma. in chron.

d Anolinus, aliàs Anulinus.] Non tantùm Neronis temporibus Anolinus præfectus aduerſus Chriſtianos exercuit gladiū, ſed & Maximini Imper. qui ſucceſſit Alexandro, temporib. alius eiuſdem nominis, Anolinus dictus, geſſit ſub ſęuiſſimo principe pręfecturam prętorij, de quo Iulius Capitolin. in Maximino filio. Tertius Anulinus etiam fuit, qui vixit ſub Aureliano & Gallieno Impp. cuius mentio habetur in actis ſanctarum Maximę, Donatillæ, & Secundę. Rurſus etiā Diocletiani & Maximiani Impp. temporibus quartus reperitur Anulinus proconſul in Africa, qui aduerſus Chriſtianos diras exercuit quæſtiones, vt acta martyrum teſtantur, meminit eiuſdem Opt. Mileuit. lib. 3. aduerſus Parmen. & S. Auguſtinus ſæpius agens aduerſus Donatiſtas, vt in breuic. collat. diei 3. cap. 12. & alibi.

e Commemoratio plurimorum ſanct. marty.] Horum certamina breui ſumma deſcribit ſanctus Hieronymus in vita ſancti Pauli primi eremitę in eius exordio.

f Muſcarum aculeis expoſitus.] Huius ſupplicij exemplum aliqua ex parte deſumptū videtur ab Apuleio de aſin. aur. lib. 8. vbi hęc conſcripta habentur: Arreptum ſeruulum eius qui cauſam tanti ſceleris luxuriæ ſuę præſtiterat: nudum ac totum melle perlitum firmiter alligauit arbori ficulneæ, cuius in ipſo carioſo ſtipite inhabitātium formicarum nidificia bulliebant, & vltro citroq; commeabant multiuaga ſcaturigine: quæ ſimul dulcem ac mellitum corporis nidorem perſentiſcunt, paruis quidem, ſed numeroſis & continuis morſiunculis penitus inhęrentes per longi temporis cruciatum, ita carnibus atque ipſis viſceribus adeſis, homine conſumpto, membra nudarūt, vt oſſa tantum viduata pulpis, nitore nimio candentia funeſtæ cohærerent arbori. hęc ille. Repe-

ritur

ritur ab antiquis genus tormenti de quo hìc agitur, dictum eſſe Cyphoniſmus, à Cyphone, quod erat vinculum ligneum, ſiue ferreum, quo quis ad ignominiam ligatus detinebatur melle delibutus, ſic expoſitus muſcis. Dicitur Cyphon ἀπὸ τοῦ κυφειν, id eſt, à capitis proclinatione. Apud quoſdam ita cautum animaduerto: Vt quiſquis per audaciam legum placita riſui habuiſſet, diebus viginti archiuo vinctus Cyphone perſeueraret nudus, melle ac lacte delibutus, vt apibus, muſcisq; eſſet pabulum; dilapſis verò his, muliebri indutus veſte, deturbaretur in pręceps. hæc Cęl. Rhodig. antiq. lect. lib. 10. cap. 5. in fine. Delibuti etiam lacte & melle exponebantur muſcis, qui patiebantur Scaphiſmum, ſic dictum id genus cruciamenti, quòd damnatus ad Scaphiſmum inter duas ſcaphas includeretur, prominentibus capite, manibus, ac pedibus tantùm, ad volatilium aculeos ſic perunctis, ad Solis radios exponeretur: cumq; in eodem vaſe corpus egerere cogeretur, vermibus ex putredine exortis, intus infelix depaſcebatur. Agit Eunapius Sardianus de Scaphiſmo pluribus in vit. philoſ. pag. 113. At quoniam eiuſmodi genus tormenti, non ſemper ſcaphis exhibitum reperitur, ſed corio bouis arido, quo miſer ſic conſummendus inſuebatur; dictum puto Scaphiſmū non à ſcaphis, ſed à Scaphio, quod eſt vas ſtercorarium, vt habes ex l. 29. §. penult. ff. de auro & argato. habes de Chryſanto martyre, obuolutum corio, expoſitumque Soli, Scaphiſmi ſupplicium paſſum eſſe, itidem alios nonnullos martyres. Huic ſimile erat illud cruciamenti genus, cùm quis non ſcaphis, vel corio claudebatur, ſed intra mortuum animal, ſolo capite prominente, inſuebatur; quale genus ſupplicij Maximinum in miſeros ſontes exercuiſſe, auctor eſt Iulius Capitolinus in vita ipſius, de quo etiam Valer. Maxim. libro 9. cap. ſecundo, de crudel. exter. 11. his verbis: Mactatorum pecudum inteſtinis & viſceribus egeſtis, homines inſuere, ita vt capitibus tantummodo emineant, atque vt diutius pœnæ ſufficiant, cibo & potione infœlicem ſpiritum prorogare: donec intus putrefacti, laniati ſint animalibus, quæ tabidis corporibus innaſci ſolent. hæc ibi. huic ſimile eſt ſupplicium illud, quod Apuleius lib. 6. de aſino aur. in fine narrat in hunc modum: Hunc aſinum iugulare craſtino placeat, totiſque euacuato præcordiis, per medium aluum nudam virginem inſuere, vt ſola facie prominente, cæterum corpus puellæ nexu ferino coerceat: tunc ſuper aliquod ſaxum ſcrupuloſum inſititium & fartilem aſinum exponere, & Solis ardentis vaporibus tradere, &c. ſic enim patebat incluſa volucrum, & canum morſibus, ac ſcatentibus vermibus. id ferè generis erat portentoſum illud à Mezentio excogitatum ſupplicium, cùm viuorum corpora cadaueribus aduerſa aduerſis alligata atque conſtricta, ita vt ſingulæ membrorum partes ſingulis eſſent accommodatæ, ſimulque tabeſcerent. Virg. Aeneid. 8. & Valer. vbi ſupra 10. Sed vt ad Scaphiſmum redeamus: ſpeciem quandam Scaphiſmi pręſeferebat cruciamentū illud à Caio Caligula excogitatum, de quo Sueton. ſcribi in Caio cap. 27. quo miſeros homines perbreui cauea coercebat, vbi ſuarum egeſtionum putredine conſummerentur. Quod autem hìc habetur de Chriſtianis vinctis ad radios Solis expoſitis: huic ſimile cruciamentum refert Gell. lib. 6. cap. 4. dum agit de Attilio Regulo, quem à Carthaginenſibus, apertis oculis, ſuſdeq; conſutis palpebris ad Solis radios fuiſſe expoſitum, tradit. porrò ſupplicium Reguli hoc amplius habuit, quod eiuſmodi arca clauſus, vndique extrinſecus eſt clauis confixus, vt teſtatur poſt alios Tertullianus lib. ad martyres. Vt tandem de Chriſtianorum ſuppliciis vno verbo dicamus: quotquot diuerſis temporibus diuerſorum tyrannorum ſæua crudelitas excogitauit genera tormentorum; ea omnia Gentilium rabies in innocentes Chriſtianos conuertit: prout diuerſorum martyrum acta teſtantur.

g Euſtadij.] De eo hac die Gręci in Menolog. vbi eius paſſionis acta deſcripta reperiuntur.

h Acacij.] Agunt hac die Gręci in Menologio, eiusq; martyrium referunt.

i Sampſonis epiſcopi.] Huius vitam conſcripſit Baldricus Dolenſis epiſcopus: agit de eodem Petrus in catal. lib. 6. c. 150. Vincent. in ſpec. lib. 2. cap. 105. Trithem. de vir. illuſt. ord. ſancti Bened. lib. 3. cap. 41. claruit circa annum Domini ſexcenteſimum.

k Peregrini.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

xxviij. G Quarto Kal. Auguſti. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3

Taraſci

TARASCI in Gallia Narbonenſi ſanctæ Marthæ [a] virginis, hoſpitę Saluatoris noſtri, & ſororis beatę Mariæ Magdalenæ & ſancti Lazari. Romæ via Aurelia ſancti Felicis [b] ſecundi Papæ & martyris, qui a Conſtantino Imperatore Ariano ob catholicę fidei defenſionem è ſede ſua deiectus, & Coræ in Latio occulte gladio necatus, glorioſe occubuit. Eius corpus inde à clericis raptum, eadem via ſepultum fuit: poſtea vero ad eccleſiam ſanctorum Coſmæ & Damiani delatum, ibidem Gregorio xiij. ſummo Pontifice repertum eſt ſub altari, vnà cum reliquijs ſanctorum martyrum Marci, Marcelliani, & Tranquillini, atque in eodem loco pridie Kalendas Auguſti ſimul cum eis reconditum. In quo etiam altari inuenta fuerunt corpora ſanctorum martyrum Abundij presbyteri, & Abundantij diaconi, quæ non multo poſt ad eccleſiam Ieſu ſolemniter tranſlata ſunt pridie natalis eorum. Item Romæ via Portuenſi ſanctorum martyrum Simplicij, [c] Fauſtini, & Beatricis, temporibus Diocletiani Imperatoris: quorum duo primi poſt multa & diuerſa ſupplicia iuſſi ſunt capitalem ſubire ſententiam: Beatrix vero eorum ſoror in confeſſione Chriſti præfocata eſt in carcere. Romæ præterea ſanctorum martyrum Lucillæ [d] & Floræ virginum, Eugenij, Antonini, Theodori, & ſociorum decem & octo, qui ſub Gallieno Imperatore illuſtre martyrium obierunt. Gangræ in Paphlagonia ſancti Callinici [e] martyris, qui virgis ferreis verberatus, alijſque ſupplicijs cruciatus, tandem in fornacem iniectus ſpiritum Deo reddidit. In Nouergia ſancti Olaui [f], Regis & martyris. Trecis in Gallia ſancti Lupi [g] epiſcopi & confeſſoris, qui cum beato Germano ad expugnandam Pelagianorum hæreſim in Britãniam perrexit, vbi bemq; Trecas à furore Attilæ Galliam omnem deuaſtantis, aſſidua oratione defendit: demum quinquaginta duobus annis ſacerdotio venerabiliter functus, in pace quieuit. In ciuitate Briocenſi ſancti Gulielmi [h] epiſcopi & confeſſoris. Item depoſitio beati Proſperi [i] epiſcopi Aurelianenſis. Apud Tudertum ſancti Fauſtini [k] confeſſoris. In ciuitate Mamienſi ſanctæ Seraphinæ. [l]

I V L I I 29.

a MARTHÆ.] De qua item Vſuardus, & alij. Pręter illa, quæ ſancti Euangeliſtę Luc. 10. & Ioan. 10. & 12. de ea ſcripſerunt: feruntur quędam acta nomine Marcellæ Pediſſequæ, quæ recenſet Mombrit. tomo 2. ſed quę reuera magis recentiorem aliquem præſeferant ſcriptorem; licet multa contineat, quę non tantùm ſcriptis, ſed & traditione firmentur. eiuſdem ferè generis eſſe noſcuntur ea, quæ Petrus breui compendio refert in catal. lib. 6. cap. 151. Ad eius ſepulchrum in Gallia regem Clodoueum curatum, & incolumitati reſtitutum, aliaq; complura miracula ibi fieri ſolita, eadem acta teſtantur. De eadem nouiſſimè in Theſaur. concion. tom. 2. hac die: extat de eadem epigrãma Bonad. San. lib. 3. monod. 26.

b Felicis ſecundi Papę.] Quomodo autem ſe habuerit, vt integra ſaluaq; catholica fide Liberij Romani Pontificis; qui ab ea licet excidere viſus ſit, numquam rei veritate omnino deſciuit; ipſoque adhuc viuente, ſederit Felix: pluribus egimus in Annalibus eccleſiaſticis, quos proximè, Deo dante, edituri ſumus: non enim leuis eſt quęſtio, quę hic paucis poſſit abſolui. De inuentione reliquiarum eius agitur in libello Tranſlationis ſanctorum Abundij & Abundantij, quem nuper

veneꝛabiles ijdemq; eruditiſſimi Societatis Ieſu Patres in Vrbe typis excudendum curarunt.

c Simplicij,& ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum agones deſcripti habentur in actis ſancti Anthimi, apud Sur.tom. 3.die 11.Maij,& Mombrit.tom.2.ſeorſum poſita ſunt apud nos man.ſcript.quæ incipiunt: Temporibus Diocletiani.&c.De horum venerandis corporibus hæc leguntur in lib. de Romanis Pontific.in Leone Papa ſecundo : Hic fecit eccleſiam in Vrbe Roma iuxta ſanctam Bibianam, vbi corpora ſanctorum Simplicij, Fauſtini, & Beatricis, & aliorum martyrum recondidit, & ad nomen beati Pauli Apoſtoli dedicauit.hęc ibi.

d Lucillæ,Floræ,& ſoc.]Agit de his item Molanus in addit.ad Vſuardum.extat man.ſcrip.ſermo Petri Damiani in die natali prędictarum virginũ & martyrum. incipit: Gaudeamus fratres. &c. Quæ autem Petrus in catal.lib.6. cap. 157. de his ſcribit,apocrypha omnino eſſe noſcuntur,nec vlla penitus veritate ſubſiſtunt. eiuſdem generis eſſe probantur ea,quæ legimus in man.ſcrip. quorũ eſt exordiũ: Tempore quo Marcus Antoninus cũ Aurelio Commodo &c.habet complura,quæ nec temporum, nec rerum veritati vlla ex parte conſentiũt. nec meliora his nactus videtur Petrus Damiani,dum de ijſdẽ actis ſermonem texens, quaſi anceps,per latum campum excurrentẽ orationem freno quodam coercens,ait: Si tamen rei fides eſt adhibenda,qua dicitur.&c.Dolemus clariſſimarũ martyrum germana acta perijſſe, ſed magis dolemus à neſcio quo otioſo ac imperito quędã fabuloſa cõmenta illorũ loco eſſe ſuppoſita. Legimus libellum de earundem ſacrorum corporũ translatione,qui ſic exorditur:Anno Dominicæ Incarnationis 861. Ioannes humilis epiſcopus Aretinus. &c.Has paſſas eſſe ſub Gallieno Imp.Petrus Galeſinus in ſuo Martyrologio etiam profitetur.

e Callinici.] De eo etiam Græci hac die in Menologio.Eius acta fuſius explicata deſcripſit Metaphraſtes, quę retulit Lipom. tom.6.& Sur. in tomo 4. olim autem feſtũ ſancti Callinici celebrari ſolitum fuit, octauo kalen. Nouemb. vt apparet ex actis S.S.ſynodi Chalcedonenſis:ea enim die, ſexta actio eius concilij eſt habita. De eius nomine eccleſia, ac ſacris reliquijs eius, Gangrę poſitis, habes in hiſt.Miſcella.lib.15.anno 25.Anaſt.Imp. Cedren. eod. anno de ijſdem agit in compend. hiſtor.

f Olaui.]Hunc in baptiſmate Iacobum dictum ferunt.Scribit de eo Saxo Grammat.lib.10.hiſtorię Danicæ,& Ioannes Olaus pluribus hiſt.Goth. lib.17.c. 21.22.23. & lib.18.c.1.& 5.vbi agitur de nece ipſius.

g Lupi epiſcopi.]Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus,Ado,& alij. Eius acta extant apud Sur. tom.4.de ipſo item ſcribit Beda,de geſt.Angl.lib. 1.c.17. & ſequen. Conſtantius item in vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiodori lib.1.cap.19.& ſequen. Sidon. Apollinaris lib.6. epiſt.1. & 4 lib.7. epiſt.14. & in carmine Euchariſtico ad Fauſtum. Gildam Sapientem ſcripſiſſe huius res geſtas, teſtatur Catalog. ſcriptorum Britan.Gregorius Turon.item de eo lib de gloria confeſſ.c.67.68. Ado in chron.an.452.Sigebert.ann.435.& 436.alijq; recentiores,qui res Attilę proſequuti ſunt.

h Gulielmi epiſc.] Scripſit eius res geſtas Godefridus epiſcopus Bituricẽſis,quas recenſet Sur. tom.4. Exceſſit ex humanis anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimoprimo. Retulit eũ in ſanctorum numerum Innocentius Papa quartus,cuius extant de ea re litteræ Apoſtolicę, datæ anno vndecimo Pontificatus ſui, vt vidimus in regiſtro ipſius,anno vndecimo,numero 532.

i Proſperi epiſcopi.] De quo Beda hac die.Succeſſit hic ſancto Aniano: extant ad hunc litteræ Sidonij Apollinaris lib 9.epiſt.15. vixit temporibus Leonis Magni Rom. Pont. ęqualis S.Proſpero Aquitano.

k Fauſtini.] De quo vetera monumenta eccleſiæ Tudertinę,quæ ad nos allata ſunt.

l Seraphinę.] Tam in Martyrologio antiquo Romano,quàm in vet. man. ſcript. de ea habetur mentio hac die.

xxvij. A Tertio Kal.Auguſti.Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4

ROMAE ſanctorum martyrum Abdon [a] & Sennen Perſarum, qui ſub Decio catenis alligati Romam adducti,pro Chriſti fide primũ plumbatis cæſi,deinde gladio interfecti ſunt. Tuburbi Lucernarię in Africa ſanctarum virginum & martyrum Maximæ, [b] Donatillę,&

læ,& Secundæ: quarum duæ primæ in perſecutione Valeriani aceto & felle potatæ,deinde plagis acerrimis cæſæ,& equulei extenſione cruciatæ,& craticulis etiam exuſtæ,& calce perfricatę,poſtmodum cum Secunda virgine duodecim annorum ad beſtias ſimul proiectæ, ſed ab his intactæ, nouiſſime gladio iugulatæ ſunt. Aſſiſij in Vmbria ſancti Rufini [c] martyris. Cæſareæ in Cappadocia ſanctæ Iulittæ [d] martyris, quæ bona ſua à quodam potente ſibi vſurpata in iudicio repetens, cum ille exceptionem daret, quòd vt Chriſtiana non deberet audiri, mox à iudice iuſſa eſt thus idolis offerre, vt poſſet audiri: quod illa conſtanter recuſans, in ignem coniecta ſpiritum Deo reddidit: corpus autem a flamma remanſit illæſum. Eius pręclaras laudes ſanctus Baſilius magnus egregio encomio celebrauit. Antiſiodori ſancti Vrſi [e] epiſcopi & confeſſoris.

I V L I I 30.

a ABDON, & Sennen.] Agunt de his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Narrantur horum res geſtæ in pręambulis hiſtorię martyrij S. Laurētij; ſeorſum autem Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 5. cap. 158. & alij continent eaſdem vet. man. ſcrip. quę tamen caſtigatione indigent.

b Maximę, Donatillæ, & Secundæ.] De his itē Beda, ac cæteri omnes; Ado autem vberiùs harū acta refert, ac Petrus in catal. lib. 6. c. 159. qui cùm dicant, has paſſas eſſe ſub Anulino iudice; conſule quę ſuperius diximus die 28. huius, plures eiuſdē nominis reperiri Chriſtianorum perſecutores, qui diuerſis temporibus, ſub diuerſis Imperatoribus in Chriſtianos ſęuierunt.

c Rufini.] Extat de eodem ſermo Petri Damiani, necnon ſacer hymnus: quæ omnia habes apud Sur. tom. 4. hac die.

d Iulittę.] Agūt ꝑterea de eadē Gręci hac die in Menologio. Extat de eadem luculenta oratio ſancti Baſilij, vbi de eius diei celebratione hęc ait: Hunc diem vobis indiximus celebriter agendum. &c. de eius autem ſepulchro hęc habet: Corpus autē honore præcipuo venerabile aſſeruauit aſſinibus & cognatis incolume, nec vlla ſui parte lęſum: quod ſanè in ornatiſſimo primarij tēpli vrbis totius veſtibulo conditum, loco quidē affert venerabilem ſanctimoniā; nec minus qui eò loci cōueniūt, efficit ſanctiores. &c. ſequitur narrare de fonte, qui ibidem, cùm illuc perlatum eſt martyris ſacrum corpus, diuino miraculo, è terra mox erupit.

e Vrſi epiſcopi.] De eodem hac die Beda. Adnumeratur hic vndecimus eius ſedis epiſcopus in tabulis epiſcoporum Antiſiodorenſium. Sedit annos ſex, & menſes quatuor, obijtq; hac die, ſepultus in baſilica S. Germani, ponitur inter illos, qui ſcripſerunt ſynodicam ad Leonem Papam. hęc ex Demochar. de ſacrif. Miſſę.

31 Pridie Kalendas Auguſti. Luna. B xxv. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5

CAESAREAE paſſio beati Fabij [a] martyris, qui cum ferre vexilla præſidalia recuſaret, primum diebus aliquot in carcerem truſus, deinde interrogatus ſemel & iterum, cum in confeſſione perduraret, mox a iudice capitali ſententia condemnatur. Mediolani ſancti

Calimerij [b] epiſcopi & martyris, qui in Antonini perſecutione comprehenſus, vulneribus confoſſus, ceruicibusq. gladio tranſuerberatis pręceps in puteum deiectus, martyrij curſum confecit. Synnadæ in Phrygia Pacatiana ſanctorum martyrum Democriti, [c] Secundi, & Dionyſij. In Syria ſanctorum trecentorum [d] quinquaginta Monachorum martyrum, qui ob defenſionem ſynodi Chalcedonenſis ab hæreticis occiſi ſunt. Rauennæ tranſitus ſancti Germani [e] Antiſiodorenſis epiſcopi, genere, fide, doctrina, & miraculorum gloria clariſſimi, qui Britanniam à Pelagianorum hæreſibus penitus liberauit. Tagaſte in Africa ſancti Firmi [f] epiſcopi, gloria confeſſionis illuſtris. Senis in Tuſcia natalis beati Ioannis [g] Columbini, inſtitutoris ordinis Ieſuatorum, ſanctitate ac miraculis clari.

IVLII 31.

a FABII.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores de eodem hac die; Petrus item in catal. libro 6. cap. 165. & Sur. ex Adone tom. 4. eius acta deſcripſit.

b Calimerij epiſcopi.] De eo tab. eccleſ. Mediol. præfat. Ambroſiana, & alia monumenta eius eccleſiæ, quæ citat Galeſinus: habetur mentio de eodem in actis ſanctorum Fauſtini, & Iouitæ.

c Democriti, & ſociorum.] Beda hos ponit In Africa, ſed Vſuardus, & alij Synnadæ paſſos tradunt.

d Trecentorum quinquaginta monachorum.] Cæſi ſunt hi temporibus Anaſtaſij Imperatoris. Extat de ipſorum nece libellus vigintiquatuor archimandritarum ad Hormiſdam Rom. Pont. de execrandis facinoribus Petri Gnaphæi & Seueri hęreſiarcharum: ibiq; hęc de his leguntur: Euntibus nobis ad Maudrā domini Symeonis pro cauſa eccleſiæ, inſidiati ſunt nobis in itinere perditi, coinquinati: & ſuperuenientes occiderunt ex nobis trecentos quinquaginta, quoſdam autem vulnerauerunt, alios verò, qui potuerant ad colenda altaria fugere, ibidem peremerunt, & monaſteria incenderunt, &c. eſt apud nos eiuſmodi libellus ſupplex man. ſcript. itemq; alius extat de eorundem martyrio libellus monachorum Syrię oblatus ſynodo Conſtantinopolitanæ ſub Menna epiſcopo celebratæ poſt conſulatum Baſilij, anno Domini 536. vt eiuſdem ſynodi acta declarant.

e Germani epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, & alij omnes. Scripſit eius res pręclarè geſtas Conſtantius ſcriptor illorum temporum non ignobilis, cuius frequens eſt mentio apud Sydonium Apollinarem, & Iſid. de vir. illuſt. in Paulino presbytero c. 4. Ex eodem auctore Conſtantio cęteri accepiſſe noſcuntur, vt Beda lib. de ſext. ætat. & de geſtis Angl. lib. 1. c. 12. & ſequen. De eodem S. Germano agit S. Proſper in chron. ſub cōſulatu Florentij & Dionyſij, Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 41. licet malè, eum Romę obiiſſe, dicat. de eodem Ado. Vien. in chron. & Sigebert. qui ait, Herminum monachum ſcripſiſſe eius vitam verſibus, & obtuliſſe Carolo Imperatori. Adſcribitur hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus. ſeditq; ann. 30. & dies 25. temporibus Honorij Imp. & eius ſucceſſoris Valentiniani. vt liquet ex tab. eccleſ. Antiſiod. omittimus referre innumeros recentiorum auctorum, qui de ipſo ſcripſerunt, cùm omnes nō niſi ex prædictis antiquioribus eadem referant.

f Firmi epiſcopi.] Scribit S. Auguſtinus de eodem Firmo epiſcopo Tagaſtenſi lib. contra mendacium ad Coſentium c. 13. aitque: Fecit hoc epiſcopus quondam Tagaſtenſis eccleſię Firmus nomine, firmior fide, &c.

g Ioannis Columbini.] Huius, ac ſociorum res geſtæ ſcriptę ſunt à Phęo Belchario, quæ typis excuſæ leguntur, magnamq; redolent pietatem.

AVGVSTI.

A V G V S T V S.

Kalendis Auguſti. Luna. C xvi

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

ROMAE in Eſquilijs dedicatio [a] ſancti Petri ad Vincula. Antiochię paſſio ſanctorum ſeptem fratrum Machabæorum, [b] cum matre ſua, qui paſſi ſunt ſub Antiocho Epiphane rege. Eorum reliquiæ Romam tranſlatę, in eadem eccleſia ſancti Petri ad Vincula conditæ fuerunt. Romæ paſſio ſanctarum virginum Fidei, [c] Spei, & Charitatis, quę ſub Hadriano principe martyrij coronam adeptę ſunt. Item Romæ via Latina ſanctorum martyrum Boni [d] presbyteri, Fauſti, & Mauri, cum alijs nouem, qui in actis ſancti Stephani Papæ deſcribuntur. Philadelphiæ in Arabia ſanctorum martyrum Cyrilli, [e] Aquilæ, Petri, Domitiani, Rufi, & Menandri vna die coronatorum. Pergę in Pamphilia ſanctorum martyrum Leontij, [f] Attij, Alexandri, & aliorum ſex agricolarum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Flauiano præſide decollati ſunt. Gerundæ in Hiſpania natalis ſancti Felicis [g] martyris, qui poſt diuerſa tormentorum genera à Daciano tam diu iuſſus eſt laniari, donec inuictum Chriſto ſpiritum redderet. Vercellis ſancti Euſebij [h] epiſcopi & martyris, qui ob confeſſionem fidei catholicæ à Conſtantio principe Scythopolim, & inde in Cappadociam relegatus, poſtmodum ad eccleſiam ſuam reuerſus, perſequentibus Arianis martyrium paſſus eſt. In territorio Pariſienſi ſancti Iuſtini [i] martyris. Viennæ ſancti Veri [k] epiſcopi. Vuintoniæ in Anglia ſancti Ethelauoldi [l] epiſcopi. In pago Liſuino ſancti Nemeſij [m] confeſſoris.

A V G V S T I 1.

a DEDICATIO ſancti Petri ad Vincula.] Quòd in primis pertinet ad kalendas Auguſti: certum eſt errare omnes illos, qui putarunt eas in honorem Auguſti olim celebrari ſolitas; eo quòd Sextilis menſis Auguſti nomine fit nuncupatus. cui nam Auguſti kalendæ dicatæ eſſent; hæc à Dione ſcribuntur: Quæ enim equeſtria certamina kalendis Auguſti (qui eſt natalis Claudij Imper.) exhiberentur: inſtituta ſunt propterea, quòd ea die Martis ędes conſecrata fuit. hęc Dio lib. 60. Quòd autem ſpectat ad dedicationem baſilicę S. Petri ad Vincula eadem die peractam; agit de ea ſolemnitate Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum. Græci etiam feſtum diem de Catenis Sanctis Petri agere conſueuerunt ad xvij. kalen. Februarij, in quorum Menologio ea die hæc leguntur: Veneratio

pretioſæ illius Catenæ, qua beatus Apoſtolus Petrus, Chriſti cauſa, Herodis iuſſu, vinctus eſt (hæc ibi.) Duabus Catenis ſanctum Petrum vinctum eſſe Hieroſolymis, produnt Acta Apoſtolorum cap. 12. Harum altera ab Eudocia Auguſta Conſtantinopolim eſt delata, altera autem ab eadem Romã miſſa eſt ad Eudoxiam Auguſtam eius filiam, Valentiniani Imper. coniugem. vtrobique autem feſta dies ſtatuta eſt. Extat de ijſdem encomium apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4. quod aliqui tribuunt Ioanni Chryſoſtomo; ſed S. Procli potius eſſe videtur, vel S. Germani: nam temporibus Ioãnis Chryſoſtomi, nondum prædictæ Catenæ erant repertæ, vt dicemus paulò inferius. Sanè quidem non videtur hoc vacare myſterio, quòd de Petri tantùm Catenis tam in Oriente, quàm Occidente agatur ſolemnitas, non autem de vinculis alicuius alterius Apoſtolorum: vt cuius eſt in ligandis atq; ſoluendis alienis vinculis poteſtas præcipua in Eccleſia, eius etiam vincula à cunctis fidelibus in honore haberentur. Petri etiam vincula, quibus Romæ in carcere vinctus fuit, à maioribus ſemper in veneratione ſunt habita, & fideliſſimè cuſtodita, de quibus hæc in actis ſancti Alexandri Papæ legũtur: Dixit Alexander: Deſine has oſculari boias (erant boiæ inquit Iſidor. lib. 5. orig. torques damnatorum, quaſi iugum boum. vox antiqua, cuius meminit Plaut. in Aſin. & Feſtus de eadem agit) inquire autem domini mei Petri Apoſtoli vincula, & ea potius oſculare. Albino, his auditis, cum multo ſtudio ac deſiderio peruenit tandem ad illa beata vincula. &c. Non tantùm Petri Catenæ, quibus Romæ etiam vinctus fuit, ſed & Pauli fuerunt à maioribus aſſeruatæ, quas multis fuiſſe miraculis illuſtratas, ſcribit ſanctus Gregorius ad Conſtantiam Auguſtam in regiſtr. lib. 3. epiſt. 30. Fertur apocrypha ſcriptura, & meritò in angulum reiecta, nomine ſancti Hieronymi ad Euſtochium de vinculis Petri, qua mendax auctor teſtatur eiuſmodi vinculorum ſolemnitatem à Silueſtro Papa ex Conſtantini decreto ſtatutam: quæ quidem ſcriptio, cùm nullius priſcorum auctorum teſtimonio fulciatur, & firmæ auctoritates cõtrarium perſuadeant, ab omnibus improbatur. Illorum inſuper corrigendus eſt error, dicentium baſilicam Eudoxiæ, vbi recondita ſunt prædicta Petri vincula, erectam fuiſſe ab Eudoxia Auguſta Arcadij Imper. vxore. id etenim legitur in quodam ſermone Bedæ tributo, cuius eſt exordium: Solemnem obſeruantiam. &c. vbi ſunt etiam alia multa, quæ corrigantur; vt quod habet, Arcadium ante Eudoxiam diem obijſſe, contradicentibus hiſtoricis omnibus. quiſquis autem ille fuerit auctor, vel ſi qui alij id ſenſerunt, Eudoxiæ nomine decepti ſunt, hanc illam eſſe putantes, quæ famoſiſſima eſt ob perſecutionem grauiſſimam ab ea in ſanctum Ioannem Chryſoſtomum excitatam. Verùm illa ex humanis exceſſit longè antequam prædicta Petri vincula Hieroſolymis eſſent reperta. Porrò Eudoxia auctrix tituli, neptis fuit Eudoxiæ ſenioris, filia nimirum Theodoſij iunioris & Eudociæ Auguſtæ, quæ peregrinata eſt iterum Hieroſolymã, vt teſtantur Socrat. lib. 7. cap. 46. Euagr. lib. 1. cap. 20. Nicephor. lib. 14. cap. 23. 49. & 50. vita ſanctæ Melaniæ iunioris, atque acta ſancti Euthymij abbatis: de Eudoxia autem Arcadij vxore nuſquam legitur adijſſe Hieroſolymam, ſed tantùm (vt diximus) Eudocia Auguſta vxor Theodoſij id egit: quæ prædictas Catenas dono accipiens, illarum alteram Conſtantinopoli voluit aſſeruari, alteram verò Romam miſit ad Eudoxiam filiam. At ſicut Conſtantinopoli in honorem alterius Catenarum eſt erecta baſilica, vt patet ex encomio vinculorũ Petri ſupra citato; ita etiam Romæ titulus eſt erectus, qui tum Eudoxiæ, tum etiam Vinculorum Petri nomine dictus reperitur in antiquis memorijs. Rei geſtæ hiſtoriam inter alios etiam Sigebertus deſcribit in chron. an. Domini 438 licet (vt in pleriſque alijs) librariorum vitio pro Eudocia inuentrice, Eudoxia ponatur, cum Eudoxia filia fuerit, quæ erexit eccleſiam. Peregrinata eſt Eudocia Hieroſolymam anno ſequenti à nuptijs Eudoxiæ filiæ, vt ſcribit Euagr. lib. 1. cap. 20. factæ ſunt ipſæ nuptiæ, vt refert Socrates, Iſidoro & Senatore conſ. anno à Chriſto quadrigenteſimo triceſimo ſexto, vel ſequenti, ſi fidem habemus Marcellino, qui prædictas nuptias recenſet ſub cõſulatu Aetij & Sigiſuulti. hæc ſpectant ad hiſtoriæ veritatem. De inſigni autem miraculo vinculorum Petri, cuius habetur mentio in Romano breuiario, meminit etiam Sigebert. in chron. anno Domini nongenteſimo ſexageſimonono, addítque de annulo illius Catenæ Theodoro Metenſi epiſcopo conceſſo. De limatura Catenarum Petri pro ingenti munere ad reges, & principes, alioſque viros primarios de Dei Eccleſia benemeritos à Romano Pontifice mitti ſolita, quamplurimæ epiſtolæ ſancti Gregorij poſitæ fidem faciunt. Moris enim erat eam includere aurea claui ab altari Petri Apoſtoli accepta, & ad abſentes tranſmittere. hi verò, ad quos paruula clauis mittebatur, religioſè accipiẽtes, eam ſuſpendebant ad collum, vt Apoſtoli muniti præſidio, à malis imminentibus tuti eſſent: id etenim idem ſanctus Gregorius ſcribit inter alios ad Childebertum regem Francorum lib. 5. epiſt. 6. ind. 14. & in epiſtola 23. lib. 6. indict. 15. Recenſet idem grande miraculum de terribili ultione diuina in Longobardum eiuſmodi religioſi inſtituti contemptorem. Petijt & ab Hormiſda Papa Iuſtinianus V. C. poſtea vero Imperator, vt earũdẽ Catenarum limaturam ad ſe mitteret. extant de his epiſtolæ man. ſcript. quas deſcripſimus in Annalibus eccleſ. vt ſcias non à temporibus Gregorij Papæ eiuſmodi conſuetudinem de mittendis hiſce ſacris muneribus ortum habuiſſe.

b Machabæorum.] Non tantùm Latini, ſed &

Græci hac eadem die agunt de Machabæis. Vetus quidem huiuſmodi celebritas eſt, quam maiores propenſiori ſtudio coluęrunt, vt teſtantur complures ſanctorum patrum orationes, ea ſolemni die, in eccleſia recitatæ, vt ſancti Gregorij Nazianzeni oratio, homilia 2. ſancti Ioannis Chryſoſtomi, quæ habetur tomo 1. operum eius, alia ſancti Gaudentij epiſcopi Brixiani, qui & rationem eius celebritatis reddit, ſancti Auguſtini ſerm. 109. & 110. de diuerſis. in ſermone autem 109. hęc habentur inter alia: Sanctorum Machabęorum baſilica eſſe in Antiochia prædicatur, in illa ſcilicet ciuitate, quę regis ipſius perſecutoris nomine vocitatur: Antiochum quippe regem perſecutorem impium pertulerunt, & memoria martyrij eorũ Antiochię celebratur, vt ſimul ſonet & nomen perſecutoris & memoria coronatoris. hæc baſilica à Chriſtianis tenetur, & à Chriſtianis ædificata eſt. &c. hęc Auguſtinus. eſt & de eiſdem ſermo ſancti Leonis Papæ, quo ſignificat, hanc ſolemnitatem frequenti populo Romæ peragi conſueuiſſe; qua etiam non tantùm prędictorum martyrum conſueta ſolemnitas celebraretur, ſed etiam anniuerſaria commemoratio dedicationis eius eccleſię, quam (vt ſupra diximus) Eudoxia Auguſta vxor Valentiniani Imp. erexit in titulum, & Catenarũ munere exornauit. ait enim: Feſtiuitatis magnificentiam etſi ſermo non indicet, congregatio tamen ipſa teſtatur, & rectè: duplex enim cauſa lætitię eſt, in qua & natalem eccleſię colimus, & martyrum paſſione gaudemus. &c. De eadem ipſa ſolemnitate olim agi conſueta, meminit ſanctus Ambroſius ſcribens ad Theodoſium Imper. epiſt. 17. lib. 2. edit. Rom. eſt de eadem ſermo ſancti Maximi, nomine Euſebij Emyſſeni, itemque ſermones quatuor de ſancto Euſebio Vercellenſi, in quibus ſicut de illo, ita etiam agitur de Machabæis, cùm vna eademque die ipſorum omnium ageretur natalis dies. Cur autem prę cæteris martyribus veteris Teſtamenti hi potiſſimum colantur in Chriſti Eccleſia: ijdem qui ſupra ſancti patres reddunt rationem, quibus adde quæ ſanctus Iſidorus ſcribit libro allegoriarum, dicens: Machabæi ſeptem, qui ſub Antiocho acerbiſſima perpenſi tormenta, glorioſiſſimè coronati ſunt, ſignificant Eccleſiam ſeptiformem, quæ ab inimicis Chriſti multam martyrum ſtragem pertulit, & glorię cęleſtis coronã accepit. hęc Iſidorus. Vide quid de his ſanctus Bernardus ſcribit epiſt. 313. Horum autem martyrũ hiſtoria, non tantùm in canonicis ſcripturis habetur expreſſa, ſed & Ioſephus Iudęus eam conſcripſit ad Polybium Megalopolitanum, quod & ſanctus Hieronymus teſtatur in lib. de ſcriptor. eccleſiaſt. extat ipſe commentarius ad Polybium Megalopolit. ſcriptus. Marius Victorinus hæroico carmine eandem cecinit, S. Ambroſius lib. de Iacob cap. 10. & 12. eandem hiſtoriam paraphraſticè narrat, Theophilus Alexandrinus in Paſchali epiſtola tertia, Prudentius, & alij: licet in generibus tormentorum non omnium ſit vna narratio. Nomina prędictorum Machabęorum Ioſephus in dicto commentario recenſet. ſunt hæc: Mater ipſarũ dicta eſt Salomona, filius maior natu Machabęus, huic ętatis gradu proximus Aber, tertius Machir, quartus Iudas, quintus Achas, ſextus Arath, ſeptimus verò, vltimo loco natus Iacob eſt appellatus. omnes autem è caſtello Iudææ Soſandro, omneſque dicti ſunt Machabæi. hęc ex Ioſeph. Quòd autem ad vocem Machabei ſpectat, nomen eſt Hebraicum, quod noſtris litteris ſic ſcribitur MACABAI, cuius ſingulæ litteræ ſingulas dictiones ſignificant ſumptas ex antiquo Moyſi Exod. 51. vbi hęc verba ſunt: MICHI MOCHI BÆLIM ADONAI: quod in vulgata ſic Latinè redditur. Quis ſimilis tui in fortibus Domine? Quatuor harum dictionum primas litteras M. C. B. I. in vexillis Iudas iuſſit inſcribi, iiſdemq́; vti pro teſſera militari, vnde ipſi ac poſteri eius Machabæi dicti ſunt. Hęc de ſignificatione huius vocis Xyſt. lib. 1. bibliot. ſanct.

c Fidei, Spei, & Charitatis.] De his item hac die Vſuardus. Metaphraſtes harũ acta ex antiquioribus monumentis deſcripſit xv. Kalen. Octob. de quo die etiam Græci de iiſdem agunt in Menologio eadem Latinè reddita habet Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. Mombrit. tom. 2. & Petrus in catalog. lib. 7. cap. 7.

d Boni, & ſoc.] De his Vſuardus etiam, & alij Latinorum; Gręci autem in Menologio die ſequenti. Agitur de his martyribus in actis ſancti Stephani Papę & martyris, ex quibus cęteri acceperunt.

e Cyrilli, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; Petrus etiam in catal. lib. 7. c. 10.

f Leontij, & ſoc.] De his item Gręci hac die in dicto Menologio, vbi horum acta fuſius expreſſa habentur.

g Felicis.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eo hac die. Meminit eiuſdem Prudent. in Periſteph. hymno quarto, cùm ait:

Parua Felicis decus exhibebit
Artubus ſacris locuples Gerunda.

Sanctus Eulogius in Memor. ſanct. inter alios martyres, qui ſeſe martyrio ſponte obtulerunt, recenſet Felicem hunc, quem ait, Cæſarea Mauritaniæ Gerundam vſque martyrij cupidum perrexiſſe. De eodem Gregor. Turon. lib. de glor. martyr. cap. 92. vbi agit de eius miraculis. In breuiario Toletano legi de eodem martyre ſacrum hymnum, quo eius acta narrantur. incip. Fons vitę Deus. &c. ſcribunt de eo alij plures ex recentioribus, vt Vincent. in ſpecul. lib. 13. cap. 134. & 153. & alij.

h Euſebij epiſc.] De eodẽ hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Non tantùm vetera Martyrologia

gia hunc dicunt martyrem, ſed etiam in epitaphio in ſepulchro eius inuecto acroſticis verſibus EVSEBIVS EPISCOPVS ET MARTYR inſcribitur: eiuſmodi inſcriptiones hoc carminum genere antiquitus conformari, ac primis verſiculorum litteris nomen aliquod exprimi conſueuiſſe, exemplo eſt vetus epitaphium ſanctæ Eugeniæ martyris Cordubenſis, quod recitat Ambroſ. Morales in appendice ad Eulogium. Vitam Sancti Euſebij cùm ex antiquis monumentis Eccleſiæ Vercellenſis, tum etiam ex ſanctorum patrum elogijs contextam vnà cum translatione ipſius recenter facta Reuerendiſſimus D. Ioannes Franciſcus Bonhomius eius ſedis epiſcopus edendam curauit. Eadem autem eius acta nonnihil locupletata per annos ſingulos, vt geſta ſunt, iam diu intexuimus in Annalibus eccleſiaſt. reſtituimusq; locum Epiphanij in pan. hæreſ. 30. vbi Euſebius Fregellæ mendosè pro Vercellis legitur. Cur autem hic martyr dicatur, quem ſanctus Ambroſius, & alij antiqui ſcriptores ſemper confeſſorem appellant, ibidem non paucis explicuimus. De miraculis in eius eccleſia fieri ſolitis ſcribit Greg. Turonen. lib. de gloria confeſſorum cap. 3. vbi etiam ipſum confeſſorem appellat, & inter confeſſores adnumerat.

i Iuſtini.] Agit de eodem Vſuardus, & Molanus in addit. qui de eius corpore poſito Pariſijs in baſilica ſanctæ Mariæ meminit. Diuerſus ab eo eſt Iuſtinus presbyter, de quo Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 49.

k Veri epiſcopi.] De eodem Beda, & alij. Ado eius eccleſiæ epiſcopus tradit in ſuo chronico, claruiſſe hunc Traiani temporibus; quod quidem dubium admodum redditur ex actis concilij ſecundi Arelatenſis, quod celebratum eſt temporibus Conſtantini, vbi inter alios Gallicanos epiſcopos, qui eidem concilio interfuerunt, ponitur Verus epiſcopus Viennenſis. nec dici poteſt, hunc alium fuiſſe ab illo: nam Verus ille alius epiſcopus Viennenſis ſedit temporibus Mauritij Imperatoris, vt idē Ado ſcribit in chron. anno quingenteſimo octuageſimotertio. ponitur ordine 26. eius ſedis epiſcopus, præceſſitq; ſanctum Deſiderium, ad quem extant epiſtolæ ſancti Gregorij Papæ. Apud me autem maiorem fidem inueniunt ipſa acta ſynodica, quàm quodlibet aliorum teſtimonium.

l Ethelwoldi epiſcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. extantq; eius acta, quę habes apud Sur. tomo 4. ſcripta ea eſſe à Vuolſtano monacho, teſtatur catalogus ſcriptorum Britanniæ lib. 2. cap. 36. Migrauit ex hac vita anno Domini nongenteſimo quarto.

m Nemeſij.] De eo etiam Vſuardus, hac die, & alij recentiores.

xxiiij. D Quarto Nonas Auguſti. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

ROMAE in cœmeterio Calliſti natalis ſancti Stephani [a] Papæ & martyris, qui in perſecutione Valeriani, dum Miſſæ ſacrum peragerct, ſuperuenientibus militibus ante altare intrepidus & immobilis cœpta myſteria perficiens, in ſede ſua decollatus eſt. Nicææ in Bithynia paſſio ſanctæ Theodotæ, [b] cum tribus filiis ſuis: ex quibus primogenitum nomine Euodium, Chriſtum fiducialiter confitentem, fecit primo Nicetius conſularis Bithyniæ fuſtibus cædi, deinde matrem cum omnibus filiis igne conſumi. In Africa ſancti Rutilii [c] martyris, qui cum ſæpius de loco in locum perſecutionem fugiſſet, & periculum interdum etiam pecunia redemiſſet, ex inopinato aliquando comprehenſus, & præſidi oblatus, tormentis plurimis cruciatur: demum ignibus traditus, egregio martyrio coronatur. Patauij ſancti Maximi [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui miraculis clarus beato fine quieuit.

a STEPHANI Papę.] De quo non tantũ Beda, ac cęteri Latinorum hac die, ſed & Gręci in Menologio agunt, vbi ipſius, ac ſociorum acta ſub compẽdio deſcribuntur: ampliora autem ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes: reperiũtur eadem nõ ex Græcorum, ſed Latinorum fontibus in vet. manuſcrip. codic. quę & apud nos habemus. De eius ſucceſſione meminit Euſebius in chron. & hiſto. lib. 7. c. 3. & 4. Cyprianus, Optatus, Auguſtinus, Nicephor. & alij. Eius autem celeberrima & admiranda planè geſta, cũm aduerſante Orbe ferè toto, de baptiſmate tutatus eſt maiorum traditionẽ, digeſſimus in Annal. eccleſ. ibiq; eundem vindicauimus à calumnijs Firmiliani epiſcopi Cęſareæ Cappadociæ.

b Theodotæ, & fil.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad quartum kalen Auguſt. Eius acta ac filiorum recitantur in vita ſanctæ Anaſtaſiæ, quam habes apud Sur. tomo 6. Mombrit. tom. 2. & Petrus recitat in catal. lib. 7. c. 14. Nobile templum in huius honorem erexit Iuſtinianus Imp. in ſuburbijs Conſtantinopolitanis, vt auctor eſt Procop. lib. j. de ædif. Iuſtiniani Imp.

c Rutilij.] Quæ hic de Rutilio dicuntur, habentur etiam apud Tertullianum lib. de fuga tempo. perſecut. cũm tamen auctor ipſe Montani afflatus ſpiritu, negaret fugiendum eſſe tempore perſecutionis vrgentis. De redemptione martyrij, de qua hic agitur, conſule ea quę ſupra diximus, cùm egimus de temporibus Commodi die xviij. Aprilis.

d Maximi epiſc.] De quo tabulæ eccleſiæ Patauinæ. Habetur de eo mentio in actis ſancti Proſdocimi, ex quibus Scard. lib. 2. Annal.

3 Tertio nonas Auguſti. Luna. E xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

HIEROSOLYMIS Inuentio [a] corporis beatiſſimi Stephani Protomartyris, & ſanctorum Gamalielis, Nicodemi, & Abibonis, ſicut Luciano presbytero diuinitus reuelatum eſt, Honorij principis tempore Conſtantinopoli natalis ſancti Hermelli [b] martyris. Apud Indos Perſis finitimos paſſio ſanctorum [c] Monachorum, & aliorum fidelium, quos Abenner Rex perſequens Eccleſiam Dei, diuerſis afflictos ſupplicijs cædi iuſſit. Neapoli in Campania ſancti Aſpren [d] epiſcopi, qui à ſancto Petro Apoſtolo ab infirmitate curatus, & deinde baptizatus, eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus fuit. Auguſtoduni depoſitio ſancti Euphronij [e] epiſcopi & confeſſoris. Anagniæ ſancti Petri [f] epiſcopi, qui monaſtica primum obſeruantia, deinde paſtorali vigilantia clarus quieuit in Domino. Philippis in Macedonia ſanctæ Lydiæ [g] purpurarię, quæ prædicante ibidem ſancto Paulo Apoſtolo prima omnium credidit Euangelio. Berœ in Syria ſanctarum mulierum Maranæ [h] & Cyræ.

A V G V S T I 3.

a INVENTIO corporis beatiſſimi Stephani Protomartyr.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri omnes, in quos tamen librariorum vitio errorem irrepſiſſe putandum; dum eiuſmodi inuentio facta dicitur, anno ſeptimo Honorij Impe. cùm de ea re nullus relictus ſit errandi locus: nam litteræ Luciani ab omnibus comprobatæ notant conſules,

quibus ea cõtigerunt, nimirum Honorio decimũ & Theodoſio ſextùm conſſ. quiquidem annus eſt Honorij Imp. 21. Nec verò quis putet mendoſam eſſe epiſtolam Luciani: nam Marcellinus Comes in chron. & Niceta in oratione de ea re habita, iiſdem conſulib. id factum confirmant. De integritate litterarũ Luciani, quib. agitur de huiuſmodi inuentione, nullus hactenus dubitauit: illis etenim aſtipulantur Gennadius de vir. illuſtr. c. 46. & 47. qui teſtatur eadem à Luciano Græcè ſcripta, Latinè reddita eſſe ab Auito: Marcellinus in chron. Niceph. hiſt. li. 14. c. 9. Beda in retract. in Act. Apoſt. & de ſex ætatib. & alij recentiores. Eam quidem hiſtoriam, ipſasq; Protomartyris venerandas reliquias, primus omnium ad oras Occidentales detulit Oroſ. presbyter Hiſpanus, qui illis temporibus peregrinatus eſt Hieroſolymam, tantisque pignoribus ditauit, illuſtrauitq; eccleſiam Africanam; dum tot, tantaq; ex illis edita ſunt miracula, quæ S. Auguſtinus plurib. in locis fideliſſimè recitat, vt lib. 22. de ciuit. Dei c. 8. ſerm. de diuerſis 31. 32. 33. epiſt. 103. ad Quinctianum; Euodius præterea epiſcopus Vzalenſis de iiſdem duos libros cõſcripſit. agit de iiſdem ſanctus Proſper lib. de prædict. dimid. tem. c. 6. Cùm autem poſtmodum Vuandali in Africanam prouinciam graſſarentur, fertur ſanctus Gaudioſus epiſcopus ampullam vitream concreti ſanguinis S. Stephani inde Neapolim Campaniæ vrbẽ fugiens, ſecum aſportaſſe; quæ hactenus ibidẽ in eccleſia eiuſdem ſancti Gaudioſi religiosè aſſeruatur: vbi adhuc miraculum perſeuerat, vt ſuper altare ampulla poſita, dum ſacra Miſſarum ſolemnia peraguntur, liqueſcere, velut recens effuſus ſanguis aliquando conſpiciatur. produnt enim eiuſdem Luciani litteræ, non tantùm articulos martyris, ſed & terram ipſam ſanguine madefactã ab Oroſio in Africã tranſportatam. Non præterimus, eodem tempore Honorij Imp. eiuſdem Protomartyris reliquias eſſe perlatas in Minoricam inſulam, quarum virtute vniuerſa gens Iudæorum, quæ inſulam incolebat, ad fidem Chriſti mirandis prodigijs conuerſa eſt. extat de his inſignis epiſtola Seueri epiſcopi Minoricenſis, quam man. ſcript. nacti ſumus in bibliotheca Vaticana, cuius fidei integritati aſtipulatur prædictus Euodius epiſcopus Vzalenſ. lib. 1. cap. 2. his verbis: Epiſtola quoque ad nos delata cuiuſdam ſancti epiſcopi Seueri Minoricẽſis inſulæ de pulpito in aures eccleſiæ cum ingenti fauore recitata eſt, &c. Scripta habetur xv. kalend. Martij, Aſclepiodoto & Mariniano conſſ. eſt is annus ſeptimus ab inuentione prædictarum reliquiarum, à Chriſto autẽ annus quadringenteſimus vigeſimus tertius. In Gallias etiam eiuſdem Protomartyris reliquiæ fuerunt delatæ, de quibus Grego. Turon. hiſto. lib. 1. c. 31. & de glor. martyrum c. 33. vbi & de miraculis editis.

Illud etiam ad annotationem præſentis diei ſolemnitatis ſpectare magnopere videtur: quid eſt, quòd hac potiſſimùm die eiuſmodi Inuentio celebretur, quam cõſtat ex Luciani literis factã eſſe menſe Decembris, tranſlationem verò Hieroſolymam ad vij. kalen. Ianuarij: aliam autem tranſlationem Conſtantinopolim ad quintum kalend. Octobris, auctor eſt Theodorus lector in collectaneis lib. 2. in fi. rurſus autem tertiam Romam factã eſſe tranſlationem pridie nonas Maij, eius acta teſtantur, quorũ ſupra meminimus. Cũ aũt nec Inuẽtio nec trãſlatio aliqua hac die cõtigerit: exiſtimarunt nonnulli, hac ipſa die S. Stephanum Protomartyrem martyrium ſubiiſſe: quorum quidem ſententiæ maiorum refragatur auctoritas: ſiquidem S. Auguſtinus, Fulgentius, & alij tam Latinorum, quàm Græcorum patrum in homilijs, quas ea die habuerũt, abſque vlla hæſitatione profitentur S. Stephanum conſummaſſe martyrium poſtri die Natalis Domini: idq; adeò firmum, ratumq; maiores habuere, ut licet in eã dilata fuerit tranſlatio illa prima Hieroſolymam facta; nihilominus remanſit, vt erat, ea dies cõſecrata natalitio Protomartyris, & ſolemnitatem Inuentionis maluerint in hunc diem transferre. Sed qua (inquam) ratione factum ſit, vt hac potius die, quàm cæteris, memoria hæc ageretur: dicam quid acceperim à D. Antonio Geronio Tarraconenſi eccleſiaſticarum antiquitatum apprimè erudito, quo cum de ambiguitatibus rerum eccleſiaſticarum ad hiſtoriæ veritatem ſpectantibus familiariter diſſerere ſæpiſſimè conſueui, cuius hac de ea re eſt ſententia; ut exiſtimet longè ante Inuentionẽ S. Stephani, hãc ipſam diem in honorem eiuſdem Protomartyris eſſe dicatam; poſtmodum autem reddit am ſolemniorem ex commemoratione prædictæ Inuentionis. Id etenim in primis maximè perſuadent antiqua monumenta, vt vetus illud, cuius ſæpe meminimus, Martyrologium S. Cyriaci, in quo nulla habetur, hac die, de Inuentione mentio; ſed tantùm hæc verba: ſancti Stephani Protomartyris in Ancona, vbi haberi dicitur vnus de lapidibus quibus percuſſus eſt. hæc ibi. eadem Beda, licet apud eum mendosè, Antiochiæ, pro Ancona ponatur his verbis: In Antiochia S. Stephani Protomartyris, vbi haberi dicitur vnus de lapidibus, quib. in brachio percuſſus eſt, & multas ex eo virtutes ſanitatũ fieri. hæc Beda. Quib. omnib. ſi addas, quæ ſcribit S. Auguſtinus ſerm. 31. & 32. de diuerſis pag. 488. 489. edit. Louan. vbi agit de perantiqua Memoria eiuſdem Protomartyris Anconæ poſita, deq; illo ſaxo, quo idem in cubito percuſſus eſt, quod collegit, qui lapidationi illius interfuit, & in Italiam detulit, & Anconæ reliquit, ex quo tempore illic Memoria S. Stephani eſſe cœpit, vt idem ſcribit dicto ſerm. 32. hæc inquã, omnia ſi prædictis antiquiorib. Martyrologijs iungas, facilè intelliges, longè ante Inuentionem Protomartyris celebrari conſueuiſſe, hac die, memo-

riam

rient eius, vel ſaltem in Italiæ regionibus celebris itaq; olim fuit cultus memoriç eius martyrij ex illo lapide: poſtmodum autem, venerando corpore inuento, aucta ea dies eſt celebriori ſolemnitate, quæ iam ſemel lapidis eius memoriæ dicata erat. Vnde apud Bedam, & aliqua alia man. ſcript. non tantum hac die agitur de Inuentione prædicta, ſed & de viuo lapide illo, ex quo multa etiam miracula, velut mel de petra (iuxta propheticum illud) oleumq; de ſaxo duriſſimo, emanabant. Hæc prædicto diſerto viro accepta ferimus, cuius ſententiæ libenter ſubſcribimus. De eccleſia S. Stephani Anconæ meminit etiam S. Gregorius libro 1. dialog. cap. 1.

b Hermelli.] De eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, alijq; recentiores.

c Sanctorum monachorum.] De his ſcribit S. Ioannes Damaſcenus in vita ſanctorum Barlahã & Ioſaphat, de quibus ſuo loco inferius.

d Aſpren epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Neap. extantq; eius acta typis nuper excuſa, à Paulo Regio ſcripta. Quamuis hoc nomen barbarum quid ſonet: eſt tamen nomen Romanum. Reperies enim geſſiſſe conſulatum Aſprenatem vnà cum Clemente anno decimotertio Domitiani Imper. vt habẽt tabulæ Caſſiodori. quo etiam ſeculo hic, de quo agimus, vixiſſe reperitur. Meminit Aſprenatis etiam Dio lib. 56. Sueton. in Auguſto c. 43. ait ab eo tempore Aſprenates dictos etiã fuiſſe Torquatos. de eodem nomine Seneca controu. 24. Plin. itemq; de domo Aſprenatum agit.

e Euphronij epiſcopi.] Scribit de S. Euphronio Gregor. Turon. lib. 2. c. 11. de eodem Sidon. Apolli. lib. 4. c. 25. & ad eum lib. 7. epi. 8. & lib. 9. epiſtola 2. Interfuit concilio Lugdunenſi, ſubſcripſitq; cum alijs epiſtolam Fauſti damnantis cunctos Pelagianorum errores.

f Petri epiſcopi.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Anagninæ, indeq; eius acta accepimus.

g Lydiæ.] De ea Act. Apoſt. capi. 16. dicta eſt Purpuraria à purpura tingenda. erat huiuſmodi opificium non ignobile; non enim liberum erat cuiq; tingere purpuram; vel cuilibet petenti impartiri, vt conſtat ex Amiano Marcellin. lib. 14. erat enim inter alios magiſtratus Præfectura tingẽdæ purpuræ, qua velut magno munere donatus eſt Dorotheus Tyrius ab Imperatore, ut ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 26. ſunt de tinctura purpuræ leges ſeueriſſimæ Codic. lib. xj. de veſtib.

h Maranæ, & Cyrç.] Scribit harum Fœminarum prçclaras res geſtas Theodoretus in Theophil. cap. 29.

4 Pridie nonas Auguſti. Luna. F xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

BONONIAE ſancti Dominici [a] confeſſoris, fundatoris ordinis fratrum Prædicatorum, viri ſanctitate & doctrina clariſſimi: qui virginitatem perpetuo illibatam ſeruauit, & ob ſingularem meritorũ gratiam tres mortuos ſuſcitauit: cumque prædicatione ſua hæreſes compreſſiſſet, ac plurimos ad religioſam & piam vitam inſtituiſſet, octauo idus menſis huius in pace quieuit: eius tamen feſtiuitas ex conſtitutione Pauli Papæ quarti hac die celebratur. Theſſalonicæ natalis beati Ariſtarchi [b] diſcipuli & comitis indiuidui ſancti Pauli Apoſtoli, de quo ipſe ad Coloſſenſes ſcribit; Salutat vos Ariſtarchus concaptiuus meus. Is ab eodem Apoſtolo Theſſalonicẽſium epiſcopus ordinatus, poſt longos agones ſub Nerone coronatus à Chriſto, quieuit. Romæ via Latina paſſio beati Tertullini [c] presbyteri & martyris, qui ſub Valeriano Imperatore poſt impiã fuſtium mactationẽ, ignium circa latera exuſtionem, oris quaſſationem, atque in equuleo extenſionem

ſionem, neruorumque cæſionem, data ſententia, capitis amputatione martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſancti Eleutherij [d] martyris, ordinis ſenatorij, qui pro Chriſto in perſecutione Maximiani gladio cæſus eſt. In Perſide ſanctarum martyrum Iæ, [e] & ſociarum, quæ cum nouem millibus Chriſtianis captiuis ſub Sapore diuerſis pœnis afflictæ, martyrium ſubierunt. Coloniæ ſancti Protaſij [f] martyris. Veronæ ſancti Agabij [g] epiſcopi & confeſſoris. Turonis ſancti Euphronij [h] epiſcopi. Romæ ſanctæ Perpetuæ, [i] quæ à beato Petro Apoſtolo baptizata, Nazarium filium, & Africanum virum ad fidem Chriſti perduxit, & multa ſanctorum Martyrum corpora ſepeliuit, [k] ac tandem bonorum operum meritis cumulata migrauit ad Dominum.

AVGVSTI 4.

a DOMINICI.] Huius ſanctiſſimi viri præclariſſima geſta octo libris digeſſit Theodoricus eiuſdem ordinis frater, quæ Surius refert tomo 4. Sanctus Antoninus in tertia parte tit. 23. cap. 1. 2. 3. 4. & ſequen. Ioannes Garzonius de vir. illuſtr. ordi. prędicat. M. Antonius Flaminius, ac nouiſſimè R. D. Franciſcus Diacetius epiſcopus Feſulanus egregium de eadem re commentarium ad ſanctiſſimæ memoriæ Pium Papam quintum conſcripſit. Migrauit ex hac vita octauo idus Auguſti, feria ſexta, hora ſexta, agens ſuæ ętatis annum quinquageſimum primum (vt auctor eſt S. Antoninus) anno à Chriſto Domino 1221. Facta eſt autem eius trãſlatio anno Domini 1233. Gregorio nono Rom. Pont. anno ſexto ſedis eius. De canonizatione autem eius extant litterę Apoſtolicæ eiuſdem Gregorij noni, datæ Spoleti 5. kalen. Septembris, anno octauo Pontificatus ipſius; recitat eas Anton. dict. 3. part. tit. 23. c. 4. §. 17. quibus etiam præcipitur, vt ad nonas Auguſti, ante diem obitus eius, quo relatus eſt inter ſanctos, anniuerſaria eius ſolemnitas in Eccleſia ageretur. At ſanctiſſ. D. N. Paulus quartus Rom. Pont. in hanc retulit diem ob feſtum beatæ Mariæ ad Niues, quod in eandem diẽ incideret.

b Ariſtarchi.] De quo Act. Apoſt. c. 19. 20. & 27. Paul. ad Coloſſ. c. 4. & ad Philemonem. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, Gręci autem in Menologio ad xviij. kalen. Maij.

c Tertullini.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. eius autem res geſtæ extant in actis S. Stephani Papæ & martyris.

d Eleutherij.] De eodem hac item die Gręci agunt in Menologio, ibique eius acta breui compendio referunt.

e Iæ.] Græci item de eadem hac die agunt in Menologio; narrantque breuiter eius martyrium. Huius nomine templũ vetuſtate penè collapſum reſtituit Iuſtinianus Imper. vt ſcribit Procop. lib. 1. ædif. Iuſtin. Imp.

f Protaſij.] De eo etiam Galeſinus hac die, qui eiuſdem eccleſię citat tabulas.

g Agapij epiſcopi.] Agit de eo Reuerendiſſimus ac Illuſtriſſimus D. Auguſt. Valerius eiuſdem eccleſiæ epiſcopus S.R.E. Cardinalis in lib. antiquorum monumentorum epiſcoporum Veron. ibi pag. 3. & 37.

h Euphronij epiſc.] Pręceſſit hic Gregoriũ Turonen. qui de eo plura ſcribit de geſt. Franc. lib. 10. cap. 31. de glor. confeſſ. c. 18. 19. & 20. extant Venantij Fortunati adhuc epiſtolę, quarum poſteriore egregias eius virtutes cõtexit, extatq; de eadem re eiuſdem auctoris carmen. lib. 3. de eodẽ itẽ agit in carm. ad Felicem epiſcopũ, cùm interfuit dedicationi baſilicæ. idem pręſens fuit etiam concilio Pariſienſi; eius epiſtolam, ac collegarum epiſcoporum ad Radegundem reginam habet idẽ Gregorius Turonen. lib. 9. c. 39. numeratur hic ſedis Turonenſis epiſcopus viceſimus ordine.

i Perpetuę.] De qua & tabulæ eccleſię Mediolanenſis. narrantur eius res geſtę in actis ſanctorũ Nazarij & Celſi, quæ habet Mombrit. tom. 2.

k Sepeliuit.] In ſepeliendis ſanctorum martyrum corporibus & condiendis eis aromatibus, effuſæ erant impenſæ Chriſtianorum, vt auctor eſt Tertull. in apologet. de ijſdẽ Prudent. in cathemer. hym. in exequijs defunct. Greg. Nyſſ. in orat. in funere Meletij, Gregor. Nazian. epiſt. 18. ad Sophr. & alij. Ex Iudæis ea traditio manauit ad Chriſtianos; ſic enim mos erat Iudæis mortuos ſepelire Ioan. 19. pręcæteris id diligentius præſtitiſſe videntur Ægyptij qui ea arte ſic deſiccabant corpora defunctorũ, ut eadem quaſi ænea redderent, appellarẽtq; ea lingua Aegyptia Gabbaras, vt tradit Auguſtin.

Auguſtin.ſerm.de diuerſ.120.c.12.Inde eſt, quòd impius Eunapius Sardianus Ægyptios Chriſtianos, ipſos Alexandrinos, in quos inuehitur ob demolitum templum Serapidis, irridet; quod religionis ergò oſtentarēt ſalita capita damnatorum: ſic ethnicus Chriſtianorum hoſtis appellat ſanctos martyres, quos Alexandrini maximo honore habebant. porrò condiendorum corporum vſum ab Ægyptijs mutuatos eſſe Iudæos, auctor eſt Tacitus libro 21.Annalium.

5 Nonis Auguſti. Luna. G x x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

ROMAE in Eſquilijs dedicatio [a] Baſilicæ [b] S.Mariȩ ad Niues. Item Romæ paſſio ſanctorū Martyrum [c] vigintitrium, qui in perſecutione Diocletiani via Salaria veteri capite truncati, ibidem ſepulti ſunt ad cliuum Cucumeris. Auguſtæ Vindelicorum natalis ſanctæ Afræ [d] martyris, quæ cum eſſet pagana, per doctrinam ſancti Narciſſi epiſcopi ad Chriſtum conuerſa, & cum omni domo ſua baptizata, pro confeſſione Chriſti igni tradita eſt. Aſculi in Piceno ſancti Emygdij [e] epiſcopi & martyris, qui à ſancto Marcello Papa epiſcopus ordinatus, & illuc ad prȩdicandum Euangelium miſſus, in confeſſione Chriſti ſub Diocletiano Imperatore martyrij coronam accepit. Antiochiæ ſancti Euſignij [f] militis, qui annum agens centeſimumdecimum, cum Conſtantini magni fidem, ſub quo militauerat, Iuliano Apoſtatæ exprobraret, eumque, vt patriæ pietatis deſertorem redargueret, ab eodem iuſſus eſt capite cædi. Item ſanctorum martyrum Cantidij [g] Cantidiani, & Sobelis Aegyptiorum. Catalauni in Gallia ſancti Memmij [h] ciuis Romani, qui à ſancto Petro illius ciuitatis epiſcopus conſecratus, populum ſibi cōmiſſum ad Euangelij veritatem perduxit. Auguſtoduni beati Caſſiani [i] epiſcopi. Apud Theanum ſancti Paridis [k] epiſcopi. In Anglia ſancti Oſuualdi [l] Regis, cuius actus venerabilis Beda presbyter commemorat. Eodem die ſanctæ Nonnæ [m] matris beati Gregorij Nazianzeni. In Piceno apud Septempedanos ſanctæ Margaritæ [n] viduæ.

A V G V S T I 5.

DEDICATIO Baſilicȩ S. Mariȩ ad Niues.] De ea ſolemnitate, eiusq; inſtitutionis cauſa habentur vetera man.ſcri. eius eccleſiæ, quæ paucis complexus eſt Petr. in catal li.7.c.21. Dicta eſt hæc Baſilica Liberij, de qua hoc in lib.de Rom.Pontificibus in Liberio: Hic fecit baſilicam nomine ſuo iuxta Macellum Libiæ. Meminit eiuſdem Marcellinus presbyter, cùm agit de ſchiſmate Vrſicini. Quòd autem ſpectat ad Macellum Libiæ, erat in quinta Vrbis Regione, quȩ Eſquilina dicitur, Macellum Liuianum appellatum, de quo Sext. Rufus de Regione Vrbis, & Victor. De eadem Baſilica etiam in eodem libro dȩ Romanis Pontifici-

ficibus in Xyſto tertio hæc leguntur: Hic fecit baſilicam S. Mariæ matris Domini, quæ ab antiquis, Liberij cognominabatur. Hadrianus Papa in epiſto. ad Carolum Magnum Imperatorem de imag. hæc ait: Xyſtus Papa ſucceſſor Cœleſtini fecit baſilicam ſanctæ Dei genitricis Mariæ cognomento Maiorem, quæ & apud Præſepe dicitur: ſimili modo ipſe tam in metallis aureis, quàm in diuerſis hiſtorijs, ſacris decorauit imaginib. hæc Hadria. Hactenus extant ferè integræ ſacræ illę hiſtoriæ muſiuo opere contextæ, atq; ſuper maiorem arcum eodem opere exornatum eiuſmodi inſcriptio perſeuerat. XYSTVS PLEBI DEI. à Xyſto Xyſtiana baſilica dicta reperitur apud Ioannem diac. in vit. S. Greg. Papæ lib. 4. c. 68. De eiuſdē baſilicæ excellentia, deq; miraculis cereorum illic incendi ſolitorum ſcribit Petrus Cluniacen. lib. 2. c. 30. de alijs item cereis Natalis Domini die illic poni ſolitis cum nota annorū currentium à paſſione Dominica, meminit Beda de temporū ratione ca. 45. Cætera autē eiuſdē Baſilicæ antiqua monumenta habent hi, qui ſcripſerunt de ſeptē Vrbis eccleſijs. At ne intentus veterib. recentiora prætermittam: eadem Baſilica his diebus noſtris longè auguſtior ac illuſtrior redditur à ſanctiſſ. D.N. Xyſto quinto Rom. Pont. tum ob nobiliſſima illic monumenta excitata, ac præſertim magnificentiſſimum Sacellū, quo Sacroſanctum Domini Præſepe contineatur; tum ēt ob apertas, directasq; vndiq; vias, quibus populo Chriſtiano facilior ac gratior pateat ad eam acceſſus. Sed in his omnibus deſcribendis commentario potiùs quàm notatione opus eſſet.

b Baſilicæ.] Vox iſta quidem, etſi à Gentilibus accepta videatur; non abhorret tamen à phraſi diuinæ ſcripturæ: nam atrium illud maius templi Salomonis Baſilica dicitur in 2. Paralipom. c. 4. & 6. Apud nos autem loquendi vſus obtinuit, vt non quæcunq; eccleſiæ appellētur Baſilicæ, ſed illæ tm̄ quarū auguſtior eſſet amplitudo. Vnde autē id acciderit, vt eiuſmodi eccleſiæ dicerentur Baſilicæ, Iſidorus li. 15. originum hæc ait: Baſilicæ prius vocabātur regum habitacula vnde & nomen habēt: nunc tamen ideo Baſilicę diuina templa nominantur, quia ibi Regi omnium Deo cultus & ſacrificia offeruntur. hęc Iſidorus eadem Amal. de eccleſ. offic lib. 2. c. 2. & Vualfridus Strabo de reb. eccle. c. 6. Hæc licet ſint vera; tamen eiuſmodi nomen vnà cum re è Gentilib. ad Chriſtianos deriuaſſe, mihi magis probatur. Nam Baſilicæ illæ Gentilium in eccleſias Chriſtianorū aliquando commutabātur. eſt de his locus egregius Auſonij Galli in Gratiarū actione pro ſuo Conſulatu ad Gratianum Auguſtum, his verbis: Baſilicæ olim negotijs plenæ, nūc votis, votisq; pro tua ſalute ſuſceptis, &cæt. Nec quis putet apud Gentiles, ſicut apud nos, eiuſdem eſſe ſignificationis Baſilicas, & templa. Erant. n. illę vt ſcribit Vitruius lib. 5. c. 3. loca venalium rerum Foris coniuncta, in quib. hyeme potiſſimum publicæ conciones & negotiantum conuentus habebantur, ea etiam ſignificatione ſumuntur l. pediculos, §. item cum ff. de auro & argen. legat. & l. inter ſtipulantem, §. ſacram rem, ff. de verb. obliga. Dicebatur ius etiam in Baſilica, vt apparet ex Plinij epiſt. 21. lib. 5. cùm ait: Deſcenderam in Baſilicam Iuliam, auditurus quid proxima comperendinatione reſpondere debeā. Sedebant Iudices, &c. De eadem eodem ſenſu & Senec. lib. 8. de ira c. 33. cùm ait: Fremitu iudiciorum Baſilicæ reſonant, &c. eius generis ea eſſe putatur, quam Theodoſius iunior Imp. ab ergaſterijs, tabulatis, & intromiſſione equorum liberam eſſe voluit. Cod. de ope. publ. l. Baſilicam. Erant & priuatorum Baſilicæ ad inambulandum conſtructæ, & magno ſumptu ornatæ; quarū meminit Sanctus Hieronymus ſcribēs ad Marcellam epiſt. 18. aitque: Vbi (Romæ ſcilicet) inſtar palatij priuatorum extructæ Baſilicæ, vt vile corpuſculum hominis pretioſius inambulet, & quaſi mundo quicquam poſſit eſſe ornatius, tecta ſua magis velint aſpicere quàm cœlū. hæc ille. Quòd autem ad ipſarum ſtructuram ſpectat: erant plures ſimul in longum iunctæ porticus ſuffultæ columnis, æquis inter ſe diſtantibus ſpatiis deſuper iunctis, velut intextis inuicem. his reſpondent quæ Cic. ad Attic. li. 4. ſcribit his verbis: Paulus in medio Foro Baſilicam penè texuit iiſdē antiquis columnis, &c. eiuſmodi ferè ſtructæ eſſe ipſas Chriſtianorū antiquas Baſilicas, nullus ignorat, nam paucis mutatis, vel additis, ex ipſis aliquę, vel (quod frequentius accidit) ipſarum Baſilicarū columnæ in vſum Chriſtianæ religionis tranſiere cum nomine.

c Martyrum viginti trium.] Habetur mentio de iiſdem martyribus in actis ſanctorum Abundij Abūdantij, & Martiani, de quibus ſuo loco inferius.

d Afræ.] De eadem hac die Vſuardus, Ado, & alij; Beda autem ad ſeptimum idus Auguſti, vt in eccleſia Auguſtana, in qua hac die agitur de S. Afro martyre. extant eius acta, quæ recitat Sur. to. 4. hac die. Synceriora mihi ea videntur, quæ ex actis publicis deſcripſit Vicellius in Agiologio. In Auguſtano breuiario atq; miſſali libro eiuſdē res geſtæ narrantur; cumq; ſimul omnia monumenta, eam olim fuiſſe meretricem tradant, miror vehementer, quomodo Venantius Fortunatus eam appellet virginem his verſibus in lib. 4. vit. S. Martini epiſc. Turon.

Pergis ad Auguſtam, quam Vindo, Licusq; fluen-
Illic oſſa ſacræ venerabere virginis Afræ. (tant:

Cùm hanc tradant à ſancto Narciſſo epiſcopo ad Chriſtianam fidem eſſe conuerſam, putant aliqui, inter quos Petrus in catal. lib. 7. c. 28. hunc illum eſſe Narciſſum epiſcopum Hieroſolymitanū laudatiſſimum, de quo ſcribit Euſeb. lib. 6. c. 9. Alij autem dixerunt hunc fuiſſe Narciſſum martyrem Gerundenſem; idq; teſtantur eius acta, ac cæteri,

vt Vincent.lib.7.c.28.Anton.1.part.tit.8.cap.1.§.18.& nobiliſſimè Flos ſanct.quib.magis aſſentior.

e Emigdij epiſc.] Petr.in catal.lib. 7. c. 24. refert eius acta, ſed eiuſmodi, quæ cenſura indigeant.

f Euſignij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibiq; deſcribunt eius certamen.

g Cantidij, & ſoc.] De his item Græci hac die; vbi ſupra in Menologio agunt.

h Memnij epiſc.] Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri de eodem hac die. Plurib. autem Greg. Turon.de glo.confeſſ.c.66.Vincent.& Anton. par.1.tit.6.c.27.Petr.in catal.lib.7 c.25.

i Caſſiani epiſcopi.] De quo Beda, & alij, qui ſupra. Meminit eiuſdem Conſtantius in vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiod.lib.2.cap.7.Grego. Turon.de glor.confeſſ. capi. 24. Petrus in catalo. Vincentius, Antonin.& alij. Molanus teſtatur eius acta extare: ſed ea hactenus nobis ſunt incognita.

k Paridis epiſcopi.] Tam ipſius, quàm aliorum plurimorũ ſanctorũ totius prouinciæ Campaniæ & adiacentium regionum acta percepi collegiſſe in vnum ſumma cum diligentia ac labore Illuſtriſſimum, ac Reuerendiſſimum Iulium Sanctorium Cardinalem ſanctæ Seuerinæ dictum S. Romanæ eccleſiæ ornamentum; aliquando ab ipſo edi, ac peruulgari, vehementer optamus.

l Oſualdi.] De eodem hac die Beda, qui & de eodem in geſt. Anglo. libro 2. cap 4. & in epitome: quę cuncta ſimul collecta recitat Sur. tom.4. Migrauit ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimoſecundo.

m Nonnæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem egregia facta recenſet eius filius ſanctus Gregorius Nazian. in oratione habita in funere patris, ac item alia quæ dicta ab ipſo eſt in funere Cæſarij fratris, atq; illa, quam habuit in obitu ſororis Gorgoniæ, itemq; in carmine de rebus ſuis, & de vita ſua ad populum Cõſtantinop. Quòd autem ad nomen ſpectat: nonnæ dicebantur moniales, vt notat Cœl.Rodig.lect. antiqua lib.5.c.13. in fi. idemq; habes lib. 5. capitularium regum Franc.c. 2. & 2. in eodem fortè ſenſu ſanctus Hieronymus epiſto. 22. ad Euſtochium de cuſt. virginit.ait: Maritorum expertę dominium, viduitatis præferſit libertatem, caſtæ vocantur, & nonnæ, &c. itaq; ſicut mater S. Auguſtini proprio nomine appellata eſt Monaca licet monialis non eſſet; ſic & mater ſancti Gregorij Nazianzeni, & ipſa Monaca Nonnę nomine dicta eſt. ſicq; (quod mireris) duorum ampliſſimorum theologorum, ac S. Eccleſiæ doctorum matres eodem inueniuntur nomine appellatæ.

n Margaritæ.] De rebus geſtis ipſius ſunt apud nos acta à Seuerinatibus Romam miſſa; eſt illorũ exordium: Margarita Septempedę, &c. vbi & in fine hæc verba. Dormiuit in Domino quinta die Auguſti, anno milleſimo trecenteſimo nonageſimo quinto. multis fuit illuſtrata miraculis.

6 Octauo idus Auguſti. Luna. A xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

IN monte Tabor Transfiguratio [a] Domini noſtri Ieſu Chriſti. Romæ via Appia in cœmeterio Calliſti natalis beati Xyſti [b] ſecundi Papæ & martyris, qui in perſecutione Valeriani gladio animaduerſus, martyrij coronam accepit. Item ſanctorum martyrum Feliciſſimi [c] & Agapiti eiuſdem beati Xyſti diaconorum, Ianuarij, Magni, Innocentij, & Stephani ſubdiaconorum, qui omnes cum eo pariter decollati ſunt, atque in cœmeterio Prætextati ſepulti. Paſſus eſt etiam cum eis beatus Quartus, vt ſcribit ſanctus Cyprianus. Compluti in Hiſpania ſanctorum martyrum Iuſti, [d] & Paſtoris fratrum, qui cum adhuc pueri literis imbuerentur, proiectis in ſchola tabulis, ſponte ad martyrium cucurrerunt: & mox à Daciano præſide

ſide teneri iuſſi, & fuſtibus cædi, cum ſe mutuis exhortationibus conſtantiſſime roborarent, extra ciuitatem perducti, à carnifice iugulati ſunt. Romæ ſancti Hormiſdæ [c] Papę & confeſſoris. Amidæ ſancti Iacobi [f] eremitæ, miraculis clari.

AVGVSTI 6.

a TRANSFIGVRATIO Domini.] De hac ſolemnitate non tantùm Latini, ſed & Græci hac die agunt; vt conſtat tam ex eorum Menologio, quàm ex conſtit. Emmanuelis Imper. quę extat apud Theod. Bal. in nomoc. Photij titu. 7. c. 1. Plurib. agũt de eadẽ, qui ſcripſerũt de diuinis offic. Sicardus, Durandus, Belethus & alii; traduntq; eam eſſe inſtitutã à Calliſto Papa iij. idq; affirmat Platina, additq; ab eodem cõſcriptum eſſe Officium eccleſiaſticum de ea die, & cum indulgentiis promulgatum iiſdem, quæ conceſſæ ſunt in ſolemnitatæ Corporis Chriſti. Sed hęc quidem à Calliſto de inſtitutione diuini Officij ea die ſolemniter recitando; at verò inſtitutio eius ſolemnitatis longè ante eius tempora facta conſpicitur; id etenim non tantùm vetuſtiſſima Gręcorum Menologia, & Martyrologia manu ſcript. teſtantur, ſed & Vuandelbertus, qui (vt ſcribit Tritthem de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. li. 2. c. 36. & de ſcript. eccleſ. & Sgeber. c. 129.) vixit temporibus Lotharij Imp. circa an. Domini octingenteſimum quinquageſimum, in ſuo Martyrologio, quòd ſcripſit carmine, de eadem ſolemnitate agit hac die, his verſibus.

Idibus octauis mortem paſſura crucemq;
Chriſti ſancta caro æthəream dedit ante figuram.

Acta ſecundę Nicęnæ ſynodi, dum recenſent egregia Leontij in Cypro epiſcopi ſcriptorum monumenta, orationẽ ſcripſiſſe de Transfiguratione Domini teſtantur. actio 4. De eadem Transfiguratione Domini extat ſerm. S. Ephræm Syri, alius itẽ Baſilij Seleuciæ, necnon etiam Andreę Cretenſis: habẽtur Gręcè ſcripti in biblioth. Sfortiana cod. man. ſcrip. nume. 39. prope finem.

b Xyſti ſecundi.] Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui de eodem agunt hac die. De eius ſucceſſione Euſeb. ſcribit in chron. & hiſt. li. 7. capi. 4. Optatus libro 2. Auguſtin. epiſt. 165. Nicepho Calliſt. libro 6. cap. 34. & alii recentiores. De eius martyrio Cyprian. ad Succeſſum epiſto. 82. Pontius in Cypriano, Auguſtinus in Ioan. trac. 27. Maximus Taurin. hom. 1. & 2. de ſancto Laurentio Petrus Chryſoſt. ſerm. de eod. Prudentius in periſteph. hym. 2. Acta Laurentij, & alij plures. De reliquiis ſancti Xyſti Papę in Angliam à ſe miſſis agit ſanctus Gregor. in regiſt. li. 12. reſp. 10. ad Aug. cętera de eo in Annal. eccleſ. ibiq; de genere martyrij ab eo ſuſcepti egimus. De eccleſia S. Xyſti Romę via Appia poſita meminit S. Greg. Papa dial. lib. 4. c. 26.

c Feliciſſimi, & Agapiti.] De iiſdem Beda, Vſuar. Ado, atq; alij. Huic Agapito S. Felix Papa tertius erexit baſilicam iuxta eccleſiam S. Laurentij, vt auctor. lib. de Rom. Pont. in Felice iij. Quòd ad Quartum ſpectat, de ipſo S. Cyprianus in dicta epiſt. ad Succeſſum hęc ait: Xyſtum autem in cœmeterio animaduerſum ſciatis, & cum eodẽ Quartum, &c. At licet in prędictis actis de Quarto nulla ſit mẽtio, tamen Beda, Vſuar. & alii recentiores, Cypriani auctoritate, de eodem agunt hac die.

d Iuſti, & Paſtoris.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recitantur eorum acta apud Sur. tom. 7. quę & plenè explicantur in ſacro hymno, eodemque peruetuſto, qui extat in breuiario Toletano. De his & Prudentius in periſteph. hym. 4. his verſibus meminit.

Sanguinem Iuſti, cui Paſtor hęret,
Ferculum duplex, geminumq; donum
Ferre Cõmplutum gremio iuuabit
Membra duorum.

Meminit ſumma cum laude eorundem ſanctus Eulogius in Memor. ſanct. lib. 1. & ibi Ambr. Moral. in ſchol. Petr. in catal. lib. 7. c. 32. Floſ. ſanct. Hiſpa. & Theſaur. concio. tom. 2. hac die.

e Hormiſdæ Papę.] Agit de eodem hac die Beda, & recẽtiores. Succeſſit hic ſancto Symmacho. Huius fortiſſimos agones pro catholica fide ſuſceptos, digeſſimus in Annal. eccleſ. per annos ſingulos, ex codib. antiq. man. ſcript.

f Iacobi eremitę.] Qualis autem, quãtusve hic fuerit, ex his, quę ſcripſit Procop. libro 1. de bello Perſico, facilè poteſt intelligi; vbi eum à Cadahe Perſarum rege viſitatum fuiſſe tradit. Alter eiuſdem nominis ſanctitate nobilis clarnit in Syria tẽporibus Theodoſij iunioris, de quo Theodoretus in Theophilo cap. 21. meminit eiuſdem Euagrius hiſto. lib. 2. c. 9. in fine.

7 Septimo idus Auguſti. Luna. B xvii j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

ARETII in Tuſcia natalis ſancti Donati [a] epiſcopi & martyris, qui inter cetera virtutis opera, vt ſcribit beatus Gregorius Papa, fractum à paganis calicem [b] ſanctum orando inſtaurauit. Is in perſecutione Iuliani Apoſtatæ à Quadratiano Auguſtali comprehẽſus, cum idolis ſacrificare renuiſſet, gladio percuſſus martyrium conſummauit. Paſſus eſt etiam cum eo beatus Hilarius monachus, cuius feſtiuitas decimoſeptimo Kalendas Auguſti celebratur, quando eius corpus ad Oſtia Tyberina tranſlatum fuit. Romæ ſanctorum martyrum Petri [c] & Iuliani, cum alijs decem & octo. Mediolani ſancti Fauſti [d] militis, qui ſub Aurelio Commodo poſt multa certamina martyrij palpam adeptus eſt. Nouocomi paſſio ſanctorum martyrum Carpophori, [e] Exanthi, Caſſij, Seuerini, Secũdi, & Licinij, qui in confeſſione Chriſti capite truncati ſunt. Niſibi in Meſopotamia ſancti Dometij [f] monachi Perſæ, qui cum duobus diſcipulis ſub Iuliano Apoſtata lapidatus eſt. Rothomagi ſancti Victricij [g] epiſcopi, qui adhuc miles, ſub eodem Iuliano pro Chriſto abijciens cingulum à tribuno multis tormentis afficitur, & capitis damnatur; ſed carnifice, qui ad eum cædendum miſſus fuerat cæcitate percuſſo, ipſe vinculis ſolutis liber euaſit: poſtea epiſcopus factus, Morinorum & Neruiorum gentes indomitas verbi prædicatione ad fidem Chriſti perduxit, & demum confeſſor in pace quieuit. Catalauni in Gallia ſancti Donatiani [h] epiſcopi. In Sicilia ſancti Alberti [i] confeſſoris, ordinis Carmelitarum, miraculis clari.

AVGVSTI 7.

a DONATI epiſc.] De quo & Beda, Vſuar. Ado, ac cęteri hac die. Eius martyrij acta ſynceriſſimè olim ſcripta fuiſſe apparet, ex quibus S. Gregorius Papa li. 1. dialo. c. 7. de fracto calice mutuatur exẽplum: ſcripta eſſe feruntur à Seuerino epiſcopo, qui quartus à Donato Aretinæ eccleſiæ pręfuit. vtinam (ſicut ille edidit) integra permanſiſſent; & non aliquis ſibi viſus nimis ſapiens, aliqua ſuperaddidiſſet, quibus cætera reuocantur in dubium. Legimus ea in plurib. codicib. man. ſcrip. edidítq; eadem Mombr. to. 1. vit. ſanct. & Petr. in catal. breui compendio li. 7. c. 33. Diſplicent ea, quę de Iuliani educatione Romę ſub Pigmenio vnà cũ Donato narrãtur. Vbi. n. Iulianus puer vixerit vnà cũ Gallo fratre in Cappadocia; vbi & adoleſcentior Athenis eruditus fuerit; vbi demũ in Gallijs exercitib. præfuit, ſatis conſtat ex Græcorum, ac Latinorum antiquis hiſtoricis, ac in primis ex eiuſdem Iuliani epiſtolis. Illud etiam ab omni ratione alienum eſt, vt Iuliani perſecutionis tẽpore, qui nec integro biennio imperauit, idem S. Donatus lector fuiſſe dicatur, indeq; conſecratus diaconus, ac poſt multos annos presbyter ordinatus, ac deniq; adhuc eo imperante, decedente Saturo ep̃o ſuffectus ſit in locum ipſius, inſuper & adhuc eodẽ viuente Iuliano, fuerit martyrio coronatus. Quõ & temporib. Iuliani lector adhuc fuiſſe perhibetur, qui à Iulio Pont. Rom. ibidẽ dicitur ep̃s ordinatus? Quid autem de ea re ſentiam, abſque aliquo veritatis præiudicio, libenter ac liberè dicam. Puto Donati pueritiam & æducationẽ Romæ factam, parentumq; necem, non ſub Iuliani Imperio, ſed ſub Diocletiano, circa extremã illius perſecutionis tempora, contigiſſe: ab illis enim temporib. vſque ad Iulianum quinquaginta duorum annorum ſpatium intercedit, quo Donatus fuga lapſus, ſe contulit Aretiũ, ibiq; ſacris ordini-

diinibus à Saturo epiſcopo initiatus, ac deinde illo defuncto à S. Iulio Papa in eius locum ſubrogatus, ad demum ſub Iuliano Imperatore martyrio fuit coronatus. Hæc ſi dicamus, cætera omnia, quæ in actis eius leguntur, remanent inconcuſſa; quòd ſi ſecus fiat, omnia ſub prædictorum errorem caligine inuoluuntur. Sed cùm dicunt Donatum ætate iuniorem conſummaſſe martyrium, id profectò nō aliunde emanaſſe cognoſcitur, quàm ex dictis actus deprauatis, vbi bienij ſpacio Donatus puer, lector, diaconus, presbyter, epiſcopus, & martyr deſcribitur: vel fortaſſe antiquæ eius imaginis forma, raſa barba (more maiorum) depicta decepit, vt iunior videretur. Hæc eadem memini me reſpondiſſe, cùm de ambiguitatibus prædictorum actorum conſultus eſſem, pluraq; his adderem, ſi id ferret inſtituti ratio.

b. Calicem fractum.] Vitreum fuiſſe calicem, acta eius declarant. Vitreus calix & patenæ vitreę olim erant vſui in ſacris myſterijs. de patenis vitreis habes in lib. de Rom. Pont. in Zephyrino Papa, de vitreo calice Hieronymus epiſt. 4. ad Ruſticum, agens de S. Exuperio epiſc. Toloſano: Nihil, inquit, illo ditius, qui corpus Domini caniſtro vimineo, ſanguinē portat in vitro. Rurſus etiam Cyprianus Gallus in vita ſancti Cæſarij epiſcopi Arelatēſis, qui claruit temporib. Theodorici regis Italiæ: An nō (inquit) in vitro habetur ſanguis Chriſti? A temporib. n. Apoſtolorum, vitreus calix in vſu fuiſſe videtur; vnde & Marchus hæreſiarcha illis temporib. proximus, & ipſe æmulatus catholicam Eccleſiam vtens calice vitreo in ſuis ſacris, impoſtura quadam per magicam artem exhibita populum dementabat; dum vini color albus, qui foris apparebat in vitro, quibuſdam præſtigijs mutabat in rubrum, adeo vt vinum conuerſum in ſanguinem videretur. de his Epipha. in panar. hæreſ. 34. In concilio autem Rhemenſi, quod temporib. Caroli Magni eſt celebratum, calix vitreus vetitus eſt; idq; laudabiliter, ob periculum, quod immineret materiæ fragili. de hiş habes can. vt calix. de conſecrat. diſtin. 1. de calice ligneo item vetito c. vaſa in quibus ead. diſt. 1. Porrò hæc ſic accipias de patenis & calicib. vitreis; non quod apud omnes eſſent huiuſmodi, nec in illa primitiua eccleſia fuerint ad ſacrum miniſterium vaſa aurea vel argentea, nam illis temporibus perſecutionis eccleſię vaſa ſacra facta eſſe argētea, ab Vrbano Papa, habes in li. de Rom. Pōt. in Vrbano. Rurſus de temporibus Diocletiani Imp. extat egregium monumētum apud S. Auguſt. epiſt. 165. vbi ex actis proconſularibus legitur inter vaſa ad vſum Eccleſiæ compoſita, adnumeratam Capitulatam & Lucernam argenteam, erat Capitulata illa, quę hodie Italicè dicimus lampadario. Optatus Mileuitanus & ipſe de illis ipſius temporib. perſecutionis Diocletiani agens, hæc ait: Erant ex auro & argento quamplurima ornamenta, quæ nec fodere terra, nec ſecum portare poterat, &c. hæc Opt. lib. 1. contra Parmen. Itemq; Aug. contra Creſcon. lib. 3. c. 29. ex actis proconſularibus. In Breui (quod eſt idem, quod nos dicimus Inuentarium) ſic: Calices aurei duo, item calices argentei ſex. &c. hæc Aug. Vaſa ſacra miniſterialia argentea effoſſa eſſe è criptis in quibus ſancti martyres ſacra peragentes deliteſcebant, teſtatur Greg. Turo. de glo. mar. c. 38. Hæc ante Chriſtianos Imperatores: poſtea autem quàm abundarint Eccleſiæ Vaſis aureis & argēteis precioſiſſimis, ſuperfluum eſt dicere: erāt enim etiam ipſis Gentilibus in admiratione, vnde Iulianus præfectus Orientis auunculus Iuliani Apoſtatæ, illa Antiochiæ intuēs, ac obſtupeſcens, dixit: En quàm ſumptuoſis vaſis filio Mariæ miniſtratur. hæc ille apud Theodoret. hiſt. lib. 3. c. 11.

c Petri, Iuliani, & ſoc.] Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri de iiſdem hac die agunt.

d Fauſti.] De quo etiam Beda, ac cæteri; tabulæ inſuper, & vetera monumēta eccleſiæ Mediol.

e Carpophori, & ſoc.] Agit de iiſdem Galeſinus, citatq; vet. monumenta eccleſ. Mediolanenſis, Bergomenſis, & Aquileienſis.

f Dometij.] Græci de eodem agunt hac die in Menologio, ibiq; certamen eius deſcribitur.

g Victricij epiſc.] Adſcribitur hic in tabulis epiſcoporū Rhotomagēſium octauus ordine, cuius egregia facta deſcribit S. Paulinus Nolanus epis in epiſt. 20. ad ipſum ſcripta, ad quem etiam dedit epiſt. 25. Innocentius Papa ad hunc ipſum ſcripſit inſignē illam epiſtolā decretalem ordine ſecūdā.

h Donatiani epiſc.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuardum; ponitur q; in tabulis epiſcoporum eius eccleſiæ ſecundus ordine. Hic ille eſſe perhibetur, qui interfuit concilio Agrippiēſi, licet (textu deprauato) Cabilonenſis, pro Catalaunēſi, ſcribatur. vixit temporibus Conſtantij Imp.

i Alberti. Eius res geſtas Surius recitat to. 4. Petrus in appendice capi. 13. cecinit eiuſdem acta Saphico carmine Baptiſta Mantuan. Carmelitan. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino milleſimo ducenteſimo nonageſimoſecundo.

xvij. C Sexto idus Auguſti. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13

ROMÆ ſanctorum martyrum Cyriaci [a] diaconi, Largi, & Smaragdi, cum alijs viginti, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani paſſi ſunt decimoſeptimo kalendas Aprilis. Eorum corpora à Ioanne presbytero via Salaria ſepulta, ſanctus Marcellus Papa in prædium Lucinæ via Oſtienſi hac die tranſtulit; quæ poſtea in Vrbem delata, in Diaconia [b] ſanctæ Mariæ in via Lata recondita fuerunt. Anazarbi in Cilicia ſancti Marini [c] ſenis, qui ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia præſide flagris cæſus, in ligno ſuſpenſus ac laniatus, feris tandem obiectus interijt. Item ſanctorum martyrum Eleutherij [d] & Leonidis, qui per ignem martyrium conſummarũt. In Perſia ſancti Hormiſdæ [e] martyris ſub Sapore Rege. Cyzici in Helleſponto ſancti Aemiliani [f] epiſcopi, qui pro ſacrarum imaginum cultu à Leone Imperatore multa paſſus, demum in exilio vitam finiuit. In Creta ſancti Myronis [g] epiſcopi, miraculis clari. Viennæ in Gallia ſancti Seueri [h] presbyteri & confeſſoris, qui ex India Euangelij prędicandi cauſa laborioſam peregrinationem ſuſcepit, & ad præfatam vrbem deueniens, ingentem paganorum multitudinem verbo & miraculis ad fidem Chriſti conuertit.

AVGVSTI 8.

a CYRIACI, Largi, & Smaragdi.] De his etiam Beda, Vſuar. Ado, & alij recentiores hac die. Horum martyrij certamen deſcriptum habetur in actis ſancti Marcelli Papæ. Erexit eccleſiam ſancto Cyriaco via Oſtienſi ſeptimo ab Vrbe lapide Honorius Papa, vt apparet in libro de Roman. Pontificibus. Eſt vetus Titulus Romæ ſancti Cyriaci in Thermis, cuius mentio habetur in actis ſecundæ ſynodi Romanæ ſub Symmacho Papa, & in regiſt. ſancti Gregorij lib. 9. epiſto. 22. Non tantùm Diaconia S. Mariæ horum martyrum ſacris corporibus locupletata eſt, vt narratur in Martyrologio, ſed & Titulus Equitij (vt uetus epitaphium eodem in loco poſitum docet) eorundem reliquijs nobilitatus eſt per Sergium iuniorem Rom. Pont.

b Diaconia.] Erant Diaconiæ loca ſacra, vbi Diaconi regionarij per ſingulas Vrbis regiones reſidentes ſtipem miniſtrabant egentibus; viduarumque, pupillorum, aliarumque miſerabilium perſonarum opportunitatibus conſulebant: erãt etenim veluti quędam eleemoſynarũ promptuaria. Tenebantur huiuſmodi Diaconiæ miniſtri rationem reddere de ſua adminiſtratione ſummo Pontifici, niſi ab eodem eximerentur. dicebantur hi exhibere diaconiam, idemque erat, quod pauperibus erogando eleemoſynas, miniſtrare. Eſt de his epiſtola 24. ſancti Gregorij Papæ ad Ioannem libro 9. regiſtr. in qua hæc inter multa: Igitur te Ioannẽ religioſo intentionis tuæ ſtudio prouocati, menſis pauperum, & exhibendæ diaconię eligimus prǽponendum: ne qua tibi ex hac adminiſtratione naſcatur dubietas, hac te munitione proſpeximus fulciendum: conſtituentes, vt de hoc, quod menſas pauperum, vel diaconiæ exhibitionem ſuſcepiſti, ſiue ſubinde perceperis erogandum, nulli vnquam hominum, quolibet modo, ſeu ingenio cogaris ponere rationem, &c. eius muneris functionem expreſſam habes in actis ſancti Laurentij martyris, & ſi recentiora quæras tempora, in Tito diacono, cuius meminit ſanctus Proſper in chroni. anno Domini 429. Habet eadem vox Diaconia & alias ſignificationes: nam aliquando dicta reperitur collecta ſolita fieri in eccleſia, ſic apud Caſſian. collat. 18. cap. 7. vt notat ibi diſertus vir. D. Petrus Ciaconus ex epiſtola 2. Paul. ad Corinth. cap. 8. & 9. qui eadem vtitur uoce, cùm ait, περὶ μὲν διακονίας &c. Accipitur ab eodem auctore Diaconia pro ipſa œconomia, ac monaſterij diſpenſatione collat. 21, c. 1. 8 & 9. diſpenſationem etenim, Latina voce, idem munus appellat lib. 5. c. 40. Differt à diaconia diaconion, quod idem eſt apud Græcos, quod apud Latinos ſecretarium, vt expreſſum habes ex concil. Agathenſ. can. 66. vbi hæc leguntur: Quoniam non oportet

in ſacros miniſtros licentiam habere in ſecretarium (quod Græci diaconion appellãt) ingredi, & contingere vaſa dominica. hæc ibi. & apud Grat. diſtin. 23. c. non oportet.

c Marini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibiq; eius acta ſummatim comprehẽſa referunt.

d Eleutherij, & Leonis.] Græci itidem de his agunt in Menologio.

e Hormiſdæ.] Cuius illuſtre certamen deſcribit Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 38. Niceph. lib. 14. c. 20. & Caſſiod. ex eodem Theodoreto in tripar. agit de eodem Petrus in catalog. libro ſeptimo, cap. 31.

f Æmiliani epiſcopi.] De quo & Græci hac die in Menologio, eiusq; res geſtas referunt.

g Myronis epiſcopi.] Hunc autem Græci ob præclaram miraculorum operationem Thaumaturgum appellant, ut conſtat ex eorum Menologio hac die.

h Seueri.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Errare videtur Petrus in catal. libro 7. cap. 36. & alij eum ſecuti, qui dicunt eum epiſcopum: cùm conſtet fuiſſe tantummodo presbyterum. Nec enim Ado Vien. epiſcopus cùm de eo ſcribit in chron. anno Domini 452. nec tabulæ Viennenſium epiſcoporum eum recenſent inter eius ciuitatis epiſcopos. præfuit autem huius temporibus illi eccleſiæ Iſicius, inde Auitus, poſtea Iulianus, ac cæteri ſucceſſores. Diuerſus eſt hic Seuerus presbyter ab eo, de quo Grego. Turo. de glor. confeſſ. cap. 5. & 51.

xvj. D Quinto idus Auguſti. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14

VIGILIA [a] ſancti Laurentij martyris. Romæ ſancti Romani [b] militis, qui confeſſione beati Laurentij compunctus, petijt ab eo baptizari; & mox exhibitus, ac fuſtibus cæſus, ad vltimum decollatus eſt. In Tuſcia natalis ſanctorum martyrum Secundiani, [c] Marcelliani, & Veriani, qui tempore Decij à Promoto conſulari primum cæſi ſunt, deinde in equuleo ſuſpenſi, & vngulis abraſi, atque igne lateribus appoſito aſſati, triumphalem martyrij palmam capite cæſi meruerunt. Veronæ ſanctorum martyrum Firmi [d] & Ruſtici, tempore Maximiani Imperatoris. In Africa commemoratio plurimorum [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Valeriani, hortante eos ſancto Numidico, in ignem coniecti, martyrij palmam adepti ſunt. Ipſe autem Numidicus licet cum alijs in rogum iniectus, & lapidibus obrutus fuiſſet, à filia tamen effoſſus, & ſemiuiuus repertus, curatus eſt, ac poſtea ob eius virtutem in eccleſiæ Carthaginienſis preſbyterum à beato Cypriano meruit cooptari. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Iuliani, [f] Marciani, & aliorum octo, qui ob Saluatoris imaginem, quam in Porta Aenea conſtituerant, impij Leonis Imperatoris iuſſu poſt multa tormenta gladio necati ſunt. Catalauni in Gallia ſancti Domitiani [g] epiſcopi & confeſſoris.

a VIGILIA S. Laurentij.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, Amalarius de ordin. antiph. c. 6. Greg. ſacrament. & alij. Cur autem præ cęteris martyribus ſancti Laurentij agantur Vigilię; id quidem non alia de cauſa factum putamus, quàm ex priſtina illa Fidelium obſeruatione; qui propenſiori ſtudio ad corpus tanti martyris vigilare cœperunt, ut eius acta teſtantur. inquiunt enim: Cùm tradidiſſent ſepulturæ ſanctũ Laurentium, ieiunantes celebrarunt Vigilias noctis triduo cum multa Chriſtianorum frequentia, nec ceſſarunt à luctu & lachrymis: beatus verò Iuſtinus presbyter obtulit ſacrificium laudis, & participes facti ſunt omnes. hæc ibi Quod quidem ſacratiſſimum inſtitutum, etſi non triduanis Vigilijs, vnis ſaltem anniuerſaria die obſeruandum, retinuit ſancta Eccleſia vſq; in hodiernum diem. Scio tamẽ alios alias reddere rationes, ſed hæc mihi magis probatur, quę ex actis eius accipitur.

b Romani.] De eodem ijdem qui ſupra Beda, & alij. eius acta narrantur in rebus geſtis S. Laurentij mart.

c Secũdiani, & ſoc.] De his Vſuardus hac die. extant horum res geſtæ apud Mombrit. tomo ſecundo, Su .tomo quarto, de his item & Petrus in catalo. lib. ſeptimo, cap. 41.

d Firmi, & Ruſtici.] De ijſdem Beda, ac recentiores. horum acta recitat Mombrit. tom. 1. Petr. in catal. lib. 7. cap. 42. Tabulæ eccleſię Veronenſis, & Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. S.R.E. Cardinal. libro de antiquis mon. epiſc. Veron. pag. 21. & 49.

e Plurimorum martyr.] Horum egregia certamina inuicto animo ſuſcepta, & conſummata, Numidico fortiſſimo agonotheta hortante, ſcribit S. Cyprianus epi. 35. qui & de Numidico iterum epiſt. 40. edit. Pam.

f Iuliani, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio, referuntq; cęterorum nomina. quæ ſunt Ioannes, Iacobus, Alexius, Demetrius, Photius, Petrus, Leontius, & Maria patritia, horumq; martyrium recolunt.

g Domitiani epiſcopi.] Succeſſit hic ſancto Donatiano, de quo ſupra ſeptimo idus Auguſt. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vſuardum, & Demochares in tab. epiſcoporum Catalaunenſium. interfuit hic ſecundæ ſynodo Turonenſi anno ſexto regis Chereberti, qui eſt Domini 571. Agit de eodem Fortunatus libro tertio in carm. ad Felicem, cùm interfuit dedicationi baſilicæ.

10 Quarto idus Auguſti. Luna.   E xr.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15

ROMAE via Tiburtina natalis beati Laurentij [a] archidiaconi, qui in perſecutione [b] Valeriani, poſt plurima tormenta, carceris, verberũ diuerſorum ſcorpionum, fuſtium & plumbatarum, & laminarum ardentium, ad vltimum in craticula ferrea aſſatus martyrium compleuit: cuius corpus a beato Hippolyto, & Iuſtino presbytero ſepultum fuit in cœmeterio Cyriacæ in agro Verano. Item Romæ paſſio ſanctorum centum [c] ſexagintaquinq. Militum martyrum ſub Aureliano Imperatore. Bergomi ſanctæ Aſteriæ [d] virginis & martyris, in perſecutione Diocletiani & Maximiani Imperatorum. Alexandriæ commemoratio [e] ſanctorum Martyrum, qui in perſecutione Valeriani ſub præſide Aemiliano diuerſis exquiſitisq. tormentis diutius cruciati, vario mortis genere martyrij coronam adepti ſunt. Carthagine ſanctarum virginum & martyrum Baſſæ, [f] Paulæ, & Agathonicæ. Romæ ſancti Deuſdedit [g] confeſſoris, qui quod in hebdomada manibus ſuis operando lucrabatur, die ſabbati pauperibus erogabat.

a LAVRENTII.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum, Græci & in Menologio hac die. Habētur acta eius apud Sur.tom. 4. quorum exordiū præmittunt res geſtæ ſanctorum Abdon & Sennen & aliorum; quæ cùm ob ſtyli diuerſitatem, tum ob hiſtoriæ varietatem & incōſtantem veritatem, alterius cuiuſpiam auctoris eſſe noſcuntur. Multa etenim in illis apocrypha, multaq; veritati contraria, præſertim illa de obitu Decij, & Valeriani eſſe noſcuntur. Hoc idcirco dixerimus, vt ſciat prudens lector illa à germanis actis S. Laurentij ſeparare. Eiuſdem S. Laurentij certamen Prudentius cecinit ſacro hymno, S. Ambroſ. offic. libro 1. cap. 41. libro 2. cap. 48. Auguſtin. in Ioan. tract. 27. ſerm. 3. de ſanct. & ſerm. 37. 38. 111. & 123. de diuerſis, edit. Louan. Maximus Taurin. ſerm. 1. 2. & 3. S. Leo Papa ſerm. 1. Petrus Chryſolog. ſerm. 135. & alij recentiorum. Fuit etiam notiſſimus Græcis: agit de eo Euſeb. in chroni. Metaphraſtes eius acta Græcis edidit, accepta eadem ab antiquis Græcorum monumentis: qui ſolemni cultu eandem ſancti Laurentij celebritatem agere conſueuerunt. in actis enim ſanctæ Matronæ, hæc legitur apud Metaphraſtem: Celebrabatur quidem publicum & venerādum feſtum Laurentij martyrijs, in cuius templum confluxerat maxima multitudo populi, & diem in eo tranſigebant, &c. S. Pulcheria Auguſta erexit Conſtantinopoli baſilicam ſancti Laurentij, in eaque eius reliquias, atque Agnetis Roma petitas, vnà cū S. Stephani collocauit, vt ſcribit Marcellinus ī chroni. Theodorus lector ī collectan. li. 2. in fi. Niceph. hiſto. lib. 14. ca. 10. & Beda de ſex ætat. in Theodoſio iuniore: eandem baſilicam Iuſtinianus Imper. amplioribus ſpatijs auxit, vt ſcribit Procop. lib. 1. ædific. Iuſtinian. Imp. idem Iuſtinianus dum adhuc eſſet patricius per S. Germanum epiſcopū Capuanum, & alios tunc miſſos legatos Conſtantinopolim ad Iuſtinum Imp. petijt ab Hormiſda Papa ad ſe mitti de reliquijs ſāctorū Apoſt. Petri, & Pauli, necnō de craticula S. Laurentij extāt de ea re litteræ legatorum ad Hormiſdam apud nos man. ſcript. De eadem craticula S. Laurentij multis miraculis illuſtrata meminit ſanctus Gregorius Papa in regiſtr. lib. 2. epiſto. 33. de parte eius in Gallias tranſlata, vide in actis S. Domnoli apud Sur. tomo 3. die 16. Maij. De ſepultura eiuſdem, & prodigijs, quæ in ea acciderunt tempore Pelagij Papæ ſecundi, idem Greg. lib. 3. epiſt. 30. de miraculis ad reliquias eius Grego. Turonen. de glor. mar. c. 42. vbi & carmina Venantij Fortunati de baſilica S. Laurentij conſcripta recitat.

b In perſecutione Valeriani.] Ex hoc non tantùm cætera Martyrologia corriguntur, ſed prædicta acta S. Laurentij, aliorumq; omnium opinio, qui ſub Decio eum paſſum dixerunt. Eius rei auctor videtur Euſebius, qui & cæteris errandi fuit occaſio; dum in chronico, Laurentium paſſum in perſecutione Decij Imp. teſtatur. Vt autē cuncta de ea re certa, explorataque habeantur, ex tēpore martyrij S. Xyſti Papæ, cuius S. Laurentius erat diaconus, quem & poſt triduum ſecutus eſt ad martyrium, certa ſententia de tempore paſſionis Laurentij eſt deducenda. Conſtat quidem ſanctum Xyſtum occubuiſſe ſub Valeriano Imp. idq; ex S. Cypriani auctoritate, qui tunc viuebat, & de rebus tunc Romæ geſtis certum accepit nunciū, qui & ea omnia de martyrio Xyſti ſcripſit in epiſtola ad Succeſſum 82. Pontius diac. quoque in actis S. Cypriani apertè docet, eodem anno, quo S. Cyprianus martyrium ſubijt, Xyſtum Romæ Pont. illum præceſſiſſe ad palmam. Porrò manifeſtè conſtat ex actis eius ſanctum Cyprianum capite plexū eſſe, Baſſo, & Fuſco, aliàs Tuſco conſſ. anno videlicet quinto Valeriani Imperatoris. Hæc autem cùm luce meridiana ſint clariora, miramur adhuc nonnullos perſtitiſſe in ea ſentētia, vt dicerent Laurentium ac Xyſtum paſſos eſſe ſub Decio Imp. & Valeriano præfecto non Imp. Arbitror hos non legiſſe prædictam ſancti Cypriani epiſtolam ad Succeſſum, quæ apertiſſimè Valerianum dicit Imperatorem, & nō præfectum: nec eoſdem animaduertiſſe ex Flauio Vopiſco, temporibus Decij, præfecturam Vrbanam Corneliū Secularem, Prætoriam verò adminiſtraſſe Bebiū Macrum, Valerianum verò creatum eſſe Cenſorem. Rurſus alij, vt prædictam ſententiam de Decio tuerentur, illud excogitarunt: Gallienum ſcilicet Valeriani filium, qui vnà cum patre imperauit, dictum eſſe Decium Gallienum. ſed hæc plane ridicula eſſe videntur, quæ nullis fulciuntur antiquitatis teſtimonijs, nam cùm veteres illarum rerum ſcriptores, tum inſcripti lapides, numiſmata, & alia antiquæ monumenta declarant, quibus ſit nominibus Gallienus appellatus nimirum, Publius Licinius Gallienus. Alij rurſus commodius dixerunt, perſecutionem Decij & Valeriani, vnā eandemque eſſe exiſtimatam, ſuppetuntque de his plura exempla in Martyrologijs, actisq; martyrum, auctoritas inſuper ſancti Hieronymi in Paulo primo eremita, & de ſcript. eccleſ. in Methodio, quibus in locis vnam perſecutionem ſub Decio & Valeriano Impp. nominat, idem Opt. libro 3. Sed ſciendum eſt, auctores grauiſſimos, qui perſecutiones eccleſiæ enumerant, harum alteram ab altera diſtinxiſſe, eamq; ſub Decio ſeptimam, ſub Valeriano autem octauam poſuiſſe, vt Seuerus hiſto. ſacr. libro 2. Oroſ. libro 7. c. 27. Auguſtin. de ciuit. Dei libro 18. cap. 52. Cùm autem hæc ita ſe habeant, quæri adhuc poteſt, cur aliquando ſub vtriuſque ſimul nomine, alterius eorum perſecutio denominetur? Exiſtimauit Zonaras, id ea ex cauſa accidiſſe, quòd Decius ſibi aſciuerit Valerianū collegam Imperij: quod quidem nullius antiquorum probatur auctoritate.

Rei

Rei veritas, mea ſententia, aliunde petenda eſt; eamque hanc ipſam, quam ſubinferius, eſſe putauimus. Scribit Trebellius Pollio in Valeriano, Decium Imp. ex ſenatuſconſulto ampliſſimam poteſtatem Valeriano tribuiſſe, nec tantùm illi Cenſuram, more maiorum, ſed eandem auctam poteſtate ſcribendarum ſponte legum tradidiſſe, indeque factum, vt ſicut cætera edicta, ita ea quæ aduerſus Chriſtianos ſũt promulgata, Decij & Valeriani nominibus inſcriberentur, quo titulo perſecutio primùm indicta, eodem nomine perſeuerauit in poſterum; cùm præſertim nihil opus fuerit Valeriano nouas leges ſancire in Chriſtianos, vigentibus illis, quas idem ipſe iam tulerat, Decio Imperante. Dicere adhuc poſſumus perſecutionem Valeriani, ſæpè Decij nomine appellari, ea de cauſa; quòd ab auctore, qui eam indixit, quæ ſub ſucceſſore eſt facta, perſeuerauit denominari. eſt de his patens exemplum de perſecutione Diocletiani & Maximiani: nam cùm eam illi indixiſſent, atque duobus tantùm annis eam in Chriſtianos exercuiſſent, nihilominus & octo ſequentes anni, q̃bus imperauit Galerius Maximinus acerbiſſimus eccleſiæ perſecutor, inſcribuntur nomine perſecutionis Diocletiani & Maximiani, vt patet ex multorum martyrum actis, ac potiſſimum ex his quæ ſcribit Euſebius hiſt. lib. 8. qui per annos ſingulos eam teſtatam ſuorum ſcriptorũ monumẽtis reliquit. Sub vno typo leonis pſecutionẽ Decij & Valeriani à Daniele oſtẽſam, ſcribit Opt. lib. 3.

c Centum ſexag. quinq; milit.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 7. c. 44. in dictis man. ſcrip. vbi Claudius, Seuerus, & Romanus inter cæteros nominantur.

d Aſteriæ.] De qua & Galeſ. in tabu. eccl. Bergomenſis.

e Commemoratio ſanctorum martyrum.] Agit de his Euſeb. hiſt. 7. c. 10. ex epiſtola ſancti Dionyſij epiſcopi Alexandrini ad Domitium & Didimum ſcripta, quam idem Euſebius recitat.

f Baſſæ, & ſoc.] De his etiam prædicta antiq. man. ſcrip. quando autem ſint paſſæ non produnt.

g Deuſdedit.] Scribit de eo ſanctus Grego. Papa dial. lib. 4. c. 36.

11 Tertio idus Auguſti. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

ROMÆ inter duas lauros natalis ſancti Tiburtij [a] martyris, qui ſub iudice Fabiano in perſecutione Diocletiani, cum nudis plantis ſuper carbones ardentes ingreſſus Chriſtum maiori cõfiteretur conſtantia, duci in tertium [b] ab Vrbe milliarium, atque ibidem gladio animaduerti iubetur. Item Romæ ſanctæ Suſannæ [c] virginis, quæ cum eſſet nobili proſapia orta, & beati Caij Pontificis neptis, martyrij palmam, tempore Diocletiani, capitis obtruncatione promeruit. Comanæ in Ponto ſancti Alexandri [d] epiſcopi cognomento Carbonarij, qui ex philoſopho diſertiſſimo eminentem Chriſtianæ humilitatis ſcientiam adeptus, & a ſancto Gregorio Thaumaturgo in thronum illius eccleſiæ ſublimatus, non ſolum prædicatione, ſed etiam per ignem conſummato martyrio fuit illuſtris. Eodem die paſſio ſanctorum Ruffini [e] Marſorum epiſcopi, & ſociorũm, ſub Maximino Imperatore. Apud Ebroicenſes in Gallia ſancti Taurini [f] epiſcopi, qui a beato Clemente Papa illius ciuitatis epiſcopus ordinatus. Euangelij prædicatione Chriſtianam fidem propagauit, ac multis pro ea ſuſceptis laboribus, miraculorum gloria conſpicuus obdormiuit in Domino. Cameraci in Gallia ſancti Gauge-

rici [g] epiſcopi & confeſſoris. In prouincia Valeriæ ſancti Equitij [h] abbatis, cuius ſanctitas beati Gregorij Papæ teſtimonio comprobatur. Tuderti ſanctæ Dignæ [i] virginis.

AVGVSTI 11.

a TIBVRTII.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alii recentiores. Huius martyrium deſcribitur in actis S. Sebaſtiani apud Sur. tom. 1. 20. Ianuarij.

b Tertium ab Vrbe milliarium.] Non ab ipſis Romanæ Vrbis portis milliarium numerari incipiebat, ſed à columna in Foro Romano ad hoc poſita, vt auctor eſt Plinius libro 3. cap. 5. Dicebatur columna illa, Milliarium aureum, quòd aurata eſſet: in ea etenim omnes nobiles viæ Italiæ inciſæ erant, vt teſtatur Plutarchus in Galba. ſub æde Saturni fuiſſe poſitam, tradit Tacitus, cùm agit de Othone Impe. lib. 17. idipſum Sueton. in Othone. Ab Auguſto erectum fuiſse Milliarium aureum, auctor eſt Dio hiſt. lib. 54.

c Suſannæ.] Beda, ac cæteri, qui ſupra, de eadē agunt hac die. Extant eius acta, quæ ex vet. manuſcript. Mombrit. inde Sur. edidit tom. 4. Romæ titulus ſanctę Suſannę in Quirinali hactenus perſeuerat: habetur mentio de eo in cōci. primo Rom. ſub Symmacho Papá, & Greg. in reg. lib. 9. epiſto. 22. Traditur illic fuiſſe olim domus eius; quæ (vt eadē acta teſtantur) erat in Regione ſexta, in Quirinali. in Vico Mamuri, ante Forū Salluſtij; de quibus ipſis locis cōſule P. Victorem, & Sex. Rufum.

d Alexandri epiſcopi.] Eius eminentem philoſophiam, & nobile pro Chriſti fide certamen deſcribit Gregorius Nyſſenus ī vita S. Gregorij Thaumaturgi epiſcopi Neocæſareæ.

e Rufini epiſc.] Agitur de eodem hac die in Eccleſia Marſicana. Legi tam eius, quàm S. Cæſidij eius filij martyrij acta ab eadem eccleſia accepta, quæ tamen non leui indigent emendatione. Sed reperimus alia illis fideliora, ſed imperfecta, nobis impartita ab eccleſia Piſtorienſi, producta tātummodo vſque ad Rufini carcerem, in quem Romæ detruſus fuit. cætera autem quæ deſiderabantur in primo exemplari, ab alio aliquo ſunt ſuperaddita qui maluit ea ſuo ingenio ad finem perducere quàm relinquere imperfecta, quibus tradit Rufinum ſolutum vinculis quieuiſſe in pace tertio id. Februarij, Cæſidiumque filium abſque martyrio deceſſiſſe ſexto idus Aprilis: quibus quidem, tum prædicta acta, tum etiam vetus traditio prędictæ eccleſię, & antiqua monumenta contradicūt; quibus conſtat ſanctum Rufinum vnà cum Silone, & Alexādro apud Reate fuiſſe truncatum capite tertio idus Auguſti, Cæſidium autem paſſum eſſe Trāſaquis, apud lacum Fucinum, pridie kalen. Septembris. Viget ibidem vtriuſq; martyris religioſa memoria multis miraculis illuſtrata.

f Taurini epiſcopi.] Agit de eodem Vſuar. hac die, Petr. in catal. li. 4. c. 50. & Vincent. in ſpec. lib. 11. c. 78. 79. Tabulæ pręterea eiuſdem eccleſiæ à Demochare deſcriptæ lib. de ſacrif. Miſſæ.

g Gaugerici epiſc.] De eodē hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij. Extant eius res geſtæ apud Sur. tom. 4. agit de eodem Sigebe. in chro. an. Domini 594. & Molan. in indiculo ſanctorum Belgij. Ponitur hic quintus eius ſedis eps, qui ſedit ann. 39. vt habent tabu. eius eccleſiæ à Demochare recitatæ.

h Equitij abb.] De quo ſanctus Gregorius dialog. lib. 1. c. 4. Hactenus viget religioſus cultus atq; clara memoria ſancti viri in prouincia Valeriæ in loco prope Aquilam, qui dicitur Pizolū, quod oppidum poſſident nunc Domini de Torres, quorū vnum in primis R. D. Ludouicum in vtr. Signat. S. D. N. Papæ Referendarium ob eius doctrinam, prudentiam, & pietatem mirificè colo, tantumq; tribuo, ut eius iudicij ſtatera hoſce meos labores prius examinari voluerim, quàm in hominum conſpectum prodirent.

i Dignæ.] De qua vetera monumēta man. ſcri. eccleſiæ Tudertinæ, quę inde accepimus.

xij. G Pridie idus Auguſti. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16	17			

ASSISII in Vmbria ſanctæ Claræ [a] virginis, primæ plantæ pauperum feminarum ordinis Minorum, quam vita & miraculis celebrem Alexander iiij. in numerum ſanctarum Virginum retulit. Catanæ in Sicilia natalis ſancti Euplij [b] diaconi, ſub Diocletiano & Maximiano Auguſtis: qui cum diutiſſime pro confeſſione Domini torqueretur, tandem martyrij palmam gladio cædente percepit. Auguſtæ Vindelicorum ſanctæ Hilariæ [c] matris beatæ Afræ martyris; quæ cum ad ſepulchrum illius excubaret, ibidem pro fide Chriſti a perſecutoribus igni tradita eſt cum Digna & Euprepia & Eunomia ancillis ſuis. Paſſi ſunt etiam eodem die in præfata vrbe Quiriacus, [d] Largio, Creſcentianus, Nimmia, & Iuliana, cum alijs viginti. In Syria ſanctorum martyrum Macarij [e] & Iuliani. Nicomediæ ſanctorum martyrum Aniceti [f] comitis, & Photini eius fratris, cum aliis pluribus ſub Diocletiano Imperatore. Faleriæ in Tuſcia paſſio ſanctorum Graciliani, [g] & Feliciſſimæ virginis, quorum pro fidei confeſſione ora lapidibus primo cōtuſa ſunt, dehinc gladio percuſſi, optatam martyrij palmam ſuſceperunt. Eodem die ſanctorum martyrum Porcarii abbatis monaſterii Lerinenſis, & quingentorum monachorum, qui pro fide catholica a Barbaris cæſi, martyrio coronati ſunt. Mediolani depoſitio ſancti Euſebii [h] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Herculani [i] epiſcopi.

AVGVSTI 12.

a CLARÆ.] Extāt eius præclariſſima vitæ acta, iuſſu Alexandri quarti Romani Pōtificis ſcripta: qui eam inter ſanctos cenſuit adnumerandā anno Domini milleſimo quinquageſimo quinto, cùm iam ante bienniū ex hac vita migraſſet. De eadem Antonin. in 3. par. tit. 24. c. 6. & nuper plurib. chron. Franciſcanorum, & alij.

b Euplij.] Agūt de eodē hac die Beda, & Vſuardus, necnō & Græci in Menologio, vbi fuſius eius acta referunt; vberiùs autē Metaphraſtes eadem die, quę habet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4. Sed fideliora his omnibus nobis probātur, quæ ex publicis actis accepta ſunt, cōſcripta olim à notariis exceptoribus: habemus eadē apud nos in noſtra bibliotheca tom. 10. vit. ſanct. man. ſcrip. eſt illorū exordium: Diocletiano nonies, & Maximiano octies cōſſ. Plura illic referātur vetuſtatis monumēta: qualia ſunt de lectione diuinorū librorū Imperatorū legibus interdicta, de ſacris codicib. exhibēdis ex edicto Diocletiani Imp. de modo q̄ſtionis habēdę in Chriſtianos, deq́; ſentētia in eos ex tabella recitata, atq; alia eiuſmodi in Chriſtianos adhiberi ſolita. Deſcribimus ea integra in Annal. eccleſiaſt. Theodorus Papa erexit in honorem S. Euplii Oratoriū Romę prope portā ſancti Pauli, ut habet liber de Rom. Pōtificibus in Theodoro; Meminit de huius martyris reliquiis S. Gregor. in regiſtr. l. 12. epiſt. 10. ad Felicē epiſcop. Meſſanen.

c Hilarię, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Narratur harum conſtans martyrium in actis ſanctę Afrę, quorum ſupra meminimus nonis Auguſti.

d Quiriacus, & ſoc.] Vſuardus de his etiam, & Petrus in catal. lib. 7. cap 55. vbi nonnullorum ex illis nomina exprimuntur.

e Macarii, & Iuliani.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado, ex quibus cęteri.

f Aniceti, & Photini.] De quibus etiam Græci hac die in Menologio.

g Graciliani, aliter Gratiliani, & Feliciſſimæ.] Quoniā apud Vſuardum, & in nōnulis aliis manuſcrip. Falari legebatur loco Falerię: idcirco & irrepſit error, vt Falari in Piceno legeretur: nam Falaris eſt ciuitas in Piceno iam penè diruta, vulgo dicta Falarone. Falarienſes in Piceno ponit Plinius lib. 3. c. 13. eratq́; Falaris ſedes epiſcopalis, cuius epiſcopus ſediſſe reperitur in concilio Rom. ſub Martino Papa. At verò non Falari, ſed Faleriæ eſſe legendum, vetera monumenta eccleſię ciuitatis Caſtellanę, vbi horum ſanctorum ſacra corpora aſſeruātur, & digno honore coluntur (poſita ſunt enim in eccleſia cathedrali) nos adeò certiores reddiderunt, vt nullus prorſus remaneat dubitandi locus. De Faleria Faliſcorum meminit Ptolomęus, Plinius, Strabo, & alii.

h Porcarii abbatis.] Legitur huius ac ſociorum martyrium in commētario, qui fertur Fauſti

nomine,

nomine, recitat eum Margar. in tom. 9. bibliothe. ſuę. ſed alterius potius cuiuſuis auctoris opus, ꝗ Fauſti eſſe cognoſcitur. In vita ſancti Honorati lib, 3. cap. 20. & 24. hęc habentur: Horum (ſcilicet Porcarij & ſociorum paſſionis hiſtoria publicè in ſancta Dei eccleſia legitur die natali eorum, qui pridie idus Auguſti celebris habetur. agitur adhuc etiam de eodem in uita ſancti Cęſarij epiſcopi Arelatenſis, quam recitat Sur. tom. 4. die 27. Auguſti. Porcarius enim abbas ſanctum Cæſariũ monaſticis imbuit diſciplinis.

i Euſebij epiſcopi.]De quo etiã tabillę eccleſiæ Mediolanenſis. Vixit temporibus S. Leonis Papæ, quando habita ſynodo aduerſus heresim Eutychiana nuper Chalcedone à S. Patribus damnatam, miſit inde ſynodicam ad eundem Pontificẽ. Scribit de eodem epigramma S. Ennodius Ticinenſis epiſcopus. incipit: Euſebius Ligurum. &c.

k Herculani epiſcopi.]De eo in tabulis eccleſię Brixianæ, meminit eiuſdem Rempertus eius ciuitatis epiſcopus, in ſermone de tranſlatione ſancti Philaſtrij.

A Idibus Auguſti. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

ſ	t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18

ROMAE beati Hippolyti [a] martyris, qui pro confeſſionis gloria ſub Valeriano Imperatore, poſt alia tormenta ligatis pedibus ad colla indomitorum equorum, per carduetum & tribulos crudeliter tractus, toto corpore lacerato emiſit ſpiritum. Paſſi ſunt etiam eodem die beata Concordia eius nutrix, quæ ante ipſum plumbatis cæſa migrauit ad Dominum: & alij decem & nouem de domo ſua, qui extra portam Tiburtinam decollati ſunt, & vnà cum eo in agro Verano ſepulti. Apud Forũ Syllæ natalis ſancti Caſſiani [b] martyris, qui cum adorare idola noluiſſet, vocatis à perſecutore pueris, quibus docendo exoſus factus fuerat, data eſt eis facultas eum perimendi: quorum quanto infirmior erat manus, tanto grauiorem martyrij pœnam dilata morte faciebat. Tuderti ſancti Caſſiani [d] epiſcopi & martyris ſub Diocletiano Imperatore. Burgis in Hiſpania ſanctarũ Centollæ & [e] Helenę martyrum. Conſtantinopoli ſancti Maximi [f] monachi, doctrina & zelo catholicę veritatis inſignis: qui cum aduerſus Monothelitas ſtrenue decertaret, à Conſtante Imperatore hæretico præciſis manibus ac lingua in Cherſoneſum relegatus reddidit ſpiritum. Tunc etiam duo Anaſtaſij eius diſcipuli, aliją; plures diuerſa tormenta & dura exilia ſunt experti. In Germania ſancti Vuigberti [g] presbyteri & confeſſoris. Pictauis ſanctæ Radegundis [h] Reginæ, cuius vita miraculis & virtutibus claruit.

A V G V S T I 13.

a HYPPOLITI, & ſoc.]De his omnibus Beda, Viſuardus, Ado, ac cęteri meminit eiuſdem diei natalis Prudentius hym. 11. periſteph. his verſibus.

Si bene commemini, colit hunc pulcherrima Roma.
Idibus Auguſti menſis, vt ipſa vocat.

Narratur horum martyrium in actis S. Laurentij. Scripſit de ſancto Hippolyto hymnum idẽ Prudentius, licèt

(vt

(vt ſuperius diximus) ex tribus Hippolytis vnũ faciat. Erat Romæ celeberrimus natalis dies ſancti Hippolyti, ad quem (vt idem auctor pluribus ſcribit) non tantùm populus Romanus, ſed & adiacẽtes prouinciæ confluere conſueuerant. Fuit olim illuſtris memoria S. Hippolyti, quam eodẽ hymno Prudentius deſcribit, patebat inde acceſſus ad cœmeterium Cyriacæ, non Calliſti, vt aliquis exiſtimauit: eſt ibi & baſilica S. Laurentij in agro Verano, à quo nõ longè poſita erat eccleſia ſancti Hippolyti, cuius antiqua veſtigia inter vinea adhuc extare dicuntur. Habetur præterea perelegans ſacer hymnus in breu. Toletano inſtitutionis S. Iſidori, quo eiuſdẽ Hippolyti nobile certamẽ deſcribitur, & omnia quæ paſſus eſt tormẽta adnumerãtur, illudq́; præcipuè, cùm ab equis indomitis raptatus atq; diſcerptus dicitur ad ſimilitudinẽ antiquioris Hippolyti Theſei filij, de quo Euripides in Phedra: id. n. huic profuit nomen Hippolyti, illudente Gentiliũ crudelitate, vt ex nominis ſimilitudine, conſimili mortis genere idem dilaniaretur.

b Caſſiani.] De eodem hac die Beda, ac ceteri, qui ſupra. Eius inſigne martyrium Prudentius cecinit ſacro hymno, Mombri. tom. 1. & Sur. tom. 4. idem ſoluta oratione conſcriptum referunt. quod & nos man. ſcrip. habemus. ex quibus illud etiam compertum habetur, hunc ipſum Caſſianum fuiſſe epiſcopum Brixinenſem, indeq́; pulſum, Romã venturum, Imolæ conſediſſe, ibiq́; ludum litterarium aperuiſſe, ac tandem martyrium conſummaſſe. hæc ferè eadem habet Petrus in catal. lib. 7. cap. 58. At non aſſentior dicentibus hunc ordinatum eſſe epiſcopum à Fortunatiano epiſcopo Aquileię, quem conſtat vixiſſe temporibus Conſtãtij Auguſti, & ſecta fuiſſe Arianum, vt Hieron. de ſcript. eccleſ. c. 97.

c Eum perimendi.] Graphijs puerorum confoſſum Caſſianum martyrem, eius acta teſtantur. Eiuſmodi generis ſupplicij, cùm quis graphijs confoderetur, acerbiſſimum exiſtimabatur. de eo habes apud Senecã lib. de clementia ad Neron. lib. 1. c. 14. cùm agit de Erixonis Equitis Romani populari ſupplicio, de eodemq́; mortis genere Suet. in Caio c. 28. hæc ait. Cùm diſcerpi ſenatorem cõcupiſſet, ſubornauit qui ingredientem curiam repente hoſtem publicum appellantes inuaderent, graphijsq́; confoſſum lacerandum cæteris traderent. hęc ibi, & paulò ſuperius de alio meminit ab eodem traditum eſſe pueris verberandum. c. 27. teſtatur idem de Galba. c. 17. minutiſſimis ictibus fuiſſe excarnificatum. Hæc autem omnia ſimul ob Chriſti glorioſam confeſſionem expertus eſt noſter Caſſianus, vt à pueris, & minutiſſimis graphiorum ictibus ſit confoſſus. Non tantùm autem ad inferendam tardam necem ſtimuli adhibebãtur, ſed etiam in quæſtionibus ad extorquendam veritatem, vnde Porcia ad Brutum virum ſuum hęc inter alia: Neque enim adeò muliebri ſum natura, vt me ad efferendum arcanum vel flamma, vel flagra, vel ſtimuli adigere poſſint. hęc apud Dionem lib. 44. at de huius cruciamenti genere ſuperius dictum eſt die 3. Maij. c.

d Caſſiani epiſc.] Accepimus eius acta ab eccleſia Tudertina, quorum eſt exordium prœmij: Hortaris me venerande pater Baſſiane. &c. Paſſus habetur in perſecutione Diocletiani ſub Venuſtiano Conſulari.

e Centollę, & Helenę.] Pluribus de his agitur in breuiar. Burg. De his Vaſæ. in chron. Hiſp. ex Ioan. Maldonado, Flos. ſanct. Hiſpan. & Theſ. concion. tom. 2. vbi agitur etiam de tranſlatione earum ſub Alfonſo decimo facta.

f Maximi, & ſoc.] Agunt de Maximo Gręci pluribus in Menolog. de eo item in actis S. Martini Papę & mart. in hiſt. Miſcel. ex Theophane an. 8. & 9. Heraclij Imp. Cedren. an. 16. Conſtantis nepotis Heraclij, Zonaras in eodem. multo his plura ex actis ſynodicis de eodem ſcripſimus in Annal. eccleſ. extant eiuſdem Maximi quamplurima ſcriptorum monumenta nondum Latinè edita in bibliotheca Sfortiana.

g Vuigberti.] De quo hac die Beda, qui & de eo ſermonem ſcripſit, eſt primus ordine inter varios tom. 7. col. 473.

h Radegundis.] Beda de eadem hac die. Huius egregia facta vno libro ſcripſit Venant. Fortunatus altero verò Bandomina monialis: habetur vtrunque Sur. tom. 4. hac die. & Mombrit. tomo 2. vit. ſanct. Gregor. Turon. epiſc. qui eius temporibus vixit, eamq́ue ſepulturę mandauit, plura de ea teſtata reliquit, lib. 9. hiſt. Franc. c. 2. & cap. 39. referentq́ue epiſtolam epiſcoporum ad eam ſcriptã: De eius miraculis in lib. de glor. confeſſ. cap. 106. Multa præterea ad ea Fortunatus ſcripſit carmine lib. 8. in cuius exordio eius mirificas canit laudes. de eadem lib. 11. fuit enim illi familiariſſimus idem Fortunatus, eamque præ dilectione & obſeruantia matrem appellat, ſicut & S. Germanum Pariſienſem dicit patrem: vnde ipſe de his aliquando.

Hinc retinet mater, me vocat inde pater.
Dulcis vterque mihi, voto amplectente cohæſit.
Plenus amore Dei, dulcis vterque mihi.

De eadem Sigebert. in chron. anno Domini 557. Vincentius in ſpec. lib. 21. cap. 79. 80. & 85. Tritehem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 30. & alij plures de ea ſcripſerunt. Migrauit ex hac vita (vt ex Greg. Turon. colligitur lib. 9. c. 2.) anno Domini 590. ipſe eſt annus 12. Childeberti regis Franc.

xj. B Decimonono Kal. Septemb. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ.
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19

VIGILIA [a] Aſſumptionis beatæ Mariæ virginis. Romę natalis beati Euſebij [b] presbyteri, qui a Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defenſionem in quodam cubiculo domus ſuæ incluſus, ibique menſes ſeptem in oratione conſtanter perſeuerans, dormitionem accepit: cuius corpus Gregorius & Oroſius presbyteri colligentes, in cœmeterio Calliſti via Appia ſepelierunt. In Illyrico ſancti Vrſicij [c] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore & Ariſtide prȩſide, poſt multa & diuerſa tormenta pro Chriſti nomine gladio cæſus eſt. In Africa ſancti Demetrij [d] martyris. Apameæ in Syria ſancti Marcelli [e] epiſcopi & martyris, qui cum Iouis delubrum diruiſſet, a furentibus gentilibus occiſus eſt. Tuderti ſancti Calliſti [f] epiſcopi & martyris. In Aegina inſula ſanctæ Athanaſiæ [g] viduæ, monaſtica obſeruantia & gratia miraculorum illuſtris.

AVGVSTI 14.

a VIGILIA Aſſumptionis.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de ea Ordo Rom. Amalar. in Antiphonar. cap. 62. Microlog. de obſer. eccleſ. c. 48. & alij, qui ſcripſerunt de diuinis offic. Habemus ſermonem man. ſcrip. in tom. 1. vit. ſanct. qui alicubi, ea die, legi conſueuit in eccleſia. incipit: Fœlix puerperium &c.

b Euſebij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores. recitat eius acta Mombrit. tomo 1. habemus eadem man. ſcrip. Eſt Romæ vetus Titulus S. Euſebij, cuius mentio habetur in cõcilio primo Romȩ habito ſub Symmacho Papa. Aſſeruantur illic veneranda corpora ſanctorum Euſebij, Oroſij, atq; Paulini: multęq; aliorum martyrum reliquię, ut eiuſdem eccleſię vetera monumenta declarant. Eandem eccleſiam Zacharias Papa vetuſtate collapſam reſtituendam curauit; hæc que tam inſcriptiones in marmore inciſæ, quàm etiam liber de Roman. Pontificib. teſtantur.

c Vrſicij.] Agunt de eodem hac die etiam Grȩci in Menologio, eiusque martyrij acta ibidem referunt.

d Demetrij.] De quo in vet. Rom. Martyrolog. cui aſtipulantur man. ſcrip. & alij.

e Marcelli epiſcopi.] De eodem hac die Græci in Menologio. Eius acta deſcribit Sozomen. hiſt. lib. 7. cap. 15. Theodoret. lib. 5. cap. 21. Niceph. lib. 12. cap. 25. 26. Caſſiodorus in Tripart. & alij. Paſſus eſt Gentilium factione anno vndecimo Theodoſij Imp. ea de cauſa, quòd delubrum illud famoſiſſimum Iouis Apameæ, diuino fultus præſidio eſt demolitus. In dicto Grȩcorum Menologio nonnulla dȩ eo habentur, quȩ deſiderantur in prædictis hiſtoricis, vt de munere præfecturæ, qua idem functus eſt ante epiſcopatum, & alia.

f Calliſti epiſcopi.] De quo vet. monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ man. ſcript. Romam miſſa accepimus.

g Athanaſię.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta deſcripſit Metaphraſtes, quæ Surius retulit in tomo 4. hac die. In quibus dum mentio habetur de S. Ioannicio, qui ea, quȩ de ipſa eſſent futura præuidit, colligi poteſt, eam vixiſſe circa tempora Michaelis, & Theo-

Theodoræ Auguſtorum; Alia fuit eiuſdem nominis clariſſima fœmina, quæ Conſtantinopoli vixit cum ſancta Matrona, de qua plura in actis eiuſdem Matronæ apud Lipom. tom. 5. Itemque eiuſdem nominis alia, de qua inferius ad ſeptimum idus Octob.

15 Decimooctauo Kal. Septemb. Luna. C.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

ASSVMPTIO [a] ſanctiſſimę Dei genitricis virginis Mariæ. Romæ via Appia ſancti Tharſicij [b] acolythi, quem pagani cum inueniſſent corporis Chriſti ſacramenta [c] portantem, cęperunt diſquirere quid gereret: at ille indignum iudicans porcis prodere margaritas, tam diu ab illis mactatus eſt fuſtibus & lapidibus, donec exhalaret ſpiritum: & reuoluto eius corpore ſacrilegi diſcuſſores, nihil ſacramentorum Chriſti in manibus, aut in veſtibus inuenerunt. Chriſtiani autem corpus martyris collegerunt, & in cœmeterio Calliſti honorifice ſepelierunt. Tagaſte in Africa ſancti Alipij [d] epiſcopi, qui beati Auguſtini olim diſcipulus, poſtea in conuerſione ſocius, in munere paſtorali collega, & in certaminibus aduerſus hæreticos commilito ſtrenuus, ac demum in cęleſti gloria conſors fuit. Suesſione in Gallijs ſancti Arnulphi [e] epiſcopi & confeſſoris.

A V G V S T I 15.

a ASSVMPTIO ſanctiſſ. Dei Genitricis Marię.] De eadem celeberrima ſolemnitate non tantùm Beda, ac cęteri Latinorum hac die agunt, ſed & Græci in Menologio, & in nouel. conſtit. Emmanuel. Imp. Mentio habetur de eadē in prædictis actis S. Athanaſię, de qua pridie actum eſt. in ſacramentario S. Gregorij habetur de eadem ſolemnitate pręfatio. agitur de eadem in ordin. Rom. in concil. Mogunt. ſub Carolo Magno can. 36. alijsque monumentis, quæ ſcripta ſunt de Diuin. officijs. Eſt ſermo S. Athanaſij nomine, quo pręclara quidem & mirifica de Dei Genitricis Aſſumptione ſcribuntur: meritoque ea die in Eccleſia legendus ponitur. Verùm ille ſermo non in die Aſſumptionis, ſed Annunciationis habitus apparet ex eius exordio: quem potius Cyrilli quàm Athanaſij eſſe puto: nam dogma Neſtorij auctor inſectatur. Feruntur item duo alij ſermones nomine ſancti Auguſtini; quos, vt alterius cuiuſpiam auctoris potius, quàm Auguſtini, ſchola Louanienſis in appendice collocauit. Rurſus autem extat ſermo titulo ſancti Hieronymi ad Paulam & Euſtochium ſcriptus: quem nonnulli exiſtimarunt eſſe illius Sophronij, cuius idem S. Hieronymus meminit in lib. de ſcrip. eccleſ. ſed neutrius puto: quin potius conſtat eſſe alicuius auctoris, qui vixit circa, vel poſt tempora concilij Epheſini, & Chalcedonenſis: multum enim verſatur in deſtruendis Neſtorij atque Eutychetis dogmatibus: quę quidem longe poſt tempora Hieronymi, atque Sophronij in eccleſiam irruperunt. Quòd autem ſcribit Nicephorus lib. 17. c. 28. eiuſmodi ſolemnitatem edicto Mauritij Imp. ſtatutam: ſic accipias, vt eam antea ab Eccleſia inſtitutam, ipſe in Oriente, ſanctione edita, promulgauit. Sanctus Bernardus ad canonicos Lugdunenſes epiſt. 174. non aliunde, quàm à S. Dei Eccleſia hanc ſolemnitatem ſe accepiſſe teſtatur. In Gallijs verò circa tempora Caroli Magni receptam eſſe apparet. nam in lib. 1. capitul. Reg. cap. 163. quo agitur de ferijs, hæc ſcribuntur in fine: De Aſſumptione ſanctæ Marię interrogandum relinquimus. hæc ibi. libro autem 2. cap. 35. & lib. 6. cap. 186. ea celebri-

tas Aſſumptionis inter cæteras recenſetur, ſicut & in concil. 1. Moguntino cap. 36. Extant de eadē celebritate plures Græcorum ſermones, Ioannis Damaſceni, Andreæ Cretenſis, Metaphraſtis. & aliorum; ex Latinis autem ſancti Bernardi, Abſalonis abbatis, Petri Damiani, Honorij Auguſtodunenſis, Authperti abbatis Caſinenſ. Pandulphi Capuani mon. Caſin. Gregorij epiſcopi Tarracinę, & S. Brunonis epiſcopi Signini, vt teſtatur Petrus diac. mon. Caſin. lib. de vir. illuſtr. dū agit de prædictis auctoribus. extant de eadē Guerrici abbatis Igniacenſ. ſermones quatuor. Dicta eſt eadem ſolemnitas ob eius excellentiam, Dies Dominæ, ſic etenim & Hunni eandem appellare conſueuerunt, vt ſcribit Carthuitius in vit. Stephani Regis: qui ampliſſimam baſilicam in honorem eiuſdem ſolemnitatis erexit.

Quòd autem ſpectat ad hiſtoriam de Aſſumptione Dei Genitricis: ne quid prætermiſiſſe videamur; ſcire debemus improbatam fuiſſe ab Eccleſia catholica opinionem Collyridianorum hæreticorū aſſerentium beatam virginem diuinæ fuiſſe naturæ, prorſuſque mortis expertem, vt de his ſcribit S. Epiphan. in panar. hęre. 78. & 79. Humanæ autem tantùm eam naturæ fuiſſe, ſed auctam multis, immenſiſque prærogatiuis, catholica Eccleſia profitetur. idque cùm omnes orthodoxi antiqui patres, tum inter eos idem S. Epiphanius aduerſus eos agens, pluribus comprobet; tamen de eius obitu non audet certi aliquid definire, cùm ait: Non autem omnino definio hoc, & non dico quòd immortalis manſit, ſed neque affirmo, an mortua ſit. Rurſus fuit quorundam opinio dicentium eam martyrio vitam finiſſe. his aduerſatur auctor, qui dicitur Iſidorus lib. de vit. obit. ſanct. cap. 68. & alij poſt eum. Supradictę autem omnes opiniones ab Eccleſia Dei reijciuntur; atque catholicè profitetur, eandem, vt hominem, natura liſe exitu vita functam. Rei autem geſtæ hiſtoria quę inſcribitur de tranſitu virginis, à Gelaſio connumeratur inter apocrypha. diſtinct. 15. cap. ſancta Romana. putatur illa eſſe, quę nomine Melitonis Sardenſis legitur: quam & Beda reijcit in retract. Apoſt. cap. 8. De eadem Aſſumptione meminit Dionyſ. Areopag. de diuin. nom. cap. 3. Gregor. Turon. de glor. mart. lib. 1. c. 4. & 9. Plura item refert Niceph. lib. 2. cap. 22. & lib. 15. c. 14. eaque ex maiorum traditione à Iuuenale epiſcopo Hieroſolymitano conſcripta; Ioannes Damaſcenus, Metaphraſtes, Glicas, & alij ferè eadem. Quid autem de his ſenſerint maiores (vt prætereamus apocryphum illud S. Hieronymi nomine conſcriptū) Viuardus, & Ado, cùm hac die celebrari dicant Dei Genitricis dormitionem, de Eccleſiæ iudicio verba hæc ſubdunt. Plus elegit ſobrietas Eccleſiæ cum pietate neſcire, quàm aliquid friuolum & apocryphum inde tenendo docere. hæc illi. Porrò Dei eccleſia in eam partem propenſior videtur, vt verè eam carne aſſumpta ſit in cęlum; nam in huius diei celebritate illas ſanctorum patrum homilias legendas tradidit, quibus eadem de eius Aſſumptione firmantur: quæ quidem ſententia cùm plurimorum Theologorum auctoritate, tum etiam communi conſenſu fidelium iam recepta videtur.

Quonam autem tempore ſanctiſſima Dei Genitrix ex hac uita migrarit; diuerſæ feruntur ſententię. Euſebius in primis eius ex hac vita tranſitum ponit anno à Chriſto Domino quadrageſimooctauo, aitque: Maria virgo Ieſu Chriſti mater ad filium ad cælum aſſumitur, vt quidam fuiſſe ſibi reuelatum ſcribunt. hęc ille. Rurſus autem ex alia quadam reuelatione ſcribit S. Antoninus in 3. part. tit. 19. cap. 11. in fin. poſt annum elapſum ab Aſcenſione filij, & tot dies, quot intercurrunt ab eo tempore vſque ad decimam quintam Auguſti, eam eſſe defunctam, ac demum poſt alios quadraginta dies ab eius obitu Aſſumptam eſſe in cęlum nono kalen. Octobris. ex hac ſententia additi videntur ad Martyrologium Bedę, ea die, hæc verba: Secunda Aſſumptio S. Virginis Mariæ. De eadem hęc Belethus c. 147. Mulier, inquit, quædam religioſiſſima appellata Elizabeth, quę nunc etiā in viuis eſt, habitat in finibus Saxoniæ, ait lib. 4. c. 1. ſibi reuelatum, quod circiter dies quadraginta aſſumptum fuerit corpus poſt Aſſumptionem animæ, de qua re opuſculum quoddam compoſuit, ſed non eſt in Romana Eccleſia comprobatum. &c. Ex hac itaque, aut ſimili reuelatione alicui placuit ad Bedam adijcere ſecūdam Aſſumptionem eiuſdem virginis Mariæ. Antoninus autem dum de his agit, dicit eam fuiſſe S. Elizabeth filiam regis Hungariæ, vxorem quondam Lantgrauij, quam Gregorius nonus retulit inter ſanctos, cuius tamen de ea reſ ſententiam minus probari teſtatur, aitque: Nec propterea detrahimus ſanctitati eius; quia non ſemper, quæ ſancti viderunt in ſpiritu, eadem vt prophetæ viderunt, ſed iuxta ſuas mente conceptas imaginationes. hæc ille. ac de his ſatis.

b Tarſicij.] De quo etiam hac die Beda, Viuardus, Ado, & alij; idemque omnes ex actis ſancti Stephani Papę & martyris, in quibus eius certamen deſcribitur.

c Sacramenta portantem.] Non eſt, quod mireris, cùm audis acolythum Chriſti corporis ſacramenta portantem: olim etenim, ingruentibus in Chriſtianos perſecutionibus, laicis etiam domum ferre Euchariſtiam, certis diebus ſumendam (quòd non eſſet liberum, cùm vellent ad eccleſiam conuenire, ac ſynaxim celebrare) permiſſum erat. id habes ex Tertulliano lib. 1. ad vxorem, Cyprian. lib. de lapſis, Clemens. Alex. lib. 1. Stromat. atque alijs. Quod autem magis miueras, illud eſt, quòd, reddita pace Eccleſiæ, ſub Chriſtianis atque orthodoxis impp. idem vſus diuturnus

ques aliquandiu permanſit. habes de his complura exempla, vt ex Greg. Nazian. oratione in laudem Gorgoniæ, Hieronym. apolog. pro libris aduerſus Iouin. ad Pammachium, cùm ait: Quod in eccleſia non licet, nec domi licet, Ambroſ. in orat. in funere fratris Satyri: ante hos S. Baſilius eadem ſcribit ad Cæſaream Patriciam de perceptione ſacramentorum, his verbis: Tempore perſecutionis cogi quempiam, abſente ſacerdote aut miniſtro, cõmunionem ſua manu ſumere, minimè abſurdum eſſe, ſuperuacuum eſt oſtendere, cùm eius rei etiã longa conſuetudo rebus ipſis fidem faciat. Nam omnes qui per ſolitudines monaſticam vitam agunt, vbi non adeſt ſacerdos, cùm domi communionem habeant, per ſe ipſos accipiunt. &c. Hanc epiſtolam è bibliotheca Card. Syrleti acceptam, meus Antonius Agellius Græcis facultatibus egregiæ excultus in Latinum tranſtulit, eiuſdemq; mihi copiam fecit, quam poſtea à Cutheberto Tonſtallo in priori libro de veritate Corporis & Sanguinis Domini Græcè, Latineq; ſimul editam reperi. Suppetunt de eadem re complura alia exempla in Prato ſpirituali, quibus proditur, perſeueraſſe eundem vſum etiam temporibus Zenonis, Anaſtaſij, ac Iuſtini Impp. quibus temporibus, cùm Hormiſda Papa Romanæ præſideret eccleſiæ, in Occidente celebrata eſt ſynodus Cæſarauguſtana, in qua ea conſuetudo antiquata habetur his verbis: Euchariſtiæ gratiam, ſi qui probatur acceptam non conſumpſiſſe in eccleſia, anathema ſit in perpetuum. At in Oriente vſum illum ſumendi manibus Euchariſtiam diutius perſeueraſſe, ſatis liquet ex canone 102. Sextæ ſynodi in Trullo habitæ, ibi & de manuum compoſitione, ſecundũ ea, quæ habet Cyrillus in myſtagog. quinta in fine. ſed de his alibi fuſius.

d Alipij epiſcopi.] De eo ſanctus Auguſtinus frequentiſſimè, vt lib. confeſſ. 6. c. 7. & ſequen. lib. 9. c. 4. 5. de ciuit. Dei lib. 22. cap. 8. epiſt. 67. 224. 225. & 241. De eodem S. Hieron. ad Auguſt. epiſtola S. Paulinus epiſcopus Nolan. apud Aug. epiſt. 24. 33. 35. & 36. Interfuit cum cæteris Africanis epiſcopis concilio Mileuit.ano, quod (vt ſuperius diximus) Mileui in Numidia eſt celebratum, aduerſus emergentem Pelagij hæreſim, alijs etiam concilijs Carthaginenſibus præſto fuit; functuſq; eſt legatione Romam ad Bonifacium Papam, à quo humaniſſimè ſuſceptus eſt, vt ſcribit idem Auguſt. lib. contra duas epiſt. Pelagij cap. 1. & ad Quodunkdeum epiſt. 4. tom. 6. circa princ.

e Arnulphi epiſcopi.] De quo apud Bedam, & Vſuardum die ſequenti, qui eſt tranſlationis ipſius. Scripſit vitam eius Liſiardus eius ſucceſſor, quam habet Sur. tomo 4. de eodem Sigebert. in chron. anno Domini 1087. Tritthem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 326. & Molan. in indic. ſanctorum Belgij. exceſſit ex humanis anno Domini milleſimo octogeſimoſeptimo.

16 Decimoſeptimo Kal. Septemb. Luna. D ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMAE ſancti Titi [a] diaconi, qui Vrbe à Gothis occupata pecunias pauperibus diſtribuens, à tribuno barbaro iuſſus eſt occidi. Nicææ in Bithynia ſancti Diomedis [b] medici, qui in perſecutione Diocletiani pro Chriſti fide gladio cæſus, martyrium compleuit. Item ſanctorum triginta [c] trium Martyrum. Ferentini in Hernicis ſancti Ambroſij [d] centurionis, qui in perſecutione Diocletiani varijs modis cruciatus, nouiſſime per ignem illæſus tranſiens, demerſus in aquam, eductus eſt in refrigerium. Mediolani depoſitio ſancti Simpliciani [e] epiſcopi, ſanctorum Ambroſij & Auguſtini teſtimonio celebris. Antiſiodori ſancti Eleutherij [f] epiſcopi. Nicomediæ ſancti Arſacij [g] confeſſoris, qui ſub Licinio perſecutore militia relicta, ſolitariam vitam ducens, tantis virtutibus claruit, vt & dæmones expuliſſe, & ingentem draconem orando intéremiſſe legatur: deniq; futurã ciuitatis

cladem prænuntians, in oratione ſpiritum Deo reddidit. In Gallia Narbonenſi apud Montem Peſſulanum depoſitio beati Rocchi [h] confeſſoris, qui multas Italiæ vrbes à morbo epidimiæ ſigno crucis liberauit: cuius corpus Venetias poſtea tranſlatum fuit. Romæ ſanctæ Serenæ [i] vxoris quondam Diocletiani Auguſti.

A V G V S T I 16.

a TITI diaconi.] Agit de eodem ſanctus Proſp. in chron. Theodoſio duodecimùm & Valentiniano ſecũdùm conſſ. quo anno trucidatus eſt à Gothis Arianis.

b Diomedis.] Græci etiam hac die de eodem agunt in Menologio, vbi & martyrium eius deſcribitur. Cedren. in comp. in Baſilio Imp. hæc ait: Baſilius porrò celeberrimum in martyrum numero Diomedem pretioſiſſimis & ſplendidis donarijs & prædijs amplos habentibus redditus locupletauit, atque exornauit. hæc ille. Vſuardus tam de Diomede, quàm ſocijs agit quarto idus Iunij.

c Triginta martyrum.] De iiſdem hac die Græci in Menologio, igniq; abſumptos ferunt.

d Ambroſij Centurionis.] Huius acta manſcrip. ab eccleſia Ferentinate accepimus, quorum eſt exordium: Cùm omnipotentis Dei clementia, &c.

e Simpliciani epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolanen. Scribit de eo Paulinus in vita ſancti Ambroſij, Auguſtin. lib. 8. confeſſ. cap. 2. 3. & 5. Mentio fit de eo in concil. 3. Carthag. c. 48. extant ad eundem S. Ambroſij complures epiſtolæ. ad eum S. Auguſtinus inſcripſit duos libros de diuerſ. quæſtionib. quorum meminit in retract. lib. 2. cap. 1. & de præ deſt. ſanct. lib. 1. cap. 4. ſcripſit ad eundem ſanctus Vigilius epiſcopus Tridentinus libellum de martyribus. Extat de eodem epigramma Ennodij Ticinenſis, cuius eſt exordium: Ambroſius linquens viduatæ, &c.

f Eleutherij epiſcopi.] Interfuiſſe hic reperitur concilijs Aurelianenſibus 2. 3. 4. & 5. numeraturque eius ſedis epiſcopus decimusſextus. ſedit ann. 28. menſ. 8. dies 9. temporibus Pelagij Papæ, vt habent tabulæ eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrific. Miſſ.

g Arſacij.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, qui tamen Vrſacium vocant; ſed Græci, qui eius res geſtas deſcribunt, dicunt Arſacium, vt Sozomen. hiſtor. lib. 4 cap. 15. & Nicephor. lib. 9. cap. 38. Vixit autem temporibus Iuliani Apoſtatæ Arſacius alter Rex Armeniæ Chriſtianus, in quem ob odium in Chriſtum idem impius Imp. ſe illiberalem nimis exhibuit, de quo Sozomen. lib. 6. cap. primo. & Ammian. Marcellin. frequenter meminit.

h Rocchi.] Huius res geſtæ ſcriptæ ſunt à Franciſco Diedo, & Petro Pino; habetque eiuſdem acta Claud. de Rota in leg. ſanct. cap. 191. Petrus in catal. appendice cap. 15. De eodem Crantz in Metrop. Saxon. lib. 9. cap. 25. ſcribit idem Died: eum obiiſſe diem anno Domini milleſimo trecenteſimo vigeſimoſeptimo. anno autem 1414. innotuiſſe patribus concilij Conſtantienſis, quorum decreto ad propulſandam ingruentem luem eidem honores ſanctis debiti ſunt impenſi: nam & ſolemni pompa eius imaginem, omni comitante populo, per vrbem detulerunt: quo facto, illa peſtis mox euanuit. Inde verò exemplum ſumptum eſt, vt vbique locorum eius venerandæ imagines, altaria, ſacella, ac denique templa erecta fuerint. Tranſlatum eius corpus Venetias ferunt anno Domini 1485.

i Serenæ.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agitur de ea in actis ſanctæ Suſannæ martyris, itemque in rebus geſtis ſancti Marcelli Papæ, & aliis martyrum actis, licet penes ſcriptores Gentiles de ea nulla mẽtio habeatur: nec mirum, cùm Diocletiani res geſtæ remanſerint obſcuriſſimæ deperditis illorum commentariis, qui eas exactè fuerant proſecuti.

viij. E . Sextodecimo Kal. Septembris. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

OCTA-

OCTAVA [a] ſancti Laurentij martyris. Carthagine in Africa ſanctorum martyrum Liberati [b] abbatis, Bonifacij diaconi, Serui, & Ruſtici ſubdiaconorum, Rogati, & Septimi monachorum, & Maximi pueri, qui in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege pro confeſſione catholicæ fidei, & vnici baptiſmatis defenſione varijs & inauditis ſupplicijs exagitati, demum ſuper ligna, quibus concremandi erant, clauis confixi, cum ignis ſæpius accenſus fuiſſet, ac diuinitus ſemper extinctus, eius iuſſu remorum vectibus percuſſi, & comminutis cerebris enecati, ſpecioſum curſum certaminis ſui, coronante Domino perfecerunt. Cæſareæ in Cappadocia natalis ſancti Mamantis [c] martyris, qui à pueritia ad ſenectutem vſque longum martyrium duxit, & tandem imperante Aureliano, ſub Alexandro præſide illud feliciter conſummauit: quem ſancti patres Baſilius & Gregorius Nazianzenus ſummis laudibus celebrarunt. In Achaia ſancti Myronis [d] presbyteri & martyris, qui ſub Decio Imperatore & Antipatre præſide poſt multa tormenta Cyzici capite truncatus eſt. Nicomediæ ſanctorum martyrum Stratonis, [e] Philippi, & Eutychiani, qui damnati ad beſtias, & nihil læſi, per ignem martyrium conſummarunt. Ptolemaide in Palæſtina ſanctorum martyrum Pauli, [f] & Iulianæ ſororis eius, qui ſub Valeriano paſſi ſunt. Interamnæ ſancti Anaſtaſij [g] epiſcopi & confeſſoris.

AVGVSTI 17.

OCTAVA S. Laurentij.] De eadem Beda, ac cæteri omnes. Radulphus de obſeruan. can. cap. 19. adnumerat eam inter maiores octauas.

b Liberati, & ſoc.] Agunt de his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eorum res geſtas ſcripſit Victor Vticenſis lib. 3. de perſecut. Vuandal. & libello ſeorſum poſito in appendice eius operis. Cùm ibi paſſi legantur ſexto non. Iulij, hac tamen die de his prædicti omnes agunt, fortaſſe ob factam ea die tranſlationem.

c Mamantis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad quart. non. Septembr. Erat olim Romæ celebris huius martyris Memoria, in eius baſilica S. Gregorius Papa habuit homiliā trigeſimamquintam in Euangelium die natali ipſius. Extat de eodem egregia homilia S. Baſilij, agit de eodem S. Gregorius Nazianzenus in oratione in Nouā Dominicam, in fine; vbi de eodem Niceta plura in ſchol. Metaphraſtes ex antiquioribus monumentis edidit eius acta, quæ refert Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 4. conſueuit celebrari in Oriente eiuſmodi ſolemnitas vigiliis pręcedētibus, vt ex actis Danielis Stylitæ apparet. Huic martyri Gallus, & Iulianus Conſtantij Imp. nepotes ſeorſum quiſq; ſuum conatus eſt templum erigere; ſed Iuliani, qui ſimulatè agebat, fruſtratum eſt opus; Galli autem perfectum finem conſequutum eſt, vt ſcribit Sozom. hiſtor. lib. 5. c. 2. & Niceph. lib. 10. c. 1. De alia eiuſdem ſancti perilluſtri baſilica Conſtantinopoli erecta agit Niceph. lib. 18. c. 41. De ponte ad ſanctum Mamantem vide Suidam in hiſtor. De reliquijs eius Hieroſolymis poſitis, conſule Fortunatum in actis S. Radegundis lib. 2. vbi de eius digito in Gallias tranſlato.

d Myronis.] De quo Græci in Menologio hac die, vbi pluribus martyrij eius acta deſcribuntur.

e Stratonis, & ſoc.] Agunt de his item Græci hac die. Beda autem ſupra xviij. kal. Septembr.

f Pauli, & Iulianæ.] Gręci itidem de his in Menologio. Acta autem eorum fuſius deſcripſit Metaphraſtes: quæ extant apud Lipom. tomo 7. & Sur. tomo 4.

g Anaſtaſij epiſcopi.] De quo tabulæ, ac vet. monumenta eius eccleſię.

vij. F **Quintodecimo Kal. Septemb. Luna** 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

PRAENESTE natalis ſancti Agapiti [a] martyris, qui cum eſſet annorum quindecim, & amore Chriſti ſerueret, iuſſu Aureliani Imperatoris tentus eſt, ac primo neruis crudis diutiſſime cæſus, deinde ſub Antiocho præfecto grauiora ſupplicia paſſus, exinde cum ex præcepto Imperatoris leonibus obijceretur, & minimè læſus eſſet, gladio miniſtrorum coronandus percutitur. Romæ beatorum Ioannis [b] & Criſpi presbyterorum, qui in perſecutione Diocletiani multa ſanctorum corpora officioſiſſimè ſepelierunt, quorum meritis & ipſi poſtmodum ſociati, gaudia vitæ æternæ meruerunt. Ibidem ſanctorum martyrum Hermæ, [c] Serapionis, & Polyæni, qui per anguſta, ſaxoſa, & aſpera loca raptati, animas Deo reddiderunt. In Illyrico ſanctorum martyrum Flori [d] & Lauri artis lapicidinæ, qui conſumptis martyrio eorum magiſtris Proculo & Maximo, ſub Licione præſide poſt multa tormenta in profundum puteum ſunt demerſi. Myræ in Lycia ſanctorum martyrum Leonis [e] & Iulianę. Metis in Gallia ſancti Firmini [f] epiſcopi & confeſſoris. Romæ via Lauicana ſanctæ Helenæ [g] matris Conſtantini Magni pijſſimi Imperatoris, qui primus Eccleſię tuendæ atque amplificandæ exemplum cęteris principibus præbuit.

AVGVSTI 18.

a SANCTI Agapiti.] De quo pluribus Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Recitat eius acta Mombrit. tom. 1. ſed admodum deprauata, Petrus item in catal. libro ſeptimo, cap. 74. Celebris eſt ipſius memoria Præneſte, vbi ſacrę eiuſdem reliquiæ aſſeruantur.

b Ioannis, & Criſpi.] Agunt de his Beda, & alij qui ſupra, necnon Petrus in catal. libro ſeptimo, cap. 75.

c Hermæ, & ſoc.] De ijſdem agunt etiam Gręci hac die in Menologio, vbi ijdem eorum paſſionis acta breui compendio referunt.

d Flori, & Lauri.] Græci itidem de his agunt hac die in Menologio, & genus martyrij deſcribunt, quod paſſi ſunt.

e Leonis, & Iulianæ.] De quibus ijdem qui ſupra in eodem Menologio.

f Firmini epiſcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuardum. Legitur Firminus epiſcopus inter alios epiſcopos, qui interfuerunt concilio Agathenſi in Gallijs celebrato, anno Domini quingenteſimo ſexto. Fuit hic vndecimus eius ſedis epiſcopus, vt produnt tabulę eccleſię Metenſis, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrif. Miſſæ.

g Helenę.] De eadem hac die Vſuardus, Ado, aſtipulanturque vet. man. ſcrip. Græci autem ad xij. Kal. Iulij. Scribunt eius res geſtas Euſebius in vit. Conſtantini lib. 3. c. 41. 42. & ſequen. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 7. 8. Seuer. hiſt. lib. 2. Paulinus epiſt. 11. ad Seuerum, Ambroſ. in oratione dicta in funere Theodoſij, de eo item in actis S. Siluestri, in concilio Romano ſub Silueſtro can. 20. & in libello

de

de munif. Conſtant. Grecorum autem hiſtoricorum poſt Euſebium, ſcribit Socrat. lib. 1. cap 12. & 13. Sozom. lib. 2. cap. 1. lib. 1. cap. 18. Nicephor. lib. 8. cap. 31. & alij recentiores, Romæ eam obijſſe diem, ibiq; ſepulchro conditam tradit Niceph. libro 8. cap. 3. & libellus ſupra citatus de munif. Conſtant. necnon & Suidas in hiſtoricis in verbo, Veſtales. De reliquiarum eius tranſlatione agit Sigebert. in chron. anno 849. Viget nobilis memoria ſanctæ Helenæ Romæ in Atrio Seſſoriano in baſilica dicta Sanctæ Crucis, quam conſtat olim appellatam eſſe baſilicam Helenianam, vt apparet ex actis Xyſti Papæ tertij, quibus agitur de damnatione Baſſi exconſulis. Aliæ ferè de ea innumeræ memoriæ erant, vt Conſtantinopoli, de qua in Authentic. vt determin. ſit num. cler. coll. 1. tit. 3. Itemque Pontus Polemaicus, ſic dictum à Polemone Rege, qui, vt colligitur ex Tacito lib. 2. vixit temporibus Auguſti & ſucceſſorum Imperatorum, Helenoponetus ab Helena matre Conſtãtini meruit appellari, vt nouella conſtit. 28. de moderatore Helenoponti coll. 10. erat in Bithynia ciuitas Helenopolis ab ea dicta, & aliæ multæ de ea antiquæ memorię, quas enumerare omittimus, de his ſiquidem vberius egimus in Annalib. eccleſ. vbi de eadem, quòd Britanna fuerit, & non Græca, aduerſus Græcorum aſſertiones pluribus diſſeruimus.

19 Quartodecimo Kal. Septemb. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

ROMAE ſancti Iulij [a] Senatoris [b] & martyris, qui Vitellio iudici traditus, & ab eo in carcerem truſus, iubente Commodo Imperatore tamdiu fuſtibus cæſus eſt, donec emitteret ſpiritum: cuius corpus in cœmeterio Calepodij via Aurelia ſepultum fuit. In Cilicia natalis ſancti Andreæ [c] tribuni, & ſociorum militum, qui victoria de Perſis diuinitus adepta ad fidem Chriſti conuerſi, & hoc nomine accuſati, ſub Maximiano Imperatore in anguſtijs Tauri montis ab exercitu Seleuci præſidis trucidati ſunt. In Palæſtina ſancti Timothei [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide poſt multa ſuperata ſupplicia, lento igne combuſtus eſt. Paſſi ſunt etiam ibidem Thecla & Agapius: illa feris expoſita, earum dentibus laniata tranſiuit ad ſponſum: Agapius verò plurima tormenta perpeſſus, ad maiora certamina fuit dilatus. Anagniæ ſancti Magni [e] epiſcopi & martyris, qui in perſecutione Decij necatus eſt. In Prouincia apud caſtrum Brincolam depoſitio ſancti Ludouici [f] epiſcopi Toloſani, vitæ ſanctitate & miraculis clari; cuius corpus inde Maſſiliam tranſlatum, in eccleſia Fratrum Minorum honorificè conditum eſt. In Gallia in pago Sigiſterico beati Donati [g] presbyteri & confeſſoris, qui ab ipſis infantiæ rudimentis mira Dei gratia præditus, anachoreticam vitam multis annis exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Chriſtum. In territorio Bituricenſi ſancti Mariani [h] confeſſoris. Mantuanæ ſancti Ruffini [i] confeſſoris.

a IVLII.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die; addit & Beda alios, qui prędictum Iulium fide Chriſtiana imbuerunt, de quibus inferius agitur ad viij. Kal. Septemb. Recitat eius acta Mombrit. tomo 2. Vincent. lib. 11. cap. 119. quę & apud Sur. tomo 7. habentur die 25. Auguſti. eadem Petrus in catal. lib. 7. cap. 79. extant eadem apud nos man. ſcrip. quorum eſt exordium: Regnante Commodo, &c.

b Senatoris.] Quòd autem ad dignitatem Senatoriam pertinet; impoſſibile erat Senatorem, cùm in Chriſtum credidiſſet, in Senatu vlterius permanere: nam neceſſe erat vel Chriſtianum Senatorem à Senatu abire, vel à Chriſtiana religione diſcedere. Auguſtus enim Imp. lege ſtatuerat, vt Senatorum quiſque antequam ſuo loco conſideret, thure ac mero ſupplicaret apud aram eius dei, in cuius templo coiretur. hæc Suet. in Octauio cap. 35. Tantùm enim in templis Senatus cogebatur, immolabaturque ſacrificium; atque primùm de rebus diuinis, inde de humanis ſermo habebatur. hæc pluribus ex M. Varrone Gellius libro 14. cap. 7.

c Andreæ tribuni, & ſociorũ.] De his hac die Vſuardus, & Ado; licet Andream cum S. Magno confundant. Græci item de his in Menologio hac die, adduntque duo millia quingentos & nonaginta tres ſocios, qui cum eo ſunt paſſi. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Metaphraſtes, quæ recenſet Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4.

d Timothei, Theclæ, & Agapij.] De iiſdem Græci etiam agunt hac die. Horum autem acta ſcripſit Euſeb. hiſtor. lib. 8. cap. decimotertio & decimoſexto. Paſſi ſunt Timotheus & Thecla anno ſecundo perſecutionis Diocletiani, Agapius autem quarto eiuſdem martyrium conſummauit xj. Kalen. Decembris, vt ex prædictis eorum actis apparet.

e Magni epiſcopi.] De quo tabulæ & vetera monumenta eccleſiæ Anagninæ, cuius res geſtas man. ſcrip. inde miſſas accepimus; reperimus eadem in noſtra bibliotheca tom. 7. plura de eodem in actis S. Secundinæ, quæ ibidem celebratur, de qua ſuperius actum eſt. Agunt alij hac die de alio Magno martyre, de quo & Petrus in catalogo lib. 7. cap. 76. Fuit item alius S. Magnus epiſcopus Altinenſis, de quo apud eũdem in appendice cap. decimoſeptimo.

f Ludouici epiſcopi.] Huius acta recitat Sur. tom. 4. Martin. Polon. in chron. Antonin. part. 3. tit. 24. cap. 14. & nouiſſimè Chronic. Franciſcan. part. 2. lib. 6. obijt anno Domini milleſimo ducenteſimo nonageſimoſeptimo. Ioannes Papa vigeſimusſecundus retulit eum inter ſanctos; qua de re extant litteræ Apoſtolicæ, quibus eius res geſtæ recoluntur.

g Donati.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, Pet. in catal. lib. 7. c. 78. & alij recentiores.

h Mariani.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Pluribus autem Gregor. Turon. de gloria confeſſ. cap. 81.

i Rufini.] De eo vet. man. ſcript. ex quibus & Galeſinus hac die, & Maurolycus.

v. A Tertiodecimo Kal. Septembris. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

IN territorio Lingonienſi depoſitio ſancti Bernardi [a] primi Clareuallenſis abbatis, vita, doctrina, & miraculis glorioſi. In Iudæa ſancti Samuelis [b] prophetę, cuius ſacra oſſa, vt beatus Hieronymus ſcribit, Arcadius Auguſtus Conſtantinopolim tranſtulit, & prope Septimum collocauit. Eodem die ſancti Lucij [c] ſenatoris, qui perſpecta conſtantia Theodori Cyrenenſis epiſcopi in martyrio poſiti, ad fidem Chriſti conuerſus, ad eam etiam Dignianum præſidem pertraxit: cum quo Cyprum profectus, cum ibi alios Chriſtianos pro confeſſione Domini coronari videret, vltro ſe ipſum obtulit, & eandem martyrij coronam, capitis obtruncatione, promeruit. In Thracia ſanctorum triginta [d] ſeptem Martyrum,

rum, qui ſub præſide Apelliano pro Chriſti fide manibus pedibusq. præciſis, in caminum ardentem iniecti ſunt. Item ſanctorum martyrum Seueri [e] & Memnonis centurionis, qui eodem mortis genere conſummati, victores abierunt in cœlum. Cordubæ ſanctorum martyrum Leouigildi [f] & Chriſtophori monachorum, qui in Arabum perſecutione, pro Chriſtianæ fidei defenſione in carcerem coniecti, ac mox ceruicibus abſciſſis igni traditi, martyrij palmam adepti ſunt. Romæ beati Porphyrij [g] hominis Dei, qui ſanctum martyrem Agapitum erudiuit in fide & doctrina Chriſti. In Herio inſula ſancti Philiberti [h] abbatis. Albæ in Pannonia ſancti Stephani [i] Regis, qui diuinis virtutibus exornatus, primus Hungaros ad fidem Chriſti conuertit. In caſtro Cainone ſancti Maximi [k] confeſſoris, diſcipuli beati Martini epiſcopi.

AVGVSTI 20.

a BERNARDI abb.] De eodem hac die cætera Martyrologia. Huius res præclarè geſtas Guilielmus abb. Bonæuallis, & Godefridus monachus Claræuallenſis digeſſerunt libris quinque; qui adhuc vberiores redderentur ex ipſius epiſtolis, alijsque tum eius, tum aliorum ſcriptis. Migrauit ex hac vita, anno à Chriſto Domino milleſimo centeſimo quinquageſimo tertio; quem Alexander Papa tertius inter ſanctos cenſuit adnumerandum. Extant de ea re litteræ Apoſtolicæ datę Anagnię xv. kal. Februarij, anno ſexto Pontificatus eius, Chriſti autem milleſimo centeſimo ſexageſimoquinto.

b Samuelis prophetæ.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, necnon & Gręci hac die in Menologio. Eius acta ex diuinis ſcripturis omnibus patent, quæ & Ioſephus proſequutus eſt Iudaic. antiquit. lib. 5. & 6. & alij, qui libros Regum expoſuerunt. De celebri autem translatione reliquiarum eius agit S. Hieron. lib. aduerſus Vigilantium, Niceph. libro decimoquarto, cap. decimo. Sub Attico epiſcopo Conſtantinopolitano eas allatas eſſe Conſtantinopolim, locatasque in templo ad Septimum poſito, ſcribit Theodorus lector in collectan. lib. 2. De templo in honorem eiuſdem prophetæ Samuelis erecto meminit Procop. lib. 5. de ædificijs Iuſtinian. Imp.

c Lucij.] Agunt de eodem Gręci in Menologio hac die, eiusq; martyrium referunt, prout etiã hic narratur.

d Triginta ſeptem martyrum.] De his item hac die Gręci in Menologio.

e Seueri, & Memnonis.] Gręci etiam de iiſdem vbi ſupra in Menologio.

f Leouigildi, & Chriſtophori.] Agunt de his hac die Beda, & Vſuardus, cęterique recentiores; acta autem ipſorum ſcripſit S. Eulogius in Memo. ſanct. lib. 2. cap. 11. paſſosq; tradit hac die, æra octingenteſima nonageſima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimoſecundo.

g Porphyrij.] De eodem Beda, ac cæteri. eius martyrium deſcriptum habetur in actis S. Agapiti, de quo ſupra xv. Kal. Septemb.

h Philiberti abbatis.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores. Extant eius acta apud Sur. tom. 4. Plura de eodem in geſtis S. Aicardi, apud eundem Sur. tom. 5. & in vita S. Auſtreberthę virg. apud Sur. tom. 1. die 10. Februar. Sigebert. in chron. anno 649. Vincent. libro 23. Tritthem. de vir. illuſtrib. ord. S. Bened. lib. 3. c. 97. Vixit temporibus Dagoberti Regis Francorum, ac filiorum.

i Stephani.] Hac die tranſlatum eſt corpus eius; migrauit autem ex hac vita xviij. kalend. Septembris, anno Domini milleſimo trecenteſimo quarto. ſcripſit eius vitam Cartuitius epiſcopus, quam retulit Sur. in tom. quartum. De eodem plura in actis ſancti Gerardi, & in vita ſancti Americi, Leo Oſtien. in chron. Caſin. libro ſecundo, cap. 79. nouiſſimè Bonfin. de reb. Vngaric. decad. 2. lib. 1. & alij.

k Maximi.] De eo ſcribit Greg. Turon. de glor. confeſ. c. 22. extatq; eius acta ſcripta carmine. Vixit temporibus Theodoſij Imp. de eodem Molan; in addit. ad Vſuard. hac die.

iiij. B Duodecimo Kal. Septembris. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

ROMAE in agro Verano ſanctæ Cyriacæ[a] viduæ & martyris, quę in perſecutione Valeriani cum ſe ſuaq. omnia in Sanctorum miniſteria impendiſſet, demum pro Chriſto martyrium ſubiens, vitam quoque ipſam libenter impendit. Salonæ ſancti Anaſtaſij[b] Cornicularij,[c] qui cum videret beatum Agapitum conſtanter tormenta perferentem, conuerſus eſt ad fidem, & pro confeſſione nominis Chriſti iubente Aureliano Imperatore interemptus, martyr migrauit ad Dominum. In Sardinia natalis ſanctorum martyrum Luxorij,[d] Ciſelli, & Camerini, qui in perſecutione Diocletiani ſub Delphio præſide gladio cæſi ſunt. In territorio Gaualitano ſancti Priuati[e] epiſcopi & martyris, qui paſſus eſt in perſecutione Valeriani & Gallieni. Eodem die ſanctorum martyrum Bonoſi[f] & Maximiani. Fundis in Latio ſancti Paterni[g] martyris, qui ab Alexandria Romam veniens ad Apoſtolorum memorias, & inde in agrum Fundanum ſecedens, cum Martyrum corpora ſepeliret, à tribuno comprehenſus, in vinculis expirauit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Baſſæ,[h] & filiorum eius Theogonij, Agapij, & Fidelis, quos in perſecutione Maximiani pia mater exhortans, martyrio coronatos præmiſit ad palmam, & truncato capite gaudens ſecuta eſt cum Victoria. Veronæ ſancti Euprepij[i] epiſcopi & confeſſoris. Item ſancti Quadrati[k] epiſcopi.

AVGVSTI 21.

a CYRIACÆ.] De ea prędicta ſæpius citata man. ſcrip. in quibus hęc etiam adduntur: Tamdiu ſcorpionibus cæſa eſt, atque plumbatis: vſque dum ſpiritum exhalaret. Habemus eiuſdem acta man. ſcrip. Plura de ea habentur in actis Sancti Laurentij. Huius nomine appellatum eſt nobile cœmeterium poſitum in agro Verano, quod deſcribi à Prudentio in hymno 11. de ſancto Hippolyto, rem accuratè intuenti patebit. Corpus ſanctę Cyriacæ viduæ tranſlatum eſt à Sergio Papa ſecundo in Titulum Equitij, vt docet vetus inſcriptio illic marmori inciſa.

b Anaſtaſij.] De hoc Anaſtaſio plura ſcripta habentur in actis ſancti Agapiti, de quo ſupra decimoquinto kalendas Auguſti.

c Cornicularij.] Quòd autem ad Cornicularij nomen ſpectat. erant in Caſtrenſi militia nobilis ordinis equites merentes Corniculo, quod erat ornamentum militare, à quo dicti Cornicularij, vnde Liu. in 10. Omnes ob inſignem in multis locis nauatam operam Papirius Corniculis, armilliſq; donat. Plin. de vir. illuſt. de M. Aurelio Scauro meminit, quòd primus in Hiſpania Corniculum meruit, idem Sueton. de Orbilio in libello de Grammat. Eſt tit. in Cod. Theod. lib. 8. de cohortalibus principibus Cornicularijs. Porrò non tantùm in Caſtrenſi, ſed & in Palatina militia erat ordo Corniculariorum, de quibus l. 8. & 9. de diuerſ. offi. Cod. Theod. Caſſiodorus variarũ lib. 11. c. 18. 19.

cap. 18. 19. præſcribit formam Cornicularij accedentis, & Cornicularij egredientis, & merentis inter Tribunos & Notarios. Prçterianos Cornicularios præfuiſſe exequendis ſententijs damnatorum, Maternus libro ſecundo eſt auctor. Habes in Notit. prouinc. Rom. Imperat. ſub quolibet maiori magiſtratu militiæ palatinæ Cornicularium militaſſe.

d Luxorij, & ſociorum.] Horum acta recitat Mombrit. tomo 2. vit. ſanct. Accepimus eadem ſynceriora ex Sardinia inſula. Huius Luxorij nomine dictum eſt monaſterium, de quo S. Gregorius in regiſtr. lib. 7. ad Ianuar. epiſcopum Calaritanum.

e Priuati epiſcopi.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Agit de eo Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. cap. 34. Venant. Fort. libro 7. carm. ad Bodegis. eius autem acta habet Mombrit. tomo 2. & Sur. tomo 4. Vincent. autem in ſpecul. lib. 1. c. 75. & alij.

f Bonoſi, & Maximiani.] De his Vſuardus, qui & eorum acta extare teſtatur; ſed iam excidiſſe videntur, nuſquam enim reperire potuimus.

g Paterni.] De quo vet. monumenta eius eccleſiæ, quibus eius acta narrantur.

h Baſſæ, & filiorum.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, eorumq; martyrij acta paucis complexa referunt. De templo Baſſç martyris Chalcedone poſito meminit Theodorus lector lib. 1. collectaneorum, & Niceph. hiſt. lib. 15. cap. 28.

i Euprepij epiſcopi.] De quo tab. eccleſiç Veron. Pluribus autem Aug. Valer. epiſcopus Veron. & Cardin. lib. antiq. monu. epiſ. Veron. pag. 6. & 38. huncq; ſancti Petri Apoſtoli diſcipulum, Veronenſis eccleſiæ epiſcopum primum fuiſſe ab eo præfectum, teſtatur.

k Quadrati epiſcopi.] Hic ſine epiſcopatus loci titulo, tam in veteri Romano Martyrologio, quàm in vet. man. ſcript. hactenus poſitus reperitur; nec cuinam eccleſiæ prçfectus fuerit, aliquis docet.

22 Vndecimo Kal. Septemb. Luna. C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27

OCTAVA [a] Aſſumptionis beatæ Mariæ virginis. Romæ via Oſtienſi natalis ſancti Timothei [b] martyris, qui tentus à Tarquinio Vrbis præfecto, & longa carceris cuſtodia maceratus, cum ſacrificare idolis noluiſſet, tertio cæſus, & grauiſſimis ſupplicijs attrectatus, ad vltimum decollatus eſt. In Portu Romano ſancti Hippolyti [c] epiſcopi, eruditione clariſſimi, qui ſub Alexandro Imperatore ob præclaram fidei confeſſionem manibus pedibusq. ligatis in altam foueam aquis plenam præcipitatus, martyrij palmam accepit: cuius corpus à Chriſtianis apud eundem locum ſepultum fuit. Auguſtoduni ſancti Symphoriani [d] martyris, qui tempore Aureliani Imperatoris cum idolis ſacrificare nollet, primo verberibus afflictus, deinde carceri mancipatus, ad vltimum cæſo capite martyrium conſummauit. Romæ ſancti Antonini [e] martyris, qui cum ſe Chriſtianum libera voce fateretur, à Vitellio iudice capitali ſententia damnatus eſt, & via Aurelia ſepultus. Item in Portu Romano ſanctorum martyrum Martialis, [f] Saturnini, Epicteti, Maprilis, & Felicis, cum ſocijs eorum. Nicomediæ paſſio ſanctorum Agathonici, [g] Zotici, & ſociorum martyrum ſub Maximiano Imperatore, & Eutholomio præſide. Tarſi ſanctorum Athanaſij [h] epiſcopi

& martyris, Anthuſæ nobilis fœminæ, quam ipſe baptizauerat, & duorum eius ſeruorum, qui ſub Valeriano Imperatore paſſi ſunt. Rhemis ſanctorum martyrum Mauri [i] & ſociorum. In Hiſpania ſanctorum martyrum Fabriciani [k] & Philiberti. Papiæ ſancti Guniforti [l] martyris.

AVGVSTI 22.

OCTAVA Aſſumptionis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, atque hi qui agunt de diuin. offic. Vt autem Octaua Aſſumptionis Dei Genitricis ageretur, ex inſtitutione Leonis quarti Romani Pontificis prouenisse, ſcribit Sigebert. in chron. anno 847. qua autem occaſione id ab eodem Pontifice fuerit inſtitutum, acta eiuſdem Leonis quarti, quæ ab Anaſtaſio bibliothecario, qui illis ipſis temporibus vixit, putantur conſcripta, declarant. habemus ea in noſtra bibliotheca in cod. man. ſcript.

b Timothei.] Agit de eo poſt Sacramentariũ S. Greg. Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die: Huius res geſtæ intextæ ſunt in actis ſancti Silueſtri Papæ; ſeorſum autem poſitæ, & fuſius ſcriptæ extant apud nos. eſt illorum exordium: Sub perſecutione Conſtantini Imp. &c. Petrus in catal. de eo agẽs, errare omnino conſpicitur; dum eum refert paſſum ſub Valeriano Imp. cùm nihil commune habeat Valerianus Imperator cũ Melchiade Papa, cuius tempore hunc paſſum eſſe, idem ipſe teſtatur. In antiquis man. ſcriptis, & illis ipſis monaſt. Sancti Cyriaci cæteris omnibus vetuſtioribus, hæc de Timotheo: Natalis Sancti Timothei, qui ab Antiochia veniens, Romæ ſub Melchiade Papa ſuſceptus eſt in hoſpitium à Silueſtro, qui poſtea epiſcopus factus eſt: qui totum annum & aliquot menſes ibi prædicans, cùm multos ad Chriſtum conuertiſſet, tentus à Tarquinio Vrbis præfecto, & longa carceris cuſtodia maceratus; cùm ſacrificare idolis noluiſſet, tertiò cæſus, & grauiſſimis ſupplicijs attrectatus, ad vltimum decollatus eſt. hæc ibi. Recenſet eadem Ado; quibus aſſentiuntur tum acta Silueſtri, tum ipſius Timothei, quæ citauimus. Reclamare his ſcio quamplurimos, obiicereque continuò ea, quæ tam ab Euſebio in hiſtoria eccleſiaſtica, & in vita Conſtantini Imperat. quàm etiam ab Optato Mileuitano aduerſus Parmenianum ſcribuntur de fide ſyncera & pietate Conſtantini Imperat. temporibus Melchiadis Papæ; quibus & ego (fateor) aliquando perſuaſus, aduerſus acta Silueſtri, vel Timothei, de quo agimus, in eadem cum eis ſententia fui. Verùm re iterum atque iterum examinata, atque accuratè diſcuſſa, de Conſtantino illud reperi; ipſum etiam poſt debellatum Maxentium, Vrbemque in ſuam poteſtatem redactam, non adhuc tamen Gentilium cultum penitus reliquiſſe; idque non leuibus quibuſq; coniecturis, vel apocryphorum inſomnijs profitemur, ſed ex ipſius reſcriptis, certiſque vetuſtatis monumentis ſatis exploratum habemus. Euſebius autem ſcribens Conſtantini vitam, ſe potius encomiaſten, quàm hiſtoricum præbuit, vt vnicuique legenti manifeſtum fieri poteſt: nam non niſi laudes eius eſt proſecutus, etſi nonnulla erant, quæ minus digna viderentur Chriſtiano Imperatore, vt Criſpi filij, Fauſtæ vxoris, & domeſticorum cædes, & alia ſimilia, quæ preſſit ſilentio. Idemque etiam ipſum Conſtantinum poſt expugnatã Vrbem, & debellatum Maxentium fauore Crucis, ab idololatria prorſus abhorrentem, & Chriſtianæ religioni totum fuiſſe addictum conſcribit. Non negatim ſanè ipſum accepti beneficij Crucis virtute fuiſſe memorem, & aliqua Chriſtianis commoda reſcripſiſſe: verùm à Gentilium cultu non niſi poſt ſacrum baptiſma ſuſceptum omnino deſciuiſſe; quod quidem non ante cędem Criſpi filij factum eſſe, in Annalibus eccleſiaſt. certis rationibus demonſtrauimus. Poſt debellatũ enim Maxentium vnà cum Imperio cętera omnia, quæ erant Gentilium Imperatorum, ſumpſit inſignia; nam & Gentilium ſuperſtitionis, ſicut & cæteri prædeceſſores, Chriſtianorum hoſtes, Pontifex Maximus creatus, dictuſq; reperitur. Vetus enim inſcriptio id docet, quæ Romæ in edibus Cæſijs marmori inſculpta habetur, quam etiam exſcripſit Aldus Manutius in libro de orthographiæ ratione. eſt huiuſmodi.

MAGNO. ET. INVICTO. IMP. CÆS. C. VAL. AVREL. CONSTANTINO PIO. ET. INVICTO. AVG. PONT. MAX. COS. III. P. P. PROC. D. N. CORPVS. CORIARIORVM MAGNARIARIORVM. CALIARIORVM. DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS.

Quæ quidem inſcriptio facta reperitur, vt ex ea apparet, cùm Conſtantinus ipſe iam tertiùm conſul eſſet; qui quidem eſt annus ſequens à debellato Maxentio. Scias autem inſigniter mentitũ eſſe Zoſimum Ethnicum hiſtoricum, cuius illud fuit ſtudium, vt in Chriſtianos texeret calumnias; dum libro 4. ait, omnes Chriſtianos Impp. vſque ad Gratianum dictos eſſe Pontifices Maximos:

Redar-

Redarguunt eum mendacij omnia vetera monumenta; nam nō numiſmata, nec inciſi lapides neque tituli ſanctionum, nec deniq; quæuis antiquitatum memoriæ, quarum in his probādis ſumma eſt auctoritas, id aliquando prodiderunt. Quòd Auſonius Gallus in gratiarū actione pro ſuo conſulatu videatur appellare Gratianum Auguſtum Pontificem Maximum, id per alluſionem ab eo dictum, ſatis apparet; dum ait: Auguſtus ſanctitate, Pontifex religione, indulgentia pater, ætate filius, pietate vtrumque ſuperat. ſic & inferius cùm agit de ſui conſulatus auſpicijs, non Gentiliū ſed Chriſtianorum more captatis, Deum tantummodo habuiſſe conſultorem ait, alludensq; ad: priſtina ſacra atque comitia: Quæ, inquit, tum Pontifex Maximus Deo participatus habuiſti, &c. ſicut & inferius, dum ait: Operto conclauis tui non ſanctior ara Veſtalis, non Pontificis cubile caſtius, & c. Sed omnem de ea re dubitationem idem, qui ſupra, Zoſimus lib. 4. tollit, dū teſtatur, Gratianum oblatum ſibi à Gentilibus ſenatoribus Pontificatum Maximum reſpuiſſe; quod ijdem illi Maximo tyranno poſtea detulerunt. Nihil huiuſmodi itaq; à Chriſtiano Imperatore præſumptum, ſed tantùm ab Imperatore Apoſtata Iuliano vſurpatum eſſe, quaſi oſtentum à Sozomeno demonſtratur lib. 5. c. 1. Quis. n. ſibi perſuadeat, vt Chriſtiani Impp. ſe ſuperſtitionis Gentium Pontifices dici paterentur, quam promulgatis edictis impugnaſſe noſcuntur? extant quidem complures panegyrici ijſdem Imperatoribus ab ethnicis Rhetoribus dicti, quibus cùm omnes recenſeātur ſummæ gloriæ tituli, nulla vnquam tamen de Pontificatu Maximo habetur mentio. In eandem quoque ſententiam Gelaſius Papa in tomo de anathematis vinculo hæc ait: Diabolus in ſuis quoque imitatus eſt (vtpote qui ſemper quæ diuino cultui cōuenitent, ſibimet tyrannico ſpiritu vindicare contendit) vt Pagani Imperatores ijdem & Maximi Pontifices dicerentur. ſed cùm ad verum ventum eſt, eundem Regē, atque Pontificem, vltra ſibi nec Imperator Pontificis nomen impoſuit, nec Pontifex regale faſtigiū vendicauit. hęc Gelaſius de Chriſtianis Impp. Sed vt ad Conſtantinum reuertamur: accipe reſcriptum eius datum ad Maximum, Criſpo ſecundùm & Conſtantino ſecundùm filijs Cæſſ. conſſ. qui eſt annus ſeptimus à cæde Maxentij, his verbis: Si quid de Palatio noſtro, aut cæteris operibus publicis deguſtatum fulmine eſſe conſtiterit, retento more veteris obſeruantiæ, quid portēdat, ab haruſpicibus requiratur, & diligentiſſimè ſcriptura collecta, ad noſtram notitiam referatur: cæteris etiam vſurpandæ huius conſuetudinis licentia tribuatur, dummodo ſacrificijs domeſticis abſtineant, quæ ſpecialiter prohibita ſunt. eā autem denunciationem atque interpretationem, quæ de tactu Amphitheatri ſcripta eſt, de qua ad Heraclianum Tribunum & Magiſtrum officiorum ſcripſeras, ad nos ſcias eſſe perlatam. Datum xvj. Kal. Ianuarij conſſ. vt ſupra. extat in Cod. Theod. tit. de pagan. l. 1. Quòd autem ait domeſtica ſacrificia eſſe prohibita, id quidem non eius legibus, ſed iure antiquo Romanorum factum eſt, vt auctor eſt Liuius, cùm agit de collapſa religione tēpore belli Veientis, ac etiam tempore belli Punici ex edicto M. Atilij prætoris. Vetuit & Tiberius Imp. haruſpices ſecretò & ſine teſtibus conſuli. Suet. in Tiberio c. 63. Quid putandum ad hæc reſpondiſſe Gentiles ſacrificos, & haruſpices, tam accommodatam nactos occaſionem, qua eum erga Chriſtianam religionē propenſiorem, ab ea poſſent auertere? Sanè quidem non tantùm temporibus Gentilium Imperatorum, cunctorum malorum, quæ conſueuiſſent accidere, in Chriſtianos culpā omnem vertebant, vt multis ſcribit Tertullianus in Apologetico; ſed adhuc Chriſtianiſſimis Imperatoribus regnantibus, vt Theodoſio, Honorio, & alijs, id ipſum facere non ſunt veriti, vt S. Auguſtinus in libris de ciuitate Dei fuſius narrat. Quid (inquam) hiſce dubijs temporibus eos egiſſe credendū? cùm præſertim penes Augures eſſet ſumma poteſtas, collata eis ex lege duodecim tab. cuius hæc ſunt verba: Quæ Augur iniuſta, nefaſta, vitioſa, dira defixerit: irrita, infectaq; ſunto. qui non paruerit, capitale eſto. hæc apud Cic. lib 2. de legib. erat etenim maximum ac præſtantiſſimum ius Auguris; adeò vt poſſet decernere, vt conſules magiſtratu ſe abdicarent, & alia plura, eademque præcipua, quę idem Cicero numerat lib. 2. de legib. & lib. 2. de nat. Deorum. Ecce tibi non adeo impoſſibile inconueniens, ac præter rationē omnino eſt, vt Conſtantinus ab his perſuaſus, aliquando ad modicum temporis ſpatium, in Chriſtianos ſęuerit: quando & Timotheus, de quo agimus, ſubierit iudicium capitis, & Silueſter fuga lapſus, latuerit in Soracte. Conſentiunt prædictis etiā quæ Zoſimus Comes, licet ethnicus libro 2. ſcribit de Conſtantino, quòd poſt necem illatam Criſpo filio & Fauſtæ vxori; vt ſe his facinoribus expiaret, ad idolorū ſacerdotes Flamines acceſſerit, luſtrationes (vt ait) admiſſorum expoſcens, quodq; illis reſpondentibus, non eſſe traditum modum luſtrationis, qui tā fœda piacula poſſet eluere ad Chriſtianos cōfugerit ſuaſione cuiuſdam nomine Aegyptij, pollicentis apud Chriſtianos reperiri omnium peccatorum veram certamq; expiationem, cuius etiam conſilio cuncta fecerit. addit hæc verba etiam Zoſimus: Eam orationem cùm non grauatè Conſtantinus accepiſſet, ac patria miſſa faceret, perceptis his, quę Aegyptius offerebat; principium impietatis hoc dedit, vt diuinationem ſuſceptam haberet. Nam quod ei multæ res proſperæ per hanc prædictæ fuiſſent, euentumq; re ipſa ſortitæ: verebatur ne itidem, alijs aduerſus ipſum hæc conſulentibus, id quod futurum eſſet, prædiceretur, &c. hæc Zoſimus conſentientia, vt videmus

demus

demus, prædicto Conſtantini edicto de conſulendis auguribus. Addit adhuc Zoſimus, Conſtantinum ea de cauſa ſenatui populoq; eſſe redditum infenſiſſimum; atque ideo, proculcata deorum religione, profectum eſſe in Orientem, & nouę conſtruendæ ciuitatis initium feciſſe. Ex prędictis apparet Conſtantinum Imperatorem ſacro initiatũ eſſe baptiſmate poſt Criſpi & Fauſtę necem; quę, vt auctor eſt Euſebius in chronico, contigit anno decimonono eiuſdem Imperij, cùm videlicet idẽ Criſpus cum Conſtantino fratre tertium ageret conſulatum, & nonus eſſet annus, ex quo Cæſar eſt appellatus, duodecimus autem à debellato Maxentio, tertius verò à promulgatione edicti nuper recitati de conſulendis haruſpicibus. Porrò Zoſimus breuitate ſermonis, rerum noſtrarum ignorantia, Cõſtantini baptiſmum obumbrat potius, quàm deſcribat, multa prætermittens, quę Silueſtri acta vberius narrant: de quorum fide aliàs pluribus egimus. Suffragatur & his de baptiſmo Conſtantini eo anno ſuſcepto, acta Romani concilij, eodem ipſo anno, iiſdemq; conſulibus Criſpo & Conſtantino celebrati, quorum hæc ſunt verba: Cùm multi nobiles gauderent, quòd Conſtantinus baptizatus eſſet à Silueſtro epiſcopo vrbis Romæ, & mundatus eſſet à lepra, pro hoc beneficio, quod accepit à Domino noſtro Ieſu Chriſto per Silueſtrum epiſcopum; cœpit integrè prædicare Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, & confiteri eius beneficia, &c. conſentit & his Anaſtaſius bibliothecarius, cuius breue chronicon man. ſcript. accepimus ab Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. Card. Syrleto; nam in eo profitetur, Conſtantinum baptizatũ eſſe anno decimooctauo ſui Imperij, eſt enim hic ille annus conſulatus prędictorum, quo Imperij eiuſdem Cõſtantini decimusoctauus expletur, & decimusnonus inchoatur. hęc bibliothecarium Apoſtolicę ſedis non aliunde, quàm ex antiquis eiuſdem bibliothecæ monumentis accepiſſe, putandum eſt. Quod autem pertinet ad Conſtantini lepram, licet eadem tum actis Silueſtri, tum etiam Romanæ ſynodi teſtimonio (vt vidimus) teſtata habeatur: ſcimus tamen complures viros eruditos ad hęc multum dubitare, cùm audiunt, conſilio ſacerdotum Capitolij, ſanguine puerorum balneum præparandum fuiſſe ad curandam Conſtantini lepram. At in primis, quis miretur Conſtantinum lepræ morbo laboraſſe, cum & Conſtantiam eius filiam eadem tabe affectam, eius acta certa, veraq; teſtentur? Sanè quidem vbi morbus iſte erat frequentior in Aegypto, regias perſonas eo etiam tangi conſueuiſſe, auctor eſt Plinius lib. 26. cap. 1. eſt egregius locus, quo etiam affirmatur, eoſdem reges ex humano ſanguine confecto balneo, morbum elephantiacum curare ſolitos eſſe. reddam eius verba; quibus hæc certiora habeantur, ſuntq; hæc ipſa: Aegypti peculiare hoc malum (elephãtię ſcilicet) & cùm in reges incidiſſet, populis funebre. quippe in balneis ſolia temperabantur humano ſanguine ad medicinam eam. hęc Plin. quæ à ſacerdotibus Capitolij accepta, ab iiſdem Conſtantino ſunt perſuaſa. Hęc modò ſatis, vt quę habentur in actis Silueſtri, vel alibi de fuga, atque latebris Silueſtri Papæ in Soracte, de lepra Conſtantini, eiuſq; baptiſmate, nulla ex parte fide careant. Cæterùm quod ſpectat ad confutandum id, quod homo Arianus Euſebius de eiuſdem Conſtantini baptiſmate in fine vitæ accepto ſcripſit, de his pluribus egimus in Annalibus eccleſiaſticis, ex quibus modò hæc pauca deprompſimus occaſione martyrij Timothei, de quo agitur.

c Hippolyti epiſcopi.] De eodẽ hac die Vſuardus, & alij; Beda autem, & Ado die ſequenti. Scribit de Hippolyto Portuenſi ſanctus Hieronymus in lib. de ſcript. eccleſiaſt. in epiſt. 84. ad Magnum, & in prooem. ſuper Matth. vbi eum appellat martyrem. Claruit temporibus Alexandri Imperatoris, vt ſcribit Euſeb. lib. 6. c. 16. Agens de eodem Niceph hiſtor. lib. 5. cap. 15. appellat eum epiſcopum Portuenſem. miramur quòd Hieronymus de eo agens, cuius eccleſiæ epiſcopus fuerit, ſe non potuiſſe ſcire, teſtetur: Gelaſius autem in lib. de duabus naturis contra Eutychen, cùm Hippolytum citat, dicit fuiſſe epiſcopum Metropolitanum Arabiæ, quod verum puto, antequam veneri in Italiam. Qualis autem, & quantæ fuerit eruditionis, ex eo quis poteſt intelligere, quòd in eius ęmulationem Ambroſius Origenem (vt idem ſcribit ſanctus Hieronymus) cohortatus eſt in ſcripturam diuinam commentarios ſcribere, præbens ei ſeptem atque etiam plures notarios, eorumque expenſas, & his librariorum parem numerum, incredibili ſtudio ab eo quotidie opus exigens. De hoc Hippolyto Prudentius in hymno 11. decipi perſpicuum eſt; dum quod eſt alterius Hippolyti Antiocheni presbyteri, olim Nouatiani, huic tribuit: ſed hæc dum de illo egimus ſupra, ſatis diſſeruimus. Rurſus autem illud Petri Damiani de Hippolyto Portuenſi in epiſtola ad Nicolaum ſecundum Romanum Pont. qua hùc etiam Nonnum dictum eſſe teſtatur, illum (inquam) qui quęſtuariam illam Antiochenam ad meliorem frugem reddidit, nullatenus putamus eſſe conſentaneum veritati. Ille etenim Nonnus fuit Edeſſę epiſcopus, vixitque temporibus Theodoſij iunioris Imperatoris, vt ſcribit Nicephor. hiſtor. libro 14. cap. 30. de quo etiam habetur mentio in concilio Chalcedonenſi. at verò de Nonno plura dicturi ſumus inferius die 2. Decembr. Extant acta Hippolyti & ſociorum, in quibus corrigenda ſunt ea, quæ de Claudio dicuntur; nã ſub Alexandro Imperatore eum claruiſſe, iidem, qui ſupra, auctores teſtantur. quod præterea de Vlpio in illis ſcribitur, Vlpianum, pro Vlpio reſtituendũ putamus: is etenim ſub Alexandro præfecturam Vrbanam adminiſtrans, diriſſimas de Chriſtianis ſumpſit

pœnas.

pœnas. mentio etiam habetur de eodem Hippolyto in actis S. Aureę, quæ apud nos habemus man.ſcript. Viget adhuc in Portu Romano memoria ſancti Hippolyti epiſcopi, illicq; cōſpicitur alta fouea aquis plena, in quam proiectus, martyrium conſummauit. His adijcimus, ex eiuſdē Romani Portus ruderibus effoſſum eſſe eiuſdē Hippolyti antiquum marmoreum ſimulachrum ſolio inſidens, in quo circumcirca Gręcis litteris inſcripti ſunt cycli Paſchales annorū ſexdecim: quod inde Romam delatū, poſitum eſt in Vaticana bibliotheca, opera Illuſtr. ac Reuerendiſſ. D. Marcelli Ceruini tunc Cardinalis, inde autem Romani Pontificis. Meminit & Euſebius, cùm recenſet lucubrationes Hippolyti, eiuſdem canonis de ſexdecim annorum tempore lib. 6. cap. 16. & alij. Moris fuiſſe videtur, vt kalendaria, ac Faſti publicę vtilitatis cauſa ederentur & inciſi marmori publicè exponerentur. Quid ſimile ſcribit Sueton. lib. de Grammat. de Verrio, qui prope ſuam ſtatuam in hemicyclo poſitam incidi fecerit Faſtos à ſe ordinatos primus omnium, qui Faſtos in Albo circa Forum poſuerit, ut quando lege agi poſſet, ſciretur; fuit C. Flauius Aedilis. auctor eſt Liui. lib. 9. ad fin. decad. 1. Permanſit diutius eiuſmodi conſuetudo in nonnullis eccleſijs, vt kalendaria eccleſiaſtica in monaſterij parietibus deſcriberentur, cuius antiquitatis monumenta adhuc Romę in aliquibus antiquis monaſterijs viſuntur.

d Symphoriani.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eius acta apud Sur. tomo 4. de eodem plura Gregor. Turon. de glor. cōfeſſ. cùm agit de ſimulachro Berecinthię cap. 77. & hiſt. lib. 2. c. 15. celebrabatur eius ſolemnitas Vigilijs præcedentibus, vt idem ſcribit ibidem lib. 10. cap. 31. cùm agit de ſancto Perpetuo. meminit eiuſdem Venant. Fortun. lib. 7. ad Bode. & in carm. de gaudijs vit. ętern. de eius baſilica idem auctor in vita S. Germani epiſc. Pariſiorum. Petrus item in catal. lib. 7. cap. 93. & alij recentiores. Alius præterea Symphorianus egregius martyr eſt ille, de quo ſcribitur in actis S. Stephani Papæ & martyris. Scripſit de eodem, de quo agimus, elegans epigramma Bonad. lib. 1. monod. 40.

e Antonini.] De quo ijdem qui ſupra Beda, & alij. Plura de eodem in actis S. Euſebij, quæ extant apud Sur. tom. 2. die 15. Auguſti, & Petr. in catál. lib. 7. c. 94.

f Martialis, & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus & alij, itemque in actis prędictis S. Hyppolyti epiſcopi Portuenſis.

g Agathonici, & Zotici.] Agunt de his hac itē die Gręci in Menologio. In honorem ſancti Agathonici martyris Iuſtinianus Imperator erexit inſignem baſilicam Conſtantinopoli, vt ſcribit Procop. lib. 2. de ędif. Iuſtinian. Imp.

h Athanaſij, & ſoc.] Extat horum martyrium breui compendio enarratum in prædicto Græcorum Menologio, vbi de ijſdem agitur hac die.

i Mauri, & ſoc.] De his tabulæ Rhemenſis eccleſiæ, ex quibus etiam Molanus agit hac die in addit. ad Vſuard.

K Fabriciani, & Philiberti.] De his vet. manū. ſcript. & in tabulis eccleſiæ Tolet.

l Guniforti s.] Huius acta recitat Mombrit. tomo 1. ex ſermone quodam incerti auctoris.

23 Duodecimo Kal. Septemb. Luna. D ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

ANTIOCHIAE natalis ſanctorum martyrum Reſtituti, [a] Donati, Valeriani, & Fructuoſæ, cum alijs duodecim, qui præclariſſimo confeſſionis honore coronati ſunt. Ad Oſtia Tyberina ſanctorum martyrum Quiriaci [b] epiſcopi, Maximi presbyteri, Archelai diaconi, & ſociorum, qui ſub Vlpiano præfecto tempore Alexandri paſſi ſunt. Aegææ in Cilicia ſanctorum martyrum Claudij, [c] Aſterij, & Neonis fratrum, qui Chriſtianæ religionis à nouerca accuſati, ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia præſide poſt acerba tormenta cruci affixi, victores cum Chriſto triumpharunt. Paſſę ſunt poſt eos Donuina & Theonilla. Rhemis in Gallia natalis

ſanctorum

ſanctorum Timothei [d] & Apollinaris, qui ibidem conſummato martyrio cœleſtia regna meruerunt. Lugduni ſanctorum martyrum Minerui, [e] & Eleazari cum filijs octo. Item ſancti Luppi [f] martyris, qui ex ſeruili conditione, Chriſti libertate donatus, martyrij quoque corona dignatus eſt. Hieroſolymis ſancti Zacchæi [g] epiſcopi, qui quartus à beato Iacobo Apoſtolo Hieroſolymitanam eccleſiam rexit. Alexandriæ ſancti Theonæ [h] epiſcopi & confeſſoris. Vticæ in Africa beati Victoris [i] epiſcopi. Auguſtoduni ſancti Flauiani [k] epiſcopi. Aruernis ſancti Sidonij [l] epiſcopi, doctrina & ſanctitate conſpicui. Apud Tudertum beati Philippi [m] Florentini, inſtitutoris ordinis Seruorum beatæ Mariæ.

AVGVSTI 23.

a RESTITVTI, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijq́, recētiores.

b Quiriaci epiſc. & ſoc.] Beda de his hac die. Horum res geſtę narrantur in actis ſanctæ Aureę, vbi legitur, hos paſſos eſſe tempore Hippolyti Portuenſis epiſcopi, quem diximus, Alexandro Imp. conſummaſſe martyrium: vnde corrigendi ſunt, qui hos paſſos temporibus Probi Imp. anno Domini 285. tradunt.

c Claudij, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & Petrus in catal. lib. 7. c. 100. extant horum acta germana quidem, & illa ipſa, quæ excepta ſunt à notarijs publicis: recitat eadem Sur. tomo 4. paſſi ſunt vnà cum his Donuina & Theonilla, conſſ. Diocletiano ſecundùm & Ariſtobolo. eſt hic annus à Chriſto ſecundum veriorem ſupputationem 285.

d Timothei, & Apollinaris.] Beda, Vſuardus, & alij de his hac die: pluribus Gregor. Turon. de Glor. martyr. cap. 54. Petrus in catal. lib. 7. cap. 95. & alij. habemus eadem acta man. ſcripta quorum eſt exordium: Sub Nerone Imp. Lampadio præſide. &c.

e Minerui, & ſoc.] Agunt de his etiam Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores hac die.

f Luppi.] De quo hac die agunt etiam Græci in Menologio.

g Zacchęi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Euſeb. in chron. & hiſtor. lib. 4. c. 5. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 6. cap. 25. & Niceph. epiſcop. in chron. cùm agit de epiſcopis Hieroſolymitanis. Hunc autem (niſi ſit mendum in codice) ſanctus Epiphan. Zachariam appellat in panar. hęreſ. 66. cùm agens contra Manichæos, texit catalogum epiſcoporum Hieroſolymitanorum.

h Theonę epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, ac ceteri. Meminit de eo item Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 7. c. vlt. Niceph. Calliſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. epiſcop. in chron. De eccleſia ſub Theonæ inuocatione Alexandriæ poſita meminit S. Epiphan. in panar. hęreſ. 69. mentio de eodem habetur in actis S. Petri Alexandrini epiſcopi.

i Victoris epiſcopi.] Hic ille, qui de perſecutione Vuandalica ſub Genſerico, & Hunnerico ſæuiente tres ſcripſit libros, & iiſdem temporibus vixit: qualis autem, quantusve fuerit, ex iiſdem libris metiri licet. Claruit temporibus Zenonis Auguſti; ſcripſit, vt apparet ex initio lib. 1. anno ſexageſimo, ex quo Vuandali ex Hiſpania in Africam tranſierunt; fuit ille annus (vt teſtatur S. Proſper in chronico) cùm Theodoſius duodecimùm, & Valentinianus iterum renunciati eſſent conſules, anno Domini ſecundum recentiores chronographos 426. ex quibus colligitur, ipſum illos ſcripſiſſe libros anno à Chriſto quadringenteſimo octogeſimoſexto, decimotertio Zenonis Aug. cùm adhuc eadem perſecutio fureret, qua etiam ſublatus eſſe putatur. Vixit eodem tēpore Genſerici regis alius eiuſdem nominis Victor epiſcopus Cartennæ Mauritaniæ, qui aduerſus Arianos librum ſcripſit, quē Genſerico Regi Ariano per ſuos offerendū curauit, aliaq́; nobiliſſimi ingenij reliquit monumenta, ut teſtatur Gennad. de vir. illuſtr. cap. 77.

K Flauiani epiſcopi.] De quo tabulę Auguſtodunenſis eccleſiæ, & vet. man. ſcrip. necnon recentiores hac die.

l Sidonij epiſcopi.] De eius vita & obitu miraculis illuſtrata ſcribit Gregor. Turon. de geſt. Frāc. lib. 5. cap. 20. & ſeq. Gennadius de vir. illuſtr. cap. 92. extant eiuſdem liber epiſtolarum, & alter carminum, ex quibus uiri integritas eluceſcit. de eodem agit Molan. in addit. ad Vſuard. hac die. Vixit temporibus Leonis Imp.

m Philippi.] Huius acta aſſeruantur penes religioſos fratres eius ordinis, quibus tum præclarę illius virtutes, tum etiam egregia miracula enarrantur, omniaq; fide digniſſima.

24 Nono Kal. Septemb. Luna. E j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

VIGILIA [a] ſancti Bartholomæi Apoſtoli. Carthagine ſanctorum trecentorum [b] Martyrum tempore Valeriani & Gallieni: qui inter alia ſupplicia, cum præſes fornacem calcariam accendi iuſſiſſet, & in præſentia eius prunas cum thure exhiberi, atque illis dixiſſet: Eligite è duobus vnum, aut thura ſuper his carbonibus offerte Ioui, aut in calcem demergimini: fide armati, Chriſtum Dei filium confitentes, ictu rapidiſſimo ſe iniecerunt in ignem, & inter vapores calcis in puluerem ſunt redacti: ex quo candidatus ille beatorum exercitus, Maſſa candida meruit appellari. Apud Oſtia Tyberina ſanctæ Aureæ [c] virginis & martyris, quæ ſaxo ad collum ligato in mare demerſa eſt: cuius corpus ad litus eiectum, beatus Nonnus ſepeliuit. In Iſauria ſancti Tationis [d] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide gladio cæſus, martyrij coronam accepit. Eodem die ſancti Eutychij [e] diſcipuli beati Ioannis Euangeliſtæ, qui ob Euangelij prædicationem in multis regionibus carceres, verbera, & ignes perpeſsus, in pace tandem quieuit. Item ſancti Georgij [f] Limniotæ monachi, qui cum impium Leonem Imperatorem reprehendiſset quod ſacras imagines frangeret, Sanctorumq. reliquias combureret, eius iuſſu manibus abſciſſis, & capite incenſo, martyr migrauit ad Dominum. Rhotomagi ſancti Audoeni [g] epiſcopi & confeſſoris. Niuernis ſancti Patricij [h] abbatis.

AVGVSTI 24.

a VIGILIA S. Bartholomęi.] De eadem Beda, & alij pridie huius diei, concil. Oxonienſ. Radulph. Tungr. de obſer. can. c. 19. Duran. lib. 6. c. 7. & alij.

b Trecentorum martyrum.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Deſcribitur nobile martyrium ipſorum à Pontio diacono in actis S. Cypriani, & à Prudentio in peristeph. hym. 13. de S. Cypriano. Dicti ſunt hi Maſſa candida, eo quòd in fornace calcaria martyriũ conſummarint. Habuit S. Auguſtinus de his ſermonem centeſimum duodecimum de diuerſ. cuius meminit Poſsidius in indic. Vticæ autem præcipuè agebatur horum ſolemnitas, atq; ea de cauſa idem S. Auguſtinus ſermone 115. Maſſam candidam Vticéſem dictam eſſe refert. Idem in tract. in pſal. 49. Audite, inquit, martyrum numeroſitatem, ſola in proximo, quę dicitur Maſſa candida plus habet, quàm centum quinquaginta tres martyres. Legimus de Maſſa candida adhuc aliũ ſermonem S. Auguſtini in codice man. ſcrip. S. Marię ad Martyres Romæ, poſitum inter lectiones, quæ legi conſueuerunt in ſolemnitate omniũ Sanctorum. incipit, Dilectiſſimi fratres natalé martyrum celebramus, &c. Quòd autem ad numerũ ſpectat; cùm Pontius dicat fuiſſe trecentos, idemq; proſ-

teantur

teantur omnia Martyrologia'; mendum eſſe putatur apud S. Auguſtinum, dum in dicto tractatu ponitur adeò minor numerus.

c Aureæ.] De ea in prædicto vet. man. ſcri. hac die. Extant apud nos tam ipſius, quàm ſociorum acta man. ſcrip. paſſiq; habetur tempore Alexandri Imperatoris, ſub Vlpiano præfecto. Viget adhuc eius memoria ad Oſtia Tyberina, vbi & ſacræ eius reliquiæ aſſeruantur.

d Tationis.] De quo etiam Græci agunt in Menologio hac die, eiuſq; martyrium referunt.

e Euthychij.] Agunt de eo item Græci vbi ſupra in Menologio, eiuſq; acta deſcribunt.

f Gregorij.] Recitantur eius res geſtæ in pręfato Grecorum Menolo. vbi de eodē hac die agitur.

g Audoeni epiſcopi.] De quo Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Habentur eius acta fideliter ſcripta, & recitata per Surium tom. 4. plura de eodem in vita ſancti Philiberti abb. apud Sur. tomo 5. die 20. Auguſti, & in Aicardo, apud eundem tomo 5. die 15. Septembr. eodem refert Aimo. de geſt. Frā. lib. 4. c. 41. Ado in chron. anno 696. eius obitum refert, Sigeber. autem in chroni. anno 690. qui & de eodem agit ſupra, anno 649. Interfuit concilio Cabilonenſi. ponitur eius ſedis vigeſimus. primus epiſcopus, ſecundum tabu. Democh.

h Patricij abb.] Agit de eodem Vſuardus vet. man. ſcrip. ac cæteri recentiores.

* F Octauo Kal. Septemb. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

SANCTI Bartholomæi [a] Apoſtoli, qui in India Chriſti Euangelium prædicauit, inde in maiorem Armeniam profectus, cum ibi plurimos ad fidem conuertiſſet, viuus à barbaris decoriatus eſt, atq. Aſtiagis Regis iuſſu capitis decollatione martyrium compleuit. Eius ſacrum corpus [b] primo ad Liparam inſulam, deinde Beneuentum, poſtremo Romam ad inſulam Tyberinam tranſlatum, ibi pia fidelium veneratione honoratur. Lutetiæ Pariſiorum ſancti Ludouici [c] confeſſoris, Regis Francorum, vitæ ſanctitate, ac miraculorum gloria illuſtris. Romæ ſanctorum martyrum Euſebij, [d] Pontiani, Vincentij, & Peregrini, qui primo ſub Commodo Imperatore in equuleo leuati, neruis quoque diſtenti, ac deinde fuſtibus cæſi ſunt, flammis circa eorum latera appoſitis: & cum in laude Chriſti fideliſſimè permanerent, plumbatis vſque ad emiſſionem ſpiritus mactati ſunt. Item Romæ ſancti Geneſij [e] martyris, qui primum ſub Gentilitate mimus, cum in theatro, ſpectante Diocletiano Imperatore, myſterijs Chriſtianorum illuderet, à Deo inſpiratus, repente conuerſus ad fidem, & baptizatus eſt: mox Imperatoris iuſſu fuſtibus crudeliſſime cæſus, deinde in equuleo ſuſpenſus, & vngularum diutiſſima laceratione vexatus, lampadibus etiam inflammatus, cum in fide Chriſti perſiſteret, dicens: Non eſt Rex præter Chriſtum, pro quo ſi millies occidar, ipſum mihi de ore, ipſum mihi de corde auferre non poteritis; martyrij palmam capitis obtruncatione promeruit. Italicę in Hiſpania ſancti Geruntij [f] epiſcopi, qui tempore Apoſtolorum, Euangelium in ea prouincia prædicans,

poſt

poſt multos labores in carcere quieuit, Arelate in Gallia beati item Geneſij, [g] qui exceptoris officio fungens, cum impia edicta, quibus Chriſtiani puniri iubebantur, nollet excipere, & proiectis in publicum tabulis ſe Chriſtianum eſſe teſtaretur, comprehenſus, atq; decollatus, martyrij gloriam proprio cruore baptizatus accepit. In Syria ſancti Iuliani [h] martyris. Tarracone ſancti Magini [i] martyris. Conſtantinopoli ſancti Mennæ [k] epiſcopi. Traiecti ſancti Gregorij [l] epiſcopi. Neapoli ſanctæ Patriciæ [m] virginis.

AVGVSTI 25.

a BARTHOLOMÆI Apoſt.] Natalem diem S. Bartholomæi agũt pridie huius diei Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Romæ autem xiij. kal. Septemb. agi conſueuiſſe, teſtãtur vet. man. ſcript. S. Cyriaci, de quibus ſupra. In antiquo man. ſcript. kalendario, quod apud nos habemus, ad viij. kal. Septemb. habet tranſlationem S. Bartholomęi; in Gręcorum autem Menologio, hac die, ſic ſcribitur: Relatio ſanctarum reliquiarũ S. Apoſtoli Bartholomęi. at verò natalem dié eius celebrant tertio idus Iunij: in dicto autem Kalédario agitur ad xv. kal. Iulij. ex his apparet tam Romę, quàm etiam in Orientali Eccleſia hac die agi conſueuiſſe de tranſlatione ſancti Bartholomæi. eſt de his etiam conſtitutio Emmanuelis Imperatoris, quã deſcripſit Theod. Balſa in Nomoc. Photij tit. 7. c. 1. Quòd autem alij pręcedenti die agũt de eadem ſolemnitate: id (ſecũdùm Innocentium in extrauag. de obſer. ieiun. c. conſilium noſtrum) relinquendum eſt cuiuſque regionis conſuetudini. De Bartholomęo apud nonnullos ea inualuit opinio, vt fuerit Syrus genere, ac à rege Ptolomęo originem duxerit, dictusque Bartholomæus, quaſi filius Ptolomæi. ſed perperàm quidem: nam Ptolomęi in Aegypto, non in Syria regnarunt: pręterea Apoſtolos omnes Galilęos fuiſſe, docet diuina ſcriptura, quę ait. Act. Apoſt. c. 1. Viri Galilæi &c. & c. 2. Ecce omnes qui loquuntur, Galilæi ſunt. &c. Theodoretus lib. de legib. Bartholomæũ fuiſſe piſcatorem, affirmat, idq; etiam Metaphraſtes teſtatur: quod quidem verius mihi probatur: nam ſecundùm Paul. 1. ad Corinth. c. 1. Ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus. Ad hæc addimus etiam, Bartholomæum non à Ptolomæo eſſe dictum, ſed ſicut Iudæus erat genere, ab Hebraicis uocib. ſit appellatus, Bar, Tholmai, filius Tholmai. eſt Tholmai nomen proprium Hebraicum, & in diuinis ſcripturis repetitum, vt Num. 15. Ioſue c. 5. Iudic. 1. ſecundo Reg. c. 3. & Paralip. c. 3: Quòd autem pro Bartholmai, dicamus Bartholomęum, mirum videri non debet, cùm & in cęteris Hebraicis vocibus id ipſum contingat, vt eadem Latinè, vel Græcè reddita, non eodem modo pronuncientur. Nec illis libenter acquieſco, qui eundem eſſe putant Bartholomæum cum Nathanaele, ex leuibus quibuſdam coniecturis. Sunt hi Rupertus abb. Cornel. Ianſenius, & alij hos ſecuti. Refragatur enim S. Auguſtini ſententia, dum in tractatu in pſal. 65. & ſuper Ioan. tract. 17. cap. 1. ſcribit Nathanaelem, idcirco à Domino non fuiſſe electum inter Apoſtolos, ꝙ fuerit legis doctor; cuius ſententiæ aſtipulor libentius. De eodem Bartholomæo præter ea, quæ à ſanctis Euãgeliſtis ſcripta habentur, meminit etiam Dionyſius Areopagita in lib. de myſtica theolog. Profectum eſſe ad Indos, illicq; ſecum lato volumine Euãgelij Matthæi, Chriſtum annunciaſſe, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 10. & ante eum Origenes in Geneſ. S. Hieron. de ſcript. eccleſiaſt. in Panteno, Socrat. lib. 1. c. 15. Nicepho. hiſto. lib. 4. c. 32. Fortunatus hoc verſu. Inde triumphantem fert India Bartholomęum.

Lycaonas inſuper ad temperantiam inſtituiſſe, ait Chryſoſtom. de paſſione eius hiſtoriam recitans Grego. Turonen. de glor. mart. cap. 34. Apud Aſiam, inquit, paſſum, agonis ipſius narrat hiſtoria; &c. nec ab his diſſentiunt; qui ſcribunt in Armenia fuiſſe coronatum martyrio, vt Sophronius apud Hieron. de genere mortis diuerſæ ſunt ſententiæ: in commẽtariolo Hippolyti de duodecim Apoſt. legi S. Bartholomæum capite deorſum pendente eſſe crucifixum. teſtatur etiam Ioſephus apud Metaphraſtem fuiſſe cruci affixum, idque Nicephorus profitetur lib. 2. cap. 39. At vero excoriatum fuiſſe, tradunt alij, vt apud Iſidorum (licet Iſidori eum non dixerim librum) de vit. & obit. ſanct. 177. idque præfatio Ambroſiana, id antiqua lectionaria, id denique traditio docet. potuit tamẽ vtrumque contigit. Geſtorum autem eius quædam feruntur Abdiæ nomine; quædam incerto auctore in libro, qui inſcribitur, Paſſiones Apoſtolorum, habentur; alia his ſimilia extant in antiquis codicib. man. ſcri. alia quæ ſcripta à Ioſepho recitat Metaphraſtes; edidit & alia Perionius, in quib. omnib. (ſecundùm Apoſtoli ſententiam) ſic omnia probet lector, vt quod bonum eſt teneat.

b Eius ſacrum corpus.] Quòd autem ad eius venerandas reliquias ſpectat: fuit illis in primis illuſtrata Baras ciuitas in finibus Perſidis, vt ſcribit Theod. lector lib. 2. collectan. Niceph. hiſt. lib. 16. cap. 37. De eius ampliſſimo templo, illic erecto à Iuſtiniano Imper. meminit Procop. lib. 2. ędific. Iuſtinian. Imp. De tranſlatione Liparim facta, cuius hìc habetur mentio, agit Gregor. Turon. de gloria martyr. c. 34. Scripſit olim rei geſtæ hiſtoriam Theodorus Studita, quam Latinitati reddidit Anaſtaſius; conſentit his Molan. in not. ad Vſuardum. legimus eam in bibliotheca Vaticana plut. 4. num. 234. pag. 24. incipit: Maximum quidem certamen. &c. paucis eandem refert hiſtoriam Metaphraſtes ex Ioſepho apud Sur. tomo 4. & alij: Facta eſt autem alia poſtmodum tranſlatio Beneuentum ex prędicta inſula Liparitana anno Domini 832. vt auctor eſt Sigebert. in chron. Leo Oſtienſis lib. 1. c. 26. factam ſcribit anno Domini 840. Rurſus autem ſub Othone ſecundo Imper. Romam delatum eſt corpus eius, vt Otho Friſingenſis lib. 6. c. 25. teſtatur his verbis: Capto Beneuento, beati Apoſtoli Bartholomæi oſſa inde aſportauit, ac Romę in Lycaonia inſula in tumba porphyretica ea collocauit, in terramque ſuam per Tyberim & mare in præfato ſarcophago deportare cogitauit: ſed eo tamen breui vita exempto, pretioſum theſaurum ibidem remanſiſſe. hæc Otho. Factum id eſſe conſtat anno Domini nongenteſimo octogeſimotertio, eiuſdem autem Imperatoris vndecimo, quo & ex hac vita migrauit; id ipſum etiam Albert. Crantz. in Saxon. & alij, qui proſequuti ſunt res Othonis Imp. eadem legi in codice man. ſcrip. Vaticano, vbi regiſtrata ſunt priuilegia Romanę eccleſiæ; hęcque omnia conſtare ex litteris aureo ſigillo munitis, ibidem ſcribitur.

c Ludouici.] Eius præclariſſimas res geſtas ſcripſit Gaufridus, ex quibus ea putantur accepta, quæ extant apud Sur. tom. 4. de eodem Anton. in 3. part. tit. 20. c. 1. §. 12. Iudocus Clictoueus, & alij plures, qui proſequuti ſunt res Francorum, ac nouiſſimè Papirius Maſſon; qui ea, quę à cęteris erant prætermiſſa, ſumma induſtria collegit. Migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo ducenteſimo ſeptuageſimo. Bonifacius octauus Roman. Pont. retulit eum inter ſanctos, hic eius nominis numeratur nonus, & non quintus, vt alicubi typographi errore poſitus reperitur, Regum verò Francorum quadrageſimustertius ponitur.

d Euſebij, & ſoc.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Recitantur horum acta apud Sur. tom. 7. & nos habemus man. ſcrip. quę incipiunt: Regnante impijſſimo Commodo. &c. Item de ijſdem Vincent. in ſpec. lib. 10. c. 119. Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 7. c. 111. & alij recentiores.

e Geneſij.] De eodem ijdem qui ſupra Beda, & alij. Eius acta ex man. ſcrip. refert Sur. tomo 4. Confundunt hunc cum Geneſio Arelatenſi, Mombritius, & Petrus in catal. eius acta manu. ſcript. habemus, quæ incipiunt: Sanctus Geneſius martyr. &c. erat olim Romæ illuſtris Memoria huius Geneſij, quam Gregorius Papa tertius inſtaurauit, atque muneribus exornauit, ut conſtat ex lib. de Rom. Pontific. in eodem Gregorio tertio.

f Geruntij epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores. Huius acta deſcribuntur ſacro hymno, quem legimus in antiquo breuiario Toletano: quę miramur præteriſſe eos, qui res Hiſpanicas nouiſſimè ſunt proſecuti, & ieiunè ad modum de eo ſcripſere.

g Geneſij Arelat.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta feruntur ſcripta à S. Paulino epiſcopo Nolano; quę deſcripſit Sur. tomo 4. recenſetur ibidem editum ab eo miraculum, conſcriptum à beato Hilario epiſcopo Arelatenſi, necnon & homilia falsò aſcripta Euſebio Emyſſeno. Meminit de eodem Prudentius hymno 4. cùm ait:

Teque præpollens Arelas habebit
Sancte Geneſi. Et Venantius Fortunatus his verſibus.
Porrigit ipſa decens Arelas pia dona Geneſi.
Aſtris Cæſareo concomitante ſuo. In breuiario Toletano legitur vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem Geneſij acta egregiè canuntur. De eodem prætereà agit Greg. Turonen. de gloria martyr. cap. 66.

h Iuliani.] De quo etiam dicta vet. man. ſcrip. aſtipulanturque alij recentiores.

i Magini.] Agitur de eodem hac die in Flore ſanct. Hiſpan. ex tabul. eccleſię Tarraconen.

k Mennæ epiſcopi.] De quo hac item die Græci in Menologio. Agitur de eo in libro de Rom. Pont. in Agapito Papa, itemque in epiſtola monachorum Palæſtinæ ad Iuſtinian. Imper. recitata in Quinta ſynodo act. 1. in cuius ſequentibus actionibus frequens de eodem Menna habetur mentio, ſicut & in conſtitutionibus eiuſdem Iuſtiniani Imper. in Authenticis, & Nouellis. Scribit plura de eo Euagrius lib. 4. cap. 35. 36. & 37. Niceph. lib. 17. cap. 25. & 26. Succeſſit hic Anthimo ut prędicta ſynodica acta teſtantur. Errat autem Euagrius, qui Epiphanio Mennam ſubſtitutum dicit, & Epiphanium Anthimo: nam præceſſit Epiphanius, cui Anthimus, & ei Menna eſt ſubrogatus. ita etiam Niceph. in chron. & alij. Celebrat egregias laudes Mennæ Agapitus Papa ſcribens ad Petrum epiſcopum Hieroſolymitanum, recitatur ea epiſtola in prima actione Quintæ ſynodi. Hic, etſi ad tempus adhæſit Theodoro epiſcopo Cæſareæ Cappadociæ, ob quam cauſam à Vigilio Romano Pontifice ſacris eſt interdictus, vt eiuſdem Vigilij litteræ indicant, quę extant in tomo 2. conc. in Vigilio: tamen tam ipſum, quàm

etiam

etiam Theodorum, cùm vterque Vigilio ſatisfe-ciſſet, & fidei catholicę profeſſionem eidem tradidiſſet, receptos eſſe ad Apoſtolicam communionem, declarat conſtitutum eiuſdem Vigilij Papę, quod ex bibliotheca Vaticana deprompitum intexuimus Annalibus eccleſiaſticis: Niceph. etiam lib. 17. c. 26. de Menna à Vigilio communioni reſtituto meminit. Porrò multa Mennę nomine ad Vigilium Papam ab hæreticis fuiſſe conficta, Sexta ſynodus declarauit act. 3. 12. & 14.

l Gregorij epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas ſanctus Ludgerus epiſcopus Monaſterienſis, quas Sur. retulit in tom. 2. die 26. Martij. ad hunc olim preſbyterum extat epiſtola S. Lulli epiſcopi Moguntini; fuit hic, ſicut ille, diſcipulus S. Bonifacij, & ex monacho factus eſt epiſcopus Traiectenſis, seditque annos 32. exceſſit ex humanis anno Domini 784. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanct. Belg. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 284. & lib. 4. cap. 188. & alij.

m Patriciæ.] Claruit temporibus Conſtantini Imperatoris, quando vnà cum nutrice & famulabus Conſtantinopoli in Italiam veniens, veneratura limina Apoſtolorum, Neapoli in Campania diem claudens extremum, multis miraculis eius eſt ſanctitas declarata. Eſt celebris memoria Neapoli huius virginis.

26 Septimo Kal. Septemb. Luna. G xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMAE ſancti Zephyrini [a] Papæ & martyris. Ibidem ſanctorum martyrum Irenæi, [b] & Abundij, qui in perſecutione Valeriani, eo quòd corpus beatæ Concordiæ in cloacam proiectum leuauerant, in eandem cloacam demerſi fuerunt: quorum corpora à Iuſtino presbytero inde extracta, in crypta iuxta beatum Laurentium ſepulta ſunt. Apud Albintimelium Liguriæ ciuitatem ſancti Secundi [c] martyris, viri ſpectabilis, & ducis ex legione Thebæorum. Bergomi in Gallia Ciſalpina ſancti Alexandri [d] martyris, qui & ipſe vnus ex eadem legione, cum nomen Domini Ieſu Chriſti conſtantiſſime fateretur, martyrium capitis abſciſſione compleuit. Nicomediæ paſſio ſancti Hadriani, [e] filij Probi Cæſaris, qui Licinio perſecutionem in Chriſtianos commotam exprobrans, ab eodem iuſſus eſt occidi: cuius corpus Domitius Byzantij epiſcopus eius patruus Argyropoli ſepeliuit. In Hiſpania ſancti Victoris [f] martyris, qui à Mauris pro Chriſti fide occiſus, martyrij corona donatus eſt. Capuæ ſancti Rufini [g] epiſcopi & confeſſoris. Piſtorii ſancti Felicis [h] presbyteri & confeſſoris.

AVGVSTI 26.

a ZEPHERINI Papæ.] De quo hic Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione agit Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 5. c. 27. & lib. 6. c. 15. Optat. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. Calliſt. lib. 4. cap. 10. & Niceph. epiſc. in chron.

b Irenęi, & Abundij.] De iiſdem Beda, ac cęteri, qui ſupra; omneſque ex rebus geſtis S. Laurentij, in quibus horum martyrij acta deſcribuntur. Quòd tam S. Concordię, quàm horum martyrũ

corpora in cloacam fuerint proiecta, tum hic in Martyrologio, tum etiam in prædictis actis nuper citatis habentur; quod & factum in alijs compluribus martyribus Romæ paſſis reperitur. quales fuerint Romæ cloacæ, conſule in primis quę admiratione digna ſcribit Plinius lib. 36. c. 15. Caſſiod. Variar. lib. 3. epiſt. 30. qui de his mira ſcribit ad Argolicum Vrbis pręfectum, dum ait: Tantum viſentibus conferunt ſtuporem, vt aliarum ciuitatũ poſſint miracula ſuperare. Videas illic fluuios, quaſi montibus concauis clauſos per ingentia ſtagna decurrere. Videas ſtructis nauibus per aquas rapidus non minima ſolicitudine nauigari ne præcipitato torrenti marina poſſint naufragia ſuſtinere. hęc Caſſiodorus. reliquit exemplum de nauigatione cloacarum M. Agrippa, qui cùm eas expurgaſſet, per eaſdem ſubuectus eſt in Tyberim, vt auctor eſt Dio Caſſ. lib. 49. prope finem. hęc de Vrbis cloacis, ſepulchris ſanctorum martyrum, quorum ſæpe corpora in eas proiecta reperiuntur, ut etiam factum conſtat de corpore S. Sebaſtiani clariſſimi martyris, quod (vt eius acta teſtatur) in cloacam Maximam proiectum fuit.

c Secundi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius acta apud Mõbr. tomo. 2. Vit. ſanct. & Petrum in catal. breuius lib. 7. c. 117. Albintimelij Liguriæ prouinciæ ciuitatis hic paſſus dicitur, quę diuerſis modis dicta reperitur, aliquando Vintimelium, vel Victimilliũ vt Beda, & Vſuardus, Vindimilliũ vt Antoninus, ab alijs Albinimilium, itemq; Intemelium vt Cælius apud Cicer. epiſt. fam. lib. 8. ſic & Plin. lib. 3. c. 5. qui dictum fuiſſe ait Albium Intemelium, vnde cõpoſitè Albintimelium, vt hic ponitur. eſt Liguriæ prouincię ciuitas vulgò dicta, Vintimiglia.

d Alexandri.] De eodem hac diè Beda, ſed mẽdosè legitur, Pergami, loco Bergomi, Vſuardus & Ado pluribus de eo agunt. extant eius acta, quæ habet Mombrit. tom. 1.

e Hadriani.] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. eiuſdemque paſſionis agonem deſcribunt, prout etiam hic narratur. De genere Probi Imp. vide Nicephori epiſcopi chron. de epiſcopis Conſtantinopolitanis in Domitio.

f Victoris.] De eius martyrio vide apud Sur. tomo 7. Vaſæi in chron. Hiſpan. an. 950. & Molan. in addit. ad Vſuard ex tabul. Burgenſ. eccleſiæ.

g Rufini epiſc.] De quo tab. eccleſ. Capuanæ, in cuius breuiario agitur etiam de eius corporis inuentione tempore Sergij Papæ.

h Felicis.] Cuius res geſtas legimus in manuſcrip. codic. ab eadem eccleſia Romam miſſo.

xxviij. B Sexto Kal. Septemb. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

CAPVAE in Campania natalis ſancti Rufi [a] epiſcopi & martyris, qui cum eſſet patriciæ [b] dignitatis, a beato Apollinare ſancti Petri diſcipulo cum vniuerſa familia baptizatus eſt. Ibidem ſanctorum martyrum Rufi [c] & Carpophori, qui ſub Diocletiano & Maximiano paſſi ſunt. Tomis in Ponto ſanctorum martyrum Marcellini [d] tribuni, & vxoris eius Manneæ, & filiorum Ioannis, Serapionis, & Petri. In Sicilia ſanctæ Euthaliæ [e] virginis, quæ cum eſſet Chriſtiana, a fratre ſuo Sermiliano gladio cæſa migrauit ad ſponſum. Eodem die paſſio ſanctæ Anthuſæ [f] iunioris, quæ ob Chriſti fidẽ in puteum merſa, martyrium ſumpſit. Bergomi ſancti Narni, [g] qui a beato Barnaba baptizatus, primus ab eo eiuſdem ciuitatis epiſcopus eſt ordinatus. Arelate ſancti Cæſarij [h] epiſcopi, miræ ſanctitatis & pietatis viri. Auguſtoduni ſancti Syagrij [i] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Ioannis [k] epiſcopi. Ilerdæ in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Licerij [l] epiſcopi. In Thebaide ſancti Pœmonis [m] anachoretæ.

a RVFI epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores. Agitur de eo in actis ſancti Apollinaris, quę recitat Sur. tom. 4. die 23. Iulij, vnde & cęteri acceperunt. vt Petrus in catal. lib. 7. c. 119. Hier. Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. & alij.

b Patricię dignitatis.] Etſi de Patricia dignitate complures viros eruditos ſcripſiſſe repererim: nullum tamen adhuc, mea quidem ſententia, nactus ſum; qui rem adeò fœliciter ſit proſecutus, vt nullam prorſus reliquerint ea de re dubitandi occaſionem. Dicam paucis (quantùm fert ratio inſtituti) qualis olim apud Gentiles Romanos, qualisve penes Chriſtianos fuerit Patricia dignitas. Conſtat in primis, auctore Liuio lib. 1. ab Vrbe condita à Romulo creatos eſſe centum Senatores, eoſdemque honoris cauſa Patres appellatos, illorumque progeniem eſſe Patricios nuncupatos; quos & dictos eſſe ingenuos, ex Cincio docet Feſtus. hæc de antiquis Patricijs non tantùm Liuius, ſed & alij, vt Dionyſius, Plutarchus, Dio, Velleius Paterc. ac cæteri priſci auctores ſcripſere. Erant hi Patricij originarij dicti, qui à prædictis ducebant originem; ijdemq; apud Liuium dicti reperiuntur Patricij maiorum gentium. Rurſus autem alij erant Patricij, qui dicebantur minorum gentium; ijdemque allecti ſunt appellati: erãt hi, qui ex plebe in Senatum & ex Senatu tranſibant ad Patriciam dignitatem. de his Sueton. in Octauio cap. 2. Ea gens, inquit, à Tarquinio Priſco rege inter minores gentes allecta in Senatũ, mox à Seruio Tullio inter Patricias transducta. hæc Sueton. idem in C. Iulio. c. 41. ait: Senatum ſuppleuit, & Patricios allegit. &c. Sicque eueniebat in primis, vt non omnes Patricij eſſent Senatores; nam filij Patriciorum, ijdem Patricij dicti erant, tunc autem & Senatores, quando, inter Patres adſcripti, ijdem dicebantur Patres conſcripti. vnde & Suet. in Octauio c. 10. Quanquam Patricius, nondum Senator. &c. Rurſus autem contigebat, vt nonnulli licet eſſent Senatores, nondum tamẽ eſſent Patricij, vt vidimus ex prædicto loco citato Suet. in Octau. c. 2. quod & Tacitus etiam his verbis ſignificat: Iiſdem diebus in numerum Patriciorum aſciuit Cæſar vetuſtiſſimum quemque ex Senatu, aut quibus clari parentes fuerant. hęc Tacit. Porrò non tantùm Patricius ordo, ſed & Patricius magiſtratus in antiquorum ſcriptorum commentarijs reperitur, cum ſcilicet Patricij in ſacerdotium aſciſcerentur; ad quos potiſſimum ſacrarum rerum cura pertinebat; horum etenim præcipua ſacerdotia & Pontificatus erant. In hanc ſententiam Cicer. orat. pro dom. ſua hęc ait: Itaq; populus Romanus breui tempore neque Regem ſacrorum, neque Flamines, neque Salios habebit, nec ex parte dimidia reliquos ſacerdotes, neque auctores centuriatorum, neque curiatorum comitiorum, auſpicia quoque populi Romani, ſi magiſtratus Patricij creati non ſint, intereant neceſſe eſt. &c. hęc Cicero occaſione Clodij, qui è Patricijs ad Plebem tranſierat. rurſus idem ad Brutum epiſt. 5. Dum (inquit) erit Patricius magiſtratus auſpicia ad Patres redire non poſſunt. De eodem Patricio magiſtratu Liuius ſæpe, qui in oratione P. Decij aduerſus Patres, & in concione Claudij aduerſus Plebeios pluribus docet magiſtratũ Patricium auſpicia curare ſolitum. quàm porrò ampla eſſet huius muneris poteſtas in coeundis comitijs, creandis magiſtratibus, atq; etiam ſi opus fuiſſet, dimouendis etiam conſulibus à conſulatu, pluribus docet Cicer. de diuinat. & de legibus. Ceſſante autem ſuperſtitione Gentilium, licet extinctus ſimul fuerit Patricius magiſtratus, cùm ipſorum ſacerdotia, ſimulque auſpicia fuerint antiquata; remanſit tamen ipſa dignitas Patriciatus, quę ex Patricio magiſtratu illud retinuit, ut ſicut in eo Pontificalis dignitas erat perpetua, nec niſi obitu deſineret; ita ſub Chriſtianis Imperatoribus Patriciatus dignitas perennis eſſet. id egregiè expreſſum habes apud Caſſiod. Variar. lib. 6. form. 2. qui de eadem ampliſſima dignitate clariſſimis tantùm viris conferri ſolita agit lib. 8. epiſt. 9. 10. & 11. De eadem Zeno Imper. l. 3. de conſul. Cod. lib. 12. hęc ſcribit: Nemini ad ſublimen Patriciatus honorem, qui cæteris omnibus anteponitur, aſcendere liceat; niſi prius aut conſulatus honore potiatur, aut pręfectura Prętorij Orientis, vel Illyrici, vel Vrbis adminiſtratione, aut Magiſtri militum, aut Magiſtri officiorum. &c. adeò itaque erat Patriciatus excellens dignitas, vt non tam ea conſulatu, quàm conſulatus Patricia illuſtraretur dignitate, vt eleganter habes expreſſum à Iuſtiniano Imper. l. 1. Cod. de conſ. adeò quòd nec iã (vt olim) Patricii dicerentur à Patribus qui & Senatores erant, ſe quòd Patres dicerentur Imperatoris, vt idem Iuſtinianus teſtatur l. 5. ll. Cod. Horum inſignia (quantùm ex nuper citatis Caſſiodori locis colligere licet) erant chlamis, cingulum, calcei picti, & ſella ſublimis. Horum etiam auctoritate, legationes mitti conſueuiſſe, auctor eſt Suidas. hallucinantur omnino, qui eiuſmodi dignitatem ab Imperatoribus conferri conſueuiſſe primarum ſedium epiſcopis, ex prædicta à Caſſiodoro recitata formula Patriciatus, ſunt ſomniati. ſed de his ſatis occaſione Rufi martyris, hominis Patricię dignitatis.

c Rufi, & Carponii.] De ijſdem tab. eccleſ. Capuanę, in cuius breuiario acta ipſorum leguntur, ſed aliqua leui cenſura purganda, vt quæ illic de Sybilla ſunt addita; nam quibus temporibus Sybillæ vixerint, Varrò, & alij plures docent.

d Marcellini, & ſoc.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, aſtipulanturq; vet. man. ſcript.

e Euthalię.] De eadem hac die Græci in dicto Menologio, ubi etiam deſcribitur eius martyriũ.

f Anthuſæ.] Hęc iunior Anthuſa dicta eſt reſpectu ſenioris, quæ paſſa eſt in perſecutione Valeriani, de qua ſupra xj. Kal. Septembr. Agũt de eadem hac die Græci in Menologio.

g Narni.] De quo tabulæ eccleſię Bergomenſis, ex quibus etiam Galeſinus hac die.

h Cæſarij epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Scribit de eo Gennad. de vir. illuſtr. cap. 86. licet Suffridus in annotationibus ad Gennad. fidem habens Tritthemio, & ille Vincentio, exiſtimet ea quę in Gennadio leguntur de Cęſario, ab aliquo alio eſſe addita, eo quòd Tritthemius de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. & de ſcript. eccleſ. Cæſarium claruiſſe dicat anno Domini 690. adherens Vincentio, quem citat; qui ait, illum floruiſſe anno Domini 700. Hæc autem quàm ſint à veritate remota, perfacilè erit oſtendere, cùm plures reperiantur ſcriptores, qui illius temporibus vixerint, atq; de eo ſcripſerint; multaque inſuper extent ſacra concilia, quibus ipſe pręſens ſubſcripſit. Vixit temporibus Iuſtini & ſucceſſorum Impp. Venantius Fortunatus lib. 7. carm. ad Bodeg. ducem, & de gaudijs vitę æternæ meminit de Cæſario epiſcopo Arelatenſi, itemque de eodem lib. 5. in carmine ad Martinum, ad ciues Turonicos lib. 8. de ſe ipſo, & in carm. de virginitate. At verò res geſtæ eiuſdẽ Cæſarij, quas Cyprianus eius diſcipulus fideliſſimè ſcripſit, recitatque Sur. tomo 4. eius tempora ſatis ſignificant: vixiſſe eum ſcilicet temporibus Symmachi Papę, ad quem Romam venit. ex his certa, firmaque redduntur, quæ ſcribit Gennadius, eum ſcilicet claruiſſe temporibus Anaſtaſij Imp. cuius tempore ſedit Symmachus Papa. Reperitur idem Cęſarius interfuiſſe concilio Arelatenſi tertio, & quarto quod deſideratur, cuius mentio habetur in concil. Meld. cap. 73. itemque conc. Vaſenſi, & Carpentoratenſi, in quibus omnibus primo loco vt Metropolitanus ſubſcriptus reperitur, ſicut & Agathenſi, quod celebratum eſt ſedis illius temporibus, nimirum ſub conſulatu Meſſalæ, anno Domini 506. Ex his uideat quo iure Tritthemius hunc ſibi vendicet inter monachos ordinis ſancti Benedicti, cùm ante ipſum S. Benedictum vixerit; qui (vt ipſe teſtatur) anno 520. in Caſino monte cœpit ordinis ſui fundamenta iacere. Fuit autem Cęſarius profeſſor cœnobij inſulæ Lerini ſub Porcario abbate, vt prędicta acta teſtantur; id etiam profitetur ipſe homilia 20. vbi multa locutus de laudibus illius cœnobij, addit: Ego, inquit, peculiaris alumnus veſter. &c. Longè ante tempora ſancti Benedicti monaſticam obſeruantiam in eadem inſula viguiſſe, exploratum certumque habetur. Cùm autem idem Tritthem. citet eiuſdem Cęſarij ſermonem tertium, quo ſe profitetur S. Benedicti eſſe diſcipulum, nihil huiuſmodi in ſermonibus Cæſarij recens editis potui inuenire; quod ſi in aliquo tamen codice id reperitur, alterius potius auctoris exiſtimandus eſt ſermo. Extat egregia epiſtola Ennodij Ticinenſis ad eundem Cæſarium ſcripta, de legatione, qua functus eſt ad regẽ Gothorum; eaque eximias Cęſarij virtutes commendat ac prædicat. incipit: Quod ſæpe conceperam. &c. Non prętermittimus hic meminiſſe eiuſdem Cęſarij ſororis, dictæ ſanctæ Cæſariæ virginis ac matris multarum virginũ, quę & ipſa egregia claruit ſanctitate. de eadem idem Cyprianus in dictis actis ſancti Cæſarij, & Fortunatus etiam lib. 8. in carm. de virginitate de eadem agit his verſibus, dum recenſet eam inter illuſtres ſanctitate virgines.

Has inter comites coniuncta Cęſaria fulget,
Temporibus noſtris, Arelatẽſe decus. Et inferius.
Dulce decus, vbi ſit veneranda Cæſaria pręſens,
Præſule Cæſario non caritura tuo. De eadem S. Cæſaria agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 9. cap. 40. & 42. ibi de regulis eius, ſub quibus S. Radegũdis regina, & aliæ monaſticam uitam exercuerũt, conſcriptis à prædicto S. Cæſario, de quo agimus. Fuit eiuſdem nominis Cæſarius monachus ſcriptor vitę S. Engelberti, quæ extat apud Sur. tomo 6. die 7. Nouembris, qui etiam illa ſcripſiſſe putatur, quę in Speculo exemplorum diſtinct. 6. recitantur, vixitque circa anno Domini 1250.

i Syagrij epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. ſcribit de eo Gregorius Turonenſ. lib. 9. de geſt. Franc. c. 23. in fin. Ado Vien. in chron. anno Domini 575. appellatque eum, virum ſummę ſanctitatis, eundemque teſtatur interfuiſſe primo concilio Matiſconenſi. peruenit etiam ad tempora S. Gregorij Papę, cuius ad eundem extant plures epiſtolæ in regiſtr. lib. 5. epiſt. 57. & lib. 6. epiſt. 110. 112. 117. 118. & 119. Ipſe autem Romam venit, ſubſcripſitque priuilegio conceſſo eccleſiæ S. Medardi, indict. vndecima anno Domini 593. quibus etiam temporibus obijt, vt apparet ex libro 11. epiſtola 10. eiuſdem regiſtri. De eo etiam Fortunatus in vita ſancti Germani epiſcopi Pariſiorum cap. 65. illicque de eius ordinatione agitur.

K Ioannis epiſcopi.] De quo tabulę eccleſiæ Papienſis.

l Licerij epiſcopi.] Agitur de eo in eccleſia Ilerdenſi; ex cuius monumentis etiam mentio habetur in Flor. ſanct. Hiſp.

m Poemonis.] De eo hac item die Græci in Menologio, plura autem in Vitas patrum.

28 Quinto Kal. Septemb. Luna. B xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4

HIPPONE Regio in Africa natalis ſancti Auguſtini [a] epiſcopi,& Eccleſiæ doctoris eximij: qui beati Ambroſij epiſcopi opera ad catholicam fidem conuerſus, & baptizatus, eam aduerſus Manichæos,aliosque hæreticos acerrimus propugnator defendit: multisque alijs pro Eccleſia Dei perfunctus laboribus, ad præmia migrauit in cœlum:cuius reliquiæ [b] primo de ſua ciuitate propter barbaros in Sardiniam delatæ,& poſtea a Luitprando Rege Longobardorum Ticinum tranſlatæ, ibi honorifice conditę ſunt. Romæ natalis ſancti Hermetis [c] viri illuſtris,qui(vt in actis beati Alexandri Papæ legitur) primo carcerali cuſtodiæ mancipatus, deinde cum alijs plurimis gladio cædente martyrium compleuit ſub Aureliano iudice. Briuate apud Aruernos paſſio ſancti Iuliani [d] martyris,qui cum eſſet beati Ferreoli tribuni comes,& in habitu militari occulte Chriſto ſeruiret, in perſecutione Diocletiani à militibus tentus, deſecto gutture morte horribili necatus eſt. Conſtantiæ in Gallia ſancti Pelagij [e] martyris,qui ſub Numeriano Imperatore & Euilaſio iudice martyrij coronam accepit. Salerni ſanctorum martyrum Fortunati, [f] Caij,& Anthes, ſub Diocletiano Imperatore & Leontio proconſule decollatorum. Conſtantinopoli ſancti Alexandri [g] epiſcopi, glorioſi ſenis, cuius orationis virtute Arius diuino iudicio damnatus crepuit medius,& effuſa ſunt viſcera eius. Apud Santonas ſancti Viuiani [h] epiſcopi. Item ſancti Moyſis [i] Aethiopis, qui ex inſigni latrone inſignis anachoreta,multos latrones conuertit,& ſecum duxit ad monaſterium.

A V G V S T I 28.

a AVGVSTINI epiſcopi.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De anno, ac die eius obitus, ſcribit Marcellin. in chron. Res geſtas ſuas à teneris annis vſque ad ſuſceptum ſacrum baptiſma; atque receſſum ex Italia, ipſe pluribus proſecutus eſt in libris confeſſ. cętera autem Poſſidius epiſcopus Calamenſis. his etiam locupletiora collegimus ex epiſtolis, cęterisque ipſius ſcriptis, alijsq; probatis auctoribus, & per annos ſingulos intexuimus in Annal. eccleſiaſt. Migrauit ex hac vita, Theodoſio xiij. & Valentiniano iij. conſſ. dum uocaretur ad cōcilium œcumenicum Epheſinum Theodoſij Imp. legatione, eſt is annus à Chriſto Domino quadringenteſimus trigeſimus.

b. Cuius reliquiæ.] Eiuſmodi trāſlatio primum facta in Sardiniam inſulam, contigiſſe putatur, quando Tranſamundus Arianus rex Vuandalorū omnes epiſcopos Africanos catholicos relegauit in Sardiniam temporibus Gelaſij Papæ, Paullo conſule, anno Domini 496. in quam quidem rem

inſudauit induſtria ſancti Fulgentij epiſcopi Ruſpenſis: baculus inſuper & mitra illuc allata, hactenus in Sardinia aſſeruantur. aſtipulatur his etiam Franc. Fara de rebus Sardois. De tranſlatione autem Ticinum facta, cuius etiam hic mentio habetur, agit Beda, Ado, & alij hac die. Paul. diac. de geſt. Longob. lib. 6. cap. 14. Beda de ſex ætat. in fin. Ado Viennen. in chron. ann. 718. Otho Friſing. eodem anno, Sigebert. anno 721. Marian. Scot. ann. 734. Sigeberto autem aſſentitur Sigon. de reg. Italiæ. Sed de his actum eſt ſuperius, die 28. Februarij, quando eiuſmodi tranſlationis ſolemnitas agitur. vide quæ de ea re ſupra notauimus ea die.

c Hermetis.] De quo hac die Beda, & alij; Ado autem vberius recitat eius acta ex rebus geſtis S. Alexandri Papæ, quæ refert Sur. tomo 3. Errat Ado, dum paſſum ſcribit ſub Aureliano Imp. Nã Aurelianus ille iudex erat, & non Imperator, vt prędicta acta ſignificant; à temporibus enim Alexandri Papę vſque ad Aurelianum Auguſtũ pluſquam centum ſexaginta annorum intercedit ſpatium temporis. paſſus eſt itaq; Hadriano Imper. ſub Aureliano iudice, vt eadem acta teſtantur. Pelagius Papa ſecundus illuſtrauit cœmeterium S. Hermetis. Erat celebris eius memoria apud Antium, cuius habetur mentio in actis ſancti Bonifacij Papę tom. 1. concil.

d Iuliani.] De quo item Beda, Vſuardus, Ado, atque recentiores. Hac die eius celebritatem eſſe celebrandam, habes à Greg. Turon. lib. 1. de glor. martyr. cap. 29. qui ipſe integrum librum ſcripſit de eius agone atque miraculis; recenſet eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 4. Sidonius Apollin. agit de eodem epiſt. 1. lib. 7. Venant. Fortun. in carm. de gaudio vitæ ęternę, & ad Bodegis. lib. 7. & alij, qui ex prædictis acceperunt.

e Pelagij.] Agit de eodem hac die Beda, Vuandelbert. Petrus in catal. lib. 7. c. 110. & alij recentiores.

f Fortunati, & ſociorum.] De his tabulæ eccleſiæ Salernitanę, breuiarium, & alia eiuſdem eccleſiæ antiqua monumenta. Horum tranſlatio celebratur idibus Maij. ipſorum corpora aſſeruantur in ęccleſia cathedrali in inferiori crypta: in ſuperiori autem ſub altari maiori poſitum eſt corpus S. Felicis presbyteri & martyris, cuius anniuerſaria celebritas illic agitur 21. Februarij.

g Alexandri epiſcopi.] De quo hac die Beda, ac cęteri Latinorum; Græci autem in Menologio tertio kal. Septembris. S. Athanaſius de ipſo ſcripſit ad Serapionem col. 450. Gregor. Nazianz. in orat. de cathedra Conſtantinopolitana non affectata, his verbis: Egregij illius Alexandri diſcipuli eſtis, magni Trinitatis propugnatoris, qui rebus, & verbis impium errorem depulit & profligauit. Neque enim memoria vobis excedat Apoſtolica illa oratio, quę impietatis auctorem & antiſtitem ſuſtulit, idque in locis impuriſſima lingua dignis; nimirum vt contumelia contumeliam vlciſceretur &c. hæc Greg. tribuens huius precibus interitum Arij. De eodem item Rufin. hiſt. lib. 1. c. 12. Theodoret. lib. 1. cap. 14. & in Theophilo in Iacobo Niſibita c. 1. Socrat. lib. 1. c. 25. & lib. 2. c. 3. & 4. Sozom. lib. 1. c. 17. lib. 2. cap. 29. & lib. 3. cap. 3. Niceph. hiſt. lib. 8. cap. 15. Niceph. epiſc. in chron. & in ea oratione, quæ à Metaphraſte recitatur, de patribus Nicęni concil. habetur apud Lipom. tomo 6.

h Viuiani, aliàs Bibiani.] De diuerſitate harum vocum vide inferius notata in S. Bibiana. Agit de hoc ſancto Vſuardus, & Ado, hac die. Agit de eo Gregor. Turon. de gloria confeſ. cap. 58. De baſilica autem S. Bibiani Venant. Fortunatus carmen ſcripſit, cuius eſt exordium.

Digna ſacerdotis Bibiani templa coruſcant,
Quę, ſi iuſta petis, dat pia vota fides.

Eiuſdem acta extare, ſcribit Greg. Turon. vbi ſupra. Succeſſit hic Ambroſio eius ſedis epiſcopo, ad quem extat epiſtola ſexta Sidonij Apollin. lib. 9. Poniturq; quintus ordine epiſcopus Santonenſis in tab. Demochar. Extat de eodem epigramma Bonad. Santon. lib. 3. monod. 22.

i Moyſis.] De quo etiam hac die agunt Græci in eorum Menolog. paucisq; referunt eius acta, vberius in Vitas patrum, & Nicephor. hiſt. lib. 11. cap. 36. Diuerſus hic ab illo Moyſe anachoreta de quo Sozom. lib. 6. c. 38.

xvij. C Quarto Kal. Septemb. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

DECOLLATIO [a] ſanƈti Ioannis Baptiſtæ, quem Herodes circa feſtum Paſchæ decollari præcepit: quæ tamen hoc die ſolemniter colitur, quando [b] eius venerandum caput ſecundo inuentum fuit: quod poſtea Romam tranſlatum, in eccleſia ſanƈti Silueſtri ad Campum Martium ſumma populi deuotione aſſeruatur. Romæ in monte Auentino natalis ſanƈtæ Sabinæ [c] martyris, quæ ſub Hadriano Imperatore gladio percuſſa, martyrij palmam adepta eſt. Item Romæ ſanƈtæ Candidæ [d] virginis & martyris, cuius corpus Paſchalis primus Papa in eccleſiam ſanƈtæ Praxedis tranſtulit. Antiochiæ in Syria natalis ſanƈtorum martyrum Nicææ [e] & Pauli. Conſtantinopoli ſanƈtorum martyrum Hypatij [f] epiſcopi Aſiani, & Andreæ presbyteri, qui ob cultum ſanƈtarum imaginum ſub Leone Iſaurico barba pice illita atq; incenſa, & cute capitis extraƈta iugulati ſunt. Peruſiæ ſanƈti Euthymij [g] Romani, qui Diocletiani perſecutionem fugiens, ibi cum vxore & Creſcẽtio filio quieuit in Domino. Metis ſanƈti Adelphi [h] epiſcopi & confeſſoris. Lutetiæ Pariſiorum depoſitio ſanƈti Mederici [i] presbyteri. In Anglia ſanƈti Sebbi [k] Regis. Apud Smyrnam natalis ſanƈtæ Baſillæ. [l] In pago Tricaſſino ſanƈtę Sabinæ [m] virginis virtutibus & miraculis glorioſæ.

AVGVSTI 29.

a DECOLLATIO ſanƈti Ioannis Baptiſtę.] De eadem ſolemnitate Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum, itemque Græci, qui etiam Decollationem appellant, vt conſtat ex eorum Menologio, & ex conſtitutione Emmanuelis Imp. apud Theod. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1. rei geſtę hiſtoriam deſcribunt Sanƈti Euangeliſtæ, Matthæus c. 14. Marcus c. 6. & Lucas, c. 9. externorum autem Ioſephus antiquit. lib. 18. cap. 7. De Herodiade, quę in caput eiuſdem præcurſoris inſultauit, ſcribit Hieron. in apolog. aduerſus Rufin. deque ſepultura eius corporis ſeorſum à capite idem epiſt. 27. in epitaphio Paulæ. De diuina vltione in Herodiadem ſaltatricem vide Niceph. hiſt. lib. 1. cap. 19. & 20. & Metaphraſt. in ſermone de S. Ioanne, quem recitat Sur. tom. 4. conſtat autem cædem S. Ioannis Baptiſtæ contigiſſe imminente feſtiuitate Paſchali, vt Beda in Marc. c. 6. teſtatur, & alij. At quoniam illis temporibus (vt diximus) feſta martyrum agi vetitum erat: idcirco, ſicut natalis dies S. Iacobi Apoſtoli, ita etiam eiuſmodi celebritas, in aliud tempus tranſlata eſt; & vt idem Beda teſtatur, in ipſum diem, quando Edeſſæ inuentum fuit venerandum caput ipſius. Ad hæc addimus, hac item die quarto kalen. Septemb. totius Orbis l.titia dedicatam eſſe baſilicam illam Alexandrię, ſuper dirutum Serapidis tẽplum magnificentiſſimè excitatam, Theodoſio Imperante, per Theophilum epiſcopum Alexandrinum; illucque prędiƈti S. Ioannis ſacras reliquias allatas fuiſſe, atque reconditas. De ruina templi Serapidis ſupra aƈtum eſt, de ereƈtione prædiƈtæ baſilicæ, & illatione prædiƈtarum reliquiarum agit Rufin. hiſt. lib. 2. cap. 27. & 28. dum ſcribit de ſepulchro eiuſdem S. Ioannis per Iulianum Apoſtatam prophanato, de quo etiam Niceph. lib. 19. c. 13. Metaphraſtes in Artemio, Ado in chron. anno 361. Beda de ſex ætat. in Iuliano, vbi agit de eadem baſilica à S. Ioanne denominata, illic ereƈta. De die quarto kalend. Septembris, quo fuit conſecrata, mentio habetur in illo traƈtatu de reuel. capitis, qui legitur in appendice Cypriani operum, vbi auƈtor illucuſq; ſynceram hiſtoriæ veritatem proſequitur, de cęteris autem, quæ illic habentur, mox diſſeremus.

b Quando eius venerandum caput inuentum fuit.] Iam ſuperius ſexto kalen. Martij commemoratio agitur, quando in Palęſtina primùm inuentum eſt præcurſoris ſacrum caput apud Herodis olim regiam. Porrò non tantùm Latini, ſed & Græci etiam ſecundam eiuſdem capitis celebrant inuentionem, ſed alia die viij. Kal. Iunij. Quòd autẽ ſpeƈtat ad hanc, de qua agimus ſecunda inuentionem: ſcimus complures auƈtores eam referre ad tempora Marciani Auguſti: id enim in primis

reperitur apud Marcellini comitis chronicõ, Opilione & Vincomalo conſſ. apud Metaphraſten in vita S Matronæ die 8. Nouẽb. idq́; Beda in Marc. c. 6. & lib. de ſex ætat. Ado in chron. item tractatus ille de reuelatione capitis, qui fertur incerto auctore, ac denique nonnulli recentiorum, qui prędictorum fidem ſecuti ſunt, vt Vſuardus, Ado, & qui poſt hos ſcripſerunt Martyrologia. Miratus ſum vehementer manifeſtiſſimo errori tot, tantosq́; auctores tam facilè ſubſcripſiſſe. Conſtat etenim iam temporibus Valentis Imp. inuentum iterum ſacrum caput; illudq́; eundem Imperatorem tentaſſe Conſtantinopolim deferre, ſed minus licuit homini Ariano ſancta tractare; quod tamen eius ſucceſſor pientiſſimus Theodoſius Auguſtus religioſiſſimè impleuit. id etenim tum Græci, tum Latini auctores, qui longè ante tempora Marcellini, vel aliorum prędictorum vixerunt, teſtatum ſuis ſcriptionibus reliquerunt, vt Sozom. hiſt. lib. 7. c. 21. & S. Proſper in chron. an. 6. Theodoſij Imper. Valentiniano quartùm & Neotherio conſſ. vbi hæc habet: Theodoſius venerabile Ioannis Baptiſtę caput ex vico Coslai Conſtantinopolim deportans, ſeptimo ab Vrbe lapide, in baſilica, quam magno ſumptu erexerat, recondidit. hos ſecuti ſunt cæteri, Niceph. lib. 12. cap. 49. Cedren. in compend. an. 6. Theodoſ. Imp. Latinorum poſt S. Proſperum Sigeber. in chron. an. Domini 392. & alij. Quis itaque dicere poterit factam eſſe ſecundam capitis inuentionẽ Martiano imperante cùm illud ipſum iam fuerit à Theodoſio Imp. translatũ atque reconditum? Nec eſt quod qui adhuc ſpontè dicat, illud iterum deperditũ, ac tempore Martiani Imperatoris inuentum: nulla enim ratio id vel fingere, opinarive ſinit: nã à temporibus Theodoſij vſque ad Marcianum Conſtantinopolitana ciuitas à Barbaris fuit immunis. Cuius autem fidei ſit tractatus ille de reuelatione ſeu inuentione capitis S. Ioannis Baptiſtæ, declarat cenſura Gelaſij: qui ſic ea quę ibi ſunt reliquit lectoris arbitrio, vt quæ vera vel falſa ſint ante examinet, quàm probet; idq́ue merito: Nam quæ illic in exordio conſcribuntur vſque ad dedicationẽ templi per Theophilum facta, à prædictis auctoribus accepta, vera certaq́ue eſſe noſcuntur; quæ autem ſubſequuntur de capitis inuentione ſub Marciano, ex pręfatis hiſtoricis refelluntur. Quod item ſubditur de Iuranno epiſcopo Alexandrino Theophili ſucceſſore, commentũ eſſe non dubites; Cyrillus enim, & non alius ſucceſſit Theophilo; nec aliquis in ſerie epiſcoporum Alexandrinorum eius nominis reperitur epiſcopus. Nec etiam alicuius eſt fidei quod illic dicitur, translatum fuiſſe prædictum ſacrum caput Alexandriam, quod conſtat à Theodoſio delatum Conſtantinopolim, & reconditum in Hebdomo. Mittimus hic cuncta referre, quæ in illa tractatione diſplicent, vt manifeſtæ veritati contraria. Si quod itaque caput Sancti Ioannis (vt ibi legitur) Alexandria translatum eſt in Gallias, non quidem Baptiſtæ fuit, ſed alterius Ioannis martyris, qui olim cum Cyro illic paſſus, illuſtriſſimus habebatur, quorum acta ex antiquis monumentis Metaphraſtes deſcripſit die 31. Ianuar. quæ recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Erat ille Ioannes patria Edeſſa, ſepultusq́; vnà cum Cyro, cuius domus mutata eſt in eccleſiam nomine triũ puerorum erectam, vt eadem acta teſtantur; quæ quidem concinnitatem quandam cum his, quę illic ſcribuntur de translatione capitis, ac triũ puerorum ſimul cum capite conditorum habere videntur. Legi etiam ex vita Grati epiſcopi Auguſtenſis aliam hiſtoriam à prędictis longè diuerſam de inuentione & translatione capitis S. Ioan. Bap. ſed eiuſmodi quæ nullo fulciantur teſtimonio veritatis. Nos autẽ (liceat dicere) prædicamus quod ſcimus, ac certa traditione didicimus. Rurſus autem Romanum Martyrologium profitetur, caput S. Ioannis Baptiſtæ Romæ aſſeruari in eccleſia ſancti Silueſtri in campo Martio; pars tamen illa capitis, mentum dicta, qua illud caret, Auguſtę Prætorię in finibus Subalpinorum haberi perhibetur, licet aliæ ciuitates eaſdem ſacras reliquias ſibi vẽdicent. ſed hęc non diſputo. Memini me legiſſe in bibliotheca S. Petri in Vaticano litteras Apoſtolicas Bonifacij octaui Rom. Pont. quibus elargitur indulgentias inuiſentibus prædictam eccleſiam ea die, qua illud ſacratiſſimum caput in alio ornatiſſimo vaſe tunc affabrè facto repoſitum eſt intra argenteum tabernaculum, quod (vt memoria recolunt ſeniores ſanctimoniales eius monaſterij) tempore Borbonicæ cladis à militibus direptum eſt; caput autem cum ſuo vaſe, in quo hodie cernitur, ſeorſum poſitum atque abſconditum à ſacris virginibus illæſum ſeruatum fuit ob tam inſigne monumentum eadem ipſa eccleſia S. Silueſtri, ad Caput dicta reperitur, vt habes apud Mart. Polon. libel. de quatuor maioribus regnis, cùm agit de palatijs Vrbis. Non omittimus dicere, non tantùm Alexandriam ſacrarum reliquiarũ pręcurſoris Domini olim factam eſſe participem, ſed alias etiam vrbes Orbisq́; regiones tantis pignoribus locupletatas: eadem enim Cyrum Syriæ ciuitatem ex Palæſtina eſſet delata, ſcribit Theodoretus in Theophilo cap. 11. In Gallias inſuper ad Vaſenſem ciuitatem, ac in Mauriennam vrbem eſſe perlatas ſacras Ioannis Baptiſtæ reliquias ſcribit Greg. Turon. de glor. mart. c. 12. & 14. teſtantur hoc ipſum de Maurienna Sigebert. in chron. an. Domini 613. agitq́ue de miraculis illic editis. Nec præterimus S. Paulinum Nolanum epiſcopum eaſdem in Nolana baſilica condidiſſe, vt ipſe ſcribit in Natal. 9. S. Felicis; itemq́ue S. Gaudentium epiſcopum Brixianum in baſilica à ſe condita collocaſſe, vt idem refert in ſermone habito in dedicat. baſil. conc. ſanc. Porrò ſacroſanctum digitum indicem, quo Chriſtum Dominum indicauit, dicens: Ecce

agnus

agnus Dei. &c. Hieroſolymis delatum eſſe in inſulam Melitam à Fratribus Hoſpitalis S. Ioannis, illicq́; magna veneratione haberi,percepi. De tráſlatione manus eiuſdem Præcurſoris Domini hiſtoriam habes apud Sur.tomo 4.ex Metaphraſte deſcriptam.

c Sabinæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Recitat Surius ex Adone eius acta, Mombrit.tomo 2.habemus eadem ſynceriſſima,quæ ex actis publicis ſunt accepta,eſt illorũ exordiũ: Illuſtris fœmina Sabina, &c. Vetus Romæ extat titulus S. Sabinæ in Auentino, cuius eſt mentio in conc. primo Romano ſub Symmacho,& apud Greg.in regiſtr.lib.9.c.22.& lib.11. c.2.quam quidem eccleſiam Eugenius Papa ſecũdus exornauit,auxitq́ue,vt conſtat ex lib.de Romanis Pontificibus in Eugenio. ſunt alia innumera eiuſdem vetera monumenta.

d Candidæ.] De eadem Vſuardus. Reperitur in marmorea tabula, quæ eſt ĩ eccleſia ſanctæ Praxedis,inter cæteros ibi conditos martyres deſcripta S.Candida.

e Nicææ, & Pauli.] De his etiam in prædicto man.ſcrip.antiquiſſimo Martyrologio, & Molan. in addit.ad Vſuard.

f Hypatij,& Andreæ.] Agunt de his etiam Græci in Menologio x.kal.Octob. ibiq́; ſæuum eorum martyrium deſcribitur, cuius quidem genus cruciamenti expreſſum & habes in actis S. Stephani iunioris, quæ extant in appendice operũ S.Ioãnis Damaſc.& apud Sur.tom.7.die 28. Nouembr.

g Euthymij.] Cuius acta leguntur in geſtis S. Creſcentij martyris: accepimus eadem ab eccleſia Peruſina.

h Adelphi epiſcopi.] Ponitur hic decimus ordine in ſerie epiſcoporum Metenſium apud Democh. de ſacrif. Miſſ. agit de tranſlatione eiuſdem hac die Molan. in addit. ad Vſuard. eſt ſerm. S.Petri Chryſologi 126.in Natali ſancti Adelphij: an autem ſit ille, de quo hìc agitur, non audeo affirmare.

i Mederici epiſcopi.] Agens de hoc Vſuardus hac die, appellat eum epiſcopum, cùm tamen inter Pariſienſes epiſcopos non recenſeatur in catal. Democh. De eodem agit Vincent.lib.37. cap.92. Tritthem.de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened. libro 3.c. 231 appellat eum abbatem.

k Sebbi regis.] De quo plura Beda de geſt.Anglo.lib.4.c.11.ex quo cæteri.

l Baſillę.] De ea tam in veteri Rom. Martyrologio,quàm etiam in man. ſcript.

m Sabinæ.] Agit de eadem hac die Vſuardus, & Petrus in catal.li.7.c.134.vbi tamen multa habentur cenſura digna.

30 Tertio Kal. Septemb. Luna. D xxv. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

ROMÆ via Oſtienſi paſſio beati Felicis [a] presbyteri,ſub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus: qui poſt equulei vexationem, data ſententia, cum duceretur ad decollandum, obuius ei fuit quidam Chriſtianus, qui dum ſe Chriſtianum eſſe ſponte profiteretur, mox cum eodem pariter decollatus eſt. Huius nomen ignorantes Chriſtiani, Adauctum eum appellauerunt, eo quòd ſancto Felici auctus ſit ad coronam. Item Romæ ſanctę Gaudentiæ [b] virginis & martyris, cum alijs tribus. Ibidem ſancti Pammachij [c] presbyteri, qui fuit doctrina & ſanctitate conſpicuus. Coloniæ Suffectanæ in Africa beatorum ſexaginta [d] Marytrum, qui furore gentilium cæſi ſunt. Adrumeti item in Africa ſanctorum Bonifacij [e] & Theclæ, qui beatorum duodecim filiorum martyrum parentes fuerunt. Theſſalonicæ ſancti Fantini [f] confeſſoris,

qui

à Saracenis perpeſſus, atq. e monaſterio, in quo mira abſtinentia vixerat, expulſus, cum plurimos ad viam ſalutis perduxiſſet, demum in ſenectute bona quieuit. In territorio Meldenſi ſancti Fiacrij [g] confeſſoris. Bononiæ ſancti Bononij [h] abbatis.

AVGVSTI 30.

a FELICIS, & Adaucti.] De his itẽ Beda, Vſuar. Ado, & alij. Recitat eorum acta Mombr. tom. 1. habemus eadem man. ſcri. quæ incipiunt: Cũ feruor Diocletiani pſecutionis. &c. ex his Petr. in catalo. lib. 7. cap. 138. & alij recentiores accepiſſe noſcuntur. Erat Romæ nobile cœmeterium nomine ſanctorum Felicis & Adaucti, quod reſtituitur Ioannes Papa, vt apparet ex libro de Roman. Pontificibus in Ioanne.

b Gaudentiæ.] Agunt de eadem Beda, & Vſuardus, quibus aſtipulantur vet. man. ſcrip.

c Pammachij.] Frequens eſt mentio de eo apud S. Hieronymum, qui ad ipſum ſcribit epiſto. 26. 50. & 52. Fuit hic gener ſanctæ Paulæ, vxoré enim duxerat Paulinam eius filiã, vt idem S. Hieronymus ſcribit epiſt. 27. in epitaphio Paulæ, licet idem S. Hieron. in dicta epiſt. 26. & in c. 1. ſuper Amos, in Iſai. c. 60. lib. 17. & in procem. lib. 18. per alluſionem filium illius appellet. hic defuncta Paulina vxore, monachiſmum amplexus, Xenodochium conſtruxit in Portu Romano, de quo idem Hieron. in d. epiſto. 26. Primus, inquit, inter monachos, primum ſequeris Patriarcham, &c. Erexit quoque titulum, Pammachij dictum, ſanctorum Ioannis & Pauli. Obijt diem, cùm Vrbs Romana obſideretur à Gothis, vt idem refert in procem. l. 1. ſuper Ezechielem, eſt is annus à Chriſto, ſecundum ſupputationem recentiorum, quadringenteſimus decimus. Inter innumeras eius virtutes, illa in primis enituit, qua ſolida firmitate, iunctis manibus cum S. Hieronymo, hæreticos Romam irrepentes impugnabat, meritoque de eo S. Hieronymus, in procemio in Ioelem: Omni, inquit, arte pugnandi aduerſus diabolum dimicas &c. eius virtutes retexit etiam epiſtola 30. ad Oceanum in epitaph. Fabiolæ prope finẽ.

d Sexaginta martyrum.] De his ſcribit S. Auguſtinus epiſto. 267. Paſſi ſunt hi, quando ex edictis Honorij Imperatoris, quę recenſentur in Codice Theodoſiano tit. de paganis, iuſſum eſt omnia ſimulachra confringi, quarum quidem legũ idem Auguſt. meminit de ciuit. Dei lib. 18. c. 54. & Proſper de Prædict. c. 16. Vide de his l. ſi quæ in agris ſunt templa. eod tit. de pag.

e Bonifacij, & Theclæ.] Plura de ijſdem martyribus leguntur in actis ſanctorum duodecim fratrum, quæ apud nos man. ſcrip. aſſeruantur.

f Fantini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, resq; eius præclarè geſtas referunt.

g Fiacrij.] Extant eius acta ex man. ſcrip. edita apud Sur. tom. 7. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & alij.

h Bononij abb.] De quo etiam tabu. eccleſ. Bononienſis, ex cuius antiquis monumentis eius acta accepta, relata ſunt apud Sur. tom. 7. migrauit ex hac vita anno Domini 1026. eiusq; ſanctitatem probauit Ioannes Papa vigeſimus.

xxiiij. E Pridie Kal. Septemb. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

TREVIRIS natalis ſancti Paulini [a] epiſcopi, qui tempore Arianæ infeſtationis, a Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicam fidem exilio relegatus, & extra Chriſtianum nomen vſque ad mortem, mutando exilia, fatigatus, tandem apud Phrygiam defunctus, beatæ paſſionis coronam percepit à Domino. Item ſanctorum martyrum Robuſtiani [b] & Marci. Tranſaquis in Marſis ad lacum Fucinum nata-

lis

lis ſanctorum martyrum Cæſidij [c] presbyteri,& ſociorum,qui in perſecutione Maximini martyrio coronati ſunt. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum Theodoti,[d] Ruffinæ,& Ammiæ: quorũ duo primi ſancti Mamantis martyris parentes fuerunt, quem Ruffina in carcere peperit, & Ammiam educauit. Athenis ſancti Ariſtidis, [e] fide & ſapientia clariſſimi: qui Hadriano principi de religione Chriſtiana volumen obtulit, noſtri dogmatis continens rationem,& quòd Chriſtus Ieſus ſolus eſſet Deus, præſente ipſo Imperatore lucu lentiſſime perorauit. Antiſiodori ſancti Optati [f] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Aidani [g] epiſcopi Lindisfarnenſis, cuius animam cum ſanctus Cutbertus ouium paſtor in cælum ferri vidiſſet, relictis ouibus factus eſt monachus. Apud Nuſcum ſancti Amati [h] epiſcopi.

AVGVSTI 31.

a PAVLINI epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri omues hac die. Hic in exilium miſſus eſt à conciliabulo Arelatenſi, an. vigeſimo Conſtantij Imp. vt ſcribit S. Hieronymus in chro. qui & ſubdit, eundem anno vigeſimotertio eiuſdem Imp. in exilio vita functum eſſe. Agit de eodem ſanctus Athanaſius in apologia de fuga ſua, Hilarius in libel. ad Conſtantium, Liberius Papa in epiſtola ad Lucif. Calarit. Seuerus hiſto. libro 2. & Caſſiod. lib. 5. cap. 15. eius venerãdum corpus Treuiros relatum eſt, & in crypta vnà cum ſanctis martyribus conditum; ac demum an. à Chriſto Domino milleſimo ſeptuageſimoprimo, repertum fuit, vt Sigebertus ſcribit in chron. his verbis: Treueris in eccleſia S. Paulini in crypta ſubterranea inuenitur corpus eiuſdem S. Paulini, quod olim è Phrygia, vbi exulauerat, reportatũ; ibi à Felice epiſcopo catenis ferreis fuerat ſuſpenſum: & iuxta eum multa corpora ſanctorum; ad dexteram ſcilicet eius Palmatius Conſularis & Patricius Treuirorum, ad ſiniſtram Tyrſus vnus de principibus Thebeæ legionis cum multis Thebæorum in hac Vrbe à Rictiouaro martyrizatis. Ad caput ſeptem ſenatores Vrbis, Maxentius, Conſtantius, Creſcentius, Iuſtinus, & tres fratres, Leander, Alexander, & Soter; ad pedes Hormiſda, Papirius, Conſtans, & Iouinianus: & cùm multi alij iacerent, horum tantùm nomina, & tẽpus paſſionis aureæ literæ in pariete ſcriptæ ſignabant, eoſq; omnes ſub Rictiouaro paſſos fuiſſe docebant. hæc ille.

b Robuſtiani, & Marci.] De his Rom. vetus Martyrolog. cui aſtipulantur antiqua man. ſcript.

c Cæſidij; & ſoc.] De quo diximus ſupra tertio idus Auguſt. cùm de Rufino epiſcopo actum eſt. Celebris eſt eius memoria Tranſaquis apud Fucinum lacum, vbi & multis quotidie miraculis illuſtratur. inde enim maternum genus ducentes, res teſtatas atque expertas loquimur.

d Theodoti, & ſoc.] Agunt de ijſdem Græci, quorum acta iuncta ſimul cum illis ſancti Mamantis recitat Metaphraſtes, extant apud Sur. tom. 4. die 17. Auguſt.

e Ariſtidis.] De quo hic Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit de Ariſtide Euſeb. in chron. an. 9. Hadriani Imp. & hiſt. libro 4. cap. 3. & 9. Hieron. de ſcript. eccleſ. & in epiſto. 84. ad Magnum oratorem.

f Optati epiſcopi.] De eodem hac die Vſuard. Errore labitur Petrus in catal. dum putat hunc eſſe Optatum illum Mileuitanum epiſcopum, de quo ſuperius actum eſt. Ille etenim Mileui in Numidia; hic autem Antiſiodori in Gallijs vixit, atque decimus quartus numeratur eius ſedis epiſcopus, ſucceſſorque ſancti Gregorij, vixit temporibus Iuſtinian. Imper. vt ex tabulis eius eccleſiæ conſtat, quas Demochares edidit.

g Aidani epiſc.] Huius res geſtas proſequutus eſt Beda de geſt. Anglor. lib. 3. c. 3. 5. 14. vſque 17. vbi agitur de eius obitu. De eodem meminit in uita S. Cutbert c. 4. exceſſit ex humanis (vt idem ſcribit in epitome) anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoprimo.

h Amati epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas Felix Renda prior Monaſterij montis Virginis. migrauit ex hac vita anno Domini 1193. Cęleſtino tertio Romano Pontifice.

SEPTEM-

SEPTEMBER.

xiiij. F Kalendis Septembris. Luna. I

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q̄	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

IN prouincia Narbonenſi ſancti Aegidij [a] abbatis & confeſſoris. Beneuenti ſanctorum martyrum duodecim [b] Fratrum. In Palæſtina ſanctorum Ioſue [c] & Gedeonis. [d] Hieroſolymis beatæ Annæ [e] propheteſſæ, cuius ſanctitatem ſermo Euangelicus prodit. Capuæ via Aquaria ſancti Priſci [f] martyris, qui fuit vnus de antiquis Chriſti diſcipulis. Rhemis in Gallia ſancti Xyſti [g] diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui ab eo primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus conſecratus, ſub Nerone martyrij coronam accepit. Tuderti in Vmbria ſancti Terentiani [h] epiſcopi & martyris, qui ſub Hadriano Imperatore, Lætiani proconſulis iuſſu, equuleo & ſcorpionibus cruciatus, demum abſciſſa lingua, capitis damnatus martyrium compleuit. Heracleæ ſancti Ammonis [i] diaconi, & ſanctarum quadraginta Virginum, quas ille erudiuit in fide, & ſub Licinio tyranno ad martyrij gloriam ſecum perduxit. In Hiſpania ſanctorum martyrum Vicentij [k] & Læti. Populonij in Tuſcia ſancti Reguli [l] martyris, qui ex Africa veniens, ibi ſub Totila martyrium conſummauit. Apud Senonas beati Lupi [m] epiſcopi & confeſſoris, de quo refertur, quòd quadam die, dum præſente clero ſacris altaribus adſtaret, lapſa eſt cælitus gemma in eius calicem ſanctum. Capuæ item alterius Priſci [n] epiſcopi, qui vnus fuit ex illis ſacerdotibus, qui in perſecutione Vuandalorum ob fidem catholicam varie afflicti, & vetuſtæ naui impoſiti, ex Africa ad Campaniæ litora peruenerunt, & Chriſtianam diſciplinam in ijs locis diſperſi, diuerſiſque eccleſijs præfecti mirifice propagarunt. Fuerunt autem eius ſocij, Caſtrenſis, Tammarus, Roſius, Heraclius, Secundinus, Adiutor, Marcus, Auguſtus, Elpidius, Canion, & Vindonius. Apud Aquinum ſancti Conſtantij [o] epiſcopi, prophetiæ dono, multiſque virtutibus clari. Apud Cenomanos ſancti Victorij [p] epiſcopi. In territorio Conſtantienſi ad Aquas duras ſanctæ Verenæ [q] virginis.

a AEGIDII abb.] De quo etiam Bedæ, & Adonis Martyrologia. Ferunt ſcripſiſſe vitam eius Fulpertum epiſcopum Carnotenſem. Habemus eius acta man. ſcrip. incerto auctore. incipiunt: Sanctus Ægidius natione Græcus, &c. agit de eodem Vincent. lib 13. cap. 139. Antonin. 2. part. tit. 13. cap. 6. §. 33. Petrus in catal. lib. 8. c. 15. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 2. c. 2. & lib. 3. c. 162. Claruiſſe teſtatur Sigeb. in chron. anno Domini 715. ſed errat. nam vt ex eius vita apparet, conſtat vixiſſe temporibus Cæſarij epiſcopi Arelatenſis: qui claruit temporibus Clodouei regis Fräc. & Theodorici regis Italiæ, vt notauimus ſuperius die 27. Auguſti in Cæſario.

b Duodecim fratrum.] De his agitur in vet. Rom. Martyrologio, cui aſtipulantur etiam antiqua man. ſcript. Scripſit horum acta carmine heroico Alfanus epiſcopus Salernitanus, quæ in ſeptimo tomo addito ad Surium, ſcripta habentur. Habemus eadem ſoluta oratione charactere Longobardo ſcripta. In quib. omnibus corrigenda ſunt, quæ in eis de ſancto Cypriano martyre narrãtur: longè enim ante tempora Maximiani, quibus hi paſſi dicuntur, vixit ſanctiſſimus Cyprianus: niſi fortè in ijſdem actis in nomen Imperatoris error irrepſit, & pro Valeriano, ſit poſitus Maximianus. Fuerunt hi omnes Afri, patria Adrumetini, qui illic primum cruciati, inde in Italiam ducti, diuerſis diebus martyrium conſummarunt.

c Ioſuę.] De quo præterea, quæ habentur in ſacris voluminibus, agit Ioſephus antiquit. lib. 3. & ſequent. Adnumerabatur quum Ioſue inter Prophetas, ſecundum Epiphan. in panar. hæreſ. 66. prope finem. Vſque ad tempora S. Hieronymi (mirum dictu) extabat ſepulchrũ Ioſue in monte Ephraim, quod S. Paula circuiens loca ſacra, venerata eſt, vt idem S. Hieronym. in epitaphio Paulæ epiſt. 27. ſcribit, his verbis: Sepulchra quoq; in monte Ephraim Ieſu filij Nauè, & Eleazari filij Aron ſacerdotis è regione venerata eſt, quorum alter conditus eſt in Tamathſare à Septentrionali parte montis Gaas, alter in Gabaa filij ſui Phinees.

d Gedeonis.] De eodem vnà cum Ioſue hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri recentiores eius acta narrantur in lib. Iudic. cap. 7. & 8. adnumeratur inter laudatiſſimos viros à Paul. in epiſto. ad Hebræ. cap. 11. de eo Ioſephus antiquit. lib. 5. c. 9. Iſidor. de vit. & mort. ſanct.

e Annæ Propheciſſæ.] De qua Luc. Euang. vbi S. Ambroſius, qui & in libr. de viduis plura de eadem, & S. Hieronymus epiſto. 10. ad Furiam de viduitate ſeruanda, & alij. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menolog. ad 5. kal. Septemb.

f Priſci.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. teſtantur ſimul, hunc fuiſſe ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum. Plurib. de eo Petrus in catal. lib. 8. c. 17.

g Xyſti.] Vſuardus, & Ado, de eodem hac die. Hunc fuiſſe primum Rhemenſis ſedis epiſcopum tabulæ eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. planè ſignificant; teſtantur id ipſum Vſuardus, & alij. Sueſſionenſis quoque eccleſiæ ponitur primus epiſcopus Xyſtus tempore Neronis, in tab. eiuſdẽ eccleſ. apud Democ.

h Terentiani epiſcopi.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Tudertinæ, vnde eius acta manuſcripta accepimus. in breuiario Capuano item eiuſdem martyrium deſcribitur.

i Ammonis, & ſoc.] De his etiam Græci hac die in Menologio, ubi eorum martyrium recenſetur. legem Licinij Imper. cuius auctoritate hi omnes necati ſunt, recitat Euſeb. in vita Conſtantini li. 1. cap. 46. Fuit eiuſdem nominis egregia ſanctitate monachus, de quo Græci agunt quart. nonas Octob. cujus animam in cęlum deferri vidit Antonius, ut ſcribit Athan. in uita Anton. plura de eo in Vit. patr. cap. 30. Suidas, & alij. Alius ab eo eſt diuerſus, qui fuit Origeniſta, de quo Hieron. ad Cteſiphontem.

k Vincenti, & Læti.] Agitur de ijſdem hac die in breuiario Toletano.

l S. Reguli.] Extant de eius martyrio acta man. ſcript. in quibus eum fuiſſe in Africa epiſcopum, & in Italiam venientem in Tuſcia ſub Totila occubuiſſe martyrio expreſſum habetur. in ijſdem in fine hæc deſcripta habentur: Cuius digniſſimam ſanctitatem beatus Beda conſiderans, etiam memoriã facere curauit in Martyrologio ſuo, quod verſibus exametris compoſuit, dicens.

Septembris Regulus tenet, orditurq; Calendas,
Regulus antiſtes: ſibiq; caput enſe peremptum
Portauit binis, Chriſto ſtadijs faciente.
Cuius reliquias nunc vrbs Lucẽſis adorat.) hęc

ibi. porrò Bedæ quod citatur Martyrologium metricè ſcriptum excidiſſe videtur; nam quę dicuntur Ephemerides Bedæ alterius auctoris eſſe noſcuntur.

m Lupi epiſc.] De quo item Beda, Vſuar. Ado, extant eius res geſtæ. quas recitat Sur. tomo 5. Agit de eodem Sigeb. in chroni. anno Domini 616. Vicent. lib. 23. cap. 9. & 10. Petrus in catal. libro 8. c. 20. Adnumeratur inter epiſcopos Senonẽſes viceſimus ordine in tab. Democh.

n Priſci epiſcopi.] Tam de Priſco, quã de collegis, quorum hìc nomina notantur, agitur in vita ſancti Caſtrenſis epiſcopi, quam manuſcriptam accepimus. eſt eius exordium: Textus ſacræ hiſtorię edocet, &c. cuius ſuperius meminimus, cùm de ipſo egimus. Quiſquis fuerit eius auctor, conſtat quidem inſcitia rerum ac temporum, nonnulla veritati contraria admiſcuiſſe, ut ea, quæ in eius principio leguntur de Valente, & Valentiniano Auguſtis, quos dicit acerbiſſimè Dei eccleſiam perſe-

perſecutos eſſe, eorumq́; auctoritate hos ſanctos epiſcopos Africa pulſos, nauiq́ue carioſæ impoſitos, ac maris tempeſtati commiſſos. De Valente nulla eſt dubitatio, ipſum Arianorum patronum in catholicos ſæuiſſe: verùm ille Orientale tantùm adminiſtrauit Imperium, ac Orientalium tantummodo vexauit eccleſiam. Valentinianus autẽ germanus eius, qui eodem tempore Occidentalis Imperij regebat habenas, pius fuit & orthodoxus, ſub cuius ditione (haud dubium) erat prouincia Africana. Quæ itaque in perſecutione Vuandalica facta ſunt, quando etiam S. Quoduultdeus Carthaginenſis epiſcopus (vt ſcribit Victor libro 1. de perſec. Vuandal.) vnà cum ſuis, pari diſcrimine nauibus fractis impoſitus, pelago creditus eſt; vel quæ id generis à ſucceſſorib. regib. Vuandalorum ſunt perpetrata: ea ipſa (inconſultè admodum) auctor ille Valentiniano atque Valẽti Impp. adſcripſit. Iure itaque hæc in perſecutione Vuandalica facta eſſe, docet Romanum Martyrologium.

o Conſtantij epiſc.] De eo ſcribit S. Greg. lib. 2. dialog. c. 16. vbi demonſtrat eum vixiſſe temporibus S. Benedicti, rurſumq́; li. 3. c. 8. vita functum refert temporibus Ioannis Papæ. ſcripſit vitã eius Petrus diaconus bibliothecarius Caſinẽſis, vt teſtatur Petrus diac. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. c. 45. ſed non extat. Alter fuit Conſtantius, ſiue Conſtantinus (vtroque enim nomine appellatum lego) eiuſdem ciuitatis epiſcopus, qui interfuit Romano concilio ſub Hilario Papa, & alio ſub Felice habito, Boetio conſule, cui ſucceſſit Aſterius, qui affuit Symmacho Papæ aduerſus Laurentium ſchiſmaticum, vt conſtat ex actis conciliorum Roma. ſub Symmacho.

p Victorij epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, atq; alij recentiores. ſucceſſit hic S. Liborio eiuſdẽ ſedis epiſcopo, quintus ordine, ſeditq́; annos 24. menſ. 7. dies 13. vt conſtat ex tabu. eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. libro de ſacrif. Miſ. Agit de eo Grego. Turon. de glor. confeſſ. c. 56. Claruit temporibus Theodoſij Imp. notiſſimus ſancto Martino, vt apparet ex his, quæ de eo hic Beda ſcribit in Martyrologio. Eius acta manu ſcrip. Leobijs extare, tradit Molan.

q Verenæ.] De qua Beda hac die, & alij recentiores. De alia, Verona dicta, virgine ſanctimoniali agit Molan. in indic. ſanctorum Belgij, & in addit. ad Vſuar. ad quartum kal. Septembris.

xij. G Quarto nonas Septemb. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

ROMÆ ſanctæ Maximæ[a] martyris, quæ vnà cum ſancto Anſano Chriſtum confeſſa, in perſecutione Diocletiani, dum fuſtibus cæditur, reddidit ſpiritum. Pamiæ in Gallia ſancti Antonini[b] martyris, cuius reliquiæ in eccleſia Palentina magna veneratione aſſeruantur. Item ſanctorum martyrum Diomedis, [c] Iuliani, Philippi, Eutychiani, Heſychij, Leonidis, Philadelphi, Menalippi, & Pantagapæ: quorum alij igne, alij aqua, enſe alij & cruce martyriũ compleuerũt. Nicomediæ ſanctorũ martyrum Zenonis, [d] Concordij, & Theodori filiorũ eius. Eodem die paſſio ſanctorum Euodij, [e] Hermogenis, & Calliſtæ germanorum. Lugduni in Gallia natalis ſancti Iuſti[f] epiſcopi & cõfeſſoris, & miræ ſanctitatis & prophetici ſpiritus viri. Hic epiſcopatui cædens, & in eremum Aegypti vnà cum Viatore eius lectore ſecedẽs, cum aliquot annis proximam angelis vitam egiſſet, & dignus ſuorum laborum finis aduenifſet, coronam iuſtitiæ percepturus migrauit ad Dominum pridie idus Octobr. cuius ſanctum corpus vnà cum oſſibus beati Viatoris eius miniſtri Lugdunum poſtea hac ipſa die relatum fuit. Ibidem ſancti Elpidij[g] epiſcopi & confeſſoris. In Piceno itẽ ſancti Elpidij[h] abbatis, cuius nomine oppidum appellatum, ſacrum eius corpus ſe poſſide-

re

re congaudet. In monte Soracte ſancti Nonnoſi[i] abbatis, qui oratione ſua ingentis molis ſaxum tranſtulit, alijſq. miraculis coruſcauit.

SEPTEMBRIS 2.

a MAXIMÆ.] Agitur de ea etiã in vet. manuſcri. necnõ in actis S. Anſani martyris, & apud Petr. in catal. lib. 1. c. 14.

b Antonini.] De quo item Beda, Vſuar. Ado, & alij recentiores. Extant eius acta apud Mombr. to. 1. & Petr. in catal. li. 8. c. 24. paſſus eſt autem nõ Apameæ in Syria, vt multi opinati ſunt, ſed Pamiæ apud Tholoſam, vt conſtat ex tabulis eccleſiæ Palentinæ, in qua eius dies natalis ſolemniter agitur, vbi ſacræ corporis eius reliquiæ requieſcunt.

c Diomedis, & ſoc.] Agũt de his præterea Græci in Menologio; illicq; eorum martyrij acta deſcribuntur.

d Zenonis, & ſoc.] De his tab. eccl. Capuanæ, in cuius veteri breuiario eorũ martyriũ recenſetur.

e Euodij, & ſoc.] Græci itidem agunt de his hac die in Menologio, ubi breui compendio acta ipſorum narrantur.

f Iuſti epiſcop.] De quo Beda, Vſuard. Ado, & alij recentiores. Habentur res geſtæ ipſius apud Suri tomo 5. hac die. agit de eodem Ado Vienn. in chron. an. Domini 379. Hic ille Iuſtus, qui pro omnibus Gallicanis epiſcopis interfuit legatus cõcilio Aquileienſi temporib. Gratiani Imp. ponitur eius ſedis epiſcopus decimusterrius ordine in tabulis epiſcoporum Lugdunenſium, quas recitat Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ.

g Elpidij epiſc.] Agit de eodem Beda, ac cæteri, qui ſupra; Petrus et in catal. li. 8. c. 27. numeratur eiuſdem ſedis epiſcopus xvij. in eiuſdẽ tabulis.

h Elpidij abb.] De quo & Petrus in catalo. lib. 8. c. 28. cumq; Cappadocem genere fuiſſe ſcribat, illum eſſe putamus, de quo præclara Palladius narrat c. 37. Eſt celebris memoria huius in Piceno, nã præcipuè colitur in oppido, quod ab eius nomine S. Elpidius appellatur. Fuit præterea alius Elpidius doctrina & egregijs operib. nobilis, qui temporibus Conſtantij Auguſti functus eſt legatione in Oriente aduerſus Arianos, miſſus à Iulio Romano Pontifice, ut patet ex eiuſdem litteris, quæ extant apud Athanaſium. Scribit Sigeb. ſacras reliquias S. Elpidij, ſocij S. Euthychij epiſc. à regione Marſorum tranſlatas eſſe in Gallias an. Domini 969. hæc ipſe in chron. eo anno.

i Nonnoſi abb.] Eius res geſtas S. Gregorius Papa conſcripſit lib. 1. dialog. c. 7. meminit eiuſdem in regiſtr. lib. 2. epiſt. 50. ind. 11. c. 89.

3 Tertio nonas Septemb. Luna. A xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

ROMAE ſanctæ Serapiæ[a] virginis, quæ ſub Hadriano principe cum eſſet tradita[b] duobus laſciuis iuuenibus, & minime potuiſſet illudi, nec poſtmodum ardentibus facibus inflammari, iuſſu Berilli iudicis fuſtib. cæſa, dehinc gladio decollata eſt. Paſſa eſt autẽ quarto kalendas Auguſti, & à beata Sabina in ſuo monumento iuxta[c] aream Vindiciani ſepulta; ſed memoria ipſius martyrij hac die celebrior habetur, quando ambarum ſarcophagum ibi compoſitum & ornatum fuit, & locus orationis condigne dicatus. Corinthi natalis ſanctæ Phœbes,[d] cuius meminit beatus Apoſtolus Paulus ad Romanos ſcribẽs. Aquileiæ ſanctarum virginum & martyrum Euphemiæ,[e] Dorotheæ, Theclæ, & Eraſmæ, quæ ſub Nerone poſt multa ſupplicia gladio cæſæ ſunt, & à ſancto Hermagora ſepultæ. Capuę ſanctorum martyrum Ariſtæi[f] epiſcopi, & Antonini pueri. Nicomediæ paſſio ſanctæ Baſiliſſæ[g] virginis & martyris, quæ annos nouem nata, cum in

per-

perſecutione Diocletiani ſub Alexandro prę́ſide,verbera,ignes, ac beſtias diuina virtute ſuperaſſet, in oratione ſpiritum Deo reddidit. Item ſanctorum martyrum Zenonis [h] & Charitonis, quorum alter in lebetem liquati plumbi coniectus eſt, alter in fornacem ignis immiſſus. Cordubæ ſancti Sandalij [i] martyris. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Aigulphi [k] abbatis Lerinenſis, & ſociorum monachorum, qui præciſis linguis, oculiſq. effoſſis, gladio obtruncati ſunt. Tulli in Gallia ſancti Manſueti [l] epiſcopi & confeſſoris. Mediolani depoſitio ſancti Auxani [m] epiſcopi. Eodem die ſancti Symeonis [n] Stylitæ iunioris. Romæ ordinatio [o] incomparabilis viri ſancti Gregorij magni in ſummum Pontificem, qui onus illud ſubire coactus, e ſublimiori throno clarioribus ſanctitatis radijs in Orbe refulſit.

SEPTEMBRIS 3.

a SERAPIÆ.] De eadem Beda, Vſuard. Ado, & alij, ex actis S. Sabinæ, de quib. ſuperius quart. Kal. Aug. & Sur. tomo 5. hac die, extantq; eadem vberius manu ſcript. apud nos, eſtq; illorum exordium: Cùm dies, &c.

b Iuxta aream Vindiciani.] Aream hic accipias locum ipſum, vbi ſepelirentur defuncti Chriſtiani. habes apud Tertullianum ad Scapulã hæc verba: Sub Hilarino præſide, cùm de Areis ſepulturarum noſtrarum acclamaſſent: Areę non ſint, Areæ ipſorum non fuerunt: meſſes enim ſuas nõ egerunt. hæc ibi idcirco, quoniam dictæ ſunt & Areæ loca illa ad trituram ſegetum compoſita. De Area ſepulchrorum, quæ & nos cœmeteria dicimus, habes etiam in actis paſſionis ſancti Cypriani, in fine hæc poſita: Eius corpus propter Gentilium curioſitatem in proximo poſitum eſt cum cereis & ſcholaribus in Areis Macrobij Candidi procuratoris.

c Tradita duobus laſciuis iuuenibus.] Sæpius reperies, Chriſtianas virgines, cùm necandæ eſſent, antea in diſcrimen eſſe poſitas caſtitatis; ſed Deus cuius nutu omnia reguntur, eas ſaluo pudore voluit immolari. Habes apud Suetonium more antiquo Romanorum nefas fuiſſe, virgines violentia morte necare, ac idcirco ante conſtuprandas curare. hæc enim idem Suetonius in Tyberio cap. 61. ait: Immaturæ puellæ, quia (more tradito) nefas eſſet virgines ſtrangulari: vitiatæ prius à carnifice, deinde ſtrangulatæ. hæc ille. habes hoc ipſum ex Dione lib. 56. necnon ex Tacito li. 5. cùm agunt de Seiani filia, morti addita. Verùm eiuſmodi ſcelus antiquatum iam fuiſſe videtur: cùm reperiantur quàmplurimæ virgines Romæ paſſæ martyrium, abſq; aliquo pudoris illato detrimento.

d Phœbes.] De qua Paul. ad Roman. cap. 16. Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores.

e Euphemię, & ſoc.] De his vet. man. ſcrip. ex quibus Molanus, & Galeſinus hac die, licet in tabulis eccleſiæ Aquileienſis, quas man. ſcrip. accepimus, agi de his reperimus ad xiij. kal. Octobr. Plura de iiſdem leguntur in actis S. Hermagoræ epiſcopi, ex quibus Petrus in catal. lib. 8. c. 25. & Hier. Rub. lib. 1. hiſt. Rauen.

f Ariſtęi, & Antonini.] Beda, & Vſuardus, qui de his agunt hac die, horum acta extare teſtantur, ſed excidiſſe putamus: quandoquidem nec in ſua ipſorum eccleſia reperiuntur; ubi omiſſo Ariſtęo, tantùm de Antonino agi reperimus in eius breuiario; hinc ducimur coniectura, ob innumeras bellorum clades illius nobiliſſimæ eccleſiæ monumenta eſſe deperdita.

g Baſiliſſę.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, quod citare conſueuimus; vbi & eius martyrium enarratur.

h Zenonis, & Charitonis.] Iidem qui ſupra in eodem Menologio de his agunt ſeorſum, quaſi indicantes, non vnà ſimul ſed diuerſis in locis, eadem die, paſſos eſſe.

i Sandalij.] De quo mentio habetur in Flore ſanct. Hiſp. ex monumentis eccleſ. Cordubenſ.

k Aigulphi, & ſoc.] Horum acta ſyncerè deſcripta refert Sur. tomo 5. Paſſi ſunt circa annu Domini 660. Sigebert. autem ponit in chron. anno 651.

l Manſueti epiſc.] Agit de eodem hac die. Ado ponitur hic primus eius eccleſiæ epiſcopus, ac S. Petri Apoſtoli diſcipulus.

m Auxani epiſcopi.] De quo tab. eccl. Mediolan. ex quibus etiam Galeſinus hac die.

n Symeonis iunioris.] Gręci autem in Menologio de eodem agunt, ac matre eius Martha Kal. Septembr. De duobus Symeonibus, iiſdemque

Stylitis,

Stylitis couſule notata ſuperius in Symeone ſenio re, nonis Ianuarij. Moritur hic ſub Mauritio Imp. vt auctor eſt Euagr. hiſt. lib. 6. c. 22.

o Ordinatio &c.] De eadem S. Gregorij ordinatione in vet. Rom. Martyrol. & aliquibus man. ſcrip. agitur. In hanc diem transferebatur etiam natalis eius, cum Quadrageſimali tempore de ſanctis agi, vetitum eſſet, vt ſcribit Radulph. de obſer. can. cap. 16. De eadem ordinatione Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 10. c. 1. Paul diac. de geſt. Longob. lib. 3. c. 11. Ioan. diac. lib. 1. c. 37. 38. 39. in vit. S. Gregor. Ipſemet Greg. frequenter cum gemitu lib. 1. & 2. regiſt. meminit de ſua ordinatione. Quòd ad tempus ſpectat, contigit ordinatio S. Gregorij indict. 9. anno 6. Mauritij Imp. eſt is annus Domini quingenteſimus nonageſimusprimus, ut ex eius regiſtro epiſtolarum apertè colligitur. errant autem qui eam referunt in an. quingenteſimum ac nonageſimum, vt fuſius monſtrauimus in Anna Eccleſ.

4 Pridie nonas Septembr. Luna. B xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11

IN monte Nebo terræ Moab ſancti Moyſis [a] legiſlatoris & prophetæ. Ancyræ in Galatia natalis ſanctorum trium pueorum Ruffini, [b] Siluani, & Vitalici martyrum. Cabilone in Gallia ſancti Marcelli [c] martyris ſub Antonino Imperatore, qui cùm à præſide Priſco ad profanum conuiuium fuiſſet inuitatus, & huiuſmodi epulas execrans, omnes qui aderant, cur idolis deſeruirent, libera increpatione corriperet, ab eodem præſide inaudito crudelitatis genere, cingulo tenus defoſſus eſt in terra, ſicque triduo in laudibus Dei perſeuerans, incontaminatum ſpiritum Deo reddidit. Eodem die ſanctorum martyrum Magni, [d] Caſti, & Maximi. Treuiris ſancti Marcelli [e] epiſcopi & martyris. Eodem die ſanctorum Thamelis, [f] antea idolorum ſacerdotis, & ſociorum martyrum ſub Hadriano Imperatore. Item ſanctorum martyrum Theodori, [g] Oceani, Ammiani, & Iuliani, qui ſub Maximiano Imperatore diſſectis pedibus in ignem coniecti, martyrium conſummarunt. Arimini ſancti Marini [h] diaconi. Neapoli in Campania natalis ſanctæ Candidæ, [i] quæ ſancto Petro ad eam vrbem venienti prima occurrit, atq. ab eo baptizata, poſtea ſancto fine quieuit. Ibidem ſanctæ Cãdidæ [k] iunioris, miraculis claræ. Viterbij ſanctæ Roſæ [l] virginis.

SEPTEMBRIS 4.

a MOYSIS.] Agunt de eodem hac die nõ tantũ Latini omnes, ſed & Græci in Menologio. Frequentiſſimè de eo in diuinis ſcripturis, & in Ioſepho hiſtorico, & Philone, alijsque innumeris Hebræorum, Latinorum, ac Græcorum ſcriptoribus, tam ſacris, quàm profanis, quos enumerare, ſuperuacaneum ducimus.

b Rufini, & ſoc.] De his item Beda, Vſuard & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

c Marcelli] Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal.li.8.c.37. Eius acta fuſiùs ſcripta extant apud Sur. tomo 5. De eadem feſtiuitate hoc item tempore ſolita olim celebrari meminit Grego. Turon. de geſt. Franc. lib. 9. cap. 3. & de glor. mart. cap. 53. De eius baſilica erecta à Gunthramno rege vide apud Gregor. Turon. de geſtis Franc. lib. 11. c. 2. in appendice.

d Magni, & ſoc.] Vſuardus hac die de Magno, & Caſto tantùm. De Maximo in antiq. Roman. Martyrol. & alijs man. ſcript. De translatione corporis S. Magni martyris, deq́ue eius reliquiis reconditis in eccleſia ſancti Michaelis Archangeli prope Vaticanum tempore Leonis quarti Romani Pontificis, docet vetus inſcriptio marmori inciſa, in eadem eccleſia collocata.

e Marcelli epiſcopi.] Alicubi Marcellinus, ut in tabul. epiſcop. Treueren. quas habet Democh. de ſacrif. Miſſæ, vbi adſcribitur vigeſimus eius ſedis epiſcopus. agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

f Thamuelis, & ſoc.] Græci item de his agunt in Menolog. hac die, recitatq; ipſorum martyrium.

g Theodori, & ſoc.] De his etiam Græci ubi ſupra in Menolog.

h Marini diac.] Vet. man. ſcrip. ſed alicubi Maurus pro Marino ponitur. habes eius res geſtas apud Petrum in catal. lib. 8. c. 36.

i Candidæ.] Hæc ſenior, quæ vixit Nerone Imper. cuius acta typis excuſa legi; plura de eadem in vita S. Aſpren epiſcopi Neapolit. nuper à Paulo Regio edita.

k Candidæ iunioris.] Claruit temporibus Mauricii Augusti, vt apparet in veteri inſcriptione in ſepulchro eius marmoreo ſcripta in eccleſia S. Andreæ ad Nidum poſita. eius etiam res geſtæ atque miracula iam typis excuſa habentur.

l Roſæ.] Accepimus eius acta ab eccleſia Viterbienſi, cui de ea ſolemnem diem agere, decreto Roman. Pontificis, eſt conceſſum. eſt eorum exordiũ: Inter alias, &c. Claruit tẽporib. Federici Imp. peruenitq; vſque ad tempora Alexandri Papæ iiij.

xix. C Nonis Septembr. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12

ROMÆ in ſuburbano beati Victorini [a] epiſcopi & martyris, qui ſanctitate & miraculis clarus, ſacerdotium Amiterninæ vrbis, totius populi electione adeptus eſt; poſtmodum ſub Nerua Traiano apud Cutilias, vbi putentes & ſulphureæ emanant aquæ, cum alijs Dei ſeruis relegatus, ab Aureliano iudice iuſſus eſt ſuſpendi capite deorſum: quod cum per triduum pro nomine Chriſti paſſus fuiſſet, glorioſe coronatus victor migrauit ad Dominum; cuius corpus Chriſtiani rapientes, honorifica ſepultura Amiterni condiderunt. Item in Portu Romano natalis ſancti Herculani [b] martyris, Capuæ ſanctorum martyrum Quinctij, [c] Arcontij, & Donati. Eodem die ſancti Romuli, [d] aulæ Traiani præfecti, qui cum ſæuitiam Imperatoris in Chriſtianos deteſtaretur, cæſus virgis; capite truncatus eſt. Melitine in Armenia paſſio ſanctorum militum Eudoxij, [e] Zenonis, Macarij, & ſociorum mille centum & quattuor, qui abijcientes militiæ cingulum, in perſecutione Diocletiani pro confeſſione Chriſti necati ſunt. Conſtantipoli ſanctorum martyrum Vrbani, [f] Theodori, Menedemi, & ſociorum ſeptuagintaſeptem eccleſiaſtici ordinis, qui a Valente Imperatore pro fide catholica in nauigio impoſiti, iuſſi ſunt in mare comburi. Conchæ

in

in Hiſpania ſancti Iuliani [g] epiſcopi & confeſſoris. In pago Taruanenſi, monaſterio Sithin, ſancti Bertini [h] abbatis. Toleti ſanctæ Obduliæ [i] virginis.

SEPTEMBRIS 5.

VICTORINI.] De quo hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Cùm ſuperius egimus de Victorino germano S. Seuerini Septempedani, ſatis oſtendimus, errare eos, qui duos hos Victorinos in vnum confundunt, & huic martyri illa tribuunt, quæ alterius eſſe noſcuntur; nimirum lapſus ille miſerandus, quem deſcribit hic Ado, qui cæteris errandi tribuit occaſionem; nam & id ad Bedæ Martyrologium additum reperitur; cùm in veteri man. ſcrip. eius Martyrologio nihil huiuſmodi legat, ſicut nec in antiquo Romano, vel in Vſuardo. De aquis Cutilijs, ubi hic paſſus eſt, ſcribit Plin. lib. 2. c. 95. & lib. 3. c. 12. Huius autem Victorini martyrium deſcriptum habetur in actis ſanctorum Nerei & Archilei, apud Sur. tom. 3. die 12. Maij, ex quibus cæteri accepere. habetur mentio de eodem ſupra die 15. Aprilis, vnà cum Marone, & Eutychete; licet ibi nulla de epiſcopatu mentio fiat.

b Herculani.] De eodem hac item die Beda, Vſuardus, Ado, aſſipulanturq; vet. man. ſcript. ac recentiores.

c Quinctij, & ſoc.] Agunt de his etiam ijdem qui ſupra Beda, ac cæteri.

d Romuli.] Græci de eodem item hac die in Menologio agunt, eiusq; certamen deſcribunt; copioſius autem Metaphraſtes ex antiquis monumẽtis eius acta deſcripſit, quæ extant apud Lipoma. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Eudoxij, & ſoc.] Græci itidem ex actis ſancti Romuli, quæ à Metaphraſte deſcripta nuper citauimus. ex eorũ militum numero, qui Meliteniç in Armenia coronati ſunt, quatuor ſacra corpora delata Conſtantinopolim, reperta ſunt temporibus Iuſtiniani Imp. quorum beneficio idem Imperator lætali morbo curatus eſt. rem geſtã perpetuis dignam monumentis conſcripſit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinia. Impe.

f Vrbani, & ſoc.] Agunt de his etiam in Menologio Græci hac die, illuſtreq; certamen eorum deſcribunt, porrò plenius Socrates hiſt. li. 4. c. 13. Sozom. lib. 6. cap. 13. & 14. luculentius autem S. Gregorius Nazianzenus in oratione ad epiſcopos Conſtantinopolitanæ ſynodi, itemq; in ea quam dixit in laudem Baſilij, nec non in illa ad Arianos, ac denique in ea quæ inſcribitur, In laudem Heronis. poſt hos aũt alij recentiores, quos prçterimus.

g Iuliani epiſc.] Migrauit ex hac vita 28. Ianuarij anno Domini 1207. claruit ſub Innocentio Papa tertio. Decreto Iulij 3. Rom. Pont. translata eſt eius ſolemnitas in diem quintam Septembris. Agitur de eodem in Flor. ſan. Hiſp. 28. Ianu. & in Theſ. Concion.

h Bertini abb.] De quo etiam Vſuardus. Eius res geſtas Folcardus abbas cõſcripſit, quas Surius retulit in tomum quintum. Alia de eodem habes in vita S. Audomari epiſcopi, nec non in actis S. Vuinoci apud Sur. tom. 6. Agit de eodẽ Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 105. & Molan. in indic. ſanct. Belg. De monaſterij S. Bertini exacta obſeruatione monaſticæ diſciplinæ ſcribit S. Bernardus epiſt. 141. 142. 143. & 144. Migrauit ex humanis anno Domini 198.

i Obduliæ.] De ea in breuiario Toletano hac die. Fuit & alia eiuſdẽ ferè nominis Odilia virgo de numero illarũ vndecim milliũ virg. S. Vrſulæ ſodaliũ, de qua plura Molan. in indic. ſanctorũ Belg. cujus celebritas agitur xv. kal. Auguſti. Si aũt vnã eademq; Obduliã cũ Odilia eſſe quis dixerit, ob aliquã factã trãſlationem reliquiarũ Toletum hac die, eius ſolemnitatem celebrari illic intelligat.

6 Octauo idus Septemb. Luna. D xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ZACHARIAE [a] prophetæ, qui de Chaldæa ſenex in patriam reuerſus, iuxta Aggæum prophetam cõditus iacet. In Helleſponto ſancti Oneſiphori [b] Apoſtolorum diſcipuli, cuius meminit ſanctus Paulus ad Timotheum ſcribens: qui ibidem vnà cum ſancto Porphyrio iuſſu Hadriani proconſulis acriter verberatus, & a ferocibus equis raptatus, ſpiritum Deo reddidit. Alexandriæ paſſio ſanctorum martyrum Fauſti [c] presbyteri, Macarij, & ſociorum decem, qui ſub Decio Imperatore & Valerio præſide pro Chriſti nomine abſciſſis ceruicibus martyrium compleuerunt. In Cappadocia ſanctorum martyrum Cottidi [d] diaconi, Eugenij, & ſociorum. In Africa ſanctorum epiſcoporum Donatiani, [e] Præſidij, Manſueti, Germani, & Fuſculi, qui in perſecutione Vuandalica iuſſu Hunnerici regis Ariani pro aſſertione catholicæ veritatis fuſtibus diriſſime cæſi, exilio eliminati ſunt. Inter quos etiã epiſcopus nomine Lætus, ſtrenuus atq; doctiſſimus vir, poſt diuturnos carceris ſqualores incendio concrematus eſt. Veronæ ſancti Petronij [f] epiſcopi & confeſſoris. Romæ ſancti Eleutherij [g] abbatis, ſerui Dei, quem ſanctus Gregorius Papa ſcribit, oratione & lacrymis mortuum ſuſcitaſſe.

SEPTEMBRIS 6.

a ZACHARIÆ prophetæ.] De quo hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem pridie huius diei in Menolog. Præter illa quæ de eo extant in diuinis ſcripturis, agit de eodẽ Ioſephus antiquit. lib. 11. c. 4. Epiphan. de vit. & interit. prophet. cap. 21. extat encomium in Prophetam Zachariam Coſmæ Veſtiarij in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcript. nume. 65. Inuentum eſt venerandum corpus eius Honorio x. & Theodoſio vj. conſſ. anno vndecimo eiuſdem Impe. qui (ſecundùm recentiorum ſupputationem) eſt à Chriſto quadringenteſimus decimusquintus. de ea re ſcripſit Sozom. hiſto. lib. 9. c. 16. in fi. & cap. 17. Nicepho. libro 14. cap. 8. Cedren in Honorio, anno vndecimo.

b Oneſiphori.] De quo Paul. 2. ad Timoth. c. 1. & 4. Agit de eodem hac die Beda, & Ado, Græci autem tertio kalend. Maij in Menologio traduntq; hunc ceratum fuiſſe epiſcopum Colophonis, Dorotheus autem dicit Coroniæ; ijdemq; de eodem vnà cum Euodio ad ſextum id. Octobris. habetur mentio de eodem in actis ſanctæ Theclæ, de quibus ſuo loco plura inferius.

c Fauſti, & ſoc.] Agit de ijſdem Græci etiam in Menologio, & nomina ſingulorum referunt, videlicet, poſt Fauſtum, & Macariũ recenſetur Dionyſius lector, Cyriacus acolythus, alter Fauſtus, Andronicus miles, Theotiſtus nauclerus, Andropelagia, & Thecla. Monemus lectorem, hos Fauſtos, de quibus hìc agitur, eſſe diuerſos ab illo. qui ibidem loci, eadem vrgente perſecutione, multa paſſus eſt, vt ex Dionyſij Alexandrini litteris conſtat: nam ille, licet tunc grauia ſit perpeſſus, tamẽ vſque ad Diocletiani tempora peruenit, vt Euſeb. hiſto. lib. 7. c. 10. in fi. teſtatur.

d Cottidi, & ſoc.] De his & Beda, Vſuardus, & alij recentiores hac die agunt.

e Donatiani, & ſoc.] Agunt de his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Victor Vticenſ. li. 2. de perſecutione Vuandalica eorum certamen deſcribit paſſi ſunt temporibus Zenonis Imp. ſub Hunnerico Vuandalorum rege. Lætus de quo hic agitur (licet Victor nihil dicat) fuit epiſcopus Leptinenſis ciuitatis, vt ſcribit S. Iſidorus in hiſtoria Vuandalorum. huius martyris incitatione Iuſtinianum Imp. commotum fuiſſe, vt exercitum in Africam, duce Biliſario, mitteret, idem auctor teſtatur.

f Petronij epiſcopi.] De eo tabulæ eccleſię Veronenſis; pluribus autem Illuſtr. & R.D. Auguſtinus Valerius eius eccleſiæ epiſcopus & Cardinalis in antiq. monum. eporũ Veron. pag. 10. & 41.

g Eleutherij abb.] De quo hac die Ado, apud Bedam autem mendoſè additur nomen epiſcopi. Huius res geſtas ſcribit S. Gregorius lib. 3. dialo. c. 33. qui quidem non tantùm ſcriptione, ſed & pictura exprimi voluit acceptum à Deo per Eleutherii preces beneficium, vt Adrianus Papa ad Carolum Magnum Imperatorem ſcribit his verbis: S. Gregorius Papa in monaſterio ſuo pulchrum fecit Oratorium, & ipſum diuerſis hiſtoriis pingi fecit, atq; ſacras ibidem erexit imagines. Vt cùm ipſe cum beato Eleutherio pro ægritudine ſtomachi ſui ĩgreſſus, ĩ oratione pariter exauditi sũt.

Et

Et ille vir S. Eleutherius, quem dicunt & mortuũ ſuſcitaſſe; ante ipſas ſacras imagines ſe proſternens, diuinam exorare clementiam cum ſancto Gregorio non dubitauit, ſed fidem ferentes perfectam, pariter exauditi ſunt, & vſq; hactenus apud nos venerantur. hæc Hadrianus.

7 Septimo idus Septembr. Luna. E xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

NICOMEDIAE natalis beati Ioannis[a] martyris, qui cum videret crudelia edicta aduerſus Chriſtianos in foro pendere, fidei ardore accenſus, iniecta manu, illa detraxit, atq. diſcerpſit; cumq. hoc relatum eſſet Diocletiano & Maximiano Auguſtis in eadẽ vrbe conſtitutis, omnia ſuppliciorum genera in eum experiri iuſſerunt: quæ vir nobiliſſimus tanta alacritate vultus ac ſpiritus pertulit, vt ne triſtis quidem pro his videri potuerit. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Eupſychij[b] martyris, qui ſub Hadriano Imperatore accuſatus quòd Chriſtianus eſſet, in carcerem coniectus eſt; & paulo poſt inde emiſſus, patrimonium ſtatim vendidit, & pretium partim pauperibus, partim accuſatoribus tamquam benefactorib. diſtribuit; ſed iterum comprehenſus, ſub Sapritio iudice dilaniatus, & gladio confoſſus, martyrium conſummauit. Pompeiopoli in Cilicia ſancti Sozontis[c] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore in ignem iniectus reddidit ſpiritum. Aquileiç ſancti Anaſtaſij[d] martyris. In territorio Auguſtodonenſi ſanctæ Reginç[e] virginis & martyris, quç ſub procõſule Olybrio, carceris, equulei, ac lampadarum perpeſſa ſupplicia, demum capitali ſententia damnata migrauit ad ſponſum. Trecis Nemorij[f] diaconi, & ſociorum martyrum, quos Attila rex Hunnorũ interfecit. Aurelianis in Gallia depoſitio ſancti Euortij[g] epiſcopi, qui primo Romanæ Eccleſiæ ſubdiaconus, dehinc diuino munere per columbam deſignatus eſt pontifex præfectæ vrbis. In Galliis ſancti Auguſtalis[h] epiſcopi & confeſſoris; Capuæ ſancti Pamphili epiſcopi. In territorio Parienſi ſancti Clodaldi[i] presbyteri & confeſſoris.

SEPTEMBRIS 7.

a IOANNIS.] De eodem hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij recentiores. Eius autem fidei conſtantem confeſſionem, & diros cruciatus ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 5. & Niceph. lib. 7. c. 5. & licet nomen non explicent, reabſe de eo ſentire, certum eſt.

b Eupſychij.] De quo & Græci in Menologio, hac die, ibiq; eius res geſtas ſumma breui deſcribunt. Porrò ne nominis, & loci ſimilitudine quis decipiatur, duos Eupſychios martyres Cæſareæ Cappadociæ fuiſſe conſtat; quorum alter, de quo hic agitur, paſſus eſt temporib. Hadriani Imp. alter autem, de quo ſupra ad quintum id. Aprilis, Iuliano Apoſtata imperante martyriũ cõſummauit,

de quo eo die plura ſuperius dicta à nobis ſunt.

c Sozontis.] Agunt de eodem hac die Græci, eiuſq; acta plurib. proſequutus eſt Metaphraſtes: extant apud Lipom. tom. 5. De Pompeiopoli ciuitate, de qua hìc agitur: quomodo à Pompeio reſtituta eſt poſt debellatos piratas, iiſdemque incolenda ſit tradita, ſcribit Dio hiſt. lib. 36.

d Anaſtaſij.] Fuit hic fullo, & pro fidei merito in numerum martyrum cooptatus eſt, idq; ex vet. man. ſcrip. Molan. in addi. ad Vſuard. hac die.

e Reginæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, & Ado, iidemq; pluribus eius res geſtas referunt, plenius autem Mombr. tom. 2. vit. ſanct. & Petr. in catal. lib. 8. c. 47.

f Nemorii, & ſoc.] De eo tabulæ eccleſiæ Trecenſis, item Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vſuardum. Fuit hic diaconus S. Lupi, eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

g Euortii epiſcopi.] De quo & Beda, Vſuardus, & Ado. Huius res geſtas ex antiquis codicibus edidit Sur. tomo quinto, Vincent. libro 13. Petrus in catal. lib. 8. c. 48. Succeſſit hic S. Deſiniano, ſucceſſoremque habuit præclarum illum ſanctitate virum Anianum. Interfuit ſanctus Euortius concilio Valentino, celebrato in Galliis, Gratiano & Equitio conſſ. an. Domini trecenteſimo ſeptuageſimo quinto.

h Auguſtalis epiſc.] De eodem hìc Beda; qui licet eum ponat Arelate, tamen dum reperitur idem epiſcopus ſubſcriptus cõcilio primo Arauſicano, tempore S. Leonis Papæ, quo eidem ſedi Arelatẽſi præerat S. Hilarius qui eidem ſynodo interfuit: alterius potius ciuitatis videtur fuiſſe epiſcopus: nam & in tabulis epiſcoporũ Arelatenſiũ, quas deſcripſit Democh. nulla habetur mentio de Auguſtali epiſcopo.

i Clodoaldi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fuit hic filius Clodomiri regis Franc. Scribit de eo Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 3. c. 6. & 18. Sigeber. in chron. an. Domini 531. Vincent. lib. 21. c. 60. Petr. in catal. libro 8. c. 50. & alij iuniores.

xvj. A Sextò idus Septembr. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

NATIVITAS [a] beatiſſimæ ſemper virginis genitricis Dei Mariæ. Nicomediæ ſancti Hadriani [b] martyris, cum alijs vigintitrib. qui omes poſt multa ſupplicia ſub Diocletiano & Maximiano Auguſtis martyrium crurifragio conſummarunt quarto nonas Martij. Eorum reliquiæ à Chriſtianis Byzantium delatæ, reuerenti honore ſepultæ fuerunt; inde poſtea ſancti Hadriani corpus Romam hac die tranſlatum fuit, in qua ipſius feſtiuitas potiſſimum celebratur. Alexandriæ ſanctorum martyrum Ammonis, [c] Theophili, Neoterij & aliorum vigintiduorum. Antiochiæ ſanctorum Timothei [d] & Fauſti martyrum. Gazæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Euſebij, [e] Neſtabi, & Zenonis fratrum, qui tempore Iuliani Apoſtatæ, irruente in eos turba gentilium, diſcerpti atque necati ſunt. Ibidem ſancti Neſtoris [f] martyris, qui ſub eodem Iuliano ab iiſdem gentilibus furentibus ſæuiſſime cruciatus, emiſit ſpiritum. Friſingæ ſancti Corbiniani [g] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui à Gregorio ſecundo Pontifice ordinatus, & ad prædicandum Euangelium miſſus, vberes fructus in Gallia & Germania retulit, ac demum virtutibus & miraculis clarus in pace quieuit.

a NATI-

a NATIVITAS beatiſſ.] De eadē Be-
da, ac cæteri Latinorum; Græci etiam
hac eadem die celebrant eandem ſo-
lemnitatem, de qua in Græco codice
bibliothecæ Sfortianæ nu. 65. ſermones leguntur
de eadem ſolemnitate nomine S. Ioannis Chryſo-
ſtomi, S. Procli, S. Ioánis Damaſceni, Iacobi mona
chi, & Andreæ Cretenſ. in Sacramentario ſancti
Gregorij, quod antiquiſſimum extat in bibliot. Va
ticana man. ſcri. habetur de eadem celebritate ſpe
cialis præfatio, eiuſdem meminit S. Ildefonſus lib.
de vrg. Ordo Rom. de diuin. offic. pag. 24. de eadē
agens, hæc habet: In Natiuitate S. Mariæ leguntur
homiliæ ſanctorum patrum ad ipſam diem perti-
nentes, &c. ſubditq́; de Litanijs ea die fieri ſolitis
ex inſtitutione Sergij Papæ. meminit de eadē cùm
agitur de offic. Miſſæ pag. 21. ex quib profecto val
de errare oſtenduntur qui hanc ſolemnitatem ab
Innocentio quarto inſtitutam putarunt. Rurſus nō
rectè ſentire eos exiſtmamus, qui opinati ſunt iam
ab Auguſtini ætate eandem eſſe in eccleſia celebra
tam, ea perſuaſi ratione quòd in eccleſiaſticis of-
ficiis eius diei legatur ſermo S. Auguſtini de ea ſo
lemnitate. Quamobrem monitum volumus lecto
rem, verè ſermonem illum eſſe germanum S. Au-
guſtini opus; nequaquam tamen in Natali Dei ge-
nitricis habitum; ſed perpaucis mutatis eidem ce-
lebritati accommodatum, qui eſt ſermo ſecundus
de Annūciatione, vbi verba illa: Gaudeat terra no-
ſtra tātæ virginis illuſtrata ſolemni die; ita piè mu
tata leguntur in breuiario: Gaudeat terra noſtra
tantæ virginis illuſtrata Natali. Nec verò mirum
hoc cuiquam videatur, quòd ſermonem hunc ſan-
cti Auguſtini ad Beatiſſimam virginem pertinen-
tem, ſancta Eccleſia ad hanc feſtiuitatem accom-
modauerit; nam id ipſum in antiphonis & reſpon
ſoriis agere conſueuiſſe, ſatis apparet, dum quæ
ſunt alicui ſolemnitati peculiariter accommoda-
ta, iiſdem vtatur in aliis. Vt autem omnis prorſus
anſa tollatur exiſtimandi Auguſtini tempore, hoc
feſtum eſſe celebratum, adducam de ea re eiuſdē
Auguſtini clariſſima teſtimonia, qui ſermone 21.
& 22. de ſanct. teſtatur nullius alterius ortū, quàm
ſolius Domini noſtri Ieſu Chriſti, & ſancti Ioannis
Baptiſtæ in Eccleſia celebrari conſueuiſſe. Quonā
autem potiſſimum tēpore fuerit eiuſmodi ſolem-
nitas inſtituta, nuſquam expreſſum nec reperi, nec
quid certo affirmare auſim. Quantùm autem ex hi
ſtorijs eccleſiaſticis compertum habeo, à concilij
Epheſini temporibus; ex quo execranda illa Ne-
ſtorij hæreſis damnata atque proſcripta eſt, qua
ſanctiſſimæ Mariæ Virginis titulus ille ſupremus,
Dei Genitricis impiè auferebatur, animaduerti-
mus (ſecundùm ea prophetę verba: In tribulatio-
ne dilataſti mihi) magis, magiſque in dies, toto Or
be Chriſtiano Beatiſſimæ Virginis cultum auctum
amplificatumque fuiſſe: non tamen dicere præſu-
mimus, eo tempore inſtitutam eſſe pręſentem ſo-
lemnitatem, cùm conſtet, Gallicanam eccleſiam
etiam temporibus Caroli Magni, & Ludouici Pij
eam ignoraſſe, vt apparet ex concilio Moguntino
ſub eodem Imper. celebrato, anno Domini 813.
can. 36. & ex capitularibus eiuſdem Imper. & Lu-
douici Pij libro primo, cap. 164. libro 2. cap. 35. &
libro 6. cap. 186. Satis ſit conſtare, eam eſſe anti-
quam, & tam Latinos, quàm Græcos eadem ani-
mi pietate, concordique ſtudio ac religione per-
motos, eadē die ſacratiſſimum Dei genitricis Na-
talitium ſolemniter celebrandum eſſe duxiſſe. Ra-
tionem autem eius ſolemnitatis agendæ S. Bernar
dus ſcribit ſermone 4. ſuper Salue Regina. De iuſ-
ſis quibuſdam diuinitùs oſtenſis cuidam religio-
ſo viro de hoc celebrando Natali die, agit Petrus
in catal. lib. 8. c. 51. in fi. & alij. Extant inſuper tres
luculentæ orationes S. Ioan. Damaſce. de Nat. Dei
genitr. Mariæ, aliæ Abſalonis, Guerrici, & aliorum,
quos omittimus recenſere.

b Hadriani.] De ipſius natali die ſuperius ad quar
tum nonas Martij agitur, ut in Martyrologio Be-
dæ, & in antiq. manu ſcrip. alijſque recentioribus
notatum vidimus. Vetera aliquot man. ſcript. hæc
habent ea die, quæ & Molanus ad Vſuard. addidit:
Nicomediæ S. Hadriani cum aliis viginti tribus,
cujus corpus Romam tranſlatum eſt, atque ſepul-
tum ſexto idus Septembris: ubi & eius paſſio eſt
annotata. hæc in dictis vet. man. ſcrip. licet in vetu
ſtioribus Roman. Martyrologiis nulla prorſus men
tio de Hadriano ea die habeatur, ſed hac die tan-
tùm quando ſimul cum tranſlatione & paſſio olim
celebrabatur. Cùm autem die tranſlationis Romæ
etiam dies natalis eius recoleretur, inde factum
eſt, ut Nicomediæ poneretur, vnde Adoni, & alijs
eum ſecutis errandi manauit occaſio, vt putarent
hac die tranſlationis, ſanctum Hadrianum occu-
buiſſe martyrio; rectius itaque Maurolycus ex prę
dictis manu ſcript. natalem paſſionis diem ad quar
tum nonas Martij, tranſlationem verò Romam fa
ctam hac die ponit. his omnibus ſubſcribit etiam
Galeſinus in ſuis not. ea die Martij. Quod verò
Græci, neque hac die, neque ad quartum nonas
Martij, ſed ſeptimo Kalend. Septembris agant com
memorationem ſancti Hadriani; exiſtimo eam
eos agere diem, qua prima eſt facta tranſlatio,
cùm Nicomedia Conſtantinopolim eius corpus
delatum eſt. Cætera de Hadriano vide notata ſupe
rius in natali ipſius die 4. non. Martij.

c Ammonis, & ſoc.] Vſuardus de iiſdem hac
die. Scribit de his Dionyſius Alexand. apud Euſe.
libro ſexto, cap. 34. Alius eſt item Ammon Alexā.
qui vnà cum Fauſto & Didio paſſus eſt tempore
Diocletiani, de quibus Euſebius libro octauo, cap.
15. & Niceph. libro ſeptimo, cap. 16. diuerſos hos
eſſe inter ſe, tum diuerſitas temporum, tum ſocio-
rum oſtendit.

d Timothei, & Fauſti.] De his item Vſuardus,
& alij recentiores hac die.

e Euſebij, & ſoc.] Horùm nobile certamẽ ſcribit Sozom. lib. 5. c. 8.

f Neſtoris.] De quo etiam idem Sozom. vnà cum prædictis martyribus agit vbi ſupra li. 5. c. 8.

g Corbiniani epiſcopi.] Apud Bedam de eodem hac die. Eius res geſtas ſcriptis mandauit Aribo epiſcopus Friſingens. quas habet Sur. tom. 5. Plura de eodem Otho Friſing li. 5. c. 23. & 24. claruit temporibus Gregorij ſecundi Papæ circa an. Domini ſeptingenteſimum triceſimum.

xv. G Quinto idus Septemb. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16

NICOMEDIÆ paſſio ſanctorum martyrum Dorothei [a] & Gorgonij, qui apud Diocletianum Auguſtum honores ampliſſimos cõſecuti, cum perſecutionem, quam ille Chriſtianis inferebat, deteſtarentur, præſente eo iuſſi ſunt primo appendi, & flagris toto corpore laniari, deinde viſceribus pelle nudatis, aceto & ſale perfundi, ſicq. in craticula aſſari, atq. ad vltimum laqueo necari. Interiecto autem tempore beati Gorgonij corpus Romam delatum fuit, ac via Latina poſitum, & inde ad baſilicam ſancti Petri tranſlatum. In Sabinis, trigeſimo ab Vrbe milliario, ſanctorum martyrum Hyacinthi, [b] Alexandri, & Tiburtij. Sebaſtæ ſancti Seueriani [c] militibus Licinii Imperatoris, qui cum quadraginta Martyres in carcere detentos frequens viſitaret, iuſſu Lyſiæ præſidis ſaxo ad pedes ligato ſuſpẽſus, ac verberibus cæſus, & flagris laniatus, in tormentis reddidit ſpiritum. Eodem die paſſio ſancti Stratonis, [d] qui pro Chriſto ad duas arbores ligatus, atque diſcerptus, martyrium conſummauit. Item ſanctorum martyrum Ruffini [e] & Ruffiniani fratrum. Romæ ſancti Sergij [f] Papæ & confeſſoris. In territorio Taruanenſi ſancti Audomari [g] epiſcopi. In Scotia ſancti Querani [h] abbatis.

SEPTEMBRIS 9.

a DOROTHEI, & Gorgonij.] De his Beda, Vſuard. Ado, & alij recentiores. Scribit horum res geſtas Euſeb. hiſto. li. 8. c. 1. & 6. Nicepho. lib. 7. c. 2. & 5. plura de ijſdem in actis ſanctorum Indes & Donnæ, quæ refert Metaphr. die 26. Decembr. vbi tamen Dorotheum capite amputatum, Gorgonium verò molari lapide ad collum ligato martyrium conſummaſſe, eadem acta teſtantur. Quòd autem ab his diuerſa hæc in Martyrologio ſunt poſita, quòd prædicti martyres laqueo vitam finierint, ex Euſebio dict. li. 8. c. 6. & Niceph. li. 7. c. 5. videntur accepta. Quæ autem hic habentur de cæteris tormentis à prędictis martyrib. paſſis; eadem recenſet, Beda Vſuard. Ado, & alij: & licet Euſeb. eis Petrum cruciatum eſſe dicat; tamen cùm ex vnius, quod refert, martyrio, quæ cæteris ſodalibus cõtigerint, ſe nota facere velle teſtetur; inde prędicti putarũt in dictos martyres eadem eſſe illata tormenta. Rufinus item dum eundẽ Euſebij locum in Latinum vertit ijſdem quib. ille hos ſupplicijs affectos, ac demum laqueo vitam finiſſe tradit. lib. 8. c. 6. Reliquias S. Gorgonij tranſlatas inde Roma in Gallias, teſtatur Sigeb. in chron. an. Domini 764.

b Hiacyn-

b Hiacynthi, & ſociorũ.] Agit & de his Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui.

c Seueriani.] Græci item de eo hac die in Menologio, ibiq́ue eius acta expreſſa habentur, quæ vberius deſcripſit Metaphraſtes ex antiquis codicibus; extant apud Lipom.tom.6. & Sur.tomo 5.

d Stratonis.] De eo hac die Græci in Menologio, referuntq́; eius martyrium.

e Rufini, & Rufiniani.] Greci etiam horum paſſionem deſcribunt in Menolog. hac item die.

f Sergij Papæ.] De quo Beda, Ado, & recentiores. Hic ſubſtitutus eſt Cononi. eius res geſtas per annos ſingulos deſcripſimus in Annalibus eccleſiaſt.

g Audomari epiſcopi.] De eo etiam Vſuard. & alij. Recitat eius acta Sur.tom.5. Vincẽ.lib.23. cap.108. Petrus in catal.lib.8. c.58. Trithem.de vir.illuſtr. ord ſancti Bened.lib.3. c.104. & lib.4. cap.160. Molan. in indic.ſanc.Belg.exceſſit ex humanis anno Domini 695.

h Querani abb.] Agit de eodem Vſuardus, hac die, & recentiores.

10 Quarto idus Septemb. Luna. A xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

IN Africa natalis ſanctorum epiſcoporum Nemeſiani, [a] Felicis, Lucij, alterius item Felicis, Littei, Polyani, Victoris, Iaderis, Datiui, & aliorum: qui ſub Valeriano & Gallieno, exurgente perſecutionis rabie, ad primam confeſſionis Chriſti conſtantiam grauiter fuſtibus cæſi, deinde compedibus vincti, & ad fodienda metalla deputati, glorioſæ confeſſionis agonem conſummarunt. Chalcedone ſanctorum martyrum Soſthenis [b] & Victoris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Priſco Aſiæ proconſule poſt vincula & beſtias ſuperatas iuſſi ſunt incendi: at illi ſalutantes ſe inuicem in oſculo ſancto, in oratione poſiti ſpiritum emiſerunt. In Bithynia ſanctarum virginum Menodoræ, [c] Metrodoræ, & Nymphodoræ ſororum, quæ ſub Maximiano Imperatore & Frontone præſide martyrio coronatæ peruenerunt ad gloriam. Item ſanctorum martyrum Apellii, [d] Lucæ, & Clementis. Leodij in Belgia ſancti Theodardi [e] epiſcopi & martyris, qui animam ſuam poſuit pro ouibus ſuis, & poſt mortem miraculorum gratia illuxit. Romæ beati Hilari [f] Papæ & confeſſoris. Compoſtellæ ſancti Petri [g] epiſcopi, qui multis virtutibus & miraculis claruit. In ciuitate Albigenſi ſancti Saluij [h] epiſcopi & confeſſoris. Nouariæ ſancti Agapij [i] epiſcopi. Tollentini in Piceno depoſitio ſancti Nicolai [k] confeſſoris, ordinis eremitarum ſancti Auguſtini. Conſtantinopoli ſanctæ Pulcheriæ Auguſtæ virginis, religione & pietate inſignis.

SEPTEMBRIS 10.

a NEMESIANI, & ſociorum.] Beda, Vſuardus, & Ado hac die. Scribit de his Cyprian.epiſt.77. Quarum autem ciuitatum fuerint epiſcopi, poteſt intelligi ex actis concilij Carthaginenſis ſub Cypriano. Hi etenim quamuis aliquando erroneam illam ſententiam de baptiſmate hæreticorum, vnà cum ſancto Cypriano aduerſus Romanum Pontificem Stephanum

num

Stephanum defendiſſent, tamen ſicut ille, ita & iſti nunquam ſe à catholica vnitate & charitate diuiſerunt, vt de ſancto Cypriano ſanctus Auguſtinus agens aduerſus Donatiſtas, ſæpe inculcant. clariſſimus fuit item in Africa eiuſdem nominis Nemeſianus, qui puer adhuc martyrium ſubijt, de quo Auguſt. ſermone de diuerſ. 39. c. 3.

b Soſtenis, & Victoris.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado & alij. habentur res geſtæ iunctæ actis S. Euphemię Chalcedonenſis; de his etiā Petrus in catal lib. 8. c. 61.

c Menodora, & ſoc.] De his & Græci in Menologio hac die; Fuſius autem Metaphraſtes ipſarum res geſtas deſcripſit, quę extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

d Apellij, & ſoc.] De his adhuc Græci in Menologio agunt hac die.

e Theodoardi epiſcopi.] Huius acta teſtatur Sigebertus ſe ſcripſſe luculentiore ſtylo: extant ea apud Sur. tom. 5. agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 103. & lib. 4. cap. 154. Molan. in indic. ſanctorum Belgij. paſſus eſt autem anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoquinto.

f Hilari Papæ.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Succeſſit hic S. Leoni Magno. Acta eius ex diuerſis antiquis codicibus conquiſita digeſſimus in Annal. eccleſ. per annos ſingulos.

g Petri epiſcopi.] Tabulæ Compoſtellanæ, ex quibus Molan. in addit. ad Vſuard. & alij.

h Saluij epiſcopi.] De eodem hac die Beda. Pluribus de eo agit Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. cap. 50. lib. 6. cap. 29. & lib. 7. cap. 1. migrauit ex hac vita anno Domini quingenteſimo octogeſimoſexto.

i Agapij epiſc.] Succeſſit hic S. Gaudentio, ſeditque ann. 20. vt docent tabulæ epiſcoporum eccleſiæ Nouarienſis, quæ tamen in aliquibus ſunt emendandæ.

k Nicolai de Tolentino.] Huius facta egregia habet Mombrit. tom. 2. & Sur. tomo 5. Antoninus nonnulla part. 3. tit. 22. c. 11. §. 17. & alij recentiores. Exceſſit ex hac vita anno Domini 1306. relatus eſt autem inter ſanctos ab Eugenio Papa quarto, anno Pontificatus 16. Domini autem 1446.

l Pulcherię.] Eodē titulo ſanctitatis, & virginitatis celebrant eam Græci hac die in Menologio. Licet enim ad optimam adminiſtrationem Imperij Marcianum virum religioſiſſimum ætate grandæuum ſibi maritum delegiſſet; tamen virginitatem, quam ab ineunte ętate Deo ſpoponderat, illibatam ad obitum vſq; conſeruauit: quod abſque vlla dubitatione, tam Græcorum, quàm Latinorū hiſtorici omnes affirmāt. Scribit de ea Sozom. lib. 9. c. 1. Socrat. lib. 7. c. 22. Niceph. lib. 14. c. 2. & 3. Marcel. in chron. & Suidas pluribus. De eadē ſępe acta S. S. ſynodi Chalcedonenſis, vbi noua Helena, munimen Orthodoxorum, & gloria Eccleſiarum, à cunctis patribus eſt acclamata. commendatur mirum in modum in epiſtolis S. Leonis Papę, præſertim epiſtola 39. Appellata eſt in Imperialibus ſanctionibus, venerabilis Auguſta. ital. 2. de collat. luſtrali Cod. Theod. mentio de eadem habetur in actis ſanctę Melaniæ iunioris. de eadem recentiores Gręcorum hiſtorici Zonaras, Cedrenus, Glicas, & alij. Obijt humanum diem (vt auctor eſt Marcellinus in chron.) Opilione & Vincomalo conſſ. eſt annus à Chriſto Domino 453. Tam ad ipſam, quàm ad ſorores Cyrillus epiſcopus Alexādrinus de recta fide commentarium ſcripſit. idem Cyrillus in lib. ad Theodoſium Aug. eandem Pulcheriam procurantem Imperium his verbis deſcribit: Altera autem & virginali germine ſimul vigens, & nobiliſſimi regni veſtri curam ſibi vendicat. &c. hæc Cyrillus, qui eandem pluribus laudat. Porrò Pulcheriæ uitam tam ex Græcis, quàm ex Latinis antiquis auctoribus ſumma induſtria collegit R. P. Thomas Boſſius noſtræ congregationis presbyter, Latinis ac Gręcis litteris bene exeultus: quam proximè ab eo edendam, ſimulq; alias nobilis ingenij aduerſus hæreticos elaboratas lucubrationes ſperamus. Fuit & alia Pulcheria Theodoſij maioris filia, quæ tenella adhuc ætate ex hac vita deceſſit, in cuius nobili funere S. Gregorius Nyſſenus egregiam habuit panegyrim. Rurſus etiam & alia fuit tenella puella, Pulcheria dicta, filia Theophili & Theodorę Auguſt. de qua Cędren. in comp. hiſt. in Theophilo, & Zonar. in 3. part. Annal. in eodem Imperator.

iij. B Tertio idus Septemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

ROMAE via Salaria veteri in cœmeterio Baſillæ natalis ſanctorum martyrum Proti [a] & Hyacinthi eunuchorum beatę Eugenię: qui ſub Gallieno Imperatore deprehenſi quòd eſſent Chriſtiani, ſacrificare coguntur; ſed non conſentientes, primo duriſſime verberati ſunt, ac tandem pariter decollati. Laodiceæ in Syria paſſio ſanctorum Diodori, [b] Diomedis, & Didymi. Legione in Hiſpania ſancti Vincentij [c] abbatis & martyris. In Aegypto ſancti Paphnutij [d] epiſcopi, qui vnus fuit ex ijs confeſſoribus, qui ſub Maximiano Imperatore, dextro oculo effoſſo, & ſiniſtro poplite exciſo ad metalla damnati fuerunt: deinde ſub Conſtantino Magno aduerſus Arianos pro fide catholica ſtrenue decertauit, & demum multis coronis auctus in pace quieuit. Lugduni depoſitio ſancti Patientis [e] epiſcopi. Vercellis ſancti Aemiliani [f] epiſcopi. Alexandriæ ſanctæ Theodoræ, [g] quæ cum incaute deliquiſſet, facti pęnitens, mira abſtinentia & patientia in habitu ſancto incognita perſeuerauit vſque ad mortem.

SEPTEMBRIS II.

a PROTI, & Hyacinthi.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes hac die. extant eorum res geſtæ in actis S. Eugenię, de quorum fide agemus inferius viij. kal. Ianuarij. Erat Romæ illuſtris memoria horum martyrum, cuius Confeſſionem Symmachus Papa exornauit, vt conſtat ex libro de Rom. Pontificibus in Symmacho.

b Diodori, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, vbi & ipſorum martyrium paucis enarrant.

c Vincentij.] Paſſus hic dicitur Gothorum tẽpore, cùm Arianæ perfidię repugnaret. De eodem in Flor. ſanct. Hiſp. & in Theſau. conc. tomo 2. hac die.

d Paphnutij epiſc.] Hic ille illuſtris confeſſor, qui in vltima perſecutione, dextro orbatus oculo, & ſiniſtro mutilatus poplite, adhucque ſuperſtes, conuenit vnà cum cæteris ad magnum Nicęnum concilium, & aduerſus Arianos egregiè decertauit. Fuit & miraculorum patrandorum Apoſtolica virtute præditus, vt de eo ſcribit Rufin. libro 1. cap. 4. & 17. Socrat. lib. 1. c. 8. vbi ait, Conſtantinum Imperatorem partem illam vultus eius effoſſi oculi exoſculatum eſſe miro religionis affectu: Idipſum Theodoret. hiſt. lib. 1. c. 7. Sozom. lib. 1. c. 22. Niceph. lib. 8. c. 14. & 19. & Suidas. De eodem adhuc monacho ſcribit S. Athanaſius in vita S. Antonij. Longè hic alius ab illo Paphnutio Meletiano, licet & ipſe confeſſor fuerit, de quo ſcribit S. Epiphan. in panar. hęreſ. 68.

e Patientis epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij. Scribit Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 24. Sidonium Apollinarem eius virtutes litteris prædicaſſe: agit enim de eo Sidonius libro 2. epiſt. 10. ad Heſperium, & lib. 4. epiſt. 25. ad Donnolum: extatque eiuſdem ad eundem Patientem epiſt. 12. lib. 6. quibus eius res geſtę narrantur. ad hunc ipſum Conſtantius inſcripſit vitam S. Germani epiſcopi Antiſiodorenſ. Interfuit hic item conuentui Gallicanorum epiſcoporum, in quo cognita & probata eſt fides catholica Fauſti Lerinẽſis, damnantis dogmata Pelagij: ad quos etiam Lucidus Pelagianus palinodiam recantans, in eiuſdem hęreſis damnationem ſcripſit epiſtolam. extant hæc tom. 5. biblioth. Margar. Ponitur Patiens viceſimusquartus eius ſedis epiſcopus in tab. Demochar.

f Aemiliani epiſcopi.] De eo tab. eccleſ. Vercellenſis. Huius vitam ex antiquis eius eccleſię monumentis ſe ſcripſiſſe, teſtatur Galeſinus: Interfuit Aemilianus Vercellenſis epiſcopus Romanis ſynodis tertiæ, & quartæ ſub Symmacho Papa, vt earumdem acta teſtantur.

g Theodoræ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, Nicephorus etiam lib. 17. cap. 5. plenius autẽ Metaphraſtes refert eius res geſtas, quas Latinè redditas habes apud Lipom. tomo 6. hac die, & Sur. tom. 5. vixit tẽporib. Zenonis Imp.

xij. C Pridie idus Septemb. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

ALEXANDRIAE natalis ſanctorum martyrum Hieronidis,[a] Leontij, Serapionis, Seleſij, Valeriani, & Stratonis, qui ſub Maximino Imperatore ob Chriſti nominis confeſſionem in mare ſunt demerſi. In Bithynia ſancti Autonomi[b] epiſcopi & martyris, qui ex Italia Diocletiani perſecutionem declinans, illuc profectus, cum plurimos conuertiſſet ad fidem, a furentibus gentilibus, dum ſacra myſteria perageret, ad altare mactatus, hoſtia Chriſti effectus eſt. Meri in Phrygia paſſio ſanctorum martyrum Macedonij,[c] Theoduli, & Tatiani, qui ſub Iuliano Apoſtata ab Almachio præſide poſt alia tormenta ſuper crates ferreas ignitas poſiti, exultantes martyrium compleuerunt. Iconij in Lycaonia ſancti Curonoti[d] epiſcopi, qui ſub Perennio præſide capite truncatus, martyrij palmam accepit. Apud Ticinum ſancti Iuuentij[e] epiſcopi, de quo ſexto idus Februarij. Is a beato Hermagora diſcipulo ſancti Marci Euangeliſtæ ad eam vrbem vnà cum ſancto Syro directus eſt; & ambo illic Chriſti Euangelium prædicantes, & magnis virtutibus ac miraculis coruſcantes, etiam vicinas vrbes diuinis operibus illuſtrarunt, ſicque in pontificali honore, glorioſo fine quieuerunt in pace. Lugduni depoſitio ſancti Sacerdotis[f] epiſcopi. Veronæ ſancti Siluini[g] epiſcopi. Anderlaci ſancti Guidonis confeſſoris.

SEPTEMBRIS 12.

a HIERONIDIS, & ſoc.] De ijſdem hac die Græci agunt in Menologio, vbi eorum martyrium deſcribunt.

b Autonomi.] Græci itidem. Porrò eius acta edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 6 & Sur. tom. 5. hac die.

c Macedonij, & ſoc.] Græci etiã de his agũt in Menologio, geſtaq; eorũ referunt breui compendio; Suidas autẽ pluribus eorum nobiliſſimũ certamen deſcribit in hiſtor. in verb. Amachius.

d Curonoti.] Huius acta martyrij Græci, qui eadem die de eo agunt in Menologio, explicant.

e Iuuentij epiſcopi.] De Iuuentio ſeu Euentio ſuperius iterũ in octauo id. Februarij. De Iuuentio, & Syro epiſcopis, hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt. In tabulis autem eccleſiæ Ticinenſis de vtroque ſeorſum agitur, diuerſiſq; diebus. nimirum de Iuuentio oct. idus Febr. de Syro autem quint. idus Decembr. eiuſq; tranſlationem xvj. Kal. Iunij celebrant. Fertur Iuuentius, de quo agitur, diſcipulus fuiſſe S. Hermagoræ, qui paſſus eſt temporibus Neronis Imperatoris, tertiuſque numeratur eius ſedis epiſcopus. Iuuentij & Syri res geſtas recitat Mombrit. tom. 1. habes eaſdem apud Sur. tom. 7. hac die. Petr. in catal. lib. 1. c. 50. & lib. 8. c. 68. De eodem S Syro Luithprand. Ticin. lib. 3. c. 2. Bernard. abb. Bonæual. in vita S. Bernard. lib. 1. c. 4.

f Sacerdotis epiſcopi.] De eodem Beda, & Ado. Claruit temporibus Childeberti regis Fráco-

rum,

rum, cuius anno trigeſimo octauo interfuit Aurelianenſi quinto concilio. vt eius acta ſignificãt numeratur hic Lugdunenſis ſedis epiſcopus triceſimus, vel triceſimus ſecundus, iuxta diuerſas tabulas, quas deſcripſit Democh. lib. de ſacrif. Miſſ.

g Siluini epiſcopi.] De quo tabulæ eccleſiæ Veronen. quas illuſtrauit Illuſt. ac R. D. Auguſtinus Valer. epiſcopus Veron. S.R.E. Cardin. libro, quem ſcripſit de antiq. monum. epiſcoporum Veronen. ibi pag. 10. & 42.

h Guidonis confeſſoris.] Huius acta recenſet Sur. tom. 5. hac die. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. migrauit ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo duodecimo.

13 Idibus Septembris. Luna. D xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

ALEXANDRIAE natalis beati Philippi,[a] patris ſanctæ Eugeniæ virginis. Hic dignitatem præfecturæ Aegypti deſerens, baptiſmi gratiam aſſecutus eſt: quem in oratione conſtitutum iuſſit Terentius præfectus eius ſucceſſor gladio iugulari. Item ſanctorum martyrum Macrobij[b] & Iuliani, qui ſub Licinio paſſi ſunt. Eodem die ſancti Ligorij[c] martyris, qui in eremo degens, a gentilibus ob Chriſti fidem necatus eſt. Alexandriæ ſancti Eulogij[d] epiſcopi, doctrina & ſanctitate celebris. Andegaui in Gallia ſancti Maurilij[e] epiſcopi, qui innumeris miraculis claruit. Apud Senonas ſancti Amati[f] epiſcopi & confeſſoris. Ipſo die ſancti Venerij[g] confeſſoris, admirandæ ſanctitatis viri, qui in inſula Palmaria vitam eremiticam duxit. In monaſterio Romarico in Gallia ſancti Amati[h] presbyteri & abbatis, abſtinentia & miraculorum gratia illuſtris.

SEPTEMBRIS 13.

PHILIPPI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; qui omnes corrigendi ſunt; dum ex actis S. Eugeniç dicunt illum fuiſſe epiſcopum Alexandrinum: nam eius prçfectura ſecularis, & non ſacerdotalis fuit. Euſebius etenim cùm tam in chronico, quàm in hiſtoria texit ſeriem epiſcoporum Alexandrinorum, Nicephorus epiſcopus, & Nicephorus Calliſt. & alij qui id ipſum pr ſtiterunt, nullus ipſorum inter Alexandrinos epiſcopos adnumerat Philippum. Ruſus autem in eodem i hilippo ſanctç Eugeniæ Patre errauerunt alij, qui putarunt eundem eſſe Philippum Imperatorem, vt Cedrenus in Maximino, quos Zonaras iure redarguit in hilippo Imp. Quòd item in pr dictorum Martyrologijs legitur hic paſſus eſſe Valeriani & Gallieni temporibus, planè repugnat actis ipſius S. Eugeniæ, vbi eius certamen deſcribitur: nec quenquam moueat ſi eius filia Eugenia paſſa dicatur temporibus prçdictorum Imperatorum: nam per longum temporis ſpatium inter vtriuſque martyrium interceſſiſſe, eadem acta ſignificant. Paſſus eſt autem Philippus Seuero & Antonino filio regnantibus, vt eadem acta teſtantur; quæ tamen, tam in his quæ habent de epiſcopatu Philippi, quàm in aliquibus alijs ſuperadditus cenſura indigent.

b Macrobij, & Iuliani.] De ijſdem Græcorum tabulæ, & Menologium hac die agunt.

c Ligorij.] Vet. man. ſcrip. de eodem hac die, Petrus in catal. lib. 8. c. 73. agit de eius martyrio atque tranſlatione.

d Eulogij epiſcopi.] De eodem Græci etiam. Scribit de eo Euagr. hiſt. lib. 5. cap. 25. de eodem

agitur

agitur in Prat. ſpirit.c.1 46. & 147. Nicephorus in chron. numerat eum quadrageſimumſeptimum eius ſedis epiſcopum, claruit temporibus Mauritij Imperatoris, & Phocę eius ſucceſſoris; vſus eſt eo familiariſſimè S. Gregorius Papa, cuius ad ipſum quamplurimę extant epiſtolę, vt lib. 1. epiſt. 23. lib. 4. epiſt. 36. lib. 5. 60. lib. 6. 31. & 37. lib. 7. 30. & 38. lib. 8. 43. & lib. 11. epiſt. 46. & 47.

e Maurilij epiſc.] Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Extant eius acta, quę Mõbrit. tomo 2. & Sur. tomo 5. recitat, quæ à Fortunato fuiſſe conſcripta, teſtatur Tritthemius. Claruit temporibus Theodoſij, & Honorij eius filij: conſecratuſque epiſcopus à S. Martino epiſcopo Turonenſi, ſedit annis triginta. Agit de eodem Petrus Cluniacenſis. libro 1. epiſt. 2. Vincent. lib. 17. cap. 20. Anton. part. 2. tit. 10. c. 13. Petrus in catal. lib. 8. c. 75. Adducit hunc in exemplum Petrus Dam. in apolog. ad Greg. ſept. Rom. Pont. de abdicatione epiſcopatus. Fuit eiuſdem nominis alius epiſcopus Rhotomagenſis, qui vixit circa ann. Domini 1070. de quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 323. & lib. 4. c. 120.

f Amati epiſcopi.] Huius res geſtas ex antiquis codicibus mutuatus edidit Sur. tomo 5. agit de eodẽ Sigebert. in chron. ann. Domini 685. Molan. in addit. ad Vſuard. & in indiculo ſanct. Belg. pluribus. Numeratur vigeſimusſecundus eius ſedis epiſcopus. exceſſit ex hac vita an. Domini 690. vt indicant tab. eccleſ. Senonẽſ. à Democh. deſcriptę.

g Venerij.] Eius acta in compendium redacta habet Petr. in catal. lib. 8. c. 65. qui ſubdit de alio eiuſdem nominis ſanctitate claro, qui vixit temporibus Othonis tertij Imp. ibid. c. 66. Hic de quo agimus, claruit temporibus Phocæ Imp. & Gregorij Papæ, qui monaſterium eiuſdem in Palmaria inſula ad canonicam obſeruationem reſtituendum curauit. lib. 1. epiſt. 48. Fuit eiuſdem nominis ſanctitate clarus alius adhuc Venerius, qui habitauit in montibus Tyburtinis, de quo ſcribit Petrus Dam. in vita S. Romualdi.

h Amati presbyt.] De quo itẽ Beda, Vſuardus, & alij. extant eius acta apud Sur. tomo 5. de eodẽ Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 88. & 90. floruit temporibus Dagoberti regis Franc. anno Domini 630. Idem Tritthem. ibidem agit de alio eiuſdem nominis, & monaſterij abbate & martyre lib. 3. c. 309. de quo agi putat hac die.

x. E Decimooctauo Kal. Octob. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

EXALTATIO [a] ſanctæ Crucis, quando Heraclius Imperator, Coſrhoe Rege deuicto, eam de Perſide Hieroſolymã reportauit. Romæ via Appia beati Cornelij [b] Papæ & martyris, qui in perſecutione Decij poſt exilij relegationem iuſſus eſt plumbatis cædi, & ſic cum alijs viginti & vno promiſcui ſexus decollari. Sed & Cærealis miles, cum Salluſtia vxore ſua, quos idem Cornelius in fide inſtruxerat, eodem die capite plexi ſunt. In Africa paſſio ſancti Cypriani [c] epiſcopi Carthaginenſis, ſanctitate & doctrina clariſſimi: qui ſub Valeriano & Gallieno principibus poſt durum exilium detruncatione capitis martyrium conſummauit ſexto milliario a Carthagine iuxta mare. Paſſi ſunt etiam ibidem ſancti martyres Creſcentianus, [d] Victor, Roſula, & Generalis. Romæ ſancti Creſcentij [e] pueri, filij ſancti Euthymij, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpilio iudice via Salaria gladio percuſſus occubuit. Treuiris ſancti Materni [f] epiſcopi, diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui Tungrenſes, Colonienſes, & Treuirenſes, alioſque finitimos populos ad

Chriſti fidem perduxit. Eodem die natalis ſancti Ioannis s Chryſoſtomi epiſcopi Conſtantinopolitani, qui inimicorum factione in exilium eiectus, cum Innocentii primi ſummi Pontificis decreto inde reuocaretur, à cuſtodientibus militibus multa mala perpeſſus, animam Deo reddidit: eius tamen feſtiuitas ſexto Kalendas Februarii celebratur, qua die ſacrum ipſius corpus a Theodoſio iuniore Conſtantinopolim fuit tranſlatum.

SEPTEMBRIS 14.

a EXALTATIO S. Crucis.] De ea etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Pluribus autem Ordo Rom. de diuin. offic. in fin. Microlog. c. 55. ac ceteri, qui ſcribunt de diui. offic. Agunt prӕterea & Greci hac die ſolemnitatem Exaltationis S. Crucis, non tamen quando per Heraclium Imper. deuicto Coſrhoe reſtituta eſt; ſed cùm Conſtantino imperante, gloria exaltatę Crucis maiori fulgore in Orbe effulſit. Extat tractatus egregius Epiphanij epiſcopi Orbi de ſigno Crucis, quod apparuit Conſtantino Magno Imp. habetur Grӕcè ſcriptus in cod. manu. ſcript. biblioth. Sfortianӕ num. 91. Greci itaq; longè ante Heraclij tempora, hac ipſa die eiuſmodi celebritatem agebant; qua item die Exaltationis S. Crucis ſanctum Ioannem Chryſoſtomũ ex hac vita migraſſe, hi tradunt, qui res geſtas ipſius ſunt proſecuti. de eadem etiam ſolemnitate hac die agi ſolita meminit Euſtachius presbyter in Euthychio apud Lipom. tom. 7. Latini etiam, ante Heraclii tempora hanc diem Exaltationi S. Crucis dicatam coluiſſe videntur, nam in Sacramentario S. Gregorij de eadem, hac die agitur. putamus itaque eandem ſolemnitatem multò prius celebrari ſolitam, tanta deinde parta victoria, auctam, redditamq; ex eius rei memoria illuſtriorem. Quӕ verò de Heraclij victoria, & reſtitutione S. Crucis ſcripta ſunt, contigerunt anno decimo nono eius Imp. vt conſtat ex Theophane in hiſt. Miſcell. numeratur hic annus à recentioribus ſexcenteſimus viceſimusnonus à Chriſto Domino, à Sigebert. autẽ in chron. an. 631. de eadem Aim. de geſt. Franc. lib. 4. c. 21. Vide de eadem Exaltatione Suidam in hiſtor. in Heraclio. Rei geſtӕ hiſtoriam multis inuolutã ambagimus legimus man. ſcrip. quam penes nos habebus, auctore quodam Nicephoro epiſcopo, cuius eſt initium: Tempore illo, quo. &c. quid autẽ in ea germanum, quidve ſpurium ſit, diximus in Annal. eccleſ. Quod dolumus, hiſtoriam illam nonnullis auctam mendacijs in quibuſdam eccleſijs pictam vidimus. Extant de ſancta Cruce ſancti Ioannis Chryſoſtomi orationes duӕ, Sophronius item de Exaltatione S. Crucis ſcripſit ſermonem, alium eiuſdem argumenti edidit Leo Imp. quos habet cod. Grӕc. man. ſcrip. bibliothecӕ Sfortianӕ nu. 65. itemq; Ioſeph. epiſcopus Theſſalonicӕ aliam de S. Cruce ſcripſit orationem. habetur & ipſa in eadem biblioth. num. 84.

b Cornelij Papę.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De cuius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 32. Optat. lib. 2. Aug. epiſtola 165. Niceph. in chron. Res geſtas ipſius & tẽpus, quo ſedit plenius ſcripſimus in Annal. eccleſ. De Cęreali, & Salluſtia, quorum hic mentio habetur, agit hic item Ado, aſſentiunturq; vet. manu. ſcrip. S. Leo Papa extruxit baſilicam S. Cornelij Papӕ nomine iuxta cœmeterium Calliſti via Appia, ut conſtat ex lib. de Roman. Pontificibus in Leone primo.

c Cypriani.] Beda, ac cӕteri, qui ſupra, de eodem hac die. Fuit eius ſolemnitas etiam Grӕcis celeberrima, in qua S. Gregorius Nazianzenus pręclaram habuit orationem: licet tam ipſe, quàm Metaphraſtes, ac cӕteri Grӕcorum errore labantur, dum eundem eſſe exiſtimant cum Cypriano mago, qui paſſus eſt cum Iuſtina virgine; nomine nimirum & martyrij titulo decepti: cùm reuera multis differentijs conſtet inter ſe eſſe diſtinctos. Huius acta ſcripſit Pontius eius diaconus, vt teſtatur S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. inde Paulus diac. Extant prӕterea eiuſdem martyrij acta publica à Notarijs excepta: quӕ omnia in vnum collecta habet Pammelius, qui & de ſuo addidit eiuſdem Cypriani vitam ex ipſiuſmet ſcriptis locupletatã. Legi in antiquo breuiario Toletano ſacrum hymnum, quo eius martyrium egregiè deſcriptum canitur. Eſt eius exordium: Orbis magiſter Taſcie. &c. Extãt de eodẽ ſermones ſancti Auguſtini, quorum Poſſidius meminit in indic. ſerm. 113. 114. 115. & 116. de diuerſis, adhuc alius in addit. Pariſ. 12. vbi etiam recenſentur eiuſdem martyrij acta. extant preterea de eodem ſermones duo ſancti Maximi, alius inſuper S. Petri Chryſologi 129. In huius martyris honorem duę apud Carthaginem illuſtres baſilicӕ fuerunt erectę, ut ſcribit Victor de perſecut. Vuandal. lib. 1. quarum altera vbi paſſus, altera verò vbi ſepultus, extructa fuit. Prior

ad

ad Sextum dicta, à ſexto videlicet ab vrbe Carthaginis lapide: qui ipſe locus appellatus eſt Menſa Cypriani, non quòd (ait Auguſtinus ſerm. 113. de diuerſ.) ibi ſit vnquam Cyprianus epulatus, ſed quia ibi eſt immolatus. altera ad Decimũ eſt nuncupata, quòd tot paſſuum millibus à Carthagine diſtaret eius ſepulchrũ; huius meminit Procopius de bello Vuandalico, aitq́; hanc ſibi vindicaſſe Vuandalos Arianæ perfidiæ ſectatores, illa priori ad ſolum proſtrata. Hæc autem (ſecundũ præcedẽs de ea re editum propheticum oraculum) ſubactis per Iuſtinianum Imp. Vuãdalis, reddita eſt Catholicis. Dicta hæc erat etiam Sepulchrum Cypriani, ad quod è tranſmarinis vſque regionibus frequẽs erat acceſſus fidelium, vt apparet ex Seuero lib. 1. dialog. De eadem ſolemnitate, & loco ſcribit Niceph. hiſt. lib. 17. c. 12. Non tantùm in Africa, ſed & in Italia celeberrima fuit huius diei S. Cypriani ſolemnitas, de qua extat epiſtola Athalarici regis ad Seuerum, apud Caſſiod. Variar. lib. 17. c. 12. appellabatur enim celebritas Cyprianæa, vt ſcribit Procop. de bello Vuandal.

d Creſcentianus, & ſoc.] De quibus Ado, cui aſtipulantur vet. man. ſcrip.

e Creſcentij pueri.] De cuius martyrio acta man. ſcrip. aliorumq́; ſociorum legi, quæ ab eccleſia Peruſina accepimus.

f Materni epiſc.] De eo & Beda, alijq́; recentiores. Plura de eo in actis S. Gereonis, & ſoc. quæ recitat Sur. tom. 5. 10. Octobris, & Molanus in indic. ſanctorum Belgij. Cùm autem omnes vno ore fateantur, hunc fuiſſe ſancti Petri Apoſtoli diſcipulum: profectò neceſſe eſt dicere, duos eiuſdem nominis, eiuſdem Colonienſis eccleſiæ fuiſſe epiſcopos, ſcilicet maiorem hunc, de quo hac die agitur, Petri diſcipulum; & minorem, qui claruit temporibus Conſtantini Imperatoris, interfuitq́; concilio primo Arelatenſi, vt eius acta ſignificant, cuius etiam meminit idem Imperator in litteris ad Melchiadem Rom. Pontificem, quas refert Euſeb. lib. 10. ipſi etenim ac collegis epiſcopis delegata eſt cauſa Cæciliani epiſcopi Carthaginenſis; qui & Romam vocatus eſt ad ſynodũ in eadem cauſa habendam, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. Hinc miramur vehementer, quomodo in tabulis epiſcoporum Colonienſium, quas deſcripſit Demochares lib. de ſacr. Miſſ. vnus tantùm adnumeretur Maternus: qui ſi (vt in illis idem ponit Demochares) præceſſit Euphratem, qui, vt Arianus, damnatus eſt in concilio Agrippinenſi; manifeſtè conſtat, illum non vixiſſe temporibus Apoſtolorum, ſed potius Conſtantini Magni, vt apparet ex actis prædictorũ conciliorum. Hunc hiſtoriæ nodum cùm alijs ſoluẽdum relinqueremus, nec eſſet in animo aliquid definire: Reuerendiſſimus D. Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, cùm iſthæc ipſa noſtra Romæ peruideret, in eam ſe dicebat ire ſententiã, vt duo fuerint eiuſdem ciuitatis, eiuſdemque nominis, diuerſis temporibus, Materni epiſcopi; vt in alijs ciuitatibus ſæpè vidimus accidiſſe. Cuius ſententiæ, vtpote viri eruditiſſimi, nos libentiſſimè ſubſcribimus, id præſertim prædictis rationibus non tantùm ſuadentibus, ſed cogentibus.

g Ioannis Chryſoſtomi.] De eodem hac die Græci in Menologio, qua ex humanis eſſe ſublatũ, qui eius acta ſcripſerunt, teſtantur, Pallad. Leo Auguſt. Metaph. Gregor. Alex. Caſſiod. trip. lib. 10. c. 18. Niceph. lib. 13. c. 17. & alij. Penes Socrat. lib. 6. cap. 19. textus deprauatus reperitur, & loco xviij. kalen. Octobr. legitur xviij. Kalen. Decembr. cuius erroris ea videtur eſſe occaſio, quòd ob ſolemnitatem S. Crucis Græci transferunt hanc celebritatem S. Ioannis Chryſoſtomi in eam diem, vel, vt alia habent Menologia, ad Idus Nouembr. vt ponitur etiam in dicto eorum Menologio. Migrauit ex hac vita, Honorio ſeptimùm, & Theodoſio ſecundùm conſſ. vt idem Socrates, & alij teſtantur. eſt hic annus (ſecundùm ſupputationem recentiorum) à Chriſto Domino 407. cœpta eſt hæc eius ſolemnitas agi Conſtantinopoli anno viceſimo ſeptimo Theodoſij iunioris, Tauro & Felice conſſ. Domini autem anno 428. vt auctor eſt Cedrenus in comp. hiſt. id etenim contigit, cùm opera S. Innocentij Papæ nomen eius, quòd per ſchiſmaticos fuerat abraſum à diptychis, catholica Eccleſia gaudente, eſt in priſtinum reſtitutum. Cætera de S. Ioãne Chryſoſtomo vide notata ſuperius in die tranſlationis eius xj. Kalen. Februarij: quibus addimus, extare S. Ioan. Damaſc. encomium de eodem ſancto; inſuper & orationem de eius tranſlatione à Conſtantino filio Leonis Imp. conſcriptam. habet hæc omnia codex Græcus man. ſcrip. in bibliotheca Sfortiana num. 65.

ii. F Decimoſeptimo Kal. Octobris. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22

OCTA-

OCTAVA [a] Natiuitatis beatæ Mariæ virginis. Romæ via Nomentana natalis beati Nicomedis [b] presbyteri & martyris, qui cum diceret compellentibus ſe ſacrificare: Ego non ſacrifico niſi Deo omnipotenti, qui regnat in cœlis; plumbatis diutiſſimè cæſus migrauit ad Dominum. In territorio Cabilonenſi ſancti Valeriani [c] martyris, quem Priſcus præſes ſuſpenſum, & graui vngularum laceratione cruciatum, cum in Chriſti confeſſione videret immobilem, ac læto animo in eius laudibus permanentem, gladio animaduerti præcepit. Marcianopli in Thracia ſanctæ Melitinæ [d] martyris, quæ ſub Antonino Imperatore & Antiocho præſide ad gentilium fana ſemel & iterum ducta, cum idola ſemper corruerent, ſuſpenſa & laniata, ac demum capite plexa eſt. Hadrianopoli ſanctorum martyrum Maximi, [e] Theodori, & Aſclepiodoti, qui ſub Maximiano Imperatore coronati ſunt. Item ſancti Porphyrii [f] mimi, qui coram Iuliano Apoſtata per iocum baptiſmum ſuſcipiens; Dei virtute de repente mutatus, Chriſtianum ſe eſſe profeſſus eſt, ac mox iubente eo, ſecuri percuſſus, martyrio coronatur. Eodem die ſancti Nicetæ [g] Gothi, qui ab Athanarico Rege ob catholicam fidem iuſſus eſt igne comburi. Cordubæ ſanctorum martyrum Emilæ [h] diaconi, & Hieremiæ, qui in perſecutione Arabica poſt longam carceris macerationem, ceruicibus pro Chriſto abſciſſis martyrium compleuerunt. Tulli in Gallia ſancti Apri [i] epiſcopi. Item ſancti Leobini [k] epiſcopi Carnutenſis. Lugduni ſancti Albini [l] epiſcopi. Eodem die depoſitio ſancti Aichardi [m] abbatis. In Gallia ſanctæ Eutropiæ [n] viduæ.

SEPTEMBRIS 15.

a OCTAVA.] De eadem Beda. Radulph. de obſer. can. c. decimonono, recenſet eam inter maiores Octauas, cuius officium eccleſiaſticum ab Innocentio Papa quarto conſtitutum tradunt. vide notata ſuperius in ipſa die Natiuitatis eius.

b Nicomedis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & vete. man. ſcrip. Huius res geſtæ deſcribuntur in actis ſanctorum Nerei & Achilei cap. nono & decimo, apud Sur. duodecimo Maij tomo tertio. Erat nobilis Romæ titulus ſancti Nicomedis: mentio de eo habetur in concilio primo Romano ſub Symmacho, quod ſecundum perperam dictum reperitur; eius anniuerſaria dedicationis dies agebatur kalend. Iunij, vt apparet ex Martyrologio Bedæ, Vſuardi, & Adonis. Erat inſuper Romę cœmeterium à ſancto Nicomede denominatum, de quo in libro de Rom. Pontific. in Bonifacio quinto.

c Valeriani.] Agit de eodem Beda, & alij. De eius martyrio, atque miraculis Greg. Turon. de glor. marty. cap. 54. & Petr. in catalogo lib. 8. cap. 48.

d Melitinæ.] De eadem Græcorum tabulæ. quarum aliæ hac die, aliæ verò ſequenti, in Menologio autem, quo vtimur, ponitur die ſequenti, ibiq; pluribus martyrium eius deſcribitur.

e Maximi, & ſociorũ.] Agunt de ijſdem etiam Græci hac die in Menolog.

f Porphyrij.] Græci itidem agunt de eodem hac die in Menologio, resque eius geſtas paucis complexi ſunt.

g Nicetæ.] Huius acta ex antiquioribus codicibus deſcripſit Metaphraſtes, quæ retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tomo quinto. Scribit de eodem Nicepho. hiſtor. libro vndecimo, & quadragesimooctauo. & Suidas in hiſtoricis in verbo Athanaricus.

h Emilæ, & Hieremiæ.] De his Vſuard. ad xv. Kalend. Octobr. ſed hac die paſſi ſunt, vt teſtatur S. Eulogius, qui ipſorum martyrij acta conſcripſit in Memor. ſanct. lib. 2. cap. 12. coronatoſque re-

fert æra octingenteſima nonageſima, anno à Chriſto Domino octingenteſimo quinquageſimo ſecundo.

i Apri epiſcopi.] De quo etiam Beda, Vſuardus, & alii. ponitur hic ſeptimus ordine in tabulis epiſcoporum Tullenſium, quas deſcripſit Democh. Hic ex cauſidico monachus, & ex monacho eſt factus epiſcopus, de quo ſanct. Paulin. epiſcopus Nolan. epiſto. 27. 28. & 29. in quibus de ipſo fuſius.

k Leobini epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus Vuandelb & alij. Habetur de eo mentio in actis ſancti Auiti presbyteri apud Sur. tomo 3. 17. Iunij. numeratur hic decimusſextus eius ſedis epiſcopus in tab. Democh.

l Albini, aliàs Alpini.] De quo etiam Beda hac die, & alij recentiores. adſcribitur in tabulis Lugdunenſium epiſcoporum decimusquartus eius ſedis epiſcopus, ſucceſſitque ſancto Iuſto, de quo ſuperius actum eſt die 2. Septembris.

m Aicardi abbatis.] Scripta ſunt eius acta à Fulperto, quæ deſcripſit Sur. tomo 5. mentio habetur de eodem in vita ſancti Philiberti apud eundem tomo 4. 20. Auguſti. & Molan. in addit. ad Vſuard. claruit circa ann. Domini ſexcenteſimum octogeſimum.

n Europiæ.] Scribit de hac Sidon. Apollin. lib. 6. epiſt. 2. ad Pragmatium. Alia hæc eſt ab ea, quę tempore cladis Hunnicæ martyrio occubuit, de qua inferius xviiij. Kalend. Ianuar.

viij. G Sextodecimo Kal. Octobris. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

CHALCEDONE natalis ſanctæ Euphemiæ [a] virginis & martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore & Priſco proconſule, tormenta, carceres, verbera, argumenta rotarum, ignes, pondera [b] lapidum, beſtias, plagas virgarum, ſerras acutas, ſartagines ignitas pro Chriſto ſuperauit; ſed rurſus in theatrum [c] ad beſtias ducta, cum oraſſet ad Dominum, vt iam ſpiritum ſuum ſuſciperet, vna ex iis morſum ſancto corpori infigente, cęteris pedes eius lambentibus, immaculatum ſpiritum Deo reddidit. Romæ ſanctorum martyrum Luciæ [d] nobilis matronæ & Geminiani, quos Diocletianus Imperator pęnis grauiſſimis afflictos, diuq. tortos, tandem poſt laudabilem martyrii victoriam gladio animaduerti præcepit. Item Romæ via Flaminia ſanctorum martyrum Abundii [e] presbyteri, & Abundantii diaconi, quos Diocletianus Imperator vnà cum Marciano viro illuſtri, & Ioanne eius filio, quem illi à mortuis ſuſcitauerant, decimo ab Vrbe lapide gladio feriri iuſſit. Heracleæ in Thracia ſanctæ Sebaſtianæ [f] martyris; quæ à beato Paulo Apoſtolo ad Chriſti fidem perducta, ſub Domitiano Imperatore & Sergio præſide variis modis tentata, gladio tandem cæſa eſt. Cordubæ ſanctorum martyrum Rogelli [g] & Seruidei, qui manibus pedibusq. abſciſſis, ad vltimum decollati ſunt. In Scotia ſancti Niniani [h] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſanctæ Edithæ virginis, Edgari Anglorum regis filiæ, quæ in monaſterio à teneris annis Deo dicata, ſæculum hoc ignorauit potius, quàm reliquit.

a EVPHE-

a EVPHEMIÆ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autẽ in Menologio quinto idus Iulij, ſic & in conſtitutione Emmanuelis Imper. apud Theodor. in nomoc. Phot. tit. 7. cap. 1. licet olim tempore concilij Chalcedonenſis ageretur in Oriente natalis dies eius ad octauum kal. Nouemb. vt apparet ex eodem concil. act. 6. Eius acta ex priſcis monumentis edidit Metaphraſtes, quæ extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. Deſiderantur autem in eis ea, quæ ex nobili pictura expreſſa, deſcriptaq́; à S. Aſterio epiſcopo Amaſeno recitantur in 2. concilio Nicæno act. 4. & 6 habemus alia eius acta man. ſcrip. eſt illorum exordium: Diocletiano Imper. &c. eadem Mombrit. recitat tom. 1. in breuiar. Tolet. eſt vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem acta canuntur. incipit

En feſtum prodiit virginis inclytæ, &c.

De ſacratiſſimis eius reliquiis, ex quibus vnguentum medicum iugiter emanabat, ſcribit Euagr. lib. 2. cap. 3. Niceph. lib. 15. cap. 3. & 5. & lib. 18. cap. 31. Inuiſit eas S. Melania iunior, cùm pergeret Conſtantinopolim, vt conſtat ex actis ipſius. Sanctus Paulinus Nolanus epiſcopus acceptas eiuſdem martyris ſacras reliquias cõdidit vnà cum aliis in Nolana baſilica, vt ipſe ſcribit nat. 9. S. Felicis his verſibus.

Et quę Chalcidicis Euphemia martyr in oris
Signat virgineo ſacratum ſanguine litus.

Quid autem in eadem veneranda pignora præſumpſerit impius Agiomachus Conſtantinus Copronymus, qui eadem perdenda curauit: & quomodo fuerint inuẽta, atq; tranſlata, ſcribit Theophan. ex quo hiſt. Miſcella, Zonaras, & Cedrenus. Habuit de eorum Inuentione præclaram orationem Conſtantinus epiſcopus, qua execrandum facinus ſacrilegi Imperatoris deſcribitur. extat apud Metaphr. 11. Iulij, & apud Sur. tom. 4. ea die. Chalcedone in eius baſilica celebrata eſt S. S. Synodus œcumenica Chalcedonenſis. Fuit etiam Romæ celebris eiuſdem inclytæ martyris cultus, cuius baſilicam poſitam via Appia dicauit Donus Papa: aliam rurſus eccleſiam eiuſdem Euphemiæ apud Tybur. poſitam dedicauit Gelaſius Papa, vt apparet in lib. de Romanis Pontificibus, qui creditur eſſe Anaſtaſij. Romę item ad radices Eſquilini collis hactenus perſeuerat eiuſdem eccleſia: niſi magis placet dicere, plures fuiſſe Euphemias.

b Pondera lapidum.] Frequens eſt reperiri in actis ſanctorum martyrum, eoſdem inter alia cruciamenta ponderibus aggrauatos. Qualia autem fuerint iſthæc lapidea pondera; Romæ in baſilicis Apoſtolorũ, aliisq́; in eccleſiis poſita inuiſuntur. nimirum ingentis ponderis lapides rotundi, vel oblongi ferreum anulum ſaxo impactum habentes, quo immittatur funiculus ad ligandum, ac ſuſpendendum ad pedes, vel manus in ſublime. Miratus ſum cuiuſdam ſententiam, qui putaret globos illos lapideos non ad inferenda cruciamenta, ſed ad penſanda onera fuiſſe cõpoſitos: neſciens, quòd quæ erant huiuſmodi, habebant inſcriptam notam numeri, vt tradunt Iſido. lib. 16. origin. & Alciat. de pond. cap. 1. & alij. Eiuſmodi globus lapideus à Ioſeph. lib. de Machab. ad Pol, b Orbiculare afferri in medium iubet; hinc cum pedes vnà cum manibus deorſum colligati fuiſſent, ſanctum quoque, chorda Orbiculari ventrem circũcingente, in altum vſque contrahit. nec mora, ſeparatur à ſede ſua dorſi iunctura, crura cum brachiis extrahuntur, eiiciuntur humeri, ſicq́ue ſingulis neruis diſtrictis ſoluitur martyr inuictus. hęc Ioſephus. Diuerſa ab his erant illa pondera, quæ lege XII. tab. exhibebantur debitoribus: erãt enim compedes, de quibus Gellius lib. 20. c. 1. in fi. vbi hæc inter alia: Vincito autem neruo, aut compedibus quindecim pondo, non minore, aut ſi volet maiore, maiore vincito, &c. Vetuit Conſtantinus Imp. admoueri pondera debitoribus l. 3. de exact. Cod. Theodoſ. meminit & Caſſiod. Vari. lib. 11. cap. 40. de his ponderibus reos aggrauantibus.

c Rurſus in theatrum.] Frequentiſſimè eſt inuenire in actis ſanctorum martyrum, eoſdem in theatro, ſpectante populo, eſſe cruciatos. Inter alias editiones ad ſpectantium voluptatem comparatas, exhiberi conſueuerunt exquiſitæ miſerorum damnatorum carnificinæ, quas illi (nõ dicam homines adeò ab humanitate remotos, ſed feras beſtias) auidè ſpectare conſueuerunt. & vt omittam quæ in eo genere Suetonius, & alij teſtata reliquerũt, locum vnum Philonis in lib. in Flaccum hic recitare contentus ero. ſic enim ait: Ante flagellabantur in medio theatro, igne, ferroq́; torquebantur, ſpectaculis diſtributis in hũc modum. Mane vſque ad horam tertiam quartamve Iudæi flagellabantur, rotis alligabantur, damnabantur, per mediam orcheſtram ducebantur ad ſupplicium: deinde poſt tam pręclara exempla edita inducebantur ſaltatores, immo tibicines,, aliaq́; ludicra ſcenicorum certaminum, &c. hæc Philo, qui de hiſce ſpectaculis tunc Alexandriæ à Flacco præfecto exhibitis, pluribus agit. Sed hæc quidem omnia contra antiqua iura Romanorum, quibus vetita erant damnatorum cruciamenta in Theatris, cum ludi agerentur, exhiberi. Quanta autem totius Vrbis clade eiuſmodi facinus ſemel præſumptum fuerit, ac vix tandem expiatum, conſule quæ ſcribit Liuius libro 2. decad. 1. cùm agit de ſeruo ſub furca in medio circi cæſo.

d Luciæ, & Geminiani.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologio die ſequenti. Recitat horum acta Mõbrit. tom. 2. habemus ea in vet. cod. man. ſcrip. quorum eſt exordium: Conſulibus Diocletiano octies & Maximiano ſepties, &c. habens tamen aliqua, quæ corrigantur. Confundunt aliqui hanc Luciam cum illa Syracuſana, ſicq́; & eccleſia ab

Honorio Papa erecta in Eſquilino, dicta Diaconia S. Luciæ ad Septem ſolia apud baſilicam ſancti Siluestri poſita, illi tribuitur. eſt præterea iuxta Tyberim ad Quatuor portas vetus memoria eorundem martyrum, vbi & eorum ſacra corpora condita eſſe dicuntur; licet Lucenſes eadem ad ſe tranſlata teſtentur, ſed accidiſſe putandum, ſicut frequenter in cæteris, ut pars ipſorum, & non integra fuerunt tranſlata corpora.

e Abundij, & Abundantij.] Legimus eorum martyrij acta in vet. man. ſcrip. à ciuitate Caſtellana acceptis incipiunt: Temporib. Diocletiani, &c. eadem verò ex tribus alijs antiquis exemplarib. recognita emendata, auctaq; nobili hiſtoria eorundem ſacrorum corporum tranſlationis tertiò factæ, notationibusque illuſtrata modo edidit Romæ Collegium Patrum ſocietatis Ieſu, in quorum baſilicam Farneſiana religioſiſſima & magnificentiſſima pompa ex Diaconia ſanctorum Coſmæ & Damiani tranſlata ſunt xvij. Octobris, anno Domini 1584. Pontificatus Gregorij Papæ xiij. anno duodecimo. Quòd autem ſpectat ad ſanctos martyres Marcianum & Ioannem, de quibus hic mentio habetur; horum veneranda corpora aſſeruantur & religiosè coluntur in ciuitate Caſtellana apud Veientes, ibique condita ſunt in cathedrali eccleſia ſub primario altari, prout ex veteribus eiuſdem eccleſiæ monumentis didicimus.

f Sebaſtianæ.] De eadem hac die Græci agunt in Menologio, recoluntque eius acta, prout hic etiam enarrantur.

g Rogelli, & Seruidei.] Agit de his S. Eulogius in memor. ſanct. martyr. lib. 2. cap. 13. paſſoſque tradit hac die, æra octingenteſima nonageſima, eſt annus Domini octingenteſimus quinquageſimus ſecundus.

h Ninianí epiſc.] Scribit de eodem Beda de geſt. Anglo. lib. 3. c. 4. & Molan. in addit. ad Vſuard.

i Edithę.] Huius res geſtas, & poſt obitum edita miracula deſcripſit ex vet. monumentis Sur. tom. 5. & Radulph. in Polychron. lib. 6. c. 7. claruit circa annum Domini nongenteſimum octogeſimum.

vij. A Quintodecimo Kal. Octobris. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMAE via Tyburtina natalis ſancti Iuſtini [a] presbyteri & martyris, qui in perſecutione Valeriani & Gallieni confeſſionis gloria fuit inſignis. Hic beati Xyſti Pontificis, Laurentij, Hippolyti, aliorumq. plurimorum ſanctorum corpora ſepeliuit, ac demum ſub Claudio martyrium conſummauit. Item Romæ ſanctorum martyrum Narciſſi [b] & Creſcentionis. In Phrygia ſanctæ Ariadnę [c] martyris ſub Hadriano Imperatore. In Britannia ſanctorum martyrum Socratis [d] & Stephani. Nouioduni ſanctorum martyrum Valeriani, [e] Macrini, & Gordiani. Auguſtoduni ſancti Flocelli [f] pueri, qui ſub Antonino Imperatore & Valeriano præſide multa paſſus, demum à feris diſcerptus, martyrij coronam adeptus eſt. Apud Leodium beati Lamberti [g] epiſcopi Traiectenſis, qui cum regiam domum zelo religionis increpaſſet, à nocentibus innocens occiſus, aulam regni cęleſtis perpetuo victurus intrauit. Eodem die S. Agathocliæ [h] ancillę cuiuſdam mulieris infidelis, quæ longo tempore verberibus, alijsq. ærumnis ab ea vexata, vt Chriſtum negaret, oblata demum iudici, & ſæuius laniata, cum in confeſſione fidei perſiſteret, exciſa lingua, in ignem proiecta eſt. Cordubæ ſanctæ Columbæ [i] virginis & martyris. Mediolani depoſitio ſancti Satyri [k] confeſſoris, cuius inſignia merita ſanctus Ambroſius eius frater commemorat

morat. Romæ ſanctæ Theodoræ[l] matronæ, quæ in perſecutione Diocletiani ſanctis Martyribus ſedulo miniſtrabat. Commemoratio[m] Impreſſionis ſacrorum ſtigmatum, quibus S. Franciſcus Ordinis Minorum inſtitutor in eius manibus, pedibus, & latere, mira Dei gratia in monte Aluerniæ in Etruria impreſſus eſt. Apud Bingiā in diœceſi Magūtinenſi[n] ſanctę Hildegardis virginis.

SEPTEMBRIS 17.

a IVSTINI.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Intextæ ſunt eius res geſtæ in actis S. Laurentij martyris; ſeorſum autē poſitas, & vberius conſcriptas habemus in noſtra bibliotheca, vbi legitur: illum non tantùm Valeriani & Gallieni temporibus fuiſſe gloria confeſſionis illuſtrem, ſed etiam ſuperuixiſſe ad tempora Claudij Imper. tuncque martyrio coronatum fuiſſe; ſanè quidem & Vuandelbert. & antiquiora monumenta eundem appellant martyrem.

b Narciſſi & Creſcentionis.] De his item Beda, & alij, qui ſupra ex actis ſancti Laurentij. Erat nomine Creſcentionis dictum nobile cœmeteriū Romæ via Salaria, non longè à cœmeterio Priſcillæ, vt indicant tabulæ Vaticanæ, in quibus cœmeteriorum nomina perlegimus.

c Ariadnæ.] De eadem Græci quoque in Menologio hac die.

d Socratis, & Stephani.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij; quibus etiam adſtipulantur vet. man. ſcrip.

e Valeriani, & ſoc.] De his etiam ſingulis Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri recentiores.

f Flocelli.] Recitat eius acta Mombr. tom. 1. Petrus in catal. lib. 8. c. 92.

g Lamberti epiſc.] De eodem hac die Bedæ Martyrologium, ac cæterorum. Eius acta à pluribus auctoribus ſcripta reperiuntur; ac primùm omnium à Godeſcalco eccleſiæ Leodienſis diac. inde à Stephano epiſcopo Leodiēſi, de quo Sigeb. de vir. illuſtr. c. 136. & in chron. an. 903. tertio locò ab ipſo Sigeberto Gemblacenſi, vt ipſe profitetur de vir. illuſtr. c. 172. poſt eum à Nicolao canonico ſancti Lamberti, quintò denique à Rainerio monacho. porrò Stephani tantùm, & Nicolai ſcriptiones reperiri, teſtatur Molanus, qui de Lamberto agit in annot. ad Vſuard. & in indicul. ſanctorū Belg. eius autem vitam, quam recitat Sur. tom. 5. Stephani epiſcopi Leodienſis eſſe apparet. Habetur mentio de eodem in vita S. Suithberti apud Sur. tom. 2. prima Martij. agit de eodem Sigeber. in chron. an. Domini 698. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 111. & lib. 4. c. 62.

h Agathoclię.] De eadem hac die Gręci in Menologio, vbi eius nobile certamen deſcribitur.

i Columbæ.] Scripſit eius martyrium S. Eulogius in Memor. ſanct. lib. 3. c. 10. paſſamq; tradit hac die, æra octingenteſima nonageſimaprima, annus eſt Domini octingenteſimus quinquageſimustertius. Cùm autem celebres illi ſancti Eulogij commentarij aliquandiu delituiſſent, & varijs cladibus Hiſpania eſſet agitata; euenit, vt hęc eadem Columba celebraretur pridie Idus Ianuarij, qua item die agitur de Columba Senonenſi; deperditis etenim eius eccleſiæ tabulis, qua potiſſimum die de hac ageretur, remanſit obſcurum. hęc Ambroſ. Moral. in ſcholijs ad Eulogium.

k Satyri.] De eodem tab. eccleſiæ Mediolanenſ. In eius funere S Ambroſius luculentam orationem habuit. agit prętere a de eodem Mombr. tom. 2. vit. ſanct.

l Theodorę.] Agitur de eadem etiam in actis ſanctorū Abundij & Abundātij, de quibus ſupra.

m Commemoratio Impreſſ.] De pręclariſſimo hoc & ſingulari Dei munere in S. Franciſcum luculenter ſatis ac piè ſcripſit S. Bonauentura in vita ipſius: nam in cap. 13. totam facti ſeriem, tantæque rei teſtes grauiſſimos diffusè proſequitur; vnde lector omnia, quæ tum ad deuotionem, tum ad admirationem facere videntur, abundè petere poterit, vt valeat cum Dauide iurè ac meritò exclamare: Mirabilis Deus in ſanctis ſuis. Extant de tam immenſo miraculo Apoſtolicæ litteræ ſummorum Pontificum, nimirum Gregorij noni in duabus bullis, quarum alteram ad Prouinciales & Priores Ordinis Prędicatorum, alteram verò ad epiſcopum Colonienſem conſcripſit. Rurſus etiā de confirmatione veritatis ſacrorum ſtigmatum anno decimo ſui Pontificatus dedit litteras Apoſtolicas ad epiſcopum Olumercenſem, alias etiam anno vndecimo ad vniuerſam Theutoniam. aſſeruantur prædictæ epiſtolæ vnà cum cęteris in Bibliotheca Vaticana. itemq; bullæ Alexādri quarti. Porrò rem adeò admirabilem ac tantopere teſtatam Benedictus Papa xj. anniuerſaria ſolēnitate. Duplici officio eccleſiaſtico voluit celebrari: quā neſcio quomodo lapſam, in Martyrologio Romanō hac die recenſeri, hocq; loco poni, Sanctiſſimus D. N. Sixtus Papa quintus, tāti patris alumnus mandauit. Prædictæ autem litteræ Apoſtolicę, ipſa ſacra diplomata Romanorum Pontificum in ipſorum regiſtris poſita aſſeruantur in Vaticana bibliotheca. ſed eadem ipſa deſcripta habes ac

edita in ampliſſimo chronico Fräciſcanorum auctore Marco Vlixiponenſi Minorita in prima parte lib. 2 cap. 55. 56. 57. 58. & 59. Hæc cùm ad eius rei notationem ſatis eſſe videantur: prætermittimus coaceruare innumera aliorum auctorum teſtimonia, vt Antonini, Vincentij, ac aliorum recentiorum. De mandato Sanctiſſimi Domini noſtri Sixti Papę, cuius ſupra meminimus; extat apud nos eiuſdem ſacrum chirographum, quo non tantùm quo loco huius diei, ſed quibus etiam verbis poneretur, eſt expreſſum.

n Hildegardis.] Huius vitā conſcriptā à Theodorico habet Sur. tom. 5. ab aliis etiā ſcriptis mandatam teſtatur Tritthe. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 2. c. 119. & lib. 3. cap. 334. De eadem Molan. in addit. ad Vſuard. claruit circa an. Domini 1160.

vj. B Quartodecimo Kal. Octobris. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

NATALIS ſancti Methodij, [a] Olympi Lyciæ & poſtea Tyri epiſcopi, ſermonis nitore ac doctrina clariſſimi: qui, ad extremum nouiſſimæ perſecutionis, vt ſcribit ſanctus Hieronymus, in Chalcide Græciæ martyrio coronatus eſt. In territorio Viennenſi ſancti Ferreoli [b] martyris, qui cum eſſet tribuniciæ poteſtatis, iuſſu Criſpini impiiſſimi præſidis tentus, & primo crudeliſſimè verberatus, deinde graui catenarum pondere onuſtus in teterrimum carcerem truſus eſt; vnde ſolutis Dei nutu vinculis, & ianuis carceris patefactis exiens, ab inſequentibus iterum captus, martyrij palmam capitis obtruncatione percepit. Item ſanctarum martyrum Sophiæ [c] & Irenes. Mediolani ſancti Euſtorgij [d] primi epiſcopi, teſtimonio beati Ambroſii celebris. Gortynæ in Creta ſancti Eumeni [e] epiſcopi & confeſſoris.

SEPTEMBRIS 18.

a METHODII.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, & Ado: qui omnes teſtantur martyrio coronatum eſſe temporibus Diocletiani Imp. eam ſecuti ſententiam, qua ſcribit S. Hieron. de ſcript. eccleſ. eum paſſum eſſe ad extremum (vt ait) nouiſſimæ perſecutionis: licet (inquit) alij dixerint martyrio occubuiſſe ſub Decio & Valeriano: quam opinionem ſecutusque eſt Suidas. ſed prior ſententia verior eſſe videtur: nam ſcriptis nobiliſſimis editis, Porphyrij veſaniam redarguit, qui à fide apoſtata in Chriſti religionem tres virulentos ediderat commentarios: conſtat enim Porphyrium ſcripſiſſe temporibus Diocletiani Imperatoris, cùm Dei eccleſiæ deſtruerentur, & immanis in Chriſtianos ſæuiret perſecutio, vt conſtat ex Lactantio lib. 5. cap. ſecundo, qui licet eum non nominet, tamen ſuis coloribus pingens, ipſum optimè repræſentat. De eodem Methodio S. Epiphan. hæreſ. 64. vbi eùm & Eubulium dictum eſſe tradit.

b Ferreoli.] De quo Beda, Vſuardus, & Ado pluribus agunt. Eius res geſtas ex antiquis monumentis edidit Sur. tomo 5. de eodem ſic Venan. Fortun. lib. 7. carm. ad Bod. ducē, & de gaud vic. æter.

Ferreolum pariter pulchra Vienna gerit.

& lib. 3. de reliquiis ſanctorum in fin.

Altera Ferreoli pars eſt, qui vulnere ferri,
Munere martyrii gemma ſuperba nitet.

De eius tranſlatione extat epiſtola Sidonii Apollinaris ad S. Mamertum eiuſdem ciuitatis epiſcopum

pium lib. 7. epiſt. 1. De alia rurſus facta tranſlatione per Vuilicardum epiſcopum, ſcribit Ado Vienné. in chron. anno Domini 719. De S. Ferreoli corpore apud Viennam poſito agit Greg. Turon. lib. de mirac. S. Iuliani c. 2. de eius item reliquiis Aim. lib. 2. de geſt. Franc. c. 20.

c Sophiæ, & Irenes.] De quibus Græci etiam agunt hac die in Menologio. Iuſtinianus Imp. preclaram baſilicam erexit Conſtantinopoli in honorem S. Irenis, ut ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtin. Imp. ſed huiusne, an alterius, de qua ſupra 5. Aprilis, incertum eſt.

d Euſtorgij epiſc.] Agit de eodem hac die Beda, atque recentiores, ipſeq; tabulę Mediolanenſ. eccleſię. Huius meminit ſanctus Ambroſius in Auxentium de traditione baſilicę, his uerbis: Abſit ut tradam hæreditatem patrum; hoc eſt hæreditatem Dionyſij, qui in exilio cauſa fidei defunctus eſt, hæreditatem Euſtorgii cõfeſſoris, &c. Huius res geſtas ex priſcis monumentis edidit Mombrit. tom. 1. uit. ſanct. Hic dictus eſt primus reſpectu iunioris Euſtorgii, qui claruit temporibus Theodorici Regis Italiæ, de quo ſuperius actum eſt 6. Iunii.

e Eumeni epiſcopi.] Hunc Græci ob ſpectatiſſimas eius uirtutes, & egregiam miraculorum operationem; Thaumaturgum appellant in Menologio, ubi de ipſo agunt hac die.

19 Terdecimo Kal. Octobris. Luna. C v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

PVTEOLIS in Campania ſanctorum martyrum Ianuarii [a] Beneuentanæ ciuitatis epiſcopi, Feſti eius diaconi, & Deſiderii lectoris, Soſii diaconi eccleſiæ Miſenatis, Proculi diaconi Puteolani, Eutychis & Acutii: qui poſt vincula & carceres capite cæſi ſunt ſub Diocletiano principe. Corpus ſancti Ianuarii Neapolim fuit delatum, atque honorifice in eccleſia tumulatum: vbi etiam beatiſſimi Martyris ſanguis in ampulla vitrea adhuc ſeruatur, qui in conſpectu capitis illius poſitus, velut recens liqueſcere & ebullire conſpicitur. Nuceriç natalis ſanctorum martyrum Felicis [b] & Conſtantiæ, qui paſſi ſunt ſub Nerone. In Palæſtina ſanctorum martyrum Pelei, [c] Nili, & Eliæ epiſcoporum Aegypti, qui tempore perſecutionis Diocletiani cum plurimis clericis pro Chriſto igne conſumpti ſunt. Eodem die ſanctorũ martyrum Trophimi, [d] Sabbatii, & Dorymedontis, ſub Probo Imperatore: quorum Sabbatius Antiochiæ iuſſu Attici præſidis tamdiu flagris cæſus eſt, donec emitteret ſpiritum: Trophimus verò Synnadam ad Perennium præſidem miſſus, poſt multos cruciatus cum Dorymedonte ſenatore capitis decollatione martyrium conſummauit. Cordubæ in perſecutione Arabica ſanctæ Pompoſæ [e] virginis & martyris. Cantuariæ ſancti Theodori [f] epiſcopi, qui à Vitaliano Papa in Angliam miſſus, doctrina & ſanctitate refulſit. Turonis ſancti Euſtochii [g] epiſcopi, magnarum virtutum viri. In territorio Lingonienſi ſancti Sequani [h] presbyteri & confeſſoris.

a SANCTORVM martyrũ Ianuarij, & ſoc.] Non tantùm Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum de Ianuario ac ſocijs agunt hac die, ſed & Gręci in eorum Menologio; nec ſolùm hac die, ſed & xj. Kal. Maij. Horum acta à Ioanne diacono deſcripta recitat Sur. tom. 5. & Mombrit. tom. 2. Habemus alia in noſtra bibliotheca in vet. cod. man. ſcrip. vbi etiam notantur conſules, quibus ijdem martyres ſunt paſſi: nimirum Conſtantio quintum & Maximiano conſſ. eſt hic annus à Chriſto Domino, ſecundum ſupputationem recentiorum, 305. eſt enim dictorum actorum huiuſmodi exordiũ: Temporibus Diocletiani Imp. conſulatu Conſtantij quinquies & Maximiani, &c. deſcripſit nuper res geſtas ſancti Ianuarij & ſoc. Paul. Reg. Habemus in noſtra bibliotheca homiliam peruetuſtam in eiuſdem ſancti Ianuarij ſolemnitate ad populum habitam. incipit: Operante diuina miſericordia redijt communibus votis optata ſolemnitas, & dies, &c. Recenſetur ibi immenſa illa flammarum eruptio è Veſuuio monte, ex qua quidem non tantùm proximæ adiacentis ciuitatis, ac circumcirca poſitarum regionum, ſed totius ferè Europæ conflagratio imminere videbatur, quæ tamen ſancti Ianuarij eſt virtute compreſſa. Ne verò quis hànc putet eſſe inanem hyperbolem, legat quæ ſcribit Marcellinus comes, antiquus chronographus in chron. ſub conſſ. Leone Auguſto quartùm, & Probiano, Indict. nona, his verbis: Veſuuius mons Campanię torridus, inteſtinis ignibus æſtuans, exuſta vomit viſcera, nocturniſque in die tenebris omnem Europæ faciẽ minuto contexit puluere. Huius metuendi memoriam cineris Byzantij annuè celebrant octauo idus Nonembris. hæc Marcellinus. eſt hic annus Domini 471. De eadem ſolemnitate eam ob cauſam Conſtantinopoli annis ſingulis agi ſolita ſcribit Procopius de bello Goth. lib. ſecundo, pag. 301. vbi narrat Veſuuij flammarum eruptiones, atque poſt multa: Feruntnamque, cùm Byzantium ſemel cinis hic recidiſſet, ſic loci eius homines terruiſſe, vt ex eo tempore ad noſtram ætatem annuis Deum ſupplicationibus placent, &c. Ex tam egregio & toto Orbe vulgato miraculo S. Ianuarij virtute edito, factum putamus, vt & Græci ſolemni cultu iterato eundem martyrem celebrent, vt diximus ex eorum Menologio. Conſtat enim ex ſuperius citata homilia, ea de cauſa ex remotis vndiq; vrbibus frequenti cœtu populos ad venerandum ſepulchrum martyris aduentaſſe Neapolim, & in honorem S. Ianuarij paſſim erectas eſſe eccleſias. Erat etiam Romæ in ſuburbiis via Tyburtina templum ſancti Ianuarii, cuius meminit S. Greg. lib. 4. dialog. c. 26. & 54. mentio habetur de eodem S. Ianuario in tranſitu ſancti Paulini, quem deſcripſit Vranius, circa finem. Porrò inſigne ac perenne miraculum ſanguinis eiuſdem S. Ianuarij; qui cùm ampulla vitrea concretus contineatur, liqueſcere tamen, & fluere perinde ac ſi recèns eſſet effuſus, ſępe conſpicitur, non eiuſmodi eſt, vt vnius, vel alterius hominis teſtimonio cõprobetur; ſed ita manifeſtum, vt ipſe martyris ſanguis, aſſidua miraculorum operatione, vocibus quibuſdam, velut Abel ſanguis clamans, per vniuerſum Orbem Chriſtianum intonet.

b Felicis, & Conſtantiæ.] De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catalog. lib. 8. cap. 96. ac cæteri recentiores.

c Pelei, & ſoc.] Agunt de his Beda, & alii, qui ſupra. Eorum autem certamina ſcribit Euſebius lib. 8. c. 22. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 16. & alii recentiores.

d Trophimi, & ſoc.] Greci etiam de his agunt in Menologio hac die. Geſta autem ipſorum ex antiquioribus monumẽtis edidit Metaphraſt. quæ refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Pompoſæ.] Huius paſſionis acta ſcripſit S. Eulog. in Memorial. ſanct. lib. 3. c. 11. eamq; coronatã martyrio ſcribit hac ipſa die, æra octingenteſima nonageſima prima, anno à Chriſto Domino 853.

f Theodoti epiſcopi.] De eodem plura Beda de geſt. Angl. lib. 3. c. 29. & 30. lib. 4. cap. 1. & ſeq. lib. 5. cap. 8. & in epitome. ex eodem auctore accepere cæteri omnes, qui proſecuti ſunt res Anglorum, ac nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr. ordinis S. Bened. lib. 2. c. 18. lib. 3, c. 114. & lib. 4. cap. 60. Honorificentiſſima mentio de eodem habetur in litteris Agathonis Papæ, quę inſertæ ſunt in act. 4. Sextæ ſynodi: migrauit ex hac vita anno Domini 690. cùm ſediſſet annis xxii.

g Euſtochii epiſcopi.] De quo hac die Beda, & alii recentiores, ſæpe de eodem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 2. c. 1. in fi. & lib. 10. c. 31. recenſetque Euſtochium quintum ordine epiſcopum Turonenſem S. Britii ſucceſſorem. ſedit temporibus Valentiniani tertii Imp.

h Sequani.] Agit de eodem hac die Beda, licet mendosè, Segoni, pro Sequano legatur: rectius apud Vſuardum, & alios recentiores. Scribit de eo Greg. Turon. de glor. confeſſ. cap. 88. & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 302.

iiij. D Duodecimo Kal. Octobris. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ra

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27

VIGILIA ſancti Matthæi [a] Apoſtoli & Euangeliſtæ. Romæ paſſio ſanctorum martyrum Euſtachij, [b] & Theopiſtis vxoris eius, cum duobus filijs Agapio & Theopiſto: qui ſub Hadriano Imperatore damnati ad beſtias, ſed Dei ope ab ijs nil læſi, in bouem æneum candentem incluſi, martyrium conſummarunt. Cyzici [c] in Propontide natalis ſanctorum martyrum Fauſtæ [d] virginis, & Euilaſij, ſub Maximiano Imperatore: quorum Fauſta ab eodem Euilaſio idolorum ſacerdote decaluata, & ad turpitudinem raſa, [e] ſuſpenſa & torta eſt: deinde cum vellet eam mediam ſecare & carnifices lædere non valerent, ſtupens Euilaſius, in Chriſtum credidit: & dum ipſe etiã Imperatoris iuſſu fortiter torqueretur, Fauſta capite terebrata, clauis toto corpore confixa, & ſartagini ignitæ impoſita, cum eodem, voce de cælo vocata, tranſiuit ad Dominum. In Phrygia ſanctorum martyrum Dionyſij [f] & Priuati. Item ſancti Priſci [g] martyris, qui punctim pugionibus tranſuerberatus, capite plexus eſt. Perge in Pamphilia ſanctorum Theodori, [h] & Philippæ eius matris, ac ſociorum martyrum ſub Antonino Imperatore. Carthagine ſanctæ Candidæ [i] virginis & martyris, quæ ſub Maximiano Imperatore plagis toto corpore dilacerata, martyrio coronatur. Item ſanctarum martyrum Suſannæ [k] filiæ Arthemij idolorum ſacerdotis, & Marthæ. Eodem die ſancti Agapiti [l] Papæ, cuius ſanctitatem beatus Gregorius magnus commemorat. Mediolani ſancti Clicerij [m] epiſcopi & confeſſoris.

SEPTEMBRIS 20.

a VIGILIA S. Matthæi.] De eadem Beda, Innocen. iij. de obſer. ieiu. cõcil. Oxonienſ. c. 1. & Radulph. de obſeruat. can. c. 19.

b Euſtachij, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, necnon & Greci in Menolog. Metaph. ex veter. monumentis deſcripſit ipſorum res geſtas; refert eaſdem Lipom. tomo 6. & Surius tomo 5. habemus & ipſas in vet. codic. man. ſcrip. Agit de ijſdem Niceph. hiſt. lib. 3. cap. 19. & Ioan. Damaſcen. orat. 3. de imag. Fuit olim Romæ, & hactenus perſeuerat eiuſdem martyris illuſtris eccleſia, vbi in memoriam ipſius, qui cuncta ſua pauperibus elargitus eſt, ſolemnes Agapes frequentari conſueuerunt, vt reperi in antiquo manu ſcripto Rituali, vbi & hęc oratio ſcripta legitur: Da Domine famulo tuo N. ſperata ſuffragia obtinere, vt qui pauperes tuos, in tua ſancta eccleſia recreauit, ſanctorum ſimul omnium & beati martyris Euſtachij & ſociorum eius mereatur cõſortia, cuius nunc eſt exempla ſecutus. per Chriſtum. &c. Quòd pertinet ad hiſtoriæ veritatem, cui tam Latini, quàm Græci aſtipulari ſunt viſi, cùm Euſtachius ante Chriſti fidem ſuſceptam Placidus alias Placidas, diceretur: hic ille ipſe videtur, qui in bello Iudaico ſub Veſpaſiano & Tito nobili militiæ titulo meruit, præfectusque equitũ egregiam nauauit operam, vt eſt auctor Ioſephus de bello Iud. 3. c. 4. & 13. lib. 4. c. 2. & lib. 5. cap. 3. cuius ſpectatiſſima virtus optimè nota erat Traiano, qui eodem bello Decimę legioni præfectus dux erat, vt idem teſtatur auctor lib. 3. cap. 11. & 16. vt non mireris, ſi Traianus factus poſtea Imperator, quem præficeret exercitui aduerſus barbaros pręfecturo tam ſolicitè Placidum perquirendum curauit.

c Cyzici in Propontide.] Notiſſima eſt Ciuitas. Beda ex Theodoro Græco auctore lib. quęſtionum q. 3. tit. 8. col. 291. hęc ait de carcere Cyziceno: Quoſdam audiui aſtruentes, quòd beatæ me-

moriæ

moriæ Theodorus doctiſſimus vir, & archiepiſcopus quondam gentis Anglorum, ita expoſuit illud Pauli ad Corinthios: Nocte & die in profundum maris fui. Quia fuerat in Cyzico quædam fouea nimis alta, ad tormenta noxiorum parata; quæ ob altitudinem immenſam, Profundum maris ſolet appellari, cuius cœnum & obſcuritatem Paulus inter alia innumerabilia ſuſtinuit pro Chriſto. hæc Beda ex Theodoro.

d Fauſtę, & Euilaſij.] De iiſdem pluribus Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autē in Menologio pridie nonas Ianuarij. Deſcripſit eorū acta Metaphraſtes, quę extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Mombrit. eadem recitat. tomo 1. paucis autem Pet. in catal. lib. 8. c. 97. & alij.

e Ad turpitudinem raſa.] Eiuſmodi ludibrijs affici à perſecutoribus conſueuiſſe Chriſtianas fęminas, demonſtrant acta S. Charitinis, quæ deſcripſit Metaphraſtes: habes ea apud Sur. tom. 5. Sanè quidem turpe eſſe mulieri tonderi, aut decaluari, ſignificat Paulus Apoſt. 1. ad Corinth. c. 11. penes Gentiles etiam id fuiſſe ignominioſiſſimū, ſatis docet ſententia Apuleij, de aſin. aur. lib. 2. cuius hæc ſunt verba: At verò (quod nefas eſt dicere, ne quod ſit vllum huius rei tam durum exemplum) ſi cuiuslibet eximiæq; pulcherrimæq; fœminæ caput capillo ſpoliaueris, & faciem natiua ſpecie nudaueris, licet de cœlo eiecta, mari edita, fluctibus educata; licet, inquam, Venus ipſa fuerit, licet omni gratiarum choro ſtipata, & toto Cupidinū populo comitata, & balthęo ſuo cincta, cinnama fragrans, & balſama rorans, ſi calua proceſſerit, placere non poterit ne Vulcano quidem ſuo. & inferius: Tanta denique eſt capillamenti dignitas, vt quamuis auro, veſte, gemmis, omniq; cętero mundo exornata mulier incedat: tamen niſi capillum diſtinxerit, ornata nō poſſit videri. hęc ille. & in eandem ſententiam Cyprianus lib. de idol. vanit. his verbis: Eſt & Venus calua multò hic turpior, quàm apud Homerum vulneratā, &c. Perſeuerauit id genus ſupplicij etiam apud Chriſtianos alicubi. penes Francos enim mulieres, quæ in fornicationis crimen lapſæ eſſent, decaluabantur. habes de his cap. 2. lib. 6. in Capitularibus Regum Frācorum pag. 217. Sed tam apud Gentiles, quàm etiam Chriſtianos probauit vſus, vt quæ opinione hominum viderentur contemptibilia ac ludicra, ſi religionis cauſa fierent, nō tantùm honeſta ac digna, verùm etiam ſacroſancta haberentur, vt ſanctus Ambroſius pluribus diſputat in epiſt. 30. ad Sabinū lib. 6. edit. Rom. vnde & Gentiles etiā ſuas Veſtales virgines tondere conſueuerunt, vt ſcribit Plinius lib. 15. c. 44. Idipſum etiam in Eccleſia hactenus fieri moris eſſe, omnes norunt. At quoniam in hæc ſemel incidimus: contrarius his ſe offert canon. 17. conc. Gangrenſis, cuius hæc ſunt verba: Quæcunque mulier, religioni indicans conuenire, comam ſibi amputauerit, quam Deus ad velamen eius ad memoriam ſubiectionis illi dedit, tanquàm reſoluens ius ſubiectionis, anathema ſit. hęc canon. quę quidem tanquàm validū quoddam telum hoſtes Catholicę eccleſiæ aduerſus nos cùm intorqueant: conſilij inopes nonnulli ad illud vnum confugiunt remedium, vt dicāt, canonem illum prouincialis eſſe concilij, nec extra illius prouincię limites vim ſibi aliquā vendicare. Sed hæc bella quędam tergiuerſatio potius videtur, quàm nodi ſolutio: cùm conſtet, tam illum canonem, quàm complures alios eiuſdem concilij in Decretorum libro, quo eccleſia vtitur, eſſe contextos; quinetiam longè ante Gratiani collectionis tempora Symmachi Papę auctoritate ſcimus canones eius concilij comprobatos, cùm idē Pontifex in ſexta ſynodo Romana tunc celebrata teſtetur canones concilij Gangrenſis cōditos eſſe Apoſtolica auctoritate. hęc idcirco Symmachus; quoniam illi ſynodo interfuit Oſius epiſcopus Cordubenſis, qui (vt in Annalibus demōſtrauimus) miſſus erat legatus à Romano Pontifice in Orientē. At licet hęc pręter inſtitutum; tamen ex quo aduerſariorum obiectionē poſuimus, ſoluendę quęſtionis neceſſitatē quandam nobis ipſis impoſuiſſe videmur; aliunde germanus ſenſus illius canonis eſt eruendus: ex Sozomeno, inquam, qui vbi agit de Euſtachio Sebaſteno epiſcopo hæreſiarcha, aduerſus cuius deliria dicta ſynodus tela intorſit, hęc inter alia habet lib. 3. c. 13. Mulieres (inquit) non paucę adductæ in fraudē, primùm viros deſeruerunt: nonnullę pietatis ſimulatione caput totondere, & cōtra quàm ſexum muliebrem deceret, virilem habitum induere, his de cauſis epiſcopi, &c. ex his quidē manifeſtum fit, ſanctā ſynodū nō in ſacratas Deo dicatas virgines, ſed in hæreticas mulieres viros relinquētes, anathematis ſententiā tuliſſe, ſicq; alia eiuſdē concilij paradoxa ad hiſtoriæ veritatē ſunt referenda, vt eorundē canonū ſenſus legitimus habeatur. Non imus inficias de tondendis virginibus, ac viduis Deo dicādis diuerſas fuiſſe diuerſarū eccleſiarum laudabiles cōſuetudines. legibus etenim Imp. Valentiniani in Occidentali eccleſia id vetitū accepimus. eſt. l. 27. de epiſ. & cler. Cod. Theod. quinetiā S. Ambroſ. non niſi lapſam virginē crinem deponere perſuadet in ſignū pœnitentiæ. id ipſe in commentario ad virgin. lapſam. In Ægypto autē, & Syria id vſu fuiſſe receptum, S. Hieron. in epiſt. 48. ad Sabinianum teſtatur his verbis: Moris eſt in Ægypti, & Syriæ monaſterijs, vt tā virgo, quàm vidua, quę ſe Deo vouerint, & ſeculum conculcarint, crinem monaſteriorum matribus offerant deſecandum, nō intecto poſtea contra Apoſtoli voluntatē inceſſuræ capite, ſed ligato pariter, & uelato. nec hoc quiſpiam pręter tondentes nouit & tonſas: niſi quòd quia ab omnibus fit, penè ſcitur ab omnibus. Hoc autē duplicem ob cauſam ex cōſuetudine verſum eſt in naturam, uel quia lauacrum non adeunt, uel

quia

quia oleum nec capite nec ore norunt, ne à paruulis animalibus, quæ inter cutem & crinem gigni ſolent, & conſuetis ſordibus opprimantur. Hæc Hieronymus. Crinem amputare ſolitas eſſe Tabennenſiotas ſanctiſſimas virgines, quas S. Pachomius ab Angelo monitus inſtituit, auctor eſt Palladius in Lauſiacis.

f Dionyſij, & Priuati.] Vſuardus de ijſdem hac die, ac recentiores, quibus conſentiunt vet. man. ſcrip.

g Priſci.] De eo Græcorum Menologium pluribus: eius enim ad Chriſtum conuerſionem, confeſſionem, & martyrium egregiè conſummatum deſcribunt. de eo item Galeſin. in ſuo Martyrologio ex ijſdem Græcorum fontibus. Quòd hic punctim tranſuerberatus dicitur: conſule quæ de huiuſmodi ſupplicij genere diximus ſupra die tertia Maij.c. & die 13. Aug.c.

h Theodori, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die.

i Candidæ.] De qua etiam in tabulis eccleſiæ Cordubenſis, ex quibus etiam Galeſ. hac die. Fuit altera Candida virgo, quæ clarum Carthagine têporibus Theodoſij Imper. de qua Paulinus in vita S. Ambroſij.

k Suſannæ, & Marthę.] De his etiam Græci hac die in Menologio agunt.

l Agapiti, aliter, Agapeti Papæ.] De eodem Beda x. Kal. Maij, quo die obiit: ſed hęc eſt ſolemnitas tranſlationis eius; Gręci autem de eodem agunt xv. kal. Maij, vt apparet ex eorum Menologio, vbi de eo his verbis: Sancti Patris noſtri Agapiti Romani Pont. Iuſtiniani temporibus Conſtantinopolim profecti, viri pietate, & miraculis celeberrimi. hæc ibi. De eius miraculis agit S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 3. Huius hæc illa ſunt preconia de conſecr. diſt. 1. Agapetus vas catholicum, Euangelij tuba, preco iuſtitiæ, &c. Scripſimus res geſtas ipſius in Annal. Eccleſ. per annos ſingulos.

m Glicerij epiſcopi.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolanenſ. Scripſit de eodem elegans epigramma Ennodius Ticin. incipit: Suffuſus nimio, &c. ſucceſſit S. Materniano, ſeditq; temporibus Bonifacij Papæ.

21 Vndecimo Kal. Octobris. Luna. E iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

NATALIS ſancti Matthæi [a] Apoſtoli & Euangeliſtæ, qui in Aethiopia prædicans, martyrium paſſus eſt. Huius Euangelium [b] Hebræo ſermone conſcriptum, ipſo reuelante inuentum eſt vnà cum corpore beati Barnabæ Apoſtoli, tempore Zenonis Imperatoris. In terra Saar ſancti Ionę [c] prophetæ, qui ſepultus eſt in Geth. Romæ ſancti Pamphilii [d] martyris. Item via Claudia, vigeſimo ab Vrbe milliario, paſſio ſancti Alexandri [e] epiſcopi, qui ſub Antonino Imperatore pro fide Chriſti, vincula, fuſtes, equulum, lampades ardentes, vngularum laniationem, beſtias, ac fornacis flammas ſuperans, tandem gladio cæſus, vitam adeptus eſt glorioſam. Eius corpus poſtea beatus Damaſus Papa in Vrbem tranſtulit ſexto kalendas Decembris, quo die feſtiuitatem illius celebrandam inſtituit. In Phœnicia ſancti Euſebij [f] martyris, qui vltro Præfectum adiens, & ſe Chriſtianum eſſe denuntians, ab eo multis tormentis afflictus, capite cæſus eſt. In Cypro ſancti Iſacii [g] epiſcopi & martyris. Ibidem ſancti Meletii [h] epiſcopi & confeſſoris. In Aethiopia ſanctæ Iphigeniæ [i] virginis, quæ à beato Matthęo Apoſtolo baptizata, & Deo dicata, ſancto fine quieuit.

a MATTHÆI Apoſtoli.] De quo Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem xvj. Kal. Decembr. De Apoſtolatu eius ad Æthiopas, de quo hic mentio habetur, ſcribit Origen. in Geneſim, Euſeb. hiſto. lib. 3. c. 1. Socra. lib. 1. c. 15. Dorotheus in ſynopſi, & alii. Auctor ille, qui fertur nomine Iſidori lib. de vit. & obitu ſanct. c. 78. Macedoniam & Iudæam illi tribuit, Metaphraſtes verò Syriam ſuperiorem iuxta Euphratem. plura de eodem apud Conſtitu. Apoſtol. quæ feruntur Clementis nomine. Acta eius, præterea, quæ in paſſionibus Apoſt. incerto auctore feruntur, deſcripſit etiam Metaphraſtes, quæ recitat Lipom. tom. 5. incipiunt: Iam quidem, &c. alia diuerſa habet Sur. tom. 5. hac die. Perionius alia nuper conſcripſit. nouiſſimè verò ex antiquis monumentis, & ſanctorum patrum ſcriptis collegit R.D. Marcus Antonius Columna archiepiſcopus Salernitanus, & ſanè quidem eruditè. In breuiario Toletano ſacri hymni habētur. quibus etiā eius acta narrātur. tres inſuper hymnos de eodem Apoſtolo ab Alfano epiſcopo Salernitano eſſe elaboratos, tradit Petrus diac. Caſin. de vir. illuſtrib. mon. ſanc. Bened. c. 19. nonnulla de Matthæo ſcribit Niceph. hiſt. lib. 2. cap. 41. ſed quæ nullius prorſus ſint teſtimonio comprobata. apud Hippolytum libello de duodecim Apoſt. legi Matthæum factum victimam virginitatis. alludente nimirum auctore ad hiſtoriam de S. Iphigenia virgine, quæ legitur in actis eius ab eo Deo dicata. De loco vbi paſſus eſt, vel vbi ſepultus, potius aſſentior Venantio Fortunato, qui ante annos mille vixit. is etenim dum agit de Apoſtolis ſingulis, ipſiſq; locis, vbi paſſi & conditi ſunt, hæc de Bartholomæo, atque Matthæo canit.

Inde triumphantem fert India Bartholomæum:
Matthæum eximium Naddauer alta virum.

hæc in carm. de gaud. vit. æter. & lib. 7. ad Bodog. Ducem. De victu ipſius Clemens Alex. in Pedag. lib. ſecundo, cap. 1. hæc ait: Matthæus Apoſtolus ſeminibus, baccis, atque oleribus abſque carnibus veſcebatur.

b Huius Euangelium.] De eius Euangelio agit S. Hieronymus de ſcripto. eccleſ. & in Matthæum cap. 2. vbi meminit de Nazaræis, qui ſe authenticum Matthæi Euangelium habere profitebantur, & Epiphan. in panar. hæreſ. 29. De eius inuentione vnà cum corpore S. Barnabæ ſcribit Theodo. lector. lib. 1. collectan. Niceph. lib. 16. cap. 37. Alexander monach. in vita ſancti Barnabæ, & alii recentiores.

c Ionæ prophetæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Præter illa, quæ de ipſo leguntur in diuinis ſcripturis, & apud earum interpretes, ſcribit Ioſephus antiquit. lib. 9. c. 11. Epiphan. de vit. & interit. prophet. c. 16. Iſidor. c. 45. & Doroth. c. 6. De ſepulchro Ionæ apud Dioſpolim, vel Diocæſaream Palæſtinæ agit S. Hieron. ad Chromat. in procem. ſuper Ionam.

d Pamphili.] De quo hac die Vſuardus, aſtipulanturque vet. man. ſcrip. Diuerſus eſt hic ab illo Pamphilo Cæſarienſi, de quo kalend. Iunij actum eſt.

e Alexandri.] Agunt de eodem hac die Vſuardus, Ado, & alii recentiores. Conſtat hunc omnino eſſe diuerſum ab Alexandro Papa; cuius autem fuerit ciuitatis epiſcopus, nondum inuenimus. Huius martyrium refert Petrus in catalog. lib. 8. c. 102. vbi etiam meminit tranſlationis per Damaſum factæ.

f Euſebii.] De quo & Græci in Menologio hac die; ibique eius acta deſcribunt.

g Iſacii epiſcopi.] Græci itidem de eodem agunt in Menologio, referuntq; eius certamen.

h Meletii epiſcopi.] Agunt de eodem iidem in Menologio; diuerſus hic à Meletio Antiocheno, de quo ſupra.

i Iphigeniæ.] De qua Petrus in catal. libro 8. c. 101. & alii recentiores. eius res geſtæ deſcribuntur in actis S. Matthæi, quorū nuper meminimus.

ij. F **Decimo Kal. Octobris. Luna** 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

SEDVNI in Gallia, in loco Agauno, natalis ſanctorum martyrum Thebæorum, Mauritij, [a] Exuperii, Candidi, Victoris, Innocentii, & Vitalis, cum ſociis eiuſdem legionis, qui ſub Maximiano pro Chriſto necati, [b] glorioſa paſſione mundū illuſtrarunt.

Romę

Romæ paſſio ſanctarum virginum & martyrum Dignæ [c] & Emeritæ, ſub Valeriano & Gallieno: quarum reliquiæ in eccleſia ſancti Marcelli aſſeruantur. Apud pagum Caſtrenſium ſancti Ionæ [d] presbyteri & martyris, qui cum ſancto Dionyſio profectus in Galliam, iuſſu Iuliani præfecti verberibus cæſus, gladio martyrium conſummauit. Ratiſponæ in Bauaria ſancti Emmerami [e] epiſcopi & martyris, qui vt alios liberaret, mortem ſæuiſſimam Chriſti cauſa patienter ſubiit. Antinoopoli in Aegypto ſanctæ Iraidis [f] virginis Alexandrinæ, & ſociorum martyrum: quæ ad hauriendam è proximo fonte aquam egreſſa, cum vidiſſet nauim confeſſoribus Chriſti onuſtam, relicta hydria, protinus ſe illis adiunxit, ac ſimul cum iis in vrbem ducta, prima omnium, poſt multa ſupplicia, capite cæſa eſt; deinde presbyteri, diaconi, & virgines, aliiq. omnes eodem mortis genere conſumpti ſunt. Apud ciuitatem Melden ſem beati Sanctini [g] epiſcopi, diſcipuli ſancti Dionyſii Areopagitæ, qui eiuſdem ciuitatis epiſcopus ab eo conſecratus, primus illic Euangelium prædicauit. In territorio Conſtantienſi ſancti Lautonis [h] epiſcopi. In pago Pictauienſi ſancti Florentii [i] presbyteri. In territorio Bituricenſi ſancti Siluani [k] confeſsoris. Lauduni ſanctæ Salabergæ [l] abbatiſsæ.

SEPTEMBRIS 22.

a MAVRITII, & ſociorum.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac ceteri omnes. Horum acta ſcripta feruntur à ſancto Eucherio epiſcopo Lugdunenſi, extant apud Surium tomo 5. hac die, & Mombrit. tomo 2. ſcripſit de iiſdem carmen Venant. Fortun. lib. 2. Marbodum epiſcopum Redonenſem eorúdem certamen ſcriptis conſignaſſe, auctor eſt Sigebertus de vir. illuſtr. cap. 159. Meminit & de his Ado Viennen. in chron. anno Domini 283. & 719. De miraculis ad eorum ſepulchrum fieri ſolitis agit Gregor. Turonen. lib. de glor. mart. cap. ſeptuageſimoſexto. alia refert Sur. tomo 5. ex epiſt. decani & cleri Caſtrinoui in Gall. De horum reliquiis Turonis repertis ſcribit idem Grego. Turon. hiſtor. Franc. libro decimo, cap. 31. in fine. Rurſus etiam de reliquiis Vitalis, & Innocentii, quorum hic habetur mentio, vide in rebus geſtis ſancti Annonis epiſcopi Colon. libro primo, cap. 33. apud Sur. tomo ſexto. Eiuſdem Mauritii lanceam aſſeruari in eccleſia Cracouienſi, auctor eſt Chromerius de rebus Polon. lib. 3. Frequentem fuiſſe fidelium Occidentalium peregrinationem ad Agaunenſes, quàm plurima antiquitatis monumenta produnt. Hic notandum eſt, quòd Græci etiam habent ſuũ Mauritium, & commilitones martyres, qui eadẽ vrgente perſecutione Diocletiani & Maximiani Impp. paſſi ſunt Apameæ in Syria: quorum res præclarè geſtas deſcripſit Metaphraſtes, quas & recitat Sur. tomo 4. menſe Iulii. Hinc factum eſt, vt plerique vnum eundemque eſſe putent illum cum hoc, de quo agitur, cui ſententiæ & ego aliquando non inuitus adhæſi, culpans Metaphraſten. quaſi minus aſſecutus eſſet res Occidentalium martyrum: ſed vbi legi Theodoretum Cyri in Syria epiſcopum de Euangel. veritate lib. 8. in fine, illuſtriores, nobilioresq; ſibi notos recenſentem martyres, Mauritio adnumerato inter illos in hæc verba: Petro, Paulo, Thomę, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio, aliisque ſanctis martyribus ſolemnitates populari epulo peraguntur &c. à priori ſententia recedere coactus ſum. his enim ſedulò expenſis, quæ ſcribit Theodoretus, quis ſibi perſuadeat, ipſum de alio Mauritio intellexiſſe, quàm de illo in eadem regione paſſo Apameæ in Syria, cuius acta deſcripta recitat Metaphraſtes? Certè mihi non fit veriſimile, illum in tam pauco martyrum numero, prætermiſiſſe innumeros ferè perilluſtres martyres in Syria paſſos, & externos tam longè poſitos in exemplum adducere voluiſſe.

b Pro Chriſto necati.] Primò hi more maiorum decimati iterum ſunt, ac demum omnes ſæuiſſimè trucidati. Polybius dum lib. 6. agit de Romani Imperii politia, numerans militarium ſup-

pliciorum genera, ponit inter alia illud quod *δεκατίαν*, ideſt decimationem appellat. habes apud Iulium Capitolinum decimare, vigeſimare, & centeſimare, ait enim: Cùm ſeditiones militares pateretur, multos ſæpius decimauit, aliquãdo etiam centeſimauit, cùm digni eſſent decimatione, vel vigeſimatione. ſortiebantur enim qui cędendi eſſent. ſic Liuius lib. 2. ab Vrbe cond. Reperitur primus omnium fuiſſe Cambyſes, qui exercitum nõ ad ſupplicium, ſed ad cibum, ne cæteri perirent, ſorte decimauit, vt ſcribit Seneca libro 3. de ira cap. 20. Primus auctor huius ſupplicij inferendi apud Romanos fuit Appius Claudius, de quo Liui. lib. 2. decad. 1. De decimatione militari ſæpius meminit Suetonius in Octauio cap. 24. in Caio cap. 48. in Galba cap. 12. Qui autem ex decimatione ſupererant milites, ob ignominiam, ordeo paſcebantur, quòd eſſet cibus gladiatorum. ita factum reperies à M. Antonio apud Frontinum, ab Octauio apud Suetonium cap. 24. & apud Dionem lib. quadrageſimooctauo & quadrageſimonono. Meminit de decimatione etiam Tacitus libro 3. his verbis: Decimum quemque ignominioſæ cohortis ſorte ductos fuſte necat. & libro decimoquarto. Ex fuſo exercitu, cùm decimus quiſque fuſte feritur, etiam ſtrenui ſortiuntur. hęc ille. quod & factum eſſe aduerſus hos Chriſtianos milites; Maximiani ſententia in illos prolata ſignificat, cuius ſunt hæc verba: Decimum quemque morti funeſta ſors præbeat, &c.

c Dignæ, & Emeritæ.] De his etiam pleraque vet. man. ſcrip. Paſſæ ſunt in perſecutione Valeriani Imp. ſub Gaio iudice, ſepultæq; ſunt in cœmeterio Commodillæ via Oſtienſi, ad ſanctos Felicem & Adauctum, vt earum acta teſtantur, quorum alia man. ſcrip. incipiunt: Gaius iudex iuſſit teneri, &c. aliorum autem prolixiorum eſt exordium: Temporibus Valeriani, &c. extant vtraque in noſtra bibliotheca, quæ & facilè reperiri credimus in alijs antiquis codicibus eccleſiarum vſui accommodatis.

d Ionæ.] De eodem Pet. in catal. lib. 8. c. 106. conſentiuntq; vet. man. ſcript.

e Emmerami.] Agunt de eo hac die Beda, Vſuardus, & alij. Scripſit vitam ipſius Cyrinus epiſcopus Ratiſponenſis, quam refert Sur. tom. 5. claruit anno Domini ſeptingenteſimo quinquageſimo.

f Iraidis.] Agunt de eadem, hac die, Græci in Menologio. Antinoopolis in Aegypto ciuitas, cuius hic mentio habetur; famoſiſſima eſt ex Antinoi nomine, quem Hadrianus habuit in delitiis, cui & ex humanis ſublato ſacra decreuit, inter Deos retulit, eiusq; nomine dicatam ciuitatem appellari voluit. Allata eſt ex his factis opportuna occaſio ſanctis patribus, qui ſcripſerunt contra Gentilium errores, & ipſorum Deorum falſitatem; vt illorum originem & impuritatem non tam ex illorum ſcriptis, quàm recentiori exemplo ob oculos poſito apertiùs demonſtrarent, illosq; conuincerent, vt Hegeſippus fecit, quem citat S. Hieronymus de ſcrip. eccleſ. in Hegeſip. & in Iſaiam. Iuſtinus Philoſop. & martyr. in apolog. Theophilus Antiochenus, Athenagoras, Origenes contra Celſum. Epiphanius in epito. fid. cath. Chryſoſt. hom. 17. in 2. ad Corinth. & alij. rem geſtam ſcribunt ex Gentilibus Dio, & Spartianus in Hadriano. in antiquis nummis eandem Antinoi apotheoſim expreſſam vidimus.

g Sanctini epiſcopi.] De eo vet. man. ſcript. Petrus in catal. lib. 8. cap. 108. deſcribit eius acta Antonin. part. 1. tit. 6. cap. 28. §. primo, & alij. Ante hos omnes Hincmarus, cùm agit de Sancto Dionyſio Areop. apud Sur. tom. 5. poſt Areopagitica Hilduini.

h Lautonis epiſc.] Non tantùm in veteri Romano Martyrologio, ſed & in pleriſq; man. ſcrip. de eodem agitur hac die. Claruit circa annum Domini 550. interfuitq; ſecundo, tertio, & quarto, concilio Aurelianenſi, in quibus ſubſcriptus repetitur. mentio habetur de eodem in rebus geſtis ſancti Paterni epiſcopi Abricenſis.

i Florentij.] De quo hac die Vſuardus, pluribus de eo Petrus in catal. lib. 8. cap. 107. peruenit vſque ad tempora Theodoſij ſenioris.

k Siluani.] Agit de eodem Vſuardus hac die, alijq; recentiores.

l Salabergæ.] De eadem Pet. in catal. libro 8. c. 114. Trithem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Bened. lib. 3. c. 82. & Molan. in addit. ad Vſuard.

j. G Nono Kal. Octobris. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

ROMAE ſancti Lini [a] Papæ & martyris, qui primus poſt beatum Petrum Apoſtolum Romanam Eccleſiam gubernauit, & martyrio coronatus, ſepultus eſt in Vaticano prope eundem Apoſtolum. Iconij in Lycaonia ſanctæ Theclæ [b] virginis & martyris, quæ à ſancto Paulo Apoſtolo ad fidem perducta, ſub Nerone Imperatore in confeſſione Chriſti ignes ac beſtias deuicit, & poſt plurima ad doctrinam multorum ſuperata certamina, Seleuciam veniens, ibi requieuit in pace: quam ſancti Patres ſummis laudibus celebrarunt. In Campania commemoratio beati Soſij [c] diaconi Miſenatis, quem ſanctus epiſcopus Ianuarius, cum de illius capite, Euangelium in eccleſia legentis, flammam videret exurgere, martyrem futurum pronuntiauit: & non poſt multos dies, cum ipſe eſſet annorum triginta, martyrium cum eodem epiſcopo capitis detruncatione ſuſcepit. In Africa ſanctorum martyrum Andreæ, [d] Ioannis, Petri, & Antonij. In territorio Conſtantienſi ſancti Paterni [e] epiſcopi & martyris. Anconæ ſancti Conſtantij [f] eccleſiæ manſionarij, miraculorum gratia conſpicui. In Hiſpania ſanctarum mulierum Xantippæ [g] & Polyxenæ, quæ fuerunt Apoſtolorum diſcipulæ.

SEPTEMBRIS 23.

a LINI Papæ.] Vſuardus item de eo agit, & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcrip. De eodem Paulus in 2. ad Timoth. c. 4. Succeſſit S. Petro, vt ſcribit Iren. lib. 3. cap. 3. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3. c. 12. Optat. libro 2. contra Parmen. Epiphan. hæreſ. 27. & hæreſ. 41. dum in ſucceſſione Rom. Pontificum Hyginum ordine nonum ponit. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Clemente, Auguſtinus epiſt. 165. ad Generoſum, Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 3. c. 2. Greg. Turon. hiſto. lib. prim. cap. 27 & alij recentiores. In Annalibus eccleſiaſticis pluribus diſſeruimus aduerſus eos, qui ſcripſerunt Linum & Cletum viuente Petro tantùm adminiſtraſſe Romanam Eccleſiã, & eo defuncto, ſuffectum fuiſſe Clementem; conatiq; ſumus diligenter oſtendere, eam opinionem parum eſſe probabilem, & non ſolùm à ſuprascriptis auctoribus, ſed ab hiſtoriæ veritate prorſus diſſétire.

b Theclæ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die; Græci autem in Menologio die ſequenti. Scimus acta quædam, Pauli & Theclæ dicta, quorum meminit Tertullianus in lib. de baptiſmo, & S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Luca, eſſe improbata, & auctoritate Gelaſij Papæ reiecta inter apocrypha: vnde factum eſt, vt nõnulli incautè nimis omnia quæ de Thecla ſcripta reperiuntur, tanquam minus probata, putent adnumeranda eſſe inter apocrypha, reijciendaq; nullum ponentes diſcrimen, nec delectum habentes inter ea quæ de Thecla vera certaque ſcribuntur, & ea quæ ambigua, vel falſa omnino feruntur. In his laborandum nobis erit, vt precioſum à vili, & ſancta à prophanis diſtinguentes, quæ improbata atque reiecta, quæve ſyncera atque recepta de tanta martyre dicta reperiantur, adducamus in medium. Speramus autem benignum lectorem veniam daturũ, ſi cùm de clariſſimæ martyris hiſtoriæ veritate retinenda agamus, præter inſtitutum noſtrum in ea aliquantò amplius immoremur. Noſſe primùm oportet, quæ ſint acta Pauli & Theclæ, quæ Tertullianus, Hieronymus, ac denique Gelaſius damnant. Illa quidem erant eiuſmodi, vt inde hæretici ſumerent exemplum, & deducerēt argumentum (vt ibi ſcribit Tertullianus) licere mulieribus publicè in eccleſia docere, ac baptizare, quòd Thecla Paulum ſecuta palàm docuiſſet, ac baptizaſſet. Addit ſanctus Hieronymus in iiſdem actibus, qui periodus, ſiue circuitus Pauli & Theclæ dicebantur, narrari de baptizato Leone fabulam quandam. hæc quidem de illis actis apud veteres legimus. At verò ſi quis ea inueſtiget, quæ tam apud Græcos, quàm apud Latinos de S. Theclæ martyrio ſcripta reperiuntur (habentur ea præ manibus) nihil in eis prorſus

vel de docendi munere, aut baptizandi miniſterio à S. Thecla indebitè vſurpato, & iniuſtè vindicato, vel etiam de baptizati Leonis fabula vſquā inueniet. Quòd ſi quis ea ſaltem ratione duxerit improbanda, quę de ea ſcripta habentur, quòd ibidem hęc S. Hieronymus dicat: Quale enim eſt, vt indiuiduus comes Pauli, Lucas ſcilicet, inter cęteras eius res hoc ſolùm ignorauerit? Ad hæc dicimus: non omnia Pauli acta S. Lucam eſſe proſecutum. quod ne quis miretur, Paulum ipſum teſtem adducam; qui in primis in 2. ad Timot. c. 3. multa ſe Iconij, vbi degebat Thecla, paſſum eſſe teſtatur. inſuper & ipſe Lucas, cùm fateatur multo tempore Paulum eſſe commoratum Iconij: tamen res illic geſtas tribus ferè verbis potius delibat, quàm tractet. Si rurſum conſideres ęrumnas, afflictiones, & cruciatus, quos ſe paſſum eſſe, idem Paulus profitetur, ſcribens ad Corinthios epiſt. 2. c. 11. & percurras omnes actus ipſos, quos S. Lucas conſcripſit; planè inuenies maiore ex parte illos ab eodem prętermiſſos. Expende rurſum prędictam S. Hieronymi rationem quàm egregiè ab ipſomet Hieronymo confutetur (à nullo æquius ac verius, quam à ſe ipſo Hieronymus corrigi poteſt) qui in commentariis in epiſtolam ad Galatas cap. 2. dum agit de contentione inter Petrum & Paulum exorta Antiochiæ, à Luca tamen prætermiſſa, hæc in hanc ſententiam: Nec (inquit) mirū eſſe, ſi Lucas hanc rem tacuerit, cùm & alia multa, quæ Paulus ſuſtinuiſſe, ſe replicat, hiſtoriographi licentia, prætermiſerit: & non eſſe contrariū, ſi quod alius dignum putauit relatū, alius inter cætera dereliquit. denique primum epiſcopum Antiochenæ eccleſiæ Petrum fuiſſe accepimus, & Romam exinde tranſlatum; quod Lucas penitus omiſit. hæc Sanctus Hieronymus, quibus ab eodē obiecta de ſilentio Lucæ omninò euacuantur.

His pręlibatis, iam reliquū eſt, vt quibus teſtimonis Theclæ paſſionis hiſtoria fulciatur, in mediū adducamus: quę cuncta ſuo ordine digeremus. Habetur in primis in illis mentio de Oneſiphori Pauli hoſpite. hic ille putatur, cuius idē S. Paulus tanta cum laude meminit in 2. epiſt. ad Timo. c. 1. Agitur & de Tryphęna in illis actis. eadem creditur illa, quàm idem ad Romanos ſcribens c. 16. ſalutari mandat; quòd tunc Romæ degeret, ſicut & plerique alii diſcipulorum Pauli, qui ex Oriente migrarant Romam, vt inter alios Oneſiphorus, Priſca, & Aquila. Habent eadem acta, Theclam Pauli Apoſtoli prędicatione ad Chriſtum eſſe cōuerſam. Id quidem Gregorius Nyſſenus hom. 4. in cant. cantic. confirmat his verbis de Thecla ſermonem habens: Talem myrrham olim Paulus infundebat ex ore ſuo miſtam cum puro pudicitiæ lilio in ſanctæ virginis aures: ea verò erat Thecla, q̄ præclarè animo ſuo defluentibus de lilio guttis, hominem externum morte opprimit, omni cogitatione, cupiditateq́; extincta. hæc ille. Continent eadem acta, Theclam iam deſponſatam, viro nuncium remiſiſſe, vt Chriſtum ſponſum mereretur habere. ecce quam bellè huic veritati S. Epiphanius aſtipulatur in panar. hæreſ. 78. cùm ait: Thecla incidit in Paulum ſanctum, & à nuptiis exoluitur, cùm curatorem, ſiue ſponſum haberet formoſiſſimum, primarium vrbis, valde diuitem, generoſiſſimum ac illuſtriſſimum in vita. contemnit terrena ſancta illa, vt cæleſtium potens fiat. hæc Epiphanius. his conſequentia loquitur Fauſtus apud Auguſtinum lib. 30. contra Fauſtum c. 4. Iam (inquit) timeo Apoſtolo, ne dęmoniorum doctrinam intuliſſe tunc Iconium videatur, cùm Theclam oppigneratam iam thalamo, in amorem ſermone ſuo perpetuę virginitatis incendit. hæc ibi Fauſtus: quibus planè S. Auguſt. aſſentiri videtur, cùm non excipiat de apocrypha hiſtoria, quòd aliàs, aduerſus eoſdem Manichæos agens, facere conſueuit, vt de actis Thomę, Andreę, & aliorum. Quod inſuper in prædictis Theclæ paſſionis actis reperitur, ipſam gemmas, & muliebrem mundum diſtraxiſſe, pecuniaq́; ſibi conciliaſſe cuſtodes carceris, vt Paulum poſſet inuiſere: id ipſum profitetur S. Ioannes Chryſoſtomus in Act. Apoſt. homilia 25. cùm ait: Audi de beata Thecla; illa vt Paulum videret, aurum ſuum dedit, tu autem vt Chriſtum videas, nec obolum das. hæc ibi, & ad populum Antiochen. hom. 22. Quære (inquit) Paulum tanquam Thecla, vt audias, quæ per ipſum tibi dicuntur. hæc de his Chryſoſt. Rurſum autem quæ illic leguntur de ira ſponſi in eam concitata, cùm eius accuſatione damnata eſt ad beſtias, quę manſuetę diuinitus redditę illi blandiebantur, hęc ipſa ſanctus Ambroſius libro 2. de virginib. explicat his verbis: Thecla doceat immolari, quę copulam fugiens nuptiarum, & ſponſi furore damnata, naturam etiam beſtiarum virginitatis veneratione mutauit: namque parata ad feras, cùm aſpectus quoque declinaret virorum, ac vitalia ipſa ſæuo offerret Leoni; fecit, vt qui impudicos detulerant oculos, pudicos referrent. Cernere erat lingentem pedes beſtiam, cubitare humi, muto teſtificante ſono, quòd ſacrum virginis corpus violare non poſſet. ergo adorabat prędam ſuam beſtia, & propriæ oblita naturæ, naturam induerat, quam homines omiſerant. hęc ille, qui & ad Simplicianum ſcribens, hęc ait: Inter Leones virgo exultauit, & prodeuntes beſtias expectauit intrepida. hæc ibi; eademq́ue de leonibus in epiſtola 25. lib. 3. edit. Rom. ad Vercellenſem eccleſiam: Quo (inquit) munere venerabilis Thecla etiam leonibus fuit, vt ad pedes prędę ſuæ ſtratę, impaſtæ beſtiæ ſacrum deferrent ieiunium, nec procaci oculo virginem, nec vnguę violarent aſpero? Quòd pręterea ad ignes, quos ſubijt, ſpectat, à quibus illa remanſit illæſa; hæc ſanctus Cyprianus in oratione pro martyribus: Aſſiſte nobis ſicut Paulo in vinculis, & Theclę in ignib. &c. & in orat. in

die paſſionis: libera me de medio huius ſeculi, ſicut liberaſti Theclam de medio amphitheatro. Gregor. Nazianz. ad virgin. exhort. Non te fugit (inquit) Theclam, ignium, & beſtiarum impetum euitaſſe? idem in carmine de præcept. ad virgines, hæc ait his verſibus.

Quis Theclam necis eripuit, flammęque periclo?

Quis validos vngues vinxit, rabiemq; ferarum?

Virginitas. O res omni mirabilis æuo.

Virginitas fuluos potuit ſopire Leones?

Dente nec impuro generoſos virginis artus

Auſi ſunt premere, & rigido diſcerpere morſu.

Id ipſum Maximus Taurinenſ. ſerm. de ſancta Agnete, cùm ait: Theclam flammarum globos euaſiſſe cognoſcis. De his alijsq; ſupplicijs ſanctæ virgini irrogatis ex actis ſanctorum martyrum Terentij & ſociorum, quæ refert Metaphraſtes die 10. Aprilis. hæc illa ipſorum obteſtatio ad Deum facta: Qui Danielem de ore leonum eripuiſti, & de manu Pharaonis Moyſen ſeruaſti, & S. Theclam ab igne, & theatro, & feris, & beſtijs taurinis defendiſti. &c. in actis S. Iulianæ, quæ idem recitat 21. Decembr. his ſimilia leguntur. item & in Prat. ſpirit. cap. 20. de milite Deum obſecrante per ea, quæ ſancta Thecla paſſa eſt tormenta. Adde his ſimilia, quæ & S. Dei Eccleſia in illis precibus, quas adhibere voluit in commendatione animæ, quibus dicitur: Sicut beatiſſimam Theclam de tribus tormentis atrociſſimis liberaſti, ſic &c. Quòd in ijſdem actis habetur, pugnanti Theclæ adſtitiſſe Dominum Ieſum Chriſtum præſeferentem vultū Apoſtoli Pauli: id ipſum quàm eleganter dicatur à S. Brienna in actis S. Febroniæ ſynceriſſimè ſcriptis, accipe: Brienna tendens in cælum manus, & vocem magnam edens, ſic precata eſt: Domine Ieſu Chriſte, qui ſeruę tuę beatę illi Theclę certāti ſub Apoſtoli Pauli habitu apparuiſti, quęſo. &c. hęc apud Metaph. ex Thomaide 15. Iunij. Præter hęc omnia demum ſcias S. Hieronymum eadem Theclę acta nouiſſe, & comprobaſſe; quod ex eo exploratum habetur: cùm enim in ijſdem actis illud etiam enarretur, ſanctam Theclam à tormentis liberam, verbi cupidam, magiſtri auidam, Antiochiam Piſidiæ, quò S. Paulum profectum audierat, aduentaſſe, ſed à S. Paulo (ne quod offendiculum, vt ait, daret Euangelio) dimiſſam eſſe. hæc ipſa, inquam, S. Hieronymus in epiſt. ad Oceanum ſcribit his verbis: Thecla poſt tentationem paſſionis, Antiochię à Paulo prohibetur pariter pergere. nemo cum vxore pergit ad bellum. &c. Miramur quidem eam epiſtolam non recenſitam inter cęteras à Mariano Victorio, ſed in nonum tomum reiectam, ſuſpicante fortaſſe illam non eſſe Hieronymi, eo quòd ex vita S. Martini auctor mutuetur exemplum. ſed quid mirum, cùm annis viginti tribus poſt illius obitum uixerit S. Hieronymus? ita planè. dum S. Martinus defunctus dicitur Cæſario & Attico conſſ. qui, ſecundùm recentiorum ſupputationem, eſt annus à Chriſto 397. Hieronymus autem, vt teſtatur Proſper in chron. diē obijt Theodoſio Aug. nonùm, & Conſtantio tertiùm conſſ. anno Domini quadringenteſimo vigeſimo. Conſtat inſuper ex Seuero, ſe eius vitam adhuc ſuperſtitis conſcripſiſſe, eamque (vt in dialogo cum Gallo profitetur) mox non in Italiam modò, ſed in Africam, & Aegyptum allatam fuiſſe. quì verò credibile fieri poteſt, eadem Martini acta vnum latuiſſe Hieronymum? ex conuenientia pręterea eius epiſtolæ cum ea, quam ſcripſit ad Euſtochium de cuſtodia virginitatis 22. cùm agit de agapetis virginibus, illam eiuſdem eſſe auctoris, vnuſquiſque facilè intelliget. vtinam ſic integra reperiretur, ſicut Hieronymi eandem eſſe conſtat. quòd ſi contendas non tantùm eſſe Hieronymi, ſed & Sophronij & Euſebij, vt præfert epiſtolę titulus: non laboro, dum & Hieronymi eſſe non inficieris. Sed iam, vt ad ea, vnde diuertimus, redeamus. ſciendum nec ea quidem, quæ de Falconilla in eadem acta aliunde fortaſſe irrepſerunt, auctoritate carere ſanctiſſimi atque doctiſſimi viri S. Ioannis Damaſceni in ea oratione, cuius eſt titulus: De his qui in fide ex hac vita exceſſerunt. Extat & ipſa vita S. Theclę auctore Baſilio epiſcopo Seleuciæ: quæ Græcè ſcripta aſſeruatur in bibliotheca Sfortiana cod. manu. ſcrip. num. 45. & 81. qua prædicta de eadem fęlicius explicantur: quam ipſam in Latinum à ſe redditam proxime editurus eſt D. Rolandus Vincleius Belga, alumnus R. D. Lindani epiſcopi Ruremundenſis; nunc autem illuſtriſs. ac Reuerendiſſ. Auguſtini Valerij epiſcopi Veronenſis S. R. E. Cardinalis Græcorum eruditus interpres. Ne quid verò intactum relinquamus: Delituiſſe aliquando S. Theclam intra petram ſibi cedentem, produnt acta S. Barbaræ, quę deſcripſit Metaphraſt. 4. Decembr. putatur hic ille locus, quem propè Tripolim Palæſtinæ peregrinantes Hieroſolymam inuiſunt, referuntque ſpecum illam aſſiduis miraculis illuſtrari, eaque non tantùm fidelibus; ſed, munificentia martyris, etiam infidelibus, penes quos ille locus religioſiſſimus habetur, impartiri. Mittimus recentiorum auctoritates, quibus ijdem his de Thecla dictis aſtipulantur, vt Aldelmus in libris, quos tam ſoluta oratione, quàm carmine ſcripſit de virginitate, vbi breui compendio martyrium eius deſcripſit. Vuinduchidum, aliter Vuitichindum Saxonem monachum Corbeienſem ſcripſiſſe metricè paſſionem ſanctę Theclę, auctor eſt Sigebert. de vir. illuſtr. cap. 130. Thecla inſuper ſicut & Primogenita Pauli, ita & Apoſtolica, ac etiam Protomartyr inter fœminas meruit appellari; quòd prima in certaminis arenam deſcendit, & de impietate proſtrata triumphum reportauit; quam etiam tam Gręci, quàm Latini patres ſummo ſemper in honore habuerunt laudi-

bus vbiq; in cælum ferre, primo loco ponere, primamq; inter fœminas in exemplum adducere cõſueuerunt. hinc Gregor. Nazianz. in inuectiua illa in Iulianum apoſtatam: Non victimas (inquit) pro Chriſto cæſas veritus es? nec magnos pugiles extimuiſti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobũ, Stephanum, Lucam, Andream, Theclam? &c. ſic S. Epiphan. in panar. hæreſ. 79. Ambroſ. idem in citatis locis, & Hieron. ad Euſtoch epiſt. 22. in fine. apud eundem (cuius vis ſit auctoris) tomo nono in obiurgatione Suſannæ, Chryſoſt. in orat. in ſanct. duodecim Apoſtolos, Sulpit. Seuer. in vit. S. Martini lib. 2. cap. 16. & alij. hinc etiam vſu euenit, vt cùm quid excellens de fœmina aliqua dicere vellent, eandem Theclæ nomine exornarent. ſic S. Hieronymus Melaniam ſeniorem, adhuc ſibi cõſtantem, Theclam in chronico appellauit; ſic etiã egregiam illam Macrinam germanam ſancti Baſilij ob inſignes animæ eius virtutes Theclam eſſe dicendam, diuinus nuncius præſignauit, vt ſcribit frater eius Gregorius Nyſſenus in epiſtola ad Olympium monachum. Erat frequens acceſſus fidelium Seleuciam Iſauriæ ad S. Theclæ ſepulchrum, quò aliquando profectus eſt S. Gregorius Nazianzenus, vbi & diutiùs manſit. de eadem in eum locum peregrinatione mentio habetur in concilio Nicæno ſecundo act. 5. Theodoret. in hiſt. relig. ſanct. Patrum cap. 29. in Marana & Cyra, & Prat. ſpirit. c. 180. illic Zeno Auguſtus ampliſſimam erexit baſilicam, quòd eius auxilio reſtitutus eſſet in Imperium, ut ſcribit Euagr. hiſt. lib. 3. c. 8. & Niceph. lib. 16. cap. 8. Iuſtinianus Imper. aliam non imparem in eius honorem excitauit eccleſiam, ut auctor eſt Procop. lib. 1. de ædific. Iuſtinian. Imp. Porrò non tantùm in Oriente, ſed & in Occidente longè lateque celeberrimus vbique fuit eiuſdẽ martyris cultus. Hæc iam ſatis: quæ aliquibus fortaſſe prolixiora, ſed Theclam impenſius amanti pauca uideri poſſunt. Hęc noſtra cùm recognoſceret hic Romę Reuerendiſſimus pater Dominus Lindanus epiſcopus Rurenundenſis, vir non tantùm omnis generis litterarum eruditione clariſſimus, verùm etiam egregij confeſſoris fidei nobilitatus inſignibus; quippe qui, exilia, proſcriptiones, ærumnas incredibiles, ac mortes penè frequẽtes inconcuſſo robore, fidei cauſa, ſuſtinuit, quem tot victorijs auctum, ac maiora conantem, hiſce diebus Romę videre meruimus: hic, inquam, hęc nobis de Thecla coràm, ac primùm de libris Euſebij in hunc modum: Ex libris (aiebat ille) martyrum, quos Euſebius Cæſarienſis ſe ſcripſiſſe teſtatur, tres nondum de Græcos verſos in bibliotheca Philippi Hiſpaniarum Regis piiſſimi apud S. Laurentium in Eſcuriaco extare nobis loquitur Index eiuſdem; quem Catholica Maieſtas nobis ad vnã, aut alteram noctem deuorandum ſingulari beneuolentia permiſit, anno 1579. cùm eouſque exilij, quod ciuile bellum ab hęreticis excitatum tert. ò inflixerat, ſolandi cauſa ex Belgio per Italiam & Galliam perueniſſemus. In eodem indice S. Athanaſius de vita ſanct. Thecl. nobis lectus eſt, de quo, vt & de iſtis Euſebij de SS. Martyribus Latinè conuertendis, egi prolixè cum doctiſſimo viro D. Coſma Fonteço Regio Græcorum interprete, vt abſoluta Ithorij bibliotheca tunc ad amuſſim ferè expreſſa, nobis illas ſanctorum martyrum & in primis ſanctæ Theclę coronas in lucem refunderet: de quo & nunc ſtatui ad ipſum regem ante diſceſſum ſcribere, vt habeas vnde aureas illas S. Theclæ atque illorum ſanctorum martyrum hiſtorias exornatiores, & copioſiores reddere queas. hæc ad me tunc ipſe, cùm de rebus varijs eccleſiaſticis ſubinde perfrueremur colloquijs.

c Soſij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta iuncta ſimul habentur cum rebus geſtis S. Ianuarij, de quo ſuperius xiij. kal. Octob. Meminit de Soſio S. Proſper de prędict. dimidij temporis cap. 6. in fino. In eius honorem S. Symmachus Papa erexit Oratorium, & cõfeſſionem exornauit argento, vt conſtat ex libro de Rom. Pontific. in Symmacho.

d Audreæ, & ſoc.] De his item eadẽ vet. manſcrip. quorum ſupra meminimus.

e Paterni epiſcopi.] De quo etiam Vſuardus. Ponitur hic primus eius ſedis epiſcopus, in tabulis eccleſiæ Conſtantien. quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrific. Miſſę. Alius eſt Paternus ſanctitate æquè illuſtris epiſcopus Abricenſis, cuius acta deſcripſit Sur. tom. 2. 16. Aprilis, ad quem ad huc abbatem ſcripſit Venantius Fortunatus carmen de emendatione codicis. uixit temporibus Childeberti regis Francorum circa ann. Domini 590. de quo etiam Demochar. in tab. epiſc. eccleſię Abricenſis.

f Conſtantij.] De eodem S. Gregorius lib. 1. Dialog. c. 5. pluribus agit.

g Xantippæ, & Polyxenæ.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, ubi earum acta deſcribuntur. Meminit Xantippæ Metaphraſtes in ſerm. de Petro & Paul. Apoſt. die 29. Iunij apud Surium tom. 3.

* A Octauo Kal. Octob. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

AVGVSTODVNI natalis ſanctorũ martyrum Andochij [a] presbyteri, Thyrſi diaconi, & Felicis, qui a beato Polycarpo Smyrnenſi epiſcopo ab Oriente directi ad docẽdam Galliam, ibidem flagellis duriſſime cæſi, ac tota die inuerſis manibus ſuſpenſi, & in ignem miſſi, ſed non combuſti, tandem vectibus eorum colla feriuntur, & ita glorioſiſſime coronantur. In Aegypto paſſio ſanctorum Paphnutij, [b] & ſociorum martyrum. Is vitam in ſolitudine agens, cum audiret multos Chriſtianos in vinculis retineri, diuino ſpiritu concitus ſponte Præfecto ſe offert, & Chriſtianam religionem libere profitetur: à quo primum catenis ferreis conſtringitur, & in equuleo diutiſſime torquetur: deinde cum aliis plurimis ad Diocletianum mittitur, cuius iuſſu ipſe palmæ affigitur, ceteri autem ferro necantur. Chalcedone ſanctorum quadragintanouem [c] Martyrum, qui poſt martyrium ſanctæ Euphemiæ ſub Diocletiano Imperatore damnati ad beſtias, & ab iis diuinitus liberati, demum gladio percuſſi migrauerunt in cælum. In Pannonia ſancti Gerardi [d] epiſcopi & martyris. Aruernis depoſitio ſancti Ruſtici [e] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Beluacenſi ſancti Geremari [f] abbatis.

SEPTEMBRIS 24.

a ANDOCHII, & ſoc.] De his pluribus hic Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 8. cap. 116. Feruntur horum acta eſſe conſcripta à Fauſto, & Sympronianο.

b Paphnutij epiſcopi, & ſociorum.] Agunt de his hac item die Greci in Menologio, ſequenti autem die ijdem de Paphnutio confeſſore patre S. Euphroſynæ virginis.

c Quadragintanouem martyrum.] Horum martyrium deſcribitur in actis ſanctę Euphemiæ virginis & martyris Chalcedonenſis, de qua ſupra xvj. kalen. Octob.

d Gerardi epiſcopi.] Eius uitam deſcripſit ex veteribus monumentis Sur. tom. 5. Plura de eodẽ in actis S. Stephani regis, quæ idem habet tom. 4. Bonfin. de rebus Hungar. dec. 2. lib. 1. & 2. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 139. martyrio coronatur anno Domini milleſimo quadrageſimoſecundo.

e Ruſtici epiſcopi.] De eius electione ſcribit Gregor. Turon. de geſt. Franc. hiſt. lib. 2. c. 23. ſucceſſit S. Venerando, numeraturq; ſeptimus ordine epiſcopus Aruernenſis. vixit temporibus Honorij Imp. & de eius ſucceſſoris Valentiniani. Claruerunt ijſdem temporibus duo alij ſanctiſſimi epiſcopi eiuſdem nominis, Ruſticus Lugdunenſis, & Ruſticus Narbonenſis, de quibus aliàs pluribus.

f Geremari abb.] De quo etiam agit Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 93. & Molanus in addit. ad Vſuard. hac die. vixit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

25 Septimo Kal. Octob. Luna. B xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

IN caſtello Emmaus natalis beati Cleophæ[a] Chriſti diſcipuli, quem tradunt in eadem domo, in qua menſam Domino parauerat, pro confeſſione illius a Iudæis occiſum, & glorioſa memoria ſepultum. Romæ ſancti Herculani[b] militis & martyris, qui miraculis in paſſione beati Alexandri epiſcopi ad Chriſtum conuerſus, ſub Antonino Imperatore poſt multa tormenta gladio cæſus eſt. Ambiani in Gallia beati Firmini[c] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide poſt varia tormenta capitis decollatione martyrium ſumpſit. Damaſci ſanctorum martyrum Pauli,[d] & Tattæ eius coniugis, ac Sabiniani, Maximi, Rufi, & Eugenij filiorum: qui Chriſtianæ religionis accuſati, verberibus, alijsq; ſupplicijs torti, animas Deo reddiderunt. In Aſia paſſio ſanctorum Bardomiani,[e] Eucarpi, & aliorum viginti ſex martyrum. Eodem die ſancti Anathalonis[f] epiſcopi, qui beati Barnabę Apoſtoli diſcipulus, in eius locum eccleſiæ Mediolanenſis epiſcopus ſucceſſit. Lugduni depoſitio ſancti Lupi[g] epiſcopi, ex anachoreta. Antiſiodori ſancti Anacharij[h] epiſcopi & confeſſoris. Bleſis ſancti Solemnij[i] epiſcopi Carnutenſis miraculis clari. Eodem die ſancti Principij[k] Sueſſionenſis epiſcopi, fratris beati Remigij epiſcopi. Anagniæ ſanctarum virginum Aureliæ[l] & Neomiſiæ.

SEPTEMBRIS 25.

CLEOPHÆ.] De quo Luc. Euang. cap. 24. De eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri Latinorum; Gręci autem in Menologio ad iij. Idus Octobris.

b Herculani.] Vſuardus de eodem hac die. mẽtio habetur de eo in actis S. Alexandri epiſcopi, de quo ſupra xj. Kal. Octobris, & apud Petrum in catalog. lib. 8. c. 102. & 120.

c Firmini epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, alijque recentiores. Fuit hic primus eius ſedis epiſcopus; errat Petrus, qui appellat eum presbyterum lib. 8. cap. 119. reperitur alius eiuſdem nominis, eiuſdemq; eccleſiæ epiſcopus, de quo & ipſe lib. 7. c. 137. fuitque tertius ordine & confeſſor tantùm: qui & ſucceſſit S. Eulogio, vt indicant tabulę epiſcoporum eius eccleſię, quas deſcripſit Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ. de eodem in Theſaur. conc. tom. 2.

d Pauli, & ſoc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, actaque eorum breui compendio referunt.

e Bardomiani, & ſoc.] De his Beda hac die, cõſentiuntq́ue vet. man. ſcrip.

f Anathalonis epiſcopi.] De quo & tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis. Libuit hic deſcribere perueuſtam inſcriptionem S. Miroclis eiuſdem ciuitatis epiſcopi de ſancto Anathalone in lapide inciſam iuxta eius imaginem, his verſibus, quos præſens inſcriptio precedit. D. ANATHALONI ATTICO SECVNDO EPISCOPO.

Petri hoſpes, ſancteq; Anathalõ, Domne probate
Atque idem ſocius Barnabæ Apoſtolici.
Qui Mediolani verbi myſteria tradens.
Te iubet agnatos viſere Cenomanos.
Dum tua membra metu rigidis ſubducta tyrannis
Brixia vicino detinet in loculo.
Hic titulum, & picto venerandos pariete vultus
Miroclis reddit, pr ſtitit alma fides.

MIROCLES EPISCOPVS.

Accepimus ex manu ſcrip. commentario Andreæ Alciati, quem ſcripſit de rebus Patrijs nondum edito, erat apud Illuſt. ac R.D. Franciſc. Alciat. S.R.E. Card.

g Lupi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq́ue recentiores. Cùm autem hic dicatur ex anachoreta factus epiſcopus Lugdunenſis, illum putamus, qui in inſula Lerini poſt Lupum Trecenſem exercuit uitam monaſticam. Duos etenim eiuſdem nominis illic claruiſſe Lupos, conſtat ex Sidonio Apollinari lib. 8. epiſt. 14. & in carmine euchariſtico ad Fauſtum Lerinenſem,

ſem, cùm ait: Vita ſenis, iuuenisq́ue Lupi. &c.] Longè poſt horum tempora claruit Lupus epiſcopus Senonenſis, quem ex hac vita migraſſe anno Domini 631. tradunt tabulæ epiſcoporum eius eccleſiç, quas recitat Demochares. prædicti autem vixerunt temporibus Valentiniani tertij, & ſucceſſorum Impp.

h Anacharij epiſcopi.] Diuerſis modis ſcriptus reperitur, vt Aunarius, & Anguarius. Interfuit hic concilio Matiſconenſi primo, & ſecundo, quod celebratum eſt anno 24. regis Guntramni, vt eius acta ſignificant; numeratur hic annus, à Chriſto Domino, quingenteſimus octogeſimus ſeptimus, ut colligitur ex Gregor. Turon. fuit is decimusnonus eius ſedis epiſcopus.

i Solemnij epiſcopi.] Cuius miracula teſtata reliquit Gregor. Turon. lib. de glor. confeſſ. c. 21. & Sigebert. in chron. an. Domini 490. ſedit decimusquartus ordine eius ſedis epiſcopus, vt apparet ex tab. Democh.

K Principij epiſcopi.] Ad hũc extat ſcripta epiſtola Sidonij Apollinaris 4 lib. 8. vbi egregias eius laudes prędicat, item alia lib. 9. epiſt. 8. Habetur mentio de eodem in vit. S. Remigij apud Sur. tom. 5. Interfuit ſacris cõcilijs, Carpentoractenſi, Arauſicano primo, & ſecundo, vt eorum acta ſignificãt. Claruit circa annum Domini 460. adſcribiturq́; in tabulis epiſcoporum Sueſſionenſium duodecimus ordine. Agit de eodem Molanus hac die, in addit. ad Vſuard.

26 Sexto Kal. Octob. Luna. B xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

NICOMEDIAE natalis ſanctorum martyrum Cypriani [a] & Iuſtinæ virginis, quæ ſub Diocletiano Imperatore, & Eutholmio præſide multa pro Chriſto perpeſſa, ipſum quoque Cyprianum, cum eſſet magus, & ſuis magicis artibus eam dementare conaretur, conuertit ad Chriſtum: cum quo poſteà martyrium ſumpſit. Horum corpora feris obiecta, noctu quidam nautæ Chriſtiani rapuerunt, & Romam detulerunt: quæ poſtmodum in baſilicam Conſtantinianam tranſlata, prope Baptiſterium condita ſunt. Romæ ſancti Calliſtrati [b] martyris, & aliorum quadragintanouem militum, qui in perſecutione Diocletiani, cum Calliſtratus inſutus culeo, & in mare demerſus, Dei ope euaſiſſet incolumis, conuerſi ad Chriſtum, cum eo pariter martyrium ſubierunt. Item Romæ ſancti Euſebij [c] Papæ. Bononiæ item ſancti Euſebij [d] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Vigilij [e] epiſcopi. Albani ſancti Senatoris. [f] In agro Tuſculano beati Nili [g] abbatis, fundatoris monaſterij Cryptæ ferratæ, magnæ ſanctitatis viri. Tuderti ſancti Amantij [h] presbyteri, gratia miraculorum illuſtris.

SEPTEMBRIS 26.

a CYPRIANI, & Iuſtinæ.] De his hac die Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ſexto nonas Octobris. Horum acta Græcis edidit Metaphraſtes, quæ Latinè reddita retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tom. 5. Communiter penes Grçcos irrepſit error, dum hunc Cyprianum cum illo Epiſcopo Carthaginenſi confundunt: qui tñ quã

pluribus differentiis diſtinguuntur abinuicem; nimirum patria, gradu, genere, tempore, actis, & loco martyrij. Fuit etenim hic, de quo agitur, patria Antiochenus, ex mago Chriſtianus, inde diaconus, & vnà cum Iuſtina ſub Eutholmio præſide temporibus Diocletiani in ſartagine poſitus, Nicomediæ martyrium conſummauit: adeò vt ex his pateat non niſi nomen, & martyrij titulum hunc habere communem cum Cypriano Epiſcopo Carthaginenſi. Rurſus etiam errant, qui hunc paſſum ſcribunt temporibus Claudij Imperatoris: nam in eius actis teſtatum habetur, ipſum initiatum ſacro baptiſmate, atque ordine diaconatus ab Anthimo Epiſcopo Nicomediæ, quem conſtat temporibus Diocletiani Imperatoris illi eccleſiæ præfuiſſe, vt teſtatur in primis Euſeb. hiſtor. lib. 8. cap. 6. & acta ſanctorum Indes & Domnæ. Extant horum res geſtæ Latinè conſcriptę, fidelioresque, mea quidem ſententia, quàm acta illa, quæ edidit Metaphraſtes. Agit de his Aldelmus tam carmine, quàm etiam ſoluta oratione lib. de virginit.

b Calliſtrati, & ſoc.] De his etiam Græci in Menologio, ſed die ſequenti. Habentur horum acta à Metaphraſte edita, quæ recenſuit Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. inſunt illis tamen nonnulla, quæ corrigantur.

c Euſebij Papæ.] De eodem hac die, Ado, conſentiuntque vete. man. ſcrip. De eius ſucceſſione Euſeb. chron. Optat. libro ſecundo contra Parmenſ. Auguſt. epiſto. centeſima ſexageſimaquinta. Niceph. Epiſc. in chron. & alij recentiores.

Cætera de ipſo diximus in Annal. eccleſ.

d Euſebij epiſc.] De quo etiam tabulæ eccleſiæ Bonon. Vixit temporibus Gratiani, & Theodoſij Auguſtorum; interfuitque vnà cum ſancto Ambroſio ac cæteris ſanctis Epiſcopis concilio Aquileienſi, habito Syagrio & Eucherio conſſ. anno à Chriſto (ſecundum recentiores) 381. Quantùm autem Bononienſis eccleſia tanto antiſtite floruerit, ac præcipuè ſacrarum virginum ſobole fœcunda fuerit, ſatis apparet ex his, quæ ſcribit ſanctus Ambroſius libro primo & 3. de virginibus.

e Vigilij epiſc.] Tabulæ etiam Brixienſis eccleſiæ de eo hac die. Meminit eiuſdem Ramper. eiuſdem eccleſiæ epiſc. in ſerm. de tranſlatione ſancti Philaſtrij. Vide ſuperius notata in Vigilio Tridentino epiſcopo.

f Senatoris.] De quo Vſuardus, Ado, atque recentiores; quibus autem temporibus vixit, nullus prodit. Fuit autem Senator ita dictus intimus homo ſancti Germani epiſcopi Antiſiodorenſis, de quo Conſtantius in vita illius lib. 2. cap. 6. fuit & alius eius eiuſdem nominis Romanus presbyter, qui functus eſt legatione cum ſancto Abundio ac ſociis Conſtantinopolim miſſi à S. Leone Papa, vt apparet ex ipſius epiſt. 33. itemq; Caſſiodorus dictus eſt cognomento Senator.

g Nili abbatis.] Huius res geſtas, in eodem monaſterio, cuius hìc habetur mentio, aſſeruari accepimus, quas nondum legimus.

h Amantij.] De quo ſcribit S. Gregorius lib. 3. dialog. cap. 35.

xxvij. D Quinto Kal. Octob. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

AE G AE AE natalis ſanctorum martyrum Coſmæ [a] & Damiani fratrum, qui in perſecutione Diocletiani poſt multa tormenta, vincula & carceres, poſt mare, & ignes, cruces, lapidationem, & ſagittas diuinitus ſuperatas, capite plectuntur: cum quibus etiam referuntur paſſi tres eorum fratres germani, Anthimus, Leontius, & Euprepius. Romæ ſanctæ Epicharidis [b] mulieris ſenatoriæ, quæ in eadem perſecutione plumbatis cæſa, gladio percuſſa eſt. Tuderti ſanctorum martyrũ Fidentii [c] & Terentii, ſub eodem Diocletiano. Cordubæ ſanctorum martyrum Adulphi [d] & Ioannis fratrum, qui in perſecutione Arabica pro Chriſto coronati ſunt. Seduni in Gallia ſancti Florentini [e] martyris, qui vnà cum

beato

beato Hilario poſt abſciſſionem linguæ iuſſus eſt gladio feriri. Bibli in Phoenicia ſancti Marci [f] epiſcopi, qui & Ioannes a beato Luca nominatur. Mediolani ſancti Caij [g] epiſcopi, diſcipuli beati Barnabæ Apoſtoli, qui ſanctos Geruaſium & Protaſium baptizauit, & multa in perſecutione Neronis paſſus, in pace quieuit. Rauennæ ſancti Aderiti [h] epiſcopi & confeſſoris. Pariſijs ſancti Eleazari [i] comitis. In Hannonia ſanctæ Hiltrudis [k] virginis.

SEPTEMBRIS 27.

a COSMÆ, & Damiani.] De ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum; Gręci autem in Menologio ad Kalendas Iulias, ac iterum ad xvj. kalend. Nouemb. Feruntur acta ipſorum, Niceta quodam auctore conſcripta, extant apud Metaphraſt. kal. Nouemb. ſed erroribus ſcatent, longeque diuerſa à germanis ſyncerisque rebus geſtis ipſorum martyrum; ſicut & ea quę inſcribuntur nomine Metaphraſtes, quæ cuncta recitat Lipom. & Sur. tom. 5. quæ quidem ſi quis tueri velit, neceſſe eſt affirmet illos diuerſos eſſe ab his, de quibus hìc agitur: cùm ex illis conſtet, eoſdem abſque martyrio in pace quieuiſſe. Rurſus autem alia habentur horum acta, ac trium fratrum ipſorum, Antimi, Leontij, & Euprepij: quæ ex vet. man. ſcript. edita extant tom. 7. apud Sur. quæ parum differunt ab ijs, quę Mombritius edidit tom. 1. quæ etiam in antiquis codicibus habemus man. ſcript. mea quidem ſententia, cæteris fideliora. in his enim nihil habetur de ridicula illa & obſtinata contentione inter eos trium horum cauſa oborta, ſicuti nec de camelo voce humana loquente. Eadem acta ſummatim collecta narrat Ado in ſuo Martyrologio, & Aldemus lib. de laud virginit. De horum miraculis agitur in conci. 2. Nicæno act. 4. Grego. Turon. de glor. martyr. c. 98. & de geſt. Franc. hiſt. lib. 10. c. vlti. de ipſorum reliquijs in cellula S. Martini à ſe poſitis agit. Horum beneficio Iuſtinianus Imperator ab ægritudine grauiſſima liberatus, percelebrem in honorem eorundem martyrum erexit baſilicam, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædifi. Iuſtiniani Imp. addidit & aliud in Pamphilia ijſdem martyribus templum, vt idem teſtatur lib. 5. Diuinus ille Sabas paternam domum mutauit in eccleſiam eorundem nomine Deo dicandam, vt conſtat ex actis ipſius, quæ ſcriptis mandauit Cyrillus monachus. Horum nomine S. Felix Papa S. Gregorij atauus (vt ſcribit Ioannes diac. in vit. S. Gregorij lib. 1. c. 1.) baſilicam erexit Romæ iuxta templum Romuli, eadem in lib. de Rom. Pontific. in Felice quarto: licet alij putent illic olim fuiſſe templum Caſtoris, & Pollucis, quod in Foro Romano, vt ſcribit Liu. lib. 2. d. 1. & Cicer. lib. 3. de nat. deorũ, dicatum erat ab Aulo Poſthumio? ſed prior ſententia verior probatur, nam alibi ſitum eſſe Romanũ Forum, ſupra monſtrauimus, cum egimus de carcere Mamertino. Ob celebrem cultum ijſdem ſanctis martyribus Romæ exhiberi ſolitum, eueniſſe putamus, vt nonnulli eos Romæ paſſos eſſe crediderint. Sanè quidem in Græcorũ Menologio, quo vtimur, illos Romę martyrio coronatos eſſe habetur kal. Iulij. De peregrinatione ad ipſorum eccleſiam poſitam in Palæſtina, mẽtio habetur in Prat. ſpirit. cap. 127. De his omnibus martyribus extat epigramma Bonad. Santon. lib. 2. monod. 48.

b Epicharidis.] De eadem hac die Gręci in Menologio; paſſamque tradunt in perſecutione Diocletiani Imper.

c Fidentij, & Terentij] Legimus horum acta accepta ab eccleſia Tudertina. incipiunt: In diebus Diocletiani & Maximiani Impp. &c.

d Adulphi, & Ioannis.] De his item Vſuardus hac die: pluribus S. Eulogius in Memoriale ſanctorum lib. 2. c. 8. fuerunt patria Hiſpalenſis, paſſique ſunt anno Domini octingenteſimo quinquageſimoprimo. conſule ibidem ſcholia Moralis.

e Florentini, & Hilarij.] Agit de his Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 8. c. 124. & alij recentiores. paſſi ſunt eo tempore, quo Vuandali in Gallias irruperunt, anno Domini quadringenteſimo vndecimo, vt ſcribit Sigebert. de his agens in chron. eodem anno.

f Marci.] De quo Act. Apoſt. c. 12. & 15. Pau. ad Coloſ. c. 4. 2. ad Timoth. c. 1. & ad Philem. Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Alex. mon. in encomio Barnabæ apud Metaph. 11. Maij, Doroth. in ſynop. & alij. Hunc autem omnino diuerſum eſſe à Marco Euangeliſta, pluribus in Annal. eccleſ. oſtendimus.

g Caij epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Mediolan. tertius hic ponitur eius ſedis epiſcopus, qui patria Romanus, vnà cum S. Anathalone Gręco adhæſerunt Barnabæ Apoſtolo. Vidi de his hiſtoriam rerum patriæ nobiliſſimi ſcriptoris Andreæ Alciati nondũ editã. De eodẽ agitur in actis

ſanctorum martyrum Geruaſij,& Prothaſij,quorum ſupra meminimus.

h Aderiti epiſc.] Tabulę eccleſię Rauen.de eo dē hac die plura de eodē Rub.lib.1. hiſtor. Rauēn.

i Eleazari.] Huius res geſtas ex authenticis manu ſcrip.edidit Sur.tom. 5. Hic exceſſit ex humanis anno Domini 1325.

k Hiltrudis.] Claruit temporibus Pipini regis Francorum,pluribus de eadem Molan.in indicul. ſanct.Belg.& in addit.ad Vſuard.

25. xxvj. E

Quarto Kal. Octob. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ROMAE ſancti Priuati[a] martyris,qui vlceribus plenus à beato Caliſto Papa ſanatus, inde ſub Alexandro Imperatore ob Chriſti fidem plumbatis cæſus eſt vſque ad mortem.Ibidem ſancti Stactei[b] martyris.In Africa ſanctorum martyrum Martialis,[c] Laurentij, & aliorum viginti. Antiochiæ Piſidiæ ſanctorum martyrum Marci[d] paſtoris ouium,Alphij, Alexandri, & Zoſimi eius fratrum,Niconis,Neonis,Heliodori,& triginta militum, qui ad miracula beati Marci credentes in Chriſtum,diuerſis in locis,varijsq; modis martyrio coronati ſunt. Eodem die paſſio ſancti Maximi[e] ſub Decio Imperatore.In Boemia ſancti Vuenceſlai[f] ducis Boemorum & martyris,ſanctitate & miraculis glorioſi, qui in domo fratris ſui necatus, victor peruenit ad palmam. Toloſæ ſancti Exuperij[g] epiſcopi & confeſſoris,qui beatus vir quantum ſibi extiterit parcus,quantumque alijs largus, ſanctus Hieronymus relatu proſecutus eſt memorabili.Genuæ ſancti Salomonis[h] epiſcopi & confeſſoris.Brixiæ ſancti Siluini[i] epiſcopi.Eodem die ſanctæ Euſtochij[k] virginis,filiæ beatæ Paulæ,quæ ad Præſepe Domini cum alijs virginibus enutrita,præclaris meritis fulgens migrauit ad Dominum.In Germania ſanctæ Liobæ[l] virginis,miraculis claræ.

SEPTEMBRIS 28.

a PRIVATI.] De eius martyrio agitur in actis ſancti Calliſti Papæ, quæ deſcripta habentur apud Sur. tom. 7. 14. Octobr.

b Stactei.]De eodem Beda, Vſuardus,& alij recentiores,conſentiuntque vet.man. ſcrip.

c Martialis, & ſoc.]De his item Beda hac die, & alij. Meminit Martialis & ſociorum Lucianus in epiſt.quæ extat apud Cypr.22. edit.Pamel. De Laurentio, ſeu Laurentino ipſe Cyprianus epiſt. 34.an ijdem ſint, haud compertum habeo; cùm præſertim de Laurentino agatur iterum.

d Marci,& ſoc.]De his etiam Græci in Menologio, paſſosque tradunt in perſecutione Diocletiani Imper.

e Maximi.]De quo etiam vet.man.ſcrip.

f Vuenceſlai.] Apud Adonem de eodem agitur hac die. Eius vitam ſcriptam eſſe à Laurentio monacho Caſinenſi,auctor eſt Petrus diac. in lib. de vir.illuſtr. mon. Caſin. cap.6.plura de eo legimus

mus in breuiario Polonorum, in Vuitichindo Saxon.li.2.Ænea Sylu.hiſt.Boem.c.24.15.Ioan.Dubrau.hiſt.Boem.lib.4.& 5. quam exſcriptam habes apud Sur.tom.7.hac die.

g Exuperij epiſcopi.] De eodem Vſuardus, atque recentiores. Ad hunc exuperium antequam eſſet epiſcopus inter claros Oratores profitentem extat Auſonij Galli epigramma in commemor. profeſ. 18. quem poſt præfecturam Hiſpaniarum ad tranquill oris vitæ portum receſſiſſe, teſtatur. Nec placet quod Ioſ.Scalig.ait, Exuperium rhetorem diuerſum eſſe ab Exuperio epiſcopo, ob diuerſas vtriuſque facultates, quaſi qui fuit epiſcopus, nó potuiſſet eſſe rhetor; & qui aliquando rhetor, non potuerit idem creari epiſcopus; locus, tépus, & vitæ ſtudia, vnum, eundemq; fuiſſe, facilè perſuadét. De eius ſanctitate, ac præſertim in pauperes largitate ſcribit S. Hieronymus ad Ruſtic. epiſt.4. & ad Ageruchiam de eodem epi.11.aitq; eius meritis Toloſam illæſam à barbaris permanſiſſe. De præclaris eius virtutibus & vitæ meritis, idem in procem. lib. 1.& lib. 2. ſuper Zachariam, & lib.3.in Amos procem.ad Pammach. & ad Furiam epiſt.10. De eodem adhuc presbytero ſcribit Paulinus epiſt.20.ad Amandum. Extat ad húc ipſum epiſtola decretalis Inno.Papæ; agitq; de eo Greg.Turon.hiſt.Franc.lib.2.c.13. ex Paulino.

h Salomonis epic.] Salonium húc vocat Vſuardus. Agit de eodem Petrus in catalo.libro 11.cap. 265. Quòd autem ad Saloniú ſpectat, longè diuerſus fuit a Salomone, de quo hic agitur: nam Salonius in Galliis epiſcopus fuit, ad quem ſanctus Eucherius epiſcopus Lugdunenſis ſuas lucubrationes inſcripſit, de quo agit Gennad.de vir.illuſtr.c. 63. Extat eius epiſtola, & collegarum epiſcoporú ad ſanctum Leoné poſt 51. Eidé Salonio inſcripſit ſuos libros Saluianus Maſsil.de recto iu. & proui. Dei, vt etiam teſtatur Gennad. c. 67. quem illum puto Salonium epiſcopum Lugdunen. viceſimum primum ordine, ſucceſſorem S.Eucherij, de quo tabulæ epiſcoporú Lugdunen. quas deſcripſit Demochar.

i Siluini.] De eodem tab.eccleſ. Brixien.numeratur quartus poſt S. Philaſtrium epiſco. Brixia. à Rampetto in ſermo. de tráſlat.S.Philaſtrij.de eodem Helias Capreolus in Annal.Brixiæ.

k Euſtochij.] Hæc & Iulia dicta eſt, quòd ex Iulo, & gente Iulia originem duceret, ut auctor eſt S.Hier.in epitaphio Paulæ epiſt. 27. qui multa de eodem epiſt. 22. de cuſtodia virginit. & ſepè aliàs: ad quam etiam commentarios nonnullos inſcripſit. Ad Pammachium idem ſcribens, eiuſmodi eá laudat elogio: Quid Euſtochio fortius? quę nobilitatis portas, & arrogantiam generis conſularis virginali propoſito fregerit, & in prima Vrbe primú genus ſubiugauerit pudicitiæ? hæc Hieron. qui de eius obitu meminit ſcribés ad Alipiú, & Auguſtinum epiſt. 79. legimus & exſcripſimus man.ſcrip.epiſtolam Innocentij Papæ ad Hieronymum & Euſtochium de preſſuris, quib.affligebantur opera Ioannis epiſcopi Hieroſolymitani, eiuſdem Hieronymi hoſtis infenſiſſimi. Migrauit fœliciter ex hac vita (vt collegimus, ſcripſimusq; in Annal.eccleſ.) an. à Chriſto Domino 419.

l Liobæ.] De eadem Beda, Ado, & alij recentiores. Eius acta iuſſu Rabani conſcripta, edidit Surius tomo 5. agit de ea Tritthem.de vir. illuſtr. ordi. S.Bened.libro 3.c.173. Vixit temporibus Pipini regis Francorum, & Caroli Magni Imp. vt eius acta ſignificant.

29 Tertio Kal. Octobr. Luna. F

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6

IN móte Gargano venerabilis memoria beati Michaelis [a] Archangeli, quando ipſius nomine ibi conſecrata fuit eccleſia, vili quidé facta ſchemate, ſed cæleſti prædita virtute. In Thracia natalis ſanctorum martyrum Eutychij, [b] Plauti, & Heracleæ. In Perſide ſanctæ Gudeliæ [c] martyris, quæ cum plurimos conuertiſſet ad Chriſtum, ac Solem & ignem adorare noluiſſet, ſub Sapore Rege poſt multa tormenta, cute capitis detracta, ligno affixa meruit obtinere triumphum. Ibidem ſanctorum martyrum Dadæ [d] Saporis Regis conſanguinei, Caſdoæ vxoris, & Gabdelæ

delæ filij, qui honoribus ſpoliati, ac varijs tormentis dilaniati, poſt longos carceres gladio ſunt animaduerſi. In Armenia ſanctarum virginũ Ripſimis, [e] & ſociarum martyrum ſub Tiridate Rege. Antiſiodori ſancti Fraterni [f] epiſcopi & martyris. In Pontecuruo apud Aquinum ſancti Grimoaldi [g] presbyteri & confeſſoris. In Palæſtina ſancti Quiriaci [h] anachoretæ.

SEPTEMBRIS 29.

a MICHAELIS Archang.] De ea dedicatione Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Superius octauo id. Maij de apparitione agitur, hic autem de dedicatione eccleſiæ; quæ facta videtur hac die, qua omnium Angelorum ſolemnis memoria conſueuit antiquitus in eccleſia celebrari. De eadem ſolemnitate dedicationis agitur in cap. regum Franc. lib. 2. c. 35. & in concil. Mogunt. c. 36. De cultu Angeli Michaelis, conſule quę ſuperius ac die ſunt adnotata, cùm de apparitione egimus. Hic interim agamus de his, quæ Ado, hac die, in fine ſcribit his verbis: Sed non multò poſt (à memoria ſcilicet Sipontina) Romæ venerabilis etiã Bonifacius Pontifex eccleſiam S. Michaelis nomine conſtructam dedicauit in ſummitate circi, cryptatim miro opere altiſſimè porrectam: vnde & idem locus in ſummitate ſua continens eccleſiam, Inter nubes, ſitus vocatur. hæc Ado. De qua nam baſilica Ado intelligat, facilè quis poterit aſſequi, ſi cuncta ab eo deſcripta conſideret. Certè hæc baſilicæ S. Michaelis inter Ianiculum, & Vaticanũ poſitæ aptari minus poſſe videntur; quandoquidem illa non à Bonifacio Papa, ſed à Leone quarto (vt dictum eſt ex veteri inſcriptione ſuperius octauo id. Maij) erecta fuit: nec (vt habet Ado) proximis temporib. Gelaſij Papæ, ſed poſt multa ſecula; nec in eã eſt altitudinem porrecta, ut inter nubes locus ſit dictus, quandoquidem vnius ſcalæ, vel breuis cliui ſpatij aſcenſum habeat: nec etiam eſt (vt ait) cryptatim porrecta. At cùm nec alius ſit locus Romæ Michaelis Archangeli memoria celebris, cui prædicta conueniant; in eam adducor non inuitus ſententiam; vt opiner dictam memoriam Michaelis, cuius Ado meminit, fuiſſe olim ſitam in ſummitate molis Hadriani, ſuper ingens ſaxum velut eminentem ſcopulum poſitã; ac reuera (vt ait) cryptatim miro opere altiſſimè porrectam, vt meritò locus ille dictus fuerit, Inter nubes; qui quidem & alio nomine à maiorib. appellatus inuenitur, nimirum mons ſancti Angeli: ita etenim vocatum habet apud Petrum Damian. in rebus geſtis ſancti Romualdi: eo autem nomine ab eccleſia in eius ſummitate erecta eſſe dictum, eſt eui dens coniectura. Quòd autem dicat Ado, in ſummitate circi illam eccleſiam eſſe poſitam; puto pro, circi, circuli, eſſe legendum, moles enim illa in orbem ducta, circuli ſignram habuit, ut antiqua numiſmata, quę eam habent deſcriptam declarant. Vel ſi de circo mauis intelligere; erat illi loco proximus circus Dometię. Sed à quonã Bonifacio Papa fuerit illic eccleſia erecta, inueſtigemus. Prætermus quidem Bonifacium, qui longè ante Gelaſium ſedit; Bonifacius ſecũdus fuit, qui poſt Gelaſium, Anaſtaſiũ, Symmachũ, Hormiſdam, Ioannem, atq; Felicem ſedit. ſed neq; hunc fuiſſe auctorẽ conſtruendę baſilicæ exiſtimamus: nam & ſequentib. annis, cùm temporib. Silueri; Papæ, à Vitige rege Gothorum Vrbs eſſet obſeſſa, nulla adhuc ea mole Hadriani erat memoria Michaelis Archangeli; nam cùm adhuc locus ille Hadriani monumentis conſtaret, neceſſitate cogente, munitio eſſe cœpit, quã validè oppugnantibus Gothis: qui propugnabant Romani milites, confractis marmoreis ſimulachris, ingenti vi ſaxorũ hoſtes propulſarunt. ſcribit hæc Procop. qui tunc Romæ aderat. lib. 1. de bello Gothorum. Ex his itaque Bonifacio Papæ tertio, vel qui ei proximè ſucceſſit, Bonifacio quarto eius eccleſiæ excitatio potius tribuenda eſſe videtur: hi autẽ cùm poſt Sabinianum ſucceſſerint Gregorio Papæ, recenti miraculo de Angelo, qui (vt habet antiqua traditio) ſupra prędictam molem viſus eſt in ſignum Iuis ceſſantis, gladium exertum in vaginam recondere, in tantæ rei geſtę memoriam, alterum illorum illic erexiſſe prędictam eccleſiam, par eſt credere; ſed cùm ad eundem locum aucta munitione, non pateret omnibus aditus; alia rurſum eccleſia prope dictam munitionem in honorem ſancti Michaelis Archangeli ędificata eſt, quam vetuſtate collabentem, noſtris diebus inſtauratã vidimus. hęc ſatis de his quę ſpectant ad eccleſiam S. Michaelis ſuper Molem Hadriani poſitam. Ne quid prętermittamus de gloria S. Michaelis Archangeli ex miraculis ab eo editis, extat Gręcè ſcripta narratio Pantaleonis diaconi de miraculis S. Michaelis Archangeli in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcript. nume. 81. & in cod. 65. qui inſcribitur Metaphraſtes menſis Octobris atque Nouembris, complures ſunt ſcriptę Grę cotũ patrum

trũm homilię & inter alias recenſetur S. Ioannis Chryſoſt. prima in S. Michaelem Archangelum, ſecunda & tertia de Angelis, ac quarta in Seraphim.

b Eutychij, & ſoc.] De his item hac die Beda, Vſuardus, & alij conſentiuntq; man. ſcri.

c Gudeliæ.] Agunt de eadem Græci hac die in Menol. eiuſq; martyrij acta paucis deſcribũt.

d Dadæ, & ſoc.] Græci itidem de his in Menologio hac die, vbi eadem quæ hic narrantur, notata habentur.

e Ripſimis, & ſoc.] Græci autem de his agunt hac die, vel ſequenti. Verùm cõſtat ex actis S. Gregorij Armeni epiſcopi, vbi & harũ res geſtæ exactè deſcribuntur à Metaphraſte, quæ & Lipom. refert tomo 6. & Sur. tom. 5. has paſſas eſſe ſexto kalen. Octobr. ac fortaſſe die translatio celebratur; quinto autem Kal. Octob. Gaiana cum ſociis martyrium conſummauit.

f Fraterni epiſcopi.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alii. adſcribitur nonus hic ordine in tabulis epiſcop. Antiſiodorenſium; quem & martyrio coronatum tradunt. extant apud Demochar. de ſacrific. Miſſæ.

g Grimoaldi.] De quo vet monumenta eccleſiæ Aquinatis, quæ inde accepimus.

h Quiriaci.] De eodem Gręcorum tabulę, ac Menologium, ubi habetur, hunc vixiſſe temporibus Theodoſij minoris. extãt eius acta, quę & Metaphraſtes deſcripſit Sur. tomo 5. Mentio de eodẽ habetur ĩ vita ſancti Euthymij abbatis, cuius fuit diſcipulus, quam ſcripſit Cyrillus monachus, qui & de Euthymio multa didicit à Quiriaco. Quòd autem ſpectat ad rectam rationem temporum; conſtat ex eiuſdem actis, eum anno nono Leonis Imperatoris ingreſſum eſse monaſterium, annos natum decem & octo; vixiſſeque ętatem annorum centum & ſeptem, ſicque perueniſſe vſque ad Iuſtiniani Imperatoris tempora. hic cum eſſet diaconus in Laura S. Sabę, venit cum alijs ad concilium Conſtantinopolitanum celebratum poſt conſulatum Beliſarij anno Domini 536. ſubſcriptusq; reperitur libello, quem ſynodo obtulerũt archimandritę, ut eius ſynodi acta ſignificant.

30 Pridie Kalen. Octobr. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

IN Bethlehem Iudæ depoſitio ſancti Hieronymi[a] presbyteri, & Eccleſiæ doctoris, qui omnium ſtudia litterarum adeptus, ac probatorum monachorum imitator factus, multa hæreſum mõſtra gladio ſuæ doctrinæ confodit: demum cum ad decrepitam vſq. vixiſſet ætatem, in pace quieuit, ſepultuſq. eſt ad Præſepe Domini: cuius corpus poſtea Romam delatum, in baſilica ſanctæ Mariæ maioris digno honore ſeruatur. Eodem die ſancti Leopardi[b] martyris, ex domeſticis Iuliani Apoſtatæ, cui caput Romæ amputatum fuit, & corpus eius Aquiſgranum poſtea tranſlatum. Solodori in Gallia paſſio ſanctorum martyrum Victoris[c] & Vrſi ex glorioſa legione Thebæorum, qui in primo ſub Maximiano Imperatore diris ſupplicijs excruciati, ſed cœleſti ſuper eos lumine coruſcante, ruentib. in terram miniſtris, erepti; deinde in ignem miſſi, ſed in nullo penitus læſi, nouiſſime gladio conſummati ſunt. Placentiæ ſancti Antonini[d] martyris, ex eadem legione. Eodem die ſancti Gregorij[e] epiſcopi magnæ Armeniæ, qui ſub Diocletiano multa paſſus, tandem in pace quieuit. Cantuariæ in Anglia ſancti Honorii[f] epiſcopi & confeſſoris. Romæ ſanctæ Sophiæ[g] viduæ, matris ſanctarum virginum Fidei, Spei, & Charitatis:

a HIERO-

a HIERONYMI.] De eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, & cæteri Latinorum. Hactenus in vulgus ſparſæ dimanarunt res geſtæ S. Hieronymi incerto auctore conſcriptæ, ſimulque epiſtolæ quædam S. Auguſtini, & S. Cyrilli nomine inſignitæ, quæ vnius eiuſdemq; auctoris eſſe putantur, cuius & liber ille qui Euſebij Cremonenſis nomine conſcriptus habetur de obitu S. Hieronymi. quæ quidem plena erroribus, & conferta mendacijs in angulum reiecta, leguntur tomo nono operum eius. Quiſnam verò auctor ille fuerit, qui hæc de Hieronymo commẽtatus eſt; quid dicam, non habeo, niſi quòd Petrus diac. Caſinenſ. lib. de vi. illu. eius monaſterij c. 4. hęc ait: Sebaſtianus beati Benedicti monachus Hieronymi doctoris egregij vitam deſcribens legendam eccleſijs tradidit. In qua, quæ ei à puero inſtitutio, qualem iuuentute ſtudium, quæ in ſenectute ei ſcientia fuerit, lucidiſſimè demonſtrat. hæc Petrus diac. Porrò cuiuſuis ſint auctoris ea, quæ diximus, in illis Cyrilli nomine vulgatis litteris, ſe Monothelitam hæreticum præfert auctor, cogitque eidem hæreſi Hieronymum aſtipulari, quæ poſt annos trecentos eſt exorta. præterea, tum in his, tum in prædictis alijs multa feruntur, quibus idem S. Hieronymus ſuis ipſius ſcriptis contradicit; aliaque coagmentatur, quæ aliorum ſanctorum potius, vt Geraſimi abbatis, eſſe noſcuntur: quæ ſingula refellimus in Annal. eccleſ. Tu interim de rebus geſtis S. Hieronymi his fruere, quæ ex ſcriptis ipſius vera certaque collecta in vnum ſummo labore & induſtria edidit Marianus Victorius epiſcopus Reatinus, quibus nonnulla, quæ deſiderari videbantur, adiecimus, ac per annos ſingulos digeſſimus in Annalib. eccleſiaſticis. Migrauit ex hac vita ſanctus Hieronymus (vt ſcribit S. Proſper in chronico) Theodoſio nonum, & Conſtantio tertium conſ. eſt is annus à Chriſto Domino (ſecundum veriores chronographos) quadringenteſimus atque viceſimus. De annis, quibus vixit, non parua dubitatio eſt, de qua alibi fusè: nõ eſt eni eiuſmodi, quę hìc poſſit paucis abſolui. Doctoris eccleſiæ cognomentum ob inſignem & omnibus ſeculis admirandam eruditionem non nuper, ſed viuens adhuc, meritò iureque conſecutus eſt. vnde Caſſianus lib. 7. de incarnat. Verbi contra Neſtorium, eum citans, hæc ait: Hieronymus catholicorum magiſter, cuius ſcripta per vniuerſum mundum, quaſi diuinæ lampades rutilant, &c. & Ennodius Ticinenſis epiſto. ad Fauſtum: Hieronymus noſter (inquit) niſi præceptorem ſuum Gregorium diceret, illo melior cenſeretur, ſed illi applicanda ſunt bona nominatim, à quo ſumpſiſſe videntur originem. hæc ille. omittimus alia innumera de ſanctiſſimo, ac doctiſſimo viro præconia.

b Leopardi.] De eodem Molan. plurib. in indiculo ſanct. Belg. & in addit. ad Vſuard.

c Victoris, & Vrſi.] Agit de iiſdem Vſuardus, & Ado. Plenius S. Eucherius in actis ſanctorum Mauritij & ſoc. c. 13. Ado Viennen. in chron. anno 288 In appendice ad Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 11. c. 22. agitur de inuentione prędictorum martyrum corporum, facta an. ſeptimo Theodorici Regis Francorum, de qua Sigeb. in chron. ann. 608.

d Antonini.] De eodẽ ijdem qui ſupra, Vſuar. & Ado; qui licet eundem appellent confeſſorem, conſtat tamen ex eius actis occubuiſſe martyrio: recitat ea Petr. in catal. lib. 8. c. 133. vbi etiam agit de inuentione corporis eius, temporibus S. Sabini eiuſdẽ ciuitatis epiſcopi facta. quę hac die anniuerſaria commemoratione recolitur.

e Gregorij Armeni epiſcopi.] De quo etiã hac die Gręci in Menologio, vbi eius acta breui compendio deſcribuntur, quę Metaphraſtes longè vberius eſt proſecutus; deſcripſit ea Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die Nicephorus de eo agens lib. 8. cap. 14. & cap. 35. dum ait, eum interfuiſſe Nicæno concilio falſum omnino eſt: non enim ipſe, ſed filius eius Aroſtanes eidem ſacro conuentui præſtò fuit, vt eadem acta ſignificant. habetur de eodem Gregorio mentio in epiſtola S. Niconis aduerſus Armenorum errores. Huius venerandum caput, vnà cum catenis, quibus vinctus, & virgarũ fragminibus, quibus cæſus eſt, Neapolim ex Oriente translatum in nobili eccleſia in eius honorem erecta apud ſanctimoniales ordinis ſancti Benedicti, olim autem ſancti Baſilij, religioſiſſimè aſſeruatur.

f Honorij epiſcopi.] Scribit eius res geſtas Beda in Angl. hiſt. lib. 2. cap. 18. 19. ex quo auctore cæteri omnes deſcripſere, vt nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 63. & lib. 4. cap. 54. Migrauit ex hac vita anno Domini ſexcenteſimo quinquageſimoquarto.

g Sophiæ.] De ea in actis filiarum eius plurib. agitur, quarum natalis dies eſt kalen. Auguſti: recitat ea Metaphraſtes, Mombritius, & alij, ex quibus etiam teſtatum habetur, Sophiam, de qua agimus, hac die in Domino quieuiſſe. produnt idipſum alia acta ipſarum, quę in antiquis codicib. manuſcripta habemus. eſt illorum exordium: Sedenti in Senatu, &c. Erat nobilis memoria via Aurelia eiuſdem S. Sophiæ, quæ hactenus perſeuerat.

OCTOBER.

1 Kalendis Octobr. Luna. A xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

RHEMIS in Gallia ſancti Remigij [a] epiſcopi & cõfeſſoris, qui gẽtem Francorum conuertit ad Chriſtum, Clodoueo ipſorum Rege ſacro fonte baptiſmatis, & fidei ſacramentis initiato: & cum annos ſeptuaginta in epiſcopatu expleſſet ſanctitate & miraculorum virtute conſpicuus deceſſit e vita Idibus Ianuarij: eius tamen feſtiuitas hac die recolitur, qua ſacrum ipſius corpus poſtea fuit tranſlatum. Romæ beati Aretæ [b] martyris, & aliorum quingentorum quatuor. Tomis in Ponto ſanctorum martyrũ Priſci, [c] Creſcentis, & Euagrij. Vlyſipone in Luſitania ſanctorum martyrum Veriſſimi, [d] Maximæ & Iuliæ ſororum eius, qui in perſecutione Diocletiani paſſi ſunt. Tornaci ſancti Piatonis [e] presbyteri & martyris, qui cum beato Quinctino, eiuſq. ſocijs ab vrbe Roma in Galliã prædicationis cauſa perrexit, ac poſtea in perſecutione Maximiani conſummato martyrio migrauit ad Dominum. Theſſalonicæ ſancti Domnini [f] martyris, ſub eodem Maximiano. In Portu Ganda ſancti Bauonis [g] confeſſoris. Vrbe Veteri ſancti Seueri [h] presbyteri & confeſſoris.

OCTOBRIS I.

[a] REMIGII epiſc.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alii recentiores. De eadem ſylemnitate item agitur in Capitul. Regum Franco. lib. 1. cap. 35. & concil. Moguntin. c. 36. itemq; in concil. Piſtenſ. c. 3 vbi hæc verba: Communi placito conſtituimus, ut vſq; ad Miſſam S. Remigij, ideſt Kal. Octobr. &c. Miſſa ibi pro ipſa ſolemnitate accipitur, more Francorum; ſic & in Capitularibus Regum Franc. lib. 2. c. 18. legitur: Vt abſque vlla excuſatione cito poſſit emẽdari, ſpatium vſque ad Miſsã S. Martini dare decreuimus. hæc ibi. De eadem feſtiuitate hac die celebrari ſolita agit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 8. c. 21. porrò hæc eſt dies tranſlationis, natalis autem idibus Ianuarij. Eius acta ſcripta eſſe ab Hincmaro Rhemenſi, auctor eſt Sigeb. in chro. an. 854. & de vir. illuſtr. c. 100. extant eadẽ apud Sur. to. 5. eiuſdẽ Hincmari encomium de S. Remigio habetur tom. 7. hac die. Vitam inſuper, à Fortunato conſcriptam, breuitatem contractam idem deſcripſit to. 5. Plura de eodem Greg. Turo. de geſt. Franc. li. 2. c. 31. vbi agit de baptiſmo Clodouei regis. extat Sidonij Appollinaris ad S. Remigium epiſt. 7. li. 9. qua ſancti viri mirum in modum eloquentiam celebrat, cùm ait; Non extat ad præſens viui hominis oratio, quã peritia tua non ſine labore, tranſgredi queat, & ſupernadere, &c. Petrus diac. Caſin. lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. c. 1. teſtatur S. Benedictũ duas ſcripſiſſe epiſtolas, earũq; primã dediſſe ad Remigium epiſcopũ Rhemenſem. De eius ætate Sigeb. in chro. ſcribit natũ an. Domini 449. creatum epiſcopum 471. obijſſe

diem 545. ſeptuaginta & amplius annos in epiſco patu exegiſſe, ſcribit etiam Gregor. Turonen. de glor. confeſ. cap. 69. Fortunatus etiam ac cæteri te ſtantur, ob ſingularem & incredibilem animi eius virtutem & expectationem, annum agentem vice ſimumſecundum, idq́ue more Apoſtolico præce dentibus prophetijs, eſſe creatum epiſcopum. De eodem alij plures auctores, qui res Francorum ſunt proſecuti, quorum innumera eſt multitudo. Fuit eiuſdem nominis clarus inter ſcriptores eccleſiaſticos Remigius Antiſiodorenſis monachus ordinis ſancti Benedicti, non tamen epiſcopus, ut multi putant, non enim recenſetur in tabulis epiſcoporum Antiſiodorenſium, vixit temporib. Caroli Calui. de eo Sigebert. de vir. illuſtr. cap. 123. Tritthem. de ſcrip. eccleſ. & de vir. illuſtr. ordi. S. Bened. li. 2. cap. 52. & lib. 4. c. 198. & Xyſt. Senen. in biblioth.

b Aretæ.] De quo Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

c Priſci, & ſoc.] Agit de his Beda, Vſuardus, Ado, & alij, aſtipulanturq́; vet. man. ſcrip.

d Veriſſimi, & ſoc.] De his Vſuardus, & alij, Vaſæus in chron. & Flos ſanct. Hiſp. & Theſau concion. tomo ſecundo, hac die.

e Piatonis.] De quo Vſuar. & Petr. in cata. lib. 9. c. 11. qui eum non cum Quintino, ſed cum Dionyſio in Gallias profectum dicit; ſed de Quintino teſtantur tab. eccl. Tornacenſis, vt declarat Mola. in indic. ſanct. Belgij, vbi etiam agit de tranſlatione ipſius.

f Domnini.] Agūt de eodem Græci hac die in Menolog. eiusq́; paſſionis acta referunt, adduntq́; alium Domninum, qui in Perſide martyrium con ſummauit.

g Bauonis.] Bauo cognomēto dr̃, propria aūt nomine dictus eſt Alloynus, vt teſtatur Molan. in indi. ſan. Belg. Agūt de eodē hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij. ſcripſit eius acta Theodoricus abbas S. Trudonis, vt auctor eſt Sigeb. de vir. illuſt. c. 171. extant apud Sur. to. 5. Migrauit ex hac vita an. Domini 630. vt ſcribit idem Sigeber. in chron. vel tri ceſimo primo, ut docet Molanus, qui pluribus de eodem agit in indiculo, Petrus in catal. lib. 9. cap. 10. & alij.

h Seueri.] De quo antiqua monum. eius eccle-

xxj. B Sexto nonas Octobr. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

NICOMEDIAE ſancti Eleutherij [a] militis & martyris, cum alijs innumeris: qui cum Diocletiani regia incendio conflagraſſet, falſo huius criminis accuſati, iubente eodem ſæuiſſimo Imperatore, aceruatim necati ſunt: quorum alij gladijs obtruncabātur, alij ignibus cremabantur, alij in mare præcipitabantur: ſed horum primus Eleutherius, cū diu cruciatus, per ſingula tormenta validior redderetur, martyrium victoriæ ſuæ, ignibus velut aurum examinatus, compleuit. In territorio Atrebatenſi, paſſio beati Leodegārij [b] Auguſtodunenſis epiſcopi, quem varijs iniurijs & diuerſis ſupplicijs pro veritate afflictum, Ebroinus maior domus regiæ Theodorici interfecit. Item ſancti Gerini [c] martyris, fratris eiuſdem beati Leodegarij, qui ibidem lapidibus obrutus eſt. Antiochiæ ſanctorum martyrum Primi, [d] Cyrilli, & Secundarij. Conſtantinopoli ſancti Theophilij [e] monachi, qui pro defenſione ſanctarum imaginum à Leone Iſaurico ſæuiſſimè cæſus, & in exilium pulſus, migrauit ad Dominum. Herfordiæ in Anglia ſancti Thomæ [f] epiſcopi & confeſſoris.

[a] ELEVTHERII, & ſoc.] De quibus, Beda, Vſuardus, & Ado. De his, qui ea de cauſa ſubiere martyrium, ſcribit Euſeb. hiſt. li. 8. c. 6. ex quo cæteri deſcripſerunt. quomodo autem à Chriſtianis militibus exordium ſumpſerit Diocletiani perſecutio, idem ſcribit lib. 8. c. 4.

b Leodegarii epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Eius acta ab Vrſino conſcripta retulit Sur. tom. 5. mentio habetur de eodem in vita S. Hermelandi apud Sur. tom. 2. 25. Martij. in actis S. Aicardi tom. 5. die 15. Septembris, Ado Vien. in chron Vincent. lib. 23. c. 124. & 125. Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 135. & lib. 4. cap. 173. & Molan. pluribus in indicul. S. Belgij. Martyrio coronatus eſt ann. Domini 685. vt ſcribit Sigebert. in chron.

c Gerini.] De eodem Ado Vien. in chron. ſub Theodorico rege, & Molan. in addit. ad Vſuard. & in indic. ſanct. Belgij.

d Primi, & ſoc.] De his agitur in uet. man. ſcrip. ex quibus etiam Molanus hac die.

e Theophili.] Agunt de eodem Græci in Menologio his uerbis: Natalis S. patris noſtri Theophili, qui fuit monachus religioſus, & timens Deum ſub Leone Iſaurico, cuius impietatem, & execrabile odium in venerabiles ſanctorum imagines euertendas, eius hæreſim in faciem exprobrans, redarguit; impium, nefarium, Antichriſti præcurſorem, & deſertorem Chriſti appellans, aliaque ſimilia obijciens; quibus ad iram incitatus, primùm verberari eum iuſſit, & in carcerem conijci, inde poſtmodum eductus, ſanctas imagines abnegare cogitur: quod omnino renuens, dira paſſus, in exilium eijcitur, vbi in pace quieuit. hæc ibi.

f Thomæ epiſcopi.] Huius res geſtas fideliſſimè ſcriptas recitat Sur. tom. 5. Migrauit ex hac uita anno Domini 1287. quem Ioannes Papa viceſimus ſecundus retulit in ſanctorum numerum. de qua re extare dicitur eiuſdem literæ Apoſtolicæ in Vaticana bibliotheca.

3 Quinto nonas Octob. Luna. C xx

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10

ROMAE ad Vrſum pileatum ſancti Candidi [a] martyris. Eodem die ſanctorũ martyrum Dionyſij, [b] Fauſti, Caij, Petri, Pauli, & aliorũ quatuor, qui primo ſub Decio multa paſſi, demum ſub Valeriano ab Aemiliano præſide diu tormentis uexati, martyrij palmam meruerunt. Apud antiquos Saxones ſanctorum martyrum duorum [c] Euualdorum, qui cum eſſent presbyteri, & Chriſtum ibi prædicare cœpiſſent, comprehenſi ſunt a paganis, & occiſi: ad quorum corpora noctu multa lux diu apparẽs & ubi eſſent, & cuius eſſent meriti declarauit. In Africa ſancti Maximiani [d] epiſcopi Bagaienſis, qui à Donatiſtis iterum atq. iterum ſæuiſſima paſſus, ex alta deniq. turri præcipitatus, & pro mortuo derelictus, gloria confeſſionis illuſtris poſtmodum quieuit in Domino. In Palæſtina ſancti Geſychij [e] confeſſoris, diſcipuli ſancti Hilarionis, & in peregrinatione ſocij. Apud Belgas in diœceſi Namurcenſi ſancti Gerardi [f] abbatis.

a CANDIDI De eodem Vſuardus,& alij recentiores. Ponitur hic paſſus Romæ ad Vrſum pileatum. Erat hic vicus in Eſquilijs, regione quinta, vt conſtat ex Sex.Rufo. Legitur hactenus reſtituta vetus memoria inciſa lapidi in eadem regione,qua deſcribitur ingens martyrũ multitudo poſita ad Vrſum pileatum. Eum locum fuiſſe ferunt, vbi nunc extat eccleſia S. Bibianæ. Cùm autem ponatur cœmeterium Priſcillæ ad Vrſum pileatum, cuius mẽtio habetur in lib.de Roman. Pontif. in Innocentio: cumque cœmeterium Priſcillæ extra Vrbem via Salaria fuiſſe conſtet, puto hoc alterum ab illo eſſe.

b Dionyſij, & ſoc.] Horum loco Beda, Vſuardus, & Ado ponunt Dionyſium Areopagitam cũ ſocijs, ſicut & Græci in Menologio de eodẽ agũt hac die. at nos agimus de illis inferius ſeptimo id. Octobris. hi autem, de quibus hic agitur, diuerſi ſunt omnino ab illis. Agunt de his hac item die Græci in Menologio his verbis: Natalis S.Martyris Dionyſij,& ſociorum octo.hic ſub Valeriano, & Gallieno Impp. adductus ad præſidem Æmilianum,perſeuerans in Chriſti confeſſione, exilio primò damnatur,atq; proſcribitur, ac lapidatur; plura tormenta quàm olim in Libya ſub Decio paſſus. concluſus igitur in loco ſqualido cum Fauſto,Gaio,Petro,& Paulo;qui cum illo annos duodecim eaſdem pœnas tollerauerant, conſummatus eſt in confeſſione Chriſti. hæc ibi.

c Duorum Ewaldorum.] De his item hac die Beda,Vſuardus,Ado, & alij. Scribit de horũ martyrio Beda de geſtis Angl.lib.5.c.11. Sigebert.in chron. paſſos eos affirmat an.Domini 693. de his Tritthem.de vir.illuſtr.ord. S.Bened.lib.3.c.139. & 140. Petr.in catal.lib.9.c.15. de horum altero mentio habetur in actis S. Annonis epiſc. Colon. lib.3. cap.6.

d Maximiani epiſc.] Diuerſa lectio reperitur, dum in alijs codicibus legitur epiſcopus Sagienſis, in alijs Vagaienſis, vel Bagaienſis; quæ lectio magis conſentit his, quæ de eodem S. Auguſtinus ſcribit,dum de ipſo agit epiſto.50.ad Bonifacium, & lib 3. cap.43. contra Creſcon. Laudat eundem idem S. Auguſtinus epiſt.238. ad Caſtorium, quod diſpendio propriæ ſedis, quam ſanguine defendiſſet,ſponte cedens, conſuluiſſet paci eccleſiæ Erat epiſcopus Bagaienſis nobiliſſimæ ſedis in Numidia,quam licet ſibi Donatiſtæ vendicaſſent, ex parte tamen catholicorum Maximianus illi præfuit, vbi crudeliſſima paſſus, fuga lapſus, preces obtulit Honorio Imper. qui in Donatiſtas ſeuera dedit reſcripta extãt l.4.& 5. ne ſanc. batiſ.Cod.Theod.& l.43.& 44.hæreſ.de eo.Cod. Theod.De eodẽ,cùm ſedi ceſſiſſet,agitur in cõcil. Africano can.55.quibus iungas eam, quam ſupra citauimus epiſtolam ſancti Auguſtini ad Caſtorium 238.

e Heſychij.] Plura de eodem ſanctus Hieronymus in vita S. Hilarionis. Ganzenſes Ethnici, oblato libello Iuliano Apoſtatæ,quæſierunt hunc atque Hilarionẽ ad necem, ut idẽ auctor teſtatur.

f Gerardi abb.] Extant eius acta conſcripta ad Guntherum abb. quæ recitat Sur. tomo quinto, Teſtatur Thritthem.lib. de ſcript. eccleſ. ſanctum Odonem abbatem Cluniacenſem ſcripſiſſe vitam ſancti Gerardi. Petrus diacon. Caſin.lib.de vir.illuſtr.monaſt.Caſin.cap.32.narrat vitam S. Gerardi cõfeſſoris ſcriptam fuiſſe à Gregorio epiſcopo Tarracinenſi.ea itaque,quam Surius recitat, potius tribuenda videtur præfato Gregorio, quàm alteri; nam quòd tum ſoluta oratione, tum etiam carminibus intexta habeatur, eius videtur potius eſſe ſcriptio, cùm multa ab eodem carmine fuiſſe conſcripta, idem auctor teſtatur. Agit de eodem Tritthem.de vir.illuſtr.ord.S.Bened. lib.3.c.270. & Molan. in addit. ad Vſuard. & in indicu. ſanct. Belgij.obijt anno Domini 958.

xix. D Quarto nonas Octobr. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ASSISII in Vmbria Natalis ſancti Franciſci[a] confeſſoris, fundatoris ordinis Minorum,cuius vitam ſanctitate, ac miraculis plenã ſanctus Bonauentura cõſcripſit. Corinthi natalis ſanctorum Criſpi[b] & Caij, quorum meminit ſanctus Paulus Apoſtolus ad Corinthios ſcribens. In Aegypto ſanctorum martyrum Marci[c] & Marciani fratrum,& aliorum pene innumerabilium vtriuſque ſexus, atque omnis ætatis: quorum

quorum alij poſt verbera, alij poſt diuerſi generis horribiles cruciatus flammis traditi, alij in mare præcipitati, nonnulli capite cæſi, plurimi inedia conſumpti, alij patibulis affixi, quidam etiam capite deorſum verſo, & pedibus in ſublime ſublatis, beatiſſimam martyrij coronam meruerunt. Damaſci ſancti Petri [d] epiſcopi & martyris, qui accuſatus apud Agarenorum principem quòd fidem Chriſti doceret, lingua, manibus, pedibuſque amputatis, cruci affixus martyrium conſummauit. Alexandriæ ſanctorum presbyterorum & diaconorum Caij, [e] Fauſti, Euſebij, Cheremonis, Lucij, & ſociorum: ex quibus alii in perſecutione Valeriani martyres facti, alij martyribus ſeruientes, mercedem martyrum receperunt. Athenis ſancti Hierothei [f] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Bononiæ ſancti Petronij [g] epiſcopi & confeſſoris, qui doctrina, miraculis, & ſanctitate claruit. Lutetiæ Pariſiorum ſanctæ Aureæ [h] virginis.

OCTOBRIS 4.

a FRANCISCI.] Præclariſſimas eius res geſtas in primis ſancti Bonauentura conſcripſit: multa præterea eius peregrinationis ſocij ſcriptorum monumentis cõſignauere, vt Leo, Rufinus, & Angelus. Plura de eodem S. Antoninus in ter. part. titu. 22. cap. 10. Vincent. in ſpec. hiſto. & alij quamplurimi. Nouiſſimè verò editum eſt chronicon Frãciſcanorum, quò omnia comprehenſa habetur. Migrauit ex hac vita, anno Domini 1226. relatus inter ſanctos a Grego. Papa nono, anno 1228 xvij. kalend. Auguſt tranſlatum eſt corpus eius anno 1230. viij. kalend. Iulij.

b Criſpi, & Caij.] De quibus Paul. ad Corinth. 1. cap. 1. & ad Roman. cap. 16. Act. Apoſt. c. 18. Agit de his hac die Beda, Ado, & alij. Hũc eundem Caium eſſe Beda exiſtimat, ad quem Ioannes canonicam epiſtolam ſcripſit. Errat de Caio Dorotheus in ſynopſi; dum ait, eum poſt S. Timotheũ ſubrogatum eſſe epiſcopum Epheſi: nam S. Timotheo ſucceſſit Oneſimus; vt patet ex Ignatij epiſtola ad Epheſios. Hic ille videtur Caius Corinthius, qui ſanctum Paulum excepit hoſpitio, quem baptizauit vnà cum Criſpo. fuit & alius Caius Derbius, & ipſe diſcipulus Pauli, de quo in Actis c. 19. & 20. mentio habetur.

c Marci, & Marciani.] Mendosè alicubi Marcellianus pro Marciano legitur. diuerſi ſunt Marcellianus & Marcus ab his, de quibus hac die agitur. De his etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum martyrium ſcribit Euſe. hiſt. lib. 8. c. 8. quamquam eorum nomina ſilentio prætererit.

d Petri epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusq; certamen deſcribunt; plenius tamen in hiſt. Miſcell. lib. 22. anno 5. Cõſtantini Porphyrogeniti. Paſſus eſt anno (vt ibi numeratur) à Chriſto Domino 375. ſecundum autem recentiorũ ſupputationem anno 742. ſecundo meminit eiuſdem Cedren. in compen. ann. 2. Copronymi.

e Caij, Fauſti, ac ſoc.] De his item Græci in Menologio; traduntque hos eſſe diſcipulos S. Dionyſij epiſcopi Alexandrini, ex quibus apparet, hos illos eſſe, quorum idem ſanctus Dionyſius meminit in epiſtola ad Germanum, apud Euſebium libro 7. cap. 10.

f Hierothei.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, hiſque verbis: Natalis S. Patris noſtri Hierothei, qui fuit vnus è numero Areopagitarum, qui ab Apoſtolo Paulo eſt inſtructus vnà cũ magno illo Dionyſio: cumque religiosè vixiſſet, migrauit ad Dominum. hęc ibi. De eodem Hierotheo ſæpe Dionyſius de eccleſiaſtica hierarchia, & de diuin. nomin.

g Petronij epiſcopi.] De quo etiam tabu. eccleſiæ Bononienſis in quibus ſcribitur ſucceſſiſſe ſancto Felici, qui in eadẽ ſede in locum S. Euſebii ſubrogatus eſt. Ex his autem colligi poteſt, quibus temporibus ſanctus Petronius eam rexerit eccleſiam. Gennadius de eo agens libro de vir. illuſtr. c. 41. ſcribit obijſſe diem Theodoſio iuniore & Valentiniano Auguſtis regnantibus: in eadem ſententia eſt Ado Viennen. in chro. an. 425. Ex his profectò tanquam erronea refelluntur ea, quæ non dicam à Proſpero, ſed potius apud Proſperum errore ſcripta reperiuntur in chronico de obitu S. Petronii, conſulib. Merobaude & Saturnino, anno à Chriſto Domino, vt illic numeratur, 306. vel

rectiùs, ſecundùm recentiores 383. anno quinto Theodoſij Imp. nam eius anno tertio Syagrio & Euchario conſſ. S. Euſebius epiſcopus Bononienſis, vnà cum S. Ambroſio interfuit concilio Aquileienſi aduerſus Arianos, poſt quem conſtat ſubrogatum Felicem, cui demum (vt diximus) eſt ſubſtitutus Petronius. Ex his etiam, quæ ſcribit S. Eucherius ad Valerianum, tempora eiuſdem S. Petronij explorata habentur; dum ait, ſuis temporibus clariſſe in Italia ſanctum Petronium: ipſa autem Eucherij tempora docent acta ſynodi Arauſicanæ, cui interfuit: quæ habita eſt, Theodoſio & Cyro conſſ. eſt enim his annus Domini 441. Petronij genus indicat Gennadius, dum ait, eius parentem, Petroniũ quoq; dictũ, prętorij præfecturã adminiſtraſſe, quem illum eſſe opinor, qui Sextus Petronius Probus dictus, geſſit conſulatum cum Arcadio; nam & pręfecturæ munere functum eſſe, data ad eum Imperatoris reſcripta teſtantur. eo etiam magiſtratu exornatum eſſe ſanctum Petronium, de quo agimus, affirmare videtur ſanctus Eucherius, dum ait: ex pleniſſima mundanæ poteſtatis ſede ad epiſcopatum euectum eſſe. præfecturam prætorij fuiſſe ampliſſimam dignitatem, pluribus docet Caſſiod. in procemio Variarum. Porrò ſi genus antiquum familiæ Petroniæ repetas, eam humili loco natam ad equeſtrem ordinẽ perueniſſe, ſcribit Valer. Max. lib. 4. cap. 7. Eius res geſtæ extant apud Surium tomo 5. conſcriptæ à Galeſino, vt ipſe teſtatur, licet Sigonij nomine inſcribantur, quem quidem de eccleſia Bononienſi egregium volumen ſcripſiſſe ſcimus: multa à Vincentio, Antonino, & Petro in catalogo de S. Petronio ſcripta ſunt, quæ cenſura & expurgatione non leui indigent. Vixit iiſdem ferè temporibus in Gallijs eiuſdem nominis epiſcopus, ut apparet ex ſynodica Gallorum epiſcoporum ad S. Leonem Romanum Pontificem, & ex eius epiſtola 52. ad eos reſcripta, conſulibus Herculano & Aſporatio, anno Domini 452. fortaſſe ille, ad quem extant duæ Sidonij Apollinaris epiſtolæ.

h Aurea.] De eadem Vſuardus. Meminit eiuſdem S. Audoenus in vita S. Eligij lib. 1. cap. 17. & lib. 2. c. 53. Sigeber. in chron. an. Domini 637. Petrus in catal. lib. 9. cap. 23. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. li. 3. c. 85. Claruit in Gallijs temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini ſexcenteſimum triceſimum.

xviij. E Tertio nonas Octobr. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

NATALIS beati Thraſeæ [a] epiſcopi Eumeniæ, apud Smyrnam martyrio conſummati. Treuiris ſanctorum martyrum Palmatij, [b] & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſidæ martyrium ſubierunt. Eodem die paſſio ſanctæ Charitinæ [c] virginis, quæ ſub Diocletiano Imperatore, & Domitio cõſulari ignibus cruciata, & in mare proiecta, cum inde incolumis euaſiſſet, manibus & pedibus abſciſſis, dentibuſq. conuulſis, in oratione poſita ſpiritum emiſit. Meſſanæ in Sicilia natalis ſanctorum Martyrum Placidi [d] monachi, diſcipuli beati Benedicti abbatis, & fratrum eius Euthychij & Victorini, ac Flauiæ virginis eorum ſororis, item Donati, Firmati diaconi, Fauſti, aliorumq. triginta monachorum, qui à Manucha pirata pro Chriſti fide necati ſunt. Antiſſiodori depoſitio ſanctorum germanorum Firmati [e] diaconi, & Flauianæ virginis. Rauennæ S. Marcellini [f] epiſcopi & confeſſoris. Valentiæ in Gallia ſancti Apollinaris [g] epiſcopi, cuius & vita virtutibus fuit illuſtris, & mors ſignis ac prodigiis decorata. Eodem die ſancti Attilani [h] epiſcopi Zamorenſis, quem Vrbanus

nus ſecundus in Sanctorum numerum retulit. Romæ ſanctæ Gallæ[i] viduæ, filiæ Symmachi Conſulis, quæ viro ſuo defuncto, apud eccleſiam beati Petri multis annis orationi, eleemoſynis, ieiunijs, alijſq. ſanctis operibus, intenta permanſit: cuius fœliciſſimum tranſitum ſanctus Gregorius Papa deſcripſit.

OCTOBRIS 5.

a THRASEÆ. epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. ſcribit de eo Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 23. Niceph. lib. 4. c. 25. & 37. alijq; ex Polycrate. Claruit temporibus Marci Aurelij & Lucij Veri Impp. idemq; ob egregia certamina contra Cataphrygas ſuſcepta mirificè nobilitatus eſt.

b Palmarij, & ſoc.] Tabulæ etiam eccleſiæ Treueren. ex quib. item Mola. hac die. De horũ ſepultura, & inuẽtione vide quæ Sigeb. ſcribit in chro. an. Domini 171. Alius hic Palmarius ab illo, qui tempore Alexandri Imp. paſſus eſt.

c Charitinæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio eiuſq; ſæuum martyrium referunt; plenius autem Metaphraſtes, quod retulit Lipom. in tomo 6. & Sur. tom. 5. Alia eſt Charitina, quę Romæ cum Iuſtino, Charitone, & ſociis paſſa eſt, quorum acta extant apud Sur. tom. 3. 12. Iunij.

d Placidi, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta à Gordiano conſcripta, vt ferũt, iuſſu Imp. Iuſtiniani, quæ habes apud Lipom. tom. 4. & Sur. tom. 5. ſunt in ea nonnulla caſtiganda. Paſſi ſunt anno decimotertio eiuſdẽ Imp. à Chriſto autem, anno quingenteſimo quadrageſimo. pleriq; alij de iiſdem ſcripſere multa, vt Leo Oſtienſis in chron. Caſſin. lib. 1. Tritthe. de vir. illuſt. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 5. & alii.

e Firmati, Fauſti.] De his etiam Beda, Vſuar. Ado, & alij recentiores hac die.

f Marcellini epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Rauen. Hier. Rub. hiſto. Rauen. libro primo. anno 230. & alij, qui ante eum res Rauẽnates ſunt proſecuti.

g Apollinaris epiſcopi.] Beda, Vſuardus, & alij recentiores de eodem hac die. Interfuit concilio Epaunenſi in Gallijs celebrato temporib. Gelaſij Papæ, ut eius acta ſignificant.

h Attilani epiſco.] De eodem in Flore ſanct. & apud Sur. tom. 7. ex Marin. Sycul. & in Theſau. conci. claruit circa an. Domini 820.

i Gallæ.] Scribit eius vitam & obitum S. Gregor. lib. 4. dialog. c. 13. ex quo cæteri, ut Petrus in catalog. lib. 9. c. 25. Tritthe. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 13. Fuit & alia Galla ſenior, quam ſanctus Auguſtinus laudat epiſtola 103. legitur & eiuſdẽ nominis neptis Symmachi ſenioris, de qua hęc ipſe lib. 6. epiſt. 33. Non mediocriter neporiculę meę Gallæ infirmitas contrahit otij noſtri ſecuritatem. illam autem ad quam Fulgẽtius ſcripſit epiſtolam paraneticam de ſtatu viduarũ, eãdem eſſe putamus cum filia Symmachi, de qua hic agitur. Floruit in Gallijs alia item Galla, quæ fuit vxor S. Eucherij, de qua Ado Treuer. 16. Nouemb. cuius ſepulchri meminit Grego. Turonen. de glo. confeſſ. c. 36.

6 Pridie nonas Octob. Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13

LAODICEÆ beati Sagaris[a] epiſcopi & martyris, qui fuit vnus de antiquis Pauli Apoſtoli diſcipulis. Capuæ natalis ſanctorum martyrum Marcelli,[b] Caſti, Aemilij, & Saturnini. Agenni in Gallia natalis ſanctæ Fidei[c] virginis & martyris, cuius exemplo beatus Capraſius ad martyrium animatus, agonem ſuum fœliciter conſummauit.

Item ſanctæ Eroiditis [d] martyris, quæ Chriſti amore ſuccenſa, ignis ſuperauit incendium. Treuiris commemoratio innumerabilium [e] pene Martyrum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide ob Chriſti fidem vario mortis genere necati ſunt. Antiſiodori ſancti Romani [f] epiſcopi & martyris. Opitergij ſancti Magni [g] epiſcopi, cuius corpus Venetijs requieſcit. In Calabria ſancti Brunonis [h] confeſſoris, ordinis Carthuſianorum inſtitutoris.

OCTOBRIS 6.

a SAGARIS epiſc.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Paſſus eſt tẽpore Marci Aurelij & Lucij Veri fratrum Impp. ſub Seruilio Aſiæ proconſule, vt ex Melitone ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 25. & ex Polycrate lib. 3. c. 23. Niceph. hiſto. lib. 4. c. 10. & 37.

b Marcelli, & ſoc.] Agunt de his etiam Beda, ac cæteri, quæ ſupra auctores; Petrus item in catal. lib. 11.

c Fidei.] De eadem Beda, Vſuar. Ado, & alij. Paſſa eſt in perſecutione Diocletiani ſub præſide Daciano. habet huius acta Mombri. tom. 1. Petrus in catal. li. 9. c. 26. Antonin. prima part. tit. 8. c. 1. §. 24. eadem apud Sur. tom. 7. de ipſa etiam in Flor. ſanct. Hiſpan. & Vaſæus in chron. Hiſpan.

d Erotidis.] De qua item hac die Græci agũt in Menologio, referuntque eius martyrium.

e Innumerabil. penè martyrum.] De his vetera man. ſcri. De eorũ cœmeterio vbi ſepulti erãt, meminit Sige. in chro. an. 1071. quos paſſos refert in perſecutione Diocletiani Impe. ſub Rictiouaro Præſide. agit de iiſdem Molan. in addi. ad Vſuar.

f Romani epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alii. Adſcribitur decimusſeptimus eius ſedis epiſcopus, vixitq; temporibus Ioannis Papæ tertii vſq; ad Benedictum, vt docent tabulæ epiſcoporum Antiſiodorenſium, quas deſcripſit Democh.

g Magni epiſc.] De eodem Petrus in catal. in appendice c. 17. refertq; eius acta, & tranſlationẽ hac die factam Venetias, an. Domini 1206. in eccleſiam S. Hieremiæ.

h Brunonis.] Eius res geſtæ à plurib. auctorib. reperiũtur ſcriptæ, ut à Frãciſco de Puteo Lugdunen. Petro Blom. Petro Sutore de vit. Carthuſ. li. 2. c. 7. Ranulph. li. 7. c. 4. vitæ S. Hugonis epiſcopi Gratianopol. extant apud Sur. relatæ in to. 5. Vita functus eſt an. Domini 1101. relatusq; eſt inter Sãctos à Leone decimo Rom. Pont. Habes apud Sur. to. 5. eius vitam conſcriptã à dicto Petro Blomeuenne Priore Carthuſiæ Colon. vbi & deſcripta habentur præclara de S. Brunone elogia.

vij. G Nonis Octobr. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14

ROMAE via Ardeatina depoſitio ſancti Marci [a] Papæ & confeſſoris. In prouincia, quæ nuncupatur Auguſta Euphrateſia, ſanctorũ martyrum Sergij [b] & Bacchi nobilium Romanorum, ſub Maximiano Imperatore: quorum Bacchus tamdiu neruis crudis cæſus eſt, quoadusq. toto corpore diſciſſus, in confeſſione Chriſti emitteret ſpiritum: Sergius vero clauatis cothurnis pedes indutus, cum in fide fixus maneret, data ſententia, iuſſus eſt decollari; cuius nomine locus ubi quieſcit,

Sergio-

Sergiopolis appellatus ob præclara miracula frequenti Chriſtianorum concurſu honoratur. Romæ ſanctorum martyrum Marcelli [c] & Apuleij, qui primo quidem Simoni mago adhæſerunt; ſed videntes mirabilia quæ per Apoſtolum Petrum Dominus operabatur, relicto Simone, Apoſtolicæ doctrinę ſe tradiderunt, ac poſt paſſionem Apoſtolorum ſub Aureliano conſulari coronam martyrij reportarunt, ſepulti nō longe ab Vrbe. Itē apud Auguſtam Euphrateſiam ſanctæ Iulię [d] virginis, quæ ſub Marciano præſide martyrium conſummauit. Patauí ſanctæ Iuſtinæ [e] virginis & martyris, quæ à beato Proſdocimo ſancti Petri diſcipulo baptizata, cum in fide Chriſti conſtanter perſiſteret, Maximi præſidis iuſſu gladio trāſuerberata migrauit ad Dominum. Apud Bituricas ſancti Auguſti [f] presbyteri & confeſſoris. In pago Rheinenſi ſancti Helani [g] prebyteri. Eodem die commemoratio [h] ſanctæ Mariæ de Victoria, quam Pius V. Pontifex maximus ob inſignem victoriam à Chriſtianis bello nauali, eiuſdem Dei genitricis auxilio hac ipſa die de Turcis reportatam, quotannis fieri inſtituit.

OCTOBRIS 7.

a MARCI Papæ.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alii. De eius ſucceſſione agit Optat. Mileuit. lib. 2. contra Parm. Auguſt. epiſt. 165. ad Generoſum, Rufin. lib. 1. cap. 22. Sozomen. lib. 2. cap. 19. & Nicepho. in chron. Acta eius in Annal. eccleſ. per annos ſingulos diſpoſuimus. Vetus eſt Romæ titulus S. Marci, cuius eſt mētio in conc. primo Rom. ſub Symmacho. de alia rurſum eiuſdem nomine eccleſia extra Vrbem poſita, quam Gregor. Papa tertius reſtituit, mentio habetur in lib. de Romanis Pontificibus in Nicolao Papa, vbi & de cœmeterio S. Marci ſcribitur. Hadrianus Pontifex in epiſtola ad Carolum Magnum de imaginibus hæc ait: A tunc vſque hacte nus ſanctorum Pōtificum videlicet Siluestri, Marci, & Iulij miræ magnitudinis ſanctæ eorum eccleſiæ apud nos ſunt depictæ, tam in muſiuo, quàm in cæteris hiſtorijs, cum ſacris imaginibus ornatis. hæc ibi. Habemus eius vitam per lectiones diſtinctas, quæ in aliquibus eccleſijs legi conſueuit.

b Sergij, & Bacchij.] Beda de his hac die, ac cæteri tam Latinorum, quàm Græcorûm. Extant eorum acta à Metaphraſte deſcripta apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. Mombr. tom. 2. & alia man. ſcript. De ijſdem Nicephor. lib. 7. cap. 14. in fine. ibi de eorum martyrio; de miraculis autem ſancti Sergij lib. 15. cap. 23. ex Euagr. lib. 4. cap. 27. & libro 6. cap. 20. De Sergiopoli ciuitate à S. Sergio martyre ſic dicta, & reliquijs eiuſdē martyris idē Niceph. li. 15. c. 26. & 27. De Coſrhoe rege Perſarum, qui eidē obtulit dona, idem Nicepho. lib. 18. c. 21. De peregrinatione ad S. Sergium in Araphas, habetur mentio in ſecunda ſynodo Nicæna, act. 5. & in Prat. ſpirit. c. 180. Agit de eodē Theodoret. de Euangelica verit. lib. 8. in fine. Erexit eidem Sergio Iuſtinianus Imp. egregiam baſilicam Conſtantinopoli, aliam rurſus Ptolemaide, vt ſcribit Procop. lib. 1. & lib. 5. ędific. Iuſtinian. Romę et celebris fuit horum martyrum memoria, illicque erat Diaconia horum nomine, quam Gregorius tertius Papa reſtituit, auxitque, vt conſtat ex libro de Rom. Pontificibus. Notiſſimus etiam in Gallijs S. Sergius fuit, de cuius pollice, alijsque eius ſacris reliquijs agit Gregorius Turonen. hiſt. Franc. lib. 7. c. 31.

d Marcelli, & Apulei.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuardus, Ado, & alii ex actis ſanctorum Nerei & Archilei.

d Iuliæ.] De qua Vſuardus, & Petr. in catal. lib. 9. c. 31. hac die agunt.

e Iuſtinæ.] De eadem tabulæ eccleſię Patauinę. Eius martyrij acta habet Mombr. tom. 2. plura in vita ſancti Proſdocimi, apud eundem tomo 2. Petrus in Catal. lib. 9. c. 32. ſunt in his aliqua corrigenda, vt quę habentur de Vitaliano, & Maximiano regibus. fuerunt hi pręſides ſub Romano Imperio conſtituti: nec enim illis temporibus aliquis erat in Italia regulus. De Iuſtina Venāt. Fortunat. de gaud. vit. ętern. hoc verſu.

Et Iuſtina ſimul, conſociante Thecla. & lib. 7. ad Bod. Ducem, ſic.

Iuſtinam Pataui, Euphemiam hinc Chalcedon offert.

f Auguſti presbyteri.] Scribit de eo Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 80. ex quo & Molan. & Galeſin. hac die.

g Helani.] Tabulæ Rhemenſes, ex quibus ijdē qui ſupra Molan. Galeſ. hac die.

h Commemoratio S. Mariæ de Victoria.] Eo nomine Neapoli nuper erecta eſt eccleſia, egregium planè diuinæ benignitatis monumentum, cùm noſtra memoria, anno ſalutis 1571. Fidelium claſſis ſanctiſſ. D. N. Pij V. PP. ac Catholici Hiſpaniarum Regis Philippi, necnon inclytæ Venetorum Reip. fœdere coacta, glorioſam ac cunctis ſeculis memorabilē de Turcis Chriſtiani nominis infenſiſſimis hoſtib. ad Echinadas inſulas, captis hoſtium triremibus centum & octoginta, cæteris diſſipatis, victoriam reportauit: fractosq; noſtrorum animos in eam ſpem erexit; poſſe inimicos noſtros (modò in vnum Chriſtianorum animi, viresque conuenirent) nullo negotio profligari, atq; deleri; præſertim ſi (vt tū in his actū eſt) præcipuā in Dominò, & non in armis ſpem ponamus, peccatorumque ſordibus expiatis, puræ ad Deum preces offerantur, ac Dei genitricis Mariæ auxilium pijs votis ſedulò imploretur.

xv. A Octauo idus Octobr. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

NATALE beati Symeonis[a] ſenis, qui in Euangelio Dominum IESVM ſuis in vlnis ſuſcepiſſe legitur. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſanctæ Reparatæ[b] virginis & martyris, quæ cum nollet idolis ſacrificare, ſub Decio Imperatore varijs tormentorum generibus cruciata, demum gladio percutitur: cuius anima in columbæ ſpecie de corpore egredi, cœlumq. conſcendere viſa eſt. Theſſalonicæ ſancti Demetrij[c] proconſulis, qui cum plurimos ad Chriſti fidem perduceret, Maximiani Imperatoris iuſſu lanceis confoſſus martyrium conſummauit. Ibidem ſancti Neſtoris[d] martyris. Hiſpali in Hiſpania ſancti Petri[e] martyris. Laodiceę ſancti Artemonis[f] presbyteri, qui ſub Diocletiano per ignem martyrij coronam accepit. In territorio Lugdunenſi ſanctæ Benedictæ[g] virginis & martyris. Anconæ ſanctarum Palatiatis,[h] & Laurentiæ, quę in perſecutione Diocletiani ſub Dione præſide in exilium deportatę, laboribus & ærumnis confectę ſunt. Rhotomagi ſancti Euodij[i] epiſcopi & confeſſoris. Hieroſolymis ſanctæ Pelagiæ[k] cognomento Penitentis.

OCTOBRIS 1.

a SYMEONIS.] De quo Luc. c. 2. Agūt de eodē hac die Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem ad tertiū nonas Februarij, vt conſtat ex eorum Menolog. & ex conſtitutione Emmanuelis Impe. apud Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1.

b Reparatæ.] De eadem Beda, & Ado. eius acta habet Mombrit. tom. 2. legimus eadem copioſius ſcripta in cod. man. ſcript. monaſt. S. Cæciliæ trans Tiberim.

c Demetrij.] De ipſo etiam Beda, atque alij. Græci autem in Menologio ad ſeptimum Kalend. Nouem-

Nouembris. Extat encomium in Magnum Demetrium martyrem Leonis Imp. in codice Græc. manuſcrip. Sfortianæ bibliothecæ num. 65. Acta eius ex antiquis monumentis edidit Metaphraſtes, quę deſcripſit Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die. donauit olim eam Latinitati Anaſtaſius bibliothecarius, vt auctor eſt Vincen. lib. 12. c. 150. Frequens concurſus fuit Chriſtianorum ad ſepulchrum S. Demetrij Theſſalonicam, ex quo vnguentum medicum ſcaturire iugiter conſueuit, de quo Glicas in Annal. Cedren. in compend. hiſt. & Zonatas in Michaele quarto Imp. qui eiuſdem martyris ope eſt liberatus à dęmone eum arripiente, & Bulgaros profligauit. De baſilica S. Demetrij per Baſilium imp. reſtituta, meminit Cedren. in Baſilio.

d Neſtoris.] De eodem Græci in Menolog. ad vij. kal. Nouembr. eius res geſtæ intextæ habentur cum actis S. Demetrij, de quo modò egimus. de ipſo item Niceph. hiſt. lib. 7. c. 18.

e Petri.] Vſuardus de eodem Vaſæus in chro. ex breuiar. Eborenſi, & Flos ſanct. Hiſpan.

f Artemonis.] Agunt de eodem hac die Gręci in Menolog. recenſentq; eius martyrium.

g Benedictæ.] De eadem Vſuard. hac die, pluribus autem Petrus in catal. lib. 9. c. 40. alia eſt eiuſdem nominis virgo non martyr. cuius natalis eſt dies xvj. kal. Decembr. ſcribit de ea Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 264.

h Palatiatis, & Laurentiæ.] Harum res geſtas ex antiquis codicib. deſcriptas accepimus ab eccleſia Anconitana. de ijſdem Petr. in catal. lib. 11.

i Euodij epiſc.] Ponitur hic decimus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus in locum S. Innocentij circa an. Domini 422. vt apparet ex tab. epiſcoporũ eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vſuard.

k Pelagiæ Pœnitentis.] Agunt de eadem hac die Latini omnes, & Græci, vt conſtat ex eorum Menologio. Vixit temporib. Theodoſij Iunioris, vt patet ex his, quæ ſcribit Niceph. hiſto. lib. 14. c. 40. errant qui eam referunt ad tempora Numeriani, dicuntq; hanc ad Chriſtum conuerſam à Nonno, qui & Hippolytus dictus habetur, epiſcopo Portuenſi: hæc enim ſuperius refellimus. Nonnus enim, qui eam conuertit ad Chriſtum, fuit epiſcopus Ediſſenus ſubſtitutus in locum Ibæ, vt ſcribit Liberat. diac in breuiar. cap. 12.; cumque ille ſedem recepiſſet in concilio Chalcedonenſi, Nonnus remanſit Antiochię commendatus à ſynodo Maximiano epiſcopo Antiocheno, vt conſtat ex eodem conc. act. 10. porrò ille eum præfecit eccleſiæ Heliopolis ad Libanum poſitæ, cuius meminit Sozomen. hiſto. lib. 5. c. 9. diuerſa ab ea eſt alia Heliopolis, quæ eſt in Ægypto, quæ Alexandrino, & non Antiocheno ſubdita eſt epiſcopo. Porrò idem Nonnus poſtmodum redditus eſt eccleſiæ Ediſſenæ, ut apparet ex epiſtola epiſcoporum illius prouinciæ, ſcripta pro comprobatione concilij Chalcedonenſis ad Leonem Imp. extat tom. 2. concil. nouæ edit. pag. 242.

9 Septimo idus Octobr. Luna. B xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

LVTETIÆ Pariſiorum natalis ſanctorum martyrum Dionyſij [a] Areopagitæ epiſcopi, Ruſtici presbyteri, & Eleutherij diaconi: ex quibus Dionyſius ab Apoſtolo Paulo baptizatus, primus Athenięſium epiſcopus eſt ordinatus: deinde Romam veniens, à beato Clemente Romano Pontifice in Gallias [b] prædicandi gratia directus eſt; & ad præfatam vrbem deueniens, cum ibi per aliquot annos commiſſum ſibi opus fideliter proſequeretur, tandem à præfecto Feſcennino poſt grauiſſima tormentorum genera vnà cum ſocijs gladio animaduerſus, martyrium compleuit. Eodem die memoria ſancti Abrahæ [c] Patriarchæ, & omnium credentium patris. Apud Iuliam in territorio Parmenſi, via Claudia, ſancti Domnini [d] martyris ſub Maximiano Imperatore: qui cum vellet perſe-

quæ ſpectant ad Grecorum atteſtationem. Quòd
autem pertinet ad teſtimonium S.R.E. quo idem
Hincmarus eandem rem comprobatam affirmat.
ad id referendum arbitror, quòd Hilduinus, cùm
ad eam rem probandam citet antiqua Miſſalia
Gallicana, eaque probata dicit auctoritate Roma
norum Pontificum Innocentij, Gelaſij, atque Gre
gorij, quorum ea de re epiſtolas apud eandem Pa-
riſienſem eccleſiam extare teſtatur. in ſacris enim
Miſſæ præfationibus, moris erat, vitam illius ſancti
cuius ſolemnitas ageretur, ſummatim collectam
publicè recitari, vt etiam in Sacramentario S. Gre
gorij, & in Miſſali Ambroſiano hactenus cerni-
tur. his accedit Stephani Papę factis potius quàm
verbis teſtata ſententia: nam eo tempore, quo ip-
ſe Pipinum regem coronauit in Gallia: cùm ægro-
tans, S. Dionyſij adminiculo è morbo conualuiſ-
ſet, ſacris eiuſdem reliquijs Romam tranſlatis, in
ipſius honorem monaſterium erigẽdum curauit,
quod Græcis monachis tradidit, atque indito no-
mine, Græcorum Scholam nuncupauit: quod obi
tu eius imperfectum relictum, ab eius ſucceſſore
Paulo Papa eſt penitus abſolutum. hæc ipſa Ludo
uicus Imper. ab Hilduino perpetuis monumentis
voluit commendari; prout eiuſdem Imp. ad eum
litteræ ſcriptæ declarant. Et quid, quæſo, cauſæ
fuiſſe exiſtimamus, quòd S. Dionyſij monaſteriũ
& Græcis attributum, & Græcorum Schola dici
voluit, niſi vt in ędibus Græci hominis, Græci gen-
tiles eius, veluti iure hoſpitij, conſiderent? Sancta
inſuper Romana Eccleſia huic veritati ea quoque
ratione aſtipulata videtur, quòd à S. Methodio
allata Romam Dionyſij acta receperit, ac fideli-
ter cuſtodierit; cùm præſertim eiuſdem S. Sedis
Bibliothecarius Anaſtaſius ſummę illorum tem-
porum doctrinę & auctoritatis vir eadem Latini-
tate donata ad Carolum Caluum Imp. vnà cum
litteris, quę adhuc extant, in Gallias miſerit. hæc
ſatis de his quę ad ſedis Apoſtolicæ teſtimonium
ſpectant. Ad illud etiam, quòd idem Hincmarus
ait: Et Gallicana intimat conteſtatio. prædicta ſuf-
ficere poſſunt: nimirum antiquorum Miſſalium fi
dés, & acta ipſa, quæ ex antiquis monumentis. &
à Viſbio Hilduinus collegit; quibus etſi aliquis
error inhæſit, vt de Dionyſij martyrio perperam
recenſito ſub Domitiano Imp. vel quid aliud eiuſ
modi: non tamen idcirco cætera, quæ in eis nar-
rantur, ſunt reijcienda; cùm præſertim tot tantoſ-
que habeat aſtipulatores. quòd ſi ob vnum erro-
rem, vel alterum in vitis ſanctorum inuentum, cæ
tera quæ remanent, fide carere dixerimus: profe-
cto omnes ferè ſanctorum vitas in maximum di-
ſcrimen inducimus; cùm penè in omnibus aliquid
notari poſſit, quod corrigendum videatur; ſitque
canonicarum tantummodo ſcripturarum ſingu-
laris prærogatiua, vt in eis cuncta vera, inconcuſ-
ſa, certaque narrentur. Quòd autem prædictis
omnibus de Dionyſio ex Gregorio Turonenſi op
ponitur, quòd dicat in hiſt. de geſt. Franc. lib. 1. c.
30. S. Dionyſium miſſum eſſe Pariſios temporibus
Decij: id quidem tam verum eſt, quàm quod ibi-
dem aſſerit, Trophimum Arelatum, Paulum Nar-
bonam, & Martialem ijſdem Decij temporibus
miſſos in Gallias; quos omnes liquidò conſtat ab
Apoſtolis illuc eſſe directos, prout eorum acta, ac
antiqua Martyrologia atteſtantur. Pace Gregorij
dixerim, ipſum non tantùm in tam remotis, ſed in
his etiam quę ſuorum ſunt temporum, aliquan-
do eſſe hallucinatum, ſæpe ſuperius oſtenſum eſt.
Corrigendus eſt item error ille Hilduini dicentis;
Dionyſium annos natum circiter nonaginta, mar
tyrio coronatum, anno decimoſexto Domitiani
Imper. quod falſum eſſe, ex eiuſdem Dionyſij ſcri
ptis conuincitur, quibus citat S. Ignatium in epiſt.
ad Romanos: quam eodem anno, quo martyrium
ſubijt, eſſe ſcriptam, ſatis apparet: porrò Ignatium
Traiani tempore, quem Traiani tempore marty-
rio vita functum, omnes teſtantur. Dionyſij por-
rò ętatem ex eo facilè inuenies, dum ipſe ſcribens
ad Apollophanem, admirandam illam Solis ecli-
pſim tempore Paſſionis Chriſti contigiſſe ait,
cùm ipſe ageret annum ſuæ ętatis vigeſimum
quintum. ex hac quidem eius annorum ratione,
vt Dionyſius Ignatio ſuperuixerit, vtique cente-
ſimum ætatis annum exceſſiſſe eum oportuit. nec
mirum uideri debet, tam longam Dionyſio con-
tigiſſe ętatem: cùm diuina quadam diſpenſatio-
ne factum ſit, ut complures ex his, qui Apoſtolorũ
temporibus vixerint, ad longiſſimam ætatem per
uenirent; nempe vt ea, quę oculis aſpexiſſent, cer-
ta ſcientia teſtarentur; vt inter alios Symeon epi-
ſcopus Hieroſolymitanus, qui centeſimum vige-
ſimum attigit annum; S. Ignatius, qui ſe Dominũ
in carne vidiſſe, teſtatur, ſcribens ad Polycarpum
(citat eam epiſtolam S. Hieronymus de ſcrip. ec-
cleſ. in Ignatio) ad annum vndecimum Traiani,
vt idem auctor affirmat, peruenit. certè Quadra-
tus, qui poſt Publium, qui Dionyſio ſucceſſit in
eccleſia Athenienſi, rexitque illam temporibus
Hadriani, complures ſe vidiſſe, tradit, qui Chri-
ſti temporibus ſanati eſſent, & à mortuis ſurre-
xiſſent, vt de ipſo recitat S. Hieronym. lib. de ſcrip.
eccleſ. quid memorem Hermam Pauli diſcipulũ,
cuius ipſe meminit, ſcribens ad Romanos, cuius
& eſſe dicitur liber Paſtoris? eum conſtat ad vlti-
ma vſque Antonini Pij tempora fuiſſe ſuperſtitẽ.
dicerem de Polycarpo, & alijs, niſi me aliò voca-
ret oratio.

Quòd autem Beda, & Ado de Dionyſio Areopa-
gita agunt tertia die Octob. die verò nona de Dio
nyſio Pariſiorum, quaſi hic ſit diuerſus ab illo:
dicimus à Græcis mutuatos exemplum; ea enim
die Græci de Areopagita agunt; Romę autem
hac die ex antiquis eccleſiarum monumentis agi
ſolitum, certum eſt, alia fortaſſe de cauſa. ſæpe
enim accidiſſe vidimus, vt alia ratione Gręci. alia

vero

vero Latini eiuſdem ſancti agant celebritatem; imò inter ipſos Latinos eandem inuenies diuerſitatem, quòd nimirum alij celebrent diem natalé, inuentionis, ſeu tranſlationis alij, vel fortè dedicationis eccleſiæ; qua etiam ratione de vno eodemque ſancto iterum agi ſolemnitatem, facilè inuenies. Ad hęc, ſi attentius conſiderentur quę Beda, & Ado ea die tertia Octobris dicant de Dionyſio Areopagita; iidem noſtrę potius fauere videntur cauſæ, quàm contradicere; cùm teſtentur, S. Dionyſium ſub Hadriano Imp. martyrium conſummaſſe: quo quidem tempore Athenienſi eccleſiæ prę fuiſſe Quadratum epiſcopum, & huius pręceſſorem Publium Dionyſij ſucceſſorem, certum eſt: id etenim Euſeb. hiſt. lib. 4. cap. 22. ad etiam S. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Quadrato; id denique cæteri hiſtorici ea tempora proſecuti, teſtantur. quin, ſi fidem præſtamus Hippolyti libello de 72. diſcipulis, Narciſſum diſcipulum Domini ante prędictos poſt Dionyſium Athenis ſediſſe, dicere opus eſt. Quęnam ergo cauſa eſſe potuit, vt Dionyſio adduc ſuperſtite, vſque ad tempora Hadriani tres epiſcopi, vel ſaltem duo in eius locũ fuerint ſubrogati? haud equidem credendum eſt, talem tantumque virum, eccleſię columnam in maximis illis eccleſię anguſtijs ſedi nuncium remiſiſſe, vitamque ocioſam tranſegiſſe. Sicque nihil eſt, quod conuenientius dici poſſe videatur, quàm (quod eius acta ſignificant) eum ad maiorem prouinciam ſubeundam à S. Clemente Papa in Gallias amandatum; quo exemplo factum apparet, vt & S. Polycarpus ſuorum diſcipulorum pleroſque eodem ex Aſia miſerit, cùm tam ingens oſtium ad Euangelium propagandum patere videret, & in multa meſſe operarios eſſe perpaucos.

His iam de Dionyſio expeditis ac pluribus certè quàm putaram, ſtudioſi lectoris venia, liceat hic pauliſper adhuc immorari, ac de eiuſdem auctoris ſcriptorum firmitate paucula in medium afferre. Rogatus aliquando cauſam à diſertiſſimo atq; ampliſſimo viro, cur nec S. Hieronymus, vel Euſebius, quorum pręcipuum fuit ſtudium, rerum eccleſiaſticarũ ſcriptores colligere, Dionyſij Areopagitæ meminerit? Reſpondi. Quòd ad S. Hieronymum ſpectat; non eſt quòd quis miretur, cùm ille eos ſolùm cognoſcatur collegiſſe antiquos ſcriptores, quos ab Euſebio inueniſſet recenſitos; illoſq; tantum addidiſſe, qui poſt Euſebij tempora claruere. profitetur enim hoc idẽ ipſe in commentarij præfatione ad Dextrum. Itaq; tota iam quæſtio cùm de Euſebio eſſe videatur, res non eſt propterea in eo periculo conſtituta, vt cauſa cadere ſit neceſſe, vnius tantùm non dicam teſtantis, ſed ſilentis hominis teſtimonio. S. Maximus monachus aduerſus Monothelitas egregius Eccleſiæ propugnator de his agens, clamoſum Euſebij ſilentium affectatum nimis, ac dolo malo ſimulatum demõſtrat; dum affirmat Dionyſij Areopagitę commẽtarios iam olim notos fuiſſe Dionyſio epiſcopo Alexandrino, eoſdemq; ab eo fuiſſe ſcholijs illuſtratos; adducitq; in eius rei teſtimonium Anaſtaſium epiſcopum Antiochenum in libro, cuius eſt titulus ἐν τῷ ὁδηγῷ. numerat idẽ S. Maximus alios antiquos theologos, quorum ſcriptorum nulla ab Euſebio facta eſt mentio, vt librorum Narciſſi, Hymenæi, & aliorum, quos tamen putandum eſt, illum non prætcrijſſe, cùm locupletiſſimę bibliothecę Pamphili martyris factus ſit hęres; ſed Arianum hominem hæretica fraude illos occultaſſe: nam Arianorum vexillarius (ſic enim eum appellat S. Hieronymus) auctores illos prodere timuit, quibus Ariana hęreſis ſterneretur. quę nam ab Arianorum inſidijs ſalua eſſe potuerunt; ſi eorum perfidia etiam Nicęni canones naufragium paſſi ſunt? Sed vt modò de ſcriptoribus eccleſiaſticis agamus; vnum tantùm de ea re adducam exemplum. Quęnam, quęſo, fuit cauſa, vt theologorũ antiquorum celeberrimum Theognoſtum Euſebius ſilentio prætcrierit; niſi quòd ſciebat eum Arij dogmatibus aduerſari? Porrò probè nouit Theognoſti bene exculti ingenij lucubrationes S. Athanaſius, qui eũ citat in lib. de ſynod. Nicænæ decret. contra hæreſ. Arian. his verbis: Diſcite (inquit) nunc Chriſto rebelles Ariani Theognoſtum virum diſertum non abhorruiſſe à vocabulo Subſtantiæ, ſcribens de filio Dei in 2. Hypotypoſeon, ita locutus eſt. &c. recitat ibi grauiſſimam eruditi viri ſententiam de vna eademq; Filij Dei cum Patre ſubſtantia. ideinque Athan. lib. de peccato in Spir. ſanc. ad Serapionem, eundem citans auctoré, ſimul & Origenem, hęc ait: Priſci igitur homines, inter quos & Origenes vir multarum diſciplinarum & multùm induſtrius, & Theognoſtus ille admirandus & perquam ſtudioſus (horum enim opera legebam, cùm tuam epiſtolam acciperem) tradunt nobis. &c. Quiſnam putet nobiliſſimum theologorum Euſebio fuiſſe incognitum, quẽ præfert in Athanaſius ad aſtruendam filij Dei diuinitatem, quẽ ille adeò impugnabat, tam ipſi, quàm cęteris Arianis ob oculos ponit? Videant ergo, q̃ firmo nitantur argumento, qui affectatum Euſebij ſilentium contra Dionyſij commentarios in teſtimonium adducunt. Quòd demum ſpectat ad cęteras obiectiones, quas de Clemente Alexandrino, Timotheo, vel alijs aduerſus eiuſdem ſcripta aduerſarij obijciunt: pręter illa, quæ in eo genere à Matthęo Galeno laudabiliter ſcripta ſunt; alia cõplura, ac (ni fallor) certa atque probata in Annalibus eccleſiaſticis, proximè, Deo auſpice, in lucem prodituris, ſedulò explicabuntur.

c Abrahæ Patriarchæ.] Agunt de eodem hac die tum Latini, tum Græci; qui addit & Loth. De Abraham, qui meritò dictus eſt Pater credẽtium, prætereà quę locupletiſſimè de eo ſcribuntur in diuinis ſcripturis, agit Ioſeph de antiq. Philo Iudęus, & alij Hebręorũ, Latinorũ, & Gręcorũ, quos

nome

omnes ſigillatim recenſere & longum,& moleſtũ eſſet. De locis Abrahę,memorijs nobilibus ędificiorum illuſtratis, vt de quercu Mambre, cellula Saræ,incunabulis Iſaac,loco ſacrificij, vbi eũdem Iſaac filium voluit immolare, agunt Sozom. hiſt. lib. 2. c. 3. Hieron. in epitaphio Paulæ epiſt. 27. & Beda de locis ſanctis.

d Domnini.]De quo Beda, Vſuardus,& alij. huius res geſtæ editæ habentur apud Mombrit. tom. 1. Sur. tom. 7. & Petr. in catal. lib. 9. c. 42.

e Deuſdedit.] Adnumeratur hic inter Caſinates abbates decimuſquintus ordine; ſucceſſitque Apollinari, ſeditque annos ſex, vt accepimus ex tab. man. ſcript. abbatum Caſin. De eodem Leo Oſtienſ. in chron. Caſin. lib. 1. c. 22. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 5. c. 274. additque de miraculis ad eius ſepulchrum fieri ſolitis. huic autem ſucceſſit Hildericus.

f Giſleni epiſcopi.]Huius res geſtas edidit Sur. tom. 5. plura de ipſo Molan. in indic. ſanct. Belg. vixit temporibus Dagoberti regis, circa ann. Domini 640.

g Andronici,& Athanaſiæ.]De his item Græci hac die in Menologio agunt.

h Publiæ.]Gręci itidem de eadem in Menologio hac die; qui ibidem profitentur hanc ipſam matrem eſſe S. Ioannis Chryſoſtomi. at vero qui res eiuſdem Chryſoſtomi ſunt proſecuti Anthuſam eam dictam eſſe, teſtantur; fortaſſe ita nomine,& cognomine Publia Anthuſa dicta eſt. Idem ſanctus Ioannes Chryſoſt. in libro quem ſcripſit ad viduam iuniorem, ſpectatiſſimæ virtutis exemplar matrem ſuam fuiſſe teſtatur. De egregia Publię confeſſione agit Theodoretus hiſt. lib. 3. cap. 17. Amita autem S. Ioannis Chryſoſtomi dicta eſt Sabiniana, de qua Pallad. in Lauſiacis c. 29.

10 Sexto idus Octob. Luna. C xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

IN Creta inſula beati Pinyti [a] inter epiſcopos nobiliſſimi. Hic Gnoſiæ vrbis epiſcopus, ſub M. Antonino Vero,& L. Aurelio Commodo floruit,& in ſcriptis ſuis, velut in quodam ſpeculo, viuentem ſui reliquit imaginem. Coloniæ Agrippinæ ſancti Gereonis [b] martyris, cum alijs trecentis decem & octo, qui in perſecutione Maximiani pro vera pietate gladijs patienter colla ſubdiderunt. In territorio eiuſdem vrbis ſanctorum Victoris, [c] & ſociorum martyrum. Veronę in Gallia ſanctorum martyrum Caſſij [d] & Florentij, cum alijs plurimis. Nicomediæ ſanctorum martyrum Eulampij, [e] & Eulampiæ virginis eius ſororis, quæ cum audiſſet fratrem pro Chriſto torqueri, exiliens in mediam turbam, eumque amplexata, ſociam ſe illi adiunxit: atque ambo in ollam feruentis olei coniecti, ſed nulla ex parte læſi, vnà cum alijs ducentis, qui eo miraculo permoti crediderant in Chriſtum, obtruncatione capitis martyrium compleuerunt. Eboraci in Anglia ſancti Paulini [f] epiſcopi, diſcipuli beati Gregorij Papæ, qui cum alijs ad prædicandum Euangelium illuc ab eo miſſus, Eduuinum Regem, eiuſque populum ad fidem Chriſti conuertit. Populonij in Tuſcia ſancti Cerbonij [g] epiſcopi & confeſſoris, qui, vt ſanctus Gregorius refert, in vita & morte miraculis clàruit. Veronæ item ſancti Cerbonij [h] epiſcopi. Capuæ ſancti Paulini [i] epiſcopi.

PINYTI.]

a PINYTI.] De ipſo etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de eodem Euſeb. in chron. an. vndecimo Marci Aurelij Antonini, & hiſtor. lib. 4. cap. 20. & 22. Hieronymus de ſcriptor. eccleſ. Niceph. lib. 4. cap. 8. & alij recentiores.

b Gereonis, & ſociorum.] Beda, Vſuard. Ado, & alij de eodem hac die, quorum acta ex antiquis tabulis excepta ab Elinando habet Sur. tomo 5. Agit de his Ado Vien. in chron. an. 18. Diocletiani Imp. De horum inuentione mentio habetur in vita ſancti Annonis epiſcopi Colon. lib. 2. cap. 17. apud Sur. tom. 6.

c Victoris, & ſoc.] De his item Vſuardus. Recenſentur horum res geſtæ in prędictis actis ſancti Gereonis; numeranturq́; hi, qui cum Victore ſunt paſſi, martyres trecenti & triginta.

d Caſſij, & Florentij.] Agunt de his etiã Vſuardus, & Ado. Recenſentur ijdem in ipſis actis ſancti Gereonis, & apud Petrum in catalogo lib. 9. cap. 46. Verona quæ hic ponitur, non eſt illuſtris illa Italiæ ciuitas, ſed quæ eſt in Gallia, vulgò Bona, dicta.

e Eulampij, & Eulampiæ.] Gręci etiam de his agunt in Menologio. Horum acta Metaphraſtes prolixius eſt proſequutus: quæ habet Lipom. tomo 9. & Sur. tom. 5. paſſiq́; referuntur in perſecutione Diocletiani.

f Paulini epiſcopi.] De eodem plura Beda, Vſuardus, Ado, & alii recentiores hac die. Geſta eius exactè deſcripta ſunt à Beda de geſt. Anglor. lib. 2. cap. 9. & 10. vſque ad 20. & in epitome. Migrauit ex hac vita anno Domini 644. cùm ſediſſet annis 21. alij recentiores de eodem ſcribunt, inter quos Tritthemius, ſed omnes ex Beda mutuati ſunt.

g Cerbonij epiſcopi.] Scripſit eius res geſtas S. Greg. Papa lib. 3. dial. c. 11. qui & de eius eccleſia Longobardorum clade proſtrat. agit in regiſt. lib. 1. epiſt. 17. De eodem Sigeb. in chron. an. 536. Habemus in noſtra bibliotheca eiuſdẽ vitã manuſcript. quæ incipit: Vir venerabilis, &c.

h Cerbonii, aliàs, Cerboni epiſc. Veron.] De quo & tab. eccleſ. Veron. quas eius eccleſię Auguſtinus Valerius epiſc. Cardinalis illuſtrauit egregio commentariolo, ibi pag. 6. & 38.

i Paulini epiſcopi.] Tabulæ Capuanæ eccleſiæ de eodem hac die, cuius res geſtæ deſcribuntur in ipſius breuiario.

xij. D Quinto idus Octob. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18

TARSI in Cilicia natalis ſanctorum martyrum Tharaci,[a] Probi, & Andronici, qui in perſecutione Diocletiani longo tempore carceris ſqualore afflicti, & tertio diuerſis tormentis & ſuppliciis examinati, in confeſſione CHRISTI triumphum gloriæ abſciſſis ceruicibus ſunt adepti. In pago Vilcaſſino paſſio ſanctorum martyrum Nicaſij[b] epiſcopi Rhotomagenſis, Quirini presbyteri, Scubiculi diaconi, & Pientiæ virginis, ſub præſide Feſcennino. Item paſſio ſanctorum Anaſtaſij[c] presbyteri, Placidi, Geneſii, & ſociorum. In Thebaide ſancti Sarmatæ[d] diſcipuli beati Antonii abbatis, qui à Saracenis pro Chriſto necatus eſt. Veſontione in Galliis ſancti Germani[e] epiſcopi & martyris. Vzeciæ in Africa ſancti Firmini[f] epiſcopi & confeſſoris. In Scotia ſancti Canici[g] abbatis. Lyræ in Belgia depoſitio ſancti Gummari[h] confeſſoris. Apud Rhedones ſancti Aemiliani[i] confeſſoris. Tarſi in Cilicia ſanctarum mulierum Zenaidis[k] & Philonillæ

Ionillæ ſororum, quæ beati Pauli Apoſtoli conſanguineæ, & in fide fuerunt diſcipulæ. Veronæ ſanctæ Placidiæ [l] virginis.

OCTOBRIS 11.

a THARACI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio poſtridie agunt. Horum acta à Metaphraſte deſcripta refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. nos autem habemus eorundem acta pura ac ſyncera, vt excepta ſunt à Notarijs actuarijs. eſt illorum exordium: Cognoſcente Maximo Præſide in Tharſo Cilicię, Coſſ. Diocletiano quartum & Maximiano tertium octauo Kalen. Aprilis. &c. fuſiora ſunt & vberiora quàm illa, quæ edita habentur à Metaphraſte. De horum reliquijs & de dicatione eccleſiæ, hæc ſcribit Cyrillus in Euthymio: Archiepiſcopus Martyrius egit ſynaxim & vigilias. cum multis lampadibus, & ſuffitibus ſplēdidam & magnificam egit dedicationem, deponens ſub ara quaſdam partes reliquiarum Tharaci, Probi, & Andronici ſeptima menſis Maij. hęc ibi.

b Nicaſij epiſcopi, & ſoc.] Agit de his Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fuit hic primus Rhotomagenſis ſedis epiſcopus, illuc miſſus à Clemente Rom. Pont. vt declarant tabulę eius eccleſiæ.

c Anaſtaſij, & ſoc.] De his item vet. man. ſcrip. quorum meminimus.

d Sarmatę.] De eius occubitu S. Hieron. in chron. ann. 22. Conſtantini Imp. his verbis: Saraceni in monaſterium beati Antonij irruentes, Sarmatam interficiunt. hęc Hieron. qui ſupra an. 21. ait: Sarmata, Amatus, & Macarius diſcipuli Antonij inſignes habentur.

e Germani epiſcopi.] Fuit hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus, occiſus ab Arianis anno Domini 372. vt docent tabulæ epiſcoporum eius eccleſię, quas deſcripſit Democh. lib. de ſacrif. Miſſę. agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard.

f Firmini epiſcopi.] De eodem Vſuard. hac die, & alij recentiores. Vzetia cuius hic erat epiſcopus, dicta eſt etiam Vzita, cuius meminit Ptolom. & Strabo.

g Canici abbatis.] Vſuardus, Petrus in catal. lib. 11. ac recenties de eodem hac die.

h Gummari.] Scripſit acta eius Theobaldus, quę habes apud. Sur. tom. 5. idemque eadem heroico carmine cecinit, vt teſtatur Molan. in annot. ad Vſuard. qui de eodem pluribus agit in indiculo ſanct. Belg. claruit circa an. Domini 770.

i Aemiliani.] De eo vet. man. ſcrip. Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vſuard.

K Zenaidis, & Philonillæ.] Agunt & de his Gręci hac die in Menologio, deſcribuntque paucis acta ipſarum.

l Placidię.] Tabulæ eccleſiæ Veronenſis, Petrus in catal. lib. 9. c 70. & nup Illuſt. & R. D. Aug. Valerius epiſcopus Veronen. Card. lib. antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 29. & 57. Eiuſdem ferè nominis & Imperatorio genere propagata claruit in Gallijs Placidina olim vxor ſancti Leontij epiſcopi Burdegalenſis, eiuſq; genus & virtutes Venantius Fortunatus egregiè cecinit lib. 1. carm.

12 Quarto idus Octob. Luna. E xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMAE ſanctorum martyrum Euagrij, [a] & Priſciani, & ſociorum. Rauennæ via Lauretina natalis ſancti Ediſtij [b] martyris. In Lycia ſanctæ Domninæ [c] martyris, ſub Diocletiano Imperatore. In Africa ſanctorum [d] Confeſſorum & Martyrum quatuor millium nongentorum ſexagintaſex, in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico rege Ariano: qui cū eſſent partim eccleſiarum Dei epiſcopi, partim presbyteri & diaconi, aſſociatis ſibi turbis fidelium populorum, pro defenſione catholicæ

veri-

veritatis in horribilis eremi exilium truſi ſunt: ex quibus plurimi, dum crudeliter à Mauris ducerentur, haſtilium cuſpidibus ad currendum impulſi, & lapidibus tunſi, alij ligatis pedibus velut cadauera per dura & aſpera loca tracti, & ſingulis membris diſcerpti, ad extremum varie excruciati martyrium celebrarunt. Erant inter eos præcipui Domini ſacerdotes Felix & Cyprianus epiſcopi. Celenæ in Pannonia ſancti Maximiliani [e] epiſcopi Laureacenſis. Eboraci in Anglia ſancti Vualfridi [f] epiſcopi & confeſſoris. Mediolani ſancti Monæ [g] epiſcopi, qui cùm de epiſcopo eligendo ageretur, cæleſti lumine circumfuſus, eo ſigno mirabiliter in epiſcopum eſt aſſumptus. Veronæ ſancti Saluini [h] epiſcopi. In Syria ſancti Euſtachij [i] presbyteri & confeſſoris.

OCTOBRIS 12.

a EVAGRII, & ſoc.] Vet. manu ſcrip. ex quibus Galeſin. qui addit Ediſtium, ſed hic idem cùm illo, qui Rauennæ paſſus eſt, vt inferius dicemus. In aliquibus codicibus in Syria hi paſſi leguntur.

b Ediſtij.] De eo Beda, Vſuardus, & alij recentiores; Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2. paſſum húc ſcribit in perſecutione Diocletiani Imp.

c Domninæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi & eius paſſio deſcribitur.

d Sanctorum Confeſſ. & mart.] De ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Græci autem in Menolog. ſeptimo idus Decembris, vbi & eorum cruciatus deſcribunt, quos plenius proſecutus eſt Victor. lib. 2. de perſecutione Vuandal. ſummatim autem conſtitutio Iuſtinani Imp. C. de præfect. præt. Africæ.

e Maximiliani epiſcopi.] Huius res præclariſſimè geſtas haberi in bibliotheca Tornacenſi, teſtatur Molan. Plura de eodem Cuſpinian. in Auſtria.

f Vualfridi epiſc.] Beda de geſt. Ang. lib. 3. cap. 28. lib. 4. c. 12. lib. 5. c. 20. & in epitome de eodem agit, atq; obijſſe diem anno Domini 732. Integra autem eius acta ſcripta ſunt ab Heddio, Odone Fridegono, ac nouiſſimè à Petro Bleſ. vt conſtat ex catal. ſcript. Britan. & ex Molano in annot. ad Vſuard.

g Monæ epiſc.] De quo etiam tabulę eccleſiæ Mediolan. ex quibus Galeſinus hac die.

h Saluini epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Veron. Illuſtr. & R. D. Aug. Valer. epiſc. Veronenſ. Card. lib. de antiq. monumen. epiſc. Veronenſium pag. 10. & 41.

i Euſtachij.] Beda, Vſuardus, Petrus in catal. lib. 11. numero 283. & alij recentiores.

x. F Tertio idus Octob. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

APVD Troadem Aſiæ minoris vrbem natalis ſancti Carpi [a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. Cordubæ in Hiſpania natalis ſanctorum martyrum Fauſti, [b] Ianuarij, & Martialis, qui primo equulei pœna cruciati, deinde ſupercilijs raſis, dentibus euulſis, auribus quoque & naribus præciſis, ignis paſſione martyrium conſummarunt. Theſſalo-

nicæ ſancti Florentij [c] martyris, qui poſt varia tormenta igne combuſtus eſt. In Auſtria ſancti Colmanni [d] martyris. Apud Septam in Mauritania Tingitana paſſio ſanctorum ſeptem martyrum ordinis fratrum Minorum, Danielis, [e] Samuelis, Angeli, Domni, Leonis, Nicolai, & Hugolini: qui ob Euangelij prædicationem, & Mahumeticæ ſectæ confutationem, à Saracenis contumelias, vincula & flagella perpeſſi, demum capitibus abſciſſis martyrij palmam adepti ſunt. Antiochiæ ſancti Theophili [f] epiſcopi, qui ſextus poſt beatum Petrum Apoſtolum eiuſdem eccleſiæ pontificatum tenuit. Turonis ſancti Venantij [g] abbatis & confeſſoris. Apud Sublacum in Latio ſanctæ Chelidoniæ [h] virginis.

OCTOBRIS 13.

a CARPI.] De quo Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri Latinorum: Græci autem in Menologio ad viij. kalen. Iunij agunt; traduntque vnum fuiſſe ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum. De eo Paul. 2. ad Timoth. cap. 4 & Dionyſ. Areop. epiſt. 8. ad Demophil. ſi tamen vnum eundemque eſſe dixerimus. Hunc de quo agimus, factum eſſe epiſcopum Berœenſem, auctor eſt Dorotheus in ſynopſi. Græci agunt hac die in Menologio de alio Carpo, qui paſſus eſt cum Papila, Agathonice, & alijs, de quibus ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 4. c. 14. ſed de his ſupra 13. April.

b Fauſti, & ſoc.] De his Vſuardus, & Ado; Beda autem de Fauſtino, Marco, & Adria; Petrus in catal. de Fauſto, & ſoc. lib. 9. cap. 6. Ambroſ. Moral. in appendice ad Eulog. de ſanctis Cordubenſ. Vaſęus in chron. & Flos. ſanct. Hiſpan. Habentur apud Sur. tom. 7. horum martyrum acta ſatis fidelia ex Lucio Marin. de reb. Hiſpan. lib. 5. qui ea deſcripſit ex antiquis monumentis. eſt de his vetus ſacer hymnus in breuiario Toletano, quo ipſorum acta egregiè canuntur. plura de iiſdem in Theſaur. concio. tom. 2. die 28. Septembris.

c Florentij.] Agunt de eodem hac die Gręci in Menologio, eiusque certamen deſcribunt.

d Colmanni.] Habet eius acta Saphico carmine ſcripta, à Ioanne Stabio Sur. tom. 5. de eo & Cuſpin. in Auſtria. Patronus etenim Auſtriæ habitus eſt, paſſusque dicitur anno Domini milleſimo duodecimo.

e Danielis, & ſoc.] Horum res geſtas refert Antonin. in 3. part. tit. 24. cap. 7. §. 1. Sur. tom. 5. hac die; & nouiſſimè chron. Franciſcan. cumulatè ſatis. Paſſi ſunt anno Domini 1221. agiturque natalis dies eorum auctoritate Leonis decimi, Rom. Pont.

f Theophili epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Agit de ipſo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 4. cap. 19. Hieron. de ſcrip. eccleſ. epiſt. 151. ad Algaſiam quæſt. 6. & in prooem. ſuper Matth. Niceph. hiſt. lib. 3. cap. 25. & lib. 4. cap. 9. & Niceph. epiſc. in chron. extant huius diuinę illæ lucubrationes ad Autholicum aduerſus Gentiles conſcriptæ.

g Venantij abb.] Vſuardus de eodem, & alij recentiores. Geſta eius deſcribit Gregor. Turon. in vit. ſanct. Patr. c. 16. de glor. confeſſ. cap. 15. & hiſt. de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. in Licinio epiſcopo Turon.

h Chelidonię.] Huius venerabile corpus ex vetuſta eccleſia in montibus Simbruinis poſita tranſlatum eſt in baſilicam S. Scholaſticæ apud Sublacum opera Illuſtriſſ. ac Reuerendiſſ. Marci Antonij Card. Columnæ viri religioſiſſimi. Eius vitæ acta in eiuſdem S. Scholaſticæ monaſterio aſſeruari, accepimus.

14 Pridie idus Octob. Luna. G ix.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
22 23 24 25 26 27 28 29 1 2 3 4 5 6 7 8 9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21

ROMAE via Aurelia natalis beati Calliſti [a] Papæ & martyris, qui Alexandri Imperatoris iuſſu diutius fame in carcere cruciatus, & quotidie fuſtibus cæſus, tandem è feneſtra domus, in qua cuſtodiebatur, præcipitatus, atque in puteum [b] demerſus, victoriæ triumphum promeruit. Cæſareæ in Palæſtina ſanctæ Fortunatæ [c] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani poſt equuleum, ignes, beſtias, & alia tormenta ſuperata, ſpiritum Deo reddidit: cuius corpus poſtea Neapolim in Campania delatum fuit. Item ſanctorum Carponij, [d] Euariſti & Priſciani fratrum eiuſdem beatæ Fortunatæ, qui poſt eam gladio iugulati, pariter martyrij coronam perceperunt. Item ſanctorum Saturnini [e] & Lupi. Arimini ſancti Gaudentij [f] epiſcopi & martyris. Tuderti ſancti Fortunati [g] epiſcopi, qui vt beatus Gregorius refert, in effugandis ſpiritibus immundis immenſæ virtutis gratia emicuit. Herbipoli ſancti Burchardi [h] primi illius ciuitatis epiſcopi. Brugis Flandrorum ſancti Donatiani [i] Rhemenſis epiſcopi. Treuiris ſancti Ruſtici [k] epiſcopi. Eodem die depoſitio beati Dominici [l] Loricati. In Latio ſancti Bernardi [m] confeſſoris.

OCTOBRIS 14.

a CALLISTI Papę.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorum. De eius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. c. 15. Optatus cõtra Parmen. lib. 2. Augu. epiſt. 165. Niceph. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. lib. 4. c. 19. extant eius acta apud Sur. ex man. ſcript. edita tom 7. hac die. Eadem Mombr. tom. 2. inſunt tamen aliqua, quę corrigantur. Cætera de ipſo diximus in Annal. eccleſ. vetus extat Romæ memoria S. Calliſti Papę, quam inſtauratam à Gregorio Papa iij. habes ex Anaſtaſ. Bibliothecario.

b In puteum demerſus.] In puteum demergi conſueuiſſe, qui ſęuiſſimè punirentur, ex Plautino penu. notat Cæl. Rodig. lect. antiq. lib. 10. c. 5. extat ipſe puteus adhuc, in quem S. Calliſtus eſt demerſus.

c Fortunatæ.] De qua tab. eccleſię Neap. Eius acta ab eadem eccleſia accepimus; quibus tum ipſius, tum fratrum eius Carponij, Priſciani, & Euachriſti res geſtæ narrantur. Agitur ibi etiam de trãſlatione eius Puteolos primùm, inde Neapolim facta, tẽporibus Conſtantini & Irenes Auguſtorũ, cùm Romanæ eccleſię pr. eſſet Hadrianus. porrò eędem venerandę reliquiæ nuper, anno Domini milleſimo quingenteſimo ſexageſimo primo, tertio nonas Martij, repertæ ſunt Neapoli in eccleſia S. Gaudioſi epiſcopi, vbi hactenus aſſeruantur.

d Carponij, & ſoc.] De his item agitur in ijſdẽ actis S. Fortunatæ, quorum modò meminimus.

e Saturnini, & Lupi.] Beda tantùm de Lupo, ſed in vet. man. ſcrip. de vtroque agitur; ſic & recentiores etiam.

f Gaudentij epiſcopi.] Eius acta ex priſcis monumentis accepta refert Petrus in catal. lib. 9. cap. 63. Vixit temporibus Cõſtantij Imperatoris Ariani, cuius iuſſu in damnationem vocis Conſubſtantialis, coactum eſt conciliabulum Ariminenſe; cùm eiſdem ciuitatis idem Gaudentius tunc prę eſſet epiſcopus; qui pro viribus reſtitit, eorumque acta, ſoluta iam Synodo reſcidit, quam ob cauſam à proconſulis militibus trucidatus eſt.

g Fortunati epiſcopi.] De eodẽ hac die Vſuardus. De eo S. Gregor. lib. 1. dialog. cap. 10. Claruit temporibus Iuſtiniani Imp. cùm Totila rex Gothorum Italiam vaſtaret. Agitur Tuderti de Fortunato pridie kal. Iulij, quo die ciuitatem Fortunati meritis à Gothis liberatam tradunt. De eius reliquijs tranſlatis in Gallias temp. Othonis Imp. ſcribit Sigebert. in chron. an. Domini 969.

h Bur-

h Burchardi.] Eius res geſtas ab Egiluuardo conſcripta retulit Sur. in tom. 5. Plura de eodem in vita S. Bonifacij epiſcopi Moguntini, Tritthe. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 186. & lib. 4. cap. 184. Demochar. in tab. epiſcoporum Herbipolenſ. Conſecratus epiſc. à S. Zacharia Papa. ſedit annis xl. obijt anno Domini ſeptingenteſimo nonageſimoprimo.

i Donatiani epiſcopi.] Fuit hic ſecundus Rhemenſis epiſcopus, de quo plures tractatus habentur in eccleſia Burgenſi, vt teſtatur Molanus, qui eoſdem recenſet in additione ad Vſuardum, & in indiculo ſanctorum Belgij. Alius ab eo eſt ille Donatianus epiſcopus Cabilonenſis, qui interfuit cõcilio Agrippinenſi, habito poſt conſulatũ Amantij & Albini anno Domini 346. licet aliquis hos ſimul confundat.

k Ruſtici epiſcopi.] In tabulis Rhemenſibus, quas deſcripſit Democha. numeratur hic xiij. eius ſedis epiſcopus. agit de eodem Molan.

l Dominici.] Scripta ſunt eius acta à Petro Damiani. recenſet eadem Lipom. tomo 8. & Sur. tom. 5. Floruit circa annum Domini milleſimum quinquageſimum.

m Bernardi.] Legimus eius res geſtas man. ſcript. Arpino Romam miſſas.

15 Idibus Octobris. Luna. A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22			

ROMAE via Aurelia ſancti Fortunati [a] martyris. Apud Coloniam Agrippinam natalis ſanctorum trecentorum [b] Martyrum, qui in perſecutione Maximiani curſum ſui agonis compleuerunt. Carthagine ſancti Agilei [c] martyris, in cuius die natali ſanctus Auguſtinus de eo ad populum tractatum habuit. In Pruſſia ſancti Brunonis [d] epiſcopi Ruthenorum & martyris, qui Euangelium in ea regione prædicans, ab impijs tentus, manibus pedibusq. præciſis, capite truncatus eſt. Lugduni ſancti Antiochi [e] epiſcopi, qui ſtrenue adminiſtrato pontificij culmine, ad quod aſſumptus fuerat, regnum cœleſte adeptus eſt. Treuiris ſancti Seneri [f] epiſcopi & confeſſoris. Argentorati ſanctæ Aureliæ [g] virginis. Cracouiæ ſanctæ Heduuigis ducïſſæ Poloniæ, quæ pauperum obſequio dedita, etiam miraculis claruit: quam & Clemens Papa quartus numero Sanctorum adſcripſit. In Germania ſanctæ Teclæ [i] abbatiſſæ.

OCTOBRIS 15.

a FORTVNATI.] De eodem Vſuardus, & Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcrip. atque recentiores.

b Trecentorum martyrũ.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij; licet in eorum numero abinuicem diſcrepent. Agit de iiſdem martyribus Greg. Turon. de glor. martyr. cap. 62.

c Agilei.] Poſſidius in indic. c. 9. meminit de tractatu S. Auguſtini habito in natali die S. Agilei. De baſilica ſub nomine S. Agilei eſt clara memoria in vita S. Fulgentij epiſcopi Ruſp. apud Surium tom. 1. S. Gregorius Papa dono accepit huius martyris ſacras reliquias à Dominico epiſcopo Carthaginenſi. extat de his epiſtola eiuſdem S. Gregorij in regiſt. lib. 10. epiſt. 1.

d Brunonis epiſcopi.] De quo Marian. Scot. in chron. anno Domini 1008. Sigeb. autem 1005. Vſuar. 1008. Albert Chrant. in Metrop. Sax. lib. 4. cap. 3. & hiſtor. Sax. lib. 4. cap. 28. Tritthem. de viris illuſtrib. ordinis ſancti Bened. lib. 4. cap. 116. & alij.

e Antiochi epiſc.] Vſuard. Ado, & alij hac die; ponitur decimusſextus, vel decimusſeptimus eccleſiæ Lugdunenſis epiſcopus, ſecundum diuerſas tabulas, quas deſcripſit Demochar. lib. de ſacrif. Miſſæ. Plura de eodem leguntur in actis S. Iuſti epiſc. Lugdunenſis, apud Sur. tom. 5. & Petr. in catal. lib. 9. c. 68.

f Seueri epiſcopi.] Adnumeratur in tab. epiſc. Treuer. xxix. eius ſedis epiſcopus., plura de eo Conſtantius in uita S. Germani epiſcopi Antiſ. lib. 2. c. 2. Beda de geſt. Anglor. c. 1. & acta S. Lupi Trecenſis epiſcopi in fine. Claruit temp. Honorij & Valentiniani Impp.

g Aureliæ.] Tabulæ eccleſię Argentinen. ex quibus hac die Molan. & Galeſinus.

h Heduigis.] Huius res prçclarè geſtę extant deſcriptæ apud Sur. tom. 5. Chromer. lib. 7. & alios. Migrauit ex hac vita anno à Chriſto Domino 1243. & relata eſt inter ſanctos anno 1267. tranſlatum eſt autem corpus eius anno ſequenti.

i Theclæ.] Habetur mentio de eadem in actis S. Bonifacij epiſcopi Moguntini apud Sur. tom. 3. die 5. Iunij, & Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 172.

vij. B Decimoſeptimo Kal. Nouemb. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

IN Africa ſanctorum Martyrum ducentorum [a] ſeptuaginta pariter coronatorum. Ibidem ſanctorum Martiniani & Saturiani, cũ duobus eorum fratribus: qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico rege Ariano, cum eſſent ſerui cuiuſdam Vuandali, a ſancta Maxima virgine eorum conſerua ad Chriſti fidem conuerſi, pro conſtantia fidei catholicæ primum nodoſis fuſtibus cæſi ſunt, & vſque ad oſſa laniati: ſed cum multo tempore talia paterentur, & ſequenti die nihilominus ſemper incolumes redderentur, exilio tandem relegantur: vbi cum multos barbarorum ad fidem Chriſti conuertiſſent, & à Romano [b] Pontifice presbyterum, aliosq; miniſtros, qui eos baptizarent, obtinuiſſent, nouiſſime vinctis pedibus poſt terga currentium quadrigarum, inter ſpinoſa loca ſiluarum iuſſi ſunt pariter interire: Maxima vero poſt multos ſuperatos agones diuinitus liberata, in monaſterio multarũ virginum mater ſancto fine quieuit. Item ſanctorũ Saturnini, [c] Nerei, & aliorum trecentorum ſexagintaquinq; martyrũ. Coloniæ ſancti Eliphij [d] martyris ſub Iuliano Apoſtata. Item ſancti Bercharij [e] abbatis & martyris. In territorio Bituricenſi ſancti Ambroſij [f] epiſcopi Caturcẽſis. Magũtiæ ſancti Lulli [g] epiſcopi & confeſſoris. Treuiris ſancti Florentini [h] epiſcopi. Apud Arbonam in Germania ſancti Galli [i] abbatis, diſcipuli beati Colũbani.

OCTOBRIS 16.

a DVCENTORVM ſeptuaginta.] De his hac die Vſuardus, Ado, & alij; Beda autem die ſequenti. Agit de his Victor. lib. 1. de perſec. Vuandalica, ex quo cęteri accepiſſe noſcuntur.

b A Romano Pontifice.] Rem geſtam exactè, pluribusq, deſcribit Victor. lib. 1. de perſec. Vuãd. Ex his, alijsque certiſſimis teſtimonijs tum eiuſdẽ Victoris, tum aliorum, certa explorataque redditur vera ſynceraque Africanæ eccleſiæ cum Romana

mana communicatio: vt ſcias falſam eſſe & adul-
terinam epiſtolā illam, quę fertur nomine Bonifa-
cij II. Rom. Pont. ad Eulalium epiſcopum Alexan
drinum, quę edita habetur tom. 2. concil. recentio
ris edit. qua dicitur, à tēporibus Bonifacij & Cęle
ſtini Romanorum Pont. Africanam eccleſiā ope-
ra Aurelij epiſcopi Carthaginenſis ſchiſmate diui
ſam eſſe ab Eccleſia Romana, nec vlterius illi com
municaſſe vſq; ad tēpora Bonifacij Papę ſecundi;
quando Eulalius epiſcopus Carthaginēſis pro in-
eunda concordia & recuperanda Rom. Eccleſiæ
communione libellū ſupplicem prędicto Bonifa-
cio obtulerit, ac ſic ad cōmunionem redierit. In-
tercurrunt à Bonifacij primi temporibus, quando
conflatū dicitur ſchiſma, vſque ad Bonifacium II.
centum anni atq; amplius quo temporis ſpatio ex
prędictarū litterarum ſententia Africana eccleſia
in ſchiſmate fuiſſe dicitur. Si hęc vera ſunt: certè
quidē expungendi eſſent ex albo ſanctorum quot-
quot martyres & confeſſores, illo ipſo tēpore, in
Africana eccleſia ſunt coronati martyrio, vel egre
giæ ſanctitatis meritis claruere: quos ipſos S.R.E.
in ſuo Martyrologio vel inter martyres numera-
uit, vel inter confeſſores adſcripſit; cùm explora-
tiſſimū ſit mille ſententiis Cypriani, Auguſtini, &
aliorū omnium ſanctorum patrum, extra Eccleſiæ
vnitatem nec poſſe eſſe martyrium, vel aliquam
ſanctitatem. Quin amplius ex collegis Aurelij, qui
ea epiſtola in crimen vocantur, inter alios fuiſſe
conſtat ipſum patrem ſanctiſſimū Auguſtinum ca
tholicę Eccleſię iubar fulgentiſſimū; qui vt eadē
caligine ſchiſmatis obſcuratus, à claſſe S.E. Docto
rum, è numero ſanctorum, nec dum ex Martyrolo
gio, ſed & è ſacro Rom. Eccleſię kalendario (ſi illę
verę ſunt litterę) delendus eſſet; nā poſt prædictū
Aurelium, intra præfatū temporis ſpatium ipſum
deceſſiſſe, certiſſimū eſt. quid numerem Fulgen-
tios, Eugenios & alios ferè innumeros clariſſimos
ſanctitate & doctrina viros eadem cum prędictis
ſorte cenſendos? Ecce in quod diſcrimē vnus Iſi-
dorus Mercator illarum epiſtolarum collector res
noſtras adduxit: vt ea ex parte periclitari videa-
tur Eccleſia, ſi quæ ipſe collegit, vel potius effin-
xit, firma, certaq; eſſe dixerimus. Teſtimoniū illi
perhibeo (vtar verbis Apoſtoli) quod zelū habuit,
ſed non ſecundum ſcientiam; vt quia ſibi viſa eſt
paulò ardentior altercatio Aurelij epiſcopi Car-
thaginenſis, Auguſtini, & aliorum Africanorum
epiſcoporū cum Bonifacio & Cęleſtino Roma-
nis Pōtificibus in cauſa Apiarij presbyteri; ea epi-
ſtola nomine Bonifacij conficta, ſarciendū, quod
ſciſſum putabat, exiſtimauit. Faceſſant hæc, nō in-
nititur, vel fulcitur paleis Dei Eccleſia, quę eſt co-
lumna & firmamentum veritatis. Sed detegamus
technā, & aperiamus impoſturam, vt omni ex par
te ſit catholicę veritati conſultū. Primùm itaque
omniū noſſe debemus, quòd etſi inter epiſcopos
Africanos & prędictos Romanos Pōtifices Boni-
facium & Cęleſtinum ea eſt exorta contentio: nō
tamen eò progreſſa eſt, vt rupta catholica vnitate,
factū ſit ſchiſma: nam vltimæ litterę Africanorum
epiſcoporum in ea cauſa ad Cęleſtinū conſcriptę,
quæ recitantur in concil. Africano c. 105. hęc mu
tuæ cōmunionis verba habent in fine poſita: Do-
minus noſter Sanctitatē veſtrā æuo longiore oran
tem pro nobis cuſtodiat, domine frater. hæc ibi.
erāt hęc in ſcribendo mutuę pacis atq; cōcordiæ
ſymbola, quæ ponebantur in formatis atq; cōmu-
nicatoriis litteris: quæ nequaquā dari conſueuerāt
ad ſchiſmaticos, ſed tantùm ad catholicos, vt ſcri-
bit Aug. ad Gloriū epiſt. 162. & ad Eleuſiū ep. 163.
Rurſus etiā quòd ſpectat ad ipſum Aurelium Car-
thaginenſem epiſcopū; qui, vt auctor ſchiſmatis,
ea damnatur epiſtola: ſatis ſit in teſtimoniū verita
tis adducere S. Proſperum Aquitanum virū illo-
rum temporū eruditum & ſanctum, qui in lib. de
promiſ. & prędic. c. 38. occaſione quadā prędictū
Aureliū nominans, eiuſmodi ornat elogio: Pater,
& dignę memoriæ nominādus antiſtes Aurelius,
cęleſtis iam patriæ ciuis, &c. hęc ille, digna quidē,
quæ non ſchiſmatico, ſed homini, qui in pace &
cōmunione catholica & magna opinione ſanctita
tis diē clauſerit, tribuantur. De Auguſtino collega
Aurelij audiamus eiuſdē Cęleſtini Papę teſtimo-
nium, qui ſcribēs ad epiſcopos Gallię, hæc de ipſo
c. 2. Auguſtinum ſanctæ recordationis virū, pro vi
ta ſua atq; meritis in noſtra communione ſemper
habuimus, nec vnquā hunc ſiniſtræ ſuſpicionis ſal-
tem rumor aſperſit, &c. Rurſus etiam Capreolus
epiſcopus Carthaginēſis ſucceſſor Aurelij per lit-
teras atq; legatos cōmunicaſſe certum eſt S.S. œ-
cumenico cōcilio Epheſino, cuius legatio honori
ficentiſſimè eſt ſuſcepta, & Cyrilli epiſcopi Ale-
xandrini Apoſtolicæ Sedis legati præconijs com-
mendata, vt ex actis eiuſdē ſynodi recitat Vincen.
Lirinenſ. aduerſ. hæreſ. c. 42. & 43. De cæteris ſuc-
ceſſoribus Africanis epiſcopis, eorumq; vſu, con-
ſuetudine, & cōmunicatione cum Romanis Pon-
tificibus, qui poſtea ſucceſſerunt, certa indubita-
taq; ſunt teſtimonia. ad ipſos. n. de nonnullis rebus
dubiis conſulentes S. Leo Papa ſcripſit egregiam
epiſtolā decretalem 85. Tempore item Hilari Pa-
pæ ſucceſſoris Leonis reperiuntur epiſcopi Afri-
cani interfuiſſe Romano concilio. Quid etiā me-
morem de cōmunione Symmachi Papę cū Afri-
canis epiſcopis; cùm omnes in Sardiniam inſulam
à Traſamundo Ariano rege relegatos idem Ponti
fex pauerit atque veſtierit? Et (vt multa prætereā)
illis ipſis temporibus, quibus eandem Africanam
eccleſiam dira Arianorum Vuandalorū perſecu-
tio perurgebat, inde ea miſſa eſt legatio ad Roma
num Pontificem, de qua hic mentio habetur in
Martyrologio. Acturi inſuper in publico cōuentu
Africani epiſcopi orthodoxi cū Arianis: vide qua-
le teſtimonium coràm ipſis S. Eugenius Cartha-
ginēſis epiſcopus de eccleſia Romana protulerit:

Scribam (inquit) & ego fratribus meis, vt veniant epiſcopi mei, qui vobis nobiſcum commune m fidem noſtram valeant demonſtrare, & præcipuè Eccleſia Romana, quæ eſt caput omnium eccleſiarum. hęc S. Eugenius apud eundem Vict. lib. 2. de perſec. Vuand. Nec prętermittam, apud eundem auctorem lib. 1. legi, quòd ipſi Ariani Africanos catholicos appellabant Romanos, non alia de cauſa, quam ex communione cum Romana Eccleſia. vnde vnus ex illis Iocundus nomine hæc ad Theodoricum Regis filium: Poteris (inquit) eum diuerſis afflictionibus interficere: nam ſi gladio peremeris, incipient Romani martyrem prædicare. hæc ille. Porrò non tantùm Ariani, qui erant in Africa ipſos orthodoxos, ſeu catholicos dicerét, Romanos appellabant, ſed & vbiq; gentium; vnde Greg. Turon. de glor. mart. cap. 25. cum agit de Ariano principe: Cogitauit (inquit) intra ſe dicens: quia ingenium eſt Romanorum (Romanos enim vocitant homines noſtrę religionis) vt ita accidat, & non ſit virtus Dei, &c. idem cap. 79. de Arianis qui erant in Gallijs: Quid putatis (dicebat vnus ex illis) quod nunc iſti Romani dicant? &c. & c. 30. Si (inquit) conſenſeris dictis meis exercemus hodie cachinnum de hoc Romanorum presbytero, &c. hoc eſt catholico ſacerdote. ſunt de his & alia teſtimonia; vt non mireris, ſi recentiores hęretici catholicos homines Papiſtas dicant, cùm Ariani eadem ratione Romanos conſueuerint catholicos appellare: ſed certè nullo ſublimiori glorię titulo exornare, nec certius eos eſſe catholicos demonſtrare potuiſſent, quam eos nuncupare Romanos atque Papiſtas; nam, vt conſtat ex Optato aduerſus Parmenianum, ex Cypriano de vnit. eccleſ. & alijs tam Latinis, quàm Gręcis ſanctis patribus, nullo certiori ſigno, quàm ex communione cum Romano Pontifice, quis ſit catholicus verus, poſſit agnoſci. Sint igitur nobis viuentibus hęc ſemper pręconia laudum, & poſt mortem tituli ſepulchrales, vt Romani ſic ſemper dicamur atque Papiſtę. Sanè quidem & ipſi Imperatores in ſuis litteris, honoris cauſa, catholicam fidem religionem Romanam appellant, vnde Theodoſius Imp. in epiſt. ad Acacium epiſcopum Berœenſem hæc ait: Voſq; probatos Romanę religionis ſacerdotes eſſe, manifeſto argumento declarate. extat ea epiſtola in actis côcil. Epheſ. edit. Pelt. tom. 5. c. 10. Sed vt eò, vnde digreſſa eſt, oratio reuertatur: ipſas iam confictas nomine Bonifacij Papę litteras attendamus. Inſcriptæ in primis habentur ad Eulalium epiſcopum Alexandrinum. ſanè quidem non tantum prędicti Bonifacij Papę temporibus nullus eius nominis Alexandrinæ eccleſię ſediſſe reperitur (ſedit nâque eo tempore Timotheus eius nominis tertius, idemq; hęreticus) ſed nec prioribus vel poſterioribus temporib. aliquis eius ſedis epiſcopus nominatus reperitur Eulalius ab his, qui ſcripſerunt catalogum epiſcoporum Alexandrinorum. Quòd inſuper in eadem epiſtola mentio habetur de altero, Eulalio tunc epiſcopo Carthaginenſi, qui libellū pro communione adipiſcenda Bonifacio dicitur obtuliſſe: ignorauit, qui illa finxit, res illorum temporum geſtas in Africa: quando regnante Gelimere rege Ariano, nullus erat relictus in Africa orthodoxus antiſtes, qui antea fuerant exturbati; nec eò ſunt amplius reuerſi; donec, capto Gelimero, Iuſtinianus Imp. debellata Africa, pulſis Arianis, omnes eccleſias reſtituit orthodoxis. Ecce ex prædictis omnibus litterarum illarum impoſturam, & merces Mercatoris agnoſcis, & quauis luce clariorem teſtatam habes communionem Africanæ eccleſiæ cum Romana nunquam interruptam, vel intercisam, ſed ſemper integram perſeuerantem. Conati hæc pluribus ſumus, quàm inſtituti ratio poſtulare videretur, ſed neceſſariò tamen, vt integritati Romani Martyrologij aduerſus quaſcúq; calumnias obtrectantium hæreticorum poſſit eſſe conſultum.

c Saturnini, & ſoc.] De his vet. man. ſcript. in quorum aliquibus Saturnino additur nomen presbyteri. Quando paſſi ſint, non inuenimus: dicere necatos eſſe in perſecutione Vuandalica, diuinare eſt, cùm nullius auctoritate probetur.

d Eliphij.] Beda, Ado, & alij hac die. Deſcripſit eius acta ex priſcis monumentis Rubertus abbas Tuitienſis, quę retulit Sur. in tom. 5. De Iuliano, dū eſſet in Gallijs cum exercitu, duo ſunt tempora conſideranda; prius cùm ſe non tantū Chriſtianū eſſe (vt ſcribit Ammian. Marcellinus) ſacros Chriſtianórum côuentus adiens, profitebatur; ſed (vt ſcribit S. Hilarius contra Conſtantium) catholicis aduerſus Arianos fauebat. poſterius autem tempus, quando ab exercitu acclamatus Imperator, exuens hypocriſim, palàm deos Gentilium coluit, vt ipſe teſtatur in epiſt. 39. ad Maximum philoſophum, quam tunc ſcripſit, cùm adhuc eſſet in Gallijs, quę inter alia hęc habet in fine: Deos publicè & palàm colimus, & totus meus exercitus pietatem amat. nos apertè boues immolamus. dijs gratias agimus multis hecatombis: me iubent dij piè ac caſtè, quoad poteto, viuere: ego verò ſtudeo eis placere, & quidem libenti animo: magnos fructus laborum pollicentur, niſi ſegniter agantem. hęc impius Apoſtata. Inde autē recedens, Galliarū nobiliſſimam præfecturā legauit Salluſtio, vt idem Ammianus teſtatur, qui quidem de Chriſtianis ſęuiſſimas habuit quæſtiones. De eodem Eliphio mentio habetur in vita S. Annonis epiſcopi Colonien. lib. 2. c. 18. apud Sur. tom. 6. die 4. Decēbris.

e Berchatij abb.] De cuius natali die & martyrio accepto ſcribit Tritthem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 109. Vincent. lib. 24. c. 114. & 115. ex quo Sur. tomo 5. quem clarui ſſe tradunt anno Domini 660. De eodem Sigeber. in chron. ſcribit hæc verba: Anno 661. Bercharius quoq; martyr,

qui

qui fuit abbas primus Altiuilarenſis. &c. Ne quis autem ſimilitudine nominis,ordinis,tituli,& miniſterij decipiatur;ſcire debet, fuiſſe & Bertharium abbatem Caſinenſem æquè martyrem, necatum à Saracenis ante altare ſancti Martini in cœnobio Caſinenſi,ann.Domini 884.vt ſcribit Leo Oſtien. in chron.Caſin.lib.1.c.35.46.& 47.Petrus diac. lib.de vir.illuſtr.mon.Caſin.cap.12.& Tritthem. de vir.illuſtr.ord.ſanct.Bened.lib.3.c.321.

f Ambroſij epiſc. Caturc.] De eodem hac die Vſuard.conſentiuntq; man.ſcript.

g Lulli epiſc.] Huius acta ex breuiario Moguntino deſcripſit Sur. tom.5. plura etiam habentur in vita S.Bonifacij epiſc.Mogunt. in actis S. Burchardi, in epiſtola Zachariæ Papæ ad Bonifac. de eodem meminerunt Carolus Magnus Imp.in diplomate priuilegij eccleſiæ Bremēſis apud Chrāt· in Saxonia.lib.2.c.15.Vincent. lib.23.c.137.nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c.193.& lib.4.c.78. Migrauit ex hac vita anno Domini 787.cùm ſediſſet an.32.creatus eſt enim epiſ.vt ſcribit Marian.Scot. anno Domini ſeptuagenteſimo quinquageſimoquinto.

h Florentini epiſc.] Fuit hic viceſimustertius eius ſedis eps,ſucceſſitq; S.Seuerino,vt docent tabulæ eius eccleſię,quas deſcripſit Demochar.

i Galli abb.] De eodē hac die Vſuardus, Ado, & alij recentiores.Scripſit huius res geſtas (vt auctor eſt Sigebert. de vir. illuſtr. c.71.) Vualfridus Strabo:extant apud Sur. tomo 5.migrauit ex hac uita an.Domini 640.De eodem Tritthem.de vir. illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c.76.& alij plures.

17 Sextodecimo Kal.Nouemb.Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24

ANTIOCHIAE natalis ſancti Heronis [a] diſcipuli beati Ignatij,qui poſt eum factus epiſcopus,viam magiſtri prius imitator ſecutus,pro commendato ſibi grege amator Chriſti occubuit. Eodem die paſſio ſanctorum Victoris, [b] Alexandri,& Mariani. In Perſide ſanctæ Mameltæ [c] martyris, quæ à cultu idolorum ad fidem angelico monitu conuerſa, à Gentilibus lapidata eſt, & in profundum lacum demerſa.Conſtantinopoli ſancti Andreæ [d] Cretenſis monachi,qui ob cultum ſacrarum imaginum ſub Conſtantino Copronymo ſæpius verberatus,tandem amputato altero pede,reddidit ſpiritum. Arauſicæ in Gallia ſancti Florentini [e] epiſcopi,qui multis clarus virtutibus quieuit in pace.Capuæ ſancti Victoris epiſcopi,eruditione & ſanctitate conſpicui.

OCTOBRIS 17.

a HERONIS.] Agunt de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Ad hunc extat ſancti Ignatij epiſt.13. Meminit eiuſdem Euſeb.in chron.& hiſt.lib.3.cap.30. Nicephorus epiſcopus in chron. Niceph.Calliſt. hiſt.lib.3.cap.15 Legi eiuſdem Heronis ad ſanctum Ignatium iam martyrio coronatum piam valde interpellationem, quam ex Vaticana bibliotheca fideliter exſcriptā retulimus in Annal. eccl.

b Victoris,& ſoc.]Petrus in catal.lib.11.vet. man.ſcript.& alij recentiores de ijſdem hac die.

c Mameltæ]Græci autem de Mamelta agunt in dicto Menologio ad tertium nonas Octobris, vbi & eius res geſtas paucis deſcribunt,prout hic etiam enarrantur.

d Andreæ Cretenſis.]De eodem hac die Græci agunt in Menologio. Eius facta egregia edidit

Metaphraſtes, ex quo Lipom.tom.6. & Sur.tom. 5. De eo prętcrea Zonaras tom.3. Annal. Hiſtoria Miſcel. ex Theophane, & Cedren. in comp. an. vigeſimo primo Conſtantini Copronymi. Hic Andreas licet Cretenſis dictus ſit, longè tamen diuerſus ab illo eſt, qui celebris eſt inter Græcos ſcriptores eccleſiaſticos, cuius celebritas agitur in Menologio quarto nonas Iulij.

e Florentini epiſcopi.] De eo etiam Vſuardus, Ado, & alij recentiores, cõſentiuntq́; man. ſcript. numeratur vigeſimustertius eius ciuitatis epiſcopus in tab. Demochar. prędeceſſor S. Agritij, qui interfuit concilio Arelatenſi ſecundo. Porrò hac item die in Ciuitate Caſtellana apud Veientes agitur ſolemnitas ſancti Florentij martyris, vbi etiam eius ſacrę reliquię aſſeruantur.

f Victoris epiſc.] Beda de ratione temp. c. 49. appellat hunc ſanctiſſimum & doctiſſimum virũ, eiuſdem meminit Ado in chron. an. 527. Marian. Scot. ann. 560. Vixit temporibus Iuſtiniani Imp. confutauitq́ue paſchalem cyclum Victorij, ſeu Victorini Aquitani, vt idem Beda teſtatur: ex quibus omnibus errare conuincitur Tritthem. qui eum vixiſſe ſcribit anno 480. ſub Zenone Imperatore: Errat & Sigebert. qui de vir. illuſtr c. 20. ipſum, iubente Honorio Papa, ſcripſiſſe teſtatur. Eius Cyclus receptus ac comprobatus fuit in quarto ſynodo Aurelianenſi canon. 1. & 2. Extat eiuſdem Victoris præfatio in conſonantiam Euangel. Tatiani Alexandrini.

v. D Quintodecimo Kal. Nouemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25

NATALIS beati Lucæ [a] Euangeliſtæ, qui multa paſſus pro Chriſti nomine, Spiritu ſancto plenus obijt in Bithynia: cuius oſſa Conſtantinopolim tranſlata ſunt, & inde Patauium delata. Antiochiæ ſancti Aſclepiadis [b] epiſcopi, qui vnus fuit ex præclaro martyrum numero, qui ſub Macrino glorioſe paſſi ſunt. In territorio Beluacenſi ſancti Iuſti [c] martyris, qui adhuc puer in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide cæſus eſt. Neocæſareæ in Ponto ſancti Athenodori [d] epiſcopi, fratris ſancti Gregorij Thaumaturgi, qui doctrina clarus in perſecutione Aureliani martyrium conſummauit. In Meſopotamia ad ripam Euphratis ſancti Iuliani [e] eremitæ. Romæ ſanctæ Tryphoniæ, [f] vxoris quondam Decij Cæſaris, quæ in crypta iuxta ſanctum Hippolytum ſepulta eſt.

OCTOBRIS 18.

a LVCÆ.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum, necnon & Græci hac die. Meminit Lucę Paulus ad Coloſ. cap. 4. ad Timot. 2. c. 4. & ad Philem. licet autem aliqui dixerint hunc eundem eſſe cum Lucio, de quo Paul. ad Rom. cap. 16. tamen Origenes, quem ſecuti ſunt plurimi, diuerſum eſſe putat, idque Græci in Menologio 2. Kalen. Maij expreſſe profitentur. De Luca Euangeliſta Euſeb. hiſt. lib. 3. cap. 4. & 18. Hieron. de ſcrip. eccleſ. auctor, qui dicitur Iſidorus, de vit. & obit. ſanct. cap. 84. & alij omnes, qui in eius Euangelium ſcripſere commentarios. Auctor eſt S. Epiphan. hęreſ. 51. fuiſſe Lucam vnum ex ſeptuaginta duobus diſcipulis, prædicaſſeque Euangelium in Gallijs, Italia, Dalmatia, ac Macedonia. An autem martyrio fuerit coronatus, dubium relictum videtur, eo quòd S. Hieronymus ſcribens eum vixiſſe annos octoginta quatuor, de martyrio nihil dicat; quod idem qui ſupra apud Iſidorum, & Gręci in Menologio, ea ętate obdormiſſe in Domino, profitentur; idipſum etiam Metaphraſtes in ſermone de S. Luca. At Gregorius Nazianzenus in oratione prima in Iulianum inter martyres eum receſuiſſe

videtur:

videtur: cùm in Iulianum his verbis inuehitur: Non victimas pro Chriſto cæſas veritus es, non magnos pugiles extimuiſti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobum, Stephanum, Lucam, Andream, Theclam, &c. Ex Græcorum hiſtoricis Nicephorus id expreſsè profitetur, qui & genus martyrij deſcribit lib. ſecundo, cap. quadrageſimotertio. & Glicas lib. 3. Annal. Latinorum autem patrum S. Paulinus Nolanus ad Seuerum epiſto. 12. his verſibus.

Hic pater Andreas, & magno nomine Lucas
Martyr, & illuſtris ſanguine Nazarius.

itemq; S. Gaudentius epiſcopus Brixian. in ſerm. habito in dedic. eccl. hæc ait: Horum quatuor habemus in præſenti reliquias, qui regnum Dei & iuſtitiam prædicantes ab incredulis & iniquis occiſi, Deo ſemper viuere operationum ſuarum virtutibus demonſtrantur: Ioannes in Sebaſte prouinciæ Palæſtinæ, Thomas apud Indos, Andreas, & Lucas apud Patras Achaiæ ciuitatem conſummati referuntur. hæc Gaudentius. De eius reliquiarum tranſlatione ſuperius actum eſt. Extant de eo varij ſermones, Metaphraſtis, Petri Damiani apud Sur. tomo 5. alium habemus man. ſcrip. S. Betharij abbatis incipit: Cùm in diuinis, &c.

b Aſclepiadis.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Euſeb. in chron. cùm ipſum referat ſub Antonino Caracalla, eiuſque ſucceſſorem Philetum ſub Macrino Imper. ad ea vſque tempora perueniſſe demonſtrat, idem & in hiſtor. eccleſ. lib. 6. cap. 10. & 15. de eodem agit Hieronym. de ſcrip. eccleſ. cap. 38. in Clemente Alexandrino, vbi meminit de epiſtola ſancti Alexandri epiſcopi Hieroſolymorum de ordinatione Aſclepiadis confeſſoris, cùm eam ſedẽ accepiſſet. Nicephorus item lib. 4. c. 19. & lib. 5. cap. 10. & 26. ex quibus omnibus manifeſto errore arguuntur Vſuardus, Ado, & alij eos ſecuti, qui eum in perſecutione Decij paſſi dicunt.

c Iuſti.] De eodem agit hac die Vſuardus, & alij recentiores. Alij hunc Iuſtinum appellant, cuius acta rhytmo conſcripta extant apud Bedam tomo 3. Petrus in catal. lib. nono, cap. 80. eadem deſcripſit. & Mombrit. tomo ſecundo, & Sur. tomo 5. hac die.

d Athenodori epiſcopi.] Duo penes Græcos eiuſdem nominis reperiuntur martyres, quorum alterum vij. Idus Nouembris, alterum verò ad ſeptimum idus Decembris celebrant. Hic autem, de quo agimus, non ſub Decio, vel Valeriano (vt in quibuſdam codicibus mendosè legitur) ſed ſub Aureliano paſſus eſt: ad ea enim vſque tempora eum perueniſſe conſtat: nam reperitur interfuiſſe concilio Antiocheno aduerſus Paulum Samoſatenſem, temporibus eiuſdem Aureliani Imperat. habito; vt conſtat ex Euſeb. hiſtor. lib. 7. cap. 22. qui & de eodem ſupra lib. 6. cap. 17. Hieron. de ſcript. eccl. in Theodoro, qui & Gregorius Thaumaturgus dictus eſt, Niceph. lib. 5. cap. 20. Suidas in Origene, & alij. Ille alter Athenodorus fuit ex Meſopotamia Syriæ, paſſusque eſt temporibus Diocletiani ſub Eleuſio præſide, ut conſtat ex eorum Menologio.

e Iuliani.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio.

f Tryphoniæ.] De eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; ijdemq; ex actis ſancti Laurentij. Cùm autem hæc dicatur uxor Decij; potius filij, qui cum patre imperauit, quàm maioris Decij coniugem puto, nam Decij patris uxor, Herennia Salluſtia dicta eſt; niſi dixerimus, plures illum habuiſſe uxores.

19 Quartodecimo Kal. Nouembris. Luna. E iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26

ROMAE natalis ſanctorum martyrum Ptolomæi [a] & Lucij, ſub Antonino Pio: quorum prior, vt ſcribit Iuſtinus martyr, cum impudicam mulierem ad fidem Chriſti conuertiſſet, & caſtitatem colere docuiſſet, ab impuro viro ad præfectum Vrbicium accuſatus, multo tempore ſqualore carceris maceratus eſt, & ad vltimum cum de Chriſti magiſterio publica confeſſione teſtaretur, iuſſus eſt duci ad mortem. Lucius quoque cum Vrbicij ſententiam improbaret, & ſe Chriſtia-

num liberè fateretur, ſimilem ſententiam excepit: quibus & alius tertius adiunctus eſt, qui etiam eodem ſupplicio damnatus fuit. Aquilæ in Veſtinis ſancti Maximi [b] diaconi & martyris. Antiochiæ ſanctorum martyrum Beronici, [c] Pelagiæ virginis, & aliorum quadragintanouem. In Aegypto ſancti Vari [d] militis, qui ſub Maximino Imperatore dum ſanctos ſeptem [e] monachos in carcere detentos viſitaret, atque reficeret, vno ex ipſis defuncto, in eius locum ſubrogari voluit, & cum illis ſæuiſſima paſſus, martyrij palmam adeptus eſt. Ebroicis ſancti Aquilini [f] epiſcopi & confeſſoris. In territorio Aurelianenſi depoſitio ſancti Verani [g] epiſcopi. Apud Salernum ſancti Euſterii [h] epiſcopi. In Hibernia ſancti Ethbini [i] abbatis. Oxonii in Anglia ſanctæ Fredeſuuindæ [k] virginis.

OCTOBRIS 19.

a PTOLOMÆI, & Lucij.] De his hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; qui dum habent eos paſſos eſſe Alexandriç, errare noſcuntur: nam ſanctus Iuſtinus martyr, qui oratione ad Senatum Romanum eorum martyrium narrat, eoſdem Romæ martyrio coronatos eſſe demonſtrat. De his item Euſeb. lib. 4. cap. 16. Niceph. lib. 3. cap. 33. ac cæteri omnes ex eiuſdem Iuſtini auctoritate. Fuit & alius Ptolomæus diſcipulus S. Petri, idemque martyr: qui ordinatus epiſcopus ab eodem Petro, in Thuſciam miſſus eſt prædicare Euangelium; qui & martyrio coronatus eſt ix. Kalend. Septemb. vt eius acta declarant, quæ accepimus ab eccleſia Nepeſina, quibus etiam complures aſtipulantur auctores.

b Maximi.] Eius martyrij acta, atque tranſlationis hiſtoriam manuſcriptam accepimus ab eccleſia Aquilana: ibi etiam plura de acceſſu Othonis Magni Imp. ad ſepulchrum S. Maximi, deque reliquiis inde acceptis & in Germaniam tranſlatis. Tunc accidit, quod ſcribit Sigebert. in chron. an. 969. Theodoricum epiſcopum Metenſem conſanguineum prædicti Imp. accepiſſe Amiterni reliquias ſanctorum martyrum Eutychetis, Maronis, & Victorini ſociorum.

c Beronici, & ſociorum.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Licet Beda hic agens de Pelagia, confundat cum illa pęnitente, de qua ſupra die 8. huius.

d Vari.] Agunt de eodem etiam Græci hac die in Menologio Eius tamen martyrij acta deſcripta à Metaphraſte retulit Lipoma. in tom. 6. & Sur. tomo 5.

e Septem monachos.] Complures monachos ſub Maximino martyrio coronatos eſſe, non tantùm ex Martyrologiis & Menologiis expreſſum habes, ſed apud Euſeb. hiſtor. lib. 8. Porrò ipſum monachorum inſtitutum non recens, ſed ab initio naſcentis eccleſię viguiſſe, ex his quę ſcribit Philo de Ieſſæis, & quę habet Dionyſ. Areop. & alij, facilè colliges. licet nomen ipſum non adeò vetus fuerit; vnde Auguſtinus in Ioan. tract. 97. ſic ait: Monaſteria, & Xenodochia poſtea ſunt appellata nouis nominibus; res autem ipſæ ante ſua nomina erant.

f Aquilini epiſcopi.] De quo Beda, & alij eum ſequuti. Res ab eo geſtas conſcriptas ad ſanctum Audoenum epiſcopum recitat Sur. tomo 5. ſedit ann. 24. claruit temporibus Clodouei Regis Francorum ac filiorum eius.

g Verani epiſcopi.] Licet hic ponatur in territorio Aurelianenſi; tamen cùm in tabulis epiſcoporum Aurelianenſium nullus eius nominis reperiatur ſcriptus epiſcopus, ſuſpicor interim, hunc illum eſſe Veranum fama celebrem epiſcopum Cabilonenſem, cuius meminit Greg. Turon. hiſt. Fran. lib. 3. c. 31. & lib. 9. c. 4. vbi hęc de ipſo: Erat enim eo tempore ipſe Pôtifex magnis virtutibus prędıtus, ita vt plerumque infirmis ſignum crucis imponens, ſtatim ſanitatem, tribuente Domino, reſtitueret. hæc Greg. Claruit temporibus Childeberti Regis Franc. circa ann. Domini 580. Fuit eiuſdem nominis epiſcopus Lugdunenſis, de quo inferius ad tertium idus Nouembris.

h Euſterij epiſcopi.] Tab. eccleſię Salernitanæ, ac vet. monumenta eiuſdem Romam allata, vidimus necnon eiuſdem eccleſiæ breuiarium. Reconditum eſt eius corpus in eccleſia cathedrali in crypta inferiori ſub altaris confeſſione, vbi & poſita ſunt aliorum ſanctorum epiſcoporum eiuſdem ciuitatis veneranda corpora, vt Bonoſij epiſcopi, cuius dies natalis illic agitur 13. Maij, Gramatii epiſcopi, de quo 11. O[illegible]obris, Valentiniani epiſcopi, quem celebrât te[illegible]io Nouembris, itemq; Veri, & Euſterij epiſco[illegible]orum, de quibus

inferius

Inferius agitur. Aſſeruantur ibidem aliorum ſanctorum confeſſorum corpora, vt Elpidij, Cionij, & Elpigij, quorum celebritas agitur 24. Maij. itemq; Cirini & Quingeſij, quorum agitur dies anniuerſaria 5. Decembris. hec ex antiquis eius eccleſiæ monumentis exſcripſimus

i Ethbini abb.] Eius vita extat apud Surium tom.5.hac die Petr.in catal.lib.9.c.84.Tritthem. de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.cap.54.eumq; vixiſſe ait, anno Domini 610.

k Fredeſuuindæ.] De ea tabulæ eccleſię Oxonienſis, vnde & Molan. hac die in addi.ad Vſuard.

20 Tertiodecimo Kal. Nouembris. Luna. F iij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

IN Ambianenſi prouincia natalis beati Maximi [a] leuitæ & martyris, qui patiendi deſiderio inquirentibus ſe perſecutoribus palàm oſtendit, & poſt reſponſionis conſtantiam equuleo ſuſpenſus ac tortus, deinde fuſtibus cæſus, ad vltimum lapidibus obrutus occubuit. Agenni in Gallia ſancti Capraſij [b] martyris, qui cum rabiem perſecutionis declinans lateret in ſpelunca, tandem audiens qualiter beata Fides virgo pro Chriſto agonizaret, animatus ad tolerantiam paſſionum orauit ad Dominum, vt ſi eum gloria martyrij dignum iudicaret, ex lapide ſpeluncæ limpidiſſima aqua manaret: quod cum Dominus præſtitiſſet, ſecurus ad aream certaminis properauit, & palmam martyrij ſub Maximiano fortiter dimicando promeruit. Antiochiæ ſancti Artemii [c] ducis [d] Auguſtalis, qui ſub Conſtantino Magno præclaris militiæ honoribus functus, a Iuliano Apoſtata, quem ſæuitiæ in Chriſtianos arguerat, fuſtibus cædi, aliiſq. tormentis affligi, ac demum capite truncari iubetur. Coloniæ paſſio ſanctarum virginum Marthæ [e] & Saulæ, cum aliis pluribus. Apud Mindam natalis ſancti Feliciani [f] epiſcopi & martyris. In Luſitania ſanctæ Irenes [g] virginis & martyris. Pariſiis ſanctorum Georgii [h] diaconi, & Aurelij. In pago Rhemenſi ſancti Sindulphi [i] confeſſoris.

OCTOBRIS 20.

a MAXIMI Leuitæ.] De eodem Vſuard. hac die, & alij recentiores: Petrus in catal lib.9.cap.85.paſſum refert temporibus Decij Imp.

b Capraſij.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Capraſij & Fidei acta martyrii habes apud Sur. tom.7. Petrus in catalogo lib.9. cap. 86. & Mombrit. tomo 1. De baſilica ſancti Capraſij illic poſita meminit Greg.Turon. hiſto. lib.6.cap.12.

c Artemij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta deſcripta à Metaphraſte recitat Lipom. tom.6. & Sur.tomo 5. De eius occubitu temporibus Iuliani meminit etiam Ammianus Marcellinus lib. 22. licèt homo Gentilis, Chriſtianis infenſus, alias eius cædis cauſas enarret. De eo item Theodoret.hiſtor.lib.3.c.17. & Niceph.lib.10.cap.35. & alij recentiores.

d Ducis Auguſtalis, aliàs Pręfecti Auguſtalis.] Fuit præfectura hæc ampliſſimę dignitatis magiſtratus, vt qui ſex prouinciis Ægypti ius diceret. eſt titulus in ff.de offic.Pręfec.Auguſtalis.Cur au-

tem

tem Ægypti præfectura, Auguſtalis eſt dicta, ex Dione petas originem, qui lib. 51. de his agens, ait Octauianum Auguſtum, cùm cæteras Prouincias Romanis ſenatoribus adminiſtrandas conceſſerit; Ægyptum autem iis tantùm, qui eſſent equeſtris ordinis, vnde & ipſe ducebat originem, tribuiſſe: idque eo conſilio, quoniam (vt idem teſtatur auctor) cùm nouarum rerum ſtudioſiſſimi eſſent Ægyptij, ne ab aliquo ſenatorum ad res nouas moliendas inſtigarentur, omnem aditum in Aegyptum proficiſcendi ſenatoribus intercluſit; vt qui ægro animo ferrent Romanæ Reipublicæ amplitudinem ad vnius hominis Imperium deuolutam. hæc ex Dione. Tacitus lib. 2. Annal. aliam etiã affert cauſam; ne qui præeſſet Aegypto, cùm veller, fame vrgeret Italiam, leuiq; præſidio aduerſus ingentes copias inſideret; additq; non tantùm ſenatoribus, ſed & illuſtribus Romanis equitibus in Aegyptum perfectionem inhibitam ab eodem fuiſſe. idemq; lib. 12. hęc ait: De Auguſtalium præſidũ auctoritate diuus Auguſtus apud equeſtres, qui Aegypto pręſiderent, lege agi, decreraq; eorum perinde haberi iuſſerat, ac ſi magiſtratus Romani conſtituiſſent. idem & lib. 17. hæc verba: Aegyptum iam inde à diuo Auguſto equites Romani obtinent loco regum. Ita viſum expedire, prouinciam aditu difficilem, annona fęcundam, ſuperſtitione ac laſciuia diſcordem, & mobilem, inſciam legum ignaram magiſtratuum domi retinere. hęc ille. Id eſt enim quod Strabo lib. 17. ait, eiuſmodi pręfectos Auguſtales regis ordinem gerere. Videbatur ea prouincia eſſe quodammodo peculiare regnũ Romani Imperatoris. Vnde deſertus à ſuis Nero, cogitauit inter alia, ſibi à ſenatu Aegypti præfecturam concedi. hęc ſcribit Sueto. in Neron. cap. 47. Vt autem equeſtris ordinis homines tantùm eam prouinciam adminiſtrarent, vſque ad Seueri Imp. tempora perdurauit; ſub Seuero enim (vt auctor eſt Dio lib. 51.) Aegyptij ab Imperatore ſenatores habere meruerunt præſides, & à filio eius Antonino iidem Aegyptij in ſenatum Romanum aſcripti fuerunt. Perſeuerauit autem idem titulus, vt qui pręeſſet prouinciæ, diceretur Pręfectus Auguſtalis.

e Marthę, & ſoc.] De his Vſuardus hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

f Feliciani epiſcopi.] Agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vſuard. Cùm nullus Mindenſis eius nominis reperiatur epiſcopus, fortaſſe hic ille Felicianus Fulginatis eccleſiæ epiſcopus & martyr, cuius venerandas reliquias Otho Magnus Imp. in eam regionem tranſtulit, vt ſcribit Sigeb. in chron. an. Domini 969.

g Irenes.] Paſſa eſt ob tuendam pudicitiam. Agit de ea Vaſæus in chron. Hiſpan. & Flos ſanct. Hiſpan. Paſſa eſt anno Domini 653. eius martyrium latius explicauit Andr. Reſendius in breuiario Eborenſi. de eadem in Theſ. concion. tomo 1. hac die.

h Georgij, & Aurelij.] Tranſlatio potius, quàm dies natalis horum ſanctorum hic agitur, cùm horum reliquię in Gallias delatę, Pariſiis conditæ ſunt. Exceptionem vocant prędictorum ſanctorũ veteres tabulę, ex quibus etiam Molan. hac die. natalis autem dies Georgij & Aurelij martyrum agitur vj. kalen. Aug. de quibus ſanctus Eulog. in Memor. ſanct. lib. 2. c. 10.

i Sindulphi] Vixit ſanctitate clarus circa ann. Domini ſexcenteſimum, vt ſcribit Tritthemius de vir. illuſtrib. ordinis ſancti Bened. lib. 3. cap. 46. Agit de eodem Molan. in additio. ad Vſuardum hac die.

ij. G Duodecimo Kal. Nouembris. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

IN Cypro natalis ſancti Hilarionis [a] abbatis, cuius vitã virtutibus atque miraculis plenam, ſanctus Hieronymus ſcripſit. Apud Coloniam Agrippinam natalis ſanctarum Vrſulæ [b] & ſociarum eius, quæ pro Chriſtiana religione, & virginitatis conſtantia ab Hunnis interfectæ, martyrio vitam conſummarunt: & plurima carũ corpora Colonię condita fuerunt. Apud Oſtia Tyberina ſancti Aſterij [c] presbyteri & martyris, qui vt in paſſione beati Calliſti Papæ legitur, ſub Alexãdro Imperatore paſſus

paſſus eſt. Nicomediæ natalis ſanctorum Daſij, [d] Zotici, Caij, & aliorum duodecim militum, qui poſt diuerſa tormenta in mare demerſi ſunt. Maroniæ [e] in Syria prope Antiochiam ſancti Malchi [f] monachi. Lugduni ſancti Viatoris [g] miniſtri beati Iuſti Lugdunenſis epiſcopi. In caſtro Laudunenſi ſanctæ Ciliniæ [h] matris beati Remigij epiſcopi Rhemenſis.

OCTOBRIS 21.

[a] HILARIONIS.] De eodem tam Græci, quàm Latini agunt hac die. Huius vitã ſcripſit S. Hieronymus, quam Sophronius in Græcũ tranſtulit, vt teſtatur ipſe Hieronym. de ſcript. eccleſ. in Sophronio; ante Hieronymum S. Epiphanius proſecutus eſt eius laudes, vt idem S. Hieron. teſtatur. Agit de ipſo etiam Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 5. c. 9. & 14. Niceph. lib. 9. c. 15. lib. 10. c. 8. & lib 11. cap. 29. & alij. Migrauit fœliciter ex hac vita anno Domini 372. idq; ex eodem S. Hieron. hac ratione colligitur, dum in vita S. Hilarionis, ipſum tempore obitus S. Antonij fuiſſe ætatis annorum ſexagintaquinque demonſtrat. migrauit autem ex hac vita Antonius, vt idem auctor ſcribit in chron. anno vigeſimoprimo Conſtantij Imp. eſt is annus Domini (ſecundùm recentiores chronog.) 357. cumq; idem teſtetur Hilarionem vixiſſe annos octoginta, ſicq; poſt obitum Antonij annos quindecim ſuperſtitem fuiſſe; perſpicuũ eſt perueniſſe ad dictum annũ Domini 372.

[b] Vrſulæ, & ſoc.] De iiſdem Beda, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Harum ſanctarum virginum hiſtoriam diuerſimodè à diuerſis auctoribus ſcriptam reperimus; ſiue à Rogerio Ciſtercienſi, ſiue à Richardo Præmonſtratenſi, aut ab incertis auctoribus, vt quę deſcripſit Mombr. tomo 2. Petrus in catal. lib. 9. c. 87. Claudius Rota cap. 154. Bonfinius de rebus Vngaricis decad. 1. lib. 5. aut quæ vberius recitat Sur. tom. 5. Hi quidem omnes in eandem conueniunt ſententiã Vrſulam vnà cùm ſocijs Romam peregrinationem ſuſcepiſſe, ac in itinere incidiſſe in Hunnos, ab iiſdemque ſæuiſſimè trucidatas; idque accidiſſe anno Domini 453. teſtatur Sigebertus in chron. addunt & de quodam Romano Pontifice Cyriaco nomine, qui eaſdem fuerit comitatus. Accidit in his quidem, vt deperdita vera germanaq; earum virginum hiſtoria, quiſquis (vt libuit) ſiue quę ſuo ingenio commentatus fuerit, ſiue quę ab alijs leui quodam vulgi rumore acceperit, ſcripturæ monumentis commendarit, non ſine magno veritatis detrimento; cùm grauiſſimam hiſtoriam cõmentitiam penè reddiderint. Ego quidem cùm in huius rei veritate inueſtigãda plurimum laboris inſumpſiſſem; ex optato euenit, vt inuenerim tandem codicem Vaticanum peruetuſtũ, in quo tractatus erat inſcriptus de rebus Britannicis, auctore Gaufrido epiſcopo Aſaphenſi, ſub nota numeri 944. in quo agens auctor de rebus Maximi tyranni, qui temporibus Gratiani Imperatoris inuaſit Imperium, de Vrſula quoque perbreuem contexit hiſtoriam, in hanc ſententiam. Cùm Maximus proximas Gallias inuaſiſſet, ac vicinos Armoricos ſedibus expuliſſet, vacuam prouinciã, vberes glebas Britannicis militibus, nouæ coloniæ tribuit, ac diuiſit, vnde & eidem prouinciæ comparatum eſt nomen, vt minor Britannia diceretur. Quò verò eorum etiam poſteritati conſuleret, ex magnæ Britanniæ inſula ſingulis vxores quæri iuſſit: ſingulis militibus ſingulæ virgines ex gentilibus ſuis ſunt in matrimonium poſtulatę. Erat autem prædictorum militum præcipuus poſt Maximum dux Connanus, vnus ex Britanniæ regulis, cui paris nobilitatis coniunx deſignata eſt filia Dionoci regis Cornubię, nomine Vrſula. Londini itaque cunctis coactis, inuitæ licet, patrium ſolum, charoſq; ſuos relinquentes, imponuntur nauigiis: dumq; regionem Armoricorum cogitãt nautæ; mox ſæua procella naues impulit in Germanicum litus; vbi dum eſſent, Melga Pictorum, & Gaunus Hunnorum piratæ, qui comparata claſſe icto fœdere cum Gratiano Imp. aduerſus Maximum, vt vel hac arte eũ à cœptis deturbarent, cum ad infeſtandam Britãniam tenderent, in has ad litus iactatas virginum naues incidentes, ſic in Britannas virgines, vt in hoſtes graſſati ſunt, vt vim inferendi illarum pudicitiæ conſilium caperent. Quæ omnes hortatu Vrſulę, mortem duriſſimam potius oppetere, ac gladijs obtruncari Chriſtiana conſtantia decreuerunt, quàm ignominioſum quid pati. Cumque ea perſiſterent animi firmitate: mox illorum libidine in barbaricum furorem mutata; cùm aliò properarent, ne longiori mora diſtinerentur, ſingulas crudeliſſimè trucidarunt, indeque in Britanniam nauigarunt, nactamq; eam militibus vacuam aggreſſi; ſed confeſtim, miſſis illuc à Maximo duabus militum legionibus, inde pulſi, ſoluerunt in Hiberniam. Quæ verò poſt hæc ſecuta ſunt, idem auctor proſequitur, quæ nos referre omittimus: ſatis nobis viſa hæc referre, quæ ſpectant ad hiſtoriam Vrſulæ. Sparſa in finitimis regionibus fama de glorioſa Virginum nece, quòd uitę potius, quàm pudicitiæ diſpendium pati ſuſtinuiſſent, à

uicino-

vicinorum locorum accolis ſacra cadauera cum honore ſunt ſublata, atque Coloniam Agrippinam delata, debito ſanctis martyribus cultu celebrata ſunt.

Hæc quidem, quæ ex prędicto auctore deſcripſimus, nobis quidem longè magis probantur, quàm alia prędictorum figmenta ab omni etiam veriſimili ratione remota. Hæc ex his etiam firmiora redduntur, quæ ſcribit ſanctus Ambroſius in relatione ad Valentinianum de ſua legatione ad Maximum, vbi agit de Hunnorum copiis à Gratiano concitatis, & accerſitis contra Maximum; quas Valentinianus poſt Gratiani obitum pacis cupidus intra terminos conſiſtere mandauit. vbi oſtendit Gratianum Imperatorem pro virili conatum eſſe exterorum auxilio Maximi vires infringere. Rurſus autem de eadem incurſione Gaum Hunnorum, & Melgæ Pictorum ducum ſcribit etiam Sigebert. in chron. anno Domini 389. Nec omittimus dicere ex ſententia Saluiani Maſſilienſis lib. 4. & 7. de recto iudicio & prouid. Dei. Hunnorum gentem fuiſſe præ cęteris in Venerem ſolutiſſimam. Hæc de his iam ſatis. ſi quis hęc in fonte ex prędicto auctore videre cupierit, ſignauimus codicis numerum, quò facilius inueniri poſſit. Hæc noſtra cùm recognoſceret Reuerendiſſimus Lindanus epiſcopus Ruremundenſis, ſimulq; probaret, de loco martyrii tantùm excepit, qui tamen, vt eam ſolueret difficultatem, hæc quæ ſequuntur, ſuis verbis appoſuit.

Superioribus tantùm obſtare videtur locus, qui agonis S. Vrſulæ paleſtra conſtanter ab vniuerſis in hunc vſque diem eſt habitus. Is tunc temporis longiuſculè à Colonia Vbiorum (quę caput erat prouinciolæ, cui hodie nomen eſt, plurimas inter magni atque non obſcuri oppidi ruinas ſuperſtites, Vpen & Vbem, quod Latini emollierunt dicentes Vbios pro Vpios) erat diſſitus: nunc autem ex Francorum & Iudęorum plurimorum (quod illorum loquitur antiquiſſimum cœmeteriũ permultis Hebraicis epitaphiis exornatum) incolatu ad flexum Rheni forma hemicycli extenſum longiſſimè. Si quis enim oppoſito ex littore Coloniã intueatur, veriſſimè dixerit, Colonięſes in figmate conuiuari. Hunc autem locum, vbi nunc viſitur S. Vrſulę collegium virginum nobilium (licet vna vix, aut altera ſuperſit ſanctimonialis, Lutheraniſmo eas ad thalamos maleblandos à ſuauiſſimo Chriſti Domini iugo abliciente) fuiſſe certaminis arenam, inde pij non imperitè videntur aſtruere, quòd templi area nullum ſuſcipit ſepeliendum, imò pueros recẽs baptizatos de nocte quaſi euomens in ſuperficiem reiicit viſendos, cuius rei miracula narrant incolæ non rara, quæ non alibi temerè inueniantur. Quòd ne cuipiam videatur paradoxum, obiter viam indicabimus, quam vetus Rheni fluxus peritis rerum Belgicarum obſeruatoribus prę monſtrabit. Nam quod noſtras ait Gaufridus Aſaphenſis in Anglia (quam S. Bonifacius in epiſtolis Saxoniam appellat tranſmarinã) epiſcopus appellat Germanicum litus, vbi illa ſe cum ſuis paſſa: tu voces cum veteribus Aeſtuaria Germanica; ſiue vt Tacitus, inſulas Saxonum: quæ ſuo nomine (quod nullus veteris regionis Rhenanę peritus ierit inficiando) complectantur quidquid hodie habet Oceanum verſus non ſolùm Zelandia, Hollandia, Phriſia, olim Freſia ad Fleuum (qui Rheni fuit brachium Het Vlye ex Vuahale in Iſelam à Druſo deriuatum; vnde & hodie Foſſa Druſiana vocatur) ſita: ſed & lõgius nũc ab Oceano in mediterranea diſſita Tranſyſelana, vbi Drenti nunc Drentenlandt & Tubantii, nunc Tuuetenlandt apud Greoningam habitabant inſulares; & Cliuia Coloniam vſque pertingens variis olim Rheni brachiis, ſeu anfractibus interclusa. Vnde & olim Cæſaris Vuardęa, quam inſulam dicimus, nomen habet, haud longè à Colonia, vbi ſanctus Suuitbertus colitur kal. Martiis, quòd Rheni circuitu olim ambiebatur, iam mediterranea. Nunc igitur ſuperius enarrata prędicti Gaufridi hiſtoria noſtratibus optimè fuerit teſtimoniis conſentanea. quę habent iſtam SS. Virginum claſſem vi procellarum ex Oceano Thielam appuliſſe; quę hodie portus eſt Geldriæ ad Vuahalim; inde Coloniam perrexiſſe, quod tum fuit facillimum: cùm Rhenus fluuiorum rex adeo abundabat aquis, vt foſſas plurimas ad Hollandiam & Geldriam exſiccandam iuſſerint pij Augusti exemplo Druſi Rom. effodiendas: vt & noſtrates poſterium vſum oppidi & agri Traiectenſis Leccam à ſtillando dictam. quòd hyeme Rhenus illac ſeſe in Moſam altero ſuo cornu effunderet copioſius. Vnde forte à Latinis fuit dictus Bicornis ab oſtiis nobilioribus: quorum alterum Glareano aliisq; ferè omnibus etiam nunc fuit ignotum, quod ad arcem Britannicam à Romanis contra Britonum incurſiones in litore extructam euoluebatur; ſed dunis vi tempeſtatum permotis obſtructum. Si ergo claſſis illa S. Vrſulæ fuit vi tempeſtatis ad Vuahalim depulſa nullo negotio naucleris licuit ad rectum Rheni curſum ex internatantibus paſſim inſulis naues dirigere, aut potius ventis dare: qui eos in manus Hunnorum (quod & Colonienſis habet hiſtoria) inuexerunt. hi enim apud Coloniam, vbi Romanum ſemper fuit contra Saxones, feroſque Germanos vltra Rhenum agentes præſidium, agebant, Gratiano Aug. contra Maximum tyrannum militaturi. ſed ex ſententia Gaufridi à prædictis piratis tam immane ſcelus dicitur perpetratum. hactenus eruditus Lindanus.

c Aſterii.] De quo Beda, & Ado ex actis S. Calliſti Papę, quæ extant apud Sur. tomo 7. die 14. Octobris, vnde & cęteri acceperunt. Corpus Aſterii à Sergio iuniori Rom. Pont. trãſlatum eſt in titulũ Equitii, vt vetus inſcriptio in marmore ſculpta, quę in eadem eccleſia aſſeruatur, fidem facit.

d Daſii

d Daſij, & ſoc.] De his item Bedà, Vſuardus, Ado, & cæteri recentiores. reſtituitur ex antiquis man. ſcrip. germana lectio eſt, duodecim militum, loco duodecim millium.

e Maroniæ in Syria.] Erat in Syria olim vicus, Maronia dictus, vbi Malchus vixit, qui poſtea creuit in ciuitatem. fuit eiuſdem loci epiſcopus inſignis Timotheus nomine, qui multa, grauiaq; paſſus eſt ob communicationẽ cum S. Ioanne Chryſoſtomo tempore Arcadij Imp. vt ſcribit Pallad. in dialog. eſt mentio de alio Maroniæ epiſcopo Dimaſio nomine, qui interfuit concilio Epheſino, vt conſtat ex actis ipſius. An autem à prædicta Maronia hi qui hodie dicuntur Maronitæ, ſint appellati, an verò à S. Marone abbate, nõn audemus certi quid definire. Compertum etenim habemus Maronem abbatem in Syria claruiſſe ſanctitate; fuiſſeq; monaſterium dictum S. Maronis in Syria, cuius abbatis, nomine Alexandri, extant litteræ ad Hormiſdam Papam, & libellus oblatus ſynodo, quæ recitantur in actione prima Quintę ſynodi. Eius itaque monachi appellati ſunt Maronitæ, ſicut à Studio Studitæ, à Saba Sabaitæ, à Dio Dijtæ, & ab Abrahamio Abrahamitæ dicti reperiuntur. Inde fortaſſe nomen Maronitarum prouenit, illorũ inquam Chriſtianorum, qui proprios habentes epiſcopos, degentes in monte Libano, magna fidei ſynceritate & animi ardore cõmunicant Romanæ Eccleſię, quorum eſt Romę nobile collegium à Sanctiſſimo D.N. Gregorio Papa xiij. laudabiliter inſtitutum: quod ſumma induſtria, conſilio, & ope curat Illuſtriſs. ac Reuerendiſs. Antonius Carrafa S.R.E. Card. Bibliothecatius, cuius immenſos labores, ſtudia, & animi affectum in reſtituenda, ac propaganda fide catholica collapſa in Orientali eccleſia, nouit ille melius qui ſolus laborem & dolorem conſiderat.

f Malchi.] Eius vitam S. Hieronymus egregiè conſcripſit, ab hoc diuerſus eſt (etſi in multis conueniat) monachus ille, quem Sozomenus Malachionem vocat, qui iiſdem temporibus vixit, de quo lib. 6. c. 32.

g Viatoris] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. ſcribit de eo Petrus in catal. lib. 9. cap. 90. Claruit temporibus Theodoſij ſenioris, vt Ado Vien. teſtatur in chronic.

h Cilniæ.] Plura de ea in vita S. Remigij, eius tamen vitam ſeorſum ſcriptam eſſe ab Hucbaldo, tradit Molan. Sigebert. de ea in chron. an. Domini 449. Alia eiuſdem nominis, Cilinia Meldenſis virgo fuit, de qua agitur in vita S. Genouefæ virg. & apud Molan. hac die.

22 Vndecimo Kal. Nouembris. Luna. A j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

HIEROSOLYMIS beati Marci [a] epiſcopi, clariſſimi & doctiſſimi viri, qui primus ex Gentibus Hieroſolymorum eccleſiam ſuſcepit regendam, ac non multo poſt ſub Hadriano Imperatore martyrij meruit palmam. Hadrianopoli in Thracia natalis ſanctorum martyrum Philippi [b] epiſcopi, Seueri presbyteri, Euſebij, & Hermetis, qui ſub Iuliano Apoſtata poſt carceres & flagella incendio cremati ſunt. Item ſanctorum martyrum Alexandri [c] epiſcopi, Heraclij militis, & ſociorum. Firmi in Piceno ſancti Philippi [d] epiſcopi & martyris. Oſcæ in Hiſpania ſanctarum virginum Nunilonis [e] & Alodiæ ſororum, quæ à Saracenis ob fidei confeſſionem capitali ſententia punitæ, martyrium conſummarunt. Apud Coloniam ſanctæ Cordulæ, [f] quæ vna ex ſodalibus ſanctæ Vrſulæ, cum aliarum ſupplicijs & cæde perterrita ſe occultaſſet, eius rei pęnitens, poſtridie ſe vltro patefecit, & nouiſſima omnium martyrij coronam accepit. Hierapoli in

in Phrygia ſancti Abercij [g] epiſcopi, qui ſub Marco Antonino Imperatore claruit. Rhotomagi ſancti Melanij [h] epiſcopi, qui à ſancto Stephano Papa ordinatus, illuc ad prædicandum Euangelium miſſus eſt. In Tuſcia ſancti Donati [i] Scoti epiſcopi Feſulani. Veronæ ſancti Verecundi [k] epiſcopi & confeſſoris. Hieroſolymis ſanctæ Mariæ [l] Salomæ, quæ in Euangelio legitur circa Domini ſepulturam ſollicita.

OCTOBRIS 22.

a MARCI epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. ſcribit de eo Euſeb. in chron. an. 19. Hadriani Imp. & hiſtor. lib. 4. c. 6. in fin. Epiphan. hæreſ. 66. cùm agit de ſucceſſione epiſcoporum Hieroſolymitanorum, Niceph. epiſc. in chron. & Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 4. c. 25.

b Philippi, & ſoc.] Beda, Ado, & alij. Hunc præceſſit Liuius, qui ſucceſſit Eutropio; amboq; Conſtantij temporibus ob defenſionem catholicę fidei martyrio coronati ſunt, prout teſtatur ſanctus Athanaſius in apologia de fuga ſua ad Conſtantium col. 334.

c Alexandri, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio.

d Philippi epiſcopi.] De quo etiam tabulę Firmanæ eccleſię, quas Romam delatas accepimus.

e Nunilonis, & Alodię.] Agit de iiſdem Vſuardus, ipſarum martyrium ſcripſit S. Eulogius in Memoriali Sanct. lib. 2. c. 7. paſſasq; dicit, ęra 889. anno Domini 851. plura de his conſcripta haberi in man. ſcrip. codic. teſtatur Ambroſ. Moral. ibi in ſchol. De his etiam in Flore ſanct. & in Theſaur. concion. tom. 2. agitur.

Quòd autem tam hic, quàm in aliis locis ſemper, cùm Aeræ numerum ad Chriſti Domini noſtri annorum rationem deducimus, ab Aerę nota annos trigintaocto ſubtrahere conſueuimus: rem haud ab inſtituto alienam facturi videmur, ſi de Aera paulò diffuſius diſſeramus: ea etenim numeri nota tum acta martyrum, ac ſacra concilia, tum etiã res profanas in Hiſpaniis conſignari conſueuiſſe, exploratiſſimum eſt; rarumq; ſit inueniri id ab aliis vſurpatum. Hic quidem vſus ab ipſo Auguſti tempore poſt mille trecentos & amplius annos in aliquibus Hiſpaniæ regionibus, quin etiam in Luſitania vltra milleſimum & quadringenteſimum perſeueraſſe certiſſimum eſt, vt habes notatũ pluribus à Vaſæo in chron. Hiſpan. c. 22. Quòd in primis ad ipſum Aeræ nomen ſpectat; numeri notam eſſe dictam Aeram, affirmat Nonius, in quam ſententiam Lucillius lib. 29. his verbis: Hæc eſt ratio peruerſa, Aera numeri ſubducta improbè. Fauſtus Regienſis lib. 1. de Spirit. ſancto Aeram ſupputationem appellat: quam & ab ære ſic dictam putant, quòd in ære eſſet numeri nota deſcripta. Reijcitur à Vaſæo in chron. & à Didaco Couarr. lib. 1. var. reſolut. c. 12. commentum de Aera, quo dictum eſt, Aeram cum aſpiratione ſcribendam Heram, dictamq; ab hero, hoc eſt domino. Refellit Reſendius Geneſij Sepuluedæ inuentum de Aeræ nomine, quòd ſcilicet à notarijs aliisq; ſcriptoribus ſic fuerit abbreuiatum; vt quod ſcribendum eſſet: Annus erat Auguſti Cæſ. illi breuitatis cauſa ſic exararent A.ER.A.Cęſ. paulatimq; demptis punctis etiam, ſcriptum AERA.Cęſ. ferè eiuſdem rei cõmentator fuit Couarru. vbi ſupra; cùm diceret, primum elemẽtum A. à cęteris litteris interpunctione eſſe ſeparandum, ac ſic ſcribendum A.Era. vt diceret Annus erat. prætulit tamen Couarru. ſuæ ſententiæ Sepuluedæ fictionẽ. Sed quis non videat, cùm cuiuſq; actionis in præſens factæ tempus in ſcriptura apponitur; non dici: Annus erat, ſed annus eſt, &c? cur non ſic potius (ſi licet in re ſeria ludere) ſingula per ſe elemẽta ponimus A.E.R.A. vt ſingulas ſignificent dictiones, ac velint dicere, Annus eſt Regni Auguſti? Sed miſſa hiſthęc commenta: nam Auguſti nomẽ, quod per vltimum illud A. exprimunt, longè poſt exordium Aerę à Senatu excogitatum & tributum eſt Octauiano, anno nimirum decimoquinto à Triumuiratu, & vndecimo poſt Aeram cęptam; cùm ſcilicet idem Octauianus ſextum ageret conſulatum cum collega Agrippa iterum conſule, vt auctor eſt Dio hiſt. Rom. lib. 53. quænam ratio patitur, vt in Aera poſitũ ſit nomen Auguſti, quod necdum à Senatu fuerat adinuentum? Eſt & Iſidori lib. 5. orig. ea ſententia, vt ab ære dando, hoc eſt tributo pendẽdo, Aera ſit dicta: quę an ſit vera, dicam inferius. Rurſus de Aera illud apud omnes eruditos eſt in confeſſo; Aeram cœptam eſſe numerari anno 38. ante Chriſti Domini noſtri Natalem diem; adhæc probanda non eſt, quòd multis immorer. ſatis erit ad eam rem demonſtrandam S. Iuliani Toletani epiſcopi patens aſſertio: qui lib. 3. contra Iudæos ad Eruigium regem habet hęc verba in fine: Aera enim inuẽta eſt ante triginta & octo annos, quàm Chriſtus naſceretur. Nunc autem acclamatur Aeram eſſe ſeptingenteſimam vigeſimamquartam; detractis igitur triginta & octo annis, ex quo Aera

inuenta

inuenta eſt, vſque ad Chriſti natiuitatem reſidui ſunt ſexceti octoginta ſex anni. hactenus Iulianus; qui dum ait: Nunc autem acclamatur Æram eſſe, &c. ad illud videtur alludere, quòd in Hiſpaniarum eccleſiis (vt habet c. 9. ſecundę ſynodi Bracarenſis) die Natali Domini poſt Euangelicā lectionem publicè in eccleſia per diaconum futuri eius anni Paſchatis dies annunciabatur, ſimulq; Aera currens promulgabatur, ſicq; ea ratione Aera dici videtur acclamata. Sed miſſis his, iam omnes conſentiunt, ante annos triginta & octo diei natalis Domini Aeram cœptam eſſe numerari; eaque ratione, iureq; iidem omnes referunt ad annum quartum à Triumuiratu. Quod autem diſertiſſimorum virorum non mediocriter torſit ingenia, illud potiſſimū eſt. quidnam fuit in cauſa, vt eo anno Aeræ numerus ſit inuentus? Vaſęus in his perueſtigandis plurimum laboris inſumpſit, & quò rem ſibi minus aſſequi viſus eſt, claros eruditione viros, qui in ea facultate in Hiſpania florebāt conſuluit: fuerunt hi Geneſius Sepulueda, & L. Andr. Reſcendius; eorumq; de ea re ſententias recitat. hi omnes aliorum commenta refellentes, in eam pedibus ſententiam abiiſſe videntur; vt Aeræ numeri eo anno fuerit auſpicadi ratio, quòd à Triūuiris facta eo ipſo anno Romani Imperij diuiſione, Hiſpania Auguſto ceſſerit. eandem affert cauſam & Didac. Couarr. lib. 1. var. reſol. c. 12. Miratus ſum (fateor) nobiliſſima ingenia poſt multas de ea re lucubrationes, errore temporis lapſa, vt putarint partitionē Imperij inter Triumuiros anno quarto Triumuiratus eſſe factam. Dio Caſſius hiſtoricorum clariſſimus, qui floruit Romę temporibus Seueri ac ſucceſſorum Impp. quique anno octauo Alexandri creatus eſt conſul ordinarius, reſq; Romani Imp. ex antiquis Annalibus perueſtigans, cuncta ordine temporum per conſules in annos ſingulos digeſſit: hic, inquam, Dio duplicē Imperij Romani partitionem à Triumuiris factā recenſet. priorē videlicet ipſo primo anno Triumuiratus ſub conſulatu Lepidi & Planci, ab Vrbe condit. anno ſeptingenteſimo duodecimo, qui & annus primus Imperij Octauiani numerari conſueuit: poſteriorem autem Imperij Romani inter eoſdem Triumuiros partitionem factam ait ſub conſulatu Caluini & Pollionis, à Triumuiratu anno tertio, ab Vrbe cond. ſeptingenteſimo quartodecimo, poſt bellum Peruſinum confectum, pace inita inter Octauianum & Antonium; qua quidem facta diuiſione, eidem Octauiano non tātùm Hiſpaniæ, ſed Galliæ, Sardinea, & Dalmatia obtigerunt. hæc Dio hiſtor. Roman. lib. 48. ex quibus quidem manifeſtè apparet, neutram Imperij diuiſionē, primæ Aerę, quam cœptam eſſe anno quarto à Triumuiratu & ipſi affirmant, aptari poſſe. à priore enim partitione vſque ad Chriſti Redemptoris annum quadraginta & vnus intercurrunt anni; à ſecunda autem vſque ad prædictum tempus anni numerantur triginta nouem vel quadraginta, ſi numeres primum annum Chriſti, anno quadrageſimo ſecūdo Auguſti, vt pleriq; faciunt: cum alioquin triginta octo tantùm numerari neceſſe ſit ex maiorum omnium aſſertione à prima Aera vſq; ad Chriſti Domini noſtri natalē diem. Nec inſuper aliqua poteſt ratione ſubſiſtere, quod in ea re adhuc ſibi ambigua addidit Vaſęus, Aeram fortaſſe numerari cœptam à domitis Cantabris & Aſturiis, cùm Octauianus vniuerſa Hiſpania tranquilla atque pacata potitus eſt: nam, eodē Dione auctore, certum exploratumque habetur, bellum Cantabricum cœptum eſſe ſub conſulatu nono Octauiani, ab Vrbe condit. an. 729. ab ipſo initio Aeræ an. quatuordecim; idemq; perſeueraſſe, iiſdem ſæpius rebellantibus, vſque ad conſulatum Sentij Saturnini an. ab Vrb. cond. 735. Aera vigeſimaprima hæc Dio hiſt. Rom. lib. 53. & 54. quibus ea, quæ de cauſa auſpicandę Æræ à prędictis ſunt poſita confutari videntur.

Alia igitur à prędicta eſt perquirenda cauſa, cur anno quarto à Triumuiratu, qui eſt trigeſimus octauus ante Chriſti diem natalem, ab Hiſpanis anni ſinguli ab Æra cœperint numerari. Mea quidē ſententia, nulla ex parte veriorem cauſam ac certiorem, quàm ex Dione de ea re venari poſſumus: qui dum ſub vnoquoque conſulatu res geſtas recenſet, ſub conſulatu Marcij Cenſorini & Caluiſij Sabini (eſt hic ille ipſe annus quartus à Triumuiratu, quo ſumitur initium Æræ) de Cerretanis in Hiſpania rebellantibus texit hiſtoriam, eoſq; eo anno perdomitos ab Auguſto per Domitium Caluinum enarrat; eundemq; adeò ingentem vim pecuniæ ex Hiſpanis collegiſſe, vt quod ab aliis Orbis ciuitatibus ad triumphi impenſas exigi conſueuiſſet, ex ſolis Hiſpaniarum ciuitatibus collegerit; eandemq; pecuniam adeò affatim ſuppeditatam, nō tantùm ad triumphi impenſas ſatis fuiſſe; ſed ex ea maiorem partem ad Vrbis Palatium, ipſa antiquę Vrbis cunabula vbi Romulus prima iecerat Vrbis fundamenta, incendio abſumptum, ex integro reſtituendum, eſſe expenſam. ſcribit. n. hæc Dio hiſto. Rom. lib. 18. ponamq; eius verba, quò hæc certiora ac fideliora habeantur, vt à fonte hæc potius requiſitas, quàm ex epitome Xiphilini, qui non ſine veritatis diſpendio, Dionem in compendium contraxit: ſunt hæc, inquam, verba Dionis: Triumpho ſibi conceſſo: quod in triumphum conferri ab vrbibus ſolet, à ſolis Hiſpaniæ ciuitatibus accepit; atque eius aliquam partem ad triumphi apparatum inſumpſit, maiorem verò in Palatium reficiendum: id enim incendio combuſtum inſtaurauit ac dedicauit, cùm aliis rebus ſplendidè ornatum, tum imaginibus, &c. hæc Dio: licet quod ad Palatij reſtitutionem ſpectat, Suetonius in Auguſto cap. 57. non ab Hiſpanis tantùm, ſed à cæteris collatam dicat eſſe pecuniā. Porrò cùm Hiſpanorum collatio munificentiſ-

ſima

ſima prædicetur: eaque ipſo anno facta noſcatur, quo Aera incipit numerari: mihi facilè perſuadeo ob tam egregiam nauatam operam; vt à re admodum memorabili, ab Hiſpanis cœpta eſſe futura tempora numerari. Vnde non diſplicet, quod Iſidorus lib. 5. orig. Aeram ab ære collato, hoc eſt tributo penſo, putat eſſe dictam; licet ab eo omnino diſſentiam, dum ait, tunc ab Auguſto fuiſſe vniuerſum Orbem deſcriptum: nam eo tempore nominatæ ſuperius prouinciæ tantùm ſub Octauiani ditione poſitæ erant; & Orbis deſcriptio poſt annos triginta octo, eo anno, quo Dominus naſcitur, facta reperitur. Sic itaq; Aeram nuncupatam ab ære collato exiſtimo, atq; à dicta collatione æris, Aeram, ipſam notam numeri in Hiſpania eſſe acceptam. Hæc ſunt, quę de Aera inuenta habui dicere. ſi quis his certiora habet, quæ dicat, in medium proferat, & agam gratias.

f Cordulę.] Conſule quę dicta ſunt pridie huius diei in Vrſula. De huius tranſlatione agitur in vita Alberti Magni part. 2. c. 9.

g Abercij epiſcopi.] De eodem Græci etiam agunt hac die in Menologio. Eius res præclarè geſtas ex antiquis monumentis deſcripſit Metaphraſtes, quas Lipom. habet tom. 6 & Sur. tom. 5. Claruit temporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucij Veri fratrum Imperatorum extat eiuſdem ſanctiſſimi viri epiſtola ad dictum M. Aurelium Antoninum Imp. quæ Apoſtolicum redolet ſpiritum: exhibemus eam integram in Annalibus eccleſiaſticis acceptam ab Illuſtriſſimo ac Reuerendiſſimo D. Gulielmo Syrleto Cardinale ampliſſimo, qui eam Græcè ſcriptam in antiquo man. ſcrip. codice, vt ingentis pretij margaritam cuſtodit.

h Melanij epiſcopi.] Fuit hic ſecundus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus S. Nicaſio, an. Domini 265. vt habent tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. Aliqui hunc Melonem, corrupto vocabulo, appellant. de eo Vincen. lib. 11. cap. 74. Petrus in catal. lib. 9. cap. 93. & alij.

i Donati.] Eius acta nuper conſcripſit Franciſcus Cattanius Diacetius epiſcopus Feſulanus.

k Verecundi epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Veronenſ. pluribus autem Illuſtriſſimus ac Reuerendiſſimus D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. & Sanctæ Rom. Eccleſiæ Card. in commentario de antiq. monumentis epiſcop. Veron. pagina 12. & 43.

l Mariæ Salomæ.] De ipſa Matthęus Euangeliſta cap. decimoquinto & decimoſexto. Agit de eadem hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores.

* B Decimo Kal. Nouembris. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

IN Hiſpania prope Gades ad fundum Vrſonianum ſanctorum martyrum Seruandi [a] & Germani, qui in perſecutione Diocletiani ſub Viatore vicario poſt verbera, ſqualorem carceris, famis ac ſitis iniuriam, & longiſſimi itineris laborem, quem ferro onuſti pertulerunt, nouiſſimè martyrij ſui curſum cæſis ceruicibus impleuerunt: ex quibus Germanus Emeritæ, Seruandus verò Hiſpali conditus eſt. Antiochiæ in Syria natalis ſancti Theodori [b] presbyteri, qui in perſecutione impij Iuliani comprehenſus, poſt equulei pœnam, & multos ac duriſſimos cruciatus, lampadibus etiam circa latera appoſitis inflammatus, cum in confeſſione Chriſti perſiſteret, occiſione gladij martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſancti Ignatij [c] epiſcopi, qui cum Bardam Cæſarem ob repudiatam vxorem arguiſſet, ab eo multis iniuriis affectus in exilium pulſus eſt: ſed à Nicolao Romano Pontifice reſtitutus tandem in pace quieuit. Burdigalæ ſancti Seuerini [d] Colonienſis epiſcopi & confeſſoris. Rhoto-

magi ſancti Romani [d] epiſcopi. Apud Salernum ſancti Veri [f] epiſcopi. In territorio Ambianenſi ſancti Domitij [g] presbyteri. In pago Pictauienſi ſancti Benedicti [h] confeſſoris.

OCTOBRIS 23.

a SERVANDI, & Germani.] De ijſdē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Horum acta narrantur egregiè hymno ſacro in breuiario Toletano: ex vetuſtis monumētis eadem alij ſoluta oratione deſcripſerunt, vt Vaſę in chron. Hiſpan. Marin. Sicul. de reb. Hiſpan. lib. 5. eadem in Theſaur. concion. tomo 2. & in Flor. ſanct. Hiſp.

b Theodori.] A nonnullis Theodoretus hic dictus reperitur. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recētiores. Eius nobile certamen ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. c. 7. qui Theodoretū appellat ad differentiā alterius Theodori, qui eodem tempore, ibidem, eadem ex cauſa diriſſima paſſus eſt, de quo Rufin. hiſt. lib. 1. c. 36. Socrat. lib. 3. cap. 16. Sozom. lib. 5. c. 19. Theodoret. lib. 3. c. 10 ante hos omnes S. Gregor. Nazianzen. orat. 2. in Iulianum, & S. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. Teſtatur Molan. ſe vidiſſe huius martyris acta ab aulicis Iuliani tunc ſcripta, eaque hactenus Carthuſię aſſeruari: ſed miramur ea prętеrijſſe Surium & eius in vitis ſanctorum colligendis ſucceſſorē Moſandrum, ambos Carthuſianos.

c Ignatij epiſcopi.] Agunt de eo etiā Gręci hac die in Menologio. De eo eſt frequens mētio in regiſtro Ioannis octaui Papę, Nicolai primi, ac præſertim in eius epiſtola ad Michaelem Imp. & alijs pleriſque, vt in epiſtola ad epiſcopos Aſię & Libyæ, itemq; ad clerum Conſtantinopolitanum, ac deniq; ad vniuerſos Chriſti Fideles cōſcripta 18. Martij indict. 13. itemq; in Romana ſynodo ab eodem Pontifice celebrata. His addimus Græcorum hiſtoricos Zonar. lib. 3. Annal. Cedren. in cōp. hiſt. in Michaele, Glic. in 4. part. Annal. ex quibus omnibus vita ipſius optimè concinari poſſet ſi pręſertim adderetur ea, quę Anaſtaſius Bibliothecarius ſcripſit ad Hadrianum ſecundum Rom. Pont. in pręfat. de octaua Synodo, quam hiſtoricè ſcriptā legimus in cod. man. ſcrip. Ill. ac Reuerendiſ. D. Antonij Carafæ Card. Bibliothec.

d Seuerini epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Scripſit eius acta Fortunatus, vt teſtatur Greg. Turon. de glor. confeſſ. cap. 45. alia inſuper incerto auctore ex vet. man. ſcrip. edidit Sur. tom. 5. De eius electione agitur in appendice concilij Agrippinenſis, habito poſt conſulatum Amantij & Albini, anno Domini 346. ſecundum veriorem ſupputationem. Diu multumque ſedit; nam tempore obitus S. Martini adhuc ſuperſtes erat, ut ſcribit Gregor. Turon. lib. 1. mirac. ſanct. mart. c. 4. Obiiſſe autem S. Martinum, idem Gregor. auctor eſt, Cęſario & Attico conſſ. anno Domini 397. Mentio de eodem Seuerino habetur in actis S. Euergiſli eius diaconi, & inde epiſcopi ſucceſſoris apud Sur. tom. 5. die 24. Octobr. in uita ſancti Annonis epiſc. Colon. lib. 2. c. 17. & Sigebert. in chron. an. 399. De tranſlatione eiuſdem Sur. tom. 5. hac die, hiſtoriam recitat. Hic monemus lectorem, ſcripſiſſe Petrum Damiani ad Deſiderium abb. commentariolum de quibuſdā miraculis, quem deſcripſit Lipom. tom. 8. vbi de Seuerino epiſcopo Coloniēſi adhuc in pœnis purgatoriis exiſtente narrat hiſtoriam. Id quidem nolim quis putet intelligi de ſancto Seuerino, de quo hìc agimus, qui iam ante annos ſexcentos ex hac vita migrarat, ſed de aliquo alio, quem auctor dicit, nuper illi præfuiſſe eccleſię: licet in editis tabulis epiſcoporum Colonienſium nullus alius eiuſdem nominis epiſcopus reperiatur. quare ſuſpicor in pręдictam ſcriptionem errorem irrepſiſſe nominis ciuitatis, vel epiſcopi.

e Romani epiſcopi.] De quo hæc in dictis manuſcrip. Sancti Romani epiſcopi & confeſſoris, cuius uita meritis claruit, & mors pretioſa in domo Domini quotidie demonſtratur. de eo etiam Molan. hac die. Fuit autem eius ſedis epiſcopus viceſimus ordine, ſeditq; anno Domini ſexceteſimo vigeſimoſecundo, vt tab. eius eccleſię apud Democharem indicant.

f Veri epiſcopi.] De eodem veteres tabulę, breuiarium, & alia antiqua monumenta eccleſiæ Salernitanæ. Aſſeruatur eius corpus in eccleſia cathedrali in crypta inferiori vnà cum aliis ſanctis, quorum ſuperius meminimus 19. huius.

g Domitij.] Vet. man. ſcrip. ac etiam Molan. de eodem agit hac die.

h Benedicti.] De eodem Vſuardus hac die, & alij recentiores.

24 Nono Kal. Nouemb. Luna. C xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2

VENVSIAE in Apulia natalis ſanctorum martyrum Felicis [a] epiſcopi Africani, Audacti & Ianuarij presbyterorum Fortunati & Septimi lectorum: qui tempore Diocletiani à Magdelliano procuratore multis diu vinculis & carceribus in Africa & Sicilia macerati, cum Felix nullatenus ſacros libros iuxta Imperatoris edictum tradere voluiſſet, tandem occiſione gladij conſummati ſunt. Apud Homeritas in ciuitate Nagran paſſio ſanctorum Aretæ, [b] & ſociorum trecentorum & quadraginta, tempore Iuſtini Imperatoris, ſub Dunaan Iudæo tyranno: poſt quos Chriſtiana mulier incendio tradita eſt; cuius filius annorum quinque, cum balbutiendo Chriſtum confiteretur, nec blandicijs nec minis retineri poſſet, in ignem vbi mater ardebat, ſe præcipitem dedit. Coloniæ ſancti Euergiſli [c] epiſcopi & martyris. Conſtantinopoli ſancti Procli [d] epiſcopi. In Britannia minori tranſitus ſancti Maglorij [e] epiſcopi, cuius corpus Lutetiæ Pariſiorum requieſcit. In Vertano monaſterio ſancti Martini [f] abbatis. In Campania ſancti Marcij [g] ſolitarij, cuius præclara opera ſanctus Gregorius ſcripſit.

OCTOBRIS 24.

a FELICIS, & ſoc.] Agit de ijſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Cuius autem ciuitatis in Africa hic epiſcopus fuerit, varia lectio eſt. Beda legit Tubrocenſis eccleſiæ, Ado Tibiurenſis, prout etiam in prædictorum martyrum actis, quæ extant apud Sur. tom. 5. legitur ex antiquis autem man. ſcrip. Verior lectio ea mihi probatur, quæ habet Tibirenſis. de Tibirenſi, vel Tiberitana ciuitate mentio habetur in concil. Carthaginenſi temporibus Cypriani, vbi ſubſcriptus legitur Vincentius Tibiritanæ eccleſiæ epiſcopus, & ipſe Cyprianus ſcribit ad Tibiritanos epiſt. 56. In priorem editionem Rom. Martyrologij neſcio quomodo irrepſit error, vt hic Felix Aptungitanus dictus reperiatur, de quo Optatus Mileuitanus meminit lib. 1. contra Parmen. aitque eum manum impoſuiſſe Cæciliano creato epiſcopo Carthaginenſi. ſed ille reperitur ſuperuixiſſe etiam temporibus Conſtantini, vt apparet ex Auguſtino de act. cum Donatiſt. poſt collat. cap. 33. & epiſt. 162. Nec minus eſt hic ille Felix epiſcopus Abdiritanus, qui vixiſſe reperitur in Africa temporibus Zenonis Imp. vt conſtant ex Victore lib. 2. de perſec. Vuandal. Agit de his martyribus Petrus in catal. lib. 9. c. 101. & Mombr. tom. 1. ſed multa ſunt in eis, quæ corrigantur. Græci de ijſdem martyribus agunt xvj. kalen. Maij. in Menologio, ubi eorum paſſionis acta breui ſumma deſcribuntur.

b Aretæ, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio; quorum acta Metaphraſtes exactè deſcribit; extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De ijſdem Niceph. hiſt. lib. 17. c. 16. Zonar. in Iuſtino Imp. & Cedren. an. 5. eiuſdem. De Homeritis & eorum regibus Chriſtianis, quibus cum Iuſtinianus aduerſus Perſas fœdus inire ſtuduit, pluribus agit Procop. lib. 1. de bello Perſico.

c Euergiſli epiſcopi.] Agit de eodem Ado, & alij recentiores. Eius acta ex veteribus codicibus edidit Sur. tom. 5. ſucceſſit hic S. Seuerino, vt conſtat ex tab eius eccleſiæ, & ex vita ipſius.

d Procli epiſcopi.] De eodem Græci etiam hac die in Menologio. Fuit hic primum anagnoſtes S. Ioannis Chryſoſtomi, ac demum eius ſedis epiſcopus, de quo Socrat. lib. 7. cap. 39. 40. 41. 44. Theodoretus hiſt. lib. 5. c. 36. Niceph. hiſt. lib. 14. c. 38. 39. 43. 46. & 47. Mentio de eodem habetur in vit. S. Ioannis Chryſoſt. Inter plurimas eiuſdem viri egregias lucubrationes, celeberrima eſt epiſtola ad Armenos de fide catholica, cuius meminit Liberatus diac. in breuiar. quæ & citata reperitur in S. S. concilio œcumenico Epheſino: habetur eadẽ typis excuſa. de eius rebus geſtis pluribus egimus in Annal. eccleſ. ibi & de alijs eiuſdem ſancti lucubrationibus.

[e] Maglorij epiſcopi.] Eius acta extant apud Sur. tom. 5. Petrus in catal. lib. 9. c. 103. de eodem nonnulla habet, itemque Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 50. & lib. 4. c. 47. Guibertus Gemblac. de virtu. S. Martin. c. 14. & Molanus in addit. ad Vſuard. hac die.; claruit an. Domini ſexcenteſimo vigeſimo.

[f] Martini abb.] De eo item Vſuardus hac die & alij, Ado autẽ ad quintum idus Decembr. agit de eodem Gregor. Turon. de glor. confeſſ. c. 57.

[g] Marcij.] De quo ſcribit S. Gregor Papa lib. 3. dialog. cap. 16. Alius iiſdem ferè temporibus claruit in Gallijs in Aruernenſi agro Marcius, cuius res geſtas ſcribit Gregor. Turon. in vit. ſanc. patr. c. 14. ex quo Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 27.

25 Octauo Kal. Nouembris. Luna. D xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3				

ROMAE ſanctorum martyrum Chryſanthi, & Dariæ vxoris eius, qui poſt multas, quas ſub Celerino præfecto pro Chriſto ſuſtinuerunt paſſiones, iuſſi ſunt a Numeriano Imperatore via Salaria in Arenario deponi, atque illic viuentes terra & lapidibus obrui. Item Romæ natalis ſanctorum quadraginta ſex [b] Militum, qui ſimul baptizati à Dionyſio Papa, mox iubente Claudio Imperatore decollati ſunt, ac via Salaria ſepulti: vbi & alij Martyres centum viginti & vnus poſiti ſunt; inter quos fuerunt quattuor milites Chriſti, Theodoſius, Lucius, Marcus, & Petrus. Sueſſione in Gallia ſanctorum martyrum Criſpini [c] & Criſpiniani nobilium Romanorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide poſt immania tormenta gladio trucidati, coronam martyrij conſecuti ſunt: quorum corpora poſtea Romam delata fuerunt, atque in eccleſia ſancti Laurentij in pane & perna honorifice tumulata. Florentiæ paſſio beati Miniatis [d] militis, qui ſub Decio principe pro fide Chriſti egregie certans, nobili martyrio coronatur. Turribus in Sardinia ſanctorum martyrum Proti [e] presbyteri, & Ianuarij diaconi, qui à ſancto Caio Papa ad eam inſulam miſſi, tempore Diocletiani ſub Barbaro præſide conſummati ſunt. Conſtantinopoli paſſio ſanctorum Martyrij [f] ſubdiaconi, & Marciani cantoris, qui ab hæreticis ſub Conſtantio Imperatore necati ſunt. Romæ ſancti Bonifacij [g] Papæ & confeſſoris. Petragoricis in Gallia ſancti Frontonis, [h] qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, cum Georgio presbytero magnam illius gentis multitudinem ad Chriſtum conuertit, & miraculis clarus in pace quieuit. Brixiæ natalis ſancti Gaudentij [i] epiſcopi, eruditione, & ſanctitate conſpicui. Gaualis ſancti Hilarij [k] epiſcopi.

a CHRYSANTHI, & Dariæ.] De his Vſuardus, & alij recentiores; Græci in Menologio ad xiiij. kal. Aprilis. Tradũt eorum acta eſſe conſcripta à Verino & Armenio S. Stephani Papæ presbyteris; deſcripta eadẽ à Metaphraſte recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 5. Habemus ipſa man. ſcrip. in antiq. codicibus. Plura de ijſdẽ Grego. Turon. de glor. martyr. c. 38. ibi & de eorum corporum inuentione, & de epit iphio S. Damaſi Papę ad ſepulchrum ipſorum conſcripto, & inferius c. 83. agit de ipſorum reliquijs. Aldel. lib. de laud. virg. de ijſdem pluribus. Quòd autẽ Daria ex virgine Veſtali ob Chriſtianã religionem ſuſceptam viua vnà cum Chryſantho iuſſa eſt, ſentẽtia iudicis, terra obrui: ſymbolũ quoddam habere videtur cum illo ſupplicio, quod apud Ethnicos Romanos iure Pontificio virginibus Veſtalibus irrogari cõſueuit. habes de his poſt multa aliorũ teſtimonia elegans exemplum, quod Plinius iunior egregiè deſcribit lib. 4. epiſt. 11. ad Minutianum: quanquã ſtupratoris ſupplicium diuerſum à prædicto fuiſſe, auctor eſt Feſtus in verb. Probrũ virginis. cùm inſuper hi dicantur paſſi via Salaria: erat extra portã Salariam, quæ & Collina dicta reperitur, locus ille infamis, dictus Cãpus ſceleratus, q illic (vt ſcribit Liuius li. 8. decad. 1.) Veſtales delinquentes viuę defoderentur. Quòd autẽ in al. quibus prædictorũ actis Daria Mineruæ virgo dicatur, non eſt nouum: nam cùm Veſtales penes ſe Palladium haberent, eædẽ & Palladis virgines dictę reperiũtur: Palladis ſacerdotes eas appellat Ambroſius lib. 1. de virgin. vbi de his agẽs, eaſdẽ poſt emerita caſtitatis ſtipẽdia nubere cõſueuiſſe teſtatur, id & oẽs ethnici ſcriptores profitẽtur, vt nõ mireris ſi Daria, tpe nubẽdi impleto, traditã audias ĩ vxorẽ Chryſantho, vt eius acta ſignificãt.

b Quadraginta ſex milit.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores ex actis S. Laurentij, vbi eorum martyrij res geſtę deſcriptæ habentur.

c Criſpini, & Criſpiniani.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Extãt horũ geſta ex antiquis monumẽtis deſcripta à Mõbrit. tom. 1. Petrus ĩ catal. lib. 9. c. 106. & Sur. tom. 5. De horũ martyrũ eccleſia Sueſſione poſita agit Greg. Turo. hiſt. li. 5. c. 34 ĩ fi.

d Miniatis.] De quo Vſuardus, & alij recentiores. Eius acta ex antiquis tab. deſcripſit Sur. tom. 5. Antonin in 1. par. tit. 7. c. 8. Petrus in catal. lib. 9. c. 108. de tranſlatione reliquiarum ipſius in Gallias, tẽpore Othonis Imp. meminit Sigebert. in chron. ann. Domini 969.

e Proti, & Ianuarij.] Horum acta man. ſcript. ex Sardinia miſſa accepimus. Agit de ijſdẽ Franc. Fara lib. 1. de reb. Sardois.

f Martyrij, & Marciani.] Agunt de his Græci hac die in Menologio his verbis: Natalis ſanctorũ martyrum Martiani, & Martyrij: cùm Paulus epiſcopus Conſtantinopolitanus à Conſtantio Imp. Ariano in Armeniã miſſus exul, ab Arianis ſuffocatus beatum finem aſſecutus eſt, Marcianus & Martyrius propter orthodoxæ fidei obſeruãtiã gladio cæſi ſunt, & ſepulti in porta Melandeſia Conſtantinopolitanę Vrbis; quibus S. Ioannes Chryſoſtomus templum à fundamentis erexit. hæc ibi.

g Bonifacij Papæ.] Hic ſucceſſit Zoſimo. Eius acta, ac dirum ſchiſma ab Eulalio concitatum ex man. ſcript. epiſtolis tunc vltro citroq; miſſis deſcripſimus in Annalib. eccleſiaſt.

h Frontonis epiſc.] Beda, Vſuard. & alij. Meminit eiuſdem Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. & Petrus in catal. lib. 9. c. 109. extat de eodem epigramma Bonad. Santon. lib 3. monod. 26.

i Gaudentij epiſc.] Hic defuncto S. Philaſtrio, in eius locum inuitus, renitenſque ſubrogatus eſt opera S. Ambroſij epiſcopi Mediolanenſis, vt ipſemet Gaudentius teſtatur in ſermone habito in ordinatione ſua. De ſuſcepta à ſe in Orientem peregrinatione idem in ſermone de dedicat. eccleſ. concil. ſanct. pertractat.

K Hilarij epiſc.] De eodem Vſuardus hac die, & alij recentiores.

xxvij. E Septimo Kal. Nouemb. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMAE ſancti Euariſti [a] Papę & martyris, qui Dei Eccleſiam ſub Traiano Imperatore ſuo ſanguine purpurauit. In Africa ſanctorum martyrum Rogatiani [b] presbyteri, & Feliciſſimi, qui in perſecutione Valeriani & Gallieni illuſtri martyrio coronati ſunt: de quibus etiam ſcribit S. Cyprianus in epiſtola ad Confeſſores. Nicomediæ SS. martyrum Luciani, [c] Florij, & ſociorum. Eodem die ſancti Quodvultdei [d] epiſcopi Carthaginenſis, qui vnà cum clero a Geiſerico rege Ariano in naui-

bus

bus fractis abſque remigiis & velis impoſitus, præter ſpem Neapolim appulit, ibiq; in exilio poſitus, confeſſor occubuit. Nabone ſancti Ruſtici [e] epiſcopi & confeſſoris, qui claruit temporibus Valētiniani & Leonis Imperatorum. Apud Salernum ſancti Gaudioſi [f] epiſcopi. Papiæ ſancti Fulci [g] epiſcopi. Item ſancti Quadrageſimi [h] ſubdiaconi, qui & mortuum reſuſcitauit.

OCTOBRIS 26.

a EVARISTI Papæ.] Beda, Vſuardus, & Ado de codē die ſequenti. De eius ſucceſſione Irenæus lib. 3. c. 3. Epipha. hęreſ 27. Euſeb. in chron. & hiſtor. lib. 3. c. 28. Optat. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Niceph. in chron. & alij. cætera in Annal. eccleſ. diximus.

b Rogatiani, & Feliciſſimi.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Frequenter de his Cyprianus, vt epiſt. 7. 39. 40. & 81. Senior Rogatianus hic dictus eſt reſpectu iunioris. Vixit iiſdem temporibus alius eiuſdem nominis Fęliciſſimus, ſed meritis infœliciſſimus; qui ſignifer ſchiſmaticæ factionis, cum eius ſociis à ſancto Cypriano abſtentus eſt, vt teſtatur epiſt. 39. & 40 Fuit inſuper alius Rogatianus, qui cum Donato paſſus eſt in Gallijs, de quo Grego. Turon. de glor. martyr. cap. 60.

c Luciani, & ſoc.] Beda de his agit; qui etiam addit Heraclium & Martianum. Luciani autem & Marciani acta extant apud Mombrit. tomo 2. vit. ſanct. paſſiq; feruntur temporibus Decij Imp. ſub Sabino proconſule.

d Quoduultdei epiſc.] Res geſtas ipſius ſcribit Victor in perſec. Vuandal. lib. 1. Succeſſio epiſcoporum Carthaginen. eius ſæculi ſic ſe habuit; temporibus Honorij Imperatoris ſedit Aurelius, cuius eſt frequens mentio apud Auguſtinum, poſt quem ſucceſſit Capreolus, de quo Vincent. Lirinenſ. lib. aduerſus hæreſ. in fine. interfuit hic enim per legatos cōcilio œcumenico Epheſino. in eius locum ſubrogatus eſt Quoduultdeus de quo agimus, qui ſedit temporibus Valentiniani, & ſucceſſorum. demum Zenone imperante, creatus eſt ſanctus Eugenius, de quo Victor lib. 2.

e Ruſtici epiſcopi.] De eodem Vſuardus. Ad hunc tunc monachum adhuc ætate iuuenem ſcripſit ſanctus Hieronymus egregiam epiſtolam de viuendi forma; eſt quarta ordine: factus autem epiſcopus peruenit vſque ad tempora S. Leonis Papę, qui ad eum dedit epiſtolam decretalem 92. itemque ad ipſum, aliosquę Galliarum epiſcopos epiſt. 52.

f Gaudioſi epiſcopi.] Alius hic ab illo eiuſdem nominis ſancto epiſcopo, qui ex oris Africanis tempore Vuandalicæ perſecutionis Neapolim appulit, de quo ſuo loco inferius. Conſtat quidem de his duobus Gaudioſis acta eſſe confuſa, dum quod eſt alterius, tribuitur alteri; & aliquando ex duobus efficitur vnus, vt in actis alterius, quę extant Neapoli, legimus. huius corpus recōditum eſt Salerni in cathedrali eccleſia, in crypta inferiori.

g Fulci epiſcopi.] De eodem tab. eccleſiæ Papienſis, & Iacob. Val. de epiſc. Papienſ.

h Quadrageſimi.] De eius ſanctitate & miraculis ſcribit S. Greg. Papa dialog. lib. 3. c. 17.

27 Sexto Kal. Nouembris. Luna. F xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5				

VIGILIA [a] ſanctorum Apoſtolorum Simonis & Iudæ. Abulæ in Hiſpania paſſio SS. Vincentij, [b] Sabinę, & Chriſtetæ, qui primum in equuleo adeo ſunt extenti, vt omnes membrorum compages laxarentur; deinde capita eorum lapidibus ſuperpoſita, vſque ad excuſſio-

nẽ cerebri ualidis vectibus ſunt cõtuſa,atq; ita martyriũ cõpleuerũt,agẽte præſide Daciano. Apud caſtrũ Tyle ſancti Florẽtij [c] martyris. In Cappadocia ſanctarum martyrum Capitolinæ, [d] & Erotheidis eius ancillæ, quæ ſub Diocletiano ſunt paſſæ. In Aethiopia ſancti Elesbaan [e] Regis, qui Chriſti hoſtibus expugnatis, miſſo regio diademate Hieroſolymam tempore Iuſtini Imperatoris, monaſticam vitam, vt vouerat, agens, migrauit ad Dominum. Apud Indos ſancti Frumentij [f] epiſcopi, qui ibi primum captiuus, deinde epiſcopus a ſancto Athanaſio ordinatus, Euangelium in ea prouincia propagauit.

OCTOBRIS 27.

a VIGILIA.]De eadẽm Beda, Ado, conc. Oxonienſ. & alij.

b Vincentij, & ſoc.]Beda, Vſuardus, Ado, cęteriq́ue recentiores de iiſdem agunt hac die. Errore labuntur, qui putant hunc illum eſſe Vincentium Cæſarauguſtanum diaconum. extant de horum paſſione ſacer hymnus in breuiario Toletano. plura etiam Vaſæus in chron. Floſ. ſanct. Hiſpan. & Theſaur. conc. tom. 2. paſſi ſunt in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide.

c Florentij.]De eodem iidem, qui ſupra Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores.

d Capitolinæ, & Erotheidis.] Agunt de his itẽ Gręci hac die in Menologio, paſſasq́ue tradunt in perſecutione Diocletiani Imperatoris, & Zelecinthio pręſide Cappadociæ.

e Elesbaan.]Habentur eius res geſtæ deſcriptæ in actis S. Aretæ martyris apud Metaphraſten 24. huius, de eodem & Niceph. hiſt. lib. 17. c. 6. in fin. & Cedren. in an. quinto Iuſtini Imp.

f Frumentij epiſcopi.]De eodẽ Græci in Menologio pridie kal. Decembr. eius acta cõſcripſit Ruffin. hiſt. lib. 1. c. 9. Theodoret. lib. 1. c. 23. Socrat. lib 1. c. 15. Sozom. lib. 1. c. 23. & ex iiſdem Caſſiodorus & alij recentiores, vt Petrus in catal. lib. 9. c. 113. Vixit iiſdem temporibus alius Frumentius epiſcopus Auxumeos in Aegypto, ordinatus à ſancto Athanaſio, confeſſione clarus: multa etenim paſſus eſt ab Arianis ob tuendam catholicam fidem, in quem data epiſtola Tyranni extat apud Athanaſ. in apolog. ad Conſtan. col. 330.

25. xxv. G Quinto Kal. Nouemb. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

NATALIS beatorum Apoſtolorũ Simonis [a] Chananæi, & Thaddęi, [b] qui & Iudas dicitur: quorum Simon in Aegypto, Thaddæus in Meſopotamia Euangelium prædicauit: deinde in Perſidem ſimul ingreſſi, cum innumeram gentis illius multitudinem Chriſto ſubdidiſſent, martyrium conſummarunt. Romæ ſanctæ Cyrillæ [c] virginis, filiæ ſanctæ Tryphoniæ, quæ ſub Claudio principe pro Chriſto iugulata eſt. Ibidẽ ſanctę Anaſtaſiæ [d] ſenioris virginis, & Cyrilli martyrum: illa in perſecutione Valeriani ſub Probo præfecto vinculis conſtricta, colaphis cæſa, igne & verberibus cruciata, cum in confeſſione Chriſti immobilis permaneret, abſciſſis mamillis, euulſis vnguibus, dentibus comminutis, manibus pedibusq́ue præciſis,

ciſis,truncata capite, tot paſſionum monilibus ornata migrauit ad ſponſum: Cyrillus autem ei petenti aquam propinans, martyrium pro mercede accepit. Apud Comum ſancti Fidelis [e] martyris ſub Maximiano Imperatore. Maguntiæ ſancti Ferrutij [f] martyris. Meldis ſancti Faronis [g] epiſcopi & confeſſoris. Neapoli ſancti Gaudioſi [h] epiſcopi Africani, qui ob perſecutionem Vuandalorum in Campaniam veniens, in monaſterio apud eam vrbem ſancto fine quieuit. Vercellis ſancti Honorati [i] epiſcopi.

OCTOBRIS 28.

a SIMONIS Chananęi.] De quo Beda, ac cæteri Latinorum hac die; Gręci autem in Menologio ſeorſum à Iuda, ſexto idus Maij. Errore factum opinatus eſt quidam, hic de vtroque Apoſtolo Simone, & Iuda agi; quaſi mendoſus ſit codex, ac dicere velit: Simonis, qui & Iudas: nam hunc etiam appellatum eſſe Iudam, ſcribit S. Hieronymus in epiſtola ad Galat. c. 4. & contra Heluidium, iunctis his quę ab eodem in Matthæum ſcribuntur c. 10. ſed reuera, hic de vtroque agi: non tantùm innumera vetuſta exemplaria fidem faciunt, ſed & ratio perſuadet; nam etſi alter ipſorum in Aegyptum, alter verò in Meſopotamiam profectus Euangelium prædicauit; ſimul tandem conuenientes, in Perſide martyrio coronati ſunt. vt hic etiam Beda, Vſuardus, Ado, & alij profitentur ex actis ipſorum, quæ incerto auctore in Paſſionibus Apoſtolorum conſcripta habentur, quorũ Beda meminit in retract. in Act. Apoſt. c. 1. De vtroque agi eodem die, indicat etiam vetus eccleſiaſticum officium eo die recitari conſuetum, ac præcipuè antiquus hymnus de iiſdem, qui ponitur in breuiario Toletano. In qua autem prouincia Simon Apoſtolus Euangelium prædicauerit, antiquioribus ſubobſcurũ fuiſſe videtur: nã Origenes, Gregorius Nazianzenus, Euſebius, Chryſoſtomus, Theodoretus, & Socrates cùm de cæteris agunt Apoſtolis, locaq́ue referunt peregrinationis & Apoſtolatus eorum, de Simone dicere omittunt. Aliorum tamen, qui poſt prædictos ſcripſerant, diuerſæ reperiuntur ſententiæ. Auctor, qui nomine Iſidori fertur in vit. & obit. ſanct. c. 82. & 83. dicit Simonem prædicaſſe Euangelium in Aegypto, Niceph hor. lib. 2. c. 40. addit Africam, eumq́ue tandem ad Britannos perueniſſe teſtatur; id ipſum etiam Dorotheus in ſynopſi, quorum ſententiam Gręci ſecuti videntur in Menologio, vbi etiam (quod non probatur) dicitur Simon item Natanael appellatus. Rurſus autẽ in eodem Apoſtolo erraſſe reperiuntur nonnulli, putantes hunc eundem eſſe, cum illo Simone, qui paſſus reperitur in perſecutione Traiani, de quo Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 3 c. 26. fuerunt eius ſententię; idem qui ſupra auctor de vit. & mort ſanct. cap. 82. Sophron. apud Hieron. & Beda, qui tamen in retract. in Act. Apoſt. recantant palinodiã. diuerſos planè eſſe, varia ipſorum martyrij acta teſtantur, & alia complura, quæ breuitatis cauſa prętermimus.

b Thaddęi, qui & Iudas dicitur.] De eo etiam hac die Latini omnes, Gręci autem xiij. kalen. Iulij. Sicut de duobus Simonibus, ita & de duobus Thaddæis exorta eſt ambiguitas. Siquidem alter ex his Apoſtolus, hic de quo agimus; alter autem fertur ex numero ſeptuaginta duorum diſcipulorum, qui ad Abagarum miſſus, in Syria prædicauit Euangelium, vt auctor eſt Euſebius hiſt. lib. 1. cap. 13. in fine. Duos item & inter ſe diuerſos fuiſſe Thaddæos, teſtatur Beda in retract. Act. Apoſt. c. 1. id ipſum ſcribit Niceph. hiſt. lib. 2. c. 40. ac cęteri Gręcorum, qui eiuſdem ſententię eſſe videntur, dum diuerſis diebus de Iuda agunt, ac de Thaddęo: de illo nimirum ad xiij. Kalen. Iulij; de alio autem ad xij. kalend. Septembris. verùm S. Hier. in Matthæum c. 10. contrarium ſenſiſſe videtur, vnũ eundemq́ue fuiſſe Thaddæum Apoſtolum, cum illo qui Edeſſam ad Abagarum profectus eſt, quem Luc. Act. c. 1. Iudam Iacobi, & in Euangelium c. 6. Lebbeum appellat. in quam quidem ſententiam cæteri Latinorum abiiſſe videntur, cùm Occidentalis Eccleſia non niſi de vno Thaddæo agat commemorationem. Loca autẽm, vbi prædicauit Euãgelium, hæc adnumerantur à Nicephoro lib. 2. c. 4. Iudæa ſcilicet, Galilęa, Samaria, Idumęa, Arabia, Syria & Meſopotamia, de qua etiam Iſidorus & alij teſtantur. Extant vtriuſque Apoſtoli acta, quæ & per lectiones diſtinctas in aliquibus antiquis man. ſcript. cod. inuenimus, vt in aliquibus eccleſiis legi conſueuerunt, quę non ſatis tuta viſa ſunt Radulpho Tungrenſi de obſeruã. can. cap. 11. Apud Hippolytum in libello de duodecim Apoſtolis legi, Thaddæum Berythi conſummaſſe agonem. Reliquias S. Thaddæi Hieroſolymis ad ſe miſſas ſanctus Bernardus accepit, vt in eius uita legitur, prope finem.

c Cyrillæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, &

alij ex actis S.Laurentij. Vide quæ ſuperiùs notata ſunt in Triphonia xv.kalen. Nouemb. Cyrillæ, Memmiæ,Iulianę,Neopiſtis, ac Sophię virginum ac martyrum corpora tranſtulit Sergius iunior in titulum Equitij; vt vetus inſcriptio marmori inciſa illic poſita teſtatur.

d Anaſtaſiæ ſenioris,& Cyrilli.] Agunt de his Græci in Menologio die ſequenti. Acta Anaſtaſiæ à Metaphraſte deſcripta recitat Lipom. tom. 6.& Sur.tom.5.hęc ſenior dicta reſpectu alterius Anaſtaſiæ, quę paſſa eſt in perſecutione Diocletiani, de qua inferius viij.kal.Ianuar.

e Fidelis.]Beda de eodem hac die. Acta Fidelis & ſociorum recitat Mombrit.tom.1.ſermonē, & hymnum de eodem ſcripſit Petrus Dam. extāt apud Sur.tom.5.

f Ferrutij.] Ado hac die. Scripſit de actis eius atque tranſlatione corporis ſermonem Meginradus,quem Surius habet tom.5.hac die.

g Faronis epiſcopi.] De quo Vſuardus, & alij recentiores.Eius vitam ex antiquis codicibus edidit Sur.tom.5.Meminit eiuſdē Sigebert.in chron. an.620. Vincent.in Spec. lib.24.c.17.18.19. Petrus in catal.lib.9.c.117.Tritthem. de vir. illuſtr. ord.S.Bened.lib.3.c.74.& lib.4.c.139. ponitur viceſimus ordine Meldenſis ſedis epiſcopus,qui ordinatus eſt an.Domini ſexcenteſimo viceſimo,ſeditq; an. 66. vt eius vitę acta & tabulæ Meldenſiū epiſcoporum teſtantur.

h Gaudioſi epiſcopi.] De eo tab. Neap.eccleſię; habentur ibidem eius acta. Vidi eiuſdem cœmeterium ſubterraneum in ſuburbijs Neapolis, vbi hactenus inter alia nobilia antiquitatis monumenta ipſius tumuli ſeruatur inſcriptio muſiuo opere exarata, licet ob vetuſtatem iam penè diminuta, his verbis. HIC REQVIESCIT IN PACE S. GAVDIOSVS, QVI VIXIT AN...... DIE KAL. NOVEMB......IN DICT. VI. hæc ibi. Hic ex Africa profugus, vrgente dira perſecutione excitata à Genſerico Vuandalorum rege Ariano Neapolim appulit, eiusque ſanctitas miraculis illuſtrata non tantùm Campanis, ſed exteris quoque innotuit. In actis S.Agnelli hæc de ſancto Gaudioſo legūtur: Agnellus abbas electus in monaſterio, quod beatus Gaudioſus cognomento Septimus Cęlius, S.Bitinenſis eccleſiæ Pontifex in Africa,condere ſtuduit in hac Parthenopea ciuitate,eo tempore, quo ex Africæ partibus aduenit cum S.Quoduultdeo & cæteris prǽſulibus fugiens perſecutiones Vuandalorum.&c.Perſeuerat ſolemnis cultus Neapoli, vbi in eius eccleſia,decenti honore,ſacra ipſius pignora aſſeruantur. Claruit circa annum Domini quadringenteſimum quadrageſimum:ea etenim perſecutio in Africa conflata eſt Theodoſio ſeptimùm, & Feſto conſſ.ann. Domini 439. Eiuſdem nominis epiſcopus Capuanus interfuit concilio Romano ſub Martino Papa & martyre,vt eius cōcilij acta produnt.

i Honorati epiſc.] De eodem tabulæ eccleſiæ Vercellenſis. Meminit ipſius Paulinus in vita ſancti Ambroſij. Epitaphium ad eius ſepulchrum in marmore inciſum,typis excuſum habetur ante vitam S.Euſebij eiuſdem eccleſię epiſcopi, incipit: Pontificis ſancti, &c.tertius ibi ponitur eius ſedis epiſcopus, cuius uitam ex antiquis monumentis eius eccleſiæ ſe ſcripſiſſe, teſtatur Galeſinus. Succeſſit hic Limenio, ſeditq́, temporibus Anaſtaſij, & Innocentij Romanorum Pontificum. Claruit eiuſdem nominis Honoratus epiſcopus Nouarienſis temporibus Symmachi Papæ. extat ad ipſum ſcripta egregia epiſtola Ennodij Ticinenſis.

xxiiij. A Quarto Kal.Nouemb.Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

IN Lucania ſanctorum martyrum Hyacinthi, [a] Quinti,Feliciani, & Lucij.Sidone in Phœnicia ſancti Zenobij [b] presbyteri,qui ſub nouiſſimæ perſecutionis acerbitate alios ad martyrum exhortans, martyrio & ipſe dignatus eſt.Eodem die ſanctorum epiſcoporum Maximiliani [c] martyris,& Valentini confeſſoris.Bergomi ſanctæ Euſebiæ [d] virginis & martyris.Hieroſolymis natalis beati Narciſſi [e] epiſcopi, ſanctitate,patientia, ac fide laudabilis, qui centū & ſexdecim annorum migrauit

ad Do-

ad Dominum. Auguſtoduni ſancti Ioannis [f] epiſcopi & confeſſoris. Caſſiopeæ in inſula Corcyræ ſancti Donati, [g] de quo ſcribit beatus Gregorius Papa. Viennæ depoſitio beati Theodori [h] abbatis.

OCTOBRIS 29.

HYACINTHI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij recentiores. De reliquiis ſancti Hyacinthi meminit S. Gregor. in regiſt. libro ſeptimo, indictione 2. epiſt. 12.

b Zenobii.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Scribit de eo Euſeb. hiſt. li. 8. cap. 25. Nicephor. lib. 7. c. 16. longè alius hic ab eo, de quo Græci agunt die ſequenti in Menologio.

c Maximiliani, & Valentini.] Vet. manu ſcript. ex quibus Molanus in addit. ad Vſuardum hac die.

d Euſebiæ.] Tabulæ eccleſię Bergom. ex quib. Galeſinus hac die.

e Narciſſi epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuard. Ado, & alii. pluribus Euſebius in chron. & hiſto. lib. 4. c. 19. lib. 5. c. 12. & lib. 6. c. 8. & 9. Niceph. li. 5. cap. 9. & 10. Meminit eiuſdem S. Epiphanius in panar. hæreſ. 66. & Niceph. epiſc. in chron. Confundunt nonnulli hunc cum Narciſſo Gerundẽſi, de quo ſupra. Fuit hic trigeſimus eius ſedis epiſcopus. Claruit ſub Seuero, & ſucceſſ. Impp.

f Ioannis epiſcopi.] De eodem tabu. eccleſiæ Auguſtodunen. Eius vita ſcripta fertur à Vualfrido eius ſucceſſore.

g Donati.] Gregorius Papa in regiſtro lib. 2. epi. 2. meminit de corpore eiuſdem ſancti Donati. pluribus autem inferius epiſt. 8. ibi & de Caſſiope caſtro meminit.

h Theodori abb.] aliàs Theodarii, ſic & Molanus, qui de eodem agit hac die.

30 Tertio Kal. Nouembr. Luna. B xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8

IN Africa natalis ſanctorum Martyrum [a] ducentorum viginti. Tingi in Mauritania paſſio ſancti Marcelli [b] centurionis, qui capitis abſciſſione martyrium compleuit ſub Agricolao agẽte vices pręfecti prætorio. Alexandriæ ſanctorum martyrum Coronionis, [c] Iuliani, Macarii, & aliorum tredecim ſub Decio Imperatore. Ibidem ſanctæ Eutropię [d] martyris, quæ martyres viſitans, cum illis ſæuiſſimè cruciata, reddidit ſpiritum. Caralis in Sardinia ſancti Saturnini [e] martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Barbaro præſide capite truncatus eſt. Apameæ ſancti Maximi [f] martyris, ſub eodem Diocletiano. Legione in Hiſpania ſanctorum martyrum Claudii, [g] Luperci, & Victorii, filiorum ſancti Marcelli centurionis; qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani ſub Digniano pręſide iuſſi ſunt decollari. Aegææ in Cilicia paſſio ſanctorum Zenobii [h] epiſcopi, & Zenobiæ ſororis eius, ſub Diocletiano Imperatore & Lyſia præſide. Altini ſancti Theoneſti [i] epiſcopi & martyris, qui ab Arianis occiſus eſt. Pariſiis ſancti Lucani [k] martyris. Antiochiæ ſancti Serapionis [l] epiſcopi, eruditione

clariſſi-

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

VIGILIA [a] omnium ſanctorum. Romæ natalis beati Nemeſij [b] diaconi, & Lucillæ virginis filiæ: qui cum à fide Chriſti flecti nequaquam poſſent, iubente Valeriano Imperatore decollati ſunt octauo Kalendas Septembris: quorum corpora à beato Stephano Papa ſepulta, deinde à beato Xyſto via Appia hac die honeſtius tumulata, Gregorius quintus in Diaconiam ſanctæ Mariæ Nouæ tranſtulit, vnà cum ſanctis Symphronio, Olympio tribuno, Exuperia eius vxore, & Theodulo filio, qui omnes Symphonij opera conuerſi, & ab eodem ſancto Stephano baptizati, martyrio coronati fuerant. Quæ Sanctorum corpora Gregorio xiij. ſummo Pontifice ibidem inuenta, ſub altari eiuſdem eccleſiæ honorificentius collocata ſunt ſexto idus Decembris. Eodem die ſanctorum Ampliati, [c] Vrbani, & Narciſſi, quorum meminit ſanctus Paulus ad Romanos ſcribens: qui ob Euangelium Chriſti à Iudęis & Gentilibus cæſi ſunt. In Gallia apud Auguſtam Veromanduorum ſancti Quinctini [d] ciuis Romani ordinis ſenatorij, qui ſub Maximiano Imperatore martyrium paſſus eſt: cuius corpus poſt annos quinquagintaquinq. reuelante angelo inuentum eſt incorruptum. Conſtantinopoli ſancti Stachis [e] epiſcopi, qui à beato Andrea Apoſtolo primus eiuſdem ciuitatis epiſcopus ordinatus eſt. Mediolani ſancti Antonini [f] epiſcopi & confeſſoris. Ratiſponæ ſancti Vuolfgangi [g] epiſcopi.

OCTOBRIS 31.

a VIGILIA] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. concil. Oxon. & qui agunt de diuin. offic.

b Nemeſij, & Lucillæ.] Beda de ijſdem ac recentiores. Agitur de his martyribus in actis ſancti Stephani Papæ & martyris apud Sur. tomo quarto, die 2. Auguſt. Adhuc perſeuerat locus Lucillæ virginis in cœmeterio Calliſti, ubi in lapide ſepulchri inſcriptio vetus poſita legitur. Vltima tranſlatio, cuius hic habetur mentio, facta eſt ſoléniter opera illuſtriſſimi & Reuerendiſſimi Antonii Carrafæ tunc diaconi, nunc presbyteri Cardinalis Bibliothecarii Protectoris monachorum ordinis ſancti Benedicti congregationis Montis Oliueti, qui prędictam curant eccleſiam, cuius egregia opera apud complures illorú priſtina illa monaſtica exactiſſima diciplina eſt reſtituta, quam ſperamus in cęteros propagandam.

c Ampliati, & ſoc.] De his Paulus ad Roma. cap. 16. Græci etiam horum omnium diem natalem celebrant hac die in Menologio. Hippolytus martyr. in libello de 72. diſcipulis ait Ampliatum Odyſſę, Vrbanum in Macedonia, & Narciſſum Athenarum creatos eſſe epiſcopos; de Ampliato & Vrbano idem profitetur Dorotheus in ſynopſi, Narciſſum autem Patrarum dicit fuiſſe epiſcopum.

d Quinctini.] Agunt de Quinctino Beda, Vſuardus, Ado, cæterique recentiores, cuius martyrii acta ex antiquis codicibus edidit Suri. tomo quinto, agitq́ue de eius ſacri corporis tranſlatione. Mentio de eodem habetur in actis ſanctorum Criſpini & Criſpiniani, de quibus agitur ſupra x. kalénd. Nouembris. De miraculis ad ſepulchrum eius ſcrbit Gregor. Turonen. de glor. martyrum cap. 72. & 73.

e Stachys epiſcopi.] De eodem hac die Græ-

ci in Menologio. Hic ille Stachys, cuius Paulus meminit ad Roman. cap. 16. de quo & Nicephor. epiſc. Conſtantinopolit. in chron. & Niceph. Callist. hiſt. li. 8. c. 7. Hippolytus in libello de ſeptuag. duob. diſcip. ex quo eadem Doroth. in ſynopſi

f Antonini.] De quo tab. eccleſiæ Mediolanenſis, ex quibus & Galeſinus hac die.

g Vuolfgangi epiſco.] Eius res geſtas ex vet. man. ſcript. edidit Sur. tomo 5. legi præterea libellum ipſius vitam continentem eamque ſacris imaginibus referentem; ſuntque inibi deſcripta miracula poſt obitum facta. De eodem Lambert. in chroni. & Tritthem. de vir. illuſtr. ordin. ſancti Benedicti libro tertio, cap. 229. & libro 4. cap. 226. ſedit (vt prædicta acta indicant) annis vigintiduobus, migrauitque ex hac vita anno Domini 999. licet Lambert. referat eius obitum anno 994.

NOVEM-

NOVEMBER.

1	Kalendis Nouembris. Luna..															Dxxj.
a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

FESTIVITAS [a] omnium ſanctorum, quam in honorem beatæ Dei genitricis virginis Marię & ſanctorum Martyrum Bonifacius Papa quartus, dedicato templo Pantheon, celebrem & generalem inſtituit agi quotannis in Vrbe Roma. Sed & Gregorius item quartus poſtmodum decreuit, eamdem feſtiuitatem, quæ varijs modis iam in diuerſis eccleſijs celebrabatur, in honore omnium Sanctorum ſolemniter hac die ab vniuerſa Eccleſia perpetuo obſeruari. Tarracinæ in Campania natalis ſancti Cæſarij [b] diaconi, qui diebus multis in cuſtodia maceratus, poſtea cum ſancto Iuliano presbytero in ſaccum miſſus, in mare præcipitatus eſt. In caſtro Diuione ſancti Benigni [c] presbyteri, qui à beato Polycarpo miſſus in Galliam ad prædicandum Euangelium, poſtquam ſub Marco Aurelio Imperatore à Terentio iudice grauiſſimis tormentis multipliciter eſt afflictus, tandem collum eius vecte ferreo tundi, & corpus lanceam perforari iubetur. Eodem die ſanctæ Mariæ [d] ancillæ, quæ Chriſtianæ religionis nomine accuſata, ſub Hadriano Imperatore diris verberibus afflicta, equulei extenſione, & vngularum laceratione vexata, martyrium compleuit. Damaſci paſſio ſanctorum Cæſarij, [e] Dacij, & aliorum quinque. In Perſia ſanctorum martyrum Ioannis [f] epiſcopi, & Iacobi presbyteri, ſub Sapore Rege. Tarſi ſanctarum Cyreniæ [g] & Iulianæ, ſub Maximiano Imperatore. Aruernis ſancti Auſtremonij [h] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Pariſijs depoſitio ſancti Marcelli [i] epiſcopi. Baiocis ſancti Vigoris [k] epiſcopi, tempore Childeberti Francorum Regis. Tibure ſancti Seuerini [l] monachi. In pago Vuaſtinenſi ſancti Maturni [m] confeſſoris.

NOVEMBRIS 1.

a FESTIVITAS omnium ſanctorum.] Agunt de eadem cætera Martyrologia; atque in ordine Romano hæc ſcripta habentur: In ipſis Kalendis Nouembris Romæ, & per totum Orbem plebs vniuerſa, ſicut in die Natalis Domini, ad eccleſiam in honorem omnium Sanctorum, ad Miſſarum ſolemnia conuenire ſtudeat: illud attendentes, vt quicquid humana fragilitas, per ignorantiam aut negligentiam in ſolemnitatibus ac vigilijs Sanctorum, minus plenè peregerint, in hac obſeruatione ſancta ſoluatur. hæc ibi; eademque Albinus Flac. de diui. offic. Annua die natilitia ſanctorum marty-

martyrum in Eccleſia peragi, ex priſtina maiorũ traditione, ab ipſo initio naſcentis Eccleſiæ, religionis vſus obtinuit. idque intelligit Tertullianus de coron. milit. cùm ait: Pro Natalitijs annua die facimus. ea de cauſa ſanctus Cyprianus ſumma adhibita diligentia diem notari mandat, quo quis martyrium conſummaſſet. epiſt. 36. quo autem ritu huiuſmodi Natalitia agi conſueuiſſent, idem docent epiſto. 34. cùm ait: Sacrificia pro eis (vt meminiſtis) ſemper offerimus, quoties martyrũ paſſiones & dies anniuerſaria commemoratione celebrâmus. Mittimus hic de his innumera aliorũ ſanctorum patrum teſtimonia recenſere. egimus de his plenius in Annalib. eccleſiaſt. Vt autem omnium ſimul martyrum, vnà eademque die celebritas ageretur, ex Bonifacij Papæ inſtitutione Romæ eſt ſumptum exordium, cùm antea ea die kalend. Nouembrium eſſet vniuerſale ieiunium, de quo Iſidorus agit de eccle. offic. li. 1. c. 39. Poſtmodum verò, quod Romæ tantùm peculiariter agebatur, Gregorius Papa quartus cæteris occidentalis Orbis eccleſijs faciendũ præcepit. De Tranſalpinis Sigeber. in chron. anno Domini 835. docet his verbis: Tunc, monente Gregorio Papa, & omnib. epiſcopis aſſentientib. Ludouicus Imp. ſtatuit vt in Gallia, & Germania feſtiuitas omnium ſanctorum in Kal. Nouẽbr. celebraretur, quàm Romani ex inſtituto Bonifacij Papæ celebrant. hæc Sigeber. Quòd autem ante Ludouicum Piũ Imp. in Gallijs eiuſmodi ſolemnitas nullatenus peragi conſueuerit, ſatis exploratum habetur ex eo, quòd in Concilio Moguntino habito tempore Caroli Magni Imper. cùm in canone triceſimoſexto feſti dies in illis eccleſijs agi conſueti recenſeantur, nulla prorſus mentio fit de eiuſmodi celebritate, ſicut nec etiam in capitular. regum li. 1. c. 164. lib. 2. c. 36. & lib. 6. c. 186. Quòd verò ferantur ſermones aliqui S. Auguſtini nomine in eadẽ ſolemnitate habiti: ſcire debemus in primis illũ ipſum primum ordine eo titulo prænotatum, ſecundùm exactam cenſuram ſcholæ Louanienſis, non Auguſtino, ſed Alcuino eſſe tribuendum, ſuitq; fortaſſe librariorũ mendum, vt pro Alcuino ſcriberẽt Auguſtinum. At verò in antiquo codice man. ſcrip. eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad martyres Romæ, vbi ea celebritas primũ agi cœpta eſt, inuenimus eundem ſermonem ſub titulo Odonis abb. Cluniacenſis. Rurſus autem ſermo ille 14. in additione Louanienſi, qui eodem titulo conſignatur, Auguſtini cùm germanus ſit, habitus ab eo noſcitur in die natali alicuius virginis, & martyris, vt patet ex eius exordio. Reperimus in eodẽ codice alios ſermones S. Auguſt. de martyribus, ad eam tamẽ ſolemnitatem accommodatos, vt quem habuit de Maſſa candida, nondum quod ſciam, typis excuſum, cuius exordiũ eſt: Dilectiſſimi fratres, &c. alius eſt, qui incipit: Delectat videre campos ſegetum, &c. tertius ita. Sacta feſtiuitas, &c. quartus verò ſic: Pſalmus qui cantatur, &c. eſt hic primus ordine de plurib. martyrib. cæteri aũt nõdũ editi ſunt. Hi quidem per octauas eius ſolemnitatis legi conſueuerunt vnà cum tractatu in Apocalypſim tituli Pauli Oroſij, & ſermo de omnib. ſanctis, incipiens à Dei genitrice Maria: qui in aliquibus codicibus aſcribitur Maximo Taurinenſi, ſed in dicto codice ponitur titulo Maximi Tarentini, ſicque exorditur: Legimus in eccleſiaſticis hiſtorijs, &c. Extant de eadem ſolemnitate inter alios duo ſermones Innocentij Papæ. De dedicatione autem Pantheon in honorem Dei genitricis, & omnium ſanctorum dictum ſatis eſt ſupra tertio idus Maias. Hic verò non prætereundũ putamus, quòd legitur in Martyrologio Bedæ hac die; Pantheon fuiſſe erectum à Domitiano Imp putaſſem mendum vitio librariorum in codicem irrepſiſſe, niſi conſtaret eundem auctorem idem ſcripſiſſe lib. de ſex ætat. in Traiano. id quidem à veritate alienum eſt; cùm conſtet Auguſti tempore à Marco Agrippa tertiùm conſule excitatum anno ab Vrbe condita ſeptingenteſimo viceſimoſeptimo, ante Chriſti aduentum an. 25. cuius quidem rei, etſi nullius antiquorum ſuppeteret teſtimonium, ipſa in frõtiſpicio poſita vetus inſcriptio, ſatis indicat, quæ habetur adhuc temporibus noſtris M. AGRIPPA L. F. CONS. TERTIVM. FECIT. de eodem Dio lib. 53. hiſto. Rom. hæc ait: Pantheum, quod perfecit Agrippa, id ſic dicitur fortaſſis, quòd in ſimulachris Martis & Veneris multas Deorum imagines acciperet: vt verò mihi videtur, quòd forma conuexa faſtigiatam cæli ſimilitudinem oſtenderet. Voluit Agrippa in eo Auguſti quoque ſtatuam collocare, nomenq; operis ei adſcribere: neutrum autem eo accipiente, in Pãtheo ipſo Cæſaris ſuperioris ſtatuam, & ſuã & Auguſti in veſtibulo poſuit, &c. hæc Dio. Quòd autem Cybeles deorum matri tradunt fuiſſe dicatũ, aliud teſtari Plinius videtur, qui hæc propriùs ſpectauit, atque lib. 36. nat. hiſto. c. 15. Ioui Vltori fuiſſe dicatum, affirmat. Compreſſo nimirum bello ciuili Marc. Antonio & Cleopatra ad Actiacũ ſuperatis; M. Agrippa iam ſecundùm, indeque & tertiùm conſul, id muneris obtulit Ioui Vindici, cui ob hoſtes deuictos, aras erigi ac templa, ſacrificia offerre, fuiſſe vſitatum, Romanarum rerum antiqui ſcriptores, inter quos Tacitus lib. 3. & 15. teſtatum reliquerunt.

b Cæſarij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recẽtiores. Huius acta ex vet. man. ſcri. cod. Sur. edidit tom. 6. plura leguntur de eodem in actis ſanctorum Nerei & Achilei apud Sur. to. 3. die 12. Maij. Quòd autem in ijſdem actis, necnon aliquibus Martyrologijs paſſus legitur ſub Claudio Imp. corrigendum videtur: nã ſi Traiani temporib. pro Chriſtiana fide certauit, & corpora ſanctarũ Flauiæ Domitillæ, & ſociarũ ſepulturæ mandauit (vt eadem acta teſtantur) qua ratione poſt annos

annos centum, & ſeptuaginta ſub Claudio potuit coronari? Acta eiuſdem martyris ſcripſiſſe reperitur Albericus diaconus Caſinenſ. cœnobij, vt auctor eſt Petrus diac. bibliothecar. Caſin. li. de vir. illuſtr. eius monaſterij. c. 21. Eadēque, vt idem teſtatur cap. 46. Gelaſius qui ex monacho Caſinen. factus eſt Papa, verſibus exornauit. Erat vetus memoria S. Cæſarij martyris Romæ in Palatio, cuius meminit S. Greg. Papa in regiſtr. lib. 11. c. 1. eratque ibi abbatia, vnà ex vigintiduabus, quas notatas vidimus in antiquo rituali, quod habetur in Bibliotheca Vatic. in cod. man. ſcript. cuius eſt titulus: Liber cēſuum. Ea diruta eccleſia, corpus eius tranſlatum eſt in baſilicam Helenianā, dictā alio nomine S. Crucis ad Hieruſalē in Atrio Seſſoriano, vbi hactenus religioſiſſimè aſſeruatur, S. Bernardus Romam veniens, multis ad martyrem precib. fuſis, dentem ex eius capite tandem accipere meruit, vt in eius vita lib. 4. c. 1. legitur. Brachium eiuſdem à S. Annone Colonienſi epiſcopo delatū eſſe Coloniam, in actis eiuſdem Annonis lib. 1. c. 34. habetur expreſſum, ibiq; cap. 35. de miraculis ſcitu dignis ab eodem martyre Romæ editis, præclarè agitur. apud Sur. tom. 6. die 4. Decembr.

c Benigni.] De eodem hac die Beda, Vſuard. & Ado pluribus. Eius acta ex antiquis monumentis edidit Sur. tom. 6. Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 10. c. 3. Plura etiam Sur. in actis SS. Tergeminorum tom. j. Porrò non ab Aureliano Imp. (vt aliqui putant) ſed ſub Marco Aurel. paſſus habetur. Qui enim fieri poteſt, vt diſcipulus Polycarpi peruenerit vſque ad tēpora Aureliani? De eius reliquijs Greg. Turonen. hiſt. Franc. lib. 10. c. 31. in fine, qui & agit de eiuſdem miraculis li. de glo. mart. c. 51. De eius venerandi corporis trāſlatione agitur in vita S. Annonis epiſcopi Colon. libro primo, cap. trigeſimooctauo.

d Mariæ ancillæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alii hac die. Pluribus de ea Vincent. lib. 11. c. 86. & 87. Petrus in catal. lib. 10. c. 14. & alij.

e Cæſarij, Dacij, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio.

f Ioannis, & Iacobi.] Græci de ijſdem in Menologio hac die.

g Cyrenię, & Iulianæ.] De his itidem Græci agunt in dicto ſæpius Menologio.

h Auſtremonii epiſc.] Huius acta metro ſcripſit ſanctus Proiectus, vt auctor, qui eius vitam ſcripſit, teſtatur, quam habes apud Sur. tomo 7. hac die. Meminit eiuſdem Grego. Turonen. hiſto. Franc. lib. 1. c. 30. plurib. de glo. confeſſ. 30. Petr. Clun. li. 1. epi. 2. & alij.

i Marcellini epiſc.] De eodem Vſuardus hac die. Scribit eius vitam Fortunatus ad S. Germanū epiſcopum Pariſien. extat apud Sur. tom. 6. Gregor. Turon. de eodem lib. de glor. confeſſ. c. 89. & Petr. in catal. lib. 10. c. 7. ponitur nonus eius ſedis epiſcopus in tab. Democharis.

k Vigoris epiſc.] Agit de eo Vſuardus, Ado & alij. Eius acta recitat Sur. tom 6. Petrus in catal. li. 10. cap. 5. Tritthem. de vir. illuſtr. ordi. S. Bened. li. 3. c. 272. & libro 4. cap. 131. Claruit temporibus Childeberti regis Francorum, fuitq; decimus eius ſedis epiſcopus.

l Seuerini.] Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Conditum habetur eius venerabile corpus Tyburtè ad ſancti Laurentij, vt eius eccleſiæ vetera monumēta ſignificant, quę man. ſcrip. accepimus.

m Maturni.] Vſuardus de eodem hac die. Eius vitæ acta habet Mombr. tomo 2. & Petrus in catal. lib. 10. cap. 6 vixiſſe fertur temporibus Maximiani Imperatoris.

2 Quarto nonas Nouemb. Luna. E xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11

COMMEMORATIO [a] omnium fidelium Defunctorum. Eodem die natalis ſancti Victori [b] Pictauienſis epiſcopi, qui poſt multa edita ſcripta, vt ſanctus Hieronymus teſtatur in perſecutione Diocletiani martyrio coronatus eſt. Tergeſte paſſio beati Iuſti, [c] qui in eadem perſecutione ſub Manatio præſide martyrium conſummauit. Sebaſtæ ſanctorum Carterii, [d] Styriaci, Tobiæ, Eudoxii, Agapii, & ſociorum martyrum, ſub Licio Imperatore. In Perſide ſanctorum martyrum

Acin-

Acindini, [e] Pegaſii, Aphthonii, Elpidephori, & Anempodiſti, cum plurimis ſociis. In Africa natalis ſanctorum martyrum Publii, [f] Victoris, Hermetis, & Papiæ. Tarſi in Cilicia ſanctæ Euſtochii [g] virginis & martyris, quæ ſub Iuliano Apoſtata poſt dira tormenta, in oratione reddidit ſpiritum. Laodiceæ in Syria ſancti Theodoti [h] epiſcopi, qui non ſolum verbis, ſed rebus & virtutibus fuit ornatus. Viennæ ſancti Georgii [i] epiſcopi. In monaſterio Agaunenſi ſancti Ambroſii [k] abbatis. Cyri in Syria ſancti Marciani [l] confeſſoris.

NOVEMBRIS 2.

a COMMEMORATIO omnium fidelium defunctorum.] Non recenter ſtatutum fuit in Eccleſia, vt pro defunctis commemorationes anniuerſariæ agerentur. Ex maiorum traditione (inquit Tertullia. de coron. milit.) pro defunctis annua die facimus. De iiſdem Anniuerſariis repeti conſuetis S. Gregorius Nazianzenus in oratione in funere Cæſarij fratris hæc ait: Alia perſoluimus, alia daturi ſumus, anniuerſarios enim honores & commemorationes offerentes, & ij quidem certè, qui ſuperſtites relinquentur. hæc Gregor. ſatisq; ſit monſtraſſe; vt tam in Occidentali, quàm Orientali Eccleſia iſthæc piè religioſeq; ſeruari cõſueuiſſe, intelligantur. alibi enim de his cumulatè egimus. Vt autem vnà, eademq; die vniuerſalis ageretur memoria omnium fidelium defunctorum: omnes id in primis acceptum ferunt ſancto Odiloni abbati Cluniacenſi. Teſtatur id Petrus Damia. in vita ipſius, & Sigebe. in chro. anno Domini 998. Quod etenim ille in ſuis monaſteriis faciendum curauit; id poſtmodum Romani Pontificis auctoritate vbiq; locorum ſeruandum ſacris legibus ſancitum videtur. vt verò hac ipſa die poſt ſolemnitatẽ omnium ſanctorum; ex ordine officii eccleſiaſtici ratio ſumpta videtur. Nam ante Odilonem ducentis ferè annis vixit Amalarius Fortunatus epiſcopus Treuerẽſis temporibus Ludouici Pij Imp. ad quem etiam ſcripſit libros de offic. Eccleſiaſtico. hic (inquam) in lib. de ordin. antiphonarij cap. 65. hęc ait: Poſt officium ſanctorum inſerui officium pro mortuis. multi enim tranſierunt de præſenti ſeculo, qui non illicò ſanctis cõiungũtur, pro quib. ſolito more officium agitur. hæc ibi.

b Victorini,] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. cap. 12. Scribit de eodem S. Hieron. de ſcrip. eccleſ. in epiſto. 13. ad Paulinum, vbi eum appellat inclytum Victorinum martyrio coronatum. idem in epiſto. 84. ad Magnum. in præfat. in Euang. Matthæi ad Euſeb. in procœm. in Iſaiam. Ne mireris, lector, ſi huius Victorini opuſcula Gelaſius Papa in can. ſancta Roman. diſtinc. 15. recenſuit inter apocrypha: nam (vt ſcribit S. Hiero. de ſcri. eccleſ. in Papa) ſectatus eſt Victorinus vnà cum aliis nonnullis viris ſanctis & eruditis ſententiam de Millenario, quæ quidem (vt ſuperius diximus) vſque ad tempora Damaſi Papę, abſque iactura fidei, vel communionis diuiſione liberè ferebatur, nec crimini data eſt Papiæ, Iuſtino martyri, vel aliis, quo minus inter ſanctos & eccleſiaſticos viros adſcriberentur. At verò, ea damnata ſententia, etiam illi fauentes ſcriptiones iure proſcriptæ videntur. Rurſus autem de Victorino monemus lectorem, incerto quodam modo irrepſiſſe in ſynodum Romanam ſecundã ſub Silueſtro Papa habitam cap. 2. damnationem Victorini epiſcopi Pictauienſis cyclos Paſchales perperàm ſupputantis: nam nihil prorſus illi commune cum Paſchali calculo, vel cum Silueſtro Papa, cum iam temporibus Diocletiani fuerit martyrio coronatus. Error ſupradictus videtur proueniſſe ex alio Victorino Aquitano eccleſiaſtici calculi ſupputatore, cuius cyclos erroris coarguit Victor Capuanus, Beda, & alii. qui & vixit tẽpore Hilari Papæ, vt ſcribit Gennadius de vir. illuſtr. c. 88. vnde apparet canonem illum non eſſe illius Roman. concilij habiti ſub Silueſtro, ſed alterius, in illud tamen illapſum. vel dicendum de alio quopiam ignoto homine illic agi, & non de Victorino epiſcopo Pictauienſi: nam in tabulis epiſcoporum eius eccleſiæ, vnus tantum eius nominis idemq; martyr, ac primus eius ſedis epiſcopus ponitur, de quo hic agitur.

c Iuſti.] Eius acta breui compẽdio recitat Petrus in catal. lib. 10. cap. 9. De eodem vet. manuſcrip. atque recentiores.

d Carterij, & ſoc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, ubi & eorum certamen deſcribitur.

e Acindini, & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio. Metaphraſtes autem ex antiquis monumentis eorum acta deſcripſit, quę habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

f Publij, & ſoc.] Beda, & alij recentiores de his agunt hac die.

g Euſto-

g Euſtochij.] De eadem Petrus in catalogo. lib. 10. cap. 10. vbi eius acta paucis complexa refert.

h Theodoti epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Scribit de eodem Euſeb. hiſto.lib. 7. c.vlti. & Niceph.lib.6.c.36.

i Georgii epiſco.] De ipſo Beda, & recentiores. Ado Vien.in chro.ponit anno Domini ſexcenteſimo nonageſimonono; numeraturq́; decimus quintus eius ſedis epiſcopus.

k Ambroſij abb.] Agunt de eo Beda, Vſuard. Ado, Petrus in catal.lib. 10. c.15. & Tritthem.de vir.illuſtr.ord. S.Bened.lib. 3. c.273.

l Marciani.] De eodem hac item die Græci in Menologio: ſcripſitq́; eius res geſtas Theodoretus in Theophilo c.3.

3 Tertio nonas Nouembris. Luna. F xix

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

NATALIS ſancti Quarti[a] Apoſtolorum diſcipuli. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum martyrū Germani, [b] Theophili, Cæſarij, & Vitalis, qui in perſecutione Deciana optime duxerunt martyrum. Cæſarauguſtæ ſanctorum innumerabilium[c] Martyrum, qui ſub Daciano Hiſpaniarum præſide mirabiliter occubuerunt pro Chriſto. Viterbii ſanctorum martyrum Valentini[d] presbyteri, & Hilarii diaconi, qui in perſecutione Maximiani ob Chriſti fidem cum ſaxi pondere in Tyberim præcipitati, & inde ab angelo diuinitus erepti, demum abſciſſis ceruicibus coronam martyrii perceperunt. In Anglia ſanctæ Vuenefridæ[e] virginis & martyris. In monaſterio Claræuallenſi depoſitio ſancti Malachiæ[f] epiſcopi Connerthenſis in Hybernia, qui multis virtutibus ſuo tempore claruit: cuius vitam ſanctus Bernardus abbas conſcripſit. Eodem die ſancti Huberti[g] Tungrenſis epiſcopi. Viennæ ſancti Domni[h] epiſcopi & confeſſoris. Item depoſitio ſancti Pirmini[i] Meldenſis epiſcopi. Vrgellæ in Hiſpania ſancti Hermengaudii[k] epiſcopi.

NOVEMBRIS 3.

a QVARTI.] De quo Paulus ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc Berythi eccleſiæ epiſcopum datum eſſe, tradit Doroth. in ſynopſi: idque ex Hippolyti. libel.de 72.diſcipul.

b Germani, & ſoc.] Beda, Vſuard. Ado, & Petrus in catal.lib. 10. c.18. vbi ex priſcis tabulis eorum acta paucis deſcribit.

c Innumerab.martyr.] Eadem hyperbole vtitur Vſuard. dum de his agit hac die. Hi etenim ſunt quos Prudẽtius periſteph. hym. 4. cecinit his Sapphicis, dū de Cæſarauguſtana ciuitate agit.

Sola in occurſum numeroſiores
Martyrum turbas Domino paraſti
Sola pradiues pietate multa
Luce frueris.
Vix parens orbis populoſa Pœni.

Ipſa vix Roma in ſolio locata.
Te decus noſtrum ſuperare in iſto
muncre, digna eſt.
Omnibus portis ſacer immolatus
Sanguis excluſit genus inuidorum
Dæmonum, & nigras pepulit tenebras,
vrbe piata.
Et paulo poſt de iiſdem.
Nec furor quiſquam ſine laude noſtrum
Ceſsit, aut clari vacuus cruoris
Martyrum ſemper numerus ſub omni,
grandine creuit.

Agens de ciuitate Cæſarauguſtana Iſidorus libro 15. origin. dum eam dicit eſſe præſtantiorem cunctis Hiſpaniæ ciuitatibus: Illuſtrior eſt (inquit) florens ſanctorum martyrum ſepulturis. De his item Petrus in catalog. lib. 10. cap. 17. Vaſæus in chro. Hiſpa. pluribus auctor in Flore ſanct. Hiſpa. qui omnes tradunt, horum omnium martyrum multitudinem appellatam eſſe Maſſam cãdidam, eo quòd corporum eorum combuſtorum cineres remanſerint niue candidiores, quo ſigno aliis tetris cineribus diſcreti, collecti ſunt. de his item agitur in Theſ. concio. tomo 2. hac die.

d Valentini, & Hilarij.] Horum martyrum man. ſcrip. accepimus ab eccleſia Viterbienſi.

e Venefridæ.] Huius acta Rupertus abbas Salopienſis conſcripſit, quæ recitat Sur. in tomo 6. In catalogo ſcript. Britan. traduntur eadem ab Elerio Cambrio ſcriptis mandata. Agit de eadem Molan. in addi. ad Vſuard. hac die. Quæ autem in iiſdem actis de perenni fonte & miraculis illic fieri ſolitis deſcribuntur, maiora his accepi à fideliſſimo teſte oculato Reuerendiſſ. D. Thoma epiſcopo Aſaphenſi, Romani Pontificis in obeundis epiſcopalibus functionibus Suffraganeo, vitæ ſanctitate, fidei confeſſione, atque doctrina conſpicuo, nuper Romæ dolore omnium optimorum ex humanis ſublato.

f Malachiæ epiſcopi.] Scripſit eius vitæ acta S. Bernardus, qui eundem viuẽtem, ac poſteà defunctum mirificè coluit. Extat eiuſdem ad eundẽ epiſt. 315. 316. & 317. & ſermo in eiuſdem feſtiuitate. Exceſſit è vita (vt idem teſtatur) an. Domini milleſimo centeſimo quadrageſimooctauo, quarto nonas Nouembris: ob commemorationem autem defunctorum tranſlata eſt eius celebritas in hanc diem, quò ſolemnius agi poſſet.

g Huberti epiſcopi.] Eius res geſtas ab ipſius diſcipulo fideliſſimè ſcriptas habet Sur. tomo 6. ibique de eius tranſlatione agitur, & de religioſo cultu eiuſdem memoriæ à regibus impertiri ſolito, Ordinatus à Sergio papa, anno Domini ſexcenteſimo nonageſimooctauo, diem obiit anno 730. numeratur eiuſdem ſedis epiſcopus triceſimus ordine. Plura de eodem Molan. in indic. ſanct. Belg. aitque eundem dediſſe Leodio ſigillum publicũ ſancti martyris Lamberti imagine inſignitũ, & huiuſmodi inſcriptione notarum SANCTA LEGIA ROMANÆ ECCLESIÆ FILIA. Reuera quidem, quòd ad fidem chatolicam pertinet, caſta & pudica, quę ſemper ſanctę matris ſectata veſtigia, nullo vnquàm hæreſeon eſt fœdata contagio. imò hiſce etiam noſtris temporibus noſtri ſeculi, cùm hęreſum alluuiones Gallias inundarunt; non ſolùm nullis valuit obrui fluctibus, ſed ſtans conſtantiſſimè exaduerſo, oppoſuit ſe pro muro domui Iſrael, facta forma (vt de Theſſalonicenſi eccleſia ſcribit Apoſtolus) omnibus credentibus; cunctiſque circumpoſitis regionibus illuſtre edidit ſeruandæ atque tuendæ religionis exemplum. Sic, faxit Deus, maneat ſemper: & quod fide prędicat, operibus impleat.

h Domni epiſcopi.] Dominum hunc appellat Ado Vien. qui in chron. an. Domini 527. hæc de ipſo ſcribit: Viennenſis epiſcopus Dominus floruit; hic tam in diuinis, quam in ſecularibus actibus claruit, amator pauperum, redemptor captiuorum, vitaque probatiſſimus. hæc Ado. Agit de eodem hac die Molanus in addit. ad Vſuard. ponitur decimusnonus eius ſedis epiſcopus.

i Pirmini epiſcopi.] De eodem Beda hac die. Huius vitam conſcripſit Vuarmanus comes epiſcopus Conſtantienſis, itemque Henricus Augienſis abbas, vt notat Molanus hac die. De eodem Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Benedicti libro 3. cap. 275. & lib. 4. cap. 191. numeratur vigeſimus eius ſedis epiſcopus.

k Hermengaudij epiſcopi.] Tabulæ eius eccleſiæ, & Flos ſanct. Hiſpan. de eodem hac die.

xviij. G Pridie nonas Nouemb. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

t u

t u A B C D E f F G H M N P
1 2 3 4 5 6 7 8 8 9 10 11 12 13

BONONIÆ ſanctorum martyrum Vitalis [a] & Agricolæ, quorũ prior poſterioris ſeruus antea fuit, poſtea conſors & collega martyrij; in quem perſecutores omnia tormentorum genera exercuerunt, ita vt non eſſet in corpore eius ſine vulnere locus; quæ conſtanter perferens, in oratione, ſpiritum Deo reddidit: Agricolam vero plurimis clauis cruci affigentes interemerunt. Eorum tranſlationi ſanctus Ambroſius cum intereſſet, martyris clauos, ſanguinem triumphalem, & crucis lignum ſe collegiſſe refert, ac ſub ſacris altaribus condidiſſe. Eodem die natalis ſanctorum Philologi [b] & Patrobę, ſancti Pauli Apoſtoli diſcipulorũ. Auguſtoduni ſancti Proculi [c] martyris. In pago Vilcaſſino ſancti Clari [d] presbyteri & martyris. Epheſi ſancti Porphyrij [e] martyris ſub Aureliano Imperatore. Myræ in Lycia ſanctorum martyrum Nicandri [f] epiſcopi, & Hermæ presbyteri, ſub Lybanio præſide. Eodem die natalis ſancti Pierij [g] presbyteri Alexandrini, qui in diuinis ſcripturis nobiliter eruditus, via puriſſimus, & ad Chriſtianam philoſophiam nudus penitus & expeditus, ſub Caro & Diocletiano principibus, regente Alexandrinam eccleſiam Theona, florentiſſimè docuit populos, & diuerſos tractatus edidit; poſt perſecutionem vero omne vitæ ſuæ tempus Romæ verſatus, in pace quieuit. Apud Ruthenos in Gallia beati Amantij [h] epiſcopi, cuius vita, & ſanctitate & miraculis extitit glorioſa. In Bithynia ſancti Ioannicij [i] abbatis. In Pannonia apud Albam Regalem depoſitio beati Emerici [k] confeſſoris, filij ſancti Stephani Hungarorum Regi. Treuiris ſanctæ Modeſtæ [l] virginis.

NOVEMBRIS 4.

a VITALIS, & Agricolæ.] De his etiam Vſuardus, & alij recentiores. Eorum martyrium deſcribit ſanctus Ambroſius lib. de exhortat. ad virgin. vbi & de eorum inuentione atque tranſlatione, de qua & Paulinus in vita ſancti Ambroſij. De horum reliquijs meminit Paulinus Nolanus epiſcopus in Natali nono ſancti Felicis. Gregor. Turonen. hiſtor. Franc. lib. ſecundo, cap. decimoſexto, & de glor. martyr. cap. 43. Petrus in catalo. lib. 10. c. 21. & alij.

b Philologi, & Patrobę.] Quorum meminit Paulus ad Romanos cap. 16. Agunt de his item Græci in Menologio die ſequenti. Philologum Synope, Patrobam Neapoli præfectum eſſe epiſcopum, tradit Doroth. in ſynopſi. licet Hippolyt. martyr. lib. de 72. diſcipul. teſtetur Patrobam fuiſſe creatum epiſcopum Puteolanum. eius corpus aſſeruatur Romæ in eccleſia ſanctæ Mariæ Maioris.

c Proculi.] De eodem Vſuard. Ado, Petrus in catal. lib. 11. nu. 309. & alij recentiores.

d Clari.] Vſuardus de eodem & alij aſtipulanturq; vet. man. ſcri.

e Porphyrij.] Agunt de eodem hac item die Greci in Menolog. eiuſq; martyrium deſcribunt.

f Nicandri, & Hermæ.] Gręci itidem hac die in Menologio de iiſdem agunt.

g Pierij.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij; licet deprauatè i aliquib. codicib. pro Pierio, Hierius, vel Irenæus legatur. ſcribit de Pierio Euſeb. hiſt. lib. 7. c. vlt. Hieron. de ſcript. eccleſ. & epiſto. 84. ad Magnum. Erat Alexandriæ eccleſia, Pierij dicta, cuius meminit Epiphan. hęreſ. 69.

h Amantij epiſcopi.] Beda, Vſuard. Ado, & alij de eodem. Huius vitam ex antiquis codicib. edidit Sur. tom. 6. cõſcriptamq; putat à Fortunato. De eodem mẽtio habetur in actis ſancti Quintiani eiuſdem ſedis epiſcopi, de quo infra idibus Nouembris: tranſtulit enim ipſe eiuſdem Amantij corpus, vt teſtatur Grego. Turon. in vit. ſanct. patr. cap. quarto.

i Ioannicij.] Agunt de eodem Græci hac die in Menolog. ac pluribus res ab eo geſtas referunt; quas plenius proſecutus eſt Metaphraſtes. extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

k Emetici.] Eius vitam deſcripſit Sur. tom. 6. ex antiquis man. ſcri. Mart. Polon. recenſet obitũ anno Domini 1032. Chromer. an. 1036. Agit de eodem Bonfin. de reb. Vngaric. dec. 2. lib. 2. Relatus eſt inter ſanctos vnà cum S. Stephano rege eius patre à Benedicto Papa octauo, qui dictus eſt nonus.

l Modeſtæ.] Plura ſcripta habentur de ea in vita S. Gertrudis apud Sur. 17. Martij. to. 2. Trithe. de vir. illuſtr ord. S. Bened. li. 3. c. 183. eamq; clariuſſe ait circa an. Domini ſex centeſimũ octogeſimum. agit de eadem Mola. in addi. ad Vſuar.

xvij. A Nonis Nouemb. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

SANCTI Zachariæ [a] ſacerdotis & prophetæ, patris beati Ioannis Baptiſtæ. Tarracinæ in Campania natalis ſanctorum martyrum Felicis [b] presbyteri, & Euſebij monachi, qui cum ſepeliſſet ſanctos martyres Iulianum & Cæſarium, & multos conuerteret ad fidem Chriſti, quos ſanctus Felix presbyter baptizabat, vnà cum eo tentus eſt, & ambo ad forum iudicis ducti, nec ſuperati, inde in carcerem incluſi, nocte eadem, cum ſacrificare noluiſſent, decollati ſunt. Emeſę in Phœnicia ſanctorum martyrum Galationis, [c] & Epiſtemis coniugis; qui in perſecutione Decij flagris cæſi, manibus pedibusque, & lingua inſuper mutilati, denique truncato capite martyrium conſummarunt. Item ſanctorum martyrum Domnini, [d] Theotimi, Philothei, Siluani, & ſociorum ſub Maximiano Imperatore. Mediolani ſancti Magni [e] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Dominatoris [f] epiſcopi. Treuiris ſancti Fibitij [g] abbatis. Aurelianis in Gallia ſancti Læti [h] Presbyteri & confeſſoris.

NOVEMBRIS 5.

a ZACHARIÆ.] De eodem hac die Beda. Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad nonas Septembr. Præter illa, quæ de ipſo ſcribuntur à S. Luca Euang. c. 1. Epiphanius etiam agit pluribus li. de vit. & interit. Prophet. c. 23. traditq; occiſum eſſe ab Herode inter veſtibulum, & altare, eiuſdem ſententiæ fuit Origenes in Matth. c. 25. Petrus Alexandrinus epiſcopus & martyr in can. 13. Gregorius Nyſſenus in orat. de Chriſti natiuitate, Baſil. homil. de humana Chriſti generatione, Cyrillus epiſc. Alexandrinus libro aduerſus Anthropomorphitas; ad ipſum in ſacra Valentinianus Imp. ad epiſcopos Aſiæ, quam recitat Theodoretus hiſt. lib. 4. c. 7. qui omnes de hoc Dominum Ieſum locutũ, putant apud Matth. c. 23. cũ de Zacharia occiſo ab illis inter templum, & altare loquitur. quæ licet minus probari Hieronymo videantur, dum explicat illum locum Matthæi cap. 23. tamen apud me quidem tot tantorumque veterum theologorum plurimum valet aſſertio. Diuerſas prorſus ab his

erat

erat commentitia hiſtoria ab hæreticis excogitata de Zachariæ nece & viſione aſini, quam refert, & reprobat Epiphan. hæreſ. 26. qui (vt diximus) prioris ſententiæ eſt grauiſſimus aſſertor. Tertullianus in Scorpiaco, cùm agit de Zacharia, qui necatus eſt inter templum & altare, teſtatur perennes eius cruoris maculas ſilicib. impreſſas in templo indelebiles, eſſe relictas. incidi in man. ſcri. codicem bibliothecæ Vaticanæ, de peregrinatione ad terram ſanctam; legiq; inter aliqua, quæ hactenus relicta ſunt tẽpli Hieroſolymitani vetera monumenta, illic ineſſe lapidem, in quo recẽs cruor aſperſus indelebili nota aſpiceretur, quem dicerent eſſe ſanguinem Zachariæ, qui inter templũ & altare occiſus eſt: licet & Hieronymus vbi ſupra, hac ipſa vulgi potius opinione iactata, quã certa veritate conſtantia putet. De illa quæſtione, an idem fuerit ſummus ſacerdos, ſatis plenè egimus in Annalib. eccleſiaſt. Caput autem eius aſſeruatur Romæ in Laterano, ex quo per dies aliquot olim ſanguinem emanaſſe tradũt. Nec id prętermittimus, quod Ioſephus ſcribit, reperiri adhuc alium Zachariam filium Baruchi nobiliſſimum ac ditiſſimum Hebræorum moribusq; laudatiſſimum, occiſum in medio templi à Zelotum factione, temporibus Veſpaſiani tunc ducis exercitus in Iudęa hæc de ipſo Ioſephus de bello Iud. lib. 5. c. 1.

b Felicis, & Euſebij.] De iiſdem Beda, Vſuar. & Petr. in cata. lib. x. c. 28. Agitur de his plurib. in actis S. Cæſarij apud Sur. to. 6. die prima Nouẽbr.

c Galationis, & Epiſtemis.] Agunt & de his Græci in Menologio. Eorum autem acta à Metaphraſte fuſius deſcripta recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

d Domnini, & ſoc.] De his item Gręci agunt in Menologio hac die.

e Magni epiſcopi.] De quo & tabu. eccle. Mediolan. ex quibus & Galeſinus hac die.

f Dominatoris epiſc.] De eodem Tab. eccleſiæ Brixian. Meminitque eiuſdem Rampertus, eiuſdem eccleſiæ epiſcopus, in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij. numeratur hic decimusquartus poſt S. Philaſtrium epiſcopus eccleſię Brix.

g Fibitij abbatis.] Hic licet alicubi epiſcopus dictus reperiatur, tamen in tabulis epiſcoporum Treuerenſium, quas deſcripſit Democha. nullus eius nominis legitur epiſcopus. Porrò in chron. monaſt. German. abbatem eum appellat.

h Læti.] De quo etiam Vſuardus hac die, & alij recentiores.

6 Octauo idus Nouembris. Luna. B xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

THINISSÆ in Africa natalis ſancti Felicis [a] martyris, qui confeſſus, & ad tormenta dilatus, alio die (vt refert ſanctus Auguſtinus, Pſalmum in eius feſtiuitate ad populum exponens) inuentus eſt in carcere exanimis. Theopoli ſanctorum decem [b] Martyrum, qui à Saracenis paſſi leguntur. Barcinone ſancti Seueri [c] epiſcopi & martyris, qui ob fidem catholicam clauo capite confoſſo, martyrij coronam accepit. In Phrygia ſancti Attici. [d] Apud Bergas depoſitio ſancti Vuinoci [e] abbatis, qui virtutibus & miraculis clarus, fratribus etiam ſibi ſubditis multo tempore miniſtrauit. Fundis in Latio ſancti Felicis [f] monachi. Lemouicis in Aquitania ſancti Leonardi [g] confeſſoris, diſcipuli beati Remigij epiſcopi: qui nobili genere ortus, ſolitariam vitam deligens, ſanctitate & miraculis claruit, ac pręcipue in liberandis captiuis eius virtus enituit.

a FELICIS.] Huius meminit S. Auguſtinus tract. in Pſal. 127. De loco vbi paſſus eſt, varia lectio reperitur, legit Beda, Tumiſſa, Vſuard. & Ado Toniza, alicubi Thiniſſa: quę & verior probatur. eſt enim Thiniſſa prope Hipponem in prouincia Numidiæ de qua Ptolomęus in 2. tab. Africæ. In Itiner. Antonini Toniza dicitur. eius loci epiſcopus ſubſcriptus reperitur concilio Carthagin. ſub Cypriano. apud Auguſti. lib. 3. de baptiſ. contra Donatiſt. c. 13. Alia eſt rurſus Tyniſſa, ſeu Tuniſſa, quæ Tunetum dicitur, vicina Vticæ, hodie Tuneſi vulgo dicta; à Polybio autem, qui eam exactè deſcribit, Tunes appellata reperitur, quam diſtare à Carthagine dicit ſtadijs centum viginti. hæc lib. 14. hiſt. in fi. plura de eadem lib. 1.

b Decem martyrum.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recẽtiores. Theopolis, vbi hi celebrantur, Antiochia eſt in Syria. Cur autem, quandonè eo nomine cœpta ſit nuncupari, conſule Niceph. hiſto. lib. 17. c. 3. & hiſt. Miſcel. lib. 16. Cedren. in 2. Iuſtiniani Imp. ex quo tempore reperies eundẽ Imp. Iuſtinianum eandem ciuitatem in ſuis ſanctionibus Theopolim appellaſſe. Quòd autem hi paſſi dicũtur à Saracenis: eo tempore id accidiſſe putamus, cùm ſub Coſrhoe rege Perſarum, ea ciuitas à Saracenis direpta eſt.

c Seueri epiſcopi.] Hunc ferũt paſſum in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide & cũ eo quatuor ſacerdotes, vt ſcribunt Laurentius de Padilia, & Vaſæus in chron. an. 306. idq́; pluribus Flos ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tomo 2. hac die. Molanus autem in addit. ad Vſuar. hęc habet: Fuit hic vnus ſeptuaginta epiſcoporum, qui leges Gothicas in Hiſpania cõdiderunt, hic à Barbaris Gothicis, qui Cathaloniam incolebant, clauo capite confoſſo, martyrio coronatur, an. Chriſti ſexcenteſimo triceſimooctauo. hæc Molanus vnde autem acceperit, nondum inuenimus: nec alicubi eius nominis epiſcoporum Barchinonenſem legimus in concilijs, quæ frequẽter illis temporib. coacta ſunt in Hiſpania; nec etiam apud S. Ildefonſum, qui virorum illuſtrium eorum tẽporum ſeriem texuit. Fuit alius Seuerus epiſcopus Malacitanus, qui ſcripſit aduerſus Vincentiũ Cæſarauguſtanum epiſcopum in Arianam hæreſim lapſum circa ann. Domini quingenteſimum octogeſimum, vt habet Honorius Auguſtodunen. de vir. illuſt. cap. 30. de eodẽ Vincentio Cęſarauguſtano lapſo ĩ hæreſim Arianã tpe Leuigildi regis Gothorum meminit S. Iſid. in chron. Goth.

d Attici.] De quo Vſuardus hac die, & recentiores. De alio Attico & ſocijs Græci agunt vij: kalen. Septembr.

e Vuinoci abb.] De eodem Ado, & alij. Eius acta fideliſſimè ſcripta, ſimulq́; trãſlationẽ & miracula habet Sur. tom. 6. hac die Molan. etiam de eo in indic. ſan. Belg. diuerſus hic ab illo, de quo Grego. Turon. de geſt. Franc. ſcribit lib. 5. c. 21. & li. 8. c. 24. Nam hic de quo agimus, longè poſt Gregorii tempora claruit, obijtq́; anno Domini ſeptingenteſimo decimoſexto.

f Felicis.] De quo S. Gregorius lib. 1. dialo. c. 3. ex quo cæteri acceperunt, qui de ipſo agunt.

g Leonardi.] Beda, Ado, & aliì recẽtiores Habet eius res geſtas Surius tom. 6. legimus aliàs in man. ſcri. cod. eccleſiæ S. Mariæ ad Martyres Romæ, ubi plura de eius pietate in liberandis captiuis. agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr. or. S. Bened. lib. 3. c. 29. obijſſeq́; tradit, anno Domini quingenteſimo quinquageſimonono.

xv. C Septimo idus Kal. Nouemb. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16

PATAVII depoſitio ſancti Proſdocimi [a] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus ordinatus, ad prædicandum Dei verbum ad prædictam ciuitatẽ miſſus eſt: vbi multis virtutibus & prodigijs coruſcans, beato fine quieuit. Peruſiæ ſancti Herculani [b] epiſcopi & martyris, qui iuſſu Totilæ Gothorum regis decollatus eſt: cuius corpus ita capiti vnitum atq. ſanum quadrageſimo poſt abſciſſionem die (vt ſcribit ſanctus Gregorius Papa) repertum eſt, ac ſi

nulla

nulla ferri inciſio illud tetigiſſet. Eodem die ſancti Amaranthi [c] martyris, qui apud Albigenſem vrbem exacto agonis fidelis curſu ſepultus, viuit in gloria. Melitinæ in Armenia paſſio ſanctorum Hieronis, [d] Nicandri, Heſychij, & aliorum triginta, qui in perſecutione Diocletiani ſub Lyſia præſide coronati ſunt. Amphipoli in Macedonia ſanctorum martyrum Aucti, [e] Taurionis, & Theſſalonicæ. Ancyræ paſſio ſanctorum Melaſippi, [f] Antonij, & Carinæ ſub Iuliano Apoſtata. Coloniæ ſancti Engelberti [g] epiſcopi, qui pro defenſione eccleſiaſticæ libertatis, & Romanæ Eccleſiæ obedientia martyrium ſubire non dubitauit. Alexandriæ beati Achillæ [h] epiſcopi, qui eruditione, fide, conuerſatione, ac moribus fuit inſignis. In Friſia depoſitio ſancti Vuillibrordi [i] epiſcopi Traiectenſis, qui à beato Sergio Papa ordinatus epiſcopus, in Friſia & Dania Euangelium prædicauit. Metis ſancti Ruffi [k] epiſcopi & confeſſoris. Argentorati ſancti Florentij [l] epiſcopi.

NOVEMBRIS 7.

a PROSDOCIMI.] De eodē tabu. eccleſiæ Patauinæ. Eius res geſtas ex antiquis monumentis habet Mombrit. tomo 2. vit. ſanct. Petrus in catal. lib. 10. c. 33. & Scard. lib. antiq. vrb. Patau. lib. 2. claſ. 6.

b Herculani epiſcopi.] Beda de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Eius martyrium deſcribit S. Gregor. Papa dialog. lib. 3. cap. 14. Mombri. tom 2. vit. ſanct. eius acta edidit, paſſumq; refert anno decimoſeptimo Iuſtiniani Imperatoris. eſt is annus Domini (ſecundum recentiorum ſupputationem) quingenteſimus quadrageſimus quartus. Sigeber. in chro. de ipſo eodem anno; licet Marian. Scot. paſſum referat an. 561. legi & libellum man. ſcrip. miraculorum eius & quidem ſynceriſſimum, niſi quòd in eius exordio ea ſunt emendanda, quæ de Iuliani Apoſtatæ temporibus ab aliquo alio præmiſſa videntur: longè enim diſcrepant inter ſe tempora Iuliani, & Iuſtiniani. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Bened. li. 3. c. 14. adnumerat eundem S. Herculanum inter monachos ordinis ſancti Benedicti. Ex monaſtica quidem vita ad epiſcopatum veniſſe, ſcribit Gregor. conſtat tamen iiſdem temporibus vtrunque vixiſſe, & annum ante Herculani obitum, migraſſe ex hac vita S. Benedictum; qui (vt Leo epiſcopus Oſtiē. ſcribit in chro. Caſin.) exceſſit ex humanis an. Domini 543. vel ſecundùm alios 542. Herculanus autem (vt diximus) anno 544. Qui præeſt hodie eidem eccleſiæ eiuſdem cognominis Reuerendiſſ. D. Vincentius Herculanus ordinis Prædicatorum omni virtutum & litterarum genere ornatiſſimus, & tāti prædeceſſoris dignus in epiſcopatu ſucceſſor, in eā ſententia videtur eſſe procliuior, vt eiuſdē nominis duo fuerint eiuſdem ciuitatis epiſcopi; eo quod (vt ait) in actis ſanctorum Carpophori & Abundantij martyrū, qui paſſi ſunt temporibus Gentilium Impp. habeatur mentio de S. Herculano epiſcopo Peruſino. hęc mihi coràm, cum nuper Romæ eſſet. Poſt ſanctū Herculanum iuniorem (ſic enim hūc, de quo agimus, appellare libet) Ioannes eam rexit eccleſiam, cuius mentio habetur in lib. de Rom. Pont. in Vigilio Papa. Fuit alumnus eiuſdem S. Herculani S. Floridus epiſcopus Tifernas, cuius meminit S. Greg. dialog. lib. 3. c. 13. & c. 35. licet mendoſus codex habeat loco Tifernatis, Tudertinæ eccleſiæ fuiſſe epiſcopum.

c Amaranthi.] Agunt de eodem Beda, Vſuar. Ado, & alij. pluribus Grego. Turo. de glo. marty. c. 57. & Petrus in catal. lib. 10. c. 35. paſſus fertur temporibus Decij Imp.

d Hieronis, & ſoc.] De his item hac die Gręci in Menolog. Metaphraſtes edidit eorum acta; quę deſcribit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

e Aucti, & ſoc.] Græci de iiſdem hac die in Menologio, ibiq; eorum acta paucis comprehenſa narrantur.

f Malaſippi, & ſoc.] Iidem qui ſupra in Menologio hac die, iiſdemq; verbis.

g Engelberti.] Huius egregia certamina Cęſarius monachus ſcriptis mādauit extant apud Sur. to. 6. idēq; auctor addidit librū miraculorū, quæ ab eodem poſt eius obitum ſunt edita, paſſus eſt anno à Chriſto 1225. cùm ſediſſet annos ſex.

h Achillæ epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. De eodem adhuc presbytero magna cũ laude ſcribit Euſeb. hiſt. li. 7. c. vlt. Socrat. lib. 1. c. 3. Caſſiod. trip. lib. j. c. 12. Niceph. lib. 6. c. 34. pluraq́; in actis S. Petri martyris epiſc. Alexandrini, de quo inferius ſexto kal. Decembr. Hunc magnũ Achillam appellat S. Athan. orat. 2. contra Arian. Succeſſit hic eidẽ S. Petro, vt conſtat ex eodẽ Athanaſio, Achillæ autem Alexander, cui Athanaſius ſubrogatur. Alium Achillam ponit Epipha. in panar. hæreſ. 69. ſediſſe immediatè ante Athanaſiũ: ſed ab alijs non adnumeratur inter epiſcopos Alexandrinos; nam defuncto Alexandro, abſente Athanaſio, ille tanquàm ſequeſter potius, quã vt eṗs eidem præfuit ſedi menſib. tribus, quouſq; Athanaſius è Comitatu, quò fuerat miſſus, rediret.

i Vuillibrordi epiſcopi.] Barbarum ac pronunciatu aſperũ nomen Sergius Papa, cũ illũ Romæ in eccleſia S. Cæciliæ ordinaret epiſcopum, mutauit in Clementem: tamen priori nomine potius appellatus reperitur. Eſt ordinatus anno Domini 696. vt teſtatur Marcellus in vita S. Suiberti cap. 10. qui etiam ibi cap. 6. profitetur ſe ſcripſiſſe eius vitam, quam manuſcriptam haberi, Molanus refert Albinus Flaccus eiuſdem acta ſcriptis mandauit. extant apud Sur. tomo 6. Agit de eodem hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij: idemq; Beda hiſto. Anglo. lib. 5. c. 12. in fin. & de ſex ætat. in Iuſtiniano ſecundo. Plura de ipſo etiam in vita S. Bonifacij epiſcopi Moguntini; ac denique Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 137.

k Rufi epiſcopi.] De eodem Beda, Ado, & alij recentiores. Agit hic Beda de eius tranſlatione facta temporibus Clotarij.

l Florentij epiſcopi.] Eius vitam ex man. ſcri. edidit Sur. tom. 6. ponitur hic quartus eius ſedis epiſcopus. ſedere cœpit anno Domini 663. præfuitq́; annis duodecim, vt conſtat ex tabulis eius eccleſiæ, quas deſcripſit Demochares. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vſuard.

xiiij. D Sexto idus Nouemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

OCTAVA [a] omnium Sanctorum. Romæ via Lauicana tertio ab Vrbe milliario, paſſio ſanctorum martyrum Claudij, [b] Nicoſtrati, Symphoriani, Caſtorij, & Simplicij; qui primo in carcerem miſſi, deinde ſcorpionibus grauiſſimè cæſi, cum a fide Chriſti mutari nõ poſſent, iuſſi ſunt à Diocletiano in fluuiũ præcipites dari. Itẽ via Lauicana natalis ſanctorum quattuor [c] Coronatorum fratrum, Seueri, Seueriani, Carpophori, & Victorini, qui ſub eodem Imperatore ictibus plumbatarum vſque ad mortem cæſi ſunt. Horum autem nomina, quę poſtea interiectis annis Domino reuelante oſtenſa ſunt, cum minime reperiri tunc potuiſſent, ſtatutum fuit vt anniuerſaria dies ipſorum vnà cum illis quinque ſub nomine ſanctorum quattuor Coronatorũ recoleretur; qui mos etiam poſtquã reuelata ſunt, in Eccleſia perſeuerauit. Romæ ſancti Deuſdedit [d] Papæ, qui tanti meriti fuit, vt leproſum oſculo à lepra ſanauerit. Bremæ ſancti Vuillehadi [e] primi eius ciuitatis epiſcopi, qui vnà cum ſancto Bonifacio, cuius diſcipulus fuit, in Friſia & Saxonia Euangelium propagauit. Sueſſione in Gallia ſancti Godefridi [f] epiſcopi Ambianenſis, magnæ ſanctitatis

viri.

vi i. Apud Virodunum ſancti Mauri g epiſcopi & confeſſoris. Turonis ſancti Clari h presbyteri, cuius ſanctus Paulinus epitaphium ſcripſit.

NOVEMBRIS 8.

a OCTAVA omnium Sanct.] Inter maiores Octauas ponitur; de eaq́; ſolemniter agi ſolitum, indicat prædictus manuſcrip. codex eccleſiæ ſanctæ Mariæ ad Martyres.

b Claudij, & ſoc.] De ijſdem Beda pluribus, Vſuardus, & Ado. Horum acta edita habentur à Mõbrit. tom. 1. ſed in nonnullis corrigenda. alia Surius breuiora tom. 6. ſed prolixiora man. ſcript. hab. mus in noſtra bibliotheca.

c Quatuor Coronat.] Beda, & alij omnes de ijſdem hac die Honorius Papa eiſdem martyribus eccleſiam erexit, vt conſtat ex libro de Roman Pontificibus. Vetus fuit Romæ & adhuc eſt titulus nomine ſanctorum quatuor Coronatorũ, cuius mentio habetur apud S. Gregorium in regiſt. lib. 4. indict. 13. c. 44. in fine. Horum martyrũ corpora à Leone quarto Rom. Pont. fuiſſe inuenta, eiuſdem acta, quæ ab Anaſtaſio Bibliothecario putantur conſcripta, teſtantur; vbi de eorum eccleſia ab eodem reſtituta, multorumq́ue ſanctorũ (quas recenſet) reliquijs locupletata, exacta mentio habetur.

d Deuſdedit Papæ.] Succeſſit hic Bonifacio quarto. egimus pluribus de eodem in Annal. eccleſ.

e Vuilleadi epiſc.] Eius res geſtas fideliter ſcriptas habet Sur. tom. 6. Plura de eodem Crantz. in Saxon. lib. 2. cap. 14. & 15. & in hiſt. eccleſ. Saxon. lib. 1. c. 7. & 8. Ordinatus fuit eius ſedis epiſcopus anno Domini ſeptingenteſimo octogeſimo octauo. De eodem alij plures, ac nouiſſimè Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 195.

f Godefridi epiſcopi.] Huius vitam ſcriptam à Nicolao monacho recitat Sur. tomo 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1013. tranſlatio autem facta anno 1138. vt eius acta teſtantur. adnumeratur inter epiſcopos Ambianenſes triceſimus quartus ordine.

g Mauri epiſcopi.] De quo tabulę eius eccleſiæ, ponitur que ſecundus eius ſedis epiſcopus, obijtque diem anno Domini 150. vt apud Demochar. legitur.

h Clari.] Seuerus de ipſo ſcribit epiſtola 2. ad Aurelianum diaconum de obitu ſancti Martini, & in vit. S. Mart. cap. 25. ſepultusque eſt in eccleſia, quam idem Seuerus erexit, de qua S. Paulinus Nolanus epiſcopus in epiſt. 12. ad Seuerum, vbi etiam habentur tria epitaphia in ſepulchro illius ad perpetuam memoriam deſcribenda, quorum tantùm exordia hic referimus, eſtque primi eiuſmodi initium

Nominis vt titulo, ſic mentis lumine Clarus
Presbyter hoc tegitur, ſed membra caduca ſepulchro. &c. Secundi autem eſt exordium.
Presbyter hìc ſitus eſt meritis & nomine Clarus,
Martino ſtudijs comes, & meriti modò conſors. &c. Tertium autem ita incipit.
Clare fide, pręclare actu, clariſſime fructu,
Qui meritis titulum nominis æquiparas. &c.

9 Quinto idus Nouemb. Luna. E xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

ROMAE dedicatio a Baſilicæ Saluatoris. b Amaſeæ in Ponto natalis ſancti Theodori c militis, qui tempore Maximiani Imperatoris pro Chriſtianæ fidei confeſſione fortiter cæſus, & in carcerem miſſus, deinde Domino ſibi apparente, ac monente vt conſtanter & viriliter ageret, releuatus eſt: nouiſſime poſtquam equuleo ſuſpenſus, & vngulis

gulis corraſus eſt, ita vt eius interiora nuda apparerent, ardentibus ignibus comburendus traditur: cuius laudes ſanctus Gregorius Nyſſenus præclaro encomio celebrauit. Tyanæ in Cappadocia paſſio ſancti Oreſtis, [d] ſub Diocletiano Imperatore. Theſſalonicæ ſancti Alexandri martyris, ſub Maximiano principe. Apud Bituricas ſancti Vrſini [f] confeſſoris, qui Romæ ordinatus à ſucceſſoribus Apoſtolorum, primus eidem vrbi deſtinatur epiſcopus. Neapoli in Campania ſancti Agrippini [g] epiſcopi, miraculis clari. Conſtantinopoli ſanctarum virginum Euſtoliæ [h] Romanæ, & Sopatræ filiæ Mauritij Imperatoris. Beryti in Syria commemoratio [i] imaginis Saluatoris, quæ à Iudæis crucifixa, tam copioſum emiſit ſanguinem, vt Orientales & Occidentales eccleſiæ ex eo vbertim acceperint.

NOVEMBRIS 9.

a DEDICATIO Baſilicæ Saluatoris.] Varijs nominibus eadem Baſilica dicta repetitur. ſiquidem in regiſtro S. Gregorij lib. 11. cap. 1. appellatur Baſilica Iulij. hæc etenim ibi ſcripta leguntur: Acclamatum eſt in Lateranis in Baſilica Iulij ab omni clero &c. Non tamen exiſtimo à Iulio Papa ita dictam: nam duas illum erexiſſe baſilicas, alteram iuxta Forũ, via Flaminia alteram, tradit liber de Roman. Pontific. Vetus enim Vrbis monumentum erat Baſilica Iulij, cuius meminit Plin. lib. 5. epiſt. 11. Dicta eſt etiam Baſilica Lateranenſis, ſeu Laterani; ita enim appellant eam S. Hieron. epiſt. 30. in epitaphio Fabiolę, & Prudentius cõtra Symmachum, ſic dicta ab ædibus Laterani, que (vt Publius Vict. ſcribit) erant in regione ſecunda, Cœlimontana nuncupata. Fuiſſe eas magnificentiſſimas teſtatur Iulius Capitolinus in Marco Aurel. Imp. & Victor in Seuero: quæ poſtea temporibus Conſtantini ceſſerunt Fauſtæ Auguſtæ, ibique ſub Melchiade habita eſt ſynodus in cauſa Cæciliani, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. Dicta etiam inuenitur Baſilica Conſtantiniana: quòd dictas ædificiorum moles in eccleſiam mutarit, auxerit, ornaritq́ue. Appellata eſt etiam Baſilica Saluatoris, eo quòd ipſi Saluatori omnium Ieſu Chriſto Deo vero dicata potiſſimum eſſet; cùm alioqui omnes etiam ſanctorum eccleſias Deo optimo maximo dicari conſueuiſſe, ſcribat S. Auguſtinus de ciuit. Dei lib. 22. c. 10. Rurſus autem adiacentia oratoria S. Ioannis Baptiſtæ, & ſancti Ioannis Euangeliſtæ ab Hilaro Papa conſtructa in baptiſterio Conſtantini, effecerunt, vt eadem Baſilica dicatur etiam nomine S. Ioannis. Non ab re facere videmur, ſi hìc ponamus de eadem baſilica præclarum elogium Petri Damiani S. Rom. Eccleſiæ Card. epiſc. Portuenſis, quem ob ſingularem uitę ſanctitatem, egregiam eruditionem, ac zelum eccleſiaſticæ diſciplinę Hieronymum iuniorẽ inuenimus appellatum. Is (inquam) in epiſtola ad Cardinales S. Romanę Eccleſię hæc inter alia ſcribit: Lateranenſis eccleſia, ſicut Saluatoris eſt inſignita uocabulo, qui nimirum eſt caput omnium electorum, ita mater, & quidam apex & vertex omnium per orbem eccleſiarum. hæc ſeptem Cardinales habet epiſcopos, quibus ſolis poſt Apoſtolicum, ſacroſanctum illud altare licet accedere, ac diuina myſteria celebrare. &c. De eadem rurſus ad Cadaloum ſchiſmaticum, his verbis: Hæc igitur ad honorem condita Saluatoris, culmen, & ſummitas totius Chriſtianæ religionis effecta (vt ita dixerim) Eccleſia eſt eccleſiarum, & ſancta ſanctorum. Habet enim intrinſecus beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli diuerſis quidem locis conſtitutas eccleſias, ſed ſui compage ſacramenti (quia uidelicet in quodam meditullio poſita, quaſi caput membris ſupereminet) indifferenter vnitas. His itaque tanquam expanſis diuinæ miſericordię brachijs, ſumma illa & venerabilis Eccleſia omnem ambitum totius orbis amplectitur. omnes qui ſaluari appetunt, in materno pietatis gremio confouet, & tuetur. Hac Ieſus, ſummus videlicet Pontifex arce ſubnixus, totam in orbe terrarũ Eccleſiam ſuam ſacramenti vnitate confœderat; ut unus Paſtor meritò, & vna dicatur Eccleſia: &c. Hæc idcirco hic deſcripſiſſe voluimus, vt oſtendatur optimo quidẽ iure eius Baſilicę dedicationem in vniuerſa Eccleſia celebrari: vtpotè quę ſit parens ac caput omnium eccleſiarum. Quod pertinet ad dedicationem eccleſiarũ, adhuc addimus, non ſolum olim agi ſolitam anniuerſariam ſolemnitatem, more maiorum, dedicationis eccleſiæ,

ſed

ſed etiam conſecrationis altaris: idq́, exploratum habetur ex ſerm. S. Auguſtini 252. de tempore, itemq́; ex alio eiuſdem 255. de tempore. Porrò vnicuiq; altari conſecrato aſſiſtere Angelum Dei, extat egregium exemplum in prat.ſpir. Sophron. c. 4. At verò non vnum tantùm altare in eccleſia conſtrui & conſecrari olim moris fuiſſe (vt garriunt hęretici) ſed plura, habes teſtimoniū S. Gregorij Papæ in regiſt. lib. 5. epiſt. 50. ad Palladium epiſc. Sanctonenſ. vbi agit de eccleſia in honorem Apoſtolorum, aliorumq́; ſanctorum constructa, deq́; tredecim ibi altaribus erectis ac dedicandis.

b Saluatoris.] De hoc nomine S. Auguſtinus de Trinitate lib. 3. c. 10. hæc ait: Qui eſt Hebraicè Ieſus, Græcè σωτήρ, noſtra autem locutione, Saluator. Quod verbum Latina lingua antea non habebat, ſed habere poterat, ſicut potuit quando voluit. hæc Auguſtinus. Quo magis mirandum eſt, non ſolum hæreticos, qui dedita opera ab Eccleſiæ catholicæ conſuetudine diſſentiunt, ſed ex noſtris etiam nonnullos Latinæ eloquentiæ ſtudioſos, à Saluatoris voce tantoperè abhorrere, cuius loco ſeruatorem dicunt, tanquam hoc ſit Ciceronianum verbum, alterum non ſit. Atqui par eſſet in negotio fidei, & dictionum noſtrarum proprietate Auguſtino magis, ac cæteris patribus doctiſſimis ac ſanctiſſimis, quàm Ciceroni auſcultare. Quamquam nunc quidem Tullio ſaltem ipſi Latinitatis magiſtro cedendum eſſet, qui disertis verbis negat Græcam vocem σωτήρ, vno Latino verbo exprimi poſſe. Ipſum audiamus, cuius hęc ſunt verba in ſeptim. Verrin. lib. 4. Itaq; cum non ſolū patronum iſtius inſulæ, ſed etiam ſotera, inſcriptū vidi Syracuſis. hoc quantum eſt? Ita magnum, vt Latino vno verbo exprimi non poſſit. Is eſt nimirum ſoter, qui ſalutem dedit. hæc ille. Ecce (vt vides) vox vna illa ſeruator, non eſt viſa ſatis efficax, quæ Græcam vocem Latinè æquè redderet, vnde noua potius fuit excogitanda: quod non tantùm in his quę religionis ſunt, ſed & in his quę ſpectant ad ſcientias, arteſq; optimo iure fieri poſſe ac debere, idem Cicero docet lib. 3. de finibus. cuius & in eodem libro eſt illa grauis & tanto oratore digna ſententia, qua ait: Huiuſmodi res (ad philoſophiam ſpectantes videlicet) dicere ornatè velle, puerile eſt: planè autē & perſpicuè expedire poſſe, docti & intelligentis eſt viri. hæc ipſe. Ego quidem eloquentiæ & Latinè loquendi ſtudium non reprehendo, ita tamen, vt religioni ſeruiat, non imperet, in qua ſententia excellenti doctrina & iudicio viros fidei noſtræ columnas eſſe nouimus Auguſtinum, Hieronymum, Ambroſium, & alios complures, quos recitare perfacilè poſſem, ſed nolo, ne longius ab inſtituti noſtri ratione diſcedam: citabo tamen breuiter aliquot loca. id etenim Auguſt. de doctrin. Chriſtian. lib. 2. cap. 13. & contra Creſcon. lib. 2. cap. 1. Ambroſ. commen in Luc. cap. 2. Hieron. in comm. in Ezechiel. cap. 40. Arnob. lib. 1. aduerſus Gentes. Niceph. hiſt. lib. 8. cap. 42. & alij profitentur; nouiſſimè verò & Molanus vir quidem eruditus de eadem voce agens reprehendit eos, qui ſeruatorem pro Saluatore ineptè dicere conſueuerunt, in annot. ad Vſuard. ad quintum kal. Martij in prima edit.

c Theodori.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem xiij. kalen. Martij in Menologio, & in conſtit. Emmanuelis Imp. Hic ab eis dictus eſt Theodorus tyro ad differentiam Theodori ducis; appellatus eſt & Amaſenus ob locum, vbi paſſus eſt; dictus & Euchaita, à ciuitate, in quam eius corpus tranſlatum eſt, quæ ab eodē poſtea nominata eſt Theodoropolis à Ioanne Zemiſce Imp. qui ob ingentem victoriam eius precibus habitam, eidem ampliſſimam erexit baſilicam, annuamq́; celebritatem auxit, vt ſcribit Zonar. in 3. part. Annal. in Ioan. Imp. & Cedren. in compend. in eodem. De celebratione eius diei feſti habetur in actis S. Alipij Cionitæ c. 7. ex Metaphraſte die 26. Nouembr. apud Sur. tom. 6. Huius res geſtas, ac præclarum martyrium deſcripſit Metaphraſtes die 17. Febr. ibidem etiam recitantur duæ orationes in eius laudem, quarum altera dicta eſt à Greg. Nyſſeno, altera verò à Nectario epiſcopo Conſtantinopolitano: Conſtantinopoli etenim percelebris fuit eiuſdem martyris cultus, vbi baſilicam vetuſtate pene collapſam Iuſtinianus Imperator reſtituendā curauit, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtin. Imp. De eadem in auth. vt determ. ſit num. cler. collat. 1. tit 3. Romę etiam adhuc ſupereſt eiuſdem martyris eccleſia ad Palatini radices, quam inter diaconias numeratam reperi. Habemus eiuſdē martyris acta man. ſcrip. in noſtra bibliotheca. De nobili memoria Theodori martyris apud Damaſcum poſita, meminit Ioan. Damaſcen. de imag. orat. 3. vbi & de miraculo ex imagine eiuſdem martyris agitur. Erat celebris peregrinatio in Oriente Euchaitam ad S. Theodorum, de qua prat. ſpir. c. 180.

d Oreſtis, aliter Areſtis.] De eodem Græci etiam hac die in Menologio. Acta autem eius à Metaphraſte edita, habet Lipom. tomo 5. & Sur. tom. 6. De eccleſiæ huius S. Oreſtis martyris redditibus orta eſt contentio inter Anthimum epiſcopum Tyanæ in Cappadocia, & S. Baſilium: cuius meminit S. Gregor. Nazianz. in oratione dicta in laudem Baſilij.

e Alexandri.] Agunt de eo item Gręci in Menologio, vbi eius nobile certamen deſcribitur.

f Vrſini.] De eodem Beda, Vſuardus, & Ado. Pluribus autem Greg. Turon. de glor. confeſ. c. 80. Petrus Cluniacen. lib. 1. epiſt. 2. & Petrus Aequilin. in catalog. lib. 10. cap. 41.

g Agrippini epiſc.] Extant eius acta ex antiquis monumentis Neapolitanæ eccleſiæ, edita à Paulo Regio. legi & libellum miraculorum eius ſeorſum poſitum.

h Euſtochę

h Euſtoliç,& Sopatræ.] De his etiam Græci in Menologio,earumque acta referunt.

i Commemoratio imaginis Saluatoris.] Vetus conſuetudo tam in Orientali quàm in Occidentali eccleſia fuit,& hactenus perſeuerat, vt hac die miraculum ex eadem imagine olim editum anima celebritate recoleretur. In concilio Niceno ſecundo, actione quarta, vbi rei geſtæ hiſtoria recenſetur, hęc ex ea leguntur: Hęc inſuper ab eis efflagitamus, ut per annos ſingulos, menſe Nouembri, qui apud Hebræos eſt nonus, apud nos verò vndecimus,nona die ipſius, ideſt quinto idus Nouembris,non minori reuerentia,quàm Natalis Domini, aut Paſchalis ipſa dies præcipua obſeruatione colatur.hæc ibi.Contigit eius ſinodi inſigne miraculum temporibus Conſtantini iunioris & Irenes AA.vt in hiſtoria man.ſcrip. quæ in aliquibus eccleſijs legi conſueuit,quam & in antiquo codice apud nos habemus, apparet; quod & teſtatur Sigebert. in chron anno Domini 765. Hæc cum ita ſe habeant,planè conſtat auctorem illius hiſtoriæ non eſſe Athanaſium Alexandrinum epiſcopum, vt habet recens inſcriptio, nec à S. Synodo tanquam Athanaſij illius cognitam. cùm etenim alicuius magni theologi illic de ſacris imaginibus citatur ſententia, eundem perhonorifice, ac præclaris elogijs nominare conſueuerint. Sanè quidẽ Ioannes Damaſcenus, qui tres ſelectiſſimas de ſacris imaginibus ſcripſit orationes, in quibus cùm à S. Athanaſij, tum à cæterorum ſcriptis teſtimonia mutuatur, nihil prorſus habet de eiuſmodi hiſtoria imaginis crucifixæ. Vnde ſatis eſſe argumento videtur, poſt illas Ioannis Damaſceni ſcriptiones id contigiſſe, prædictorum Auguſtorum temporibus, quorum anno octauo prædicta ſynodus celebrata eſt.Nomen itaque Athanaſij Alexandrini aliunde irrepſiſſe videtur: nam in dicto codice peruetuſto hæc charactere Longobardo ſcripta leguntur:Sermo ſanctę memoriæ patris noſtri Athanaſij de imagine Ieſu Chriſti veri Dei æterni, quòd factum eſt miraculum magnum in ciuitate Beryto,tempore Conſtantini iunioris,& Irenes vxoris eius.Suſtollite oculos &c.Sequuntur cętera, quæ ibidem leguntur. Vnde alicuius alterius potius Athanaſij in Syria epiſcopi, quàm Alexandrini tractatus ille eſſe conſpicitur, dignus tamen, cui fides integra adhibeatur ab omnibus.

At verò non tantùm de imagine crucifixa, ſed & de alia ad Abagarum miſſa Grçci annuam celebritatem agere conſueuerunt xvij. kal. Septembris, vt conſtat ex eorum Menologio, eandemque hiſtoriam in aliquibus eccleſijs legi mos fuit, ut inſpici poteſt in cod. man. ſcript. eccleſiæ S. Mariæ ad martyres. Scimus Gelaſium Papam inter apocryphas recepiſſe epiſtolas illas Ieſu nomine, & Abagari. Sed quid mirum? ſi probaſſet vt Chriſti verba, inter ſcripturas canonicas fuiſſent profecto adnumerandæ. Ad quod ad imaginis hiſtoriam pertinet, nihil omnino Gelaſius: quam quidẽ agnitam nouimus à patribus prædictę ſynodi Nicænæ act. quinta. Agnouit ac recepit eam Stephanus Papa in conc. Romano, vt auctor eſt Hadrianus Papa, qui eam tuetur hiſtoriam in epiſtola, quã ſcripſit ad Carolum magnum Imp. Ioannes Damaſcenus eandem recipit lib. 4. de fide orthodoxa cap. 17. Scribit de eadem imagine atque miraculis inde editis Euagri. Schol. hiſt. lib. 4. cap. 26. Niceph. lib. 2. c. 7. De eadẽ eſt luculenta oratio Cõſtantini Porphyrogeniti Imp apud Metaphraſtem 16. Auguſti. In nonnullis ſanctorum actis de eadem celebris mentio habetur, vt in vita ſanctorum Samonis, & Goriæ apud Metaphraſtẽ 15. Nouembris: in paſſione ſancti Stephani iunioris; necnon in uita S. Alexij. Et ne quid prætereamus, agunt Grçci etiam commemorationem anniuerſariam quinto idus Auguſti alterius miraculi ex ſacra imagine Saluatoris, quæ Cõſtantinopoli à Iudęo ferro percuſſa, ſanguinem fundens, in puteum deiecta eſt, cuius rei geſtæ hiſtoriam in eodem uetuſto codice apud nos man. ſcriptam habemus.

xij. F Quarto idus Nouemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19

NATALIS ſanctorum martyrum Tryphonis,[a] & Reſpicii,& Nymphæ virginis. In territorio Agathenſi ſanctorum martyrũ Tiberii,[b] Modeſti, & Florentiæ,[c] qui tempore Diocletiani variis tormentis cruciati, martyrium compleuerũt. Antiochiæ ſanctorũ Demetrii[c] epiſcopi

epiſcopi, Aniani diaconi Euſtoſij, & aliorum viginti martyrum. Rauennæ ſancti Probi [d] epiſcopi, miraculis clari. Aurelianis ſancti Monitoris [e] epiſcopi & confeſſoris. In Anglia ſancti Iuſti [f] epiſcopi, qui vnà cum Auguſtino, Mellito, & alijs à beato Gregorio Papa in eam inſulam miſſus ad prædicandum Euangelium, ibidem ſanctitate celebris obdormiuit in Domino. In oppido Milleduno ſancti Leonis [g] confeſſoris. Iconij in Lycaonia ſanctarum mulierum Tryphennæ [h] & Tryphoſæ, quæ beati Pauli prædicatione & exemplo Theclæ in Chriſtiana diſciplina plurimum profecerunt. In Paro inſula ſanctæ Theoctiſtes [i] virginis.

NOVEMBRIS 10.

a TRYPHONIS, & ſoc.] Latini de his hac die; Græci autem in Menologio de Tryphone tantùm ad kalẽdas Februarij. Celebris erat cultus Tryphonis martyris Conſtantinopoli, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. erexit eccleſiam, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iuſtinian. Imp. Horum martyrum diuerſa acta feruntur, quorum alia habent, paſſos eſſe in Saxonia, alia Apameæ in Syria, alia Nicææ in Bithynia. De Saxonia ſcribit Petrus in catal. lib. 10. c. 42. de Apamea acta ipſorum. de Nicæa Antoninus in prima parte tit. 7. c. 7. §. 7. habemus in noſtra bibliotheca Tryphonis, & Reſpicij acta man. ſcrip. quorum eſt exordiũ Mortuo Gordiano, & ſucceſſore eius Philippo &c. vbi hos genere Phrygas tantos eſſe apud Apameam, ac Nicæam perductos, ibidem cõſummaſſe martyrium ſub Decio Imp. Aquilino præfecto, & Pompeiano Primoſcrinio traditur. Nymphæ verò ſeorſum poſita habentur acta; quæ incipiunt: In Sicilia inſula, ciuitate Panormo. &c. Fertur in eis; eandem poſt multa certamina, Romam veniſſe, ibique in pace quieuiſſe; quæ tamen diuerſa videntur ab ijs, quæ de eadem in alijs actis leguntur. In tanta rerũ perplexitate, & diuerſitate; quæ fuerit ſententia Reuerendiſſimi D. Lindani epiſc. Ruremundenſis, cùm de his coràm ageremus, paucis perſtringam. Dum enim, vt ſuperius diximus, occupationes eccleſiaſticæ Romæ eum detinerent, inſpiceretq; in eccleſia S. Spiritus in Saxia maiori ſub altari, ſummo cum honore prædictorum trium martyrum veneranda corpora aſſeruari; mox in eam perductus eſt ſententiam, ut locus ſepulturæ martyrum pro loco paſſionis in prædictis actis ſit poſitus. Cùm enim nullus antiquorum, vel recentiorum auctorum, qui res Saxonum ſunt proſecuti, de prædictis martyribus vel leuiter ſaltem meminiſſe reperiatur; adduci minimè potuit, ut ijdem in Saxonia paſſi fuerint; ſed ex loco eorum ſepulturæ errandi acceptam eſſe occaſionem: exiſtimans locum illũ inter Tiberim & baſilicam S. Petri poſitum, qui nunc Saxia nuncupatur: olim Saxoniam, à Saxonibus illic degentibus, eſſe dictum. Certè Anaſtaſius bibliothecarius, uel quiuis alius ſit auctor, qui res Leonis quarti Romani Põtificis eſt proſecutus, locum illũ, Vicum Saxonũ appellat; meminitq; ſcholæ Saxonũ illic poſitæ. Expugnati etenim Saxones à Carolo Magno Imp. cùm ijdem ſæpius rebellaſſent, tandẽ ſolum uertere coacti ſunt, cõpluresque illorũ Chriſtiana fide atq; eccleſiaſtica diſciplina imbuendi, Romam ſunt miſſi; qui humaniſſimè in Vrbe accepti cùm eſſent, locum illum apud baſilicam S. Petri ad habitandum acceperunt, qui & à nouis accolis nomen accepit, vt Vicus Saxonum, & Schola Saxonum, cuius eſt etiam mẽtio in Leone tertio, diceretur. hæc eſt accuratiſſimi ac diſertiſſimi R. D. Lindani ſententia: cui & ego perlibenter aſtipulor: ea enim multæ ſoluuntur ambages.

b Tiberij, & ſoc.] De his etiã Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 46.

c Demetrij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, & alij recentiores de ijſdem agunt hac die.

d Probi epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Rauen. Petrus in catal. lib. 10. c. 45. Hier. Rub. in hiſt. Rauen. lib. 1. vbi & de eius tranſlatione agitur. & Molan. iq; addit. ad Vſuardum.

e Monitoris epiſcopi.] De eodem hac die Beda, Ado, & alij. Enumeratur vndecimus eius ciuitatis epiſcopus in tab. Democh.

f Iuſti epiſcopi.] Scribit de eo pluribus Beda de geſt. Anglor. lib. 1. c. 29. lib. 2. cap. 3. 5. 6. 7. 8. & 18. & in epitome, & alij plures auctores, qui proſecuti ſunt res Anglorum, eadem, quæ Beda, referentes. uita functus eſt anno Domini ſexcenteſimo trigeſimo ſecundo.

g Leonis confeſſ.] De eo uetera man. ſcript. ſicut & in vet. Martyrol. Roman.

h Tryphennæ, & Tryphoſæ.] Meminit harum Paul. ad Roman. cap. 16. Agiturque de his in actis ſanct. Theclæ, de quorum certa fide ſuperius egimus die 23. Septembr.

i Theoctiſtes.] De eadem hac die Græci in Menologio, eius vitam à Metaphraſte editam, refert Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

xj. G Tertio idus Nouemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20

TVRONIS in Gallia natalis beati Martini [a] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita tantis extitit miraculis glorioſa, vt trium mortuorum meruerit eſſe ſuſcitator. Cotyæi in Phrygia inſignis paſſio ſancti Mennæ [b] Aegyptij militis, qui in perſecutione Diocletiani, poſtquam abiecto militiæ cingulo, meruit cæleſti Regi ſecreta conuerſatione in eremo militare, procedens in publicum, & ſe Chriſtianum libera voce declarans, primo diris cruciatibus examinatur, nouiſſime fixis in oratione genibus Domino Ieſu Chriſto gratias agens, gladio cæſus eſt, ac multis poſt mortem miraculis claruit. Rauennę ſanctorum martyrum Valentini, [c] Feliciani, & Victorini, qui in perſecutione Diocletiani coronati ſunt. In Meſopotamia ſancti Athenodori [d] martyris, qui ſub eodem Diocletiano, & Eleuſio præſide ignibus cruciatus, & alijs ſupplicijs tortus, demum capitis damnatus, cum carnifex corruiſſet, nec vllus alius gladio illum ferire auſus eſſet, orans obdormiuit in Domino. Lugduni ſancti Verani [e] epiſcopi, cuius vita fide & virtutum meritis fuit illuſtris. In monaſterio Cryptæ ferratæ in agro Tuſculano ſancti Bartholomæi [f] abbatis, ſocij beati Nili, cuius vitam ipſe conſcripſit. In prouincia Samnij ſancti Mennæ [g] ſolitarij, cuius virtutes & miracula ſanctus Gregorius Papa commemorat.

NOVEMBRIS 11.

a MARTINI epiſcopi.] De eodem Beda, & alij omnes hac die: itemque in capitularibus regum Franc. lib. 6. c. 186. vbi de ferijs agitur, his verbis: In tranſitu ſancti Martini tertio idus Nouembris diem vnum. Scripſit eius res geſtas in primis Sulpitius Seuerus commentario de uita ipſius, tribus libris dialogorum, & epiſtolis tribus. Paulinus Nolanus epiſcopus carmine eius acta cecinit, vt teſtatur Fortunatus his verſibus.

Stemmate, corde, fide, pollens Paulinus, & arte
Verſibus explicuit Martini dogma magiſtri.

Citat Greg. Turon. ſextum librum carminum S. Paulini de uita ſancti Martini lib. 1. miraculorum eiuſdem ſancti. Venantius Fortunatus & ipſe quatuor libris carminum, qui extant, complexus eſt eiuſdem vitę acta, prout idem Gregor. Turon. teſtatur. Eiuſdem ſancti miracula quatuor libris proſecutus eſt ipſe Gregor. Turon. egitque de eius tranſlatione. Item S. Odo abbas Cluniacenſis ſcripſit hiſtoriam de eiuſdem tráſlatione facta in Burgundiam tempore incurſionis Danorum, deque eius reſtitutione; addito de laudibus eiuſdem tractatu. Porrò tanti viri res geſtę omni monimentorum genere conſecratæ ſunt à pleriſque Latinorum, & Græcorum; nam Sozom. de ipſo ſcribit lib. 3. c. 13. Niceph. lib. 9. c. 16. & alij. Fuit dies ordinationis eius, qui & tranſlationis, quarto nonas

Iulij, vt idem Greg. Turon ſcribit lib. 1. miracul. cap. 6 & de geſt. Franc. hiſt. lib. 2. cap. 14. hac autem die, è vita migrauit (vt ait) Cæſario, & Attico conſſ. anno Domini (ſecundùm ſupputationem recentiorum) 397. ætatis verò ipſius, vt idem auctor ſcribit, anno octogeſimoprimo. Sed ſi annos Martini deducas ex his quæ ſcribit Seuerus in uita ipſius, longè minorem annorum numerum eum vixiſſe reperies, ſiquidem (vt idem ſcribit cap. 2. & 3.) annos natus decem & octo baptizatus eſt, & poſt baptiſmum biennio duntaxat militauit, quando Iuliano Apoſtata cum exercitu in Gallijs agente, ſe abdicauit. Contigit aduentus Iuliani in Gallias (vt ſcribit Amm. Marcellinus lib. 16.) conſſ. Conſtantio octauùm, & Iuliano. numeratur is annus à Chriſto 356. Quòd ſi demus etiá, Martini abdicationem à militia factam eſſe eodé anno, quo in Gallias uenit Iulianus, conſtetque eundem Martinum vixiſſe vſque ad conſulatum Cæſarij & Attici; ipſum annum Domini trecenteſimum nonageſimumſeptimum: ſatis apparet ex his Martinum annos ad ſummum ſexagintaunum vixiſſe. Ex his arguuntur Marianus Scotus, & alij, qui maiorem annorum numerum Martino tribuunt. Hæc quidem ita ſe habent, ſi tantùm vſque ad conſulatum Cæſarij & Attici, ex ſententia Gregorij Turonenſis, Martinum vixiſſe dixerimus: verùm ſi Seuero credamus, qui lib. dialog. ait S. Martinum vixiſſe annos ſexdecim ab illo conuenticulo, quò damnatæ communionis epiſcopis, licet inuitus, vt Maximo ſatisfaceret, ſe immiſcuit: vixiſſe eum reperies annos ſexagintaſex. Nã Priſcillianus ac ſocij occiſi ſunt à Maximo Imp. (vt auctor eſt S. Proſper in chronico,) Arcadio & Bautone conſſ. quorum necis cauſa, quam prædicti epiſcopi à Maximo contra morem eccleſiaſticum expetiſſent, ijdem damnati ſunt. ſequenti verò anno, ſub conſulatu Euodij, Martinus Maximũ adiens, illorum ſynodo inuitus interfuit, vt Seuerus demonſtrat in vita ipſius. c. 23. à quo tempore ſi annos ſexdecim numeres, perueniſſe eum reperies vſque ad annum Domini quadringenteſimũſecundum, qui eſt annus quintus à conſulatu Cæſarij & Attici, quo eum obijſſe, falſo (vt apparet) teſtatur Gregorius. Quibus omnibus redarguuntur ea etiam, quæ idem Gregorius ſcribit de Martino, quòd per viſum interfuit funeri S. Ambroſij, quem ex prædictis conſtat ante S. Martinum dié ſuum obijſſe. In his enim plus eſſe deferẽdum Sulpitio Seuero eius diſcipulo, quàm cæteris; omnis ratio perſuadet. Cæterùm de his pluribus in Annalibus actum eſt. Non omittendum, quòd hoc ipſo menſe decimaquarta die, de eodem ſancto agebatur alia ſolemnitas, Receptio ſancti Martini dicta, vt conſtat ex primo concilio Turonenſi, in cuius exordio hæc leguntur: Seuero V. C. conſule, ſub die 18. kalen. Decembr. cùm ad ſacratiſſimam feſtiuitatem, qua domini Martini Receptio celebratur. &c. exiſtimamus autem hanc illam eſſe diem, qua poſt altercationes Pictauienſium, conantium ſibi uendicare corpus eiuſdem ſancti, à Turonenſibus ipſum clàm ablatum atque nauigio impoſitum magna omnium alacritate in Turonenſem ciuitatem receptum eſt, ut ſcribit Grego. Turon. hiſt. Franc. lib. 1. cap. vlt.

b Mennæ.] De quo etiam Beda, ac cæteri Latinorum; Græci etiam in Menologio hac die de eodem agunt. Eius acta à Metaphraſte deſcriptá habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. ibique extat preclarum de eo encomium conſcriptum à Timotheo Alexandrino, vbi plura de eius miraculis. De peregrinatione ad ſepulchrum Mennę mentio habetur in vita ſanctæ Apollinaris virginis, apud Metaphraſtem quinta die Ianuarij.

c Valentini, & ſoc.] De ijſdem tab. eccleſ. Rauen. Ado, & alij pluribus Hieron. Rub. hiſtor. Rauen. lib. 2.

d Athenodori.] Agunt Græci de eodem in Menologio ad ſeptimum idus Decembris, ibique eius martyrium paucis comprehenſum deſcribitur.

e Verani epiſcopi.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Petrus autem in catal. lib. 10. c. 50. hac die ponit verum epiſcopum Gabalitanum. Numeratur hic, de quo agimus, uiceſimustertius ſedis Lugdunenſis epiſcopus, quartus ab Eucherio. hũc illum putamus Veranum, cuius meminit Gennadius de vir. illuſtr. cap. 63. & 67. & ad quem Hilarus Papa epiſtolam ſcripſit.

f Bartholomæi abb.] Huius vitæ vetera monumenta in eodem monaſterio aſſeruari dicuntur, nondum uidimus.

g Mennę.] Scribit de eo S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 26. ex quo Sigebert. in chron. ann. 579.

12 Pridie idus Nouemb. Luna. A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

NATALIS

NATALIS ſancti Martini [a] Papæ & martyris, qui Romæ coacta ſynodo, cum Sergium, Paulum, & Pyrrhum hæreticos damnaſſet, iuſſu Conſtantis Imperatoris hæretici per fraudem captus, & Conſtantinopolim perductus, in Cherſoneſum relegatus eſt; vbi ob catholicam fidem ærumnis confectus vitam finiuit, multiſque miraculis claruit: cuius corpus poſtea Romam tranſlatum, in eccleſia ſanctorum Silueſtri & Martini conditum fuit. In Aſia paſſio ſanctorum Aurelij [b] & Publij epiſcoporum. In territorio Senonenſi ſancti Paterni martyris. In portu Gandenſi ſancti Liuini [c] epiſcopi & martyris. In Polonia ſanctorum martyrum Benedicti, [e] Ioannis, Matthæi, Iſaac, & Chriſtini eremitarum. Auenione ſancti Rufi [f] primi eiuſdem vrbis epiſcopi. Coloniæ depoſitio ſancti Cuniberti [g] epiſcopi. Turiaſone in Hiſpania Tarraconenſi beati Aemiliani [h] presbyteri, qui innumeris miraculis claruit: cuius admirabilem vitam S. Braulio Cæſarauguſtanus epiſcopus deſcripſit. Conſtantinopoli ſancti Nili [i] abbatis, qui ex præfecto Vrbis factus monachus, ſub Theodoſio iuniore doctrina & ſanctitate claruit.

NOVEMBRIS 12.

a MARTINI Papæ.] Beda autẽ, Vſuardus, & Ado de eo agunt quarto idus Nouembr. licet apud Vſuardum ſecunda editione Molan. ponatur hac die, ſicut & in vetuſtiſſimo man. ſcrip monaſt. S. Cyriaci: Græci autem penes quos martyrium conſummauit, de eodem agunt in Menologio idibus Aprilis, ac iterum xvj. kalen. Octob. eumque præclariſſimis laudibus celebrant. Sanè quidem de die natali eius diuerſæ ſententiæ varięque lectiones & incertæ reperiuntur: nam in libro de Rom. Pontificibus depoſitionis dies ponitur xv. kalend. Octob. in actis eius à Surio editis habetur migraſſe ex hac vita xvj. kalen. Decemb. in aliis eius actis man. ſcrip. legimus xv. vel xvj. kal. Octobris. Confuſi videntur dies obitus & tranſlationis. porrò hac ipſa die celebritatem eius Romæ celebrari conſueuiſſe, docet antiquum, quod diximus, Martyrologium & kalendarium Romanũ. Eius acta, præter illa quæ in libro de Romanis Pontificibus leguntur, & ea quæ ex antiq. man. ſcrip. edidit Sur. tom. 6. alia rurſus, quæ ſunt ſcripta paraphraſticè, exſcripſimus ex cõdice bibliothecę ſancti Petri in Vaticano, quorum eſt exordium: Gloria & magnificentia ſoli Deo, &c. ſed his omnibus præferimus quę Anaſtaſius bibliothecarius ſcripſit ad Martinum epiſcopum Narnienſem tempore Marini Papæ ſecundi, aliàs Marini, indictione 15. qui idem auctor Latinitati donauit nonnulla, quæ ex Græcorum monumentis de eodem accepit: deſcriptæ illic habentur plures epiſtolæ eiuſdẽ Martini Pontificis, quarũ prima, de his quæ Romæ pateretur à Theodoro Calliopa ſcripta eſt ad Theodotum; alia ad Elirerum vel Eliſæum de his quæ paſſus eſt in itinere, dum captiuus duceretur Conſtantinopolim, ſcripta in Naxo inſula: eſt tertia, cuius excidit nomen auctoris, ſed tamen alicuius eſſe conſtat, qui eius peregrinationis comes erat, vbi agitur de his, quæ acciderunt, cùm relegaretur in Cherſoneſum; duę inſuper epiſtolę eiuſdem ſancti Martini in Cherſoneſo poſiti deplorantis ærumnas ſuas, ac fidei proditionem. ſunt eiuſmodi, quę ſiccis oculis legi non poſſint. Habemus eas omnes in vetuſtiſſimo codice noſtræ bibliothecę, edituri cum Annalibus eccleſiaſticis, in quibus ſingulas deſcribimus: ſunt nobis quouis theſauro cariores. vnde bene pcamur dignę memorię Achillis Statij, qui legata nobis ſua bibliotheca, tam inſignia reliquit vetuſtatis monumenta. Eſt Romæ celebris eius memoria, quę Equitij titulus dicitur, vbi reconditum eſt venerandum corpus eius, poſitum ſub maiori altare vnà cum corpore S. Silueſtri Papæ à Sergio iuniori Rom. Pont. vt docet vetus inſcriptio in marmore ſculpta, quæ in eadem habetur eccleſia. quæ cùm S. Silueſtri, necnon ſancti Martini nomine dicta inueniatur: nonnulli errore lapſi ſunt, vt putarent huius de quo hac die agitur, Martini Papę & martyris nomine eſſe nuncupatam. cùm potius conſtet S. Martini epiſcopi Turonenſis nomine olim dicatã fuiſſe: error enim manifeſtè arguitur: nam longè ante huius Martini Papæ tempora in concilio primo Romano ſub

Symmacho Papa habito, quod falſo ſecundum dictum reperitur, habetur mentio de eccleſia ſancti Martini tituli Equitij. Poſtquam vero huius ſanctiſſimi Papæ & martyris corpus in eãdem eccleſiam illarum eſt, eadem ceſſit eiuſdem martyris honori atque memoriæ. licet, more maiorum Romanus populus eandem die natali ſancti Martini Turonenſis epiſcopi frequentare ardentiori ſtudio perſeueret.

b Aurelij, & Publij,] Agit de his Beda, licèt malè in Africa, pro Aſia, ponantur; nam hi fuerũt Aſiani epiſcopi, qui ſcripſerunt contra hæreſim Cataphrygarum, vt patet ex epiſtola Serapionis, quam refert Euſeb. hiſt. lib. 5. c. 18.

c Paterni.] De quo etiam Vſuard. hac die, & alij recentiores.

d Liuini epiſcopi.] Tabulæ eccleſię Gandenſis, ex cuius breuiario eius acta deſcripſit Sur. tomo 6. De eodem Molan. in addit. ad Vſuard. & in indicu. ſanct. Belg. claruit circa annum Domini 633. quo ipſo anno ad infideles munus prædicationis accepit.

e Benedicti, & ſoc.] De his pluribus in breuiario Polon. & chron. ipſorum lib. 2. c. 9. Sur. tomo 6. ex hiſt. Boem. Ioan. Dubrau. lib. 6. & nouiſſime Tritthem. de vir. illuſtr. ord. ſancti Benedicti, lib. 3. cap. 311. paſſi dicuntur anno Domini milleſimo quinto.

f Rufi epiſc.] De eodem vetera manu ſcripta hac die, ex quibus etiam recentiores.

g Cuniberti epiſc.] eius acta & miraculorum libellus extant apud Sur. tomo 6. Succeſſit hic S. Remedio anno Domini 653. vt habent tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ à Demochare editæ.

h Æmiliani.] De eodem Vſuardus hac die. Eius vitam eſſe cõſcriptam à S. Braulione teſtatur S. Ildefonſus li. de vir. illuſtr. in Braulione, vbi hæc ait: Vitam Æmiliani cuiuſdam monachi, & memoriam eius, & virtutem illius viri ſuo commendat pariter & illuſtrat, &c. Extat de eodem in breuiario Toletano ſacer hymnus, quo eius res geſtæ canuntur. Agitur de eodem in Flore Sanct. Hiſp. de eo & Vaſæus in chron. Hiſpan. an. 554. Claruit Athanagildo Gothorum rege. plura de eodem in Theſaur. conc. tom. 2.

i Nili abbatis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scribit de eo Nicepho. lib. 14. c. 30. 53. & 54. vbi de eius lucubrationibus agit. Inter alia nobiliſſimi ingenij monumenta extat hiſtoria ab eo conſcripta de incurſione Saracenorum: quæ reperitur apud Lipom. tom. 5. Citantur eius ſcripta in concilio Nicęno 2. act. 4.

13 Idibus Nouemb. Luna. B

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22

RAVENNAE natalis ſanctórum martyrum Valentini, [a] Solutoris, & Victoris, qui ſub Diocletiano Imperatore paſſi ſunt. Aquis in prouincia Narbonẽſi beati Mitrij [b] clariſſimi martyris. Cæſareæ in Palæſtina paſſio ſanctorum Antonini, [c] Zebinæ, Germani, & Ennathæ virginis, quæ ſub Maximino verberib. cęſa, igne cremata eſt; illi vero cum libera voce Firmilianum præſidem diis immolantem impietatis arguerent, capite cæſi ſunt. In Africa ſanctorũ martyrũ Arcadii, [d] Paſchaſii, Probi, & Eutychiani Hiſpanorũ, qui cũ in perſecutione Vuandalica in Arianam perfidiã nullatenus declinare paterentur, à Geiſerico rege Ariano primũ proſcripti, deinde in exiliũ acti, atq. atrociſſimis ſuppliciis cruciati, poſtremo diuerſo mortis genere interempti ſunt. Tunc & Paulilli puєruli germani ſanctorum Paſchaſii & Eutychiani conſtantia enituit; qui cum à fide catholica diuelli non poſſet,

fuſtibus diu cæſus, & ad infimam ſeruitutem damnatus eſt. Turonis ſancti Britij [e] epiſcopi, diſcipuli beati Martini epiſcopi. Toleti ſancti Eugenij [f] epiſcopi & confeſſoris. Aruernis ſancti Quinctiani [g] epiſcopi. Cremonæ ſancti Homoboni [h] confeſſoris, quem miraculis clarum Innocentius tertius in Sanctorum numerum retulit.

NOVEMBRIS 13.

a VALENTINI, & ſociorum.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij, tabulæque eccleſię Rauenn. ac Rub. hiſt. Rauen. lib. 2

b Mitrij, aliter, Metri.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, & Ado, pluribus autem Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 71.

c Antonini, & ſociorum.] Græci etiam de his, hac die, in Menologio, & Euſeb. hiſt. eccleſ. lib. 8. cap. 19.

d Arcadij, & ſoc.] De his item Vſuardus, & alij recentiores. Proſper in chron. Aetio, & Sigeſuulto conſſ. anno Domini (ſecundum ſupputationem veriorem) quadringenteſimo trigeſimoſeptimo. Extat ad hunc Arcadium egregia epiſtola Antonini epiſcopi Conſtantinianæ in Africa, qua pluribus eum cohortatus eſt ad martyrium ſubeundum: eſt eius exordium: Perge fidelis anima. Alius hic ab eo Arcadio, de quo eſt ſermo S. Zenonis epiſcopi Veronen. 49. lib. 3.

e Britij epiſcopi.] Agunt de eodẽ Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Geſta eius antequam eſſet epiſcopus, à Seuero, & Fortunato ſcribuntur in vita ſancti Martini. Cætera autem quæ geſſit in epiſcopatu, Grego. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. c. 21. & lib. 10. cap. 31. ſcriptis mandauit.

f Eugenij epiſc.] Fuit hic tertius eius ſedis epiſcopus; præceſſitque ſanctum Ildefonſum, qui de ipſo agit in l. bello, quem ſcripſit de vir. illuſtrib. cap. 4. commendans mirum in modum eius ſanctitatem, & eruditionem; ſediſſeq; ait annis ferè duodecim, temporibus Chindaſunti, & Receſuuinthi Regum; relatumq; inter ſanctos eſſe ſcribit Vaſęus in chron. Hiſpan. an. Domini 651.

g Quinctiani epiſcopi.] Scribit eius res geſtas Gregor. Turon. in vit. ſanct. patr. cap. 4. & hiſtor. Franc. lib. 2. c. 36. Sigebert. in chron. an. 506. Fuit hic primò Ruthenorum epiſcopus, interfuitque concil. primo Aurelianenſi; inde tranſlatus in ſedem Aruernenſem, ſucceſſit Apollinari, vt idem teſtatur Gregor. ex quo corrigendæ ſunt tabulæ Democharis, in quibus ponitur Quinctianus poſt Aprunculum.

h Homoboni.] Eius vitæ acta edita à Collegio eccleſię Cremonenſis leguntur, ſimulque & litteræ Apoſtolicæ Innocentij Papæ tertij de eiuſdem canonizatione. habet eadem Sur. tom. 6. agit & de his Petrus in catal. lib. 10. c. 56. extant eiuſdem Innocentij litteræ in regiſtro ipſius. Laudauit eundem ſanctiſſimum virũ ſacro hymno Hieron. Vida Albæ epiſcopus, cuius exordium eſt: Beate pauperum pater. &c.

viij. C **Decimooctauo Kal. Decemb. Luna.** 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23

HERACLEAE in Thracia natalis ſanctorum martyrum Clementini, [a] Theodoti, & Philomeni. Alexandriæ ſancti Serapionis [b] martyris, quem perſecutores ſub Decio principe crudeliſſimis affecerunt ſuppliciis, ita vt omnes ei iuncturas membrorum prius ſoluentes, de ſuperioribus domus ſuæ eum præcipitarent: & ſic Chriſti martyr efficeretur. Trecis in Gallia ſancti Venerandi [c] martyris ſub Aureliano Imperatore. Item in Gallia ſanctæ Venerandæ [d] virginis, quæ ſub Antonino

Imperatore

Imperatore & Aſclepiade præſide martyrij coronam accepit. Gangræ in Paphlagonia ſancti Hypatij [e] epiſcopi, qui à magna Nicæna ſynodo rediens, à Nouatianis hæreticis in via lapidibus impetitus martyr occubuit. Emeſæ paſſio plurimarum [f] ſanctarum mulierum, quæ ſub ſæuiſſimo Arabum duce Mady ob Chriſti fidem crudeliſſime tortæ atque necatæ ſunt. Bononiæ ſancti Iucundi [g] epiſcopi & confeſſoris. In Hibernia ſancti Laurentij [h] epiſcopi Dublinenſis.

NOVEMBRIS 14.

a CLEMENTIANI, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores de ijſdem hac die agunt.

b Serapionis.] Beda, & alij qui ſupra de eodem. S. Dionyſius epiſcopus Alexandrinus in epiſt. ad Fabium Antiochenum eius certamen deſcribit. extat apud Euſeb. hiſtor. lib. 6. c. 34. erat Alexandriæ eccleſia S. Serapionis, cuius meminit S. Epiphan. in pahar. hęreſ. 69.

c Venerandi.] Eius martyrij acta ſummatim complexa recitat Petrus in catal. lib. 10. c. 60. Fuit eiuſdem nominis Venerandus epiſcopus Aruernenſis, de quo Greg. Turon. hiſto. lib. 2. c. 13. & de glor. confeſ. c. 35. 36. & 37. poniturque octauus eius ſedis epiſc. in tab. Democh.

d Venerandæ.] Recenſet eius res geſtas idem Petrus in catal. lib. 10. c. 61.

e Hypatij epiſcopi.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, narrantq; eius martyrium. recenſetur hic inter patres, qui interfuerunt concilio Gangrenſi, vt eius acta teſtantur: Nicæno magno concilio etiam eundem pręſentem fuiſſe, Græci teſtantur, cùm de eodem agunt iterum pridie Kal. Aprilis in dicto Menologio.

f Plurimarum ſanctarum.] De ijſdem hiſt. Miſcella ex Theophane. porrò contigiſſe earũ martyrium narratur anno quinto Leonis quarti Imp. & (vt ſupputat auctor) ab incarnatione Domini ſeptingenteſimo ſeptuageſimotertio: ibiq; pluribus de barbarorum ſęuitia in Chriſtianos. Agit de ijſdem Georg. Cedren. in compẽ. eod. Imp. & anno.

g Iucundi epiſc.] De eo tabulæ eccleſię Bonon. quas Sigonius conſcripto commentario illuſtrauit. adnumeratur hic decimus eius ſedis epiſcopus; Claruit circa ann. Domini quadringenteſimum octogeſimumquintum.

h Laurentij epiſcopi.] Eius acta purè ſyncereq; ſcripta habet Sur. tom. 6. Relatus eſt in ſanctorum numerum ab Honorio tertio Rom. Pont. an. decimo eius Pontificatus. Extant de his litteræ Apoſtolicæ in Vaticana bibliot. in regiſt. eiuſdem an. 10. numero 123.

15 Decimoſeptimo Kal. Decembris. Luna. D vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24

NATALIS ſancti Eugenij [a] epiſcopi Toletani & martyris, beati Dionyſij Areopagitæ diſcipuli, qui in territorio Pariſienſi conſummato martyrij curſu, beatæ paſſionis coronam percepit à Domino: cuius corpus Toletum poſtea fuit tranſlatum. Nolæ in Campania beati Felicis [b] epiſcopi & martyris, qui à quintodecimo ætatis ſuę anno miraculorum gloria claruit, & ſub Marciano præſide cum alijs triginta agonem martyrij compleuit. Edeſſæ in Syria ſanctorum martyrum Guriæ [c] & Samonæ, ſub Diocletiano Imperatore & Antonino præſide. Ibidem paſſio

ſancti Abibi [d] diaconi, qui ſub Licinio Imperatore & Lyſania præſide vngui-bus laceratus, in ignem coniectus eſt. In Africa ſanctorum Martyrum Secundi, [e] Fidentiani, & Varici. In Britannia natalis ſancti Machuti [f] epiſcopi, qui à primæuo ætatis ſuæ tyrocinio miraculis emicuit. Veronæ ſancti Luperij [g] epiſcopi & confeſſoris. In Auſtria ſancti Leopoldi [h] eiuſdem prouinciæ Marchionis, quem Innocentius octauus Sanctorum numero adſcripſit.

NOVEMBRIS 15.

a EVGENII epiſcopi & martyris.] De eodem hac die in breuiario Toletano, Vſuar. & Adone. Eius pręclara geſta recognita olim in concilio Leodiēſi in eccleſia iuſſa ſunt legi, vt conſtat ex actis ſancti Gerardi abbatis Bromienſis cap. 14. apud Sur. tom. 5. die 3. Octobris. Agitur ibidem de miraculis ex eius reliquijs editis, cùm in eum locum ſunt tranſlatæ. Secunda autem, celebriorque tranſlatio facta eſt corporis eiuſdem ſanctiſſimi martyris ex Gallijs in Hiſpaniam, cum noſtra ætate, an. Domini M D L X V. ampliſſimo apparatu ac religioſiſſimo cultu, non rheda aliqua triumphali, ſed (quod omnem excedit pompæ amplitudinem) regijs humeris in ſuam antiquam nobiliſſimam Toletanam ſedem ſacer Antiſtes & martyr illuſtris delatus eſt. Si quidem Rex Catholicus Chriſtianæ fidei robur & ornamentum, Philippus ſecundus, ſe ſacræ ſubdidit ſarcinæ; ouanſque & exultans, humili obſequio auguſtior redditus, in prædictum locum euexit. De eodem in Flore ſanct. Hiſpan. & apud Molan. in indic. Sanct. Belg. & in addit. ad Vſuard. Petrus in catal. lib. 10. cap. 62. Vaſæus in chron. Hiſpan. & Marin. Sicul. lib. 6. hiſtor. Hiſpan. & Theſaur. concion. tom. 2. pluribus. Fuerunt eiuſdem eccleſiæ Toletanę duo alij eiuſdem nominis & pietatis hęredes epiſcopi, quorum alter S. Iuſto ſucceſſit, alter verò poſt ipſum eſt ſubrogatus. agit de ambobus ſanctus Ildefonſus lib. de vir. illuſtrib. c. 12. & 14.

b Felicis epiſc.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores; longè hic alius ab illo, quem ſanctus Paulinus tot Natalibus celebrauit.

c Guriæ & Samonę.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio. Eorum acta Metaphraſtes ex antiquis monumentis deſcripſit, necnon & Aretas Cæſarienſis. extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

d Abibi diac.] Græci de eodem in Menologio hac die. Eius acta iuncta ſimul cum rebus geſtis prędictorum martyrum Guriæ & Samonis Metaphraſtes, & Aretas Cæſarienſis deſcribunt.

e Secundini, & ſoc.] Beda de iiſdem hac die, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

f Machuti epiſcopi.] Idem & Maclouius dictus reperitur. Eius vitam ſcripſit Sigebert. quam recitat Sur. tom. 6. de quo idem Sigeber. in chron. anno Domini 561. teſtaturq; claruiſſe temporibus Iuſtiniani Imperatoris. de eo & Petrus in catalogo lib. 10. cap. 64. Tritthem. de vir. illuſtribus ordinis ſancti Bened. lib. 3. cap. trigeſimoquinto: Habemus in noſtra bibliotheca eiuſdē acta man. ſcrip. quorum exordium eſt: Glorioſus Chriſti confeſſor, &c.

g Luperij epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Veron. pluribus autem R. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. Cardinalis in lib. antiquorum mon: eccleſ. Veron. pag. 9. & 39. eumq; Luperium, & non Liberium, vt alij, appellat.

h Leopoldi.] Huius nobiliſſima geſta recitata ſunt in publico conſiſtorio corā Innocentio octauo Rom. Pont. atque probata. habet eadem Sur. tom. 6. hac die. Ibidem mentio habetur de alio libro, quo agitur de innumeris miraculis ab eo editis, atque de canonizatione ipſius, auctore Ioanne Franc. de Pauinis: plura de eodem & hi, qui res Auſtriacas ſunt proſecuti.

vj. E Sextodecimo Kal. Decembris. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

IN

IN Africa ſanctorum martyrum Rufini, [a] Marci, Valerij, & ſociorum. Eodem die ſanctorum martyrum Elpidij, [b] Marcelli, Euſtochij, & ſociorum: ex quibus Elpidius cum eſſet ordinis ſenatorij, & coram Iuliano Apoſtata Chriſtianam fidē conſtantiſſime profiteretur, primum equis indomitis vnà cū ſocijs alligatus, atque pertractus, deinde in ignem coniectus glorioſum martyrium conſummauit. Lugduni natalis ſancti Eucherij [c] epiſcopi & confeſſoris, viri admirandæ fidei & doctrinæ, qui ex nobiliſſimo ſenatorum ordine ad religioſam vitam habitumque conuerſus, diu intra ſepta ſpeluncæ ſponte concluſus, in orationibus & ieiunijs Chriſto ſeruiuit; deinde apud præfatam vrbem in pontificali cathedra reuelante angelo ſolemniter collocatus eſt. Patauij ſancti Fidentij [d] epiſcopi. Cantuariæ in Anglia ſancti Edmundi [e] epiſcopi, cuius ſanctitatem Deus miraculorum magnitudine declarauit. Eodem die depoſitio ſancti Othmari [f] abbatis.

NOVEMBRIS 16.

a RVFINI, & ſoc.] Vet. man. ſcrip. & Petr. in catal. lib. 11. num. 322. & alij recentiores.

b Elpidij, & ſoc.] De his etiam Grçci hac die in Menologio, vbi eorumdem acta breui compendioſo deſcribunt.

c Eucherij epiſc.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de eodem. Ado eius res geſtas paucis complexus eſt, Gennad. de vir. illuſtr. cap. 63. S. Iſid. cap. 15. & Honor. Auguſtodun. licet tam ipſe quàm Gennadius eundem appellent presbyterum: & Honorius duos conſtituat Eucherios, presbyterum, ſcilicet, cuius ſint commentarij illi ad Salonium ac Veranium ſcripti, & epiſcopum, cuius ſit de laude eremi opuſculum ad Hilarium epiſcopum Arelaten. cuius meminit Iſidorus. Ego quidem vnum, eundemque exiſtimo, ipſumque epiſcopum Lugdunenſem, quem ſanctus Mamertus epiſcopus Viennenſis ei çqualis lib. 2. de ſtatu animæ, eiuſmodi exornat elogio: Haudquaquam (inquit) Eucheriū prætererierim, mihimet viuentem doctrina, & prçſentaneis coràm diſputationibus cognitum, non porrò nuncijs, aut lectione compertum; qui ſcilicet viridis çui, maturus animi, terræ diſpuens, cæli appetens, humilis ſpiritu, arduus merito, ac perinde ingenij ſubtiliſſimus, ſcientia plenus, eloquij profluus, magnorum ſeculi ſui Pontificum longè maximus, editis in rem fidei multi iugis variorum operum voluminibus, ad populum quoque his ſuper ſtatu animæ concionatus eſt. &c. hæc S. Mamertus de S. Eucherio, quem homiliarum illarū, quç Euſebij Emyſſeni nomine falſo inſcribuntur eſſe germanum auctorem, in Annalibus eccleſiaſticis demonſtrauimus. Meminit eiuſdem Eucherij Sidonius ad Claudianum lib. 4. epiſt. 3. & lib. 7. epiſt. 10. eiuſque dicendi genus oſtendit. de eodem Ado in chron. ann. Domini 452. itemq; Marcellinus in chron. ſub conſulatu Ioannis & Varani ann. 457. Agitur de ipſo & in vita S. Cæſarij epiſcopi Arelatenſis. extat apud Sur. tom. 4. die 27. Aug. Ponitur viceſimus eius ſedis epiſcopus reperiturque interfuiſſe tertio concilio Arelatenſi habito Opilione & Vincomalo conſſ. anno Domini 453. itemque Arauſicano & Carpentoractenſi. Vixit alius eiuſdem nominis temporibus Caroli Martelli, Eucherius epiſcopus Aurelianenſis, de quo in addit. ad Grat. 16. q. Sed actum eſt de eo ſupra 20. Febr.

d Fidentij epiſcopi.] In tabulis Patauinis confeſſor tantùm; & non martyr ponitur, Petrus autem in catal. lib. 10. c. 66. martyrio coronatum refert.

e Edmundi epiſcopi.] Eius res geſtas conſcripſit Robertus Richius, necnon Robertus Bauonus eius diſcipulus, quem citat Vin. lib. 31. cap. 67. & catal. ſcript. Britan. Habet eiuſdem acta Sur. ex diuerſis collecta tom. 6. Petrus in catal. lib. 10. cap. 68. exceſſit ex hac uita anno Domini 1246. eumque Innocentius quartus inter ſanctos recenſuit.

f Othmari abb.] Beda de eodem. Scriptæ ſunt eius res geſtæ à Vualfrido Strabone, quas deſcripſit Sur. tom 6. Agit de eodem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 233. Obijt anno Chriſti ſeptingenteſimo quinquageſimooctauo, ſeptimo vero Pipini regis Francorum.

v. F **Quintodecimo Kal. Decemb. Luna.** 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

NEOCAESAREAE in Ponto natalis ſancti Gregorij [a] epiſcopi, qui doctrina & ſanctitate illuſtris, propter ſigna atque miracula, quæ cum multa eccleſiarum gloria perpetrauit, Thaumaturgus eſt appellatus. In Palæſtina ſanctorũ martyrum Alphęi [b] & Zacchæi, qui primo anno perſecutionis Diocletiani poſt multa tormenta capitalem ſententiam ſubiere. Cordubæ ſanctorum martyrum Aciſcli [c] & Victoriæ germanorum, qui in eadem perſecutione iuſſu Dionis præſidis ſæuiſſimè cruciati, coronas à Domino illuſtri paſſione meruerunt. Alexandrię ſancti Dionyſij [d] epiſcopi, ſummæ eruditionis viri, qui multis confeſſionibus clarus, & pro paſſionum tormentorumque diuerſitate magnificus, plenus dierum confeſſor quieuit, Valeriani & Gallieni Imperatorum temporibus. Aurelianis ſancti Aniani [e] epiſcopi, cuius mortem in conſpectu Domini pretioſam miracula crebra teſtantur. In Britannia ſancti Hugonis [f] epiſcopi, qui ex monacho Carthuſiano ad eccleſiam Lincolnienſem regendam vocatus, multis claruit miraculis, & ſancto fine quieuit. Turonis ſancti Gregorij [g] epiſcopi. Florentiæ ſancti Eugenij [h] confeſſoris, diaconi beati Zenobij eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

NOVEMBRIS 17.

a GREGORII.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorum, nec non & Græci in Menologio hac die. Eius res geſtas conſcripſit Gregorius Nyſſenus, cuius auia S. Macrina fuit eius diſcipula, vt auctor eſt S. Baſilius epiſto. 75. qui & ipſe eundem virum celeberrimum mirificè laudat, eiuſque acta paucis complectitur lib. de Spiritu ſancto cap. vigeſimonono, & Magnum appellare conſueuit, vt in epiſto. ad Neocæſarienſes 62. 63. & 64. De eodem Euſeb. hiſtor. lib. 6. cap. 23. Socrat. lib. 4. cap. 22. Sanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. in Theodoro, & epiſt. 84. ad Magnum. meminit eiuſdem & S. Gregor Papa lib. 1. cap. ſeptimo. De præclaro miraculo ad eius ſepulchrũ agit Theodor. lector lib. 2. collectan. & Cedren. in an. 12. Anaſtaſij Imperatoris. Extat inter alia eruditiſſimi atque ſanctiſſimi viri monumenta epiſtola, canonica à Græcis nuncupata, quam Sexta ſynodus recepit. Superuixiſſe certum eſt, ſaltem vſque ad tempora Aureliani Imperatoris, quando interfuit Antiocheno concilio contra Paulum Samoſatenſem hæreſiarcham, vt refert Euſebius hiſtor. lib. 7. cap. vigeſimoſecundo. Non tamen placet quod Suidas ſcribit, peruenisse vſque ad tempora Iuliani apoſtatæ. Qui enim fieri poteſt, vt qui Alexandro Imp. clarere cępit in ſchola Origenis anno à Chriſto 223. idem vſque ad Iuliani tempora ſuperſtes fuerit, cuius Imperium ſumpſit exordium anno Domini 362? errat & in eo Niceph. dum confundit eundem cum Gregorio Armeno, de quo ſuo loco ſuperius dictum eſt. De ſcriptis ipſius pluribus egimus in Annal. eccleſ.

b Alphæi, & Zacchęi.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio, adduntq; his item Michæam æquè martyrem.

c Aciſcli, & Victorię.] De his Beda, Vſuardus, & Ado hac die. Meminit Aciſcli Prudent. hym. 4.

de

de Martyribus Cæſarauguſtan. in periſteph. De iiſdem in breuiario Toletano eſt ſacer hymnus, necnon capitula. Antiquum eſt nomen capitulorum in eccleſiaſticis officijs, alterius ſignificationis ab ea, qua nunc accipi ſolent. qualia autem ea fuerint, declarat epiſtola Vigilij Papæ ad Eucherium his verbis, cap. 5. Quoties verò Paſchalis, aut Aſcenſionis Domini, vel Pentecoſtes, vel Epiphaniæ, ſanctorumque Dei fuerit agenda feſtiuitas ſingularis, capitula diebus apta ſubiungimus, quibus commemorationem ſanctæ ſolemnitatis, aut eorum facimus, quorum natalia celebramus: cætera verò ordine conſueto proſequimur. huc uſque Vigilius. Se habebant eiuſmodi capitula tamquam preces quædam prolixiores, quibus ſanctarum ſolemnitatum præconia, & martyrum triumphi recoli conſueuerant, vt apparet ex eodem peruetuſto Breuiario Toletano. Eorumdem martyrum acta cõſcripta habentur in Flore Sanct. Hiſpan. licet perperam recenſeantur inter filios ſancti Marcelli centurionis: quorum nomina recenſet ex breuiario Eborenſi Vaſæus in chron. Hiſpan. an. Domini 306. Meminit horũ Ambroſ. Moral. in appendice ad Eulog. cum agit de ſanct. Cordubenſis Eccleſiæ, necnon alij, qui res Hiſpaniarum ſunt proſecuti. in Theſaur. Concion. tom. 2. plura de iiſdem.

d Dionyſij epiſcopi] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio quinto nonas Octobris. Pluribus de eo Euſeb. hiſt. lib. 6. cap. 33. & ſequent. & lib. 7. per totum. Hieron. de Script. Eccleſ. & alij recentiores, qui ab Euſebio acceperunt. Erat eius nomine Alexandriæ erecta eccleſia, cuius meminit ſanctus Epiphan. in Panar. hæreſ. 69. De eodem Dionyſio dubitatio alicui poſſet oriri, dum ſanctus Auguſtinus lib. de catholico dogmate cap. 3. eum appellat fontem Arianorum, & ſanctus Baſilius ad Maximum philoſophum epiſt. 41. in eandem ſententiam hæc de eo: Eſt autem hęc noſtra de illo ſententia: Non omnia uiri huius laudamus: ſunt quæ prorſus etiam damnamus. Ipſe pro pemodum (quantum nobis liquet) primus hominibus impietatis iſtius Ariomaniæ, quæ iam paſſim obſtrepit, ſeminaria præbuit. hęc Baſilius. qui tandem eundem excuſans, hic ſubdit: Cauſam verò huius nõ puto animi malitiam eſſe, ſed quòd vehementer cupit obluctari Sabellio. Soleo itaque illum ſimilem æſtimare plantatori cuipiam, qui recentis plantæ correcturus auerſionem, ita immoderatè illam retorquet, vt à medio aberret, & in contrarium latus ramum abducat. hęc ille. In eandem ſententiam ſanctus Athanaſius aduerſus Arianos agens, pro Dionyſio ſcripſit epiſtolam apologeticam: idemque in epiſtola de ſynodo Nicæna contra decreta Arianorum etiam addit, eundem Dionyſium ea de re iudicio poſtulatum apud Dionyſium tunc Romanum Pontificem, ſcripſiſſe ad eundem egregiam Apologiam, quo ſe immunem liberumque à quauis hęreſi demonſtraret. id & Baſil. ad Amphiloch. de Spiritu ſancto cap. 29. Hieron. etiam de ſcript. Eccleſ. in Dionyſio teſtatur, ipſum ad prædictum Romanum Pont. ſcripſiſſe epiſtolam vnam, & libros quatuor. Niſi vererer ſcholij menſuram excedere, plurimorum nobilium veterumque theologorum eiuſdem generis exempla ſubnecterem, qui dum aliquam hæreſim refellere conati ſunt, in contrariam partem nimis valdè rationes inflectentes, à rectitudine syncer fidei declinare viſi ſunt, licet iidem catholicæ fidei fuerint ſemper propugnatores acerrimi. Vnum tantùm non longè petitum, ſimileque huic de magno illo Gregorio Thaumaturgo, de quo hac item agitur die, adducam exemplum. Sicut enim Dionyſius laborãs contra Sabellium uiſus eſt Arianis arma ſubminiſtraſſe; ita & ipſe agens contra Gentiles, conatus illis demonſtrare non eſſe plures Deos, & Chriſtianos omnes nequaquam tres Deos colere, ſed vnum tantùm; viſus eſt aliquibus vnam tantùm conſtituiſſe in Diuinitate perſonam, ſicque Sabellio paraſſe venenum: quod ſanctus Baſilius accuratè notat, & excuſat ſcribens ad Neocęſarienſes epiſt. 64. ſed nunc de his ſatis. Moritur S. Dionyſius Alex. anno duodecimo Gallieni Imp. vt teſtatur Hieron. vbi ſupra.

e Aniani epiſc.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, & recẽtiores. Eius res geſtas ſcribit Greg. Turon. hiſt. Franc. lib. 2. cap. 7. alia item Sur. ex vet. manu ſcript. tom. 6. & in actis Euortij, cui ſucceſſit, apud eũdem tom. 5. die 7. Septem. Ado Vien. in chron. an. 410. Petrus in catal. lib. 10. c. 71. Qualis autem, quantuſuè fuerit, accipe ex Sidonio Apollinari lib. 8. epiſt. 15. ad Proſperum eius ſucceſſorem: vbi eum prę vitę meritis appellat maximum, con ſummatiſſimumque Pontificem, Lupo parem, & Germano non imparem. Fuit hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus, claruitque temporibus Valentiniani tertij Romani Imperatoris, & Leonis Romani Pont. Agitur alicubi de eodem xviij. kalen. Iulij, qua die eius meritis liberata eſt Aurelianenſis ciuitas ab Hunnorum imminenti clade. Molan. ea die in addit. ad Vſuard.

f Hugonis epiſcopi.] Eius acta ſcripſere Silueſter, Geraldus, & Adamus Carthuſianus, ut ex catal. ſcript. Brit. refert Molanus. qui ait reperiri etiam eius uitam quinque libris digeſtam. Aliam recitat Sur. tom. 6. incerto auctore. de eodem Petrus Sutor de vita Carthuſ. lib. 2. c. 5. & alij recentiores.

g Gregorij epiſcopi.] De eodem hac die Beda. Eius uitam à clericis Turonenſibus ſcriptam habet Sur. tom. 6. Ipſe Gregorius de ſeipſo, cùm agit de epiſcopis Turonenſibus lib. 10. c. 31. Venant. Fortun. ei æqualis ſcripſit ad illũ nõnulla epigrammata. De eius ſcriptis quale ſit iudicium Hil

duini; conſule ipſum in epiſt. ad Ludouicum Imperat. quæ extat in præambulis vitæ S. Dionyſij Areopagitæ. De eo Petrus in catal. lib. 10. c. 72. & Tritthem. de ſcript. eccl. & de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 10. & 51. lib. 4. c. 45. Migrauit ex hac vita anno Domini 594. anno quarto Pontificatus ſancti Gregorij Papæ, cùm ipſe iam ageret in ſede ſua annum vigeſimumprimum.

h Eugenij.] De ipſo tabulæ eccleſię Florētinę. plura in vita S. Zenobij eiuſdē ciuitatis epiſcopi.

iiij. G Quartodecimo Kal. Decemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

ROMAE dedicatio [a] Baſilicarum ſanctorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Antiochiæ natalis ſancti Romani [b] martyris, qui tempore Galerij Imperatoris, cum Aſclepiades præfectus in eccleſiam irrumperet, eamque funditus conaretur euertere, cęteros Chriſtianos hortatus vt ei contradicerent, poſt dira tormenta, & linguę abſciſſionem (ſine qua tamen Dei præconia loquebatur) in carcere laqueó ſtrangulatus, celebri martyrio coronatur. Paſſus eſt etiam ante ipſum puerulus nomine Barula, qui ab eo interrogatus, vtrum melius eſſet vnum Deum colere, an plures deos, cum in vnum Deum, quem Chriſtiani colunt, credendum eſſe reſpondiſſet, verberibus cæſus iuſſus eſt decollari. Item Antiochiæ ſancti Heſychii [c] martyris, qui cum eſſet miles, & præceptum audiſſet, vt quiſquis non ſacrificaret idolis, cingulum militiæ deponeret, repente cingulum ſoluit: ob quam cauſam ligato in dextera eius ingenti ſaxo, in fluuium præcipitari iuſſus eſt. Eodem die ſanctorum Oriculi, [d] & ſociorum, qui in perſecutione Vuandalica pro fide catholica paſſi ſunt. Maguntiæ ſancti Maximi [e] epiſcopi, qui tempore Conſtantii multa paſſus ab Arianis, confeſſor occubuit. Turonis tranſitus beati Odonis [f] abbatis Cluniacenſis. Antiochiæ ſancti Thomæ g monachi, quem Antiocheni ob peſtem eius precibus ſedatam ſolemnitate annua coluerunt. Lucæ in Tuſcia tranſlatio [h] ſancti Frigdiani epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 18.

a DEDICATIO Baſil.] Longè antequam Apoſtolorum Baſilicę erigerentur, eo ipſo tempore, quo beatiſſimi Apoſtoli Petrus & Paulus glorioſo martyrio coronati ſunt, loca ſepulchrorum ipſorum magna veneratione ſunt habita. De his Caius antiquus theologus, qui temporibus Zephyrini Rom. Pont. vixit, hæc ait: Ego Apoſtolorum trophea perſpicuè poſſum oſtendere: nam ſi libet in Vaticanum proficiſci, aut in viam, quæ Oſtienſis dicitur, te conferre; trophæa eorum, qui iſtam eccleſiam ſuo ſermone & virtute ſtabilierunt, inuenies. hęc Caius apud Euſeb. hiſtor. lib. 2. cap. 24. Eadem loca frequenti Chriſtianorum concurſu celebrari ſolita docent acta martyrum, quorum meminimus: quæ poſtmodum á Conſtantino Imperatore ampliſſimis ſunt illuſtrata baſilicis, eædemque ornamentis auctæ, atque dotatæ redditibus, vt do-

ces

ect libellus Damaſi de munificentia Conſtantini conſcriptus. Quod autem ſpectat ad Vaticanam Baſilicam, in maiori eius arcu hi verſus muſiuo opere exarati legebantur.

Quod duce te mundus ſurrexit in aſtra triumphans,
Hanc Conſtantinus victor tibi condidit aulam.

Ex antiquis actis Silueſtri Papæ illud compertum habetur: Conſtantinum Imp. in erectione Baſilicę S. Petri primum omnium ligone, ad fundamenta iacienda terram fodiſſe, eruitamq; cophinis aſportaſſe. Quid ni hæc præſtiterit Chriſtianiſſimus Imper. cùm & Veſpaſianum Aug. in reſtitutione cõbuſti Capitolij hæc ipſa egiſſe, auctor ſit Suetonius, cuius in vita ipſius cap. 8. hæc ſunt verba: Ipſe reſtitutionem Capitolij aggreſſus, ruderibus purgandis manus primus admouit, ac ſuo collo quædam extulit, &c. hæc Sueton. Qualis autem, quantaué fuerit ea Baſilica, ſanctus Paulinus Nolanus epiſto. 31. ſcribens ad Aletium, lineamentis quibuſdam ſubobſcurè deſcribit. Erexit idem Imperator Baſilicam S. Pauli via Oſtienſi: quæ cùm ob loci anguſtiam inter Tyberim amnẽ & ipſam viam poſiti, non in eam amplitudinem, vt pareret, excitata videretur; Valentinianus iunior Imper. de alia ibidem cum viæ Oſtienſis detrimento amplioribus ſpatijs excitanda Baſilica, ſcripſit ad Salluſtium Vrbis præfectum. geſſit is pręfecturam Vrbanam, Honorio & Euodio conſſ. vt conſtat ex leg. 18. de piſtoribus. Cod. Theodoſ. eſt is annus à Chriſto 383. Eam tunc cœptam poſtea Honorius Imper. abſoluit. Extant de his litteræ Valentiniani Imp. in bibliotheca Vatic. decerptæ ab ijs qui egerunt de ſeptem Vrbis eccleſ. Poſtea autẽ Leo Magnus Pontifex eandem Baſilicam maiori arcu ingentibus columnis ſubnixo, ſuffulſit, exornauitq́; ſacris picturis opere muſiuo compactis, quæ hactenus perſeuerant. de his etenim Hadrianus Papa in epiſt. ad Carolum Magnum Imp. de imaginibus, ſic ſcribit: In Baſilica beati Pauli Apoſtoli arcum ibidem maiorem faciens, & in muſiuo depingens Saluatorem Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum, & ſecum vigintiquatuor ſeniores, nomine ſuo verſibus decorauit: & a tunc vſque hactenus fideliter à nobis venerantur. hæc Hadrianus Papa. Eiuſdem Leonis Pontificis eſſe videtur conteſtatio illa dexteræ columnæ maioris arcus inciſa, & non Leonis III. vt alij exiſtimarunt, ad quos confutandos hæc pluribus ſcribimus: nam Leonis primi, qui vixit temporibus quartę ſynodi œcumenicę illud opus eſſe idem Hadrianus apertè teſtatur. Hactenus inſigne monumentum tanti Pontificis integrum perſeuerat, muſiuum autem opus non nihil ſenſit detrimenti in aliquibus imaginibus vigintiquatuor ſeniorum.

Quanta autem earundem Baſilicarum extiterit ſanctitas, atque religio, (audacter dicam cum Moyſe) & inimici noſtri ſunt iudices; nam licet extra murorum ambitum ſitæ eſſent, eas tamen, vt cœleſte quoddam aſylum diuinitus pręſcriptũ, hoſtes fidei, ac Romani Imperij perduelles, Gothi inquam, cum in Vrbem graſſarentur, ſunt reueriti; nullum illis vel earum miniſtris negotium facientes; imò & ad illas confugientibus parcere, inuiolabile fuit, vt ſcribit Oroſ. hiſt. lib. 7. cap. 39. S. Auguſt. de ciuit. Dei lib. 1. c. 1. & Procopius de bello Gothico temp. Iuſtiniani lib. 2. Accipe quid furẽs hęretica Theodora Auguſta dederit in mandatis Anthemio Scriboni, cùm de capiendo Vigilio Papa ad ipſum ſcribens, hæc ait: Exceptis omnibus, in Baſilica S. Petri parce. nam ſi in Lateranis, aut in palatio, aut in qualibet eccleſia inueneris Vigilium, mox impoſitũ naui perduc eum vſq; ad nos, &c. Quòd autem ſpectat ad limina Apoſtolorum, obtinuit antiquus vſus, vt præ reuerentia ac religioſa quadam obſeruantia, ipſæ Baſilicæ, Limina Apoſtolorum vocarentur; vnde Claudianus ad Iacobum magiſtr. equitum hoc verſu.

Per cineres Pauli, per cani limina Petri.

Nec tantùm poſtquam Baſilicæ Apoſtolorum erectę ſunt, ſed longè ante obtinuit eiuſmodi loquendi vſus. Vnde in actis ſancti Alexandri Papæ hęc legũtur: Tu ſi ad limina Petri deduxiſſe eum, &c. De eiuſmodi nomenclatura exempla plura habes ex Fortunato, vt in carm. de partu Virginis, his verſibus.

Quos recipit ſacra porta Petri, quos ianua Pauli,
Poſtis ad Andreæ limen Achaia patet.
Matthęi Æthiopes, Epheſinos valua Ioannis.
Et quem quiſque amat, hunc ſua porta rogat.

Moris enim erat, adeuntibus Baſilicam, ante eius ingreſſum, ad limina procumbere, poſtes deoſculari, ac preces fundere. Vnde idem Fortunatus hæc de Baſilica Rauennate.

Rurſus Apollinaris pretioſi limina lambe
Fuſus humi ſupplex, &c.

Chryſoſt. homil. 30. in epiſt. 2. Paul. ad Corinth. Templi veſtibula, & aditum oſculamur, cùm alij alios oſculamur. At non cernis quot nam homines etiam hiſce templi veſtibulis oſculum figunt, partim inclinato capite, partim manu tenentes, atque ori manum admouentes? hæc Chryſoſt. Habes inſuper apud Fortunatum de ſancta Radegunde Regina, quòd adiens Baſilicam S. Martini, per ſingula ſe proſtrabat limina. At de ipſa Vaticana Baſilica Sidonius Apollinaris lib. 1. epiſto. 5. ad Heronium hæc ait: Vbi priuſq́; vel pomeria contingerem, triumphalibus Apoſtolorum liminibus affuſus, omnem protinus ſenſi membris malè fortibus exploſum eſſe lãguorem. Romam venientibus primùm omnium limina Petri Apoſtoli adire vſu receptum erat, vt colligitur ex Ennodio in defenſione Symmachi Papæ. Ingredi ipſa limina Apoſtolorum, & in ea ſacra facere, idem erat, quod communicare catholicæ eccleſiæ, vt pulchrè expreſſũ habes ab Optato Meleuitano lib. 2 contra Parmen. cùm ait: Ad

Petri

Petri memoriam non accedit, quaſi ſchiſmaticus, contra Apoſtolum faciens, qui ait: Memoriis ſanctorum communicantes. Ecce præſentes ſunt ibi duorum Memorię Apoſtolorum. Dicite, ſi has ingredi potuit: ita vt obtulerit illic, vbi Sanctorum Memorias eſſe conſtat. hæc Optatus. Addimus quod Prudent. Periſteph. hym. 2. de S. Laurentio his verſibus docet Chriſtianos ſacra Apoſtolorũ ac martyrum limina exoſculari ſolitos:

Ipſa & ſenatus lumina
Quondam Luperci, & Flamines,
Apoſtolorum ac martyrum
Exoſculantur limina.

Recolimus de his etiã nobile illud antiquitatis monumentum. Conſueuiſſe maiores, ipſas eccleſias vel atrij portas aliquando ſacris reliquiis conſecrare. meminit eius ritus Ludouicus Pius Imper. in ſua conſtitutione, quam Salicis legibus addi voluit, his verbis in fine: Si in atrio eccleſiæ, cuius porta reliquijs ſanctorum conſecrata eſt, eiuſmodi homicidiũ perpetratum fuerit, &c. in capitul. Franc. lib. 4. c. 13. Hinc etiam factum videtur, vt miro cultu ipſa ſacra eccleſiæ limina ornarentur. Vnde S. Paulinus in Nat. 3. ſancti Felicis hęc ait:

Aurea nunc niueis ornantur limina velis.
Et paulo poſt.
Limina ceratis adolentur odora papyris.
Et in Natali 6.
- pulchra tegendis
Vela ferant foribus, ſeu puro ſplendida lino,
Siue coloratis textum fucata figuris:
Hi leues titulos lento poliant argento,
Sanctaq; pręfixis obducant limina lamnis.

Atque hęc ſatis. Numerat Optatus Mileuitanus lib. 2. contra Parmen. fuiſſe Romæ temporibus Conſtantini Baſilicas quadraginta & amplius. Alludens (ni fallor) ad ipſos Romanæ Vrbis titulos, quibus presbyteri Cardinales prępoſiti erant, quorum numerus temporibus Cornelij Papę erat quadragintaſex vt conſtat ex epiſtola Cornelij Papæ ad Fabium Antiochenum epiſcopũ apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 35. vbi de Romanæ Eccleſię illius temporis ſtatu hęc deſcripta habentur: Nouatum omnino pręterijt, ſcilicet vnum ſolum epiſcopum oportere eſſe in hac Eccleſia catholica: in qua tamen non ignorabat (quomodo enim poterat) presbyteros eſſe quadragintaſex, diaconos ſeptem, ſubdiaconos ſeptem, acolythos quadragintaduos, exorciſtas & lectores vnà cum oſtiariis quinquagintaduos, viduas & alios morbo & ægeſtate afflictatos mille & quingentos, quos omnes Dei gratia & benignitas abundè ſuſtentat. hęc ibi. ex prædicto itaque presbyterorum numero Optatum numeraſſe quadraginta & amplius baſilicas puto.

b Romani.] De quo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci etiam in Menologio iiſdem ferè verbis: qui quidem hac ipſa die de alio Romano rurſus agunt, ipſoque diacono eccleſiæ Cæſarienſis de quo Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 12. huius autem res geſtas, de quo agimus, cecinit Prudentius hymno; eſt de eodem homilia Eucherij, inſcripta tamen nomine Euſebij Emyſſeni. alia acta eiuſdem ex vet. man. ſcrip. edidit Mombr. tom. 2. in quibus omnibus de Barula puero martyre mentio habetur. S. Ioannes Chryſoſtomus de S. Romano præclaram habuit orationem, quam deſcripſit Metaphraſtes, & recitat Sur. tom. 5. ſed planè de eo, quem deſcribit Euſebius: nam nulla illic fit mentio de pueri martyrio. In antiquo Toletano breuiario eſt ſacer hymnus, capitula, & orationes de Romano martyre, ibiq; puerulus ille non Barula, ſed Theodulus appellatur. Arbitrati ſunt nõnulli vnũ eundemq; eſſe Romanum, & non duos; cùm præſertim nomen, locus paſſionis, tempus denique, ac genus martyrij in vtriſq; conueniant. Ego verò opinor id ipſum factum à Prudentio de Romano, quod de Hippolytis feciſſe compertum eſt; plures ſcilicet in vnum aceruando, atq; confundendo; aſtipulorq; libentius Græcorum Menologiis, qui duos, diuerſoſq; Romanos martyres celebrant. quod & ratio perſuadet, dum diuerſa martyrij vtriuſque cauſa conſpicitur. Nam ille Romanus Euſebij idcirco martyrium ſubijſſe ſcribitur, quòd ad idolorum delubra properantes libera voce redarguit: hic autem eo quòd pręfectũ in Chriſtianorum eccleſiam irrumpentem auertere conatus eſt: ille inſuper ſolus, hic autem vnà cum puero paſſus eſt, cuius admirandam confeſſionẽ nequaquam veriſimile eſt ab Euſebio fuiſſe prætermiſſam, cum tam egregio exemplo magis magiſq; ſuam nobilitaſſet hiſtoriam. ſunt & alia, quæ alterum ab altero ſatis diſtinguere videntur. Reſtituit eccleſiam ſancti Romani martyris Baſilius Imp. vt ſcribit Cedren. in comp.

c Heſychij.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 76.

d Oriculi, & ſoc.] De eo vet. man. ſcrip. ex quibus Molanus apud Vſuardum.

e Maximi epiſcopi.] Eius acta à Tritthemio deſcripta habet Sur. tomo 5. ſed dum confundit cum Martino eiuſdem ciuitatis epiſcopo, manifeſtè errare conſpicitur: nam eſſe diuerſos, non tantùm ex nomine, ſed & tempore, quo ſederunt, tabulæ eius eccleſiæ, quas emendatiores Demochares recitat, ſatis declarant. conſtat etenim ex actis concilij Agrippinenſis, Martinum, & non Maximum illi ſynodo interfuiſſe; Martinumq; in Gallijs epiſcopum recenſet Athanaſ. in apolog. 2. cùm agit de concilio Sardicenſi. pręceſſit Maximus, ſubrogatur Sidonius, indeque Martinus ſedit tempore Agrippinenſis concilij, quod celebratum reperitur anno Domini 346. & non 375. vt idem Tritthem. ponit; nam poſt conſulatum Amantij, & Albini habitum eſſe conſtat ex actis eiuſdem ſynodi.

f Odonis abb.] Huius res geſtæ conſcriptæ à

Ioanne

Ioanne monacho eius diſcipulo extant apud Sur. tom. 6. Meminit eiuſdem S. Bernardus in apologia ad Gulielmum abbatem. De eius miraculis agit Petrus Cluniac. lib. 6. epiſt. 17. de eodem Pet. in catal. lib. 10. c. 83. & Tritthem. de vir. illuſt. ord. S. Bened. lib. 3. c. 215. & Sigebert. in chron. ann. Domini 938. de tempore quo claruit, meminit.

g Thomæ monach.] De eodem Niceph. hiſto. lib. 17. c. 24. vbi poſt multa hæc addit: Huius Thomæ anniuerſarium diem magnificentiſſimè agentes Antiocheni celebrãt. Plura de eodem in prat. ſpirit. cap. 88.

h Tranſlatio Frigdiani.] De quo ſatis dictum in die Natalis ipſius.

19 Tertiodecimo Kal. Decembris. Luna. A iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28

NATALIS beati Pontiani [a] Papæ & martyris, qui ab Alexandro Imperatore cum Philippo presbytero in Sardiniam deportatus, ibiq. fuſtibus mactatus, martyrium conſummauit: corpus verò eius à beato Fabiano Papa Romam relatum, atque in cœmeterio Calliſti ſepultum eſt. Samariæ ſancti Abdiæ [b] prophetæ. Romæ via Appia natalis ſancti Maximi [c] presbyteri & martyris, qui in perſecutione Valeriani paſſus, poſitus eſt ad ſanctum Xyſtum. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Barlaam [d] martyris, qui agreſtis licet & rudis, Chriſti ſapientia munitus tyrannum vicit, & ignem ipſum fidei conſtantia ſuperauit: in cuius die natali ſanctus Baſilius magnus celebrem habuit orationem. In ciuitate Aſtiagenſi beati Criſpini [e] epiſcopi, qui capite amputato, martyrij gloriam adeptus eſt. Viennæ ſanctorum martyrum Seuerini, [f] Exuperij, & Feliciani, quorum corpora poſt multa annorum curricula, ipſis reuelantibus inuenta, & à Pontifice, clero & populo illius vrbis honorificè ſublata, condigno honore condita ſunt. Eodem die ſancti Fauſti [g] diaconi Alexandrini, qui primum in perſecutione Valeriani cum ſancto Dionyſio in exilium miſſus, deinde in perſecutione Diocletiani ætate longæuus, gladio animaduerſus martyrium conſummauit. In Iſauria paſſio ſanctorum Azæ, [h] & ſociorum centum quinquaginta militum ſub Diocletiano Imperatore, & Aquilino tribuno. In oppido Marpurg in Germania depoſitio ſanctæ Elizabeth [i] viduæ, Andreæ Regis Hungarorum filiæ, quæ pietatis operibus aſſiduè intenta, miraculis clara migrauit ad Dominum.

NOVEMBRIS 19.

a PONTIANI Papę.] Agit de eodem hac die Vſuardus, Beda autem & Ado die ſequenti. De eius ſucceſſione Euſeb. in chron. & hiſtor. lib. 6. cap. 22. Optat. Mileui l. 2 contra Parmen. Aug. epiſt. 165. Niceph. epiſc. Conſtantinopol. in chron. Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 5. c. 26. & alij. cætera de ipſo diximus in Annal. eccleſ.

b Abdiæ prophetæ.] De eodem Græci agunt hac die in Menologio. Præter ea, quę de ipſo leguntur

guntur in diuinis ſcripturis, ſcribit Epiphan. lib. de vit. & obit. prophet. cap. 15. Iſidor. cap. 43. & Doroth. eadem in ſynop. De ſepulchro Abdiæ in Samaria, deq; mirandis prodigijs ſcribit S. Hieron. in epiſt. 27. ad Euſtochium in epitaphio Paulæ, & in commentar. in Abdiam, c. 1.

c Maximi.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc illum putat Maximum Pamelius, qui aliquando confeſſor, deinde adhæſit Nouatiano, ac poſtea rediјt ad eccleſiam; ad quem ſicut ad cæteros confeſſores, ſcribit Cyprian. epiſtola 16. 44. 46. 50. & 51. ſed illum non conſtat martyrio conſummatum. Quiſnam hic fuerit, me latet: compertum illud tantùm habeo ex man. ſcript. cod. Sanctæ Mariæ ad Martyres, Romę hac die paſſum eſſe Maximum commentarienſem, qui baptizatus à Sancto Stephano Papa & martyre, in perſecutione Decij è ponte præcipitatus in Tyberim xiij. kalen. Decemb. martyrium conſummauit. Geſta paſſionis eius habentur intexta ſimul cum actis SS. Euſebij, Marcelli, & ſoc. quę in dicto codice ſcripta habentur pagina 94. ſepulturque hic habetur ad S. Xyſtum in cœmeterio Calliſti, vt eadem acta ſignificant. Xyſtus ſecundus illic tumulatus habetur, iuxta quem Maximus conditus eſt.

d Barlaam.] Agunt de eodem martyre Græci in Menologio ad xvj. kal. Decembr. eiusque martyrij hiſtoriam paucis deſcribunt. Ferunt eundem à Sancto Ioanne Chryſoſtomo orationibus encomiaſticis exornatum, quę tamen excidiſſe videtur: tantùm extat eius laudatio à ſancto Baſilio egregiè conſcripta.

e Criſpini epiſc.] De eodem Vſuardus, & alij recentiores. geſta eius hymno ſacro in breuiario Toletano deſcribuntur. agit de eodem Pet. in catal. lib. 10. c. 84.

f Seuerini, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado de eodem hac die. paſſi ſunt Marco Aurelio Ant. & Lucio Vero Impp. vt auctor eſt Ado Vien. in chron. de his item Pet. in catal. lib. 10. c. 82.

g Fauſti.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius certamine & corona Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 10. in fine.

h Azæ, & ſociorum.] Agunt de his etiam Gręci in Menologio, pluribusq; eorum martyrij acta referunt.

i Elizabeth.] Eius vitam à Iacobo Montano conſcriptam recitat Sur. tom. 6. de eadem Antonin. in 3. part. tit. 19. c. 11. Pet. in catal. lib. 10. c. 79. Crantz. hiſt. Saxon. lib. 7. c. 48. nouiſſimè Marcus Vlyſſipon. Minorita in chron. ord. Min. lib. 9. c. 10. vſque ad 19. part. 1. Extant duæ litteræ Apoſtolicæ Gregorij IX. Rom. Pont. priores de inquiſitione miraculorum eius ſcriptæ anno eius Pontificatus 7. alteræ de canonizatione ipſius datæ anno octauo. extant in regiſtro ipſius, priores num. 244. poſteriores verò 224.

ij. B Duodecimo Kal. Decembris. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

MESSANÆ in Sicilia ſanctorum martyrum Ampeli [a] & Caij. Taurini ſanctorum martyrum Octauij, [b] Solutoris, & Aduentoris Thebanæ legionis militum, qui ſub Maximiano Imperatore egregiè decertantes, martyrio coronati ſunt. Cæſareæ in Palæſtina ſancti Agapij [c] martyris, qui ſub Maximino Imperatore damnatus ad beſtias, & ab ijs nil læſus, lapidibus ad pedes appenſis in mare demergitur. In Perſide paſſio ſanctorum Nerſæ [d] epiſcopi, & ſociorum. Doroſtori in Myſia ſancti Daſij [e] epiſcopi, qui cum nollet in feſto Saturni impudicitiis eius conſentire, ſub Baſſo præſide cæſus eſt. Nicææ in Bithynia ſanctorum martyrum Euſtachij, [f] Theſpeſij, & Anatolij, in perſecutione Maximini. Heracleæ in Thracia ſanctorum martyrum Baſſi, [g] Dionyſij, Agapiti, & aliorum

quadra-

quadraginta. In Anglia ſancti Eadmundi [h] Regis & martyris. Conſtantinopoli ſancti Gregorij [i] Decapolitæ, qui ob cultum ſanctarum imaginum multa paſſus eſt. Mediolani ſancti Benigni [k] epiſcopi, qui in magna barbarorum perturbatione eccleſiam ſibi commiſſam ſumma conſtantia & religione adminiſtrauit. Cabilone ſancti Silueſtri [l] epiſcopi, qui quadrageſimoſecundo ſui ſacerdotij anno plenus dierum atque virtutum migrauit ad Dominum. Veronæ ſancti Simplicij [m] epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 20.

a AMPELI & Caij.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

b Octauij, & ſociorum.] Vſuardus, & Ado de his agunt hac die. extat de his ſermo ſancti Maximi epiſcopi Taurinenſis, qui & tribuitur S. Ambroſio. legimus horum acta man. ſcrip. accepta ab eccleſia Taurinenſi.

c Agapij.] Is eſt de quo ſcribit Euſeb. hiſtor. eccleſ. lib. 8. cap. 16. traditque martyrium ſubijſſe hac die, anno quarto perſecutionis Diocletiani Imperatoris.

d Narſę, & ſoc.] Agunt de his etiam Gręci hac die in Menologio, vbi eorum martyrium paucis deſcribunt.

e Daſij epiſcopi.] De quo item Græci in Menologio, referuntque eius certamen pro fide ſuſceptum.

f Euſtachij, & ſoc.] Horum acta ijdem qui ſupra, in Menologio hac die enarrant.

g Baſſi, & ſoc.] Agit de his hac die Beda, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

h Eadmundi.] Scripſit eius res geſtas Abbo Floriacenſis abbas. extant apud Sur. tom. 6. De eodem in vita S. Dunſtani apud eundem tom. 3. die 19. Maij. Duos eiuſdem nominis Anglorum Reges impiè cæſos, refert Petrus in catalog. lib. 10. cap. 89. & 90. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard. hac die.

i Gregorij.] Græci de eodem hac die in Menologio; eiusq; acta breui compendio referunt.

k Benigni epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Mediolan. Miratus ſum vehementer Panuinij, aliorumque apprimè eruditorum neglectum, exiſtimantium hunc ipſum Benignum à Græcis appellatū eſſe Bencium, eo quòd apud Theodorum Balſam. in ſynodo Carthaginenſi can. 61. ſcriptus inueniatur Bencius ſacerdos eccleſiæ Mediolanenſis. Sed videlicet non animaduerterunt canonem illum eſſe concilij Carthaginēſis habiti (vt ex eodem textu apparet) poſt conſulatum Flauij Stiliconis, quo tempore eccleſiæ Mediolanenſi nō Benignus, ſed Venerius præerat epiſcopus, illicque agi non de Benigno, ſed de Venerio. quòd ſi conſulas Latina exemplaria eiuſdem concilij Carthaginenſis, tam man. ſcripta, quàm edita tomo primo Conciliorum, inuenies non Bencium, ſed Venerium dici, deprauatumque eſſe Theodori codicem, cùm pro Venerio ſcribit Bencium. Quod ipſum planius reddit temporum ratio: nam annus ille poſt conſulatum Stiliconis, numeratur Chriſti quadringenteſimus primus, quo quidem tempore eidem Mediolanenſi eccleſiæ præfuiſſe Venerius reperitur; Benignus autem, de quo agimus, poſt annos ſexaginta eccleſiam illam gubernauit, circa annum Domini 460. De quo extat epigramma Ennodij Ticinenſis.

l Silueſtri epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij. pluribus Gregor. Turonen. de glor. confeſſ. c. 85. reperitur interfuiſſe concilio Epaunenſi. Mentio habetur de eodem in vita S. Cæſarij epiſcopi Arelatenſis, qui ab eo in clericum attonſus fuit. extat apud Surium tomo 5. die vigeſimoſeptimo Auguſti. Sedit hic annis quadraginta duobus, vt idem Grego. teſtatur. Alius ab hoc Silueſter epiſcopus Lingonenſis, de quo Gregor. Turon. hiſt. Franc. lib. 5. cap. 5. & de glor. confeſſ. cap. 85.

m Simplicij epiſcopi.] Tabulę eccleſię Veron. Pluribus autem R. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronen. Cardinalis lib. antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 11. & 42.

21 Vndecimo Kal. Decemb. Luna. C j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

HIEROSOLYMIS Præſentatio [a] beatæ Dei genitricis virginis Mariç in templo. Eodem die natalis beati Rufi, [b] de quo ſanctus Paulus Apoſtolus ad Romanos ſcribit. Romæ paſſio ſanctorum Celſi [c] & Clementis. Apud Oſtia Tiberina ſanctorum martyrum Demetrij [d] & Honorij. Rhemis ſancti Alberti [e] epiſcopi Leodienſis & martyris, qui pro tuenda eccleſiaſtica libertate necatus eſt. In Hiſpania ſanctorum martyrum Honorij, [f] Eutychij, & Stephani. In Pamphylia ſancti Heliodori [g] martyris, in perſecutione Aureliani ſub Aetio præſide: poſt quem ipſi tortores conuerſi ad fidem, in mare demerſi ſunt. Romæ ſancti Gelaſij [h] Papæ, doctrina & ſanctitate conſpicui. Veronæ ſancti Mauri [i] epiſcopi & confeſſoris. In monaſterio Bobienſi depoſitio ſancti Columbani [k] abbatis, qui multorum cœnobiorum fundator, plurimorum monachorum extitit pater, multiſque virtutibus clarus in ſenectute bona quieuit.

NOVEMBRIS 21.

PRÆSENTATIO.] Agunt de eadem celebritate Græci hac die in Menologio. habetur eius mentio in conſtitutione Emmanuelis Imperatoris, quam recitat Theodor. Balſ. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. Extant de ea re ſermones ſancti Germani epiſcopi Conſtantinopolitani, & Georgij epiſc. Nicomediæ, quos Latinè redditos habet Sur. tom. 6. Græcè autem ſcriptos inuenimus in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 19. & 85. In Gallias tranſijt eiuſmodi feſta dies temporibus Caroli quinti Francorum regis anno Domini milleſimo trecenteſimo ſeptuageſimo quinto; de qua re extat dicitur eiuſdem epiſtola ad Nicolaum Antiſſiodorenſem epiſcopum, quam citat Molanus in additione ad Vſuardum. De his autem quæ ad hiſtoriam ſpectant, vide quæ tradit R.P. Petrus Caniſius vir eruditiſſimus lib. 1. de beata virgine Maria cap. 12. Alias confectas eſſe de eadem re ſcriptiones accepi. Scimus antiquitus Prçſentationis ſolemnitatem eam eſſe appellatam, qua Dei genitrix ſancto Symeoni infantem Ieſum in templo obtulit; vt antiqua ritualia, & alia vetuſta eccleſiarum monumenta ſignificant, & ipſa inſuper oratio miſſæ eius diei planè indicat.

b Rufi.] De quo Paul. ad Roman. cap. 16. Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Hunc creatum eſſe epiſcopum Thebarum, tradit Doroth. in ſynop.

c Celſi, & Clementis.] De his prçdicta antiqua man. ſcript. monaſt. S. Cyriaci in vrbe.

d Demetrij, & Honorij.] Habetur de his mentio in eodem peruetuſto codice.

e Alberti epiſcopi.] Ex Martyrologio eccleſiæ Bruxellenſis. de eodē hoc diſtichum recitat Mola.

Legia quem genuit, electum Roma probauit,
Remis ſacrauit, ſacratum martyrizauit.

Recenſetur hic ſexageſimus eius ſedis epiſcopus, confirmatus à Cæleſtino tertio Rom. Pont. Agit de eodem pluribus Molan. in addit. ad Vſuard. & indic. ſanct. Belgij.

f Honorij, & ſoc.] De his etiam Laurent. Padil. Vaſçus in chron. Flos S. Hiſpan. & Theſaur. conc. tom. 2. hac die.

g Heliodori.] Agunt de his Græci xiij. Kalend. Decembr. & pluribus eiuſdem martyrij acta deſcribunt.

h Gelaſij Papæ.] De eodem Beda, & Vſuardus xiij. Kalen. Decembris, ſed in libro de Romanis Pōtificibus hac die natalis eius conſcribitur. Eius res geſtas ex epiſtolis ipſius man. ſcriptis, locupletata per annos ſingulos digeſſimus in Annal. eccleſiaſt. Habemus & in antiquo codice eius acta tribus lectionibus diſtincta, vt olim in aliquibus eccleſijs legi conſueuerunt.

i Mauri

i Mauri epiſcopi.] De ipſo tab. eccleſ. Veron. vberius autem R. D. Auguſtinus Valerius epiſcopus Veronenſ. Cardinalis lib. antiq. monum. epiſc. pag. 9. & 40.

k Columbani abb.] Vſuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Scripta ſunt eius acta à Iona monacho eius diſcipulo, vt teſtatur Sigeb. de vir. illuſtrib. cap. 61. idque præfatio docet, quæ habetur apud Sur. tom. 6. Extat eadem acta apud Bedam tom. 3. falsò illi aliquando attributa. Plura de eodem in vita S. Vualerici apud Sur. tom. 2. die 1. Aprilis. Sigebert. in chron. an. Domini 598. & 621. Eius obitum recenſet Vincentius etiam lib. 23. c. 4. Antonin. part. 2. tit. 13. c. 6. §. 11. Petrus in catal. lib. 10. c. 95. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 2. cap. 5. & lib. 3. c. 26. Adnumeratur idem inter ſcript. eccleſ. à Sigeber. de vir. illuſtr. cap. 60. Extat eiuſdem carmen ad Hunaldum diſcipulum, quo deteſtatur auaritiam. habes illud in collectan. Chriſtian. poetarum.

22 Decimo Kal. Decembris. Luna. D

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

ROMAE ſanctæ Cæciliæ [a] virginis & martyris, quę ſponſum ſuum Valerianum, & fratrem eius Tiburtium ad credendum in Chriſtum perduxit, & ad martyrium incitauit. Hanc Almachius Vrbis præfectus poſt eorum martyrium teneri, atque illuſtri paſſione poſt ignem ſuperatum gladio fecit conſummari, tempore M. Aurelij Seueri Alexandri Imperatoris. Coloſſis in Phrygia ſanctorum Philemonis [b] & Apphiæ ſancti Pauli diſcipulorum, qui ſub Nerone Imperatore cum gentiles in die feſto Dianæ inuaſiſſent eccleſiam, cęteris fugientibus tenti, iuſſu Artoclis præſidis verberibus cæſi, & in foueam vſque ad renes incluſi, lapidibus opprimuntur. Item Romæ ſancti Mauri [c] martyris, qui ex Africa veniens ad ſepulchra Apoſtolorum, ſub Numeriano Imperatore & Celerino Vrbis præfecto agonizauit. Antiochiæ Piſidiæ paſſio ſanctorum Marci [d] & Stephani ſub Diocletiano Imperatore. Auguſtoduni ſancti Pragmatij [e] epiſcopi & confeſſoris.

NOVEMBRIS 22.

a CÆCILIÆ.] Tam Latini, quàm Gręci de eadem agunt hac die. Error irrepſerat penès nonnullos auctores, necnon in eius acta deprauata, paſſam eam eſſe Commodo imperante: cum luce clarius conſtet ex rebus ipſius geſtis cũ Vrbano Papa ſubijſſe martyrium ſub Alexandro Imper. quem errorem Molanus etiã correxit in Vſuardo in ſecunda editione. Eius acta è Latinis accepta Græcis tradita à Metaphraſte, inde Latinitati reddita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Antiquiora ea eſſe ducimus quæ in antiquo man. ſcripto codice aſſeruantur in eius eccleſia Tranſtyberina. De eius ſacri corporis inuentione ac ſociorum ipſius Sigeber. in chron. an. Domini 821. hęc ſcribit: Paſchalis Papa corpus S. Cæcilię virginis, ipſa reuelante, inuenit aureis velatum indumẽtis ſanguine ipſius perfuſis: quod vnà cum corporibus ſanctorũ Valeriani ſponſi eius, Tiburtij, Maximi, & Vrbani in eccleſiam à ſe eis reædificatam tranſtulit. hæc Sigeber. Eadem fuſius explicata legũtur in vita Paſchalis Papę, quæ in eodem codice conſcripta habetur. In codice Vaticano numero 153. inuenimus litteras Apoſtolicas eiuſdem Pontificis de

inuen-

inuentione corporis S. Cæciliæ & ſociorum. illarum exordium eſt: Cum ſummæ Apoſtolicæ dignitatis apex. &c. In breuiario Toletano eſt vetus ſacer hymnus, quo eiuſdem martyris corona egregiè canitur. Vetus eſt Romæ titulus S. Cæciliȩ, de quo habetur mentio in primo concilio Romano ſub Symmacho Papa.

b Philemonis, & Apphiæ.] Agunt de iiſdem hac die Græci in Menologio, pluribusque eorum martyrium deſcribunt, vt hìc habetur.

c Mauri.] De eodem Vſuardus hac die, & vet. man. ſcript. Beda autem pridie huius diei. agit de eodem Petr. in catalogo lib. 10. cap. nonageſimotertio.

d Marci, & Stephani.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio, ibiq; eorum paſſionis acta habentur expreſſa.

e Pragmatij epiſc.] Vſuardus de eodem hac die, cui aſtipulantur vet. man. ſcrip. extat ad hunc Sidonij Apollinaris epiſt. 2. lib. 6. reperitur interfuiſſe concilio Epaunenſi, claruiſſeq; circa annum Domini quadringenteſimum octogeſimum.

xix. E Nono Kal. Decembris. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

NATALIS ſancti Clementis [a] Papæ, qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum Pontificatum tenuit, & in perſecutione Traiani apud Cherſoneſum [b] relegatus; ibi alligata ad collum eius anchora in mare præcipitatus, martyrio coronatur: cuius corpus Nicolao primo Pontifice Romam tranſlatum, in eccleſia, quæ eius nomine antea fuerat extructa, honorificè reconditum eſt. Romæ ſanctæ Felicitatis [c] matris ſeptem filiorum martyrum, quæ poſt eos iubente Marco Antonino Imperatore decollata eſt pro Chriſto. Emeritæ in Hiſpania ſanctæ Lucretiæ [d] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani ſub Daciano præſide martyrium conſummauit. Cyzici in Helleſponto ſancti Siſinij [e] martyris, qui in eadem perſecutione poſt multa tormenta gladio cæſus eſt. Iconij in Lycaonia ſancti Amphilochij [f] epiſcopi, qui ſanctorum Baſilij & Gregorii Nazianzeni in eremo ſocius, & in epiſcopatu collega, poſt multa certamina pro catholica fide ſuſcepta, ſanctitate & doctrina clarus quieuit in pace. Agrigenti depoſitio ſancti Gregorij [g] epiſcopi. In pago Haſbanio ſancti Trudonis [h] presbyteri & confeſſoris.

NOVEMBRIS 23.

a CLEMENTIS Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio poſtridie agunt. Hic ille putatur, cuius Paulus meminit ad Philippenſes c. 4. & Ignatius ad Philadelph. de eo item Hieron. de ſcrip. eccleſ. auctor lib. de Rom. Pont. & alij. De eius ſucceſſione poſt Cletum, præterea, quæ ſuperius diximus de Lino, & Cleto, plenius egimus in Annal. eccleſ. Martyrio occubuit (vt ſcribit Euſeb. & Hieron.) an. 3. Traiani Imp. Acta autem eius martyrij Metaphraſtes ex priſcis monumentis edidit, quæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. quibus aſtipulatur Greg. Turon. de glor. mart. c. 35. & 36. habemus eadem Latinè olim ſcripta, ſed deprauata ſatis; habet eadem etiam Mombr. tom. . vit.

Sanct.

ſenſ. fortaſſe ea ſunt, quæ Ioannes Diaconus, qui Gregorij Papę vitam contexuit, ſe conſcripturum pollicitus fuit, dum in vita S. Gregorij hæc dicit ad calcem: Ego autem diuinæ ſpei fiducia roboratus, qua Gaudentius epiſcopus Veliternus expoſtulat, ad Clementem Romanæ Vrbis antiſtitem, ſuffragante Domino, ſtylum conuertam. hæc ipſe. in breuiario Tolet. acta S. Clementis ſacro hymno canuntur. Vetus eſt Romæ titulus S. Clementis, cuius habetur mentio in concilio primo Romano ſub Symmacho Papa, de quo illud non prętereundum, ibi Cęleſtium illum collegam Pelagij, præſente Papa Zoſimo, licet ſubdolè, hęreſim abiuraſſe: habemus de his litteras eiuſdem Pontificis man. ſcrip. datas Honorio X I. & Conſtantio conſulibus. De tranſlatione eius corporis Romam facta per S. Cyrillum epiſcopum Slauorum legitur hiſtoria in breuiario Polonorum; idem teſtatur Petrus in catal. lib. 10. c. 98. in fi. & ante hos Leo Oſtienſ. in chron. Caſinen. Diximus de his ſuperius die 9. Martij natali ſanctorum Methodij & Cyrilli. De ſcriptis autem ſancti Clementis, quæ germana, quæuè apocrypha habeantur, fuſius diximus in Annalibus eccleſ.

b Apud Cherſonenſem relegatus.] Alicubi irrepſiſſe mendum reperitur, vt Cherſoneſus Liciæ dicatur. In actis ſancti Clementis nulla certè de Licia habetur mentio, in quibus de loco exilij Clementis hæc leguntur: Oportere eum vel conſentire ſacrificantem, aut vltra mare Pontum in deſertam ciuitatem ſitam prope Cherſonam relegari. hęc ibi ſecundùm veriorem lectionem. alia enim lectio habet: Vltra mare, & Pontum. ſed prædicta certior, quam Beda, & Ado ſunt ſecuti in Martyrolog. eſt enim Pontus idem quod mare Euxinum, in cuius capite apud Boſphorum Cimmerium eſt Taurica Cherſoneſus, in qua verſus paludem Meotidem eſt ciuitas Cherſoneſus dicta, cuius meminit Strabo lib. 7. appellans eam Cherſoneſum, quod idem eſt. porrò ab alijs Heraclium etiam (vt à Ptolomæo) appellata reperitur, eo quòd ſit Heraclienſium colonia; recentiores dixere eandem ciuitatem, Cherſonam; quæ & exilio Iuſtiniani iunioris Imper. notior facta eſt. Quòd autem Licia Cherſoneſus dicta reperiatur, non vtique ex ea cauſa, quòd ſit in prouincia Liciæ in Aſia, in qua nulla reperitur nominata Cherſoneſus, ſed irrepſiſſe puto errorem, vt pro Bicia, Licia, ſcriptum ſit. Alluit enim Bicia palus, ſic dicta à Bico fluuio, Cherſoneſum à ſuperiori parte, ut docet Ptolom. tab. octaua Europæ. Confirmant prędicta de exilij Clementis loco, quòd in ea regione corpus eiuſdem repertum atque tranſlatum apparet; nam in actis tranſlationis eius habetur mentio de epiſcopo Georgię (eſt hæc illa ciuitas, quam Plin. lib. 4. cap. 12. Georgon appellat, vnde Georgij, de quibus idem Plin. lib. 6. cap. 13.) qui vocatus interfuit inuentioni, atque tranſlationi corporis eius. narrat eam breui compendio Petrus in catal. lib. 10. c. 98. vt dictum eſt ſuperius ſuo loco.

c Felicitatis.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: in huius die natali S. Gregorius Papa habuit ad populum homiliam in eius eccleſia. eſt 3. in Euang. Petrus Chryſol. de eadem ſcripſit ſermonem 134. geſta ex antiquis monumentis recitat Mombrit. tom. 1. Erat Romæ cœmeterium ſanctæ Felicitatis nomine, de quo habetur mentio in lib. de Roman. Pontificibus in Bonifacio Papa.

d Lucretiæ.] Agit de eadem Vſuardus, recenter Vaſęus in chron. Hiſpan. ſub martyribus, qui paſſi ſunt Diocleriano Imp. mentio habetur de ipſa etiam in Flore ſanct. Hiſpan.

e Siſinij.] Gręci agunt de eodem in Menologio, eiusque acta referunt.

f Amphilochij epiſcopi.] De ipſo etiam hac die Græci in Menologio. Scribit de eo ſanctus Hieron. de ſcript. eccleſ. Sozom. hiſt. lib. 7. c. 6. Niceph. hiſt. lib. 11. c. 20. & lib. 12. c. 9. res geſtas ipſius recitat Metaphraſtes: quas Lipoman. deſcripſit tom. 5. & Sur. tom. 6. Frequenter de ipſo S. Baſilius, & inter alia in procemio lib. de Spirit. ſanct. O ſacrum (inquit) caput Amphilochi, quem præ cæteris facio plurimi. Sæpius de eodem ſanctus Greg. Nazianz. cuius ad eum extant duæ epiſtolę 12. & 13. cùm verſarentur ambo in ſolitudine Pōtica; ex quo tempore magnus inter eos interceſſit familiaritatis vſus, deque eo in carm. ad Olympiadem: Amphilochium, (ait) veræ atque orthodoxæ doctrinę præconem, decus meum & ornamentum &c. quem licet dicat cum S. Thecla ad Deum tranſmiſiſſe; non tamen quis putet ante Gregorium ex hac vita migraſſe; ſicut & Metaphraſten errare, certum eſt, cùm ait: ipſum ex humanis deceſſiſſe tertium poſt annum, ex quo Conſtantinopoli, à ſynodo œcumenica recedens, Iconium reuerſus eſt: nam adhuc ſuperſtes fuiſſe reperitur, Arcadio tertiùm, & Honorio ſecundùm conſſ. quo anno habita eſt alia ſynodus Conſtantinopoli, cui ipſum interfuiſſe, conſtat ex actis ipſius, quæ deſcripta extant apud Theodorum Balſam. pag. 390. fuit is vltimus annus Theodoſij Imp. vnde illa verba Gregorij de Amphilochio, & Thecla ſpiritualiter puto intelligenda de contemplatione cęleſtium. Spectatiſſima eius catholica fides meruit etiam Imperiali ſanctione laudari, vt apparet ex l. 3. de fid. cath. Cod. Theod. Pręter illa eius ſcripta, quę recenſet S. Hieronymus, alia rurſus citata reperiuntur à Theodoreto in dialogo de immutabili; inſuper aduerſus Entuſiaſtas ſcripſiſſe commentarium, idem teſtatur lib. 4. hęretic. fabul. non omittimus de uiro ſancto hanc quoque proferre laudem, quod ob ingens ſtudium, quo S. Theclam martyrem proſequebatur, Amator Theclę dictus fuerit.

g Gregorij epiſcopi.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio. Eius vitam à Metaphraſte deſcriptam habet Lipom.tom.5.& Sur.tom.6. Niceph eiuſdem meminit lib.17.c.27. aitque ipſum interfuiſſe Quintę ſynodo, cùm nondum eſſet epiſcopus, vt eius acta teſtantur, factus poſtea eṗs claruit tēporibus Mauricij Auguſti, cùm Romanę Eccleſiæ S.Gregorius præſideret, apud quē falsò accuſatus cauſam dixit. Extāt de ea re nōnullæ eiuſdē Gregorij epiſtole in regiſtr.lib.1.epiſt.70.lib.2. epiſt.12.indict.11.lib.4.indict.14.epiſt.12.& lib.7.indict.1.epiſt.24. Reperitur alius inſuper eiuſdē ciuitatis & nominis eṗs Gregorius Agrigentinus, qui poſt annos octoginta claruit Agathone Rom. Pōtifice, interfuitq; Romanæ ſynodo tūc celebratæ cui & ſubſcripſit, ut apparet ex eius actis, quæ extāt in Sexta ſynodo ęcumenica, actione quarta.

h Trudonis.] De eodem Beda, Vſuardus, & alij recentiores. Eius vitam, atque tranſlationem ſcripſit Theodoricus abbas, qui & teſtatur, prius ſcriptam à Donato diacono, indeque à Guicardo abbate; Extat ea Theodorici apud Sur.tom.6. De eodem Tritthem.de vir.illuſtr.ord.ſanct. Bened.lib.3.cap.101. eumque claruiſſe tradit anno Domini 670. Plura etiam Molan.in indic.ſanct. Belg. & in addit.ad Vſuard.

xxviij. F Octauo Kal. Decembris. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3

NATALIS ſancti Chryſogoni [a] martyris, qui poſt longa vincula & carceres pro conſtantiſſima Chriſti confeſſione toleratos, iubente Diocletiano Aquileiam perductus, ibidem capite cæſus, & in mare proiectus, martyrium conſummauit. Romæ ſancti Creſcentiani [b] martyris, qui in paſſione beati Marcelli Papæ legitur. Ameriæ in Vmbria ſanctæ Firminæ [c] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani variè cruciata, demum ſuſpenſa, & lampadibus ardentibus aduſta ſpiritum reddidit. Apud Corinthum ſancti Alexandri [d] martyris, qui ſub Iuliano Apoſtata & Salluſtio præſide, pro Chriſti fide certauit vſque ad mortem. Cordubæ ſanctarum virginum & martyrum Floræ [e] & Mariæ, quæ poſt diuturnos carceres in perſecutione Arabica gladio interemptæ ſunt. Peruſiæ ſancti Feliciſſimi [f] martyris. Mediolani ſancti Protaſij [g] epiſcopi, qui apud Conſtantem Imperatorem & in Concilio Sardicenſi cauſam Athanaſij defendit, ac pro eccleſia ſibi commiſſa & pro religione multis perfunctus laboribus migrauit ad Dominum. In caſtro Blauio ſancti Romani [h] presbyteri, cuius ſanctitatis præconium, miraculorum gloria declarat. In territorio Aruernenſi ſancti Portiani [i] abbatis, qui ſub Theodorico Rege miraculis claruit.

NOVEMBRIS 24.

a CHRYSOGONI.] Beda, Vſuardus, & Ado de eodem hac die: Græci autem ad xvj.Kalend.Maij in Menolog. Eius acta iuncta habentur cum actis S.Anaſtaſiæ, quæ Metaphraſtes refert ad vij.Kalend. Ianuarij, & Lipom.tom.5. Sur.tom.6.ea die, & Mombrit. tom.1. quæ ſunt fideliora: habenturque in vet.man.ſcript. quorum exordium eſt: Prætextati illuſtris viri.&c. extant eius litteræ ad Anaſtaſiam apud Nicephorum lib.14.in fine, & apud Suidam

prope

prope finem. Vetus eſt Romæ titulus S. Chryſogoni, cuius mentio habetur in conc. prim. ſub Symmacho & in regiſtr. S. Gregorij Papæ, eumq; Gregorius tertius Papa ornauit, doniſq; auxit, vt conſtat ex lib. de Roman. Pontific.

b Creſcentiani.] De eodem Beda, & Vſuard. conſentiuntq; vet. man. ſcrip. Deſcribitur eius certamen in actis S. Marcelli apud Sur. die 16. Ianuarij tom. 1. Eius autem corpus tranſlatum eſſe in titulum Equitij à Sergio iuniore, eccleſiæ eius vetera monumenta teſtantur.

c Firminæ.]De qua tabulæ, ac vet. monumenta eius eccleſiæ Romam delata. incidi in alia, quæ ſemilacera in bibliotheca Sfortiana viſuntur, quorum eſt exordium: Temporibus Diocletiani Auguſti cucurrit ſacra preceptio. &c. habent eam fuiſſe filiam Calphurnij Vrbis prçfecti.

d Alexandri.] Agunt de eodem Grçci hac die in Menologio, vbi eius martyrium deſcribitur. De Salluſtio, qui apud Iulianum Apoſtatam ob eádem animi impietatem præcipuas obtinuit prçfecturas, meminit Ammian. Marcellin. lib. 27.

e Floræ, & Mariæ.]De his Vſuardus, & alij recentiores. Earum martyrium conſcripſit S. Eulogius in Mem. ſanct. lib. 2. c. 8. qui ad eas carceribus detentas commentariolum ſcripſit, quod appellauit Documentum martyriale. Agitq; de iiſdem in apologetico in fi. in epiſt. 2. ad Marcum, & pluribus de earum martyrio atq; reliquijs ad Bald. ſororem S. Floræ; omniaq; eiuſmodi ita ſcripta ſunt, vt in pixide Spiritus ſancti calamum intinxiſſe S. Eulogius uideatur. paſſæ ſunt æra 889. ann. à Chriſto octingenteſimo quinquageſimoprimo.

f Feliciſſimi.]De eodem Vſuardus, atq; alij recentiores, & vet. man. ſcript.

g Protaſij epiſc.] De quo tabul. eccleſ. Mediolan. claruit temporibus Conſtantij & Conſtantis Auguſtorum, interfuitq; concilio Sardicenſi, vt apparet ex eius actis, quç Athanaſius etiam breui cõpendio refert in apolog. 2. moritur temporibus Conſtantij Imp. vt patet ex Athanaſio in apologia ad Conſtantium col. 316. d. vbi eum, licet defunctum, teſtem uocat.

h Romani.]Vſuardus hac die, & Greg. Turon. de glor. confeſ. c. 46. claruit temporibus Theodoſij ſenioris, eiuſque corpus S. Martinus epiſcopus Turon. ſepulturæ mandauit.

i Portiani.]De eo Gregor. Turon. in uit. ſanct. patr. cap. 5. de eodem Molan. in addit. ad Vſuardum hac die.

25 Septimo Kal. Decemb. Luna. G xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

NATALIS ſanctæ Catharinæ [a] virginis & martyris, quç ob fidei Chriſtianç confeſſionem Alexandriæ ſub Maximino Imperatore in carcerem truſa, & poſtmodum ſcorpionibus diutiſſime cæſa, tandem capitis obtruncatione martyrium compleuit: cuius corpus in montem Sinai ab angelis mirabiliter delatum, ibidem frequenti Chriſtianorum concurſu pia veneratione colitur. Romæ ſancti Moyſis [b] presbyteri & martyris, quem cum alijs detentum in carcere ſanctus Cyprianus per litteras ſæpe eſt conſolatus. Is cum non tantum aduerſus gentiles, ſed etiam aduerſus ſchiſmaticos & hæreticos Nouatianos infracto animo ſtetiſſet, demum (vt ſanctus Cornelius Papa teſtatur) in perſecutione Decij eximio & admirabili martyrio decoratus eſt. Antiochiæ ſancti Eraſmi [c] martyris. Cæſareæ in Cappadocia paſſio ſancti Mercurij [d] militis, qui cuſtodientis ſe angeli patrocinio & barbaros vicit, & Decij ſæuitiam ſuperauit, multiſque auctus tormen-

torum trophæis, martyrio coronatus migrauit in cælum. In Aemilia Italiæ prouincia ſanctæ Iucundæ [e] virginis.

NOVEMBRIS 25.

CATHARINÆ.] In antiq. codicibus Æcatherina dicta reperitur. Agunt de eadem hac die Beda, Ado, & alij; necnon & Græci in Menologio his verbis: Commemoratio S. magnę Æcatherinæ. Meminit eiuſdem Euthymius in Pſalm. 44. verſ. Delectauerunt te filię regum. &c. ibi de eius ſapientia. Metaphraſtes ex Græcis edidit eius acta, quę habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. ex Latinis autem Rabanus abbas ſcripſiſſe fertur, vt tradit Molan. in annot. ad Vſuard. idemq; auctor de ea affirmat, illā, quæ Gręcis olim erat notior, Latinis etiam factam notiſſimam ob peculiaria patrocinia preſtita in expeditione Terræ ſanctę. In actis eius haberi aliqua, quę corrigantur, nullus, qui illorum temporum res geſtas nouerit, inficias ierit, vt inter alia illud de Maxentio, cuius loco Maximinus reſtitutus eſt. In Breuiario Toletano duobus ſacris hymnis eius agones atque miracula conſcripta habentur. extat de eadem epigramma Bonad. Santonenſ. lib. 3. monod. 30.

b Moyſis presbyt.] Eſt de eius martyrio egregium teſtimonium S. Cornelij Papæ & martyris in epiſt. ad Fabium epiſcopum Antiochenū, quā recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. cap. 35. Habetur de eodem mentio in lib. de Rom. Pontificibus in Cornelio Papa, & apud Cyprian. epiſt. 22. in fin. epiſt. 25. & 52. ad Antonianum, vbi appellat eum martyrem. Extat eiuſdem Moyſis & aliorum confeſſorum egregia ad Cyprianum epiſtola 26. in edit. Pamel.

c Eraſmi.] De eodem hac die Vſuardus, & alij recentiores.

d Mercurij.] De eo etiam Græci hac die in Menologio, ubi eius res geſtæ paucis deſcribuntur. Acta eius à Metaphraſte fuſius deſcripta extant apud Lipom. tom 5. & Sur. tom. 6. habemus alia man. ſcript. quę incipiunt: Decius Imp. &c. de eo pręterea Petrus in catal. lib. 10. c. 106. & alij. De his autem, quę à S. Mercurio in Iulianum Apoſtatam modo admirādo geſta ſunt, agit Sozom. hiſt. lib. 6. c. 2. licet nomen eius non exprimat; eadem Ioan. Damaſc. in orat. prima de imagin. ex uita S. Baſilij, ſcripta (vt ait) ab Helladio eius diſcipulo, Niceph. hiſt. lib. 10. c. 34. & 35. & in uita S. Baſilij, quę fertur nomine Amphilochii.

e Iucundæ.] De eadem in vet. man. ſcript. ex quibus etiam recentiores hac die.

25. XXVj. A Sexto Kal. Decemb. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ALEXANDRIAE natalis ſancti Petri [a] eiuſdem vrbis epiſcopi, qui cum eſſet omnibus virtutibus exornatus, Maximini præcepto capite obtruncatur. Paſſi ſunt etiam Alexandriæ in eadem perſecutione ſancti martyres Fauſtus [b] presbyter, Didius & Ammonius: itemq; Phileas, Heſychius, Pachomius, & Theodorus epiſcopi Aegyptij, cum alijs ſexcentis ſexaginta, quos perſecutionis gladius euexit ad cęlos. Nicomediæ ſancti Marcelli [c] presbyteri, qui Conſtātij tempore ab Arianis è rupe præcipitatus martyr occubuit. Patauij ſancti Bellini [d] epiſcopi & martyris. Auguſtoduni ſancti Amatoris [e] epiſcopi. Conſtantiæ ſancti Conradi [f] epiſcopi. In territorio Rhemenſi natalis ſancti Baſoli

ſoli

ſoli [g] confeſſoris. Hadrianopoli in Paphlagonia ſancti Styliani [h] anachoretæ, miraculis clari. In Armenia ſancti Niconis [i] monachi.

NOVEMBRIS 26.

a PETRI.] Beda, Vſuardus, & Ado, pridie huius diei; Græci autem in Menologio viij. kal. Decembr. De celebritate eius diei, in qua Athanaſius adhuc puer puerilibus luſibus ſeria prænunciauit, agit Ruffin. hiſt. lib. 1. c. 14. Sozom. lib. 2. c. 16. & Niceph. lib. 8. c. 44. eius res geſtas ex antiquis man. ſcriptis mutuatus edidit Sur. tom. 6. qui eaſdem eſſe putat, quas Anaſtaſius bibliot. ſe in Latinum tranſtuliſſe teſtatur. Habemus alia eiuſdẽ Petri acta pleniora in vet. cod. manuſcript. quæ quoniam accuratius conſcripta noſcuntur, Anaſtaſio mea ſententia potius tribuenda videntur. eſt illorum exordium: Si omnes mei ſenſus &c. Grecè autem ſcripta extant in biblioth. Sfortianæ, cod. man. ſcrip. num. 85. ſunt autem in eis aliqua corrigenda, ut oſtendimus in Annal. eccleſ. Meminit eiuſdem Petri Athanaſius in orat. 2. contra Arian. Euſeb. hiſt. lib. 7. c. vlt. in fine. lib. 8. c. 25. & lib. 9. c. 5. Niceph. lib. 6. cap. 34. Sophron. Prat. ſpirit. c. 198. Habentur eiuſdem canones pænitentiales, quos recepit ſexta ſynodus c. 2. Idem ſcripſit librum de diuinitate, qui citatur in SS. ſynod. Epheſina, & repetitur in ſacr. conc. Chalcedonenſ. act. 1. cætera de eodem fuſius in Annal. eccleſ. ſcripſimus.

b Fauſtus, & ſoc.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, hac die. pluribus tamẽ Euſeb. hiſt. lib. 8. c. 25.

c Marcelli, aliter Marculi.] De eo Beda hac die. Equidem furor Arianæ perſecutionis Nicomediæ, cui præerat epiſcopus anteſignanus Arianæ impietatis Euſebius, vehementius ſæuijt, quàm in alijs Orientis ciuitatibus. Eſt lectio Bedæ, qui loco Marcelli, legit, Marculus, ſuſpicatus eſt Molanus in libello, quem ſcripſit de Martyrologijs, & poſuit in appendice ſui Vſuardi ſecundò editi, hunc fuiſſe illum Marculum pſeudo martyrem Donatiſtam, cuius meminit Optatus lib. 3. & Aug. contra lit. Petil. lib. 2. c. 20. & 88. Sed cũ hic Marcellus, ille Marculus, hic Nicomediæ, ille (vt ait) in Numidia ponatur (licet de Numidia nec Optatus, nec Auguſtinus meminerit) cùm inſuper iſte ab Arianis dicatur præcipitatus, ille ſpontaneo ſe præcipitio dederit, hic denique presbyter, ille autem nequaquam talis eſſe reperiatur: iam omnis de Marculo pſeudo martyre ſuſpicio ceſſare debet.

d Bellini epiſcopi.] Tabulæ eccleſ. Patauinæ, Scard. lib. 3. claſ. 13. Lud. Cæl. lib. 17. c. 28.

e Amatoris epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fortaſſe hic eſt ille, qui S. Silueriũ Papam exulem litteris eſt conſolatus, & adiuuit pecunijs; ad quem eiuſdem Silueríj extat reddita de his epiſtola tom. 2. conc.

f Conradi epiſc.] Tabulæ eius eccleſiæ, Molan. etiam hac die. Migrauit ex hac vita anno Domini 976. claruitq; miraculis: recẽſetur triceſimus eius ſedis epiſcopus in tab. quas Demochares ſcripſit lib. de ſacrif. Miſſæ, qui ibi pluribus de eodẽ agit.

g Baſoli.] De eodem vet. man. ſcript. Petrus in catal. lib. 9. c. 69. Tritthem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 45. claruit temporibus Childerici regis Franc. Sigebert. meminit eiuſdem in chron. an. Domini 567.

h Styliani.] Agunt de eodem Græci hac die in Menolog. eiusq; res geſtas pluribus deſcribunt.

i Niconis.] Græci etiam de eodem in Menologio, eiusq; acta referunt paucis comprehenſa.

27 Quinto Kal. Decemb. Luna. B xxiiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

ANTIOCHIÆ ſanctorum martyrum Baſilei [a] epiſcopi, Auxilij, & Saturnini. In Perſia ſancti Iacobi [b] interciſi, martyris conſpicui, qui tẽpore Theodoſij iunioris, cũ in gratiam Iſdegerdis regis Chriſtũ negaſſet, & propterea mater eius & vxor ab ipſius ſe conſuetudine ſubtraxiſſent, in ſe reuerſus, pro Chriſti cõfeſſione Regẽ adit, à quo irato membratim iuſſus eſt concidi, & capite obtruncari: quo tempore innumeri alij

Vrbem tu cuius monachusq́ue antiſtes & abbas Bis ſucceſſor agis. &c. Meminit eiuſdem ſcribens ad Principium lib. 8. epiſt. 14. plura de eodẽ in uita S. Honorati lib. 1. c. 25. & lib. 2. cap. 4. & 9. vbi agitur de eius electione. ſucceſſiſſe putatur S. Proſpero, obijſſeq́ue in Gallijs in territorio Taruanenſi; ibiq́ue quadruplici ſolemnitate coli; nimirum huius diei depoſitionis eius, Octauæ, Relationisq́ue eius prid. non. Decemb. & Inuentionis idibus Septembris, ſcribit Molan. in indic. ſanct. Belg. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis agit Gregor. Turon. de glor. confeſ. c. 83.

g Barlaam, & Ioſaphat.] Horum res geſtas à Ioanne Damaſceno conſcriptas habet Lipom. tomo 5. & Sur. tom. 6. eaſdem in Græco codice in bibliotheca Sfortiana num. 63. nomine Ioannis Synaitæ inſcriptas inuenimus: porrò veram eſſe hiſtoriam, & non ab alio, quàm ab eodem Damaſceno conſcriptam, ſatis demonſtrat Billius in præfatione, quam in eandem vitam apud Ioannem Damaſcenum edidit. Scripſerunt de his alij recentiores, ſed non aliunde, quàm ab eodem auctore accepta, vt Petrus in catal. lib. 10. cap. 114. & alij.

h Seuerini.] De eodem vet. man. ſcrip. Maurolycus, & Molanus in addit. ad Vſuardum.

28 Quarto Kal. Decemb. Luna. C xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

ROMÆ ſancti Rufi, [a] quem cum omni familia ſua Diocletianus Chriſti martyrem fecit. Apud Corinthum natalis ſancti Soſthenis [b] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, cuius mentionem facit idem Apoſtolus Corinthijs ſcribens. Hic ex principe ſynagogæ conuerſus ad Chriſtum, ante Gallionem [c] proconſulem acriter verberatus, præclaro initio fidei ſuæ primordia conſecrauit. In Africa ſanctorum martyrum Papiniani [d] & Manſueti epiſcoporum, qui tempore Vuandalicæ perſecutionis ſub Geiſerico rege Ariano pro fidei catholicæ defenſione candentibus ferri laminis toto corpore aduſti, glorioſum agonem conſummarunt. Quo etiam tempore alij ſancti epiſcopi, Valerianus, Vrbanus, Creſcens, Euſtachius, Creſconius, Creſcentianus, Felix, Hortulanus, & Florentianus damnati exilio, curſum vitæ ſuæ impleuerunt. Conſtantinopoli ſanctorum martyrum Stephani [e] iunioris, Baſilij, Petri, Andreæ, & ſociorum trecentorum & triginta nouem monachorum, qui ſub Conſtantino Copronymo pro ſanctarum imaginum cultu varijs excruciati ſupplicijs, veritatem catholicam effuſo ſanguine confirmarunt. Romæ beati Gregorij [f] Papæ tertij, qui ſanctitate meritisq́; præclarus migrauit in cœlum.

RVFI.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Petrus in catal. lib. 10. c. 120. & vet. man. ſcript. in quibus legimus hunc vnà cũ ſuis à ſancto Chryſogono ad fidẽ eſſe cõuersũ.

b Soſthenis.] De quo Act. Apoſt. c. 18. & Paul. ad Corinth. 1. cap. 1. Beda de eodem hac die agens, citat Zoſimi Papæ epiſtolam, nobis hactenus incompertam. Agunt de eodem hac die Vſuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad ſeptimum idus Decemb.. Hunc epiſcopum Colophonis ordinatũ, tradit Doroth. in ſynop. idq; ex Hippolyto libel. de 72. Diſcip.

c Gallionem proconſulem.] Gallio proconſul, cuius mentio habetur in Act. Apoſt. c. 18. fuit germanus L. Annei Senecæ, vt idem Senec. teſtatur in præfat. lib. 4. quæſt. natural. De eius profectione ex Achaia, idem auctor meminit lib. 18. epiſt. 101. Ad ipſum Seneca ſcripſit librum de remedijs fortuitorum, alterum etiam de vita beata. Quòd autem ſpectat ad Achaiam prouinciam factam proconſularẽ, auctam lege Clodia, ac L. Piſoni primũ traditã, habes expreſſũ in orat. Cicer. in L. Piſonẽ.

d Papiniani, Manſueti, & ſoc.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado & alij. Fuit Papinianus epiſcopus Vticenſis, Manſuetus autem Vricitanus, Valerianus Abenſis, Vrbanus Girbenſis, Creſcens Aquitanæ, Euſtachius ſiue Euſtratius Sufetanus, Creſconius Eenſis, Felix Adrumetinus, Creſcentianus, Hortulanus, & Florentianus, duo Tripolitani, & tertius Viceſlebratenus. hęc omnia ex Victore de perſecut. Vuand. lib. 1. & lib. 3.

e Stephani, & ſoc.] De ijſdem Gręci hac die in Menologio, eorumq́ue martyrium recitant. Extãt autem horum acta fuſius ſcripta apud Ioan. Damaſ. editionis Billianæ, & apud Sur. tom. 6. Meminitq; eorum Zonar. in tert. part. in Annal. in Conſtantino Copronymo. Cedren. in compend. ann. vigeſimoquinto eiuſdem Imper. necnon Ioannes epiſcopus Hieroſol. in uita S. Ioannis Damaſceni.

f Gregorij Papæ iij.] Succeſſit hic Gregorio ſecundo: aguntq́ue de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Geſta eius retulimus per annos ſingulos in Annal. eccleſiaſt.

xiij. D Tertio Kal. Decembris. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8

VIGILIA [a] ſancti Andreæ Apoſtoli. Romæ via Salaria natalis ſanctorum martyrum Saturnini [b] ſenis, & Siſinij diaconi, ſub Maximiano principe, quos diu in carcere maceratos, iuſſit præfectus Vrbis in equuleum leuari, & attrahi neruis, & fuſtibus ac ſcorpionibus cædi, deinde eis flammas apponi, & depoſitos de equuleo capite truncari. Toloſę ſancti Saturnini [c] epiſcopi, qui temporibus Decij in Capitolio [d] eiuſdem vrbis à Paganis tentus, atque à ſumma Capitolij arce per omnes gradus præcipitatus, capite colliſo, excuſſoque cerebro, & toto corpore dilaniato, dignam Chriſto animam reddidit. Item paſſio ſanctorum Paramonis, [e] & ſociorum trecentorum ſeptuaginta quinque ſub Decio Imperatore, & Aquilino præſide. Ancyræ ſancti Philomeni [f] martyris, qui in perſecutione Aureliani Imperatoris ſub Felice præſide igne probatus, manibus pedibusque, ac demum capite clauis confixo, martyrium conſummauit. Verulis ſanctorum martyrum Blaſij [g] & Demetrij. Tuderti ſanctæ Illuminatæ [h] virginis.

VIGILIA S.Andreę.] De eadē Beda, Vſuar. Ado, & alii omnes, qui agunt de diuin.offic. vt Amalar. de ordi. antiph. c. 63: cōc. Oxō. eſt de ea ſerm. S. Bernardi.

b Saturnini, & Siſinij.] Beda, & alij qui ſupra de ijſdem hac die. Horum martyrium recenſetur in actis S.Marcelli Papæ apud Sur. tom. 1. die 17. Ianuarij. Erat celebris horum memoria via Salaria, quam incēdio abſumptam reſtituit Felix quartus Rom. Pont. cuius hactenus nomen & veſtigia remanent. venerandæ eorum reliquiæ Romam tranſlatæ, in eccleſia S. Catherinæ apud Forū Piſcarium religioſiſſimè aſſeruantur. Porrò Siſinij corpus olim à Sergio iuniore tranſlatum fuiſſe in titulum Equitij, vetus inſcriptio in marmore inciſa ibi poſita declarat.

c Saturnini epiſc.] Agunt de eodem Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri. Eius vitæ acta atque martyrium ex antiquis monumentis edidit Sur. tom. 6. citat eius paſſionis acta Grego. Turo. hiſt. lib. 1. c. 30. & de glo. mart. c. 48. plurib. de eodem agit, & de eius reliquiis lib. de glor. confeſſ. c. 20. ante ipſum Sidonius Apollinar. cecinit eiuſdem martyrium carmine Sapphico li. 9. epiſt. in fine. Venant. Fortunatus inſuper de eius agone atq; miraculis carmen ſcripſit, addit & epigramma de eius baſilica li. 2. in Breuiario Toletano de eodē eſt vetus hymnus. De inuentione corporis S. Saturnini meminit Bernar. in chro. an. Domini 1258.

d In Capitolio eiuſdem vrbis, hoc eſt Toloſę.] Non tantùm Romæ erat Capitolium, ſed & in alijs vrbibus. Meminit Suetonius in Tiberio c. 40. & in Caio. c. 57. de Capitolio Capuano. S. Cyprianus epiſt. 55. ad Cornelium Papam de Capitolio Carthaginenſi; de eodem in libro de lapſis ſanct. Hieron. de locis Hebraicis arcem Babyloniæ Capitolium appellat; id ipſum idem in commentariis in Iſai. cap. 14. ſic declarat: Arx autem, ideſt Capitolium illius vrbis. eſt præterea can. 5. concilij Eliber. quo prohibetur ne quis Chriſtianus ad idolum Capitolii ſacrificandi cauſa aſcendat, & videat: quæ quidem non de Romano, ſed de alio quolibet in Hiſpania cōſtituto Capitolio intelligi debere, nullus ambigit. Erat & Treuiris Capitolium, quod mutatum eſſe in eccleſiam, habēt acta ſanctorum martyrum Tyrſi & ſoc. Conſtantinopoli etiam Capitolium fuiſſe legitur in deſcriptione eius vrbis, regione 8. de eodem l. 12. C. de ædif. priuat. erat item Beneuenti Capitolium, in quo poſita erat ſtatua Orbilij Beneuentani Grammatici. Locus itaque in vnaquaq; ciuitate præcipuus, ubi potiſſimum Gentilium ſuperſtitio coleretur, idemq; murorum ambitu cuſtoditus, Capitolium dici conſueuit, vt ex his ſatis apparet.

e Paramonis, & ſoc.] De his etiam Græci hac die agunt, eorumq; martyrium deſcribunt.

f Philomeni.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio, vbi recitantur eius acta, prout etiā hic deſcripta habentur.

g Blaſij, & Demetrij.] Vet. man. ſcript. & antiqua Verulanæ eccleſię monumenta.

h Illuminatæ.] Claruit temporibus Maximiani Imp. vt conſtat ex rebus geſtis ipſius, quas manu ſcri. ab eccleſia Tudertina miſſa accepimus.

30 Pridie Kalen. Decembr. Luna E xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

APVD Patras Achaiæ natalis S. Andreæ[a] Apoſtoli, qui in Thracia & Scythia Chriſti Euangeliū prædicauit. Is ab Aegea proconſule comprehenſus, primo in carcere clauſus eſt, deinde grauiſſimè cæſus, ad vltimum in cruce ſuſpenſus, in ea populum docens biduo ſuperuixit: & rogato Domino ne eum ſineret de cruce deponi, circumdatus magno ſplendore de cœlo, abſcendente poſtmodum lumine emiſit ſpiritum. Romæ paſſio ſanctorum Caſtuli[b] & Euprepitis. Conſtantinopoli ſanctæ Mauræ[c] virginis & martyris. Item ſanctæ Iuſtinæ[d] virginis & martyris. Apud Santonas ſancti Troiani[e] epiſcopi, magnæ ſanctitatis viri, qui

ſepul-

ſepultus in terris, in cœlo ſe viuere multis virtutibus manifeſtat. Romæ ſancti Conſtantij[f] confeſſoris, qui fortiter Pelagianis reſiſtens, eorum factione multa pertulit, quæ illum ſanctis confeſſoribus ſociarunt. In Palæſtina beati Zoſimi confeſſoris, qui ſub Iuſtino Imperatore ſanctitate & miraculis fuit inſignis.

NOVEMBRIS 30.

a ANDREÆ Apoſtoli.] Latinorum omnia Martyrologia, & Græcorum Menologia de eodem agunt hac die. Specialis mentio fit de feſtiuitate S. Andreæ in capitular. regum Franc. lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. c. 185. necnon in concil. Mogunt. ſub Carolo Magno c. 36. Acta paſſionis eius, quæ feruntur nomine eccleſiæ Achaiæ à Metaphraſte, deſcripta, recitat Lipo. tomo 1. & Sur. tomo 6. ex quib. Remig. Antiſiod. in pſal. 21. & 40. S. Bernard. in ſerm. de S. Andrea, Lanfranc. contra Bereng. Iuo Carnotenſ. & alij mutuati ſunt exempla. Irrepſit tamē in ea Græciſmus ille de Spiritu ſancto, quòd à patre procedat, & in filio permaneat. ſanè quidem in antiquis exemplaribus manu ſcri. ea verba non habentur, nec in editis à Mombr. tomo 1. vit. ſanc. De eiuſdem actis, deq; libello miraculorum eius extat ſcripta hiſtoria in paſſionib. Apoſtolorum; quibus illa addita videtur à Manicheis, quæ S. Auguſtinus recitat lib. de fide contra Manichæos, cap. 38. ea enim à prædictis actis procul abhorrent. Quòd autem ad eius prędicationem ſpectat, in Scythiam profectum, illisque Gentib. annunciaſſe Euangelium, ſcribit Origen. in Geneſ. lib. 3. c. 1. Sophronius apud Hieron. de ſcrip. eccleſ. addit non tantùm Scythis, ſed & Sogodianis, Saccis, atque etiam Æthiopibus verbum Dei prædicaſſe, idq; cōfirmat Doroth. in ſynopſi; auctor de vit. & mort. ſanct. apud Iſidor. de Achaia, ac Scythia meminit Niceph. hiſt. li. 2. c. 39. qui & li. 8. c. 6. ait eundem peragraſſe Cappadociam, Galatiam, & Bithyniam vſq; ad mare Euxinum. Gregor. Nazian. in orat. ad Arian. addit Epyrum: Græcis autem annunciaſſe Euangelium, ſcribit Chryſoſt. in orat. in duodecim Apoſt. eumque poſt Petrum conſummaſſe martyrium tradit; ſicq; accipias illa eiuſdem Ioannis Chryſoſtomi verba in ſermone de S. Andrea, quem recitat Metaphra. habesq; eum apud Sur. tom. 6. quibus ait: Poſterior Petro in vitam ingreſſus eſt Andreas, & prior Petrum ad Euangelium allexit, &c. quæ verba nonnulli perperam intelligētes dixerunt Petrum ætate maiorem fuiſſe Andrea; at verò Andream Petro ſeniorem fuiſſe, teſtatur S. Epiphan. in panar. hæreſ. 51. De prædicatione Andreæ in Achaia meminit S. Hieronymus epiſto. 148. ad Marcellū in fine: Acta Apoſtolorum Andreæ nomine reijciuntur in primis ab Innocentio Papa in epiſt. ad Exuperium in fine, à Philaſtrio de hæreſ. c. 89. ac demum à Gelaſio in c. ſancta Roman. diſt. 15. De eius martyrio apud Patras meminit S. Paulinus epiſcopus Nolan. in Natal. 9. S. Felicis. Extat etiā elegans carmen Sapphicum S. Damaſi Papæ de Andrea crucē paſſo habetur in Collectaneis poetarum Chriſtianorum. Et ne quid de antiquis monumentis lateat, S. Petrus Chryſologus in ſerm. 133. de S. Andrea hæc habet in fine: Petrus namque crucem, arborem conſcendit Andreas, &c. quaſi ſignificare velit, ipſum arbori fuiſſe affixū, illicq; ſubiſſe ſupplicium crucis. id quidem videtur acceptum è commentariolo Hippolyti martyris, quod man. ſcript. Græcè extant apud Card. Syrletum. vbi hæc leguntur de Andrea: Crucifixus eſt Patris in Achaia ad arborem oliuæ rectus. De eodem Apoſtolo conſule quæ ſuperius in eius corporis tranſlatione diximus 9. Maij.

b Caſtuli, & Euprepitis.] Agit de iiſdem Beda, ac recentiores, conſentiuntq; vet. man. ſcript.

c Mauræ.] De eadem agūnt Græci, eiusq; nomine nobilitata eſt inſula in mari Ionio, quæ S. Maura nuncupatur.

d Iuſtinæ.] Agitur de ea in vet. man. ſcript. ſicut & in vet. Rom. Martyrol. aliiſq; recentiorib.

e Troiani epiſc.] Beda, Vſuard. Ado, Petrus in catal. lib. 1. c. 11. & Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 59. Recenſetur octauus eius ſedis epiſpus; ſedit ab anno Domini trecenteſimo octuageſimo, vſque ad quadringenteſimum, vt declarant tabulæ Democh. eſt de eodem epigramma Bonad. Sant. lib. 3. monod. 23.

f Conſtantij confeſſ.] De eodem man. ſcrip. & Proſper in chron. confeſſ. Honorio decimum, & Theodoſio iuniore octauum. quæ hic habentur, ex eodem accepta eſſe noſcuntur.

g Zoſimi.] Alius hic ab illo, de quo ſupra pridie non. Aprilis, de quo agitur in actis S. Mariæ Ægyptiacæ. De hoc autem ſcribit Euagr. ſcholaſ. hiſt. lib. 4. c. 7. & Niceph. lib. 17. c. 4.

DECEMBER.

I Kalendis Decembris. Luna. F x x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

NAHVM [a] prophetæ in Begabar quieſcentis. Romæ ſanctorum martyrum Diodori [b] presbyteri, & Mariani diaconi, cum alijs pluribus, qui iubẽte Numeriano principe martyrij gloriam meruerũt. Ibidem paſſio ſanctorum Lucij, [c] Rogati, Caſſiani, & Candidæ. Eodem die ſancti Anſani [d] martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore Romæ Chriſtum confeſſus, & in carcerem truſus, deinde Senas in Tuſcia perductus, ibidem capitis obtruncatione martyrij curſum perfecit. Ameriæ in Vmbria ſancti Olympiadis [e] viri conſularis, qui a beata Firmina ad fidem conuerſus, ſub Diocletiano in equuleo tortus, martyrium conſummauit. Arbele in Perſia ſancti Ananiæ [f] martyris. Narniæ ſancti Proculi [g] epiſcopi & martyris, qui poſt multa egregia opera a Totila Gothorum rege iuſſus eſt decollari. In ciuitate Caſalenſi ſancti Euaſij [h] epiſcopi & martyris. Mediolani ſancti Caſtritiani [i] epiſcopi, qui in maxima eccleſiæ perturbatione virtutum meritis, ac rerum pie religioſeq. geſtarum laude enituit. Brixiæ ſancti Vrſicini [k] epiſcopi. Nouiomi in Belgia ſancti Eligij [l] epiſcopi, cuius vitam admirandam multiplex ſignorum numerus cõmẽdat. Apud Virodunum ſancti Agerici [m] epiſcopi. Eodem die ſanctæ Nataliæ [n] vxoris beati Hadriani martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore ſanctis Martyribus Nicomediæ in carcere detentis multo tempore miniſtrauit, impletoq. eorum certamine Conſtantinopolim profecta, ibidem in pace quieuit.

DECEMBRIS I.

NAHVM prophe.] Græci de eodem agunt in Menolog. hac die. Præter illa, quæ de ipſo legũtur in diuinis ſcripturis, multa habet Ioſeph. antiq. li. 9. c. 12. de eodẽ ſcribit Epipha. de vit. & interit. prophet. c. 17. Hieron. in proœm. in Nahum, & Doroth. in ſynopſi, auctor de vit. & mor. ſanct. c. 46. apud Iſidor.

b Diodori, & Mariani.] De his etiam Beda, Ado, & alij recentiores; licet alicubi Marian. pro Mariano legatur: Vſuardus autẽ de his agit viij. kalen. Nouembr. Horum martyrium deſcribitur in actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ: quæ habet

het ex Metaphraſte I.ipom,tom. 7.& Sur. tom. 5. De horum corporum inuentione eſt conſcripta hiſtoria, quam recitat Sur. tom. 1. die 17. Ianuar. vbi,& de miraculis ibi editis habetur ſermo.

c Lucij,& ſoc.] Beda hic tantùm de Candida: cęteri autē redditi ſunt ex prædictis vet. man. ſcri.

d Anſani.] Tabulæ etiam Senenſis eccleſiæ, vnde & eius acta man. ſcript. Romam miſſa accepimus. de eodem Petr. in cata. lib. 1. c. 14. Paſſus eſt, vt eadem acta profitentur, Diocletiano octauùm, & Maximiano ſeptimùm conſſ. eſt is annus, ſecundùm recentiorum ſupputationem, trecenteſimus tertius à Chriſto Domino.

e Olympiadis.] De eodem hac die in eccleſia Amerina, vbi eius acta aſſeruari accepimus.

f Ananiæ.] Græci etiam de eodem hac die, in Menolog. eiusq; martyrij ſeriem paucis narrant.

g Proculi epiſcopi.] De eodem Vſuardus, & alij recentiores; conſentiuntq; vet. man. ſcript. in codice autem S. Cyriaci omnium vetuſtiſſimo ſic habetur. Interamne, ſiue Narnis natalis S. Proculi epiſcopi & martyris. hęc ibi quæ quidem duplex lectio ambiguitatem de ea re tūc fuiſſe ſignificat. Si etenim aſſentimur Petro in catalo. lib. 1. c. 15. Interamnenſem fuiſſe epiſcopum affirmare oportet: ſed cùm miſcet eum cum S. Valentino epiſcopo & martyre; cum alio Proculo Interamnenſi eum confundere videtur, de quo ſupra xviij. kalend. Maij. De Proculo Narnienſi mentio habetur in actis Abundij, & Carpophori apud Mombrit. tomo 1. ſed ea erroribus ſcatent. In tabulis eccleſiæ Rauen. agitur hac die de S. Proculo epiſcopo Rauēnate, qui ſucceſſit ſancto Calocero, ſextusq; numeratur eius ſedis epiſcopus, de quo Hie. Rub. hiſto. Rauen. libro primo 1.

h Euaſij epiſcopi.] Vet. Martyrol. Roman. & man. ſcript. Galeſ. de eodem hac die ex monimentis (vt ait) Caſalenſis, Vercellenſis, & Bergomatis eccleſiarum. non vidimus.

i Caſtritiani epiſcopi]. Tabulæ eccleſ. Mediolan. & Galeſ. hac die: qui ſe eius vitam cōtexuiſſe, & Ambroſio Breuiario adcripſiſſe teſtatur.

k Vrſicini epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Brixienſis, item Galeſin. qui de eodem agit hac die; ſed in tabulis Remperti, quas citat, Vrſicinus deſideratur, ſicut & alij plerique, qui poſt illos eidē præfuerunt eccleſiæ.

l Eligij epiſcopi.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alii recentiores. Scripſit eius vitæ acta ſanctus Audoenus epiſcopus Rothomagenſis. recitat Sur. tom. 6. Vinc. in ſpec. lib. 23. cap. 86. & ſequen. Anton. par. 2. titu. 13. cap. 6. §. 15. & ſequen. Petrus in catal. lib. 1. cap. 17. Pluribus etiam Molan. in indic. ſan. Belg. interfuiſſe reperitur concilio Cabilonenſi, cui & ſubſcripſit, vt eius acta ſignificant. extant eiuſdem ſancti viri aliqua ſcriptorum monumenta. Migraſſe ex hac vita anno Domini 665. auctor eſt Sigeb. in chron.

m Agerici epiſcopi.] Ado de eodem hac die. pluribus Gregor. Turonen. hiſto. Franc. li. 7. c. 44. lib. 9. c. 8. 10. 12. & 23. extant de eodem duo epigrāmata Venantij Fortunati lib. 3. quibus eius laudes celebrat. Meminit eiuſdem Sigeber. in chron. anno Domini 549.

n Nataliæ.] Vſuardus de eadem hac die. Res ab ea præclarè geſtæ intextę ſunt in actis S. Hadriani mart. de quo ſupra kal. Septemb. Petrus de eadem in catal. lib. 1. c. 18.

xix. G Quarto nonas Decemb. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11

ROMAE paſſio ſanctæ Bibianæ [a] virginis, quæ ſub Iuliano Imperatore ſacrilego ob Chriſtum tamdiu plumbatis cæſa eſt, donec redderet ſpiritum. Ibidem ſanctorum martyrum Euſebij, [b] preſbyteri, Marcelli diaconi, Hippolyti, Maximi, Adrię, Paulinæ, Neonis, Mariæ, Martanæ & Aureliæ, qui in perſecutione Valeriani ſub Secundiano iudice martyrium compleuerunt. Item Romæ ſancti Pontiani [c] martyris, cum alijs quattuor. In Africa natalis ſanctorum martyrum Seueri, [d] Securi, Ianuarij, & Victorini, qui ibidem martyrio coronati ſunt. Aquileiæ ſancti Chromatij [e] epiſcopi & cōfeſſoris. Apud Forum Cornelij ſancti Petri [f] epiſcopi

epiſcopi Rauẽnatis,cognomẽto Chryſologi, doctrina,& ſanctitate celebris. Veronæ ſancti Lupi [g] epiſcopi & confeſſoris. Edeſſæ ſancti Nonni [h] epiſcopi, cuius precibus Pelagia pænitens ad Chriſtum conuerſa eſt. Troade in Phrygia ſancti Siluani [i] epiſcopi, miraculis clari. Brixiæ S.Euaſii [k] epiſcopi.

D E C E M B R I S 2.

a BIBIANÆ.] De eadem Beda, Vſuar. Ado, & alij. Apud Bedam, & aliqua man. ſcripta Viuiana, pro Bibiana, ſicut ſæpe Sauinus, pro Sabino, idq; orthographiæ vitio, ut notat Caſſiod. lib. 1. diuinarum inſtit. cùm ait B. pro V. V. pro B. O. pro V. pro M. N. cõtra orthographię pcepta vitioſè poſitas ne relinquas, & infra. Orthographos antiquos legãt Veliũ Longũ, Curtium, Valerianum, Papirianum, Adamatium, Martyrium de V. & B. &c. Habemus Bibianæ acta manu ſcrip. ſed in principio aliqua habent, quæ corrigãtur, veluti ea, quæ ſunt ſuperaddita de Pigmenio & Iuliano Apoſtata. de eadem Petrus in cata. libro 1. cap. 19. eſt vetus & nobilis memoria Romæ iuxta Palatium Licinianum S.Bibianę, vbi eius venerãdum corpus requieſcit, quam S.Simplicius Papa erexit; ut conſtat ex lib. de Roma. Pont. in Simplicio.

b Euſebij, & ſoc.] Reſtituti ſunt ex antiquis man. ſcrip. Horum autem acta extant in vet codice ſanctæ Marię ad Martyres Romæ, eademq; legitima; habent enim diem & conſules. eſt enim illorũ exordiũ: Valeriano & Lucillo conſſ. aliis, & rectius, Valerio, & Acilio Conſſ. &c. eſt is annus Domini 257. vltimus Stephani Papę & martyr. Prędicti autem martyres licet diuerſis dieb. paſſi reperiantur, tamen vnà ſimul de omnib. eadem hac die agitur. Porrò ſacra pignora Hippolyti, Adrię, Mariæ, Neonis & Paulinæ, aſſeruãtur Romę in eccleſia S. Agathę in Suburra, ut eius eccleſiæ antiqua monumenta demonſtrant

c Pontiani.] De eodem Beda, & vet. man. ſcri. quorum nuper meminimus. Pontianum ab Euſebio curatum paralyſi, eadem acta teſtantur.

d Seuerini, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Petrus in catal. libro 1. c. 21. vbi ex Adone refert hos paſſos eſſe in perſecutione Vuandalica.

e Chromatij epiſco.] De eo ſępiſſimè ſanctus Hieronymus, qui cùm ob ſpectatiſſimam vitę ſanctitatẽ, tum ob eximiam eruditionem eum commendat. Eundem S.Ioannes Chryſoſtomus in epiſto. 155. ad ipſum ſcripta eiuſmodi elogio celebrat. Clariſſima, inquit, feruentis tuę & ſyncerę charitatis tuba ad nos vſq; ſonũ ſuũ diffundit, &c. ad eum Ambr. epiſtolam ſcripſit. De eo & Rufin. lib. 1. inuect. Vixit temporibus Honorii Imperatoris. Extat lucubrationum eius nobile monumentum, duę videlicet orationes de octo beatitudinibus. cur autem inſcribantur titulo Chromatij Romani epiſcopi, conſule quę ſuperius notauimus in Nicęa epiſcopo Aquileienſi die 22. Iunii.

f Petri epiſc.] Tabulę eccleſiæ Rauen. de eodẽ hac die. Eius acta manu ſcrip. ante ipſius ſermones appoſita habemus in noſtra bibliotheca; eſt eorum exordium: : Petrus Archiepiſcopus viceſimus primus, &c. alia deſcripſit Sur. ex hiſt. Rauen. Hier. Rub. Aliqua monumenta eius uitę ex eiuſdem ſermonibus colligi poſſunt, vt de educatione ſub Cornelio epiſcopo Forocornelienſi ſerm. 165. & alia. quantum inſuper laboris inſumpſerit pro fide catholica, eius epiſtola ad Eutychen hęreſiarcham conſcripta facilè demonſtrat. Meminit eiuſdem Conſtantius in vita ſancti Germani epiſcopi Antiſiodorenſis in fine. Petrus Damia. in ſerm. de S. Barbatiano, Petrus in catalo. libro 1. c. 20. & alij.

g Lupi epiſc.] De eodem tabulæ eccleſię Veronen. & Aug. Valerius epiſcop. Veron. Cardin. in antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 9. & 40.

h Nonni epiſcopi.] De eo Gręci, Niceph. hiſt. lib. 14. c. 30. & plura in actis ſanctæ Pelagię pœnitentis. Vide ſuperius notata de eodem in Pelagia ad octauum idus Octob. Fuit & alter Nonnus Patroplita Ægyptius eloquentiſſimus, qui S. Ioannem Euangeliſtam verſibus heroicis interpretatus eſt, de quo Suidas in hiſtoric.

i Siluani epiſc.] Gręci etiam; eiuſq; miracula edita, vitamq; conſpicuam ſcribit Sozo. hiſto. libro 7. c. 16. & Niceph. lib. 14. c. 39.

k Euaſij epiſcopi] Tab. eius eccleſię, quę his ipſis conſentiunt.

xviij. A Tertio nonas Decemb. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12

IN Iudæa ſancti Sophoniæ[a] prophetæ. Romæ ſanctorum martyrum Claudij[b] tribuni, & vxoris eius Hilariæ, ac filiorum Iaſonis & Mauri cum ſeptuaginta militibus: ex quibus Claudiũ iuſſit Numerianus Imperator ingenti ſaxo alligatum in flumen præcipitem dari, milites verò, & filios ipſius Claudii capitali ſententia puniri. Beata autem Hilaria cum filiorum corpora ſepeliſſet, ad eorũ ſepulchrum orans, paulo poſt à paganis tenta migrauit ad Dominum. Tingi in Mauritania paſſio ſancti Caſſiani[c] martyris, qui exceptoris diu gerens officium, tandem cælitus inſpiratus, execrabile duxit, Chriſtianorum neci deſeruire; vnde renuncians eidem officio, ſub Chriſtiana confeſſione triumphum meruit obtinere martyrii. Item in Africa ſanctorum martyrum Claudii,[d] Criſpini, Maginæ, Ioannis, & Stephani. In Pannonia ſancti Agricolæ[e] martyris. Nicomediæ paſſio ſanctorum Ambici,[f] Victoris, & Iulii: Mediolani ſancti Mirocletis[g] epiſcopi & confeſſoris, cuius aliquando ſanctus Ambroſius meminit. In Anglia ſancti Birini[h] primi epiſcopi Dorceſtrienſis. Curiæ in Germani a ſancti Lucii[i] Britannorum Regis, qui primus ex iis Regibus Chriſti fidem ſuſcepit tempore Eleuterii Papæ. Senis in Tuſcia ſancti Galgani[k] eremitæ.

DECEMBRIS 3.

a SOPHONIÆ prophet.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologio, Epiphan. de vit. & interit. proph. c. 19. auctor de vit. & mort. ſanct. cap. 48. apud Iſid. & Doroth. in ſynop. c. 9.

b Claudij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado ac cęteri recentiores hac die. Eorum res geſtæ iunctæ habétur actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ apud Sur. tomo 5. die 25. Octobr. & Petrus in catal. libro 1. c. 23.

c Caſſiani.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Prudent. in periſteph. hymn. 4. huius meminit his verſibus.

Ingeret Tingis ſua Caſſianum
Feſta Maſſylum monumenta regum
Qui cuius gentes domitas coegit
Ad iuga Chriſti.

de eodem Petrus in catalo. lib. j. cap. 22.

d Claudij, & ſoc.] Beda, & alii recentiore de his agunt hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

e Agricolæ.] De eodem Beda, ac vet. man. ſcript. & alii recentiores.

f Ambici, & ſoc.] De his item Beda ac vet. manu ſcrip. necnon & recentiores.

g Mirocletis.] Tabu. eccleſiæ Mediol. Claruit ruit temporibus Cõſtantini & Melchiadis Papę, interfuitq; Rom. conc. in cauſa Cæciliani epiſcopi Carthaginenſis, ut ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. ex quo erroris arguitur chro. Mediolan. vbi ponitur Mirocles obiiſſe diem anno

Domini

Domini 268. nam ex Optati teſtimonio reperitur ſediſſe iudex in cauſa Cæciliani anno 312. Meminit eiuſdem S. Ambroſius in Auxentium. Hic S. Anathalonis eiuſdem ciuitatis epiſcopi memoriam exornauit, imaginemq; eius addidit, & epigrammate laudauit. Extabant hæc antiquitatis monumenta in eccleſia S. Geruaſij. Sed de his ſuperius actum eſt in Anathalone die 25. Septemb. ex proſapia S. Mirocletis epiſcopi Mediol. ducere originem ſanctum Epiphanium epiſcopum Ticinenſem, ſcribit Ennodius Tic. in rebus geſtis eiuſdem Epiphanij.

h Birini epiſcopi.] De eodem Beda hiſtor. de geſt. Angl. lib. 3. cap. ſeptimo. In catal. ſcript. Britan. legitur Gulielmus Rameſ. ord. ſancti Bened. ſcripſiſſe eius vitam; putamus eam, quæ extat apud Surium tomo 6. incerto auctore. De eodem Tritthem. de viris illuſtrib. ordinis ſancti Bened. lib. 3. cap. centeſimo quadrageſimo. cumque claruiſſe, ait, anno Domini ſexcenteſimo quadrageſimo.

i Lucij Britan. Regis.] De quo liber de Rom. Pontificibus in Eleutherio, Beda de geſtis Angl. lib. 1. c. 4. & de ſex ætat. in Marco Aurelio & Lucio Vero. Ado Vien. Marian. Scot. in chron. Pet. in catal. lib. 1. c. 24. & alij. conſule quæ ſuperius notata ſunt in Eleutherio Papa die 26. Maij.

k Galgani.] Eius res geſtas ſcriptis mandauit Gregorius ord. Prædicat. Migrauit (vt ille ait) ex hac vita anno Domini milleſimo centeſimo octogeſimoprimo, adſcriptusq; eſt numero ſanctorũ ab Alexandro tertio Papa, vt idem auctor teſtatur. Verùm cùm reperiatur Alexander Papa deceſſiſſe ex hac vita ante S. Galganum, nimirum eodem anno Domini 1181. ſexto kal. Septemb. & ille tertio nonas Decembr. fatendum videtur, vel ante id tempus Galganum diem obijſſe, vel ab alio Romano Pontifice inter ſanctos relatum eſſe.

4 Pridie Nonas Decemb. Luna. B xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

NICOMEDIAE paſſio ſanctę Barbarę [a] virginis & martyris, quę in perſecutione Maximini, poſt diram carceris macerationem, lampadarum aduſtionem, mamillarum præciſionem, atque alia tormenta, gladio martyrium conſummauit. Conſtantinopoli ſanctorum Theophanis, [b] & ſociorum. In Ponto beati Meletij [c] epiſcopi & confeſſoris, qui cum eſſet eruditionis prærogatiua præcipuus, virtus tamen animi & vitæ ſinceritas in eo longe magnificentior extitit. Bononiæ ſancti Felicis [d] epiſcopi, qui antea Mediolanenſis eccleſiæ ſub ſancto Ambroſio diaconus fuerat. In Anglia ſancti Oſmundi [e] epiſcopi & confeſſoris. Coloniæ ſancti Annonis [f] epiſcopi. In Meſopotamia ſancti Maruthæ [g] epiſcopi, qui collapſas in Perſia Dei eccleſias ob perſecutionem Iſdegerdis Regis reparauit, multisq. miraculis clarus, apud hoſtes etiam meruit honorari. Parmæ ſancti Bernardi [h] Cardinalis, & eiuſdem ciuitatis epiſcopi.

DECEMBRIS 4.

a SANCTÆ Barbarę.] De eadẽ Vſuardus, & Ado; qui eã in Tuſcia ponunt: ſed antiqua man. ſcript. habent Nicomediæ. Agunt de eadem hac die Græci in Menologio; feſtumque diem celebrant, de quo eſt conſtitutio Emmanuelis Imp. quam recitat Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. appellantq; præclarã martyrem Barbaram. Extant eius acta, quæ feruntur nomine Ioannis Damaſceni, & Arſenij, alia à Metaphraſte edita: quę omnia Sur.

retulit in tom. 6. alia rurſus manu ſcripta in nonnullis antiquis codicibus, eademq; inter ſe varia habentur, in quibus omnibus non tantùm de loco ea eſt diſcrepãtia, dum alij in Tuſcia, alij Nicomediæ ferunt paſſam, ſed pleriq; ponunt Helio-poli, vt ex Græcis Metaphraſtes, et ex Latinis Mõbritius tom. 1. vit. ſanct. Verùm quæ fideliora videntur eius acta, vt quæ feruntur nomine Ioannis Damaſceni, & alia quæ extant in cod. man. ſcrip. ſanctæ Mariæ ad Martyres, alijsq; perantiquis manu ſcri. Nicomediæ martyrio coronatam tradũt. Rurſus etiam quod ad tempus ſpectat, deprauati videntur nonnulli codices, qui eã referunt ad tempora Maximiani. ſed ea acta quidẽ nobis fideliora probantur; quæ & habemus in noſtra bibliotheca, quorum eſt exordium: Poſt Imperatorem Alexandrum Maximinus, &c. quę eam ſub Maximino Imperatore, qui ſucceſſit Alexandro, paſſã teſtantur; feruntq; eam ab Origene litteris ſacris imbutam. Sanè quidem quamplures mulieres ab eo fidem Chriſtianam edoctas, ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 4. & 7. Si acta ſanctę Barbaræ Græcè ſcripta cupis: oſtendam vnde haurias in bibliothecæ Sfortianæ cod. man. ſcri. nu. 81. & alio num. 93. ea deſcripta, ſed ſine auctore, inuenimus. Extant in breuiario Toletano hymni duo, quibus eiuſdem martyrij trophæa canuntur, recens item epigramma Bonad. lib. 3. Monod. 32.

b Theophanis, & ſoc.] Horum nomina hæc ſunt, Papias, Strategius cubicularius, & Iacobus protoſpatarius, omnesque aulici Leonis Armeni Imperatoris hęretici iconoclaſtæ. De his agitur in hiſt. Miſcel. anno quinto eiuſdem Leonis. Alius tamen eſt Theophanes, qui hiſtoriam texuit à temporibus Maximiani vſque ad Niceph. Imp. vt tradit Cedren in principio ſuæ hiſtoriæ, qui & præfectus fuit monaſterio Agri, de quo & præfatio Anaſtaſij in eandem hiſtoriam Miſcellam: fuit & ipſe confeſſor illuſtris, & doctrina clarus. Rurſus autem præter hos, & alius eſt Theophanes, qui vnà cum Theodoro fratre ob Chriſti fidem grauia paſſus eſt à Theophilo Imp. de quibus ſingulis diuerſis diebus agitur ſupra.

c Meletij epiſcopi.] De eo Vſuardus, & alij recentiores. Scribit de eo Euſeb. hiſto. lib. 7. cap. 9. citat cum ſanctus Baſilius lib. de Spiritu ſancto ad Amphilocium cap. 29. claruit temporibus Diocletiani Imperatoris Alius rurſus eſt Meletius epiſcopus Antiochenus, qui vixit temporibus Valentis Imp. & obijt Theodoſio Imperante. Alius rurſus ab his longè diuerſus Meletius Ægyptius ſchiſmatis auctor in eccleſia Alexandrina, temporibus Diocletiani, de quo ſæpe Athanaſ. & Epiphanius meminerunt.

d Felicis epiſcopi.] De eodem tab. eccleſ. Bonon. ſcribit de ipſo Paulinus in vita ſancti Ambroſij. ſucceſſit S. Euſebio; recenſeturq; quintus eius ſedis epiſcopus. habuit ſucceſſorem S. Petroniũ.

e Oſmundi epiſcopi.] Fuit hic epiſcopus Sariſberienſis ſanctitate & eruditione clarus, ſcripſitq; inter alia vitam ſancti Anſelmi. De eo Ranulph. lib. 7. c. 3. & Molan in addit. ad Vſuar. claruit circa annum Domini 1050.

f Annonis epiſc.] Eius actus ſynceſſimè trib. libris conſcripta recitat Sur. tomo 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1075. ſedis ſuæ anno xxj. Marian. Scot. in chron. refert ad annum Domini 1077. vbi plura de eodem ſcribit, necnon Hermanus Contractus, & Lambertus in chronicis, alijq; complures. In ſanctiſſimum virum eccleſiaſticæ libertatis vindicem, & propugnatorem declamarunt olim ſchiſmatici, obſtrepantq; nunc hæretici Magdeburgenſes mendaciorum textores, dicti Centuriatores. Tu autem lector ſtudioſæ veritatis conſule auctores catholicos, qui eiuſdem temporibus vixere, quos diximus, Marianum Scotũ, & Lambertum, actaq; eius fideliſſimè ſcripta. Interea accipe de eodem eiuſmodi Mariani Scoti elogium, quo ait: Catholicis Domno Apoſtolico ſtudiosè fauẽtibus, inter quos erat princeps & ſignifer iuſtitiæ dilectus Deo & hominib. Anno Colonieñſis epiſcopus, cuius memoria in benedictione eſt, &c. Extat Gregorij ſeptimi Romani Pont. epiſtola ad eundem Annonem, qua præcipuè monet, vt ſibi ſubditis populis caſtitatem ſeruandam inculcet. dat. an. 1. Pont. 4. Kalen. Decembr. quod ipſum Annonem grauiter impleſſe cõſtat. De eodem hac die, Molan. in addit. ad Vſuard.

g Maruthæ epiſcopi.] Græci de eodem, Socrat. hiſt. lib. 6. c. 14. & lib. 7. c. 8. Sozo. lib. 8. c. 16. & Niceph. lib. 14. cap. 18 Plurimi eum feciſſe videtur S. Ioannes Chryſoſtomus, cùm eius meminit in epiſt. 14.

h Bernardi epiſcopi.] Tabulę eccleſiæ Parmẽ. Molanus, & alij de eodem hac die. Hic Florentia oriundus, alumnus monaſterij ſancti Saluij Valliſumbroſæ, ab Vrbano Papa ſecundo factus eſt presbyter Cardinalis tit. ſancti Chryſogoni, fungensque legatione Apoſtolica, Parmam veniens, cùm ſedes illa vacaret, poſtulatus eſt eius eccleſiæ epiſcopus. Migrauit ex hac vita an. Domini 1133. hæc ex breuiario monach. Valliſumbroſæ.

ſ Nonis Decembr. Luna. C xvj

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

MVTALAE in Cappadocia ſancti Sabę [a] abbatis, qui in Palæſtina miro ſanctitatis exemplo refulſit, & pro fide catholica aduerſus impugnantes ſanctam ſynodum Chalcedonenſem ſtrenue laborauit. Thebeſte in Africa ſanctę Criſpinæ [b] nobiliſſimæ fœminæ, quæ temporib. Diocletiani & Maximiani, cum ſacrificare nollet, iuſſu Anolini proconſulis decollata eſt; quam ſanctus Auguſtinus ſæpe laudibus celebrat. Thaguræ in Africa ſanctorum martyrum Iulij, [c] Potamiæ, Criſpini, Felicis, Grati, & aliorum ſeptem. Nicææ apud Varum fluuium ſancti Baſſi [d] epiſcopi, qui in perſecutione Decii & Valeriani à Perennio præſide ob Chriſti fidem equuleo tortus, laminis candentibus vſtus, fuſtibus & ſcorpionibus cæſus, in ignē iniectus, cum euaſiſſet illæſus, duobus clauis confixus illuſtre martyrium con ſummauit. Papiæ ſancti Dalmatii [e] epiſcopi & martyris, qui in perſecutione Maximiani paſſus eſt. Corfinii in Pelignis ſancti Pelini [f] epiſcopi Brunduſini, qui ſub Iuliano Apoſtata, cum eius oratione Martis templum corruiſſet, à templorum pontificibus diriſſime cæſus, atque octoginta & quinque vulneribus confoſſus, martyrii coronam promeruit. Item ſancti Anaſtaſii [g] martyris, qui ardore martyrii ſponte ſe perſecutoribus obtulit. Treuiris ſancti Nicetii [h] epiſcopi, miræ ſanctitatis viri. Polyboti in Aſia ſancti Ioannis [i] epiſcopi, cognomento Thaumaturgi.

DECEMBRIS 5.

a SABÆ.] De eodem hac die Græci in Menologio, conſentiuntque Latinorum antiqua man. ſcript. Scripſit eius vitam Cyrillus monachus, qui eodem ſeculo vixit ſanctitate clarus. teſtatur id auctor in actis S. Euthymij, quæ ſcripſit, vbi in fine ait, ſe duobus annis cùm in Laura quieſceret, vitam prædictorum Sabę, & Euthymij ſcriptis mandaſſe. deſcripſit eandem Metaphraſtes, aliqua ſi. peraddens, extat apud Lipo. tom. 5. & Sur. to. 6. plura idem auctor de Saba in vita Euthymij, & Ioannis Silentiarij. Legimus alia man ſcri. in antiquo codice ſanctæ Mariæ ad Martyres Romæ, vbi hæc in fine: Tradidit animam quinta Decembris indictione 10. ab initio mundi ſeno millenario atq; tricesſimoſecundo, ab incarnatione Chriſti quingenteſimo trigeſimotertio, anno ſexto Iuſtiniani, videlicet conſulatu Lampadij, & Oreſtis; defunctus eſt nonageſimo quarto ſuæ ętatis anno. hæc ibi. quæ reſpondent natalibus: nam Cyrillus natum dicit Sabam, conſſ. Theodoſio iuniore decimūmſeptimū, & Feſto. eſt is annus (ſecundùm recētiorum ſupputationem) à Chriſto quadringenteſimus trigeſimusnonus. Habemus in antiquis man. ſcript. cod. eius acta, adſcriptumq; libellus miraculorum eius poſt obitum editorum, qui ſic incipit: Tranſacta decima indictione, &c. Citantur acta Sabę in Nicęn. cōci. ſecūdo action. 1. & 4. Vetus eſt Romæ memoria S. Sabę, eiuſdemq; nomine monaſterium, cuius meminit Ioan. diacon.

in vita S. Gregor. lib. 1. c. 9. recenſeturque in lib. cenſuum cod. Vaticano vnum ex vigintiduobus monaſterijs, quę Romę erant inſignia. Porrò venerandum ipſius corpus Venetias tranſlatum accepimus.

b Criſpinæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij recẽtiores de eadem hac die. Meminit eiuſdem frequenter S. Auguſtinus, vt illuſtriſſimę martyris: nimirum in pſal. 120. in fine, & in pſal. 137. in ſer. 53. de verbis Domini, in libro de virginitate cap. 44. in fine, & ſerm. 39. de diuerſ. cap. 2. in fine. De Thebeſte, ubi hæc paſſa eſt, fit mentio in concilio Carthag. ſub Cypriano, cui interfuit Lucius à Thebeſte. erat Colonia Thebeſte in Numidia. Anton. itin.

c Iulij, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij recentiores, quibus aſtipulantur vet. man. ſcript. De Thagura, vbi paſſi dicuntur, meminit Anton. itin. & alij, poniturq; in Numidia.

d Baſſi epiſcopi.] De quo tabulę eius eccleſię, vnde & acta eius man. ſcrip. accepimus: quę paucis reſtricta recenſet Petrus in catal. lib. 1. ca. 30. De Nicenſi eccleſia meminit Hilarus Papa in epiſto. ad Veranum.

e Dalmatij epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die. Eius res geſtas heroico carmine ſcriptas à Hiero. Vida Albæ epiſcopo recitat Sur. tomo 6. & 7. agit de eodem Petr. in catal. li. 1. c. 32.

f Pelini epiſcopi.] Tabulæ eius eccleſię, à qua etiam eius vitam man. ſcrip. accepimus, ſed admodum deprauatam, atque emendatione dignam. Paſſi habentur hac item die Sebaſtius, & Gregorius, ſiue Gorgonius, vt ex ijſdem actis apparet.

g Anaſtaſij.] Agunt de eodem Græci in Menologio hac die, eiusq; certamen referunt.

h Nicetij epiſcopi.] De quo Ado eiuſdem ſedis epiſcopus agit hac die, nonnulli vero Kalẽdis Octobris. Scripſit eius res geſtas Greg. Turon. in vit. ſanct. patrum cap. 17. ex quibus tempora, quibus vixit, ſatis perſpecta habentur. de eodem idẽ etiam de glor. confeſſ. c. 94. numeratur hic triceſimus primus eius ſedis epiſcopus, ſubſcriptusque habetur concilio Aruernẽſi poſt conſulatum Paulini celebrato, Theodeberto rege Francorum, anno Domini 545. Scripſit eius epitaphium Venantius Fortun. cuius initium eſt:

Splendor apex fidei veneranda mente Niceti,
Totius Orbis amor, pontificumq; caput, &c.

Hæc quidem non poteſtatis, ſed egregiæ ſanctitatis cauſa auctorem dixiſſe, intelligendum eſt; quemadmodum, & cùm eum fidei apicem appellat. pluribus agit de eodem Sigeber. in chron. an. Domini 258.

i Ioannis epiſcopi.] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusque res geſtas breui compendio referunt. Claruit temporibus Leonis Iſaurici Imp. aduerſus quem pro venerando cultu ſanctarum imaginum ſtrenuè pugnauit.

xv. D Octauo idus Decemb. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15

MYRÆ, quæ eſt metropolis Lyciæ, natalis ſancti Nicolai [a] epiſcopi & confeſſoris, de quo inter plura miraculorum inſignia illud memorabile fertur, quòd Imperatorem Conſtantinum ab interitu quorundam ſe inuocãtium, longè cõſtitutus, ad miſericordiam per viſum monitis deflexit & minis. In Africa ſanctarum mulierum Dionyſiæ, [b] Datiuæ, Leontiæ, & religioſi viri nomine Tertij, Aemiliani medici, & Bonifacij, cum alijs tribus, qui omnes in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico rege Ariano pro defenſione catholicæ fidei grauiſſimis & innumeris ſupplicijs cruciati, confeſſorũ Chriſti numero ſociari meruerunt. Ibidem ſancti Maiorici [c] filij ſanctæ Dionyſiæ, qui cum eſſet adoleſcentulus, ac tormenta paueſceret, matris obtutibus, verbisq. corroboratus, cæteris fortior factus

in tormentis reddidit ſpiritum: quem amplexata mater domi ſepeliuit, & ad eius ſepulchrum aſſidue orare conſueuit. Eodem die ſancti Polychronij, [d] presbyteri, qui tempore Conſtantij Imperatoris, cum ad altare Miſſas ageret, inuaſus eſt ab Arianis, & iugulatus. Romæ S. Aſellæ [e] virginis, quæ (vt beatus Hieronymus ſcribit) ab vtero matris benedicta, vitam in ieiunijs & orationibus vſq. ad ſenectam produxit.

DECEMBRIS 6.

NICOLAI epiſc.] De eo Beda, ac cęteri Latinorum, Græci etiam in Menologio hac die. in conſtitutione Emanuelis Imper. apud Theodo. in nom. Phot. tit. 7. c. 1. hæc verba ſcripta ſunt: Sexta dies Decembris feſtiua eſt propter miraculis inſignē & vnguentorum fragrantia ſcatentem Nicolaū. Eius res nobiliter geſtas ex vetuſtioribus monumentis erutas Metaphraſtes, & doctiſſimus vir Leonardus Iuſtinianus Venetus beati Laurentij patriarchæ germanus ediderunt: quas referunt Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 6. habemus in noſtra bibliotheca alia eiuſdem Nicolai acta à Ioanne diacono conſcripta, quem putamus eūdē cū eo, qui etiam S. Gregorij Papæ vitam ſcriptis mandauit, in his enim copioſus fuit. eſt eius præfationis exordium: Sicut omnis maceries ſi ab imperfecto artifice, &c. Teſtatur auctor eadem acta fuiſſe conſcripta à S. Methodio epiſcopo Conſtantinopolitano, edidit ea Mombrit. tom. 2. vit. ſanct. De eodem præterea digna laus in Lyturgia S. Ioannis Chryſoſtomi, Niceph. Calliſt. hiſt. lib. 8. c. 14. & 42. necnō Suidas. De eodem extat ſermo Leonis Imp. græcè ſcriptus in biblioth. Sfortiana cod. man. ſcrip. nu. 65. alius adhuc eſt de eo ſermo Petri Dam. de vnguento ex eius ſepulchro manare ſolito in ſacrō hymno, quem legimus in breuiario Toletano, hi verſus deſcribuntur:

Cuius tumba fert oleum,
Matres oliuæ neſciunt,
Quod natura non protulit,
Marmor ſudando parturit.

Quod miraculum hactenus vigere dicitur. Mirificum templum Iuſtinianus Imperator eidem Nicolao erexit, vt ſcribit Procop. lib. 1. de ędific. Iuſtinian. Imper. reſtituitq; Baſilius Aug. vt Cedren. teſtatur in compend. hiſt. in Baſilio. De corporis eius tranſlatione ſuo loco ſuperius actum eſt die 9. Maij.

b Dionyſij, & ſoc.] Agunt de ijſdem Beda, Vſuar. Ado, & alij recentiores: harum certamina egregiè deſcribit Victor. lib. 3. de perſecut. Vuandalica, ex quo cæteri. Gręci autem de ijſdem annuam commemorationem celebrant poſtridie.

c Maiorici.] De eodem ijdem qui ſupra, & Victor eodem lib. 3. de perſecut. Vuandalica.

d Polychronij.] Græci in Menologio de eodē hac item die agunt; his verbis: Commemoratio S. martyris Polychronij viri ſanctitate & miraculorum operatione inſignis. Hic in ſynodo Nicęæ celebrata ex lectore diaconus, & deinde preſbyter eſt ordinatus. poſtquam verò Magnus Conſtantinus exceſſit, ſtatim hæreſis Ariana multos perturbare cœpit: itaque peruerſę opinionis homines cūm inueniſſent S. Polychronium altari aſſiſtentem, repente in eum inſilientes, gladijs iugularunt, & myſtico ac diuino ſanguini ſanguinem martyris addiderunt. hęc ibi.

e Aſellæ.] Eius vitam admirabilē S. Hieronymus ad Marcellam retexit epiſt. 15. rurſus de eiuſdem eruditione & ſanctitate epiſt. 140. ad Principiam. Extat ad eundem eiuſdem epiſt. 99. cūm iam egreſſus eſſet ab Vrbe. De eadem hæc Palladius c. 19. Romæ etiā Aſellam nomine bonā valde Chriſti virginem noui in monaſterio ſenuiſſe; fœminam mitem atque manſuetam, multarūque illic curam gerentem. hæc Palladius. Quòd ad nomen ſpectat, erat id cognomen nobilis Romanæ familiæ, meminit Cicer. orat. 6. in Verrem P. Annij Aſelli: legitur etiam apud Gell. lib. 3. c. 4. Aſellus Tribunus pleb. tempore P. Scipionis rurſus etiam familię Corneliorum additum eſſe cognomentum Aſina, auctor eſt Macrobius Saturnal, libro 1. cap. 6.

7 Septimo idus Decembris. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
												MM	2			1 11

MEDIOLANI ordinatio [a] ſancti Ambroſij epiſcopi, & Eccleſiæ doctoris, cuius ſanctitate & doctrina vniuerſalis Eccleſia decoratur. Alexandriæ natalis beati Agathonis [b] mllitaris, qui in perſecutione Decii cum prohiberet quoſdam valentes illudere cadaueribus Martyrum, clamor repente totius vulgi aduerſus eum extollitur; oblatus autem iudici, cum in confeſſione Chriſti perſiſteret, capite pro pietate damnatus eſt. Antiochiæ ſanctorum martyrum Polycarpi [c] & Theodori. Tuburbi in Africa ſancti Serui [d] martyris, qui in perſecutione Vuãdalica ſub ſub Hunnerico Rege Ariano fuſtibus diutiſſime cæſus, trochleis [e] frequenter in ſublime eleuatus, atq. ictu celeri ſuper ſilices pondere corporis dimiſſus, & lapidibus acutiſſimis perfricatus, martyrii palmam adeptus eſt. Theani in Campania ſancti Vrbani [f] epiſcopi & confeſſoris. Apud Santonas in Gallia ſancti Martini g abbatis, ad cuius tumulum creberrima diuinitus fiunt miracula. In pago Meldenſi ſanctæ Pharæ [h] virginis.

DECEMBRIS 7.

a ORDINATIO S. Ambroſij.] Non tãtùm Latini, ſed & Græci eandem celebrant ſolẽnitatem; Natalemq; dicũt, vt conſtat ex eorum Menologio, hac die. Paulinus (quis ille fuerit, alibi pluribus diſſerimus) ſanctiſſimi viri res pręclariſſimè geſtæ cõſcripſit. rurſus autem ex recentiorib. Coſterius legi in bibliothecha Sfortiana cod. man. ſcript. vitam ſancti Ambroſij Græcè ſcriptam ſine auctore: quibus omnibus cùm nonnulla adhuc deeſſe conſpicerem, eademque non parui momenti & auctoritatis; ſingula in vnum collegi, atque ordine temporum diſpoſui. habes eam editam, ac tomo quinto operum ſancti Ambroſ. Rom. edit. affixam. Quòd autem ſpectat ad tempus ordinationis eius: Hieronymum ſequor; qui in chronico, quo res geſtas illorum temporũ per ſingulos annos digeſſit, anno vndecimo Valentiniani Imper. Auxentij ſenioris obitum, Ambroſij creationem, & quæ inde vtilitas prouenit, ſcribit in hunc modum: Poſt Auxentij ſeram mortem, Mediolani Ambroſio cõſtituto, omnis ad rectam fidem Italia cõuertitur. hęc ipſæ: quæ verba miratus ſum à quibuſdam, qui de vnico Auxentio ſunt conati firmare ſententiam, in alium ſenſum diſtorqueri, ac ſi Hieronymus velit dicere; non prius non omnem Italiam ad rectam fidem potuiſſe conuerti, etiam Ambroſio conſtituto epiſcopo, quàm poſt ſeram mortem Auxẽtij. hæc cùm dicant: rogo illos, quonam tempore hæc facta ſunt? certe non niſi eo anno, quo recenſentur, fateantur oportet: aliter neceſſe eſt dicant Hieronymum hallucinatum eſſe & obſcitantia quadam res ſuorum temporum ex inſtituto per annos ſingulos diſponendas, longè diuerſo tẽpore poſuiſſe. Si ergo eo anno vndecimo Valẽtiniani Auxẽtio mortuo & Ambroſio epiſcopo conſtituto tam ingẽs facta eſt acceſſio catholicæ fidei: quiſnam, quæſo, Auxẽtius ille eſt, qui temporibus Valentiniani iunioris & Iuſtinæ Auguſtæ, poſt tot annos tam ingentes ſeditiones aduerſus Ambroſium concitauit? Sed de certa morte Auxentij ſenioris ante electionem Ambroſij ſunt fideliſſimi teſtes, qui hæc viderũt, atque (vt ita dicam) manibus contrectarunt, ac in primis Paulinus, qui Ambroſij ſcripſit vitam, & illi erat à manu, item Rufinus, qui eodem vixit tempore, agitq; de his lib. 2. c. 11. hos ſecuti ſunt cæteri Latinorum, Græcorum Socrates li. 4. c. 15. Sozo. lib. 6. c. 4. Theodoretus lib. 4. c. 5. ac deniq; reliqui omnes. Sed iam audiamus Ambroſiũ idipſum ſæpius profitentem. In epiſtola, quam ſcripſit ad Valẽtinianum Aug eſt 13. li. 2. edit. Rom. hæc de Auxentio: Quòd ſi aliquorum peregrinorum aſſẽtatione ſe iactat, ibi ſit epiſcopus, vnde ſunt ij, qui eum epiſcopatus putant nomine eſſe donandum: nam ego nec epiſcopum, noui, nec vnde ſit, ſcio. hæc Ambroſ. de iuniori Auxentio, vt de homine nouo; quæ ſeniori Auxentio nulla ex

parte

parte aptari poſſunt; nam illũ probè nouerat Mediolani, cùm fungeretur munere præfecturę. Sed leuiora ſunt hæc, ſi conferantur cum his, quæ idẽ Ambroſius in concione prima de baſilicis nõ tradendis habita in eandem ſententiam firmius aſſeuerat, dum ait: Ergo Auxentius eijcitur, Mercurinus excluditur. Vnum portentum, duo nomina. etenim ne cognoſceretur quis eſſet, mutauit ſibi vocabulum; vt quia hic fuerat Auxentius epiſcopus Arianus, ad decipiendam plebem, quam ille tenuerat, ſe vocaret Mercurinum. Mutauit ergo vocabulum, ſed perſidiam non mutauit, exuit lupum & induit lupum, &c. Habes ex his in Auxentio iuniore mutandi nominis cauſam: nimirum quia Auxẽtij nomen Mediolani erat odioſum ob ſeniorem Auxentium, qui illic fuerat epiſcopus. Certè de duobus illic agi Auxentiis pronomen, ille, neceſſariò fateri cogit: nam quid, quæſo, ille, niſi alium ab iſto de quo agitur, Auxentium monſtrat? ſic enim iſte dicitur mutaſſe nomen, vt deciperet plebem, quam ille tenuerat catholicis omnibus infenſiſſimus. Quis ſibi perſuadeat Auxentium ſeniorem, qui à temporibus Dionyſij in exilium pulſi vſq; ad electionem Ambroſij annis decem & nouem eam ſedem occupauerat, & ob impietatem, quam egregiè propugnauerat, non illi tantùm vrbi ſed Orbi planè innotuerat, rurſus (vt volunt) Mediolanum tempore Ambroſij redeuntẽ ſub puerili laura, mutatione nominis, ne agnoſceretur diletestere, aliquo modo exiſtimare potuiſſe: quem certè nec (quæ ſunt in fabulis) Orci galea, nec anulus Gygis occultare valuiſſent? Rurſus verò poſt prędicta verba Ambroſij recitata alia ſequuntur, quæ de duobus Auxentijs certiorem fidem faciunt. reddemus ea ſingula, ne decurtaſſe ſententias temerè arguamur: Alius (inquit) in Scythiæ partibus dicebatur, alius hic vocatur: nomina pro regionibus habet. Habet ergo iã duo nomina: & ſi hinc aliò perrexit, habebit & tertium. quonam modo patietur, ut maneat ei vocabulum ad tanti ſceleris indicium? minora fecit in Scythia, & ita erubuit, vt mutaret vocabulum: ſceleratiora hic auſus eſt, & volet quòcumque perrexerit nomine ſuo prodi? hæc Ambroſ. quibus ſanè conſtat, ipſum de Auxentio iuniori verba facere, cùm ea ſeniori nullatenus aptari poſſint; qui toto illo tempore decem & nouẽ annorum, quo occupauit ſedem Mediolanenſem, ſemper Auxentius dictus reperitur: qui ſi in Scythia exulans, itidem dictus habetur Auxentius, quomodo verum eſt, eum cum regione mutaſſe nomen? Sed ſi quis dicat, ipſum in Scythia primùm, vnde ducebat originem, dictum fuiſſe Auxentium, ac venientem Mediolanum nuncupari voluiſſe Mercurinum: hæc quidem, toto cœlo, repugnant his quę dicit Ambroſius, nimirũ ea ex cauſa dici voluiſſe Mercurinum, quòd nomen Auxentij Mediolani eſſet infame. ſicque ex his luce clarius conſtat, Ambroſium de duobus loquutum Auxentijs. de ſeniori nimirum, quem non ex Scythia, ſed ex Cappadocia oriundum ſcribit ſanctus Athanaſius in epiſt. ad ſolitar. & de iuniori, quem è Scythia idẽ Ambroſ. veniſſe dicit. Iam habes ex prædictis duos Auxentios, eoſdemque Arianos epiſcopos, quorum prior ante electionem Ambroſij defunctus eſt; poſterior autem temporibus Valentiniani & Iuſtinæ de vendicanda ſibi baſilica negocium fecit Ambroſio. contingebat illis temporibus, vt vbi fauore principũ Ariani cõſiſterent, ab ijs baſilicã, vbi ſuos cõuentus agerẽt: impetrarẽt quod & Romę (regnantibus regibus Arianis) factam eſſe, ſanctus Gregorius ſæpe teſtatur libro 3. dialo. cap. 30. & in regiſtr. lib. 3. ind. 11. cap. 19. Adhuc inſuper (ni fallor) in ſcriptis Ambroſianis & tertius reperitur Auxentius, collega impuriſſimi Iouiniani hęreſiarchę; inter illos enim, qui illi adhęſerant, non tantùm in litteris Ambroſij & collegarum epiſcoporum lib. 1. epiſt. 7. edit. Rom. ſed in epiſto. 6. Siricij Papæ ibid. recenſita adnumeratus reperitur: quem tamen ſi eundem cum iuniore Auxentio Ariano eſſe quis contentioſè voluerit affirmare (quod mihi certè non probatur) neceſſe habet, hæc primùm de illo fateri: nimirũ recantaſſe palinodiam, ex epiſcopo Ariano, factum eſſe catholicum, atque monachum in monaſterio ſancti Ambroſij aliquandiu exercuiſſe monaſticam diſciplinã, ibique à Iouiniano in eodem monaſterio monacho eſſe ſeductum; factumque apoſtatam, & hęreticum; ſententiaque Syricij Papæ, Ambroſij, ac aliorũ epiſcoporum eſſe damnatum. hęc quidem de illis inſinuat eiuſdem Ambroſii epiſtola ad Vercellenſes. ponitũ lib. 3. epiſto. 25. in edit. Rom. firmata iam ſentẽtia de duobus Auxentiis Arianis epiſcopis, eò vnde digreſſi ſumus, reuertentes: dicimus cum ſancto Hieronymo in chro. ipſo anno vndecimo Valentiniani ſenioris Imper. Gratiano tertiùm & Equitio conſſ. anno Domini tricenteſimo ſeptuageſimoquarto, hac ipſa die, ſanctum Ambroſium eſſe ordinatum epiſcopum. ſententiam eorum, qui dixerunt ipſum creatum epiſcopum anno Domini 369. confutauimus vberius in Annal. eccl. breuius verò in vita eiuſdem, quam ſcripſimus.

b Agathonis.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alii recentiores. ſimile certamẽ hic ſubiiſſe videtur, ac ille de quo ex Dionyſ. Alexandrin. Euſeb. in tranſlat. Rufin. libro ſexto, c. 30. qui & in editione Chriſtophorſoni Beſa appellatur libro 6. cap. 34. de quo ſuperius agitur tertio kalen. Martij. Porrò diuerſum nomen, & dies natalis alium ab illo eſſe, perſuadet. Eiuſmodi enim cauſa ſubeundi martyrium communis multis facilè eſſe potuit.

c Polycarpi, & Theodori.] De his hac item die Beda, & vet. man. ſcrip. aliq; recentiores.

d Serui.] Eius martyrium conſcripſit Victor

de perſecut. Vuandal.lib.3. De Tuburbo, vbi hic ponitur, eſt mentio in conc.Carthag.ſub Cypriano, & in Antonin.iti.eſt ciuitas in prouincia Zeuzitana in Africa.

c Trochleis.] Deſcribitur hic à Victore Vticenſi illud ipſum torquẽdi genus, quod falsò nõnulli dicunt, torquere fidiculis, cum fune reus, reuinctis poſt terga manibus, alligatur, ac in ſublime tollitur, rurſumq; impetu deorſum mittitur. Quod autem, qualeuè fuerit tormentũ fidicularum, diximus ſuperius in notis 22. Ianuarij. Trochlea. n. propiè rota eſt rotam continens volubilem, per quam funis tractorius immiſſus ligatum brachijs reuinctũ reum ſurſum trahit, vel remiſſus deorſum relaxat. eiuſmodi itaq; tormentũ dictum reperitur, eleuatio ad trochleas. Diuerſum tamẽ eſt illud, quod dicitur, extẽſio ad trochleas, cuius mentio habetur in actis S. Symphoroſæ, apud Adon. 17. Iunij. de quo genere torquẽdi Gregor. Turon.hiſt. Franc.lib.5.c.49.hęc ait: Extenſus ad trochleas, cædebatur fuſtibus, virgis, ac loris duplicibus, &c.& lib.6. c. 8. In terra extenditur ad trochleas, virgis ac fuſtib. cæditur. eadẽ c. 35. eodẽ lib.& li.7.c.32. itemq; de glor.confeſ.c. 83. de eiuſmodi genere tormentorũ hř mentio.

f Vrbani episc.] De quo tab. eius eccleſiæ. Porrò eius vitę acta antiquitus ſcripta, collecta eſſe vnà cum alijs multis ab Illuſtr.& Reuerend.D.Iulio Sanctorio S.R.E.Cardinali eruditione & vitæ moribus clariſſimo, eademque in lucem edenda percepimus. faxit Deus, vt diebus noſtris ſolertiſſimi ingenij mereamur frui laboribus.

g Martini abb.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado & alij. hunc fuiſſe diſcipulum S.Martini epiſcopi Turonenſis, hic tradit Beda. Plurib. autem de eodem Greg. Turo. de glor. confeſſ.c.57. & hiſt.Franc.lib.7.c.10. agit de eius baſilica.

h Pharæ.] De eadem hac die Vſuardus, & alij recentiores: Sigeber. in chron. an.Domini 610. de ea his verbis: Virgo Chriſti Phara claret in Frãcia, cuius ſanctitatem imitatus eſt frater Pharo, ex comite clericus, & ex clerico factus epiſcopus Meldenſis. hæc Sigebert. plura de eadem in vita eiuſdem S. Pharonis epiſcopi apud Sur. die 28. Octob.tom.5. Petrus in catal.li.j. c.39.& Tritthe. de vir.illuſtr.ord.S.Bened.lib.3.c.55.

xiij. F **Sexto idus Decembr. Luna.** 8.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17

CONCEPTIO [a] glorioſæ ſemper virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ beati Eutychiani [b] Papæ, qui per diuerſa loca trecentos quadragintaduos Martyres manu ſua ſepeliuit; quibus & ipſe ſociatus, ſub Numeriano Imperatore martyrio coronatus eſt, & in cœmeterio Calliſti ſepultus. Alexandriæ ſancti Macarij [c] martyris, qui tempore Decij cum à iudice multis verbis ad negandum Chriſtum ſuaderetur, & eo maiori conſtantia fidem ſuam profiteretur, viuus ad vltimum iubetur exuri. Treuiris ſancti Eucharij, [d] diſcipuli beati Petri Apoſtoli, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. In Cypro ſancti Sophronij [e] epiſcopi, qui pupillorum, orphanorum, ac viduarum defenſor mirificus, & pauperum, atq. oppreſſorum omnium adiutor fuit. In monaſterio Luxouienſi ſancti Romarici [f] abbatis, qui cum in aula Theodoberti Regis primus eſſet, renuncians ſæculo monaſtica etiam obſeruantia cæteris antecelluit. Conſtantinopoli ſancti Patapij [g] ſolitarij, virtutibus & miraculis clari. Veronę ordinatio ſancti Zenonis [h] epiſcopi.

a CONCEPTIO.] Tam Latini, quàm Græci eandem celebrant ſolemnitatẽ; ſed illi non eadem die, poſtridie tamẽ, vt cõſtat ex conſtitut. Emmanuelis Imper. quam recitat Theodor. in nomoc. Photij titu. 7. c. 1. extat Leonis Imp. ſerm. de Cõcept. beatæ Mariæ in man. ſcript. cod. bibliothecæ Sfortianæ nume. 65. alius inſuper Georgij epiſc. Nicomed. eod. cod. habetur. Quòd ad tempus attinet, quo eiuſmodi celebritas apud nos agi cœpta eſt: non à Sixto quarto, vt quidam opinatus eſt, exordium ſumpſit; licet ille de ea dederit decretalem ext. de reliq. & ven. ſanct. c. cùm præcelſa: ſed longè ante in Dei Eccleſia celebrata reperitur. Planè conſtat temporibus S. Bernardi, circa annum Domini 1145. cœptam celebrari in Gallijs in eccleſia Lugdunenſi; vt patet ex epiſtola eiuſdem Bernardi 174. ad canonicos Lugdunenſes, ſubindignantis, quòd abſq; auctoritate catholicæ Romanæ eccleſiæ nouam inducerent celebritatem, obtentu cuiuſdam ſupernæ reuelationis. cùm tamen de his omnibus ſe iudicium Romanæ Eccleſiæ expectare profiteatur. Cæterum quænam fuerit iſta diuinitus facta reuelatio, Petrus in catal. lib. 1. c. 42. rẽ geſtam refert, ac tribuit S. Anſelmo Catuarienſi epiſcopo, qui vixit ante Bernardi tẽpora, obijtq; diem an. Domini 1109. At licet ea reuelatio eodem fermè modo, vt ſcribit, ſe habuerit: tamen nõ eſt facta Anſelmo, ſed alij, qui nec temporibus quibus ille factus epiſcopus, claruit; ſed paulo ante circa annum Domini 1070 cùm Gulielmus Normandorum dux regnaret in Anglia: quando Elſino, aliàs Elpino Anglo abbati maris tempeſtate periclitãti diuinitus quoddam viſum apparuit, eumq́ue admonuit de eiuſmodi celebranda ſolemnitate; ſubſecutumq́ue eſt miraculum in fidei veritatis teſtimonium. Habemus rei geſtæ hiſtoriam in antiquo codice man. ſcript. cuius exordiũ eſt: Eo tempore, quo Guliemus, &c. Ex quibus omnibus ſatis compertum habetur, eiuſmodi celebritatem in Anglia primùm celebrari cęptam, eidemq; fauiſſe ſanctũ Anſelmum, qui & de Cõceptu virginali egregium edidit commentarium. poſtea (vt diximus) recepit eam eccleſia Lugdunenſis, ſed non ſine controuerſia; acceſſit demum Romanæ Eccleſię aſſenſus atque decretum, nouiſſimeq; S. S. Concilium Tridentinum, ac Pius V. Rom. Pont. eam ſeruandam eſſe firmarunt.

b Eutychiani Papæ.] De eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius ſucceſſione ſcribit Euſeb. hiſt. lib. 7. c. 26. Optat. li. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Niceph. chro. & alij. cętera diximus in Annal. eccleſ.

c Macarij.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij. ſcribit de eodem Euſebius ex Dionyſio Alexandrino li. 6. cap. 34.

d Eucharij epiſcopi.] Agit de eodem Beda die ſequenti. Meminit eiuſdem Grego. Turon. in vit. SS. Patrum in Nicetio Treuer. epiſc. c. 17. prope finem. de eodem Petr. Cluniac. lib. 1. epiſto. 2. Marian. Scot. an. Domini 74. tabulę eccleſię Treuer. quas recitat Democha. de ſacriſ. Miſ. & alij.

e Sophronij epiſc.] Græci de eodẽ agunt hac die in Menologio; eiuſq; res geſtas breui compẽdio perſtrictas referunt.

f Romarici abb.] De eius conuerſione ex ſeculari vita, qua florebat apud Theodobertum regem Francorum ad monaſticam obſeruantiam cœnobij Luxouienſis, mentio habetur in vita S. Euſtachij abb. cuius fuit diſcipulus. c. 6. de eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 44. & Trithem. de vir. illuſtr. S. Bened. lib. 3. c. 9.

g Patapij.] Agunt de eodẽ Gręci hac die; eius autẽ acta Metaphraſtes ex antiquis monumentis deſcripſit, extant apud Lipo. to. 5. & Sur. to. 6.

h Zenonis epiſcopi.] De Zenone epiſcopo Veronenſi conſule ea, quę ſupra notauimus pridie idus Aprilis.

9 Quinto idus Decembris. Luna. G xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18

TOLETI in Hiſpania natalis ſanctæ Leocadiæ [a] virginis & martyris, quæ in perſecutione Diocletiani Imperatoris à præfecto Hiſpaniarum Daciano dira carceris cuſtodia macerata, cum grauiſſimos beatæ Eulaliæ & reliquorũ martyrum cruciatus audiſſet, genibus in oratione poſitis, impollutum ſpiritum CHRISTO reddidit.

Carthagine ſancti Reſtituti[b] epiſcopi & martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus de eo ad populum ſermonem habuit. Item in Africa ſanctorum martyrum Petri,[c] Succeſſi, Baſſiani, Primitiui, & aliorum viginti. Lemouicis in Gallia ſanctæ Valeriæ[d] virginis & martyris. Veronæ ſancti Proculi[e] epiſcopi, qui in perſecutione Diocletiani colaphis ac fuſtibus cæſus, & ciuitate pulſus, tandem ad eccleſiam ſuam reſtitutus quieuit in pace. Papiæ ſancti Syri[f] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui Apoſtolicis ſignis & virtutibus claruit. Apameæ in Syria beati Iuliani[g] epiſcopi, qui tempore Seueri ſanctitate refulſit. Petragoricis in Gallia ſancti Cypriani[h] abbatis, magnæ ſanctitatis viri. Nazianzi ſanctæ Gorgoniæ[i] ſororis beati Gregorij Theologi, cuius ipſe virtutes & miracula conſcripſit.

DECEMBRIS 9.

a LEOCADIÆ.] De eadẽ Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri. Plura de ipſa in Breuiario Toletano, vbi ſacro hymno eius acta canuntur. Tres ibidem baſilicæ in eius memoriam erectę permanent, quarum prima vbi nata, altera vbi paſſa, tertia verò vbi ſepulta fuit. Leguntur plures ſynodi Toletanæ habitæ in eccleſia S. Leocadiæ. Cùm Saraceni Hiſpanias inuaſiſſent, venerandum eius corpus in Gallias delatum ferunt, cuius brachium poſtea eccleſiæ priſtinæ redditũ Lauren. Padil. & Vaſæus in chro. tradũt. Sed his dieb. Romam ipſum venerandum corpus allatum, in Hiſpaniam ſolemni pompa transferendum, accepimus. De eadem Petr. in catal. lib. 1. c. 48. Marin. Sicul. rerum Hiſpan. lib. 5. Flos. ſanct. Hiſpan. & Theſau. concion. tom. 2. hac die.

b Reſtituti epiſcopi.] De eodem vet. man. ſcri. De ſermone ſancti Auguſtini, cuius hic mẽtio habetur, ſcribit Poſſid. in indic. c. 8. ipſe autem deſideratur. De alio Reſtituto presbytero Calamenſi Auguſtinus meminit lib. 13. de ciuit. Dei c. 24. miraque de eo ſcribit.

c Petri, & ſoc.] Agit de eodem Beda & alij recentiores; conſentiuntq́ue vet. man. ſcrip.

d Valeriæ.] De ipſa habetur mentio in actis S. Martialis apud Petrum in cata. lib. 9. cap. 29. & in epiſto. quæ S. Martialis fertur ad Toloſanos, Molanus de eadem in addit. ad Vſuard. hac die.

e Proculi epiſc.] De quo tabulæ eccleſiæ Veron. & Aug. Valer. epiſc. Veron. Cardin. de antiq. mon. epiſc. Veron. pag. 10. & 41. eius vitam in antiquo Lectionario eius eccleſię haberi teſtatur. agit de eodẽ Petrus in catal. lib. 1. c. 49. & lib. 7. c. 42. in Firmo & Ruſtico. Recenſetur quartus eius ſedis epiſcopus.

f Syri epiſcopi.] De eodem hac die etiam tabulæ eccleſiæ Ticinenſis, Tranſlatio autem celebratur ad xvj. Kal. Iunij. Vide quæ notauimus ſupra in Innocentio. prid. idus Septembr.

g Iuliani.] De quo & Gręci. eius certamina pro fide catholica ſuſcepta aduerſus Cataphrygas, eũ illuſtriorẽ reddidere, vt cõſtat ex epi. Apolinaris Hierapolitani apud Euſe. hiſt. lib. 5. c. 15.

h Cypriani abb.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. pluribus autẽ Greg. Turon. de glor. confeſſ. c. 100. Petrus in catal. lib. 1. c. 51. & Tritthe. de vir. illuſtr. ordi. ſanct. Bened. lib. 3. cap. 252.

i Gorgoniæ.] Gręci itidem. Eius præclaras laudes, & res geſtas contexuit ipſius germanus ſanctus Gregorius Nazianzenus clariſſima oratione, quam dixit in eius funere.

xj. A Quarto idus Decemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMAE ſancti Melchiadis[a] Papæ, qui in perſecutione Maximiani multa paſſus, reddita Eccleſiæ pace quieuit in Domino. Eodem die ſanctorum martyrum Carpophori[b] preſbyteri, & Abundij diaconi, qui in perſecutione Diocletiani primo fuſtibus crudeliſſime cæſi, deinde in carcerem, negato cibo & potu retruſi, & rurſum in equuleo torti, & poſt hæc diu in carcere macerati, nouiſſime gladio percuſſi ſunt. Emeritæ in Hiſpania paſſio ſanctæ Eulaliæ[c] virginis, quæ ſub Maximiano Imperatore, cum eſſet annorum duodecim, iuſſu Daciani præſidis pro confeſſione Chriſti plurima tormenta perpeſſa eſt: nouiſſime in equuleo ſuſpenſa, & exungulata, faculis ardentibus ex vtroque latere appoſitis, hauſto igne ſpiritum reddidit. Item ibidem ſanctæ Iuliæ[d] virginis & martyris, quæ beatæ Eulaliæ ſocia fuit, & illi ad paſſionem properanti comes indiuidua adhæſit. Alexandriæ ſanctorum martyrum Mennæ,[e] Hermogenis, & Eugraphi, qui ſub Maximino paſſi ſunt. Apud Leontinos in Sicilia ſanctorum martyrum Mercurij,[f] & ſociorum militum, qui ſub Tertyllo præſide tempore Licinij Imperatoris gladio cæſi ſunt. Ancyræ in Galatia ſancti Gemelli[h] martyris, qui poſt dira tormenta ſub Iuliano Apoſtata crucis ſupplicio martyrium conſummauit. Viennæ ſancti Sindulphi[i] epiſcopi & confeſſoris. Brixiæ ſancti Deuſdedit[k] epiſcopi.

DECEMBRIS 10.

a MELCHIADIS Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De eius ſucceſſione lib. de Rom. Pontificibus, Euſeb. chron. Optat. Mileuit. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Niceph. chron. & alij. Geſta autẽ eius intexuimus in Annal. eccleſ. hic tantùm, ex inſtituto, de ſucceſſione agimus.

b Carpophori, & Abũdij.] De his Beda, Vſuardus, Ado, conſentiuntq; vet. man. ſcript. Sed magna varietas lectionis, dum penes quoſdam codices Hiſpali, & apud alios Spoleti paſſi legantur. Spoleti autem paſſos eſſe, acta eorum, quæ deſcripſit Mombrit. tom. 2. & man. ſcript. quæ è Spoletina eccleſia mutuati ſumus (licet omnia admodum deprauata) ſignificant. Rurſus autem Hiſpali hos martyrio coronatos, ex breuiario Eborenſi tradit Vaſęus in chron. Petrus in catal. lib. 1. c. 33. Flos. ſanct. & Theſaur. concion. tom. 2. Omnes in hoc conſentiunt, paſſos eſſe in perſecutione Diocletiani & Maximiani, ſub Martiano iudice.

c Eulaliæ.] De eadem Beda, ac cæteri omnes hac die. Eius acta cecinit Prudentius hymno periſteph. idemq; hym. 4. eandem deſcribit, cùm ait.

Luſitanorum caput oppidorum
Vrbs odorata cineres puellæ
Obuiam Chriſto rapiens, ad aram
porriget ipſam.

Appellat Auguſtam Emeritam, quæ erat Rom. colonia, caput Luſitaniæ, quæ quidem prouincia adminiſtrabatur per Legatum prætorium: reliqua autem Hiſpaniæ pars, præter Beticam, per Conſularem Legatum curabatur, Beticæ enim ab Auguſto populo Rom. attributę, dabatur Prętor cum Quæſtore & Legato. hæc pluribus Strabo l.b. 3. quæ voluimus adnotaſſe, quòd in actis ſanctorum martyrum qui in Hiſpania paſſi ſunt, eos ſępe ſub Conſularibus, vel Legatis paſſos inuenies, licet eoſdem Pręſides frequentius appellatos reperies, vt habes hìc de Daciano. Vt ad Eulaliam reuertamur, de eadem Venãt. Fortun. lib. 7. carm. ad Bod. ducem, & de Gand. vit. æter. hoc verſu.

Eulalia Emerita tollit ab vrbe caput. &c. Itemque Aldelm. lib. de laud. virg. his adde miranda admodum, quæ ad eius ſepulchrum fieri conſueuerunt, quæ ſcribit Greg. Turon. de glor. mart. lib. 1. cap. 91. Scribit S. Iſidor. in hiſt. Goth. æra 491. Gothos ab Emerita abſtinuiſſe, territos oſtentis beatiſſimæ Eulaliæ. Agunt de eadem alij recentiores,

vt

vt Petrus in catalogo lib. 1. cap. quinto. Flos ſanct. Hiſp. & Theſaur. concion. tom. 2. Conſule quę ſuperius notauimus in Eulalia Barchinonen. pridie idus Februarij.

d Iuliæ.] Agunt de ea ijdem qui ſupra, Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catalogo lib. primo, cap. 55.

e Mennæ, & ſoc.] De his Græci etiam agunt hac die, eorumque acta recolunt in Menologio: plenius autem Metaphraſtes, ex quo Lipo. tom. 5. & Sur. tom 6. Alius hic Mennas ab eo de quo ſupra tertio idus Nouemb. licèt nonnulli hunc Mennam, illum eſſe dicant. Huius corpus translatum eſt Conſtantinopolim, in cuius honorem Iuſtinianus Imp. baſilicam excitauit, vt Procop. de ædif. Iuſtinia. Imp. lib. 1. teſtatur.

f Mercurij, & ſoc.] Horum acta accepimus edita ab eccleſia Leontina, iuncta ſimul cum rebus geſtis ſanctorum martyrum Adelphij, Philadelphij, & Cyrini.

h Gemelli.] Græci item agunt de eodem hac die in Menologio, eiuſq; martyrium narrant. De templo S. Gemelli martyris mentio habetur in actis ſancti Theodori Sicæotæ. Metaphr. 22. April.

i Sindulphi epiſcopi.] Beda, Ado, & alij recentiores. Meminit eiuſdem Ado Viennen. in chron. anno Domini 669. poniturque trigeſimus primus eius ſedis epiſcopus in tabul. Demochar. Alius eiuſdē nominis fuit Sindulphus monachus, de quo Tritthem. de vir. illuſtr. ordinis S. Bened. lib. 3. cap. 46.

k Deuſdedit epiſcopi.] De eo tab. eccleſię Brixien. & Rampert. in ſerm. de translatione ſancti Philaſtrij.

x. B Tertio idus Decembris. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMAE ſancti Damaſi [a] Papæ & confeſſoris, qui Apollinârem hæreſiarcham damnauit, & Petrum epiſcopum Alexandrinum fugatum reſtituit: multa etiam ſanctorum Martyrum corpora inuenit, eorumq. memorias verſibus exornauit. Item Romæ paſſio ſancti Thraſonis, [b] qui cum Chriſtianos laborantes in thermis, alijſq. operibus publicis fatigatos, & in carcere poſitos de ſuis facultatibus aleret, iubente Maximiano tentus, cum alijs duobus Pontiano & Prætextato martyrio coronatus eſt. Ambiani ſanctorum martyrum Victorici [c] & Fuſciani ſub eodem Imperatore, in quorum naribus & auribus iuſſit Rictiouârus præſes immitti tarinchas, [d] & clauis ardentibus tempora transfigi, deinde oculos euelli, ac poſtmodum eorum corpora iaculari; ſicq. vnà cum ſancto Gratiano eorum hoſpite capitibus amputatis migrauerint ad Dominum. In Perſide ſancti Barſabæ [e] martyris. In Hiſpania ſancti Eutychij [f] martyris. Placentiæ ſancti Sabini [g] epiſcopi, miraculis clari. Conſtantinopoli ſancti Danielis [h] Stylitæ.

DECEMBRIS 11.

a DAMASI Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione liber de Romanis Pontificibus, Optatus Mileuit. lib. 2. Ruſin. hiſtor. lib. 2. c. 10. Auguſtin. ad Generoſum epiſt. 165. Sozom. lib. 6. c. 23. Niceph. in chron. & alij plures. Cętera de eo in Annal. vbi cū eius acta per annos ſingulos digeſſimus, tū apologiam conſcripſimus aduerſus libellum

libellum Marcellini ſchiſmatici, quem ille obtulit Theodoſio Imp. quo rabido ore in ſanctiſſimum virum inuehitur. Habemus de eodem man. ſcrip. ſermonem, qui per lectiones diſtinctus in aliquibus eccleſijs olim recitari cõſueuit natali eius die.

b Thraſonis.] De ipſo Beda, & alij. Eius res geſtæ intextæ habentur actis ſancti Marcelli Papæ, apud Sur. tom. 1. die 16. Ianuar. mentio habetur de Thraſone etiam in actis ſanctæ Suſannę virg. & mart. apud Sur. tom. 4.

c Victorici, & Fuſciani.] Agunt de his ijdem, qui ſupra Beda, & alij. eorum acta Petrus in catal. lib. 1. cap. 57. paucis deſcribit, eademq́ue Mombrit. recitat tom. 1.

d Tarinchas.] Vox prorſus incognita, niſi ex varia lectione actorum eorũdem martyrũ, genus eſſe tormentorum, aſſequi poſſimus. Aliqua vet. man. ſcript. loco tarincharum, habent ſudes ferreas; ſic etiã legit Mombrit. tom. 1. vit. ſanct. in vita dictorum martyrũ; ſic Vincent. in ſpecul. lib. 13. c. 141. ſic deniq; Petrus in catal lib. 1. c. 57. puto autẽ tarinchas illas eſſe, quas Ioſeph lib. de Machab. appellat ſuccenſoria; quæ (inquit) erãt tenuia ferri tela ad incendendum martyrem comparata.

e Barſabæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio.

f Eutychij.] Beda, Vſuardus, Ado & alij recentiores. Prope Gades paſſum ferunt Laurent. Padil. & Vaſęus in chron. Hiſpan. agitur de eodẽ in Flore ſanct. Hiſpan. & in Theſaur. cõc. tom. 2. hac die.

g Sabini epiſcopi.] De eodem hac die tabulæ eccleſię Placentinæ. Scribit de eo S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 10. vbi refert inſigne miraculũ ab eo editum. Claruit temporibus Gratiani, & Theodoſij Impp. interfuit vnà cum S. Ambroſio Mediolanenſi epiſcopo concilio Aquileienſi, vt eius Synodi acta ſignificant. Habentur illic grauiſſimæ aduerſus Arianos à Sabino dictæ ſententiæ; erat enim nõ tantùm ſanctitate, ſed eruditione pręcipuus; cui tantum tribuit S. Ambroſius, vt ſua ſcripta ab eodem voluerit recognoſci, cenſura ipſius examinari, atq; iudicio cõprobari; vt apparet ex eius epiſtola 63. lib. 8. edit. Rom. ad eundẽ Sabinum conſcripta, in qua hæc aurea eius ſententia legitur: Vnumquemque fallunt ſua ſcripta, & auctorem prætereunt; atque vt filij etiam deformes delectant, ſic etiam ſcriptorẽ indecores ſermones ſui palpant. hęc ille beatus & egregius doctor Eccleſię. In eandẽ item ſententiam S. Auguſtinus ſcribens ad Marcellinum epiſt. 7. Ego (inquit) Iudices meos veros, & veritate ſeueros magis ĩtueor. &c. Si hęc tanti doctores Eccleſię, quis interim tantũ ſibi ſumat, vt idoneus de ſe ipſo iudex ſibi eſſe videatur? His itaq; admonitus, fateor, nõ vnum, ſed plures ſcriptionũ mearũ ſemper optaui arbitros. Etſi habeam domeſticum cognitorẽ R. P. Franciſcũ Bordinum virum planè diſertum, quo cum ab ineunte ętate ijdem litterarum ſtudijs aſſueui; tamen pręter eum quo contentos eſſe poſſem, alios eruditos rerum noſtrarum non tantùm inſpectores, ſed iudices induſtria quæſitos adhibere conſueui. Sed ad Sabinũ de quo agimus, reuertamur. Extant eiuſdẽ Ambroſij ad Sabinum aliæ ſcriptæ epiſtolæ, videlicet lib. 1. epiſt. 8. lib. 4. epiſt. 30. 31. & lib. 8. epiſt. 65. edit. Roman. in quibus licèt cuius ſedis epiſcopus fuerit, nulla mentio habeatur, tamen illum ipſum eſſe Sabinum epiſcopum Placentinũ collegam in concilio Aquileienſi, cognitoremq; ſcriptorum ipſius, omnis ratio ſuadet.

h Danielis Stylitę.] De eo pariter Gręci in Menologio. Edidit eius acta Metaphraſtes, quę & Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. deſcripſerunt. Meminit eiuſdem Nicephorus hiſt. lib. 15. cap. 32. & lib. 16. c. 6. Cedren. & alij in Leone Magno. citantur eius acta à S. Ioanne Damaſceno in orat. 3. de imaginibus. Cyrus exconſul columnam Danielis eleganti epigrammate illuſtrauit, vt eiuſdem Danielis acta teſtantur.

12 Pridie idus Decemb. Luna. C ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMAE ſancti Syneſij [a] martyris, qui tempore beati Xyſti Papæ lector ordinatus, cum multos conuertiſſet ad Chriſtum, apud Aurelianum Imperatorem accuſatus, gladio percuſſus martyrij coronã accepit. Alexandriæ ſanctorum martyrum Epimachi [b] & Alexandri, qui ſub Decio Imperatore cum fuiſſent multo tempore in vinculis, & di-

& diuerſis ſupplicijs affecti perduraſſent in fide, ignibus tandem conſumpti ſunt. Ibidem ſanctarum mulierum Ammonariæ [c] virginis, Mercuriæ, Dionyſiæ, & alterius Ammonariæ: quarum prima in eadem Decij perſecutione, inauditis tormentorum generibus ſuperatis, ferro cædente, beatum vitæ finem percepit: tres vero aliæ, cum iudex à fœminis ſuperari erubeſceret, ac dubitaret, ne eadem in illas exercens cruciamenta, earum etiam conſtantia vinceretur, ſtatim iuſſæ ſunt decollari. Eodem die ſanctorum martyrum Hermogenis, [d] Donati, & aliorum viginti duorum. Treuiris ſanctorum martyrum Maxentij, [e] Conſtantij, Creſcentij, Iuſtini, & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani ſub Rictiouaro præſide paſſi ſunt.

DECEMBRIS 12.

a SYNESII.] Celebris inter martyres, Græcis etiam notiſſimus fuit; qui de eodem agunt hac die in Menologio, vbi & certaminis eius acta deſcribũt, prout hic narrantur. De eius tranſlatione in inſulam Augienſem anno Domini 830. facta, meminit Herm. Contract. in chron. eo anno.

b Epimachi, & Alexandri.] De quibus hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij: Græci autem de Epimacho agunt natalem diem pridie Kal. Nouembris. Eius autem tranſlationem Conſtantinopolim factam recolunt quinto idus Martij. De vtriuſque certamine ſcribit Dionyſius epiſcopus Alexandrinus apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & alij ex prædicto auctore accipientes.

c Ammonariæ, & ſoc.] Agunt de his mulieribus ijdem, qui ſupra, Beda, & alij hac die: ijdemq; earum coronas martyrij deſcribunt ex Dionyſio, quem refert Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34.

d Hermogenis, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Hos in paludem quandam eſſe demerſos, ac ſic martyrium conſummaſſe, habetur in Theſau. concion. tom 2.

e Maxẽtij, & ſoc.] Non tãtùm hi tres clariſſimi eius ciuitatis ſenatores tunc paſſi ſunt, ſed & quatuor alij, quorũ hæc ſunt nomina, Iuſtinus, Leander, Alexãder, & Soter. de quorum corporum inuẽtione agit Sigebert. in chron. an. Domini 1071.

viij. D **Idibus Decembris Luna.** 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

SYRACVSIS in Sicilia natalis ſanctæ Luciæ [a] virginis & martyris, in perſecutione Diocletiani: quam cum lenones, quibus iubente Paſchaſio conſulari tradita erat, vt à populo caſtitati eius illuderetur, ducere vellent, nullatenus eam mouere potuerunt, nec funibus additis, nec boum iugis plurimis: deinde vero picem, reſinam, feruens oleum nil læſa ſuperans, tandem gladio in gutture percuſſa martyrium conſummauit. In Armenia paſſio ſanctorum martyrum Euſtratij, [b] Auxentij, Eugenij, Mardarij, & Oreſtis, in perſecutione Diocletiani: ex quibus Euſtratius

primo ſub Lyſia, deinde Sebaſtæ ſub Agricolao præſide vnà cum Oreſte exquiſitis tormentis cruciatus, in fornacem miſſus reddidit ſpiritum: Oreſtes autem in ſtratum ferreum ignitum poſitus migrauit ad Dominum: ceteri apud Arabracos ſæuiſſimis agitati ſupplicijs ſub Lyſia præſide, diuerſimode martyrium conſummarunt. Eorum corpora poſtea Romam tranſlata, in eccleſia ſancti Apollinaris honorifice ſunt collocata. Apud Sardiniam in Sulcitana inſula paſſio ſancti Antiochi [c] ſub Hadriano Imperatore. Cameraci in Gallia ſancti Authberti [d] epiſcopi & confeſſoris. In pago Pontino ſancti Iudoci [e] confeſſoris. In territorio Argentoratenſi ſanctæ Othiliæ [f] virginis.

DECEMBRIS 13.

a LVCIÆ.] Agunt de eadem Latini omnes hac die, ſimul & Græci, eiuſque martyrij acta ijſdem omnibus notiſſima recitat Sur. tom. 6. Mombrit. tom. 2. & alij plures. reperiunturque in antiquis codicibus man. ſcript. carmine autem eadem cecinit Sigebertus, qui & trãſlationes corporis eius egregio ſermone proſecutus eſt, profitetur hęc ipſe lib. de vir. illuſtr. cap. 172. Plura de ipſa S. Aldelmus, tam ſoluta oratione, q̃ carmine in lib. de laude virgin. Itidem Baptiſta Mantuanus Carmelita pręclarus poeta S. Luciæ Agonem heroico carmine egregiè decantauit, ſicut & ſanctarũ virginũ Apolloniæ, & Margaritæ.

b Euſtratij, & ſoc.] De his Græci hac etiam die agunt in Menologio. Horum res pręclarè geſtæ à Metaphraſte deſcriptæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. legimus eaſdem in nonnullis codicibus man. ſcript. & inter alios in eo, qui aſſeruatur Romæ in eccleſia S. Mariæ ad Martyres. eſt eorum exordium: Regnantibus Diocletiano & Maximiano Impp. Habemus eaſdem in noſtra bibliotheca, in quibus & nomen auctoris, qui ea conſcripſit proditur: nimirum Euſebius monachus Sebaſtenus, qui ea tradidit Auracinis, penes quos celebrior erat eorum memoria. In his, quæ habemus apud nos aperitur & nomen auctoris, qui ea latinitate donauit. fuit is Ioannes ſeruus S. Ianuarij (ſic enim inſcribitur) qui vixit Neapoli temporibus Athanaſij iunioris eius ſedis epiſcopi: hęc etenim habet auctor in præfatione: Athanaſius iunior Parthenopenſis eccleſię præſul, patrui ſui magnifici pręſulis ſtudia ſecutus, me impulit. &c. Tritthem. de ſcript. eccleſ. teſtatur horũ acta eſſe conſcripta à Dorotheo. Agit de ijſdem martyribus Niceph. hiſt. lib. 7. c. 14. Aſſeruantur Romæ horum corpora in eccleſia S. Apollinaris epiſcopi, vbi ad reparandas ingentes clades Germanarum eccleſiarum ab hæreticis illatas Greg. XIII. Papa diuino conſilio ſtabiliuit collegium Germanicum, addidit & Hungaricum, auxitq; ampliſſimis domibus, ac redditibus.

c Antiochi.] De eodem tabulę eius eccleſiæ hac die. inde etiam accepimus eius acta plenius ſcripta, atque (prout in eius ſolemnitate recitari ſolent) per lectiones diſtincta. incipiunt: Sicut ſanctorum omnium. &c.

d Authberti epiſcopi.] Agunt de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius vitę acta apud Sur. tom. 6. Meminit eiuſdem Sigebert. in chron. an. Domini 650. 651. & 658. Plura de eodẽ Molan. in indicul. ſanct. Belg. recẽſetur in tab. Demochar. octauus eius ſedis epiſcopus.

e Iudoci.] Eius res geſtas à Florentio abbate conſcriptas edidit Sur. tom. 6. Agit de eodem Sigebert. in chron. ann. Domini 653. Vincent. hiſt. lib. 24. c. 105. 106. Petrus in catal. lib. 1. cap. 65. & Molan. in addit. ad Vſuard.

f Othilię.] De eadem Adonis Martyrolog. Claruit circa annum Domini ſeptingenteſimum, vt conſtat ex chron. Germ. hęc cęca à natiuitate in baptiſmate viſum recepit, exercuitque monaſticã diſciplinam in Alſatia. De eadem agit Molanus in addit. ad Vſuard.

14 Decimonono Kal. Ianuarij. Luna.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

ALEXANDRIAE ſanctorum martyrum Heronis, [a] Arſenij, Iſidori, & Dioſcori pueri: quorum tres primos iudex in perſecutione Deciana varijs tormentis dilanians, cum pari conſtantia videret armatos, tradi ignibus iubet: Dioſcorus vero multipliciter flagellatus, diuino nutu ad conſolationem fidelium dimiſſus eſt. Antiochiæ natalis ſanctorum martyrũ Druſi, [b] Zoſimi, & Theodori. Eodem die paſſio ſanctorum Iuſti [c] & Abundij, qui ſub Numeriano Imperatore & Olybrio præſide in ignem iniecti, cum euaſiſſent illæſi, gladio percuſſi ſunt. Rhemis paſſio ſanctorum Nicaſij [d] epiſcopi, Eutropiæ virginis ſororis eius, & ſociorum martyrum, qui a barbaris Eccleſiæ hoſtibus cæſi ſunt. In Cypro inſula natalis beati Spiridionis [e] epiſcopi, qui vnus fuit ex illis confeſſoribus, quos Maximinus dextro oculo effoſſo, & ſiniſtro poplite ſucciſo, ad metalla damnauerat. Hic prophetiæ dono, & ſignorum gloria inclytus fuit, & in Nicæno Concilio philoſophum ethnicum Chriſtianæ religioni inſultantem deuicit, & ad fidem perduxit. Bergomi ſancti Viatoris [f] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ ſancti Pompeij [g] epiſcopi. Neapoli in Campania ſancti Agnelli [h] abbatis, gratia miraculorum illuſtris, qui obſeſſam vrbem ſæpe viſus eſt crucis vexillo ab hoſtibus liberare. Mediolani ſancti Matroniani [i] eremitæ.

DECEMBRIS 14.

a HERONIS, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Scribit eorũ certamina Dionyſ. Alexand. quæ recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. cap. 14. In editione Chriſtophorſoni loco Arſenij, Ater legitur.

b Druſi, & ſoc. Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores de his hac die agunt.

c Iuſti, & Abundij.] Eius paſſionis acta deſcribuntur hymno ſacro in Breuiario Toletano, vbi de his pluribus agitur.

d Nicaſij epiſcopi, Eutropiæ, & ſociorum.] Agit de his Vſuardus, Ado, conſentiuntque vet. manu ſcrip. Acta autem ipſorum ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 6. agit de his Otho Friſing. lib. 4. c. 28. Sigebert. in chron. an. Domini 453. Nicol. Olaus in Attila. Vincent. Spec. hiſt. lib. 21. cap. 37. & Petrus in catal. lib. 1. cap. 69. Mombrit. tom. 2. quorum alij paſſos hos tradunt temporibus Vuandalicæ cladis, alij autem ſub Attila Hunnorum rege. De Baſilica S. Nicaſij Rhemis agit Hincmarus in vita S. Remigij.

e Spiridionis epiſcopi.] Beda ac cæteri Latinorum de eodem hac die; Græci autem pridie idus Decembris in Menolog. Non ſolùm interfuit S. S. Nicæno Concilio, ſed & adnumeratur etiam Spiridion ſeu Spiridon inter patres, qui in Concilio Sardicenſi fidem catholicam propugnarunt, vt conſtat ex Athanaſ. apolog. 2. col. 424. 2. Eius acta edita à Metaphraſte habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Rufin. de eodem lib. 1. c. 5. Socrat. lib. 1. c. 8. Sozom. lib. 1. c. 11. Niceph. lib. 8. c. 15. & 42. Gregor. presbyt. in orat. habita de ſanctis Patribus Nicæę congregatis, Cedren. in Conſtantino, Glicas, & alij. Licet autem Metaphraſtes auctorem qui acta Spiridionis ſcripſit, non prodat; conſtat tamen (teſte Suida) ea eſſe conſcripta à Triphyllio epiſcopo eius diſcipulo verſibus iambicis, ſed non extant. De conuerſione philoſophi ijdem qui ſupra agunt.

f Viatoris epiſcopi.] Beda de eodem, licet ponat in Gallijs; agit Galeſin. de eodem ex tab. eccleſ. Bergom.

g Pompeij epiſc.] Tabulæ eccleſiæ Papien. Vn-

de

de & eius acta man.ſcript.accepimus: plura de eodem in actis S.Syri eiuſdem eccleſiæ epiſc.

h Agnelli abb.] Tabulæ eccleſiæ Neapol. vbi religioſiſſimè colitur. Extant eius acta edita à Paulo Regio; habemus & nos man.ſcript.in noſtra bibliotheca, vbi & quedam à uiro ſancto miracula edita leguntur. Claruit temporibus Gregorij Papæ, & Mauritij Imp. cùm Neapolitanç Eccleſiæ præeſſet Fortûnatus, de quo eſt frequens mentio in regiſtro S.Gregorij Papę: legi & libellum miraculorum eius cùm eſſem Neapoli.

i Matroniani.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Mediolanenſis ex quibus Galeſin.

15 Decimooctauo Kal.Ianuarij.Luna. F vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ROMAE ſanctorum martyrum Irenæi, [a] Antonij, Theodori, Saturnini, Victoris, & aliorum decem & ſeptem, qui in perſecutione Valeriani pro Chriſto paſſi ſunt. In Africa paſſio ſanctorum Fauſtini, [b] Lucij, Candidi, Cæliani, Marci, Ianuarij, & Fortunati. Ibidem ſancti Valeriani [c] epiſcopi, qui cum eſſet annorum plus octoginta, in perſecutione Vuandalica ſub Geiſerico rege Ariano, conuentus ab eo vt traderet eccleſiæ vtenſilia, idque conſtanter renuiſſet, extra ciuitatem ſingularis iuſſus eſt pelli: cumq; præceptum eſſet, vt nullus eum neque in domo neque in agro dimitteret habitare, multo tempore in ſtrata publica nudo ſub aere iacens, in confeſſione & defenſione catholicæ veritatis curſum beatæ vitæ cōpleuit. In territorio Aurelianenſi ſancti Maximini [d] confeſſoris. Apud Iberos trans Pontum Euxinum ſanctæ Chriſtianæ ancillæ, [e] quæ virtute miraculorum gentem illam tempore Conſtantini ad fidem Chriſti perduxit.

DECEMBRIS 15.

a IRENÆI, & ſoc.] De his vet. manu ſcript. ex quibus & recentiores hac die.

b Fauſtini, Lucij, & ſoc.] Agit de his Beda atque alij recentiores, aſtipulanturque vet. man.ſcript.

c Valeriani epiſc.] Beda, Vſuardus, alijóue de eodem hac die. Eius res geſtas conſcripſit Victor Vticenſis lib. 1. de perſecut. Vuandal. ex quo & cæteri accepiſſe noſcuntur.

d Maximini.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores hac die.

e Chriſtianæ Ancillæ.] Licet accidiſſe videamus aliquando, vt quę cōditione eſſet ancilla, Ancilla quoq; proprio nomine vocaretur, ut habes de hoc exemplum apud Plutarchū in Caio Cæſare, cùm agit de ancilla Pompeiæ vxoris Cæſaris: tamen hęc, de qua agitur, eo quòd nomē eius incognitum haberetur, non proprio, ſed appellatiuo potius nomine Chriſtiana ancilla dicta videtur. De Apoſtolico munere, quo (Deo dante) hic functa eſt, egregijsq; miraculis, & Gentilis populi ad Chriſtum conuerſione, ſcribit in primis Rufinus hiſt. lib. 1. c. 10. Socrat. lib. 1. c. 26. Sozom. lib. 2. c. 6. Theodoretus lib. 1. c. 24. Caſſiodor. ex prædictis in tripartit. lib. 9. c. 45. Niceph. lib. 8. c. 45. Niceph. lib. 8. c. 34. Suidas, & alij. Claruit tempore Cōſtantini Imp. Perſeuerauit florentiſſimus Chriſtianiſſimus in Iberia: agit enim de Iberis Chriſtianis ſumma cū laude Procopius de bello Perſico lib. 1. hi etenim, ingruentibus hęreticorum procellis, fidem catholicam integram illibatamq; ue ſeruarūt.

Decimo-

x G Decimoſeptimo Kal. Ianuarij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25				

TRIVM puerorum Ananiæ, [a] Azariæ, & Miſaelis, quorum corpora apud Babyloniam ſub quodam ſpecu ſunt poſita. Rauennæ ſanctorum martyrum Valentini [b] magiſtri militum, Concordij eius filii, Naualis, & Agricolæ, qui in perſecutione Maximiani pro Chriſto paſſi ſunt. Formiis in Campania ſanctæ Albinæ [c] virginis & martyris, ſub Decio Imperatore. In Africa paſſio plurimarum ſanctarum [d] virginum, quæ in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege Ariano ſuſpendia, pondera, laminaſq. ignitas tolerantes, martyrij agonem fœliciter conſummarunt. Viennæ beati Adonis [e] epiſcopi & confeſſoris. Aberdone in Hibernia ſancti Beani [f] epiſcopi. Gazæ in Palæſtina ſancti Irenionis [g] epiſcopi.

DECEMBRIS 16.

a TRIVM puerorũ, Ananię, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij; Gręci autem in Menologio die ſequenti. Poſt multa, quæ in diuinis ſcripturis de his teſtata habentur, agit Ioſeph. antiquit. lib. 10. c. 11. auctor apud Iſid. de vit. & obit. ſanct. cap. 60. De ipſorum ſepulchro S. Hieronymus in Zachariam prophetam lib. 1. cap. 6. De manu hoĩum vnius tranſlata ex Babylone Alexandriam, ac baſilica illic erecta, narrat hiſtoria in actis Cyri & Ioannis, apud Lipom. tom. 5. De aliis reliquiis eorundem poſitis iuxta loculum Danielis Stylitæ, habes apud Metaph. in actis Sancti Danielis, apud Lipom. tom. 5. Athanaſ. ſerm. 3. contra Arianos appellat hos tres pueros Martyres Babylonios, ſic dicens: Id cognoſcentes etiam Martyres illi Babylonij, Ananias, Azarias, Miſael refutant Arianorũ impietatẽ, &c.

b Valentini, & ſoc.] De his Beda, Ado, & alij recentiores: ipſorum martyrium narrat Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2.

c Albinæ.] De eadem vet. man. ſcrip. Eius acta ex antiquis monumentis eccleſiæ Caietanæ accepimus: eſt illorum exordium: Tempore adueniente, &c. Fuit Romæ eius nomine fœmina genere & ſanctitate illuſtris, de qua frequenter ſumma cum laude meminit Sanctus Hieronymus.

d Sanctarum virginum.] Harum fortẽ in confeſſione conſtantiam atq; coronam martyrij ſcribit Vict. de perſec. Vuand. lib. 1. Non tantùm pro fide catholica ſubiere martyrium; ſed etiam, vt calumnioſum mendacium in ſanctos epiſcopos dicerent, cruciatæ ſunt ſæuiſſimè; ſed præualuit ẹarum ſubnixa veritate conſtantia.

e Adonis epiſcopi.] De eo hic Bedæ Martyrologium. Hic ille ipſe, qui chronicon ſcripſit, perduxitq; vſque ad annum Domini 880. alium ab ipſo non inuenimus eius eccleſiæ epiſcopum.

f Beani.] Vet. man. ſcript. ex quibus Molanus hac die. fuit hic epiſcopus Aberdonenſis, vt idem teſtatur.

g Irenionis epiſcopi.] De quo præclara mẽtio in actis S. Porphyrij epiſcopi Gazenſis, quę ex Metaphraſte, & ille ex Marco diacono recenſet Lipo. tom. 5. Claruit tempor. Theodoſij Imp. ei ſucceſſit Æneas, ac inde ſubrogatur Prophyrius, in cuius vita hæc Marcus diac. Irenion quoq; fuit cuius Angelicarum poteſtatũ, cuius laudes fieri non poteſt vt ſcribantur in digreſſione; ſed opus eſt opere ſeparato ad hoc, vt conſcriberemus vitã huius dicti inclyti Irenionis: aliis verò id relinquimus ſcriptoribus, qui eius vitã ſciunt accuratè. hęc ille.

Sexto

17 Sextodecimo Kal. Ianuarij. Luna. A iiij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ELEVTHEROPOLI in Palæſtina ſanctorum martyrum Floriani, [a] Calanici, & ſociorum quinquaginta & octo, qui tempore Heraclij Imperatoris à Saracenis ob Chriſti fidem occiſi ſunt. Maſſiliæ in Gallia beati Lazari [b] epiſcopi, quem Dominus in Euangelio à mortuis ſuſcitaſſe legitur. Bigardis prope Bruxellam ſanctæ Viuinæ [c] virginis, cuius egregiam ſanctitatem miracula crebra teſtantur. Conſtantinopoli ſanctæ Olympiadis [d] viduæ. Andaniæ apud Septemeccleſias beatæ Beggæ [e] viduæ, ſororis ſanctæ Gertrudis. Eodem die tranſlatio [f] ſancti Ignatii epiſcopi & martyris, qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum Antiochenam rexit eccleſiam: cuius corpus ab vrbe Roma, vbi ipſe ſub Traiano paſſus fuerat, Antiochiam delatum, extra portam Daphniticam in cœmeterio eccleſiæ poſitum fuit: in qua celebritate ſanctus Ioannes Chryſoſtomus concionem ad populum habuit: poſtmodum verò eius reliquiæ rurſus Romam tranſlatæ ſunt, & in eccleſia ſancti Clementis vnà cum corpore eiuſdem beatiſſimi Papæ & martyris ſumma veneratione reconditæ.

DECEMBRIS 17.

a SANCT. Martyrum Floriani, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. cap. 37. & alij. Paſſi habentur anno trigeſimoſeptimo Heraclij Imp. de eadem Barbarica incurſione, & eccleſiarum clade, agitur in hiſtor. Miſcel. de qua & Cedren. in comp. hiſt.

b Lazari epiſcopi.] Beda, Vſuardus, Ado, cæterique recentiores; Græci agunt in Menologio tranſlationem reliquiarum eius Conſtantinopolim factam xvj. Kal. Nouembr. Leone ſexto Imp. qui nobilem eidem erexit baſilicam, vt ſcribit Cedren. in eodem Imp. de eadem tranſlatione è Cypro inſula agit Zonaras in 3. par. in Annal. in Leone Philoſopho. Extat de S. Lazaro encomium Andreæ Cretenſis Græcè ſcriptũ in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 11. De rebus geſtis ipſius, præter illa, quæ in ſacro leguntur Euangelio; plura habentur in actis ſanctarum Marthæ, Magdalenæ, & Maximini.

c Viuinæ.] Tabulę eius eccleſiæ ex quibus Molanus in addit. ad Vſuard. & in indicul. ſanc. Belg.

d Olympiadis.] De ea vet. man. ſcrip. Gręci autem in Menolog. viij. Kal. Aug. vbi hęc leguntur: Vixit hæc ſub Imperatore Theodoſio, Arcadio & Honorio filijs, Aniſii ſecundi Comitis filia, neptis Ablauij præfecti, deſponſata Nebridio; cum quo paululum temporis vixit, antequam cum eo copula iungeretur: ſicq; virgo ſimul & vidua remanſit, tempus omne tranſigens in ieiuniis, venerata plurimum ſanctos Dei ſacerdotes, ac præcipuè S. Ioannem Chryſoſtomum. hæc ibi. Cũ autem hæc dicatur neptis Ablauii: tenuit hic primum locum apud Conſtantinum Imp. filiamq; habuit Olympiadem, quæ iuſſu Conſtantii Imp. nupſit Arſaci Armeniæ Regi, vt auctor eſt Ammian. Marcellin. lib. 30. An autem huius ex alio viro Ablauii neptis Olympias fuerit filia, incompertum habemus. Ad Olympiadis nuptias vocatus S. Gregorius Nazianzenus, dolore podagræ ſe impeditum excuſat per litteras, ad Aniſium epiſt. 57. Scripſit tamen ad eã carmen paręneticum, quo eam inſtituit, vt ſe ge-

rere debeat in ſancto coniugio. De eadem Olympiade, cùm ad ſecunda vota tranſire per Theodoſium Imperatorem cogeretur cui reſtitit, pluribus agit Pallad. in dialog. de S. Ioanne Chryſoſtomo, Sozom. lib. 8. c. 24. Pallad. Galat. in Lauſiacis c. 43. Leo Imp. in encomio de S. Ioan. Chryſoſt. & Niceph. hiſt. lib. 13. c. 24. extant eiuſdem S. Ioã. Chryſoſt. ad eandem epiſtolæ ſeptemdecim; quibus, quaſi quibuſdam coloribus, eius egregiæ laudes panduntur; cùm præſertim hæc vitans ſchiſmaticos, inhærens catholicis, Ioannis partibus, eius cauſa ad tribunal vſque perducta, bonis mulctata, aliis grauiſſimis ærumnis confecta eſt: quando ipſam idem Ioannes Chryſoſt. pluribus litteris eſt conſolatus.

e Beggæ viduæ.] Tabulæ eius eccleſiæ ex quibus Molanus hac die in addit. ad Vſuard. & pluribus in indi. ſanc. Belg. vbi hęc ſcribit: Sancta Begga matrona patrem habuit Pipinum primum Ducem Brabantię & Maiorem domus in Auſtraſia, germanam verò ſororem S. Gertrudem. Hęc Anſigiſo viro ſuo perempto, Romam adiit dominam mundi & Eccleſię caput. Vnde cum benedictione Hadriani Papæ, & donata reliquijs reuerſa, in honorem ſeptem Eccleſiarum Romanarũ, Andanæ ad Moſam cœnobium Septem eccleſiarum fundauit, &c. ibi enim vixit regularib. diſciplinis, & ſanctitate pollens, hac die, migrauit ad Dominum. Voluimus hæc ad verbum deſcripſiſſe, non tantũ, vt eius genus & ſanctitas innoteſceret; ſed vt celeberrimum ac vetuſtiſſimũ cultum ſeptem Romanæ Eccleſiarum eſſe conſtaret. De eadem Sigeb. in chron. an. Domini 686. de eius autem obitu anno ſexcenteſimo nonageſimooctauo agit.

f Tranſlatio ſancti Ignatij.] De qua etiam hac die Beda, Vſuardus, & alij recentiores. Fuit hæc prima tranſlatio: quando, conſummato martyrio, eius diſcipuli, qui eum ſecuti fuerant Antiochiam, illuc victrices reliquias reduxerunt: de qua tranſlatione agitur in fine actorum martyrij ipſius, eamq; graphicè deſcribit egregia oratione S. Ioan. Chryſoſt. Poſitum tunc fuit corpus eius in cœmeterio ad portam Daphniticam. inde autem vltimis temporibus Theodoſij iunioris delatum eſt ſummo cum honore intra ciuitatem Antiochiam, poſitum in templo, quod Fortunæ dicebatur, vt teſtatur Niceph. hiſt. lib. 14. c. 44. licet erret, cùm ait, tunc Roma illuc eſſe perlatum, eam arguitur prædictorum auctoritate, necnon etiam S. Hieronymi in lib. de ſcript. eccl. in Ignatio, dum ait, eius corpus iacere extra portam Daphniticam in cœmeterio. De eadem tranſlatione iterum facta ſcribit Euagrius ſcholaſt. hiſt. lib. 1. cap. 16. De tertia autem, quando Romam delatum eſt, nihil mihi hactenus compertum habetur. opinor tamẽ tunc inde ablatas ſanctiſſimi martyris reliquias, cùm Iuſtiniano Imperante, ciuitas illa à Coſrhoe Rege Perſarum igni ferroque vaſtata eſt, anno Domini 541. agit Procop. de eadem clade lib. 2. de bello Perſico.

iij. B Quintodecimo Kal. Ianuarij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

PHILIPPIS in Macedonia natalis ſanctorum martyrum Rufi [a] & Zoſimi, qui ex eo numero diſcipulorum fuerunt, per quos primitiua Eccleſia in Iudæis & Græcis fundata eſt: de quorum etiam felici agone ſcribit ſanctus Polycarpus in epiſtola ad Philippenſes. Laodiceæ in Syria paſſio ſanctorum Theotimi [b] & Baſiliani. In Africa ſanctorum martyrum Quincti, [c] Simplicij, & aliorum, qui ſub Decio Imperatore paſſi ſunt. Ibidem ſancti Moyſetis [d] martyris. Item in Africa ſanctorum martyrum Victuri, [e] Victoris, Victorini, Adiutoris, Quarti, & aliorum triginta. Mopſueſtiæ in Cilicia ſancti Auxentij [f] epiſcopi, qui olim ſub Licinio miles, potius elegit cingulum exuere, quàm vuas Baccho offerre: factusq. epiſcopus, præclarus meritis

in pace

in pace quieuit. Turonis ſancti Gatiani [g] epiſcopi, qui a ſancto Fabiano Papa eiuſdem ciuitatis primus epiſcopus ordinatus, multis clarus miraculis obdormiuit in Domino.

DECEMBRIS 18.

a RVFI, & Zoſimi.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de iiſdẽ hac die. Hi ſummopere laudantur à S. Polycarpo in epiſtola ad Philippenſes, dum eoſdem vnà cum Sancto Ignatio in exemplum ponit ſynceræ fidei & perfectæ charitatis. De his iterum apud Bedam vij. kalend. Ianuarij, ſed perperam additum videtur Zoſimo nomen Rom. Pontificis, quaſi fuerit Zoſimus Papa, de quo infra 26. Decembr.

b. Theotimi, & Baſiliani.] De his item Beda, & alij recentiores, conſentiuntque vete. man. ſcript.

c. Quincti, & ſoc.] Beda de iiſdem hac die. Fuit Quinctus epiſcopus in Mauritania tẽporibus Decij Imp., ad quem extat S. Cypriani. epiſtola 71. inſcribitur nomen eius in epiſt. ad Cornelium Papam 54. an autem hic ille idem ſit, non ſatis exploratum habeo.

d Moyſetis.] De eodem Beda, Vſuard. & vet. man. ſcript. itemq; recentiores agunt.

e Victuri, & ſoc.] De his eadem man. ſcript. S. Cyriaci hac die.

f Auxentij epiſcopi.] De eo Græci, eiuſq; certamen temporibus Licinij. exhibitum deſcribit Suidas, ex quo Lipom. tom. 4. alius eiuſdem nominis eſt ille, qui temporibus Diocletiani ob Christi fidẽ ad beſtias dãnatus eſt, de quo Euſeb. hiſt. li. 8. c. 17. Alius inſuper qui cum Euſtratio atq; Mardario paſſus eſt, de quo ſupra. prætermittimus alios abſque martyrio eius nominis ſanctitate nobiles.

g Gatiani epiſcopi.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij hac die; pluribus Gregor. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. c. 30. & lib. 10. c. 31. ponitur hic primus Turonenſis ſedis epiſcopus, creatus, Æmiliano & Aquilino conſſ. eſt is annus à Christo 250. ſecundùm veriorem recentiorum ſupputationem.

19 Quartodecimo Kal. Ianuarij. Luna. C ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

ALEXANDRIAE in Aegypto beati Nemeſij [a] martyris, qui primo per calumniam quaſi latro iudici delatus, eoq. crimine abſolutus, mox in perſecutione Decij Christianæ religionis nomine Aemiliano iudici accuſatur: a quo geminatis ſupplicijs excruciatus, cum latronibus iuſſus eſt incendi, Saluatoris deferens ſimilitudinem, qui vnà cum latronibus pertulit crucem. Nicææ ſanctorum Darij, [b] Zoſimi, Pauli, & ſecundi martyrum. Nicomediæ ſanctorum martyrum Cyriaci, [c] Paulilli, Secundi, Anaſtaſij, Syndimij, & ſociorum. In Mauritania ſancti Timothei [d] diaconi, qui ob Christi fidem poſt diros carceres in ignem coniectus, martyrium conſummauit. Gazæ in Palæſtina paſſio ſanctarum Meuris [e] & Theæ. Antiſiodori ſancti Gregorij [f] epiſcopi & confeſſoris. Aurelianis ſancti Adiuti [g] abbatis prophetiæ ſpiritu illuſtris. Romæ ſanctæ Fauſtæ [h] matris ſanctæ Anaſtaſiæ, nobilitate & pietate inſignis.

a NEMESII.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij; iidemq; ex epiſtola S. Dionyſij epiſcopi Alexandrini, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. vbi eius certamen ponitur.

b Darij, & ſoc.] Agit de Dario Vſuardus hac die; cæteri autem reſtituti ſunt ex prædicto antiquo man. ſcripto.

c Cyriaci, & ſoc.] Beda de iiſdem agit, ac recentiores, ſuffraganturq; man. ſcrip.

d Timothei diac.] De quo etiam Græci hac die in Menologio, ibiq; recenſent eius martyrium.

e Meuris, & Theæ.] Græci itidē de his agunt. Marcus diac. in actis S. Porphyrij Epiſcopi Gazenſis refert harum venerandas reliquias Gazæ poſitas eſſe in eccleſia S. Timothei martyris.

f Gregorij epiſcopi.] De eo Vſuardus hac die, apud Bedam deprauatè legitur Gregorius Papa, de eodem Ado, & alij recentiores: numeratur hic decimustertius eius ſedis epiſcopus, ſedit ann. duodecim & menſ. 6. temporibus Vigilij, & Syluerij Rom. Pont. vt conſtat ex tabulis eius eccleſiæ, quas recitat Demochar.

g Adiuti abb.] Vet. man. ſcrip. ex quibus etiam recentiores hac die agunt.

h Fauſtæ.] De eadem man. ſcrip. Extat ſanctę Anaſtaſiæ epiſtola perbreuis ad ſanctum Chryſogonum, vbi de ea his verbis meminit: Fauſta mater Chriſtianiſſima ſemper vixiſſe probatur & caſta: hęc me inter ipſa cunabula fecit fieri Chriſtianam, &c. apud Nicephorum lib. 14. in fin. Flauia pro Fauſta legitur.

j. D Tertiodecimo Kal. Ianuarij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

VIGILIA [a] ſancti Thomæ Apoſtoli. Romæ ſanctorum martyrum Liberati [b] & Baiuli. Alexandriæ ſanctorum martyrum Ammonis, [c] Zenonis, Ptolemæi, Ingenis, & Theophili militum, qui tribunalibus adſtantes, cum quidam Chriſtianus in ſuppliciis poſitus trepidaret, & iam pene ad negandum declinaret, vultu, oculis, ac nutibus illum conabantur erigere: cumque hac de cauſa totius populi clamor in eos proſiliret, prorumpentes in medium, Chriſtianos ſe eſſe teſtati ſunt: per quorum victoriam Chriſtus, qui ſuis eam animi conſtantiam dederat, glorioſiſſimè triumphauit. Geldubæ ſancti Iulij [d] martyris. In Arabia ſanctorum martyrum Eugenij [e] & Macarij presbyterorum, qui à Iuliano Apoſtata, cum ipſius impietatem arguiſſent, ſæuiſſimis plagis affecti, atque in vaſtiſſimam eremum relegati, gladio cæſi ſunt. Antiochiæ natalis ſancti Philogonij [f] epiſcopi, qui ex cauſidico ad eam eccleſiam regendam Dei nutu accerſitus, aduerſus Arium vnà cum ſancto Alexandro epiſcopo & ſociis primum pro fide catholica certamen iniit, clarusq; meritis quieuit in Domino: cuius annuam feſtiuitatem ſanctus Ioannes Chryſoſtomus præclaro encomio celebrauit. Brixiæ ſancti Dominici [g] epiſcopi & confeſſoris.

DECEMBRIS 20.

a VIGILIA S. Thomæ.] De eadem Beda, & alij recentiores, concil Oxonien. & qui agunt de diuin. offic. vt Durant. lib. 6. cap. 7. & alij.

b Liberati & Baiuli.] Agit de his Beda, Vſuardus tantùm de Liberato in Amphitrea.

c Ammonis, & ſociorum.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri de his hac die. Extat epiſtola

epiſcopi Alexandrini, quam recitat Euſeb. hiſtor. lib. 6. capit. 34. qua eorundem deſcribitur martyrium.

d Iulij.] De eo etiam Vſuardus hac die. Gelduba in Thracia ponitur ab Vſuardo, niſi ſit mendum in codice: verùm Plinius lib. 19. cap. 5. dicit Geldubam eſſe caſtellum Rhodano impoſitum; aliam Geldubam non inuenimus.

e Eugenij, & Macarij.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, eorumq; certaminis compendium breui ſumma perſtringunt. porrò eorum acta plenius proſecutus eſt Metaphraſtes in vita S. Artemij martyris, quam deſcripſit Lipo. tom. 6. & Sur. tom. 5. die 20. Octobris. memini me legiſſe eorundem certamen in cod. man. ſcript. bibliot. S. Petri in actis Patermutij.

f Philogonij epiſcopi.] Græci etiam de Philogonio hac die in Menologio. Extat homilia ſancti Ioannis Chryſoſtomi dicta in die natali ipſius tom. 3. Ex literis Arij hæreſiarchæ, quas recitat S. Epiphan. in panar. hæreſ. 69. maxima laus eidem Philogonio comparatur; dum illis ſignificat, húc ipſum ſuæ ſectæ præcipuum aduerſarium eſſe. De eodem Hieron. chron. Nicephor. epiſc. chron. & Niceph. Calliſt. hiſtor. lib. 8. cap. ſexto, ſeptimo, nono, & 14.

g Dominici epiſcopi.] Tabulæ eccleſiæ Brixian. Meminit de eo Rempertus eiuſdem ciuitatis epiſcopus in ſermone habito de tranſlatione ſancti Philaſtrij. De alio Dominico confeſſore agitur hac eadem die in nõnullis eccleſijs Hiſpan. de quo mentio habetur in Theſaur. concion. tom. 2.

21 Duodecimo Kal. Ianuarij. Luna. E *

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

CALAMINAE natalis beati Thomæ [a] Apoſtoli, qui Parthis, Medis, Perſis, Hyrcanis, & Brachmanis Euangelium prædicauit, ac demum in Indiam perueniens, cum eos populos in Chriſtiana religione inſtituiſſet, Regis iuſſu lanceis tranſfixus occubuit: cuius reliquiæ ad vrbem Edeſſam, deinde Orthonam in Apulia tranſlatæ ſunt. In Tuſcia ſanctorum martyrum Ioannis [b] & Feſti. In Lycia ſancti Themiſtoclis [c] martyris, qui ſub Decio Imperatore pro ſancto Dioſcoro, qui quærebatur ad necem, ſe offerens, equuleo tortus, raptatus, ac fuſtibus cæſus, martyrij coronam adeptus eſt. Nicomediæ ſancti Glycerij [d] presbyteri, qui in perſecutione Diocletiani multis tormentis vexatus, in ignem demum con iectus, martyrium conſummauit. Antiochiæ ſancti Anaſtaſij [e] epiſcopi & martyris, qui Phoca imperante, à Iudæis ſæuiſſimè necatus eſt. Treuiris ſancti Seuerini [f] epiſcopi & confeſſoris.

DECEMBRIS 21.

a THOMÆ Apoſtoli.] De quo Beda, ac ceteri Latinorum; Græci autem pridie non. Octobris, vt conſtat ex eorũ Menologio, & conſtitutione Emmanuelis Imp. De prædicatione Thomæ, de qua hic agitur, quòd ad Parthos pertinet, Origenes teſtatur lib. 3. in Geneſ. Euſeb. hiſto. lib. 3. c. 1. Rufin. hiſt. lib. 1. c. 9. Socrat. lib. 1. c. 15. De Æthiopia meminit Io. Chryſoſt. homil. in duodec. Apoſt. cùm ait: Thomas baptiſmate Æthiopas dealbat. De prædicatione ad Indos ſcribit Greg. Nazianz. orat. ad Arianos, & Greg. Papa in Euangel. hom. 17. De cæteris regionibus, quę hic numerantur, agit Sophron apud Hieron. de ſcript. eccleſ. auctor apud Iſid. de vita & obit. ſanct. c. 76. Dorotheus in ſynopſi, Beda in collectan. & alij. De veteribus mo-

numentis eius prædicationis apud Indos conſule Hieron. Oſorium epiſcopum Siluenſem grauiſſimum Indicarum rerum noſtri temporis ſcriptorem lib.3. Non tantùm Brachmanis, ſed & Taprobanæ Inſulę accolis Euangelium annunciaſſe, ſcribit Niceph. hiſtor. lib. 2. cap. 50. ante eum idem affirmare videtur Theodoretus de legibus. De actis S. Thomæ Gelaſius meminit, & reijcit inter apocrypha, eadem habuit Auguſtinus lib. contra Adimant. Manich. cap. 17. contra Fauſt. lib. 22. cap. 79. & ſer. Domini in mont. lib. 1. cap. 10. Extant ea inter paſſiones Apoſtolorum ex Anonymo. Reliqua verò ſcripta eius nomine, vt circuitus, actus, Euangelium, & Apocalypſis Thomæ dicta, damnata prorſus atque reiecta reperiuntur in primis ab Athanaſio in ſynopſi, Epiphan. in panario hæreſ. 47. Innocent. Papa epiſto. ad Exuperium epiſcopum Toloſanũ, Cyrillo in catecheſi 6. ac denique à Gelaſio Roman. Pont. in can. Sancta Rom. diſtinc. 15. Thomam enim quendam Manetis diſcipulum eorundem ſcriptionum auctorem fuiſſe, ſcribit idem Cyrillus in eadem catecheſ. 6. prope finem, & Epiphan. hæreſ. 66. De ſancti Thomæ corporis tranſlatione, cuius hìc mentio habetur, iam ſatis ſuo loco ſuperius die 3. Iulij.

b Ioannis, & Feſti.] De iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt.

c Themiſtoclis.] Agunt de eodem Gręci in Menologio, ex quo etiam cæteri.

d Glycerij.] De quo Græci in Menologio. Meminit eiuſdem Nicephorus hiſtor. lib. 6. cap. 6. & Metaphraſtes in actis ſanctorum Indes & Domnę die 26. Decembris apud Lipom. tomo 5. & Sur. tomo 4.

e Anaſtaſij epiſcopi.] Alius hic ab illo, de quo ſupra xj. kalend. Maij. Vide notata ea die in Anaſtaſio Sinaita. Meminit huius Nicephorus hiſtor. lib. 18. cap. 44. ſed confundit cum priori, vt ibi diximus.

f Seuerini epiſc.] Vet. man. ſcript. Ex quibus etiam Molan. hac die. ponitur in tabulis Democh. viceſimus ſecundus eius ſedis epiſcopus.

xxix. F **Vndecimo Kal. Ianuarij. Luna.** 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMAE via Lauicana inter duas lauros natalis ſanctorum triginta [a] Martyrum, qui omnes vna die in perſecutione Diocletiani martyrio coronati ſunt. Ibidem ſancti Flauiani [b] expræfecti, qui ſub Iuliano Apoſtata pro Chriſto inſcriptione [c] damnatus, & ad aquas Taurinas in exilium miſſus, illic orans, ſpiritum Deo reddidit. Apud Oſtia Tyberina ſanctorum martyrum Demetrij, [d] Honorati, & Flori. Alexandriæ ſancti Iſchyrionis [e] martyris, qui cum ad ſacrificandum conuicijs & iniurijs cogeretur, atque contemneret, præacuta ſude per media viſcera tranſuerberatus neci traditur. In Aegypto ſanctorum Chæremonis [f] epiſcopi Nilopolis, & aliorum plurimorum martyrum, quorum alij ſæuiente Decij perſecutione, fuga diſperſi, in ſolitudinibus errantes, à beſtiis interempti ſunt: alij fame, frigore, ac languore conſumpti, alij à barbaris & latronibus necati, martyrij gloria coronati ſunt. Nicomediæ ſancti Zenonis [g] militis, qui cum Diocletianum Cereri immolantem deriſiſſet, maxillis confractis, dentibusq. excuſſis, capite truncatus eſt.

a TRI-

a TRIGINTA martyrũ.] Agunt de his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De loco Inter duas lauros, mentio habetur etiã in libel. de munificentia Conſtãtini, cùm agitur de baſilica Sanctorum Petri & Marcellini ibi à Conſtantino erecta.

b Flauiani.] Fabianus pro Flauiano ponitur in aliquibus vet. man. ſcrip. Agitur de eo in actis ſanctæ Bibianæ martyris. Locum Aquæ Taurinæ, dictum, cuius hîc habetur mentio, in Tuſcia fuiſſe conſtat: Plinius enim lib. 3. c. 5. Aquenſes Taurinos ponit in Tuſcia. de eodem loco pluribus ſcribit Rutilius itiner. lib. 1. cùm ait.

Noſſe iuuat Tauri dictas de nomine thermas, &c.

c Inſcriptione damnatus.] Eiuſmodi ignominia affici ſolitos Chriſtianos cõfeſſores, docet Põtiũs diac. in vit. S. Cypriani, dum ait: Quis deniq; tot confeſſores frontium notatarum ſecũda inſcriptione ſignatos, & ad exemplum martyrij ſuperſtites reſeruatos incẽtiuo tubæ cęleſtis animaret? hæc ille. Seruorum vultus inſcribi ſolitos, teſtatur Plin. lib. 18. c. 3. & alij, vt Varro lib. 1. de re ruſti. Seruos pœnæ etiam, vnde Suet. in Caio c. 27. ait: Multos honeſti ordinis deformatos prius ſtigmatum notis, ad metalla, & munitiones viarum, aut ad beſtias condemnauit. de ſeruo hiſce notis deformato meminit Valer. lib. 6. c. 8. dicebãtur eiuſmodi ſerui ſtigmatici, ſic apud Dionem hiſt. Rom. lib. 97. itemq; aliquando & litterati, atque inuſti. Erat itaque inſcriptio antiquum genus ſupplicij, quo ſumma irrogabatur ignominia, cũ liberi hominis facies atris notis perpetuò manſuris profundis characteribus incideretur. meminit eius ſupplicij Seneca lib. 3. de ira c. 3. cùm ait: Varia vinculorum genera, varia pęnarũ, lacerationes membrorum, inſcriptiones frontis, &c. Sed frequẽtius de beneficijs lib. 4. cap. 137. & 138. vbi de inſcriptione, qua Philippus Rex ingratum militem notandũ præcepit. Conſtantinus Imp. eiuſmodi vultus deturpationem lege vetuit, ſic reſcribẽs ad Eumelium: Si quis in ludum fuerit vel in metallũ pro criminum deprehenſorum qualitate damnatus, minimè in eius facie ſcribatur: dum & in manibus & in ſuris poſſit pœna damnationis vna ſcriptione cõprehendi: quò facies, quæ ad ſimilitudinẽ pulchritudinis cęleſtis eſt figurata, minimè maculetur. l. 2. de pœnis Cod. Theod. Theophilus Imp. hęreticus Iconoclaſta abolitam antiquatamq; pœnam reſtituit, hiſceq; non dicam ignominiæ, ſed pręclariſſimę laudis notis rigauit vultus ſanctorũ martyrum Theophanis ac Theodori fratrũ, quos Methodius illuſtris confeſſor, qui ob Chriſti fidẽ ab eodem Imp. tenebatur ſepulchro incluſus, per fidum internuncium his ſalutauit iambis:

Quorum libris ſcripta ſunt in cæleſtibus
Nomina, piæq; frontes compunctæ notis:
Hos qui ſepultus ante funus eſt ſuum
Vinctos ſalutat & ipſe vinculis grauis:

Hęc apud Georg. Cedren. in Compendio hiſto. in Theophilo. Comminatus eſt Theodoricus rex Italię Opilioni & Gaudentio viris clariſſimis inſcribendas notis ipſorum frontes. Boet. de conſolat. proſa 4. Thracibus verò notę in facie ſcriptæ erãt in ſignum nobilitatis, vnde in prouerbiũ adductę, Thracię notę, vt ex Herodoto notat Cęl. Rhodig. lect. antiq. lib. 7. c. 31. meminit de Thracijs notis Valer. lib. 9. c. 14. 2. ext. Dacos ac Sarmatas ſolitos fuiſſe ſuas frontes notis inſcribere, auctor eſt Plinius lib. 22. c. 1. Stigmata fuiſſe etiam Britonũ inſignia, teſtatur Tertullianus lib. de virgin. veland.

d Demetrij, & ſoc.] De his Vſuardus, Ado, & alij recentiores hac die.

e Iſchirionis.] In Beda mendosè legitur Chiridonis, in Vſuardo, Schyrionis. ſatis conſtat ex epiſtola Dionyſij Alexandrini ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. cùm eius acta refert, Iſchyrionem dici debere.

f Cheremonis epiſc. & ſoc.] Beda, Ado, & alij de ijſdem hac die. pluribus autem idem Dionyſ. eadẽ epiſtola, apud Euſeb. lib. 6. c. 24. prope finẽ.

g Zenonis.] Eius certamen deſcribitur in actis SS. Indes & Domnæ apud Metaphr. die 25. Decemb. habet. eadem Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

23 Decimo Kal. Ianuarij. Luna. G xxviij.

a b c d e f g h i k l m n p q r ſ
4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20
t u A B C D E f F G H M N P
21 22 23 24 25 26 27 28 28 29 30 1 2 3

ROMAE ſanctæ Victoriæ [a] virginis & martyris, quæ in perſecutione Decij Imperatoris, cum eſſet deſponſata Eugenio pagano, & nec nubere vellet, neque ſacrificare, poſt multa facta miracula, quibus plurimas Deo virgines aggregauerat, à carnifice percuſſa eſt gladio in corde, rogatu ſui ſponſi. Nicomediæ natalis ſanctorum viginti [b]

Martyrum, quos Diocletiana perſecutio grauiſſimis tormentis cruciatos, martyres Chriſti fecit. Ibidem paſſio ſanctorum Migdonij [c] & Mardonij, quorum alter in eadem perſecutione igne crematus, alter in foſſam proiectus occubuit. Tunc etiam paſſus eſt Diaconus ſancti Anthimi epiſcopi Nicomedienſis, qui cum litteras perferret ad Martyres, à Gentilibus tentus, & lapidibus obrutus migrauit ad Dominum. In Creta ſanctorum martyrum Theoduli, [d] Saturnini, Eupori, Gelaſij, Euniciani, Zetici, Cleomenis, Agathopi, Baſilidis, & Euariſti, qui in perſecutione Decij crudelia paſſi, capite cæſi ſunt. Romæ beati Seruuli, [e] de quo ſanctus Gregorius [f] ſcribit, quòd à primæua ſui ætate vſque ad finem vitæ paralyticus iacuit in porticu prope eccleſiam ſancti Clementis, & demum angelorum cantibus inuitatus, tranſiuit ad gloriam paradiſi: ad cuius tumulum Deus miracula creberrime oſtendit.

DECEMBRIS 23.

a VICTORIÆ.] De eadem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores: S. Aldelmus lib. de laud. Virg. tam proſa, quàm carmine Victoriam, ac eius germanam Anatholiã pluribus laudat. earundemq́; res geſtas commemorat. Habemus vtriuſque acta man. ſcrip. quorum eſt exordium: Factum eſt autem, vt vir. &c. Petrus in catalogo lib. 1. cap. 83. de iiſdem agit, atque alij.

b Viginti martyrum.] Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. cap. 84. & alij recentiores hac die.

c Migdonij, & Mardonij.] Horum martyrium recenſetur in actis ſanctorum Indes & Domnæ apud Metaphr. die 26. Decembr. ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Agitur ibidem de diacono Nicomedienſi, de quo hic mentio habetur. De Migdonio item Niceph. hiſt. lib. 7. c. 5. qui agit & de Gorgonio, quem diuerſum eſſe à Mardonio, acta ſuperius citata ſignificant.

d Theoduli, & ſoc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, eorumq́; paſſionis acta deſcribunt. Locupletius autem Metaphraſtes, ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 6. eadem referunt.

e Seruuli.] De eo Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri. Eius acta perpetuis ſcriptorum monumentis ſanctus Gregorius Papa mandauit; agit enim de ipſo lib. 4. dialog. c. 14. & homil. 5 in Euang. Erat eius memoria Romæ apud S. Clementem, vbi & eius vita picturis deſcripta habebatur.

f S. Gregorius ſcribit.] Et ſi mente non exciderit; me notationes tantummodo, & non apologias, vel inuectiuas conſcribere: tamen non omnino ab inſtituto alienum exiſtimo, ſi cum ſæpe in Romano Martyrologio libri dialogorum Sancti Gregorij Papæ adducantur in teſtimonium: eoſdem (tanti patris reuerentia ductus) à calumniis vendicem, non dico hæreticorum (aliter enim cum illis mihi agendum eſſet) ſed catholici hominis Melchioris Cani epiſcopi Canar. dum in ſuorum, quos ſcripſit locorum Theologicorum commentario lib. 4 cap. ſexto, aduerſus prædictos dialogorum libros inconſtanter ac inconſultè nimis loqui videatur; & quos iam mille ferè annis, tam Occidentalis, quàm Orientalis Eccleſia ſumma fide, digna veneratione, immenſisq́; eſt laudibus proſecuta; audeat nouus aſſertor in controuerſiam reuocare, ac fide minuere. At ne nos calumnia agere quis exiſtimet; reddimus eius verba; prætereuns nonnulla, quæ eodem capitulo ab ipſo dicta, caſtigatione ſunt digna; ſic ſe habent, dum ſanctos ac eruditos viros hallucinatos eſſe aliquando, conatus eſt demonſtrare: Quæ (inquit) ego eadem de Beda, atque Gregorio iure fortaſſe, ac verè dicere poſſum: quorum ille in hiſtoria Anglorum, hic in dialogis quędam miracula ſcribunt vulgo iactata & credita: quæ huius pręſertim ſeculi Ariſtarchi incerta eſſe cenſebunt. Equidem hiſtorias illas probarem magis, ſi earum auctores, iuxta præfinitam normam; ſeueritati iudicij curam in eligendo maiorem adiunxiſſent. ſed quoniam modeſtè, & circunſpecto iudicio de tantis viris pronunciandum eſt, ne in his quidem duobus reijcienda ſunt plurima: pauca enim in eis poſſis arguere, quamuis hiſtoriam eccleſiaſticam reuocare ad ſeueriora iudicia contendas. hæc ille: cętera autem, quibus eundem Gregorium ſugillat dicemus inferius. Appello te virum eruditũ, qui feriendo demulces &

demulcendo feris (vt interim de Beda taceamus) cur non ſignas in Gregorij dialogis, illa quæ ſcribis, miracula vulgo iactata & credita; ne dum pauca, quæ tuo iudicio ſunt arguenda non arguens, vel reijciens; integrum opus fide minuas, & in ſuſpicionem adducas? Qui ſint Ariſtarchi, qui ea incerta exiſtiment; licet te ab illis ſubtrahere videaris, cùm tamen eadem vulgo iactata ac credita dicas, re ipſa te inter illos adnumeras. Sed ante omnia te ipſum ad tuam reuoco ſcriptionẽ, dum præceptoris tui iudicium de te editum ſic deſcribis in duodecimi libri tui præfatione: Fratrẽ (inquis) Franciſcum Victoria, lector optime eum, quem ſummum Theologiæ præceptorem Hiſpania Dei ſingulari munere accepit ſolitum dicere audiui, poſtquam ab illius ſchola diſceſſi, ſe ingenio meo quidem egregiè delectari: ſed id vereri, ne huius excellentia quadam elatus, & exultans, immoderatè iactarer, & grandior effectus, non lætè modo & liberẽ ingrederer, ſed temerè etiã ac licenter præceptoris veſtigia conculcarem. hęc tu ipſe. At vtinam vnius tantùm præceptoris, & non maiorum omnium de dialogis Gregorij iudicium contempſiſſes, neque tot aſtipulatoribus tuam prætuliſſes ſentẽtiam. Prouoco tę ad patres tuos ſanctiſſimos ac eruditiſſimos viros Hiſpaniarum Doctores, Iſidorum, S. Illefonſum, eiuſq; ſucceſſorẽ poſt Quiricũ, S. Iulianum, qui libros prognoſticon ſcripſit. Quantùm Iſidorus Gregorij ſcripta omnia plurimi fecerit, ipſum conſule lib. de vir. illuſtr. cap. 27. vbi poſt immenſa præconia, hęc tandem in fine: Fœlix (inquit) & nimium fœlix, qui omnium ſtudiorum eius potuit cognoſcere dicta. Illefonſus, & ipſe de vir. illuſtr. c. 2. Tanto (inquit) per gratiam Spiritus ſancti ſcientiæ lumine præditus, vt non modò illi præſentium temporum quiſpiam, ſed ne in præteritis quidem par fuerit vnquam. Ita enim cunctorum meritorum claruit perfectione ſublimis, vt excluſis omnium illuſtrium virorum comparationibus, nihil illi ſimile demõſtraret antiquitas. Vicit enim ſanctitate Antonium, eloquentia Cyprianum, ſapientia Auguſtinum, &c. Certè Iulianus in his, quæ diſſerit in libris prognoſticon, è dialogorum S. Gregorij libris teſtimonium petit. Itemq; ſanctorum Patrum conuentus ex iiſdem dialogis mutuati ſunt auctoritatem, ex iiſdemque citatas hiſtorias deſcripſere, vt in concil. Tribnrien. c. 17. vbi recitatur mirandum illud prodigiũ de Valentino eccleſiæ Defenſore, de quo S. Greg. agit lib. 4 dialog. c. 53. quod præ cæteris fortè Ariſtarchi tui commẽtum eſſe cenſebunt. Hadrianus Papa in epiſtola, quam ſcripſit ad Carolum Magnum non ſemel eoſdem S. Gregorij citat dialogos. Quanti illos fecerit Zacharias Papa, hæc habes à Ioanne Diacono lib. 4. c. 75. Hos libros (inquit) Zacharias ſanctę Eccleſię Romanæ epiſcopus, Græco, Latinoq; ſermone doctiſſimis temporibus Conſtantini Imper. poſt annos ferè centum ſeptuagintaquinquè in Græcam linguam conuertens, Orientalibus eccleſiis diuulgauit. hæc Ioan. quanti autem eos Græci æſtimarint ex his potes intelligere, dum Gregorium citantes, Dialogum appellant. Quid ad hæc, vir optime, nunquid his omnibus cæcutientibus, tu ſolus vides? ac cæteris dormitantibus, tu ſolus vigilas? ſed ad quam lucernam? tu ipſe prodis; dum eodem capitulo hæc de Ludouico Viues: Iuſtiſſima eſt (inquit) Ludouici querela de hiſtoriis quibuſdã in eccleſia conſectis, &c. hæc tu de illo, cuius ſcriptiones quaſi indiguerint ſcopa, notum eſt omnibus, ſed quid in his immoror? Quid de dialogis S. Gregorij ſit ſentiendum; cùm tecum ago, non alterius, quàm tui ipſius appello iudicium. In memoriam, quæſo, reuoca; quid de his nuper ſenſeris, quid ipſe nuper ſcripſeris: te ipſum enim ad tua ſcripta iterũ prouoco. hæc enim ante quatuor paginas eodem capitulo, quo de recta ſcribendæ hiſtoriæ ratione diſputas, poſita habes. Prima lex (inquit) ex hominum probitate integritateq; ſumetur. Quæ omnino res locum habet, cùm quæ narrant hiſtorici, ea vel ipſi ſe vidiſſe teſtantur, vel ab his qui viderunt, accepiſſe. Qualia ſunt pleraque in epiſtolis Ambroſij, Cypriani, Hieronymi, Auguſtini, in libris quoque de ciuit. Dei, in dialogis S. Gregorij, breuiter in omnibus ferè doctorum eccleſiæ probatiſſimorum ſcriptis: in quibus mẽdacium ſuſpicari, quòd ad memoriam ſempiternam transferre illi ſcribendo voluerint, piaculũ eſt. Magnis quippe, præclariſque virtutibus viri ſanctiſſimi atque optimi id conſequi meruerunt, vt in rebus huiuſmodi, quas vel ſpectaſſe ſe, vel ab aliis fide dignis, qui ſpectauerint, ſe audiuiſſe teſtati ſunt, fides omnino illis adhibeatur. hæc tu quidem, cùm ſtatim in Eraſmum, & in alios recentiores inueheris, qui ſtultè nimis à prædictis deſciuerunt. His certè nihil grauius, nihil eruditius, nihil denique catholico homine dignius dici potuit. ſed quæ tanta in re tanta, tantula temporis mora, in tanto homine inconſtantia? quid dicam amplius non habeo: niſi quòd illa priora diuino afflatus ſpiritu, veritate ſuadente, ſcripſiſti, poſteriora autem ipſe tuo ſenſu conatus es, quo qui ducitur mendax eſt, veritate atteſtante: omnis homo mendax, Deus autẽ verax eſt. Vt autem ad dictos dialogorũ libros reuertar. Scripſit eos S. Gregorius, anno quarto ſui Pontificatus, vt colligi poteſt ex lib. 4. c. 36. cùm peſtilentiã, quæ primo anno ſuæ ſedis Romam afflixit, ante triennium eſſe graſſatam, affirmat. Quanta autem adhibita diligentia, quantoq; ſtudio veritatis opus elaborauit; cum quæ viderit, vel à certis probatiſſimiſq; viris acceperit, ſcriptis mãdauit; tam ex iiſdem libris, quàm etiã ex epiſt. 50. lib. 2. regiſtr. ad Maximianum epiſcopum Syracuſanum ſcripta, facilè poteſt intelligi. ſed de his hactenus. Occurrimus etiam eiuſdem obiectioni de eodem S. Gregorio, qui de Sozomeno agens in regiſtro

lib. 6.

libro ſexto, epiſto. 31. ind. 15. cap. 95. locum illius citat de laude Theodori Mopſueſteni epiſcopi, quem quidẽ cùm prædictus Canus apud Sozomenum non repetiri contendat, quaſi oſcitantiæ Gregoriũ redarguens, illum locũ dicit eſſe Theodoreti lib. 5. c. 39. ſed non animaduertit nos nõ habere integram hiſtoriam Sozomeni, ac cõplures eius libros excidiſſe. Nam cùm ipſe in præfatione ad Theodoſium Imp. teſtetur, ſe perducere ſuam hiſtoriam vſq; ad decimumſeptimum cõſulatum ipſius; cumq; ea quæ extat, nece Conſtantij Imp. collegę Honorij, terminetur; qui (vt auctor eſt ſanctus Proſper in chronico, & alij) occiſus eſt, Agricola & Euſtachio conſſ. neceſſe eſt affirmare, decem & octo annorum ſaltem temporis Sozomeni hiſtoriam intercidiſſe; quibus pręſertim temporibus, exurgente hęreſi Neſtoriana, quæ à prædicto Theodoſio Mopſueſteno ducit originem, de eodẽ Theodoro prolixior erat, abſq; dubio, narratio. Ecquid mirũ, ſi quod dixerat Soxomenus, à Theodoreto repetitum inueniatur; cùm & alia complura de his exempla in illorum hiſtorijs eſſe conſtet. prætermittimus hìc alia, quæ de Theodoreto diſputat; memores notationes hìc nos tantùm conſcribere, non quaſcunq; controuerſias diſputare, omneſve aliorum errores corrigere.

xxvij: A Nono Kal. Ianuarij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

VIGILIA [a] Natiuitatis Domini noſtri IESV Chriſti. Antiochiæ natalis ſanctarum Virginum [b] quadraginta, quæ in Deciana perſecutione per diuerſa tormenta martyrium conſummarunt. Apud Spoletum ſancti Gregorij [c] presbyteri & martyris, qui temporibus Diocletiani & Maximiani Imperatorum primo nodoſis fuſtibus cæſus, ac deinde poſt craticulam & carcerem, carduis ferreis in genibus percuſſus, ſed & ardentibus lampadibus per latera incenſus, tandem eſt decollatus. Tripoli ſanctorum martyrum Luciani, [d] Metrobij, Pauli, Zenobij, Theotimi, & Druſi. Nicomediæ ſancti Euthymij [e] martyris, qui in perſecutione Diocletiani cum multos ad martyrium præmiſiſſet, ipſe enſe transfixus ſecutus eſt ad coronam. Burdigalæ ſancti Delphini [f] epiſcopi, qui Theodoſij tempore claruit ſanctitate. Romæ natalis ſanctę Tharſillæ [g] virginis, amitæ ſancti Gregorij Papæ, de qua ipſe teſtatur, quòd in hora exitus ſui IESVM ad ſe venientem viderit. Treuiris ſanctæ Irminę [h] virginis, filiæ Dagoberti Regis.

DECEMBRIS 24.

a VIGILIA Natiuitatis Domini.] De ea Beda, Vſuardus, Ado, Greg. Turon. ante hos omnes de geſt. Franc. lib. 10. c. 31. Amalarius de ordin. antiph. cap. 14. Microl. c. 32. ac demum cæteri omnes, qui agunt de offic. eccleſiaſt. S. Auguſtinus presbyterum ſibi ſubditum ab officio presbyterij remouendum putauit; quòd inter alia (vt ait) Vigilia Natalis Domini, qua omnes eccleſię ſolent ieiunare, apud famoſam mulierem prandere, ac cænare pręſumpſiſſet. ſcribit de his ad Xantippum Numidiæ epiſcopum epiſt. 236. De tremendo iudicio Dei in Eparchiũ presbyterum eandem Vigiliam profanantem, ſcribit Gregor. Turon de glor. mart. c. 87. vbi & de ſeuera animaduerſione in ſe ipſum diuinitus immiſſa, cùm ſe pauliſper ſomno dediſſet, ſubdit exẽplum. Ea legant, attendantque, qui ſacratiſſima illa nocte ad iniquitates & peccata vigilant.

b Virginum quadraginta.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, & Petrus in catalogo lib. primo, cap. 89. & alij recentiores.

c Gregorij.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij de his hac die pluribus agunt. Eius autem acta ex antiquis codicibus edidit Mombr. tom. ſecundo, & Sur. tom. 6. Habemus eadem man. ſcrip. quibus additur præclarum miraculum eius virtute editum anno Domini 1037. incipit: Recolentibus vobis, &c.

d Luciani, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & Ado; conſentiuntq; vet. man. ſcrip.

e Euthymij.] De eodem in iiſdem actis ſanctorum Indes & Domnæ habetur mentio, apud Metaphraſten die 26. Decemb. Lipom. tomo 5. & Sur. tom. 6.

f Delphini epiſcopi.] Extant ad hunc ſancti Paulini Nolani epiſcopi epiſtolæ quinque, videlicet 15. 16. 17. 18. & 19. meminitque eiuſdem ſumma cum laude ſcribēs ad Amandum eiuſdem ciuitatis epiſcopum epiſt. 21. & 24.

g Tharſillæ.] Hanc fœliciter ex hac vita migraſſe hac die, ſcribit S. Gregorius, quis eius acta pluribus refert. dialog. lib. 4. cap. 16. & in Euang. homil. 38.

h Irminæ] De eadem Ado, & alij recentiores; pluribus verò Tritthem. de vir. illuſt. ordinis S. Bened. lib. 3. cap. 138. Claruit (vt ait) anno Domini ſeptingenteſimo decimo.

25 Octauo Kal. Ianuarij. Luna. B xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5

ANNO [a] à creatione mundi, quando in principio Deus creauit cœlum & terram, quinquies milleſimo centeſimo nonageſimonono: A diluuio verò anno bis milleſimo nongenteſimo quinquageſimoſeptimo: A natiuitate Abrahæ anno bis milleſimo quintodecimo: A Moyſe, & egreſſu populi Iſrael de Aegypto, anno milleſimo quingenteſimo decimo: Ab vnctione Dauid in Regem, anno milleſimo trigeſimoſecundo: Hebdomada ſexageſimaquinta iuxta Danielis prophetiam: Olympiade centeſima nonageſimaquarta: Ab vrbe Roma condita anno ſeptingenteſimo quinquageſimoſecundo: Anno Imperij [b] Octauiani Auguſti quadrageſimoſecundo, toto orbe in pace compoſito, ſexta mundi ætate, IESVS CHRISTVS æternus Deus, æternique Patris filius, mundum volens aduentu ſuo piiſſimo conſecrare, de Spiritu ſancto conceptus, nouemque poſt conceptionem decurſis menſibus, (*Hìc dicitur alta voce*,) in Bethlehem Iudæ naſcitur ex MARIA virgine factus Homo. *Hìc autem altius, & in tono paſſionis.*

NATIVITAS [c] Domini noſtri IESV CHRISTI ſecundum carnem. *Quod ſequitur, legitur in tono lectionis Martyrologii.* Eodem die natalis S. Anaſtaſiæ, [d] quæ tempore Diocletiani, primo diram & immitem cuſtodiam à viro ſuo Publio perpeſſa eſt, in qua tamen à Chryſogono cōfeſſore Chriſti multum conſolata & confortata fuit: deinde à Floro præfecto Illyrici diutina cuſtodia macerata, ad vltimum manibus & pedib. extenſis ligata eſt ad palos, & circa eam ignis accenſus: in quo martyriū conſummauit

in inſula

n inſula Palmaria, ad quam cum ducentis viris, & ſeptuaginta fœminis deportata fuerat, qui variis interfectionibus martyrium celebrarunt. Romæ in cœmeterio Aproniani ſanctæ Eugeniæ [c] virginis, quæ tempore Gallieni Imperatoris poſt plurima virtutum inſignia, poſt ſacros virginum choros, Chriſto aggregatos; ſub Nicetio Vrbis præfecto diu agonizans, nouiſſimè gladio iugulata eſt. Nicomediæ paſſio multorum [f] millium Martyrum, qui cum in Chriſti Natali ad Dominicum [g] conueniſſent, Diocletianus Imperator ianuas eccleſiæ claudi iuſſit, & ignem circumcirca parari, tripodemque cum thure præ foribus poni, ac præconem magna voce clamare, vt qui incendium vellent effugere, foras exirent, & Ioui thus adolerent: cumque omnes vna voce reſpondiſſent, pro Chriſto ſe libentius mori, incenſo igne conſumpti, eo die naſci meruerunt in cœlis, quo Chriſtus in terris pro ſalute mundi naſci dignatus eſt.

DECEMBRIS 25.

ANNO à creatione mũdi quinquies milleſimo centeſimo nonageſimo-nono.] Ita antiquæ tabulæ eccleſiarum, ſecundùm ſupputationem ſeptuagintaduorum interpretũ ex Euſebij chronico: quam quidem tam Occidentalem, quàm Orientalem Eccleſiam conſtat eſſe ſecutam. Scimus autem de annorum calculo ab origine mundi varias eſſe diuerſorum ſententias quorum alij in his ſeptuagintaduos interpretes, alij autem Hebraicam veritatem ſecuti ſunt. rurſumq; nec in vnam conuenire ſententiam qui prędictos interpretes, ſicut nec qui Hebræorũ codices ſunt ſectati; adeoque inter ſe diſſentire, vt licet tam Latinorum, quàm Gręcorum ingens ſit numerus, qui tempora ſupputarint; nullus ferè qui alteri in omnibus conſentiat inueniatur, ita vt in his dici illud poſſit: Quot capita, tot ſententiæ. Non eſt modò nobis dicẽdum per ſingula; nec breui ſcholio coarctanda ſunt, quæ prægrande volumen expoſcunt. Satis tibi ſit candide lector, nos hic demonſtrare eiuſmodi annorum ſupputationem poſitam eſſe morem maiorum, ſimulq; oſtendere catholicam Dei Eccleſiam in ſupputando annorum numero, ſeptuaginta interpretes ſequi conſueuiſſe. Eſt de his in primis ſancti Auguſtini teſtimonium lib. 15. de ciui. Dei cap. 11. vbi agens de ſupputatione temporum: Eos (inquit) in auctoritatem celebriorem ſuſcepit Eccleſia, &c. cùm tamen aliquando idem plus tribuat Hebraicæ veritati; idque (vt ait) non vt deroget dictis interpretibus, ſed quòd qui ex eis deſcripſerunt, aliquo errore lapſi ſunt. ita dicto lib. 15. cap. 13. idipſum S. Hieron. de Hebraic. quæſtion. in Geneſ. Inſuper Iulianus epiſcopus Toletanus doctrina ac ſanctitate celebris docet antiquum eſſe morem Romanæ Eccleſiæ in ſupputatione temporum ſequi ſeptuagintaduos interpretes. agens etenim contra Iudæos, pluribusque differens, ac præferens eam interpretum ſupputationem illi, quæ ex Hebraicis codicib. colligitur, poſt multas rationes, hęc ſubdit de antiquo Eccleſiæ vſu: Ergo (inquit) illa nobis, & ſola pro his annis eſt obſeruanda auctoritas ſeptuaginta interpretum, quæ meritò omnibus editionibus & tranſlationibus antefertur, quã etiam vſque omnes doctores eccleſiaſtici tenuerunt, & in hac præcipuè annorum ſupputatione ſecuti ſunt. hæc Iulianus. Docent hęc etiam cùm rerum eccleſiaſticarum exempla, tum etiam ſanctorum patrum auctoritates & teſtimonia. Acta ſynodica œcumenica ſecundùm prædictos interprètes annos enumerant. conſtat id ex Sexta ſynodo can. 5. apud Theod. Balſam. pag. 198. Antiqui patres, tam Græci, quàm Latini pari modo numerarunt, vt Heros epiſcopus Antiochenus, Theophilus eiuſdem ciuitatis antiſtes, Hippolytus Portuenſis, Cyprianus, Origenes, Iulius Africanus, Epiphanius, Euſebius, Cyrillus, Nicephorus, Suidas, & alij complures: Latinorum autem Lactantius, Philaſter, Auguſtinus, Oroſius, Iulianus epiſcopus Toletanus, Albinus Flaccus, & alij plures ex recentioribus, quos omittimus. ſatis ſit modò declaraſſe, catholicam Dei Eccleſiam in annorum ſupputatione ab origine mundi dictos interpretes eſſe ſecutam; quod & antiqua Martyrologia, ex quibus hæc ſunt deſcripta, teſtantur.

b Anno Imperij Octauiani Auguſti quadrageſimoſecundo.] Id etiam profitetur Euſeb. in chron. Epiphan. in panar. lib. 1. hæreſ. 20. & iterum lib. 2. hæreſ. 51. id in homilia de indictione, quæ

Græcè

Græcè ſcripta Ioannis Chryſoſt. eſſe dicitur, idipſum Græcorũ cæteri, Beda de ſex ætat. & alij. Sed huic ſententię auctores grauiſſimi refragari vidẽtur; dum affirmant: Dominum noſtrum IESVM Chriſtum natum anno 41. Imperij Octauiani Auguſti. Id etenim habet in primis Iren. lib. 3. c. 25. Tertullianus contra Iudęos, S. Hieronymus iterũ, vt in Iſai. c. 2. in Daniel. lib. 1. c. 9. Caſſiodorus, Iulianus epiſcopus Tolet. Marianus Scotus, & quidã ex recentioribus hos ſecuti. Sed eiuſmodi diſcrepantia facillimè conciliatur, ſi annorum Imperij Auguſti diuerſa ſupputationis ratio attendatur.

Euſebius etenim, Epiphan. & alij eam ſententiam de anno quadrageſimoſecundo ſecuti, Auguſti annos exordiuntur ſequẽti anno à nece Cæſaris, qui fuit annus ante Triumuiratum, Hirtio & Panſa conſſ. ab Vrbe condita ſeptingenteſimus vndecimus, quo reuera ex ſenatuſconſulto declaratus eſt Imperator, eo quod ſuo exercitu Romam ab Antonij furore liberaſſet: teſtatum id habes expreſsè in epiſt. 15. Ciceronis ad Brutum, cuiuſquidẽ epiſtolæ tempus fuiſſe annum ante Triumuiratum facilè quiſque intelliget, qui illorum temporum res geſtas nouit. quanta æſtimata fuerit illa collati Imperij dignitatis amplitudo, ſcribens Brutus ad Ciceronem, hæc [illegible] Itaque timeo de conſulatu, ne Cæſar tuus altius ſe aſcendiſſe putet decretis tuis, quàm inde, ſi conſul factus ſit, deſcenſurũ. hæc ille de ea Imperij Cęſaris maieſtate; quàm maioribus in dies acceſſionibus auctam conſtat, quouſque ſumma rerum potitus, pleniſſimæ poteſtatis (vt dicemus paulò inferius) Imperator eſt appellatus. A prędicto itaq; tempore complures antiquorũ annos Auguſti Imp. numeraſſe certiſſimũ eſt. id etenim Euſebium feciſſe, ex eius chronico ſatis conſtat. inde etiã Epiphanium numerare cœpiſſe, liquet; dum, vbi ſupra, hæreſi 51. Chriſtum natum ait Auguſto xiij, & Sillano conſſ. cumq; eum annum dicat 42. Auguſti, neceſſe eſt, vt ab anno ſequenti à nece Cęſaris eius numeri ducat exordiũ. Qui verò numerare conſueuerunt à tẽpore Triũuiratus (id etiam vſu quodã receptum fuiſſe videtur) ij iure natum dicunt Chriſtum Dominũ anno eiuſdem Imperij 41: omnes enim conueniunt, prædictis conſulibus, ipſum natum. Rurſus autem alia ratione Clemens Alexand. lib. 1. ſtromat. numerans annos Imperij Auguſti ab eo tẽpore, quo debellatis iam cunctis hoſtibus, ſumma rerum potitus, Imperator antonomaſticè eſt appellatus, ait Dominum Ieſum Chriſtum natũ anno viceſimooctauo eius Imperij. hæc ea quidem ratione; quòd anno ſeptingenteſimoquinto ab Vrbe condita Octauiano quintùm, & Apuleio cōſſ. (inquit Dio lib. 52.) idem Octauianus nomẽ Imperatoris accepit, non quale propter victoriam Tribuni vetuſto more ſolebant (id enim antea, & poſtmodum ex ipſis actionibus reportauit vicies q[illegible]dẽ Imperator dictus) ſed quo ſumma Imperi[illegible]monſtraretur, &c. paulò poſt autem accepiſſe oblatum à Senatu ſibi nomen Auguſti, idem auctor teſtatur. Hęc de annis Auguſti ex faſtis conſularibus ſunt deducta, quibus vſi ſunt patres ad exactam temporum rationẽ perueſtigandam; quos qui contemnit, in multos errores labi neceſſe eſt; in quã ſententiam S. Auguſtinus lib. 2. de doctrina Chriſtiana cap. 28. hęc ait: Per Olympiades, & conſulum nomina multa ſępe quæruntur à nobis; & ignorãtia cōſulatus, quo natus eſt Dominus, & quo paſſus, nonnullos coegit errare. hæc Auguſt. Ex quo autem in hæc ſemel incidimus, quo annorũ ratio ex faſtis cōſularibus deducenda, firmior certiorq; eſſe noſcatur: hic obiter inſulſæ nimis ac imprudenti quorundam obiectioni occurrimus, dicentium ex multitudine conſulum ſuffectorum & allectorum fallaciſſimum eſſe annos per conſules numerare; quaſi neceſſe ſit dictos conſules cum illis, qui ordinarij conſules ſunt dicti, confundere. Vnius Dionis, quæ modò occurrit ſententia, his ſatisfaciat, cuius lib. 43. hiſt. Rom. hæc ſunt verba: Ab eo tempore (anno ab Vrbe condita ſeptingenteſimonono, quo Fabio conſule mortuo, ſuffectus eſt ad paucas horas Caninius) cœptum eſt, vt perpauci toto anno conſulatum gererent: ſed alij pauciores, alij plures menſes dieſque, prout caſus tuliſſet, eo magiſtratu fungerentur: ac noſtro quidẽ tempore (Seueri Imper. videlicet) nemo neque ad integrum annum, neque amplius duobus menſibus ferè cum collega aliquo conſul eſt: in cæteris ab antiquo more nihil diſcrepamus: annorum autem numerus, his qui ab initio eius conſules fuerunt, adſcribitur, &c. hæc Dio, & ipſe eodem ordine numerans ſingulos annos, ſicut & feciſſe conſtat Liuium, Tacitum, & alios hiſtoricos nobiliſſimos. Porrò tantùm abeſt, vt in annorum numero aliqua ratio haberetur ſuffectorum, vel allectorum conſulum: vt dicat Auſon. Gallus in gratiar. act. pro ſuo conſul. ſub quibus conſulibus ij conſulatum geſſerint, quærere opus fuiſſe.

c NATIVITAS.] Hac ipſa die ex antiqua Eccleſiæ catholicæ traditione Natalem Domini celebrari ſolitum, præter ea quæ feruntur in Conſt. Clem. lib. 5. c. 13. S. Auguſtinus teſtatur in pſal. 132 & alij. Scimus tamen de die Natali Domini fuiſſe diuerſas ſententias, quas recenſet Clemens Alexand. lib. 1. ſtromat. Ægyptij inter alios à cæteris diſcrepantes celebrabant Natalẽ Chriſti quo die agimus nos Domini Epiphaniam. id etenim cōſtat ex prooemio Paſchalis epiſtolę Theophili epiſcopi Alexandrini ex qua Caſſian. coll. 10. cap. 1. S. Epiphanius etiam in eadem videtur perſtitiſſe ſententia, vt natus eſſet Dominus Ieſus vndecima die menſis Tubi, ipſe eſt apud nos dies Epiphaniæ. ſic ipſe in panar. hæreſ. 51. quam quidem opinionem refellit S. Hieron. in Ezechiel. lib. 1. c. 1. porrò Græcorum cæteri conſentientes eccleſiæ Latinę diſtinguere norunt diem Natalem Domini

mini

mini à ſolẽnitate Epiphaniæ, vt appatet ex Greg. Nazianz. & alijs Græcis patribus. extat & de his homilia S. Ioan. Chryſoſtomi Græcè ſcripta in biblioth. Sfortiana. idq; ſecuta eſt etiã eccleſia Africana, vt ſcribit S. Aug. contra Creſcon. lib. 4. c. 37. & ſer. 40. de diuerſis. Duplici nomine hęc dies dicta à Græcis reperitur; nimirũ Natiuitas, & Theophania, vt auctor eſt Gregor. Nazian. orat. in Chriſti natiuit. vbi Nicetas in ſchol. Theophania (inquit) Diuinitatis, Natiuitas humanitatis. Licet Latini Theophaniam dixerint Epiphaniam, vt Ordo Rom. Albin. Flac. de diuin. offic & alij hos ſecuti. In quam autem hebdomadis diem inciderit Natalis Domini, docet Sexta ſynodus, quę prima die, quam nos Dominicam appellamus, natum Dominum profitetur. c. 8.

d Anaſtaſiæ.] De eadem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad xj. kal. Ianuarij. Eius martyrij acta à Metaphraſte edita, deſcripſerunt Lipom tom. 5. & Sur. tom. 6. alia paulò diuerſa in antiq. cod man. ſcrip. habemus, quorum exordium eſt: Prætextati viri illuſtris, &c. Eadem Mombr. tom. 1. præſefert eorum titulus Anaſtaſium bibliothecarium auctorem, de cuius præfatione in eadem acta meminit Molan in addi. ad Vſuardum; legimus eandem in dicto codice, quæ ſic incipit: Omnia quæ à ſanctis geſta ſunt, &c. Duas fuiſſe Anaſtaſias, ſuperius diximus, quarum ſenior paſſa eſt Valeriano Imperatore; agitur de ea quinto kal. Nouembris. hęc autem iunior dicta martyrio coronatur tẽporibus Diocletiani Imp. Duas etiam Anaſtaſias nouit Niceph. hiſto. lib. 7. c. 14. fuit hæc Romæ celeberrima: vetus enim eius nomine titulus hactenus perſeuerat, cuius habetur mentio in concilio primo Roman. ſub Symmacho, atque in Ord. Rom. & alijs in locis. illa autem ſenior, quæ Sirmij paſſa dicitur, Conſtantinopoli erat celebris: quam olim fuiſſe veneficam, tradit Niceph. hiſt. lib. 14. cap. 10. in fine; vbi ait eius reliquias tempore Gennadij Epiſcopi Conſtantinopolitani Sirmio Conſtantinopolim tranſlatas; id ipſum Theodorus lector lib. 2. collectan. in fin. additq́ue eas eſſe reconditas in baſilica Anaſtaſię, non quidem ab ea primũm ita denominata, ſed à ſancto Gregorio Nazianzeno, cùm illic fides collapſa excitata eſſet, ita dicta. quam quidem olim perexiguam in auguſtiorem formam à ſe auctam ſanctus Marcianus in honorem Dei genitricis, & Anaſtaſiæ martyris Deo dicandam curauit, vt Marciani acta teſtantur, quæ deſcripſit Metaphraſtes, habetq́ue Lipom. tom. 5. De eadem baſilica & inſigni miraculo illic edito agit Niceph. hiſto. lib. 15. cap. 22. & eadem, quæ diximus, Marciani acta: eam vetuſtate conſumptam ac denuò reſtitutam Baſilius Imp. lapideo exornauit faſtigio, vt tradit Cedren. in compend. hiſt. in Baſilio Imper. Monemus lectorem, de vtriſque Anaſtaſijs contigiſſe, vt ob commune nomen, incuria quadam, & acta communicata atque ſimul confuſa videantur, vt quod alterius eſt, alteri tribuatur. Rurſus apocrypha quædam imò falſa omnino ferri ex anilibus fabulis congeſta de S. Anaſtaſia, quòd interfuerit Sanctiſſimo virginis puerperio, eo quòd ſcilicet eadem die de ea commemoratio in Eccleſia fiat. Huius autem, de qua hic agitur, eſſe epiſtolas ad Chryſogonum, quas recitant Nicepho, Suidas, & alij, certum eſt.

e Eugenię.] Agunt de eodem Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum; Græci in Menologio pridie huius diei. Meminit eiuſdem, vt celeberrimę martyris Alcimus Auitus epiſcopus Viennenſis in carmine ad Fuſcinam ſororem de laude caſtitatis libro 6. c. 20. Fortunatus in carm. de gaudio & ſpe vitæ æternæ, Aldelmus pluribus lib. de laude virginit. Eius acta deſcripta à Metaphraſte extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 6. Habent tamen aliqua, quæ cenſura indigeant; veluti quod ibi legitur de Philippo Engeniæ patre, facto (vt ait auctor) epiſcopo Alexandrino; quod planè commentum eſſe, tabulę epiſcoporum Alexandrinorum, quæ ab Euſebio in chronico, & in hiſtor. quæ & à Nicephoro epiſcopo Conſtantinopolitano deſcribuntur & alijs, manifeſtè declarant.

f Multorum millium martyrum.] Græci autẽ, vt horum ſolemnitatem celebrius agerent, tranſtulerunt eam poſt diem ſequentem in Menolog. his verbis: Certamen viginti millium martyrum ſub Maximiano Imp. apud Nicomediam combuſtorum. Pluribus autem de his Niceph. hiſto. lib. 7. c. 6. vbi & ea, quę hic leguntur, fuſius explicantur.

g Ad Dominicum conueniſſent.] Conuenire ad Dominicum duplici poteſt ſenſu accipi ac primò, vt idem ſit Dominicum, quod eccleſia, quò Chriſtiani conueniunt, ita in concilio Laodiceno can. 28. οὐ δεῖ τὰς ἀγάπας ἐν τοῖς κυριακοῖς ποιεῖν, quod autem ibi Dominicũ dicitur, tranſlatũ habetur, Baſilica, diſt. 42. c. non oportet. Quo etiã ſenſu Cypria. de opere & eleemoſ. In Dominicũ (inquit) ſine ſacrificio venis? & apud Rufi. hiſt. lib. 1. c. 2. Tunc ſenior: ſi hæc (inquit) ita eſſe credis; Surge, & ſequere me ad Dominicum, &c. Erat Antiochiæ nobiliſſima Baſilica, Dominicum aureũ, appellata, vt auctor eſt Hieron. in chron. an. 22 Conſtan. Imper. Porrò huius nomenclaturę Euſebius in oratione de laudib. Conſtantini hanc affert cauſam: Ædes ſacras (inquit) & templa vni omnium Deo atque vniuerſarum rerum Domino dicanda, conſecrandaq; curauit: vnde etiam templa quæ erant ei conſecrata, Domini nomen obtinuerunt: quod nomen non ex hominibus, ſed ex ipſo omnium Domino illis fuit impoſitum, & propterea Dominica ſunt appellata. hæc Euſeb. eadem ferè Vualfrid. Strab. de reb. eccl. c. 7. Alio autem ſenſu, conuenire ad Dominicum, idem eſt, quod ad ſacrificium myſticũ, ad ipſas ſacras Miſſas accedere, idemq; celebrare Dominicũ. Eſt de hoc eiuſdẽ

Cypriani

Cypriani exemplum eodem lib. de opere & eleemoſ. Locuples (inquit) & diues es, & Dominicum celebrare te credis, quæ corbonã omnino non reſpicis? & epiſt. 63. ad Cæcilium: Nunquid ergo Dominicum poſt cœnã celebrare debemus? &c. intelligens ipſum diuinum Miſſæ ſacrificium. Veterem eiuſmodi loquendi morem, docent acta proconſularia ſanctorum martyrum Saturnini & ſoc. quæ extant apud Sur. tom. 1. die 11. Februarij. Vbi ſancti martyres iudicio poſtulati, q̃ ſacram Synaxim contra Imp. præcepta egiſſent, ſic eorũ Proconſuli reſponderunt: Dominicum cum fratribus celebraui. & iterũ; ſine Dominico eſſe non poſſumus. & inferius ex verbis Proconſulis ſic interrogãtis: Si in collecta fuiſti? Reſpondit: Quaſi Chriſtianus ſine Dominico eſſe poſſit, aut Dominicũ ſine Chriſtianis celebrari. an neſcis, ſathana, in Dominico Chriſtianum, & in Chriſtiano Dominicum conſtitutum? & poſt alia: Ego deuota mente celebraui Dominicum, collectam cum fratribus feci, quia Chriſtianus ſum. hęc ibi Felix martyr. Saturninus autem, cum rogaretur ab eodem Proconſule Anulino his verbis: Tu Saturnine interfuiſti? reſpondit Saturninus: Chriſtianus ſum. ait ille: Non à te quæro hoc, ſed vtrum egeris Dominicum? cui reſpondit Saturninus: Egi Dominicum, quia Saluator eſt Chriſtus. &c. Hæc etenim cũm ad prędictam vocem declarãdam, tum etiam, vt innoteſceret, quo ardore fidei, etiam tẽpore perſecutionis Chriſtiani ad Diuinum ſacrificiũ conuenirent; vt eſt egregium exemplum prędictorum martyrum, ſimulque horum, de quibus hac die agitur.

26 Septimo Kal. Ianuarij. Luna. Cxxv.25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

HIEROSOLYMIS natalis ſancti Stephani [a] protomartyris, qui à Iudæis non longe poſt Aſcenſionem Domini lapidatus eſt. Romæ ſancti Marini [b] ordinis ſenatorij, qui ſub Carino Imperatore & Marciano præfecto Chriſtianæ religionis cauſa comprehenſus, equuleo & vngulis ſeruili more punitus, in ſartaginem deinde coniectus, ſed igne in rorem conuerſo liberatus, feris quoq; obiectus, & ab illis ſeruatus illæſus, tandem ad aram iterum ductus, cum idola oratione eius corruiſſent, percuſſus gladio, martyrii triumphum adeptus eſt. Item Romæ via Appia depoſitio ſancti Dionyſii [c] Papæ, qui multis pro Eccleſia impenſis laboribus, fidei documentis clarus effulſit. Ibidem ſancti Zoſimi Papæ & confeſſoris. In Meſopotamia ſancti Archelai [d] epiſcopi, doctrina & ſanctitate celebris. Maiumæ [e] ſancti Zenonis [f] epiſcopi. Romæ ſancti Theodori [g] manſionarii eccleſiæ ſancti Petri, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

DECEMBRIS 26.

STEPHANI protomartyris, qui non longè poſt Aſcenſionem Domini lapidatus eſt.] Hęc eadem verba ſunt in vet. Rom. Martyrologio, quibus aſtipulantur antiqua man. ſcript. necnon Beda; Vſuardus, Ado, & alij. His refellitur ea de tempore necis Stephani opinio, quę Euodij, & Hippolyti Thebani fertur nomine, quam refert Niceph. hiſt. lib. 2. cap. 3. & Glicas in 3. part. Annalium. Errore etenim librariorum factum puto, vt loco ſeptem menſium (quod ſpatium temporis interceſſit à Chriſti Aſcenſione vſque ad martyrium Stephani) ſeptem anni poſiti habeantur. Rurſus autem eum terminum necis eius ab Aſcenſione Domini

nimis

nimis arctant aliqui ex recentioribus, putãtes eius martyrium contigiſſe tertio nonas Auguſti, quo eius ſacti corporis inuentio celebratur: cui quidẽ ſententiæ S. Auguſtinus, ac cæteri aduerſantur, dum in ſuis ſermonibus hac die dictis, hunc diem Natalem Stephani, quo necatus à Iudæis palmam martyrij adeptus eſt, profitentur. id etiam ſuperius notauimus ea die inuentionis. Pręter ſanctorum patrum de his teſtimonia, etiam firma ratio perſuadet, ſaltem vſque ad hanc diem Stephani martyrium eſſe dilatum. Nam poſt Aſcenſionem Domini, poſt Spiritum ſanctum datum Apoſtolis (vt habent Acta Apoſtolica) perſeuerauit aliquãdiu Eccleſia in fractione panis. indeq; occaſione oborti diſſidij, actum eſt de electione diaconorũ, cùm electus eſt Stephanus, qui perſeuerauit aliquod temporis ſpatium faciens ſigna & prodigia magna in populo: qui miniſtrauit & Iacobo Apoſtolo, vt tradit S. Ignatius in epiſt. ad Trallianos. Quæ quidem omnia impleri potuiſſe ab Aſcẽſione Domini vſque ad tertium nonas Auguſti, nulla ratio perſuadet. Quænam verò occaſio fuerit, vt ea die de inuẽtione ageretur, ſuo loco ſuperius diximus. Dicitur S. Stephanus tã à Latinis, quàm Græcis patribus, Archidiaconus, ſiue Primicerius diaconorum, idemq; & Protomartyr. Cuius laudes egregiis orationibus proſecuti ſunt patres, quas omittimus recenſere. Quo loco occiſus lapidibus fuit, ingens baſilica ab Eudocia Auguſta erecta eſt, de qua Niceph. lib. 14. c. 50.

b Marini.] Agit de eodem Vſuardus hac die, extant eius acta apud Mombrit. tom. 2. Vincent. lib. 13. c. 38. & 40. & Pet. in catal. lib. 1. c. 6.

c Dionyſij Papę.] Vſuardus de eodem hac die, Beda autem poſtridie. De eius ſucceſſione Euſeb. chron. & hiſtor. lib. 2. c. 24. Optat. lib. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Hieron. de ſcript. eccleſ. in Dionyſio Alexandrino, Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. & alij. cætera diximus in Annal. eccleſ.

d Zoſimi Papæ.] De eodem Beda; ſed per errorem confuſus habetur cum alio Zoſimo, de quo idem ſupra xv. kal. Ianuar. De huius ſucceſſione agit S. Proſper in chronico, Marcellinus Comes in chron. Niceph. epiſc. Conſtantinop. in chron. & alij. Eius autem acta fuſius ſcripta ſunt à nobis in Annal. eccleſ.

e Archelai epiſcopi.] Hic primus reſtitit impio Maneti hereſiarchæ; fuitque epiſcopus Caſcarorum in Meſopotamia, de quo pluribus S. Cyrillus Hieroſol. in catecheſ. ſexta, & Epiphan. hæreſ. 66. & lib. de menſuris & ponder.

f Maiumæ.] Eſt Maiuma ciuitas in Palæſtina, quę & Nauale, ſeu Portus Gazę dicta eſt: poſtea verò à Conſtantino dicta eſt Cõſtantia; ſed Iulianus Apoſtata in odium illius & nomen & priuilegia in eam collata abſtulit, & Gazeis iterum ſubiecit; quę per ſynodum in priſtinum eſt reſtituta. De his Euſeb. in vita Conſtanti lib. 4. c. 37. & 38. Sozom. lib. 2. c. 4. in fi. & lib. 5. c. 3. Niceph. 8. c. 33. & lib. 1. cap. 4. Accidit hic opportunè, vt de Maiuma agamus, quo nomine feſtum appellatur, de quo eſt titulus lib. 11. Cod. Iuſtin. & l. vnic. de eodem, qua Arcadius Imp. præcipit, vt ſic reſtituatur illa celebritas, vt tamen ſeruetur honeſtas, & verecundia caſtis moribus perſeueret. eadẽ in l. 15. tit. 6. Cod. Theod. vbi & ſecunda lex eſt, qua ab eodẽ Imperatore Maiuma penitus interdicitur. Certè acquieſcere non poſſumus Suidæ, vel Alciato lib. 5. parerg. c. 5. eum ſecuto: dum dicunt fuiſſe feſtũ à Romanis menſe Maio ad Oſtia Tyberina celebrari ſolitum. Nullus enim antiquorum, aut recentiorũ, qui res Romanas ſunt proſecuti; nec inſuper kalendarium ipſum feſtorum dierum Gentilium, quod ſumma cum diligentia nunc eſt editum, vllum de ea celebratione verbũ facit. Præterea non in Occidentalibus oris, ſed in Oriente Maiumæ ſpectaculum viguiſſe, ex nuper citatis Arcadij Imp. legibus ſatis compertum habetur. Cùm enim in Codice Theodoſiano dictæ leges datæ reperiantur Conſtantinopoli; euidenter apparet, eas ab Arcadio latas ad illorum ſpectaculorum obſcœnitates coercendas, quæ in Oriente ſub eius ditione exercebantur. Quænam enim ſubeſt ratio, vt Orientis Imperator Conſtãtinopoli daret leges de his quæ Romæ agerentur, cùm Occidentali Imperio tunc præeſſet Honorius? Quęnam autem ea eſſent ſpectacula, & cur ſic dicta, paulò exactius inueſtigemus. Ea quidem fuiſſe fœdiſſima, prędictę ab Arcadio latæ leges ſignificant; & (ni fallor) ea ipſa videntur, aduerſus quæ S. Ioan. Chryſoſt. declamat in homilia de Dauid & Saule, cùm ait: Non metuis, non expaueſcis; dum oculis, quibus illic lectum, qui eſt in orcheſtra, ſpectas, vbi deteſtandæ adulterij fabulę peraguntur, iiſdem hic ſacram menſam intueris? &c. Omnium enim libidinum imagines tam verbis, quàm re ipſa repræſentari illis obſcœnis ludis, oſtendit. idemq; vetuit, ne qui illis ſpectaculis interfuiſſent, in eccleſia ingredi præſumerent, niſi prius peccatum per pœnitentiã expiaſſent. Mihi etiam illud perſuadetur, eiuſdem Chryſoſtomi declamationib. impulſum fuiſſe Arcadium Imperatorem, primò vt eam legem ferret, qua à Maiuma, quæ eſſent fœda, reſecaret; deinde verò vt poſt bienniũ, conſule Theodoro, iterum lege lata prorſus abſcinderet, ac prohiberet. Memini me legiſſe etiam Iulianum apoſtatam in miſopogone, Antiochenos de Maiumis feriis redarguiſſe, cùm ait: Vnuſquiſq; veſtrum priuatim in conuiuiis & feriis Maiumæ pecuniam effundit: pro nobis ipſis & cõmuni ſalute neque priuatim neq; publicè ſacrificatis, &c. Quòd autẽ ad nomẽ pertinet; non aliunde quàm à dicta ciuitate Maiuma originem ducere, exiſtimo: ſiquidem ibidem impudiciſſimè colebatur Venus, cuius turpiſſimum ſimulachrũ in loco, qui dicebatur Tetram-

phodos

phodos, ad Arcadij vſq; tempora libidinum illecebris palàm expoſitum permanſit, quod virtute ſanctæ crucis, agente ſancto Porphyrio Gazenſi epiſcopo, ſponte collapſum, perfractum eſt, eiuſdem Arcadij tempore. ſcribit eam hiſtoriam Marcus diaconus Gazenſis, retulit eam Metaphraſtes in diem 20. Februarij.

g Zenonis epiſcopi.] De eodem Sozom. hiſt. lib. 7. c. 27. Niceph. hiſt. lib. 4. c. 47. & lib. 13. c. 2. vbi ait, ab hoc ordinatum eſſe lectorem S. Ioan. Chryſoſtomum: illum eſſe ratus de quo Socrat. hiſtor. lib. 6. c. 3. ſed verius puto, illum fuiſſe Zenonē Tyrium epiſcopum, de quo ſuperius 5. Iunij in Dorotheo.

h Theodori.] Agit de eodem S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. c. 34.

27 Sexto Kalen. Ianuarij. Luna. D xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

APVD Epheſum natalis ſancti Ioannis [a] Apoſtoli & Euangeliſtæ, qui poſt Euangelij ſcriptionem, poſt exilij relegationem, & Apocalypſim diuinam, vſque ad Traiani principis tempora perſeuerans, totius Aſiæ fundauit rexitque eccleſias. Alexandriæ ſancti Maximi [b] epiſcopi, qui ſatis clarus & inſignis titulo confeſſionis effectus eſt. Conſtantinopoli ſanctorum confeſſorum Theodori [c] & Theophanis fratrum, qui a pueritia in monaſterio ſancti Sabæ nutriti, cum poſtea pro ſanctarum imaginum cultu aduerſus Leonem Armenum ſtrenue decertarent, eius iuſſu verberibus affecti, exilio relegantur: ſed eo mortuo, ruſus Theophilo Imperatori, qui eadem impietate detinebatur, conſtanter reſiſtentes, verberibus iterum cæſi, in exilium pulſi ſunt, vbi Theodorus in carcere expirauit: Theophanes vero, pace demum Eccleſiæ reddita, factus Nicænus epiſcopus, quieuit in Domino. Ibidem ſanctæ Niceratis [d] virginis, quę ſub Arcadio Imperatore claruit ſanctitate.

DECEMBRIS 27.

a IOANNIS. Apoſtoli.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, ac cęteri Latinorū: Græci autem in Menologio vj. Kalen. Octobris his verbis: Migratio ſancti glorioſi & celebris Apoſtoli ac Euangeliſtæ Ioannis cognomento Theologi. hęc illi, reuera vita functum credentes, ſicut & Polycrates Epheſi epiſcopus ſcribens ad Victorem Romanum Pontificem, quem refert Euſebius hiſtor. lib. 3. c. 25. atq; Ioannes Chryſoſtomus in homilia in laudem duod. Apoſtolorum, vbi de Ioanne inquit, quòd poſt mortem tanquam viuus Epheſum curat: idemque de eius ſepulchro non oſſibus vacuo meminit homil. 20. in epiſt. Pauli ad Hebræos. id ipſum & alij Græcorum profitentur. Latinorum autē antiquior Tertullianus hæc in libro de anima: Tranſlatus eſt (inquit) Enoch & Elias, nec mors eorum reperta eſt, dilata ſcilicet: cęterum morituri aſſeruantur, vt Antichriſtum ſuo extinguant ſanguine. obijt & Ioannes, quem in aduentum Domini remāſurum fruſtra ſpes erat. hęc Tertul. Hieronymus id ipſum aſſerere anteaſſirmat lib. de ſcript. eccleſ. in Ioanne, & comment. in Matth. c. 20. Cęleſtinus Papa in epiſtola, quam ſcribit ad S. S. Synodum Epheſinam meminit reliquias S. Ioannis Euangeliſtæ Epheſi in honore haberi, oſtendens eum iam eſſe

OO defun-

defunctum. de ijſdem ſynodica Orientalium ad ſenatum Conſtantinopolitanum, extat inter acta Concilij Epheſini edit. Peltanæ tom.2.cap.14. & tom.3.cap.6. Præterimus de ea aliorum tam Græcorum, quàm Latinorum teſtimonia, qui in commentarijs in Matth.c.30.& Ioan.c.21.de his egere. Satis modò ſit, quid de his antiquitas tradiderit, aperuiſſe: quid de his Polycrates eius loci epiſcopus, quid Ioannes Chryſoſtomus, qui Epheſi interfuit, ſynodo ſeptuaginta epiſcoporum, cùm depoſuit epiſcopum Epheſinum, vt eius vitæ acta declarant apud Socrat.lib.6.c.10.Sozom.lib.8.c.6.Pallad.in dial.de Ioan.Chryſ. & Metaphraſt. in uita ipſius: Ioanni Chryſoſtomo hæc dicenti aſtipulatur Niceph.lib.2.cap.42. Hęc quidem antiquitatis teſtimonia pluris apud me ſunt quibusuis aliorum recentiorum contentioſis aſſertionibus. De tempore exitus hęc S.Hieronymus: Confectus ſenio, ſexageſimo octauo poſt paſſionem Domini anno mortuus, iuxta vrbem eandem ſepultus eſt. adnumeratur hic annus à Chriſti aduentu (ſecundùm recentiores chronographos) centeſimus primus. Inter religioſas Orientales peregrinationes percelebris erat Epheſina, viſitandi gratia ſepulchrum eiuſdem Apoſtoli; cùm pręſertim certa quadam traditione exploratum haberetur, illic apud eundem Apoſtolum Dei genitricem Mariã aliquando permanſiſſe; eſt de ea egregium teſtimonium S.S. Oecumenicę ſynodi Epheſinæ in epiſtola ſynodali ad clerum Conſtantinopolitanum. extat inter acta eiuſdem concilij in edit. Pelt.tom.2.cap.27. Indeq́ue putamus eueniſſe, vt illic præcipua, & inter alias plures baſilica Auguſtior eſſet, quæ nomine Dei genitricis Marię appellaretur, vbi & eadem ſacroſancta ſynodus habita eſt aduerſus Neſtorium, Cæleſtino Romano Pont. Poſt eam erat baſilica nomine ſancti Ioannis, quam tunc temporis ſibi ſchiſmatici vindicarant; eandem poſtea dirutam Iuſtinianus Imp. in honorem eiuſdem Apoſtoli longè ampliorem excitauit, ut ſcribit Procop.de ædific.Iuſtinian.Imp.lib.5. De Tunica eiuſdem ſancti Ioannis Romam allata, ac miraculis illuſtrata, agit Ioannes diac.in vita S.Gregorij Papę lib.3.c.57.28.& 58. Acceperat enim eam idem S.Pontifex à Ioanne abbate, vt indicant eius litterę ad eundem Ioannem lib.2. indict.11.epiſt.3 c.42. Mentio habetur de eadem peregrinatione Epheſum ad S.Ioannem in Prat. ſpirit.cap.180. De rebus geſtis eiuſdem Apoſtoli præter illa, quæ in ſacris litteris ſcripta reperiuntur, & ea quæ Tertullianus & S.Hieronymus ſcribunt de dolio feruentis olei, quæ recipiuntur ab omnibus; feruntur acta quædam Procori nomine, quę ſcatent erroribus, ſicut & ea, quæ Melitonis nomine edita ſunt de tranſitu Dei genitricis. alia ſunt inſuper, quæ inter paſſiones Apoſtolorũ ſcribuntur anonyma: quæ autem de ſepultura eius ferãtur apocrypha, conſule Auguſtinum tract. 124. in Ioannem. De prædicatione eius in Aſia, Hieronymus, Ioan. Chryſoſtomus, ac cæteri teſtantur. Parthis etiam Euangelium annunciaſſe, vetus illa inſcriptio eius epiſtolæ ad Parthos, ſignificat. Eundem Apoſtolum uerbi prædicatione ad Indos penetraſſe, declarant litterę Apoſtolicorum virorũ, ipſorum inquam patrum ſocietatis Ieſu, qui nuper in illis regionibus ſacrum Euangelium reſtituerũt: datæ ſunt anno Domini M. D. LV. De rebus geſtis ipſius in Phrygia ſcribit Metaphraſtes die 5. Septembr. apud Lipom. tom. 6.

b Maximi epiſcopi.] De quo Vſuardus, & alij recentiores. Scribit de Maximo Euſeb.in chron. & hiſt.lib.7.cap.10.12.& 14. ex epiſtola Dionyſij, aitq́; ſucceſſiſſe Maximum Dionyſio anno duodecimo Gallieni Imp. eadem Niceph.hiſt.lib.6.c.34. Ad hunc Maximum, quem alij Maximianum dicunt, S.Fœlix Papa ſucceſſor S.Dionyſij ſcripſit epiſtolam aduerſus tunc emergentem hæreſim Pauli Samoſateni, cuius epiſtolę fragmentum recitatur in actis ſynodi Epheſinæ contra Neſtorium; reperiturq́; deinde intexta in concil. Chalcedon. ex ſcriptis S.Cyrilli epiſcopi Alexandrini.

c Theodori, & Theophanis.] Agunt de ijſdem Græci hac die in Menologio. res geſtas ipſorum editas à Metaphraſte, habet Lipom.tom.5. & Sur. tom.6. De his etiam Cedren. & Zonaras in Theophilo Imper.

d Niceratis.] Ferunt eandem fuiſſe medicæ artis peritam Sozom.hiſt.lib. 8. cap.23. & Niceph. lib.13. c. 25. Vnde coniectura ducimur opinari, hanc illam eſſe, quę S.Ioanni Chryſoſtomo ſtomacho laboranti ſalubre parauit antidotum, de qua ipſe ſcribit epiſt.4.ad Olympiadem.

xiij. E **Quinto Kal. Ianuarij. Luna. 28**

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

IN

IN Bethlehem Iudæ natalis ſanctorum Innocentium,[a] qui ab Herode Rege pro Chriſto interfecti ſunt. Ancyræ in Galatia ſanctorum martyrum Eutychij[b] presbyteri, & Domitiani diaconi. In Africa natalis ſanctorum martyrum Caſtoris,[c] Victoris, & Rogatiani. Nicomediæ ſanctorum martyrũ Indes[d] Eunuchi, Domnæ, Agapis, & Theophilæ virginum & ſociorum, qui in perſecutione Diocletiani poſt longa certamina diuerſo mortis genere coronam martyrij ſunt aſſecuti. Neocæſareæ in Ponto ſancti Troadij[e] martyris, in perſecutione Decij: cui agonizanti ſanctus Gregorius Thaumaturgus in ſpiritu adfuit, eumque ad ſubeundum martyrium roborauit. Arabiſſi in Armenia inferiori ſancti Cæſarij[f] martyris, qui ſub Galerio Maximino paſſus eſt. Romæ ſancti Domnionis[g] presbyteri. Apud Nurſiam ſanctorum monachorum Eutychij[h] & Florentij, quorum meminit beatus Gregorius Papa. In Aegypto ſancti Theodori[i] monachi, diſcipuli ſancti Pachomij. In monaſterio Lerinenſi ſancti Antonii[k] monachi, miraculis clari.

DECEMBRIS 28.

a SANCTORVM Innocentium.] De his Beda, Vſuardus, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio die ſequenti. Antiquiſſima hæc eſt ſolemnitas in Eccleſia, de qua Origen. in Matth. homil. 3. hæc ait: Benè (inquit) & ſecundùm uoluntatem Dei eorum memoriam ſancti Patres celebrari mandarũt ſempiternam in eccleſijs, veluti pro Domino morientium. &c. Eoſdem Innocentes conſueuerunt antiqui patres appellare martyres, vt inter alios Ireneus aduerſus hæreſ. lib 3. cap. 18. De eadem celebritate duo habentur ſermones S. Auguſtini, totidem ei tributi ſunt. 8. 9. 10. & 11. de ſanctis; duo item Petri Chryſologi 152. & 153. celebratur etiam eius ſolemnitatis octaua, in qua S. Auguſtinum duos ſermones habuiſſe, teſtatur Poſſid. in indic. Cur autem ijſdem infantibus nomen & honor martyrum deferatur, conſule Auguſtinum epiſtola ad Hieronymum 28. de natura & origine animarum.

b Eutychij, & Domitiani.] Vſuardus & alij recentiores de his hac die agunt.

c Caſtoris, & ſoc.] Vetus Roman. Martyrol. aſtipulanturque vet. man. ſcript. ex quibus omnibus Molanus etiam hac die apud Vſuardum.

d Indes, & ſoc.] Agũt de ijſdem Græci hac die in Menologio. Eorum acta à Metaphraſte edita habet Lipom. tom 5. & Sur. tom. 6. meminitque de his Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 6.

e Troadij.] Eius certamen & coronam deſcriptam habes à S. Gregorio Nyſſeno in actis S. Gregorij Thaumaturgi, quę luculenta oratione narrauit.

f Cæſarij.] Græci de eodem. Arabiſſum ciuitas in Armenia non tantùm huius martyrio illuſtratur, ſed etiam exilio S. Ioannis Chryſoſtomi, imò hoſpitio nobilitatur: illuc etenim ad euitandos frequentes barbarorum incurſus confugiens, à Treo eius ciuitatis epiſcopo humaniſſimè ſuſceptus eſt, vt ipſe ſcribit epiſt. 4. & 69. De Arabiſſo, Cucuſo, Commana, Sebaſte, alijſque Armeniæ ciuitatibus, ipſaque prouincia in quatuor partes diuiſa vide Nouell. conſtit. collat. 10. tit. 31. de deſcript. quatuor præſ. Armen. Ex Arabiſſo etiam oriundus fuit Mauritius Imp. vt teſtatur Euſtath. in Eutychio.

g Domnionis.] De quo ſæpe S. Hieron. ſcribenſque ad Deſiderium epiſt. 154. virum ſanctiſſimum & ſui temporis alterum Loth appellat. Ad Domnionem extant eiuſdem Hieronymi epiſtolæ 51. & 109. necnon præfatio in Eſdram. Sanctus Paulinus in epiſt. ad Alipium 35. apud Auguſt. Domnionem ſanctiſſimum, eundemque patrem appellat.

h Eutychij, & Florentij.] Horum res geſtas ſcribit S. Gregor. dialog. lib. 3. c. 15. ex quo Petrus in catal. lib. 2. c. 11. & Molanus hac die.

i Theodori.] Hic Spectatiſſimus ſanctitate monachus fuit, de quo agitur in vita S. Pachomij, & in Vit. patrum part. 1. de eo & S. Nilus in lib. de oratione. recenſetur inter ſcriptores eccleſiaſt. à Gennadio c. 8. De altero Theodoro monacho diſcipulo S. Antonij agitur ſupra ſept. idus Iannar.

k Antonij.] Huius acta conſcripta ab Ennodio Ticinenſi legimus man. ſcript. in biblioth. Vatic. eſt eorum exordium: Vt præliaturi aſſurgunt buccinis, &c.

xxij. F Quarto Kal. Ianuarij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

CANTVARIAE in Anglia natalis ſancti Thomæ [a] epiſcopi & martyris, qui ob defenſionem iuſtitię & eccleſiaſticæ immunitatis, impiorum hominum factione in baſilica ſua gladio percuſſus migrauit ad Chriſtum. Hieroſolymis ſancti Dauid [b] Regis & prophetæ. Arelate natalis ſancti Trophimi, [c] cuius meminit ſanctus Paulus ad Timotheum ſcribens: qui ab eodem Apoſtolo epiſcopus ordinatus, præfatæ vrbi primus ad Chriſti Euangelium prædicandum directus eſt: ex cuius prædicationis fonte, vt ſanctus Zoſimus Papa ſcribit, tota Gallia fidei riuulos accepit. Romæ ſanctorum martyrum Calliſti, [d] Felicis, & Bonifacij. In Africa paſſio ſanctorum martyrum Dominici, [e] Victoris, Primiani, Lyboſi, Saturnini, Creſcentij, Secundi, & Honorati. Viennæ in Gallia ſancti Creſcentis [f] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Conſtantinopoli ſancti Marcelli [g] abbatis. In pago Oxymenſi ſancti Ebrulphi [h] abbatis & confeſſoris, tempore Childeberti Regis.

DECEMBRIS 29.

THOMÆ epiſcopi.] Huius pręclariſſimi martyris res geſtas, complures ſcripſere; nimirū Herebertus eius comes indiuiduus, poſtmodum Cardinalis & epiſcopus Beneuentanus, Ioannes Salisburgenſis epiſcopus Carnotenſis, Gulielmus Cantuarienſis, Alanus, & Benedictus abbates, necnon Eduardus eiuſdem S. Thomæ contemporaneus, cuius commentarium in compendium Surius redigens deſcripſit tom. 6. eſt alia inſuper S. Thomæ vita Pariſijs impreſſa anno Domini 1495. contexta ex prędictis auctoribus vnà cum proceſſu de eccleſiaſtica libertate. Habemus apud nos incerto auctore de eodem S. Thoma egregium encomium, vbi deſcribuntur acta ipſius, ac quamplurima miracula ad ſepulchrum eius edita; cunctaque auctor ſe vidiſſe teſtatur. Extat & Petri Bleſenſis epiſt. 27. de nece eiuſdem S. Thomę epiſc. in qua ſanctiſſimi viri laudes prędicat. Sed (quod his omnibus anteponimus) extat in bibliotheca Vaticana regiſtrum omniū epiſtolarum S. Thomę & aliorum; quæ toto illo plurium annorum perſecutionis tēpore, vltro citroq; ſunt datę: quas omnes exſcripſimus, retulimusque per annos ſingulos, vt ſcriptæ ſunt, in Annales eccleſiaſt. Coronatus eſt martyrio S. Thomas ann. Domini 1170. Facta eſt eiuſdē tranſlatio anno octauo Honorij Papæ tertij: extāt de ea re litteræ Apoſtolicæ, ſimulq; opuſculū à Stephano Archiepiſcopo Cantuarienſi cōſcriptum. Habet hæc omnia cod. manu ſcrip. bibliot. Vatican num. 722. vbi etiā leguntur litteræ Alexandri Papę tertij de eiuſdem canonizatione promulgatę. Videre meruit ſeculum noſtrum hac ex parte fœliciſſimum quamplurimos Thomas, ſanctiſſimos ſacerdotes, alioſq; nobiliſſimos viros Anglicanos ampliori (liceat dicere) martyrio coronatos, duplicisq; tituli coronis auctos; cùm non ſolùm (vt Thomas) pro eccleſiaſtica libertate, ſed pro fide catholica tuenda, reſtituenda, ac conſeruanda nobiliſſimo martyrio occubuerint; vt inter

alios

aliios, quos nuper S. Societas Ieſu velut agnos innoxios in ſacris ſeptis, ſanctis eruditionib. ad martyrium, acceptiſſimas Deo hoſtias, ſaginauit; quos Romanum, quos Rhemenſe, ſacra collegia, quæ dixerim celſas turres à facie Aquilonis, & fortiſſima propugnacula fidei, emiſerunt ad triumphos, prouexerunt ad coronas. Macte animo, macte virtute Anglicana iuuentus, quę tam illuſtri militiæ nomen dediſti, ac ſacramento ſanguinem ſpopondiſti: æmulor ſanè vos Dei ęmulatione, cùm vos martyrij candidatos, ac nobiliſſimæ purpurę martyres deſignatos aſpicio. compellor & dicere: Moriatur anima mea morte iuſtorum, & fiant nouiſſima mea horum ſimilia.

b David Regis.] De eodem hac die Beda, & alij recentiores plenę ſunt de ipſo diuinę ſcripturæ, multaq; de eo Ioſeph. in libris Antiq. De immenſis prodigijs ad ſepulchrum eius editis, cùm impius Herodes theſaurum inde auferre conaretur, vide eundem Antiquit. lib. 16. c. 11.

c Trophimi.] De quo Act. Apoſt. c. 20. 21. & Pauli 2. ad Corint. c. 4. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. meminit eiuſdem Greg. Turon. de geſt. Franc. lib. 1. c. 30. vbi manifeſtiſſimè errat, dum eum temporibus Decii Imp. in Gallias miſſum affirmat. agit de eo etiā Ado Vienn. in chron. an. Domini 59. Pet. Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. cōtra Heinricianos. 5. 8. Doroth. in ſynopſi, & alij. Zoſimi epiſtola quæ hic citatur, non habetur.

d Calliſti, & ſoc.] De his Beda hac die, aſtipulanturque vet. man. ſcript.

e Dominici, & ſoc.] De his Beda vet. man. ſcrip. ac recentiores.

f Creſcentis.] Hic idem cum eo, de quo ſupra agitur quinto kalen. Iulij, de quo vide, quæ ibi notauimus ea die: puto enim hac die translationem celebrari.

g Marcelli abb.] De eodem Gręci. eius acta ex Metaphraſte deſcripta habet Lipo. tom. 5. at Sur. tom. 6. claruit temporibus Leonis Imperatoris.

h Ebrulphi.] De eodem Vſuardus hac die. Eius autem res geſtas recitat Sur. tom. 6.

30 Tertio Kal. Ianuarij. Luna. G xxi.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

SPOLETI natalis ſanctorum martyrum Sabini [a] epiſcopi, Exuperantij & Marcelli diaconorum, ac Venuſtiani præſidis, cum uxore & filiis, ſub Maximiano Imperatore: ex quibus Marcellus & Exuperantius primum equuleo ſuſpenſi, deinde fuſtibus grauiter mactati, poſtea vngulis abraſi, & laterum exuſtione aſſati, martyrium compleuerunt: Venuſtianus autem non multo poſt vnà cum vxore & filiis gladio necatus eſt: ſanctus verò Sabinus poſt manuum detruncationem, & diutinam carceris macerationem, ad mortem vſque cæſus eſt. Horum martyrium licet diuerſo extiterit tempore, vna tamen die recolitur. Alexandriæ ſanctorum Manſueti, [b] Seueri, Appiani, Donati, Honorij, & ſociorum martyrum. Theſſalonicæ ſanctæ Anyſiæ [c] martyris. Ibidem ſancti Anyſij [d] eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Mediolani ſancti Eugenij [e] epiſcopi & confeſſoris. Rauennæ ſancti Liberij [f] epiſcopi. Aquilæ in Veſtinis ſancti Rainerij [g] epiſcopi.

DECEMBRIS 30.

a SABINI epiſcopi, & ſociorum.] De iiſdem Beda, Vſuardus, & alij omnes. Eius acta man. ſcrip. habemus, incipiunt: In diebus illis Venuſtianus &c. Petr. in catal. lib. 2. c. 19. eadē paucis perſtrinxit. De inſigni miraculo eius virtute edito ſcribit Paulus diac. de geſt. Longob. lib. 4. c. 5. deq; eodem martyre, & de Petro epiſcopo Ticinenſi vide eundē lib. 6. c. 18.

De eius ſacris reliquiis Firmū transferendis ſunt epiſtolæ S.Gregorij Papæ in regiſt. lib.7. epiſt.72. ad Chryſantum.72. ad Paſſiuum,& lib.11. epiſt. 18. ad eundem.

b Manſueti, & ſoc.] De his item Vſuardus, Vuandelbertus, & vet. man. ſcript.

c Anyſiæ.] Agunt de eadem hac die Greci in Menologio. Eius autem acta à Metaphraſte deſcripta habet Lipom. tom.5. & Sur. tom.6. paſſa eſt in perſecutione Maximiani Imperatoris.

d Anyſij epiſc.] Fuit hic ſucceſſor S. Acholii. Claruit temporibus Theodoſii Imp. Ad hūc ſcriptæ extant duæ epiſtolę S.Ambroſij 60. & 79. ad ipſum ac cæteros Macedonię epiſcopos Ioann. Chryſ. epiſt.163. Mentio habetur de eodem apud Pallad. dialog. de rebus geſtis S.Ioan.Chryſoſt.

e Eugenii epiſcopi.] Tabulæ eccleſ. Mediolan. ex quibus Molan.& Galeſ. hac die.

f Liberii epiſc.] De eo tabulę eccleſ. Rauenn. & Hier.Rub. hiſt.Rauenn. lib.1. qui eū perueniſſe ait vſq; ad tempora Victoris Papę,& Seueri Imp.

g Liberii epiſc.] De Ipſo vet. monumenta eius eccleſiæ, quæ man. ſcript. Romam miſſa accepimus. Fuit epiſcopus Furconienſis, cuius eccleſiæ in actis conciliorum aliquando habetur mentio, vt ſuperius diximus.

xx. A Pridie Kalend. Ianuarij. Luna. 31.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

ROMAE natalis ſancti Silueſtri [a] Papæ, qui magnum Conſtantinum Imperatorem baptizauit, & Nicænam Synodum confirmauit: multiſq. aliis rebus ſanctiſſime geſtis, quieuit in pace. Itē Romæ via Salaria in cœmeterio Priſcillæ ſanctarum martyrum Donatæ, [b] Paulinæ, Ruſticæ, Nominandæ, Serotinæ, Hilariæ, & ſociarum. Apud Senonas beatorum Sabiniani [c] epiſcopi, & Potentiani, qui à Pontifice Roma no illuc ad prædicandum directi, eandem metropolim confeſſionis ſuæ martyrio illuſtrarunt. Ibidem ſanctæ Columbæ [d] virginis martyris, quæ igne ſuperato, in perſecutione Aureliani Imperatoris gladio cæſa eſt. Rhætiaræ ſancti Hermetis [e] exorciſtę. Catanæ in Sicilia paſſio ſanctorum Stephani, [f] Pontiani, Attali, Fabiani, Cornelii, Sexti, Floris, Quinctiani, Mineruini, & Simpliciani. Eodem die ſancti Zotici [g] presbyteri Romani, qui Conſtantinopolim profectus, alendorum orphanorum [h] curam ſuſcepit. Rauennæ ſancti Barbatiani [h] presbyteri & confeſſoris. Eodem die ſanctæ Melaniæ [i] iunioris, quæ cum viro ſuo Piniano Roma abſcedens, & Hieroſolymam proficiſcens, ibi inter feminas Deo ſacras, vir inter monachos religioſam vitam exercuit; & ambo ſancto fine quieuerunt. ¶ Et alibi aliorum plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atque ſanctarum Virginum. R. Deo gratias.

DECEMBRIS 31.

a SILVESTRI Papæ.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & cęteri Latinorū: Græci autem kal. Ianuarii in Menologio, hiſce verbis: Eodē die S.Silueſtri Romani Pontificis, qui propter ſummum virtutis gradum, defuncto Melchiade, antiquioris Romæ creatus eſt epiſcopus. hic multorum patrator miraculorū Conſtātinum Magnum ad fidē conuertit, cùm animę & corporis morbos diuino baptiſmate ab eo expuliſſet. hæc in Menolog. De eius ſucceſſione agit Euſeb. in chron. Optat. lib.2. contra Parmen. Aug. epiſt.165. Niceph. in chro. & alij plures. De actis Silueſtri eſt cēſura Gelaſii in c. ſancta Romana, diſtin.15. habemus eadē man. ſcrip. quorū eſt exordium: Silueſter cùm eſſet infantulus à vidua matre Iuſta traditus eſt Caritio presbytero,

ſbytero, &c. habet eadẽ Mombr. tom. 2. Tribuunt nonnulli ea Euſebio Cæſarienſi (talis .n. titulus illi cõmentariolo affixus reperitur in aliquibus Codicibus) ſed error ex multis manifeſtus arguitur, cũ & Gelaſio teſte, acta Silueſtri incerto auctore, ſint ſcripta. Habet & Metaphr. Silueſtri acta, quæ deſcripſit Lipo. tom. 5. & Sur. tom. 6. in quibus tamẽ nonnulla deſiderãtur. Citantur acta Silueſtri Papę vt authentica ab Hadriano Papa in epiſt. ad Carolum Magnum Imp. De veritate baptiſmatis Cõſtãtini Imp. per Silueſtrũ Romæ exhibiti, ſatis egimus in Annal. eccl. vbi cęteras ipſius res geſtas per annos ſingulos, ordine temporis digeſſimus. breuiter de his diximus ſuperius 22. Auguſti in Timotheo. vbi de Cõſtãtini baptiſmate nonnulla, quibus Euſebij Ariani impoſtura redarguitur, habetur conſcripta. De feſta die S. Silueſtri feriãda extat can. 1. de conſec. diſt. 3. ex Greg. viij. extra de feriis c. cũ queſtus. Ea die S. Gregorius Papa in eccleſia habuit homiliã, quæ eſt nona in Euang. & Innocentius tertius duas. Eccleſiam S. Silueſtri, quæ titulus Equitij dicta eſt, vt habet liber de Rom. Põtificib. Symmachus Papa à fundamentis erexit, ſeu quod verius puto, reſtituit: nã Equitij titulum ab eodem Silueſtro fuiſſe inſtitutũ, idem liber de Rom. Pontificib. docet in Silueſtro. In eadẽ eccleſia ſub maiori altare à Sergio iuniore Rom. Pontifice recõditũ eſſe corpus S. Silueſtri Papæ, docet vetus inſcriptio, quæ inciſa marmori, intra cãcellos eiuſdẽ eccleſię aſſeruatur. Rurſum de eccleſia S. Silueſtri Papę, & ſacris imaginib. ibi poſitis muſiuo opere cõtextis, meminit Hadrianus Papa in epiſt. ad Carolum Magnũ de imaginibus. Paulus Papa ædes paternas, in quibus natus fuerat & educatus, in eccleſiã & monaſteriũ conuertens eandẽ in honorẽ SS. Stephani protomartyris, & Silueſtri Ro. Pont. Deo dicauit. extant de ea re eiuſdẽ literę Apoſtolicę, quæ hactenus in eodẽ monaſterio aſſeruãtur. dicta eſt ea eccleſia, S. Silueſter apud Campũ Martium, ſicut & antiqua monumenta teſtantur, vel (vt habet Martinus Polon.) S. Silueſter ad Caput, ob reconditum in ea caput Pręcurſoris Domini.

b Donatæ, & ſoc.] Ado de iiſdem agit, ac recentiores, conſentiuntq; vet. man. ſcript.

c Sabini, & Potẽtiani.] De his Beda, Vſuard. ac cęteri oẽs. Horũ res geſtas, atq; tranſlationẽ recitat Pet. in catal. lib. 1. c. 25. pluribus Mõbr. tom. 2. & tab. epiſcoporũ Senonenſiũ apud Democharẽ.

d Columbæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij; In breuiario Toletano legimus de ea ſacrũ hymnũ: quo eius martyriũ canitur. De eadem Mombrit. tom. 1. & Pet. in catal. lib. 2. c. 24. Longè hæc alia eſt à Colũba Cordubẽſi, de qua S. Eulog. in mem. ſanc. lib. 3. c. 9. cuius natalis eſt dies xv. kal. Octob.

e Hermetis.] De eodem, Vſuardus, Ado, man. ſcript. ac etiam recentiores.

f Stephani, & ſoc.] De his tabulę eccleſię Catanenſis, vbi celebris eſt eorum memoria.

g Zotici.] Agunt de eodẽ Græci hac die in Menologio, his verbis: Commemoratio S. Zotici orphanorũ nutritoris, qui claris parẽtib. ortus, ex Vrbe Roma, à Conſtantino Magno in ciuitatem Conſtantinopolitanam cũ aliis quibuſdam nobilibus ductus. hæc ibi. Mich. Glic. in 3. part. annaliũ recenſens illuſtres viros, quos ſecũ Conſtantinus Roma Conſtantinopolim duxit, Zoticũ inter alios numerat: de quo præclarũ eſt illud elogiũ in conſtitutione Leonis & Anthemij Auguſtorũ ad Dioſcorũ præf. prętor. l. omnia priuilegia. Cod. de epiſco. & cle. his verbis: Zotici beatiſſimæ memoriæ, qui primus huiuſcemodi pietatis officia inueniſſe dicitur. hæc ibi. licet mendoſus codex habeat, Iotici, loco Zotici: verior eſt itaq; lectio, quæ notatur in margine. Quod autẽ in ea Conſtitutione Leonis Imp. Zoticus primus dicatur, qui piũ hoſpitalitatis officium erga pauperes exercuit, ſic accipias, vt ipſe Conſtantinopoli Xenodochiũ primus erexerit, ſicut in Portu Romano S. Pammachius peregrinorum, & Romę Fabiola νοσοκομεῖον, vt auctor eſt S. Hieronymus, nam quòd ad primam Xenodochij inſtitutionem ſpectat, Hyrcanũ illud primum erexiſſe Hieroſolymis, ſcribit Ioſephus lib. 13. Antiq. c. 16. Hegeſippus lib. 1. Iſido. lib. 15. orig. cap. 2. licet Ioſephi locum Gelenius aliter in Latinum verterit: nempe quòd Hyrcanus primus externũ militẽ alere cœperit, non pauperes peregrinos, prout veteres omnes intellexiſſe videmus.

h Barbatiani.] De eodem tabulæ eccleſiæ Rauen. Habuit ſermonem in die natali ipſius Petrus Damian. quo etiam eius acta contexuit, apud Sur. tom. 6. & iterum tom. 3. De eo item Petrus in catal. lib. 2. cap. 23. Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 3. & alij. Claruit temporibus Valentiniani tertii Imp. & Gallæ Placidiæ Aug. eius matris.

i Melaniæ iunioris.] De eadem hac die Græci. Res eius geſtas ex antiquis monumẽtis edidit Metaphraſt. deſcripſit Lipo. tom. 5. Hæc iunior dicta reſpectu ſenioris, cuius neptis erat. de vtraq; Pallad. c. 33. Non imparis virtutis, aut minoris laudis Melania ſenior fuit aliquãdo, ſed poſteà Origenis fuligine pręclariſſima opera obſcurauit. De Melania iuniore, eiuſq; viro Piniano agit S. Auguſtin. epiſt. 224. 225. 227. & S. Hiero. epiſ. 79. Inter eius acta nobilia, illud celeberrimũ non prætermittimus, quod Voluſianum patruũ, Romanorum nobiliſſimũ, quem vt ad Chriſtum conuerteret S. Auguſt. tantoperè laborauit, vt ad eũ, & ab eo ſcriptæ epiſtolæ, 1. 2. 3. & 4. indicant, illũ inquam diſertiſſimũ virũ, & à Chriſtiana lege alieniſſimum tandẽ ipſa Melania Chriſto ſubegit, vt eius acta teſtantur.

FINIS NOTATIONVM.

Laus Deo, Beatæ Mariæ, Sanctiſq; omnibus.

gendis non reperiſſe, quæ vllam ſuſpectæ, aut nouatæ fidei ingerant labem: nedum quæ ſanctæ catholicæ noſtræ officiant religioni, aut orthodoxæ aduerſentur doctrinæ; ſed varijs de cauſis digniſſimas equidem arbitror, vt primo quoque tempore in lucem edantur propter admirandam veteris eccleſiaſticæ hiſtoriæ doctrinam, & exquiſitam atque raram, eamq; ſingularem Chriſtianæ antiquitatis cognitionem. In quorum fidem has meis & ſigillo & manu propria ſignaui. Romæ xi. Kalendas Septembris, anno M. D. LXXXV.

Ita atteſtor

Vuilhelm. Damaſi Lindanus Ecc. Ruremunden. Epiſcopus indignus.

Eiuſdem R. D. Vuilhelmi Lindani teſtata fides de Notationibus imprimendis.

Die ſecunda Septembris ann. 1585. hunc libellum Sanctiſſ. D. N. retuli, manum & ſigillum noſtri arbitrij teſtes, oſtendens. eius Sanctitas iuſſit, vt eundem ſupplicanti redderem, qui R. P. Magiſtro S. Palatij exhiberet, vt prælo tradantur, Actum in area Domicilij Sanctiſſ. D. N. in Quirinali cùm proximè diſceſſurus Sanctitati ſuæ, Vale dicerem.

Ita eſt Vuilhelmus Lindanus Ecc. Ruremunden: Epiſcopus indignus.

Extat de his omnibus originalis ſcriptio apud Reuerendiſſimum D. Magiſtrum ſacri Palatij, cuius ſubſcriptio hîc poſita ordine ſequitur.

Die prima Octobris 1585. Recepta copia iſtius libri ſubſcripta R. D. Cæſ. Baronij auctoris manu, huic, originali ſubſcribo, concedens, vt imprimatur.

F. Thomas Zobbius ſacri Palatij Magiſter manu propria.

LECTIO

LECTIONES PER TOTVM ANNVM AD ABSOLVTIONEM CAPITVLI.

In Aduentu, tam in Dominicis, quàm in ferijs vſque ad Vigiliam Natiuitatis Domini Lectio

DOMINE miſerere noſtri, te enim expectauimus; eſto brachiũ noſtrum in mane, & ſalus noſtra in tempore tribulationis. Tu autem Domine miſere. Reſpon. Deo gratias.

In Vigilia Natiuitatis Domini, Lectio.

PEr quem accepimus gratiam & Apoſtolatũ ad obediendum fidei in omnibus gentibus, pro nomine eius, in quibus eſtis & vos vocati IESV Chriſti Domini noſtri. Tu autem.

In die Natiuitatis Domini, Lectio.

IPſi peribunt, tu autem permanebis, & omnes vt veſtimentum veteraſcent: & velut amictũ mutabis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient. Tu autem Domine.

In feſto ſancti Stephani Protomartyris, Lectio.

POſitis aũt genib. clamauit voce magna, dicẽs: Dñe ne ſtatuas illis hoc peccatũ: & cũ hoc dixiſſet, obdormiuit in Domino. Tu aũt Domine.

In feſto ſancti Ioannis Euangeliſtæ, Lectio.

IN medio Eccleſię aperuit os eius, & impleuit eũ Dominus ſpiritu ſapientiæ & intellectus, & ſtolam gloriæ induit eum. Tu autem Domine.

In feſto ſanctorum Innocentium, Lectio.

HI empti ſunt ex omnibus primitiæ Deo & agno, & in ore ipſorũ non eſt inuentũ mendaciũ: ſine macula.n. ſunt ante thronũ Dei. Tu aũt.

Dominica infra Octauam Natiuitatis Domini, Lectio.

ITaq. iã non eſt ſeruus, ſed filius. quòd ſi filius, & heres per Deum. Tu autem Domine.

In Octaua Natiuitatis, Lectio.

IPſi peribunt. *vt in die Natiuitatis.*

In Epiphania Domini, & per Octauam, Lectio.

OMnes de Saba veniẽt, aurum & thus deferentes, & laudem Domino annunciantes. Tu aũt.

Dominica infra Octauam Epiphaniæ, Lectio.

SIcut.n. in vno corpore multa mẽbra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi vnum corpus ſumus in Chriſto, ſinguli autem alter alterius membra, in Chriſto IESV Domino noſtro. Tu autem Domine.

In Dominicis diebus, & ferijs per annum ab Octaua Epiphaniæ vſque ad Dominicam primam Quadrageſimæ: & ad Octauã Pentecoſtes excluſiue, vſq. ad Aduentum Domini, Lectio.

DOminus autẽ dirigat corda & corpora noſtra in charitate Dei, & patiẽtia Chriſti. Tu autẽ.

In Dominica prima Quadrageſimæ, & in alijs Dominicis & ferijs vſque ad Dominicam Paſſionis.

QVærite Dominũ dum inueniri poteſt, inuocate eum dum prope eſt. Tu autem Domine.

In Dominica de Paſſione vſque ad feriam quartam maioris hebdomadæ, Lectio.

FAciem meam non auerti ab increpantib. & cõſpuentibus in me, Domine Deus auxiliator meus, & ideo non ſum confuſus. Tu autem Dñe.

In die Sancto Paſchæ, & per Octauam, & in omnibus Dominicis & ferijs vſq; ad Aſcenſionem, Lectio.

SI conſurrexiſtis cum Chriſto, quæ ſurſum ſunt quærite, vbi Chriſtus eſt in dextera Dei ſedẽs, quæ ſurſum ſunt ſapite, non quæ ſuper terram. Tu autem Domine.

In Aſcenſione Domini, & per Octauam, Lectio.

VIri Galilęi, quid ſtatis aſpicientes in cœlum? Hic IESVS, qui aſſumptus eſt à vobis in cęlum, ſic veniet, quemadmodum vidiſtis eum euntem in cęlum. Tu autem Domine.

Dominica infra Octauam Aſcenſionis, Lectio.

SI quis loquitur, quaſi ſermones Dei: ſi quis miniſtrat tamquam ex virtute quam adminiſtrat Deus: vt in omnib. honorificetur Deus, per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum. Tu autem.

In die Sancto Pentecoſtes, et per Octauam, Lectio.

IVdęi quoq. & proſelyti, Cretes & Arabes, audiuimus eos loquentes noſtris linguis magnalia Dei. Tu autem.

In feſto ſanctiſſimæ Trinitatis, Lectio.

TRes ſunt qui teſtimonium dant in cælo, Pater, Verbum, & Spiritus ſanctus, & hi tres vnum ſunt. Tu autem.

In feſto Corporis Chriſti, & per Octauam, Lectio.

QVicunq; manducauerit panem, vel biberit calicem Domini indigne, reus erit corporis & ſanguinis Domini. Tu autem.

Dominica infra Octauam Corporis Chriſti, Lectio.

FIlioli mei, non diligamus verbo neq. lingua ſed opere & veritate. Tu autem.

PROPRIA SANCTORVM CAPITVLA.

In Feſto S. Andreæ Apoſtoli, Lectio.

ESaias enim dicit: Domine quis credidit auditui noſtro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Chriſti. ſed dico: Nunquid non audierunt? Et quidem, In omnem terram exiuit ſonus eorum, & in fines orbis terræ verba eorum. Tu autem.

In Conuerſione S. Pauli Apoſtoli, Lectio.

SAulus autem multo magis conualeſcebãt, & cõfundebat Iudæos qui habitabant Damaſci, affirmans quoniam hic eſt Chriſtus. Tu autem Domine.

In Purificatione beatæ Mariæ virginis, Lectio.

ET placebit Domino ſacrificium Iuda & Hieruſalem, ſicut dies ſæculi, & ſicut anni antiqui, dicit Dominus omnipotens. Tu autem Domine.

In

In Feſto Annunciationis virginis Mariæ, Lectio.

EGredietur virga de radice Ieſſe, & flos de radice eius aſcendet, & requieſcet ſuper eũ ſpiritus Domini. Tu autem.

In Feſtiuitatibus ſanctæ Crucis, Lectio,

HVmiliauit ſemetipſum, factus obediens vſque ad mortem, mortem autem crucis: propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen. Tu autem.

In Natiuitate S. Ioannis Baptiſtæ, Lectio.

REges videbunt, & conſurgent principes, & adorabunt Dominum Deum tuum, & ſanctum Iſrael qui elegit te. Tu autem.

In Natali SS. Apoſtolorum Petri & Pauli, Lectio.

ET Petrus ad ſe reuerſus dixit: Nunc ſcio vere, quia miſit Dominus Angelum ſuum, & liberauit me de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Iudæorum. Tu autem.

In Commemoratione S. Pauli Apoſtoli, Lectio.

EGo enim ſum minimus Apoſtolorum, qui nõ ſum dignus vocari Apoſtolus, quoniam perſecutus ſum Eccleſiam Dei: gratia autẽ Dei ſum id quod ſum, & gratia eius in me vacua non fuit. Tu autem Domine.

In Feſto ſancti Petri ad Vincula, Lectio.

ET Petrus ad ſe reuerſus, *vt in Natali eiuſdem.*

In Feſto Transfigurationis Domini, Lectio.

SVſtulit me in ſpiritu in montem magnum & altum, & oſtendit mihi ciuitatem ſanctam Hieruſalem deſcendentem de cœlo à Deo, habentẽ claritatem Dei, & lucerna eius eſt agnus. Tu autem.

In Feſto ſancti Laurentij, Lectio.

POtens eſt autem Deus omnem gratiam abundare facere in nobis, vt in omnibus ſemper omnem ſufficientiam habentes, abundetis in omne opus bonum, ſicut ſcriptum eſt: Diſperſit, dedit pauperibus, iuſtitia eius manet in ſæculum ſæculi. Tu autem.

In Feſto Aſſumptionis, Natiuitatis, Ad niues, Viſitationis, & Conceptionis beatæ Mariæ virginis, & in officio eiuſdem in Sabbato, Lectio.

IN plateis ſicut cinnamomum & balſamum aromatizans odorem dedi; quaſi myrrha electa dedi ſuauitatem odoris. Tu autem.

In Feſtiuitatibus ſancti Michaelis, Lectio.

FActum eſt prælium magnum in celo: Michael & Angeli eius præliabantur cum dracone, & draco pugnabat, & angeli eius: & non præualuerunt, neq. locus inuentus eſt eorum amplius in cœlo. Tu autem Domine.

In Feſto Omnium Sanctorum, & per Octauam, Lectio.

BEnedictio, & claritas, & ſapientia, & gratiarũ actio, honor, virtus, & fortitudo Deo noſtro in ſæcula ſæculorum, Amen. Tu autem Domine.

In Feſtiuitatibus Apoſtolorum, Lectio.

IBant Apoſtoli gaudentes à conſpectu concilij, quoniam digni habiti ſunt pro nomine IESV contumeliam pati. Tu autem.

In Feſtiuitatibus Apoſtolorum, & Martyrum a Paſcha vſque ad Pentecoſten, Lectio.

SCimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui ſecundum propoſitum vocati ſunt ſancti. Tu autem Domine.

In Natali vnius Martyris, Lectio.

IVſtus cor ſuum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in conſpectu altiſſimi deprecabitur. Tu autem Domine.

In Natali ij. plurimi Martyrum, Lectio.

FVlgebunt iuſti, & tamquam ſcintillæ in arundineto diſcurrent; iudicabunt nationes, & dominabuntur populis, & regnabit Dominus illorũ in perpetuum. Tu autem.

In Feſto Confeſſorum Pontificum, Lectio.

FVngi ſacerdotio, & habere laudem in nomine ipſius, & offerre illi incenſum dignum in odorem ſuauitatis. Tu autem.

In Feſto Confeſſorum non Pontificum, Lectio.

IVſtum deduxit Dominus per vias rectas, & oſtẽdit illi regnum Dei, & dedit illi ſcientiam ſanctorum; honeſtauit illum in laboribus, & compleuit labores illius. Tu autem.

In feſtis ſanctarum virginum & martyrum, Lectio.

DOmine Deus meus exaltaſti ſuper terram habitationem meam, & pro morte defluenti deprecata ſum: inuocaui Dominum patrem Domini mei, vt non derelinquat me in die tribulationis meæ, & in tempore ſuperborum ſine adiutorio. Tu autem.

In feſtis ſanctarum Martyrum tantum, Lectio.

LAudabit vſque ad mortem anima mea Dominum, quoniam eruis ſuſtinentes te, & liberas eos de manu anguſtiæ, Domine Deus noſter. Tu autem.

In feſto ſanctarum Mulierum, nec virginum nec Martyrum, Lectio.

MVltæ filiæ congregauerunt diuitias, tu ſupergreſſa es vniuerſas: fallax gratia, & vana eſt pulchritudo: mulier timens Deum, ꝑ a laudabitur. Tu autem.

In dedicatione Eccleſiæ, Lectio.
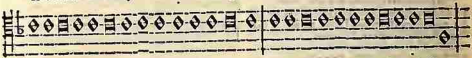
ET abſterge Deus omnem lacrymam ab oculis ſanctorum, & mors vltra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit, vltra, quæ prima abierunt: & dixit qui ſedebat in throno, Ecce noua facio omnia. Tu autem Domine miſerere nobis. Reſp. Deo gratias.

MARTY-

MARTYROLOGIVM IN CHORO CANTATVR in tono Lectionum Matutini, hoc modo.

Kalendis Ianuarij. Luna prima.

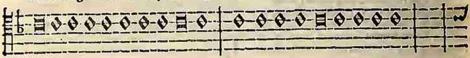

Circuncifio Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Octaua Natiuitatis eiuſdem.

Et ſic terminatur qualibet clauſula, etiam in fine lectionis, præterquam ſi vltima dictio ſit monoſyllaba, quæ hoc modo inflectitur.

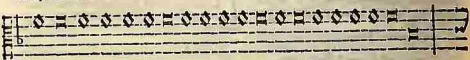

Tandem gladio martyrij palmam adepta eſt.

Anno a creatione mundi, quando in principio Deus, &c.

vſque ad verba illa. In Bethlehem Iudæ, *in quibus extollitur vox ad quartam ſuperiorem, videlicet.*

In Bethlehem Iudæ naſcitur ex Maria virgine factus homo.

Verſus autem ſequens in tono Paſſionis.

Natiuitas Domini noſtri Ieſu Chriſti ſecundum carnem.

Quod ſequitur, in tono Lectionis conſueto.

F I N I S.

INDEX NOMINVM OMNIVM SANctorum, qui in hoc Martyrologio continentur, ordine alphabetico deſcriptus.

A

Aron ſacerdot, in Monte Hor. 1. Iul.
Aaron mar. in Brittania ſub Diocletiano. infra cum Iulio 1. Iul.
Abachum mar. Roma ſub Claudio, infra cũ Mario. 19. Ianu.
Abdias propheta, Samaria, 14 Iuni & 19 Nou.
Abdeſus diaconus mar. ſub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Abdon & Sennen mar. Roma ſub Decio. 30. Iul.
Abedechalas presbyt. & mar in Perſide ſub Sapore, infra cum Symeone 21. Apr.
Abercius epiſc pus Hierapolitan. 22. Octobr.
Abibonis inuentio 3. Aug.
Abibus diaconus mar. Edeſſa ſub Lucio. 15. Nou.
Abilius epiſcopus Alexandrin. 22. Febr.
Abraham eremita in Syria. 16. Mar.
Abraham confeſſor Aruernis, 15. Iuni.
Abraham patriarcha, 9. Oct.
Abrahamita monachi mar. Conſtantinopoli ſub Theophilo, 8. Iul.
Abſalon mar. Caſarea, infra cum Lucio, 2. Mart.
Abudemius mar ſub Diocl. in Thenedo. 15. Iul.
Abundantius mar. infra cum Leone, 1. Mart.
Abundantius diaconus mart. Roma ſub Diocletiano, infra cum Abundio, 16. Sept.
Abundius mar. Roma, infra cum Alexandro, 27. Febr.
Abundius epiſcopus Comenſis, 2. Apr.
Abundius manſionarius Eccl. S. Petri Roma, 14. Apr.
Abundius presbyt. & mart. Corduba, 11. Iul.
Abundius mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Irenaeo, 26. Aug.
Abundius presbyter, Abũdãtius diaconus, Marcianus, & Ioannes mart. Roma ſub Diocletiano, 16 Sept.
Abundius diaconus mar. ſub Dioclet. infra cum Carpophoro, 10. Dec.
Abũdius mar. ſub Numeriano, infra cũ Iuſto, 14. Dec.
Acacius presby. & mar. Sebaſta ſub Dioclet infra cum Hirenarcho, 27. Nou.
Acatius centurio mar. Conſtantinopoli ſub Diocletia. 8. Mai.
Acatius epiſcopus Amida, 9. Apr.
Acatius mar. Pruſa, infra cum Patricio, 28. Apr.
Acatius mar. Mileti ſub Licinio, 28. Iul.
Acatius mar. Puteolis ſub Dioclet. infra cum Ianuario, 19. Sept.
Accurſius mar. in Africa, infra cum Berardo, 16. Ian.
Acepſimas epiſcopus mar. ſub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Achillas epiſcopus Alexandrin. 7. Nou.
Achilleus diaconus mar. Valentia in Gallia infra cũ Felice 23. Apr.
Achilleus mar. Roma, infra cum Nereo, 12. Mai.
Acindinus mar ſub Dioclet. inf. cum Victore. 20. Apr.
Acindinus, Pegaſius, Aphthonius, Elpidephorus, Anempodiſtus, & ſocij mar in Perſide, 2. Nou.
Aciſclus & Victoria mart. Corduba ſub Diocletiano, 17. Nou.
Adalbertus epiſcopus Pragenſis mar. 23. Apr.
Adauctus mar. Roma ſub Diocletiano, infra cum Felice, 30. Aug.
Adaucus mar. in Phrygia cum alijs plurimis ſub Maximino, 7. Febr.
Adelbertus confeſſor in Hollandia, 25. Iuni.
Adelphus epiſcopus Metenſi, 29. Aug.
Aderitus epiſcopus Rauenna, 27. Sept.
Adiutor confeſſor in Campania ſub Vuandalis, infra cum Priſco, 1. Sept.
Adiutor mar. in Af[ri]ca, infra cum Victore, 18. Dec.
Adiutus mar. in Af[ri]ca, infra cum Berardo, 16. Ian.
Adiutus abbas, Aurelia[illegible] 19. Dec.
Ado epiſcopus Viennen. 16. Dec.
Adria mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Euſebio, 2. Decemb.
Adrio, Victor, & Baſilla mart. Alexandria. 17. Mai.
Aduentor mart. Taurini ſub Maximiano, infra cum Octauio, 20. Nou.
Adulphus & Ioannes mar. Corduba, 27. Sept.
Aedeſius mar. Alexandria ſub Maximino. 8. Apr.
Aegidius abbas in prouincia Narbonenſi, 1. Sept.
Aemiliana virgo Roma, 5 Ianu.
Aemiliana mar. Roma, 30. Iuni.
Aemilianus mar. in Armenia, inf. cũ Dionyſio, 8. Feb.
Aemilianus miles, Tertulla & Antonia virg. & mulier quadam cum duobus filijs mart. in Numidia ſub Valeriano, 29. Apr.
Aemilianus mart. Doroſtori ſub Iuliano, 18. Iul.
Aemilianus epiſcopus Cyzici, 8. Aug.
Aemilianus epiſcopus Vercellen. 11. Sept.
Aemilianus confeſſor Rhedonenſis, 11. Oct.
Aemilianus presbyter Turiaſonen. 12. Nou.
Aemilianus mar. in Africa ſub Hunnerico, infra cum Dionyſia, 6. Dec.
Aemilius mar. in Africa, infra cum Caſto, 22. Mai.
Aemilius, Felix, Priamus, et Lucianus mar. in Sardinia, 28. Mai.
Aemilius mar. Capua infra cum Marcello, 6. Octo.
Aetherius epiſc pus mart in Cherſoneſo, infra cum Baſilio. 4. Mart.
Aetherius epiſcopus Vienneſis, 14. Iuni.
Aetherius mar. ſub Dioclet. 18. Iuni.
Aetherius epiſcopus Antiſſiodoren. 27. Iul.
Afra mar. Brixia ſub Hadriano. 24. Mai.
Afra mar. Auguſta, 5. Aug.
Africanus mar. in Africa ſub Decio, infra cum Terentio, 10. Apr.
Agabius epiſcopus Veronen. 4. Aug.
Agabus propheta Antiochia, 13. Feb.

Agape

I N D E X.

Agape & Chionia virg. mar. Theſſalonica ſub Dioclet. 3. Mart.
Agapes mar. infra cum Donato, 25. Ian.
Agapes virgo & mar. Interamna, 15. Febr.
Agapes virgo mar. Nicomedia ſub Dioclet. infra cum Inde. 28. Dec.
Agapitus epiſcopus Rauenna, 16. Mart.
Agapitus epiſc. pus Synnade, 24. Mar.
Agapitus diaconus mart. Roma ſub Valeriano, infra cum Xyſto, 6. Aug.
Agapitus mar. Praeneſte ſub Aureliano, 18. Aug.
Agapitus Papa, 20. Sept.
Agapitus mar. Heraclea, infra cum Baſſo, 20. Nou.
Agapius mar. Cæſarea ſub Dioclet. infra cum Timolao, 24. Mart.
Agapius mar. infra cum Aphrodiſio, 28. Apr.
Agapius & Secundinus epiſcopi & mar. Cirtha in Numidia ſub Valeriano, 29. Apr.
Agapius mar. in Palæſtina ſub Dioclet. infra cum Timotheo, 19. Aug.
Agapius mar. Edeſſa ſub Maximiano, infra cũ Baſſa, 21. Aug.
Agapius epiſcopus Nouarien. 10. Sept.
Agapius mar. Roma ſub Hadriano, infra cum Euſtachio, 20. Sept.
Agapius mar. Sebaſte ſub Licinio, infra cum Carterio, 2. Nou.
Agapius mar. Cæſarea ſub Maximino, 20. Nou.
Agatha virgo mar. Catana ſub Decio, 5. Febr.
Agathangelus mar. Ancyra, 23. Ian.
Agatho Papa Roma 10. Ianu.
Agatho exorciſta mar. infra cum Cyrione, 14. Febr.
Agatho & Triphina mar. in Sicilia, 5. Iul.
Agatho mar. Alexandria ſub Decio, 7. Dec.
Agathoclia ancilla mar. 17. Sept.
Agathodorus epiſcopus mart. in Cherſoneſo, infra cum Baſilio, 4. Mart.
Agathodorus mar. Pergami ſub Antonino, infra cum Carpo. 13. Apr.
Agathonica mar. Pergami ſub Antonino, infra cum Carpo, 13. Apr.
Agathonica virgo & mar. Carthagine, infra cũ Baſſa, 10. Aug.
Agathonicus, Zoticus, & ſocij mar Nicomedia ſub Maximiano, 22. Aug.
Agathopodes diaconus, & Theodulus lector mar. Theſſalonica ſub Maximiano, 4. Apr.
Agathopodes diac. Antiochia. inf. cũ Philone, 25. apr.
Agathopus mar. in Creta ſub Decio, infra cum Theodulo, 23. Dec.
Agericus epiſcopus Virodunen. 1. Dec.
Aggaius mar. Bononia ſub Maximiano, infra cum Hermete, 4. Ianu.
Aggaus propheta, 4. Iul.
Agileus mar. Carthagine, 15 Oct.
Aglibertus mar. Pariſijs, inf. cum Agoardo, 24. Iuni.
Agnes virgo mar. Roma, 21. Ianu.
Secundo, 28. eiuſd.
Agnes virgo in Montepolitiano, 20. apr.
Agnellus abbas Neapoli. 14. Dec.
Agoardus & Aglibertus cum alijs innumeris mart. Pariſijs, 24. Iuni.
Agricola epiſcopus Cabilonen. 17. Mar.
Agricola mar. Bononia, infra cum Vitale, 4. Nou.
Agricola mar in Pannonia, 3. Dec.
Agricola mar. Rauẽna ſub Maximiano, infra cum Valentino, 16. Dec.
Agrippina virgo mar. Roma ſub Valeriano, 24. Mai.
Agrippinus epiſcopus Neapolitan. 9. Nou.
Agritius epiſcopus Treuirenſis, 13. Ianu.
Aichardus abbas, 15. Sept.
Aidanus epiſcopus Landiſfarnen. 31. Aug.
Aigulphus abbas Lerinenſis, & ſocij monachi mart. 3. Sept.
Aithalas presb. & mar. ſub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perſide. 22. apr.
Albanus mar. Maguntia. 21. Iuni.
Albanus, & miles quidam mar. in Britannia ſub Dioclet. 22. Iuni.
Albertus ord. Carmelit. in Sicilia, 7. aug.
Albertus epiſcopus Leodicen. mart. 21. Nou.
Albina virgo mar. Formijs ſub Decio, 16. Dec.
Albinus epiſcopus Brixien. 5. Febr.
Albinus epiſcopus Andegauen. 1. Mar.
Albinus epiſcopus Lugduuen. 15. Sept.
Aldegundes virgo in Hannonia, 30. Ian.
Aldelmus epiſcopus Schireburgenſis, 25. Mai.
Alexander epiſcopus Firmanus mar. 11. Ianu.
Alexander ſenex mar. ſub Decio, 30. Ianu.
Alexander, & alij xxxviij. mar Roma, 9. Febr.
Alexander mar. in Cypro, infra cum Ammonio, 9. Feb.
Alexander mar. Oſtia ſub Diocl. infra cum Maximo, 18. Febr.
Alexander epiſcopus Alexandrinus, 26. Febr.
Alexander, Abundius, Antigonus, et Fortunatus mar. Roma, 27. Febr.
Alexander mar Apamea ſub Antonino, infra cum Caio, 10. Mar.
Alexander & Theodorus mar. Roma, 17. Mar.
Alexander eps & mar. Cæſarea ſub Decio, 18. Mar.
Alexander miles mart. Driziparа ſub Maximiano, 27. Mart.
Alexander mar. Cæſarea ſub Valeriano, infra cum Priſco, 28. Mar.
Alexander, & alij xxxiij mar. Lugduni ſub Antonino, 24. april.
Alexander Papa, Euentius & Theodulus presbyteri et mar. Roma ſub Traiano, 3. Mai.
Alexander miles, & antonina virgo mart. Conſtantinopoli ſub Maximiano, 3. Mai.
Alexander mar. Edeſſa ſub Numeriano, infra cũ Thalalæo, 20. Mai.
Alexander mar. anannia, infra cum Siſinio, 29. Mai.
Alexander mar. Lugduni ſub antonino, infra cum Photino, 2. Iuni.
Alexander epiſcopus Veronen. 4. Iuni.
Alexander mar. Nouioduni, infra cum amãtio, 6. Iun.
Alexander epiſcopus Feſulan. mar. 6. Iuni.
Alexander mar. Alexandria ſub Iuliano, infra cum Patermuthio, 9. Iul.

Ale-

Alexander mart. Romæ ſub Antonino, infra in, Septē fratres, 10. Iul.
Alexander miles mar Maſſilia, inf. cū Victore, 21. Iul.
Alexander mar. Perge ſub Dioclet. infra cum Leontio, 1. aug.
Alexander Carbonarius, epūs Comanæ et mar. 11. aug.
Alexāder ex legione Thebæorū, mar. Bergomi, 26. aug.
Alexander epiſcopus Conſtantinop. 28. aug
Alexander mar. in Sabinis, inf cum Hyacintho. 9. Sept.
Alexander epūs & mar. Romæ ſub antonino. 21. Sept.
Alexander mar. antiochia, infra cū Marco, 28. Sept.
Alexander mar. infra cum Victore, 17. Oct.
Alexāder epūs, Heraclius miles, & ſocij mar. 28. Oct.
Alexander mar. Theſſalonicæ ſub Maximiano, 9. Nou.
Alexander mar. Corinthi ſub Iuliano, 24. Nou.
Alexander mar. alexandriæ ſub Decio, infra cum Epimacho, 12 Dec.
Alexandra, Claudia, Ephraſia, Matrona, Iuliana, Euphemia, Theodoſia, Derphuta, & eius ſoror. mart. in Paphlagonia, 20. Mart.
Alexandra virgo mart. ancyræ, infra cum Theodoto, 18. Mai.
Alexandri duo mar. Cæſareæ ſub Dioclet infra cum Timolao, 24. Mar.
Alexius confeſſor Romæ, 17. Iul.
Alipius epiſcopus Tagaſten. 15. aug.
Almachius mar. Romæ, 1 Iann.
Alodia virgo mar. in Hiſpania, infra cum Nunilone, 22. Octob.
Alphæus & Zachæus mar. in Palæſtina ſub Dioclet. 17. Nou.
Alphius, Philadelphus & Cyrinus mar. in Sicilia, 10. Mai.
Alphius mar. Antiochiæ, infra cum Marco, 28. Sept.
Alpinianus presbyter Lemouicis, infra cum Martiale, 30 Iuni.
Amandus epiſcopus Traiecten. 6. Febr.
Amandus epiſcopus Burdigalen. 18. Iuni.
Amantius mar. Romæ, infra cum Zotico, 10. Febr.
Amantius diaconus Gandauenſis, 19. Mart.
Amantius epiſcopus Comenſis, 8. apr.
Amātius, alexander, & ſocij mar. Nouioduni, 6. Iuni.
Amantius mar. Romæ ſub Hadriano, infra cum Getulio, 10. Iuni.
Amantius presbyter Tuderti. 26. Sept.
Amantius epiſcopus Ruthenorum, 4. Nou.
Amaranthus mar. albigen. 7. Nou.
Amator, Petrus, & Ludouicus mar. Corduba, 30. apri.
Amator epiſcopus Antiſſiodoren. 1. Mai.
Amator epiſcopus auguſtodunen. 26 Nou.
Amatus epiſcopus Nuſci, 31. aug.
Amatus epiſcopus Senonen. 13. Sept.
Amatus abbas monaſt. Romarici. 13. Sept.
Ambicus, Victor, & Iulius mar. Nicomediæ, 3. Dec.
Ambroſius epiſcopus Mediolanen. 4 apr.
Eiuſdem ordinatio in epiſcopum, 7. Dec.
Ambroſius centurio mart. Ferentini ſub Dioclet. 16. auguſt.
Ambroſius epiſcopus Caturcen. 16. Oct.
Ambroſius abbas monaſt. agaunen. 2. Nou.
Amelberga virgo, Gandaui. 10. Iul.
Ammia, Cæſareæ, infra cum Theodoto, 31 aug.
ammianus mar ſub Maximiano, infra cum Theodoro, 4. Sept.
ammon diaconus, & Virgines xl. mar. Heracleæ ſub Licinio, 1. Sept.
ammon, Theophilus, Neoterius, & alij xxij. marr. alexandriæ. 8. Sept.
ammon, Zenon, Ptolomæus, Ingen, & Theophilus milites mar. alexandriæ, 20. Dec.
ammonaria virgo, Mercuria. Dionyſia, & ammonaria mar. alexandriæ ſub Decio, 12. Dec.
ammonius miles mar. in Ponto, infra cū Moſeo, 18. Ian.
ammonius & alexander mar. in Cypro. 9. Febr.
ammonius infans mart. alexandriæ, infra cum Modeſto, 12. Febr.
ammonius mar. alexandriæ, inf. cū Dionyſio. 14. Febr.
ammonius lector mar. Pentapoli, infra cum Theodoro, 26. Mart.
Ammonius mar. Alexandriæ ſub Maximino, inf cum Fauſto 26. Sept.
Amos propheta in Palæſtina, 31. Mart.
Ampelius mar. in Africa ſub Dioclet infra cum Saturnino, 11. Febr.
Ampelus & Caius mar. Meſſanæ. 20. Nou.
Amphianus mar. Cæſareæ ſub Maximino, 2. apr.
Amphilochius mar. infra cum Phileto. 27. Mar.
Amphilochius epiſcopus Iconij, 23. Nou.
Amphion epiſcopus in Cilicia, confeſſor ſub Maximino, 12. Iuni.
Ampliatus, Vrbanus, & Narciſſus mar 31. Oct.
Anacharius epiſcopus antiſſiodoren. 25. Sept.
Anacletus Papa mar Romæ, 13. Iul.
Ananias mar. Damaſci. 25. Iann.
Ananias presby. mar. in Perſide ſub Sapore, infra cum Symeone, 21. apr.
Ananias mar arbelæ in Perſia. 1. Dec.
Ananias, Azarias, & Miſael in Babylonia, 16. Dec.
Anaſtaſia mar. Romæ ſub Nerone, infra cum Baſiliſſa, 15. apr.
Anaſtaſia ſenior virgo, & Cyrillus mar. Romæ ſub Valeriano, 28. Oct.
Anaſtaſia mar. cū cclxx. in inſula Palmaria ſub Dioclet. 25. Dec.
Anaſtaſij duo mar. ſub Conſtante, infra cum Maximo, 13. aug.
Anaſtaſius mar. antiochiæ ſub Dioclet. infra cum Baſiliſſa, 9. Ian.
Anaſtaſius monachus, & ſocij, Suppentoniæ, 11. Iann.
Anaſtaſius Perſa monachus mar. cum LXX. ſocijs ſub Coſroa 22. Iann.
Anaſtaſius Cinaita epiſcopus antiochenus, 21. apr.
Anaſtaſius Papa Romæ 27. apr.
Anaſtaſius, & ſocij mar. Camerini ſub Decio, 11. Mai.
Anaſtaſius epiſcopus Brixien. 20. Mai.
Anaſtaſius epiſcopus Papien. 30. Mai.
anaſtaſius, Felix, & Digna mart. Corduba, 14. Iuni.
anaſtaſius mar. argētomachi inf. cū Marcello, 29. Iun.
anaſtaſius epiſcopus Interamnen. 17. aug.
anaſtaſius mar. Salonæ, ſub aureliano, 21. aug.

Anaſta-

Anastaſius mar. Aquileia.7.Sept.
Anaſtaſius presbyter, Placidius, Geneſius, et ſocij mar. 11.Oct.
Anaſtaſius mar.5.Dec.
Anaſtaſius mar. Nicomedia, inf. cum Ciriaco, 19.Dec.
Anaſtaſius epiſcopus Antiochenus & mar. 21. Dec.
Anathalon epiſcopus Mediolan.25.Sept.
Anatolia virgo, et Audax mar. Thora ſub Decio.9.Iu.
Anatolius mar. inf. cum Photina, 20.Mart.
Anatolius epiſcopus Laodicea.3. Iul.
Anatolius mar. Nicaa ſub Maximino, infra cum Euſtachio. 20.Nou.
Andeolus ſubdiaconus mart. in Gallia ſub Seuero 1. Mai.
Andochius presbyter, Thyrſus diaconus, & Felix mar. Auguſtoduni.24. Sept.
Andreas epiſcopus Florentin. 26. Febr.
Andreas mar. in Helleſponto, inf. cum Petro 1". Mai.
Andreas, & ſocij milites mart. in Cilicia ſub Maximiano.19.Aug.
Andreas presb. mar. Conſtantinopoli ſub Leone Iſaurico, infra cum Hypatio. 29. Aug.
Andreas, Ioannes, Petrus, & Antonius mar. in africa, 23.Sept.
Andreas Cretenſis monachus mar. ſub Copronymo.17. Octobr.
Andreas monachus mar. Conſtantinopoli ſub Copronymo, infra cum Stephano, 28.Nou.
andreas apoſtolus mar. in achaia. 30. Nou.
Eiuſdem Vigilia. 29 Nou.
Eiuſdem Tranſlatio Conſtantinopoli, 9.Mai.
andronicus & athanaſia Hieroſolymis, 9.Oct.
andronicus mar. Tarſi ſub Diocles. infra cum Taraco, 11.Oct.
anectus mar. Corinthi ſub Decio, infra cum Codrato. 10.Mar.
anectus mar Caſarea ſub Diocles. 27. Iuni.
anempodiſtus mar. in Perſide, ſupra cum acindino, 2. Nou.
aneſius mar. in africa, inf cum Theodulo. 31.Mart.
angelus presb. ord. Carmel mar in Sicilia.5. Mai.
angelus mar in Mauritania inf. cū Danielo. 13.Oct.
anianus epiſcopus alexandrin. 2 apr.
anianus diaconus mar. antiochia, infra cum Demetrio 10.Nou.
anianus epiſcopus aurelianen. 17.Nou.
anicetus Papa & mar. Roma ſub antonino. 17. apr.
anicetus, Photinus, & alij plures mart. Nicomedia ſub Diocles. 12.aug.
anna mater B Maria virg 26. Iul.
anna propheteſſa. Hieroſolymis. 1.Sept.
anno episcopus Colonien 4. Dec.
annuntiatio B.Maria virg. 25.Mart.
anſanus mar ſub Diocles Senis,1 Dec.
anſbertus epiſcopus Rhotomagen 9.Febr.
anſcharius epiſcopus Bremenſis, 3.Febr.
Anſelmus epiſcopus Mantuan. 18.Mar.
anſelmus epiſcopus Cantuarien 21. apr.
anſouinus epiſcopus Camerini.13 Mar.
anterus Papa & mart Roma ſub Iulio Maximino, 3. Ianu.
Anthelmus epiſcopus Bellicen 26. Iuni.
Anthes mar. Salerni ſub Diocles. inf. cum Fortunato, 28.Aug.
Anthia mar. Meſſana ſub Hadriano, infra cum Eleutherio, 28.Apr.
Anthimus epiſcopus Nicomedien. mar ſub Diocles. cū uniuerſo fere ſuo grege, 27 Apr.
Anthimus presbyt. mar. Roma ſub Diocles. 11.Mai.
Anthimus mar. Aegaa ſub Diocles. infra cū Coſma, 27.Septem.
Antholianus mar. Aruernis, 6 Febr.
Anthuſa virgo Cōſtantinopoli ſub Copronymo. 27. Iul.
Anthuſa ſenior mart. Tarſi ſub Valeriano, infra cum Athanaſio.22.Aug.
Anthuſa iunior mar.27. Aug.
Antidius epiſcopus Veſontin mar. 25.Iunij.
Antigonus mar. Roma, ſupra cum Alexādro, 27 Feb.
Antinogenes mar. Emerita ſub Diocles. infra cum Victore, 24.Iul.
Antiochus tribunus mar. Caſarea, infra cum Nicoſtrato 21 Mai.
Antiochus & Cyriacus mar Sebaſta. 15.Iul.
Antiochus epiſcopus Lugdunen. 15 Oct.
Antiochus mar. in Sardinia ſub Hadriano. 13. Dec.
Antipas mar. Pergami ſub Domitiano. 11. apri.
Antonia virgo mar. Cirtha ſub Valeriano, ſupra cum aemiliano. 29. apr.
Antonia mar Nicomedia, 4.Mai.
Antonina mar ſub Diocles 1.Mart.
Antonina virgo mar. Conſtantinopoli ſub Maximiano, ſupra cum Alexandro milite 3. Mai.
Antonina mar Nicaa ſub Diocles.12.Iuni.
Antoninus abbas Caſinenſis Surrento. 14. Ianu.
Antoninus mar ſub Diocles. infra cū Victore, 20.apri.
Antoninus mar. Roma ſub Diocles. infra cum Marcellino, Papa, 26.apr.
Antoninus epiſcopus Florentinus, 2.Mai.
Antoninus mar. infra cum Lucia, 6.Iul.
Antoninus mar Roma ſub Gallieno, infra cum Lucilla, 29.Iul.
Antoninus mar Roma: 22.aug.
Antoninus mar. Pamia. 2.Sept.
antoninus puer Mar. Capua, infra cū ariſteo. 3. Sept.
antoninus ex legione Thebaorum mart. Placentia, 30.Sept.
antoninus epiſcopus Mediolanen. 31.Oct.
antoninus, Zebina, Germanus, et Ennatha virgo mar. Caſarea ſub Maximino, 13.Nou.
antonius presbyt. & mar. antiochia ſub Diocles. inf. cum Baſiliſſa, 9.Ianu
antonius abbas in Thebaide.17. Ianu.
antonius, Merulus, et Ioānes monachi Roma 17.Ian.
Antonius epiſcopus Conſtantinop.12.Febr.
antonius mar. alexandria, inf cum Baſſo, 14.Febr.
antonius Luſitanus ord. Min. Patauij, 13.Iuni.
antonius mar. in africa, ſupra cum andrea, 23.Sept.
antonius mar. ancyra ſub Iuliano, inf. cum Meleſippo 7. Nou. (5.Dec.
antonius mar. Roma ſub Valeriano, infra cū Irenao.

anto-

Anyſia mar. Theſſalonica.30.Dec.
Anyſius epiſcopus Theſſalonicen.30.Dec.
Apelles & Lucius Chriſti diſcipuli, Smyrnæ.22.Apr.
Apellius, Lucas, & Clemens mart.10.Sept.
Aphraates anachorita in Syria.7.Apr.
Aphrodiſius mar. in Africa, infra cum Petro.14.Mar.
Aphrodiſius, Carlippus, Agapius, & Euſebius mart. 28.Apr.
Aphrodiſius pſb. & alij xxx. mar. Alexãdriæ. 30.Ap.
Aphthonius mar. in Perſide, ſup. cũ Acindino.2.Nou.
Apodemius mar. infra in, xviij. mart. Cæſaraugust.16. (Apr.
Apollinaris virgo.5.Ianu.
Apollinaris epiſcopus Hierapolitan.8.Ian.
Apollinaris mart. in Africa, infra cũ Cyriaco.21.Iuni.
Apollinaris ẽps Rauennæ mart. ſub Veſpaſiano.23.Iul.
Apollinaris mar. Rhemis, inf. cum Timotheo.23.Aug.
Apollinaris epiſcopus Valentiæ in Gallia.5.Oct.
Apollo, Iſacius, & Crotates mar. ſub Diocle.21.Apr.
Apollonia virgo mar. Alexandriæ ſub Decio.9 Febr.
Apollonius mar. Interamnæ, inf. cum Proculo.14 Feb.
Apollonius diaconus mar. Antinoi infra cum Philemone.8.Mart.
Apollonius, & Leontius epiſcopi.19.Mart.
Apollonius mart. in Aegypto ſub Maximino infra cum Marciano 5.Apr & 5.Iuni.
Apollonius presb. & alij quinque mart. Alexandriæ ſub Maximino.10.Apr.
Apollonius Senator mart. Romæ ſub Cõmodo. 18.Apr.
Apollonius epiſcopus Brixien.7.Iul.
Apollonius mar. Iconij.10.Iul.
Apollonius & Eugenius mart.23.Iul.
Apparitio S. Michaelis archangeli.8 Mai.
Appheus mar. Coloſſis ſub Nerone, infra cum Philemone.22.Nou.
Appianus mar. Alexãdriæ, inf. cum Manſueto.30. Dec.
Apronianus mar. Romæ.2 Febr.
Aprus epiſcopus Tullenſis.15.Sept.
Apuleius mar. Romæ, infra cum Marcello.7 Oct.
Aquila mar. in Mauritania, inf. cũ Seueriano.23.Ian.
Aquila mar. infra cum Domitio.23. Mart.
Aquila mar. in Thebaide.20 Mai.
Aquila & Priſcilla in Aſia.8.Iul.
Aquila mart. Philadelphiæ, infra cum Cyrillo.1. Aug.
Aquilina virgo mar. in Palæſtina ſub Dioclet.13. Iuni.
Aquilina mar. in Lycia, infra cum Niceta.24.Iul.
Aquilinus, Geminus, Eugenius, Marcianus, Quintus, Theodotus, & Tryphon mar. in Africa.4 Ian.
Aquilinus presb. mart. Mediolani.29.Ianu.
Aquilinus, Geminus, Gelaſius, Magnus, & Donatus, mart. Foroſempronij.4.Febr.
Aquilinus & Victorianus mart. in Iſauria.16.Mai.
Aquilinus mar. Nouioduni, inf. cum Heraclio.17.Mai.
Aquilinus mar. Carthagine, inf. in, Scyllitanis mar.17. (Iul.
Aquilinus epiſcopus Ebroicenſi.19.Oct.
Arabia mar. Niceæ, inf. cum Theuſeta.13.Mart.
Arator presbyt. Fortunatus, Felix, Silnius, & Vitalis mart. Alexandriæ.21.Apr.
Arbogaſtus epiſcopus Argentoraten.21.Iul.
Arcadius mar.12.Ianu.
Arcadius ẽps mar. in Cherſoneſo, inf. cũ Baſilio.4.Mar.
Arcadius, Paſchaſius, Probus, & Eutychianus mart. & Paulillus puer in Africa.13.Nou.
Archelaus, Cyrillus, & Photius mart.4 Mart.
Archelaus diaconus mar. Oſtiæ ſub Alexandro, infra cum Quiriaco.23.Aug.
archelaus epiſcopus in Meſopotamia.26.Dec.
archippus B. Pauli commilito.20.Mart.
arconcius mar. Capuæ, infra cum Quincto.5.Sept.
ardalion mimus mar.14.Apr.
areſius, Rogatus, & alij xv mart. in Africa.10.Iuni.
aretas, & alij DIIII. mart. Romæ 1.Oct.
aretas, & ſocij CCCXL. mar. & mulier cum filio paruulo, apud Homeritas.24.Oct.
aretius & Dacianus mar. Romæ.4.Iuni.
argeus, Narciſſus, & Marcellinus mart. in Ponto ſub Licinio.2.Ianu.
argymirus monachus mar. Corduba.28.Iuni.
ariadna mar. in Phrygia ſub Hadriano.17.Sept.
arianus Preſes Theoticus, & alij tres mart. Antinoi. 8.Mart.
ariſtarchus ẽps Theſſalonicen. mar. ſub Nerone.4.Aug.
ariſteus ẽps Capuan. & Antoninus puer mar.3.Sept.
ariſtides Athenienſis.31.Aug.
ariſtion diſcipulus de lxxij.22.Febr.
ariſtobolus Apoſtolorum diſcipulus & mar.15.Mart.
ariſton, Creſcentianus, Eutychianus, Vrbanus, Vitalis, Iuſtus, Feliciſſimus, Felix, Martia, & Symphoroſa mart. in Campania ſub Dioclet.2.Iul.
ariſtonicus mar. Melitinæ, inf. cũ Hermogene.19.Apr.
armentarius epiſcopus Papien.30.Ianu.
armogaſtes, Maſcula, & Saturus mart. in Africa ſub Genſerico.29.Mart.
arnulphus epiſcopus Metenſis.18.Iul.
arnulphus epiſcopus Sueſſionen.15.Aug.
arſacius confeſſor Nicomediæ.16.Aug.
arſenius diaconus, eremita in Aegypto.19 Iul.
arſenius mar. Alexãdriæ ſub Decio, inf. cũ Herone. 14. (Dec.
artemius, Candida, & Paulina mart. Romæ.6.Iuni.
artemius dux, mar. Antiochiæ ſub Iuliano.20.Oct.
artemon presb. mar. Laodiceæ ſub Dioclet.8.Oct.
aſaphus ẽps, & Vualburga virgo in Anglia.1.Mai.
aſclas mar. Antinoi.23.Ianu.
aſclepiades ẽps Antiochenſis, mar. ſub Macrino.18.Oct.
aſclepiodotus mart. Hadrianopoli ſub Maximiano, inf. cum Maximo.15.Sept.
aſella virgo Romæ.6.Dec.
aſpren epiſcopus Neapolitan.3.Aug.
aſſumptio B. Mariæ virg.15.Aug.
Eiuſdem Vigilia.14.Aug.
Eiuſdem Octaua.22.Aug.
aſteria virgo mar. Bergomi ſub Dioclet.10.Aug.
aſterius ſenator mar. Cæſareæ ſub Valeriano, infra cum Marino.3.Mart.
aſterius mar. Edeſſæ ſub Numeriano, inf. cũ Thalalæo, (20.Mai.
aſterius epiſcopus Petræ cõfeſſ. ſub Cõſtãtino.10.Iuni.
aſterius mar. Aegæa ſub Dioclet. infra cum Claudio. 23.Aug.
aſterius presb. mar. Oſtiæ ſub Alexandro 21.Oct.
aſtius epiſcopus & mart. in Macedonia ſub Traiano, infra cum Peregrino.7.Iul.

Aſyncritus, apoſtolorum diſcipulus. inf. cum Herodio-ne.8.apr.
Athanaſia vidua, in Aegina.14.aug.
Athanaſia, Hieroſolymis ſupra cum Andronico,9.Oct.
Athanaſius commentarienſis mar. in Cilicia ſub Diocleti. infra cum Zoſimo.3.Ianu.
Athanaſius epiſcopus Alexandrinus.2. Mai.
Athanaſius diaconus mar. Hieroſolymis.5.Iul.
Athanaſius epiſcopus Neapolitan.15.Iul.
Athanaſius epiſcopus Tarſenſis & Anthuſa ſenior cum duobus ſeruis mart.ſub Valeriano.22.auguſt.
Athenodorus epiſcopus Neocaſarea mar. ſub Valeriano. 18.Oct.
Athenodorus mar. in Meſopotamia ſub Diocl.11.Nou.
Athenogenes Theologus mar. in Ponto.18.Ianu.
Athenogenes epiſcopus Sebaſta mar. cum x. diſcipulis ſub Dioclet.16.Iul.
Attalas abbas Luxonien.10.Mart.
Attalus mar. Lugduni ſub Antonino infra cum Photino.2.Iuni.
Attalus mar. Catana infra cum Stephano.31. Dec.
Atticus in Phrygia.6.Nou.
Attilanus epiſcopus Zamorenſis.5.Oct.
Attius mar. Pergeſub Dioclet inf.cũ Leontio.1. Aug.
Auctus, Taurio, & Theſſalonica mart. Amphipoli.7. Nou.
Audactus presb. mar Venuſia ſub Dioclet infra cum Felice.24 Oct.
Audas epiſcopus.vij Presbyteri, ix.diacani, & vij.virgines mart. in Perſide ſub Iſdegerde.16.Mai.
Audax mart. Thora ſub Decio ſup.cũ Anatolia,9.Iul.
Audifax mar. Roma ſub Claudio.inf.cũ Mario.19.Ia.
Audoenus epiſcopus Rhotomagen.24 Aug.
Audomarus epiſcopus in pago Tarnanenſi, 9 Sept.
Auentinus confeſſor Treciſ.4.Febr.
Augulus epiſcopus Auguſta, & mar.6.Febr.
Augurius diaconus & mar. Tarracone ſub Gallieno infra cum Fructuoſo,21.Ianu.
Auguſtalis epiſcopus in Gallia.7.Sept.
Auguſtinus mar. Nicomedia. inf cum Flauio.7. Mai.
Auguſtinus epiſcopus Cantuarien.26.Mai.
Auguſtinus Hipponen.epiſcopus, Eccl.Doct.28.Aug.
Eiuſdem Conuerſio 5.Mai.
Eiuſdem Tranſlatio Papia.28.Febr.
Auguſtus mar. Nicomedia infra cum Flauio.7.Mai.
Auguſtus cõfeſſor in Campania.inf.cũ Priſco.1. Sept.
Auguſtus presbyter Bituricen.7.Oct.
Autius mar. in Africa.27.Ianu.
Auitus epiſcopus Viennen.5.Febr.
Auitus presbyter Aurelianen.17.Iuni.
Aurea virgo mar. Corduba.19.Iul.
Aurea virgo mar. Oſtia,24.Aug.
Aurea virgo Lutetia,4.Oct.
Aurelia & Neomiſia virgines Anagnia,25.Sept.
Aurelia virgo, Argentorati.15.Oct.
Aurelia mart. Roma ſub Valeriano, infra cum Euſebio.2.Dec.
Aurelianus epiſcopus Arelaten.16.Iuni.
Aurelius mar. Corduba infra cum Georgio.27.Iul.
Aurelius, Pariſiis, infra cum Georgio,20.Oct.
Aurelius & Publius epiſcopi & mar. in Aſia.12. Nou.
Aureus, Iuſtina, & alij mart. Magunt.ia.16.Iuni.
Auſpicius epiſcopus Treuiren.8.Iul.
Auſtreberta virgo Rhotomagen.10.Febr.
Auſtregiſilus epiſcopus Bituricen. 20.Mai.
Auſtremonius epiſcopus Aruernen.1.Nou.
Auſtriclinianus presbyter Lemouicis infra cum Martiale.30.Iuni.
Autbertus epiſcopus Cameracen.13.Dec.
Autonomus epi in Bithynia mar. ſub Diocl. 12.Sept.
Auxanus epiſcopus Mediolanen.3.Sept.
Auxentius abbas in Bithynia.15.Febr.
Auxentius mar. in Armenia ſub Dioclet.infra cum Euſtratio.13.Dec.
Auxentius epi Mopſueſtia cõfeſſ.ſub Licinio. 18.Dec.
Auxibius epiſcopus Solij.19.Febr.
Auxilius mar. Antiochia.infra cum Baſileo.27.Nou.
Azadanes diaconus mart.ſub Sapore infra in, Martyres plurimi in Perſide.22.Apr.
Azades eunuchus mar ſub Sapore.infra in, Martyres plurimi in Perſide.22.Apr.
Azarias in Babylonia ſupra cum Anania.16.Dec.
Azas, & CL.milites mart. in Iſauria ſub Dioclet.19. Nou.

B

B*Abylas epi Antiochenus, Vrbanus, Prilidianus, & Epolonius mart ſub Decio.24.Ianu.*
Bacchus mart. Auguſta Euphrateſia infra cum Sergio. 7 Oct.
Baſilus mar. Roma infra cum Liberato.20.Dec.
Balbina virgo Roma.31.Mar.
Baldomerus confeſſor Lugduni 27.Febr.
Barachiſius mart in Perſia ſub Sapore infra cum Iona 29.Mart.
Barbara virgo mart. Nicomedia ſub Maximino.4. Dec.
Barbatianus presbyter Rauenna.31.Dec.
Barbatus epiſcopus Beneuentan.19.Febr.
Barbea mar. Edeſſa ſub Traiano.29.Ianu.
Bardomianus, Eucarpus, & alij xxvi.mar. in Aſia. 25.Sept.
Barlaam mar. Caſarea.19.Nou.
Barlaam & Ioſaphat in India.27.Nou.
Barnabas Apoſtolus in Cypro.11.Iuni.
Barontius & Deſiderius confeſſores, Piſtorij.25. Mart.
Barſabas mar. in Perſide.11.Dec.
Barſanuphius anachoreta in Palaeſtina.11.Apr.
Barſem epiſcopus Edeſſa confeſſor ſub Valente.30.Ianu.
Barſimaus epiſcopus Edeſſa mar. ſub Traiano.30.Ianu.
Bartholomaus Apoſtolus in Armenia.25.Aug.
Eiuſdem Vigilia 24.Aug.
Bartholomaus abbas Crypta ferrata.11.Nou.
Barula puer mar. Antiochia ſub Galerio infra cum Romano.18.Nou.
Baſileus mart. Roma ſub Valeriano infra cum Iouino. 2.Mart.
Baſileus mar in Hiſpania inf.cum Epitacio.23.Mai.
Baſileus epiſcopus Antiochenus, Auxilius, & Saturninus mar.27.Nou.
Baſilianus mar. Laodicaa.inf cum Theotimo. 18.Dec.

Baſili-

Baſilides, Tripos, Mandal, & alij xx. mar. Romæ ſub Aureliano. 10. Iuni.
Baſilides, Cyrinus, Nabor, & Nazarius mart. Romæ ſub Dioclet. 12. Iuni.
Baſilides mar. Alexandriæ ſub Seuero. 30. Iuni.
Baſilides mar. in Creta ſub Decio infra cum Theodulo 23. Dec.
Baſiliſcus mart ſub Maximiano infra cum Cleonico 3. Mart.
Baſiliſcus mar. in Ponto ſub Maximiano. 22. Mai.
Baſiliſſa virgo mar. Antiochiæ ſub Dioclet. infra cum Iuliano 9. Ianu.
Baſiliſſa mar. infra cum Callinica. 22. Mart.
Baſiliſſa & Anaſtaſia mar. Romæ ſub Nerone. 15. apr.
Baſiliſſa virgo mar. Nicomediæ ſub Dioclet. 3. ſept.
Baſilius episcopus Cæſarien. 1. Ianu.
Eiuſdem ordinatio in epiſcopum. 14. Iuni.
Baſilius presbyter mar. Ancyræ ſub Iuliano. 22. Mar.
Baſilius & Procopius confeſſores Conſtantinopoli ſub Leon. 27. Febr.
Baſilius, Eugenius, Agathodorus, Elpidius, Aetherius, Capito, Ephrem, Neſtor, & Arcadius epiſcopi & mart. in Cherſoneſo. 4 Mart.
Baſilius epiſcopus Bononien. 6. Mart.
Baſilius epiſcopus Amaſeæ mar. ſub Licinio. 26. Apr.
Baſilius & Emmelia, Cæſareæ. 30. Mai.
Baſilius monachus mar. Conſtantinopoli ſub Copronymo infra cum Stephano. 28. Nou.
Baſilla mar. Alexandriæ ſupra cum Adriano, 17. Mai.
Baſilla virgo mar. Romæ ſub Gallieno. 20. Mai.
Baſilla, Smyrnæ, 29. Aug.
Baſolus Confeſſor Rhemen 26. Nou.
Baſſa mar. Nicomediæ infra cum Victore. 6. Mart.
Baſſa, Paula, & Agathonica virg. mart. Carthagine. 10. Aug.
Baſſa, Theogonius, Agapius, & Fidelis mart Edeſſæ ſub Maximiano. 21. Aug.
Baſsianus epiſcopus Laudenſis. 19. Ianu.
Baſsianus lector mar. infra cum Cyrione. 14. Febr.
Baſsianus mar in Africa infra cum Petro. 9. Dec.
Baſſus, Antonius, & Protolicus mart. Alexandriæ. 14. Febr.
Baſſus mart. Romæ ſub Dioclet infra cum Maximo. 11. Mai.
Baſsus, Dionyſius, Agapitus, & alij XL. mart. Heracleæ. 20. Nou.
Baſsus epiſcopus Nicææ mar. ſub Decio. 5. Dec.
Bathildes Regina, in territorio Pariſien. 26. Ianu.
Baudelius mar. Nemauſi 20. Mai.
Bauo confeſsor in portu Ganda. 1. Oct.
Beanus epiſcopus Aberdonen. 16. Dec.
Beata mar. in Africa infra cum Cyrillo. 8. Mart.
Beatrix mart. Romæ ſub Diocle. infra cum Simplicio. 29. Iul.
Beatus confeſsor in caſtro Vindecino. 9. Mai.
Beda presbyter Angulus. 27. Mai.
Begga vidua. Andaniæ. 17. Dec.
Bellinus epiſcopus Patauin. mar. 26. Nou.
Benedicta mar Romæ ſub Iuliano inf. cũ Priſco. 4. Ianu.
Benedicta virgo Romæ. 6. Mai.
Benedicta virgo Seiſonen. 29. Iuni.
Benedicta virgo mar. Lugdunen. 8. Oct.
Benedictus abbas in anglia. 12. Ian.
Benedictus epiſcopus Mediolanen. 11. Mart.
Benedictus abbas Caſinen. 21. Mart.
Benedictus monachus in Campania. 23. Mart.
Benedictus Papa Romæ. 7. Mai.
Benedictus confeſſor Pictauien. 23. Oct.
Benedictus, Ioannes, Matthæus, Iſaac: & Chriſtinus eremitæ & mart. in Polonia. 12. Nou.
Beniamin diaconus mar. in Perſide. 31. Mart.
Benignus mar. Tuderti. 13. Febr.
Benignus mar. Tomis. inf. cum Euagrio. 3. apr.
Benignus epiſcopus Traiecten. mar. 28. Iuni.
Benignus presb. mar. Diuione ſub M. Aurelio. 1. Nou.
Benignus epiſcopus Mediolanen. 20. Nou.
Benildes mar. Corduba. 15. Iuni.
Benno epiſcopus Miſnen. 16. Iuni.
Beneuenutus epiſcopus Auximanus. 22. Mart.
Berardus, Petrus, Accurſius, Adiutus, & Otho ord. Min. mart. in Africa. 16. Ianu.
Bercharius abbas & mar. 16. Oct.
Bernardinus Senenſis ord. Min. 20. Mai.
Bernardus epiſcopus Capuanus. 12. Mart.
Bernardus abbas Claraualle. 20. Aug.
Bernardus confeſſor, Arcani. 14. Oct.
Bernardus epiſcopus Parmen. 4. Dec.
Beronicus, Pelagia virgo, & alij XL. mar. Antiochiæ. 19 Oct.
Bertinus abbas monaſt Sithiu. 5. Sept.
Beſa mar. Alexandriæ. 27. Febr.
Beſſarion anachoreta. 17. Iuni.
Beſsia mar. Carthagine inf. in Scillitani mar. 17. Iul.
Beturius mar. Carthagine. inf. i. Scillitani mar. 17. Iul.
Bianor & Siluanus mart. in Piſidia. 10. Iul.
Bibiana virgo mar. Romæ ſub Iuliano. 2. Dec.
Biblides mar. Lugduni ſub antonino inf. cum Photino. 2. Iun.
Bicor ep̃s mar ſub Sapore infra in, Martyres plurimi in Perſide. 22. apr.
Birgitta vidua Romæ. 23. Iul.
Birillus epiſcopus Catanen. 21. Mart.
Birinus epiſcopus Dorceſtrien. 3. Dec.
Blanda mar. Romæ ſub alexandro inf. cum Calepodio 10. Mai.
Blandina mar Lugduni ſub antonino infra cum Photino. 2. Iuni.
Blaſius epiſcopus Sebaſtæ, & mar. cum duobus pueris, & vij. mulieribus. 3. Febr.
Blaſius & Demetrius mart Verulis. 29. Nou.
Bona & Doda virg. Rhemen. 24. apr.
Bonauentura epiſcopus Card. alban. ord. Min. 14. Iul.
Bonifacius mar. Tarſi ſub Dioclet. 14. Mai.
Bonifacius epiſcopus Ferenti. 4. Mai.
Bonifacius Papa quartus, Romæ. 25. Mai.
Bonifacius epiſcopus Maguntin. & mar. cum Eobano & aliis in Friſia. 5. Iuni.
Bonifacius mar. in Ruſsia. 19. Iuni.
Bonifacius diaconus mar. Carthagine ſub Hunnerico infra cum Liberato. 17. aug.

Bonifacius, & Tecla, Adrumeti. 30. aug.
Bonifacius primus Papa, Roma. 25. Oct.
Bonifacius in Africa ſub Hunnerico, infra cum Dionyſia. 6. Dec.
Bonifacius mar. Roma, infra cum Calliſto. 29. Dec.
Bonitus epiſcopus Aruernen. 15. Ianu.
Bononius abbas Bononia. 30. aug.
Bonoſa mar. in Portu Roman. inf. cum Eutropio. 15. Iul.
Bonoſus & Maximianus mart. 21. aug.
Bonus preſbyter, Fauſtus & Maurus cum aliis nouem mart. Roma. 1. aug.
Brandanus abbas in Scotia. 16. Mai.
Braulius epiſcopus Cæſarauguſtan. 26. Mart.
Bretanion epiſcopus Tomis. 25. Ianu.
Briſtius epiſcopus Martula. 9. Iul.
Brigida virgo in Scotia. 1. Febr.
Britius epiſcopus Turonen. 13. Nou.
Bruno epiſcopus Herbipolen. 17. Mai.
Bruno epiſcopus Signinus. 18. Iul.
Bruno Carthuſianus in Calabria. 6. Oct.
Bruno epiſcopus Ruthenorum & mar. 15. Oct.
Burchardus epiſcopus Herbipolen. 14. Oct.
Burgundofora abbatiſſa in Anglia 3. apr.

C

Cæcilia virgo mart. Roma ſub Alexãdro. 22. Nou.
Cæcilianus mar. inf. i xviij. Mar Cæſaraug. 16. ap.
Cæcilius epiſcopus Iliberi, infra cum Torquato. 15. Mai.
Cæcilius preſbyter Carthagine 3. Iuni.
Caleſtinus Papa Roma. 6. apr.
Caleſtinus mar. Roma, inf. cum Saturnino. 2. Mai.
Calianus mar. in Africa, infra cum Fauſtino. 15. Dec.
Carealis, Pupulus, Caius, & Serapion mart. Alexandria. 28. Febr.
Carealis mart. Roma ſub Hadriano, infra cum Getulio. 10. Iuni.
Carealis miles, & Salluſtia mart. Roma ſub Decio. 14. Septemb.
Cæſarius, Nazianzi. 25. Febr.
Cæſarius mar. ſub Dioclet. infra cum Victore. 20. apr.
Cæſarius epiſcopus Arelaten. 27. aug.
Cæſarius diaconus, & Iulianus preſby. mar. Tarracina 1. Nou.
Cæſarius, Dacius, & alij quinque mar. Damaſci. 1. Nou.
Cæſarius mar. Cæſarea ſub Decio, infra cum Germano. 3. Nou.
Cæſarius mart. Arabiſſi ſub Galerio Maximino. 28. (Dec.
Caſidius preſbyt. & ſocij mar. Tranſaquis ſub Maximino. 31. aug.
Caius mart. Bononia ſub Maximiano, infra cum Hermete. 4 Ianu.
Caius mar. Alexandria, ſupra cum Careale. 28 Febr.
Caius palatinus, & alij xxvij. mart. 4. Mart.
Caius & Alexander mart. Apamea ſub Antonino. 10. Mart.
Caius & Crementius mart. Cæſarauguſta. 16. apr.
Caius mar. Melitinæ, infra cum Hermogene. 19. apr.
Caius Papa & mar Roma ſub Dioclet. 22. apr.
Caius mar Salerni ſub Diocl. inf. cũ Fortunato. 28. aug.
Caius eps Mediolanen confeſſor ſub Nerone. 27. Sept.
Caius mar ſub Decio, infra cum Dionyſio. 3. Oct.
Caius, Corinthi, infra cum Criſpo. 4. Oct.
Caius, Fauſtus, Euſebius, Charemon, & Lucius preſbyteri & diaconi, & ſocij mart. Alexandria ſub Valeriano. 4. Oct.
Caius mar. Nicomedia, infra cum Daſio. 21. Oct.
Caius mar. Meſſana, ſupra cum Ampelo. 20. Nou.
Calanicus mar. Eleutheropoli, inf. cũ Floriano 17. Dec.
Calopodius preſbyt. Palmatius conſul cum vxore & filijs, & alijs xlij. Simplicius ſenator, cum vxore, & xlviij. alijs: Felix & Blanda mart. Roma ſub Alexãdro. 10. Mai.
Calimerius eps Mediolanen. mar. ſub Antonino 31. Iul.
Callinica & Baſiliſſa mart. 22. Mart.
Callinicus mar. Apollonia ſub Decio, infra cum Thyrſo. 28. Ianu.
Callinicus mar. Gangra. 29. Iul.
Calliopa mar. 8. Iuni.
Calliopius mar. in Cilicia. 7. apr.
Calliſta mar. infra cum Euodio. 2. Sept.
Calliſtratus, & alij 4 L. milites mar. Roma ſub Dioclet. 27. Sept.
Caliſtus, Chariſius, & alij vij mart. Corinthi. 16. apr.
Calliſtus mart. Syracuſis, infra cum Euodio. 25. apr.
Calliſtus epiſcopus Tudertinus, mar. 14 aug.
Calliſtus Papa mar. Roma, ſub Alexandro. 14. Oct.
Calliſtus, Felix, & Bonifacius mart. Roma. 29. Dec.
Calocerus epiſcopus Rauenna. 11. Febr.
Calocerus mar. Brixia ſub Hadriano. 18. apr.
Calocerus & Parthenius mart. Roma ſub Decio. 19. Mai.
Camerinus mart. in Sardinia ſub Dioclet. infra cum Luxorio. 21 aug.
Candida mar. Roma, ſupra cum Artemio. 6. Iuni.
Candida virgo & mar. Roma. 29 aug.
Candida S. Petri diſcipula, Neapoli. 4. Sept.
Candida iunior, Neapoli. 4. Sept.
Candida virgo mart. Carthagine ſub Maximiano. 20. Septemb.
Candida mar. Roma, infra cum Lucio. 1. Dec.
Candidus mar. Roma, infra cum Fortunato. 2. Febr.
Candidus miles mar. Sebaſtæ ſub Licinio, infra in Quadraginta martyres. 9. Mart.
Cãdidus, Piperion, et alij xx. mar. Alexadria. 11. Mar.
Candidus mar. in Gallia ſub Maximiano, infra cum Mauritio. 22. Sept.
Candidus Mar. Roma. 3. Oct.
Candidus mar. in Africa, inf. cum Fauſtino. 15. Dec.
Canicus abbas in Scotia 11. Oct.
Canion confeſſor in Campania, infra cũ Priſco. 1. Sept.
Cantidius, Cantidianus, & Sobel Aegyptij mar. 5 aug.
Cantius, Cantianus, Cantianilla, & Protus mar. Aquileiæ ſub Dioclet. 31. Mai.
Canutus Rex Daniæ mar. 7. Ianu.
Capito eps mar. in Cherſoneſo ſupra cũ Baſilio 4. Mart.
Capito mar. infra cum Menea. 24. Iul.
Capitolina & Erotheides mart. in Cappadocia ſub Dioclet. 27. Oct.
Capraſius abbas Lerinen. 1. Iuni.
Capraſius mar. Agenni ſub Maximiano 20. Oct.
Carauntus mar. Carnoti ſub Domitiano. 28. Mai.

Car-

Carilippus mar.ſupra cum Aphrodiſio.28. Apr.
Carina mar.Ancyra ſub Iuliano, infra cum Melaſippo.7.Nou.
Carponius,Euariſtus,& Priſcianus mart.Caſarea ſub Diocles.14.Oct.
Carpophorus,Exanthus,Caſſius,Seuerinus, Secundus, & Licinius mart.Nouocomi.7.Aug.
Carpophorus mar.Capua ſub Dioclet.infra cum Rufo. 27.Aug.
Carpophorus mar.Roma ſub Dioclet.infra in Quattuor Coronatis.8.Nou.
Carpophorus preſbyter, & Abundius diaconus mart. ſub Dioclet.10. Dec.
Carpus epiſcopus Thyatirenſis,Papylus diaconus,Agathonica, Agathodorus, & alij mart. Pergami ſub Antonino.13.Apr.
Carpus diſcipulus B.Pauli,Troade.13.Oct.
Carterius,Styriacus,Thobias,Eudoxus,Agapius. & ſocij mart.Sebaſta ſub Licinio.2.Nou.
Caſdoa mar.i Perſide ſub Sapore,inf.cũ Dada.29 Sep.
Caſimirus Regis Lituania filius Vilnæ.4.Mart.
Caſſia mar Damaſci,infra cum Sabino.20.Iul.
Caſſianus mar.Roma,infra cum Petro.26 Mart.
Caſſianus epiſcopus Auguſtodunen.5.Aug.
Caſſianus mar.in Foro Sylla.13.Aug.
Caſſianus epiſcopus Tudertinus mar.ſub Diocl.13.Aug.
Caſſianus mar. Roma, infra cum Lucio.1.Dec.
Caſſianus mar.in Mauritania.3.Dec.
Caſſius,Victorinus,Maximus,& ſocij mar.Aruernis. 15. Mai.
Caſſius epiſcopus Narnien.29 Iuni.
Caſſius mart. Nouocomi, ſupra cũ Carpophoro.7.Aug.
Caſſius & Florentius cum alijs plurimis mart.in Gallia.10.Oct.
Caſtor & Dorotheus mart.Tarſi.28.Mart.
Caſtor & Stephanus mart.Tarſi.27.Apr.
Caſtor,Victor,& Rogatianus mar.in Africa.28.Dec.
Caſtorius mar.Roma,infra cum Claudio.7.Iul.
Caſtorius mart. Roma ſub Dioclet.infra cum Claudio. 8.Nouemb.
Caſtrenſis epiſcopus Capuanus.11.Febr.
Caſtrẽſis cõfeſſor in Campania, infra cũ Priſco.1.Sept.
Caſtritianus epiſcopus Mediolanen.1.Dec.
Caſtulus mar.in Africa,infra cum Zotico.12.Ianu.
Caſtulus mar. infra cum Saturnino.15.Febr.
Caſtulus mar.Roma.26.Mart.
Caſtulus & Euprepis mart.Roma.30.Nou.
Caſtus & Aemilius mart in Africa.22. Mai.
Caſtus & Secũdinus epiſcopi & mar.Sinueſſa.1.Iul.
Caſtus mar.infra cum Magno.4.Sept.
Caſtus mar. Capua,infra cum Marcello.6.Oct.
Cataldus epiſcopus Tarentin.10.Mai.
Catharina virgo in Suetia.22.Mart.
Catharina virgo Senenſis, ord.S.Dominici,Roma.29. Apr.
Catharina virgo mar. Alexandria ſub Maximino.25. Nouemb.
Ceadda epiſcopus in Anglia 2. Mart.
Cathedra S.Petri Roma.18.Ianu.
Antiochia.22.Febr.
Catulinus diaconus,Ianuarius, Florentinus, Iulia & Iuſta mart.Carthagine.15.Iul.
Catus mar.in Africa, infra cum Paulo.19.Ianu.
Celerina in Africa, infra cum Laurentino.3.Febr.
Celerinus diaconus mar. in Africa.3.Febr.
Celſus puer mar.Antiochia ſub Dioclet.infra cum Iuliano.9.Ianu.
Celſus epiſcopus in Hibernia.6.Apr.
Celſus puer mar.Mediolani ſub Nerone,infra cum Nazario.28.Iul.
Euiſdem inuentio Mediolani 10.Mai.
Celſus & Clemens mart.Roma.21.Nou.
Cenſurius epiſcopus Antiſiodoren.10.Iuni.
Centolla & Helena mart in Hiſpania 13.Aug.
Centum viginti Martyres in Perſide.6.Apr.
Centum viginti & vnus Martyres Roma.25.Oct.
Centumſexagintaquinque milites mart.Roma ſub Aureliano.10.Aug.
Cerbonius epiſcopus Populonij.10.Oct.
Cerbonius epiſcopus Veronen.10.Oct.
Charemon mar.Alexandria ſub Valeriano,ſupra cum Caio.4 Oct.
Charemon epiſcopus Nilopolis, & alij plurimi mart.in Aegypto ſub Decio.22.Dec.
Chariſius mar.Corinthi ſupra cum Calliſto.16.Apr.
Charitas virgo mart. Roma ſub Hadriano, infra cum Fide.1.Aug.
Charitina virgo & mar.ſub Dioclet.5.Oct.
Chariton mar.infra cum Zenone.3.Sept.
Cheledonius mar.in Hiſpania,infra cum Hemiterio.3. Mart.
Chelidonia virgo apud Sublacum.13.Oct.
Chionia mar.Theſſalonica ſub Dioclet.ſupra cum Agape 3.Apr.
Chriſteta mar.Abula,infra cum Vincentio.27.Oct.
Chriſtina virgo mar.in Perſide 13.Mart.
Chriſtina virgo & mar. apud lacũ Vulſinium.24.Iul.
Chriſtiana ancilla, apud Iberos.15.Dec.
Chriſtinus eremita mar.in Polonia, ſupra cum Benedicto.12.Nou.
Chriſtophorus mar.in Lycia ſub Decio 25.Iul.
Chriſtophorus monachus mar.Corduba,infra cum Leouigilda.20.Aug.
Chromatius epiſcopus Aquileien.2.Dec.
Chryſanthus & Daria mart. Roma ſub Numeriano. 25 Oct.
Chryſogonus mar.Aquileia ſub Dioclet.24.Nou.
Chryſophorus mar ſub Dioclet.ſuſ.cũ Victore.20. Apr.
Chryſotelus preſby.mar. in Perſide, infra cum Parmenio.22.Apr.
Chunegundes Auguſta,Bamberga.3.Mart.
Chylianus epiſcopus Herbipolen.Colomãnus preſbyt.& Totnanus diaconus mart.8.Iul.
Cilinia mater B.Remigij.21.Oct.
Cindeus preſb.mar.in Pamphylia ſub Dioclet.11.Iul.
Circumciſio Domini.1.Ianu.
Ciſellus mar.in Sardinia ſub Dioclet. infra cum Luxorio.21.Apr.
Clara virgo ordin.Min.Aſſiſij.12.Aug.
Clarentius epiſcopus Viennen.26.Apr.

Clarus presbyt. mar. in pago Vilcaßino, 4. Nou.
Clarus presbyter Turon. 8. Nou.
Claßicius mar. in Africa. infra cum Lucio, 18. Febr.
Clatens epiſcopus Brixien. mar. ſub Nerone, 4. Iuni.
Claudia mar. in Paphlagonia, ſupra cum Alexandra, 20. Mar.
Claudia virgo mar. Ancyra inf. cũ Theodoto, 18. Mai.
Claudianus mar. in Aegipto ſub Numeriano, infra cũ Victorino, 25. Febr.
Claudianus mar. Perge ſub Decio, inf. cũ Papia, 26. Fe.
Claudianus mar. Nicomedia, inf cum Victore, 6. Mar.
Claudius mar. Oſtia ſub Diocl. inf. cũ Maximo, 18. Fe.
Claudius mart. Roma ſub Diocles. infra cum Marcellino Papa, 26. Apr.
Claudius mar. Conſtātinopoli, inf cũ Luciliano, 3 Iun.
Claudius epiſcopus Veſontin. 6. Iuni.
Claudius, Nicoſtratus, Caſtorius, Victorinus & Symphorianus mar. Roma, 7. Iul.
Claudius, Iuſtus, Iucundinus, & alij quinq. mar. Trecis ſub Aureliano, 21. Iul.
Claudius, Aſterius, Neon, Domnina, & Theonilla mar. Aegea ſub Diocles. 23. Aug.
Claudius, Lupercus, & Victorius mart. Legione ſub Diocles. 30. Oct.
Claudius, Nicoſtratus, Symphorianus, Caſtorius, et Simplicius mar. Roma ſub Diocles. 8. Nou.
Claudius tribunus, Hilaria, Iaſon, Maurus, & L X X. milites mar. Roma ſub Numeriano, 3. Dec.
Claudius, Criſpinus, Magina, Ioannes, & Stephanus mar. in Africa, 3. Dec.
Clemens epiſcopus Ancyra mar. ſub Diocles. 23. Ianu.
Clemens mar. ſupra cum Apellio 10. Sept.
Clemens mar. Roma, ſupra cum Celſo, 21. Nou.
Clemens Papa & mar. in Cherſoneſo ſub Traiano 23. Nouemb.
Clemētinus, Theodotus, & Philomenus mar. Heraclea, 14. Nouembr.
Cleomenes mar. in Creta ſub Decio. infra cum Theodulo, 23. Dec.
Cleonicus, Eutropius, & Baſiliſcus mar. ſub Maximiano, 3. Mart.
Cleophas Chriſti diſcipulus mar. Emmaus, 23. Sept.
Clerus diaconus mar. Antiochia, 7 Ianu.
Cletus Papa & mar. Roma ſub Domitiano, 26. Apr.
Clicerius epiſcopus Mediolanen. 20. Sept.
Clinius confeſſor, Aquini, 30. Mar.
Clodoaldus presbyt. in territorio Pariſien. 7. Sept.
Clodulphus epiſcopus Metenſis, 8. Iuni.
Codratus, Dionyſius, Cyprianus, Anectus, Paulus & Creſcens mar. Corinthi ſub Decio. 10. Mar.
Cointha mar. Alexandria ſub Decio, 8. Febr.
Colmanus mar. in Africa, 13. Oct.
Colomānus presbyt. mar. Herbipoli, ſupra cum Chyliano, 8. Iul.
Columba virgo & mar. Corduba, 17. Sept.
Columba virgo Senonen. mar. ſub Aureliano, 31. Dec.
Columbanus abbas Bobienſis, 21. Nou.
Columbus presbyter in Scotia, 9. Iuni.
Commemoratio S. Pauli Apoſt. 30. Iuni.
S. Mariæ de Victoria, 7. Oct.
Omnium defunctorum, 2. Nou.
Imaginis Saluatoris à Iudæis crucifixæ, 9. Nou.
Conceptio B. Mariæ virg. 8. Dec.
Conceſſa mar. Carthagine, 8. Apr.
Conceſſus mar. Roma, infra cum Demetrio, 9. Apr.
Concordia mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Hippolyto, 13. Aug.
Concordius presbyt. mar. Spoleti ſub Antonino, 1. Ianu.
Concordius mar. Nicomedia, infra cũ Zenone, 2. Sept.
Concordius mar. Rauenna ſub Maximiano, infra cum Valentino, 16. Dec.
Conon mar. Perge ſub Decio, infra cũ Papia, 26. Feb.
Conon mar. in Cypro ſub Decio, 6. Mar.
Conon mar. cum filio Iconij ſub Aureliano, 29. Mai.
Conradus epiſcopus Conſtantien. 26. No.
Conſortia virgo in monaſt. Cluniacenſi, 22. Iuni.
Conſtantia mar. Nuceria ſub Nerone, infra cum Felice, 19. Sept.
Conſtantinus confeſſor Carthagine, 11. Mart.
Conſtantinus epiſcopus in oppido Vapingo, 12. Apri.
Conſtantinus, Epheſi, inf. in Septē dormientes, 27. Iul.
Conſtantius epiſcopus Peruſin. mar. cum ſocijs ſub M. Aurelio, 29. Ianu.
Conſtantius epiſcopus Aquinas 1. Sept.
Conſtantius Eccleſiæ manſionarius, Ancona, 1. Sept.
Conſtantius confeſſor Roma, 30 Nou.
Conſtantius mar. Treueris ſub Diocles. infra cum Maxentio, 12. Dec.
Conuerſio S. Pauli Apoſt. 25. Ianu.
S. Auguſtini epiſcopi Mediolani, 5. Mai.
Copres mar. Alexandria ſub Iuliano, infra cum Patermuthio, 9. Iul.
Corbinianus epiſcopus Friſingen 8. Sept.
Cordula mar. Colonia, 22. Oct.
Corebus præfectus mar. Meßana ſub Hadriano, 18. Apr.
Cornelia mar. in Africa, inf. cum Theodulo, 31. Mar.
Cornelius centurio epiſcopus Cæſarea, 2. Febr.
Cornelius Papa & mar. cum alijs xxi. Roma ſub Decio, 14. Sept.
Cornelius mar. Catana, infra cum Stephano, 31 Dec.
Corona xxx. militum mar. Roma ſub Diocles. 1. Ianu.
Militum xl. in Africa, infra cum Zotico, 12. Ianu.
Militum xl. Roma ſub Gallieno, 13. Ianu.
Corona mar. in Syria ſub Antonino, infra cum Victore. 14. Mai.
Coronion, Iulianus, Macarius, & alij xiij. mar. Alexandria ſub Decio. 30. Oct.
Corſicus presbyt. & Leo ſubdiaconus, 30. Iuni.
Coſmas & Damianus, Anthimus, Leōtius, & Euprepius mar. Aegea ſub Diocles. 27. Sept.
Cottidus diaconus, Eugenius & ſocij mar. in Cappadocia, 6. Sept.
Craton mar. cũ vxore & familia ſua, Roma, 15. Feb.
Cremētius mar. Cæſarauguſtæ, ſupra cũ Caio, 16. Apr.
Creſcens mar. Corinthi ſub Decio, ſupra cum Codrato, 10. Mar.
Creſcens mar. in Lycia, 15. Apr.
Creſcens, Dioſcorides, Paulus, & Helladius mart. 28. (Mai.
Creſcens epiſcopus Galatia mar. ſub Traiano, 27. Iun. & 29. Decembris.

Creſcens mar Tibure ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa, 28. Iul.
Creſcens mar. in Ponto, infra cum Priſco, 1. Oct.
Creſcens eps in Africa, infra cum Valeriano, 28. Nou.
Creſcentia mar. in Lucania ſub Dioclet infra cum Vito, 15. Iuni.
Creſcentiana mar. Roma, 5. Mai.
Creſcentianus mar. Turribus, 31. Mai.
Creſcentianus mar. Tipherni ſub Dioclet. 1. Iuni.
Creſcentianus mar. in Cāpania ſub Dioclet ſupra cū Ariſtone, 2. Iul.
Creſcentianus mar. Auguſta inf. cū Hilaria, 12 aug.
Creſcentianus mar in Africa ſub Valeriano, inf. cum Cypriano, 14. Sept.
Creſcentianus mar. Roma, 24. Nou.
Creſcentianus epiſcopus, confeſſor in Africa, infra cū Valeriano, 28. Nou.
Creſcentio mar. Roma, infra cum Narciſſo, 17. Sept.
Creſcentius confeſſor Florentia, 19. Apr.
Creſcentius puer mar. Roma ſub Dioclet. 14. Sept.
Creſcentius mar. Treuiris ſub Dioclet. infra cum Maxentio, 12. Dec.
Creſcētius mar in Africa, inf cum Dominico, 29. Dec.
Creſconius epiſcopus, confeſſ. in Africa, infra cum Valeriano, 28. Nou.
Criſpina mar Thebeſte ſub Dioclet. 5. Dec.
Criſpinus epiſcopus Papien 7. Ianu.
Criſpinus & Criſpinianus mar. Sueſſione ſub Dioclet. 25. Octob.
Criſpinus epiſcopus. Aſtiagen. & mar. 19. Nou.
Criſpinus mar in Africa, ſupra cum Claudio, 3. Dec.
Criſpinus mar. Thagura, infra cum Iulio, 5. Dec.
Criſpulus mar. Turribus, infra cum Gabino, 30. Mai.
Criſpulus & Reſtitutus mar in Hiſpania, 10. Iuni.
Criſpus presbyt. mar Roma ſub Dioclet. infra cum Ioāne, 18. Aug.
Criſpus & Caius, Corinthi 4. Octo
Cronidas cōmentarienſis mar. inf cū Phileto, 27. Mart.
Crotates mar. ſub Diocl. ſupra cū Appollone, 21. Apr.
Crotildes Regina, Pariſiis 3. Iuni.
Crucis Dominicæ Inuentio ſub Conſtantino, 3. Mai. Eiuſdem Exaltatio ſub Heraclio, 14. Sept.
Cteſiphon eps Vergij, infra cum Torquato, 15. Mai.
Cucuphas mar Barcinone ſub Dioclet. 25. Iul.
Culmatius diaconus mar. Aretij, infra cum Gaudentio, 19. Iun
Cunibertus epiſcopus Colonien. 12. Nou.
Curcodomus diaconus Autiſiodori, 4. Mai.
Curonotus epiſcopus Iconij & mar. 12. Sept.
Cuthbertus epiſcopus in Britannia, 20. Mart.
Cutias mar. Oſtia ſub Diocl inf cū Maximo, 18 Feb.
Cyprianus mar. Corinthi ſub Decio, ſupra cum Codrato, 10. Mart.
Cyprianus mar. Brixia, infra cum Sauino, 11. Iul.
Cyprianus eps Carthaginen. Creſcentianus Victor, Roſula, & Generalis mar. in Africa ſub Valeriano, 14. Sept.
Cyprianus, & Iuſtina virgo mar. Nicomedia ſub Dioclet. 26. Sept.
Cyprianus epiſcopus in Africa, mar. ſub Hunnerico, infra cum Felice. 12. Octob
Cyprianus abbas, Petragoricis 9. Dec.
Cyra, Beroea, infra cum Marana, 3. Aug.
Cyrenia et Iuliana mar Tarſi ſub Maximiano, 1. No.
Cyria mar Cæſarea, inf. cum Zenaide, 5. Iuni.
Cyriaca mar infra, cum Photina, 20. Mar.
Cyriaca, & aliæ quinq. virgines & mart. Nicomedia ſub Maximiano, 19. Mai.
Cyriaca mar. Roma ſub Valeriano, 21. Aug.
Cyriacus mar. Alexandria, inf. cum Tarſicio, 31. Ian.
Cyriacus mar. Roma, infra cum Paulo, 8. Feb.
Cyriacus diaconus, Largus, Smaragdus, & alij xx. mar. Roma ſub Maximiano, 16. Mart. & 8. Aug.
Cyriacus, & alij decem mar. Nicomedia, 7. Apr.
Cyriacus mar. ſub Hadriano, inf. cū Exuperio, 2. Mai.
Cyriacus eps Hieroſolymit. et mar ſub Iuliano. 4. Mai.
Cyriacus mar. Peruſia ſub Decio, infra cum Florentio, 5. Iuni.
Cyriacus & Paula virgo Mar. in Hiſpania. 18. Iuni.
Cyriacus mar. in Ponto, infra cum Paulo, 20. Iuni.
Cyriacus & Apollinaris mar. in Africa, 21. Iuni.
Cyriacus mar in Armenia ſub Maximiano, inf. cum Orentio, 24. Iuni.
Cyriacus mar. Sebaſte, ſupra cum Antiocho. 15. Iul.
Cyriacus, Paulillus, Secundus, Anaſtaſius, Syndimius & ſocij mar. Nicomedia. 19. Dec.
Cyrilla mar. Cyrenæ ſub Dioclet. 5. Iul.
Cyrilla virgo & mar. Roma ſub Claudio, 28. Octo.
Cyrillus epiſcopus Alexandrin. 28. Ianu.
Cyrillus mar. ſupra cum Archelao, 4. Mar.
Cyrillus epiſcopus Rogatus, Felix, Rogatus, Beata, Herenia, Felicitas, Vrbanus, Siluanus, & Mamillus mar in Africa, 8. Mart.
Cyrillus epiſcopus in Morauia, 9. Mart.
Cyrillus epiſcopus Hieroſolymit. 18. Mar.
Cyrillus mar in Syria, infra cum Paulo, 29. Mart.
Cyrillus diaconus mar. Helicpoli ſub Iuliano, 29. Mar.
Cyrillus epiſcopus Gortyna mar. ſub Decio, 9. Iul.
Cyrillus epiſcopus Antiochenus, 22. Iul.
Cyrillus, Aquila, Petrus, Domitianus. Rufus, & Menander mar. Philadelphia, 1. Aug.
Cyrillus mar. Antiochia, infra cum Primo, 2. Octo.
Cyrillus mar Roma ſub Valeriano, ſupra cum Anaſtaſia. 28. Oct.
Cyrinus, Primus, & Theogenes mart. in Helleſponto. 3. Ianu.
Cyrinus mart. Roma ſub Dioclet. infra cum Marcellino Papa. 26. Apr.
Cyrinus mar. in Sicilia. ſupra cum Alphio. 10. Mai.
Cyrinus mar. Roma ſub Dioclet. ſupra cum Baſilide. 12. Iuni.
Cyrion presby. Baſſianus lector, Agatho exorciſta, & Moyſes mart. Alexandria. 14. Febr.
Cyrion miles mar. Sebaſte ſub Licinio. infra in Quadraginta Martyres. 9. Mart.
Cyrus & Ioannes mart. Roma 31. Ianu.
Cyrus epiſcopus carthaginien. 14. Iul.
Cythinus mar. carthagine. infra in, Sillitani Martyres. 17. Iul.

D

Dacianus mar. Romæ, ſupra cum Aretio. 4. Iuni.
Dacius mar. Damaſci, ſupra, cum Cæſario. 1. Nou.
Dadas, Caſdoa, & Gabdelas mart. in Perſide ſub Sapore. 29. Sept.
Dadas mar. ſub Diocle. infra cum Maximo. 13. Apr.
Dafroſa mar. Romæ ſub Iuliano. 4. Ianu.
Dalmatius eps Papien. mar ſub Maximiano, 5. Dec.
Damaſus Papa Romæ. 11. Dec.
Damianus miles mart. in Africa. 22. Febr.
Damianus epiſcopus Papien 12. Apr. (Sept.
Damianus mar. Aegæ ſub Diocle. ſup. cũ Coſma. 27.
Daniel mart. Patauij. 3. Ianu.
Daniel mart. Cæſareæ ſub Maximino, infra cum Elia. 16. Febr.
Daniel mar. Nicopoli ſub Licinio, inf. cũ Leõtio. 10. Iul.
Daniel propheta in Babylonia. 21. Iul.
Daniel, Samuel, Angelus, Domnus, Leo Nicolaus, & Hugolinus ord. Min mart. in Mauritania. 13. Oct.
Daniel Stylita Conſtantinopoli. 11. Dec.
Daria mart. Romæ ſub Numeriano, ſupra cum Chryſantho. 25. Oct.
Darius, Zoſimus, Paulus, & Secundus mart. Nicææ. 19. Dec.
Daſius, Zoticus, Caius, & alij xij milites mart. Nicomediæ. 21 Oct.
Daſius epiſcopus Doroſtori, & mart. 20. Nou.
Dathus epiſcopus Rauennæ. 3. Iul.
Datiua i Africa ſub Hũnerico, inf. cũ Dionyſia. 6. Dec.
Datus epiſcopus Mediolanen. 14. Ianu.
Datius, Reatrius, & ſocij mart. in Africa. 27. Ianu.
Datiuus, Iulianus, Vincentius, & alij xxvij. mart. in Africa. 27. Ianu.
Datiuus mar. in Africa ſub Diocle. infra cum Saturnino. 11. Febr.
Datiuus epiſcopus & mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Nemeſiano. 10. Sept.
Dauid eremita Theſſalonicæ. 26 Iuni.
Dauid Rex & propheta. 29. Dec.
Dauinus confeſſor Lucenſis. 3. Iuni.
Decem Martyres Theopoli. 6. Nou.
Decem Milites mart. Romæ. 10. Febr.
Decẽ & octo mart. Cæſaraugustani, Optatus, Lupercus, Succeſſus. Martialis, Vrbanus, Iulia, Quinctilianus, Publius, Frõto, Felix, Cæcilianus, Euetius, Primitiuus, Apodemius, & Saturnini quatuor. 16. Apr.
Decem millia Marty. Nicomediæ. 18. Mart.
Decẽ millia mar. Crucifix in mõte Ararath. 22. Iuni.
Decem millia CCIII. Marty. Romæ, infra cum Zenone. 9. Iul.
Decem & ſeptem millia Marty. Romæ ſub Diocle. infra in, Marcellinus Papa. 26. Apr.
Decollatio S. Ioannis Baptiſtæ. 29. Aug.
Decoroſus epiſcopus Capuan. 15. Febr.
Dedicatio S. Mariæ ad Martyres Romæ. 13. Mai.
Dedicatio Baſilicæ S. Martini Turonis. 4. Iul.
S. Petri ad Vincula, Romæ. 1. Aug.
S. Mariæ ad Niues, Romæ. 5. Aug.
Baſilicæ Saluatoris Romæ. 9. Nou.
Baſilicarum Petri & Pauli Romæ. 18. Nou.
Defunctorum Commemoratio. 2. Nou.
Deicola abbas in Britannia. 18. Ianu.
Delphinus epiſcopus Burdigalen. 24. Dec.
Demetria virgo & mar. Romæ ſub Iuliano. 21. Iuni.
Demetrius, Conceſſus, Hilarius, & ſocij mar. Romæ 9. Apr.
Demetrius mar in Africa. 14. Aug.
Demetrius proconſul mar. Theſſalonicæ ſub Maximiano. 8. Oct.
Demetrius epiſcopus Antiochenus, Anianus diaconus, Euſtoſius, & alij xx. mart. 10. Nou.
Demetrius & Honorius mart. Oſtiæ. 21. Nou.
Demetrius mar Verulis, ſupra cum Blaſio. 29. Nou.
Demetrius, Honoratus, & Florus mar. Oſtiæ. 22. Dec.
Democritus, Secundus, & Dionyſius mart. Synnadæ. 31. Iul
Deogratias epiſcopus Carthaginien. 22. Mart.
Derphuta mart. in Paphlagonia, ſupra cum Alexandra. 20. Mart.
Deſiderius confeſſor Piſtorij, ſup. cũ Baronto. 25. Mart.
Deſiderius epiſcopus Lingonien. & alij plurimi mart. ſub Vuandalis. 23. Mai.
Deſiderius epiſcopus Viennen. mart. ſub Theodorico 23. Mai. & 11. Febr.
Deſiderius lector mart. Puteolis ſub Diocle. infra cum Ianuario. 19. Sept.
Deuſdedit confeſſor Romæ. 10. Aug.
Deuſdedit abbas Caſinen. & mar. 9. Oct.
Deuſdedit Papa Romæ. 8. Nou.
Deuſdedit epiſcopus Brixien. 10. Dec.
Diaconus eccleſiæ Marſicanæ mar. 14. Mart.
Diaconus S. Anthimi epiſcopi, mar. Nicomediæ ſub Diocle. 23. Dec.
Didius mart. Alexandriæ ſub Maximino, infra cum Fauſto. 26. Nou.
Didymus mart. Alexandriæ ſub Diocle. infra cum Theodora. 28. Apr.
Didymus mar. Laodiceæ, infra cum Diodoro. 11. Sept.
Digna virgo & mar. Cordubæ, ſupra cũ Anaſtaſio. 14.
Digna virgo Tuderti. 11. Aug. (Iuni.
Digna mar. Auguſtæ infra cum Hilaria. 12. Aug.
Digna & Emerita virg. & mart. Romæ ſub Valeriano. 22 Sept.
Diocles mar. in Iſtria infra cum Zoello. 24. Mai.
Diocletius mar. Auximi ſub Diocle. infra cum Siſinio. 11 Mai.
Diodorus mar. Pergæ ſub Decio. 26. Febr. (Mai.
Diodorus & Rodopianus mar. in Caria ſub Diocle. 3.
Diodorus mar. in Campania, infra cum Lucia. 6. Iul.
Diodorus, Diomedes, & Didymus mart. Laodiceæ. 11. Septemb.
Diodorus preſbyt. Marianus diaconus, & alij plures mart. Romæ ſub Numeriano, 1. Dec.
Eorum Inuentio Romæ. 17. Ianu.
Diogenes mart. in Macedonia, inf. cũ Timotheo 6 Apr.
Diomedes medicus mar. Nicææ ſub Diocle. 16. Aug.
Diomedes, Iulianus, Philippus, Eutychianus, Heſychius, Leonides, Philadelphus, Menalippus, & Pantagapes mart 2. Sept.
Diomedes mar. Laodiceæ, ſupra cum Diodoro. 11. Sept.

Dion

Dion mar. in Campania, infra cum Lucia. 6. Iul.
dionyſia mart. in Helleſponto, infra cum Petro. 15. Mai.
dionyſia, Datiua, Leontia, Tertius, Aemilianus, Bonifacius, & alij tres in Africa ſub Hunnerico. 6. Decemb.
dionyſia mar. Alexandria ſub Decio, ſupra cum Ammonaria. 12. Dec.
dionyſij duo mart. Cæſarea ſub Dioclet. infra cum Timoleo. 24. Mart.
dionyſius, Aemilianus, & Sebaſtianus mart. in Armenia. 8. Febr.
dionyſius & Ammonius marty. Alexandria. 14. Febr.
dionyſius mar Corinthi ſub Decio, ſupra cum Codrato. 10. Mart.
dionyſius mart. Aquileia ſub Numeriano, infra cum Hilario. 16. Mart.
dionyſius Corinthiorum epiſcopus. 8. Apr.
dionyſius mar. infra cum Socrate. 19. Apr.
dionyſius epiſcopus Viennen. 8. Mai.
dionyſius mar. Roma. 12. Mai.
dionyſius epiſcopus Mediolanen. ſub Conſtantio Ariano 25. Mai.
dionyſius mar. Conſtantinopoli infra cum Lucilliano, 3. Iuni.
dionyſius, Epheſi inf. in, Septem dormientes. 27. Iul.
dionyſius mar. Synnada, ſupra cũ Democrito. 31. Iul.
dionyſius & Primatus mart. in Phrygia. 20. Sept.
dionyſius, Fauſtus, Caius, Petrus, Paulus, & alij quatuor mart. ſub Decio. 3. Oct.
dionyſius Areopagita, Ruſticus & Eleutherius mar. Lutetia. 9 Oct.
dionyſius epiſcopus Alexandrin. confeſſor ſub Valeriano. 17. Nou.
dionyſius mar. Heraclea, ſupra cum Baſſo. 20. Nou.
dionyſius Papa. 26. Dec.
dioſcorides mar. Smyrna. 10. Mai.
dioſcorides mar. ſupra cum Creſcente. 28. Mai.
Dioſcorus mar. in Aegypto ſub Numeriano, infra cum Victorino. 15. Febr.
dioſcorus lector mar. in Aegypto. 18. Mai.
dioſcorus puer Alexandria ſub Decio, infra cum Herone. 14. Dec.
doda virgo Rhemis, ſupra cum Bona. 24. Apr.
dometius monachus cum duobus diſcipulis mart. Niſibi ſub Iuliano. 7. Aug.
dominator epiſcopus Brixien. 5. Nou.
dominica virgo & mart. in Campania ſub Dioclet. 6. Iul.
dominicus abbas Sora. 22. Ianu.
dominicus Calciatenſis confeſſor. 12. Mai.
dominicus confeſſor ord. Præd. Bononia. 4. Aug.
Euiſdem Tranſlatio Bononia. 24 Mai.
dominicus loricatus. 14. Oct.
dominicus epiſcopus Brixien 20. Dec.
dominicus. Victor, Primianus, Lyboſus, Saturninus, Creſcentius, Secundus, & Honoratus mart. in Africa. 29. Dec.
domitianus abbas in territorio Lugdunen. 1. Iul.
domitianus mart. Philadelphia, ſupra cum Cyrillo. 1. Aug.
domitianus epiſcopus Catalaunen. 9. Aug.
domitianus diaconus mart. Ancyra, infra cum Eutychio. 28. Dec.
domitilla virgo, infra Flauia Domitilla. 7. Mai.
domitius, Pelagia, Aquila, Eparchius, & Theodoſia mart. 23. Mart.
domitius mar in Syria. 5. Iul.
domitius preſbyter Ambianen. 23. Oct.
domna virgo & mar. Nicomedia ſub Dioclet. infra cũ Inde. 28. Dec.
domnina, & ſocia virg. & mart. 14. Apr.
domnina mar. in Lycia ſub Dioclet. 12. Oct.
domninus mar. infra cum Philemone. 21. Mart.
domninus, Victor, & ſocij mart. Theſſalonica. 30. Mart.
domninus confeſſor Ebredunt, infra cum Marcellino. 20. Apr.
domninus marty. Theſſalonica ſub Maximiano. 1. Octob.
domninus mart. in territ. Parmenſi ſub Maximiano. 9. Octob.
domninus, Theotimus, Philotheus, Siluanus, & ſocij mart ſub Maximino. 5. Nou.
domnio mar. Bergomi. 16. Iul.
domnio epiſcopus Salonen. & milites octo mar. in Dalmatia. 11. Apr.
domnio preſbyter Roma. 28. Dec.
domnolus epiſcopus Cenomanen. 16. Mai.
domnus mart in Mauritania, ſupra cum Daniele. 13. Octob.
domnus epiſcopus Viennenſis. 3. Nou.
donata mart. Carthagine, infra in, Scillitani mart. 17. Iul.
donata, Paulina, Ruſtica, Nominanda, Serotina, Hilaria, & ſocia mart. Roma. 31. Dec.
donatianus & Rogatianus mart. in Britannia ſub Dioclet. 24. Mai.
donatianus epiſcopus Catalaunen. 7. Aug.
donatianus, Præſidius, Manſuetus, Germanus, Fuſculus, & Lætus epiſcopi & mart. in Africa ſub Hunnerico. 6. Sept.
Donatianus epiſcopus Rhemenſis. 14. Oct.
donatilla virgo mar. Thuburbi ſub Valeriano, infra cum Maxima. 30. Iul.
donatus, Sabinus, & Agapes mart. 25. Ianu.
donatus mart. Foroſempronij, ſupra cum Aquilino. 4. Febr.
donatus diaconus mart. in Africa, infra cum Primo. 9. Febr.
donatus, Secundianus, Romulus, & alij LXXXVI mart. Concordia. 17. Febr.
donatus, Iuſtus, Herena, & ſocij mart. in Africa. 25. Febr.
donatus mar. infra cum Leone. 1. Mart.
donatus mar. Carthagine. 1. Mart.
donatus marty in Africa, infra cum Epiphanio. 7. Apr.
donatus epiſcopus Euorea, 30. Apr.

Dona-

Donatus mar. Caſarea, inf. cum Polyeucto, 21 Mai.
Donatus epiſcopus Aretinus, & Hilarinus monachus mar ſub Iuliano, 7. Aug.
Donatus presbyter, Sigiſtenſi, 19. Aug.
Donatus mart. Antiochia, infra cum Reſtituto, 23. Augu.
Donatus mar. Capua, infra cum Quincto, 5. Sept.
Donatus monachus mar. Meſſana, infra cum Placido, 5. Oct.
Donatus epiſcopus Feſulan. 22. Oct.
Donatus, Caſſiope in Corcyra, 29. Oct.
Donatus mar. infra cum Hermogene, 12. Dec.
Donatus mar. Alexandria, infra cum Manſueto, 30. Decembr.
Donuina mar. Aegea ſub Diocleſ. ſupra cum Claudio, 23. Aug.
Dorothea virgo mar. Caſarea, 6. Febr.
Dorothea virgo mar. Aquileia ſub Nerone, infra cum Euphemia, 3. Sept.
Dorotheus mar. Tarſi, ſupra cum Caſtore, 28. Mart.
Dorotheus Tyrius presbyt. & mar. ſub Iuliano, 5. Iunij.
Dorotheus & Gorgonius mar Nicomedia ſub Diocl. 9. Septemb.
Dorymedon mar. Synnada ſub Probo, infra cum Theophimo, 19 Sept.
Droctoneus abbas Lutetia, 10 Mart.
Drogo confeſſor Valencenis. 16. Apr.
Druſus, Zoſimus, & Theodorus mar. Antiochia, 14. Decemb.
Druſius mar Tripoli, infra cum Luciano, 24. Dec.
Ducenti Martyres Synope in Ponto, 7. Apr.
Ducenti viginti Martyres in Africa, 10. Octo.
Ducenti ſexaginta Martyres Roma ſub Claudio, 1. Mart.
Ducenti ſexagintaduo Martyres Roma, 25 Mart.
Ducenti ſexagintaduo Martyres Roma ſub Dioclet. 17. Iuni.
Ducenti ſeptuaginta Martyres in Africa, 16. Oct.
Dula ancilla mar. Nicomedia, 25. Mart.
Dulas mar. in Cilicia, 15. Iuni.
Dunſtanus epiſcopus Cantuarien. 19. Mai.
Duo Monachi mar. in prouincia Valeria, 14. Mart.
Duodecim Fratres mar. Beneuenti, 1 Sept.
Dympna virg. & mar. in Brabantia, 15. Mai.

E.

EAdbertus epiſcopus Lindiſfarnen 6 Mai.
Eadmundus Angliæ Rex, & mar. 20. Nou.
Ebrulphus abbas in pago Oximenſi, 29 Dec.
Edilbertus Rex Cantiorum in Anglia, 24. Febr.
Edilburga virgo in Anglia, 7. Iul.
Ediltrudes virgo Regina Britannia, 23 Iuni.
Ediſtius mar Rauenna, 12 Octo.
Editha virgo in Anglia, 16 Sept.
Edmundus epiſcopus Cantuarien. 16. Nou.
Eduardus Angliæ Rex, 5 Ianu.
Eduardus Rex Britannia & mar. 18. Mart.
Egbertus presbyter in Hibernia, 24. Apr.
Eglunius presb. & alij vij. mar Nicomedia, 12. Mar.
Eleazarus mart. Lugduni, infra cum Nineiuo, 23. Augu.
Eleazarus comes, Pariſijs, 27 Sept.
Elesbaan Rex Aethiopia, 27. Oct.
Eleuchadius epiſcopus Rauenna, 14 Febr.
Eleuſippus mar. Lingonis ſub M. Aurelio, infra cum Speuſippo, 17. Ianu.
Eleutherius epiſcopus Conſtantinop. & mar. 20. Febr.
Eleutherius epiſcopus Tornacen. 20. Febr.
Eleutherius epiſcopus Illyrici, & Anthia mar. Meſſana ſub Hadriano, 18. Apr.
Eleutherius Papa & mar. Roma 26. Mai.
Eleutherius confeſſor in Latio, 29. Mai.
Eleutherius mar. Conſtantinopoli ſub Maximiano, 4. Auguſt.
Eleutherius & Leonides mart. 8. Aug.
Eleutherius epiſcopus Antiſiodoren. 16. Aug.
Eleutherius abbas, Roma, 6. Sept.
Eleutherius miles mar Nicomedia cum alijs innumeris ſub Diocleſ. 2. Oct.
Eleutherius diaconus mar. Lutetia, ſupra cum Dionyſio, 9 Oct.
Elias, Hieremias, Eſaias, Samuel & Daniel mar. Caſarea ſub Maximiano, 16. Febr.
Elias presbyt. Paulus & Iſidorus monachi mar Corduba, 17. Apr.
Elias epiſcopus Hieroſolymit. infra cum Flauiano, 4. Iul.
Elias propheta in monte Carmelo, 20. Iul.
Elias epiſcopus in Aegypto, mart. ſub Dioclet. in Palæſtina, infra cum Petro, 19. Sept.
Eligius epiſcopus Nouiomen. 1. Dec.
Eliphius mar. Colonia ſub Iuliano, 16. Oct.
Eliſæus propheta, Samaria, 14. Iuni.
Elizabet virgo Sconau, 18. Iuni.
Elizabet vidua, Marpurg. 19. Nou.
Alphegus epiſcopus Cantuarien. & mar. 19. Apri.
Elpidephorus mart. in Perſide, ſupra cum Acindino, 2. Nou.
Elpidius epiſcopus & mart. in Cherſoneſo, ſupra cum Baſilio, 4. Mar.
Elpidius confeſſor in Campania, infra cum Priſco, 1. Septemb.
Elpidius epiſcopus Lugdunen. 2. Sept.
Elpidius abbas in Piceno, 2. Sept.
Elpidius, Marcellus, Euſtochius, & ſocij mart. ſub Iuliano, 16. Nou.
Emerentiana virgo & mar. Roma 23. Ianu.
Emericus Hungarorum Regis filius, 4 Nou.
Emerita virgo mart. Roma ſub Valeriano, ſupra cum Digna, 22. Sept.
Emilas diaconus, & Hieremias mart. Corduba, 15. Septemb.
Emmanuel mar. infra cum Quadrato, 26. Mart.
Emmelia Caſarea, ſupra cum Baſilio, 30. Mai.
Emmeramus epiſcopus Ratiſponen. & mart. 22. Septembr.
Emygdius epiſcopus Aſculan. mar. ſub Dioclet. 5. Auguſt.
Encratis virgo & mar. Caſaraugusta, 16. Apr.

Engelbertus epiſcopus Colonien. & mar. 7 Nou.
Ennatha virgo mar. Cæſarea ſub Maximino, ſupra cũ Antonino, 13. Nou.
Ennodius epiſcopus Papien. 17. Iul.
Eobanus mar. in Friſia, ſupra cum Bonifacio, 5. Iuni.
Epaphras epiſcopus Coloſſenſis & mar. 19. Iul.
Epaphroditus epiſcopus Tarracinæ, 22. Mar.
Eparchius mar. ſupra cum Domitio, 23. Mar.
Eparchius abbas Engoliſmen. 1. Iul.
Ephebus mar. Interamnæ, infra cum Proculo, 14. Februa.
Ephiſius mar. Caralis ſub Dioclet. 15. Ianu.
Ephram diaconus Edeſſæ, 1. Febr.
Ephram epiſcopus & mar. in Cherſoneſo, ſupra cum Baſilio, 4. Mar.
Epicharides mar. Romæ ſub Dioclet. 27. Sept.
Epictetus, Iucundus, Secundus, Vitalis, Felix, & alij vij mar. in Africa, 9. Ianu.
Epictetus mar. in Portu Romano, infra cum Martiale, 22. Aug.
Epigmenius presbyt. & mart. Romæ ſub Dioclet. 24. Mart.
Epimachus & Alexander mar. Alexandriæ ſub Decio, 12. Dec.
Idem Epimachus, infra cum Gordiano, 10 Mai.
Epiphania mart. ſub Diocletiano apud Sallentinos, 12. Iul.
Epiphania Domini, 6. Ianu.
Euiſdem Vigilia, 5. Ianu.
Euiſdem Octaua, 13. Ianu.
Epiphanius epiſcopus Papienſis, 21. Ianu.
Epiphanius epiſcopus, Donatus, Ruffinus, & alij xiij mar. in Africa, 7 Apr.
Epiphanius epiſcopus Salaminæ, 12. Mai.
Epipodius mar. Lugduni ſub Antonino, 22. Apr.
Epiſcopi & presbyteri confeſſores ſub Conſtantio, 21. Mai.
Epiſtemis mart. Emeſæ ſub Decio, infra cum Galatione, 5. Nou.
Epitacius epiſcopus, & Baſileus mar. in Hiſpania, 23. Mai.
Epolonius mar. Antiochiæ ſub Decio, ſupra cum Babyla, 24 Ianu.
Equitius abbas in prouincia Valeria, 11. Aug.
Eraſma virgo & mar. Aquileiæ ſub Nerone, inf. cum Euphemia, 3. Sept.
Eraſmus epiſcopus & mar. in Campania ſub Dioclet. & Maximiano, 2. Iuni.
Eraſmus mar. Antiochiæ, 25. Nou.
Eraſtus epiſcopus Philippen. & mar. 26. Iul.
Erconualdus epiſcopus Londonien. 30. Apr.
Ericus Rex Sueciæ & mar. 18. Mai.
Erminus epiſcopus Laubienſis, 25. Apr.
Erotheides mar. in Cappadocia ſub Dioclet. ſupra cũ Capitolina, 27. Oct.
Erotis mar. 6 Oct.
Eſaias mart. Cæſareæ ſub Maximino, ſupra cum Elia. 16. Febr.
Eſaias propheta mar. in Iudæa, 6. Iul.
Eſdras propheta, infra cum Iocle, 13. Iul.
Ethbinus abbas in Hibernia, 19. Oct.
Ethelunoldus epiſcopus Vuintonien. 1. Aug.
Euagrius epiſcopus Conſtantinop. 6. Mar.
Euagrius & Benignus mar. Tomis, 3. Apr.
Euagrius mar. in Ponto, infra cum Priſco, 1. Oct.
Euagrius, Priſcianus, & ſocij mart. Romæ, 12. Octobris.
Euariſtus mar. Cæſareæ ſub Dioclet. ſupra cum Carponio, 14. Oct.
Euariſtus Papa & mart. Romæ ſub Traiano 26. Octobr.
Euariſtus mart. in Creta ſub Decio, infra cum Theodulo, 23. Dec.
Euaſius epiſcopus Caſalenſis & mar. 1. Dec.
Euaſius epiſcopus Brixien. 2. Dec.
Eubulus mar. Cæſareæ ſub Dioclet. 7. Mar.
Eucarpus mar. infra cum Trophimo, 18. Mar.
Eucarpus mar. in Aſia, ſupra cum Bardomiano, 25. Septemb.
Eucharius epiſcopus Treuirenſis, 8. Dec.
Eucherius epiſcopus Aurelianen. 20. Febr.
Eucherius epiſcopus Lugdunen. 16. Nou.
Eudoxia mar. Helipoli ſub Traiano, 1. Mart.
Eudoxius Zenon, Macarius, & ſocij M.CIIII. mart. Melitinæ ſub Dioclet. 5. Sept.
Eudoxius mart. Sebaſtæ ſub Licinio, ſupra cum carterio, 2. Nou.
Euellius mart. ſub Nerone, 11. Mai.
Euentius mar. ſupra in xviij Martyr. Cæſaraugustani. 16. Apr.
Euentius presbyt. & mar. Romæ ſub Traiano, ſupra cum Alexandro Papa, 3. Mai.
Euergiſlus epiſcopus Colonien. & mar. 24 Oct.
Eugendus abbas in territorio Lugdunen. 1. Ian.
Eugenia virgo & martyr. Romæ ſub Gallieno, 25. Decembr.
Eugenianus mar. 8. Ianu.
Eugenius martyr. in Africa, ſupra cum Aquilino, 4. Ianua.
Eugenius mart. Neocæſareæ, infra cum Mardonio, 24. Ianu.
Eugenius epiſcopus & mart. in cherſoneſo, ſupra cum Baſilio, 4. Mart.
Eugenius mar. in Syria infra cum Paulo, 2. Mart.
Eugenius epiſcopus & mart. in Africa ſub Hunnerico, infra cum Vindemiale. 2. Mai.
Eugenius Papa Romæ, 2. Iuni.
Eugenius epiſcopus Carthaginen. mar. in Africa ſub Hunnerico, cum quingentis ex ſuo clero, & Saluatore, ac Mauritio diaconis, 13. Iul.
Eugenius mar. Tibure ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa. 18. Iul.
Eugenius mar. ſupra cum Apollonio. 23. Iul.
Eugenius mar. Romæ ſub Gallieno, infra cum Lucilla. 29. Iul
Eugenius mar. in cappadocia, ſupra cum cattido. 6 Sept.
Eugenius mar. Damaſci, infra cum Paulo, 25. Sept.
Eugenius epiſcopus Toletan. confeſſ. 15. Nou.
Eugenius epiſcopus Toletan. mart. in territ. Pariſien. 15. No

15. Novemb.
Eugenius diaconus, Florentiæ. 17. Nou.
Eugenius mar. in Armenia ſub Dioclet. infra cum Eu
ſtratio. 13. Dec.
Eugenius & Macarius preſbyteri & mart. in Arabia
ſub Iuliano. 20. Dec.
Eugenius epiſcopus Mediolanen. 30. Dec.
Engraphus mar. Alexandriæ ſub Maximino, infra cum
Menna. 10. Dec.
Eulaſius mar. Cyzici ſub Maximiano, infra cum Fau
ſta. 20. Sept.
Eulalia virgo & mar Barcinone ſub Dioclet. 12. Feb.
Eulalia virgo & mart. Emeritæ ſub Maximiano. 10.
Decemb.
Eulampius & Eulampia virgo & alij CC. mart. Nico-
media. 10. Oct.
Eulogius diaconus mar. Tarracone ſub Gallieno, infra
cum Fructuoſo. 21. Ianu.
Eulogius preſbyt. & mar. Corduba. 11. Mart.
Eulogius epiſcopus Edeſſa. 5. Mai.
Eulogius, & ſocij mart Conſtantinopoli. 3. Iul.
Eulogius epiſcopus Alexandrinus. 13. Sept.
Eumenus epiſcopus Gortinæ. 18. Sept.
Eunicianus mar in Creta ſub Decio, infra cum Theo-
dulo. 23. Dec.
Eunomia mart. Auguſtæ, infra cum Hilaria. 12. Aug.
Eunus mar. Alexandriæ, infra cum Iuliano. 27. Febr.
Euodius, Hermogenes, & Calliſtus mar. Syracuſis. 25.
Apr.
Euodius epiſcopus Antiochenus & mar. 6. Mai
Euodius mar. Nicææ, infra cum Theodota. 2. Aug.
Euodius, Hermogenes, & Calliſta mart. 2. Sept.
Euodius epiſcopus Rhotomagen. 8. Oct.
Euortius epiſcopus Aurelianenſis. 7. Sept.
Euphebius epiſcopus Neapolitan. 23. Mai. (Mar.
Euphemia mar. in Paphlagonia, ſup. cũ Alexãdra 20.
Euphemia, Dorothea, Tecla, & Eraſma virg. & mart.
Aquileiæ ſub Nero. 3. Sept.
Euphemia virgo mar. Chalcedone ſub Dioclet. 16. Sept.
Euphraſia virgo in Thebaide. 13 Mart.
Euphraſia mar. in Paphlagonia, ſupra cum Alexãdra.
20. Mart. (Mai.
Euphraſia virgo et mar Ancyra, infr cũ Theodoto. 18.
Euphraſius epiſcopus in Africa. 14. Ianu.
Euphraſius epiſcopus Illiturgi, inf. cũ Torquato. 15. Mai
Euphronius epiſcopus Auguſtodunen. 3. Aug.
Euphronius epiſcopus Turonenſis. 4. Aug.
Euphroſyna virgo Alexandria. 1. Ianu.
Euphroſyna virgo mar. Tarracinæ ſub Domitiano, inf.
cum Flauia Domitilla. 7. Mai.
Euplius diaconus mar. Catana ſub Dioclet. 12. Aug.
Euporus mar. in Creta ſub Decio, infra cum Theodulo.
23. Dec.
Euprepia mart. Auguſtæ, infra cum Hilaria. 12. Aug.
Euprepis mar. Roma ſupra cum Caſtulo. 30. Nou.
Euprepius epiſcopus Veronenſis. 21. Aug
Euprepius mar. Aegeæ ſub Dioclet. ſupra cum Coſma.
27. Sept.
Eupſychius mar. Cæſarea ſub Iuliano. 9. Apr.
Eupſychius mar. Cæſarea ſub Hadriano. 7. Sept.
Euſebia virgo & mar. Bergami. 29. Oct.
Euſebius palatinus, & alij ix. mart. 5. Mart.
Euſebius, Neon, Leontinus, Longinus, & alij quattuor
martyr ſub Dioclet. 24. Apr.
Euſebius mar. ſupra cum Aphrodiſio. 28. Apr.
Euſebius epiſcopus Samoſatenus & mar. 21. Iuni.
Euſebius epiſcopus Vercellenſis & mar. 1. Aug.
Euſebius epiſcopus Mediolanen. 12. Aug.
Euſebius preſbyt. Roma ſub Conſtantio. 14. Aug.
Euſebius, Pontianus, Vincentius, & Peregrinus mart.
Roma ſub Commodo. 25. Aug.
Euſebius, Neſtabus, & Zenon mart. in Palæſtina ſub
Iuliano. 8. Sept.
Euſebius mar. in Phœnicia. 21. Sept.
Euſebius Papa Romæ. 26. Sept.
Euſebius epiſcopus Bononienſis. 26. Sept. (Sept.
Euſebius mar. Alexãdria ſub Valeriano, ſup. cũ Caio. 4.
Euſebius mart. Hadrianopoli ſub Iuliano, infra cum
Philippo. 22. Oct.
Euſebius monachus mar. Tarracina ſupra cum Felice.
5. Nou.
Euſebius preſby. Marcellus diaconus, Hippolytus, Maxi
mus, Adria, Paulina, Neon, Maria, Martana, &
Aurelia mart. Romæ ſub Valeriano. 2. Dec.
Euſignus miles mar. Antiochia ſub Iuliano. 5. Aug.
Euſtachius, Theopiſtes, Agapius & Theopiſtus mart.
Roma ſub Hadriano. 20. Sept.
Euſtachius preſbyter in Syria 12. Oct.
Euſtachius, Theſpeſius, & Anatolius mart. Nicææ
ſub Maximino. 20. Nou.
Euſtachius epĩ in Africa, infra cũ Valeriano. 28. Nou.
Euſtaſius abbas Luxouien. 29 Mart.
Euſtathius epĩ Antiochenus, ſub Conſtantio. 16. Iul.
Euſtathius mar. Ancyra. 28. Iul.
Euſternus epiſcopus Salernitan. 19. Oct.
Euſtochium virgo in Bethleem. 28. Sept.
Euſtochium virgo mar. Tarſi ſub Iuliano. 2. Nou.
Euſtochius epiſcopus Turonen. 19. Sept.
Euſtochius mar. ſub Iuliano, ſupra cũ Elpidio. 16. Nou.
Euſtolia & Sopatra virg. Conſtantinopoli. 9. Nou.
Euſtorgius preſbyter Nicomedia. 11. Apr.
Euſtorgius primus, epiſcopus Mediolanen. 18. Sept.
Euſtorgius ſecundus, Mediolanen. epiſcopus. 6. Iuni.
Euſtoſius mar. Antiochia ſupra cũ Demetrio. 10. Nou.
Euſtratius, Auxentius, Eugenius, Mardarius, & Ore
ſtes mart. in Armenia ſub Dioclet. 13. Dec.
Euthalia virgo mar. in Sicilia. 27. Aug.
Euthymius abbas in Palæſtina. 20. Ianu.
Euthymius epĩ Sardicen. mar. ſub Theophilo. 11. Mar.
Euthymius diaconus mar. Alexandria. 5. Mai.
Euthymius Romanus, Peruſiæ. 29. Aug.
Euthymius mar Nicomedia ſub Dioclet. 24. Dec.
Eutropia virgo mar. in Syria, infr cum Libya. 15. Iuni.
Eutropia vidua in Gallia. 15. Sept.
Eutropia mar. Alexandria. 30 Oct.
Eutropia virgo mar. Rhemis, infra cũ Nicaſio 14 Dec.
Eutropius lector mar. Conſtantinopoli. 12. Ianu.
Eutropius mar ſub Maximiano, ſupra cum Cleonico. 3.
Eutropius epĩ Santonen. & mar 30. Apr. (Mart.
Eutropius epiſcopus Arauſican. 27. Mai.

Eutropius,

Eutropius, Zoſima, & Bonoſa mart. in Portu Romano. 15. Iul.
Eutyches mar. Romæ ſub Traiano, inf. cũ Marone. 15. Apr.
Eutyches mar. Puteolis ſub Dioclet. inf. cum Ianuario. 19 Sept.
Eutychianus mart. in Campania ſub Dioclet. ſupra cũ Ariſtone. 2. Iul.
Eutychianus mar. Nicomediæ, inf. cũ Stratone. 17 Aug.
Eutychianus mar. ſupra cum Diomede. 2. Sept.
Eutychianus mart. in Africa ſub Genſerico. ſupra cum Arcadio. 13. Nou.
Eutychianus Papa & mart. Romæ ſub Numeriano. 8. Dec.
Eutychius mar. Romæ. 4. Febr.
Eutychius, & ſocij mar. in Meſopotamia. 14. Mart.
Eutychius, & ſocij mart. Alexandriæ ſub Conſtantio. 26. Mart.
Eutychius mar. Ferentini. 15. Apr.
Eutychius diaconus mar. in Mauritania, infra cum Timotheo. 21. Mai.
Eutychius B. Ioannis Euang. diſcipulus. 24. aug.
Eutychius, Plautus, & Heracleas mart. in Thracia. 29. Sept.
Eutychius mar. Meſſanæ, infra cum Placido. 5. Oct.
Eutychius mar. in Hiſpania, inf. cum Honorio. 21. Nou.
Eutychius mar. in Hiſpania. 11. Dec.
Eutychius presbyt. & Domitianus diaconus mart. Ancyræ. 28. Dec.
Eutychius & Florentius monachi Nurſiæ. 23. Dec.
Euualdi duo presbyteri & mart. apud Saxones. 3. Oct.
Exaltatio S. Crucis in Perſide ſub Heraclio 14. Sept.
Exanthus mart. Nouocomi ſup. cum Carpophoro. 7. aug.
Expeditus mar. Melitinæ, inf. cum Hermogene. 19. apr.
Exuperantia virgo, Trecis. 26. apr.
Exuperantius epiſcopus Rauennæ. 30. Mai.
Exuperantius diaconus, mar. Spoleti ſub Maximiano, infra cum Sabino. 30. Dec.
Exuperia mart. Romæ, infra cum Symphronio. 26. Iul. & 31. Oct.
Exuperius, Zoe, Cyriacus, & Theodulus mart. ſub Adriano. 2. Mai.
Exuperius mar. in Gallia ſub Maximiano, infra cum Mauritio. 22. Sept.
Exuperius epiſcopus Toloſanus. 28. Sept.
Exuperius mar. Viennæ, infra cum Seuerino. 19. Nou.
Ezechiel propheta mar. in Babylonia. 10. Apr.

F

Fabianus Papa & mar. Romæ ſub Decio. 20. Ianu.
Fabianus mar. Catanæ, inf. cum Stephano. 31. Dec.
Fabius mar. Romæ ſub Diocl. inf. cũ Maximo. 11. Mai.
Fabius mar. Cæſareæ. 31. Iul.
Fabricianus & Philibertus mar. in Hiſpania. 22. aug.
Facundus & Primitiuus mart. in Gallæcia ſub Dioclet. 27. Nou.
Fausta virgo & mar. Ancyræ, inf. cũ Theodoto. 18. Mai.
Fandila presby. & mar. Corduba. 13. Iuni.
Fantinus monachus & confeſſor Theſſalonicæ. 30. aug.
Faro epiſcopus Meldenſis. 28. Oct.
Fauſtinianus epiſcopus Bononien. 26. Febr.
Fauſtinus & Iouita mart. Brixiæ ſub Hadriano. 15. Feb.
Fauſtinus epiſcopus Brixien. 16. Febr.
Fauſtinus, & alij XLIIII. mart. Romæ. 17. Febr.
Fauſtinus, Timotheus, & Venuſtus mart. Romæ. 22. Mai.
Fauſtinus mart. Peruſiæ ſub Decio, infra cum Florentio. 5. Iuni.
Fauſtinus mart. Romæ ſub Dioclet. infra cum Simplicio. 29. Iul.
Fauſtinus confeſſor Tuderti. 29. Iul.
Fauſtinus, Lucius, Candidus, Caelianus, Marcus, Ianuarius, & Fortunatus mart. in Africa. 15. Dec.
Fauſta virgo, & Euilaſius mart. Cyzici ſub Maximiano 20. Sept.
Fauſta mater S. Anaſtaſiæ Romæ. 19. Dec.
Fauſtus, & alij xxiij. mart. Romæ. 24. Iuni.
Fauſtus mar. ſub Decio. 16. Iul.
Fauſtus mar. Romæ, ſupra cum Bono. 1. Aug.
Fauſtus miles mar. Mediolani ſub Commodo. 7. Aug.
Fauſtus presbyter, Macarius, & alij x. mart. Alexandriæ ſub Decio. 6. Sept.
Fauſtus mar. Antiochiæ, infra cum Timotheo. 8. Sept.
Fauſtus mar. ſub Decio, ſupra cum Dionyſio. 3. Oct.
Fauſtus mart. Alexandriæ ſub Valeriano, ſupra cum Caio 4. Oct.
Fauſtus monachus mar. Meſſanæ, inf. cũ Placido. 5. Oct.
Fauſtus, Ianuarius, et Martialis mar. Cordubæ. 13. Oct.
Fau: :us diaconus Alexandrinus mar. ſub Dioclet. 19. Nouemb.
Fauſtus presby. Didius, & Ammonius: item Phileas, Heſychius, Pachomius & Theodorus epiſcopi Aegyptij, & alij DCLX. mart. Alexandriæ ſub Maximino. 26 Nou.
Febronia virgo & mart. Sibapoli ſub Dioclet. 25. Iuni.
Felices duo epiſcopi & mart. in Africa ſub Valeriano, infra cum Nemeſiano. 10. Sept.
Felicianus epiſ. Fulginaten. & mar. ſub Decio. 24. Ianu.
Felicianus, Philappianus, & alij CXXIIII. mart. in Africa. 30. Ianu.
Felicianus mar. Romæ, infra cum Fortunato. 2. Febr.
Felicianus mar. Romæ ſub Dioclet. infra cum Primo. 9. Iuni.
Felicianus miles mar. Maſſiliæ, inf. cũ Victore. 21. Iul.
Felicianus epiſcopus & mar. apud Mindam. 20 Oct.
Felicianus mar. in Lucania, inf. cũ Hyacintho. 29. Oct.
Felicianus mart. Rauennæ ſub Dioclet. infra cum Valentino. 11. Nou.
Felicianus mar. Viennæ, infra cum Seuerino. 19. Nou.
Feliciſſima virgo & mar. Falari, infra cum Graciliano. 12. Aug.
Feliciſſimus, Heraclius, & Paulinus mart. Tuderti. 26. Mai.
Feliciſſimus & Felix mart. in Campania ſub Dioclet. ſupra cum Ariſtone. 2. Iul.
Feliciſſimus diaconus mar. Romæ ſub Valeriano infra cum Xyſto. 6. Aug.
Feliciſſimus mart. in Africa ſub Valeriano. infra cum Ruhotiano. 26. Oct.
Feliciſſimus mar. Peruſiæ. 24. Nou.
Felicitas mar. Tuburbi ſub Seuero infra cum Perpetua. 7. Mar.

Felicitas mar. in Africa ſupra cum Cyrillo.8.Mart.
Felicitas mar. Romæ ſub Antonino.23.Nou.
Felicula mar. Romæ infra cum Vitale.14.Febr.
Felicula virgo & mar. Romæ.13.Iuni.
Felicianus & Gratinianus mar. Peruſiæ ſub Decio.1.Iuni.
Felix Papa & mar. Romæ ſub Aureliano.30.Mai.
Felix ſecundus Papa & mar. Romæ ſub Conſtantio.
29.Iul.
Felix Papa tertius Romæ.30.Ianu.
Felix Papa quartus Romæ.25.Febr.
Felix & Ianuarius mar Heracleæ.7 Ianu.
Felix mar. in Africa. ſupra cum Epicteto.9.Ianu.
Felix preſbyter Nolanus,14.Ianu.
Felix, Symphronius, Hippolytus, & ſocij mar. in Africa.
3 Febr.
Felix epiſcopus Lugdunen. infra cum Lupicino.3. Febr.
Felix mar. in Africa ſub Dioc inf. cū Saturnino.11.Feb.
Felix mar Adrumeti. infra cum Verulo.21. Febr.
Felix epiſcopus Metenſis.21.Febr.
Felix epiſcopus Brixienſis.23.Febr.
Felix mar. infra cum Fortunato.26.Febr.
Felix, Luciolus, Fortunatus, Marcia, & ſocij mart.3.
Mar.
Felix mar. in Africa, ſupra cum Cyrillo.8.Mar.
Felix epiſcopus in Anglia.8.Mar.
Felix mar. Aquileiæ ſub Numeriano. infra cum Hilario.16.Mar.
Felix diaconus mar. Gerundæ ſub Aureliano. infra cū
Narciſſo.18.Mar.
Felix, & alij XX. mar. in Africa.23.Mar.
Felix epiſcopus Treuirenſis.26.Mar.
Felix mar. in Africa. infra cum Theodulo.31.Mart.
Felix mar. ſup. i. XVIII. Martij. Cæſaraugustani.16.
apr.
Felix mar. Alexandriæ. ſupra cum Aratore.21. Apr.
Felix preſbyt. Fortunatus & Achilleus diaconi mart.
Valentiæ in Gallia.23.Apr.
Felix diaconus mar. Hiſpali.2.Mai.
Felix mar. Romæ ſub Alexandro. ſupra cum Calepodio.
10.Mai.
Felix & Gennadius mar. in Africa 16. Mai.
Felix epſ Spoletin. & Mar. ſub Maximiano.18.Mai.
Felix mar. in Iſtria. infra cum Zoello.24.Mai.
Felix mar. in Sardinia ſupra cum Aemilio.28.Mai.
Felix & Fortunatus mar. Aquileiæ ſub Diocl.11.Iun.
Felix monachus & mar. Cordubæ ſupra cum Anaſtaſio.14.Iuni.
Felix mar. Apolloniæ. infra cum Iſauro.17.Iuni.
Felix preſbyt. & mar. Sutrij.23.Iuni.
Felix mar. Romæ ſub Antonino. infra in, Septem fratres,10.Iul.
Felix mar. in Africa infra cum Ianuario.10.Iul.
Felix mar. Mediolani ſub Maximiano. infra cum Nabore.12.Iul.
Felix epiſcopus Nouocomen.14.Iul.
Felix epiſcopus Papien. & mar.15.Iul.
Felix mar. Carthagine infra in, Scillitani mar.17.Iul.
Felix epiſcopus Veronen.19.Iul.
Felix mar. Furconij infra cum Florentio.25.Iul.
Felix, Iulia, & Iucunda mar. Nolæ.27.Iul.
Felix mar. Cordubæ infra cum Georgio.27.Iul.
Felix mar. Gerundæ,1.Aug.
Felix mar. i Portu Romano. inf. cū Martiale.22.Aug.
Felix preſbyter Piſtorij.26.Aug.
Felix preſbyt. & Adauctus mart. Romæ, ſub Dioclet.
30.Aug.
Felix & Conſtantia mart. Nuceriæ ſub Nerone.19.
Sept.
Felix mar. Auguſtoduni, ſupra cum Andochio.24.Sept.
Felix & Cyprianus epiſcopi & mar. in Africa ſub Hunnerico.12 Oct.
Felix epiſcopus Africanus, Audactus & Ianuarius preſbyteri, Fortunatus & Septimus lectores, mar. Venuſiæ ſub Diocle.24.Oct.
Felix preſbyt. & Euſebius monachus mar. Tarracinæ.
5.Nou.
Felix mar. Thiniſſæ.6.Nou.
Felix monachus Fundanus.6.Nou.
Felix epſ Nolanus, & mar. cum alijs XXX.15.Nou.
Felix epiſcopus in Africa. infra cū Valeriano.28.Nou.
Felix epiſcopus Bononien.4.Dec.
Felix mar. Thaguræ, infra cum Iulio.5 Dec.
Felix mar. Romæ. ſupra cum Calliſto.29.Dec.
Ferreolus preſbyt. & Ferrutio diaconus mar. Veſontione.16.Iuni.
Ferreolus mar. in territ. Viennen.18.Sept.
Ferrutio diaconus mar. Veſontione ſupra cum Ferreolo.
16.Iuni.
Ferrutius mar. Maguntiæ.28.Oct.
Feſtiuitas omnium Sanctorum.1.Nou.
Feſtum Niuis.5.Aug.
Feſtus diaconus mar. Puteolis ſub Diocle. infra cum Ianuario.19.Sept.
Feſtus mar. in Tuſcia infra cum Ioanne.21.Dec.
Fiacrius confeſſor Meldenſis.30.Aug.
Fibitius abbas, Treuiris.5.Nou.
Fides, Spes, & Charitas virg. & mart. Romæ ſub Hadriano.1.Aug.
Fides virgo & mar. Agenni.6.Oct.
Fidelis mar. in Africa.23.Mar.
Fidelis mar. Edeſſæ ſub Maximiano, ſupra cum Baſſa.
21.Aug
Fidelis mar. Nouocomi ſub Maximiano.28.Oct.
Fidētianus mar. in Africa. infra cum Secūdo.15.Nou.
Fidētius & Terentius mar. Tuderti ſub Diocl.27.Sept.
Fidentius epiſcopus Patauin.16.Nou.
Fidolus epiſcopus Trecenſis.16.Mai.
Fintanus preſbyt. in Scotia.17.Feb.
Firmatus diaconus mar. Meſſanæ. i. ſ. cū Placido.5.Oct.
Firmatus diaconus, & Flauiana virgo & mar. Antiſiodori.5.Oct.
firmina virgo mar. Ameriæ ſub Diocl.24.Nou.
firminus abbas, Ambiani.11.Mar.
firminus mar. in Armenia ſub Maximiano, infra cum Orentio.24.Iuni.
firminus epiſcopus Metenſis.18.Aug.
firminus epſ Ambianen. mart ſub Diolet.25.Sept.
firminus epiſcopus Vzeciæ.11.Oct.
firmus mar. Romæ infra cum fortunato.2.febr.
firmus mar. infra cum Gorgonio.11.Mar.

firmus

I N D E X.

Firmus mar. ſub Maximiano. 1. Iun.
Firmus mar in Armenia ſub Maximiano. infra cum Orentio. 24. Iuni.
Firmus epiſcopus Tagaſtenſis. 31. Iul.
Firmus & Ruſticus mar. Veronæ ſub Maximiano. 9. Aug.
Flauia, Domitilla, Euphroſina & Theodora virg. & mar. Tarracinæ ſub Domitiano. 7. Mai.
Flauia virgo & mar. Meſſanæ. inf. cū Placido. 5. Oct.
Flamiana virgo et mar. Antiſiodori. ſup. cū firmato 5. (Oct.
Flauianus mar. Romæ ſub Diocl. 28. Ian.
Elauianus epiſcopus Conſtantinopolitan. 17. Febr.
Flauianus mart. in Africa ſub Valeriano. infra cum Montano. 24 febr.
Flauianus ſecundus ep̄s Antiochenus, & Elias epiſcopus Hieroſolimitan. confeſſores ſub Anaſtaſio. 4. Iul.
Flauianus ep̄s. Auguſtodunen. 23. Aug. (Dec.
Flauianus mart. ſub Iuliano ad aquas Taurinas. 22.
Flauius, Auguſtus, & Auguſtinus mar. Nicomediæ. 7. Mai.
Flocellus puer mar. Auguſtoduni ſub Antonino. 17. Sep.
Flora virgo & mar. Romæ ſub Gallieno. infra cum Lucilla. 29. Iul.
Flora & Maria virg. & mar. Corduba. 24. Nou.
Florentia virgo Hiſpali. 20. Iuni.
Florētia mar. ſub Diocle. in territ. Agathenſi. 10. Nou.
Florentianus ep̄s in Africa. inf. cū Valeriano. 28. Nou.
Florentinus & Hilarius mar. Seduni. 27. Sept.
Florentinus epiſcopus Treuirenſis. 16. Oct.
Florentinus epiſcopus Arauſicanus. 17. Oct.
Florentius epiſcopus Viennen. mar. ſub Gallieno. 3. Ianu.
Florentinus confeſſor Hiſpali. 23. Febr.
Florentius mar. Auximi ſub Diocle. infra cum Siſinio. 11. Mai.
Florentius, Iulianus, Cyriacus, Marcellinus, & fauſtinus mar. Peruſiæ ſub Decio. 5. Iuni.
Florentius mar. Carthagine ſupra cū Catulino. 15. Iul.
Florentius & felix mar. furconij. 25. Iul.
Florentius preſby. Pictauienſis. 22. Sept.
Florentius mart. in Gallia. ſupra cum Caſtio. 10. Oct.
Florentius mar. Theſſalonica. 13. Oct.
Florentius mar. in caſtro Tyle. 27. Oct.
Florentius epiſcopus Argentoraten. 7. Nou.
florētius monachus Nurſiæ ſupra cū Eutichio. 28. Dec.
florianus mar. ſub Diocle. in Norico Ripenſi. 4. Mai.
florianus Calanicus, & alij LVIII. mar. Eleutheropoli. 17 Dec.
florius mar. Nicomediæ. infra cum Luciano. 26. Oct.
florus, Laurus, Proculus, & Maximus mar. in Illirico. 18. Aug.
florus mar. Oſtia ſupra cum Demetrio. 22. Dec.
flos mar. Catanæ. infra cum Stephano. 31. Dec.
floſculus epiſcopus Aurelianen. 2. feb.
fortunata virgo & mar. Cæſareæ ſub Dioclet. 14. Oct.
fortunatus mar. Smyrnæ infra cum Vitale. 9. Ianu.
fortunatus, felicianus, firmus, & Candidus, mart. Romæ. 2. febr.
fortunatus mar. in Africa infra cum Verulo. 21. febr.
fortunatus, felix, & alij XXVII. mar. 26 febr.
fortunatus mar. Romæ. ſupra cum Alexandro. 27 febr.
fortunatus mar. ſupra cum felice. 3. Mar.
fortunatus & Marcianus mar. in Africa. 17. Apr.
fortunatus mar. Alexadriæ ſupra cū Aratore. 21. apr.
fortunatus diaconus mart. Valentiæ in Gallia. ſupra cū felice preſbytero. 23. Apr.
fortunatus preſbyter in Vmbria. 1. Iuni.
fortunatus mar. Aquileiæ ſub Diocle. ſupra cum felice. 11. Iuni.
fortunatus & Lucianus mar. in Africa. 13. Iuni.
fortunatus diaconus mar. Aquileia. infra cum Hermagora. 12. Iul.
fortunatus, Caius, & anthes mart. Salerni ſub Dioclet. 28. apr.
fortunatus epiſcopus Tudertin. 14. Oct.
fortunatus mar. Romæ. 15. Oct.
fortunatus lector mar. Venuſiæ ſub Diocle. ſupra cum felice. 24. Oct.
fortunatus mar. in africa. ſupra cum fauſtino. 15. Dec.
franciſca vidua Romæ 9 Mar.
franciſcus ord. Min aſſiſii. 4. Oct.
Eiuſdem ſtigmatum commemoratio. 17. Sept.
franciſcus de Paula ord. Minim. 2. apr.
Eiuſdem Translatio aſſiſij. 25. Mai.
fraternus epiſcopus antiſiodoren. & mar. 29. Sept.
fredeſuinda virgo Oxonij 19. Oct.
fridericus epiſcopus Traiecten. & mar. 18. Iul.
frigdianus epiſcopus Lucenſis. 18. Mar.
Eiuſdem translatio Lucæ. 18. Nou.
fronto abbas alexandriæ. 14. apr.
fronto mar. ſupra in xviij. Martij. Cæſarauguſt. 16. apr.
fronto ep̄s Petragoricen. & Georgius preſb. 25. Oct.
fructulus mar. in africa. infra cum Lucio. 18. febr.
fructuoſa mar. antiochiæ. infra cum Reſtituto. 23. aug.
fructuoſus epiſcopus Tarraconen. augurius & Eulogius diaconi mar. ſub Gallieno 21. Ianu.
fructuoſus epiſcopus Bracaren. 16. apr.
frumentij duo mar. in africa ſub Hunnerico. infra cum Victoriano. 23 Mart.
frumentius epiſcopus in India. 27. Oct.
fulcus confeſſor aquini. 22. Mai.
fulcus epiſcopus Papienſis 26. Oct.
fulgentius epiſcopus Ruſpenſis. 1. Ianu.
furſeus confeſſor in monaſt. Perona. 16. Ianu.
fuſca virgo, & Maura mar. Rauennæ ſub Decio. 13. febr.
fuſcianus mar. ambiani ſub Maximiano. infra cum Victorio. 11. Dec.
fuſculus epiſcopus & mar in africa ſub Hunnerico. ſupra cum Donatiano. 6. Sept.

G

GAbdelas mar. in Perſide ſub Sapore. ſupra cum Dada. 29 Sept.
Gabinus preſbyt. & mart. Romæ ſub Dioclet. 19. febru.
Gabinus & Criſpulus mar. Turribus. 10. Mai.
Galatas mar. Melitinæ. infra cum Hermogene. 19. apr.
Galation & Epiſtemis mar. Emeſæ ſub Decio. 5. Nou.
Galdinus epiſcopus Mediolanen. 18. apr.
Galganus eremita, Senis. 3. Dec.
Galla vidua Romæ. 5. Oct.
Gallicanus mar. alexandriæ ſub Iuliano. 25. Iuni.

Gallus

Gallus epiſcopus Aruernen. 1. *Iul.*
Gallus abbas in Germania. 16 *Oct.*
Gamalielis Inuentio Hieroſolymis. 3. *Aug.*
Gangulphus mar. Varennis. 11. *Mai.*
Gatianus epiſcopus Turonenſis. 18 *Dec.*
Gaudentia virgo mar. Romæ cum alijs tribus. 30. *Aug.*
Gaudentius epiſcopus Nouarienſis. 22 *Ianu.*
Gaudentius epiſcopus Veronen. 12. *Febr.*
Gaudentius epiſcopus, & Culmatius diaconus mart. Aretij. 19. *Iuni.*
Gaudentius epiſcopus Ariminen. & mar. 14. *Oct.*
Gaudentius epiſcopus Brixienſis. 25. *Oct.*
Gaudioſus epiſcopus Brixien. 7. *Mart.*
Gaudioſus epiſcopus Salernitan 26. *Oct.*
Gaudioſus epiſcopus Africanus, confeſſ. Neapoli. 28. *Oct.*
Gaugericus epiſcopus Cameracen. 11. *Aug.*
Gedeon in Palaſtina 1. *Sept.*
Geluſius mar. Foroſemproniij ſupra cũ Aquilino. 4. *Febr.*
Gelaſius Papa Romæ. 21. *Nou.*
Gelaſius mar. in Creta ſub Decio, infra cum Theodulo. 23. *Dec.*
Gemellus mar. Ancyræ ſub Iuliano. 10. *Dec.*
Geminianus epiſcopus Mutinen. 31. *Ianu.*
Geminianus mar. Romæ ſub Dioclet. infra cum Lucia. 16. *Sept.*
Geminus mar. in Africa, ſupra cum Aquilino. 4 *Ianu.*
Geminus mar. Foroſempronij ſupra cũ Aquilino. 4. *Feb.*
Geminus epiſcopus Brixienſis. . *Febr.*
Generalis mar. in Africa, ſub Valeriano, ſupra cum Cypriano. 14. *Sept.*
Generoſa mart. Carthagine, infra in, Scillitani marty. 17. *Iul.*
Generoſus mar. Tibure. 17. *Iul.*
Geneſius mart. Romæ ſub Dioclet. 25. *Aug.*
Geneſius mar. Arelate. 25. *Aug.*
Geneſius mar ſupra cum Anaſtaſio. 11. *Oct.*
Gennadius mar. in Africa ſupra cum Felice. 16. *Mai.*
Genoueſa virgo, Lutetiæ. 3. *Ianu.*
Gentianus mar. Ambiani ſub Maximiano, infra cum Victorico. 11. *Dec.*
Georgia virgo Aruernis. 15. *Febr.*
Georgius epiſcopus Antiochenſis. 19. *Apr.*
Georgius martyr. 23. *Apr.*
Georgius diaconus, Felix, Aurelius, Natalia, & Liliosa mart. Corduba 27. *Iul.*
Georgius Limniota monachus, mar ſub Leone Imp. 24. *Aug.*
Georgius, diaconus, & Aurelius, Pariſiis. 20. *Oct.*
Georgius preſbyt. Petrugoricis, ſup. cũ Frontone. 25. *Oct.*
Georgius epiſcopus Viennenſis. 2. *Nou.*
Gerardus epiſcopus Tullenſis. 23. *Apr.*
Gerardus epiſcopus & mar. in Pannonia. 24. *Sept.*
Gerardus abbas Namurcen. 3. *Oct.*
Gerardus epiſcopus Potentia 30. *Oct.*
Geraſimus anachorita in Palaſtina. 5. *Mart.*
Geremarus abbas Beluacen. 24. *Sept.*
Gereon, cum alijs CCCXVIII. mart. Coloniæ ſub Maximiano. 10. *Oct.*
Gerinus mar. Atrebaten. 2. *Oct.*
Germanus mar. in Africa, infra cum Paulo. 19. *Ianu.*
Germanicus mar. Smyrnæ ſub Antonino. 19. *Ianu.*
Germanus mar. Romæ, infra cum Saturnino. 2. *Mai.*
Germanus epiſcopus Cõſtantinop. ſub Iſaurico. 12. *Mai.*
Germanus epiſcopus Pariſienſis. 28. *Mai.*
Germanus mar. in Macedonia ſub Traiano, infra cum Peregrino. 7. *Iul.*
Germanus epiſcopus Antiſiodoren. 31. *Iul.*
Germanus epiſcopus & mar in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum Donatiano. 6. *Sept.*
Germanus epiſcopus Veſontien & mar. 11. *Oct.*
Germanus mar. in Hiſpania ſub Dioclet infra cum Seruando. 23. *Oct.*
Germanus epiſcopus Capuanus. 30. *Oct.*
Germanus, Teophilus, Cæſarius, & Vitalis mart. Cæſarea ſub Decio. 3. *Nou.*
Germanus mar. Cæſarea ſub Maximino, ſupra cum Antonino. 13. *Nou.*
Gerontius mar in Africa, infra cum Paulo. 19. *Ianu.*
Gerontius epiſcopus Ficoden & mar. 9. *Mai.*
Gertrudes virgo in Brabantia. 17. *Mart.*
Gerundus epiſcopus Mediolanen. 5. *Mai.*
Geruntius epiſcopus & mar. in Hiſpania. 25. *Aug.*
Geruaſius & Protaſius mart. Mediolani. 19. *Iuni.*
Getulius, Cærealis, Amantius, & Primitiuus mar. Romæ ſub Hadriano 10. *Iuni.*
Gilbertus confeſſor. 4. *Febr.*
Gildardus epiſcopus Rhotomagen. 8 *Iuni.*
Giſlenus epiſcopus in Hannonia. 9. *Oct.*
Glaphyra virgo Amaſeæ. 13. *Ianu.*
Glyceria mar Heracleæ ſub Antonino. 13. *Mai.*
Glycerius preſby. mar Nicomediæ ſub Dioclet. 21. *Dec.*
Goar preſby. Treuiren 6. *Iul.*
Godefridus epiſcopus Ambianen. 8. *Nou.*
Gordianus & Epimachus mart. Romæ ſub Iuliano, 10. *Mai.*
Gordianus mar. Nouioduni, inf. cum Valeriano. 17. *Sep.*
Gordius centurio mar. Cæſareæ. 3. *Ianu.*
Gorgonia, Nazianzi. 9 *Dec.*
Gorgonius & Firmus mart. 11. *Mart.*
Gorgonius mar. Nicomediæ ſub Dioclet ſupra cum Dorotheo. 9. *Sept.*
Gracilianus, & Feliciſſima virgo & mart. Faleris. 12. *Aug.*
Grata virgo Bergomi. 1. *Mai.* {*Iuni.*
Gratinianus mar. Peruſiæ ſub Decio, ſupra cũ Felino. 1.
Gratus mar. Thagura, infra cum Iulio. 5. *Dec.*
Gregorius Papa, & Eccl Doct. 12. *Mart.*
Eiuſdem ordinatio in ſummum Pontificem. 3. *Sept.*
Gregorius Papa ſecundus, Romæ. 13. *Febr.*
Gregorius Papa tertius Romæ. 28. *Nou.*
Gregorius Papa vij Salerni. 25. *Mai.*
Gregorius epiſcopus Lingonen. 4 *Ianu.*
Gregorius epiſcopus Nyſſenus. 9. *Mart.*
Gregorius epiſcopus Illiberi. 24. *Apr.*
Gregorius Theologus, Nazianzenus epiſcopus 9. *Mai.*
Eiuſdem tranſlatio Romæ 11. *Iuni.*
Gregorius epiſcopus Traiecten. 25. *Aug.*
Gregorius epiſcopus magnæ Armeniæ, confeſſor ſub Dioclet 30. *Sept.*
Gregorius Thaumaturgus, epi. Neocæſarien. 17. *Nou.*

Grego-

Gregorius epiſcopus Turonen. 17. *Nou.*
Gregorius Decapolita, Conſtantinopoli. 20. *Nou.*
Gregorius epiſcopus Agrigentin. 23. *Nou.*
Gregorius epiſcopus Antiſiodoren. 19. *Dec.*
Gregorius presby. mar Spoleti ſub Diocle. 24. *Dec.*
Grimoaldus presby. in Pontecuruo, 29. *Sep.*
Guarinus epiſc. pus Card. Praneſt. Bononia, 6. *Febr.*
Gudelia mar. in Perſide ſub Sapore, 29. *Sep.*
Guido confeſſor, Anderlaci, 12. *Sep.*
Gulielmus eremita, in Stabulo Rhodis, 10. *Febr.*
Gulielmus abbas in Dania. 6. *Apr.*
Gulielmus eremita Montis Virginis, 25. *Iuni.*
Gulielmus epiſcopus Briocenſis, 29. *Iul.*
Gumbertus epiſcopus Colonien 20. *Mar.*
Gumeſindus presby. & Seruus dei monachus mart. Corduba, 13. *Ian.*
Gummarus confeſſor. Lyra, 11. *Oct.*
Gundenes virgo & mar. Carthagine, 18. *Iul.*
Gundulphus epiſcopus, in pago Bituricen. 17. *Iuni.*
Guniforius mar. Papia, 22. *Aug.*
Guntramnus Rex Francorum, 28. *Mart.*
Gurias & Samonas marty. Edeſſa ſub Diocletia. 15. *Nou.*

H

Habachuc propheta in Iudaea 15. *Ian.*
Habentius monachus mar. Corduba, infra cum Petro, 7. *Iuni.*
Hadrianus mar. Maſſilia, infra cũ Hermete 1. *Mart.*
Hadrianus, & alij XXIII. mar. Nicomedia ſub Diocl. 4. *Mar. &* 8. *Sep.*
Hadrianus mar. Caſarea ſub Diocl. 5. *Mar.*
Hadrianus mar Nicomedia ſub Licinio, 26. *Aug.*
Hedda epiſcopus in Anglia, 7. *Iul.*
Heduuigis duciſſa Polonia, 15. *Oct.*
Hegeſippus Roma, 7. *Apr.*
Helanus presby Rhemenſis, 7. *Oct.*
Heleconides mar. Corinthi ſub Gordiano, 28. *Mai.*
Helena virgo Antiſiodori, 22. *Mai.*
Helena mar. Burgis ſupra cum Centolla, 13. *Aug.*
Helena mater Conſtantini Roma. 18. *Aug.*
Helimenas presby. mar. Cordula infra cum Parmenio. 22. *Apr.*
Heliodorus, Venuſtus, & alij LXXV. mart. in Africa, 6. *Mai.*
Heliodorus epiſcopus Altini, 3. *Iul.*
Heliodorus mar. Antiochia infra cum Marco, 28. *Sep.*
Heliodorus, & alij mar. in Pamphylia ſub Aureliano, 21. *Nou.*
Helladius mar. in Libya, infra cum Theophilo. 8. *Iann.*
Helladius epiſcopus Toletan. 8. *Feb.*
Helladius epiſcopus Antiſiodoren. 8. *Mai.*
Helladius mar ſupra cum Creſcente, 28. *Mai.*
Hemiterius & Chelidonius mar. in Hiſpania, 3. *Mar.*
Henedina mar. in Sardinia, infra cum Iuſta, 14. *Mai.*
Henricus primus Imperator, Bamberga, 14. *Iul.*
Heracleas mar. in Thracia ſup. cum Eutychio, 29. *Sep.*
Heracleas epiſcopus Alexandrin. 14. *Iul.*
Heraclides catechumenus mar. Alexandria ſub Seuero, infra cum Plutarcho, 28. *Iuni.*
Heraclius mar. in portu Romano, inf. cũ Paulo, 2. *Mar.*
Heraclius, & Zoſimus mar. Carthagine, 11. *Mar.*
Heraclius mar. Tuderti, ſupra cũ Feliciſſimo. 26. *Mai.*
Heraclius epiſcopus Senonen 8. *Iun.*
Heraclius confeſſor in Cãpania, ſuf. cum Priſco, 1. *Sep.*
Heraclius miles mar. ſupra cum Alexandro, 22. *Oct.*
Heradius, Paulus, Aquilinus, & alij duo mar. Nouiodu ni, 17. *Mai.*
Herculanus epiſcopus Brixien, 12. *Aug.*
Herculanus mar. in Portu Romano, 5. *Sep.*
Herculanus miles mar. Roma ſub Antonino, 25. *Sep.*
Herculanus eps Peruſinus mar. ſub Totila, 7. *Nouemb. Einſdem tranſlatio Peruſia,* 1. *Mar.*
Herena mar. in Africa, ſupra cum Donato, 25. *Feb.*
Herenia mar. in Africa, ſupra cum Cyrillo, 8. *mart.*
Heribertus epiſcopus Colonien. 16. *Mar.*
Hermagoras epiſcopus Aquileien. & Fortunatus diaconus mar. 12. *Iul.*
Hermas diſcipulus B Pauli Roma, 9. *Mai.*
Hermas, Serapion, & Polyanus mart Roma, 18. *Aug.*
Hermas presb. mar. Myra, infra cum Nicãdro. 4. *Nou.*
Hermelandus abbas in Antro inſula, 25. *Mar.*
Hermellus mar. Conſtantinopoli, 3. *Aug.*
Hermengaudius epiſcopus Vrgellen. 3. *Nou.*
Hermenigildus mar. Hiſpali, 13. *Apr.*
Hermes, Aggaus, & Caius mart. Bononia ſub Maximiano 4. *Iann.*
Hermes & Hadrianus mar. Maſſilia, 1. *Mar.*
Hermes mar. cum alijs pluribus Roma ſub Aureliano, 28. *Aug.*
Hermes mar. Hadrianopoli ſub Iuliano, infra cum Philippo. 22. *Oct.*
Hermes mar. in Africa, infra cum Publio, 2. *Nou.*
Hermes exorciſta, Rhatiaria, 31 *Dec.*
Hermias miles mar. cum carnifice in Ponto ſub Antonino, 31. *Mai.*
Hermippus mart. Nicomedia ſub Maximiano, infra cum Hermolao, 27. *Iul.*
Hermocrates mart. Nicomedia ſub Maximiano, infra cum Hermolao, 27. *Iul.*
Hermogenes mar. Antiochia, infra cum Petro, 17. *Apr.*
Hermogenes, Caius, Expeditus, Ariſtonicus, Rufus, & Galatas mar. Melitine, 19 *Apr.*
Hermogenes mar. Syracuſis ſupra cũ Euodio, 25. *Apr. &* 2. *Sep.*
Hermogenes mart. Alexandria ſub Maximino, infra cum Menna, 10. *Dec.*
Hermogenes, Donatus, & alij xxij. mar. 12. *Dec.*
Hermolaus presb. Hermippus, & Hermocrates mar. Nicomedia ſub Maximiano, 27. *Iul.*
Hermylus & Stratonicus mart. Singiduni ſub Licinio, 13. *Iann.*
Herodion, Aſyncritus, & Phlegon Apoſtolorum diſcipuli, 8. *Apr.*
Heron mar. Alexandria ſub Seuero, infra cum Plutarcho, 28. *Iuni.*
Heron epiſcopus Antiochenus & mar. 17. *Oct.*
Heron, Arſenius, Iſidorus, & Dioſc. rus puer mart. Alexandria ſub Decio, 14. *Dec.*
Heros mar in Armenia ſub Maximiano, infra cum Orentio, 24 *Iun.*

Hirundo virgo Romæ infra cum Redempta, 23. Iul.
Heſychius epi Carthesa, ſupra cum Torquato, 15. Mai.
Heſychius mar Doroſtori, 15. Iun.
Heſychius mar. in Macedonia ſub Traiano, inf cũ Peregrino, 7. Iul.
Heſychius mar ſupra cum Diomede, 2. Sep.
Heſychius confeſſor in Palaeſtina. 3. Oct.
Heſychius mar. Melitinæ ſub Diocl. infra cum Hierone, 7. Nou.
Heſychius miles mar. Antiochia, 18. Nou.
Heſychius epiſcopus Aegyptius, mart. Alexandria ſub Maximino, ſupra cum Fauſto, 26. Nou.
Hieremias mar. Cæſarea ſub Maximino, ſup. cũ Elia, 16. Febr.
Hieremias propheta mar. in Aegypto, 1. Mai.
Hieremias monachus mar. Corduba. i. f. cũ Petro. 7. Iun.
Hieremias mar. Apollonia, infra cũ Iſauro, 17. iun.
Hieremias mar. Corduba ſupra cum Emila, 15. Sep.
Hieron, Nicander, Heſychius, & alij 30. mar. Melitinæ ſub Diocl. 7. Nou.
Hieronides, Leontius, Serapion, Seleſius, Valerianus, & Straton mar. Alexandriæ ſub Maximino, 12. Sep.
Hieronymus presbyt. & Eccle. Doct. in Bethleem, 30. Sep.
Eiuſdem Tranſlatio Romæ, 9. Mai.
Hierotheus diſcipulus B. Pauli, Athenis. 4. Oct.
Hilaria, Digna, Euprepia, Eunomia, Quiriacus, Largio, Creſcẽtianus, Nimmia, Iuliana, & alij xx. mar. Auguſtæ, 12. Aug.
Hilaria mar. Romæ ſub Numeriano, ſupra cum Claudio, 3. Dec.
Hilaria mar. Romæ ſupra cum Donata, 31. Dec.
Hilarinus monachus mar. Aretij ſub Iuliano, 16. Iul. et ſupra cum Donato. 7. Aug.
Hilarion mar. ſub Traiano, ſupra cum Proclo. 12. Iul.
Hilarion abbas in Cypro, 21. Oct.
Hilarius epiſcopus Pictauien 13. Ianu.
Hilarius epiſcopus Aquileien Tatianus diaconus, Felix Largus, et Dionyſius mar. ſub Numeriano, 16. Mar.
Hilarius mar. Romæ, ſupra cum Demetrio, 9. Apr.
Hilarius epiſcopus Arelatenſis, 5. Mai
Hilarius mar. Seduni ſupra cum Florentino, 27. Sep.
Hilarius epiſcopus Gaualitan. 25. Oct.
Hilarius diaconus mar. Viterbij ſub Maximiano, ſupra cum Valentino, 3. Nou.
Hilarius Papa Romæ, 10. Sep.
Hildegardes virgo apud Bingiam. 17. Sep.
Hiltrudes virgo in Hannonia, 27. Sep.
Himerius epiſcopus Ameriæ, 17. Iuni.
Hippolytus presby. & mar. Antiochia, 30. Ian.
Hippolytus mar. in Africa, ſupra cum Felice, 3. Feb.
Hippolytus, Concordia, & alij 19. mar. Romæ ſub Valeriano, 13. Aug.
Hippolytus epiſcopus Portuenſis mar. ſub Alexãdro, 22. Aug.
Hippolytus mar. Romæ ſub Valeriano, ſup. cum Euſebio, 2. Dec.
Hirenarchus, Acacius presb. & ſeptem mulieres mart. Sebaſtæ ſub Diocl. 27. Nou.
Homobonus confeſſor, Cremona, 13. Nou.
Honorata virgo Papiæ, 11. Ianu.
Honoratus epiſcopus Arelaten. 16. Ian.
Honoratus abbas, Fundis. 16. Ianu.
Honoratus epiſcopus Mediolanen. 8. Febr.
Honoratus epiſcopus Ambianen. 16. Mai.
Honoratus epiſcopus Vercellen. 28. Oct.
Honoratus mar. Oſtiæ, ſupra cum Demetrio, 22. Dec.
Honoratus mar. in Africa. ſup. cum Dominico, 29. Dec.
Honorius epiſcopus Brixienſis. 24. Apr.
Honorius epiſcopus in Anglia, 30. Sep.
Honorius mar. Oſtiæ ſupra cum Demetrio, 21. Nou.
Honorius, Eutychius, & Stephanus mart. in Hiſpania. 21. Nou.
Honorius mar. Alexandria, infra cum Manſueto, 30. Dec.
Hormiſda Papa Romæ, 6. Aug.
Hormiſda mar. in Perſia ſub Sapore, 8. Aug.
Hortes mar. Nicææ, infra cum Theuſeta. 13. Mar.
Hortulanus epiſcopus & confeſſor in Africa, inf. cum Valeriano, 28. Nou.
Heſperius confeſſor Nicæa, 21. Mai.
Hubertus epiſcopus Tungrenſis, 3. Nou.
Hugo epiſcopus Gratianopolitan 1. Apr.
Hugo epiſcopus Rhotomagen. 9. Apr.
Hugo abbas Cluniacenſis, 29. Apr.
Hugo Carthuſianus, epiſcopus Lincolnien. 17. Nou.
Hugolinus mar. in Mauritania, ſup. cũ Daniele 13. Oc.
Hyacinthus mar. Romæ infra cum Zotico, 10. Feb.
Hyacinthus mar. Cæſarea ſub Traiano, 3. Iul.
Hyacinthus mar Amaſtride, 17. Iul.
Hyacinthus mar. in Portu Romano, ſub Traiano, 26. Iul.
Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius mar. in Sabinis. 9. Sep.
Hyacinthus mar. Romæ ſub Gallieno, infra cum Proto. 11. Sep.
Hyacinthus, Quinctus, Felicianus, & Lucius mar. in Luciana, 29. Oct.
Hyginus Papa & mar. Romæ ſub Antonino, 11. Ianu.
Hypatius mar. Cõſtantinopoli, inf cũ Lucilliano. 3. Iuni.
Hypatius confeſſor in Phrygia. 17. Iun.
Hypatius tribunus mar. in Phœnicia, infra cum Leõtio, 18 Iuni.
Hypatius epi Aſianus, & Andreas presbyter mar. Conſtantinopoli ſub Iſaurico, 29. Aug.
Hypatius epiſcopus Gangrenſis, & mar. 14. Nou.

I

IA, & ſocia, cum nouem millibus Chriſtianis mar. in Perſia ſub Sapore. 4. Aug.
Iacobus eremita in palaeſtina, 28. Ian.
Iacobus presby. mar ſub Sapore, inf. in, Martyres plurimi in perſide. 22. Apr.
Iacobus diaconus mar. in Numidia ſub Decio, infra cũ Mariano. 30. Apr.
Iacobus Apoſt frater Domini, Hieroſolymis, infra cum philippo, 1. Mai.
Iacobus Apoſt frater Ioannis, 25. iul.
Eius Vigilia, 24. Iul.
Iacobus epiſcopus Niſibi, confeſſ ſub Maximino, 16. Iul.
Iacobus eremita Amida. 6. Aug.

Iacobus presby. mar. in perſia ſub Sapore, infra cum Ioā ne, 1. Nou.
Iacobus interciſus, & alij innumeri mar. in perſia ſub Iſdegerde, 27. Nou.
Iader epiſcopus & mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Nomeſiano, 10. Sep.
Iannaria mar. in portu Romano, inf. cū paulo, 2. Mart.
Iannaria mar. Carthagine, inf. i Scillitani mar. 17. Iul.
Iannarius mar. Heraclea ſupra cum Felice, 7. Iann.
Iannarius mar. in Africa, infra cum paulo, 19. Iann.
Iannarius, Maxima, et Macaria mar. i Africa, 8. Apr.
iannarius mar. Roma ſub Antonino, infra in Septem fratres, 10. iul.
iannarius, Marinus, Nabor, & Felix mar. in Africa, 10. Iul.
iannarius & pelagia mar. Nicopoli. 11. Iul.
iannarius mar. Carthagine. ſupra cū Catulino, 15. Iul.
iannarius ſubdiaconus mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Xyſto, 6. Aug.
iannarius e͞ps Beneuenta. Feſtus diaconus, Deſiderius lector, Soſius, & proculus diaconi, Eutyches & Acatius mar. puteolis ſub Diocl. 19. Sep.
iannarius mar. Corduba, ſupra cum Fauſto, 13. Oct.
iannarius presby. mar. Venuſia ſub Diocl. ſupra cum Felice, 24. Oct.
iannarius diaconus mar. in Sardinia ſub Diocle. infra cum Proto. 25. Oct.
iannarius mar. in Africa, infra cum Seuero, 2. Dec.
iannarius mar. in Africa. ſupra cum Fauſtino, 15. Dec.
iaſon Chriſti diſcipulus, in Cypro, 12. Iul.
iaſō mar. Roma ſub Numeriano, ſup. cū Claudio, 3. Dec.
Ieſu Chriſti Natiuitas, 25. Dec.
Eiuſdem circumciſio, 1. Ian.
ignatius e͞ps Antioche. mar. Roma ſub Traiano, 1. Feb.
Eiuſdem tranſlatio Antiochia. 17. Dec.
ignatius mar. in Africa, infra cum Laurentino, 3. Feb.
ignatius epiſcopus Conſtantinopolitan. 23. Oct.
ildefonſus epiſcopus Toleta. 23. Iann.
illidius epiſcopus Aruernen. 7. Iul.
illuminata virgo Tuderti, 29. Nou.
illuminatus confeſſor in picano, 11. Mai.
Imaginis Saluatoris Beriti à Iudæis crucifixa commemoratio, 9. Nou.
indaletius e͞ps Vrcenſis, infra cum Torquato, 15. Mai.
indes eunuchus, Domna, Agapes, & Theophila virgines, & ſocij mar. Nicomedia ſub Diocl. 28. Dec.
ingen miles mar. Alexandria, ſup. cū Ammone, 20. Dec.
innocentes mar. in Bethleem ſub Herode, 28. Dec.
Eorum Octaua, 4. ian.
innocentius epiſcopus Terdonen. 17. Apr.
innocentius mar. Apollonia, infra cum Iſauro, 17. iun.
innocentius, Sebaſtia, & alij xxx. mar. Sirmij. 4. Iul.
innocentius papa Roma, 28. iul.
innocentius ſubdiaconus mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Xyſto, 6. Aug.
innocentius mar. in Gallia ſub Maximiano, infra cum Mauritio, 22. Sep.
innumerabiles Martyres Treuiris ſub Diocle. 6. Octob. & Caſarauguſtæ, 3. Nou.
inuentio SS. Diodori presb. Mariani diaconi, & ſociorum mar. Roma, 17. iann.
Capitis præcurſoris Domini, Hierſolymis, 24. Febr.
Sanctæ Crucis Hieroſolymis, 3. Mai.
Nazarij & Celſi mart. Mediolani, 10. Mai.
Stephani protomar. Gamalielis, Nicodemi, & Abibonis Hieroſolymis, 3. Aug.
Ioachim B. Mariæ pater, 20. Mar.
Ioanna vxor Chuzæ, 24. Mai.
ioannes epiſcopus Rauenna, 12. Iann.
ioannes monachus Roma ſupra cum Antonio, 17. Ian.
ioannes presbyter Rhemen. 28. iann.
ioannes mar. Roma, ſupra cum Cyro, 31. iann.
ioannes epiſcopus pinnenſis, 19. Mar.
ioannes eremita in Aegypto, 27. Mar.
ioannes abbas Conſtantinopoli ſub iſaurico, 27. Apr.
ioannes epiſcopus Eboracenſis, 7. Mai.
ioannes papa & mar. Rauēna ſub Theodorico, 27. Mai.
ioannes epiſcopus Veronenſis, 6. iun.
ioannes epiſcopus Neapolitan. 22. iuni.
ioannes presb. mar. Romæ ſub iuliano, 23. iun.
ioannes & paulus mar. Roma ſub iuliano, 26. iun.
ioannes presbyter Turonicus, 27. iun.
ioannes epiſcopus Bergomen. & mar. 11. iul.
ioannes monachus in Syria, 21. iul.
ioannes Epheſi, infra in. Septem dormientes, 27. iul.
ioannes & Criſpus presbyteri Roma, 18. Aug.
ioannes mar. in Ponto, infra cum Marcellino, 27. Aug.
ioannes epiſcopus Papienſis, 27. Aug.
ioannes mar. Nicomedia ſub Maximiano, 7. Sep.
ioannes mar. Romæ ſub Diocl. ſup. cū Abūdio, 16. Sept.
ioannes mar. in Africa, ſupra cum Andrea, 23. Sep.
ioannes mar. Corduba, ſupra cum Adulpho, 27. Sep.
ioannes epiſcopus Auguſtodunen. 29. Oct.
ioannes epiſcopus, & iacobus presb. mart. in perſia ſub Sapore, 1. Nou.
ioannes eremita mar. in polonia, ſup. cū Benedicto, 12. (Nou.
ioānes mar. in Africa, ſup. cū Claudio, 3. Dec.
ioannes & Feſtus mar. in Tuſcia, 21. Dec.
ioannes Apoſt. & Euangeliſta, Epheſi, 27. Dec.
Eiuſdem Octaua, 3. iann.
Idem Romæ ante portam Latinam, 6. Mai.
ioannes Baptiſtæ Natiuitas, 24. iuni.
Eius Vigilia, 23. iuni.
Eiuſdem Octaua, 1. iul.
Eiuſdem Decollatio, 29. aug.
Capitis eius prima inuentio Hieroſolymis, 24. Feb.
ioannes Bonus epiſcopus Mediolanen. 10. iann.
ioannes Calibita Roma, 15. iann.
ioannes Chriſoſt. e͞ps Conſtant. 27. iann. & 14. Sept.
ioannes Climacus abbas, 30. Mar.
ioannes Columbinus ord. Ieſuatorum, 31. iul.
ioannes Damaſcenus confeſſor ſub iſaurico, 6. Mai.
ioannes Eleemoynarius epiſcopus Alexandrin. 23. ian.
ioannes Gualbertus abbas Vallis Vmbroſa, 12. iul.
ioannes Silentiarius in palaſtina, 13. Mai.
ioannes Thaumaturgus epiſcopus pol bori, 5. Dec.
ioannes Thereſti monachus in Calabria, 24. iuni.
ioannicius abbas in Bithynia. 4. Nou.
iob propheta, 10. Mai.
ioel, & Eſdras propheta, 13. iul.

Ionas monachus in Aegypto, 11. Feb.
Ionas, & Barachiſius mar. in Perſia, 29. Mart.
Ionas propheta, 21. Sep.
Ionas presby. mar. in pago Caſtrenſium. 22. Sep.
Ioſaphat in India, ſupra cum Barlaam, 27. Nou.
Ioſeph diaconus Antiochia, 15. Febr.
Ioſeph ab Arimathaea diſcipulus Domini, 17. Mart.
Ioſeph B. Mariae ſponſus, 19. Mart.
Ioſeph mar. infra cum Photina, 20. Mar.
Ioſeph presbyt. mar. ſub Sapore, infra in, Martyres pluri mi in Perſide, 22. Apr.
Ioſeph iuſtus in iudaea, 20. Iul.
Ioſeph comes, Scythopoli. 22. Iul.
Ioſue & Gedeon in Palaeſtina, 1. Sep.
Iouinianus lector, mar. Autiſiodori, 5. Mai.
Iouinus & Baſileus mart. Romae ſub Valeriano, 2. Mar.
Iouinus mar. Romae, infra cum Petro, 26. Mar.
Iouita mar. Brixiae ſub Hadriano, ſup. cũ Fauſtino, 15. (Feb.
Iphigenia virgo in Aethiopia, 21. Sep.
Iraides virgo, presbyteri, diaconi, virgines, & alij martyres Antinopoli. 22. Sep.
Irenaeus mar. Romae, infra cum Zotico, 10. Feb.
Irenaeus epiſcopus ſirmij, mar. ſub Maximiano, 25. mar.
Irenaeus diaconus mar. Pentapoli, inf. cum Theodoro. 26. Mar.
Irenaeus mar. in Armenia, inf. cũ Quinctiano, 1. Apr.
Irenaeus, Peregrinus, & Irene mar. Theſſalonica, 5. Mai.
Irenaeus epiſcopus Lugdunen. & mar. cum plurimis ſub Seuero, 28. Iuni.
Irenaeus diaconus, & Muſtiola mar. Cluſii ſub Aureliano, 3. Iul.
Irenaeus, & Abundius mar. Romae ſub Valeriano, 26. Aug.
Irenaeus, Antonius, Theodorus, Saturninus, Victor, & alij xviij. mar. Romae ſub Valeriano, 15. Dec.
Irene virgo mar. Theſſalonicae ſub Diocl. 5. Apr.
Irene mar. Theſſalonicae, ſupra cum Irenaeo, 5. Mai.
Irene mar. infra cum Sophia, 18. Sept.
Irene virgo & mar. in Luſitania. 20. Oct.
Irenion epiſcopus Gazae, 16. Dec.
Irmina virgo Treuiris, 24. Dec.
Iſaac monachus Spoleti, 11. Apr.
Iſaac monachus mar. Corduba, 3. Iuni.
Iſaac eremita mar. in Polonia, ſupra cũ Benedicto, 12. (Nou.
Iſacius mar. ſub Dioc. ſup. cũ Apolline, 21. Apr.
Iſacius epiſcopus & mar. in Cypro, 21. Sep.
Iſaurus diaconus, Innocentius, Felix, Hieremias, & Peregrinus mar. Apollonia, 17. iun.
Iſchyrion, & alij quinque milites mart. in Aegypto ſub Diocl. 1. iun.
Iſchyrion mar. Alexandria, 22. Dec.
Iſidorus epiſcopus Antiochiae, & mar. 2. ian.
Iſidorus epiſcopus Nitriae, 2. ianu.
Iſidorus confeſſor, 15. ian.
Iſidorus Peluſiota monachus in Aegypto, 4. Feb.
Iſidorus mar. Alexandria ſub Decio, 5. Feb.
Iſidorus epiſcopus Hiſpalenſis, 4. Apr.
Iſidorus monachus mar. Corduba, ſup. cũ Elia. 17. Apr.
Iſidorus mar. in Chio inſula, 15. Mai.
Iſidorus mar. alexandria ſub Decio, ſupra cum Herone, 14. Dec.
Iſmael mar. Chalcedone ſub iuliano, infra cum Manuele, 17. iunii.
Iucunda mar. Nolae, ſupra cum Felice, 27. iul.
Iucunda virgo in aemilia, 25. Nou.
Iucundianus mar. in africa, 4. iul.
Iucundinus mar. Trecis ſub aureliano, ſupra cum Claudio, 21. iul.
Iucundus mar. in africa, ſupra cum Epicteto, 9. ianu.
Iucundus epiſcopus Bononien. 14. Nou.
Iudas apoſtolus, mar. in perſide ſuſ. cũ Simone, 28. Oct.
Iudocus confeſſor in pago ponti..o, 13. Dec.
Iulia mar. ſupra in, xviij. Mart. Caeſaraugust. 16. apr.
Iulia virgo & mar. in Corſica, 22. Mai.
Iulia mar. Carthagine, ſupra cum Catulino, 15. iul.
Iulia virgo & mar. Trecis. 21. iul.
Iulia mar. Nolae ſupra cum Felice. 27. iul.
Iulia mar. Vliſipone ſub Diocles. infra cum Veriſſimo. 1. Oct.
Iulia virgo & mar. auguſtae Euphrateſiae, 7. Oct.
Iulia virgo & mar. Emeritae. 10. Dec.
Iuliana vidua Bononiae, 7. Feb.
Iuliana mar. i paph agonia, ſup. cũ alexãdra, 20. Mar.
Iuliana mar. Auguſtae ſupra cum Hilaria. 12. Aug.
Iuliana mar. ptolemaide ſub Valeriano, infra cũ paulo, 17. aug.
Iuliana mar. Mirea infra cum Leone, 18. aug.
Iuliana mar. Tarſi ſub Maximiano, ſupra cum Cireinia, 1. Nou.
Iuliana virg. & mart. Nicomedia ſub Maximiano. Tranſlatio Cumas, 16. Febr.
Iulianus mar. 7. ianu.
Iulianus mar. Bellouaci, infra cum Luciano. 8. ianu.
Iulianus, Baſiliſſa virgo, antonius preſbit. anaſtaſius Celſus puer, Marcionilla, ſeptem fratres, & alij plurimi mar. Antiochiae ſub Diocl. 9. ianu.
Iulianus Sabas ſenior in Syria, 14. ian.
Iulianus mar. Sorae ſub Antonino, 27. ianu.
Iulianus mar. in Africa, ſupra cum Datiuo, 27. ianu.
Iulianus epiſcopus Cenomanen. 27. ianu.
Iulianus mar. Carthagine, inf. cum Modeſto, 12. Febr.
Iulianus mar. Lugduni, 13. Febr.
Iulianus mar. cum alijs quinque millibus in Aegypto. 16. Febr.
Iulianus mar. Caeſarea, 17. Feb.
Iulianus mar. in Africa, infra cum Publio. 19. Febr.
Iulianus mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Montano, 24. Feb.
Iulianus & Eunus mar. Alexandria, 27. Feb.
Iulianus epiſcopus Toletan. 8. Mar.
Iulianus mar. Anazarbi, 16. Mar.
Iulianus confeſſor Caeſarea, 23. Mar.
Iulianus mar. in Africa, infra cũ Quinctiano, 23. Mai.
Iulianus mar. Peruſiae ſub Decio, ſup. cũ Florẽtio, 5. iun.
Iulianus monachus Edeſſae, 9. iun.
Iulianus mar. Tibure ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa, 18. iul.
Iulianus mar. Damaſci, infra cum Sabino, 20. iul.

Iulia-

I N D E X.

Iulianus mar. Romæ, infra cum Petro. 7. Aug.
Iulianus, Marcianus, & alij octo mart. Conſtantinopoli ſub Leone Imp. 9. Aug.
Iulianus mar. in Syria, cum Macario, 12. Aug.
Iulianus mar. in Syria, 25. Aug.
Iulianus mar. Brinate ſub Dioc. 28. Aug.
Iulianus mar. ſupra cum Diomede, 2. Sep.
Iulianus epiſcopus Concheuſis. 3. Sep.
Iulianus mar. ſub Maximiano, inf. cũ Theodoro, 4. Sep.
Iulianus mar. ſub Licinio, infra cum Macrobio, 13 Sep.
Iulianus eremita in Meſopotamia, 18. Oct.
Iulianus mar. Alexandriæ ſub Decio, ſupra cum Cronione, 30. Oct.
Iulianus presb. mar. Tarracinæ, ſup. cũ Caſario. 1. Nou.
Iulianus epiſcopus Apameæ. 9. Dec.
Iulitta virgo et mar. Ancyræ, inf. cũ Theodoto. 18. Mai.
Iulitta mar. Tarſi ſub Diocletiano, infra cũ Quirico, 16. Iun.
Iulitta mar. Caſareæ, 30. Iul.
Iulius mar. in Africa. infra cum Paulo, 19. Ian.
Iulius presby. Mediolani, 31. Ian.
Iulius Papa Romæ, 12. Apr.
Iulius mar. Doroſtori ſub Alexandro, 27. Mai.
Iulius & Aaron mar. cum alijs plurimis in Britannia ſub Diocl. 1. Iul.
Iulius ſenator mar. Romæ ſub Commodo, 19. Aug.
Iulius mar. Nicomediæ, ſupra cum Ambico, 3. Dec.
Iulius, Potamia, Criſpinus, Felix, Gratus, & alij vij. mar. Thaguræ. Dec.
Iulius mar. Gelduba, 20. Dec.
Iuo presby. in Britannia, 19. Mai.
Iuſta, Iuſtina, & Henedina mar. in Sardinia, 14. Mai.
Iuſta mar. Carthagine ſupra cum Catulino, 15. Iul.
Iuſta, & Ruffina virg. & mar. Hiſpali, 19. Iul.
Iuſtina mar. in Sardinia, ſupra cum Iuſta. 14. Mai.
Iuſtina mar. Maguntiæ, ſupra cum Aureo. 16. Iuni.
Iuſtina virgo & mar. Nicomediæ ſub Diocl. ſupra cum Cypriano. 26. Sep.
Iuſtina virgo & mar. Patauij. 7. Oct.
Iuſtina virgo & mar. 30. Nou.
Iuſtinus Philoſophus & mar. Romæ ſub Antonino. 13. Apr.
Iuſtinus mar. Tibure ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa. 18. Iul.
Iuſtinus mar. in territorio Pariſienſi, 1. Aug.
Iuſtinus presby. & mar. Romæ ſub Claudio, 17. Sep.
Iuſtinus mar. Treuiris ſub Diocl. infra cum Maxentio, 12. Dec.
Iuſtus mar. in Africa. ſupra cum Donato. 25. Feb.
Iuſtus mar. Romæ. infra cum Macario, 28. Feb.
Iuſtus epiſcopus Vegellen, 2 . Mai.
Iuſtus mar. in Campania ſub Dioc ſupra cum Ariſtone. 2. iul.
Iuſtus miles mar. Romæ, 14 iul.
Iuſtus mar. Trecis ſub Aureliano, ſup. cum Claudio. 21. iul.
Iuſtus & Paſtor mar. Compluti. 6 Aug.
Iuſtus epiſcopus Lugdunen. 2. Sep.
Iuſtus mar. Beluacen ſub Diocl. 18 Oct.
Iuſtus mar. Tergeſte ſub Diocl. 2. Nou.
Iuſtus epiſcopus in Anglia. 10. No.
Iuſtus & Abundius mar. ſub Numeriano. 14. Dec.
Iuuenalis epiſcopus Narnienſis, 3. Mai.
Iuuenalis mar. 7. Mai.
Iuuentinus & Maximus mar. Antiochiæ ſub Iuliano, 25. Ianu.
Iuuentius epũs Papien. 8. Feb. & inf. cum Cyro, 12. Sept.
Iuuentius mar. Romæ, 1. Iuni.

L

L*Adiſlaus Rex Hungariæ. 27. Iuni.*
Lætatius mar. Carthagine, inf. in Scillitani mart. 17. Iul.
Lætus mar. in Hiſpania, infra cum Vincentio, 1. Sep.
Lætus epiſcopus et mar. in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum Donatiano. 6. Sep.
Lætus presbyter Aurelianenſis. 5. Nou.
Lambertus epiſcopus Lugdunen. 14. Apr.
Lambertus mar. Cæſaraugustæ, 16. Apr.
Lambertus epiſcopus Tungrenſis, & mar. 17. Sep.
Landelinus abbas Valencenis, 15. Iuni.
Landoaldus presbyter, & Amantius diaconus Gandaui, 19. Mar.
Largio mar. Auguſtæ, ſupra cum Hilaria, 12. Aug.
Largus mar. Romæ ſub Maximiano, ſupra cum Cyriaco, 16. Mar & 8. Aug.
Largus mar. Aquileiæ ſub Numeriano, ſupra cum Hilario, 16. Mar.
Latinus epiſcopus Brixienſis, 24. Mar.
Latro cum Chriſto crucifixus, 25. Mar.
Latronesſeptem mar. 29. Apr.
Laurentia mar. Anconæ ſub Dioc. infra cum Palatiade, . Oct.
Laurentinus, Ignatius, & Celerina mar. in Africa. 3. Febr.
Laurentinus mar. Aretij ſub Decio, infra cum Pergentino, 3. Iuni.
Laurentius epiſcopus Cantuarien. 2. Feb.
Laurentius presbyt. & mar. cum aliquot pueris, Nouariæ, 30. Apr.
Laurẽtius archidiaconus mar. Romæ ſub Valeriano. 10. aug.
Eius Vigilia, 9. aug.
Eiuſdem Octaua, 17. aug.
Laurẽtius mar. in Africa, infra cũ Martiale, 28. Sep.
Laurentius epiſcopus Dublinenſis, 14. Nou.
Laurianus epiſcopus Hiſpalenſis, & mar. 4. Iul.
Laurus mar. in Illyrico ſupra cum Floro, 18. aug.
Laurus epiſcopus in territorio Conſtantien 22. Sept.
Lazarus monachus Conſtantinopoli, confeſſor ſub Theophilo, 23. Febr.
Lazarus mart. in Perſide ſub Sapore, infra cum Zanitâ. 27. mar.
Lazarus Chriſti diſcipulus, epũs maſsilienſis, 17. Dec.
Lea vidua Romæ, 22. mar.
Leander epiſcopus Hiſpalenſis, 27. Feb.
Leo primus Papa Romæ, 11. apr.
Leo ſecundus Papa Romæ, 28. Iun.
Leo quartus Papa Romæ, 17. iul.
Leo nonus Papa Romæ, 19. apr.
Leo epiſcopus Catanen. 20. Feb.
Leo, Donatus, abũdantius, Nicephorus, & alij ix. mar. 1. mar.

Leo epiſcopus Senonen. 22. Apr.
Leo confeſſor in territorio Tricaſſino. 25. Mai.
Leo ſubdiaconus mar. ſupra cum Corſico. 30. Iuni.
Leo & Iuliana mart. Myrea. 18. Aug.
Leo mart in Mauritania ſupra cum Daniele. 13. Oct.
Leo confeſſor Melleduno. 10. Nou.
Leobardus recluſus, Turonis, 18. Ianua.
Leobinus epiſcopus Carnutenſis. 15. Sep.
Leocadia virgo mar. Toleti ſub Diocl. 9. Dec.
Leocritia virgo mar. Cordubæ, 15. Mar.
Leodegarius epiſcopus Auguſtodunen. & mart. 2. Oct.
Leonardus confeſſor Lemouicen. 6. Nou.
Leonides, & ſocij mart. in Thebaide ſub Diocle. 28. Ianu.
Leonides mar. Alexandria ſub Seuero. 22. Apr.
Leonides mar. in Syria, infra cum Libya. 15. Iuni.
Leonides mar. ſupra cum Eleutherio. 8. Aug.
Leonides mar ſupra cum Diomede. 2. Sep.
Leonilla mar. Lingonis ſub M. Aurelio, infra cum Speuſippo. 17. Ianu.
Leontia in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum Dionyſia, 6. Dec.
Leontius epiſcopus Cæſarien. 13. Ian.
Leontius epiſcopus, ſupra cum Apollonio. 19. Mar.
Leontius mar ſub Diocle. ſupra cum Euſebio. 24. Apr.
Leontius, Hypatius, & Theodulus mart in Phœnicia. 18. Iuni.
Leontius, Mauritius, Daniel, & ſocij mart. Nicopoli ſub Licinio. 10. Iul.
Leontius, Attius, Alexander, & alij ſex agricolæ mar. Pergę ſub Diocl. 1. Aug.
Leontius mar. Alexādria ſub Maximino, ſupra cū Hieronide, 12. Sep.
Leontius mar. Aegea ſub Diocl ſupra cum Coſma, 27. Sep.
Leopardus mar Romæ ſub Iuliano, 30. Sep.
Leopoldus Marchio Auſtriæ, 15. Nou.
Leouigildus & Chriſtophorus monachi mart. Corduba, 20. Aug.
Leucius mar. Alexandriæ, infra cum Petro. 11. Ianu.
Leucius epiſcopus Brundiſinus. 11. Ianu.
Leucius mart. Apolloniæ ſub Decio, infra cum Thyrſo. 28. Ianu.
Leutfredus abbas in pago Ebroicenſi. 21. Iun.
Liberata virgo Nouocomi. 18. Ianu.
Liberatus abbas, Bonifacius diaconus, Seruus & Ruſticus ſubdiaconi, Rogatus & Septimus monachi, & Maximus puer, mar. Carthagine ſub Hunnerico, 17. Aug.
Liberatus & Baiulus mar. Romæ. 20. Dec.
Liberius epiſcopus Rauenna, 30. Dec.
Liborius epiſcopus Cenomanen. 23. Iul.
Libya, Leonides, & Eutropia mar. in Syria, 15. Iun.
Licerius epiſcopus Ilerdenſis, 27. Aug.
Licinius mar. Nouocomi, ſup. cum Carpophoro. 7. Aug.
Ligorius eremita & mar. 13. Sep.
Liliosa mar. Corduba ſupra cum Georgio. 27. Iul.
Linus Papa & mar. Romæ. 23. Sep.
Lioba virgo in Germania. 28. Sep.
Liphardus presbyt. Aurelianen. 3. Iun.
Litaniæ maiores Romæ ad S. Petrum. 25. Apr.
Littens mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Nemeſiano, 10. Sep.
Liuinus epiſcopus & mar. in portu Gandenſi. 12. Nou.
Longinus miles mar Cæſarea. 15. Mar.
Longinus mar. ſub Diocl. ſupra cum Euſebio. 24. Apr.
Longinus epiſcopus in Africa mar. ſub Hunnerico, infra cum Vindemiale. 2. Mai.
Longinus mar. in Armenia ſub Maximiano, infra cum Orentio 24. Iuni.
Longinus miles mar. Maſſiliæ, infra cū Victore, 21. Iul.
Longinus mar Cæſarea, infra cum Lucio, 2. Mar.
Lucanus mar. Pariſijs. 30. Oct.
Lucas diaconus mar. Cordubæ, iſ. cū Parmenio, 22. Apr.
Lucas mar. ſupra cum Apellio, 10. Sep.
Lucas Euangeliſta in Bithynia. 18. Oct.
Eiuſdem Tranſlatio Conſtantinopoli. 9. Mai.
Lucia virgo & mart. cum alijs xxij Romæ. 25. Iuni.
Lucia, Rixius, Antoninus, Seuerinus, Diodorus, Dion, & alij xvij mart. 6. Iul.
Lucia & Geminianus mar. Romæ ſub Diocl. 16. Sept.
Lucia virgo & mar. Syracuſis ſub Diocl. 13. Dec.
Lucianus presbyt. Antiochenus, mart. Nicomediæ ſub Maximino. 7. Ianu.
Lucianus presby. Maximianus & Iulianus mart. Bellouaci. 8. Ian.
Lucianus mar in Sardinia, ſup. cū Aemilio, 28. Mai.
Lucianus mar. in Africa, ſup cū Fortunato. 13. Iuni.
Lucianus mar in Macedonia ſub Traiano, infra cum Peregrino, 7. Iul.
Lucianus, Florius, & ſocij mar. Nicomedia, 26. Oct.
Lucianus, Metrobius, Paulus, Zenobius, Theotimus, & Druſus mart Tripoli. 24. Dec.
Lucidius epiſcopus Veronenſis. 26. Apr.
Lucilla & Flora Virgin. Eugenius, Antoninus, Theodorus, & alij xviij. mar. Romæ ſub Gallieno. 29. Iul.
Lucilla virgo & mar. Romæ ſub Valeriano, infra cum Nemeſio, 31. Oct.
Lucillianus, Claudius, Hypatius, Paulus & Dionyſius mar. Conſtantinopoli. 3. Iuni.
Lucina Apoſtolorum diſcipula Romæ. 30. Iuni.
Lucinius Epiſcopus Andegauenſis. 13. Febr.
Luciolus mar ſupra cum Felice. 3. Mart.
Lucius mar Romæ, infra cum Paulo. 8. Feb.
Lucius epiſcopus, & ſocij mar. Hadrianopoli ſub Conſtātio. 11. Febr.
Lucius mar. infra cum Saturnino. 15. Febr.
Lucius, Siluanus, Rutulus, Claſſicus, Secundinus, Fructulus, & Maximus mar. in Africa 18. Feb.
Lucius mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Montano, 24. Febr.
Lucius epiſ. Abſalon. & Lorgius mar. Cæſarea. 2. Mar.
Lucius Papa & mar. Romæ ſub Valeriano. 4. Mart.
Lucius Chriſti diſcipulus Smyrnæ, ſupra cum Apelle. 22. Apr.
Lucius epiſcopus Cyrenenſis. 6. Mai.
Lucius mar. in Africa, infra cum Quintiano. 23. Mai.
Lucius ſenator & mar. cum alijs in Cypro. 20. Aug.
Lucius epiſcopus & mar. in Africa ſub Valeriano, infra cum Nemeſiano, 10. Sep.

Lucius mar. Alexandria ſub Valeriano, ſupra cum Caio,4.Oct.
Lucius mar. Romæ ſub Antonino, infra cum Ptolomæo, 19.Oct.
Lucius miles mar. Romæ, infra cum Theodoſio.25.Oct.
Lucius mar. in Lucania ſupra cum Hyacintho.29.Oct.
Lucius, Rogatus, Caſsianus, & Cādida mar. Romæ, 1. Dec.
Lucius, Britannorum Rex.3.Dec.
Lucius mar. in Africa ſupra cum Fauſtino. 15.Dec.
Lucretia virgo & mar. Emeritæ ſub Diocl.23. Nou.
Ludgerus epiſcopus Monaſterien 26. Mart.
Ludouicus mar. Corduba, ſupra cum Amatore.30.Apr.
Ludouicus epiſcopus Toloſanus.19.Aug.
Ludouicus Rex Francorum. Lutetiæ. 25.Aug.
Lullus epiſcopus Maguntinus.16.Oct.
Lupercus mar. ſupra in xviij. Mart Cæſaraug. 15.Apr.
Lupercus mar. Legione ſub Dioclet. ſupra cum Claudio, 30.Oct.
Luperius epiſcopus Veronenſis.15. Nouemb.
Lupicinus epiſcopus Lugdunen.3. Feb.
Lupicinus abbas in territorio Lugdunen.21. Mart.
Lupicinus epiſcopus Veronenſis.31. Mai.
Lupus mar 23. Augu.
Lupus epiſcopus Trecenſis,29.Iul.
Lupus epiſcopus Senonenſis.1.Sep.
Lupus epiſcopus Lugdunen.25.Sept.
Lupus mar infra cum Saturnino.14.Oct.
Lupus epiſcopus Veronenſis.2.Dec.
Lutgardes virgo in Brabantia.16.Iuni.
Luxorius, Ciſellus, & Camerinus mar. in Sardinia ſub Diocle.21.Aug.
Lybſus mar. in Africa, ſupra cum Dominico.29 Dec.
Lycarion mar in Aegypto.7.Iuni.
Lydia mar infra cum Phileto,27.Mar.
Lydea purpuraria, Philippis.3.Aug.

M

M*Acaria mar. in Africa ſup. cū Ianuario. 8. Apr.*
Macarius Alexandrinus, abbas in Thebaide. 2. Ianu.
Macarius abbas in Aegypto 15 Ianu.
Macarius, Ruffinus, Iuſtus, & Theophilus mart. Romæ. (28.Feb.
Macarius epiſ Hieroſolymitan.10.Mar.
Macarius confeſſor Conſtantinopoli ſub Leone.1. Apr.
Macarius epiſcopus Antiochenus.10.Apr.
Macarius epiſcopus Petra in Palaſtina.20.Iuni.
Macarius & Iulianus mar. in Syria.12. Aug.
Macarius mar. Melitinæ ſub Diocle. ſupra cum Eudomio.5.Sep.
Macarius mar. Alexandria ſub Decio ſupra cum Fauſto,6.Sep.
Macarius mar. Alexandria ſub Decio, ſupra cum Coronone.30. Oct.
Macarius mar. Alexandria ſub Decio. 8. Dec
Macarius presbyt. mar. in Arabia ſub Iuliano ſupra cū Eugenio,20.Dec.
Macedon mar infra cum Phileto,27. Mar.
Macedonius, Patricia, & Modeſta mart. Nicomediæ, 13.Mar.
Macedonius, Theodulus, & Tatianus mart. in Phrygia ſub Iuliano,12.Sep.
Machabæi mar. Antiochia ſub Epiphane.1. Aug.
Machutus epiſcopus in Britannia,1 .Nou.
Macra virgo mar. in territorio Rhemen ſub Diocles.6. Ianu.
Macrina diſcipula Greg. Thaumat. Neocæſarea, 14. Ianu.
Macrina virgo in Cappadocia.19.Iul.
Macrinus mar. Nouioduni ſuſ. cū Valeriano, 17.Sept.
Macrobius mar Damaſci, infra cum Sabino,30.Iul.
Macrobius & Iulianus mar. ſub Licinio,13.Sep.
Magina mar. in Africa ſupra cum Claudio, 3. Dec.
Magnus mar. Tarracone,25.Aug.
Maglorius epiſcopus in Britannia.24.Oct.
Magnericus epiſcopus Treuirenſis.25.Iul.
Magnus mar.1.Ianu.
Magnus mar. Foroſempronij ſup. cum Aquilino. 4. Feb.
Magnus mar infra cum Saturnino,15.Feb.
Magnus ſubdiaconus mar. Romæ ſub Valeriano, infra cum Xyſto.6.Aug.
Magnus epiſcopus Anagninus mar. ſub Decio.19.Aug.
Magnus, Caſtus, & Maximus mar.4.Sep.
Magnus epiſcopus Opitergij,6.Oct.
Magnus epiſcopus Mediolanen.5.Nou.
Maiolus abbas Cluniacenſis.11.Mai.
Maioricus mar. in Africa ſub Hunnerico.6.Dec.
Malachias propheta.14.Ian.
Malachias epiſcopus Conuerthenſis.3.Nou.
Malchus mar. Cæſarea ſub Valeriano. infra cum Priſco, 28.Mar.
Malchus, Epheſi, infra in, Septem dormientes, 27.Iul.
Malchus monachus Maronia.21.Oct.
Mamas mar. Cæſarea ſub Aureliano. 17.Aug.
Mamelta mar. in Perſide,17.Oct.
Mamertus epiſcopus Viennenſis.11 Mai.
Mamilianus mar. Romæ,12.Mar.
Mamillus mar. in Africa ſupra cum Cyrillo.8. Mar.
Manahes Herodis collactaneus, Antiochiæ,24.Mai.
Mancius mar in Luſitania,15.Mai.
Mandal. mar Romæ ſub Aureliano, ſupra cum Baſilide 10.Iuni.
mannea mart. in Ponto, infra cū Marcellino,27.Aug.
manſuetus epiſcopus Mediolanen. 19.Febr.
manſuetus epiſcopus Tullenſis,3.Sep.
manſuetus epiſcopus & mar. in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum Donatiano,6.Sep.
manſuetus epiſcopus & mar. in Africa ſub Geiſerico infra cum Papiniano.28.Nou.
manſuetus, Seuerus, Appianus Donatus, Honorius, & ſocij mar Alexandria,30.Dec.
manuel, Sabel, & Iſmael mar. Chalcedone ſub Iuliano 17.Iuni.
mappalicus mar in Africa cū alijs pluribus, 17. Apr.
maprilis mar. in Portu Romano, infra cum Martiale. (22.Aug.
marana & Cyra, Berœa,3.Aug.
marcella vidua Romæ,31.Ian.
marcella mar. Alexandria ſub Seuero, infra cum Plutarcho,28.Iuni.
marcellianus mar. Romæ ſub Diocl. infra cum Marco, 18 Iuni.

Marcellianus mar. in Tuſcia ſub Decio, infra cū Secundiano, 9. Aug.
Marcelliana virgo Mediolani. 17. Iul.
Marcellinus puer mar. Tomis ſub Licinio, ſupra cum Argeo, 2. Ianu.
Marcellinus epiſcopus Anconitanus. 9. Ianu.
Marcellinus mar Carthagine, 6. Apr.
Marcellinus epiſcopus Ebredunē. et Vincentius & Dōminus eius ſocij, 20. Apr.
Marcellinus Papa, Claudius, Cyrinus, & Antoninus, & xvij. millia marty. Romæ ſub Diocl. 26. Apr.
Marcellinus presby & Petrus exorciſta mar. Romæ ſub Diocle. 2. Iun.
Marcellinus mar. Peruſiæ ſub Decio, ſupra cum Florentio, 5. Iul.
Marcellinus presby Dauentriæ, 14. Iul.
Marcellinus tribunus, Mannea, Ioannes, Serapion, & Petrus mar. in Ponto 27. Aug.
Marcellinus epiſcopus R:wennæ, 5. Oct.
Marcellus Papa & mar Romæ ſub Maxentio, 16. Ian.
Marcellus mar. in Africa, infra cum Publio. 19. Febr.
Marcellus epiſcopus Dienſis 9. Apr.
Marcellus & Anaſtaſius mar. Argentomachi. 29. Iun.
Marcellus epiſcopus Apameæ, & mar. 14. Aug.
Marcellus mar. Cabilone ſub Antonino 4. Sep.
Marcellus epiſcopus Treuiren. & mar. 4. Sept.
Marcellus, Caſtus, Aemilius, & Saturninus mart. Capuæ, 6. Oct.
Marcellus & Apuleius mar. Romæ, 7. Oct.
Marcellus centurio mar. in Mauritania, 30. Oct.
Marcellus epiſcopus Pariſienſis 1. Nou.
Marcellus mar. ſub Iuliano, ſupra cū Elpidio 16. Nou.
Marcellus presby. mar. Nicomediæ ſub Conſtantio. 26. Nou.
Marcellus diaconus mar. Romæ ſub Valeriano, ſupra cū Euſebio, 2. Dec.
Marcellus abbas Conſtantinopoli. 29. Dec.
Marcellus diaconus mar. Spoleti ſub Maximiano, infra cum Sabino, 30. Dec.
Marcia mar ſupra cum Felice. 3. Mar.
Marcia mar. Cæſareæ, infra cum Zenaide. 5. Iuni.
Marcia mar in Campania ſub Dioc. ſupra cum Ariſtone, 2. Iul.
Marciana virgo & mar. in Mauritania, 9 Ianu.
Marciana mar. infra cum Suſanna, 24. Mai.
Marciana virgo & mar. Toleti, 12. Iul.
Marcianus mar in Africa, ſupra cum Aquilino, 4. Ian.
Marcianus presbyter Conſtantinopoli, 10. Ianu.
Marcianus epiſcopus Terdonen. & mar. 6. Mart.
Marcianus mart. Romæ, infra cum Petro, 26. Mar.
Marcianus, Nicanor, Apollonius, & alij mar. in Aegypto ſub Maximino, 5. Iuni.
Marcianus mar in Africa ſup. cū Fortunato. 17. Apr.
Marcianus presbyter Antiſiodoren. 20. Apr.
Marcianus epiſcopus Rauenna, 22. Mai.
Marcianus epiſcopus Syracuſanus & mar. 14. Iuni.
Marcianus mar. Venafri ſub Maximiano, infra cū Nicandro. 17. Iuni.
Marcianus mar. Iconij, 11. Iul. (lian. 9. Aug.
Marcianus mar. Conſtantinopoli ſub Leone, ſup. cū Iu-

Marchianus mar. Romæ ſub Diocl. ſupra cum Abundio. 16. Sep.
Marcianus mar. in Aegypto, infra cum Marco 4. Oct.
Marcianus cantor mar. Conſtantinopoli ſub Conſtantio, infra cum Martyrio, 25. Oct.
Marcianus confeſſor in Syria, 2. Nou.
Marcionilla mar. Antiochiæ ſub Diocl ſupra cum Iuliano, 9. Ianu.
Marcius ſolitarius, in Campania, 24 Oct.
Marcus mar. Nicææ, infra cum Theuſeta, 13. Mart.
Marcus mar. Surrenti, infra cum Quincto, 19. Mar.
Marcus & Timotheus mart Romæ ſub Antonino. 24. Mar.
Marcus Euangeliſta ma. Alexandriæ ſub Nerone. 25. Apr.
Eiuſdem Tranſlatio Venetijs. 31. Ianu.
Marcus epi Atinæ, mart ſub Domitiano. 28. Apr.
Marcus & Marcellianus mart. Romæ ſub Diocles. 18. Iuni.
Marcus, Mucianus, puerulus quidam, & Paulus mar. 3. Iul.
Marcus mar. infra cum Robuſtiano. 31. Aug.
Marcus confeſſor in Campania, infra cum Priſco. 1. Sep.
Marcus epiſcopus Byblis, 27. Sep.
Marcus, Alphius, Alexander, Zoſimus, Nicon, Neon, Heliodorus et xxx milites mar. Antiochiæ. 28. Sept.
Marcus, Marcianus, & alij pene innumerabiles martyres in Aegypto. 4. Oct.
Marcus Papa Romæ, 7. Oct.
Marcus epiſcopus Hieroſolymitan. mar. ſub Hadriano, 22. Oct.
Marcus miles mar. Romæ, infra cum Theodoſio. 25. Oct.
Marcus mar. in Africa, infra cum Ruffino, 16. Nou.
Marcus & Stephanus mart. Antiochiæ ſub Diocle. 22. Nou
Marcus mar. in Africa, ſupra cum Fauſtino. 15. Dec.
Mardarius mar. in Armenia ſub Diocle. ſupra cum Euſtratio. 13. Dec.
Mardonius, Muſonius, Eugenius, & Metellus mart. Neocæſareæ. 24. Ianu.
Mardonius mar. Nicomediæ ſub Diocl infra cum Migdonio, 23. Dec.
Mareas epiſcopus & mar ſub Sapore, infra in, Martyres plurimis in Perſide. 22. Apr.
Margarita Regina Scotiæ, 10. Iuni.
Margarita Virgo & mar. Antiochiæ, 20. Iul.
Margarita vidua apud Septempedanos. 5. Aug.
Maria Aegyptiaca in Palaſtina 2. Apr.
Maria Cleophæ in Iudæa. 9. Apr.
Maria mater Ioannis in Cypro. 29. Iuni.
Maria Magdalena, Maſsiliæ, 22. Iul.
Maria Salome, Hieroſolymis. 22. Oct.
Maria ancilla mar ſub Hadriano, 1. Nou.
Maria virgo & mar. Corduba ſup cum Flora, 24. Nou.
Maria mar. Romæ ſub Valeriano ſup. cū Euſebio. 2. dec.
MARIAE Virg. Cōceptio, 8 Dec. Natiuitas, 8. Sep.
Præſentatio in teplo, 21. Nou. Annūciatio. 25. Mart.
Viſitatio ad El. ſabet. 2. Iul. Purificatio, 2. Febr.
Aſſumptio in cælum. 15. Aug.
Eiuſdem eccleſia ad Martyres dedicatio. 13. Mai.

Eiuſdem

Eiuſdem feſtum niuis,5.Aug.
Eiuſd.cõmemoratio ob Victoriam nanalem.7.Oct.
Mariæ Iacobi Tranſlatio Verulis.25.Mai.
marianus lector,& iacobus diaconus mart.cum multis alijs in numidia ſub Decio.30.Apr.
marianus confeſſor Bituricen.19.Aug.
marianus mar.infra cum Victore,17.Oct.
marianus diaconus mart.Romæ ſub numeriano,ſupra cum Diodoro,1.Dec.
Eiuſdem inuentio Romæ,17.ianu.
marina virgo & mar.Alexandriæ,18.iun.
Eiuſdem Tranſlatio Venetijs,17.iul.
marina virgo & mar.Gallaciæ,18.iul.
marinus mar.Aruernis,infra cum protecto,25.ianu.
marinus miles,& Aſterius ſenator mart.Cæſareæ ſub Valeriano,3.mar.
marinus,Theodotus,& Sedopha mart.in Scythia,5.iul.
marinus mar.in Africa,ſupra cum ianuario,10.iul.
marinus ſenex mar.Anazarbi ſub.Diocle.8.aug.
marinus diaconus arimini,4.ſep.
marinus mar Romæ ſub Carino,26.Dec.
marius,martha,audifax,& abachum mar.Romæ ſub Claudio,19.ianu.
maro,Eutyches,& Victorinus mar.Romæ ſub Traiano,15.Apr.
marolus epi,mediolanen.23.apr.
marotas mar.in perſide ſub ſapore,infra cum Zanita,(27.mar.
martana mar.Romæ ſub Valeriano,ſupra cum Euſebio,2.Dec.
martha mar.Romæ ſub Claudio,ſup.cũ mario.19.ian.
martha virgo & mar.Aſtorıcen.23.Feb.
martha hoſpita ſaluatoris,Taraſci,29.iul.
martha mar.infra cum ſuſanna,20.ſept.
martha & ſaula mart.Coloniæ cum alijs pluribus,20.Oct.
martia mar.ſiracuſis,infra cum Ruffino,21.iuni.
martialis mar.ſupra in,xviij.mar.Cæſaraug.16.apr.
martialis epiſcopus Lemouicen.alpinianus & auſtriclinianus preſbyteri,30.iuni.
martialis mar.Romæ ſub antonino,infra in,Septemfratres,10.iul.
martialis,ſaturninus,Epictetus,maprilis,Felix,& ſocij mar.in portu Romano,22.aug.
martialis,Laurẽtius,et alii xx.mar.in africa,28.ſep.
martialis mar.corduba,ſupra cum Fauſto,13.Octob.
martina virgo & mar.Romæ ſub alexandro,1.ianu.
martinianus epiſcopus mediolanenſis,2.ian.
martinianus mar.Romæ ſub nerone,infra cum proceſſo,2.iul.
martinianus,Epheſi,infra in,ſeptẽ dormiẽtes,27.iul.
martinianus,& ſaturianus cum duob.fratrib.mart.& maxima virgo in africa ſub Geiſerico,16.Oct.
martinus epiſcopus Tungrenſis,21.iuni.
martinus epiſcopus Viennenſis,1.iul.
martinus epiſcopus Treuiren.& mar.19.iul.
martinus abbas monaſt Vertani,24.Oct.
martinus epiſcopus Turonenſis,11.nou.
Eiuſdem Tranſlatio,& Baſilicæ ipſius dedicatio,4.iul.
martinus papa & mar.in Cherſoneſo ſub Conſtante,12.nou.
martinus abbas ſantonenſis,7.Dec.
martyres plurimi in africa ſub Seuero,6.ian ſub Geiſerico,5.apr.ſub Valeriano,7.aug.
alexandriæ ſub arianis,28.ianu.& 13.mai.ſub Valeriano,28.Febr.Tempore Theodoſij,17.mar.
ſub Conſtantio,21.mart.ſub Valeriano,10.aug.
antiochiæ ſub maximino,11.mar.
in arabia ſub maximino,22.Febr.
in Bulgaria ſub nicephoro imp.23.iul.
in Cappadocia & meſopotamia ſub maximino,23.mar.
Conſtantinopoli ſub Conſtantio,30.mar.
apud Homeritas ſub Dunaan Tyranno,27.iul.
nicomediæ ſub Diocle.23.iuni.
in numidia ſub Diocle.11.Febr.
in perſide ſub Cabada rege,8.Febr.
in phrygia vnius vrbis ciues ſub maximino,7.Feb.
in ponto ſub maximiano,5.Febr.
Romæ ſub Diocl.2.ianu.ſub alexandro.2.mart.
ſub aureliano perfecto,10.aprıl.ſub nerone,24.iuni.
in Thebaide ſub Diocle.5.ianu.ſub Decio,28.iul.
Tyri in phœnicia ſub Diocle.20.Febr.
martyres plurimi in perſide ſub ſaporo,ſc.azades eunuchus,milles & acepſimas epiſcopi,aithala & Ioſeph preſbiteri,azadanes & abdieſus diaconi,mareas,Bicor,& alij xx.epiſcopi,et clerici CCL.& Tarbula virgo cum pediſequa ſua,22.apr.
martyres pene innumerabiles Treuiris ſub Diocle.6.Oct.
Cæſarauguſtæ ſub Daciano præſide,3.Nou.
martyrum multa millia Nicomediæ ſub Diocle.25,Dec.
martyrius monachus in prouincia Valeria,23.ianu.
martyrius mar ananiæ,infra cum Siſinio,29.mai.
martyrius ſubdiaconus,& marcianus cantor mar.Cõſtantinopoli ſub Conſtantio.25.Oct.
maruſba epiſcopus in meſopotamia,4.Dec.
maſculas archimimus confeſſor in africa ſub Geiſerico,ſupra cum armogaſte,29.mar.
maſſa candida CCC.mart.Carthagine ſub Valeriano,24.aug.
maſſilitani martires in africa,9.apr.
maternus epiſcopus mediolanen.confeſ ſub maximiano,18.iul
maternus epiſcopus Treuirenſis,14.Sep.
mathildes Regina in Germania 14.mar.
matrona ancilla mar.Theſſalonica,15.mart.
matrona mar.in Paphlagonia ſupra cum Alexandra,20.mar.
matrona virgo & mar aureæ,infra cũ Theodoto,18.mai.
matronianus eremita mediolani,14.Dec.
matthæus Apoſt.& Euang.mar.in æthiopia,21.Sept.
Eius Vigilia,20.Sep.
Eiuſdem Tranſlatio Salerni,6.mai.
matthæus eremita mar.in Polonia ſupra cum Benedicto,12 Nou.

matthia

Matthias epiſcopus Hieroſolymitan.30 Ianu.
Matthias Apoſtolus in Iudæa.24.Febr.
Eius Vigilia.23.Febr.
Maturinus confeſſor in pago Vuaſtinenſi.1.Nou.
Maturus mar.Lugduni ſub Antonino infra cum Photino.2.Iuni.
Manilus mar.Adrumeti ſub Seuero.4.Ianu.
Maura mar.Rauennæ ſub Decio ſup.cũ Fuſca.13.Feb.
Maura mar.Thebaide,infra cum Timotheo. 3.Mai.
Maura virgo & mar.Conſtantinopoli.30.Nou.
Maurilius epiſcopus Andegauen.13.Sept.
Maurinus abbas & mar.Colonia.10.Iuni.
Mauritius mar.Nicopoli ſub Licinio.ſupra cum Leontio,10.Iul.
Mauritius, Exuperius, Candidus, Victor, Innocentius, Vitalis, & ſocij legionis Thebæorum mar.in Gallia ſub Maximiano,22 Sept.
Maurus abbas in territorio Andegauen.15.Ianu.
Maurus epiſcopus Caſenaten.20 Ianu.
Maurus abbas Bibacenſis.27.Ianu.
Maurus miles mar.Romæ ſub Diocle.infra cum Papia. 29.Ianu.
Maurus epiſcopus, Pantaleemon & Sergius mart.in Apulia ſub Traiano.27.Iul.
Maurus mar.Romæ ſupra cum Bono.1.Aug.
Maurus,& ſocij mar.Rhemis.22.Aug.
Maurus epiſcopus Virodunen.8.Nou.
Maurus epiſcopus Veronenſis.21.Nou.
Maurus mar.Romæ ſub Numeriano.22.Nou.
Maurus mar.Romæ ſub Numeriano,ſupra cum Claudio.3.Dec.
Maxentius preſbyter Pictauien.26.Iuni.
Maxentius, Conſtantius, Creſcentius, Iuſtinus, & ſocij mar.Treuiris ſub Diocle.12.Dec.
Maxima mar Sirmij.infra cum Montano. 26. Mart.
Maxima mar.in Africa ſupra cum Ianuario.8.Apr.
Maxima virgo in Foro Iulij.16.Mai.
Maxima,Donatilla,& Secunda virg.& mart.Tuburbi ſub Valeriano.30 Iul.
Maxima mar.Romæ ſub Diocle.2.Sept.
Maxima mar Vlyſſipone ſub Diocle.infra cum Veriſsimo.1.Oct.
Maxima virgo in Africa ſupra cũ Martiniano 16.Oct.
Maximianus mar. Bellouaci.ſupra cũ Luciano. 8.Ian.
Maximianus epiſcopus Rauenna.21.Febr.
Maximianus epiſcopus Siracuſanus.9.Iuni.
Maximianus,Epheſi infra in,Septẽ dormiẽtes.27.Iul.
Maximianus mar ſupra cum Bonoſo.21.Aug.
Maximianus epiſcopus Begaienſis.3.Oct.
Maximilianus epiſcopus Laureacenſis.12.Oct.
Maximilianus epiſcopus & mar.29.Oct.
Maximinus epiſcopus Treuirenſis.29.Mai.
Maximinus epiſcopus Aquenſis.8.Iun.
Maximinus confeſſor Aurelianen.15 Dec.
Maximus epiſcopus Papienſis.8.Ianu.
Maximus epiſcopus Nolanus 15.Ianu.
Maximus mar.Antiochia ſub Iuliano ſupra cum Iuuẽtino 25.Ianu.
Maximus,Claudius, Præpedigna, Alexander, & Cutias mar.Oſtiæ ſub Diocle.18.Feb.
Maximus mar.in Africa ſupra cum Lucio.18.Febr.
Maximus,Quinctilianus,& Dadas mart.ſub Dioclet.13.Apr.
Maximus mar Romæ ſub Alexandro.infra cum Tiburtio.14.Apr.
Maximus & Olympiades mart. Corduba ſub Decio.15.Apr.
Maximus mar Epheſi ſub Decio 30.Apr.
Maximus epiſcopus Hieroſolymitan.confeſſ.ſub Maximino.5.Mai.
Maximus,Baſſus,& Fabius mart. Romæ ſub Dioclet.11.Mai.
Maximus mar.Aruernis ſupra cum Caſsio.15.Mai.
Maximus epiſcopus Veronenſis.29.Mai.
Maximus epiſcopus Taurinenſis.25.Iuni.
Maximus mar Damaſci infra cum Sabino. 20.Iul.
Maximus epiſcopus Patauinus.2.Aug.
Maximus monachus Conſtantinopoli,duo Anaſtaſii et alij plures mar ſub Conſtante.13.Aug.
Maximus puer mar. Carthagine ſub Hunnerico.ſupra cum Liberato.17.Aug.
Maximus mar.in Illyrica ſupra cum Floro.18.Aug.
Maximus B.Martini diſcipulus 20.Aug.
Maximus preſbyt.& mar.Oſtia ſub Alexandro.infra cum Quiriaco 23.Aug.
Maximus mar.ſupra cum Magno.4.Sept.
Maximus,Theodorus,& Aſclepiodorus mart. Hadrianopoli ſub Maximiano.15.Sept.
Maximus mar.Damaſci.infra cum Paulo.25. Sept.
maximus mar ſub Decio 20.Sept.
maximus diaconus & mar. Aquila.19.Oct.
maximus leuita & mar. Abianen.20.Oct.
maximus mar. Apameæ ſub Dioclet.30.Oct.
maximus epiſcopus magontinus ſub Cõſtantio.18.Nou.
maximus preſbyt. mar.Romæ ſub Valeriano.19. Nou.
maximus epiſcopus Rhegienſis.27.Nou.
maximus mar. Romæ ſub Valeriano.ſupra cum Euſebio.2.Dec.
maximus epiſcopus Alexandrinus.27.Dec.
medardus epiſcopus Nouiomenſis.8.Iuni.
medericus preſbyt.Lutetiæ.29.Aug.
menardus eremita & mart.in monaſt. Augienſi.12.Ianu.
melania iunior.& Pinianus,Conſtantinopoli.31.Dec.
melanius epiſcopus Rhedonenſis.6.Ianua.
melanius epiſcopus Rhotomagen.22 Oct.
melas epiſcopus Rhinocurura ſub Valente. 16 Ianu.
melaſippus, Antonius,& Carina mart. Ancyra ſub Iuliano.7.Nou.
melchiades Papa Romæ.10.Dec.
meletius epiſcopus Antiochenus.12.Feb.
meletius dux.& ſocij CCLII.mar.24 mai.
meletius epiſcopus in Cypro.21 Sept.
meletius epiſcopus in Ponto.4.Dec.
meleuſippus mart.Lingonis ſub M. Aurelio.infra cum Speuſippo.17.Ianu.
melitina mar.marcianopoli ſub Antonino.15 Septem.
mellitus epiſcopus in Anglia 24.Apr.
memmius epiſcopus Catalaunenſis.5.Aug.
memnon centurio mar.ſupra cum Seuero.20.Aug.

menalippus mar. ſupra cum Diomede. 2. Sept.
menander mar. Pruſæ. infra cum Patricio. 28. Apr.
menander mar. Philadelphia. ſupra cũ Cyrillo. 1. Aug.
menedemus mar. Conſtantinopoli ſub Valente. infra cũ Vrbano. 5. Sept.
meneleus abbas in territorio Aruernen. 22. Iul.
meneus & Capito mar. 24. Iul.
menignus fullo mar. ſub Decio 15. mart.
mennas epiſcopus Conſtantinopolitan. 25. Aug.
mennas Aegyptius miles mar. in Phrygia ſub Diocleт. 11. Nou.
mennas ſolitarius, Samnij. 11. Nou.
mennas, Hermogenes, & Eugraphus mar. Alexandria ſub maximino. 10. Dec.
menodora, metrodora, & Nymphodora virg. & mar in Bithynia, ſub maximiano. 10. Sept.
mercuria mar. Alexandria ſub Decio. ſupra cum Ammonaria. 12. Dec.
mercurialis epiſcopus 23. mai.
mercurius miles mar Cæſarea ſub Decio. 25. Nou.
mercurius, & ſocij milites mart. in Sicilia ſub Licinio. 10. Dec.
merulus monachus Romæ ſupra cũ Antonio. 17. Ianu.
metellus mar. Neocæſarea ſupra cũ mardonio. 24. Ian.
methodius epiſcopus in morauia. 9. mar.
methodius epiſcopus Conſtantinopolitan. 14. Ianu.
methodius epĩ Tyri. mar in Chalcide ſub Diocl. 18. Sep.
metranus mar. Alexandria ſub Decio. 31. Ianu.
metrobius mar. Tripoli ſupra cum Luciano. 24. Dec.
metrodora Virgo & mar. in Bithynia ſub maximiano. ſupra cum menodora. 10 Sept.
metrophanes epiſcopus Conſtantinopolitan. 4. Iuni.
meuris & Thea mar. in Paleſtina. 19. Dec.
michaas propheta in Iudæa. 15. Ianu.
michael epiſcopus Synnade. 23. mai.
michaelis Archãg. Apparitio in mõte Gargano. 8. mai. Eiuſdem Dedicatio ibidem. 29. Sep.
migdonius & mardonius mar. Nicomedia ſub Diocle. 23. Dec.
milburges virgo in Anglia. 23. Febr.
mille centum & quatuor milites mart. melitine ſub Diocle. ſupra cum Eudoxio. 5 Sept.
mille quadringenti octoginta mar. Samaria ſub Coſroa. 22. Ianu.
mille quingenti vigintiquinq mar. in Piceno. 29. mai.
milles epiſcopus mar ſub Sapore. ſupra in, martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
minervinus mart. Catana. infra cũ Stephano. 31. Dec.
minervus & Eleazarus cum filiis octo mart. Lugduni 23. Aug.
minias miles mar. Florentia ſub Decio. 25. Oct.
miracles epiſcopus mediolanen 3. Dec.
mitrius mar. Aquis. 13. Nou
modeſta mar. Nicomedia ſupra cũ macedonio. 13. mar.
modeſta virgo Treuiris. 4 Nou.
modeſtus mar. in Africa. infra cum Zotico. 12. Ianu.
modeſtus & Iulianus mar. Carthagine. 12. Febr.
modeſtus leuita & mar. Beneuenti. 12. Febr.
modeſtus & Ammonius mar. Alexandriæ. 12. Febr.
modeſtus epiſcopus Treuirenſis. 24. Febru.
modeſtus mart. in Lucania ſub Diocle. infra cum Vito. 15. Iuni.
modeſtus mar. Agathen. ſub Diocle. infra cum Tiberio. 10. Nou.
modoaldus epiſcopus Treuirenſis. 12. mai.
monachi monaſterij Dij mart. Conſtantinopoli 8. Febr.
monachi, & alij mart. in Paleſtina ſub Alemundero. 19. Feb.
monachi S. Sabæ mart. in Paleſtina ſub Saracenis. 16. mai.
monachi mar. Thecuæ in Paleſtina ſub Saracenis. 28. mai.
monachi, & alij mart. in India ſub Rege Abenner. 3. Augu.
monas epiſcopus mediolanen. 12. Oct.
monegundes Turonen. 2. Iul.
monica mater B. Auguſtini, Oſtia. 4. mai. Eiuſdem Translatio Romæ. 9. Apr.
monitor epiſcopus Aurelianenſis. 10. Nou.
montanus, Lucius, Iulianus, Victoricus, Flauianus, & ſoc. mar. in Africa ſub Valeriano. 24. Febr.
montanus preſbyt. & maxima mar. Sirmij. 26. mart.
montanus mar. Tarracina ſub Hadriano. 17. Iuni.
moſeus & Ammonius milites mar in Ponto. 18. Ianu.
moyſes epiſcopus in Aegypto. 7. Febr.
moyſes mar. Alexandria. ſupra cum Cyrione. 14. Febr.
moyſes Aethiops anachorita. 28. aug.
moyſes legislator & propheta. 4. Sep.
moyſes preſbyt mar. Romæ ſub Decio. 25. Nou.
moyſetes mar. in africa. 18. Dec.
mucianus mar. ſupra cum marco. 3. Iul.
mucius diaconus mar. Cordula. infra cum Parmenio. 22. apr.
mucius preſbyt. mar. Conſtantinopoli ſub Diocleт. 13. mai.
mulieres plurimæ mar. Emeſa ſub mady. araba. 14. Nou.
muritta diaconus confeſſ. in africa ſub Hunnerico. ſupra cum Eugenio. 13. Iul.
muſonius mar. Neocæſarea ſup. cũ mardonio. 24. Ianu.
muſtiola mar. Cluſii ſub aureliano. ſupra cum Irenæo. 3. Iul.
myron epiſcopus in Creta. 8. aug.
myron preſby. mar. in achaia ſub Decio. 17. augu.
myrops mar. in Chio ſub Decio. 13. Iul.

N

Naber Romæ ſub Diocleт. ſupra cum Baſilide. 12. Iuni.
Nabor mar. in africa ſupra cum Ianuario. 10. Iul.
Nabor & Felix mar. mediolani ſub maximiano. 12. Iul.
Nahum propheta in Begabar. 1. Dec.
Namphanion, & ſocij mar. in africa. 4. Iul.
Narciſſus mar. Tomis ſub Licinio ſup. cũ argeo. 2. Ian.
Narciſſus epiſcopus auguſtæ, & Felix diaconus mart. Gerundæ ſub Aureliano. 18. mar.
Narciſſus & Creſcentio mar. Romæ. 17 Sept.
Narciſſus epiſcopus Hieroſolymitan. 29. Oct.
Narciſſus mar. ſupra cum ampliato. 31. Oct.
Narnus epiſcopus Bergomenſis. 27. aug

Narſes mart. in Perſide ſub Sapore. infra cum Zanita. 27. Mar.
Narſeus mar. Alexandria infra cum Philippo. 15. Iul.
Narzalus mar. Carthagine, inf. i. Scillitanis mar. 17. Iul.
Natalia mar. Corduba, ſupra cum Georgio. 27. Iul.
Natalia B. Hadriani uxor, Conſtantinopoli, 1. Dec.
Natiuitas D. N. Ieſu Chriſti, 25. Dec.
Eiuſd. Vigilia, 24. Dec.
Eiuſdem Octaua, 1. Ianu.
Natiuitas B. Mariæ virginis. 8 Sept.
Eiuſdem Octaua, 15. Sep.
Natiuitas S. Ioannis Baptiſtæ, 24. Iuni.
Eiuſdem Vigilia, 23 Iuni.
Eiuſdem Octaua, 1. Iul.
Natalis mar. Rauennæ ſub Maximiano, infra cum Valentino, 16. Dec.
Nazarius mar. Romæ ſub Diocle ſupra cum Baſilide, 12. Iuni.
Nazarius & Celſus mar. Medíolani ſub Nero. 28. Iul.
Eorum inuentio Mediolani, 10. Mai.
Nemeſianus, Felices duo, Lucius, Litteus, Polyanus, Victor, Iader, Datiuus epiſcopi, & alij mar. in Africa ſub Valeriano, 10. Sep.
Nemeſius mar. in Cypro, infra cum Photamio, 20. Febr.
Nemeſius mar. Tiburæ ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa, 18. Iul.
Nemeſius confeſſor in pago Liſiuno. 1. Aug.
Nemeſius diaconus, & Lucilla virgo & mar. Romæ ſub Valeriano, 31. Oct.
Nemeſius mar. Alexandriæ ſub Decio. 19. Dec.
Nemorius diaconus, & ſocij mar. Trecis ſub Attila. 7. Sept.
Neomiſia virgo Anagniæ ſupra cum Aurelia. 25. Sept.
Neon mar ſub Diocle ſupra cum Euſebio, 24. Apr.
Neon mar. Aegeæ ſub Diocl. ſupra cũ Claudio. 23. Aug.
Neon mar. Antiochiæ, ſupra cum Marco 28. Sept.
Neon mar. Romæ ſub Valeriano. ſup. cũ Euſebio. 2. Dec.
Neophitus mar. Nicææ. 20. Ianu.
Neopolus mar. Romæ. infra cum Saturnino. 2. Mai.
Neoterius mar. Alexãdria ſupra cũ Ammone. 8. Sept.
Nereus & Achilleus mar Romæ. 12. Mai.
Nereus mar. in Africa. infra cum Saturnino. 16. Oct.
Nerſus epiſcopus, & ſocij mar. in Perſide. 20. Nou.
Neſtabus mar. in Paleſtina ſub Iuliano. ſupra cum Euſebio. 8. Sept.
Neſtor epiſcopus Pergæ mar ſub Decio. 26. Febr.
Neſtor epi & mar. Cherſoneſo ſup. cũ Baſilio. 4. Mar.
Neſtor mar in Palaſtina. ſub Iuliano 8. Sep.
Neſtor mar. Theſſalonicæ. 8. Oct.
Nicæas epiſcopus Romatianæ vrbis. 22 Iuni.
Nicæas & Paulus mar. Antiochiæ. 29. Aug.
Nicander mar in Aegypto ſub Diocle. 15. Mart.
Nicander & Marcianus mar. Venafri ſub Maximiano. 17. Iuni.
Nicander epi Myræ. & Hermas preſby mart. 4. Nou.
Nicander mar. Meliteniæ ſub Diocl. ſupra cum Hierone. 7. Nou.
Nicanor diaconus de vij. primis, in Cypro. 10. Ianu.
Nicanor mart. in Aegypto ſub Maximino. ſupra cum Marciano. 5. Apr. & 5. Iuni.
Nicaſius epiſcopus Rhotomagen. Quirinus preſbyt. Scubiculus diaconus, & Pientia virgo, mar. in pago Vilcaſtino. 11. Oct.
Nicaſius epiſcopus Rhemen. Eutropia virgo, & ſocij mar. 14. Dec.
Nicephorus mar. Antiochiæ ſub valeriano. 9. Febr.
Nicephorus mar. in Aegypto ſub Numeriano. infra cũ Victorino. 25. Febr.
Nicephorus mar. ſupra cum Leone. 1. Mart.
Nicephorus epiſcopus Conſtantinopolitan. mar. ſub Leone Armeno. 13. Mart.
Niceras virgo Conſtantinopoli. 27. Dec.
Niceta, & Aquilina mar. in Licia. 24. Iul.
Nicetas epiſcopus in Dacia 7. Ianu.
Nicetas epiſcopus Apolloniæ. 20. Mart.
Nicetas abbas monaſt. Medicij. 3. Apr.
Nicetas Gothus mar ſub Athanarico. 15 Sept.
Nicetius epiſcopus Lugdunen. 2. Apr.
Nicetius epiſcopus Viennenſis. 5. Mai.
Nicetius epiſcopus Treuirenſis. 5. Dec.
Nicodemi Inuentio. 3. Aug.
Nicolaus Tollentinas ord Eremit. 10. Sept.
Nicolaus mar in Mauritania. ſup. cũ Daniele. 13. Oct.
Nicolaus epiſcopus Myræ. 6. Dec.
Eiuſdem translatio Barij. 9. Dec.
Nicomedes preſby. & mar. Romæ. 15. Sep.
Nicon, & alij. 10. mar Caſareæ. 23. Mar.
Nicon mar. Antiochiæ ſupra cum Marco 28. Sep.
Nicon monachus in Armenia. 26. Nou.
Nicoſtratus & Antiochus tribuni, cum alijs militibus mar. Caſareæ. 21. Mai.
Nicoſtratus mar. Romæ. ſupra cum Claudio. 7. Iul.
Nicoſtratus mar. Romæ ſub Diocle. ſupra cum Claudio. 8. Nou.
Nilammon recluſus, in Aegypto. 6. Ianu.
Nilus epiſcopus in Phœnicia mar ſub Diocle. infra cum Tyrannione. 20. Febr.
Nilus epiſcopus in Aegypto mar. in Palaſtina ſub Diocle infra cum Peleo. 19. Sep.
Nilus abbas Cryptæ ferratæ. 26. Sep.
Nilus abbas Conſtantinopoli 12. Nou.
Nimmia mar. Auguſtæ ſupra cum Hilaria. 12. Aug.
Ninianus epiſcopus in Scotia. 16. Sept.
Nominanda mar. Romæ ſupra cum Donata. 31. Dec.
Nongenti Martyres Romæ 4. Mar.
Nonna mater B. Gregorij Nazianz. 5. Aug.
Nonnoſius abbas in monte Soracte. 2 Sep.
Nonnus epiſcopus Edeſſæ. 2. Dec.
Norbertus epiſcopus Magdeburgen. 6. Iuni.
Nouatus Pudentis filius Romæ. 21. Iuni.
Numerianus epiſcopus Treuirenſis 5. Iul.
Numidicus preſbyter, & plurimi marty. in Africa ſub Valeriano. 9 Aug.
Nunilo & Alodia virg. & mart. in Hiſpania. 22 Octob.
Nympha virgo. infra cum Tryphene, 10. Nou.
Nymphodora mart. Nicææ, infra cum Theuſeta. 13. Mart.
Nymphodora virgo & mar in Bithynia ſub Maximiano ſupra cum Menodora. 10. Sept.

Obdul

INDEX.

O

OBdulia virgo, Toleti. 5. Sep.
Oceanus mar. ſub Maximiano. infra cum Theodoro. 4. Sept.
Octaua Natiuitatis Domini. 1. Ianu.
  Stephani protomartyris. 2. Ianu.
  Ioannis Euangeliſtæ. 3. Ianu.
  SS. Innocentium 4. Ianu.
  Epiphaniæ Domini. 13. Ianu.
  S. Ioannis Baptiſtæ. 1. Iul.
  Apoſt. Petri & Pauli 6. Iul.
  Laurentij martyris. 17. Aug.
  Aſſumptionis B. Mariæ. 22. Aug.
  Natiuitatis eiuſdem. 15. Sept.
  Omnium Sanctorum. 8. Nou.
Octauianus archidiaconus, et multa millia martyrum Carthagine. 22. Mart.
Octauius, Solutor, & Aduentor mart. Taurini ſub Maximiano. 20. Nou.
Octoginta Martyres in Campania. 2. Mar.
Octogintatres milites mar Amiterni. 24. Iul.
Odilo abbas Cluniacenſis. 15. Ianu.
Odo epiſcopus Vrgellenſis. 7. Iul.
Odo abbas Cluniacen. 18. Nou.
Olauus Rex Noruegiæ. & mar. 29. Iul.
Oliua virgo, 3 Iuni.
Olympiades mar. Corduba ſub Decio. ſupra cum Maximo, 15. Apr.
Olympiades mar. Ameriæ ſub Diocle. 1. Dec.
Olympiades vidua Conſtantinopoli. 17. Dec.
Olympius ẽps & confeſſor in Thracia. 12. Iuni.
Olympius mar. Romæ. infra cum Symphronio. 26. Iul. & 31. Oct.
Omnium Sanctorum feſtiuitas. 1. Nou.
  Eiuſdem Vigilia. 31. Oct.
  Eiuſdem Octaua. 8. Nou.
Oneſimus Epheſiorum epiſcopus & mar. 16. Febr.
Oneſiphorus & Porphyrius mar. in Helleſponto, 6. Sept.
Onuphrius anachorita in Aegypto. 12. Iuni.
Optatianus epiſcopus Brixienſis. 14. Iul.
Optatus mar ſup. XVIII marty. Cæſarauguſt. 16. Apr.
Optatus epiſcopus Mileuitan. 4. Iuni.
Optatus epiſcopus Antiſiodoren. 31. Aug.
Ordinatio S. Baſilij epiſcop. Cæſarien. 14. Iuni.
  Gregorij Papæ. 3. Sept.
  Ambroſij epiſcopi Mediolanen. 7. Dec.
  Zenonis epiſcopi Veronenſis. 8. Dec.
Orentius & Patientia mart. in Hiſpania. 1. Mai.
Orentius, Heros, Pharnacius, Firminus, Firmus, Cyriacus, & Longinus mar. in Armenia ſub Maximiano. 24. Iuni.
Oreſtes mar. Tyanæ ſub Diocle. 9. Nou.
Oreſtes mar. in Armenia ſub Diocle. ſupra cum Euſtratio. 13. Dec.
Oriculus, & ſocij mar. ſub Vuandalis. 18. Nou.
Orentius epiſcopus Auſcij. 1. Mai
Orontius mar. Ebreduni ſub Diocle. infra cum Vincentio. 22. Ianu.
Oſee propheta 4. Iul.
Oſmundus epiſcopus in Anglia. 4. Dec.
Oſtianus preſbyter Vuarenſis. 30. Iuni.
Oſuualdus Rex Angliæ. 5. Aug.
Othilia virgo Argentoraten. 13. Dec.
Othomarus abbas. 16. Nou.
Otho mar. in Africa ſupra cum Berardo. 16. Ianu.
Otho epiſcopus Bambergenſis. 2. Iul.

P

PAchomius abbas in Aegypto. 14. Mai.
Pachomius epiſcopus Aegyptius mar. Alexandriæ ſub Maximino. ſupra cum Fauſto. 26. Nou.
Pacianus epiſcopus Barcinonenſis. 9. Mar.
Palamon abbas in Thebaide. 11. Ianu.
Palatias virgo, & Laurentia mar. Anconæ ſub Dioclet. 8. Oct.
Palatinus mar. Antiochiæ infra cum Syco. 30. Mai.
Palladia mar. infra cum Suſanna. 24. Mai.
Palmatius conſul mar. Romæ ſub Alexandro. ſupra cũ Calepodio, 10 Mai.
Palmatius & ſocij mar. Treuiris ſub Diocle. 5. Oct.
Pammachius preſbyt. Romæ. 30. Aug.
Pamphilus epiſcopus Valuenſis. 28. Apr.
Pamphilus preſbyt. & mar. cum alijs Cæſareæ ſub Maximino. 1. Iuni.
Pamphilus epiſcopus Capuanus 7. Sept.
Pamphilus mar. Romæ. 21. Sept.
Pancharius mart. Nicomediæ ſub Diocle. 19. Mart.
Pancratius epiſcopus Tauromenij, & mar. 3. Apr.
Pancratius mar. Romæ ſub Dioclet. 12. Mai.
Pantenus Alexandriæ ſub Caracalla. 7. Iul.
Pantagapes mar ſupra cum Diomede. 2. Sept.
Pantagathus epiſcopus Viennenſis. 17. Apr.
Pantaleemon mart. in Apulia ſub Traiano. ſupra cum Mauro. 27. Iul.
Pantaleon medicus, mar. Nicomediæ ſub Maximiano. 27 Iul.
Papas mar. in Lycaonia, 16 Mart.
Paphnutius mar. Hieroſolymis. 19. Apr.
Paphnutius epiſcopus in Aegypto confeſſor ſub Maximino. 11. Sept.
Paphnutius, & ſocij mart. in Aegypto ſub Dioclet. 24. Sept.
Papias & Maurus milites mar. Romæ ſub Dioclet. 29. Ianu.
Papias epiſcopus Hierapolitanus. 22. Febr.
Papias mar. in Aegypto ſub Numeriano. infra cum Victorino. 25 Febr.
Papias, Diodorus, Conon, & Claudianus mar. Pergæ ſub Decio. 26. Febr.
Papias mar in Africa. infra cum Publio. 2. nou.
Papinianus & Manſuetus epiſcopi & mar. in Africa ſub Geiſerico. 28. nou.
Papius mar. ſub Diocle. 28. Iuni.
Papius mar. in Macedonia ſub Traiano. infra cum Peregrino. 7. Iul.
Papylus diaconus mart. Pergami ſub Antonino. ſupra cum Carpo. 13. Apr.
Paramon, & ſocij CCCLXXV. mar. ſub Decio. 29. nou.
Paraſceues mar. infra cum Photina, 20. Mar.
Paris epiſcopus Theanus. 5. Aug.
Pariſius monachus Camaldulen. Bononiæ. 11. Iuni.

Parme-

Parmenas diaconus mart. Philippis ſub Traiano, 23. Ianu.
Parmenius, Helimenas, & Chryſotelus preſbyteri, Lucas & Mucius diaconi mar. Corduba. 22. Apr.
Parthenius mar. Romæ ſub Decio ſupra cum Calecero, 19. Mai.
Paſchalis Papa Romæ, 14. Mai.
Paſchaſius epiſcopus Viennenſis, 22. Febr.
Paſchaſius diaconus Romæ, 31. Mai.
Paſchaſius mar. in Africa ſub Geiſerico, ſupra cum Arcadio, 13. Nou.
Paſicrates, Valētio, et alij duo mar Doroſtori, 25. mai.
Paſtor, Victorinus, & ſocij mar. Nicomediæ, 29. Mart.
Paſtor epiſcopus Aurelianenſis. 30. Mart.
Paſtor preſbyter Romæ, 26. Iul.
Paſtor mar. Compluti, ſupra cum Iuſto, 6. Aug.
Patapius ſolitarius, Conſtantinopoli, 8. Dec.
Paternus epiſcopus Brixienſis, 21. Febr.
Patermuthius, Copres, & Alexander mar. Alexādria ſub Iuliano, 9. Iul.
Paternianus epiſcopus Bononien. 12. Iul.
Paternus epiſcopus Abricenſis. 16. Apr.
Paternus mar. Fundis. 21. Aug.
Paternus ep̄s & mar. in territ Conſtantien. 23. Sept.
Paternus mar. Senonen. 12. Nou.
Patiens epiſcopus Metenſis, 8. Ianu.
Patiens epiſcopus Lugdunenſis. 11. Sept.
Patientia mar. in Hiſpania ſupra cum Orētio, 1. Mai.
Patricia mar. Nicomediæ, ſup. cū Macedonio. 13. Mar.
Patricia virgo Neapoli, 25. Aug.
Patricius epiſcopus Aruernenſis. 16. Mar.
Patricius epiſcopus in Hibernia. 17. Mart.
Patricius epiſcopus, Acatius, Menander, & Polyenus mart. Pruſa in Bithynia. 28. Apr.
Patricius abbas Niuernis. 24. Aug.
Patrobas diſcipulus B. Pauli, infra cū Philologo. 4. No.
Patroclus mar Trecis ſub Aureliano. 21. Ianu.
Paula vidua Romana, in Bethleem. 26. Ianu.
Paula virgo & mar. Conſtantinopoli. 3. Iun.
Paula virgo et mar. Hiſpania ſup. cū Cyriaco, 18 Iun.
Paula mar. Damaſci infra cum Sabino. 20. Iul.
Paula virgo & mar. Carthagine ſup. cū Baſſa 10. Aug.
Paulillus puer in Africa ſupra cū Arcadio, 13. Nou.
Paulillus mar. Nicomediæ, ſupra cū Cyriaco. 19. Dec.
Paulina virgo et mar. Romæ, ſupra cū Artemio, 6. Iun.
Paulina mar. Romæ ſub Valeriano, ſupra cum Euſebio, 2. Dec.
Paulina mar. Romæ ſupra cum Donata, 31. Dec.
Paulinus epiſcopus Brixienſis, 29. Apr.
Paulinus mar. Coloniæ, 4. Mai.
Paulinus mar. Tuderti, ſupra cū Feliciſsimo, 26. Mai.
Paulinus epiſcopus Nolanus, 22. Iun.
Paulinus epiſcopus Lucenſis, & mar. cum ſocijs ſub Nerone, 12. Iul.
Paulinus epiſcopus Treuirenſis, mart. in Phrygia ſub Conſtantio, 31. Aug.
Paulinus epiſcopus Eboracenſis, 10 Oct.
Paulinus epiſcopus Capuanus, 10. Oct.
Paulus primus eremita, in Thebaide, 10. Ianu.
Paulus, Gerontius, Ianuarius, Saturninus, Succeſſus, Iulius, Catus, Pia, et Germana mar. in Africa 19. Ian.
Paulus epiſcopus Trecenſis, 1. Febr.
Paulus, Lucius, & Cyriacus mar. Romæ, 8. Febr.
Paulus epiſcopus Virodunenſis. 8. Febr.
Paulus, Heraclius, Secundilla, & Ianuaria mar. in Portu Romano, 2. Mar.
Paulus epiſcopus Peluſii, 7. Mart.
Paulus cognomento Simplex, 7. Mar. (Mar.
Paulus mar. Corinthi ſub Decio ſup. cum Codrato, 10.
Paulus mar. Cōſtantinopoli ſub Copronymo. 17. Mar.
Paulus, Cyrillus, Eugenius, & alij quatuor mart. in Syria, 20. Mart.
Paulus epiſcopus Narbonenſis, 22. Mar.
Paulus monachus mar. Corduba ſupra cū Elia 17. apr.
Paulus mar. in Helleſponto, infra cum Petro. 15. Mai.
Paulus mar. Neuioduni, ſupra cum Heradio, 17. Mai.
Paulus mar ſupra cum Conſtante. 28. Mai. (Iun.
Paulus mar. Cæſarea ſub Maximino, inſ. cū Valēte. 1.
Paulus preſby. & mart. Auguſtoduni ſub Aureliano, infra cum Reueriano. 1. Iun.
Paulus mar. Cōſtantinopoli, ſupra cū Lucilliano. 3. Iun.
Paulus ep̄s Conſtantinop. mar. ſub Conſtantio. 7. Iuni.
Paulus & Cyriacus mar. in Ponto, 20. Iun.
Paulus mar. Romæ ſub Iuliano ſup. cū Ioanne. 26. Iun.
Paulus Papa Romæ. 28. Iuni.
Paulus Apoſt mar. Romæ ſub Nerone, infra cum Petro. 29. Iun.
Eiuſdem Conuerſio. 25. Ianu.
Eiuſdem Commemoratio. 30. Iuni.
Paulus mar. ſupra cum Marco. 3. Iul.
Paulus diaconus & mar. Corduba. 20. Iul.
Paulus mar. in Palæſtina ſub Maximino. 25. Iul.
Paulus & Iuliana mart. Ptolemaide ſub Valeriano, 17. Aug.
Paulus mar. Antiochiæ ſupra cum Nicæa 29. Aug.
Paulus, Tatta, Sabinianus, Maximus, Rufus, & Eugenius mar. Damaſci. 25. Sept.
Paulus mar. ſub Valeriano. ſupra cū Dionyſio 3. Oct.
Paulus mar. Nicææ ſupra cum Dorio. 19. Dec.
Paulus mar. Tripoli ſupra cum Luciano, 24. Dec.
Pauſides mar. Cæſarea ſub Diocle infra cum Timolao, 24. Mar. (Apr.
Pauſilippus mar ſub Hadriano, infra cū Theodoro. 15.
Pegaſius mar. in Perſide ſupra cum Acindino, 2. Nou.
Pelagia mar ſupra cum Domitio, 23. Mar.
Pelagia virgo & mar. Tarſi ſub Diocle. 4. Mai.
Pelagia virgo & mar. Antiochiæ, 9. Iun.
Pelagia mar. Nicopoli, ſupra cum Ianuario, 11. Iul.
Pelagia pœnitens, Hieroſolymis. 8. Oct.
Pelagia virgo mar. Antiochiæ ſup. cū Berenice. 19. Oct.
Pelagius epiſcopus Laodicenus. 25. Mar.
Pelagius mar Corduba ſub Abdarameno. 26. Iuni.
Pelagius mar. Conſtantiæ ſub Numeriano. 28. Aug.
Peleus epiſcopus mar. in Phœnicia ſub Diocle. infra cum Tyrannione 20. Febr.
Peleus, Nilus, & Elias epiſcopi Aegyptij mar. cum plurimis Clericis in Palæſtina ſub Diocle. 19. Sept.
Peluſius preſby. & mar Alexandriæ, 7. Apr.
Pelinus epiſcopus Brundiſinus mart. Corfinij ſub Iuliano 5. Decemb.

Pere-

I N D E X.

Peregrinus mar. Theſſalonicæ, ſupra cũ Irenæo. 5. Mai.
Peregrinus epiſcopus Autiſiodorẽſis & mart. 16. Mai.
Peregrinus epiſcopus & mar. in Pelignis. 13. Iuni.
Peregrinus mar. Apolloniæ, cum Iſauro. 17. Iuni.
Peregrinus, Lucianus, Pompeius, Heſychius, Papius, Saturninus, Germanus, & Aſtius epiſcopi, mar in Macedonia ſub Traiano. 7. Iul.
Peregrinus preſbyter Lugduni, 28. Iul.
Peregrinus mar. Romæ ſub Commodo, ſupra cum Euſebio, 25. Aug.
Perfectus preſby. & mar. Corduba, 18. Apr.
Pergentinus & Laurentinus mart. Aretij ſub Decio. 3. Iuni.
Perpetua & Felicitas, Reuocatus, Saturninus, & Secundulus mar. Tuburbi ſub Seuero, 7. Mar.
perpetua B. Petri diſcipula, Romæ, 4. Aug.
perpetuus epiſcopus Turonenſis. 8. Apr.
perſeueranda virgo, 26. Iun.
petronilla virgo Romæ, 31. Mai.
petronius epiſcopus Veronenſis. 6. Sept.
petronius epiſcopus Bononienſis. 4. Oct.
petri Apoſt. Cathedra Romæ. 18. Ianu.
Antiochiæ, 22. Febr.
Eiuſdem Dedicatio ad Vincula. 1. Aug.
petrus & paulus Apoſtoli, mar. Romæ ſub Nerone, 29. Iuni.
Eorum Vigilia, 28. Iun.
Eorum Octaua. 6. Iul.
Baſilicarum eorumdem Dedicatio Romæ. 18. Nou.
petrus mar. Auloniæ, 3. Ianu.
petrus epiſcopus Sebaſtæ. 9. Ianu.
petrus Seuerus, & Leucius mar. Alexãdriæ, 11. Ianu.
petrus mar. in Africa, ſupra cum Berardo. 16. Ianu.
petrus Mauimenus mar. Damaſci, 21. Febr.
petrus confeſſor in Hernicis. 11. Mart.
petrus mar Nicomediæ ſub Diocle. 12. Mart.
petrus & Aphrodiſius mar in Africa 14 Mar.
petrus, Marcianus, Iouinus, Tecla, Caſſianus, & alij mar. Romæ, 26. Mart.
petrus diaconus, & Hermogenes mart. Antiochiæ. 17. Apr.
petrus epiſcopus Bracarenſis & mar 26. Apr.
petrus ord. præd. mar. Mediolani. 29. Apr.
petrus monachus & mar Corduba, ſupra cum Amatore, 30. Apr.
petrus epiſcopus papienſis, 7 Mai.
petrus epiſcopus Veſontinus. 8 Mai.
petrus, Andreas, paulus, & Dionyſia mar. in Helleſponto. 15 Mai.
petrus de Morono, dictus Caleſtinus V. 19. Mai.
petrus preſby Vualabonſus diaconus, Sabinianus, Viſtremũdus, Habentius, & Hieremias monachi mar. Cordubæ, 7. Iuni.
petrus mar. philadelphiæ, ſupra cum Cyrillo, 1. Aug.
petrus epiſcopus Anagninus. 3. Aug.
petrus, Iulianus, & alij xviij. mar. Romæ. 7. Aug.
petrus mar in ponto, ſupra cum Marcellino. 27. Aug.
petrus epiſcopus Compoſtellanus. 10. Sept.
petrus mar. in Africa, ſupra cum Andrea. 23 Sept.
petrus mar ſub Decio & Valeriano, ſupra cum Dionyſio, 3. Oct.
petrus epiſcopus Damaſcenus. & mar. 4. Oct.
petrus mar. Hiſpali. : . Oct.
petrus miles mar. Romæ, infra cum Theodoſio. 25. Oct.
petrus epi Alexadrinus mar ſub Maximino. 26. Nou.
petrus monachus mar. Conſtantinopoli ſub Copronymo, infra cum Stephano. 28. Nou.
petrus Chryſologus epiſcopus Rauennæ, 2. Dec.
petrus, Succeſſus, Baſſianus, primitiuus, & alij xx. mar. in Africa. 9. Dec.
phara virgo Meldenſis. 7. Dec.
pharnacius mar. in Armenia ſub Maximiano, ſupra cum Orentio, 24. Iuni.
philadelphus mar. in Sicilia ſupra cũ Alphio. 10. Mai.
philadelphus mar ſupra cum Diomede. 2. Sept.
phileas epiſcopus Thmuitos, & philoromus tribunus, mar. cum innumeris alijs ſub Diocle. 4 Febr.
philappianus mar. in Africa. ſup. cũ Feliciano. 30. Ian.
philaſtrius epiſcopus Brixienſis. 18. Iul.
phileas epiſcopus Aegyptius mar. Alexandriæ ſub Maximino, ſupra cum Fauſto, 26. Nou.
philemon, & Apollonius diaconus, mar. Antinoi. 8. Mart.
philemon & Domninus mar. 21. Mar.
philemõ et Apphias mar. Coloſſis ſub Nerone. 22. Nou.
philetus ſenator, Lydia, Macedo, Theoprepides, Amphilochius & Cronidas mar. 27. Mar.
philetus, & ſocij mar. ſub Hadriano. 28. Mar.
philibertus abbas in Herio inſula. 20. Aug.
philibertus mart. in Hiſpania ſupra cum Fabriciano, 22 aug.
philippa mar perge ſub Antonino, infra cum Theodoro 20. Sept.
philippus epiſcopus Gortinæ ſub M. Antonino, 11. Apri.
philippus & Iacobus Apoſtoli, mar. Hierapoli, & Hieroſolymis. 1. Mai.
philippus argyrio in Sicilia, 12. Mai.
philippus diaconus de vij. Caſarea, & quattuor eius filiæ. 6. Iuni.
philippus mar. Romæ ſub Antonino infra in Septem fratres. 10. Iul.
philippus, Zenon, Narſeus, & decem infantes mar. Alexandriæ. 15. Iul.
philippus mar. Nicomediæ, infra cũ Stratone. 17 aug.
philippus ord ſeru B. Mariæ. 23. Aug.
philippus mar ſupra cum Diomede. 2. Sept.
philippus mar. Alexandriæ. 31 Sept.
philippus epiſcopus, Seuerus preſbys. Euſebius & Hermes mar. Hadrianopoli ſub Iuliano. 22. Oct.
philippus epiſcopus Firmij, & mar. 22. Oct.
philippus preſbyter, infra cum pontiano papa. 19. Nou.
philo & Agathopodes diaconi antiochiæ. 25. apr.
philogonius epiſcopus antiochenus, 20 Dec.
philologus & patrobas B pauli diſcipuli. 4. Nou.
philomenus mar. Heracleæ ſup cũ Clemẽtino, 14. Nou.
philomenus mar. ancyra ſub aureliano. 29. Nou.
philonella B. pauli diſcipula Tarſi, infra cum Zenaide. 11. Oct.
philoromus tribunus militum mart. in aegypto ſub Diocle. ſupra cum phileas. 4. Febr.

Phi-

Philoterus mar. Nicomedia ſub Diocle. 19. Mai.
Philotheus mar. ſub Maximino, ſup. cũ Dominno, 5 no.
Philumena virgo Septempedana, 5. Iul.
Phlegon Apoſtolorum diſcipulus, ſupra cum Herodione, 8. Apr.
Phocas mar. Antiochia, 5. Mar.
Phocas epiſcopus Synope mar. ſub Traiano, 14. Iul.
Phœbe, Corinthi, 3. Sept.
Photina, Ioſeph, Victor, Sebaſtianus, Anatolius, Photius, Photides, Paraſceues, & Cyriaca mar. 20. Mart.
Photinus epiſcopus Lugdunen. Sanctus diaconus, Vetius Epagatus, Macurus, Ponticus, Biblides, Attalus, Alexander, Blandina, & alij multi mart ſub Antonino, 2. Iuni.
Photinus mar. Nicomedia ſub Diocle ſupra cum Anice to, . Aug.
Photius mar ſupra cum Archelao, 4. Mart.
Photius mar ſupra cum Photina, 20. Mart.
Pia mar. in Africa, ſupra cum Paulo, 19. Ianu.
Piaton preſbyt. & mar. Tornaci ſub Maximiano, 1. oct.
Pientia virgo & mar. in pago Velcaßino, ſupra cum Nicaſio, 11. Oct.
Pierius preſbyt. Alexandrinus ſub Diocle. 4. Nou.
Pigmenius mar. Roma ſub Iuliano, 24. Mart.
Pinianus, Conſtãtinopoli ſupra cum Melania, 31 Dec.
Pinytus epiſcopus Gnoßi ſub Antonino, 10. Oct.
Pionius preſby. & mar. Smyrna cum alijs xv. ſub Antonino, 1. Febr.
Piperion mar. Alexãdria, ſupra cũ Candido, 11. Mar.
Pirminius epiſcopus Meldenſis, 3. Nou.
Pius Papa & mar. Roma ſub Antonino, 11. Iul.
Placidia virgo Verona, 11. Oct.
Placidus monachus, Eutychius Victorinus, Flauia virgo, Donatus, Firmatus diaconus, Fauſtus & alij xxx. monachi mar. Meſſana, 5. Oct.
Placidus mar. ſupra cum Anaſtaſio, 11. Oct.
Plato monachus Conſtantinopoli, 4. Apr.
Plato mar. Ancyra. 22. iul.
Palatonides & alij duo mart. Aſcalone, 6. Apr.
Plautilla, Roma, 20. Mai.
Plautus mar. in Thracia ſupra cum Eutychio. 29. Sep.
Plutarchus, Serenus, Heraclides, Heron, Serenus, Rhais, Potamiana, & Marcella mart. Alexandria ſub Seuero, 28. Iuni.
Podius epiſcopus Florentinus, 28. Mai.
Pamon anachorita in Thebaide, 27. Aug.
Polius diaconus mar. in Mauritania, infra cum Timotheo, 21. Mai.
Pollio mar in Pannonia ſub Diocle. 28 Apr.
Polyanus epiſcopus & mart. in Africa ſub Valeriano. ſupra cum Nemeſiano, 10. Sept.
Polyanus mar. pruſa, ſupra cum Patricio 28. Apr.
Polyanus mar. Roma, ſupra cum Herma, 18. Aug.
Polycarpus epiſcopus Smyrnen. mar. ſub Antonino cum alijs xij 26 Ianu.
Polycarpus preſbyter Roma. 23. Febr.
Polycarpus & Theodorus mar. Antiochia, 7. Decemb.
Polychronius epiſcopus Babylonius, mart. in Perſide ſub Decio, 17. Febr.
Polychronius preſbyt. & mar ſub Conſtantio, 6. Dec.
Polyeuctus mar. Melitine ſub Decio, 13. Febr.
Polyeuctus Victorius, & Donatus, mart. Cæſarea, 21. Mai.
Polyxena Apoſtolorum diſcipula, in Hiſpania, infra cum Xantippa, 23. Sept.
Pompeius mart. in Africa ſub Decio, ſupra cum Terentio, 10. Apr.
pompeius mart. in Macedonia ſub Traiano, ſupra cum peregrino, 7. Iul.
pompeius epiſcopus papienſis, 14. Dec.
pomponius epiſcopus Neapolitan. 14. Mai.
pompoſa virgo & mar. Corduba, 19. Sept.
pontianus mar. Spoleti ſub Antonino, 19. Ianu.
pontianus mart. Roma ſub Commodo, ſupra cum Euſebio, 25. Aug.
pontianus papa, & philippus preſbyt. mart in Sardinia ſub Alexandro, 19 Nou.
pontianus, & alij quatuor mar Roma, 2. Dec.
pontianus mar. Roma ſub Maximiano, infra cum Thraſone, 11. Dec.
pontianus mar. Catana, infra cum Stephano, 31. Dec.
ponticus mar. Lugduni ſub Antonino, ſupra cum photino, 2. Iuni.
pontius diaconus S. Cypriani, Carthagine, 8. Mart.
pontius mar. in Gallia ſub Valeriano, 14. Mai.
poppo abbas Atrebati, 25. Ianu.
porcarius abbas Lerinenſis, & quingenti monachi mar. 12 Aug.
porphyrius & Seleucus mart. Cæſarea ſub Maximino, 16. Febr.
porphyrius epiſcopus Gaza, 26. Febr.
porphyrius mar in piceno, 4 Mai.
porphyrius Roma, 20. Aug.
porphyrius mart in Helleſponto, ſupra cum Oneſiphoro, 6. Sept.
porphyrius minus mar ſub Iuliano, 15. Sept.
porphyrius mar. Epheſi ſub Aureliano, 4 Nou.
portianus abbas Aruernis, 24 Nou.
potamia mar Thagura ſupra cum Iulio, 5. Dec.
potamiana virgo & mar. Alexandria ſub Seuero, ſupra cum plutarcho, 28. Iuni.
potamon epiſ in Aegipto, mar. ſub Conſtantio, 18. Mai.
potamius & Nemeſius mar. in Cipro, 20. Feb.
potentianus mar Senonen. infra cũ Sabiniano. 31. Dec.
potitus mar. in Sardinia ſub Antonino, 13. Ianu.
præpedigna mar Oſtia ſub Diocle. ſupra cum Maxim 18 Febr.
præſentatio B. Mariæ virginis in templo, 21. Nou.
præſidius epiſcopus & mart. in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum D. natiano, 6. Sept.
prætextatus epiſcopus Rhotomagen. & mar. 24. Feb.
prætextatus mart. Roma ſub Maximiano, infra cum Thraſone, 11. Dec.
pragmatius epiſcopus Auguſtodunen. 22. Nou.
praxedes virgo Roma. 21. Iul.
priamus mar. in Sardinia, ſupra cũ Aemilio, 28. Mai.
priſcdianus mar. Antiochia ſub Decio, ſupra cum Babyla, 24. Ianu.
primianus mar. in Africa ſupra cũ Dominico, 29. Dec.
primitiua mar. Roma, 24. Febr.

Primo-

Primitiua virgo & mar. Romæ. 23. Iul.
Primitiuus mar. ſup. i. xviij. Marty. Cæſaraug. 16. Apr.
Primitiuus mar. Romæ ſub Hadriano ſupra cum Getulio. 10. Iuni.
Primitiuus mar. Tibure ſub Hadriano, infra cum Symphoroſa. 18. Iul.
Primitiuus mar. in Gallæcia ſub Dioclet ſupra cum Facundo. 27. Nou.
Primitiuus mart. in Africa ſupra cum Petro 9. Dec.
Primus mar. in Helleſponto ſupra cum Cyrino. 3 Ianu.
Primus & Donatus diacon. & mar. i Africa. 9. Feb.
Primus & Felicianus mart. Romæ ſub Dioclet. 9. Iun.
Primus, Cyrillus, & Secũdarius mar. Antiochiæ. 2. Oct.
Principius epiſcopus Sueſſionenſis 25. Sept.
Priſca virgo & mar. Romæ ſub Claudio. 18. Ianu.
Priſcianus mar. Romæ ſupra cum Euagrio. 12. Octob.
Priſcianus mar. Cæſareæ ſub Dioclet. ſupra cum Carponio. 14. Oct.
Priſcilla, Romæ 16. Ianu.
Priſcilla in Aſia ſupra cum Aquila 8. Iul.
Priſcillianus mar. Romæ ſub Iuliano, infra cum Priſco. 4. Ianu.
Priſcus presbyt. Priſcillianus, & Benedicta mart. Romæ ſub Iuliano 4. Ianu.
Priſcus, Malchus, & Alexander mart. Cæſareæ ſub Valeriano. 28. Mart.
Priſcus mar. cum plurimis alijs in territorio Autiſiodoren. 26. Maij.
Priſcus Chriſti diſcipulus mart. Capuæ. 1. Sept.
Priſcus eps Capuanus, Caſtrenſis, Tammarus, Roſius, Heraclius, Secundinus, Adiutor, Marcus, Augulus, Elpidius, Canion, & Vindonius confeſſores ſub perſecut. Vuandalica in Campania. 1. Sept.
Priſcus mar. in Phrygia. 20. Sept.
Priſcus, Creſcens, & Euagrius mart in Ponto. 1. Oct.
Priuatus epiſcopus & mart. in territorio Gaualitano ſub Valeriano 21. Aug.
Priuatus mar. in Phrygia, ſupra cũ Dionyſio. 20. Sept.
Priuatus mar. Romæ ſub Alexandro. 28. Sept.
Probus epiſcopus Veronenſis. 12. Ianu.
Probus epiſcopus Reatinus. 15. Mart.
Probus mar. Tarſi ſub Dioclet. ſupr. cũ Tharaco. 11. Oct.
Probus epiſcopus Rauennæ. 10. Nouemb.
Probus mar. in Africa ſub Geiſerico, ſupra cum Arcadio. 13. Nou.
Proceſſus & Martinianus mart. Romæ ſub Nerone. 2. Iul.
Prochorus diaconus mart Antiochiæ. 9. Apr.
Proclus & Hilarion mart ſub Traiano. 12. Iul.
Proclus epiſcopus Conſtantinopolitan. 24. Oct.
Procopius confeſſor Conſtantinopoli, ſub Leone, ſupra cum Baſilio. 27. Febr.
Procopius mar. Cæſareæ ſub Dioclet. 8. Iul.
Proculus, Ephebus, & Apollonius mart. Interamnæ. 14. Febr.
Proculus epiſcopus. Interamnen & mar. 14. Apr.
Proculus eps Bononien mar ſub Maximiano. 1. Iuni.
Proculus mar. in Illyrico, ſupra cum Floro. 18. Aug.
Proculus diaconus mar. Puteolis ſub Dioclet. ſupra cum Ianuario. 19. Sept.
Proculus mar. Auguſtoduni. 4. Nou.
Proculus epiſcopus Narnien mar ſub Totila. 1. Dec.
Proculus epiſcopus Veronen ſub Dioclet. 9. Dec.
Profectus mar. infra cum Thyrſo. 24. Ianu.
Projectus eps Aruernen. & Marinus mart. 25. Ianu.
Proſdocimus epiſcopus Patauinus 7. Nou.
Proſper Aquitanus epiſcopus Rhegienſis. 25. Iuni.
Proſper epiſcopus Aurelianenſis. 29. Iul.
Protaſius mar. Mediolani, ſupra cũ Geruaſio. 19. Iuni.
Protaſius mar. Coloniæ. 4. Aug.
Protaſius epiſcopus Mediolanenſis. 24 Nou.
Protogenes epiſcopus Carrhis. 6. Mai.
Proteleus mar. Alexandriæ ſupra cum Baſſo. 14. Febr.
Prothus mar. Aquileiæ ſub Diocle. ſup. cũ Catio. 31. Mai.
Prothus et Hyacinthus mar Romæ ſub Gallieno. 11. Sep.
Prothus presbyt. & Ianuarius diaconus mart. in Sardinia ſub Dioclet. 25. Oct.
Prudentius epiſcopus Turiaſonenſis. 28. Apr.
Ptolemæus, Lucius, & alius tertius marty. Romæ ſub Antonino. 19. Oct.
Ptolemæus miles mar. Alexandriæ, ſupra cum Ammone. 20. Dec.
Publia abbatiſſa Antiochiæ ſub Iuliano. 9. Oct.
Publius epiſcopus Athenienſis, & mart. 21. Ianu.
Publius, Iulianus, Marcellus, & alij mart in Africa. 19 Febr.
Publius mar. ſupra in xviij. Marty. Cæſaraug. 16. Apr.
Publius Victor, Hermes, & Papias mart. in Africa. 2. Nou.
Publius eps & mar. i Aſia, ſupra cũ Aurelio. 12. Nou.
Pudens ſenator Romæ. 19. Mai.
Pudentiana virgo Romæ. 19. Mai.
Pulcheria Auguſta virgo Conſtantinopoli. 10. Sept.
Pupulus mar Alexandriæ, ſupra cũ Caecale. 28. Febr.
Purificatio B. Mariæ. virg. 2. Febr.
Puſicius mart. in Perſide ſub Sapore, infra cum Symeone. 21. Apr.

Q

Quadrageſimus ſubdiaconus. 26. Octob.
Quadraginta milites mart. Romæ ſub Gallieno. 13. Ianu.
Quadraginta milites marty. Sebaſtæ ſub Licinio. 9. Mart.
Quadragintaduo Monachi mart. Epheſi ſub Copronymo 12. Ianu.
Quadragintaduo Martyres in Amorio. 6. Mart.
Quadragintaduo Martyres in Perſide. 10. Mart.
Quadragintatres Monachi mart. in Aegypto. 14. Ian.
Quadragintaſex milites mart. Romæ ſub Claudio. 25. Octob.
Quadragintaſeptem Martyres Romæ ſub Nerone. 14. Mart.
Quadragintanouem Martyres Chalcedone ſub Diocle. 24. Sept.
Quadragintanouem milites marty Romæ ſub Dioclet. ſupra cum Calliſtrato. 26 Sept.
Quadratus, Theodoſius, Emmanuel, & alij xl. mart. 26 Mart.
Quadratus mart. Nicomediæ ſub Decio. 7. Mai.
Quadratus Apoſtolorum diſcipulus, Athenis. 26. Mai.

Quadratus mar. in Africa. 26. Mai.
Quadratus epiſcopus 21. Aug.
Quartilla mar. Surrenti infra cū Quincto 19. Mart.
Quartus & Quinctus mar. Roma 10. Mai.
Quartus mar. Roma ſub Valeriano, infra cum Xyſto. 6. Aug.
Quartus Apoſtolorum diſcipulus. 3. Nou.
Quartus mar. in Africa infra cum Victore. 18. Dec.
Quatuor millia nongenti ſexagintaſex Martyres in Africa ſub Hunnerico. 12. Oct.
Queranus abbas in Scotia. 9. Sept.
Quinidius epiſcopus Vaſienenſis. 15. Febr.
Quinctianus & Irenaus mart. in Armenia. 1. Apr.
Quinctianus, Lucius, & Iulianus mart. in Africa. 23. Mai.
Quinctianus epiſcopus Ruthenorum. 14. Iuni.
Quinctianus epiſcopus Aruernenſis. 13. Nou.
Quinctianus mar. Catana, infra cū Stephano. 31. Dec.
Quinctilianus mar. ſub Dioclet. ſupra cum Maximo. 13. Apr.
Quinctilianus mar. ſup in. xviij. Marty. Cæſaraug. 16. (Apr.
Quinctilus epiſcopus Nicomedienſis, & mar. 8. Mart.
Quinctilla mar. Surrenti. infra cū Quincto. 19. Marty.
Quinctinus mar. Auguſtæ. ſub Maximiano. 31. Oct.
Quinctus mart. in Africa, ſupra cū Aquilino. 4. Ianu.
Quinctus, Quinctilla, Quartilla, Marcus, & alij nouē marty Surrenti. 19. Mart.
Quinctus mar Roma, ſupra cum Quarto. 10. Mai.
Quinctus, Arcōtius, & Donatus, mart. Capua. 5. Sept.
Quinctus mar. in Lucania, ſup. cū Hyacintho. 29. Oct.
Quinctus, Simplicius, & alij marty. in Africa ſub Decio. 18. Dec.
Quinquaginta milites mar. in Portu Romano ſub Aureliano. 8. Iul.
Quinque martyres in Leſbo inſula. 5. Apr.
Quiriacus mar. Auguſtæ, ſupra cum Hilaria. 12. Aug.
Quiriacus epūs Oſtienſis, Maximus preſbyter, Archelaus diaconus, et ſocij mart. ſub Alexādro. 23. Aug.
Quiriacus anachorita in Palæſtina. 29. Sept.
Quiricus & Iulitta mart. Tarſi ſub Dioclet. 16. Iuni.
Quirinus marty. Roma ſub Claudio. 25. Mart.
Quirinus tribunus mart. Roma ſub Traiano. 30. Mart.
Quirinus epiſcopus Siſcienſis, & mart. 4. Iuni.
Quirinus mart. Tiburę. 4. Iuni.
Quirinus preſbyt. mart. in pago Vilcaſſino, ſupra cum Nicaſio. 11. Oct.
Quiteria virgo & marty in Hiſpania. 22. Mai.
Quoduultdeus epiſcopus Carthaginien. confeſſor Neapoli ſub Geiſerico. 26. Oct.

R

Radegundes Regina, Pictauis. 13. Aug.
Raineldes virgo, & ſocij mart. in Gallia. 16. Iul.
Rainerius confeſſor Piſis. 17. Iuni.
Rainerius epiſcopus Aquilanus. 30. Dec.
Ranulphus mar. Atrebaten. 27. Mai.
Raſiphus mar. Roma. 23. Iul.
Reatrius marty in Africa, ſupra cum Datio. 27. Ianu.
Redempta virgo Roma, infra cum Romula. 23. Iul.
Redemptus epiſcopus Ferentinus. 8. Apr.
Regina virgo & marty. Auguſtodunen. 7. Sept.
Regulus epiſcopus 30. Mart. Regulus mar. Populonij ſub Totila. 1. Sept.
Relatio pueri Ieſu de Aegypto. 7. Ianua.
Rembertus epiſcopus Bremenſis. 4. Febr.
Remedius epiſcopus in oppido Vapingo. 3. Febr.
Remigius epiſcopus Rhemenſis. 1. Oct.
Reparata virgo & mar. Cæſareæ ſub Decio. 8. Oct.
Reſpicius mart. infra cum Tryphone. 10. Nou.
Reſtituta virgo et mar. Neapoli ſub Valeriano. 17. Mai.
Reſtituta virgo & marty. cum alijs multis Soræ ſub Aureliano 27. Mai.
Reſtitutus mar. Roma. 29. Mai.
Reſtitutus mar. ī Hiſpania, ſupra cū Criſpulo. 10. Iun.
Reſtitutus, Donatus, Valerianus, Fructuoſa, & alij xij. mart. Antiochiæ. 23. Aug.
Reſtitutus epiſcopus Carthaginien. & mar. 9. Dec.
Reuerianus epiſcopus Auguſtodunen. Paulus preſbyt. & alij decem mart. 1. Iuni.
Reuocata mart. infra cum Saturnino. 6. Febr.
Reuocatus mart Smyrnæ, infra cum Vitale. 9. Ianu.
Reuocatus mart. Tuburbi ſub Seuero, ſupra cum Perpetua. 7. Mart.
Rhais catechumena mart. Alexandriæ ſub Seuero, ſupra cum Plutarcho. 28. Iuni.
Richardus Rex Anglorum. Lucæ, 7. Febr.
Richardus epiſcopus Ciceſtrienſis. 3. Apr.
Richarius preſbyter in monaſt. Centula. 26. Apr.
Rigobertus epiſcopus Rhemenſis. 4. Ianu.
Ripſimis, & ſocia virg. & mart. in Armenia, ſub Tiridate. 29. Sept.
Rixius mart. ſupra cum Lucia. 6. Iul.
Robertus primus abbas Ciſtertij, in monaſt. Moliſmenſi. 29. Apr.
Robertus abbas Ciſtercien. in Anglia. 7. Iuni.
Robuſtianus mart. Mediolani. 24. Mai.
Robuſtianus & Marcus mart. 31. Aug.
Rocchus confeſſor in Monte Peſſulano. 16. Aug.
Rodopianus marty. in Caria ſub Dioclet. ſupra cum Diodoro. 3. Mai.
Rogatianus marty. in Britannia ſub Dioclet. ſupra cum Donatiano. 24. Mai.
Rogatianus preſbyt. & Feliciſſimus marty. in Africa ſub Valeriano. 26. Oct.
Rogatianus mar. in Africa, ſupra cū Caſtore. 28. Dec.
Rogatus mar. in Africa, infra cum Zotico. 12. Ianu.
Rogatus mar. in Africa ſupra cum Cyrillo. 8. Mart.
Rogatus, Succeſſus, & alij xvi. mar. i Africa. 28. Mart.
Rogatus mar. in Africa ſupra cum Areſio. 10. Iuni.
Rogatus monachus mart. Carthagine ſub Hunnerico, ſupra cum Liberato. 17. Aug.
Rogatus mar. Roma, ſupra cum Lucio. 1. Dec.
Rogellus & Seruuſdeus mart Corduba. 16. Sept.
Romana virgo Tuderti. 23. Febr.
Romanus abbas in territorio Lugdunen. 28. Febr.
Romanus abbas in pago Antiſiodoren. 22. Mai.
Romanus mart. Roma ſub Valeriano, 9. Aug.
Romanus epiſcopus Antiſiodoren. & mar. 6. Oct.
Romanus epiſcopus Rhotomagen. 23. Oct.
Romanus mart. cum Barula puero Antiochiæ ſub Galerio. 18. Nou.

Roma-

Romanus Preſbyter in caſtro Blauio.24.Nou.
Romaricus abbas Luxouien.8.Dec.
Romualdus anachoreta ord.Camaldulen. Rauenna.19.Iunii.
Romula,Redēpta,& Herundo virgines Roma.23.Iul.
Romulus mar.Concordia,ſupra cum Donato.17.Febr.
Romulus mar.Cæſarea ſub Dioclet.infra cum Timolao.24.Mart.
Romulus & Secundus mart.in Mauritania.24.Mart.
Romulus epiſcopus Feſulan.& mar.cum ſocijs ſub Domitiano.6.Iul.
Romulus mar.ſub Traiano 5.Sept.
Roſa virgo Viterbij.4.Sept.
Roſius confeſſor in Campania,ſupra cum Priſco.1.Sept.
Roſula mar.in Africa ſub Valeriano,ſupra cum Cypriano.14.Sept.
Rudericus preſbyt. & Salomon marty.Corduba.13.Mart.
Ruffina & Secunda virg.& marty Roma ſub Valeriano.10.Iul.
Ruffina virgo & mart.Hiſpali ſupra cū Iuſta.19.Iul.
Ruffina,Cæſarea,infra cum Theodoto.31.Aug.
Ruffinus mar.Roma,ſupra cum Macario.28.Febr.
Ruffinus mart.in Africa,ſupra cum Epiphanio.7.Apr.
Ruffinus mart.Sueſſione ſub Dioclet.infra cum Valerio.14 Iunii.
Ruffinus & Martia mart.Syracuſis.21.Iunii.
Ruffinus mart.Aſsiſij.30.Iul.
Ruffinus epiſcopus Marſorum,& ſocij mart.ſub Maximino.11.Aug.
Ruffinus confeſſor Mantuæ.19.Aug.
Ruffinus epiſcopus Capuanus.26.Aug.
Ruffinus,Siluanus,& Vitalicus mart.Ancyra.4.Sept.
Ruffinus & Ruffinianus mar.9 Sept.
Ruffinus,Marcus,Valerius,& ſocij marty.in Africa.16 Nou.
Rufus mart.Melitinæ,ſupra cum Hermogene.19.Apr.
Rufus mar.Philadelphia,ſupra cum Cyrillo.1.Aug.
Rufus epiſcopus Capuanus,& mar.27.Aug.
Rufus & Carpophorus marty.Capua ſub Dioclet.27.Aug.
Rufus mart.Damaſci ſupra cum Paulo.25.Sept.
Rufus epiſcopus Metenſis.7.Nou.
Rufus epiſcopus Aueniomen.12.Nou.
Rufus Apoſtolorum diſcipulus.21.Nou.
Rufus mart.cū ſua familia Romæ ſub Diocl.28.Nou.
Rufus & Zoſimus mart.in Macedonia.18.Dec.
Rumoldus ep̄s Dublinen.& mar Machlinia.1.Iul.
Rupertus epiſcopus Saliſburgen 27 Mart.
Ruſtica mar Roma,ſupra cum Donata.31.Dec.
Ruſticus mar Verona ſub Maximiano,ſupra cum Firmo.9.Aug.
Ruſticus ſubdiaconus mar.Carthagine ſub Hunnerico,ſupra cum Liberato.17.Aug.
Ruſticus epiſcopus Aruernenſis.24.Sept.
Ruſticus preſby mar.Lutetia,ſupra cū Dionyſio.9.Oct.
Ruſticus epiſcopus Treuirenſis.14.Oct.
Ruſticus epiſcopus Narbonen.26.Oct.
Rutilius mart in Africa.2.Aug.
Rutilus,& ſocij mart.in Pannonia.4.Iunii.
Rutulus mar.in Africa,ſupra cum Lucio.18.Febr.

S

SAbas Gothus,& alij plures mar.in Cappadocia,ſub Valente.12.Apr.
Sabas & LXX. milites mar.Roma 24.Apr.
Sabas abbas in Cappadocia.5.Dec.
Sabatius mar.Antiochia ſub Probo,infra cum Trophimo.19.Sept.
Sabel marty.Chalcedone ſub Iuliano,ſupra cum Manuele.17.Iunii.
Sabina mar.Roma ſub Hadriano.29.Aug.
Sabina virgo in pago Tricaſsino.29.Aug.
Sabina mar.Abulæ,infra cum Vincentio.27.Oct.
Sabinianus mart.in territ.Tricaſsino ſub Aureliano.29.Ianu.
Sabinianus monachus marty.Corduba,ſupra cum Petro preſbytero.7.Iunii.
Sabinianus mar.Damaſci,ſupra cum Paulo 25.Sept.
Sabinianus ep̄s Senonen.& Potentianus mar.31.Dec.
Sabinus mart.ſupra cum Donato.25.Ianu.
Sabinus epiſcopus Canuſii.9.Febr.
Sabinus mar.Hermopoli.13.Mart.
Sabinus confeſſor Pictauien.11.Iul.
Sabinus,Iulianus,Maximus,Macrobius,Caſsia,Paula,& alij x.mar.Damaſci.20.Iul.
Sabinus epiſc.Placentinus.11.Dec.
Sabinus epiſc.Spoleti,Exuperantius,& Marcellus diaconi,& Venuſtianus præſes cum vxore & filijs mart ſub Maximiano.30.Dec.
Sacerdos epiſc.in territorio Petragoricenſi.4.Mai.
Sacerdos epiſc Saguntinus.5.Mai.
Sacerdos epiſc.Lugdunen.12.Sept.
Sadoth epiſc.& alij CXXVIII.mar.in Perſide ſub Sapore.20.Febr.
Sagar epiſc.Laodiceæ,& mart.6.Oct.
Salaberga abbatiſſa Laudum.22.Sept.
Salluſtia mar.Roma ſub Decio,ſup.cū Cæreale.14.Sep.
Salluſtianus confeſſor in Sardinia.8.Iunii.
Salomon mar.Corduba,ſupra cum Ruderico.13.Mart.
Salomon epiſc.Genuenſis.28.Sept.
Saluinus epiſc.Veronenſis.12.Oct.
Saluius mar.in Africa.11.Ianu.
Saluius epiſc.Ambianen & mar.11.Ianu.
Saluius epiſc.Engoliſmen.& Superius mart.Valencenis.26.Iunii.
Saluius epiſc.Albigenſis 10.Sept.
Salutaris archidiaconus mar.in Africa ſupra cum Eugenio.13.Iul.
Samonas mar.Edeſſa ſub Diocl.ſup.cū Guria.15.Nou.
Sampſon preſbyter Conſtantinop.27.Iunii.
Sampſon epiſc.in Britannia.28.Iul.
Samuel mar.Cæſarea ſub Maximino,ſup cū Elia.16.Febr.
Samuel propheta 20.Aug.
Samuel mar.in Mauritania,ſupra cū Daniele,13.Oct.
Sancius mar.Corduba.5.Iunii.
Sanctinus epiſc.Meldenſis.22.Sept.
Sanctorum omnium feſtiuitas 1.Nou.
Sanctus diaconus mart.Lugduni ſub Antonino,ſupra cum Photino.2 Iunii.
Sandalius mar.Corduba.3.Sept.

Barbelius, et Barbea mart. Edeſſa ſub Traiano. 19. Ian.
Sarmata mar. in Thebaide. 11. Oct.
Saturianus mart. in Africa ſub Geiſerico, ſupra cum Martiniano. 16. Oct.
Saturnina virgo & mar. Atrebati. 4. Iuni.
Saturnini quattuor mar. ſupra in. xviij. Marty. Cæſarau guſtani. 16. Apr.
Saturninus mar. in Africa ſupra cũ Paulo. 19. Ian.
Saturninus, Thyrſus, & Victor mart. Alexandria. 31. Ianu.
Saturninus, Theophilus, & Reuocata mart. 6. Febr.
Saturninus preſbyter, Datiuus, Felix, Ampelius, & ſocij mart. in Africa ſub Diocle. 11. Febr.
Saturninus, Caſtulus, Magnus, et Lucius mar. 15. Feb.
Saturninus mar. Adrumeti infra cũ Verulo. 21. Febr.
Saturninus mar. Tuburbi ſub Seuero, ſupra cum Perpetua. 7. Mart.
Saturninus, & alij nouem mart. in Africa. 22. Mart.
Saturninus epiſcopus Veronenſis. 7. Apr.
Saturninus, Neopolus, Germanus, & Celeſtinus mart. Roma. 2. Mai.
Saturninus mar. in Macedonia ſub Traiano, ſupra cum Peregrino. 7. Iul. (22. Aug.
Saturninus mar. in Portu Romano, ſupra cũ Martiale,
Saturninus mar. Capua ſupra cum Marcello. 6. Oct.
Saturninus & Lupus mart. 14. Oct.
Saturninus, Nereus, & alij CCCLXV. mart. in Africa. 16. Octob.
Saturninus mar. Caralis ſub Diocle. 30. Oct.
Saturninus mar. Antiochia, ſupra cũ Baſileo. 27. Nou.
Saturninus ſenex, & Siſinius diaconus mart. Roma ſub Maximiano. 29. Nou.
Saturninus epi Toloſanus mart. ſub Decio. 29. Nou.
Saturninus mar. Roma ſub Valeriano, ſupra cum Irenæo. 15. Dec.
Saturninus mar. in Creta ſub Decio, infra cum Theodulo. 23. Dec.
Saturninus mar in Africa, ſupra cũ Dominico. 29. Dec.
Saturus mar. in Africa ſub Geſerico, ſupra cum Armogaſte. 29. Mart.
Satyrus mar. in Achaia. 12. Ianu.
Satyrus B. Ambroſii frater. Mediolani. 17. Sept.
Sauina matrona Mediolani. 30. Ianu.
Sauinus & Cyprianus mar. Brixia. 11. Iul.
Saula mar. Colonia ſupra cum Martha. 20. Oct.
Scholaſtica virgo in monte Caſſino. 10. Febr.
Scillitani Martyres Carthagine, Speratus, Nartalus, Cythinus, Beturius. Felix, Aquilinus, Lætatius, Ianuaria, Generoſa, Beſtia, Donata, et Secũda. 17. Iul.
Scubiculus diaconus mar. in pago Vlcaſſino, ſupra cum Nicaſio. 11. Oct.
Sebaſtia mar. Sirmij, ſupra cum Innocentio 4. Iul.
Sebaſtiana mar Heraclea ſub Domitiano. 16. Sept.
Sebaſtianus mar. Roma ſub Diocle. 20. Ianu.
Sebaſtianus mar. in Armenia ſup cũ Dionyſio. 8. Feb.
Sebaſtianus mar. ſupra cum Photina. 20. Mart.
Sebbus Rex Angliæ. 29. Aug.
Secunda virgo & mar. Roma ſub Valeriano, ſupra cum Ruffina. 10. Iul.
Secũda mar. Carthagine, ſup. in Scillitani mar. 17. Iul.
Secunda virgo mar. Tuburbi ſub Valeriano, ſupra cum Maxima. 30. Iul.
Secundarius mar. Antiochia, ſupra cum Primo. 2. Oct.
Secũdianus mar. Cõcordia, ſupra cum Donato. 17. Feb.
Secundianus, Marcellianus, & Verianus mart. in Tuſcia ſub Decio. 9. Aug.
Secũdilla mar. in Portu Romano ſup cũ Paulo. 2. Mar.
Secundina virgo & mar. Anagnia ſub Decio. 15. Ian.
Secundinus mar. in Africa, ſupra cum Lucio. 18. Febr.
Secundinus mar. Adrumeti, infra cũ Verulo. 21. Febr.
Secundinus epiſcopus Cirthen. mar. ſub Valeriano, ſupra cum Agapio. 29. Apr.
Secundinus mar. Corduba. 21. Mai.
Secundinus epi & mar Sinueſſa, ſupra cũ Caſto. 1. Iul.
Secũdinus cõfeſſor in Cãpania, ſupra cũ Priſco. 1 Sept.
Secundolus mart. Tuburbi ſub Seuero, ſupra cum Perpetua. 7. Mart.
Secundus mar. in Africa, ſupra cum Epicteto. 9. Ianu.
Secũdus mar in Mauritania, ſup. cũ Romulo. 24. Mar.
Secundus mar. Aſtenſi. 29. Mart. (Mai.
Secũdus epi Abulen 2. Mai. & infra cũ Torquato. 15.
Secundus preſbyt. & alij mart. Alexandriæ ſub Conſtantio. 21. Mai.
Secundus mar. Ameria ſub Diocle. 1. Iuni.
Secundus mar. Synnada ſupra cum Democrito. 31. Iul.
Secundus mar. Nouocomi, ſupra cũ Carpophoro. 7. Aug.
Secundus mar. ex leg. Thebæorum in Liguria. 26. Aug.
Secundus, Fidentianus, & Varicus mar. in Africa. 15. Nouemb.
Secundus mar. Nicææ ſupra cum Dario. 19. Dec.
Secundus mart. Nicomedia, ſupra cũ Cyriaco. 19. Dec.
Secundus mar. in Africa, ſupra cũ Dominico. 29 Dec.
Securus mar. in Africa, infra cum Seuero. 2. Dec.
Sedophe mar. in Scythia, ſupra cum Marino. 5. Iul.
Seleucus mar. Cæſarea ſub Maximino ſupra cum Porphyrio. 16. Febr.
Seleucus confeſſor in Syria 24. Mart.
Seleſius mar. Alexandria ſub Maximino, ſupra cum Hieronide. 12. Sept.
Senator epiſcopus Mediolanenſis. 28. Mai.
Senator, Albani. 26 Sept.
Sennen. mar. Roma ſub Decio, ſupra cũ Abdon. 30. Iul.
Septem Virgines & marty Sirmij. 9 Apr.
Septem latrones marty. à B. Iaſone conuerſi. 29. Apr.
Septem Fratres marty. Roma ſub Antonino ſc. Ianuarius, Felix, Philippus, Siluanus, Alexander, Vitalis, & Martialis. 10. Iul.
Septem dormientes Epheſi, ſc. Maximianus, Malchus Martinianus, Dionyſius, Ioannes, Serapion, & Conſtantinus. 27. Iul.
Septem fratres Machabæi, & mater eorum, mart. Antiochia ſub Epiphane. 1. Aug.
Septimus monachus mart. Carthagine ſub Hunnerico, ſupra cum Liberato. 17. Aug.
Septimus lector mart. Venuſia ſub Diocle ſupra cum Felice. 24. Oct.
Septuagintaduo Martyres Sirmij. 23. Febr.
Septuagintanouẽ Mart. in Sicilia ſub Diocle. 21. Feb.
Sequanus preſbyter Lingonen. 19. Sept.
Seraphina in ciuitate Mamienſi. 29. Iul.

Sera-

Serapia virgo & mar. Roma ſub Hadriano. 3. Sep.
Serapion mar. in Aegypto ſub Numeriano, ſupra cũ Victorino, 25. Febr.
Serapion mar. Alexãdria, ſupra cum Careale, 28. Feb.
Serapion epiſcopus Thmuεos. 21. Mar.
Serapiõ lector mar. Pẽtapoli, ſupra cũ Theodoro, 29. Mar.
Serapion mar. ſub Seuero, 13. Iul.
Serapion, Epheſi, ſupra in, Septem dormientes. 27. Iul.
Serapion mar. Roma, ſupra cum Herma. 18. Aug.
Serapion mar. in Ponto, ſupra cũ Marcellino. 27. Aug.
Serapion mar. Alexandria ſub Maximino, ſupra cum Hieronide. 12. Sep.
Serapion epiſcopus Antiochenus. 30. Oct.
Serapion mar. Alexandria ſub Decio. 14. Nou.
Serena vxor Diocletiani, Roma. 16. Aug.
Sereni duo mart. Alexandria ſub Seuero, ſupra cũ Plutarcho, 28. Iunii.
Sergius mar. Cæſarea. 24. Feb.
Sergius mar. in Apulia ſub Traiano, ſupra cum Mauro. 27. Iul.
Sergius Papa Roma. 9. Sep.
Sergius et Bacchus mar. Augusta Euphrateſia ſub Maximiano. 7. Oct.
Seretina mar Roma, ſupra cum Donata, 31. Dec.
Seruandus & Germanus mart in Hiſpania ſub Diocl. 23. Oct.
Seruatius epiſcopus Tungrenſis. 13. Mai.
Seruilianus mar. Roma ſub Traiano, ſupra cum Sulpicio, 20. Apr.
Seruilius mar. in Iſtria, ſupra cum Zoello, 24. Mai.
Seruulus mar. Adrumeti, ſupra cum Verulo. 21. Feb.
Seruulus confeſſor Roma. 23. Dec.
Seruus ſubdiaconus mar. Carthagine ſub Hunnericẽ, ſupra cum Liberato, 17. Aug.
Seruus mar Tuburbi ſub Hunnerico, 7. Dec.
Seruus Dei monachus mar. Corduba, ſupra cũ Gumeſindo. 13. Ianu.
Seruus dei mar. Corduba, ſupra cum Rogello. 16. Sep.
Seuera virgo Treuiris, 20. Iul.
Seuerianus & Aquila mar. Cæſarea. 23. Ianu.
Seuerianus epiſcopus Scythopolis, & mar. 21. Feb.
Seuerianus mar ſub Diocl. ſupra cum Victore. 20. Apr.
Seuerianus miles mar. Sebaſta ſub Licinio. 9. Sep.
Seuerianus mar. Roma ſub Dioclet ſupra in Quattuor Coronati. 8. Nou.
Seuerinus epiſcopus Neapolita. 8. Ian.
Seuerinus abbas Noricorum apoſtolus. 8. Ian.
Seuerinus abbas Agaunenſis. 11. Feb.
Seuerinus epiſcopus Septempedanus. 8. Iuni.
Seuerinus mar. ſupra cum Lucia. 6. Iul.
Seuerinus mar. Nouocomi ſupra cũ Carpophoro. 7. Aug.
Seuerinus epiſcopus Colonienſis 24. Oct.
Seuerinus monachus Tibure. 1. Nou.
Seuerinus, Exuperius, & Felicianus mart Vienna. 19. Nou.
Seuerinus monachus Lutetia, 27. Nou.
Seuerinus epiſcopus Treuirenſis. 21. Dec.
Seuerus mar. Alexandria, ſupra cum Petro. 11. Ianu.
Seuerus epiſcopus Rauenna. 1. Feb.
Seuerus preſbyter in prouincia Valeria, 15. Febr.
Seuerus epiſcopus Neapolita. 30. Apr.
Seuerus presbyter Viennen. 8. Aug.
Seuerus, & Memnon centurio mar. 20. Aug.
Seuerus presbyter Vrbeueteri. 1. Oct.
Seuerus epiſcopus Treuirenſis. 15. Oct.
Seuerus presby. mar. Hadrianopoli, ſub Iuliano, ſupra cũ Philippo. 22. Oct.
Seuerus epiſcopus Barcinonen. & mar. 6. Nou.
Seuerus mar. Roma ſub Diocle. ſupra in, Quattuor Coronati. 8. Nou.
Seuerus, Securus, Ianuarius, & Victorinus mar. in Africa. 2. Dec.
Seuerens mar. Alexãdria, ſupra cũ Mãſueto. 30. Dec.
Sex Virgines & mart. Nicomedia ſub Maximiano. 19. Mai.
Sexaginta Martyres Coloniæ in Africa. 30. Aug.
Sexcenti ſexaginta Martyres Alexandria ſub Maximino, ſupra cum Fauſto, 29. Nou.
Sextus mar. Catana, ſupra cum Stephano. 31. Dec.
Sidonius epiſcopus Aruernenſis, 23. Aug.
Sidronius mar. Senonenſis. 11. Iul.
Sigiſmundus Rex Burgundiæ, & mar. 1. Mai.
Silas Apoſtolorum diſcipulus in Macedonia. 13. Iul.
Siluanus epiſcopus Emiſſenus, et alij duo mar. ſub Maximino. 6. Febr.
Siluanus mar. in Africa, ſupra cum Lucio. 18. Febr.
Siluanus epiſcopus in Phœnicia, mar. ſub Dioclet ſupra cum Tyrannione, 20. Feb.
Siluanus mar. in Africa, ſupra cum Cyrillo. 8. Mart.
Siluanus epiſcopus Gaza & mar. cum plurimis clericis ſub Maximino. 4. Mai.
Siluanus mar. Roma. 5. Mai.
Siluanus mar in Iſtria, ſupra cum Zoello. 24. Mai.
Siluanus mar. Roma ſub Antonino, ſup. in, Septem fratres, 10. Iul.
Siluanus mar in Piſidia, ſupr cum Bianore. 10. Iul.
Siluanus mar. Ancyra, ſupra cum Ruffino, 4. Sep.
Siluanus confeſſor Bituricen. 22. Sep.
Siluanus mar. ſub Maximino ſupra cũ Domnino. 5. Nou.
Siluanus epiſcopus Troade. 2. Dec.
Silucrius Papa & mar. in inſula Pontia. 20. Iuni.
Silueſter epiſcopus Cabilonen. 20. Nou.
Silueſter Papa Roma. 31. Dec.
Siluanus epiſcopus in Campania. 10. Feb.
Siluinus epiſcopus Toloſanus, 17. Feb.
Siluinus epiſcopus Veronenſis. 12. Sep.
Siluinus epiſcopus Brixienſis, 28. Sep.
Siluius mar. Alexandria, ſupra cum Aratore. 21. Apr.
Similianus epiſcopus Nannetenſis, 16. Iuni.
Simitrius presby. & alij 22. mar. Roma ſub Antonino, 26. Mai.
Simon puer mar. Tridenti. 24. Mar.
Simon Chananæus, & Thadæus Apoſtoli, mar. in Perſide. 28. Oct.
Simplicianus epiſcopus Mediolanen. 15. Aug.
Simplicianus mar. Catana, ſupra cũ Stephano. 31. Dec.
Simplicius Papa Roma. 2. Mar.
Simplicius ſenator mar. Roma ſub Alexandro ſupra cũ Calepodio, 10. Mai
Simplicius epi Fauſtina, & mar ſub Dioclet. 15. Mai.
Simplicius epiſcopus Auguſtodunen. 24. Iuni.

Simplicius, Fauſtinus, & Beatrix mart. Romæ ſub Dio- clet. 29. Iul.

Simplicius mar. Romæ ſub Diocle. ſupra cum Claudio. 8. Nou.

Simplicius epiſcopus Veronenſis. 20. Nou.

Simplicius mar. in Africa ſub Decio ſupra cũ Quincto. 18. Dec.

Sindulphus confeſſor Rhemen. 20. Oct.

Sindulphus epiſcopus Tiennen. 10 Dec.

Sirenus monachus mar. Sirmij ſub Maximiano. 23. feb.

Siricius mar. Adrumeti infra cum Verulo. 21. Febr.

Siredon epiſcopus. 2. Ianu.

Siſenandus leuita & mar. Corduba. 16. Iul.

Siuiardus abbas apud Cenomanos. 1. Mart.

Siſinius diaconus, Diocletius, & Florentius mar. Auximi ſub Dioclet. 11. Mai.

Siſinius, martyrius, & Alexander mar. Anaunia. 29. (Mai.

Siſinius mar. Cyzici ſub Dioclet. 23. Nou.

Siſinius diaconus mar Romæ ſub Maximiano, ſupra cũ Saturnino 29. Nou.

Smaragdus mar. Romæ ſub Maximiano, ſupra cũ Cyriaco. 16. Mart. & 8. Aug.

Sobel Aegyptius mar ſupra cum Cantidio. 5. Aug.

Socrates & Dionyſius mar. 19. Apr.

Socrates & Stephanus mar. in Britannia. 17. Sep.

Soteminus epiſcopus Carnutenſis. 25. Sept.

Solochanus, & ſocij milites mart. Chalcedone ſub Maximiano. 17. Mai.

Solutor mar. Rauennæ ſub Dioclet. infra cum Valentino. 13. Nou.

Solutor miles mar Taurini ſub Maximiano, ſupra cũ Octauio. 20. Nou.

Sopatra virgo Conſtantinopoli, ſupra cum Euſtolia. 9. (Nou.

Sophia virgo & mar. Firmij. 30. Apr.

Sophia & Irenes mart. 18. Sep.

Sophia vidua Romæ 30. Sept.

Sophonias propheta in Iudæa. 3. Dec.

Sophronius epiſcopus Hieroſolymitan. 11. Mart.

Sophronius epiſcopus in Cypro. 8. Dec.

Soſipatrus B. Pauli diſcipulus, Beroea 25. Iuni.

Soſius diaconus mar. Puteolis ſub Dioclet ſupra cum Ianuario. 19. & 23. Sep.

Soſthenes & Victor mar. Calcedone ſub Diocl. 10. Sept.

Soſthenes B. Pauli diſcipulus, Corinthi. 28. Nou.

Soter Papa & mar. Romæ. 22. Apr.

Soteris virgo & mar. Romæ. 10. Febr.

Sozon mar. Pompeiopoli ſub Maximiano. 7. Sep.

Specioſus monachus Romæ. 15. Mar.

Speratus mar. Carthagine ſupra in Scillitani mar. 17. (Iul.

Spes abbas Nurſiæ. 28. Mart.

Spes virgo & mart. Romæ ſub Hadriano ſupra cum Fide. 1. Aug.

Speuſippus, Eleuſippus, & Meleuſippus mart. Lingonis ſub M. Aurelio. 7. Ianu.

Spiridion epiſcopus in Cypro, confeſ. ſub Maximino. 14. (Dec.

Stachys epiſcopus Conſtantinopolitan. 31. Oct.

Stacteus mar Tiburi ſub Hadriano. infra cum Symphoroſa. 18. Iul.

Stacteus mar Romæ. 28. Sep.

Staniſlaus epiſcopus Cracouienſis, & mar. 11. Apr.

Stephanus epiſcopus Lugdunenſis. 13. Febr.

Stephanus abbas Reate. 13. Febr.

Stephanus mar. in Aegypto, infra cum Victore. 1. Apr.

Stephanus abbas Ciſterienſis. 17. Apr.

Stephanus epiſcopus Antiochenus, & mar. 25. Apr.

Stephanus mar. Tarſi ſupra cum Caſtore. 27. Apr.

Stephanus Papa & mar. Romæ ſub Valeriano. 2. Aug.

Stephanus ſubdiaconus mar. Romæ ſub Valeriano. infra cum Xyſto. 6 Aug.

Stephanus Hungarorum Rex. 20. Aug.

Stephanus mar. in Britannia, inf. cum Socrate. 17 Sep.

Stephanus mar. in Hiſpania, ſup. cũ Honorio. 21. Nou.

Stephanus mar. Antiochiæ ſub Diocle. 22. Nou.

Stephanus iunior, Baſilius, Petrus, Andreas, & ſocij CCCXXXIX. monachi mart. Conſtantinopoli ſub Copronymo 28. Nou.

Stephanus mar. in Africa, ſupra cum Claudio. 3. Dec.

Stephanus protomartyr. Hieroſolymis. 26. Dec.

Eius Octaua. 2. Ianu.

Eiuſdem inuentio 3. Aug.

Eiuſdem. Tranſlatio Romæ. 7. Mai.

Stephanus, Pontianus, Attalus, Fabianus, Cornelius, Sextus, Flos, Quinctianus, Mineruinus, & Simplicianus mart. Catanæ. 31. Dec.

Stercatius mar. Emeritæ ſub Diocle. infra cum Victore. 24. Iul.

Statron, Philippus, & Eutychianus mart. Nicomediæ. (17. Aug.

Straton mar. 9. Sep.

Straton mar. Alexandriæ ſub Maximino, ſupra cũ Hieronida. 12. Sep.

Stratonicus mar Singiduni ſub Licinio, ſupra cum Hermylo 13. Ian.

Stylianus anachorita Hadrianopoli. 26. Nou.

Styriacus mar. Sebaſtæ ſub Licinio ſupra cum Carterio. 2. Nou.

Succeſſus mar. in Africa, ſupra cum Paulo. 19. Ianu.

Succeſſus mar. in Africa, ſupra cum Rogato. 28. Mart.

Succeſſus mar ſupra in 17. Mar. Cæſarauguſtæ. 16. Apr.

Succeſſus mar. in Africa, ſupra cum Petro. 9. Dec.

Suitbertus epiſcopus Verdenſis. 1. Mart.

Sulpicius Pius epiſcopus Bituricenſis. 17. Ianu.

Sulpicius Seuerus epiſcopus Bituricen 29. Ianu.

Sulpicius & Seruilianus mar. Romæ ſub Traiano, 20. Apr.

Superius mar. Valencenis ſupra cum Saluio. 26 Iun.

Suranus abbas. 24. Ian.

Suſanna, Marciana, & Palladia mart. cum filijs paruulis. 24. Mai.

Suſanna virgo & mar. Romæ ſub Dioclet. 11. Aug.

Suſanna & Martha mar. 20. Sep.

Suuithunus epiſcopus Vuintonien. 2. Iul.

Syagrius epiſcopus Auguſtodunen. 27. Aug.

Syrus & Palatinus mar. Antiochia 30. Mai.

Symeon Stylites monachus Antiochia. 5. Ianu.

Symeon epiſcopus Hieroſ ly. mar ſub Traiano. 18. Feb.

Symeon epi Seleuciæ, centũ epi & alij clerici, Vſthazanes, Abdechalas, & Ananias presbyteri, Puſicius, & filia eius virgo, mart. in Perſide ſub Sapore. 21. (Apr.

Symeon monachus Treuiris. 1. Iuni.

Symeo cognomento ſalus Emeſæ. 1. Iul.

Symeon

Symeon monachus in agro Mantuano. 26. Iul.
Symeon ſtylites iunior. 3. Sep.
Symeon ſenex, 8. Oct.
Symmachus Papa Romæ. 19. Iul.
Symphorianus mar. Romæ ſupra cum Claudio. 7. Iul.
Symphorianus mar. Auguſtoduni ſub Aureliano. 22. Aug.
Symphorianus mar. Romæ ſub Dioclet. ſupra cum Claudio. 8. Nou.
Symphoroſa mar in Campania ſub Dioclet. ſupra cum Ariſtone. 2. Iul.
Symphoroſa, & ſeptem eius filij, Creſcens, Iulianus, Nemeſius, Primitiuus, Iuſtinus, Stracteus, et Eugenius mart. Tibure ſub Hadriano. 18. Iul.
Symphronius mar. in Africa. ſupra cum Felice, 3. Feb.
Symphronius, Olympius, Theodulus, & Exuperia mart. Romæ. 6. Iul. & 31 Oct.
Syncletica, Alexandriæ 5 Ianu.
Syndimius mar Nicomediæ ſupra cũ Cyriaco. 19. Dec.
Syneſius & Theopompus mar. 21. Mai.
Syneſius lector mar. Romæ ſub Aureliano. 12. Dec.
Syntyches, Philippis. 22. Iul.
Syrus epiſcopus Papienſis, 9. Dec. & cum Iuuẽtio eiuſd. vrbis epiſcopo 12 Sep.
Syrus epiſcopo Ioannem. 29. Iuni.

T

TAmmarus confeſſor in Campania, ſupra cum Priſco. 1. Sep.
Tabula mar. ſub ſapore, ſupra in. Martyres plurimi in Perſide. 22. Apr.
Tatiana mar. Romæ ſub Alexandro. 12. Ianu.
Tatianus diaconus mart. Aquileiæ ſub Numeriano. ſupra cum Hilario. 16. Mart.
Tatianus mar. in Phrygia ſub Iuliano ſupra cum Macedonio. 12 ſep.
Tatio mar. in Iſauria ſub Diocle. 24. Aug.
Tatta mar. Damaſci ſupra cum Paulo. 25. ſep.
Taurinus epiſcopus Eboricenſis, 11. Aug.
Taurio mar. Amphipoli. ſupra cum Auct o. 7. Nou.
Tecla mar. Romæ ſupra cum Petro. 26. Mar.
Tecla mar. in Palæſtina ſub Diocle. infra, cũ Timotheo. 19. Aug
Tecla. Adrumeti ſupra cum Bonifacio, 30. Aug.
Tecla virgo & mar. Aquileiæ ſub Nerone, ſupra cum Euphemia. 3 ſep.
Tecla virgo & mar. Iconij ſub Nerone. 23 ſep.
Tecla abbatiſſa in Germania. 15. Oct.
Teleſphorus Papa & mar Romæ ſub Antonio. 5. Ianu.
Terentianus epi Tudertinus mart. ſub Hadriano. 1. ſep.
Terentius, Africanus, Põpeius, & ſocij mart. in Africa ſub Decio. 10. Apr.
Terentius epi Iconij. & mar. 21. Iun. (27. ſep.
Terentius mar. Tuderti ſub Diocle ſupra dum Fidẽtio.
Terentius confeſſor in Africa ſub Hunnerico, ſupra cum Dionyſia 6. Dec.
Tertulla virgo. & mar. Cirthæ ſub Valeriano. ſupra cũ Aemiliano. 29. Apr.
Tertullianus epiſcopus Bononien. 27. Apr.
Tertullinus presby. et mar. Romæ ſub Valeriano. 4. Aug.
Thaddæus Apoſt. mar. Perſide. ſupra cũ ſimone. 28. Oct.
Thaa mar. in Palæſtina. ſupra cum Meuri. 19. Dec.
Thalalæus, Aſterius, Alexander, & ſocij mar. Edeſſæ ſub Numeriano. 20. Mai.
Thalus mar. Laodiceæ ſub Diocle. infra cum Trophimo. 11. Mar.
Thamel, & ſocij mar ſub Hadriano. 4. ſep.
Tharacus, & Probus, & Andronicus mart. Tarſi ſub Diocle. 11. Oct.
Tharaſius epiſcopus Conſtantinopolita. 25. Febr.
Tharſicius, Zoticus, Cyriacus, & ſocij mart. Alexandriæ. 31. Ianu.
Tharſicius acolythus mar. Romæ. 15. Aug.
Tharſilla virgo Romæ. 24. Dec.
Thecuſa virgo mar. Ancyra infra cũ Theodoto 18. Mai.
Themiſtocles mar. in Lycia ſub Decio. 21. Dec.
Theoctiſtes virgo in Paro inſula. 10. Nou.
Theodardus epiſcopus Lodrenſis & mar. 10. ſep.
Theodemirus monachus mar Cordubæ. 25. Iul.
Theodora mar. Nicææ infra cum Theuſeta. 13. Mart.
Theodora mar. Romæ ſub Hadriano 1. Apr.
Theodora virgo, et Didymus mar. Alexandriæ ſub Diocle. 28. Apr.
Theodora virgo mar. Tarracinæ ſub Domitiano, ſupra cum Flauia Domitilla 7. Mai.
Theodora pœnitens, Alexandriæ. 11. ſep.
Theodora Romæ ſub Diocle. 17. ſep.
Theodoricus presbyt. Rhemenſis. 1. Iul.
Theodorus monachus in Aegypto, 28. Dec.
Theodorus mar. Heracleæ ſub Licinio, 7 Feb.
Theodorus mar Romæ. ſupra cum Alexãdro, 17 Mart.
Theodorus epiſcopus, Irenæus diaconus, Serapion, et Ammonius lectores mar. Pentapoli. 26. Mar.
Theodorus et Pauſilippus mar. ſub Hadriano, 15. Apr.
Theodorus Trichinas, 20. Apr.
Theodorus epiſcopus Anaſtaſiopolis. 22. Apr.
Theodorus epiſcopus Bononienſis. 5. Mai.
Theodorus epiſcopus Papienſis, 20. Mai.
Theodorus epiſcopus Cyrenẽſis, confeſ. ſub Dioclet. 4. Iul.
Theodorus mar. Romæ ſub Gallieno. ſupra cũ Lucilla, 29. Iul.
Theodorus mar. Nicomediæ, infra cũ Zenone, 2. ſept.
Theodorus, Oceanus, Ammianus, & Iulianus mar ſub Maximiano, 4 ſep.
Theodorus mar. Conſtantinopoli ſub Valente, infra cũ Vrbano. 5 ſep.
Theodorus mar. Hadrianopoli ſub Maximiano, ſupra cum Maximo, 15. ſep.
Theodorus epiſcopus Cantuarienſis, 19. ſep.
Theodorus Philippa eius mater. & ſocij mar. Pergæ ſub Antonino, 20. ſep.
Theodorus presby. mar. Antiochiæ ſub Iuliano. 23. Oct.
Theodorus abbas Viennæ, 29. Oct.
Theodorus miles mar. Amaſeæ ſub Maximiano. 9 No.
Theodorus epiſcopus Aegyptius mart. Alexandriæ ſub Maximino, ſupra cum Fauſto, 26. Nou.
Theodorus mar. Antiochiæ ſupra cũ Polycarpo, 7. Dec.
Theodorus mar. Antiochiæ, ſupra cum Druſo, 14. Dec.
Theodorus mar. Romæ ſub Valeriano, ſupra cum Ireneo 15. Dec.
Theodorus manſionarius Eccle. S. Petri, Romæ, 26. Dec.

Theodorus monachus, & Theophanes epiſcopus Nicanus confeſſores Conſtantinopoli ſub Leone & Theophilo.27.Dec.
Theodoſia mar. i Paphlagonia ſupra cũ Alexãdra.20.(Mar.
Theodoſia mar ſupra cum Domitio.21.Mar.
Theodoſia uirgo Tyria mar.Caſarea ſub Maximino.2.Apr.
Theodoſia,& alia xij mar.Caſarea ſub Dioc.29.Mai.
Theodoſius cœnobiarcha in Cappodcia.11.Ianu.
Theodoſius mar.ſupra cum Quadrato.26.Mar.
Theodoſius epiſcopus Antiſioderenſis.17.Iul.
Theodoſius,Lucius,Marcus,& Petrus milites mar.Roma,25.Oct.
Theodota mar.Conſtantinopoli ſub Leone Iconoclaſta.17.Iul.
Theodota,cum Euodio,& alijs duobus filijs mart.Nicaa.2.Aug.
Theodotus mar.in Africa.ſupra cũ Aquilino.4.Ianu.
Theodotus ep̃s Cyrinia confeſſor ſub Licinio.6.Mai.
Theodotus,Thecuſa,Alexandra,Claudia,Fama,Euphraſia,Matrona,& Iulitta virg.& mar.Ancyra,18.Mai.
Theodotus mar.in Scythia.ſupra cum Marino.5.Iul.
Theodotus,Ruffina,& Ammia,Caſarea.31.Aug.
Theodotus epiſcopus Laodicea 2.Nou.
Theodotus mar.Heraclea ſup.cũ Clementino.14.Nou.
Theodulphus epiſcopus Laubienſis.24.Iuni.
Theodulus mar.Caſarea,17.Feb.
Theodulus presbyter Antiochia.23.Mar.
Theodulus,Aneſius,Felix,Cornelia,& ſocij mart.in Africa.31.Mar.
Theodulus lector mar.Theſſalonica ſub Maximiano,ſupra cum Agathopode.4.Apr.
Theodulus mar.ſub Hadriano,ſupra cum Exuperio.2.(Mai.
Theodulus presby.mar.Roma ſub Traiano,ſupra cum Alexandro Papa.3.Mai.
Theodulus mar.in Phœnicia ſupra cũ Leontio.18.Iuni
Theodulus mar.Roma,ſupra cum Symphronio.26.Iul.& 31 Oct.
Theodulus mar.in Phrygia ſub Iuliano,ſupra cum Macedonio.12.Sep.
Theodulus,Saturninus,Euporus,Gelaſius,Eunicianus,Zeticus,Cleomenes,Agathopus,Baſilides,& Euariſtus mar.in Creta ſub Decio.23.Dec.
Theogenes mar.in Helleſpõto.ſupra cum Cyrino.3.Ian.
Theogenes epiſcopus Hipponen.& alij XXXVI.mar.ſub Valeriano.26.Ianu.
Theogonius mar.Edeſſa ſub Maximiano.ſupra cũ Beſſa.21.Aug.
Theonas mar.i Cilicia ſub Dioc.infra cũ Zoſimo.3.Ia.
Theonas mar.ſub Diocl.infra cum Victore.20.Apr.
Theonas epiſcopus Alexandrinus.23.Aug.
Theonestus epiſcopus Altins & mar.30.Oct.
Theonilla mar.Aegaa ſub Dioc.ſupra cũ Claudio.23.Aug.
Theopemptus mar.in Cilicia ſub Diocl.infra cum Zoſimo.3.Ianu.
Theophanes monachus Conſtantinopoli, confeſſor ſub Leone Armeno.12.Mar.
Theophanes,& ſocij Conſtantinopoli.4.Dec.
Theophanes monachus epiſcopus Nicanus,ſupra cum Theodoro.27.Dec.
Theophila virgo mar.Nicomedia ſub Diocl.ſupra cum Inde.28.Dec.
Theophilus diaconus,et Helladius mar.i Libya.8.Ian.
Theophilus ſcolaſticus mar.Caſarea,6.Febr.
Theophilus mar ſupra cum Saturnino.6.Feb.
Theophilus mar.Roma ſupra cum Macario.28.Febr.
Theophilus epiſcopus Caſarienſis.5 Mart.
Theophilus epiſcopus Nicomedienſis,7.Mart.
Theophilus epiſcopus Brixienſis,27.Apr.
Theophilus prator mar.in Cypro,22.Iul.
Theophilus mar.ſub Diocl.infra cum Trophimo.23.Iul.
Theophilus mar.Alexãdria,ſupra cũ Ammone 8.Sep.
Theophilus monachus Conſtantinopoli,confeſ.ſub Iſaurico,2.Oct.
Theophilus epiſcopus Antiochenus 13.Oct.
Theophilus mar.Caſarea ſub Decio.ſupra cum Germano.3.Nou.
Theophilus miles mar.Alexandria,ſupra cum Ammone,20.Dec.
Theopiſtes & Theopiſtus mart.Roma ſub Hadriano,ſupra cum Euſtachio.20.Sept.
Theopompus mar ſupra cum Syneſio,21.Mai.
Theoprepides mar ſupra cum Philetо.27.Mar.
Theotimus mar Antinoi,ſupra cum Ariano.8.Mar.
Theotimus epiſcopus Tomis.20.Apr.
Theotimus mar ſub Maximino,ſupra cũ Dominino.5.Nou.
Theotimus & Baſilianus mar Laodicea,18.Dec.
Theotimus mar.Tripoli ſupra cum Luciano,24.Dec.
Theſpiſius mar.in Cappadocia ſub Alexandro.1.Iun.
Theſpeſius mar.Nicaa ſub Maximino,ſupra cũ Euſtachio.20.Nou.
Theſſalonica mar.Amphipoli,ſupra cum Auсto.7.No.
Theuſeta,Horres,Theodora,Nymphodora,Marcus,& Arabia mar.Nicaa.13 Mar.
Thomaſder mar.Alexandria,14.Apr.
Thomas Aquinas ord.Prad.in monaſt.Foſſa noua,7.Mart.
Thomas epiſcopus Herfordienſis,2.Oct.
Thomas monachus Antiochia,18.Nou.
Thomas Apoſtolus mar.Calamina,21.Dec.
Eius Vigilia,20.Dec.
Eiuſdem tranſlatio Edeſſa.3.Iul.
Thomas epiſcopus Cantuarien.& mar.29.Dec.
thraſeas epiſcopus Eumenia,mart.Smyrna.5 Oct.
Thraſon,Pontianus,& Praetextatus mart.Roma ſub Maximiano,11.Dec.
thyrſus & Proiectus mar.24.Ian.
thyrſus,Leucius,& Callinicus mar Apollina ſub Decio,28.Ian.
thyrſus mar Alexandria.ſupra cũ Saturnino.31.Ian.
thyrſus diaconus mar.Auguſtoduni ſupra cum Andochio,24.Sep.
tiberius,Modeſtus,& Florentia mart.in territ.Agatenſi ſub Diocl.10.Nou.
tiburtius,Valerianus,& Maximus mar.Roma ſub Alexandro,14.Apr.
tiburtius mar.Roma ſub Dio.11.Aug.

I N D E X.

Tiburtius mar. in Sabinis, ſupra cū Hyacintho. 9. Sept.
Tigides & Remedius eps, in oppido Vapingo. 3. Febr.
Tigrius preſbyt. & Eutropius lector mar. Conſtantinopoli, 12. Ianu.
Timolaus, duo Dyoniſii, Pauſides, Romulus, duo Alexandri, & Agapius mart. Cæſareæ ſub Diocle. 24. Mart.
Timon diaconus de vij. mar. Corinthi. 19. Apr.
Timotheus diſcipulus B. Pauli, epiſcopus Epheſinus, & mar. 24. Ianu.
Eiuſdem Translatio Conſtantinopoli. 9. Mai.
Timotheus mar. Romæ ſub Antonino, ſupra cum Marco. 24. Mar.
Timotheus & Diogenes mar. in Macedonia. 6. Apr.
Timotheus & Maura mar. in Thebaide. 3. Mai.
Timotheus, Polius, & Eutychius diaconi mar. in Mauritania. 21. Mai.
Timotheus mar. Romæ ſupra cum Fauſtino. 22. Mai.
Timotheus eps Pruſiadis, mar. ſub Iuliano. 10. Iuni.
Timotheus, Tecla, & Agapius mart. in Palæſtina ſub Diocle. 19. Aug.
Timotheus mar. Romæ. 22. Aug.
Timotheus & Apollinaris mar. Rhemis, 23. Aug.
Timotheus & Fauſtus mar. Antiochiæ. 8. Sept.
Timotheus diaconus mar. in Mauritania, 19 Dec.
Titianus epiſcopus Opitergij 16. Ianu.
Titianus epiſcopus Brixienſis. 3. Mart.
Titus diſcipulus B. Pauli, & Cretenſium eps, 4. Ianu.
Titus diaconus mar. Romæ ſub Gothis, 16. Aug.
Tobias mar Sebaſtæ ſub Licinio ſup. cū Carterio, 2. No.
Torpes mar. ſub Nerone, Piſis in Tuſcia. 17. Mai.
Torquatus epiſcopus Accitanus, Cteſiphon, Secundus, Indaletius, Cæcilius, Heſychius, & Euphraſius epiſcopi in Hiſpania. 15. Mai.
Totnanus diaconus mart. Herbipoli ſupra cum Chiliano. 8. Iul.
Tranquillinus mar. Romæ ſub Diocle 6. Iul.
Transfiguratio Domini in monte Thabor. 6. Aug.
Trāslatio S. Andreæ Apoſtoli, Conſtantinopoli. 9. Mai.
Auguſtini epiſcopi, Papiæ, 28. Feb.
Dominici ord. Præd. Bononiæ, 24. Mai.
Franciſci confeſſoris, Aſſiſii. 25. Mai.
Frigdiani epiſcopi Lucenſis. 18. Nou.
Gregorij Nazianzeni Romæ, 11. Iuni.
Herculani epiſcopi & mar. Peruſiæ, 1. Mar.
Hieronymi preſbyteri, Romæ, 9. Mai.
Ignatij epiſcopi & mar. Antiochiæ. 17. Dec.
Ioannis Chryſoſtomi Conſtantinopoli. 27. Ianu.
Iulianæ virginis & mar. Cumis. 16. Feb.
Lucæ Euangeliſtæ, Conſtantinopoli. 9. Mai.
Marci Euangeliſtæ Venetijs, 31. Ianu.
Mariæ Iacobi, Verulis. 25. Mai.
Marinæ virginis, Venetijs, 17. Iul.
Martini epiſcopi Turonis, 4. Iul.
Matthæi Apoſtoli, Salerni, 6. Mai.
Monicæ matris S. Auguſtini, Romæ, 9. Apr.
Nicolai epiſcopi Myrea, Barij in Apulia, 9. Mai.
Stephani protomartyris Romæ, 7. Mai.
Thomæ Apoſtoli, Edeſſæ. 3. Iul.
Timothei Epheſiorum epiſcopi, Cōſtantinopoli. 9. Mai.
Trecenti Martyres Carthagine ſub Valeriano. 24. Aug
Trecenti Martyres Coloniæ ſub Maximiano. 15. Oct.
Trecenti & decem Martyres in Perſide 9. Mar.
Trecenti decem & octo Martyres Coloniæ ſub Maximiano, ſupra cum Gereone. 10. Oct.
Trecenti trigintanouem Monachi marty. Conſtantinopoli ſub Copronymo, ſupra cum Stephano, 28. Nou.
Trecenti quinquaginta Monachi marty. in Syria. 31 Iul.
Trecenti ſeptuagintaquinq. Martyres ſub Decio, ſupra cum Paramone. 29. Nou.
Tres milites mart. Romæ ſub Nerone. 2. Iul.
Tres pueri in Babylonia, 16. Dec.
Triginta milites mar. Romæ ſub Diocle. 1 Ianu.
Triginta mili. mar. Antiochiæ, ſup. cū Marco. 28. Sept
Triginta Martyres Romæ ſub Diocl. 22. Dec.
Trigintatres Martyres Niceæ. 16. Aug.
Trigintaquattuor marty Lugduni ſub Antonino, ſupra cum Alexandro, 24. Apr.
Trigintaſeptem Martyres in Thracia. 20. Aug.
Trigintaocto Monachi mar. in monte Sina. 14. Ianu.
Trigintanouem Martyres in Palæſtina ſub Maximino. 4. Mai.
Triphenes mar. Cyzici. 31. Ianu.
Triphina mar. in Sicilia, ſupra cum Agathone. 5. Iul.
Tripos mar. Romæ ſub Aureliano. ſupra cum Baſilida. 10. Iuni.
Troadius mar. Neocæſareæ ſub Decio. 28. Dec.
Troianus epiſcopus Santonenſis, 30 Nou.
Trophimus & Thalus mar. Laodiceæ ſub Dioclet. 1. Mart.
Trophimus et Eucarpius mar. 18. Mar.
Trophimus & Theophylus mar ſub Diocle. 23. Iul.
Trophimus, Sabbatius, & Dorimedon mar. Antiochiæ & Synnadæ ſub Probo, 19. Sept.
Trophimus diſcip. B. Pauli, & eps Arelaten. 29. Dec.
Trudo preſbyter in pago Haſbanio. 23. Nou.
Tryphena & Tryphoſa Iconij. 10 Nou.
Tryphillus epiſcopus in Cypro, 13. iuni.
Tryphon mar. in Africa, ſupra cū Aquilino, 4. Ianua.
Tryphon, & alij xij. mar. Alexandriæ. 3. Iul.
Tryphon & Reſpicius mar. & Nympha virgo. 10. Nou.
Tryphonia vxor Decij, Romæ. 18. Oct.
Tryphoſa, Iconij ſupra cum Tryphena, 10. Nou.
Turianus epiſcopus in Britannia. 13. Iul.
Turibius epiſcopus Aſturicenſis, 16. Apr.
Tychicus B. Pauli diſcipulus, in Cypro. 29. Apr.
Tychon epiſcopus in Cipro, 16. Iunι.
Tyrannio, Siluanus, peleus, & Nilus epiſcopi, & Zenobius preſbit. mar. in phœnicia ſub Diocle. 20. Febr.

V*Alens eps & mart. cum tribus pueris. 21. Mai.*
Valens diaconus, paulus, & alij nouem mar. Cæſareæ ſub Maximino. 1. iuni.
Valens epiſcopus Veronenſis, 26. iul.
Valentina virgo & mar. cū ſocia in palæſtina, 25. iul.
Valentinus preſbit. & mar. Romæ ſub Claudio. 14. Feb.
Valentinus epiſcopus interamnen. & mar. 14. Febr.
Valentinus epiſcopus Treuiren. & mar. 16 iul.
Valentinus epiſcopus, 29. Oct.

Valen-

Valentinus preſbyt & Hilarius diaconus mar. Viterbũ ſub Maximiano 3 Nou.
Valentinus, felicianus, & Victorinus mar. Rauẽna ſub Diocle. 11. Nou.
Valentinus, Solutor, & Victor mar. Rauenna ſub Dioclet. 13. Nou.
Valentinus, Concordius, Nanalis, & agricola mar. Rauenna ſub Maximiano. 16. Dec.
Valentio mar. Doroſtori. ſupra cũ Paßicrate. 25. Mai.
Valeria mar. Medıolani. 28. apr.
Valeria mar Cæſarea infra cum Zenaide. 5. Iuni.
Valeria virgo & mar. Lemouicis 9. Dec.
Valerianus mar, Roma ſub alexandro. ſupra cum Tiburtio, 14. Apr.
Valerianus mar. Antiochia. ſup. cũ Reſtituto. 22. Aug.
Valerianus mar. Alexandria ſub Maximino. ſupra cũ Hieronide. 12. Sept.
Valerianus mar. Cabilonen. 15 Sept.
Valerianus, Macrinus, & Gordianus mar. Nouioduni. 17 Sept.
Valerianus epiſcopus Aquileienſis. 27 Nou.
Valerianus, Vrbanus Creſcens, Euſtachius, Creſconius, Creſcentianus, Felix, Hortulanus, & Florentianus epiſcopi & confeſſores in Africa. 28. Nou.
Valerianus epiſcopus in Africa ſub Genſerico. 15. Dec.
Valerius epiſcopus Cæſaraugustan. 28. Ianu.
Valerius diſcip B. Petri, & epiſcopus Treuiren. 29. Ian.
Valerius & Ruffinus mar. Sueßione ſub Diocle. 14. Iuni.
Valerius mar. in Africa ſupra cum Ruffino. 16. Nou.
Varicus mar in Africa. ſupra cum Secundo. 15. Nou.
Varus miles, & ſeptem Monachi mart. in Aegypto ſub Maximino. 19. Octob.
Vbaldus epiſcopus Engubinus. 16. Mai.
Vedaſtus epiſcopus Atrebatenſis. 6. Feb.
Venantius epiſcopus & mar 1. April.
Venantius, & alij decem mart. Camerini ſub Decio. 18. Mai.
Venantius abbas Turonis. 13 Oct.
Venerius epiſcopus Mediolanenſis 4 Mai.
Venerius eremita in inſula Palmaria. 13. Sept.
Veneranda virgo mar. Gallia ſub Antonino. 14. Nou.
Venerandus mar. Trecen ſub Aureliano. 14 Nou
Venuſtianus præſes mar. Spoleti ſub Maximiano. ſupra cum Sabino. 30. Dec.
Venuſtus mar. in Africa ſupra cum Heleodoro. 6. Mai.
Venuſtus mar. Roma ſupra cum Fauſtino. 22. Mai.
Veranus epiſcopus in territorio Aurelianenſi. 19. Octob.
Veranus epiſcopus Lugdunen. 11. Nou.
Verecundus epiſcopus Veronenſis. 22. Oct.
Verena virgo in territorio Conſtantien. 1. Sept.
Verianus mar. in Tuſcia ſub decio ſupra cum Secundiano. 9. Aug. (clet. 1. Oct.
Veriſsimus, Maxima, & Iulia mar. Vlyſipone ſub Dio-
Verulus, Secundinus Siricius, Felix, Seruulus, Saturninus, Fortunatus, & alij xvi. mar. Adrumeti in perſecut. Vuandal. 21. Febr.
Verus epiſcopus Viennenſis. 1. Aug.
Verus epiſcopus Salernitan. 23. Oct.
Verius Epigatus mart. Lugduni. ſub Antonino. ſupra cum Photino. 2. Iuni.
Viator miniſter B. Iuſti, Lugduni. 21. Oct.
Viator epiſcopus Bergomenſis. 14. Dec. (Iam.
Victor mar. Ebreduni ſub Diocl. infra cum Vicẽtio. 22.
Victor mar. Alexandria ſupra cum Saturnino. 31. Ian.
Victor mar. in Aegypto ſub Numeriano infra cum Victorino. 25. Feb.
Victor confeſſor in territorio Archiacenſi. 26. Feb.
Victor, Victorinus, Claudianus, & Baſſa mart. Nicomedia. 6. Mart.
Victor mar. in Africa. 10 Mart.
Victor mar. ſupra cum Photina. 20. Mart.
Victor mar. Theſſalonica ſupra cum Domnino. 30. Mar.
Victor & Stephanus mar in Aegypto. 1. Apr.
Victor mar. Bracari. 12. Apr.
Victor, Zoticus, Zenon, Acindinus Cæſarius, Seuerianus, Chryſophorus Thomas, & Antoninus mart. ſub Dioclet. 20. Apr.
Victor mar. Mediolani ſub Maximiano 8 Mai.
Victor & Corona mar. in Cyria ſub Antonino. 14. Mai.
Victor mar. Alexandria ſupra cum Adriono. 17. Mai.
Victor, Alexander, Felicianus, & Longinus milites mart. Maßilia. 21. Iul.
Victor, Stercatius, & Antinogenes mart. Emerita ſub Dioclet. 24 Iul.
Victor Papa & mar. Roma. 28. Iul.
Victor epiſcopus Vicenſis. 23. Aug.
Victor mar. in Hiſpania. 26. Aug.
Victor epiſcopus & mar. in Africa ſub Valeriano ſupra cum Nemeſiano. 10. Sep. (Sept.
Victor mar Chalcedone ſub Diocl. ſupra cũ S. Sthene. 10.
Victor mar. in Africa ſub Valeriano. ſupra cum Cypriano. 14 Sept.
Victor mar. in Gallia ſub Maximiano ſupra cum Mauritio. 22 Sept.
Victor & Vrſus mart. Solodori ſub Maximiano. 30. Sept.
Victor, & ſocij mar. in territ. Coloníenſi. 10 Oct.
Victor, alexander, & Marianus mar. 17. Oct.
Victor epiſcopus Capuanus. 17. Oct.
Victor mar. in Africa. ſupra cum Publio. 2. Nou.
Victor mar. Rauenna ſub Diocle ſupra cum Valentino. 13. Nou.
Victor mar. Nicomedia ſupra cum Ambico. 3. Dec.
Victor mar. Roma ſub Valeriano. ſup cũ Irenæo. 15. Dec.
Victor mar in Africa. infra cum Victuro. 18 Dec.
Victor mar. in Africa ſupra cum Caſtore. 28. Dec.
Victor mar in Africa. ſupra cum Dominico. 29. Dec.
Victoria mar Corduba ſub Diocl ſupra cum Aciſclo. 17 Nou.
Victoria virgo & mar. Roma ſub Decio. 23. Dec.
Victorianus proconſul, duo germani Aquiſregienſes duo. Frumentij mercatores mar. in Africa ſub Hunnerico. 23. Mar.
Victorianus mar. in Iſauria. ſup cũ Aquilino, 16. Mai.
Victoricus mart. in Africa ſub Valeriano. ſupra cum Montano 24. Febr.
Victoricus, Fuſcianus, & Gentianus mar Ambiani ſub Maximiano. 11. Dec.
Victorinus, Victor, Nicephorus, Claudianus, Dioſcorus,

nus, Serapion, & Papias mar. in Aegypto ſub Numeriano. 25. Febr.
Victorinus mar. Nicomediæ. ſupra cũ Victore. 6. Mart.
Victorinus mar. Nicomediæ. ſupra cũ Paſtore. 29. Mar.
Victorinus mart. Romæ ſub Traiano. ſupra cum Marone. 15. Apr.
Victorinus mar. Aruernis. ſupra cum Caſſio. 15. Mai.
Victorinus confeſſor Camerini. 8. Iunii.
Victorinus mar. Romæ, ſupra cum Claudio. 7. Iul.
Victorinus epiſcopus Amiterni mart. Romæ ſub Nerua Traiano. 5. Sept.
Victorinus mar. Meſſanæ. ſupra cum Placido. 5. Octob.
Victorinus ep̃s Pictauien. mart ſub Dioclet. 2. Nouem.
Victorinus mart. Romæ ſub Dioclet. ſupra in, Quattuor Coronatis. 8. Nou.
Victorinus mar. Rauennæ ſub Diocle ſupra cum Valentino. 11. Nou.
Victorinus mar. in Africa ſupra cum Seuero. 2. Dec.
Victorinus mar in Africa ſupra cum Victuro. 18. Dec.
Victorius mar. Cæſareæ ſupra cum Polyeucto. 21. Mai.
Victorius epiſcopus Cenomanen. 1. Sep.
Victorius mar. Legione ſub Diocl ſup cũ Claudio. 30. oc.
Victricius epiſcopus Rhotomagen. ſub Iuliano. 7. Aug.
Victurus, Victor, Victorinus, Adiutor, Quartus, & alij xxx. mar. in Africa. 18. Dec.
Vigiliæ Epiphaniæ Domini. 5. Ianu.
Matthiæ Apoſtoli. 23. Febr.
Ioannis Baptiſtæ. 23. Iunii.
Petri & Pauli Apoſt. 28. Iunii.
Iacobi Apoſtoli. 24. Iul.
Laurentij martyris. 9. Aug.
Aſſumptionis B. Mariæ. 14. Aug.
Bartholomæi Apoſtoli. 24. Aug.
Matthæi apoſtoli. 20. Sep.
Simonis & Iudæ Apoſt. 27. Octob.
Omnium Sanctorum. 31. Octob.
Andreæ Apoſtoli. 29. Nou.
Thomæ Apoſtoli. 20. Dec.
Natiuitas Domini. 24. Dec.
Vigilius epiſcopus Tridentinus & mar. 26. Iunii.
Vigilius epiſcopus Brixienſis. 26. Sep.
Viginti martyres Tarſi ſub Diocle. 6. Iuni.
Viginti Martyres Nicomediæ ſub Diocle. 23. Dec.
Viginti tres mar. Romæ ſub Diocle 5. Aug.
Vigor epiſcopus Baiocenſis. 1. Nou.
Vincentius leuita & mar Valentiæ. 22. Ianu.
Vincẽtius, Orontius, & Victor. mar. Ebreduni ſub Diocle. 22. Ianu.
Vincẽtius mar. in Africa ſupra cum Datiuo. 27. Ianu.
Vincentius Ferrerius ord. Præd. in Britannia. 5. Apr.
Vincentius mar. Caucoliberi. 19. Apr.
Vincẽtius cõfeſſ. Ebreduni. ſup. cũ Marcellino. 20. Apr.
Vincentius mar. in Portu Romano. 24. Mai.
Vincentius presbyter Lerinenſis. 24. Mai.
Vincentius leuita & mar. Agenni. 9. Iuni.
Vincentius mar Romæ. 24. Iul.
Vincentius mar. Romæ ſub Commodo ſupra cum Euſebio. 25. Aug.
Vincentius & Lætus mar. in Hiſpania. 1. Sept.
Vincentius abbas & mar. in Hiſpania. 11. Sept.
Vincentius, Sabina, & Chriſtetha mar. Abulæ. 27. Oct.
Vincula S. Petri Romæ. 1. Aug.
Vindemialis, Eugenius, & Longinus epiſcopi & mart. in Africa ſub Hunnerico. 2. Mai.
Vindonius cõfeſſ. in Campania ſupra cum Priſco. 1. Sep.
Virgines ſex mar. Nicomediæ ſub Maximiano. 19. mai.
Virgines ſeptem mar. Sirmij. 9. Apr.
Virgines XL mar. Heracleæ ſub Licinio. 1. Sep.
Virgines XL. mar. Antiochiæ ſub Decio. 24. Dec.
Virgines plurimæ mart. in Africa ſub Hunnerico. 16. Dec.
Viſitatio B. Mariæ ad Eliſabet. 2. Iul.
Viſſia virgo & mar. Firmij. 12. Apr.
Vitalianus Papa Romæ. 27. Ianu.
Vitalianus epiſcopus Capuanus. 16. Iul.
Vitalicus mar. Ancyræ ſupra cum Ruffino 4 Sept.
Vitalis, Reuocatus, & Fortunatus mart. Smyrnæ. 9. Ianu.
Vitalis mar. in Africa ſupra cum Epicteto. 9. Ianu.
Vitalis, Felicula, & Zenon mar. Romæ. 14. Febr.
Vitalis mart. Alexandriæ ſupra cum Aratore. 21. Apr.
Vitalis mar. Rauennæ. 28. Apr.
Vitalis mar. in Campania ſub Diocle ſupra cum Ariſtone. 2. Iul.
Vitalis mar. Romæ ſub Antonino. ſupra in, Septem Fratres. 10. Iul.
Vitalis mar. in Gallia ſub Maximiano ſupra cum Mauritio. 22. Sep.
Vitalis mar. Cæſareæ ſub Decio, ſup. cũ Germano. 3. nou.
Vitalis & Agricola mar Bononiæ. 4 Nou.
Vitus, Modeſtus, & Creſcentia mart. in Lucania ſub Diocle 15. Iuni.
Viuentiolus epiſcopus Lugdunen. 12. Iul.
Viuentius confeſſor in monaſt. Verſiaco. 13. Ianu.
viuianus epiſcopus Santonenſis. 28. aug.
viuina virgo, Bigardis. 17. Dec.
vldaricus epiſcopus auguſtæ. 4. Iul.
vlpianus mar. Tyri ſub Maximiano 3. apr.
voluſianus epiſcopus Turonen. 18. Ianu.
vrbanus mar. antiochiæ ſub Decio. ſupra cum Babyla. 24. Ianu.
vrbanus mar. in africa ſupra cum Cyrillo. 8. Mart.
vrbanus epiſcopus Lingonenſis. 2. apr.
vrbanus mar ſupra in, xviij Marty. Cæſarang. 16. apr.
vrbanus Papa & mar Romæ. 25. Mai.
vrbanus mar. in Campania ſub Diocl ſupra cum ariſtone. 2. Iul.
vrbanus, Theodorus, Menedemus, & ſocij LXXVII. mar Conſtantinopoli ſub valente. 5. Sep.
vrbanus mar. ſupra cum ampliato. 31. Oct.
vrbanus ep̃s cõfeſſ. in africa. ſup. cũ valeriano. 28. Nou.
vrbanus epiſcopus Theani. 7. Dec.
vrciſcenus epiſcopus Papienſis. 21. Iuni.
vrſicinus mar. Rauennæ. 19. Iuni.
vrſicinus epiſcopus Senonenſis. 24. Iul.
vrſicinus epiſcopus Brixienſis. 1. Dec.
vrſicinus mar. in Illyrico ſub Maximiano. 14 aug.
vrſinus epiſcopus Bituricenſis. 9. Nou.
vrſmarus epiſcopus, in cœnobio Laubien. 19. apr.
vrſula, & ſociæ. virg. & mart. Coloniæ. 21. Octob.

vrſus

Vrſus epiſcopus Rauenna.13.Apr.
Vrſus epiſcopus Antiſiodorenſis.30.Iul.
Vrſus mar.Solodori ſub Maximiano.ſupra cum Victore 30.ſep.
Vſthazanes mar.in Perſide ſub ſapore.ſupra cum ſymeone.21.Apr.
Vualabonſus diaconus & mar. Corduba ſupra cum Petro preſbytero.7.Iuni.
Vualburga virgo in Anglia.ſupra cum Aſapho.1.Mai.
Vualericus abbas ambians.1.apr.
Vualfredus epiſcopus Eboracenſis.12.Oct.
Vuandreſilus abbas monaſt.Blandiniȷ.22.Iul.
Venceslaus dux Boemia,& mar.28.ſept.
Vuenefreda uirgo & mar in africa.3.Nou.
Vuigbertus preſbyter in Germania.13.aug.
Vuilgefortes uirgo & mar.in Luſitania. 20.Iul.
Vuilleadus epiſcopus Bremenſis.8.Nou.
Vuillebaldus epiſcopus Eiſtetenſis.7.Iul.
Vuillibrordus epiſcopus Traiecten.7.Nou.
Vuinocus abbas apud Bergas.6.Nou.
Vuiro epiſcopus in ſcotia.8.Mai.
Vuiſtremundus monachus mart. Corduba ſupra cum Petro preſbytero.7.Iuni.
Vulfrannus epiſcopus ſenonenſis.20.Mart.
Vulmarus abbas in pago Bolonienſi.20.Iul.
Vuolfgangus epiſcopus Ratiſponenſis. 31.Oct.

X

X*Antippa & Polyxena Apoſtolorum diſcipula, in Hiſpania.23.Sep.*
Xynorides mar. Antiochia.24.Ianu.
Xyſtus I.Papa & mar.Roma ſub Hadriano.6.Apr.
Xyſtus II.Papa,Feliciſſimus & Agabitus diacons Ianuarius,Magnus Innocentius. & ſtephanus ſubdiacons,& Quartus mar.Roma ſub Valeriano.6.Aug.
Xyſtus III.Papa Roma.28 Mart.
Xyſtus epiſcopus Rhemenſis,& mar ſub Nerone. 1.ſep.

Z

Z*Acharias Papa Roma.15.Mart.*
Zacharias epiſcopus Viennenſis,& mar.ſub Traiano.26.Mai.
Zacharias epiſcopus Nicomedia & mar.10.Iuni.
Zacharias propheta.6.ſep.
Zacharias pater B.Ioannis Babtiſta.5.Nou.
Zacchaus epiſcopus Hieroſolymitan.23.Aug.
Zacchaus mar.in Palaſtina ſub Diocle.ſupra cum Alphao.17.Nou.
Zamas epiſcopus Bononienſis.24.Ianu.
Zambdas epiſcopus Hieroſolymitan.19.Febr.
Zanitar,Lazarus,Marotas,Narſes,& aliȷ quinq.martyres in Perſide ſub Sapore.27.Mar.
Zebina mar.Cæſarea ſub Maximino ſupra cum Antonio.13.Nou.
Zenaides,Cyria,Valeria,& Marcia mar.Cæſarea.5.Iuni.
Zenaides & Philonilla B.Pauli diſcipula,Tarſi.11.Oc.
Zenas mar.Philadelphia infra cum Zenone.23.Iuni.
Zeno mar.Roma ſupra cum Vitale.14.Febr.
Zena mar.5.Apr.
Zeno epiſcopus Veroneſis & mar.ſub Galliend.12.Apr Eiuſdem Ordinatio.8.Dec.
Zeno mar.ſub Diocle.ſupra cum Victore.20.Apr.
Zeno & Zenas mar.Philadelphia.23.Iuni.
Zeno mar. Roma cum decem millibus ducentis tribun.9.Iul.
Zeno mar.Alexandria.ſupra cum Philippo. 15.Iul.
Zeno, Concordius, & Theodorus mar. Nicomedia.2.Sept.
Zeno & Chariton mar.3.Sept.
Zeno mar.Melitine ſub Diocl.ſupra cum Eudoxio.5.Sept.
Zeno mar.in Palaſtina ſub Iuliano ſupra cum Euſebio.8.Sep.
Zeno miles mar Alexãdria ſup.cũ Ammone.10.Dec.
Zeno miles mar.Nicomedia ſub Diocle.22.Dec.
Zeno epiſcopus Maiuma.26.Dec.
Zenobia mar Aegea ſub Diocle.30.Oct.
Zenobius preſbyt & in Phœnicia ſub Diocle.ſupra cum Tyrannione.20.Febr.
Zenobius epiſcopus Florentinus.25.Mai.
Zenobius preſbyt mar.Sidone ſub Diocle.29.Oct.
Zenobius epiſcopus Aegaa, & Zenobia eius ſoror mart. ſub Diocle.30.Oct.
Zenobius mar.Tripoli ſupra cum Luciano.24.Dec.
Zephyrinus Papa & mar.Roma.26.Aug.
Zeticus mart.in Creta ſub Decio ſupra cum Theodulo.23.Dec.
Zoa mar.Roma ſub Dioclet.5.Iul.
Zoe mar.ſub Hadriano ſupra cum Exuperio.2.Mai.
Zoellus,Seruilius,Felix,Siluanus, & Diocles mar.in Iſtria.24.Mai.
Zoilus,& aliȷ xix.mar.Corduba.27.Iuni.
Zoſima mar.in Portu Romano ſup.cũ Eutropio.15.Iul.
Zoſimus,Athanaſius,Theopemptus, & Theonas mart. in Cilicia ſub Diocl.3.Ianu.
Zoſimus mar.Carthagine.ſupra cũ Heraclio.11.Mar.
Zoſimus epiſcopus Syracuſanus 30.Mart.
Zoſimus anachoreta in Palaſtina.4.Apr.
Zoſimus mar.Sozopoli ſub Traiano.19.Iuni.
Zoſimus mar.Antiochia.ſupra cum Marco 28.Sept
Zoſimus confeſſor in Palaſtina.30.Nou.
Zoſimus mar.Antiochia.ſupra cum Druſo.14.Dec.
Zoſimus mar.in Macedonia ſupra cum Ruſo.18.Dec.
Zoſimus mar.Nicaa ſupra cum Dario.19.Dec.
Zoſimus Papa Roma.26 Dec.
Zoticus, Rogatus, Modeſtus, Caſtulus, & XL. milites mar.in Africa.12.Ianu.
Zoticus mar Tibure.12.Ianu.
Zoticus mar.Alexandria.ſupra cum Tharſicio.31.Ian.
Zoticus, Irenæus, Hyacinthus, & Amantius mar.Roma.10.Febr.
Zoticus mar.ſub Diocle.ſupra cum Victore.20.Apr.
Zoticus epiſcopus Comana mar.ſub Seuero.21.Iul.
Zoticus mar. Nicomedia ſub Maximiano. ſupra cum Agathonico.22.Aug.
Zoticus mar. Nicomedia ſupra cum Daſio.21. Oct.
Zoticus preſbyter Conſtantinopoli.31.Dec.

FINIS.

INDEX NONNVLLARVM RERVM QVAE IN NOTATIONIBVS CONTINENTVR.

SI ſcire cupis, Lector, res quæ tum ad Sanctos, tum ad cæteras Eccleſiæ ſolemnitates pertinent: conſule ſuperius deſcriptum indicem nominum Sanctorum omnium, & ex litterula, quam in textu Martyrologii inuenies interpoſitam, Notationem require: Cætera autem, qui ſequitur Index, ſuppeditabit. in cuius numero, qui primus ponitur, dies menſis notatur; quæ ſequitur littera, Notationem demonſtrat; vltimo autem loco poſitus numerus paginam indicat; quem cùm alterius generis aſteriſco adiunctum inueneris, eas, quas ante Kalendas Ianuarias poſitas habes, perquire paginas.

A

ABagarus. 9. Nouemb. i. 508.
Ablauius. 17. Decemb. d. 561.
Achaia facta proconſularis. 29. Nouembr. c. 536.
Accœmetæ monachi, 8. Febr. d. 76.
Actarius. 27. Mart. c. 141.
Acta Eccleſiaſtica conſulibus conſignari. 1. Ianuar. a. 2.
Acta martyrum in eccleſijs legi ſolita. II.* III.*) 26. Ianu. a. 52.
Romæ cur non legebantur. ibi.
Acta Martyrum ſumma diligentia perquiſita. I. II.*
Acta Martyrum ab hæreticis confecta. II.* III.) 23. April. a. 178. 179. publicari vetita. III.* expurgata. ibid.
Acta Martyrum proconſularia. II.*) 31. Febr. a. 80.) 13. April. b. 165.) 17. Iulij. b. 316.) 12. Aug. b. 361.) 11. Octob. a. 461.
Acta Martyrum edicto Diocletiani combuſta. III. IV.*) 2. Iun. b. 7.
Acta Martyrum Romæ quæſita, III.*
Acta Sylueſtri defenduntur. 22. Aug. a. 376. 377. 378.) 31. Decemb. a. 583.
Acta Theclæ quæ ſint legitima, & quæ falſa. 23. Septemb. b. 431. 432. 433.
Adonis Martyrologium XI.*
Aedeſius philoſophus. 20. Iul. a. 321. 322.
Aegrotus quomodo ſiſtendus iudicio ex leg. xij. tabul. 27. Febr. c. 102.
Aegyptij fortiſsimi Martyrum, 5. Ianuar. d. 14. illorum mos in condiendis cadaueribus. 4. Aug. K. 348. 349.
Aegyptiorum conſuetudo in celebrando diem Natalem Domini. 6. Ian. a. 16.) 25. Decemb. c. 573.
Aenaria inſula. 17. Maij. c. 222.
Aenos ciuitas. 12. Iun. d. 260.
Aeræ ſupputatio, quando cœpta, qua occaſione refelluntur de his aliorum ſententiæ. 22. Octob. c. 478. 479. 480.
Aethyopes omnes olim circumciſi. 6. Iuni. b. 251.)
Ad Chriſtum conuerſi. ibi.
Africanæ eccleſiæ cum Romana continuata communio. 16. Octob. b. 467. 468.
Africana eccleſia in meliorem vſum reſtituit, Vigilias. 5. Ian. a. 13.
Agapes in die natali Martyrum. V.*
Agapitus epiſc. Rauennæ prætermiſſus. 1. Febr. c. 65.
Agatho Papa mittit Benedictum in Angliam. 12. Ianuar. K. 25.
Alamundarus princeps Saracenorum. 19. Febr. c. 91.
Aletius gener S. Paulæ. 17. Iul. a. 316.
Alexander Imper. qualis erga Chriſtianos. 1. Ian. ſ. 4.) quomodo eius imperium ſine ſanguine. ibid.

Alexan-

Alexandrina ciuit. apud Tigrem. 22. Iun. c. 277.
Alipius præfect. Vrbis. 1. Ian. c. 3.
Alleluiaticum quid. 5. April. e. 153.
Allelnia canticum. & de eius antiquo vſu, ac diuerſo ritu eccleſiarum. 5. April. e. 153.) 1. Ian. a. 2.
Almachius, idē cur Telemachius. 1. Ian. c. 3.
Ambroſius ſacras Vigilias non abſtulit, ſed illuſtrauit. 5. Ian. a. 13.
Ambroſius electus poſt mortem Auxentij. 7. Decembr. a. 548. 549.
Amiculum. 7. Maij. b. 205.
Amiternum in Veſtinis. corrigitur Plinius. 24. Iul. d. 327.
Anaboladium. 7. Maij. b. 205.
Anaſtaſia Gregorij Nazianz. 10. Ian. f. 22.
Anicia familia. 31. Maij. d. 241. 242.
Angelorum cultui plurimæ dedicatæ Eccleſiæ. 8. Maij. a. 206. 207.
Anolinus, ſiue Anulinus, præfectus, plures eius nominis. 28. Iul. d. 335.
Anni exordium. 1. Ian. a. 2.
Anni per conſules numerandi. 1. Ian. a. 2.) 25. Decemb. b. 573.
Annorum numerandorum diuerſa ratio. 25. Decemb. a. 572.
Annos cōnſueuit numerare Eccleſia ſecundum 72. interpretes. 25. Decemb. a. 572. 573.
Annorum Imperij Auguſti diuerſa ratio. 25. Decemb. b. 572. 573.
Anni quando cœpti numerari ab aduentu Chriſti Domini noſtri. 1. Ian. a. 2.
Anthemius conſul. 5. Ian. k. 15.
Anterus Papa curat acta Martyrum. I. *
Antiochiæ primò ſedit Petrus inde Romæ 22. Februa. a. 94. 95.
Antiochia dicta Theopolis. 6. Nouemb. b. 502.
Antiochia a Perſis vaſtata. 17. Decemb. f. 562.
Antiochus monachus ſcriptor. 16. Maij. d. 220.
Antinoopolis ciuitas in Aegypto. 22. Septemb. f. 430.
Antoninus Pius qualis in Chriſtianos. 1. Ianu. h. 5.) 5. Ian. c. 13. 14.
Antoninus Verus perſequitur Chriſtianos. 1. Ian. h. 5.
Apologia pro dialogis S. Gregorij. 23. Decemb. f. 568. 569.
Apollinaris aſſertor Millenarij. 22. Februa. c. 95.
Apollo Daphniticus. 24. Ian. b. 49.
Apoſtolorum corpora Vrbis propugnacula 29. Iun. a. 290.
Apoſtolorum feſtiuitas. 1. Maij. a. 191. 192.
Apoſtolorū baſilicas etiam hæretici barbarique ſunt reueriti. 18. Nouemb. a. 521. 522.
Apparitura. 27. Maij. c. 235.
Apparitores. ibid.
Apparuit frequenter S. Michael Archang. 8. Maij. a. 206. 207.
Apronianus præfectus Vrb. 4. Ian. c. 12.) 10. Maij. a. 210. 211.) 23. Iun. f. 280.
Aquileia Romana, alias Romatiana ciuitas dicta. 22. Iul. f. 278.
Arabes fœminæ velatę. 7. Maij. b. 204.
Ararath mons. 22. Iun. c. 277.
Arbores infœlices. 19. Ian. f. 37.
Archadius Imp. fauet ſchiſmaticis 12. Ianua. c. 25. eius impia edicta. ibid.
Areæ ſepulchrorum. 3. Ian. e. 10.
Arelatenſis eccleſiæ cum Viennenſi controuerſia. 5. Maij. i. 199. 200.
Arij impietas a cæteris diſcreta. 12. April. a. 163.
arij epiſtola. 7. Ian. b. 17.
ariani etſi impij non agiomachi. III. *
aruſpices conſuluit Conſtantinus. 22. Aug. b. 376. 377.
aruſpicum ius potiſsimum 22. Aug. b. 278.) 27. Aug. b. 387.
aſellia familia Rom. 6. Decemb. e. 547.
aſianus presbyter falſa acta edidit Pauli & Theclæ. II. *) 23. Septemb. b. 431.
aſprenatum familia. 3. Aug. d. 347.
athanaſius Alex. ſcripſit vitam Syncletices. 5. Ian. h. 15.
athanaſius ſcriptor in Syria. 9. Nou. i. 508.

athe-

athenagoras.18.Ian.e.36.
athenogenes.18.Ian.e.36.
athenienſium primorum epiſcoporum ſucceſsio.9.Octob.b.458.
atrium Dijticum.8.Febr.e.76.
augurum ius potiſsimum 22.Aug.b.278.) 27.Auguſt.b.387.
auguſti Imper.annorum ratio.25.Decemb. b.572.573.
auguſtinus patitur calumniam. defenditur. 16. Octob. b. 467. falsò illi tribuuntur ſermones ad fratres de eremo.5. Ianuar. a.13. Quando eſt reuerſus in Africam.4. Maij.a.197.
Punit presbyterum contemptorem vigiliarum.24.Decemb.570.
auidius Caſsius tyrannus.23.Maij.e.230.
aurelianus Imper.qualis in Chriſtianos.21. Ian.e.41.
aurelius epiſcopus Carthag.nunquam ſchiſmaticus. defenditur a calumnia.16.Octob.b.467.idem ſanctitatis titulo dignus.ibid.
auxentius ſenior.6.Decemb.a.548.549.
auxentius iunior.ibid.
auxentius Iouinianiſta.6.Decemb.a.549.

B

B, pro V, ſępe.2. Decemb.a.541.
Babyla vnus tantum.24.Ian.b.48.
Babylæ oſſa pugnant.ibid.49.
Bagaienſis ciuitas 3.Octob.d.448.
Baptiſmus Chriſti qua die contigit. 6. Ian. a.15.16.
Baptizatur Conſtantinus Romę a Silueſtro 22.Augùſt.a.376.377.378.
Baſilij vita ab Helladio ſcripta.1.Ian.k.5.
Baſilij nutrix & catechiſta.14.Ian.h.28.
Baſilius Ancyranus Arianus. 22. Mart. fol. 135.
Baſilica 5.Aug.b.350.
Baſilicæ Apoſtolorum. 18. Nouembr. a. 520.521.
Baſilica Iulij.9.Nouemb.a.506.
Baſilica Lateranenſis.9.Nouem.a.506.507.
Baſilica Pauli.18.Nouembr.a.521.
Baſilicæ Vrbis.18.Nouemb.a.522.
Bedæ Martyrologium.X I. *
Bello cæſi non habendi vt Martyres. 19. Apr.f.172.173.
Beſſæ populi ad Chriſtum conuerſi. 7. Ian. h.18.
Beſtijs traditi frequentius Chriſtiani. 1.Febr.c.64.
Bibliotheca Caſsiodor.1.Maij.d.192.
Blemmij populi qui,corrigitur Plinius.14. Ian.d.28.
Bonifacij Papæ ſecundi nomine falſæ litteræ.16.Octobr.b.467.
Boiæ,vincula.1.Aug.a.342.
Bouis candentis pœna.11.Apr.c.162.
Brandeum.15.Iun.a.265.
Britannia redacta in prouinciam.26.Maij. a.234.regulos tum etiam habuit.ibid.
Britannia minor Colonia Britannorum. 21.Sept.b.475.
Britonum ſtigmata.22.Decemb.c.567.
Brunichildis regina.11.Febr.d.81.
Brutij apparitores.27.Maij.c.235.
Brutius antiquus hiſtoricus.7.Maij.a.203.
Byciapalus.28.Nouemb.b.529.

C

CAdabes ſex.8.Februar.f.76.
Caius Vectienus.2.Ian.e.8.
Caea palus.1.Mart.f.105.
Cædere lapidibus faciem.9.Mart.b.115.
Cęſaria virgo ſancta.27.Aug.h.388.
Cæſaria Palæſtinæ metropolis.2.Feb.d.67.
Cæſarauguſta ciuit.3.Nouemb.c.497.498.
Cæſenas eccleſia.20.Ian.f.39.
Calendę Ianuarij.1.Ianua.2.3.gentilium ſuperſtitiones in eis a Chriſtianis ſublati: ibid.illa die cęſi martyres.ibid.
Calicis vitrei vſus 7.Aug.b.354.
Campaniæ prouinc. diuerſa ratio. 10. Februar.e.79.
Canonizationis Martyrum antiquus ritus. 4.Mar.i.109.
Canonum collectores.4.April.d.152.
Cantores infimæ claſsis.13.Iul.h.310.311.
Cappa.11.Iun.f.259.

Cappella.11.Iun.f.259.
Cappellani.ibid.
Capillos fœminarum tondere.20. Septemb. d.426.
Capitolium quid.29.Nouemb.d.537.
Capitolia plura.ibid.
Capitula Eccleſiaſtica.17.Nouemb.c.519.
Capreolus epiſcopus Carthaginen. 16. Octobr.b.467.
Capuani epiſcop. tempore Iuſtiniani. 30. Octob.m.490.
Carcer Tullianus.14.Mart.b.122.
Carcer Mamertinus 14 Mart.b.122.
Carcer centum virorum.ibid.
Carcer in inſula Tiberina.14.Mart.b. 123. 124.
Carcer liber.ibid.
Carcer priuatus.ibid.
Carnellus flumen 27.Maij.d. 236.
Carnificinę Martyrum in theatris. 16. Septembr.c.419.
Carolus Martellus perſecutor. 20. Febr. g. 93.
Carpocratiani hæretici 22.Febr.b.95.
Carthaginenſ.epiſcop. ſucceſsio.26.Octobr.d.485.
Caſsiodori bibliotheca.1.Maij.d.192.
Catabulum.16.Ian.c.31.
Catabulenſes.ibid.
Catatumba.3.Ian.e.10.& 20.Ian.b.39.
Cataſta.16.Mart.b.126.
Cataſta lignum tortorium.ibid.
Cataſta cratis ferrea.ibid.
Cataſta,compedes. ibid.
Cataſta tabulatum.ibid.
Catenæ Apoſtolorum aſſeruatæ.11. Auguſt.a.342.
Catenę Petri prę cæteris Apoſtol. in honore.ibid.
Cathedræ Romanæ celebritas antiqui. 18. Ianua.a.34. 35.
Cathedra ligna Petri.ibid.35.
Cathedra lignea Iacobi. ibid.35.
Cathedra lignea Marci.ibid.35.
Catholici iidem & Romani dicti. 16. Octobr.b.468.
Catholici hominis certum ſignum. ibid.
Caucoliberis ciuitas. 19. April.c.172.
Cathomus.15. Iul.b.265.
Cellulę filiarum Philippi.6.Iun.a.251.
Cereorum vſus in Purificat.2.Febr.a.67.
Centuriatorum imperitia.13. Ian.f. 26.
Cherſona ciuitas.23.Nouembr.b.529.
Cherſoneſus Lyciæ, Byciæ. ibid.
Chorea è ſacris ſublata.5.Ian.a.13.
Choſroes duo.22.Ian.d.44.
Choſroes vaſtat Antiochiam.17. Decemb. fol.562.
Chriſti baptiſmus qua die. 6. Ianuar.a.15. 16. quo anno Auguſti Chriſtus natus. 25.Decemb.b.572.573.
Chriſtiani de incendio Vrb. paſsi calumniam.24.Iun.b.281.
Chriſtianorum ſtudium in Miſſa celebranda.25.Decemb.g.574.575.
Chriſtianorum res deriſæ in Theatro 14. April.e.166.
Chriſtiani præ cæteris in patiendo alacres 11.April.c.162.
Chriſtiani ob hæreticos odio habiti 23.Ianuar.c.46.
Chriſtianis tantum militare conceſſum.31. Ianua.d.61.
Chriſtiani ad Leonem.1.Febr.c.64.
Chriſtianum nomen qua occaſione.22. Februar.b.95.
Chriſtiani a Gentilibus dicti ſacrilegi.1. Ianuar.fol.5.
Chriſtianiſmus cito auctus.23.Ian.c.46.
Chriſtiani cur frequentius gigni traditi.27. Febr.d.102.
Chriſooras.21.Febr.d.94.
Chromatij nomine falſa epiſtola. VI. VII.*
Chromatius epiſcop.Romatianus. 22. Iul. fol.278.
Circumcelliones Donatiſtæ.9.Febr.e.77.
Claudius ſenior Imper.18.Ian.b.35.
Claudius iunior Imp.18.Ian.b.35.36.
Eius Imperij anni.ibid.
Clades Galliarum. 13. Maij.e. 216. 23. Maij.a.230.

Clauis

Clauis aurea cum limatura catenarum.1.Auguſt.a.342.
Clerici tabellarij epiſcoporum.3.Feb.b.69.
Clementis Papæ ſtudium in perquirendis actis Martyrum.I.*
Cloacæ Vrbis ſepulchra Martyrum.26.Auguſt.c.386.
Cœmeterium.3.Ian.e.10.
Cœmeterium Priſcillæ ſenioris.16.Ian.l.32.
Cœmeterij locus dictus ad S. Cæciliam.4.Mart.b.108.
Coloniæ Agrippinæ ſitus antiquus.21.Octo.b.476.
Collyridiani hæretici.15.Aug.a.366.
Collecta oratio.22.Iun.g.278.
Collectarum dies.2.Febr.a.67.
Collectores canonum.4.April.d.152.
Collucianiſtæ.7.Iun.b.17.
Collumna Milliaria.11.Aug.b.360.
Columna Mænia.f.Ian.14.15.
Comam deponere religionis cauſa.20.Septemb.e.426.
Comam radere ignominiæ cauſa.20.Septemb.e.426.
Comites diuerſi generis.31.Maij.b.241.
Comites, aſſeſſores.ibid.
Comites Impp.ibid.
Commemoratio pro Martyribus. I V.V.*
Commentarienſis 2.Februa.b.67.) 27.Mar.c.141.
Compedes perforati.26.Ian.b.42.43.
Commodus Imp. qualis erga Chriſtianos.18.Apr.b.170.171.
Communicatio continua Africanæ Eccleſiæ cum Romana.16.Octob.b.467.
Concilia ſanctorum, loca Martyrum.3.Ian.c.10.) 23.Iun.c.279.
Condiri ſolita corpora Martyrum.4.Auguſt.k.348.349.
Coſeſſor.2.Ian.h.8.
Confeſsio locus in eccleſia.6.Iul.e.301.
Confeſsiones Apoſtolorum.6.Iul.e.301.
Conſtantini hiſtoria de collectiones actorũ Martyrum qualis.V I.V I I.*
Conſtantinus Imper. expurgat loca libidinum 21.Ian.a.40.
Conſtantini lex de gladiatoribus.1.Ian.c.3.
Conſtantinus quid aduerſus lenones.6.Iun.d.251.
Conſtantinus abrogauit ſupplicium inſcriptionis facierum.22.Decemb.c.567.
Conſtantinus Imp. baptizatur Romæ.22.Auguſt.a.376.377.378.
Poſt debellatum Maxentiũ adhuc Ethnicus.ibi. Sæuit in Chriſtianos.ibid.
Lepra percuſſus.ibid.
Eius ſtudium in erigenda baſilica Apoſtolorum.18.Nouemb.a.521.
Conſtantiniani baſilica.9.Nouemb.a.506.
Conſtantius Imp. vetuit Gentiles militare.31.Ianua.d.61.
Conſules ordinarij dant nomen anno 10. Maij.d.211.) pluribus 25.Decẽb.b.573.
Errare neceſſe eſt qui non per conſules numerat annos.ibidem.
Conſules ſuffecti & allecti.ibid.
Conſulares iudices.27.Maij e.239.
Contemptores deorum qua pœna affici ſoliti.28.Iul.f.335.336.
Corona Martyrum.1.Ian.d.3.
Corduba in Perſide.15.April.d.167.) 22.Auguſt.f.177.
Corduena.ibid.
Corona Martyrum.1.Ian.d.3.
Cornicularij diuerſi ordinis.21.Auguſt.c.374.375.
Corpora damnatorum redimi ſolita.6.Iun.e.251.
Crypta Neapolitana.8.Ian.i.20.
Cruciamenta exquiſita.9.Iun.b.255.
Cruces diuerſi generis.7.Mart.d.155.
Crux acuta, tranſuerſa, eminentior.ibi.155.156.
Crux pro titulo.26.Iul.f.332.
Crucis miracula.3.Maij.a.
Crucifixorum immenſus numerus 22.Iun.c.277.278.
Crucifixorum corpora.7.April.d.156.
Crurifragium immane ſupplicium.23.Maij.c.230.
Cubiculum idem quod Sacellum.11.Iun.f.259.

cubicularij.ibid.
cullei pœna.3.April.e.149.150.
à quo inuenta.a quo aucta. ibid.
à quo abrogata.ibid.
à quo reſtituta.ibid.
culleus ligneus.3.April.e.150.
cyphon ſupplicium. 28. Iulij.f.335.336.
cyphoniſmus.ibid.
cyrilli nomine epiſtolæ ſuppoſitæ. 9.Maij. g.209.
cyrus exconſul. 11.Decemb.h.555.

D

DAlmatica veſtis.31. Maij.h.242.
Dalmatica opertorium feretri.ibid.
Dalmaticæ vſus.ibid.
Damaſi carmina.14.Ianu.a. 28.) 21. Ianu. a.40.) 25.Ian.a.50.) 4.Febr.a.70.) 5.Febr.a.71.) 25.Octob.a.484.
Damaſus Paulino & non Meletio communicat.12.Febr.f.82.
Damnare ad beſtias.1.Febr.c.64.
Daphnis lucus expurgatur.24.Ian.b.49.
Decaluatio ignominioſa pœna.20.Septebr. e.426.
Decimatio ſupplicium militare. 22. Septē. b.429.430.
Decij Imp.perſecutio.31.Ian. c.60.
Decij & Valeriani cur dicta perſecutio. 10. Augu.b.358.359.
Decij Imp.expeditio in Perſas.17.Februar. b.88.
Decij Imper.anni.31.Ian.c.60.
Defunctorum ſepulchra epulis coronare 18.Ian.a.34.35.
Defunctorum anniuerſaria memoria 2.Nouemb.a.496.
Deorum irriſores qua pœna puniebantur. 1.Mar.f.105.
Dexter præf.præt.9.Mart.c.116.
Diaconi regionarij ſeptem in Vrbe.I.*
Diaconia.8. Aug.b.355.
Dialogorum S. Gregorij fides ſyncera 23. Decemb.f.568.569.
quando ſcripti.ibi.& 2.Mar.e.106.defēſi a calumnia.23. Decemb. f.568.569.
Diaſphedon immane ſupplicium 14. Maij. d.218.
Dies Natalis martyris ſcribi ſolitus, & annua commemoratione celebrari. I V.V.*
Dies Natalis idem obitus.3. Ian.b.9.
dij monſterium.8.Febr.e.76.
dijtæ, Dijticum.ibid.
dimas.25.Mart.g.139.
diocletiani edictum de libris comburendis. 2.Ian.b.7.
diocletiani regia Nicomediæ. 18. Mart.c. 129.
diocletiani perſecutio.2.Ian.b.7.
dionocus regulus in Britan.21. Octob. b. 475.
dionyſius exiguus.1.Ian.a.2.
dioſcorus architheater.14. April.e.166.
dominicum, templum.25. Decemb.g.574. 575.
dominicum agere.ibid.
dominicum adire.ibid.
dominico intereſſe.ibi.
domitius Vlpianus hoſtis Chriſtianorum. 1.Ian.f.4.5.
donatiſtæ corruperunt acta Martyrum.11. Febr.a.80.
donatiſtæ gloria martyrij accenſi. X I I I.*
dormientium ſeptem hiſtoria elucidata.27. Iul.f.333.334.
doroſtorum in Myſia.25. Maij.b.232.
drepanius Florus.8.Maij.a.206.

E.

EBion hæreſiarcha edidit falſa acta Apoſtol.I I.*
Eccleſia Romana caput omnium Eccleſiarum.9.April.l.160.
Eccleſiæ Rom.conſuetudo vetus in impartiēdis ſacris ſanctorum reliquijs. 11.Iun. a.265.
Eccleſiæ Romanæ exacta cura in perquirendis actis Martyrum.I.* I I.*
Eccleſia Romana qua cautela non legebat acta Martyrum.I I.*

Eccleſiæ

Eccleſiæ Romanæ Martyrologium.IX.X.*
Eccleſiæ Apoſtolorum Romæ qua reueren tia habitæ & ab hoſtibus. 18. Nouemb.a. 521.522.
Eccleſiarum omnium cura in colligendis actis ſanctorum Martyrum.I.* II.*
Eccleſiæ frequentes in honorem S.Michaelis Archang.8.Maij.a.206.207.
Edictum Diocletiani de concremãdis libris Chriſtianorum.2.Ian.b.7.
Encratitæ ediderunt falſa acta Apoſt. II.*
Ephrẽ Syrus quid de Baſilio.14.Iun.a.263.
Ephemerides Bedæ nomine X I.*
Epiſcopi ad limina Apoſtol.29. Iun.a.289. 290.
Epiſcopi aliquando ijdem Papę, Pontifices, & ſummi ſacerdotes dicti.9.April.l.159. 160.
Epiphaniæ ſolemnitatis antiquus vſus.6.Ianuar.a.15.16.
Epiphania ciuitas.12.Iun.c.260.
Epiſtola nomine Bonifacij Papæ ſecundi falſo ſcripta.16.Octob.b.467.468.
Epiſtolæ Romanorum Pontific. honore habitæ.8.April.c.157.
Epulum ſacrum in natalitijs Martyrũ.V.*
Equuleus qualis.22. Ianu. b. 42.43 44. corriguntur errores aliorum.ibid.
Eſquilinus cãpus, carnificina & ſepulchrũ damnatorum.10.Febr.c.78.
Euagrius Ponticus origeniſta.17.Ian.b.33.
Euchariſtiam domum portandi vſus antiquus.15.Aug.c.366.367.
Euchariſtiam manibus ſumere.ibid.
Euchariſtiæ locus in eccleſia.IV.*
eudocia Auguſta.1.Auguſt.a.242.
eudoxia Auguſta.ibid.
eudoxiæ titulus.ibid.
euelid tyrannus.24.Mart.d.124.
eugenius Toletanus defenditur.23.Ianuar. a.37.
eulalius Epiſcopus Alexand. fictitius. 16. Octobr.b.468.
euodius epiſcopus Vzalenſis ſcriptor.3. Auguſt.a.346.
euſebij l.b.de Martyrib. qualis.VII.VIII.* deperditus. 1. Febr.d. quid de eo Lindanus 23.Septemb.b.434.
euſebij Martyrologium.VII.VIII.*
euſebij lib. de temporibus.III.*
euſebius falſo dictus primus auctor Martyrologij.IX.*
euſebij hiſtoriæ locus reſtitutus.22. Febr. f.96.
euſebius Pamphil. quã indignus titulo ſanctitatis.VIII.*) 21.Iun.e.274.
euſebius Pamphil.in quibus parum fidus hiſtoricus.22. Auguſt.a.376.) 9. Octob.b. 458.
Idem Arianus.VIII.*) 21.Iun. e.274.
euſebio Emyſſeno falſo adſcriptæ homiliæ Eucherij.16.Nouemb.c.517.
euſebius Sebaſtenus ſcriptor.13.Decembr. b.557.
euſtatius Sebaſtenus hæreſiarcha. 20. Septembr.e.426.
euthymius Origeniſta.20. Ian.g.39.
exquiſita martyrum tormẽta.9.Iu.b.255.) 28.Iul.f.335.336.
excommunicatio dicta S.Eleutherij.20.Februa.g.93.
extorris Chriſtiani fidei cauſa conditio.2. Ianuar.g.8.

F

FAbianus Papa vrbem diuiſit ſeptem diaconis.I.*
Fabianus exprafectus. 4.Ian.d.12.
Facere idẽ quod ſacrificare.9. April.l.159.
Faciem notis inſcribere 22.Decemb.c.567.
Faleria 12.Auguſt.g.361.
Falarum in Piceno.ibid.
Faltonius Probus.1.c.3.
Faſti Chriſtianorum.V.*
Faſti Conſulares.25. Decemb.b.573.
Fauus mellis tantum in Eccleſia.XIII.*
Felix Aptumgitanus.24 Octob.482.
Feriæ gentilium martyrum cęde ferales.1. Ianuar.d.3.4.
Ferentum, Ferẽtinum, Ferentani, Ferentes. 14 Maij.g.218.

Feſta Martyrum.V.V I.*
Feſtiuitas nulla abſque conſenſu Rom.Ecclesiæ.8.Decemb.a.551.
Feſta gentilium mutata in faſta ſancto.V.*
Fidiculæ quæ vere ſint. quidque torquere ſidiculis.22.Ian.b.43.44.
Fibrenus flum.27.Maij.d.235.
Flauiæ Domicillæ plures.7.Maij.a.203.
Flauij ſacerdotes.ibid.
Flaccus comes.31.Maij.b.241.
Flori Martyrologium.XI.
Florianus, & Florus epiſcopi Ceſenæ.20.Ianuar.f.39.
Fœminam decaluare ignominiæ cauſa 20.Septemb.d.426.
Foramina compedum.22.Ia.b.42.43.
Quid extendere ad tertium,quartum, vel quintum foramen.ibid.
Fornices theatrorum promptuaria impudicitiæ.21.Ian.a.40.
Per Conſtantinum Imp. expurgatæ.ibid.
Fortunæ templum Cæſareæ.9.April.d.158.
Fortunæ templum Antiochiæ.17.Decemb.f.562.
Forcipes diuerſi generis,tortoria inſtrumenta.26.Iun.f.285.
Formiana Eccleſia.2.Iun.b.241.
Fortunatus poeta.13. Auguſt.h.363.
Frigus immenſum in Arimenia.9. Martij.c.216.
Frangere crura Martyrum.7.April.d.156.) 23.Maij.e.230.
Fundana eccleſia.16.Ian.i.32.
Fumo necare homines.23.Maij.f.230.
Furcæ ſupplicium.7.Apr.d 155.156.
Fuſtibus cędere.29.Ianu.b.56.
Fuſtuarium.ibid.

G

GAbbaras.4.Auguſt.k.348.
Galerius Maxim. præfectus 4.Iun.b.248.
Gallienus Imp. qualis ęrga Chriſtianos.13.Iun.b.26.de eodem.10.Auguſt.b.358.
Galli in Gallatiam.1.Maij.a.192.).27.Iun.a.286.
Gallogræcia.27.Iun.a.286.
Gallicani conſulatus.25.Iun.c.282.
Galli Cæſ. pietas.24 Ianuar.b.49.) 17. Auguſt.c.369.
Galliarum clades.13.Maij.e.216.)23.Maij.a.230.
Gallæ fœminæ conſulares.5. Octob.i.451.
Gallio procon ſul Achaiæ.29.Nouemb.c.536.
Gangrenſis concilij canonum elucidatio.6.Iul.e.301.) 20.Septemb.c.426.
Gaufridus epiſ.Aſaphenſi ſcriptor.21.Oct.b.475.
Caunus Pirata.21.Octob.b.475.
Georgij populi.23.Nouembr.b.529.Georgon.ibid.
Georgius pſeudomartyr Arianus. XII.*) 23.Apr.a.178.
Gennadius erroris arguitur.25.Iun.g.283.
Genſericus rex Vuandal. 22.Iun.b.276.regni eius tempus.ibid.
Gentiles quando dici cœpti Pagani.31.Ianuar.d.61.
Geris ciuitas in Aegypto.6.Ianu.f.16.
Geſtem eadem eſt Thebais.17.Ian.a.33.
Glabrio conſularis 7.Maij.a.203.
Gladiatores ſublati, reſtituti, prorſus abrogati.1.Ian.c.3.
Cnoſticorum commenta.II.* 20. Mart.a.132.
Ijdem nomine Chriſtiano multum obfuerunt eccleſiæ.23.Ian.c.46.
Gothorum eccleſia Romæ.III.*) 5.Febr.a.71.72.
Gothi fugati a martyre.10.Decemb.c.554.
Græcorum ſchola Romæ.9. Octobris.b.457.
Graphij ad necem parandam tardiorem cõparati.13.Aug.c.363.
Gregorius Papa quando, & qua diligentia ſcripſit dialogos.2.Mart.e.106.) 23.Decemb.f.568.569.
Defenditur a calumnia Cani de citato loco Sozomeni.23.Decemb.f.569.570.
Gregorij hiſtoria de Paulino Nolano elucidatur 22.Iun.b.276.277.

Gre-

Gregorius epiſcop. Cordub. VIII.*
Gregorius epiſc. Tarracinenſis ſcriptor. 3. Oct. f. 448.
Gregorius Thaumaturgus quid de ſolemnitatibus Martyrum. V.*
Gregorij Turon. error de Dionyſio. 19. Octob. b. 457.) De Martini temporis obitu. 11. Nouem. a. 511.
Guntarius Rex Vuandalorum. 22. iun. b. 276. 277.
Gutta iugiter manans, ſic dictus locus apud Vrbem. 9. iul. a. 305.

H

Hadrianus Imp. perſequitur Chriſtianos 30. ian. g. 58.
auidus ſpectator carnificinæ. 15. Febr. a. 86. eius mutatio in melius 30. ian. g. 58.
Hadriani Moles in Eccleſiam S. Michaelis conuerſa. 29. Septemb. a. 442.
Hæreſis Millenariorum aliquandiu tolerata. 22. Feb. c. 95.
Heretici ſuppoſuerunt falſas hiſtorias Apoſtolorum nomine. II.*
Hæretici falſarunt acta Martyrum II.*) 23. Apr. a. 178.
Hæretici veſpis comparati XIII. XIV.*
Helenopolis. 18. Aug. g. 371.
Helenopontus. ibid.
Heleniana baſilica. ibid.
Heliodori nomine epiſtola. VI. VII.*
Helladius epiſcop. Cęſarienſis ſcriptor 1. ian. K. 6.
Herodiani locus ex Lampridio elucidatus. 1. ian. f. 4.
Helíopolitanorum ſtultitia. 28. Mart. b. 143.
Heraclius Imp. optimè meritis de Rom. Eccl. 7. Maij. f. 205.
Hieronymi Martyrologiũ quale. VI. VII.*
Hieronymi nomine epiſtola ad Chromatium & Heliod. VI.*
Hieronymi ad Oceanum epiſt. germana. 23. Sept. b. 433.
Hieroſolymitana peregrinatio. 4. Maij. c. 197. 198.
Hilarius diaconus hæretic. 13. ian. f. 26.
Hiſpaniarum diuiſio & magiſtratus. 10. Decemb. c. 553.
Hiſtriones in theatro deridebant res Chriſtianorum. 15. April. e. 166.
Honorius Imp. de templis Idolorum reſcriptum. 13. Maij. a. 215. 216.
de cõfringendis ſimulachris ſanctio. 30. Aug. d. 394.
Inſtaurat baſilica S. Pauli. 18. Nouemb. a. 521.
Hoſpitale Samſonis. 27. iun. e. 287.
Hoſpitale Zotici. 31. Decemb. g. 583.
Hoſpitalium auctores. 31. Decemb. g. 583.
Hunnorum piratæ in Britanniam. 21. Octob. b. 475. graſſantur in virgines. ibid. genus hominum ſalaciſsimum. ibid. 476.

I

Iacobus in Hiſpaniam. 25. iul. a. 329.
Iberorum fides catholica illibata. 25. Decemb. e. 559.
idolum frangens, extra claſſem martyrum ponendus. 9. April. c. 158.
ieiunij tempore ceſſare ſolemnitates martyrum. VIII.*
ieiunium in die Kalendarum 1. ianuar. a. 2.
ieiunium in die Kalend. Nouemb. a. 494.
ignis ſupplicium. 27. Febr. d. 102.
ildefonſus defenditur. 23. ian. i. 47.
ildefonſi liber de vir. illuſtr. 18. Feb. e. 90.
imagines Sanctorum præforibus affigi ſolitæ. 5. ian. e. 14.
imago vetus S. Sebaſtiani. 20. ian. c. 39.
imagines ſacræ in eccleſia. 4. Feb. f. 70.
imaginum ſacrarum cultus. 19. Nouemb. i. 508.
imperatores laudatiſsimi cur perſequebantur Chriſtianos. 23. ian. c. 46.
imperatorum leges de ferijs. 1. ian. c. 3.
imperatores præſentes aderant carnificinis martyrum. 15. Feb. a. 86.
imperatorum Chriſtianorum nullus dictus Pont. Max. 22. Aug. b. 376. 377.
inſcriptiones facierũ notæ ignominiæ. 22. Decemb.

Decemb.c.567.
apud nonnullas gentes eædem ſigna nobilitatis.ibid.
Incendium ſub Nerone.24. iun.b.281.
Inſula Tyberina carcer damnatorum. 14. Mart.b.123.
Ioannes Damaſcenus dictus Chryſooras Manſur.21.Feb.d.94.
Irriſores deorum acerbiori pœna puniebantur.1.Mart.f.105.
Iſidorus Origeniſta.2. ian. g.8.) 15. Ian.h. 30.
Iſidorus Cordubenſ. 4. April.d.152.
Iſidorus Mercator. ibid.) 16.Octob.b.467. 468.
Iſidorus Pacenſis.4.April.d.152.
Italiæ ſtatus tempore.S.Ambroſij.4. April. l.151.
iudæi Minoricæ Inſulæ ad Chriſtum conuerſi.3.Aug.a.346.
iudeæ fœminæ velatæ.7.Maij.b.204.
iulianæ Aniciæ fœminæ clariſsimæ plures. 7.Feb.g.75.) 21.Maij.b.227.
iulianus Pomerius. 8.Mart.f.114.
iulianus apoſtata inſanit in reliquias Babylæ.24.Ian.b.49.
perſequitur Chriſtianos.22.Mart.f.135.
nunquam Romam venit. 4. ian.c. 11. 12.) 10.Maij.a.211.fauet catholicis.ibid.
quando hypocriſim exuit.16. Octob.d. 468.
iure antiquo Rom. vetiti dij peregrini.1. Ian.f.4.
iurenſia loca.28.Feb.d.103.

K

Kalendæ Ianuarij ſuperſtitionibus cumulatæ.1. ian.a.2.
Chriſtianorum Ieiunio ſanctificatę.ibid.
Kalendis alijſque Gentilium ferijs multi occiſi martyres.1. ian.d. 34.
Kalendis Nouemb.Ieiunium in Eccleſia.1. Nouemb.a.494.
Kalendarum Auguſtarum ritus Gentil.1. Aug.a.341.

L

Labicana via.10.Feb.c.78.
Lacedęmoniæ fęminæ.3.Maij.e.196.
Lacus Tirenſis.9. iul.c.305.
Laminæ candentes.18.Maij.b.223.
Langobardi diuerſæ religionis.2.Martij.f. 106. facti Chriſtiani.ibid.
Lapis indelebili ſanguine aſperſus. 5. Nouemb.a.500.501.
Lateranenſis baſilicæ præſtantia eiuſdemque diuerſa nomina.9. Nouemb.a.506. 507.
Latomiæ.14.Mart.b.122.) 5. iun.b.265.
Lebes ad cruciandum cōpoſitus.24. April. b.180.
Lectorum ordo in Eccleſia.13. iul.h.311.
Legatio à S.Leone Papa ad reſtituendos lapſos.2.April.e.148.
Lenonibus traditæ Chriſtianę.9. ian.b.21.) 21.Ian.a.40.41.
Leo Papa primus quid in baſilic.S.Pauli.18. Nouemb.a.521.
Leodienſis Eccleſiæ ſyncera fides. 3. Nouemb.g.498.
Leonibus traditi Chriſtiani.1.Feb.c.64.
Leontius epiſcopus ſcriptor.1.iul.l.294.
Lepra Conſtantini Imp.22. Aug.a.394.
Lepra curari ſolita humano ſanguine. ibid.
Leuuigildi regis tēpus,geſta.13. Ap.c.165.
Lex xij. tab. deſiſtendo Iudicio ægrotum. 27.Feb.c.102.
Lex Honorij Imp. de confringendis ſimulachris.30.Aug.394.
Leges Impp.de ferijs.1. ian.c.3.
Legibus Cōſtātini vetiti gladiatores.1.Ia.2.
Liber Euſebij de temporibus. IIII.*
Liber carcer.14.Mart.b.124.
Libri Chriſtianorū incenſi. III.IIII.*) 2.Ian.b.7.
Lictores.27.Maij.c.215.
Licinius Imp.qd in Chriſtianos.2.Ia.d.7.8.
Liquor ſcaturiens ex oſsibus Martyrum.9. Maij.h. 209. 210.) 13. Maij.c. 216.) 30. April.d 189.) 16. Septemb.a.419.
Limatura catenarum.S.Petri.1.Aug.a.342.

Limina

Limina Apoſtolorum.18.Nouemb.a.521.
Limina Apoſtolorum viſitare.29.iun.a.289.290.
Limina Eccleſiarum exoſculari.18.Nouemb.a.251.
Lingua Slauorum dici ſacras laudes conceſſum.9.Mart.f.116.
Litaniæ maiores.25.April.b.182.
Litaniarum antiquitas, diuerſitas.ibid.
Litterati ſerui.22.Decemb.c.567.
Locutio Eccleſiaſtica.9.Nouemb.b.507.
Lorentia loca 28.Feb.a.103.
Lucianea ſcripta.7.ian.b.17.
Lucianiſta.ibid.
Luciani diſcipuli facti hæretici.ibid.
Luciani epiſtola authentica.3.Aug.a.345.356.
Lucullanum.8.ian.h.19.20.
Lupercalia abolita.2.Feb.a.67.
Ludus pœna 16.Feb.f.87.

M

MAcarius Origeniſta.2.ian.k.8.9.
Macedonius hæreſiarcha 30.Mart.c.144.
Macellum Lybiæ.5.Aug.a.349.
Machabæus, quid.1.Aug.b.343.
Maduarenſiũ blaſphemiæ.4.iul.c.297.298.
Mænia columna.5.ian.f.15.16.
Magi igne damnati 27.Feb.d.102.
Maiuma ciuitas.26.Decemb.f.576.
Maiumæ ſpectaculum.ibid.
Mamertini carcer.14.Mart.b.122.
Manichæi multa ſuppoſuerũt nomine Apoſtolorum.II.*
Manuum ac pedum præciſio.27.iun.d.287.
Manſeron.21.Febr.d.94.
Marcomannicum bellum quando.19.iun.a.271.
Marcus Arethuſius Arianus 29.Mar.b.143.
Mariæ Dei genitricis tempus obitus,15.Aug.a.366.) eius cultus quando magis magiſque auctus.8.Septemb.a.407.
Mirna idolum.26.Febr.g.101.
Maronia Maronitæ.21.Octob.c.477.
Martia Commodi concubina quid erga Chriſtianos.18.April.b.171.
Martyrum acta diligenter conſcripta.I.II.*) incenſa.III.IV.*) ab hæreticis deprauata.II.III.*) Romæ non legebãtur II.*) alicubi legi ſolita.II.III.*
Martyrum acta proconſularia.II.*
Martyrum cultus antiquus.IV.V.*
Martyrum dies natalis percelebris.IV.V.*
Martyrum nomina ſcribi & recitari in Eccleſia.IV.V.*
Martyrum ingens numerus VI.*IX.*
Martyres qui dicti olim.2.ian.h.8.
Martyres paſſi ipſis Gentilium ferijs.1.ian.d.3.4.
Martyres cur frequentius igni traditi.27.Feb.d.102.
Martyrẽ quid faciat.19.April.f.172.173.
Martyrum primitiæ.24.iun.b.281.
Martyres non dicendi cæſi in bello quamuis iuſto.19.April.f.173.
Martyrem vindicare, quid.4.Mart.i.109.
Martyrem canonizare.ibid.
Martyrum corpora redimere.6.iun.e.251.
Martyrum anniuerſaria memoria.IV.V.*) 1.Nouemb.a.493.494.
martyrum corpora condiri ſolita.4.Aug.k.348.
martyres ſub Alexandro Imp.1.ian.f.4.
martyres ſub Antonino Pio.ian.c.13.
martyres ſub Gallieno.13.ian.b.26.
martyres ſub diuerſis perſecutionibus.infra, perſecutio.
martyrum loco habiti, qui peſtilentia afflictatis miniſtrabant.28.Feb.c.103.
martyrum Memoria, idem quod Eccleſia.6.iul.c.301.
martyrum ſtigmata oſculari.17.Feb.f.89.
martyriũ idem quod Eccleſia.6.iul.c.301.
martyria exhiberi ſolita in Theatris.16.Septemb.c.419.
martyrium ob vnitatem ſeruandam egregium.19.iul.e.320.
martyrium redimere.18.April.b.161.
martyrij gloriæ cupidiſſimi Marcionitæ, Cataphrygæ, Donatiſtæ & alij hæret. XI.XII.XIII.*

Martyriani hæretici. XIII. *
Martyres falſi hæreticorũ. XI. XII. XIII. *
Martyres falſi Marcionis. XII. *
Martyres falſi Montaniſtæ. XII. *
Martyres falſi Euphemitæ. XIII. *
Martyres falſi Ariani. XIII. *
Martyres falſi Priſcillianiſtæ. XIII. *
Martyrologij ſcribendi occaſio. IV. V. *
Martyrologium Euſebij. VI. VII. VIII. *
Martyrologij Hieronymi. ibid.
Martyrologij Romani antiquitas. IX. X. XI. *. cetera omnia ab ipſo. ibid. Diuerſa illius exemplaria, eadem ſæpe aucta. ibid. de eius reſtitutione. ibid.
Martyrologium Bedę. XXI. *
Martyrologium Flori. XI. *
Martyrologium Vſuardi. XI. *
Martyrologium Vuandelberti. XI. *
Martyrologium Adonis. XI. *
Martyrologia hæreticorum. XII. XIII. XIIII. *
Mauors, Maphors. 4. Maij. b. 205.
Mauuia Regina Saracenorum. 8. Febr. c. 75.
Maxentius qualis erga Chriſtianos. 16. ian. d. 31.
Maximini Imp. ſæuitia. 3. ian. d. 10.
Maximiani perſecutio. 2. ian. b. 7.
Maximianus epiſcop. Alexand. 30. Maij. a. 240.
Maximillæ Montaniſtæ obitus. 26. Febr. d. 140.
Maximus epiſcop. Neapol. quid contra Arianos. 30. April. h. 190.
Maximi tyranni geſta in Britãnia. 21. Octo. 475. 476.
Melga pirata. 21. Octob. b. 475.
Memoria Martyrum. 19. iun. b. 272.
Menologium. 5. ian. h. 10.
Menſurius epiſ. Carthag. 11. Feb. a. 80.
Metalli pœna. 16. Feb. f. 87.
Metaphraſtes a Theodoro to laudatus. 20 Mart. e. 132.
Michaelis Archang. apparitiones diuerſæ. 8. Maij. a. 206.
Mileuium in Numidia. 4. iun. h. 248.
Mileuitanum concilium. ibid.
Millenarij tolerati 22. Feb. c. 95.
Milliarium aureum. 11. Aug. b. 360.
Militiæ cuius ætatis adſcribebant. 2. ian. e. 8.
Milliaria vnde incipiebant numerari. 11. Aug. b. 360.
Militiam cur vitabant Chriſtiani. ibid.
Militare prohibiti Gentiles. 31. ian. d. 61.
Militaria ſupplicia. 29. ian. b. 56.
Minturnenſis Eccleſia. 2. iun. b. 245.
Miracula ex puluere ſepulchrorum Martyrum. XIII. *
Miracula ex oleo lampadarum. XIII. *
Miraculis redundant reliquiæ Martyrum. XIII. *
Miraculis carent hæretici. XIII. XIIII. *
Miracula tantum in Eccleſia. XIII. *
Miſſæ veſpertinæ. VIII. *
Miſſæ tres in natali S. Ioannis dup. 24. iun. a. 280.
Miſſa aliquando idem quod celebritas. 1. Octob. a. 445.
Moles Hadriani in Eccleſiam mutata. 29. Septemb. a. 442.
Monachorum nomen recens, profeſsio antiqua, 19. Octob. e. 472
Monachi martyres tẽpore Diocletiani. 23. Feb. b. 97.
Monaſticam vitam in Vrbe Marcella prima excoluit. 31. ian. k. 62.
monaſterium Dij. 8. Feb. e. 76.
mõtani hæreſiarchæ obitus. 26. Feb. d. 140.
mortuos intra Vrbem ſepelire vetitum. 3. ian. e. 10.
mortuorum corpora cõdire. 4. Aug. k. 348.
muſcarum aculeis hominem exponere. 28. iul. f. 335. 336.

N

Natalis dies obitus. IV. * 3. ian. b. 9.
Natalis dies cathedræ. 18. ian. a. 34.
Natalis dies ordinationis. 3. ian. b. 9. 18. ian. a. 34.
Nerpolitana crypte. 8. ian. i. 20.
Nerua Imper. qualis erga Chriſtianos. 15. April. c. 167.

Neronis

Neronis incendium.24.iun.b. 281.
Neruus genus vinculorum.3.Feb.c.69.
Nicephorus Stauratius Imp.23.iul. g.326.
Nicomedienſis carnificina.18.Mar.c.129.
Nomina Sanctorum Chriſtianis imponi ſolita.16.Feb.e.87.
Nonnus epiſcopus Edeſſæ.22.Aug.c.378.) 8.Oct.k.455.
Nouati thermæ.20.iun.c.273.
Notarius tribunus.b,April.e. 154.
Notarij Rom.Eccleſ.I.II.* colligebant acta Martyrum. ibid.
Nucis arbor ob martyrium Acatij celeberrima.8.Maij.c.207.
Numerandi anni per Conſules.25.Decem. b.573.
Numerari à Chriſti aduentu anni quando cœpti.1.ian.a.2.
Numerari milliaria à Foro Romano.12.Augu.b.360.
Nymphæ locus,ſeu ad Nymphas.19.ian. b. 37.

O

OAſis, maior & minor.12.Iun.g.261.
Oaſena deportatio.ibid.reſtituitur locus Zoſimi.Corrigitur Zonaras.
Octauæ diei celebritas.2.ian.a.7.
Odilonis abb.ętas,& ſtudium.1.ian.a.206.) 2.Nouemb. a.496.
Odoacer rex quid in Rom.Eccleſ.7.Maij.f. 205.
Officiales.27.Maij.c.235.
Offerre pro martyribus quid.IV. V.*) 3. Feb.d.69.
Oleum Scaturiens ex oſsibus Sanctorum.6. Decemb.a.547.ſupra,liquor.
Olla ænea inſtrumentum tortorium.16.Febrúa.87.
Opus metalli ad quod damnabantur Chriſtiani.16.Feb.f.87.
Oratorium.11.iun.f.259.
Oratio collecta.22.iun.g.278.
Orbiculare inſtrumentum tortorium. 16. Septem.b.419.
Ordinationis epiſcopi celebritas. 3.ian.b. 9.)18.ian.a.34.
Origenes erudiuit fœminas ad martyrium. 4.Decemb.a.544.
Origenis libri qua cautela legēdi. 20.April. c.174.
Origeniſtæ recenſiti inter catholicos.17. ian.b.33.
Oroſij peregrinatio.3.Aug.a.346.
Oſculari idem quod adorare.17.Feb.f.89.
Oſculari martyrum ſtigmata.ibi.
Othonis Imp.pietas.8.Maij.a.206.

P

PA,idem quod pater.10.ian.c.21.22.
Pagani Gentiles,quando ſic dici cępti, & qua occaſione.31.ian.d.60.61.
declarat̄ locus Tertul.de coro.milit. ibi.
Palatini.4.Mar.d.108.
Pali dentati. 26.iun.f.285.
Palo alligari.16 .Ian.d 16.
Palladius Rom.eccleſ.diac.17.Mart.e.128.
Pallium.10.Ian.c.22.)28.ian.f.55.
Pandatéria inſula.7.Maij.203.
Pantheon.13.Maij.215.) 1.Nouēb. a.494.
Papæ nomen.16.ian.e.21.22.
quando commune omnibus clericis,quādo peculiare Rom.Pont.ibid.
Papiſta,quid proprie.16.Octob.b.468.
Paraſceues acta.20.Mart.e.132.
Pariſienſis Eccleſia.28.Maij.f.238.
Paſchales Cycli.22.Aug.c.379.
Paſtoris titulus.20.iun.c.273.
Patenę vitreæ.7.Aug.354.
Patibulum.7.April.d.155.
Patriciatus dignitas.27.Aug. b.387.
Paulini Nolani lucubrationes.18.iu.f.270.
Paulus in Hiſpaniam profectus.22.Mart.b. 134.135.
Pauli Apoſtoli nomine reliquiæ ſuppoſitę. 7.iun.b.253.
Pauli conuerſionis tempus.25.ian.b. 50.
Paulus Iureconſ. hoſtis Chriſtianorum. 1. ianu.f.4.5.
Paulę,ſenior & iunior.26.ian.c.52.
Pennenſis ciuitas.19.Mar.b.131.

Pentapolis in Aegypto. 26.Mart.c.140.
Peregrinatio ad limina Apoſt. 29. Iun. a. 289.
Peregrinatio Hieroſolymitana. 4. Maij. c. 197.198.
Peregrinatio ad montem Garganum. 8. Maij.a. 206.
Peregrinatio ad S. Sergium. 8. Oct. b.453.
Peregrinatio Epheſum. 27. Decembr. a. 578.
Peregrinatio Theſſalonicam ad S. Demetrium. 8. Octob. c.455.
Peregrinatio ad ſepulchrum Mennæ. 11. Nouem.b. 511.
Peregrinatio Edeſſam ad S.Thomæ. 3. Iulij.a.296.
Peregrina ſacra vetita. 1. Ian. f.4.
Perennius præſes. 18. April c. 171.
Perſecutiones eccleſiæ vltra decem. 1. Ian. h. 5.
Perſecutio ſub Antonino. 1. Ian.h. 5.
Perſecutio ſub Dioclet. & Max.2.ian.b.7.) 18.Mar.c.129.
Perſecutio ſub Licinio Imp.2.ian.d.7.
Perſecutio ſub Iulio Maximino.3.Ia.d.10.
Perſecutio ſub Aureliano.21.Ian.e.41.
Perſecutio ſub Traiano.23.Ian. 45.46.
Perſecutio ſub Hadriano.30.Ian.g.58.
Perſecutio ſub Decio. 31. Ian. c.60.) 10. Aug.b.358.
Perſecutio ſub Decio & Valeriano dicta. 10.Aug.b.358.359.
Perſecutio ſub Claudio.18.Ian.b. 35.36.
Perſecutio ſub Sapore rege Perſarum. 20. Feb.e.93.) 21.April.a.175.
Perſecutio ſub Iſdegerde rege Perſarum. 31.Mar.c.145.
Perſecutio Vuandalica.1.Mar.c. 104. 105.
Perſecutio circumcellionum.9. Feb. c.77.
Perſecutio Saracenorum.14.Ian.d.28.)19. Febr.c.91.)16.Maij.d.220.
Perſecutio Arabum.11.Mar.f.119.
Peſtis diuinitus propulſata.20. Ian.c.39.) 2.Febr.a.66.)16.Aug.h.368.
Peſtilentia affectis miniſtrantes, velut martyres habiti.28.Feb.c.103.
Petronia familia. 4. Octob. 450.
Petrus primus Euangelium Romæ annunciat.11.Ian.a.258.
Petri Apoſt. vxoris martyrium.31.maij. a. 241.
Petrus quando ſedit Antiochiæ. 22. Febr. a.95.
Phocas Imp. quid de cæſis in bello. 19. April. f.172.173.
Phrygium.10.Ian.c.22.
Pithecuſa.17.Maij. c. 222.
Plancæ.16.Ian.c. 31.
Plinius corrigitur.14.Ian.d.28.) 24.Iul.d. 327.
Plinij Iunioris teſtimonium de Chriſtianis.23.Ian.c.46.
Plumbatarum pœna.6.Iun.d.251.
Plumbi liquentis pœna. ibid.
Plumbea pondera. ibid.
Pondera ad torquendum compoſita. 16. Septemb.b.419.
Pontia inſula.7.Maij.a.203.
Pontifex.9.April.l.159.
Pontificium. ibid.
Pontifex ſummus. ibid.
Pontifex Maxim. ſuperſtitionis gentilium nullus Chriſtianorum Imp. dictus. 22. Auguſt.b.376.377.
Pomerius.8 Mart.f.114.
Portæ Eccleſiarum ſacris reliquijs conſecratæ.18.Nouemb.a. 522.
Portæ Eccleſ. ornari ſolitæ ibid. vid. ſupra, limina.
Porta Eſquilina carnificina damnatorum. 10. Feb.78.
ſepulchra pauperum. ibid.
Præfatio vetus in die Circunciſi. Ian.b. 3.
Præfatio vetus in die Cathedræ.18.Ian. a. 34.
Præfecti ciuitatum.27.Maij.c. 236.
Præſides. ibid.
Prægnantium dilata pœna.7.Mart. b. 112.
Primicerius.19.Maij.d.215.
Primicerij diuerſorum ordinum. ibid.
Primiſcrinij.7 Iul.b.302.303.
Priſcillianiſtæ multa ſuppoſuerunt nomine

ne Apoſtolorum. III.*

Priuatus carcer. 14. Mart. b. 124.

Proceſsiones. 25. April. b. 182. 183.

Proconſules Ciuitatum. 27. Maij. e. 236.

Prodigia ob necem martyris. 18. April. c. 171.

Profeſſor. 2. ian. h. 8.

Prophetarum neces cur in diuina ſcriptura prætermiſſæ. 6. iul. b. 301.

Protogenes epiſcop. Sardicenſis. 6. Maij. g. 202.

Prouinciam facere. 26. Maij. a.

Pſeudomartyres hæreticorum ſupra Martyres.

Pſeudomartyrologia hæreticorum ſupra Martyrologia.

Pudentis domus. 9. Maij. b. 224.

Pueruli cantores. 13. iul. h. 310. 311.

Punctis perforare. 3. Maij. c. 196.

Puteus ad ſupplicium. 14. Octob. b. 464.

Puticuli. 19. Febr. c. 78.

Q

QVartus præſes ſub M. Aurelio. 17. ianuar. d. 33.

R

RAdere mulierum capillos ignominiç cauſa. 20. Septemb. e. 426.

Radulphi cenſura corrigitur. 22. iun. c. 277. 20. iul. a. 321.

Receptio S. Martini. 11. Nouemb. a. 511.

Recitari in Eccleſia nomina Martyrum. V.*

Regillum. 7. Maij. b. 204.

Regulæ pachomij. 14. Maij. k. 218.

Reges francorum equitare præcedentibus reliquijs. 11. iun. f. 259.

Regum ſolemnitas peculiaris Ephiphania. 6. ian. a. 15. 16.

Reliquiæ Sanctorum portari ſolitę in expeditione. 11. iun. f. 259.

Reliquias Martyrum Roma tráſferre olim inconceſſum. 15. iun. a. 265.

quando transferri cœptæ. 15. iun. a. 265.

Religio peregrina vetita. 1. Ian. f. 4.

Ricimer Gothus. 5. Feb. a. 71.

Rictiouarus, aliter, Rictius Varus. 6. Ianua. b. 16.

Ricinium. 7. Maij. b. 205.

Rhinocolura. 16. Ian. g. 31.

Robur locus in carcere Tull. 14. Mar. b. 123.

Rodis ſtabulum. 10. Feb. f. 79.

Rogationes. 25. April. b. 182. 183.

Roma à Petro primùm accepit Euangeliū. 11. Ian. a. 258.

Roma liberata ab hoſtibus virtute Michaelis archang. 8. Maij. a. 206.

Roma fulſa Apoſtolorum præſidio. 29. iun. a. 290.

Romanam Eccleſiam hoſtes venerati. III.*

Romanæ Eccleſ. conſuetudo vetus de tradendis reliquijs Sanctorum. 15. iun. a. 265.

Romana Eccleſ. caput omnium Eccleſ. 9. April. l. 160.

Romanus Pont. ſolus dictus Papa. 10. Ian. c. 22.

Romanus Pontifex ſolus ſummus vel maximus. 9. April. l. 160.

Romanum Martyrologium. IX. X. XI.*
 cæteris antiquius, ſæpius auctum. ibid.
 cætera ab ipſo ſumpſere principium. XI.*

Romanus, idem quòd catholicus. 16. Octo. b. 468.

Romanæ fœminæ velatæ. 7. Maij. b. 204.

Romani immunes à virgis. 19. Iun. f. 37.

Romatiana ciuitas. 22. iun. f. 278.

Rotæ diuerſi generis ad torquendum comparatæ. 24. April. c. 179.

Rupis Tarpeiæ deſcriptio. 14. Mar. b. 122. 123.

S

SAbor, aliter Sapor, rex Perſ. longæuus. 20. Feb. c. 93.

Sacellum

Sacellum quid propriè. 11.iun.f.259.266.
Sacrificiũ offerre pro martyribus. IV.V.*) 3.Feb.d.69.
Salamina eadem Conſtantia. 12. Maij. f. 214.
Saluius pſeudomartyr. 11.ian.b.23.
Salluſtius præfect. Galliarum. 16.Octob.d. 468.
Salluſtius præf. Vrb. 18.Nouemb.a.521.
Saluator proprius dicitur Chriſtus, quàm Seruator. 9.Nouemb.b.507.
Sancta lumina. 6. ian.a.16.
Sanctitatis titulus quibus olim tantùm. VIII.*
Sanctimonialium tondere capita mos antiquus. 20. Septemb.e.426. diuerſa de his aliarum eccleſiarum conſuetudo ibid.
Sanctorum nomina a Chriſtianis filijs imponenda. 16.Feb.c.87.
Sanctorum canonizatio. 4.Mart.i.109.
Sanctuaria. 15.iun.a.265.
Saracenorum perſecutio. 14. ian.c.28.) 19. Febr.c.91.) 16.Maij.d.210.
Sarmenticij Chriſtiani. 6.ian.c.16.
Sarmatarum notæ. 22.Decemb.c.567.
Sartago inſtrumentum tortorium. 18. Apr. e.171.
Satalorum Eccleſia. 24.iun.d.281.
Saxo deijcere. 14.Mart.b.123.
Saxum quo lapidatus eſt Stephanus. 3. Auguſt.a.346.
Saxonia locus in Vrbe. 10. Nouemb.a.509.
Saxonum vicus, Saxonum ſchola. ibid.
Scapula præſes. 4.ian.f.12.
Scaphium. 28.iul.ſ.336.
Scaphiſmus. ibid.
Schola, Scholares. 6.Feb.b.73.
Scholaſtici. 6.Feb.b.73.
Schola Græcorum. 9.Octob.b.457.
Schola Saxonum. 10.Nouemb.a.590.
Scholæ clericorum diuerſi ordinis. 6. Feb. b.73.
Sceti, ſeu Scytia prouincia in Aegypto, itẽque ciuitas, & eremus. 21.Mart.f.133.
Sceuolæ ſententia magis recepta. 9. April.l. 159.
Scriptores Eccleſiaſtici impropria aliquã do vſi voce. 23.ian.i.47.
aliquando in contrariam partem nimis inflexi. 17.Nouemb.d.519.
Scripturæ diuinæ multiplicia exemplaria. V.*
Scriptorum ſuorũ nemo æquus arbiter. 11. Decemb.g.555.
Scripturæ Chriſtianorum igni damnatæ. V.*.) 2.ian.b.7.
Secare martyres. 6.iul.c.301.
Secundicerius. 19.Maij.d.225.
Semiſſarij Chriſtiani. 6.ian.c.16.
Securis vſus haud intermiſſus. 24. Mar. d. 137.
Sedis natalis celebris. 18.ian.a.34.
Senatus auſpicandi ratio. 19.aug.b. 372.
Senatorum Chriſtianorum diſcrimen. ibid.
Septem vrbis Eccleſiæ. 17. Decemb.e.562.
Sepulturæ martyrum. 4.Aug.k.343.349.
Sepulchra extra Vrbem. 10.Feb.c.78.
Serapidis templi origo, ruina. 17. Mart. c. 128.) 29.Aug.a.391.
Sergiopolis. 7.Octob.b.453.
Seruator, impropriè dici Saluator. 9. Nou b.507.
Seuerus epiſcopus Minoricæ inſulæ. 3. Auguſt.a.346.
Seuerus epiſc. Mileuij. 4.iun.h.248.
Sirmij metropolis diuerſus ſtatus. 25.Mart. d.138.
Siluestri acta probantur in multis. 22. aug. a.376.377.) 31.Decemb.a.563.
Slauorum lingua conceſſum cani diuinas laudes. 9.Mar.f.116.
Socrates cur inſanit in Cyrillum Alexan. 28.ian.f.55.
Soli ciuitas. 9.Feb.c.77.
Soſtenium. 8.Maij.a.206.
Sozomenus corrigitur. 6.Maij.g.202.
Stabulum Rodis. 10.Feb.f.79.
Stimuleum. 3.Maij.c.196.) 13.Aug.c.363.
Strenæ. 1.ian.a.2.
Subdiaconi indumentum. 31. Maij.h. 242.
Succenſoria, inſtrumenta tortoria. 11. d. 555.

Sum-

Summi Pontifices dicti aliquando epiſc. 9. April.l.159.
Superſtitio es in kalend.ianuarij.1.ian.a.2.
Suppentonia.11.ian.i.24.
Supplicia militaria.29.ian.b.56.
Sylua nigra.2.iun.a.245.
Sylua candida.ibid.
Synodi quintæ locus elucidatus.8.Feb.e.76.
Synodus Ro.ſub Greg.ſeptimo. 10.ia.22.

T

TAbellarij Epiſcoporum. 3.Feb.b. 69.
Tarinchæ. 11. Decemb. d.555.
Tarpeiæ rupis deſcriptio.14.Mar.b.122.& 123.
Taurus Phalaridis.11.April.c.162.
Tebeſte in Africa.5.Decemb.b.546.
Telemachus.1.ian.c.3.
Templa deorum proſtrata.13.Maij. a. 215. 216.mutata in Eccleſias.ibid.
Templa idolorum ſponte deijcere nefas, de iecta ſacrilegium reædificare.16.Maij.e. 220.
Templi ſiue imagine nulla ratio. 4. Feb. f. 70.
Tertiocereus.19.Maij.d.225.
Tertulliani locus explicatus.31.ian. d.60.
Theatrum carnificina martyrum. 16. Sep. c.419.
Thebais.17.ian.a.33.
Theodoſius Imp.bis in Italiam.VIII.*
Theophonia.6.ian.a.15.
Theoſebia.6.Mar.d.116.
Themuis ciuitas in Ægyp.21.Mar. f.133.
Theriſtrum.7.Maij b.204.
Theodorus epiſcopus Cæſ. hæreticus. 25. Aug.k.384.
Theognoſtes antiquus Theologus.9.Octo. b.458.
Theopolis Antiochia.6.Nouemb.b.502.
Thermæ Nouati.20.iun.c.273.
Thermæ Timothinæ.20.iun.273.
Thraciæ notæ.22.Decemb.c.567.
Tibirenſis, alias Tubrocenſis ciuitas. 24. Octo.482.
Tirenſis lacus.9.iul.c.305.
Titulus,Eccleſia.26.iul.f.332.
Titulus inſcriptio. 20.ian. d.39.
Titulus Chriſtianitatis.ibid.
Titulus ſanctitatis. VIII.*
Titulus Paſtoris.20.iun.c.273.
Titulus Eudoxiæ.1.Aug.a.141. 142.
Titulus Veſtinæ. 19. iun. b.272.
Toletana concilia tranſpoſita. 16. April.ſ. 168.
Tondere fœminas ignominię cauſa.10.Sep tem.d.426.
Tondendi virgines religionis cauſa diuerſa Eccleſiarum conſuetudines.20.Septem. d.426.
Tormenta exquiſita.9.iun.b.255.)28.iulij. f.335.336.
Tora apud lacum Velinum.9.iul.c.305.
Traianus quid in Chriſtianos. 23. ian.c45. 46.vita impuriſsimus.ibi. commentũ de eius anima liberata ab inferis.ibid.
Tribunus notarius.6.Aprij.e. 154.
Trocleæ diuerſi generis.7. Decemb.e.550.
Eleuatio ad trocleas.ibid.550.
Extendere ad trocleas.ibid.550.
Tullianus carcer.14.Mar.b.122.123.
Tunica moleſta,genus ſupplicij.22.Apri.b. 147.
Tunes,Tunetum.6.Nouemb.a. 502.
Turcius Apronianus præf. Vrb. 25. iun. f. 280.
Tyniſſa, Toniza.6.Nouemb.a. 502.
Tyriorum epiſcoporum ſucceſsio. 5. iun.a. 249.
Tyrones cuius ætatis dabant nomen militiæ.ij.ian.e.8.

V

VAleriæ prouinciæ dux.23.ian.k. 47.
valeria via.ibi.47.
valeria filia Diocletiani Imp. ibid. 47.
valerianus Cenſor,inde Imperator.10. Augu.b.358.
valeriani & Decij pſecutio.10.Aug.b.358.
vaſe includebatur contemptor deorum. 1. Mar.f.105.
valentinianus iunior inſtaurat baſilicam S. Pauli. 18. Nouemb.a.521.
vectienus contemptor militiæ.2. ian.e. 8.

Velare

Velare fœminas.7.Maij.b.204.
Velare virgines.ibid.204.
Velamen diuerſi generis.ibid.204.
Venam ſolui in pœnam.29.ian.b.56.
Veneris ſimulacrum. ibid.
Veſpaſiani Aug.modeſtia.23.iul.b.326.
Veſparum fauus martyrologia hæreticorum.XII.XIII.*
Veſtalium ſupplicium.25.Octob.a.484.
Veſtinæ titulus.19.iun.b.272.
Veſtini populi.23.Ian.k.47.
Veſuuij prodigioſe eruptiones.19.Septem.a.424.
Via Labicana.10.Feb.c.78.
Via Valeria.23.ian.k.47.
Victor Cartennæ.23.Aug.i.380.
Vigiliæ Eccleſiæ.5.ian.a.13.
Ab Ambroſio illuſtratæ.ibid.13.
In Africa celebriores redditæ.ibi.13.
De ſublatis vigilijs commentum refellitur.ibid.13.
Vigilantius vigilias impugnauit.ibid.13.
vigiliam profanans,ſeuere punitur.24.Dec.a.570.
virgis cædere.19.ian.c.37.
Immunes à virgis.ibid.37.
virgarum diuerſa genera.ibid.37.
virgines lenonibus traditæ.21.ian.a.40.
virgines Dei virtute à lenonibus liberatæ.21.ian.a.40.
vitas patrum ſcripſit Euagrius.17.ian.b.33.
viuarienſe cænobium.1.Maij.d.192.
Vigilius qui ſcripſit contra Eutychen.26.iun.b.284.
vitaliani hæretici.1.Feb.g.65.
vigilij papæ acta in Mennam.25.Aug.k.384.385.
virgines ante necem conſtupratæ iure antiquo Rom.20.Septemb.c.400.
virgines ſacras ſolitas tondere comam.20.Sep.c.426.
vlpianus I.C.hoſtis Chriſtianorum.1.ian.f.4.5.
vncini ad cruciandum comparati.19.ianua.g.37.
vncini ad trahendum.ibid.37.38.
vngulæ,inſtrumentum tortorium.16.Mar.c.127.
vrbanus præſes Palæſtinæ.2.April.c.148.
vrbis incendium ſub Nerone.24.iun.b.281
vrſus pileatus.3.Octob.a.448.
vſuardi Martyrologium.XI.*
vuandalica perſecutio.3.Mart.c.104.
vuandali quando venerunt in Africam.22.iun.b.276.277.
vuandalberti Martyrologium.XI.*

X

Xynorides plures.24.ian.c.49.

Z

Zephyrium ciuitas.15.iun.e.266.
Zeta.26.Mar.a.139.
Zetarius.ibid.139.
Zenoras corrigitur.1.Februa.a.63.) 12.iun.261.
Zoſimi locus reſtitutus.12.iun.g.261.) corrigitur.22.Aug.b.377.

FINIS.

IN MARTYROLOGIVM BARONIANIS NOTATIONIBVS ILLVSTRATVM,

AD LECTOREM EXASTICHON

R.P. Iuuenalis Ancinæ Foſſanens presb. Congr. Orat.

Ecce laboratum ternos non amplius annos
Vi magnum, exiguum mole Baronis opus,
Martyribus rutilans ſacris iam panditur Orbi,
Sic Pater ipſe Orbis SIXTVS ab Vrbe iubet.
Ut primum Annales promet, quos parturit annis
Biſdenis, Cæſar, dic mihi, quantus erit?

Eiuſdem Diſtichon.

Si ſapis, exerto metire ex vngue Leonem:
Vel procul hæc index linea Apellis erit.

AD LECTOREM.

PRætermiſſa ea, quæ fuerant in Romano codice, ſuis locis fideliter repoſuimus, tantum duo nos effugerunt haud quidem incuria noſtra, qui etiam errata, quæ fuerat in eo, correctione ſuſtulimus, ſed quod numeri paginarum, in quibus illa apponenda erant, in eo codice, vt alia multa fuerunt falſi. Ea duo igitur hic oſtendimus, prius quidem iuxta ipſius Romani codicis numerum & ad eius præiudicium, alterum vero cura noſtra indicatione notatum.

pag. 55. lin. 4. nonageſimo octauo.] Honorius Papa tertius, cum de eius vita mandaſſet diligenter inquiri: certior redditus a Gregorio Rom. ciue nobilis familię Creſcentianæ tunc S. Theodori diacono Cardinale legatum a latere agente in Dania, Suetia atque Boemia, retulit inter ſanctos. Extant in ipſius regiſtro de eiuſdem ſancti canonizatione litterę Apoſtolicę datę XII. Kal. Feb. anno octauo ſui Pontificatus, Domini vero 1224.

pag. 305. col. 2. laborauit] porrò Thora à Dionyſ. Halicar. li. 1. Tiora dicitur quam à Reate Latinã uiam verſus ſtadijs 40. diſtare teſtatur, corrupto vocabulo, *i*, eſt mutata in, h, vt loco Tiorę, Thora dicatur.

REGISTRVM.

a b A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Sſ.

VENETIIS,

Ex Typographia Petri Duſinelli, M. D. LXXXXVII.